tum, velut oſtium, neceſſarium intrare legitimos diſpenſatores myſteriorum & eloquiorum Dei, nimirum, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, & quotquot in ſacris muneribus ritè & ſecundum ordinationem diuinam verſari volunt.

Ordo.] De ſacramento Ordinis, Sup.q.34. vſque ad 41am.
Eſt ſacramentum.] An Ordo ſit ſacramentum? Sup.q.34.3.o.
Quoad Dei cultum.] Cur in Eccleſia eſt Ordo, & Ordo quid? Sup.q. 34.1. & 2.

MATRIMONIVM, eſt Sacramentum, indiuidua vitæ conſuetudine marem & fœminam legitimè inter ſe deuinciens, iiſdémq; gratiæ donum elargiens, quo frenato concupiſcentiæ impetu, genus humanum laudabiliter & ſanctè conſeruatur atque propagatur.

Matrimonium.] De Matrimonio, Sup.q.41. vſque ad q. 69am.
De cauſa appellationis matrimonij. Sup.q.44.2.o.
Eſt ſacramentum.] An matrimonium ſit ſacramentum? Sup.q. 42.1.o.
Indiuidua vitæ.] Matrimonium quid? Sup.q.44.o & art.3. potiſſimùm.
Iiſdémque gratiæ donum.] An matrimonium conferat gratiam? Sup. q.42.3.o.
Genus humanum laudabiliter.] De bonis matrimonij. Sup.q.49.o.

In quibus omnibus Sacramentis debet miniſter intentionem habere id agendi quod Chriſtus inſtituit, & Eccleſia facit.

Hactenus de Sacramentis vti ratio, & breuitas catechiſmi poſtulare videbatur. Si quis plura de hoc argumento breuiter comprehenſa videre velit, conſulat noſtra de Sacramentis eccleſiæ Axiomata, quæ iiſdem his Chriſtophori Plantini typis, iam ſecundò excuſa prodierunt in lucem: ibi quo ſuum explere poſsit deſiderium (niſi noſtra nos fallat opinio) abundè eſt inuenturus.

EPILOGVS AD CHRISTIANÆ PIETATIS STVDIOSOS ADOLESCENTES.

DOCTRINAE Chriſtianæ, pij adoleſcentes, quinque ſummis capitibus, quæ initio huius libelli nobis tractanda propoſueramus (videlicet, De Fide Spe, Charitate, Iuſtitia Chriſtiana, atque Sacramentis) vt potuimus, clariſsimè, breuiſsimè, & ad veſtram ætatem memoriámque accommodatiſsimè iam declaratis; ſupereſt nunc, vt quum à nobis veſtri animi & corporis æternæ ſalutis adipiſcendæ maximum ſuppeditatum ſit adiumentum, nequaquam vobis ipſi deſitis, ſed poſtpoſitis omnibus aliis ſtudiis & occupationibus, toto pectore, omniúe vigilantia in eam incumbatis curam, vt quæ hoc libello continentur, primùm intelligatis, intellectáque fideli mandetis memoriæ: deinde, vt eadem, mente iam atque memoria comprehenſa, per diuinum auxilium (quod ſincerè & feruenter petentibus non negabitur) vita atque moribus exprimatur. Ita fiet vt & ego meis laboribus propoſitum finem aſſequar, & vos æternæ vitæ felicitatem, qua nihil delectabilius, nihil præſtabilius vel dici vel cogitari poteſt, conſequamini. Valete.

FINIS.

SVMMA
THEOLOGICÆ
D. THOMÆ AQVINATIS
SEX COPIOSIS
INDICES,

Quibus vniuerſa eius doctrina multipliciter ad certa capita reuoc[illegible] nunc primum in lucem exit, cæteri correctiores, atque magis locupletati dantur, [illegible] nonſtrat. His ſubiunctus eſt INDEX copioſiſsimus præcipuarum doctri[illegible] tractantur in Commentariis Reuerend. D. D. THOMAE A VIO CAI[illegible] Adiecti ſunt præterea tres Indiculi; quorum primus ad D. T[illegible] es quæſtiones reſertur: Alter ad Opuſcula Caietani ſpectat: Tertius ad [illegible] IAVELLI Commentaria in primam partem pertinet.

In fine collocatus eſt Catalogus auctorum & libro[illegible] D. THOMAS per totum opus ci[illegible]

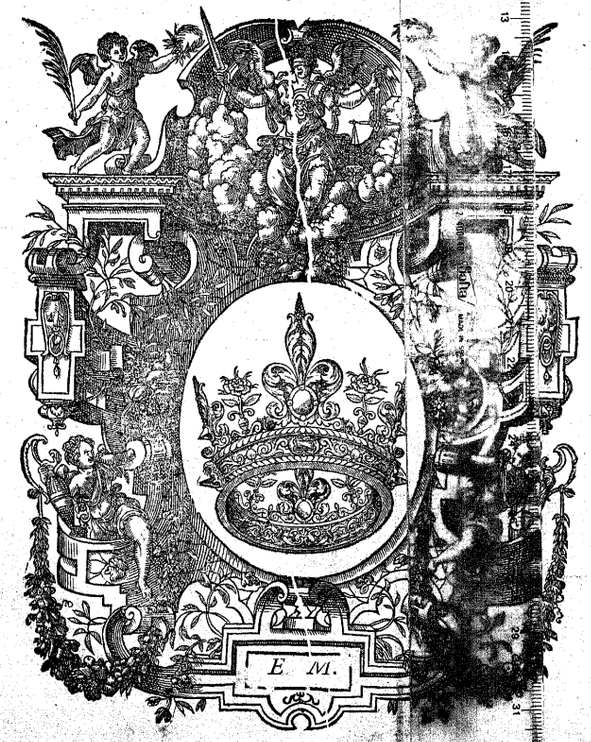

LVGDVNI.
APVD STEPHANVM MICHAELEM.
M. D. LXXXVIII.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

tum, velut oſtium, neceſſarium intrare legitimos diſpenſatores myſteriorum & eloquiorum Dei, nimirum, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, & quotquot in ſacris muneribus ritè & ſecundum ordinationem diuinam verſari volunt.

Ordo.] De ſacramento Ordinis. Sup. q. 34. vſque ad 41am.
Eſt ſacramentum.] An Ordo ſit ſacramentum? Sup. q. 34. 3. o.
Quoad Dei cultum.] Cur in Eccleſia eſt Ordo, & Ordo quid? Sup. q. 34. 1. & 2.

MATRIMONIVM, eſt Sacramentum, indiuidua vitæ conſuetudine marem & fœminam legitimè inter ſe deuinciens, iiſdémq; gratiæ donum elargiens, quo frenato concupiſcentiæ impetu, genus humanum laudabiliter & ſanctè conſeruatur atque propagatur.

Matrimonium.] De Matrimonio. Sup. q. 41. vſque ad q. 69am.
De cauſa appellationis matrimonij. Sup. q. 44. 2. o.
Eſt ſacramentum.] An matrimonium ſit ſacramentum? Sup. q. 42. 1. o.
Indiuidua vitæ.] Matrimonium quid? Sup. q. 44. o & art. 3. potiſſimum.
Iiſdémque gratiæ donum.] An matrimonium conferat gratiam? Sup. q. 42. 3. o.
Genus humanum laudabiliter.] De bonis matrimonij. Sup. q. 49. o.

In quibus omnibus Sacramentis debet miniſter intentionem habere id agendi quod Chriſtus inſtituit, & Eccleſia facit.

Hactenus de Sacramentis vti ratio, & breuitas catechiſmi poſtulare videbatur. Si quis plura de hoc argumento breuiter comprehenſa videre velit, conſulat noſtra de Sacramentis eccleſiæ Axiomata, quæ iiſdem his Chriſtophori Plantini typis, iam ſecundò excuſa prodierunt in lucem: ibi quo ſuum explere poſsit deſiderium (niſi noſtra nos fallat opinio) abundè eſt inuenturus.

EPILOGVS AD CHRISTIANÆ PIETATIS STVDIOSOS ADOLESCENTES.

DOCTRINAE Chriſtianæ, pij adoleſcentes, quinque ſummis capitibus, quæ initio huius libelli nobis tractanda propoſueramus (videlicet, De Fide Spe, Charitate, Iuſtitia Chriſtiana, atque Sacramentis) vt potuimus, clariſsimè, breuiſsimè, & ad veſtram ætatem memoriámque accommodatiſsimè iam declaratis; ſupereſt nunc, vt quum à nobis veſtri animi & corporis æternæ ſalutis adipiſcendæ maximum ſuppeditatum ſit adiumentum, nequaquam vobis ipſi deſitis, ſed poſtpoſitis omnibus aliis ſtudiis & occupationibus, toto pectore, omniq́ue vigilantia in eam incumbatis curam, vt quæ hoc libello continentur, primùm intelligatis, intellectáque fideli mandetis memoriæ: deinde, vt eadem, mente iam atque memoria comprehenſa, per diuinum auxilium (quod ſincerè & feruenter petentibus non negabitur) vita atque moribus exprimatur. Ita fiet vt & ego meis laboribus propoſitum finem aſſequar, & vos æternæ vitæ felicitatem, qua nihil delectabilius, nihil præſtabilius vel dici vel cogitari poteſt, conſequamini. Valete.

FINIS.

SVMMAE THEOLOGICÆ D. THOMÆ AQVINATIS SEX COPIOSISSIMI INDICES,

Quibus vniuerſa eius doctrina multipliciter ad certa capita reuocatur; quorum ſextus nunc primum in lucem exit, cæteri correctiores, atque magis locupletati dantur, vt pagina verſa demonſtrat.

His ſubiunctus eſt INDEX copioſiſsimus præcipuarum doctrinarum, quæ paſsim tractantur in Commentariis Reuerend. D. D. THOMAE A VIO CAIETANI.

Adiecti ſunt præterea tres Indiculi; quorum primus ad D. THOMAE Quodlibetales quæſtiones refertur: Alter ad Opuſcula Caietani ſpectat: Tertius ad CHRYSOSTOMI IAVELLI Commentaria in primam partem pertinet.

In fine collocatus eſt Catalogus auctorum & librorum omnium, quos D. THOMAS per totum opus citat.

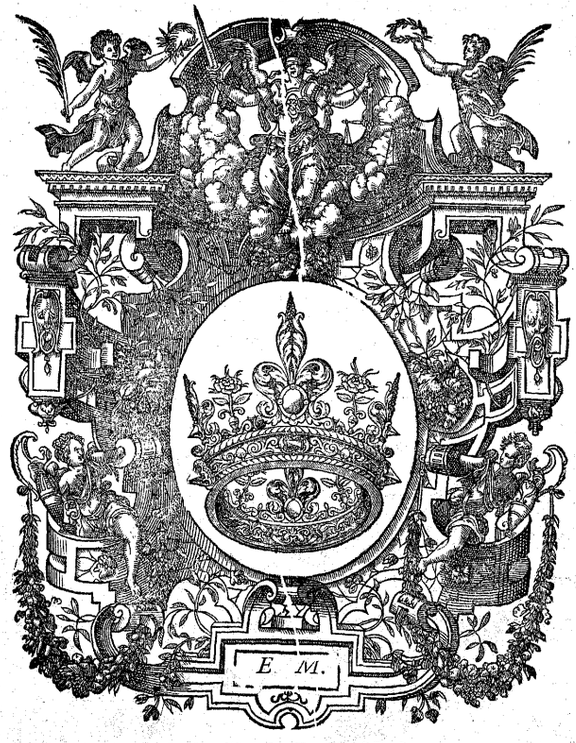

LVGDVNI.
APVD STEPHANVM MICHAELEM.
M. D. LXXXVIII.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA BARI

AD LECTOREM,

DE VSU HORVM INDICVM.

ANTE omnia scito, Candide Lector, Primum Tertium & Sextū Indices ex Aurea illa Tabula generali, quam eximius Doctor F. PETRVS Bergemensis in omnia S. Doct. opera confecit, nos excerpendos curauisse: cæteros ab alijs acceptos, pro virili locupletasse.

Quorum PRIMO *loca sacræ scripturæ continentur, quæ S. Doct. data occasione, ferè secundum literalem sensum doctè pariter, ac dexterè in sua Summa exposuit. Quæ auctoritates iuxta librorum ac capitulorum ordinem disponuntur, interdúmque fit remissio ad superiorem, vel etiam inferiorem citationem, vbi idem vel simile aliquid explicatur.*

SECVNDO *materiæ omnes Theologicæ, de quibus hic agitur, alphabetico ordine describuntur, vt cuiuis sit facilè inuenire, vbi S. Doct. de quauis re ex professo disputet.*

TERTIO *alphabetica quoque serie digeruntur dictiones, quibus conclusiones, atque notabiles sententiæ totius operis subiunguntur, quæ, quot, & quotæ sint, numeri ad marginem adnotati indicant. Et ne in quærendo confusio oriatur, sæpè in principio fit distinctio maiusculis literis per dictiones, ad rem de qua in conclusione illa sermo est, attinentes, vt putà ad quidditatem, ad causam, ad effectus, & ad alia huiusmodi.*

QVARTO *indicatur, vbi S. Doct. hæreses, quæ nunc grassantur, quasi eas manifestè præuidisset, validißimis argumentis confodiat.*

QVINTO *doctrina, quæ rectè & vtiliter ad Dominicorum & Festorum Epistolæ Euangelijq́ explicationem accommodari poßit, ex quibus huius operis locis sit desumenda monstratur vbi amplißima concionatoribus suppeditatur materia, pro concione tractanda.*

SEXTO *recensentur loca, in quibus doctrina hic contenta à se videtur discrepare, vel ab alijs, quæ alibi à S. Doct. nobis sunt relictæ. Et primùm ponitur aliqua conclusio Summæ Theologicæ sub numero, quo extat in tertio indice: deinde subiunguntur ea, quæ videntur contraria, vel in simili aliquo, locáque citantur, vnde ea sumuntur: Postremò solutio apponitur, accepta ferè ex ipsiusmet S. Doct. aliquo loco, vbi seipsum enucleatè declarat.*

INDEX PRIMVS,

QVI SACRAE SCRIPTVRAE

Loca omnia in tribus summæ partibus explicata, Iuxta eum librorum & capitum ORDINEM, QVI IN BIBLIIS Cernitur, ob oculos ponit.

AVCTORITATES EX LIBRO GENESEOS.

Cap. 1.

In principio creauit Deus cęlum & terram, 1ª.q.46.2.c.& 30.& q.61.3.3^{m}.& q.65.1.& 3.0.& q.66.1.1^{m}.& 5^{m}.& q.68.1.1^{m}.& q.69.1.c.5^{m}.& q.74.1.1^{m}.& 2.c.& 3.1^{m}.& 2^{m}.& 3^{m}.12æ.q.100.7.2^{m}.& 22æ.q.1.1^{m}.& q.171.3.c.

Terra autem erat inanis & vacua, 1ª.q.66.1.ca.1^{m}.& q.67.4.c.& q.69.1.2.c.

Et tenebræ erant super faciem abyssi, 1ª.q.66.1.c.5^{m}.& q.68.3.c.& q.69.1.c.& q.7.3.4^{m}.

Spiritus Domini ferebatur super aquas, 1ª.q.64.3.3^{m}.& 4^{m}.& q.66.1.5^{m}.

Dixitque Deus, 1ª.q.32.1.3^{m}.& q.47.1.c.fi.et q.67.4.c.2^{m}.& q.65.4.cap.fi.& 74.3.1^{m}.& 3^{m}.& 5^{m}.

Fiat lux, & facta est lux, 1ª.q.67.4.0.& q.70.1.2^{m}.& q.74.1.c.& 3.5^{m}.

Et vidit Deus, 1ª.q.74.3.3^{m}.& q.73.3.3^{m}.& q.32.1.3^{m}.

Et diuisit lucem à tenebris, 1ª.q.63.5.2^{m}.& q.67.4.c.2^{m}.& 4^{m}.

Appellauitque lucem diem, & tenebras noctem, 1ª.q.64.1.3^{m}.& q.67.4.2^{m}.& q.68.1.3^{m}.& q.69.1.5^{m}.

Factū est vespere & mane dies vnus, 1ª.q.58.6.7.0.& q.74.2.c.& 3.6^{m}.& 7^{m}.

Fiat firmamentum, 1ª.q.68.1.2.3.0.& q.71.3^{m}.

Diuisit aquas quæ erant super firmamentum, 1ª.q.68.2.3.0.

Congregentur aquæ in vnum locum, 1ª.q.69.1.0.

Appareat arida, 1ª.q.69.1.c.1^{m}.

Vocauitque Deus firmamentū cęlum, 1ª.q.68.1.0.& q.69.1.5^{m}.& q.74.3.3^{m}.

Vocauitque Deus aridam terram, congregationesque aquarum, appellauit maria, 1ª.q.69.1.5^{m}.

Germinet terra herbam virentem, &c. 1ª.q.69.2.0.& q.72.1^{m}.

Fiant luminaria, &c. vsque ad noctem, 1ª.q.70.1.0.

Et sint in signa, &c. vsque terram, 1ª.q.70.2.0.

Fecitque Deus duo magna luminaria, &c. vsque nocti, 1ª.q.70.1.5^{m}.& q.68.1.cap.fi.

Producant aquæ reptile, &c. vsque cæli, 1ª.q.71.0.& q.72.1^{m}.

Creauitque Deus cete grandia, &c. vsque genus suum, 1ª.q.71.4^{m}.

Producat terra animam viuentem, &c. vsque species suas, 1ª.q.72.0.

Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, 1ª.q.3.1.2^{m}.& q.43.0.& q.91.4.1^{m}.& 2^{m}.& q.93.4.

Et præsit piscibus maris, &c. vsque terræ, 1ª.q.96.0.

Et vniuersæ terræ, 1ª.q.96.2.0.

Masculum & fœminam creauit eos, 1ª.q.93.4.1^{m}.& 6.2^{m}.

Benedixitque illi Deus, 1ª.q.72.4^{m}.& q.73.3.0.

Crescite & multiplicamini & replete terram, 1ª.q.72.4.& q.98.1.0.& 22æ.quæst.152.2.1^{m}.

Ecce dedi vobis omnem herbam, &c. vsque ad vescendum, 1ª.q.96.1.2^{m}.

Vidit Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona, 1ª.q.22.4.c.& q.2.5.6.3^{m}.q.47.2.c.1^{m}.& q.49.2.c.

Cap. 2.

Igitur perfecti sunt cæli & terra, & omnis ornatus eorum. 1ª.q.70.1.c.

Compleuitque Deus, die septimo, opus suum quod fecerat, 1ª.q.73.1.0.2.d.15.q.3.1.0.

Et requieuit die septimo ab omni opere quod patrarat, 1ª.q.73.2.0.& 1.3^{m}.& 3.c.& q.74.1.6^{m}.& 2.3^{m}.& q.118.1.1^{m}.

Et benedixit diei septimo, & sanctificauit eum, 1ª.q.73.3.0.

Istæ sunt generationes cæli & terræ, &c. vsque in terram, 1ª.quæst.69.2.c.& quæst.74.2.1.

Non enim pluerat Dominus Deus super terram, 1ª.q.33.3.c.& 3ª.q.23.3.1^{m}.

Sed fons ascendebat è terra, irrigans vniuersam superficiem terræ, 1ª.quæst.102.1.2^{m}.

Nomen vni Phison, 1ª.q.102.1.2^{m}.

Formauit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ, 1ª.q.91.1.0.

Et inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ, 1ª.quæst.90.1.1^{m}.& quęst.91.4.3^{m}.& 4^{m}.

Et factus est homo in animam viuentem, 1ª.q.91.4.3^{m}.& q.94.2.c.& q.95.1.1^{m}.& q.97.3.c.

Plantauerat autem Dominus Deus paradisum voluptatis à principio, 1ª.q.102.0.

In quo posuit hominem quem formauerat, 1ª.q.102.4.0.

Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suaue, 1ª.q.2.5^{m}.

Lignum etiam vitæ in medio paradisi, 1ª.q.102.1.4^{m}.

Lignumque scientiæ boni & mali, 1ª.q.102.1.4.

Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis, 1ª.q.102.1.2^{m}.

Tulit ergò Dominus Deus hominem & posuit eum in paradiso voluptatis, 1ª.q.102.4.0.

Vt operaretur & custodiret illum, 1ª.q.102.3.0.

De ligno autem scientiæ boni & mali ne comedas, 1.q.102.1.2^{m}.

In quacunque enim die comederis ex eo, morte morieris, 22æ.q.164.1.0.

Non est bonum esse hominem solum, 22æ.q.188.8.0.& 3ª.q.41.2.3^{m}.

Faciamus ei adiutorium simile sibi, 1ª.q.92.1.0.& q.98.2.0.

Adduxit ea ad Adam, vt videret quid vocaret ea, 1ª.q.96.1.3^{m}.

Immisit ergò Dominus Deus soporem in Adam, 22æ.q.175.3.1^{m}.

Cumque obdormisset, tulit vnam de costis eius, & repleuit carnem pro ea 1ª.q.92.3.2^{m}.& q.97.2.3^{m}.& 3ª.q.31.5.2^{m}.

Et ædificauit Dominus Deus costam quam tulerat de Adam, in mulierem, 1ª.q.92.2.3.0.

Quoniam de viro sumpta est, 1ª.q.92.2.0.

Quam ob rem relinquet homo patrem suum & matrem, & adhærebit vxori suæ, 22æ.q.2.7.c.& q.26.11.1^{m}.

Et erunt duo in carne vna, 1ª.q.92.1.c.

Erat autem vterque nudus, Adam scilicet & vxor eius, & non erubescebant, 1ª.q.96.1.3^{m}.

Cap. 3.

Serpens erat callidior cunctis animantibus terræ, 22æ.q.165.2.3^{m}.& 4.

Qui dixit ad mulierem, 22æ.q.165.2.0.

Cur præcepit vobis Deus, vt non comederetis de omni ligno paradisi 3ª.q.41.4.c.

Aperientur oculi vestri, 3ª.q.41.4.c.

Eritis sicut dij, scientes bonum & malum, 1ª.q.61.4.3^{m}.& q.63.3.0.& 22æ.q.163 2.0.& 3ª.q.41.4.c.

Deditque viro suo, 22æ.q.165.2.0.

Et aperti sunt oculi amborum, 22æ.q.164.2.c.fi.& 9^{m}.

Cumque cognouissent se esse nudos, 1ª.q.95.1.c.fi.& 12æ.q.41.4.c.& 22æ.q.75.1.1^{m}.& q.167.2.c.

Et fecerunt sibi perizomata, 22æ.q.164.2.c.fi.8^{m}.& q.187.6.0.

Abscondit se Adam, 3ª.q.84.6.1^{m}.

Cum audissent vocem Dei deambulantis, 1ª.q.9.1.2.0.& q.10.1.2.c.& q.14.14.0.& q.19.7.8.0.& q.30.1.3^{m}.& q.63.6.1^{m}.& q.65.1.1^{m}.& 3ª.q.2.1.c.et q.57.1.1^{m}.& 2^{m}.

A facie Domini Dei, 1ª.q.1.10.3^{m}.& q.3.1.3^{m}.

Serpens decepit me, & comedi, 1ª.q.94.4.1^{m}.& 2^{m}.& 12æ.q.89.3.2^{m}.& 22æ.q.163.1.4^{m}.et 4.1^{m}.

Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc, maledictus eris, &c. vsque calcaneo eius, 22æ.q.165.2.4^{m}.

* Super pectus tuum gradieris, 1ª.q.63.6.2^{m}.& q.165.2.4^{m}.

Mulieri quoque dixit: Multiplicabo ærumnas tuas. et conceptus tuos, in dolore paries, 22æ.q.164.2.0.

Et eris sub viri potestate, & ipse dominabitur tui, 1ª.q.92.1.2^{m}.et 22æ.q.164.2.c.1^{m}.

Maledicta terra in opere tuo, 22æ.q.256.1^{m}.& 3^{m}.et q.76.1.2.0.et 4.1^{m}.et q.83.8.1^{m}.et 2^{m}.et q.164.1 2.0.et q.89.1.4^{m}.et 6.2^{m}.

In laboribus comedes ex ea, cunctis diebus vitæ tuæ, 22æ.q.164.2.ca.fi.

Spinas et tribulos germinabit tibi, 1ª.q.69.2.2^{m}.et 22æ.q.164.2.c.1^{m}.

In sudore vultus tui, vesceris pane tuo, 22æ.q.164.2.c.3^{m}.

Donec reuertaris in terram, de qua sumptus es, 22æ.q.164.2.c.

Puluis es, & in puluerem reuerteris, 22æ.q.164.2.c.

Fecitque Deus Adæ et vxori eius tunicas pelliceas, et induit eos, 22æ.qu.164.2.c.fi.et 8^{m}.

Ecce Adam factus est quasi vnus ex nobis, 22æ.164.2.c.fi.et 6^{m}.

Ne fortè mittat manum suam, et sumat de ligno vitæ, et viuat in æternum, 1ª.q.97.4.0.et 22æ.q.164.c.fi.et 6^{m}.

Et emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis, 22æ.q.164.2.c.

Et collocauit ante paradisum voluptatis cherubin et flammeum gladium atque versatilem.ad custodiendam viam ligni vitæ, 22æ.q.164.2.c.5^{m}.

Cap. 4.

Adam cognouit Euam vxorem suam, 1ª.q.51.3.6^{m}.et q.98.2.2^{m}.

Respexit Dominus ad Abel, et ad munera eius, 12æ.q.103.1.1^{m}.

Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius, 12æ.q.10.3.0.1.et q.77.7.8.c.et q.80.3.0.et 22æ.q.155.3.3^{m}.et q.156.1.c.et q.175.2.2^{m}.

Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra, 22æ.83.1.1^{m}.et 8.2^{m}.

Occidi virum in vulnus meum, et adolescentulum in liuorem meum, 22æ.q.64.8.c.1^{m}.,

Maior est iniquitas mea, quàm vt veniam merear, 4ª.q.84.10.c.

Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur, 12æ.q.105.2.9^{m}.

Cap. 6.

Videntes filij Dei filias hominum, 1ª.q.51.3.6^{m}.

Gigantes autem erant super terram in diebus illis, 1ª.q.51.3.6^{m}.

Pœnituit eum, quòd hominem fecisset in terra, 1ª.q.19.7.1^{m}.et q.102.2.3^{m}.et 3ª.q.49.5.2^{m}.

Delebo ab homine, &c. 12æ.q.105.2.1.1^{m}.et 22æ.q.108 4.3^{m}.

Omnis quippe caro corruperat viam suam, 12æ.q.71.2.3^{m}.et q.72.2.0.

Cap. 8.

Noë dimisit coruum, qui egrediebatur et nō reuertebatur, 12æ.q.102.6.1^{m}.eo.2.fi.

Donec siccarentur aquæ super terram, 3ª.q.28.3.3^{m}.

Odoratus est Dominus odorem suauitatis, 12æ.qu.103.1.1^{m}.et 22æ.q.186.3.6^{m}.et 5.1^{m}.et 6.c.3^{m}.et 7.8.c.

Sensus enim et cogitatio humani cordis, in malum prona sunt, ab adole-

iceucia sua,12e.q.71.7.3m.

Cap. 9

Terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terræ, 1a.q.96.1.2.capit.
Omne quod mouetur,& viuit, erit vobis in cibum, &c. vsque omnia,12e. quæstion.102.6.2m.
Apparebit arcus meus in nubibus,22e.quæstio.95.5.c.
Noe bibens vinum inebriatus est,& nudatus in tabernaculo suo,22e.quæstio.150.1.4.cap.
Sit Chanaam seruus eius,22e.q.57.3.2m.&104.5.c.2m.& 6.1m.& q.122.4.3m.

Cap. 10.

Ab iis diuisæ sunt gentes in terra post diluuium,12e.quæst.179.10.

Cap. 12.

Dixit Abraham vxori suæ:dic obsecro,quòd soror mea sis, 22.quæstio.110. 3.3m.& quæstio.111.1.1m.

Cap. 13.

Facta est rixa inter pastores,22e.quæst.37.2.5m.& quest.41.1.2.c.& q.42.1.c.
Ne quæso sit iurgium inter me& te,22e.q.41.2.ar.2.
Fratres enim sumus,3a.quæst.28.3.5m.
*Aedificauitque ibi altare Domino,12e.quæstio.103.1.2m.

Cap. 14.

At verò Melchisedech Rex Salem,offerens panem & vinum, 12e.quæstio. 103.1.3m.& 3a.quæstio.22.6.3m.
Et dedit ei decimas ex omnibus,22e.quæst.87.1.3m.

Cap. 15.

Credidit Abraham Deo,& reputatum est ei ad iustitiam,22e.quæ.60.6.2m.
Dixit Abraham Deo,domine Deus, Vnde scire possum quod possessurus sim eam,22e.q.97.2.3m.
Necdum enim completæ sunt iniquitates Amorrhæorum, 12e.qu.87.8.1m.

Cap. 16.

Ingredere ad ancillam meam,&c.vsque ad eam,22e.quæstion.154.2.3m.
Profectò hic vidi posteriora videntis me, 1a.quæstion.12. 2.cap.1m.& 5.0.

Cap. 17.

Ego Dominus Deus omnipotens, 1a.quæst.25.3. 0. & 3a.quæstio.13.1.cap.
Ambula coram me, 12e.quæst.91.5.cap.& quæst.99.6.0.& quæst.110.3.cap.
Et esto perfectus,22e.quæst..186.2.4m.
Circuncidetur in vobis omne masculinum, 3a.qu.70.2.4m.
Et circuncidetis carnem preputij vestri,12e.q.102.5.1m.& 3a.quæstio.66.7. 3m.& quæstion.70.3.1m.
Vt sit signum fœderis inter me & vos,12e.quæst.102.5.1m.& 3a.quæ.70.1.0.
Infans octo dierum circuncidetur,12e.quæst.102.5.1m.& 3a.quæst.70.3.3m.
Eritque pactum meum in carne vestra,in fœdus æternum,12e.quæstio.102. 5.1m.& quæstion.103.3.1m.

Cap. 18.

Apparuerunt ei tres viri,22e.quæst.84.1.1m.& 3m.
Quos adorauit i terra,1a.q.51.3.5m.22e.q.84.1.1m.&q.94.1.2m.et 3.q.25.6.0.
Domine si inueni gratiam in oculis tuis,&c.vsque transibitis,1a.q.51.3.5m.
Cumque comedissent,1a.quæst.51.3.5m.et 3a.quæstio.55.6.1m.
Num celare potero Abraham,quæ gesturus sum,3a.quæstion.43.2.1m.
Descédam et videbo,vtrum clamorem opere compleuerint,3a.q.46.7.3m.

Cap. 19.

Compulit illos oppidò,vt diuerterent ad eum,1a.q.21.4.c.et 22e.q.30.1.ca.
Vt perdamus illos,12e.q.87.2.0.
Nec stes in omni circa regione,3a.q.41.2.4.2m.

Cap. 20.

Venit autem Deus ad Abimelech,per somnium nocte,22e.quæst.80.2.cap & quæst.95.6.0.& quæst.154.5.capit.& quæst.162.1.2m.
Abraham propheta est,& orabit pro te,22e.q.174.6.c.& 3a.q.31.2.c.& 8.3m.

Cap. 22.

Tentauit Deus Abraham,1a.q.114.2.0.& 22e.quæst.97.2.capitu.
Tolle filium tuum,&c.vsque monstrauero tibi,12e.q.94.5.2m.&quæst.100. 8.3m.& 22e.104.4.2m.& quæst.154.2.2m.
Postquam adorauerimus reuertemur ad vos,22e.q.111.1.1m.
Extenditq; manum vt immolaret filium suum,12e.q.94.5.2m.&q.100.8.3m. & 22e.q.64.6.0.& q.104.4.2m.& q.154.2.2m.et q.171.5.c.&.3a.q.47.6.3m.
Nunc cognoui quòd timeas Deum.12e.quæst.112.5.5m.et 3a.quæst.10.2.1m.
Appellauitque nomen loci illius,Dominus videt,12e.quæst.102.4.2m.
Per memetipsum iuraui,22e.quæst.89.11.4m.

Cap. 23.

Dabo pecuniam pro agro,et sic sepeliam mortuum meum,22e.q.100.4.3m.

Cap. 24.

Vt adiurem te,22e.q.73.1m.et quæst.90.0.
Filium meum ne reducas illuc,22e.q.104.5.capitu.
Posuit ergò seruus manum sub femore Abraham domini sui,et iurauit illi, 22e.quæst.89.7.capitu.
Puella cui dixero,inclina hydriam.vsque cũ Domino meo, 22e.q.95.7.3m.
Et dixit mihi,22e.q.95.7.3m.
Vocemus puellam,& quæramus eius voluntatem,22e.q.104.5.c.

Cap. 25.

Deprecatus est Isaac Dominum pro vxore sua, &c. vsque conceptum Reseccæ,1a.q.23.8.0.
Dixit Iacob fratri:Vende mihi primogenita tua,22e.q.108.4.3m.

Cap. 27.

Dixit Iacob:Ego sum primogenitus tuus Esau,22e.q.110.3.3m.

Cap. 28.

Isaac præcepit filio suo Iacob,noli accipere coniugem, &c.vsque auunculi tui,22e.q.104.5.c.
Deus autem omnipotens,s.17.1a.
Benedicat tibi,s.1a.
Iacob vidit in somnis scalam,&c.vsque per eam,22e.q.181.4.7m.
Et ero custos tuus,1a.q.113.1.2m.
Verè Dominus est in loco isto,1a.q.8.2.cap.et q.52.2.c.fi.3.q.52.3.3m.
Votum vouit Deo dicens, si Deus fuerit mecum, et cætera, vsque domus Dei,22e.quæstion.88.2.1m.
Cunctorumque quę dederis mihi,decimas offeram tibi,22e.quæst.87.1.3m.

Cap. 29.

Iudicauit ei quòd frater patris sui esset,s.13.

Sed Lia lippis erat oculis:Rachel decora facie,et venusto aspectu,22e.quæstion.179.2.in principio.

Cap. 31.

Timensque Iacob,22e.quæstion.158.7.c.3m.
Fecit iurgium,s.13.
Pone hic coram fratribus meis et fratribus tuis,s.13.

Cap. 32.

Vidi Deum facie ad faciem,1a.quæst.12.11.1m.& 22e.quæ.180.5.1m.
Ipse verò claudicabat pede,22e.quæst.108.7.4m.

Cap. 33.

Iacob adorauit pronus in terram,similiter ancillæ et vxores filij eius,s.18.
Quasi viderem vultum Dei,s.3.et 32.
Ob stuprum sororis,22e.quæst.154.1.cap.et 6.0.

Cap. 35.

Apparuit Deus Iacob,s.32.
Benedixitque ei,s.1.
Ego sum Deus omnipotens,s.17.
Cresce et multiplicare,s.1.

Cap. 37.

Accusauitque Ioseph fratres suos crimine pessimo, 22e.q.33.7.2m.et quæstion.154.12.4m.
Non interficiamus animam eius,in infr.46.

Cap. 38.

Nunciatum est Thamar quòd Iudas socer eius,&c.vsque fi.22e.q.154.2.3m.

Cap. 39.

Benedixitque Dominus domini Aegiptij propter Ioseph,s.1.
Et ille scilicet Ioseph recusabat stuprum,22e.quæstion.154.6.2m.
Post duos annos vidit Pharao somnium,22e.q.173.2.cap.
Vterque vidimus somnium præsagium futurorum,22e.quæst.95.6.capitul.
Erat ibi puer Hebræus,vsque euentus,22e.q.173.7.capit.

Cap. 42.

Cumque adorassent eum scilicet Ioseph,fratres sui,s.18.
Per salutem Pharaonis,22e.q.89.6.0.

Cap. 43.

Deus autem meus omnipotens,s.17.
Et adorauerunt proni in terra,s.18.

Cap. 44.

Sciphus quem furati estis,&c.vsque in quo augurari solet,22e.qu.94.7.1m.
An ignoratis quod non sit similis mei in augurandi scientia.ibid.

Cap. 45.

Nec poterant respondere fratres, nimio timore perterriti,12e.q.44.1.2m.

Cap. 46.

Ego descendam tecum,s.3.
Cunctæ animæ q̃ egressę sunt de femore Iacob,1a.q.3.2.1m.et qu.118.2.1m.
Detestantur Aegiptij omnes pastores ouium,12e.q.102.3.2m.

Cap. 47.

Adorauit vestigium virgæ eius,s.18.
Pone manum sub femore meo,s.24.

Cap. 48.

Deus omnipotens,s.17.
Apparuit mihi,s.32.
Adorauit pronus in terra,s.18.

Cap. 49.

Benedicet tibi,s.1.
Quam scilicet speluncam emit Abraham,&c.vsque sepulcri,s.23.
Finitisque mandatis,quibus filios instruebat,12e.q.100.5.4m.et 22e.q.101. 1.c.et q.102.1.c.et q.106.1.c.& 6.1m.

Cap. 50.

Præcepitque seruis suis medicis,vt aromatibus condirent patrem,3a.qu. 51.2.2m.
Pater meus adiurauerit me,s.24.
Sepelierunt eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham, etc.vsque Mambre,s.23.
Veneruntque ad eum scilicet Ioseph.fratres sui,et proni in terram adorauerunt,s.18.
Num Dei possumus resistere voluntati,1a.q.19.6.0.et q.22.1.1m.et questio. 103.7.8.0.
Quam iurauit Deus Abraham,s.22.

¶ Auctoritates ex libro Exodi.

Cap. 1.

Et quia timuerunt obstetrices Deum ædificauit illis domos, 12e.q.114.10. 2m.et 22e.q.110.3.2m.et 4.4m.

Cap. 2.

Moyses percussum Aegyptium abscondit sabulo,22e.q.60.6.2m.
Accepitque Sephoram filiam eius,quæ peperit ei filium,infra.34.

Cap. 3.

Terram quę fluit lacte et melle,12e.q.102.3.2m.et 3a.q.73.6.0.et q.74.6.1m.
Quis Ego sum,vt vadam ad Pharaonem,&c.22e.q.185.2.0.
Ego sum qui sum,et qui est,1a.q.2.3.0.et q.13.11.0.
Dominus Deus vocauit nos,12.q.113.1.3m.
Ibimus viam trium dierum in solitudine,22e.q.88.8.0.
Postulabit mulier à vicina,etc.vsque fin.12e.q.94.5.2m.et qu. 100. 8. 3m.et 22e.q.66.5.1m.et q.104.4.2m.

Cap. 4.

Iratus est Dominus in Moysen,1a.q.3.2.2m.et q.19.11.c.et q.20.1.2m.et qu. 59.4.1m.et 12e.q.471.1m. et 22e.q.162.3.c.
Et indurabo cor eius,1a.q.23.3.2m.et q.48.6.c.et q.49.2.0.et q.63.5. c.fi.et 12e.q.79.1.1m.et 3.0.et q.87.1.2m.et 22e.q.15.1.0.& q.19.1.3m. q.24.10.c.
Tulit illico Sephora acutissimam petram, et circuncidit præputium filij sui,3a.q.70.3.2m.

Cap. 5.

Vocauit nos,s.3.
Eamus viam trium dierum,s.3.

Cap. 6.

Dixit Dominus ad moysen,1a.q.43.7.5m.et 12e.q.98.3.1m.
Et nomen meum Adonay,non indicaui eis,22e.q.17.4.6.0.

Cum

EXODI.

Cum incircuncisus sim labiis,3a.quæs.70.4.3m.

Cap. 7.

Ecce constitui te Deum Pharaonis,1a.quæs.13.9.10.0.
Sed ego indurabo eum,s.4.
Feceruntque similiter malefici,per incantationes, 1a.quæs.100.4.2m.& q. 114.4.0.& 22e.quæs.178.2.c.3m.

Cap. 8.

Dixitque Dominus ad Moysen,s.6.
Fecerunt autem & malefici per incantationes suas similiter,s.7.
Malefici non potuerunt educere cinifes: ideò dixerunt: Digitus Dei est hic,1a.quæs.32.1.1m.& q.36.1.art.1.
Viam trium dierum ibimus in solitudine,s.3.

Cap. 9.

Dixit Dominus ad Moysen,s.6.
Indurauitque Dominus cor Pharaonis,s.4.

Cap. 10.

Ego enim indurauí cor Pharaonis & seruorum eius,s.4.
Dixit Dominus ad Moysen,s.6.
Dices ergò omni plebi vt postulet,&c.vsque Aegiptiis,s.3.
Et indurauit Dominus cor Pharaonis,s.4.

Cap. 12.

Dixit Dominus ad moysen,s.6.
Decima die mensis huius tollat vnusquisque agnũ, vsque fi.12e.q.102.5.2m.
In cunctis diis Aegipti,s.7.
Habebitis hanc diem in monumentum, & celebrabitis eam solennem Domino,12e.quæst.100.5.2m.& quæst.120.4.10m.5.2m.
Azima comederis septem diebus,3a.q.74.4.c.3m.
Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus vestris, 12e.quæst. 102.3.14m.& 3a.quæst.74.4.c.fi.& 3m.
Et petierunt ab Aegyptiis vasa,vsque profecti.s.3.
Omnis alienigena non comedet ex eo,scilicet Phase,12e.quæst.102.5.c.& 3.quæst.37.princip.& quæst.40.4.c.& q.70.4.fi.
Si quis circuncisus non fuerit,non vescetur ex eo,scilicet Phase,s.5.
Eadem lex erit indigenę& colono qui peregrinantur apud vos,12e.quæst. 105.3.0.

Cap. 13.

Locutus est Dominus ad moysen,dicens,1a.6.
Sanctifica mihi omne primogenitum,3a.q.28.2.1m.& quæst.37.3.1m.
Vt non comedatis fermentum,s.12.
Terram fluentem lacte & melle,s.3.
Septem diebus vesceris azimis,s.12.

Cap. 14.

Locutus est Dominus ad Moysen dicens,s.4.
Indurabo cor Pharaonis,&c.s.4.

Cap. 15.

Misisti iram tuam,s.4.
In spiritu furoris tui.Ibidem.
Dominus regnabit in æternum & vltra,1a.quæst.10.2.2m.
Magnificus in sanctitate,22e.quæst.134.2.3m.

Cap. 16.

Dixit Dominus ad Moysen,s.5.
Requies sabbati sanctificata est Domino,infr.20.
Filij autem vestri comederũt manna quadraginta annis,donec vsque Chanaam,12e.q.102.3.2m.& 3.q.73.6.0.& quæst.74.6.1m.

Cap. 17.

Et bellum Dei erit contra Amalech,a generatione, in generationem, 12e. quæstion.205.3.c.1.

Cap. 18.

Super omnes Deos,s.7.

Cap. 19.

Vocauitque Moysen Dominus,s.3.
Portauerim vos super alas aquilarum,22e.q.123.6.1m.& 2m.
Eritis mihi in peculium,de cunctis populis,12e.q.105.1.1m.
Veniam ad te,1a.q.3.1.5m.& q.9.1.3m.
Audiat me populus loquentem ad te,s.6.
Omnis qui tetigerit montem,&c.vsque non viuet,22e.q.33.4.c.1m.

Cap. 20.

Locutus est Dominus cunctos sermones hos,s.6.
Non habebis Deos alienos,s.7.& 122.q.2.2m.
Non facies tibi sculptile,neque omnem similitudinem, 12e.q.100.7.2m.& 3m.& 4m.& 22e.q.122.2.2m.& 3a.q.25.3.1m.2m.& 3m.
Non adorabis ea neque coles, 22e.q.84.1.1m.& q.94.2.3.0.& q.122.2.0.& q.161.3.1m.& 3a.q.25.5.6.7.0.
Deus zelotes,12e.q.28.4.0.
Visitans iniquitates patrum in filiis,12e.q.81.1.1m.& 2.1m.& q.87.7.8.0.& 22e.q.108.40.& q.164.1.4m.& 3.q.14.1.1m.
In tertiam & quartam generationem,12e.q.87.8.1m.& 22e.q.108.4.1m.
Qui oderunt me,1a.q.60.5.5m.& 22e.q.13.4.0.& 6.2m.& q.34.1.0.
Et faciens misericordias in millia, &c. vsque præcepta mea, 12e.q.100.7. 2m.3m.& 4m.& 3a.q.84.10.c.fi.
Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum,12e.q.100.7.4.& 5.c.& 11. c.3m.& 22e.q.122.3.0.
Qui assumpserit nomẽ Dei sui, 12e.q.100.7.2m.& 22e.q.89.1.4.0.&q.98.2.c.
Neque enim habebit insontem Dominus eum,&c.vsque frustra, 12e.quæ. 100.7.2m.
Memento vt diem sabbati sanctifices, 12e.q.100.5.2m.& 7.2m.& 5m.& 11. & q.102.3.4m.& 4.10m.& 105.c.fi.& 22e.q.35.3.1m.& q.122.4.0.
Sex diebus operaberis & facies omnia opera tua, &c. vsque portas tuas, 12e.quæst.100.8.4m.& quæst.107.2.4m.& 22e.q.40.4.0.& q.122.4.3m.& 3.q.40.4.1m.& 3m.
Sex enim diebus fecit Deus cælum & terram, &c. vsque in eis sunt, 12e.q. 100.7.2m.
Honora patrem tuum,& matrẽ tuam,12e.q.100.5.c.4m.&11.c.& 22e.q.33.2. 2m.& q.101.2.0.& q.104.5.1m.& q.106.3.c.3m.& q.122.5.0.& 189.6.c.1m.
Vt sis longæuus super terram,12e.q.100.7.3m.& 4m.& 22e.q.122.5.4m.
Non occides,12e.q.100.4.c.& 8.3m.& 11.c.& 22e.q.64.3.0.& 5.2m.& 3m.
& 7.c.& 8.0.& q.65.1.c.4m.& q.122.6.2m.
Non mœchaberis,12e.q.100.11.c.& 22e.q.170.1.0.
Non furtum facies,12e.q.100.11.c.& 22e.q.122.6.2m.
Non falsum testimoniũ dices,12e.q.100.11.c.&22e.q.70.4.0.&q.110.4.2m. & q.122.6.2m.
Non concupisces,12e.q.100.5.ca.5m.& 6m.& 4.3m.& 11.c.& 22e.q.122.6. 3m.& 4m.& q.170.1.c.fi.
Venit Deus,s.19.
Non facietis Deos argenteos, & Deos aureos nõ facietis vobis,s.7.& 20.
Altare de terra facietis mihi,&c.vsque polluetur,12e.q.102.4.7m.& 3. qu. 83.3.5m.
Non ascendes per gradus ad altare meum,ne reueletur turpitudo tua,12e. q.102.4.7m.

Cap. 21.

Si emeris seruum Hebræum,sex annis seruiet tibi, in septimo egredietur liber gratis,12e.q.105.4.1m.
Offerat eum Dominus diis,s.7.
Si dixerit seruus,diligo,&c.erit ei seruus in seculum,12e.q.105.2.10m.
Si quis vendiderit filiam suam in famulam, non egredietur sicut ancillæ, &c.12e.105.4.4m.
Qui percusserit hominem volens occidere eum,morte moriatur,s.20.
Qui furatus fuerit hominem & vendiderit,&c.moriatur,12e. q.105.2.10m.
Et percusserit alter proximum,&c.vsque restituat,12e.q.105.4.3m.
Qui percusserit seruum suum,&c.vsque illius est,12e.q.105.4.3m.
Si percusserit quis mulierem prægnantem&c.vsque liuore,22e.q.64.8.3m.
Si bos cornu petierit,&c.vsque opprimetur,12e.q.105.2.11m.
Si quis aperuerit cisternam,&c.vsque erit.22e.q.189.1.3m.

Cap. 22.

Si quis furatus fuerit ouem aut bouem, &c.vsque pro vna oue,12e.q.105. 2.9m.& 22e.q.62.3.1m.& q.66.6.2m.& 3a.q.49.6.c.
Applicabitur ad Deos,s.7.
Si quis amico commendauerit pecuniam, &c.vsque non restituet,12e.qu. 105.2.4m.& 5m.& 22e.q.62.6.c.
Qui à proximo suo quicquam horum mutuo postulauerit, &c.vsque operis sui,Ibidem.
Qui coierit cum iumento,morte moriatur,12e.quæstion.105.2.11m.& 22e. quæst.154.12.4m.
Qui immolat diis occidetur præter Domino soli, 12e.q.102.3.c.& 22e.qu. 84.1.1m.& q.85.2.0.& q.94.2.c.et 3.q.48.3.c.
Indignabitur furor meus,s.4.
Si pignus à proximo tuo acceperis vestimentum, &c.vsque dormiat,12e. q.99.5.fi et q.105.2.4m.
Quia misericors sum,1a.q.21.3.0.& 22e.q.30.2.1m.et q.84.10.c.
Decimas tuas non tardabis offerre,22e.q.87.1.0.et 3a.q.31.8.c.
Et primitias,22e.q.85.3.3m.& q.86.4.0.
Primogenita filiorum tuorum dabis mihi,de bobus quoque & ouibus similiter facies,s.13.
Septem diebus sit cum matre sua,die octaua reddes illum mihi, 12e.quæst. 102.3.7m.et 5.1m.et 3a.q.70.3.3m.
Pupillo et viduæ non nocebitis,22e.q.65.4.2m.

Cap. 23.

Non suscipies vocem mendacij, 22e.q.110.3.4.0.et q.111.1.c.et quæst.69.1. 2.0.et q.70.4.c.et q.124.5.2m.
Nec iungas manum tuam,vt pro impio falsum dicas testimonium,s.20.
Pauperis quoque non misereberis in iudicio,22e.q.63.4.3m.
Et insontem et iustum non occides,s.20.
Sex diebus operaberis,septima die cessabis,Ibidem.
Per nomen externorum deorum non iurabis,s.7.22e.q.89.6.0.
Solennitatem azymorum custodies,s.12.
Azyma comedetis septem diebus Ibidem.
Non immolabis super fermentum,Ibidem.
Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum Domini Dei tui.s.22.
Non coques hœdum in lacte matris suæ,12e.q.102.6.4m.et 8m.
Et est nomen meum in illo scilicet angelo,s.6.
Non adorabis Deos eorum,neque coles,s.20.et 7.

Cap. 24.

Moysi quoque dixit Deus,s.6.
Et vocauit eum,scilicet Moysen,Dominus,s.3.
Daboque tibi duas tabulas lapideas,infr.31.
Moyses fuit ibi,scilicet in monte quadraginta diebus,& quadraginta noctibus,22e.q.147.5.c.& 3a.q.40.2.3m.

Cap. 25.

Locutus est Dominus ad Moysen,s.6.
Tollant mihi primitias ab omni homine,s.22.
Arcam de lignis Setim compingite,cuius longitudo,&c.vsque fin.12e.qu. 102.4.6m.
Qui,scilicet vectes,semper erunt in circulis,12e.q.65.2.3.5.0.& 22e.qu.23. 7.0.& q.108.2.2m.
Duos quoque cherubin aureos & productiles facies,&c. vsque inde, 12e. q.102.4.6m.

Cap. 26.

Tabernaculum ita fiet,&c.vsque fi.12e.q.102.4.0.
Facies & velum de hyacintho,&c.vsque fi.12e.q.102.4.4m.

Cap. 27.

Facies & altare de lignis Setim,&c.vsque fi.s.20.
Facies et atrium tabernaculi,&c.vsque fi.12e.q.10.2.4.c.
Cuncta vasa tabernaculi in omnes vsus,&c.ex ære facies,22e.qu.100.1. 6m.4.0.

Cap. 28.

Loqueris cũctis sapientib.corde,quos repleui spiritu prudẽtiæ,&c.inf.13.
Hæc autem erunt vestimenta,quæ facies,&c.vsque fi.12e.q.102.5.9m.
Sacrificium est Domino,22e.q.81.4.1m.et 3a.q.22.2.c.et q.48.3.c.

Cap. 29.

Sed & hoc facies, vt mihi in sacerdotio consecrentur, &c. vsque fi.12e.q. 102.5.8m.& q.103.2.1m.
Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter,&c. 12e.qu.102.4.10m.&

3^{a}.q.22.3.3^{m}.
Vt sacerdotio fungantur mihi,3^{a}.q.22.6.2^{m}.
Cap. 30.
Faciesque altare ad adolendum thymiama,&c.vsque tegitur,s.20.
Locutus est Dominus ad Moysen,s.6.
Sanctificabisque omnia,22æ.q.81.8.c.&3^{a}.q.62.6.2^{m}.et q.63.6.2^{m}.
Cap. 31.
Locutus est Dominus ad Moysen,s.6.
Ecce vocaui ex nomine,s.3.
Videte vt sabbatum meum custodiatis,s.20.
Qui fecerit opus in eo,Ibidem.
Sex enim diebus fecit Dominus cælum et terram,s.20.
Dedit Dominus Moysi duas tabulas lapideas,12æ.q.98.2.3.o.et q.106.2.3^{m}.et 4.3^{m}.et q.107.1.c.fi.et 3^{a}.q.42.4.2^{m}.
Cap. 32.
Fac nobis Deos,s.7.
Sedit populus manducare & bibere,& surrexerunt ludere,22æ.quę.168.2.2^{m}.&3.2^{m}.
Vt irascatur furor meus,s.4.
Portans duas tabulas,s.31.
Inducens super eum peccatum maximum,12æ.q.102.3.11^{m}.et 22æ.q.10.3.o.& q.13.3.c.et q.39.2.o.et 94.3.o.et 3^{a}.q.80.5.c.
Consecrastis manus vestras hodie Domino,&c.vsque benedictio,12æ.qu.102.5.8^{m}.
De libro tuo quem scripsisti,1^{a}.q.24.o.et q.39.8.fi.
Qui peccauerit mihi,delebo eum de libro meo,1^{a}.q.24.3.o.
Angelus meus præcedet te,12æ.q.113.1.o.
Cap. 33.
Terram fluentem lacte & melle,s.3.
Et mittam præcursorem tui angelum,1^{a}.q.112.o.
Loquebatur autē Dominus ad Moysen,facie ad faciem,&c.12æ.q.98 .3.2^{m}
Noui te ex nomine 12æ.q.112.5.5^{m}.et 22æ.q.172.4.o.
Præcipis vt educam populum istum,12æ.q.90.2.1^{m}.
Ostende mihi viam tuam,et gloriam tuam,1^{a}.q.12.11.2^{m}.et 22.q.174.4.c.et 5.1^{m}.et q.175.3.o.et q.180.5.c.
Et requiem meam dabo tibi,1^{a}.q.73.2.3.c.et 12æ.q.3.4.1^{m}.et 8.c.et 22æ.quæ.18.3.c.
Non videbit me homo,et viuet,1^{a}.q.12.11.o.et q.13.1.c.et 2.3^{m}.et 12æ.q.5.c.et 3.c.et q.93.2.o.et 22æ.q.180.5.o.et q.175.4.o.et 5.c.
Non poteris videre faciem meam,1^{a}.q.12.4.o.et q.23.1.c.et q.56.3. c.2^{m}.et q.62.1. 2.4.9.c.et q.64.1.2^{m}.et q.94.2.c.fi.et q.108.4.c.et 12æ.q.5.5.7.c.et 3^{a}.q.10.4.2^{m}.
Stabis supra petram,1^{a}.q.102.1.4^{m}.
Cumque transibit gloria mea,22æ.q.171.2.c.
Et videbis posteriora mea,1^{a}.q.12.2.c.1^{m}.et 50.
Cap. 34.
Præcide tibi duas tabulas lapideas,s.31.
Deus misericors,et multæ miserationis,s.22.
Et clemens,22æ.q.157.1.2.o.et 3.c.et 4.3^{m}.et q.169.2.c.et 4.c.3^{m}.
Patiens,22æ.q.123.3.1^{m}.2^{m}.
Et verax,1^{a}.q.16.5.o.et 12æ.q.3.7.c.et q.93.1.3^{m}.22æq.27.4.c.
Qui custodis misericordiam in millia,s.20.
Qui reddes iniquitates patrum in filiis ac nepotibus, in tertiam et quartam progeniem,s.20.
Noli adorare Deum alienum,s.20.
Dominus zelotes,Ibidem.
Deus æmulator,Ibidem.
Cum fornicati fuerint cum diis suis,22æ.q.151.2.c.3^{m}.
Nec vxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis,12æ.q.105.4.6^{m}.
Deos conflatiles non facies tibi,s.20.
Solennitatem azymorum custodies,s.12.
Septem diebus vesceris azymis,Ibidem.
Ne ineas pactum cum hominibus illarum regionum,22æ.q.10.9.o.et q.46.2.3^{m}.et fi.
Sex diebus operaberis,in die septimo cessabis,arare & metere,s.20.
Non immolabis super fermento,s.12.
Primitias frugum terræ tuæ offeres,s.22.
Non coques hædum in lacte matris suæ,s.23.
Fuit ergo ibi cum Deo quadraginta dies & quadraginta noctes,eod.s.24.
Cap. 35.
Sex diebus facietis opus:septimus dies erit vobis sanctus,s.20.
Separate apud vos primitias Domino,s.22.
Faciat tabernaculum suum,eodem,s.26.
Ecce vocauit Dominus ex nomine,s.3.
Omnes viri ac mulieres mente promptissima atque deuota obtulere donaria,22æ.q.85.3.3^{m}.& q.88.4.c.
Ecce vocauit Dominus ex nomine Beseleel,s.33.
Et impleuit eum spiritu Dei,sapientia,intelligentia,scientia & omni doctrina,ad excogitandum et faciendum opus,s.31.
Cap. 36.
Omnis sapiens,quib.Dominus dedit sapientiam et intellectum, &c.Ibid.
Cap. 37.
Fecit autem Beseleel et arcam,&c.s.25.
Fecit et propitiatorium,&c.Ibidem.
Duos etiam cherubin,etc.Ibidem.
Fecit et mensam de ligno Setim,etc.
Fecit et altare thymiamatis de lignis,etc.s.20.
Cap. 38.
Fecit et altare holocausti,etc.Ibidem.
Cap. 39.
De hyacintho et purpura vermiculo ac bysso fecit vestes,etc.vsque fi.s.28.
Altare aureum,& altare æneum,s.20.
Cap. 40.
Locutus est ad Moysen,s.6.
Mense primo,prima die mensis eriges tabernaculum,&c.vsque fi.s.26.
Et assumpto vnctionis oleo,vnges tabernaculum cum vasis suis, 12æ.quæstion.102.4.9^{m}.

Vt sanctificentur,&c.s.30.
Applicabisque Aaron,et filios eius,&c.vsque fi.et fecit,s.29.
Altare aureum,el altare holocaustorum,s.20.

¶Auctoritates ex libro Leuitici.

Cap. 1.
Si holocaustum fuerit eius oblatio ac de armento, Masculum immaculatum offeret,12æ.q.102.3.8^{m}.et 8^{m}.
Sanguinem eius fundentes per altaris circuitum,12æ.q.102.3.8^{m}.
De turturibus et pullis columbæ offeret,12æ.quæ.102.3.2^{m}.et 4^{m}.et 6^{m}.et 9^{m}.et 3^{a}.q.37.3.4^{m}.
Retorto ad collum capite ac rupto vulneris loco,12æ.q.102.3.6^{m}.
Cap. 2.
Similis erit eius oblatio,fundetque super eam oleum et thus,&c.vsque fi.12æ.102.3.12^{m}.et 13^{m}.et 14^{m}.
Nec quicquam mellis adolebitur in sacrificio Domini,12æ.q.102.3.13^{m}.
In omni oblatione offeres sal,12æ.q.102.3.13^{m}.et 14^{m}.
Cap. 3.
Si hostia pacificorū fuerit eius oblatio, &c.vsque fi.12æ.q.102.3.8^{m}.et 9^{m}.
Siue marem siue fœminam,12æ.q.102.3.9^{m}.
Immaculata offeret,12æ.q.102.3.7^{m}.et 22æ.q.86.3.3^{m}.
Fundent sanguinem per circuitum altaris,s.1.3^{a}.
Omnis adeps erit Domini,12æ.q.102.3.8^{m}.& 6.1^{m}.
Nec adipem nec sanguinem omnino comedetis,Ibidem.
Offerunt Domino caudam totam,22æ.q.13.87.13^{m}.et q.138.1.3^{m}.
Cap. 4.
Qui peccauerit per ignorantiam,et de vniuersis mandatis Domini, &c.vsque fi.12æ.q.102.3.8^{m}.et q.105.2.9^{m}.
Immaculatum offeret Domino,s.3.
Sanguinem fundet,s.1.
Omnem adipem offeret Domino,s.3.
Rogabitque pro eo, sacerdos et pro peccato eius,et remittetur ei, 12æ.q.103.2.c.fin.
Hauriet quoque de sanguine vituli inferens illum in tabernaculum testimonij.12æ.q.102.5.6^{m}.
Cumque intinxerit digitum in sanguine,asperget eum septies coram Domino contra velum sanctuarij.12æ.q.102.5.5^{m}.
Ponetque de sanguine eius super cornua altaris thymiamatis,s.1.et 4.
Ponetque manum super caput hostiæ pro peccato suo,12æ.q.102.5.1^{m}.
Cap. 5.
Qui audierit vocem iurantis,&c.vsque anima.22æ.q.98.4.3^{m}.
Anima quæ tetigerit aliquid immundum,&c.vsque deliquit, 12æ.qu.102.5.4^{m}.et 3^{a}.q.40.4.2^{m}.
Offerat agnam de gregibus siue capram.s.3.
Orabit pro eo sacerdos,et pro peccato eius,s.4.
Offerat duos turtures,aut duos pullos columbarum,s.1.
Retorquebit caput eius ad penulas,&c.Ibidem.
Quicquid autem reliquum fuerit eius, faciet distillate ad fundamentum eius,s.1.
Non mittet in eam oleum, nec thuris aliquid imponet, quia pro peccato est,12æ.q.102.3.c.
Cap. 6.
Offeret arietem immaculatum,s.3.
Reddet omnia quæ per fraudem voluit obtinere integra, 22æ.q.62.2.o.& quæstion.79.3.2^{m}.
Et quintam insuper partem Domino,cui damnum intulit, 12æ.quæst.105.2.o^{m}.et 22æ.q.62.3.o.et 4.c.
Si rem perditam inuenerit,22æ.q.66.5.2^{m}.
Qui rogabit pro eo,et dimittetur,s.4.
Omne sacrificium sacerdotum igne cremabitur, nec quisquam comedet ex eo,12æ.q.102.3.8^{m}.
Cap. 7.
Sanguis eius per gyrum fundetur altaris,s.1.
Sicut pro peccato offertur hostia,ita et pro delicto,12æ.q.79.4.1^{m}.
Offerent ex ea caudam,s.3.
Cuius carnes eadem comedentur die,&c.vsque rea erit, 12æ.q.102.3.10^{m}.
Adipem non comedetis nec sanguinem,s.3.
Pectusculum et armus dexter erit sacerdotis offerentis hostiam pacificorum,12æ.quæst.102.3.8^{m}.
Qui tetigerit immundum,etc.s.5.
Fudit reliquum sanguinem ad fundamentum eius,s.1.
Posuerunt super caput hostiæ Aaron et filij eius,s.2.
Et caudam,s.3.
Cap. 9.
Vtrumque immaculatum,s.3.
Reliquum fudit ad basim eius,s.1.
Et caudam,s.3.
Pectora et armos dextros separauit Aaron.s.7.
Laudauerunt Dominum,ruentes in facies suas, 22æ.qu.81.5.1^{m}.et qu.82.1.1^{m}.et q.85.3.o.et q.88.5.1^{m}.
Cap. 10.
Pectusculum quod oblatum est et armum,etc.s.7.
Cap. 11.
Hæc sunt animalia q̄ comedere deberis, etc.vsq; fin.12æ.q.102.6.1^{m}.et 2^{m}.
Qui tetigerit morticina eorum,immundus erit,s.5.
Vsque ad vesperam,12æ.q.102.5.5^{m}.
Sancti estote,quoniam ego sanctus sum,12æ.q.98.4.5.c.et q.99.2.c.
Cap. 12.
Mulier si suscepto semine pepererit masculum, immunda erit septem diebus,etc.vsque fi.12æ.q.102.5.4^{m}.et 3^{a}.q.37.3.c.1^{m}.et 4.2^{m}.
Pullum columbæ siue turturem,s.1.
Orabitque pro ea sacerdos,et sic mundabitur,s.4.
Cap. 13.
Homo in cuius carne et cute ortus fuerit diuersus color, etc.vsque fi.12æ.quæst.102.5.4^{m}.et q.107.2.4^{m}.
Vestis

Vestis linea siue linea quæ lepram habuerit,&c.vsque fi.12æ.q.102.5.4.
Cap. 14.
Hic est ritus leprosi,quando mundandus est,&c.vsque fi.12æ.qu.105.2.7^{m}.et quæst.105.2.3^{m}.
Et duos pullos columbæ,s.1.
Rogabit pro eo coram Domino,s.4.
Offeret agnum immaculatum,s.3.
Sicut enim pro peccato ita et pro delicto ad sacerdotē pertinet hostia,s.7.
Si fuerit plaga lepræ in ædibus, &c.vsque fi.12æ.q.102.5.4^{m}.
Cap. 15.
Vir qui patitur fluxum seminis,immundus erit, &c.vsq; fi.12æ.q.101.5.4^{m}.
Qui tetigerit,&c.immundus erit,s.5.vsque ad vesperam,s.11.
Sumet duos turtures,aut duos pullos columbarum,s.1.
Mulier quæ redeunte mense patitur fluxum sanguinis, &c.vsque fin.12æ.quæstion.102.5.4^{m}.
Rogabitque pro eo coram Domino,s.4.
Cap. 16.
Duos hircos stare faciet coram Domino in hostio tabernaculi testimonij, c.vsque fin.12æ.q.102.5.6^{m}.
Orabit pro se & pro domo sua,s.4.
Mense septimo decima mensis,&c.erit expiatio vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris.12æ.q.102.4.10^{m}.& 5.6^{m}.qu.103.2.1^{m}.& 3.3^{m}.et 3^{a}.quæstion.73.6.c.
Cap. 17.
Fundetque sacerdos sanguinem super altare Domini,s.1.
Si comederit sanguinem,s.3.
Anima omnis carnis in sanguine est,12æ.q.102.3.8^{m}.
Contaminatus erit vsque ad vesperum,s.5.
Cap. 18.
Facietis præcepta mea,atque iudicia mea seruabitis, et ambulabitis in eis, 12æ.quæstion.99.4.2^{m}.
Quæ faciens homo,viuet in eis,12æ.q.100.12.2^{m}.
Talis coitus incestus est,22æ.q.154.1.c.& 9.o.
Sororem vxoris tuæ,in pellicatum non accipies,12æ.q.101.3.2^{m}.
Ad mulierem quæ patitur menstruum non accedes,12æ.q.102.5.4^{m}.
De semine tuo non dabis,vt consecretur idolo moloch,22æ.q.81.5.1^{m}.
Cum masculo non commisceberis, &c.22æ.q.142.4.3^{m}.et q.154.11.et 12.o.et 3^{a}.quæstion.70.2.4^{m}.
Cum omni pecore non coibis,&c.vsq; scelus est,22æ.q.154.11.2^{m}.&11.4^{m}.
Cap. 19.
Sancti estote,quia ego sanctus sum,s.11.
Si immolaueritis hostiam pacificorum Domino,vt sit placabilis,s.3.
Eo die quo fuerit immolata,comedetis eam, & die altero, &c.vsque polluit,s.7.
Cum messueris segetes terræ tuæ, non tondebis vsque ad solum, &c.vsque dimittes,22æ.q.101.1.2^{m}.
Nec decipiet vnusquisq; proximū suū,22æ.q.55.8.o.& q.56.2.o.& q.118.8.o.
Non facies calumniam,22æ.q.68.c.1^{m}.& q.69.2.3.c.
Nec vi opprimes eum,22æ.q.63.8.c.
Non morabitur merces mercenarij tui apud te vsq; mane, 12æ.q.205.2.6^{m}.
Non maledices surdo,22æ.quæstion.76.1.3.o.
Timebis Dominū Deum 12æ.q.67.4.2^{m}.& 22æ.q.7.1.c.et q.19.2.o.et 22.2.o.
Non iniustè iudicabis,22æ.q.60.2.3.6.o.& q.67.1.o.et 3^{a}.q.59.1.c.
Non eris criminator,22æ.q.62.2.2^{m}.et q.73.1.2^{m}.et q.74.1.3^{m}.et 2.o.
Nec susurro in populis,22æ.q.74.o.et q.75.1.c.
Non oderis fratrem tuum, 22æ q.25.6.o.et q.34.3.4.o.
Sed publicè argue eum,22æ.q.33.7.o.et 3^{a}.q.55.1.1^{m}.
Iumenta tua non facies coire,cum alterius generis animantibus, 12æ.quæstion.120.6.5^{m}.
Agrum tuum non seres diuerso semine,12æ.q.102.6.3^{m}.
Veste quæ ex duobus texta est,non indueris,12æ.q.102.6.6^{m}.
Orabitque pro eo sacerdos,&c.vsque et dimittetur peccatum,s.4.
Cum ingressi fueritis terram et plantaueritis ligna pomifera,auferetis prę putia eorum,&c.vsque proferunt,12æ.q.102.6.5^{m}.
Non comedetis carnem cum sanguine,s.3.
Non augurabimini,12æ.q.100.11.c.et 22æ.q.95.3.c.7.o.
Non obseruabitis somnia,12æ.q.100.11.c.et 22æ.q.95.6.o.
Super mortuo non incidetis carnes vestras,22æ.q.92.1.2.o.
Neque figuras aliquas,aut stigmata facietis vobis,22æ.q.94.2.1^{m}.
Non declinetis ad magos,nec ab ariolis aliquid sciscitemini,12æ.quæstio.100.11.c.22æ.quæstion.95.2.
Coram cano capite consurge,et honora personam senis,12æ.quæstio.100.11.c.fin.& 22æ.q.63.3.
Si habitauerit aduena in terra vestra, &c.vsque Aegipti, 12æ.q.104.4.o.et quæstion.105.3.o.
Custodite omnia præcepta mea et vniuersa iudicia,& facite ea,s.18.
Cap. 20.
Anima quæ declinauerit ad magos & ariolos,&c.s.19.
Sanctificamini & estote sancti:quia & ego sanctus sum,s.11.
Custodite præcepta mea,&c.s.18.
Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo,&c.s.15.
Qui separaui vos à cæteris populis,12æ.quæstion.36.3.2^{m}.&3^{m}.
Cap. 21.
Ne contaminetur sacerdos in mortibus,vsque fin.12æ.q.102.6.11^{m}.
Sancti erunt Deo suo,s.11.
Filia sacerdotis,si deprehensa fuerit in stupro,&c.3^{a}.q.29.1.4^{m}.
Pontifex,id est,sacerdos maximus,&c.vsque qui sanctifico eum, 12æ.quæstion.102.6.1^{m}.
Homo de semine tuo per familias, qui habuerit maculam, &c. vsque fin. 12æ.quæstion.102.5.9^{m}.
Cap. 22.
Homo de semine Aaron qui fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis, &c.vsque cibus illius est,Ibidem.
Qui tetigerit immundum,&c.s.5.vsque ad vesperam,s.11.
Morticinum & captum à bestia non comedent,12æ.q.102.6.1^{m}.& 2^{m}.
Addet quintam partem cum eo quod comedit,& dabit sacerdoti,s.6.

Quicunque obtulerit in holocaustum,illud erit masculum,s.1.
Sine macula cuncta offerent,s.3.
Non immolabuntur vna die mater cum fœtibus suis,12æ.q.102.6.1^{m}.& 2^{m}.
Si immolaueritis hostiam pro gratiarū actione &c.vsque alterius diei,s.7.
Custodite mandata,&c.s.18.
Cap. 23.
Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis sanctas, &c.vsque fin.12æ.q.102.4.10^{m}.& quæstio.103.3.4^{m}.
Cædetur agnus immaculatus,s.3.
Non secabitis eam vsque ad solum,&c.s.19.
Die decimo mensis septimi dies expiationum erit celeberrimus, &c.s.16.
A quintodecimo die mensis huius septimi feriæ tabernaculorum, septem diebus Domino,&c.12æ.quæstion.102.4.10^{m}.& quæstion.103.3.4^{m}.
Dies primus vocabitur celeberrimus atque sanctissimus,s.1^{a}.
Dies octauus erit celeberrimus,atque sanctissimus,12æ.quæ.102.5.1^{m}.& 3^{a}.quæstion.75.3.3^{m}.
Sumetis die primo fructus arboris pulcherrimę spatulasque palmarum,& ramos ligni densarum frondium,&c.12æ.q.102.4.10.fi.
Cap. 24.
Qui blasphemarit nomen Domini,morte morietur.12æ.q.110.11.c.& 22æ.q.13.o.& 3^{a}.quæstion.80.3.c.
Qui irrogauerit maculam,sicut fecit fiet ei,fracturam pro fractura,&c.vsque cogetur,12æ.q.105.2.10^{m}.
Aequum iudicium sit inter vos,&c.s.19.
Cap. 25.
Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas &c.vsq; fi.12æ.q.105.1.3^{m}.
Facite præcepta mea & iudicia custodite,s.18.
Terra non vendetur in perpetuum, &c.vsque vendetur, 12æ.q.105.2.6.3^{m}.& 22æ.quæstion.66.2.c.
Pecuniam tuam non dabis ei ad vsuram,12æ.q.105.3.3^{m}.& 22æ.q.78.1.o.
Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendit, & quod reliquum est reddet emptori,sicque recipiet possessionem suam,22æ.q.78.2.6^{m}.
Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus,non eum opprimes seruitute famulorum,&c.12æ.q.105.4.1^{m}.& 4^{m}.
Cap. 26.
Si in præceptis meis ambulaueritis,&c.vsque fi.12æ.q.91.5.c.& qu.99.6.o.& quæstion.104.1.1^{m}.& q.107.1.2^{m}.
Non abiiciet vos anima mea,1^{a}.q.3.2.1^{m}.& q.19.11.c.
Cap. 27.
Animal quod immolari potest Domino,si quis vouerit,mutari non potest, 22æ.quæst.88.10.1^{m}.

¶Auctoritates Ex libro Numer.

Cap. 1.
Tollite summam vniuersæ congregationis filiorum Israel, &c.vsque fin. 22æ.q.108.4.1^{m}.
Cap. 2.
Ad orientem,22æ.q.84.3.3^{m}.
Cap. 5.
Si autem non fuerit qui recipiat,dabunt Domino,& erit sacerdotis,22æ.q.62.5.3^{m}.
Vir cuius vxor errauerit,maritumque contemnens, dormierit cum altero viro,&c.vsque fi.22æ.q.105.4.9^{m}.& 22æ.q.154.6.2.
Non fundet super eam oleum,nec imponent thus,quia sacrificium zelotipiæ est,& oblatio inuestigans adulteriū,12æ.q.105.4.9^{m}.& q.102.3.14^{m}.
Putrescat femur tuum,& tumens vterus tuus dirumpatur, 12æ.q.103.2.3^{m}.
Vir siue mulier cum fecerit votum vt sanctificetur, & voluerit se domino consecrare,&c.vsque fi.22æ.q.186.6.
Cap. 7.
Capita familiarum,12æ.q.3.40.&3^{a}.q.8.1.& 8.c.
Cap. 10.
Capita multitudinis,s.7.
Cap. 11.
Auferam de spiritu tuo,& tradam eis,1^{a}.q.36.1.3^{m}.
Qui in medio vestri est,22æ.q.188.8.2^{m}.
Cap. 12.
Si quis fuerit inter vos propheta Domini, in visione apparebō ei, vel per somniū loquar ad eum,1^{a}.q.12.11.1^{m}.& 22æ.q.173.3.1^{m}.& q.174.1.3^{m}.& 3.o.
At non talis seruus meus Moyses,22æ.q.174.4.o.& 3.q.7.8.1^{m}.
Erat enim moyses vir mitissimus, super omnes homines qui morabantur in terra,22æ.q.157.4.^{a}.1.
Cap. 15.
Colligentem ligna sabbato,obruerunt lapidibus,ex præcepto Dei,12æ.q.105.2.9^{m}.
Faciat sibi fimbrias per angulos quatuor palliorum,&c.fi.12æ.q.102.6.7^{m}.
Cap. 16.
Dirupta est terra sub pedibus eorum,&c.22æ.q.39.2.o.
Cap. 17.
Cumque oriretur seditio,22æ.quæst.42.o.
Inuenit germinasse virgam Aaron,1.q.69.2.o.
Cap. 18.
Tu & filij tui & domus patris tui tecum,portabitis iniquitatem sanctuarij, &c.2æ.q.81.1.1^{m}.
Cum acceperitis à filiis Israel decimas quas dedi vobis, primitias eorum offerre Domino,id est decimam partem decimæ,22æ.q.87.1.4^{m}.
Cap. 19.
Præcipe filiis Israel vt adducant ad te vaccam rufam, &c. vsque fin.12æ.q.102.5.5^{m}.
Vas quod non habuerit operculum,nec ligaturam desuper,immundum erit,12æ.q.102.5.4^{m}.
Cap. 20.
Si in seditionem,s.6.
Loquimini ad petram coram eis,& illa dabit aquas,1^{a}.q.102.1.4.
Egressus est obuius cum infinita multitudine,s.7.
Cap. 22.
Dixit Deus ad Balaam,22æ.q.172.6.c.& 1^{m}.
Aperuitque Dominus os asinæ,& locuta est,&c.22æ.q.165.2.4^{m}.

Cap. 23.
Nec vt filius hominis, vt mutetur,1ª.q.19.7.2^{m}.
Cap. 24.
Quàm pulchra tabernacula tua Iacob, et tentoria Israel,12æ.q.105.1.c.
Cap. 25.
Phinches perfodit ambos scilicet virum et mulierem in locis genitalibus, 22æ.q.60.6.2^{m}.
Cap. 26.
Numerate omnem summam filiorum Israel,&c.vsque fin.s.1.
In seditione Choræ,s.16.
Cap. 27.
Homo cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius transibit hæreditas, &c.vsque sicut,12æ.q.105.2.2^{m}.
Cap. 28.
Agnos duos quotidie in holocaustum sempiternum, vnum offeretis mane, & alterum ad vesperam,&c.vsque die,2æ.q.102.4.10^{m}.& 3.q.23.3.3^{m}.
Cap. 30.
Si quis virorum votum Domino vouerit,&c.vsque implebit, 22æ.q.88.3.0. et q.189.3.c.
Mulier si quippiam vouerit,&c.vsque fin.22æ.qu.88.8.o.et 9.c.2^{m}.et q.189. 50.9.3^{m}.et q.189.5.0.
Cap. 31.
Vlciscere Primus filios Israel de Madianitis,22æ.q.108.1.0.& 3.c.et q.158.1. c.3^{m}.et 2.c.3.c.et 3ª.q.13.9.c.
Cap. 32.
Erat illis in iumentis infinita substantia,s.20.
Ipsi impleuerunt voluntatem meam,3ª.q.18.5.c.2^{m}.
Cognatus occisi statim vt inuenerit homicidam interficiet,s.31.
Homicida à casu maneat in ciuitate confugij, vsque quo sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est, moriatur,3ª.q.49.5.c.fi.& 12æ.q.105.2.10^{m}.
Cap. 36.
Vt filiabus Salphaat dares possessionem debitam patri,3ª.q.21.1.3^{m}.
Omnes viri ducent vxores de tribu & cognatione sua,& cunctæ fœminæ, &c.vsque separatæ sunt,12æ.q.105.2.2^{m}.et 4.c.30.q.2.art.1.q.3.4^{m}. & 3ª. q.31.2.2^{m}.

¶Auctoritates ex libro Deuteronomij.
Cap. 1.
Deus addat ad hunc numerum multa millia,1ª.q.23.7.1^{m}.
Nec accipietis cuiusquam personam,1ª.q.23.5.3^{m}. & 12æ.q.97.4.2^{m}. & q. 98.4.2^{m}.& q.106.3.1^{m}.& 22æ.q.63.0.
Cap. 5.
Neque est alius Deus in cælo vel in terra,infr.6.
Cap. 4.
Non addetis verbũ qđ loquor vobis, nec auferetis ex eo,3ª.q.60.8.1^{m}.& 1
Hæc est enim vestra sapiẽtia & intellectus,&c.1ª.q.1.6.o.& 12æ.q.100.7.c.
Quæ est alia gens sic inclyta quæ habeat ceremonias atque iudicia & vniuersam legem,12æ.q.98.4.o.et 5.c.
Deus in virtute sua magna,1ª.q.21.1.2^{m}.et 12.q.51.5.0.
Cap. 5.
Audi Israël ceremonias atque iudicia,s.4.
Ego sequester & medius fui inter Deum et vos,3ª.q.22.1.c.1^{m}. & 4.c.et q. 2.6.1.o.et q.81.3.c.
Non declinabitis ad dexteram neque ad sinistram, sed per viam quam præcepit Dominus,12æ.q.102.4.c.col.1.
Cap. 6.
Hæc sunt pcepta & cæremoniæ atque iudicia q̃ mãdauit Dominus,con.4.
Deus vnus est, 1ª.q.1.3.4.o.et q.103.3.o.et q.28.3.c.& q.30.1.3^{m}.et q.39.3.c.
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota fortitudine tua,22æ.q.44.4.5.0.
Eruntque verba hæc,&c.in corde tuo,&c.sedens,&c.ambulans,&c.dormiens, atq; consurgens ligabis ea,&c.12æ.q.102.6.7^{m}.et 22æ.q.16.2.c.4^{m}.
Ac per nomen illius iurabis,12æ.q.107.2.c.2^{m}.et q.108.3.1^{m}.et 22æ.qu.89.5. 9.o.et 3.c.
Non tentabis Dominum Deum tuum, 1ª.q.112.c.2.et 22æ.q.53.4.1^{m}.& 3.3^{m}. et q.97.1.2.o.et 3ª.q.41.4.1^{m}.et 2^{m}.
Te elegit Dominus Deus tuus,3ª.q.18.4.1^{m}.et 2^{m}.
Dilexit vos Dominus,1ª.q.23.4.o.et q.24.1.c.
Custodite ergò præcepta, et cæremonias atque iudicia,&c.s.4.
Non concupisces argentum et aurum, de quib.facta sunt, &c.vsque tuam, 12æ.q.102.6.10^{m}.
Cap. 8.
Ne negligas mandata eius atque iudicia et cæremonias,&c.s.4.
Cap. 10.
Et diligas eum,&c.s.6.
Custodias mandata Domini,&c.s.4.
Patribus tuis conglutinatus est Dominus,1ª.q.30.13^{m}.et q.20.3.1^{m}.et 12æ. q.25.2.2^{m}.et q.27.2.c.2^{m}.et q.281.2.o.et q.66.6.c.
Et amauit eos,s.7.Elegitque semen eorum,&c.s.7.2ª.
Et dominus dominantium,1ª.q.13.6.5^{m}.et 3ª.q.35.5.c.
Qui personam non accipit,1ª.q.23.5.3^{m}.et q.63.2.3^{m}.et 12æ.q.98.4.2^{m}.et q. 106.3.1^{m}.et 22æ.q.63.1.3^{m}.
Ipsi adhærebis,12æ.q.98.5.2^{m}.et 22æ.q.27.6.3^{m}.et 30.4.o.et q.186.1.c.
Iurabis in nomine ipsius,s.6.
Cap. 11.
Ama Dominum Deum tuum,s.6.
Et obserua pcepta eius et ceremonias, iudicia atq; mandata, omni tpe.s.4.
Adhærentes ei,s.10.
Cap. 12.
Vt esset nomen meum ibi,12æ.q.102.4.1^{m}.
Non poteris comedere in oppidis tuis decimas, &c.primogenita, &c.et omnia quæ voueritis, et sponte offerre volueritis, et primitias, &c.22æ. quæstion.87.14^{m}.
Caue ne derelinquas Leuitam in omni tempore,22æ.q.31.3.4^{m}.
Non facies similiter domino Deo tuo,22æ.q.84.3.0.
Nec addas quicquam, nec minuas,s.43.
Cap. 13.
Si surrexerit in medio tui prophetes, &c.vsque fin.12æ.q.100.5.3^{m}.&c.Diligatis eum in tota,&c.s.6.
Cap. 14.
Te elegit,s.7.
Et comedes eam in conspectu Domini Dei tui,&c.s.12.
Vt in eo nomen domini inuocetur,s.12.
Ne derelinquas Leuitam,s.12.
Anno tertio separabis aliam decimam,&c.vsque fi.22æ.q.87.1.4^{m}.
Cap. 15.
Septimo anno facies remissionem,&c. vsque potestatem, 12æ.q.105.2.4^{m}.
Et omninò indigens et mendicus non erit inter vos,22æ.q.187.5.2^{m}.
Fœnerabis gentibus multis,22æ.q.78.12^{m}.
Si vnus de fratribus tuis,&c.ad paupertatem deuenit,&c.12æ. q.105.2.4^{m}.
Cum tibi venditus fuerit frater tuus, etc.ibidem.
In conspectu Domini comedes ea, etc.s.12.
Cap. 16.
Vt inhabitet nomen eius ibi,s.12.
Non accipias personam,s.1.10.
Iustè quod iustum est exequeris,12æ.q.100.9.1^{m}.
Non plantabis lucum et omnem arborem iuxta altare,12æ.q.102.4.7^{m}.
Cap. 17.
Si difficile et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris etc.veniensque ad sacerdotes, etc.12æ.q.105.2.7^{m}.et 22æ.q.67.2.1^{m}.
Non declinabis ad dexteram, neque ad sinistram,s.5.
Constitues regem quem Dominus elegerit de numero fratrum tuorum, 12æ.q.105.1.0.
Rex non multiplicabit sibi equos, etc.12æ.q.105.1.c.
Non habebit vxores plurimas, quæ alliciant animum eius, 12æ.quæstion. 105.11.2^{m}.
Non argenti et auri immensa pondera,12æ.q.105.1.c.2.
Cap. 18.
Nec inueniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam ducens per ignem, 12æ.quæstion.100.11.c.
Cap. 19.
Qui non est reus,22æ.q.64.8.0.
Diligas Dominum Deum tuum,s.6.
In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbum, 12æ.q.105.2.8^{m}.et 22æ.quæstion.70.2.0.
Si steterit testis mendax contra hominem, etc.reddent ei sicut fratri suo facere cogitauit, etc.vsque fin.et 22æ.quæstion.64.4.0.
Cap. 20.
Qui ædificat domum, vadat et reuertatur, etc.12æ.q.105.3.5^{m}.et 6^{m}.
Si quando accesseris ad expugnandum ciuitatem, offeres ei primùm pacem, etc.12æ.quæstion.105.3.4^{m}.
Non succides arbores, de quibus vesci potest, etc.vsque fi.12æ.q.105.3.4^{m}.
Instrue machinas,22æ.q.40.1.o.et q.41.1.3^{m}.et q.42.2.1^{m}.et quæst.66.8.1^{m}.
Cap. 21.
Quando inuentum fuerit cadauer occisi, et ignorabitur cœdis reus, egredientur maiores, et vsque, Dominus,12æ.q.105.2.1.12^{m}.
Si videris in medio captiuorum mulierem pulchram, &c.rade cæsariem, &c.vsque, humiliasti eam,12æ.q.105.4.6^{m}.et 1ª.q.1.12.2^{m}.
Si genuerit homo filium proteruum, contumacem,&c.vsque, pertimescat 12æ.q.105.2.9^{m}.et 4.5^{m}.
Maledictus à Deo est qui pendet in ligno,3.q.40.4.3^{m}.
Dabit primogenito de his quæ habuerit cuncta duplicia, 12æ.q.103.1.3^{m}.& 22æ.quæstio.87.1.3^{m}.
Cap. 22.
Non induetur mulier veste virili, nec econuerso, 12æ. qu.102. 6.6^{m}.et 22æ. quæstion.169.2.3^{m}.
Si nidum auis inueneris, et matrem pullis vel ouis desuper incubantem, &c.12æ.quæst.102.6.8^{m}.et com.3.col.1.2.fin.
Non arabis in boue simul & asino,12æ.quæst.102.6.9^{m}.
Si nõ est inuenta in puella virginitas,&c.lapidib.obruẽt,&c.3ª.q.29.1.4^{m}.
Diffamauit nomen pessimum super virginem,22æ.quæst.151.4.3^{m}.
Si in agro repererit vir puellam,&c.et nullus affuit qui liberaret eam,12æ. quæst.105.2.39^{m}.
Si inuenerit vir puellam virginem quæ non habet sponsum, &c. dabit patri quinquaginta siclos,&c.12æ.q.154.6.3^{m}.
Cap. 23.
Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, et abscisso veretro, ecclesiam Domini,12æ.quæstion.105.3.2^{m}.
Non ingredietur manzer, hoc est de scorto natus in ecclesiam Domini, vsque ad decimam generationem, Ibidem.
Amonites et Moabites etiam post decimam generationem, non intrabunt Ecclesiam Domini in æternum,12æ.quæstion.105.3.1^{m}.
Eò quòd diligeret te,s.7.
Non facies cum eis pacẽ, nec quæras eis bona in sempiternũ, 12æ.q.40.1.o.
Non abominaberis Idumæum.&c.nec Aegyptum, &c. qui nati fuerint ex eis. In tertia generatione intrabũt in ecclesiã domini,12æ.q105.2.c.2^{m}.
Non trades seruum domino suo, qui ad te confugerit,12æ.q.105.4.2^{m}.
Nõ offeres mercedẽ prostibuli,12æ.q.102.3.7.et 22æ.q.32.7.2^{m}.et q.86.3.1^{m}.
Nec pretium canis,12æ.q.102.3.7.et 22æ.q.86.3.2^{m}.
Ingressus vineam proximi tui, comede vuas quantum tibi placuerit, foras autem non efferas tecum,12æ.q.106.2.c.1^{m}.
Si intraueris segentem amici tui, franges spicas et manu conteres, falce autem non metes,22æ.q.62.2.4^{m}.et 4.0.
Cap. 24.
Si acceperit homo vxorem, &c.scribet libellum repudij, &c.12æ.q.105.4. 8.et q.107.2.2^{m}.
Nõ accipies loco pignoris inferiorem et superiorẽ molã, 12æ.q.105.4.4^{m}.
Cap. 25.
Non ligabis os bouis terentis in area fruges tuas, 12æ.q.102.6.8.
Non habebis in sacculo diuersa pondera maius et minus,&c.12æ.q.105.1.c.
Cap. 26.
Infinitæ multitudinis,s.20.
Cum compleueris decimam cunctarum frugum tuarum, anno decimarum tertio,&c.s.14.

Custodias ceremonias illius,& mandata atque iudicia,s.4.
Te elegit Deus,s.7.
Cap. 28.
Fœnerabis cunctis gentibus,s.15.
Non declinaueris ab eis ad dexteram nec ad sinistram,s.15.
Facias omnia mandata eius & ceremonias,s.4.
Cap. 30.
Custodi præcepta & ceremonias,s.4.
Et illi adhæreas,s.10.
Ipse enim est vita tua,12æ.q.110.1.2^{m}.& 22æ.q.22.2.2^{m}.
Cap. 32.
Audite cæli quæ loquor,1ª.q.68.4.c.& q.64.1.c.fi.
Dei perfecta sunt opera,12æ.q.98.2.1^{m}.& 22æ.q.171.4.2^{m}.
Et absque vlla iniquitate,1ª.q.25.3.2^{m}.& q.63.1.c.& 22.q.6.2.c.2^{m}.
Iustus,1ª.q.21.1.0.
Nunquid non ipse est pater tuus,1ª.q.33.3.c.
Vt sugeret mel de petra,1ª.q.102.1.4^{m}.
Dereliquit Deum,c.1ª.q.3.1.5^{m}.
Videte quòd ego sim solus,1ª.q.3.1.o.
Et non sit alius Deus præter me,s.6.
Ego occidam,&c.1ª.q.49.2.c.
Viuo ego in æternum,1ª.q.18.3.o.
Cap. 33.
In dextera eius ignea lex,12æ.q.102.4.6^{m}.
Dilexit populum,s.7.
Qui dixerit patri suo & matri suæ, nescio vos,&c.22æ.q.101.4.1^{m}.
De pomis collium æternorum,1ª.q.10.3.c.
Non est alius vt Deus,&c.s.6.
Ascensor cæli auxiliator tuus,3ª.q.57.2.1^{m}.

¶Auctoritates ex libro Iosue.
Cap. 1.
Confortare esto rob.12æ.q.100.11.2.& 22æ.q.1.40.1.o.
Non dimittam, nec derelinquam te,1ª.q.9.1.3^{m}.& q.110.3.0.
Non declines ab ea,&c.11æ.q.102.4.6.co.2.
Cap. 2.
Innoxij erimus à iuramẽto hic quo adiurasti nos,22æ.q.40.3.o.& q.71.3.3^{m}.
Cap. 5.
Populus qui natus est in deserto per 40.annos,&c.incircuncisus fuit,&c. 3ª.q.70.4.3^{m}.
Spiritu princeps exercitus Domini,1ª.q.113.3.c.
Cap. 6.
Rahab verò meretricem,&c.12æ.q.105.3.c.1^{m}.
Cap. 8.
Pone insidias vrbi,22æ.q.40.3.o.et q.71.3.3^{m}.
Prædam vero & omnia animantia diripietis vobis,22æ.q.66.8.8.1^{m}.
Iosue & omnis Israel simulantes metum,& fu.22æ.q.111.1.o.
Cap. 10.
Dixitque Iosue, &c. sol. cont. Gabaon non mouearis & luna, &c. 22æ.q. 174.4.2^{m}.
Cap. 11.
Omnemque prædam,&c.s.8.
Cap. 18.
Coram Domino Deo vestro mittam hic vobis sortem,22æ.q.95.3.8.c.
Cap. 19.
Egressa est sors secunda,s.18.
Cap. 21.
Egressa est sors,s.18.
Cap. 22.
Diuidite prædam hostium cum fratribus vestris,s.8.
Cur reliquistis Dominum,1ª.q.3.1.5^{m}.
Extruamus nobis altare,&c.12æ.q.102.4.7^{m}.& 3ª.q.83.3.5^{m}.
Cap. 24.
Absit à nobis vt relinquamus Dominum,s.22.
Custodiuit nos Deus in omni via,1ª.q.113.12^{m}.

¶Auctoritates ex libro Iudicum.
Cap. 2.
Cumque Dominus iudices suscitaret,12æ.q.105.1.1^{m}.
In diebus eorum flectebatur misericordia,12æ.q.89.6.3^{m}.
Cap. 3.
Hæ sunt gentes quas Dominus dereliquit vt erudiret in eis Israel,&c.22æ. q.11.3.2^{m}.et 3ª.q.69.3.c.
Qui suscitauit eis saluatorem,&c.s.2.
Vtraque manu vt dextra vtebatur,12æ.q.102 .6^{m}.co.2.
Cap. 6.
Venit Angelus Domini,1ª.q.9.2.c.et q.10.5.c.et q.53.1.o.
Et sedit sub quercu,1ª.q.3.1.4.et 3ª.q.58.o.
Angelus autem Domini euanuit ex oculis eius,3ª.q.54.1.2^{m}.
Cap. 7.
Cumque audisset Gedeon somnium,& interpretationem eius, &c.22æ.q. 95.7.3^{m}.
Cap. 8.
Et factũ est Gedeoni,& omni domui eius ĩ ruinã,4.d.27.q.2.ar.3.q.2.& 1^{m}.
Cap. 11
Non ego pecco in te,&c.22.q.40.1.o.et q.41.1.3^{m}.et q.42.2.1^{m}.et 66.8.1^{m}. et q.83.8.3^{m}.
Iepte votum vouit domino, c. et fecit filiæ sicut vouerat, 22æ.q.88.1.2^{m}.
Cap. 13.
Erit Nazareus Dei ab infantia sua,&c.vsque fi.22æ.q.186.6.c.
Cap. 16.
Vidit ibi mulierem meretricem.&c.12æ.q.103.4.3.
Nazareus, id est consecratus Domino sum, ex vtero matris meæ,s.13.
Moriatur anima mea cum Philistiim,22æ.q.59.3. 2^{m}.et q.64.5o. et q.124.1. 2^{m}.et 3ª.q.47.6.3^{m}.
Multoq; plures interfecit moriẽs, quã ante viuus occiderat,22æ.q.25.6.2^{m}.
Cap. 19.
Cessate ab hac stultitia,22æ.q.46.3.0.
Cap. 20.
Ita sinistra vt dextera præliantes,s.3.
Cap. 21.
Grandi iuramẽto se cõstrinxerũt, 22æ.q.88.1.2^{m}.et 10.c. et 12.2^{m} q.89.7.0.

¶Auctoritates ex libro Ruth.
Cap. 3.
Scit omnis populus &c.mulierem te esse virtutis,1ª.q.39.2.q.4^{m}.

¶Auctoritates ex primo libro Regum.
Cap. 1.
Ipsi præparantur cogitationes,1ª.q.14.13.o.et q.86.3.4.o.
Cap. 3.
Sermo Domini erat pretiosus,22æ.q.174.6.2^{m}.
Cap. 4.
Domini sedentis super cherubin,12æ.q.102.2.4.6^{m}.
Cap. 7.
Præparate corda vestra Domino, 1ª.q.62.2.3^{m}.et 12æ.q.109.6.o.et q.112.2. o.et 3.c.2^{m}.4.c.et q.113.30.7.c.et 22æ.q.24.10.3^{m}.
Cap. 8.
Contestare eos,& dic eis ius regis,&c.vsque fi.12æ.q.105.1.5^{m}.
Cap. 9.
Qui enim propheta dicitur hodie, vocabatur olim Videns, 22æ.q.171.1.c
Cap. 10.
Et mutaberis in virum alium,1ª.q.79.4.c.
Qui solus saluauit vos,&c.3ª.q.37.2.2^{m}.
Cap. 15.
Melior est obedientia quàm victimæ,c.22æ.q.10.4.3.c.et 1^{m}.
Quasi peccatũ ariolandi est repugnare, et quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere,22æ.q.105.2.1^{m}.
Porro triumphator non parcet & pœnitudine non flectetur, neque est vt homo, vt agat pœnitentiam,1ª.q.19.3.7.o.& q.23.8.c.
Cap. 16.
Homo videt ea quæ parent, Dominus autem intuetur cor,1ª.q.57.4.o. & 81.4.9.c.prin.
Non elegit Dominus ex his, Ibidem.3ª.q.18.4.1^{m}.& 2^{m}.
Et exagitabat eum spiritus nequam à Domino.3ª.q.44.1.4^{m}.
Cap. 17.
Eligite ex vobis virum,& descendat ad singulare certamen,22æ.q.95.8.3^{m}.
Non possum sic incedere: quia vsum non habeo,22æ.q.189.10.3^{m}.
Cap. 20.
Kalendæ sunt crastino,12æ.q.102.4.10^{m}.
Cap. 21.
Dedit ei sacerdos sanctificatos panes,3ª.q.40.4.3^{m}.
Dauid mutauit os suum coram Achis,& collabebatur inter manus & impingebat in ostia portæ,c.22æ.q.111.
Cap. 26.
Qui eiecerunt me hodie, vt non habitem in hæreditate Domini,12æ.quæst. 10.5.2.10^{m}.
Cap. 28.
Saul consuluit Dominum,& non respõdit ei neque per somnia, neque per sacerdotes, neque per prophetas,22æ.q.174.1.3^{m}.& 3.0.
Quærite mihi mulierem habentem pythonem,22æ.q.95.3.c.
Suscita mihi Samuelem,1ª.q.89.8.2^{m}.& 22æ.q.95.4.2^{m}.q.174.5.4^{m}.
Cap. 29.
Rectus es,12æ.q.0.55.4.4^{m}.
Et bonus,1ª.q.5.4.3^{m}.et q.48.6.c.& 12æ.q.56.3.c.et q.66.3.2^{m}. & q.92.1.3^{m}.
Cap. 30.
Applica ad me Ephod.12æ.q.102.5.2^{m}.
Cap. 31.
Euagina gladium tuum,& percute me,22æ.q.64.5.o.
Et noluit armiger eius,3ª.q.47.6.3^{m}.

¶Auctoritates ex secundo libro Regum.
Cap. 1.
Sta super me & interfice me,s.31.
Stansque super eum, occidit eum, ibidem.
Vocans Dauid vnum de pueris suis ait, Accedens irrue in eum,22æ.q.64.3. o.et 5.2^{m}.et 3^{m}.et 7.c.et q.65.1.c.2^{m}.
Montes Gelboë, nec ros, nec pluuia veniãt sup vos,ẽ.22æ.q.76.2.o.et 4.1^{m}.
Cap. 2.
An ignoras, quòd periculosa sit desperatio?12æ.q.40.[illegible]
Cap. 5.
Cæcus & claudus non intrabunt in templum,12æ.q.102.5.9.fi.
Cap. 6.
Extendit Oza manum ad arcam Dei,ẽ.& mortuus est,22æ.q.33.4.1^{m}.
Super temeritate,22æ.q.8.6.1^{m}.et q.21.3.c.et q.53.3.2^{m}.
Eroque humilis oculis meis,22æ.q.160.2.c.et q.161.1.o.et 2.c.4^{m}.& 3.3^{m}.et 4.c.ẽ.4.co.55.1.7^{m}.et 18^{m}.
Cap. 7.
Dixitque Nathan propheta ad regem, Omne quod est in corde tuo, vade & fac.ẽ.22æ.q.171.2.4.5.0.
Nunquid tu ædificabis mihi domum ad habitandum,ẽ.12æ.q.102.4.1^{m}.
Stabiliam thronum regni eius, vsque in sempiternum,22æ.q.137.2.2^{m}.
Cap. 8.
Humiliauit eos,22æ.q.161.1.1^{m}.
Cap. 10.
Dixit Dauid, Faciam misericordiam,ẽ.consolans eum,22æ.q.32.2.c.
Cap. 12.
Eò quod despexeris me,3ª.q.88.4.fi.
Peccaui Domino,12æ.q.87.6.et 3^{m}.
Blasphemare fecistis inimicos nomen domini, propter verbum hoc,12æ.q. 87.6.c.& 3^{m}.
Cap. 23.
Spiritus domini locutus est per me, & sermo eius per linguam meam 1ª.q. 1.10.c.et 22æ.q.174.2.c.
Sicut lux auroræ oriente sole, mane absque nubibus rutilat, 22æ.q.174.2.c.
Cap. 24.
Et mortui sunt ex populo septuaginta millia,22æ.q.108.4.1^{m}.

¶Auctoritates ex tertio libro Regum.
Cap. 3.
Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte, com.12æ.q.113.3. 2^{m}.et 22æ.q.154.5.1^{m}.
Cap. 4.
Dedit Deus sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis, vsque fin.

22æ.q.173.2.0.& q.174.3.c.

Cap. 5.

Dedit Deus Sapientiam Salomoni,s.4.
Lapides grandes pretiosos in fundamentis templi dolauerunt cæmentariis Salomonis,& cæmentarij Hyram,12æ.q.102.4.2m.

Cap. 6.

Malleus, & securis,& omne ferramentum non sunt audita in domo, cum ædificaretur,12æ.q.102.4.2m.

Cap. 7.

Hyram plenum sapientia,& intelligentia,& doctrina, ad faciendum omne opus ex ære,s.6.
Omnia vasa erant aurea,s.6.

Cap. 8.

In arca non erat aliud nisi duæ tabulæ lapideæ,12æ.q.102.4.6m.
Si enim cælum et cæli cælorum te capere non possunt.Ibidem.
Quanto magis domus hæc quam ædificaui tibi,&c.12æ.q.102.4.1m.
Vt exaudias deprecationẽ serui tui, populi,&c.22æ.q.102.4m.3a.q.83.3.0.
In loco habitaculi in cælo,12æ.q.4.7.3m.et3a.q.57.4.1m.
Tu solus nosti corda hominum, 1a.q.14.14.0.et qu.57.4.0.et5.c.et q.114.2.2m.et q.117.2.c.et 12æ.q.111.4.c.et 22æ.q.106.5.3m.
Non est homo qui non peccet,1a.q.63.1.c.
Sed inclinet corda nostra ad se,1a.q.111.2.c.
Apparuit ei Dominus secundo,sed apparuerat ei in Gabaon,s.3.

Cap. 9.

Et æquitate,22æ.q.80.3m.

Cap. 10.

Videns regina Saba omnem sapientiam,&c.22æ.q.103.2.c.
In sempiternum,1a.q.20.2.2m.

Cap. 11.

Auersa est mens eius à Domino,12æ.q.75.5.c.et q.87.40.et 22æ.q.20.1.1m.et q.24.12.4m.et q.162.6.c.et3a.q.86.4.c.et q.88.1.c.
Qui apparuerat ei,s.3.
Dirumpens scindam regnum tuum,12æ.q.105.1.3m.

Cap. 14.

Scidi regnum domus Dauid,s.11.4a.

Cap. 17.

Coruisque præcepi,vt pascant te,22æ.q.83.10.3m.

Cap. 18.

Non est gens aut regnum, in quo non miserit Dominus meus te requirẽs, 3a.q.44.2.2m.
Incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis, donec perfunderentur sanguine,12æ.q.102.5.1m.

Cap. 19.

Angelus Domini tetigit eum,1a.q.75.1.3m.et q.105.2.1m.
Ambulauit in fortitudine illius cibi, quadraginta diebus et quadraginta noctib. &c.12æ.q.100.8.4m.et 22æ.q.40.4.c. q.122.4.3m.et 3a.q.40.4.3m.
Et ecce Dominus transit,22æ.q.171.2.c.

Cap. 22.

Et omnem exercitum cæli assistentem ei,1a.q.113.3.0.
Egrediar, et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius,1a.q.114.1.1m.et 22æ.q.172.6.2m.

¶ Actoritates ex Quarto libro Regum.

Cap. 1.

Dixit Helias quinquagenario: Si homo Dei sum descendat ignis de cælo, et deuoret te,et quinquaginta tuos,22æ.q.108.1.4m.

Cap. 2.

Obsecro,vt fiat in me duplex spiritus tuus,1a.q.36.1.2m.
Ascendit Helias per turbinem in cælum,1a.q.102.2.3m.et 3a.quæst.49.5.2m.
Requieuit spiritus Heliæ super Heliseum,1a.q.36.1.3m.
Heliseus maledixit pueris, et duo vrsi occiderunt quadraginta duos ex eis,s.1.

Cap. 3.

Dixit Heliseus: Adducite mihi psalten. Cumque caneret psaltes, &c.22æ.q.171.2.c.
Rex Moab primogenitum suum obtulit holocaustum super murum. et facta est indignatio magna in Israel, statimque recesserunt ab eo, 12æ.q.94.5.2m.
Filij Prophetarum habitabant coram eo,22æ.q.174.4.c.fin.

Cap. 5.

Nonne cor meum in præsenti erat,&c.22æ.q.171.3.c.

Cap. 6.

Plures sunt nobiscum quàm cum illis,1a.q.63.9.0.

Cap. 7.

Ambulauit in viis regum Israel,22æ.q.94.1.0.

Cap. 10.

Quia studiosè egisti quod rectum est,&c.filij tui vsque ad quartam generationem,&c.3a.q.89.6.3m.

Cap. 12.

Serui eius percusserunt eum. s. Ioas regem,et mortuus est, 22æ.q. 42.2.3m.

Cap. 15.

Veruntamen excelsa non est demolitus,nec abstulit,22æ.q.94.1.0.
Qui peccare fecit Israel,22æ.q.94.1.0.

Caq. 16.

Filium consecrauit,transferens per ignem,12æ.q.94.5.2m.

Cap. 18.

Sperauit in Domino Deo suo Israel, 22æ.q.17.4.0.et 5.c.et q. 25.1.2m.et 3a.q.7.4.c.
In Domino Deo nostro habemus fiduciam, 12æ.q.40.2.2m.et 22æ. qu. 128.6m.&c.et q.129.6.7.0.

Cap. 19.

In quo habet fiduciam,s.18.
Mittet radicẽ deorsum,et faciet fructũ sursum,3a.q.42.1.c.fi.et q. 46.2.1m.
Præcipe domui tuæ,morieris enim tu,et non viues,22æ.q.171.6.2m.

Cap. 20.

In veritate,1a.q.16.4.3m.et q.21.2.2m.et 22æ.q.169.0.

Cap. 21.

Interfecerunt regem,s.12.

Cap. 12.

Colligeris ad sepulchrum tuum in pace,vt non videant oculi tui mala,1a.q.83.8.0.& 8m.& 22æ.q.83.4.2m.

¶Auctoritates ex primo libro Paralipomenon.

Cap. 11.

Proficiebatque Dauid vadens & crescens,22æ.q.186.2.2m.& q.189.1.4.

Cap. 12.

Te adiuuet Deus tuus,1a.q.23.8.& 2m.

Cap. 15.

Pro octaua canebant,12æ.q.102.5.6m.3a.q.70.3.3m.
Adiuuisset Dominus Leuitas,s.12.

Cap. 16.

Nolite tangere Christos meos,&c.22æ.q.33.4.1m.
Confitemini Domino,22æ.q.3.1.0.& 12.1.2m.
Quoniam bonus,1a.q.6.1.0.

Cap. 18.

Adiuuit eum Deus,s.12.

¶Auctoritates ex secundo libro Paralipomenon.

Cap. 3.

Et cœpit Salomon ædificare domum Dei in Hierusalem,in monte Moria, qui demonstratus fuerat Dauid,ẽ,in area Ornam Iebusæi, 12æ.quæstio.102.2m.

Cap. 10.

Erat enim voluntatis Dei,vt compleretur sermo eius,ẽ.1a.q.19.11.12.q.

Cap. 15.

Qui credunt in eum,22æ.q.2.2.0.

Cap. 17.

Consecratus domino,12æ.q.102.5.8m.

Cap. 19.

Impio præbes auxilium,ẽ.Sed bona opera inuenta sunt in te,22æ. quæ.186.10.2m.
Amicitia iungeris malis:22æ.q.23.1.3m.
Non hominis exercetis iudicium,sed Domini,22æ.q.10.11.c.&q.108.4.2m.
Cum diligentia cuncta facite,22æ.q.54.1.1m.

Cap. 20.

Credite in Domino,s.16

Cap. 22.

Voluntatis Dei fuit aduersus Ochoziam,vt veniret Ioram,ẽ.s.10.

Cap. 29.

Incuruato genu,adorauerunt,22æ.q.74.2.2m.
Leuitę quippe faciliòri ritu sanctificatur, quam sacerdotes,12.q.102.5.8m.

Cap. 30.

Illis irridentibus & subsanantibus eos,22æ.q.85.1.1m.
Propiciabitur cũctis q in toto corde,ẽ.12æ.q.73.10.1m.& 22æ.q.106.10.1m.

Cap. 33.

Magicis artibus inseruiebat,12æ.q.57.3.1m.et 22æ.q.95.12m. et q. 169.2.4m.

Cap. 34.

Custodirent præcepta,ẽ.12æ.q.99.5.c.

¶ Auctoritates ex oratione Manasse,Regis Iuda.

Cap. 1.

Immensa vero et ininuestigabilis misericordia promissionis tuæ, 3a.q.84.10.c.
Et tibi est gloria in sæcula sæculorum,1a.q.31.3.2m.

¶ Auctoritates ex primo libro Esdræ Prophetæ.

Cap. 1.

Suscitauit Dominus spiritum Cyri,1a.q.41.3.4m.

¶Actoritates ex libro Neemiæ.

Cap. 9.

Indurauerunt ceruices suas,12æ.q.79.3.4.0.
Longanimis,12æ.q.70.3.c.et 22æ.q.136.5.0.

Cap. 12.

Omnis Israël sanctificabat Leuitas,et Leuitæ sanctificabant filios Aaron. 12æ.q.102.5.8m.

¶ Auctoritates ex libro tertio Esdræ Prophetæ.

Cap. 1.

Propter irreligiositatem suam, 22æ.q.92.et 97.99.princ.et q.122.3.4.c.et q.154.10.1m.

Cap. 3.

Omnem mentem conuertit in securitatem & iocunditatem,22æ.q.147.8.1m.et 3a.q.74.5.c.
Vinum omnia præcordia facit honesta,22æ.q.145.4.2m.

Cap. 4.

Diligit homo vxorem suã magis quàm patrem aut matrem, 22æ.q.26.11.0.
Omnis terra veritatem inuocat,22æ.q.34.1.2.q.83.10.3m.
Maiestas omnium æuorum,1.q.10.6.1m.
Omnes benignantur in operibus eius,22æ.q.34.1.2m.

¶ Auctoritates ex quarto libro Esdræ Prophetæ.

Cap. 8.

Tu ei imago nominatus es,1a.q.35.1.1m.et q.93.5.4m.

Cap. 13.

Reuellabitur filius meus,22æ.q.2.7.2m.

Cap. 14.

Iustorum nomina patebunt, & impiorum facta ostendentur. 1a. q. 20.0.

¶ Auctoritates ex libro Tobiæ.

Cap. 1.

Hic solus fugiebat consortia omnium,1a.q.51.1.c.et 22æ.q.8.8.8.0.
Ministraret omnem decimationem,22æ.q.87.1.4m.
Monita salutis dabat eis,22æ.q.32.2.c.

Ex his

Ex his quibus honoratus fuerat à Rege,habuisset decem talenta argenti, 22æ.q.103.2.4m.
Diuidebatque vnicuique prout poterat,22æ.quæst.32.6.10.0.et q.117.1.2m.
De facultatibus suis,22æ.q.31.3.3m.et q.32.7.0.et 8.2m.et q.62.5.2m.et q.87.2.2m.et q.110.3.4m.& q.31.3.3m.
Esurientes alebat,nudisque vestimenta præbebat,22æ.q.32.2.0.
Mortuis atque occisis,sepulturam solicitus exhibebat,22æ. quæst.32.2.1m.

Cap. 2.

Vade,& adduc aliquos de tribu nostra timentes Deum, vt epulentur nobiscum,22æ.q.32.3.1m.& 9.0.& q.71.1.c.
Sepeliunt eum,s.1.
Hanc autem tentationem ideo permisit Dominus euenire illi, vt posteris daretur exemplum patientiæ eius,sicut & sancti Iob,22æ. q. 108.4.c.fin.
Sed immobilis in Dei timore permansit,12æ.q.100.9.c.& 22æ. quæst.58.1.c.
Agens gratias Deo omnibus diebus vitæ suæ,12æ.q.60.3. c. & 22æ.q.106.0.

Cap. 3.

Virum cum timore tuo,non cum libidine mea consensi suscipere,1.6.
Omnes viæ tuæ misericordia,& veritas & iudicium,1a.q.21.4.0.
Expedit mihi mori magis quàm viuere, 12æ.quæst.5.3.c.& 3a. q.96.6.c.4m.
In tempore tribulationis peccata dimittis,1a.q.21.4.3m.& 12æ.q. 87.6.c.fi.
Nunquam cum ludentibus miscui me,22æ.q.168.4.4m.
Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te, 1a.q.1.5.1m.& 22æ.q.4.8.0.

Cap. 4.

Sepeli corpus meum,s.1.
Ex substantia tua fac eleemosynam,s.1.
Si multum tibi fuerit,abundanter tribue,22æ.q.32.10.0.
Eleemosyna ab omni peccato liberat,22æ.154.2.5m.
Et non patietur animam ire in tenebras,22æ.q.ibidem.
Et præter vxorem tuam nunquam patiaris crimen scire,22æ.q.35.c,et q.36, 3.c.et 153.3.0.et q.154.2.0.
Superbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas, 22æ.q.162.1.0.
In ipsa enim sumpsit initium omnis perditio, 12æ.q.84.20.et 3.1m.et 4.4m. et 22æ.q.162.2.0.et 5.1m.et 7.1m.
Panem tuum cum esurientibus et egentib. comede, et de vestimentis tuis nudos tege,s.1.
Et noli ex eo comedere et bibere cum peccatoribus, 22æ.qu.25.6.c.2m.& q.31.2.2m.& q.32.9.1m.& q.168.3.3m.

Cap. 5.

Omnia quæ præcepisti mihi faciam,22æ.q.104.5.3m.
Angelus Dei bonus comitetur ei,1a.q.113.1.2.0.

Cap. 8.

Sed sola posteritatis dilectione,22æ.q.154.2.c.& 3a.q.29.2.c.

Cap. 9.

Fleuit Gabellus,22æ.q.82.4.3m.

Cap. 11.

Gratias agens Deo,s.2.
Et cœperunt flere præ gaudio,s.9.

Cap. 12.

Etenim sacramentum regis abscondere,bonum est,3a.q.60.1.0.
Bona est oratio cum ieiunio & eleemosyna,12æ.q.108.3.4m.& 4.c.
Qui autem faciunt peccatum & iniquitatem, 22æ. q.33.1.1m.& q.110.4.4m.
Et sepeliebas mortuos,s.1.
Et quia acceptus eras Deo,12æ.q.102.3.0.
Necesse fuit vt tentatio probaret te,22æ.q.97.1.0.
Vnus ex septem,12æ.q.102.5.5m.

¶ Auctoritates ex libro Iudith.

Cap. 1.

Et gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui,& in gloria quadrigarum suarum,22æ.q.133.0.
Tunc indignatus est,22æ.q.158.7.c.

Cap. 2.

Habuit cum eis mysterium consilij sui,12æ.q.14.0.

Cap. 3.

Designat indignatio tua contra nos,s.1.
Ferocitatẽ pectoris eius mitigare nõ potuerunt,22æ.q.157.1.3m.&q.159.0.

Cap. 5.

Vsque dum non peccarent in conspectu Dei sui, erant cum illis bona,12æ.quæst.99.6.3m.

Cap. 6.

Præsumentes de te,22æ.q.21.2.1m.
Præsumentes de se,22æ.q.21.1.4.0.& q.130.2.0.& q.133.1.c.
Vt sicut tibi placuit, ita cum tuis omnibus conuerseris nobiscum, 12æ.q.105.3.1m.

Cap. 7.

Contestamur hodie cœlum & terram,22æ.q.89.1.3m.

Cap. 8.

Iudith.ieiunabat cunctis diebus vitæ suæ,22æ.q.147.5.3m.
Et per multas tribulationes probatus,amicus Dei effectus est, 12æ.q.87.6.c.fi.& 22æ.q.108.4.c.fi.

Cap. 9.

Et in curribus suis;&c.gloriantur,s.1.
De tua misericordia præsumentem,s.6.

Cap. 10.

Lauit corpus suum & vnxit,&c.omnib. ornamentis ornauit se,22æ.q.169.2.0.& q.187.6.c.
Fugi à facie eorum,&c.vsque,de exercitu eius,22æ.q.110.3.3m.

Cap. 12.

Baptizabat se,3.q.38.1.3m.

Cap. 13.

Sperabant eam iam non esse venturam,22æ.q.21.3.1m.

¶Auctoritates ex libro Esther.

Cap. 2.

Mardocheus adoptauit sibi Esther in filiam,3a.q.3.5.2m.& q.23.1.c.

Cap. 6.

Sic honorabitur quemcunque voluerit rex honorari,22æ.q.103.2.4m.

Cap. 8.

Plures alterius gentis & secte,22æ.q.11.1.3m.
Eorum religioni iungerentur,12æ.q.60.3.c.& 22æ.q.80.c.& q.81.0.& q.82.2.c.& q.83.3.c.et q.94.1.1m.& q.97.3.c.& q.86.1.c.

Cap. 9.

Qui religioni eorum voluerunt copulari,s.8.

Cap. 13.

Optata cuncta mortalibus pace fruerentur,22æ.q.29.2.0.
Cuncta nosti,& scis,1a.q.14.5.0.& 7.11.12.c.& q.79.2.c.q.87.1.c.

Cap. 14.

Qui habes omnium scientiam,s.13.

Cap. 15.

In pallorem colore mutato,12æ.q.44.1.3m.

Cap. 16.

Dei cuncta cernentis,s.13.

¶ Auctoritates ex libro Iob Prophetæ.

Cap. 1.

Simplex,22æ.q.109.2.4m.& q.111.3.2m.
Et rectus,12æ.q.55.4.4m.& 22æ.q.183.q.1.1m.
Affuit inter eos etiam Sathan,1a.q.112.3.c.3m.
Circuiui terram,1æ.q.1.1.2m.
Nunquid considerasti seruum meum Iob,22æ.q.53.4.c.
Cui respondens Sathan ait,1a.q.107.3.0.
Ecce vniuersa quæ habet,in manu tua sunt, tantùm in eum ne extendas manum tuam,3a.q.29.1.3m.
Boues arabant,& asinæ pascebantur iuxta eos,22æ.q.2.6.2.4.

Cap. 2.

Et staret in conspectu eius,s.1.
Vt diceret Dominus ad Sathan,Ibidem.
Circuiui terram,s.Cui respondens Sathan ait,s.1.
Nunquid considerasti seruum meum Iob,Ibidem.8a.
Vir simplex,s.1.
Et rectus,Ibidem.
Et adhuc retinens innocentiam,22æ.q.80.2.
Adhuc tu permanes in simplicitate tua,s.1.

Cap. 3.

Expectet lucem & non videat,nec ortum surgentis auroræ,3a.q.2.2m.
Sicut abortiuum absconditum non sustinerem, vel qui concepti non viderent lucem,22æ.q.64.8.1m.

Cap. 4.

In angelis suis reperit prauitatem,1a.q.63.0.& 12æ.q.89.4.0.

Cap. 5.

Virum stultum interficit iracundia,22æ.q.158.3.1m.

Cap. 6.

Iram merui,3a.q.49.6.c.

Cap. 8.

Si mundus & rectus incesseris,s.1.
Spes hypocritæ peribit,22æ.q.111.4.0.
Deus non proiiciet simplicem,s.1.

Cap. 9.

Sapiens est corde,1a.q.37.2.1m.& q.39.7.2m.
Non videbo eum,12æ.q.112.5.c.
Si abierit,12æ.q.112.5.c.

Cap. 10.

Nonne sicut lac mulsisti me,&c.vsque,tribuisti mihi,1a.q.105.5.c.fi.
Pelle & carnib.vestisti me,ossib.& neruis compegisti me, 1a.q.105.5.c.fi.

Cap. 11.

Vt ostenderet secreta sapientiæ suæ,s.9.
Multiplex esset lex eius,12æ.q.91.0.
Multo minora exigaris ab eo, quàm meretur iniquitas tua, 1a.q.21.4.1m.
Forsitan vestigia Dei comprehendens,1a.q.5.5.0.& q.45.7.0. & q.93.6.c.
Et vsque ad perfectũ omnipotentẽ reperies,1a.q.17.1.1m.et 3m.et 7.0.et 8.c.et q.56.3.1m.et 2m.et q.57.5.2m.et q.62.9.c.et q.86.2.1m. et q.107.3.c. et 12æ.q.4.3.1m.et q.93.2.2m.et 22æ.quæ.182.4.6m.et 3.q.10.1.0.et 3.1m.
Excelsior cœlo est &c.vsque,mari,3.q.3.1.1m.et q.8.1.1m.

Cap. 12.

In antiquis est sapientia,22æ.q.42.15.2m.
Et in multo tempore prudentia,22æ.q.47.14.0.et q.49.3.0.et q.51.1.3m.
Apud ipsum est sapientia,s.9.
Ipse habet consilium,1a.q.22.1.1m.& 12æ.q.14.1.2m.& 22æ.q.52.3.3.& q.189.10.1m.
Et intelligentiam,1a.q.14.1.0.& q.26.1.c.
* Qui reuelat profunda de tenebris,22æ.171.1.4m.

Cap. 3.

Disputare cum Deo cupio,22æ.q.128.4m.

Cap. 15.

Nunquid consilium Dei audisti,s.12.
Eius sapientia,s.9.
Quid est homo vt immaculatus sit, & vt iustus appareat natus de muliere, 3.q.31.4.3m.
Ecce inter sanctos eius,nemo immutabilis,1a.q.9.2.0. et q.10.3.c.16.8.0.et q.65.1.1m.& 12æ.q.109.2.2m.3m.3.q.10.4.c.et q.13.2.c.et q.57.1.1m.
Et cæli non sunt mundi in conspectu eius,s.4.
Congregatio hypocritæ,sterilis,s.8.

Cap. 16.

Colliget furorem suum in me,1a.q.54.5.3m.et q.58.5.fi.et q.59.4.1m.

Cap. 17.

In profundissimum infernum descendent omnia mea, 3a.q.52.2.5m.

Cap. 19.

Scio enim quòd redemptor meus viuit,3a.q.53.1.c.
In carne mea videbo Deum,1a.q.12.3.1m.
Et oculi mei conspecturi sunt,1a.q.12.3.0.& 4.3m.& 22æ.q.175.q.4.c.

Cap.

Cap. 20.
Gaudium hypochritæ,ad instar puncti,s.8.
Omnes tenebræ absconditæ in oculis eius,3a.q.84.6.1m.
Cap. 21.
Qui dixerunt Deo,recede à nobis,1a.q.9.1.3m.
Cap. 22.
Quid prodest Deo si iustus fueris,aut quid confers ei,si immaculata fuit vita tua?22e.q.81.6.2m.et 7.c.
Deus excelsior cælo,s.11.
Qui dicebant Deo,recede à nobis,s.21.
Saluabitur innocens,s.2.
Si reuersus fueris ad omnipotentem,ædificaberis: & longe facies iniquitatem à tabernaculo tuo.12e.q.113.0.& 3.q.86.2.0.et 6.1m.et q.88.2.c.
Cap. 23.
Proponat æquitatem contra me.22e.q.80.3m.et q.102.1.c.
Ipse vero scit vias meas,1a.q.14.6.11.0.
Vestigia eius secutus est pes meus,s.11.
Et nemo potest auertere cogitationem eius,1a.q.34.1.2m.et 22e.q.2.1.c.& q.108.3.1m.
Timore solicitor,12e.q.44.2.40.et 22e.q.47.3.3m.& q.543.4m.& q.29.7.c.
Cap. 24.
Ad nimium calorẽ transiet ab aquis niuium,1a.q.10.3.2m.et 12e.q.67.4.2m.
Cap. 25.
Qui facit concordiam in sublimibus suis,1a.q.108.6.c.et q.113.8.0.
Nunquid est numerus militum eius,1a.q.50.3.0.& q.112.4.2m.
Et super quem non fulget lumen illius.1a.q.107.2.c.& q.109.3.c.
Aut apparere mundus natus de muliere,s.15.
Cap. 26.
Cuius adiutores,1e.q.23.8.2m.
Cui dedisti consilium,s.12.
Forsitan illi,qui non habet sapientiam,s.9.
Et prudentia eius.s.Dei.1a.q.22.1.c.1.
Cap. 27.
Non recedam ab innocentia mea,s.2.
Quæ est spes hypocritæ,s.8.
Cap. 28.
Ecce timor Domini, ipsa est sapientia, & recedere à malo, intelligentia. 12e.q.19.7.2m.& q.45.1.5m.
Cap. 31.
Pepigi fœdus cum oculis meis,vt ne cogitarem quidem de virgine,22e.q.167.2.c.2m.
Sciat Deus simplicitatem meam,s.1.
Nunquid non in vtero fecit me,s.10.
Ab infantia creuit mecum miseratio.&c.12e.q.51.1.0.& q.63.1.0. & 2.3m.& 3.c.& q.71.2.1m.& q.85.1.c.& q.95.1.c.& 22e.q.47.15.0.& 108. q.2.c.& q.123.1.2m.& q.141.1.2m.& 3a.q.27.6.3m.
Cap. 33.
Semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit.1a.q.27.5.3m.& q.43.5.2m.& 3a.q.45.1m.
Si fuerit pro eo angelus loquens,vnus de millibus,s.25.
Vt annunciet hominis æquitatem,s.23.
Cap. 34.
Conteret multos,& innumerabiles,stare faciet alios pro eis,1a.q.23.6.1m.
Cap. 35.
Si peccaueris, quid ei nocebis,&c.12e.q.21.4.1m.et q.47.1.1m.et q.73.8.2m. et 22e.q.88.2.c.
Si iuste egeris,quid donabis ei,&c.s.22.
Et filium hominis adiuuabit iustitia tua,22e.q.57.1.c.
Nunc vlciscitur valde,1a.q.21.4.1m.
Cap. 36.
Causa tua quasi impij iudicata est,causam iudiciumque recipies, 3a.quæst 49.6.c.fin.
Ecce Deus excelsus,s.11.
Quis poterit scrutari vias eius,s.11.4a.
Omnes homines vident eum vnusquisque intuetur eum procul, 1a.q.12.0. 12e.quæst.93.2.0.
Ecce Deus magnus,12e.q.112.5.c.
Vincens scientiam nostram,s.11.4a.5a.et 12e.q 112.5.c.
Cap. 37.
Dignè eum inuenire non possumus,s.11.
Cap. 38.
Qui conclusit ostiis mare.1.1a.q.69.1.2m.
Qui est pluuiæ pater,1a.q.33.c.et 3a.q.23.3.1m.
Cap. 39.
Penna strutionis,similis est pennæ herodij,et accipitris,12e.qu. 102. 6,1m. col.2.3.
Procul odoratur bellũ,exortationem ducũ,vlulatũ exercitus,3a.q.41.4.c.
Nunquid per sapientiam tuam plumescit accipiter, 12e.q.102.6.1m. co 3.
Nunquid qui contendit cum Deo,tam facile conquiescit,22e.qu.37.1.4m.
Qui leniter locutus sum,respondere quid possum,22e.q.2.7.8.9.10.0.
Cap. 40.
* Et condemnabis me,vt iustificeris,22e.q.33.5.c.
Ecce spes eius frustrabitur,22e.q.18.3.1m.
Cor eius indurabit quasi lapis, 1a.q.23.3.2m.et 22e.q.79.3.0.et 22e.q.15.2.0.
Cap. 41.
Factus est vt nullum timeret,1a.q.64.3.2m.
Ipse est rex,super vniuersos filios superbiæ,3a.q.8.7.et 8.0.
Cap. 42.
Auditu auris audiui te, nunc autem oculus meus videt te, s.19.7.et 1a.q.12.3.1m.
Interrogabo te,s.1.

¶ Auctoritates ex libro Psalmorum.

Psal. 1.
Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, 1a.q.62.1.c.et 12e.q.3.2.4m. et 3.5.6.c.et q.44.5.6.7.8.c.et q.5.3.0.et 4.5.c.et q.62.1.c.et q.69.1.3.c.et 2.6.et 22e.q.8.7.0.et q.186.1.4m.
Et in via peccatorum non stetit,22e.q.183.1.0.
* In lege eius meditabitur die ac nocte,22e.q.188.5.0.
Psal. 3.
Exurrexi:quia Dominus suscepit me,3a.q.53.4.0.
Domini est salus,3a.q.37.2.2m.et q.61.3.c.2m.et 4.c.et q.68.1.0. et 2.c.et q.73.5.c.et q.84.5.quæst.
Psal. 4.
Vt quid diligitis vanitatem,et quæritis mendacium,1a.q.17.1.c.
Irascimini,et nolite peccare,22e.q.158.1.2.0.et 3a.q.15.9.c.
Sacrificate sacrificium iustitiæ, 22e.q.81.4.1m.et q.85.1.2.4.0.et 3.2m.et 3a.q.22.2.c.et q.48.3.c.et q.82.4.c.
Et sperate in Domino,22e.q.17.1.2m.
Signatũ est super nos lumen vultus tui Domine,12e.q.19.4.c.et q.91.2.1m.
Psal. 5.
Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es,1a.q.19.9.0.et 1.0.1m.et 2m. et q.22.3.3m.et q.48.6.0.et 12e.q.39.2.3m.
Odisti omnes qui operantur iniquitatem,1a.q.20.2.4m.et q.23.3.1m.et 22e.q.83.16.c.et 3.q.49.q.4.1m.
Perdes omnes qui loquuntur mendacium,22e.q.69.1.2.0. et q.70.4.c.et q.100.4.1m.
Psal. 6.
Turbatus est à furore oculus meus,22e.q.108.4.5m.
Erubescant,et cõturbentur vehementer omnes inimici mei cõuertantur, et erubescant valde velociter.12e.q.41.4.c.et 22e.q.75.1.1m.& q.144.2.c.
Psal. 7.
Domine si feci istud, &c.decidam merito, &c. in puluerem deducar, 22e.q.89.2.3m.& 6.c.
Psal. 9.
Ipse iudicabit orbem terræ,3a.q.58.c.et q.59.2.0.
Conuertantur peccatores in infernum, 22e. q. 25. 6. 1m.et 3m.et q.8.8.1m.
Præparationem cordis eorum,audiuit auris tua,22e.q.83.1.1m.
Psal. 10.
Dominus in templo,22e.q.85.2.3m.
Qui autem diligit iniquitatem,12e.q.27.1.1m.
Odit animam suam,12e.q.29.4.0.et 22e.q.25.7.0.et 4.3m.et q.117.1.1m.
Pluet super peccatores laqueos ignis, sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum,1a.q.10.3.2m.et 12e.q.67.4.2m.
Psal. 11.
Nunc exurgam dicit Dominus,3.q.57.2.1m.
In circuitu impij ambulant,22e.q.35.4.3m.
Psal. 13.
Dixit insipiens in corde suo,non est Deus,1a.q.2.0.
Dominus in generatione iusta est,1a.q.8.3.4m.et q.43.3.0.et q.112.1.c.et 3a.quæst.2.10.2m.
Psal. 15.
Bonorum meorum non eges,1a.q.4.2.c.et 3.0.
Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem,3a.q.50.5.c.
Adimplebis me lætitia, 1a. q. 12.8. 4m. et 12e.q.1.5.0.et q.3.4.1m.et 8.c.et q.4.5.5m.et q.5.3.4.c.et 8.c.3m.et 67.4.3m.et 22e.q.18.3.c.2m. et q.28.3.c. et q.118.7.c.et q.173.1.c.
Delectationes in dextera tua vsque in finem, 22e.q.28.3.0.et 3a.q.46.6.3m.
Cum vultu tuo,22e.q.173.1.c.
Psal. 17.
* Quoniam tu populum humilem saluum facies, et oculos superborum humiliabis,22e.q.161.1.0.
Psal. 18.
Cæli enarrant gloriam Dei,1a.q.68.2.c.
Lex Domini immaculata conuertens animas,12e.q.91.4.c.
Timor Domini sanctus permanet in sæculum sæculi,12e.q.67.4.2m.et 22e.quæst.11.0.
* Et dulciora super mel et fauum,22e.q.188.6.c.
Delicta quis intelligit ab occultis meis munda me,12e.q.112.5.c.fi.
*Præceptum Domini lucidum,12e.q.102.1.0.
*Emundabor à delicto maximo,22e.q.34.7.2m.et q.154.12.4m.q.126.7.4m.
Psal. 20.
Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis, 12e. q.111.3.0.et 22e.q.45.2.c.et q.83.13.c.et q.154.5.c.et q.161.3.1m.
Cantabimus et psalemus,22e.q.13.4.c.et q.91.0.
Psal. 21.
Quare me dereliquisti,1a.q.113.6.0.et 3a.q.47.3.c.fi.et q.50.2.1m.
Verba delictorum meorum,3.q.15.1.1m.
Et non exaudies,3a.q.21.4.4m.
Psal. 22.
Calix meus inebrians quàm præclarus est, 22e.q.144 1.1m.et 3a.q.78.3.1m.
Psal. 23.
Et mundo corde,22e.q.8.7.0.
Attollite portas principes vestras,ẽ.rex gloriæ,3a.q.39.5.3m.et q.52.1.c.fi.
Quis est iste rex gloriæ,1a.q.57.5.0.et q.106.4.2m.
Psal. 24.
Propter bonitatem tuam Domine.1a.q.44.4.c.3m.
Diriget mansuetos in iudicio,docebit mites vias suas,22e.q.157.c.1m.
Psal. 29.
Quæ vtilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem.3a.q.51.3.1m.et quæst.53.1.c.
Psal. 30.
In te Domine speraui, 12e.q.65.5.3m.et 22e.q.18.2.1m.et 3.q.7.4.0.et 6.1m. et 8.& 9.1m.
Psal. 31.
Quoniam tacui.12e.q.27.2.c.
Psal. 32.
Cantate ei canticum nouum,22e.q 91.0.
* Qui intelligit omnia opera eorum,1a.q.22.2.3.0.et q.103.5.0.quæst.113.2.6.c.et q.116.c.et 12e.q.91.2.c.et 22e.q.93.2.c.
Qui finxit sigillatim corda eorum. 1a. q.14.5.6.11.12.0.et q.15.3.4m.et q.22.2.3.0.et q.55.1.5m.et q.57.2.c.fi.et q.89.4.c.

Psal.

Psal. 33.
Semper laus eius in ore meo,22e.q.91.0.et 2.0.
Accedite ad eum,1a.q.3.1.5m.
Gustate,et videte,quoniam suauis est Dominus,22e.q.97.2.2m.
Oculi Domini super iustos,1a.q.1.2.9.et q.3.1.3m.et q.22.2.4m.et q.13.7.c. et Veri.5.3.0.
Et aures eius in preces eorum Ibidem.et 22e.q.83.16.0. et 3a. q. 43.2.1m.et q.81.6.c.et 7.3m.
Potentia,q.6.9.5m.
Psal. 34.
Cogitantes mihi mala,12e.q.47.2.c.et 3a.q.88.2.0.
Humiliabam in ieiunio animam meam,22e.q.147.1.3.5.7.c.
Psal. 35.
Noluit intelligere,vt bene ageret,12e.q.6.8.0. et q.19.6.c. et q.76.3.4.c.et 3a.q.47.5.3m.
Homines,et iumenta saluabis Domine,1a.q.64.2.c.
Inebriabuntur ab vbertate domus tuæ,2a.q.51.1.3m.et 12e.110.1.2m. et 22e.q.23.2.2m.et 3a.q.2.5.3m.et q.5.3.2m.et 50.2.3m.
Et in lumine tuo videbimus lumen,1a.q.12.2.c.et 5.0.et 22e.q.171.2.c.et q.174.5.1m.et q.175.3.2m.et 3a.q.10.4.c.et q.45.2.c.
Psal. 36.
Noli æmulari in malignantibus,12e.q.28.4.0.et 22e.q.36.2.c. et q.30.3.2m. et 4m.
Delectare in Domino,12e.q.34.1.0.
Desine ab ira,12e.q.48.3.0.et 4.c.et 22e.q.41.2.3m.et q.157.4.c.
Psal. 37.
*Et dolos tota die meditabantur,12e.q.55.4.2m.et 5.0.et q.63.2.c.
Psal. 38.
In meditatione mea exardescet ignis,1e.qu.21.4.1m. fi. et q.43.5. et 22e.q.180.4.4m.et 4.3m.
Psal. 39.
Expectans expectaui Dominum,12e.q.40.2.1m.
Sacrificium,et oblationem noluisti,etc.vsque venio.12e.q.102.3.0.et 4.3m. et 5.4m.et princip.
* Cor meum dereliquit me,22e.q.83.13.0.et 3.q.64.8.3m.
Etenim homo pacis meæ in quo speraui, 22e. q. 17. 4.0.et 5.c.et q.25.1.3m.
Psal. 43.
A voce exprobrantis,et obloquentis,Psal.41.6a.
Psal. 44.
Vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ, præ consortibus tuis,12e.q.102.3.1. 3m.et 3a.q.72.2.c.
Circundata varietate,22e.q.103.2.0.et q.189.1.0.
* Omnis gloria eius filiæ regis ab intus,22e.q.168.1.1m.
Psal. 45.
Terribilis.12e.q.42.1.0.& q.43.1.1m.& 22e.q.19.1.0.& 3.q.7.6.0.
Psal. 47.
Magnus Dominus.1a.q.28.4.c.& q.42.1.1m.& 3a.q.58.3.0.
* Deus in domibus eius cognoscetur.22e.q.183.3.c.
Psal. 48.
* Qui confidunt in virtute sua,22e.q.188.7.c.
Simul insipiens,& stultus peribunt.22e.q.46.1.1m.
Homo cum in honore esset,non intellexit,comparatus est iumentis, &c. 22e.q.64.2.3m.
Psal. 49.
Deus manifestè veniet,3a.q.36.1.1m.& 3m.
Psal. 50.
Tibi soli peccaui,&c.vsque,iudicaris.12e.q.96.5.3m.& 22e.q. 67.4.0.& 3a. q.46.2.3m.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum.12e.q.82.2.1m.& 22e.q.103.0.
* Incerta,& occulta sapientiæ tuæ,22e.q.17.1.3m.
Auditui meo,22e.q.28.1.0.& q.35.2.2.c.
* Cor mundum crea in Deus,1a.q.64.1.2m.& 22e.q.109.1.0.
Psal. 51.
Videbunt iusti & timebunt,& super eum ridebunt,22e.q.83.8.2m.
Psal. 52.
Deus dissipauit ossa eorum,qui hominibus placent,22e.q.115.1.1m.
Psal. 56.
Exaltare super cælos Deus,3a.q.557.0.& quæst.58.3.c.
Exurgam diluculo,3a.quæst.51.4.3m.& quæ.53.2.3m.& q.83.2.4m.
Psal. 57.
Supercecidit ignis,& non viderunt solem,22e.q.15.1.c.
Psal. 59.
Dedisti metuentibus te significationem,12e.quæst.87.3.2m.
Psal. 61.
Semel locutus est Deus,1a.quæs.27.5.3m.& quæs.34.3.0.& quæs.41.6.0.
Reddes vnicuique iuxta opera,3a.q 56.2.3m.
Sitiuit in te anima mea,22e.quæst.67.4.3m.
Labia mea laudabunt te,22e.quæst.91.0.
Sicut adipe & pinguedine,repleatur anima mea,12e.q.102.3. 1m.& 6.1m.& 22e.quæst.82.2.2m.& 3.c.
Psal. 64.
Beatus quem elegisti,& assumpsisti,3a.q.4.3.1m.
Psal. 67.
Qui ascendit super occasum,12e.quæs.102.4.5m.
Et iusti epulentur,& exultent in conspectu Dei,12e.q.4.7.1m.
Psal. 68.
Quæ non rapui,tunc exoluebam,3a. q.47.2.1m.
Quoniam zelus domus tuæ comedit me,3a.q.15.9.c.
Psal. 70.
Quoniam non cognoui literaturam,introibo in potentias Domini,22e.q.188.5.1m.
Potentiam tuam,1a.q.25.1.0.& q.41.4.2m.
Psal. 71.
Et humiliabit calumniatorem,22e.q.68.3.c.& q.69.2.3.c.
Qui facit mirabilia solus,q.110.4.0.& 114.4.c.& 12e.q.111.4.c.q.113.10.c. & 22e.q.178.1.1m.et 2m.& 4.0.& 3a.q.43.2.c.3m.& q.78.4.2m.
Psal. 72.
* Mei autem penè moti sunt pedes,22e.q.43.5.2m.
In labore hominum non sunt,&c.vsque operti,12e.q.78.7.2m.
Quid enim mihi est in cœlo,& à te quid volui super terram, 12e.q.47.0.& 22e.q.186.3.4m.
Operatus est salutem in medio terræ,3a.q.46.10.1m.
Superbia eorum qui te oderũt ascendit semper,1.q.6.4.2.0.& 22e.q.34.1.0.
Psal. 75.
Vouete, & reddite, 22e.q.88.3.4.6.0.& q.189.2.3.c.& 3a.q.28.4.c.
Domino Deo vestro,&c.22e.q.88.5.3m.
Psal. 76.
Et non solum locutus,12e.q.46.8.3m.& 22e.q.158.5.3m.& 7.c.
Et annos æternos in mente habui,1a.q.10.3.1m.
Hæc mutatio dexteræ excelsi,1a.q.57.4.c.fi.& 12e.q.6.4.1m.
Psal. 77.
Immissiones per angelos malos.1a.q.111.2.2m.& 22e.q.154.5.3m.
Non custodierunt testamentum Dei,3a.q.78.3.3m.
Psal. 80.
Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum,1a.quæs.22.2.4m.
Erit tempus eorum in secula,1a.quæs.10.3.2m.
Psal. 81.
Deus stetit in synago,1a.quæs.3.1.4m.& 3a.quæst.58.0.
Psal. 82.
Deus quis similis erit tibi,1a.quæstion.4.3.0.& quæstion.44.3.1m.& quæst.93.2.4m.& 22e.quæstion.163.2.0.
Psal. 83.
Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuum, 12e.quæstion.24.3.c.fi.& quæstion.30.1.1m.& 3a.quæstion.21.2.1m.
Et turtur nidum,&c.12e.q.102.3.2m.& 3a.q.37.3.c.4m.
In sæcula sæculorum laudabunt te,22e.q.91.1.2.0.
Gratiam & gloriam dabit Dominus,12e.quæstion.112.1.0.
Psal. 84.
Audiam quid loquatur in me Dominus Deus,1a.quæstion.94.1.c.
*Et in eos qui conuertuntur ad cor,22e.q.44.1.c.
Misericordia & veritas obuiauerunt sibi.1a.quæstion.21.2.c.
Iustitia & pax osculatæ sunt,22e.q.29.3.3m.& q.180.2.2m.
Veritas de terra orta est,22e.q.109.1.cap.3m.
Et iustitia de cælo prospexit,1a.q.21.1.cap.
Fac mecum signum in bonum,22e.quæstion.97.2.3m.
Psal. 86.
*Scientibus me, 1a.quæst.43.5.2m.& 3m.& 22e.q.45.2.2m.& 4.1m.& quæst.162.3.1m.& 173.2.0.& 3a.q.45.4.3m.
Psal. 87.
Factus sum sicut homo sine adiutorio,3a.q.51.1.1m.
Psal. 88.
Et ego primogenitum ponam illum,3a.q.33.2.c.2m.& q.41.3.c.
Quis est homo qui viuet,& non videbit mortem?12e.q.81.3.1m.& 3a.quæst.46.11.1m.
Eruet animam suam de manu inferi.3a.quæst.49.3.2m.& quæstion.52.5.2m. & 16.2m.
Psal. 89.
Domine refugium factus es nobis,1a.q.13.7.2m.
Nos humiliasti,12e.q.76.4.c.& 22e.q.162.6.3m.
Psal. 90.
Angelis suis mandauit de te,vt custodiant te in omnibus viis tuis.1a. quæs.113.0.
Psal. 91.
Senectus mea in misericordia vberi,3a.q.1.6.1m.
Psal. 93.
Qui fingis laborem in præcepto,12e.q.107.4.0.
Psal. 94.
Et altitudines montium ipse conspicit,1e.q.61.4.3m.& 22e.q.162.1.0.
Psal. 100.
In matutino interficiebam omnes peccatores terræ.22e.q.25.6.2m.
Psal. 102.
Renouabitur vt aquilæ iuuentus tua,3a.q.46.9.4m.
Non secundum peccata nostra fecit nobis,&c.1a.q.21.4.1m.
Pal. 103.
* Draco iste quem formasti,ad illudendum ei,1a.q.63.8.3m.
Psal. 104.
In Prophetis meis nolite malignari.22e.q.174.6.c.
Vt custodiant iustificationes eius,12e.q.99.5.c.
Psal. 105.
Et reputatum est ei ad iustitiam,22e.q.70.6.2m.
Et iratus est furore Dominus,Ibidem,& 1a.q.3.2.2m.
* Et immolauerunt filios suos & filias suas dæmoniis,3a.q.74.1.c.
Psal. 106
Contriuit portas æreas,& vectes ferreos confregit,3a.q.52.4.2m.
* Omnis sapientia eorum deuorata est,22e.q.150.4.3m.& q.156.3.3m.
Psal. 108.
Et diabolus stet à dextris eius.1a.q.55.1.c.
Et oratio eius fiat in peccatum,vsque pro eo quòd,22e.q.83.16.0.et quæs.178.2.1m.
Psal. 109.
Tu es sacerdos, 3a.q.22.0.et q.50.4.3m.et q.31.2.c.et q.59.4.1m. et q.63.6.c. et q.84.7.4m.
In æternum,3a.q.22.5.0.et 6.c.et q.63.5.c.
Secundum ordinem Melchisedech,3a.q.22.6.0.et q.61.3.3m.
Psal. 110.
Exquisita in omnes voluntates eius,1a.q.19.2.4m.et 5.c.et 11.12.0.et q.23.5.c.et q.27.5.3m.et q.41.6.c.
Initium sapientiæ,timor Domini,22e.q.19.7.0.et q.45.1.3m.et 6.3m.
Psal. 112.
Et humilia respicit in cælo & in terra,1a.q.22.3.3m.

Psal.

Psal. 113.

Omnia quæcunque voluit fecit.1.q.19.6.o.& q.104.3.c.

Psal. 115.

Pretiosa in conspectu Domini, mors sanctorum eius,22ſ.q.25.6.2m.& qu. 124.2.2m.& q.164.1.6m.

¶Aleph. 1.

118.

Qui scrutantur testimonia eius,12ſ.q.99.5.c.

4.

Iustificationes tuas,12ſ.q.99.5.c.

Adhæsi testimoniis tuis Domine, s.12ſ. quæstion. 99.5. cap.

6.

Mandata tua,5.eod.

Ambulabant in latitudine, 12ſ. quæstion. 107. 4. o.

Quia mandata tua exquisui,5.eod.

Et meditabar.&c.22ſ.q.188.1.o.

Exercebar in iustificationibus tuis,5.2a.

Memor ero.Gen.8.1a.

Iudiciorum tuorum,s.5a.

7.

Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ,Ibidem.1a.

In loco peregrinationis meæ,Heb.11.lect.4.co.ri.fi.

Memor fui nocte nominis tui Domine,Exod.4.13a.& s.2a.& Luc.18.1a.

8.

Deprecatus sum faciem tuam,Gene.3.14a.

In toto corde meo,Deut.6.4a.

Miserere mei,Exod.22.11a.

In testimonio tuo.s.1a.

Vt custodiam mandata tua,s.2a.

Iustificationes tuas,Ibidem.

Doce me.Matth.23.2a.

Ad confitendum tibi,1.Paral.16.6a.

Particeps ego sum omnium, &c. 4.d.20.art.3.q.2.5m.&d.45.q.2.art.1.q.1.c.

Timentium te.Leuit.19.14.

Super iudicia iustificationis tuæ,s.5a.

9.

Bonus es tu,& in bonitate tua,1.Paral.16.7a.

Doceme,matth.23.2a.

Iustificationes tuas,s.2a.

Mandatis tuis,Ibidem.

In toto corde me,Deut.6.4a.

Humiliasti me,2.Re.8.1a.

Lex oris tui,Gen.3.14a.

Coagulatum est sicut lac cor eorum. Exod. 4. 9a.

10.

Manus tuæ Domine Gen.3.14a.

Fecerunt me.Gen.30.c.2.11a.

Et plasmauerunt me,Ibidem.9.e.10a.

Da mihi intellectum,Matth.23.2a.

Vt discam mandata tua,s.2a.

Qui timent te,Leuit.19.14a.

Æquitas iudicia tua,s.5ſ.& Iob.23.4a.

In veritate tua,Exod.34.5a.

Humiliasti me,2.Reg.8.1a.

Fiat Misericordia tua,Psal.89.1a.& Exod.22.11a.

Veniant mihi miserationes tuæ.Ibidem,Gen.ez.13a.Exod.19.6a.

Confundantur,Psalm.30.2a.

Testimonia tua,s.1a.

In iustificationibus tuis,ibidem,2a.

11.

Defecit in salutare tuum anima mea,Gen.46.2a.& Io.12.2a.

Iustificationes tuas.s.2a.

Omnia mandata tua veritas,ibidem.

Adiuua me.1.Paral.12.5a.

Secundum misericordiam tuam.Exo.22.11a.

Testimonia oris tui.s.1a.& Genes.3.14a.

Factus sum sicut vter in pruina,Psal.32.c.5.

12

In æternum Domine,verbum tuum permanet in cælo,3.Reg.8.10a.

Veritas tua,Exo.34.5a.

In humilitate mea,2.Reg.8.1a.

Iustificationes tuas,s.2.

Testimonia tua,Ibid.1a.

Latum mandatum tuum nimis,Ibidem.2a.& 12ſ.q.107.4.o.& Psalm.93.12a.

13

Sup senes intellexi.1a.q.57.5.3m.fi.& 22ſ.q.174.4.1m.& Veri.q.12.14.1m.& 2.

Mandata tua quæsui,s.2a.

Testimonia tua,Ibidem1a.

A iudiciis tuis non declinaui,Ibidem,5a.

14

Lucerna pedibus meis verbum tuum,&c.Psal.16.co.24.

Doce me,Matth.23.2a.

Iudicia iustitiæ tuæ,5a.& Deut.32.6a.

Humiliatus sum.2.Reg.8.1a.

De mandatis tuis,s.2.

Testimonia tua,Ibid,1a.

Anima mea in manibus meis semper,Prou.21.1a.& 1.45a.& *.12ſ.q.80.3.3m. & 4.c.fi.& Iudicum.12.1a.& Ecc.15.3a.& Io.15.5a.& 1.Timo.5.6a.

Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum,propter retributionem,s.2a.& 1a.q.111.2.c.& 22ſ.quæst.32.3.2m.& 3.d.20.q.2.1.5m. & d.29.4.c.& 4.d.15.q.2.ar.3.q.3.7m.& Io.19.lect.3.col.2.& 1.Cor.3.lect. 2.princip.et Psal.61.6a.

15

Iniquos odio habui,Psal.138.12a.

Adiutor meus,Paral.12.5a.

Mandata Dei mei,s.2a.et Genes.27.5a.

*Suscipe me secundum eloquium tuum,et viuam,22ſ.q.188.21.1m.et quæst. 189.1.capit.5m.

Non confundas me,Psal.30.2a.

Meditabor in iustificationibus tuis semper.s.2a.et Luc.18.1a.

A iustitiis tuis,Deut.31.6a.et Psal.18.7a.

Testimonia tua,s.2a.

Confige timore tuo carnes meas,22ſ.q.44.1.3m.et Psal.43.col.7.

A iudiciis timui,s.5a.

16.

Non tradas me calumniantibus me Psal.71.2a.

Iustitiæ tuæ,Deut.32.6a.

Secundum misericordiam tuam, Exod. 22. vndecima.

Et iustificationes tuas,s.2a.

Et mandata tua.ibid.

Vt sciam testimonia tua,Ibidem.2a.

Doceme,Matth.23.2a.

Da mihi intellectum,Ibidem.

17.

Mirabilia testimonia tua,s.1a.

Ideo scrutata est ea anima mea, Genes. 46. secunda.

Mandata tua,Ibidem.2a.

Iustificationes tuas,Ibidem.

Aspice in me,Exod.6a.

Et miserere mei,Exod.22.11a.

*Gressus meos,&c.Isa.10.6a.& Prouerb.16.6a.

Faciem tuam illumina super seruum tuum,Genes.3.14a.et Psal.35.10a.

Et Doce,me Matth.23.2a.

18.

Iustus es Domine.Deut.32.6a.

Testimonia tua,s.1a.

Et veritatem tuam,Exod.34.5a.

Iustificationes tuas.s.2a.

Tabescere me fecit zelus meus,Exod.20.6a.& Psal.38.col.10.

Ignitum eloquium tuum vehementer,Heb.lect.3.col.5.et Hebr.4.3a.4a.

Mandata tua,s.2a.

Æquitas,Iob.23.4a.

Intellectum da mihi,Matth.23.2a.

19.

Clamaui,Genes.4.4a.

In toto corde, Deutero.6.4a.

Iustificationes tuas requiram,s.2a.

Vt custodiam mandata tua,Ibidem.

Secundum misericordiam tuam Exod.22.11a.

Omnes viæ tuæ veritas,Iob.23.6a.& Exod.34.5a.

De testimoniis tuis,s.1a.

Propè es tu Domine,1a.quæst.3.1.5m. & q.9.1.3m. & 12ſ.q.22.2.1m. & 2.d.3. quæst.1.3.c.& 4.dist.17.q.1.artic.2.q.2.c.& Iob.4.col.5.princ.& Psal. 45. col.5.et Isa.proło.col.2.& col.7.fi.& col.12.fin.34.col.1.fin.& Philip.4. col.3.& Heb.2.lect.3.colum.4.& col.3.col.8.& infr.72a.

20

In æternum fundasti ea Gene.17.11a.

Vide humilitatem meam,Exod.2.6a.& 2.Reg.8.1a.

Longè à peccatorius salus,12ſ.quæst.98.2.4m.& Psal.19.col.4.

Quia iustificationes tuas non exquisierunt,s.2a.

Miseri cordiæ tuæ multæ Domine,Exod.22.11a.

A testimoniis tuis non declinaui,s.1a.

Vidi præuaricantes & tabescebam,s.5.6a.& Psal.36.1.

Mandata tua dilexi Domine,s.2a.

Principium verborum tuorum veritas,Exod.34.5a.

In æternum omnia iudicia iustitiæ tuæ,Genes.17.11a.& s.5a.& Deut.32.6a.

21.

Septies in die laudem dixi tibi,Psalm 33.2a.et 4.distin.15.quæst.4.art.1.qu. 3.o.& dist.18.quæst.2.art.1 q.2.1m.& quol.1.q.7.1.o.& quol.3.q.15.2.o.& quol.4.q.12.1.c.8.& quol.6.q.5.2.o.& quol.7. vel 8.q.6.o.& Opuſ.3.co. 257.& Psal.16.co.5.& Isa.4.fi.& Io.12.lect.2.co.6.& 1.Cor.9.lect.5.fi.

Super iudicia iustitiæ tuæ,s.5.Deut.32.6a.

Pax multa diligentibus legem tuam,12ſ.q.70.3.c.22ſ.quæst.29.o.& 3.dist. 27.quæst.1.3.5m.& 4 dist.49.q.1.art.2.q.4.o.et Dionys.11.col 2.et Isa. 26. col.3.et col.32.fin.Matth.5.col.12.et Iob.14.lect.8.col.1.et Rom.10.lect. 2.col.4.fi.et Philip.4.col.4.et 1ſ.Thess.fi.

Et non est illis scandalum,22ſ.q.43.o.et 4.dist.38.q.2.o.& quol.4.22.3m.& Matth.15,col.5.& Rom.7.lect 2.col.3.et col.14.lect.2.princ.et col.4.

Seruaui mandata tua,s.2a.

Et testimonia tua,Ibid.1a.

Omnes viæ meæ in conspectu tuo.Psal.32.8.9a.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine,22ſ.q.83.1.2m.

Intret postulatio mea,in conspectu tuo,22ſ. quæst.83.1.o.& 9.ca. 2.1m.& 3a. quæstion.21.1.2.o.

Viuet anima mea,22ſ.quæst.110.1.2m.et 22ſ.q.23.2.2m.

Quære seruum tuum Domine,22ſ.q.186.4.7.c.

Psal. 119.

A lingua dolosa,22ſ.q.25.4.2m.et 5.c.et q.111.3.2m.& q.118.8.c.2m.

Cum his qui oderunt pacem,22ſ.q.29.2.2m.

Psal. 120.

Frustra vigilat,1a.q.25.2.2m.& q.88.1.4m.et 3a.q.11.5.2m.

Psal. 130.

Domine non est exaltatum cor meum neque elati sunt oculi mei, 22ſ.qu. 161.2.1m.et q.189.1.4m.

* Si non humiliter sentiebant,&c.22ſ.q.161.2.1m.et q.189.1.4m.

* Sicut ablactatus est super matre sua.22ſ.q.189.1.4m.

Psal. 132.

Ecce quàm bonũ et quàm iucundum,habitare fratre in vnum,22ſ.q.37.1.c.

Psal. 135.

Qui percussit,&c.22ſ.q.148.3.2m.

Psal. 136.

Super flumina Babylonis,&c.vsque in salicibus,12ſ.q.89.1.2m.

*Exinanite,exinanite vsque ad fundamentum in ea,22ſ.q.162.7.3m.

Psal. 138.

Tu cognouisti sessionem meam,& resurrectionem meam,3a.q.49.6.c. & q. 53.1.c.

Si ascendero in cælum,tu illic es,&c.vsque & dixi,1a.q.8.20.& q.18.7.2m. & q.111.2.c.& q.52.2.c.

Perfecto odio oderam illos, 12ſ.q.29.1.o.& 22ſ.q.25.6.o.& q.26.2.c.& 7. 1m.& q.34.3.1m.& q.101.4.1m.

Psal. 139.

Cum vultu tuo,22ſ.q.173.1.c.

Psal. 140.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, 12ſ.q.102.3.14m.& 3a.q.83.5.2m.

Ad excusandas excusationes in peccatis,12ſ.q.13.3.3m.& 22ſ.q.162.4.3m.

Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum,22ſ.q.115.o.

Psal. 141.

* Anima mea sicut terra sine aqua tibi,12ſ.q.112.1.2.o.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam,12ſ.q.113.7.b.

Psal. 143.

Beatum dixerunt populum,cui hæc sunt,12ſ.q.5.3.3m.

Psal. 144.

Memoriam abundantiæ suauitatis tuæ eructabunt,22ſ.q.188.6.c.

Miserationes eius,super omnia opera eius,1a.q.21.3.2m.& 4.c.q.25.3.3m.

Et magnitudinis eius non est finis,1a.qu.7.1.o.q.12.1.2m.& 7.c.3m.& q.25.2. o.& 3.c.q.52.2.c.& q.54.2.c.q.55.1.c.fi.& q.75.5.4m.& qu.86.1.1m.& 3.q. 10.3.1m.& 2m.

Psal. 146.

Pullis coruorum inuocantibus eum,22ſ.q.83.10.3m.

Psal. 147.

Qui posuit fines tuos pacem,12ſ.q.3.4.1m.& 22ſ.q.103.3.3m.

Psal. 148.

Præceptum posuit & non præteribit,12ſ.q.93.5.c.

Laudate Dominum de terra,&c.ignis,grando,&c.1a.q.68.2.c.& q.74.3.2m.

Quæ faciunt verbum eius,1a.q.34.1.c.4m.

Psal. 150.

In virtutibus eius,1a.q.108.5.1m.

¶ Auctoritates ex libro Prouerbiorum Salomonis.

Cap. 1.

Vt detur paruulis astutia,12ſ.q.55.3.1m.& 4.1m.& q.92.1.1m.

Et moliuntur fraudes contra animas suas,12ſ.q.55.5.3m.

Timore malorum sublato, 12ſ.q.19.21.1m.

Cap. 2.

Dominus dat sapientiam,1a.q.1.6.3m.& 22ſ.q.45.1.o.& 4.1m.& 2m.

Cap. 3.

Describe ea in tabulis cordis tui,1a.q.24.3.c.

Ne inuitaris prudentiæ tuæ,12ſ.q.5ſ.1.2.o.

Ne fis sapiens apud te,12ſ.q.149.1.1m.

Cap. 4.

Et vnigenitus coram matre mea.3a.q.37.2.1m.

Cap. 5.

Bibe aquam de cisterna tua,& fluenta putei tui,22ſ.q.5.5.7.3m.

Cap. 6.

Homo apostata,vir inutilis,graditur ore peruerso,&c.vsque seminat, 22ſ. q.12.1m.

Non grandis est culpa,cum quis furatus fuerit,22ſ.q.66.6.1m.

Cap. 7.

Ad decipiendas animas,22ſ.q.169.2.c.

Cap. 8.

* Audite quoniam de rebus magnis locutura sum,22ſ.q.168.2m.

* Iusti sunt omnes sermones mei,& non est in eis prauum quid, neque peruersum,22ſ.q.343.1.1m.

Nondum erant abyssi,& ego iam concepta eram,1a.q.27.2.2m.

Cap. 9.

Sapientia ædificauit sibi domum.3a.q.32.1.3m.

Misit ancillas suas vt vocarent ad arcem & ad mænia ciuitatis,1a.qu.1.5.b. 2m.& 8.2m.

Cap. 10.

Odium suscitat rixas,22ſ.q.41.2.4m.

Qui profert contumeliam,insipiens est,22ſ.q.72.4.o.& quæst.73.3.3m.& q. 158.7.c.

In multiloquio nõ deerit peccatum,22ſ.q.72.1.1m.q.89.2.c.fi.& q.648.6.c.

Sapientia est viro prudentia,1a.q.16.c.& 22ſ.q.47.2.1m.

Spes impiorum peribit,22ſ.q.21.3.1m.

Cap. 11.

Vbi fuerit superbia,ibi erit & contumelia,s.10.

Qui crudelis est,propinquos abiicit,22ſ.q.159.1.1m.

Cap. 12.

Non contristabit iustum quicquid ei acciderit,3ſ.q.15.6.1m.& 2m.

Qui negligit damnum propter amicum,iustus est,22ſ.q.26.4.2m.

Cap. 13.

Inter superbos semper iurgia sunt,12ſ.q.27.3.1m.& 22ſ.q.188.5.2m.

Spes differtur,quæ affligit animam,12ſ.q.32.3.2m.& q.40.8.2m.

Cap. 14.

Errant qui operantur malum,1a.q.63.1.4.12ſ.q.6.8.o.q.58.2.c.&q.77.2.c.& 22ſ.q.20.2.o.q.51.3.2m.& q.53.2.c.

Cap. 15.

In abundanti iustitia,virtus est plurima,12ſ.q.66.1.c.& 4.o.& q.68.7.6.

Per timorem Domini,declinat omnis à malo,22ſ.q.54.2.4m.

Cap. 16.

Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus,1a.q.44.4.c.& quæst. 65.1.o.

Abominatio Domini est omnis arrogans,22ſ.q.112.1.2m.

Domini est dirigere gressus eius,scilicet,hominis,1a.qu.23.2.2m.& 12ſ.q. 112.1.c.fi.

Melior est patiens,viro forti,&c.12ſ.q.66.4.2m.& 22ſ.q.136.2.o.

Cap. 17.

Qui meditatur discordias,diligit rixas,22ſ.q.41.2.1m.

Spiritus tristis,exiccat ossa,12ſ.q.37.4.o.& q.41.1.c.

Qui in ruina lætatur alterius,non erit impunitus,22ſ.q.36.2.o.& q.158.1.3m.

Cap. 18.

Impius cum in profundum venerit peccatorum,contemnit,22ſ.q.186.9.1.

Labia stulti miscent se rixis,22ſ.q.41.2.3m.

Animæ effeminatorum esurient,22ſ.q.154.11.2m.

Vir amicabilis ad societatem, magis amicus erit quàm frater, 22ſ.quæstio. 26.8.3m.

Cap. 20.

Luxuriosa res vinum,22ſ.q.178.1m.

Fidelem quis inueniet,1a.q.22.1.c.& 12ſ.q.97.4.c.

Cap. 21.

Quocunque voluerit vertet illud,1a.q.83.1.3m.& 22ſ.q.6.1.3m.& q.9.4.1m. & 6.c.qu.55.4.6m.& q.80.1.3m.& q.109.1.9.c.12ſ.q.104.4.c.& contr.3. col.67.4m.

Anima impij desiderat malum,1a.q.19.9.c.q.82.2.1m.& q.103.8.c.& 12ſ.q.8. 1.o.& q.6.4.3m.& q.18.4.1m.& q.19.1.1m.& 9.c.& q.23.2.c.& q.27.1.1m. & q.28.4.c.& q.29.4.c.& q.74.1.1m.& q.77.2.c.& q.80.1.c.

Cap. 23.

Prudentiæ tuæ pone modum,12ſ.q.47.4.3m.

Cap. 24.

Erue eos qui ducuntur ad mortem,&c.12ſ.q.10.12.2m.q.69.4.3m.& 3a.que. 68.10.1m.

* Ne quæras impietatem in domo iusti,12ſ.q.33.2.3m.& 4.& q.40.3.c.

Non habent futurorum spem mali,22ſ.q.18.3.o.

Cap. 25.

* Causam tuam tracta cum amico tuo,22ſ.q.189.10.2m.

Cap. 26.

Sicut qui mittit lapidem in aceruum Mercurij, ita qui tribuit insipienti honorem,22ſ.q.63.3.c.

Ira non habet misericordiam,nec erumpens furor,12ſ.q.46.6.1m.

Cap. 27.

Non auferetur ab eo stultitia eius,12ſ.q.114.1.3m.

Cap. 28.

Iustus quasi Leo confidens,absque timore erit,3a.q.15.7.1m.

Qui declinat aurem suam ne audiat legem,oratio eius erit execrabilis,22ſ. q.83.10.1m.& q.178.2.1m.

Qui abscondit scelera sua non dirigetur,3a.q.84.6.1m.

Qui auget mentis est duræ,corruet in malum,12ſ.q.102.3.c.

Qui dat pauperi,non indiget,22ſ.q.117.4.3m.

Cap. 30

Stultissimus sum virorum,&c.vsque quis,22ſ.q.103.1.3m.

Quod nomen est eius,aut quod nomen filij eius,si nosti,1a.q.13.1.2m.

Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi,22ſ.quæstio.187.5.9.& 3a.qu.40. 4.3.1m.

Egestate compulsus furer,& periurem,&c.22ſ.q.187.5.c.& 3a.q.40.3.1m.

Cap. 31.

Noli regibus dare vinum,&c.22ſ.q.149.4.o.

Viæ eius,& laudauit eam,22ſ.q.115.1.1m.

¶ Auctoritates ex libro Ecclesiastes Salomonis.

Cap. 1.

Vanitas vanitatum,& omnia vanitas,22ſ.q.5.1.2.

Terra in æternum stat,1a.q.10.1.c.

Qui habet amplius homo de vniuerso labore,&c.15.q.7.6.1m.

Omnia flumina intrant mare,&c.1a.q.102.1.2m.

Nihil sub sole nouum,1a.q.7.1.1m.

Peruersi difficilè corriguntur,22ſ.q.185.10.3m.

Eo quòd in multa sapientia,multa sit indignatio,12ſ.q.47.2.

Et afflictio spiritus,12ſ.q.38.1m.

Qui addit scientiam,addit & laborem vel dolorem,12ſ.q.38.4.1m.

Cap. 2.

Cogitaui in corde meo,abstrahere à vino carnem meam,vt animum meum transferrem ad sapientiam,22ſ.q.149.4.o.& q.188.5.c.

Vnus vtriusque,sapientis & stulti est interitus,1a.q.75.6.1m.& infr.3.5.

Cap. 3.

Didici quod omnia opera,quæ fecit Deus,perseuerent in æternum,1a.q. 65.1.1m.& q.103.1.2m.& q.104.4.o.& 12ſ.q.98.2.2m.

Vnus est interitus hominis,& iumentorum,& æqua vtriusque cõditio,1a. q.75.6.1m.& 22ſ.q.104.1.1m.

Cap. 4.

Melius est duos esse simul quàm vnum,&c.vsque funiculus,22ſ.q.188.8.1m.

Cap. 5.

Displicet ei infidelis & stulta promissio,22ſ.q.88.2.3m.

Ne dicas,coram angelo non est prouidentia,1a.q.57.2.c.

Auarus non implebitur pecunia,12ſ.q.2.1.3m.

Cap. 7.

Quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit,1a.q.23.3.3m.

Noli esse iustus multum,1a.q.108.5.2m.

Qui Deum timet nihil negligit,22ſ.q.54.2.4m.

Solummodo hoc reperi, quod fecerit Deus,hominem rectum,1a.q.95.o.& 22ſ.q.5.1.c.

Cap. 8.

Ego os regis obseruo,22ſ.q.152.2.1m.

* Non est in hominis potestate,prohibere spiritum,22ſ.q.189.1.4m.

Cap.9.

Nescit homo vtrum amore,an odio dignus sit,12ſ.quæstion.112.5.o.& 3a.q. 80.4.5m.

Vniuersa æquè veniunt iusto & impio,&c.vsque vnde,12ſ.q.114.10.4m.

Mortui verò nihil nouerunt amplius,1a.q.75.6.1m.

Amor quoque,& odium & inuidia simul perierunt,1a.q.103.5.1m.

Vidi que sub sole,nec velocium esse cursum,nec fortium bellum, &c.1a.q. 103.5.1m.

Sed tempus casumque in omnibus.Ibid.

Et qui

Et qui in vno peccauerit, multa bona perdet, 12ſ.q.63.a.2m. & q.65.1.ca.& q.71.4.o.& q.73.1.2m.& 22ſ.q.132.3.2m.& 3a.q.89.4.o.

Cap. 10.

Pecuniæ obediunt omnia, 12ſ.q.1.2.1m.& 4.1m.& 22ſ.q.78.2.c.

Cap. 11.

Lignum in quocunque loco ceciderit, ibi erit, 22ſ.q.13.4.3m.

¶ Auctoritates ex libro Canticorum.

Cap. 2.

Ordinauit in me charitatem, 12ſ.q.26.1.o.& q.44.8.o.

Amore langueo, 12ſ.q.28.5.1m.

Læua eius ſub capite meo, & dextera illius amplexabitur me, 3a.q.58.4.2m.

Cap. 4.

Tota pulchra es amica mea, & macula non eſt in te, 3a.q.17.4.o.& 6.1m.

Cap. 5.

Anima mea liquefacta eſt, vt dilectus locutus eſt mihi, 12ſ.q.26.1m.

Cap. 8.

Lampades eius, vt lampades ignis atque flammarum, 12ſ.q.28.5.c.

¶ Auctoritates ex libro Sapientiæ.

Cap. 1.

Peruerſæ cogitationes ſeparant à Deo, 22ſ.q.154.5.c.& q.163.3.1m.

In maleuolam animam non introibit ſapientia, nec habitabit in corpore ſubdito peccatis, 22ſ.q.45.4.c.

Deus mortem non fecit, 1a.q.49.2.c.& 22ſ.q.19.1.3m.& q.164.1m.

Nec delectatur in perditione impiorum, 1a.q.19.90.& 10.1m.& 2a. & q.22.3.3m.& q.48.6.c.& 12ſ.q.19.2.3m.& q.79.4.2m.

Creauit, vt eſſent omnia, Prouerb.16.3a.& 1a.q.65.2.1m.

Iuſtitia perpetua eſt, & immortalis, 12ſ.q.67.1.3m.& 22ſ.q.58.& 3m.& 4m.

Cap. 2.

Excæcauit illos malitia eorum, 12ſ.q.79.3.o.& 22ſ.q.15.1.c.2m.

Deus creauit hominem inexterminabilem, 1a.q.76.5.1m.& q.97.1.o.& 3.1m. & q.102.2.c.

Inuidia autem diaboli, mors introiuit in orbem terrarum, 22ſ.q.30.4.2m.

Cap. 5.

Pœnitentiam agentes, 12ſ.q.13.4.c.& 3a.q.86.1.c.

Et vir prudens quam fortis, 12ſ.q.61.1.1m.& q.66.1.c.& 2.o.& 22ſ.q.23.6.c. & q.47.6.3m.& q.56.1.4m.& q.123.1.2.o.& q.141.o.& 3a.q.85.3.4m.

Cap. 6.

Aequaliter eſt illi cura de omnibus, 1a.q.20.3.1m.& 12ſ.q.111.4.1m.

Concupiſcentia ſapientiæ, 1a.q.2.o.1.1m. & q.59.4.2m.& q.64.3.c.& q.8.5.1m.& 12ſ.q.22.3.3m.& q.30.1.1m.& 22ſ.q.18.1.c.

Non abſcondam à vobis ſacramenta Dei, 3a.q.60.1.c.

Cap. 7.

Sum quidem & ego mortalis homo ſimilis omnibus, 3a.q.29.1.3m.

Ex genere terreno illius qui prior factus eſt, 1a.q.4.6.o.& q.31.1.o.

* Diuitias nihil eſſe dixi, in comparatione illius, 12ſ.q.188.3.c.

* Dominus dedit mihi horum quæ ſunt ſcientiam veram, 12ſ.q.112.5.2m.

Omnibus mobilibus mobilior eſt ſapientia, 1a.q.9.1.1m.& q.73.3.c.

Per nationes in animas ſanctas ſe transfert, amicos Dei & Prophetas conſtituit, 22ſ.q.45.6.2m.& 112.2.1m.& 4.1m.

Attingit à fine vſque ad finem forciter & diſponit omnia ſuauiter, 12ſ.qu.110.2.c.& 22ſ.q.23.2.c.& q.165.1.c.

Cap. 8.

Hanc amaui & exquiſiui à iuuentute mea, 12ſ.q.26.1.1m.

Sobrietatem docet, & ſapientiam, iuſtitiam, & virtutem, 12ſ.q.51.4.o.& q.63.1.o.& 22ſ.q.143.c.

Non habet amaritudinem conuerſatio illius, nec tædium, &c. 12ſ.q.31.5.c. ſi.& q.32.7.2m.& q.35.5.o.& 22ſ.q.9.4.2m.& q.180.8.c.& 32.q.46.7.4m.

Puer autem eram ingenioſus, vt pote qui fortitus ſum animam bonam, 1a. q.85.7.c.& 3a.q.55.1.1m.

Et cum eſſem magis bonus, veni ad corpus coinquinatum, 1a.qu.90.4.o.& q.91.4.3m.& q.118.3.o.& 22ſ.q.164.1.4m.& 3a.q.6.3.4.o.& 9.c.2m.

Non poſſum eſſe continens, niſi Deus det, 22ſ.q.156.2.1m.

Cap. 9.

Mitte illam de cælis, 1a.q.41.5.o.

Corpus quod corrumpitur, aggrauat animam, 22ſ.q.180.7.2m.

Cap. 10.

* Dedit illi ſcientiam ſanctorum, 1a.q.1.3.o.& 12ſ.q.112.5.2m.

Cap. 11.

Omnia in menſura, & numero, & pondere, diſpoſuiſti, 1a.q.5.5.o.q.45.7.o.

Diligis omnia quæ ſunt, 1a.q.20.1.c.& q.23.3.1m.& 12ſ.q.110.1.c.

Cap. 12.

Et naturalis malitia eorum, 1a.q.63.4.2m.& 3ſ.q.2.12.c.

Cui cura eſt de omnibus, 1a.q.8.3.c.& q.23.2.3.o.& q.23.1.ca.& q.103.5.o.& q.113.6.c.& 12ſ.q.91.2.c.& q.93.1.c.& 4.5.6.o.

Virtutem enim oſtendis, qui non crederis in virtute eſſe conſummatus, 1a. q.21.1.1m.& 22ſ.q.61.5.c.1m.

Cap. 13.

A magnitudine enim ſpeciei & creaturæ, cognoſcibiliter poterat creator horum videri, 1a.q.12.o.& 12ſ.q.93.2.o.

Cap. 14.

Creaturæ factæ ſunt in odium, & in tentationem animæ hominum, & in muſcipulam pedibus inſipientium, 1a.q.65.1.3m.& 12ſ.q.79.1.2m.

Cap. 15.

Superuacuitas enim omnium hæc adinuenit, &c. vſque impoſuerunt, 22ſ. q.94.4.o.

Incommunicabile nomen lapidibus & lignis impoſuerunt, 1a.q.3.4.1m.& q.13.9.o.

Infandorum enim idolorum cultura, omnis mali cauſa eſt initium & finis 23ſ.q.94.4.1m.

* Sed & affirmauerunt ludum eſſe vitam noſtram, 22ſ.q.168.2.1m.

Cap. 16.

Ingrati enim ſpes, tanquam hybernalis glacies tabeſcet, 22ſ.qu.107.4.o.& q.12.5.4m.

Cap. 17.

Semper præſumit fœua, turbata conſcientia, 22ſ.q.22.1.1m.

Nihil enim eſt timo, niſi præſumptionis adiutorium. Ibid.

Cap. 18.

In veſte enim poderis quam habebat, totus erat orbis terrarum, 12ſ.quæſt. 102.5.9m.

¶ Auctoritates ex libro Eccleſiaſtici.

Cap. 1.

Omnis ſapientia à Domino Deo eſt, & cum illo fuit ſemper, & eſt ante æuum, 1a.q.10.5.2.2.2m.

Prior omnium creata eſt ſapientia, 1a.q.41.3.4m.

Effudit illam ſuper omnia opera ſua, &c. Ibid.

Cap. 2.

Qui timetis Deum, credite illi, 22ſ.q.7.1.1m.

Quoniam pius & miſericors eſt Deus, 1a.q.21.3.o.& 22ſ.q.30.2.1m.

Et remittit in die tribulationis peccata, 22ſ.q.87.6.c.ſi.

Væ duplici corde, 22ſ.q.109.2.4m.& q.111.3.2m.

Cap. 3.

Altiora te ne quæſieris, 1a.q.1.1.1m.& 22ſ.q.161.2.2m.

Eleemoſyna reſiſtit peccatis, 22ſ.q.154.2.5m.

Cap. 6.

Sapientia doctrinæ ſecundum nomen eius, 1a.q.1.6.o.& 22ſ.q.43.5.2m.ſi.

Cap. 7.

Noli velle mentiri omne mendacium, 22ſ.q.110.3.o.& 4.c.& q.111.1.c.& q. 69.1.2.o.& q.70.4.c.& q.124.5.2m.

Cap. 8.

* Cum audace ne eas in via, ne forte grauet ſua mala in te, 22ſ.quæſt.170. 1.1m.ſi.

Cap. 10.

Odibilis coram Deo eſt, & hominibus ſuperbia, 22ſ.q.162.2.o.& 5.o.

Auaro nihil eſt ſceleſtius, 22ſ.q.118.5.o.

Nihil eſt iniquius, quam amare pecuniam, 22ſ.q.118.5.1m.

Initium ſuperbiæ hominis, apoſtatare à Deo, 12ſ.q.84.2.2m.& 22ſ.q.158.7. 1m.& q.162.5.c.& 7.2m.

Initium omnis peccati ſuperbia, 12ſ.p.84.2.o.& 3.1m.& 4.4m. & 22ſ.q.12.1. 4m.& q.162.2.o.& 5.1m.& 7.1m. q.170.2.1m.

Cap. 11.

* Non laudes virum in ſpecie ſua, 22ſ.q.115.1.1m.

Bona & mala, vita & mors, paupertas & honeſtas, à Deo ſunt, 22ſ.quæſtio. 145.3.a.2.

Facile eſt in oculis Dei ſubito honeſtare pauperem, 12ſ.q.112.2.2m.

Malitia horæ vnius, obliuionem facit luxuriæ magnæ, 12ſ.q.37.1.2m.

Cap. 12.

Da bono, & non receperis peccatorem, 22ſ.q.31.2.2m.& q.32.9.1m.

Cap. 13.

Pondus ſuper ſe tollit, qui honeſtiori ſe communicat, 22ſ.q.145.3.2.2.

Omne animal diligit ſimile ſibi, 12ſ.q.27.5.o.& 22ſ.q.193.2.3m.

Cap. 14.

Beatus vir qui non eſt lapſus verbo ex ore ſuo, & non eſt ſtimulatus in triſtitia delicti, 12ſ.q.72.1.1m.& q.89.2.c.ſi.

Fœlix qui non habuit animi ſui triſtitiam, & non excedit à ſpe ſua, 22ſ.qu. 20.1.2m.q.14.4.o.

Qui ſibi nequam eſt, cui alij bonus erit? 12ſ.q.33.1.1m.

Cap. 15.

Deus ab initio conſtituit hominem, & reliquit illum in manu conſilij ſui, 1a.q.22.2.4m.& q.83.1.c.& 22ſ.q.10.4.1.1m.

Ante hominem vita & mors, bonum & malum quod placuerit ei, dabo illi, 12ſ.q.109.8.3m.

Cap. 18.

Qui viuit in æternum, creauit omnia ſimul, 1a.q.10.3.o.& q.74.1.2m.

Non impediaris orare ſemper, 22ſ.q.83.14.o.

Ante orationem præpara animam tuam, 22ſ.q.97.5.2m.

Cap. 19.

Qui cito credit, leuis eſt corde, 22ſ.q.2.9.3m.

* Ex viſu cognoſcitur vir, & ab occurſu faciei cognoſcitur ſenſatus, 22ſ.q. 168.1.3m.

Amictus corporis, & riſus dentium, & ingreſſus hominis enunciant de illo, 22ſ.q.2.10.2.3m.& q.168.1.3m.& 4m.

Cap. 20.

Concupiſcentia ſpadonis, deuirginauit iuuenculam, 22ſ.q.154.7.o.

Cap. 21.

Quaſi à facie colubri, fuge peccatum, 22ſ.q.35.1.4m.

Dum maledicit diabolum impius, maledicit ipſe animam ſuam, 22ſ.quæſt. 76.1.4m.

Cap. 23.

Iurationi non aſſueſcat os tuum, multi enim caſus in illa, 12ſ.q.108.3.1m.& q.107.2.c.2m.& 22ſ.q.89.2.o.& 3.c.& 5.o.

Et ſi fruſtrauerit fratrem, delictum illius ſupra ipſum erit, 22ſ.q.89.5.3m.

Cap. 24.

Sapientia laudabit animam ſuam, 1a.q.3.2.1m.

Ego ex ore altiſſimi prodij primogenita ante omnem creaturam, 1a.quæſt. 41.3.4m.

Ab initio & ante ſecula creata ſum, 1a.q.41.3.4m.

Flores mei fructus honoris & honeſtatis, 12ſ.q.70.1.c.

Qui edunt me, adhuc eſurient, & qui bibunt me, adhuc ſitient, 12ſ.q.2.1.3m. & q.33.2.o.& q.67.4.3m.

Qui lucidant me vitam æternam habebunt, 1a.q.1.9.ar.2.2m.

Hæc omnia liber vitæ, 1a.q.24.1.1m.

Penetrabo omnes inferiores partes terræ, 3a.q.52.2.1m.

Cap. 25.

Timor Dei initium dilectionis eius, 22ſ.q.19.8.1m.

Omnis plaga, triſtitia cordis eſt, 12ſ.q.35.7.b.& c.ſi.

Cap. 26.

Omnis autem ponderatio, non eſt digna continentia animæ, 22ſ.q.88.11.5m. q.155.4.1m.& q.186.8.2m.

Cap. 27.

Si non in timore Domini tenueris te, cito ſubuertetur domus tua, 22ſ. quæſtio.

quæſtion.54.2.4m.

Vas figuli probat fornax, et homines iuſtos tentatio tribulationis, 22ſ. quæſtion.108.c.

* Ante ſermonem non laudes virum, 22ſ.quæſtion.15.1.1m.

Cap. 28.

Suſurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit pacem habentes, 22ſ.quæſtion.74.1.3m.

Cap. 29.

Multi non cauſa nequitiæ fœnerati ſunt, ſed fraudati gratis timuerunt, 12ſ.quæſtion.78.1.2m.

Cap. 30.

Non eſt cenſus ſuper cenſum ſalutis corporis, 12ſ.q.1.5.1m.

Miſerere animæ tuæ, places Deo, 22ſ.q.30.1.2m.et q.31.9.3m.& q.106.3.1m.

Multos enim occidit triſtitia, 12ſ.quæſt.39.3.1m.

Cap. 31.

Vigilia honeſtatis, tabefaciet carnes, 12ſ.q.188.5.c.

Sanitas eſt animæ & corpori, ſobrius potus, 22ſ.q.149.4.o.

Cap. 33.

Quare dies diem ſuperat, & iterum lux lucem, & annus annũ, 1a.q.47.2.b.

Contra bonum malum, &c. & ſic intuere in omnia opera altiſſimi, duo cõtra duo, & vnum contra vnum, 1a.q.48.1.3m.et 2.1m.

Multam enim malitiam docuit ociofitas, 12ſ.q.77.2.c.

Cap. 36.

Innoua ſigna, 1a.q.73.1.3m.

* Cum viro irreligioſo tracta de ſanctitate, 22ſ.q.189.10.c.

Qui ſophiſtice loquitur, odibilis eſt, 22ſ.q.55.4.2m.

Propter crapulam multi obierunt, 22ſ.q.148.3.3m.

Cap. 39.

* Sapientiam omnium antiquorum exquirit ſapiens, & in prophetis vacabit, 22ſ.q.188.5.o.

Hæc omnia ſanctis in bona, ſic impiis & peccatoribus in mala conuertentur, 12ſ.q.87.7.2m.& q.114.10.c.4m.et 22ſ.q.36.2.c.

Cap. 41.

Curam habe de bono nomine, &c. 22ſ.q.72.2.3.c.

Cap. 43.

Maior eſt omni laude, 22ſ.q.91.1.1m.

Cap. 44.

Non eſt inuentus ſimilis illi in gloria, 12ſ.q.66.2.2m.

Cap. 48.

Et mortuum prophetauit corpus eius, ſcilicet Heliſæi, 22ſ.q.171.1.1m.

¶ Auctoritates ex libro Iſaiæ Prophetæ.

Cap. 1.

Odiuit anima mea, 12.q.3.2.1m.

Quieſcite agere peruerſè, diſcite benefacere, 22ſ.q.79.1.o.

Pupillo nõ iudicant, & cauſa viduæ non ingreditur ad eos, 22ſ.q.65.4.2m.

Cap. 3.

Peccatum ſuum quaſi Sodoma prædicauerunt, 3a.q.84.6.1m.

Cap. 4.

Omnis qui ſcriptus eſt in vita, in Hieruſalem, 1.q.24.o.& q.39.8.ſi.

Cap. 5.

Auferam ſepem eius, 1a.q.113.6.c.

Propterea captiuus ductus eſt populus meus, quia non habuit ſcientiam, 12ſ.q.76.2.o.et 22ſ.q.53.2.2m.

Væ qui dicitis bonum malum, & malum bonum, 1a.q.5.3.2m.et q.48.3.4m.

Væ qui potentes eſtis ad bibendum vinum, 12ſ.q.55.3.2m.

Cap. 6.

Vidi Dominum, 22ſ.q.171.3.c.

Tota iſta viſio dupliciter exponitur, 3a.q.3.4m.et 12ſ.q.102.4.6m.

Et clamabat alter ad alterum ſanctus, &c. 1a.q.107.4.1m.et 2m.et 22ſ.quæſtion.178.3.2m.

Et volauit ad me vnus de Seraphin, 12.q.112.2.2m.

Et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari, 3a.q.79.1.2m.

Ecce ego, mitte me, 22ſ.q.133.1.4.

Si non crediderit is, non permanebitis, 22ſ.q.2.10.o.

Cap. 7.

Pete tibi ſignum à Domino Deo tuo, &c. Non petam, 22ſ.q.97.2.3m.

* Ecce virgo concipiet, 12ſ.q.103.4.c.et 22ſ.q.11.7.3.b.

Et vocabitur nomen eius Emmanuel, 3a.q.37.2.1m.

Voca nomen eius, accelera, ſpolia, detrahe, feſtina, 3a.q.37.2.1m.

Cap. 8.

Prædare, 3a.q.37.2.1m.

Antequam ſciat puer vocare patrem, 3a.quæſt.15.3.3m.

In lapidem autem offenionis, et petram ſcandali, duabus domibus Iſrael, 3a.quæſtion.41.2.o.

Cap. 9.

Et vocabitur nomen eius admirabilis conſiliarius, Deus, fortis, pater futuri ſæculi, princeps pacis, 3a.q.37.2.1m.

Cap. 11.

Et erit ſepulchrum eius gloriofum, 3a.q.57.2.b.1m.

Et requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini, ſpiritus ſapientiæ & intellectus, &c. 12.q.1.6.3m.

Cap. 14.

* Quomodo cecidiſti de cælo Lucifer, qui mane orjebaris, 1ſ.q.63.53.c.

Aſcendam in cælum, 1a.q.61.4.3m.et q.68.4.c.ſi.

*Similis ero altiſſimo, 1a.q.61.4.3m.et q.63.3.o.q.68.4.c.ſi.et 22ſ.q.162.1.2m.

Cap. 16.

Emitte agnum Domine, dominatorem terræ, &c. 3a.q.1.1.o.

Abſconde fugientes et vagos, ne prodas, 3a.q.8.4.6m.

Cap. 19.

Ecce Dominus aſcendet, &c. 3a.q.57.1.6.o.

Cap. 22.

Et vocabit Dominus Deus exercitum in die illa ad fletum, & ad planctum, 1a.quæſtion.113.7.1m.

Cap. 23.

Negotiatio Sidonis, 22ſ.q.40.2.c.& q.77.4.3m.et q.187.2.o.

Cap. 24.

Viſitabit Dominus ſuper militiam cæli, &c. vſque viſitabũtur, 3a.q.52.6.1m.

Congregabuntur congregatione vnius faſcis in lacum, & claudentur ibi in carcere, 3a.quæſt.52.6.1m.

Cap. 25.

Ciuitatem ſublimem humiliabit &c. et conculcabit eam pes pauperis, greſſus egenorum, 3a.quæſt.35.7.3m.

Cap. 26.

Cum feceris iudicia tua in terra, iuſtitiam diſcent omnes habitatores orbis, 12ſ.quæſt.37.1.1m.

In tribulatione murmuris, doctrina tua eis, 12ſ.q.37.1.1m.

A facie tua Domine concepimus, & quaſi parturiuimus, & peperimus ſpiritum, 12ſ.quæſt.11.1.o.3m.

Cap. 27.

Et iſte omnis fructus, vt auferatur peccatum eius, 12ſ.q.70.3.1m.

Cap. 28.

Quem docebit ſcientiam, & quem intelligere faciet auditum? auulſos ab vberibus, ablactatos à lacte, 12ſ.q.37.1.2m.

Coanguſtatum eſt ſtratum, ita vt alter decidat, & pallium breue vtrunque operire non poteſt, 22ſ.q.122.3.c.

Cap. 32.

Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, 1a.q.113.7.1m.

Cap. 33.

Angeli pacis amarè flebunt, 1a.q.51.3.o.& q.113.7.1m.

Cap. 35.

Fugiet dolor et gemitus, 12ſ.q.59.3.1m.

Cap. 38.

Diſpone domui tuæ, quia morieris tu, & non viues, 1a.q.49.7.2m.& 22ſ.q. 171.6.2m.et q.173.1.1m.

Cap. 39.

Lætatus eſt autem ſuper eis Ezechias, 12ſ.q.132.1.c.

Cap. 40.

Quis eſt qui pugillo aquas, & cælos palmo ponderabit, 22ſ.q.171.3.c.

Cui ergo ſimilem feciſtis Deum, aut quam imaginem ponetis ei? 1a.q.4.3m.4m.q.42.1.3m.q.57.1.2m.et q.93.1.1m.

Aſſument pennas, vt aquilæ, &c. de agilitate, 22ſ.q.189.10.c.

Cap. 42.

Dedi te in fœdus populi, in lucem gentium, 3a.q.42.1.1m.

Complacuit ſibi in illo anima mea, 1a.q.3.2.1m.& q.19.11.c.

Non erit triſtis, 3a.q.15.6.1m.

Cap. 43.

Ego ſum qui deleo iniquitates tuas, propter me, 3a.q.84.3.3m.

Et contaminaui principes, 12ſ.q.105.1.3m.

Cap. 44.

Deus abſconditus, Deus Iſrael ſaluator, 3a.q.36.1.o.

Creans malum, 1a.q.49.2.1m.

Cap. 47.

Sapientia tua & ſcientia tua, hæc te deceptæ, 22ſ.q.46.1.3m.

Cap. 48.

Non eſt pax impiis, dicit Dominus, 22ſ.q.29.2.3m.et 3.1m.

Et nunc Dominus Deus miſit me, & ſpiritus eius, 1a.q.43.8.

Cap. 50.

* Mane erigit mihi aurem, vt audiam quaſi magiſtrum, 1a.qu.105.3.o.et qu. 117.1.o.

Cap. 51.

Gratiam actio & vox laudis, 22ſ.q.13.4.c.

Conſurge, conſurge, induere fortitudinem, 3a.q.14.1.4m.

Cap. 52.

Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite tangere, 22ſ.q.15.6.5m.

Sicut obſtupuerunt ſuper te multi, ſic inglorius erit inter viros aſpectus eius, & forma eius inter filios hominum, 3a.q.46.5.2m.et q.49.6.c.

Cap. 53.

Quaſi abſconditus vultus eius, & deſpectus, 3a.q.36.1.o.

Dominus poſuit in eo iniquitatem omnium noſtrum, 3a.q.2.2.1m.et 6.4m. et 9.15.1.4m.

Verè languores noſtros ipſe tulit, 3a.q.12.4.3m.et q.14.4.o.et q.15.1.c.et q. 46.4.3m.

Oblatus eſt, quia ipſe voluit, 3a.q.14.1.1m.et q.15.6.4m.

Generationem eius quis enarrabit? 3a.q.31.3.1m.

Et dabit impios pro ſepultura, 3a.q.51.1.2m.

Tradidit in mortem animam ſuam, 3a.q.47.3.2m.

Pro eo quod iniquitatem non fecerit, & dolus non eſt inuentus in ore eius, 3a.q.14.3.o.& q.15.1.o.& 5.1m.& 2m.& q.22.4.1m.& q.17.3.c.& q.28. 1.c.& q.31.7.o.& q.34.1.2m.& q.39.1.c.& 22m.& q.40.3.1m. & q.50.2.c.

Et dolores noſtros ipſe portauit, 3a.q.15.5.o.& q.46.6.8.o.

Ipſe autem vulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra, 3a.q.49.o.et q.52.5.c.et q.56.2.4m.et q.62.5.o.et q.69.1.2m et q.79.3.c.

Et liuore eius ſanati ſumus, 3a.q.46.3.c.et q.48.1.o.et 6.3m.et q.49.1.c.et q. 50.6.c.et q.61.1.2m.et q.62.5.o.

Et cum ſceleratis reputatus eſt, 3a.q.46.11.o.

Et pro tranſgreſſoribus rogauit, 22ſ.q.31.2.1m.et q.83.7.3m.

Cap. 56.

Non dicat filius aduenæ, qui adhæret Domino, dicens, Separatione diuidet me Dominus à populo ſuo, &c. 12ſ.q.105.3.c.1m.

Et non dicat Eunuchus, ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit Dominus Eunuchis, &c. 11ſ.q.105.3.2m.

Domus mea, domus orationis vocabitur, cunctis gentibus, 12ſ.q.102.4.1m.

Cap. 58.

Nonne hoc eſt magis ieiunium, quod elegi? diſſolue colligationes impietatis, &c. 22ſ.q.147.1.1m.et q.171.3.c.et q.171.3.c.et q.188.6.3m.

Cap. 59.

Iniquitates veſtræ diuiſerunt inter vos et Deum veſtrum, et peccata veſtra abſconderunt faciem eius à vobis, 1a.q.48.4.c.fin.et 12ſ.q.79.3.o.et 4.o.

Cap. 60.

Ponam te in ſuperbiam populorum, 22ſ.q.162.1.1m.

Cap. 61.
Spiritus Domini super me, eo quòd vnxerit me,1ª.q.36.1.2.1.1m.
Cap. 62.
Et vocabitur tibi nomen nouum,3ª.q.37.2.2m.
Cap. 63.
Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra?1ª.quæ.57.5.b.& 22e.q.2.7.1m.
Ego qui loquor iustitiam,1ª.q.51.5.b.
*Spiritus Domini ductor eius fuit,12e.q.113.7.b.& 22e.q.173.2.c.fi.& quæstion.189.10.1m.
Abraham nesciuit nos,& Israel ignorauit nos,1ª.89.8.c.
Cap. 64.
Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectantibus te,1ª.qu.1.1.c.& 22e.q.17.2.1m,& 3ª.q.57.2.2m.
Quasi pannus menstruatæ vniuersæ iustitiæ nostræ,3ª.q.89.6.c.
Cap. 65.
Et seruos suos vocabit nomine alio,3ª.q.37.2.o.
Antequam clament, ego exaudiam, adhuc loquentibus illis, ego exaudiam 22e.quæstio.83.1.1m.
Non nocebunt, neque occident, in monte sancto meo,22e.quæst.64.4.o.
Cap. 66.
Nunquid qui alios parere facio, ego non pariam? & ego qui aliis gnerationem tribuo, sterilis ero?1ª.q.27.o.& q.28.4.c.
Vermis eorum non morietur,1ª.q.64.3.art.4.4m.
Et ignis eorum non extinguetur,1ª.q.10.3.c.2m.

¶Auctoritates ex libro Hieremiæ Prophetæ.

Cap. 1.
Priusquam te formarem in vtero, noui te,3ª.q.27.2.1m.
*Et prophetam in gentibus dedi te,22e.q.171.2.2m.
Et misit manum suam,2.Paral.6.fi.
Cap. 2.
Elongauerunt à me,1ª.q.3.1.5m.
Cap. 4.
Et iurabis, viuit Dominus in veritate & iudicio, & iustitia,22e.q.89.3.o.& & 7.c.& q.98.1.1m.
Circũcidimini Domino, & auferte præputia cordis vestri,22e.q.102.5.1m.
Cap. 6.
A minore quippe vsq; ad maiorē, omnes auaritiæ student,22e.q.166.1.3m.
Crudelis est, & non miserebitur,22e.q.159.1.2m.
Cap. 7.
Et mulieres conspergunt adipem, vt faciant placentas reginæ cæli,12e.q.102.4.6m.& c.3m.
Et misi ad vos omnes seruos meos prophetas, per diem consurgens diluculo, & mittens,22e.q.171.1.3m.& 5.c.
Cap. 8.
Apprehenderunt mendacium,1ª.q.17.4.3m.
Miluus in cælo cognouit tempus suum, turtur, & hirundo, & ciconia, &c. 22e.q.95.7.2m.
Cap. 9.
Non glorietur sapiens in sapientia sua, nec fortis in fortitudine sua, &c. sed scire & nosse me,22e.q.45.4.1m.
Cap. 10.
A signis cæli nolite metuere, quæ gentes timent,1ª.q.115.4.3m.
Stultus factus est omnis homo, à scientia sua,22e.q.46.1.3m.
Non est hominis via eius, neque viri est vt ambulet, & dirigat gressus suos, 1ª.quæstio.83.1.4m.
Ne forte ad nihilum redigas me,1ª.q.104.3.o.& 12e.quæst.87.4.1m.
Cap. 11.
Quid est quòd dilectus meus in domo mea fecit scelera multa,22e.q.184.8.c.fi.& q.186.10.o.
Nunquid carnes sanctæ auferent à te malitias tuas.3ª.q.79.2.2m.
Oliuam vberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocauit Dominus nomen tuum,3ª.quæstion.37.2.o.
Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam,12e.q.102.3.2m.& 3ª.quæstion.73.5.c.
Cap. 13.
Confisa es in mendacio,22e.q.128.2m.
Quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum,3ª.quæst.15.10.b.& c.
Cap. 15.
Si steterint Moyses & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum,1ª.q.3.2.1m.& 12e.q.114.6.c.
Non sedi in concilio ludentium,22e.q.169.4.2m.
Si conuerteris, conuertam te,1ª.q.62.2.3m.
Cap. 17.
Maledictus homo, qui confidit in homine,22e.q.25.1.3m.
Cap. 18.
*Sicut lutum in manu figuli, sic & vos,12e.q.112.3.b.
Repentè loquar aduersus gentem, & aduersus regnum, vt eradicem, &c. vsque: Nunc ergò,1ª.q.19.7.2m.& 22e.q.171.6.2m.& q.17[illegible] & 2.c.
Cap. 20.
Seduxisti me Domine, & seductus sum,22e.q.55.4.1m.
Cap. 22.
Scribe virum istum sterilem,3ª.q.31.2.3m.
Cap. 23.
Et regnabit Rex, & sapiens erit,22e.q.50.1.1m.
Nunquid non cælum & terram ego impleo, dicit Dominus,1ª.q.82.c.
Cap. 29.
Ego sum iudex & testis, dicit Dominus,22e.q.67.1.1m.3.3m.& q.89.1.3m.
Cap. 31.
Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lachrymis, quia est merces operi tuo, ait Dominus,3ª.q.84.9.1m.
Postquam conuertisti me, egi pœnitentiam,3ª.q.85.5.o.
Non docebit vltra vir proximum suum, & vir fratrem suum, &c. vsque maximum,1ª.q.106.1.1m.

Cap. 32.
Et incomprehensibilis,1ª.q.12.1.1m.& 3m.& 7.o.& 8.o.& q.56.3.1m.& 2m,& q.57.5.2m.et q.62.9.c.et q.86.2.1m.et q.107.3.c.et 22e.q.93.2.2m.& q.102.4.6m.et 3ª.q.10.1.o.& 3.1m.
Cap. 39.
Ecce ego inducam sermones meos super ciuitatem hanc in malum, & non in bonum,1ª.q.48.6.c.
Cap. 40.
Si placet tibi, vt venias mecum in Babylonem, veni, & ponam oculos meos super te,22e.q.22.1.o.
Cap. 41.
Noli occidere nos, quia habemus thesaurum in agro,22e.q.66.5.2m.
Cap. 43.
Mendacium tu loqueris,22e.q.110.1.o.
Cap. 44.
Et non poterit vltra portare Dominus, propter malitiam studiorum vestrorum,22e.q.137.5.4m..
Cap. 51.
Derelinquamus eam,1ª.q.113.6.c.

¶Auctoritates ex libro Threnorum.

Cap. 1.
O vos omnes, qui transitis per viam, attendite et videte, si dolor est, sicut dolor meus,3ª.q.46.6.o.

¶Auctoritates ex libro Baruch Prophetæ.

Cap. 3.
Post hæc in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est,3ª.q.40.1m.
Cap. 4.
Hic liber mandatorum Dei, & lex quæ est in æternum,12e.q.103.3.1m.

¶Auctoritates ex libro Ezechielis Prophetæ.

Cap. 1.
* Animalia ibant et reuertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis, 22e.quæstio.188.6.c.
Quasi sit rota, in medio rotæ,12e.q.107.3.c.
Cap. 2.
*Filij hominis sta super pedes tuos,22e.q.171.1.4m.& q.183.1.1m.
Cap. 3.
* Si dicente me ad impium, morte morieris, non annunciaueris ei, neque locutus fueris, vt auertatur à via sua impia, et viuat, ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram,22e.quæstion,10.12.5m.
Cap. 9.
Dereliquit Dominus terram, et Dominus non videt,1ª.q.103.5.c.fi.2m.
Cap. 13.
*Væ qui consuunt puluillos, sub omni cubito manus,22e.q.115.1.b.
Cap. 14.
Ego Dominus decepi Prophetam illum.22e.q.55.4.1m.
Cap. 16.
In pulchritudine tua, fornicata es, in nomine tuo,22e.q.145.2.3m.
Cap. 18.
Omnes animæ meæ sunt, vt anima patris, ita et anima filij mea est,12e.quæstion.87.8.c.fin.
Filius non portabit iniquitatem patris, & pater non portabit iniquitatem filij,12e.q.81.1.1m.& 2m.
Omnes iustitiæ eius quas fecerat, non recordabuntur,3ª.q.88.1.3m.
Cap. 20.
Dedi eis præcepta mea. & iudicia mea, quæ faciens homo, viuet in eis.12e.q.98.1.1m.
Dedi eis præcepta non bona, & iudicia in quibus non viuent, Ibid.
Et pollui eos in muneribus suis, cum offerent omne quod aperit vuluam, propter delicta sua, Ibid.
Cap. 21.
Stetit Rex Babylonis in biuio in capite duarum viarum, diuinationem quęrens commiscens sagittas,22e.q.95.1.o.
Cap. 25.
Tu signaculum similitudinis,1ª.q.93.3.o.
Cap. 27.
Pupillum & viduam contristauerunt apud te,22e.q.116.1.c.
Cap. 28.
Plenus sapientia, perfectus decore,1ª.q.55.2.o.& q.85.5.c.& q.91.1.c.& q.109.3.3m.
In delitiis paradisi fuisti,1ª.q.63.5.c.
Omnis lapis pretiosus, operimentum tuum,1ª.q.63.7.o.& 9.3m.& 22e.q.183.1.a.2.& c.2m.
Tu cherubin extentus & protegens,1ª.q.63.7.1m.
Ambulasti perfectus in viis tuis, à die conditionis tuæ,1ª.q.63.6.1m.
Et eleuatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo,1ª.q.63.2.3.o.& 7.c.fi.& 22e.q.145.2.3m.
Cap. 29.
Nabuchodonosor Rex Babylonis, seruire fecit exercitum suum seruitute magna aduersus Tyrum, &c. vsque laborauerit mihi,12e.q.114.10.2m.
Cap. 33.
Sanguinem eius de manu speculatoris requiram,22e.q.10.12.5m.
Iustitia iusti non liberabit eum, in quacunque die peccauerit,3ª.quæstion.89.4.5.6.o.
Impietas impij, non nocebit ei, in quacunque die conuersus fuerit ab impietate sua,3ª.q.89.2.1m.& 3.o.
Cap. 41.
Duas facies habebat cherub,1ª.q.63.7.1m.et q.108.5.3m.
Cap. 43.
Et ecce gloria Dei Israel, ingrediebatur per viam orientalem & terra splendebat a maiestate eius,3ª.q.27.3.c.fi.
Cap. 44.
Porta hæc clausa erit, & non aperietur, & vir non transiet per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam.3ª.q.28.3.c.
Et vinum

Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando ingressurus est atrium interius.22e.q.149.3.o.
Et ad mortuum hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad patrem. 12e.quæstion.103.4.3m.

¶Auctoritates ex libro Danielis Prophetæ.

Cap. 1.
Decorus forma.22e.q.164.2.c.fi.
Si viderit vultus vestros macilentiores præ cæteris adolescentibus coæuis vestris, condemnabitis caput meum regi,22e.q.88.2.3m.& q.147.1.2m.& quæstion.188.6.3m.
Tenta nos obsecro seruos tuos, diebus decem.3ª.q.41.2.2m.
* Pueris autem iis dedit Deus scientiam, & disciplinam in omni libro & sapientia,22e.q.15.3.c.fi.& 4.96.1.2m.
Cap. 2.
Exceptis diis, quorum conuersatio non est cum hominibus.22e.q.23.1.1m.
Cap. 3.
Sumusque humiles.22e.q.161.1.1m.
Omnis populus tribus, & lingua quæcunque locuta fuerit blasphemiam contra Deum.22e.q.13.2.o.
Cap. 4.
Consilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemosynis redime.22e.quæstion.32.5.1m.
Cap. 7.
Millia millium ministrabant ei, & decies millies centena millia assistebant ei.1ª.q.112.4.2m.
Antiquus dierum sedit.3ª.q.59.1.1m.
Cap 10.
Intelligentia enim opus est in visione.22e.q.8.5.2m.& q.173.2.2m.
Princeps regni Persarum restitit mihi viginti et vno diebus.1ª.q.108.6.c. & quæstion.113.8.o.
Michael princeps vester.1ª.q.113.3.c.
Cap 12.
Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ perpetuas æternitates.1ª.qu.10.3.1m.& q.117.1.2.o.& 22e.q.189.9.c.
Cap. 14.
Melius st mihi absque opere incidere in manus hominum, quàm peccare in conspectu Domini,22e.q.110.3.4m.
*Suscitauit Deus spiritum pueri iunioris, cui nomen Daniel,22e.quæst.189.1.4m.
Conuicerat enim eos Daniel ex ore suo, falsum dixisse testimonium,22e.q.67.1.1m.& 3.3m.

¶Auctoritates ex libro Oseę Prophetæ.

Cap. 1.
Vade & accipe vxorem fornicariam, & fac filios fornicationum,12e.q.94.5.2m.& q.100.8.3m.et 22e.q.10.4.2m.q.154.2.2m.
Cap. 2.
* Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor eius,12e.qu.51.1.c.fi.et 22e.quæstion.188.8.c.
Cap. 4.
Peccata populi mei comedent,3ª.q.15.1.4m.
Cap. 6.
In tribulatione sua, mane consurgent ad me,3ª.q.21.4.3m.
Viuificabit nos, post duos dies, in die tertia suscitabit nos,3ª.q.51.4.o.& q.53.2.o.
Misericordiam volui, et non sacrificium.22e.q.30.4.1m.
Cap. 8.
Scribam eis multiplices leges meas.12e.q.91.5.1m.
Cap. 9.
Scito te Israel stultum, prophetam insanum, virum spiritualem.12e.quæstion.171.1.3m.
Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ dilexerunt.22e.q.7.2.c.et q.81.8.c.
Cap. 12.
Ego visionem multiplicaui.1ª.q.1.9.9.o.et q.3.1.o. et 111.1.o.et 22e.q.172.1.2.o.et q.173.2.b.
Et in manu prophetarum assimilatus sum.22e.q.173.2.c.
Cap. 13.
Perditio tua Israel, tantùm ex me auxilium tuum.1ª.q.23.3.2m.et 12e.quæstion.112.3.2m.
Ero mors tua ò mors, morsus tuus ero inferne.3ª.q.52.6.c.
Cap. 14.
Ex me fructus tuus inuentus est.1ª.quæst.23.3.2m.et 12e.quæst.76 2.2m.et quæst.109.7.c.

¶Auctoritates ex libro Ioelis Prophetæ.

Cap. 1.
Sanctificate ieiunium.22e.q.147.1.3.5.7.c.
Cap. 2.
Sol, et Luna obtenebrati sunt.3ª.q.44.2.2m.
Congregate paruulos, et sugentes vbera.22e.q.147.4.2m.
Effundam de spiritu meo, super omnem carnem.1ª.q.36.1.a.1.
Omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit,22e.q.93.1.3m.
Magnus dies Domini, et terribilis valde, et horribilis.3ª.q.36.1.3m.

¶Auctoritates ex libro Amos Prophetæ.

Cap. 1.
Dominus de Sion rugiet.22e.q.172.3.1m.& q.173.2.1m.
Cap. 3.
Si erit malum in ciuitate, quod Deus non fecerit.1ª.q.49.2.1m.
Non faciet Dominus Deus verbum, nisi reuelauerit secretum ad seruos suos prophetas,1ª.q.57.3m.& 22e.q.171.4.1m.& q.172.4.2m.
Cap. 4.
Formans montes, & creans spiritum.1ª.q.41.3.4m.
Cap. 7.
Non sum propheta, & non sum filius prophetæ.12e.q.113.1.1m.

¶Auctoritates ex libro Ionæ Prophetæ.

Cap. 2.
Et erat Ionas in ventre piscis, tribus diebus & tribus noctibus,3ª.q.51.4m.
Cap. 3.
Homines, & iumenta, boues, & pecora non gustent quicquam, nec pascantur.22e.q.147.4.2m.

¶Auctoritates ex libro Micheæ Prophetæ.

Cap. 2.
Et mendacium potius loquerer.22e.q.110.3.4m.& q.113.1.3m.
Ascendet enim pandens iter ante eos.3ª.q.49.5.4m.
Cap. 3.
Qui odio habetis bonum, & diligitis malum,1ª.q.19.9.c.et q.82.2.1m.et 12e.q.6.4.3m.et 8.1.o.& q.18.4.1m.& q.19.1.1m.& q.27.1.1m.& qu.29.4.c.& q.74.1.1m.& q.77.2.2.& q.80.1.c.
Cap. 5.
Egressus eius à principio.1ª.q.42.5.2m.
A diebus æternis.1ª.q.10.1.4m.
Cap. 6.
Indicabo tibi ô homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te.12e.quæstion.19.10.1m.
Vtique facere iudicium & diligere iustitiam,12e.q.60.1.2m.
Et solitum ambulare cum Deo suo,22e.q.47.9.3m.& q.55.6.c.
Cap. 7.
Inimici hominis domestici eius,22e.q.70.3.o.& q.189.10.2m.

¶Auctoritates ex libro Naum Prophetæ.

Cap. 1.
Non consurget duplex tribulatio, vel: Non iudicabit Deus bis idipsum, 3ª.q.59.5.2m.

¶Auctoritates ex libro Zachariæ Prophætæ.

Cap. 1.
Conuertimini ad me, ait Dominus, & conuertat ad vos,12e.q.109.6.1m.
Cap. 2.
Quia consurrexit de habitaculo sancto suo,3ª.q.57.2.1m.
Cap. 6.
Ecce, vir oriens nomen illi,3ª.q.36.3.3m.& q.37.2.1.
Cap. 7.
Verba quę misit Dominus exercituũ in spiritu sancto suo, per manum prophetarum priorum,1ª.q.10.c.
Cap. 9.
Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non erat aqua,3ª.q.52.4.1m.& 5.6.7.8.o.
Cap. 15.
In die illa erit fons parens domini Dauid, & habitatoribus Hierusalem, in ablutionem peccatoris, & menstruatæ,3ª.q.68.4.1m.
Adam exemplum meum, ab adolescentia mea,12e.q.82.2.1m.

¶Auctoritates ex libro Malach. Prophetæ.

Cap. 1.
Dilexi vos,1ª.q.9.20.1.2.o.& q.33.3.1m.& 12e.q.110.1.o.
Iacob dilexi: Esau autem audio habui,1ª.q.23.3.c.
Si ergo pater ego sum, vbi est honor meus?22e.q.63.3.o.
Si offeratis cæcum, claudum & languidum, nònne malum est?22e.quæstio.86.3.3m.
Et in omni loco sacrificabitur, & offeretur nomini meo oblatio munda, 12e.q.104.5m.& 22e.q.84.3.o.
Cap. 2.
Maledicam benedictionibus vestris,3ª.q.82.5.3m.
Angelus Domini exercituum est,3ª.quæst.22.1.c,1m.& 4.c.& quæst.26.1.o.& quæst.82.3.c.
Cap. 3.
Et præparabit viam,3ª.q.38.1.o.& 2.2m.& 3.o.& q.70.1.3m.
Inferte omnem decimationem in horreum meum, & sit cib. in domo mea, & probate me super hoc, dicit Dominus,22e.q.97.2.1m.
* Dixistis, vanus est qui seruit Deo,22e.q.83.2.c.
Et scriptus est liber monimenti, coram Deo timentibus Deum,1ª.qu.24.o.& q.39.8.fi.
Cap. 4.
Ecce ego mittam vobis Heliam Prophetam,22e.q.174.4.3m.
Et conuertet cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres,22e.quæstio.26.10.o.

¶Auctoritates ex primo libro Machab.

Cap. 1.
Et destinauerunt aliqui de populo,1ª.q.23.1.c.& 2.2m.
Cap. 2.
Et cogitauerunt dicentes omnis homo quicunque venerit ad nos in bello in die sabbatorum, pugnemus aduersus eum, & non moriemur omnes, 12e.q.100.8.4m.& 22e.q.40.4.o.& q.122.4.3m.& 3ª.q.40.4.3m.
Cap. 6.
Eleazarus filius Saura vidit vnam de bestiis loricatam loricis regis, &c.& mortuus est illic,22e.q.64.5.5m.
Cap. 8.
Et committunt vni magistratum, per singulos annos dominari vniuersæ terræ suæ, & omnes obediunt vni,1ª.q.103.3.c.& 12e.q.95.4.c.& q.105.1.o.& 22e.q.50.1.2m.
Et non est inuidia, neque zelus inter eos,22e.q.36.2.1m.
Cap. 12.
*Non enim cum nullo horum indigeremus, habentes solatio sanctos libros,22e.q.188.5.c.

¶Auctoritates ex secundo libro Machab.

Cap. 1.
Domine Deus omnium creator,1ª.q.44.o.& q.45.2.o.et q.65.o.et 12e.qu.79.2.c.
Qui solus es bonus Rex, solus præstans,1ª.q.3.2.c.et q.6.o.et q.20.1.3m.et q.49.3.c.2m.& q.62.8.c.2m.& q.100.2.c.& q.103.2.c.& 12e.q.4.4.c.& 22e.q.19.1.c.& q.23.2.1m.& q.24.11.c.fi.& q.27.3.4.c.& q.34.1.c.1m.& 3ª.q.1.1.c.& q.20.1.c.

Et æternus.1a.q.10.c.2.3.o.& q.16.7.o.& q.46.o.& q.61.2.o.

Cap. 3.

Inuocabant de cælo eum,qui de depositis legem posuit. 12æ.q.105.2.4m.& 5m.& 22æ.q.62.6.c.

Visitator et adiutor loci illius est,1a.q.23.8.2m.

Cap. 5.

Non propter locum gentem, sed propter gentem locum Deus elegit, 12æ.q.104.4.1m.

Cap. 6.

Respondit cito dicens,præmitti se velle in infernum.3.q.52.2.4m.

Non enim ætati nostræ dignum inquit est fingere.3a.q.69.9.3m.

Et ipsi propter meam simulationem decipiantur, & per hæc maculam & execrationem meæ senectuti conquiram.22æ.q.111.1.o.

Fortiter vitam excedendo, &c. Adolescentibus fortè exemplum relinquam,si prompto animo ac fortiter, &c,honesta morte perfungar.22æ.q.123.5.1m.et q.124.2.c.

Cap. 7.

Parati sumus mori,magis quàm patrias Dei leges præuaricari, 22æ.q.100.3,4m.et q.119.3.3m.et q.125.4.c.

Neque ego spiritum et animam donaui vobis et vitam,etc.sed mundi creator,etc.1a.q.75.6.1m.et q.90.2.o.et q.98.2.c.fi.et q.100.1.2m.et q.118.2.o. et 12æ.q.3.7.2m.et q.9,6.c.et q.81.1.c.2m.et22æ.q.85.2.c.et 1.d.14.q.3.c.2m.

Cap. 9.

Orabat hic scelestus Dominum, à quo non esset misericordiam consecuturus.3a.q.83.1.1m.

Sancta ergò et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur.3a.q.82.6.c.

Cap. 15.

Oniam qui fuerat summus sacerdos,virum bonum, et benignum, etc.manus protendentem orare pro omni populo Iudæorum, 22æ.q.83.11.o.

Tu Domine qui misisti Angelum tuum sub Ezechia rege Iuda. 1a.q.112.o.

Iudas,per omnia corde et animo mori pro ciuibus paratus erat.1a.q.60.5.c.et 22æ.q.26.3.c.et q.31.3.2m.

Magnificè gloriatus est.22æ.q.132.1.1m.et 3m.

¶ Auctoritates ex Euangelio secundum Matthæum.

Cap. 1.

Liber generationis Iesu Christi. 3a.q.31.3.1m.et 3m.4.5m.

Filij Dauid,filij Abraham.3.q.31.2.c.

Abraham genuit Isaac,Isaac autem genuit Iacob.12æ.q.65.4.6m.

Iacob autem genuit Iudam,et fratres eius,3a.q.31.3.5m.

Iudas autem genuit Phares et Zaram,de Thamar.3a.q.31.3.5m.

Booz autem genuit Obed ex Ruth.12æ.q.105.3.1m.

Dauid autem Rex genuit Salomonem ex ea quæ fuit Vriæ,3a.quæstion.31.3.5m.

Ioram autem genuit Oziam.3a.q.31.3 4m.

Iosias autem genuit Ieconiam et fratres eius.3a.q.31.3.5m.

Et post transmigrationem Babylonis, Ieconias genuit Salathiel.3a.quæstion.31.3.3m.

Iacob autem genuit Ioseph.3a.q.31.3.2m.et 4.5m.

Virum Mariæ.3a.q.29.2.o.et q.28.3.2m.

De qua natus est Iesus.3a.q.35.2.o.et 5.c.

Qui vocatur Christus.3a.q.16.5.c.et q.17.1.c.et q.37.2.o.

Cum esset desponsata.3a.q.29.1.o.

Mater Iesu maria,3a.q.25.5.c.et q.35.3.4m.

Antequam conuenirent,3a.q.28.3.1m.

Inuenta est in vtero habens de spiritu sancto. 3a.q.28.3.1m.& q.32.c.1.2.o. & q 39.8.2m.& q.46.6.c.& q.54.1.3m.

Ioseph autem vir eius.3a.q.29.2.o.& q.28.2.2m.

Cum esset iustus,3a.q.28.3.5m.& 4.c.3m.

Et nollet eam traducere.3a.q.29.2.3m.

Voluit occultè dimittere eam.3a.q.28.3.2m.& q.29.2.3m.

Ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph. 3a.q.30.2.2m.& 3.2m.& quæstion.36.2.2m.

Noli timere accipere Mariam coniugem tuam. 3a.q.28.3.2m.& quæstion.29.2.o.

Quod enim in ea natum est.3a.q.35.2.o.& 5.c.

De spiritu sancto est.s.2o a.

Vocabis nomen eius Iesum,3a.q.37.2.o.

Hoc autem totum factum est vt adimpleretur quod dictum est per Prophetam,12æ.q.98.1.2m.

Et accepit coniugem suam.3a.q.29.2.3m.

Et non cognoscet.3a.q.28.3.3m.& 4m.

Donec peperit.3a.q.28.3.3m.

Primogenitum.3a.q.28.3.4m.

Cap. 2.

In Bethleem Iudæ.3a.q.35.7.o.& q.46.10.1m.

Ecce magi. 3a.q.36.3.c.2m.& 5.c.

Ab oriente.3a.q.36.3.3m.& 5.4m.& 6.c.3m.

Venerunt Hierosymam.3a.q.36.8.3m.

Vbi est qui natus est Rex Iudæorum,3a.q.36.8.3m.

Vidimus enim stellam eius in oriente.3a.q.36.5.o.& 6.3m.& 7.o.

Et venimus adorare eum.3a.q.36.8.o.

Audiens autem Herodes Rex,turbatus est, & omnis Hierosolyma cum illo.3a.q.36.2.3.

Et ecce stella quam viderant in oriente, antecedebat eos, vsque dum veniens staret suprà,vbi erat puer,3a.q.36.6.3m.& 7.c.5m.

Obtulerunt ei munera,Aurum,Thus,& Myrrham.3a.q.36.8.4m.& 3m.

Herodes occidit omnes pueros,qui erant in Bethleem,&in omnibus finibus eius,à binatu & infrà,3a.q.36.2.3m.& 6. 3m.

Defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri.12æ.q.82.1m.& 3a.quæstion.46.11.3m.

Et habitauit in ciuitate quæ vocatur Nazareth.3a.q.35.7.2m.

Cap. 3.

Et baptizabantur ab eo in Iordane,3a.q.38.4.o.et q.39.3.1m.

Confitentes peccata sua.3a.q.38.3.2m.

Ego vos baptizo in aqua,in pœnitentiam,3a.q.38.3.3m.

Ipse vos baptizabit in spiritu sancto:& igne.3a.q.66.3.1m.

Venit Iesus à Galilæa in Iordanem ad Ioannem,vt baptizaretur ab eo, 3a.quæstion.38.1.c.& quæst.39.1.2.o.et 5.c.& q.66. 5.4m. et quæst.67.6.1m.et q.81.1.c.& q.84.7.4m.

Ego à te debeo baptizari.3a.q.18.6.3m.

Sine modo.Sic enim decet nos implere omnem iustitiam.3a.q.38.6.3m.

Et ecce aperti sunt cæli.3a.q.39.5.o.& q.49.5.3m.

Et vidit spiritum Dei descendentem sicut columbam,3a.q.39.6.7.o.& quæstion.46,4.2m.

Et ecce vox de cælis dicens,3a.q.39.8.o.et q.45.4.o.& q.66.6.c.

Cap. 4.

Tunc ductus est Iesus ad desertum,3a.q.41.1.2m.& 2.o.

Vt tentaretur à diabolo,3a.q.41.1.o.

Et cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctib.3a.q.41.3.o.

Postea esuriit.Et accedens tentator dixit,3a.q.41.1.3m.et 3.o.

Si filius Dei es,3a.q.41.4.c.& 1.1m.

Dic vt lapides isti panes fiant,3a.q.41.4.1m.

Qui respondens,dixit ei:Scriptum,3a.q.41.4.c.

Non in solo pane viuit homo.Deut.8.2a.& 3.o.7a.& 22æ.q.188.8.4m.

Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam ciuitatem,3a.q.41.1.2m.& 2.3m.& 4.7m.

Mitte te deorsum,3a.q.41.4.2m.

Assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde,3a.quæst.41.1.1,2m.

Et ostendit ei omnia regna mundi,& gloriam eorum,3a.q.41.4.7m.

Hæc omnia tibi dabo,si cadens adoraueris me,3a.q.41.4.3m.

Vade Sathana,3a.q.41.4.6m.

Tunc reliquit eum diabolus,1a.q.114.5.o.& 3a.q.41.3.2m.& 3m.

Et ecce Angeli accesserunt,& ministrabant ei,3a.q.41.3.2m.

Exinde cœpit Iesus prædicare,3a.q.42.o.

At illi statim relictis retibus & patre,secuti sunt eum, 22æ.quæstion.101.2.1m.& 4.1m.

Et vocauit eos,22æ.q.189.6.o.& 10.o.

Et obtulerunt ei omnes malè habentes,&c.& lunaticos & paralyticos,& curauit eos,22æ.q.115.5.1m.

Cap. 5.

Beati pauperes spiritu,&c.vsque gaudete,&c.12æ.q.69.o.

Beati mites,12æ.q.69.3.4.o.

Beati qui lugent,12æ.q 35.3.1m.& q.69.3.4.o.& 22æ.q.28.1.2m.

Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam,quoniam ipsi saturabuntur,12æ.q.69.3.4.o.& 22æ.q.139.2.1m.

Beati mundo corde,quoniam ipsi Deum videbunt,12æ.qu.69.3.4.o.& 22æ.q.8.7.o.& q.83.9.3m.

Beati pacifici,quoniam filij Dei vocabuntur, 12æ.q.69.3.4.o.& 22æ.q.45.6.o.& q.83.9.3m.

Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum,12æ.q.69.3.5m.& 4.2m.

Merces vestra copiosa est in cælis,1a.q.68.4.c.fi.& 12æ.q.4.7.3m.

Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum,22æ.q.189.9.2m.

Nolite putare,quoniam veni soluere legem aut Prophetas.Non veni soluere,12æ.q.107.2.4m.& 3a.q.37.o.et q.40.4.o.et q.47.2.1m.

Sed adimplere,12æ.q.107.2.o.et 4.3m.et 22æ.q.104.6.2m.

Dico autem vobis,3a.q.42.1.c.2m.

Audistis,quia dictum est antiquis,22æ.q.5.1.3m.

Omnis qui irascitur fratri suo,reus erit iudicio,22æ.q.158.3.2 m.et 5.3m.

Qui autem dixerit Racha,reus erit concilio, 22æ.q.158.5.3m.et qu.15.5.c.fi.

Qui autem dixerit fatue,reus erit gehennæ ignis,12æ.quæs.46.8.3m.et 22æ.q.158.5.3m.et q.72.2.o.

Omnis qui dimiserit vxorem suam,excepta fornicationis causa facit eam mœchari,12æ.q.107.2.3m.

Reddes Domino iuramenta tua,22æ.q.89.1.3m.

Non iurare omnino,22æ.q.89.2.1m.& 6.1m.

Sit sermo vester,est est,non non,quod autem his abundantius est, à malo est,22æ.q.89.1.2m.& 2.1m.& 2m.

Non resistere malo,22æ.q.2.3.o.& q.108.1.2m.& 4m.& q.188.3.1m.

Si quis percusserit te in dexterã maxillam tuam,prebe illi & alteram,&c. vsque fi.12æ.q.108.3.3m.& 4.4m.& 22æ.q.40.1.2m.& q.43.8.4m. & q.72.3.c.& q.124.1.3m.& 3.1m.& q.128.1.4m.& quæ.140.2.2m.& q.152.3.2m.& q.186.2.c.

Qui vult tecum in iudicio contẽdere, & tunicam tuam tollere,dimitte ei & pallium,22æ.q.43.8.4m.et q.72.3.o.et q.108.1.2m.et 4m.et q.188.3.1m.

Diligite inimicos vestros,22æ.q.25.8.9.o.q.34.3.3m.et q.83.8.c.et q.108.1.c.

Benefacite iis qui oderunt vos,22æ.q.25.6.c.2m.et 9.o.et q.31.2.o.et qu.31.9,1m.et q.168.3.3m.

Orate pro persequentibus et calumniantibus vos,22æ.q.83.8.o.

Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? 22æ.qu.27.7.1m.

Estote ergo perfecti,sicut et pater vester cælestis perfectus est, 22æ.quæst.189.2.2m.

Cap. 6.

Alioquin mercedem non habebitis apud patrem vestrum,22æ. q. 132.3.1m.

Cum ergo facis eleemosynam,noli tuba canere ante te,22æ.q.132.5.3m.

Sicut hypocritæ faciunt,22æ.q.111.o.

Tu autem cum oraueris,intra in cubiculum tuum,et clauso ostio,&c.22æ.q.83.12.3m.

Orantes nolite multum loqui,sicut Ethnici faciunt,22æ.q.83.14.1m.

Sic ergo vos orabitis,22æ.q.83.14.3m.

Pater noster,&c.vsque fi.22æ.q.83.9.o.

Fiat voluntas tua,1a.q.19.11.12.c.

Panem nostrum super substantialem da nobis hodie,22æ.q.83.7.1m.

Et dimitte nobis debita nostra,sicut & nos dimittimus debitorib.nostris, 22æ.q.83.16.3m.et 3a.q.84.10.b.

Thesaurisate vobis thesauros in cælo,vbi neque ærugo, &c.12æ.q.4.7.1m.

Si oculus tuus fuerit simplex,totũ corpus tuum lucidũ erit, 12æ.q.12.1.1m.

Si ergo lumen quod in te est,tenebræ sunt,12æ.q.12.1.2m.

Nemo potest duobus dominis seruire,12æ.q.12.1.2m,

Ne soliciti sitis animæ vestræ,&c. 12æ.q.108.5.3m.22æ.q.47.9.c.3m. et q. 49.4.c.et q.55.6.o.et q.73.6.2m.q.188.7.c.

Quærite ergo primum regnum Dei et iustitiam eius,et hæc omnia adiiciẽtur vobis,22æ.q.87.6.1m.

* Scit enim pater vester,quia his omnibus indigetis,22æ.q.83.2.1m.

Nolite ergo soliciti esse in crastinum,22æ.q.55.7.o.et q.188.7.2m.

Cap. 7.

Nolite iudicare, et non iudicabimini,12æ.q.108.3.6m.et 22æ.qu.60.2.3.6.o. et q.67.1.o.et q.80.2.1m.et 3a.q.59.1.c.

In quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini, et in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis,22æ.q.61.4.1m.

Quomodo dicis fratri tuo,frater,sine eiiciam festucam de oculo tuo : trabem autem,quæ est in oculo tuo,non vides,22æ.q.33.5.c.

Nolite sanctum dare canibus,neque mittatis margaritas vestras ante porcos,&c.1a.q.1.9.2m.

Petite,et dabitur vobis,22æ.q.83.3.2m.

Omnia ergo quæ vultis vt faciant vobis homines,et vos facite illis,12æ.q.99.1.3m.

* Attendite à falsis prophetis,&c.22æ.q.172.4.3m.

Non potest arbor bona fructus malos facere, neque econuerso.1a. q.49.1.1m.et 12æ.q.20.2.1m.

Erat enim docens eos, sicut potestatem habens, & non sicut Scribæ eorũ, et Pharisæi,3a.q.42.1.2m.

Cap. 8.

Et extendens Iesus manum,tetigit eum,3a.q 44.3.2m.

Vide nemini dixeris,22æ.q.104.4.1m.et 3a.q.13.4.2m.et q.44.3.4m.

Vade,ostende te sacerdoti,et offer munus,&c.12æ.q.103.2.2m.

Domine non sum dignus,vt intres sub tectum meum,3a.q.80.10.3m.

Audiens autem Iesus,miratus est,3a.q.15.8.o.

Non inueni tantam fidem in Israel,22æ.q.5.4.o.

Surrexit,et ministrabat eis,3a.q.44.3.2m.

Omnes malè habentes curauit,3a.q.43.4.c.

Domine,permitte me primum ire,et sepelire patrem meum, 22æ.qu.101.4.2m,et q.189.6.c.fi.

Dæmones rogabant eum,dicentes:Si eiicis nos hinc,mitte nos in gregem porcorum,3a.q.44.1.4m.

Et ait illis:Ite.At illi exeuntes,abierunt in porcos,Ibidem.

Et ecce magno impetu abiit totus grex per præceps in mare, et mortui sunt in aquis,Ibidem.

Cap. 9.

Videns Iesus fidem illorum,dixit Paralytico,confide fili,12æ.q.14.6.1m.

Dixit Iesus Paralytico:Remittuntur tibi peccata tua.3a.q.44.3.3m.

Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum,3a.q.10.2.o.et q.59.2.3m.

Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua,an dicere, surge et ambula?3a.q.44.3.3m.

Vt autem sciatis, quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata,3a.q.16.11.2m.

Et præteriens inde Iesus,vidit hominem sedentem in teloneo,Matthæum nomine,et ait illi:Sequere me.Et secutus est eum,3a.q.44.3.1m.

Multi publicani et peccatores discumbebant cum Iesu, et discipulis eius, 22æ.q.25.6.5m.et 3a.q.40.1.o.et 2.c.3m.

Non enim veni vocare iustos,sed peccatores, 3a.q.1.3.4.o.et 5.c.et q.40.1.c.et q.43.3.2m,et q.44.3.c.

Nunquid possunt filij sponsi lugere, quandiu cum illis est sponsus?&c.et tunc ieiunabunt,22æ.q.147.4.5m.

Nemo mittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus, 22æ.quæst.147.4.5m.

Sed vinum nouum in vtres nouos mittunt et ambo conseruantur,12æ.quæstion.96.2.c.2m.

Et tenuit manum eius,et dixit,3a.q.44.3.2m.

Tunc tetigit oculos eorum,dicens,Ibidem.

Creditis, quia hoc possum facere vobis, &c.secundum fidem vestram fiat vobis,22æ.q.178.1.o,et 5m.

Illi autem exeuntes,diffamauerunt eum in tota terra illa,3a.q.13.4.2m.

In principe dæmoniorum eiicit dæmones,3a.q.43.2.3m.

Et circuibat Iesus omnes ciuitates,et castella, docens in synagogis, 3a.q.7.3.2m.

Cap. 10.

Dedit illis potestatẽ spirituum immundorũ,vt eiicerent eos,3a.q.43.2.3m.

In viam gentium ne abieritis, &c.Non sum missus nisi ad oues quæ perierunt domus Israel,q.42.1.o.

Nolite possidere&c.non peram in via,neque duas tunicas, neque calceamenta,neque virgam.12æ.q.108.2.3m.& 4.2m.& 4m.

Nolite possidere aurum,neque argentum,neque pecuniam, &c.12æ.q.108.2.3m.& 4.4m.& 22æ.q.185.6.2m.& q.188.7.5m.

Estote ergò prudentes, sicut serpentes.22æ.q.55.3.1m.& 4.1m.et q.92.1.1m.

Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini, 22æ q.55.4.1m.

Et quod in aure auditis,prædicate super tecta.3a.q.42.3.1m.

Non veni pacem mittere,sed gladium.22æ.q.37.1.2m.fi.

Inimici hominis,domestici eius.22æ.q.70.3.o.

Cap. 11.

Tu es qui venturus es,an alium expectamus?22æ.q.2.7.2m.

Etiam dico vobis plusquam prophetam.22æ.q.174.4.3m.

Qui autem minor est in regno cælorum, maior est illo.1a.q.108.2.3m.& q.117.2.c.3m.

Omnes enim prophetæ et lex,vsque ad Ioannem prophetauerunt,22æ.qu.174.6.3m.

Venit Ioannes,neque manducans,neque bibens.3a.q.40.2.c.1m.

Venit filius hominis manducans et bibens.3a.q.40.2.o.& q.41.3.1m.

Et iustificata est sapientia à filiis suis.3a.q.40.2.1m.

Abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus,& reuelasti ea paruulis.22æ.quæstion.162.3.1m.

Nemo nouit filium,nisi pater,neque patrem quis nouit,nisi filius,& cui voluerit filius reuelare,1a.q.31.4.2m.

Iugum enim meum suaue est,& onus meum leue.12æ.q.107.4.c.

Cap. 12.

Discipuli autem eius esurientes,cœperunt euellere spicas sabbato,& manducare,12æ.q.100.8.4m.& 22æ.q.40.4.o.et q.122.4.3m.& 3a.q.40.4.3m.

Sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant,& sine crimine sunt, 22æ.quæstion.122.4.3m.

Licet sabbatis benefacere,12æ.q.100.8.4m.et q.107.2.4m.et 22æ.q 40.4.o.et q.122.4.3m.et 3a.q.40.4.1m.& 3m.

Omne regnum diuisum contra se desolabitur,& omnis ciuitas vel domus diuisa contra se,non stabit.22æ.q.37.2.3m.

Si Sathanas Sathanam eiicit,aduersus se diuisus est, 1a.q.109.2.2m.& 3a.q.43.2.3m.

Filij vestri in quo eiiciunt,3a.q.43.2.2m.

Si autem ego in spiritu Dei eiicio dæmonia,1a.q.36.1.2.& q.32.1.1m.

Quõ potest quisquam intrare in domum fortis, &c.diripiet, 3a.q.43.2.3m.

Qui non est mecũ,contra me est,& qui non congregat mecũ, spargit, Ibi.

Spiritus autem blasphemiæ non remittetur,22æ.q.14.3.o.& q.34.2.1m.& q.118.3m.& 3.q.56.1.2m.& 3m.

Et quicunque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei,qui autem dixerit contra Spiritum sanctum,non remittetur ei,neque in hoc seculo,neque in futuro,22æ.q.14.1m.

Et signum non dabitur ei,nisi signum Ionæ prophetæ,3a.q.43.1.1m.

Reuertar in domum meam,vnde exiui,3a.88.1.2m.

Et ecce fratres tui,3a.q.28.3.5m.

Cap. 13.

*Qui autem seminatus est in spinis, 22æ.q.188.7.c.

Alia ceciderunt in terram bonam, & dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum,aliud trigesimum,12æ.q.70.3.2m.& 22æ.q.125.5.2m.

Vis imus,& colligimus ea?22æ.q.10.8.1m.et q.11.13.3m.et q.64.2.1m. et quæstion.108.1.3m.et 3.1m.

Sine parabolis non loquebatur eis,3a..q.42.3.3m.

Messis est consummatio seculi,1a.q.73.1.1m.

Tunc fulgebunt iusti sicut Sol in regno patris eorum,3a.q.45.2.c.& quæst.54.2.1m.& 2m.

*Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro, &c.& emit agrum illum,22æ.q.66.5.2m.

Cap. 14.

Propter iusiurandum,&c.iussit dari,22æ.q.89.7.2m.

Misitque & decollauit Ioannem in carcere,22æ.q.124.5.c.

Acceptis quinque panibus et duob.piscib.1a.q.92.2.1m.& 3.1a.q.44.4.4m.

Aspiciens in cælum,benedixit,22æ.q.83.10.1m.& 3a,q.13.4.3m.& q.21.1.o.& 2.c.& q. 43.2.2m.et q.53.4.2m.

Ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi,3a.q.13.4.3m.et q.40.1.3m.

Cap. 15.

Non quod intrat in os,coinquinat hominem, 22æ.q.148.1.1m.et 3a.q.40.4.2m.et 12æ.q.103.4.3m.

Scis quia Pharisæi,audito hoc verbo,scandalizati sunt?3a.q.42.2.o.

Sinite illos:Cæci sunt,duces cæcorum,22æ.q.43.7.o.et 2.8.o.et 3a.q.42.2.o.

Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, & in secessum emittitur, 1a, quæstion.119.1.1m.

Non sum missus,nisi ad oues,quæ perierunt,domus Israel,3a.q.42.1.o.

Cap. 16.

Cauete à fermento Pharisæorum et Sadducæorum,3a.q.74.4.c.fi.3m.

Oportet.n.me ire Hierosolymam,& multa pati&c.3a.q.46.o.et q.56.1.2m.

Et occidi,2a.q.14.2.o.

Scandalum es mihi,22æ.q.43.2.2m.et 5.1m.

Cap. 17.

Assumpsit Iesus Petrum,et Iacobum,et Ioannem,3a.q. 45.3.4m.

Et transfiguratus est ante eos,3a.q.45.1.2.o.

Et resplenduit facies eius sicut sol,3a.q.45.1.2.o.

Et vestimenta eius facta sunt alba sicut nix,3a.q.45.1.1m.& 2.3m.

Et ecce apparuerunt illis Moyses et Helias,cum eo loquentes,3a.q.45.3.o.

Ecce nubes lucida obumbrauit eos,3a.q.45.4.2m.

Et ecce vox de nube dicẽs:Hic est filius meus, &c.3.q.39.8.2m.et q.45.4.o.

Ipsum audite,3a.q.45.4.3m.

Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde,3a.quæstion.45.4.4m.

Et accessit Iesus,et tetigit eos,dixitque eis:Surgite, et nolite timere,Ibid.

Et descendentibus illis de monte,præcepit Iesus,dicens:Nemini dixeritis visionem,donec filius hominis à mortuis resurgat.3a..q.45.3.4m.

Domine miserere filio meo,quia lunaticus est,1a.q.115.5.1m.

Filius hominis tradendus est in manus hominum,3a.q.47.40.

Cap. 18.

Qui aũt scandalizuerit vnũ,etc.expedit ei,vt suspẽdatur,etc.22æ.q.43.8.o.

Væ mundo à scandalis, 22æ.q.42.1.o.et 4.c.

Necesse est enim vt veniant scandala,22æ.q.11.3.2m.et q.43.3.2.1m.

Væ autem homini illi per quem scandalum venit,22æ.q.43.4.o.

Semper vident faciem patris mei,1a.q.64.4.3m.et quæst.112.1.3.et 12æ.quæstion.181.4.2m.

Si peccauerit in te frater tuus,vade et corripe eum inter te et ipsum solum 22æ.q.11.4.2m.et q.33.o.et q.43.7.3m.

Si te non audierit,adhibe tecum vnum,vel duos,22æ.q.33.8.o.

Si non audierit eos,dic Ecclesiæ,22æ.q.33. 7.o.

* Vbi enim duo vel tres congregati fuerint,etc.22æ.q.188.8.2m.

Vsque septuagesies septies,22æ.q.11.4.2m.

Quoadusque redderet vniuersum debitum, 22æ.q.183.6.3m.et 3a.quæst.88.1.1m.et 3.3m.

Cap. 1.

Quod ergò Deus coniunxit,homo non separet, 12æ.quæstion.102.5.3m.et 22æ.q.154.2.c.

Moyses mandauit,dari libellũ repudij,et dimittere vxores,12æ.q.107,2.3m

Moyses ad duritiam cordis vestri,permisit vobis dimittere vxores vestras, 12æ.q.107.2.3m.

Non expedit nubere.12æ.q.108.4.1m.

Oblati sunt ei parvuli, vt manus eis imponeret, 3ª.q.72.1.1ᵐ.
Vnus est bonus Deus, 1ª.q.6.2.2ᵐ.
Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. 22ᵉ.q.100.10.1ᵐ.
Diliges proximum tuum sicut teipsum. 22ᵉ.q.73.5.c.et 22ᵉ.q.1.1.3ᵐ.et q.25 12.o.et q.26.4.5.o.et q.44.3.1ᵐ.et 7.o.et 8.2ᵐ.
Hæc omnia custodiui à iuuentute mea, 22ᵉ.q.189.1.1ᵐ.
Si vis perfectus esse, vade et vende omnia quæ habes, et da pauperibus, et veni sequere me, 22ᵉ.q.184.3.1ᵐ.et q.188.7.3ᵐ.et q.189.1.c.1ᵐ.
Facilius est camelum per foramen acus transire, quam diuitem intrare in regnum cælorum, 22ᵉ.q.186.3.4ᵐ.et q.188.6.c.& con.3.c.1331.41.
Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te, 22ᵉ.q.188.7.c.
Vos qui secuti estis me, &c. sedebitis et vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel, 3ª.q.56.4.3ᵐ.
Omnis qui reliquerit domum vel fratres, &c. centuplum accipiet, 22ᵉ.qu. 122.5.4ᵐ.et 182.2.1ᵐ.
Erunt nouissimi primi, et è conuerso, 1ª.q.65.2.3ᵐ.

Cap. 20.

Acceperunt singulos denarios, 12ᵉ.q.5.2.1ᵐ.
Portauimus pondus diei et æstus, 1ª.q.65. 2.3ᵐ.
Et tradent eum gentibus, 3ª.q.47.4.o.
Et tertia die resurget, 3ª.q.51.4.o.et q.52.2.o.
Dic vt sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuam, et vnus ad sinistra in regno tuo. 3ª.q.4.4ᵐ.
Calicem quidem meum bibetis, 3ª.q.76.2.1ᵐ.
Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à patre meo. 3ª.q.38.4.4ᵐ.

Cap. 21.

Turbæ autem quæ præcedebant, & quæ sequebantur, clamabant dicentes; Osanna filij Dauid. 3ª.q.45.3.c.
Et eiiciebat omnes vendentes et ementes in templo. 3ª.q.44.3.1ᵐ.
Et arefacta est continuò ficulnea. 3ª.q.44.4.2ᵐ.
*Publicani & meretrices, præcedent vos in regno Dei. 22ᵉ.q.189.1.1ᵐ.

Cap. 22.

Accesserunt ad Iesum Sadducæi, qui negant resurrectionem. 1.q.30.1.c.
In resurrectione non nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in cælo. 1ª.q.97.3.c.
Hoc est maximum et primum mandatum. 22ᵉ.q.44.1.o.
In his duobus mandatis vniuersa lex pendet, & prophetæ. 12ᵉ.qu.99.1.2ᵐ, quæstion.105.2.1ᵐ.

Cap. 23.

Nolite vocari Rabbi, nec vocemini magistri. 1.q.117.1.1ᵐ.
Vnus est enim magister vester. 1ª.q.105,3.o.et q.117.1.o.et 22ᵉ.q.173.2.c.&3. q.1.1.c.et q.69.5.2ᵐ.
Et patrem nolite vocare vobis super terram: Vnus est enim pater vester. 1ª quæstion.33.2.4ᵐ.
Væ vobis Scribæ & Pharisæi, hypocritæ, qui circuitis mare & terram, vt faciatis vobis vnum proselytum. 22ᵉ.q.189.6.2ᵐ.
Væ vobis, qui decimatis mentam, et anetum, et cyminum. 3ª.q.83.1.3ᵐ.
Et vobis simplece mensuram patrum vestrorum. 12ᵉ.q.87.8.1ᵐ.
Et veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram. 12ᵉ. q.87.8.1ᵐ.& 3ᵐ.
Et dabũt signa magna et prodigia, ita vt &c. 1ª.q.114.4.1ᵐ.et 22ᵉ.q 178.1.2ᵐ.
Et multi Pseudoprophetæ surgent, et seducent multos. 12ᵉ.qu.178.1.2ᵐ.et 22ᵉ.q.189.8.c.fi.

Cap. 24.

Et prædicabitur hoc Euangelium regni in vniuerso orbe. 12ᵉ.q.106.4.4ᵐ.
Fidelis seruus & prudens. 1ª.q.12.1.c.& 22ᵉ.q.97.4.c.
Et congregabunt electos eius à quatuor ventis. 1.q.91.2.1ᵐ.& q.110.4.1ᵐ.

Cap. 25.

Vni dedit quinque talenta, alij duo, alij verò vnum. 22ᵉ.q.24.3.1ᵐ.
Vnicuique secundum propriam virtutem. 22ᵉ.q.24.3.1ᵐ.
Intra in gaudium domini tui. 22ᵉ.q.28.3.c.fi.
Meto vbi non seminaui. 22ᵉ.q.62.4.3ᵐ.
Et veniens ego, vtiq; recepissem quod meum est, cum vsura. 22ᵉ.q.78.1.1ᵐ.
Venite benedicti patris mei possidete regnum. 12ᵉ.q.4.7.1ᵐ.
Esuriui enim, &c. 22ᵉ.q.32.2.o.
Et ibunt hi in supplicium æternum. 1ª.q.64.1.c.

Cap. 26.

Post biduum Pascha fiet. 3ª.q.46.9.1ᵐ.et q.74.4.1ᵐ.
Me autem non semper habebitis. 3ª.q.75.1.2ᵐ.
Prima autem die azymorum, accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes, Vbi vis paremus. 3ª.q.46.9.c.1ᵐ.& q.74.4.c.fi.
Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. 1ª.q.5.1.2ᵐ.& 12ᵉ.q.8.1.3ᵐ.et q.29.4.2ᵐ.et q.73.8.1ᵐ.
Cœnantibus autem eis, accepit Iesus panem. 3ª.q.81.1.1ᵐ.
Accipite et comedite. 3ª.q.78.1.c.4ᵐ.
Hoc est corpus meũ. 3ª.q.60.8.c.et q.78.1.o.et 3.c.et q.83.4.1ᵐ.et q.84.3.c.
Hic est sanguis meus noui testamẽti, qui pro multis effundetur, in remissionem peccatorum. 3ª.q.78.3.5.o.
Non bibã amodò de hoc genimine vitis, vsque in diem illum, cùm illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. 3ª.q.81.2.1ᵐ.
Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilea. 3ª.q.55.3.4ᵐ.
Iudas qui tradidit eum 3ª.q.47.3.o.& 6.2ᵐ.
Cœpit contristari et mœstus esse. 3ª.q.15,6.1ᵐ.
Tristis est anima mea vsque ad mortem. 3ª.q.15.6.o.
Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans & dicens, Pater mi 22ᵉ.q.81.10.1ᵐ.& 3ª.q.19.3ᵐ.et q.3.2ᵐ.& q.43.3.2ᵐ.& q.53.4.4ᵐ.
Si possibile est, transeat à me calix iste. 3ª.qu.15.6.4ᵐ.& q.18.o.& q.21.2.c. 2ᵐ.& 3.c.4.1ᵐ.
Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. 3ª.quæstion.40.2.1ᵐ.
Conuerte gladium tuum in locum suum. 22ᵉ.q.49.1.o.
Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. 22.q.40.1.1ᵐ.
Et princeps sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum viuum. 22ᵉ.quæstion, 90.1.1ᵐ.
At ille, s. Petrus negauit coram omnibus. 22ᵉ.q.24.12.2ᵐ.

Cap. 27.

Vt crucifigeretur. 3ª.q.46.4.o.
Et venerũt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est Caluariæ locus. 3ª. quæstion.46.10.3ᵐ.
Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, vnus à dextris, & vnus à sinistris. 3ª.quæstion.46.1.1.o.
Idipsum autem & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. 3ª.quæstion.46.11.3ᵐ.
Tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, vsque ad horam nonam. 3.question.44.2.2ᵐ.
Clamans voce magna, emisit spiritum. 3ª.q.47.1.1.2ᵐ.
Emisit spiritum. 3ª.q.50.4.5.c.3ᵐ.
Velum templi scissum est in duas partes, à summo vsque deorsum. 12ᵉ.qu. 103.3.2ᵐ.& 3ª.q.44.4.3ᵐ.
Et terra mota est, & petræ scissæ sunt. 3ª.q.44.4.3ᵐ.
Monumenta aperta sunt, Ibidem.
Multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. 3ª.q.53.3.1ᵐ.
Inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Iacobi, & Ioseph mater, & mater filiorum Zebedæi. 3ª.q.28.3.6ᵐ.
Ioseph inuoluit illud, scilicet, corpus Iesu, in sindone munda. 3ª.qu.51.2. 2ᵐ.& 3ᵐ.& 4ᵐ.
Et posuit illud in monumento suo nouo, quod excíderat in petra. 3ª.q.51. 1.o.& 4.c.& q.52.4.et q.66.8.1ᵐ.
Aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. 3ª.q.51.2.4ᵐ.

Cap. 28.

Angelus enim Domini descendit de cælo, et reuoluit lapidem, & sedebat super eum. 3ª.q.55.6.5ᵐ.
Respondens autem Angelus, dixit mulieribus. 3ª.q.55.1.3ᵐ.& 2.o.
Illæ autem accesserunt, & tenuerunt pedes eius. 3ª.q.55.6.3ᵐ.et q.8.4.1ᵐ.
Data est mihi omnis potestas, in cælo & in terra. 3ª.q.43.1.1ᵐ.
Baptizantes eos in nomine patris, & filij, et spiritus sancti. 3ª.qu.60.8.c.& q.66.5.o.et q.67.6.c.et q.84.3.c.

¶ Auctoritates ex Euangelio secundum Marcum.

Cap. 1.

Fuit Ioannes in deserto baptizans, et prædicans baptismum pœnitentiæ, in remissionem peccatorum. 3ª.q.38.3.1ᵐ.
Et erat in deserto quadraginta diebus, et quadraginta noctibus. 3ª.quæst. 41.2.3ᵐ.& 3.2ᵐ.
Eratque cum bestiis. 3ª.q.41.3.2ᵐ.
Scio quòd sis sanctus Dei. 1ª.q.12.13.6ᵐ.& q.32.1.1ᵐ.et q.64.1.4ᵐ.& 2.5ᵐ. et 3.q.29.1.1.3ᵐ.et q.44.1.1ᵐ.et q.47.5.c.
Obmutesce, et exi ab eo. 3ª.q.44.1.3ᵐ.
Et discerpens eum spiritus immundus, et exclamans voce magna, exiit ab eo. 3ª.q.44.1.4ᵐ.
Quoniam sciebam eum. 1.q.64.1.4ᵐ.et q.41.1.1ᵐ.et q.44.1.1ᵐ.& quæ.47. 5.c.et 5.1.

Cap. 2.

Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? 1ª.q.26.11.2ᵐ.et q.84.3.3ᵐ.

Cap. 3.

Et circumspiciens eos cum ira. 3.q.15.9.o.
Dæmones clamabant, dicentes, Tu es filius Dei.s.

Cap. 5.

Vade in domum tuam ad tuos: et annuncia illis, quanta tibi Deus fecerit 3ª.q.44.3.4ᵐ.

Cap. 6.

Et non poterat ibi vllam virtutem facere. 3ª.q.43.2.1ᵐ.

Cap. 7.

Tenetis traditiones hominum, baptismã vrceorum, et calicũ. 3ª.q.38.1.3ᵐ.
Et ingressus domum neminem voluit scire. Et non potuit latere. 3ª.q.13.4. 1ᵐ.et q.44.3.4ᵐ.

Cap. 8.

Et interrogauit eum, si quid videret, & aspiciens ait: Video homines velut arbores ambulantes. &c. 3ª.q.44.3.2ᵐ.

Cap. 9.

Et exclamans, et multum discerpens, exiit ab eo.s.

Cap. 10.

Et offerebant ei paruulos: vt tangeret eos, &c. 3ª.q.72.1.1ᵐ.

Cap. 13.

Neque filius hominis; nisi pater. 1ª.q.31.4.2ᵐ.et 3.q.10.2.1ᵐ.

Cap. 15.

Erat autem hora tertia, et crucifixerunt eum. 3ª.q.46.9.2ᵐ.et qu.28.2.3ᵐ, Pilatus autem mirabatur: si iam obiisset. 3ª.q.47.1.2ᵐ.

Cap. 16.

Ostensus est in alia effigie, euntibus in villam. 3ª.q.54.1.3ᵐ.et q.55.4.o.
Euntes in mundum vniuersum, prædicate Euangelium omni creaturæ: 1ª. q.91.1.1.c.et q.96.2.c.et 12ᵉ.q.17.8.2ᵐ.
Qui verò nõ crediderit, condẽnabitur. 22ᵉ.q.1.6.3ᵐ.et q.2.3.o.et q.16.1.1ᵐ.
Signa autem eos qui crediderint: hæc sequentur. 22ᵉ.q.178.1.3ᵐ.
Linguis loquentur nouis. 22ᵉ.q.176.1.o.
Super ægros manus imponent, et bene habebunt. 3ª.q.84.4.1ᵐ.
Assumptus est in cælum. 3ª.q.57.o.et q.58.1.3.c.
Et sedet à dextris Dei. 3ª.q.57.2.3ᵐ.et q.58.o.

¶ Auctoritates ex Euangelio Secundum Lucam.

Cap. 1.

Sacerdos quidam nomine Zacharias, de vice Abia in ordine vicis suæ: 22ᵉ.q.97.2.3ᵐ.et 3ª.q.37.2.c.
Sorte exiit, vt poneret incensum. 22ᵉ.q.95.8.o.
Apparuit autem illi Angelus Domini, et Zacharias turbatus est videns, & timor incidit super eum. 3ª.q.30.3.3ᵐ.
Et spiritu sancto replebitur adhuc ex vtero matris suæ. 3ª. quæst.27.2.1ᵐ. & 6.1ᵐ.
Et dixit Zacharias ad Angelum: Vnde hoc sciam: &c. 22ᵉ.q.97.2.3ᵐ.
Eris tacẽs et nõ poteris loqui, &c. pro eo q̃ nõ credidisti, 22ᵉ.q.97.2.3ᵐ.
Missus est Angelus Gabriel à Deo. 3ª.q.30.o.
Et ingressus Angelus ad eam: 3ª.q.2.o.
Aue gratia plena Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus: 3ª.q.7.10. 1ᵐ.et q.30.4.o.

Quæ

Quæ cum audisset, turbata est, & cogitabat, qualis esset ista salutatio. 3ª. quæstio.3.3ᵐ.
Et ait Angelus ei: ne timeas Maria: Inuenisti enim gratiam apud Deum, Ibidem.
Ecce concipies in vtero, & paries filium. 3ª.q.30.4.c.
Et vocabis nomen eius Iesum. 1ª.q.37.2.o.
Quomodo fiet istud. 3ª.q.30.4.1ᵐ.
Virtus altissimi obumbrabit tibi. 3ª.q.32.1.1ᵐ.
Et ecce Elizabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua. 3ª q.29.1.4ᵐ.& q.30.4.1ᵐ.
Non erit impossibile apud Deum omne verbum. 1ª.q.25.3.o.
Exultauit in gaudio infans in vtero meo. 22ᵉ.q.124.1.1ᵐ.& 3ª.q.27.6.c.
Respexit humilitatem ancillæ suæ. 12ᵉ.q.16.1.1ᵐ.
Et vocabunt eum nomine patris sui. 3ª.q.37.2.3ᵐ.et q.70.3.3ᵐ.
Sicut locutus est per os sanctorum, qui à sæculo sunt prophetarum eius. 1ª. q.1.10.c.& 22ᵉ.q.172.1.9.
Puer autem crescebat, & confortabatur spiritu. 3ª.q.9.4.o.& quæst.12.o.& quæst.15.8.o.

Cap. 2.

Exiit edictum à Cæsare Augusto, vt describeretur vniuersus orbis. 3ª.quæstion.35.8.2ᵐ.
Pastores erant in regione eadẽ vigilantes, & custodientes, &c. 3ª.q.36.3.o.
Et ecce Angelus Domini stetit iuxta illos. 3ª.q.36.3.o.& 5.c.& 1ᵐ.
Et claritas Dei circunfulsit illos. 3ª.q.36.5.1ᵐ.
Et timuerunt timore magno. Et dixit illis Angelus: Nolite timere. 5.1.
Et postquam consummati sunt dies octo, vt circumcideretur puer. 3ª.q.37. 1.o.& quæst.40.o.
Postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum legem Moysi. 3ª. quæstion.37.4.o.
Vt sistarent eum Domino. 3ª.q.37.3.o.
Et vt darent pro eo hostiam. 3ª.q.37.3.c.
Et homo ille iustus, & timoratus. 3ª.q.36.6.1ᵐ.
Cum inducerent puerum Iesum parentes eius. 3ª.q.28.1.1ᵐ.
Et tuam ipsius animam pertransiet gladius. 3ª.q.27.4.2ᵐ.
Et Anna prophetissa, filia Phanuel, &c. 3ª.q.36.3.c.q.30.& 6.c.1ᵐ.
Puer autem crescebat, et confortabatur. s.1. Plenus sapientia. 3ª.q.9.10.11. 12.o.& q.15.2.3.c.1ᵐ.
Et gratia Dei erat in illo. 3ª.q.7.o.
Et ibant parentes eius. 5.2.
Inuenerunt eum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem. 3ª.q.12.3.1ᵐ.
Ecce pater tuus et ego. 5.2.
Et Iesus proficiebat sapientia. 3ª.q.7.12.3ᵐ. & q.12.2.o.et 3.3ᵐ.et qu.1.5.8.o.
Et gratia. 3ª.q.7.12.o.

Cap. 3.

Et videbit omnis caro salutare Dei. 1ª.q.12.2.o.

Cap. 4.

Et consummata omni tentatione. 3ª.q.41.3.3ᵐ.& 4.4ᵐ.
Ipse autem transiens per medium illorum ibat. 3ª.q.44.3.2ᵐ.
Scio te, quia es Sanctus Dei. 3ª.q.39.1.3ᵐ.

Cap. 5.

Relictis omnibus, secuti sunt eum. 22ᵉ.q.189.1.b.

Cap. 6.

* Væ vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis, & flebitis. 22ᵉ.168.c.1ᵐ.
Mutuum date, nihil inde sperantes. 12ᵉ.q.78.1.3ᵐ.
Et eritis filij altissimi. 1ª.q.33.3.c.& 12ᵉ.q.11.4.3. c.fi.et 3ª.qu.3.4.3ᵐ.& 5.2ᵐ. & quæstion.2.3.o.
Estote ergò misericordes. 22ᵉ.q.3.4.o.

Cap. 7.

Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. 1ª.quæ.21.4.1ᵐ.& 3ª.quæstion.49.1.c.

Cap. 8.

Quod tibi nomen est? At ille: Legio. 22ᵉ.q.95.4.1ᵐ.

Cap. 9.

Et dicebant excessum, quem completurus erat in Hierosalem. 3ª.q.45.3.3ᵐ.
Nemo mittens manum ad aratrum, &c. 22ᵉ.q.88.1.3ᵐ.
* Permitte mihi primum renunciare his, qui domi sunt. 22ᵉ.qu.189. 6.c.fin. & 10.2ᵐ.
Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei. 12ᵉ.q.189.10.2ᵐ.

Cap. 10.

Neminem per viam salutaueritis. 3ª.q.64.1.o.& 2.c.
Intrauit Iesus in quoddam castellum, & mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. Et huic erat soror nomine Maria, &c. 22ᵉ. quæstion.172.principio.
Maria optimam partem elegit. 12ᵉ.q.57.1.c.et 22ᵉ.q.182.2.o.

Cap. 11.

*Et sunt nonissima hominis illius, peiora prioribus. 22ᵉ.q.189.9.c.fi.et 1ª.fi.
*Nemo accendit lucernam, et in abscondito ponit. 22ᵉ.q.188.8.4ᵐ.
Quod superest date eleemosynam. 22ᵉ.q.32.5.6ᵐ.et q.66.7.c.et q.71.1.c.et q.87.1.4ᵐ.& 118.4.2ᵐ.& q.185.7.1ᵐ.

Cap. 12.

Et post hæc non habent amplius quid faciant. 22ᵉ.q.32.2.1ᵐ.
Quis me constituit iudicem, aut diuisorem, super vos? 3ª.q.40.4.1ᵐ.
Cauete ab omni auaritia. 1ª.q.63.2.1ᵐ.& 22ᵉ.q.77.5.1ᵐ.et qu.82.4.3ᵐ.& q. 84.1.o.et 22ᵉ.q.24.10.2ᵐ.et q.118.2.o.et 5.3ᵐ.et q.119.2.1ᵐ.

Cap. 13.

Non capit propheta perire extra Ierusalem. 3ª.q.46.1.o.1ᵐ.

Cap. 14.

Omnis qui se exaltat, humiliabitur, et econuersò. 22ᵉ.q.161.5.3ᵐ.
Cum facis prandium aut cœnam, noli vocare amicos, &c. sed pauperes, &c. 22ᵉ.quæstion.31.3.1ᵐ.
Si quis venit ad me, et non odit patrẽ, &c. et animã suam non potest meus esse discipulus. 22ᵉ.q.25.6.c.et q.26.2.c.et 7.1ᵐ.et q.34.3.1ᵐ.& q.101.4.1ᵐ
Qui enim volens turrim ædificare, nonne prius sedens computat sumptus

&c. et non potuit consummare. 22ᵉ.q.189.10.et 3ᵐ.
Qui non renunciat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus. 22ᵉ.q.184.7.1ᵐ.et q.189.10.3ᵐ.

Cap. 15.

Erant autem appropinquantes ei publicani et peccatores. 22ᵉ.q.25.6.3ᵐ. & 3ª.q.40.1.o.& 3ᵐ.
Ita gaudium erit in cælo super vno peccatore, pœnitentiam agente, magis quam super nonaginta iustis, qui nõ indigent pœnitentia. 1ª.q.20.4.4ᵐ.

Cap. 16.

Filij huius sæculi prudẽtiores filiis lucis in generatione sua sunt. 22ᵉ.q.47. 13.1ᵐ.
Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. 22ᵉ.q.32.7.1ᵐ.& q.114.6.3ᵐ.
In sinum Abrahæ. 3ª.q.52.2.4ᵐ.

Cap. 17.

Vbicunque Fuerit corpus, ibi congregabuntur aquilæ. 12ᵉ.q.102.6.1ᵐ.

Cap. 18.

Oportet semper orare, & non deficere. 22ᵉ.q.83.2.14.o.
Iudex quidam erat in quadam ciuitate, qui nec Deum timebat & homines non reuerebatur. 22ᵉ.q.19.3.1ᵐ.
Omnis qui se exaltat, humiliabitur, et econuersò. 5.14.

Cap. 19.

Et si quid aliquem defraudaui, reddo quadruplum. 12ᵉ.q.62.3.2ᵐ.
Dimidium bonorum meorum do pauperibus. 3ª.q.7.2.3ᵐ.

Cap. 20.

Neque vltra mori poterunt. 1ª.q.97.3.c.
Æquales enim Angelis sunt. 1ª.q.63.9.3ᵐ.et q.108.8.o.et 22ᵉ.q.4.5.6ᵐ.
Et filij sunt Dei. 5.6.
Omnia enim viuunt ei. 22ᵉ.q.110.1.2ᵐ.et 22ᵉ.q.23.2.2ᵐ.

Cap. 21.

Vidua hæc pauper, plus quam omnes misit. 22ᵉ.q.32.4.3ᵐ.
In patientia vestra possidebitis animas vestras. 22ᵉ.q.36.2.2ᵐ.

Cap. 22.

Desiderio desideraui hoc pascha mãducare vobiscum, antequam patiar. 2ª. q.81.1.3ᵐ.
Similiter et calicem post quam cœnauit, dicens. 3ª.q.74.2.3ᵐ.
Facta est contentio inter eos, quis eorũ videretur esse maior. 22ᵉ.q.38.1.1ᵐ
Et dispono vobis, sicut disposuit mihi pater meus regnum. 12ᵉ.q.4.7.1ᵐ.
Vt edatis et bibatis super mensam meam in regno meo. Ibidem.
Apparuit autem illi Angelus de cœlo confortans eum. 3ª.q.12.4.1ᵐ.
Et factus in agonia. 3ª.q.18.6.3ᵐ.

Cap. 23.

Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa die: nam antea inimici erant adinuicem. 22ᵉ.q.23.1.2ᵐ.et 3ª.et q.35.8.3ᵐ.
Iesus autem dicebat, Pater dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. 3ª. q.21.4.1ᵐ.et q.48.5.o.et 6.c.
Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum. 3ª.q.46.11.3ᵐ.
Hodie mecum eris in paradiso. 3ª.q.52.4.3ᵐ.
In quo nondum quisquam positus fuerat. 3ª.q.51.2.c.4ᵐ.

Cap. 24.

Non est hic, sed surrexit. 3ª.q.53.1.o.et 2.c.& 3.1ᵐ.
Procumbens vidit linteamina posita. 3ª.q.48.4.1ᵐ.& 2ᵐ.
Oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent. 3ª.q.55.4.3ᵐ.
Et ita intrare in gloriam suam. 3ª.q.45.1.c.
Et ipse se finxit longius ire. 22ᵉ.q.1.1.1.1ᵐ.
Et coegerunt illum. 22ᵉ.q.188.6.c.& 3ª.q.40.1.2ᵐ.
Et aperti sunt oculi eorum. 3ª.q.55 4.3ᵐ.
Et ipse euanuit ex oculis eorum. 1ª.q.54.1.2ᵐ.
* Et aperiret nobis scripturas. 22ᵉ.q.173.3.c.
Palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet. &c. 3ª.q.54.2.2ᵐ
Et cũ mãducasset coram eis. 1ª.q.51.3.1ᵐ.& 3ª.q.54.2.3ᵐ.& q.55.3.c.et 6.c.2ᵐ.
Hæc sunt verba quæ locutus sum vobis, cũ adhuc essem vobiscũ. 3ª.q.55.3.c.
Vos autem sedete in ciuitate, quoadusque induamini virtute ex alto. 12ᵉ.q. 103.4.1ᵐ.

¶ Auctoritates ex Euangelio secundum Ioannem.

Cap. 1.

Et verbum erat apud Deum. 1ª.q.33.3.3ᵐ.et q.34.1.o.et 12ᵉ.q.93.1.2ᵐ.et 22ᵉ.q.189.1.4ᵐ.
Et Deus erat verbum. 1ª.q.27.1.c.et q.33.1.2ᵐ.et q.41.3.o.et 3ª.q.43.4o.
Hoc erat in principio apud Deum. 5.1.
Omnia per ipsum facta sunt. 1ª.q.39.8.c.
Et sine ipso factum est nihil. 12ᵉ.q.72.1.2ᵐ.
Quod factum est, in ipso vita erat. 1ª.q.18.4.o.
Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. 1ª.q.79.4.1ᵐ.et 22ᵉ.q.171.2.c.
Et mũdus per ipsum factus est. 5.1.
Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri. 12ᵉ.quæstion.109.7.o.
Et verbum caro factum est. 22ᵉ.q.189.2.4ᵐ.& 3ª.q.5.3.1ᵐ.
Et vidimus gloriam eius, gloriam quasi vnigenti à patre. 1ª.q.33.3.c.2ᵐ.
Plenum gratiæ & veritatis. 3ª.q.2.10.2ᵐ.& q.7.7.1ᵐ.& 9.o.et 10.12.c.& q. 14.4.2ᵐ.et q.35.2.3.c.et q.122.1.c.1ᵐ.3ᵐ.et q.27. 5.1ᵐ.et q.18.4.1ᵐ.& q.34. 1.c.et q.38.2.2ᵐ.
Qui post me venturus est, ante me factus est. 3ª.q.16.6.2ᵐ.
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. 1ª.q.7.10.o.
Lex per Moysen facta est, gratia autem & veritas per Iesum Christum facta est. 12ᵉ.q.112.1.1ᵐ.
Deum nemo vidit vnquam. 1ª.q.12.1.1ᵐ.12ᵉ.q.12.5.3ᵐ.
Vnigenitus filius, qui est in sinu patris, ipse enarrauit. 1ª.q.33.3.2ᵐ.
Ecce agnus Dei. 12.q.102.3.2ᵐ.et 3ª.q.73.5.c.
Ecce qui tollit peccata mundi. 3ª.q.22.2.2ᵐ.et 3.c.et qu. 46.3.3ᵐ.et 6.6ᵐ.et q.48.2.2ᵐ.et q.49.1.o.et 2.3.4.5.c.et 5.3ᵐ.et 4ᵐ.et q.52.5.c.et q.56.2.4ᵐ. q.62.5.o.et q.69.1.2ᵐ.et 3ᵐ.et q.73.5.c.et q.79.3.c.
Vt manifestetur in Israel, propterea veni ego. 3ª.q.36.4.3ᵐ.et q.43.3.1ᵐ.

Cap. 2.

Nondum venit hora mea. 3ª.q.46.9.o.et 10.c.

Omnis homo primum bonum vinum ponit,3ª.q.44.3.2m.
Hoc fecit initium signorum Iesus,3ª.q.36.4.3m.& q.43.3.o.
Et crediderunt in eum discipuli eius,3ª.q.43.3.3m.
Post hæc descendit Iesus in Capharnaũ,ipse & mater eius, & frater eius, 3ª.q.28.3.5m.
Quadraginta & sex annis ædificatum est templum hoc.3ª.q.33.1.1,1m.
Ipse enim sciebat quid esset in homine,3ª.q.10.2.c.

Cap. 3.

Nisi quis renatus fuerit ex aqua & piritu sancto,non potest introire in regnum Dei,12æ.q.112.1.2m.& q.113.3m.& 3ª.q.66.2.o.& q.68.1.2, o.et qu. 70.2.3m.& 4m.et q.72.6.1m.& q.84.5.c.
Nemo ascendit in cælum,nisi qui descendit de cælo,filius hominis.qui est in cælo,3ª.q.5.2.1m.& q.57.2.2m.
Ita exaltari oportet filium hominis,3ª.q.46.4.c.
Sic Deus dilexit mundum.3ª.q.1.1m.c.
Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum sed vt saluetur mundus per ipsum,3ª.q.68.1.c.& 2.o.
Qui autem facit veritatem,venit ad lucem,1ª.q.17.1.c.
Non enim ad mensuram dat Deus spiritum,3ª.q.7.11.1m.
Pater diligit filium,& omnia dedit in manu eius,3ª.q.42.6.2m.

Cap. 4.

* Discipuli eius abierant in ciuitatem,vt cibos emerent.22æ.q.188.7.c.
Omnis qui biberit ex aqua,hac sitiet iterum,12æ.q.2.1.c.3m.
Fons aquæ salientis,12æ.q.2.1.3m.& q.114.3.c.3m.
Video,quia propheta es tu.inf.6.
Venit hora,quando neque in monte hoc,neque in Hierosolymis adorabitis Patrem,22æ.q.84.3.1m.
* Spiritus est Deus,1ª.q.1.3.o.et q.3.1.o.
In spiritu & veritate oportet adorare,22æ.q.81.7.1m.q.83.13.1m.
Iam non propter loquelam tuam credimus,22æ.q.2.10.c.fi.

Cap. 5.

Pater meus vsque modo operatur,et ego operor,1ª.q.69.2.c.et q.73.2.2m. et q.118.3.1m.
Aequalem se faciens Deo,1ª.q.42.o.et 3ª.q.43.4.c.et q.38.3.o.
Non potest filius á se facere quicquam, nisi quod viderit patrem facien- 1ª.q.42.6.1m.
Quæcunque enim ille fecerit,& hæc filius similiter facit,3ª.q.43.4.b.
Pater enim diligit filium & demonstrat ei omnia quæ ipse facit, 1ª. qu. 42. c.6.1m.
Sicut enim pater suscitat mortuos,et viuificat,sic et filius quos vult viuificat,3ª.q.43.4.c.2m.
Vt omnes honorificent filium.sicut honorificant patrem,22æ.q.81.3.1m.& q.84.1.3m.et 3ª.q.25.1.1m.
Qui misit illum,1ª.q.43.o.et q.112.1.c.3m.et 3ª.q.22.1.3m.et q.39.8.1m.
Et in iudicium non venit,sed transiet à morte in vitam,s.3.
Et potestatem dedi ei iudicium facere,quia filius hominis est, 3ª.q. 59. 2.c.
Et procedent qui bona fecerunt,in resurrectionem vitæ,qui verò mala egerunt,in resurrectionem iudicij,1ª.q.64.2.c.
Non possum ego à meipso facere quicquam,s.5.
Sicut audio,iudico,1.q.42.6.2m.
Et iudicium meum verum est,1ª.q.16.5.o.et 12æ.q.3.7.c.
Opera quæ dedit mihi pater,vt perficiam ea,ipsa opera quæ ego facio,testimonium perhibent de me,3ª.q.43.1.4.o.
Neque vocem eius vnquam audistis,3ª.q.30.3.2m.
Neque speciem eius vidistis.Ibidem.

Cap. 6.

Hic est verè propheta,qui venturus est in mundum,22æ.qu.174.5.3m.& 3ª q.7.8.o.et q.31.2.c.
Ego sum panis vitæ,3ª.q.79.1.b.
Quem misit ille,s.5.
Qui venit ad me,non esurit,et qui credit in me, non sitiet in æternum, 12æ. q.2.1.3m.
Et ego resucitabo eum,3ª.q.54.2.c.et q.56.1.2.o.et q.59.3.c. fi. et q.62.5.1m. & 3m.
Omne quod dedit mihi non perdam ex eo.inf.10.
Omnis qui audiuit à patre,et dicit,venit ad me,s.1ª.q.43.5.2m.et 12æ.q.122. 2.2m.& 10ª.13ª.
Non quia patrem vidit quisquã, nisi iis qui est à Deo,hic vidit patrem.s.1.
Panis quem ego dabo,caro mea est,pro mundi vita,3ª.qu.79.1. o.& 8.c.et q.81.1.3m.
Nisi manducaueritis carnem filij hominis,& biberitis eius sanguinem,nõ habebitis vitam in vobis,3ª.q.65.4.2m.& q.73.3.1m.& q.87.6.1m.
Qui manducat meam carnem,& bibit meum sanguinem,habet vitam æternam,3ª.q.79.2.o.et q.80.2.1m.
Caro mea verè est cibus,sanguis meus verè est potus,3ª.q.76.1.2m.
Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.inf.10.
Spiritus est qui viuificat,caro non prodest quicquam,22æ.q.183.1.3m.& 3ª q.73.1.1m.
Verba quæ ego locutus sum vobis,spiritus & vita sunt,3ª.q.57.1.1m.

Cap. 7.

Erat autem in proximo dies festus Iudæorum scenopegia.12æ.q.102.4.10m & q.103.3.4m.
Mea doctrina,non est mea.3ª.q.9.1.o.
Qui misit me.s.5.
Non ex moyse est circuncisio,sed ex patribus.12æ.q.103.1.3.
Circuncisionem accipit homo in sabbato,vt non soluatur lex Moysis.22æ. q.121.4.3m.
Mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in sabbato,3ª.q.44.3. 3m.et q.88.5.1m.
Qui credit in me sicut dicit scriptura,flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ,11æ.q.2.1.3m.
Quia nondum venerat hora eius.s.2.
Nondum enim erat spiritus datus,quia Iesus nondum fuerat glorificatus. 3ª.q.43.6.1m.
Hic est verè propheta.s.6.

Cap. 8.

In lege autem Moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare,3ª.q.29.1. 4m.
Ego sum lux mundi.s.1.
Ego non iudico quenquam.s.5.
Misit me pater.8.5.
Necdum venerat hora eius.s.2.
Si me sciretis,forsitan & patrem meum sciretis.22æ.q.2.8,3m.
Ego non sum de hoc mundo.22æ.q.188.2.3m.
Et ego quæ audiui à patre meo,hæc loquor in mundo.s.5.
Principium qui et loquor vobis 1ª.q.1.3.1m.& 7.c.
Cum exaltaueritis filium hominis.s.2.
Sicut docuit me pater,hæc loquor.s 5.
Et à me ipso facio nihil.s.5.
Pater mecum est,& non reliquit me solum.1ª.q.31.o.
Si vos filius liberauerit,verè liberi eritis.3ª.q.27.3.c.fi.et q.49.2.2m.& qu. 54.7.2m.
Ego quod audiui agud patrem,loquor.s.5.
Veritatem loquor quam audiui à Deo,Ibidem.
*Si filij Abrahæ estis,opera Abrahæ facite.22æ.q.89.1.1m.
Ego enim ex Deo processi et veni.1ª.q.27.o.
Vos ex patre diabolo estis.1ª.q.114.3.2m.
Ille homicida erat ab initio.1ª.q.63.5.1m.
Et in veritate non stetit,quia non est veritas in eo.1ª.q.63.6.o.et q.64.2.5m. et 22æ. quæstion.96.1.c.
Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur.
Quia mendax est et pater eius.22æ.q.172.6.3m.
Abraham pater vester exultauit,vt videret diem meum , et vidit et gauisus est.12æ.q.98.4.c.et 3ª.q.31.1.o.
Iesus autem abscondit se,et exiuit de templo,3ª.q.44.3.1m.

Cac. 9.

Neque hic peccauit:neque parentes eius.12æ.q.87.7.1m.
Qui misit me.s.5.
Lux sum mundi.s.1.
Lutum fecit ex sputo,& liniuit sputum super oculos eius,& dixit.3ª.q.44. 3.2m.et 3m.
Non est hic homo à Deo,qui sabbatum non custodit,3ª.q.40.4.1m.
Propheta est.s.6.
Scimus quia Deus peccatores non exaudit.22æ.q.83.16.o.& q.168.2.1m.
Si cæci essetis,non haberetis peccatum.22æ.q.15.1.1m.

Cap. 10.

Ego sum hostium,3ª.q.8. 6.3m.
Nemo tollit eam à me,sed ego pono eam à meipso. 3ª. qu.47.1.1m.& quæstion.50.3.1m.
Hoc mandatum accepi à patre meo.3ª.q.47.2m.
Nunquid dæmonium potest cæcorum oculos aperire?1ª.qu.91.2.1m.& 3m. & q.114.et q.114.4.c.2m.et q.115.5.1m.et q.117.3.c.et 3ª.q.29.1.3m.
Ego et pater vnum sumus.infr.12ª.
Quem pater sanctificauit.3ª.q.34.1.2m.
Et misit in mundum.s.5.
Opera quæ ego facio in nomine patris mei , hæc testimonium perhibent de me.s.5.
Pater in me,& ego in patre.1ª.q. 42.5.o.& 3ª q.2.9.& 4m.
Ioannes quidem fecit signum nullum.3ª.q.38.2.2m. q.40.2.1m.

Cap. 11.

In nouissimo die.s.6.
Tu me misisti.s.5.

Cap. 12.

*Loculos habens,ea quæ mittebantur,portabat.22æ.q.188.7.c.
Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit , ipsum solum manet.3ª.q.42.1.c.fi.et q.46.2.1m.
Ego autem si exaltatus fuero à terra.s.3.
Qui misit me.s.5.
Ego lux in mundum veni.s.1.
Ego non iudico eum.s.3.
Non enim veni vt iudicem mundum.s.3.

Cap. 13.

A Deo exiuit,& ad Deum vadit.1ª.q.42.5.2m.
Quem diligebat Iesus.1ª.q.20.4.3m.et 3ª.q.45.3.4m.
Ille est,cui intinctum panem porrexero : & cum intinxisset panem dedit Iudæ.3ª.q.81.2.1m.et q.83.5.9.
Aut vt egenis aliquid daret.22æ.q.188.7.c.
Mandatum nouum do vobis,vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. 12æ. qu. 108.3.o.& 22æ.q. 44.7.o.
In hoc ergo cognoscent omnes,quia discipuli mei estis,si dilectionem habueritis adinuicem.22æ.q.81.5m.et q.101.1.3m.

Cap. 14.

Creditis in Deum,& in me credite.22æ.q.2.7.c.
In domo patris mei,mansiones multę sunt.12æ.q.3.2.4m.et q.5.2.o.et q.112. 4.c.2m.
Domine nescimus quo vadis:Et quomodo possumus viam scire.1ª.q.1.101. 2m.et 12æ.q.76.2.c.
Ego sum via veritas,& vita,1ª.q.2.1.3m. et q.3.3.o.et q.4.2.2m.et 3m.et 22æ. q.34.1.2m.
Si cognouissetis me,et patrem meum vtique cognouissetis,s.8.
Qui videt me,videt & patrem meum.Ibidem.
Ego in patre,et pater in me est.s.10.
Alioquin propter ipsa opera credite,s.5.
Amen amen dico vobis,s.1.
Qui credit in me opera quæ ego facio. et ipse faciet , & maiora horum faciet. 3ª.q.43.4.2m.
Quodcunque petieritis patrem in nomine meo,hoc faciam.22æ.q.83.7.2m et 15.2m.et 16.c.
Si diligitis me, mandata mea seruate.22æ.q.44.1.o.
Rogabo patrem et alium paracletum dabit vobis.22æ.q.83.10.1m.
In illo die cognoscetis,quia ego sum in patre meo , et vos in me et ego in vobis,1ª.q.31.1.4m.

Et sermonem quem audistis non est meus,sed eius qui misit me patris. s.7.
Patér maior me est.1ª.q.33.1.2m.& q.42.4.1m.et q.47.7.1m.& 3ª.q.20.1.o.
Sicut mandatum dedit mihi pater,sic facio.1ª.q.44.6.2m.et q.47.2.1m.

Cap. 15.

Sine me nihil potestis facere.12æ.q.6.1.1m.et q.114.6.o.
Si manseritis in me,& verba mea in vobis manserint,quodcunque volueritis petetis,& fiet vobis.s.14.
Sicut dilexit me pater,& ego dilexi vos.1ª.q.37.2.3m.
*Vos autem dixi amicos.22æ.q.172.4.2m.
Omnia quæcunque audiui à patre meo.s.5.
Vt quodcunque petieritis patrem in nomine meo det vobis.s.14.
Scitote,quia me priorem vobis odio habuerit.22æ.q.12.4.o.& 6.2m.& quæstion.34.1.2.o.
Si non venissem,et locutus eis non fuissem , peccatum non haberent,22æ. quæstion.10.1.3.c.
Si opera non fecissem in eis,quæ nemo alius fecit,peccatum non haberent 3ª.quæstion.43.4.c.1m.
Nunc autem et viderunt et oderunt et me et patrem meum.22æ.q.34.1.b.et 3ª.q.47.5.c.2m.
Cum autem venerit paracletus quem ego mittam vobis à patre spiritum veritatis,qui a pàtre procedit.1ª.q.36.2.1m.et 4.1m.et 12æ.q.106.4.2m.

Cap. 16.

Omnis qui interficit vos,arbitratur obsequium se præstare Deo.12æ.quæst. 94.5.2m.& q.100.8.3m.et 22æ.q.64.6.o.
Qui misit me.s.5.
Si enim non abiero,paracletus non veniet ad vos.3ª.q.57.6.o.
Si autem abiero mittam eum ad vos,1ª.q.43.8.o.
Ille arguet mundum de peccato,3ª.q.59.1.3m.
Cum autem venerit spiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem, 12æ.q.106.4.2m.et 22æ.q.176.1.1m.
Sed quæcunque audiet loquetur,s.5.
Si quid petieritis patrem in nomine meo,dabit vobis,s.14.
A Deo exiui:exiui à patre,et veni in mundum,s.13.
Iterum relinquo mundum,et vado ad patrem,3ª.q.57.1.6.o.
Nunc scimus quia scis omnia,3ª.q.10.2.o.et q.13.1.2m.et 3m.et q.59.2.3m.
Quia à Deo existi.s.13.
Et non sum solus,quia pater mecum est,s.8.

Cap. 17.

Hæc est autem vita æterna,vt cognoscant te solum verum Deum,& quem misisti,Iesum Christum,1ª.q.10.3.c.fi.et q.31.4.1m.
Manifestaui nomen tuum hominibus , quos dedisti mihi de mundo , 22æ. quæstion.2.8.2m.
Tui erant,et mihi eos dedisti,ibidem.
Et cognouerunt verè,quia à te exiui,s.13.
Et crediderunt,quia tu me misisti,s.5.
Et mundus eos odio habuit,quia non sunt de mundo,sicut& ego non sum de mundo.s.8.& 3ª.q.31.2.3m.fi.
Vt omnes vnum sint,sicut te pater in me, et ego in te , vt & ipsi in nobis vnum sint,s.10.
Vt sint vnum,sicut et nos vnum sumus,s.10.22æ.q.185.2.1m.
Et dilexisti eos,sicut me dilexisti,1ª.q.37.2.o.

Cap. 8.

Vt ergo dixit, ego sum,abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram.3ª.q. 43.3.1m.et q.44.3.1m.
Dicit ille.s.Petrus,non sum.22æ.q.24.12.2m.
Ego palam locutus sum mundo. Ego semper docui in synagoga,et in templo,quò omnes conueniunt,3ª.q.42.42.3.2m.
Et in occulto locutus sum nihil.3.q.42.3.c.
Respondit ei Iesus Si male locutus sum , testimonium perhibe de malo , si autem bene,cur me cædis.22æ.q.65.2.o.& 3ª.q.46.9.2m.& q.83.2.3m.
Iudæi non introierunt in prætorium,vt non contaminarentur, sed vt mãducarent pascha,3ª.q.46.9.2m.
Nobis non licet interficere quenquam.3ª.q.47.4.3m.
Regnum meum non est de hoc mundo,3ª.q.7.2.3m.et q.59.4.1m.
Omnis qui est ex veritate,audit vocem meam,22æ.q.108.5.4m.

Cap. 19.

Maius peccatum habet,12æ.q.72.3.o.& 3ª.q.47.6.o.& 4.2m.
Cum vidisset ergo Iesus matrem.Matth.1.18æ.
Et discipulum stantem,quem diligebat,s.13.
Postea sciés Iesus,quia oĩa ꝯsummata sunt,12æ.q.103.3.2m.et 3ª.q.47.2.1m.
Iudæi ergo quoniam parasceue erat,vt non remanerent in cruce corpora sabbato,3ª.q.46.4.3m.& q.48.4.c.
Erat enim magnus dies ille sabbati,3ª.q.46.9.1m.
Et continuò exiuit sanguis & aqua,3ª.q.66.4.3m.& q.74.7.3m.
Venit Nicodemus,ferens mixturam myrrhæ,& aloës,quasi libras centum. 3ª.q.51.2.2m.& 3m.
Cum aromatibus,sicut mos est Iudæis sepelire,3ª.q.51.2.2m.& 3m.
Erat autem in loco,vbi crucifixus est , hortus , & in horto monumentum nouum.3ª.q.51.2.4m.
Et aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti,3ª.q.51.2.3m.

Cap 20

Maria Magdalenæ,venit mane,cum adhuc tenebræ essent , ad monumentum.3ª.q.53.2.3m.
Et vidit linteamina posita.3ª.q.51.2.3m.
Et sudarium.3ª.q.51.2.3m.
Tunc ergo introiuit,& ille discipulus,qui venerat primus.3ª.q.8.3.3m.
Noli me tangere.3ª.q.80.4.1m.
Nondum enim ascendi ad patrem meum,3ª.q.55.6.3m.et q.80.4.1m.
Cum ergo sero esset die illo vna sabbatorum,et fores essent clausæ,&c.venit Iesus,3ª.q.54.1.1m.
Et ait:Pax vobis,3ª.q.55.8.1m.
Ostendit eis manus et latus,3ª.q.54.4.o.
Hæc cum dixisset,insufflauit.1ª.q.43.7.6m.
Quorum remiseritis peccata,remittuntur eis.3ª.q.84.3.3m.
Infer digitum tum huc,& affer manum tuam , et mitte in loca clauorum, 3ª.q.54.4.2m.et q.55.6.3m.
Quia vidisti me Thoma,credidisti,22æ.q.1.4.1m.& 3ª.q.55.5.3m.
Beati qui viderunt et crediderunt,Ibidem,& 3ª.q.55.5.3m.
Multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum quæ non sunt scripta in libro hoc,3ª.q.42.4.c.& q.68.1.1m.
* Hæc autem scripta sunt,vt credatis,&c.1ª.q.8.1m.

Cap. 21.

Vado piscari,1ª.q.96.1.c.& 22æ.q.64.1.o.
Dixit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus,s.13.
Dominus est,1ª.q.13.7.1m.& 6m.
Simon Ioannis,diligis me plus his,22æ.q.185.3.1m.
Pasce oues meas,vel agnos meos,Ibidem.
Domine tu scis:quia amo te,1ª.q.20.4.3m.
Domine omnia nosti,s.16.
Quem diligebat Iesus,s.13.
Sunt autem & alia multa quæ fecit Iesus , quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros 3ª.q.6.3.3m.et q.68.1.1m.

¶Auctoritates ex Epistola ad Romanos.

Cap. 1.

Qui factus est ex semine Dauid secundum carnẽ,3ª.q.16.7.1m.et q.31.6.2m.
Qui prædestinatus est filius Dei,in virtute.3ª.q.24.o.
Ad obediendum fidei.12æ.q.47.3m.et q.104.3.2m.et 3ª.q.73.2m.
Græcis,ac barbaris,sapientibus,& insipientibus,debitor sum.1ª.q.21.1.3m.
Iudæo primum & Græco.3ª.q.31.2.2m.
Qui veritatẽ Dei in iustitia detinẽt.22æ.q.40.3.o.& q.59.3.4.o.et q.71.3.3m.
Quod notum est Dei manifestum est illis.1ª.q.1.6.c.fi.et q.12.b.et c.
Inuisibilia enim ipsius à creatura mundi per ea,quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.1ª.q.2.2.o.et 22æ.q.17.3.2m.et q.34.c.et q.171.2.3m.
Ita vt sint inexcusabiles,inf.2.
Cum cognouissent Deum,non vt Deum glorificauerunt aut gratias egerunt.12æ.q.6.8.o.et q.19.6.c.q.76.3.4.c.& 3ª.q.47.5.3m.
Dicentes enim se esse sapienteª,stulti facti sunt.12æ.q.46.1.1m.& 2.c.
Et mutauerunt gloriam incorruptibilis Dei , in similitudinem imaginis corruptibilis hominis , & volucrum, & quadrupedum, & serpentum, 22æ.q.94.1.c.et q.122.2.2m.
Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam.12æ.q.87.2.c.
Quia commutauerunt veritatem Dei in mendacium.s.1.
Tradidit illos Deus in reprobum sensum ,vt faciant ea quæ non conueniunt,repletos omni iniquitate,&c.12æ.q.79.1.1m.
* Parentibus non obedientes,22æ.q.105.1.b.
Qui cùm iustitiam Dei cognouissent,non intellexerunt,s.
Quoniam qui talia agunt,digni sunt morte.12æ.q.85.5.o.

Cap. 2.

Propter quod inexcusabilis es ô homo,omnis qui iudicas.22æ.q.33.5.o.et q.60.2.2m.
An diuitias bonitatis eius,patientiæ , & longanimitatis contemnis,22æ.q. 186.9.3m.
Quicunque enim sine lege peccauerunt,sine lege peribunt,12æ.q.90.3.1m.
Et qui in lege peccauerunt, per legem iudicabuntur , 12æ.q.103.3.4.c.et q. 104.3.c.& 22æ.q.86.4.1m.
Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur,12æ.q.100.12.1m.
Cum enim gentes quæ legem non habent , naturaliter ea quæ legis sunt faciunt,12æ.q.109.4.1m.
Legem non habentes,ipsi sibi sunt lex,12æ.q.90.3.1m.
Qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis,Ibidem.
Testimonium reddente illis conscientia ipsorum,1ª.q.79.13.c.
Et inter se inuicem cogitationem accusantium , aut defendentium,Ibid.
Circuncisio quidem prodest,si legem obserues , 12æ.q.103.3.4.o.& q.104. 3.c.& 22æ.q.86.4.1m.& 87.1.c.& q.93.1.o.& q.94.3.5m.
Si autem præuaricator legis sis,circuncisio tua præputium facta,s.2.

Cap. 3.

Ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo , 12æ.q.89.1.o. & 4.c.fi.& 2m.& q.100.12.o.et q.10.22.o.
Arbitramur iustificari hominẽ per fidem,sine operib.legis.12æ.q.100.12.o
Faciamus mala,vt veniant bona.12æ.q.79.4.4m.
Si Abraham ex operib. legis iustificatus est,habet gloriam , sed non apud Deum.12æ.q.100.12.c.
Dauid dicit, beatitudinem hominis , cui Deus accepto fert iustitiam sine operibus.12æ.q.5.7.3m.

Cap. 4.

Et signum accepit circuncisionis , signaculum iustitiæ fidei , quæ est in præputio.12æ.q.102.5.1m.
Et vocat ea quæ non sunt,tanquam ea quæ sunt.12æ.q.91.1.1m.
Qui contra spem in spe credidit.12æ.q.41.3.a.et q.102.5.1m.
* Ei autem qui operatur , merces non imputatur secundum gratiam , sed secundum debitum,12.q.112.2.1m.
Lex iram operatur.12æ.q.47.1.o.
Iesus traditus est propter delicta nostra,3ª.q.49.o.

Cap. 5.

Iustificati ergo ex fide,12æ.q.112.3.1m.& q.113.6.o.& 3ª.q.86.6.c.
Et gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei,1ª.q.33.3.c.
Spes autem non confundit,22æ.q.18.4.o.
Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per spiritum sanctum qui datus est nobis,22æ.q.24.2.o.& 3,c.q.172.2.1m.
Cum inimici essemus,reconciliati sumus per mortem filij eius,3ª.q.48.4. c.& q.49.2.c.& 4.o.
Peccatum non imputabatur,cum lex non esset,12æ.q.98.5.6.o.& 3ª.quæst. 70.1.2m.
Nam iudicium quidem ex vno in condemnationem,gratia autem ex multis delictis in iustificationem.12æ.q.1.3.1.6.o.
Si enim vnius delicto mors regnauit per vnum , multo magis abundantiã gratiæ & donationis & iustitiæ accipientes in vita regnabunt per vnũ Iesum Christum,3ª.q.2.7.2m.

Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores constituti sunt multi, ita & per vnius obedietiā iusti cōstituētur multi, 22æ.q.105.2.3m.
Lex autem subintrauit, vt abundaret delictum, 12æ.q.98.1.2m.
Vbi autem abundauit delictum: superabundauit & gratia: 3a. quæ. 89.2.3m.
Vt sicut regnauit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam in vitam æternam, per Iesum Christum dominum nostrum, inf. 6.

Cap. 6.

Quicunque baptizati sumus in Christo Iesu, in mortem ipsius baptizati sumus: 22æ.q.147.5.c.& 3a.q.49.3.2m.& q.5 1.c. & q.6.1.1.1.2m.& q.66.3.9.c.5m.& q.68.5.7.c.& q.80.10.1m.& q.86.4.3m.
Vt quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam patris, ita & nos in nouitate ambulemus, 12æ.q.112.2.3m.
Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul et resurrectionis erimus: 4a.q.54.2.c.et q.56.1.2.0.
Hoc scientes quia vetus homo noster, simul crucifixus est, vt destruatur corpus peccati, vt vltra non seruiamus peccato, 3a.q.79.1.3m.
Qui enim mortuus est iustificatus est a peccato, 12æ.q.113.1.6.0.1.
Si enim mortui sumus cum Christo, credimus quia etiam simul viuemus cum illo. 3a.q.54.2.c.
Ita & vos existimate quidem vos mortuos esse peccato, viuentes autem Deo, in Christo Iesu. 3a.q.14.2.c.
Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, vt obediatis concupiscentiis, eius. 22æ.q.74.3.1m.
Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, tanquam ex mortuis viuentes, & membra vestra arma iustitiæ Deo. 3a.q.79.1.3m.
Non enim sub lege estis, sed sub gratia, 12æ.q.108.1.2.0.
Sicut enim exhibuistis membra vestra, seruire iniquitati, 3a.q. 48.4.c.3m.
Cum enim serui essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ. 22æ.q.183.4.c.
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quib. nunc erubescitis, 12æ.q.70.4.1m.& 22æ.q.8.8.fi.
Nam finis illorum mors est, 12æ.q.85.5.0.& q.87.7.c.1m.
Nunc autem liberati à peccato, serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem: finem verò vitam æternam, 1a.q.23.1.c.& 12æ.q.3.1.3m.
Stipendia peccati, mors. s.6.
Gratia autē Dei, vita æterna. 1a.q.24.3.c.& 12æ.q.113.2.2m.9.c.& q.114.3.2m.

Cap. 7.

Lex in homine dominatur quanto tempore viuit, 3a.q.15.4.3m.
Cum essemus in carne, passiones peccatorum quæ per legem erant, operabantur in membris nostris, 12æ.q.77.8.0.& 3a.q.15.4.3m.
Vt seruiamus in nouitate spiritus, & non in vetustate literæ. 12æ.q.98.1.2m.& q.99.2.3m. & q.106.2.c.
Peccatum non cognoui nisi per legem, 12æ.q.90.1.0.& q.100.4.3m.
Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret, non concupisces, 12æ.q.100.4.3m.
Sine lege enim peccatum mortuum erat, ego autem viuebam sine lege aliquando, 12æ.q. 98.1.2m.
Itaque lex quidem sancta, & mandatum iustum & bonum, 12æ.q.98.1.0.
Quod enim operor, non intelligo. 12æ.q.56.4.c.& q.74.3.c.
Non enim quod volo bonum, hoc ago. 1a.q.83.1.1m.& 12æ.q.10.3.1m.& 2m. & q.17.7.1m.& q.7 ; 3.c.& q.77.7.1m.
Sed quod odio malum, illud facio, 12æ.q.77.7.1m.
Consentio legi, quoniam bona est, 12æ.q.98.1.c.
Condelector enim legi Dei, secundum interiorem hominem, 1a.qu.78.4.1m.& 12æ.q 93.1.c.& 22æ.q.25.7.c.
Video autem alteram legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, & captiuantem me in lege peccati, quæ est in membris meis, 12æ.q.83.1.1m.& q.90.1.1m.& q.91.6.0.
Infelix ego homo, q s me liberabit de corpore mortis huius, 22æ.q.25.5.1m.

Cap. 8.

Nihil ergo nunc damnationis est iis, qui sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant, 12æ.q.89.5.1m.
Lex enim spiritus vitæ in Christo Iesu, liberauit me à lege peccati, & mortis. s.7.
Sapientia carnis inimica est, Deo, 12æ.q.83.6.2m.& 22æ.q.55.2.1m & 2m.
Legi enim Dei subiecta non est, nec enim potest, Ibidem.
Sed in spiritu, si tamen spiritus Dei habitat in vobis, infr. 8.
Habitat in vobis. 1a.q.43.2.3.0.& 4.2m.& 5.c.et 12æ q.11 4.3.3m.
Propter inhabitantem spiritum eius in vobis, s.8.
Debitores sumus non carni, vt secundum carnem viuamus, 12æ.q.111.1.2m.
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini, 12æ.q.72.2.1m.& 2m.
Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis, 3a.q.89.3.0.
Quicunque enim spiritu Dei aguntur, hi sunt filij Dei, 12æ.qu.114.3.c.fi.& 22æ.q.51.1.3m.& q.88.8.2m.
Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, 22æ.q.19.6.0.& 8.2m.et 10.c.
Si autem filij, et hæredes, 1a.q.95.1.2m.et 12æ.q.214.3.c.fi.
Si tamen compatimur, vt conglorificemur, 12æ.q.85.5.2m.et 3a.q.49.1. 7m. et 3.2m.et 3m.et 5.c.et q.52 1.2m.et 7.8.c.et q.79.2.1m.et 7.2m.
Existimo enim quòd non sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram gloriā quæ reuelabitur in nobis, 12æ.q.114.3.0.et 5.c.et 3.q.48.1.c.
Expectatio creaturæ, reuelationem filiorum Dei expectat, 1.q.98.3.c.
Spe enim salui facti sumus, 22æ.q.17.6.0.
Spes autem quæ videtur, non est spes, 12æ.q.40.1.0.et 25.6.7.8. c. et q.41.2.c.et q.42.3.c.3m.et q.67.4.5.0.et 22æ.q.18.2.0.et 3.c.et q.19.11.3m.
Si autem quod non videmus, speramus, per patientiam expectamus. 12æ.q. q.40.2.1m.
Ipse spiritus postulat in nobis, gemitibus innarrabilibus, 22æ.q.83.10.1m. et 3a.q.26.1.3m.
Scit quid desideret spiritus, quia secundum Deum pro peccatis postulat, 3a.q.21.4.c.
Scimus autem quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum, 3a.q.89.2.1m.
Nam quos præsciuit et prædestinauit, 1a.q.23.1.2m.
Conformes fieri imaginis filij sui, 1a.q.33.3.1m.fi.et q.93. 4.2m. et 22æ. q.45.6.c.1m.et 3a.q.5.2m.et q.33.9.8.3m.et q.45.4.c.
Vt sit ipse primogenitus in multis fratribus, 1a.q.33.3.c.2m.et q.95.1.1m.et q.41.3.c.
Quos autem prædestinauit, hos et vocauit, 1a.q.23.2.c.et 5.1m.
Et quos vocauit, hos et iustificauit, 12æ.q.113.1.3m.
Qui etiam interpellat pro nobis, 3a.q 21.3.0.et q.22.4.1m.
Quis nos separabit à charitate Christi, &c. 3a.q.62.6.6.3m.& q.70.4.c.

Cap. 9.

Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis, &c. 22æ.q.27.8.1m.et q.182.2.c.fi.
Quorum patres ex quibus est Christus, secundum carnem, 12æ.q.98.4.c.1m.et 5.c.3a.q.4.6.3m.
Non est volentis neque currentis, sed miserentis est Dei, 1a. q. 83. 1. 2m.et 12æ.q.98.1.3m.
Quia si Deus volens ostendere iram, et notam, &c. quæ præparauit in gloriam. 1a.q.23.5.3m.

Cap. 10.

Corde enim creditur ad iustitiā, ore autē cōfessio fit ad salutē. 22æ.q.3.2.0.
Diues in omnes qui inuocant illum, 22æ.q.117.1.1m.
Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi, 1a. q.111.1.1m.et 22æ.q.6.1.c.

Cap. 11.

Ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia, 1a.q.39.8.c.

Cap. 12.

Exhibeatis corpora vestra Deo, hostiam viuentem, sanctam, Deo placentem, 22æ.q.85.3.2m.
Vt probetis, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens, et perfecta, 22æ.q.97.2.2m.
Non plus sapere, quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem, 12æ.q.149.1.1m.
Et vnicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei, 22æ.quæst. 114.5.1m.et 22æ.q.6.1.c.
Sicut enim in vno corpore multa membra habemus, 1a. q. 76.5.3m.22æ.q.183.2.c.
Habentes donationes, 1a.q.21.3.c.et 12æ.q.112 5.4m.
Siue prophetiam, secundum rationem fidei. 22æ.q.172.1.0.et 3.c.
Qui præest in solicitudine. 22æ.q.47.9.3m.et q.51.6.c.
Dilectio sine simulatione. 22æ.q.111.1.0.
Honore inuicem præuenientes. 22æ.q.103.2.2.3m.
Nolite maledicere, 22æ.q.76.1.2m.
Spe gaudentes, 22æ.q.2.1.3m.
Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes, 22æ.q.29.1.c.& 2.3m.
Non vosmetipsos defendentes charissimi, 22æ.q.40.1.2m.et q.64.7.5.

Cap. 13.

Potestatib. sublimioribus subdita sit, 22æ.q.69.1.c.et q.88.10. 2m. et q.104.1.0.et 5.c.prin.et 1m.et 6.0.
Quæ à Deo sunt ordinata sunt, 12æ.q.102.1.c.et 22æ.q.172.2.c.principio.
Qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. 22æ.q.158.1.3m.
Cui tributum, tributum 22æ.q.102.2.3m.
Qui diligit proximum, legem impleuit. 12æ.q.99.1.2m.et q.105.2.1m. et 12æ.q.44.2.4m.
Et si quod est aliud mādatum, in hoc verbo instauratur. 12æ.q.99.1m.et 2m.
Induimini Dominum Iesum Christum. 3a.q.69.9.1m.

Cap. 14.

Qui infirmus est, olus manducet. 12æ.q.77.2.0.
Siue viuimus, siue morimur, Domini sumus, 1a.q.1.8.2m.
Nihil commune per ipsum, 12æ.q.102.6.1m.et 22æ.q.149.3.0.et 3a.q.404.2m.
Si propter cibum frater tuus cōtristatur, iam non secundum charitatem ambulas, 22æ.q.43.3m.
Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est, 22æ.q.45.3.2m
Non est enim regnum Dei esca et potus, 3a.q.40.2.1m.
Bonum est non manducare carnem, et non bibere vinum, 12æ.qu.103.4.3m. et si. et 22æ.q.43.1.5m.et q.149.3.2m.
Omne quod nō est ex fide, peccatum est, 12æ.q.19.5.c.et q.103.4.3m.et 22æ.q.10.4.1m.

Cap. 15.

Vnusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad ædificationem, 22æ.q.115.1.1m.
Dico enim Christum Iesum ministrū fuisse circuncisionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum, 3a.q.42.1.c.
Gentes autem super misericordia honorare Deum, 1a.q.21.4.2m.
Si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles. debent et in carnalibus ministrare eis, 22æ.q.187.4.2m.
Si vobis primum ex parte fruitus fuero. 12æ.q.11.3.1m.
Secundum reuelationem mysterij, temporibus æternis taciti, 1a.q.10.1.4m.

¶Auctoritates ex prima Epistola ad Corinthios.

Cap. 1.

In omnibus diuites facti estis in illo, scilicet Christo, in omni verbo, & in omni scientia, 22æ.q.50.3.1m.et q.188.5.2m.
Et non sint in vobis schismata. 22æ.q.39.1.0.et 4.c.et q.188.5.2m.
Nunquid Paulus crucifixus est pro vobis? 3a.q.48.5.3m.
Aut in nomine Pauli baptizati estis? 3a.q.64.3.c.
Non enim misit me Deus baptizare, sed euangelizare. 3a.q.67.2.1m.
Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi, 22æ.q.46.3.2m.
Et Dei sapientiam, 1.q.39.7.2m.
Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, s.
Et quod infirmum est Dei, fortius est hominibus, 1a.q.48.6.1m.
Quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, vt confundat sapientes, s.
Vt ea quæ sunt destrueret, s.
Vt non glorietur omnis caro in conspectu eius, 22æ.q.45.4.1m.
Christus factus est nobis sapientia, et sanctificatio, & redemptio. 3. quæst. 48.6.3m.
Qui gloriatur, in Domino glorietur, s.

Cap

Cap. 2.

Sapientiam loquimur inter perfectos, 22æ.q.45.5.1m.
Sed loquimur Dei sapientiā in mysterio, quæ abscondita est, 1a.q.57.5.3m.
Si enim cognouissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent, 3a.q.46.12.1m. & q.47.5.0.& 6.c.
Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est, 12æ.q.112.5.4m.
Vt sciamus quæ à Deo donata sunt nobis, 12æ.q.112.5.4m.
Spiritualis autem iudicat omnia, et ipse à nemine iudicatur, 1a.q.1.6.3m.et 22æ.q.60.1.2m.

Cap. 3.

Tanquam paruulis in Christo, lac vobis potum dedi non escam, 1a.prolo. principio, et 22æ.q.189.1.4m.
Cū enim sit inter vos zelus et cōtentio, nōne carnales estis, 12æ.q.28.4.1m.
* Cum enim quis dicat, Ego quidē sum Pauli, alius autem, Cephæ, ego autem Appollo, nonne homines estis, 22æ.q.188.5.2m.
Vt sapiens architectus fundamentum posui, 1a.q.1.6.c.
Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Iesus, 22æ.q.4.7.0.1.q.160.1.5.2m.
Si quis super ædificauerit supra fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretiosos, 12æ.q.89.2.0.
Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, vt sit sapiens, 22æ.q.46.1.2m.

Cap. 4.

Dominus illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, 1a.q.24.1.2m.
Sed neque meipsum iudico, 12æ.q.112.5.c.
Non enim in sermone est regnum Dei, sed in virtute, 22æ.q.177.1.2m.

Cap. 6.

Iam quidem omnino delictum est in vobis, quòd iudicia habetis inter vos, 22æ.q.43.8.1m.
Quare non magis iniuriam accipitis, 22æ.q.108.1.2m.& 4m.
Quare non magis fraudem patimini, 22æ.q.55.5.1m.
Iniqui regnum Dei non possidebunt, 3a.q.68.4.c.
Esca ventri, & venter escis, 1a.q.65.1.c.& 12æ.q.1.5.b.
Corpus aūt non fornicationi, 12æ.q.103.4.3m.& 22æ.q.35.1.4m.q.154. 2.2m.
Nescitis, quoniam corpora vestra membra sunt Christi, 3a.q.8.3.0.
Qui autem adhæret Domino, vnus spiritus est, 22æ.q.45.2.c.
Fugite fornicationem, 22æ.q.35.1.4m.
Omne enim peccatum quodcunque fecerit homo, extra corpus est, 12æ.q.74.4.0.
Qui autem fornicatur, in corpus suum peccat, 12æ.q.72.2.4m.

Cap. 7.

Bonum est homini mulierem non tangere, 12æ.q.14.1.3m.
Similiter & vxor, 22æ.8.2m.
Vnusquisque proprium donum habet ex Deo, 12æ.q.56.2.1m.
Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint, 12æ.q.140.1.3m.
Consilium autem do. 12æ.q.14.1.3m.& 22æ.q.152.2.0.
Qui sine vxore est, solicitus est q̄ Domini sunt, 22æ.q.152.2.0.et 4.c.et 5.c.
Qui matrimonio iungit virginem suam, bene facit, et qui non iungit, melius facit, 22æ.q.152.3.5m.et q.4.5.0.
Beatior autem erit, si sic permanserit, 12æ.q.70.3.2m.

Cap. 8.

Scientia inflat, 22æ.q.167.1.c.et q.188.6.2m.
Scimus quia nihil est idolum in mundo, 22æ q.94.1.3m.
Nam etsi sint qui dicantur dij, siue in cælo, siue in terra, siquidem sunt dij multi, et domini multi. 1a.q.11.3.1m.

Cap. 9.

Nonne Christum Iesum Dominum nostrum vidi? 3a.q.57.6.3m.
Nūq̄d de bob⁹ cura est Deo? 1a.q.22.2.5m.et q.103.5.2m.et 12æ.q.102.5.8m.
Omnia sustinemus, ne quod offendiculū demus Euangelio, 22æ.q.43.8.5m
Bonum est mihi magis mori, quàm vt gloriam meam quis euacuet, 12æ.q.2.3.c.et 22æ.q.132.1.3m.
Nam si Euangelizauero, non est mihi gloria, necessitas enim mihi incumbit, 22æ.q.81.6.3m.
Nam cùm liber essem ex omnibus, omnium, me seruum feci, 1a.q.83.3.4.0.
Nescitis quòd qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? 12æ.q.4.3.1m.
Sic currite vt comprehendatis, 1.q.12.7.1m.& 12æ.q.4.3.1m.

Cap. 10.

Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, et omnes in Moyse baptizati sunt in nube, et in mari, 3a.q.70.1m.
Petra autem erat Christus, 1a.q.102.1.4m.
Hæc autem omnia in figura contingebant illis, 12æ.q.107.1.0.
Qui se existimat stare, videat ne cadat, 1a.q.95.3.0.
Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. 3a.q.41.2.2m.
Dico quod immolatum idolis, est aliquid aut quòd idolum sit aliquid. s.8.
Si quis vocat vos infidelium ad cænam, & vultis ire, 22æ.q.10.9.c.
Nemo quod suum est, quærat, sed quod alterius. 22æ.q.58.11.c.
Domini est terra & plenitudo eius. 1a.q.13.7.1m.& 6m.
Omnia in gloriam Dei facite. 12æ.q.88.1.2m.& q.100.10.2m.
Sine offensa estote Iudæis & Gentib. & Ecclesiæ Dei. 22æ.q.7.2.3.& 3a.q.42.2.1m.

Cap. 11.

Omnis viri caput, Christus est. 3a.q.8.0.et q.48.1.c.et q.49.1.c.
Caput autem mulieris vir. 1a.q.93.4.1m.
Caput autem Christi Deus. 3a.q.8.1.3m.et 8.2m.
Vir imago et gloria Dei est, mulier autem gloria viri est. 1a.q.35.2.3m.et q.93.4.1m.et 6.2m.
Nam oportet hæreses esse, vt qui probati sunt manifesti fiant in nobis. 22æ.q.11.3.2m.
Quotiescunque manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annunciabitis. donec veniat. 3a.q.66.4.5m.et qu.73.4.5.0.et q.74.1.c.et q.76.2.2m.et q.79.1.c.et 7.2m.et q.8001.2m. et qu. 80.10.2m.et q.83.1.c.et 2.c.1m.et 2m.et 3.c.et q.84.7.3m.
Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat, 3a.q.80.4.5m.
Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, 3a.q.80.6.2m.
Non diiudicans corpus Domini, 3a.q.805.2m.
Si quis esurit, domi manducet, 3a.q.80.8.2m.
Cætera cum venero, disponam, 3a.q.25.3.4m.et q.64. 2.1m.& q.72.4.1m.& q.78.3.9m.& 83.4.2m.

Cap. 12.

Nemo in spiritu Dei loquens, dicit anathema Iesu. 12.q.109.1.b.& c.1m.& 22æ.q.171.1.2m.& q.176.2.2m.
Et nemo potest dicere, Domin⁹ Iesus, nisi in spiritu sancto, 22æ.q.15.3.c.1m.
Diuisiones vero gratiarum sunt, idem autem spiritus, 22æ.q.171.principio.
Et diuisiones ministrationum sunt, Ibid.
Et diuisiones operationum sunt, Ibid.
Qui operatur omnia in omnibus, 1a.q.105.5.0.
Vnicuique autem datur manifestatio spiritus, ad vtilitatem, 1a.q.104.4.ca. & 12æ.q.111.1.4.c.& 22æ.q.172.3.0.& q.176.1.1m.& qu.177.1.c.3m.& 4m. & 3a.q.7.7.c.1m.
Aliis quidem per spiritum datur sermo sapientiæ, 12æ.q. 66.2.1m. & q.68.5.1m.q.111.4.0.& 22æ.q.176.177.178.0.
Alij autem sermo scientiæ, secundum eundem spiritum, 1a.qu.105. 7. 3m.& 12æ.q.51.4.c.& q.68.5.1m.& q.1114.c.4m.q.113.10. 3m. & 22æ.q.171.3. 2m.
Alteri fides in eodem spiritu, 12æ.q.111.4.c.2m.& 22æ.q.4.5.4m.
Alij gratia sanitatum, in vno spiritu, 12æ.q.111.4.c.3m.
Alij operatio virtutum, 12æ.q.111.4.c.3m.& 22æ.q.178.1m.
Alij prophetia, 12æ.q.68.3.3m.& 22æ.q.171.2.0.& q.174.3.2m.& q.176.2.3m.
Alij discretio spirituum, 12æ.q.11.4.c.& 22æ.q.171.principio.
Alij genera linguarum, 12æ.q.11.4.c.3m.& 22æ.q.176.1.0.q.179.1.0.
Alij interpretatio sermonum, 12.q.111.4.c.3m.
Hæc autem omnia operatur, &c. 1a.q.38.2.0.& q.43.5.1m.
Diuidens singulis prout vult. 1a.q.19. 10.c. & 12æ. q.66.2.1m. & q.68.5.1m, 12æ.q.112.4.0.& 22æ.q.172.3.0.
Sicut vnum corpus est, & mēbra habet multa, &c. ita & Christus, 15. q. 76.5.3m.& 22æ.q.183.2.3.0.& 3a.q.81.3.c.& q.48.1.c.& q.49.1.c.
Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro, 22æ.q.24.4.c.

Cap. 13.

Et Angelorum, 1a.q.107.1.2m.
Factus sunt velut æs sonans, aut Symbalum tinniens, 22æ.q.111.2.0.
Charitatem autem non habuero, 1a.q.43.5.2m.& 12a.q.65.2.0.& 22æ. q.23.7.0.& q.108.2.2m.
Nihil mihi prodest, 3a.q.89.6.3m.
Si habuero prophetiam, &c. 1a.q.43.5.3m.& 22æ.q.6.2.3m.& q.172.4.c.
Et si habuero omnem fidem, 22æ.q.44.0.& 7.4m.& q.19.5.1m.
Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, &c. 22æ. qu.154.2.6m.
Et si tradidero corpus meum, ita vt ardeam, &c. 22æ.q.124.2.2m.
Charitas patiens est, &c. 22æ.q.23.4.2m.
Non quærit quæ sua sunt, 22æ.q.26.4.3m.
Siue prophetiæ euacuabuntur, 22æ.q.171.4.2m.& q.173.1.c.& q.174.5.ca. & 3a.q.7.8.c.
Siue linguæ cessabunt, 22æ.q.176.1.0.
Siue scientia destruetur, 1a.q.89.5.1m.& 12æ.q.63.2.1.
Cum venerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est, 1a.q.58.7.3m.& q.62.7.1m.et 12æ.q.67.3.0.& 22æ.q. 44.1m.et q.171.4.2m.
Videmus nunc per speculum in ænigmate, 1a.q.56.q.4.c.& 22æ.q. 1.2.23. & 4.2m.& q.184.2.1m.
Tunc autem facie ad faciem, 1a.q.12.11.2.1.& 22æ.q.23.1.1m.
Nunc autem manent, fides, spes charitas, tria hæc, 12æ.q.62.3. 0.& 22æ. principio et q.17.6.0.
Maior autem horum est charitas, 12æ.q.66.0.& 22æ.q.23.6.0.et q.30.4.et q.34.5.1m.et q.117.6.3m.et q.157.q.c.2m.

Cap. 14.

Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo, 22æ.q.176.2.2m.
Qui prophetat hominibus loquitur ad ædificationem, & exhortationem, & consolationem, 22æ.q.171.1.2m.et q.176.2.2m.
Qui loquitur lingua seipsum ædificat, 22æ.q.176.1.0.
Maior est qui prophetat, quam qui loquitur linguis, 22æ.q.176.2.0.
Sensibus autem perfecti estote, 22æ.q.184.1.1m.
Apocalypsim habet, 22æ.q.176.2.1m.
* Si autem omnes prophetant, 22æ.q.171.3æ.b.
* Occulta enim cordis eius manifesta fiunt, 22.q.171.3.c.
Spiritus prophetarum, prophetis subiectus est, 22æ.171.3.c.et q.173.3. 4m.
Mulieres in ecclesia taceant, 22æ.177.2.0.
Turpe est enim mulieri in ecclesia loqui, 3.q.67.4.1m.
Si quis ignorat ignorabitur, 12æ.q.68.8.c.1m.
Omnia autem honestè & secundum ordinem fiant in vobis, 12æ.qu.87.1.c. et 22æ.q.145.1.2m.et 2.0.
Si orem lingua, mens mea sine fructu est, 22æ.q.83.13.c.

Cap. 15.

Resurrexit tertia die, 1a.q.1.8.c.
Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit, 1a.q.53.1.0.et 2.c.et 3.0.et q.56.1.c.
Christus resurrexit à mortuis primitiæ dormientium, 1a.q.95.1.1m.3a.q.27.3.c.et q.53.3.0.et q.56.1.c.3m.
Deinde finis, cum tradiderit regnum Deo et Patri, 1a.q.108.7.1m.
Cum euacuauerit omnem principatum et potestatem, et virtutem, 1a.qu.108.7.0.
Cum autem subiecta fuerint ei omnia, tunc et ipse filius subiectus erit illi, qui subiecit sibi omnia, 1a.q.42.4.1m.& 3a.q.20.1.3m.
Vt sit Deus omnia in omnibus, 1a.q.8.1 3.0.et q.112.1.c.
Quod seminas nō viuificatur, nisi prius moriatur, 3a.q.42.2.c.fi.et q.46.2.c.
Seminatur in corruptione, surget in incorruptione, 3a.q.82.1.b.& c.
Seminatur in infirmitate, surget in virtute, 3a.q.82.0.& c.
Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale, 3a.q.34.1.1m.
Nouissimus Adam in spiritum viuificantem, 3a.qu.95.1.1m. et 3a.quæst. 31.1.1m.&c.

1m.& q.34.1.1m.
Sed non primus quod spiritualé est, sed quod animale, deinde quod spiritualé, 1a.q.95.1.1m.& 3a.q.34.1.1m.
Primus homo de terra, terrenus, secundus homo de cælo cælestis, 3a.q.5.2.1m.& q.31.1.1m.& q.54.2.1m.
Qualis terrenus, tales & terreni, & qualis cælestis, sunt tales & cælestes, 3a.q.19.3.o.
Caro et sanguis regnũ Dei possidere nõ possunt, 3a.q.5.2.1m.et q.54.3.1m.
Canet enim tuba, et mortui resurgent incorrupti, et nos immutabimur, 3a.q.82.1.o.
Oportet enim incorruptibile hoc induere incorruptionem, et mortale hoc induere immortalitatem, Ibid.
Virtus verò peccati, lex, 12.q.55.3.1m.
* Itaque fratres mei dilecti stabiles estote, et immobiles, 22.q.183.1.c.2m, et 3m.

Cap. 16.

* Veniam autem ad vos, cum Macedoniam pertransiero, 22.q.110.3.5m.
Omnia vestra in charitate fiant, 22.q.23.4.2m.

¶ Auctoritates ex secunda epistola ad Corinth.

Cap. 1.

Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, 22.q.83.13.c.
Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita per Christum abundat consolatio nostra, Ibid.
Siue autem tribulamur, 12.q.87.6.c.fi.
Sicut socij passionum fuistis, et sic consolationis, 3a.q.49.5.o.
Gloria nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ, 22.q.145.4.1m.
* Volui prius venire ad vos, 22.q.110.3.5m.
Sermo noster qui fuit apud vos, non est in illo, est et non, sed est in illo est, 22.q.109.4.o.et q.129.3.5m.
Qui vnxit nos Deus, et qui signauit nos, et dedit pignus spiritus in cordibus nostris, 12.q.114.3.3m.et fi.

Cap. 2.

Ne forte abundãtiori tristitia absorbeatur, qui eiusmodi est, 12.q.37.2.3m
Si quis autem contristauit me, 22.q.116.3.c.
Christi bonus odor sumus Deo, in his qui salui fiunt, et in iis qui pereunt, 3a.q.71.2.3.c.
Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ inuitam, 22.q.78.4.o.et q.124.1.1m,

Cap. 3.

Qui et idoneos nos fecit ministros noui testamenti, 3a.q.27.4.c,
Litera enim occidit, spiritus autem viuificat, 12.q.98.1.1m.et q.99.2.3m.et q.106.2.c.et 22.q.188.5.1m.
Quod si ministratio mortis literis deformata in lapidibus fuit in gloria, &c. quod manet, in gloria est, 22.q.87.1.c.fi.et q.17.4.3m,

Cap. 4.

Neque adulterantes verbum Dei, 5.2.4.
Deus huius seculi, 1a.q.65.1.c.et q.114.3.2m.
Charitas Christi vrget nos, 3a.q.79.1.2m,
Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, 22.q.28.1.1m.
Quæ enim videntur, temporalia sunt, quæ autem non videntur, æterna sunt, 1a.q.65.1.1m.

Cap. 5.

Dum sumus in corpore peregrinamur à Deo, 22.q.28.1.1m.
Siue enim mente excedimus Deo, siue sobrij sumus vobis, 22.q.81.6.2m, et 7.c.
Pro nobis se fecit peccatum, 3a.q.15.1.4m.et 3.2m.et q.46.4.3m.

Cap. 6.

* Quæ autem conuentio Christi ad Belial, &c. 1a. q.64.1.5m.et 22.q.172.6.1m.et 3m.
Exite de medio eorum, et separamini ab eis, 22.q.25.6.5m.
Et immundum ne tetigeritis, Ibid.

Cap. 7.

Mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus, 12.q.72.2.c.
Quæ est secundum Deum tristitia, pœnitentiam in salutem stabilem operatur, 22.q.35.3.b.
Seculi autem tristitia mortem operatur, 12.q.37.4.o.et q.41.1.c.
Ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari vos, quantam in vobis operatur solicitudinem, &c. 12.q.37.2.1m.

Cap. 8.

Si enim voluntas prompta est secundum id quod habet accepta est, 12a.q.20.4.c.et 3a.q.68.2.2m.fi.
Non autem aliis sit remissio, vobis autem tribulatio, 22.q.32.19.3m.
Qui multum non abundauit, et qui modicum, non minorauit, 22.q.32.5.6.o.q.66.7.c.et q.72.1.c.et q.87.1.4m.

Cap. 9.

Qui parcè seminat, parcè et meteet, 22.q.65.1.3m.
Non ex tristitia aut necessitate, 12.q.39.2.2m.
Ad destructionem munitionum, consilia destruentes, * et omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam Dei, 1a.q.1.6.2m.
Et in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi
* 1a.q.1.8.2m.et q.111.1.1m.12.q.56.3.c.* 22.q.4.4.c.et q.4.1.c.

Cap. 11.

Sathanas transfigurat se in angelum lucis, 22.q.10.2.1m.et q.174.5.4m.
Non est ergo magnum, si ministri eius transfigurentur, velut ministri iustitiæ, 3.q.87.8.8.

Cap. 12.

Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, siue in corpore siue extra corpus, nescio, Deus scit, 22.q.175.5.6.o.
Raptum huiusmodi vsque ad tertiam cælum, 1a.q.68.4.c.
Et audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui, 1a.q.12.9.2m.& 22.q.75.4.3m.
Et ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis, 22.q.79.4.c.et q.87.2.1m.
* Sufficit tibi gratia mea, 12.q.112.5.c.
Nam virtus in infirmitate perficitur, 12.q.55.3.3m.
Nec enim debẽt filij parẽtib. thesaurizare, sed parẽtes filiis, 22.q.101.2.2m.
Sed cùm essem astutus, dolo vos cœpi, 22.q.55.4.1m.et 5.o.et q.69.2.c.

Cap. 13.

An experimentum quæritis, eius qui in me loquitur, Christus, 22.q.172.8.b et 4m.et 6.b.et 1m.
Pacem habete, 22.q.29.1.c.et q.183.2.3m.

¶ Auctoritates ex Epistola ad Galatas.

Cap. 1.

Paternarum mearum traditionum æmulator existens, 12.q.87.8.1m.et 3m,

Cap. 2.

In faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat, 12.q.103.4.2m.22.q.93.4.2m, et q.43.6.2m.
Ego enim per legem legi mortuus sum, 22.q.88.11.1m.
Christo confixus sum cruci, 3a.q.49.1.3m.
Viuo autem iam non ego, viuit verò in me Christus, 22.q.175.2.2m.
Qui dilexit me, et tradidit seipsum pro me, 3a.q.1.4.3m.
* Si enim per legem iustificatio, ergo gratis Christus mortuus est, 12.q.109.7.b.

Cap. 3.

O insensati Galatæ, 22.q.72.2.o.et q.158.5.3m,
Quis vos fascinauit, 1a.q.117.3m.
Christus redemit nos de maledicto legis, factus pro nobis maledictum, 3a.q.76.4.3m.& q.48.4.c.
Lex propter transgressionem posita est, &c. 12.q.92.2.4m.
Ordinata per Angelos, 12.q.98.3.o.& 6.b.
In manu mediatoris, 3a.q.26.o.
Lex pædagogus noster fuit in Christo. 22.q.98.2.c.

Cap. 4.

Cum essemus paruuli sub elementis mundi eramus seruientes, 22.q.88.9.o.
At vbi venit plenitudo temporis, 1a.q.73.1.1m.
Factum ex muliere, 3a.q.41.4.c.
Quomodo conuertimini ad infirma, & egena elementa, 12.q.103.2.c.& 3.q.61.4m.& q.62.7.b.

Cap. 5.

Testificor enim circuncidenti se, quoniam debitor est vniuersæ legis faciẽdæ, 3a.q.37.principio, & q.40.4.c.
Sed fides, quæ per dilectionem operatur, 22.q.4.2.3m.& q.23.6.1m.
Quis vos fascinauit.5.3.
Caro enim cõcupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, 12.q.70.4.o.& q.71.2.3m.& 22.q.189.10.2m.
Hæc enim sibi inuicem aduersantur, 12.q.70.4.c.
Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt, &c. 12.q.70.4.o.
Fructus autẽ spiritꝰ est charitas, &c. 12.q.11.3.1m.& q.70.o.& 22.q.4.5.4m.
Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis, 3a.q.84.4.& 5.3m.

Cap. 6.

Non efficiamini inanis gloriæ cupidi, 22.q.132.1.c.
Considerans teipsum, ne & tu tenteris, 1a.q.95.3.o.
Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi, 22.q.108.1.2m.& 4m.& q.188.3.1m.
Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se se deducit, 1a.q.15.1.o.& 2.1m.
Opus suum probet vnusquisque, & sic in semetipso tantum gloriam habebit, & non in altero, 3a.q.80.4.5m.
Qui seminat in carne sua, de carne sua & metet corruptionem, 1a.qu. 22.2.2m.& 12.q.42.2.c.3m.q.85.9.o.& 22.q.65.1.1m.
Bonum autem facientes, non deficiamus, 22.q.106.3.o.
Tempore enim suo metemus, non deficientes, Ibid.
Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domesticos fidei, 22.q.31.2.o.
Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, 22.q.132.1.1m.
Ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo porto, 22.q.12.4.1m.& 3a.q.49.1.3m.& 1.c.& 4.o.& q.66.2.3.9.c.& q.68.2.2m.et 87.2m.

¶ Auctoritates ex epistola ad Ephesios.

Cap. 1.

Qui prædestinauit nos in adoptionem filiorum, 1a.q.23.o.et 3a.q.24.o.
Instaurare omnia in Christo, quæ in cælis, et quæ in terra sunt in ipso, 3a.q.48.6.3m.
Operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ, 1a.q. 22.1.1m.& 1a.q.14.1.2m.
Illuminatos oculos cordis vestri, 1a.q.12.3.1m.
Supra omnem principatum et potestatem, et virtutem, et dominationem, 1a.q.108.2.2m.et 6.o.
Et ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, 3a.q.8.1.o.

Cap. 2.

Facientes voluntatẽ carnis et cogitationum, et 22.q.154.5.c.& q.162.3.1m,
Eramus natura filij iræ, 3a.q.2.12.c.
Cõuiuificauit nos, & corresuscitauit, et conscedere fecit in cælestibus, 3a.q.58.4.1m.
Vt ostenderet in seculis superuenientibus abundantes diuitias gloriæ suæ, in bonitate super nos in Christo Iesu, 12.q.114.10.1m.
Legem mandatorum decretis euacuans. 12.q.99.1.b.

Cap. 3.

Vt innotescat principibus et potestatibus in cælestibus per ecclesiam multiformis gratia Dei, 1a.q.117.2.2m.
Ex quo omnis paternitas in cælis et in terra nominatur, 1a.q.31.3.3m & q.33.2.4m.e q.45.1m.
In charitate radicati et fundati, 22.q.23.8.2m.
Vt impleamini in omnem plenitudinem Dei, 3a.q.8.10.2m.

Cap. 4.

Soliciti seruate vnitatem spiritus in vinculo pacis, 22.q.29.2.o.& 3.1m.et q.183.2m.
Vnum corpus, 3a.q.8.3.3m.
Et vnus spiritus, 1a.q.30.2.o.et q.31.1.o.et q.41.6.o.
Vnus Deus, 1a.q.103.1.3.o.et 12.q.91.
Vna fides, 22.q.4.6.o.et q.5.4.c.q.10.5.1m.et 3m.et qu.23.5.b.et 3a.q.73.1.c.

Vnum

Vnum baptisma, 1a.q.49.5.2m.et q.66.9.o.& q.67.3.1m.et 4.3m.5.6.o.& q.71.2.3m.& q.80.10.1m.& q.81.8.c.et q.83.3.5m.et q.84.10.1m.et 5m.
Qui super omnes, et per omnia et in omnibus vobis, 1a.q.8.1.3.o.et q.43.3.c.
Vnicuique nostrum data est gratia, secundum mẽsuram donationis Christi, 12.q.112.4.o.
Quod autem ascendit, quid est nisi quia et descendit primùm in inferiores partes terræ, 3a.q.49.6.c.et q.57.2.2m.
Qui descendit ipse est et qui ascendit super omnes cælos, 3a.q.57.4.5.o.et q.58.3.c.
Vt adimpleret omnia. 3a.q.7.10.o.
Et ipse fecit quosdam, &c. ad cõsummationem corporis Christi, 12.q.112.4.c.fi.et 22.q.577.princ.
Ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem iuncturam, &c. 22.q.183.2.1m.
Deponite vos scilicet pristinam conuersationem, veterem hominem, 22.q.19.2.2m.
Sol non occidat super iracundiam vestram, 12.q.47.4.o.
Vt det gratiam audientibus, 3a.q.8.6.2m.
Et nolite contristare spiritum sanctum Dei. 3a.q.63.3.1m.

Cap. 5.

Estote imitatores Dei, 12.q.19.9.1m.
Christus dilexit nos, et tradidit seipsum pro nobis, 3a.q. 47.1.o. et q.48.2.c.et q.49.1.c.et q.51.4.c.et q.53.1.1.c.principio.
Fornicatio autem et omnis immunditia, non auaritia, nec nominetur in vobis, 12.q.72.2.4m.et q.73.5.1m.
Aut turpitudo, 22.q.144.2.c.et q.187.5.4m.
Aut stultiloquium, 22.q.148.6.c.et q.153.5.4m.
Omnis autem fornicator, aut immundus &c. non habet hæreditatem, &c. 22.q.25.5.7m.et q.35.3.c.et q.36.3.c.et q.153.3.o.
Aut auarus quod est idolorum seruitus, 22.q.118.5.4m.
Omnia autem quæ arguuntur, à lumine manifestãtur, 1a.q.117.1.2.o.et 22.q.171.2.c.
Omne quod manifestatur, lumen est, 3a.q.64.1.3m.et 5m.et 12.q.112.5.3m.et 22.q.171.2.c.
Surge qui dormis, et exurge à mortuis, et illuminabit te Christus, 12.q.109.71.1m.
Nolite inebriari vino, in quo est luxuria, 12.q.76.4.2m.et 4m.et 22.q.150.4.o.et 147.8.1m.
Subiecti inuicem, in timore Christi, 22.q.19.2.3m.et q.104.1.o.et 5.principio.et 1m.et 6.et 2m.et 3a.q.20.1.o.
Viri Diligite vxores vestras, 22.q.36.1.2m.et 4m.
Vt exhiberet sibi gloriosam ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam. 3a.q.8.3.2m.
Hoc sacramentum magnum est: ego autem dico in Christo et ecclesia. 1a.q.56.3.4m.et q.67.2.3m.

Cap. 6.

Et vos patres nolite iracũdiã prouocare filios vestros, &c. 22.q.65.2.1m.
Serui obedite dominis carnalibus, cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, &c. 22.q.104.5.1m.
Et vos domini eadem facite illis remittentes minas. 22.q.65.2.2m.
Non est nobis colluctatio, aduersus carnem & sanguinem, 12.q.55.3.3m.et 22.q.123.1.1m.
In omnibus assumentes scutum fidei. 22.q.7.1.2m.

¶ Auctoritates ex Epistola ad Philippenses.

Cap. 1.

Charitas vestra magis ac magis abũdet, 12.q.32.o.et q.66.1.o.et 22.q.24.o.
Quidam ex contentione annunciant Christum, non syncerè, æstimantes pressuram excitare vinculis meis. 22.q.38.1.2m.et q.88.2.1m.
Coartor autem à duobus, desiderium habens dissolui & esse cum Christo multo magis melius est, 12.q.5.3.c.et 22.q.123.8.c.& 3a.q.46.6.c.4m.

Cap. 2.

In humilitate superiores sibiinuicem arbitrantes, 22.q.quæ.161.3.o.et 6.1m.
Qui cum in forma Dei esset, 1a.q.31.2.m.
Formam serui accipiens, 22.c.161.1.4m.et 3a.q.1.1.c.
In similitudine hominum factus. 3a.q.5.1.1m.
Et habitu inuentus vt homo, 3a.q.2.6.3m.
Humiliauit semetipsum, 22.q.161.1.4m.et 3a.q.49.6.c.et q.53.1.c.et q.54.2.c.et q.59.3.o.& 6.c.
Factus obediens vsque ad mortem, 3a.q.47.2.o.et q.48.2.3.c.et 49.1.c.et 4.3m.et q.51.4.c.et q.53.1.c.principio.
Propter quod Deus exaltauit illũ, 3a.q.49.6.c.et q.53.1.c.et q.54.2.c.et q.59.3.o.et 6.c.
Deus est enim, qui operatur in vobis et velle & perficere pro bona voluntate, 1a.q.83.1.3m.& q.105.4.o.

Cap. 3.

Propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror vt stercora, vt Christum lucrifaciam, 22.q.18.4.7.1m.
Non quod iam acceperim, aut perfectus. 22.q.24.8.1m.
Sequor autem si quo modo comprehendam, 1a.q.12.7.1m.
Quæ retro sunt obliuiscens, 12.q.13.5.1m.
Quorum Deus venter est, 1a.q.65.1.c.et 12.q.1.5.b.
Nostra autem conuersatio in cœlis est, 22.q.23.1.1.7m.
Qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ, 3a.q.45.2.3m.

Cap. 4.

Modestia vestra nota sit omnibus hominibus, 22.q.160.2.1m.
Sed in omni oratione et obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestræ innotescant apud Deum, 22.q.83.17.o.
Pax Dei quæ exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, et intelligentias vestras, 12.q.70.3.c.et 12.q.29.o.
Vbique et in omnibus instructus sum, et latiari, et esurire, et abundare et penuriam pati, 12.q.4.4.3m.
Omnia possum in eo qui me confortat. 3a.q.43.4.3m.

¶ Auctoritates ex Epistola ad Colossenses.

Cap. 1.

Et transtulit in regnum filij dilectionis suæ. 1a.q.41.2.2m.
Qui est imago Dei inuisibilis. 1a.q.93.2.o.et q. 47.1.2m. & qu.88.3.3m.et q.93.1.3m.
Primogenitus omnis creaturæ, 1a.q.33.3.2m.
Quoniam in ipso sunt vniuersa, 3a.q.7.10.o.
Pacificans per sanguinem crucis eius, siue quæ in terris, 3a.q.35.8.1m.

Cap. 2.

In ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, 3a.q.2.10.2m.
Qui est caput omnis principatus & potestatis, 3a.q.8.4.o.
In quo & resurrexistis per fidem, 3a.q.66.2.3.9.c.
Donans vobis omnia delicta, 3a.q.84.1.3m.
Et ipsum tulit de medio affigens illud cruci, 3a.q.48.6.3m.et q.49.3.o.et q.52.5.c.
Expolians principatus et potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso, 3a.q.15.1.3m.
Quæ sunt vmbra futurorum, corpus autem Christi, 12.q.10.7.2.c.et 3a.q.2.10.2m.q.17.2.1m.

Cap. 3.

Quod est vinculum perfectionis, 22.q.81.7.c.& q.184.1.o.& 2.3.c.& quæ. 186.7.2m.& q.189.1.1m.& 3a.q.46.3.c.
Filij obedite parentibus, per omnia, 22.q.104.5.1m.
Serui obedite per omnia dominis carnalibus, &c. 22.q.104.5.1m.

Cap. 4.

Sermo vester, semper in gratia, sale fit conditus. 3a.q.71.2.c.

¶ Auctoritates ex prima Epistola ad Thessalonicenses.

Cap. 4.

Et ne quis supergrediatur, neque circumueniat in negocio fratrem suum, 22.q.55.4.2m.& 5.c.
Operamini manibus vestris, sicut præcepimus vobis, 22.q.187.3.o.
Nos qui viuimus, qui relinquimur. 12.q.81.3.1m.
Et sic semper cum domino erimus, 12.q.98.5.2m.

Cap. 5.

Sine intermissione orate, 22.q.83.14.4m.
* Spiritum nolite extinguere, 22.q.189.1.4m.
* Omnia probate, 12.q.189.2.1.1m.& 10.1m.fi.
Ab omni specie mala abstinete vos. 22.q.43.1.o.et 4.c.

¶ Auctoritates ex secunda Epistola ad Thessalonicenses.

Cap. 1.

Supercrescit fides vestra, 22.q.5.4.o.
In omnibus persecutionibus vestris, et tribulationibus, quas sustinetis. in exemplum iusti iudicij Dei, 22.q.108.4.c.fi.
Vt digni habeamini in regno Dei. 1a.q.24.1.c.

Cap. 2.

Cuius aduentus est secundum operationem Sathanæ. 3a.q.8.8.c.1m.
In omni virtute, et signis, prodigiis, mendacibus & in omni seductione iniquitatis. 1a.q.114.4.1m.& 12.q.178.1.2m.

Cap. 3.

* Non enim omnium est fides, 1a.q.1.2.1m.
Non inquietẽ fuimus inter vos, 22.q.38.4.3m.
Neque gratis panem manducauimus ab aliquo, 22.q.187.3.c.

¶ Auctoritates ex prima epistola ad Timotheum.

Cap. 1.

Finis præcepti est charitas, 12.q.99.1.2m.et 22.q.24.2.3m.q.43.4.3m.et q.44.1.c.et q.1.70.1.c.
Lex iusto non est posita, 12.q.93.6.1m.et q.96.5.o.
Plagiariis, 12.q.105.2.10m.et 12.q.66.6.2m.
Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate, infra.
Sedi ideo misericordiam consecutus sum, vt in me primũ ostenderet Christus Iesus omnem patientiam, ad informationem eorum qui credituri sunt illi, in vitam æternam, 12.q.87.2.1m.et 2m.
Regi seculorum immortali. inuisibili soli Deo, 1a.q.31.3.2m.

Cap. 5.

Omnes homines vult saluos fieri, 1a.q.19.6.1.1m.et q.21.4.3m.
Pro omnibus, 3a.q.46.1.3m.et 6.c.4m.et 6m.et q.48.2.o.et q.49.1.3.c.et q.68.1.c.et 6.6q.2.c.et q.79.7.2m.
Volo viros orare in omni loco, 12.q.102.4.3m.et 22.q.8.4.3.o.
Similiter mulieres in habitu ornato cum verecundia, 1a.q.95.3.c.fi.et 22.q.144.4.o.
Cum sobrietate, 22.q.141.c.principio: et q.149.o.
Ornantes se, non tortis crinibus, aut auro, aut margaritis vel veste pretiosa, 22.q.169.o.c.et q.187.6.c.
Docere mulieri non permitto, 22.q.177.2.o.et 3a.q.75.1.3m. et q.67.4.2m.
Adam non est seductus. 1a.q.94.4.o.
Mulier autem seducta in præuaricatione fuit, 1a.q.94.4.1m.& 2m.& 12.q.89.3.2m.et 22.q.163.1.4m.et 4.7m.
Saluabitur autem per filiorum generationem, si permanserint in fide & dilectione, 3a.q.68.1.o.

Cum sobrietate, 5.2.

Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. 22.q.185.1.o.
Vnius vxoris virum, 22.q.108.4.2m.
* Apparuit Angelis, 1a.q.57.5.1m.

Cap. 4.

Prohibientium nubere, 12.q.10.5.4.6m.
Exerce teipsum, ad pietatem, 22.q.80.c.& q.101.o.& q.102.1.3.c. & q.121.1.2m.& q.122.5.1.c.
Corporalis exercitio ad modicum vtilis est: 12.q.68.7.2m.& 22.q.30.4.2m.& q.32.5.4m.
Pietas ad omnia vtilis est, 12.q.68.7.2m.& 22.q.4.4.2m. & q.32.5.4m.
Qui est saluator omnium hominum, 5.2.4.
Promissionem habens vitæ quæ nunc est, & futuræ, 22.q.32.5.4m.

Cap. 5.

Seniorem ne increpaueris, sed obsecra vt patrem, 3a.q.42.2.3m.
Si quis suorum, et maximè domesticorum curam non habet, fidem negauit, & est infideli deterior, 22.q.32.3.1m.& 9.o.& q.189.6.1m.
Qui bene præsunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maximè qui laborant in verbo & doctrina, 22.q.102.2.o.
Dignus est operarius mercede sua, 12.q.114.5.c.3a.q.49.c.

Peccantes

Peccantes coram omnibus argue, 3ª.q.55.1.1ᵐ.
Hæc custodias sine præiudicio, nihil faciens in alteram partem declinando, 22ª.q.89.3.3ᵐ.
Quorundam hominum peccata manifesta sunt, præcedentia ad iudicium, quorundam autem subsequuntur. 22ª.q.67.2.3ᵐ.

Cap. 6.

Radix omnium malorum est cupiditas. 12ª.q.77.5.1ᵐ. et q.8.2.4,3ᵐ, et 84, 1.0. et 2.c.fi. et 3.1ᵐ. et 4.4ᵐ. et 22ª.q.24.10.2ᵐ. et q.119.2.1ᵐ.
Vsque in aduentum Domini. 1ª.q.36.1.3ᵐ.
Et lucem habitat inaccessibilem, quem nullus hominum vidit, nec videre potest. 12ª q.112.5.3ᵐ.

¶ Auctoritates ex secunda epistola ad Timotheum.

Cap. 2.

Nemo militans Deo, implicat se negociis secularibus, 22ª.q.18.3.2ᵐ. et q. 182.2.0. et q.188.2.2ᵐ.
Si negauerimus, et ipse negabit nos. 1ª.q.32.4.c. et 22ª.q.1.6.2ᵐ. et 7.c. et q. 2.5.c. et q.8.2.0. et 3.6.c. et q.11.2.c.
Noli contendere verbis, 22ª.q.10.7.1ᵐ.
Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc nouit dominus, qui sunt eius, 1ª.q.24.1.c.fi.q. et 22ª.q.172.4.b.
* In magna autem domo, non solum sunt vasa aurea, &c. 22ª.qu.183.2.c.fi.
Seruum domini non oportet litigare, sed manuetum esse ad omnes. 22ª. q.116.1.0.
Cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati. 22ª.quæst.160.1.3ᵐ.

Cap. 3.

Erunt homines seipsos amates. 12ª.q.77.4.0. et 22ª.q.19.6.0. et q.25.4.2ᵐ. 3ᵐ. et 7.0.0.117.1.1ᵐ. et q.153.5.3ᵐ.
Omnis sapientia diuinitus inspirata, vtilis est ad docendum, ad arguendum, etc. 1ª.q.3.1.b.

Cap. 4.

In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, 12ª.q.114.3.b. et c.

¶ Auctoritates ex Epistola ad Titum.

Cap. 1.

* Secundum agnitionē veritatis, quæ secundum pietatē est. 22ª.q.188.5.3ᵐ.
Qui non mentitur Deus. 22ª.q.110.1.0.2.c.
* Et eos qui contradicunt, arguere. 2ª.0.1.1.b. et 8.22ª.q.188.5.c.
Sed inquinatæ sunt eorum mens et conscientia. 2ª.q.79.13.2ᵐ.
* Confitentur quidem se nosse Deum, factis autem negant, 22ª.q.2.9.0. et q.124.5.0. et 3ª.q.7.3.1ᵐ.

Cap. 2.

Senes vt sobrij sint, puduci, prudentes, sani in fide: in dilectione et patientia. 22ª.q.63.0.c.

Cap. 3.

Dicto obedire. 22ª.q.104.6.c.
Cum autem apparuit benignitas, et humanitas saluatoris nostri Dei, nō ex operib. iustitiæ quę fecimus nos. 12ª.q.98.4.c. et 3ª.q.2.11.0. et q.24.3.c.fi.
Per lauacrum regenerationis. 3ª.q.62.2.c. et q.65.1.2.c. q. 66.1.1ᵐ. et 3.9.c. 4ᵐ. et 0.67.3.c. et q.84.10.1ᵐ.
Et renouationis spiritusſancti. 3ª.q.84.10.2ᵐ.
Quem effudit in nos abunde. 3ª.q.36.1.2.1.
Hæreticum hominem, post vnam et secundam correctionem deuita. 22ª. q.11.3.4.c.3ᵐ.

¶ Auctoritates ex Epistola ad Hebræos.

Cap. 1.

Tanto melior angelis effectus &c. 3ª.q.22.1.1ᵐ.
Qui cum sit splendor gloriæ et figura substantiæ eius. 1ª.q.3ª.1.1ᵐ.
Portansque omnia verbo virtutis suæ. 1ª. q.34.1.2.3ᵐ. et q.114.1.b. et 4.1ᵐ.
Et omnes vt vestimentū veterascent. Et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur. 1ª.q.9.1.1.c.
Omnes sunt administratorij spiritus, in ministerium nostrum missi, 1ª.q. 112.2.1ᵐ.

Cap. 2.

Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei. 3.q.40.1.3ᵐ. et q.59.4.2ᵐ.
Decebat eum, &c. per pasionem consummari. 3ª.q.50.1.0.q.52.1.c.
Propter quē nō cōtunditur, fratres eos vocare, 3ª. q.33.3.0. et 3ª.q.28.3.5ᵐ.
Ego ero fidens in eum, 22ª.q.129.6.0.
Quia ergo pueri communicauerunt carni et sanguini. 3ª.q.80.1.2.3.0.
Et ipse participauit eisdem, 3ª.q.81.1.0. et q.84.7.4ᵐ.
Vt per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium, 3ª. q. 48.4.0. et 5.3ᵐ. et q.52.1.c.
Et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxij tenebantur seruituti. 3ª.q.48.4.c. et q.19.2.0.
Sed semen Abrahæ apprehendit. 3ª.q.31.2.0.
Vnde debuit per omnia fratribus assimilari. 3ª.q.29.3.1ᵐ.
Vt repropitiaret delicta populi. 3.q.2.4.2ᵐ.

Cap. 3.

Considerate apostolum, et pontificem confessionis nostræ Iesum. 3ª.q.22. 0. et q.31.2.3ᵐ. et q.59.4.1ᵐ. et q.7.4ᵐ.

Cap. 4.

Non profuit illis sermo auditus, non admistus fidei. 22ª.q.5.2.1ᵐ.
Habentes ergo pontificem magnum. 3ª.q.22.1.c.

Cap. 5.

Omnis pōtifex ex hominib. assumptus est. 3ª.q.22.1.c. et 3.1ᵐ. et q.50.4.3ᵐ.
Pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum. 3ª.q.22.1.c.1ᵐ. et 4.c. et q.26.1.0. et q.8.2.3.c.
Propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. 3ª.q.22.4.1ᵐ.
Exaudius pro sua reuerentia. 3ª.q.21.3.4.0.

Cap. 6.

Non rursum iacientes fundamentum pœnitentiæ, ab operibus mortuis, 3ª.q.84.6.1ᵐ. et q.89.6.c.
Impossibile est eos qui semel illuminati sunt, &c. et prolapsi sunt, rursum renouari ad pœnitentiam, &c. 3ª.q.84.1.0.
Rursum crucifigentes sibimetipsis filium Dei. 3ª.q.84.10.c.1ᵐ.fi.
Terra enim sæpe venientem super se bibens imbrem et germinans herbam opportunam, &c. 12ª.q.70.1.1ᵐ.
Proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, et maledicto proxima, 1ª. q.23.1.3ᵐ.
Homines per maiorem sui iurant, 22ª.q.89.1.0. et 4.c. et q.98.2.c.
Et incedentem vsque ad interiora velaminis, 22ª.q.17.2.3.4ᵐ. et 1ᵐ.
Hic enim Melchisedech, &c. cui decimas omnium diuisit Abraham, 22ª.q. 88.1.3ᵐ.

Cap. 7.

Sine patre, sine matre, sine genealogia, neq; initium dierum, neque finem vitæ habens, 3ª.22.6.3ᵐ.
Transiato enim sacerdotio, necesse est, vt et legis transiato fiat, 12ª.q.107. 2.0. et 1ª.4.1.1.0.c.
Reprobatio quidem fit præcedentis mandati propter infirmitatem et inutilitatem, 12ª.q.92.2.1ᵐ.
Nihil enim ad perfectum adduxit lex, 12ª.q.98.2.0. et 1ª.q.1.10.c.
Talis enim decebat, vt nobis esset pontifex sanctus innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, 3ª.q.4.6.2ᵐ.
Qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre. 3ª.q.22.6.2ᵐ.

Cap. 8.

Talem habemus pontificem, 5.3.
Sacramentorum minister tabernaculi Dei quod fixit Deus, et non homo, 12ª.q.120.4.0.
Omnis pōtifex ad offerendū munera et hostias cōstituitur, 3ª.q.22.1.c.1ᵐ.
Cum essent qui offerrent secundum legem munera quæ exemplari et vmbræ deseruiunt cælestium, Ibid.
Nunc autem melius fortitus est ministerium, quanto et melioris testamenti mediator est, Gal. 3.11ª.e. 113.q.91.5.c.1ᵐ. et quæ. 98.1.0. et 2.1ᵐ. et 2ᵐ. et q.99.6.c. et q.1.5.3.c. et q.107.1.c.2ᵐ. et 2.3.4.cap. et 22ª.q.1.7.2ᵐ.
Quod in melioribus repromissionibus sancitum est, 12ª.q.91.5.0. et q.99. 6.0. et q.107.1.2ᵐ. et q.108.1.0. et 22ª.q.95.2.3ᵐ. et q.140.1.1ᵐ.
Quod autem antiquatur & veterascit, propè interitum est. 1ª. qu.10.43ᵐ.

Cap. 9.

In priori tabernaculo semper introibant sacerdotes sacrificiorum officia consummantes, in secundo autem semel in anno solus pontifex nō sine sanguine, 12ª.q.102.4.4ᵐ. et 6ᵐ.
Hostiæ offeruntur, quæ nō possunt iuxta conscientiam perfectum facere seruientem, 12ª.q.98.1.0.
Iustitias carnis, vsque ad tempus correctionis impositis, 12ª.q.56.4.c.
Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulæ aspersus, inquinatos sanctificat, ad emundationem carnis, 12ª.q.102.5.4ᵐ. et 6ᵐ. et q.103. 2.0. et 3ª.q.37.4.3ᵐ. et q.87.4.1ᵐ.
Sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, 3ª.q.48.4.3ᵐ. et q.49.5.1ᵐ. et q.89.9.6.c.

Cap. 10.

Vmbram enim habens lex futurorum bonorum, non ipsam imaginem rerum, 12ª.q.10.1.2.c.
Nunquam potest accedētes perfectos facere. 12. q.1.10.1.c. et 12ª.q.98.2.0.
Initiauit nobis viam nouam et inuicem per velamen, idest carnem suam, 3ª.q.62.5.c. et q.63.3.c.
Et sacerdotem magnum, super domum Dei, 5.3.
* Non deserentes collectionem nostram, sicut est consuetudinis quibusdam. 22ª.q.109.8.1ᵐ.
Voluntarie enim peccantibus nobis, post acceptam notitiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia, 5.6.
Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui filium Dei conculcauerit, &c. 12ª.q.106.2.2ᵐ. et 22ª.q.103.3ᵐ. et q.189.4.1ᵐ.
Quod si subtraxerit se non placebit animæ meæ, 1ª.q.3.2.1ᵐ.

Cap. 11.

Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, 1ª.q.2.2.1ᵐ. & 22ª.q.4.1.0. et q.171.3.2ᵐ.
Sine fide autem impossibile est placere Deo, 22ª.q.2.3.0.
Credere oportet accedentem ad Deum, quia est, et inquirentibus se remunerator sit, 22ª.q.2.8.1ᵐ.
A longe eas aspicientes & salutantes, &c. 1ª.q.10.1.4ᵐ. et q.42.5.2ᵐ. et 22ª. q.173.1.c.
* Circuierunt in melotis et in pellibus caprinis, 22ª.q.16.9.1.2ᵐ.
Quibus dignus non erat mundus, 22ª.q.188.2.1ᵐ.
Hi omnes testimonio fidei probati, non acceperunt repromissionem, 12ª. q.98.1.c.

Cap. 12.

* Nondum enim vsque ad sanguinem restitistis, 22ª.q.188.6.3ᵐ.
* Non multo magis obtemperabimus patri spirituum et viuemus, 22ª.qu. 189.6.c.fi.
Et sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum, 22ª.q. 1.8.0.
Postea cupiens hæreditare benedictionem, reprobatus est, 1ª.q.23.3.0.
Non inuenit pœnitentiæ locum, quanquam cum lachrymis inquisisset eā. 3ª.q.86.1.1ᵐ.
Sed accessistis ad Sion montem & ciuitatem Dei viuentis Hierusalem cælestem, 1ª.q.31.1ᵐ.
Et multorum millium Angelorum frequentiam. 1ª.q.50.3.0. & q.112.4.2ᵐ.
Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tentant Deum, 1ª.q.112.2.c. & 22ª.q.97.2.0.
Propter hoc & Iesus, vt sanctificaret per suum sanguinem populum, &c. 3ª.q.46.10.0.
Exeamus igitur ad eū extra castra, improperiū eius portantes, 3ª.q.46.3.0.
Beneficentiæ autem & communionis nolite obliuisci, 22ª.q.31.1.0.
Talibus enim hostiis promeretur Deus, 22ª.q.86.2.1ᵐ.

¶ Auctoritates ex Actibus Apostolorum.

Cap. 1.

Quibus & præbuit seipsum viuum, post passionem suam. in multis argumentis. 3ª.q.55.5.6.0.
Per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei, 3ª.q.55.3.0.
Et nubes suscepit eum ab oculis eorum, 3ª.q.57.4.3ᵐ.
Et hic possedit agrum de mercede iniquitatis, 22ª.q.32.7.4ᵐ.
Et dederunt eis sortes, & cecidit sors super Mathiam, 22ª.q.95.8.0.

Cap. 2.

Et cum complerentur dies pentecostes, 12ª.q.101.4.1ᵐ. & q.103.3.4ᵐ.
Apparuerunt illis dispartitæ linguæ, tanquam ignis, 1ª. quæſt.43.7.6ᵐ. & 1ª. q.39.6.4ᵐ. & q.72.2.1ᵐ.

cœperunt

Cœperunt loqui variis linguis, 22ª.q.176.1.0.
Quam Deus suscitauit, 3ª.q.53.4.1ᵐ.
Solutis inferni dolor ibus, 3ª.q.52.1.2ᵐ.
Iusta quod impossibile erat, illum detineri ab eo, 3ª.q.53.2.2ᵐ.
Pœnitentiam igitur agite, & baptizetur vnusquisque vestrum, 3ª.q.49.3. 2ᵐ. & q.68.5.6.0. & 7.2ᵐ. & q.86.2.1ᵐ. & q.8.6.2ᵐ.
Erant autem perseuerantes in doctrina apostolorum, 22ª.q.176.1.1ᵐ.
Et in communicatione fractionis panis, 3ª.q.80.10.4ᵐ.
Multa quoque prodigia, & signa per apostolos fiebant, 22ª.qu.178.1.1ᵐ.
Omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia, 22.q.66.2.0.
Possessiones, & substantias vendebant, & diuidebant illa omnibus, prout cui que opus erat, 22ª.q.188.7.c.fi.
Frangentes circa domos panem, 5.2.

Cap. 4.

Et non est in vllo alio aliquo salus, 3ª.q.61.c.2ᵐ. & 4.9ᵐ. & q.68.1.0. & 2.c. & q.73.5.c. & q.84.5.c.
Si iustum est in conspectu Dei vos potius audire, quàm Deum, iudicate, 22ª.q.69.3.1ᵐ. & q.105.2.c. & q.144.5.c.
Multitudinis autem credentium, erat cor vnū, & anima vna, 1ª.q.76.5.3ᵐ.
Neque enim quisquam eorum quæ possidebat aliquis, suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia, 5.2.
Neque quisquam egens erat inter illos, 5.2.
Quorquot possessores agrorum aut domorum erant, vendentes, afferebant pretia eorum, &c. sup. 2.

Cap. 5.

Dixit autem Petrus ad Ananiam, Anania cur tentauit Sathanas cor tuum, &c. 22ª.q.33.7.1ᵐ. & q.64.4.1ᵐ.
Per manus autē apostolorū fiebant signa & prodigia multa in plebe, 5.2.
Obedire oportet Deo magis quam hominibus, 5.4.
Si est ex hominibus consilium hoc aut opus, deitruetur, si verò ex Deo est non poteritis dissoluere, 22ª.q.189.10.1ᵐ.

Cap. 6.

Elegerunt Stephanum, virum plenum fide, & spiritu sancto, 22ª.q.53.4.2ᵐ. & 3ª.q.7.10.0.
Faciebat prodigia & signa magna in populo, 5.2.
Non poterant resistere sapientiæ & spiritui, qui loquebatur, 22ª.q.53.q.1ᵐ.
Viderunt faciem eius, tanquam faciem angeli, 3ª.q.12.4.1ᵐ.
Et cum vidissēt quendam iniuriam patientem, vindicauit illum, &c. 22ª.q. 60.6.2ᵐ.
Faciens prodigia, & signa, &c. 5.2.
* Vos semper spiritui sancto restitistis, 22ª.q.189.1.4ᵐ.
Cum autem esset plenus spiritu sancto, 5.6.
Et Iesum stantem à dextris Dei, q.58.1.3ᵐ.

Cap. 8.

In nomine Iesu Christi baptizentur viri ac mulieres, 3ª.q.66.6.0.
Cum vidisset Simon, quia per impositionem manus apostolorum, daretur spiritus sanctus, obtulit pecuniam, &c. 22ª.q.10.1.1ᵐ. & 4ᵐ.

Cap. 9.

Et subitò circunfulsit illum lux de cœlo, 112.1.2ᵐ.
Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris, 5ª.q.57.6.3ᵐ.
Durum est tibi cōtra stimulum calcitrare, 12ª.q.112.2.2.1ᵐ. & q.115.10.c.
Cornelius centurio vir religiosus, & timens Deum cum omni domo sua faciens eleemosynas multas, 22ª.q.10.4.3ᵐ. & 3ª.q.69.4.2ᵐ.
Cecidit super Petrum mentis excessus, & vidit, 22ª.q.175.3.1ᵐ.
Quod Deus purificauit, tu ne commune dixeris, 12ª.q.101.5.4ᵐ. & 5ᵐ. & 6ᵐ. & 6.1ᵐ. & q.103.2.c.
Et dedit eum manifestum fieri non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo nobis, &c. 3ª.q.36.2.c. & q.55.1.0.
Et iussit illos baptizari in nomine Iesu, 5.8.

Cap. 12.

Angelus eius est, 1ª.q.113.2.0. & 22ª.q.10.2.3ᵐ.

Cap. 13.

Videte contemptores, & admiramini, 22ª.q.186.9.3ᵐ.

Cap. 14.

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei, 3ª.45.1.c.

Cap. 15.

Surrexerunt quidā de hæresi pharisæorū, qui crediderūt dicentes, quia oportet circūcidi eos, præcipere quoq; seruare legē Moysi. 3ª.q.74.4.c.fi.
Fide purificans corda eorum, 22ª.q.7.2.0.
Imponere iugum super ceruices discipulorum, quod neque nos neque patres nostri, portare potuimus, 12ª.q.98.2.3ᵐ. & 22ª.q.154.2.1ᵐ.
Sed per gratiā domini nostri Iesu Christi credimus saluari, 12ª.q.110.2.1ᵐ.
Visum est spiritui sancto & nobis, nihil vltra imponere vobis oneris, quā hæc necessaria, 22ª.q.174.6.c.fi. & 3ᵐ. & 12ª.q.103.4.3ᵐ.
Vt abstineatis ab immolatis simulacrorum, & sanguine, et suffocato, et fornicatione, 12ª.q.103.4.3ᵐ. et 22ª.q.154.2.1ᵐ.
Facta est dissensio, ita vt discederent ab inuicem, scilicet Barnabas, & Paulus, 22ª.q.37.1.3ᵐ.

Cap. 16.

Hunc, scilicet Timotheum, voluit Paulus secum proficisci, et assumens circuncidit eum, propter Iudæos, 12ª.q.103.4.1ᵐ.

Cap. 17.

In ipso enim viuimus, monemur & sumus, 1ª.q.18.4.1ᵐ.
Ipsius enim genus sumus. Genus ergo cum simus Dei, 2ª.q.1.8.2ᵐ. et 2.0. et 17.h.1.2ᵐ.

Cap. 19.

Baptizati sunt in nomine Domini Iesus, 5.8.

Cap. 20.

Beatius est dare, quàm accipere, 22ª.q.117.4.3ᵐ.

Cap. 21.

Tunc Paulus de cōsilio Iacobi, assumptis viris postera die purificatus cum illis intrauit in templum &c. donec offerretur, &c. 22ª.q.103.4.1ᵐ.

Cap. 22.

Subitò de cælo circunfulsit me lux copiosa, 5.9.
Ego sum Christus Nazarenus, quem tu persequeris, ibidem,

Cap. 23.

Principem populi tui non maledices, 22ª.q.76.3.c.
Sciens autem paulus: quia vna pars esset Sadducæorū, & altera Pharisæorum, exclamauit in concilio, 22ª.q.37.1.2ª.2.2ᵐ.
Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos & Sadducæos, et diuisa est multitudo, 22ª.q.37.1.2ᵐ.
Quidam ex Iudæis, deuouerunt se nō manducaturos neque bibituros, do nec occiderent Paulum, 22ª.q.88.2.0. et 10.c.

Cap. 25.

Cæsarem appello, 22ª.q.69.3.0.

Cap. 26.

Die media in via vidi, ô Rex, de cælo supra splendorem solis lumen, 5.9.
Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris, Ibid.
Durum est tibi contra stimulum calcitrare, Ibid.
Ad hoc enim apparui tibi, 3ª.q.57.6.3ᵐ.
Si passibilis Christus, 3ª.q.46.3.1.0.
Coactus sum appellare Cæsarem, 5.25.

¶ Auctoritates ex epistola Iacobi Apostoli.

Cap. 1.

Patientia autem opus perfectum habet, 12ª.q.66.4.2ᵐ. et 22ª.qu.136.2.1ᵐ. et q.184.1.3.
Vir duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis, 22ª.q.53.6.2ᵐ.
Ira viri, iustitiam Dei non operatur, 3ª.q.15.9.1ᵐ.
Estote factores verbi. & non auditores tantum, fallentes vosmetipsos, 1ª. q.1.4.c.fi.
Religio munda et immaculata apud Deum et patrem, hæc est, visitare pupillos et viduas, etc. 22ª.q.81.1.1ᵐ.

Cap. 2.

Quicunque totam legem seruauerit, offendat autem in vno, factus est omnium reus. 22ª.q.73.1.1ᵐ. et 22ª.q.5.3.3ᵐ. et 3ª.q.88.1.c.
Iudicium sine misericordia illi, qui nō fecerit misericordiam. 1ª.q.21.4.2ᵐ. et 22ª.q.67.4.1.
Super exaltat autem misericordia iudicium, 1ª.q.25.3.2ᵐ
* Ego ostendam tibi ex operibus fidem meam, 22ª.q.124.5.0.
Dæmones credunt, & contremiscunt, 1ª.q.64.2.5ᵐ. et 2.1ᵐ. et 22ª.q.5.2.0. et q.18.3.2ᵐ. & 3ª.q.76.7.c.
Fides sine operibus mortua est, vel otiosa, 22ª.qu.2.9.0. et q.124.5.0. et 3. quæſt.73.1ᵐ.

Cap. 3.

In multis enim offendimus omnes, 22ª.q.184.2.1ᵐ.
Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir, 22ª.q.72.1.1ᵐ.
Lingua ignis est vniuersitas iniquitatis. Ibid.
Lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat totum corpus et inflammat, ibidem, 22ª.q.83.12.1ᵐ.
Linguam nullus hominum domare potest, 22ª.q.73.1.b.c.
Non est ista sapientia de sursum descendens à patre luminum, sed terrena, animalis, diabolica, 22ª.q.45.1.1ᵐ.
Vbi zelus & contentio, ibi incōstantia et omne opus prauum, 22ª.q.58.1.0.
Quæ autem de sursum est, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, &c. 22ª.q.45.6.3ᵐ.
Fructus autem iustitiæ in pace seminatur facientibus pacem, 22ª.q.29.1.0.

Cap. 4.

Vnde bella & lites in vobis: nonne ex concupiscentiis vestris? 22ª. q.42.1.3ᵐ. et q.116.1.3ᵐ.
Petitis, et non accipitis, eo quod malè petatis, 22ª.q.83.15.2ᵐ. et 16.c.
Amicitia huius seculi, inimica est Dei, 22ª.q.114.1.0.
Quicūq; voluerit amicus esse huius seculi, inimicus Dei cōstituitur, ibid.
Ad inuidiam concupiscit spiritus, 22ª.q.34.6.2ᵐ.
Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, 22ª.q.162.1.0.
Subditi estote Deo, 22ª.q.19.15.c. & q.81.7.c. et q.104.4.2ᵐ.
Nolite detrahere alterutrum, 22ª.q.77.2.0.
Qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrem suum, detrahit legi & iudicat legem, 22ª.c.74.2.3ᵐ.

Cap. 1.

Scienti bonum facere, et non facienti, peccatum est illi, 12ª.qu.71.7.3ᵐ. et 22ª.q.2.5.3ᵐ.
Patientes estote, 12ª.q.66.4.2ᵐ. et 22ª.q.128.c. et q.136.1.0. et 5.c.
Oleo in nomine Domini, 3ª.q.72.3.c.
Et oratio fidei saluabit infirmum, 12ª.q.102.5.3ᵐ. 3.q.65.1.4ᵐ. et q.48.1.1ᵐ.
Et si in peccatis sit, dimittentur ei, 3ª.q.65.1.c.
Qui conuerti fecerit, 2. &c. 1ª.q.117.1.1.0. et 22ª.q.189.9.c.

¶ Auctoritates ex prima epistola Petri Apostoli.

Cap. 1.

Propheræ nō sibimetipsis, vobis autē ministrabāt, 22ª.q.174.1.c.1ᵐ. et 6.c.
In quem desiderant angeli prospicere. 1ª.q.58.1.2ᵐ. et 12ª.q.97.4.3ᵐ.
Non corruptibilibus, auro & argento redempti estis, sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, 3ª.q.48.4.3ᵐ. et 5.c. et q.49.5.1ᵐ.

Cap. 2.

Omnes honorate, 22ª.q.103.1.3ᵐ.
Serui subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyscolis, 22ª.q.69.1.c. et q.88.10.1ᵐ.
Christus passus est pro nobis, 1ª.q.48.6.0.
Vt peccatis mortui, iustitiæ viuamus, 22ª.q.88.11.1ᵐ.

Cap. 3.

Parati semper ad satisfaciendum omni poscenti vos rationem, de ea quæ in vobis est fide et spe. 22ª.q.2.10.0.
Vt nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, vinificatos autem spiritu, 22ª.q.88.11.1ᵐ.
In quo & is qui in carcere erant, spiritu veniens prædicauit, qui incredduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientiam in diebb. Noe cum facta esset arca, 3ª.q.52.1.3ᵐ.
Quod ei vos nunc similis formæ saluos facit baptisma, 3ª.q.66.11.3ᵐ.
Conscientiæ bonæ interrogatio in Deum, 1ª.q.79.1.c.
Per resurrectionē Iesu Christi à mortuis, 3ª.q.56.1.4ᵐ. & q.62.5.1ᵐ. & 3ᵐ.

Cap. 4.

Propter hoc enim euangelizatum est & mortuis, 8ª.q.52.2.3ᵐ.
Si autem vt Christianus non erubescat, 22ª.q.124.5.1ᵐ.

Cap

Cap. 5.

Cum apparuerit princeps pastorum, 3ª.q.8.6.3^{m}.
Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, 22æ.162.1.o.
Ipsi cura est de vobis, 1ª.q.22.2.2^{m}.& q.103.5.c.
Salutat vos Ecclesia quæ est in Babylone, 3ª.q.8.4.c.2^{m}.

¶ Auctoritates ex Epistola secunda Petri Apostoli.

Cap. 1.

Per quem maxima et pretiosa nobis promissa donauit, 1ª.q.13.9.1^{m}.
Et per hoc efficiamini diuinæ cõsortes naturæ, 1ª.q.13.9.1^{m}.et 12.q.1.o.3.4.c.et q.112.1.c.et q.113.9.c.et q.114.3.c.fi.et 22æ.q.19.7.c.et q.3.q.2.10.1^{m}.et et q.3.4.3^{m}.et q.62.1.2.o.
In scientia autem abstinentiam, 22æ.q.146.1.c.
Satagite, vt per bona opera vestra, certam vestram vocationem, et electionem faciatis, 1ª.q.23.8.c.fi.
Omnis scriptura prophetiæ, propria interpretatione non fit, 22æ.q.171.3ª.1.et 6.b.

Cap. 2.

Deus angelis peccantibus non pepercit, 1ª.qu.64.2.o.et 12æ.q.80.4.2^{m}.et 3ª.q.4.1.c.3^{m}.et q.6.2.2^{m}.et q.46.1.4^{m}.et q.86.1.c.
Angeli cum sint fortitudine et virtute maiores, 1ª.q.93.3.o.et q.9.61.1^{m}.et q.108.2.3^{m}.et q.112.1.4^{m}.& 12æ.q.5.1.3^{m}.et 22æ.q.172.2.c.
Non portant aduersum se execrabile iudicium, 3ª.q.36.2.3^{m}.
Oculos habentes plenos adulterij, et incessabilis delicti, 22æ.q.154.1.3^{m}.
A quo quis superatus est, huius & seruus est, 1ª.q.63.8.c.et 22æ.q.64.2.3^{m}, et 3ª.q.48.4.c.3^{m}.
* Canis reuersus ad vomitum, &c. 22æ.q.189.9.2^{m}.

Cap. 3.

Nouos verò cœlos, et nouam terram, et promissa eius expectamus, 22æ.q.17.5.1^{m}.
Crescite in gratia, 12æ.q.66.2.1^{m}.et q.112.4.o.et 22æ.q.5.4.3^{m}.

¶ Auctoritates ex Epistola prima Sancti Ioannis Apostoli.

Cap. 1.

Quod audiuimus, qđ vidimus oculis nostris, qđ perspeximus, 1ª.q.12.12.o.

Cap. 2.

Qui dicit se nosse Deum, et mandata eius non custodit, mendax est, 22æ.q.111.1.c.4^{m}.
Qui dicit se in Christo manere, debet sicut ille ambulauit, et ipse ambulare, 3ª.q.14.1.o.
Si quis diligit mundum, non est charitas patris in eo, 22æ.q.188.2.3^{m}.
Omne quod in mundo est concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia vitæ, 12æ.q.77.5.o.c.et q.108.3.4^{m}.
Qui negat filium, nec patrem habet, qui autem confitetur filium, et patrẽ habet, 22æ.q.3.1.2^{m}.et 3^{m}.et 2.o.
Vnctio docebit vos de omnibus, 22æ.q.8.4.1^{m}.

Cap. 3.

Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus, 1ª.q.4.3.o.et q.12.1.o.et 2.1^{m}.et 5.c.et 6.1^{m}.et 22æ.q.1.2.3^{m}.
Videbimus eum sicuti est, 22æ.q.1.2.3^{m}.
Omne peccatum est iniquitas, 22æ.q.110.4.3^{m}.et q.159.1.1^{m}.
In hoc apparuit filius Dei, vt dissoluat opera diaboli, 3ª.q.15.2.3^{m}.
Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quia semen ipsius manet in eo: et non potest peccare: quia ex Deo natus est, 1ª.q.62.3.c.et 22æ.q.24.11.1^{m}.
Omnis qui non est iustus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suũ, 22æ.q.44.7.c.
Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Ibid.
Omnis qui odit fratrem suum, homicida est, 22æ.q.34.3.o.
Omnis homicida nõ habet vitam æternam in se manentem, 12æ.q.88.6.3^{m}.et q.100.8.3^{m}.et 22æ.q.13.3.1^{m}.et q.71.3.et q.15.4.3.o.
Et nos debemus pro fratribus animas ponere, 22æ.q.26.5.3^{m}.
Nõ diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate, 22æ.q.7.c.44.7.c.

Cap. 4.

Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt, 22æ.qu.189.9ª.1.1^{m}.& 10.1.1^{m}.
Deus charitas est, 22æ.q.23.2.o.
Ipse prior dilexit nos, 3ª.q.1.1.c.
Qui manet in charitate, ĩ Deo manet, & Deus ĩ eo, 12æ.q.28.2.o.et q.66.6.c.
Timor non est in charitate, sed perfecta charitas foras mittit timorem, 22æ.q.19.6.o.8.2^{m}.et 10.c.et 3.q.7.6.3^{m}.
Timor pœnam habet, 22æ.q.19.2.4.
Qui timet, non est perfectus in charitate, 22æ.q.19.10.o.
Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, et fratrem suum odit, mendax est, 22æ.q.110.1.2^{m}.
Qui non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere, 22æ.q.26.2.1^{m}.
Et hoc mandatum habemus à Deo, vt qui diligit Deum, diligat, et fratrem suum, 22æ.q.25.1.o.et q.44.2.o.

Cap. 5.

Et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit et eum qui natus est ex eo, 22æ.q.2.8.5^{m}.
In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus, et mandata eius faciamus, 22æ q.25.1.o.et q.44.2.o.
Hæc est charitas Dei, vt mandata eius custodiamus, 22æ.q.25.1.o.
Et mandata eius grauia non sunt, 12æ.q.107.4.o.
Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum, 3ª.q.15.3.2^{m}.
Tres sunt qui testimonium dant in cælo, pater, verbum, et Spiritus sanctus, 1ª.q.30.2.o.et q.31.1.o.et q.41.46.o.
Et hi tres vnum sunt, 1ª.q.31.2.4^{m}.et q.39.2.3.6.o.
Omnis qui natus est ex Deo, non peccat, sed gratia Dei conseruat eum, s.
Et malignus non tanget eum, 3ª.q.29.1.3^{m}.
Et mundus totus in maligno positus est, s.2.

¶ Auctoritates ex secunda Epistola Ioannis Apostoli.

Cap 1.

Et hęc est charitas, vt ambulemus secundũ mandata eius, 12æ.q.99.1.b.& c.
Qui non confitentur Iesum Christum venisse in carnem, 3ª.qu.16.3.4.7.o.
Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ operati estis, 3ª.q.89.4.5.6.o.

¶ Auctoritates ex tertia Epistola Ioannis Apostoli.

Cap. 1.

Qui benefacit, ex Deo est, 22æ.q.31.2.1^{m}.

¶ Auctoritates ex Epistola Iudæ.

Cap. 1.

Angelos qui non seruauerunt suum principatum, sed dereliquerunt suum dominicilium, in iudicium magni Dei, vinculis æternis sub caligine reseruauit, 1ª.q.64.4.o.
Cum Michael archangelus cum diabolo disputans, altercaretur de Moysi corpore non est ausus iudicium inferre blasphemiæ, sed dixit, Imperet tibi Deus, 22æ.q.76.4.1^{m}.

¶ Auctoritates ex Apocalypsi Ioannis.

Cap. 1.

Qui est, et qui erat et qui venturus est, 1ª.q.13.11.o.et q.39.8.fi.
Et princeps regum terræ, 1ª.q.13.7.1^{m}.et 6^{m}.
Et qui eum pupugerunt, 3ª.q.46.4.6.c.
Ego sum α, & ω, principium et finis, 1ª.q.1.3.1^{m}.et 7.c.

Cap. 2.

Quod charitatem tuam primam dereliquisti, 12æ.q.3ª.71.4.c.et q.79.6.2^{m}.et q.84.10.c.
Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei, 1ª.quæst.102.1.4^{m}.
Vincenti dabo manna absconditum, 12æ.q.112.5.c.
Et dabo illi calculum candidum, et in calculo nomen nouum scriptum, 1.q.13.o.
Quod nemo scit, nisi qui accipit, 12æ.q.112.5.c.

Cap. 3.

Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam, 1ª.q.23.6.1^{m}.
Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno meo, 3ª.q.58.4.3^{m}.

Cap. 4.

Qui est, et qui erat, et qui venturus est, s.1.
Et propter voluntatem tuam erant et creata sunt, 1ª.q.19.4.o.et q.20.5.c.et q.25.5.c.et q.45.6.c.et q.46.1.c.et 12æ.q.110.1.c.et 3ª.q.86.2.c.

Cap. 6.

Vsquequo Domine, sanctus, & verus, non iudicas & vindicas sanguinem nostrum? 22æ.q.83.8.2^{m}.

Cap. 7.

Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, 22æ.q.82.4.3^{m}.

Cap. 8.

Factum est silentium in cœlo, quasi media hora, 3ª.q.60.8.o.
Et alius angelus venit & stetit ante altare, habens thuribulum aureum, & data sunt ei incensa multa, &c. 3ª.q.37.3.4^{m}.& q.83.5.2^{m}.

Cap. 10.

Leuauit manum suam ad cælum, et iurauit per viuentem in sæcula seculorum, 22æ.q.89.10.4^{m}.

Cap. 11.

Qui es, et qui eras, et qui venturus es, s.1.

Cap. 12.

Et signum magnum apparuit in cœlo, mulier amicta sole, 12æ.q.103.3.4^{m}.
Et cauda eius trahebat tertiam partem stellarum cæli, et misit eas in terram, 1ª.quæstion.63.8.o.
Et proiectus est draco ille magnus, serpens antiquus, 22æ.q.165.2.3^{m}.& 4^{m}.

Cap. 13.

Agnus qui occisus est ab origine mundi, 3ª.q.83.1.c.
Et faciet omnes, &c. habere characterem in dextera manu, aut in frontibus suis, 3ª.q.63.3.3^{m}.

Cap. 14.

Et cantabant quasi canticum nouum, 22æ.q.152.5.3^{m}.
Aut acceperit characterem in fronte sua, aut in manu sua, s.13.
Beati mortui qui in domino moriuntur, 22æ.q.124.5.o.

Cap. 15.

Quia solus pius es, 22æ.q.101.1.2^{m}.

Cap. 16.

Qui habebant characterem bestiæ, s.13.
Qui es, et qui eras sanctus, s.1.

Cap. 19.

Et cecidi, ad pedes vt adorarem eum, et dixit mihi: vide ne feceris, 22.qu.94.2.1^{m}.et q.103.2.1^{m}.
Qui acceperunt characterem bestiæ, s.13.

Cap. 20.

Nec acceperunt characterem eius in frontibus, aut in manibus suis, s.13.
Et libri aperti sunt, 1ª.q.24.1.1^{m}.

Cap. 21.

Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, 12æ.q.102.4.2^{m}.
Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, &c. neque dolor erit vltra, 22æ.q.82.4.3^{m}.
Ecce noua facio omnia, 1ª.q.73.1.3^{m}.
Ego sum, α & ω initium & finis, s.1.
Et habebat murum magnum & altum habentem duodecim portas, & in portis Angelos duodecim, & nomina inscripta duodecim tribuum, 3ª.q.31.2.2^{m}.
Mensura hominis, quæ est Angeli, 12æ.q.90.1.c.
Et ciuitas non eget Sole & Luna, vt luceant in ea, 22æ.q.47.5.2^{m}.
Nam charitas Dei illuminabit eam, & lucerna eius, est agnus, 1ª.q.12.3.c.
Et portæ eius non claudentur per diem, 1ª.q.73.1.2.c.

Cap. 22.

Et ostendit mihi fluuium aquæ viuæ, tanquam chrystallum, procedentem de sede Dei & agni, 12æ.q.1.2.3^{m}.
In medio plateæ & ex vtraque parte fluminis lignum vitæ afferens fructus duodecim, 12æ.q.70.3.o.
Per singulos menses reddens fructum suum, 12æ.q.102.2.o.& 4.c.
Est folia ligni ad sanitatem gentium, 12æ.q.70.3.o.
Et omne maledictum non erit amplius, 12æ.q.59.3.1^{m}.
Et videbunt faciem eius, 22æ.q.22æ.q.1.1^{m}.
Et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine Solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, s.21.
Ego sum α & ω, primus & nouissimus, principium & finis, s.1.
Veni Domine Iesu, 3ª.q.44.3.3^{m}.
Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum omnib. vobis, 3ª.q.77.2^{m}.

INDEX

INDEX SECVNDVS

QVI VNIVERSAM SVMMAE Theologicæ Sancti Thomæ Aquinatis doctrinam ad locos communes,

SEV PRAECIPVA DOCTRINAE CHRIstianæ Capita alphabeti ordine digesta reuocatam, continet.

Abstinentia. 22æ.q.146.
Acceptio personarum. 22æ.q.63.
Ad accusationem iustam pertinentia. 22æ.q.66.
Accedia. 22æ.q.35.
Actio { angelorum in homines. 1ª.q.111.
Actio { corporalis creaturæ. 1ª.q.115.
Ad actionem hominis pertinentia. prima quæstio. 117.
Actus { humani sequentes rationem bonitatis. 12æ.q.21.
Actus { imperati à voluntate. 12æ.q.17.
Adiuratio. 22æ.q.90.
Adoptio Christi. tertia. quæstio.23.
Adoratio { Christi. 3ª.q.25.
Adoratio { Dei. 22æ.q.84.
Adulatio. 22æ.q.115.
Adulterium. 22æ.q.154.
Aequalitas diuinarum personarum ad inuicem. 1ª.q.42.
Aeternitas Dei. 1ª.q.10.
Affabilitas. 22æ.q.114.
Ambitio. 22æ.quæst.131.
Amicitia. 22æ.quæst.114.
Amor { Dei. 1ª.quæstio.20.
Amor { vt est nomen spiritus sancti. 1ª.quæst.37.
Amor { seu dilectio angeli. 1ª.quæstio.60.
Amor. 12æ.quæst.26.
Amoris { causa. 22æ.quæstio.27.
Amoris { effectus. 12æ.quæstio.28.
Angelus. 1ª.à q.50.vsque 64.& à 106.vsque 114.
Anima in genere. 1ª.quæst.87.vsque ad quæstio.90.
Quomodo anima { coniuncta intelligat corporalia. 1ª.quæst.84.
Quomodo anima { intellectiua cognoscat seipsam. 1ª.quæst.87.
Quomodo anima { humana cognoscat quæ supra se sunt. 1ª.qu.88.
Annunciatio B. virginis. 1ª.quæstio.30.
Apostasia. 22æ.quæstio.12.
Ascensio Christi. 3ª.quæstio.57.
Astutia. 12æ.quæstio.55.
Auaritia. 22æ.quæst.118.
Audacia. 12æ.quæs.45.& 22æ.quæst.127.

¶ Ex Supplemento.

Absolutio. 24.
Animæ exeuntis è corpore qualitas et pœna. 70.
Annexa { matrimonij et redditio debiti. 64.
Annexa { sacramenti ordinis. 40.
Aureolæ. 96.
Baptismus Ioannis. 3ª.q.38.
Baptismi { effectus. 3ª.q.69.
Baptismi { minister. 3ª.q.67.
Baptismi { Sacramentum. 3ª.q.66.
Baptismum suscipientes. 3ª.q.68.
Ad baptismum concurrentia præparatoria. 3ª.q.71.
Baptizatio Christi. 3ª.q.37.
Beatitudo Dei. 1ª.q.26.
Beatitudo { hominis in quo consistat. 12æ.q.2.
Beatitudo { quid sit, et quæ requirat. 12æ.q.3.& 4.
Beatitudinis adeptio. 12æ.q.5.
Beatitudines ipsæ. 12æ.q.69.
Ad beatitudinem requisita. 12æ.q.4.
Bellum. secunda secundæ. quæstio.40.
Beneficentia. 22æ.q.31.
Blasphemia { in generali. 22æ.q.13.
Blasphemia { in speciali. 22æ.q.14.
Bonitas { Dei. 1ª.q.6.
Bonitas { humanorum actuum { in generali. 12æ.q.18.
Bonitas { humanorum actuum { exteriorum. 12æ.q.20.
Bonitas { humanorum actuum { interiorum voluntas. 12æ.q.19.
Bonum { in communi. 1ª.q.5.
Bonum { circa passiones animæ. 12æ.q.24.
Bonum { facere & declinare à malo. 22æ.q.79.

¶ Ex Supplemento.

Beatitudo sanctorum, & eorum mansiones. 93.
Beatorum dotes. 95.
Beatorum resurgentium conditiones. 82.
Bigamia. 65.
Irregularitas inde contracta. 660.
Caecitas mentis. secunda secundæ quæstio.15.
Castitas. 22æ.q.115.
Catechismus. 3ª.q.71.
Causa mali. 1ª.q.49.
Causa prima omnium entium. 1ª.q.44.
Charitas { secundum se. 22æ.q.22.
Charitas { comparatione subiecti. 22æ.q.24.
Charitas { quantum ad { obiectum. 22æ.q.25.
Charitas { quantum ad { ordinem diligendorum. 22æ.q.26.
Charitas { quantum ad { dilectionem. 22æ.q.27.
Charitatis effectus { exteriores. 22æ.q.31.
Charitatis effectus { interiores. 22æ.q.28.
Charitatis effectus { quantum ad { misericordiam. 22æ.q.30.
Charitatis effectus { quantum ad { pacem. 22æ.q.29.
Christo conuenientia vt est subiectus patri. 3ª.q.20.
Circuncisio. 3ª.q.70.
Circuncisio Christi. 3ª.q.37.
Circunstantiæ humanorum actuum. 12æ.q.7.
Clementia. 2æ.q.157.
Cognitio { angeli. 1ª.q.154.
Cognitio { angelorum { ex parte immaterialium. 1ª.q.156.
Cognitio { angelorum { quantum ad res materiales. 1ª.q.57.
Cognitio { animæ separatæ. 1ª.q.89.
Cognitio { diuinarum personarum. 1ª.q.32.
Domparatio angelorum ad { corpora. 1ª.q.51.
Domparatio angelorum ad { locum. 1ª.q.52.
Conceptio { Christi secundum principium actiuum. 3ª.q.32.
Conceptio { saluatoris secundum materiam corporis. 3ª.q.31.
Concupiscentia. 12æ.q.30.
Conditio { corporis / iustitiæ } prolis generandæ in statu innocẽtię. 3ª.q.100.
Conditio { primi hominis secundum intellectum. 1ª.q.94.
Conditio { scientiæ prolis generandæ. 1ª.q.101.
Confirmationis sacramentum. 3ª.q.72.
Consensus comparatione finis. 12æ.q.15.
Consilium quod præcedit electionem. 12æ.q.14.
Ad conseruationem speciei per generationem pertinentia. 1ª.q.98.
Conuersatio Christi. 3ª.q.40.
Conuersio panis & vini in sanguinem & corpus Christi. 3ª.q.75.
Contentio. 22æ.q.38.
Correctio fraterna. 22æ.q.33.
Consilij donum quod respondet prudentiæ. 22æ.q.52.
Continentia. 22æ.q.155.
Contumelia. 22æ.q.72.
Creatio. 1ª.q.45.
Creatura vna quomodo monet aliam. 1ª.q.106.
Crudelitas. 22æ.q.159.
Curiositas. 22æ.q.167.
Custodia bonorum angelorum. 1ª.q.113.

¶ Ex Supplemento.

Clauium. { effectus. 18.
Clauium. { minister. 19.
Clauium. { potestas. 17.
De his in quos clauium vsus exerceri potest. 20.
Cognatio legalis. 57.
Conditio quam habent resurgentes. 87.
Confessio et eius necessitas. 6.
Confessionis { effectus. 10.
Confessionis { minister. 8.
Confessionis { qualitas. 9.
Confessionis { quidditas. 7.
Confessionis { sigillum. 11.
Consensus { coactus. 47.
Consensus { obiectum. 48.
Contritio. 1.
Contritionis { effectus. 5.
Contritionis { quantitas. 3.
Contritionis { obiectum. 2.
Contritionis { tempus 4.
Corporum { resurgentium integritas. 80.
Corporum { beatorum { agilitas. 84.
Corporum { beatorum { claritas. 85.
Corporum { beatorum { subtilitas. 83.
Corporum { damnatorum resurgentium ordinationes. 86.
Decalogus. 12æ.q.100.
Decimæ. 22æ.q.87.

Defectus - à Christo assumpti. 3ª.q.14.
Defectus - animæ à Christo assumpti. 3ª.q.55.
Delectatio. 12ᵉ.q.31.32.33.& 43.
Descensus Christi ad inferos. 3ª.q.52.
Desponsatio matris Dei. 3ª.q.29.
Derisio. 22ᵉ.q.75.
Desperatio. secunda secundæ.quæstio..20.
Detractio. 22ᵉ.q.73.
Deuotio. 22ᵉ.q.82.
Deus. 1ª.q.2.vsque 5.
Dilectio. 22.q.27.
Discordia. 22ᵉ.q.37.
Distinctio rerum
- in communi. 1ª.q.47.
- in speciali. 1ª.q.48.
Diuina
- beatitudo. 1ª.q.26.
- nomina. prima. quæstio. 13.
- potentia Dei. 1ª.q.28.
Diuinæ relationes. 1ª.q.28.
Diuinationes. 22ᵉ.q.95.
Doctrina
- Christi. 3ª.q.42.
- sacra. 1ª.q.1.
Dolor secundum se. 12ᵉ.q.35
Dominium hominis in statu innocentiæ. 1ª.q.96
Dona. 22ᵉ.q.68
Donum
- quod est nomen Spiritus sancti. 1ª.q.38.
- respondens fortitudini. 22ᵉ.39.
Dulia. 22ᵉ.q.103.
Ebrietas. 22ᵉ.q.150.
Electio. 12ᵉ.q.13.
Eleemosyna. secunda secundæ.quæstio.32.
Ἐπιείκεια seu Epicia. 22ᵉ.q.120.
Ad statum episcoporum pertinentia. 22ᵉ.q.183.
Eucharistiæ
- effectus. 3ª.q.79.
- forma. 3ª.q.78.
- materia. 3ª.q.74.
- minister. 3ª.q.82.
- sacramentum. tertia.quæstio.73.
- ritus. 3ª.q.83.
- vsus. 3ª.q.80.
In Eucharistia remanentia accidentia. 3ª.q.77.
Existentiæ modus in hoc sacramento. 3ª.q.76.
Existentia Dei in rebus. 1ª.q.8.
Exorcismus. 3ª.q.71.

¶Ex Supplemento.

Excommunicatio. 21.
De his qui possunt excommunicare. 22.
De participatione cum excommunicatis. 23.
Extremæ vnctionis sacramentum. 29.
Effectus huius sacramenti. 30.
Minister huius sacramenti. 31.
Quibus hoc sacramentum conferri debeat,& qua parte. 32.
De iteratione huius sacramenti. 33.
Facere bonum,& declinare à malo. 22ᵉ.q.79.
Falsitas. 1ª.q.17.
Fatum. 1ª.q.116.
Fides quantum ad eius
- actum
  - interiorem.s.credere. 22ᵉ.q.2.
  - Exteriorem,scilicet confiteri. 22ᵉ.q.3
- habitum & ipsam fidem. 22ᵉ.q.4.
- obiectum. 22ᵉ.q.1.
Fidei
- habitus quantum ad
  - habentes ipsam. 22ᵉ.q.5.
  - eius causam. 22ᵉ.q.6.
- effectus. 22ᵉ.q.7.
Finis
- vltimus in communi. 12ᵉ.q.5.
- productionis hominis. 1ª.q.93.
Fortitudo. 22ᵉ.q.123.
Fortitudinis partes in communi. 22ᵉ.q.128.
Fraus quæ committitur emptionibus & venditionibus. 22ᵉ.q.77.
Fructus. 12ᵉ.q.70.
Fruitio quæ est actus voluntatis. 12ᵉ.q.11.
Furtum & rapina. 22ᵉ.q.66.

¶Ex Supplemento.

Filij illegitimè nati. 68.
Gaudium. 22ᵉ.q.28.
Gloria inanis. 22ᵉ.q.132.
Gloria Christi
- in incarnatione assumpta. 3ª.q.7.
- secundum quòd est caput ecclesiæ. 3ª.q.8.
Gratiæ
- causa. 12ᵉ.q.112.
- Dei essentia. 12ᵉ.q.110.
- diuisio. 12ᵉ.q.111.
- effectus. 12ᵉ.q.113.
- gratis datæ quantum ad genera linguarum. 22ᵉ.q.176.
- necessitas. 12ᵉ.q.108.
Gratia
- miraculorum. 22ᵉ.q.178.
- primi hominis. 1ª.q.95.
- quantum ad eius
  - causam. 22ᵉ.q.128.
  - effectus. 12ᵉ.q.113.
- sermonis sapientiæ siue scientiæ. 22ᵉ.q.177.
Gratitudo. 22ᵉ.q.106.
Gubernationis diuinæ effectus in speciali. 1ª.q.104.
Gubernatio rerum in communi. 1.q.103.
Gula. secunda secundæ.quæstio.148.

Habitus in generali quantum ad substantiam eorum. 12ᵉ.q.49.
Habitus subiectum. 12ᵉ.q.50.
Habitum
- causa quantum ad
  - augmentum. 12ᵉ.q.52.
  - generationem. 12ᵉ.q.51.
- corruptio & diminutio. 12ᵉ.q.53.
- distinctio. 12ᵉ.q.54.
Hæresis. 22ᵉ.q.11.
Quomodo homo factus sit ad imaginem & similitudinem Dei. 1ª.q.93.
Homo quantum ad essentiam. 1ª.q.75.
Homicidium. 22ᵉ.q.64.
Honestas. 22ᵉ.q.145.
Humanorum actuum principium exterius. 12ᵉ.q.109.
Humilitas. 22ᵉ.q.161.
Hypocrisis. 22ᵉ.q.111.
Iactantia. secunda secundæ quæstion.112.
Ideæ. 1.q.15.
Idololatria. 22ᵉ.quæstio.94.
Ieiunium. 22ᵉ.q.147.
Ignorantia causa peccati ex parte rationis. 12ᵉ.q.76.
Imago. 12ᵉ.q.35.
Immutabilitas Dei. 1ª.q.9.
Impositio nominis Iesu. 3ª.q.37.
Imprudentia. 22ᵉ.q.53.
Impugnatio malorum angelorum. 1ª.q.113.
Incontinentia. 12ᵉ.q.156.
Infidelitas. secunda secundæ quæstion.10.
Infinitas Dei. 1ª.q.7.
Ingratitudo. 22ᵉ.q.107.
Ingressus religionis. 22ᵉ.q.189.
Iniuriæ in personam proximi commissæ. 22ᵉ.q.65.
Iniustitia. 22ᵉ.q.59.
Iniustitia
- aduocatorum. 22ᵉ.q.71.
- iudicis. 22ᵉ.q.67.
- rei in sua defensione. 22ᵉ.q.69.
- testis in testificando. 22ᵉ.q.70.
Inobedientia. 22ᵉ.q.105.
Intellectus donum. 22ᵉ.q.8.
Intellectus noster quid cognoscat in corporalibus. 1ª.q.89.
Intentio quæ est actus voluntatis. 12ᵉ.q.12.
Intimiditatis vitium. 22ᵉ.q.162.
Inuidia. 22ᵉ.q.36.
Inuoluntarium. 12ᵉ.q.6.
Ira secundum se. secunda secundæ.quæstio.46.
Iracundia. 22ᵉ.q.158.
Iræ
- causa effectiua & remedia. 12ᵉ.q.47.
- effectus. 12ᵉ.q.48.
Irascibiles passiones. 12ᵉ.q.40.
Ironia. secunda secundæ.quæstio.113.
Irreuerentia
- Dei. 22ᵉ.q.99.
- rerum sacrarum. 22ᵉ.q.97.
Iudicium. 22ᵉ.q.60.
Iuramentum. 22ᵉ.89.
Ius. 22ᵉ.q.57.
Iustificatio. 12ᵉ.q.113.& 114.
Iustitia. 22ᵉ.q.58.
Iustitia commutatiua & distributiua. 22ᵉ.q.61.
Iustitia & gratia primi hominis. 1ª.q.95.
Iustitia & misericordia Dei. 1ª.q.21.

¶Ex supplemento.

Indulgentia. 25.
De his qui possunt facere indulgentias. 26.
Quibus valent indulgentiæ. 27.
Ignis vltimæ conflagrationis. 74.
Impedimenta matrimonij. 50.
Impedimentum
- affinitatis. 55.
- cognationis spiritualis. 56.
- conditionis seruitutis. 52.
- cousanguiniatis. 54.
- disparitatis cultus. 59.
- frigiditatis,maleficij,furiæ & amentiæ. 58.
- voti solennis. 61.
- voti & ordinis. 53.
- superueniens matrimonio consummato,quod est fornicatio. 62.
Iudicium generale quo tempore & loco fiet. 89.
Forma iudicis venientis ad iudicium. 90.
Laus Dei. 22ᵉ.q.91.
Legalia circa puerum Iesum obseruata. 3ª.q.37.
In noua lege contenta. 12ᵉ.q.108.
Legis
- humanæ
  - mutatio. 12ᵉ.q.97.
  - potestas. 12ᵉ.q.96.
- nouæ ad veterem comparatio. 12ᵉ.q.107.
- veteris præcepta. 12ᵉ.quæstio.99.
Legum
- differentia. 12ᵉ.q.91.
- effectus. 12.q.92.
Lex in
- communi. 12ᵉ.q.90.
- speciali. 12ᵉ.q.93.
Lex
- humana secundum se. 12ᵉ.q.95.
- naturali. 12ᵉ.q.94.
- noua. prima secundæ quæstio.106.
- vetus secundum se. 12ᵉ.q.98.
Liberalitas. 22ᵉ.q.117.
Liber vitæ. 1ª.q.24.
Liberum arbitrium. 1ª.q.89.
Litigium. secunda secundæ.quæstio.116.

Locutio

Locutiones angelorum. 1ª.q.107.
Luxuria. 22ᵉ.q.153.
Luxuriæ partes. 22ᵉ.q.154.

¶Ex Supplemento.

Libellus repudij. 67
Magnanimitas. 22ᵉ.q.129.
Magnificentia. 22ᵉ.q.134.
Maledictio. 22ᵉ.q.76.
Malitia
- Actuū
  - intentionis voluntatis. 12ᵉ.q.19.
  - humanorum
    - in generali. 12ᵉ.q.18.
    - exteriorum. 12ᵉ.q.20.
- culpæ angelorum. 12ᵉ.q.63.
Malum. 1ª.q.48.
Malum circa passiones animæ. 12ᵉ.q.24.
Manifestatio Christi nati. 3ª.q.36.
Mansuetudo. 22ᵉ.q.157.
Martyrium. 22ᵉ.q.124.
Mediator Dei & hominum,Christus. 3ª.q.26.
Memoria. 22ᵉ.q.49.
Mendacium. 22ᵉ.q.110.
Meritum quod est effectus gratiæ cooperantis. 12ᵉ.q.114.
Miracula Christi in
- generali. 3ª.q.43.
- speciali. 3ª.q.44.
Misericordia Dei. 1ª.q.21.
Missio
- angelorum. 1ª.q.112.
- diuinarum personarum. 1ª.q.43.
Modestia in
- communi. 22ᵉ.q.160.
- exteriori apparatu. 22ᵉ.q.169.
- exterioribus motibus corporis. 22ᵉ.q.128.
Modus
- assumptionis humanæ quantum ad ordinem. 3ª.q.6.
- cognitionis angelicæ. 1ª.q.58.
- cognitionis propheticæ. 22ᵉ.q.173.
- conceptionis. 3ª.q.31.
- emanationis rerum à principio. 1ª.q.45.
- & ordo intelligendi. 1ª.q.85.
- quo Christus vsus est in sacramento Eucharistiæ. 3ª.q.81.
- quo voluntas mouetur. 12ᵉ.q.10.
- vnionis
  - verbi incarnati. 3ª.q.2.
  - personæ diuinæ. 3ª.q.3.
  - ex parte humanitatis. 3ª.q.4.
  - ex parte partium humanæ naturæ. 3ª.q.5.
Mors Christi. 3ª.q.50.
Motiuum voluntatis. 12ᵉ.q.9.
Metus localis angelorum. 1ª.q.53.
Mulierum ornatus. 22ᵉ.q.169.
Mutatio creaturarum à Deo. 3ª.q.105.

¶Ex Supplemento.

Matrimonium. 41.
Matrimonij error. 51.
Matrimonium inquantum sacramentum est. 42.
Matrimonij definitio. 44.
Misericordia Dei respectu damnatorum. 99.
Mundi qualitas & resurgentium post iudicium. 91.
Natiuitas Saluatoris. 3ª.q.35.
Natura prima omnium entium. 1ª.q.44.
Negligentia. 22ᵉ.q.54.
Negotiatio. 22ᵉ.q.77.
Nomen
- Dei. 1ª.q.13.
- Spiritussancti,quod est,
  - amor. 1ª.q.37.
  - donum. 1ª.q.38.

¶Ex Supplemento.

Nuptiæ secundæ. 63.
Obedientia. 22ᵉ.q.104.
Oblatio. 22ᵉ.q.86.
Oblatio Christi in templum. 3ª.q.37.
Obseruantia. 22ᵉ.q.102.
Odium. 12ᵉ.q.29.& 22ᵉ.q.34.
Officia hominis in generali. 22ᵉ.q.183.
Opus
- Creationis creaturæ corporalis. 1ª.q.65.
- distinctionis secundum se & primæ diei. 1ª.q.67.
- secundæ diei. 1ª.q.68.
- tertiæ diei. 1ª.q.69.
- ornatus quantum ad 4ᵐ.diem. 1ª.q.70.
- quintæ diei. 1ª.q.71.
- sextæ. 1ª.q.72.
Omnes semptem dies in communi. 1ª.q.75.
Oratio. 22ᵉ.q.83.
Ordinatio angelorum.
- secundum hierarchias. 1ª.q.108.
- malorum. 1ª.q.109.
Ordo
- conceptionis. 3ª.q.33.
- creationis ad distinctionem. 1ª.q.66.
Origo diuinarum personarum. 1ª.q.27.

¶Ex Supplemento.

Ordinis sacramentum. 34.
Effectus huius sacramenti. 35.
Qualitas suscipientium hoc sacramentum. 36.
Ordinum distinctio. 37.
Conferentes hoc sacramentum. 38.

Impedimentum huius sacramenti. 39.
Paradisus. 1ª.q.102.
Paruificentia. 22ᵉ.q.135.
Passiones animæ in
- generali. 12ᵉ.q.22.
- speciali. 12ᵉ.q.26.
Passionum
- inter se differentia. 12ᵉ.q.23.
- ordo. 12ᵉ.q.25.
Passio Christi. 3ª.q.46.
Passionis Christi causa efficiens. 3ª.q.47.
Passio Christi quid effecerit. 3ª.q.48.& 49.
Patientia. 22ᵉ.q.136.
Peccata quæ distinguuntur secundum reatum pœnæ. 12ᵉ.q.88.
Peccata secundum se. 12ᵉ.q.71.
Peccati
- causæ ex parte
  - diaboli. 22ᵉ.q.80.
  - hominis. 12ᵉ.q.91.
  - voluntatis. 12ᵉ.q.78.
- causæ exteriores ex parte Dei. 12.q.79.
- effectus in
  - corruptione naturæ. 12ᵉ.q.85.
  - macula animæ. 12ᵉ.q.86.
  - reatu pœnæ. 12ᵉ.q.87.
- originalis
  - essentia. 12ᵉ.q.82.
  - subiectum. 12ᵉ.q.83.
  - traductio. 12ᵉ.q.81.
Peccatorum
- ad inuicem comparatio. 12ᵉ.q.73.
- causæ
  - in generali. 12ᵉ.q.75.
  - ex parte appetitus sensitiui. 12ᵉ.q.77.
- distinctio. 12ᵉ.q.72.
- remissorum reditus. 3ª.q.88.
- subiectum. 12ᵉ.q.74.
Peccatum
- primi hominis quod fuit superbia. 22ᵉ.q.163.
- secundum se quod est causa alterius. 12ᵉ.q.84.
- veniale secundum se. 12ᵉ.q.89.
Perfectio
- Christi concepti. 3ª.q.34.
- Dei. 1ª.q.4
- in esse gratiæ & gloriæ. 1ª.q.62.
Perfectionis status in communi. 22ᵉ.q.184.
Periurium. 22ᵉ.q.98.
Perseuerantia. 22ᵉ.q.137.
Perseuerantiæ vitia opposita. 22ᵉ..q.138.
Personæ diuinæ in generali. 1ª.q.29.
Pertinentia ad personam
- Patris. 1..q.33.
- Filij. 1ª.q.34 & 35.
- Spiritussancti. 1ª.q.36.
Personæ in comparatione ad
- essentiam. 1ª.q.39.
- proprietatem. 1ª.q.40.
Personarum actus notionales. 1ª.q.41.
Pietas. 22ᵉ.q.101.& 121.
Pluralitas diuinarum personarum. 1ª.q.30.
Ad pluralitatem vel vnitatem pertinentia in diuinis. 1ª.q.31.
Pœna dæmonum. 1ª.q.64.
Pœnitentiæ
- effectus. 3ª.q.86.
- partes. 3ª.q.90.
- Sacramentum. 3ª.q.84.
- virtus. 3ª.q.85.
Potentia Dei. 1ª.q.25.
Potentiæ
- animæ Christi. 3ª.q.13.
- Animæ
  - in generali. 1ª.q.77.
  - in speciali. 1ª.q.78.
- appetitiuæ. 1ª.q.80.
- intellectiuæ. 1ª.q.79.
Præcepta
- ceremonialia veteris legis.
  - secundum se. 12ᵉ.q.101.
  - secundum suas causas. 12ᵉ.q.102.
- iudiciali in communi. 12ᵉ.q.104.
- moralia veteris legis. 12ᵉ.q.100.
- charitatis. 22ᵉ.q.24.
- fortitudinis. 22ᵉ.q.140.
- iustitiæ. 22ᵉ.q.122.
- prudentiæ. 22ᵉ.q.56.
- pertinentia ad
  - fidem. 22ᵉ.q.16.
  - scientiam. 22ᵉ.q.16.
  - intellectum spem. 22ᵉ.q.16.
  - & donum timoris. 22ᵉ.q.22.
Præceptorum
- ceremonialium duratio. 12ᵉ.q.103.
- iudicialium ratio. 12ᵉ.q.105.
Prædestinatio. 1ª.q.23.
Præsidentia angelorum super creaturam corporalem. 1ª.q.101.
Præsumptio. 22ᵉ.q.130.
Primatus Petri. 22ᵉ.q.1.ar.10.
Principium durationis rerum creatarum. 1ª.q.46.
Processio
- diuinarum personarum. 1ª.q.27.
- creaturarum à Deo. 1ª.q.44.
Prodigalitas. 22ᵉ.q.119.
Productio
- angelorum in esse naturæ. 1ª.q.61.
- angelorum in esse gratiæ & gloriæ. 1ª.q.62.
- primi hominis quantum ad animam. 1ª.q.90.
- corporis primi hominis. 1ª.q.01.
- mulieris. 1ª.q.92.
Propagatio hominis secundum corpus. 1ª.q.119.
Prophetiæ
- causa 22ᵉ.q.172.
- diuisio. 22.ᵉ.q.174.
- essentia. 22ᵉ.q.171.
Prouidentia Dei. 1ª.q.22.
Prudentia
- secundum se. 22ᵉ.q.47
- quantum ad virtutes coniunctas. 22ᵉ.q.[illegible].

Prudentiæ { partes in generali. 22ſ.q.48.
partes ſingulæ. 22ſ.q.49.
ſpecies. 22ſ.q.50.
vitia oppoſita, cum ea ſimilitudinem habentia. 22ſ.q.55.
Pugna dæmonum. 1ª.q.114.
Purgatio Mariæ virginis. 3ª.q.37.
Puſillanimitas. 22ſ.q.133.

¶ Ex Supplemento.

Pœna damnatorum. 97.
Pœnitentiæ { ſacramentum ſuſcipientes. 16.
ſolennis ritus. 28.
Raptus. 22ſ.q.173.
Recuperatio virtutum per pœnitentiam. 2ª.q.89.
Religio ſecundum ſe. 22ſ.q.81.
Religionis ingreſſus. 22ſ.q.189.
Religionis ſtatus in quo conſiſtat. 22ſ.q.186.
Religionum differentia. 22ſ.q.188.
De religioſis competentibus. 22ſ.q.187.
Remiſſio venialium peccatorum. 3ª.q.87.
Reſtitutio. 22ſ.q.62.
Reſurrectio Chriſti. 3ª.q.53.
Reſurgentis Chriſti qualitas. 3ª.q.54.
Reſurrectionis Chriſti manifeſtatio. 3ª.q.55.
Reſurrectionis cauſalitas. 3ª.q.56.
Rixa. 22ſ.q.4.

¶ Ex Supplemento.

Receptacula animarum. 69.
Reſurrectio. 75.
Reſurrectionis { cauſa. 76.
tempus & modus. 77.
terminus. 78.
conditio. 69
Reſurgentium qualitas. 81.
Sacerdotium Chriſti. 3ª.q.22.
Sacramenta. 3ª.q.60.
Sacramentorum { cauſa. 3ª.q.74.
character. 3ª.q.63.
effectus principalis. 3ª.q.62.
neceſſitas. 3ª.q.61.
numerus. 3ª.q.65.
Sacrificia. 22ſ.q.85.
Sacrilegium. 22ſ.q.99.
Sanctificatio B.virginis. tertia quæſtio.37.
Sapientiæ donum. 22ſ.q.45.
Scandalum. 22ſ.q.43.
Scientia { Dei. { pertinens ad animam Chriſti. 3ª.q.14.
Dei. { infuſa vel acquiſita. 3ª.q.10
indira & experimentalis. 3ª.q.11
Scientiæ Domini. 3ª.q.12.
Schiſma. 22ſ.q.39.
Seditio. ſecunda ſecundæ.quæſt.42.
Senſualitas. 1ª.q.81.
Senſus hebetudo. 22ſ.q.15.
Septimus dies, & ad illum pertinentia. 1ª.q.73.
Sepultura Chriſti. 3ª.q.50.
Seſſio Chriſti ad dexteram Patris. 3ª.q.58.
Similitudo duinarum perſonarum. 1ª.q.42.
Simonia. 22ſ.q.100.
Simplicitas Dei. 1ª.q.3.
Simulatio. ſecunda ſecundæ.q.111.
Sobrietas. 22ſ.q.149.
Spes & deſperatio. 22ſ.q.40.
Spes ſecundum ſe. 22ſ.q.17.
Spei ſubiectum. 22ſ.q.18.
Status { primi hominis ſecundum intellectum. 1ª.q.94.
hominis in generali. 22ſ.q.183.
Ad ſtatum primi hominis ad conſeruationem indiuidui pertinentia. 1ª.quæſt.97.
Subſtantia angelorum abſoluta. 1ª.q.50.
Studioſitas. 22ſ.q.166.
Stultitia. 22ſ.q.46.
Superbia in communi. 22ſ.q.162.
Superſtitio. 22ſ.q.92.
Superſtitionis ſpecies quantum ad cultum veri Dei. 22ſ.q.93.
Superſtitiones conſeruantiarum. 22ſ.q.96.
Suſurratio. 22ſ.q.74.

¶ Ex Supplemento.

De modo quo ſancti ſe habent ad damnatos. 94.
Satisfactio eius & quidditas. 11.
Satisfactionis { poſſibilitas. 13.
qualitas. 14.
De his per quæ fit ſatisfactio. 15.
Signa quæ iudicium præcedent. 73.
Sponſalia. 43.
Suffragia mortuorum. 71.
Temperantia. 22ſ.q.141.
Temperantiæ { vitia oppoſita. 22ſ.q.142.
partes { in generali. 22ſ.q.143.
ſingulæ in ſpeciali. 22ſ.q.144.
præcepta. 22ſ.q.70.
Tentatio { Chriſti. 3ª.q.41.
primorum parentum. 22ſ.q.97.
qua Deus tentatur. 22ſ.q.41.
Timor. 22ſ.q.41. & 22ſ.q.125.
Timoris { obiectum. 22ſ.q.41.
cauſa. 22ſ.q.43.
effectus. 22ſ.q.44.
donum ſpei reſpondens. 22ſ.q.19.
vitium. 22ſ.q.119.
Traductio hominis ex homine ſecundum animam. 1ª.q.118.
Transfiguratio Chriſti. 3ª.q.45.
Triſtitia ſecundum ſe. 22ſ.q.35.
Triſtitia { Bonitas vel malitia. 22ſ.q.36.
cauſæ. 22ſ.q.36.
effectus. 22ſ.q.37.
remedia. 22ſ.q.38.
Venditio. 22ſ.q.77.
Verecundia. 22ſ.q.144.
Veritas. prima quæſt.16. & ſecunda ſecundæ.quæſt.109.
Virtutis ſubiectum. 22ſ.q.56.
Virtutes. { cardinales. 22ſ.q.61.
theologicæ, 22ſ.q.61.
Virtutum { æqualitas. 22ſ.q.66.
cauſa. 22ſ.q.63.
connexio. 22ſ.q.65.
duratio poſt hanc vitam. 22ſ.q.67.
eſſentia. 22ſ.q.55.
intellectualium diſtinctio. 22ſ.q.57.
medium. 22ſ.q.64.
moralium ab intellectualibus diſtinctio. 22ſ.q.58.
moralium ſecundum comparationem ad paſſiones diſtinctio. 22ſ.q.59.
moraſium ab inuicem diſtinctio. 22ſ.q.60.
Vindicatio. 22ſ.q.108.
Virginitas. 22ſ.q.151.
Virginitas Mariæ virginis. 3ª.q.28.
Viſio Dei. 1ª.q.12.
Vita Dei. 1ª.q.18.
Vitæ diuiſio in actiuam & contemplatiuam. 22ſ.q.179.
Vita { contemplatiua. 22ſ.q.180.
actiua. 22ſ.q.181.
Vitarum inter ſe comparatio. 22ſ.q.182.
Vitia ſecundum ſe. 22ſ.q.71.
Vltimus finis hominis. 22ſ.q.1.
Vnio animæ ad corpus. 3ª.q.76.
Vnionem Chriſti conſequentia. 3ª.q.16.
Vnitas Dei. 1ª.q.11.
Vnitati { coniuncta quantum ad voluntatem. 3ª.q.18.
Chriſti incipientia quantum ad eſſe. 3ª.q.17.
coniuncta quantum ad operationem. 3ª.q.19.
Voluntarium. 22ſ.q.6.
Voluntas. 1ª.q.81.
Voluptas { Dei. 1ª.q.19.
quorum ſit volitorum. 22ſ.q.8.
Pertinentia ad voluntatem primi hominis. 3ª.q.95.
Votum. 22ſ.q.88.
Vſura. 22ſ.q.78.
Vſus qui eſt actus voluntatis. 22ſ.q.16.

¶ Ex Supplemento.

Viſio diuinæ eſſentiæ per comparationem ad beatos. 92.
Voluntas & intellectus damnatorum. 98.
Vxoricidium. 60.

FINIS.

INDEX TERTIVS

IVXTA ALPHABETI QVOQVE Ordinem digeſtus, Res omnes atque doctrinas memorabiles,

QVAE IN TRIBVS ISTIVS SVMMAE PARTIBVS Tractatæ ſunt, ſummatim comprehendens, & locum vbi latiùs explicantur, demonſtrans.

Animaduerte Lector notas quibus breuitatis gratia in hoc Indice, & aliis vſi ſumus, ante primum Indicem breuiter eſſe declaratas.

A

Abdicatio rerum temporalium ſecundum præparationem animi, vt ſcilicet homo ſit paratus, ſi opus fuerit, omnia dimittere vel diſtribuere, pertinet directè ad perfectionem: non autem abdicatio rerum actualis: quia ſic in ea non conſiſtit eſſentialiter perfectio, ſed eſt quoddam perfectionis inſtrumentum, 22ſ.q.108.4.4^{m}. et 22ſ.q.184.7.1^{m}.

Ablatiuus ſubſtituitur i vi cauſæ efficientis, vel finalis vel formalis: vel i vi effectus formalis, 1ª.q.37.2.c.

Ablutio manuum in miſſa fit ad decentiam: & ſignificat emundationem etiam à minimis peccatis, 3ª.q.83.5.1^{m}.

1 Abraham fuit perfectus, 22ſ.q.186.4.2^{m}.

2 Abraham æqualiter metuit in matrimonio, ſicut Ioannes in virginitate, 22ſ.q.152.4.1^{m}. et q.186.4.2^{m}.

3 Abraham eſt primum exemplum fidei tripliciter. ſc. primo recedendo abinfidelibus: Secundo credendo aliquid ſupra naturam: et tertiò accipiendo circumciſionem, 12ſ.q.102.3.1^{m}. et 3ª.q.70.2.c.

4 Peccatum Idololatriæ incepit tempore Abrahæ, 22ſ.q.94.4.2^{m}. & q.174.6.c. et 3ª.q.70.1.1^{m}.

5 Abraham petens ſignum promiſſæ poſſeſſionis, non tentauit Deum, nec peccauit. 22ſ.q.97.2.3^{m}.

6 Abraham non fuit mendax, dicendo Sarâ ſororem ſuam, 22ſ.q.110.3.3^{m}. et 4.1^{m}. et q.111.1.1^{m}.

7 Abraham accedens ad ancillam ſuam, non peccauit. 22ſ.q.154.2.3^{m}.

8 Abraham volens occidere Iſaach, non peccauit: quia debuit obedire præcepto Dei, 12ſ.q.94.5.o. et 22ſ.q.64.6.1^{m}. et q.104.4.2^{m}. et q.15.4.2.2^{m}.

9 Abrahæ emendo ſpeluncam in ſepulturam, non peccauit. 22ſ.q.9.100.4.3^{m}.

10 Chriſtus ſpecialiter dicitur filius Abrahæ & Dauid, triplici ratione. ſ. quia ad hos ſpecialiter de Chriſto repromiſſio facta eſt: et quia Chriſtus futurus erat Rex, Prophetæ & ſacerdos, et quia in Abraham primò incepit circumciſio, et in Dauid electio, 1ª.q.31.2.o.

11 Abraham fuit primus inter antiquos patres, quia accepit promiſſionem de Chriſto naſcituro. 3ª.q.50.2.c.

12 Promiſſio de Chriſto facta fuit Abrahæ, non quidem propter meritum eius, ſed ex gratia Dei 12ſ.q.98.4.c.

13 Omnes deſcendentes ab Abraham decimati ſunt. in eo, præter Chriſtũ. 3ª.q.31.80.

14 Incommuni, Abraham dedit decimas Melchiſedech. ſummo ſacerdoti. 22ſ.q.87.1.3^{m}.

15 Abraham adorauit Angelos, in quantum apparentes in corporibus, quaſi imaginibus repræſentabant trinitatem. 1ª.q.51.3.5^{m}.

16 Abraham iuſtè obtulit Angelis cibos, quia credidit eos homines eſſe, in quibus tamen Deum venerabatur, ſicut ſolet Deus eſſe in Prophetis: vt Auguſtinus dicit. 1ª.q.51.3.5^{m}.

Abrenuntiatio diuitiarum comparatur eleemoſynis, ſicut vniuerſale particulari: & holocauſtum ſacrificio, 12ſ.qu.102.3.8^{m}. & 22ſ.quæſt.180.3.6^{m}. & 5^{m}.

Abſcedere peccatum, cõtingit dupliciter, ſcilicet, dum fit, & per negligentiam confeſſionis. Primum eſt remedium contra peccatum, quia peius eſt peccatum publicum, quàm occultum propter maiorem contemptum, & propter ſcandalum. Sed ſecundum contrariatur pœnitentiæ. 3ª.q.84.6.1.

1 Abſolutio facta à ſacerdote peccatore, valet ſicut & à iuſto, niſi ſit hæreticus. 22ſ.q.39.3.o.

2 Abſoluit Deus authoritatiuè, homo verò vt miniſter & inſtrumentaliter. Et inter miniſtros Dei Papa dicitur abſoluere aliquem etiam ſi per alium officium abſolutionis impendat. 1ª.q.112.1.2^{m}. ſ.1.

3 Forma abſolutionis ſacramentalis eſt hæc: Ego te abſoluo. & reliqua quæ adiunguntur, ſunt in arbitrio ſacerdotis. 3ª.q.84.3.c.

4 Forma abſolutionis ſacramentalis differt à forma baptiſmi & confirmationis. 3ª.q.84.3.c.

5 Forma abſolutionis ſacramentalis debet fieri per verbum indicatiuum. 3ª.quæſtion.84.3.o.

6 Abſolutio in publico facta, vt in miſſa, & prima, & completorio non eſt ſacramentalis. 3ª.q.84.3.1^{m}.

7 Effectus, & culpa remittitur per abſolutionem ſacerdotis. 3ª.q.84.3.3^{m}.

8 Quædam reliquiæ peccati remanent poſt abſolutionem, ſ. diſpoſitio ad peccatum, & reatus: licet diminuta. 3ª.q.86.5.o. & q.89.1.3^{m}.

Abſolutum eſt prius relatiuo ſecundum eſſe, & eſt poſterius relatiuo ſecundum dict. 12ſ.q.16.4.3^{m}.

1 Abſtinentia temporæ ſubſtractionem ciborum. Ideò eſt virtus, ſi ratione reguletur. 22ſ.q.141.c. et q.146.1.o.

2 Abſtinentia eſt ſpiritualis virtus, 22ſ.q.146.2.c.

3 Effectus, & abſtinentia à cibo neceſſario ad valetudinem, quo ad optimam diſpoſitionem corporis, laudatur, non autem quo ad ea quæ incumbunt ex officio, vel ſocietate. 22ſ.q.141.6.o. & q.142.1.c. & q.127.1.o. & quæſtion.150.1.1^{m}.

4 Abſtinentia conſiſtit in medio, licet denominetur à defectu. 22ſ.quæſt.146.1.3^{m}.

5 Vſus ciborum & eorum abſtinentia non pertinent ad regnum Dei niſi ſint cum ratione, fide & dilectione Dei. 12ſ.q.146.1.1^{m}.

6 In ſcientia abſtinentia eſt miniſtranda, vt ſcilicet homo à cibis abſtineat prout oportet, pro congruentia hominum cum quibus viuit, & perſonæ ſuæ: & pro valetudinis ſuæ neceſſitate. 22ſ.q.146.1.c.ſ.

1 Abſtractio triplex, ſcilicet à materia & ab inferiori, & à ſenſu. 1ª.q.40.3.c.

2 Abſtractio duplex, ſcilicet ſecũdum duplicem operationem intellectus id eſt, per modum compoſitionis & diuiſionis. Sicut cum intelligimus aliquid non eſſe in alio, vel eſſe ſeparatum ab eo, vel per modum ſimplicis & abſolutæ conſiderationis: ſicut cum intelligimus quum, nihil cõſiderando de alio. 1ª.q.75.1.1^{m}.

3 Abſtractio fit à materia quadruplici, ſcilicet, ſenſibili intelligibili, communi & induiduali. 1ª.q.85.1.2^{m}. & 3ª.q.77.2.4^{m}.

4 Mathematica abſtrahunt à materia ſenſibili, non autem à materia intellegibili, ſed per eam demonſtrant. 1ª.q.85.1.2^{m}. & 3ª.q.77.2.4^{m}.

5 Intellectus agens, abſtrahit ſpecies intelligibiles à phantaſmatibus: in quantum virtute eius poſſumus intelligere naturas ſpecierum, ſine cõditionibus indiuidualibus. 1ª.q.15.13.c. & q.85.1.1^{m}. & 2^{m}. & 4^{m}.

6 Neceſſe eſt, quòd intellectus noſter abſtrahat à phantaſmatibus. 1ª.q.85.1.o. & q.86.2.2^{m}. & q.10.1.o.

7 Immo in ſtatu innocentiæ homo non acquiſiuiſſet ſcientiam ex ſenſibus. 3ª.q.61.2.o.

8 Omnis intellectus abſtrahit ab hinc & nunc: aliter tamen angelicus, quàm humanus. 1ª.q.50.2.c. & q.107.4.c.

9 Perfectio prudentiæ & cuiuslibet intellectualis virtutis conſiſtit in abſtractione à ſenſibilibus. 22ſ.q.53.6.c.

10 Quanto plus intellectus abſtrahit in ſenſibilibus, tanto melius intelligit. 22ſ.q.15.3.c. & q.55.6.c.

11 Abſtractio à ſenſibus dupliciter contingit, ſcilicet ex cauſa animali, id eſt, attentione ad intelligibilia vel imaginabilia, vel ex cauſa naturali, id eſt, ex infirmitate vel ſomno. 22ſ.q.173.3.c.

12 Abſtractio à ſenſibus ex triplici cauſa contingit ſcilicet corporali, vt in firmitate vel diabolica, vel diuina. 22ſ.q.173.3.c. & q.175.1.c.ſ.1.

13 In abſtractione ſpeciei intelligibilis eſt ordo, quia primò oportet quòd ſpecies repræſentetur ſenſui: ſecundò imaginationi, et tertio intellectui poſſibili, qui immutatur ſpecibus phantaſmatum ſecundum illuſtrationem intellectus agentis. 22ſ.q.171.2.c.

14 Abſtractio à ſenſibus quandoque fit perfectè, ſcilicet, vt nihil ſenſibus percipiatur: quandoque imperfectè, ſcilicet, vt diſcernatur, ſed non plenè inter viſa imaginariè & viſa per ſenſum. 22ſ.q.173.3.c.

15 Viſio Dei, & videns Deum per eſſentiam, non poteſt aliquid abſtrahere à illo. 3ª.q.3.3.c.

16 Homo in hac vita non poteſt videre eſſentiam Dei, niſi abſtrahatur à ſenſib. 1ª.q.12.11.2^{m}. & 12ſ.q.98.3.2^{m}. & 22ſ.q.175.4.o. & ſ.5.c. & q.180.5.c.

17 Chriſtus mortalis videbat Dei eſſentiam, ſicut etiam beati ſine abſtractione à ſenſibus. 22ſ.q.175.4.1^{m}.

18 Ad videndum eſſentiam Dei non oportet abſtrahi ab operibus vegetatiuis. 22ſ.q.175.5.3^{m}.

19 In viſione prophetica aliquando fit abſtractio à ſenſibus, aliquando verò non. 22ſ.q.173.3.o.

1 Abſtractum, & In Deo, et abſtractum et concretum in diuinis ſunt idem realiter, & differunt ratione. 1ª.q.1.2.3.c. & qu.3.3.c. & 2^{m}. et q.40.1.1^{m}. & 2.c. & 3ª.q.17.1.c.

2 In creaturis, in omni creatura differunt concretum et abſtractum. 1ª.quæſtion.40.1.1^{m}.

3 Omne abſtractum etiam non ſubſiſtens, eſt tantum vnum numero. 1. quæſtion.54.1.c.

4 Abſtractum ſignificat incompletum non ſubſiſtens, concretum verò compoſitum. 1ª.q.3.3.1^{m}. et q.13.2.3^{m}. et q.32.2.c.

5 Nomina concreta ſignificant ens completum ſubſiſtens: ſed abſtracta quo aliquid eſt. 1ª.q.3.3.1^{m}. et q.1.1.2^{m}. et q.32.2.c.

6 Nomina concreta et abſtracta poſſunt prædicari de Deo. 1ª.q.3.3.1^{m}. et 13.1.2^{m}. et q.32.2.c.

7 Abuti poteſt aliquis propheta vt obiecto, non autem vt principio. 22ſ. quæſt.55.q.1^{m}.

1 Accedere ad Deum, vel recedere, non ex paſſibus corporis, ſed affectibus mentis. 1ª.q.3.1.3^{m}.

2 Deus dicitur accedere ad nos, vel recedere, inquantum participamus influentiam bonitatis eius, vel deficimus ab ea. 1ª.q.9.1.3^{m}.

1 Acceptio perſonarum eſt attendere ad conditionem perſonæ, nihil facientem ad illud negotium. 1ª.q.23.5.3^{m}. et 12ſ.q.97.4.2^{m}. et q.98.4.2^{m}. et q.106.3.1^{m}. et 22ſ.q.63.1.o. et 1.4.c.

2 Acceptio perſonarum eſt tantum de re debita. Ideò nõ conuenit Deo. 1ª.q.23.5.3^{m}. et q.65.2.3^{m}. et 12ſ.q.98.4.4^{m}. et q.106.3.1^{m}. et 22ſ.q.62.1.3^{m}.

3 In honorando contingit acceptio perſonarum. 22ſ.q.63.3.o.

4 In iudiciis contingit acceptio perſonarum.22ꝰ.q.63.4.o.
5 Acceptio perſonarum eſt peccatum oppoſitum iuſtitiæ diſtributiuæ. 22ꝰ.q.63.princip.et 1.o.et 2.c.
6 Acceptio perſonarum eſt grauius peccatum in re ſpirituali, quàm temporali.22^{a}.q.63.2.o.
1 Acceſſus eſt prior in intentione, et poſterior in executione quàm receſſus.12ꝰ.q.29.2.1^{m}.et q.36.1.c.et 3^{a}.q.82.6.2^{m}.
2 Acceſſus eſt prior receſſu ex parte mouentis, ſed eſt poſterior ex parte mobilis.12ꝰ.q.113.8.1^{m}.et 3^{a}.q.85.6.2^{m}.
1 ACcidens non eſt ens, ſed entis.1^{a}.q.5.5.2^{m}.et q.90.2.c.et 12ꝰ.q.55.4.1^{m}.et q.110.2.3^{m}.et 3^{a}.q.11.5.3^{m}.et q.77.1.4^{m}.
2 Propria diffinitio accidentis, non eſt eſſe in ſubiecto, ſed eſt eſſe rem cui debetur eſſe in ſubiecto.3^{a}.q.77.1.2^{m}.
3 Accidens in concreto diffinitur per ſubiectum loco generis, ſed in abſtracto loco differentiæ.12ꝰ.q.53.2.3^{m}.
4 Non omne adueniens rei poſt eſſe completum, eſt accidens.3^{a}.q.2.6.2^{m}.
5 Omne accidens & omnis forma non ſubſiſtens, eſt ens verum, & bonum vt quo, non autem vt quid.12^{a}.q.55.4.1^{m}.
6 Omne accidens depẽdet à ſubiecto, et per illud diffinitur.12ꝰ.q.53.3.1^{m}.
7 Immo menſura debet eſſe homogenea, id eſt, eiuſdem generis cum menſurato.1^{a}.q.1.5.2^{m}.& 12ꝰ.q.19.4.2^{m}.
8 Omne accidens eſt per ſe reſpectu alicuius ſubiecti, cum omne per accidens reducatur ad per ſe.1^{a}.q.22.4.o.& q.103.7.c.& 3^{m}.
9 Omne accidens eſt nobilius ſuo ſubiecto ſecundum quid, ſed ſimpliciter eſt ecõuerſo.^{a}.q.16.6.1^{m}.et 12ꝰ.q.66.4.c.fi.et qu.110.2.2^{m}. et 22ꝰ.q.23.1.3^{m}.et 3^{a}.q.11.5.3^{m}.
10 Nullum accidens excedit ſuum ſubiectum ſecundum eſſe, ſed ſecundum operationem,1^{a}.q.115.1.5^{m}.
11 Quod conuenit accidenti ex parte ſubiecti, et non ex ratione accidentis, non attribuitur accidenti in abſtracto, ſed in cõcreto.22ꝰ.q.53.2.3^{m}.
12 Accidens poteſt eſſe ſine ſubiecto, virtute Dei.3^{a}.q.77.1.o.
13 Accidens non poteſt tranſire de ſubiecto ad ſubiectum idem numero, ſed benè idem ſpecie.3^{a}.q.62.3.2^{m}.et q.77.1.c.
14 Accidens indiuiduatur, numeratur, et diſtinguitur ſecundum ſuum ſubiectum.1^{a}.q.29.1.c.& q.39.3.c.
15 Accidentia numerantur ſecundum ſuppoſita.1^{a}.q.36.4.7^{m}.et q.39.3.c.
16 Duo accidentia numero eiuſdem rationis, non poſſunt eſſe ſimul in eodem ſubiecto.1^{a}.q.94.3.1^{m}.et 12ꝰ.q.63.4.3^{m}.
17 Accidens poteſt eſſe ſubiectum accidentis, ſed per ſubſtantiam.1^{a}.q.77.7.2^{m}.q.78.4.3^{m}.et 12ꝰ.q.7.1.3^{m}.et q.50.2.2^{m}.q.56.1.3^{m}.et 3^{a}.q.77.2.1^{m}.
18 Subiectum eſt cauſa proprij accidentis in triplici genere cauſæ, ſcilicet vt cauſa materialis, efficiens, & finalis. Aliorum autem accidentium eſt tantum cauſa materialis.1^{a}.q.77.6.o.
19 Subiectum eſt cauſa propria accidentis, non per tranſmutationem, ſed per quandam naturalem conſequentiam et reſultationem,1^{a}.q.77.6.3^{m}.& 7.1^{m}.
20 Accidentia non habent materiam ex qua, ſed in qua, ſcilicet ſubiectum & circa quam, ſcilicet obiectum,12ꝰ.q.55.4.c.
21 Accidens comparatur ad ſubiectum, vt actus ad potentiam,1^{a}.q.3.6.c.et q.54.3.2^{m}.
22 Accidentium innaturalium, ſubiectum eſt tantum cauſa materialis.1^{a}, q.77.6.o.
23 Accidens in concreto habet genus à ſubiecto loco materiæ, ſed in abſtracto à modo eſſendi.12ꝰ.q.35.4.2^{m}.
24 Accidens poteſt agere in ſuum ſubiectum tantum formaliter, non autem effectiuè.12ꝰ.q.85.1.4^{m}.& q.110.2.1^{m}.& q.11.20^{m}.& 2.1^{m}.
25 Subſtantia ſpiritualis non eſt ſubiectum accidentis, niſi pertinentia ad intellectum vel voluntatem.12ꝰ.q.50.5.o.
26 Sacramentum, Deus inſtituit quod accidentia panis & vini ſint in ſacramento altaris, & ibi maneant ſine ſubiecto, quadruplici ratione, ſcilicet quantum ad vſum, quantum ad manducationem ſpiritualem, quæ eſt per fidem, quantum ad vitationem horroris & irriſionis, & quantum ad ſpiritualia, quæ per corporalia conſueuerunt oſtendi.3^{a}.q.75.2.3^{m}.& 5.o.& q.76.1.3^{m}.
27 Accidens eſt ibi ſine ſubiecto.3^{a}.q.75.5.o.& q.77.1.o.
28 Quantitas eſt ibi ſubiectum aliorum accidentium.3^{a}.q.77.2.o.
29 Accidentia hæc non ſunt ſubiectiuè in aëre.3^{a}.q.77.1.c.
30 Accidentia hæc habent modum eſſendi, agendi, & patiendi ſubſtantiæ. Ideo poſſunt agere & pati quicquid poterat ſubſtantia præexiſtens. 3ꝰ.q.77.3.4.5.6.7.8.o.
31 Accidentia hic agunt virtute ſubſtantiæ.3^{a}.q.75.6.3^{m}.& q.77.3.o.
32 Accidentia hæc poſſunt immutare ad formam ſubſtantialẽ.3^{a}.q.77.3.3^{m}
33 Accidentia hæc immutant corpora vicina.3^{a}.q.77.3.o.
34 Accidentia hæc nutriunt.3^{a}.q.77.6.o.
35 Accidentiũ iſtorum operationes quædam ſunt naturales, & quædam miraculoſæ.ibid.
36 Ex eis poteſt aliquid generari.3ꝰ.q.77.5.o.& 8.3^{m}.
37 Hæc accidentia poſſunt miſceri cum aliis liquoribus.3^{a}.q.77.8.o.
38 Accidentia hæc poſſunt frangi, nec tamẽ Chriſtus frangitur.3.q.77.7o.
39 Hæc fractio tria ſignificat.ſ.diuiſionem corporis Chriſti in paſsione, diſtributionem virtutis eius, & triplicem ſtatum animarum, ſc.quia quidam ſunt adhuc viui, quidam in plena participatione beatitudinis: & quidam in expectatione plenæ beatitudinis.3^{a}.q.83.5.7^{m}.& 8^{m}.
40 Accidentia hæc corrumpi poſſunt ſicut & ante conſecrationem dupliciter, ſcilicet per ſe, id eſt per alterationem contrariarum qualitatũ per augmentum & diminutionem id eſt, per additionem vel diuiſionem quantitatum, & per accidens, id eſt, per corruptionem ſubiecti.3^{a}.qu.77.4.o.5.c.
41 Iſta corruptio non eſt miraculoſa, ſed miraculum præſupponit.3^{a}.qu.77.4.3^{m}.et 5.c.fi.
42 Nulla immutatio horum accidentium facit ibi deſinere corpus Chriſti, niſi quia corrumperetur ſubſtantia panis et vini, ſi adeſſet.3^{a}.q.76.6.o. et q.8.c.fi.et q.77.4.o.et 5.8.c.et q.80.3.c.et 3^{m}.et q.83.6.7^{m}.
43 Accidentia hæc ſunt compoſita ex quo eſt, et quid eſt.3^{a}.q.77.1.4^{m}.
44 Medium, Nihil poteſt eſſe medium inter ſubſtantiam & accidens.1^{a}.q.77.1.5^{m}.

45 Accidens ſpeciei conſequitur formam, accidens autem indiuidui conſequitur materiam.1^{a}.q.52.3.2^{m}.
46 Accidens dicitur dupliciter, ſcilicet natura accidentis conditionis ſubſtantiæ, et quod nominat aliquid per aliud.1^{a}.q.77.1.5^{m}.et 12ꝰ.q.7.1.2^{m} 3^{a}.q.2.6.2^{m}.
47 Accidens per ſe conſideratur ab arte, non autem accidens omnino per accidens.12ꝰ.q.7.2.2^{m}.et q.18.3.2^{m}.
48 Accidens aliquod miraculoſè productum in aliquo ſubiecto, efficitur ei naturale, ſicut cęcus miraculoſè illuminatus, naturaliter videt.1^{a}.q.77.4.3^{m}.
49 Accidens & omne præter rationem rei eſt duplex, ſcilicet determinatiuum alicuius eſſentialium principiorum, & non determinatiuum. Secundum tantum eſt in angelis, ſed vtrumque eſt in compoſitis.1^{a}.q.54.3.2^{m}.
50 In Deo, Nullum accidens eſt in Deo,1^{a}.q.3.6.o.et q.6.3.c. et q.28.2.c.et q.29.3.3^{m}.et q.40.1.1^{m}.et q.54.3.2^{m}.
51 Iſta eſt per ſe, & nullo modo per accidens: Pater eſt Deus, & ecõuerſo. 1^{a}.q.39.6.2^{m}.
52 Accidens in abſtracto, non prædicatur ſecundum magis & minus, 12ꝰ.q.52.1.2.3.& q.53.2.3^{m}.
53 Accidens non generatur nec corrumpitur, & quæ corrumpuntur, non omnino in nihilum rediguntur, non quidem quia aliqua pars eorum remaneat, ſed quia remaneat in potentia materiæ vel ſubiecti, 1^{a}.q.105.4.3^{m}.& 12ꝰ.q.110.2.3^{m}.
54 Accidens non variatur ſubiectiuè, ſed ſubiectum ſecundum ipſum,1^{a}.q.9.2.3^{m}.& q.16.8.c.fi.
1 Quod autem accidit in hominibus, quod bonum ſit, vt in paucioribus, et malum vt in pluribus, ex hoc contingit, quia pluribus modis cõtingit deuiare à medio, quam medium tenere: & etiam quia ſenſibilia ſunt magis nota apud multos, quam bona rationis,12ꝰ.q.71.2.3^{m}.
2 Omne quod aduenit alicui poſt eius eſſe cõpletum, conuenit ei accidentaliter, niſi trahatur in communione illius eſſe completi.3^{a}.q.2.6.2^{m}.
3 Quod accidit alicui naturæ, nõ eſt vniuerſaliter in illa natura.1^{a}.q.57.1.c.
4 Nulla forma de genere ſubſtantiæ conuenit alicui accidentaliter. Ideò omnis forma adueniens accidentaliter, eſt accidens.1^{a}.q.67.3.c.
1 Accidia eſt tædium bene operandi, & triſtitia de re ſpirituali.1^{a}.qu.63.2.2^{m}.& 22ꝰ.q.65.1.2.c.& 3.c.et 2^{m}.et 4.c.et 2^{m}.& q.54.2.1^{m}.
2 Accidia non eſt receſſus mentis à quocunque bono ſpirituali, ſed à diuino, cui oportet mentem ex neceſſitate inhærere.22ꝰ.q.35.3.2^{m}.
3 Accidia eſt peccatum.22ꝰ.q.35.1.o.
4 Accidia de ſe eſt peccatum mortale.22ꝰ.q.35.3.o.
5 Triſtitia de bono ſpirituali diuino, eſt ſpeciale peccatum, ſcilicet accidia: ſed in communi conuenit omni vitio. Similiter gaudium de bono ſpirituali diuino, conuenit ſpeciali virtuti ſcilicet charitati, ſed in cõmuni conuenit omni virtuti.22ꝰ.q.35.2.o.& 3.2^{m}.& 4.3^{m}.
6 Accidia eſt ſpecies triſtitiæ.12ꝰ.q.35.8.o.
7 Accidia eſt vitium capitale.22ꝰ.q.35.4.o.& q.36.4.c.
8 Diuiſio, & Filiæ accidiæ ſunt ſex:ſ.malitia, rancor, puſillanimitas, deſperatio, torpor, & euagatio mentis.22ꝰ.q.35.4.2^{m}.& 3^{m}.
9 Accidia eſt contraria charitati.22ꝰ.q.35.3.c.fi.
10 Accidia & inuidia opponitur gaudio charitatis ſcilicet prima, vt eſt de bono diuino, ſecunda, vt eſt de bono proximi.22ꝰ.q.34.princip.& q.35.princ.& 3.c.et q.36.3.c.& 3^{m}.
11 Accidia eſt contra tertium præceptum decalogi.22ꝰ.q.35.3.1^{m}.
12 Effectus, & Ieiunantes maximè impugnantur circa horam ſextam, id eſt in meridie ab accidia, propter famen, & æſtus ſolis.22ꝰ.q.35.1.2^{m}.
1 Diuiſio, & Accipere aliquid in bono vel in malo, dicitur dupliciter, ſcilicet accipere propriè, & accipere abuſiuè,22ꝰ.q.55.4.1^{m}.
2 Non omne acceptum, eſt receptum in aliquo.1^{a}.q.17.2.3^{m}.
3 Accipere ab alio eſt commune Chriſto & creaturæ analogicè, non autem vniuocè.1^{a}.q.33.3.2^{m}.
Accipiter ſignificat miniſtros potentum ad prædam.12ꝰ.q.102.6.1^{m}.co.3.
1 ACcuſatio debet fieri in ſcriptis.22ꝰ.q.68.2.o.
2 Accuſatio eſt de præcepto valenti probare peccatum contra communitatem.22ꝰ.q.68.1.o.
3 Accuſatio eſt iniuſta per calumniam, præuaricationem & tergiuerſationem.22ꝰ.q.68.3.o.
4 In denunciatione enim attenditur emendatio fratris, ſed in accuſatione punitio criminis.22ꝰ.q.67.3.2^{m}.& q.68.1.c.
5 Accuſatus tenetur dicere veritatem iudici interroganti iuridicè, ſcilicet ſi præceſſit infamia, vel indicia expreſſa, vel probatio ſemiplena, 22ꝰ.q.69.1.o.et 2.c.
6 Accuſatus poteſt defendere ſe per prudentiam, non autem per calumniam, vel colluſionem.22ꝰ.q.69.2.o.& 3.c.
7 Et ei licet appellare.22ꝰ.q.69.3.c.
8 Accuſatus falsò ex leuitate & non ex malitia, poteſt remittere pęnam talionis, non autem ſi deſiſtat per colluſionem. ſed tantum princeps.22ꝰ.q.68.4.2^{m}.
9 Accuſans in probatione deficiens meretur pęnam talionis.22ꝰ.q.64.4.o.
10 Accuſans falsò, meretur duplicem pœnam, ſcilicet talionis pro nocumento accuſati, & infamiæ pro calumnia. Sed quandoque princeps liberat ab vtraque, & quandoque tantum à prima.22ꝰ.q.68.4.3^{m}.
11 Deſiſtere ab accuſatione ordinatè & ſine vitio contingit dupliciter, ſcilicet ſi in proceſſu perpendat ſe falsò accuſaſſe, vel ſi princeps eam aboleat.22ꝰ.q.68.3.3^{m}.
12 In notoriis non requiritur accuſator, quia infamia tenet locum accuſatoris.22ꝰ.q.67.2.3^{m}.& 3.2^{m}.
13 Subditi poſſunt ſuos ſuperiores accuſare.22ꝰ.q.78.1.2^{m}.
14 Nullus debet accuſare religioſum in capitulo de crimine occulto.22ꝰ. quæſtion.33.7.4^{m}.
15 Excommunicati infames, & de maiori crimine accuſati, non poſſunt accuſare.22ꝰ q.69.1.1^{m}.
1 Acetum & vinum differunt ſpecie.3^{a}.q.74.2^{m}.
2 Acetum non poteſt naturaliter mutari in vinum, niſi reſoluatur in materiam primam.3^{a}.q.74.5.2^{m}.
1 Achaz rex non petens ſignum à Deo peccauit, & non peccaſſet ſi ſignum petiiſſet

petiiſſet.22ꝰ.q.97.2.3^{m}.
Acquirere illicitè, contingit tripliciter, ſcilicet vel ratione cauſæ, vel acquirentis, vel eius à quo aufertur.22ꝰ.q.32.7.c.& q.62.5.2^{m}.& q.87.2^{m}.
1 ACtio Dei eſt ſua eſſentia, & ſua potentia.1^{a}.q.14.4.o. & q.19.1.o.& 4.2^{m}.& q.25.1.2^{m}.& q.30.2.3^{m}.& q.41.4.3^{m}.& q.45.3.1^{m}.& q.54.1.2.3.c.& q.77.1.c.& 2.c.& q.79.1.c.& q.87.3.o.& 12ꝰ.qu.49.4.c.& q.55.2.3^{m}.& 3^{a}.q.9.1.1^{m}.
2 Actio Dei eſt vna ſecundũ rem, & multæ ſecundum rõnem.1^{a}.q.30.2.3^{m}
3 Deus agit in omni operante.1^{a}.q.105.5.o.& 12ꝰ.q.55.4.6^{m}.
4 Actio Dei quæ operatur in omni operatione creaturæ, non eſt creatio. 1^{a}.q.45.8.o.
5 Actio Dei non ſubtrahit actiones agentium inferiorum.1^{a}.q.105.5.o.
6 Omnis actio creaturæ eſt à Deo.1^{a}.q.105.c.& 12ꝰ.q.6.1.3^{m}.& qu.69.2.o. & q.109.1.c.
7 Omnis actio formæ ſubſtantialis vel accidentalis, dependet à Deo,3^{a}. q.77.3.2^{m}.
8 Actio intellectus & cuiuslibet creaturæ, dupliciter dependet à Deo, ſcilicet formaliter & effectiuè.1^{a}.q.105.5.c.& 12ꝰ.q.109.1.c.
9 Actio propriè eſt operatio voluntatis imperata, manens in operante. Sed facere eſt operatio tranſiens.12ꝰ.q.57.4.c.& 5.1^{m}.
10 Actio recta differt ab actione reflexa.1^{a}.q.28.4.2^{m}.& q.87.3.2^{m}.
11 Duplex eſt actionis genus, vna, ſcilicet actio quæ tranſit in aliquid exterius, inferens ei paſſionem, ſicut vrere & ſecare. alia verò quę non tranſit in rem exteriorem, ſed magis manet in ipſo agente. Et hæc eſt duplex: ſcilicet quædam corporalis, ſicut ſentire: & alia ſpiritualis, intelligere & velle.1^{a}.q.18.3.1^{m}.et q.41.1.c.
12 Actio duplex, ſcilicet immanens & tranſiens.1^{a}.q.14.2.c.& q.18.3.1^{m}.et q.23.2.1^{m}.et q.27.1.3.5.c.et q.28.4.c.q.41.2.c.q.54.1.3^{m}.& 2.c.q.56.1.c.et q.85.3.c.& 12ꝰ.q.3.2.3^{m}.et q.31.5.c.& q.74.1.c.
13 Obiectum actionis tranſeuntis ſiue materia, eſt ſeparata ab agente, obiectum autem immanentis vnitur ei,1^{a}.q.56.1.c.
14 Actio tranſiens infert ex ſe paſſionem, non autem immanens.1^{a}.q.23.2.1^{m}.& 22ꝰ.q.59.3.3^{m}.
15 Actio immanens eſt actus et perfectio agentis, non autem tranſiens, ſed tantum patientis.12ꝰ.q.3.2.3^{m}.et q.31.5.c.
16 Actio duplex, ſcilicet, vna cum tranſmutatione materiæ, ſicut actio phyſica: alia ſine tranſmutatione materiæ, quæ ſcilicet materiam non præſupponit, ſicut patet in creatione. Sed actio corporis eſt, qua agit ſecundum quod eſt actu, in aliud corpus ſecundum quod eſt in potentia. 1^{a}.q.91.2.c.& q.115.1.c.
17 Omnis actio creaturæ differt realiter ab ea.1^{a}.q.54.1.2.c.
18 Actio inſtrumenti duplex.ſ.ſecundum propriam formam, & vt mouetur à principali agente. Prima eſt alia ab actione principalis agentis: ſecunda verò eſt eadem.3^{a}.q.19.1.c.& 2^{m}.& 2.c.et q.62.1.2^{m}.
19 Actio humana ſpeciem ſortitur à fine proximo: quia ad bonitatem, vel malitiam rei non ſolum exigitur bonitas, vel malitia finis vltimi, quem reſpicit voluntas intendens: ſed etiam bonitas vel malitia finis proximi, quem reſpicit voluntas eligens. Et ideò non ſequitur, quod bonitas voluntatis intendentis ad bonitatem actus ſufficiat. 12ꝰ.qu.1.3.c.et 3^{m}.et 22ꝰ.q.11.1.2^{m}.
20 Actio dicitur voluntaria dupliciter, ſcilicet imperatiuè et elicitiuè, 12ꝰ.q.1.1.2^{m}.q.5.princip.
21 Actio voluntaria fundatur ſuper actionem naturæ.12ꝰ.q.10.1.1^{m}.
22 Eadem actio ſecundum ſpeciem naturæ, poteſt differre ſecundum ſpeciem moris, & econuer,12ꝰ.q.1.3.3^{m}.& 3^{a}.q.47.2.3^{m}.
23 Actionum quæ ab homine aguntur, illæ ſolæ dicuntur humanæ proprię quæ ſunt à voluntate deliberata. Si quæ autem aliæ actiones homini conueniant, poſſent dici quidem hominis actiones, ſed non propriè humanæ, cum nõ ſint hominis, inquantum eſt homo: ſicut cum aliquis mouet pẽdem vel manum aliis intentus, vel fricat barbam.12ꝰ.quæſt.1.1.a.3.& c.et 3^{m}.
24 Actio naturæ terminatur ad vnum, non autem voluntaria.1^{a}.q.41.2.c. 12ꝰ.q.10.1.1^{m}.
25 Actio primi principij, propriè dicitur operatio non autem actiones ſecundorum, ſed dicuntur operata.3^{a}.q.19.1.c.
26 Actio & paſſio conueniunt in vna ſubſtantia motus, & ſunt vnus motus numero, & differunt tantum ſecundum diuerſas habitudines.1^{a}.q.28.3.1^{m}.q.41.1.2^{m}.q.45.2.2^{m}.et 3.c.et 22ꝰ.q.90.3.c.
27 Actio ſpeciem habet à forma agentis.1^{a}.q.14.5.3^{m}.et 12ꝰ.qu.1.3ꝰ.et 3^{a}.q.19.1.3^{m}.
28 Principium actionis, primò eſt finis: ſecundò agens: tertia forma, non autem materia.3^{a}.q.105.5.c.
29 Actio quælibet commenſuratur virtuti agentis. Nec aliquod agens naturale nititur ad agendum id quod excedit ſuam facultatem,22ꝰ.q.130.1.c.
30 Omnis forma dependens ab agente ſecundum fieri tantum, remanet ceſſante actione eius.1^{a}.q.10.4.1.c.
31 Impoſſibile eſt actionem vnius agentis terminari ad formam tantum, et alterius ad ſubiectũ formę, niſi in agẽtib.ſubordinatis.1^{a}.q.118.2.3^{m}.
32 Vna et eadem actio, procedit à primo et ſecundo agente, non autem à duobus agentibus vnius ordinis.1^{a}.q.105.5.2^{m}.
33 Quanto agens eſt potentius, tanto magis poteſt actionem ſuam diffundere ad magis diſtans,1^{a}.q.118.1.c.et 22ꝰ.q.141.7.3^{m}.
34 Actionum quarum vna eſt regula et ratio alterius, vna non impedit, ſed iuuat aliam.1^{a}.q.112.1.3^{m}.
35 Actio non attribuitur inſtrumento propriè, ſed principali agenti.12ꝰ. q.16.1.c.fi.et 22ꝰ.q.172.1.3^{m}.et 3^{a}.q.13.3.c.et q.15.9.1^{m}.
36 Actio attribuitur inſtrumento ſicut immediatè agenti, ſed principali agenti, ſicut in cuius virtute agit inſtrumentum,3^{a}.q.66.5.1^{m}.
37 Actio inſtrumenti duplex, ſcilicet ſecundum propriam formam, et vt mouetur à principali agente. Prima eſt alia ab actione principalis agentis: ſecunda verò eadem.3^{a}.q.19.1.c.et 2^{m}.et 2.c.et q.62.1.2^{m}.
38 Si ſit vnum agens principale et duo inſtrumenta, dicetur vnum agens ſimpliciter et duæ actiones: ſi autem econuerſo, dicetur econuerſo.1^{a}ſ quæſtion.76.2.c.
39 Inſtrumentum duas habet actiones, ſcilicet vnam inſtrumentalem ſecundum quam operatur: non in virtute propria, ſed in virtute principalis agentis, aliam propriam, quæ competit ſibi ſecundum propriam formam, ſicut ſecuri competit ſcindere ratione ſuæ acuitatis: facere autem lectum inquantum eſt inſtrumentum artis: Non autem perficit actionem inſtrumentalem, niſi exercendo actionem propriam, ſcindendo enim facit lectum.3^{a}.q.62.1.2^{m}.
40 Impoſſibile eſt quòd eadem numero eſſentialiter ſit actio principalis agentis, et inſtrumenti.3^{a}.q.19.1.c.
41 Malum in actione ſemper cauſatur ex defectu agentis, principalis vel inſtrumentalis. Similiter in effectu proprio, vel in diſpoſitione materiæ. Sed in patiente, ex imperfectione vel defectu agentis vel materiæ. 1^{a}.q.49.1.c.et 3^{m}.12ꝰ.q.18.2.c.
42 Omnis actio eſt per aliquam formam.1^{a}.q.48.1.4^{m}.et q.76.1.c.et 3^{a}.q.19.1.3^{m}.
43 Forma eſt principium actionis.22ꝰ.q.179.1.1^{m}.
44 Forma non nominat principium actionis, vt eſt in agente: ſed vt reſpicit effectum.1^{a}.q.14.8.c.
45 Actiones ſunt ſuppoſitorum.12ꝰ.q.14.8.c.
46 Forma ſubſtantialis non eſt principium actionis, niſi mediante qualitate.1^{a}.q.77.1.c.et 4^{m}.et 3^{a}.q.77.3.3^{m}.
47 Qualitatis actio non producit formam ſubſtantialem, niſi in virtute formæ ſubſtãtialis.1^{a}.q.45.8.2^{m}.et q.67.3.3^{m}.q.115.1.5^{m}.et 3^{a}.q.77.3.3^{m}.
48 Forma perfecta ſecundum eſſe reale, poteſt eſſe principium actionis tranſeuntis, non autem imperfecta.12ꝰ.q.5.6.2^{m}.
49 Forma determinata ad vnam operationem, non requirit diſpoſitionem 12ꝰ.q.49.4.c.et 1^{m}.
50 In eodem inſtanti acquiritur forma, et incipit actio. 12ꝰ.q. 113.50.7.4^{m}.
51 In communi. Actio ſecundum primam impoſitionem nominis importat originem motus: quo remoto nihil aliud quàm originem originis importat.1^{a}.q.41.1.2^{m}.et q.45.3.c.
52 Actio propriè eſt actualis virtutis.1.q.54.1.c.
53 Actio quædam eſt finis, non autem quælibet.12.q.1.1.1.2ꝰ.et q.19.1.2^{m}.
54 Quælibet actio eo modo eſt bona, quo habet eſſe: ſed non eſt bona ſimpliciter, niſi habeat plenitudinem ſui eſſe.12ꝰ.q.18.1.o.
55 Actio humana eſt bona vel mala quadrupliciter, ſcilicet, ex genere ex obiecto, ſine circunſtantiis, et huiuſmodi.12ꝰ. q.18.o.et q.20.1.2.c.et q.73.7.1^{m}.
56 Eadem actio inquantum multa, poteſt eſſe bona et mala, non autem inquantum vna 3^{a}.q.82.5.3^{m}.
57 Omnis proceſſio eſt ſecũdum aliquã actionem, et ecõuerſo.1^{a}.q.27.1.c.
58 Actio ſine motu non infert ex ſe paſſionem, niſi grammaticè: vt in diuinis.1^{a}.q.41.1.3^{m}.
59 Actio cum motu eſt ſemper cum innouatione, fieri, et corruptione: nõ autem actio ſine motu. Ibid.
1 Differentia, Actus duplex ſcilicet primus et ſecundus.1^{a}.q.48.5.c.et 12ꝰ.q.3.2.c.et q.111.2.c.fi.
2 Actus primus eſt eſſe: ſecundus autem operatio.12ꝰ.q.111.2.c.fi.
3 Actus dupliciter eſt alicuius potentiæ, ſcilicet elicitiuè et imperatiuè 12ꝰ.q.1.1.2^{m}.et q.6.prin.et 4.c.et q.8.prin.et 3^{a}.q.85.2.1^{m}.
4 Actus dupliciter dicitur eſſe moralis.ſ.eſſentialiter, i.elicitus à voluntate, et quoad vſum, i.imperatus.12ꝰ.q.1.1.c.et 2^{m}.
5 Aliquis actus eſt vnus numero ſecundum eſſe naturale: et duo in genere moris.12ꝰ.q.20.6.o.
6 Actus dupliciter non eſt ordinatus in Deum, ſ.ex parte actus non ordinabilis: vt omne peccatum vel ex parte agentis.12ꝰ.q.21.4.c.
7 Potentia dupliciter eſt actus corporis, ſ.in formando organum. et in eſſentia animæ,1ꝰ.q.76.8.4^{m}.
8 Actum oportet proportionari obiecto et agenti: ſed ab obiecto ſpeciẽ habet à virtute vero vel à potẽtia agentis habet modum intentionis, 1^{a}.q.89.6.c.et 22ꝰ.q.26.7.c.
9 Potentiæ diſtinguuntur per actus, & per obiecta,1^{a}.q.77.3.o.
10 Actus cuiuſlibet potentiæ vel habitus ſumitur ſecundum ordinem potentiæ vel habitus ad obiectum.22ꝰ.q.2.2.5.c.
11 Nihil ſubeſt potentiæ habitui vel actui: niſi mediante ratione formali obiecti.12ꝰ.q.1.1.c.& 22ꝰ.q.1.3.c.
12 Sicut ſe habet actus ad actum, ſic & potentia ad potentiam reſpectu obiecti adæquati, non autem reſpectu obiecti particularis. 22ꝰ. q.2.2.5.c.
13 Obiectum comparatur ad actum potentiæ paſsiuæ, vt principium & cauſa mouens, ad actum verò potentiæ actiuæ, vt terminus & finis eius.1^{a}.q.77.3.c.& 12ꝰ.q.1.3.c.
14 Actus in rationem obiecti, & actus in obiectum ſub tali ratione, ſunt eiuſdem ſpeciei, vt viſio luminis, & viſio coloris.22ꝰ.q.25.1.c.
15 Omnis virtus & potentia eodem actu fertur in obiectum, et in rationẽ formalem obiecti,22ꝰ.q.25.1.c.
16 Nihil poteſt eſſe obiectum habitus vel actus, niſi obiectum potentiæ ſubiectæ vtrique.22ꝰ.q.162.3.c.
17 Prima bonitas vel malitia actus moralis eſt ex obiecto conuenienti ſicut in naturalibus ex forma. Et dicitur bonum vel malum ex genere, id eſt, ſecundum ſpeciem.12ꝰ.q.18.2.c.
18 Species bonitatis vel malitiæ actuum ex obiecto per ſe ordinato ad finem, continetur ſub ſpecie ex fine. Si autem per accidens ſunt ſpecies diſparatæ.12ꝰ.q.18.7.o.et 22ꝰ.q.11.2^{m}.
19 Actus moralis habet ſpeciem ex obiecto, et fine.1^{a}.q.48.1.2^{m}.et 12ꝰ.q.1.3.o.et q.7.3.3^{m}.et 4.o.et q.18.2.3.o.et q.5.6.8.c.et q.9.1.c.et q.58.1.c.& q.60.1.3^{m}.& q.72.1.o.& 3.o.22ꝰ.q.4.3.c.et qu.19.3.4.c.et q.23.4.c.et q.25.1.c. et q. 47.5.c.q.64.7.c.et q.92.2.c.et q.110.1.c.et q.154.1.c.et q.181.2.1^{m}.
20 Actus moralis eſt bonus vel malus, principaliter ex obiecto et fine: ſecundariò autem ex circunſtantiis.12ꝰ.q.18.2.3.4.o. & q. 21.1.o.& q.42.6.c.& q.72.1.1^{m}.
21 Obiectum comparatur ad actum interiorem vt finis, ad exteriorem verò, vt materia circa quam.12ꝰ.q.18.6.c.& q.54.2.3^{m}.& q.72.3.2^{m}.
22 Actus non denominatur à potentia, niſi ſit ab ea ſine reſpectu ad aliam. 12ꝰ.q.8.2.c.
23 Non omnis diuerſitas actuum, ſed tantum formalis facit diuerſitatem potentiarum.1^{a}.q.77.3.c.& q.79.7.9.c.& 10.3^{m}.& 12ꝰ.q.54.1.1^{m}.
24 Actus diuerſarum potentiarum differunt genere.12ꝰ.q.23.c. q.54.1.1^{m}.
25 Idem actus poteſt pertinere ad diuerſas potantias.12ꝰ.q.56.2.1^{m}.

26 Idem actus potest pertinere ad diuersas potentias secundum diuersas rationes, & diuerso ordine:nõ autem æqualiter,& eodem ordine.12æ. quæst.56.2.1m.
27 Vnius potentiæ non possunt esse simul plures actus.1ª.q.58.7.2m.& q. 62.7.3m.& 12æ.q.54.1.3m.& 22æ.q.18.1.3m.
28 Vnius potentiæ non possunt esse simul plures actus,nisi sint subordinati.1ª.q.58.7.2m.& q.62.7.3m.& 12æ.q.54.1.3m.& 12æ.q.18.1.3m.
29 Proximum principium actus est vis appetitiua.22æ.q.59.4.c.
30 Actus respectu vnius potentiæ differunt specie,qui respectu alterius potentiæ sunt eiusdem speciei.12æ.q.18.5.c.
31 Quælibet potentia immaterialis,& nulla materialis reflectitur super actum suum.1ª.q.87.3.3m.& 22æ.q.25.2.c.
32 Actus est prior potentia.1ª.q.82.3.2m.
* Imò actus est posterior potentia.1ª.q.77.2.1m.
33 Actus in diuersis est prior potẽtia, sed in eodem est posterior secundum tempus.1ª.q.3.1.c.& 8.c.fi.& q.77.3.1m.& qu.72.3.2m.& q.85.3.1m.& q. 94.3.c.& 12ª.q.50.2.3m.
34 Actus semper superat potentiam in bono,& malo.12æ.q.71.1.c.
35 In potentiis ordinatis actus potentiæ superioris est, sicut forma actus potentiæ inferioris.12æ.q.13.1.c.& q.7.4.c.fi.
36 Actus potentiæ inferioris se habet vt materiale respectu actus potentiæ superioris,& ille vt formale respectu eius,12æ.q.7.14.c.
37 Potentia actiua non distinguitur contra actum,sed in eo fundatur, 1ª.q. 25.c.1m.
38 Nullus actus producitur perfectè ab aliqua potentia actiua, nisi sit ei consimilis per aliquam formam, quæ sit principium eius.12æ.qu.23.2.c.
39 Habitus est actus primus,non autem secundus.12æ.q.49.3.1m.
40 Habitus dupliciter potest habere ordinem ad actum,scilicet secundum rationem habitus, & secundum rationem subiecti,id est,potentiæ.12æ. q.49.3.o.
41 Species habitus distinguuntur secundum species actuum.3ª.q.83.2.c.
42 Idem actus potest à diuersis habitibus informari: & sic ad diuersas species reduci.22æ.q.4.3.1m.
43 Idem habitus potest habere diuersos actus eiusdem rationis ordinatos quorum vnus sequitur ex alio : & fit mediante priori.Sed habitus non diffinitur & denominatur nisi à primo.22æ.q.28.4.c.& qu.29.4.c.& q. 51.2.3,c.& q.161.2.3m.
44 Actus vnius virtutis vel vitij ordinatus ad finem alterius, efficitur speciei eius.22æ.q.154.10.c.1m.& 181.1.3m.& 2.c.
45 Quilibet actus proportionaliter habitui intensus auget eum vel ad hoc disponit:non autem remissus.12æ.q.52.3.o.
46 Diuersi actus quorum vnus est ratio alterius,nõ diuersificant habitum 22æ.q.28.c.4.& 3ª.q.85.2m.
47 Habitus acquisitus semper reddit actum similem actui, à quo generatus est secundum speciem,non autem secundum modum,1ª.qu.89.6.3m.& 12æ.q.78.3.2m.
48 Idem actus specie naturæ potest esse in diuersis generibus moris, scilicet virtutis & vitij.12æ.q 13.3m.q.18.5.c.& 3m.et 6.3m.& 7.c.1m.et 10.3m. q.20.6.o.q.72.6.c.& 22æ.q.99.2.2m.& 3.2m.
49 Habitus respectu aliquorum actuum sunt necessarij , 12æ.quæ.49.4.o.& quæst.50.o.
50 Actus est causa finalis habitus,qui est causa efficiens sui actus,12æ.q.51.4 3m.& q.71.3.3m.
51 Habitus ex quibusdam actibus generatur in agente habente in se etiam principium passiuum,non autem in aliis.12æ.q.51.2.o.& 63.2.o
52 Ex multis actibus rationis oportet causari habitum opinatiuum etiam ex parte intellectus possibilis,12æ.q.51.3.c.
53 Quantum ad inferiores vires apprehensiuas necessarium est eosdẽ actus pluries reiterari,vt aliquid firmiter memoriæ imprimatur.12æ.q.51.3.c.
54 Habitus corporales quandoque generantur ex vno actu forti. Et etiam in intellectu possibili scientia:non autem opinio,nec in intellectu passiuo nec in appetitu,sed tantum ex multis.12æ.q.51.3.o.et q.71.4.c.
55 Habitus vt habitus non potest corrumpi per vnum actum solum , nisi remouendo causam habitus.12æ.q.71.4.c.
56 Actus simpliciter excedit habitum in bono & in malo.12æ.q.71.3.o.
57 Actus dicitur moralis & humanus à voluntate, 1ª.q.48.1.2m.12æ.q.1.1.o. et 3.c.q.6.princ.q.7.4.c.et q.10.1.c.q.18.5.c.et q.71.6.c.qu.74.1.c.et 22æ. q.23.8.c.& q.110.1.c.et 3ª.q.19.2.o.
58 Actus dicuntur humani vel morales,secundum quod sunt à ratione deliberata,vel secundum quod obediunt rationi.12æ.q.1.1.c.& q.18.5.9.c.et q.19.1.3m.q.58.2.c.et q.63.2.c.q.100.1.c.et q.104.1.c.3m.et 22æ.qu.152.1.c et 3ª.q.19.1.c.
59 Actus moralis non specificatur ex fine vltimo,sed ex fine proximo, 12æ. q.1.3.3m.q.60.1.3m.& 22æ.q.11.1.2m.et q.19.3.c.et q.66.4.2m.
60 In actibus moralibus voluntas est primum mouens, 12æ.q. 1.1. c.& 22æ. q.110.1.c.
61 Omnis actus moralis est immanens,& in voluntate subiectiuè & effectiuè,12æ.q.74.1.o.
62 Corpus per accidens se habet ad actum moralem , qui non consideratur per se,nisi secundum ea quæ sunt animæ:ad quam passiones animæ se habent materialiter,ratio verò formaliter & completiuè, 22æ. quæ. 15.2.1.c.
63 Idem actus numero moralis siue humanus est actio& passio,12æ.q.1.3.c.
64 Actus moralis inquantum est bonus vel malus,habet rationem rectitudinis vel peccati,12æ.q.21.1.o.
65 Aliqui actus sunt indifferentes secundum speciem, non autem omnes, 2æ.q.17.8.9.o.
66 Aliquis actus est ita secundum se malus,quòd nõ potest bene fieri,22æ. q.110.3.
67 Actus moralis inquantum est bonus vel malus,habet rationem laudabilis vel vituperabilis.12æ.q.21.2.o.
68 Et rationem meriti vel demeriti.12æ.q.21.3.o.
69 Actus est bonus dupliciter,scilicet vel vt in genere moris, vel vt meritorius,12æ.q.109.2.c.& 5.o.
70 Bonitas actus duplex,scilicet ex obiecto,& ex fine:Prima est materialis respectu secundæ.Ideo secundam voluntas attendit,&c.penes eam meritum potius consistit.12æ.q.18.6.c.
71 Bonitas actus humani quadruplex,scilicet secũdum genus, speciem,circunstantias,& finem.12æ.q.18.4.c.& q.73.7.1m.
72 Ad perfectionem actus causati ex duplici principio requiritur imperfectio vtriusque principij,12æ.q.56.4.c.& q.58.3.2m.& 65.3.1m.& 22æ.q. 42.5.c..
73 Bonum & malum sunt differentiæ essentiales actuum humanorum,1ª.q. 48.1.2m.12æ.q.18.5.6.o.& q.54.3.c.2m.
74 Bonum & malum sunt differentiæ essentiales actuum elicitorum à voluntate,sed per accidens actuum aliarum potentiarum,vt sunt imperati à voluntate,12æ.q.18.6.o.& q.19.1.o.
75 Omnis actus deliberatus est bonus vel malus moraliter, 12æ.q.18.9.o.
76 Bonum & malum in actibus humanis dicitur per comparationem ad rationem,12æ.q.18.5.c.1m.& 8.c.2m.& 10.c.q.19.1.3m.& q.21.1.c. & qu. 24.2.3.o.& q 34.1.c.et q.66.1.c.
77 Bonitas vel malitia moralis principaliter in voluntate consistit, 12æ.q. 54.4.c.
78 Idem numero actus in genere naturæ,potest esse bonus & malus moraliter,non autem vnus numero in genere moris,12æ.q.20.6.o.& q.88. 4.c.et 22æ.q.55.4.1m.
79 Actus et motus exteriores sunt signa dispositionis interioris,22æ.quæst. 168.1.1m.et 3m.
80 Actus exteriores sunt ad finem interiorum,qui se habent vt finis , scilicet credere,diligere,sperare. Ideò secundi quæri debent in infinitum primi autem cum mensura discretionis,3ª.q.84.8.o.
81 Actus exteriores diuersimodè ad diuersas virtutes pertinent,22æ.q.32.1. c.& q.168.1.o.
82 Exteriores actus ad illam virtutem referuntur : ad quam pertinet illud quod est motiuum ad agendum,22æ.q.32.1.c.
83 In actu exteriori inuenitur peccatum,sicut in interiori, 12æ.q.81.1.3.4.c.
84 Actus voluntatis eliciti per se sunt in genere moris,non autem actus aliarum potentiarum,sed tantum per accidens vt imperati à voluntate. 12æ.q.18.6.c.
85 In actibus exterioribus membrorum non est principaliter peccatum, sed instrumentaliter tantum.12æ.q.74.2.3m.et q.83.1.c.
86 Actus sunt suppositorum.1ª.q.22.3.1m.et 12æ.q.77.2.1m.
87 Dei actus notionales sunt qui designant processum diuinæ personæ,essentiales verò processum creaturarum à Deo.1ª.q.41.1.1m.et 3.c.
88 Actus notionales attribuuntur diuinis personis, ad significandum in eis ordinem originis,1ª.q.41.1.o.
89 In diuinis est potentia respectu actuum notionalium.1ª.q.41.4.o.
90 Actus notionales nõ sunt de nihilo:sed de substantia patris,1ª.q.41.3.c.
91 Actus notionales et relationes personales sunt idem re, sed differunt secundum modum significandi.1ª.q.40.2.c.et q.41.1.2m.
92 Actus notionales qui significant comparationem generantis vel geniti ad essentiam,possunt terminari ad essentiam,vt dare et accipere, nõ autem qui significant comparationem geniti ad generantem,vel econuerso vt generari.generare,et nasci,1ª.q.39.5.c.
93 Actus notionales terminantur tantum ad vnam personam.3ª.q.41.6.o.
94 Actus notionales præintelliguntur proprietatibus personarum: nisi sumatur proprietas constitutiua personæ:et actus vt actio,1ª.q.40.4.c.
95 Actus notionales sunt aliquo modo necessarij, voluntarij,et naturales. 1ª.q.41.2.c.& q.42.2.c.
96 Ea quæ in diuinis habent ordinem ad actus personales vel essentiales, nõ prædicantur de notionibus,alia verò sic,1ª.q.32.2 2m.& q.40.1.3m.
97 Omnis actus qui prædicatur de supposito non secundum modum quo differt ab essentia:prædicatur etiam de essentia in diuinis,1ª.q.29.5.c.
Ad denotat accessum cum distantia,1ª.q.35.2.3m.& q.45.7.c.& q.93.1.c.3m.
1 ADam cognitio,& Adam non videbat Deum per essentiam , secundum communem statum,1ª.q.94.1.o.& q.95.3.c.& 22æ.q.5.1.2.c.
2 Non est inconueniens, Adam vidisse diuinam essentiam supernaturaliter,1ª.q.94.1.2.c.
3 Adam videbat Deum per gratiam:sicut angelus per naturam,1ª.q.94.1.c.
4 Adam habuit duplicem cognitionem de Deo,s.naturalem, & supernaturalem,1ª.q.94.3.o.
5 Adam habuit omnem cognitionem possibilem naturaliter homini,1ª.q. 94.5.c.& q.101.1.1m.
6 Adam præsciuit incarnationem Dei,non autem suum peccatum,22æ.qu. 2.7.c.& 3ª.q.1.3.5m.
7 Adam ante peccatum et angeli ante confirmationem aliqua de misteriis Dei cognouerunt manifestè,quæ nunc non possumus cognoscere nisi credendo,22æ.q.5.1.c.fi.et 1m.
8 Adam habebat excellentiorem cognitionem de angelis quam nos,quia erat magis certa et fixa circa inferiora intelligibilia,1ª.q.94.2.c.
9 Adam non videbat essentiam angelorum,1ª.q.94.2.o.
10 Cognitio Adæ erat media inter cognitionem nostram et beatorum,1ª. q.94.1.c.
11 Scientia Adæ erat eiusdem rationis cum scientia nostra , licet esset per species infusas,1ª.q.94.3.1m.
12 Adam indigebat phantasmate in considerando: non autem in acquirendo scientiam,1ª.q.94.2.c.
13 Adam in primo statu non acquirebat cognitionem ex sensibilibus per medium argumentationis,1ª.q.94.1.3m.
14 Adam non poterat decipi,1ª.q.94.4.o.
15 Nihil poterat impedire contrariè cognitionem Adæ, sed negatiuè tantum,1ª.q.94.1.2.o.
16 Adam proficiebat in scientia naturali quo ad modum,scilicet per experientiam,non autem quo ad numerum scitorum: sed in supernaturali. vtrobique modo,1ª.q.94.3.3m.
17 Adam non cognoscebat naturaliter futura contingentia,1ª.q.94.3.c.
18 Adam non cognouit cogitationes cordium,nec quælibet singularia,1ª. q.94.3.c.
19 Adam fuit creatus in gratia,1ª.q.95.1.o.et q.100.1.3m.et 12æ.q.5.1.c.
20 Adam habuit omnes virtutes,1ª.q.65.3.o.
21 Adam habuit fidem,1ª.q.96.3.c.et 22æ.q.5.1.c.
22 Adam in primo statu poterat mereri,non tamen sine gratia, 1ª.quæ.94. 3.3m.et q.95.4.1m.et 12.q.109.2.5.o.et q.114.2.o.et 3ª.q.61.2.1m.
23 Adam in primo statu genuisset filios cum originali iustitia,et gratuita, et cum gratia.1ª q.100.1.c.et 12æ.q.81.2.c.fi.
24 Adam non fuit perfectè beatus.1ª.q.94.1.c.1m .et q.95.3.c.
25 Passio.Et Adam erat immortalis et impassibilis secundum corpus passione propriè dicta.1ª.q.76.5.1m.et q.97.1.o.
26 Differentia immortalitatis et impassibilitatis Adæ,et resurgentium,1ª. q.97.1.o.et 3.1m.et q.102.2.c.
27 Corpus Adæ erat impassibile passione corruptiua:sed passibile passione perfectiua.1ª.q.95.2.2m.et q.97.2.o.
28 Immortalitas et impassibilitas Adæ non erat ex principiis naturæ sed ex beneficio Dei.1ª.q.76.5.1m.et q.97.1.o.et 2.3m.et 3. 1m et q. 102.2.c. 2m.et 4.c.
29 Si Adam comedisset de ligno vitæ , non fuisset immortalitatem consecutus,nisi frequenter sumendo.1ª.q.97.4.c.fi.
30 Adam mortuus fuisset,si non comedisset.1ª.q.97.3.3m.
31 Adam indigebat cibo ad restaurationem deperditi.1ª.q.97.3.o.
32 Adam dormiisset.1ª.q.94.4.4m.et q.97.2.2m.
33 Adam somniasset,nec habuisset liberum vsum rationis in somno. 1ª. q. 94.4.4m.
34 In anima Adæ fuissent passiones animales,sed non afflictiuæ.1ª.q.95.2. o.et 3.2m.
35 Adam non potuit primo peccare venialiter.12æ.q.89.3.3m.
36 Imo in hominibus contingit esse peccatum veniale sine mortali.12æ.q. 72.5.c.
37 Adam per liberum arbitrium sine gratia poterat vitare peccatum. 12æ. q.109.8.c.
38 Peccatum Adæ fuit superbia.12æ.q.89.3.2m.et 22æ.q.105.2.3m.et q.163.1. o.et 3.4.c.et 3ª.q.1.5.c.
39 In peccato Adæ fuit multiplex deformitas,scilicet superbiæ,in obediẽtiæ,gulæ:et alia huiusmodi.12æ.q.82.2.1m.et 22æ.q.63.1.o.
40 Adam peccauit principaliter,appetendo similitudinem Dei, quantum ad scientiam boni et mali,sicut serpens ei suggessit,sed non soluit promissum , vt scilicet per virtutem propriæ naturæ determinaret sibi quid esset bonum , et quid malum agendum , vel etiam vt per seipsum præcognosceret quid sibi boni vel mali esset futurum.Et secundariò peccauit appetendo similitudinem Dei , quantum ad propriam potestatem operandi,vt scilicet virtute propriæ naturæ operaretur ad beatitudinem consequendam.22æ.q.163.2.o.
41 Paccatum Adæ fuit grauius nostris secundum circunstantiam personæ non autem secundum speciem.12æ.q.89.3.c.princip.22æ.q.163.3.o.
42 Eua grauius peccauit quàm Adam.22æ.q.163.4.o.
43 Si Adam non comedisset, peccasset contra præceptum Dei,et legis naturalis.1ª.q.97.3.3m.
44 Si Adam primò non peccasset , etiam non statim confirmatus fuisset in gratia siue in originali iustitia.1ª.q.100.2.o.q.5 1.c.
45 Adam fuisset confirmatus , non tamen genuisset filios confirmatos, sed potuissent peccare, et filij eorũ habuissent peccatum originale,1ª. q.100.2.o.
46 Si Eua peccasset et non Adam,filij eorum non habuissent peccatum originale,12æ.q 81.5.o.
47 Si Eua peccasset et non Adam,filij eorum non habuissent defectus secutos peccatum,scilicet passibilitatem et mortalitatem,1ª.q.99.1.o.et 12æ. q.81.5.2m.
48 Infectio.et tantum primum peccatum Adæ traducitur ad posteros,12æ. q.81.1.2.o.et 3ª.q.19.4.1m.
49 Peccatum originale in Adam deriuatum est ad nos à peccato actuali eius,3ª.q.8.5.1m.
50 Peccati originalis infectio fuit in Adam dupliciter,scilicet per modum actualis peccati,inquantum contraxit esse per propriam voluntatem eius et per modum peccati quasi naturalis inquantum tota natura in eo infecta est.In aliis autem tantum secundo modo,3ª.q.8.5.1m.
51 In communi. et Adam fuit principium naturæ humanæ , et principium peccati eius,per traductionem,1ª.q.92.2.c.et q.94.3.c.et q.101.5.1m. et 22æ.q.165.1.3m.
52 Adam efficacius metuisset quam nos modo,1ª.q.95.4.o.
53 Adam obtulit sacrificium Deo,sicut alij iusti. Sed non est scriptum , ne origo peccati videatur esse origo gratiæ,22æ.q.85.1.2m.
54 Adam non poterat se transferre in aliam formam.3ª.q.13.3.2m.
55 Adam habuit angelum custodem.1ª.q.113.4.2m.
56 Productio,et anima huius hominis non fuit in Adam sicut in principio effectiuo , sed sicut in principio dispositiuo secundum rationem seminalem,12æ.q.83.1.3m.
57 Anima Adæ fuit producta in actu sexta die simul cum angelis. Non autem corpus eius,sed tantum secundum causas rationales secundum Augustinum.Secundum alios autem vtraque simul in actu producta sunt. 1ª.q.90.4.c.et q.91.4.5m.
58 Corpora Adæ et Euæ fuerunt immediatè producta à Deo.1ª.q.91.2.o.et q.92.4.o.
59 Formatio corporis Adæ ex terra fuit supernaturalis et miraculosa,1ª.q. 91.2,1m.et 3m.
60 Materia totius naturæ humanæ non potuit esse in Adam. 1ª.qu.119.2.o.
1 ADdere aliquid super alterum potest tripliciter,scilicet naturam extraneam,determinans reale,et aliquid rationis,1ª.q.5.3.1m.
2 Non addere aliquid dupliciter dicitur scilicet quia de ratione eius est.nihil sibi posse addi,vt Deus,vel quia non est de ratione eius additio,vt ens,1ª.q.3.4.1m.
3 Quæ absolutè dicuntur,quolibet addito remanent talia, non autem relatiua,12æ.q.6.6.2m.
4 Ens,et aliqua addunt differentiam suprà ens,et aliqua rationem,diuersimodè,1ª.q.5.3.1m.et q.13.11.c.
5 Bonum addit suprà ens,respectum rationis ad appetitum,1ª.q.5.1.1m.et 3.1m.et q.16.3.c.
6 Verum addit suprà ens respectum rationis ad intellectum tantum , 1ª. quæstion.16.3.c.
7 Vnum transcendens addit supra ens,in diuisionem tantum.1ª.q.6.3.1m. & q.11.1.o.& 2.c.& q.30.3.o.
8 Vnum quod est principium numeri,addit supra ens,& supra vnum transcendens rationem mensura,1ª.q.11.1.c.2.c.& q.3.3.o.
9 Multitudo transcendens , supra ens addit tantum rationem diuisionis. 1.q.30.3.o.
1 Adeps in veteri lege prohibetur comedi. Primò quia non generat bonum nutrimentum,sicut nec sanguis.Secundò propter idololatriam. Tertiò quia erat pro sacrificio. Quartò propter sensualitatem , 12æ.q. 102.3.8m.& 6.1m.
2 Adeps comburebatur Deo:à quo est omnium bonorum sufficientia:& pro charitate Christi in passione.12æ.q.102.3.8m.& 6.1m.
1 Adæquari & assimilari important motum ad æqualitatem & similitudinem,non autem æquale,& simile.Ideo filius Dei est similis & æqualis patri,& econuerso:& adæquatur & assimilatur ei,sed non econuerso. 1ª.q.42.1.3m.
1 Adiectiua significant per modum accidentis,substantiua verò per modum substantiæ.1ª.q.39.3.c.
2 Nomina collectiua substantiua prædicantur de multis suppositis in singulari,non autem adiectiua,sed tantum in plurali,ibid.
3 Adiectiua non secum ferunt suppositum sicut substantiua,sed significatum suum ponunt circa subiectum,1ª.q.39.5.5m.
4 Adiectiua numerantur secundum supposita, substantiua verò secũdum formam sui significati.1ª.q.36.4.7m.et q.39.3.c.
5 Adiectiua non supponunt.1ª.q.39.5.5m.
6 Adiectiua copulant,ibid.
7 Adiectiua essentialia prædicantur de personis diuinis pluraliter , substantiua verò tantum singulariter,1ª.q.39.7.o.
8 Substantiua notionalia prædicantur de essentia, non autem adiectiua, nisi mediante substantiuo notionali.1ª.q.39.5.5m.& 6.c.
1 Dolor,tristitia,& delectatio intensę impediunt actum addiscendi: sed moderatè adiuuant.12æ.q.37.1.o.
2 Apertio aditus regni cęlorum est remotio impedimenti glorię.3ª.q.39. 5.o.q.49.5.o.& q.69.7.o.
1 ADiurare est ordinare aliquid ad aliquid per diuina,22æ.q.90.1.c.
2 Modus adiurationis duplex , scilicet coactiuus , & deprecatiuus, 22æ.q.90.1.2.c.
3 Adiurare subditos licet vtroque modo , sed pares vel superiores tantũ secundo modo.22æ.q.83.17.1m.& q.99.1.o.
4 Non licet adiurare dæmones deprecando,sed compellendo ne noceãt, non vt prosint.22æ.q.90.2.o.
5 Adiurare licet creaturas irrationales , ne per eas nobis dæmon noceat. 22æ.q.90.3.o.
6 Summus Pontifex Iudæorum adorando Christum coactiuè , peccauit. 22æ.q.90.1.1m.
7 Simon & Iudas leguntur adiurasse dracones,& eis præcepisse, vt in desertum locum discederent.22æ.q.90.3.c.
Adiuuari dicitur aliquis dupliciter, scilicet per ministerium:& per virtutem.Primum conuenit Deo,non autem secundum.1ª.q.23.8.2m.
1 Admiratio est species timoris,& principium Philosophiæ.12æ.q.41.40. & 22.q.18.3.3m.
2 Admiratio est causa delectationis ratione spei,&actus connaturalis scilicet collationis.12æ.q.32.8.o.
3 Admiratio consequitur apprehensionem alicuius excedentis nostram facultatem,1ª.q.105.7 c.& 12æ.q.41.4.c.& 22æ.q.180.3.3m.&3ª.q.15.8.c.
4 Admiratio fuit in Christo.3ª.q.15.8.o.
1 Admonitio pertinet ad correctionem fraternam.22æ.q.33.7.o.
2 Admonitio præuia secreta est de præcepto ante publicam denunciationem in iudicio.22æ.q.33.7.o.
3 Admonitio coram testibus debet pręcedere accusationem.22æ.q.33.8.o.
4 Admonitio præuia fratris de re quæ dicitur prælato,extra iudicium existenti:tanquàm personæ quæ potest prodesse & non obesse, non est de præcepto.22æ.q.33.8.c.4m.
1 ADoptio in communi est extraneæ personæ in filium vel nepotem, et deinceps,legitima assumptio.3ª.q.3.5.2m.
2 Adoptare est admittere ex gratia ad participandum hæreditatem, 3ª.q.23.1.c.
3 Deus et adoptare homines conuenit Deo.3ª.q.23.1.o.
4 Adoptare conuenit toti trinitati,licet possit appropriari patri. 3ª.q.4. 3m.et 5.9m.et q.23.2.o.
5 Adoptare appropriatur patri , vt auctori , filio vt exemplari , et spiritui sancto,vt imprimenti,3ª.q.3.5.2m.et q.23.2.3m.
6 Adoptatio Dei facit adoptatum esse idoneum , sed adoptatio hominis præsupponit idoneum.3ª.q.23.1.c.
7 Sola creatura rationalis adoptatur à Deo nõ ex creatione,sed ex dono spiritus sancti.3ª.q.23.3.o.
8 Adoptari conuenit etiam angelis.3ª.q.23.3.2m.
9 Adoptio filiorũ Dei est per conformitatem imaginis ad filiũ naturalem imperfectè quidem per gratiã viæ,sed perfectè per gloriam.1ª.q.93.4. 2m.et 22æ.q.45.6.c.1m.et 3ª.q.3.5.2m.et 8.c.et q.39.8.3m.et q.45.4.c.
10 Christus non est filius Dei adoptiuus.3ª.q.23.4.o.et q.32.3.c.et q.43.1.c.
11 Christus fuit filius adoptiuus Ioseph.3ª.q.28.1.1m.
1 Adoratio Dei est actus latriæ.22æ.q.84.1.o.
2 Adoratio Dei duplex,scilicet interior deuotio mentis , et exterior humiliatio corporis. Prima est principalior , ad quam et propter quam secunda fit,22æ.q.84.2.3.o.
3 Adoratio exhibita Deo et creaturę non dicitur vniuocè,sed analogicè. 22æ.q.84.1.1m.et q.94.1.2m.
4 Adoratio requirit actum corporalem.22æ.q.81.7.o.et q.84.2.o.
5 In adoratione genu flectimus,nostram infirmitatem designantes respectu Dei , sed prosternimur quasi profitentes nos nihil esse ex nobis. 22æ.q.84.2.2m.
6 Adoratio requirit locũ determinatũ,non de necessitate:sed ad decentiã ex parte adorantiũ triplici ratione, scilicet propter loci consecrationem,propter sacrã mysteria , et alia sanctitatis signa quæ ibi continentur , et propter concursum multorum adorantium. 22æ.q.84.3.o.

7 Iudæi adorant ad Occidentem, vt vitent idololatriam, & significent mortem Christi,12æ.q.102.4.5^{m}.
8 Christiani adorant ad Orientem, propter lumen mentis, & quia ibi est nobilior pars, & nobiliora opera.22æ.q.84.3.3^{m}.
9 Adoratio latriæ fit ratione principij, creationis, & gubernationis.22æ.q.81.1.3^{m}.& 4^{m}.et 3.o.et q.84.1.3^{m}.
10 Deo debetur latria propter dietatem, et dulia propter Dominium.3ª.q.25.2.c.
11 Tota trinitas est adoranda vna tantum latria.22æ.q.81.3.1^{m}.et q.84.1.3^{m}.et 3ª.q.25.1.c.1^{m}.
12 Relationes diuinæ debent adorari latria,1ª.q.28.2.c.
13 Christus, et Deitas et humanitas Christi sunt adorandæ vna adoratione latriæ.3ª.q.25.1.o.et q.58.3.c.fi.et 1^{m}.
14 Persona Christi adorari debet latria ratione deitatis: et dulia ratione humanitatis, perfectionum munere gratiarum.3ª.q.25.2.c.
15 Humanitas Christi vt vnita verbo, debet adorari latria, non autem secundum se, sed Hyperdulia.3ª.q.25.2.o.
16 Caro Christi adoranda est latria.3ª.q.25.3.o.et q.54.3.1^{m}.
17 Hostia debet adorari latria sub conditione in habitu.3ª.q.80.6.2^{m}.
18 Imago Christi adorari debet latria. 22æ.q.81.3.3^{m}.& q.94.2.1^{m}.& 3ª.q.25.3.o.& 4.c.& 5.2^{m}.
19 Adoratio imaginis Christi tradita est ab Apostolis. Et Lucas depinxit imaginem Christi, quæ est Romæ.3ª.q.25.3.4^{m}.
20 Ponere imagines Christi, & sanctorum, & adorare eas licet nunc non autem in veteri testamento.3ª.q.26.3.1^{m}.
21 Crux propria Christi vt repræsentans Christum, & vt tetigit Christũ, & perfusa Christi sanguine, debet eadem adoratione latriæ cum Christo adorari. Sed imago crucis eius in alia materia debet adorari latria vt imago Christi tantum.22æ.q.103.4.3^{m}.& 3ª.q.25.4o
22 Omnia alia Christi, vt claui, lancea, corona, vestes, & huiusmodi, adorantur ratione contactus tantum.1ª.q.25.4.3^{m}.
23 Mater Christi adorari debet hyperdulia, non autem latria. 22æ.q.10.3.4.2^{m}.& 3ª.q.25.5.o.
24 Viri sancti debent adorari dulia tantum.22æ.q.84.1.1^{m}.
25 Reliquiæ sanctorum sunt adorandæ dulia tantum.3ª.q.25.6.o.
26 Creatura non potest adorari latria sine peccato.22æ.q.84.1.1^{m}.& q.94.2.3.o.& q.161.3.1^{m}.& 3ª.q.25.5.6.7.o.

1 ADuentus Christi duplex, scilicet in carne, & ad iudicium,3ª.q.1.6.3^{m}.& q.36.1.1^{m}.& 3^{m}.
2 Aduentus primus fuit ad manifestandum veritatem, ad liberandũ à peccatis, & ad trahendum ad Deum.3ª.q.40.1.c.
3 Aduentus tertius erit dissimilis primo dupliciter, scilicet quia manifestus & quia terribilis.3ª.q.36.1.3^{m}.
1 Adulatio, & excedens in delectando alios verbis & laudibus propter delectationem solam vocatur placidus, si verò causa lucri, vocatur adulator, quod tamen communiter dicitur etiam primo modo.22æ.q.115.1.c.
2 Adulatio est excessus delectandi alios verbis laudis causa lucri, ideo est peccatum.22æ q.115.1.o.
3 Adulatio est peccatum mortale tantum, quando est contra charitatem scilicet de peccato, intentione nocendi vel cũ scandalo.22æ.q.115.2.o.
4 Adulatio secundum se est turpius peccatum, & verecundius litigio, quia quæ ex dolo fiunt, videntur esse ex infirmitate & falsitate rationis. Sed est leuius, quia minus contrariatur amicitiæ, id est affabilitati occultæ: sine vi, & minus cum contemptu.22æ.q 116.2.o.
5 Adulatio & litigium contrariantur amicitiæ, id est affabilitati. Primum secundum excessum in delectando, sed secundum, secundum defectũ in contristando, secundum verò econuerso.22æ.q.114.princ.& q.115.princip.& 1.c.& q.116.1.o.
1 Adulterium est species determinata luxuriæ.22æ.q.154.1.c.& 8.o.
2 Adulterium est grauius stupro.22æ.q.164.12.c.& q.170.1.2^{m}.
3 Ardentior in propria coniuge est aliqualiter magis adulter, quàm cum alia.22æ.q.154.8.2^{m}.
4 Nulla species luxuriç, vel gulæ, vel vitiorum contra fortitudinem, ita directè contrariatur dilectioni proximi, sicut adulterium. 22æ.quæ.170.1.1^{m}.& 2^{m}.
5 Deus in adulterio iustè infundit animam, quia cooperatur naturæ, cuius operatio est generatio, non autem peccato.1ª.q.118.2.5^{m}.
6 Concupiscentiæ motus tendens in adulterium videtur aliqualiter nobis à natura inesse.12æ.q.108.3.1^{m}.

1 ADuocatus & peccatum. Aduocatus scienter defendens causam iniustam peccat, & tenetur ad restitutionem.22æ.q.71.3.o.
2 Aduocatus tenetur subuenire causæ pauperum in necessitate, si per alium nec per se possit.22æ.q.71.1.o.& 4.c.1^{m}.
3 Aduocatus auxilium & consilium præstat ei cuius causæ patrocinatur, 22æ.q.71.3.c.
4 Aduocatus suscipiens scienter causam iniustam, iniustè lædit eum contra quem iniustè patrocinium pæstat.22æ.q.71.c.1^{m}.
5 Aduocatus suscipiẽs causam iniustam, quamuis laudabilis videatur quãtum ad peritiam artis, tamen peccat quantum ad iniustitiam voluntatis qua abutitur arte ad malum.22æ.q.71.3.1^{m}.
6 Si in processu perpendit aduocatus causam esse iniustam, non prodat, sed cesset inducens ad concordiam sine damno alterius.22æ.q.71.3.2^{m}.
7 Licita & aduocato defendenti causam iustam licet prudenter occultare ea quibus impediri posit processus eius, non autem aliqua falsitate vti.22æ.q.71.3.2^{m}.
8 Aduocato licet accipere præmium moderatum, secundum laborem, personas, negotia, & consuetudines.22æ.q.71.4.o.
9 Prohibitio & aduocare prohibentur furiosi, amentes, impuberes, surdi, muti, in qualibet causa. Clerici in causa seculari. Sacerdos, monachus, cæcus, infamis nisi in necessitate pro se vel sibi coniunctis. 22æ.q.71.2.o.& q.188.3.2^{m}.
Aër secundum inferiorem partem est locus auium.1ª.q.71.3^{m}.
1 Aues sunt productæ principaliter ex aëre inferiori, secundum considerationem motus.1ª.q.71.3^{m}.
2 Aër densatus potest figurari & colorari.1ª.q.51.2.3^{m}.
3 Aër & ignis non describuntur in principio Bibliæ: quia sunt insensibiles.1ª.q.66.1.5^{m}.& q.68.3.c.3^{m}.& q.71.3^{m}.& q.74.1.2^{m}.& qu.91.1.4^{m}.
1 Affabilitas siue amicitia non est specialis virtus distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes.22æ.q.23.3.1^{m}.& q.114.1.1^{m}.
2 Affabilitas siue amicitia est pars annexa iustitiæ.22æ.q.114.2.o.
3 Affabilitati opponitur litigium.22æ.q.116 1.o.
1 Delectatio magis afficit quã tristitia, sed minus percipitur.12æ.q.35.6.o.
2 Affectus est virtus beneuolentiæ faciens placere superioribus bona inferiorum.22æ.q.80.2^{m}.
3 Affectum hominis per se quidem solus Deus videt, sed secundum quod per aliqua signa manifestatur potest etiam ipsum homo cognoscere, 12æ.q.112.5.c.& 22æ.q.106.5.3^{m}.
4 Passio diuinorum dicitur affectio ad diuina, & coniunctio ad ipsa per amorem Dei & per gustum spiritualem diuinorum,12æ.q.111.5.c.et 22æ.qu.100.5.c.& 22æ.q.45.2.c.1^{m}.& q.97.2.2^{m}.q.154.2.c.et q.162.3.1^{m}.fin.
5 In omni affirmatione subiectum et prædicatum sunt idem re, & differũt ratione.1ª.q.13.12.c.& q.85.5.3^{m}.
6 Affirmatio naturaliter prior est negatione, quia simplicior, & significat compositionem priorem diuisione: & significat esse quod est prius quàm non esse,22æ.q.122.2.1^{m}.
7 Ad affirmationem semper sequitur negatio oppositi: non autem econuerso quia ad plura se extẽdit negatio quàm affirmatio.12æ.q.100.7.1^{m}
Agatha non vtens medicinis, sed expectans hoc à Deo: non tẽtauit Deum. 22æ.q.97.1.3^{m}.

1 AGens & diuisio triplex, scilicet vniuocum, analogum, & æquiuocum,1ª.q.13.5.o.et 12æ.q.60.1.c.
2 Agens quintuplex: scilicet adiuuans, consulens, disponens, perficiens principale, et perficiens instrumentale,12æ.q.17.1.1^{m}.
3 Agens duplex scilicet naturale & voluntarium.1ª.q.19.4.c.et q.41.2.c.q.47.1.1^{m}.et 12æ.q.10.1.1^{m}.
4 Agens duplex, s. in esse, & in fieri. Primum conseruat effectum in esse & fieri, secundum tantum in fieri.1ª.q.104.1.c.2^{m}.& 22æ.q.52.3.c.
5 Agens duplex s. principale, & instrumentale.3ª.q.48.6.c.& q.62.1.c.
6 Agens analogum est causa vniuersalis totius speciei, non autem vniuocum, sed tantum indiuidui.1ª.q.13.5.1^{m}.et 104.1.c.
7 Agentia differunt dupliciter scilicet secundum naturam, & secundum virtutem actiuam.12æ.q.24.4.c.
8 Agẽs vniuocum est proportionatum passo, ideo facit effectum eiusdem speciei vel rationis, non autem æquiuocum. 1ª.quæst.13.5.c.1^{m}.& 12æ.q.60.1.c.
9 Agens voluntarium determinat sibi finem, non autem agens naturale. 1ª.q.19.4.c.
10 Agens naturale determinatur ad vnum effectum, non autem agens per intellectum,1ª.q.19.4.c.& q.41.1.2.c.& q.47.1.1^{m}.& q.116.1.c.& 12æ.q.10.1.1^{m}.
11 Actio naturalis agentis proportionatur naturæ eius, non actio agentis per intellectum,1ª.q.41.2.c.
12 Agens naturale est causa in fieri tantum, sed agens diuinum est causa in esse & fieri,1ª.q.104.1.c.
13 Agens naturale agit per motum, ideo requirit materiam, non autem agens diuinum,1ª.q.90.3.c.& 22æ.q.173.3.c.
14 De ratione agentis instrumentalis est, esse mouens motũ, 3ª.q.19.1.2^{m}.
15 Agens secundarium non agit sine paincipali, sed cooperatur principali agenti,3ª.q.71.4.c.
16 In omnibus agentibus ordinatis, secundum agit in virtute primi, quod mouet secundum ad agendum,1ª.q.105.5.c.fi.
17 Omne agens instrumentale exequitur actionem principalis agentis, per aliquam actionem propriam & connaturalem sibi,1ª.q.45.5.c.& 3ª.q.62.1.2^{m}.
18 Agens instrumentale non agit per virtutem suæ formæ sicut agens principale, sed solum per motum à principali agente,1ª.q.18.3.c.& 12æ.qu.112.1.1^{m}.& 3ª.q.62.1.4.c.& q.64.5.c.
19 Agens principale agit secundum exigentiam suæ formæ. Ideo virtus eius actiua habet esse completum, non autem instrumentale, quia agit vt motum ab alio, 3ª.q.63.5.2^{m}.
20 Omne agens inquantum agens est nobilius passo, non autem simpliciter,1ª.q.35.2.3^{m}.& q.79.2.3^{m}.& 12æ.q.100.7.1^{m}.
21 Idem secundum idem non potest esse agens & patiens,22æ.q.59.3.c.
22 Agens naturale inducit in patiente duplicem effectum scilicet formam, & motum consequentem formam,12æ.q.26.2.o.
23 Impressio agentis in passum est duplex, scilicet per modum qualitatis, & per modum passionis,22æ.q.171.2.c.et q.174.5.1^{m}.et q.75.3.2^{m}.
24 Cuiuslibet agentis sine medio nulla distantia est ad passum,1ª.qu.8.1.c.& 3^{m}.
25 Materia corporalis reducitur ad actum imperfectum, sola virtute agentis vniuersalis, non autem ad perfectum, nisi mediante agente particulari,1ª.q.89.4.c.& 1^{m}.
26 Materia non coincidit cum agente, cuius actio est transiens, nec mouet se. Sed contrarium est voluntate,12æ.q.74.1.3^{m}.
27 Nullum agens præter Deum attingit materiam primam, sed præsupponit eam,3ª.q.75.4.c.
28 Agens infinitæ virtutis non requirit materiam, nec dispositionem materiæ, nisi ratione effectus, nec hoc ab alio agente,12æ.q.112.2.3^{m}.& q.113.7.c.et 22æ.q.72.3.c.
29 Omne agens quanto perfectius habet formam qua agit, tanto maior est eius potentia in agendo,1ª.q.25.2.c.
30 Forma effectus est in agente naturali secundum similitudinem naturæ, sed in artificiali est secundum eandem rationem. non autem secundũ eundem modum essendi,1ª.q.15.1.c.
31 Agens non ageret propter formam, nisi inquantum similitudo formæ esset in eo secundum esse naturale vel intelligibile,1ª.q.15.1.c.
32 Forma subsistens Platonica non potest esse agens,1ª.q.65.4.c.& 2^{m}.& q.91.2.c.
33 Omne agens cum motu prius est duratione suo effectu, non autem agens quodlibet sine motu,1ª.q.42.2.c.et q.46.2.1^{m}.

34 Omne

34 Omne agens intendit facere aliquod finitum,1ª.q.7.4.c.et q.23.7.c.et q.47.3.2^{m}.et q.62.9.c.
35 Omne agens agit sibi simile,1ª.q.115.1.c.
36 Effectus dupliciter assimilatur agenti, scilicet secundum speciem et secundum virtualem continentiam,1ª.q.13.5.c.et q.105.1.1^{m}.et q.110.2.c.et q.115.3.3^{m}.et q.117.3.c.
37 Tota potentia agentis vniuoci manifestatur in suo effectu, non autem potentia æquiuoci,1ª.q.25.2.2^{m}.et 3^{m}
38 Agens per eandem virtutem potest producere multos effectus, se inuicem consequentes,22æ.q.29.4.c.
39 Plura agentia subordinata possunt producere eundem effectum,3ª.q.82.2.c.et 2^{m}.
40 Omne agens secundum, præsupponit aliquid à primo,1ª.q.90.3.c.
41 Quanto virtus agentis ad plura et remotiora extenditur, tanto est potior in iis quæ propter se quæruntur, sed in iis quæ quæruntur propter aliud est ecõuerso,22æ.q.174.2.2^{m}.
42 Agens vniuocum reducitur ad æquiuocum, non autem econuerso,1ª.q.13.5.1^{m}.
43 Nullum agens ex necessitate naturæ, potest esse primum agens, cum ei determinetur finis ab alio,1ª.q.19.4.c.et 12æ.q.1.3.2^{m}.
44 Deus natura, et omne agens, agit semper quod melius, est toti, non autem parti,1ª.q.47.2.1^{m}.et q.48.2.3^{m}.et q.91.3.c.
45 In communi. et omne agens in quantum huiusmodi, est in actu,1ª.q.2.3.c.et q.41.c.et q.25.1.c.1^{m}.et q.76.1.c.et q.89.1.c.et q.115.1.c.et 12æ.q.79.2.c.et 3ª.q.8.5.c.et q.35.4.c.q.7.3.c.
46 Omne agens creatum agit potentia differenti ab essentia eius,1ª.q.54.1.2.3.o.
47 Nullum agens agit, nisi in virtute Dei,1ª.q.105.5.c.
48 Aliquid agit in virtute alterius dupliciter, scilicet vt motum à virtute eius, et vt vtens virtute eius,1ª.q.36.4^{m}.

1 OMNE agens agit propter finem,1ª.q.44.4.o.et 12æ.q.1.2.o.et q.6.1.c.et q.9.1.c.et q.12.1.c.et 5.o.et q.17.8.c.q.38.6.c.et q.94.2.c.et q.109.6.et 22æ.q.45.1.1^{m}.
2 Agere propter finem dupliciter, scilicet à se, vel ab alio directum: primum conuenit solis rationalibus, secundum verò carentibus ratione et brutis,1ª.q.2.3.c.fi.et 2^{m}.et q.44.4.3^{m}.et q.59.3.c.et q.103.1^{m}.et 12æ.q.12.5.c.3^{m}.et q.17.2.3^{m}.et q.93.5.c.et q.114.1.c.fi.et 22æ.quæst.50.2.c.et q.64.1.2.
3 Diuersarum actionum sunt diuersi fines proximi, sed est tantum vnus vltimus,12æ.q.1.3.3^{m}.
4 Finis est causa tantum: vt est in voluntate agentis,12æ.q.1.1.1^{m}.
5 Omne agens agit propter bonum.1ª.q.105.5.c.
6 Deus, et Deus agit propter finem communicandum aliis s. se, nõ autem propter finem sibi acquirendum.1ª.q.44.4.o.
7 Omnia quæ sunt in toto mundo, aguntur: præter primum agens, quod nullo modo ab alio agitur.1ª.q.60.1.2^{m}.
8 Omne agens aliud à Deo, agit propter alium finem à se: Ideo agit ex indigentia.1ª.q.44.4.c.1^{m}.
9 Agere propter indigentiam, est agentis imperfecti, quod natum est agere & pati, ideo non conuenit Deo,1ª.q.44.4.1^{m}.
10 Vt Deus vel charitas sit finis actionis, requiritur quòd ratio prius cogitans de eis, ordinauerit eam in Deum,12æ.q.1.6.3^{m}.
11 Non oportet quòd agens semper cogitet de vltimo fine,12æ.q.1.6.3^{m}.
12 Quicquid homo faciat, verum est dicere quòd homo agat propter finem: etiam agendo actionem quæ est vltimus finis.12æ.q.1.1.2^{m}.fi.
13 Omnia quæ agit homo, agit propter vltimum finem,12æ.q.1.6.o.
14 Diuisio & in communi, & agere tripliciter dicitur scilicet effectiuè, formaliter, & finaliter,1ª.q.48.1.4^{m}.
15 Agere tripliciter contingit scilicet per se primo, per partem, & per accidens.1ª.q.76.1.c.
16 Agere mediante alio, tripliciter sumitur, scilicet virtute eius, & supposito vel instrumento, & principio formali.1ª.q.36.3.4^{m}.
17 In agentibus ordinatis, secundum potest dupliciter agere vel moueri, scilicet secundum propriam naturam, vel secundum naturam superioris.22æ.q.2.3.c.
18 Aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris, non autem in virtute propria.12æ.q.109.1.c.3.2^{m}.& q.112.1.& q.114.2.c.& 3ª.q.77.3.3^{m}.
19 Aggrauatio animi, est effectus doloris.12æ.q.37.2.
20 Agiographæ dicuntur, qui supra naturaliter solum visiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum, vel quo ad acceptionem. 22æ.q.174.6.3^{m}.
21 Plures agiographæ sæpius loquebantur de cognoscibilibus humana ratione, non quasi ex persona Dei, sed propria, tamen cum adiutorio diuini luminis.22æ.q.174.2.3^{m}.

1 AGNVS iugiter oblatus manè & vesperi, erat principale sacrificium veteris legis.3ª.q.22.3.3^{m}.
2 Agnus Paschalis erat præcipuũ sacramentum repræsentatiuũ passionis Christi,3ª.q.73.5.c.
3 Christus dicitur agnus tripliciter, scilicet propter vitæ puritatem, mortis mansuetudinem & peccati expiationem.12æ.q.102.3.2^{m}.
4 Esus agni Paschalis præfigurabat esum corporis Christi. Vnde significabatur quòd oblatio agni veri, id est Christi, esset sacrificium consumptiuum omnium aliorum.3ª.q.22.3.3^{m}.
5 Agonia est timor mali extrinseci, cui resisti non potest, propter improuisionem.12æ.q.41.4.c.
6 Agonia fuit in Christo, secundum partem sensitiuam, non autem secundum rationem.3ª.q.18.6.3^{m}.
7 Agresta est in via ad generationem vini, ideo non vinum,3ª.q.74.5.3^{m}.
8 * Agrestes & duri dicuntur, secundum philosophiam, qui in ludo deficiunt, nec ipsi dicunt aliquid ridiculum, & dicentibus molesti sunt: quia scilicet moderatos aliorum ludos non recipiunt. Et ideo vitiosi sunt,22æ.q.168.4.c.
1 Agricultura in statu innocentiæ, fuisset delectabilis, & non laboriosa, 1ª.q.102.3.c.
2 Agricultura habebatur inter res sacras ab AEgyptiis & Paganis.12æ.q.102.3.2^{m}.
3 Licet vendere argentum vel aurum alchimicum, si sit verum. 22æ.quæst.77.2.1^{m}.
Alea est species auaritiæ.22æ.q.188.8.4^{m}.
1 Aleator quadrupliciter tenetur ad restitutionem accepti per ludum, scilicet si lucretur ab iis qui rem suam alienare non possunt, sicut sunt minores, & furiosi, & similes, si alium trahat ad ludum ex cupiditate lucrandi, si alium trahat vt fraudulenter ab eo lucretur, & si lusit contra prohibitionem legis ciuilis,22æ.q.32.7.2^{m}.
2 Aleator si tractus lusit, & amisit, potest repetere,22æ.q.32.7.2^{m}.
3 Aleator si tractus lucratus est, non tenetur restituere, quia ille qui amisit, non meretur recipere.22æ.q.32.7.2^{m}.
Alexius omnibus suis propter Christum dimisis, mendicus gaudebat eleemosynam à seruis suis se accepisse.22æ.q.187.5.c.
1 Alienum quod est extraneum, & dissimile, sed hoc non importatur, cũ dicitur alius.1ª.q.31.2.3^{m}.
2 Ne tollatur equalitas vel similitudo in diuinis, vitandum est nomen alieni, & discrepantis.3ª.q.31.2.c.
3 Dicimus filium Dei alium à patre, licet non dicamus alienum. 1ª. quæst.31.2.3^{m}.
Aliætus pascitur minutis auibus, & significat molestos pauperibus.12æ.q.102.6.1^{m}.co.2.
1 Alimentum pertinet ad veritatem humanæ naturæ.1ª.q.119.1.o.
2 Alimentum corporale conuertitur in substantiam aliti, sed alimentum spirituale econuerso. Ideo spirituale conseruat, licet non sumatur realiter, nõn autem corporale.3ª.q.7.3.3.2^{m}.
1 Alius significat diuersitatem personarũ, sed aliud diuersitatem simpliciter id est essentiæ.1ª.q.31.2.c.fi.& 4^{m}.
2 Diuersitas accidentis facit alterum simpliciter, sed diuersitas substantiæ facit aliud secundum quid, id est, secundum essentiam nisi adsit diuersitas suppositionum,3ª.q.17.1.7^{m}.
3 Filius Dei est alius à patre, non autem aliud.1ª.q.31.2.o.& 4.c.
1 Altare debet esse lapideum multiplici ratione, scilicet quia altare lapideum significat Christum, et corpus Christi in sepulchro lapideo fuit reconditum, et quo ad vsum sacramenti, lapis solidus est, et de facili potest inueniri vbique,3ª.q.83.3.5^{m}.
2 In veteri lege erat tantum vnum altare, ad vnum effectum deputatum, ideo erat aureum vel terreum, vel ligneum,12æ.quæst.102.4.7^{m}.et 3ª.q.83.3.5^{m}.
3 Ratio omniũ pertinentium ad altare tabernaculi,12æ.q.102.4.6^{m}.& 7^{m}.
4 Altare significat Christum,12æ.q.102.4.6^{m}.fi.& 3ª.q.83.3.2^{m}.& 4^{m}.& 5^{m}.& 4.9^{m}.& 5.2^{m}.
5 Altare significat crucem Christi,3ª.q.83.1.2^{m}.
6 Altare constituitur angelis & sanctis,22æ.q.85.2.3^{m}.
1 Alteratio est in prima specie qualitatis, consequenter tantum,12æ.qu.50.1.3^{m}.et q.52.1.3^{m}.
2 Alteratio propriè fit tantum secundum qualitates sensibiles,12æ.2.q.50.1.3^{m}.et q.52.1.3^{m}.
3 Alteratio requirit subiectum subsistens corpus naturam subiectam contrarietati, expulsionem vnius qualitatis, & introductionem alterius.12æ.q.22.1.1^{m}.
Amalechitæ, Amonitæ, et Moabitæ, erant exclusi in æternum à ciuilitate Iudæorum: sed Aegiptij & Idumæi per triennium tantum,12æ.q.105.3.c.1^{m}.
1 Amaritudo est effectus rancoris, & filia accidiæ.22æ.q.35.4.3^{m}.
2 Ambitio est peccatum oppositum magnanimitati secundum excessum: quia est inordinatus appetitus honoris.22æ.q.131.2.o.
3 Appetitus dignitatum inordinatus, ratione honoris pertinet ad ambitionem, sed propter debitum dignitatis vsum vt excedentem facultatum appetentis, pertinet ad præsumpionem.22æ.q.131.2.c.2^{m}.
Ambitio non est circa vestes, et exteriorem cultum, nisi secundum quod ad honorem pertinent.22æ.q.131.2.3^{m}.
1 Ambrosius in ecclesia Mediolanensi cantum instituit: secundum Augustinum.22æ.q.91.2.c.

1 AMicitia quid, Est amor mutuæ beneuolentiæ, fundatus super aliquam communicationem.12æ.q.65.5.c.et 22æ.q.23.1.c.et 5.c.
2 Amicitia quæ affabilitas, non habet perfectam rationem amicitiæ sed similitudinem eius, scilicet ad decentem conuersationem in dictis et factis delectabiliter ad omnes, non æqualiter,22æ.q.114.o.
3 Amicitia vtilis, et delectabilis deficit à ratione veræ amicitiæ, inquantum trahitur ad amorem concupiscentiæ. 12æ.qu.26.4.3^{m}.et 22æ.quæstion.189.10.2^{m}.
4 Amicitia non est virtus specialis distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes,22æ.q.23.3.1^{m}.et q.114.1.1^{m}.
5 Species amicitiæ dupliciter distinguuntur: scilicet secundum fines, et sic sunt tres, scilicet amicitia honesti, vtilis et delectabilis. Et secundum communicationes,22æ.q.23.1.a.3.& 5.c.3^{m}.
6 Amicitia duplex scilicet in conuersatione, et in affectu,22æ.q.114.1.1^{m}.
7 Amicitia non est eiusdem ad seipsum, quia est vnio, ideo est inter plures, 22æ.q.25.4.o.
8 Amicitia est ad aliquos dupliciter, scilicet per se, id est ad amicos tantum, et propter aliud, & sic est ad inimicos,22æ.q.23.1.2^{m}.et 3^{m}.et qu.25.8.c.
9 Amicitia non est ad irrationalia,1ª.q.20.2.3^{m}.et 22æ.q.23.1.c.et q.23.3.o.
10 Amicitia non potest esse ad virtutes, nec ad aliqua alia accidentia,22æ.q.25.2.c.
11 Amicitia honesti, nõ est ad vitiosum per se, sed propter aliud,12æ.q.31.3^{m}.
12 Amicitia cõseruatur et augetur per exercitium operum amicabilium, et meditationem,22æ.q.82.2.2^{m}.
13 Cùm vera amicitia supra virtutem fundetur, quicquid in amico contrariatur virtuti impeditiuũ est amicitiæ, et quicquid est virtuosum, est prouocatiuum amicitiæ,22æ.q.106.1.3^{m}.

14 Per

14 Per recompensationem beneficiorum, amicitia conseruatur, 22æ. quæst. 106.1.3m.
15 Amicitia vera facit desiderium videndi amicum, & mutuis colloquiis gaudere, 12æ.q.28.1.2.2m.
16 Propria amicitiæ sunt quinque, scilicet velle amicum esse & viuere, velle ei bona operari ei bona, conuersari cum eo delectabiliter, & concordia, 22æ.q.25.7.c.& q.27.2.2.3.& q.31.1.c.
17 Amicitia principaliter intendit conuiuentes delectare. Sed quando oportet, non veretur contristare eos, propter bonum promouendū, vel propter malum vitandum, 22æ.q.114.1.3m.& 2.1m.& q.115.1.c.& q.116.2.c.& q.168.1.3m.
18 Delectationes & vtilitates, prouenientes ex amicitia possunt dici merces, non autem amicus propriè; sed causaliter, 12.q.114.6.3m.
19 Homo debet pati detrimenta corporalia propter amicum, non autem spiritualia, 22æ.q.26.4.2m.
20 Amicis peccantibus magis auxiliandum est ad recuperationem virtutis quam ad recuperationem temporalium, quæ diu est spes de salute eorum, nec tamen amplius est habenda familiaritas sic ad eos, 22æ.q.25.6.2m.
21 In communi. & amicus magis debet subuenire in damnis virtutum, quam rerum exteriorum, 22æ.q.25.6.2m.& q.33.1.c.
22 Discordia opinionum potest esse inter aliquos, cum amicitia & pace, 22æ.q.28.3.2m.& q.37.1.c.
23 Amidum fit de farina per attaminationem & exhalationem, & vaporis admistionem, 3a.q.74.3.4m.

1 AMOR notionalis in diuinis, sumitur tripliciter, scilicet essentialiter, notionaliter, & personaliter, 1a.q.37.0.
2 Amor in diuinis est subsistens, 1a.q.37.1.2m.
3 Amor vt Dei communicat naturam, non autem, vt amor, 1a.q.27.4.3m.
4 In diuinis est amor ex amore, quia ibi est vnus tantum amor, perfectus, 1a.q.27.5.3m.& q.37.1.4m.& q.41.6.0.
5 Amor est proprium nomen spiritus sancti, 1a.q.37.1.0.
6 Spiritus sanctus vt amor, & vt nexus, est media persona, sed est tertia, secundum ordinem numeri & originis, 1a.q.37.1.3m.
7 Spiritus sanctus procedit per modum amoris, 1a.q.27.3.4.5.0.& quæst. 54.7.c.
8 Spiritus sanctus ex suo modo procedendi est amor patris in filium, & econuerso, 1a.q.37.1.2m.& 3a.q.32.1.c.
9 Pater amat filium & econuerso, Spiritu sancto, per modum effectus formalis, 1a.q.37.2.0.
10 Pater amat se Spiritu sancto, non autem generat se filio, nec spirat se Spiritu sancto, 1a.q.37.2.2m.& 3m.
11 Pater & filius amant nos Spiritu sancto, 1a.q.37.2.3m.
12 Essentialis; & Deus amat omnia, quæ ab eo sunt, 1a.q.20.2.0.& q.23.3.1m.& 12æ.q.110.1.c.
13 Amor transfert Deum & omne amans extra se, 1a.q.20.2.1m.
14 Dilectio Dei duplex, scilicet communis, quâ diligit omnem creaturam: alia specialis, qua trahit creaturam rationalem supra conditionem eiusdem naturæ, ad participationem sui, 12æ.q.110.1.c.
15 Amor vt passio, secundum suum materiale, non est in Deo, sed tantum secundum suum formale, 1a.q.20.1.0.& q.82.5.1m.
16 Amor Dei causat bonitatem in rebus, sed amor noster causatur ab eo, 1a.q.20.2.c.& q.23.4.c.& 12æ.q.110.1.c.1m.& 3m.& 3a.q.86.2.c.
17 Deus ab æterno dilexit creaturas in propriis naturis, & voluit eas esse, non autem tunc, 1a.q.20.2.2m.
18 Deus amat creaturas irrationales, non more amicitiæ, sed quasi amore concupiscentiæ, 1a.q.20.2.3m.& q.22æ.q.25.3.c.1m.
19 Deus diligit peccatores & damnatos, 1a.q.20.2.4m.& q.23.3.1m.& 2m.
20 Deus diligit damnatos, quo ad naturam, sed odit eos inquantum sunt mali, & inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ nisi voluntate antecedente, 1a.quæst.20.2.4m.& q.23.3.1m.& 22æ.q.83.16.c.& 3a.quæst. 49.4.1m.
21 Plus, & Deus plus amat aliqua quàm alia, ex parte boni voliti, sed æqualiter ex parte actus, 1a.q.20.3.0.
22 Deus semper plus amat meliora, 1a.q.20.4.0.
23 Deus plus amat Christum, quàm omnes creaturas, 1a.q.20.4.1m.& 2m.
24 Deus plus amat angelos quam homines quo ad esse naturæ, sed quo ad esse gloriæ, aliquos plus, aliquos minus vel æqualiter, 1a.quæ.29.4.3m.
25 Deus plus amat innocentem quàm pœnitentem æqualis charitatis quo ad præmium accidentale tantum, 1a.q.20.4.4m.
26 Deus plus simpliciter amat peccatorem prædestinatum, quàm iustum præscitum, sed vt nunc econuerso, 1a.q.20.4.5m.
27 Deus potest immediatè amari à nobis in hac vita, 22æ.q.27.4.0.
28 Omnis creatura naturaliter plus diligit Deum quàm se, 1a.q.60.5.0.& 12æ.q.109.3.c.& 22æ.q.26.3.c.
29 Modus amandi Deum non potest determinari, 22æ.q.27.6.0.
30 Deus potest à creatura diligi totaliter ex parte Dei, & ex parte sui, non ex parte actus, 22æ.q.27.5.0.
31 Amor quo diligimus Deum, non est infinitus, 22æ.q.27.5.c.
32 Homo & angelus in puris naturalibus, id est sine gratia, potest amare Deum super omnia, 1a.q.60.5.0.& 12æ.q.109.3.0.
33 Dilectio Dei est finis omnis actionis hominis, & summa perfectionis eius, 22æ.q.27.6.c.3m.
34 Deus diligitur propter aliud non formaliter, nec effectiuè, nec vt finis, sed dispositiuè vel materialiter, 22æ.q.27.3.0.
35 Antecedentia dilectionem Dei in via, sunt tria, scilicet apprehēsio Dei per auditum, per visum, & per gustum. Primum est in incipientib. secundum in perficientibus, & tertium in perfectis, 22æ.q.24.9.0.
36 Amor Dei est congregatiuus, sed amor sui est disgregatiuus, 12æ.quæst. 73.1.3m.
37 Esse viuere & intelligere, est appetibile, & amabile, omnib. ideo Deus inquantum est causa horum non potest ab aliquo haberi odio, 22æ.quæst. 34.1.0.
38 Dilectio Dei includitur in dilectione proximi virtute, sicut causa in effectu, & econuerso sicut effectus in causa. 12æ.q.99.1.2m.
39 Amare Deum est magis meritorium quam amare proximum, 22æ.q.27.7.0.& q.182.2.c.
40 Diuersæ opiniones de Petro, & Ioanne Apostolo in dilectione Christi actiua & passiua, 1a.q.20.4.3m.
41 Angeli in statu naturæ, amabant Deum super omnia, 1a.q.60.5.0.& q.62.2.1m.& q.63.1.3m.
42 Angeli naturaliter plus diligunt Deum, quàm se, 1a.q.60.5.0.& 12æ.q.109.3.0.& 22æ.q.26.3.c.
43 In angelis est dilectio naturalis, & electiua, 1a.q.60.1.2.3.0.
44 Angelus et homo diligunt se dilectione naturali et electiua, 1a.quæst. 60.3.0.
45 Quilibet Angelus diligit alium sicut seipsum, dilectione naturali, etiam malus bonos, 1a.q.60.4.0.
46 In Angelis beatis perseuerat dilectio naturalis, 1a.q.62.7.0.
47 Charitate, & Deus est ex charitate amandus super omnia, 22æ.q.44.8.2m.
48 Quilibet debet ex charitate plus diligere Deum quàm se, 22æ.q.26.3.0.& q.44.8.c.
49 Angeli sunt à nobis ex charitate amandi, 22æ.q.25.10.0.
50 Deus debet ex charitate magis amari quam proximus, 22æ.q.26.2.0.
51 Tantum quatuor debent ex charitate amari, s. Deus, proximus, anima, & corpus, 22æ.q.25.12.0.& q.44.3.1m.& 8.2m.
52 Homo potest ex charitate se diligere, 22æ.q.25.4.0.
53 Quilibet ex charitate debet magis se amare, quam proximum, 22æ.q.26.4.0.& q.44.8.2m.
54 Proximus debet amari ex charitate propter Deum, non autem principaliter. 22æ.q.25.1.0.& 2.1m.et 8.c.et q.103.3.2m.& q.188.2.c.
55 Corpus debet ex charitate diligi, 22æ.q.25.5.0.
56 Proximus debet ex charitate magis diligi quam proprium corpus, 12æ.q.73.5.c.& 22æ.q.26.5.0.& q.44.8.2m.
57 Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturam, non autem quo ad culpam, 22æ.q.25.6.0.11.c.& q.64.6.
58 Amare inimicum vt sic, est peruersum, sed quo ad naturam in communi, est de præcepto cuilibet, non autem in particulari, nisi in præparatione animi, sed est de perfectione, 22æ.q.25.8.0.& 9.c.& q.34.3.3m.& q.83.8.c.& q.108.1.c.
59 Signa amoris oportet inimicis ostendere in communi, non autem in speciali, nisi in præparatiōe animi, sed est de perfectione, 22æ.q.25.9.0.
60 Virtutes debent amari ex charitate, 22æ.q.25.2.c.
61 Charitas amari debet ex charitate, 22æ.q.25.2.0.
62 Aliquid potest diligi ex charitate dupliciter, s. amore amicitiæ, & amore concupiscentiæ, & sic amari potest accidens, & res irrationales, nō autem primo modo, 22æ.q.25.2.3.0.& 11.c.
63 Demones & cæteri damnati quo ad naturam sunt ex charitate amandi, non autem quo ad gloriam, nisi voluntate antecedente, 22æ.q.25.11.0.
64 Ordo. et omne ens natureliter plus diligit se, quam alterum, 1a.q.60.4.2m.et 5.1m.
65 Deus plus amat nos, quam econuerso, 22æ.q.26.12.3m.
66 Quodlibet singulare plus naturaliter diligit bonum speciei, quam bonum proprium, 1a.q.60.5.0.et 12æ.q.109.3.c.
67 Omnis pars naturaliter plus diligit totum quàm se, 1a.q.60.5.0.et 12æ.q.19.10.c.et q.109.3.c.et 22æ.q.26.3.c.et 4.3m.
68 In patria nullus est ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum, 22æ.q.26.13.c.
69 In patria quilibet plus amat se post Deum, quam alium, 22æ.quæstion. 26.13.0.
70 Beati voluntate consequente volunt maius bonum alteri meliori quā sibi, sed intensius sibi. Antecedente vero etiam maius bonum volunt sibi, 22æ.q.26.13.c.
71 In amore est duplex gradus scilicet inter diligibilia, et diligentis ad dilectum. Primum attendit amans, non autem secundum, quo ad effectū, sed tantum quo ad affectum, 22æ.q.9.10.11.12.13.0.
72 Omnes homines æqualiter sunt amandi respectu obiecti, non autem respectu actus, 22æ.q.26.6.1m.
73 Vnus proximus est magis amandus quam alius, secūdum maiorem vnionem, 22æ.q.26.6.0.et q.44.8.2m.
74 Propinquiores debent plus amari quàm meliores. & firmius, et multiplicius, 22æ.q.26.7.8.0.et q.32.9.0.et q.44.8.2m.& 3m.
75 Parentes debent plus filiis amari ratione obiecti, sed econuerso ratione amantis, 1a.q.96.3.2m.& 12æ.q.100.5.4m.& 22æ.q.26.9.0.& 12.3m.& qu. 31.3.4m.
76 Parentes debent vxore plus amari ratione obiecti, sed econuerso ratione diligentis, 22æ.q.26.11.0.
77 Consanguinei debent aliis amari, 22æ.q.26.8.0.
78 In naturalibus quilibet tenetur magis amare consanguineos. et in ciuilibus conciues, et in militaribus commilitones, 22æ.q.26.8.0.et q.31.3.c.2m.
79 Filij debent plus amari quam fratres, 1a.q.96.3.c.
80 Mater plus amat quàm Pater, qui debet plus amari quam mater, 22æ.qu. 26.10.0.
81 Filij fontis debent plus amari in spiritualibus, quàm filij carnis, non autem in aliis, 22æ.q.26.8.2m.
82 Benefactor plus diligit quam benefaciatus, 22æ.q.26.12.0.
83 Dilectio inimicorum est perfectior & magis meritoria, quam dilectio amicorum, 22æ.q.27.7.0.& 8.2m.
84 Amor naturalis non est passio, sed connaturalitas rei, 12æ.q.26.1.2.0.
85 Amor naturalis est inclinatio ad aliquid, 1a.quæstion. 60.1.0. & 12æ. qu. 26.1.2.0.
86 Amor naturalis nihil aliud est quam inclinatio naturæ indita ab auctore naturæ, 1a.q.60.1.3m.
87 Dilectio naturalis est respectu finis, sed electiua est respectu eorum quæ sunt ad finem, 1a.q.60.2.c.& 4.3m.
88 Dilectio naturalis est principium electiuæ, 1a.q.60.2.c.& q.62.2.c.et q.82.1.0.fi.et 12æ.q.10.1.c.et q.29.2.2m.et q.41.3.c.et q.91.2.2m. 12æ.q.154.12.0.et q.155.2.c.
89 Omnis dilectio naturalis est recta, non rectitudine charitatis: licet vna rectitudo perficiat aliam sed rectitudine, naturali, 1a.q.60.1.3m.

Amor

90 Amor naturalis est triplex, scilicet in appetitu naturali, sensitiuo & intellectiuo, 1a.q.60.1.c.
91 Amor naturalis est in omni re, in omni potentia & membro, 1a.qu.60.1.c.& 12æ.q.26.1.3m.
92 Quælibet res naturali dilectione amat se: & quicquid est idem ei in natura, 1a.q.60.3.4.c.12æ.qu.10.1.c.q.77.4.1m.& 22æ.q.67.5.1m.& quæst. 126.1.c.
93 Amor sui tripliciter se habet ad charitatem, s. contrariè, inclusiuè & cōcomitanter, 22æ.q.19.6.0.
94 Amare se dicitur aliquis tripliciter, scilicet iustè, iniustè, & indifferenter, 22æ.q.25.7.c.
95 Amor sui est vituperabilis. quando est nimius respectu sui vel exteriorum, 12æ.q.29.4.3m.& q.77.4.1m.
96 Amor sui inordinatus est causa omnis peccati. 12æ.q.77.4.0.& 5.c.& q.84.2.3m.& 22æ.q.25.7.1m.& q.153.3m.
97 Amare se secundum substantiam conuenit omnib. secundū carnē principaliter vel secundum sensum peccatorib. tantum, sed secundum spiritum bonis tantum. 22æ.q.25.4.3m.& 7.c.& q.117.1.1m.
98 Vnio quadruplex, scilicet realis, similitudinis, affectus, & substantialis. Prima est affectus amoris. Secunda, & quarta est causa eius. Tertia est amor. 12æ.q.28.1.2m.
99 Vnio amantis ad amatū duplex, scilicet realis, & affectus. 12æ.q.35.2.2m.
100 Amor triplex, scilicet naturalis, sensitiuus, & intellectiuus. 1a.q.60.1.c.& 12æ.q.26.1.c.& n.28.6.1m.& q.41.3.c.& 22.q.26.3.c.
101 Amor duplex scilicet amicitiæ, & concupiscentiæ. 1a.q.60.3.c.& 4.3m.& 12æ.q.26.4.0.& q.28.1.c.& 22æ.q.17.8.c.& q.23.1.c.
102 Amor est inæqualis dupliciter, scilicet secundum inæquale bonum: & secundum magis & minus, 1a.q.20.3.0.& 22æ.q.26.6.
103 Dilectio est tantum in voluntate, sed amor propriè in sensitiuo, licet transferatur etiam ad voluntatem, 12æ.q.26.3.0.
104 Dilectio addit supra amorem electionem, sed charitas æstimationem magni pretij. Ibidem.
105 Amor intellectualis addit supra beneuolentiam vniōnem effectus. 22æ.q.27.2.c.2m.& q.31.1.c.
106 Amor vt passio est semper cum impetu & consuetudine, sed beneuolentia quandoque subitò & sine impetu. 23æ.q.27.2.c.
107 Amor est boni in communi, siue habiti siue non sed gaudium & delectatio est de præsenti & habito, desiderium verò & spes est de non habito. 1a.q.20.1.c.& q.34.3.1m.& 12æ.q.28.1.1m.& 22æ.q.4.1.3m.
108 Actus amoris semper tendit in duo, scilicet in bonum volitum, & in eum cui vult bonum. 1a.q.20.1.3m.& 12æ.q.26.4.c.
109 Amor est vnio amantis ad amatum, 1a.q.20.1.c.3m.& 12æ.qu.25.2.2m.& q.28.1.0.
110 Amor non est vnio secundum rem, sed secundum affectum. 12æ.q.25.2.2m.& q.28.1.c.2m.
111 Amor est motus appetitus quo immutatur ab appetibili vt ei complaceat, non autem vt tendens in appetibile: quia hoc est desiderium. 1æ.q.26.2.c.3m.
112 Amor est complacentia amantis in amatum. 12æ.q.25.2.c.& q.26.1.2.ca.& q.27.1.c.
113 Amor importat conuenientiam & connaturalitatem ad amatum, 12æ.q.23.4.c.& 25.2.c.& q.26.1.c.q.27.1.c.4.c.et q.28.5.c.et q.29.1.2.c.et q.32.3.3m.
114 Amor est passio propriè secundum quòd est in concupiscibili, communiter autem vt est in voluntate, 12æ.q.26.2.0.et 3.3m.4m.et q.28.6.1m.
115 Amor, gaudiū, et delectatio vt sunt in appetitu sensitiuo, passiones sunt non autem vt sunt in voluntate, 1a.q.162.3.4m.
116 Amor ponitur pro omni passione, 22æ.q.162.3.4m.
117 Amor est prima omnium passionum, 1a.q.20.1.c.et 12æ.q.25.2.0.et 3.c.fi. et 27.4.c.et q.56.3.1m.et q.70.3.c.et 22æ.q.28.4.c.et q.47.1.1m.et quæst. 162.3.4m.
118 Amor qui est in appetitu sensitiuo, est passio quædam, 22æ. quæst.27.2.c.
119 Amor non est passio læsiua, sed perfectiua, nisi ratione transmutationis corporalis, vet obiecti inconuenientis, scilicet peccati, 12æ. quæstio. 28.5.0.
120 Amor non determinatur ad aliquod genus virtutis vel vitij, sed ordinatus includitur in qualibet virtute, et inordinatus in quolibet peccato, 22æ.q.125.2.0.
121 Amor est naturaliter prior odio sed sunt simul secundum rationem, 12æ.q.29.2.0.
122 Amor est fortior odio, licet quandoque videatur econuerso: quia odium est sensibilius, et maius odium comparatur minori amori, 12æ.q.29.3.0.
123 Aliquid est causa amoris dupliciter, scilicet vt ratio, et vt via, 22æ.quæ. 26.2.1m.
124 Nulla passio est causa omnis amoris, sed aliqua est causa alicuius amoris, 12æ.q.27.4.0.
125 Bonum est causa amoris propria, vt proprium eius obiectum, 12æ.q.27.1.0.et 2.c.et q.29a.0.
126 Bonum vt cōformat sibi appetitum causat amorem, vt absens concupiscentiam, et vt præsens delectationem, 1a.q.20.1.c.et 12æ.q.23.4.c.et q.26.2.c.et q.28.1.1m.et q.30.2.c.
127 Obiectum amoris est simpliciter bonum, ideo bonum augmentatum simpliciter auget amorem. Sed non est sic in audacia: quia obiectum eius est compositum ex bono et malo, et motus eius in malo præsupponit motum spei in bonum. Ideo si addatur tantùm de arduo quòd excedat spem, non sequitur motus audaciæ, sed minuitur, 12æ. quæst. 45.4.2m.
128 Nouitas et absentia amati facit perceptionem amoris, licet non semper augeat ipsum, 12æ.q.29.3.c.et q.35.6.c.et q.48.2.1m.
129 Sicut ex delectatione causatur amor, sic ex tristitia odium: quia sicut mouemur in amorem delectantium, sic in odium tristantium, 22æ.q.3.4.6.c.et q.36.4.3m.et q.158.7.2m.
130 Odium potest esse per accidens causa amoris, inquantum aliqui conueniunt in odio alicuius. 12æ.q.32.4.3m.
131 Amor et odium circa idem sunt contraria, non autem de contrariis, sed se inuicem consequentia, 12æ.q.29.2.2m.
132 Apprehensio vnitatis est causa amoris, quia si aliquid apprehenditur vt pertinens ad bene esse amantis, causat amorem concupiscentiæ. Si verò vt alterum se, causat amorem amicitiæ, 12æ.q.28.1.c.
133 Similitudo est per se causa amoris. Sed per accidens, scilicet vt impedit proprium bonum, est causa odij, 12æ.q.27.3.0.et q.99.2.c.
134 Similitudo in actu est causa amoris amicitiæ, sed similitudo in potentia causa amoris concupiscentiæ, 22æ.q.27.3.c.
135 Similitudo est causa odij, et dissimilitudo est causa amoris per accidens tripliciter, scilicet ratione displicentiæ propriæ conditionis ratione impedimenti, vel ratione cognitionis amoris sequentis, 12æ.quæ, 99.2.c.
136 Delectatio vt intenta, causat desiderium et amorem, sed in exequendo est econuerso. 12æ.q.25.2.c.3m.et q.27.4.1m.et q.34.1.c.1m.
137 Spes respectu eius per quem sit possibile, causa amorem. Sed respectu boni sperati, est econuerso, 12æ.q.27.4.3m.et q.40.7.0.et q.62.4.3m.et 22æ.q.17.8.c.et q.66.6.2m.
138 Spes causat amorem vel auget ratione delectationis, quia delectationem causat, vel ratione desiderij: quia spes desiderium fortificat, 12æ.q.27.4.3m.
139 Amor carnalis cognoscitur per frequentem familiaritatem, et per nimia colloquia cum mulieribus, et dum abinuicem inuitæ et tristes discedunt, 12æ.q.28.5.1m.
140 Si bonus cantor amet bonum scriptorem, attenditur ibi similitudo proportionis secundum quòd vterque habet quod conuenit ei secundum suam artem, 12æ.q.27.3.2m.
141 Licet non omnes homines habeant aliquas virtutes secundum habitum completum, habent tamen eas secundum quædam seminaria rationis, secundum quæ qui non habet virtutem diligit virtuosum tanquam suæ naturali rationi conformem, 12æ.q.27.3.4m.fi.
142 Amari propter aliud contingit secundum quatuor genera causarum, scilicet secundum causam finalem, formalē efficientem et materialem, 22æ.q.27.3.c.
143 Amor est causa omnium passionum & affectionum, 1a.q.20.1.c.& q.60.princ.& 12æ.q.26.1.2m.& 2.1m.q.27.4.c.& q.28.6.2m.& qu.41.2.1m.& q.46.1.c.& q.62.3.3m.& q.70.3.c.& 22æ.q.17.8.c.2m.& q.19.9.3m.& q.162.3.4m.
144 Vnio secundum rem amantis ad amantum, est effectus amoris, 1a.q.20.1.3m.q.60.3.2m.& 12æ.q.28.1.0.
145 Mutua inhæsio triplex, scilicet secundum vim apprehensiuam, appetitiuam, & redamationem, est effectus amoris, 12æ.q.28.2.0.& qu.66.6.c.
146 Extasis est effectus amoris, 1a.q.20.2.1m.12æ.q.28.3.0.& 22æ.qu.175.2.0.
147 Amor facit feruere, & ebullire, idest, ferri extra se in amatum, 12æ.quæ. 37.2.c.
148 Amor liquefacit, i. facit non continere amantem intra se, 12æ.qu.28.5.5.
149 Proprij effectus amoris sunt quatuor, scilicet liquefactio, idest, mollificatio effectus, vt faciliter peruertetur ab amato, fruitio, idest, delectatio, languor, id est, tristitia, & feruor, id est, intensum desiderium, 12æ.q.28.5.0.
150 Amor languere facit: idest, tristari de absentia amati, 12æ.q.28.5.1m.
151 Amor mouet inferiora in superiora, vt ab eis perficiantur, & superiora in inferiorum prouisionem, 22æ.q.3.1.1m.
152 Amans agit omnia quæ agit ex amore, 12a.q.28.6.0.
153 Zelus est effectus amoris, 1æ.q.28.4.0.
154 Ex amore procedunt gaudium & tristitia, cōtrario modo, 22æ.q.28.1.c.
155 Ex amore inordinato procedit cupiditas inordinata, 22æ.q.125.2.c.
156 Odium est effectus amoris, 12æ.q.28.6.3m.& q.29.2.0.& 3.c.
157 Cognitio. Et cognitio est causa amoris, 12æ.q.27.2.c.& 22æ.q.26.2.1m.
158 In his quæ sunt suprà hominem, amor est nobilior cognitione, sed in aliis est econuerso, 1a.q.82.3.c.3m.& q.108.6.3m.& 12æ.qu.66.6.1m.& 22æ.q.23.6.1m.& q.27.4.2m.
159 Amor est altior cognitione in mouendo, sed in attingendo est econuerso, 12æ.q.3.4.4m.
160 Cognitio perficitur per hoc quòd cognitum est in cognoscente, sed amor, secundum quod amans trahitur ad amatum, 1a.qu.16.1.c.q.19.39.6m.& 6.2m.& q.5.2.c.& 3.2m.q.60.2.c.& q.78.1.c.3m.& q.81.1.c.q.82.3.c.q.108.6.3m.& q.12æ.q.15.1.3m.q.22.2.c.& q.40.2.c.q.66.6.1m.& q.86.1.2m.& 22æ.q.23.6.1m.q.26.1.2m.& q.27.4.c.
161 Aliquid perfectè amatur, quod non perfectè cognoscitur, 12æ.qu.27.1.2m.& 22æ.q.27.4.1m.
162 Nil amatur nisi cognitum, 12æ.q.3.4.4m.& q.27.2.c.& 4.1m.
163 Deus per essentiam visus necessariò amatur, sed per effectus cognitus potest ordiri, 1a.q.60.5.5m.& 22æ.q.34.1.0.
164 Subiectum amoris sensibilis, est concupiscibilis, intellectualis verò est voluntas, 1a.q.82.5.1m.& 12æ.q.23.1.2.c.& q.26.1.0.& 2.2m.
165 Amor mundanus semper est malus, 22æ.q.19.3.c.
166 Amor mercenarius est semper malus, 22æ.q.19.4.3m.
167 Amplexus, oscula, tactus, & huiusmodi ex libidine, sunt peccata mortalia non autem secundum se, scilicet, vel propter consuetudinem patriæ, vel propter aliquā necessitatem, aut rationabilem causam. 22æ.q.154.4.0.

1 ANalogia duplex, scilicet secundum quòd aliqua participant aliquid secundum prius & posterius, vel secundum quòd vnum imitatur alterum. Secunda est in diuinis, non autem prima, 1a.q.13.5.c.
2 In analogis prius dicitur dupliciter, scilicet secundum rem, & secundū impositionem nominis, 1a.q.13.6.c.& q.33.2.4m.
3 Omnia dicta de Deo & creatura dicuntur analogicè, non autem vniuocè, nec purè æquiuocè, 1a.q.3.6.1m.& q.13.5.6.10.0.& q.25.2.2m.q.29.4.4m.& q.32.1.2m.fi.
4 Analogum est medium inter vniuocum & æquiuocum. 1a.q.1.5.10.c.
5 Analogata dicuntur ad vnum numero, & non secundum rationem tantum, sicut vniuocum, 12æ.q.20.3.1m.
6 Analogum est tantum in vno analogato secundum propriam rationem, vniuocum autem est in quolibet, 1æ.q.16.6.c.& 12æ.q.20.3.c.3m.
7 Omnia analogata necessariò dicuntur per respectum ad vnum primum, 1a.q.13.6.c.& 10.c.

8 Primum

1 Primum in analogis oportet poni in diffinitione omnium aliorum, 1ª.q. 13.6.c.& 10.c.
Andragathia, idest, strenuitas, est virtus viri, communicabilium operum ad inuentiua, & pars fortitudinis potentialis pertinens ad liberalitatem vel potius ad magnificentiam, licet magis communiat cum iustitia ratione materiæ, 22ª.q.128.6ª.fi.

2 ANgelus, Et necesse est angelos esse, 1ª.q.50.1.o.
2 Angeli non fuerunt ante mundum, idest, ante corpora, 1ª.q.61.2.3. 6.& q.102.1.1ª.& 4.1ª.

3 Angeli potuerunt esse ante mundum, 1ª.q.61.3.o.& 4.1ª.
4 Esse angeli est infinitum secundum quid inquantum non est in materia, non autem simpliciter quia finitur per essentiam à qua est. 1ª.q.7.2.o. & q.50.2.4ª.& q.52.2.c.
5 Esse angeli est accidens, 3ª.q.4.50.2.3ª.& q.61.1.c.
6 Esse angeli non est eius essentia, 1ª.q.12.4.c.& q.47.1.c.& qu.50.2.3ª.& q.61.1.c.
7 Esse angeli non est suum intelligere, 1ª.q.54.2.o.& 3.c.
8 Esse angeli non est eius operatio, 1ª.q.54.2.o.& 3.c.
9 Angeli sunt creati à Deo, 1ª.q.61.1.o.
10 Angeli sunt creati immediate à Deo, 1ª.q.45.5.1ª.
11 Angeli fuerunt creati in cęlo empyreo. 1ª.q.61.4.o.& q.102.1.1ª.& 4.1ª.
12 Angeli non sunt facti propter hominem principaliter. 1ª.q.50.3.2ª.
13 Angeli fuerunt creati in gratia. 1ª.q.63.4.o.q.62.5.4ª.& 6.c. qu.67.4.4ª. & q.95.1.3ª.& q.109.1.c.& 22ª.q.5.1.c.
14 Angeli sunt creati in beatitudine imperfecta, 1ª.q.61.1.o.& q.67.4.4ª.
15 Angelus non est creatus malus. 1ª.q.67.4.4ª.
16 Angelus est forma subsistens, 1ª.q.50.3.c.qu.56.1.c.fi.& 2.3ª.& q.75.3.c.
17 Angeli sunt partes vniuersi eiusdem cum creatura corporali, non autem Deus, sed est supra totum vniuersum. 1ª.q.50.3.c.& q.61.3.4.o.
18 Quilibet angelus est in genere substantiæ, 1ª.q.88.2.4ª.
19 In Angelis genus & differentia sumuntur ab eodem scilicet ab essentia, sed diuersimodè, 1ª.q.50.2.1ª.
20 In angelis idem est essentia, 1ª.q.3.3.c.& q.39.1.c.
21 In substantiis separatis à materia, idest, in angelis idem est suppositum & natura secundum rem, licet differant secudum rationem, 1ª.q.3.3.c.
22 Angelus est totaliter intellectualis naturæ, ideò oportet quòd omnis eius actio sit secundum intellectum. Quandoquè tamen intellectuales creaturæ quæ sunt angeli distinguuntur à rationalib. quandoque autem sub rationalib. comprehenduntur, 1ª.q.62.8.2ª.& 22ª.q.83.10.2ª.
23 Intellectus angeli non est eius essentia, 1ª.q.54.3.o.q.77.1.c.& qu.79.1.o.
24 Intelligere angeli, non est eius essentia, 1ª.q.54.1.o.
25 Essentia angeli, indiuiduatur se ipsa, 1ª.q.3.2.3ª.& 3.c. q.13.9.c.& 3ª.quæstion.77.3.c.
26 Angelus est indiuisibilis in essentia, non autem secundum virtutem, id est, secundum obiecta, & secundum intentionem & remissionem actus, 1ª.q.53.1.1ª.& 3.3ª.
27 In angelis est compositio ex esse & essentia, 1ª.q.50.2.3ª.& q.75.5.4ª. & q.88.2.4ª.
28 In angelis non sunt partes essentiæ, sed sunt partes secundum potentiam inquantum intell. eorum per plures species perficiur, & eorum voluntas se habet ad plura, vt partialitas non referatur ad substantiã angeli, sed ad virtutẽ eius, vel ad locũ, 1ª.q.53.1.1ª.fi.& 12ª.q.50.6.3ª.
29 In angelis est compositio ex quo est, idest ex esse, & quod est, 1ª.q.50.2.3ª.& q.75.5.4ª.
30 Angelus componitur ex actu & potentia, 1ª.q.47.1.c.& q.50.2.3ª.& q. 75.5.4ª.& 12ª.q.50.5.c.
31 Quanto angelus est superior, tanto minus habet de potentialitate, 3ª.q. 50.5.c.
32 In angelis non est materia propriè, 1ª.q.50.2.o.q.61.3.3ª.& q.83.1.c.
33 In Angelis est compositio subiecti, & accidentis, 1ª.q.50.6.o.
34 Quilibet angelus differt specie ab alio angelo, 1ª.q.10.6.c.fi.q.48.2.c.q. 50.4.o.q.62.6.3ª.q.75.7.c.q.76.2.1ª.& 3ª.q.69.8.2ª.
35 Impossibile est esse duos angelos vnius speciei, quia omnes angeli differunt specie secundum diuersos gradus naturæ intellectiuæ, 1ª.qu.50. 4.c.& 4ª.
36 Bonum speciei præponderat bono indiuidui. Vnde multo melius est quòd multiplicentur species in angelis, quàm quòd multiplicentur indiuidua in vna specie, 1ª.q.9.4.3ª.
37 Perfectio naturæ angelicæ requirit multiplicationem specierum, non autem multiplicationem indiuiduorum in vna specie, 1ª.q.50.4.4ª.
38 Differentiæ angelorum, vt multitenent, sumuntur secundum diuersos gradus potentialitatis, 1ª.q.50.2.2ª.& 4.o.q.56.2.1ª.& 12ª.q.5.5.c.
39 Si tamen angelus haberet materiam, nec sic possent esse plures angeli vnius speciei, 1ª.q.50.4.c.
40 Angelus & anima differunt specie. 1ª.q.75.7.o.
41 Angelus est anima simpliciter nobilior homine, sed secundum quid est econuerso, 1ª.q.93.3.o.q.96.1.1ª.& 2.c.& q.108.2.3ª.& qu.112.1.4ª.& 12ª.q.5.1.3ª.& 22ª.q.172.2.c.
42 Angeli conuenunt cum substantijs materialibus in genere logico, non autem in genere physico, 1ª.q.88.1.4ª.
43 Angeli non habent corpora naturaliter sibi vnita, 1ª.q.51.1.o.& q.54.5.c. 1ª.& q.110.3.1ª.& 3.3ª.q.115.5.c.q.117.4.1ª.& q.118.3.c.
44 Angeli possunt assumere corpora, 1ª.q.51.2.o.
45 Angelus non indiget corpore assumpto propter se, sed propter nos. 1ª. q.51.2.1ª.
46 Non omne corpus motum ab angelo, assumptum est ab eo, sed tantum quod repræsentat eum, 1ª.q.51.2.3ª.
47 Corpus assumptum non vnitur angelo, vt forma, sed vt motori repræsentato, ibid.
48 Angelus moueitur per accidens in corpore assumpto, non autem in alijs, 1ª.q.51.3.3ª.
49 Corpora assumpta ab angelis sunt de aere inspissato, 1ª.q.51.2.3ª.
50 Corpora assumpta non habent virtutes naturales quas ostendunt, nec operationes vitæ, sed communes etiam inanimatis, 1ª.qu.51.3.o.& 3ª. q.55.6.1ª.

51 Angelus potest esse simul cum corpore, 1ª.q.52.2.1ª.
52 In eodem corpore simul sunt anima formaliter dans esse: & operaos & operationes naturales, & angelus operãs operationes supernaturales, 1ª.quæ.52.3.3ª.
53 Angeli administrant & gubernant omnem creaturam corpoream, 1ª.qu. 110.1.o.
54 Deus non produxit corpora mediantibus Angelis. 1ª.q.65.3.o.
55 Formæ corporum non creantur ab angelis, 1ª.q.65.4.o.& q.91.2.c.& q. 110.1.o.
56 Nec anima creatur ab angelis. 1ª.q.90.3.o.12ª.q.3.7.1ª.& 22ª.qu.85.1.c.
57 Essentia angeli non indiget loco, 1ª.q.61.4.1ª.q.102.2.1ª.& q.112.1.1ª.
58 Esse in loco dicitur de angelis æquiuocè, respectu corporalium. 1ª.qu. 52.1.c.& q.63.1.c.
59 Deus, angelus & anima non continentur à loco, sicut corpora, sed continent eum, 1ª.q.8.1.2ª.& q.52.1.c.fi.& q.53.1.c.& 2.c.fi.
60 Angelus non est in loco, nisi secundum contactum virtutis. 1ª.q.8.2.1ª. & 2ª.& q.52.o.& 53.o.
61 Angelus est in loco diffinitiuè, non autem circumscriptiuè. 1ª.q.8.2.1ª. q.52.1.2.o.q.53.1.c.& 12ª.q.94.2.c.
62 Locus angeli potest esse diuisibilis, & indiuisibilis, 1ª.q.52.2.o.& q.53. 1.o.& 3.1ª.
63 Angelus non est simul in pluribus locis, 1ª.q.52.2.o.q.53.1.c.& q.112.1.c. Plures angeli non possunt simul in eodem loco, 3ª.q.52.3.o.
64 Non oportet quòd si aliquis angelus moueat cęlum, quòd sit vbique, 1ª. q.52.2.c.
65 Operatio angeli diffinita est ad vnum locum, respectu operati & operantis, non autem Deus quia operatio eius est determinata tantum primo modo, 1ª.q.52.2.c.
66 Angelus mouetur localiter, tamen æquiuocè aliis rebus, 1ª.q.53.1.o.
67 Motus angeli in loco nihil aliud est quam diuersi contactus diuersorũ locorum successiuè, 1ª.q.53.1.c.
68 Motus angeli est successio diuersarum operationum eius. 12.q.12.10.3ª. q.63.6.4ª.q.53.o.& q.73.2.c.
69 Motus angeli non est actus imperfecti, sed existentis in actu, 1ª.qu.53.1. 2ª.& 2ª.
70 Motus angeli non est propropter indigentiam status, sed nostram, 1ª.q. 55 1.3.& q.55.2.3ª.
71 Motus angeli potest esse continuus & discontinuus, sicut vult, 1ª.q.53. 1.o.& 2.c.& 3.c.
72 Angelus dũ mouetur partim est in vtroq; termino. 1ª.q.53.1.1ª.& 3.3ª.
73 Angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili à quo incipit moueri: sed dum est in ipso moueri, est in parte loci quem deserit, & in parte loci quem occupat, 1ª.q.53.1.1ª.& 3.3ª.
74 Motus continuus angeli necessario est per omnia media, sed discontinuus posse esse sine medio, 1ª.53.2.o.
75 Motus angeli non est in instanti, sed in tpe, 1ª.qu.53.3.o.& 3ª.qu. 57.3.3ª.
76 Angelus mouetur secundum totam vim suam in id quod agit. 1ª. q. 52. 6.o.& q.63.8.3ª.
77 Motus angeli non habet ordinem ad motum primi mobilis. 1ª.q.53.3.c. fi.q.63.6.4ª.& q.91.2.3ª.
78 Velocitas motus angeli non est secundum quantitem virtutis eius, sed secundum voluntatem eius, 1ª.q.53.3.1.
79 Angeli sunt immutabiles & incorruptibiles, 1ª.q.92.c.q.10.5.c.& fi.qu. 50.5.o.q.61.2.3.q.75.6.c.fi.& q.97.1.c.
80 Angeli sunt murabiles tripliciter, scilicet quo ad electionem finis, applicationẽ virtutis ad diuersa, & p annihilationẽ, 1ª.q.9.2.c.q.10.5.c.
81 Motus illuminationis angeli triplex, scilicet circularis, rectus & obliquus, 22ª.q.180.5.2ª.
82 Vnus angelus agens in virtute imperij Dei est sufficientis virtutis ad deducendum in actum totum quòd diuina virtute operandum est circa corpus aliquod supra actus naturales, 1ª.q.111.2.c.
83 Omnia corpora obediunt angelis ad nutum motu locali, nõ autem formali, 1ª.q.65.4.c.fi.q.91.2.c.q.105.1.1ª.q.110.2.3.o.q.111.3.c.q.114.4.2ª. q.117.3.c.3ª.& 4.1ª.& 12ª.q.80.3.c.
84 Angelus potest immutare omnes sensus hominis interiores & exteriores, 1ª.q.111.1.4.o.& q.114.4.2ª.
85 Angelus non potest aliquam formam imprimere in imaginatione, nisi mediante sensu extrinseco. 1ª.q.111.3.2ª.
86 Angelos immutare voluntatem nostram est omninò hæreticum, 3ª.qu. 106.1.c.& 3ª.q.80.3.1ª.& 22ª.q.174.5.1ª.
87 Angelus potest immutare voluntatem hominis, persuadendo solum vel concitando passiones. 1ª.q.106.2.c.q.111.2.o.q.114.2.3ª.q.115.4.1ª.& 12ª.q.9.6.2ª.q.75.3.o.& q.80.3.o.
88 Angelus superior mouet vo luntatem angeli inferioris aliqualiter vt obiectum, persuadendo: non autem de necessitate nec ex parte potentiæ, 1ª.q.106.2.o.
89 Angeli dupliciter possunt agere in animas nostras. f. confortando intellectum, & illustrando phantasmata, 1ª.q.111.1.c.
90 Boni angeli possunt imprimere in intellectum nostrum; non autem mali, 12ª.q.80.1.c.& 22ª.q.96.1.c.& q.172.2.1ª.
91 Boni angeli possunt imprimere in intellectum nostrum confortando: non autem imprimendo lumen, 1ª.q.111.1.o.
92 Angeli mali imprimunt in phantasmata, applicando ad eam lumen suũ, 12ª.q.80.2.o.
93 * Substantiæ separatæ, idest angeli: non sunt principia intellectus humani: cũ creatio intellectus humani fit immediatè à Deo, 1ª.q.65.3.c.
94 Bonæ cogitationes attribuuntur altiori principio, f. Deo: licet angelorum ministerio procurentur, 1ª.q.111.2.2ª.fi.
95 Angeli sunt supra tempus: & supra motum omnium corporalium, non autem supra tempus successionum esse ipsorum, & operationum eorum, 1ª.q.61.2.2ª.et q.62.5.2ª.& q.83.4.1ª.
96 Intelligere angeli est supra tempus, 12ª.q.113.7.5ª.
97 Intelligere angeli est supra tempus corporalium: & est in tempore aliq, 1ª.q.57.5.3ª.
98 Tempus angeli est alterius rationis à tempore aliorum, 1ª.q.53.3.c.
99 Tempus angeli potest esse continuum: & discretum: sicut & motus eius, 1ª.q.53.3.o.

100 Tempus angeli discretum nullam proportionem habet ad tempus aliorum: sed continuum sic, 1ª.q.53.3.1ª.
101 Tempus angeli componitur ex instantibus: quia est discretum, 1ª.q.63. 6.4ª.& 12ª.q.113.7.4ª.
102 Operatio angeli successiua. i. motus. f. intellectio & affectio mensurantur tempore, non autem æuo. 1ª.q.10.5.1ª.& q.12.10.2ª.
103 Esse angeli mensuratur sęculo, cognitio naturalis tempore, sed visio beata æternitate. 1.q.10.5.1ª.3ª.
104 Esse angeli, & substantia eius mensuratur æuo. 4ª.q.10.5.1ª.
105 Visio beata angeli mensuratur æuo, 1ª.q.10.5.1ª.
106 Numerus, & Numerus angelorum non est de genere quantitatis: sed est multitudo transcendens & formalis. 1ª.q.30.3.c.& q.50.3.1ª.
107 Numerus angelorum excedit omnem numerum corporalium, 1ª.q.50. 3.o.& q.112.4.2ª.
108 Angeli boni sunt in maiori numero quàm mali, 1ª.q.61.9.o.
109 In angelis sunt tres hierarchiæ secundum tripliciem gradum cognitionis eorum, 1ª.q.108.1.o.
110 In qualibet hierarchia sunt tres ordines, 1ª.q.108.2.o.
111 In qualibet ordine sunt multi angeli, 1ª.q.108.3.o.
112 Distinctio hierarchiarum & ordinum in angelis est à natura. sed completur per dona gratiæ. 1ª.q.108.4.o.& 8.c.& q.109.1.c.
113 Distinctio ordinum in angelis est secundum distinctionem actuum & officiorum, 1ª.q.108.2.o.& q.110.1.3ª.fi.
114 Ordines angelorum sunt tantum nouem. 1ª.q.108.2.c.
115 Gradus in ordinib. angelorum bene ordinantur. 1ª.q.108.2.1ª.& 6.o.
116 Tota ratio ordinis in angelis est ex propinquitate ad Deum. Ideo propiores Deo sunt gradu sublimiores: & scientia clariores, non autem in hominibus. 1ª.q.106.3.1ª.& q.107.1.c.
117 Angeli in confinibus suorum ordinum magis conueniunt, quàm cum extremis suorum ordinum. 1ª.q.108.3.3ª.
118 Angeli vnius ordinis non sunt æquales. 1ª.q.10.6.c.fi.et q.47.2.c.q.50. 4.c.et q.108.5.o.et q.113.3.1ª.
119 Omnes ordines primæ hierarchiæ, assimilantur ministris regis circa personam eius. f. cubicularijs, et consiliarijs, et assessoribus. Secundæ autem officialibus regni in communi. f. dominis curiæ, principibus militiæ, et iudicibus curiæ. Tertiæ verò deputatis ad certas partes regni, scilicet præpositis, baliuis, et huiusmodi. 1ª. q.108.6.c.
120 Ad primam hierarchiam pertinet consideratio finis. Ad secundam dispositio vniuersalis de agendis. Ad tertiam verò executio operis. 1ª. q.108.6.c.
121 Ordines angelorum sunt connexi adinuicem, et ad nostram hierarchiam. 1ª.q.108.1.o.
122 Omnes homines et omnes angelorum ordines sunt vna hierarchia, 1ª. q.108.1.c.1ª.et 3ª.q.8.4.c.
123 Homines affinantur ad omnes ordines angelorum. 1ª.q.108.8.o.et q. 62.9.3ª.et 12ª.q.4.9.c.3ª.
124 Angelus inferioris ordinis non assumetur ad superiorem ordinem, 1ª. quæst.108.8.1ª.
125 Quilibet angelus magis habet proprium ordinem et officium quàm quæcunque stella. 1ª.q.108.3.c.2ª.
126 Minimus ordo angelorum est superior supremo ordine nostræ hierarchiæ. 1ª.q.108.2.3ª.et q.117.2.c.1ª.
127 Proprietates et officia in ordinibus angelorum et ecclesiæ accipiuntur ex nominibus eorum, 3ª.q.67.1.c.
128 Ordines angelorum semper durabunt, 1ª.q.108.7.c.
129 Excellentia cuiuslibet angeli inferioris continetur in excellentia cuiuslibet superioris, et non econuerso. 1ª.q.108.5.6ª.
130 Omnes perfectiones sunt communes omnibus angelis, sed perfectius et abundantius sunt in superioribus quàm in inferioribus, 1ª. q.106. 4.o.et q.108.2.1ª.et 5.c.et 22ª.q.24.3.3ª.
131 Inferiores angeli exercent officia superiorum in virtute superiorum. Ideo infimi possunt arcere dæmones: et facere miracula, 1ª. qu.111.2. 2ª.et q.113.3.3ª.
132 Essentia superioris angeli est nobilior, et virtus efficacior ad intelligẽdum et ad agendum in res exterioriores, quàm essentia et virtus inferioris, 1ª.q.89.1.c.fi.et q.106.1.3.4.c.
133 Nihil prohibet dicere inferiores angelos administrare inferiora corpora: et superiores superiora et summos assistere Deo, 1ª. qu. 63.7.c.
134 Ordo in angelis nunquàm à Deo præternittitur, quin semper inferiora per superiora mouentur, et nõ econuerso. 1ª.q.106.3.c.et q.112.2.c.
135 Quilibet angelus est simpliciter maior quolibet viatore secundum cõditionem status: non autem secundum meritum. 1ª.108.2.2ª.
136 * Formæ superiorum angelorum sunt vniuersaliores formis inferiorum. 1ª.q.35.3.o.et q.89.1.c.q.210.1.c.et q.116.1.c.
137 Scientia superiorum angelorum dicitur esse vniuersalior: quo ad eminentiorem modum intelligendi, 1ª.q.106.4.1ª.
138 Cognitio superiorum angelorum est perfectior quàm cognitio inferiorum, 1ª.q.89.1.c.fi.et q.106.4.o.et 12ª.q.150.5.c.fi.
139 Superiores angeli idem cognitum perfectius et clarius cognoscunt quam inferiores, 22ª.q.2.6.c.
140 Pauciores sunt formæ intelligibiles in intellectib. superiorum angelorum: quia lumen intellectuale in eis minus diuiditur, 1ª.q.89.2.c.co.2.
141 Angelus superior per vnam speciem potest plura intelligere quàm inferior, 1ª.q.55.1.1ª.et q.89.1.c.co.2.
142 Superiores angeli perspicacius diuinam sapientiam contemplantes, plura et altiora mysteria gratiæ cognoscunt in visione Deiquæ inferioribus eos illuminando manifestant, 1ª.q.57.5.c.
143 Angelus superior illuminat inferiorem. 1ª.q.106.4.3.o.et q.107.1.6.quæ. 108.prin.q.113.2.2ª.q.117.1.c.& 12ª.q.112.1.3ª.& 22ª.q.2.6.c.
144 Angelus superior instruit inferiorem de omnibus quæ scit, 1ª.q.106.4. o.& 22ª.q.83.4.2ª.
145 Vsque ad diem iudicij semper noua aliqua supremis angelis regulantur diuinitus de iis quæ pertinent ad dispositionem mundi: & præcipue ad salutem electorum. Vnde semper remanet vnde superiores angeli inferiores illuminent, 1ª.q.106.4.3ª.
147 Angelus inferior nunquam illuminat superiorem, nec potest, 1ª.q.106. 3.o.& q.107.1.2.c.& q.108.princip'& q.117.2.c.
148 Prælatio, & Boni angeli habent prælationem super angelos malos, 1ª. q.109.4.o.
149 Boni angeli inferiores secundum naturam, habent prælationem super angelos malos superiores secundum naturam. 1ª.q.109.4.3ª.
150 Superiores angeli mali habent prælationem super inferiores angelos malos, 1ª.q.63.8.o.& q.109.2.o.
151 Angeli præsidentiam habent super ista inferiora immediatam. 1ª.q.110. 1.2ª.& 3ª.
152 Minimus angelus habet altiorem & vniuersaliorem virtutem, quam aliquod genus corporalium, sed Deus diuersos angelos præposuit cuilibet generi corporum. 1ª.q.110.1.3ª.
153 Anima secundum ordinem naturæ non præfertur alteri animæ, sicut dæmones ordine naturæ præferuntur hominibus, 1ª.q.64.4.2ª.
154 Prælatio malorum angelorum fundatur super iustitiam Dei, non autem super iustitiam eorum. 1ª.q.109.2.1ª.
155 Prælatio angelorum post diem iudicij cessabit quo ad ministeria circa nos, 1ª.q.64.4.c.
156 Intellectus angeli est deiformis: quia non habet cognitionem à rebus nec per sensum: nec cum discursu, sicut in nobis, 1ª.q.84.2.c. fi. & 22ª. q.180.6.1ª.
157 Intellectus angeli est semper in actu, & nunquam in potentia, 1ª.q.50. 1.2ª.& 2.5.4.c.
158 Intellectus angeli est in potentia essentiali & accidentali respectu reuelandorum, sed respectu naturaliter cognitorum est, tantum in potentia accidentali, 1ª.q.58.1.o.& q.62.1.c.& 12ª.q.50.5.c.
159 Intellectus angeli semper est in actu secundum: et in nulla potentia respectu verbi Dei, 1ª.q.58.1.c.et 22ª.q.180.6.2ª.
160 In intellectu angeli beati non potest esse falsitas, 1ª.q.58.5.o.
161 Intellectus et voluntas in angelis differunt realiter, 1ª.q.59.2.o.
162 * In angelis sunt tantum duæ potentiæ. f. intellectus et voluntas. 1ª.q. 54.5.c.& 9.79.1.3ª.
163 Intellectus angeli est medius inter intellectum Dei & hominis virtute & modo cognoscendi, quia similitudo eius non est essentia eius sicut in Deo, nec accepta à rebus sicut in nobis, sed per influxum à Deo, 1ª. q.84.2.c.fi.
164 Intellectus angeli non habet defectum sui generis sicut noster, sed tantum respectu intellectus Dei, 1ª.q.12.4.2ª.
165 In angelis non est intellectus agens, & possibilis, 1ª.q.54.4.o.
166 Intellectus possibilis angeli est in potenia respectu luminis diuini, non ster autem etiam respectu specierum à rebus acceptarum. 1ª.q.54.4.o.
168 Intellectus angeli est completus per species connaturales omnium quæ naturaliter cognoscere potest: non autem intellectus noster. 1ª. q.54.4.o.& q.55.2.o.& q.59.3.2ª.& q.60.4.o.& q.76.5.c.& q.84.3.1ª. & 3.9.2.c.& q.109.3.3ª.
169 Intellectus Dei & angeli statim totam rei cognitionem habent, intellectus autem noster paulatim, 1ª.q.85.5.c.12ª.q.5.1.1ª.& 22ª.q.180.3.c.
170 In angelis est aliqua nescientia. 1ª.q.12.8.o.& q.58.5.o.& q.101.1.2ª.& q.106.2.1ª.& 12ª.q.76.2.c.& 22ª.q.52.3.c.
171 Angeli ignorant aliqua supernaturalia, non autem aliquid cognoscibile ab eis naturaliter: sed intellectus noster ignorat vtroque modo, 1ª. q.58.5.c.
172 Connaturale est intellectui nostro cognoscere naturas in materia, angelico autem sine materia, sed intellectui diuino esse subsistens. 1ª.q. 12.4.c.& q.85.1.c.
173 Intellectus Dei est sicut actus totius entis, ideò solus est actus purus, angelicus autem est semper in actu suorum intelligibilium, non autem intellectus noster: sed est in potentia. 1ª.q. 79.2.c.& qu.87.1.c.& 12ª.q.49.4.c.& q.50.5.c.& q.51.1.2ª.
174 Intellectus Dei est suum intelligere, non autem intellectus angeli: nec intellectus hominis. 1ª.q.54.1.c.& q.87.3.c.
175 Angelus dicitur mens & intellectus, quia solam cognitionem intellectiuam habet. 1ª.q.54.3.1ª.& 5.o.& q.79.1.3ª.
176 Obiectum. Et obiectum primum intellectus angeli est eius essentia, intellectus verò nostri coniuncti obiectum est quidditas rei materialis 1ª.q.12.4.c.& q.84.7.c.& q.85.1.c.& q.87.3.c.
177 * Angelus vno & eodem actu primo simul intelligit se intelligere: & essentiam suam, non autem homo. 1ª.q.87.5.c.
178 Cognitio angeli duplex. f. matutina & vespertina, 1ª.q.58.6.7.o.q.64. 1.3ª.et 12ª.q.67.3.c.et 3ª.q.9.3.c.
179 Nulla cognitio præter matutina et vespertinam est in angelis, 1ª.qu. 58.6.1.
180 Cognitio vespertina, idest, in propria natura respectu medij, scilicet per rationem rerum in verbo, est eadem cum matutina differens tantum secundum cognita, non autem cognitio per species rerum innatas: sed et diuersa realiter. 1ª.q.58.7.o.
181 Angelus dupliciter cognoscit, scilicet per species, et per verbum. 1ª.q. 57.5.c.q.58.7.7.o.
182 In prima cognitione est vicissitudo, successio, et renouatio operationum, non autem in secunda. 1ª.q.57.1.2ª.
183 Angelus dupliciter cognoscit res in verbo, scilicet per similitudinem verbi in sua natura reluceẽtem, et per essentiam verbi. Primam habuit in principio suæ creationis, non autem secundam: quæ propriè dicitur matutina. 1ª.q.62.1.3ª.
184 Angelus habet tripliciem de rebus cognitionem, scilicet in verbo, in mente eius, et in propria natura. Secunda et tertia est vespertina, prima verò matutina, 1ª.q.12.10.2ª.& q.58.6.o.& q.60.2.o.
185 Angelus nunquam cognoscit res in propria natura, nisi per species earum. 1ª.q.55.10.
186 Angelus cognoscit per species innatas, non autem per acquisitas à rebus, sicut homo, 1ª.q.55.2.o.& 57.1.3ª.& q.84.1.c.q.89.2.2.3.o.& 12ª. q.5.1.c.2ª.& 22ª.q.180.6.2ª.
187 Quilibet Angelus beatus, semper videt quemlibet alium angelum in verbo, & quicquid est in eo ad se ordinatum, 1ª.q.107.1.3ª.
188 Intelligere angeli & animæ differunt specie, 3ª.q.75.7.c.

189 Angeli non capiunt cognitionem ex sensibilibus.1ª.q.51.1.c.& q.55.2.o.& 3.1m.& q.57.1.3m.& q.58.7.c.
190 Angelus non intelligit componendo & diuidendo: sicut homo,1.q.58.4.o.& 5.c.& q.85.5.c.
191 * Cognitio angeli non est discursiua, sed tantum nostra. Et tamen angeli syllogizare possunt. Et in substantiis separatis à materia semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimam demonstrationem, cū illa non sit subiecta transmutationi.1ª.qu.58.3.o.& 4.c.& q.62.1.c.5.q.63.5.c.q.79.8.c.q.85.5.c.& 12æ.q.4.c.& 22æ.q.49.5.2m.q.180.6.3m.& 3ª.q.11.3.3m.
192 Cognitio angeli non est causa rerum.1ª.q.55.2.1m.& 3.1m.
193 In angelis perseuerat cognitio naturalis.1ª.q.62.7.o.
194 Angeli boni & mali non possunt deponere existimationem semel habitam.1ª.q.63.6.3m.& q.64.2.c.fi.
195 Distantia temporalis impedit cognitionem angelorum.1ª.q.47.3.4m.& q.89.7.3m.
196 Distantia localis non impedit cognitionem angelorum.1ª.q.55.2.3m.& q.57.3.4m.& q.107.4.o.
197 Angeli in statu naturæ non viderunt verbum Dei: nisi per similitudinem.1ª.q.62.1.3m.& 22æ.q.5.1.c.
198 Angeli habuerunt in verbo cognitionem rerum fiendarum, quæ iam factæ erant.1ª.q.55.2.c.1m.& q.56.2.c.& q.57.2.c.fi.
199 Angeli cognoscunt in verbo mysteria gratiæ, non omnia, nec æqualiter omnes, sed secundum quod Deus vult eis reuelare, non autem cognitione naturali,1ª.q.57.5.c.& q.64.1.4m.& q.106.4.2m.
200 Angeli à principio suæ creationis cognouerunt aliqua mysteria, & aliqua post secundum quod congruit eorum officiis. 1æ. quæst.57.5.c.& q.64.1.4m.
201 Angeli omnes à principio suæ beatitudinis præsciuerunt mysterium incarnationis quo ad substantiam, non autem quo ad omnes circunstantias,1ª.q.57.5.1m.& q.64.1.4m.& quæ.106.4.3m.q.117.2.1m.& 22æ.quæst.2.7.1m.
202 Angeli in verbo simul contemplantur omnia sua cognita, non autem cognitione naturali, sed tantum quæ per viam speciem representantur.1ª.q.58.1.c.
203 Angeli simul cognoscunt res in verbo, & in propria natura, 1ª.q.12.9.c.& q.58.6.7.1m.& 3m.
204 Angelus cognoscit res in propria natura dupliciter, id est, per duplex medium. s. per rationes rerum in verbo, & per species rerum innatas. 1ª.q.58.7.c.
205 Angeli naturaliter cognoscunt Deum, non per essentiam eius, sed per naturalia eorum.1ª.q.56.3.o.
206 Angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam Dei: nec aliqua alia creatura.1ª.q.12.4.o.& q.64.1.2m.
207 Res non cognoscuntur perfectè in angelo: sicut in Deo.1ª.q.55.1.c.3m.& q.84.2.c.fi.& 3m.
208 Omnes angeli primæ hierachiæ accipiunt cognitionem diuinorum effectuum in prima causa: secundæ verò in vniuersalibus rerum rationibus, id est, à prima hierachia. Tertiæ autem in propriis rationib.1ª.q.108.1.6.c.& q.112.3.c.4m.& q.113.2.2m.
209 Angelus non cognoscit res per essentiam: sed per species earum.1ª.q.55.1.o.& q.84.2.c.fi.& quæst.87.1.c.q.89.3.o.& 12æ.q.50.4.c.& 5.1m.& q.51.1.2m.
210 Angeli cognoscunt se per essentiam suam, & non per speciem suam.1ª.q.56.1.o.& 2.3.c.& q.87.1.o.
211 Nihil Deus produxit in rerum natura: quod non impresserit menti angelicæ.1ª.q.74.2.c.& q.89.3.c.& q.91.c.
212 Angelus cognoscit alium angelum per speciem tantum, 1ª.q.56.2.o.
213 Quilibet angelus bonus vel malus cognoscit perfectè & naturaliter species, & quicquid est in intellectu nostro: præter vsum specierum qui est actualis cogitatio, dependens ex voluntate,1ª.q.11.1.2m.
214 Angeli à principio cognouerunt naturaliter omnia naturalia per species,1ª.q.57.1.o.& q.89.3.o.& 109.3.3m.
215 Angeli cognoscunt materialia,1ª.q.57.1.o.& q.75.1.c.
216 Angeli cognoscunt materialia in immaterialibus. s. in seipsis, vel in Deo.1ª.q.85.1.c.
217 Angeli cognoscunt singularia distinctè per similitudines specierum, 1ª.q.54.5.2m.& q.57.2.o.& q.89.2.c.
218 Angelus quilibet per vnam speciem, omnia indiuidua vnius speciei cognoscit: quæ sit propria ratio singulorum, secundum proprios respectus ad illa.1ª.q.58.2.c.
219 Angelus intelligendo quidditatem alicuius: simul cognoscit quicquid ei attribui potest vel remoueri vel concludi.1ª.q.58.4.5.o.& q.85.5.c.
220 Angeli possunt cognoscere illud quod est in appetitu vel apprehensione beatorum: non autem motum appetitus sensitiui vel apprehensioné fantasticam homini, vt mouentur à voluntate & à ratione, nisi procedant in actum exteriorem.1ª.q.57.4.3m.
221 Substantia immaterialis est proprium obiectum intellectus angeli, 1ª.q.12.4.c.& q.54.4.c.q.84.7.c.q.85.1.c.& q.87.3.c.
222 In angelis potuit esse error electionis, in particulari: non quidem ex ignorantia, sed ex consideratione.1ª.q.63.1.4m.
223 Angeli ignorauerunt virtutes suas, & ordinationes secundum Dionysium. s. non quidem secundum se, sed quia non comprehendunt eas in Deo.1ª.q.56.1.1m.
224 Nostra hierarchia perficitur diuino lumine, velato similitudinibus sensibilium, in figuris & sacramentis: angelica verò, lumine simplici & absoluto.1ª.q.108.1.c.
225 Angelus illuminat alium angelum.1ª.q.106.1.o.
226 Angelus illuminat alium angelum, id est, manifestat ei veritatem, quā illuminans cognoscit: confortando virtutem intellectiuam eius per conuersionem ad eum, & distinguendo vniuersalem scientiam.1ª.q.106.1.o.& q.111.1.c.
227 Angelus illuminat angelum de pertinentibus ad præmium accidentale: non autem de pertinentibus ad præmium essentiale.1ª.q.106.1.1m.& 22æ.q.181.4.2m.
228 Illuminatio angelorum, non est de volito eorum: sed de volito Dei, & de veritate vt est à Deo 1ª.q.107.2.c.& 5.3m.& q.109.3.c.
229 Angeli per illuminationem, proficiunt in cognitionem: non quidem Dei, sed effectuum eius.12æ.q.5.6.3m.
230 Reuelationes factæ dæmonibus per sanctos angelos, ex parte dæmonum non sunt illuminationes: quia non ordinant eas ad Deum.1ª.q.109.4.1m.
231 Illuminatio semper erit in angelis vsque ad diem iudicij.1ª.q.106.4.3m.& 22æ.q.181.4.2m.
232 Actiones hierarchicę semper erunt in angelis, quia semper vnus alium illuminabit, purgabit & perficiet,1ª.q.108.7.2m.& 3m.
233 Actiones hierarchiæ semper erunt in angelis, non quo ad nouorum cognitionem per modum profectus et motus, sed erit semper continuatio illuminationis, quia inferiores in lumine superiorum rationes diuinorum secretorum cognoscent.1ª.q.3.7.2m.
234 Homines illuminantur ab angelis.1ª.q.111.1.o.et 12æ.q.112.1.3m.
235 Deus est primum principium creationis et illuminationis animæ: sed angelus illuminat eam tanquam minister.12æ.q.112.7.2m.
236 Homines illuminantur ab angelis, non solum de credendis, sed etiam de agendis.1æ.q.111.1.1m.
237 Non docentur angeli ab hominibus.1ª.q.117.2.o.
238 Purgatio, illuminatio, et perfectio in angelis et hominibus: differunt tantum ratione.1ª.q.106.2.1m.et 12æ.q.112.1.3m.
239 Angelus superior purgat inferioré, non auté econuerso.12æ.q.112.1.3m.
240 Minimus ordo angelorum potest perficere, illuminare, et purgare.1ª.q.108.2.3m.
241 Purgatio in angelis non est à culpa nec ab immunditia: sed à dissimilitudinis confusione, i. à nescientia.1ª.quæ.106.2.1m.et 12æ.quæst.112.1.3m.
242 Illuminatio propriè est de visis in lumine diuinæ essentiæ ab angelo superiori et non ab inferiori: sed locutio est de motibus liberi arbitrij.1ª.q.107.2.o.
243 Omnis illuminatio est locutio in angelis, et non econuerso vniuersaliter.1ª.q.107.2.o.
244 Angelus loquitur angelo ex hoc quòd ordinat conceptum proprium ad manifestandum volitum suum ei,1ª.q.107.1.o.& 2.c.
246 Superiores Angeli possunt loqui inferioribus, & econuerso. 1ª.q.107.2.o.& q.117.2.c.
246 Non omnes Angeli percipiunt locutionem vnius Angeli cum alio,1ª.q.107.5.o.
247 Angelus propriè non loquitur per corpus assumptum.1ª.q.51.3.4m.
248 Locutio Angeli est in ipso loquēte: & est ibi vbi ipse est.1ª.q.107.4.1m.
249 Locutio angelorum non impeditur distantia locali.1ª.q.107.4.o.
250 Clamor Angeli non est vox: sed est manifestatio rei magnæ, vel magni affectus,1ª.q.107.4.2m.
251 Verbum cordis, loqui, signa, nutus, & lingua, differunt in Angelis sicut in nobis,1ª.107.3.2m.
252 Angeli loquuntur Deo non ei aliquid communicando, sed eum consultando: vel excellentiam eius admirando,1ª.q.107.3.o.
253 Angeli semper loquuntur Deo laudando eum, non autem semper consulendo eum de agendis,1ª.q.107.3.2m.
254 Omnis locutio Dei ad Angelos est illuminatio,1ª.q.107.2.3m.
255 Apparitio. Et omnis apparitio Angelorum in veteri testamento ordinabatur ad apparitionem filij Dei in carne.1ª.q.51.2.1m.& 3ª. quæstion.30.3.c.
256 Angelus apparens Moysi dicitur Deus vel Dominus, quia apparebat in persona Dei,1ª.q.43.7.5m.& 12æ.q.98.3.1m.
257 Omnis apparitio boni Angeli fit ex speciali dispensatione Dei, 1ª.q.89.8.2m.& q.113.1.3m.
258 Omnis apparitio Angeli in principio est cum terrore, sed bonus tandem consolationem facit, nō autem malus,3ª.q.30.3.3m.
259 Apparitiones mortuornm quandoque fiunt per operationes Angelorum vel dæmonum: & etiam ignorantibus mortuis,1ª.q.89.8.2m.
260 Ad sepulchrum Christi apparuit primò vnus Angelus mulieribus: deinde duo,3ª.q.55.6.5m.
261 Voluntas est in angelis,1ª.q.59.1.o.
262 In angelis est liberum arbitrium,1ª.q.59.3.o.& q.64.2.c.1m.
263 Liberum arbitrium angeli est medium inter diuinum & humanum, quia est mobile ante electionem: & non post, humanum autem vtrobique: diuinum verò nullo mō.1ª.q.63.6.3m.q.64.2.c.fi.& q.100.2.4m.
264 In angelis est electio,1ª.q.59.3.1m.
265 Appetitus in angelis non diuiditur in multas potentias, ideò totaliter inclinatur in id in quod tendit: nec inclinatur in contrarium.22æ.q.24.3.3m.
266 Appetitus in angelis non diuiditur per concupiscibilem & irascibilem,1ª.q.59.4.o.
267 Desiderium in angelis non ponit imperfectionem: quia est de re habita.1ª.q.58.1.2m.& 12æ.q.67.4.3m.
268 *Angeli potuerunt peccare.1ª.q.63.1.o.& 12æ.q.89.4.o.
169 Angelus non potuit peccare in primo instanti.1ª.q.63.5.o.& 3ª.34.3.1m
270 De quolibet ordine quidam peccauerunt.1ª.q.63.9.3m.
271 Supremus omnium ordinum angelorum peccauit, 1ª.q.63.7.o.& 9.3m.
272 Primus Angelus fuit aliis occasio peccandi,1ª.q.63.8.o.
273. Peccatum primi Angeli fuit superbia.1ª.q.63.2.3.o.& 7.c.fi.
274 Peccatum inferiorum Angelorum fuit superbia, 1ª.qu.63.8.2m.& 22æ.q.162.3.c.
275 Angeli beati non possunt peccare,1ª.q.62.8.o.
276 Nullus angelus bonus vel malus pōt peccare venialiter,12æ.q.89.4.o.
277 Angelus peccando non appetit malum, sed appetit inordinate bonum 1ª.q.63.1.4m.
278 *Peccatum angeli est irremediabile sextuplici ratione, scilicet Primò quia Angelus malo quod peccando appetiit immobiliter adhęret. Secundò quia Angelorum natura non prorogatur ex vno ex quo vitium contrahat. Tertiò quia potentiam appetiit, nec de venia cogitauit, nec alio suggerente peccauit. Quartò, quia proprio arbitrio peccauit. Quintò quia non in vno primo parente peccauit sicut homo, Sextò, quia peccauit in termino vię: nō aūt homo,1ª.q.64.2.o.&12æ.q.
80.4

80.4.1m.& 3ª.q.4.1.c.3m.q.6.2.2m.q.46.1.4m.& q.86.1.c.
279 Sacramentum & Angelus non est minister alicuius sacramenti, nec alicuius rei sacramentalis.3ª.q.64.7.c.
280 Angelo ministranti sacramenta credi debet, non autem dæmoni, 3ª.q.64.7.c.
281 Angelus non potest manducare sacramentaliter eucharistiam, nec spiritualiter, sed Christum,3ª.q 80.2.o.
282 Templa consecrata ab angelis non debent amplius consecrari,3ª.quæstion.64.7.c.
283 Christus secundum quod Deus & secundum quod homo, est caput angelorum,3ª.q.8.4.o.
284 Christus secundum humanitatem illuminat angelos, 3ª.quæstion.8.4.c.3m.& q.59.6.c.
285 *Anima Christi potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem, & etiam summum angelum, dando ei gratiam, & scientiam,3ª.q.13.2.o.
286 Christus perfectius videt essentiam Dei quàm omnes angeli, & homines, 22æ.q.175.4.2m.& 3ª.q.10.4.o.& q.11.4.o.& q.34.4.c.& q.59.6.c.
287 Christus nullam scientiam didicit ab angelis.3ª.q.12.4.o.& q.30.2.1m.
288 Scientia infusa in anima Christi, fuit multo excellentior quàm in angelis: quo ad multitudinem, cognitorum certitudinem, & lumen: sed quo ad modum, fuit econuerso,3ª.q.11.4.o.& 6.1m.
289 Anima Christi est nobilior angelis, corpus Christi animabus nostris: intellectus possibilis Christi intellectu nostro agente: sensus eius intellectu nostro possibili: nō ex natura, sed ex vnione verbi,3ª.q.63.2m.
290 Omnes angeli cooperabuntur Christo in resurrectione, colligendo partes corporum: sed specialiter Michael & custodes singulorum,1ª.q.91.2.1m.& q.110.4.1m.
291 Angeli indigebant gratia ad hoc quod cōuerterentur in Deum: prout est obiectum beatitudinis.1ª.q.62.2.o.& q.63.1.3m.
292 Angelus & homo possunt se præparare ad gratiam, 1ª.q.62.2.o.& 12æ.quæst.109.6.o.
293 Angelus citius confirmatus fuit in gratia quàm homo, 1ª.q.62.5.1m.& quæst.100.2.4.
294 Esse gratiæ, est supra esse naturæ angeli, & hominis,1ª.q.62.2.2m.
295 Gratia & gloria, data est angelis, secundum quantitatem naturalium, 1ª.q.62.6.o.& q.108.4.c.& 8.1m.22æ.q.34.3.3m.& 3ª.q.69.8.3m.
296 Virtutes morales sunt in Deo, & in angelis, exemplariter tantum, 12æ.q.57.1.1m.
297 Ea quæ sunt fidei, sunt supra cognitioné naturalem angelorum, & hominum.22æ.q.5.1.c.
298 Angeli habuerunt fidem, & spem, & charitatem ante confirmationem suam,22æ.q.5.1.o.
299 Fides non est in angelis bonis, nec malis,22æ.q.5.2.o.
300 *Angeli meruerunt in primo instanti suę creationis,1ª.quæ.63.5.3m.& 4m.& 6.c.& 3ª.q.34.3.1m.
301 Omnes angeli in primo instanti, quo creati sunt in gratia, meruerunt: sed quidam eorum statim impedimentum præstiterunt suæ beatitudinis mortificantes pręcedens meritum, & tunc beatudinem qua meruerunt, priuati sunt.1ª.q.63.5.4m.& 6.c.3m.& 4m.
302 Angeli meruerunt suam beatitudinem,1ª.q.62.4.o.& q.63.5.4m.
303 Angeli beati, non possunt proficere in beatitudine,1ª.q.62.9.o.
304 Præmium accidentale angelorum, & aliorum beatorum, potest augeri vsque in diem iudicij,1ª.q.62.9.3m.
305 Angeli boni statim post primum actum meritorium, fuerunt beati.1ª.q.62.5.o.q.63.5.4m.6.c.3m.& 4m.7.c.& 12æ.q.58.1.1m.
306 Deus est beatus naturaliter per essentiam, sed angelus & homo per gratiam, & participatiuè,1.q.26.1.2.o.& 12æ.q.3.1.1m.2.1m.& 4m.
307 Deus per essentiam est beatus: agelus autem per vnicam operationem, sed homo per multas in via, & per vnam in patria,12æ.q.3.2.4m.& q.5.1.1m.& 7.c.
308 Omnes angeli primæ hierarchiæ, assistūt Deo,1ª.q.112.3.o.& 4.c.& 2m.
309 Soli angeli primæ hierarchiæ assistunt Deo,1ª.q.112.3.o.& 4.2m.
310 Nullus angelus secundæ hierarchiæ, assistit Deo,1ª.q.112.3.c.& 4.2m.
301 Omnes angeli beati, assistunt semper Deo, inquantum immediatè vident Deum.1ª.q.112.3.o.
311 Dominationes non mittuntur, nec assistunt Deo, tamen ministrant imperatiuè, non autem executiuè.1ª.q.112.4.c.1m.
312 Numerus angelorum ministrantium, & assistentium Deo, exponitur. 1ª.q.112.4.1m.
314 Missio angelorum sicut & diuinarum personarum, s. inuisibilis & visibilis, est duplex, s. interior, i. ad effectum intellectualem. s. ad illuminationem, & exterior. i. ad effectum corporalem. Primo modo cōuenit omnibus angelis: non autem secundo modo.1ª.q.112.2.1.
315 Mitti conuenit angelis: inquantum de nouo applicantur ad aliquod ministerium.1ª.q.112.1.o.
316 Angeli non mittuntur ad aliquod ministerium, nisi inferiores secundum Dionysium: non autem superiores,1ª.q.112.2.o.
317 Sed Dionysius.c.13. cæl. hierar. dicit expressè & vult quòd tantum inferiores angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit esse propter ordinem diuinæ legis, vt inferiora reducantur in Deum per media. Quod autem dicitur de seraphin misso: dupliciter soluit. s. vno modo ꝙ iste angelus purgans, dicatur seraphin æquiuocè. s. non ordine, sed ab actu quē tunc exercuit, quia igne purgauit, & seraphin dicitur incendium. Alio modo soluit, quòd dicatur propriè seraphin ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare, nō quia ipse immediatè purget, sed quia eius auctoritate, vel quia percepta ab ipso illuminatione, inferior angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel episcopus absoluere, quando auctoritate ipsius aliquis absoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui visionem formauit, reducit in Deum primò & in seraphin secundò. Ac si diceret: Ego purgo te per lumen receptum à Deo, immediante seraphin.1ª.q.112.2.2m.
318 Solis quinque ordinibus inferioribus, conuenit mitti in ministerium, 1ª.q.11.2.4.o.
319 Angeli missi, non retardantur à contemplatione Dei propter executionem ministerij,1ª.q.64.4.3m.q.112.1.3m.& 22æ.q.181.4.2m.
320 Actiones angelorum ministeria vocantur: & propter hoc dicuntur in ministerium mitti,1ª.q.112.2.c.fi.
321 Mitti conuenit æquiuocè angelis, & personis diuinis,1ª.q.112.2.3.
322 Diuinæ personæ mittuntur ad angelos, & ad alios beatos, per nouas reuelationes tantum.1ª.q.43.6.3m.
323 Angeli formauerunt species visas in missione visibili spiritus sancti. 1ª.q.43.8.3m.
324 Custos & Custodia angelorum, est quædam executio diuinæ prouidétiæ, circa homines,1ª.q.113.2.6.c.
325 Angeli deputantur ad custodiam hominum,1ª.q.113.1.o.
326 Deus immediatè custodit hominem quo ad effectum inclinandum ad bonum, sed mediantibus angelis, quo ad intellectum illuminandum, 1ª.q.113 1.2m.
327 Superiores angeli custodiunt electos ad maiorem gradum gloriæ, 1ª.q.113.2.2m.& 3m.3.1m.
328 Soli angeli infimi ordinis. sunt custodes particularium hominum,1ª.q.113.3.o.
329 * Angeli custodiunt particulares homines: archāgeli prouincias: principatus totam naturam humanam: virtutes corpora: potestates supra dæmones, sed dominationes supra bonos spiritus habent custodiam, 1ª.q.113.3.c.
330 Singulis speciebus rerum corruptibilium, deputantur singuli angeli: sicut singulis indiuiduis incorruptibilium, s. hominibus,1ª.q. 110.1.3m.& q.113.2.c.
331* Quilibet homo habet tantum vnum angelum custodem,1.q.113.2.o.
332 Singulis hominibus vt sunt singulares personæ, dantur singuli angeli, sed vt partes collegij, habent vnum in communi,1ª.q.113.2.1m.& 3.c.
333 Prælatus custoditur vt persona particularis ab angelo, sed vt prælatus illuminatur ab archangelo, vel à principe,1ª.q.113.2.1m.
334 Custodia angelorum principaliter ordinatur ad illuminationem, secundariò verò ad arcendū dæmones, & alia huiusmodi,1ª.q.113.5.2m.
335* Idem angelus custodit matrem & infantem, quandiu est in vtero eius, 1ª.q.113.5.3m.
336 Angelus non deserit hominem quem custodit, vsque ad mortem.1ª.q.113.4.c.& 6.o.
337 Angeli pugnant ad inuicem pro custoditis, non quidem per contrariam voluntatem, sed quia contraria sunt merita, de quib. consulunt voluntatem Dei.1ª.q.80.6.c.& q.113.o.
338 Angeli non dolent de damnatione custoditorum, sed gaudent de iustitia diuina.1ª.q.113.7.o.
339 Homo in statu innocentiæ, indigebat angelo custode: propter pericula ab extrinseco tantum.1ª.q.113.4.2m.
340 *Christus non habuit angelum custodem, sed ministrum. & hoc quo ad possibilitatem corporis tantum.1ª.q.113.4.1m.
341 Damnandis deputantur angeli custodes: qui retrahunt eos à multis, 1ª.q.113.4.3m.& 5.1m.
342 Antichristus habebit angelum custodem, quia hoc auxilium est concessum toti naturæ humanæ.1ª.q.313.4.3m.
343 Homines vel animæ non deputantur ad custodiam hominum: quia nō habent gradus in natura sicut angeli,1ª.q.64.4.2m.
344 Nomen, & Hoc nomen angelus, est cōmune omni ordini angelorum, & omni spiritui cœlesti.1ª.q.108.5.c.
345 Nomina ordinum angelorum assignantur, & exponuntur,1ª.q.108.5.o.
346 Vltimus ordo specialiter, nominatur angelus, 1ª.quæs.108.5.1m.& 22æ.quæstion.60.2.1m.
247 Nomen cuiuslibet ordinis significat participationem alicuius perfectionis quæ est in Deo: sicut nomen virtutis significat participationem diuinæ virtutis.1ª.q.108.5.2m.
348 Proprietates et officia in ordinibus angelorum et ecclesiæ, accipiuntur ex nominibus eorum.3ª.q.67.1.c.
349 Omnes ordines primæ hierarchiæ nominantur ab operationibus circa Deum: secundæ verò à potestate non limitata: tertia autem ab actibus limitatis ad vnum hominem: vel ad vnā prouinciam, 1ª.q.108.6.c.
350 Dominatio participatiuè est proprium nomen vnius ordinis angelorum, sed per excessum conuenit soli Deo,1ª.q.108.5.2m.
351 Virtus est nomen proprium vnius ordinis angelorum: et est commune omnibus angelis,1ª.q.108.5.1m.
352 Moyses nominauit angelos nomine lucis, vel cæli, non autem propriè quia loquebatur populo rudi, scilicet Iudæorum. 1ª.q.61.1m.et q.67.4.c.et q.68.2.c.et 3.c.
353 Lex vetus, data fuit à Deo per angelos,12æ.q.98.3.o.et 6.c.
354 *In angelis sunt habitus,12æ.q.50.6.o.et q.51.1.c.
355 In angelis sunt habitus alterius rationis, quàm in hominibus.12æ.q.50.6.o.et q.51.1.c.
356 In angelis est aliquid de vita actiua, sed non distinctum à contemplatiua.22æ.q.181.4.2m.
357 Angelis conuenit orare,22æ.q.83.10.2m.
358 Angeli Deo comparati, sunt materiales et corporei, non quod in eis sit aliquid de natura corporea,1ª.q.50.1.1m.
1 ANima non est suum esse,1ª.q.77.1.o.
2 In homine non potest esse alia anima, præter rationalem ,1ª.q.76.3.o.et 6.1m.et q.118.2.2m.
3 In homine non potest esse alia forma substantialis, præter animam rationalem,1ª.q.76.3.o.et 3ª.q.75.6.2m.
4 Impossibile est esse simul plures animas in eodem corpore.1ª.q.76.3.c.
5 Anima rationalis non recipit esse à Deo: nisi in corpore, 1ª.q.90.4.o.et q.118.3.o.et 3ª.q.6.3.4.o.
6 Anima rationalis non fuit producta in esse, ante corpus, 1ª.90.4.o.et q.q.91.4.3m.et 22æ.q.164.1.4m.et 3ª.q.6.3.o.et 4.c.2m.
7 Corpus adueniens animæ rationali, trahitur ad illud esse, in quo anima subsistit,1ª.q.75.2.3.o.et q.76.1.5m.et 3ª.q.15 4.c.
8 Anima dependet à corpore in esse: quo ad principium, nō quo ad finem. Ideò manet destructo corpore, 1ª.q.76.1.5m.et 6m.et 1.2m.et qu.90.4.3m.et 12æ.q.2.5.c.et q.4.5.2m.
9 *Anima rationalis est tota in toto, et tota in qualibet parte corporis sui,1ª.q.8.2.3m.et q.76.8.o.et q.93.3.c.et 3ª.q.46.7.c.

10 Rudiculum est dicere, quòd animæ rationali, vel alicui spirituali substantiæ sit locus aliquis naturalis, 1ª.q.102.2.3m.
11 Anima secundum se, est supra tempus: sed actus eius per accidens mensuratur tempore primi motus, ratione corporis, 1ª.q.118.3.c.& 12æ.qu.53.3.3m.& q.113.7.5m.
12 Anima triplex, scilicet vegetatiua, sensitiua, & intellectiua. 1.q.78.1.c.
13 Anima non impeditur à suo corpore, vt est perfectibile ab ea, sed vt habet aliquid repugnans animæ, 1ª.q.75.3.3m.
14 Anima rationalis dupliciter indiget corpore, scilicet vt obiecto, & vt subiecto, vel organo, 1ª.q.75.3.3m.
15 Anima rationalis habet aliquas virtutes, in quib. non communicat corpus, 1ª.q.70.3.c.& q.76.1.4m.& q.77.5.0.& q.118.2.c.
16 Anima rationalis habet aliquas operationes, in quibus non communicat corpus, 1ª.q.75.2.0.& q.76.1.c.1m.& q.77.5.0.
17 Vna pars corporis dicitur principalior alia, quia est organum principalioris potentiæ animæ, vel quia eidem potentiæ principali deseruit, 1ª.q.76.8.5m.
18 *Anima est causa efficiens, finis, & formalis sui corporis, 1ª.q.90.2.1m.
19 *Anima rationalis est forma sui corporis. 1ª.q.76.1.7.8.0.& q.90.4.c.& q.91.4.3m.
20 *Anima non est de essentia Dei, 1ª.q.90.1.0.
21 Anima rationalis est forma immaterialis, quo ad operationem: sed materialis, quo ad esse, 1ª.q.76.1.1m.
22 Anima magis propriè dicitur rationalis, quàm intellectualis, 22æ.qu.83, 10.2m.
23 Intellectiuum principiũ, i. anima, est propria hominis forma, 1ª.q.76.1.c.
24 Anima est quodammodo omnia, quia per sensum est omnia sensibilia: & per intellectum, est omnia intelligibilia, 1ª.q.80.1.c.& q.84.2.2m.
25 Anima per essentiam suam est spiritus, & forma corporis: quia in ea non sunt duæ formæ, sicut nec in corpore eius sunt duæ formæ: sed anima est forma corporis dans ei totum ordinem esse perfecti. s. esse, esse corporeum, & esse animatum: & sic de aliis, 1ª.q.76.3.c.& 3ª.q.75.6.2m.
26 Anima est infima in genere intellectualium, 1ª.q.51.1.c. & q.65.7.3m.& q.76.5.c.& q.77.2.c.& q.79.2.c.fi.q.89.1.c.fi.et 12æ.q.50.5.c.
27 Anima humana est vltima in nobilitate formarum, 1ª.q.76.1.c.fi.& 1m.
28 Anima rationalis est quasi orizon, & confinium corporeorum & incorporeorum, 1ª.q.77.2.c.
29 Anima rationalis est incorporea, & subsistens, 1ª.q.75.2.0.& 6.c.& qu.90.2.c.2m.& 118.2.c.
30 Anima rationalis, est immortalis, 22æ.q.164.1.2m.& 3ª.q.2.8.c.4m.
31 Anima rationalis est incorruptibilis, 1ª.q.61.2.3.q.75.6.0.q.76.3.1m.q.90.2.1m.& q.98.1.c.q.113.2.c.& 118.2.2m.& 12æ.q.85.6.0.
32 Anima est actus corporis organici, 1ª.q.76.4.1m.& 8.2m.
33 Anima est primariò actus totius corporis, secundariò autem partium eius, 1ª.q.76.8.c.2m.& 3m.
34 Anima rationalis per se non habet speciem completam, sed est pars speciei humanæ, 1ª.q.75.2.1m.& 4.0.& 7.3m.& q.90.4.0.& 12æ.q.4.5.2m.
35 Anima non est composita ex omnibus, vt cognoscat omnia, 1ª.q.84.2.c.
36 Anima rationalis componitur ex quo est, id est, ex esse: & quod est, 1ª.q.75.5.4m.& q.90.1.2m.& 2.1m.
37 Anima non est composita ex materia & forma, 1ª.q.75.5.0.q.76.1.c.fi.& q.90.1.2m.& 2.1m.
38 Anima est composita ex materia & forma impropriè, id est, ex actu & potentia, 1ª.q.90.2.1m.
39 Anima rationalis habet materiam in qua: non autem materiam ex qua. q.76.2.1m.
40 Anima non habet totalitatem quantitatiuam per se, nec per accidens, in animalibus perfectis. Ideò est indiuisibilis per se, & per accidens, 1ª.q.76.8.0.
41 Anima est primum principium viuendi, in istis inferioribus, 1ª.q.75.1.c.
42 Anima rationalis non est homo: contra Hugonem de sancto Victore, 1ª.q.75.4.0.& q.76.1.c.co.1.& q.118.3.c.& 3.q.50.4.c.
43 Anima non est corpus, 1ª.q.75.1.0.
44 Indiuiduatio. Et indiuiduatio animæ rationalis dependet à corpore in fieri: non autem in esse. 1ª.q.76.2.2m.
45 Animarum diuersitas, & multitudo causatur ex multitudine corporum 1ª.q.76.2.0.
46 Diuersitas in nobilitate animarum sequitur nobilitatem corporum in statu innocentiæ, & peccati: non autem in statu gloriæ, 1ª.qu.85.7.c.& 3ª.q.55.1.3m.
47 Anima rationalis est hoc aliquid, vt subsistens: non autem vt completum in specie, 1ª.q.75.2.1m.
48 Anima non est persona. contra Hugonem de sancto Victore, & contra magistrum sententiarum, 1ª.q.29.1.5m.& q.75.4.2m.
49 Animæ rationales multiplicantur secundum numerum in eadem specie, 1ª.q.76.2.c.& 79.5.c.
50 Anima rationalis non traducitur à parentibus, 1ª.q.90.2.0.qu.100.1.2m. q.118 2.0.& 12æ.q.81.1.c.2m.
51 Anima rationalis non educitur de potentia materiæ, sed creatur à solo Deo, 1ª.q.75.6.1m.q.79.4.c.fi.5m.q.90.2.0.& 3.c.q.98.1.c.fi.q.118.2.0.& 12æ.q.3.7.2m.& 9.6.c.& 22æ.q.85.2.c.
52 Hæreticum est dicere animam intellectiuam traduci cum semine, 1ª.q.118.2.c.final.
53 Creatio, & infusio sunt simul respectu animæ, sed differunt: quia creatio respicit tantum principium, sed infusio principium & naturam quam perficit, scilicet carnem, in qua infunditur, 12æ.q.83.1.4m.
54 Anima rationalis maculatur in sua infusione causaliter, ratione termini & concomitanter ratione principij, in creatione verò, tantum secundo modo, 12æ.q.83.1.4m.
55 Deus infundit animam conceptis in peccato originali, quia melius est sic esse quàm simpliciter non esse, 12æ.q.83.1.5m.
56 Non omnes animæ creatæ sunt simul contra Origenem, 1ª.q.119.3.0.
57 Naturale est animæ corpori vniri, 12æ.q.4.6.c.
58 Si anima nõ esset vnibilis corpori, esset alterius naturæ, 1ª.q.75.58.7.3m.
59 Oportet animam rationalem vniri tali corpori, 1ª.q.76.5.0.
60 Anima immediatè vnitur corpori, & non mediantibus quibusdam dispositionibus, 1ª.q.76.6.7.0.
61 Anima immediatè vnitur materiæ primæ, vt forma, q.76.4.3m.& 6.7.0.
62 Anima vnitur corpori vt forma, & vt motor, 1ª.q.76.1.0.& 4.2m.6.3m.7.0.& 8.c.q.90.4.c.et q.110.2.1m.q.107.3.3m.et 12æ.q.83.2.3m.et 3ª.q.8.2.c.
63 Anima rationalis vt motor vnitur corpori mediantibus viribus sensitiuis, sed immediatè vt forma, 1ª.q.76.6.c.3m.
64 Anima vnitur corpori vt ipsa perficiatur, 1ª q.51.1.c.et q.55.2.c.et q.89.1.0.et q.118.3.c.
65 Anima vnita corpori perfectior est, quàm separata, 1ª.q.89.1.0.et 2.1m.et q.90.4.c.fi.et q.118.3.c.et 12æ.q.4.5.c.fi.
66 Anima vnitur naturaliter suo corpori et secundum rationem suæ naturæ. Sed esse separatam vel separari ab eo, est ei præter naturam, 1ª.q.89.1.c.et q.118.3.c.et 12æ.q.4.6.c.
67 Omnis anima separata habet voluntatem immobilem respectu finis, 3ª.q.52.6.3m.et 7.3m.et q.59.5.1m.et 3m.
68 Anima separata statim habet statum immobilem, 3ª.q.59.5.1m.et 3m.
69 Anima statim postmortem vadit ad paradisum, vel purgatorium, vel infernum, 12æ.q.4.5.c.et 3ª.q.59.5.1m.
70 Oppositum huius est hæreticum, 1ª.q.64.4.3m.
71 Anima separata habet aptitudinem, et inclinationem naturalem ad sui corporis vnionem, 1ª.q.76.1.6m.et .12æ.q.4.5.6.0.
72 Quandiu anima fruitur Deo sine corpore, appetitus eius sic quiescit in eo: quod tamen adhuc ad participationem eius vellet suum corpus pertingere, 12æ.q.4.5.4m.
73 Appetit anima sic frui Deo: quòd etiam ipsa fruitio deriuetur ad corpus per redundantiam, sicut est possibile, 12æ.q.45.4m.
Separatio animæ à corpore, dicitur animam retardare: ne tota intentione tendat in visionem diuinæ essentiæ, 12æ.q.4.5.4m.
74 Anima separata nullum corpus potest mouere, 1ª.q.117.4.0.
75 Animæ separatæ põt exire de locis suis et apparere viuis, 1ª.q.89.8.2m.
76 Apparitio animæ separatæ est miraculosa, 1ª.q.89.8.2m.
77 Anima separata cruciatur igne inferni per tristitiam: non autem per alterationem, 1ª.q.64.4.1m.
78 Operationes sensitiuæ non manent in anima separata, 1ª.q.77.8.0.
79 Potentiæ immateriales manent actu in anima separata: non autem organicæ: sed vt in radice, 1ª.q.77.8.0.et q.89.7.c.et 12æ.q.67.1.3m.
80 Habitus scientiæ hic acquisiti, manent in anima separata, 1ª.q.89.1.3m.et 3.4m.et 5.0.et 6.c.12æ.q.97.2.0.
81 Actus scientiæ hic acquisitæ manent in anima separata, 1ª.q.89.1.3m.et 6.0.et 12æ.q.67.20.
82 Anima separata intelligit per species tunc infusas: et per acquisitas hic: non autem per species innatas: nec tunc abstractas: nec conuertendo se ad phantasmata: sed ad superiora. 1ª.q.75.6.3m.et 89.1.0.et 2.3.6.7.c, et 12æ.q.5.1.2m.q.67.2.c.1m.et 3m.et 3ª.q.11.2.0.
83 Animæ beatorum ante resurrectionem et post, intelligere possunt: non conuertendo se ad phantasmata, 1ª.q.54.4.c.et 3ª.q.11.2.c.
84 Anima separata cognoscit se per seipsam, 1ª.q.89.2.c.
85 Animæ separatæ cognoscunt se mutuò, et Angelos, 1ª.q.89.2.0.et 3ª.qu.11.1.2m.
86 Anima separata intelligit Angelos per similitudines diuinitus ei impressas, 1ª.q.89.2.2m.
87 Anima separata habet cognitionem perfectam de aliis animabus separatis: non autem de Angelis: sed imperfectam naturaliter, 1ª.q.89.2.0.et 3.1m.et 2m.et 3ª.q.11.1.2m.
88 Animæ separatæ non semper cognoscunt ea quæ hic fiunt, 1ª.qu.89.8.0.et 22æ.q.83.4.2m.
89 Anima separata non cognoscit omnia singularia sibi præsentia: sed tantum ea ad quæ determinatur priori cognitione, affectione, naturali habitudine, vel ordinatione diuina, 1ª.q.89.4.0.et 7.8.c.
90 Animæ separatæ possunt cognoscere facta viuentium, per animas nouiter decedentium, vel per Angelos, vel per dæmones: vel Deo reuelante, 1ª.q.89.9.1m.
91 Anima separata naturaliter cognoscit omnia naturalia, sed confusè, 1ª.q.89.3.0.
92 Distantia temporalis impedit cognitionem animæ separatæ: non autẽ distantia localis. 1ª.q.79.7.0.
93 Vti collatione et discursu est connaturale animabus beatorum, 3ª.quę.11.3.3m.
94 Anima rationalis semper intelligit se et Deum: inquantum ipsa est semper sibi præsens et Deus, 1ª.q.93.7.4m.
95 Motus cognitionis animæ rationalis triplex. s. circularis, rectus, et obliquus, 22æ.q.179.1.3m.et q.180.1.8.0.6.0.
96 Cuiuslibet potentiæ sensitiuæ obiectum est forma, prout est in materia corporali, ideo est cognoscitiua particularium tantum 1ª.q.85.1.c.
97 Gradus cognitionis animæ coniunctæ triplex. s. respectu corporalium, immaterialium, et Dei, 1ª.q.94.2.0.
98 Anima intelligit corpora, et alias res per species: non autem per essentiam, 12.q.84.1.2.0.
99 Anima hic nihil cognoscit per species infusas, sed per abstractas à reb. sensibilibus 1ª.q.84.3.4.0.
100 Anima hic nihil intelligit sine phantasmate, 1ª.q.84.7.0.et q.85.1.4m.et 5.2m.& q.86.1.c.et q.88.1.c.et q.89.1.2.0. q.111.2.3m.et q. 118.3. c. et 12æ.q.5.1.2m.et 22æ.q.174.2.4m. et q.175.4.c.q. 180.5.2m.et 3ª.q.15.1. 2m.2.0.
101 Propria operatio animæ coniunctæ est intelligere cum phantasmate, 1ª.q.95.6.3m.
102 Anima indiget phantasmate ad duo. sc. ad acquirendum scientiam, et ad considerandum, 1ª.q.84.7.c.et 12æ.q.4.5.c.
103 Anima non habuit à principio omnes scientias, contra Platonem, 1ª.q.84.1.2.3.c.et 12æ.172.1.c.
104 Anima hic non cognoscit substantias separatas quid sunt secundum speciem: sed quia sunt, 1ª.q.12.4.c.et 11.c.et q.50.2.c.fi.et quę.84.7.3m.et q.88.0.12æ.q.36.c.fi.et 3ª.q.11.1.2m.et q.30.3.1m.
105* Anima rationalis cognoscit omnia quæ cognoscit in prima veritate, 1ª.q.16.6.1m.
106 Anima rationalis cognoscit omnia quæ cognoscit in prima veritate non secundum essentiam: sed in veritate exemplata à prima veritate.
1ª.q

1ª.q.12.11.3m.& q.16.6.1m.& 2m.
107 Deus est primum obiectum intellectus animæ rationalis, quia ratio, & causa veritatis alicuius obiecti primò apprehenditur a potentia. 22æ.quæst.1.1.c.
108 Anima cognoscit omnia in rationib. æternis, 1ª.q.12.11.3m.& q.84.5.0.
109 Anima cognoscit omnia in rationibus æternis: vt in principio cognitionis: non autem vt in obiecto: vel in speculo, 1ª.q.12.11.3.3m.& q.84.5.c.& q.88.3.1m.
110 Nulla operatio animę dicitur propriè motus, nisi operatio appetitus sensitiui, 1ª.q.81.1.c.
111 Ab essentia animæ non procedit operatio, nisi mediante virtute eius vel potentia, 1ª.q.77.1.0.
112 Necesse est dicere, id quod est principium intellectualis operationis, quod dicimus hominis animam esse quoddam prinm incorporeum et subsistens, 1ª.q.75.2.c.princip.
113 Si ipsa essentia animæ, esset immediatum operationis principium: semper habens animam actu haberet opera vitæ, 1ª.q.77.1.c.
114* Anima tripliciter patitur, scilicet à Deo, & à læsione corporis, & à propria operatione, 3ª.q.15.4.c.
115 Illud quo anima operatur, differt realiter ab ea. 1ª.q.77.1.0.
116 Anima rationalis, non habet vim transmutandi materiam corporalem. 1ª.q.117.3.0.
117 In actibus & relationibus animæ intellectis, itur in infinitum, 1ª.qu.28.4.2m.q.32.2.c.fi.q.87.3.2m.& 12æ.q.1.4.3m.& 3ª.q.87.3.2m.
118 Anima est mouens mota per accidens, 1ª.q.75.1.1m.
119 Anima de se nata est mouere ad quamlibet partem: sed per corporis grauitatẽ impeditur: ideò difficile est homini ascendere, 1ª.q.62.2.2m.
120 Cum superior pars animæ intensè mouetur in aliquid, sequitur tum eius pars inferior per redundantiam, 12æ.q.24.3.1m.& q.30.1.1m.& q.31.5.6.fi.q.38.4.3m.& q.59.5.c.& q.77.6.c.
121 Potentiæ animæ dupliciter possunt moueri, scilicet quo ad exercitium actus, & quò ad determinationem eius, 12æ.q.9.1.c.
122 Anima non mouetur, nisi per accidens, 1ª.q.75.1.1m.& 12æ.q.22.1.2m.& 3ª.q.59.5.3m.
123 Motus magis est in potentiis animæ appetitiuis, quàm apprehensiuis, 1ª.q.81.1.c.
124* Omnis motus cognitiuæ, & appetitiuæ virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium, 12æ.q.10.1.c.q.17.9.2m.& q.41.3.c.
125 Omnis motus appetitiuæ potentiæ reducitur ad prosecutionem boni per se, vel mali per accidens: vel ad fugam mali per se, vel boni per accidens, 12æ.q.45.2.c.
126* Anima differt realiter à suis potentiis, 1ª.q.77.1.0.& 12æ.q.110.4.c.
127 Quandoque dicitur quod anima est suæ potentiæ, & econuerso, sed non propriè: sed dominatiuè quasi à principaliori sua virtute, 1ª.q. quæstion.79.1.1m.
128* In potentiis vnius animæ non potest esse nisi vna intentio, 12æ.qu.37.1.0.& q.77.1.c.
129* Omnes potentiæ animæ radicantur in vna essentia animæ: ideò oportet quod quando intentio animæ vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentiæ, retrahatur ab operatione alterius, quia vnius animæ non potest esse nisi vna intentio, 12æ. q.36.1.0.& q.77.1.c.& 3ª.q.46.7.c.
130 Omnes potentiæ in eadem essentia animæ radicantur & fundantur vel vt in principio tantum, vt organicæ, id est, vegetatiuæ & sensitiuæ vel in essentia etiam vt in subiecto, vt intellectiuæ, 1ª.q.77.8.0.
131* Omnis proprietas naturaliter consequens animam, dicitur potentia eius, 1ª.q.77.8.2.
132 Nam quandoque diuiditur contra rationem & voluntatem, cum tamen ipsa ratio, & voluntas ad naturam hominis pertineant. cum potentiæ animæ sint naturales proprietates, speciem consequentes, anima non potest sine iis esse. Dato tamen quòd sine iis esset. adhuc tamen anima diceretur secundum speciem suam intellectualis vel rationalis: non quia actus haberet has potentias, sed propter speciem talis essentiæ, ex qua natæ sunt huiusmodi potẽtiæ effluere, 1ª.q.77.7.2m.& 12æ.q.51.1.1m.& q.110.4.4m.
133* Potentiæ animæ sunt accidentia eius per se, & sunt in secunda specie qualitatis, 1ª.q.77.1.5m.& 12æ.q.83.2.3m.& q.110.4.3m.& 4m.
134* Capacitas animæ non est nec potest esse infinita in actu, sed potest ampliari in infinitum, 22æ.q.24.7.c.2m.
135 Potentiæ animæ fiunt ab eius essentia, 1ª.q.77.1.5m.& 12æ.q.100.4.1m.& 3ª.q.7.2.c.q.62.2.c.& q.89.1.0.
136 Vna potentia fluit ab anima mediante alia, 1ª.q.77.7.0.& q.78.4.3m.
137 Potentiæ organicæ fluunt ab anima, inquantum est actus corporis: aliæ verò prædominantur corpori, 1ª.q.76.7.4m.
138 Anima est causa suarum potentiarum: tripliciter, scilicet efficiens, finalis, materialis, id est, subiectiua, 1ª.q.76.6.0.& 7.c.
139 Potentiæ animæ perfectiores, sunt principia imperfectiorum actiua & finalia & etiam priora: sed econuerso via generationis, & causæ materialis, 1ª.q.77.7.c.
140 Potentiæ non organicæ sunt subiectiuæ in anima: organicæ verò in composito, 1ª.q.77.7.2.& q.78.4.3m.
141 Vna potentia animæ est subiectum alterius potentiæ, in virtute animæ, 1ª.q.77.7.2.& q.78.4.3m.
142 Ordo potentiarum animæ triplex, scilicet perfectionis, generationis, & obiectorum, 1ª.q.77.4.0.& 4.c.
143 Omnes potentiæ animæ necessariam habent habitudinem ad suum proprium, & principale obiectum, 1ª.q.19.3.c.
144 Potentiæ animæ, mutuò se impediunt circa diuersa obiecta, non autem circa idem, 12æ.q.33.3.3m.& q.37.1.0.& q.77.1.c.& 22æ.& 123.8.1m.& q.153.5.c.& 3ª.q.15.8.3m.
145 Omnis potentia animæ est quædam forma, seu natura, 1ª.q.80.1.3m.
146 In omni potentia animæ commune est ferè: vt eodem nomine actus, & potentia nominetur, 1ª.q.83.2.1m.
147 Appetitus naturalis est in qualibet potentia animæ, & in voluntate, & oi parte & mẽbro corporis, & in omni re, 1ª.q.78.1.3m.et q.80.1.3m.
148 Anima ronalis habet plures potẽtias quàm aliqua alia res, 1ª.q.77.2.0.
149 Anima quanto nobilior est tanto plures potentias, operationes, et organa habet, 1.q.30.2.3m.et q 76.5.3m.et q.77.2.c.
150 Anima comparatur ad corpus, sicut forma ad materiam: ad potentias, vero, vt substantia ad propria accidẽtia: ideo prior est eis generatione et perfectione. sed corpore, priora est secũdo modo, et posterior primo modo, 12æ.q.83.2.3m.
151 Potentia motiua animæ duplex, scilicet imperans motum, et exequens motum. 1ª.q.75.3.3m.et q.78.1.4m.
152 Potentia cuius obiectum est patiens ab ea, est actiua sicut omnes vegetatiuæ. si autem vt agens. est passiua, sicut omnes sensitiuæ: 1ª.q.79.3.1.
153* Omnes potentiæ animæ sunt passiuæ, præter intellectum agentem, et vegetatiuas: quæ solæ sunt actiuæ, 1ª.q.79.3.1m.
154 Modi viuendi animę sunt tres: gradus vero quatuor, et quinque genera potentiarum. s. vegetatiuum, sensitiuum, motiuum secundum locum, appetitiuum, et intellectiuum, 1ª.q.18.2.1m. et 3.c.et q.78.1.0.
155 Omnes potentiæ animæ intellectiuæ et sensitiuæ, appetitiuæ, et apprehensiuæ interiores: vt operantur ex ratione: indigent habitu: non autem vt ex instinctu naturæ, 22æ.q.49.4.c.et q.50.3.4.6.0.
156 Omnis habitus operatiuus et culpa, prius sunt in potentiis animæ quã in essentia, 12æ.q.50.2.0.
157 Graria est immediatè in essentia animæ, non autem in potentiis eius, 22æ.q.50.2.c.& q.110.4.0.& q.112.5.1m.et 3ª.q.2.10.2m.& q.7.2.c.& qu.62.2.c.1m.
158 Gratia ponit aliquid creatum in anima, 12æ.q.110.1.0.
159 Gratia agit in anima formaliter: non autem effectiuè, 110.2.1m.& q.111.1.1m.& 2.1m.
160 Anima est simpliciter nobilior gratia: sed secundum quid est econuerso, 12æ.q.110.2.2m.
161* Multi habitus possunt simul esse in eadem potentia. 12æ.q.54.1.0.22æ.q.57.5.c.
162 Omne diuersificans potentiam, diuersificat habitum: non autem econuerso, 12æ.q 8.2.3m.&t q.54.1.0.& q.56.2.c.& 22æ.q.47.5.c.
163 In potentiis sensitiuis apprehensiuis interioribus sunt aliqui habitus: vt in memoria, 12æ.q.50.3.3m.& q.56.5.c.
164 In potentiis sensitiuis exterioribus non est habitus, 12æ.q.50.3.3m.
165 In potentiis vegetatiuis non est habitus, 12æ.q.53.1m.& q.54.1.c.& 22æ.q.158.1.3m.
166 Omnis perfectio potẽtiæ animæ, habet rationẽ virtutis. 12æ.q.110. 4.c.
167 Virtutes sunt subiectiuæ in potentiis animæ, 12æ.q.50.1.0. & q. 56.1.0.& 3ª.q.7.2.c.
168 Virtutes sunt subiectiuę tantum in potentia rationali essentialiter vel participatiuè, 12æ.q.55.2.c.& 4.3m.& q.61.2.c.fi.
169 Vna virtus potest esse in pluribus potentiis non æqualiter, sed ordine quodam. s. in vna principaliter: in alia vero per modũ diffusionis, vel dispositionis: vel directionis: vel motiui, 12æ.q.56.2.0.& q.60.5.c.
170 In nulla potentia sensitiua est virtus nisi in appetitiua, 12æ.q.56.5.0.
171* Virtus est necessaria potentiæ sensitiuæ appetitiuæ, s. concupiscibili et irascibili in quibus est subiectiuè: non quidem secundum se, sed vt sunt rationales participatiuè, 12æ.q.56.4.0.et 5.1m.
172* Anima et Angelus non cõueniunt in vltima differentia, 1ª.q.75.7.2m.
173 Anima, et angelus conueniunt in vltimo fine: non autem in fine proximo, 1ª.q.75.7.1m.
174 Anima sensitiua in homine est incorruptibilis, 1ª.q.76.3.1m.
175 Anima sensitiua in homine est nobilior: quàm in brutis, 1ª.q.76.5.ca.et q.91.3.1m.et 12æ.q.74.3.1m.et 3ª.q.2.2m.et 5.1m.
176 Anima sensitiua non est subsistens, 1ª.q. 75.3.0.et 6.c.et q.118.1.c.1m.
177 Anima sensitiua nullo modo est hoc aliquid, 1ª.q.75.3.0.
178 Anima sensitiua non est viuens, sed principium viuendi, 1ª.q.118.1.c.
179 Aanima sensitiua non est per creationem, 1ª.q.118.1.0.
180 Anima sensitiua non pręexistit actu in semine, nec etiam vegetatiua, 1ª.q.118.1.0.
181 Anima sensitiua et vegetatiua traducitur cum semine, 1ª.quæ.118.1.0.et 2.2m.
182 Anima sensitiua prolis producta in partem principalem, incipit operari ad complementum proprij corporis, per modum nutritionis et augmenti, 1ª.q.118.1.4m.
183 Anima sensitiua nullã habet operationem per se, 1ª.q.75.3.0. q.118.1.ca.
184 Animæ brutorum desinunt esse, corpore corrupto, 22æ.q.164.1.2m.
185 Anima vegetatiua non creatur, 1.q.118.1.0.
186 Anima vegetatiua non præexistit in semine. 1ª.q.118.1.0.
187 Anima vegetatiua est in menstruo secundum actum primum, non autẽ secundum actum secundum qui est operari, 1ª.q.118.1.4m.et 2.2m.
188 Ex anima vegetatiua generantis deriuatur quædam virtus actiua ad ipsum semen animalis vel plantę, sicut à principali agente deriuatur vis motiua ad instrumentum, 1ª.q.118.1.c.3.& q.119.1.c.fi.et c.1m.
189* Anima vegetatiua non agit nisi in corpus sibi vnitum, 1ª.q.78.1.c.et q.79.2.3m.
190 Obiectum potẽtię vegetatiuę est corpus viuens per eam, 1ª.q.78.1.2.c.
191 Potentia vegetatiua est triplex, scilicet generatiua, augmentatiua, et nutritiua, 1ª.q.78.2.0.
192 Omnium partium animæ vegetatiuæ, generatiua est finalior, dignior, perfectior, 1ª.q.72.1m.et q.78.2.c.
193 Vires vegetatiuæ dicuntur naturales dupliciter, scilicet quia habent effectus similes naturæ, id est esse, quantitatem, et conseruationem, et quia per similia instrumenta agunt, id est per qualitates actiuas, et passiuas, sed altiori modo, 1ª.q.78.2.1m.
194 Vegetatiuæ agunt per calorem, et per alias qualitates naturales, 1ª.q.78.1.c.et 2.0.
195 Potentiæ vegetatiuæ non obediunt imperio rationis, 12æ.q.17.8.9.0.et q.50.3.1m.et 22æ.q.148.1.3m.et 3ª.q.15.2.1m.et q.19.2.c.
1 ANimal et essentia, Animal est quod habet naturam sensitiuam, rationale verò, quod habet naturam intellectiuam, 1ª.q 3.5.c.et q.85.3.4m.et 5.3m.et 12æ.q.67.5.c.
2 Quędam animalia dicuntur esse ex aqua, quia plus habent de aqua quàm alia animalia, licet in omnibus prædominetur terra, 1ª.q.7.2m.
3 Quædam animalia sunt media inter aquatica et terrestria, licet magis

conueniant cum altero, cum quo magis computantur,1ª.q.71.4m.
4 Animalia terreſtria ſunt perfectiora auibus & piſcibus,1ª.q.72.1m.
5 Non quælibet pars animalis eſt anima, quia non habet animam primò, ſed in ordine ad totum,1ª.q.76.8.c.fi.2m.& 3m.
6 Pars animalis perfecti non eſt animal, quia non habet diſtinctionem organorum & operationum, quæ requiruntur,1ª.q.5.3.2m.
7 Partes animalis non ſunt in ſpecie, nec differunt ſpecie: ſed ſunt diuerſarum diſpoſitionum,7.q.76.5.3m.
8 Dextra eſt nobilior pars corporis animalis. Ideò qui ad dextrã alicuius ſedet, nobiliſſimo modo ei coniungitur,1ª.q.102.1.c.fi.
9 Diuerſa animalia ad ornatum diuerſorum elementorum pertinent, ſcilicet aues aeris, & piſces aquæ, cætera autem terræ,1ª.q.71.72.0.
10 * Generatio. Et animalia quælibet præter perfecta poſſunt generari ex ſemine, & ſine ſemine per putrefactionem,1ª.q.91.2.2m.
11 Virtus cœli loco ſpermatis cum elementis, ſufficit ad generationem animalium imperfectorum, non autem perfectorum,1ª.q.45.8.3m.& q.70.3.c.& q.71.1m.& q.91.2.2m.
12 Species animalium de nouo generatæ per putrefactionem, fuerunt productæ in primis ſex diebus in ſuis principiis,1ª.q.74.1.3m.
13 Generatio hominis & multiplicatio, etiam quo ad indiuidua, eſt de principali intentione naturæ, non autem aliorum animalium, niſi ſecundũ ſpeciem,1ª.q.50.4.4m.& q.98.0.
14 * In generatione animalis, præcipuè hominis ſunt neceſſariæ multæ generationes non continuæ, ſicut etiam multæ formæ.1ª.q.118.2.2m.
15 Motus ſurſum eſt naturalis animali ſecundum animam, non autem ſecundum corpus,12æ.q.6.5.3m.
16 Motus appetitus animalis præuenitur ab exteriori motu dupliciter, ſcilicet ſecundum ſenſus, & ſecundum corpus,12æ.q.6.1.2m.
17 Quædam animalia mox natã habent mouere ſe, & vſum membrorum, non propter nobilitatem, ſed propter ſiccitatem cerebri.1ª.q.99.1.2m.
18 Animalia pugnant propter cibum & coitum,1ª.q.91.2.c.fi.
19 Quædam animalia abhorrent coire cum matre, vt equus & camelus,22æ.q.154.9.2m.
20 Animalia bruta non proſequuntur conueniens, nec fugiunt nociua per rationis deliberationem, ſed per naturalem inſtinctum æſtimatiuè, ſimiliter & pueri,1ª.q.83.1.c.& 12æ.q.11.2.c.& q.15.2.c.& q.16.2.3m.&q.17.2.3m.et q.46.4.2m.& 7.2m.
21 Animalia bruta non intendunt aliquid manifeſtare, vel repræſentare, quia hoc eſt proprium rationis conferentis ſignum ad ſignatum: ſed agunt ex inſtinctu natural aliquid, ad quod ſequitur hoc,22æ.q.110.1.c.
22 Aues docent pullos ſuos volare, & ſimilia: quia mox nata bruta, non habent ita perfectum vſum induſtriæ naturalis, ſicut poſtea,1ª.q.101.2.3m.
23 Animalia bruta ſunt ſagacia, quia diriguntur à Deo: ſicut horologia,12æ quæſt.13.2.3m.
24 Cognitio eſt in animalibus brutis propter neceſſitatem actionis tantum,1ª.q.91.3.3m.& 12æ.q.31.6.c.
25 Homines in ſtatu innocentiæ non indigebant aliis animalibus, niſi ad experimentalem cognitionem eorum,1ª.q.96.1.3m.
26 Appetitus animalis bruti non eſt liber,1ª.q.59.3.c.& q.83.1.c.& 12æ.q.11.2.c.& q.13.2.2m.& 3m.& q.26.1.c.
27 Electio non conuenit animalibus brutis,12æ.q.13.2.0.
28 Intentio propriè non conuenit animalibus brutis,12æ.q.12.5.0.
29 Delectatio propriè conuenit animalibus brutis: non autem gaudium, 1ª.q.31.3.c.
30 Animalia bruta non delectantur viſibilibus, odorib.& ſonis, niſi in ordine ad ſuſtentationem naturæ,1ª.q.91.3.3m.& 12æ.q.31.6.c.& qu.35.2.3m.& 22æ.q.141.4.3m.& q.167.2.c.
31 Omne animal naturaliter abſtrahitur à delectationibus venereis, & guſtus, per dolores corporis,12æ.q.29.5.1m.& q.35.6.c.fi.1m.
32 Animalia ferociora non erant manſueta ante peccatum Adæ, nec comedebant herbas: ſed carnes ſicut nunc,1ª.q.96.1.2m.
33 Animalia bruta appetunt excellentiam, & iraſcuntur contra derogantia ei, non autem honorem,12æ.q.47.2.2m.
34 In communi. Et homo ex parte ſuæ temperatiſſimæ complexionis, non habet ſuperexcellentiam alicuius paſſionis animæ, quam habent cætera animalia, ſecundum quod deuiant ab hac æqualitate, vt leo in audacia, canis in ira, lepus in timore: & ſic de aliis,12æ.q.46.5.1m.
35 Quæ tantum viuunt, id eſt, plantæ, ſunt propter omnia animalia, & hæc propter hominem, & omne imperfectius, propter perfectius,1ª.q.65.2.c.& 22æ.q.64.1.2.c.& q.66.1.c.
36 Omnia animalia ſunt ſubiecta homini, vel totaliter vt manſueta, vel in parte, vt alia, ſed non omnia obediunt ei propter peccatũ,1ª.q.96.1.0.
37 Bruta quandoque puniuntur in pœnam dominorum ſuorum,22æ.q.108.4.3m.
38 In brutis eſt ſimilitudo boni moralis, ſcilicet virtutum, ſecundum paſſiones tantum,12æ.q.24.4.3m.
39 Bruta inuocant Deum, inquantum naturaliter deſiderant bonitatem eius. Sed obediunt ei, inquantum naturalis inſtinctus eorum mouetur à Deo,22æ.q.83.10.3m.
40 Lex & diſtinctio animalium immundorum à mundis, non erat ante legem Moyſi, quo ad eſum, niſi propter abominationem vel conſuetudinem, ſed benè quo ad ſacrificia,12æ.q.103.1.4m.
41 Expoſitio animalium mundorum ſecundum legem,12æ.q.102.3.2m.
42 Expoſitio animalium immundorum ſecundum legem,12æ.qu.102.6.1m.& 2m.
43 Animal ſacrificandum debebat habere quatuor, ſcilicet integritatem, ſanitatem, ſuauitatem, & ſal.12æ.q.102.3.c.2m.& 7m.
44 Animalia ante octo dies non offerebantur, propter ſuam teneritudinem,12æ.q.102.3.7m.& 5.1m.& 3ª.q.70.3.3m.
45 In lege veteri offerri ſolebant quinque animalia figurantia eorum ſacrificium, id eſt Chriſtum, ſcilicet vitulus, capra, ouis, turtur & columba,1æ.q.112.3.2m.
46 Deus prouidit quòd in ſacrificiis propter paupertatem non valens offerre animal quadrupes, offerret aues. Si non panes, vel farinam, vel ſpicas,22æ.q.102.3.12m.
47 Quanto grauius eſt peccatum, tanto vilior ſpecies animalis offerebatur in ſacrificiis, ſcilicet capra pro idololatria, vitulus pro ignorantia ſacerdotis, & hircus pro negligentia principis.12æ.q.101.3.11m.
Animata generant & conſeruantur à principio motiuo intrinſeco: ſed inanimata tantum ab extrinſeco.1ª.q.78.1.2.0.
1 Animus pro vi iraſcibili ponitur, vt patet per Philoſophum, vbi dicitur, quòd in ſenſitiuo appetitu eſt deſiderium, & animus, id eſt, concupiſcibilis, & iraſcibilis.22æ.q.129.a.1.1m.
2 Moderatio animi quandoque prouenit ex quadam dulcedine effectus, qua quis abhorret omne illud quod poteſt alium triſtare. Et ideò dicit Seneca, quòd temperantia eſt quædam lenitas animi. Nam auſteritas econtrariò animi videtur eſſe in eo, qui non veretur alios contriſtare.
* Niſi propter aliquam cauſam neceſſe ſit aliquando alios vtiliter contriſtare.22æ.q.114.2.1m.fi.& q.157.3.1m.fi.
1 Annexum ſpiritualibus poteſt eſſe aliquid dupliciter, ſcilicet vel ſicut ex ſpiritualibus dependens, ſicut habere beneficia Eccleſiaſtica dicitur ſpiritualibus eſſe annexum, quia non competit, niſi habenti officium clericale. Vnde huiuſmodi nullo modo poſſunt eſſe ſine ſpiritualibus. Et propter hoc ea nullo modo vendere licet, quia eis venditis, intelliguntur etiam ſpiritualia venditioni ſubiici. Quædam autem ſunt annexa ſpiritualibus in quantum ad ſpiritualia ordinantur, ſicut ius patronatus quod ordinatur ad præſentandum clericos ad Eccleſiſtica beneficia, & ſicut vaſa ſacra: quæ ordinantur ad ſacramentorum vſum. Vnde huiuſmodi non præſupponunt ſpiritualia, ſed magis ea ordine temporis præcedunt, & ideò aliquo modo vendi poſſunt, non autem inquantum ſunt ſpiritualibus annexa.22æ.q.100.4.c.
1 In mutationibus naturalibus terminus à quo, id eſt, forma annihilatur, niſi inquantum manet in potentia in ſuo ſubiecto.1ª.q.104.4.3m.
2 Nulla creatura annihilatur, ſed quælibet ſecundum aliquid perſeuerabit in æternum.1ª.q.65.1.1m.& q.103.1.2m.& q.104.4.c.
3 Agens. Et ſi Deus ſubtraheret actionem ſuam, omnia ſubito annihilarentur.1ª.quæſt.8.1.c.& q.9.2.c.& q.50.5.3m.& q.104.1.c.& 12æ.quæſ.109.2.2m.& 8.c.
4 Solus Deus poteſt aliquid annihilare.1ª.q.9.2.c.& 3ª.q.13.2.c.
5 Deus de potentia abſoluta poteſt annihilare omnem creaturam, non autem de potentia ordinata.1ª.q.9.2.c.& q.104.3.4.0.
6 Deus non annihilat peccatores, ne iuſtitia ſit ſine miſericordia, et vt pęna reſpondeat culpæ.12æ.q.87.4.1m.
1 Annunciatio. Chriſti conuenienter facta fuit beatæ virgini,3ª.q.50.1.0.
2 Annunciatio Chriſti conuenienter facta fuit per angelum,3ª.q.30.2.0.
3 Annuciatio Chriſti conuenienter facta fuit per ſupremum Archangelum,3ª.q.50.2.4m.
4 Annunciatio Chriſti conuenienter facta fui in ſpecie corporali: et viſione corporali,3ª.q.30.3.0.
5 Annunciatio Chriſti cõuenienti modo et ordine facta fuit,3ª.q.30.4.0.
6 Expoſitio euangelij de annunciatione dominica,3ª.q.30.4.0.
Quando in antecedente eſt aliquid pertinens ad actum animæ: conſequẽs debet ſumi vt eſt in anima,1ª.q.14.13.2m.
1 Antequam importat ordinem ad futurum verè: vel imaginariè,3ª.qu.28.3.1m.
1 Antiochus non verè pœnituit,1ª.q.89.1.1m.

1 Antichriſtus non erit vnitus diabolo in perſona,3ª.q.8.8.c.1m.
2 Antichriſtus erit caput malorum omnium perfectione malitiæ: non autem, ordine vel influxu,3ª.q.8.8.0.
* In collationibus patrum introducitur ſententia B.Antonij: qui prætulit diſcretionem, per quam aliquis omnia moderatur, et ieiuniis, et vigiliis, et omnibus huiuſmodi obſeruantiis,22æ.188.6.c.3m.
Antonomaſia eſt figura qua nomina generalia reſtringuntur ad aliquid per excellentiam: vt vrbs pro Roma,22æ.q.141.2.c.et q.186.1.c.
Anthromorphitæ fuerunt hæretici fingentes Deum eſſe figuratum lineamentis corporis humani.22æ.q.188.5.c.
Apirocalia eſt exceſſus expenſarum contrarationem, et opponiturr paruificentiæ,22æ.q.135.2.0.
Apocrypha Eſdræ,1ª.q.10.6.a.1.et 22æ.q.34.1.a.2.
1 Apoſtaſia et Diuiſio eſt duplex, ſc. auerſio à Deo, et nolle ſubdi Deo: et ſic eſt ſpeciale peccatum, ſcilicet prima ſpecies ſuperbiæ: non autem primo modo, ſed eſt generalis conditio omnis peccati,22æ.qu.84.2.2m.
2 Apoſtaſia, id eſt, receſſus à Deo, eſt triplex: ſcilicet à religione, vel ordine: à bona vita: et à fide,22æ.q.12.1.0.
3 Apoſtaſia à fide non eſt ſpecies infidelitatis: ſed eſt cir cunſtantia eius aggrauans eam,22æ.q.12.1.3m.
4 Apoſtaſia à fide eſt peſſima: et includit alias,22æ.q.12.1.c.
5 Pœna, et apoſtata cõdemnatus ab Eccleſia, perdit ius dominij ſuper ſubditos,22æ.q.12.2.0.

1 Apoſtoli fuerunt perfectiores cæteris ſanctis,12æ.q.106.4.c.
2 Apoſtoli habuerunt omnem ſcientiam quantum expediebat ad conuerſionem mundi,22æ.q.176.1m.
3 Spiritus ſanctus docuit Apoſtolos omnem veritatem neceſſariam ad ſalutem, non autem omnes futuros euentus,12æ.q.106.4.2.
4 Verba Apoſtolorũ ſunt ex familiari reuelatione Spiritus ſancti, et Chriſti: ideo ſeruanda ſunt.* quia ſunt in canonica ſcriptura, in qua nefas eſt credere aliquid falſum eſſe,1ª.q.57.5.3m.et 12æ.q.100.8.5.3m.fi.et q.103.4.2m.
5 Miſſio viſibilis Spiritus ſancti facta eſt ad Apoſtolos in ſpecie flatus et linguæ igneæ: ad ſignificandum quòd gratiam et auctoritatem haberent à capite, id eſt Chriſto: et abundarent verbis et feruore,1ª.q.43.7.6m.et 3ª.q.39.6.4m.et q.72.2.1m.
6 Deus dedit Apoſtolis ſcientiam ſcripturarum, et omnium linguarum: quam homines per ſtudium vel conſuetudinem acquirere potuunt, licet non ita perfectè,12æ.q.1.4.c.
7 Apoſtoli loquebantur omnibus linguis, non autem Chriſtus, nec Chriſtiani modo,22æ.q.176.1.0.
8 Apoſtoli relinquentes omnia propter Chriſtum, vouerunt pertinentia ad perfectionis ſtatum,22æ.q.88.4.3m.

9 Apoſtoli omnes in nauicula turbabantur propter peccatum Iudæ, ad commendationem vnitatis.22æ.q.108.4.5.
10 Sacramentum. Et Apoſtoli nullum ſacramentum inſtituerunt.3ª.qu.64.2.0.& q.71.1.1m.
11 Apoſtoli miniſtrantes ſacramenta, vtebantur aliqua forma verborum tradita à Chriſto.3ª.q.72.4.3m.
12 Apoſtoli multa tradiderunt occultè, nõ in ſcriptis, vt formas ſacramentorum: ne irriderentur ab infidelibus.3ª.q.25.3.4m.q.64.2.1m.& q.72.4.1m.& q.78.3.9m.& q.83.4.2m.
13 Omnes Apoſtoli ſunt baptizati baptiſmo Chriſti à Chriſto.3ª.qu.38.6.2m.& q.72.6.2m.& q.84.7.4m.
14 Apoſtoli baptizabant per alios, & ſecundum Dyoniſium diuini noſtri duces, id eſt, Apoſtoli probauerunt infantes recipi ad baptiſmum: ſed prædicabant per ſe ſicut etiam Chriſtus, quia induſtria miniſtri multum facit in vltimo, & nihil facit in primo.3ª.q.67.2.1m.& q.68.9.0.
15 Apoſtoli confirmati ſunt à Chriſto ſine materia, ſed non confirmabant alios communiter ſine materia.1ª.q.72.2.1m.& 4.1m.
1 Dei apparitio differt à miſſione viſibili: quia non importat ordinem diuinarum perſonarum: nec inhabitationem, ſicut miſſio.1ª.qu.43.7.6m.& 3ª.q.39.8.1m.
2 Apparitio conuenit patri, non autem matri.1ª.q.43.7.6m.& 3ª.q.39.8.1m.
3 Apparitio Chriſti poſtquam reſurrexit, legitur facta duodecies.3ª.q.55.3m.& 4m.q.83.5.6m.
4 Chriſtus apparuit in alia effigie, propter gloriam eius, & incredulitatem videntium.3ª.q.54.1.3m.& q.55.4.0.
5 Chriſtus per apparitiones probare voluit identitatem reſurgentis, quò ad naturam, comedendo: perſonam eadem effigie, vel accidentia, per cicatrices, veritatem vitæ loquendo, & veritatem corporis, per palpationem: & eius gloriam, intrando ianuis clauſis.3ª.q.55.6.c.
6 Chriſtus poſt aſcenſionem apparuit quibuſdam in ſpecie propria corporali, ſicut Paulo.3ª.q.57.6.3m.
1 Appellare ex confidentia iuſtæ cauſæ licet cuilibet: non autem vt per moram iuſtitiam impediat.22æ.q.69.2.0.
2 Ante ſententiam & poſt eam, licet appellare.22æ.q.69.3.1m.
3 Appellare licet à iudice ordinario tantum: & ab ordinario & arbitrio ſimul: non autem ab arbitrio tantum.22æ.q.69.3.2m.
4 Nullus poteſt appellare poſt decem dies nec pluſquam ter,22æ.quæſt.69.3.3m.
6 Nulli fideli licet ad iudicem infidelem appellare.22æ.q.69.3.1m.

1 Appetitus quid, Et appetitus eſt potentia paſſiua.1ª.q.80.2.c.12æ.q.8.2.3m.& q.27.1.c.& q.50.5.2m.
2 Appetitus eſt inclinatio appetentis in aliquid ſibi ſimile & conueniens.1ª.q.80.1.c.& 12æ.q.8.1.c.& q.29.1.c.& q.50.5.1m.
3 Appetitus omnis eſt inclinatio conſequens formam: ſed naturalis naturalem: ſenſitiuus apprehenſam à ſenſu: intellectiuus, id eſt, voluntas apprehenſam ab intellectu.1ª.q.78.1.3m.q.80.1.0: & q.81.1.c.& 87.4.c.& 12æ.q.8.1.c.& q.17.8.c.& q.26.1.c.& q.35.1.c.& q.40.3.c.
4 Appetitus quilibet ſequitur cognitionem,12æ.q.40.3.c.
5 Appetitus eſt ad res, ſed cognitio eſt à rebus,1ª.q.16.1.c.& q.19.3.6m.& 6.2m.& q.80.2.a.2.q.82.3.c.& 12æ.q.22.2.c.& q.40.2.c.q.66.6.1m.& 22æ.q.26.1.2m.& q.27.4.c.
6 Diuiſio. Et appetitus duplex, ſcilicet naturalis, & ſenſitiuus.1ª.q.78.1.3m.& q 80.1.0.& 22æ.q.148.1.3m.
7 Appetitus duplex, ſcilicet ſenſitiuus, & intellectiuus.1ª.q.80.2.0.& 22æ.q.18.1.c.& q.24.1.c.& q.58 4.c.& q.175.2.2m.
8 Appetitus triplex, ſcilicet naturalis ſenſitiuus: & intellectiuus.1ª.q.6.1.1m.& q.19.1.9.c.q.59.1.c.& q.60.1.c.& q.87.4.c.12æ.q.1.2.c.3m.q.26.1.2.c.q.40.3.c.22æ.q.29.2.1m.
9 Appetitus naturalis qui ſequitur naturæ indigentiam, ſcilicet vis appetitiua vel attractiua, diuiditur contra retentiuam, digeſtiuam, & expulſiuam. Et omnes ſubſeruiunt nutritiuæ, & ſunt vires animæ vegetatiuæ propriè. ſed in paſſionibus animæ: ſecundum ſimilitudinem agentium naturalium.12æ.q.23.4.c.& q.40.4.c.& 1ª.q.117.1.c.& q.119.2.c.& 22æ.q.148.1.3m.
10 Appetitus cibi duplex, ſcilicet naturalis, id eſt fames & ſitis: & animalis in quo eſt vitium gulæ: non autem in primo.22æ.q.148.1.3m.
11 Actus appetitus eſt appetere non habita: amare habita: & delectari in eis 1ª.q.19.1.c.2m.& q.59.1.2m.
12 Motus appetitus duplex, ſcilicet proſecutio, & fuga.22æ.quæſtion.141.3.c.& q.161.1.c.
13 Ordo motus appetitus proportionatur ordini motuum naturalium, 12æ.q.23.2.c.
14 Omnis appetitus ſecundum quod tendit in bonum, tendit in aſſimilationem diuinæ bonitatis.1ª.q.71.c.2m.q.44.4.c.3m.& 22æ.q.34.1.3m.
15 Creatura irrationalis appetit Deum implicitè tantùm, ſed rationalis implicitè.1ª.q.6.1.2m.
16 In omni bono appetitur ſummum bonum, id eſt Deus.1ª.q.6.1.2m.
17 Appeti propter ſe dicitur dupliciter, ſcilicet ſolùm propter ſe: et nunquam propter aliud: et aliquando etiam propter aliud. Primum conuenit ſoli beatitudini: ſecundum virtutibus,22æ.q.145.1.1m.
18 Omnia appetunt bonum, eſſe, perfectionem: et coniungi ſuo principio.1ª.q.5.1.c.q.6.1.0.et.2.2m.q.63.3.c.22æ.q.64.5.c.
19 Nullus appetitus eſt ad malum.1ª.q.19.9.c.q.103.8.c.& 12.q.8.1.c.q.23.2.c.q.27.1.1m.et q.28.4.c.
20 Non eſſe eſt appetibile damnatis, et deſperatis per accidens tantum, ſcilicet ratione pœnæ.1ª.q.5.2.3m.12.q.8.1.3.et q.29.4.2m.et 73.8.2m.
21 Bonum arduum ratione boni attrahit appetitum cauſando ſpem: ſed ratione difficultatis retrahit cauſando deſperationem.22æ.q.161.1.1.c.
22 Poſſibile conuenit obiecto appetitus, non omninò per accidens,12æ.q.40.1.3m.
23 Appetibile non mouet appetitum ſenſitiuum, nec rationalem: niſi apprehendatur.1ª.q.80.2.1m.et 22æ.q.34.1.c.princip.
24 Subiectum. Et quælibet res habet aliquem appetitum.1ª.quæſt.59.1.c.et q.80.1.c.
25 Naturalis. Et appetitus naturalis nihil aliud eſt, niſi inclinatio et ordo rei ad rem ſibi conuenientem.1ª.quæſt.78.1.1.3m.et q.80.1.0.et quæſt.81.1.c.et q.87.4.c.
26 Appetitus naturalis eſt habitudo ad bonum naturale: ad quod tendit quando non habet: et in quo habito, quieſcit.1ª.q.19.1.2.c.
27 Appetitus naturalis ſemper tendit in bonum exiſtens in re.12æ.q.8.1.c.
28 * Appetitus naturalis ſemper ſequitur formam in re exiſtentem: alij autem apprehenſam.1ª.q.59.1.c.et q.60.1.c.et q.80.1.0.12æ.quæſt.8.1.0.et q.17.8.c.et q.26.1.c.
29 Illud quod appetitur appetitu naturali, poteſt etiam appeti appetitu animali, cum fuerit apprehenſum.12æ.q.3.c.3.1m.
30 Quælibet potentia animæ appetitu naturali concupiſcit, amat, delectatur, et huiuſmodi: ſed appetitu animali ſola concupiſcibilis.1ª.qu.78.1.3m.q.80.1.3m.et 12æ.q.3.0.1.3m.
31 Appetitus poteſt dici naturalis tripliciter, ſcilicet vel quia ineſt rei à natura: et ſic eſt in qualibet potentia animæ, et etiam in voluntate: et in omni parte et membro corporis: et in omni re. Vel quia conſequitur formam merè naturalem et ſimpliciter immerſam meteriæ. Vel quia conſequitur formam rationalem: quæ ineſt homini à natura, non tamen vt ſequens formam actu apprehenſam ab intellectu.1ª.quæ.76.1.c.co.2.et q.78.1.3m.et q.80.1.3m.
32 Appetitus naturalis animæ, non eſt potentia animæ diſtincta à cæteris eius potentiis.1ª.q.80.1.0.et 12æ.q.3.0.1.3m.
33 Appetitus inferior naturaliter ſequitur motum appetitus ſuperioris. niſi aliquid repugnet.12æ.q.158.8.c.
34 Appetitus naturalis non obedit rationis imperio.1ª.q.83.1.5m.et 12æ.q.7.8.9.0.et 22æ.q.148.1.3.
35 Omnis potentia animæ, naturali appetitu appetit obiectum ſibi conueniens.1ª.q.78.1.3m.q.80.1.3m.et 12æ.q.30.1.3.
36 Appetitus conſequens apprehenſionem animalis, eſt potentia animæ diſtincta à cæteris eius potentiis: non autem appetitus naturalis.1ª.qu.80.1.0.et 12æ.q.30.1.3m.
37 Appetitus ſenſitiuus mouetur à cogitatiua ſeu æſtimatiua: imaginitiua. et ſenſu.1ª.q.81.3.2m.et 12æ.q.75.2.c.
38 Appetitus ſenſitiuus mouetur immediatè ab imaginatione: vel æſtimatiua: ſed mediatè à ratione.1ª.q.81.3.c.et 12æ.q.30.3.3m.
39 Vis cognitiua non mouet niſi mediante appetitiua: nec ratio vniuerſalis, niſi mediante ratione particulari: nec voluntas niſi mediante appetitu ſenſitiuo.1ª.q.20.1.1m.et q.80.2.3m.et q.86.1.2m.
40 Appetitus ſenſitiuus diuiditur, per concupiſcibilem: et iraſcibilem,5ª.q.59.4.c.et q.78.1.3m.et q.81.2.0.et 3.c.et 22æ.q.18.1.c.et q.58.4.c.et q.168.2.c.
41 Et vterque appetitus obedit imperio rationis,1ª.q.74.3.c.et q.81.3.0.et q.83.1.1m.et 5m.et q.96.2.c.et q.110.2.3m.et q.117.3.3m.et 12æ.quæſt.17.7.0.et q.26.1.c.et q.42.4.c.et q.50.3.0.et 56.4.0.et q.58.2.c.et 22æ.q.58.2.c.et 4.3m.et quæ.158.2.40.et 3ª.q.15.2.1m.et q.18.2.c.1m.et q.19.2.c.et q.20.2.3m.
42 Appetitus ſenſitiuus non obedit imperio rationis, niſi mediante voluntate.12æ.q.46.4.1m.
43 Actus appetitus ſenſitiui vt eſt à potentia animę, ſubiacet imperio rationis non autem vt eſt ex diſpoſitione organi corporalis,12æ.quæſt.17.7.0.
44 Proprium hominis eſt: quod appetitus inferior ſubdatur appetitui ſuperiori et moueatur ab eo,12æ.q.74.3.1m.et 22æ.q.175.3.2m.
45 Appetitus ſenſitiuus eſt proximus motui corporis noſtri,1ª.q.20.1.1m.
46 In paſſionibus appetitus ſenſitiui eſt conſiderare aliquid quaſi materiale: ſcilicet corporalem tranſmutationem: et aliquid formale: quod eſt ex parte appetitus,1ª.q.20.1.2m.
47 Bonum ſenſibile eſt obiectum appetitus ſenſitiui: ſed bonum ſimpliciter eſt obiectum voluntatis,1ª.q.59.4.c.et 12æ.q.1.2.3m.et qu.19.3.c.& 22æ.q.24.1.c.
48 * Nullus appetitus mouetur ad ſuum obiectum, niſi apprehendatur ſub ratione boni vel mali: conuenientis vel nociui,12æ.q.9.1.2m.
49 Appetitus ſenſitiuus vt rectus à ratione: poteſt eſſe ſubiectum virtutis et vitij,12æ.quæ.50.3.3m.quæ.56.3.c.et 4.0.et 5.1m.q.57.1.c.et q.74.2.c.2m.et 3.0.
50 Actus appetitus ſenſitiui ſemper eſt cum tranſmutatione corporis, et maximè circa cor.1ª.q.20.1.3m.et 12æ.q.10.3.c.et q.22.2.3m.
51 * Differentia et appetitus ſenſitiuus et rationalis. 1. voluntas, ſunt duæ potentiæ,1ª.q.80.2.0.
52 Actus appetitus ſenſitiui ratione mutationis corporalis annexæ: dicuntur paſſiones, non autem actus voluntatis,1ª.q.20.1.1m.
53 * Intellectiuus et appetitus ſenſitiuus et voluntas, ſunt rationales participatiuè,12æ.q.24.1.2m.et q.56.6.2m.et q.59.4.2m.et q.61.2.c.fi.2m.et 22æ.q.59.4.3m.et 3ª.q.18.2.4.
54 Appetitus rationalis non diuiditur per concupiſcibilem et iraſcibilem,1ª.q.59.1.0.et q.82.5.0.
55 Appetitus rationalis non fertur in particulare, niſi ſub ratione vniuerſalis.1ª.q.80.2.2m.
1 Apprehenſio aliqua eſt cauſa timoris, et omnium operationum appetitus.22æ.q.7.1.c.
2 Reſpectus qui eſt tantum in apprehenſione rationis conferentis vnum alteri, eſt relatio rationis tantum,1ª.q.28.1.c.
1 Appropinquatio. Quanto aliquid habet minus de potentialitate: tanto magis appropinquat Deo,12æ.q.22.2.1m.
2 Quanto aliqua ſunt fini bono propinquiora, tanto ſunt meliora,22æ.q.81.6.c.prin.

1 Appropriatio In communi eſt manifeſtatio diuinarum perſonarum per attributa eſſentialia,1ª.q.39.7.c.
2 Appropriatio in diuinis poteſt fieri dupliciter: ſ. ex parte creaturarum: et ex parte Dei. Prima debet ſemper fieri per contrarium: ſecunda verò per ſimilitudinem ad proprium,1ª.q.39.7.c.1m.et 8.c.col.1.
3 Appropriatum vt ſic eſt poſterius proprio ſecundum modum intelligẽdi: ſed vt eſſentiale, eſt econuerſo.1ª.q.39.7.3m.
4 Attributa conuenienter appropriantur diuinis perſonis,1ª.q.39.7.8.0.
5 Eſſentia nulli perſonæ appropriatur: nec operatio,1ª.q.39.8.c.

6 In speciali & potentia appropriatur patri: sapientia filio: bonitas verò spiritui sancto.1ª.q.39.7.8.c.& q.45.6.2m.& q.46.3.c.& 22æ.q.14.1.c.
7 Veritas in diuinis appropriatur filio.1ª.q.39.8.c.
8 Principium effectiuum appropriatur patri, exemplare autem filio, 1ª.q.46.3.c.
9 Aeternitas appropriatur patri: pulchritudo filio: vsus verò spiritui sancto: secundum Hilarium.1ª.q.39.8.c.& 3ª.q.59.1.2m.
10 Vnitas appropriatur patri: imago, æqualitas, & verbum filio: nexus verò spiritui sancto: secundum Augustinum.1ª.q.37.1.3m.& q.39.8.c.q.47.2.2m.& 3ª.q.58.2.3m.
11 Ex ipso, appropriatur patri: per quem, filio: in quo spiritui sancto.1ª.quæstion.93.8.c.
12 Creatorem esse, appropriatur patri: per quem, filio: dominium verò & viuificatio, spiritui sancto.1ª.q.45.6.1m.

1 AQua in communi habet sex proprietates: quia est diaphana: humida: frigida. generatiua: abundans vbique, & sine pretio.3ª.q.66.3.c.& q.69.2.2m.& 4.1m.c.
2 Aqua est duplex, scilicet viua, id est continuata suo principio cum fluxu, et mortua, id est stans.1ª.q.18.1.3m.
3 Aqua non cooperit totam terram contra naturam, propter viuentia super eam, 1ª.q.69.1.2m.et 4m.
4 Congregatio aquarum conuenienter describitur tertia die, 1ª.q.69.1.o.
5 Aquæ dicuntur potius congregari & diuidi quàm creari, quia labiliter fluxæ sunt. Sed aquæ quæ supra cælos sunt, non sunt fluidæ secundum Basilium, 1ª.q.68.2.c.& 2m.fi.& q.69.1.1m.
6 Aqua calida citius & fortius congelatur, 12æ.q.35.6.2.2.& q.37.1.2m.& q.48.2.c.& q.87.2.c.
7 * De latere Christi. Et, vera aqua exiuit de latere Christi, in cruce.3ª.q.66.4.3m.& q.74.7.3m.
8 Benedicta. & aqua benedicta non est sacramentum, sed est quid sacramẽtale, 3ª.q.65.1.6m.
9 Aqua benedicta non ordinatur directè ad remedium præstandum, sed contra dæmones, & contra omne impedimentum sacramentorum, 3ª.q.65.1.6m.
10 Aqua benedicta datur contra impugnationem exteriorem dæmonum, exorcismus autem contra interiorem, 3ª.q.71.2.3m.
11 Aqua benedicta delet peccata venialia.3ª.q.65.1.6m.& 8m.qu.83.3.3m.& q.88.3.c.
12 Aqua benedicta potest iterari, non autem exorcismus, pro quo sumitur contra dæmones.3ª.q.71.2.3m.
13 Aquæ benedictæ potest fieri additio aquæ non benedictæ, & tota erit benedicta, 3ª.q.77.8.3m.& q.83.3.3m.& q.87.3.o.
Aquila significat superbiam, 12æ.q.102.6.1m.co.2.fi.
1 Aquilo flans facit generare mares, auster verò fœminas, 1ª.q.92.1.1m.& q.99.2.2m.
1 Aliter habetur spes fructificationis arboris cum virescit frondibus, & aliter cum iam primordia fructuum incipiunt apparere, 12æ.q.69.3.c.
2 In arboribus & in herbis nihil erat immundum secundum legem, sicut in omni genere animalium, 12æ.q.102.6.2m.
1 Arca testamenti significat secreta fidei, quæ permittuntur videri à maioribus tantum, 12æ.q.102.4.6m.
2 Dispositio arcæ testamenti interius & exterius, & expositio literalis & figuralis omnium pertinentium ad eam, 12æ.q.102.4.6m.
Archangeli sunt medius ordo inter Angelos & principatus, 1ª.quæstion.108.5.4m.
Architector est principalis artifex, præcipiens induci formam, & præparari materiam, 1ª.q.18.3.c.
1 Argumentum dicitur dupliciter, scilicet ratio rei dubiæ, & signum euidens sensibile, 3ª.q.55.5.c.
2 Oratio firmat argumentum, primò à substantia actus, secundò à circunstantiis, 12æ.q.7.1.1m.
3 Argumentum ex solo literali sensu sumitur sacræ scripturæ, 1æ.quæstio.1.10.1m.
4 Argumentum ab auctoritate Dei est firmissimum, sed ab auctoritate humana est debilissimum, 1ª.q.1.8.2m.
Arithmetria, & geometria procedunt ex principiis notis lumine naturali intellectus, 1ª.q.1.2.c.
1 Aristoteles instituit sectam Peripateticorum, quorum princeps ipse fuit 12æ.q.59.2.c.& 22æ.q.123.10.c.
Armus dexter, et pectusculum hostiæ in lege veteri erant sacerdotis contra diuinationem, & quia sapientia cordis & fortitudo sunt ei necessaria, 12æ.q.102.3.8m.fi.
Spiritus sanctus dicitur pignus, sed magis propriè arra, quia spiritus sanctus dicitur arra, per respectum ad ea dona, quæ manent in patria, pignus verò per respectum ad ea quæ euacuabuntur, 12æ.quæstion.114.3.3m.fina.
1 Arrogantia, Et arrogans est, qui sibi tribuit quod non habet, 12æ.quæst.112.1.2m.
2 Arrogantia qua aliquis supra se extollitur, est species superbiæ, Nec est iactantia, sed sæpè est causa eius, 22æ.q.112.1.2m.

1 ARs quid, Et ars est virtus intellectualis, inquantum facit facultatẽ boni operis. Non autem simpliciter est virtus, quia non perficit vsum, nec appetitum, 12æ.q.57.3.4.o.
2 *Ars est recta ratio factibilium, & habitus operatiuus, 1ª.q.22.2.c.12æ.q.57.3.4.o.& q.39.1.c.& 22æ.q.47.5.c.
3 Forma artis est similitudo vltimi effectus intenti ab artifice, 3ª.q.78.2.c.
4 Ars semper est ad bonum: sicut & scientia, 12æ.q.57.3.1m.
5 Artis est aliqua virtus: quia ad bonum eius vsum requiritur aliqua virtus moralis, 12æ.q.57.3.2m.et 22æ.q.47.4.3m.
6 Scientiæ ad nullum opus ordinatæ dicuntur simpliciter scientiæ, non autem artes, 12æ.q.57.3.3m.
7 Artes quæ ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales. Quæ verò ordinantur ad opus corporis, dicuntur seruiles, 12æ.q.57.3.3m.
8 Artes liberales sunt speculatiuæ. Sed dicuntur artes: quia habent aliquid per modum operis, 12æ.q.57.3.3m.& 22æ.q.47.2.3m.
9 Omnis applicatio rationis rectæ ad aliquid factibile: pertinet ad artem Ideo est aliqua ars speculatiua. Non autem prudentia: quia est tantum de consiliabilibus, in quibus non sunt viæ determinatæ ad finem, 12æ.q.47.2.3m.
10 Comparatio, & ars magis conuenit cum prudentia, quam habitus speculatiui ratione obiecti, & subiecti. Sed econuerso, ratione virtutis, 12æ.q.57.4.2m.
11 Ars differt. realiter à prudentia, 12æ.q.57.4.o.& 5.1m.& 22æ.q.47.4.2m.
12 Ars non requirit aliquos habitus morales in appetitu. sicut requirit prudentia, 12æ.q.57.4.c.& q.58.5.2m.
13 Ars habet determinata media ad finem. Sed in quibusdam non habet, in quibus per similitudinem dicitur aliquis prudenter agere, vt in medicina: & nauali: in quibus est necessarium consilium, 22æ.q.47.4.2m.& q.49.5.2m.
14 Bonum artis est extra hominem, s. in artificialibus: sed bonum prudentiæ est intra hominem, 12æ.q.57.4.c.& 5.1m.
15 Operatio artis fundatur super operationem naturæ: & hæc super creationem.1ª.q.45.8.c.4m.
16 Initium artis secundum eius essentiam sunt principia ex quibus procedit ars. Sed secundum eius effectum est vnde incipit ars operari, sicut principium artis ædificatiuæ est fundamentum, 22æ.q.19.7.c.
17 Quicquid est contra naturam artificiati, est contra naturam artis, 12æ.q.71.2.4m.
18 Ars non potest inducere formam substantialem, nisi virtute naturæ.22æ.q.77.2.1m.& 3ª.q.66.4.c.& q.75.6.1m.
19 *In aliqua materia est virtus agens ad productionem formæ artis, in aliqua verò non.1ª.q.77.1.c.
20 Vendere artes liberales quoad veritatem earum, peccatum est simoniæ, non autem locare operas suas, scilicet docendo eas, quia hoc licitum est.22æ.q.100.3.c.3m.
21 Id quod de se ordinatur ad malum, non est ars.12æ.q.57.3.1m. et 22æ.qu.95.1.2m.& q.169.2.4m.
22 In actu artis dupliciter contingit esse peccatum, s. deuiando à fine particulari artis, & fine communi. Primum est proprium, secundum verò est artificis, inquantum est homo, 12æ.q.21.2.2m.& q.57.3.1m.
23 In arte peccans volens, est elegibilior quàm peccans nolens, sed in virtutibus moralibus est econuerso, 1æ.q.21.2.2m.& q.57.4.c.& 22æ.q.47.1.3m.et 8.c.
24 Artes quibus vt pluries aliqui malè vtuntur, licet de se sint licitæ: debent tamen extirpari de ciuitate per principes, secundum Platonem, 22æ.q.169.2.4m.
1 Articulus fidei est indiuisibilis veritas de Deo, arctans nos ad credendum: secundum Richardum de sancto Victore, 22æ.q.1.6.o.
2 Articulus dicitur quadrupliciter, scilicet membrũ, conclusio, particula in iudicio, & spiritualis difficultas supposita in fide, non dependens ex alia, 22æ.q.1.6.c.
3 Artifex ex suo opere est laudabilis vel culpabilis, per bonitatem vel malitiam sui actus.12æ.q.21.2.c.2m.
1 Formæ artificialium sunt accidentia, 3ª.q.66.4.c.
2 Formæ artificialium nihil aliud sunt quàm compositio, ordo, & figura, 22æ.q.96.2.2m.
3 In artificialibus ratio ordinatur ad finem particularem, in mortalibus autem ad finem communem totius humanæ vitæ, 12æ.q.21.2.2m.q.57.4.3m.& 22æ.q.47.4.2m.
4 Nullum artificiale, vt imagines, & verba, habet aliquam vim à constellationibus, sed à dæmonibus, 22æ.q.96.2.2m.

1 AScendere in cælum, fuit conueniens Christo, 3ª.q.5.7.1.6.o.
2 Christus ascendit secundum vtranque naturam, 3ª.q.57.3.o.
3 Christus ascendit propria virtute vtriusque naturæ, 3ª.q.57.3.o.
4 *Christus ascendit super omnes cælos, & super omnem creaturam, 3ª.q.57.4.5.o.& q.58.3.c.
5 Ascensio Christi, & quies sursum, vel cuiuscunque corporis gloriosi, nõ est violenta, sed naturalis, 1ª.q.57.3.2m.& 4.4m.
6 Crebra fuit Christi conuersatio cum discipulis, ad eorum consolationem, ante eius ascensionem, 3ª.q.55.3.3m.
7 Nescitur vbi Christus corporaliter ante ascensionem mãserit, cùm hoc scriptura non tradat, 1ª.q.55.3.2m.
8 Christus non statim post resurrectionem ascendit, propter fidem confirmandam.3ª.q.57.1.4m.
9 Ascensio Christi, non fuit in instanti.3ª.q.57.3.3m.
10 Ascensio Christi, fuit causa nostræ salutis.3ª.q.57.6.o.
11 Ascensio Christi aperuit nobis paradisum, quo ad locum, nõ autem quo ad visionem.3ª.q.49.5.4m.
12 Animæ sanctorum post resurrectionem, et ante ascensionem Christi, etiam in limbo, viderunt Deum per essentiam.3ª.q.52.4.3m.
13 Ante ascensionem Christi nullus intrauit paradisum cælestem, sed latro statim moriens, intrauit in visionem Dei: non autem in paradisum terrestrem, 3ª.q.52.4.3m.
14 Ascendenti Christo accreuit gaudium, quo ad modum: non autem intensiuè, nec intensiuè, quia de omnibus perfectum gaudium habuit ab instanti suæ conceptionis, 3ª.q.57.1.2m.
1 Assentire est actus intellectus, sed consentire est actus voluntatis, 12æ.q.15.1.3m.et 12æ.q.2.1.3m.
2 Assensus contingit tripliciter. s. proper euidentiam rei, sicut principiorum habitu vel propter aliud, vt in scientia, vel per imperium voluntatis, vt credere, 22æ.q.1.4.c.et q.2.2.c.
3 Voluntas dupliciter mouet intellectum ad essentiendum, s. ex ordine ad bonum, vel coactione veri non visi, 22æ.q.5.2.c.
4 Intellectus dupliciter perficitur ad essentiendum veritati. Primò capiẽdo eam, secundò habendo certum iudicium de ea, 22æ.q.9.1.c.
5 Intellectus necessariò assentit principiis per se notis, et aliis cognitis sequi necessariò ex iis. non autem aliis veris. Quædam enim ex necessitate consequuntur ex principiis, ita scilicet quòd non possunt esse falsa principiis existentibus veris, sicut sunt omnes conclusiones demonstratio

strationũ, & huiusmodi veris, intellectus de necessitate assentit postquam percepit ordinem eorum, non autem prius.1ª.q.62.8.2m.q.82.1.2.c.& 12æ.q.17.6.c.
Intellectus non potest assentire oppositis dignitatum, 1ª.q.2.10.c.
Assiduitas vnius rei fastidium parit, 22æ.q.83.11.4m.

1 ASsimilatio in communi, & est duplex, scilicet in natura & in specie intelligibili. Secunda requiritur in cognitione, non autem prima.1ª.q.57.2.2m.q.85.8.3m.q.88.1.2m.
2 Intelligere per assimilationem: conuenit soli intellectui recipienti speciem à rebus, 1ª.q.14.2.2m.
3 Assimilari possumus tripliciter verbo Dei, siue filio Dei, scilicet secundum rationem formæ, & non secundum intellectualitatem ipsius, non solùm secundum rationem formæ, sed etiam secundum intellectualitatem ipsius, & secundum vnitatem quam habet ad patrem, per gratiam & charitatem.3ª.q.23.3.c.
4 Talis assimilatio per gratiam & charitatem, perficitur ratione adoptionis, quia sic assimilatis debetur hæreditas æterna, 3ª.q.23.3.c.
5 Assimilatio intellectus practici ad Deum est secundum proportionalitatem, speculatiui autem secundum vnionem & informationem, quæ est multo maior, 12æ.q.3.5.1m.
6 Summa assimilatio hominis ad Deum, est per operationem. Ideò per beatitudinem homo Deo maximè conformatur, 1ª.q.63.3.c.& 12æ.quæst.55.2.3m.
7 Generans non assimilat sibi genitum in perfectionibus acquisitis per actus, nisi in aptitudine.12æ.q.81.2.c.
8 Filij. Et causa assimilationis filij ad patrem non est materia, sed formatiua virtus in semine, causata ex operatione virtutis formatiuæ patris in semen, 1ª.q.119.2.2m.
9 Filij quandoque assimilantur auis & proauis, quia in semine est virtus eorum.1ª.q.119.2.c.2m.
10 Filij magis assimilantur parentibus secundum irascibilem, quàm secundum concupiscibilem.12æ.q.6.5.c.& 22æ.q.156.4.c.
1 Assistere sumitur dupliciter, scilicet simpliciter, & secundum quid.1ª.q.112.3.c.
2 Deo. Et assistere Deo, est esse circa Deum, id est immediatè recipere illuminationes in simplicitate diuini luminis.1ª.q.112.3.c.
3 Sathan dicitur affuisse, non autem astitisse Deo.1ª.q.112.3.3m.

1 ASsumere dicit actum assumentis, & terminũ, 3ª.q.2.8.c.q.3.1.2.4.c.
2 Assumere propriè conuenit personæ, non autem naturæ.3ª.quæst.3.1.23.o.
3 Assumi conuenit naturæ, non autem personæ.3ª.q.4.o.& q.16.4.3m.
4 Assumptio significat actionem in fieri, & respicit diuersimodè agens, patiens, terminum à quo, & terminum ad quem: vnio autem significat relationem in facto esse, & eodem modo respiciens omnia. 3.quæstio.2.8.o.
5 Assumptio differt ratione ab vnione, & incarnatione, seu humanatione, 3ª.q.2.8.3m.
6 Natura diuina est vnita, non autem assumpta. Sed natura humana est vnita, & assumpta.3ª.q.2.8.c.2m.
7 Vniens est vnitum, non autem assumens est assumptum.3ª.q.2.8.c.
8 Omnis persona assumens, est vniens. Non autem econuerso, quia pater est vniens, non autem assumens, 3ª.q.2.8.2m.& q.3.1.1m.
9 Assumere naturæ conuenit, ratione principij tantum, sed personæ ratione principij, & termini.3ª.q.1.1.2.o.& 4.2m.
10 Abstracta personalitate, natura posset assumere.3ª.q.3.3.o.
11 *Deus posset assumere naturam angelicam sine corruptione personalitatis angelicæ.3ª.q.4.1.3m.
12 Quælibet natura posset de potentia Dei absoluta assumi, sed tantum natura humana, secundum congruentiam.3ª.q.4.1.o.
13 Quælibet persona potest sine alia incarnari, & assumere.3ª.q.3.4.5.o.
14 Tres personæ possunt vnam numero naturam assumere.3ª.q.3.6.o.
15 Et tunc tres personæ essent vnus homo, vnitate naturæ, non autem vnitate personæ. 3.q.3.6.1m.& 7.2m.
16 Vna persona potest plures naturas humanas assumere.3ª.q.3.7.o.
17 *Si vna persona diuina assumeret duas naturas humanas, tunc illa persona esset tantum vnus homo, & non plus.3ª.q.3.7.2m.
18 Assumptio naturæ humanæ conuenientius facta est ad filium quàm ad patrem, vel ad spiritum sanctum.3.q.3.8.o.& q.39.8.2m.
19 Filius Dei assumpsit naturam humanam cum omnibus perfectionibus suis.3ª.q.9.1.c.& q.18.1.2.o.
20 Columba non fuit assumpta in vnitate personæ spiritus sancti, quia non apparuit vt saluaret, sed vt significaret.1ª.qu.43.7.1m.& 3ª.quæst.39.6.2m.& 7.c.
21 Natura humana assumpta est in indiuiduo, 3ª.q.2.2.3m.& 5.2m.q.4.2.1m.& 3.co.& 4.o.
22 Non decuit, vt natura humana in quolibet suo supposito assumeretur. 3ª.q.2.5.2m.& q.4.5.o.
23 Natura humana conuenienter assumpta est de stirpe Adæ, 3ª.quæst.4.6.o.& q.31.1.o.
24 Natura humana non debuit immediatè assumi in Adam.3ª.q.4.6.2m.
25 Assumi conuenit naturæ humanæ ratione sui, & non ratione suppositi, ideò non conuenit Deo.3ª.q.16.4.1m.
26 Deus conuenienter carnem assumpsit de muliere.3ª.q.31.4.o.
27 Deus non assumpsit hominem.3ª.q.4.3.o.
28 Contra errores. Et Christus assumpsit animam, contra Arrium, Eunomium, & Appollinarem.3ª.q.5.3.o.& q.10.2.1m.
29 Christus assumpsit animam rationalem contra Eunomium, & Apollinarem, 3ª.q.54.o.q.16.3.2m.& q.18.1.c.
30 Assumptio Christi non fuit tantum per inhabitationem gratiæ contra Nestorium, & Theodorum.3ª.q.2.6.c.q.16.1.3.4.7.c.& q.18.1.c.
31 Christus non attulit corpus de cęlo, sed assumpsit ipsum de muliere, contra Valentinum, & Martianum, 3ª.q.5.2.o.q.35.3.c.q.37.1.c.& q.5.4.3.c.
32 Christus assumpsit verum corpus, & non phantasticum, contra Manichæum, & Valentinum, 3ª.q.5.1.o.& 2.c.q.14.1.c.& q.16.1.c.& q.37.1.c.& q.39.7.c.
33 Christus assumpsit naturam humanam integram, & perfectam.3ª.q.9.1.c.& q.18.1.c.& 2.c.
34 Hæreticum est, dicere Christum non assumpsisse partes vnitas, 3ª.quæst.2.5.cap.
35 *Hæreticum est, dicere Deum esse vnitum homini accidentaliter. 3ª.quæst.2.6.c.
16 Partes. Et caro assumpta est mediante anima, & anima mediante spiritu. 3.q.6.1.2.o.& 3.1m.& 4.3m.q.33.2.c.q.49.6.3m.& q.50.2.2m.& 3.c.
37 Caro Christi assumpta est de Adam, de Dauid, & de Abraham.3ª.quæstion.31.1.2.o.
38 Anima Christi non fuit prius creata quàm assumpta.3ª.q.6.3.o.
39 Partes assumptæ sunt mediante toto ordine intentionis. sed econuerso ordine executionis.3ª.q.6.5.o.
40 Natura humana assumpta est mediante gratia habituali, sicut medio cõgruitatis, & spiritu sancto sicut causante. & vnione sicut effectu consequente.3ª.q.6.6.o.
41 In eodem instanti, anima & caro sunt assumptæ vnitæ.3ª.qu.6.1.c.& 3.4m.5.c.q.33.2.o.q.34.1.c.& q.35.4.c.
42 In eodem instanti anima creata, est caro concepta & animata, & vtraque assumpta est à verbo, scilicet in primo instanti, 3ª.q.6.3.4.o.q.3.3.1.2.3.o.et q.35.4.o.
43 Defectus. Et Christus assumpsit omnes defectus naturales corporis, communes toti naturæ humanæ.3ª.q.12.4.3m.quæst.14.4.o.quæst.15.1.c. et q.46.4.3m.
44 Christus nullum morbum assumpsit, nec aliquem defectum non communem omni homini.3ª.q.14.4.o.q.46.3.2m.5.c.et 9.4m.et q.51.3.c.
45 Christus nullum defectum contraxit, sed volũtariè assumpt.3ª.q.14.3.o.
46 Christus assumpsit defectus corporis necessitate naturæ corporis, non autem coactè, nec contra voluntatem diuinam, nec humanam.3ª.q.14.2.o et q.15.5.1m.et 2m.
47 Christus nullum defectum animæ assumpsit, nec cõtraxit, scilicet ignorantiam, culpam vel defectum gratiæ.3ª.q.1.1.3m.q.12.4.3m.qu.14.1.1m. et 3.1m.et 4.c.2m.q.15.o.q.31.7.o.et q.46.4.2m.
1 Astrologia, et perspectiua, non sunt propriè species Mathematicæ, sed secundum quid, 12æ.q.35.8.c.
2 * Astrologia et perspectiua sunt magis naturales quã Mathematicæ materialiter, sed formaliter et principaliter sunt ecõuerso.22æ. q.9.2.3m.
3 Astrologus potest prædicere futura determinata vt semper vel vt frequenter in suis causis, non autem contingentia ad vtrumlibet.1ª.q.115.4.3m.12æ.q.9.5.3m.et 22æ.q.95.1.c.et 5.o.
1 Astutia. Et est vitium speciale differens à prudentia carnis, vtens non veris viis vel mediis, sed simulatis. Ideò opponitur prudentiæ. 22æ.q.55.3.o.et 4.c.q.69.2.c.q.97.13.3m.et q.111.3.2m.
2 Astutia quandoque dicitur prudentia, et econuerso. 22æ.q.55.3.1m.et 4.1m.et q.92.1.1m.
3 Astutia consistit in excogitatione simulatæ viæ, sed dolus et fraus, in executione eius.22æ.q.55.4.5.o.q.69.2.c.et q.111.3.2m.
4 Athanasius et Gregorius Nazianzenus tantæ auctoritatis fuerunt, vt nemo contrarietur eis.1ª.q.61.3.c.
1 Attentio triplex in oratione, scilicet ad verba, ad petitionẽ, et ad Deum vel ad aliam circunstantiam.22æ.q.83.13.c.
2 Attentio actualis, est necessaria in oratione, saltem in principio, 22æ.q.83.13.o.
1 * Attingere naturam superiorem, contingit dupliciter, scilicet obiectiuè, et secundum virtutem.12æ.q.3.7.3m.
2 Attingere Deum tripliciter contingit, scilicet similitudine, operatione et vnione personali. Primum conuenit omni creaturæ, secundum tantum rationali, tertium verò soli Christo.12æ.q.2.3.c.
1 Attribui, et ex eo quod aliquid attribuitur alicui, oportet ei attribui omnia quæ sunt de ratione eius, 1ª.q.28.3.c.
1 Attributa Dei differunt tantum ratione, sed fundamentum habent ex natura rei, 1ª.q.13.4.o.et 12.c.
2 Plura attributa sunt in Deo, sed vnite, 1ª.q.13.4.o.et 12.c.
3 Attributa essentia possunt à nobis naturaliter cognosci, non autem personalia, 1ª.q.32.1.o.et q.39.7.c.
4 Ratio attributorum est conceptio intellectus, quam significat nomen, 1ª.q.13.1.c.et 4.o.
5 Attributa diuina prædicantur de se inuicem nominibus primæ intentionis non autem secundæ, 1ª.q.32.3.3.
6 Quilibet effectus Dei, est à quolibet attributo eius, tamen reducitur ad illud, cum cuius ratione magis conuenit, 1ª.q.45.6.3.

1 AVaritia Quid, et est immoderatus amor habendi, 22æ.q.118.1.8.c.
2 Auaritia propriè semper est peccatum, 22æ.q.118.1.o.et q.119.1.o.
3 Auaritia est peccatum spirituale, 22æ.q.118.6.o.
4 Auaritia secundum quod opponitur iustitiæ, hoc modo ex genere suo est peccatum mortale. Contingit tamen in hoc genere auaritiæ esse peccatum veniale, propter imperfectionem actus, 22æ.q.118.4.o.
5 Auaritia est medium inter peccata purè spiritualia, et peccata purè carnalia, 12æ.q.72.2.4m.et 22æ.q.118.6.1m.
6 Auaritia est contra Deum, contra se, et contra proximum, 22æ.q.118.1.2m.et 3.1m.
7 Subiectum, et auaritia large, est in dæmonibus, scilicet immoderata cupiditas habendi quodcunque bonum creatum non autem propriè, 1ª.q.63.2.2m.
8 Senes sunt naturaliter auari, propter defectum naturæ eorum, 22æ.qu.118.1.3m.et 5.3m.et q.119.3.o.
9 Diuisio, et auaritia dupliciter importat immoderantiam exteriorum, s. in affectu, et in re, 22æ.q.55.8.c.q.118.1.2m.et 3.c.
10 Auaritia sumitur dupliciter, scilicet large pro omni cupiditate inordinata habendi quodcunque bonum creatum, et propriè vt est speciale peccatum circa possessiones exteriores, 1ª.q.63.2.2m.et 22æ.q.118.2.o.et 5.2m.
11 Species, et species auaritiæ sunt septem, s. parcitas, tenacitas, cymilitas turpe lucrum, vsura, latrocinium, et alea, 22æ.q.118.

12 Auaritia est vitium capitale, cuius filiæ, sunt septem, scilicet proditio fraus,fallacia,periurium,inquietudo,violentia,& obduratio,22^{e}.q.55. 8.o.& q.118,7.8.o.

13 Auaritia,Libido,& cupiditas dicuntur tripliciter, scilicet passio habitualis consequens peccatum originale,id est fomes, inordinatus appetitus cuiuscunque rei vel tantum diuitiarum. Prima est radix omnis peccati. Secunda est genus omnis peccati. Tertia est vitium capitale, 12^{e}.q.77.5.1^{m}.& quæstion.82.4.3^{m}.& quæst.84.1.o.& 22^{e}.quæst.24.10. 2^{m}.& q.119.2.1^{m}.

14 Auaritia etiam tertio modo, scilicet vt est tantum inordinatus appetitus diuitiarum,radix est omnium peccatorum.12^{e}.q.84.1.o.& 2.c.fi.& 3.1^{m}.& 4.4^{m}.& 22^{e}.q.119.2.1^{m}.

15 Auaritia facit homines odiosos: & causatur ex nimio amore sui,12^{e}.q. 29.4.3^{m}.

16 Grauitas.Et auaritia est maximum peccatorum secundum quid,idest,ex parte conuersionis, & est nimium simpliciter, id est ex parte auersionis,22^{e}.q.118.5.o.

17 Auaritia est grauius peccatum prodigalitate:quia magis repugnat liberalitati : sed inutilior est & insanabilior triplici ratione, scilicet quia prodigus facile est sanabilis per hoc quod declinat ad ætatem senectutis,quæ est contraria prodigalitati: & per hoc quòd peruenit ad egestatem de facili,dum multa inutiliter cõsumit,& sic pauper factus,non potest in dando superabundare : & etiam quia de facili producitur ad virtutem propter similitudinem,quam ad ipsam virtutem habet.Sed auarus non de facili sanatur,quia habet iis contraria,22e.q.107.2.c.q.118 5.3^{m}.& q.119.3.o.

18 Auaritia superabundat in amando,acquirendo,& retinendo:sed deficit in dando,prodigalitas autem econuerso.22e.q.119.3.c.

19 Ex auaritia quandoque nascitur prodigalitas:dum aliquis multa consumit,ad captandum fauorem aliorum, à quibus capiat.22e.q.119.2.1^{m}.

20 Prodigalitas opponitur auaritiæ : licet quandoque secundum diuersa sint in eodem,qui denominatur à principali,scilicet à datione,12.q.72. 8.3^{m}.& 22e.q.119.1.4^{m}.

21 Comparatio.Et auaritia vt est inordinatio affectus,opponitur liberalitati: sed vt est extra in re opponitur iustitiæ.22e.q.117.prin.q.118.prin. & 3.o.

22 Auaritia vt opponitur liberalitati,habet vitium oppositum,scilicet prodigalitatem,non autem vt opponitur iustitiæ,22e.q.118.3.3^{m}.& quæst, 119.1.o.

23 Actus perfectus auaritiæ oppositæ iustitiæ, est peccatum mortale : non autem oppositæ liberalitati,nisi sit contra charitatem,12e.q.118.4.o.

1 AVdacia includit in se securitatem:sicut contrarium priuationem. 12e.q.45.1.3^{m}.

2 Audacia propriè respicit malum : sed bonum ei coniunctum, respicit spes.Et similiter desperatio respicit directè bonum : sed malum ei coniunctum respicit timor,12e.q.45.2.3^{m}.& 4.2^{m}.

3 Audacia est peccatũ contrarium fortitudini.22e.q.126.2.3^{m}.&q.127.2.o,

4 Audacia contrariatur timori, secundum accessum & recessum circa idem obiectum,spes autem secundum contrarietatem obiectorum,12e. q.23.2.c.fi.et q.45.1.o.et 3.c.22e.q.123.3.3^{m}.et q.129.6.2^{m}.

5 *Sicut spes est prior quàm audacia:ita timor est prior quàm desperatio. 12e.q.45.2.2^{m}.

6 Sicut ex timore non semper sequitur desperatio,nisi sit intensus: sic nec ex spe audacia,nisi sit vehemens.12e.q.45.2.2^{m}.

7 Nullus defectus est per se causa audaciæ,sed omnia quæ faciunt spem victoriæ,vel calefaciunt cor.12e.q.25.3.c.& q.45.3.o.

8 Omnia quæ sunt nata causare spem vel excludere timorem,ex parte animæ vel corporis:sunt causa audaciæ,12^{e}.q.45.3.c.

9 Audacia sequitur spem,nec est pars eius sed effectus: sicut desperatio respectu timoris,12^{e}.q.25.3.c.fi.& q.45.2.o.& 3.c.& 22^{e}.q.125.2.3^{m}.& q. 129.7.c.

10 Audacia non potest esse passio principalis,12e.q.25.4.2^{m}.et 3^{m}.et quæst. 45.2.3^{m}.

11 Audacia causat tremorem,reuocando calorem ab exterioribus ad interiora,scilicet ad cor:timor autem ad inferiora.12e.q.45.4.1^{m}.

12 *Audacia non causatur ex ira nisi mediante spe.12e.q.45.4.3^{m}.

13 Audacia est subiectiuè in irascibili.1^{a}.q.59.1.2^{m}.& 12e.q.23.1.2.c.

14 Habentes se benè ad diuina,& passi iniusta,habentes cor paruum,& experti sunt audaciores oppositis.12e.q.45.3.o.

15 Habentes pulmonem sanguinem,& amatores vini sunt audaciores aliis propter caliditatem ampliantem & extendentem cor.12e.quæstion. 45.3.c.1^{m}.

16 Audaces sunt promptiores in principio,quàm in ipsis periculis: sed fortes econuerso.12e.q.45.4.o.

1 Audiens detractiones peccat:minus autem quàm detrahens,nisi audiat ex odio.22e.q.73.4.o.

2 Auditus duplex,scilicet interior & exterior,22e.q.5.1.3^{m}.

3 Auditus deseruit disciplinæ:& visus deseruit inuentioni,1.q.117.1.o.

Aue Maria exponitur.3^{a}.q.30.4.o.

1 *Conuersio potest esse sine auersione:vt in peccato veniali, 12e.q.72.5. c.& 3^{a}.q.86.4.5.c.

2 Si posset esse conuersio sine auersione,non esset peccatum mortale, 22^{e}. q.20.3.c.

3 In omni peccato mortali est auersio et conuersio,12e.q.72.5.c.q.87.4.o. 22e.q.20.1.1^{m}.q.24.12.4^{m}.q.162.6.c.3^{a}.q.86.4.c.& q.88.1.c.

4 Ratio materialis peccati mortalis,est in conuersione:formalis autem in auersione.22e.q.10.3.c.q.110.4.c.quæstion.118.5.c.fi.quæstion.162.6.c. & 3^{a}.q.86.4.1^{m}.

5 In peccato est duplex auersio,scilicet à regula rationis, quo ad circunstantias:quam sequitur alia,scilicet auersio à Deo.12e.q.73.7.3^{m}.

6 Ratio inferior potest auerti à rationibus æternis quibus intendit,vt regulata:non autem vt regul[illegible], secundum eas, quia hoc est proprium rationis superioris,12e.q.74.8.1^{m}.

7 Peccatum caret ordine ex parte auersionis: non autem ex parte conuersionis,12e.q.84.3.2^{m}.

8 In quolibet peccatore, auersio à Deo est præter intentionem eius.12e. q.77.6.1^{m}.& 8.2^{m}.22e.q.39.1.1^{m}.& q.46.2.2^{m}.

9 Peccata carnalia plus habent de conuersione, quàm de auersione: sed spiritualia econuerso.12e.q.73.5.c.

10 Peccatorum contrarietas est ratione conuersionis : sed eorum conuenientia,& reatus ratione auersionis, 12e.q.73.1. o.q.113.2.3^{m}.3^{a}.qu.8.7. 3^{m}.q.86.3.3^{m}.& q.88.1.c.

11 Peccato mortali debetur pœna damni infinita, ratione auersionis: sed pœna sensus finita ratione conuersionis, 12e.q.87.4.o.22e.q.79.4.4^{m}. & 3^{a}.q.86.4.c.

12 In peccatis contra virtutes theologicas,prius est auersio, quam conuersio:in aliis autem econuerso,22e.q.2.1.1^{m}.et 3.c.

13 In odio Dei,prius est auersio,quam conuersio:in aliis autem econuerso 22e.q.34.2.c.

14 In superbia prius est auersio,quàm conuersio:in aliis autem econuerso, 22e.q.162.6.c.2^{m}.& 7.c.

1 AVgmentum est motus non continuus:12e.quæstion. 52.3.c.& 22e. quæst.24.6.c.

2 Augmentum formarũ tripliciter terminatur, scilicet ratione formæ agentis,& subiecti.22e.q.24.7.c,& 3^{a}.q.7.12.c.

3 Formæ specificæ respectu alterius quædam augentur ratione sui & subiecti:vt motus,sanitas,& quilibet habitus:sed absolutè & ratione subiecti tantũ, vt qualitates sensibiles. Primarum aliquæ non omnes augentur per additionem, non autem secundæ, sed per hoc quod subiectum magis participat eandem formam 12e.q.52.1.2. o.q.53.2.3^{m}.q.66. 1.2.o.et 22e.q.24.5.1^{m}.

4 Scientia augetur secundum intensionem actus dupliciter, scilicet ex parte subiecti, & secundum numerum obiectorum, sed virtus tantum primo modo.12^{e}.q.52.2.c.& q.66.1.o.22^{e}.q.24.4.1^{m}.et 5.c.1^{m}.

5 Opinio quadruplex de augmento formarum.12^{e}.q.52.1.c.

6 In magnitudine corporali augmentum est duplex, scilicet per additionem,vt in viuentibus,vel per intensionem:sicut in rarefactione.12^{e}.qu. 52.2.1^{m}.et 22^{e}.q.24.5.1^{m}.

7 Motus,manente eadem specie,augetur tripliciter, scilicet per additionem temporis,vel viæ,vel participatione subiecti.12^{e}.q.52.2.c.

8 Augens habitum , semper facit aliquid in subiecto : non quidem formam nouam, sed quod subiectum perfectius participet formam præexistentem,vel quod amplius se extendat,12^{e}.q.52.2.2^{m}.& 3^{m}.& 22e.q.24.5.5^{m}.

9 Habitus corporales non multum videntur augeri per additionem, sed per transmutationem primam qualitatum quæ non augentur, nisi per intentionem ex parte subiecti participantis,12e.q.52.c.fi.

10 Omnis forma augetur,id est,suscipit magis & minus: nisi consistat in indiuisibili,vt spés numeri,vel secundũ numeros vt q̃titates cõtinuæ, figuræ,& relationes,vel det esse substantiale,12e.q.52.1.2.o.& 3^{a}.q.7.12.

11 Augmentum formarum,nominatur ad similitudinem augmenti corporum,12e.q.52.1.c.

12 *Corpus hominis augetur per additionem materiæ,1^{a}.q.119.1.c.

1 Augurium est diuinatio à garritu auium sumpta,sed auspicium, à motu auium,22e.q.95.3.c.

2 Augurium est illicitum,in iis quæ non causantur à cælis : vel quæ non pertinent ad aues,22e.q.95.7.o.

Augustinus sequitur Platonem,quantum potest,salua fide,1^{a}.q.66.2.1^{m}.et q.77.5.3^{m}.& q.84.5.c.& 22e.q.23.2.1^{m}.

Per auium garritus,& motus,& alias dispositiones possunt futura præcognosci, non sicut per causas futurorum euentuum,sed sicut per signa, 22^{e}.q.35.7.c.

Martyrum,& Aureola martyrum,est simpliciter potior cæteris , virginum diuturnior,confessorum verò periculosior,22^{e}.q.152.5.c.& c.

1 Aurum habet vim letificandi,22^{e}.q.37.2.1^{m}.

1 Austeritas est pars potentialis temperantiæ, s.virtus refrænans loquacitatem,22^{e}.q.143.c.

2 Austeritas vt virtus non excludit omnes delectationes , sed tantum superfluas, & inordinatas.Ideo videtur pertinere ad amicitiam,id est ad ad affabilitatem,vel ad eutrapeliam,id est ad iocunditatem,22e. quæs. 168.4.3^{m}.

3 * Austera seueritate peccata proximi diiudicans,ac si ipse esset iustus,est superbus inquantum,s.aliquis propria peccata paruipendens,seipsum proximo præfert in corde suo,22e.q.33.5.c.

4 Auctoritas Dei præualet rationi humanę,multo magis quàm auctoritas philosophi,rationi debili alicuius pueri,1^{a}.q.1.8.2^{m}.

1 Auxiliũ maximũ ad omnia calori & spiritus sunt animali,12e.q.44.1.2^{m}.

2 Homo non potest habere auxilia,& instrumenta determinata à natura, sicut alia animalia,quia esset contra complexionem eius, & etiam infinitis indiget,1^{a}.q.76.5.4^{m}.& q.91.3.2^{m}.& 12e.q.5.5.1^{m}.

3 Naturale est cuilibet dolenti, vti quocunque auxilio, ad repellendum nociuum præsens,quod infert dolorem,12e.q.44.1.2^{m}.

4 Dei.Quilibet homo indiget auxilio diuino,& humano,22e.q. 129.6.1^{m}.

B

BAlaam verè prophetauit,ex inspiratione Dei,licet esset propheta dęmonis,22e.q.172.6.1^{m}.

Baliuus operatur per regem,& ecõuerso,quia est dominus sui actus. Non autẽ martellus operatur per fabrum, 1^{a}.q.36.3.4^{m}.& 22e.q.90.1.c.

Balneum intrare non licebat antiquitus filio cum patre, ne se inuicem viderent nudos,22e.q.154.9.c.

Banausia est vitium contrarium paruificentiæ.Et dicitur à furno,quia quasi ignis consumit omnia,22e.q.135.2.o.

1 BAptismus Ioannis fuit conuenienter institutus,quadruplici ratione, s.primò quia oportebat Christum à Ioanne baptizari, vt consecraret baptismum.Secundò vt Christus per baptismum Ioannis manifestaretur.Tertiò vt suo baptismo assuefaceret homines ad baptismum Christi.Quartò vt ad pœnitentiam homines inducens, præpararet ad dignè suscipiendum baptismum Christi,3^{a}.q.38.1.o.

2 Baptismus Ioannis nominatur ab ipso triplici ratione,s.primo quia ipse fuit sui baptismi institutor aliquo modo. Secundò quia nihil in illo baptismo efficiebatur,quod Ioannes non faceret. Tertiò quia sibi soli erat datum illius baptismi ministerium,3^{a}.q.38.2.1^{m}.

3 Baptismus

3 Baptismus Ioannis fuit à Deo per auctoritatem,& à Ioanne per ministerium,3^{a}.q.38.2.o.

4 Baptismus Ioannis non fuit commendatus aliquo præcepto Dei in sacra scriptura,quia parum erat duraturus,3^{a}.q.38.2.3^{m}.

5 Baptismus Ioannis erat præparatorius ad baptismum Christi.3^{a}. q.38.1. 3.o.& q.70.1.3^{m}.

6 Baptismus Ioannis erat quasi protestatio & professio pœnitentiæ, quã imponebat baptizatis,3^{a}.q.38.3.1^{m}.

7 Baptismus Ioannis non imprimebat characterem,3^{a}.q.38.6.c.

8 Nec in eo peccata remittebantur,3^{a}.q.66.6.1^{m}.

9 Baptismus Ioannis non conferebat gratiam, sed tantùm effectum hominis,3^{a}.q.38.2.c.3.o.& 6.c.

10 Circuncisio quo ad necessitatem, instituta erat vt remedium contra peccatum originale, sed baptismus Ioannis vt assuefaceret ad baptismum Christi,3^{a}.q.70.1.3^{m}.

11 Christus inhibuit Apostolis,gentibus Euangelium prædicare ante passionem & resurrectionem suam. Vnde multo minus conueniebat, per Ioannem gentiles ad baptismum admitti,3^{a}.q.38.4.3^{m}.

12 Christus voluit baptizari baptismo Ioannis,à Ioanne, sextuplici ratione,s.propter humilitatem implendam, vt baptismum Ioannis approbaret,vt aquas consecraret suæ carnis tactu,& sic baptismum suum institueret,vt ostenderet non interesse qui à quo baptizaretur, ad exemplum baptismi proponendum illis qui erant futuri filij Dei per fidem, & vt in baptismo miracula ostendens euacuaret illorum errorem,qui Ioannem Christo maiorem credebant. 3^{a}.q.38.1. & q.39.1.2.o.et 5.c.q. 66.5.4.^{m}.& q.67.7.1^{m}.& q.81.1.c.q.84.7.4^{m}.

13 Ioannes baptizatus fuit à Christo,3^{a}.q.38.6.3^{m}.

14 Multi baptizati sunt à Ioanne,præter Christum, non autem omnes,3^{a}. q.38.4.o.

15 Christus nõ fuit primus,nec vltimus baptizatus à Ioanne,3^{a}.q.39.3.4^{m}.

16 Christus baptizatus fuit in Iordane,quia per ipsum fuit introitus in terram promissionis: & etiam ipsum diuisit Helias.3^{a}.q.39.4.o.

17 Christus baptizatus fuit tempore conuenienti,3^{a}.q.39.3.o.

18 Nullus leuauit Christum de baptismo,quia non propter se, sed propter alios baptizatus est,3^{a}.q.67.7.1^{m}.

19 Christo baptizato,aperti sunt cæli quadruplici mysterio,s.vt ostenderetur quod de cætero virtus cælestis baptismum consecraret,& q̃ per fidem baptismi inspicimus cælestia, quæ sensum & rationem humanam excedunt,& vt ostenderetur, q̃ baptizatis pater via ad cælum, & vt detur intelligi, quòd hoc ipsum quòd post baptismum cælum aperitur credentibus,est ex virtute orationis,3^{a}.q.93.5.o.& q.49.5.3^{m}.

20 Christo baptizato,audita est vox patris, propter mysterium trinitatis. 3^{a}.q.39.8.o.q.45.4.o.& q.66.6.c.

21 Spiritus sanctus apparuit Christo baptizato,in specie columbæ,quia datur omni baptizato sine fictione,3^{a}.q.39.6.o.& q.46.4.2^{m}.

22 Baptizati baptismo Ioannis,baptizari tenebantur baptismo Christi. 3^{a}. q.38.6.o.& q.66.9.2^{m}.

23 Ioannes non baptizauit pueros,nec gentiles,3^{a}.q.38.4.3^{m}.

24 Baptismus Ioannis cessauit quo ad suum maximum posse, Christo baptizato.Sed totaliter cessauit Ioanne incarcerato,quia ministerium eius soli Ioanni erat commissum,3^{a}.q.38.5.o.

25 Baptizato Christo non cessauit baptismus Ioannis, sed tantum eo decollato.3^{a}.q.38.5.o.& q.39.3.4^{m}.

26 Diffinitio.& diuersæ diffinitiones baptismi,3.q.66.1.o.

27 Forma baptismi est ista,scilicet,Ego te baptizo in nomine patris,& filij & spiritus sancti,3^{a}.q.60.8.c.q.66.5.o.& q.84.3.c.

28 Forma baptismi secundum Græcos, est ista,scilicet baptizetur seruus Christi N. In nomine patris,& filij & spiritus sancti, 3^{a}.q.60.8.c.q.66. 5.1^{m}.& q.67.6.c.

29 Per formam Græcorum perficitur verum sacramentum baptismi. Et fit ad vitandum antiquorum errorem,qui virtutem attribuebant Baptistis.3^{a}.q.66.5.1^{m}.

30 In forma baptismi,dimittens verbum , baptizo,nihil agit. 3^{a}. q.66.3.2^{m}.

31 Dicens,nos baptizamus,nihil agit.3^{a}.q.66.5.4^{m}.& q.67.6.c.2^{m}.

32 Ego,non est de necessitate formæ baptismi, sed ponitur ad maiorem expressionem intentionis.3^{a}.q.66.5.1^{m}.et q.72.4.3^{m}.

33 Si dicatur:Ego baptizo vos,est baptismus, sed peccatum est,nisi necessitas cogat.3^{a}.q.66.5.4^{m}.et 67.6.2^{m}.

34 Si dicatur:In nomine trinitatis,nihil agitur.3^{a}.q.66.6.3^{m}.

35 Si dicatur : In nomine genitoris, vel proferantur alia nomina personarum non proprij,nihil agitur.3^{a}.q.60.7.2^{m}.et q.66.5.7^{m}.

36 Si dicatur,in nomine Christi,non est baptismus, nisi reueletur, sicut Apostolis, ad amorem Christi.3^{a}.q.66.6.o.

37 Si in forma baptismi addatur,et beatæ Mariæ,quasi ibi aliquid operetur nomen eius,nihil agitur.Si autẽ intendatur tantum, quòd oratio eius prosit baptizato,valet.3^{a}.q.60.8.c.fi.

38 Si nominata tantum vna persona trinitatis,baptizandus moriatur, creditur suppleri inuisibiliter.3^{a}.q.68.2.7.9.o.et q.82.4.2^{m}.

39 Non dicitur ibi,in nominibus,sed in nomine, id est in inuocatione, per confessionem exteriorem.3^{a}.q.66.5.6^{m}.

40 Si fiat tanta interruptio verborum, vel interpositio, quòd intercipiat intentionem baptizantis, tunc non erit vna forma, et vtraque per se erit imperfecta:nec sufficiet ad baptismum,sicut si dicatur, In nomine patris,et interponat baptizans logam fabulam,et postea dicat,et filij, non erit baptismus.3^{a}.q.60.8.o.

41 Si autem fiat ita parua interruptio, vel interpositio verbi non corrumpentis formam,nec principalem sententiam mutantis: vt si dicat baptizans,In nomine patris omnipotentis, aut interpositio silentij, aut interruptio tussis, vel alicuius huiusmodi quod intentionem baptizantis non discontinuet,erit cum vnitate intentionis vnitas formæ.Constat enim, quòd continuatio formæ ex vocibus vnitatem habere non potest,cum oratio sit quantitas discreta.3^{a}.q.60.8.

42 * Si dubitatur de aliquo:an sit baptizatus, debet baptizari sub hac forma: Si non es baptizatus : ego te baptizo.3^{a}.q.66.9.4^{m}.et qu.68.7.3^{m}. et 11.4^{m}.

43 Aqua est materia baptismi,non autem oleum, sanguis, vinum, nec aliquod elementum.3^{a}.q.60.7.2^{m}.et q.66.3.o.et 5.7^{m}.et q.67.3.c.et q.74. 1.c.et 6.1^{m}.et q.84.1.1^{m}.et q.86.4.3^{m}.et 6.c.

44 Aqua, est materia baptismi remota. Sed ablutio est materia proxima, ideo propriè prædicatur de eo.Non autem aqua, nisi per causam, 3^{a}.q. 66.1.o,

45 Aqua quantumcunque alterata,vel mista per naturam,vel artem,potest esse materia baptismi,nisi soluatur species.3^{a}.q.66.4.o.

46 In aqua mista cum chrismate, potest fieri baptismus , quia non soluitur species aquæ.3^{a}.q 66.4.2^{m}.

47 Baptismus potest fieri in lixiuio, & brodio, & in aquis sulfureis. 3^{a}. q. 66.4.1^{m}.& 4^{m}.

48 Baptismus potest fieri in qualibet aqua maris,fluminis, vel paludis. 3^{a}. q.66.3.4^{m}.et 4.1^{m}.

49 Baptismo facto in mari, illa tantum aqua consecratur, quæ venit ibi in vsum.3^{a}.q.74.2.2^{m}.

50 Baptismus potest fieri ex aqua luti,non autem ex luto.3^{a}.q.66.4.2^{m}.

51 Baptismus non potest fieri in aquis artificalibus, vt alchimiæ, vel rosarum.3^{a}.q.66.4.5^{m}.

52 Chrisma non est de necessitate baptismi,sed quodammodo perficit baptismum.3^{a}.q.64.4.c.

53 In baptismo non aqua,sed lotio, est sacramentum tantum, iustificatio est res tantum,sed character vtrunque.3^{a}.q.66.1.o.

54 Si sacerdos sit in tali loco,quòd non possit habere aquam de fonte, vel riuo,vel aliunde,fodiat terram, si possit inuenire. Et si non poterit habere, imploranda est bonorum omnium largitoris gratia. Si enim sacerdos facit quod potest,et quod non potest committit Deo,tunc ipse Deus inuisibiliter supplet defectum. Et sic potest sacramentum baptismi alicui deesse re,sed non voto,sicut cum aliquis baptizari deside rat.et aliquo casu præuenitur morte, antequam baptismum suscipiat. Et talis sine baptismo actuali potest salutem consequi,propter desiderium baptismi, quod procedit ex fide per dilectionem operantem, per quam Deus hominem interius sanctificat, cuius potentia, sacramentis visibilibus non alligatur.3^{a}.q.68.27.9.o.et q.82.4.2^{m}.

55 Modus,& baptismus potest fieri per aspersionem,effusionem,& immersionem in aqua,3^{a}.q.66.7.o.

56 Sufficit quòd caput immergatur in baptismo,3^{a}.q.66.7.3^{m}.

57 Trina immersio non est de necessitate,tamen debet fieri.3^{a}.q.66.8.o.

58 Si trina imersio sit intenta non perficitur baptismus,nisi in tertia.Si autem vna intendatur,perficitur in ea,3^{a}.q.66.8.3^{m}.et q.78.6.2^{m}.

59 Sermo dirigitur ad non intelligentem,quia in baptismo, et in aliis sermo efficit quod significat,3^{a}.q.66.5.3^{m}.

60 Quæ pertinent ad ritum,et solennitatem baptismi,fiunt ad deuotioné, et instructionem,et contra dæmones,3^{a}.q.66.10.c.

61 Solennitas cerimoniæ,et ritus,non sunt de necessitate baptismi,sed fiũt ad deuotionem,instructionem,et contra dæmones,3^{a}.q.66.10.o.

62 Baptismus quo ad solennitatem, habet tempus determinatum,s.sabbatum ante Pascha,et ante Pentecosten, non autem quo ad substantiam eius,et necessitatem,3^{a}.q.66.10.1^{m}.

73 Baptismus non debet iterari,3^{a}.q.49.3.2^{m}.et q.66.9.o.et q.67.3.1^{m}.et 4. 3^{m}.et 5.6.c.et q.71.2.3^{m}. et q.80.10.1^{m}.et q.82.8.c.et q.83.3.3^{m}.et q.84. 10.1^{m}.et 5^{m}.

64 Baptismus est sacramentum maximæ necessitatis, 3^{a}.q.65.3.4^{m}. et q.67. 1.3^{m}.et 2.3^{m}.et 3.c.3^{m}.et 5.3^{m}.et q.68.1.2.o. et q.72.2.4^{m}. et q.78.1.4^{m}.et q.82.1.3^{m}.

65 Necessaria fuit institutio baptismi,quia circuncisio sanctificabat remouendo tantum,nec ita efficaciter sicut bapsmus,1^{a}.q.70.4.c.5^{m}.

66 Singulari personæ baptismus quidem simpliciter et absolutè est necessarius ad salutem pœnitentia autem, supposito peccato mortali post baptismum.Sacramentum autem ordinis, est necessarium Ecclesiæ ad gubernandum.Sed necessitate congruentiæ,confirmatio quodammodo perficit baptismum,extema vnctio pœnitentiam , matrimoniũ verò Ecclesiæ,multitudinem per propagationem conseruat,3^{a}. quæs. 65 4.o.

67 Forma baptismi,et vsus debitæ materiæ, sunt de necessitate huius sacramenti,non autem benedictio aquæ,et alia huiusmodi, sed pertinẽt tantum ad solenitatem eius,3^{a}.q.66.3.5^{m}.et 10.c.et q.67.3.2^{m}.

68 Baptismus fuit institutus quo ad materiam,in baptismo Christi. Sed necessitas eius declarata est Ioannis tertio vsus autem eius incepit, quando misit Apostolos.3.q.66.2.o.et q.73.5.4^{m}.

69 Baptismus fuit in præcepto omnibus statim post passionem Christi, nõ autem ante,3^{a}.q.66.2.o.

70 Omnes tenentur baptitari, 3^{a}.q.68.1.o.et q.70.2.3^{m}.et 4^{m}.et q.84.5.c.

71 Nullus potest saluari sine baptismo in actu vel in proposito,12^{e}. q.113.3. 1^{m}.et 3^{a}.q.68.2.o.et q.72.6.1^{m}.

72 Intentio propria est necessaria in baptitando habente vsum rationis, in non habente autem, sufficit intentio ecclesiæ,3^{a}.q.68.7.o.et 8.3^{m}.et 8.1^{m}.et 12.c.1^{m}.et q.69.1.2^{m}.et 9.o.et q.71.3.3^{m}.

73 Intentio est necessaria in baptizante,3^{a}.q.66.8.3^{m}.

74 Baptismus est protestatio fideli.3^{a}.q.66.1.1^{m}.& q.78.3.6^{m}.

75 Baptismus dicitur sacramentum fidei,quia fides Ecclesiæ, & eius qui baptizatur, operatur ad efficaciam baptismi,et etiam baptitati profitentur fidem.12^{e}.q.102.5.3^{m}.3^{a}.q.39.5.c.q.66.1.1^{m}.3.c.q.68.1.1^{m}.et 4.3^{m}.q. 70.1.c.3^{m}.& 2.c.et q.71.1.c.3^{m}.q.73.3.3^{m}.et q.78.3.6^{m}.

76 Fides est necessaria in baptizandis adultis,quo ad gratiam, non autem quo ad characterem.3^{a}.q.68.8.o.et q.71.3.3^{m}.

77 * Nouiter baptizatis, non inducitur ieiunium vsque ad Pentecosten. Et hoc ostendit,quòd non sunt de necessitate ad difficilia cogendi, antequam per spiritum sanctum interius ad hoc instigentur, vt difficilia propria voluntate assumant.22^{e}.q.189.1.4^{m}.

78 Fides non est necessaria in baptitantibus.3^{a}.q.64.9.o.et q.68.8.c.

79 Habentibus vsum rationis baptizandis,requiritur contritio,siue deuotio,quo ad rem sacramenti:sed intentio siue voluntas quo ad sacramẽtum.3^{a}.q.68.7.2^{m}.et q.86.2.1^{m}.

80 Confessio non est de necessitate baptismi.3^{a}.q.68.6 o.

81 Ad baptismum non requiritur manus impositio.3^{a}.q.84.4.c.2^{m}.

82 Baptizati tenentur ad restitutionem malè ablatorum. 3^{a}.quæs.68.5.3^{m}.

83 Prima causa, & auctoritas efficaciæ baptismi, est trinitas, sed secundaria, & meritoria, est passio Christi. 3ª.q.66.5.c.5.m.
84 Causa baptismi duplex. s. principalis, dans virtutem ei, id est trinitas; & instrumentalis, s. minister. 3ª.q.66.5.c.& 8.1m. & q.67.4.3m.
85 Sacerdos est proprius minister huius sacramenti, non autem diaconus, nisi in necessitate, 3ª.q.67.1.2.o.& 3.1m.& 2m.
86 Baptismus solenniter celebratus, debet sumi à presbytero curato, vel eius vice, 3ª.q.67.4.2m.
87 Sacerdos malus baptizans, peccat mortaliter, nisi in necessitate, & sine solennitate, 3ª.q.64.6.3m.
88 Recipiens baptismum, vel alia sacramenta à ministro malo non præciso non peccat, nisi communicet ei, in peccato. s. inducēdo ad ministrādum, 22æ.q.39.4.1m.& 4.q.64.6.2m.
89 Omnis homo cuiuscunque sexus, vel cultus* etiam si sit Iudeus vel Paganus, potest baptizare in necessitate, si desit minister aptior, 22æ.q.39.4.1m.& q.100.2.1m.& 3ª.q.67.3.4.5.o.& 8.1m.& q.82.1.3m.& 7.2m.
90 Si laicus vel mulier, sine necessitate baptizet peccat, & cooperās ei, sed non reiteratur, 3ª.q.57.3.1m.& 4.3m.
91 Si laicus præsente clerico, vel nō sacerdos, præsente sacerdote, vel mulier præsente viro baptizent, peccant, 3ª.q.67.4.o.
92 Vnus potest simul plures baptizare, si sit necessitas, 3ª. qu.66.5.4m.& q.67.6.2m.
93 Plures non possunt eundem baptizare, 3ª.q.66.5.4m.& q.67.6.o.
94 Si vnus est mancus, & alter mutus, non possunt baptizare, 3ª.q.66.5.4m.& q.67.6.3m.
95 Nullus potest se baptizare, tamen propter contritionem, & deuotionē saluaretur, 3æ.q.66.5.4m.& q.68.2.o.& 7.o.& q.82.4.2m.
96 Pueri sunt baptizandi, 12æ.q.113.3.1m.& 3ª.q.39.3.1m.& q.68.9.o.
97 Pueri baptizantur in fide militantis Ecclesiæ, quæ si per impossibile deficeret, suppleret Ecclesia triumphans, 3ª.q.68.9.o.& 12.c.1m.& q.69.6.3.m,& 8.c.& q.71.1.2m.et 3.3m.& q.73.3.c.
98 Pueri infidelium, antequam habeant vsum rationis non sunt baptizandi, inuitis parentibus. 22æ.q.10.12.o.& 3ª.q.68.10.1.
99 Baptismus debet differri in adultis, ad probationem, instructionem reuerentiam, non autem in pueris, 3ª.q.68.3.o.
100 Infidelitas aliorum non nocet baptizandis, nec alia peccata, sed tantum propria, 3ª.q.68.9.2m.& q.69.6.4m.
101 Amentes, & furiosi à natiuitate, & continuè, sunt baptizandi, non autē alij, nisi quādo habentes vsum rationis, volunt. 12æ.q.113.3.1m.& 3ª.q.68.12.o.
102 Manens in proposito peccādi, nō debet baptizari. 3ª.q.68.4.o.& 8.4m.
103 Dormientes non sunt baptizandi, nisi propter periculum, & prius voluerint: 12æ.q.113.3.1m.& 2m.& 3ª.q.68.12.3m.
104 Baptizati ab hæreticis in forma Ecclesiæ, non debent rebaptizari, 3ª.q.66.9.3m.
105 Puer in vtero matris non est baptizandus, 3ª.q.68.11.o.
106 Mater viua non debet scindi, vt puer baptizetur. 3ª.q.68.11.3m.
107 Apparēte aliquo membro, si imminet periculum, debet baptizari puer rebaptizandus, nisi sit caput, 3ª.q.66.7.3ª.& q.68.11.4m.
108 Brutum non potest baptizari. 3ª.q.68.12.2m.
109 Baptizatus debet leuari de fonte, ab aliquo docto in diuinis. 3ª.quæst.67.7.o.
110 Leuantem baptizatum non oportet esse doctum in diuinis, nisi imminente periculo. 3ª.q.67.8.1m.
111 Leuans de fonte tenetur baptizatum instruere de fide si sint inter fideles, vel nisi parentes suppleant. 3ª.q.67.8.o.& q.71.1.3m.
112 Leuans de baptismo assumit sibi officium nutricis, & pædagogi, 3ª.q.67.7.o.& 8.c.
113 Leuans baptizatum debet esse tantum vnus principalis, sed possunt esse alij coadiutores. 3ª.q.67.8.3m.
114 Non baptizatus non potest aliquem leuare de fonte. 3ª.q.67.8.1m.
115 Pater non debet leuare proprium filium de baptismo, nisi in necessitate. 3ª.q.67.8.2m.
116 Leuatio nō est de necessitate, sed fit propter imbecillitatem animæ, & non corporis. 3ª.q.67.7.o.& 8.1m.
117 Baptismus est ianua omnium sacramentorum, inquantum est causa, scilicet characteris, & gratiæ. 3ª.q.63.6.c.& 68.6.c.& q.73.3.c.
118 Per baptismum aperitur ianua paradisi, 3ª.q.39.5.o. & 69.5.1m.& 7.o.
119 Introitus in regnum Dei, non est nisi per baptismum aquæ in re, vel in voto, vel figura. 3ª.q.69.5.1m.
120 Baptizatus ascribitur ad duo scilicet ad cœtum fidelium, & ad sacramentorum participationem. 3ª.q.63.6.c.& q.67.2.c.& q.70.1.c.
121 Baptismus habet vim illuminatiuam, & fœcundatiuam ad bona opera. 3ª.q.65.1.3m.& q.67.1.2m.& q.69.5.o.
122 * Pueri saluantur per solum baptismum sine aliis sacramentis, & aliquis moriens statim post baptismum, statim volat ad cælum. 3ª. q.65.4.o.& q.68.2.2m.
123 Pueris baptizatis subuenit meritum Christi ad beatitudinem consequendam, licet desint eis merita propria, & vsum liberi arbitrij non habeant, eo quòd per baptismum sunt Christi membra effecti. 12æ.q.5.7.2m.fi.& fi.& q.113.3.1m.
124 Circuncisioni succedit baptismus, tāquam perfectum imperfecto. 12æ.q.102.5.3m.& q.303.3.4m.& q.70.2.3m.& 4m.
125 Circuncisio erat imperfecta respectu baptismi, quo ad significationem efficaciam, & vtilitatem. Quæ non erat etiam ita communis, quia habebat populum, sexum, & tempus determinatos. 3ª.q.70.2.3m.& 4m.
126 Baptismus & circuncisio conferebant gratiam. Sed ille ex sua virtute vt instrumentum passionis Christi iam perfectæ, illa verò vt signum fidei passionis futuræ. 3ª.q.70.4.c.fi.
127 In baptismo amplior gratia datur, quàm in circuncisione, 3ª. q.70.4.c.fi.5m.
128 Baptismus ante passionem Christi, si fuisset, non apperuisset ianuam paradisi, conferendo etiam eandem gratiam sicut prius. Et si nunc circuncisio haberet locum, aperiret eam. 3ª.q.69.7.2m.& q.70.4 4m.
129 Baptismus continet perfectionem salutis, non autem circuncisio, sed significabat eam vt fiendam per Christum. 3ª.q.70.4.o.
130 Gratia baptismalis sufficit ad concupiscentiam totaliter reprimendam, & ad merendum, non autem gratia in circuncisione data, 3ª.q.70.4.c.fi.5m.
131 Omnibus ritè baptizatis, etiam pueris conferuntur gratia & virtutes, & in habentibus augentur. 22æ.q.47.13.3m.et 3ª.q.69.3.4.5.c.et 6.o.et q.71.3.c.
132 Omnes pueri aqualem gratiam consequuntur per baptismum, adulti autem, inæqualem, secundum gradus deuotionis, 3ª.q.69.8.c.et quæst.89.2.2m.
133 Effectus baptismi duplex, scilicet primus, id est character, et secundus, scilicet gratia. 3ª,68.8.c.et q.69.10.c.
134 Per baptismum homines adoptantur in filios Dei. 3ª.q.39.8.3m.
135 Per baptismum homo regeneratur ad vitam spiritualem. 3ª.q.39.5.c.fi. et q.62.2.c.et q.65.1.2.c.et q.66.1.1m.et 3.c.et 9.c.5m.et q.67.3.c.et 7.c. et q.68.1.c.et 9.1m.et q.69.5.8.c.et q.72.1.c.et 4.3m.et 5.6.c. et 9.1m.et 11.2m.et q.73.1.c.et 3.c.3m.et 5.1m.et q.79.3.2m.et 8.2m.et q.80.10.1m. et q.84.6.c.et 10.c.5m.et q.85.4.3m.et 5.c.fi.
136 Effectus baptismi duplex, scilicet per se, id est generatio in vitam spiritualem, et per accidens, id est præseruatio à peccato. Primus omnib. æqualiter confertur secundum se, non autem secundus. 3ª. q.69.8.
137 Per baptismum homo fit membrum Christi, ideo pœna quam Christus sustinuit, reputatur ei ad satisfactionem, 12æ.q.5.7.2m.& 3ª.q.48.1.c.& q.49.1.c.et q.62.1.2.c.& q.68.1.c.& 5.1m.& q.69.2.c.1m. & 3.4.5.6.10.c.& q.73.3.1m.
138 Per baptismum homo incorporatur Christo, 3ª.q.62.1.c.& qu.68.1.c.1m.& 2.4.c.& 5.c.1m.& q.69.2.3.4.c.& 5.o.& 7.1m.
139 Fides incorporat Christo mentaliter, baptismus autem corporaliter, sine ejus proposito neutrum fieri potest, 3ª.q.69.5.1m.
140 Baptismus est sacramentum passionis & mortis Christi, 3ª.q.73.3.3m.
141 In baptismo homo participat totaliter virtutem passionis Christi: nō autem in pœnitentia. 3ª.q.89.4.3m.
142 Baptismus configurat Christo passo per immersionem, resurgenti per nitorem aquæ, ascendenti per leuationem, 3ª.q.66.2.3.9.c.
143 Ante baptismum actualiter susceptum, aliquis rem baptismi consequitur, ex proposito suscipiendi baptismū, 3ª.q.68.2.o.& 3.c.et q.80.1.3m.
144 Homo per baptismum in mortem Christi baptizatur, & ei commoritur & consepelitur, 22æ.q.147.5.c.& 3ª.q.49.3.2m.et q.51.1.c. et q.61.1.2m.et q.66.3.c.et 9.c.5m.et q.68.5.7.c.q.80.10.1m.et q.86.4.3m.
145 Efficacia baptismi est à passione Christi, et à spiritusancto, 3ª.q.66.6.c.1m.10.1m.et 11.c.1m.et 12.c.et q.69.1.c.
146 Baptismus datus à meliori nō est melior, quia efficaciam habet ex merito passionis Christi. et non alterius, 3ª.q.64.1.2m.et q.82.6.2m.
147 Effectus principalis baptismi est delere peccata, 3ª.q.39.5.c. fi. et q.79.5.1m.
148 Remissio culpæ fit in baptismo virtute materiæ, sed principalius virtute formæ, ex qua etiam materia virtutem recipit, 3ª.q.86.6.c.
149 Effectus baptismi est tollere omnia peccata præterita, et præsentia, non autem futura. 3ª.q.69.10.3m.
150 Baptismus impedit peccata futura, ne fiant, 3ª.q.68.3.3m.
151 Baptismus omnibus æqualiter aufert omnem culpam, et omnem pœnam, 3ª.q.67.3.c.et q.68.2.2m.& q.69.8.o.
152 Baptismus principaliter ordinatus est contra peccatum originale, 3ª.q.66.9.c.fi.
153 Baptismus delet omnem culpam originalem, et mortalem, et quandoque venialem, 3ª.q.68.7.3m.et q.69.1.o.et 4.c.2m.et 7.c.et 8.1m.et 10.ca.2m.et q.70.4.5m.et q.71.3.c.et q.79.5.1m.et q.84.1.1m.et 4.c. q.87.1.2m.
154 Baptismus statim tollit pœnas, et infectiones peccati originalis, quo ad personam, non autem quo ad naturam, nisi in fine, 12æ.q.81.3.2m.et q.85.5.2m.et q.87.7.1m.et q.109.8.9.c.3m.et 10.c.3m.et 22æ.q.104.6.1m.et 3ª.q.49.3.3m.et q.52.5.2m.et q.68.1.2m.et q.69.3.o.et 7.3m.
155 Per baptismū fomes mitigatur, ne dominetur, 3ª.q.66.3.c.et q.69.4.3m.
156 Baptismus per gratiam non minuit fomitem, inquantum inclinat in cōtrarium, sed non totaliter tollit vsque ad beatitudinem, 3ª.q.39.5.c. et q.86.5.c.fi.
157 Baptismus absoluit ab omni pœna, 3ª.q.68.5.o.et q.68.2.o.et 7.c.et 10.3m.et q.70.4.5m.q.et q.79.5.1m.et q.84.1.1m.et q.86.4.3m.
158 Baptismus non tollit pœnam hominis. Ideo homicida potest puniri, licet pium esset ei parcere, 3ª.q.69.2.3m.
159 Fictio non remouetur per baptismum, sed per pœnitentiam, 3ª.qu.69.9.2m.et 10.2m.et 3m.
160 Ad effectum baptismi exequendum in ficto cōcurrit per se baptismus sed pœnitentia per accidens, remouendo fictionem, 3ª.q.69.10.2m.
161 Fictio mortalis impedit simpliciter effectum baptismi, sed venialis, quo ad venialia tantum, 3ª.q.69.3.o.et q.87.3.2m.
162 Fictione recedente, baptismus habet proprium effectum, 3ª.q.69.10.o.
163 Aliquis dicitur ad baptismum fictus accedere quadrupliciter. s.c. non credens, contemnens baptismum, non seruans ritum ecclesiæ, et indeuotus, i. non volens sacramentum, et rem sacramenti. 3ª.q.69.9.c.
164 Indispositio voluntatis contraria gratiæ, impedit secundum effectum baptismi, s. gratiam: non autem primum. s. characterem, 3ª.q.69.9.o.
165 Error circa baptismum, nō impedit acceptionem characteris, dummodo intendat facere vel accipere quod ecclesia dat: licet credat illud nihil esse, 3ª.q.64.9.1m.et q.68.8.3m.
166 Sanguinis. et Baptismus triplex. s. sanguinis, flaminis, et fluminis. 3ª.q.66.11.o.
167 Baptismus sanguinis est melior, et efficacior cæteris baptismis, 3ª.q.66.12.o.
168 Baptismus sanguinis, includit baptismum flaminis, non autem econuerso. 3ª.q.66.12.2m.
169 Baptismus sanguinis supplet baptismum fluminis in necessitate solū. 3ª.q.66.11.o.
170 Baptismus sanguinis et flaminis, non sunt sacramenta, quia conueniūt cum sacramento in causando, non autem in significando. 3ª.qu.66.11.2m.et 12.1m.
171 Pœnitentia dicitur baptismus flaminis: quia sine baptismo sufficit ad salutem, in necessitate tantum. 3ª.q.66.11.c.

172 Pueri

172 Pueri non possunt saluari sine baptismo sanguinis, vel fluminis, 12æ.q.113.3.1m.& 3ª.q.67.3.c.& q.68.3.c.& q.73.3.c.
173 Baptismus sanguinis non imprimit characterem, quia non habet efficaciam baptismi sacramētalis, sed meritum. 3ª.q.66.11.2m.& 12.c.1m.
174 Baptismus sanguinis liberat ab omni culpa, & omni pœna, ex virtute passionis Christi, cui conformat. 22æ.q.124.1.1m.& 3ª.q.68.2.1m.& q.87.1.2m.
175 Baptizatus baptismo flaminis, consequitur emundationem, sed accipiens sacramentum consequitur maiorem gratiam, 3ª.q.69.1.2m.&4.2m.& q.80.1.3m.& q.90.3.2m.
176 Baptismum debet præcedere catechismus, 3ª.q.71.1.o.
177 Vnctio triplex in baptismo, s. oleo catechuminorum, & bis chrismate, 1ª.q.66.10.2m.& q.71.3.4m.& q.72.11.3m.
178 Baptizati liniuntur chrismate in fronte, ne erubescant. 3ª.q.72.9.c.
179 Aures baptizandorum liniuntur sputo, vt aperiantur ad verbum Dei. nares verò ad odorem bonæ famæ, non autem oculi: quia pertinent ad inuentionem, per quam non habetur fides, 3ª.q.71.2.3.c.
180 Sal ponitur in os baptizandi: vt habeat discretionem in sermone fidei, 3ª.q.71.2.c.
181 Baptizaptis datur vestis alba, in signum resurrectionis futuræ, & puritatis conseruandæ, 3ª.q.66.10.3m.& q.71.3.4m.
182 Eorum quæ fiunt post baptismum, aliqua tantum significant, vt vestis alba, nouitatem vitæ, aliqua etiam efficiunt: vt vnctio in vertice, conseruationem gratiæ baptismalis, 3ª.q.71.3.4m.
183 Baptismus est vnus tantum simpliciter, sed secundum quid sunt nouem: quia diluuium, transitus maris, & lotiones legis, erant figuræ, baptismus Ioannis dispositio, baptismus Christi causa efficaciæ, baptismus sanguinis & flaminis, & pœnitentia secundum proportionem effectus, & baptismus aquæ, & spiritus, 3ª.q.66.11.3m. & q.70.1.2m.& 3m.
184 Pro baptismo non debet committi simonia, 22æ.q.100.2.c.1m.
185 Pharisæorum, & Baptismata Pharisæorum erant vana, ad mundiciam carnis tantum ordinata. 1ª.q.38.1.3m.
Barnabas & Paulus discordauerunt præter intentionem eorum, prouidentia Dei, 22æ.q.37.1.3m.
Bartholomæus miraculosè occultabat se, & se ostendebat sicut volebat, 3ª.q.54.1.2m.
Basiliscus non interficit visu, sed vapore, sicut menstruata inficit speculum, 1ª.q.117.3.2m.
1 Beatitudo * est operatio, & vltima perfectio, 12æ.qu.2.o.& 5.c.& qu.55.2.3m.
2 Beatitudo est vita æterna, non quidem esse, sed operatio, 1ª. q.10.3.& q.18.2.3m.& 12æ.q.3.2.1m.& 22æ.q.18.2.2m.
3 Visio Dei per essentiam est tota essentia beatitudinis, 1ª.q.1.4.c.& q.12.1.c.et 4.o.et 6.c.et 8.4m.et q.26.2.3.o. et q.62.1.2.9.c. et 12æ.q.3.4.8.o. et q.4.4.5.c.et q.5.1.4.5.c.& 22æ.q.2.3.c.& q.5.1.c.et q.173.1.c.et q.180.4.c.et 3ª.q.52.5.c.et q.59.5.1m.
4 Gloria essentialis beatitudini est, quam habet homo non apud hominem sed apud Deum, 12æ.q.2.3.1m.et q.4.8.1m.
5 Beatitudo est summum bonum. 1ª.q.26.3.1m.et 12æ.q.3.1.2m.et q.5.2.2m. et q.19.9.c.
6 Beatitudo habet rationem præmij. 1ª.q.26.1.2m.et q.62.4.c. et 12æ.q.2.2.1m.et q.5.7.c.
7 Beatitudo est finis rationalis naturę tantum, 1ª.q.23.1.c.2m.et q.26.1.2.c. et q.62.1.4.c.et 12æ.q.3.1.3m.et q.69.1.c.et 22æ.q.9.118.7.c.
8 Beatitudo vt finis, quo est aliquid creatum, non autem vt finis quod, 1ª. q.26.3.o.et 12æ.q 3.1.o.
9 Beatitudo est vltima perfectio hominis, 1ª.q.62.3.4.c. et q.73.1.c.et 12æ. q.3.2.c.4m.et 6.c.
10 Beatitudo est proprium hominis bonum, 12æ.q.6.in prin.
11 Beatitudo est bonum perfectum naturæ intellectualis, apprehensum per intellectum, 1ª.q.26.1.2.c.et 12æ.q.3.2.2m.
12 Beatitudo est status omnium bonorum congregatione perfectus, secūdum Boetium. 1ª.q.26.1.1m.et 12æ.q.3.2.2m.et 3.2m.et q.4.7.2m.
13 Beatitudo nihil aliud est quàm gaudium de veritate. 12æ.q.3.4.c.fi.
14 In vita actiua, quæ circa multa occupatur, est minus de beatitudine quàm in contemplatiua, quæ versatur circa vnum. s. circa veritatis cōtemplationem. 12æ.q.3.2.4.et 5.c.et q.4.7.c.
15 De ratione beatitudinis sunt tria. s. bonum perfectum, per se sufficientia, et delectatio. 22æ.q.118.7.c.
16 Beatitudo consistit in duobus. s. in visione Dei, et delectatione fruitionis. 12æ.q.3.4.c.
17 * Essentia beatitudinis, consistit in actu intellectus, sed delectatio eius, in voluntate. 1ª.q.26.20.et 3.c.et 12æ.q.3.4.o.et q.11.1.1m.
18 Beatitudo consistit in contemplatione veritatis, et maximè Dei, 22æ.q.167.1.1m.
19 Beatitudo vitæ præsentis secundum Aristotelem consistit in operatione perfectissima, ratione potentiæ, habitus, et obiecti. 1ª.q.62.1.c.et q.88.1.c.col.2.et 12æ.q.3.5.c.
20 Beatitudo et miseria sunt principaliter in anima, secundariò autem in corpore. 3ª.q.15.10.c.2m.
21 Beatitudo consistit in coniunctione ad Deum, et miseria in recessu à Deo. 12æ.q.3.3.c.et 7.2m.et 8.c.
22 * In quibus non est, et Beatitudo vltima, vel miseria, non consistit in bonis vel malis præsentis vitæ. 12æ.q.5.3.o.
23 Beatitudo non consistit in diuitiis. 12æ.q.2.1.o.
24 Nec in honoribus. 12æ.q.2.1.o.
25 Nec in fama, seu gloria humana. 12æ.q.2.3.o.
26 Nec in potestate. 12æ.q.2.4.o.
27 Nec in aliquo bono exteriori, nec in omnibus simul. 12æ.q.2.4.o.
28 Nec in bonis corporis. 12æ.q.2.5.o.et q.3.3.c.et q.4.6.1m.
29 Nec in parte sensitiua. 12æ.q.3.3.o.
30 Nec in voluptate. 12æ.q.2.6.o.
31 Nec in aliquo inhærenti animæ. 12æ.q.2.7.o.
32 Nec in habitibus virtutum. 12æ.q.3.2.c.
33 Nec in operatione transeunte in exteriorem materiam. 12æ.q.3.2.3m.
34 Nec in actu voluntatis. 1ª.q.26.2.2m.et 12æ.q.3.4.o.et q.4.2.c.
35 Nec in intellectu practico principaliter, sed in speculatiuo. 1ª.q.26.2.o. et 12æ.q.3.5.o.
36 * Nec in consideratione scientiarum speculatiuarum. 12æ.q.6.o.et 12æ.q.167.1.1m.
37 Consideratio scientiarum speculatiuarum, est quædam participatio veræ et perfectæ beatitudinis, non autem substantialis beatitudo. 12æ.q.3.6.c.fi.et q.66.3.1m.et 5.2m.et 22æ.q.180.4.c.
38 * Nec consistit in contemplatione angelorum. 1ª. q.64.1.1m.et q.89.2.3m.et 12æ.q.3.7.o.et 22æ.q.167.1.1m.
39 Nec in cognitione Dei, quæ habetur per demōstrationē. 12æ.q.66.1.2m.
40 Nec in aliquo creato. 1ª.q.12.1.c.et q.82.2.c.et q.89.2.3m.et 12æ.q.3.8.o. et 22æ.q.85.2.c.
41 Nec in cognitione cuiuslibet veri, sed in cognitione perfecta summæ veritatis. 1ª.q.26.2.3.o.et 12æ.3.4.8.o.et 22æ.q.167.1.1m.
42 Requisita, et Bona exteriora non requiruntur ad beatitudinem perfectam. 12æ.q.4.7.o.et 22æ.q.186.3.4m.
43 Diuitiæ adiuuant felicitatem actiuam instrumentaliter, sed contemplatiuam impediunt. Sed ad patriæ beatitudinem, multum valet voluntaria paupertas. 12æ.q.4.7.c.et 22æ.q.16.3.4m.
44 Amici non requiruntur ad perfectam beatitudinem. 12æ.q.4.8.o.
45 Angelus suo ministerio adiuuat hominem, vt perueniat ad beatitudinem, non autem vt humanæ beatitudinis obiectum. 12æ. qu.3.7.2m.et q.5.6.1m.
46 Ad beatitudinem aliqua requiruntur tripliciter. s. antecedenter, essentialiter, et consequenter, 12æ.q.3.3.c.
47 Ad beatitudinem tria requiruntur, scilicet visio Dei comprehensio, et delectatio. 12æ.q.4.3.o.
48 Perfectio charitatis est essentialis beatitudini quo ad dilectionē Dei, non autem quo ad dilectionem proximi, sed quasi concomitatur. 12æ. q.4.8.3m.
49 Rectitudo voluntatis requiritur ad beatitudinem antecedenter, et cōcomitanter. 12æ.q.4.4.o.et q.5.47.c.
50 Delectatio requiritur ad beatitudinem consequenter tantum, vel concomitanter. 12æ.q.3.4.c.et q.4.1.o.
51 Corpus et perfectio eius requiritur ad beatitudinem viæ, et ad beatitudinem patriæ omnino perfectam, requiritur antecedenter et consequenter, non autem essentialiter, nec ad beatitudinem patriæ simpliciter. 12æ.q.4.5.6.o.et 3ª.q.4.7.2m.et q.15.10.c.2m.
52 Beatitudo animæ redundabit in corpus. 12æ. q.3.3.c.3m.et q.4.6. c. et 3ª. q.57.3.c.et q.59.5.3m.
53 Operationes meritoriæ plures requiruntur ad beatitudinem hominis. 1ª.q.62.5.1m.et 12æ.q.5.7.9.et q.6.in principio.
54 Operationes sensitiuæ requiruntur antecedenter ad beatitudinem viæ non ad beatitudinem patriæ, sed consequenter tantum, ad neutram autem essentialiter. 12æ.q.3.3.o.
55 Pax requiritur ad beatitudinem antecedenter, et consequenter, non autem essentialiter. 12æ.q.3.4.1m.
56 Mutatio, et nullum bonum creatum additum visioni Dei facit magis beatum. 12æ.q.5.2.3m.
57 Beatitudo æqualiter participatur ab omnibus ex parte obiecti: sed inæqualiter ex parte subiecti. 12æ.quæst.3.2.4m. et q.5.2.o.et q.112.4.c. 1m.
58 Nulla creatura potest per sua tantum naturalia, adipisci perfectam beatitudinem, 1ª.q.12.4.c. et q.23.1. c.et q.64.1.2m.et q.94.1.o.et q.108.4.c. et 12æ.q.5.5.o.et q.62.1.23.o.
59 Homo non potest per operationem solius creaturæ superioris attingere ad perfectam beatitudinem, 12æ.q.5.6.o.
60 Homo potest adipisci perfectam beatitudinem, 12æ.q.5.1.o.
61 Beatitudo perfecta non pōt amitti, 1ª.q.64.2.c.et q.94.1. c.et 12æ.q.5.4.o.
62 Appetitus et voluntas necessariò appetit beatitudinem, 1ª.q.19.1.o.et 3.6.c.et q.82.1.2.o.et q.83.1.5m.et 12æ.q.5.4.c.2m.et 8.2m.et q.6. 4.o. et q.10.1.2.o.et q.13.6.c.et q.94.1.c.et 3ª.q.18.1.3m.
63 Omnes homines naturaliter appetunt beatitudinem, 1ª.q 2.1.1m.et q.19.10.c.et q.26.2.c.et q.41.2.2m.et q.60.2.c.et q.62.1.c.et q.82.1.2. o.et q.83.1.5m.et 12æ.q.6.2m.et q.5.1.8.o.et q.10.1.o.et 3ª.q.18.1.3m.
64 Non solum perfecta beatitudo, sed etiam qualiscunque similitudo, vel participatio eius naturaliter desideratur, 12æ.q.3.6.2m.
65 Omnia quæ desiderat voluntas, appetit propter beatitudinem, 1ª.q.60.2.c.et 12æ.q.1.6.o.
66 In vltima beatitudine complebitur omne desiderium beatorum, 1ª.q.12.8.4m.et 12æ.q.1.5.c.et q.3.8.c.et q.4.5.5m. et q.5.3.4.c.et 8.c.3m.q.67.4.3m.et 22æ.q.28.3.c.2m.
67 Perfecta quietatio intellectus vt voluntatis consequitur beatitudinem. 12æ.q.3.4.1m.et 8.c.et 22æ. q.18.2.c.et 4.12m. et q.28.3. c.et q. 94.1.c.et q.118.7.c.
68 Perfecta beatitudo omne malum excludit. 12æ.q.2. 4. c. et q.5. 3.4.c. et q.67.4.2m.
69 Beatitudo ascendit in cor hominis secundum rationem communem, non autem quæ et qualis sit in speciali. 12æ.q.5.8.c.2m.et 22æ.q.17.2.1m.
70 Beatitudo est primum obiectum voluntatis. 12æ.q.3.4.2m. et q. 11. 1.1m.
71 Beatitudo amatur amore concupiscentiæ, non autem amore amicitiæ. 12æ.q.2.7.2m.
72 Deus, Et Deus est perfectè beatus, 1ª.q.26.1.o.& q.62.4.c.
73 Deus est sua beatitudo, 1ª.q.26.2.o.& q.62.4.c.q.94.1.c.12æ. q.3.1.1m.& 2.1m.& 4m.
74 Deus est beatus secundum intellectum, 1ª.q.16.2.o.
75 Beatitudo Dei excedit quamlibet aliam beatitudinem, 1ª.q.26.4.o.
76 Beatitudo complectitur omnem aliam beatitudinem, Ibidem.
77 Beatitudo est naturalis soli Deo, 1ª.q.62.4.c.& q.63.3.c.fi.& 12æ.q.3.1.1m.et q.5.7.c.
78 In communi. Et beatitudo triplex secundum philosophos, scilicet voluptuosa, actiua, et contemplatiua, 12æ.q.3.2.1m.et q.69.3.4.c.
79 Beatitudo duplex, scilicet perfecta, et imperfecta, id est, in patria, et in via, 1ª.q.62.1.c.et 12æ.q.3.2.4m.et 3.5.6.c.q.4.5.6.7.8.c.q.5.3.o.et 4.5.c.et q.62.1.c.q.69.1.3.c.et 22æ.q.186.1.4m.
80 Beatitudo patriæ est continua, non autem beatitudo viæ, 12æ.q.3.2.4m.

81 Duplex

81 Duplex perfectio beatitudinis.f. ex parte obiecti,et ex parte subiecti, prima tollit rationem veræ beatitudinis, non autem secunda. 12æ.5.3.2^{m}.& 4.5.5^{m}.& q.11.4.2^{m}.

82 Nullus ante passionem Christi potuit habere beatitudinem,licet f. ncti patres meruerint eam per fidem passionis Christi, quo ad propriam personam,non autem quo ad naturam communem.3^{a}.q.49.5.1^{m}.

83 Beatitudines in communi, & Beatitudines sunt operationes virtutum perfectarum per dona,& etiam donorum.12æ.q.69.1.o.& q. 70.2.c.& 22æ.q.157.2.3^{m}.

84 Actus virtutum vt perficiunt, dicuntur beatitudines, sed vt delectant, dicuntur fructus.22æ.q.157.2.3^{m}.

85 Actus donorum pertinentium ad vitam actiuam, exprimuntur in meritis beatitudinum,sed actus vitæ contéplatiuè,in præmiis,12æ.q.69.3.c.fi,1^{m}.

86 In singulis beatitudinibus ponitur aliquid pertinens ad statum viæ,& aliquid ad statum patriæ.12æ.q.69.2.o.& 22æ.q.8.7.c.

87 Quælibet beatitudo est fructus addens excellentiam,& principalitatem præmij,& non econuerso.12æ.q.70.2.o.

88 Omnia præmia septem beatitudinum sunt idem realiter, & differunt ratione.12æ.q.69.4.1^{m}.

89 Premia beatitudinum inchoatiuè habentur hic,sed completè in patria tantum.12æ.q.69.2.o.& 22æ.q.8.7.o.

90 Beatitudines,& præmia earum sufficienter enumerantur septem, & quatuor,& octo,diuersimodè,& declarantur.12æ.q.69.3.4.o.

91 Primæ tres beatitudines sunt contra beatitudinem voluptuosam, sed quarta & quinta pertinent ad vitam actiuam, aliæ autem duæ ad contemplatiuam.12æ.q.69.3.4.o.

92 Omnes beatitudines positæ in sacra scriptura, oportet ad has reduci, quia omnes pertinent ad vitam actiuam vel contemplatiuam. 12æ. q. 69.3.4^{m}.

92 Beatitudines correspondent septem donis: non quidem singulæ singulis,sed plures vni,& vna pluribus.12æ.q.69.3.o.

94 Beatitudines dupliciter adaptantur donis, scilicet secundum conuenientiã ordinis,vt prima infimo,secunda sexto,& sic de aliis secundũ August. vel secundum conuenientiam propriæ rationis adinuicem secundum actus,& obiecta.22æ.q.121.2.c.2^{m}.& q.139.2.c.

95 In speciali.Beatitudo prima scilicet paupertas, correspondet dono timoris.22æ.q.19.12.o.& 83.9.3^{m}.& q.121.2.c.& q.161.2.3^{m}.

96 Fructus decimus.f.modestia,& vndecimus.f.continentia, & duodecimus.f.castitas,correspondent eis.22æ.q.19.12.4^{m}.

97 Petitio septima correspondet eis.22æ.q.19.12.4^{m}.& q.83.9.3^{m}.

98 Secunda beatitudo.f.pietas,correspondet dono pietatis.12æ.q.69.3.3^{m}. & 22æ.q.83.9.3^{m}.& q.121.2.o.

99 Fructus octauus,scilicet mansuetudo, correspondet eis indirectè: sed sextus,id est bonitas,& septimus.f.benignitas directè, 22æ.q.121.2.3^{m}.

100 Petitio sexta correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

101 Tertia Beatitudo.f.luctus,correspondet dono scientię.12æ.q.69.3.2^{m}. & 3^{m}.& 22æ.q.9.4.o.& q.83.9.3^{m}.

102 Petitio quinta correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

103 Quarta Beatitudo.f.iustitiæ, correspondet dono fortitudinis, 12æ. q. 69.3.3^{m}.& 22æ.q.83.9.3^{m}.& q.139.2.o.

104 Fructus quartus.f.patiẽtia,& octauus.f.longanimitas, correspondét eis.22æ.q.139.2.3^{m}.

105 Petitio quarta correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

106 Quinta Beatitudo.f.misericordiæ correspondet dono consilij. 12æ. q. 69.3.3^{m}.& 52æ.q.52.4.o.& q.83.9.3^{m}.

107 Eãdem beatitudinem oportet respondere secundum conuenientiam propriæ rationis ad inuicem donis scientiæ & pietatis,non autem secundum conuenientiam ordinis,sed diuersè correspondent.22æ.qu. 121.2.2^{m}.

108 Fructus sextus.f.bonitas,idest dulcedo animi,& quintus.f.benignitas correspondét quintę beatitudini,& dono pietatis. 22æ. q.52.4.3^{m}.& q.121.2.3^{m}.

109 Petitio tertia correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

110 Sexta Beatitudo.f.munditia,correspondet dono intellectus.12æ.q.69.3.c.fi.1^{m}.& 22æ.q.8.7.c.& q.83.9.3^{m}.

111 Fructus secundus.f.gaudium, & nonus.f.fides,correspondent eis. 22æ. q.8.8.o.

112 Petitio secunda correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

113 Septima Beatitudo.f.pacis,correspondet dono sapientiæ.12æ.q.69.3.c. fi.1^{m}.& 4.c.fi.& 22æ.q.45.6.o.& q.83.9.3^{m}.

114 Petitio prima correspondet eis.22æ.q.83.9.3^{m}.

115 Octaua Beatitudo.f.persecutionis, est manifestatiua omnium beatitudinum præcedentium,nec correspondet alicui dono in speciali, 12æ. q.69.3.5^{m}.& 4.2^{m}.

116 Virtutibus Et donis,& Prima beatitudo,secundum Ambrosium,attribuitur temperantiæ,tertia prudentiæ,quarta iustitiæ, & octaua fortitudini.12æ.q.69.3.6^{m}.

117 Primæ quinque beatidines secundum conuenientiam materiæ,correspondent donis scientiæ & consilij vt dirigentibus, sed aliis donis correspondét vt exequentibus, secundum motiua verò correspondent vt supra.12æ.q.69.3.3^{m}.& 22æ.q.121.2.c.

118 Beatitudo quarta & quinta secundum materiam,correspondent pietati,secunda fortitudini,sed prima & tertia timori.12æ.q.69.3.3^{m}.

119 Beatitudo quarta & quinta secundum conuenientiam propriæ rationis ad inuicem,adaptantur dono pietatis.sed secundum conuenientiam ordinis adaptatur ei secunda beatitudo, quæ tamen conuenit ei,tollendo impedimenta actuum eius.12æ.q.121.2.c.3^{m}.

1 Beatus in communi.Et Aliquis dicitur Beatus in spe,12æ.q.69.1.c.

2 Quidam dicuntur beati in hac vita propter spem,vel participatiuè, 12æ.q.5.3.1^{m}.

3 Beati in patria omnes rationes rerum quæ in Christo sunt, non cognoscunt:& si ipsum comprehendant.1^{a}.q.12.8.c.& 22æ.q.173.1.c.

4 Beati per simplicem conuersionem ad Deum, illuminantur de agendis quæ nesciunt, sine inquisitione & anxietate dubitationis, vt in viatoribus.22æ.q.52.3.c.2^{m}.

5 In beatis sunt aliqui actus ordinati ad finem, scilicet procedentes ex consecutione finis,vt laus Dei, & aliqui pertrahentes alios ad finem, vt ministeria angelorum & orationes sanctorum.22æ.q.3.1^{m}.

6 Quilibet beatus est certus de ꝑpetuitate suæ beatitudinis.22æ.q.18.3.c.

7 Beati in patria clarè cognoscunt omnia quæ hic fiunt.1^{a}.q.89.8.c.

8 Beati Deum comprehendent, sed non totaliter,id est omnibus modis, quibus comprehendi potest.1^{a}.q.12.7.1^{m}.

9 Beati laudabunt Deum.22æ.q.13.4.c.

10 Beati non possunt peccare,1^{a}.q.62.8.o. & q.82.2.c.fi.q.94.1.c.& q.100. 2.c.& 12æ.q.4.4.c.& q.5.4.c.& q.109.1.3^{m}.et 22æ.q.19.11.c.

11 * Beati sunt in statu impetrandi,non autem in statu merendi.1^{a}.q. 62.9. o.& 22æ.q.83.11.c.1^{m}.

12 Dignitas beatorum in anima & in corpore erit secundum gradus meritorum,non autem secundum diuersitatem sexus, sicut nunc,& in statu innocentiæ,3^{a}.q.55.1.3^{m}.

13 Quilibet beatus gaudet de bonis factis à se,vel ab aliis.1^{a}.q.23.6.1^{m}.

14 Gaudium beatorum superat omne gaudium viatorum.3^{a}.q.46.6.3^{m}.

15 Gaudium beatorum erit superplenum ex parte gaudentium,non autem ex parte obiecti,viatorum autem neutro modo.22æ.q.28.3.o.

16 Multiplicatis bonis nostris gaudiũ beatorum augetur materialiter,non autem formaliter:quia Deus est eis ratio gaudendi, de quibuscunque gaudent,1^{a}.q.72.9.3^{m}.fi.

17 * Beati non intersunt rebus viuorum secundum legem communem,1^{a}. q.108.8.2^{m}.

1 Bellum duplex,scilicet commune,& particulare,22æ.q.123.5.c.2^{m}.

2 Ad bellum iustum tria requiruntur,auctoritas principis, iusta causa, & intentio recta.22æ.q.40.1.o.&q.41.1.3^{m}.et q.42.2.1^{m}.et q.66.8.1^{m}.

3 In Bello iusto deprædans hostes,non peccat, nisi pugnet principaliter propter prædam nec tenetur restituere,22æ.q.66.8.1^{m}.

4 Bellũ gerere in festó nó licet, nisi imminente necessitate,pro tuenda republica.22æ.q.40.4.o.

5 Clericis nõ licet bellare in propria persona,sed possint bello interesse de licentia superioris et exhortari pugnantes.22æ.q.40.2.o.

1 Benedictio Dei significat donorum eius collationem et multiplicationem,1^{a}.q.72.4^{m}.et q.73.3.c.

Benedictus videns totum mundum, non vidit essentiam Dei, 22æ.q. 180.5.3^{m}.

2 Quis puerum Benedictum stultitiæ argui patiatur, quod relicta domo rebusque patris soli Deo placere desiderans,sanctæ conuersationis habitum et desertum quæsiuit.22æ.q.189.1.2^{m}.

3 In regula beati Benedicti,conceditur probationis annus nuper ad religionem conuersis.22æ.q.189.2.1^{m}.

4 Beatus benedictus dicit,quod si prælatus aliquid impossibile præceperit,tentandum est,12æ.q.13.5.c.

5 Hoc autem dictum sancti Benedicti ideo dicitur,quia, an aliquid sit possibile,subditus non debet suo iudicio diffinire,sed in vnoquoque iudicio superiori stare,12æ.q.13.5.3^{m}.et 22æ.q.64.6.3^{m}.

6 Mandat beatus benedictus in regula sua,quòd venientibus ad religioné non sit facilis præbendus ingressus, sed probandum est an spiritus à Deo sit.22æ.q.189.9.1^{m}.

1 Benefacere omnibus quilibet tenetur in præparatione animi, pro loco et tempore,22æ.q.31.2.o.

2 Aliquod beneficium est,quo possumus et tenemur benefacere omnibus, saltem in generali,scilicet orare pro omnibus fidelibus,et infidelibus, 12æ.q.31.2.1^{m}.

3 Malis debemus benefacere in auxilium naturæ,non autem culpæ,22æ.q. 25.6.c.2^{m}.et q.31.2.2^{m}.et q.32.9.1^{m}.et c.168.3^{m}.

4 Magis coniunctis est magis benefaciendum,cæteris paribus.22æ.q.26.6. c.et q.31.3.o.et q.32.9.o.et q.71.1.c.

5 Subuentio,gratiarũ actio,&reuerentia,debetur omni benefacienti.22æ. q.166.3.o.

1 Beneficentia est facere bonum.Et est actus amicitiæ,vel charitatis, secũdum rationem communem,22æ.q.31.1.o.

2 Beneficentia non est virtus specialis,sed actus exterior amicitię,sicut beneuolentia est actus eius intSrior.22æ.q.31.4.o.

1 Beneficium In communi.est statim recompensandum secundum affectum,sed expectanda est oportunitas effectus,22æ.q.106.6.o.

2 Recompensatio beneficij debet esse maior accepto 22æ.q.106.6.o.et q.107.2.c.

3 Recompensatio beneficij pertinet ad tres virtutes diuersimodę.f.ad iustitiam,vbi est debitum legale,vt in mutuo,& aliis huiusmodi, ad amicitiam verò,& gratiam,vbi est debitum morale,22æ.q.31. 1. 3^{m}. q.106. 5.c.& q.108.2.1^{m}.

4 Beneficium & recompensatio magis in affectu consistit, quàm in effectu.22æ.q.106.3.5^{m}.& 6^{m}.& 5.o.& 6.1^{m}.

5 In recompensando beneficium iustitia attendit datum, amicitia vtilis attendit vtilitatem, sed amicitia honesti & gratiæ attendit affectũ dantis.22æ.q.31.1.3^{m}.& q.77.1.3^{m}.& q.78.2.2^{m}.& q.106.5.o.

6 Nullius beneficium est tantum sicut perentum. Ideo in recompensatione beneficiorum, sunt cæteris præferendi, nisi necessitas vel vtilitas, vel alia causa præponderet. 22æ.q.31.3.3^{m}.& 4^{m}.& q.101.1.c.

7 Omnia beneficia secundum communem ratioẽ reducuntur ad amoré & omnia nocumenta ad odium,sed secundum speciales rationes,ad diuersas virtutes,vel vitia.22æ.q.31.4.2^{m}.

8 Filius potest parentibus maius beneficium recompensare, quàm accepit secundum affectum, non autem secundum effectum. 22æ. quæst. 106.6.1^{m}.

9 Dei & Beneficia Dei tota singulis hominibus sunt exhibita. 3^{a}.quæstio. 1.4.3^{m}.

10 Præcipua Dei beneficia sunt creatio, & quies mentis in Deum,per gratiam & gloriam.12æ.q.100.5.2^{m}.

11 Omnis solemnitas vel sacrificium veteris legis, fuit instituta propter aliqua beneficia Dei,præterita vel futura.12æ.q.100.5.2^{m}.

12 Li citum

12 Licitum est petere beneficium sine cura,pro se digno et indigenti,non autem cum cura.22æ.q.100.5.3^{m}.

13 Dans beneficiũ non meliori,sed sufficientiori,non peccat.22æ.q.63.2.o.

14 Beneficia ecclesiastica magis debent dari plus idoneis ad regimen ecclesiæ,quàm magis consanguineis,sed de patrimonio& licitis lucris, est econuerso.22æ.q.63.1.c.

15 Dans beneficium spirituale consanguineo minus digno, peccat per acceptationem personarum,non autem si sit æquè dignus.22æ.q.63.2.1^{m}. & q.185.3.c.

16 Dans beneficium ratione consanguinitatis,grauiter peccat,& est simonia,si per hoc intendit aliquod bonum proprium.22æ.q.63.1.c.&2.2^{m}. & q.100.5.2^{m}.& 185.7.2^{m}.

Benignitas est idem cum effectũ.f.habitus benefactiuus,& ad loquendum dulciter.12æ.q.70.3.c.& 22æ.q.80.4^{m}.

1 Beneuolentia propriè est actus voluntatis, quo alteri volumus bonum.22æ.q.27.1.c.

2 Beneuolentia est tantum ad rationalia,1^{a}.q.20.2.1^{m}.

Bestia dicitur quasi vastia,propter crudelitatem,vt leo,vrsus,& huiusmodi.1^{a}.q.72.2^{m}.

Bestialitas, sicut secundum Philos.ponitur extra numerum aliarum malitiarum humanarum, quia humanum modum transcendit, ita à sanctis ponitur extra numerum peccatorum,quæ in ipsis fidelibus inueniuntur,quasi grauius eis.Tamen si ad aliquod de septem capitalibus reduci debeat,poterit ad superbiã reduci secundum diffinitionem August. 22æ.q.154.11.2^{m}.

1 Bibere pluries in die licet ieiunantibus,nisi fiat in fraudem.22æ.q.147.6. 2^{m}.& 3^{m}.3^{a}.q.80.8.4^{m}.

2 Bigamia inducens irregularitatem,incurritur quadrupliciter,& impedit omnem ordinem,f. cum quis habet plures vxores de iure successiuè,cùm simul habet plures vxores,vnam de iure,& aliam de facto, cũ plures habet successiuè,vnam de iure,& aliam de facto, & quando viduam ducit in vxorem.22æ.q.108.4.2^{m}.

3 Bilinguis idem est quod susurro.22æ.q.74.1.3^{m}.

1 Blasphemia in communi est attribuere Deo quod ei non conuenit, vel detrahere ab eo,quod ei conuenit.22æ.q.13.1.o.

2 Blasphemia pertinet ad genus infidelitatis,aggrauãs eam.22æ.q.13.2.c.

3 Blasphemia quælibet semper est peccatum mortale, quando est cum deliberato consensu.22æ.q.13.2.o.

4 Blasphemia ex lapsu linguæ est peccatum veniale, si hoc intendebat. 22æ.q.13.2.3^{m}.

5 Blasphemia est grauissimũ peccatorũ omniũ.22æ.q.13.3.o.&3^{a}.q 80.3.c.

6 Blasphemia simpliciter est grauior homicidio et periurio, sed secundũ quid est econuerso.f.ratione nocumenti.22æ.q.13.3.1^{m}.et 2^{m}.

7 Blasphemia est contra primum vel secundum præceptum decalogi.12æ. q.100.11.c.et 22æ.q.13.2.2^{m}.

8 Blasphemia ex deliberatione oritur ex superbia, sed ex turbatione,oritur ex ira.22æ..q.158.7.1^{m}.

9 Blasphemia in spiritum sanctũ dicitur tripliciter.f.dicere contra deitatem,finalis impœnitentia,et peccatum ex malitia.22æ.q.14.1.o.

10 Hæc blasphemia dicitur dupliciter. f. contra personam spiritus sancti, et contra attributum eius.22æ.q.14.1.3.c.

11 Blasphemia in spiritum sanctum,potest fieri tripliciter, scilicet corde, ore,et opere,12æ.q.13.1.c.et q.14.1.c.1^{m}.

12 Ex deliberatione peccare in spiritum sanctum.22æ.q.34.2.1^{m}.

13 Peccatum ex malitia,id est ex electione mali, dicitur peccatum in spiritum sanctum,sed ex ignorantia in filium,et ex infirmitate id est ex passione in patrem.22æ.q.14.1.3.c.

14 Non omne peccatum ex malitia,est peccatum in spiritum sanctum, sed tantum ex malitia quæ est cum contemptu impedientium peccatum. 22æ.q.14.1.o.et 4.c.et q.100.1.2^{m}.

15 Non omnis contemptus boni impedientis peccatum est blasphemia in spiritum sanctum,sed tantum contemptus illorum quæ directè ducũt ad pœnitentiam et remissionem peccatorum.22æ.q.105.2.2^{m}.

16 Hoc peccatum est generale ratione habitus,sed est speciale ratione cõtemptus,22æ.q.14.1.3^{m}.

17 Blasphemia in spiritum sanctum vt speciale peccatum, est contemptus doni,quo homo retrahitur à peccato,non autem est peccatum sequẽs ex eo,22æ.q.18.5.3^{m}.

18 Species eius secundum tertium modum.sc. vt est peccatum ex malitia, sunt sex.f.desperatio,præsumptio impœnitentia,obstinatio,impugnatio veritatis agnitæ,& inuidentia fraternæ gratiæ.22æ, q.14.2.o.& qu. 36.4.2^{m}.

19 Hoc peccatum est irremissibile, exponitur tripliciter à doctorib.f.vel quia est finalis impœnitentia, & sic nullo modo remittitur. Vel quia quantum est de se habet meritum vt non remittatur quantum ad pœnam. Vel quantum ad culpam, inquantum excludit ea, per quæ fit remissio peccatorum,1^{a}.q.64.2.c.& 22æ.q.14.3.o.& q.113.4.3^{m}.&3^{a}.q.86. 1.2^{m}.& 3^{m}.

20 Hoc peccatum est desperatum ex parte peccantis, non autem ex parte Dei,22æ.q.14.3.c.1^{m}.

21 Homo potest primò ante alia peccata habere hoc peccatum, licet raro contingat,22æ.q.14.4.o.

1 Bonitas Dei,& Bonitas Dei acquiritur à creatura rationali, tanquam perfectio eius obiectiua,ab aliis autem secundum similitudinem tantum,1^{a}.q.6.1.2^{m}.& q.65.2.c.fi.& 12æ.q.1.8.c.

2 Omne bonũ est bonum sola similitudine diuinæ bonitatis,1^{a}.q. 105. 5.c.

3 Nihil diuiniuæ bonitatis participatione omnino caret,1^{a}.qu.19.4.1^{m}.& q.23.4.1^{m}.

4 Omnia opera Dei attribuuntur bonitati eius,1^{a}.q.105.2.2^{m}.

5 Vniuersum perfectius, participat & repræsentat bonitatem Dei, quam quæcunque alia creatura,1^{a}.q.15.2.c.& q.47.1.c.fi.& 2.1^{m}.

6 Deum possumus aliqualiter intelligere, non intelligendo bonitatem eius,non autem intelligendo eum non esse bonum.22æ.q.2.8.3^{m}.

7 Omnia sunt bona bonitate Dei,1^{a}.q.6.4.o.& 22æ.q.23.2.1^{m}. & q.27.3. c.

8 Omnia sunt bona bonitate Dei,vt principio effectiuo,exemplari, & finali,1^{a}.q.6.4.o.22æ.q.23.2.1^{m}.& q.27.3.c.

9 Deus vult quod sua bonitas multiplicetur ex sui similitudine, propter se,sicut propter finé operantis,& propter vtilitaté creaturæ,sicut propter finem operis,1^{a}.q.44.4.c.3^{m}.

10 Quodlibet bonum ex additione alterius, fit melius, præter optimum simplex,ex cuius participatione omnia sunt bona,12æ.q.34.3.2^{m}.

11 Differentia triplex bonitatis Dei,&creaturarum.f.quia solius Dei essentia est suum esse,& ei non adueniunt aliqua accidentalia,& ad nihil aliud ordinatur,sicut ad finem,1^{a}.q.6.3.c.

12 Per hoc quod Deus creauit omnia,vt essent, nõ excluditur quin creauerit omnia,propter suam bonitatem,1^{a}.q.65.2.1^{m}.fi.

13 * Quodlibet bonum creatum est bonum particulare, sed solus Deus est bonum vniuersale,1^{a}.q.65.1.2^{m}.& q.103.2.c.& q.105.4.c.& q.106.2 .c, & 12æ.q.2.7.8.c.& q.9.6.c.

14 Deus est sua bonitas essentialiter,1^{a}.q.3.2.c.& q.6.3.o.& q.20.1.3^{m}.& q. 49.3.c.& q.62.8.c.1^{m}.& q.100.2.c.& q.103.2.c.et 12æ.q.4.4.c.et 22æ.qu. 19.1.c.et q.23.2.1^{m}.et q.24.11.c.fi.et q.27.3.4.c.et q.34.1.c.1^{m}.1^{a}.q.1.1.c. et q.20.1.c.

15 Deus est verè,et propriè bonus,1^{a}.q.6.1.o.

16 *Deus est summum bonum,1^{a}.q.6.1.2^{m}.et 2.o.

17 In omni bono,summum bonum,f.Deus desideratur,1^{a}.q.6.1.1^{m}.

18 Habere speciem, modum,et ordinem, non est de ratione boni increati, nisi sicut in causa,1^{a}.q.6.1.1^{m}.

19 Bonum duplex,f.absolutè,idest cuius bonitas esset alio creato non existente,vt supposita,ad aliud,idest cuius bonitas nõ esset, sine alio creato,vt materia et accidentia,12æ. q.18.4.c

20 Bonum duplex.f.commutabile et incommutabile,22æ.q.21.1.3^{m}.et 3^{a}.q. 86.4.1^{m}.et 5.c.

21 Bonum duplex,sc.subsistens vt personæ:et inhærens,vt accidentia,12æ. q.26.4.c.et 3^{a}.q.11.5 3^{m}.

22 Bonum simpliciter dicitur dupliciter.f.absolutè,et vniuersaliter.22æ.q. 58.10.2^{m}.

23 Quod est bonum ex suppositione,debet bonum iudicari.22æ. q.39.1.c.

24 Bonum periculare duplex,f.verum,idest ordinabile ad principale bonum.f.ad vltimum finem,et falsum,sed apparens,quod abducit à finali bono.22æ.q.23.7.c.et q.45.1.1^{m}.

25 Bonum triplex.f.honestum,vtile,et delectabile.1^{a}. q 5.6.o.et 12æ.q.99. 5.c.et 22æ.q.45.3.o.

26 Bonum duplex.f.propter se,id est.honestum,et propter aliud.id est vtile.12æ.q.8.2.3.o.et 22æ.q.23.7.c.

27 Diuisio boni est analogi,quia primò conuenit honesto, secundò delectabili,tertio verò vtili.1^{a}.q.5.6.3^{m}.et 12æ.q.8.2.2^{m}.et 3.4^{m}.

28 Quid et bonum importat relationem rationis ad appetitum. 1^{a}. q.5.1.c. 1^{m}.et 3.1^{m}.et q.16.1.3.c.

29 Bonum consistit in hoc quod sit aliquid appetibile. 1^{a}.q.5.1.c.1^{m}.et 3.c. 1^{m}.et 5.c.et q.6.1.c.22^{m}.et q.16.3.4.c.q.19.9.c.et q.8.1.c.et 12æ.q.29.1.c.

30 Bonum et pulchrum fundantur super eandem rem.f.formã.Sed bonum respicit appetitum pulchrum verò vim cognitiuam.1^{a}.q.5.4.1^{m}.

31 Bonum est diffusiuum suiipsius,vt finis,nõ auté vt efficiens,1^{a}.q.5.4.2^{m}.

32 Bonum dicit rationem perfecti,et vltimi.1^{a}.q.5.1.c.1^{m}.et 3.c.1^{m}.5. c. 1^{m}. et q.6.3.c.et q.16.3.4.c.et 12æ.q.52.1.c.

33 Bonum consistit principaliter et per se in perfectione,et actu.1^{a}.q.48.6. c.et q 49.1.c.

34 In bonis simpliciter, et absolutè, secundum naturam solam potest esse medium et extrema. f. superfluum et diminutum, non autem in bonis simpliciter.i.vniuersaliter.22æ q.58.10.2^{m}.

35 Non tantum finis,sed etiam quæ sunt ad finem, ex ipso ordine, habent rationem boni.22æ.q.33.6.3^{m}.

36 Bonum habet rationem causæ finalis.1^{a}.q.5.2.1^{m}. 2^{m}. 4. o. et q.48.1.2^{m}.

37 Bonum omnium,mensuratorum et regulatroum,consistit in attingẽdo suam regulam. 12æ. q. 19. 9. c.et q.64.1.3.c.et q.71.6.c 22æ.q.17.1.c.et q. 23.3.6. c.q.27.6.c,et q.58.3.c.

38 Ens,Et Ratio boni,primò præsupponit formam, per quam est ens:secũdò virtutem effectiuam,qua est perfectum.1^{a}.q.5.4.c.

39 Omne ens est bonum,et econuerso. 1^{a}. q.5.3.o.et q.17.4.2^{m}.et q.49.1.3. c.12æ.q.18.1.c.et 3.3^{m}.

40 Omne ens est bonum inquantum est perfectum, et in actu.1^{a}.q.5.1.o.et q.48.1.c.12æ.q.18.1.2.3.4.c.

41 Omne ens sicut est bonum,sic appetibile.1^{a}.q.5.1.c.

42 Bonum secundum rationem finis est prius ente, sed econuerso secundum rationem formæ,et simpliciter.1^{a}.q.5.2.o.et 3.4^{m}.et 4.c.

43 Bonum est communius ente,secundum causalitatem.1^{a}.q.5.2.2^{m}.

44 Bonum simpliciter,dicitur secundum perfectionem vltimam, et bonũ secundum quid, secundum perfectionem essentialem et primam, sed ens,econuerso.1^{a}.q.5.1.1^{m}.et 12æ.q.18.1.c.

45 Materia est bona simpliciter,licet sit ens secundum quid. 1^{a}.q.48.3.c.et q.49.1.c.

46 Materia non est ens,nec bona nisi in potentia.1^{a}.q.5.3.3^{m}.

47 In mathematicis non est bonum, quia non sunt separata secũdum esse. 1^{a}.q.5.3.4^{m}.

48 Bonum,et ens,et alia transcendentia conuertuntur secundum supposita,non autem secundum rationem,1^{a}.q.5.1.o.et q.11.1.o.et q.16. 3. o. et 4.c.et q.17.4.2^{m}.et q.54.2.c.et q.59.2.3^{m}.et 12æ.q.29.5.c.et 22æ.q.109.2. 1^{m}.et 5^{a}.q.10 .3.c.

49 Vnitas pertinet ad rationem bonitatis,1^{a} q.103.3.c.et 22æ.q.36.3.o.

50 Bonum,verum,et vnum habent contraria,quia fundantur in ente, non autem ens,quia in nullo fundatur,1^{a}.q.17.4.o.

51 Verum.et Verum significat rationem boni,1^{a}.q.82.3.1^{m}.

52 Bonum et verum mutuo se includunt,1^{a}.q.16.4.1^{m}.et quæst.50. 2.3^{m}. et q.59.2.3^{m}.et q.79.11.2^{m}.et q.82.3.1^{m}.et q.4.1^{m}.et q.87.4.2^{m}.et 12æ.q.9.1. c.3^{m}.22æ.q.109.2.1^{m}.

53 Bonum est prius vero secundum appetitum, secundum rationem autem et simpliciter, est econuerso,1^{a}.q.16.4.o.

54 Verum est simplicius,abstractius,et absolutius bono.et propinquius enti.1^{a}.q.16.4.c.et q.82.3.c.

55 Verum est in anima.sed bonum est in rebus.1^{a}.q.16.1.c.et q.82.3.c.

56 Ratio veri est eadem in omnibus moralibus.non autem ratio boni. 12æ. q.60.1.

q.60.1.1m.
57 Bonum est primum cadens in apprehensione rationis practicæ: 12æ. q.94.2.c.
58 Sicut bonum nominat illud in quod tendit appetitus, ita verum nominat illud in quod tendit intellectus.1ª.q.16.1.3.c.
59 Verum est bonum intellectus, et falsum est malum eius. 12æ.q.55.4.c.et q.57.2.3m.et q.64.3.c.et 22æ.q.1.3.1m.et q.4.5.c.1m.
60 Bonum est fortius malo.12æ.q.60.5.4m.
61 Bonum difficilius constituitur, quàm malum.12æ.q.18.4.3m. et q.19.6.1. et 7.3m.et q.20.2.0.et quæst.35.8.1m. et q.71.4.2m.et 5.1m.et 22æ.qu.79.3.4m.etq.110.3.c.
62 In omni malo est aliquid boni,1ª.q.49.3.c.et q.103.7.1m.et q.109.1.1m.et 12æ.q.18.1.c.1m.et q.35.6.c.et q.73.2.c.fi.et 22æ.q.172.6.c.
63 Bonum et virtus transsumptiue dicitur etiam in malis, sicut dicitur bonus latro.12æ.q.55.3.1m.et q.92.1.c.et22æ.q.45.1.1m.q.47.13.c.et 92.1.1m.
64 Omne malum fundatur in aliquo bono.3ª.q.103.7.1m.
65 Bonum et malum ex genere sunt respectu obiecti.12æ.q.18.2.0.
66 Illud, quod est secundum se malum ex genere, non potest esse bonum, & licitum.22æ.q.110.3.c.
67 Malum aliquando dicitur contrarium bono, quia non priuatur totum bonum, sed aliquid de bono remanet,22æ.q.33.5.c.princ.
68 Non omnis carentia boni est malum, sed tantum debiti.1ª.q. 48.2.1m.& 3.c.2m.& 5.1m.& q.49.1.c.
69 * Subiectum cuiuslibet mali est bonum deficiens, id est in potentia.1ª. q.11.2.1m.& q.17.4.2m.& q.48.3.0.& q.41.1.c.& 3.c.& q.103 7.1m.
70 Bonum est naturaliter prius malo.12æ.q.25.2.0.
71 Bonum est causa mali, per accidens tantum.1ª.q.49.1.& 0.& 3.c.& 12æ. q.75.1.0.
72 Causa mali, non est nisi bonum deficiens.12.q.18.1.1m.
73 Bonum & malum per accidens, id est in concreto, cõtrariantur, sed per se, idest in abstracto, opponuntur priuatiuè.1ª.q.48.1.3m.&2.1m.& 2m.
74 Bonum & malum dicuntur contraria, & sunt genera, id est, generales conditiones omnium contrariorum.1ª.q.48.1.1m.
75 * Summum malum, non contrariatur summo bono secundum rem, sed secundum vocem.1ª.q.39.3.2m.
76 Nullum malum opponitur summo bono contrariè, nec priuatiuè, nisi indirectè id est secundum rationem communem boni.1ª.q.17.4.3m.& q.49.3.2m.
77 Mala esse, & fieri, non est bonum simpliciter, sed tantum per accidens, inquantum sunt occasio bonorum.1ª.q.19.9.0.
78 Malum tollit totum bonum sibi oppositum, & minuit habilitatem: non autem tollit subiectum eius.1ª.q.48.4.0. & 12æ.q.85.1.2.4.0. & quæst. 93.6.2m.
79 Malum corrumpit bonum sibi oppositum formaliter & priuatiuè, non autem effectiuè,1ª.q.48.1.4m.& 49.3.c.& 12æ.q.85.1.4m.
80 Inter bonum & malum ciuile, vel ad alterum est medium, non autem absolutè.1ª.q 48.1.3m.& 12æ.q.18.8.1m.
81 Bonitas creaturæ, non est eius essentia.1ª.q.6.3.3m.
82 * Nulla creatura est bona per essentiam.1ª.q.6.3.0.& q.103.2.c.& 12æ.q. 2.8.c.& q.9.6.c.
83 Maximum bonum in creaturis est bonum ordinis vniuersi. 1ª. q. 22.4.c. & q.25.6.3m.& q.47.2.c.& q.49.2.c.& q.50.3.c.fi.& 22æ.q.12.2.c.
84 Cuiuslibet creaturę secundum se consideratæ, duplex est bonitas. s. essentialis, & accidentalis.1ª.q.25.6.c.
85 Creatura ex esse vel essentia, est bona secundum quid, sed ex accidentibus, est bona simpliciter.1ª.q.5.1.1m.
86 Ipsum vniuersum, & quælibet creatura, potest esse melior quàm sit bonitate accidentali, non autem essentiali.1ª.q.25.6.0.
87 * Qualibet re creata potest esse alia res creata melior bonitate essentiali.& accidentali.1ª.q.25.6.0.
88 Bonum cuiuslibet creaturæ consistit in specie, modo, & ordine. 1ª.q.5. 5.0.& q.6.1.1m.& 12æ.q.63.2.3m.& q. 85. 4. 0. & 22æ.q. 19.11.c.& q.27. 6.1m.& q.109.2.c.3m.& q.114.1.c.
89 Hominis. & homo dicitur bonus simpliciter, secundum voluntatem, quia ipsa imperat cuilibet potentiæ. Secundum quid autem, per intellectum, vel alias potentias.1ª.q.5.4.3m.&q.48.6.c.& 12æ.q.34.4.c.& q. 56.3.c.& q.66.3.2m.
90 Bonum hominis, vt est homo, est bonum secundum rationem, non autem secundum sensum.1ª.q.49.3.5m.& 12æ.q.71.2.c.& 22æ.q.123.1.2.c. & q.129.3.c.& q.141.1.6.c.
91 Bonum hominis consistit principaliter in actibus interioribus. 22æ.q. 27.6.3m.& q.30.4.0.
92 Bonum hominis consistit in coniunctione eius ad Deum. 12æ. q. 98. 5. 2m.& 22æ.q.27.6.3m.& q.30.4.& q.186.1.c.
93 Totum bonum hominis consistit in subiectione eius ad Deum. 22æ.q. 19.11.q.81.7.c.& q.104.4.2m.
94 Omnes homines appetunt vnum bonum formaliter, non autem materialiter.12æ.q.1.7.0.
95 * Homo naturaliter in bonum tendit.22æ.q.34.5.0.
96 Bonum cuiuslibet virtutis, est conueniens homini secundum rationem, ideo conuenit ei naturaliter.12æ.q.54.3.c.
97 Impossibile est, quòd aliquis homo sit bonus, nisi sit bene proportionatus bono communi.12æ.q.92.1.3m.
98 Qui quærit bonum commune, quærit proprium: quia bonum proprium non potest esse sine communi: & bona dispositio partis, est in respectu ad totum.22æ.q.47.10.2m.& q.61.2.3m.
99 Omne bonum creatum est minus bono hominis obiectiuo, non autem intrinseco, & inhærenti.12æ.q.2.8.3m.
100 Bonum animæ est melius bono corporis, & hoc bonis exterioribus, & bonum vitæ contemplatiuæ, bono actiuę.12æ.q.2.5.c.&22æ.q.104. 3.c.& q.152.2.4.c.
101 Bonum multitudinis, est maius quàm bonum vnius qui est de multitudine, non autem quàm bonum vnius extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur.22æ.q.39.2.2m.
102 In spiritualib. bonis debet homo semper sibi magis prouidere quàm aliis, sed in temporalibus, laudabiliter liberalis facit econuerso.22æ, q.117.1.1m.
103 Bonũ hominis triplex, s. animæ. corporis, & exteriora.12æ.q.84.4.c.& 22æ.q.73.3.c.& q.85.3.2m. q.104.3.c.q.118.5.c.q.152.2.4. c.& q.186.7.c.
104 Bonum hominis duplex. s. simpliciter, id est, vltimus finis eius, & omnia ducentia in eum, & bonum secundum quid, id est, vt nunc, vel secundum aliquid bonum.12æ.q.114.10.c.& 22æ.q.23.7.c.
105 Bona hominis triplicia, s. minima, vt bona fortunæ, media, id est naturalia, et magna, id est, habitus virtuosi. Et eorum triplex est fructus, s. fructus honestæ conuersationis, sacræ deuotionis, et iocundæ pietatis,12æ.q.85.4.c.et 22æ.q.108.4.c.et 118.5.c.
106 In bonis corporis hominis tria sunt per ordinẽ, s. integritas corporis quies, et delectatio sensus, et vsus membrorum. Primum tollitur per occisionem vel mutilationem, secundum per verbera, tertiũ per carcerem,22æ.q.65.3.c.
107 Bonum vnius hominis continetur alteri dupliciter, s. per charitatem, et per intentionem facientis,3ª.q.82.6.3m.
108 Bonum naturæ hominis triplex, scilicet principia naturæ cum proprietatibus eius, inclinatio ad virtutes, et originalis iustitia. Tertium totaliter tollitur per peccatum. Secundum minuitur, primum autem integrum manet,12æ.q.85.1.2.4.0.et q.93.6.2m.et 22æ.q.10.4.c.et q.23. 7.1m.et q.33.5.c.
109 Bonum proportionatum communi statui naturæ est vt in pluribus, excedens vero vt in paucioribus, defectus autẽ econuerso,1ª.q.23.7.3m
110 Ecclesiæ.et Bona ecclesiastica debent diuidi in quatuor partes, quarũ vna debetur episcopo, alia fabricæ, tertia pauperibus, et quarta beneficiato,22æ.q.185.7.c.
111 In necessitate non debent emi possessiones de bonis ecclesiasticis, nec in thesauris reponi,22æ.q.175.6.4m.
112 Episcopi et alij clerici habẽt verum dominium bonorum propriorum, non autem ecclesiasticorum, sed tantum sunt dispensatores,22æ.q.63. 2.1m.e q.119.3.1m.et q.185.7.c.
113 Episcopi et clerici possunt disponere de sua quarta, sicut de bonis propriis,22æ.q.185.7.c.
114 Episcopi et clerici possunt dare moderatè suis consanguineis de bonis ecclesiasticis in suum vsum deputatis,22æ.q.185.7.2m.
115 Episcopi et clerici peccant, si in articulo necessitatis possunt viuere de patrimonio, et viuant de bonis ecclesiasticis,22æ.qu.185.3.7.3m.et qu. 187.4.1m.
116 Si episcopi vel clerici retinent sibi de bonis ecclesiasticis diuisis vel in diuisis, notabiliter vltra quartam, peccant mortaliter, 22æ.q.185. 7.c.
117 Prelatus tripliciter surripit bona ecclesię, et tenetur restituere. s. si rem ecclesiæ nõ sibi deputatam, sed alteri, sibi vsurparet, puta si episcopus vsurparet sibi rem capituli, si rem ecclesiæ suæ custodiæ deputatam, in alterius dominium transferat, puta consanguinei vel amici, et si so lo animo surriperet, dum scilicet incepit habere animum possidendi eam vt suam, et non nomine ecclesiæ,22æ.q.62.5.5m.et q.185.7.c.
118 Malè dispensans bona hospitalis, tenetur restituere, non autem dispensans bona beneficij, quo ad suam portionem, sed tenetur pœnitere, 22æ.q 62.5.5m.et q.185.7.c.in principio.
119 Bona temporalia, quasi nihil sunt, respectu futurorum,22æ.q.36. 2.c. fi.
120 Bona temporalia, secundum se sunt bona, secundum quid, sed vt ducunt ad beatitudinem, sunt bona simpliciter,12æ.q.114.10.c.
121 Bona exteriora vt diuitiæ et honores, sunt bona simpliciter, id est, absolutè et secundum naturam suam, non tamen omnibus modis, et circa hæc est iustitia, sed virtutes sunt bona simpliciter, idest vniuersaliter,22æ.q.58.10.2m.
122 Exteriora bona, sont bona instrumentaliter, non autem principaliter licet secundum Stoicos sint nulla,12æ.q.59.3.c.et 22æ.qu.58.1.0.2m.et q.125.4.3m.et 3ª.q.15.6.2m.
123 Bona temporalia non sunt præmia virtutum, nec subtractio eorum est pœna peccati principaliter,12æ.q.87.7.c.2m.et q.108.3.4m.
124 Bona temporalia sunt eius, cui Deus concedit, quo ad proprietatem, sed quo ad vsum, sunt etiam aliorum,22æ.q.32.5.2m.
125 Deus dat iustis tantum de bonis et malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem,12æ.q.87.7.2m.et q.114.10.c.
126 Deus dat malis bona temporalia, et bonis mala temporalia, vt reseruet maiora, idest æterna,12æ.q.87.7.2m.
127 Bona temporalia dantur indignis à Deo ad correptionem, vel ad damnationem eorum,12æ.q.87.7.2m.et 22æ.q.36.2.c.fi.
128 Omnia temporalia bona et mala æqualiter eueniunt bonis et malis quo ad substantiam, non autem quo ad finem.12æ.q.114.10.4m.
129 Temporalia nullius momenti sunt respectu spiritualium. 12æ. q.2.6.c. fi.et q.87.7.2m.et 22æ.q.36.2.c.fi.
130 Bona spiritualia satiant in perpetuum, non autem tẽporalia, quia temporalia paulatim sumũtur et corrumpũtur.12æ.q.3.1.5.c.et q.32.2.c.fi.
131 Bona temporalia non habita appetuntur, sed habita fastidiunt, spiritualia verò econuerso.12æ.q.2.1.3m.et 32.2.c.fi.et q.33.2.0.
132 Bona spiritualia, non sapiunt habentibus affectum infectum amore delectationum corporalium, et præcipuè venerearum. 22æ.q.20.4.c. et q.46.2.c.
133 Bona spiritualia possunt simul à multis integrè possideri, non autem corporalia.12æ.q.28.4.2m.& 3ª.q.23.1.3m.
134 Promisiones bonorum temporalium in veteri lege, fuerunt figuræ spiritualium in noua lege.12æ.q.114.10.1m.
135 Bonum morale præcipuè consistit in conuersione ad Deum, & malum in auersione.22æ.q.19.2.2m.
136 Bonum & malum in speciali modo scilicet morale inuenitur in habentibus electionem.1ª.q.48.5.c.
137 Bonum in naturalibus & moralibus duplex. s. essentiale, et accidentale.12æ.q.18.3.3m.
138 Omne bonum honestum, vel vtile, est bonum morale, non autem omne delectabile, est bonum moraliter, quia illa dicuntur secundum rationem, illud autem secundum appetitum.12æ.q.34.2.1m.
139 Boni mores dicuntur qui rationi congruunt, mali verò, qui à ratione discordant.12æ.q.100.1.c.
140 Bonũ nõ cõtrariatur bono in moralib. sed tantũ in aliis,12æ.q.31.8.1m
141 * Virtus

141 * Virtus est bona seipsa, non autem per aliam bonitatem.12æ.q.55.4.1m.
142 * Bonum quod ponitur in diffinitione virtutis, non est bonum transcendens, sed bonum rationis,12.q.54.3.2m.& q.55.4.2m.
143 Ad bonum operandum, requiritur virtus moralis inclinans, & prudẽtia dirigens,12æ.q.113.1.2.
144 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam, ex obiecto vel circunstantiis, actui voluntatis, non autem ex fine, nisi actus voluntatis fiat melior vel peior tripliciter. s. secundum numerum, extensiuè vel intensiuè.12æ.q.20.4.& q.24.3.c.& 22æ.q.76.4.2m.
145 Eadem bonitas vel malitia ex fine, est actus exterioris, & actus voluntatis, non autem aliæ.12æ.q.20.3.0.& 4.2m.
146 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, est ex actu voluntatis, non autem aliæ, sed conuerso.12æ.q.20.2.0.
147 Bonitas & malitia ex fine, prius est in actu voluntatis, quàm in actu exteriori. Similiter quę est ex obiecto vel circunstantiis, vt est in execution operis. Sed vt est in ordinatione & apprehensione rationis, est econuerso.12æ.q.20.1.0.
Bos habet quinque vtilitates, scilicet, quia immolatur, arat, comeditur lac & coriũ dat. Ideo furans, reddebat quinque pro vno. 12æ.q.105.2.9m.
1 Brachium significat potentiam operatiuam, quæ tripliciter impeditur scilicet a Deo, à diabolo, & ab vtroque.1ª.q.100.10.3m.
Bubo nocte pastum quærit. Ideo significat luxuriosos qui delectari quærunt in nocturnis operibus quæ agunt.12æ.q.102.6.1m.co.3.
Bucella quam porrexit Christus Iudæ, non fuit corpus Christi, sed purus panis.3ª.q.81.2.3m.

C

1 CAdere non permittit Deus aliquos, nisi alios erigat, 1ª. quæst. 23. 6.1m.
Caim, & Reprobatur verbum Caim dicentis: Maior est iniquitas mea quàm vt veniam merear, quia misericordia Dei peccantibus per pœnitentiam veniam præbet, absque vllo termino. 3ª. q. 84.10.c.fi.
1 Calix debet esse de auro, vel argento, vel stanno.3ª.q.83.3.6m.
2 Sicut non potest facere aliquis ecclesiæ prælatus, quod calix consecratus desinat esse cõsecratus si maneat integer, sic multo minus potest facere, vt homo Deo consecratus quandiu viuit, consecratus esse desistat, & quòd ille qui professus est religionem, non sit religiosus. 22æ.q.88.11.c.
1 Si calor subsisteret, ita calefaceret, sicut nunc inhærens.1ª.q.56.1.c.
2 Calor naturalis agit in virtute animæ, vt instrumentum eius. 1ª.q.115.1. 5m.& q.118.1.3m.
3 Calor naturalis digerendo generat pinguedinem, quæ ipsum conseruat, quasi eius nutrimentum.22æ.q.82.2.2m.
4 Calor disponens ad formam ignis, manet post aduentum eius, non quidem idem numero, sed idem specie, quia nõ est idem subiectum eius. 3ª.q.7.13.2m.& q.9.3.2m.
5 Ignis quantumcunque calidus, non calefaceret, nisi esset motus cæli. 12æ.q.109.1.c.
6 Calor, & aliæ qualitates tangibiles, erunt in corpore glorioso ex natura sua, quæ non erunt reductæ ad medium rei secundum ęquidistantiam ab extremis acceptum, sed ad medium proportionis, secundum quòd competit optimæ complexioni humanæ in singulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus, quia potentia semper delectatur in conuenienti, & tristatur in excessu.3ª.q.54. 2.1m.& 2m.
7 Virtus in semine, agit per triplicem calorem, scilicet animalis, elementi et cæli.1ª.q.118.3.3m.
Caluariæ locus dicitur communis locus decollatorum, non autem à capi capite Adæ ibi sepulti.3ª.q.46.10.3m.
1 Calumnia est falsa et malitiosa impositio criminis.22æ. quæst.68.3.c.1m.
2 Calumnia est defensio criminis, per fraudes, dolos et mendacia. 22æ.q 69.2.3.c.
Ars campsoria vtitur de se numismate ad debitum et idoneum vsum: et ratio est, quia illud lucrum vel illud quod plus accipitur à campsoribus in tali permutatione monetæ, non accipitur ratione pecuniæ quæ de se parit pecuniam, seu de se est inuendibilis, sed ad vitandum damnum, sine ratione periculi vel interesse, vt subueniatur salariis pensionum domorum, ministrorumque, et laboribus et expensis in arte necessaria et licita, ne frustrà ponant operam et sudorem suum ad vtilitatem aliorum.22æ.q.78.2.4m.
1 Canis in veteri lege non offerebatur, quia erat animal immundum. Nec redimebatur: quia eo vtebatur idololatræ in suis sacrificiis. Et significat rapacitatem, de qua non solet fieri oblatio. Sed alia animalia immunda redimebantur.12æ.q.102.3.7m.22æ.q.86.3.2m.
2 Canis videtur vti syllogismo diuisiuo.12æ.q.13.2.ar.3.3m.
Canonicus regularis potest transire ad religionem monachorum et non econuerso nisi sint laici.22æ.q.189.8.2m.
1 Cantus, et laus vocalis erit in beatis post resurrectionem. 22æ. q.13.4.c.
2 Cantus et laus vocalis Dei salubriter fit in ecclesia, ad deuotionem excitandam.22æ.q.91.0.
3 Cantus theatricus, vel aliquod aliud artificiale organum in ecclesia ad delectationem, vel ostentationem, improbatur.22æ.q.91.2.2m.et 4m.
4 Diaconi et prælati non debent cantibus insistere, sed prædicationi, doctrinæ, et eleemosynis.22æ.q.9.3.3m.
Capacitas duplex. s. naturalis potentiæ, et obedientialis. Prima semper impletur secundum genus singulorum, et non secundum quodlibet indiuiduum: secunda verò neutro modo,3ª.q.1.3.3m.
1 * Capitale vitium dicitur à capite membro, quia pœna capitis punitur: vel quia est causa finalis per se multorum peccatorum. 12æ.q.84. 3.4.0.et 22æ.q.34.5.c.et 35.4.c.et q.118.7.8.c.et q.148.5. c. et q.153.4.0. et 158.6.c.2m.
2 Capitalia dicuntur: quia vt in pluribus alia oriuntur ex eis, licet quandoque aliquod vitium ex bono oriatur, * per abusum vt ex obiecto, non autem vt ex principio.22æ.q.55.4.1m.
3 Vitia capitalia dicũtur à fine proprio, non quidem omnium, sed eorum ex quibus sæpius alia oriuntur, non autem ab vltimo, 22æ.q.24.5.c.& q.35.4.c.& 36.4.1m.
4 Diuisio, & vitia capitalia sunt tantum septem, ad quæ omnia alia reducuntur, s. vana gloria, accidia, inuidia, ira, auaritia, gula, & luxuria, 12æ. q.84.4.0.
5 Capitulum.& Prælatus præest in capitulo, sicut iudex in foro iudiciali, 22æ.q.33.7.1m.
1 Caput naturale habet tria respectu aliorum membrorum, s. ordinem, perfectionem, & virtutem influendi,3ª.q.8.1.8.c.
2 Caput significat multa, secundum similitudines ad multas proprietates eius,22æ.q.84.3.4.0.& 3ª.q.8.1.8.c.
3 Omnes operationes animales, à capite principium habent,3ª.q.8.1.c.
4 Caput influit in alia membra dupliciter, s. intra & extra, gubernando actiones exteriores,3ª.q.8.6.7.c.
5 In capite vigent omnes sensus: in cæteris verò membris, est tantum vnus sensus s. tactus.3ª.q.9.1.c.& q.66.7.3m.
1 Character non est propriè in genere, nec in specie, sed reductiuè, sicut ens incompletum, quia est potentia instrumentalis,3ª.q.63.2.c.fi.
2 Character est in secunda specie qualitatis,3ª.q.93.2.0.
3 Diffinitio triplex characteris,3ª.q.63.3.5.0.& q.72.5.2.
4 Character est potentia, qua renati in vitam spiritualem, possunt facere operationes similes virtutibus, quibus sacramenta efficaciam habent, 3ª.q.72.5.c.
5 Character est duplex, scilicet potentia actiua, & passiua,3ª.q.63.2.c.
6 Character est sacramentum, & res sacramenti,3ª.q.63.3.2m.& 6.3m.& q. 66.1.1m.
7 Character habet rationem signi ratione sacramenti sensibilis, & ratione configurationis,3ª.q.63.1.2m.& 1.4m.
8 Character est participatio sacerdotij Christi,3ª.q.63.3.5.c.& q. 63.3.3m.
9 Subiectum, & Character est subiectiuè in anima, sicut virtus instrumentalis,3ª.q.50.4.3m.& q.66.2.c.& 5.1m.& 2m.& q.64.1.c.
10 Character est subiectiuè in potentia animæ, & non immediatè in essentia animæ,3ª.q.63.4.0.
11 Character est principaliter in potentia intellectiua. et secundariò in affectiua,3ª.q.63.4.3m.et 5.c.
12 Character semper manet, etiam in damnatis: quia est indelebilis,3ª.q.50. 4.3m.et q.63.2.c.et 5.0.et q.64.9.3m.et q.66.9.c.et q.82.8.c.
13 Christus nullum habuit characterem,3ª.q.63.5.6.c.
14 Christus est character patris,1ª.q.63.1.2m.
15 Comparatio et non habens characterem baptismi, nullum alium recipere potest, quia ille præsupponitur de necessitate ab omni alio, 3ª. qu. 73.6.0.
16 Character baptismi, est alius à charactere confirmationis et ordinis, quia sunt ad distinctos actus,3ª.q.72.5.c.
17 Character baptismi, est potentia passiua, sed character confirmationis et ordinis est potentia actiua,3ª.q.63.3.c.
18 Character est à tota Trinitate, sed appropriatur filio,3ª.q.64.1.c.
19 Character sacramentalis, est propriè character Christi, tanquam ducis, quo configurantur fideles sacerdotio Christi,3ª.q.63.3.0.
20 Character secundum omnes imprimitur in quibusdam sacramentis,3ª. q.63.1.0.
21 Character imprimitur solum in sacramentis nouæ legis,3ª.q.62.6.3m.et q.63.1.3m.et 2.c.
22 Character imprimitur solum in tribus sacramentis. s. baptismo, confirmatione, et ordine,3ª.q.63.60.et q.72.5.0.et q.80.10.1m.
23 Character est causa gratiæ sacramentalis,3ª.q.63.2.0.et q.69.10.0.
24 Per characterem deputantur fideles ad actus conuenientes præsenti ecclesiæ: per prædestinationem verò ad præmium vitæ æternæ, 3ª. qu. 63.1.1m.et 2.c.
25 Character bestiæ, est obstinata malitia, vel professio illiciti cultus, 3ª.q. 63.3.3m.
Charadrion est auis garrula, ideo significat loquaces.12æ.q.102.6.1m.fi.

1 CHaritas est accidens,22æ.q.23.3.3m.
2 Charitas est habitus in anima creatus, contra magistrum sententiarum,22æ.q.23.2.0.
3 Charitas est virtus,22æ.q.23.3.0.et q.72.1.c.
4 * Charitas potest dici virtus generalis, 22æ.q.58.6.c.et 3ª.q.85.2.1m.
5 Charitas non potest dici virtus generalis, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum diuinum. Sed vt respicit bonum diuinum vt proprium obiectum, est virtus spiritualis,22æ.q.58.6.c.et 3ª.q.85. 2.1m.
6 Charitas est amicitia,12æ.q.65.5.c.et q.66.6.1m.et 22æ.q.23.1.0.q.24.2.1.
7 Charitas est radix omnium virtutum,12æ.q.62.4. c.et q.65.5.2m. et q.7. 4 c.et q.84.1.1m.et 22æ.q.23.8.2m.et q.139.2.2m.
8 Charitas est mater omnium virtutum.12æ.q.62.4.c.et 22æ.qu. 23.8. 3m.et q.186.7.1m.
9 * Charitas est forma omnium virtutum.12æ.q.62.4.c.et 22æ.q.4.3. 0. et q. 23.8.0.et q.24.12.4m.
10 Charitas qua formaliter diligimus, est quædã participatio diuinæ charitatis, quæ Deus est,22æ.q.23.2.1m.et 3.3m.et q.24.2.1m.et 7.c.
11 Charitas est amor Dei, non qualiscunque, sed quo diligitur Deus, vt beatitudinis obiectum,12æ.q.65.5.1m.et q.109.3.1m.et 3m.et qu.103. 3.1m.et 3m.et 22æ.q.23.4.c.
12 Charitas non potest esse informis,22æ.q.24.12.4m. q.45.4.c. q.136.3.c. et 3ª.q.79.1.c.fi.
13 Actus charitatis duplex, s. elicitus et imperatus.3ª.q.85.2.1m.
14 * Motus mentis humanæ in fruitione Dei, in qua consistit vita æterna, est actus charitatis.12æ.q.114.4.c.
15 Obiectum charitatis proprium et principale et formale, est bonitas summa, id est, Dei.22æ.q.4.3.2m.et q.13.2.c.et q.23.5. 2m. et q. 24.1.ca.et 4.2m.
16 Charitas pro obiecto habet vltimum finem. s. beatitudinem æternam. 22æ.q.23.4.2m.et q.24.3.3m.et 10.c.et q.44.5.c.
17 Charitas habet duo obiecta. s. principale, idest bonitatem Dei, et secundarium, id est bonum proximi,22æ.q.32.2.3m.et q.66.6.c,
18 Cha-

18 Charitas diligit proximum propter Deum, ideo obiectum eius, propriè est Deus.22æ.q.1a.1.3m.&3.1m.&q.23.5.1m.
19 Charitas tendit in vltimum finem sub ratione finis vltimi, quod non conuenit alicui alteri virtuti.22æ.q.26.1.c.
20 Dilectio Dei, est finis dilectionis proximi.12æ.q.44.2.o.
21 * Charitas viæ, non potest æquari charitati patriæ.1a. q.117.2.3m.&12æ. q.67.6.3m.
22 Charitas superexcedit facultatem totius nomine.12æ.q.113.9.2m.&22æ. q.24.2.3.c.
23 Charitas est nobilior anima Christi & aliorum, secundum quid, non autem simpliciter.22æ.q.23.3.c.
24 Donum sapientiæ correspondet charitati.22æ.q.23.in princip. & q. 45. in princip.
25 Charitas est potissima virtutum, 1a.q.117.1.3m.&12æ.q.66.6.o. & 22æ.q. 23.6.o.& q.24.4.2m.& q.30.4.o.& q.34.5.1m.& q.117.6.c.1m.& quæst. 157.4.2m.
26 Quilibet habens charitatem, habet omnes alias virtutes.12æ.q.65.3.5.o.
27 Nulla vera virtus potest esse sine charitate.12æ.q.65.2.4.o. & q. 71.4.c. & 22æ.q.23.7.o.& q.51.2.c.& q.108.2.2m.
28 Charitas est maior aliis, quia propinquius se habet ad obiectum suum, scilicet ad Deum, quàm fides, & spes. Ideo nobilior est eis. 12æ.q.66.6. o.22æ.q.23.6.c.
29 Sola charitas imperat omni virtuti.12.q.114.4.o.
30 Charitas ponitur in diffinitione cuiuslibet virtutis, non quidem essentialiter, sed quia ab ea dependent.12æ.q.62.2.3m.& 22æ.q.23.4.1m.
31 Nulla virtus habet tantam inclinationem ad suum actum, nec ita delectabiliter operatur, sicut charitas.22æ.q.23.2.c.fi.
32 Omnia precepta moralia fundantur in pceptis charitatis. 3a.q. 47.2.1m
33 Charitas coniungit Deo realiter, et attingit ipsum realiter non autem fides nec spes.22æ.q.45.2.c.fi.et 4.c.et 6.2m.et q.172.4.c.et q.184.1.c.2m
34 Sapientia etsi differat à charitate, tamen præsupponit eam. Et ex hoc ipso diuidit inter filios perditionis, & regni.22æ.q.45.4.3m.
35 Charitas facit tendere in Deum, vniendo affectum hominis Deo, spes autem vt adipiscendo.22æ.q.17.6.3m.
36 Sub charitate comprehenditur omnis alia amicitia & dilectio licita, non autem illicita, quia charitas non potest esse cum peccato mortali.22æ.q.45.4.c.
37 Quicquid pertinet ad donum vel virtutem fortitudinis, potest etiam ad chatitatem pertinere.22æ.q.139.2.2m.
38 Voluntas est subiectum charitatis.1a.q.59.4.3. & q.82.5.2m. & 12æ. q.56. 6.c.& q.57.1.c.
39 Charitas impropriè dicitur esse in concupiscibili.1a.q.82.5.2m.
40 *Charitas non est in nobis naturaliter, nec causatur ex actibus nostris sed infunditur à Deo.22æ.q.24.2.o.& 3.10.c.& q.172.2.1m.
41 Charitas est in omnibus habentibus gratiam gratum facientem. 22æ.q. 8.4.c.& q.47.1.4.c.
42 Charitas augetur essentialiter.12æ.q.52.1.o.& q.66.1.c.
43 Charitas non augetur per additionem, sed per intensionem secundum accessum ac terminum.12æ.q.52.2.o.& 22æ.q.24.5.o.
44 Visio beata, charitas & huiusmodi, quæ pertinent ad præmium essentiale, non augentur in beatis, ex quo iam sunt effecti beati.22æ.q.24.3.3m.
45 * Charitas potest augeri in infinitum.22æ.q.24.7.o.
46 Quilibet actus charitatis disponit ad charitatis augmentum, reddendo hominem promptiorem ad iterum agendum, & habilitare refcente, donec conetur ad perfectum, & tunc actu augetur.22æ.q.24.6.o.
47 Charitas vnico actu augetur, si fiat cum toto conatu, non autem aliter. 12æ.q.52.3.9.& 22æ.q..24.6.o.
48 Charitas non potest minui, 22æ.q.24.10.o.
49 Charitas non potest amitti per peccatum veniale. 12æ. q. 71. 4. c. & q. 78.2.1m.& q.88.1.2m.
50 Veniale peccatum non contrariatur habitui charitatis, sed feruori actus eius, quem minuit.12æ.q.71.4.c.& 22æ.q.14.8.2m.& q.54.3. c.& q. 107.3.2m.& 3a.q.79.4.c.& q.87.1.2.c.
51 Charitas vitæ potest amitti, non autem charitas patriæ, 22æ. q. 24. 11.o.
52 Charitas quolibet peccato mortali amittitur, 12æ.q.71.3.c.fin & 4.c.& 22æ.q.24.12.o.& q.45.4.c.& 3a.q.79.6.2m.& q.84.10.c.
53 Charitas habet modum quoad actus quos imperat, non autem quoad actum quem elicit.3a.q.85.2.1m.
54 * Charitas datur secundum mensuram subiecti, id est, secundum capacitatem naturæ, & conatû.1a.q.62.6.o.& 22æ.q.24.3.o.& 3a.q.69.8.3m.
55 Gradus charitatis triplex.s.incipientium, proficientium, & perfectorû. 22.q.24.9.o.& q.183.4.o.& q.184.2.o.& 3.2m.
56 Beatitudo datur secundum diuersos gradus charitatis.1a.quę.12.6.c.& 22æ.q.24.3.2m.& 3a.q.55.1.3m.
57 Numerus. & Eadem numero est charitas Dei, & proximi. 22æ.q.17.3.c. fi.& 18.2.3m.& q.23.5.o.& q.25.1.o.& q.81.3m.& q.103.3.2m.
58 Charitas vitæ manet eadem numero in patria, 22æ. qu. 67.6.o.& quæst. 118.3.2m.
59 Ordo. Et Charitas habet ordinem.22æ.q.26.1.o.
60 Ordo charitatis, attêditur secundum affectum et effectum.22.q.26.6.o.
61 Dilectio Dei est prior dilectione proximi ordine perfectionis et dignitatis, sed ecôuerso, ordine generationis et dispositionis. 12æ.q.68.8.2m.
62 Ordo charitatis, cadit in præcepto.22æ.q.44.8.o.
63 * Ordo charitatis manebit in patria.22æ.q.26.13.o.
64 In patria nullus erit ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum.22æ.q.26.13.o.
65 Cognitio. Et Nullus potest certè cognoscere se habere charitatem vel gratiam, nisi sibi diuinitus reueletur. 12æ. q. 112. 5. o.et 3a.q.80.4.5m.
66 Cognitio nô est obiectû charitatis, sed Deus cognitus. 12æ.q.67.6.2m.
67 Effectus charitatis sunt duodecim.s.vita spiritualis, obseruantia mandatorum, protectio contra aduersa, beatitudo, venia, illuminatio, lætitia, pax, amicitia, libertas, filiatio Dei, et expulsio timoris.3a.q.80.6.c.
68 Charitas immediatè tradit hominem Deo, adhærendo ei per spiritus vnionem. Et est religionis principium, qua mediante opera diuini cultus facit.12æ.q.82.2.1m.
69 Charitas quantuncunque minima, potest resistere cuilibet tentationi. 3a.q.62.6.3m.et q.70.4.c.
70 Charitas facit homines Deiformes, supra homines conuersari in cælis, et conuenire cum Deo, et cum angelis, 12æ.q.65.5.c.
71 Charitas nominatur via ab Apostolo, qua Deo appropinquamus, quia per ipsam mens Deo vnitur.1a.q.24.4.c.
72 Charitas vnit nos Deo, sicut sunt illi qui rebus mundi penitus abiectis, solicitè cogitant solùm quæ Dei sunt.22æ.q.45.2.c.et 3a.q.89.6.c.
73 Charitas impeccabilitatem habet ex virtute spiritus sancti, qui infallibiliter operatur quodcunque voluerit, et etiam secundum propriam rationem charitatis, non autem ex parte sui obiecti, 22æ. q.2. 4. 11. c. princ.et 3a.q.79.6.2m.
74 Charitas de se præseruat à peccato, sed habens eam, peccat ex mutabilitate liberi arbitrij.22æ.q.24.c.in princip.et 3a.q.79.6.2m.
75 Donum sapientiæ, non est causa charitatis, sed effectus eius.12æ. quæst. 45.6.2m.
76 Meditatio de diuinis causat charitatem, quæ causat necessitatem loquendi de Deo.12æ.q.27.2.c.
77 Suspendere contemplationem ad tempus propter salutem proximi, pertinet ad summam perfectionem chariratis.22æ.q.182.1.c.3m.
78 Gaudium de Deo in se est effectus charitatis, sed vt Deus participatur à nobis, est effectus spei, 22æ.q.28.1.3m.et 2.4.c.
79 Bonitas amoris, desiderij, et gaudij, dependet ex eodem, ideo pertinêt ad eandem virtutem charitatis.22æ.q.28.4.c.et q.29.4.c.q.5.1.2.c.
80 Resurgens per pœnitentiam in minori charitate, habebit maius gaudium accidentale de bonis factis prius in maiori charitate, quàm de factis post in minori, non autem maius gaudium essentiale. 3a. quæst. 39.5.3m.
81 Gaudium est magis effectus charitatis, quàm tristitia.22æ. quæ.28.10.et q.35.2.3.c.
82 Gaudium causatum ex charitate, non compatitur secum tristitiam, sicut quod causatur ex spe.22æ.q.28.2.o.
83 Charitatis est habere pacem, sed facere pacem, est sapientiæ ordinantis, 22æ.q.45.6.c.1m.
84 Concordia est effectus charitatis.22æ.q.29.3.o.et q.37.1.c.
85 Debitum gratitudinis ex charitate procedit, quę quanto plus soluitur, tanto magis debetur. Ideo obligatio gratitudinis est interminabilis, 22æ.q.106.6.2m.et q.107.1.3m.
86 Deus per charitatis amorem dicitur, et fit pater noster, et sponsus noster.22æ.q.19.2.3m.
87 Amare, magis est effectus charitatis, quàm amari, 12æ.q.27.1.o.
1 Caro dicitur tripliciter, scilicet, natura, et vitium, et passibilitas, 3a.quæ. 54.3.1m.
2 Caro hominis de se non habet bonum virtutis: sed vt subest rationi 12æ. q.56.4.c.
3 Caro in eodem, semper est eadem secundum speciem, non autem secundum materiam, 1a.q.119.1.2.o.
4 Esus carnium videtur introductus post diluuium, 12æ.q.102.6.2m.
1 Castitas est virtus, dicta à castigatione concupiscentię, tanquam pueri, 22æ.q.151.1.o.
2 Castitas propriè est virtus specialis circa venerea, sed largè est virtus generalis, 22æ.q.151.2.o.
3 Castitas vt delectans est fructus, sed vt est secundum rationem, est virtus quæ maximè disponit hominem ad perfectionem intellectualis operationis, 22æ.q.15.3.c.fi.et q.151.1.4m.
4 Castitas coniugalis, non est virtus specialis supra castitatem, quia non habet laudem, nisi abstinentiæ ab illicitis delectationibus. Nec castitas vidualis, quia non est perfecta, 22æ.q.152.3.5m.
5 Castitas est circa venerea, sed abstinentia est circa cibos, ideò differunt 22æ.q.151.3.o.
6 Castitati antonomaticè attribuitur decor, ideò virginitati attribuitur excellentissima pulchritudo, 22æ.q.152.5.c.
7 * Castitas est subiectiuè in anima, 22æ.q.151.1.1m.
8 Remedium septuplex castitatis contra luxuriam, scilicet maceratio carnis per abstinentiam, vigiliæ, et huiusmodi, contemplatio diuinorum et oratio, studium scripturarum, cogitatio sancta, exercitium contra ocium, labor, et angustia, et solitudo, 22æ.q.188.5.o.
1 Non omne quod est præter intentionem, est à casu vel à fortuna, sed tantùm contingens rarò, 22æ.q.43.1.3m.et q.64.1.c.
2 Nihil est à casu vel à fortuna respectu Dei. sed respectu cæterarum causarum, 1a.q.19.6.c.
1 Catechismus non est sacramentum, sed sacramentale, 3a.q.67.3.2m.
2 Catechismus est instructio credendorum explicitè, præcedens baptismum, 3a.q.71.1.o.
3 * Catechismus pertinet tantum ad sacerdotes.3a.q.67.3.2m.
4 Pueri sunt catechizandi, & patrinus pro eis confessionem facit, 3a.q.71. 1.2m.& 3m.
Ecclesia amittit cathedram episcopalem, propter malitiam populi, 22æ.q. 108.4.2m.
Categorica dictio est, quæ absolutè ponit rem significatam circa aliquid suppositum: sincategorica verò, quæ importat ordinem prædicati ad subiectum, 1a.q.31.3.c.
Cato morti se tradidit, ne incurreret seruitutem Cæsaris, 22æ.q.125.2a.2.
Cauere mala est prouidentiæ, sicut & prosequi bona, sed cauere impedimenta extrinseca, est cautionis.22æ.q.49.8.2m.
1 Causa ad quam necessariò sequitur effectus: intelligitur tantum de causa per se completa, & nô impedita, 1a.q.115.6.c.& 12æ.q.75.1.2m.
2 Posita causa naturali & sufficienti, ponitur effectus, non autem voluntaria, 1a.q.14.8.2m.& q.19.8.o.& q.42.2.o.& q.46.1.9m.& 10.& q. 61.2.1m.& 3a.q.56.1.1m.
3 Non omnis causa per se propria & sufficiens, causat necessariò suum effectum, quia potest impediri, 1a.q.115.6.c.& q.16.3.c.& 12æ.q.75.1.2m.
4 Causa duplex.s.dispositiua & consummatiua.22æ.q.94.4.o.
5 Causa conseruatiua duplex. scilicet directè & per se, vel indirectè et per accidens: sicut quod remouet vel impedit actionem corrumpentis, 1a q.114.1.2.c.
6 Genus causę est quadruplex, scilicet finalis, formalis, efficiens, et materialis, 22æ.q.27.3.c.

7 Causa duplex, scilicet per se, idest causans per virtutem suam, & per accidens, idest, remouens impedimentum. 1a.q.114.3.c.12æ. q.75.4.c.& q. 76.1.c.q.85.5.c.& q.88.3.c.22æ.q.3.1.2m.& q.4.7.1m.
8 Occasio significat causam imperfectam, non autem semper causam per accidens, 22æ.q.43.1.3m.
9 Causa per accidens dupliciter, scilicet quod accidit causæ per se, vel quod accidit effectui per se. Et hoc tripliciter, scilicet habens ordinem per se, vel vt in paucioribus, vel non habens ordinem, nisi secundum æstimationem. Primum est remouens impedimentum contrarium vel non contrarium. Secundum est casus vel fortuna.22æ.q.43.1.3m.& quæstion.65.8.c.
10 Non omne quod fit habet causam per se, sed tantum ens per se: non autem ens per accidens, quia non est propriè ens, sed magis ordinatur cum non ente.1a.q.115.6.c.& q.116.3.c.
11 A qualibet causa deriuatur aliquis ordo ad suos affectus. Et vnus ordo continetur sub ordine, sicut causa sub causa. Et multiplicatur sicut causa.1a.q.105.6.c.& q.106.3.c.
12 Omne vnum in multis oportet esse ab vna causa.1a.q.65.1.c.
13 Idem effectus est ab infinitis causis per accidens, non autem per se.1a.q. 46.2.7m.& 12æ.q.1.4.o.
14 Aucta causa, auget effectum per se, non autem effectum per accidens. 12æ.q.27.6.1m.q.85.m.
15 Aliquid est causa alicuius effectus dupliciter, scilicet directè ad illud agendo, & indirectè, quia non impedit cum possit.3a.q.47.1.c.
16 Non est eadem essentia causæ & effectus, 22æ.q.58.6.c.
17 Habitudo ad causam non est de ratione entis causati, sed consequitur ad ea quæ sunt de ratione eius.1a.q.44.1.1m.
18 Causa quandoque habet non necessariam habitudinem ad affectum propter defectum effectus, & non causæ.1a.q.19.3.4m.
19 Causa æquiuoca est causa totius speciei, vniuoca verò tantum indiuidui.1a.q.13.5.1m.& q.104.1.c.
20 Effectus vniuocus dependet tantùm in fieri à causa, sed æquiuocus potest dependere etiam in esse, 1a.q.104.1.c.
21 Effectus est in causa secundum similitudinem quadrupliciter, scilicet secundum esse naturale, & secundum eandem rationem, vt in vniuocis vel secundum rationem tantum, vt in æquiuocis, vel spiritualiter, vel influxu.3a.q.62.3.c.
22 Effectus est in causa vniuoca, secundum similitudinem formæ eiusdem speciei, in causa verò æquiuoca secundum similitudinem formæ excellentioris.1a. q.4.2.3.o.& q.6.2.c.& q.13.5.c.q. 103.1.1m. q.110.2.c.& q. 115.3.3m.& 3a.q.62.4.c.
23 Causa instrumentalis non participat actionem causæ principalis, nisi in quantum per aliquid sibi proprium, disputatiuè operatur ad effectum principalis agentis, 1a.q.45.5.c.
24 Causa principalis est nobilior suo effectu, non autem instrumentalis nec causa per accidens.12æ.q.66.3.3m.& 22æ.quæ.148.2.3m.q.165.2.1m. & 3a.q.69.2.3m.
25 Effectus habet esse nobilius & principalius, non autem verius, in causa principali, quàm in se, non autem in causa instrumentali, 1a.q.4.2.c.q. 18.4.3m.& 12æ.q.83.1.2m.
26 Effectus assimilatur causæ principali, & non autem instrumentali, 3a.q. 62.1.c.
27 Causa principalis licet manifestissima, non potest propriè dici signum sui effectus, licet occulti, sed tantùm causa instrumentalis, quia vt mota est effectus.3a.q.62.1.1m.
28 Eiusdem & similiter, non potest esse duplex causa proxima, vel remota: sed diuersimodè, 1a.q.52.3.c.
29 Idem respectu eiusdem, potest esse causa, & effectus diuersimodè, 12æ. q.53.4.2m.
30 Effectus denominatur à causa proxima, non à remota, vel vniuersali.1a. q.14.13.1m.q.25.3.4m.& 3a.q.4.1.1m.
31 Effectus quanto remotior est à causa, tanto est debilior.12æ.q.66.1.c.
32 In quolibet genere causarum, causa distat ab effectu, secundum perfectionem, vel secundum virtutem.1a.q.33.1.1m.
33 Quælibet causa primò operatur in sibi porpinquius, & per illud in alia. 3a.q.56.1.c.
34 Causa prima duplex scilicet prima in genere, & prima simpliciter scilicet Deus.1a.q.19.8.o.
35 Causa prima, scilicet Deus, produxit materiam de nihilo.1a.q.14.11.o.q. 1.3.3m.& q.44.2.o.& 4.4m.& q.45.1.2m.& 4.3m.q.46.1.3m.qu.47.1.o.& q.57.2.c.fi.q.65.4.c.fi.& q.91.2.c.q.105.1.1.c.1m.& q.117.3.c.
36 Processiones diuinarum personarum sunt causa prima creationis omnium creaturarum.1a.q.33.3.1m.& q. 45.6.o & 7.3m.
37 Effectus non trahit necessitatem vel contingentiam à causa prima, sed à proxima.1a.q.14.13.1m.q.25.3.4m.q.47.1.2m.q. 103.7. 3m.& 3a.q.4.1.1m.
38 Causa prima plus influit quàm secunda. 1a.q.104.2.c.& 12æ.q.19.4.c.& q.84.5.c.
39 Operatio causæ secundæ, semper fundatur super operationem causæ primæ & præsupponit eam, 12æ.q.19.4.c.
40 Causæ habent intra se ordinem, quia finis est ratio agentis, agens formæ, & forma materiæ, 1a.q.5.2.1m.& 4.c.q.85.3.4m.& 12æ.q.1.2.c.
41 Causa perficiens est nobilior suo effectu, non autem causa disponens, 32æ.q.66.6.3m.
42 In causis agentibus quanto aliquid est prius, tanto est perfectius, in causis autem materialibus est imperfectius, 22æ.q.1.7.3m.
43 Semper oportet quod causa per se sit potior effectu.1a.q.95.1.c.& 12æ.q. 112.1.c.& 22æ.q.148.3.2m.
44 Quanto causa est altior, tanto causalitas eius ad plura se extendit.1a.q. 65.3.cap.
45 Omnis causa dicit diuersitatem substantiæ ab effectu, 1a.q.33.1.1m.
46 Omnia nobiliori modo sunt in causa sua, quàm in suo causato.1a.quæstion.4.2.c.
47 Causa semper excedit suum causatum.12æ.q.66.1.c.
48 Quicquid est causa causæ vt causæ, est causa causati.1a.q.49.2.2m.& 12æ. q.79.1.3m.& 2.c.
49 Omnis effectus dependet à causa sua.1a.q.33.1.1m.& q.104.1.2.c.
50 Causa efficiens, non potest esse posterior effectu, ordine durationis, sicut finalis, 3a.q.62.6.c.
51 Nulla creatura est causa actiua alterius, quo ad nouam formam vel dispositionem, sine mutatione, sed conseruat sine mutatione.1a. quæst. 104.2.3m.
52 Quod est prius in causando, est posterius in causato, & conuerso.1a.q. 5.4.c.
53 Causa cognoscitur per effectum quandoque, & econuerso.1a.q.85.3.4m. & 8.1m.
54 Effectus dupliciter cognoscitur in causa, scilicet demonstratiuè, & per coniecturas.1a.q.14.13.c.
55 Effectus dupliciter repræsentat causam, scilicet quo ad esse, & secundû formam.1a.q.45.7.c.
Cautela vel cautio, cuius est vitare impedimenta bonæ operationis, est pars integralis prudentiæ.22æ.q.48.c.& q.49.8.c.
1 Cæcitas mentis triplex scilicet priuatio luminis accidentalis, auersio voluntaria à primo intelligibili, tertia propter occupationem. Prima est pœna, aliæ verò peccatum.22æ.q.15.1.o.
2 Cæcitas mentis quæ quasi totaliter spiritualium bonorum cognitioné excludit, oritur ex luxuria. Hebetudo autem sensus, quæ reddit hominem debilem, ad huiusmodi intelligibilia, oritur ex gula.22æ.q.15.2.3.o.
3 Cæcitas mentis, & hebetudo sensuum, opponuntur dono intellectus. 22æ.q.8.6.1m.& q.15.2.fi.
4 In cæco est aptitudo ad videndum.22æ.q.85.2.3m.
5 Cæcus actu habet virtutem gressiuam, per quam ambulare potest. Sed inquantum caret visu qui dirigit in ambulando, patitur defectum in ambulando, dum ambulat cespitando.12æ.q.18.1.2m.
6 Cæcus miraculose illuminatus, naturaliter videt.3a.q.77.4.3m.fi.
1 Cælum habet materiam alterius rationis à materia quatuor elementorum.1a.q.66.1.5m.& 12æ.q.49.4.c.
2 In materia cæli non est potentia ad corruptionem: quia forma eius excludit omnem priuationem ab ea.1a.q.9.c.q.10.5.c.fi.& q.97.1.c.
3 Cælum non est animatum.1a.q.70.3.o.
4 Cælum non est de natura quatuor elementorum, 1a.q.66.2.c.
5 Cælum non est in potentia incompleta ad esse, sed tantùm ad vbi, 1a.q. 55.2.o.q.58.1.3.c.q.66.2.c.fi.et q.79.2.c.et q. 84.3.1m.q.85.5.c.et q.90.2. 1m.q.97.1.c.et 12æ.q.49.4.c.et 22æ.q.24.11.c.
6 Cælum non incepit per generationem, quia non habet contrarium, sed incæpit per creationem, 1a.q.46.1.3m.et 5m.q.66.2.c.et q.75.6.c.
7 In cælis non est habitus nec dispositio.12æ.q.49.4.c.
8 Firmamentum est duplex, scilicet cælum stellatum, et pars contensata in nubes, 1a.q.68.1.2.3.o.et q.71.1m.
9 Dextrum cæli est oriens, sinistrum occidens, superius polus meridionalis, infernus alter, ante hemisphærium superius, post alius, 1a.quæstion. 102.1.c.fi.
10 *Corpora beatorum erunt supra omnes cælos, 3a.q.57.4.c.1m.
11 *Non oportet aliquam partem cæli esse superiorem Christo, sed ipsum esse super omnes cælos, 3a.q.57.4.c.1m.
12 Cælum empyreum non potest ratione inuestigari, 1a.66.3.c.
13 Cælum empyreum est immobile, 1a.q.66.3.o.& q.102.2.1m.
14 Cælum empyreum est incorruptibile, et lucidum, sed nô emittit radios visibiles nobis.1a.q.66.3.o.
15 Cælum empyreum est supremum locorum corporalium, 1a.q.102.2.1m. et q.112.1.2m.
16 Cælum empyreum est locus beatorum hominum, magis quàm Angelorum, et est ad congruitatem contemplationis, non autem ad necessitatem, 1a.q.66.3.c.3m.q.102.2.c.1m.q.102.1.2m.et 12æ.q.47.3m.et 22æ. quæ. 175.3.4m.
17 Cælum empyreum est concreatum materiæ informi, 1a.q.66.3.o.
18 Cælum empyreum habet influentiam in inferioribus, 1a.q.66.3.2m.
19 Diuersæ opiniones doctorum de aquis quæ sunt super cælos, 1a. quæst. 68.2.3 o.
20 Informitatem cęli expressit scriptura, ex hoc quod dicit: Tenebræ erât super faciem abyssi, secundum quod sub cælo etiam aer includitur, 1a. q.66.2.c.fi.
21 Cælum aqueum est sepra firmamentum, id est, cælum syderium quia est diaphanum, sicut et cælum empyreum, quia est lucidum 1a.quæst. 66.1. 1m.et o.
12 Omne spatium inter aquam et cælum lunæ est vnum cælum secundum Damascenum, sed quatuor secundum Rabanum, 1a.q.68.4.c.
23 Cælum dicitur dupliciter, scilicet à proprietate, et à natura. Et hoc est triplex, scilicet immobile, mobile vniforme, et mobile disforme. Primum est cælum empyreum, secundum aqueum, & tertium syderium septem planetæ.1a.q.68.4.c.
24 Cæli sunt septem, secundum Rabanum, scilicet empyreum, cryst allinû seu aqueum, syderium, igneum, olympium, æthereum, & aëreum.1a.q. 68.4.o.
25 In cælis non sunt plura indiuidua eiusdem speciei.1a.q.47.2.c.
26 Cælum sumitur tripliciter, scilicet essentialiter, participatiuè, & metaphoricè. Et hoc tripliciter, scilicet, trinitas, bona spiritualia, & triplex visio, scilicet, corporalis, imaginaria, & intellectualis.1a.q.68.4.c.
27 Cælum tertium, ad quod raptus est Paulus, est triplex visio, triplex hierarchia, cælum empyreum vel trinitas.1a.q.68.4.c. & 22æ.q.175.2. 4m.
28 Virtus primi cæli recipitur in mediis cælis diuersimodè, secundum motus eorum.1a.q.115.3.4m.
29 Actiones & virtutes cælorum, diuersimodè recipiuntur in his corporibus inferioribus, secundum diuersam materiam dispositionum.1a.q.115. 3.4m.& 6.2m.
30 Omnis virtus generalis vel specialis inferiorum, reducitur ad virtutes cælorum generales speciales.22æ.q.96.2.2m.
31 * Motus cæli est naturalis.1a.q.70.3.4m.& 5m.
32 Motus cæli est voluntarius ex parte motoris tantum.1a.q.80.3.5m.
33 Quilibet motus cuiuscunque cæli est regularis, & vniformis in velocitate, & tarditate.1.q.32.1.2m.

34 Quodlibet cælum præter primum, mouetur dupliciter, scilicet motu proprio, & motu primi cæli, 1ª.q.68.2.3^{m}.q.115.3.4^{m}.& 22^{e} q.2.3.c.
35 In cælis est duplex motus, scilicet primus, id est diurnus, super polos æquinoctialis ab oriente in occidens: & secundus econuerso, super polos zodiaci, 1ª.q.67.4.3^{m}.& q.14.2.c.
36 In cælis est duplex motus, scilicet primus, id est diurnus, qui est causa cõtinuitatis generationis, & secundus per zodiacum, qui est causa diuersitatis, secundum generationem & corruptionem. 1ª.q.67.4.3^{m}.& q.104.2.c.
37 Motus cæli est causa viuentium, 1ª.q.70.3.3^{m}.
38 Cæli sunt causa eorum, quæ fiunt in his inferioribus, 1ª.q.115.13.o.& 12e.q.95.5.o.& o.96.2.2^{m}.
39 Tota materia corporum inferiorum subiacet variationi, secundum motum corporum cælestium. 1ª.q.115.3.o.
40 Diuersorum motuum cælestium, diuersi sunt effectus, 1ª.q.104.2.c.fi.
41 Effectus corporales in inferioribus, non sequuntur ex necessitate à motibus cælorum. 1ª.q.115.6.o.
42 Distantia loci impedit effectum cælestis corporis, 1ª.q.115.6.2^{m}.
43 Grossities materiæ vel frigiditas aut caliditas, aut alia huiusmodi dispositio impedire potest effectum corporis cælestis, 1ª.115.6.2^{m}.
44 Effectus duplices subtrahuntur causalitati corporum cælestium, scilicet effectus per accidens contingentes in humanis, vel naturalibus, & actus liberi arbitrij, 22^{e}.q.95.5.c.
45 Cælum mouetur ab aliquo intellectu. 1ª.q.70.3.o.
46 Cælum est mouens seipsum, inquantum motor est ei intrinsecus, 1ª.q.70.3.5^{m}.
47 * Motor cæli coniungitur orbi secundum totum, secundum philosophos: ideo non mouetur per accidens ad motum cæli, 1ª.q.51.3.3^{m}.
48 Motor cæli superioris, potest mouere cælum motoris inferioris, non autem econuerso, 1e.q.117.4.1^{m}.
49 Cælum est primum alterans, non tamen primum mouens, sed mouetur motu locali à superiori mouente, 12e.q.6.1.1^{m}.& q.109.1.c.
50 Virtus mouens cælum, dicitur esse in dextera parte orbis quem mouet, inde incipit motus. 1ª.q.51.3.3^{m}.& q.52.2.c.
51 Corpora cælestia non sunt animata eo modo, quo plantæ, & animalia, sed æquiuocè, anima videlicet dante motum, non autẽ esse. 1ª.q.70.3.c.
52 Anima hominis est nobilior corpore. 1ª.q.70.2.4^{m}.
53 Corpus cæli est nobilius corpore hominis. 1ª.q.91.1.2^{m}.
54 Corpus hominis est simillimum cælo. 1ª.q.76.5.2^{m}.& q.91.1.c.3^{m}.
55 Cælum venit in compositionem hominis causaliter, non autem essentialiter. 1ª.q.76.7.c.q.91.1.c.2^{m}.& 3ª.q.57.3.c.
56 Cælum per se agit in corporibus omnium inferiorum, sed in anima, & in potentiis eius organicis, agit per accidens: in intellectu autem & voluntate indirectè tantùm, 1ª.q.83.1.5^{m}.& q.115.3.4.o.& 6.c.q.116.1.c.12e.q.9.5.o.& 22e.q.95.5.6.7.o.
Cellula cerebri triplex, scilicet anterior, media, & posterior. 1ª.q.78.3.4.c.
Cœna Christi fuit luna quartadecima, sed passio eius fuit luna quintadecima, 1ª.q.44.2.2^{m}.& q.46.9.1^{m}.
Centurio & Petrus reueriti sunt Christum ex humilitate, Zachæus autem ex amore. 3ª.q.8.10.3^{m}.
Cere est oppidum propè Romam. 12e.q.99.3.c.
Cerebrum est maius proportionabiliter in homine, quàm in alio animali, 1ª.q.91.3.1^{m}.& q.99.1.c.
Cerejs non vtebantur Iudæi in cultu Dei, sed oleo. 12e.q.101.1.2^{m}.
1 Ceremonia dicitur à Cere oppido propè Romam, vel quasi Cereris munia. 12e.q.99.3.c.
2 Omnes ceremoniæ sunt quædam protestationes fidei. 12e.q.103.4.c.
3 Cerimoniæ sunt opera exteriora ad cultum Dei pertinentia. 12e.q.99.3.o.q.101.2.4.c.& q.103.1.o.q.104.1.c.3^{m}.
4 Cerimonialia dicuntur, quæ secundũ se non habent causam manifestam factorum, licet possint habere causam manifestam institutionis, 12^{e}.q.101.1.4^{m}.
5 Ceremonialia veteris Testamenti, sunt quædam determinationes iuris naturalis, & præceptorum moralium, 12^{e}.q.99.3.2^{m}.q.5.c.& q.103.1.c.& 22^{e}.q.112.1.2^{m}.
6 Multæ particulares determinationes in cerimoniis veteris legis, habẽt causam tantùm figuralem, non autem literalem, nisi in communi, 12^{e}.q.102.2.3^{m}.
7 Ceremoniæ veteris legis sufficienter diuiduntur in sacrificia, sacra sacramenta, & obseruantias, 12^{e}.q.101.4.c.
8 Cerimoniæ in veteri lege fuerunt multæ ad reprimendam idololatriam & ad significationem multorum. 12e.q.101.3.c.
1 Certitudo potest esse ex duobus, scilicet ex causa & ex subiecto, 1ª.q.1.5.1^{m}.& 22e.q.4.8.o.
2* Certitudo est tantum in cognitione, 12e.q.18.4.c.& 22e.q.18.4.c.
3 Certitudo principaliter & essentialiter est tantùm in cognitione, sed secundum similitudinem & participatiuè, est etiam in aliis, vt in operibus naturæ vel artis. 12e.q.18.4.c.& 22e.q.18.4.c.
4 Certitudo cognitionis est diuersimodè in Deo, in angelis, & homnib. 12e.q.o.1.1^{m}.
5 Visus est simpliciter certior auditu, licet quandoque sit econuerso, 22e.q.4.8.1^{m}.
6 Virtus & natura sunt certiores arte, quia infallibilius operantur, 22e.q.18.5.c.
7 Fides est certior omni virtute intellectuali ex parte rei & causæ, sed econuerso ex parte subiecti & euidentiæ, 1ª.q.1.5.1^{m}.
8 Certitudo spei est cognitione dirigente, 12^{e}.q.40.3.3^{m}.& 22^{e}.q.18.4.c.
9 Certitudo cognitionis est ex se, sed certitudo spei & naturę est ex alio: ideo deficit per accidens, 12^{e}.q.40.2.3^{m}.
10 Spes viatorum habet certitudinem ex fide, omnipotentia & misericordia Dei, non autem ex meritis propriis, 22^{e}.q.18.4.o.
Cessare dicitur Deus ab omni operæ condendo, non autem propagando & conseruando. 1ª.q.73.1.2^{m}.& 2.o.& q.74.2.3^{m}.q.118.3.1^{m}.
1 Cœtus, id est festum collectæ, fiebat in memoriam pacis, & adunationis Iudæorum in terram promissionis, & figurabat ecclesiam beatorum. 12^{e}.q.102.4.10^{m}.
2 Festum omnium sanctorum succedit ei, vel festum angelorum, 12^{e}.quæ.103.3.4^{m}.
Cherubin interpretatur plenitudo scientiæ: quæ est quadruplex in eis: scilicet perfecta Dei visio, plena dinini luminis susceptio, contemplatio pulchritudinis in ordine rerum, & copiosa diuinæ cognitionis effusio in alios. 1ª.q.63.7.1^{m}.& q.108.5.5^{m}.
Chimera, & Ratio siue conceptio chimeræ, non habet fundamentum in re neque proximum, neque remotum, quia neque est similitudo alicuius rei extra animam, neque consequitur ex bono intelligendi rem aliquam naturæ. Et ideo ista conceptio est falsa. 1ª.qu.16.3.2^{m}.& 5.3^{m}.& 7.4^{m}.fi.q.48.1.2^{m}.
1 Chrisma benedici oportet ab episcopo in cœna Domini, 1ª.q.72.3.c.
Christianus dicitur qui Christi est, id est, qui fidem Christi habet, qui spiritu Christi virtuosè operatur, & ad imitationem Christi, peccatis moritur, 22e.q.124.5.1^{m}.
1 Christus in triduo mortis suæ, non fuit verè homo, 3ª.q.50.4.o.
2 In illo triduo mortis corpus Christi nõ fuit viuum nec animatum, 3ª.q.50.4.c.1^{m}.
3 Totus Christus est vbique, nõ autem totum, quia masculinum genus pertinet ad personam, sed neutrum pertinet ad naturam, 3ª.q.53.3.o.
4 Natura diuina constituit personam Christi simpliciter, non autem natura humana eius, sed secundum quid, vt ab ea denominatur homo. 3ª.q.1.3.3^{m}.
5 Persona Christi est tota in quolibet loco, sed non totaliter. 3ª.q.52.3.3^{m}.
6 * Idem iudicium est, de istis propositionibus, Christus secundum quod homo, est persona, suppositum, hypostasis, & res naturæ. 3ª.q.16.12.3^{m}.
7 Hæc est vera & propria, Deus est homo, & econuerso, 3ª.q.16.1.2.o.
8 Hæc est per se, & in materia naturali, Deus est homo, non autem per accidens, nec in materia remota, nec in materia cõtingenti, ratione suppositi, non ratione formæ. 3ª.q.16.1.1^{m}.
9 Hæc est falsa, Deus est homo, & econuerso, si ly factus, determinet subiectum vel prædicatum absolutè, si verò determinet compositionem, est vera, si autem determinet subiectum respectu prædicati, est vera, sed conuersa eius est falsa propriè, impropriè verò est vera, id est, si ly homo in subiecto supponat simpliciter & non personaliter. 3ª.q.16.67.o.& q.33.3.o.
10 Hæc propriè est falsa, & impropriè vera, Christus secundum quòd homo, est Deus, eadem ratione scilicet quia reduplicatio magis propriè facit stare pro natura, nisi per aliquid limitetur ad suppositum. 3ª.quæ.16.11.o.
11 Hæc est falsa, Christus est tantum homo, sed hæc est vera, Christus est tantùm id quod est homo. 3ª.q.17.1.3^{m}.
12 Hæc est falsa de Christo, iste homo incepit, nisi addatur aliquid creatũ. 3ª.q.16.7.c.fi.9.o.
13 Hęc est vera, Christus est creatura, secundum naturam humanam, & est minor patre, non autem simpliciter. 1ª.q.41.3.c.4^{m}.& 3ª.q.16.8.o.& q.20.1.1^{m}.
14 Hæc propriè est vera, Christus secũdum quòd homo, est creatura: quia reduplicatio magis propriè facit stare pro natura: nisi per aliquid limitetur ad suppositum, ideo hæc est falsa: Christus secũdum quòd hic homo, est creatura. 3ª.q.16.10.o.
15 Hæc propositio, Christus secundum quòd homo, est persona, nõ est vera, nisi reduplicet suppositum hominis, vt dicatur Christus secundum quòd iste homo, est persona. 3ª.q.10.q.1.art.2.q.1.c.
16 Natura humana in Christo, est nobilior, quàm in aliis ratione vnionis ad verbum, non autem essentialiter. 3ª.q.2.2.2^{m}.& 5.1^{m}.
17 Humanitas Christi, fuit instrumentum diuinitatis eius. 12e.q.112.1.1^{m}.& 3ª.7.1.3^{m}.q.8.1.1^{m}.q.13.2.c.2^{m}.et 3.4.c.q.18.1.2^{m}.q.19.1.c. et q.34.1.3^{m}.q.43.2.c.q.48.6.c.et q.49.1.c.1^{m}.et 2^{m}.et q.50.6.3^{m}.q.56.1.3^{m}.q.62.5.c. et q.64.3.c.
18 Humanitas Christi potest dici indiuiduum, particulare, et singulare, nõ autem suppositum hypostasis, res naturæ, vel persona: quia persona filij Dei, est suppositum naturæ humanæ, 1ª.q.29.1.2^{m}.& 3ª.q.2.3^{m}.& 5.c.q.4.4.c.3^{m}.& q.16.12.2^{m}.& 3^{m}.
19 Anima Christi est super omnes creaturas. 3ª.q.59.1.3^{m}.
20 Anima Christi, est instrumentum diuinitatis. 3ª.q.13.2.2^{m}.
21 Ea quæ sunt humanæ naturæ non prædicantur in abstracto de Deitate, nec econuerso. 3ª.q.16.5.o.& q.50.3.3^{m}.
22 Natura humana non prædicatur de Christo in abstracto, nec partes eius 3ª.q.2.8.c.q.3.8.3^{m}.& q.16.1.o.q.17.1.c.& q.50.3.3^{m}.
23 Natura diuina & proprietates eius prædicantur de Christo in recto tam in abstracto quàm in concreto, humanæ verò tantùm in concreto. 3ª.q.3.7.3^{m}.& q.17.1.o.
24 Ea quæ possunt conuenire personæ ratione sui, si habent repugnantiam ad proprietates personæ diuinæ, non prædicantur de Christo, quę autem conueniunt personæ ratione naturę, vel ratione partis, dicuntur de Christo, licet repugnent personę diuinę, quod enim est personę proprium de Christo non enunciatur ratione humanæ naturę, nisi cum aliqua additione vel expressa vel subintellecta, 3ª.quęstion.16.8.o.& q.20.2.o.
25 Deus est caput Christi. 3ª.q.8.1.3^{m}.et 8.2^{m}.
26 Christus ante incarnationem erat caput ecclesię, secundum humanitatem per operationem hominũ in eum, et non econuerso. sed post, vtroque modo: secundum diuinitatem verò, antè et post et per vtranque operationem, s. eius in nos, et è conuerso, 3ª.q.6.3.3^{m}.et q.68.1.1^{m}.
27 Christus secundum quòd homo, est caput ecclesię triplici ratione, s. secundum tria, quæ considerantur in capite. scilicet secundum ordinem perfectionem, et virtutem. Primò Christus habuit ordinem, quia caput est prima pars hominis, incipiendo à superiori: perfectionem autem, quia in capite vigent omnes sensus, et interiores, et exteriores, cum in cæteris membris sit solus tactus: virtutem verò, quia virtus et motus cæterorum membrorum est à capite, et gubernatio eorum in suis actibus, propter vim sensitiuam, et motiuam dominantem in capite. vnde et rector dicitur caput populi: et hæc spiritualiter competunt Christo. Primò secundum propinquitatem ad Deum, gratia eius est altior & prior: & si non tempore, quia omnes alij acceperunt gratiam, per respectum ad gratiam ipsius. Secundò perfectionem habet, quantum ad plenitudinem omnium gratiarum. Tertiò virtutem habet influendi gratiam in omnia membra ecclesiæ, & ideò conuenienter dicitur caput ecclesiæ, 3ª.q.8.1.o.q.48.1.c.& q.49.1.c.& q.59.2.c.
28 Tota humanitas Christi, secundum animam & secundum corpus, influit principaliter in animas, & secundariò in corpora, ideò secundum vtrunque est caput hominum, quo ad vtrunque. 3ª.q.8.2.o.& 4.1^{m}.
29 Proprium est Christi esse caput ecclesiæ, quo ad influxum interiorem, sed quo ad influxum exteriorem, conuenit aliis participatiuè, particulariter, & vicè Christi, Christo autem secundum omnem locum, tempus, & statum omnium pertinẽtium ad ecclesiam, & propria auctoritate, 3ª.q.8.7.o.& 7.c.
30 Christus est caput omnium hominum, sed primò beatorum, secundò, habentium charitatem viæ, tertiò fidelium, quartò vniendorum, quintò vnibilium, sed nullo modo damnatorum, quia penitus desinunt esse membra Christi, 3ª.q.8.3.o.q.13.3.c.& q.19.4.c.1^{m}.
31 Eadem essentialiter est habitualis gratia Christi, quę dicitur gratia vnionis, capitis & singularis personæ, 3ª.q.7.5.o.
32 Gratia vnionis, singularis, & capitis, sunt simul tempore, sed ordine naturæ & intellectus, prima præcedit secundam, & secunda tertiam, quia prima conuenit Christo inquantum Deus, secunda inquantum homo in se, tertia quo ad alios, 3ª.q.7.13.o.
33 In Christo fuit triplex plenitudo gratiæ: scilicet vnionis personalis, capitis, & singularis. Prima est eius vt causæ finalis, secunda vt efficientis tertia vt formalis ad omnem effectum, & ad omnem vsum gratiæ, 3ª.q.19.4.o.& q.48.1.c.
34 Gratia personalis, & gratia capitis in Christo, ordinãtur ad actum. non autem gratia vnionis, sed ad esse personale. Ideò prima, & secunda cõueniunt in essentia habitus, non autem tertia, licet etiam prima dicatur gratia vnionis, inquantum facit congruitatem ad vnionem, 3ª.q.8.5.3^{m}.
35 Gratia habitualis fuit in Christo. 3ª.q.7.1.o.
36 Requieuit super Christum spiritus Domini, qui quidem in homine dicitur esse per gratiam habitualem, 3ª.q.q.7.1.c.
37 Gratia vnionis, est esse personale, quòd à Deo datur gratis humanæ naturæ in persona verbi, & est terminus assumptionis eius. 3ª.q.66.c.
38 Gratia vnionis in Christo, dupliciter dicitur: scilicet voluntas Dei dans gratis, & donum eius, id est vnio, vel aliquis habitus. Primo modo loquuntur sancti communiter, & est quid increatum: non autem secundo modo, 3ª.q.2.10.c.q.6.6.c.& q.7.11.c.
39 Vnio Christi facta est per gratiam primo modo: non autem secundò. 3ª.q.2.10.o.& q.66.o.
40 Gratia Christi siue vnionis, siue habitualis, dicitur naturalis Christo: quia habuit eam à natiuitate: & quia causatur à natura eius diuina: non autem à natura humana, 3ª.q.2.12.o.q.7.13.2^{m}.& q.34.3.2^{m}.
41 Gratia vnionis, fuit simpliciter infinita in Christo: sed gratia habitualis eius fuit infinita secundum rationem gratiæ: finita vero secundum rationem entis, 3ª.q.7.11.o.
42 Habere gratiam, conuenit Christo secundum naturam humanam, non autem secundum naturam diuinam, sed esse largitorem gratiæ. 3ª.quæstion.7.7.2^{m}.
43 Christus habuit plenitudinem omnis gratiæ dupliciter, scilicet in summo, & quò ad omnes effectus gratiæ. 3ª.q.7.7.1^{m}.& 9.o.& 10.12.c.& q.15.2.3.c.q 22.1.c.1^{m}.& 3^{m}.q.27.5.1^{m}.q.28.4.2^{m}.& q.38.2.2^{m}.
44 Plenitudo gratiæ duplex, scilicet vna ex parte gratiæ, & alia ex parte subiecti. Prima est propria Christo, secunda vero conuenit etiam aliis per Christum, 3ª.q.7.10.o.
45 Plenitudo duplex fuit in Christo, scilicet prima diuinitatis, secũda gratiæ & veritatis, Et secunda deriuatur à prima, 3ª.q.15.2.3.c.& qu.19.4.2^{m}.& q.34.1.o.
46 Plenitudo gratiæ & diuinitas habitat in Christo corporaliter tripliciter, scilicet per vnionem personalem ad corpus, cõtra vmbram, & triplici vnione, id est carnis, mentis, & sensus, 3ª.q.2.10.2^{m}.
47 Omnes gratiæ gratis datæ fuerunt in Christo excellẽtissimæ, 3ª.q.7.7.o.
48 Gratiæ in Christo non diuiduntur. Sed diuiduntur in aliis hominibus qui recipiunt particulariter efficaciam ad aliquos actus, Christus autem recipit gratiam plenissimè ad omnes actus, 3ª.q.7.7.1^{m}.
49 Gratia Christi nullo modo potuit augeri; sicut nec gratia beatorum. Sed gratia cuiuscunque viatoris puri potest augeri ex parte gratiæ, & ex parte subiecti, 3ª.q.7.12.o.
50 Gratia cuiuscunque alterius hominis quantumcunque crescat, non potest adæquari gratiæ Christi, quia comparatur ei sicut particulare ad vniuersale. Ideò non sunt eiusdem rationis. 3ª.q.7.11.3^{m}.& quæst.10.4.2^{m}.& 3^{m}.
51 Christus habuit omnes virtutes, ad perficiendas potentias singulas, ad omnes actus animæ. 3ª.q.7.2.o.& 3.1^{m}.& q.15.2.c.
52 Christus habuit virtutes morales, quo ad vsum patriæ & viæ, non derogantes perfectioni eius, non autem ad domandas passiones. 3ª.qu.7.1.3^{m}.& 2.1^{m}.
53 Christus habuit summũ gradum fortitudinis, sustinens impugnationem non quidem interiorem à fomite, sed exteriorem à diabolo, & à mundo, quos superando, victoriæ coronam promeruit. 3ª.q.15.2.3^{m}.
54 Christus habuit temperantiam, non autem continentiam. 3ª.q.7.2.3^{m}.
55 Christus virtute suæ diuinitatis, poterat in se, et in suis discipulis, sine abstinentia, habere virtutem continentiæ, 3ª.q.40.2.2^{m}.
56 Fides non fuit in Christo. 12e.q.65.5.3^{m}.et 3ª.q.7.3.o.et 4.c.8.2^{m}.et 9.1^{m}.
57 Christus habuit quicquid est perfectionis et virtutis in fide et spe, 3ª.q.7.9.1^{m}.
58 Christus habuit meritum fidei, quia fides consistit in assensu ex obedientia Dei, quam Christus plenissimè habuit. 3ª.q.7.3.2^{m}.
59 Christus non habuit spei virtutem, licet sperauerit aliqua sibi, & aliis, 12e.quæstion.65.5.3^{m}.et 22e.quæstion.18.2.1^{m}.et 3ª.q.7.4.o.et 6.1^{m}.et 8.2^{m}.et 9.1^{m}.
60 Voluntas animæ Christi, informabatur charitate, et aliis virtutibus. 3ª.q.49.6.2^{m}.
61 Christus habuit plenissimè septem dona Spiritus sancti. 3ª.q.7.5.o.
62 Christus dat dona, inquantum Deus, et recipit ea, inquantum homo. 3ª.q 7.5.2^{m}.
63 Christus meruit secundum humanitatem, non autem secundum diuinitatem. 3ª.q.53.4.1^{m}.
64 Christus meruit sibi gloriam corporis, scilicet immortalitatem, impassibilitatem, et huiusmodi, et ea quæ pertinent ad excellentiam eius exteriorem, sicut est ascensio, et veneratio eius, non autem gloriam animæ nec scientiam, nec gratiam, nec Deitatem, nec virtutes: quia cum meritum non sit nisi eius quod nondum habetur: oportet quod Christus aliquando istis caruisset, quibus carere magis diminuit dignitatem Christi quam augeat meritum. 3ª.q.19.3.o.et quæstion.22.4.2^{m}.et qu.34.4.1^{m}.et q.45.1.c.et quæstion.46.1.c.q.48.1.o.q.49.3.3^{m}.et 6.o.et q.54.2.c.et q.59.4.c.
65 Christus meruit aliis. scilicet omnibus membris eius, id est solis regeneratis spiritualiter, idest per baptismum. 3ª.q.19.4.o.et q.48.1.c.et 6.o.et q.49.1.c.
66 Christus meruit aliis præmium essentiale, quod nullus alius potest. 12^{e} quæstion.114.6.c.et 3ª.quæstion.19.4.o.et q.46.3.c.et q.48.1.o.et 6.3^{m}.et q.61.1.2^{m}.
67 Christus nihil ad meritum pertinẽs docuit, quod ipse excellentiùs nõ impleret, 3ª.q.7.3.2^{m}.
68 In Christo fuit aliqua scientia creata, præter scientiam increatam, 3ª.q.9.1.o.
69 Scientia diuina Christi non offuscabat scientiam humanam, sed magis ram reddebat, 3ª.q.9.1.2^{m}.
70 Scientia animæ Christi, est nobilior secundum, quid, quam anima claeius: non autem simpliciter, 3ª.q.11.5.3^{m}.
71 Anima Christi poterat intelligere per scientiam inditam, conuertendo se ad phantasmata, & etiam sine eis, 3.q.11.2.o.& 4.fi.& q.34.2.3^{m}.
72 Christus habuit omnium rerum scientiam speculatiuam & practicam: non quidem practicè, idest, non qua ipse faceret res, sed qua sciret, qualiter res factæ sunt à Deo, 3ª.q.13.1.3^{m}.
73 In Christo fuit plenitudo gratiæ, & omnis virtutis, & omnis scientiæ. 3ª.q.25.2.c.q.3.c.1^{m}.
74 In sexta synodo damnata est positio negantium in Christo duas scientias vel sapientias, s. creatam scientiam, & increatam, 3ª.q.9.1.c.fi.
75 Scientia beatorum fuit in Christo, 3ª.q.9.2.o.5.2.c.
76 Anima Christi in verbo non comprehendit verbum seu diuinam essentiam, 1ª.q.10.1.o.& 2.c.3.1^{m}.& 2^{m}.
77 Anima Christi in verbo cognoscit omnia quæ quandoque sunt & cogitatus, non autem omnia quæ sunt in potentia Dei, 3ª.qu.10.2.o.& qu.59.2.3^{m}.
78 Anima Christi in verbo cognoscit omnia quæ Deus nouit scientia visionis, non autem omnia quæ Deus nouit simplici intelligentia, 3ª.q.10.2.2^{m}.q.13.1.2^{m}.
79 Scientia animę Christi in verbo, parificatur sciẽtię visionis Dei, quo ad numerum scibilium, non autem quo ad claritatem, 3ª.q.10.2.3^{m}.q.13.1.2^{m}.
80 Anima Christi in verbo scit infinita in potentia, quasi scientia simplicis intelligentiæ: non autem scit infinita in actu, idest scientia visionis, quia entia in actu secundum omne tempus, non sunt infinita, quia generatio non est æterna, 1ª.q.10.3.c.
81 Anima Christi in verbo comprehẽdit omnis creaturæ essentiam: & per consequens comprehendit eius potentiam, & virtutem, & omnia quæ sunt in potentia creaturæ, 3ª.q.10.2.c.
82 Scientia beata animæ Christi, est perfectissima simpliciter, non autem eius scientia indita, sed est perfectissima in genere humanæ cognitionis, 12e.q.1.1.2^{m}.fi.& 3ª.q.9.2.c.& q.11.5.1^{m}.
83 Scientia indita animæ Christi fuit habitualis: non autem scientia eius beata, 3ª.q.11.5.o.
84 In Christo fuit scientia infusa à verbo per species omnium rerum, ad quas intellectus possibilis est in potẽtia, 3ª.q.9.3.o.& 4.c.2^{m}.q.12.1.c.
85 *Scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus, 3ª.q.11.6.o.
86 Anima Christi, per scientiam infusam cognoscebat omne cognoscibile ab homine per virtutem intellectus agentis, idest omne pertinens ad scientias humanas, & omne notum homini per reuelationem, & omne pertinens ad prophetiam, vel ad quodcunque donum spiritus sancti non autem essentiam Dei, 3ª.q.11.1.o.& q.12.1.c.
87 Et per eam poterat cognoscere substantias separatas, sicut potest anima separata, 3ª.q.11.1.2^{m}.& q.12.1.3^{m}.
88 Et per eam cognoscebat omnia singularia, præsentia, præterita, & futura, 3ª.q.11.1.3^{m}.& q.12.1.3^{m}.
89 In Christo fuit scientia acquisita, seu experimentalis, per species acquisitas per operationem intellectus agentis eius, 3ª.q.9.4.o.& q.12.o.& q.15.8.8.
90 Anima Christi per scientiam acquisitam, sciuit omne quod scire potest per actionem intellectus agentis, non autem essentias substantiarum separatarum: nec singularia præterita vel futura. 3ª.q.12.1.o.
91 Christus profecit in scientia acquisita: quia scientia illa augebatur essentialiter: non autem aliæ scientiæ eius, scilicet tantum secundum effectus, et secundum experientiam, et secundum apparentiam. 3ª.q.7.12.3^{m}.q.12.o.et 3.3^{m}.et q.15.8.o.
92 Christus nihil didicit ab homine, quia non conuenit dignitati Christi doceri à quocunque hominum. 3ª.q.13.3.o.
93 Voluntas duplex est in Christo, scilicet voluntas diuina, et voluntas humana, contra hæresim Macharij patriarchæ Antiochemi, Cypri Alexandrini, et Sergij Constantinopolitani, 3ª.q.18.1.o.
94 Voluntas humana in Christo dicitur, tripliciter, scilicet potentia naturalis, motus, naturalis, et motus rationalis, 3ª.q.18.1.3^{m}.
95 In Christo est duplex voluntas humana, scilicet voluntas rationis, et voluntas sensualitatis, id est appetitus sensitiuus. 3ª.q.18.2.o.5.c.
96 In Christo fuit tantum vna voluntas humana rationalis per essentiam vt potentia, sed duplex actus scilicet vt natura, et vt ratio. Thelesis, id est simplex voluntas. et Bulisis, idest consiliatiua, secundum Damascenum

num.3ª.q.18.22^{m}.&3.o.& 4.c.c.
97 Christus voluit aliud quàm Deus, voluntate sensualitatis,& vt natura, non autem vt ratio. Sed semper voluit idem, & semper fuit cōformis ei.3ª.q.18.5.o.& 6.c.1^{m}.&q.21.3.4.o.
98 Voluntas pietatis in Christo, est voluntas vt natura, inquantum absolutè refugit nociua sibi & aliis.3ª.q.18.3.3^{m}.
99 Nulla repugnantia seu contrarietas fuit in Christo inter voluntatem eius vt ratio,& voluntatem eius vt natura, vel voluntatem sensualitatis,*Qui ad hoc quod sit contrarietas voluntatū in aliquo, requiritur primò quidem, quod secundum idem attendatur diuersitas voluntatum. Si enim vnius voluntas velit aliquid secundum quandam rationem vniuersalem, & alterius voluntas sit de eodem non fiendo secundum quandam rationem particularem, non est omninò contrarietas voluntatum. Vt si Rex velit latronem suspendi propter bonum publicum, alter nolit, quia sit cognatus eius, nisi fortè ex hoc intenderet bonum publicum impedire. Tunc enim illæ voluntates essent circa idem,& contrariæ. Licet ergò voluntas naturalis, & sensualitatis in Christo, aliquid aliud voluerit quàm voluntas diuina, & voluntas rationis ipsius: non tamen fuit aliqua contrarietas voluntatum, cum voluntas naturalis nunquam eam rationem repudiauerit, qua Deus humanum genus decreuit eo modo saluare. Et quia nec voluntas rationis, nec diuinitatis in Christo, per motū voluntatis naturalis retardabatur, vel impediebatur. Placebat enim Christo secundum voluntatem diuinam,& secundum voluntatem rationis, vt voluntas naturalis in ipso, secundum ordinem suæ naturæ moueretur. Et ideò nullo modo fuit in illo contrarietas voluntatum,3ª.q.18.6.o.
100 Voluntas & quicquid aliud fuit naturæ humanæ in Christo semper mouebatur secundum nutum voluntatis diuinæ.3ª.q.18.1^{m}.& 4^{m}.
101 Operationes sensitiuæ,& vegetatiuæ,& naturales in Christo, aliqualiter pertinebant ad voluntatem eius humanam. Ideò erant magis humanæ, quàm in aliis hominibus, & magis vna operatio: quia omnes sensitiuæ ordinabantur à ratione eius, aliæ verò sunt volitæ.3ª.q.19.2.c.fi.& 1^{m}.& q.27.3.c.
102 In Christo est liberum arbitrium,3ª.q.18.4.o
103 * Omnis potentia communicabilis cuicunque creaturæ, multo abundantius communicata fuit animæ Christi, scilicet vt materia elementaris magis obediat ei ad motum quàm qualitatibus actiuis & virtuti cælesti. Et magis potuisset mouere cælum quàm Angelus quicunque.3ª.q.13.2.2^{m}.
104 Christus vt homo poterat conferre effectum sacramentorum sine sacramentis, vt institutor eorùm. & non alius homo,3ª.q.64.3.c.q.72.2.1^{m}.& q.84.5.3^{m}.
105 Christus secundum diuinitatem habet potestatem dimittendi peccata per auctoritatem, sed instrumentaliter & per ministerium secundum humanitatem 3ª.q.16.11.2^{m}.
Ad inuocationem nominis Christi, dabatur remissio peccatorum, in primitiua ecclesia: & non alterius hominis.3ª.q.7.1.2^{m}.& q.64.3.c.
106 Christus in sua infantia & pueritia, in nullo differebat ab aliis pueris, quo ad exteriorem conuersationem.3ª.q.29.1.3^{m}.
107 Conueniens fuit quòd corpus Christi subiaceret defectibus & infirmitatibus nostris, ad satisfactionem, exemplum & fidem.3ª.q.14.1.o.& 3.1^{m}.& 4.c.2^{m}.
108 Christus secundum corpulentam substantiam tantum, & non secundum rationem seminalem, fuit in partibus: & ideò non fuit decimatus in lumbis Abrahæ.3ª.q.31.8.c.3^{m}.& 4^{m}.
109 *Sacerdotiū Christi, est maius sacerdotio Leuitico. Est enim sacerdotium Christi secundum ordinem Melchisedech, cui Abraham decimas dedit, Leui adhuc existente in lumbis illius, ad quem pertinet legale sacerdotium, si ergò Christus in Abraham decimatus esset, sacerdotium eius non esset secundum ordinem Melchisedech, sed minus eo.3ª.q.31.8.c.
110 Persona Chris̄ti secundum se est simplex, sed vt in duabus naturis subsistit, potest dici composita, licet impropriè.3ª.q.2.4.o.
111 Omne quod pertinet ad rationem personæ, vel tantùm ad vnam naturam in Christo, est vnum tantùm: si verò pertinet ad vtranque naturam, est multa.3ª.q.17.2.c.& q.35.5.c.
112 In Christo est tantùm vna persona,3ª.q.16.1.c.& q.17.1.c.& q.25.1.
113 Hæresis Nestoris, quod in Christo sunt duæ personæ; ideò non ponit communicationem idiomatum. 3ª.q.2.6.c.q.17.1.c.fi.& quæst.20.1.c. & q.35.4.c.
114 In Christo est tantùm vnum suppositum, seu vna hypostasis.3ª.q.2.3.o. & 6.11.c.q.4.3.c.& q.16.1.3.4.5.9.c.q.17.1.2.c.q.20.2.c.& q.23.4.c.q.25 1.c.& q.50.3.4^{m}.
115 Christus est vnum,& vnus, sed non duo,3ª.q.17.1.o.
116 In Christo est tantùm vnum esse simpliciter, & duo esse secūdum quid 3ª.q.17.2.o.
117 In Christo sunt duæ operationes, contra Macarium, 3ª.q.19.1.o. quæst. 25.1.2^{m}.
118 In Christo est vna tantùm operatio humana ratione principij, sed multa ratione obiectorum & potentiarum,& multæ non humanæ, sicut etiam in aliis,3ª.q.19.2.o.
119 Christus ea quæ ab aliis obseruanda instituit, primò ipse obseruauit.3a. q.81.1.c.
120 Christus figurabatur, per propitiatorium, arcam, candelabrum, mensam & per duplex altare.12æ.q.102.4.6^{m}.col.3.
121 Christus erat sicut in spica, in fide patrum legis naturæ, sicut in farina, in doctrina legis & prophetarum, sicut panis, in incarnatione coctus igne, id est formatus Spiritusancto, in clibano vteri Virginis in sartagine per labores in mundo, in craticula, i.in cruce,12æ.q.10 3.12^{m}.
122 Spiritus sanctus non potest dici pater Christi secundum humanitatem quia non produxit eum de substantia.1ª.q.32.3.o.
123 Nec tota Trinitas potest dici pater Christi, nec secundum humanitatem, nec secundum diuinitatem: quia Christus non habet esse ab aliqua persona diuina, nisi à patre.3ª.q.32.3.o.
124 Christus est aliquid, quod est pater,& aliquid q̄ est mater.3ª.q.17 1.4^{m}.
125 Christum Deus pater plus omnibus dilexit: quia Deus semper diligit meliora, & quia ei maius bonum voluit & fecit, voluntas enim Dei est causa bonitatis in rebus.1ª q.20.1.c.
126 Deus Christum diligit, non solum plusquam totum humanum genus sed etiam magis quam vniuersitatem creaturarum. Et enim maius bonum voluit, quia dedit ei nomen quod est super omne nomen, vt verus Deus esset.1ª q.20.1.1^{m}.
127 Deus plus amat naturam humanam assumptam à Dei verbo in persona Christi, quam omnes Angelos,& melior est maximè ratione vnionis 1ª.q.20.1.2^{m}.
1 Cibus quem Christus assumpsit post resurrectionem, conuersus fuit in materiam spiritualem, id est, äëream, non autem in corpus Christi,1ª. q.51.3.5^{m}.
2 Cibus est necessarius dupliciter, scilicet ad restaurationem deperditi,& vt impdediat totalem consumptionem caloris naturalis, quia est causa vitæ.1ª.q.78.2.4^{m}.&.97.4.c.
3 Vsus ciborum ordinatur ad tria, scilicet ad restaurandum deperditum, ad generationem,& ad augmentum.1ª.q.97.4.o.& q.119.1.4^{m}.
4 Nullus cibus est in quo non sit aliquid impuritatis, quia in principio est dissimilis,1ª.q.97.3.4^{m}.
5 Nullius cibi vsus, de se est peccatum, sed aliquis prohibetur propter obedientiam, votum, continentiam, sanitatem vel figuram,12æ.q.102.6. 1^{m}.& 22æ.q.149.3.o.& 3ª.q.40.4.2^{m}.
6 Cibus non necessarius, debet dimitti proper scandalum, donec veritas declaretur,22æ.q.43.8.3^{m}.
7 Ratio multiplex de cibis mundis,& immundis secundum legem veterem 12æ.q.102.6.1^{m}.& 2^{m}.
1 Cicatrices apparebunt in corpore Christi in iudicio,3ª.q.54.4.c.
2 Christus resurrexit cum cicatricib. quæ semper erunt in corpore eius fulgentes,3ª.q.54.4.c.
3 Cicatrices semper erunt in corporib. gloriosis martyrum,3ª.q.54.4.c.
Ciconia est idem quod Ibis, s.auis Africa, & immunda. Et significat inuidos,12æ.q.102.6.1^{m}.et col.3.
Cignus est auis immunda, significans hypocritas,12æ.q.102.6.1^{m}.col.3.
Cyminipolis est qui cyminum vendit, idest, de paruis magnam vim facit in dando,22æ.q.118.8.4^{m}.
Cęmiterium consecratum vendi potest ratione terræ, et in necessitate ecclesiæ, non autem res sacra, quia esset simonia, 22æ.q.100.4.3^{m}.
In operationibus affectus, est quidam circulus, sicut etiam in operationibus intellectus,12æ.q.26.2.c.
1 Circuncisio erat sacramentum preparatorium ad baptismum, licet minus expresse figurans eum quo ad exteriora, quam columna nubis, et transitus maris rubri, quæ tamen non erant sacramenta, quia nō fiebat aliqua professio fidei per ea, sicut per circuncisionem,3ª. quæst. 70.1.2^{m}.
2 Circuncisio erat præparatoria baptismi, quo ad professionem fidei, sed baptismus Ioannis quo ad exercitium actus,3ª.q.70.1.3^{m}.
3 Circuncisio non continetur inter sacramenta veteris legis, quia non erat ex moyse, sed ex patribus,12æ.q.103.1.3^{m}.
4 Circuncisio erat quædam, professio fidei Christi, aggregans collegio fidelium, præparatoria et figura baptismi,12æ.q.102.5.c.& 1^{m}.et 3^{m}.et 3ª. q.68.1.1^{m}.et q.70.1.2.o.
5 Circuncisio est quædam professio legis obseruandæ,3ª.q.37. in prin.et q.40.4.c.et q.70.4.c.fi.
6 Circuncisio significat tria, s.castitatem, depositionem peccatorum, et immortalitatem,12æ.q.102.6.1^{m}.
7 Circuncisio habet quadrupliciter expressam similitudinem abolitionis peccati originalis, scilicet ratione membri pellis circularis, pœnæ & sanguinis.3ª.q.37.1.c.
8 Circuncisio erat necessaria ad distinctionem, & significationem. 12æ.q. 102.5.1^{m}.& 3ª.q.70.1.o.
9 Circuncisio datur in fœdus æternum, quo ad significatum, & quod succedit ei, vel capitur pro seculo, quod habet finem, sed non determinatum nobis.12æ.q.102.5.1^{m}.
10 Ratio literalis triplex circuncisionis. Prima & principalis est, ptestatio fidei vnius Dei, secunda debilitatio concupiscentiæ in illo membro, tertia sugillatio sacrorum Veneris & Priapi, in quibus illa pars honorabatur. Sed ratio figuralis, est figura ablationis corruptionis per Christum completè in octaua ætate, scilicet resurrectionis, 12æ.quæstion. 102.5.1^{m}.
11 Circuncisio debuit differri vsque ad tempus Abrahæ.12æ.qu.102.5.1.& 3ª.q.70.2.o.
12 Circuncisio debuit dari antè legem Moysi.12æ. quæstion.103.1.3^{m}.& 3ª. q.70.2.2^{m}.
13 Circuncisio cessare debuit diuulgato Euangelio.12æ.q.103.1.3.4^{m}.
14 Circuncisio necessario fiebat octauo die, non autem prius etiam imminente morte.12æ.q.102.5.1^{m}.& 3ª.q 70.3.3^{m}.
15 Idem iudicium est de pueris mortuis antè octo dies, vel mortuis incircuncisis in deserto, sicut de pueris mortuis antè institutionem circuncisionis.3ª.q.70.4.3^{m}.
16 Dispensatum fuit à Deo, ne circunciderentur in deserto, duplici ratione, scilicet ex ignorantia motus castrorum, et ex non indigentia signi sed peccabant si ex negligentia.3ª.q.70.4.3^{m}.
17 Circuncisio non fit nunc, nec antiquitus cum cultro lapideo, nisi in quibusdam famosis.3ª.q.70.3.2^{m}.
18 Circuncisio necessariò fiebat in membro generationis. 12æ.q. 102.5.1^{m}. et 3ª.q.66.7.3^{m}.et q.70.3.1^{m}.
19 Circuncisio data fuit conuenienter soli populo Israel,3ª.q.70.2.3^{m}.
20 Mulieres nō circuncidebantur, quia circūcisionis institutio est in signū fidei Abrahæ, qui credidit se patrem futurum Christi sibi repromissi. Et ideò conuenienter solis maribus competebat. Et etiam peccatum originale cōtra quòd specialiter circuncisio ordinabatur à patre trahitur et non à matre.3ª.q.70.2.4^{m}.
21 Christus voluit circuncidi septuplici ratione, scilicet, vt ostenderet veritatem carnis humanæ, vt approbaret circuncisionē quam olim Deus instituerat, vt approbaret se esse de genere Abrahæ, qui circuncisionis mandatum acceperat, vt Iudæis excusationem tolleret, ne eum reciperent si esset incircuncisus, vt obedientiæ virtutem nobis suo commendaret exemplo, vt qui in similitudine carnis peccati aduenerat, remedium quo caro peccati consueuerat mundari, non respueret, & vt legis onus in se subsistens, alios à legis onere liberaret,3ª.q.37.1.o.& qu. 40.4.c.
22 Per circuncisionem homines instituebantur, generaliter in statu colendi Deum. Et sine ea, nullus admittebatur ad esum agni paschalis, nec ad aliquid legalium,12æ.q.102.5.c.
23 *Circuncisio conferebat gratiam quo ad omnes effectus positiuos & priuatiuos,3ª.q.62.6.3^{m}.& q.70.4.o.
24 *Circuncisio conferebat gratiam,& erat meritoria, ex opere operante tantùm, id est inquantum erat fidei signum, de passione Christi futura, non autem ex opere operato, id est, ex virtute circuncisionis.3ª.q.62. 6.3^{m}.& q.70.4.1^{m}.
25 Circunsio non imprimebat characterem.3ª.q.63.1.3^{m}.& q.70.4.c.fin.& q.72.5.3^{m}.
26 Circuncisio non aperiebat cælum per accidens, scilicet quia nondum erat solutum pretium.3ª.q.70.4.4^{m}.
27 Antè circuncisionem sola fides soluabat & tollebat, peccatum originale.3ª.q.68.1.1^{m}.& q.70.4.2^{m}.
28 Circuncisio principaliter tollebat peccatum originale, & consequenter quodlibet aliud.3æ.q 3ª.q.38.3.3^{m}.q.62.6.3^{m}.& q.70.4.o.
Circunscribi localiter est proprium corporum, secundum essentiam verò circunscribi conuenit omni creaturæ, secundum Ambrosium,1ª.q. 50.1.3^{m}.
Circunspectio attendit circunstantias in negocio morali,22æ.quæ.48.c.& q.49.7.o.
1 Circunstantia est accidens actus humani attingens eum extrinsecè, 12æ.q.7.1.o.& 3.c.q.18.3.o.& q.88.5.c.
2 Illa conditio ex qua dependet substantia actus, non est circunstantia.12æ.q.7.3.3^{m}.22æ.q.154.1.c.4.
3 Circunstantia actus moralis dicitur dupliciter, scilicet proportio eius ad aliquid,& res cui proportionatur,12æ.q.18.4.2^{m}.
4 Circunstantiæ actus moralis sunt septem, scilicet quis, quid, vbi, per quę cur, quomodo, quando,12æ.q.7.3.o.
5 Principalior circunstantia, est finis, secundum quid: aliæ verò secundum quod sunt propinquiores his,12æ.q.7.3.o.
6 Finis proximus operantis,& non operis, nec vltimus, est circunstantia. 12æ.q.7.3.3^{m}.
7 Tempus sacrum est circunstantia peccati quod fit in eo.22æ.q.122.4.3^{m}.
8 *Nulla circunstantia aggrauat peccatum in infinitum.22.q.110.4.5^{m}.
9 Circunstantia non potest facere de peccato veniali mortale, nisi transferat in aliam speciem, vt differentia,& non vt circunstantia. 12æ.q.88. 5.o.& 22æ.q.110.4.5^{m}.
10 Eadem conditio respectu diuersarum specierum est circunstantia,& de substantia actus.12æ.q.18.10.o.& q.88.5.c.
11 Diuersæ circunstantiæ diuersi motiui, semper mutant speciem, eiusdem autem nunquam.12æ. q.72.9.o.& 22æ.q.53.2.3^{m}.& q.92.2.c.q.148.4.1^{m}. & 2^{m}.& 3^{m}.
12 Omnis circunstantia respiciens specialem ordinem rationis, pro vel cōtra, dat speciem actui morali.12æ.q.18.5.4^{m}.& 10.c.& 11.c.q.73.7.c.1^{m}.
13 Nulla circunstantia non habēs rationem moralis boni vel mali, nisi præsupposita alia vt q̄antitas, variat speciem,12æ.q.18.11.o.& q.73.4.c.
14 *Nulla circunstantia præter intentionem peccantis, dat speciem peccato.12æ.q.72.1.8.c.22æ.q.43.1.c.& 3ª.q.88.4.1^{m}.
15 Circunstantia tripliciter aggrauat peccatum, scilicet mutando speciem multiplicando rationem peccati,& augendo priorem circunstantiam 12æ.q.73.7.o.
16 De circunstantiis considerat theologus triplici ratione, scilicet secundum quod per actus humanos homo ad beatitudinem ordinatur secūdum quod in eis inuenitur bonum & malum, melius & peius: & secundum quod sunt meritorij vel demeritorij, sed considerat aliter quam moralis, vel politicus, vel rhetor,12æ.q.7.2.o.
Finis scientiæ militaris ordinatur ad finem ciuis.1ª.q.1.5.c.
1 Ciuis dicitur dupliciter, scilicet secundum quid, id est habitator ciuitatis,& simpliciter, scilicet, qui potest agere vt ciuis, id est, consilio, & iudicio. 12æ.q.105.3.2^{m}.
2 Virtuosi ciuis est exponere se mortis periculo, pro totius reipublibæ conseruatione.1ª.q.60.5.c.22æ.q.26.3.c.& q.31.3.2^{m}.
3 Mulieribus non conuenit simpliciter esse ciues,12æ.q.105.3.1^{m}.
1 Ciuitas est communitas perfecta.12æ.q.90.2.c.& 3.3^{m}.
2 Impossibile est quòd bonum commune ciuitatis benè se habeat, nisi ciues sint virtuosi, saltem principantes.12æ.q.92.3.3^{m}.
3 Serui non sunt pars populi, ciuitatis,12æ.q.98.6.2^{m}.
1 Clamor ponitur filia iræ secundum quod ita est in ore, per quem clamorem intelligitur inordinata,& confusa locutio.22æ.q.158.c.
2 Clamor Christi in cruce fuit miraculosus.3ª.q.47.1.2^{m}.
3 Animal dolens clamat, quia calor, & spiritus multiplicati per dolorem emittuntur.12æ.q.44.1.2^{m}.
1 Claritas corporis gloriosi, erit à gloria animæ. 3ª.q.45.2.c.& quæst.54.2. 1^{m}.& 2^{m}.
2 Claritas non erit æqualiter in omni corpore glorioso, nec in omni parte eiusdem corporis.3ª.q.45.2.3^{m}.
3 In potestate beatorum erit ostendere, & occultare se,& claritatem sui corporis.3ª.q.54.1.2^{m}.
4 Claritas Christi transfigurati erat vera, sed gloriosa, non autem claritas corporis gloriosi, sed est miraculosa,3ª.q.45.2.o.
5 Claritas Christi transfigurati nō erat à corpore eius, sed tantùm à Deo 3ª.q.45.2.o.
6 Claritas vestimentorum Christi, significat claritatem sanctorum, quæ superabitur à claritate Christi, sicut candor niuis à splendore solis.3æ.q. 45.2.3^{m}.
7 Transfiguratio Christi fuit secundum claritatem tantùm,& non secundum aliam dotem,3ª.q.45.1.3^{m}.
Schismatici, hæretici, suspensi, degradati & excommunicati, non habent vsum clauium.3ª.q.64.9.2^{m}.& 3^{m}.
Clausio paradisi duplex, scilicet quo ad totam naturam, per peccatum originale,& quo ad personam, per peccatum actuale,3ª.q.49.5.c.q.52.5.c.
1 Clementia est virtus humana, ideò directè ei opponitur crudelitas, non autem feritas, vel seueritas sub bestialitate, sed virtuti hæroicæ, vel dono pietatis.22æ.q.159.2.1^{m}.
2 Clementia & mansuetudo sunt virtutes, nec opponūtur seueritati.22æ q.157 2.o.
3 Clementia est lenitas superioris ad inferiorem, sed mansuetudo est cuiuslibet ad quemlibet,22æ.q.157.1.c.
4 Clementia est moderatiua pœnarum, sed mansuetudo est moderatiua iræ,22æ.q.157.1.2.o.& 3.c.& 4.3^{m}.q.160.2.c.
5 Clementia & mansuetudo conueniunt cum temperantia in modo, non autem in materia,22æ.q.157.3.2^{m}.
6 Clementia moderatur affectum in pœnis infligendis secundum legem communem ex dulcedine affectus, sed epieichia secundum intentionem legis,22æ.q.157.2.2^{m}.& 3.1^{m}.& 4.c.4^{m}.& q.159.1.c.1^{m}.
7 *Clementia & mansuetudo, non sunt maximæ virtutes, nisi secundum quid,22æ.q.157.4.o.
8 Mansuetudo & clementia reddunt hominem Deo, & hominibus acceptum, vt concurrunt in affectu charitatis, remouendo mala à proximis,22æ.q.157.4.1^{m}.
9 Clementia, mansuetudo, misericordia. et pietas, concurrunt in eodem effectu secundum diuersa motiua,22æ.q.157.4.5^{m}.et q.259.1.2^{m}.
10 Crudelitas, sæuitia, et feritas opponuntur clementiæ, et mansuetudini, 22æ.q.157.1.3^{m}.q.15.9.o.
11 Clementia comparatur ad seueritatem, sicut epieichia ad iustitiam legalem cuius pars est seueritas,q.157.2.2^{m}.
1 Coactio duplex, s.absoluta, idest violenta et conditionata, idest timor seu metus,12æ.q.6.6.o.
2 * Voluntas non potest cogi,1ª.q.82.1.c.1^{m}.q.165.4.1^{m}.et 12æ.q.6.4.o. quæ. 9.4.2^{m}.
3 Voluntas potest cogi respectu actus imperati, non autem respectu actus eliciti,12æ.q.6.4.o.& 5.1^{m}.
4 Coæquale et coæternum, prædicatur solum in plurali de pluribus personis diuinis, sed æternum et æqualæ, etiam in singulari,1ª.q.2.2.o.
Filius Dei est coæqualis et coæternus patri,1ª.q.42.2.o.
Coæuum est quadruplex, s.angeli, cæli, materia prima, et tempus,1ª.q. 46. 3.c.et q.66.4.o.
1 Cogitatio quid, & secundum Ricardum de sancto Victore, est inquisitio veritatis per discursum ex multis, licet secundum Augustinum quandoque sumatur pro quacunque operatione intellectus,1ª.qu. 34.1.2^{m}.& 22æ.q.180.3.1^{m}.
2 Cogitatio est respectus animi ad euagationem pronus, Meditatio est intuitus occupatus in inquisitione veritatis. Contemplatio, est liber animi contuitus in res. Sed consideratio, est omnis operatio intellectus, vel processus rationis ex principiis pertingentibus ad contemplationem veritatis, sicut meditatio,22æ.q.180.3.1^{m}.
3 Cogitare dicitur tripliciter, s.actuactualis consideratio intellectus discursus eius,& operatio potentiæ cogitatiuæ,22æ.q.2.1.c.
4 Cogitatio est volubilis dupliciter. s.per discursum, et successionem. Secunda est in patria in propriis naturis, non autem prima, neutra verò in verbi visione,1ª.q.10.3.c.et q.58.2.c.
5 Duplex impedimentum cognoscendi cogitationes alterius, s. grossities corporis, et voluntas, et tantum secundum erit in patria,1ª.q.57.4.1^{m}. q.107.1.1^{m}.
6 Solus Deus cognoscit cogitationes alterius per se, dæmones autem et alij per signa,1ª.q.57.4.o.et 5.c.et q.114.2.2^{m}.q.117.c.2^{m}.et 12æ. q. 111.4. c.et 22æ.q.106.5.3^{m}.
7 Dæmones immittunt cogitationes, quo ad phantasmata solum, 1ª.quæ. 111.2.2^{m}.
8 Cogitatio ad actu peccati, quandoque est purè speculatiua, quandoque autem cum aliqua affectione, et hoc dupliciter, s.vel concupiscentiæ, vel horroris,22æ.q.154.5.c.q.162.3.1^{m}.
9 Cogitatio de opere illicito, nō est semper peccatum. Nec est semper de necessitate confessionis, nisi quando ex nimia mora facta in cogitatione illa homo sentiret inclinari ad faciendum vel perficiendum cogitatum, si oportunitatē haberet vel quā vellet, si polluaretur ex illa vehementi cogitatione morosa, aut si inordinatè afficeretur ad aliquam personam, et de ipsa multum molestaretur in cogitatione, habendo motus carnis, et imaginando habere aliquos actus impudicos cum ipsa persona, cum aliqua affectione concupiscentiæ.22æ.q.154.5.ca.q. 162.3.1^{m}.
1 Cogitatiua potentia est ratio particularis, collatiua intentionum indiuidualium.1ª.q.78.4.c.q.81.3.c.et 12æ.q.30.3.5^{m}.
2 Potentia cogitatiua aliquando dicitur intellectus: vt habet absolutum iudicium de singularibus. Et est in confinio intellectus: et supra omnes alias potentias sensitiuæ partis. Et est tantum in homine.12æ.q.74.3.1^{m}.
3 Organum potentiæ cogitatiuæ: est media cellula cerebri.1ª.q.78.4.c.
1 Cognitio rei triplex, sc.per essentiam, per speciem propriam, & per speciem alterius,1ª.q.56.3.c.
2 Cognitio duplex, s.naturalis: & per gratiam. Et vtraque duplex. s. vnā purè speculatiua tantùm,& alia effectiua, siue experimentalis,1ª.q. 64.1.o.22æ.q.97.2.2^{m}.& q.154.5.c.q.162.3.1^{m}.& 3^{m}.& q.55.1.c.
3 Cognitio triplex, scilicet per reuelationem, per se certitudinaliter, & per coniecturas signorum,12æ.q.112.5.c.
4 Cognitio duplex, scilicet approbationis,& apprehensionis, 22æ.quæst. 188.5.1^{m}.
5 Cognitio duplex, scilicet directa & indirecta,1ª.q.86.3.c.
6 In omni cognitione modus est duplex, scilicet cognoscentis,& cogniti.1ª.q.12.6.o.& 7.3^{m}.& 12.3^{m}.& q.14.6.1^{m}.
7 Cognoscere aliquid sicut est in cognoscente, potest intelligi dupliciter, scilicet, secundum modum cogniti, vel cognoscentis. Primum est falsum, secundum verum.1ª.q.14.6.1^{m}.
8 Aliquid cognoscitur dupliciter, scilicet in se & in suo effectu,1ª.qu.6.1. 2^{m}.& 12æ.q.93.2.c.

9 Cognoscere per aliud, contingit dupliciter, scilicet eadem cognitione vel diuersis, 1ª.q.14.7.o.

10 Cognoscere per aliud, contingit dupliciter, scilicet per instrumentum & per formam. Primum oportet esse præcognitum, non autem secundum. Si enim accipiamus duo, quorum vtrumque sit per se in ordine obiectorum cognitionis, illud propter quod aliud cognoscitur, erit magis notum, sicut principia conclusionibus. Sed habitus non est de ordine obiectorum, in quantum est habitus, nec propter habitum aliqua cognoscuntur, sicut propter obiectum cognitum, sed sicut propter dispositionem vel formam qua cognoscens cognoscit. 1ª.q.87.2.3.

11 Primum cognitum à nobis sumitur dupliciter, scilicet respectu diuersarum potentiarum, vel respectu diuersorum obiectorum eiusdem potentiæ. 1ª.q.85.3.o.

12 Aliquid cognoscitur in aliquo dupliciter, scilicet sicut in obiecto cognito: & sicut in principio cognitionis. 1ª.q.84.5.c.

13 In nobis habitualis cognitio causatur ex actuali consideratione, Intelligendo enim actu, efficimur scientes, secundum philosophum: sed cognitio perfecta ab habitu aliquo progreditur. 1ª.q.86.2.c.fin.& quæ. 87.2.2m.

14 Cognitio alicuius vitij vel peccati, dependet ex cognitione oppositæ virtutis. Erit igitur compendiosior & expeditior considerationis via si simul sub eodem tractatu, consideratio procedat de virtute, & de dono sibi correspondente, & de vitiis sibi oppositis, & de præceptis affirmatiuis & negatiuis. Erit autem huiusmodi considerationis motus conueniens ipsis vitiis, secundum propriam speciem. 22æ.prol.

15 Medium cognitionis triplex, scilicet in quo, vt speculum, sub quo, vt lumen: per quod vt in demonstratione. 1ª.quæstion. 12.5.2m, & quæst. 94.1.3m.

16 Ad cognitionem requiruntur duo, scilicet apprehensio, & iudicium, 22æ.q.173.2.c.

17 Natura hominis dependet à superiori natura, ad cuius perfectionem non sufficit cognitio naturalis, sed requiritur quædam cognitio supernaturalis, 22æ.q.1.3.1m.

18 Certitudo cognitionis, in diuersis naturis inuenitur diuersimodè, secundum diuersam conditionem vniuscuiusque naturæ, 22æ.q.9.1.1m.

19 Proficere in cognitione, contingit dupliciter, scilicet ex parte docentis, qui proficit, vt in scientiis humanis, vel ex parte discentis, vt in fide, 22æ.q.1.7.2m.

20 Perfectio cognitionis duplex, scilicet ex parte cogniti, & ex parte cognoscentis. Primum attenditur ratione medij, secundum verò ratione potentiæ & habitus, 3ª.q.10.4.1.

21 Cognitio quam per rationem naturalem habemus, duo requirit, scilicet phantasmata, & lumen naturale intelligibile. 1ª.q.12.13.c.

22 Cognitio est imperfecta tripliciter, scilicet ratione obiecti, vt vespertina: ratione medij, vt opinio & ratione subiecti, vt fides. prima & secunda potest esse simul cum perfecta, non autem tertia. 1ª.q.58.7.3m. & 12æ.q.62.7.1m.& q.67.3.o.

23 *Cognoscere aliquid de vniuersali, est imperfectius, quàm cognoscere in speciali. 1ª.q.55.3.2m.

24 Cognitio singularium, pertinet ad perfectionem animæ intellectiuæ, secundum cognitionem practicam, non autem secundum speculatiuam. 3ª.q.11.1.3m.

25 In carentibus cognitione, est potentia pertingens ad finem per modum exequentis, non autem per modum imperantis. 12æ.q.11.2.c.

26 Cognitio pertinet ad perfectionem rei in se, sed voluntas, in ordine ad ad alia. 1ª.q.60.2.c.

27 Secundum gradus cognitionis, sunt gradus appetitus. 1ª.q.80.1.c.

28 Res participes sunt congnitionis & voluntatis, secũdum gradus suæ immaterialitatis. 1ª.q.14.1.c.

29 Cognitio quælibet, fit per aliquam abstractionẽ à materia, 1ª.q.74.2.c.

30 Nihil cognoscitur secundum quòd est in potentia, sed secundum quod est in actu. 1ª.q.12.1.c.q.14.3.c.& q.84.2.c.& q.87.1.2.3.c.

31 Cognoscens distinguitur à non cognoscente, per hoc quod potest habere formam alterius, 1ª.q.14.1.c.& q.80.1.c.

32 Omnis cognitio naturalis est vera. Sed veritas eius est alia à veritate cognitionis infusæ, vel acquisitæ. 1ª.60.1.3m.

33 Impossibile est aliquam cognitionem esse totaliter falsam, sine aliqua veritate. 22æ.q.172.6.c.

34 Mutata re cognitio nostra variatur, vel de veritate in falsitatem, vel econuerso, si duret eadem opinio, vel de vna opinione in aliam, 1ª.qu. 14.15.3m.

35 Nullus obliuiscitur cognitorum naturaliter, 1ª.q.84.3.c.

36 Quælibet virtus cognoscitur per cognitionem eorum in quæ potest, 3ª.q.10.2.c.fi.

37 Priuatio non cognoscitur, nisi per habitum sibi oppositum. 1ª.q.14.10. o.12æ.q.100 6.2m.

38 Cognitio discursiua est, quando ex prius notis, in ignotum deuenitur. 1ª.q.58.3.1m.

39 Cognitio sensitiua ordinatur ad duo, scilicet ad sustentationem corporis, vitando nociua, & acquirendo necessaria, secundò ad cognitionem intellectiuam, practicam, & speculatiuam, primum conuenit omni animali, secundum autem soli homini. 22æ.q.167.2.c.

1 In coitu absorbetur vsus rationis, propter vehementiam delectationis. 12æ.q.34.1ª.1.& 1m.37.1.2m.& q.72.2.4m.

2 Coitus vagus non est in animalibus, nisi fœmina sufficiat ad educationem prolis. 22æ.q.154.2.c.

Cholera citius cæteris humoribus mouetur: ideò cholericus facilius mouetur ad iram, quam alij ad suas passiones, 12æ.q.46.5.c.

Colere dicimur homines, quos honore, vel recordatione, vel præsentia frequentamus, & alia nobis subiecta, vt agros. 22æ.q.81.1.4m.

Collecta, & in aliquibus terris ex antiqua consuetudine domini suis subditis certas collectas imponunt, quæ si non sunt immoderatæ, absque peccato exigi possunt. 22æ.q.118.4m.

1 *Collectiuum significat duo, scilicet multitudinem suppositorum & vnitatem ordinis. 1ª.q.31.1.2m.

1 Coloratum est proprium obiectum visus, 1ª.quæstion.1.7.c.& quæstio. 45.4.1m.

2 *Color est obiectum materiale visus: formale verò est lumen, 22æ.q.1.3.c.& q.25.1.c.

3 *Color non est coloratus, sed clarus. Similiter albedo. 12æ.q.55.4.& 1m.

4 *Lumen facit quòd color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu. 1ª.q.67.3.3m.& q.79.3.2m.

1 Columba, habet septem proprietates, ad designandum septem dona Spiritus sancti, scilicet, quia columba secus fluenta habitat, meliora grana eligit, alienos pullos nutrit, non lacerat rostro, felle caret, in cauernis petræ nidificat, & gemitum pro cantu habet. 3ª.q.39.6.4m.

2 Columba quæ apparuit supra Christum baptizatum, conuenit soli spiritui sancto, vt signum. Sed vt res, & effectus conuenit toti Trinitati. vnde & instinctus eius quo mouebatur ad motum naturæ, sicut ex causa spirituali causabatur ex Deo. 1ª.q.43.7.3m.& 22æ.q.95.7.c.& 3ª.quæstion.39.8.2m.

3 Columba illa fuit verum animal. 3ª.q.39.7.o.

4 Illa columba peracto ministerio, cõuersa est in pristinam materiam. 1ª. q.43.7.4m.& 3.q.39.6.2m.

1 Comedere est sumere cibum, per potentiam naturalem sumentis conuertibilem in naturam eius. 1ª.q.51.3.5m.

2 Christus post resurrectionem eius, verè comedit: Angeli verò, nunquã. 1ª.q.51.3.5m.& 3ª.q.54.2.3m.q.55.3.c.& 6.c.1m.

3 Comestio potest esse inconueniens dupliciter. Primò totaliter impediendo finem principalem, id est, salutem corporis, vel finem secundarium, id est, bonam habitudinem, in negotiis exercendis, per nimiam superfluitatem vel per defectum ciborum. Secundò reddendo difficilem, vel minus decentem peruentionem ad finem, per comestionem extra tempus debitum, 22æ.q.141.6.2m.

4 Qui vult comedere nociua, quodammodo dicimus eum velle infirmari 22æ.q.30.1.c.

5 Dauid comedens panes sanctos cum sociis excusatur, propter necessitatem famis, 3ª.q.40.4.2m.

1 Commutatio duplex, scilicet naturalis, id est, rei ad rem, vel ad denarios pertinens ad œconomos vel politicos, alia propter lucrum, pertinens ad negociatores. 22æ.q.77.4.o.

2 Commutatio duplex, scilicet inuoluntaria, vt in nocumentis, & voluntaria, vt in contractibus. 22æ.q.61.3.o.

3 Commutatio sicut est in beneficiis, rependendo gratiam, sic & in offensis, puniendo. 3ª.q.85.3.3m.

1 Quæ sunt vnius generis, possunt comparari rei, quæ non est in genere, scilicet Deo: non autem rei, quæ est in alio genere. 1ª.quæstio.3.2m.& quæstion.6.2.3.

2 Comparatio duplex, scilicet absoluta, & respectiua. 22æ.quæ.188.6.c.in princip.

3 Comparatio duplex, scilicet æqualitatis, & similitudinis. 22æ.q.105.2.1m.

Complacentia peccati venialis, non est peccatum mortale, nisi ponatur in eo finis, id est, supra Deum: & in contemptum Dei. 12æ.q.88.2.3.4.

1 Omne compositum est posterius suis componentibus. Et habet causam, et actum et potentiam, 1ª.q.3.7.c.

2 Omne compositum ex materia et forma, est compositum ex quo est, et quod est. 1ª.q.50.2.3m.

3 Apud nos composita sunt meliora simplicibus, non autem in Deo. 1æ.q. 3.7.2m.

4 Omne compositum est aliquid, quod non conuenit alicui partium eius et in eo est aliquid quod non est ipsum. 1ª.q.3.7.c.

1 Comprehendere propriè est attingere rem, secundum omnem modum et omnem rationem, qua cognoscibilis est. 1ª.q.12.7.o.q.14.3.o.et 12æ q.4.3.3m.et 22æ.q.28.3.3m.

2 Comprehensio non est alia operatio à visione: sed est habitudo ad finẽ habitum cuius obiectum est visio, vel res visa, 12æ.q.4.3m.

3 De ratione comprehensionis sunt duo, scilicet continere fines rei, et nihil eius esse extra. Secundum conuenit infinito, non autem primum. 1ª.q.14.3.1m.

4 Comprehensio Dei dupliciter dicitur, s. attingentia vel tentio Dei, et apprehensio adæquata Dei. Prima conuenit omnibus beatis non autem secunda. 1ª.q.12.7.1m.et 1ª.q.4.3.1m.

5 Deus perfectissimè comprehendit seipsum. 1.q.14.3.o.q.62.9.c. et 12æ.q. 28.2m.

6 Nullus intellectus creatus comprehendere potest essentiam Dei. 1ª.q. 12.1.1m.et 7.o.et 8.c.q.56.3.1m.et 2m.q.75.5.2m.et q.62.9.c.qu.86.2.1m. q.107.3.c.et 12æ.q.4.3.1m.q.93.2.2m.q. 102.4.6m et 3ª.q.10.1.o.et 3.1m.

7 Comprehensio pertinet ad voluntatem, sicut et delectatio, quia eiusdẽ est habere aliquid, & quiescere in eo, 12æ.q.4.3.2m.

8 Christus fuit simul viator & comprehensor, 1ª.q.113.4.1m.& 22æ.q.18.2. 1m.& q.174.5 3m.& q.175.4.2m.& 3ª.q.7.8.c.& 3.1m.q.8 4 2m.& q.11. 1.2m.& 2.c.2m.& q.15.10.o.q.18.5.3m.& q.19.3.1m.& q.30.2.1m.

1 Commune duplex, scilicet secundum rem & secundum rationem. Primum est in diuinis tantum, secundum in omni natura, 1ª.quæstion.29.4.3m.

2 Commune triplex, scilicet vniuocum, & æquiuocum, & analogum, 1ª.quæstio.13.5.10.c.

3 Commune absolutum, est prius secundum intellectum proprio, commune respectiuum & diuinum, est posterius proprio, 1ª.q.33.3.1m.& 3ª. q.7.13.3m.

4 Quanto aliquid est communius, tanto est prius via generationis, 1ª.qu. 20.1.c.& q.85.3.1m.

5 Commune semper est in prius proprio eiusdem generis: non autem si sint diuersorum generum, 3ª.q.7.13.3m.

6 Communius prædicatione, est imperfectius minus communi, sed communius causalitate, est nobilius, 12æ.q.90.2.2m.

7 Bonum commune, est melius bono priuato eiusdem generis, non autem semper si sint diuersorum generum, 22æ.q.152.4.3m.

1 Nomen tripliciter communicabile, est incommunicabile, scilicet secundum rem & rationem, vt homo secundum similitudinem, vt leo, secundum rationem vel opinionem, vt Deus, 1ª.q.13.9.o.

2 Hoc nomen Deus, est incommunicabile propriè secundum rem, sed est communicabile secundum rationem, secundum opinionem, & secundum similitudinem, 1ª.q.13.9.c.

1 Communicatio hominum adinuicem duplex, scilicet auctoritate principum, vt iudicia, pœnæ, & huiusmodi, & propria voluntate priuatarum personarum, vt emptio, donatio, & huiusmodi, 12æ.q.105.2.c.

2 Communicatio prohibetur duplici de causa, scilicet, propter periculum, sicut cum infidelibus, vel in pœnam, sicut cum excommunicatis hæreticis, schismaticis, & apostatis, 22æ.q.10.9.o.

1 Conceptio Christi habuit tria priuilegia à spiritu sancto, scilicet esse sine peccato originali, esse Dei & hominis, & esse a virgine, 3ª.q.27.2. 2m.& q.32.4.1m.

2 Conceptio Christi specialiter attribuitur spiritui sancto, licet sit à tota trinitate, & à singulis personis, 3ª.q.32.1.o.q.39.7.2m.& q.46.6.c.

3 Conceptio Christi est de Spiritu sancto efficiente, ratione corporis, & consubstantialiter, ratione verbi, 3ª.q.32.2.o & q.54.1.3m.

4 Corpus Christi non dicitur propriè conceptum de Spiritu sancto, sed ex Spiritu sancto, 3ª.q.32.2.1m.

5 Conceptio Christi fuit in instanti, 3ª.q.6.4.1m.q.33.1.2.3.o.& q.36.5.4.c.

6 Christus in primo instanti suæ conceptionis, fuit perfectus secundum animam, & figuram corporis, non autem secundum quantitatem, 3ª. quæstion.33.2.o.

7 Christus in primo instanti suæ conceptionis, fuit sanctificatus quo ad animam, & quo ad corpus, 3ª.q.34.1.o.& 2.2m.& 3.c.

8 Christus in primo instanti suæ conceptionis, habuit operationem tractus. 3ª.q.34.2.3m.

9 Christus in primo instanti suæ conceptionis habuit vsum liberi arbitrij, 3ª.q.34.2.o.

10 Christus in primo instanti suæ conceptionis habuit plenitudinem gratiæ, & cognitionis, 3ª.q.7.3.4.c.q.34.2.2m.& q.69.3.c.& q.72.1.4m.

11 Christus in primo instanti suæ conceptionis, habuit maiorem gratiam omnibus comprehensoribus, 3ª.q.34.4.c.

12 Christus in primo instanti suæ conceptionis meruit, & in eo plenè cõprehensor fuit, 12æ.q.56.2m.3ª.q.7.3.4.12.c.& q.34.3.4.o.& q.45.1.c.& q.48.1.2m.& q.49.6.3m.& q.54.2.c.

13 Christus gloriam immortalitatis suæ, quam in primo instanti suæ conceptionis meruit, potuit etiam mereri per actus sequentes, non vt magis esset eius, sed vt pluribus causis debeatur ei, 3ª.q.34.3.3m.& q.49. 6.2m.& q.59.3.c.

14 Christus conceptus est miraculosè ex perpetua virgine, nõ ex virili semine, 3ª.q.87.o.& q.31.1.3m.et 5.o.et 3m.q.34.1.2m.et q.35.6.c.

15 Conceptio Christi cum dicitur fuisse facta ex muliere, sicut glosa dicit mulierem pro fœmina posuit scriptura, more locutionis Hebræorum. Vsus enim Hebræorum dicit mulieres, non virginitate corruptas, sed fœminas, 3ª.q.28.1.3m.

16 Beata virgo habuit fidem de conceptione Christi, 3ª.q.30.1.c.2m.

17 Beata virgo se habuit actiuè in præparatione materiæ, non autem in conceptione Christi, 3ª.q.32.4.o.et q.33.4.2m.

18 Beata virgo fuit concepta ex semine viri, ideò fuit in Adam, et in aliis patribus, secundum rationem seminalem, 3ª.q.27.2.4m.et quæst.31.6. 2m.et 8.2m.

19 Virgo Maria mater Christi fuit concepta in peccato originali, 12æ.q 81. 4.o.& 3ª.q.14 3.1m.& q.27.1.3m.& 2.c.2m.& 4m.q.31.1.3m.& 6.3m.& 7.2m.& 8.c.2m.

20 Festum conceptionis Beatæ Mariæ, fit in quibusdam ecclesiis, pro sanctificatione eius, 3ª.q.27.2.3m.

21 Licet Romana ecclesia non celebret conceptionem beatæ virginis tolerat tamen consuetudinem quarundam ecclesiarum celebrantium illud festum. Ideò non est totaliter reprobanda. Nec per hoc datur intelligi, quòd in sua conceptione fuerit sancta. Sed quia quando sanctificata sit, ignoratur, ideò fit festum sanctificationis eius potius quàm conceptionis in die conceptionis eius, 3ª.q.27.2.3m.

Conceptus mentis, Et significare conceptus suos, est homini naturale, sed determinatio signorum, est ad placitum humanum, 22æ.q.85.1.3m.

1 Consilium est in quo iudices inter se conferunt de agendis, sicut quo supplicio aliquis damnari oporteat, 22æ.q.158.5.3m.

2 Prohibitio vel sententia synodi, vel concilij se extendit tantùm ad personas priuatas, quarum non est determinare de fide, 22æ.q.1.10.2m.

3 Concilium solus Papa congregare potest, à quo non potest appellari ad concilium, sed econuerso, 1ª.q.36.2.2m.22æ.q.1.10.c.fi.& 2m.

1 Conclusio inquisitionis practicæ, est duplex, scilicet sententia vel iudicium in ratione, vel electio in voluntate, 1ª.q.83.3.2m.& 12æ.q.13.1.2m. & 3.c.q.76.1.c.

2 Conclusio tunc solùm sequitur ex principio, quando sine illa principium non potest esse verum. 12æ.q.13.6.1m.

3 Conclusio syllogismi operatiui est singularis, ideò non concluditur, nisi mediante propositione singulari, 1ª.q.86.1.2m.& 12æ.q.76.1.c.& 22æ. q.49.2.1m.

1 Cõcordia dupliciter aufertur per discordiam, scilicet per se, id est scienter, & per accidens, id est præter intentionem, 22æ.q.37.1.c.

2 Concordia res crescunt, discordia verò dilabuntur, 22æ.q.37.2.3m.

1 Concubinatus, & quilibet coitus extra matrimonium est contra legem naturæ, & est peccatum mortale, 22æ.q.154.2.o.

1 Concupiscentia est appetitus delectationis sensitiuæ. Et est subiectiuæ in appetitu sensitiuo. Et est tantùm in concupiscibili, 12æ. q.30.1.o.& q.32.3.3m.

2 Concupiscentia est passio distincta ab aliis passionibus concupiscibilis, scilicet amore, & delectatione: quia est de bono sensibili absente, 12æ. q.3m.2.o.

3 Passio opposita concupiscentiæ, est innominata, ideò timor ponitur pro ea, 12æ.q.50.2.3m.

4 Concupiscentiarum aliquæ bonæ sunt, & aliquæ malæ, 12æ.quæstion. 34.1.c fin.

5 Concupiscentia duplex, scilicet naturalis, id est de bono conuenienti secundum naturam animalis, & non naturalis, id est, secundum apprehensionem. Prima conuenit omni animali, secunda verò soli homini, 12æ.q.30.3.o.& quæstion.31.3.o.& quæstion. 41.3.c. & quæst.77.5.c.& 22æ.q.117.5.2m.

6 Concupiscentia naturalis est finita in actu, & infinita tantùm in potentia, non naturalis autem, est infinita actu. Et concupiscentia finis est infinita, sed eorum quæ sunt ad finem est finita, 12æ.q.30.4.o.

7 Concupiscentia dupliciter est naturalis, scilicet secundum genus & secundum speciem. 22æ.q.142.2.2m.

8 Concupiscentia est naturalis homini tantum, vt recta secundum rationem, 12æ.q.81.3.1m.& q.85.3.5m.et 3ª.q.15.2.2m.

9 Concupiscentia est naturalior quam ita, ratione obiecti & subiecti, secundum naturam generis & corporis, sed econuerso secundum naturam speciei & indiuidui, & animæ, 1ª.q.63.4.2m.& 12æ.quæs.46 5.o.& 22æ.q.156.4.c.

10 Concupiscentia præcedens actum rationis & voluntatis, diminuit peccatum, sequens verò auget, 12æ.q.73.6.2m.

11 Concupiscentia carnis contra spiritum quando ratio ei resistit, non est peccatum, sed est materia exercendæ virtutis, 12æ.q.80.3.3m.

12 * Concupiscentia non ligat totaliter rationem. 22æ.q.150.4.3m.

13 Concupiscentia dicitur esse sine ratione, non quidem quia totaliter auferat iudicium rationis, sed quia in nullo procedit secundum iudicium rationis, nisi sit tanta quod faciat insanire, tunc enim ligat totaliter rationem, 22æ.q.150.4.3m.q.156.4.2m.& q.157.3.3m.& q.175.2.2m.

14 Debilitas concupiscentiæ ex charitate vel temperantia, auget metum, sed ex pronitate vel commoditate, diminuit, 22æ.q.155.4.2m.

15 Concupiscentia accensa minuit iram, & econuerso. 1ª.q.81.2.c.

16 Intemperantia & concupiscentia tripliciter sunt pueriles, nõ quia sint in pueris, sed quia assimilantur eis, scilicet appetendo turpia, idest, cõtra rationem, crescendo, & refrenando, 22æ.q.142.2.o.& q.151.2.2m.

1 Concupiscibilis est de bono secundũ sensum absolutè: sed irascibilis, vt est arduum, 1ª.q.59.4.3m.q.81.2.o.q.82.4.c.& 12æ.q. 23.1.o.& 2.c.q.25. 1.c.1m.& q.26.1.c.fi.q.30.2.c.& 22æ.q.128.1m.& q.129.1.1m.

2 Concupiscibilis denominatur à concupiscentia, qua inter omnes passiones eius est notior & sensibilior, non autem prior, 12æ.qu.25.2.1m.& q.82.3.2m.

3 Irascibilis est propugnatrix concupiscibilis, 1ª.q.81.2.c.& 12æ.q.23.1.1m. & 22æ.q.50.4.c.& q.108.2.c.

4 Motus concupiscibilis in appetendo, est velocior motu irascibilis, sed in exequendo, est èconuerso. 22æ.q.156.4.c.

5 Motus concupiscibilis vt hominis, est contra naturam & pœnam, si sit contra rationem, non autem secundum genus, 12æ.q.82.3.1m.& q.85.3. 3m.q.94.2.2m.& 4.3m.

6 * Omnia mala pertinent ad concupiscibilem, sicut ad primam radicem, non autem sicut ad proximum principium. 12æ.q.82.3.3m.

7 Omnis motus cõcupiscibilis causatus ex apprehensione, semper est peccatum non autem si sit ex qualitate organi, 12æ.q.17.7.o.

8 Peccata concupiscibilis sunt turpiora, & minus grauia peccatis irascibilis. 12æ.73.5.3m.& 22æ.q.22.2.3.4.o.et q.156.4.c.

Condemnatus iustè ad mortem potest fugere, non autem se defendere. Si verò iniustè potest vtrumque, si non sit scandalum, 22æ.q.69.4.o.

Conditionalis cuius antecedens & consequens sunt, impossibilia, potest esse vera, vt si dicatur: Si homo est asinus, habet quatuor pedes, 1ª. qu. 25.3.2m.& q 44.1.2m.

1 Confessio triplex scilicet actus exterior fidei vel iustitiæ, actus latriæ, s. gratiarum actio & laudatio Dei, & actus pœnitentiæ, scilicet cõfessio peccatorum, 22æ.q.3.1.o.q.12.1.2m.

2 Confiteri fidem in periculo mortis, non est tantum fidei, sed indiget auxilio virtutis fortitudinis, & gratia sacramentalis confirmationis, 22æ.q.3.1.2m.

3 Actus omnium virtutum, sunt à fide formata imperatiuè, sed confessio fidei elicitiuè, 22æ.q.3.1.3m.

4 Confessio fidei est de necessitate salutis, tunc solum, quando periclitatur honor Dei, vel vtilitas proximi, 22æ.q.3.2.o.

5 Blasphemia opponitur confessioni fidei, 22æ.q.13.1.o.& 2.2m.& 3.c.

6 Confessio peccatorum duplex, s. interior Deo, & exterior sacerdoti, 3ª. q.68.6.c.2m.

7 Confessio præsupponit actualem contritionem delentem culpam, ideo directè ordinatur ad dimissionem pœnæ, 3ª.q.87.1.c.

8 Quilibet tenetur confiteri de peccato mortali, cum proposito non peccandi, & tenetur, cõfiteri pecatum suum, quod dubitat esse mortale, & causas vel occasiones sufficientes peccati mortalis, siue circunstãtias aggrauantes in infinitum, 3ª.q.87.1.1m.

9 Quilibet tenetur confiteri numerum suorum peccatorum, sicut potest, quia peccatum in specie non est vnum peccatum numero, sed multa. Contritio etiam est in conspectu Dei, qui vno intuitu omnia videt. Sed confessio fit homini cui sigillatim oportet omnia exponi. Et præterea oportet de omni peccato mortali quod memoriæ occurrit singulariter dolere. 3ª.q.87.1.c.

10 Non confitens aliquod peccatum, propter ignorantiam facti, aut quia oblitus est, excusatur à fictione, non autem si propter ignorantiam iuris, 22æ.q.53.2.2m.

11 Concessum est prælatis à iure, quod possint sibi eligere cõfessores, quia prælati habent dispensare sacramenta, & interior perfectio ad hoc requiritur quòd aliquis dignè huiusmodi actus exerceat, qui etiam confessores, quantum ad hoc sunt superiores, 22æ.q.184.6.c.

12 Sacerdos in nullo casu debet reuelare confessionem. 22æ.q.70.1.2m.

13 De quolibet confessore dicitur, Non est inuentus similis illi. 12æ. quæst. 66.2.2m.

1 Confirmatio est sacramentum, 3ª.q.65.3.o.et q.72.1.o.

2 Confirmatio est nobilius sacramentum baptismo, quo ad ministrum et gratiam, et simpliciter, sed quo ad remissionem peccatorum, est èconuerso, 3ª.q.72.11.2m.

3 Chrisma, idest oleum oliuarum cum balsamo, est propria materia eius, 3ª.q.72.2.o.q.84.1.1m.

4 Hoc sacramentum habet determinatam formam, scilicet consigno te

signo crucis,& confirmo te chrismate salutis:in nomine patris,& filij,& Spiritussancti..Amen,3ª.q.72.4.o.& q.84.3.c.
5 Confirmatio est spirituale augmentum promouens hominem in spiritualem ætatem perfectam, 3ª.qu.72.1.5.6.c.& 7.1m.& 8.10.& 11.2m.q.73.1.c.& q.84.1.
6 Confirmatio non est de necessitate salutis, sed est sacramentum necessitatis,quò ad benè esse spiritualis vitæ.Et tamen contemptus huius sacramenti,est periculosus,3ª.q.65.4.c.
7 Confirmatio fuit immediatè instituta à Christo ; quando imposuit manus super pueros,non exhibendo,sed promittendo,3ª.q.72.1.1m.
8 Hoc sacramentum confertur tantùm ab episcopis , 3ª.q.65.3.2m.q.72.4.3m.et 11.o.et 12.1m.
9 * Confirmatio conferri potest à simplici sacerdote,ex commissione solius Papæ: non autem à diacono,3ª.q.72.11.1m.
10 Confirmans et confirmandus debent esse in gratia.Et debent esse confessi,et ieiuni de cõsilio,non autem de precepto,3ª.q.72.7.3m.et 12.1m
11 Confirmandus debet teneri ab alio confirmato cuiuscunque ætatis vel sexus,3ª.q.72.10.o.
12 Confirmandus debet dari cuilibet baptizato cuiuscunque ætatis sexus & conditionis etiam morienti,3ª.q.72.7.o.
13 Confirmatio datur tantùm in fronte,ad liberam confessionem nominis Christi,& ad fortiter defendendum dignitatem acceptam,3ª.q.72.9.o.et 11.3m.
4 Confirmati confirmantur Christo , et configurantu rei per signum crucis quasi duci,ª.q.72.1.4m.et q.3m.et 9.o.
15 Christus non debuit sumere sacramentum confirmationis,nec ordinis: quia ab initio ipse fuit gratia plenissimus,3ª.q.72.1.4m.et 3.c.
16 In confirmatione confertur plenitudo gratiæ, et Spiritus sancti,12e.q.102.5. 3m.3ª.q.77.1.o.et 2.c.2m.et 4.c.et 7.o.et 11.3m.q.84.1.1m.et 4.c.
17 Gratia collata in confirmatione,distinguitur à gratia collata in baptismo,et perficit eam,3ª. q.72.7.c.3m.
18 Impositio manus fit in sacramento confirmationis,et ordinis,ad significandum copiosum effectum gratiæ,3ª.q.84.4.c.2m.
19 In confirmatione datur nobis robur ad pugnam spiritualem, 3ª.q.65.1.c.4m.q.72.1.2.c.et 4.c.3m.et 5.o.et 6.5m.et 7.c.et 9.c.1m.& 10.c.
20 Confirmatio perficit per modum formæ,sed eucharistia,vt finis , 3ª.q.73.1.1m.
21 Eucharistia roborat hominem in se quo ad charitatem, confirmatio verò contra alios in pugna,quo ad fidem,3ª.q.72.9.2m.et q.79.1.1m.
22 Confirmatio perficit effectum pœnitentiæ,et baptismi,3ª.q.72.7.2m.
23 Confirmatio confert excellentiam hominis ad se,non autem ad alium, sicut ordo,3ª.q.72.8.1m.
24 Confirmatio facit hominem nitidum, et feruentem in conscientia , et famosum per confessionem,3ª.q.72.2.1m.
25 Nullus consequitur effectũ confirmationis,sine voto eius,3ª.q.72.6.1m.
26 Existens in peccato mortali , cuius conscientia non habet , vel cuius non est plenè contritus, dummodo non sit fictus , per hoc sacramentum consequitur remissionem peccatorum,3ª.q.72.7.2m.
27 Quidam ad prædicationem Petri acceperunt miraculosè effectum huius sacramenti,sine sacramento , antequam baptizarentur , 3ª.qu.72.2.1m.q.4.1m.& 6.1m.
28 In confirmatione fit plena peccatorum remissio,3ª.q.72.7.2m.
29 Confirmati habent maiorem gloriam in cœlo , quàm non confirmati, 3ª.q.72.8.4m.
30 Confirmatio non habuit aliquid correspondens in lege veteri , propter perfectionem eius,22e.q.102.5.3m.3ª.q.65.1.4m.& q.72.1.2m.
31 Confirmatio quo ad solennitatem datur tantùm in Pascha, et Penteco ste , sicut baptismus , sed quo ad communem vsum datur etiam alio tempore,3ª.q.72.12.1m.& 2m.
32 Beata virgo per secundam sanctificationem fuit simpliciter confirmata in bono per gratiam habitualem,ita quòd non posset per liberum arbitrium flecti in contrarium,3ª.q.27.5.2m.
Coniectare bonum,id est , intendere bonum in dationibus , communiter pertinet ad liberalitatem,22e.q.31.1.3m.& q 117.5.3m.
1 Coniectura. Et coniecturaliter cognoscitur aliquid per aliqua signa, 12e.q.112.5.c.
2 Cõiecturaliter cognoscere aliqd,est cognitio imperfecta,12e.q.112.5.c.
1 Domus sine triplici coniunctione, scilicet viri & vxoris , patris & filij, domini & serui,non est perfecta,12e.q.15.4.c.& 22e.q.58.7.3m.
2 Coniunctio masculi & fœminæ, determinatur diuersimodè in diuersis animalibus,12e.q.92.1.2.c.& 22e.q.154.2.c.
1 Consanguinitas impedit matrimonium tripliciter, scilicet lege naturæ, idest cum patre,& magis cum matre,propter reuerentiam,vel lege diuina,propter concupiscentiam refrenandam,vel lege canonica & ciuili,propter amicitiam,22e.q.154.9.o.
1 Conscientia non est potentia,nec habitus: sed est actus,scilicet applicatio scientiæ,1ª.q.79.13.o.& 12e.q.19.5.c.
2 Conscientia est actus synderesis, ideò quandoque ponitur pro ea, 1ª.q.79.13.c.3m.
3 Conscientia dicitur spiritus corrector,& pædagogus animæ , id est,dictamen rationis,1ª.q.79.13.1m.
4 Lex naturalis nominat principia iuris,synderesis, habitum eorum , sed conscientia,applicationem legis naturalis ad facienda, 12e.q.94.1.o.
5 Conscientia dicitur accusare vel excusare , inquantum cognoscimus nos benè vel malè fecisse,1ª.q.97.15.c.
6 Conscientia dicitur testificari, inquantum cognoscimus nos aliquid fecisse,vel non,1ª.q.79.13.c.
6 Conscientia dicitur instigare,vel ligare , inquantum iudicamus aliquid agendum,vel non,1ª.q.97.13.c.
8 * Conscientia errans ligat,22e.q.19.5.6.o.
9 Coinquinatio & munditia sunt in conscientia,vt in cognitione,non autem vt in subiecto,1ª.q.79.13.2m.
1 Consecratio templi,altaris,& vestium,& huiusmodi,non sunt sacramenta,sed sacramentalia, quia ordinantur ad eucharistiam , 3ª.quæstion 65.1.6m.
2 Altare & ecclesia consecrantur multiplici ratione , scilicet , tum ad repræsentandum sanctificationem quam ecclesia consecuta est per passionem Christi,tum etiam ad significandum sanctitatem quæ requiritur in iis,qui sacramentum altaris suscipere debent,3ª.q.83.3.o.
3 Altare quandoque sine ecclesia consecratur,sed non econuerso,3ª.quæ.73.3.2m.
4 Altare non debet consecrari sine reliquiis martyrum,3ª.q.83.3.2m.
5 Res inanimatæ sunt susceptiuæ gratiæ, sed ex consecratione adipiscuntur quandam spiritualem virtutem, qua sint aptæ ad diuina. 3ª.q.83.3.3m.& 4.
6 Consecratio ecclesiæ non debet reiterari,nisi exustæ , vel pollutæ sanguine,vel semine,3ª.q.83.3.3m.
7 Ecclesiæ pollutæ sanguine,vel semine,debent reconciliari , quia per illud peccatum apparet ibi aliqua operatio dæmonum , 3ª.quæst. 83.3.3m.& 4m.
8 Ecclesiæ vel altaria dubia de consecratione,debent consecrari, 3ª.quæstion.83.3.3m.
8 Ligna ecclesiæ consecratæ non debent cedere ad vsus laicorum,sed monasterij,vel comburi,3ª.q.83.3.3m.
10 Pallæ,pallia,Cathedra,candelabra,& velum,vetusta debent comburi, & cineres reponi honestè,propter consecrationes,3ª.q.83.3.3m.
11 Consecratio quælibet est indelebilis , manente subiecto,22e.q.39.3.c.q.88.11.c.& 3ª.q.63.5.c.q.76.6.2m.q.82.8.c.& q.83.3.3m.
12 Soli episcopi consecrant omnia,præter eucharistiam,3ª.quæstion.82.1.4m.& 3.3m.
13 De ritu consecrandi ministros veteris legis,12e.q.102.5.8m.
14 In consecratione Aaron , & filiorum eius figurabatur ordo ecclesiæ, 12e.q.102.5.3m.
1 Consensus importat iudicium,de eo in quod consentitur , 12e.q.74.7.c.
2 * Consensus potest attribui voluntati,& rationi,12e.q.74.7.1m.
3 Consensus in actum pertinet ad rationem superiorem, secundum quod in ratione voluntas includitur,12e.q.15.4.o.& q.74.7.1m.
4 Electio addit supra consensum relationem respectu eius quod minus placet,vel non placet, & tunc differunt tantùm ratione,12e.q.15.3.3.
5 Consensus deliberatus in peccatum,non pertinet ad contemptum legis diuinæ,nisi repugnet ei,12e.q.74.9.3m.
6 Consensus non conuenit brutis,nec aliis respectu finis, sed tantum respectu eorum quæ sunt ad finem,12e.q.15.2.3.o.& q.16.2.c.
7 Ab vniuersali ad particulare non valet consequentia, nisi mediante particulari,22e.q.20.2.c.
1 Conseruatio in esse,est influentia vniuoci esse prius influxi.1ª.quæst.9.2.c.
2 Quælibet res naturaliter conseruat se in esse,& resistit corrumpentibus quantum potest.22e.q.64.5.7.c.
3 Aliquid conseruat rem dupliciter,sc.per se,idest influendo, & per accidens,idest remouendo.1ª.q.104.1.2.c.
4 Vna creatura conseruat aliam per se & per accidens. Et tanto magis, quanto est altior,& primæ causæ proximior,quæ principaliter conseruat,1ª.q.104.2.o.
5 Omnis creatura indiget conseruari per se à Deo,sed corruptibiles indigent conseruari ab eo etiam per accidens,1ª.q.104.1.o.& 12e. q.109.2.2m.&8.c.et 9.1m.
6 Deus conseruat aliquas creaturas in esse vtroque modo mediantibus aliquibus aliis causis,1ª.q.104.2.o.
7 Deus dat formas omnibus,et conseruat eas,et applicat eas ad agendum et est finis omnium actionum,1ª.q.105.5.c.fi.
8 Deus eadem virtute et eadem operatione , producit rem et conseruat, 1ª.q.105.1.4m.
9 Nulli creaturæ communicari potest,vt conseruetur in esse,sine Deo,1ª.q.14.1.2m.et 2.2m.
10 Solus Deus conseruat res,ne in nihilum decidant,3ª.q.13.2.c.
11 In iis quæ pertinent ad conseruationem naturæ magis tenemur parentibus à quib.naturam accepimus,quam aliis, et consequenter consanguineis:aliis beneficiis,potest esse èconuerso.22e.q.31.3.o.
1 Consideratio importat actum intellectus,intuentis veritatem. Et pertinet maximè ad iudicium,22e.q.53.4.c.
2 Quælibet res potest quadrupliciter considerari,s.vt ens,vt vna secundum virtutem,et respectu aliorum,1ª.q.39.8.c.
1 Consilium quid,et est ipsa quæstio,quæ vertitur inter consiliantes , et consilium habens,1ª.quæstio.22.1.1m.et 12e.quæstio.14.1.2m.et 22e.52.3.3m.
2 Consilium est inquisitio eorum tantum quæ sunt ad finem operabilium à nobis non minimorum,nec determinatorum, 12e.q.14.o.22e.q.33.1.2m.q.47.1.2m.& 2.c.3m.& q.49.5.c.
3 Inquisitio consilij est resolutoria,scilicet à posteriori in esse,idest,à fine ad prius,scilicet ad media,12e.q.14.5.o.
4 Inquisitio consilij est infinita in potentia , sed finita in actu tripliciter, scilicet ex parte termini,id est conclusionis,& principij proprij scilicet finis,& communis,scilicet cognitionis sensus,& scientiarum,12e.quæstio.14.6.o.
5 Nullus consiliatur de iis de quibus desperat,nec de impossibilibus, 12e.quæstion.44.2.3m.
6 Ad bonitatem consilij tria requiruntur , scilicet debitus finis , bonum medium,& tempus oportunum,22e.q.51.1.1m,& 3ª.q.14.6.o.
7 Aliquid facit conciliatiuum dupliciter , scilicet quo ad facultatem , vt prudentia,& quo ad solitudinem tantùm, vt spes , & amplius timor, 12e.q.44.2.o.& 22e.q.47.9.3m.q.54.2.4m.& q.129.7.c.
8 Consilium est in Deo quò ad certitudinem iudicij,non autem quo ad inquisitionem dubiam,1ª.q.22.1.1m.& 12e.qu. 14.1.2m. & 22e.q 52.3.3m.
9 Deus dereliquit hominem in manu consilij sui,quo ad liberum arbitriũ non cogendo:non autem quo ad prouidentiam , 1ª.quæstion.22.2m.& 22e.q.104.1.1m.
10 Consilium sine dubitatione conuenit Christo,3ª.q.11.3.1m.
11 Consilia Christi magis parant viam ad præcepta Dei quàm econuerso, quia præcepta sunt finis consiliorum,22e.q.189.1.5m.
12 Multa consilia Christi sunt de præcepto, quò ad præparationem animi tantùm.Quandoque tamen consiliorum obseruatio est de necessitate salutis
salutis,quod patet in iis qui iam vouerunt consilia.12e.q.108.3.2m.et q.4.4m.et 22e.q.40.1.2m.et q.434.7.4m.et 8.4m.et q.72.3.c. et q.124.1.3m.et .3.1m.q.128 1.4m.et q.140.2.2m.et q.152.3.2m.et q.186.2.c.
13 Consilia Christi reducuntur ad tria,scilicet ad paupertatem, continentiam,et obedientiam.12e.q.108.4.o.
14 Consilia tria euangelica secundum se omnibus expediunt, nisi ex indispositione aliquorum,quorum affectus ad hæc non inclinatur.12e.q.108.4.1m.
15 Præcepta sunt de necessariis ad salutem,consilia verò, ad bene esse. 12e.q.108.4.o.
16 Nullus actus perfectionis cadit sub consilio , qui in aliquo casu non cadat sub præcepto.22e.q.124.3.1m.
17 Consilium nunquam obligat , nisi per hoc quod in præceptum transit, ex aliquo accidenti.22e.q.124.3.1m.
18 Consilium conuenienter ponitur vnum de septem donis Spiritus sancti.22e.q.52.1.o.
19 Donum consilij dirigit nos in omnibus ordinatis ad finem vitæ æternæ,siue necessariis,id est, præcepti , siue non scilicet consiliis. 22e.q.52.4.2m.
40 Consilium actiuum est gratia gratis data quibusdam,sed consilium passiuum,est donum omnium existentium in gratia.22e.q.47.14.2m.et q.51.1.3m.et q.52.1.2m.
21 Donum consilij facit certitudinem à Spiritusancto de iis de quibus eubolia inquirit,et coniecturat. 12e.q.108.4.1m.et 12e.q.52.1.1m.et 2.o.
22 Vna tantùm virtus est ad bene consiliandum,sed duæ, ad bene iudicandum:quia distinctio est in propriis,ex quibus est iudicium , non autẽ in communibus,ex quib.est inquisitio.12e.q.57.6.3m.et 22e.q.51.4.2m.
23 Donum consilij correspondet prudentiæ,et euboliæ, vt adiuuans,et perficiens eas.12e.q.57.6.1m.et 22e.q.52.1.1m.et 2.o.
24 Donum Consilij et scientiæ,manent in beatis , inquantum retinent cognitionem scitorum,et illuminantur de ignotis,22e.q.52.3.o.
1 Constantia pertinet ad continentiam.22e.q.153.5.2m.
2 Constantia et perseuerantia conueniunt in fine, scilicet in persistẽdo firmiter in bono.22e.q.137.3.o.
3 Constantia magis conuenit cũ perseuerantia quàm cum patientia, quia cum prima conuenit in fine,cum secunda verò in iis quæ faciunt impedimentum boni.22e.q.137.3.1m.
4 Perseuerantia est principalior quàm constantia : quia est circa difficile, propter diuturnitatem , quod est essentialius virtuti , quàm propter impedimenta,circa quæ est constantia.22e.q.128.6m.& q.137.3.c.
5 Constancia conuenit cum magnificentia,& perseuerantia:quia sunt circa difficile.22e.q.137.3.2m.
6 Constans cogitur ad aliqua corporalia,non tamen ad culpam: propter metum stupri,status, necis , vel verberis,in se vel amicis , non autem propter infamiam.22e.q.19.3.3m.& q.125.4.c.
1 Consuetudo habet vim legis.Et interpretatur & abrogat legem humanam,non autem legem naturalem,nec diuinam.12e.q.97.3.o.& 22e.q.79.2.2m.& q.100.2.c.
2 Manente ratione legis,lex vincit consuetudinem,nisi sit impossibilis secundum consuetudinem patriæ.12e.q.97.3.2m.
3 Naturalia non possunt consuescere,nec dissuescere.12e.q.51.2.c.
4 Consuetudo ecclesiæ præualet auctoritati cuiuscunque doctoris. 22e.q.10.12.c.
1 Contemplatio essentialiter consistit in intellectu,sed principium habet in affectu.22e.q.180.7.1m.
2 Contemplatio diuinorum est operatio maximè propria homini, & maximè delectabilis.12e.q.3.5.c.
3 Contemplatio est delectabilis dupliciter.Primò vt est operatio conueniens homini secundum naturam eis , vt animal rationale , & magis habenti habitum sapientiæ , secundò verò ex obiecto , scilicet Deo. 12e.q.3.5.c.& 22e.q.180.7.o.
4 Partes contemplationis sunt tres scilicet lectio , meditatio , & oratio. 22e.q.180.3.4m.
5 Species contemplationis sunt sex, sumptæ secundum sex gradus ascensus in Deum.s.perceptio ipsorum sensibilium,progressus à sensibilib. ad intelligibilia,diiudicatio sensibilium secundum intelligibilia, absoluta consideratio intelligibilium, in quæ per sensibilia peruenitur, contemplatio intelligibilium,quę per sensibilia inueniri nõ possunt, sed per rationem capi possunt , & consideratio intelligibilium , quæ ratione nec inuenire nec capere potest,quę.s.pertinent ad sublimem contemplationem diuinæ veritatis,in qua finaliter contemplatio perficitur.22e.q.180.4.3m.
6 Ad contemplationem tria requiruntur,scilicet sanitas corporis , quies à passionibus , & ab exterioribus. Et ei seruiunt omnia humana officia.22e.q.180.2.o.
7 Tres sunt conditiones bene contemplandi diuina,scilicet reuerentia casta,firmitas indeclinabilis,& amor.22e.q.180.7.1m.
8 Ad contemplationem pertinent quatuor quodam ordine.s.virtutes morales,alij actus à cõtemplatione, cõtemplatio diuinorum effectuum, & contemplatio diuinæ veritatis.22e.q.180.4.c.
9 Ad contemplationem principaliter pertinet meditatio Dei, sed dispositiuè,pertinet consideratio cuiuslibet veritatis.22e.q.180.4.c.
10 Contemplatio quo ad nos est diuturna dupliciter, scilicet:quia competit nobis secundum incorruptibilem partem animæ,id est,secundum intellectum,& quia in operibus contemplatiuè, corporaliter non laboramus.22e.q.180.8.c.fi.
11 Aliquis ex charitate , ad Dei contemplationẽ incitatur. 22e.q.180.7.3m.
12 Virtutes morales pertinent ad contemplationem, & ad vitam contemplatiuam,non quidem essentialiter,sed dispositiuè, scilicet remouendo impedimenta.22e.q.180.2.o.& q.181.1.3m.& 2.c.& 4.1m. & quæst.182.3.c.
13 Ad contemplationem virtus castitatis maximè reddit hominem aptum inquantum delectationes venereæ maximè deprimunt mentem ad sensibilia,secundum Augustinum.22e.q.180.2.3m.fi.
14 Contemplatio requirit locum secundum congruitatem tantum. 1ª.q.66.3.3m.
15 Contemplatio est mala per accidens,& bona per se,12e.q.35.5.3m.
16 Certamen & contentio fit in contemplatione,propter defectum intellectus, & grauitatem corruptibilis corporis quod nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur, 22e.q 180.7.2m.
17 Contemplatio habet quietem ab exterioribus motibus. Et est motus intellectus,idest operatio.22e.q.179.1.3m.& q.180.6.c.
18 Contemplatio terminatur in effectu,s.ad delectationem,q.180.1.c. & 3.3m.& 7.1m.
Contemplatiui dicuntur non qui contemplantur, sed qui contemplationi totam vitam suam deputant.22e.q.81.1.5m.
1 Contemptus est transgressio legis, ex hoc quod voluntas renuit subiici legi,vel regulæ,22e.q.186.9.3m.
2 Frequentia peccati non facit peccatum ex contemptu , sed disponit ad hoc,22e.q.186.9.3m.
3 Quanto quis Deum per peccatum magis contemnit,tãto maiorem reatum incurrit,3ª.q.88.3.c.1m.
1 Contentio quadruplex,s.color rhetoricus,impugnatio veritatis scitæ, vel falsitatis sine modo,& moderatæ. Prima & quarta est bona.Secunda est peccatum mortale. Tertia * verò non semper est mortale, sicut si accipiatur contentio in iudicio vel disputatione secundum imperfectam rationem,s.secundum quòd importat quandam acrimoniam locutionis,& sic nõ semper est mortale,sed est peccatum veniale , nisi sit cum scandalo,22e.q.38.1.o.
2 Contentio importat contrarietatem in locutione,sicut discordia , contrarietatem in voluntate,quo ad intẽtionem,vel quo ad modum,22e.q.38.1.c.
3 Contentio est filia inanis gloriæ,22e.q.38.2.o.& q.132.5.o.
4 Contentio & discordia oriuntur ex inuidia,ratione termini à quo, sed ex inani gloria,ratione termini ad quem,22e.q.37.2.2m.& q.38. 2.2m.
1 Continentia vt est abstinentia ab omni delectatione venerea, est virtus , non autem quæ est cum prauis concupiscentiis , quibus resistit,12e.q.57.3.2m.& 22e.qu.143.3.1m.& qu.155.1.o.& 4.c. & 3ª.q.7.2.3m.fi.
2 Continens propriè est qui persistit in ratione recta à prauis concupiscentiis abstinens, non autem qui persistit in ratione peruersa , abstinens à bonis,sed est obstinatus.22e.q.155.1.2m.
3 Castus propriè dicitur ante experientiam delectationis venereæ,continens autem,post eam.22e.q.151 2.o.
4 Continentia & incontinentia propriè sunt circa delectationes , quæ possunt esse naturales homini : non autem circa eas quæ sunt contra naturam.22e.q.155.2.4m.
5 Continentia et incontinentia magis est circa delectationes venereas, quàm ciborum.22e.q.155.2.o.
6 Continentia propriè est tantum circa concupiscentias tactus. 22e. q.143.1m.& 22e.q.55.2.o.& q.156.2.c.
7 Continentia secunda, est potior quàm temperantia , prima verò econuerso.22e q.55.4.o.
8 Constantia in arduis & terribilibus,est pars fortitudinis,quæ autem est circa delectabilia , est pars continentiæ , quæ est pars temperantiæ. 22e.q.153.5.2m.
9 * Continentia & perseuerantia , sunt partes constantiæ firmiter persistentes,prima est contra concupiscentias , secunda contra tristitias. 12e.q.58.3.2m.& 22e.q.53.5.3m.
10 * Continentia est tantum in voluntate subiectiuè.22e.q.155.3.o.
11 Continentia potest attribui rationi , sicut primo mouenti , & incontinentia concupiscibili,licet vtraque sit in voluntate,vt in proprio subiecto. 22e.q.155.3.1m.
12 Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abstinentiã cibi & potus,quàm per substractionem vestium, vel per laborem corporalem.22e.q.188.6.3m.
1 Contingens,& necessarium sunt de transcendentibus.1ª.q.115.6.c.
2 Vnumquodque contingens,est ex parte materiæ:necessitas verò consequitur rationem formæ : quia quæ sequuntur ad formam , necessariò insunt.1ª.q.86.3.c.
3 Nihil est contingens quod non habeat aliquid necessarium. 1ª. q. 84. 1.3m.& q.86.3.c.
4 Contingens potest sumi dupliciter,scilicet contingens vt contingens, id est in particulari,& contingens in vniuersali , id est secundũ quòd in eo inuenitur ratio necessarij.1ª.q.86.3.c.
5 Contingens ad vtrumlibet, est in potentia. Ideo non exit in actum nisi prius per aliquid determinetur ad vnum.1ª.q.19.3.5m.
6 *Contingens,vt contingens,cognoscitur directè à sensu,sed indirectè ab intellectu.1ª.q.86.3.c.
1 Contractio duplex,s.ad quidditatem,et ad rationem,1ª.q.5.3.1m.
2 Contrahere est aliquid cum causa,de necessitate incurrere,3ª.q. 14.3. c.
1 Contra passum idem est quod iustum commutatiuum tantum. 22e.quæ.61.4.c.
1 Contra passum primò inuenitur in passionibus iniuriosis, secundò in ablatione rerum per vim,tertiò in commutationibus voluntatis. 22e.q.61.4.c.
1 Contrarium magis distat à suo contrario,quam simplex negatio,22e.q.79.4.c.2m.
2 Nomen distantiæ deriuatũ est à loco,ad omnia contraria.1ª. q. 67.1.3m.et 12e.q.7.1.c.
3 Idem est causa contrariorum communis , non autem particularis,1ª.q.29.3.c.fi.1m.
4 Idem est causa contrariorum,secundum diuersa,12e. q.32.3.2m.et 22e.q.7.1.2m.
5 Vnum contrariorum est causa alterius contrarij, per accidens tantum, 1ª.q.49.1.o.et 12e.q.32.4.o.et q.35.3.1m.et 22e.q.38.2.3m.q.16.2.5.3m.et 3ª.q.50.1.3m.
6 Idem est contrarium diuersis secundum diuersa , non autem secundum idem.12e.q.31.8.2m.& q.45.2.2m.q.78.4.2m.q.79.1.2m.
7 Idem potest tolli ex causis contrariis,per modum superabundantiæ, & defectus.22e.q.89.10.3m.

8 Contraria in re, non sunt contraria in mente, 12æ.q.35.c.2^{m}.& q.53.c.& q.34.2.1^{m}.& q.64.3.3^{m}.

9 Obiecta contraria causant cõtrarias passiones in potentiis appetitiuis, non autem in cognitiuis, 12æ.q.54.2.1^{m}.

10 Contrariorum potest esse vnus habitus, secundum quòd conueniunt in vna ratione communi, 12æ.q.54.2.1^{m}.& 3.1^{m}.

11 Aliqua dicuntur contraria dupliciter, s. secundum formam generis, vel secundum formam speciei, 12æ.q.35.4.c.

12 Species contrariorum constitutæ per respectum ad aliquid extra possunt habere conuenientiam inter se, non autem species absolutæ, 12æ.q.35.4.c.

13 Motus habet contrarietatem terminorum, sed mutatio, secundum accessum & recessum, ab eodem termino, 12æ.q.23.2.c.

14 Nullus motus est contrarius motui circulari, 1ª.q.66.2.c.

15 Quietes contrariæ sunt, quæ sunt in terminis contrariis, 12æ.q.31.8.c.

16 Sicut quieti naturali contrariatur & quies violenta eiusdem corporis, & quies naturalis alterius corporis: ita in affectibus animæ, delectationi, opponitur & delectatio & tristitia, 12æ.q.31.8.2^{m}.

17 Omne quod generatur, generatur ex cõtrario, 1ª.q.46.1.3^{m}.& q.75.3.c.

18 Omne compositum ex contrariis necesse est corrumpi, 1ª.q.82.1.c.18.3ª, q.14.2.c.

19 Contraria possunt inesse eidem, non secundum idem, 3ª.q.46.8.1^{m}.

20 Contraria sunt circa idem, quando subiectum æqualiter se habet ad ea, 22æ.q.24.10.1^{m}.

21 Contraria contrariis curantur. 12æ.q.87.6.3^{m}.

1 Contritio secũdum essentiam est in corde, & pertinet ad pœnitentiã interiorem, virtualiter verò ad exteriorem, inquantum implicat propositum confitendi, & satisfaciendi, 3ª.q.90.3.3^{m}.

2 Dolor contritionis duplex, s. sensitiuus, & intellectiuus, s. displicentia voluntatis. Primus est tantum effectus eius, secundus autem est ipsa contritio, 3ª.q.84.8.9.0.& q.85.1.c.

3 Vterque dolor debet durare vsque ad mortem. Et primus debet continuari quantum possibile est seruatis actibus aliarum virtutum, & sanitate, non autem secundus, 3ª.q.84.8.0.

4 Contritio & singularis dolor debet esse de singulis peccatis mortalib. in principio quæ memoriæ occurrunt: vt scilicet homo actualiter singula detestetur, quãtum in ipso est: sed postea sufficit vna communis de omnibus, 12æ.q.113.5.3^{m}.& 3ª.q.87.1.c.

5 De peccato mortali totaliter ablito sufficit generalis contritio de omni quo Deum offendit. Si autem recordetur tantum in generali, recogitet. Et si in speciali recordetur, debet specialiter conteri, & de obliuione dolere, quæ ex negligentia contigit. 12æ.q.113.5.3^{m}. & 3ª. q.8.4.5^{m}.& q.87.1.c.

6 * Ad contritionem de venialibus non requiritur propositum non peccandi, sicut de mortali, sed sufficit displicentia eius, & suæ causæ, 3ª.q.87.1.1^{m}.

7 Peccatum veniale non remittitur hic per contritionẽ habitualem quæ habetur per habitum charitatis, vel per habitum pœnitentiæ Virtutis, qui: sic charitas non compateretur peccatum veniale, quod patet esse falsum: sed requiritur virtualis contritio, puta cũ aliquis hoc modo fertur secundũ affectum in Deum, & in res diuinas, vt quicquid sibi occurreret, quod cum ab hoc motu retardaret: displiceret ei, & doleret se commisisse, etiamsi actu de illo non cogitaret, non autem requiritur actualis. 3ª.q.87.1.0.

1 Contumelia est deducere id quod est contra honorem alicuius in notitiam eius, & aliorum, quod fit principaliter per verba, secundò per alia, 22æ.q.72.1.0.

2 Contumelia est tantum de culpa, conuicium etiam de pœna, sed improperium est de indigentia, tamen quandoquè vnum ponitur pro alio, 22æ.q.72.1.3^{m}.

3 Contumelia est contra honorem, & palam, sed detractio contra famam & occultè, susurratio verò contra amicitiam, derisio autem erubescere facit, 22æ.q.73.1.0.& 2.c.& 4.1^{m}.& q.75.1.0.

4 Contumelia, & conuitium ex intentione dehonorandi notabiliter sunt peccata mortalia, si autem ad correctionem, seruato debito modo, non sunt peccata. 22æ q.72.2.0.& q.158.5.3^{m}.

5 Adulterium est grauius peccatum, quàm contumelia, & hæc quàm detractio secundum se: & hæc quam furtum & rapina. 22æ.q.73.3.0.

6 Contumeliæ, & detractiones debent reprimi, ad correptionem audacium: & ad vitandum scandala. 22æ.q.72.3.0.& q.73.4.1^{m}.

7 Contumelia principaliter oritur ex ira, secundò ex stultitia, quia conuenit cum ira. Non autem ex superbia directè, sed dispositiuè. 22æ.q.72.4.0.& q.73.3.3^{m}.& q.158.7.c.

1 * Conuersio in Deum triplex, scilicet gloriam, meritum, & præparationem, quæ requirit triplicem gratiam, scilicet consummatam, habitualem, & operationem Dei. 1ª.q.62.2.3^{m}.

2 Conuerti ad beatitudinem est homini difficile dupliciter, scilicet: quia est supra naturam eius, & propter impedimentum corporis, & peccati, sed angelo tantum primo modo. 1ª.q 62.2.2^{m}.& 4.1^{m}.

3 Aliquis dum est in proposito & intentione peccandi: potest subito voluntas sua conuerti ad Deum ab exteriori, sicut in Paulo: vel ab interiori. 12æ.q.112.2.2^{m}.

4 Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter, scilicet sicut secundarium agens principali agenti, & sicut adiuuans ad præsuppositum finem. 12æ.q.111.2.3^{m}.

1 Cor primò generatur. 22æ.q.122.2.c.

2 Cor est primum principium membrorum, & virium vitalium, quantum ad esse, sed caput est principium sensuum, & motus. 3ª. q. o.3.3^{m}.

3 Cor est principium motus, in animali. 1ª.q.20.1.1^{m}.& 12æ.q.17.9.2^{m}.

4 Motus cordis & genitalium, non subiacet, nec obedit imperio rationis, quia est naturalis. 12æ.q.17.9.2^{m}.& 3^{m}.& 22æ.q.151.4.c.

5 Omnis bona dispositio corporis redundat ad cor, sicut ad principium, & finem corporalium motionum. 12æ.q.38.5.3^{m}.

6 Cordis est duplex infirmitas, scilicet in substantia eius, mutans naturalem complexionem eius & inordinatio motus eius, vel alicuius corũ quæ circunstant cor. Prima est mortalis, non autẽ semper secũda. 12æ.q.74.9.2.

7 Cor vnius hominis tendit ad diuersa dupliciter, s. secundum diuersas potentias appetitiuas, vel secũdum diuersa appetibilia. 22æ.q.29.1.c.

8 Animalia habentia magnum cor sunt timida. 12æ.q.45.3.c.

1 Cornelius et similes ante baptismum, habuerunt gratiam, et virtutes, per fidem, et desideriũ baptismi implicitè, vel explicitè. 3ª.q.69.4.2^{m}.

Cornicula frequenter crocitans significat pluuiam cito esse futuram. 22æ.q.95.7.2^{m}.

1 Corporalia et pallæ altaris debent esse alba et linea. 3ª.q.52.3^{m}. et quæst. 83.3.7^{m}.

2 Spiritualia per corporalia consueuerunt ostendi. 1ª.q.1.9.0.et q.50.3.3^{m} 12æ.q.4.7.1^{m}.

3 Creatura corporalis est à Deo, propter bonitatem Dei. 1ª.q.65.1.20.

4 Omnia coroporalia quantò magis considerantur, tantò minora videntur: spiritualia verò econuerso. 12æ.q.42.5.c.3^{m}.

5 Non omnium corporalium est eadẽ materia, nisi æquiuocè. 1ª.q.66.2.0.

6 Forma corporeitatis non est vna in omnibus corporibus quia non est: alia à formis quibus corpora distinguuntur, 1ª.q.66.2.c.3^{m}.

1 Corpus, Nullum naturale nec mathematicum potest esse infinitum in actu. 1ª.q.7.3.0.

2 Si esset corpus infinitum, non posset moueri. 1ª.q.7.3.c.

3 Corpus tripliciter sumitur, scilicet pro genere animalis, pro parte eius et vt est species, quantitatis. 1ª.q.18.2.c.

4 Omne corpus est in potentia. 1ª.q.3.1.c.

5 Corpus habens duos colores est continuum, non tamen secundum eos, 12æ.q.20.6.c.

6 Duo corpora possunt simul esse in eodem loco, virtute Dei, non autem naturaliter. 1.q.67.2.c.et 3ª.q.54.2.1^{m}.et q.57.4.2^{m}.

7 Omne corpus habet motum naturalem determinatum. 1ª.q.67.2.c.

8 Nullum corpus mouet, non motum. 1ª.q.3.1.c principio. & q. 110.1.2^{m}.

9 Nullum corpus agit, nisi tangendo & mouendo. 1ª.q.45.5.c.fi.

10 Nullum corpus potest esse principium vitæ. 1ª.q.3.1.c.& q.75.1.c.

11 Corpus viuum est nobilius corpore non viuo. 1ª.q.3.1.c.fi.

12 Corpus prius viuum, & postea mortuum, non est idem corpus numero. 3ª.q.25.6.3^{m}.& q.50.5.c.1^{m}.

13 Corpora inquantum sunt in actu, possunt agere: licet hoc negent Auicebron, Plato, & Democritus. 1ª.q.115.1.0.

14 Corpus hominis oportet habere multa organa: quia anima eius est multiplex in potentia & operatione, propter perfectionẽ eius. 1ª.q.76.5.3^{m}.

15 Corpus hominis fuit optimè dispositum, in ordine ad suum finem scilicet animam. 1ª.q.91.3.0.& 22æ.q.164.1.1^{m}.

16 Corpus hominis componitur ex contrariis, propter tactum. 1ª, q.76.5.c.& q.91.1.2^{m}.& 12æ.q.85.6.fi.& 22æ.q.16.4.1.1^{m}.

17 In corpore hominis, ignis & aër prædominantur secundum virtutem, sed aqua & terra secundum substantiam. Sed corpora inferiora non sunt de natura quinti corporis, id est cœli, quam aliqui ponunt venire in compositionem humani corporis. 1ª.q.91.1.0.

18 Proximus motor corporis in nobis, est appetitus sensitiuus. 1ª.q.20.1.1^{m}.

19 Corpus hominis regitur à ratione despoticè, id est seruiliter, appetitus autem sensitiuus, politicè, id est ciuiliter. 1ª.q.81.3.2^{m}. & q. 83.1.1^{m}.& 12æ.q.9.2.3^{m}.& q.17.7.c.fi.& q.56.4.3^{m}.& q.58.2.c.& q.74.3.3^{m}.

20 Corpus est gloriosum ex totali subiectione eius ad animam, cuius gloria redundat in ipsum. 12æ.q.4.5.4^{m}.& 3ª.q.11.2.c.& q.54.2.c.1^{m}.& 2^{m}.& q.57.3.c.

21 Corpus gloriosum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote subtilitatis, sed sola virtute Dei. 3ª.q.54.1.1^{m}.& q.57.4.2^{m}.

22 Subtilitas corporis gloriosi est plena participatio esse specifici, ex plena subiectione eius ad animam. 3ª.q.54.3.c.

23 Et erunt palpabilia, sicut & corpus Christi post resurrectionem suam. 3ª.q.54.2.2^{m}.

24 Et habebunt qualitates tangibiles. 3ª.q.54.2.2^{m}.

25 Et erunt colorata colore debito, secundum naturam suarum partium. 3ª.q.54.2.1^{m}.

26 Corpus Christi fuit in Adam, & in aliis partibus, secundum originem, non autem secundum aliquid signatum: sicut etiam corpora aliorum. 1ª.q.31.6.0.& 7.c.

27 Corpus Christi secundum Apollinarem hæreticum, est consubstantiale deitati. 3ª.q.37.1.c.

28 Corpus Christi est à solo Deo formatum. 3ª.q.31.5.c.3^{m}.& q.46.6.c.

29 Corpus Christi fuit optimè complexionatũ, ideo in eo maximè viguit sensus tactus. 3ª.q.46.6.c.

30 Corpus Christi debuit augeri, sicut corpora aliorum hominum, 3ª.q.33.1.4^{m}.

31 Quantitas corporis in principio animationis, proportionatur ei quantitati, ad quam per augmẽtum veniet: quia maiorum in fine est maior quantitas in principio, præterquam in Christo, in quo fuit minor. 3ª.q.33.2.2^{m}.

32 Corpus Christi imperfecta ætate, habuit decentem, & mediocrem quantitatem, proportionatum quantitati habitæ tempore quo aliorum animantur, minorem autem in principio. 3ª.q.33.2.2^{m}.

33 Corpus Christi viuum & mortuum erat idem numero. 3ª.q.50.5.0.

34 Corpus Christi fuit subiectum impresionis corporum cœlestium. 3ª.q.12.4.3^{m}.

35 Corpus Christi fuit verum corpus, & non phantasticum, contra Manichæum, & Valentinum. 3ª.q.5.1.0.& 2.c.

36 Christus post resurrectionem habuit verũ corpus sicut prius ante mortem, 3ª.q.54.1.0.& 3.c.

37 Corpora mystica sunt duo in hoc mundo, scilicet Christi & diaboli, sed corpus Christi mysticum, est tota ecclesia, 3ª.q.8.1.3.c.& q. 48.1. c. qu. 49.1.c.

38 Corpus Christi verum, habet simul omnia membra, non autem corpus mysticum, 3ª.q.8.3.c.

1 Correctio fraterna est admonitio fratris, de emendatione delictorum, à fraterna charitate procedens, 22æ.q.33.1.0.

2 Correctio

2 Correctio duplex. s. coactiua, & ostensiua tantum. Prima pertinet ad prælatos tantum, secunda verò ad omnes. 22æ.q. 33.1.3.6.0.

3 Vtraque est in præcepto, sed secunda solum, quando delinquens occurrit cum commoditate corripiendi, & spe emendationis, & superior deest. 22æ.q.33.2.0.& q. 43.7.3^{m}.

4 Correctio fraterna est actus charitatis, coactiua verò, est actus iustitiæ. 22æ.q.32.2.3^{m}.q.33.1.0.& 3.4.c.

5 Admonitio in correctione fraterna, est principaliter actus charitatis, quasi imperantis: prudentiæ verò secundariò, quasi exequentis & dirigentis. 22æ.q.33.1.2^{m}.

6 * Existens in peccato mortali, etiam occulto, corrigens ex officio peccat non autem corrigens vt frater, nisi propter scandalũ. 22æ.q.33.5.0.

7 Peccatum præcedens impedit, ne aliquis corripiat alium tripliciter, scilicet ratione indignitatis, scandali, & superbiæ. 22æ.q.33.5.c.

8 Prælatus est corripiendus à subditis, sed in secreto tantum *, non cùm proteruia & duritia, sed cum mansuetudine, & reuerenter: nisi propter periculum fidei fiat publicum: sicut Paulus publicè corripuit Petrum. 22æ.q.33.4.0.

9 Ordo correctionis, est de præcepto, scilicet præuia admonitione secreta. 22æ.q.33.7.0.

10 Testes debent adhiberi in correctione fraterna, si non est emendatus per admonitionem secretam. 22æ.q.33.8.0.

11 In correctione fraterna, primò debet admoneri secretè: secundò debet dici prælato secretè: tertiò testes adhiberi, quartò publicari. 22æ.q.8. 1^{m}.& 4^{m}.& q.70.1.0.& 3.3^{m}.

12 Ordo fraternę correctionis, seruandus est in peccatis occultis tantum. 22æ.q.33.7.0.

13 Christus non corripuit Iudam secretè, nec Petrus Ananiam, & Saphiram, nec Paulus Petrum, multiplici de causa, s. quia Dominus peccatum Iudæ, tanquam Deus, sicut publicum habebat, Vnde statim poterat ad publicandum procedere. Tamen ipse non publicauit: sed obscuris verbis eum de peccato suo admonuit. Petrus autẽ publicauit peccatum occultum Ananiæ & Saphiræ, tanquam executor Dei, cuius reuelatione peccatum cognouit. Sed Paulus Petrum non reprehendisset, nisi aliquo modo par esset, quantum ad fidei defensionem, Vel Paulus qui erat subditus Petro propter imminus periculum scandali circa fidem, Petrum publicè arguit. De Ioseph autem credendũ est, quòd fratres suos aliquando admonuerit, licet non sit scriptum. Vel potest dici, quòd peccatum publicum erat inter fratres. Vnde dicitur pluraliter, accusauit fratres suos. 22æ.q.33.4.2^{m}.& 7.2^{m}.

14 Dimittens admonitionem vel prohibitionem: quia non sperat correctionem, sed timet sequi peius, non peccat. 22æ.q.33. 2. 3^{m}. & 6.0.& q. 43.7.3^{m}.& q.150.1.4^{m}.

15 Peccatum infectiuum aliorum, vt hæresis, & fornicatio, vel cedens in dammum aliorum, vt furtum, & homicidium, debet denunciari, sine admonitione. 22æ.q.33.2.c.3^{m}.

16 Correctio est vtilis ad emendationem, ad quam tamen non sufficit sine auxilio Dei. 12æ.q.109.8.2^{m}.& 22æ.q.33.2.1^{m}.& q.83.7.3^{m}.

17 Scandalum directè opponitur correctioni fraternæ. 22æ.q.34. principio & q.43.3.c.

1 Corruptibile & incorruptibile differunt genere physico, non autem genere logico. 1ª.q.66.2.2^{m}.& q.88.2.4^{m}.

1 Nihil corrumpitur, nisi per hoc quòd forma separatur à materia. 1ª.q.9.2.c.& q.50.5.c.& q.75.6.c.

2 Corruptio non potest esse, nisi vbi est contrarietas: quia omnis generatio & corruptio est ex contrario in contrarium. 1ª.q.75.6.c.

3 Aliquid corrumpitur dupliciter, scilicet per se, & per accidens. 1ª. q.75.6.c.& q.89.5.c.& 12æ.q.5.3.1.c.

4 Corruptio duplex scilicet separatio formæ à materia, & resolutio in elementa. 3ª.q.50.5.c.

5 Corruptio non intenditur à natura, nisi per accidens. 1ª. q. 19. 9. c. & q. 49.1.c.2^{m}.& 2.c.

6 In omni mutatione est aliqua corruptio. 1ª.q.50.5.1^{m}.

7 Impossibile est, aliquod subsistens corrumpi per accidens: vel generari per accidens, sed tantum per se. 1ª.q.75.6.c.

8 Mors, corruptio, & omnis defectus, est contra naturam particularis formæ, sed aliquando est naturalis, ratione materiæ, & naturæ communis. 1ª.q.22.2.2^{m}.& 12æ.q.42.2.c.3^{m}.& q.85.6.0.& 22æ.q.65. 1. 1^{m}. & q. 164.1.1^{m}.

9 Materia subiecta priuationi, est principium & causa omnis corruptionis. 1ª.q.50.5.3^{m}.& q.75.6.c.

1 Coruus significat voluptatibus denigratos, vel expertes bonæ affectionis: quia non est reuersus ad arcam. 12æ.q.102.6.1^{m}.col.2.fi.

1 Costa fuit præcisa ab Adam sine dolore, sed cum delectatione, 1ª.q.92.3.2^{m}.& q.97.2.3^{m}.

2 Costa hæc non erat de perfectione indiuiduali Adæ, sed de specifica. 1ª. q.92.3.2^{m}.& q.97.2.3^{m}.& 3ª.q.31.5.2^{m}.

3 Mulier conuenienter fuit formata de costa Adæ. 1ª.q.92.2.3.0.

4 Mulier facta est de costa Adæ, vt socia eius: non de capite, vt domina, nec de pede, vt ancilla. 1ª.q.92.3.0.

5 Conuersio costæ in mulierem, fuit supernaturalis, & obedientialis. 1ª. q.92.4.3^{m}.

6 Multiplicatio costæ, fuit per additionem materiæ nouiter creatæ, vel verius per conuersionem alterius materiæ præiacentis, contra Vgonem et Magistrum sententiarum. 1ª.q.92.3.1^{m}.

7 Illud additum, non venit in corpus Euæ, nisi mediante costa. Ideo Eua non dicitur facta ex eo, licet esset quid amplius in quantitate quàm costa. 1ª.q.92.3.1^{m}.

1 Creatio magis respicit esse quàm naturam, vel rationem. 3ª.q.2.7.3^{m}.

2 Creatio passiua, secundum esse vt inhæret, est naturaliter posterior creatura, et est subiectiuè in ea, sed secundum rationem eius, vt causatur ex actione Dei est prior. 1ª.q.45.3.2^{m}.et 3^{m}.

3 Creationem esse, ratio demonstrat. 1ª.q.45.2.0.

4 * Philosophi concedunt creationem esse, sed ab æterno. 1ª. quæst.46.2. 1^{m}.et 2^{m}.

5 Creatio quid. & non est mutatio propriè, 1ª.q.45.2.2^{m}.& 3.0. q.46.1.5^{m}.

6 Creatio non est motus nec terminus motus, 1ª.q.45.2.3^{m}.& 3.c.& q.46.3.2^{m}.

7 Creatio est emanatio vniuersalis entis, ex nihilo, 1ª.q. 45.1.0.& 4.1^{m}.

8 De ratiõe creationis est nihil præsupponere in re, cui naturaliter prius conuenit non esse, quam esse, 1ª.q.65.3.c.

9 Creatio non admiscetur in operibus naturæ, nec artis, sed præsupponitur, 1ª.q.45.8.0.

10 Creatio importat habitudinem creaturæ ad creatorem, cum quadam nouitate siue inceptione, 1ª.q.45.3.3^{m}.

11 Creare nihil aliud est quam absque materia præiacenti aliquid producere. 1ª.q.65.3.c.

12 Creatio est productio rei secundum totam substantiam suam, nullo præsupposito, 1ª.q.65.3.c.

13 Creatio actiua est essentia Dei, cum relatione rationis ad creaturas. Passiua verò est in creatura, & est accidens eius de prædicamento relationis scilicet habitudo habentis esse ab alio, & consequens operationem Dei. 1ª.q.45.3.0.

14 Creatio passiuè sumpta, est, aliquid in re creata, quia creatio actiua, est actio transiens, relinquens effectum exteriorem, 1ª.q.45.3.0.

15 Nullum corpus potest creare, 1ª.q.45.5.c.

16 Solus Deus creat, 1ª.q. 45.5.0.& q.47.1.c.q.65.3.c.& q.90.3.c. qu. 104. 5. 1^{m}.& 3^{m}.

17 * Creare requirit potentiam agẽtis infinitam, 1ª.q.32.1.2^{m}.q.45.5.3^{m}. & q.65.3.3^{m}.

18 * Deus non potest communicare creaturæ potentiam creandi aliquid virtute propria & principaliter, nec instrumentaliter. 1ª.q.45.5.c.3^{m}.

19 Creare, est commune toti trinitati, 1ª.q.45.6.0.

20 Philosophi dixerunt, quòd intelligentia superior creat inferiorem, & animam, & corpus cœli moti ab ea, 1ª.q. 8. 3.c.et q.45.5.c. et q. 65.3.c.

21 Omne ens præter Deum, est creatum à Deo, 1ª.q.44.0.& q.45.2. c.q.65.0.& 12æ.q.79.2.c.

22 Res simplex non potest fieri nisi per creationem, 1ª.q.38.1.c.

23 Prima indiuidua cuiuslibet speciei, producta sunt per creationem tantum, 1ª.q.45.5.1^{m}.& q.65.4.c.& 12æ.q.5.7.2.

24 Sola supposita propriè dicuntur creari, 1ª.q.45.4.0.& 7.2^{m}.& 8.0.

25 * Creatio passiua creatur, non quidem alia creatione, sed seipsa. 1ª.q.45.3.2^{m}.

26 Creatio facta est in principio temporis mensurantis motum primi nobilis, sicut in adiacente creationi, nõ autem sicut in mensurante eam, quia simul fuerunt. 1ª.q.46.3.c.1^{m}.

27. Creatio. est in instanti, 1ª q.63.5.c.et q.74.1.1^{m}.

28 * Immo principium temporis, non est mensura creationis, 1ª.p.46.3.1^{m}.

29 Creatio est prima actio, quia nullam præsupponit, sed præsupponitur à qualibet alia. 1ª.q.45.1.2^{m}.

30 Creatio aliqua, præsupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua. 1ª.q.45.1.1^{m}.

1 Creatura. In productione cuiuslibet creaturæ etiam minimæ, manifestatur infinita potentia, sapientia, & bonitas Dei, 1ª.q.32.1.2^{m}.& quæst. 45.5.3^{m}.

2 * In omnibus creaturis differunt suppositum, et natura, 3ª.q.17.1.c.

3 Omnis creatura potest deficere à bonos in non esse, secundum seipsam, nisi à Deo conseruetur secundum Gregorium, 12æ.q. 109.2.2^{m}.et qu. 11.2.3.2^{m}.

4 Omnis creatura est mutabilis. 1ª.q.9.2.0.q.10.3.c.et q.16.8.0.q. 65. 1. 1^{m}, et 12æ.q.109.2.2^{m}.q.112.3.2^{m}.et 3ª.q.16.4.c.et q.13.2.3.c.

5 Creaturæ secundum se, sunt tenebræ, falsitas, & nihil. 22æ.q.5.1.2^{m}.

6 In creaturis inueniuntur quatuor per ordinem, scilicet esse, vnitas, virtus, & respectus ad effectus. 1ª.q.39.8.c.

7 Creatura dignior, facta est propter viliorem, in ordine ad totum vniuersum, non autem secundum se, 1ª.q.70.2.4^{m}.

8 Commune est omni creaturæ, vt per omnes motus & operationes eius, tendat, sicut in finem suũ, in assimilationem diuinæ bonitatis conseruando suum esse, & communicando illud, 1ª.q.63.3.c.

9 Creatura corporalis ordinatur ad spiritualem, et tendit in assimilationem eius, 1ª.q.65.2.c.2^{m}.

10 Creatura irrationalis ordinatur ad rationalem tripliciter, scilicet auxiliando, significando, et continendo. 22æ.q.76.2.c.

1 Credere Quid, et est cum assensu cogitare. 22æ.q.2.1.0.

2 Credere est proprius, & interior actus fidei. 22æ.q.2.principio, et 2.0.et q.4.1.c.et 2.c.1^{m}.

3 Credere est actus intellectus assentientis diuinæ veritati, ex imperio voluntatis motæ à Deo per gratiam. 22æ.quæst.2.9.c.et q.1.0.et 2.c.1^{m}.et q.5.2.c.

4 Actus fidei triplex, scilicet credere Deo, credere Deum, et credere in Deum. 22æ.q.2.2.0.

5 Credere Deum, Deo, et in Deum, est vnus actus fidei, respectu diuersorum. 22æ.q.2.2.0.

6 Scientia de credendis est duplex, scilicet, donum, quo discernuntur credenda à non credendis: et gratia: qua hoc docetur. Prima conuenit omni sancto, non autem secunda. 22æ.q.9.1.2^{m}.

7 Credere aliqua supra rationem naturalem, est de necessitate salutis, similiter et fides. 22æ.q.1.6.3^{m}.et q.2.3.0.et q.16.1.1^{m}.

8 Credere aliqua, quæ ratione naturali demonstrantur, est necessarium. 12æ.q.99.2.2^{m}.et 22æ.q.1.6.3^{m}.et q.2.4.0.

9 * Quilibet tenetur explicitè credere articulos fidei, alia verò implicitè. 12æ.q.76.2.c.et 22æ.q.2.5.0.

10 Quilibet Christianus tenetur explicitè credere mysteria Christi, præcipuè, quæ publicè in ecclesia solennizantur. 22æ.q.2.7.0.

11 Quilibet christianus tenetur explicitè credere mysterium trinitatis. 22æ. q.2.8.0.

12 Mysteria Christi, et trinitatis, fuerunt explicitè credita à maioribus ante Christum: sed à minoribus implicitè. 22æ.q.2.7.c.et 8.c.2^{m}.

13 Primum et principale inter omnia credibilia, est Deum esse. 22æ. quæst. 16.1.c.

14 Quilibet homo, omni tempore, et omni statu, tenetur credere explicitè

Deum

Deum esse & prouidentiam eius.22ª.q.2.8.1m.
15 Mysterium incarnationis Christi, oportet aliqualiter esse creditū apud omnes, sed diuersimodè secundum diuersitatem temporum & personarum.22ª.q.2.7.c.
16 Maiores tenētur magis explicitè credere, quàm minores.22ª.q.2.7.8.o.
17 Credere ea quæ sunt supra rationem, non est leuitatis, cum habeat sufficiens inductiuum ad credendum.22ª.q.2.9.3m.
Crimen. & Processus contra crimina triplex, scilicet per viam denunciationis, inquisitionis, & accusationis. In primo intenditur emendatio peccantis, in secundo & tertio pœna eius, propter bonum multitudinis. Ideo in primo requiritur ordo correctionis fraternæ, in secundo infamia, in tertio autem inscriptio, 22ª.q.67.3.2m.& q.68.1.c.
Criminator est, qui aliis publicè crimina imponit accusando, vel conuertendo.22ª.q.74.1.2m.
1 Crucifigi. & Christus crucifixus est hora tertia linguis Iudæorum, & hora sexeta, manibus militum.3ª.q.46.9.2m.& q.83.2.3m.
Crudelitas est vitium humanum, excedens modum puniendi culpas, sed feritas siue sæuitia, est bestialis.22ª.q.157.1.3m.& q.159.o.
1 CRux, conueniens fuit Christum mori in Cruce, septuplici ratione: scilicet. Primò propter exemplum virtutis. Secundò: quia hoc genus mortis maximè conueniens erat satisfactioni pro peccato primi parentis, qui pomū ligni vetiti sumpsit. Tertiò passus fuit in excelso ligno, vt etiam ipsius aëris natura mundetur. Quartò quia per hoc ascensum nobis parat in cœlum. Quintò quia hoc competat vniuersali saluationi totius mundi, propter virtutem passionis vbique diffusam. Sextò quia per hoc genus mortis, diuersæ virtutes designantur. Septimò quia hoc genus mortis plurimis figuris respondet.3ª.quæst.46.4.o.
2 Signum Crucis multiplex in missa significat passionem Christi secundum diuersas partes.3ª.q.83.5.3m.& 4m.
3 Mors Crucis, est pœna acerbissima.3ª.q.46.4.6.c.
4 Crux temporalis Christi designat mysticè vitam Christianam propter exemplum virtutis.3ª.q.46.4.c.principio.
1 Culpa est voluntaria inordinatio, vel priuatio boni.1ª.q.48.5.6.c.& 12ª.q.21.2.o.& q.87.2.c.& 22.& q.34.2.c.
2 Remissio culpæ fit per coniunctionem hominis ad Deum; à quo separat omnis culpa mortalis perfectè, & venialis imperfectè.3ª.q.86.4.c.fi.& q.87.1.c.
3 Manente culpa, Deus non potest non imputare ad pœnam.3ª.q.22.art.2.quæ.2.c.
4 Absolutio vniuersalis à culpa & à pœna, fit in perceptione baptismi, & in martyrio.3ª.q.68.2.2m.& q.87.1 2m.
1 CVltus Dei, consistit in recipiendo diuina, vel in tradendo ea aliis.3ª.q.63.2.3.4.6.c.
2 Cultus diuinus triplex secundum triplicem statum, scilicet veteris legis, legis nouæ, & secundum statum gloriæ, 12ª.q.101.2.c.&q.103.3.c.
3 In statu naturæ, homines nulla lege mouebantur ad cultum Dei, sed solo interiori instinctu.3ª.q.60.5.3m.
4 Specialis cultus & honor, qui grecè dicitur theosebia vel eusebia, debetur Deo, vt omnium primo principio.22ª.q.81.1.4m.& 4.o.
5 Finis diuini cultus est, vt homo det gloriam Deo, & ei se subiiciat mente & corpore.22ª.q.93.2.c.
6 Cor & corpus sunt applicanda cultui Dei.12ª.qu.49.3.c.& q.101.2.o.& 22ª.q.19.1.o.& q.81.7.o.& q.83.12.c.fi.& q.84.2.c.& q.93.2.c.
7 Aliquid pertinet ad cultum Dei dupliciter, scilicet vt offerendum, vel vt assumendum.22ª.q.81.3.2m.& q.95.2.c.
8 Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter, scilicet per modum actionis, vt Eucharistia, in qua principaliter cultus Dei consistit, inquantum est ecclesiæ sacrificium, vel per modum agentis, scilicet ordo, vel per modum recipientis, vt baptismus, & confirmatio.3ª.quæs.63.6.c.
9 Cultus Dei primò ordinatur ad reuerentiam Dei, secundò ad instructionem hominis à Deo, tertiò ad directionem actuum humanorum, secundum instituta Dei.22ª.q.92.2.c.
10 Cultus Dei duplex, scilicet interior, in coniunctione ad Deum, per intellectum & affectum, id est in deuotione mentis, & exterior, in sacrificiis, oblationibus, & huiusmodi.12ª.q.99.3.c.& q.101.2.c.3m.& qu.102.5.4m.& q.103.3.c.& 22ª.q.81.7.c.et.q.84.2.c.et q.122.4.c.
11 Cultus secundus, ordinatur ad primum, ideo secundum quòd primus diuersificatur in diuersis statibus, sic et secundus.12ª.q.101.2.c.3m.et q.103.3.c.
12 Cultus primus impeditur per peccata, secundus verò per immunditias corporales, 12ª.q.102.5.4m.
13 Omnis cultus Dei exterior, præcipuè ad hoc ordinatur, vt homines habeant Deum in reuerentiam.12ª.q.102.4.c.et 3ª.q.63.4.3m.
14 Cultus Dei exterior, præcipitur tertio præcepto decalogi.22ª.quæst.122.4.c.
15 In cultu Dei, potest aliquid esse perniciosum id est falsitas, dupliciter scilicet ex parte rei signatæ, vel ex parte colentium, contra morem ecclesiæ.22ª.93.1.o.
16 In cultu Dei, potest esse aliquid superfluum, non secundum quantitatē absolutam, sed quia non proportionatur fini.22ª.q.81.5.3m.et q.92.1.c.3m.et q.93.2.o.et q.104.2.2m.
17 Antiquitus quidam colebant falsos Deos cum imaginibus, quidam verò sine eis.22ª.q.122.2.2m.
Cupiditas duplex, scilicet mortalis, et venialis. Prima ponit finem in creatura, non autem secunda: sed est cum charitate.2ª.q.24.10.2m.
1 Curam animarum habentes presbyteri vel diaconi non sunt in statu perfectionis, ex parte ordinis, nec ex parte curæ, quia non obligatur per ordinem ad ea quæ sunt perfectionis, quamuis interior perfectio, requiratur ad actum ordinis. Et possunt curam animarum deserere. Vnde non omnes prælati ecclesiastici, sunt in statu perfectionis, sed soli episcopi, 22ª.q.184.6.o.
2 Ad curam pertinent duo, s. ratio ordinis, idest, prouidentia, vel dispositio, & executio ordinis, idest, gubernatio, 1ª.q.22.1.2m.
3 Aequalis cura est Deo de omnibus, ex parte Dei, non autem ex parte defectus, 3ª.q.20.3.1m.& 12ª.q.112.4.1m.
4 Prouisor particularis excludit defectum ab eo, quod eius curæ subditur, non autem prouisor vniuersalis, 1ª.q.22.2.2m.& q.103.5.c.
1 Curiositas est vitium circa cognitionem intellectus, & sensuum ad peccandum, & circa inspectionem ludorum & mulierum ad concupiscēdum, & spectaculorum, 22ª.q.167.o.
2 Curiositas oritur ex accidia, 22ª.q.35.4.3m.

D

1 DAmnatione propter peccatum Adæ nullus potest liberari, nisi per Christum, qui solus fuit ab ea immunis, à qua liberatur aliquis tripliciter, s. per baptismum, martyrium, fidem & delectionem, 3ª.q.27.3.c.fi.& q.49.2.2m.& q.52.7.2m.
2 Homines damnati, non sunt deputati ad exercitium aliorum: quia non habent ordinem naturæ inter se, sicut dæmones, 1ª.q.64.4.2m.
3 Damnati non possunt velle bonum actualiter, & tamen voluntas eorū naturaliter inclinatur ad bonum, 1ª.q.64.2.o.& 12ª.q.85.2.3m.
4 * Damnati blasphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant, 22ª.q.13.4.o.
5 Damnati liberum arbitrium habebunt, & voluntatem in malo obstinatam, 3ª.q.18.4.3m.
6 Damnati non pœnitent de malis quæ fecerunt, ratione culpæ, sed ratio pœnæ.22ª.q.12.4.c.et 3ª.q.86.1.c.
7 Damnati non amant eos, quos prius inordinatè dilexerunt, sed causas dilectionis 22ª.q.13.4.c.
8 Pœna damnatorum, nunquam finietur contra Origenem.1ª.q.10.3ª.2m.et q.64.2.c.
9 Obstinatio in damnatis est perpetua culpa et pœna. Sed non demerentur, quia non sunt in via, sed ad terminos pœnæ deuenerunt.22ª.q.13.4.2m.
10 In damnatis erit varietas pœnarum non refrigerans, sed magis affligens.1ª.q.10.3.2m.et 12ª.q.67.4.2m.
11 * Bona quæ damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno.3ª.q.89.6.3m.
12 Bona quæ damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno, ad mitigationem pœnæ, impediendo ne incurratur, non autem subtrahendo, nec fortificando subiectum nec minuendo remorsum conscientiæ.3ª.q.89.6.3m.
13 Quælibet pœna damni vel sensus in damnatis, excedit omnem pœnam et dolorem cuiuscunque viatoris, etiam Christi.3ª.q.46.6.3m.
1 DAmnum est ex hoc, quòd aliquis minus habet, quàm debet habere.22ª.q.62.4.c.
2 Dare alicui occasionem damni, vel periculi, semper est illicitum.22ª.q.77.3.c.
3 Omnes qui sunt quocunque modo causa damni, qui in his versibus sunt scilicet, Iussio, consilium, consensus, palpo, recursus Participans, mutus, non obstans, non manifestans, Tenentur ad restitutionem totius 22ª.62.7.o.
4 Damnificatio duplex, scilicet in re habita, et in re habenda. In prima tenetur quis restituere totum, in secunda verò aliquid, secundum æstimationem et arbitrium sapientis.22ª.q.62.2.4m.et 4.o.
1 Daniel fuit simul accusator et iudex senum, instinctu Dei. Et iudicauit non subditos, ex commissione.22ª.q.67.1.1m.et 3.3m.
1 De ratione dationis nihil est, nisi quod datum liberè habeatur à dante.1ª.q.38.1.c.
2 Inter dantem et datū non requiritur distinctio, nisi rationis.1ª.q.38.1.1m.
3 Dans semper distinguitur realiter, ab eo cui datur.1ª.q.38.1.1m.
4 Datio duplex, s. ex debito et ex amore. In prima pt esse vitium acceptionis pesonarum, non autem in secunda.1ª.q.23.5.3m.et fi. et 22ª.quæst.63.1.3m.
5 Aliquis dupliciter aliquid dat illicitè, scilicet vel quia ipsa datio est illicita et contra legem: sicut pater in eo qui simoniacè aliquiddedit: vel quia propter rem illicitam dat, licet ipsa datio non fit illicita, sicut cū quis dat meretrici propter fornicationem.12ª.q.73.8.c.3m.et 22ª.qu.62.5.2m.
6 Datio et missio, dicuntur tantum temporaliter in diuinis, sed donum æternaliter.1ª.q.38.1.4m.et q.43.2.o.
7 Datio, datū et donum, in diuinis dicūtur notionaliter, vt important auctoritate respectu dati. Sed sine illa dicūtur essentialiter.1ª.q.38.1.o
8 Donum quadrupliciter differt a dato in diuinis, quia non consignificat tempus: est æternum, significat aptitudinem & liberalitatem, 1ª.q.38.1.4m.& 2.3m.
9 Diuinæ personæ dantur nobis inuisibiliter missæ, tantum secundum dona gratum facientia, 1ª.q.43.3.o.& 3ª.q.72.7.c.
10 Dari cōuenit essentiæ, & cuilibet psonæ diuinæ, & à seipsa, 1ª.q.43.4.1m.
11 Spiritus sanctus potest dici datum nostrum, nō autem donum nostrum, 1ª.q.38.2.3m.
12 *Nulla creatura potest dare spiritum sanctum, 1ª.q.43.8.c.fi.
13 Nulla creatura potest dare spiritum sanctum, licet aliquis possit esse minister collationis eius, 1ª.q.43.8.fi.& 3ª.q.1.1m.
14 Dare spiritum sanctum dicitur dupliciter, s. auctoritate, & sic est tantū Dei, & ministerio, & sic h[illegible]ines, & Christus secundum quod homo dicuntur eum dare, 3ª.q.1.1m.
1 Peccante Dauid, populus punitur, primò propter bonum vnitatis, secūdò propter demerita populi in sequendo Absalon: tertiò quia populus erat possessio eius, 22ª.q.108.4.1m.
2 *Dauid propheta secundum glossam, dicit se seruasse ordinem doctrinę prout transeundum est à facilioribus ad difficiliora, constringens se maledicto, si eum non seruasset, 22.q.189.1.4m.& 6.2m.
De, & ex, denotant habitudinem causæ efficientis, vel materialis: non autem formalis vel finalis, 1ª.q.39.2.5m.& 8.c.
2 Quicquid est de aliquo, est ex aliquo, non autem econuerso, quia de dicit principium, & consubstantialitatem, ex verò, dicit principium tātum, 3ª.q.75.8.c.
3 De, dicit principium consubstantiale efficiēs, vel formale subsistens, vel materiale, 1ª.q.41.3.1m.& 2m.& 3ª.q.3ª.q.32.2.c.& q.75.8.c.
1 DEbitum, & In communi importat ordinem exigentiæ, vel necessitatem alicuius ad quod ordinatur, 1ª.q.21.1.3m.

2 Aliquid

2 Aliquid dicitur debitum dupliciter, scilicet secundum se vt finis, vel propter aliud, vt ea quæ sunt ad finem.22ª.q.44.1.c.
3 Debitum duplex, scilicet naturæ, & meriti.12ª.q.111.1.2
4 Debitum duplex, scilicet legale, & morale.12ª.q.99.5.o.& 22ª.q.23.3.1m.& q.31.3.3m.& q.78.2.2m.& q.80.1.c.& q.102.22m.& q.106.1.2m.& 4.1m.& q.114.2.c.& 117.5.1m.& q.118.3.2m.
5 Debitum duplex, scilicet necessitatis, & congruitatis vel vtilitatis.12ª.q.99.5.c.& 3.q.64.5.3m.
6 Aliquid est alicui debitum dupliciter, scilicet ratione necessitatis, vel quia dat aliquid.22ª.q.187.4.c.
7 Debitum non minuit meritum, nisi minuat voluntarium.1ª.q.21.1.3m.& 12ª.q.114.1.1m.& 22ª.q.50.3.2m.& q.104.1.3m.& q.186.5.5m.
8 * Deus nulli est debitor.1ª.q.21.1.4m.& 12ª.q.99.5.c.& q.111.1.2m.& q.114.1.3m.
9 Deus reddit duplex debitum, scilicet respectu suæ sapientiæ & voluntatis, & respectu creaturæ. Sed primum præsupponitur in secundo.1ª.q.21.1.3m.& 4.c.& 12ª.q.114.1.3m.
10 In Deo est principaliter ratio, & causa debiti.22ª.q.106.1.c.
11 Coniuges in petendo debitum, & in aliis, sunt æquales secundum proportionem, non autem secundum quantitatem.22ª.q.32.8.2m.
12 Petere debitum à coniuge in festo, non licet: quia est incongruum, tamen non est peccatum mortale, si sine contemptu fiat.22ª.q.186.9.3m.
1 DEcimæ & In communi & soluebantur ex præcepto ante legem: quia non erant determinati ministri.22ª.q.87.1.2m.
2 Oblationes & decimæ in veteri lege erant sacramenta, non autē nunc, quia tunc erant vt figurales, nunc autem vt morales.3ª q.65.1.7m.
3 Decimæ non erant oblationes, nec sacrificia, quia non offerebantur Deo immediatè, sed ministris eius.22ª.q.85.3.3m.
4 Decimatio est actus moralis, inquantum offertur ad cultum Dei, & ad sustentationem ministrorum eius: sed est figuralis, inquantum significat imperfectionem dantis decimas.3ª.q.31.8.c.& q.65.1.7m.
5 Præceptum de solutione decimarum quo ad substentationem ministrorum Dei, est morale, & iuris naturalis, sed quo ad certum numerum, est iudiciale, sed quo ad significationem eius est ceremoniale, & quo ad Christianos, est præceptum ecclesiæ positiuum.22ª.q.87.1.o.
6 In doctrina Christi & apostolorum, continetur præceptum de decimis quantum ad id quod morale tantum.22ª.q.87.1.2m.
7 Ecclesia potest determinare aliam partem ad soluendum, quàm decimam.22ª.q.87.1.c.
8 Ius percipiendi decimas, potest vendi ecclesiæ non autem laicis, licet fructus quandoque eis concedantur.22ª.q.87.3.c.3m.& quęs.100.4.3m.
9 Decimæ possunt dari in feudum.22ª.q.87.3.5m.
10 Non soluens decimas, vbi non est consuetudo, non peccat, si est paratus soluere, ad mandatum ecclesiæ.22ª.q.87.1.5m.
11 Decimatio non conuenit Christo, sed cuilibet alij: quia significat liberationem à peccato originali.3ª.q.31.8.o.
12 Iudæi dabant decimas prædiales, non autem personales.22ª.q.87.2.1m.
13 Iudæi dabant tres decimas ex præcepto Dei, primas ministris, sicut & nunc, secundas in sacrificia, quæ cessauerunt, tertias pauperibus, quæ nunc plus debentur.22ª.q.87.1.4m.
14 Pauper tenetur dare decimas sacerdoti, licet sit diues.22ª.q.87.3.1m.& 4.4m.
15 Omnes clerici tenentur dare decimas Papæ, si petat.22ª.q.87.4.3m.
16 Clerici tenentur dare decimas de prædiis propriis, non autem de prædiis ecclesiæ, 22ª.q.87.4.c.1m.
17 Religiosi curati possunt exigere decimas, nec tamen tenentur dare, nō curati verò econuerso, habent tamen aliquam immunitatem, secundum diuersas concessiones eis à sede apostolica factas.22ª.q.87.3.3m.& 4.2m.
18 Petens decimas, vbi non est consuetudo, peccat.22ª.q.87.1.5m.
19 Ecclesia abstinet à decimis exigendis in terris in quibus non est consuetum decimas soluere.22ª.q.45.8.5m.
20 Ecclesia potest petere decimas ab emente rem non decimatam, & etiā à vendente.22ª.q.87.2.4.
21 Decimæ debent dari iis quibus solent dari secundum consuetudinem, licet personales magis conueniant ecclesiæ parochiali, prædiales verò ecclesiæ vbi est ager.22ª.q.87.3.2m.
22 Decimæ debent in vsus pauperum per clericos dispensari.22ª.q.87.1.4m.& 3.1m.& 4.4m.
23 Decimæ debent dari de omni re possessa, secundum consuetudinem, scilicet de omni lucro prædiali, vel personali, & de meretricio, et histrionatu, et huiusmodi, sed Ecclesia non debet recipere, quādiu sunt in peccato.22ª.q.87.2.o.
24 Decimæ non debent dari de rapina, furto, vel vsura, nec de aliis obnoxiis restitutioni, sed de fructibus rei emptæ ex vsuris.22ª.q.87.2m.
25 Nullus tenetur dare decimas, de re sibi ablata furto, vel rapina: nisi ob culpam scilicet negligentiæ.22ª.q.87.2.4m.
26 Decimæ de herbis, et aliis minimis dantur de consilio, non autem de præcepto, sicut nec in veteri lege, nisi de consuetudine patriæ.22ª.q.87.2.3m.
27 Decimæ debent dari non deductis expensis, nec tributis, nec mercede operariorum 22ª.q.87.2.4m.
Decor faciei est periculosus, et tamen non fuit causa principalis matrimonij Iacob cum Rachel, sed fuit causa secunda, et hoc bene potest esse sine peccato, vel quādoque est cum peccato veniali: si autem esset principalis causa, libido pulchritudinis, tunc non excusaretur à peccato mortali, si esset effrenata libido.22ª.q.167.2.c.fi.
1 DEfectus sumitur dupliciter, scilicet priuatiuè, et negatiuè: secundus est in omni creatura, primus autem non est in angelis.1ª.qu.12.4.2m.
2 Defectus in effectu contingit dupliciter, scilicet defectu agentis et defectu patientis.1ª.q.49.1.c.
3 Defectus in effectu naturæ et artis, contingit quadrupliciter, scilicet ex defectu agentis, materiæ, formæ et effectus, sed in moribus, tantum ex primo.1ª.q.49.1.c.3m.
4 Malū in defectu actiōis semper causatur ex defectu agētis.1ª.q.49.1.2.c.
5 Id quod sequitur defectum actionis, non attribuitur agenti, nisi cum potest, et debet agere.1ª.q.49.1.3m.et 2.3m.& 12ª.q.6.3.c.et q.79.1.c.
6 Defectus naturæ humanæ contingit dupliciter, scilicet vel quia nondū peruenit ad vltimam perfectionem naturæ, vt in pueris, vel quia recedit ab ea, vt in senibus.1ª.q.99.1.4m.
7 Defectus duplex sequitur ex peccato, scilicet vt pœna à iudice vel consequens pœnam, primus debet esse æqualis in peccato æquali, non autem secundus.22ª.q.164.1.4m.
8 Christus curans corporalitatem, et passibilitatem corporis nostri, curauit omnes alios defectus nostros: quia omnes causantur ex ea, superadditis quibusdam particularibus causis.3ª.q.14.4.1m.
9 Nullus defectus potest esse in Deo.1ª.q.49.2.c.et 22ª.q.161.1.4m.
10 * Nullus defectus reducitur in Deum, sicut in causam.22ª.q.24.10.cap.
11 Intellectus angeli non habet defectum, si defectus accipiatur priuatiuè vt scilicet careat eo quod habere debet, si verò accipiatur negatiuè, sic quælibe creatura inuenitur deficiens Deo comparata, dum non habet illam excelentiam quæ inuenitur in Deo.1ª.q.12.4.2m.
Degradatio aufert ordinis executionem, quasi in perpetuum, sed excommunicatio, solum vsque ad emendationem.3ª.q.82.8.3m.
Deificatus prædicatur de humanitate Christi, non autem de homine Christo.3ª.q.16.3.c.2m.et 5.2m.
1 Deitas inquantum vna in pluribus personis, conuenit cum forma nominis collectiui.1ª.q.39.5.6m.
2 * Deitas non potest supponere pro persona.1ª.q.39.5.o.
1 DElectatio non est generatio, sed generatum esse.12ª.q.31.1.c.et q.3.5.5.c.
2 Delectatio secundum Aristotelem, est quidam motus animæ, et constituito simul tota, et sensibilis in naturam existentem.12ª.q.3.1.1.c.
3 Delectatio est motus, qui est actus perfecti, non autem ste motus qui est actus existentis in potentia.12.q.31.2.1m.
4 Delectatio est motus in appetitu animali, consequens apprehensionem boni naturalis præsentis per sensum.12ª.q.11.1.3m.et q.31.1.c.2m.et q.35.1.c.
5 Delectatio est operatio causaliter, non antem formaliter, nec essentialiter, 12ª.q.31.1.1m.
6 Delectatio est passio animæ, 12ª.q.31.1.1.o.& 4.2m.& 5.c.fi.& 2m.q.35.1.c.
7 Nulla delectatio est quid optimum.12ª.q.2.6.o.
8 Obiectum delectationis est bonum apparens, conueniens coniunctum, 12ª.q.43.1.o.
9 Delectatio est quietatio cognita in re conuenienti, 12ª.q.11.1.3m.& q.34.1.c.& q.43.1.c.
10 Delectatio est quies appetitus tendentis in finem, propter præsentiam eius sed est motus appetitus ab appetibili præsenti, immutante appetitum, 12ª.q.31.1.2m.& q.33.3.1m.& q.34.2.2m.& 3m.& 3.3m.& 4.ca.2m.& q.38.1.c.
11 Delectatio est sicut quies naturalis, sed tristitia est sicut quies violenta, 12ª.q.31.8.c.1m.
12 Delectari de Deo in via plenè non possumus, sicut nec Deum cognoscere, 22ª.q.44.6.o.
13 Nulla delectatio in parentibus omni cognitione, 12ª.q.11.2.c.et q.31.1.c.et q.32.1.c.et q.35.1.c.et q.41.3.c.
14 Delectatio propriè dicta in Deo, 12ª.q.31.4.2m.
15 Delectatio diuersimodè est in Deo, angelis hominibus, et brutis, 12ª.q.31.4.2m.
16 Delectatio est in appetitu sensitiuo, et in appetitu intellectiuo, 12ª.qu.30.1.c.et q.31.5.4.o.et q.35.1.c.
17 Omnis delectatio est proprium accidens beatitudinis, vel partis eius, 12ª.q.2.6.c.et q.3.4.c.
18 Causa proxima delectationis est operatio, cuius obiectum est causa remota, 12ª.q.32.1.o.
19 Oportet quod omnis delectatio, aliquam operationem consequatur, 12ª.q.32.1.o.
20 Omnis operatio procedens ex habitu perficiente naturam, causat delectationem, 12ª.q.100.9.c.3m.
21 Operatio non est propter delectationem, sed econuerso, 12ª.q.4.2.o.
22 Delectatio est maior in principio operationis quàm in processu eius continuitate, quamuis forte in processu operatio sit intensior, et hoc triplici ratione, sc. primo, quia cum operatio sit delectationis causa, quanto aliquid attentius operatur, tanto maior delectatio ex operatione consurgit, homo autem in principio operationis attentior est ad operationem, quam in progressu, et ideo in progressu operationis quando aliquis negligentius intendit operationi, non sentit tantam in operatione delectactionem: secundo quia oportet in nobis delectationem esse secundum modum nostræ naturæ: vnde cum nostra natura sit mutabilis, non est nobis semper idem delectabile, quia iam mutati sumus à pristina dispositione, et sic post pauca non est nobis conueniens, quod prius conueniens erat, et ideo quod prius erat delectabile, postea fit minus delectabile, vel etiam triste, et hæc est etiam ratio, quare continuitas vnius rei, in nobis fastidium parit: alternatio vero delectat: tertio quia cum ad delectationem requiratur conueniens perceptio, quanto aliquid minus sentitur, minus est delectabile: res autem in sui nouitate magis sentiūtur, quia postmodum earum dispositio fit quasi qualitas quędam inhærens sentientibus, 12ª.q.32.1.3m.
23 Operatio vnius potest esse causa delectationis in alio tripliciter, s. bene faciendo faciendo æstimationem boni eius, et propter amorem vel odium, 22ª.q.32.5.o.
24 Ad delectationem requiruntur duo, s. adeptio, vel coniunctio, vel præsentia boni conuenientis, et cognitio huius, 12ª.q.32.o.et q.33.1.c.q.35.1.7.c.et q.41.1.c.
25 Motus est causa delectationis tripliciter, primò quia mutamur secundò quia obiectum excedit, tertio ratione cognitionis, 12ª.q.32.2.o.
26 Consueta delectant, quia fiunt connaturalia, 12ª.q.23.2.3m.et 8.3m.
27 Raro contingentia delectāt ratione admirationis, et desiderij, 12ª.q.32.8.3m.
28 Benefacere aliis, est causa delectationis tripliciter. scilicet propter

spem,

spem,vel amorem,ratione excellentiæ,& ratione libertatis.12æ.quæst. 32.6.0.
29 Amor & concupiscentia causant delectationem, sed magis spes. 12æ.q. 32.3.3m.& q.35.3.2m.& q.100.9.3m.
30 Spes ratione præsentis æstimationis delectat,sed ratione absentiæ,affligit.12æ.q.32.3.2m.& q.40.8.2m.
31 Sensus magis delectat quam spes,& hæc magis quàm memoria, quia delectatio est de re præsenti.12æ.q.32.3.0.& 22æ.q.30.1.3m.
32 Vincere delectat inquantum demonstrat propriam excellentiam, ideo omnes ludi & pugnæ delectant,propter spem victoriæ. 12æ.q.32.6.3m.
33 Ocium,ludus,& omnia quæ ad requiem pertinent, sunt delectabilia, in quantum auferunt tristitiam,quæ est ex labore.12æ.q.32.1.3m.
34 Omne simile ratione vnitatis delectat,sed contristat,per excessum corrumpendo,vel vt impedit proprium bonum.12æ.q.32.7.0.
35 Redarguere & punire delectant,ratione propriæ excellentiæ,vel amoris,non autem propter malum alterius.12æ.q.32.6.3m.
36 Dare aliis,delectat,inquantum indicat proprium bonum, sed cõtristat inquantum euacuat illud.12æ.q.32.6.1m.
37 Tristitia est causa per accidens delectationis, inquantum facit magis eam appeti,& propter eam fertur.12æ.q.35.3.1m.& q.48.1.c.
38 Tristitia in præsenti causat delectationem, inquantum repræsentat in memoria rem dilectam,sed in præterito,quia euasit ab aliquibus tristibus & dolorosis.12æ.q.32.4.0.
39 Dilatio Metaphoricè sumpta,est effectus delectationis,amoris,& desiderij.12æ.q.33.1.0.& q.37.2.c.
40 Qui delectatur,constringit rem delectantem, dum ei fortiter inhæret, sed cor suum ampliat,vt perfectè fruatur.12æ.q.33.1.3m.
41 Delectatio perficit operationem tripliciter, scilicet vt finis, vt forma, & augendo.12æ.q.4.1.3m.& q.33.3.4.0.& q.34.4.3m.& q.40.8.c.
42 Quælibet delectatio mitigat quamlibet tristitiam.12æ.q.35. 4. 2m. & 3m. & q.38.1.0.& 3.4.c.& 5.0.& q.48.1.0.& 3a.q.46.8.2m.
43 Delectatio contemplationis adiuuat vsum rationis, corporales autem impediunt tripliciter,scilicet per distractionem,contrarietatem, & ligationem.12æ. q.4.1.3m.& q.33.3.0.& 4.1m.& q.34.1m.& 22æ.q.15.3.0.& q.53.6.0.
44 * Delectatio maximè corrumpit æstimationem prudentiæ, & præcipuè in venereis,quia totam animam absorbet,22æ.q.53.6.c.& qu.55.8. 1m.& q.153.5.1m.
45 Delectationes spirituales causant desiderium sui sine fastidio, nisi per accidens,ratione corporis.12æ.q.33.2.0.
46 Delectationes corporales ratione habiti excedentis,causant fastidium sed ratione non habiti,causant desiderium.12æ.q.33.2.8.0.
47 Delectationes corporales sunt medicinales, & contra fastidiũ vel sunt ægritudinales,id est inordinatè amatæ.12æ.q.31.5.c. fi. 1m. & q. 48. 1.c.
48 Omnis tristitia impedit omnem delectationem per redundantiam, sed per se impedit tantum contraria.12æ.q.35.4.2m.& 3m. & 6. c. fi.& 3a.q. 46.8.4m.
49 Omnis tristitia impedit aliquam operationem, inquantum est contraria operanti, sed non omnis delectatio coadiuuat ad operandum.Immo extranea impedit auertendo intentionem.12æ.q.33.3.4.c.
50 Operatio secundum se est delectabilis,sed per accidens est pœnosa, & contristans,scilicet ratione motus fatigantis, ideo quia est delectabilis per accidens,id est remouendo contristans, scilicet motum. 12æ.q. 32.1.3m.
51 Quælibet delectatio contrariatur cuilibet tristitiæ secundum dispositionem subiecti,& secundum effectus,quia per primum natura confortatur,& per secundum molestatur.12æ.q.35.4.2m.& 3m.& q.38.1.1m.
52 Delectationi considerationis intellectus, nulla tristitia contrariatur ratione sui,sed tantum ratione obiecti.12æ.q.31.5.c.fi.& q.32.7.2m.& q. 35.5.0.et 22æ.q.9.4.2m.et q.180.8.c.et 3a.q.46.7. 4m.
53 Dolor et tristitia, contrariatur cuilibet delectationi secundum genus, non autem secundum speciem.12æ.q.35.3.4.0.et q.38.1.1m.
54 Delectatio potest esse integra et perfecta,non autem tristitia, sed semper est secundum partem.12æ.q.35.6.c.
55 Delectatio et tristitia de eodem contrariantur secũdum speciem,sed de oppositis habent conuenientiam, et de disparatis, sunt disparatę. 12æ. q.35.4.0.et 5.c.et q.36.1.2m.
56 Omnes fugiunt quamlibet tristitiam,non autem omnes appetunt quãlibet delectationem.12æ.q.39.1.2m.et 3.c.
57 Appetitus delectationis est maior,quam fuga tristitię secundum se, sed per accidens,est econuerso tripliciter,scilicet primo,quia tristitia magis sentitur,secundo ex causa,tertio ex effectu,12æ. q.35. 6. 0. et 22æ.q. 138.1.c.
58 Delectatio magis afficit quàm tristitia,quæ magis sentitur.12æ.q.29.3.0.
59 Omne animal appetit delectationes naturaliter, vt medicina contra labores sensuum,et motuum,12æ.q.32.7.2m.et 22æ.q.4.6.c.
60 Delectatio appetitus naturalis dicitur tantũ delectatio,et opposita passio,dicitur dolor.Sed delectatio appetitus animalis,dicitur etiam gaudium:et opposita passio dicitur tristitia.Primæ sunt in qualibet potentia,secunda vero in concupiscibili tantum.12æ.q.31.3.0.et q.35. 2. 7.c.et q.41.3.c.
61 Iuuenes et melancholici,vehementer appetunt delectationes sensuum propter laborem suæ naturæ.12æ.q.32.7.2m.
62 Delectatio naturaliter appetitur propter se finaliter,non autem formaliter,nec effectiuè.12æ.q.2.6.1m.et 3m.& q.34.2.2m.
63 Delectatio corporalis plus appetitur, quam spiritualis per accidens: quia quidam abundant sensu, et deficiunt intellectu:et quia pluribus est nota quam spiritualis.12æ.qu.2.6.c.1m.et 2m.et qu. 31.5. c. et quæst. 12.7.2m.
64 Non omnis delectatio est bona,nec omnis est mala,sed aliqua est bona, et aliqua mala.12æ.q.34.1.2.c.
65 Omnis tristitia per se est mala, licet per accidens possit esse bona: sed omnis delectatio est bona per se.3a.q.15.6.2m.et 3m.
66 Delectatio de apparenti bono, et vero malo, et tristitia de apparenti malo et vero bono,sunt mala moraliter.22æ.q.35.1.c.
67 Tristitia est materia delectationis et gaudij, per accidens tantum et econuerso, inquantum tristitiæ accidit esse bonum et illis malum.12æ. q.35.3.2m.et 3m.
68 Delectatio non dicitur morosa,nisi sit cum consensu rationis deliberatæ.12æ.q.74.6.3m.et q.88.4.2m.
69 Consensus rationis in delectationem cogitationis primę,ratione obiecti est peccatum mortale,sed ratione cogitationis tantum est veniale, vel nullum,puta cum aliquis causa disputationis, vel confessionis, et huiusmodi,cogitat de peccatis carnalibus.12æ.qu. 31 5.c.et q.74.8.0.et q.88.5.2m.et 22æ.q.154.4.c.et q.180.7.0.
70 Delectatio actus coniugalis de se non est peccatum mortale,nec veniale.12æ.q.34.1.1m.
71 Actus matrimonij propter delectationem tantum, intra limites matrimonij,est peccatum veniale, sed extra limites matrimonij, vel excludendo ordinem finis vltimi,est peccatum mortale:quia quãdo est peccatum luxuriæ, propter solam inordinationem concupiscentiæ, sicut cum aliquis libidinosè accedit ad suam vxorem, tunc est distinguendum: quia quandoque est talis inordinatio, quæ excludit ordinem finis vltimi, puta cum aliquis in tantum concupiscit delectationem veneream, quòd ab ea non abstineret propter præceptum Dei: et quòd illam mulierem cognoscere vellet, vel etiam aliam, præter matrimonij legem, et sic est peccatum mortale:quia concupiscentia nõ refrænatur intra limites matrimonij,aliquãdo verò inordinatio concupiscentiæ non tollit ordinem vltimi finis, quando scilicet aliquis, etsi superabundet in concupiscentia delectationis venereæ, tamen potius ab ea abstineret quam contra Dei præceptum ageret, nec istam mulierem,aut aliam cognosceret, si sua vxor non esset: et tunc concupiscentia si stit intra limites matrimonij, et est peccatum veniale. Manifestum est enim quod in quibusdam peccatis est quidem aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad vltimum finem,sed solum circa ea quæ sunt ad finem: inquantum plus vel minus debitè eis intenditur, saluato tamen ordine ad vltimum finem, puta cum homo etsi nimis ad aliquam rem temporalem afficiatur, non tamen pro ea vellet Deum offendere,aliquid contra præceptum eius faciendo,12æ.q.87.5.c.& 22æ.q.68.7.c.
72 Delectatio duplex,s.carnalis, id est quæ complectur sensu carnis,s.ciborum & venereorum:& spiritualis,id est quæ completur sola apprehensione animæ,22æ.q.118.6.c.& q.123.8.c.
73 Delectatio corporalis,id est secũdum sensum, est vehementior quo ad nos,sed delectatio spiritualis est simpliciter maior, firmior & dignior, 12æ.q.2.6.c.& q.31.5.0.q.38.4.c.& 22æ.q.181.4.4m.q.180.7.c.
74 Delectatio corporalis vocatur voluptas, quia pluribus est nota quàm spiritualis.12æ.q.2.6.c.
75 Delectationes corporales indigent temperari, & refrænari per rationem,non autem spirituales:quia non sunt secundum mentem, quæ est regula, ideo secundum se sunt sobriæ & moderatæ, 12æ.qu. 31. 5.3m. & * 22æ.q.141.4.4m.
76 Nullus diu potest esse sine delectatione,ideo carẽs delectationibus spiritualibus,transit ad carnales,22æ.q.35.4.2m.et q.119.1.3m.
77 Delectatio spiritualis est tota simul, non autem corporalis, 12æ.q.31.2. o.& 5.c.fi.
78 Delectatio secundum tactum est maior vtilitate,et simpliciter, et naturalior,quam secundum alios sensus, sed delectatio secundum visum, est maior,ratione cognitionis,12æ.q.31.6.0.et 22æ.q.15.3. c.et q.141.4.c. 3m.et 7.c.
79 Delectatio contemplaitonis excedit omnem delectationem humanã, 12æ.q.3.5.c.fi.et q.38.4.c.et 22æ.q.180.7.0.
80 Delectatio vitæ contemplatiuæ est nobilior,conuenientior nobis,purior,et perfectior,quam vitæ actiuæ,22æ.q.182.1.c.
81 Delectatio contemplationis in via,est impefercta respectu contemplationis in patria,22æ.q.180.7.3m.
82 Contemplatio diuinorum in via,est maioris delectationis qualibet cõtemplatione alterius rei,22æ.q.180.7.3m.
83 Delectatio secundum voluntatem est mẽsura et regula omnis actus moralis,non autem delectatio secundum sensum,12æ.q.34.4.0.
84 Delectatio sensibilis,fuisset maior et purior ante peccatũ,quam post:sicut delectatio temperati quam intemperati,1a.q.98.2.3m.
85 Delectatio est prior amore,et ille desiderio, secundum rationem finis, sed ordine generationis,est econuerso,12æ.q.25.2.c.3m.et q.34.4.1m.
86 Delectatio cõtrariatur delectationi de obiecto contrario,12æ.q.31.8.0.
87 Differentia inter delectationem,gaudium,exultationem, lætitiam, hilaritatem,et iocunditatem,12æ.q.31.3.0.et q.35.2.c.
88 Delectatio in tempore per accidens tantum,s.ratione transmutationis adiunctæ,12æ.q.31.2.0.
89 Delectationes dupliciter sunt innaturales,s.quę sunt contra rationem,et quæ sunt contra naturam communem,12æ.q.31.3.c.et 7.0.
90 Delectari propter se formaliter,licitum est in omni delectabili, secundũ suam formam,non autem finaliter,12æ.q.70.1.2m.
91 Delectatio non est finis charitatis,sed magis visio,cui consequitur,12æ. q.4.2.3m.
Delitiosi dicuntur qui non possunt sustinere aliquos labores, nec aliquid minuens delectationem,22æ.q.138.1.2m.
1 Delictum communiter significat quantamcunque omissionem, sed strictè omissionem pertinentium ad Deum,vel quando scienter & cum cõtemptu omittit homo id quod facere debet,22æ.q.79.4.1m.
1 DAemones secundum Apuleium,sunt corpora aerea, animo passiua, mente rationalia,tempore æterna,1a.q.51.1.1m.& q.115.5.c.
2 Dæmones secundum Prophyrium sunt natura fallaces,& sentiui, 1a.q.63.4.1m.
3 In dæmonibus est ordo,1a.q.109.1.0.
4 Nomina aliquorum ordinum sunt in dæmonibus, non tamen seraphin nec throni nec de dominationes,1a.quæst.63.7.1m.& 9.3m.& quæstio. 109.1.3m.
5 Ordinatio dæmonum est sacra ex parte Dei, non autem ex parte ipsorum,1a.q.109.1.2m.
6 * Dæmones vigent acumine scientiæ, & lumen intellectuale in eis est perspicuum,1a.q.64.1.0.

7 Error

7 Error est in intellectu dæmonum solum respectu supernaturalium, 1a. q.58.5.0.
8 Dæmones cognoscunt veritatem tripliciter,scilicet per naturam,reuelationem,& experientiam,1a.q.64.1.5m.& 22æ.q.172.5.1m.& 6.0.
9 Cognitio veritatis per naturam & per gratiam, tantum speculatiua, est in dæmonibus,non autem producens amorem Dei,1a.q.64.1.0.
10 Boni angeli reuelant aliqua dæmonibus. 1a.q.64.1.c.5m.& q.109.4.1m. & 22æ.q.172.6.1m.& 3m.
11 Reuelationes à bonis angelis factæ dæmonibus,sunt illuminationes ex parte angelorum,quia ordinant eas ad Deum, non autem ex parte dæmonum,1a.q.109.4.1m.
12 Reuelatio beatorum angelorum facta dæmonibus,non est per modum illuminationis,sed locutionis,22æ.q.172.5,2m.
13 * Dæmones cognoscunt futura contingentia. 1a.q.57.3.c.& q.86.4.2m.
14 Illuminatio non est in dæmonibus,sed conceptus suos manifestant per modum locutionis.1a.q.109.3.0.& 22æ.q.172.5.2m.
15 Dæmon non habet cognitionem matutinam,nec vespertinam, sed nocturnam.1a.q.64.1.3m.
16 Dæmones cognoscebant Christum esse Messiam promissum in lege,nõ autem diuinitatem eius,nisi per coniecturas,1a.q.64.1.4m.& 3a.q.41.1. 1m.& q.44.1.2m.& q.47.q.5.c.
16 Dæmon prohibebatur virtute diuina ab inuestigatione beatæ Mariæ, nec nouerat diuinitatem Christi,sed confitebatur suspicando,3a.q.29. 1.3m.q.41.1.1m.q.44.1.2m.& q.47.5.c.
18 Dæmones sciunt se damnatos in perpetuum.22æ.q.18.3.c.
19 Liberum arbitrium dæmonum est obstinatum in malum principaliter ex iustitia Dei non dantis gratiam,secundo ex indiuisibili appetitu eorum,tertio ex cognitione intellectiua,quia non possunt facere æstimationem semel habitam,1a.q.64.2.0.
20 Omnis motus liberi arbitrij dæmonum est inordinatus, nec possunt se præparare ad gratiam.1a.q.64.2.5m.
21 Dæmones possunt facere actum bonum ex genere, sed nullo modo ex bona voluntate,1a.q.64.2.5m.
28 Demones non sunt naturaliter mali,sed propria voluntate.1a.q.63.4.0 & q.67.4.4m.
23 Natura dæmonum est bona,sed voluntas eorum est mala,cuius malitiæ ipsi sunt causa,1a.q.64.3.3m.
24 Omnis actus naturæ dæmonum est bonus, & actus voluntatis eius est malus,1a.q.64.2.5m.
25 Dæmones non diligunt se mutuo, licet concordiam habeant in malo, 1a.q.109.2.2m.
26 Nulla passio sensitiua est in dæmonibus, sed timor,& dolor voluntatis est in eis.1a.q.63.2.2m.& q.64.3.0.
27 Furor,phantasia,& concupiscentia,non sunt in dæmonibus,nisi metaphoricè,id est velle inordinate,1a.q.54.5.3m.q.58.5.c.fi.& q.59.4.1m.
28 Dæmon est caput omnium malorum,non influxu interiori, sed gubernatione exteriori,inquantum auertuntur à Deo,3a.q.8.7.8.0.
29 Dæmon & Antichristus sunt tantum vnum caput malorum, quia Antichristus dicitur caput, quia in eo erit plenissimè malitia diaboli. 3a. q.8.8,1m.
30 Dęmones meruerunt beatitudinem,sed statim præbuerunt impedimentum eius.1a.q.63.5.4m.& 6.0.
31 Omnes dæmones simul peccauerunt,& tanto grauius,quanto superiores.1a.q.63.8.1m.& 3m.& 22æ.q.24.2.3m.
32 In omnibus quæ agunt dæmones propria voluntate, peccant mortaliter.1a.q.64.2.5m.& 12æ.q.89.4.0.
33 Peccatum dæmonis durat adhuc secundum appetitum, non autem secundum æstimationem,1a.q.64.2.3m.
34 Primum peccatum Adæ,vel dæmonum,non fuit blasphemia in spiritum sanctum,licet potuerit esse,22æ.q.63.4.3m.
35 Omnia peccata sunt in dæmonibus secundum reatum,sed tantum spiritualia,secundum effectum.1a.q.63.2.0.
36 In dæmonibus non fuit labor,nec tædium, nec accidiæ peccatum. 1a.q. 63.2.2m.
37 In dæmonibus non sunt propriè nisi duo peccata,scilicet superbia,& inuidia.1a.q.63.2.0.
38 Dæmones non afficiuntur peccato carnali,sed tentant ex inuidia. 1a.q. 63.2.1m.& 2.
39 Dæmon tentauit primos parentes ex inuidia.1a.q.63.2.0.
40 Dæmon non potuisset tentare hominem in statu innocentiæ, suggestione interiori,quia per hanc immutatur phantasia. 22æ. q. 165. 2. 2m.
41 Dæmon tentans primos parentes,promiserat Adæ,quod sciret bonum, & malum,sed non soluit promissum.22æ.q.163.2.0.
42 Dæmon tentans primos parentes, non potuit soluere formam quam voluit,sed tantum serpentis,22æ.q.165.2.3m.
43 Tentare ad nocendum est proprium dæmonum, sed mundus, & caro, tentant instrumentaliter. Deus autem tentat, faciendo sciri virtutem tentati.1a.q.114.2.0 & 22æ.q.97.2.c.
44 Impugnatio dæmonum est ex malitia eorum,scilicet ex superbia & inuidia,sed ordinatio eius,est à Deo.1a.q.64.4.c.& q.114.1.0.
45 Dæmones dupliciter impugnant homines,scilicet instigando ad peccatum,& puniendo, secundo modo mittuntur à Deo, non autem primo modo.1a.q.114.1.1m.
46 * Tentatio dæmonum non semper est peccatum:quia vitari non potest sicut vitari potest tentatio carnis, ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest,vt patet per glossam.12æ.q.80.3.3m.& 3a.q.4.1.3m.
47 Dæmones maximè gaudent de peccato luxuriæ,propter difficultatem euadendi.12æ.q.73.5.2m.
48 Omnia peccata sunt ex suggestione dæmonum indirectè, non autem directè.1a.q.63.2.c.& q.114.3.0.& 12æ.q.80,4.0.& 3a.q.8.7.2m.
49 Dæmones non sunt causa peccatorum nostrorum, nisi indirectè, scilicet persuadendo, vel proponendo aliquod appetibile.12æ.q.75.3.0. & q.80.1.0.& 3a.q.8.7.0.
50 Dæmon potest impedire vsum rationis,si permittatur, ideo potest sufficienter impellere in actum peccati,non autem in peccatum.12æ.quęst. 80.30.
51 Dæmones inducunt ad peccatum interius operando,scilicet in phantasiam,& in appetitum sensitiuum tantum.12æ.q.80.2.0.
52 Dæmon non statim tentat hominem spiritualem, de grauibus peccatis, 3a.q.1.4.c.
53 Dæmones victi non cessant à tentatione aliorum, nec eiusdem semper, sed ad tempus.1a.q.114.5.0.
54 Remedium semper est paratum hominibus contra dæmones,ex passione Christi,etiam tempore Antichristi.3a.q.49.2.2m.& 3m.
55 Dæmones fingunt se esse animas defunctorum,vt inducant in errorem, vel etiam diuina dispensatione apparent animæ defunctorum:nam secundum Augustinum,non est absurdum credere, aliqua dispensatione permissum fuisse, vt non dominante arte magica vel potentia, sed dispensatione occulta,quæ pythonissam & Saulem latebat: se ostenderet spiritus iusti aspectibus regis,diuina eum sententia percussurus,vel non verè spiritus Samuelis à requie sua excitatus est,sed aliquod phantasma & illusio imaginaria,diaboli machinationibus facta, quam scriptura Samuelem appellat, sicut solent imagines, rerum suarum nominibus appellari.1æ.q.89.8.2m.& quęst.117.4.2m. & 22æ.q.95.4.2m. & qu. 174.5.4m.
56 Non licet habere familiaritatem cum dæmone, nec requirere veritatem ab eo,ad cognitionem occultorum,scilicet de iis quæ excedit facultatem & cognitionem humanam, nec à dæmonibus auxilium implorare,quia est apostasia à fide (secundum Augustinum,) 1a. q.114.4. c.2m.& 22æ.q.90.2.3.0.& q.95.0.& q.66.0.
57 Dæmon veritatem dicit,vt decipiat.1a.q.64.2.5m.
58 Dæmones faciunt aliquas leuitates,vt sint familiares hominibus, quos conantur decipere.1a.q.89.4.3m.& 12æ.q.89.4.3m.
59 Quęrere aliquid à dęmone,sponte occurrente licet propter vtilitatem aliorum, maximè quando virtute diuina compelli potest ad dicendũ vera,sicut Christus fecit.Nam & Beda dicit, Non velut inscius dominus inquirit, sed vt confessa postea quã tolerabat virtus curantis gratius emicaret,et sicut Iacobus,et Simon,et Iudas fecerunt, non autem licet dęmonem inuocare ad auxilium vel cognitionem occultorum, inquirendo ab ipso.22æ.q.90.2.c.fi. et 3.c. et q. 95. 4. 1m. et 3m. et q.96. 2.3m.fi.
60 Inuocantes dęmonem,peccant mortaliter, et sunt apostatæ à fide (secundum Augustinum) propter pactum initum cum dęmone, tacitè vel expresse,vel verbotenus si inuocatio intersit,vel facto aliquo,etiã si sacrificia desint.22æ.q.96.2.3m.fi.
61 Dęmones alliciuntur diuersis generibus herbarum, animalium, carminum,et rituum, vt signis,non autem vt rebus.1a.q.115.5.3m.et 22æ.q.85. 2.2m.et q.96.2.0.
62 Dęmones vocati sub certa constellatione veniunt,licet non subsint cęlis nec alicui virtuti corporali,vt ducant in errorem, vel quia cogun tur à superioribus dęmonibus.1a.q.115.5.0.
63 Dęmones vocati sub certa constellatione veniunt, quia sciunt illius virtutem iuuare ad effectum requisitum.1a.q.115.5.2m.
64 Dæmones plus vexant lunaticos in augmento lunæ, vt eam infament: et quia tunc cerebrum est sic dispositum per lunam.1a.q.115.5.1m.
65 Dæmones maximè anhelant ad hoc: vt eis exhibeatur cultus diuinus. 22æ.q.85.2.3m.
66 Deus non est in dæmone,nec in peccatore simpliciter: sed vt est creatura:vel addendo per essentiam,præsentiam et potentiam, 1a.q.8.1.4m.
67 Dæmon habet potentiam aliquam in homine: ex hoc quòd subditur peccato originali,vel actuali.3a.q.71.2.c.3m.
68 Nullus ante passionem Christi potuit euadere manus dæmonum: quin descenderet ad infernum.3a.q.49.2. 2m. et 5.1m. et q.52. 5.2m. et 6.2m.
69 Dæmon etiam nunc potest Deo permittente homines tentare quantũ ad animam:et vexare quantum ad corpus.3a.q.49.2.2m.
70 Idem dæmon potest recipere semen viri, et transfundere in mulierem, et generabitur homo qui erit filius viri, et non dæmonis, sicut et aliarum rerum semen assumunt,secundum Augustinum.1a.q.51.3.6m.
71 * Dæmones non permittuntur facere omnia quo possunt naturaliter nec datur eis potestas faciundi aliqud supernaturaliter.1a. quæst. 114. 4.2m.& 3a.q.29.1.3m.& q.75.4.c.3m.
72 Etsi dæmones animam alicuius sancti euocare non possint, neque cogere ad aliquid agendum, potest tamen hoc fieri diuina virtute: vt dum dæmon consulitur,ipse Deus per suum nuntium,veritatem enunciet:sicut per Heliam respondit.22æ.q.174.5.4m.
73 Dæmones frequenter apparẽt in figuris bestiarum: quæ designent conditiones eorum, ex prouidentia et permissione Dei sicut in figura serpentis,cum esset tamen in dęmone decipiendi cupiditas(secundũ Augustinum)22æ.q.165.2.3m.
74 Potestas duplex dæmonis, scilicet quæ sufficienter impellit in actum peccati, sed non in peccatum: et quæ trahit ad supplicium.12æ.quæst. 80.3.0.
75 Dæmones non possunt producere effectus,qui non sunt in potestate alicuius virtutis naturalis actiuè:vt suscitare mortuos,et huiusmodi nisi in præstigio.1a.q.91.2.1m.et 3m.et q.114.4. c.2m.
76 Dæmones possunt verè naturales effectus producere,sed mediantibus agentibus naturalibus.1a.q.114.4.c.2m.q.115.5.1m.et q.117.3.c.
77 Dæmones nullam formam possunt influere in materiam, nisi mediante agente naturali,sed solus Deus. 1a.quæstion.91.2.c. et q.105.1.1m. et q. 114.4.c.2m.
78 Dæmon potest dupliciter facere aliquid apparere aliud quàm sit,s.immutãdo alicuius phantasiam interius,et alios corporeos sensus:vel exterius aliquod corpus formando.1a.q.114.4.2m.
79 Pluuia et venti, et quęcunque solo motu locali fiunt: possunt causari à dæmonibus.12æ.q.80.2.c.
80 Christus sufficienter probauit quadrupliciter quòd expelleret dæmones per virtutem Dei, et non per virtutem dæmonum: primò per hoc quòd sathanas contra seipsum non diuiditur: secũdò exẽplo aliorum, qui dæmonia eijciebant per spiritum Dei:tertiò quia dæmonium expellere non posset,nisi ipsum vicisset virtute diuina,quarto q a nulla conuenientia in operibus nec effectu erat sibi et sathanæ,eum sathanas dispergeret,quos Christus colligebat.3a.q.43.2.3m.

81 Christus

81 Christus permisit dæmones intrare porcos, & affligere illum quem libe rauit, triplici ratione: scilicet vt instruat magnitudinem nocumenti dæmonum, qui hominibus insidiantur, vt omnes discerent, quod nec aduersus porcos audent aliquid facere, nisi ipse concesserit: & vt ostē deret quam grauiora i illos homines operati essent, quàm in illos por cos, nisi essent, diuina prouidentia adiuti. 3ª.q.44.1.4m.

82 Dæmones superiores expellunt inferiores corporaliter, non autem à domino animæ: sed Christus vtroque modo expellit vtrosque. 3ª.qu. 43.2.3m.

83 Locus duplex debetur dæmonibus: scilicet aër caliginosus, causa exercitandi homines vsque ad diem iudicij: & infernus, ratione pœnæ. 1ª .q.64.4.0.

84 Dæmones vbicunque sint, habent semper secum infernum: nec diminuitur pœna eorum ex recessu. 1ª.q.64.4.3m.

85 Pœna dæmonum in nullo mitigatur per potestatem puniendi alios. 1ª. q.109.2.3m.

Dæmoniaci nesciunt quid loquantur, quando dæmon loquitur in eis, sicut nec serpens quo diabolus tentauit Euam: nec asina qua Angelus locutus est ad Balaam. 22æ.q.165.2.4m.

1 Demonstratio duplex, scilicet propter quid, id est, per causam, & signi, id est, per effectum. 1ª.q.2.2.c.

2 Demonstratio duplex, scilicet ad sensum, & ad intellectum. 1ª.q.13.1.3m.

3 Ex quolibet effectu notiori potest demonstrari propriam eius causam esse. 1ª.q.2.2.c.3m.

4 Vnius conclusionis est tantum vnum medium demonstratiuum: sed multa probabilia. 1ª.q.47.1.3m.

1 Denominatio qualibet fit ab aliquo habente se per modum formæ: non autem semper à forma. 1ª.q.13.11.c.& q.37.2.c.

2 Transcendentia denominant seipsa, non autem formæ speciales, 12æ.q.55.4.1m.

3 Agens denominatur ab actione, non autem ab effectu, nisi sit de intellectu actionis. 1ª.q.37.2.c.2m.

4 * In respectiuis fit denominatio ab extrinseco, non autem in absolutis. 1ª.q.6.4.c.& q.37.2.c.& 12æ.q.7.2.1m.

5 Omnia quæ habent ordinem ad aliquid vnum, licet diuersimodè, denominari possunt ab eo. 3ª.q.60.1.c.

1 Denunciatio semper debet fieri in peccatis occultis præcedente secreta admonitione, nisi mora sit periculosa. 22æ.q.33.7.0.

2 In denunciatione, non requiritur scriptura: quia denuncians non obligat se ad probandum: nec punitur non probans. 22æ.q.68.2.3m.

1 Depositum datur ad vtilitatem dantis, sed mutuum, ad vtilitatem accipientis. 12æ.q.105.2.5m.& 22æ.q.62.6.c.

2 Lex vetus bene ordinauit de mutuis, & de depositis. 1ª.q.105.2.4m.& 5m

3 Depositus gladius non debet restitui furioso. 22æ.q.51.4.c.& q.57.2.1m & q.62.5.1m.& q.120.1.c.

4 Furans suum depositum peccat, & tenetur releuare grauamen depositarij. 22æ.q.66.3.3m.& q.5.3m.

5 Depositum amittens sine culpa, non tenetur restituere. 12æ. q. 105.2.5m. & 22æ.q.62.6.c.

1 Derisio de re notabili peccatum mortale, & est grauius quàm contumelia, sed grauissimum derisio Dei, secundò parentum, tertiò iustorum. 22æ.q.75.2.0.

2 Derisio secundum rationem suam est minus graue peccatum detractatione, & contumelia, licet quandoque fit econuerso, 22æ.q.75.2.3m.

3 Recidiuans, & simulans, id est, fictus, non derident Deum expresse, sed interpretatiuè. 22æ.q.75.2.2m.

1 Descendere Christum ad inferos, fuit conueniens. 3ª.quæst. 52. 1.0. & 4.c.

2 Christus per suum effectum descendit vsque ad infernum damnatorum. 3ª.q.15.2.c.

3 Christus per essentiam descendit tantum ad limbum patrū, sed per suum effectum descendit ad quemlibet infernum. 3ª.q.53.2.0.

4 Christus descendens illuminauit limbum patrum, quo ad eos tantum. 3ª q.52.2.1m.

5 Christus post mortem statim descendit, & statim liberauit iustos qui erant in limbo. 3ª.q.52.4.1m.& 5.3m.

6 Christus descendens nullum damnatum liberauit de inferno, nec de limbo puerorum, nec de purgatorio, sed tantum omnes iustos. 3ª.quæ.52. 5.6.7.8.0.

7 Christus descendens in infernum damnandos confutauit de eorum incredulitate, sed purgandis dedit spem gloriæ. 3ª.q.52. 2.c. 3m. & 6.1m.

8 Christus descendens ad inferos liberauit à purgatorio sufficienter purgatos, vel qui dum hic viuerent, hoc meruerunt per fidem & dilectionem & deuotionem ad mortem Christi. 3ª.q.52.4.2m.

9 Christus descendens ad inferos operatus est in virtute passionis suæ cō fringendo vectes, id est impedimenta impedientia patres exire. 3ª.q. 52.4.2m.& 5.6.7.c.& 8.c.2m.

10 Descensus duplex conuenit Christo scilicet de cælo, secundum deitatem, non quidem motu locali, sed incarnatione secundum exinanitionem: & ad inferos, secundum animam qui est motus localis: & conuenit Christo secundum conditionem humanæ naturæ, 3ª.q.57.2.2m.

11 Christus secundum animam tandiu fuit in inferno, ad quem descendit, quandiu corpus eius fuit mortuum, 3ª.q.52.4.0.

12 In mysterio incarnationis non consideratur ascensus, quasi alicuius præ existentis, & proficientis: sed descensus verbi, ad imperfectionem nostræ naturæ. 3ª.q.33.3.3m.& q.34.1.1m.

13 Christus postquam ascendit, aliquando descendit de cælis ad terram. 3ª.q.57.6.3m.

Describuntur aliqua in libris materialibus, ad succurrendum memorię. 1ª. q.24.1.c.

Deserere gregem sibi commissum procedit vel ex timore malè humiliante: vel ex amore malè inflammante: vel ex amore salutis propriæ, vt si prælatus solus quæratur, 12æ.q.72.3.c.

Desertum, & nullus de filiis Israel natus in deserto, mortuus est ibi, 3ª.qu. 70.4.3m.

1 Desiderium dicitur dupliciter, scilicet appetitus rei non habitæ & intensio affectus tollens fastidium, 12æ.q.33.2.c.

2 Desiderium est de bono non habito: sed amor est de bono absolutè, 1ª.q. 20.1.c.2m.

3 Desiderium, spes, amor, & odium, sunt aliquo modo in carētibus cognitione: non autem timor, nec desperatio, 12æ.q.41.3.c.

4 Desiderium propriè est in appetitu sensitiuo: & in appetitu rationali, 12æ.q.30.1.2m.

5 Desiderium est in concupiscibili, 12æ.q.23.2.c.& q.40.1.c.

6 * Desiderium naturale rationalis creaturæ, est ad cognoscendum genera, species, & rationem omnium rerum: non autem omnia indiuidua vel futura cōtingentia, quæ solus Deus in sua æternitate cognouit, 1ª. q.12.8.4m.& q.14.13.0.

7 Omne quòd naturaliter desideratur ab homine, naturaliter cognoscitur ab eo. 1ª.q.2.1.1m.& q.63.3.c.

8 * Desiderium animæ beatæ, quiescit ex parte appetibilis, non autem ex parte appetentis, 12æ.q.4.5.5m.

9 Inest vnicuique rei naturale desiderium, ad cōseruandum suum esse, 1ª. q.5.2.3m.& 4m.q.63.3.c.& q.104.2.3.0.

10 Desiderium quodammodo & facit desiderantem aptum & paratum ad susceptionem desiderati, 1ª.q.12.6.c.fi.

1 Desperatio non importat solam priuationem spei: sed recessum à re desiderata propter impossibilitatem æstimatam, 12æ.q.40.4.3m.

2 Desperatio non respicit malum, sub ratione mali: sed per accidens quādoque inquantum facit in possibilitatem adipiscēdi: sed potest esse ex solo excessu boni, 12æ.q.40.4.1m.

3 Desperatio est peccatum in appetitu, 22æ.q.20.1.0.& 2.c.

4 Desperatio ast minus graue peccatum infidelitate, & odio Dei, sed periculosius, 22æ.q.20.3.0.

5 Desperatio potest esse sine infidelitate, 22æ.q.20.2.0.

6 Desperatio principaliter causatur ex accidia, seu tristitia, & negligentia: secundo ex luxuria, 22æ.q.24.4.0.

7 * Desperatio est prior timore, *sicut ratio & causa eius*, ideo timor consequitur desperationem vincendi, 12æ.q.25.3.c.

8 Desperatio oritur occasionaliter ex timore Dei & horrore peccatorum, non autem directè, 22æ.q.20.1.2m.

9 Desperatio in damnatis non est culpa, sed pars damnationis: sicut nec in in viatore, de re non nata haberi, 22æ.q.21.3m.

1 Desponsatio Beatæ Mariæ, fuit facta duodecim rationibus, sne Christus ab infidelibus tanquam illegitimè natus abiiceretur, vt consueto modo, eius genealogia per virum describeretur: & ad tutelam pueri nati, ne diabolus contra eum vehementius nocumenta procuraffet. Et vt à Ioseph nutriretur: & per hoc beata virgo redditur immunis è pœna, ne, sc. lapidaretur à Iudæis, tanquam adultera: & vt per hoc ab infamia liberaretur: & vt ei Ioseph ministerium exhiberet, & testimonio Ioseph comprobatum est Christum ex virgine natum: & verba virginis matris, magis credibilia redduntur, suam virginitatem asserentis, & vt tolleretur excusatio virginibus, quæ propter suam incautelam, non vitant infamiam: & per hoc significatur vniuersalis Ecclesia. quæ cùm virgo sit, desponsata tamen est vni viro Christo, & quòd mater Domini fuit desponsata & virgo: in persona ipsius, & virginitas & matrimonium honoratur, contra hæreticos, alteri eorum detrahentes. 3ª.q.29.1.0.

Destinare est dirigere aliquid in aliquid: vel mente proponere. 1ª.q.23.1.c. & 2.2m.

1 Detractio quæ est occulta maledictio, ad denigrationem famæ per impositionem falsi, per adauctionem mali, per reuelationem mali occulti, & per deprauationem intentionis, de se est peccatum mortale: ex leuitate verò est veniale, nisi sit de graui, sed propter bonum cum debitis circunstantiis, nullum est peccatum. 22æ.q.73.1.2.0.et q.74.1.0.& q.75.1.c.

2 Detractio non est filia iræ, sed inuidiæ. 22æ.q.73.3.3m.

3 Detractio contrariatur adulationi, quod ea quæ dicuntur, licet vtrunque sit malum, non autem quo ad finem: quia prima intendit infamiam: secunda verò delectationem. 12æ.q.115.1.3m.

4 Diligens & insidiosa inquisitio eorum quæ ab aliis fiunt, ordinatur ad aliquod noxium, scilicet ad detrahendum proximo. 22æ.quæst.167.2. c.3m.fi.

1 Deuotio est spiritualis actus voluntatis, promptè tradendi se ad famulatum Dei. 22æ.q.82.1.0.& 2.c.et q.83.3.1m.

2 Deuotio est principalis actus religionis virtutis. 22æ.q.82.22.2.0.et q.83. 3.1m.et 15.c.et q.104.3.1m.

3 Deuotio est pinguedo animę causata à charitate: et conseruans eam. 22æ. q.82.2.2m.et 3.c.

4 Causa deuotionis triplex, scilicet extrinseca et principalis, id est Deus. et intrinseca puplex, s. contemplatio bonitatis Dei: et beneficiorum eius, et consideratio propriorum defectuum excludens præsumptionem. 22æ.q.82.3.0.et 4.c.

5 Consideratio eorum quæ sunt apta excitare dilectionem Dei, causat deuotionem: sed consideratio distrahentium mentem à diuinis: impedit eam. 22æ.q.82.3.2m.

6 Ea quæ pertinent ad humanitatem Christi maximè exitant deuotionem manuducēdo: licet deuotio sit circa ea quæ sunt diuinitatis, vel etiam vtrunque. 22æ.q.82.3.1m.

7 Deuotio primo et per se causat delectationem et lætitiam: secūdariò autem et per accidens, causat tristitiam. 22æ.q.82.4.0.

8 Qui semel orat deuotè, remanet deuotio per plures dies. 22æ.q.83.14.4m. et q.171.2.2m.

9 Mens semel ad deuotionem excitata, facilius postea ad deuotionem pristinam reuocatur, ideo ad hoc orationes crebræ sunt necessariæ. 22æ.q.171.2.2m.

10 Deuotio ad sanctos non terminatur ad eos, sed transit in Deum, deuotio verò ad dominos temporales, est alterius rationis. 22æ.q.82.2.3m.

11 Deuotio abundat in simplicibus mulieribus propter humilitatem elationem comprimēdo, sed scientia, et quæ libet perfectio subiecta Deo, auget deuotionem, 22æ.q.82.3.3m.

1 Deus, esse propriè conuenit Deo, 1ª.q.13.11.0.

2 Deum esse demonstratur multipliciter, 1ª.q.2.3.0.

3 Deum esse est demonstrabile per effectus ab inferiori tantùm, 1ª. q.2.1.c.fi.& 2.0.

4 * Dei non est demonstratio, nisi per effectum, 1ª.q.3.5.c.fi.

5 * Deum esse non per se notum: sed est primum inter omnia credibilia, 1ª.q.2.1.2m.& 22æ.q.16.1.c.

6 * Deum esse non est nobis naturaliter notum secundum se: sed secundum similitudinem, & participationem eius, 1ª.q.2.1.1m.

7 De Deo scimus an est, id est hanc propositionem esse veram ex effectibus eius: non autem actum essendi eius, sicut nec essentia eius, 1ª.qu. 3.4.2m.

8 Esse Dei est esse cuiuslibet creaturæ exemplariter vel causaliter: non autem formaliter seu essentialiter, 1ª.q.3.8.0.

9 Esse Dei est proprium, & determinatum, & distinctum, à quolibet esse creaturæ, per hoc quòd ei non potest aliquid addi, 1ª.q.3.2.3m.& 4. 1m & q.7.1.3m.

10 Esse Dei, per hoc quod est subsistens, non receptum in aliquo, distinguitur à quolibet alio, 1ª.q.3.2.3m.& 4.1m.q.7.1.3m.& q.44.1.c.

11 * In solo Deo esse, & essentia sunt idem realiter, 1ª.q.2.1.c.& q.3.4.0.q. 5.6.c.q.6.3.c.& q.12.2.c.3m.& 4.c.q.13.11.c.& q.14.4.c. qu.14.2m.& q. 25.1.2m.q.44.1.c.q.45.1.5m.& q.50.2.3m.q.54.1.c.& 3.c.& q.61.1.0.q. 75.5.4m.& q.104.1.c.fi.& 12æ.q.3.7.c.& 3ª.q.13.1.c.

12 Essentia diuina, est actus purus, Angelica verò est intelligibilis in actu, sed intellectus noster, est intellectus in potentia tantum, 1ª.q.25.1.c. & q.87.1.c.2m.

13 Deus est sua essentia, 1ª.q.3.3 0.q.11.3.c.2m.& q.29.4.c.1m.

14 De Deo non possumus scire quid est, 1ª.q.1.7.1m.q.2.2.2m.& q.3.princ. & q.12.12.c.1m.& 13.1m.& q.13.8.2m.

15 Essentia diuina, est omne quod est in ea. 1ª.q.40.1.1m.

16 Deus tripliciter dicitur, scilicet essentialiter, participatiuè, & nuncupatiuè, 1ª.q.13.9.10.0.& 22æ.q.85.2.1m.

17 Deus essentialiter est extra ordinem totius creaturæ, 1ª.q.28.1.3m.

18 Deus est forma, 1ª.q 3.2.c fi.& 3m.& 7.8.c.& 3ª.q.2.1.c.

19 Vna tantum forma est in diuinis, 1ª.q.31.2.1m.

20 Deus non est forma inhærens, 3ª.q.3.8.0.

21 Deus non est forma corporis, 1ª.q.3.8.0.& 3ª.q.2.1.c.2m.& quæstio.5.1. 2m.& q.50.2.3m.

22 Deus non est anima mundi, contra quosdam. Nec anima cæli, contra Al marianos. Nec materia prima, contra Dauid de Dinando, 1ª.q.3.8.c.q. 51.1.1m.& q.90.1.c.

23 * Anima attribuitur Deo, secundum similitudinem actus, 1ª.q.3.2.1m. & q.19.11.c.

24 Deus non est corpus, 1ª.q.3.1.0.

25 Deus non habet diffinitionem, 1ª.quæstio.1.7.1m.& quæstion.2.2.2m.& q.3.5.c.fi.

26 * Deus non est genus nec species, 1ª.q.3.5.c.& q.30.4.3m.

27 * Deus non est in genere, nec in prædicamento per se, nec reductiuè vt principium, 1ª.q.3.5.0.q.4.3.1m.& q.6.2.3m.& q 88.2.4m.

28 Substantia secundum quod significat per se existere, id est, non in alio conuenit Deo, non autem propriè nec vniuocè, 1ª.q.29.3.4m.

29 Solus Deus est omninò simplex, 1ª.q.3.0.q.9.1.c.& q.25.1.c.& q.28.2.c.

30 In Deo nulla est compositio. Sed hanc pluralitatem quæ est secundum rationem, repræsentat in propositione pluralitas prædicati & subiecti, vnitatem verò repræsentat per compositionem. Quādoque enim intellectus noster enunciationem de Deo format, cum aliqua diuersitatis nota, præpositionem interponendo, vt cùm dicitur, bonitas est in Deo: quare & hic designatur aliqua diuersitas, quæ competit intellectui: & aliqua vnitas, quam oportet ad rem referre, 1ª.q.13.12.c.fi.

31 * In solo Deo sunt idem suppositum, & natura, & in omnibus creaturis differunt, 3ª.q.27.1.c.

32 In Deo non est materia, nec potentia, sed est purus actus. 1ª.q.3.1.2.c.q. 7.1.c.& q.9.1.c.q.12.1.c.& q.14.2.3m.& 3.c.2m.& q.25.1.c.q.49.3.2m.& q.50.2.3m.q.54.1.c.& q.75.5.4m.q.87.1.c.& q.89.2.3m. q.90. 1.c.q.115.1. 2m.& 12æ.q.49.4.c.& q.50.5.c.

33 Deus est perfectissimus, 1ª.q.4.1.0.q.25.1.c.& 22æ.q.161.1.4m.

34 * Quicquid entitatis, bonitatis, & perfectionis est in creatura quacunque, totum eminentius est in Deo, 1ª.q.4. 2.0.& q.6.1.2m.& 2.3.4.c.& q.9.1.c.q.11.3.c.& q.12.2.c.& q.13.2.3.4.5.c.& q.14.6.11.c. q 25.1.c.3m. & 3.c.q.26.1.c.1m.& 4.0.q.28.2.3m.q.29.3. c.q.49.3.c.& quæstion..75. 1.5m.& q.91.1.c.

35 Quicquid est in Deo, est Deus, 1ª.q.3.3.c.& q.27.3.2m.& 4.1m.& quæst. 28.2.c.& q.40.1.c.

36 Deus & creatura non est aliquid melius, nec maius, quàm solus Deus, 1ª.q.4.2.0.q.103.3.3m.& 12æ.q.34.3.2m.

37 In Deo est magnitudo virtutis, & perfectionis, non autem magnitudo molis, 1ª.q.42.1.1m.et 4.2m.et 3ª.q.58.3.0.

38 Magnitudo Dei, est perfectio naturæ eius, 1ª.q.42.4.c.2m.quæstio.1.1.0. & q 3.1.0.

30 * In Deo non est quantitas, 1ª.q.28.4.c.

40 * In Deo est similitudo omnium rerum, secundum formam, & secundum materiam, 1ª.q.57.2.2m.

41 Deus dicitur esse finitus sibi, secundum similitudinem proportionis tantum, 1ª.q.14.3.2m.

42 Deus est infinitus negatiuè, non autem priuatiuè: formaliter, non autem materialiter, 1ª.q.7.1.0.q.12.1.2m.& 7.c.q.25.2.0.& 3.c.q.52.2.c. & q.55.1.c.q.75.5.4m.& q.86.2.1m.& 3ª.q.10.3.1m.& 2m.

43 Solus Deus est omninò immutabilis, 1ª.q.9.1.2.0.q.10.2.3.c.& q.14.15.0. q.19.7.0.& q.30.1.3m.& q.65.1.1m.et 3ª.q.2.1.c.et q.5.7.1.1m.

44 Deus mouetur metaphoricè dupliciter, scilicet operando in se, et secundum emanationem in alia, 1ª.q.9.1.1m.et 2m.et q.73.3.c.

45 Nulla passio est in Deo, 1ª.q.20.1.0.q.21.1.1m.et q.41.1.3m.

46 Cognitio Dei per essentiam, est naturalis soli Deo, Angelo autem per similitudinem, nobis verò per speculum, id est per speciem aliorum, 1ª.q.56.3.0.q.62.4.c.et 3ª.q.9.4.c.

47 Deum esse intelligentem, probatur multipliciter, 1ª.q.14.1.0.et quæst. 26.1.c.

48 Intelligere Dei, est suum esse, et sua essentia, 1ª.q.14.4.0.et 8.9.c.et q.16. 5.c.et q.18.3.c.2m.et 4.c.q.19.1.c.et 4.c.2m.et q.26.2.c.et quæstion.27. 2.3m.et q.34.2.1m.et q.41.3.4m.et q 54.2.c.et q.79.1.c.et q.87.3.c. et 3ª. q.9.1.1m.

49 Solus Deus est suus intellectus, et suum intelligere, 1ª.q.14.4 0.et qu. 18.3.c.2m.et 4.c.q.27.2.c.fi.et 2m.q.28.4.1m. et q.34.2.1m.et q.41.4.3m. et q.54.2.c.et q.79.1.2.c.et q.87.3.c.

50 Essentia Dei, se habet vt intelligens, vt intellecta, et vt quo intelligitur, 1ª.q.14.2.4.c.

51 Deus nihil intelligit per speciem aliam ab essentia sua, 1ª.qu.14.2.4.c.et 5.0.& q.55.1.c.3m.& q.57.1.c.& q.79.1.c.q.84.2.c.q.85.4.c.q.87.1.c. & quæst.89.1.c.

52 Nihil pertinens ad intellectum in diuinis, dicitur personaliter, præter verbum, 1ª.q.34.1.2m.& q.37.2.2m.

53 Impossibile est, quòd primum & per se intellectum à Deo sit aliud, quā essentia eius, 1ª.q.14.2.5.0.

54 Deus intelligit tantum in actu, nihil autem in potentia, 1ª.q.14.2.c.2m. & q.79.2.c.

55 Deus intelligendo non componit, nec diuidit, 1ª.q.14.5.3m.& 14.0.& quæst.85.5.c.

56 Deus intelligit se, 1ª.q.14.2.3.0.& 5.c.

57 Deus intelligit omnia, 1ª.q.14.5.0.& 7.0.& 12.c.q.79.2.c.& q.87.1.c.& q.89.1.c.

58 Deus intelligit omnia simul, 1ª.q.14.7.0.& 12.1m.& 13.c.q.22.3.3m.& q. 27.5.3m.& q.85.4.c.

59 Deus cognoscit omnia, vnica cognitione, 1ª.q.19.2.4m.& 5.c.& q.22.3. 3m.q.17.5.3m.& q.28.4.2m.& q.34.3.c.& q.41.6.c.

60 * Deus cognoscit omnia singularia distinctissimè, 1ª.q.14.6.11.0.& 12. c.fi.q.22.2.3.c.& q.55.1.3m.q.57.2.c.fi.& q.89.4.c.

61 Deus intelligit enunciabilia, 1ª.q.14.14.0.& q.16.5.1m.

62 Videre Dei, est approbare, vt maneret quod fecerat, non quòd alio modo cognosceret, vt placeret ei creatura, antequam faceret, 1ª.q.32.1. 3m.q.73.3.3m.& q.74.3m.

63 Deus intelligens vilia, non vilescit, 1ª.q.22.3.3m.

64 Intellectus Dei cognoscens mala, non impeditur à consideratione meliorum, sicut fit in nobis: & eius voluntas ad malum flecti potest, 1ª. q.22.3.3m.

65 Deus cognoscit se & creaturas, eadem ratione ex patre cognoscentis sed diuersa ratione, ex parte cogniti, 1ª.q.85.3.4m.

66 Deus ab æterno cognouit creaturas, & nō entia quæ aliquando erunt non solùm vt sunt in Deo, vel in eius intellectu, sed etiam in propriis naturis, 1ª q.20.2.2m.

67 Deus per ideam cognoscit omnes conditiones particulares rerum, 1ª. q.14.11.0.& 12.c: & q.15.3.4m.

68 Scientia est in Deo perfectissimè, 1ª.q.14.1.0.

69 * Scientia dicitur analogicè de Deo, *et de creatura*, 1ª.*q.13.5.c.*

70 * Scientia Dei non est habitus, nec a qualitas, nec effectus demonstrationis, vel principiorum, vel habens causalitatem, 1ª.q.14.1.1m.q.19. 5.c.& 22æ.q.9.1.1m.

71 * Scientia Dei non est vniuersalis, nec particularis, nec in potentia, vel habitu: sed semper in actu, 1ª.q.14.1.3m.

72 Scientia Dei, non est inquisitiua vel discursiua, 1ª.qu.14.7.0.q.85.5.c.& 12æ.q.14.1.2m.& 22æ.q.9.1.1m.& q.49.5.2m.& 3m.

73 Scientia Dei est vniformis, & inuariabilis, 1ª.q.14.15.0.et q.19.7.c.

74 Scientia Dei de seipso, est tantum speculatiua, sed de aliis est speculatiua, et practica simul, 1ª.q.14.16.c.q.34.3.c.et 12æ.q.3.5.1m.

75 Scientia Dei duplex, scilicet visionis, et simplicis intelligentiæ. Prima est tantum entium, secunda est etiam non entium, quæ possunt esse, 1ª. q.14.9.12.0.et q.34.3.5m.et 3ª.q.10.2.2m.et 3.c.et q.13.1.2m.

76 * Deus scit infinita, etiam scientia visionis, 1ª.q.14.12.0.et 3ª.q.10.3.0.

77 Solus Deus habet scientiam de futuris contingentibus in se, 1ª.q.14.13. 0.et q.86.3.4.0.

78 Necesse est quod scientia Dei, vsque ad singularia se extendat, quæ per materiam indiuiduantur, 3ª.q.14.11.c.fi.

79 * Deus sciuit aliqua, quæ nescit: et è conuerso, 1ª.q.14.15.3m.

80 Mala sciuntur à Deo, 1ª.q.14.10.0.et q.15.3.1m.et q 18.4.4m.

81 * Mala pertinent ad scientiam eius practicam, 1ª.q.14.16.c.fi.

82 Scientia Dei Duplex, scilicet *simplicis notitiæ et approbationis*. Secunda est tantum bonorum, sed prima est etiam malorū, 1ª.q.14.8.c.fi.

83 Deus eadem scientia cognoscit se, et ea quæ facit, 1ª.q.1.4.c.qu.14.16.c.

84 Scientia Dei est *causa rerum*, adiuncta voluntate, 1ª.q.14.8.0.et 9.3m.et 16.1m.q.19.4.c.4m.et 11.1m.q.27.1.3m.et q.45.6.c.

85 Scientia Dei comparatur ad creaturas, vt ars ad artificiata, 1ª.q.14.8.0. et q.17.1.c.et q.21.2.c.q.22.2.c.fi.et quæst.74.3.1m. et q.91.3.c.12æ.q.13. 2.3m.et q.93.2.c.

86 Scientia Dei causat res: nostra verò causatur à rebus, et dependet ab eis: sed Angelica, nec causat, nec causatur à rebus, 1ª.q.14.8.3m.et 11.c. fi.q.21.2.c.et 12æ.q.2.3.c.& q.35.1m.

87 Deus est cognoscibilis ab omni intellectu creato, 1ª.q.12.0.12æ.q 93.2.0.

88 Intellectus creatus potest videre Deum per essentiam, 1ª.q.12.1.0.q.4. 3m.et 12æ.q.5.1.c.

89 Deus non potest videri per essentiam naturaliter ab aliqua creatura, 1ª. q.12.4.0.q.23.1.c.et q.56.3.c.2m.q.62.1.2.9.c.q.64.1.2m, et q.94.2.c.fi.q. 108.4.c.et 12æ.q.5.5.7.c.et 3ª.q.10.4.2m.

90 Qui impurus est, non potest intrare in templum Dei: quanto magis nec Deum videre, 12æ.q.109.1.0.

91 Iacob vidit Dominum facie ad faciem, et salua facta est anima eius, 1ª. q.12.11.1m, 2m.

92 * Deus non potest videri per essentiam, in hac vita mortali, 1ª.q.12.11.0. et q.13.1.c.et 2.3m.et 12æ.q.5.3.c.et q.93.2.0.et 22æ.q.180.5.0.

93 Cognitio diuinæ veritatis et bonitatis duplex, scilicet cognitio purè speculatiua, et cognitio affectiua seu experimentalis, 1ª.q.64.1.3m.et 12æ.q.112.5.c.1m.et 5m.22æ.q.97.2.2m.et q.154.5.c.et q.162.3.1m.et qu. 180.5.2m.

94 Per illustrationem diuini luminis: de facili possunt quæcunque videri, 22æ.q.

22æ.q.180.6.3m.
95 Cognoscimus essentiam Dei in hac vita, secundum quod repræsentatur in creaturis: non autem vt est in se, 1ª.q.1.7.1m.q.2.1.o.et 12.12.c.et q.13.2.3m.q.32.1.c.et q.86.2.1m.
96 Solus homo viator, cognoscit Deum per creaturas, 1ª.q.12.12.o.
97 Creatura venit in cognitionem Dei tripliciter, scilicet per viam causalitatis, eminentiæ, et remotionis, 1ª.q.12.12.c.et q.13.1.c.et 8.2m.et 10.5m.et q.84.7.3m.
98 Deum esse, possumus cognoscere, per rationě naturalem, 1ª.q.12.12.o.
99 Similitudo intellectus nostri, non sufficienter probat aliquid de Deo: propter hoc quòd intellectus non vniuocè inuenitur in Deo et in nobis. Et deinde quòd Augustinus dicit, quòd per fidem venitur ad cognitionem, et non econuerso, 1ª.q.32.1.2m.fi.
100 Intellectus noster intelligit totum Deum, non autem totaliter, 1ª.qu.12.7.3m.et 3ª.q.10.1.2m.
101 *Deus non est primum cognitum ab intellectu nostro, 1ª.q.88.3.o.
102 Quilibet intellectus etiam infimus, potest per gratiam Dei videre Deum per essentiam, 12æ.q.109.10.
103 Deus perfectius cognoscitur per gratiam, quàm per naturam à nobis, 1ª.q.12.13.o.
104 Intellectus noster indiget noua illuminatione respectu supernaturalium, non autem respectu naturalium, 1ª.q.1.1.c.1m.et 2m.
105 Solus Deus format mentem per gratiam, et per lumen connaturale, non autem per aliud lumen immediatè, 1ª.q.106.1.3m.
106 Inter Deum, et mentem nostram, datur medium quò ad gradum naturæ, non autem vt est obiectum beatitudinis, 12æ.q.5.1.3m.
107 Non est possibile videre rationes rerum in diuina essentia, nisi ipsa videatur, 22æ.q.173.1.c.
108 Dei non est demonstratio, nisi per effectum, 1ª.q.3.5.c.fi.
109 Illud verbum Iob: Semel loquitur Deus, referendum est ad æternam Dei locutionem, qua Deus pater verbum vnicum protulit sibi coæternum. Et tamen potest dici, quòd licet idem corporali voce Deus protulerit: non tamen propter idem, sed ad ostendendum diuersum modum, quo homines participare possunt similitudinem filiationis æternæ. Vnde filius Dei non habetur ex qualicunque cognitione Dei: sed tantum ex ea quæ est cum amore, 1ª.q.27.5.3m.& q.43.5.2m.& 3ª.q.45.4.1m.
110 Cognitio Dei acquiritur per alia. Sed postquam iam cognoscitur, non per alia cognoscitur sed per se, 1ª.q.2.2.o.& 22æ.q.27.3.2m.q.34.1.c.& q.171.2.3m.
111 * Videre Deum facie ad faciem, est videre eum per essentiam immediatè, 1ª.q.12.11.a.1m.
112 Essentia Dei videtur mediatè, & semper, à quolibet beato, 1ª.qu.12.2.o.& q.58.1.c.& 62.9.c.& q.106.1.1m.& q.112.3.c.et 12æ.q.5.q.3m.et 3ª.q.9.3.3m et q.104.1m.
113 Essentia Dei, est in intellectu beatorum, vt forma, quo ad operationem non autem quò ad esse, 1ª.q.12.2.3m.et 5.c.et 3ª.q.9.2.c.et 3.5m.
114 Essentia Dei per nullam speciem creatam repræsentari potest, 1ª.q.12.2.o.& 6.11.c.& q.56.3.c.& 22æ.q.175.4.o.& 3ª.q.9.3.3m.
115 *Essentia Dei non potest videri ab aliquo intellectu creato sine lumine supernaturali, id est gloriæ, 1ª.q.12.2.o.1m.& 5.o.22æ.qu.174.5.1m, q.170.3.2m.& 3ª.q.15.4.c.& q.45.2.c.
116 Quidam clarius aliis videbunt essentiam Dei, 1ª.q.12.6.o.& 7.8.c.& q.62.9.c.
117 Deus solo intellectu videri potest, quia quælibet potentia sensitiua se extendit tantum ad corporalia, 1ª.q.12.3.c.3m.& 22æ.q.175.4.c.
118 Deus à nullo oculo corporali potest videri, 1ª.q.12.3.o.& 4.1m.& 22æ.q.175.4.c.
119 Beati vident essentiam Dei oculis corporalibus per accidens, non autem per se, 1ª.q.12.3.2m.
120 Naturale est homini, quòd aliquando videat essentiam Dei, 1ª.q.12.1.c.& 3ª.q.9.2.3m.
121 Deus videri non potest per essentiam, nisi videatur trinitas personarum, 22æ.q.2.8.3m.
122 Visio Dei per essentiam, vt est species rerum, est perfectior visione eius vt est obiectum beatitudinis, 1ª.q.13.8.3m.
123 * Quicunque videt Deum per essentiam, impossibile est quin diligat ipsum, 1ª.q.60.5.5m.
124 * Omnes qui vident ipsam Dei essentiam, eodem motu dilectionis, mouentur in ipsam Dei essentiam, prout est ab aliis distincta: & secundum quod est quoddam bonum commune, 1ª.q.60.5.5m.
125 Beati vident in essentia Dei simul omnia, quæ aliquando vident, 1ª.q.12.10.o.& q.58.1.c.& 2.o.
126 Videntes essentiam Dei non vident omnia quæ Deus facit, vel facere potest, 1ª.q.12.8.o.q.57.5.2m.q.106.1.1m.& 3ª.q.10.2.c.
127 Beati vident res in essentia Dei, non per similitudines earum, sed per essentiam Dei, 1ª.q.10.9.o.& 10.c.& 3ª.q.9.3.3m.
128 Quanto quis limpidius videt essentiam Dei, tanto plura in eo videre potest, 1ª.q.12.8.c.q.106.1.1m.& 22æ.q.180.5.3m.& 3ª.q.10.2.c.
129 Quilibet videns Deum, videt omnia quæ pertinent ad perfectionem intellectus, scilicet species, & genera, & rationes rerum, 1ª.q.12.8.4m.
130 Res videntur in essentia Dei, seu in verbo, sicut effectus in causa, & cõclusio in principio, scilicet vnitè, non autem sicut in speculo, 1ª.q.12.8.c.& 22æ.q.173.1.c.fi.
131 Per visionem Dei non solum ratio glorificatur, sed totus homo, 12æ.q.3.3.3m.
132 Voluntas est in Deo, 1ª.q.19.1.o.& 3ª.q.18.1.c.
133 Voluntas Dei, est suum esse: sed differt ab eo secundum rationem, 1ª.q.19.1.c.& 2.1m.q.54.2.c.et q.61.2.1m.
134 Voluntas Dei, est sua essentia, 1ª.q.19.1.3m.et q.20.3.2m.et q.59.2.c.
135 Voluntas Dei, est tantum vna numero, licet sit multorum volitorum, 1ª.q.19.2.4m.& 5.c.q.27.5.3m.& q.41.6.c.
136 Deus communicat naturam suam, per actum voluntatis, non autem creatura, quia in solo Deo idem est intellectus, voluntas, & natura, 1ª.q.27.3.2m.& 3m.& 4.c.& q.59.2.c.
137 Voluntas Dei, respectu suæ bonitatis est necessaria, sed respectu creaturarum, est ad vtrumlibet, & ex necessitate suppositionis, 1ª.q.19.3.o.& 7.4m.& 10.c.q.23.6.3m.& q.41.2.3m.& qu.46.1.2.c.& 3ª.q.46.1.2.c.
138 Voluntas Dei est perfecta per se, non autem per aliud, 1ª.quæstio.14.2.3m.& 4.o.
139 Primum obiectum voluntatis Dei, est eius essentia, 1ª.q.19.1.3m.& 2.o.et 3.c.et 4.3m.
140 Finis naturalis voluntatis Dei, est bonitas eius, quam non potest non velle, 1ª.q.19.1.1m.& 3m.
141 Error reducentium omnia in simplicem Dei voluntatem, 1ª.q.19.5.2m.et 3m.et q.23.5.c.
142 Deus non vult omne bonum, licet necessariò sciat omne verum, 1ª.q.19.3.6m.& 6.2m.
143 Voluntas Dei, est causa rerum, 1ª.q.19.4.o.q.20.2.c.et q.25.5.c.et q.45.6.c.q.46.1.c.et 12æ.q.110.1.c.et 3ª.q.86.2.c.
144 Voluntas Dei non aufert contingentiam a rebus, sed eam quibusdam imponit, et quibusdam necessitatem, 1ª.q.19.8.o.et 12æ.q.10.4.o.
145 Ratio aliqua est voluntatis Dei, 1ª.q.19.5.o.
146 Nihil est causa voluntatis Dei, nisi sua bonitas, 1ª.q.19.5.o.
147 Ratio aliqua est voluntatis Dei, non ex parte eius, sed ex parte voliti propter aliud, 1ª.q.19.5.o.et q.23.5.c.
148 * Voluntas Dei est omninò immutabilis, licet effectus eius mutentur, 1ª.q.19.3.7.o.q.23.8.c.et 3ª.q.46.2.c.
149 Voluntas Dei, non mouetur propriè, sed metaphoricè, à sola bonitate sua, 1ª.q.19.1.3m.et 2.2m.et q.105.2.2m.
150 Voluntas Dei duplex, scilicet antecedens, id est, respectu voliti absolutè: et consequens, id est, respectu voliti cum conditionibus eius, 1ª.q.19.6.1m.et q.23.4.3m.
151 Nihil fit contra voluntatem Dei consequentem, sed præter eam, et contra voluntatem eius antecedentem, 1ª.q.19.6.o.
152 Omne quod est præter, vel contra voluntatem Dei antecedentem, obsequitur, et seruit voluntati eius consequenti, 1ª.o.19.6.o.
153 Voluntas Dei duplex, scilicet beneplaciti, et signi. Quæ signa sunt quinque, scilicet prohibitio, præceptum, consilium, operatio, et permissio, 1ª.q.19.11.12.o.et q.23.5.c.
154 Voluntas signi in Deo, dicitur tantum metaphoricè, sed voluntas beneplaciti dicitur propriè, 1ª.q.19.11.c.
155 Vloluntas Dei semper, et infallibiliter impletur, 1ª.q.19.6.c.
156 Impossibile est, præscientiam Dei falli: et eius volũtatem et dispotisionem cassari, 3ª.q 46.2.c.
157 Deus vult alia à se, 1ª.q.19.2.o.
158 Solus Deus nihil extra se vult, nisi ratione suæ bonitatis, 1ª.q.59.2.c.
159 Deus vno actu vult se, et omnia alia quæ vult, 1ª.q.19.2. 4m.et 5.c.q.27.5.3m.et q.41.6.c.
160 Quicquid Deus vult, vult sub ratione boni communis, quod est sua bonitas, quæ est bonum totius vniuersi, 12æ.q.19.10.c.
161 Multitudo volitorum non repugnat simplicitati Dei, 1ª.q.29.2.4m.
162 Deus tripliciter vult omnes homines saluos fieri, scilicet vel vt sit ibi distributio accommoda, vel vt fiat distributio pro generib. singulorum, et non pro singulis generum, vel voluntate antecedente, et non voluntate consequente, 1ª.q.19.6.1m.et q.23.4.3m.
163 Deus non potest velle malum culpæ, sed malum pœnæ, per accidens tantùm, 1ª.q.19.9.o.et 10.1m.et 2m.q.22.3.3m.et 48.6.c.et 12æ.qu.32.9.3m.et q.79.4.2m.
164 Mala culpæ fiunt Deo non volente, neç nolente, sed permittente, 1ª.q.19.9.3m.et 12æ.q.39.2.3m.
165 Voluntas creaturæ mouetur à solo Deo, vt à principio intrinseco, 1ª.q.57.4.c.fi.q.105 4.o.et q.106.2.c. q.111. 2.o.et 12æ.q.6.4.1m. q.9.6.o.et q.80.1.o.et 3.c.fi.et q.111.4.c.et 3ª.q.18.1.1m.
166 Omnis motus tam voluntatis quam naturæ procedit à Deo, sicut à primo mouente, 12æ.q.6.1.3m.et q.9.4.1m.et 6.c.q.55.4.6.q.80.1.3m.et qu.109.1.3.c.et 22æ.q.104.4.c.
167 Deus mouet hominem ad agendum tripliciter, scilicet proponendo appetibile, et mutando corpus, et mouendo volũtatem, 12æ.q.6.1.3m.
168 Motus voluntatis hominis disponuntur immediatè à Deo, intellectus autem mediantibus angelis, corporalia verò interiora et exteriora eius, mediantibus Angelis et cælis, vt multiformia, mutabilia, et defectibilia ab oppositis, 1ª.q.79.4.c.q.113.1.c.et q.115.3.c.et 4.2m.et 12æ.q.9.5.1m.
169 Solus Deus imprimere in voluntatem potest, 1ª.q.105.4.c.q.106.2.c.q.115.4.o.et q.116.1.c.fi.et 12æ.q.75.3.c.et q.80.1.o.et 3.1m. et 22æ.quæstion.172.2.1m.
170 Solus Deus implet voluntatem, quia solus Deus mouet eam sufficienter, vt obiectum, 1ª.q.105.4.c.et q.106.2.c.q.111.2.c.et 12æ.quæ.2.78.c.et q.3.1.c.
171 Voluntas creaturæ potest conformari voluntati Dei quadrupliciter, scilicet materialiter, formaliter, effectiuè, et finaliter, 12æ.qu.19.10.c.col.2.
172 Voluntas, scientia, et actio creaturæ potest, et debet conformari voluntati, scientiæ, et actioni Dei secundum imitationem, non autem secundum æquiparentiam, 12æ.q.19.9.1m
173 Virtus et rectitudo voluntatis humanæ, principaliter consistit in hoc, quòd diuinæ voluntati conformetur, et eius sequatur imperium, 22æ.q.104.4.2m.
174 Conformitas voluntatis humanæ ad diuinum, attenditur secundum voluntatem rationis, 3ª.q.18.2.c.2m.
175 Ad bonitatem voluntatis humanæ requiritur, quòd conformetur voluntati Dei, 12æ.q.19.9.o.
176 Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntati Dei, in volito formaliter, id est, secundum rationem communem boni, et in modo, scilicet ex charitate, et effectiuè, id est, quòd velit id quod Deus vult eum velle, non autem materialiter, id est, in quolibet particulari, 12æ.quæstion. 19.10. o.et quæstion. 39.2.3m.et 22æ. quæstion. 104.4.3m.
177 Voluntas beatorum conformatur voluntati Dei, in quolibet volito, 12æ.q.19.10.1.
178 Potentia propriè conuenit Deo, 1ª.q.25.1.o.

179 Poten

179 *Potentia secundum propriam rationem principij conuenit Deo respectu actionum notionalium secundum quas aliqua procedunt secundum rem, non autem respectu aliarum, 1ª.q.41.4.3m.
180 *Potentia actiua propriè conuenit Deo, non autem passiua, 1ª.25.1.o.& 3.1m.& q.41.4.2m.
181 Potentia Dei est principium suæ actionis secundum rationem tantum sed est principium realiter suorum effectuum, 1ª.quæst.25.2.3m.& q.41.3.4m.
182 Potentia Dei, est eius essentia, 1ª.q.25.1.2m.
183 Potentia Dei est infinita, 1ª.q.25.2.o.
184 Potentia Dei duplex, s. absoluta, id est secundum se, & ordinata, id est, cum præscientia & voluntate, 1ª.q.25.5.1m.
185 Potentia Dei non est ad malum, quia est sua bonitas, 12æ.q.2.4.1m.
186 Circa potentiam Dei fuit duplex error, s. quòd Deus agit ex necessitate naturæ, & quòd diuina sapientia limitatur ad hunc ordinem rerum qui nunc est, 1ª.q.25.5.c.
187 Potentia generandi est in Deo, 1ª.q.41.4.o.
188 Potentia generandi in Deo, est medium inter absolutum & relatiuum, 1ª.q.41.5.o.
189 Potentia generandi in Deo, significat essentiam in recto, & relationẽ in obliquo, 1ª.q.41.5.o.
190 Potentia generandi in diuinis, non continetur sub omnipotentia Dei 1ª.q.42.6.3m.
191 Potentia generandi in diuinis, sumitur tripliciter, scilicet actiuè, et passiuè, et impersonaliter. Prima conuenit soli patri: secunda tantum filio: sed tertia cuilibet personæ, 1ª.q.41.6.1m.
192 * Cum pater sit principium generationis, et pater et filius sint principium spirationis, in patre fuit potentia generandi: et in patre et filio potentia spirandi, 1ª.q.14.4.3m.
193 Eadem numero potentia generandi, est in patre vt generet, et in filio vt generetur, 1ª.q.41.6.1m.et q.42.6.3m.
194 Deus est omnipotens, 1ª.q.25.3.o.et 3ª.q.13.1.c.
195 Deus potest facere, quicquid non implicat contradictionem, 1ª.q.7.2.1m.q.25.3.4.o.et 3.q.13.1.c.
196 * Deus dispensare non potest, vt homini liceat non subdi, ordini eius etiam in iis, secundum quæ homines adinuicem ordinantur, 12æ.quæstion.100.8.2m.
191 Deus potest disponere, agendo præter ordinem suæ prouidentiæ, quo ad res subiectas ordini, non autem quò ad rationem ordinis quæ est in Deo, 1ª.q.105.6.c.
198 Diuina potentia, non est ita ordini eius alligata, quin possit quandoque præter ordinem causarum secundarum aliquid agere, cum sibi placuerit: vt patet in operibus miraculosis, 1ª.q.25.5.c.
199 Deus non potest facere duo contraria, vel priuationem et habitum: vel alia opposita esse simul in eodem, 1ª.quæstion.105.2.6.et 12æ.quæstion.51.4.c.
200 Deus non potest aliquid facere quod non sit conueniens sapientiæ et bonitati eius, 1ª.q.21.4.c.
201 Deus potest facere quicqd olim fecit, nisi sit impossibile, ratione præteriti, 1ª.q.25.4.2m.
202 *Deus potest reparare virginitatem perditam, 1ª.q.25.4.3m.
203 Deus potest facere quæ non facit, et dimittere quæ facit, 1ª.quæs.25.5.o.& 3ª.q.1.3m.
204 Solus Deus potest mutare formam in formam, & materiam in materiam, & totum in totum, 3ª.q.75.4.c.3m.
205 Deus potest transmutare omnem materiam, in quamcunque formam, 3ª.q.28.1.5m.
206 Deus potest immediatè mouere materiam ad formam, & omne corpus ad locum, & intellectum, & voluntatem, interius eam inclinando, 1ª.q.105.1.2.3.4.o.& q.110.2.c.
207 Deus non potest facere, materiam esse sine forma, 1ª.q.66.1.o.
208 Deus potest facere raritatem & densitatem esse sine materia, 3ª.q.77.2.3m.& 7.1m.& 2m.
209 Deus potest facere, Angelum non esse, 1ª.qu.9.2.c.& quæst.10.5.c.3m.& q.2ª.1.1.7m.
210 Deus potest immediatè mouere quodlibet corpus, quacunque mutatione possibili cuicunque creaturæ, 1ª.q.105.1.6.c.
211 Deus potest immediatè facere omnem effectum cuiuscunque agentis, sine eo, 1ª.q.105.2.6.c.& 12æ.q.51.4.c.& 3ª.q.77.1.c.
212 Nullius rei virtus posset aliquid, nisi per virtutem Dei, à quo est omnis virtus est, & virtutis conseruatio, & ordo ad effectum, 12æ.q.109.1.c.
213 Hoc quod Deus in omnibus operatur secundum modum eorum, non excludit quin Deus quædam operetur, quæ natura operari non potest, 12æ.q.51.4.2m.
214 *Nihil prohibet esse aliquid in potentia diuina, quod nõ vult: & quod non continetur sub ordine quem statuit rebus, 1ª.q.25.5.1m.
215 Solus Deus potest facere præter ordinem & cursum totius naturæ, 1ª.q.105.6.o.q.106.3.c.& 3ª.q.43.2.c.
216 Quicquid potest intelligi esse sine alio, Deus potest facere esse sine eo, non autem si posset intelligi, alio nõ intellecto, vt ens sine bono, 12æ.q.110.4.4m.
217 *Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturam meliorem, quàm fecerit, 1ª.q.25.3m.& 6.o.
218 Qualibet re creata, Deus potest facere aliam meliorem, bonitate essentiali & accidentali, 1ª.q.25.5.3m.& 6.o.
219 Deus potest facere aliquid melius humanitate Christi, matre eius, beatitudine, & gratia, secundum se, non autem vt relata ad Deum, 1ª.qu.25.6.4m.& 3ª.q.7.12.2m.& q.10.4.3m.
220 Deus non potest peccare, 1ª.quæstion.25.3.2m.& q.63.1.c.& 22æ.quæs.6.2.c.2m.
221 Deus si vellet, posset praua agere, & peccare. Et istius cõditionalis, Socrates potest currere, si vult: antecedens est possibile: & ideò sequitur possibilitas consequentis. Sed in hac conditionali, Deus potest peccare si vult, antecedens est impossibile. Non enim potest Deus velle malum. Et ideò non est simile, 1ª.q.25.3.2m.
222 * Deus est causa peccati, 12æ.q.79.o.& q.80.1.c.
223 Deus est causa mali pœnæ per accidens tantùm, mali autem culpæ, nullo modo est causa, 1ª.q.48.6.c.& q.49.2.o.& q.63.5.c.fi.& 12æ.qu.87.1.2m.& 22æ.q.19.1.3m.& q.24.10.c.
224 Deus est causa excæcationis & obdurationis per accidens tantùm, scilicet subtrahendo gratiam, 1ª.q.23.3.1m.12æ.q.79.3.o.& 22æ.q.15.1.c.
225 Deus per se inclinat ad bonum, dando gratiam & virtutes, & directè ordinando ad bonum, sed inclinat ad malum per accidens tantum, scilicet non dando gratiam, 12æ.q.79.1.1m.
226 Deus est causa productiua cuiuslibet rei, 1ª.q.22.2.c.q.44.o.& qu.45.2.c.q.55.1.3m.& q.57.2.c.fi.& q.61.1.o.q.65.1.o.& 3.c.& q.75.5.1m.& qu.79.2.c.q.103.5.7.c.12æ.q.79.2.c.& q.93.1.c.
227 Deus est causa omnium efficiens exemplaris, & finalis, 1ª.q.44.1.2.3.o.& q.65.2.o.q.103.2.o.& 5.c.q.105.5.c.& q.12.q.79.2.c.
228 Deus est causa omnis motus, tam volũtatis quàm naturæ, 12æ.q.6.1.3m.
229 Deus immediatè producit omnia, 1ª.q.65.3.o.& 3.q.6.1.1m.
230 Deus agit mediantibus aliis causis, non ex insufficientia eius, sed vt dignitatem causandi communicet creaturis, 1ª.q.22.3.c.& 8.2m.q.103.6.c.2m.& q.106.4.c.
231 Bonitas, liberalitas, iustitia, & misericordia Dei differenter producũt res, 1ª.q.21.3.c.
232 Deus producit creaturas, non ex necessitate, 1ª. q.19.4.o.q.25.5.o.q.28.1.3m.& q.32.1.3m.& q. 45.6.c.& q.50.1.c.q. 61.2. 1m.& q.104.3.o.q.105.1.2.& 12æ.q.66.1.3m.& q.109.1.c.& 3ª.q.50.2.3m.
233 Deus productione rerum, & finem aliquam intendit, scilicet diuinam bonitatem, 1ª.q.25.5.c.

Dextrum & sinistrum, & aliæ differentiæ situs, sunt in inanimatis quo ad nos tantum: in animatis verò sunt secundum se, 1ª.q.13.7.c.

* Diabolus dicitur esse Deus huius seculi non creatione, sed quia seculariter viuentes, ei seruiunt: eo modo loquendi, quo Apostolus loquitur dicens, quorum Deus venter est, 1ª.65.1.c.fi.& qu.114.3.2m.& 12æ.quæst.1.5.c.

1 Diaconus non est proprius minister alicuius sacramenti, 3ª.q.67.1.c.
2 Diaconus est proprius dispensator sanguinis Christi, non autem corporis Christi, nisi de licentia episcopi, vel presbyteri, vel in necessitate, 3ª.q.82.3.o.
3 Diacono non licet tangere corpus Christi, quia non habet manus consecratas, 3ª.q.82.3.o.
4 Ad diaconum pertinet assistere & ministrare maioribus sacerdotib. in omnibus agendis, circa sacramenta ecclesiæ, 3ª.q.67.1.c.& q.71.4.c.
5 Ad diaconum pertinet purgare tantùm, id est, eiicere immundos, & disponere fideles per admonitiones. Sed ad sacerdotes pertinet etiam illuminare, id est, tradere sacramenta, ad episcopos verò perficere, 3ª.q.64.1.1m.& q.67.1.1m.& 2m.& q.82.3.3m.

1 Dialectica scientia est tantùm vna in speculabilibus: demonstratiuę verò sunt plures, 12æ.q.57.6.3m.& 22æ.q.51.4.2m.
1 Dicere propriè importat principaliter respectu ad verbum, secundariò autem ad rem intellectam, ideò in diuinis conuenit tantum patri. 1ª.q.34.1.3m.& 3ª.q.39.8.2m.
2 Decere se habet tripliciter ad illud, quod dicitur, scilicet enunciatiuè, causatiuè seu operatiuè & optatiuè, 22æ.q.q.76.1.c.
3 Dicere Dei sumitur dupliciter, s. pro formatione verbi: & pro expressione eius, primum est æternum: non autem secundum, 1ª.q.32.1.3m.& q.47.1.c.fi.q.65.4.c.fi.& q.67.4.c.2m.& q.74.3.1m.& 3m.& 5m.
4 Per hoc quod dicitur in scriptura, dixit Deus, importatur diuinum imperium, secundum Basilium, prius autem oportuit produci creaturã quæ obediret, quàm fieri mentionem de diuino imperio, 1ª.quæstio.74.4.1m.
1 Dici vt verbum conuenit tantum filio in diuinis: sed dici vt res, conuenit singulis personis, toti trinitati, essentiæ Dei, & omni creaturæ, 1ª.q.34.1.3m.

1 Dies dicitur dupliciter, scilicet naturalis cõtinens viginti quatuor horas: & artificialis, scilicet à claritate solis, 3ª.q.53.2.3m.
2 Dies naturalis secundum ecclesiam incipit in media nocte, non autem dies artiaficialis, 3ª.q.80.8.5m.
3 Dies naturalis non terminatur in vespere: sed in mane secundum Chrysostomum, 1ª.q.74.3.6m.
4 De operibus septem dierum, in principio bibliæ, 1ª.q.67.vsque 75.o.
5 Septem dies fuerunt vnum instans secundum cognitionem septem operum Dei in mente Angeli, secundum Augustinum: licet secundum alios, fuerint verè septem dies successiuè, 1ª.q.58.6.c.& 7.1m.q.68.1.c.qu.69.1.c.& q.70.1.1m.& q.64.1.2.o.
6 Diuersæ res diuersimodè præfuerunt in operibus septem dierum, 1ª.q.73.1.3m.q.90.4.o.q.91.2.4m.& q.92.4.3m.& q.118.3.1m.
7 Dies primi, s. creationis à luce in noctem computantur propter futurũ hominis lapsum, sed èconuerso triduum Christi in sepulchro: propter reparationem hominis, 3ª.q.51.4.1m.& q.53.2.3m.
8 Prima dies dicitur habuisse vespere: & non mane, 1ª.q.63.6.4m.
9 Dies dominicus succedit sabbato ex statuto ecclesiæ, & consuetudine Christianorum tantum: ideo obseruatio eius non est sic arcta, nec figuralis, sicut sabbatum: quia veritas etiam in modico prætermitti nõ debet, 12æ.q.103.3.4m.& 22æ.q.122.4.4m.
10 Dies in qua res creatæ sunt, s. prima, non debuit benedici, seu sanctificari, 1ª.q.73.3.2m.
11 De secunda die non dicitur, vidit Deus, pluribus rationibus, s. vel quia quod ponitur in tertia die, refertur etiam ad secundam: vel quia est de iis quæ non sunt manifesta populo: vel quia per firmamentum simpliciter, intelligitur aër nebulosus qui non est de partibus principalibus mundi: esset mysticè ex parte numeri quia dualitas ab vnitate recedit, 1ª.q.74.3.3m.
12 In tertia die informitas terræ remouetur secundum Augustinum, 1ª.q.69.1.2.c.princip.
13 Die quarta producuntur luminaria quæ mouentur in cęlo, ad ornatum ipsius, 1ª.q.70.1.c.
14 Die quinta producuntur aues et pisces, ad ornatum medij elementi: qui habent motum in aëre et aqua, quæ pro vno elemento accipiun-

tur,1ª.q.70.1.c.& q.71.o.
15 Die ſexta producuntur animalia,quæ habent motum in terra, ad ornatum ipſius,1ª.q.70.1.c.& q.72.o.
16 Dies ſeptima debuit benedici,& ſanctificari.1ª.q.73.3.o.
17 Diei ſeptimæ conuenit completio operum Dei,& requies eius, 1ª.quæſtion.73.1.2.o.

1 Differentia eſt nobilior genere:ſicut determinatum indeterminato, & proprium communi:non autem ſicut alia natura, 1ª.qu.50.4.1m.& q.75.7.2m.
2 * Differentia complet eſſentiam generis,12æ.q.67.3.c.
3 Differentia & genus ſecundum conſiderationem realem, & metaphyſicalem,fundantur ſuper diuerſas naturas neceſſariò,non autem logicè.1ª.q.50.2.1m.
4 Id à quo ſumitur differentia, ſe habet ad illud à quo ſumitur genus, vt actus ad potentiam,1ª.q.3.5.c.q.50.2.1m.& quæſtio.85.3.4m.& 5.3m.& 12æ.q.67.5.c.
5 Differentia completiua ſpeciei,ſumitur à forma: genus à materia communi,ſed particulare,à materia indiuiduali,1ª.q.83.5.3m.
6 Differentia ſignificat totum compoſitum,ſicut & ſpecies: licet ſumatur à parte formali, & genus à parte materiali: licet genus ſignificet totum,1ª.q.85.5.3m.& 12æ.q.67.5.c.
7 Differentia eſt in genere tantum in potentia:ideò non participat genus nec eſt de intellectu eius,nec econuerſo,1ª.q.3.5.c.
8 Differentia importat diſtinctionem formæ,1ª.q.31.2.2m.
9 Differentia eſt forma generis,inquantum facit ipſum eſſe actu, ſed genus eſt formalius ſpecie,inquantum eſt vniuerſalius,12æ.q.18.7.2m.
16 Remota differentia non remanet genus idem numero,1ª.q.67.5.c.
11 Differentia formæ proueniens ex ſola diſpoſitione materiæ, non facit diuerſitatem ſecundum ſpeciem,ſed tantum ſecundum numerum, 1ª.q.85.6.3m.
12 Differentia ſecundum ſpeciem eſt propter finem: ſed differentia ſecundum numerum,eſt propter materiam,1ª.q.62.6.3m.
13 Differentiæ eſſentiales ſunt nobis ignotæ,1ª.q.29.1.3m.
14 Differentiæ eſſentiales,ſæpè nominantur ex accidentibus, 1ª.q.29.1.3m.& q.77.1.7m.& 12æ.q.49.2.3m.fi.
15 Differentiæ per ſe,ſcilicet contentæ virtualiter in genere, conſtituunt veras ſpecies eius: non autem differentiæ extraneæ, niſi impropriè, 12æ.q.18.7.c.& q.35.8.c.
16 Differentiæ quæ conſequuntur diuerſitatem ſpecierum, poſſunt eſſe in rebus eiuſdem ſpeciei: non autem differentiæ quæ conſtituunt ſpecies,12æ.q.72.5.c.
17 Diuiſio generis in ſpecies:non eſt ſemper per veras differentias,12æ.qu.49.2.3m.
18 Differentia triplex inter homines, ſecundum habitus & actus formæ rationalis,ſcilicet ſecundum diuerſas gratias gratis datas:ſecundum duplicem vitam contemplatiuam,& actiuam: & ſecundum diuerſos ſtatus & officia,22æ.q.171.princ.
19 Differentia informis eſſe non poteſt,niſi ſecundum quod vna eſt perfectior alia,1ª.q.31.2.2m.

1 Differre propriè,eſt ſemper per aliud:& eſt relatum: ſed diuerſum, eſt abſolutum,& ſeipſo, vel alio, ideò omne diffrens eſt diuerſum:& non econuerſo,1ª.q.3.8.3m.& q.90.1.3m.
2 Simplicia ſeu prima non propriè differunt,ſcilicet per aliud ſicut compoſita ſeu ſecunda:ſed ſunt diuerſa,ſcilicet ſeipſis tantum,1ª.q.38.3m, & q.90.1.3m.
3 * Differre ſpecie,contingit dupliciter, ſcilicet in diuerſis ſpeciebus cōpletis,vel ſecūdum diuerſos gradus in generatione eiuſdem ſpeciei, 12æ.q.72.7.c.
4 Propter diuinam ſimplicitatem,conſideratur duplex realis identitas in diuinis,eorum quæ differunt in rebus creatis,1ª.q.40.1.1m.

1 Difficile eſt,id quod tranſcendit potentiam ſecundum naturam,vel propter impedimentum,1ª.q.62.2.2m.& 4.1m.
2 Difficultas operandi duplex,ſcilicet ex magnitudine operis,vel ex defectu voluntatis:prima auget meritum,ſecunda verò minuit illud, 12æ.q.114.4.2m.& 12æ.q.355.4.2m.
3 Ratio virtutis magis conſiſtit in bono, quàm in difficili: ideò magnitudo eius magis menſuranda eſt ſecundum rationem boni quàm ſecundum rationem difficilis, 22æ.q.122.12.2m.& quæſt. 137.1.1m.fi.& quæ.141.8.2m.
4 * Opera virtutum ſunt difficilia,12æ.q.107.4.c.
5 Opus virtutis habet duplicem difficultatem,ſcilicet ex ſpecie actus, vt in fortitudine & temperantia:& ex diuturnitate,vt in perſeuerantia, 22æ.q.173.1.c.
6 Difficultas in actibus virtutum duplex, ſcilicet in inueniendo medium rationis,& in refrenando paſſiones:tantum prima eſt in virtutibus intellectualibus & in iuſtitia:ſecunda verò in aliis,12æ.q.129.2.c.
7 Vbi eſt ſpecialis difficultas,ibi requiritur ſpecialis virtus,22æ.q.137.2.c.
8 Difficultas duplex circa actus virtutum habentium materiam exteriorem,ſcilicet propter exceſſum paſſionum principaliter, vel principaliter propter magnitudinem obiecti:in prima ſufficit vna virtus: ſed in ſecunda requiruntur duæ,12æ.q.129.2.c.& q.134.3.1m.
9 Difficultas vitandi peccatum duplex, ſcilicet propter vehementiam paſſionis,vt ira,vel propter latentiam,vt ſuperbia,22æ.q.162.6.1m.

1 Diffinitio non poteſt eſſe falſa niſi per accidens, ſcilicet ratione duplicis compoſitionis,1ª.q.17.3.c.& q.58.5.c.& q.85.6.c.
2 Doctores & philoſophi negligunt modum diffinitionis,& tāgentes principia prætermittunt formam ſyllogiſmi,ponentes ea, ex quibus ſyllogiſmus formari poteſt,22æ.q.4.1.c.
3 * Cum demonſtratur cauſa per effectum,neceſſe eſt vti effectu,loco diffinitionis cauſæ,1ª.q.1.7.1m.& q.2.2.2m.
4 Vnius rei eſt tantum vna diffinitio perfectiſſima,ſcilicet per omnes cauſas:ſed ſunt plures per diuerſas cauſas,vel proprietates, 12æ.q.55.4.c.
5 Vnumquodque diffinitur & denominatur ſecundum illud quod conuenit ei primò,& per ſe: non autem per illud quod conuenit ei per aliud.3ª.q.60.4.1m.
6 Materia communis ponitur in diffinitione ſpeciei, non autem materia indiuidualis,1ª.q.29.2.3m.q.75.4.c.& q.85.1.2m.
7 Diffinitio naturalium ſignificat formam & materiam.1ª.q.29.2.3m.& q.75.4.c.& q.85.1.2m.
8 Nomina intentionum quandoque ponuntur in diffinitione rerum, quandoque nomina non ſunt impoſita rebus: vt in diffinitione perſonæ, 1ª.qu.29.1.3m.
9 Singulare non diffinitur.1ª.q.29.1.1m.
10 Nomen pertinens ad cōmunem rationem ſingularitatis, diffiniri poteſt vt perſona & huiuſmodi,1ª.q.29.2.1.1m.
11 Diffinitio & ſcientia ſunt tantum entium,nō ſecundum modum rei,ſed ſecundum modum intellectus.1ª.q.44.3.3m.
12 Partes rei vel diffinitionis ſunt prius notæ quàm totum vel diffinitum: ſed vt partes,& econuerſo.1ª.q.85.2.2m.& 3m.

1 Digeſtio eſt completio à calore naturali.3ª.q.74.5.3m.
2 Dignitas eſt de abſolutis:ideò eſt eadem in patre & filio.1ª.q.42.4.2m.
1 Diligentia idem eſt quod ſolicitudo,ideò requiritur in omni virtute,ſicut etiam ſolicitudo.22æ.q.54.1.1m.
2 Diluculum poteſt dici pars diei,& noctis.3ª.q.51.4.3m.
1 Situs eſt de ratione quantitatis dimenſiuè,3ª.q.77.2.c.
2 Additio quantiatis non tollit eſſentiam dimenſionis.3ª.76.8.4m.
3 *Dimenſio corrumpitur tripliciter,ſcilicet per additionem,diuiſionem & diminutionem,3ª.q.77.4.o.
4 Quantitas dimenſiua eſt aliquorum dupliciter,ſcilicet per ſe: & per accidens vel propriè & ſimilitudinariè:primo modo,conuenit corporibus:ſed ſecundo modo conuenit etiam in aliis.1ª.q.3.1.1m.& 3m.
Dionyſius dicit in quadam epiſtola ſuper Ioānem, q̄ Chriſtus operabatur diuinitus ea quæ ſunt hominis:& hoc monſtrat virgo ſupernaturaliter concipiens:& aqua inſtabilis,terrenorum pedum ſuſtinens grauitatem,3ª.q.28.2.3m.fi.& q.4.5.2.c.
Diſciplina eſt pars potentialis iuſtitiæ,contenta ſub humanitate.22æ.quæ.80.3m.
1 Diſcordia importat diſgregationem quandam voluntatum, in diuerſa. 22æ.q.37.c.3m.
2 Diſcordia per ſe,ideſt ex intentione deliberata diſſentiendi à bono Dei vel proximi,eſt peccatum mortale:non autem ſi per accidens. 22æ.q.37.1.o.& q.24.2.2m.
3 Diſcordia principaliter oritur ex inani gloria:ſecundariò autem ex inuidia,22æ.q.37.2.o.& q.38.2.c.& q.132.5.o.

1 Diſpenſatio importat commenſuratam diſtributionem,vel applicationem alicuius communis ad ſingula.12æ.q.97.4.c.& 22æ.q.88.10.cap.
2 Nunquam diſpenſandum eſt in præiudicium boni communis, 12æ.q.97.4.1m.& q.100.8.c.
3 Omnis diſpenſatio à prælato, debet fieri ad honorem Chriſti:vel ad vtilitatem eccleſiæ,22æ.q.88.12.c.
4 Infidelis eſt,qui diſpenſat non habens intentionem ad bonum commune:imprudēs autem,non habens rationē diſpēſandi,12æ. q. 97.4.c.
5 Diſpenſatio non poteſt fieri contra præcepta iuris naturalis communia ſed tantum contra ea quæ ſunt quaſi concluſiones eorum.12æ.qu.97.4.3m.& 22æ.q.147.4.1m.
6 Solus Deus poteſt diſpenſare in præceptis diuinis, nō autem papa.12æ.q.94.5.2m.& q.97.3.3.1m.& 4.3m.& q.100.8.o.& 22æ.q.89.9.1m.
7 * Omnia præcepta decalogi ſunt omnino indiſpenſabilia,etiam à Deo, 12æ.q.99.5.c.& q.100.8.2m.
8 Præcepta continentia intentionem legislatoris.ſ.conſeruationem boni communis,vel ordinem iuſtitiæ:& virtutis,vt omnia præcepta decalogi:ſunt omnino indiſpenſabilia,12æ.q.100.8.o.
9 Cum diſpenſatur in aliqua lege humana,non fit vt legi humanæ non obediatur,quod eſſet contra legem naturæ & mandatum diuinum:ſed fit vt hoc quod erat lex,non ſit lex in hoc caſu.22æ.q.88.10.2m.
10 Facilius diſpenſatur in gradib. prohibitis conſanguinitatis & affinitatis,circa perſonas excellentes,ſine acceptione perſonarum: propter pacem communem,12æ.q.97.4.2m.& 22æ.q.63.2.2m.
11 In publica lege humana nullus poteſt diſpēſare:niſi ille à quo lex habet auctoritatem,vel cui ille commiſerit.12æ.q.87.4.3m.
12 Inferior poteſt diſpenſare in præceptis ſuperioris quando ſibi permittitur à ſuperiori:non autem alitèr.12æ.q.97.4.3m.
13 Rectores multitudinis poſſunt diſpenſare in legib.humanis quando deficiunt in aliquo caſu,vel neceſſitas imminet:vel quādo nō expediūt alicui perſonæ,12æ.q.96.6.c.& q.97.4.o.& q.100.8.ca.& 22æ.q.88.10.c.2m.& q.89.9.o.& q.147.4.c.1m.

1 Diſpoſitio ſemper importat ordinem habētis partes,12æ.q.49.1.3m.& 2.1m.
2 Diſpoſitio poteſt dici tam ratio ordinis rerum in finem, quàm ratio ordinis partium in totum:prouidentia verò,primum tantum, 1ª.q.22.1.c.fi.
3 Diſpoſitio ſumitur dupliciter.ſ.pro genere habitus,& vt diuiditur contra habitum & hoc dupliciter.ſ. vel vt diuerſæ ſpecies:vel vt imperfectum contra perfectum,in eadem ſpecie,12æ.q.49.2.3m.
4 Diſpoſitio triplex.ſ.vel ſecundum locū,ideſt prædicamētum ſitus:vel ſecundum potentiam,id eſt,præparatio ad habitum: vel ſecundum ſpeciem,id eſt habitus,ſed diſpoſitio tertio modo fit habitus,non autem ſecundo modo,12æ.q.49.1.3m.& 2.3m.& q.c.& q.48.4.4m.
5 Diſpoſitio duplex.ſ.diſpoſitio remouens:et diſpoſitio perficiens.12æ.q.88.3.c.
6 Diſpoſitio duplex.ſ.materiæ,et agentis:prima eſt tantum entium,ſecunda verò eſt etiam non entium,vt prædeſtinatio.1ª.q.23.2.3m.
7 Diſpoſitio dupliciter ſe habet ad id quod diſponit,ſcilicet vt via ad perfectionem,& vt effectus:ſecundo modo manet cum perfectione non autem primo modo,3ª.q.9.3.2m.
8 Diſpoſitio tripliciter ſe habet ad id ad quod diſponit,ſcilicet vt idem in eodem:vt non idem:& vt nec idem nec in eodem,12æ.q.74.4.3m.
9 Diſpoſitio quæ diuiditur contra habitum,vt imperfectum contra perfectum in eadem ſpecie,fit habitus,non autem quæ diuiditur contra habitum,vt diuerſa ſpecies,12æ.q.49.2.3m.& q.88.4.4m.

10 Omne ſubiectum diſpoſitionis, vel habitus requirit tria, ſcilicet compoſitionem ſubiecti ex actu & potentia:indeterminationem ad multa:& concurſum plurium accidentium.12æ.q.49.4.o.
11 Nulla diſpoſitio vel habitus ad operationes eſt principaliter in corpore,ſed tantum diſpoſitio ad formam,non autem habitus propriè.12æ.q.50.1.o.& 2.c.
12 Difficilè mobile diuerſificat habitum à diſpoſitione: non autem ab aliis ſpeciebus qualitatis.12æ.q.49.2.3m.
13 *Habitus vel diſpoſitio non eſt in Deo nec in Angelis,nec in cælis, nec in elementis,12æ.q.49.4.c.
14 Eiuſdem eſt diſponere ad finem: & ad finem perducere, vel per ſe, vel per ſuos ſubditos,12æ.q.98.2.3.c.
15 Diſpoſitio eorum quæ ſunt ad finem:attenditur ſecundum rationem finis,12æ.princip.& q.95.3.c.q.102.1.c.& 22æ.q.33.2.6.c.
16 Omne quod eleuatur ad formam altiorem ſua natura: requirit diſpoſitionem ſupra naturam ſuam,1ª.q.12.5.c.
17 Quilibet artifex etiam artifex diuinus, intendit operi ſuo inducere diſpoſitionem optimam reſpectu ſui finis: non autem optimam ſimpliciter.1ª.q.47.2.1m.& q.91.3.c.
18 Diſpſitio patientis eſt in eodem ſubiecto cum forma ad quam diſponit: non autem diſpoſitio agentis.12æ.q.74.4.3m.
19 Forma non neceſſariò conſequitur diſpoſitionem: niſi per virtutem agentis,quod cauſat diſpoſitionem.12æ.q.112.3.3m.
20 Diſpoſitio ſequitur naturaliter formam & perfectionem, ad quam diſponit:licet præcedat eam via generationis,3ª.q.7.13.2m.
21 Prima diſpoſitio materiæ,eſt quantitatis dimenſiua.3ª.q.77.2.c.
22 Diſpoſitio materialis non eſt cauſa ſimpliciter,ſed ſecundum quid.22æ.q.27.3.c.
23 Forma ſemper eſt in materia diſpoſita, non quidem reſpectu primi effectus formæ,ſcilicet eſſe actu: ſed reſpectu effectuum poſteriorum.1ª.q.76.6.1m.
24 Diſpoſitio eſt in eodem ſubiecto cum eo ad quod diſponit propinquè. 3ª.q.63.4.1m.
25 Diſpoſitio ſubiecti eſt prior naturaliter ſuſceptione formæ: ſed eſt poſterior actione agentis.12æ.q.113.8.2m.
26 Omnis diſpoſitio inordinata habet vnitatem ſpecificam à ſua cauſa:ſed vnitatem numeralem habet à ſuo ſubiecto.12æ.q.82.2.c.
1 Contentio in diſputatione importat quandam acrimoniam locutionis. 22æ.q.38.1.c.
2 Diſputatio cum infideli intentione confutandi errores,vel cauſa exercitij,eſt laudabilis:ſed abſint rudes:niſi ab infidelibus tententur,22æ.q.10.7.o.
1 Diſſentio duplex,ſcilicet ad ſe:& ad alterum, & vtraque opponitur paci:ſed tantum ſecunda opponitur concordiæ.22æ.q.29.1.3m.
1 Diſtantia & propinquitas creaturæ ad Deum,eſt ſimilitudo vel diſſimilitudo:non autem ſecundum locum.1ª.q.8.1.3m.
2 Corruptibilia plus diſtant à Deo, quàm incorruptibilia: ideò debilius eſſe recipiunt.1ª.q.65.1.1m.

1 Diſtinctio duplex,ſcilicet formalis,ideſt,ſpecifica,& materialis, id eſt,numeralis.1ª.q.30.3.c.& q.47.1.2.c.
2 Diſtinctio numeralis eſt propter ſpecificam: quia ſpecifica eſt nobilior 1ª.q.47.2.c.
3 Diſtinctio formalis,ſemper requirit inæqualitatem.1ª.q.46.2.c.
4 Omnia quæ dicuntur ſecundum ordinem ad aliquid: diſtinguuntur ſecundum diſtinctionem eorum ad quæ dicuntur.12æ.q.54.2.c.
5 Prima diſtinctio rerum à principio fuit ſolum à Deo, ad perfectionem vniuerſi,1ª.q.47.1.o.& 2.c.& q.65.3.2m.
6 Diſtinctio potentiarum non eſt ſecundum materialem, ſed ſecundum formalem diſtinctionem obiectorum:quæ eſt ſecundum rationem.1ª.q.59.2.2m.& q.77.3.3m.q.80.1.2m.& 22æ.q.176.1m.& q.47.5.c.
7 Et quæ non conueniunt in vna potentia, vt differentiæ, generaliſſima, & materiæ à ſeipſis diſtinguuntur.1ª.q.85.1.2m.
8 Omnis diſtinctio formalis:eſt per aliquam oppoſitionem.1ª.q.36.2.c.
9 In diuinis nulla eſt diſtinctio realis,niſi per oppoſitas relationes originis.1ª.q.27.princip.& q.28.3.c.& q.29.4.c. & q.30.2.c.& q.32.3.c.3m.& q.36.2.c.1m.& q.40.2.3.o.& q.39.5.c.
10 Diſtinctio realis in perſonis diuinis, ſtat cum identitate eſſentiæ, 1ª.q.39.1.o.
11 Diſtinctio in diuinis perſonis non eſt per diuiſionem alicuius communis:quia eſſentia cōmunis remanet indiuiſa: ſed oportet diſtinguentia conſtituere perſonas,1ª.q.40.2.2.3.c.
12 Diſtinctio diuinarum perſonarum eſt minima ſecūdum quantitatem:et eſt maxima ſecundum dignitatem,& cauſalitatem,1ª.q.40.2.3m.
13 Proprietates in diuinis determinant & diſtinguunt perſonas, non autē eſſentiam,1ª.q.40.1.2m.
14 Perſonæ diuinæ conſtituuntur & diſtinguuntur per origines: ſed primò & principalius per relationes,1ª.q.40.2.c.fi.
15 Relatio vt relatio non conſtituit nec diſtinguit perſonas diuinas,ſed vt diuina,1ª.q.40.2.o.
16 Remotis relationibus,perſonæ diuinę non diſtinguerentur,1ª.q.40.3.o.& 3ª.q.3.3.3m.
17 Relationes diuinæ diſtinguntur ab inuicem realiter,re relatiua:non autem re abſoluta,1ª.q.28 3.o.& q.30.1.c.& 2.c.
1 Diuerſitas.In Deo nulla eſt diuerſitas,1ª.q.31.2.1.c.1m.
2 Diuerſitas ſpeciei,ſumitur à forma,12æ.q.23.1.c.& q.54.1.1m.
3 Materia ſecundum ſe diuerſificat genus: ſed diſtinctio materiæ per quantitatem diuerſificat tantum indiuidua,1ª.q.50.4.c.& 12æ.qu.23.1.c.& q.54.1.1m.
4 Diuerſitas materiæ diuerſificans formam; diuerſificat ſpeciem, 22æ.qu.154.1.1m.

1 Diuinatio non dicitur ſi quis prænunciet ea quæ ex neceſſitate eueniunt, vel vt in pluribus, quæ humana ratione prænoſci poſſunt ex cauſis:neque etiam quis futura aliqua contingentia, Deo reuelante cognoſcat: tunc enim non ipſe diuinat,ideſt quod diuinum eſt facit:ſed magis quod diuinum eſt ſuſcipit,22æ.q.95.1.c.fi.
2 Conſiderare huiuſmodi effectus contingētes in ſeipſis antequam fiant, non eſt alicuius diuini,ſed eſt Dei proprium, qui ſolus in ſua æternitate videt ea quæ futura ſunt quaſi præſentia,22æ.q.95.1.c.
3 Si quis huiuſmodi futura prænunciare,aut prænoſcere quocunque modo præſumpſerit,niſi Deo reuelante:manifeſtè vſurpat ſibi quod Dei eſt,& ex hoc aliqui diuini dicuntur,22æ.q.95.1.c.
4 Diuini enim dicti ſunt,ſecundum Iſidorum,quaſi Deo pleni: diuinitate enim ſe plenos ſimulant,& aſtutia quadam fraudulentiæ, hominibus futura coniectant,22æ.q.95.1.c.
5 Homo habet naturalem inclinationem,ad cognoſcendum futura,ſecundum modum humanum:non autem ſecundum indebitum diuinationis modum,22æ.q.95.1.3m.
6 Diuinatio non dicitur ab ordinata participatione alicuius diuini, ſed ab indebita vſurpatione eius,quod Dei eſt,22æ.q.95.1.c.1m.
7 Si huiuſmodi diuinatio cauſetur ex reuelatione dæmonum,cum quibus pacta habentur,vel expreſſa,quia ad hoc inuocantur,vel tacita, quia huiuſmodi diuinatio extenditur ad id, ad quod ſe non poteſt extendere:erit diuinatio illicita & ſuperſtitioſa,22æ.q.95.6.fi.
8 Diuinatio igitur eſt indebita vſurpatio pronunciandi futuros euentus, 22æ.q.95.1.o.
9 Diuinatio ſemper eſt peccatum: quia ſemper in malam partem accipitur,ſecundum Hieronymum,22æ.q.95.1.c.fi.
10 Omnis diuinatio prouenit ex operatione dæmonum: ideo eſt ſpecies ſuperſtitionis,22æ.q.95.2.o.& 3.c.princip.
11 Diuinatio eſt ſpecies curioſitatis,ratione finis:ſed quo ad modum operis,eſt ſpecies ſuperſtitionis,22æ.q.95.2.1m.
12 Genus diuiationis triplex,ſ.necromātia,augurium,& ſortilegium:quorum quodlibet multas habet ſpecies,22æ.q.95.3.o.
13 Diuinatio facta per inuocationem dæmonum,per aſtra,omnia auguria, vel ſortes non eſt licita,ſed ſuperſtitioſa,22æ.q.95.o.& 5.q.96.1.o.
14 Dæmones poſſunt diuinare verum tripliciter,ſ.ſubtilitate naturæ,reuelatione,& experientia,1ª.q.64.1.5m.& 22æ.q.172.1m.& 6.o.
Diuinum prædicatur de eſſentia:& de perſonis diuinis,3ª.q.16.3.3m.

1 Diuiſio duplex: ſcilicet ſecundum quantitatem, & ſecundum formam:prima eſt poſterior vno:ſecunda verò prior:ideo diffinit vnitatem,1ª.q.30.3.c.
2 Continuum mathematicè diuiditur in infinitum, ſecūdum eandem proportionem:non autem ſecundum eandem quantitatem,ſed per minorem,1ª.q.48.4.3m.& 12æ.q.85.2.c.
3 Vnumquodque poteſt per ſe diuidi, ſecundum illud quod in eius ratione continetur:non autem per alia,12æ.q.95.4.c.
4 Res diuiditur per ſe per id ſolum quod conuenit ei ſecundum genus. 12æ.q.18.7.c.
5 Partes diuiſionis vniuocæ,ſunt coæquæ ſecundum rationem generis,licet altera earum ſit prior ſecundum rem: ſed in analogis, vna earum ſemper eſt prior re & ratione.12æ.q.61.1.1m.
6 Omnis pluralitas ſequitur aliquam diuiſionem.1ª.q.30.3.c.
7 Diuiſorum ex oppoſito aliqua ſunt ſimul ſecundum rem, & ſecundum rationem,vt ſpecies animalis,& coloris: aliqua ſimul ſecundum rationem:ſed vnum eſt prius ſecundum rem,vt ſpecies numeri, figuræ, & motus:aliqua quorum vnum eſt prius alio ſecundum rem & ſecundum rationem,vt ſubſtantia accidente, 1ª.q.77.4.1m.& 12æ.q.29.3.1m.

1 Diuitiæ duplices,ſcilicet corporales,& ſpirituales, ſecundæ ſunt veræ,non autem primæ.22æ.q.126.1.3m.
2 Diuitiæ duplices,ſcilicet naturales,& artificiales:primæ appetuntur finitè,ſecundæ dum habentur,appetuntur finitè,ſed dum non habentur infinitè.12æ.q.2.1.c.3m.& q.30.40.
3 Diuitiæ cauſant tria mala,quæ vitantur per paupertatem,ſcilicet ſolicitudinem,elationem,& amorem earum.22æ.q.188.7.c.
4 Diuitiæ non ſunt finis œconomicæ:ſed benè viuere.22æ.q.50.3.1m.
5 Diuitiæ inquantum proſunt ad virtutes, ſunt bonæ: ſed ſunt malæ inquantum impediunt:ſimiliter & paupertas.22æ.q.126.1.3m.
6 Deus dat aliquibus abundantiam diuitiarum,vt meritum bonæ diſpenſationis acquirant,22æ.q.117.1.1m.& q.126.1.3m.
7 Difficile inter diuitias charitatem ſeruare: quia impediunt eam principaliter alliciendo animum, & diſtrahendo. 22æ.qu.186.3.4m.& quæſtion.188.7.c.
8 Diuitiæ ſunt viles,vanæ,& mutabiles:& ideò debēt contemni.22æ. quæſtion.126.1.3m.
9 Diuitiæ de conſilio abdicantur per perpetuam paupertatem,delitię carnis per perpetuam caſtitatem:& ſuperbia vitæ,per obedientiæ ſeruitutem,12æ.q.108.4.c.fi.& 22æ.q.286.6.o.
Diuturnitas auget amorem amici præſentis, abſentis autem diminuit.22æ.q.49.2.2m.

1 Docere eſt actus vitæ actiuæ,quo ad actum exteriorem, & interiorem,vt dirigit ad opus:ſed eſt actus contemplatiuæ, ſecundum actum interiorem abſolutè.22æ.q.191.3.o.
2 Docere dicitur dupliciter,ſcilicet principaliter infundendo lumen, & inſtrumentaliter dirigendo. Secundum conuenit Angelis illuminando alios de reuelatis,& homini exterius adminiculando,proponendo exempla,vel applicando principia concluſioni: primum autem ſoli Deo.1ª.q.107.1.o.q.117.1.o.& 22æ.q.173.2.c.& 3ª.qu.69.5.2m.
3 Chriſtus conuenienter multa docuit in parabolis propter tria, ſcilicet tum quia connaturale eſt homini,per ſenſibilia deuenire in cognitionem intelligibilium:tum propter ſimplicitatem quorundam audientium, tum etiam vt indignis diuina myſteria occultarentur. 3ª.quæſtion.42.3.o.
4 Docere per modum exhortationis priuatè, conuenit mulieri, non autem publicè prædicare.22æ.q.177.2.o.3ª.q.55.1.3m.& q.67.4.2m.
5 Nullus poteſt ſeipſum propriè docere.1ª.q.117.1.4m.
6 Docere habet duplicem materiam,ſcilicet ſcientiam, & diſcipulum: ideò conſtruitur cum duplici accuſatiuo,22æ.q.181.3.c.
7 Ad docendum alios in diuinis tria requiruntur, ſcilicet plenitudo cognitionis,vis probandi,& pronunciatio.22æ.q.111.4.c.
8 Prædicator docendo debet facere tria, ſcilicet inſtruere,delectare, & flectere.22æ.q.177.1.c.

1 Docilitas est aptitudo benè acquirendi rectam opinionem ab alio, sicut solercia à seipso. 22æ.q.48.c.& q.49.3.o.& 4.c.
2 Docilitas secundum aptitudinem, est à natura. Sed ad eius consummationem, plurimum valet studium, scilicet, frequenter & reuerenter, animum applicando documentis maiorum, non negligendo ea per ignauiam, nec contemnendo per superbiam, 22æ.q.49.3.2m.
1 Doctor primus et principalis doctrinæ spiritualis, et fidei fuit Christus 3ª.q.7.7.c.
2 Christus fuit verissimè doctor, martyr, et virgo. 22æ.q.152.4.c.
3 Quia Catholicæ veritatis doctor, non solum prouectos debet instruere sed ad eum pertinet etiam incipientes erudire, propositum nostrum in hoc opere est, ea quę ad Christianam religionem pertinent eo modo tradere, secundum quod congruit eruditioni incipientium, 12. Prolo. princip.& 22æ.q.189.1.4m.
4 Auctoritas sacræ scripturæ, auctoritati cuiuscunque doctoris præfertur. 1ª.q.1.8.2m.
1 DOctrina tripliciter est occulta, scilicet ex intentione docentis propter inuidiam vel turpitudinem rei: secundò, quia paucis ostenditur: tertiò ex modo, scilicet figuraliter. Sed doctrina Christi fuit occulta, tertio modo tantum, 3ª.q.42.3.c.
2 In doctrina sacra, multa occultantur, maximè infidelibus, ne irrideantur. 1ª.q.1.9.3m.fi.& 22æ.q.40.3.c.
3 Christus noluit scribere doctrinam suam, triplici ratione, scilicet propter dignitatem Christi, propter excellentiam doctrinæ, & propter spiritualitatem eius. 3ª.q.42.4.o.
4 Diuina doctrina dicitur, lac triplici ratione, scilicet propter pulchritudinem, propter dulcedinem, & propter sumendi facilitatem, 22æ.quæstion.189.1.4m.
5 Doctrina ostenditur esse vera, per hoc quòd consonat rationi. Et similiter lex. 12æ.q.98.1.c.
6 Homo adiuuatur & impeditur interius à doctrina dupliciter, scilicet propter virtutem & culpam doctorum, vel auditorum, 22æ.qu.177.1.3m.& q.189.1.4m.& 10.o.
7 Nomen doctrinæ & disciplinæ, ad inquisitionem cognitionis pertinet. Nam doctrina est actio eius, qui aliquid cognoscere facit. Disciplina autem est receptio cognitionis ab aliquo. Et debet esse à facilioribus 22æ.q.189.1.4m.
1 DOlor est passio animæ in appetitu sensitiuo vel intellectiuo. 12æ.q.35.1.o.& 3ª.q.84.8.9.o.& q.85.1.c.
2 Dolor interior, est simpliciter maior dolore exteriori, 12æ.q.35.7.o.& q.37.1.3m.
3 Dolor magis fugitur, quo amatur voluptas: quia minor est amor voluptatis, quam amor conseruationis sui, cui correspondet doloris fuga. 12æ.q.29.3.1m.& q.35.6.o.& c.fi.& 22æ.q.123.11.c.& q.138.1.c. & quæst. 142.3.2m.
4 Sicut dolor minuitur ex diuturnitate, sic timor ex præmeditatione, 12æ.q.42.5.c.
5 Innocentia patientis minuit dolorem, quo ad numerum, quia non dolet de tot. Sed auget intensiuè per se, quia magis indignè, 3ª.q.46.6.5m.
6 Dolor & tristitia, sunt tantum de contrariantib. voluntati. 1ª.q.103.7.c.
7 Tristitia est species doloris, consequens interiorem apprehensionem tantum. Sed dolor consequitur ad omnem apprehensionem, 12æ.q.35.2.o.& 7.c.& 3ª.q.15.6.c.
8 Omnis dolor & tristitia, secundum se sunt mala. Sed præsupposita præsentia mali, sunt bona, 12æ.q.39.1.o.& q.59.3.o.& .3.4.15.5.6.o.
9 Dolor & tristitia, possunt esse bona, honesta, & vtilia, ratione fugæ mali, 12æ.q.39.2.3.o.et 3ª.q.15.6.2m.et 3m.et q.46.6.2m.
10 *Impossibile est aliquam tristitiam vel dolorem, esse summum malum. 12æ.q.39.4.o.
11 Dolor et gaudium sensitiui, nullo modo possunt esse simul, quia semper cōtrariantur, saltem secundum motum cordis, secundum dilationem et constrictionem. 3ª.q.84.9.2m.
12 Ad dolorem requiruntur duo, scilicet coniunctio mali et perceptio eius, 12æ.q.35.1.7.c.et q.41.3.c.et 3ª.q.15.6.o.
13 Malum coniunctum, est magis causa doloris et tristitiæ, quàm bonum amissum, 12æ.q.36.1.o.
14 Malum coniunctum, causat dolorem vt finis, sed amor vt vnde principium primum, et aliquando concupiscentia, sed odium vt principia secundum. 12æ.q.36.2.o.et 4.c.
15 Appetitus vnitatis, non cuiuslibet, sed eius quæ est de perfectione naturæ, causat dolorem. 12æ.q.36.3.o.
16 Potestas maior non tollens inclinationem, sed repugnans ei, causat dolorem, inquantum infert malum. 12æ.q.36.4.o.
17 Passio Christi, ratione defectus humani causat in nobis dolorem et tristitiam, sed ratione begnitatis Dei causat lætitiam. 22æ.q.82.4.1m.
18 In Christo fuit verus dolor sensibilis. 3ª.q.15.5.o.et q.46.6.c.
19 Dolor Christi in passione peruenit vsque ad rationem superiorem, 3ª.q.46.8.o.
20 Dolor Christi non impediebat delectationem fruitionis eius, nec e conuerso, 3ª.q.15.5.3m.et 6.c.et 9.3m.q.46.6.c.fi.et 2m.et 8.o.
21 Dolor Christi interior et exterior fuit maximus. 3ª.q.46.7.o.et q.48.2.c.
22 Christus doluit pro omnibus peccatis simul. 3ª.q.46.6.4m.
23 Christus magis dolebat de miseriis nostris, quàm de passione sua, 3ª.qu.46.6.4m.
24 Dolor Christi fuit maior dolore cuiuscunq; contriti, 3ª.q.46.6.3m.et 4m.
25 Dolor Christi fuit maior dolore Adæ, si passus fuisset in innocentia. 3ª.q.46.6.3m.
26 Dolor et tristitia, nullo modo sunt in Deo. 1ª.q.20.1.2m.
27 Mater Christi peperit sine dolore, et cum maxima iocunditate. 22æ.qu.164.2.3m.et 3ª.q.33.6.o.
28 Beati non dolent de malis quæ fecerunt. 12æ.q.59.3.1m.et 3ª.q.84.8.c.
Dolus propriè accipitur tantum in malo, sed abusiuè in bono. 22æ.quæst.55.4.1m.
2 Dolus principaliter est in verbis. 22æ.q.55.4.2m.et 5.c.
3 Dolus fit tripliciter, scilicet, corde, ore, et opere. Sed fraus propriè est tantùm in factis. 22æ.q.55.4.2m.et 5.c.q.111.3.2m.q.118.8.c.2m.
1 DOminatio significat tria, scilicet libertatem rigidam, et inflexibilem gubernationem, et appetitum et participationem veri dominij. 1ª.q.108.5.2m.
2 Dominationes præcipiunt, potestates ordinant, et principatus dirigunt 1ª.q.108.5.3m.
1 Dominicus potest prædicari de qualibet re Christi, non autem de homine Christo. 3ª.q.16.3.o.
1 Deus est principium et finis, et est realiter Dominus omnium, quia creatura subiicitur ei realiter. 1ª.q.13.7.5m.et 3.q.35.5 c.
2 Dominium conuenit Deo realiter ab æterno, quo ad potestatem, non autem quo ad relationem. Sed fundamentum relationis dominij est potestas. 1ª.q.11.7.1m.et 6m.et 8.1m.
3 Sola creatura rationalis habet dominium sui actus. 12æ.q.1.1.2.c.et qu.6.2.2m.et q.15.2.c.
4 Homo est dominus suarum operationum, per intellectum et voluntatem. 12æ.q.1.1.c.q.6.2.2m.et q.21.2.c.q.109.2.1m.et 22æ.q.158.2.3m.
5 Sumus domini nostrorum actuum, secundum quod possumus hoc vel illud eligere. Ideò non sumus domini appetitus vltimi finis. 1ª.quæst. 82.1.3m.
6 Homo in statu innocentiæ habuisset dominium super alia animalia imperando, et vtendo liberè, non autem super Angelos. 1ª. qu.96.1.2.o.
7 Nec habuisset dominium seruile super homines, sed dominium liberorum. 1ª.q.92.1.2m.q.96.4.o.et 22æ.q.164.2.c.1m.et q.189.6.2m.
8 Dominium et prælatio, introducta sunt ex iure humano, 22æ.quæ.10.1.et q.12.2.c.
9 In simonia transfertur dominium, non autem in furto, nec in rapina, nec in vsuris, 22æ.q.78.3.c.3m.
1 Domus non est vnum simpliciter, sed aggregatione. Nec forma eius quæ est compositio vel ordo dat esse et speciem toti, et cuilibet parti eius 1ª.q.76.8.c.
Donatus hæreticus rebaptizans, est condemnatus in concilio Toletano. 3ª.q.66.8.c.
Donec quandoque significat tempus certum, quandoque verò tempus infinitum, 3ª.q.28.3.3m.
1 DOnum est proprium nomen spiritus sancti, 1ª.q.38.2.o.
2 Donum est nomen personale indiuinis, 1ª.q.38.1.o.
3 In nomine Domini importatur proprietas originis Spiritus sancti quæ est processio, 1æ.q.38.2.2m.
4 Donum importat distinctionem personalem, secundum quod est alicuius, secundum originem. Sed Spiritus sanctus dat secundum quòd est sui ipsius, 1ª.q.38.1.1m.
5 Donum dicitur tripliciter, s. per identitatem, secundum originem, & secundum subiectionem. Primo modo conuenit essentiæ Dei, secundo personis tertio creaturis tantum, 1ª.q.38.1.1m.& 2m.& 3m.
6 Spiritus sanctus est ratio omnium donorum Dei, quorum principium est voluntas Dei, 1ª.q.38.2.o.& q.43.5.1m.
7 Omnia dona sub ratione doni, manifestant Spiritum sanctum. Sed secundum speciem doni, aliqua dona manifestant filium, vt sapientia, & scientia, 1ª.q.43.5.1m.
8 Dona Spiritus sancti sunt tantum septem, s. sapientia, intellectus, consilium fortitudo, scientia, pietas, & timor Domini, 12æ.q.68.4.o.& 22æ.q.8.6.o.& q.45.2.3m.
9 Et numerantur partim secundum dignitatem eorum, & partim secundū materias, 12æ.q.68.7.o.
10 Circa materias omnium virtutum, oportet esse aliquod de septem donis, 12æ.q.68.4.7.c.& q.69.1.3m.
11 Septem dona perficiunt hominem, vt sequatur motum Dei, virtutes autem perficiunt, vt sequatur motum rationis, 12æ.q.68.c.& q.69.1.c.& 22æ.q.8.5.c.& q.19.9.c.& q.52.1.3.c.& q.121.1.c.& q.139.1.c.& 3ª.qu.7.5.c.1m.
12 Omnia septem dona, sunt priora virtutibus intellectualibus & moralibus, ordine perfectionis & dignitatis: sed èconuerso ordine generationis & dispositionis, 12æ.q.68.8.3m.
13 Et sunt dona Spiritus sancti, secundum quòd charitate informantur. Ideo eis nullus malè vtitur, 12æ.q.68.8.3m.
14 Septem dona excellunt omnes virtutes morales & intellectuales, sed excelluntur à virtutibus theologicis, 12æ.q.68.8.1.o. & qu.69.1.1m.& 22æ.q.9.1.3m.q.19.9.4m.& q.81.2.1m.
15 Omnia septem dona, præsupponūt tres virtutes theologicas, sicut quasdam radices, ad quas pertinent, sicut & earum deriuationes, 12æ.q.68.4.3m.& 8.c.3m.& 22æ.q.19.9.4m.& q.139.2.2m.
16 Dona sunt principia virtutum intellectualium, & moralium, 22æ.quæst. 19.9.4m.
17 Omnia septem dona sunt connexa, quia habens vnum, habet omnia, & charitatem, & èonuerso, 12æ.q.68.5.o.& 22æ.q.19.9.c.& q.139.1.2m.& 3ª.7.5.3m.
18 Dona sunt in omnibus viribus hominis, in quibus sunt virtutes, 12æ.qu.68.4.5.7.c.
19 Donorum tria sunt in parte appetitiua, s. donum fortitudinis, pietatis, & timoris, reliqua, verò in parte cognoscitiua, 22æ.q.8.6.c.
20 Dona quorum vnum dirigit alterum, combinātur simul, 12æ.q.68.7.4m.
21 Septem dona sunt habitus in anima, 12æ.q.68.3.o.
22 Septem dona sunt necessaria ad finem supernaturalem, non autem ad finem naturalem, 12æ.q.68.2.o.q.3.1m.& 3m.
Septem dona habent duplices actus, vnum in via, & alium in patria, 12æ.q.68.6.2m.
23 Omnia septem dona, in patria habebunt actus suos circa ea quæ pertinent ad vitam contemplatiuam, non autem circa ea quę pertinent ad vitam actiuam, 12æ.q.68.6.3m.
24 Omnia septem dona manent in beatis secundum essentiam, non circa idem, nec cum eodem actu, 12æ.q.68.6.o.& 22æ.q.8.7.o.& q.139.1.2m.& 3ª.q.7.3m.
25 Dona Dei secundum diuersas rationes emanant à bonitate, misericordia, liberalitate, & iustitia, 1ª.q.21.q.3.c.& 22æ.q.31.1.2m.& 3m.
26 Præcipuum omnium donorum Dei, fuit filius eius, 12æ.q.102.3.c.
27 Remissio peccatorum est maius donum Dei, quam innocentia ex parte recipien-

tis, sed econuerso ex parte dati. Ideò pœnitens magis tenetur ad gratiarum actiones, quam innocens. 1ª.q.20.4.4m.et 22æ.q.106 2.o.et 3ª.q.88.2.3m.et q.89.2.3m.
1 Dormiens quandoque syllogizat, licet semper cum aliquo errore, 1ª.qu. 84.8.2m.et 22æ.q.154.5.2m.
2 *Interdum similitudinibus rerum inhæremus, sicut rebus ipsis, vt patet dormientibus, 1ª.q.55.5.3m.fi.et 22æ.q.154.5.c.
1 Dotes animæ sunt tres, scilicet, visio, fruitio, et comprehensio. Et dotes corporis sunt quatuor, scilicet subtilitas, agilitas, claritas, et impassibilitas, 1ª.q.12.7.1m.et 3ª.q.45.1.3m.
2 Dotes corporis procedunt ex virtute animæ glorificatę, secundū quod anima causat quatuor in corpore, scilicet esse substantiale, vires, formas secundarias, scilicet accidentales, et motum expeditum, 3ª.q.28.2.3m.et q.45.2.c.
3 Christus antè resurrectionem non habuit dotes corporis secundum habitum, sed tantum actus supernaturaliter, contra Vgonem de sancto Victore, 3ª.q.28.2.3m.et q.45.1.3m.et 2.o.et q.81.3.c.
1 DVbitatio dicitur dupliciter, scilicet, motus rationis supra vtranq; partē cōtradictionis, cum formidine determinandi alteram partem eius, et formido affectus ad aliquod terribile sustinendum. Prima non fuit in Christo, sed secunda non secundum rationem sed secundum sensualitatem, 3ª.q.18.4.1m.et 2m.
2 Dubitatio non potest esse in Deo, nec in Angelis, 3ª.q.18.4.1m.
3 Dubitatio duplex, scilicet infidelitatis, et admirationis. Secunda fuit in matre Christi, non autem prima. 3ª.q.27.4.2m.et q.30.4.2m.
4 Dubia de personis debent in meliorem partem interpretari determinando, de reb. autem in partem veriorem, supponendo, 22æ.q.60.4.o.
1 Duellum est illicitum. Et magis conuenit ei ratio fortium, quàm iudicio cum ferro caudenti. *Iudicia tamen huiusmodi sunt prohibita, quia sunt de occultis, quæ diuino iudicio reseruantur. 22æ.q.95.8.3m.
2 Deus quandoque abscondit dulcedinem suam à bonis, vt eam ardentius quærant, 12æ.q.112.5.c.
1 Dulia est honor et seruitus debita creaturæ, sed latria est honor et seruitus debita soli Deo: ideò differunt specie, 22æ.q.103.3.o.
2 Dulia sumitur dupliciter, scilicet communiter, vt exhibet reuerentiam omni homini, ratione cuiuscunque excellentiæ vel propriæ, scilicet tantum vt reuerentiam exhibent serui domino. Prima habet diuersas species secundum diuersitatem excellentiæ, vt pietatem, obseruantiam et huiusmodi: non autem secunda, sed est species obseruantiæ, quæ est ad omnes dignitate excellentes, 22æ.q.103.3.c.et 4.o.
1 Duo dicitur, quasi habens dualitatem non in alio, sed in ipso de quo prædicatur duo, 3ª.q.17.1.6m.
2 Duo aliquando pro vno accipiuntur, 1ª.q.60.1.c.
3 Vnum aliquando habet vim duorum, 1ª.q.39.2.c.4m.
1 Duplicitas cordis, est aliud ostēdere, et aliud intendere, 22æ.q.109.2.4m. et q.111.3.2m.
2 Duplicitas vt est vertibilitas animi ad diuersa, est aliquid consequens luxuriam, sicut et inconstantia, 22æ.q.53.6.2m.
1 Protentio durationis videtur attendi secundum operationem magis quàm secundū esse, sicut et tempus est numerus motus. 1ª.q.10.1.2m.fi.
2 Duratio pœnæ respondet culpæ ex parte maculæ, et non ex parte actus 12æ.q.87.4.3m.
3 Duratio pœnæ non respondet durationi culpæ, nec in iudicio diuino, nec humano, 12æ.q.87.3.1m.
4 Duratio Dei, æternitas, et essentia eius, sunt eadem res, 1ª.q.10.2.o.
1 Durities est in sacramento Eucharistiæ, sine materia, 3ª.q.77.7.2m.

E

EAdem eidem, sunt eadem inter se, tunc solum, quando in tertio sunt eadem re et ratione, 1ª.q.28.3.1m.

1 EBrietas dicitur dupliciter, scilicet, defectus rationis, ex nimio potu vini, et actus causans eum. Secunda est peccatum, non autem prima, 22æ.q.150.1.o.
2 Ebrietas nescientis potentiam vini, non est peccatum: scientis autem, sed non credentis inebriari, est peccatum veniale. Aliter verò est peccatum mortale, 12æ.q.88.5.1m.et 22æ.q.150.1.2.o.
3 Dans vinum prono ad ebrietatem, scienter peccat, 22æ.q.150.1.2m.
4 Ebrietas est species gulæ, diuisa contra commessationes, 22æ.qu.150.1.c.
5 Ebrietas non est grauissimum peccatorum, 22æ.q.150.3.o.
6 Ebrietas voluntaria in sua causa, non excusatur totaliter à peccato, nec totaliter excusat sequens peccatum, 12æ.q.77.7.c.3m.
7 *Ebrietas sine peccato, tollit totam culpam actus sequentis, sicut fortè accidit de Loth. et Noe. 22æ.q.150.1.4.c.
8 Loth culpandus est, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit, 22æ.q.150.4.c.fi.
9 Ebrietas cum peccato, diminuit culpam actus sequentis, inquantum diminuit voluntarium, 12æ.q.76.4.2m.et 4m.et 22æ.q.150.4.o.
10 Vitium contrarium ebrietati, est peccatum, scilicet, abstinere à vino, in magnum grauamen naturæ scienter. Et caret nomine, 22æ.q.150.1.3m.
11 *Ebrius homicida, meretur duplices maledictiones, propter duplex peccatum. Vel secundum legem Pitæaci.* qui id sua lege sanciuit, non respiciendo ebriosi veniam, sed vtilitatem contra quam ebrius peccat, 12æ.q.76.4.4m.et 22æ.q.150.4.1m.
1 Ecclesia dicitur dupliciter, scilicet militans, et triumphans, 3ª.q.68.9.o.
2 Corpus ecclesiæ mysticum, consistit ex hominibus, et Angelis, ex viatoribus et beatis, 3ª.q.8.4.c.2m.
2 Vna est ecclesia omnium fidelium, noui et veteris testamenti. Nec synagoga fuit concubina, sed vera sponsa, et vxor Christi, 3ª.q.8.3.3m.
4 Decor ecclesiæ principaliter consistit in notioribus, ad quem etiam actus exteriores pertinent, inquātum ab interiori decore progrediuntur, vel ipsum conseruant, 12æ.q.101.2.c.3m.
3 Ecclesia potest condere legem, in pertinentibus ad cultum Dei, & ad subiectionem infidelium, & rerum suarum, 22æ.q.10.10.c.& q.66.8.2m.
6 Solus Christus fundauit ecclesiam, cuius ministerium commisit Petro, & successoribus eius, in ædificationem, & non in destructionem. 22æ.q.88.12.2m.
7 Nullus prohibetur ingredi ecclesiam, & audire verbum Dei vsque ad missam catechuminorum, 3ª.q.83.4.4m.
8 In casu necessitatis, licet vendere, aut emere terram, vbi quondam fuit ecclesia, 22æ.q.100.4.1m.& 2m.& 3m.
1 ECclesiasticus liber pertinet ad legem veterem, 22æ.q.16.1. art.5.
2 Ecclesiasticus liber non computatur inter canonicas scripturas, apud Hebræos, 1ª.q.89.8.2m.
Eclipsis apparens in passione Christi, fuit quintupliciter miraculosa: scilicet primò, quia secundum Dionysium & astrologos, naturalis eclipsis solis, per interpositionem lunæ, nunquam accidit, nisi tempore cō iunctionis solis & lunæ, quæ tunc non fuit. Secundò, quia cum circa horam sextam luna fuisset simul cum sole in medio cæli, in vesperis apparuit in suo loco, id est in oriente opposita soli. Tertiò, quia tunc luna iam pertrāsiuerat solem, & distabat quasi per medietatem circuli, in oppositione existens. Quartò, quia tunc luna miraculose ab oriente versus occidentem rediens, non pertransiuit solem, vt esset eo occidentalior: sed postquam peruenit ad terminum solis, reuersa est versus orientem. Quintò, quia secundum Chrisostomum, tribus horis tunc tenebræ remanserunt, cum eclipsis solis in momento pertranseat, 3ª.q.44.2.2m.
Educi de potentia, est fieri in actu, quod prius erat in potentia: & dependet a materia, & fit per agens naturale, 1ª.q.90.2.2m.
1 Quilibet effectus Dei, est æqualiter à tota trinitate, 1ª.q.32.1.c.& 3ª.quæ.23.2.c.
2 Omnis effectus repræsentat æqualiter causam suam, 1ª.q.45.7.c.
3 *Nullus effectus, est de specie suæ causæ, 22æ.q.110.1.c.fi.& 3m.
4 Omne signum corporale, est effectus signati, vel procedit ab eadem causa, 22æ.q.95.5.c.
5 Effectus positiuus, prior est effectu priuatiuo, ordine formæ: sed ordine materiæ est econuerso, 3ª.q.62.6.3m.& q.70.4.c.
6 Impossibile est quod illud quod est per accidens, fit effectus per se alicuius virtutis cælestis vel alterius agentis naturalis, 1ª.qu.116.1.c.& 22æ.q.95.5.c.
1 Aegritudo non est pura priuatio. Sed dicit humores inordinatè dispositos, 12æ.q.82.1.1m.
2 Aegritudo non est æqualiter in omnib. sicut nec causa eius, 12æ.82.4.2m.
1 EElectio pertinet determinatè ad vnam potentiam, scilicet ad voluntatem, 1ª.q.83.3.c.
2 Electionem rectam agit sola virtus, quæ est in parte appetitiua, 12æ.q.58.1.2m.& 4.c.
3 Electio sequitur inquisitionem, in hominibus tantum, 1ª.q.22.1.1m.q.59.3.1m.& q.6.2.1m.& 3ª.q.18.4.2m.& q.34.2.2m.
4 Electio est tantum de possibili, 12æ.q.13.5.o.
5 Electio non est de vltimo fine, sed tantum de iis quæ sunt ad finem, 1ª.q.82.1.3m.& 12æ.q.13.3.o.& 4.6.c.& 22æ.q.24.1.3m.q.33.1.2m.& q.47.1.1.2m.& 3ª.q.18.4.c.
6 Electio est tantum de actibus humanis, vel de alia re cum actu humano, 12æ.q.13.4.o.& 5.c.
7 Ad bonam electionem requiruntur duo, scilicet intentio debiti finis per virtutes morales, & recta præacceptio eorum quæ sunt ad finem per prudentiam. 12æ.q.56.4.4m.& q.57.5.c.& q.58.4.c.& 22æ.qu.47.1.2m.& q.54.2.c.
8 Intentio & electio differunt, quia prima est respectu finis, secunda verò est eorum quæ sunt ad finem, 12æ.q.13.4.c.
9 Iudicium liberi arbitrij, est actus electionis. 1ª.q.83.3.2m.
10 Homo nihil eligit de necessitate, sed liberè, 1ª.q.115.4.c.& 12æ.q.13.6.c.& 22æ.q.104.1.c.
11 Homo est liberi arbitrij in eligendo, non autem in prosequendo respectu omnium. 1ª.q.83.1.4m.
12 Electio conuenit Christo. 3ª.q.11.3.1m.& q.18.4.o.& q.34.2.2m.
13 Electio conuenit Deo, respectu creaturarum, non autem respectu sui. 3ª q.18.4.1m.& 2m.
14 Electio Dei est etiam non entium, non autem nostra. 1ª.q.23.4.2m.
15 Quos Deus ad aliquid eligit, ita præparat & disponit, vt idonei sint ad illud, 3ª.q.27.4.c.
16 Dilectio Dei, est prior electione, sed in creaturis est èconuerso. 1ª.q.23.4.c.2m.
17 Omnes prędestinati sunt electi à Deo, & dilecti. 1ª.q.23.4.o.& q.24.1.c.
18 Electio Dei præcedit prædestinationem, quia prædestinatio Dei est actus voluntatis absolutè consequens ordinem electionis. 1ª.quæst. 23.4.c.2m.
19 Electio ad prælationem sufficit quòd nihil inueniat in se, per quod ei fiat illicitum illud officium. 22æ.q.185.3.c.
20 In foro contentioso, sufficit quòd electus sit bonus. Sed in foro conscientiæ, requiritur quòd sit optimus, vel simpliciter, vel ad regimen 22æ.q.63.2.c.3m.& q.185.3.o.
21 Electus de gremio ecclesiæ, vt in pluribus consueuit esse vtilior ad bonum commune, quia magis diligit ecclesiam, in qua nutritus est. 22æ.q.63.2.4m.
22 Prælatus non eligitur, quasi in hæreditatem, sed vt dispensator. Ideo non portet eligi propinquior. 22æ.q.63.1.c.2.1m.
1 In omni misto, oportet aliquod elementum prædominari. 22æ.qu. 49.6.1m.& q.179.2.2m.
2 Elementa subtiliora prædominantur in misto, secundum virtutem, sed grossiora secundum quantitatem. 1ª.q.71.2m.& q.91.1.c.3m.
3 Formæ elementorum sunt in misto, virtute, non autē actu. 1ª.q.76.4.4m.
4 Primæ quatuor qualitates non sunt habitus elementorum. 12æ.q.49.4.c.
5 Diuersæ opiniones de creatione & distinctione elemētorū. 1ª.q.66.1.o.
6 Elementum in diffinitione sacramenti ponitur pro quocunque sensibili. 3ª.q.84.1.1m.
1 ELeemosyna est opus, in quo datur aliquid indigēti, ex compassione, propter Deum. 22æ.q.32.1.c.
2 Omne obsequium impensum proximo propter Deum, est eleemosyna. 22æ.q.32.1.c.
3 Eleemosyna est propriè actus misericordiæ. Sed est actus charitatis ex

consequenti,& mediatè:latria verò imperatiuè,22æ.q.32.1.0.& 9.3m.
4 Eleemosyna est actus liberalitatis,inquãtum aufert impedimẽtum eius, s.superfluum amorem diuitiarum.22æ.q.32.1.4m.
5 Dare eleemosynã de superfluo,vel in extrema necessitate,est de præcepto,in aliis est tantum de consilio,22æ.q.32.5.6.0.q.66.7.c.q.71.1.c.et q.87.1.4m.& q.118.4.2m.q.185.7.1m.
6 Eleemosyna quæ est de consilio, est pars satisfactionis, non autem illa quæ est de præcepto,sed est præambulum eius,22æ.q.3.1.1.2m.
7 Eleemosyna non est facienda de necessariis sibi,& familiæ, & statui,nisi velit mutare statum vel necessitas aliqua præponderet, scilicet extrema alicuius personæ,vel ecclesiæ vel reipublicæ.22æ.qu.32.6.0.& q.117.1.2m.
8 Non est expectanda extrema necessitas in danda eleemosyna.Nec oportet prætendere futuram,præter probabile.22æ.q.32.5.3m.
9 *Eleemosynæ,non sunt recipiendæ à peccatoribus.22æ.q.154.4.c.prin.
10 Ille qui dat eleemosynam quando dat vt foueatur in peccatis,vel quando dat vt aliquem inducat ad hæresim,mortaliter peccat, propter intentionem corruptam.Et talis eleemosyna non est recipienda.12æ.q.19.7.2m.& 3m.& 22æ.q.154.4.c.prin.
11 Quilibet tenetur dare eleemosynam, quicquid habet per simoniam.22æ.q.23.7.c.2m.& q.62.5.2m.q.110.6.1m.
12 Quilibet etiam non habens dominium rei, potest facere eleemosynam cuicunque existenti in extrema necessitate.22æ.quæstio.32.6.3m.& 8.1m.& 2m.
13 Filiifamilias,& serui non possunt dare eleemosynas, sine consensu dominorum,nisi de paruis,vel suis.22æ.q.32.8.3m.
14 Lucia poterat de cõsensu solius matris dare eleemosynas.22æ.q.32.8.3m
15 Vxori non licet dare eleemosynas,nisi communes,& modicas,sine consensu viri vel nisi moderatas,viro ignorante & nõ prohibente, vel nisi habeat aliqua præter dotem,vel nisi lucretur,22æ.q.23.8.2m.
16 Religiosis non licet dare eleemosynas sine licentia, nisi de modicis,sub ratihabitione,22æ.q.32.8.c.1m.
17 Quilibet potest sibi facere eleemosinas,non quidem dando sibi aliquid sed exercendo in se actum corporalem, vel spiritualem.22æ.qu.10.1.2m.q.32.9.3m.& q.106.3.1m.
18 Eleemosyna cæteris paribus, debet dari magis indigentibus,meliorib. propinquioribus,benefactoribus,et dantibus spiritualia.22æ.q.32.3.1m.et 9.0.q.71.1.c.et q.81.6.2m.
19 Efficacia eleemosinæ,pensatur principaliter ex affectu ex parte dantis, respectu præmij essentialis, sed respectu præmij accidentalis, et ex parte recipientis, magis pensatur ex magnitudine dati, nisi affectus eius multum excedat.22æ.q.32.9.2m.
20 Nullus moriens in peccato mortali,potest liberari ab inferno,per eleemosynas suas,vel aliorum.22æ.q.154.2.5m.
21 Eleemosyna dupliciter liberat viuos à peccato mortali,s.præseruando et disponendo ad gratiam,sicut etiam alia bona.22æ.q.154.2.5m.
22 Eleemosinæ corporales, secundum suam substantiam, habent effectus tãtum corporales,sed ratione causæ,s.charitatis et orationis,habent effectus spirituales.22æ.q.32.4.0.
23 Eleemosynæ spirituales,sunt simpliciter meliores,quam corporales,sc. ratione dati,finis et actus sed respectu alicuius est èconuerso.22æ.q.32.3.0.q.33.1.c.et q.188.4.c.
24 *Recompensatio temporalis non intenta,non minuit meritum,vel laudem eleemosynæ,nec aliorum actuum, sicut nec humana gloria non intenta,*sed intẽta minuit,quia qui vult dare eleemosynam propter inanem gloriam consequendam, vult id quod de se est bonum sub ratione mali.12æ.q.19.7.2m.et 3m.
25 Eleemosynæ corporales sufficienter numerantur septem,et spirituales septem.22æ.q.32.2.0.
26 Eleemosyna debet fieri abundanter, secundum facultatem dantis, sed multis indigentibus ne quis superfluè habeat,22æ.quæstio.32.10.0.et q.117.1.2m.
27 Embrio.prius viuit anima vegetatiua,secundò sensitiua,et vltimò, intellectiua,quia generatio eius multiplex est,et discontinua.1a.q.67.4.c.fi.q.76.3.3m.q.77.7.c.q.85.3.1m.et q.118.2.2m.et 22æ.q.64.1.c. et 3a.q.33.2.3m.
Emere regnum cælorum dicitur impropriè,idest mereri, qui dat quod habet.22æ.p.100.1.3m.
1 Energumenus dicitur,quasi intus laborans.3a.q.71.2.1m.& 3m.
2 Omnis baptizandus est energumenus::ideo debet exorcizari.3a.q.71.2.1m.& 3m.
Adam videbat Deum in ænigmate,idest,obscurè,scilicet,per effectus,non autem propter occupationem sensibilium causatam ex peccato,sicut nos.3a.q.94.1.3m.
1 ENs dicitur dupliciter.s.quod significat essentiam rerum,& diuiditur in decem prædicamenta,secundò quod significat conceptionem quam facit anima.1a.q.3.4.2m.& q.48.2.2m.
2 Diuisio entis quadruplex,scilicet per se,& per accidens,rei & rationis, in decem prædicamenta,& per actum & potentiam.3a.q.10.3.c.
3 Ens dicitur dupliciter,scilicet,ens simpliciter,id est,substantia,& ens,secundum quid,id est,accidens.3a.q.11.5.3m.
4 Omne ens rationis,est relatio,vel negatio.1a.q.28.1.2m.
5 *Priuationes,negationes,& non entia sunt entia rationis tantum.1a.q.6.3.2m.q.48.1.2m.12æ.q.8.1.3m.& q.26.1.c.
6 Ens includitur in quolibet apprehenso.12æ.q.94.q.2.c.
7 Quod fit per accidens non est ens propriè, neque vnum.22æ.qu.95.5.c.
8 Ens non est genus,quia non habet differentias.1a.q.3.5.c.1m.
9 Omnia vniuoca,reducuntur ad vnum principium, non quidem vniuocum,sed analogum,scilicet ad ens.1a.q.13.5.1m.
10 Ens prædicatur analogicè,de substantia & accidente.1a.qu.13.10.4m.& 22æ.q.120.2.c.
11 *Ens participaliter & adiectiuè, prædicatur pluraliter de tribus personis diuinis,substantiuè verò,singulariter tantum.1a.q.39.3.3m.
1 Enunciablle de præsenti,præterito,& futuro,non est idem.1æ.q.14.15.3m.
1 Enunciatio fit à nobis tantum propter cognitionem habendam.1a.q.14.14.c.& 22æ.q.1.2.2m.
2 *Omnis enunciatio affirmatiua,in materia naturali,est vera, & negatiua falsa.Sed in materia remota,est econuerso. In contingenti autem quælibet vniuersalis est falsa, & particularis, vel indefinita est vera, 1a.q.51.1.c.
1 Epicycli, & eccentrici circuli, probantur in astrologia rationabiliter, non autem demonstratiuè.1a.q.32.1.2.
1 Epiechia,id est,bona animositas, est idem quod securitas, Ideò est pars potentialis fortitudinis,22æ.q.128.1.6m.
2 Epiechia est virtus specialis,& pars potentialis iustitiæ.22æ.qu.80.5m.& q.120.0.& q.128.1.6m.
3 Epiechia est pars subiectiua iustitiæ communiter directæ, quæ per prius prædicatur de ea,quàm de iustitia legali, quæ dirigitur secundum epiechiam,quæ est superior regula humanorum actuum.22æ.quæstio.120.3.c.1m.
4 Epiechia est prior pars legalis iustitiæ,obtemperantis legi,quo ad verba,& quo ad intentionem legislatoris. Sed diuiditur contra eam, vt attendit tantum verba.22æ.q.120.1.2m.
5 Epiechia seruat intentionem legis,in his, ad quæ forma legis se non extendit,22æ.q.120.1.0.
6 Epieches non deserit iustum simpliciter,sed iustum lege determinatum Nec opponitur seueritati,quæ sequitur veritatem legis,in quib.oportet,quia in quibus non oportet,est vitiosum.22æ.q.120.1.1m.
1 EPiscopatus nomen operis est,& non honoris.22æ.q.185.1.1m.
2 Intelligendus est in nomine episcopatus,bonum opus, id est, actio plebi vtilis,22æ.q.185.1.2.0.
3 Ex hoc quod Apostolus dicit, qui episcopatum desiderat, bonum opus desiderat sumpserunt aliqui occasionem ambitionis episcopatus & prælationis.Sed non rectè intelligunt quod hic dicitur,Apostolus voluit hic ostendere, quid pertinet ad episcopum. Episcopus est nomen græcum.Scopos enim idem est quod intendens,& epi,id est,supra,quasi superintendens: duo ergo consideranda sunt in episcopo,scilicet,gradus superior,& actio plebi vtilis.22æ. quæstio.185.1.1m.
4 Aliqui proiiciunt fortè oculum ad ea quæ circunstant episcopatum.s. quòd qui præest,honoratur,& habet potestatem: & qui propter illa desiderat episcopatum,nescit quid sit episcopus siue episcopatus, & ideo dicit apostolus quid sit episcopus, & quid desiderat qui episcopatum desiderat,quia bonum opus desiderat, non dicit bonum desiderium habet, sed bonum opus desiderat, scilicet vtilitatem plebis, 22æ.q.185.1.1m.
1 EPiscopi & presbyteri olim non differebant secundum nomina,22æ.
2 q.184.6.1m.
Solur episcopus propriè est prælatus ecclesiæ, & quasi sponsus eius, accipit annulum:& solus habet plenam potestatem,& iurisdictione, 22æ.q.108.4.2m.
3 Solus episcopus potest dispensare illa sacramenta, quæ ponunt suscipientem in aliquo gradu perfectionis super alios.3a.q.82.3.3m.
4 Episcopi sunt successores apostolorum.22æ.q.184.6.1m.q.185.5.c.& 3a.q.67.2.1m.& 72.11.c.
5 Episcopus dicit,Pax vobis,quia magis repræsentat Christum dicentem sic,quam simplex sacerdos dicens Dominus vobiscum,3a.qu.83.5.6m.
6 Sicut dicaconus participat illuminationem,& virtutem sacerdotis: sic & sacerdos perfectiuam dispensationem episcopi,3a.q.81.3.3m.
7 Episcopatus est ordo supra sacerdotiũ, respectu mystici corporis Christi:non autẽ respectu veri,22æ.q.184.6.1m.& 3a.q.67.2.2m.& q.82.1.4m
8 Episcopus potest iudicare eos solum, qui sunt de sua diœcesi. 22æ.q.60.2.c.& 6.0.& q.67.1.c.
9 Episcopus in cuius diœcesi aliquis delinquit in re non exempta, fit ei superior,ratione delicti: etiam si sit exemptus,nisi forte deliquat in re aliqua exempta, puta in administratione bonorum alicuius monasterij exempti:sed si aliquis exemptus committat furtum,vel homicidium,vel aliquid huiusmodi,potest per ordinarium condemnari,22æ.q.67.1.3m.
10 Episcopus tenetur ingredi religionem,quam vouit,22æ.q.189.3.1m.
11 Monachus episcopus tenetur ad obseruantias regulares, s.ad continentiam,paupertatem, habitum, & alia, nisi impediant officium eius, vt silentium,solitudo,abstinentię,& vigilię graues,in quibus potest ipse secum dispensare,sicut & prelati in religione.22æ.q.88.11.4m.q.185.8.0.& 188.8.3m.
12 Episcopi tenentur exponere omnia sua pro honore Dei, & salute gregis sui,cum opus fuerit,22æ.q.184.7.1m.
13 Episcopo non licet religionem ingredi, nisi propter impedimentum salutis,ex parte sui,vl aliorum,de licentia Papæ.22æ.q.184.6.c.fi.q.185.4.0.& q.289.7.c.
14 Monachus episcopus non potest esse hæres,nisi pro ecclesia sua:nec potest testamẽtum condere,nec aliquid disponere post mortem, nisi de licentia Papæ.22æ.q.88.11.4m.& q.185.8.3m.
15 Episcopus depositus, intrans religionem, potest reuocari ad episcopatum,nisi sit detrusus ibi ad pœnitentiam, pro culpa eius, 22æ. quæst.183.4.2m.
16 Episcopo non licet deserere corporaliter gregem suum propter persecutionem:nisi possit ei sufficienter per alium prouidere,22æ.q.185.5.0
17 Episcopo licet habere proprium,& illud hæredibus testari. 22æ.q.185.6.7.0.& q.186.3.5m.
Quidam equus perpendens se coiisse cum matre, præcipitans se,mortuus est,22æ.q.54.9.3m.
1 Error circa prima principia, in speculabilibus & practicis, est grauissimus & turpissimus,22æ.q.154.12.c.
Erubescentia est timor de turpi fiendo, sed verecundia est timor de turpi facto.12æ.q.41.4.c.& 22æ.q.75.1.3m.& q.144.2.c.
1 ESse dicitur tripliciter,scilicet essentia,actus essentiæ, & esse quod significat veritatem propositionis, quod formaliter est in anima: sed est in re fundamentaliter.1a.q.3.4.2m.
2 Species rerum habent triplex esse,scilicet,in arte Dei,id est,in verbo, in intelligentia Angeli,& in rebus.1a.q.74.3.2m.
3 Esse ab aliquo,dicitur dupliciter,scilicet directè,quia agit,& indirectè, quia non

quia non agit quod debet.12æ.q.6.3.c.
4 Omne quod nõ est suum esse,participat esseà causa prima, quę est suũ esse,1a.q.44.1.c.et q.61.1.c.et q.75.5.4m.et q.104.1.c.fi.et 12æ.q.3.7.c.
5 Esse est proprius effectus Dei. 1a. q.8.1.c.et q.45.5.0.et q.65.3.c.et 12æ.q.66.5.4m.
6 Forma non est,nec fit,nec creatur,nisi impropriè.1a. q.55.2m.q.9.2.3m. et q.45.4.8.0.et q.65.4.c.et q.75.6.c.et q.90.2.c.et q.91.2.c.et q.110.2.c.et q.118.1.c.et 12æ.q.110.2.3m.et 3.q.35.1.c.3m.
7 Omne esse est ab aliqua forma.1a.q.42.1m.
8 Ipsum esse nihil aliud adiunctum habere potest,similiter nec aliqua forma.1a.q.3.6.7.c.
9 Primus effectus formæ,est esse,secundus verò operatio.1a. q.42.1.1m.et 12æ.q.111.2.c.
10 Esse est, prius omni alia participatione, et omni alio nomine Dei. 1a.q.5.2.0.
11 *Et est nobilius.1a.q.4.1.3m.et 2.3m.et 12æ.q.2.5.2m.
12 Ab eadem forma vel essentia, est esse immediatè, et operatio mediante potentia.1a.q.54.2.2m.et 3a.q.16.1.4m.
13 Esse est formale,respectu omnium quæ in re sunt.1a.q.8.1.c.
14 Idem est esse formæ,materiæ,et compositi.12æ.q.4.5.2m.
15 Si aliqua forma vel natura non pertinet ad esse personale,illud esse non dicitur esse personæ simpliciter:sed secundum quid 3a.q.17.2.c.
16 *Esse capitatum,et esse corporeum,et esse animatum,pertinet ad personam Sortis,sed ex his non fit nisi vnum esse in Socrate.3a.q.17.2.c.
17 Si post constitutionem personæ, adueniant ei aliqua membra, non accrescit ei aliud esse,sed sola relatio ad hæc.3a.q.17.2.c.
18 Esse est maximè intra rem,secundò forma, tertiò, materia. 1a.q.8.1.c.et q.105.5.c.fi.
19 Sed esse est actus formæ,et essentiæ suppositi.1a.q.3.4.c.
20 Nec esse comparatur ad alia sicut recipiens ad receptum,sed econuerso:quia est actualitas omnium.1a.q.3.4.c.et q.4.1.3m.et q.5.1.c.
21 Immo semper illud quod substernitur in rebus, est communius quàm id quod informat,et restringit ipsum:sicut esse quàm viuere.1a.q.65.3.c.
22 Quælibet forma substantialis dat esse simpliciter,et quælibet forma accidentalis dat esse secundum quid.1a.q.76.4.8.c.& q.77.6.c.
23 Vnius personæ est tantum vnum esse personale, sed multa secundum quid.3a.q.17.2.c.& q.19.1.4m.
24 Quicquid est in aliquo præter essentiam eius, oportet esse causatum vel à principiis essentialibus,vel ab extra.1a.q.3.4.c.
25 Esse pertinet ad hypostasim, sicut ad illud quod habet esse, sed pertinet ad naturam:sicut ad illud quod aliquid habet esse,.3a.q.17.2.c.1m.
26 Esse simpliciter est superius ad esse hominem.3a.q.16.9.2m.
27 Impossibile est vnam rem habere duplex esse substantiale. 1a. q.76.3.c.& 4.c.& 77.q.2.3m.& 3a.q.17.2.c.
28 Ad probandum aliquid esse oportet vti pro medio quid nominis, non autem quid rei,quia sequitur quæstionem an est.1a.q.2.2.2m.
29 In qualibet creatura differunt esse & essentia,operatio & potentia, vel virtus operatiua,1a.q.54.1.2.3.c.& q.77.1.c.& q.79.1.c.
30 Esse cuiuslibet creaturæ est determinatum ad vnum secundum genus: & secundum speciem.1a.q.64.2.c.
31 Inclinatio cuiuslibet creaturæ ad esse,est tantum per essentiam,non autem inclinatio ad extra.1a.q.59.2.c.1m.
32 Impossibile est quòd esse alicuius creaturæ, sit causatum ex principiis essentialibus eius.1a.q.3.4.c.
1 Essentia est illud quod significatur per diffinitionem.1a.q.3.3.c.& quæs.29.2.3m.
2 Essentia est illud,cuius actus est esse,1a.q.39.2.3m.
3 Essentia & natura sunt idem re,& differũt ratione:quia essentia est principium essendi,sed natura est principium operationis. 1a. q.39.2.3m.
4 Essentia nomine abstracto,significatur vt pars,sed in concreto significatur vt totum.1a.q.5.3.c.
5 In compositis, essentia significat compositum ex forma & materia in communi.1a.q.29.2.3m.
1 AEqualitas duplex, scilicet quantitatis, & proportionis: prima requiritur in iustitia commutatiua, secunda in distributiua, & in merito,respectu præmij.12æ.q.114.3.0.
2 Aequalitas duplex,scilicet,æquiparantiæ,& proportionis, 1a. q.63.3.c.& 22æ.q.163.2.c.
3 Aequalitas & quantitas duplex, s.molis & virtutis. 1a. q.42.1.1m.& 2m.
4 Omnis æqualitas virtutis,includit similitudinem,non autem econuerso,1a.q.42.1.2m.
5 Angelus & homo appetierunt æqualitatem Dei, secundum similitudinem imitationis: non autem secundum æquiparantiam naturæ, 1a.q.61.4.3m.& q.63.3.0.& q.68.4.c.fi.& 22æ.q.163.2.0.
6 In diuinis est æqualitas,& quantitas virtutis,non autem molis.1a.q.42.1.0.& 3a.q.58.3.0.
7 Aequalitas & similitudo in diuinis, est tantum secundum essentialia.1a.q.35.2.c.& q.36.4.3m.& q.42.4.2m.
8 Aequalitas & similitudo in diuinis,includunt relationes personales,& vnitatem essentiæ,nec dicunt aliam relationem realem,1a.q.28.4.4m.& q.42.1.4m.
9 Quælibet persona in diuinis,est similis & æqualis aliis duabus personis. 1a.q.42.0.& 3a.q.43.4.c.
1 Aequinoctialis Zona,secundum aliquos est temperatissima, sed probabilius,secundum Aristotelem,est inhabitabilis propter æstum. 1a.quęs.102.2.4m.
2 Creatio mundi,& passio Christi,factæ sunt in ęquinoctio: sed iudicium generale erit in æstate quando sol maximè exaltatur,quia perfecta illuminatio erit in secundo Christi aduentu, & tunc etiam erit maxima Christi exaltatio.3a.q.46.9.3m.
1 *Aequitas est pars iustitiæ,& continetur sub epieichia,22æ.q.80.3m.
Aequiualens non potest reddi Deo nec parentib. sed sufficit reddere id quod est possibile.12æ.q.100.7.1m.& 22æ.q.57.1.3m.& q.6.2.2.1m.& q.80.c.& q.81.5.3m.& q.102.1.3m.& q.106.6.1m.& 3a.q.85.3.2m.
1 Diuersitas significationis causat æquiuocationem, non autem diuersitas suppositionis vel prædicationis,1a.q.13.10.1m.& q.29.4.4m.
2 Omnis ęquiuocatio pręsupponit vniuocationem, non autem generatio ęquiuoca præsupponit generationem vniuocam, sed econuerso. 1a.q.13.5.1m.
1 AEstimatio rationis, semper corrumpitur in peccante in vniuersali,vel in particulari,per delectationes, & alias passiones. 22æ.q.162.4.1m.
2 Vis æstimatiua est potentia apprehensiua conuenientis & nociui, ideo comparatur ad appetitum sensitiuum, sicut intellectus practicus ad voluntatem,1a.q.78.4.c.
3 Aestimatiua nullum indiuiduum apprehendit inquantum subsit naturæ cõmuni,sicut cogitatiua in homine: sed tantum vt est principium vel terminus actionis vel passionis bruti,1a.q.78.4.5.fi.
1 AEternitas est interminabilis vitæ tota simul, & perfecta possessio, 1a.q.10.1.c.
2 Aeternum quandoque sumitur pro diuino,22æ.q.164.2.6m.
3 Aeternitas est mensura omnis durationis,1a.q.10.6.c.
4 * Aeternitas excludit principium durationis,1a.q.42.2.2m.
5 Esse,secundum quòd recedit à permanentia, & subditur transmutationi,& recedit ab æternitate,& subditur tempori.1a. q.10.4.3m.& 5.c.
6 * Aeternitas significatur pluraliter,1a.q.10.3.1m.
7 Aeternitas est tota simul:quia est mensura esse permanentis, non autem tempus;quia est mensura motus,1a.q.10.4.c.3m.& 5.c.
8 Aeternitas manet eadem,& subiecto,& ratione:ideo non est idem quod nunc temporis,1a.q.10.4.2m.
9 Tempus non differt ab æternitate,per habere principium & finem, nisi per accidens,vel ex parte mensurati vel in potentia,1a.q.10.4.5.c.
10 Aeternitas & tempus,non sunt mensuræ vnius generis,1a.q.10.4.1m.
11 In tempore aliud est indiuisibile,scilicet,instans: & aliud durans, scilicet,tempus;sed in æternitate,est idem indiuisibile,& semper stans,1a.q.42.2.4m.
12 Aeuum est medium inter tempus, & æternitatem: quia tempus habet prius & posterius,id est, mensurat mutabilia: non autem æuum, sed coniungitur eis,non autem æternitas. 1a.q.10.5.0.
13 Deus est æternitas.1a.q.10.2.c.3m.
14 Deus est æternus.1a.q.10.2.0.
15 Aeternitas verè,& propriè,conuenit soli Deo,sed participatiuè, cõuenit diuersis diuersimodè,1a.q.10.2.3.0.
16 Nihil præter Deum,fuit ab æterno,1a.q.10.3.0.q.16.7.0.& q.46.0. & q.61.2.0.
17 Ab æterno non fuerunt multæ veritates,nisi in mente Dei, 1a.q.10.3.3m.& q.16.7.0.
18 Deus est supra æternitatem participatam,& vltra eam regnat, non autẽ supra vel vltra æternitatem suam,1a.q.10 2.1m.et 2m.
19 Deus non est actor,nec causa suæ æternitatis,sed æternitatis,participatæ, scilicet æui,1a.q.10.2.1m.
1 Ethica,et necesse est ponere.quod in primum motum voluntatis,voluntas prodeat ex instinctu alicuius exterioris mouentis, vt Aristoteles concludit,in quodam capitulo Ethicæ Eudimicæ,12æ.q. 9.4.ca.fi. et q.80.1.ar.3m.
1 Etymologia attenditur secundum illud à quo imponitur nomen significatio verò secundum illud,ad quod significandum nomẽ imponitur.22æ.q.92.1.2m.
Ethos in Græco scriptum per H literam longam: significat morem,id est, inclinationem, sed scriptum per E breuem, significat morem, id est consuetudinem.12æ.q.58.1.c.
1 Eua non fuit filia Adæ,quia non processit ab eo modo naturæ, nec sicut à principio naturali.1a.q.92.3m.
1 Euangelium diuulgatum est,et prædicatum in toto orbe,non autem creditum per fidem ab omnibus,12æ.q.106.4.4m.
2 In euangelio nihil mandatur de præceptis cerimonialibus: quia ablata sunt per impletionem rei.12æ.q.108.3.3m.
3 In euangelio non continentur, nisi quæ pertinent ad gratiam spiritus sancti.12æ.q.106.1.1m.
4 Doctrina euangelica est doctrina perfectionis: ideò instruit de omnibus pertinentibus ad rectitudinem vitæ.22æ.q.56.1.2m.
1 Eubulia est virtus specialis benè consiliatiua. 1a.q.22.1.1m.et 12æ.q.57.6.0.et 22æ.q.48.c.fi.q.49.4.2m.q.51.1.2.0.et q.53.2.c.
2 In nullo peccatore, inquantum huiusmodi, inuenitur eubulia, 22æ.quæstion.51.1.3m.
1 EVcharistia est sacramentum et sacrificium,12æ. qu.101.4.2m.et 3a.q.52.8.2m.q.73.1.4.0.et q.79.5.0.et q.82.4.c.1m.
2 Corpus et sanguis Christi sunt vnum sacramentum formaliter: et secundum finem, sed plura materialiter.3a.q.73.2.0.et q.78.6.1m.
3 Hoc sacramentum habet quatuor nomina, scilicet sacrificium vel hostia,communio,vel synaxis,eucharistia,et viaticum.3a.q.73.4.0.et q.79.2.1m.
4 Conueniens fuit,et necessaria institutio eucharistiæ in cœna Domini, non autem ante,nec post,quatuor rationibus, scilicet primò quia ad perfectionem nostram exigebatur, vt caput nostrum etiam realiter nobis iungeretur:secundò,quia tunc institui debuit, quando figuræ veteris legis terminandæ erant:tertiò ratione repræsentationis passionis Christi:quartò,ex ritu quo frequentandum est hoc sacramentum,vt vltimo traditum magis memoriæ teneretur.1a.q.72.12.3m.qu.73.5.0.et q.74.4.c.1m.et q.80.8.1m.et q.83.2.3m.
5 Necessaria fuit institutio eucharistiæ, per modum cibi.3a.qu.73.1.2.0.et q.75.5.c.
6 Eucharistia habuit multas figuras in veteri testamento, quarum præcipua fuit agnus Paschalis, 12a.q.102.5.2m.et 3m.et qu.73.6.0.et quæst.80.10.2m.
7 Eucharistia in missa comparatur sacrificio Abel, Abrahæ, & Melchisedech.3a.q.83.4.8m.
8 Oblatio Melchisedech, fuit expressior figura Eucharistiæ, quo ad illud quod est sacramentum tantum,figuris veteris legis, sed econuerso quo ad illud quod est res & sacramentum,3a.q.61.3.3m.& q.73.6.c.
9 Sacrificium eucharistiæ quotidie oblatum in Ecclesia, non est aliud quam sacrificium Christi,sed commemoratio eius,3a.quæ.22.3.2m.& q.73.4.

q.73.4.o.& q.83.1.o.
10 Effusio sanguinis & aquæ, ex latere Christi, est signum & causa Euchariſtiæ: oblatio Melchisedech, respectu eius quod est sacramentum tantum, manna respectu eius quod est res tantum, & agnus Paschalis respectu eius quod est res & sacramentum, sunt tantum signa. 3ª.q.73.6.o.q.74.6.3m.
11 Agnus Paschalis fuit figura Euchariſtiæ, ratione paſsionis Christi: manna verò, vt cib. fidelium.12ª.q.102.5.2m.&3ª.q.73.5.6.c.&q.80.10.2m.
12 Corpus Christi mysticum est res tantũ in hoc ſacramento,3ª.q.73.3.6.c.
13 Res huius ſacramenti duplex, ſcilicet contenta, id est, Christus: & non contenta, ſcilicet corpus Christi mysticum. 3ª.q.60.3.c.& q.80.4.c.
14 Res & ſacramentum Euchariſtiæ, est corpus Christi verum, res tantum, est effectus eius, ſcilicet gratia, ſacramentum verò tantum est materia eius.3ª.q.73.1.3m.& 6.c.
15 Res & ſacramentum Euchariſtiæ, est in materia, ſed res tantum, ſcilicet gratia, est in ſuſcipiente, in aliis autem ſacramentis, vtrumque est in eo.3ª.q.73.1.3m.
16 Vel quia nutrimentum correſpondens Euchariſtiæ, præcedit augmentum correſpondens confirmationi vt cauſa, & ſequitur vt conſeruans.3ª.q.65.2.3m.
17 Euchariſtia excellit omnia ſacraméta veteris ac nouæ legis.3ª.q.65.3.o.
18 Euchariſtia est perfectio aliorum ſacramentorum.3ª.q.75.1.c.
19 Euchariſtia est conſummatio omnium ſacramentorum.3ª.q.63.6.c.& q.73.3.c.
20 Euchariſtia est finis omnium ſacramentorum. 3ª.q.63.6.c.& q.65.5.c.2m.& q.72.12.3m.& q.73.1.c.
21 In hoc ſacramento comprehenditur totum mysterium noſtræ ſalutis, ideo præ cæteris ſacramentis ſolemnius celebratur.3ª.q.83.c.princi.& 3m.& 6m.
22 Euchariſtia est signum Eccleſiaſticæ vnitatis; ideo ex opere operato, eius efficacia poteſt in alterum tranſire, non autem alia ſacramenta. 3ª.q.67.2.c.& q.73.2.c.& 4.c.& q.79.1.c.et q.82.3.3m.et qu.83.4.3m.
23 Sicut in aliis ſacramentis, materiale elementum non est cauſa virtutis quæ in eo est, nec alicuius ſpiritualis effectus in homine, niſi mediante virtute, ſecundum quòd ex elemento et virtute fit vnum, ita ſpecies non ſunt cauſa corporis Christi, nec alicuius ſpiritualis effectus niſi mediante corpore Christi, ſecundum quod ex ſpeciebus et corpore Christi fit vnum ſacramentum.3ª.q.73.1.2m.
24 Per baptiſmũ datur primus actus vitæ ſpiritualis, ſed per euchariſtiam datur complementum eius.3ª.q.79.1.c.2m.et6.2m.et q.82.2.3m.
25 Euchariſtia est poſterior baptiſmo in perceptione, ſed est prior in intentione.3ª.q.73.5.4m.
26 Si homo nunquam à gratia baptiſmi caderet, indigeret confirmatione, et euchariſtia, non autem pœnitentia.3ª.q.84.5.6.o.
27 Euchariſtia continet Christum realiter: non autem alia ſacramenta tantum virtutem eius.12ª.q.101.4.2m.& 3.qu.63.6.c.& q.65.3.o.& q.73.1.3m.& 4.c 3m.& 5.c.2m.& quæſt.75.1.o.& 2.c.2m.4.c.& q.76.o.& q.78.1.c.
28 Euchariſtia perficitur in conſecratione materiæ, alia verò ſacramenta in vſu eius.3ª.q.73.1.3m.& q.74.2.3m.& 7.c.q.78.1.c.q.80.1.1m.& 10.1m.& q.82.4.2m.& 10.1m.fi.& q.84.3.c.& 4.3m.
29 Materia Euchariſtiæ est duplex, ſcilicet panis & vinum.3ª.q.74.1.o.
30 Non habens vinum vel panem, non debet conſecrare alterum tantum, tamen ſi faceret, conſecratum eſſet, ſed grauiter peccaret. 3ª. quæſt. 74.1.2m.
31 Panis & vinum quantacunque poſſunt conſecrari, dummodo ſint corã ſacerdote.3ª.q.74.2.o.
32 Materia Euchariſtiæ non est mel, lac, carnes, nec aliquid ſimile ſacramẽtis veteris legis.3ª.q.74.1.o.
33 Circa materiam Euchariſtiæ fuit triplex hæreſis, ſcilicet Artotiritarum, panem cum caſeo offerentium, Catafrigarum, & Pepucianorum miſcentium farinam cum ſanguine puerorum per totum corpus: & Aquariorum offerentium aquam tantum.3ª.q.74.1.c.
34 Damnatur error quorundam conficientium de aqua lotionis panni intincti vino.3ª.q.74.8.c.
35 Aqua debet apponi vino, ſicut Christus poſuit, & conuertitur in vinum. 3ª.q.74.6.o.
36 Appoſitio aquæ non est neceſſaria, licet non apponens peccet, 3ª.q.74.7.o.& q.83.6.4m.& 6m.
37 Aqua debet poni in calice, & parum, non in dolio, quæ non manet, ſed conuertitur in vinum: non autem in aquam Christi.3ª.q.74.8.o.
38 De aqua artificiali in vino, poteſt confici Euchariſtia, ſed non debet: nõ autem in pane.3ª.q.74.7.3m.
39 Euchariſtia conficitur ex pane tritici, non autem ex pane hordei, ſpeltæ, farris, vel alterius grani.3ª.q.74.3.o.& 4.c.
40 Euchariſtia poteſt confici ex pane miſto ex granis aliis, ſi maneat ſpecies tritici.3ª.q.74.3.3m.
41 Euchariſtia poteſt confici ex ſiligine generata ex grano frumenti, 3ª.q.74.3.1m.
42 Ex amido, vel paſta, vel pane corrupto ſecundum ſpeciem, non poteſt confici Euchariſtia.3ª.q.74.3.4m.& 4.4m.& 5.2m.
43 Euchariſtia debet confici ex azymo, ſicut Christus fecit, & eſſet graue peccatum conficere cum fermento: ſicut apud Græcos in azymis. 3ª.q.74.4.o.
44 De vino vitis, & non de alio liquore, poteſt confici Euchariſtia. 3ª.q.74.5.o.
45 De muſto poteſt confici Euchariſtia, ſed peccatum eſſet, niſi eſſet in neceſſitate, non autem de vua, nec de agreſta.3ª.q.74.5.3m.
46 De aceto non poteſt confici Euchariſtia, ſed de vino aceſcente, licet peccatum eſſet.3ª.q.74.5.2m.
47 Forma conſecrationis corporis Christi, eſt hæc, ſcilicet, hoc eſt enim corpus meum: tamen dimittens alia verba, peccat grauiter. 3ª.q.60.8.c.& q.75.2.c.& q.78.2.o.& 5.c.& q.83.4.1m.& q.84.3.c.
48 Singulæ particulæ huius formæ conuenienter ordinantur. 3ª.q.78.2.o.
49 Enim non eſt de forma Euchariſtiæ, ſed dimittens ipſum ex negligentia, vel contemptu peccat, quia eſt de conſuetudine Romanæ Eccleſiæ, data à Petro Apoſtolo.3ª.q.60.8.c.& q.78.2.5m.
50 Forma Euchariſtiæ conuenienter ſignificatur, ſcilicet in facto eſſe, non autem in fieri.3ª.q.78.2.o.
51 Hæc verba, & eleuatis oculis, & cætera, & manducate, & cætera, conuenienter præmittuntur formæ Euchariſtiæ.3ª.q.78.1.c.4m.
52 Forma conſecrationis ſanguinis Christi eſt hæc, ſcilicet: Hic eſt enim calix ſanguinis mei, noui & æterni teſtamenti, myſteriũ fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur, in remiſſionem peccatorum.3ª.quæſ.78.3.o.
53 Singulæ particulæ huius formæ, conuenienter poſitæ ſunt. 3ª.q.78.3.c.
54 Formæ prædictæ non ſe mutuo expectant, ſed vtraque operatur ſine altera,3ª.q.78.6.o.
55 Formæ prædictæ continent veritatem factiuam rei, non præſupponentem rem ſignificatam.3ª.q.78.5.o.
56 In prædictis formis, & in qualibet alia forma ſacramentali, eſt aliqua virtus inſtrumentalis: non quidem principalis, nec ſecundum eſſe completum, ſed intentionalis.3ª.q.78.4.o.& 5.c.
57 Forma Euchariſtiæ importat ſolam conſecrationem materiæ & profertur in perſona Christi, ſed formæ ſacramentorum, important vſum materiæ, & proferuntur in perſona miniſtri.3ª.q.78.1.4.5.c.& q.82.2.2m.& 5.c.2m.et 7.3m.et q.83.1.3m.et q.84.3.c.
58 Christus eadem forma conſecrauit, qua et nos, quam dedit Eccleſiæ, et tantum ſemel protulit,3ª.q.78.1.1m.
59 Subſtantia panis et vini non manet poſt conſecrationem, cuius oppoſitum, eſt impoſſibile et hæreticum.3ª.q.75.2.o.et 6.c.et q.77.1.5.c.
60 In conuerſionibus naturalibus, illud quod conuertitur, corrumpitur, et illud in quod conuertitur, generatur, vel augetur, vel reſtauratur, ſed hic, Christus nullo modo mutatur.3ª.q.75.4.o.et 6.2m.
61 Nec ſubſtantia panis et vini annihilatur, nec conuertitur in præiacentem materiam.3ª.q.75.3.o.
62 Sed conuertitur tota in totum corpus Christi.3ª.quæſt.75.4.o.et 6.c.8.c.3m.
63 Conuerſio hæc quadrupliciter differt ab aliis: quia pertingit ad materiam, non habet ſubiectum, conuertitur totum, et in totum præexiſtens,3ª.q.75.4.8.o.
64 Hæc conuerſio importat ordinem ſubſtantiarum, ideo eſt ſicut in ſubiecto in vtraque,3ª.q.75.4.1m.
65 Hæc conuerſio non eſt formalis, ſed eſt ſubſtantialis, ideo dicitur tranſſubſtantiatio,3ª.q.75.4.o.
66 Forma ſubſtantialis panis & vini, non manet poſt conſecrationem, 3ª.q.75.6.o.& q.77.1.c.
67 Forma ſubſtantialis panis & vini, conuertitur in animam Christi, 3ª.q.75.6.2m.
68 Quantitas panis, non conuertitur in quantitatem corporis Christi: ſed manet ſicut cætera accidentia,3ª.q.76.1.3m.& 4.c.
69 Nec quantitas vini conuertitur in quantitatem ſanguinis Christi, ſed manet ſicut cætera accidentia,3ª.q.77.8.c.
70 Si poſt calicis conſecrationem, aliud vinum mittatur in calicem, illud quidem non tranſit in ſanguinem, neque ſanguini commiſcetur, ſicut Innocentius tertius dixit in quadam decretali, 3ª.quæſtio.77.8.cap.1m.& 3m.
71 Quod quidem intelligendum eſt, quando non fit tanta permiſtio vini vel liquoris extranei, quod ſanguis Christi deſinat eſſe ſub toto, tunc enim dicitur vndique diffundi, non quia tangat ſanguinem Christi, ſecundum proprias eius dimenſiones: ſed ſecundum dimenſiones ſacramentales, ſub quibus continetur,3ª.q.77.8.c.3m.& 4m.
72 Nec eſt ſimile de aqua benedicta, cui additur aqua non benedicta, & de vino conſecrato: quia illa benedictio nullam immutationem facit circa ſubſtantiam aquæ, ſicut facit conſecratio vini,3ª.q.77.8.3m.fi.
73 Hæc conuerſio eſt ſupernaturalis, facta ſola virtute Dei,3ª.qu.75.4.c.& 5.o.& 7.c.& q.83.4.c.
74 Hæc conuerſio cum creatione & mutatione naturali, conuenit in ordine terminorum, & non ſimulatè, & cum prima non habet ſubiectum commune vtrique termino, & cum ſecunda, quia terminus tranſit in terminum, ſecundum totum hic, ſecundum materiam ibi, & manet aliquid, ſcilicet accidentia hic, & materia ibi, 3ª. quæſtion.75.8.cap.
75 Hæc eſt vera, ex pane fit corpus Christi, & panis conuertitur in corpus Christi, vel tranſſubſtantiatur: non autem hæc, panis eſt vel fuit, vel erit, vel fit corpus Christi, vel de pane fit, vel factum eſt corpus Christi vel panis poteſt eſſe, vel fieri corpus Christi.3ª.q.75.8.o.
76 Hæc conueſio eſt eſt difficilior, & miraculoſior, omni mutatione naturali, & etiam creatione ratione termini ad quem, ſimpliciter autem eſt èconuerſo.3ª.q.75.8.3m.
77 Hæc conueſio fit in inſtanti,3ª.q.75.3.c.& 7.o.& q.78.2.5.c.
78 Hæc conuerſio fit tantum in vltimo inſtanti prolationis totius formæ, ſi aſſumuntur tria, ſcilicet miniſter debitus, debita materia: forma, & intentio conſecrantis, ſed ſingulæ partes formæ diſponunt ad hoc.3.q.75.7.1m.& 3m.& q.68.4.3m.& 5.c.
79 Corpus Christi non incipit eſſe in hoc ſacramento, per motum localem, ſed per conuerſionem panis in ipſum triplici ratione, ſcilicet, primo quia ſequeretur quòd deſineret eſſe in cælo ſecundo quia omne corpus localiter motum, pertranſit omnia media: quod hic dici non poteſt, tertio quia impoſſibile eſt, quòd vnus motus eiuſdem corporis localiter moti, terminetur ſimul ad diuerſa loca, cum tamen in pluribus locis corpus Christi ſub hoc ſacramento ſimul eſſe incipiat, 3ª.q.75.2.4.c.
80 Totus Christus eſt in ſacramento.3ª.q.76.1.o.& q.79.1.3m.
81 Verum corpus Christi, non eſſe in hoc ſacramento, niſi vt in ſigno; eſt hæreſis adiurata à Berengario.3ª.q.73.1.3m.& q.75.1.o.
82 In hoc ſacramento eſt aliquid dupliciter, ſcilicet ex vi ſacramenti, id eſt ſignificatum per formam, & ex naturali concomitantia, id eſt, realiter coniunctum Christo,3ª.q.76.1.o.& 2.3.4.c.& q.78.6.1m.& q.81.4.2m.& 3m.
83 Anima Christi, & diuinitas eius, ſunt in hoc ſacraméto, ſecundo modo tantum,3ª.q.76.1.1m.& 2.c.& q.81.4.3m.

84 Caro,

84 Caro, & os, & huiuſmodi, ſunt ſub ſpecie vini, ſecundo modo tantum, & ſub ſpecie panis, primo modo, ſanguis verò ècõuerſo.3ª.q.76.1.1m.& 2.c.3m.& q.78.6.1m.& q.81.4.2m.
85 Quantitas tota, & alia accidentia Christi ſunt in hoc ſacramento, ſecũdo modo tantum,3ª.q.76.1.3m.& 3.4.o.& 5.3m.& q.81.3.3m.
86 Tota quantitas Christi eſt indifferenter ſub magna & parua quantitate ſpecierum.3ª.q.76.1.3m.& 3.c.& 4.o.
87 Totus Christus eſt ſub qualibet parte vtriuſque ſpeciei.3ª.q.76.2.3.o.& q.78.6.1m.& q.79.1.3m.& q.80.12.3m.
88 Accidentia corporis Christi ſunt in hoc ſacramento, mediantè ſubſtantia, nec habent immediatam habitudinem ad hoc ſacramẽtum, nec ad corpora circunſtantia, ideo non poſſunt immutare medium,3ª.q.76.7.c.& q.81.3.4.c.
89 Accidentia corporis Christi intrinſeca ſunt in hoc ſacramento: non autem accidentia per comparationem ad extra, vt vbi, & ſitus,3ª.q.76.5.3m.& q.81.3.& 4.c.1m.
90 Christus eſt ſub duplici ſpecie Euchariſtiæ, triplici ratione, ſcilicet ad repræſentandum paſſionem eius, vt ſit cibus & potus, & ad ſalutẽ corporis & animæ.3.q.76.2.3m.
91 Christus in Euchariſtia cõtinetur ſub aliena ſpecie, ad vitandum horrorem, & deriſionem, & propter meritum fidei,3ª.q.75.5.o.
92 Copus Christi eſt localiter in vno tantum loco, ſ. in cælo, ſed vt in ſacramento ſignificante & continente eſt alibi, non tamen vbique, 3.q.75.1.3m.& 4.c.& q.76.5.o.& 6.c.1m.& q.81.1.2m.
93 Locus Euchariſtiæ, non eſt vacuus, nec plenus corpore Christi, ſed ſpecieb. ſacramentalib. per naturam dimenſionum, vel miraculoſè,3ª.qu.76.5.2m.
94 Christus in ſacramento non eſt vt in loco circunſcriptiuè, nec diffinitiuè,3ª.q.76.6.1m.
95 Christus ad motum ſacramenti, non mouetur per ſe, nec per accidens, 3ª.q.76.6.o.
96 Christus dedit in ſacramento diſcipulis corpus ſuum paſſibile,3ª. quæ. 81.3.o.
97 In triduo corpus Christi ſi quis conſecraſſet, fuiſſet corpus ſine ſanguine, et econuerſo, et vtrunque ſine anima.3ª.q.76.1.1m.et 2.c.et quæſt. 81.4.o.
98 Si Christus in triduo fuiſſet in hoc ſacramento, paſſus fuiſſet in eo, paſſione innata: non autem paſſione illata,3ª.q.81.4.o.
99 Corpus Christi in hoc ſacramento, non poteſt videri oculo corporali, 3ª.q.76.7.o.et 8.c.
100 Quando in hoc ſacramento apparet puer vel caro, eſt ibi verè corpus Christi, ſed non videtur in ſpecie propria,3ª.q.76.8.o.
101 Talis apparitio, quandoque eſt tantum ex parte videntium, et quandoque extra,3ª.q.76.8.o.
102 Quando ſic apparet omnib. non debet ſumi, ſed debet cum reliquiis poni,3ª.q.82.4.3m.
103 Tunc ſacerdos ſecundum aliquos debet iterum celebrare, vel ſecundũ alios, ſufficit ſpiritualis manducatio.3ª.q.82.4.3.
104 Christus videt ſe corporaliter in ſacramento, non ex ſacramento, ſi autem oculum haberet extra ſacramentum, non poſſet hoc niſi miraculosè. 3ª.q.76.7.2m.
105 Angeli non vident corpus Christi ſub ſacramento, cognitione naturali, ſed tantum cognitione beata, dæmones autem nullo modo plenè.3ª.q.76.7.c.
106 Beati vident Christum ſub ſacramento viſione intellectuali plena, non autem viſione corporali, niſi miraculoſè,3ª.q.76.7.c.2m.
107 Intellectus viatoris non poteſt comprehendere nec videre Christum, in hoc ſacramento.3ª.q.76.7.c.
108 Non baptizati peccant, videndo Euchaſtiam, non autem Christiani: licet ſint peccatores.3ª.q.80.4.4m.
109 Soli ſacerdotes poſſunt conſecrare Euchariſtiam.3ª.q.82.1.o.
110 Plures ſacerdotes poſſunt eandem hoſtiam conſecrare,3ª.q.82.2.o.
111 Mali ſacerdotes etiam ſchiſmatici, hæretici, excommunicati, & degradati, poſſunt conſecrare, ſed peccant grauiter. 3ª.q.64.9.2m.& 3m.& q.82.5.7.8.9.o.
112 Recipiens Euchariſtiam vel audiens miſſam à talibus, grauiter peccat, 3ª.q.64.9.2m.& 3m.& q.82.9.o.
113 Conſecrans propter malum finem, ſcilicet ad maleficia, vel vt irrideat, peccat, ſed perficit ſacramentum,3ª.q.74.2.2m.
114 Diſpenſatio Euchariſtiæ, pertinet ad ſacerdotem tantum, 3ª.q.82.3.o.
115 Nulli non ſacerdoti licet tangere Euchariſtiam, niſi in neceſsitate, vt ſi caderet.3ª.q.82.3.c.
116 Laicus etiam peccator debet tangere Euchariſtiam, in neceſsitate tantum, vt ſi caderet in terram.3ª.q.82.3.c.
117 Si adſint eſſentialia, ſcilicet ordo, & intentio miniſtri, & materia, & forma debitè: erit Euchariſtia, licet deſit ſolennitas loci, temporis, & paramentorum, tamen talis grauiter peccaret, & degradandus eſſet, 3ª.q.83.3.1m.
118 De pœnitentia amittentis Euchariſtiam, vel cuius negligentia brutũ ſumit eam, vel ſanguis ſtillat extra: vel euomentis.3ª.q.83.6.7m.
119 Conſecrans tenetur ſumere Euchariſtiam ſub vtraque ſpecie: quotieſcunque celebrat.3ª.q.80.12.o.& q.82.4.o.
120 Si percipitur ante conſecrationem, aquam tantum fuiſſe, effundatur, & vinum ponatur: ſi autem poſt,* videtur quod à capite canonem debeat incipere: ſed dimittat, & de negligentia pœniteat, ſecundum Innocentium, vel tantum conſecret vinum, præmiſſa contritione de negligentia.3ª.q.83.6.4m.
121 Deficiente ſacerdote poſt conſecrationem corporis, debet ſuppleri per alium, non autem ſi ante.3ª.q.83.6.1m.
122 Miniſter in aliis ſacramentis dupliciter operatur, ſcilicet pronunciando verba, & actum exteriorem exercendo, in Euchariſtia verò tantũ primo modo.3ª.q.78.1.c.3m.
123 Non licet ſacerdoti omnino ceſſare à conſecratione Euchariſtiæ, ſed tenetur ſaltem in feſtis.3ª.q.82.10.o.
124 Celebratio Euchariſtiæ, eſt immolatio Christi: quia eſt figura paſsionis eius, cuius per hoc ſimus participes, & ſacerdos ſignificat Christum.3ª.q.83.1.o.& 2.c.1m.& 2m.
125 Euchariſtia dupliciter ſumitur, ſcilicet ſacramentaliter, & ſpiritualiter.3ª.q.80.1.2.3.o.
126 Patres veteris teſtamenti manducauerunt Christum, ſecundo modo tantum.3ª.q.80.1.3m.
127 Euchariſtia verè ſumitur à peccatoribus ſacramentaliter tantum: nec immunditiam aliquam ex hoc contrahit.3ª.q.80.3.o.& q.82.7.1m.
128 Infidelis verè ſumit Euchariſtiam nõ primo modo, nec ſecundo propriè.3ª.q.80.3.2m.
129 Brutum verè ſumit Euchariſtiam per accidens, non autem primo, nec ſecundo modo.3ª.q.80.3.3m.
130 Christus ſumpſit corpus ſuum & ſanguinem in Euchariſtia. 3ª.q.81.1.o.& q.84.7.4m.
131 Christus ex ſumptione huius ſacramenti habuit ſpiritualem dulcedinem, ideo ſumpſit ſacramentaliter, & ſpiritualiter, ſed aliter quàm cæteri.3ª.q.81.1.3m.
132 Christus dedit Euchariſtiam Iudæ in cæna: præter brucellam intinctã. 3.q.81.2.o.
133 Sumptio Euchariſtiæ, non eſt de neceſsitate ſalutis ſecundum ſe, ſed ex ſtatuto Christi & Eccleſiæ,3ª.q.73.3.o.& q.80.11.o.
134 In primitiua Eccleſia, omnes tenebantur quotidie ſumere Euchariſtiã, poſtea ter in anno, nunc autem ſemel,3ª.q.80.10.4m.
135 Euchariſtia debet quotidie ſumi, niſi ex hoc quis ſentiret reuerentiam diminui, & feruorem non augeri.3ª.q.80.10.o.
136 Euchariſtia non debet pluries in die ſumi, niſi quando quis in vna die ex aliquo caſu permiſſo, pluries celebraret.3ª.q.80.10.5m.& quæſt. 83.2.2.
137 Euchariſtia ſub ſpecie vini, id eſt, ſanguinis Christi, non datur populo, propter periculum effuſionis: quia facilius vna gutta ſanguinis laberetur, quàm aliqua vna particula corporis.3ª.qu.74.1.3m.& quæſtio. 80.12.c.
138 Hoſtia nõ conſecrata, nunquã debet dari pro Euchariſtia, & ſacerdos dans eam, reus eſſet idololatriæ, non autem odorantes vel ſumentes eam, cum hoſtia debeat adorari latria, ſub conditione in habitu, & adorantes vel ſumentes eam æſtiment probabiliter hoſtiam eſſe cõſecratam. Fides enim credentis, non fertur ad has ſpecies panis, vel ad illas. ſed ad hoc quòd verum corpus Christi, ſit ſub ſpeciebus panis ſenſibilis, quando rectè fuerit conſecratum, vnde ſi non ſit rectè conſecratum: fidei non propter hoc ſuberit falſum,22ª.q.1.3.4m.& 3ª.q.80.6.2m.
139 Melius eſt paratis ſumere Euchariſtiam, quam abſtinere ab ea, 3ª.quæ.80.10.c.
140 Pœnitentes qui abſtinent ab hoc ſacramento, ſecundum conſilium ſacerdotis, excuſantur à tranſgreſſione præcepti, non autem manentes in peccatis,3ª.q.80.11.3m.
141 Euchariſtia debet ſumi tantũ à ieiunis totaliter, niſi in caſu mortis,22ª.q.147.6.2m.& 3ª.q.80.8.o.& 9.c.
142 Omnis cibus vel potus, ſumptus poſt mediam noctem, impedit ſumptionem Euchariſtiæ, non autem ante, etiam ſi nec ſomnus, nec digeſtio ſequatur,3ª.q.80.5m.
143 Deglutitio ſaliuæ, vel cibi relicti inter dentes, vel eructuationis, non impedit ſumptionem Euchariſtiæ,3ª.q.80.8.4m.
144 Reliquiæ aque vel vini, quibus lauatur os traiectæ non in magna quantitate, & miſtæ cum ſaliua, non impediunt ſumptionem Euchariſtiæ, 3ª.q.80.8.4m.
145 Poſt ſumptionem Euchariſtiæ, requiritur modicum interuallum, ante prandium,3ª.q.80.6m.
146 Corporalis immunditia, vt lepra, fluxus ſanguinis, & huiuſmodi, nõ impedit ſumptionem Euchariſtiæ,3ª.q.80.7.3m.
147 Euchariſtia debet ſemper haberi parata pro infirmis,3ª.q.83.5.1.1m.
148 Pars hoſtiæ miſſa in calice, nũquam debet dari infirmis, quia Christus nemini dedit panem intinctum, niſi iudæ,3ª.q.85.5.9.o.
149 Triplex modus manducandi corpus Christi, ſcilicet ſacramentalis tãtum, ſpiritualis tantum, ſacramentalis & ſpiritualis ſimul, 3ª.qu.80.1.2.3.o.
150 Pueris non debet dari Euchariſtia, niſi cum incipiunt habere aliqualem vſum rationis, vt poſſint concipere deuotionem huius ſacramenti. ſ. in decimo, vel vndecimo annis,3ª.q.80.9.3m.
151 Græci dant Euchariſtiam pueris recẽter natis, baptizatis, propter hoc quòd Dionyſ. dicit, baptizatis eſſe ſacram communionem dandam, non intelligentes, quòd Dion. ibi loquitur de baptiſmo adultorum, 3ª.q.80.9.3m.
152 Amentibus, poſt fidem & deuotioné, debet dari Euchariſtia, in mortis articulo, niſi ſit periculum vomitus vel expuitionis. Non autem ſi ante amentes fuerunt, & ſic à natiuitate remanſerunt,3ª.q.80.9.o.
153 Dæmoniacis debet dari Euchariſtia, niſi certum ſit quòd pro crimine torqueantur, non autem euerguminis,3ª.q.80.9.2m.
154 Nihil præter peccatum mortale, impedit neceſſariò ſumptionem Euchariſtiæ, ſed tantum de congruo, vt coitus matrimonialis, nocturna pollutio, & fluxus ſeminis temporalis, quando ſunt ſine mortali, vſque ad alium diem,22ª.q.154.5.o.& 3ª.q.80.7.o.
155 Preeligendum eſt, eſſe ſuſpectum, quam indignè ſumere Euchariſtiam, 3ª.q.80.6.2m.
156 Suſpectis violenter, & publicis, debet omnino negari Euchariſtia,3ª.q.90.6.3m.
157 Peccatori occulto, petẽti occultè Euchariſtiam, debet negari. Si verò publicè petat, debet dari. Sed peccatori publico debet omnino negari,3ª.q.80.6.o.& q.81.2.c.2m.
158 Sumens Euchariſtiam cum conſcientia peccati mortalis, peccat mortaliter,3ª.q.79.2.2m.& 3.o.& q.80.4.o.& 7.8.c.
159 Sumens Euchariſtiam in peccato mortali ignorato, facta diligenti diſcuſſione, etiam non ſufficienti, non peccat,3ª.q.80.4.5m.
160 Experimentum non debet ſumi de peccatis, cum Euchariſtia, 3ª. quæſ. 80.6.3m.
161 Sacerdos faciens fictionem in conſecrando Euchariſtiam, multo grauius peccat quam indignè ſumens eam,3ª.q.80.6.2m.

162 Indelis

162 Infidelis est indignior fideli, ad sumendum Eucharistiam. Sed fidelis, cum mortali indignius sumit.3ª.q.80.5.2m.
163 Sumens Eucharistiam,cum peccato spirituali,grauius peccat,quàm sumens cum peccato carnali.3ª.q.80.5.2m.
164 Peccatum indignè sumentium Eucharistiam,est minus graue peccatis commissis in Deum:& grauius peccatis contra proximum, vel contra seipsum.3ª.q.80.5.o.
165 Est etiam minus graue,peccato occisionis Christi,& proditionis eius. 3ª.q.80.5.1m.& 2m.
166 Et est minus graue,proiectione eius in lutum.3ª.q.80.5.3m.
167 Eucharistia non imprimit characteré.3ª.q.63.6.c.&q.80.1.3m.&10.1m.
168 Sine manducatione spirituali Eucharistiæ, non potest esse salus.3ª.q. 80.11.c.
169 Eucharistia inquantum est sacramentum,prodest tantum sumentibus. sed vt est sacrificium,prodest etiam aliis.3ª. q.78.3.8m.& quæst.79.5. c.& 7.o.
170 Eucharistia est sacramentum passionis, & mortis Christi inquantum perficit hominē in vnione ad Christum passum.3ª.q.73.3.3m.& 5. 2m.
171 Eucharistia est memoriale passionis Christi.3ª.q.66.9.5m.et q.73.4.5.o. et q.74.1.c.et q.76.2.2m.et q.79.1.c.
172 Eucharistia ordinatur ad refectionem mentis.3ª.q.73.1.2.c.et q.79.8.c.
173 Hoc sacramentum non habet suos effectus, nisi in coniunctis ei per fidem,et charitatem.3ª.q.79.2.2m.
174 Eucharistia est sacramētum charitatis Christi expressiuum, & charitatis nostræ factiuum. 3ª. q.73.3.3m.& q.75.1.c.& q.78.3.6m.& q.79.1.c. & 4.c.2m.
175 Effectus non principalis Eucharistiæ,sed consequens augmentum charitatis,est diminutio fomitis,3ª.q.79.6.3m.
176 * Quicquid est effectus passionis Christi,est effectus Eucharistiæ, 3ª.q. 79.1.c.& q.83.1.c.
177 Per baptismum datur primus actus vitæ spiritualis, sed per Eucharistiam datur complemētum eius,3ª.q.79.1.8.c.2m.& 6.2m.& q.82.2.3m.
178 Eucharistia facit omnem effectum vitæ spiritualis,ad similitudinem cibi corporalis;quia sustentat,auget,reparat,& delectat,3ª.q.97.1.o.& 8.c.et q.81.1.3m.
179 Corpus Christi offertur pro salute corporis:& sanguis pro salute animæ,secundum similitudinem,secundum rem verò,vtrunque offertur pro vtroque.3ª.q.73.1.c.& q.74.1.o.& q.76.2.1m.& 79.q.1.3m.
180 Effectus Eucharistiæ est adeptio glorię non quidem statim,sed inquantum dat virtutem perueniendi ad gloriam,3ª.q.79.2.o.& q.80.2.1m.
181 In Eucharistia confertur gratia habitualis,& excitatur feruor actualis deuotionis.3ª.q.79.1.2m.& 4.7.c.
182 Sumēs Eucharistiam sacramentaliter, consequitur maiorem gratiam, quam prius sumendo spiritualiter tantum.3ª.q.80.1.3m.
183 Eucharistia gratiam causat,auget,& excitat eam, & virtutes in actum, 3ª.q.79.1.c.& 4.c.
184 Nullus habet gratiam ante sumptionem Eucharistiæ, nisi ex voto ad eam proprio,vt adulti,vel Ecclesiæ,vt paruuli.3ª.q.73.3.c.1m. q. 79.1. 1m.& q.80.1.3m.& 11.c.
185 Eucharistia præseruat à peccato dupliciter,scilicet interius reprobando per gratiam,& exterius,repellendo omnem impugnationem dæmonum,per passionem Christi,cuius est signum,3ª.q.79.6.o.
186 Peccata venialia præsentia, impediunt effectum Eucharistiæ, quo ad refectionem dulcedinis spiritualis, sed non quo ad augmentum gratiæ:sed neutrum horum impediunt præterita.3ª.q.79.8.o.
187 Eucharistia delet peccata venialia,3ª.q.79.4.o.& q.87.3.c.
188 Eucharistia delet peccata mortalia, quorum quis non habet conscientiam,nec affectum.3ª.q.79.3.o.
189 Eucharistia fit ablutio scelerum,tripliciter,scilicet,ignoratorum,futurorum,vel causando contritionem,3ª.q.79.3.1m.
190 Eucharistia delet pœnam debitam pro peccatis, non quidem totam, sed secundum mensuram peccatorum,& deuotionis.1ª.q.79.5.o.
191 Eucharistia liberat à purgatorio,inquantum est sacrificium satisfactorium pro peccato,3ª.q.52.8.2m.
1 Eudimica Ethica Aristotelis,1ª.q.82.4.3m.&12ꝰ.q.9.4.c.fi.& q.80.1.c.3m.
Euentus sequens per se,vel vt in plurib.vel præcogitatus addit ad bonitatem,vel malitiam actus,non autem aliter.12ª.q.20.5.o.& q.73.8.o.
Eugnomosyne est idem quod epieichia, scilicet voluntaria iustificatio, 22ꝰ.q.80.4m.& 5m.
Eupsychia est virtus specialis,scilicet constantia,& est par potentialis fortitudinis.22ꝰ.q.128.6m.
Eusebia est idem quod religio.22ꝰ.q.80.4m.
1 Eustochia est pars prudentię,bene coniectans omnia,solertia,medium. 22ꝰ.q 48.c.& q.49.4.c.
2 Eustochia est tantum in operatiuis,solertia verò tam in his quàm in speculatiuis,& tam in necessariis,quàm in contingentib. 22ꝰ.q.49.4.1m.
3 Vtraque inuenit quasi subito,sed eubulia inquirendo,&tardè.22ꝰ.q.49. 4.c.2m.& q.51.1.3m.
1 Eustratius Episcopus Græcus,& commentator Aristotelis,dicens quod epieiches,id est virtuosus,committit adulterium cum vxore tyranni, vt possit occidere eum,& liberare patriam,non est sustinendus,*pro nulla enim vtilitate debet quis adulterium committere, sicut nec dicere mendacium,secundum Augustinum.22ꝰ.q.64.7.4m.
1 Eutices,&hæresis eius de vnitate naturæ,in Christo,et de impalpabilitate corporum resurgentium et Christi damnatur in concilio Calcedonensi.et 3ª.q.2.2.c.
2 Eutices in morte retractauit suam hæresim.3ª q.54.3.c.fi.
Eutrapelia dicitur à bona versione.Et est virtus circa ludos et pars modestiæ.12ꝰ.q.60.c.5.et 22ꝰ.q.72.2.1m.et q.160.2.c.et qu.168.2. o.et quæst. 171.2.1m.
1 AEuum est mensura primi mobilis secundum substantiam,et secundum esse.1ª.q.10.6.2m.
2 Aeuum est tantum vnum, propter primū æuiternum.1ª.qu.10.6.o.
3 Aeuum est infinitum in actu,sed negatiuè,non autem priuatiuè, 1ª.quæ. 10.5.4m.
4 Tantum esse,attribuitur æterno,et æuiterno, ratione sui:sed fuisse, vel futurum esse ratione temporis concomitantis,1ª.q.10.2. 4m. et 5.3m.
5 Aeuum conuenit diuersis,secundum prius,et posterius.1ª.q.10.6.c.
1 Ex,aliquando importat ordinem terminorum tantum, aliquando verò etiam identitatem subiecti.1ª.q.45.1.3m.et 3ª.q.75.8.c.
Excandescentia magis pertinere videtur ad primam speciem iræ, scilicet fel,quæ perficitur secundum velocitatem iræ, quàm ad tertiam speciem,scilicet furorem.12ꝰ.q.46.8.2m.
1 EXcæcatio,et obduratio important duo, s.motum animi adhærentis malo,et auersi à Deo,et subtractionem gratiæ,12ꝰ.q.79.3.c.
2 Excæcatio,aggrauatio,et obduratio,differunt secum diuersos effectus gratiæ,scilicet in visu,auditu,et affectu.12ꝰ.q.79.3.c.fi.
3 Excæcatio et obduratio,quo ad primum,sunt peccata,sed quo ad secundum sunt pœnæ. Et primum est causa secundi. Et homo fit deterior primo,non autem secundo.12ꝰ.q.79.3.o.
4 Excæcatio est effectus diuinæ reprobationis.12ꝰ.q.79.4.c.
5 Excæcatio de se ordinatur ad dominationē, sed ex misericordia Dei ordinatur ad salutem,non quidem omnium, sed prædestinatorum tantum,12ꝰ.q.79.4.o.
6 Malitia est causa excæcationis meritoria, sicut culpa est causa pœnæ. 12ꝰ.q.79.3.3m.et 22ꝰ.q.15.1.c.2m.
7 Dæmon dicitur excæcare,inquantum inducit ad culpam,quæ est causa meritoria excæcationis.12ꝰq.79.3.3m.
Excedere,et qđ in meliorib.excedit melius est simpliciter,22ꝰ.q.188.7.1m.
8 Excessus mentis causatur ex amore boni, et timore mali eodem modo. 22ꝰ.q.175.2.3m.
1 Exclusio immobilitat terminum cui additur, ratione negationis implicitæ.1ª.q.31.3.3m.
2 Propositio exclusiua habet duas expositiones. Primam affirmatiuam, et secundam negatiuam, sub prima licet descendere:sub secunda verò,non.1ª.q.31.4.c.
3 Dictio exclusiua addita principali agenti, non excludit instrumentum, 3ª.q.78.4.1m.
4 Dictio exclusiua non excludit partes, nec vniuersalia, & alia quæ sunt de intellectu subiecti nisi differant supposita,1ª.q.31.4.3m.
5 * Dictio exclusiua,addita vni relatiuorum,excludit aliud,& omne quod est in alio supposito,1ª.q.31.4.3m.
1 * ECclesia malos iustè excommunicat,vt resipiscant, * in necessitatis tamen casu est illis subueniendum, debet enim Ecclesia diuinum iudicium in castigationibus imitari,sc.ad salutem, non autem ad perditionem,22ꝰ.q.31.2.3m.
2 Excommunicatis,& Reipublicæ hostibus sunt substrahenda beneficia, vt arceantur à culpa,sic tamen,quod natura non deficiat, nisi secundum ordinem iustitiæ,22ꝰ.q.31.2.3m.
3 Iniiciens manus in clericum,septempliciter, non est excommunicatus, scilicet si causa disciplinæ,vt magister vel prælatus,si iocosa leuitate si inuenit eum turpiter agentem cum vxore,matre,sorore, vel filia,si statim vim vi repellat,si ignoret eum esse clericum,si inueniat eum in apostasia,post trinam admonitionem, & si transfert se clericus ad actum penitus sibi contrarium, vt si fiat miles, vel ad bigamiam transeat.Et octupliciter potest absolui ab episcopo, scilicet in articulo mortis:quia tunc à qualibet excōmunicatione potest quisque à quolibet sacerdote absolui, si sit hostiarius alicuius potentis, & non ex odio vel proposito percussit,si percutiēs sit mulier si sit seruus, & Dominus lederetur de eius absentia,q non est in culpa,si regularis regularem, nisi sit enormis excessus, si sit pauper, si sit impubes vel senex, vel valetudinarius,& si habeat inimicitias capitales,22ꝰ.q.64.7.c.
4 Participare cum excommunicatis, conceditur quintupliciter,sc.vtile lex,humile, res ignorata,necesse,22ꝰ.q.39.4.2m.
1 Excusatio aggrauat omne peccatum,22ꝰ.q.13.3.3m.
1 Semper perfectissimum est exemplar, quod imitatur minus perfectum, 3ª.q.56.1.3m.
2 Causa exemplaris,est tantum existentium,sed causa finalis est etiam nō entium,1ª.q.5.2.2m.
3 Exemplara oportet conformari exemplari,secundum rationem formæ, non autem secundum modum essendi,1ª.q.18.4.2m.
1 In oprationibus & passionibus humanis,in quibus experientia plurimū valet,plus mouent exempla quam verba,12ꝰ.q.34.1.c.
2 Aristoteles in logica,vtitur exemplis,secundum opiones aliorum.Ideo non habent auctoritatem.1ª.quæst.48.1.1m.& q.67.2.2m.& 12ꝰ. quæst. 59.2.1m.
1 * Exemptus,& peccans in re non exempta,potest ab ordinario iudicari, 22ꝰ.q.67.1.3m.
1 Exilium non erat vniuersale in veteri lege,sed particulare, ne quis fieret idololatra,12ꝰ.q.105.2.10m.
1 Exitus in diuinis, est secundum solam distinctionem relationum,& secundum emanationem interiorem, & non secundum distantiam, 1ª. q.42.5.2m.
1 EXorcismus non est sacramentum,sed est sacramentale,3ª.q.67.3.2m.et q.71.3.2m.
2 Exorcismus debet præcedere baptismum. Tamen si non præcedat,debet postea,3ª.q.71.2.o.& 3.3m.
3 Exorcisare pertinet ad sacerdotē,& ad exorcistam,3ª.q.71.4.c.1m.& 2m
4 Ea quæ fiunt in exorcismo,non tantum significant, sed etiam efficiunt, q.71.3.c.
5 Quandocunque aliquid sanctificandum est ad cultum diuinum, prius exorcizatur,vt liberetur à potestate diaboli,3ª.q.83.3.3m.
6 Exorcismus datur contra dæmonem,inquantum impedit homines à sacramentis.Sed baptismus datur cōtra eum,inquantum impedit à gloria,3ª.q.71.2.2m.
7 Quæ fiunt in exorcismo,ordinantur contra impedimenta baptismi, cuius effectus potest impediri ante sumptionem baptismi, & post, 3ª.q 71.3.3m.
8 Feffectus exorcismi est debilitatio potestatis dæmonis,quæ totaliter in baptismo aufertur,3ª.q.71.3.c.
9 Effectus eius duplex, scilicet expulsio dæmonis, & apertio sensuum ad ministeria et mandata Dei,3ª.q.71.3.c.
10 Sal missum in os exorcizandi,et narium,et aurium,sputi linitio,significat remotionem impedimenti dæmonis, respectu fidei docendæ,3ª. q.71.2.c.
11 Exorcismus non confert gratiam,nec remissionem culpæ. Ideo sine baptismo, exorcismus nihil valet post mortem contra præpositiuum, qui dicit,quòd minores tenebras patitur,3ª.q.71.3.o.
Expectatio est motus spei, propter cognitionem præcedentem respectu auxilij alieni,12ꝰ.q.40.2.1m.
1 Experientia propriè pertinet ad sensum tantum: sed largè pertinet etiā ad intellectum,vt in dæmonibus,1ª.q.54.5.2m.et q.58.3.3m.
2 Experientia in operabilibus non est potentia,et non solum causat sciētiam,sed etiam habitum, qui facit operationem faciliorem, propter consuetudinem,12ꝰ.q.40.5.1m.
3 Qui accipit gratiam,per quandam experientiam dulcedinis,nouit se illam habere, quam non experietur ille qui non accipit,12ꝰ.q. 112.5.c.
4 Illa quæ sunt per essentiam sui in anima, cognoscuntur experimentali experientia,inquantum homo experietur per actus, principia intrinseca,sicut voluntatem,percipimus volendo,&vitam ab operibus vitę,12ꝰ.q.112.5.1m.
5 Verbum Abrahæ dictum,videlicet,nunc cognoui quòd timeas Dominū potest referri ad notitiam experimentalem, quæ est per exhibitionē operis,12ꝰ.q.112.5.5m.
6 In opere illo quod fecerat Abraham,cognoscere potuit experimentaliter,se Dei timorem habere.Vel potest hoc etiam ad reuelationem referri,12ꝰ.q.112.5.5m.
1 Extasis est fieri extra se secundum cognitionem, vel secundum appetitum,12ꝰ.q.28.3.c.& 22ꝰ.q.175.2.1m.
1 Exufflatio in exorcismo, significat expulsionem dæmonis, cui reditum præcludit benedictio,3ª.q.71.2.c.

F

1 FAcere & fieri, important habitudinem causæ & effectus, sed mutationem ex consequenti,1ª.q.45.2.2m.
2 Facere dicitur dupliciter,scilicet large omnis operatio,& propriè: operatio tantum ad extra,22ꝰ.q.134.2.c.1m.& 2m.
3 Factio est de materia exteriori: sed generatio est de substantia generantis,1ª.q.41.3.c.
4 Non omne quod facit maius, facit minus, nisi sit ad illud ordinatum: * vel nisi in maiori includatur minus: vel non potest facere quod minus est,si reseruetur minus,vel si minus sit ad defectum,22ꝰ.quest.189. 9.3m.
5 Quod homo faciat quod in se est requiritur ad meritum in habentibus vsum rationis, non autem in carentibus vsu rationis, 22ꝰ. q.33.2.1m. & 8.3m.
6 Facies Christi emittebat radios,3ª.q.44.3.2m.
1 Factum duplex,scilicet diuinum, & naturale. Primum præcedit potentia actiua & nō passiua,natura,nō autem tēpore,nisi sit nouum,secundum vero vtraque potentia præcedit,etiam tempore, 1ª. qu.74.3.5m.
2 Fieri & factum esse,dicuntur de Deo,secundum rationem tantum, & sine mutatione Dei,1ª.q.12.7.2m.
3 Factum esse,quandoque dicit nouitatem prædicationis,sine mutatione facti,1ª.q.13.7.2m.& 3ª.q.16.6.c.2m.
4 Prospicere facta aliorum bono animo, vel ad vtilitatem propriam, vt scilicet bono ex bonis operibus proximi,prouocetur ad melius, vel ad vtilitatem illius,vt.s.corrigatur si quid ab eo agitur,secundum regulam charitatis,& secūdum debitum officij,est laudabile.Sed quòd aliquis intendat ad considerandum vitia proximorum ad despiciendum,vel detrahendum,vel saltem inutiliter inquietandum,est vitiosum,22ꝰ.q.33.2.3m.& q.167.2.3m.
1 Facultas est potestas,qua aliquid habetur ad nutum,1ª.q.83.2.2m.
Fallere contingit dupliciter,scilicet occultando veritatem, dicto vel facto,vel significando falsitatem.Primum licet, non autem secundum: quia etiam hostibus debent seruari promissa,fœdera, & fides, 22ꝰ.q. 40.3.o.& q.71.3.3m.
2 Homo faciliter fallitur in iudicando,in pertinentib.ad se,22ꝰ.q.88.2.3m.
1 Falsitas non est in sensu,sicut in cognoscente verum et falsum,1ª.quæst. 17.2.1m.
2 Falsitas & veritas, sunt primo in intellectu, in rebus autem, per ordinem ad intellectum solum, 1ª.q.16.1.2.o.et 3.1m.et 5.6.8.c.et q.17.1.3. o.et 4.1m.
3 Falsitas non est in intellectu,respectu primorum principiorum, nec respectu quidditatis, nisi per accidens, respectu duplicis compositionis,1ª.q.17.3.o.et q.57.1.2m.q.58.5.c.et q.85.6.o.
4 Veritas et falsitas vt in cognoscente,sunt tantum in intellectu componente et diuidente,sed vt in re vera,sunt etiam in sensu, et in intellectu cognoscente,quidditatem.1ª.q.16.2.o.et q.2.o.et 3.c.
5 Falsitas est in sensu respectu sensibilium communium, et respectu sensibilium per accidens,non autē respectu sensibilium propriorum,nisi per accidens.1ª.q.17.2.o.et 3.c.et q.57.1.2m.et q.58.5.c.et q.85.6.c.
6 Falsitas attribuitur phantasiæ: quia repræsentat obiectum absens, tanquam præsens.1ª.q.17.2.2m.et q.54.5.3m.
7 Res non dicuntur falsæ,respectu intellectus diuini, sed respectu intellectus nostri.1ª.q.17.1.c.3m.
8 * Res dicitur simpliciter vera vel falsa tantum ab intellectu, à quo dependet,vt res naturalis à diuino, et artificialis à nostro. 1ª. q.16.1.c. et q.17.1.o.
9 Res naturales,dicuntur falsæ per accidens, et secundum quid,respectu intellectus nostri dupliciter,scilicet secundum rationem significati, et secundum rationem causæ.1ª.q.17.1.c.
10 Res dicitur vera vel falsa,ratione veræ vel falsæ æstimationis quam nata est facere de se, quo ad ea quæ exterius apparent in ea, 1ª.quæst. 17.1.c.
11 Res secundum id est quod est,dicitur vera,secundum quod non est,dicitur falsa.1ª.q.7.1.c.1m.& 4.1m.
12 Malum simpliciter est in rebus, non autem falsum, sed secundum quid. 1ª.q.17.1.c.& q.48.2.o.
13 In Deo nulla est falsitas,sed tātum veritas,1ª.q.17.4.3m.& 22ꝰ.q.171.6.c.
14 Homo dicitur falsus,quia amat falsas opiniones vel locutiones,non autem quia potest mentiri,1ª.q.17.1.c.fi.
15 Peccata dicuntur falsitates vel mendacia. Et opera virtuosa, dicuntur veritas vitæ,1ª.q.1.c.
16 Falsum contrariatur verò,& fundatur in vero,sed non in suo cōtrario, 1ª.q.17.4.o.& 12ꝰ.q.64.3.3m.
Falsum testimoniū prohibetur octauo præcepto decalogi.22ꝰ.q.122.6.2m.
1 * Fama bona est nobis necessaria propter nos: quia est præcipuum bonum inter exteriora bona: quia facit idoneum ad officia humana, & præseruat à peccatis, & propter alios,ne scandalizentur, & malum exemplum sumant ad peccandum,22ꝰ.q.73.2.3.c.
2 Fama quadrupliciter læditur directè,scilicet imponendo falsum,adaugendo peccatum,manifestando occulta, peruertendo intentionem. Sed indirectè dupliciter læditur,scilicet negando bona alterius, vel malitiosè reticendo,22ꝰ.q.73.1.3m.
3 Fama læditur tripliciter,s.iuridicè,falsò,& manifestando occulta.Secūdo modo et tertio tenetur quis ad restitutionem, non autem primo modo,22ꝰ.q.62.2m.et q.73.2.o.
Fames,sitis,et desiderium in beatis,dicitur per remotionem fastidij,12ꝰ.q. 67.4.3m.
1 Familiaritas cum peccatoribus,vitari debet ab imperfectis propter periculum,non autem à perfectis propter fructum,22ꝰ.q.25.6.5m.
1 Phantasia duplex,scilicet determinata,scilicet eadem cum imaginatiua habens organum determinatum:et indeterminata,existens in qualibet parte animalis, etiam decisa. Sed Auicenna posuit quintam potentiam,scilicet phantasiam mediam inter æstimatiuam et imaginatiuam,quæ componit et diuidit species imaginalis,1ª.q.78.4.c.fi.
2 Phantasia est thesaurus formarum per sensum acceptarum, componēs et diuidens eas.Et est idem quod imaginatiua,1ª.quæst.578.4. c. et q. 84.6.2m.
3 Phantasia et memoria,sunt passiones primi sensitiui,non quidem tanquā proprij organi,sed quia oriuntur ab anima mediante primo sensitiuo,1ª.q.78.4.3m.
4 Dæmon potest immutare phantasiam hominis, et alios sensus corporeos,vt aliter videatur res,quam sit,1ª.q.111.3.4.o.qu.114.4.2m.et 22ꝰ. q.10.1.3m.
1 Phantasma est similitudo indiuidui,in organo corporeo, 1ª.q. 84.7.2m. & q.85.1.3m.
2 Aliquod phantasma per sensum nunquam, acceptum potest formari in imaginatione,per operationem virium interiorum,1ª.q.12.9. 2m.qu. 85.2.3m.& 22ꝰ.q.172.2.c.
3 Intellectus noster abstrahit à phantasmatibus species intelligibiles,inquantum considerat naturas in vniuersali, quas tamen intelligit in phantasmatibus,quia nihil potest actu intelligere, nisi conuertendo ad phantasmata,1ª.q.85.1.4m.& 5.2m.& 3.86.1.c.
4 Phantasmata non possunt imprimere in intellectum possibilem,virtute sua,sed virtute intellectus agentis,conuertentis se supra phantasmata,resultat species intelligibilis, in intellectu possibili, 1ª. quæstion. 85 1.3m.
5 Phantasmata illuminantur ab intellectu agente,quia ex eius virtute redduntur habilia vt ab eis intentiones intelligibiles abstrahantur, 1ª. q.85.1.3m.
6 In potestate nostra est,per virtutem intellectus agentis,formare phantasmata accomoda considerationi quam volumus: nisi forte esset impedimentum ex parte organi cuius est,1ª.q.85.1.4m.
7 Fas propriè est lex diuina:sed ius,est lex humana,22ꝰ.q.57.1.3m.
Fascinatio est infectio ab oculis infectis,propter malitiam animæ, vel ex Dei permissione,vel cooperante fato occulto vel dæmone, 1ª.quæst. 119.3.2m.
Fatue dicere vel racha,vel irasci,non sunt species iræ, sed gratus eius. Et est peccatum mortale,quando peccatum interius conceptum ad effectum perducitur,sub ratione vindictæ,12ꝰ.quæ.46.8.3m.& 22ꝰ.quæst. 158.5.3m.
1 FAtum propriè est dispositio syderum, qua quis est conceptus vel natus.Sed impropriè est prouidentia Dei:ideo est in rebus, 1ª.quæst. 116.o.
2 Fatum dicitur à fari,quasi effatum diuinæ prouidentiæ,vel quia antiqui solebant per illud de futuris effari,1ª.q.116.1.c.fi.
3 Fatum non est qualitas nec substantia,sed est reuelatio multiplex, ratione effectuum,vel causarum secūdarum,non autem respectu Dei,1ª.q. 116.2.3m.
4 Ratio gubernationis in monte Dei,est prouidentia,sed in causis secundis,est fatum,1ª.q.116.2.o.
5 Non omnia subduntur fato,sed tantum effectus causarum secundarum, 1ª.q.116.1.c.& 4.o.
6 Fatum respectu causarum secundarum, est mobile: sed respectu causæ primæ,est immobile,nō quidem absolutè,sed sub conditione prouidentiæ,1ª.q.116.3.o.
Febris hectica est intēsior aliis,licet calor eius minus sentiatur,quia est infusa membris,quasi complexio,12ꝰ.q.29.3.c.
Fecunditas bonorum operum duplex,s.in se per baptismum,&in aliis per ordinem sacrum,3ª.q.69.5.3m.
1 Fœlicitas vltima non est in cognitione alicuius creaturę,sed tantum in cognitione Dei,12ꝰ.q.3.7.o.& 22ꝰ.q.167.1.1m.
2 Cum dicitur quod fœlicitas non est in habitu, intelligendum est de habitu,de quo non procedit actus.Qui enim est in habitu & nō in actu, est similis dormienti.Oportet autem quod actus ille in quo fęlicitas cōsistit ab habitu aliquo progrediatur,secundum sententiam Philosophi. Alias operatio non esset delectabilis & perfecta, 12ꝰ.quæst.3. 2.4m.fi.
3 Vltima fœlicitas hominis non quidem simpliciter, sed ad quam per sua naturalia potest peruenire, est cognitio substantiarum separatarum, non quidem quidditatiua,sed quid non sunt,per sensibilia, 22ꝰ. q.28. 1m.& q.3.7.o.
4 Fœlicitas magna,sed non vltima,est in contemplatione substantiarum separata

ſeparatarum,ſi perfectè intelligerentur,1ª.q.64.1.1m.et q.89.2.3m.

5 Felicitas terrena,conſiſtit in quinque,ſcilicet voluptate, diuitiis,poteſtate,dignitate,et ſama,1ª.q.26.4.c.et 12æ q.2.0.

1 Fœmina in holocauſtis non offerebatur in veteri teſtamento : quia eſt animal imperfectum,12æ.q.102.3.9m.

2 Fœmina non poteſt eſſe principium generationis actiuū,3ª.q.67.4.3m.

3 Generatio fœminæ contingit in intentione Dei et naturæ vniuerſalis, ſed reſpectu naturę particularis,contingit ex defectu imaginationis, vel virtutis actiuæ,vel materię,vel propter aliquid exterius, ſc. venti,loci, temporis, et huiuſmodi. Ideo eſt quid occaſionatum et deficiens,1ª.q.92.1.1m.et q.99.2.1m.et 2m.

Fœminalia ſignificant continentiam,quę perpetuò indicitur miniſtris noui teſtamenti.Non autem miniſtris veteris teſtamenti, ſed tantum tēpore ſacrificiorum,quo vtebantur eis,12æ.q.102.4.7m.

1 * Fœmininum genus adaptatur eſſentiæ et proprietatibus,maſculinum perſonis,et neutrum,1ª.q.31.2.4m,et q.17.1.c.et q.51.3.c.

2 Neutrum genus eſt informe, ſed maſculinum genus eſt formatum et diſtinctum,et ſimiliter fœmininum,1ª.q.31.2.4m.

1 Fermentum ſignificat ſeruorem charitatis,ſicut azyma puritatem, 3ª.q.74.4.c.3m.et 4m.

2 Fermentum ſignificat charitatem, ratione ſui effectus, ſcilicet ſaporis: ſed ſignificat corruptionem peccati, ratione ſuæ ſpeciei, 3ª.qu.74.4.c.fi.et 3m.

3 Fermentum non offerebatur in ſacrificiis, propter corruptionem: vel quia fortè offerebatur idolis,12æ.q.102.3.14m.

4 Non licet in iudicio probare innocentiam,vel crimen, per tactum ferri candentis,22æ.q. 95.8.3m.et 3ª.q.80.6.3m.

1 FEruor voluntatis non eſt virtuoſus, ſi non ſit ratione ordinatus. Et ideo ſi aliquis ex feruore animi præoccupet debitum tempus,non erit laudandus,22æ.q.106.4.2m.

1 FEſtum omne veteris teſtamenti, habet aliquod feſtum ſibi ſuccedēs in nouo teſtamento,12æ.q.103.3.4m.

2 Ratio & expoſitio, & figura omnium feſtorum veteris teſtamenti, 12æ.q.102.4.10m.

3 Feſta temporalia veteris teſtamenti erant octo, ſcilicet ſabbatum, neomenia,paſcha,pentecoſtes,tubarum,expiationis,tabernaculorum,& cœtus.Et vnum erat continuum, ſcilicet iuge ſacrificium, 12æ.quæſt. 102.4.10m.

4 Feſtum tubarum,erat prima die Septembris, in momeriam liberationis Iſaac.Et erat inuitatio ad feſtum expiationis & figura prædicationis Apoſtolorum,quorum feſta ſuccedunt ei,12æ.quæſt. 102. 4.10m.& q. 103.3.4m.

5 Feſtum expiationis erat die decima Septembris, in memoriam expiationis peccati,de adoratione vituli ad preces Moyſis,12æ.q. 102. 4.10m.

6 Feſta martyrum & confeſſorum ſuccedunt feſto expiationis,12æ.quæſt. 103.3.4m.

7 Feſtum conſecrationis Eccleſiæ fit octo diebus, ad ſignificandum reſurrectionem Chriſti,& membrorum Eccleſiæ,3ª.q.83.3.4m.

8 * Peccans in feſto, magis facit myſticè contra tertium præceptum, quàm qui ad literam aliquod opus corporale licitum facit in eo,22æ. q.122.4.3m.

Feudum, & ius patronatus, non poteſt per ſe vendi, nec dari in feudum, ſed cum poſſeſsione tranſit,22æ.q.100.4.3m.

1 Fictio eſt oſtendere dicto vel facto,quod non eſt verum, & eſt ſpeciale peccatum,ſi hoc intendatur,3ª.q.69.9.3m.

2 Fictio conſequitur ſuperbiam,quia appetens excellētiam,fingit ſe fortem,& huiuſmodi,22æ.q.162.7.5m.

3 Fictio relata ad rem ſignificatam,vt metaphora,non eſt mendacium, vt patet in figuratiuis locutionibus,22æ.q.110.3.6m.& q.111.1.1m. & 3ª.q. 55.4.1m.& q.76.8.c.

1 Fidelis,& fidelium vniuerſitas, in tres ſtatus ſolet diſtingui, ſcilicet in ſtatum incipientium,proficientium, & perfectorum, 22æ.q.224.9.0.

1 FIdes quid,& fides importat aſſenſum intellectus ex electione ad illud quod creditur,cum certitudine,12æ.q.56.3.c.& 22æ.q.1. 4. c. & q.4.1.c.& q.8.6.2m.& q.171.5.c.

2 Sex diffinitiones fidei exponuntur,& reducuntur ad eam,quam dat ſanctus Paulus,vt ad perfectiſsimam,22æ.q.4.1.0.

3 Fides formata eſt virtus: non autem informis, nec fides de qua loquitur Ariſtoteles,12æ.q.62.3.2m.q.65.4.0.& 5.2m.& 22æ.q.4.5.0.

4 Fides quæ eſt gratia gratis data,eſt excellentia,vel conſtantia fidei,quę eſt virtus.Sed fides quæ eſt fructus, eſt delectatio, ratione certitudinis eius,22æ.q.4.5.4m.& q.8.8.0.

5 * Fides eſt ſubſtantia, id eſt fundamentum totius ſpiritualis ædificij,3ª. q.73.3.3m.

6 Fides dicitur ſextupliciter, ſcilicet habitus formatus, informis actus, obiectum,ſacramentum,& quælibet certitudo de diuinis, 12æ.q.55.1. 1m.& 22æ.q.8.8.0.

7 Fides dicitur dupliciter,ſcilicet res credita,& habitus. Et hoc dupliciter,ſcilicet reſpectu obiecti formalis, & reſpectu ſubiecti. Primo modo & etiam ſecundo, fides eſt vna, ſed tertio modo ſunt plures, 12æ.q.107.1.1m.& 22æ.q.1.6.2m.& q.4.6.0.& q.5.4.c.

8 Fides eſt vna dupliciter,ſcilicet ratione vnius obiecti, & quia multos vnit,22æ.q.4.6.& q.5.4.c.& q.10.5.1m.&3m.& q.23.5.c.

9 Aliquid cadit ſub fide dupliciter,ſcilicet directè id eſt principaliter tradita nobis diuinitus,& indirectè, id eſt ea, ex quibus negatis,ſequitur aliquid contrarium fidei,3ª.q.4.c.& 22æ.q.1.6.1m.& 7.c.q.2.5.c.& q.8.2.0.& 3.6.c.& q.11.2.c.

10 Ad fidem requiruntur duo,ſcilicet quòd credibilia proponantur, & aſſenſus,1ª.q.111.1.1m.& 22æ.q.6.1.c.

11 Aliqua pertinent ad fidem dupliciter,ſcilicet per ſe,id eſt ea per quæ ducimur ad beatitudinem,& beati erimus,& per accidens,22æ.q.1.6.1m, & 7.c.& q.2.57.c.& q.89.6.c.

12 Deuiare a recta fide,contingit dupliciter, ſcilicet non credendo Chriſto, ſicut pagani: vel malè eligendo credibilia, ſicut hæretici, 22æ, q.111.c.

13 Obiectum fidei,eſt non viſum,12æ.q.67.3.c.1m.& 22æ.q.1.4.0.& 5.c.& 6.c.2m.& q.8.1.c.& 3ª.q.7.3.c.3m.& 4.c.& 8.2m.& 9.1m.& q.9.3.1m.

14 Nihil eſt obiectum fidei,niſi ſub ratione non apparentis, 22æ.1.4.5.0.& q.4.1.0.& 3ª.q.7.3.0.

15 Nihil cadit ſub fide,niſi à Deo reuelatum,et vt habens ordinem ad Deū, 1ª.q.1.3.c.1m.et 22æ.q.1.1.c.1m.et q.2.2.c.et q.17.2.2m.

16 Nullum falſum poteſt ſubeſſe fidei,1ª.q.1.8.c.fi.et q.13. 12. 0. et 22æ.q.1.3. 3.0.et q.4.5.c.2m.et q.10.2.3m.et 3ª.q.46.2.4m.

17 Idem eſt obiectum et finis fidei, ſcilicet Deus, non quidem ſecundum eandem rationem: quia vt veritas prima, eſt obiectum, ſed vt ſumma bonitas eſt finis eius,3ª.q.7.4.c.

18 Obiectum fidei duplex,ſcilicet materiale et formale,ſcilicet veritas prima,12æ.q.67.3.1m.et 22æ.q.1.1.0.et 23.c.et 2.2.c.et q.4.1.c.et q.5.1.3.4.c. et q.7.1.3m.

19 * Obiectum fidei, benè et verè poteſt dici complexum et incomplexū, 22æ.q.1.2.0.

20 Ad fidem pertinent aliqua dupliciter, ſcilicet eſſentialiter, id eſt quæ ſunt ſupra rationem humanam ſimpliciter,et per accidens,ſcilicet reſpectu alicuius,vt præambula fidei,1ª.q.2.2.1m. 22æ.q.1.5. c. 3m. et 4m.

21 Articuli fidei ſunt ſicut principia in doctrina ſacra,1ª.q.1.6. 3m.et 7.8.c. et 12æ.q.111.4.c.et 22æ.q.1.7.c.

22 Articuli fidei diſtinguuntur ſecundum ſpecialem rationem, et difficultatem non viſi,22æ.q.1.6.0.

23 Articuli fidei ſunt duodecim, ſecundum numerum Apoſtolorum: ſed ſunt quatuordecim,quo ad credibilia,22æ.q.1.8.0.

24 Articuli fidei creuerunt ſecundum ſucceſſionem temporalem, et vicinitatem ad Chriſtum,quo ad explicationem, non autem quo ad ſubſtantiam,22æ.q.1.7.0.et q.2.7.c.et q.174.6.c.et 3ª.q.61.3.2m.

25 Articuli fidei ſunt per ſe noti,habenti lumen fidei,ſcilicet cuilibet fideli,12æ.q.100.4.1m.

26 Ex vno articulo fidei probatur alius, ſicut Paulus argumentatur ad reſurrectionem communem,ex reſurrectione Chriſti,1ª.q.1.8.c.princi.

27 * Errans in aliquo articulo,non habet veram fidem de aliis, 12æ.q.5.3.0. et 4.1m.

28 Papa non poteſt addere,minuere, vel mutare aliquid de articulis fidei, vel ſacramentis Eccleſiæ, ſed ſolus Chriſtus,3ª.quæſt.83. 3. 8m. et qu. 84.2.0.

29 Fides eſt in intellectu ſubiectiuè,22æ.q.4.2.0.

30 Fides eſt principaliter in intellectu ſpeculatiuo & ſecundario in practico,12æ.q.56.3.c.q.58.3.& 22æ.q.4.2.3m.& q.9.3.c.

31 Fides eſt maior in vno homine quam in alio,quo ad certitudinem,deuotionem,confidentiam,& explicationem,non autem quantum ad rationem formalem obiecti eius,22æ.q.5.4.0.

32 Et ſolum inquātum maiores adhærent doctrinæ diuinæ,22æ.q.2.2.6.3m.

33 Genus humanum tripliciter ſe habuit ad fidem Chriſti, ſecundum tria tempora,ſcilicet ante legem,ſub lege,& ſub gratia,22æ.q. 174.6.c.& 3ª.q.68.1.1m.

34 * Homo in ſtatu innocentiæ habuiſſet fidem de incarnatione Chriſti, 22æ.q.2.7.c.& 3ª.q.13.5m.

35 Fides antiquorum & modernorum,eſt eadem ſpecie:ſed differt numero in diuerſis,12æ.q.103.4.c.q.107.1.2m.& 22æ.q.4.6.0.& 3ª.q.70.1.c.

36 *Fides non eſt in beatis,12æ.q.67.3.5.0.& 22æ.q.4.4.1m. q.16.2.0. & q.18. 2.c.& 3ª.q.7.3.3m.

37 * Fides eſt in dæmonibus coacta, non laudabilis, nec donum à gratia. 1ª.q.64.2.5m.& 22æ.q.5.2.0.& q.18.3.2m.& 3ª.q.76.7.c.

38 Timor Dei non poteſt vniuerſaliter præcedere fidem,ſed ſuppoſitis articulis de excellentia Dei,de pœnis,& huiuſmodi,22æ.q.7.1.1m.

39 Initium fidei non eſt ex nobis,licet hoc aliquādo tenuerit Auguſtinus, 12æ.q.114.5.1m.& 22æ.q.6.1.c.

40 Hæreſis Pelagij, quod initium fidei eſt ex nobis, ſed confirmatio fidei eſt à Deo,22æ.q.6.1.c.

41 Fides cauſatur dupliciter,ſ.quo ad habitum, à ſolo Deo: & quo ad hoc quia requiritur ad fidem,quod proponantur credibilia ab angelis & hominibus,1ª.q.111.1.1m.

42 Fides quo ad proponenda credibilia, neceſſariò eſt à Deo immediatè quibuſdam,& aliis per angelos & prædicatores,ſed quo ad aſſenſum intrinſecè,eſt à ſolo Deo,extrinſecè verò & inſufficienter,ſ.proponendo & perſuadendo,eſt etiam ab aliis,22æ.q.6.1.c.

43 Fides informis cauſatur à Deo,cuius eſt donum,quo ad ſubſtantiam:nō autem quo ad informitatem eius,22æ.q.5.2.2m.& q.6.2.0.

44 Ratio naturalis ſubſeruit fidei:ſicut naturalis inclinatio voluntatis ſubſeruit charitati,1ª.q.1.8.2m. & q.2.2.1m.

45 Fides gignitur & nutritur per ſcientiam extrinſecè tantum,ſ.perſuadēdo,1ª.q.1.2.c.& 22æ.q.6.1.1m.

46 Totum enim certiſſimum eſt,quod fides habet ex quacunque enim parte ad finem acceditur,omnis intellectus captiuatur in obſequiū Chriſti,nec mirum,cum etiam veritas creata, cogat intellectum ſibi aſſentire,22æ.q.171.5.0.

47 Fides eſt neceſſaria,vt principium ſpiritualis vitæ,22æ.q.16.1.1m.

48 Vita ſpiritualis attribuitur fidei,ſicut in qua primo manifeſtatur,12æ.q. 110.3.1m.

49 Fides ſemper manet,inquantum eſt fundamentum ſpiritualis ædificij, id eſt,ratione cognitionis,non autem ratione ænigmatis, 12æ. quæſt. 67.3.2m.

50 Puritas cordis,eſt effectus fidei,22æ.q.7.2.0.

51 Viſio beata ſuccedit fidei,1ª q.12.7.1m.& 12æ.q.4.3.c.& 22æ.q.4.2.c. & q. 5.1.c.

52 Fides vt facit æſtimationem de præmio,generat ſpem,de pœnis autem, generat timorem,22æ.q.7.1.2m.

53 Timor ſeruilis,eſt effectus fidei informis:timor autē filialis, eſt effectus fidei formatæ,22æ.q.7.1.2m.

54 Per fidem Chriſti homo pertinet ad teſtamētum nouum,12æ.q.106.1.3m. & q.107.1.3m.

55 Nullus vnquam habuit gratiam Spiritus ſancti, niſi per fidem Chriſti, implicitam vel explicitam,propriam vel alienam,12æ.q.98.2. 2m.qu. 106.1.2m.q.107.1.3m.& 22æ.q.2.7.3m.& 3ª.q.61.3.c.2m.& q.68.1.1m.

56 Per

56 Per fidem formatam,mūdamur à peccatis virtute paſſionis Chriſti,22æ. q.7.2.2m.,& 3ª.q.49.1.5m.& 5.1m.& q.52.6.c.& q.58.4.3m.

57 Sancti patres,dum adhuc hic viuerent,liberati ſunt per fidē Chriſti ab omni peccato,& à reatu pœnę actualium,non autem à reatu peccati originalis,3ª.q.52.5.2m.& 7.1m.& 8.3m.

58 Actus fidei poteſt eſſe meritorius,ſi ſit informatus charitate,22æ. q. 2.9. 0.& 3ª.q.7.3.2m.

59 In fide,ſcientia,& opinione,ſunt duo actus,ſ.aſſenſus,& actualis conſideratio,& vterque in fide poteſt eſſe meritorius:non autem in ſcientia,& opinione,ſed tantum primus,22æ.q.2.9.2m.& 10.c.

60 Meritum fidei conſiſtit in hoc,quòd homo ex obedientia Dei, aſſentit illis,quæ non videt,3ª.q.7.3.2m.

61 Fides percipit inuiſibilia Dei, altiori modo, quo ad multa,quàm ratio naturalis ex creaturis in Deum procedens,22æ.q.3.3m.

62 Fides inclinat ad reſiſtendum omni contrario ſuo,22æ.q.1.4.3m.& quæ. 2.3.2m.

63 Fides dirigit intentionem,reſpectu vltimi finis ſupernaturalis: ſed lumen naturalis rationis,reſpectu alicuius boni connaturalis, 22æ. qu. 10.4.2m.

64 Profecerunt homines in fidei cognitione,per temporum ſucceſſionē, 22æ.q.1.7.2m.

65 Explicatio credendorum,fit per reuelationem diuinam,22æ.q.1.6.c.

66 In iis quæ ad ſubtilitatem fidei pertinent,ſolent hæretici fidem ſimplicium deprauare,22æ.q.2.6.2m.

67 Ea quæ ſunt fidei,non ignorantur omnino,ſed imperfectè cognoſcuntur,1ª.q.12. 13.3m.& 22æ. q.1.4.2m.& 3m.& 5.1m.

68 Ea quę ſunt fidei,ſunt viſa,in communi eſſe credibilia,non autem in ſpeciali,ſed tantum ſunt credita,22æ.q.1.4.2m.& 3m. & 5.1m.q.2. 9.3m. & q.8.4.2m.

69 Ad veritatem fidei pertinent,credulitas cordis,& exterior fidei proteſtatio per verba,vel facta,quia opera virtutū,vt relata in Deum, ſunt quædam proteſtationes fidei,22æ.q.124.5.c.

70 Fides noſtra principaliter cōſiſtit in duobus,ſ. in vera cognitione Dei, et in myſterio incarnationis Chriſti,22æ.q.174 6.c.prin.

71 Ea quæ ſunt fidei:non contrariantur cognitioni naturali,nec econuerſo,1ª.q.1.8.c.fi.q.2.2.1m.& q.30.2.1.0.

72 Nulla manifeſtatio excludit rationem fidei,niſi qua Deus per eſſentiam videtur,22æ.q.5.1.0.& 3ª.q.55.5.2m.

73 Teſtimonium fidei noſtræ habemus ab hoſtibus,ſ.à Iudæis,& quaſi in figura nobis repræſentatur,quod credimus,& ideo in ſuis ritibus tolerantur,22æ.q.10.11.c.

74 Nullus conetur demōſtrare ea quæ ſunt fidei,1ª.q.32.1.c. & q. 9. 46.2.c.

75 Rationes ſanctorum de fide,non ſunt demonſtratiuæ,ſed perſuadent nō eſſe impoſſibile quod creditur,1ª.q.1.8.c.1m.& q.32.1.c.q. 46.1.2. c.et 22æ.q.1.5.2m.q.2.10.2m.et 3ª.q.55.5.2m.

76 Rationes ad ea quæ ſunt fidei,non minuunt meritum, niſi ſint cauſa aſſenſus,22æ.q.2.10.0.et 3ª.q.55.5.3m.

77 Apparentia non habent fidem,ſed agnitionem, ſecundum Gregorium, 22æ.q.1.4.c.et c.

78 Omnes rationes contra fidem,ſunt deriſibiles, quia non ſunt ſecūdum intentionem ſacræ ſcripturæ,1ª.q.1.8.c.fi.

79 Fides compatitur motum dubitationis,non autem ſcientia vel intellectus,quia fides non aſſentit propter euidentiam obiecti,ſed ex imperio voluntatis,1ª.q.1.5.1m.et 22.q.4.8.1m.

80 Fides per quam firmantur dicta,includitur in veritate.quo ad obſeruātiam promiſſorum:ideo eſt pars iuſtitiæ,ſed veritas eſt in plus,22æ.q. 80.3m.

81 Fides eſt nobilior ſcientia quo ad obiectum,ſed èconuerſo quo ad modum cognoſcendi,12æ.q.67.3.1m.

82 Fides,ſcientia,et opinio poſſunt eſſe de eodem materialiter ſimul, non autem ſecundum idem,niſi in diuerſis,12æ.q.67.3.c.et 22æ. q.1.5.0.q. 2. 4.2m.et q.5.1.c.fi.

83 Differentia inter fidem, opinionem, ſcientiam,dubium, et neſcientiam, 12æ.q.67.3.c.et 22æ.q.1.4.c.et 5.4m.et q.2.1.c.

84 Fides formata,et informis non differunt ſpecie,22æ. q. 4.4.0. et quæſt. 19.5.1m.

85 * Fides formata eſt fundamentum ſpiritualis ædificij, non autem informis,12æ.q.89.2.2m.et 22æ.q.4.7.4m.et 3ª.q.68.4.2m.

86 Nulla eſt vera virtus ſine fide,12æ.q.63.2.1m.et 22æ.q.4.7.c.fi.et quæſtio. 151.1.3m.

87 Fides informis adueniente charitate, fit fides formata, manens eadem numero,22æ.q.4.4.0.

88 Fides eſt nobilior virtutibus moralibus,ratione obiecti: ſed èconuerſo ratione modi,3ª.q.7.3.1m.

89 Fides eſt prima omnium virtutum per ſe, ſed per accidens, eſt poſterior fortitudine,et humilitate,12æ.quæſt.62 4.0.et 22æ.q.4.7.0. et qu. 162.7.3m.

90 Fides eſt nobilior prudentia,quæ tamen magis repugnat peccato procedenti ex peruerſitate appetitus,22æ.q.47.13.2m.

1 Fiducia dicitur à fide,et eſt ſpes futuri auxilij,concepta ex dictis aliorū vel ex iis quæ ſunt in ſe,vel in alio,22æ.q.129.6.0.

2 Fiducia importat ſpem ad magna,vel pertinet ad fidei certitudinē.22æ. q.4.5.4m.

3 Fiducia non eſt virtus propriè,ſed conditio eius:ideo eſt pars integralis fortitudinis,non autem potentialis,22æ.q.129.6.3m.

4 Fiducia importat robur ſpei,ſed ſecuritas importat perfectam quietem à timore,22.q.129.6.c.2m.et 3m.et 7.c.

5 Spes dicitur fiducia,quia cauſatur ex ea,ſicut motus appetitus cauſatur ex cognitione,12æ.q.40.2.2m.

6 Spes vt eſt virtus theologica,facit confidere in Deo, ſed fiducia facit confidere in ſe,tamen ſub Deo.22æ. q.128.2m.

7 Fiducia eſt idem quod magnanimitas.22æ.q.128.c.

8 Fiducia principaliter pertinet ad magnanimitatem,et ex conſequēti ad fortitudinem,ſed ſecuritas ecōuerſo,22æ.q.129.6.7.0.

9 Fiducia circa idem opponitur deſperationi,timori autem ſecundum cōtrarietatem obiectorum,22æ. q.129.6.2m.

1 FIERI dicitur dupliciter.ſc.terminatio motus,et ipſe motus: primo modo,fieri et factum eſſe,ſunt ſimul,nec differunt,niſi ſecundū rationē:ſed ſecundo modo differunt realiter,et fieri prius eſt tempore,quàm factum eſſe in permanentib.non autem in ſucceſſiuis 1ª.q.45.2.3m.et q 46.3.2m.et 3ª.q.33.2.1m.et 2m.et q.75. 7.2m.et quæſt. 78.2.c.

2 Fieri in aliqua menſura loci vel temporis contingit dupliciter.ſ. præſuppoſita ea,vt in quolibet particulari effectu, vel ſimul producta,vt mundus,1ª.q.46.3.1m.

3 De ratione mutationis eſt habere ſe aliter nunc,quàm prius,non autem de ratione ipſius fieri,1ª.q.45.2.2m.

4 Conuerti dicit tantum ordinem terminorum, ſed fieri,& mutari addit vnitatem ſubiecti,3ª.q.75.8.c.

5 Cum dicitur hoc fit hoc,exprimitur identitas ſubiecti,ſed cum dicitur, ex hoc fit hoc,exprimitur tantum ordo terminorum,1ª.q.75.8.c.

6 Tunc res dicuntur fieri,quando innoteſcunt,3ª.q.13.2.1m.

7 Illud quod fit eſt, ſi fieri ſumatur pro termino motus, non autem pro motu,1ª.q.45.2.3m.

1 Figura eſt forma quanti,1ª.q.7.3.2m.& 5.c.

2 Figura propriè,eſt tantum in corporeis.3ª.q.63.2.1m.

3 Figura nullius actionis,vel paſsionis eſt principium.22æ.q.96.2.2m.

4 Identitas ſpecifica,non ſumitur ex identitate figuræ,ſed ex generatione ſimilis in ſpecie,3ª.q.74.3.3m.

5 Diuerſæ figuræ legales in templo, fuerunt inſtitutæ ad ſignificandum Chriſtum,propter imperfectionem earum,12æ.q.102.4.6m.col.3.

1 FIliatio eſt tantum exeuntis à generāte,& completi in ſpecie generantis,1ª.q.27.2.4.c.& 3ª.q.32.3.c.

2 Paternitas,maternitas, & filiatio conueniunt tantum viuentibus, et præcipuè animalibus,3ª.q.32.3.c.& q.35.3.1m.

3 Ad hoc quod natum ex alio materialiter,ſit filius:oportet quòd in ſimilitudinem ſpeciei producatur,3ª.q.32.3.c.

4 Filiatio & adoptio,conuenit tantum perſonæ,ſed creaturam eſſe, ſubiecto & ſeruitus,conueniunt etiam naturæ,3ª.q.23.4.0.& q.24. 1. 2m. & q.35.5.c.

5 Pater dat filio tria,ſcilicet eſſe, nutrimentum, & inſtructionem, 12æ. q. 100.5.4m.& 22æ.q.101.1.c.& q.102.1.c.& q.106.2.c.& 6.1m.

6 * Filius amittit hæreditatem propter peccatum parentis,in crimine læſæ maieſtatis,22æ.q.108.4.2m.

7 Filiatio eſt in diuinis,1ª.q.27.2.0.& q.42.4.c.

8 In diuinis non poteſt eſſe niſi vnus filius,1ª.q.27.5.3m. & q.41.6.0.

9 Eadem proprietas,ſcilicet natiuitas,ſignificatur per omnia nomina filij Dei,ſed diuerſis rationibus,1ª.q.34.2.3m.

10 Nomina propria filij Dei,ſunt quatuor,ſcilicet filius, ſplendor,imago, & verbum,1ª.q.34.2.3m.& q.42.2.1m.

11 Ea quæ ſunt hominis,dicuntur de filio Dei,& econuerſo, 1ª.q.43.7.1m. & 3ª.q.3.6.3m.& q.9.1.3m.& q.10.1.3m.& q.16.4.5.8.c.& q.20.2.0.

12 Filius Dei eſt verus Deus,1ª.q.27.1.c.fi.& q.41.3.0.& 3ª.q.43.4.0.

13 Filius Dei,non eſt quid principiatum,nec effectus,nec de ſe,non ens,1ª. q.33.1.2m.& q.42.3.0.

14 * Filius Dei,non eſt factus,nec operatus.1ª.q.41.3.c.

15 In Chriſto eſt tantum vna filiatio ſecundum rem ſcilicet æterna ad patrem,& alia ſecundum rationem,temporalis ad matrem, 3ª. q.35.5.c.

16 Chriſtus ex reali relatione matris ad eum, eſt realiter filius eius, 3ª. q. 35.5.c.

17 * Pater eſt maior filio,ratione dationis,quæ auctoritatem dicit,non autem ratione dati,ſed filius nullo modo eſt minor patre, 1ª. q. 33.1.2m. q.12.4.1m.

18 Tunc inuiſibiliter filius Dei cuique mittitur,cum à quoquam cognoſcitur,atque percipitur ſecundum Auguſtinum,perceptio autem, experimentalem quandam notitiam ſignificat, & hæc propriè dicitur ſapientia,quaſi ſapida ſciētia,1ª.q.43.5.2m.&3m. & 12æ.q.112.5.c.& 22æ. q. 45.1.5m. & 2m.

19 Ad habendum filium Dei in ſe,requiritur cognitio, non quidem actualis,ſed habitualis,non quælibet, ſed quæ prorumpat in affectum amoris,1ª.q.43.5.2m.& 3m.

20 Aliquis dicitur filius Dei quintupliciter,ſecundum quintuplicem ſimilitudinem,ſ. naturæ,veſtigij,imaginis,gratiæ & gloriæ. 1ª. qu. 33.3.c.

Fines occidendo Yambri,non peccauit:quia occidit inſpiratus zelo Dei, vel quia erat filius ſacerdotis,22æ.q.60.6.2m.

Quando id fingimus quod nihil ſignificat,tunc eſt mendacium, & non cū refertur ad aliquam ſignificationem,22æ.q.111.2m.

1 FInis quid,& Cauſalitas finis,eſt prima omnium,1ª.quæ.5.4.c.& 12æ. q.1.2.c.

2 Finis cuiuſlibet rei eſt operatio eius propria, vel ad quod per eam venit,12æ.q.49.3.c.3m.& 4.1m.q.56.1.c.

3 Finis etſi ſit poſtremus in executione, eſt tamen primus in intenſione agentis,& ſic habet rationem cauſæ,12æ.q.1.1m.et 3.2m.et 4. c.et q.18. 7.3m.et q.20.1.2m.et q.25.1.2.c.et q.84.2.c.et 22æ.q.189.1.5m.et 3ª.q.61. 3.1m.et q.62.6.c.

4 Omnia quæ ſunt vnius generis,conueniunt in communi fine illius generis,12æ.q.1.5.c.

5 In finibus non itur infinitum,12æ.q.14.0.

6 Finis non eſt cauſa niſi ſecundum quod mouet efficientem,12æ.q.1.1.1m.

7 Finis dicitur dupliciter.ſ. id propter quod eſt aliquid, et bonum completiuè ſuperueniens,vt delectatio,12æ.q.33.4.c.

8 Finis duplex.ſ.proximus et remotus vel vltimus, 12æ.q. 12.2.c.et q. 21.1. 2m.et 22æ.q.23.7.c.

9 Finis duplex.ſ.naturalis et ſupernaturalis,1ª.q.23.1.c.et 12æ.q.109.5.3m.

10 Finis duplex.ſ.imaginarius et deliberatus,12æ.q.1.1.3m.

11 Finis duplex.ſ.proportionatus,et non proportionatus ei, quod eſt ad finem:primus eſt perfectio inhærens,non autem ſecundus,niſi ſecundum ſimilitudinem:quia eſt aliquid ſubſiſtens.ſ. bonitas Dei,1ª.q.23. 1.c.et q.25.5.c.fi.et q.62.4.c.et q.63.2.0.et q.103.2.0.

12 Finis duplex,ſ.finis cuius,i.in quo eſt rō boni,et finis quo,ideſt vſus,vel

adeptio

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

adeptio eius.1^{a}.q.26.3.2^{m}.& 12^{e}.q.8.c.& q.2.7.c.& q.3.1.c.8.2^{m}.& q.5.2.c.& q.11.2.3.3^{m}.& q.16.3.c.& q.3.4.3.c.fi.
13 Finis duplex.f.operis et operantis.22^{e}.q.141.6.1^{m}.
14 Finis duplex.f.interior vt operatio,& exterior. ideft obiectum operationis.12^{e}.q.13.4.c.
15 Finis duplex.f.principaliter intentus,& cui aliquid eft vtile:primo modo finis eft nobilior iis,quæ funt ad finem, nõ autem fecundo modo. 2 2e.q.111.5.c.3^{m}.
16 Finis tripliciter acquiritur.f.vt forma,vt operatum,& vt poffeffum. 1^{a}.q.103.2.1^{m}.& 2^{m}.
17 Finis dupliciter habetur.f.perfectè.i.realiter.& imperfectè, ideft intentionaliter.12e.q.11.4.c.1^{m}.& q.16.4.c.& q.69.1.c.
18 Cognitio finis duplex.fc.perfecta. i. fub ratione finis, & imperfecta.i. eius quod eft finis materialiter tantum:prima conuenit tantum naturæ rationali:fecunda verò conuenit etiam brutis.1^{a}.q.59.1.c. & 12e.q.6.2.c.& q.11.2.c.
19 *Impofsibile eft quod aliqua operatio voluntatis habeat rationem vltimi finis,1^{a}.q.26.2.2^{m}.& 12e.q.1.1.2^{m}.& q.3.4.2^{m}.& q.19.1.2^{m}.
20 Finis vltimus creaturæ rationalis,eft vifio diuinæ effentiæ. 12e. q.3.4.c. & 22e.q.167.1.1^{m}.
21 Vltimus finis dicitur dupliciter.f.vltimus fimpliciter,i.Deus:& vltimus in genere operationum,i.beatitudo.12e.q.1.12^{m}.fi.
22 Res naturales diriguntur à Deo ad finem boni, & creaturæ rationales ad vltimum finem.1^{a}.q.103.1.c.& 12e.q.5.5.2^{m}.
23 Voluntas non eft ad oppofita,refpectu vltimi finis.12e.q.5.4.2^{m}.
24 Voluntas eft ipfius finis tantum.12e.q.8.2.c.
25 Idem actus voluntatis eft eorum quæ funt ad finem,& ipfius finis ratio, non autem abfolutè.12e.q.8.3.o.& q.12.4.c.
26 Voluntas vt potentia,eft eorum quæ funt ad finem:fed vt actus,eft tantum ipfius finis.12e.q.8.2.o.
27 * Voluntas non poteft fimul ferri in plures vltimos fines.12e.q.1.5.o.& q.12.2.1^{m}.& q.13.3.3^{m}.
28 Vltimus finis dicitur dupliciter.f.fimpliciter, id eft, res poffeffa,& quo ad aliquem.f.poffefsio,vel adeptio,vel fruitio rei.12^{e}. q. 2.7.c.& q.2.
29 * Impofsibile eft quòd anima vel aliquid eius, fit vltimus finis, nifi fecundo modo.12^{e}.q.7.c.
30 Quicquid facit homo,agit propter finem,etiam agendo actionem,quę eft vltimus finis.12^{e}.q.1.1.2^{m}.
31 Homo non habet vltimum finem fuum in hac vita,ficut alia animalia, quia finis eft fupra naturam eius.12e.quæft.5.5.2^{m}.& qu. 61. 4. o.& q. 109.5.3^{m}.
32 Omnes homines habent eundem vltimum finem formaliter,non autem materialiter.12e.q.1.5 c.& 7.o.
33 Ad connaturalem finem vltimum hominis.f.bene viuere totum, ordinãtur:primò confilium,fecundò iudicium, & vltimò & immediatè præceptum,fed proximus finis confilij,eft inuentio agendorum, & iudicij certitudo.22e.q.51.1 2.2^{m}.
34 Omnium rerum eft vnus vltimus finis cuius,fc. Deus, non autem finis quo.1^{a}.q.103.2.o.& 12e.q.1.8.o.& q.3.8.2^{m}.
35 Quęlibet res tendit in finem vltimum,per propriam operationem.1^{a}.q.62.4.c.& 12^{e}.q.21.1.3^{m}.
36 Deus eft vltimus finis humanæ voluntatis.22^{e}.q.122.2.c.& q.184.1.c.
37 Vltimus finis cuiuflibet rei eft afsimilari Deo. 1^{e}. q.44.4.3^{m}. & 12^{e}.q.1.8.c.& q.2.5.3^{m}.
38 Finis fpiritualis vitæ,eft quod homo vniatur Deo, quod fit per charitatem,& ad hoc ordinantur ficut ad finem omnia quæ pertinent ad fpiritualem vitam.22e.q 44.1.c.
39 * Charitas eft finis omnium virtutum.22e.q.3.2.1^{m}.& q.23.& 8.3^{m}.
40 Charitas eft finis præcepti.22e.q.23.4.1^{m}.& q.44.1.c.
41 Finis cuiuflibet virtutis moralis,ei præftitutus à ratione naturali eft cõformari rationi.12e.q.66.3.3^{m}.& 22e.q.47.6.7.c.
42 Electio finis proximi eft actus virtutis moralis principaliter, fed prudentiæ originaliter.12e.q.56.4.4^{m}.
43 Ea quæ funt ad finem,funt neceffaria,quando fine eis non poteft haberi finis,non autem aliter.1^{a}.q.19.3.c.& q.82.1.2.c.& q.119.4.o. & 12^{e}. q.1.6.2^{m}.& q.10.2.3^{m}.et q.13.6.2^{m}.et q.16.6.1^{m}.et 22^{e}.q.187.3.c.
44 Necefsitas cuiuflibet ordinati ad finem,fumitur ex ipfo fine. 12^{e}. prin. et q.102.1.c.
45 Finis eft de ratione eorum quæ funt ad finem.12^{e}.princ.et q.1.3.c.
46 Quæ funt ad finem oportet fumere bonitatem, et modum a fine proximo.12e.q.95.3.c.et q.102.1.c.et 22e.q.27.6.c.et q.33.2.c.et 6.c.3^{m}.q. 87. 2. 3^{m}.q.12.3^{m}.et q.7.o.et 141.6.c.1^{m}.
47 Quanto aliquid efficacius ordinatur ad finem, tanto eft melius. 22e. q. 152.5.c.
48 Dignitas eorum quæ funt ad finem,præcipuè ex fine confideratur.12e. princip.et 22e.q.174.2.c.
49 Finis femper excellit rem,quæ eft ad finem.22e.q.152.5.c.
50 Finis et ea quæ funt ad finem, debent effe conformia fecundum proportionem,non autem fecundum genus.12e.q.96.1.c.et q.102.1.c.
51 Finis quæritur in infinitum,non autem ea quæ funt ad finem, fed fecundum proportionem ad finem.22^{e}.q.27.6.c.et q.184.3.c.
52 Finis comparatur ad ea quę funt ad finem,ficut materia ad formam.12^{e}. q.44.c.et q.5.7.c.
53 Finis comparatur ad ea quæ funt ad finem,ficut ratio formalis ad obiectum,et ficut principia ad conclufiones.1^{a}.q.47.1.3^{m}.et q.82.1. 2. c.et 12e.q.8.3.c.et q.12.4.c.2^{m}.q.19.7.c.1^{m}.et 10.c.et q.102.1.2.c.et 22e.qu. 47.11.c.
54 In finibus eft ordo,ficut in agentibus:quia vtrobique fecundarium dependet à principali.1^{a}.q.116.c.
55 Vnumquodque ordinatur ad finem per actum fuum.12e.q.21.1.3^{m}.
56 In omnibus potentiis vel artibus ordinatis,ars vel potentia quæ eft circa finem,ordinat aliarum artium vel potentiarum actus ad proprium finem.12e.q 9.1.c.et q.65.3.1^{m}.
57 Omnis finis,et quicquid eft ad finẽ,eft actio,vel cũ actione.12^{e}.q.13.4.c.
58 Actiones ludicræ non ordinantur ad aliquem finem extrinfecum, fed ad bonum ludentis,inquantum delectant, vel requiem præftant. 12e. q.1.6.1^{m}.
59 Finis particularis,ordinatur ad finem communem.12e.q. 19.10.c. et q. 21.2.2^{m}.
60 Ordinari aliquid ad finem contingit dupliciter, fcilicet per fe, et per accidens.1^{a}.q.116.1.o.
61 Aliquid ordinatur ad finem dupliciter, fcilicet neceffariò, et ad benè effe.3^{a}.q.1.2.c.
62 Quod eft ad finem eft duplex.f.coniunctum ei, vt difpofitio:et diftans, vt motus, primum manet cum fine, non autem fecundum. 12e. qu. 4.4.3^{m}.
63 Ad vnum finem ordinatur tantum vnum medium, fi fit fufficiens. 1^{a}. q. 47.1.3^{m}.et q.101.3.1^{m}.et 12e.q.101.3.1^{m}.
64 Ea quæ funt ad finem,inquantum huiufmodi,non funt volita, nifi propter finem.12^{e}.q.8.2.c.2^{m}.et 3.c.
65 Oportet quòd quælibet voluntas habeat aliquem finem,quem naturaliter velit,cuius contrarium non pofsit velle.1^{a}.q.82.1.2.o.
66 Finis moralis accidit fini naturæ,et econuerfo.12e.q.1.3.3^{m}.
67 Qualis eft quilibet naturali qualitate animæ vel corporis, vel qualitate fuperueniente,talis finis videtur ei.1^{a},q.83.1.5^{m}.et 12e. q.9. 2. c.2^{m}. et q.10.3.c.2^{m}.
68 Voluntas refpicit finem tripliciter:primò abfolutè, fecundò vt in quo quiefcit,tertiò vt terminum eorum quę ordinantur in finem,primum eft velle,fecundum frui,tertium eft intentio.12e. q.8. princ. et q.12.1. 4^{m}.et 2.c.3^{m}.et 5.2^{m}.
69 Voluntas ex necefsitate inhæret fini.1^{a}.q.82.1.2.c.
70 Ad rectam voluntatem requiruntur duo.f.debitus finis,et quod ea quę funt ad finem proportionentur ei.22e.49.7.c.et q.51.1.1^{m}. et q.55.3.4. c.et q.64.7.c.et q.69.2.c.
71 Homini conuenit agere propter finem, quia omnes actiones humanæ funt propter finem.12e.q.1.1.o.
72 Actiones hominis aliis intenti,nõ funt propriè actiones humanæ: quia non procedunt ex deliberatione rationis,quæ eft principiũ humanorum actuum,et ideo habent quafi finem imaginatum, non autem per rationem præftitutum.12e. q.1.1.c.3^{m}.
73 Homo operatione naturali, & animali ordinatur in finem ab alio : fed operatione humana,ordinatur à feipfo in finem,12e.1.1.c.
74 Aliquid ordinatur in finem dupliciter,f.vel propriè, tanquam feipfum mouens ad finem:& fic fola creatura rationalis ordinatur in finẽ:vel communiter,tanquam motum ab alio, & fic bruta animalia ordinantur in finem.1^{a}.q.6.1.2^{m}.& 12e.q.1.2.o.
75 Omnis peccans mortaliter,conftituit fibi neceffariò alium finem,quam Deum,12e.4.1.7.1^{m}.& q.89.1.3^{m}.& 22e.q.45.1.1^{m}.
Firmamentum à Deo creatum ,id eft, cælum ftellatum eft fuprema fphæra fecundum Ariftotelem, nõ autem fecundum Aftrologos modernos, 1^{a}.q.68.1.2.3.o.& q.71.3^{m}.
Flumina quatuor videntur oriri ex diuerfis locis,quia intrant fub terra,ficut multa alia:fed primò oriuntur a mari:immediatè verò,a fonte paradifi,fcilicet Phyfon. Gion, Tygris, & Euphrates, 1^{a}.quæftion.102. 1.2^{m}.
Fluxus maris eft per impreffionem lunæ,non autem per aliquam formam aquæ,1^{a}.q.105.6.1^{m}.q.110.3.3^{m}. & 22e.q.2.3.c.

1 FOmes eft inordinata.& habitualis concupifcentia appetitus fenfitiui,12e.q.82.3.o.& 3^{a}.q.15.2.c.q.27.3.c.
2 Fomes vt pœna inflicta à Deo, dicitur lex : non autem vt inclinat ad malum.12e.q.91.6.o.& q.93.3.2^{m}.
3 Effectus fomitis duplex.f.inclinatio ad malum,& difficultas ad bonum 3^{a}.q.27.3.c.
4 Fomes peccati non fuit in Chrifto,3^{a}.q.15.2.o.& 3.c.& 4.c.3^{m}.q.18.2.3^{m} & q.27.3.c.1^{m}.
5 Fontes quinque,fecundum quinq; genera fubftantiarum,,f.naturæ, corporis cæleftis,ignis,aëris,aquæ,& terræ,1^{a} q.66.2.o.

1 FOrma.omne illud quo aliquid primò operatur,eft forma eius,1^{a}.qu. 76.1.c.
2 Omnis forma vel eft ipfa natura rei, vt in fimplicibus : vel conftituit naturam rei,vt in compofitis,3^{a}.q.13.1.c.
3 * In fimplicibus & immaterialibus,idem eft forma,& id cuius eft forma, 1^{a}.q.39.5.2^{m}.
4 De ratione formæ eft,quòd fit in eo cuius eft forma,1^{a}.q.40.1.c.
5 * Formæ non locantur in genere,nec in fpecie.fed compofita,1^{a}.qu. 76. 3.2^{m}.
6 Forma generati,non eft finis feu terminus generationis,nifi vt eft fimilitudo generantis,1^{a}.q.44.4.2^{m}.& 22^{e}.q.171.6.c.
7 * Omnis forma de fe eft communicabilis,1^{a}.q.3.2.3^{m} et q.7.1.c.fi.
8 *Omnis forma exiftens in fuppofito,per quod indiuiduatur, eft communis multis fecundum rem,vel fecundum rationem,non autem formæ fubfiftens,1^{a}.q.13.9.c.
9 Diftinctio formarum duplex, fcilicet fpecifica fecundum diuerfitatem obiectorum,et numeralis,fecundum diuerfitatem fubiecti,22e. quæf. 24.5.c.
10 *Formæ diftinguntur fecundum diuerfa principia actiua,12e.q.54.2.c.
11 Formæ feparatæ non multiplicantur numeraliter,1^{a}.q.41.6.c.et q. 50. 4. 4.c.et q.75.7.c.
12 Forma eft variabilis terminatiuè,fed eft inuariabilis fubiectiuè, 1^{a}.q. 9. 2.3^{m} et q.16.8.c.fi.et 12e.q.53.1.c.
13 Subftantialis forma,quæ requirit diuerfitatem in partibus corporis ficut eft animal,et præcipuè animalium perfectorum, non æqualiter fe habet ad totum et ad partes, vnde non diuiditur per accidens, per diuifionem quantitatis,1^{a}.q.76.8.c.
14 Forma fubftantialis totius,non fuperadditur partibus, fcilicet materiæ et formæ,ficut forma domus, partibus integralibus eius, fed eft totum complectens materiam et formam, cum præcifione aliorum,1^{a}. qu.76.8.c.
15 Non eft poffibile eãdem formam numero, effe diuerfarum fpecierum,1^{a}. q.118.2.2^{m}.
16 Forma fubftantialis et accidẽtalis,funt actus,et faciunt aliquid in actu: fed fubiectum formæ fubftantialis, eft ens in potentia tantum : quia actualitas prius eft in forma, quàm in materia, quæ eft propter formam:fubiectum autem formæ accidentalis eft ens actu,cui prius conuenit actualitas,quam formæ accidentali,quæ eft propter fubiectum. 1^{a}.q.66.1.2.c.& q.76.4.c.& q.77.6.c.
17 Formæ vnius materiæ, dicitur fpecies, plurium fecundum ordinem tantum totum, colligatarum compofitio, alteratarum autem miftio.1^{a}. q.65.2. c.
18 Formæ incompafsibiles in eodem fuppofito, faciunt propofitionem in materia remota, compaffibiles autem in materia cõtingenti, vel naturali.3^{a}.q.16.1.1^{m}.
19 Forma omninò fimplex vel non fubfiftens:non poteft effe fubiectum ex quo vel in quo,fed fubiectum de quo & circa quod, 1^{a}.qu.13.12.2^{m}.& q.29.1.2.o.& 3.3^{m}.& q.30.1.3^{m}. & q.54.3.2^{m}.& q.77.1.6^{m}.
20 Plures formæ eiufdem generis, non poffunt fimul effe in eodem fubiecto.1^{a}.q.85.4.c.2^{m}.
21 *Plures formæ eiufdem fpeciei, non poffunt effe fimul in eodem fubiecto.3^{a}.q.35.5.c.
22 Nulla forma naturalis poteft effe fimul in eodem fubiecto cum actu formæ contrariæ, ficut habitus animæ cum actu contrarij habitus.12e.q. 63.2^{m}.& q.71.4.o.
23 Forma completa eft in fubiecto,fecundum conditionem fubiecti, non autem virtus inftrumentalis,fed magis fecundum conditionem principalis agentis.3^{a}.q.63.5.1^{m}.
24 Nulla forma remouet à materia potentiam ad alias formas,1^{a}.q.66.2.c.
25 Forma implens totam potentiam materiæ, eft infeparabilis à materia non autem aliæ.22e.q.24.11.c.
26 Omnis forma quanto eft nobilior,tanto magis dominatur materiæ, & minus ei immergitur,& magis eam fua virtute excedit. 1^{a}. quæftion. 76.1.co.2.
27 Forma non excedit proportionem materiæ, fed funt eiufdem generis. 22e.q.24.3.2^{m}.
28 Materia prima eft vna, per remotionem omnis formæ, non autem per vnam formam.1^{a}.q.16.7.2^{m}.
29 Materia eft propter formam.1^{a}.q.47.1.2.c.q.65.2.c.& q.70.3.c.& q.76.5. c.princ.& q.77.6.c.& q.84.4.c. & q.85.3.4^{m}. & q.89.1.c.& q.91.3.c.& q.96.3.c.& q.105.5.c.& 12^{e}.q.2.5.c.
30 Forma finitur per materiam, inquantum communitas eius contrahitur per materiam,ad hoc indiuiduum,& econuerfo,inquantum potentialitas eius determinatur ad vnam fpeciem,1^{a}.q.7.1.c.& q.44.2.c.fi.
31 * Materia multiplicatur per aduentum formæ,1^{a}.q.29.2.5^{m}.
32 Materia recipit formam,vt fecundum ipfam conftituatur in effe alicuius fpeciei, non autem intellectus,fed fecundum rationem formæ.1^{a}. q.50.2.2^{m}.
33 *Omne illud per quod materia efficitur propria huius formæ, fe tenet ex parte materiæ, vt difpofitiones & remotiones impedimentorum, 1^{a}.q.86.2.1^{m}.& q.87.1. c.& 12^{e}.q.2.5.c. & 22^{e}.q.27.3.c.princip.
34 Informitas materiæ duplex,fcilicet carentia omnis formæ, & carentia triplicis pulchritudinis,fcilicet lucis,vifibilitatis,& plantarũ: prima præcefsit formationem natura tantum,fecundum Auguftinum,fecunda verò etiam duratione,fecundum alios.1^{a}.q.66.1.o.& 4.c. & q.67. c.4^{m}.& q.69.1.2.c.& q.74.2.c.
35 Materia cognofcitur tantum dupliciter, fcilicet per analogiam ad formam,& vt perfecta eft per eam.1^{a}.q.15.3.3^{m}.
36 Materia inquantum eft nuda, fe habet indifferenter ad omnes formas, fed determinatur per agens.1^{a}.q.66.2.c.
37 Nihil eft fua materia,nec fuum efficiens,fed aliquid eft fua forma, vt in fimplicibus.1^{a}.q.39.2.5^{m}.
38 Forma vt eft in materia,eft prior ea via naturæ,& pofterior via generationis:fed vt eft in agente,eft omni modo prior.12^{e}. q.20.1. 3^{m}.& quæftion.62.4.c.
39 Forma non latitat,contra Anaxagoram,nec eft totaliter ab ideis, contra Platonem,nec ab intelligentia, contra Auicennam. fed educitur de potentia materiæ ab agente naturali fecundum Ariftotelem,1^{a}.q. 45.8.c.q.65.4.c.& q.91.2.c.q.110.& 2.c.& 12^{e}.q.63.1.c.
40 *Inchoatio formarum improbatur,3^{a}.q.32.4.c.3^{m}.
41 *Quamlibet formam fequitur aliqua inclinatio, quæ eft appetitus rei habentis illam formam,1^{a}.q.80.1.c.
42 *Formæ fubfiftentes,non habent caufam aliam formalem fui effe & fuæ vnitatis,nec caufam agentem, per tranfmutationem materiæ de potentia ad actum,fed producentem totam fubftantiam,1^{a}.q.61.1.2^{m}.
43 Omnes formæ & motus in iis inferiorib.fluunt à formis,quæ funt in intellectu alicuius intelligentiæ,1^{a}.q.65.4.c.1^{m}.
44 Materia non fuit creata fub vna forma,fed fub diuerfis,1^{a}.q.66.1.c.
45 Vna forma non fit alia per continuam generationem,1^{a}.q.118.2.2^{m}.
46 Formarum quædam fiunt ab agente corporali,fecundum perfectam rationem,& perfectum effe formæ eius, quædam primò tantummodo, quædam neutro modo. Primæ manent, ceffante actione agentis, vfque ad corruptionem,fecundæ parum,tertiæ nihil,1^{a}.q.67.3.1^{m}.
47 Nulla forma corrumpitur, nifi per actionem contrarij, vel per corruptionem fubiecti,vel per defectum caufæ,12^{e}.q.53.1.c.
48 Forma dicitur corrumpi per fe,per fuum contrarium,fed per accidens, per corruptionem fui fubiecti,12e.q.53.1.c.
49 Introductio vnius formæ,eft expulfio alterius,et econuerfo, 1^{a}.quæft. 44.4.2^{m}.
50 Intentio formæ et perfectionis,eft per acceffum ad primum, fed intentio defectus et priuationis,eft per receffum à primo,1^{a}.qu.49.3.3^{m}.et 12e.q.22.2.1^{m}.
51 Intentio et remiffio formarum, nunquam caufat diuerfitatem fpeciei, fed quandoque confequitur eam,12e.q.72.8.1^{m}.
52 Magis et minus ex formis diuerforum graduum diuerfificant fpeciem, non autem fecundum intentionem graduum eiufdem formæ,1^{a}.q.50. 4.2^{m}.12^{e}.q.18.11.1^{m}.et q.60 5.3^{m}.et q.72.8.1^{m}.
53 Perfectio formæ duplex,fcilicet fecundum fpeciem,et fecundum fubiectum.Secundum primam forma dicitur magna : fecundum fecundam verò dicitur magis,12^{e}.q.52.1.c.princ.et q.66.1.c.
54 Forma dupliciter recipit magis et minus. fcilicet in concreto tantum, fi fit fimplex et vna,vt lux:vel in concreto et abftracto, fi importat in ratione fua proportionem multorum ordinatorum ad vnum, vt motus,fanitas,et pulchritudo,12^{e}.q.52.1.c.et q.53.2.3^{m}.
55 Nulla forma fubftantialis fufcipit magis vel minus,1^{a}.q.76.4.4^{m}.q.93.3. 3^{m}.et q.118.2.2^{m}.et 12^{e}.q.53.2.1.c.et 3^{a}.q.75.7.c.
56 Forma rei per fe exiftens,ad duo poteft effe, fcilicet vt exemplar, et vt principium cognitionis,1^{a}.q.15.1.c.
57 Verbum Dei eft forma exemplaris,non autem forma quæ eft pars compofiti,1^{a}.q.3.8.2^{m}.
58 Forma fubftantialis eft perfectio totius,et cuiuflibet partis eius,non autem quælibet forma accidentalis,1^{a}.q.76.8.c.
59 Forma fubftantialis vnitur immediatè materiæ,1^{a}.q.66.4.7.c.
60 *Non eft poffibile plures formas fubftantiales fimul effe in eodem corpore,1^{a}.q.76.3.c.et 4.o.
61 *Forma miftionis non eft fubftantialis,fed eft accidens,fcilicet qualitas 1^{a}.q.76.4.4^{m}.
62 Nulla forma rei corporalis, præter animam rationalem, eft perpetua. 2^{a}.q.85.6.c.
63 Eadem forma eft, qua ignis eft ignis,corpus et fubftantia, 3^{a}.q.75.6.2^{m}.
64 *Forma accidentalis non habet potentiam actiuam, fed eft potentia compofiti,vt calor ignis,1^{a}.q.77.1.3^{m}.
65 Omnis forma feparata à materia,eft intellectualis,1^{a}.q.66.2.c.fi.q.110. 1.c.et 3^{a}.q.75.6.c.
66 Omnes formæ intelligibiles funt vnius generis,1^{a}.q.85.4.c.
67 Formæ,id eft,fpecies intellectus noftri, non effluunt à formis in materialibus,fed à rebus fenfibilibus,1^{a}.q.84.4.6.o.
68 Forma intellectus, refpectu eius eft indiuidua, fed refpectu eius cuius eft fimilitudo,eft vniuerfalis,1^{a}.q.76.2.3^{m}.
69 Intellectus recipit formam,vt formam fimpliciter, non indiuiduando eam,quia in eo habet effe vniuerfale,fed materia recipit formam indiuidualiter tantum,1^{a}.q.75.5.3^{m}.
70 Intellectus cuius forma eft à re,perficitur à re, et à fimilitudine. Si autem non habet à re,perficitur a fimilitudine.Si verò non differt a fimilitudine,à nullo perficitur,1^{a}.q.14.2.2^{m}.et 3^{m}.et 5.2^{m}.et 3^{m}.
71 Iudicium quo ad formam iudicij,pertinet ad iuftitiam diftributiuam tãtum.22e.q.63.4.1^{m}.
72 Formæ facramentales,traditæ funt Apoftolis à Chrifto.3^{a}.q.72.4. 1^{m}.
Formica reponit grana,imminente pluuia,22e.q.172.1.art.5.

1 FOrnicatio prohibetur fpecialiter fimul cũ ceremoniis legis ab Apoftolis,quia Gentiles non reputabant eam effe peccatum,12e.q.103. 4.3^{m}.& 22e.q.154.2.1^{m}.
2 Omne peccatum dicitur fornicatio largè.22e. quæft. 151.2.c. 3^{m}.& 4.& 59.6.2^{m}.
3 Fornicatio eft maius peccatum iis quæ funt contra bona exteriora, & minus iis quæ funt contra Deum,vel cõtra perfonam proximi, 22e.q. 154.3.o.

1 FOrtitudo eft virtus fpecialis.fecundum quòd eft circa pericula, fed eft conditio omnis virtutis,fecundum quòd dicit firmitatem animi abfolutè,12e.q.61.3.4.o. 22e.q.58.8.2^{m}.q.123.2.o.& 3.1^{m}.& 13.c.
2 Fortitudo eft virtus tollens impedimenta, quæ repellunt voluntatem mi ab eo quod eft fecundum rationem,propter difficile, 22e. q. 123.1. o.& q.3.4.5.c.& q.124.2.c.
3 Fortitudo non habet partes fubiectiuas,nec diuiditur in multas fpecies quia eft circa materiam valde fpecialem,22e.q.128.c.princ.
4 *Propria materia fortitudinis,funt timores & audaciæ,in maximis terribilibus,1^{a}.q.59.4.3^{m}.& 22e.q.186.1.c.
5 Fortitudo eft immediatè circa timores & audacias,mediatè verò circa obiecta horum,f.circa pericula & labores.22e.q.123.3.2^{m}.& qu.129.1. 2^{m}.& q.131.2.3^{m}.
6 Fortitudo eft principaliter circa timores,fecundariò autem circa audacias.1^{a}.q.21.1.1^{m}.q.95.3.2^{m}.& 22e.q.60.4.o.& c.& 22e.q.121.3. o.& 6. c.q.126.2.c.q.137.1.c.& q.141.3.c.2^{m}.
7 Fortitudo non eft circa fpem, nifi fecundum quod fpes connectitur audaciæ,22e.q.123.3.3^{m}.& q.125.2.3^{m}.
8 Fortitudo eft præcipuè circa timores mortis.22e.q.61.3.c.& 22e. q. 123. 4.o.& 11.12.c.& q.125.2.c.q.128.& q.129.5.c.
9 Fortitudo principaliter eft circa moleftias mortis, fecundariò autem circa quafcunque alias moleftias.22e.q.123.4.1^{m}.& q.124.4.3^{m}.
10 Fortitudo eft maximè circa repentina, quo ad manifeftationem habitus,non autem quo ad electionem.12e.q.122.9.1^{m}.
11 Fortitudo eft maximè circa timores mortis in bello communi, vel particulari,22e.q.123.5.o.q.124.2.c.& q.141.8.c.
12 * Fortitudo eft circa difficiliora, non autem circa meliora,quam iuftitia,quæ in bello & in pace vtilis eft, non autem fortitudo fed tãtum in bello,22e.q.58.12.c.3^{m}.
13 Perferre,fecundum quod dicit actum fortitudinis,non dicit immobilitatem,fed electionem immorandi contra immoderatum timorem,ficut charitas contra odium,manfuetudo contra iram, & patientia cõtra triftitiam.12e.q.66.4.2^{m}.
14 Fortitudo moderatur timorem,patiẽtia & perfeuerantia triftitiam:fed manfuetudo iram,22e.q.136.2.c.1^{m}.
15 Quicunque eft fortis, eft patiens,& non è conuerfo, quia patientia eft quædam fortitudinis pars,12e.q.66.4.2^{m}.
16 Fortitudo fuftinet pericula mortis, fed patientia fuftinet quæcunque mala.22e.q.138.4^{m}.& q.136.4.1^{m}.
17 Fortitudo eft principaliter circa timores,fecundariò autem circa triftitias.Patientia verò eft èconuerfo.22e.q.136.4.2^{m}.
18 * Fortitudo eft principalior magnanimitate.22e.q.129.5.c.3^{m}.
19 Fortitudo firmat contra mala,fed magnanimitas,in profecutione bonorum.12e.q.129.5.3^{m}.& 6.2^{m}.
20 Partes potentiales fortitudinis funt,fex,fc.magnanimitas,fiducia,fecuritas,magnificentia,conftantia,tolerantiam,ideft patientia,& firmitas,ideft perfeuerantia.22e.q.128.o.& q.129.5.o.q.134.4.o.& qu.136.4. o.& q.161.4.3^{m}.
21 Fiducia magnificentia,patientia,& perfeuerantia,circa materiam forti-

tudinis,sunt partes eius integrales.Sed sunt partes potentiales,et virtutes per se, distinctæ à fortitudine, secundum quod sunt circa alias materias,22æ.q.128.0.q.134.4.0.et q.136.4.0.et q.137.2.0.

22 Vitium audaciæ opponitur fortitudini,secundum excessum audaciæ,impauiditas autem secundum defectum timoris, quia in vtraque ponit medium,22æ.q.126.2.3m.

23 Fortitudo est in irascibili subiectiuè, 12æ.q.61.2.c.et q.66.1.c.et q.85.3.c. et 22æ.q.58.5.2m.et 9.c.et q.128.1m.et q.34.4.c.et q.136.4.2m.et qu.137.2.2m.et 3a.q.15.2.c.

24 Fortitudo martyrum præcipuè commendatur, quia sustinent propter Deum impugnationes personales, & mortem in bello particulari. 22æ.q.123.5.1m.& q.124.2.0.

25 Fortis intendit exprimere similitudinem sui habitus in actum, vt proximum finem,22æ.q.123.7.0.

26 Fortis delectatur de suo actu & fine,sed non percipit,nisi ex superabundanti gratia Dei,propter dolorem corporis & animæ, pro amissione vitæ,22æ.q.125.8.0.

27 Non habens fortitudinem operatur fortia quintupliciter, scilicet propter ignorantiam,artem,experientiam,passionem,& lucrum,22æ.quæ.123.1.2m.& q.128.7m.

28 Principalis actus fortitudinis,est sustinere:secundarius verò, est aggredi.22æ.q.123.3.c.& 6.0.& 8.c.& 10.3m.& 11.1m. & q.124.2.3m.& q.125,c.& q.141.2.3.c.

29 Ad primum actum,requirũtur duo,scilicet præparatio animi, & executio operis.Ad secundum etiam requiruntur duo, scilicet infragibilitas,& infatigabilitas,22æ.q.128.c.

30 Fortitudo assumit iram moderatam ad actum secundum, non autem ad primum.Nec vt auxilium,sed vt instrumentum, quia ad iram pertinet insilire in rem contristantem. Vnde Philosophus inducit versum Homeri,Virtutem & furorem erige, quia videlicet cum aliquis est virtuosus virtute fortitudinis,passio iræ,electionem virtutis sequens,facit ad maiorem promptitudinem actus.Si autem præcederet,virtutis modum perturbaret.22æ.q.123.10.& 11.1m.

31 Tristitia & concupiscentia,per se impediunt secundum actum fortitudinis,scilicet aggredi,sed per accidens adiuuant,22æ.q.123.10.3m.

32 Fortitudo spiritus,ostenditur in resistendo concupiscentiæ carnis contrariantis spiritui.Sed est maior in comprimendo,ne insurgat.3a.qu.15.2.3m.

33 Donum fortitudinis in patria, habet actum perfruendi plena securitate à laboribus & à malis.22æ.q.139.1.2m.

34 Virtus fortitudinis firmat animum, secundum modum connaturalem homini,donum autem supernaturaliter.22æ.q.139.1.0.

35 Donum fortitudinis dat fiduciam euadendi quælibet pericula,& perueniendi ad finem cuiuslibet operis,id est,ad beatitudinem, non autem virtus fortitudinis, sed perficit ad sustinendam quælibet pericula, 22æ.q.139.1.c.1m.

36 Donum fortitudinis respicit virtutem fortitudinis inquantum sustinet pericula,& facit quodcunque opus arduum. Ideò dirigitur à dono consilij, 22æ.q.139.1.3m.

1 FRater in sacra scriptura dicitur quadrupliciter,scilicet natura, gente,cognatione,& affectu,3a.q.28.3.5m.

2 Fratres Christi sumus per adoptionem.1a.q.33.3.c.& qu.41.3. c.& 3a. q.23.2.2m.

3 Fratres Christi in Euangelio,dicuntur consobrini eius,scilicet filiæ Mariæ,materteræ matris eius.3a.q.28.3.5m.

Frenesis,& causa. Tanta potest esse motio spirituum & honorum,quod huiusmodi apparitiones rerum aliter quam sint,etiam vigilantibus per naturalem commotionem humorum fiunt,sicut & in phreneticis, & aliis huiusmodi.1a.q.111.3.c.fi.

Frequentia, assiduitas, & diuturnitas, non sunt circunstantiæ mutantes speciem,nisi aliud superueniat,12æ.q.88.5.1m.

Fricare. Et multa homo agit absque deliberatione, de quibus etiam quandoque nihil cogitat:sicut cum aliquis mouet pedem,vel manum,aliis intentus,vel fricat barbam,12æ.q.1.1.art.3.& 3m.

1 FRuctus dupliciter distinguuntur, scilicet secundum tres perfectionis gradus à Christo,scilicet tricesimus, sexagesimus, & centesimus: siue secundum tres gradus virtutis, vt sancti distinguunt, quia cuiuslibet rei perfectio attenditur secundum principium, medium,& finem,& essentialiter,id est,secundum rationes diuersas gaudendi,scilicet duodecim à Paulo.12æ.q.70.3.2m.

2 Fructus spiritualis dicitur dupliciter, scilicet quod principaliter expectatur,scilicet Deus,& secundariò,s.delectatio,12æ.q.11.1.c.3m.

3 Fructus quarto modo,scilicet consurgens ex semine verbi Dei, est tantum triplex,secundum tres gradus continentium,scilicet coniugum, viduarum,& virginum.12æ.q.70.3.2m.

4 Fructus spiritussancti,secundum sanctum Paulum,sunt duodecim, scilicet,charitas,gaudium,pax,patientia,bonitas,longanimitas,benignitas,mansuetudo,fides,modestia,continentia & castitas. 12æ.q.70.3.0.

5 Fructus sensibilis,est vltimum ex arbore expectatum, quod cum quadã suauitate perficitur,12æ.q.11.1.c.& 3.c.2m.& q.70.1.c.

6 Vltimum simpliciter & delectans, est propriè fructus, & eius propriè est frui. Delectans autem non vltimum, potest aliquo modo dici fructus,sed eius non est frui propriè,& secundum completam rationem. Non delectans verò,sed tantum in ordine ad aliud appetitum, nullo modo est fructus.12æ.q.11.3.c.2m.

7 Opera carnis non dicuntur fructus, quia sunt contra rationem,sicut quod est ex arbore contra naturam eius,non dicitur fructus. 12æ.qu.70.4.1m.& 22æ.q.8.8.c.fi.

8 Virtutes dicuntur fructus ratione delectationis,non autem ratione habitus.12æ.q.70.1.3m.& 22æ.q.136.1.3m.

9 Operatio secundum facultatem rationis,dicitur fructus rationis,sed vt mouetur à Deo dicitur fructus spiritussancti.12æ.q.70.1.c.

10 Opera nostra vt sunt à spiritu sancto, dicuntur fructus, respectu verò beatitudinis,dicuntur flores.12æ.q.70.1.1m.

11 Fructus propriè,dicitur tantum in corporalib,scilicet plantis, à quibus metaphoricè transfertur ad spiritualia.12æ.quæstion.11.1.c.& 3.2m.& quæstion.70.1.c.

12 In parte appetitiua sunt plures fructus quàm in parte apprehẽsiua, quia fructus significat finem,qui magis conuenit parti appetitiuæ.12æ.qu.8.8.3m.

13 Fructus comparatur ad arborem,sicut effectus ad causam, ad hominem verò,sicut vltimum expectatum delectans.12æ.q.11.3.2m. & qu.70.1.c.

14 Dono consilij non respondet propriè aliquis fructus,quia omnis practica est propter aliud.22æ.q.8.8.3m.& q.52.4.3m.

15 Fructus spiritus contrariantur operibus carnis in communi, non autem singula singulis,nisi secundum adaptationem.12æ.q.70.4.0.

16 Opera carnis sunt plura fructibus spiritus, quia bonum est vno modo, sed malum est omnifariam.12æ.q.70.4.2m.

1 Frui est actus potentiæ imperantis,non autem exequentis.12æ.qu.11.2.c.

2 Frui est actus appetitiuæ potentiæ.12æ.q.11.1.0.& 2.c.

3 *Frui est actus voluntatis.12æ.q.11.1.1m.& 4.c.2m.

4 Frui est actus voluntatis, in ordine ad intellectum.12æ. quæst.11.1.1m.& 4.c.2m.

5 Frui est actus tantum voluntatis secundum charitatem, in ordine ad potentias & habitus priores.12æ.q.11.1.0.

1 FRuitio pertinere videtur ad amorem vel delectationem, quam aliquis habet de vltimo expectato, quod est finis.12æ. quæstion.11.4.c.& q.34.3.c.fi.

2 Nomina trium ordinum prædictorum sumuntur ab excellentia prædictorum trium actuum fruitionis,& non ab eis simpliciter.1a.q.108.5.5m.& 6m.

3 Eadem fruitione fruemur Deo, fruitione eius,& beatitudine creata.12æ.q.11.3 3m.

4 Fruitio perfecta est tantum vltimi finis habiti, imperfecta verò etiam non habiti. Sed impropria est non vltimi simpliciter,12æ.q.11.3.4.0.et q.12.2.3m.

5 Non oportet quod fruitio sit vltimi finis simpliciter, sed quod habeatur pro vltimo fine.12æ.q.11.2.2m.

6 *Non est fruendum iusto,nisi in Deo,peccatore autem,brutis,vel inanimatis,nullo modo.12æ.q.11.3.1m.

7 Carentia cognitione,nullo modo fuuntur,bruta fruuntur impropriè. Peccator non verè,iusti imperfectè,beati perfectè,Deus autem perfectissimè,12æ.q.11.2.4.0.et q.12.5.2m.

8 Hæc fruitio Christi,perueniebat ad totam animam eius,secundum essentiam,vt est subiectum rationis superioris tantum.3a.q.46.8.0.

*Bruta fruuntur imperfectè,sed rationalia perfectè,12æ.q.11.2.0.

9 Frumentum est genus ad triticum et ad alia grana.3a.q.74.3.2m.et 3m.

Frustra dicitur quod est ad finem quem non inducit.1a.q.25.2.2m.et q.88.1.4m.et 3a.q.11.5.2m.

Fucatio est species fictionis,ad metiendum pulchritudinem: ideo semper est peccatum,sed non est mortale,nisi fiat ad lasciuiam, vel contemptum Dei. Tamen licet occultare turpitudinem causatam ex infirmitate,vel ex alia causa accidentali,22æ.q.169.2.2m.

Fugere potest iustus propter tria,scilicet vt pesecutor quiescat,vt præceptum à Domino opus perficiat, & vt gloriosiorem coronam acquirat.22æ.q.64.4.0.

1 De ratione fundamenti est esse primum,sustentare, & connexio, 22æ.q.4.7.4m.

2 Fides est fundamentum aliarum virtutum,quia est prior eis,& substentat eas. Fortitudo autem firmat contra aduersa,humilitas contra prospera,timor contra culpam futuram,pœnitentia contra præteritam. 22æ.q.161.5.2m.3a.q.84.6.2m.

1 FVrtum est occulta acceptio rei alienæ,22æ.q.66.3.0.

2 Furtum semper est peccatum,ratione iniustitiæ, & fraudis, vel doli. Et est mortale,nisi modicum intendatur.22æ.q.12.3.c.& qu.66.6.0. & q.118.4.c.

3 Furtum est species fraudis. Mendacium,& falsum testimonium,fallacię. Turpe lucrum inquietudinis. Rapacitas, violentiæ. Ideo omnia hæc & inhumanitas,id est obduratio,ab Isidoro dicuntur esse filiæ auaritiæ.22æ.q.118.8.3.

4 Furtum & rapina,opponuntur iustitiæ,22æ.q.64.prin.& q.66.prin.& 4.5.c.& q.118 4.c.

5 Furtum est iniustum,quia est inuoluntarium per ignorantiam, sed rapina per vim. Ideo differunt specie,22æ.q.66.4.0.& 9.c.& q.73.1.c.1m.

6 Rapina est grauior furto dupliciter,primò quia inuoluntarium* est ex parte eius cui aliquid subtrahitur furto:rapina verò addit violẽtiam quæ voluntaria est, peccatum autem per vim, est maius quam per ignorantiam. Secundo, quia rapina est in re,& in persona: furtum autem est tantum in re,22æ.q.66.9.0.& q.73.3.2m.& q.116.2.1m.& quæst.144.2.4m.

7 Accipiens furtim rem suam,iniustè detentam, peccat contra cõmunem iustitiam,vsurpando sibi iudicium:sed non tenetur restituere, sed satisfacere Deo,& sedare scandalum.22æ.q.66.5.3m.

8 Accipiens rem alienam occultè & manifestè auctoritate iudicis non est furtum vel rapina,quia per sententiam fit debitum,22æ.quæst.66.5.1m.& 8.c.

9 Accipiens rem inuentam animo retinendi,furtum facit, nisi credat haberi pro derelicto,vel nullius esse,22æ.q.66.5.2.

10 Per prohibitionem furti prohibetur omnia damna in rebus, 22æ.q.120.6.2m.

11 Pœna mortis non infligitur in præsenti pro furto,nisi ratione grauis circunstantiæ,vt sacrilegio,peculatu,& plagio,22æ.q.66.6.2m.

1 Futurum cognoscitur dupliciter,scilicet in se,et in suis causis. Primum conuenit tantum Deo,secundum nobis,sed magis angelis et dæmonibus:sed in causis necessariis certitudinaliter, in contigentibus sæpe,opinatiuè tantum:quæ autem rarò,nullo modo.2a.qu.14.13.0.qu.57.3.0.et quæst.64.1.5m.et qu.86.4.0.et quæ.89.1.3m.et 12m.quæst.11.4.c.et 22æ.q.95.1.0.et 5.c.& q.171.6.1m.et 2m.et 3m.et quæ.172.1.c.et q.164.1.c.1m.

2 Futura plus cognoscuntur à phreneticis,abstractis à sensibus, morientibus,dormientibus,et brutis,quàm ab oppositis, 1a.q.12.11.c.qu.86.4.2m.et 3m.et 22æ.q.172.1.1m.et 2m.et 3m.

3 Cognitio futurorum,ex præsentibus & præteritis, propriè rationis est, 22æ.q.47.1.c.

4 Anima vicina morti,cognoscit aliqua futura ex reuelatione, vel ex impressione causarum naturalium,non autem propria virtute, 1a.q.86.4.2m.& 22æ.q.172.1.1m.

5 Bruta non cognoscunt futura,sed ex instinctu naturæ eis indito ab intellectu diuino,mouentur ad aliquid in futurum,ac si futurum præuiderent.12æ.q.40.3.1m.

6 Bruta cognoscunt futura,non computando præsens ad futurum, sed ex instinctu naturæ,1a.q.86.4.3m.& 12æ.q.41.1.3m.

7 Sensus non apprehendit futurum, sed ex iis quæ animal apprehendit in præsenti:appetitus eius mouetur naturali instinctu in aliquod futurum prosequendum,vel fugiendum.12æ.q.40.3.3m.& q.41.1.3m.

G

1 GAbriel,fortitudo Dei nominatur,3a.q.10.2.4m.

2 Quidam dicunt Gabrielem fuisse de supremo ordine Angelorum, sed satis est credibile, quòd sit summus in ordine Archangelorum. Vnde Ecclesia eum Archangelum nominat, 3a.qu.30.2.4m.& si.

1 Galilea,vt interpretatur,transmigratio,significat gentilitatem:sed vt interpretatur,reuelatio,significat patriam cœlestem,3a.q.55.3.c.4m.

1 GAudium non est virtus,sed est actus charitatis, posterior dilectione,22æ.q.28.4.0.

2 Gaudium & tristitia de eodem,sunt contraria, & etiam secundum genus,sed de diuersis,vnum est causa alterius,et materia,1a.quæ.64.3.1m.et 3a.q.84.9.2m.

1 Gedeon petens signum peccauit tentando Deum ex incredulitate,sicut et Zacharias,22æ.q.97.2.3m.

Gemitus et lachrymæ mitigant tristitiam, quia aperitur extra et conueniunt dispositioni hominis tristis,12æ.q.38.2.0.

1 Genealogia magis denominatur à patre,quàm à matre,3a.q.28.1.2m.qu.29.1.c.et q.31.2.1m.

2 Tota genealogia Christi exponitur,et dubia circa eam soluuntur, 3a.q.28.1.2m.et q.31.3.0.

1 Generale triplex,scilicet,per prædicationem,vt genus: per causam, vt amor,et quod est à multis causis,vt ira,12æ.q.46.1.0.et 22æ.q.58.6.c.

2 Generale et speciale duplex,scilicet intentione,et obiecto, 22æ.qu.58.5.3m.q.59.1.0.et q.79.2.1m.

1 GEneratio duplex,scilicet, mutatio de non esse ad esse, et origo viuentis à principio viuente coniuncto. Prima, conuenit omni generali & corruptibili, secunda verò tantum viuenti, & dicitur natiuitas.1a.q.27.2.c.

2 Ad generitionem naturalem,non requiritur aliqua potentia actiua in materia,3a.q.32.4.c.3m.

3 *In generatione tota virtus actiua est ex parte maris, & passio ex parte fœminæ.1a.q.115.2.3m.& 3a.q.32.4.c.& q.67.4.3m.

4 Primum in generatione, est vltimum in corruptione.22æ.qu.107.2.c.& q.162.7.3m.& 4m.

5 Generatio vnius non est corruptio alterius,nisi per cõcomitantiam.12.q.113.6.2m.

6 Generatio & corruptio sunt in instanti.12æ.q.113.7.c.

Forma est finis generationis,in omnibus quæ generantur, non à casu, 1a.quæst.15.1.c.

8 Omne generans producit sibi simile secundum formam qua agit, quæ est potentia generatiua.1a.q.33.2.4m.& q.41.5.c.

9 Ad actum generationis concurrunt tria,scilicet, calor, spiritus,& humor.22æ.q.147.8.1m

10 Generatio vniuoca est verior & perfectior,quàm generatio non vniuoca.1a.q.33.2.4m.

11 Idem modus generationis est, omnium eorum, quæ sunt eiusdem speciei.3a.q.28.1.4m.

12 Quod generatur secundo modo generationis,scilicet,prout generatio est origo viuentis à principio viuente coniuncto, non dicitur genitus,nec filius,nisi procedat secundum rationem similitudinis specificæ,vt pili,& vermes,1a.q.27.2.c.

13 Generatum oportet assimilari generanti, in omnibus quæ ad naturam speciei pertinent,non autem in proprietatibus indiuidui.1a.q. 100.1.c.& q.101.1.1m.& 12æ.q.81.0.

14 Accidentia indiuidualia, pertinentia ad dispositionem naturæ, velocitas corporis,& bonitas ingenij, propagantur in filios per generationem;sed nullo modo accidentia purè personalia, vt grammatica & huiusmodi,12æ.q.81.2.c.& 22æ.q.168.1.2m.

15 *Accidentia speciei & indiuidui secundum corpus, possunt transfundi à generante in genitum, non autem accidentia secundum animam, 22æ.q.60.6.4m.

16 Homo generat sibi simile in specie, non inducendo, nec educendo animam rationalem de potentia materiæ, sed disponendo materiam,1a.q.118.2.4m.& 12æ.4.83.1.3m.

17 In statu innocentiæ,fuisset generatio per coitum,1a.q.98.0.

18 Tunc non fuissent generati æquales in robore,pulchritudine,& aliis sicut nec etiam nunc,1a.q.96.3.c.

19 Parentes tunc non fuissent confirmati in iustitia quandiu genuissent,1a.q.100.2.c.

20 Generatio significat relationem per modum operationis,in diuinis,1a.q.42.6.3m.

21 Generatio propriè conuenit Deo,1a.q.272.0.& q.28.4.c.

22 Generatio filij Dei à patre,est æterna.1a.q.42.2.0.

23 Arrius ponit duodecim modos generationis, scilicet, iuxta fluxum lineæ a puncto,iuxta emissionem radiorum à sole,iuxta characterem, seu impressionem à sigillo iuxta immissionem bonæ voluntatis à Deo iuxta exitum accidentis à substantia, iuxta abstractionem speciei à materia,iuxta excitationem voluntatis à cogitatione, iuxta transfigurationem motus à mouente,iuxta eductionem specierum à genere iuxta ideationem,& iuxta nascentia: in quibus deest æqualitas naturæ,vel durationis.1a.q.42.2.ar.1.& 1m.

24 Processio spiritussancti,non potest dici generatio, quia est per modum amoris,non autem per modum similitudinis, sicut verbum.1a.quæst.27.4.0.& q.30.2.3m.& q.35.2.c.

25 Nullus modus processionis in creaturis perfectè repræsentat diuinam generationem,sed ex multis oportet colligere similitudinem, 1a.qu.41.3.4m.& q.32.2.1m.

26 *Nec beati illam ineffabilem generationem sciunt, quia non comprehendunt naturam Dei,1a.q.12.7.0.

27 Essentia Dei non generatur,nec genita est per se,nec per accidens.1a.q.39.5.2m.& 3a.q.16.5.1m.

28 Essentia non generat,sed pater virtute essentiæ,1a.q.39.5.0.& q.41.5.1m.

29 Generatio attribuitur aliis terminis essentialibus, secundum quod magis connotant actum,1a.q.39.5.1m.

30 Essentia est Deus generans, & res generans, si res & Deus supponant pro persona, non autem si supponant pro essentia.1a.q.38.5.5m.

31 Hæc propositio est falsa,Deus non genuit Deum,1a.q.39.4.3m.

32 Hæc propositio est vera,Deus genuit Deum.1a.q.39.4.0.& 5.1m.

33 Hæc est falsa,Deus genuit se Deum,vel alium Deum,1a.q.39.4.4m.

34 Hæc est vera tripliciter,Deus pater genuit alterum se,scilicet,in ablatiuo,in accusatiuo simpliciter,& personaliter,sed emphaticè,1a.quæst.39.4.4m.

35 Hæc est vera appositiuè,Deus genuit Deum, qui non est Deus pater.Et est falsa suppletiuè,sed affirmatiua est econuerso,1a.q.39.4 5m.

Melius dicitur filius Dei semper natus,quàm semper generari, vel semper nasci:licet vti possimus omni tempore in generatione eius, 1a.quæst.42.2.2.4m.

Generatiua potentia est actiua,& est in patre perfectè, in matre verò imperfectè.1a.q.32.4.2m.

Genitor vel generans,non est ita nomen proprium patris sicut pater, 1a.q.33.2.0.& q.40.2.c.

1 Filius Dei dicitur genitus de patre,& substantia patris,sed diuersimodè 1a.q.41.3.0.

2 Filius Dei dicitur genitus & creatus, ad remouendum omnem imperfectionem à natiuitate eius,1a.q.41.3.4m.

1 GEnus * respectu singularium,est vt formale,sed respectu speciei, est est vt materiale.1a.q.83.3.4m.

2 Genus aliquando accipitur pro specie,eo modo loquendi,quo dicimus humanum genus,totam humanam speciem,12æ.q.18.2.c.fi.

3 Genus prædicatur æqualiter de speciebus secundum intentionem,non autem semper secundum esse,1a.q.77.4.1m.

4 Genus dicitur dupliciter,s.propriè,prout prædicatur de pluribus speciebus in eo quod quid,& impropriè, idest, omne commune,s.quod sui communitate multa ambit & continet, & sic bonum et malum dicuntur genera contrariorum,12æ.q.18.2.c.fi.

5 Genus duplex,scilicet genus nominatum, et genus innominatum,1a.q.78.3.3m.

6 Genus duplex,s.genus proximum,et genus remotum.Ibid.

7 Genus duplex,s.genus logicum.et genus physicum,1a.quæst.66.2.2m.et q.88.2.8m.

8 Aliquid est in aliquo genere dupliciter,s.in genere entis,vt ens actu, & in genere intelligibilium,vt pura potentia.1a.q.87.1.c.2m.& 12æ.q.50.4.1m.& 5.c.

9 *Aliquid est in aliquo genere dupliciter, sc.per se, vt species: & ea de quibus prædicatur genus:& reductiuè,vt principia generis,negationes & priuationes.1a.q.3.5.c.& 12æ.q.72.6.3m.

10 In omni genere in quo est aliquid inperfectum,oportet præexistere aliquid perfectum.1a.q.51.1.c.

11 In quolibet genere,primum est causa omniũ quæ sunt post.3a.qu.56.1.c.

12 * In omni re quæ est in genere,differt esse ab essentia.1a.q.3.5.c.

13 Impossibile est aliquid esse in genere,quod in nulla eius specie est,1a.q.7.3.2m.& 22æ.q.189.1.5m.

14 Hypostasis nõ est in genere,vel in specie,nisi per naturam quam habet. 3a.q.2.3.3m.

15 Nihil ponitur primo in genere,vel specie, nisi per id quod de eo ꝓpriè prædicatur.3a.q.63.2.1m.

16 In omni genere,quanto aliqd est prius,tanto est simplicius,12æ.q.19.2.c.

17 Relatio generis ad speciem,& è conuerso,est relatio rationis tantum, 1a.q.28.1.c.

18 Alia genera à relatione secundum propriam rationem, significant aliquid alicui inhærens.1a.q.28.1.2.c.

1 GEometra * modico studio acquirit scientiam cõclusionis,nunquam consideratæ.12æ.q.65.1.1m.

2 Errans circa hoc principium,omne totum est maius sua parte, non potest habere scientiam geometriæ.12æ.65.1.4m.

Germinare, & Significanter dicit scriptura: germinet terra herbam virentem, & facientem semen,quia sc. sunt productæ perfectæ species plantarum,ex quibus semina plantarum orirentur. Nec refert vbicunque habeant vim sementiuam,vtrum,s.in radice vel in stipite, vel in fructu,1a.q.69.2.0.& q.72.1m.

Gigantes secundum Iosephum & Augustinum, producti sunt semine humano,operante dæmone incubo vel succubo,sub certa constellatione.1a.q.51.3.6m.

Gilbertus Poretanus reuocat errorem suum, de assistentia relationum in diuinis,1a.q.28.2.c.

1 Gladius flammeus est impedimentum accessus paradisi terrestris, & significat impedimentum regni cælestis,22æq.1.64.2.5m.

1 GLoria est clara notitia cum laude,vt ambrosius dicit,12æ.qu. 2.3.c.& 22æ.q.103.1.3m.& q.132.1.c.

2 Finis debitus appetendi gloriam: vel manifestandi aliquod bonum in hac vita,est tantum triplex,s.gloria Dei, vtilitas proximi, vtilitas & propria,22æ.q.132.1.3m.

3 Homo potest laudabiliter appetere gloriam suam ad vtilitatem sui vel aliorum,22æ.q.132.1.1m.

4 Gloria dicitur vna tripliciter, & est peccatum. Primò, quando est de non ente,vel de transitoriis,vel de peccato: secundò quando quæritur ab hominibus,& non à Deo: tertiò quando non ordinatur ad debitum finem,22æ.q.132.1.c

5 Opus virtuosum factum propter inanem gloriam venialem, amittit vim merendi vitam æternam,quia nullus peccando meretur,22ę.quæstio. 132.3.1m.
6 Inanis gloria est periculosa,non propter grauitatem sui,sed disponendo ad grauia,faciendo præsumptuosum , & nimis de se confidentem, & disponendo paulatim ad priuationem interiorum bonorum , 22ę. q.132.3.3m.
7 Vana gloria vituperatur præcipuè circa eleemosynam, propter defectũ charitatis, præferendo vanam gloriam vtilitati proximi , dum facit hoc propter illud,22ę.q.132.5.3m.
8 Vana gloria non est semper peccatum mortale, sed tantum quando ponitur in ea vltimus finis,vel quando est contra Deum,22ę.q.q.132.3.o.
9 Vana gloria est vitium capitale:cuius filiæ sunt septem, s.inobedientia, iactantia,hypocrisis,contentio,discordia,præsumptio nouitatum,& pertinacia,22ę.q.21.4.o.q.105.1.2m.& q.132.4.5.o.& q.138.2.1m.
10 Ita non causat discordiam,& cõtentionem, nisi mediante vana gloria, 22ę.q.132.5.2m.
11 Vana gloria directè contrariatur magnanimitati, secundum rei veritatem, vt deficiens:sed secundum opinionem,vt excedens, 22ę.quæ.30. princ.& q.132.2.o.
12 Deus quærit gloriam suam,nõ propter se,sed propter nos.22ę.q.132.1.1m
13 Soli Christo conuenit quærere gloriam suam,quia Deus est : sed inquantum homo,quærit gloriam Dei in se:sicut & alij sancti,22ę.q.132.1.1m.
14 Ea quæ sunt gloriæ,scilicet perfecta Dei fruitio,& huiusmodi,prius tẽpore debuerunt esse in Christo,sicut in auctore gloriæ:quàm in alio. 3ª.q.53.3.3m.
15 Gloria sanctorum est sine successione.12ę.q.67.4.2m.
1 Gradus altaris prohibetur contra idololatriam: quia gentiles in sacris Priapi ostendebant populo sua pudenda.12ę.q.102.4.7m.fi.
1 GRatia est forma accidentalis,scilicet qualitas.12ę.q.110.2.o.
2 Gratia reducitur ad primã speciem qualitatis : non tamen est habitus propriè:sed habitudo,scilicet sanitas mentis, 12ę.q.110.3.3m.
3 Gratia est forma quædam habens esse completum in anima : ideò est in ea mutabiliter:sicut anima est mutabilis secundum liberum arbitrium in via,3ª.q.63.5.1m.
4 Gratia non est forma intrinseca virtutum : sed est quasi principium, à quo virtutes formaliter oriuntur,22ę.q.110.3.c.3m.& 4.3m.3ª.q.62.2.c.
5 Gratia pro acceptione amoris,non est principium rectæ operationis,nisi mediante virtute,12ę.q.110.4.2m.
6 *Gratia differt essentialiter à qualibet virtute.12ę.q.110.3.o.& 4.c.& 3ª. q.7.1.c.q.62.2.c.& q.89.1.c.
7 Gratia nihil aliud est,quàm quædam inchoatio gloriæ in nobis,22ę.qu. 24.3.2m.
8 Auxilium Dei,vt mouens ad volendum, dicitur gratia operans : sed respectu actus exterioris,dicitur gratia cooperans,12ę.q.111.2.c.
9 Gratia consummata,est lumen gloriæ,12ę.q.111.3.2m.
10 Gratia est natura,id est,essentia:non tamen est naturalis alicui creaturæ,3ª.q.2.12.c.
11 Natura non dicitur gratia gratis data:quia natura includit debitum naturæ & non debitum meriti:gratia verò omne debitum excludit.12ę. q.11.1.2m.& 4.c.
12 Gratia excedit conditionem naturæ creatæ,12ę.q.1.2.1.& q.114.2.5.c.
13 Gratia propriè est donum Dei excedens ordinem naturæ , & sine meritis,12ę.q.112.1.c.& q.114.2.5.c.
14 Gratia est participatio diuinæ naturæ.12ę.q.110.3. 4.c.q.112.1.c.& q.113. 9.c.q.114.3.c.& 22ę.q.19.7.c.& 3ª.q.2.10.1m.q.3.4.3m.& q.62.1.2.c.
15 Omnis gratia gratis data,est manifestatio gratiæ gratum facientis , 12ę. q.112.2.2m.
16 Gratia sumitur tripliciter,scilicet pro dilectione,pro dono gratis dato,& pro recompensatione eius,12ę.q.110.1.c.
17 Gratia dicitur dupliciter,scilicet donum Dei,& Deus donans,3ª.quæstion.2.10.c.
18 Gratia Dei dicitur dupliciter,scilicet auxilium Dei mouens nos: & habituale donum,12ę.q.109.1.1m.& 2.3.6.8.9.10.c. q.110.1.2.c.& q.11.2.c. q.112.2.c.& 22ę.q.171.2.3m.
19 Gratia duplex,scilicet gratum faciens,& gratis data, 12ę.q.111.1.o.& 3ª. q.7.7.c.1m.& q.62.1.c.
20 Plenitudo gratiæ duplex,scilicet ex parte ipsius gratiæ,id est , quando aliquis attingit ad summum bonum , quantum ad essentiam & quantum ad virtutem , quia habet gratiam in maxima excellentia qua potest haberi,& maximè in extensione ad omnes gratiæ effectus : & talis gratiæ plenitudo propria est homini Christo,& ex parte habentis gratiam,scilicet quando aliquis habet gratiam,secundum suam conditionem,vel intẽsionem vsque ad terminum ei præfixum à Deo:quo ad omnia quæ pertinent ad suum statum vel officium:& talis plenitudo gratiæ,communicatur aliis per Christum,3ª.q.7.10.o.
21 Gratiæ gratis datæ, sufficienter enumerantur & distinguuntur nouem, scilicet sermo sapientiæ,sermo scientiæ,fides,gratia sanitatum, operatio virtutum,prophetia,discretio spirituum,genera linguarum , & interpretatio sermonum,12ę.q.111.4.o.
22 Gratia duplex,scilicet præueniens,& subsequens,12ª.q.111.3.o.
23 Dilectio Dei,dicitur præueniens,non autem subsequens, quia est æterna,sed gratia Dei est temporalis:ideò dicitur vtroque modo. 12ę.quæstion.111.3.1m.
24 Gratia duplex,scilicet operans & cooperans,12ę.q.111.2.o.& 3.c.
25 Gratia operans,& gratia cooperans, sunt idem secundum rem,& differunt secundum rationem,& secundum effectus:& similiter gratia præueniens & gratia subsequens,12ę.q.111.2.c.4.& 3 o.
26 Gratia viæ & gratia patriæ,sunt vna & eadem numero.12ę.q.111.3.2m.
27 Corpus non est immediatum subiectum gratiæ:sed ex anima, redundat in corpus effectus gratiæ nunc,& in patria.3ª.q.79.1.3m.
28 In omni habente gratiam , oportet esse rectitudinem voluntatis,22ę. quæst.8.4.c.
29 Amplior gratia collata fuit antè peccatum,quàm post,1ª.q.95.4.c.
30 Gratia est maior in vno quam in alio , ex parte subiecti : non autem ex parte obiecti,nec finis,12ę. quæst.66.2. 1m. & q.112.9.o. & 22ę. quæst. 5.4.3m.
31 Aliquis incipit à maiori gratia quam sit in alio in statu ,perfectus , 3ª.q. 89.2.4m.
32 Bonum gratiæ vnius est maius bono naturæ totius vniuersi, 12ę. quæst. 113.9.2m.
33 Gratiæ gratis datæ non sunt communes omnibus:nec sunt omnes æquales in eodem,12ę.q.66.2.1m.& q.68.5.1m.
34 Gratia propriè non creatur,nec corrumpitur: sed subiectum secundum eam.12ę.q.110.2.3m.
35 Gratia non fit,nec corrumpitur:sed subiectum secundum eam: & dicitur creari:quia homines secundum ipsam creantur,idest, constituuntur in nouo esse,ex nihilo,idest,non ex meritis,12ę.q.110.2.3m.
36 Gratia gratum faciens amittitur per quodlibet peccatum mortale. 12ę. q.113.2.c.& 22ę.q.10.4.c.& q.24.12.o.& 3ª.q.76.3.c.
37 Infusio gratiæ fit in instanti sine successione.12ę.q.113.7.c.
38 In eodem instanti,est terminus præparationis subiecti,& infusio gratiæ, 3ª.q.89.2.c.
39 * Ad habitum gratiæ requiritur præparatio subiecti, quæ principaliter est à Deo,mouente liberum arbitrium:secundario autem à nobis.12ę. q.112.2.o.& 3.c.2m.& 4.c.q.113.3.c.& 7.c.& 22ę.q.24.10.3m.
40 Præparatio perfecta ad gratiam est in instanti : non autem imperfecta, 12ę.q.112.2.2m.
41 Præparatio perfecta simul est cum infusione gratiæ,&meretur gloriam, & non gratiam,non autem imperfecta. 12ę.q.112.2.1m.& 3ª.qu.89.2.c.
42 Gratia ex necessitate infallibilitatis,& non coactionis sequitur præparationem,secundum quod est à Deo: non autem secundum quod est à nobis,12ę.q.112.3.o.
43 Quando homo facit totum quod potest & totum quod in se est: tunc est necessitas ad habendam gratiam:non quidem necessitas coactionis,Deo debitum imponentis,sed necessitas immutabilitatis,qua necesse est Deum esse ideo esse Bonum &ideo effluentem:& ideo dispositio accipienti dantem,12ę.q.112.3.o.
44 *Homo in gatia existens indiget auxilio Dei , mouente ad rectè agendum non autem alia gratia habituali.12ę.q.109.9.o.
85 Nulla creatura potest causare gratiam:sed solus Deus infundit eam immediatè.12ę.q.76.2.2m.q.109.7.c.q.112.1.o.& 3.2m.& 3.qu.62.1.c.3m, & 5.c.& q.64.1.c.
46 Homo dat gratiam , non interius influendo : sed exterius exhortando ad ea quæ sunt gratiæ,3ª.q.8.6.2m.
47 Deus dat gratiam dignis tantum:quod per gratiam facit dignos,12ę.q. 114.5.2m.
48 Deus aufert gratiam ab eo, qui per negligẽtiam non vtitur gratia ei data,22ę.q.62.4.c.& q.78.1.1m.
49 Humanitas Christi,ministri ecclesiæ,& sacramenta sunt causæ gratiæ instrumentaliter tantum,12ę.q.112.1.1m.& 2m.& 3ª.qu.8.1.2m.& 6.2m. q.62.1.o.& 5.c.& q.64.1.o.
50 Omnia sacramenra nouæ legis causant gratiam:non autem veteris,12ę. q.100.2.3.c.& q.103.2.c.q.110.12.c.& 22.q.100.2.3.c.& 3ª.q.61.4.2m.et q.62.1.6.o.q.63.1.3m.q.66.2.c.1m.q.72.5.3m.& q.87.2.2m.& 3.c.
51 * Sacramenta ex secunda sanctificatione,i.ex vsu eorum habent quod causent gratiam non autem ex prima,3ª.q.62.4.3m.
52 Gratia est in sacramentis intentionaliter , vt in signo,& causa instrumẽtali:non autem vt in subiecto,1ª.q.43.6.4m.& 3ª.quæst.62.3.o.& qu. 72.3.3m.
53 Signum sacramentale in pœnitentia non causat gratiam,sicut in aliis sacramentis,quia non datur ab exteriori : ideo non repræsentat agens extrinsecum, sicut in illis,12ę.q.103.2.c.
54 Virtus causandi gratiam est in sacramentis intentionaliter vt in subiecto.3ª.q.62.4.o.q.63.3.c.q.65.3.c.q.73.1.2m.& 3m.& q.78.4.o.
55 Hæc virtus est in multis, tanquam in vno subiecto.sc.in materia & forma.3ª.q.62.4.4m.& q.82.1.1m.
56 Hęc virtus non est in prędicamento per se:sed reducitur ad genus quãtatis.3ª.q.72.4.2m.& q.63.2.c.
57 Gratia sacramentalis est species gratiæ communiter sumptæ: ideò non dicitur æquiuocè.3ª.q.62.2.3m.
58 Gratia sacramentalis addit supra gratiam communiter dictam, & suprà virtutes,& dona,quoddam auxilium Dei,ad habendum sacramenti finem : sicut virtutes & dona , supra gratiam addunt perfectiones potentiarum,3ª.q.62.1.o.& q.72.7.2m.
50 Gratia quam sacramentum directè continet , differt à gratia quæ est in virtutibus et donis : licet etiam hanc per quandam continuationem contineat,3ª.q.72.7.3m.
60 Gratia sacramentalis est ad duo,scilicet ad tollendũ peccata,et ad perficiendum animum ad cultum diuinum,secundum religionem Christianæ vitæ.3ª.q.62.5.c.q.63.1.6.c.et q.65.1.c.
61 Gratia virtutum et donorũ, sufficienter perficit essentiam et potentias animæ,quo ad generalem ordinationem actuum,sed gratia sacramentalis,quo ad aliquos speciales defectus,3ª.q.62.2.1m.
62 Gratia sacramentalis excludit peccata præterita , sed virtutes et dona sufficienter excludunt peccata præsentia et futura,3ª.q.62.2.2m.
63 Gratia et virtutes sanant animam formaliter : sed sacramenta effectiuè, 12ę.q.110.2.1m.
64 Gratia gratum faciens,inquantum animam sanat, iustificat , et gratum Deo facit,dicitur gratia operans,sed respectu operis meritorij,dicitur gratia coöperans,12ę.q.111.2.c.et 3ª.q.86.4.2m.
65 A gratia gratum faciente fluunt virtutes et dona : ad perficiendum potentias animæ.1ª.q.1.8.2m.q.2.2.1m.et 12ę.q.110.3.c.et 4.1m.et 3ª.q.7.2. c.q.62.2.c.et q.88.1.c.
66 Gratiæ gratis datæ,ordinantur ad manifestationem fidei , et doctrinæ spiritualis,3ª.q.7.7.c.1m.
67 Gratia gratum faciens ordinat hominem immediatè ad coniunctionem vltimi finis:ideò est multo excellentior quam gratis data : quia ordinat ad quædam præparatoria vltimi finis.22ę.q.111.5.o.
68 Sicut gratia gratum faciens,ordinatur ad actus meritorios interiores: sic gratia gratis data ad exteriores.3ª.q.77.1m.
69 Gratiæ gratis datæ, dantur ad vtilitatem aliorum:sed gratia gratum faciens

ciens datur ad vtilitatem propriam,12.q.111.1.4.c.et 22ę.q.176.1.1m.et q.177.1.c.3m.et 4m.
70 Effectus gratiæ quintuplex,scilicet sanitas animæ,velle bonum,efficaciter operari,perseuerantia in bono,et peruẽtio ad gloriã,12ę.q.111.3.c
71 Gratia non tollit naturam,sed perficit et supplet defectum naturæ,1ª.q. 1.8.2m.et q.2.2.1m.et 22ę.q.188.8.c,fi.
72 Gratia duo principaliter facit in anima:primò perficit formaliter ad esse spirituale:secundò perficit ad opus,12ę.q.111.2.c.fi.
73 Omne donum gratiæ eleuat hominem ad aliquid suprà naturam humanam quo ad substantiam actus,vt miracula facere,et prævidere futura:vel quo ad modum,vt diligere,et cognoscere Deum:ad secundos datur donum gratiæ habituale,non autem ad primos. 22ę.q.171.2.3m.
74 Quod semel gratia facit,perpetuò manet,3ª.q.88.1.4m.
75 Non omnia beneficia Dei dicuntur gratiæ gratis datæ:sed tantum quæ sunt supra facultatem naturæ supra meritum personæ,non pro se,sed pro aliis,12ę.q.111.1,c.2m.et 4.1m. 22ę.q.172.4.c.q.177.1.o.et q.178.1.c.
76 Gratia eleuat hominem ad vitam : quæ est supra conditionem omnis creaturæ naturæ,12.q.110.1.c.
77 Gratia viæ,est æqualis gratiæ gloriæ in virtute: non autem in actu , 12ę. q.114.3.3m.
78 *Minima gratia potest resistere cuilibet concupiscentiæ , et mereri vitam æternam,3ª.q.62.6.3m.et q.70.4.c.
79 Quilibet existens in gratia,ex hoc dignus est vita æterna. 1ª.q.24.3.c.et 12ę.q.113.2.2m.et 9.c.q.114.3.o.et 3ª.q.62.6.3m.
80 Vltimus effectus positiuus gratiæ,est peruenire ad gloriam, 3ª.qu.62.6. 3m.q.70.4.c.et q.72.7.1m.
81 Gratia gratum faciens , ad hoc principaliter datur : vt anima hominis Deo per charitatem coniungatur:ideò quicquid potest esse sine vno: potest esse sine alio,22ę.q.172.4.c.
82 Effectus gratiæ operantis , est prior quàm effectus gratiæ cooperantis, 3ª.q.86.4.2m.
83 Gratia est similitudo Dei operans in virtute misericordiæ Dei infinitè, 3ª.q.2.10.1m.& q.3.4.3m.
84 Per gratiam gratum facientem,tota trinitas inhabitat mentem, 1ª. q.43. 3.o.& 4.2m.& 5.c.
85 Gratia non immobilitat in bono,ne quis possit peccare, nisi sit perfecta scilicet coniungens finis,1ª.q.62.3.2m.& 12ę.q.106.2.2m.
86 Gratia non infunditur in habentib.vsum liberi arbitrij, sine actuali motu liberi arbitrij in Deum,& in peccatum,1ª.q.87.2.c.
87 Gratia nunquam amittitur sine culpa, & illud quod ex gratia Dei conceditur,nnnquam absque culpa reuocatur,3ª.q.50.2.c.
88 Gratia est quodammodo infinita:cum sufficiat ad merendum præmium infinitum:& per quam satisfactio proportionatur culpæ infinitæ,inquantum est offensa Dei,22ę.q.114.3.3m.
89 Primus effectus gratiæ gratum facientis,est remissio peccatorum , 3ª.q. 72.7.1m.
90 Nulla culpa potest remitti, sine gratia. 3ª.q.62.6.3m.q.70.4.c.& q.86.3. c.& q.87.4.o.& q.89.1.c.
91 Minima gratia baptismalis sufficit ad delendum omnia peccata,3ª.q.62. 6.3m.q.69.8.1m.& q.70.4.c.
92 Remissio culpæ & pœnæ æternæ , est effectus gratiæ operantis , sed remissio pœnæ temporalis est effectus gratiæ cooperantis , 3ª.qu.86.4. 2m.& 6.1m.& 88.1.4m.
93 Ad remissionem venialium non requiritur noua infusio gratiæ,3ª.q.65. 1.8m.q.87.2.o.& 3.c.& 4.2m.
94 Sed requiritur ad remissionem mortalium,3ª.q.87.2.3m.
95 In omni infusione gratiæ remittuntur venialia , quo ad culpam , nisi sit impedimentum:non autem semper quò ad pœnam,3ª.q.87.2.3.o.
96 Homo existens in gratia, potest vitare omnia & singula peccata mortalia,& singula venialia,non autem omnia,12ę.q.74.3.2m.& qu.109.8.o. 22ę.q.158.2.3m.& 3ª.q.87.1.1m.
97 Homo indiget auxilio Dei ad cognitionem cuiuscunque veri: non autem gratia habituali , sed tantum ad cognitionem supernaturalem, 12ę.q.109.1.o.& 2.3m.
98 Homo potest scire se habere gratiam per reuelationem,& coniecturaliter per aliqua signa: non autem per seipsum & certitudinaliter , 12ę. quæst.112.5.o.
99 Expedit quandoque pręsentiam Dei in nobis per gratiam ignorare propter tria,scilicet,vt timor diuini iudicij nos humiliet : ne præsumpta securitas nos præcipitet:& vt vigilanter & desideranter gratiam Dei expetamus,12ę.q.11ę.q.112.5.c.
100 Homo potest benè & malè facere sine gratia habituali, non autem mereri:neutrum verò potest sine auxilio Dei. 1ª.q.62.4.c.& 12ę.q.109.2. 5.o.& 6.c.q.114.2.o.& 22ę.q.10.4.c.& q.83.15.1m.
101 Homo sine auxilio Dei gratuito, non potest se ad gratiam præparare, 1ª.q.62.2.o.& 12ę.q.109.6.o.
102 Homo potest se præparare ad gratiam sine alia gratia habituali , non autem sine auxilio Dei,1ª.q.62.2.3m.& 12ę.q.109.6.o.
103 Homo post peccatum non magis indiget gratia Dei,quàm antè:sed ad plura,scilicet ad sanandum,& merendum, 1ª.qu.95.4.1m.12ę.q.108.2. c.& q.109.2.3.4.c.& 3ª.q.61.2.1m.
104 * Homo in statu naturæ integræ poterat sine gratia habituali vitare omnia & singula peccata mortalia & venialia : nõn autem sine auxilio Dei,12ę.q.109.8.c.
105 Homo in gratia existens,potest perseuerare sine alia habituali, non autem sine auxilio Dei,12ę.q.109.9.10.o.q.114.2.c.& 22ę.q.137.4.o.
* Homo existens sine gratia,& in peccato mortali,non potest diu persistere,quin ruat in aliud peccatum mortale,12ę.q.109.8.o.
106 *Homo sine gratia potest vitare singula peccata mortalia : non autem omnia,12ę.q.63.2.2m.& q.109.8.o.
107 *Quædam sunt peccata mortalia , quæ homo sine gratia nullo modo vitare potest,scilicet,quæ directè opponuntur virtutibus theologicis,12ę.q.63.2.2m.
10 Homo non potest resurgere à peccato,sine auxilio Dei, & gratia habituali,12ę.q.109.7.o.& q.113.2.o.& q.114.2. c.et 22ę.quæ.137.5.3m.et 3ª. quæst.86.3.c.
109 Homo in gratia existens, indiget auxilio Dei mouente ad rectè agendum,non autem alia gratia habituali,12ę.q.109.9.o.
1 Gratiarum actio respicit gratiam dantis : ideò vbi est maior gratia dantis,ibi debet esse maior gratiarum actio recipientis,22ę.q.106.2.c.
2 Gratiarum actio non debetur tantum danti,sed etiam promittenti,22ę. q.88.5.2m.et 6.c.
3 Gratificatio,id est,gratiarum actio facta Deo , est actus religionis , 22ę q.106.1.1m.
1 Gratitudo seu gratia,est virtus specialis , reddens gratiam benefactori, 12ę.q.60.3.c.22ę.q.106.1.o.et q.107.1.c.
2 Gratitudo,ingratitudo,datio beneficij,clementia,et misericordia, non sunt propriè ad seipsum,22ę.q.106.3.1m.
3 Ad gratitudinem tria requiruntur: primò quòd homo recognoscat beneficium acceptum,secũdò quod laudet,et gratias agat, tertiò quòd retribuat loco et tempore secundum suam facultatem, 22ę.q.107.2.c.
4 Vitium duplex opponitur gratitudini,scilicet per excessum, vt recompensando quibus non debet, vel citius quàm debet, et per defectum, scilicet ingratitudo quæ magis opponitur ei,22ę.q.q.107.2.c.
1 *Graue vel leue, habent in se principium actiuum et formale sui motus 12ę.q.36.2.c.
2 Mouens per se grauia et leuia, est generans se per accidens, et se mouens impedimentum,1ª.q.18.1.2m.q.105.2.c.et 12ę.q.25.1.2m.
3 Locus est causa finalis motus grauium,sed grauitas est vnde principium motus,12ę.q.36.2.c.
4 Grauitas per prius inclinat deorsum,quàm retrahat de loco sursum,sed vtrumque conuenit per se graui,12ę.q.36.1.c.
1 Gregorius propter tristitiam intermisit expositionem Ezechielis , 12ę. q.37.1.3m.
1 Gryphus equis et hominibus infestus , significat crudelitatem , potentum,12ę.q.102.6.2m.c.o.2.
1 Gubernare,est rem ad debitum finem conuenienter perducere,1ª.q.103. 1.o.et 22ę.q.102.2.c.
2 Gubernatio est executio prouidentiæ.1ª.q.22.1.2m.et q.3.c.et 23.2.c.
3 Angelorum ministerio Deus gubernat homines,1ª.q.110.1.o.
1 GVla est inordinatus appetitus & cibi & potus,ideo semper est peccatum,22ę.q.148.1.2.4.o.
2 Gula est vitium capitale: cuius filiæ sunt quinque,sc.inepta lætitia, scurrilitas,immunditia,stultiloquium, & hebetudo mentis,22ę.quæ. 148.5.6.o.
5 Gula est peccatum mortale:tantum si in hoc ponatur vltimus finis,scilicet quòd animus sit paratus agere contra legem Dei,22ę.q.148.2.o.& q.154.2.6m.
4 Excessus cibi scienter contingens ex concupiscentia , pertinet ad vitiũ gulæ non autem si contingat ex ignorantia,22ę.q.148.1.2m.
5 Comedens scienter nociua,vel nimis,in graue nocumentum corporis ex gula,peccat mortaliter,22ę.q.141.6.2m.& q.154.2.6m.
6 Peccatum gulæ est cõtra tertium præceptum decalogi,22ę.q.148.2.1m.
7 Species gulæ sunt quinque,contentæ in hoc versu:Præ:properè,lautè, nimis ardenter,studiosè,12ę.q.72.9.c.3m.& 22ę.q.148.4.o.
8 Gula est leuius peccatum aliis,ratione materiæ & peccãtis propter necessitatem,et difficultatem:sed grauatur ex effectibus,22ę.q. 148.3. o.
9 Gula aufert omnes virtutes,non ratione sui , sed ratione vitiorum quæ oriuntur ex ea,22ę.q.148.2.4m.
10 Hebetudo circa speculabilia , maximè procedit ex gula:sed hebetudo circa eligibilia,est in omni peccato,22ę.q.148.6.1m.
11 De gustu sano & corrupto in iudicando corporaliter , & spiritualiter, 12ę.q.1.7.o.& q.2.1.1m.
12 Vltima in multis guttis cauantibus lapidem,agit in virtute omnium præcedentium,22ę.q.24.6.2m.

H

1 HAbere licet non sit actio significatur tamen per modum actionis, 12ę.q.49.1.c.
2 Habere dicimur id quo liberè vti vel frui possumus cum volumus: ideo personæ vel essentia Dei habẽtur à sola creatura rationali,cum videlicet sit per donum Dei particeps diuini verbi,& procreantis amoris,vt possit liberè Deum verè cognoscere,& rectè amare , quod etsi dono habeatur à solo Deo , * sic tamen habetur vt sit illius , cui donatur:& ideo possit eo vti cum velit,1ª.q.38.1.c.& q.43.3.c.
3 Habere secundum quod dicitur respectu cuiuscunq; quod habetur,cõmune est ad diuersa genera,12ę.q.49.1.c.
1 Habilitas est medium inter potentiam vel subiectum, & actum seu formam,1ª.q.48.4.2m.
1 HAbitus propriè est forma permanens,vel est qualitas,informans aliquam potentiam,vel principium eliciens,actum,12ę.q. 49. 1.o. & 22ę.q.171.2.c.fi.
2 Habitus est qualitas,de difficilis mobili,qua homo potest vti cũ voluerit,reddens operationem delectabilem,12ę.q.49.2.3m.
3 Mobile de facili,vel difficili,non sunt differentiæ essentiales habitus & dispositionis,sed ponuntur pro eis,12ę.q.49.2.3m.
4 Habitus est,secundum quem ad aliquid nos habemus benè vel malè,1ª. q.83.2.c.et 12ę.q.49.1.c.et 2.c.1m.
5 * Idem habitus non se habet quandoque ad bonum et quandoque ad malum,sed bene eadem potentia.12ę.q.49.4.3m.et q.54.3.c.
6 Habitus non est dispositio obiecti ad potentiam, sed econuerso , 12ę.q. 51.4.1m.
7 De ratione habitus,non est respectus ad potentiam,sed ad naturam,12ę. q.49.2.c.1m.et 3.2m.
8 De ratione habitus est,quòd importet habitudinem ad naturam primò et per se secundum quod conuenit,vel disconuenit.12ę.quæst.49.1.c. 1m.et 3.o.
9 * Habitus distinguuntur specie secundum tria,s.secundum principia actiua eorum,secundum naturam,et secundum obiecta specie differentia,12ę.q.54.2.o.et 3.c.et q.60.1.c.et q.63.4.c.
10 Habitus distinguuntur specie,in ordine ad naturam dupliciter , vel secundum conuenientiam , et disconuenientiam , vt habitus bonus et

malus,vel secundum conuenientiam ad naturam humanam, et superiorem,vt virtus diuina,vel heroica,et humana,12e.q.54.3.o.
11 Consuetum est apud auctores,vt habitus per actus diffiniant , ponentes actus pro habitibus,12e.q.70.1.3m.et 22e.q.58.1.c.1m.
12 Diuersi fines proximi diuersificant species habitus, licet vnus finis ordinetur ad alium finem,22e.q.47.11.3m.
13 Habitus secundum quod est prædicamentum, importat habitudinem indumenti ad indutum,12e.q.49.1.c.
14 Habitus secundum quod est post prædicamentum , est secundum quod homo,vel quæcunque alia res,dicitur aliquid habere,sed habitus prędicamentum,dicitur tanquam actio quædam habentis et habiti,sicut est in illis quæ circa nos habemus,12e.q.49.1.c.2m.
15 Habitus religionis est obseruantia regularis pertinens ad tria principalia vota,et signum obligationis,22e.q.186.7.2m.et q.188.1.2m.
16 Habitus sumitur quadrupliciter , scilicet pro postprædicamento , pro prædicamento,pro prima specie qualitatis, et pro habitu religionis, 12e.q.49.1.o.et 22e.q.186.7.2m.et q.188.1.2m.
17 Habitus qualitas dicitur dupliciter , scilicet dispositio potentiæ ad actum,et dispositio ad naturam,12e.q.49.3.4.c.q.50.1.c.1m.et 2.c.3m.et 3.2m.q.51.1.c.et q.54.1.2.c.et q.82.1.c.
18 Aliquid dicitur habitus dupliciter , scilicet essentialiter , id est, id quo quis agit,et contentum habitu,secundo modo qui est in habitu et nō in actu,similis est dormienti,non autem primo modo,12e.q.9[…].1.c.
19 Habitus duplex,scilicet naturalis,et infusus à Deo,12e.q.51.1.4.o.
20 Habitus homini infunduntur à Deo,duplici ratione,scilicet ad finem supernaturalem,sicut omnes virtutes gratuitæ,vel ad ostendendam virtutem Dei,vt sanitas et scientia miraculosè,12e.q.51.4.o.
21 Habitus sunt necessarij ad tria,scilicet ad firmitatem , promptitudinem et delectationem in opere,12e.q.49.4.o.et q.50.2.3m.fi.
22 Quantitas habitus,attenditur,dupliciter , scilicet , respectu obiecti , et subiecti,22e.q.5.4.c.
23 Habitus proprie,non est in Deo,12e.q.49.4.c.
42 Potentia purè actiua,non est subiectum alicuius habitus, 12e. qu.54.1.c.
25 Habitus cuius subiectum est potentia , non importat ordinem ad naturam,sed ad operationem,ideò posterior est quàm potentia,sed prior est ea,sicut completum incompleto,et actus quàm potentia,12e.q.50.2.3m.
26 *Habitus omnes qui sunt in eadem potentia,sunt eiusdem generis,licet differant specie propter differentiam obiectorum formalium,12e.qu.54.1.1m.
27 *Ex actibus habitus infusi non generatur aliquis habitus : sed præexistens augetur seu confirmatur,12e.q.51.4.3m.
28 Habitus intellectuales , sunt principaliter in intellectu possibili,secundariò autem in sensibus interioribus , 12e.q.50.4.o.q.51.3.c.& q.53.1.c. & q.56.5.o.& q.67.2.c.
29 *Nullus habitus operatiuus , constituitur ex multis : quia est qualitas simplex relata ad multa secundum vnum,12e.q.53.2.1m.& q.54.4.o.
30 Habitus quilibet habens subiectum corruptibile , & causam habentem contrarium,corrumpitur per se à suo contrario : & per accidens ad corruptionem subiecti,vt habitus corporales,12e.q.53.1.3.c.
31 Si loquamur de aliqua superiori natura cuius homo potest esse particeps:sic nihil prohibet,in anima secundum suam essentiam , esse aliquem habitum,scilicet gratiam,12e.q.50.1.c.
32 Habitus potest habere ordinem ad actum,idest, ad operationem , & secundum rationem habitus,& secundum rationem subiecti:sed omnis habitus qui est alicuius potentiæ vt subiecti , primo & principaliter ordinatur ad actum:quia natura & ratio potentiæ est quod sit principium sui actus,alij verò consequenter ordinantur , 12e.quæstion.49.3.o.& 4.c.
33 In eodem corpore sunt multi habitus , secundum diuersos modos partium:quia secundum humores est sanitas:secundum partes similes est fortitudo vel macies : secundum membra verò est pulchritudo , 12e.quæst.54.1.c.
34 In membris corporis & in potentiis naturalibus , sicut non sunt aliqui habitus operatiui,ita etiam nec in potentiis sensitiuis, 12e.q.50.3.3m.
35 In ipsis etiam interioribus viribus animæ sensitiuis apprehensiuis , possunt poni aliqui habitus : secundum quos homo fit benè memoratiuus,vel cogitatiuus,vel imaginatiuus,12e.q.50.3.3m.
36 Habitus ex eadem causa augentur , ex qua generantur : quia generatio habitus est quoddam fundamentum augmenti eius,12e.q.53.2.c.
37 Diminutio conuenit habitui,non secundum se,sed secundum diuersum modum participandi , ex indeterminatione potentiæ ipsius participantis,12e.q.53.2.1m.
38 Habitus aliquando sic ligatur, quod non potest exire in actum : sicut vsus & iudicium rationis per iram,& scientia per ebrietatem,12e.quæ.48.3.o.& 4.c.& q.94.1.4m.
39 Habens habitum virtutis vel vitij , potest non vti eo , & exire in vsum contrarium,1ª.q.62.3.2m.12e.q.52.3.c.& q.63.2.2m.& q.71.4.o.q.78.2.c.3m.& q.109.8.c.fi.
40 Nobiles habitus effectui infusi possunt latere suos possessores: non autem cognoscitiui,12e.q.112.5.2m.
41 Habitus principiorum est naturalis: & datur in creatione quo ad lumen sed acquiritur per sensum quo ad determinationem specierum,12e.q.10.1.c.& q.51.1.2m.& q.62.3.c.1m.& q.63.1.c.
42 Habitus primorum principiorum sunt nobis naturales, 12e.qu.91.2.c.2.1m.& 3.o.& 22e.q.5.4.3m.& q.8.1.1m.q.47.6. c.& 15.c.& quæs.49.2.1m.& 3ª.q.9.1.c.fin.
43 Non est alius habitus principiorum & conclusionum quæ ex eis eliciuntur:& præcipuè circa singularia,12e.q.57.2.2m.
44 Habitus naturales , scilicet primorum principiorum speculatiuorum vel practicorum,non possunt amitti,nec corrumpi,12e.q.53.1.c.
45 Habitus per discursum causati in intellectu,possunt corrumpi per accidens,scilicet ratione sensuum:& per se,scilicet à contrario discursu, vel contraria propositione,1ª.q.89.5.c.& 12e.q.53.o.
46 Habitus diminuitur per easdem causas,per quas corrumpitur : quia diminutio est via ad corruptionem,12e.q.52.2.o.
47 Habitus scientiæ,& virtutis diminuuntur & corrumpuntur per solam cessationem actus,non quidem per se,sed per accidens,12e.q.53.3.o.
48 Habitus non cognoscitur,nisi per actus: & hoc dupliciter , scilicet inquantum habetur,& per essentiam,1ª.q.87.2.o.& 12e.q. 49.2.o.& 12e.q.4.1.c.
49 Habitus est causa cognoscendi,quasi æquiuoca,non autem quasi vniuoca:nec vt cognitus:sed vt quo aliquid cognoscitur : ideò non oportet,quòd sit notior aliis,1ª.q.87.2.3m.& q.88.3.2m.
50 Habitus qui est principium orationis, est posterior potentia : sed habitus qui est dispositio ad naturam,est prior potentia,12e.q.50.2.3m.
1 Hebetudo sensus opponitur acuitati eius: & est debilitas mentis in consideratione spiritualium:& est peccatum, inquantum est voluntaria, 22e.q.8.16.1m.& q.15.2.o.
2 Existens in gratia , non potest pati hebetudinem sensus in iis , quæ sunt de necessitate salutis,sed in aliis,22e.q.8.4.1m.
1 Hæresis non computatur inter vitia capitalia , nec inter filias earum: sed extra numerum peccatorum:reducitur tamen ad superbiam, 22e.q.10.1.3m.
2 De ratione hæresis sunt duo,scilicet electio priuatæ disciplinæ, & pertinacia,22e.q.11.2.3m.
3 Hæresis principaliter est circa articulos fidei : secundariò autem circa ea quæ sequuntur ex eis.22e.q.11.2.o.
4 Hæresis principaliter consistit in corde:secundariò in ore,sicut & fides 22e.q.11.2.c.
5 Hæresis & secta, sunt idem , & sunt opera carnis , non ratione sui actus, vel finis proximi:sed ratione causæ,scilicet ratione appetitus indebiti finis,vel phantasticæ illusionis,22e.q.11.1.3m.
6 Hæresis nascitur ex superbia,vel ex concupiscentia commodi temporalis,22e.q.11.1.2m.& 3m.
7 Corruptio rectæ æstimationis circa fidem, vel bonos mores in vniuersali,facit hæresim:non autem in particulari, propter passionem , 22e.q.162.4.1m.
8 Opinari contrariè,de pertinentibus principaliter ad fidem,inducit hæresim:non autem de aliis,nisi consideretur , vel determinetur , quod pertinent ad fidem,1ª.q.32.4.o.& 22e.q.11.2.3m.
9 Expo[…]nens sacram scripturam , in contrarium ei quod per spiritum sanctum est reuelatum:est hæreticus.1ª.q.1.10.c.fi.& 22e.q.11.2.2m.
10 Quicunque resistit auctoritati Romanæ ecclesiæ: hæresim incurrit.22e.q.11.2.3m.
11 Ex verbis in.ordinatè prolatis , incurritur hæresis , secundum Hieronimum.1ª.q.31.2.c.& 22e.q.11.2.2m.& 3ª.q.16.8.c.
12 Hæresis est necessaria et vtilis ecclesiæ per accidens tantum,sc.ratione probationis et ratione exercitij,22e.q.11.3.2m.
13 Hæretici possunt ordinare,non autem dare executionem,22e.q.39.3.o. et 3ª.q.64.9.2m.
14 Hæretici non possunt absoluere, quia non habent iurisdictionem, nec dant gratiam.22e.q.39.3.o.
15 Si aliqui post abiurationem erroris:deprehensi fuerint in abiuratam hæresim recidisse,seculari iudicio sunt relinquendi secundum decretalem,super eo.de hær.in 6.22e.q.11.3.c.et 4.c.1m.et q.31.2.3m.
16 Alij autem infideles qui nunquam fidem acceperunt , conuersi ad fidem nondum ostendunt aliquod signum inconstantiæ circa fidem sicut hæretici relapsi,et ideo non est similis recipiendi ratio de vtrisque, 22e.q.11.4.3m.
17 Simplices nescientes articulos fidei,non condemnantur pro hæreticis, sed quia pertinaciter defendunt contraria articulorum, 22e.quæst.2.6.2m.et 3m.
18 Hæretici non debent tolerari,nisi primò velint resipiscere.22e.q.11.3.o.
19 Firmi in fide,possunt corpore conuersari cum hæreticis,vt eos conuertant,non tamen in diuinis,22e.q.10.9.c.fi.
20 Hæretici possunt iustè occidi,in iudicio seculari, & rebus suis priuari: etiam si alios non corrumpant,magis quam rei crimine læsæ maiestatis,vel quam cudentes falsam monetam,22e.q.10.8.o.& q.11.3.c.
21 Hæretici relapsi, recipiuntur semper ad pœnitentiam non autem ad dignitates,22e.q.11.4.o.
22 Ecclesia post primam vel secundam correctionem, tradit hæreticos iudicio sæculari: vnde in iudicio Dei , semper recipiuntur redeuntes: quia Deus scrutator est cordium , & verè redeuntes cognoscit : sed hoc ecclesia imitari non potest:præsumit autem eos non verè reuerti:qui cum recepti fuissent,iterum sunt relapsi : & ideo eis viam salutis non denegat:sed à periculo mortis eos non tuetur,22e.q.11.3.c.& q.4.c.1m.
23 Hæresis per se opponitur fidei,schisma verò vnitati charitatis:ideo non sunt idem sed secundum disponit ad primum:& omnis hæreticus est chismaticus non autem è conuerso,22e.q.93.1.3m.
24 Hæresis Sabellij,quòd Deus pater est filius natus de virgine &quod est Spiritus sanctus secundum quòd creaturam rationalem sanctificat, reprobatur.1ª.q.27.1.c.& q.28.1.2m.& q.31.2.c.
25 Ecclesia contra Sabellium confitetur communicabilitatem , numerum, ordinem consortium, & distinctionem : & negat singularitatem, vnicum,confusum,& solitudinem,1ª.q.31.2.c.
26 Hęresis Arrij,quòd filius Dei est minor patre secundum diuinitatem,et quòd est creatura.1ª.q.27.1.c.& q.31.2.c.q.32.1.1m.& q.34. 1. 1m. & qu. 41.2.c.& q.42.3.c.2m.& q.65.1.c.& 3ª.q.10.2.1m.& q.12.2.3m.& q.16. 8.9.c.& q.20.1.1m.
27 *Ecclesia contra Arrium confitetur vnitatem,simplicitatem,similitudinem,& æqualitatem:& negat diuersitatem differentiam,separationē diuisionem,alienitatem discrepationem & disparitatem,1ª.q.31.2.c.
28 Hæresis Arrij & Origenis,quod personæ diuinæ differunt essentialiter, 1ª.q.32.1.1m.& q.34.1.1m.
29 Hæresis Origenis,quòd verbum Dei non est Deus essentialiter,sed participatiuè.1ª.q.34.1.1m.
30 Quòd anima Christi cum aliis spiritualibus creaturis , fuit creata ante corpora,& à verbo assumpta.& in fine vnita corpori,1ª.q. 90.& 4.c. & qu.118.3.o.& 3e.q.6.3.c.
31 Quòd animæ sunt vnitæ diuersis corporibus propter diuersa peccata. 1ª.q.23.5.c.& q.47.2.c.3m.q.65.2.c.& q.75.7.c.q.90.4.c.& q.118.3.c.& 22e.q.16.4.2.4m.
32 Quòd beatitudo terminabitur,1ª. q.64.2.c.et 12e.q.5.4.
33 Quòd pœna dæmonum et aliorum damnatorum terminabitur,1ª.quæstion.64.2.c.
34 Hæresis Manichæi, quòd principia sunt duo ; vnum bonorum , et spirituum tantum,scilicet Deus,alterum malorum,et corporalium, scilicet diabolus,1ª.q.8.3.c.et q.65.1.c.
35 Quòd Deus est corpus,et lux infinita,et quòd Christus est iste sol visibilis,1ª.q.90.1.c.
36 Quòd diabolus naturaliter est malus,1ª.q.63.5.c.principio.
37 Quòd quædam animæ sunt ex substantia Dei,1ª.q.90.1.o.et c.
38 Quòd caro hominis,non est bona, nec est à Deo , sed est à diabolo , 22e.q.25.3.c.
39 *Hæresis eius est grauior secundum genus, quàm idololatria , 22e.q.10.6.c.et q.94.3.4m.
40 Hæresis eius , et Montani , et Priscillæ , quod promissio spiritus sancti, non fuit completa in Apostolis,sed in eis,ideò negant actus Apostolorum,12e.q.106.4.2m.
41 Hæresis Pelagij, quod omnia præcepta Dei seruari possunt sine gratia, 12e.q.100.10.3m.et q.190.4.c.
42 Quod principium benè operandi est ex nobis, sed consummatio est ex Deo,1ª.q.23.5.c.et 22e.q.6.1.c.
43 Quòd pueri non contrahunt peccatum originale,sed baptizantur propter regnum Dei,12e.q.81.1.c.
44 Quòd matrimonium æquatur virginitati,22e.q.152.4.o.et qu.186.4.c.fi.
45 Quòd Maria non est mater Dei,3ª.q.35.4.o.
46 Hæresis Euticetis , quòd in Christo est tantum vna natura composita ex natura diuina et humana:3ª.q.2.6.c.et q.18.1.c.
47 Quòd corpora resurgentium et Christi non erunt palpabilia, sed erunt vt ventus.3ª.q.54.3.c.
48 Hæresis Hebionis,quòd Christus cōceptus est ex semine viri.3ª.q.28.1.c.
49 Hæresis Hebionis Cherinti,Fotini,et Pauli Samosateni,quòd Christus non fuit ante matrem,sed purus homo meruit deitatem.3ª.q.2.11.c.q.16.1.c.q.28.1.c.et q.34.1.1m.et q.35.4.c.q.66.9.3m.
50 Hæresis Iuliani et Galliani,quòd corpus Christi non fuit corruptum,id est,mortuum.3ª.q.50.5.c.
51 Hæresis Heluidij,quòd mater Christi non mansit virgo post partum, 3ª. q.28.3.c.1m.
52 Hæresis Eunomij , quòd filius Dei est omninò dissimilis patri.1ª.quæst. 42.1.2m.
53 Hæresis Nazareorum,quòd fides Christi sine operibus legis,non sufficit ad salutem,3ª.q.74.4.c.fi.
54 Hæresis abbatis Ioachim, quòd essentia generat essentiam : sicut Deus generat Deum.1ª.q.39.5.c.
55 Hæresis Simonis magi , quòd gratia spiritus sancti est venalis : et quòd mundus est factus à quadam superna virtute,non autem à Deo,22e.q. 100.1.1m.
56 Sanctos non orare,nec posse nos iuuare,est hæreticum,et est hæresis Vigilantij,22e.q.83.11.c.
57 Hæresis Montani, quod prophetæ non habebant lumen iudicandi , sed erant arreptitij,22e.q.173.3.c.4m.
58 Hæresis Vigilantij impugnantis voluntariam paupertatem, & quatuor modos eius : vt scilicet de pretio possessionum venditarum , omnes communiter viuant:vt de possessionibus communibus viuant : vt de labore manuum viuant:vt de iis quæ ab aliis inferuntur,communiter viuant,22e.q.186.3.6m.4.c.fi.
59 Hæresis Nouatianorum,quòd peccans post baptismum,non potest resurgere ad gratiam per pœnitentiam,22e.q.20.2.3m.& 3ª.q.84.10.c.
60 Hæresis Cathafrigarum qui non baptizant in nomine trium personarum:sed in commeratione mortis Christi : quem dicunt esse purum hominem,& non Deum:& spiritum sanctum dicunt esse Montanum, 3ª.q.66.c.& 9.3m.
61 Deum non esse auctorem omnium bonorum,est hæreticum,1ª.q.65.1.c.
62 In Deo esse compositionem,vel accidens,vel aliquid preter Deum esse æternum:est hæreticum,1ª.q.61.2.c.
63 Angelos,vel aliquid aliud præter Deum fuisse ab æterno:est hęreticum 1ª.q.61.2.c.
64 Quòd Angeli creent aliquid:est hæreticum, 1ª.q.90.3.c.& 12e.q.3.7.2m.
65 Opinio ponens Angelos,non habere cognitionem singularium:est hæretica,& sacræ scripturæ contraria,1ª.q.57.2.c.
66 Prima opinio Nestorij & Dioscorij , quàm recitat magister in tertiò sententiarum, distinctione sexta , scilicet quod in Christo , sunt duæ hypostases,seu duo supposita:est hæretica,3ª.q.2.3.6.c.& q.4.3.c.
67 Beatam Mariam non esse matrem Dei:est hæreticum,3ª.q.35.4.c.
68 Hæresis negantium prouidentiam Dei,de iis inferioribus : & aliæ duæ, scilicet quòd Deus non creauit ista corporalia: & quod primæ creaturæ creauerint alias.1ª.q.8.3.c.
69 Aliquid esse falsum in sacra scriptura:est hæreticum,12e.q.110.3.q.1m.
70 Non esse peccatum illud quod est contra præceptum Dei : est hæreticum,3ª.q.64.9.1m.
71 Fornicationem non esse peccatum:est hæreticum,12e.q.103.4.3m.fin.& 22e.q.162.4.1m.
72 Episcopum non differre à sacerdote:est hæreticum,22e.q.184.6.c.1m.
1 Helias non est raptus in cælum empyreum , sed æreum : & viuit cum Enoch in paradiso terrestri,vsque ad Antichristum,1ª.q.102.2.3m.& 3ª. q.49.5.2m.
2 Helias propter iniuriam quæ redundabat in Deum,fecit ignem descendere super eos qui venerant ad ipsum capiendum,22e.q.108.1.4m.
3 *Deus per Heliam veritatem respondit nunciis regis , qui mittebantur ad consulendum Deum Acharon.22e.q.174.5.4m.
1 Heliseus maledixit pueros zelo Dei,non autem liuore vindictæ:sicut etiam Helias occidit centum viros,22e.q.108.1.4m.
1 Herodes peccauit,seruando iuramentum puellæ saltanti,22e.q.89.7.2m.
1 Herodius significat veloces pedes ad effundendum sanguinem , 12e.qu. 102.6.1m.& col.3.
1 Heroicum non differt à virtute communi: nisi secundum modum perfectiorem.3ª.q.7.2.2m.
2 Virtutes heroicæ,sunt dona spiritus sancti,12e.q.68.1.1m.22e.q.159.2.1m.
1 Hierarchia est diuinus ordo,secundum scientiam & actionem, in assimilatione Dei.1ª.q.108.1.o.
2 Hierarchia est ordo,idest , relatio inter diuersos gradus , non autem vt dicit vnum gradum,1ª.q.308.2.1m.
3 In diuinis personis non est hierarchia,nec principatus,nec ordo.nec actio hierarchica,1ª.q.108.1.c.
4 Actio hierarchica triplex,scilicet illuminatio , purgatio , & perfectio, 1ª.q.108.1.c.fi.
5 Omnes homines sunt vnius hierarchiæ,quia sunt eiusdem speciei,1ª.qu. 108.1.3m.
Hoc aliquid sumitur dupliciter, scilicet pro subsistenti , & pro completo, Primum repugnat accidenti:secundum verò parti,1ª.q. 75.2.1m.
1 Homicidium semper est peccatum,quia addit inordinationem actus,suprà occisionem hominis,12e.q.100.8.3m.
2 Homicidium tenet secundum locum in pœnis, & inter peccata in proximum,12e.q.100.6.c.fi.et 22e.q.13.3.1m.q.73.c.& q.154.3.o.
3 Si aliquis credit se posse facere homicidium,& velit facere,& posteà adimatur ei potestas nihilominus voluntas homicidij in eo manere potest,vel velit fecisse,vt velit facere si posset, 1ª.qu.64.4.3m.& 12e.quæstion.20.5.o.
1 Homo habet quòd sit homo,ex parte intellectiua,1ª.q.85.3.4m.& 5, 3.22e.q.155.1.3m.& 3ª.q.19.2.c.
2 Homo interior est pars intellectiua,sed homo exterior est pars sensitiua cum corpore,1ª.q.75.4.1m.& 22e.q.25.7.c.
3 Homo sortitur speciem ex hoc,quòd habet intellectum , 12e.q.31.7.c.q. 110.4.3m.& 4m.& 22e.q.179.1.2m.
4 A ratione homo habet quòd sit homo,Et homo est quod habet rationē in natura sensitiua. 12e.q.31.7.c.& q.110. 4.3m.& 4m.& 22e.q.155.1.2m. & q.179.1.2m.
5 Aliquid conuenit homini inquantum homo tripliciter.Primò quia natura hominis est causa eius.Secūdò quia est receptiua eius,3ª.q.24.2.2m.
6 Anima caro,et os,sunt de ratione hominis:sed hæc,sunt de ratione huius hominis.1ª.q.33.c.q.29.2.3m.q.33.2.c.q.44.3.2m.q.75.4.c.et q.85.1. 2m.et q.119.1.c.
7 Homo significat habens humanitatem:et suppositum determinatum in natura speciei:non autem in singularitate.1ª.q.12.4.c.et 3ª.q.4.3.c.2m
8 Homo nō excludit ea quæ sunt in natura hominis:sed humanitas excludit quicquid non est de essentia eius.12e.q.51.1.1m.et q.110.4.4m.
9 Homo duplex,s.homo verus,et homo phantasticus.3ª.q.5.2.c.qu. 36. 4. 3m.q.40.2.3m.q.41.3.c.et q.43.3.o.
10 Homo est naturaliter politicus,idest, socialis.1ª.q.96.4.c.et 12e.q. 9. 4. c.et 22e.q.109.3.1m.q.114.2.1m.q.129.6.1m.et 3ª.q.65.1.c.
11 Homo habet staturam rectam quadruplici ratione,scilicet vt cognoscere posset cœlestia , vt inferiores vires liberius suas operationes habeant, et quia vtilitas manuum aliter cessaret , et cibum ore caperet.1ª.q.91.3.3m.
12 Homo abundat in calore cordis,vt sit staturæ rectæ.1ª.q.91.3.2m.
13 Vnus homo numero dicitur dupliciter,s.vnitatæ nature, et vnitate personæ.3ª.q.3.6.1m.et 7.2m.
14 Homo assimilatur Deo,secūdum triplicem similitudinem , scilicet quæ fundatur super proportionem,super communem qualitatem , et super receptionem.1ª.q.3.1.2m.et q.4.3.o.q.91.4.1m.et 2m.q.93.o.et 22e. q.64.1.o.
15 Homo dicitur minor mundus,quia est compositus ex omni creatura totius mundi.1ª.q.91.1.c.q.96.2.c.et 12e.q.17.8.2m.
16 Homo habet superius et inferius, sicut in toto mundo. Plantæ verò , in oppositum. Sed bruta medio modo.1ª.q.91.3.3m.
17 Homo præest & dominatur naturaliter bestiis &pecoribus &vniuersæ creaturæ quæ non est ad imaginem Dei,1.q.96.3.c.& 22e.q.64.1.o.3ª. q.36.7.1m.
18 Hominem lapsum oportuit reparari,& non angelum.1ª. 64.2.o. & 12e. q.80.4.3m.& 3ª.q.4.1.c.3m.q.6.2.2m.q.46.1.4m.& q.86.1.c.
19 Homo debuit vltimò fieri: quia est perfectissimum omnium animalium, 1ª.q.3.1.2m.q.4.3.o.q.91.4.1m.& 2m.& q.93.o.
20 Homo dicitur rationalis,quia intelligit cum discursu: angelus verò dicitur intelllectualis,quia sine discursu intelligit,1ª.q.58.3.ca.& 12e.q. 5.1.1m.
21 Illud hominis quo cæteris anteponitur, non est aliquid corporale, vel corporalis forma:sed est intellectus:ratio autem in homine,habet locum dominantis,non locum subiecti dominio,1ª.q.96.1.2.c.
22 Idem iudicium est de homine sequēte operationes sensitiuas,& de aliis animalibus,12e.q.10.3.c.& 22e.q.64.2.3m.
23 Sensus interiores magis vigent in homine:quam in cæteris animalibus, 1ª.q.91.3.1m.
24 Homo habet peiorem auditum,olfactum, & visum quam aliqua bruta: sed habet tactum optimum.1ª.q.76.5.c.& q.91.3.1m.
25 Quilibet homo dupliciter considerari potest , scilicet vt singularis persona:& vt pars vel membrum alicuius communitatis, & vtroque modo conuenit ei aliquis actus,scilicet primò secundum quod est quædam persona singularis : & sic ad eum pertinet ille actus quem proprio arbitrio: & per seipsum facit.Alio modo secūdum quod est pars alicuius collegij: & sic potest ad eum pertinere aliquis actus , quem nec per seipsum,nec proprio arbitrio facit:sed qui fit vel à toto collegio,vel à pluribus de collegio,vel à principe collegij:sicut id quod princeps ciuitatis facit,dicitur ciuitas facere.Huiusmodi enim collegium reputatur quasi vnus homo:ita quòd diuersi homines,in diuersis officiis constituti, sunt quasi diuersa membra vnius corporis naturalis,vt Apostolus inducit de membris ecclesiæ, 12e.q. 1.8.o. q.3.8. 2m.& 22e.q.39.2.2m.
26 *Sicut bonum multitudinis est maius quam bonum vnius hominis,qui est de multitudine,ita etiam bonum multitudinis ad quod ille vnus ordinatur,est minus,quam bonum extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur sicut bonum ordinis exercitus est minus,quam bonum du

cis.22æ.q.1.o.& q.3.8.2m.& 22æ.q.39.2.2m.

27 Homo consideratur à theologo, secundum animam, non autem secundum corpus, nisi respectu animæ, nec specialiter consideratur de illa, nisi de potentiis apprehensiuis appetitiuis.1ª.q.75.78.84.principio.

28 Non omnis actio hominis, dicitur humana, sed tantum actio eius voluntaria & deliberata,1æ.q.76.1.c.& 12æ.q.1.1.& 3.c.q.7.4.c.& q.10.1.c.q.18.5.9.c.& q.74.3.3m.& 3æ.q.19.2.o.

29 *Ista propositio est prius vera, Homo est ens, quàm ista, Homo est rationalis, quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem essendi, 1ª.q.4.2.c.

1 Honestas est radicaliter in interiori electione, sed figuratiuè, est in exteriori conuersatione,22æ.q.145.1.3m.

1 Honestum idem est quod spiritualis decor, & pulchritudo,22æ.quæ.154.2.o.& 4.c.

2 Honestum idem est quod honore dignum, & est idem quod virtus, 22æ.q.145.1.o.& 2.c.3m.et 3.c.

3 Nomen honesti transfertur ad prosperitatem exteriorum diuitiarum, quia secundum vulgum, faciunt hominem honore dignum,22æ.q.145 1.2.et 3m.et 4m.

4 Omne bonum honestum ex iis duobus procedit, scilicet ex rectitudine rationis, et ex rectitudine voluntatis,12æ.q.39.2.c.

5 Regula rationis est radix boni honesti.12æ.q.39.2.1m.

6 Omne honestum est vtile, et delectabile, et non econuerso. Et Omne vtile, est delectabile, et non econuerso,22æ.q.145.3.o.

7 Nihil repugnans honesto, est simpliciter et verè vtile, sed secundum quid,22æ.q.145.3.3m.

8 Honestum appetitur propter se, appetitu rationali, delectabile autem appetitu sensitiuo,22æ.q.145.3.3.1m.

1 HOnor est cuiuslibet virtutis præmium, secunda secundæ quæstion. 129.4.1m.

2 Honor est testimonium excellentiæ, quæ est in homine, sed mximè secūdum virtutem, 12æ.q.2.2.c. et 22æ.q.25.1.2m.et q.63.3.c.et q.103.1.2.c.quæ.131.1.c.2m.& q.142.4. c.q.144.3.c.2m.& quæ.145.1.c.3m.& 2.2m.& 5ª.quæstion.25.1.c.

3 Honor non est sufficiens præmium virtutis, sed vt possibile homini, 12æ.q.2.2.1m.& 22æ.q.102.1.3m.& q.103.1.2m.& q.131.1.2m.

4 *Honor est maximum bonum inter bona exteriora,12æ.q.2.2.1m.& 22æ.q.103.1.2m.& q.129.1.c.& q.131.1.2m.

5 Honor quo ad Deum, potest esse in solo corde: sed quo ad hominem, est in signis exterioribus,22æ.q.103.1.o.

6 Honor laudabiliter contemnitur, nihil malè agendo propter ipsum, & benè appetitur, nihil malè agendo contra ipsum,22æ.quæ.129.1.3m.& q.131.1.o.

7 Appetere honorem, est peccatum tripliciter, scilicet si sit suprà proportionem, vel si non referatur ad Deum, vel si non ad vtilitatem, sed propter se,22æ.q.131.1.c.

8 Omne beneficium impensum proximo, pertinet ad quartum præceptum, scilicet de honore parentum, 12æ.q.100.11.c.fi.& 22æ.q.32.5.4m. & q.33.2.2m.

9 Quicquid pertinet ad redditionem debiticuiuscūque, intelligitur mandari quarto præcepto, scilicet de honore parentum,22æ.qu.122.5.2m.

10 Longeuitas vitæ promittitur honorantibus parentes: priuatio autem vitæ in honorantibus,22æ.q.32.5.4m.& q.122.5.4m.

11 Honor respicit proprium bonum honorati: ideò diuersificatur specie secundum diuersa bona singulorum, non autem amor quia respicit bonum in communi,22æ.q.25.1.2m.

12 Honor est propter se, & in se: sed laus ordinatur ad aliud: ideò honor est excellentior laude.22æ.q.103.1.3m.

13 Honor est in omni signo exteriori, & est respectu finis: sed laus est tantum in verbis, & est respectu eorum quæ sunt ad finem,22æ.q.103.1.3m.

14 Gratia non est honor, sed est effectus honoris & laudis, 22æ.q.103.1.3m. q.132.2.c.& 4.2m.q.145.2.2m.

15 Reuerentia non est honor, sed est motiuum honorantis, & est finis honoris, inquantum scilicet aliquis ad hoc honoratur, vt in reuerentia habeatur ab aliis,22æ.q.103.1.1m.

16 Honor vituperio, seu exprobrationi opponitur,22æ.q.q.142.c.& q.144.2.c.2m.& 3.c.

17 Honor debetur alicui ratione excellentiæ, & honor diuersus, secundū diuersitatem excellentiæ,22æ.q.81.4.o.& q.94.2.c.& 3ª.q.25.1.c.

18 Honor propriè debetur soli virtuti: excellentiæ autem bonorum exteriorum, debetur secundum æstimationem vulgi, 22æ.q.63.3.c.q.130.2.3m.& q.144.2.c.2m.& q.145.1.2m.& 4m.& 3.2m.& q.186.7.4m.

19 Virtus honoratur, inquantum est appetibilis propter se, sed laudatur in quantum est appetibilis propter aliud,22æ.q.145.1.2m.

20 Eorum quæ honorantur præter virtutem, aliqua sunt suprà eam, scilicet Deus, & beatitudo aliqua infra eam, inquantum adiuuant ad opera virtutum, vt nobilitas, potentia, & diuitiæ,12æ.q.145 1.2m.

21 Secundum veritatem solus bonus est honorandus, bonus autem est aliquis secundum virtutem,22æ.q.145.1.2m.

22 Honor debetur soli subsistenti toti: sed ratio & causa honoris, potest esse aliquid eius non subsistens, scilicet pars vel accidens,22æ.qu.103.4.3m.& 3ª.q.25.1.o.& 2.o.

23 Maior honor debetur iustitiæ & fortitudini, propter excellentiam maioris boni, temperantiæ verò propter cohibitionem turpiorum,22æ.qu.145.4.3m.

24 Honor debetur alicui dupliciter, scilicet vel ratione sui, vel ratione alterius. Primum conuenit tantum agenti per electionem: scilicet personæ, secundum vero conuenit omni, quod est aliquid eius, scilicet parti, & naturæ, & accidenti,22æ.q.103.4.3m.& 3ª.q.25.1.o.& 2.c.

25 Aliqui honorantur quadrupliciter, scilicet vel propter virtutem propriam, vt virtuosi: vel propter virtutem alterius, scilicet Dei seu communitatis, vt superiores: vel propter signum virtutis, vt senes: vel propter participationem diuinæ bonitatis, vt domini & parentes, 22æ.q.63.3.o.& q.145.1.2m.

26 Honor debetur superioribus, ratione excellentiæ: cultus autem consistens in obsequio obedientiæ & beneficij, debetur ratione gubernationis,22æ.q.102.2.o.

27 Honor & cultus debetur omnibus prælatis suis debito legali, aliis autem in dignitate constitutis, ex debito morali,22æ.q.102.2.2m.

28 Malis prælatis debetur honor, inquantum gerunt vices Dei, vel communitatis,22æ.q.63.3.o.& q.103.1.2m.

29 Constitutis in dignitate debetur honor, ratione excellentiæ: timor autem, ratione potestatis: obedientia verò & tributum ratione gubernationis,22æ.q.102.2.3m.

30 Honor debetur parentibus, inquantum huiusmodi: subsidium verò & alia, debentur eis ratione indigentiæ, quæ tamen omnia intelliguntur in quarto præcepto, scilicet de honore parentum, 22æ.q.101.2.o.& q.106.3.c.& q.122.5.3m.& q.189.6.c.1m.

31 Diuites non sunt honorandi, solo intuitu diuitiarum, sed ratione maioris loci in communitate,22æ.q.63.3.fi.

32 Dæmones sunt pro inimicis habendi, magis quàm honorandi,22æ.quæstion.103.2.2m.

33 Creaturæ irrationali secundum se non debetur ab homine aliqua subiectio vel honor, sed est homini naturaliter subiecta, 22æ.q.103.4.3m.& 3ª.q.25.3.3m.& 4.5.c.

1 Ostium ecclesię conuenit soli Christo quia importat auctoritatem principalem,3ª.q.8.6.3m.

1 Humidum radicale est totum illud, in quo fundatur virtus speciei, quod perditum, non potest restaurari. Nutrimentale autem est quod nondum habet perfectam naturam speciei, sed est in via, vt sanguis & huiusmodi,1ª.q.119.1.3m.

1 Humilitas est virtus qua refrenatur animus, ne immoderatè tendat ad alta,22æ.q.160.2.c.& q.161.1.o.& 2.4.c.

2 Humilitas præcipuè videtur importare subiectionū hominis ad Deum, 22æ.q.161.1.3m.& q.162.5.c.

3 Aristoteles non tractauit de humilitate, quia humilitas est principaliter respectu Dei, Aristoteles autem considerauit de virtutibus respectu vitæ ciuilis,22æ.q.161.1.5m.

4 Ad humilitatem pertinet considerare proprios defectus, ne se extollat non autem contemnere dona Dei in se, sed ad ingratitudinem, ex quo sequitur accidia.22æ.q.35.1.3m.& q.161.3.c.

5 Gradus humilitatis sunt duodecim, secundum beatum Benedictum, scilicet corde, & opere semper humilitatem ostendere defixis in terram aspectibus: vt pauca verba & rationabilia loquatur aliquis: non clamosa voce, vt non sit facilis aut promptus in risum: taciturnitas vsque ad interrogationem: tenere quod habet cōis monasterij regula: credere & pronunciare se omnibus viliorem, ad omnia indignum & inutilem se confiteri & credere: confessio peccatorum pro obedientia induris & asperis patientiam amplecti: vt cum obedientia se subdat maiori: vt voluntatem propriam non delectetur implere: vt Deū timeat, & memor sit omniū quæ præcipit.22æ.q.161.6.o.& 162.4.4m.

6 Sed Secundum Anselmum sunt septem s. contemptibilem se esse cognoscere, de dolere, hoc confiteri, hoc persuadere, s. vt hoc velit credi, vt patienter sustineat hoc dici, vt patiatur contemptibiliter se tractari, vt hoc amet,22æ.q.161.6.art.3.& c.

7 Secundum glosam verò sunt tres gradus, s. subdere se maiori & nō præferre se æquali qui est sufficiēs: subdere se æquali, nec præferre se minori, & hic dicitur abundans: & subesse minori: in quo est omnis iustitia.22æ.q.161.9.art.4.c.

8 Humilitas triplex, s. pœnosa ab extrinseco: stulta ex ignorantia propriè dignitatis: & virtus ex cognitione sui.22æ.q.161.1.1m.

9 Virtus humilitatis est principaliter circa interiorem motum: quæ autē est secundum signa exteriora per fictionem, est magna superbia, 22æ.q.161.1.2m.& 2.4m.& 3.3m.

10 Tendere in magna supra, se, ex confidentia propriarū virium contrariatur humilitati, non autem si ex confidentia Dei,1ª.prolo.22æ.q.129.3.4m.& q.161.2.2m.& 6.1m.

11 Humilitas est essentialiter in appetitu, scilicet subiectiuè: sed cognitio proprij defectus est regula eius.22æ.161.2.o.& 6.c.&.q.162.3.2m.

12 Humilitas est in irascibili subiectiuè.22æ.q.161.4.2m.

13 Humilitas nihil audit mirabilius, quam suam excellentiam,3ª.q.30.4.1m

14 Verè humilis reputat se deteriorem aliis, non quidem quo ad actum exteriorem, sed timēs ne per superbiam grauius peccet in iis, quæ bene agere videtur.22æ.q.161.6.1m.

15 Quilibet per humilitatem debet secundum illud quod suum est, se subiicere cuilibet proximo, secundum illud quòd Dei est in eo,22æ.q.161.3.o.& 6.1m.

16 Humilitas conuenit omni homini, etiam Christo, secundum humanitatem, non autem secundum diuinitatem.22æ.q.161.1.4m.

17 Christus humiliauit se quadrupliciter, scilicet ad passionem & mortem ad sepulchrum & infernum: ad confusionem & opprobria.& sub hominibus: ideo quadrupliciter meruit exaltari, sc. per resurrectionem, ascensionem, sessionem ad dexteram patris cum manifestatione diuinitatis eius, & per iudiciariam potestatem,3ª.q.49.6.c.& q. 53.1.c.& q.54.2.c.& q.59.2.o.& 6.c.

18 Humilitas post virtutes theologales, & intellectuales, & post iustitiam, præcipuè legalem, est potior cæteris.12æ.q.161.5.o.

19 Superabundantia magis opponitur humilitati, quam defectus, quia magis reprimit spem vel fiduciam, quam vtatur: sed fortitudo èconuerso respectu audaciæ.22æ.q.161.2.3m.

20 Humilitas & magnanimitas conueniunt in materia, & differunt in modo.22æ.q.161.4.3m.& q.162.1.3m.

21 Humilitas refrenat præsumptionem, ex reuerentia Dei, sed magnanimitas firmat animum contra desperationem, ex adeptione proprij boni.22æ.q.161.2.3m.& q.162.1.3m.

22 Humilitas reprimens ad infima, & magnanimitas impellēs animum ad magna non opponuntur, quia vtrumque fit rectà ratione.22æ. q. 129.3.4m.& q.161.1.c.3m.& 2.3m.

23 Magnanimus reputat se dignum magnis, ex dono Dei, & contemnit alios inquantum deficiunt, humilis autem èconuerso.22æ.q.129.3.4.

24 Humilitas reprimit spem, idest, spiritum ad alta tendentē,22æ.q.161.4.c.

Hircus

Hircus significat Christum, propter similitudinem carnis peccati. Agnus propter innocentiam. Aries propter principium.12æ.q.102.3.2m.

H. vel I. litera longa in Græco.12æ.q.58.1.c.

Hyperdulia est potissima species duliæ, ex vnione ad Deū,22æ.q. 103.4.2m.

1 Hypocrisis est simulatio alienæ personæ, ideo semper est peccatum, & est vitium iactantiæ.22æ.q.111.2.o.

2 Hypocrisis non est semper peccatum mortale, nisi sit in nocumentum fidei, vel personæ, vel ecclesiæ.22æ.q.111.4.o.

3 Hypocrisis per se & directè opponitur tantum veritati quæ est virtus. 22æ.q.111.3.o.

4 Finis remotus hypocritæ est lucrum, vel gloria, sed finis proximus, est ostendere se alium quàm sit.22æ.q.111.2.3m.

1 Hypostasis. In nomine Hypostasis & substantiæ, latebat venenum, antequam nota esset æquiuocatio eius.1ª.q.29.3.3m.

2 Hypostasis dicitur materia vsiosis forma, vsia compositum, quia materia, est principium substandi, & forma, est principium subsistendi.1ª.q.29.2.5m.

3 Hypostasis, persona subsistentia, & essentia differunt.1ª.q.29.2.o.

4 Hypostasis nomen conuenit Deo, quantum ad subsistere, ad quod imponitur, non autem quo ad substare, à quo imponitur.1ª.q.29.3.3m.& q.39.1.3m.

I

1 IAcob emens primogenita, non peccauit, quia erant sua, sed Esau vendens ea, peccauit per simoniam.22æ.q.100.4.3m.

2 Iacob non est mentitus, dicens se esse Esau, quia mysticè dixit se esse Esau primogenitum Isaac, quia primogenita illius de iure ei debebantur, vel propter mysterium, quia videlicet minor populus, scilicet gētilium, substituendus erat in locum primogeniti, scilicet in locum Iudæorum, secunda secundæ.q.110.3.3m.

3 *Iacob non vidit Deum per essentiam.1ª.q.12.11.1m. & 22æ. q. 180.5.1m.

4 Iacob vouit habere dominum in Deum, inquantum voluntariè vouit, vel vouit secundum specialem modum, vel dicitur votum largè, idest recognitio obligationis, & non causa eius.22æ.q.88.2.1m.

5 Iacob vouit dare decimas, non quidem ministris, sed ad cultum Dei, vt in sacrificiis.22æ.q.87.1.3.

6 Iacob post cōtemplationē, claudicauit vno pede: quia necesse est quòd debilitato amore seculi, conualescat aliquis ad amorem Dei secundum Grægorium.22æ.q.180.7.4m.

7 Iacob accedens ad ancillas vxorum suarum, non peccauit: quia erant xores,22æ.q.154.2.3m.

1 Iacobus ex instinctu vel reuelatione Dei, fecit per dæmones duci ad se Hermogenem.22æ.q.90.1.c & 2.c.fi.

1 Iactantia est, per quam quis se extollit, supra id quod in se est: secundariò autē, supra id quod de eo alij opinantur.22æ.q.110.2.c.& q.112.1.c.

2 Iactantia quo ad actum exteriorem, est species mendacij: sed quo ad arrogantiam interiorē, est species superbiæ.22æ.q.132.5.1m.& 162.4.2m.

3 Iactantia est peccatum mortale tripliciter, scilicet quando est contra gloriam Dei. vel contra honorem proximi: vel ex inani gloria, superbia, vel cupiditate mortalibus.22æ.q.112.2.o.

4 Iactantia est ex superbia, tanquam ex causa motiua: & aliquando ex vanitate, ex inani gloria autem, vt ex fine.22æ.q. 112. 1. 2m. & q.132.5.1m. & q.172.4.2m.

5 Opulentia seu diuitiæ causant iactantiam, & superbiam dupliciter, scilicet occasionaliter, & per modum finis.22æ.q.112.1.3m.

6 Iactantia propriè opponitur secundum speciem actus veritati, non autem secundariò.22æ.q.112.1.o.

1 IDea est forma, exemplaris, qua res fiunt & cognoscuntur: quæ est in mente artificis.1ª.q.15.o.& q.44.3.c.

2 Idea græcè, forma latinè dicitur: ideo per ideas, formęaliarum rerum per se existentes intelliguntur.1ª.q.15.1.c.

3 Idea in Deo, non est aliud, quàm essentia diuina.1ª.q.15.1. 3m. & q.44.3.c.& 22æ.q.173.1.c.

4 Essentia Dei vt essentia, non est idea: sed vt similitudo, vel vt ratio rei intellecta.1ª.q.15.2.1m.

5 Essentia Dei non habet rationem ideæ, respectu Dei, sed respectu aliorum: quia est principium operatiuum aliorum, non autem Dei, 1ª.q.15.1.2m

6 Idea secundum veritatem, & secundum Platonem, est principium cognitionis & generationis.1ª.q.15.1.3.c.

7 Idea operati in mente artificis, est sicut id quod intelligitur: non autem sicut species qua intelligitur.1ª.q.15.2.c.2m.

8 Ideas esse est necessarium.1ª.q.15.1.o & q.44.3.o.

9 Ideæ sunt tantùm in mente Dei, & non extra: contra Platonem, 1ª.q.15.1.1m.& q.44.3.2m.& 3m.& 4m.

10 Respectus idearum, non sunt reales, sed sunt intellecti à Deo, & tantùm in Deo.1ª.q.15.2.4m.& q.28.4.3m.& q.44.3.c.& 22æ.q.173.1.c.

11 Respectus idearum causantur tantùm ab intellectu Dei, comparante essentiam suam ad res,1ª.q.15.2.3m.

12 Ideæ sunt æternæ.1ª.q.6.4.c.

13 Ideæ in mente Dei sunt plures, secundum quod Deus intelligit essentiam suam esse multipliciter imitabilem à creaturis.1ª.q.15. 2.o. & q.44.13.c.& q.47.1.2m.& 12æ.q.93.1.1m.

14 Idea practica & speculatiua, non sunt duæ ideæ, nisi secundum rationem.1ª.q.15.3 c.

15 In ideis est distinctio, & pluralitas: quia respiciunt proprias naturas singularum rerum, non lex æterna.12æ.q.93.1.1m.

16 Sapientia & ars Dei, est tantum vna: quia significatur vt quo Deus intelligit. Ideæ autem vt quod: ideo sunt plures.1ª.q.15.2.2m.

17 Ratio diuinæ sapientiæ, respectu creationis dicitur idea & ars vel exemplar: sed respectu gubernationis dicitur lex,12æ.q.93.1.c.

18 Idea principaliter significat respectum ad creaturam, ideo dicitur pluraliter: nec est personale, sicut verbum: quia verbum principaliter significat respectum ad dicentem, & ex consequenti ad creaturam: ideo est tantum vnum.1ª.q.34.3.4m.

19 Idea vt principium factionis, est practica: & dicitur exemplar, & omnium quæ aliquando fiunt à Deo: sed vt est principium cognitionis est speculatiua, & dicitur ratio: & est omnium quæ cognoscuntur à Deo: secundum propriam rationem.1ª.q.15.3.c.

20 Quæ nunquam fiunt, habent ideam secundo modo: non autem primo modo, nisi in virtute.1ª.q.15.3.2m.& q.18.4.4m.

21 * Malum non habet ideam in Deo.1ª.q.15.3.1m.& q.18.4.4m.

22 Genera non habent aliam ideam, inquantum exempl r, nisi ideam speciei.1ª.q.15.3.4m.

23 Particularia habent propriam ideam, præter ideam speciei, contra Platonem.1ª.q.15.3.4m.

24 Materia habet ideam, contra Platonem, sed eandem cum forma, 1ª.q.15.3.3m.& 4m.

25 Accidentia habent propriam ideam, præter ea quæ inseparabiliter concomitantur subiectum.1ª.q.15.3.4m.

1 * Multiplicato vno eorum quæ sunt eadem re, & differunt ratione, non oportet multiplicari alterum, sicut persona & proprietas in diuinis: 1ª.q.40.1.1m.

2 Corpus manet idem numero, licet fiat continuè deperditio, & restauratio virtualiter per alimentum.1ª.q.119.1.5m.

1 IDololatria est exhibere latriam, id est cultum Dei creaturæ. 22æ.quæ.94.1.o.

2 Idololatria præsupponit infidelitatem, & addit exterius indebitum cultum, mendacium perniciosum, magnam Dei blasphemiam & impugnationem fidei.22æ.q.94.3.1m.& 2m.& 3m.& 2.c.

3 Idololatria opponitur latriæ.22æ.q.92.prin.c.et q.94.prin.et 1.o.

4 Idololatria quadruplex, scilicet ciuilis, id est, imaginum habentium deitatem, secundum Hermetem, fabularis, id est, hominum deificatorum, physica, id est, animæ totius mundi, secundum Varronem, et Platonica, quæ et physica dicitur, scilicet intelligentiarum, animarum, cælestium, dæmonum, et animarum hominum.22æ.q.94.1.c. et quæst. 122.2.2m.

5 Omnis idololatria est peccatum, nec excusat mos vulgi, contra Senecam, nec persecutio contra hæreticos.22æ.q.94.2.o.

6 Idololatria est grauissimum peccatorum,12æ.q.10 2.3 11m.et 22.q.94.3.o.

7 Peccatum contra naturam, est leuius idololatria: sed ponitur conueniens pœna eius quia est manifestius,22æ.q.94.3.3m.

8 Causa dispositiua idololatriæ fuit triplex ex parte hominis, sc. inordinatus, affectus, repræsentatio delelectabilis, & ignorantia: sed causa cōsummatiua eius fuerunt dæmones.22æ.q.94.4.o.

9 Ab idololatria omnia alia peccata oriebantur,22æ.q.94.4.1m.

10 Dans hostiam non consecratam pro eucharistia, est reus idololatriæ: nō autem adorantes eam, cum hostia debeat adorari latria, sub conditione in habitu.3ª.q.80.6.2m.

1 IEiunium duplex, scilicet spirituale, idest, à peccatis, & corporale, idest ab escis.22æ.q.147.2.1m.

2 Ieiunium à cibis duplex, scilicet naturæ, & ecclesiæ.22æ.q.147.1.3m.& 3.c.& 6.2m.& 3ª.q.80.8.4m.

3 Ieiunium duplex, s. luctus, idest, cum amaritudine peccatorum & præsentis vitæ, & ieiunium exultationis.22æ.q.147.4.5m.

4 Ieiunium est actus virtutis, s. abstinentiæ & temperantiæ elicitiuè, sed aliarum virtutum imperatiuè,22æ.q.3.1.c.& q.88.6.c.& q.146.principio.& q.147.1.2.o.

5 Ieiunium ecclesiæ, est parsimonia victus abstinentiaque ciborum, secundum Isidorum.12æ.q.147.2.1m.

6 Nimis ieiunans, vel nimis vigilans, peccat, quia si aliquis in tantum naturæ virtutem debiliter per ieiunia, et vigilias, et alia huiusmodi, quod non sufficiat debita opera exequi, puta prędicator, prædicare, doctor docere, cantor cantare, et sic de aliis, absque dubio peccat, sicut etiā peccaret vir, qui nimia abstinentia se impotentem redderet ad debitum vxori reddendum, et seruus in obsequiis, quæ domino debet impendere.3ª.q.97.3.3m.et 22æ.q.10.12.5m.q.88.2.3m.q.125.1.2m.et 147.1.2m.et q.188.6.3m.et 3ª.q.40.2.1m.

7 Ieiunium pulchrè commendatur, per multos eius effectus,22æ.q.1.c.1m. et 3ª.q.40.2.3m.et 1ª.Thim.4.col.6.principio.

8 Ieiunium non est contra libertatem fidelium, sed cōtra seruitutem peccati.22æ.q.147.3.3m.

9 Ieiunium principaliter sumitur propter tria, s. propter comprimendas concupiscentias carnis, propter eleuationem mentis, et propter satisfactionem,22æ.q.147.1.3.5.7.c.

10 Ieiunium est satisfactorium, quia subtrahit delectationem, addens afflictionem et impedit peccata futura, debilitando concupiscētiam.22æ.q.147.1.3.5.7.c.

11 Christus ieiunauit, nō ex necessitate, sed vt doceret quam bonum est ieiunium, quia scutum est contra diabolum.22æ.q.147.5.1m.et 3ª.q.40.2.3m.et q.41.3.c.

12 Christus ieiunauit post baptismum, quia baptizatos oportet intendere ieiunio, et non lasciuiæ.22æ.q.147.5.1m.et 3ª.q.40.2.3m.et q. 4.1.13.c.

13 Christus nō ieiunauit plus quam Moyses et Helias, vt crederetur verus homo.3ª.q.40.2.3m.et q.41.3.c.

14 Ieiunium ante pascha, fit quaraginta diebus, sicut à Christo, Moyse, et Helia, quadruplici ratione, scilicet vel quia secundum Greg. per hos quadraginta dies virtus decalogi, per libros quatuor sancti euangelij impletur, vel quia dignum est, vt carnem nostram quaterdecies affligamus, vel quia in his offerre contendimus decimas dierum, vel quia secundum August. creaturæ inuisibili debetur ternarius numerus, sed creaturæ visibili debetur quaternarius propter calidum, frigidum, humidum et siccum. Vnde si denarius numerus ducatur per quaternarium, qui competit corpori, per quod administratio geritur, quadragesimum numerum conficit,22æ.q. 147.5.c. et 3ª.q.40.2.3m.

15 Ieiunium quadragesimæ arctius obseruatur, quàm alio tempore, quia per illud imitamur Christum.22æ.q.147.8.3m.

16 Iudæi ieiunabant mense quarto, quinto, septimo, & decimo, propter aliquas tribulationes tunc habitas,22æ.q.147.5.2m.

17 Iudæi ieiunabant vsque ad vesperam, id est, vsque ad noctem, quia nocti comparatur status veteris testamenti, quia post mortem ibant ad limbum tenebrosum, propter peccatum Adæ, per cibum vetitum,

22æ.q.147.7.1^{m}.
18 Ieiunium non est necessarium absolutè, sed ex præcepto ecclesiæ: quia secundum se est pœnale:ideo non est eligibile, nisi inquantum est vtile ad aliquem finem.22æ.q.147.3.1^{m}.& 3^{a}.q.40.2.1^{m}.
19 Ieiunium est de præcepto legis naturæ,secundum quod est necessarium ad sanitatem:sed determinatio temporis eius & modi,est de præcepto ecclesiæ.22æ.q.147.3.o.
20 Omnes tenentur ad ieiunia ecclesiæ,nisi sint legitimè impediti:vel nisi sit euidens causa non ieiunandi: vt in pueris et senibus propter defectum et debilitatem naturæ et huiusmodi.22æ.q.147.4.o.et 7.3^{m}.
21 Iusti tenentur ad ieiunia ecclesiæ, et ad alia præcepta eius,sicut et aliis. 22æ.q.147.4.5^{m}.
22 Pueri non tenentur ad ieiunia ecclesiæ, quandiu sunt in statu augmenti: quod in pluribus, est in fine tertij septennij: sed exercendi sunt in eis secundum modum ætatis, tamen quandoque in magna tribulatione iubentur pueri et bruta ieiuniare.22æ.q.147.4.2^{m}.
23 Itinerantes et operarij, debent ieiunare, diminuendo laborem, nisi sit necessitas.22æ.q.147.4.3^{m}.
24 Pauperes habentes simul sufficiens prandium, tenentur ieiunare: non autem si paulatim,22æ.q.147.4.4.
25 Transgrediens præceptum de ieiunio ex contemptu, vel impediendo finem peccat mortaliter:non autem si ex causa rationabili. 22æ.quæst. 147.3.2^{m}.
26 Ieiunia quatuor temporum,sunt quasi primitiæ et expiatio totius anni, 22æ.q.147.5.c.
27 Ieiunium exultationis, non est in præcepto ecclesiæ: propter quod nō est ieiunium ab ecclesia institutum in toto paschali tempore.Ieiunijs autem afflictionis,et luctus,non decet tempore lætitiæ, scilicet tempore paschali,vel in dominicis,22æ.q.147.5.3^{m}.
28 Ieiunium de se,nullo tempore est prohibitum. Tamen ieiunans in dominica,contra consuetudinem ecclesię,vel ex superstitione,vt necessarium,sicut Manichæi:peccat.22æ.147.5.3^{m}.
29 Ieiunium fit in vigiliis sanctorum,causa præparationis ad deuotionem: et causa significationis, quòd sancti per afflictiones peruenerint ad gloriam.22æ.q.147.5.c.
30 Conueniens hora prandij tempore ieiunij,est hora nona:sed hora sexta,alio tempore:quia secundum communem cursum,comedendi illa est hora,quia cibus non debet apponi, quousque natura circa cibum præcedentem occupata est, Occupatur autem natura in cibo assumpto dupliciter.Primò digerendo ipsum:et quia digestio fit per calorem naturalem, ideo illud tempus digestioni est congruum, in quo calor naturalis ad interiora reuocatur, scilicet nox, propter subtractionem radiorum solis,et propter somnum, in quo intenduntur virtutes naturales:secundò cibum iam decoctum deducendo per membra, quibus debet assimilari, & ad hoc requiritur, quod calor nutrimentum deducens,vsque ad extremas partes corporis euocetur. Calor autem solis calorem naturalem ad exteriora reuocat: & ideo quando completur solis ascensus, quod fit hora sexta, quia tunc est circa medium,tunc eius opus completum est:&ideo tunc est tempus communiter sumendi cibum:&quia ieiunium ecclesiæ debet esse pœnale & satisfactorium,ideo supra hoc aliquid additur:non autem tantum quod penitus humor cibi præassumpti exsiccetur, aut naturalis penitus debilitetur:vnde partito residuo tempore, hora nona occurrit:in qua cibus secundum ecclesiæ statutum in diebus ieiunij sumendus est.22æ.q.147.7.c.
31 Hora prandij in ieiunio,determinatur secundum grossam æstimationē: licet sit modicum ante vel post nonam, non enim ecclesia artare intendit ad subtilem temporis inspectionem: nec oportet astrolabium accipere,ad horam comestionis cognoscendam vnde sufficit si circa horam illam quam ecclesia instituit,ieiunans sumat cibum: etiam si aliquantulum propter aliquam necessitatem anticiparet. 22æ. quæst. 147.7.2^{m}.
32 Talis taxatio temporis,non multum potest alicui nocere, cuiuscunque conditionis existat:vel si forte propter infirmitatem, vel ætatem,aut aliquid huiusmodi hoc eis in magnum grauamen cederet: esset cum eis ieiunio dispensandum: vel vt aliquantulum præuenirent horam. 22æ.q.147.7.3^{m}.
33 Pluries comedens in vna die per modum cibi, soluit ieiunium, non autem si fiat per modum medicinæ,22æ.q.147.6.o.
34 Comestio carnium,soluit ieiunium: non autem esus piscium, vel leguminum:nec potus vini.22æ.q.147.8.o.
35 Oua, & lacticinia respirantium, sicut interdicta in ieiunio quadragesimæ:non autem in aliis, nisi secundum consuetudinem patriæ, 22æ. q, 147.8.c.3^{m}.
36 Electuaria,vel aliæ medicinæ,soluunt ieiunium naturæ: non autem ieiunium ecclesiæ,nisi fiat in fraudem.22æ.q.147.6.3^{m}.
37 Potus quicunque,etiam aquæ,soluit ieiunium naturæ,quia aliquo modo nutrit:non autem ieiunium ecclesię,nisi fiat in fraudem.22æ.q.147. 6.2^{m}.& 3^{a}.q.80.8.4^{m}.
1 Iepte peccauit, vouendo & reddendo: sed ponitur in catalogo sanctorum propter fidem,& deuotionē,& victoriam,& probabile est quod pœnituit,licet aliquod bonum figuraret.22æ.q.88.2.2^{m}.
1 Ieremias verbis & mysteriis, passionem Christi apertissimè prænunciauit,& eam suis passionibus, expressissimè præfigurauit. 3^{a}. quæst.27. 6.c.fi.2^{m}.
2 Ieremias, & Moyses considerantes insufficientiam propriam, recusabant non pertinaciter officium quo digni erant ex gratia Dei. 22æ. q.133.1.4^{m}.
1 Ierotheus doctus est,non solum discens:sed & patiens diuina: secundū Dionysium.1^{a}.q.16.3^{m}.& 22æ.q.45.2.c.
2 Aliquis experitur in seipso gustum diuinæ dulcedinis, & complacentiā diuinæ bonitatis:sicut de Ierotheo dicit Dionysius,quod didicit diuina ex compassione ad ipsa.22æ.q.97.2.2^{m}.
1 Ierusalem est in medio terræ habitabilis.3^{a}.q.46.10.1^{m}.
1 Iesus significat naturam humanam:sed Christus significat naturam diuinam & humanam.3æ.q.16.5.c.& q.17.1.c.
2 Hoc nomen Iesus,conuenienter impositum est Christo in sua circuncisione.3^{a}.q.37.2.o.
3 Hoc nomen Iesus,est nouum & proprium, inquantum, significat spiritualem,&vniuersalem salutem,non autem vt particularem & temporalem.3^{a}.q.37.2.2^{m}.
4 Multa alia nomina Christi significant idem quod Iesus,id est, salutem. 3^{a}.q.77.2.1^{m}.
1 Species ignis sunt tres,scilicet lux,id est,ignis in materia propria, flamma,id est,ignis in humido aëreo,& carbo,id est, ignis in sicco terrestri.1^{a}.q.67.2.2^{m}.&12æ.q.35.8.c.
2 Ignis non lucet in propria materia,id est, in sua sphæra, nec in materia opaca terrestri,nec in sulphure, nec in fumo grosso, nec inferno.1^{a}. q.66.1.5^{m}.
1 Ignorantia sextuplex,scilicet inuincibilis,affectata in se,vel in sua causa, iuris, facti, causa actus,& non causa, prima & quarta excusant à peccato in toto,secunda & tertia excusant non in toto,quinta excusat à toto si non sit culpa,sexta verò nec excusat, nec minuit peccatū. 12æ.q.74.1.2^{m}.& 5.c.1^{m}.q.76.3.4.o.& 22æ.q.59.4.1^{m}.& 3^{a}.q.47.5.3^{m}. & q.80.4.5^{m}.
2 Ignorantia tripliciter se habet ad actum, scilicet concomitanter, consequenter,id est,volita in se affectata, vel in sua causa scilicet habitu vel passione vt ignorātia electionis,& antecedēter,id est causa actus. Tertia causat inuoluntarium simpliciter,secunda secundum quid, prima verò nullo modo,sed tantum non voluntarium. 12æ.q.6.8.o.& q. 19.6.c.& q.76.3.4.o.
3 Ignorantia est volita tripliciter,scilicet directè, vt affectata, indirectè, id est,propter negligentiam,& per accidens,id est,consequenter.Prima auget peccatum.Aliæ verò diminuunt,12æ.q.19.6.c.
4 Ignorantia excludit triplicem scientiam,scilicet qua scitur aliquid esse malum secundum se,vel vt nunc vel vt fugiendum,12æ.q.78.1.1^{m}.
5 Ignorantia habet rationem pœnæ,&non culpę secundum se,sed ignorantia ex causa,scilicet ex negligentia discendi,vel ex effectu sequente,est peccatum,12æ.q.76.2.o.& q.84.4.5^{m}.& quæst.109.2.9^{m}.& 22æ. q.53.2.2^{m}.
6 Nescientia est simplex carentia scientiæ,sed ignorantia propriè, est nescientia eorum quæ quis est aptus scire, & debet. Error autem addit approbationem falsi, sed hæresis ei addit pertinaciam contra fidem. 1^{a}.q.101.1.2^{m}.& 12æ.q.7.6.
7 Ignorantia electionis dicitur,non quia electio sit sciētia,sed quia ignoratur quid sit eligendum.12æ.q.13.1.3^{m}.
8 Ignorantia priuationis,idest,eorum quæ quis tenetur scire & potest,est peccatum,non autem aliorum.12æ.q.76.2.o.& q.94.4.c.2^{m}.& 3^{m}.
9 Ignorantia negatiuè poterat esse in natura integra,non autem ignorantia priuatiuè.1^{a}.q.12.4.2^{m}.
10 Nulla ignorantia fuit in Christo.3^{a}.q.15.3.o.
11 Ignorantia negatiuè,semper est in angelis,& ab aliis beatis,non autem ignorantia priuatiuè,quia est pœna.1^{a}.q.12.4.2^{m}.
12 Ignorans non peccat continuè,nec ex quolibet non scito per eum,sed tantum cum habet tempus discendi ea quæ scire tenetur & potest. Vnde homo non dicitur ignorans,si non intelligit,sicut Deus, sed si non intelligit sicut aptus natus est intelligere.12æ.q.76.2.5^{m}.& 4.3^{m} & q.94.4.c.2^{m}.& 3^{m}.
13 Ignorans grauissimè peccat,non propter quantitatem peccati,sed periculi.Vel ignorantia beneficiorum Dei,est grauissima inter species ingratitudinis.12æ.q.76.4.3^{m}.
14 Ignorantia alicuius particularis,idest,circunstantię,quam quis non potest scire debita diligentia adhibita,excusat totaliter à peccato,non autem ignorantia quam causat habitus vel passio,impediens applicationem scientiæ communis ad particularem,actum,12æ.q.19.6.c.qu. 77.7.2^{m}.& 22æ.q.59.4.1^{m}.& 3^{a}.q.80.4.5^{m}.
15 Ignorantia non excusat,nec minuit peccatum nisi secundum quòd causat inuoluntarium.12æ.q.19.6.c.q.73.6.c.q.76.3.4.o.& qu.77.7.2^{m}.& q.105.2.9^{m}.
16 Ignorantia præcedens inclinationem appetitus causat eam, ideo quanto maior est,tanto magis causat inuoluntarium,& excusat à peccato non autem ignorantia sequens,sed magis grauat,22æ.q.156.3.1^{m}.
17 Ignorantia opposita scientiæ practicæ excusat, vel minuit peccatum, non autem ignorantia electionis,sed constituit peccatum,& opponitur prudentiæ,12æ.q.47.1.c.& q.88.2.c.
18 * Ignorantia electionis,nec excusat,nec minuit, nec causat peccatum, sed sequitur omne peccatum.12æ.q.76.4.1^{m}.& q.78.4.1^{m}.
19 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per acidens,sc.illa quæ tollit cognitionem vniuersalem, vel particularem prohibentem peccatum, 12æ.q.76.1.o.&3.c.
20 Agens cōtra constitutionem vel præceptum Papæ propter ignorantiā non excusatur à peccato, si teneatur & potuerit eam scire inquantum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire potest,promulgatione facta,quia omnes tenentur eam scire.12æ.quæstion. 90.4.ca. 2^{m}.& 3^{m}.
Illabi menti conuenit soli Deo,3^{a}.q.88.1^{m}.& q.64.1.c.
Illiberalitas magis opponitur liberalitati, quam prodigalitas. 22æ. quæst. 107.2.c.
1 * Illuminatio non est motus.1^{a}.q.53.3.c.
2 Illuminatio fit in instanti,quia non est motus,sed est terminus motus localis & lumen non habet contrarium, ideo subiectum eius est in vltima dispositione,1^{a}.quæst.53.3.c.2^{m}.& quæ.67.2.c.& 12æ.q.113.7.c. & 3^{a}.q.75.7.c.
3 Illuminatio non est motus localis,sed alteratio.1^{a}.q.53.3.2^{m}.
4 Homo non potest illuminare,confortando lumen alterius, quia in eo est debilissimū lumen intellectuale, nisi fortè instrumentaliter dirigendo,proponendo exempla,vel applicando principia conclusioni. 1^{a}.q.117.1.o.
5 Sacerdos illuminat tradendo sacramenta gratiæ,non autem in fundendo gratiam.3^{a}.q.64.1.1^{m}.
Omnis qui illuminatur,percipit illuminationem ex parte obiecti, non autem semper ex parte principij,1^{a}.q.111.1.3^{m}.

1 Imagina

Imaginatio & sensus,nunquam cognoscunt naturam rei,sed tantum accidentia.1^{a}.q.57.1.2^{m}.& 3^{a}.q.76.7.c.
2 Non possumus imaginari, quæ nullo modo sentimus secundum totum, vel secundum partem,ideo cæcus natus, non potest imaginari colorem.1^{a}.q.84.3.c.fi.& 4.o.& c.fi.& q.111.3.1^{m}.& 2^{m}.
3 Sub imaginatione non cadit nisi corpus.1^{a}.q.50.1.c.
4 Imaginatio cooperatur suo obiecto,formando aliquas species, non autem sensus.1^{a}.q.12.9.2^{m}.& q.78.4.c.& q.84.6.2^{m}.& q.85.2.3^{m}.
5 Imaginatio ægritudinum quandoque causat eas.3^{a}.q.13.3.3^{m}.
6 Bonitas imaginationis,est dispositio ad scientiam,quę est in intellectu. 12æ.q.74.4.3^{m}.& q.81.2.c.
1 Imaginatiua est idem quod phantasia,1^{a}.q.78.4.c.& q.84.6.2^{m}.
2 Imaginatiua est altior potentia,quàm sensus exterior, in quo tamen est maxima certitudo, quia est principium omnis cognitionis humanæ, & semper oportet principia cognitionis esse certiora. 1^{a}. q.30.3.2^{m}.

1 IMago quælibet,est similitudo,& non econuerso, quia imago addit esse expressum ab alio.1^{a}.q.35.1.c.1^{m}.& 2.c.& q.93.1.c.&9.o.
2 Differentia triplex, inter imaginem et similitudinem, scilicet quia imago pertinet ad formam,scilicet specialem,similitudo autem ad naturam.Imago pertinet ad cognitionem veritatis,quæ est principium demonstrans naturam intellectualem: similitudo autem ad amorem virtutis.Imago pertinet ad potentias,scilicet memoriam,intelligentiam,et voluntatem, similitudo verò ad habitus consequentes, scilicet innocentiam et iustitiam.1^{a}.q.93.9.o.
3 Imago propriè dicitur,quod procedit ad similitudinem alterius: id autem à quo procedit,dicitur propriè exemplar,impropriè autem imago.1^{a}.q.35.1.1^{m}.et q.93.5.4^{m}.
4 Ad rationem imaginis non sufficit expressa similitudo secundum genus vel secundum accidens commune, sed requiritur quòd sit expressa similitudo secundum speciem vel secundum accidens proprium speciei,et præcipuè secundum figuram.1^{a}.q.35.1.c.et q.93.2.6.7.8.c.
5 Aequalitas est de ratione imaginis perfectæ, non autem imperfectæ.1^{a}. q.93.1.c.
6 Imago alicuius est in aliquo dupliciter, scilicet perfectè,id est in eadem natura,vt filius:et imperfectè, id est in alia natura, vt statua.1^{a}. q.35.2.3^{m}.
7 * Idem est motus in rem ipsam, et in imaginem eius, inquantum huiusmodi,non autem,vt res.22æ.q.81.3.3^{m}.et quæst.103.3.3^{m}. et 3^{a}.q.8.3^{m}.et q.25.3.c.1^{m}.
8 Imago propriè,id est,id quod imitatur, dicitur tantùm personaliter in diuinis essentialiter autem,impropriè, id est, id in quo.1^{a}.q.35.1.o.et q.93.5.4^{m}.
9 Imago non conuenit spiritui sancto:sed tantum filio,1^{a}.q.35.2.o.
10 Imago Dei perfecta,conuenit soli filio Dei, sed imago Dei imperfecta, cōuenit soli creaturę.1^{a}.q.35.2.3^{m}.& q.47.1.2^{m}.&q.88.3.3^{m}.q.93.1.3^{m}.
11 Nulla creatura irrationalis,est Dei imago,vel ad imaginem Dei,1^{a}.q.45. 7.c.& q.93.2.o.& 3.c.1^{m}.& 6.c.
12 Homo & angelus, sunt ad imaginem Dei, & imago eius:filius autem Dei,est imago tantùm.1^{a}.q.3.1.2^{m}.& q.4.3.o. & q.35.2.3^{m}. q.45.7.c.q. 91.4.1^{m}.& 2^{m}.& q.93.1.c.fi.& 3^{m}.
13 Angelus est simpliciter expressior imago Dei,quàm homo, sed econuerso secundum quid,1^{a}.q.93.3.o.
14 Imago Dei,in homine & in angelo,est secundum mentem tantùm.1^{a}.q. 3.1.2^{m}.& q.93.2.c.3.2^{m}.& 4.1^{m}.& 6.7.o.
15 Imago Dei est aliquo modo in mente,respectu cuiuslibet obiecti,verius tamen respectu sui:sed verissimè respectu Dei.1^{a}.q.93.8.o.
16 Assignatio imaginis duplex,scilicet prima secundum potentias scilicet secundum memoriam,intelligentiam, & voluntatem, secunda verò secundum essentiam & habitus consubstantiales, scilicet secundum mentem notitiam & amorem.1^{a}.q.93.7.o.
17 * Prima assignatio imaginis,scilicet memoria, intelligentia, & voluntas,est secundum potentias.1^{a}.q.93.7.o.
18 * Imago Dei est principaliter secundum actus, sed consequenter secundum potentias,& præcipuè secundum habitus.1^{a}.q.93.7.o.
19 Imago Dei secundum principale eius, id est secundum naturam intellectualem,est tam in viro quam in muliere,sed quo ad secundarium, scilicet principium & finem,est tantùm in viro.1^{a}.q.93.4.1^{m}. & 6.2^{m}.
20 Imago prius repræsentat essentiam Dei,&consequenter tres personas. 1^{a}.q.93.5.o.& 6.c.
21 In homine est triplex imago Dei,scilicet recreationis, creationis,& similitudinis: prima est cuiuslibet hominis, secunda iustorum tantum, tertia verò beatorum tantùm.1^{a}.q.93.4.o.
22 Imagines Christi & sanctorum,fiunt in ecclesia,triplici de causa,primò ad instructionem rudium, qui eis quasi quibusdam libris docentur,secundò vt incarnationis mysterium, & sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant: dum quotidie oculis repræsentantur: tertiò ad excitandum deuotionis affectum, qui ex visis efficacius incitatur,quàm ex auditis.22æ.q.94.2.1^{m}.
Immisericordia est in subtractione beneficij, sed crudelitas est in excessu puniendi,& vnum aliquando ponitur pro alio: 22æ.q.159.1.2^{m}.& 3^{m}.
Quanto creaturæ magis appropinquant Deo, tanto magis sunt immobiles.1^{a}.q.65.1.1^{m}.
1 Immolari conuenit Christo in figuris veteris testamenti.3^{a}.q.83.1.c.
1 In lege veteri,duplex immundicia prohibebatur, scilicet spiritualis, id est peccatum:& corporalis, ex aliqua corruptione perfecta vel in fieri qua impediebantur ab exteriori cultu Dei, sicut irregularitate quadam.12æ.q.102.5.4^{m}.& 5^{m}.& 6^{m}.6.& 1^{m}.q.103.2.c.
1 Prima&secunda immundicia expiabatur per sacrificia pro peccato,prę ter eam quę causata erat per solū tactum rei immundę,quia per solam aspersionem aquæ expiationis expiabatur,12æ.quæ.102.5.4.5^{m}.& 6^{m}.
Impauiditas opponitur fortitudini, secundum defectum timoris:timiditas autem secundum excessum eius.22æ.q.126.2.o.
Impeccabilis per naturam,non potest fieri aliqua creatura à Deo,sed tantùm per gratiam.1^{a}.q.63.1.c.& 22æ.q.24.11.c.princip.
Impedimentum duplex scilicet contrarium,& defectus.12æ.q.4.5.4^{m}.
2 Homo tripliciter impeditur à studio diuinæ cognitionis, scilicet propter ineptitudinem,occupationem,& pigritiam.22æ.q.2.4.c.
3 Non impediens malum,non peccat: nisi debeat & possit impedire, 12æ. q.6.3.c.

1 IMperare est actus rationis præsupposito actu voluntatis.12æ.q.17.1.o. & q.60.1.c.fi.& 22æ.q.47.8.3^{m}.& q.83.1.10.c.& q.104.1.c.
2 Imperare est ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, seu denunciando:non quidem absolutè,sed mouendo. 22æ.q.17.1.2.5.o. & 22æ.q.3.c.& q.88.1.c.
3 Actus imperatus & imperium,sunt vnus actus humanus vt totum& multa secundum partes.12æ.q.17.4.o.& q.20.3.c.1^{m}.& 3^{a}.q.19.2.o.
4 Vsus rei,vt est in ratione referente rem in finem,est prior imperio& electione,quæ etiam est prior imperio,sed vt subditur potentię exequenti,est posterior imperio.12æ.q.17.3.o.
5 * Imperare non conuenit brutis.12æ.q.17.2.o.
6 Virtutes appetitiuæ brutorum, non sunt imperantes liberè sed secundum naturalē instinctū,bruta mouentur ad apprehensa.12æ. q.11.2.c.
7 Voluntas imperat aliis viribus, & etiam intellectui. 12æ. q. 71.6.2^{m}. & 22æ.q.4.2.2^{m}.& q.10.2.& q.58.8.1^{m}.
8 Voluntas dicitur imperare impropriè dupliciter, scilicet interpretatiuè inquantum mouet, & vt est de fine.12æ.q.1.2. 1^{m}. & 22æ.q.47.8.3^{m}.
9 Imperatum,& Quilibet actus vt est in potestate nostra, subditur imperio rationis.12æ.q.17.6.
10 Actus rationis,quo ad exercitium,semper potest imperari,& quo ad apprehensionem veritatis.12æ.q.17.6.o.
11 * Actus voluntatis potest imperari.12æ.q.17.5.o.
12 Primus actus voluntatis,non potest imperari à ratione, quia non fit ex ordinatione rationis,sed ex instinctu naturæ, vel ex ordinatione superioris causæ,scilicet Dei.12æ.q.1.2.3^{m}. & q.9.4.c.q. 17.5.3^{m}.& 6.o.
13 Sensus exteriores, non subduntur imperio rationis: quia non possunt sentire,nisi in præsentia sensibilium.1æ.q.81.3.3^{m}.& 12æ.q.17.7.3^{m}.
14 Motus membrorum,inquantum membra mouentur à potentiis sensitiuis subduntur imperio rationis non autem secundum quòd mouentur à potentiis naturalibus & vegetatiuis.1^{a}.q.81.3.2^{m}.& 12æ.q. 17.9. o.& 22æ.q.168.1.c.
1 Ratio cognoscendi imperfectum,est ipsum perfectum.12.q.14.10.4^{m}. & 12æ.q.100.6.2^{m}.
2 Imperfectio duplex,s.vna quæ est de ratione imperfecti, tūc enim oportet quòd adueniente perfectione imperfectum excludatur, sicut adueniente aperta visione, excluditur fides,de cuius ratione est, vt sit non apparentium,alia est imperfectio quæ non est de ratione rei imperfectæ,& tunc illud numero quod erat imperfectum, fit perfectū, sicut puer fit vir,22æ.q.4.4.1^{m}.
Implere voluntatem conuenit soli Deo,quia solus Deus eam sufficienter vt obiectum.1^{a}.q.105.4.c.q.106.2.c.et 12æ.q.2.7.8.c.et q.3.1.c.
Importabile hoc solum videtur in iis,qui ex infirmitate peccant,quòd diu perseuerant in malo,et ideo dicitur,quòd ex longanimitate Dei supportantur:sed hoc ipsum quòd aliquis ex superbia peccat,importabile videtur:et ideo per patientiam Dei dicuntur sustineri,qui ex superbia peccant.22æ.q.137.5.4^{m}.
Importunitas est euagatio mentis ad illicita,secundum quòd in arce mētis residet,volentis ad diuersa se diffundere.22æ.q.35.4.3^{m}.
1 IMpossibilitas duplex,s.vera et æstimata.12æ.q.40.4.3^{m}.
2 Impossibile aliquando pro difficili sumitur.22æ.q.64.6.3^{m}.et 3^{a}.qu.86. 1.2^{m}.fi.
Imprecationes in sacra scriptura,intelliguntur quadrupliciter,s.prædicādo,vel temporaliter ad correctionem, vel contra peccatum vel secundum voluntatem Dei,22æ.q.25.6.3^{m}.et quæst.76.1.o.et quæst.83.8. 1^{m}.et 2^{m}.
Improuidentia et defectus prouidentiæ et solertiæ, pertinent ad negligētiam et inconstantiam,22æ.q.53.2.c.fi.
1 Imprudentia sumitur tripliciter,s.negatiuè,priuatiuè,et contrariè, prima non est peccatum,sed secunda est peccatum,ratione negligentiæ tertia verò secundum est peccatum mortale, si sit contra præceptum Dei,aliter peccatum veniale.22æ.q.53.1.o.
2 Imprudentia est generale peccatum participatiuè, non autem essentialiter:cuius sunt triplices partes,s.subiectiuè,idest,monostica politica,et œconomica,potentiales,idest. præcipitatio seu temeritas, inconsideratio,inconstantia,et negligentia,et integrales,quæ reducūtur ad potentiales,22æ.q.53.2.o.
3 Imprudentia per essentiam peccatum est speciale,cum sit circa actus speciales,scilicet rationis.22æ.q.53.2.c.
4 Imprudentia cum suis vitiis,oritur ex luxuria.22æ.q.53.6.o.
Impudicitia est circa oscula,tactus,et alios actus circunstantes actum venereum.22æ.q.154.1.5^{m}.
Impugnare inimicos vt cessent à peccatis,est licitum, quia cedit in bonū eorum,& amicorum.22æ.q.83.3^{m}.
2 Impugnatio veritatis agnitæ, est species peccati in spiritum sanctum, 22æ.q.142.c.
3 Impugnatio peccati est vincenda dupliciter,scilicet fugiendo,vel resistendo fugiendo quidem,quando continua cogitatio auget peccati incentiuum,sicut est in luxuria: resistendo autem, quando cogitatio perseuerans tollit incentiuum peccati quod prouenit ex aliqua leui apprehensione:& hoc contingit in accidia,22æ.q.35.1.4^{m}.& qu.53.6. 1^{m}.& q.142.3.c.
1 IMpuritas est ex mistione vilioris,22æ.q.7.2.c.& q.81.8.c.
2 Impuritas creaturæ rationalis est ex hoc,quòd temporalibus per amorem se subiicit:sicut puritas eius est,in eleuando se in Deum,22æ.q.7. 2.c.& q.81.8.c.
1 In,propriè notat habitudinem continentis,1^{a}.q.39.8.c.fi.
2 Esse in aliquo dicitur dupliciter, scilicet vt in causa, & vt in subiecto, 12æ.q.83.1.c.
3 Aliquid dicitur esse in duobus vel in plurib. dupliciter,s.æqualiter, vel secundum prius & posterius.12æ.q.56.2.c.fi.
4 Corporalia dicuntur esse in aliquo,quia continentur, spiritualia verò,

quia

quia continent.1ª.q.8.1.2m.& q.52.1.fi.& q.53.1.2.c.& 3ª.q.57.4.1m.et q.62.3.3m.
5 Non omnes modi imponũtur ab Aristotele,nisi reductiuè.1ª.q.42.5.1m.
6 Deus est in omni loco dupliciter,scilicet vt dans esse virtutem, & operationem locis:& vt implens ea.1ª.q.8.2.o.
7 Deus est supra omnia,per excellentiam suæ naturæ: & in omnibus, vt causans esse omnium.1ª.q.8.1.1m.& 3m.
8 Deus est intimus vnicuique rei sicut esse proprium cuiuslibet rei. 1ª.q. 8.1.c.fi.& q.105.5.c.fi.
9 Deus est in omni re,per essentiam, præsentiam, & potentiam: sed tantùm in sanctis per gratiam, in Christo autem solo, per vnionem personalem.1ª.q.8.3.o.& q.43.3.c.& q.112.1.c.3ª.q.2.10.2m.& que.6.1.1m.
10 Deus magis est intra animam,quàm gratia,& quicquid aliud. 1ª. quæst. 105.5.c.fi.
11 Nullus modorum,in quos assignat Aristoteles, explicat modum essendi in qui est in diuinis.1ª.q.42.5.1m.
12 Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter: primò per vnionem ad corpus, secundò non figuraliter, tertio secundum triplicem modum,scilicet communem,specialem,et singularem,3ª.q.2.10.2m.
13 Pater est in filio:et econuerso.1ª.q.42.5.o.
14 Filius Dei magis in patre, et econuerso, quàm homo in filio Dei. 3ª.q. 2.9.4m.
15 Omnia bona et mala,sunt in scientia Dei,sed tantum bona sunt in Deo, et tãtum tres personæ,proprietates,et attributa,sunt in essentia Dei. 1ª.q.18.4.4m.et q.39.8.c.fi.
16 Ea quæ in creaturis sunt diuisim et multipliciter, in Deo sunt vnitæ et simpliciter.1ª.q.14.1.2m.et q.26.1.1m.q.47.1.c.fi.et q.57.1.c.et q.91.1.c. et 12æ.q.18.1.c.et 22æ.q.183.2.c.
17 Creaturæ habent verius esse in Deo,quàm in se.1ª.q.18.4.3m.
18 Omnia sunt in omnibus, scilicet superiora in inferioribus causaliter: sed econuerso participatiuè secundum rationem communem tantùm,in Deo autem,secundum rationem propriam, 1ª. q.55.1.c.3m.et q.57.1.c.
19 Quælibet creatura est in Deo,dupliciter, scilicet vt in conseruante: et vt in virtute causæ agentis.1ª.q.8.1.o.et q.79.2.c,et q.80.1.c.
20 Creaturæ sunt in Deo dupliciter,scilicet vt in conseruante,& vt in cognoscente: secundo modo sunt vita & essentia Dei, non autem primo modo.1ª.q.18.4.1m.
21 In Deo sunt multa secundum rationem, quorum aliqua prius cadunt in intellectu nostro,quàm alia.1ª.q.44.4.4m.
Incantatio est superstitiosa,& illicita,si continet aliquid ad dæmones pertinens, vel nomina ignota: vel aliqua falsa vel vana, vel aliqua signa præter crucem.12æ.q.96.2.4.o.
Incarcerare hominem,vel ligare, vel qualitercunque detinere, est illicitum,nisi fiat secundum ordinem iustitiæ, vel in pœnam, vel ad cautelam alicuius mali vitandi.22æ.q.65.3.o.
1 INcarnari Deum,fuit possibile,& conueniens.3ª.q.1.1.o.
2 Deum incarnari, fuit necessarium, ad reparandum genus humanum, sicut ad bene esse: non autem simpliciter, quia Deus aliter poterat reparare.3ª.q.1.2.o.
3 Si homo non peccasset,probabilius est Deum non fuisse incarnatum,licet incarnari potuisset.3ª.q.1.3.o.
4 Christus non meruit incarnationem, nec aliquis purus homo ex condigno,sed tantum ex congruo.12æ.q.98.4.c.&3ª.q.2.11.o. & q.24.3.c.fi.
5 Incarnatio est generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur.1ª.q.57.5.1m.
6 Incarnatio Dei,principaliter fuit propter liberationem hominis, 3ª.q. 1.5.c.& q.40.1.c.& q.43.3.2m.& q.44.3.c.
7 Incarnatio Dei, fuit ad tollendum omne peccatum, sed principalius peccatum originale, quia extensiuè maius est peccato actuali, licet intensiuè sit econuerso.3ª.q.1.4.o.
8 Ante Christi incarnationem aliqui per fidem Christi liberati sunt secundum spiritum,à damnatione peccati originalis: sed nemo secundum carnem, id est à fomite,3ª.q.27.3.c.& q.525.2m.
9 Incarnatio facta est conuenienti tempore,scilicet non in principio mũdi,nec in fine.12æ.q.98.6.c.&3ª.q.1.5.6.o.
10 Incarnatio comparatur iuuentuti, propter vigorem & feruorem senectuti verò propter numerum annorum.3ª.q.1.6.1m.
11 Deus per incarnationẽ nullo modo mutatus fuit,3ª.q.1.1.1m.& q.2.6.1m.
12 Iustitia,bonitas,virtus,potentia, & sapientia Dei, ostensæ sunt per incarnationem eius.3ª.q.1.1.c.
Incautela & incircunspectio,includuntur sub consideratione, 22æ. quæst. 53.2.c.fi.
1 Incestus est cum persona consanguinea vel affini, coitus prohibitus, quadruplici ratione,scilicet primo quia naturaliter homo debet quãdam honorificentiam parentibus, & per consequens aliis consanguineis: secundò quia personas sanguine coniunctas necesse est adinuicem simul conuersari, tertiò quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum, quarto quia cum naturaliter homo consanguineam diligat,si adderetur amor qui est ex commistione venerea, fieret nimius ardor amoris, & maximum libidinis incentiuum,quod castitati repugnat.12æ.q.154.1.c.& 9.o.
2 Incestus est determinata luxuriæ species,22æ.q.154.1.c.& 4.9.o.
Incineratio non conuenit corpori Christi,3ª.q.51.3.o.& q.53.1.c.1m.
1 Incipere significat esse nunc, & non prius, ideo ab inferiori ad suum superius cum eo,non valet consequentia.3ª.q.16.9.2m.
2 Formæ incipiunt esse actu,& desinunt,per accidens tantùm,scilicet ad generationem & corruptionem compositi.1.q.45.8.c.1m.
1 Quælibet inclinatio naturæ,vel voluntatis,est tantum à Deo.1ª.quæst. 103.8.c.& quæst.105.4.c.& q.106.2.c.fi.& q.111.2.c.& 12æ.q. 9.6.c. & 22æ.q.26.6.c.
2 Omnis enim inclinatio est similis sibi,& conueniens,12æ.q.8.1.c.
3 Inclinationes naturales sunt principia omnium superuenientium, 22æ. q.155.2.c.
1 Inconsideratio est speciale peccatum imprudentiæ,& opponitur rectitudini iudicij in moralibus.22æ.q.53.2.c.& 4.o.5.c.

1 Inconstantia est speciale peccatum imprudentiæ, deficiens à præcipiendo,bonum propositum,cuius principium est in appetitu: finis autem in intellectu.22æ.q.53.2.c.fi.& 5.o.
2 Inconstantia circa abstinentiam à delectabilibus,est filia luxuriæ, licet etiam ea quæ est terribilis,oriatur ex luxuria.22æ.q.53.5.2m.
3 Inuidia,& ira quæ est principium contentionis, faciunt inconstantiam ex parte appetitus,22æ.q.53.5.2m.
4 Constantia & inconstantia sunt in ratione.22æ.q.53.5.3m.
1 INcontinentia propriè est circa concupiscentias tactus, secundum quid autem,est circa honores,diuitias,& huiusmodi, impropriè verò est circa virtutes,prima est peccatum dupliciter, scilicet recedendo à ratione,& immergendo se turpibus,secunda tantum primo modo,tertia verò non est peccatum:sed est perfectio virtutum.22æ.q.155. 2.c.& q.156.2.o.
2 Species incontinentiæ sunt duæ, scilicet præuolatio consilij & debilitas in præconsiliatis.22æ.q.157.1.c.
3 Incontinentia pertinet ad corpus occasionaliter, sed per se causatur ab anima resistente passionibus.22æ.q.156.1.o.
4 Incontinens vincitur à passionibus,non quidem cogentibus,sed vehementer impellentibus,propter negligentiam.12æ.q.77.2.o. & 22æ. q. 156.1.3m.& 2.2m.
5 Incontinens ante consilium,est impetu passionis,propter volocitatem, vt in cholericis: vel propter vehementiam,vt in melancholicis, qui propter terrestrem complexionem, vehementissimè inflammantur, sed post consilium est propter molliciem cõplexionis,vt in phlegmaticis.22æ.q.156.1.2m.
6 Mulier non dicitur continens,nec incontinens: quia rarò habet firmum iudicium rationis,propter debilitatem complexionis,22æ.quæst.156. 1.1m.& 2m.
7 Incontinens peccat ex passione,errans circa particulare,vt nunc: ideo sanabilior est, & minus malus intemperato: quia intemperatus peccat ex habitu,errans circa vltimũ finem.12æ.q.78.4.c.& 22æ.q.156.3.o.
8 Libido concupiscibilis,est maior in incontinẽte,quam in intemperato, sed èconuerso de libidine voluntatis,22æ.q.156.3.3m.
9 * Incontinens iræ, audit rationem: sed imperfectè, incontinens autem concupiscentiæ,totaliter eam nõ audit,22æ.q.53.6.1m.et q.156.4.c.2m
10 Incontinentia iræ,est peior ratione mali accidentis,quam incontinentia concupiscentiæ,sed ratione passionis est èconuerso quadruplici ratione,sc. primo quia motus iræ participat aliqualiter rationẽ, sed motus concupiscentiæ totaliter est secundum sensum, & nullo modo secundum rationem: secundo quia motus iræ magis consequitur corporis complexionẽ: tertio quia ira quærit manifestè operari, sed concupiscentia quærit latebras,et dolosè subintrat,quatto quia concupiscens delectabiliter operatur,sed iratus, quasi quadam tristitia præcedente coactus,22æ.q.156.4.158.4.c.
11 Incorporalia in loco non esse,est communis animi conceptio, apud sapientes tantum,1ª.q.2.1.c.& 52.1.1m.
1 INcorporari Christo,contingit dupliciter,scilicet numero, & merito, 22æ.q.1.9.3m.
Incorruptibile triplex,s.naturale,ex parte materiæ,idest,carens materia vel habens materiam,in potẽtia ad vnam tantum formam, vel gloriæ ex forma,vel innocentiæ ex agente,1æ.q.97.1.c.
Incubus dicitur dæmon coiens cum muliere: succubus autem dæmon coiens,cum viro,1ª.q.51.3.6m.
* Indigestio contingit præter ordinem virtutis nutritiuæ, ex aliquo impedimẽto,puta ex grossitie cibi,vel frigiditate,vel caliditate vel huiusmodi.1ª.q.103.6.c.& q.115.6.3m.
Indignatio est filia iræ,22æ.q.37.2.1m.& q.41.2.o.q.158.7.o.
Inditum duplex,s.pertinens ad naturam,&per gratiam,primum conuenit legi naturæ: secundum autem legi nouæ,12æ.q.106.1.2m.
1 INdiuiduum est id quod indiuisum est in se, & diuisum à quolibet alio, vltima diuisione,1ª.q.29.4.c.
2 * Pars in toto,est indiuiduum,vt manus.1ª.q.29.1.2.c.& 3ª.q.1.12.2m.
3 Indiuiduum vt sic est diuisum ab omnibus aliis,1ª.q.13.9.c.
4 *Hæc nomina,indiuiduum,particulare,& singulare,dicuntur de partib. vt de manu: ideo in Christo possunt dici multa esse indiuidua,secundum numerum partium eius,1ª.q.29.1.2.c.
5 Omne nomen indiuidui est incommunicabile re & ratione. nisi secundum similitudinem.1ª.q.13.9.c.
6 Duo sunt de ratione indiuidui,s.incommunicabilitas, & non posse esse in pluribus.3ª.q.77.2.c.
7 *Cõpositum ex materia & forma determinata,est indiuiduũ,1ª.q.30.4.c.
8 In incorruptibilibus,est tantum vnum indiuiduum vnius speciei, quia species sufficienter conseruatur in vno, primo, q.47.2.c.& q.119.1.c.
9 Indiuidum duplex,s.indiuidiuum vagum,& indiuiduum signatum,1ª.q. 30.4.c.
10 Principium indiuiduationis in rebus materialibus est duplex,s.materia prima & quantitas dimensiua,1ª.q.77.2.c.
11 Materia est principium indiuiduationis,1ª.q.3.3.c.& q.39.1.3m.& 2.c.& quæst.54.3.2m.& q.56.2m.& q.75.4.5.c.& q.85.1.c.& 3.4m.& q.86.1.3. c.& 12æ.q.63.1.c.
12 Forma receptibilis in materia, indiuiduatur per materiam, quæ autem nõ est receptibilis in materia,indiuiduatur per seipsam,1ª.q.3.2.3m.et 3ª.c.& q.13.9.c.& 3ª.q.77.2.c.
13 Hæ carnes,& hæc ossa,& hæc anima: sunt principia indiuiduantia hominem,1ª.q.29.2.3m.& 4.c.& q.30.4.c.q.33.2.c.q.75.4.c.et q.85.1.2m.
14 Indiuidua composita substant ratione materiæ, sed subsistunt ratione formæ,1ª.q.29.2.5m.
15 Indiuiduatio quantum ad incommunicabilitatem est in Deo, non autem,quantum ad materiam,1ª.q.3.2.3m.q.29.3.4m.
16 Dimensio dupliciter indiuiduatur,s.ratione subiecti, sicut & alia accidentia,& ratione situs,22æ.q.24.5.1m.& 3ª.q.77.2.c.
17 Substantia indiuiduatur per seipsam,ideo indiuiduum eius habet speciale nomen,scilicet hypostasis,non autem accidentia, quia indiuiduantur per subiectum,1ª.q.29.1.c.& q.39.1.3.c.

18 Omne

18 Omne indiuiduum substantiæ dicitur hypostasis secundum proprietatem nominis,secundum vsum autem,sola indiuidua rationalis naturæ.1ª.q.29.2.1m.
19 Singulare particulare,& indiuiduum,sunt in quolibet genere entis,sed suppositum,hypostasis,res naturę,& persona,sunt in solo genere substantiæ.1ª.q.29.1.2.c.
1 Indiuisibile duplex,scilicet terminus continui, & extra genus eius: secundum potest esse simul in pluribus locis, temporibus, & partibus non autem primum,1ª.q.8.2.2m.& q.52.2.c.& q.53.1.1m.
2 Indiuisibile triplex,scilicet actu,vt continuum,per speciem,vt ratio hominis: & in potentia, vt punctus. primum & secundum prius cognoscitur quàm diuisio,tertium autem posterius.1ª. q.11.2.4m.& q.85.8. o.& q.87.3.c.
Industria duplex, scilicet vna de necessarriis ad salutem, alia de iis quæ sunt ad bene esse,prima est in omni existente in gratia: non autem secunda,22æ.q.q.9.47.13.3m.& 14.1m.
Inæqualitas rerum est à Deo: quia sicut diuina sapientia, causa est distinctionis rerum propter perfectionem vniuersi,ita & inæqualitas: non enim esset perfectum vniuersum,si tantum vnus gradus bonitatis inueniretur in rebus.1ª.q.47.2.o.& q.65.2.3m.
1 Infamia publica tenet locum accusatoris *, in denunciatione verò non intenditur punitio peccantis, sed emendatio. Et ideo nihil agitur cõtra eum cuius peccatum denunciatur,sed pro eo. Et ideo ibi non est necessarius accusator.22æ.q.67.3.2m.
2 Vno infamato,aliquando alij infamantur: quia secundum Augustinum, cum de aliquibus qui sanctum nomen profitentur, aliquid criminis vel falsi sonuerit, vel veri patuerit,instant,satagunt, ambiunt, vt de de omnibus hoc credatur.22æ.q.33.7.c.fi.3m.
1 INfidelis non debet permitti habere dominium nouum super fideles, sed tantum antiquum, quo etiam priuari potest: sed permittit ecclesia,quòd infideles accipiunt à fidelibus ministerium in aliquo artificio. nam serui subiiciuntur dominis suis ad totam vitam, & subditi præfectis,ad omnia negocia, sed ministri artificum, subiiciuntur eis ad aliqua specialia opera,vnde periculosius est, quòd infideles accipiant dominium,vel prælationem super fideles, quàm quòd accipiãt ab eis ministerium in aliquo artificio: & ideo secundum permittit ecclesia: non autem primum,22æ.q.10.10.o.
2 Res infidelium si ipsi delinquant,licet auferre per vim, auctoritate publica, non autem auctoritate priuata.22æ.q.10.10.c.& q.66.8.2m.
3 Infideles qui nunquam fuerunt de fide ecclesiæ, scilicet Iudæi & pagani,non reputantur hæretici, licet peruersam fidem habeant, sunt tamen compellendi à fidelibus si adsit facultas, vt fidem non impediãt, vel blasphamiis,vel malis persuasionibus, vel etiam apertis persecutionibus.22æ.q.10.8.o.
4 Infideles verò qui aliquando sumpserunt fidem, scilicet hæretici, debent cogi ad fidẽ: non autẽ alij, scilicet Iudæi & pagani,22æ.q.10.8.o.
5 Non omnes actus infidelium, sunt peccata, sed aliqui actus eorum sunt boni ex essentia,obiecto vel circunstantia,& placent Deo, nullus tamen est meritorius.22æ.q.10.4.o.& q.23.7.1m.
6 Nullum peccatum veniale potest esse in infideli, antequam peccet mortaliter.12æ.q.89.6.o.
7 Primi motus non sunt peccata mortalia fideli,nec infideli,12æ.q.89.5.o. 22æ.q.158.2.3m.
8 Grauius peccat fidelis quàm infidelis,in eadem specie peccati, simpliciter autem & econuerso.12æ.q.73.8.c.fi.& qu.89.5.c.& 22æ.q.10.3.3m.
9 Et infideles contemnunt fidem,si fidelium defectus cognoscant, 22æ.q. 10.10.c.
10 In illis infidelibus qui temporaliter ecclesiæ, vel eius membris subiacent,statuit ecclesia,vt seruus Iudæorum, cum fuerit factus christianus,statim à seruitute liberetur,nullo pretio dato, & similiter si infidelis existens,fuerit emptus ad seruitium,&c. In illis autem infidelibus,qui temporaliter ecclesiæ, vel membris non subiacent dominij, & prælationis,& dictorum, ecclesia non statuit: licet posset statuere de iure: & hoc facit ad scandalum vitandum,ne nomen Domini & doctrina blasphemetur,22æ.q.10.10.c.fi.& q.66.8.2m.
1 INfidelitas sumitur dupliciter scilicet negatiuè,& contrariè, id est,repugnando vel contemnendo: & est peccatum,non autem primo modo,sed est pœna.22æ.q.10.1.o.& 6.fi.& q.34.2.2m.
2 Ratio infidelitatis perficitur in contemptu: ideo est in voluntate, vt in causa,sed in intellectu vt in subiecto,22æ.q.10.1.c.& 2.o.
3 Species infidelitatis sunt tantùm tres,scilicet paganorum: Iudæorum, & hæresis.22æ.q.10.5.o.& q.11.1.c.& q.94.1.1m.
4 Infidelitas hæreticorum,est grauior,quàm Iudæorum,& hęc quàm paganorum,22æ.q.10.6.o.
5 Infidelitas est grauissimum omnium peccatorum circa mores: non autem peccatorum contra virtutes theologicas,22æ.q.10.3.o. & q.13.3. c.& q.39.2.o.& 3ª.q.80.5.c.
6 Infidelitas est vltimum peccatum, ad quam homo quandoque per alia peccata perducitur.22æ.q.162.7.3m.
7 Infidelitas secundum quòd est peccatũ,oritur ex superbia.22æ.q.10.1.3m.
8 Infidelitas est in intellectu subiectiuè, sed est in voluntate imperatiuè, ideo actus eius est demeritorius.22æ.q.10.2.c.
1 *Nihil præter Deum est infinitum actu nec potest esse, etiam per potentiam Dei,nec secundum essentiam,nec secundum esse, nec secundum virtutem seu potentiam, nec secundum magnitudinem, nec secundum multitudinem.1ª.q.7.2.3.4.o.& q.45.5.3m.& quæst.50.2.4m.& q.86.2.c.
2 Non inconueniens est aliquod creatum sic esse infinitum, quòd non finiatur ab alio.1ª.q.10.5.4m.& q.50.2.4m.
3 Infinitum secundum essentiæ rationem,est solus Deus.3ª.q.10.3.3.2m.
4 Id quod est simpliciter & omnibus modis infinitum, non potest esse nisi vnum,sed secundum aliquid possunt esse plura.3ª.q.10.3.3m.
5 Si esset infinitum numero vel continuitate, esset infinitum secundum esse & essentiam,& esset mensurabile à scientia Dei,1ª.q.7.2.c.& q.14. 12.3m.& 3ª.q.10.3.2m.
6 Infinitum est in diuisione magnitudinis non autem in oppositione.1ª. q.7.3.3m.
7 Infinitum non est substantia,sed accidit rebus: ideo sicut multiplicatur secundum subiecta,ita & proprietas eius.3ª.q.10.3.3m.
8 Ratio infinita, priuatiuè conuenit quantitati non autem negatiuè, 1ª. q.7.1.2m.
9 Infinitum materiale, conuenit quantitati non autem infinitum formale.1ª.q.7.1.2m.& 3.3m.& 4m.q.25.& 2.1m.& 3.q.10.3.1m.
10 Infinitum repugnat cuilibet speciei magnitudinis, non autem magnitudini in communi.1ª.q.7.3.2m.
11 Infinitum duplex,scilicet negatiuè dictum,& priuatiuè.3.q.10.3.1m.
12 Infinitum duplex,scilicet secundum materiam,& secundum formam.1ª. q.7.1.o.& q.25.2.1m.& q.86.2.1m.& 3ª.q.10.3.1m.
13 Infinitum duplex,scilicet simpliciter,& secundum quid.1ª.q.7.2.c.
14 Infinitum secundum quid duplex, scilicet in potentia ad infinitas formas vt materia,vel non limitatum per materiam, vt intelligentia. 1ª. q.7.2.o.
15 Id quod est infinitum vno modo,potest esse finitum alio modo, 3ª.quæ. 10.2.2m.
16 Virtus infinita,non potest esse in magnitudine.1ª.q.25.2.3m.& 105.2.3m.
17 Infinitum comprehenditur ab infinito: quia nihil eius est extra cognoscentem,non autem attingendo fines eius. 1ª. q.14.3.1m.& 2m.et 12. 1m.et 2m.
18 Nullus intellectus cognoscit infinitum inquantum huiusmodi, scilicet numerando partem post partem.1ª.quæst. 14.12.1m. et q.86.2.o.et 3ª. q.10.3.1m.
19 Intellectus noster dicitur intelligere infinita,inquantum intelligit vniuersale,continens infinita,in potentia.1ª.q.7.2.2m. et q.14.12.c.fi.et q.86.2.3m.et 12æ.q.4.2m.et 2æ.q.10.3.2m.
20 Infinitum secundum materiam, est ignotum,non autem infinitum secũdum formam.1ª.q.12.1.2m.et q.86.2.1m.et 3ª.q.10.3.1m.
21 Infinitum materiale,est imperfectum,sed infinitum formale, est summè perfectum.1ª.q.7.1.c.1m.et q.25.2.1m.
22 Infinito simpliciter quo ad omnia, nihil potest esse maius, sed infinito secundum aliquid determinatum,est aliquid maius extra illum ordinem: non autem in illo ordine,3ª.q.10.3.3m.
23 In entibus per accidens,itur in infinitum, non autem in entibus per se, 1ª.q.46.2.7m.& 12æ.q.1.4.o.
1 Infirmitas in malis voluntariis,subest potestati hominis, ideo non tollit,nec minuit rationem culpæ.12æ.q.21.2.3m.
Infirmitas animæ,ex qua dicitur aliquod peccatum,est passio eius,nõ moderata à ratione,22æ.q.77.3.o.& q.85.3.4m.
3 Infirmitas elleuiat peccatum inquantum diminuit voluntarium,12æ.qu. 47.2.c.q.23.6.c.q.77.6.7.o.& q.88.2.c.q.105.2.1m.et 22æ.q.14.3.c.quæ. 150.4.3m.& q.154.3.1m.
4 Peccatum ex infirmitate imputatur homini ad peccatum mortale,inquãtum fuit in potestate eius,reprimere passionem,12æ.q.77.7.8.o.
1 Ingenitum sumitur tripliciter,s.negatiuè extra genus in genere Dei, et in genere principij diuini primum conuenit etiam creaturis non generatis secundum spiritui sancto, tertium autem est notio patris tantum.1ª.q.33.4.o.
2 Ingenitum per duplex N.est increatum,seu æternum, per simplex autẽ N.genitum est non generatum,1ª.q.33.4.8m.
3 Ingenitum et innascibilitas,nihil ponunt de intellectu eorum, sed aliquid præsupponunt.1ª.q.33.4.1m.
4 Pater in diuinis potius dicitur ingenitus,quam inspiratus,triplici ratione,scilicet prima est,quia processio spiritus sancti,secundum ordinẽ naturæ præsupponit generationem filij,secunda, quia per hoc quòd dicitur ingenitus,secũdum quòd est notio patris,tollitur omnis modus consequendi generationem. Hoc enim conuenit patri inquantum est generationis principium vt nullo modo generationem consequatur,tertia quia negatio ingeniti fundatur super rationem principij,1ª.q.33.4.5m.
1 INgenium et velocitas ingenij,pertinet ad perfectionem hominis,quo ad bene esse eius,12æ.q.4.5.c.et 1.o.
1 INgratitudo quælibet est peccatũ,quia tollit debitũ gratitudinis, quod est debitum honestatis.22æ.q.107.1.o.
2 Ingratitudo pertinet ad primam et secundam speciem superbiæ,22æ.q. 162.4.3m.
3 Ingratitudo est speciale peccatum,ratione contemptus beneficij,sed in circunstantia,respectu aliorũ peccatorũ,22æ.q.107.2.o.et 3ª.q.88.4.o.
4 Ingratitudo est peccatum mortale,et aliquando veniale,22æ.q. 107.3.o.
5 Ingratitudo proueniens ex peccato mortali,habet perfectam rationem ingratitudinis,sed proueniens ex veniali imperfectam,22æ.quæs.107. 3.c.1m.
6 Obliuio beneficij ex natura,excusat ab ingratitudine,non autem obliuio ex negligentia,nec impotentia recompensandi beneficium,quia ad gtatitudinem sufficit bona volũtas,vbi deest facultas,22æ.q.106.3. 5m.et q.107.1.2m.
7 Ingratitudo non est respectu adiuuantis peccare, quia non confert beneficium: ideo non debetur ei gratiarum actio,22æ.q.107.1.1m.
8 Ingratus dicitur dupliciter,s.per solam remissionem actus gratitudinis et per actum contrarium gratitudini,22æ.q.107.2.3.c.
6 Gradus ingratitudinis triplex,s.non retribuere,dissimulare,et pessimus ex negligẽtia obliuisci: sed reddere mala pro bonis reducitur ad primum: Vituperare benefactum,ad secundum: sed id reputare malefactum,ad tertium,22æ.q.107.2.3.c.
10 Ingratitudo contra Deum,contingit dupliciter,s.agendo contra beneficium eius,per quodcunque peccatum mortale, et agendo contra mandatum eius quadrupliciter,s.per odium proximi,per apostasiam à fide per contemptum confessionis, et per dolorem de pœnitentia præterita,ideo per ingratitudinem horum, specialiter peccata dimissa redeunt,3ª.q.88.2.o.
11 Ingratus meretur priuari beneficio,tamen dans beneficium, non debet ei subtrahere: ne fiat peior,22æ.q.107.4.o.et q.122.5.4m.
11 Ingratitudo non incurritur per peccatum veniale: nec peccata dimissa

redeunt,

redeunt,quia peccatum veniale non est contra Deum, sed præter eũ, 3ª.q.88.2.2m.
13 Peccata venialia redeunt per ingratitudinem,sicut & peccata mortalia: quia remissio vtrunque ascribitur beneficio Dei contempti,per recidiuum,3ª.q.88.2.2m.
14 Similiter est de peccato originali.3ª.q.88.2.2m.
15 Peccata dimissa redeunt per recidiuum, quantum ad effectum, quia ex peccatis dimissis,relinquitur in peccatis sequentib. deformitas quædam ingratitudinis, non autem redeunt quantum ad priorem maculam,vel reatum.3ª.q.88.1.o.& 2.3.c.
16 Per sequens peccatum, non redit tantus reatus, quantus erat omnium peccatorum præteritorum, sed secundum quantitatem contemptus in ingrato.3ª.q.88.3.o.
17 Ingratitudo secundum quam peccata redire dicuntur, incurritur, ex quolibet peccato: quia omne peccatum est contra Deum, ideo talis ingratitudo non est speciale peccatum.22æ.q.107.2.1m.&3ª.q.88.4.o.
1 Inhumanitas est idem quod obduratio contra misericordiam.22æ.quæst. 118.8.3m.fi.
2 Inhumanitas est filia auaritiæ,sicut&obduratio contra misericordiam. 22æ.q.118.8.c.
Iniquitas propriè est in proximum, sed peccatum est in seipsum, impropriè verò sunt idem,12æ.q.33.1.1m.& q.110.4.4m.
1 Industria duplex scilicet illegalis,opposita iustitiæ legali, alia secundum inæqualitatem ad alterum, prima est generalis intentione, & specialis, obiecto:secunda verò est specialis vtroque modo, 22æ.q. 58.5.3m.& q.59.1.o.& q.9.2.1m.
2 Iniustitia semper ad alterum,22æ.q.59.3.2m.
3 Faciens iniustum ex electione, est iniustus:non autem si præter intentionem,scilicet per ignorantiam,vel ex passione. 22æ. q. 59. 2. o. & 4.1m.
4 Iniustitia est circa operationes exteriores.22æ.q.60.3.3m.
5 Excessus in pœnis, quo ad illud quod exterius agitur pertinet ad iniustitiam,sed quo ad austeritatem animi, qua prompte hoc fit pertinet ad crudelitatem,22æ.q.159.1.1m.
6 Nullus volens, patitur iniustum formaliter, nec aliquis agit iniustum formaliter,nisi volens,22æ.q.59.3.o.& q.66.4.c.
7 Aliquis potest facere iniustum, nullo patiente iniustum formaliter, & econuerso,sed materialiter semper se comitantur.22æ.q.59.3.3m.
8 Facere iniustum formaliter,est peccatum mortale, nisi in minimis. 22æ. q.59.4.o.& q.69.1.c.& q.70.4.c.& q.110.3.c.
9 Omne peccatum est iniustitia,12æ.q.113.1.1m.& 22æ.q.59.1.1m.
Innascibilitas est notio partis,& proprietas eius,non autem est notio personalis,1ª.q.32.3.c.& q.33.4.o.
1 Innocentia & tempus amissum,sunt irrecuperabilia,3ª.q.89.3.c.
2 Innocentes mortui pro Christo in Bethleem,fuerunt martyres, 22æ.q. 12.4.1.1m.& 3 q.36.2.3m.
3 Vsus rationis miraculose acceleratus est secundum aliquos in innocentibus.22æ.q.124.1.1m.
4 Homines in statu innocentiæ fuissent inæquales sexu,ętate,iustitia,sciẽtia,robore,pulchritudine,complexione,& quantitate: tamen sine defectu animæ & corporis.1ª.q.92.1.2m.& q.96.3.1.c.
5 Tunc fuisset emissio superfluitatũ,sed sine vlla indecentia,1ª.q.97.3.4m.
6 Tunc hominis vixissent in communi possessionum.1ª.q.98.1.3m.
7 Tunc homo fuisset sicut angelus,per spiritualem mentem, 1ª.q.98.2.1m.
8 Continentia,& pœnitentia, non fuissent tunc, saltem secundum actus quos tunc habent.1ª.q.95.3.o.& 98.2.3m.
9 Nec matrimonium tunc fuisset in remedium, nec vt sacramentum, sed fuisset in officium naturæ,3ª.q.61.2.3m.
10 * Actus matrimonij,tunc soluisset integritatem carnis,non autem mentis: nunc autem soluit vtroque modo secundum actum,non autem secundum habitum,sicut in coitu vitioso,12æ.q.34.1.1m.
11 * Tunc fuisset partus sine dolore.22æ.q.16.4.1.2.c.1m.
12 Tunc sacramenta non fuissent necessaria, quia non accepissent homines cognitionem ex sensibilibus.3ª.q.61.2.o.
Innouatio mundi fiet in fine mundi, non quidem secundum substantiam, sed secundum qualitatem, nec fiet naturaliter, sed supernaturaliter, 1ª.q.66.3.c.
1 Inobedientia duplex, scilicet generalis,id est, quicunque recessus à præcepto:& specialis,id est contemptus eius,22æ.q.104.2.1m.q.105. 1.1m.& 2.3m.
2 Omnis inobedientia formaliter,id est,ex contemptu:est peccatum mortale.22æ.q.69.1.c.& q.105.1.o.
3 Inobedientia non est peccatum in spiritum sanctum, nisi sit ei annexa obstinatio.22æ.q.105.2.2m.
4 Inobedientia est tanto grauior,quanto præcipiens est maior, & quanto præceptum est magis intentum,22æ.q.105.o.
1 Inquirere, & Sicut inquisitio pertinet ad rationem, ita & iudicium pertinet ad intellectum,22æ.q.49.5.3m.& q.53.4.c.
2 Inquirere de dictis vel factis aliorum, ad vtilitatem sui vel aliorum, est laudabile,si autem ad malum,vel inutiliter, est vitiosum. 22. quæst. 167.2.c.3m.
3 Debitor certæ personæ tenetur inquirere eam, vt prælatus subditum, non autem debitor incertæ personæ.22æ.q.33.23.4m.
Insania duplex,scilicet excludens totaliter vsum rationis,alia priuans affectum humanum. Prima opponitur prudentiæ, secunda verò mansuetudini & clementiæ,22æ.q.150.4.3m.& 157.3.3m.& q.175.2.2m.
1 Insensibilitas est vitium,quo prætermittuntur necessaria vitæ contra rationem,ideo est peccatum.22æ.q.142.1.o.
2 Insensibilitas non multum contingit, ideo ipsa, & omnes species eius oppositæ diuersis speciebus temperantiæ, sunt innominatæ: & contrariantur temperantiæ& intemperantiæ 22æ.q.150.1.1m.
3 Vitium contrarium luxuriæ continetur sub insensibilitate, sed non tangitur in multis,eo quòd homines magis sunt proni ad delectationes: & accidit hoc vitium in eo qui intantum detestatur mulierum vsum, quòd etiam vxori debitum non reddit,22æ.q.153.3.3m.
1 Insidiæ nõ propriè sunt fraudes,nec opponuntur iustitię,nec ordinatæ voluntati: ideo licet eis vti in bello iusto, vt patet in libro stratagematum Francorum.22æ.q.40.3.o.& q.71.3.3m.
1 Incipientia est idem quod stultitia, & contrariatur sapientiæ. 22æ. quæst. 46.1.1m.
Instabilitas est mutabilitas loci,vel propositi,22æ.35.4.3m.
1 Instans, Nihil temporis est nisi instans eius.1ª.q.46.3.3m.
2 Instás in toto tẽpore,est idẽ subiecto,differens ratione.14.q.10.4.1m.
3 Inter quælibet duo instantia qualitercunque signentur, semper est accipere tempus medium.1ª.q.53.3.c.& q.63.6.4m.& 3ª.q.75.7.1m.
4 Puncta in linea possunt accipi, intrinseca & extrinseca:instans verò,extrinsecum tantùm.3ª.q.75.7.1m.
5 Primum instans in quo res habet esse, datur:non autem vltimum.1ª.q. 53.3.c.& 12æ.q.113.7.5m.& 3ª.q.33.1.3m.& q.75.7.1m.
6 Omne agens potest operari in primo instanti in quo est, nisi sit imperfectum,vel impeditũ,vel actio eius sit successiua. 1ª.q.42.2. c. & q. 46. 2.1m.& q.63.5.c.& 12æ.q.113.3.4m.& 3ª.q.34.2.1m.
7 * In eodem instanti est illuminatio aëris, visio coloris, & discretio rei visæ:licet primum sit causa secundi,& secundum tertij.1ª. qu. 63.5.c.
8 Operatio intellectus & voluntatis,potest esse in instanti,1ª.q. 63.5.c.& 12æ.q.113.7.o.& 3ª.q.34.2.c.
9 Omnis mutatio, cuius subiectum nihil habet repugnans formæ introducendæ,est in instanti.12æ.q.113.7.c.3m.& 3ª.q.75 7.c.
10 Omnis mutatio instantanea,est terminus motus prçcedẽtis.1ª.q.63.3.c.
11 Nullus motus localis,vel augmenti potest esse in instanti,1ª.q.67.2.c.& 3.q.33.3.c.& q.37.5.3m.
12 Mutatio tripliciter est in instanti,scilicet primò si forma sit indiuisibilis vt forma substantialis. Secundò si subiectum sit in vltima dispositione. Tertiò si agens sit infinitæ virtutis.12æ.q.113.7.c.& 3ª.q.75.7.c.
13 Instans nunquam intelligitur, nisi vt fluens : nec vt fluens à priori, nisi motus præcedat,nec vt fluens in posterius, nisi motus sequatur. 1ª.q. 46.1.7m.
Instructio fidei duplex, scilicet cathechumenorum circa baptismum, & populi Christiani circa missam.3ª.q.83.4.4m.
1 Instrumentum duplex,s.coniunctum &separatum,quod non mouetur, nisi per coniunctum,3ª.q.62.5.c.
2 Instrumentum duplex,s.animatum : & inanimatum, in primo requiritur intentio ad effectum,non autem in secundo.3ª.q.64.8.1m.
3 Instrumentum animatum indiget habitu ad operandum,non autem inanimatum.12æ.q.68 3.2m.& 3ª.q.7.1.3m.
4 Quanto instrumentum est magis proportionatum fini,tanto melius est non autem quanto maius est,22æ.q.188.7.1m.
5 Virtus dupliciter datur instrumento,scilicet inchoatiuè, quando instituitur: completiuè, quando mouetur à principali agente, 3ª.q. 62.4. 3m.& q.72.3.2m.
6 Quando opus perficitur pluribus instrumentis, virtus instrumentalis non est complete in vno instrumento,sed incomplete in vtroque,3ª. q.62.4.4m.& q.82.1.1m.
7 Virtus instrumentalis,est incompleta,& intentionalis,3ª.qu. 92. 4.o.& q.63.5.1m.
8 Virtus instrumenti,per se loquendo,non est propriè in genere, sed reducitur ad genus &speciẽ virtutis perfectæ.3ª.q.62.4.2m.et q.63.2.c.
9 Virtus instrumenti non est in subiecto, secundum condititionem eius sicut formæ perfectæ: sed secundum conditionem agentis principalis.3ª.q.63.5.1m.& 2m.
10 Virtus spiritualis non potest esse in corpore, secundum esse cõpletum, sed intentionaliter,& instrumentaliter,3ª.q.62.4.1m.
1 Intellectualis substantia non potest vniri formaliter corpori,nisi corpori humano,1ª.q.51.1.c.
2 Necesse est esse aliquas substantias intellectuales.1ª.q.50.1.c.
3 Omnis substantia intellectualis est incorporea,1ª.q.50.1.c.
4 Nullum intellectuale est materiale.1ª.q.50.2.c.
5 Substantiæ intellectuales,sunt incorruptibiles,1ª.q.35.6.c.fi.
6 Omnis substantia intellectualis,est volens.1ª.q.19.1.o.q.59.c.1m.
7 Creatura intellectualis,est perfectio vniuerso intensiuè : non autem extensiuè,sed èconuerso,1ª.q.93.2.3m.
1 Intellectus dicitur,quasi intus legens:intellectus enim nomen sumitur ab intima penetratione veritatis vnde actu intelligere aliquid est actu cogitare, secundum Aug.12æ.q.108.1.3m.& 22æ.q.9.1.c. & quæst. 49.5.3m.
2 *Intellectus est potentia,realiter distincta ab essentia animæ,1ª.q.79.1.o.
3 * Intellectus est potentia passiua,1ª.q. 79.2.9.
4 Intellectus passiuus,secundum aliquos,est appetitus sensitiuus: sed secundum alios,est potentia cogitatiua.1ª.q.79.2.2m.& 12æ.q.51.3.c.
5 Intellectus dicitur dupliciter,scilicet anima intellectiua, sed denominatiuè,quasi à principaliori sua virtute: & potentia intellectiua, 1ª. q.79.1.1m.
6 Intellectus duplex,s.intellectus possibilis,& intellectus passiuus,12æ.q. 51.3.o.& q.71.4.c.
7 Intellectus quadruplex,s.agens,possibilis,in habitu,& in actu siue adeptus,1ª.q.79.10.c.
8 Intellectus est in potentia ad formas vniuersales,materia verò est in potentia ad formas indiuiduales,ideo differunt realiter, 1ª. quæstio.75. 5.1m.& 2m.
9 Intellectus hominis multiplicatur secundum multitudinem corporum contra Auerroim commentatorem.1ª.q.76.2.o.q.79.5.o.& q.117.1.c. q.118.2.2m.& 12æ.q.50.4.c.
10 * Ens in communi,est obiectum intellectus,1ª.q.5.2.c.q.55.1.c.q.79.7.c. q.82.4.1m.q.87.3.1m.& 105.4.c.& 12æ.q.9.1.c.& q.10.1.3m.
11 Ratio & causa veritatis alicuius obiecti,primo apprehenditur à potentia intellectiua.12æ.q.1.1.c.
12 Ens est primum cadens in intellectu,1ª.q.5.2.c.q.11.2.4m.12æ.q. 55.4.1m. & q.94.2.c.
13 Primò intelligitur ens, secundò non ens, tertio diuisio, quartò. vnum, quinto multitudo,1ª.q.11.2.4m.
14 Intellectus noster intelligit se,& actum suum, & speciem intelligibilẽ reflexiuè,non autem primò.1ª.q. 14.2.3m.q.76.2.4m. quæst. 85.2. c. & q.87.1.3.o.

15 Intel

15 Intellectus noster cognoscit se, non per essentiam suam sed per actum suum dupliciter,scilicet vel particulariter, id est, dum quis percipit se habere animam intellectiuam,dum percipit se intelligere, vel vniuersali.i.considerando naturam intellectus,ex actu eius. Ad primum modum sufficit eius præsentia non autem ad secundum, sed requiritur diligens & subtilis inquisitio.1ª.q.87.1.o.& q.88. 2.3m. & 89.2.c. & q.94.2.c.
16 Intellectum duplex, scilicet primum,id est species intelligibilis,quę est perfectio intellectus:&secundum id est res cuius est species,sicut est duplex visum.1ª.q.14.5.2m.et3m.
17 Id quod primò intelligitur, est res cuius similitudo est species in intellectu:quæ non intelligitur primò,sed reflexiuè.1ª.q.85.2.o.
18 Intellectus noster in hac vita non cognoscit substantias separatas à materia quantum ad quid sunt : quia sunt ordine naturæ supra nos, 1ª.q. 64.1.1m.et q.89.2.3m.
19 Intellectus noster intelligit simplicia, et enunciat per modum cuiusdã compositionis:sed Deus econuerso.1.q.50.2.c.et 22æ.q.1.2.c.
20 Res materiales sunt in intellectu nostro simpliciores, quàm in seipsis 1ª.q.50.2.c.
21 Singularitas repugnat intellectioni,ratione materiæ, non autem secundum se:ideo indiuiduum immateriale est intelligibile in actu. 1ª.q. 56.1.2m.et q.76.2.3m.et q.79.6.2m.et q.86.1.c.3m.
22 * Intellectus noster cognoscit singularia.1ª.q.14.11.1m.
23 Intellectus noster non intelligit indiuiduum materiale primò, sed reflexiuè.1ª.q.14.11.1m.et q.50.c.fi.et q. 56. 1.2m.q.57.2.1m. q. 86.1.o.3.4. c.q.89.4.c.1m.et 22æ.q.47.3.1m.
24 Intellectus qui est semper in actu, non intelligit priuationem, scilicet primò,sed per habitum,1ª.q.14.10.1m.
25 Nullus intellectus potest intelligere plura,vt plura,sed vt vniuntur,1ª. q.12.10.o.et q.14.7.c.1m.et q.22.3.3m.q.58.2.o.q.85.4.o.et 5.12m.1æ.et q.12.3.3m.et q.54.1.3m.q.113.7.2m.et 22æ.q.8.1.3m.
26 Intellectus noster potest intelligere infinita in potentia,& successiuè: non autem infinita in actu, nec in habitu distinctè. 1ª.qu.86.2.o.& q. 87.3.2m.
27 Subiectum & prædicatum, vt partes vnius propositionis simul vna intellectione intelliguntur:non autem absolutè.1ª. quæst. 58.2.c.& 12æ. q.113.7.2m.
28 Eodem actu intelligitur conclusio, & principium, vt est ratio conclusionis,non autem absolutè,12æ.q.8.3.c.& q.12.4.c.
29 Eodem actu,simul intelligitur res,cum sua perfectione, 1ª.q.87.3.c.3m.
30 Eadem intellectione intelligitur obiectum,& intellectio eius, vt ratio, non autem vt obiectum,1ª.q.28.4.2m.& q.87.3.2m.
31 Actio intellectus,est vita,id est operatio viuentis, non autem esse eius, 1ª.q.54.1.2m.
32 Intelligere comparatur ad intellectum,sicut esse ad essentiam, 1ª.quæst. 54.1.3.c.
33 Intelligere est simplex intuitus intellectus in præsens.12æ.q.108.1.3m.
34 * Intelligere nostrum,est quoddam pati,1ª.q.79.2.c.
35 Actio intellectus cuiuscunque creati,dependet à Deo,quo ad duo: primò inquantum habet ab eo perfectionem qua agit, id est lumen: secundò inquantum mouetur ab eo.12æ.q.109.1.c.
36 * Intellectus mouet se,12æ.q.9.3.c.
37 Quicunque intelligit, ex hoc procedit aliquid ab eo, scilicet verbum cordis.1ª.q.27.1.c.
38 * Operatio intellectus duplex,scilicet simplex apprehensio, & compositio,& diuisio,1ª.q.85.2.3m.& 22æ.q.83.1.a.3.
39 Compositio intellectus duplex,scilicet vniuersalis cum particulari, & accidentis cum subiecto, & semper est eorundem, sicut compositio realis est diuersorum,1ª.q.85.5.3m.
40 Solus intellectus hominis intelligit cum discursu, & componendo & diuidendo,necessariò,1ª.q.58.4.5.& q.85.5.o.
41 Operatio intellectus quintuplex, scilicet intelligentia, id est, simplex intuitus, intentio,id est,ordinatio ad aliud,excogitatio,sapere,& dispositio verbi,1ª.q.79.10.3m.
42 Actus intellectus duplex,scilicet actus rectus,& actus reflexus.1ª.q.28. 4.2m.& q.87.3.2m.
43 Intellectus habet duos actus, s. percipere,& iudicare. 22æ. qu. 45.2.5m.
44 Perfectum iudicium intellectus in nobis non potest haberi, nisi per resolutionem ad sensibilia, quæ sunt prima principia nostræ cognitionis,22æ.q.173.3.3.c.
45 * Operatio dicitur intellectualis dupliciter, * vno modo quasi in ipso intellectu consistens:vt contemplatio,& talis operatio non determinat sibi locum. Alio modo quia est ab aliquo intellectu regulata & imperata:& sic interdum determinat sibi loca,1ª.q.1.2.1m.
46 Tempus miscetur secundæ operationi intellectus nostri dupliciter,scilicet ex parte sua accipiendo scientiam à continuo & tempore,idest, à sensu & imaginatione : & ex parte intellectorum quæ sunt in tempore,sed intellectioni Dei,primo modo tantum,12æ.q.113.7.5m.
47 Intellectus est supra tempus corporalium non autem spiritualium. 1ª. q.85.4.1m.
48 Principium operationis intellectus,duplex,scilicet intellectus,& species intelligibilis,&vtrunque põt esse immediatè à Deo,1ª.q.105.3.c.
49 In omni operatione,qua intellectus noster abstrahit à phantasmatibus necesse est quòd abstrahatur à sensibus.22æ.q.175.4.c.
50 Vnus intellectus potest melius alio, rem aliquam intelligere dupliciter.s.ratione fortioris intellectus,& ratione meliorum sensuum,non autem ex parte obiecti.1ª.q.12.6.o.& q.85.7.o.
51 Intellectus intelligit aliquando rem aliter,quàm sit,1ª.q.85.1.1m.
52 Intelligere rem aliter quàm sit, contingit dupliciter, scilicet ex parte obiecti,& ex parte intellectus, primum est falsum,non autem secundum, vel verum est quòd intellectus qui intelligit rem aliter quàm sit,est falsus,si li,aliter,referatur ad rem intellectam, tunc enim intellectus est falsus,quando intelligit rem esse aliter quàm sit, non est autem verum,si li,aliter accipiatur ex parte intelligentis. Est enim absque falsitate vt alius sit modus intelligendo, quàm modus rei in essendo : quia intellectum est in intelligente materialiter per modum intellectus,non autem materialiter, per modum rei materialis. 1ª.q. 12.6.1m.& 2m.& q.13.12.3m.& q.85.1.1m.
53 Non posse intelligi sine alio,contingit dupliciter, scilicet vel alio non intellecto,vel non existente.1ª.q.16.3.3m.& q.85.1.1m.
54 Intelligibile est in intellectu tripliciter,scilicet actu,habitu, & vt relatum ad alium.1ª.q.107.1.c.
55 * Nihil potest intelligi,nisi secundum quòd est ens actu.1ª.q.12.1.c.
56 Solus intellectus cognoscit quidditates rerum. 1ª.q.57.1.2m.12æ.q.31.5. c.& 22æ.q.8.1.c.
57 Res intellecta est in intellectu,per speciem eius, non autem secundum propriam naturam. 1ª. quæst. 2. 2. 4m. & q.14.5.2m.& q.57.1.2m.& q. 76.2.4m.& q.85.2.1m.
58 Vnumquodque est intelligibile in actu secundum quòd eius similitudo est in intellectu.1ª.q.58.2.c.
59 Intellectum est perfectio intellectus, per speciem intelligibilem in intellectu.1ª.q.57.1m.
60 * Intellectus in actu,& intellectum,sunt idem.1ª.q.14.2.c.& q.55.1.2m. & q.85.2.1m.& q.87.1.3m.
61 Per formam lapidis inquantum huiusmodi, non perficitur intellectus: sed inquantum in ea participatur similitudo alicuius quod est supra intellectum humanum, scilicet lumen intellectuale, vel aliquid huiusmodi.12æ.q.3.6.c.
62 Ad hoc quòd aliquid sit intellectum in actu, requiritur abstractio à materia:& à conditionibus materiæ.1ª.q.50.2.c.& q.55.1.2m.&q.79.3.c. et q.87.1.3m.
63 Species intelligibilis intellectus nostri,est similitudo rei, quo ad naturam speciei tantum:ideo per eam cognosci possunt infinita, sed indistinctè.1ª.q.14.3.1m.et 12.c.fi.q.76.2.4m.et q.85.1.3m.et q.86.1.c.
64 Species sensibilis in sensu,est similitudo vnius tantum indiuidui : ideo per eam tantum vnum indiuiduum cognosci potest. 1ª.q. 14.12. c. fi.
65 Intelligere consequitur speciem intelligibilem, sicut esse formam.1ª. q.14.4.c.
66 Intellectus noster non potest intelligere, nisi per aliquam speciem informetur.1ª.q.14.2.3m.
67 Species intelligibilis comparatur ad intellectum,sicut actus ad potentiam et vt forma eius,1ª.q.55.1.c.
68 Ex intellectu et specie intelligibili, fit vnum subiectum : non autem essentialiter.1ª.q.14.2.c.q.55.1.2m.et q.85. 2.2m.
69 In vno intellectu,à diuersis phantasmatibus eiusdem speciei nõ abstrahitur,nisi vna species intelligibilis,1ª.q.76.2.c.fi.
70 Species intelligibilis est à phantasmate, secundum suum esse materiale:sed ab intellectu agente secundum esse formale, idest, vt est intelligibilis in actu.1ª.q.84.6.c.et q.85.1.3m.
71 Intelligere vniuersalia,est intelligere naturam generis vel speciei, sine indiuiduis per speciem intelligibilem abstractam à materia per intellectum agentem,1ª.q.44.3.3m.et q.85.1.1m.
72 Intellectus noster intelligit se,sicut alia,idest,per species aliorum,1ª.q. 14.2.3m.q.87.1.o.q.88.2.3m.et q.89.2.c.
73 Intellectus possibilis conseruat species,contra Auicennam,1ª.q.79.6.c. q.84.4.c.et 12æ.q.67.2.c.
74 Plures species possunt simul esse in intellectu,1ª.q.12.10.c.q.58.2.2m.et q.75.4.c.2m.
75 In intellectu resultant diuersæ species,secundum diuersam dispositionem phantasmatum:sicut ex diuersa ordinatione earundem literarũ, resultant diuersi intellectus,22æ.q.173.2.c.
76 Species est in intellectu et in sensu tripliciter,scilicet in potẽtia tantũ, in actu,secundum complexionem vltimam, et medio modo, scilicet in habitu.1ª.q.79.6.3m.
77 Species primò est in sensu,secũdò in imaginatione:tertiò in intellectu possibili per lumen intellectus agentis.1ª.q.55.2.2m.et 22æ.q.173.2.ca.
78 Species sunt in imaginatione,secundum quòd imprimuntur à sensu.vel secundum quod transmutantur ex mutatione corporis, vel secundũ quòd ex imperio intellectus ordinãtur phantasmata ad aliquid significandum.22æ.q.173.2.c.
79 *Sensus et intellectus differunt taliter,per vniuersale et particulare, et similiter appetitus sensitiuus et intellectiuus,idest,voluntas,1ª.q.50. 1.c.q.80.1.2m.q.84.6.c.et q.115.4.c.
80 Intellectus iudicans de agendis et appetendis,dicitur sensus, quia relatus est ad particulare.1ª.q.54.5.1m.et 22æ.q.16.2.c.q.48.c.et q.49.2.3m.
81 Intellectus est similis sensui in hoc quod requirit proportionem obiecti,dissimilis autem quia non corrumpitur ab obiecto excedente, sicut sensus.1ª.q.88.1.3m.
82 Intellectus indiget sensu,sicut extraneo ad quod fit resolutio,non autẽ quia actus intellectus fiat per organum.1ª.q.50.1.c.et q.115.4.c.
83 Licet operatio intellectus oriatur à sensu, tamen in re apprehensa per sensum, intellectus multa cognoscit quæ sensu percipere non potest:et similiter æstimatiua.1ª.q.78.4.4m.
84 *Intellectus abstrahit ab omni differentia temporis,sicut et ab aliis conditionibus materialibus,qua sensus concernit.1ª.q.107.4.c.
85 Cuiuslibet potentiæ sensitiuæ obiectum est forma, prout est in materia corporali,ideo est cognoscitiua particularium tantum,Ratio autem est cognoscitiua ipsius vniuersalis,1ª.q.85.1.c.et 3.4.et 12æ.qu.5.1.1m. prin.et 22æ.q.58.5.2m.
86 Potentiæ sensitiuæ interiores, præparant intellectui possibili propriũ obiectum:ideo ex bona dispositione earum,ad quam etiam cooperatur bona dispositio corporis redditur homo habilis ad intelligendum,12æ.q.50.4.3m.
87 Iudicium intellectus impeditur,per ligamentum sensus.1ª.q.84.8.o.qu. 94.4.4m.q.101.2.c.et 12æ.q.33.3m.q.48.3.c.q.53.1.3m.et 22æ.q.154.4.5.c. et q.182.1.o.
88 Sensibilia sunt causa secundaria cognitionis intellectiuę,sed causa principalis est intellectus agens,1ª.q.50.3.3m.et q.84.6.c.3m.
89 Sensus cognoscit tantũ particularia corruptibilia, sed intellectus cognoscit etiam vniuersalia et incorruptibilia.1ª.q.85.1.c.
90 Sensus apprehendit rem,quo ad exteriora eius accidentia tantum, sed intellectus ingreditur ad exteriora idest ad essentiam, 1ª.q. 105.1.3m.

91 Nulla

91 Nulla forma substantialis est sensibilis per se, sed solo intellectu comprehensibilis.1ª.q.57.1.2^{m}.& q.67.3.c.& q.75.6.c.fi.

92 Voluntas & intellectus sunt potentiæ naturales, & consequuntur naturam animæ de necessitate.12æ.q.110.4.4^{m}.& 3ª.q.18.1.c.3^{m}.& 4^{m}.

93 Intellectus & voluntas sunt in eadem essentia animæ, subiectiuè, 1ª.q.87.4.1^{m}.& 12æ.q.33.3.3^{m}.

94* In omni creatura differunt realiter intellectus, voluntas, & essentia, 1ª.q.59.2.c.

95 Voluntas nõ potest esse in carentib. intellectu.12æ.q.1.2.3^{m}.et q.6.2.1^{m}.

96 Obiectum intellectus, scilicet ratio boni, est simplicius, absolutius, altius, et nobilius, obiecto voluntatis, scilicet bono, 1ª.q.82.3.c.1^{m}.et 4.1^{m}.

97 Nobilitas operationis intellectus attenditur secundum mensuram intellectus, voluntatis autem, secundum obiectum, 22æ.q.23.6.1^{m}.

98 Intellectus inter omnes potentias est altior, et voluntati propinquior. 22æ.q.83.3.1^{m}.

99 Intellectus est superior voluntate, quo ad rationem ordinis, sed quo ad imperium, est econuerso.12æ.q.13.1.c.

100 Voluntas respectu eorum quæ sunt supra animam, est nobilior intellectu, sed respectu inferiorum, est econuerso.1ª.q.82.3.c.3^{m}. et q.108.6.3^{m}.et 12æ.q.66.6.1^{m}.et 22æ.q.23.6.1^{m}.

101 Idem secundum rem est obiectum intellectus, inquantum est verum, et voluntatis inquantum est bonum.1ª.q.59.2.1^{m}.et q.79.2^{m}. et q.80.1.2^{m}.et q.87.4.2^{m}.

102 Anima non potest esse sine intellectu & voluntate, 12æ.q.110.4.4^{m}.

103 Intellectus tendit ad res, vt sunt in eo, sed voluntas, vt sunt in seipsis, 1ª.q.19.3.6^{m}.& 6.2^{m}.& q.82.3.c. 12æ.q.66.6.1^{m}. & q.86.1. 2^{m}.& 22æ.q.23.6.1^{m}.

104 Omne amatum est in voluntate, sicut terminus motus est in principio motiuo: non autem est in ea secundum similitudinem suæ speciei, sicut in intellectu, 1ª.q.27.4.c.

105 Obiectum intellectus, est primum in genere causæ formalis, sed obiectum voluntatis, est primum in genere causæ finalis, 12æ.q.9.1.c.

106 Intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motiuum mobili: & actiuum passiuo, 1ª.q.82.3.2^{m}.& 12æ.q.13.1.c.

107 Intellectus prior est voluntate, in via receptionis, sed econuerso in mouendo & agendo.12æ.q.83.3.3^{m}.

108 Intellectus regit voluntatem, non inclinando: sed ostendendo, & ordinando, 12æ.q.17.5.o.

109 Intellectus non mouet corpus, nisi per appetitum, cuius motio præsupponit operationem intellectus, 1ª.q.76.1.c.col.2.

110 Intellectus mouet voluntatem, per modum finis, sed voluntas mouet imperando intellectui, & cæteris potentiis animæ, 1ª.q.82.4.o.& q.107.1.c.& 12æ.q.9.1.o.& 2.3^{m}.& 3.o.& q.11.1.2^{m}.& q.12.1.c q.96.1.c.& q.17.1.o.q.18.7.c.& q.11.3.3^{m}.q.56.3.o.q.58.1.c.3^{m}. q.74.5.2^{m}.& 22æ.q.58.8.1^{m}.& q.82.1^{m}.& q.180.1.c.3^{m}.& 3ª.q.85.4.4^{m}.

111 Sicut intellectus ex necessitate inhæret primis principiis, ita & voluntas fini, 1ª.q.82.1.2.c.

112 Finem prius apprehendit intellectus quàm voluntas, tamen motus ad finem incipit in voluntate, 12æ.q.3.4.3^{m}.& 4^{m}.& 22æ.q.4.7.c.

113 Intellectus est primum motiuum omnium potentiarum animæ, quo ad determinationem actus: voluntas verò, quo ad exercitium actus.12æ.q.17.1 c.

114* Ab intellectu procedit aliquid dupliciter, scilicet aliquid per modũ operari, & aliquid per modum operationis, à voluntate autem secundo modo tantum, 1ª.q.27.4.c.

115 Intellectus necessariò intelligit aliquid, non imperio voluntatis, 1ª.q.82.4.3^{m}.

116 Intellectus intelligit actum voluntatis, 1ª.q.87.4.o.& 12æ.q.17.1.c.

117 Actus intellectus & voluntatis supra se inuicem reflectuntur, 12æ.q.17.1.c.& 3.3^{m}.& 22æ.q.109.2.1^{m}.

118 Necesse est esse intellectum agentem, 1ª.q.54.4.o.& q.79.3.o.

119 Si intellectus agens, non esset aliquid animæ, sed esset quædam substantia separata, vnus esset intellectus agens omnium hominum, & hoc intelligunt qui ponunt vnitatem intellectus agentis, 1ª.q.79.5.c.

120* Si intellectus agens sit aliquid animæ, vt quædam virtus ipsius, necesse est dicere, quòd sint plures intellectus agentes, secundum pluralitatem animarum, quæ multiplicantur, secundum multiplicationem hominum: non enim potest esse quòd vna & eadem virtus sit diuersorum subiectorum.1ª.q.79.5.c.fi.

121 Intellectus agens est actus intelligibilium, quæ abstrahuntur à phantasmatibus, 1ª.q.87.1.col.1.fi.& 2^{m}.

122 Intellectus agens, est sua actio: non quidem per essentiam, sed concomitanter, 1ª.q.54.1.1^{m}.

123 Intellectus agens nullo modo est patiens: nec est subiectum habitus, 1ª.q.50.5.2^{m}.& q.54.1.c.

124 Intellectus in actu semper intelligit, quantum est de se, id est, ex parte intellectus agentis.1ª.q.79.4.2^{m}.

125 Intellectus possibilis, non videtur homini, per speciem intelligibilem, contra Auerroim, 1ª.q.76.1.c.col.1.fi.& q.88.1.c.

126 Intellectus possibilis, est ens actu in genere entis: sed est pura potentia in genere intelligibilium, 1ª.q.78.1.c.2^{m}.& 12æ.q.50.4.2.& 5.c.

127 Sicut potentia ad esse sensibile conuenit materiæ corporali: sic potentia ad esse intelligibile, conuenit intellectui possibili, 12æ.q.50. 4.2^{m}.

128 Intellectus possibilis, est in potentia naturaliter ad omnia & sola, quæ possunt manifestari per lumen intellectus agentis, scilicet ad omnes species rerum sensibilium, 1ª.q.88.1.c.fi.& 22æ.q.50.5.c.

129 Intellectus agens, & intellectus possibilis, sunt potentiæ animæ, & non substantiæ separatæ à corpore, secundum esse, 1ª.q.79.4.5.o.& q.88.1.o.

130 Intellectus agens, & intellectus possibilis, fundantur in eadem essentia animæ, 1ª.q.79.4.4^{m}.& q.87.4.1^{m}.

131 Intellectus agens, & intellectus possibilis, differunt realiter, 1ª.q.54.1.1^{m}.& q.79.7.10.c.

132 Intellectus practicus, & intellectus speculatiuus, sunt realiter eadem potentia, sed differunt ratione, 1ª.q.14.16.c.& q.79.11.o.

133* Intellectus practicus est motiuus voluntatis, non quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum, 1ª.q.79.11.1^{m}.

134 Practicum dicitur ab opere exteriori, speculatiuum autem, ab opere interiori, 12æ.q.1.6.1^{m}.& 2^{m}.& q.3.5.2^{m}.q.13.4.2^{m}.& q.57.1.1^{m}.

135 Intellectus speculatiuus ordinatur ad actum proprium, vt ad finem: non autem ad actum extrinsecum, sicut intellectus practicus, 22æ.q.179.2.c.

135 Finis intellectus practici, & vitæ actiuæ, est exterior operatio: speculatiui verò, & vitæ contemplatiuæ, est cognitio veritatis, 1ª.q.14.16.c. & q.79.11.o.& 12æ.q.3.5.c.2^{m}.& q.69.3.2^{m}.& 22æ.q.179.1.2.c. q.180.1.c.1^{m}.& 2.c.& 181.1.4.c.

137 Res ordinatur ad intellectum practicum, vt mensuratum ad mensurã, ad speculatiuum autem econuerso.12æ.q.64.3.c.

138 Verum intellectus speculatiui, accipitur per conformitatem eius ad rem, practici verò per conformitatem eius ad appetitum rectum.12æ.q.57.5.3^{m}.

139 Intellectus vt dicitur lumen super naturale ad cognitionem, est vnum de septem donis Spiritus sancti.22æ.q.8.1.o.& q.49.2.2^{m}.

140 Donum potius nominatur intellectus, quàm voluntas, quia intellectus dicit excellentiam, non autem voluntas, 22æ.q.8.1.3^{m}.

141 Ratio non dicitur donum, sicut intellectus: quia ratio procedit ex lumine naturali, non autem intellectus, sicut nec donum, 22æ.q.8.1.2^{m}.

142 Donum intellectus est quædã acuta perfectio diuinorum, 22æ. quæst.49.2.2^{m}.

143 Donum intellectus est ad capiendum diuina quorum iudicium, est doni sapientiæ, sicut doni scientiæ, respectu creaturarum, & consilium est respectu singularium operum.22æ.q.8.6.o.

144 Donum intellectus est principaliter habitus speculatiuus, & secundariò practicus, 22æ.q.8.3.o.& 6.c.3^{m}.

145 Donum intellectus ita se habet ad nota nobis supernaturaliter: sicut lumen naturale ad prima principia.22æ.q.8. 1.2^{m}.

146 Fides potest esse simul cum dono intellectus, respectu eorum quæ secundariò sunt fidei: non autem respectu princip um, nisi imperfectè, 22æ.q.8.2.o.

147 Fides et donum intellectus, sunt circa prima principia cognitionis supernaturalis, et gratuitè, primum essentiendo, secundum penetrando vel capiendo, 22æ.q.8.6.c.2^{m}.

148 Tota certitudo sapientiæ, intellectus, et scientiæ, vt sunt dona: procedit à certitudine fidei, quæ est principium eorum: sed vt sunt virtutes innituntur naturali lumini rationis: fides verò veritati Dei, ideò fides est perfectior eis quo ad certiorem inhæsionem, sed è conuerso, quo ad maiorem manifestationem.22æ.q.4.8.c.1^{m}.

149 Per donum intellectus homo habet rectam æstimationem de vltimo fine, quod conuenit omni, & soli habenti gratiam gratum facientem, 22æ.q.8.5.o.

150 Donum intellectus non est, nisi in existente in gratia, 22æ.q.8.5.o.

151 Donum intellectus est semper in omni existente in gratia, nec vnquam * se substrahit * in necessariis ad salutem: in non necessariis autem interdum, vt materia superbiæ subtrahatur.22æ.q.8.4.3^{m}.

Intelligentia propriè, significat actum intellectus, & aliquando significat substantias separatas scilicet angelos, 1ª.q.79.10.o.

1 Intelligible est in intellectu tripliciter, scilicet habitualiter, in actu conceptum vel consideratum, et vt ad aliud ordinatum et transitur de primo ad secundum, et de secundo ad tertium, per imperium voluntatis: et in secundo loquitur intelligens sibi ipsi, et in tertio, loquitur alteri, 1ª.q.107.1.c.2^{m}.

2 Forma in materia non est intelligibilis, nisi in potentia, 1ª.q. 79.3.c.

1 Intemperantia est maximè vituperabilis, 22æ.q.142.4.o.q.143.c.et q.144.1.2^{m}.et q,151.4.2^{m}.et 3^{m}.

2 Maximum remedium contra intemperantiam est, non immorari circa singularium considerationem, 22æ.q.141.3.c.3^{m}.

3 *Deus non potest esse causa tendendi in non esse, nisi subtrahendo suá actionem à rebus, sed hoc habet creatura, inquantum est de nihilo, 1ª.q.104.3.1^{m}.

4 Formæ quæ possunt recipere magis et minus, intenduntur et remittuntur, secundum diuersam dispositionem subiecti, 3ª.q.89.2.c.

1 INtentio naturæ, est ad speciem, non autem ad indiuiduum, nec ad genus.1ª.q.85.3.1^{m}.fi.& 4^{m}.& q.68.1.c.

2 Intentio mentis, propriè est actus voluntatis secundum quòd in ea est vis intellectus ordinantis.12æ.q.12.1.o.& 22æ.q.180.c.

3 Intẽtio dicitur oculus, quia præsupponit cognitionem intellectus, 12æ.q.12.1.1^{m}.

4 Intentio dicitur lumen, quia nota est intendenti, 12æ.q.12.1.2^{m}.

5 Intentio dicitur clamor ad Deum, quia Deus nouit eam, vel quia dirigitur ad Deum, 12æ.q.12.2.2^{m}.

6 Idem est motus quo voluntas, vult ea quæ sunt ad finem, & quo intendit finem vt ratio eorum, non autem absolutè.12æ.q.8.3.o.& q.12.4.o.

7 Intentio est tantum finis, non tamen semper est vltimi finis.12æ.q.12.2.o.& 22æ.q.180.1.c.

8 Intentio potest esse simul ad multa, non ordinata ad inuicẽ, 12æ.q.12.3.o.

9 Contingit quod intentio sit bona, & voluntas mala: nõ autem econuerso.12æ.q.19.7.2^{m}.& 4^{m}.& 8.3^{m}.

10 Actus est bonus vel malus, sicut voluntas eligens est bona vel mala, & * est malus si voluntas intendit mala *. Sed ad hoc quòd voluntas sit bona, requiritur quòd sit boni, & sub ratione boni.12æ.qu.19.7.c.3^{m}.& 9.o.

11 Intentio dupliciter potest se habere ad actum qui dicitur voluntas, sc. antecedenter causaliter, & concomitanter: primo modo bonitas voluntatis, ex intentione finis dependet, non autem secundo modo, nisi reiteretur.12æ.q.19.7.o.& 9.c.

12 Virtus primæ intentionis, quæ est respectu vltimi finis manet in quolibet appetitu cuiuscumque rei, etiam si de vltimo fine actu non cogitetur, sicut non oportet, quòd qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de via, 12æ.q.1.6.3^{m}.

13 Quantiatis intẽtionis & voluntatis duplex, scilicet ex parte obiecti, & ex intentione actus, secundo modo coæquantur bonitate & malitia formaliter, & non materialiter, non autem primo modo, propter disproportionem, & propter impedimenta actus exterioris, 12æ.q.19.8.o.

14* Nullum malum potest per se intendi, 1ª.q.19.9.c.qu.48.1.2^{m}.& 4^{m}.12æ.q.72.1.c.& q.78.1.2^{m}.

15* Peccatum recipit speciem ex intentione peccantis.12æ.qu.72.1.8.c.3ª.q.88.4.1^{m}.

16 Intentio secundum esse quod significat veritatem propositionis, formaliter est in anima, sed est in re fundamentaliter.1ª.q.3.4.2^{m}.

1* Nullum intentionale denominat suum subiectum, nec causat effectum naturalem.1ª.q.67.3.c.

1 INterpretatio est in dubiis, in quibus non licet absque determinatione principis, à verbis legis recedere, sed in manifestis non opus est interpretatione, sed executione.22æ.q.20.1.3^{m}.

2 Interpretatio in dando remedium, debet fieri ĩ peiorem partem: supponendo, scilicet cum debemus aliquibus malis adhibere remedium siue nostris siue alienis, expedit ad hoc vt securius remedium apponatur, quod supponatur id quod est deterius: quia remedium quod est efficax contra maius malũ, est multo magis efficax ꝙ minus malum: sed diffiniendo siue determinando, in rerum iudicio, debet aliquis nisi ad hoc, vt interpretetur vnumquodque, secũdum quod est: in iudicio autem personarum, vt interpretetur in melius, 22æ.quæstion.60.4.c.3^{m}.

3 Iterpretatio sermonum reducitur ad bonum prophetiæ, & est dignior quam bonum linguarum, 22æ.q.176.1.4.

4 Postponitur autem interpretatio sermonum, dono linguarum, quia etiam ad interpretandum diuersa linguarum genera, interpretatio sermonum se extendit.22æ.q.176.4^{m}.fi.

Intimiditas est peccatum, quia causatur ex defectu amoris, vel rationis vel ex superbia.22æ.q.126.1.o.

Intuitus præsens Dei fertur ab æterno in totum tempus, & in omnia quæ sunt in quocunque tempore, sicut etiam in subiecta sibi præsentialiter 1ª.q.14.9.c.& 13.c.fi.& 22æ.q.95.1.c.

Inuestiri dicitur canonicus per librum: Abbas per baculum: Episcopus per annullum.3ª.q.62.1.c.

1 INuidia est tristitia de bono alterius: inquantum æstimatur diminuere gloriam.22æ.q.30.1.o.& 3.4.c.

2 Inuidia præcipuè est de bonis, in quib. est gloria & honor.22æ.q.36.1.c

3 Inuidia quælibet est peccatum, non autem omnis Zelus, qui propriè est tristitia de eo quod deest nobis, non aliis, 22æ.q.36.2.o.& qu.158.1.c.

4 Inuidia secundum genus suum est peccatum mortale quæ in tantum cõuertit hominem ad quietem indebitam, inquantum aspernatur bonũ diuinum, tamen primi motus sunt peccata venialia, & sunt etiam in viris perfectis, 22æ.q.36.3.o.

5 Inuidia est vitium capitale: cuius sunt quinque filiæ, scilicet odium, susurratio, detractio, exultatio in aduersis: & afflictio in prosperis.22æ.q.34.6.o.& q.36.4.o.

6 Inuidia ad proximum, est mater odij: primò ad proximum, & cõsequenter ad Deum.22æ.q.34.6.2^{m}.

7 Inuidia non est inter multum inæquales, sed ad illos tantum, quibus potest quis se æquare, vel præferre.22æ.q.36.1.2^{m}.& 3^{m}.

8 Amatores honoris, & pusillanimes sunt maximè inuidi, 22æ.q.36.1.3^{m}.

9 Senes inuident iunioribus, & qui multa expendunt ad consequendum aliquid, iis qui parum expendunt.22æ.q.36.1.4^{m}.

10 Inuidia vt plurimum nascitur ex superbia.22æ.q.36.4.1^{m}.

11 Memoria bonorum vt sunt habita, causant delectationem: vt amissa tristitiam, vt habita ab aliis, inuidiam.22æ.q.36.1.3^{m}.

12 Inuidia contrariatur duabus virtutibus, quia habet duo obiecta, scilicet principale, idest, bonum: & proximum, primo contrariatur misericordiæ, secundo nemesi.22æ.q.36.3.3^{m}.

1 Facta per metum, sunt voluntaria simpliciter: & inuoluntaria secundum quid.12æ.q.6.6.o.& 7.1^{m}.& 2^{m}. q.39.1.c.& q.73.6.c.q.87.8.c.fi.& 22æ.q.108.4.4^{m} & q.125.4.c.& q.142.3.c.

2 Concupiscentia nullo modo causat inuoluntarium.12æ.quæst.6.7.o.& 22æ.q.142.3.c.

3 Violentia causat inuoluntarium in cognoscẽtibus: in aliis autem causat innaturale, quia opponitur directè voluntario, & naturali.12æ.q.6.4.c.& 5.o.& 6.1^{m}.q.73.6.c.& 22.q.88.6.1^{m}.

Ioconditas dicitur de spiritualibus signis, vt effectibus lætitiæ, cum intentione gaudij, scilicet in dictis, vel factis.1æ.q.31.3.3^{m}.

1 IOannes Baptista fuit terminus veteris legis, & initium nouæ legis, scilicet euangelij, 3ª.q.38.1.2^{m}.

2 Ioannes Baptista pertinet ad testamentum nouum. 22æ.q.174.4.3^{m}.& 3ª.q.38.1.1^{m}.& 2^{m}.

3 Exultatio eius in vtero matris, non fuit ab eo, per liberum arbitrium eius, sed fuit à Deo, ideò miraculosa fuit, 22æ.q.124.1.1^{m}.& 3ª.q.27.6.c.

4 Tota vita eius fuit præparatoria ad Christum.3ª.q.38.2.2^{m}.& 3.c.

5 Christus reuocauit à nuptiis Ioannem Euangelistam, volentem nubere: sed Petrum non separauit à matrimonio, quia primum potest fieri sine iniuria alterius, non autem secundum.22æ.q.16.4.1^{m}.

6 Ioannes Euangelista prædiligebatur à Christo, propter suam integritatem, & propter prærogatiuam euangelicæ doctrinæ.3ª.q.45.3.4^{m}.

7 Et propter virginitatem, & prorogatiuam Euangelij, 3ª.q.45.3.4^{m}.

8 Ioannes prædiligebatur à Christo propter quatuor, scilicet, propter sapientiam, puritatem, feruorem, & teneram ætatem.1ª.q.20.4.3^{m}.

9 Ioannes Damascenus sequitur errorem Theodorici & Nestorij, quòd spiritus sanctus non procedit à filio: quia fuit tempore, quo incepit illud schisma Græcorum.1ª.q.36.2.3^{m}.

Iosaphath peccauit non ex malitia, sed ex infirmitate humanæ affectionis 22æ.q.186.10.2^{m}.

1 Ioseph vir Mariæ, semper fuit virgo.3ª.q.28.3.5^{m}.& 4.c.3^{m}.

2 Ioseph voluit dimittere Mariam propter reuerentiam, timens cohabitare tantæ sanctitati.3ª.q.28.3.2^{m}.

1 IRa dicitur tripliciter, scilicet habitus vel actus vitij oppositi mansuetudini, secundò voluntas vindictæ, tertiò passio.22æ.q.158.8.c.

2 Ira duplex, scilicet per zelum, idest, secundum rationem, & ira per vitium, idest, contra rationem.22æ.q.158.1.2.o.& 3ª.q.15.9.c.

3 Ira est inordinata dupliciter, scilicet, ratione appetibilis, & ratione modi.22æ.q.158.2.3.4.c.

4 Gradus iræ triplex, scilicet, in corde, ore, & opere.12æ.qu.46.8.3^{m}.& 4. 22æ.q.158.5.3^{m}.& 7.c.

5 Ira est passio quodammodo composita ex passionibus contrariis, 12æ.q.46.2.c.fin.

6 Ira continet multas passiones, non sicut genus continet species, nec sicut causa suos effectus: sed sicut effectus suas causas.12æ.qu.46.1.c.3^{m}.

7 Ira secundum rationem rectam, est passio laudabilis: quæ autem est contra rationem in plus vel minus: est peccatum. 22æ.qu.158.1.2.8.o.& 3ª.q.15.9.o.

8 Habitus virtutis tenens medium in ira, est innominatus: ideò dicitur mãsuetudo, quæ significat diminutionem iræ.22æ.q.157.2.2^{m}.

9 Ira semper est aliquo modo cũ ratione. 12æ.q.46.4.5.o.& 22æ.q.53.6.1^{m}.

10 Ira aliqualiter audit rationem, sicut nunciantem quod iniuriatum est, non autem perfectè, quia non obseruat regulam eius in vindicando. 12æ.q.46.4.3^{m}.& 5.1^{m}.& 6.c.& 22æ.q.53.6.1^{m}.& q.72.4.2^{m}.

11 Ira componitur ex tristitia & desiderio, non sicut ex partibus: sed sicut ex causis, 12æ.q.46.33^{m}.& 3ª.q.15.9.c.

12 Materiale in ira est accensio hominis circa cor, vel aliquid huiusmodi: formale verò, est ex parte appetitus vindictæ.1ª.q.21.2^{m}.& 12æ.q.22.3.3^{m}.& q.48.2.c.& 3.c.1^{m}.

13 Ira quo ad suum formale, habet principium à ratione, sed quo ad suum materiale, impedit iudicium rationis.12æ.q.48.3.1^{m}.& 3^{m}.& 4.c.

14 Ira est ianua omnium vitiorum per accidens, scilicet impediendo rationem: sed per se, respectu aliquorum vitiorum.22æ.q.158.6.3^{m}.

15 Ira contra rationem ex parte obiecti, semper est peccatum mortale, nisi desit consensus, vel nisi de re parua, non autem ratione modi, nisi sit contra charitatem, 12æ.q.88.5.1^{m}.& 22æ.q.158.3.o.

16 Ira est vitium capitale: non autem odium, 22æ.q.34.5.o.& q.158.6.o.

17 Species iræ sunt tres, scilicet, fel, idest, acuta mania, idest, manens, & furor.12æ.q.46.8.o.& 22æ.q.158.5.o.

18 Filiæ iræ sunt sex, scilicet rixa, timor mentis, contumelia, clamor, indignatio & blasphemia, 22æ.q.37.2.1^{m}.& q.41.2.o.& q.158.7.o.

19 Ira est subiectiue in irascibili, 12æ.q.46.3.o.& 22æ.q.162.3.c.

20 Defectus iræ in voluntate, vel in appetitu sentiuo contra rationem, semper est peccatum.22æ.q.158.8.o.

21 Bruta habent iram, ex instinctu naturali, non autem ex ratione eorum. 12æ.q.46.4.2^{m}.& 7.1^{m}.

22 Multum ebrij non irascuntur, quia nihil habent de iudicio rationis, sed parum ebrij multum irascuntur, quia habent iudicium rationis, sed impeditum, 12æ.q.46.4.3^{m}.

23 Ira per zelum, non impediens, nec præueniens iudicium rationis, fuit in Christo, non autem ira per vitium, 3ª.7.15.9.o.

24 Ira vt dicit actum voluntatis ad vindictam, est in Deo, non autem vt passio.1ª.q.3.2.2^{m}.q.19.11.c.& q.20.1.2^{m}.& q.59.4.1^{m}.& 12æ.q.47. 1.1^{m}. & 22æ.q.162.3.c.

25 Ira causatur ex re incõuenienti, præsenti, vel præterita: vel ex apprehensione inconuenientis habiti: ideò causatur ex dolore & tristitia, 12æ.q.23.3.4.c.& q.25.1.3.c.& 4.48.2.c.

26 Omnis ira est propter aliquid contra se factum.12æ.q.47.10.

27 Ira magis sequitur complexionem corporis, quam concupiscentia, propter velocitatem choleræ ad iram: ideò promptius insurgit ira, quàm concupiscentia.22æ.q.156.4.c.

28 Ira causatur ex accidenti extrinseco, scilicet ex læsione: sed cõcupiscentia delectabilium, causatur ex causa naturali: ideò concupiscentia diuturnior est communior, & requirens principaliorem virtutem, licet ira maiorem impetum habeat.22æ.q.141.7.2^{m}.

29 Causa iræ duplex, scilicet ratione motiui, vt excellentia, vel ratione dispositionis, vt defectus sicut ægritudo.12æ.q.47.3.o.

30 Ira causatur ex inuidia: & consequitur etiam audaciam: & est effectus eius.12æ.q.25.3.c.& q.2^{m}.& 3^{m}.

31 Tristitia illata, causat iram, 12æ.q.46.1.c.& q.47.3.o.& q. 48.1.o.& 2.c.& 3ª.q.15.9.c.

32 Sola paruipensio causat iram, & omne prouocans iram, est aliquid sub ratione iniusti.22æ.q.47.2.o.& 3.4.c.

33 Tacens prouocat ad iram contumeliantem, quia videtur eum paruipendere, 12æ.q.47.1.4^{m}.& q.72.3.5^{m}.

34 Obliuio, exultatio in diuersis denunciatio tristium, impediens voluntatem, & quælibet alia causant iram, ratione paruipensionis tantum. 12æ.q.47.2.5^{m}.

35 Ludus, risus, festum, prosperitas, consummatio operum, delectatio non turpis, & spes causant iram ratione paruipensionis, sed impediunt eã inquantum impediunt tristitiam, 12æ.q 47.3.3^{m}.

36 Defectus iniuriantis duplex, scilicet augens indignam paruipensionem vt ignobilitas, insipientia, & seruitus, & defectus diminuens eam vt pœnitentia, confessio mali, humiliatio, postulatio veniæ, & huiusmodi: primi augent iram, secundi verò diminuunt eam.22æ.q.47.4.o.

37 Ira debilitatur ex diuturnitate, sicut & causa eius, scilicet memoria iniuriæ, quæ etiam videtur minor, quando est tantum in memoria, 12æ.q.48.2.2^{m}.

38 Ira non est ad personam multum excellentem, quæ læsit, sed tantum tristitia: quia ira præsupponit tristitiam, desiderium, spem & audaciam puniendi, 12æ.q.25.3.c.fi.& q.4.3^{m}.& q.46.1.c.

39 Nullus propriè irascitur sibi, sed metaphoricè: sicut nec iustum nec iniustum sibi facit, nisi metaphoricè.12æ.q.46.7.2^{m}.

40 Ira est magis ad amicos iniuriantes, quam ad alios, quia indignior videtur eorum despectio.12æ.q.47.4.3^{m}.

41 Ira est tantum ad eos, ad quos iustitia & iniustitia.12æ.q.46.7.o.

42 Homo irascitur inanimatis, & brutis, ex imaginatione nunciante læsionem: non autem ex ratione, 12æ.q.46.7.1^{m}.

43 Ira cessat ad grauiter læsos: quia malum eorum sufficit, 12æ.q.46.6.1^{m}.& q.47.4.2^{m}.

44 Ira cessat ad mortuos: quia non possunt dolere, quod tamen appetit iratus, & vindicta iam facta videtur, 12æ.q.46.7.1^{m}.& q.47.4.2^{m}.

45 Ira maximè facit perturbationem corporalem circa cor, ita vt etiam ad exteriora membra deriuetur. 12ę.q.48.3.c.& 40.& 22ę.q.46.3.3^{m}.
46 Signa & effectus iræ, sunt quinque, scilicet palpitatio cordis, tremor corporis, inflatio faciei, exasperatio oculorum, & clamor irrationabilis, 12ę.q.48.1.4.c.& 22ę.q.158.4.c.fi.
47 Ira causat feruorem sanguinis: quia fit insequendo quod conuenit calori, non autem retrahendo quod conuenit frigori, 12ę.q.48.2.o.
48 Feruor amoris est dulcis, & lenis, iræ verò feruor est amarus, & ex felle: ideò primus assimilatur calori aeris & sanguinis, secundus autem assimilatur igni & choleræ, 12ę.q.46.5.c.& q.48.2.1^{m}.
49 Ex ira, audacia augetur, quia ira est quid ausiuum, secundum philosophum, vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum: & similiter delectatio est effectus iræ, vt est in spe vindictæ: sed delectatio de vindicta præsenti aufert totaliter iram, 12ę.q.44.1.1^{m}. & q. 45.4.a. 3.3^{m}.fi.& q.48.1.o.
50 Ira inter cæteras passiones, magis impedit vsum, & iudicium rationis, 12ę.q.48.3.o.& 4.c.& 22ę.q.41.2.3^{m}.q.157.4.c.
51 Ira tripliciter causat taciturnitatem, scilicet, ex parte rationis, & ex parte perturbationis eius, 12ę.q.48.4.o.
52 Ira diminuitur per sequẽtem iram, præcipuè si sequens ira sit maior. 12ę. q.48.2.3^{m}
53 Ira & inuidia causant inconstantiam, pertrahendo rationem ad aliud: sed luxuria, totaliter extinguendo lumen rationis. 12ę.quæ.77.7.c.& 22ę.q.53.6.1^{m}.
54 Ira est leuior quàm inuidia, ratione appetibilis: & hæc quàm odium: sed econuerso, ratione modi, 12ę.q.46.6.o.& 22ę.q.158.4.o.
55 Ira semper respicit duo obiecta, scilicet vindictam, & nocentem, sed amor & odium, vnum obiectum tantum quandoque. 12ę.q.46.2.3.c.
56 *Vtrumque obiectum amoris est bonum: odij autem malum, sed ira respicit vindictam sub ratione boni, & nocentem, secundum rationem mali. 12ę.q.46.2.3.6.c.
57 Odium appetit malum alicuius, sub ratione mali, sed inuidia sub ratione propriè gloriæ: ira verò, sub ratione iustæ vindictæ. 12ę.q.46.6o.& 7.c.q.47.1.2.c.& 22ę.q.34.6.3^{m}.& q.43.2.c.& q.158.4.c.
58 Odium appetit nocere, propter contrariam dispositionem infinitè, nõ tamen vt sciatur, ira verò propter læsionem tantùm, cum mensura, & sciatur, 12ę.qu.46.6.o. & 22ę.quæst. 41.2.c.4^{m}. & q.72.4.3^{m}. & quæst. 83.3.3^{m}.
59 Odium prius & directius causatur ex tristitia & accidia, quàm ex ira. 22ę.q.34.6.3^{m}.& q.159.7.2^{m}.
60 Ira crescit in odium, non eadem numero per inueterationem: sed quia causat odium per diuturnitatem, 12ę.q.46.3.2^{m}.& 22ę.34.6.3^{m}.
61 Ira est ad singulare, odium autem ad vniuersale, 1^{a}.q.80.2.2^{m}. & 12ę.q. 29.6.o.& q.46.7.3^{m}.
62 Odium est insanabilius, & permanentius quàm ira, quia causatur ex permanentiori causa, scilicet ex dispositione qua reputatur aliud contrarium & nociuum: sed ira causatur ex passione & commotione animi propter læsionem illatam. 12ę.q.46.6.3^{m}.& 7.3^{m}.
63 Odium magis agit sine misericordia, quàm ira, quantum ad rem desideratam, sed ecõuerso quantũ ad intentionem desiderij. 12ę.q.46.6.1^{m}.
64 Ira respicit bonum iustitiæ: concupiscentia verò bonum delectabile, vel vtile. 22ę.q.158.4.c.
65 Ira operatur cum tristitia, concupiscentia verò delectabiliter, sed ira est minus pœnitibilis, quia plus habet de ratione. 22ę.q.156.4 c.
66 Ira est cum ratione denunciante iniuriam, non autem præcipiente vindictam, sed concupiscentia neutraliter. 12ę.quæs.46.4.o.et 22ę.quæs. 156.4.c.2^{m}.
67 Difficilius est resistere iræ, et pugnare contra iram ad horam, propter impetum eius, quàm contra delectationem et concupiscentiam, sed econuerso, propter maiorem continuitatem, 22ę.quæstio.156.4.1^{m}.et q.162.6.1^{m}.
68 Ira causatur ex contrariis passionibus, scilicet, à spe et tristitia, ideò includit in se contrarietatem. 12ę.q.46.1.2^{m}.
69 Nulla passio est contraria iræ, 12ę.q.2.23.o.et 4.c.fi.et q.46.1.2^{m}.
70 Iræ contrariatur aliquod vitium, scilicet inordinata remissio iræ, sed non apparet, quia est innominata. 22ę.q.158.8.o.
71 Mitescere est priuatiuè vel negatiuè oppositum iræ, non autem contrariè. 12ę.q.23.3.fi.
72 Ira non opponitur mansuetudini, nisi secundum quod ira est inordinata. 22ę.q.157.1.3^{m}.et 3^{a}.q.15.9.2^{m}.
73 Mansuetudo magis opponitur iræ, quàm defectui eius: ideò vitium oppositum mansuetudini, nominatur ira, ad quam refrenandam, principaliter mansuetudo ordinatur. 22ę.q.157.2.2^{m}.
1 Iracundia est excessus iræ: ideò est vitium oppositum mansuetudini. 22ę. q.157.1.3^{m}.
2 Iracundus non est, cui inest passio iræ, sed qui passibilis est de facili ab ea. 1^{a}.q.63.4.2^{m}.
1 Irascibilis dupliciter sumitur, scilicet propriè, idest, appetitus sensitiuus et impropriè, idest, voluntas. 1^{a}.q.82.5.2^{m}.et 22ę.q.162.3.c.3^{m}.
2 Irascibilis potius denominatur ab ira, quàm ab aliis passionibus: quia est notior, scilicet quia est effectus et terminus earum. 22ę.q.25.3.1^{m}.et q. 46.1.1^{m}.
3 Actus irascibilis in tantum est naturalis homini, inquantum est secundũ rationem: sed inquantum est præter ordinem rationis, est contra naturam hominis, 22ę.q.158.2.4^{m}.
Iris quandoque significat serenitatem, inquantum causa eius, est causa serenitatis. 22ę.q.95.5.c.
1 Ironia est vitium, quo quis asserit minora de se, quam credit, ideò semper est peccatum, tamen leuius vt plurimum quàm iactantia. 22ę.qu. 110.2.c.et q.113.o.
2 Ironia et iactantia circa idem, scilicet, circa conditionem personæ mentiuntur verbis, vel quibuscunque signis. 22ę.q.113.2.c.
Irregularitas non incurritur propter peccatum tantum, sed principaliter propter ineptitudinem personæ, ad Eucharistiam ministrandam. 12ę. q.20.5.4^{m}. 22ę.q.64.7.3^{m}.et q.108.4.2^{m}.
1 Irreligiositas habet manifestam contrarietatem ad religionem, per contemptum et irreuerentiam Dei, vel rei sacræ, 22ę.q.92.97.prin.et qu. 122.3.c.
2 Irreligiositas opponitur veræ religioni, per defectum, sicut superstitio per excessum, et prohibetur secundo præcepto decalogi. 22ę.q.122. 3.4.c.
3 Species irreligiositatis sunt quatuor, scilicet tentatio Dei, periurium, sacrilegium, et simonia. 22ę.q.97.99.princ.et q.154.10.1^{m}.
4 Superstitio impedit religionem, ne suscipiatur Deus, sed irreligiositas, ne susceptus honoretur. 22ę.q.122.3.4.c.
5 Isaac significauit Christum, inquantum oblatus est in sacrificium: ideò non oportet quod significet eũ vt offerẽs, licet obtulerit sicut et alij iusti, secundum congruitatem sui temporis, secundum Gregorium. 22ę.q.85.1.2^{m}.
Histrionatus est licitus, si sit cum honestis verbis, et factis, et conuenienti negotio, loco, et tempore: ideò iustè datur eis merces, 22ę.quæstion. 168.3.3^{m}.
1 Christus sperauit in Iuda, idest, confidebat quadrupliciter, scilicet secundum apparentiam, effectum, debitum, et in membris Christi. 22ę. q.17.4.o.et 5.c.et q.25.1.3^{m}.
2 Nomen Archangeli, ponitur in canonica Iudæ Apostoli. 1^{a}.q.108.5.b.
1 Iudæus. Ecclesia permittit Christianos colere terras Iudæorum: quia per hoc non habent necesse conuersari cum eis, et tamen si ex tali communicatione vel conuictu, subuersio fidelium timeretur, esset penitus interdicendum. 22ę.q.10.10.3^{m}.
2 Totus cultus Iudæorum erat propheticus, et figuratiuus, 12ę.q.100.12.c. et q.104.2.2^{m}.et q.114.10.2^{m}.et 22ę.q.87.1.c.et qu. 96.3.3^{m}.et 3^{a}.quæst. 66.2.2^{m}.
3 Tribus sacerdotalis et regia Iudæorum, erant præclariores: ideò sæpè coniunctæ sunt per matrimonium. 3^{a}.q.31.2.2^{m}.
4 Iudæi excusantur a furto Aegiptiaco, et hoc non est nisi quia præcepto superioris domini, res non suæ, factæ sunt suæ, 13ę.q.94.5.2^{m}.q.100.8. 3^{m}.et 22ę.q.66.5.1^{m}.et q.104.4 2^{m}.
5 Iudæis permissum est accipere vsuras ab extraneis tantum, quorum bona debebantur Iudæis, vel propter auaritiam, ne acciperent eas à fratribus. 12ę.q.105.3.3^{m}.et 22ę.q.78.1.2^{m}.
6 Communis status Iudæorum semper erat in prosperitate, quandiu seruabant legem, et cum peccabant, erant in tribulationibus. 12ę.quæstio. 99.6.3^{m}.
7 Deus exaltauit Iudæos tempore gratiæ quintupliciter, scilicet secundum carnis assumptionem, per personalem prædicationem, per suam cõuersationem, per miraculorum operationem, et per discipulorum prædicationem, 22ę.q.10.8.c.et q.14.1.c.
8 Principes iudæorum, cognouerunt Christum esse Messiam, qui promissus est in lege, non autem cognouerunt diuinitatem eius, nisi per coniecturas, quod etiam obscurabatur, per inuidiam et cupiditatem gloriæ propriè, 3^{a}.q.47.5.o.et 6.c.
9 Iudæi non intelligunt præcepta decalogi, 12ę. q.102.6.7^{m}.q.107.2.c.2^{m}. et 4^{m}.et 3.2^{m}.q.108.2.4^{m}.et 3.1^{m}.2^{m}.et 4^{m}.
10 Secta Iudæorum duplex, sc. Pharisæorum, et Sadducæorum negantium resurrectionem, et angelos, 1^{a}.q.50.1.c.
11 Iudæi proni sunt ad idololatriam. 12ę.q.100.7.4^{m}.et 22ę.q.10.9.1^{m}.
12 Iudæi sunt crudeles, ad auaritiam proni, 12ę.q.105.2.2^{m}.
13 Iudæi dixerunt primò quidem blasphemiam in filium hominis, cum dicebant voracem, potatorem vini, et publicanorum amatorem, postmodum autem blasphemauerunt in spiritum sanctum dum opera quæ ipse operabatur virtute propriæ diuinitatis, et per operationem spiritus sancti, attribuebant principi dæmoniorum. 22ę.q.14.1.c.
14 Cum ipsi Iudæi sint serui Ecclesiæ, potest Ecclesia disponere de rebus eorum, sicut etiam principes seculares, multas leges ediderunt circa suos subditos, in fauorem libertatis, 22ę.q.10.10.c.
15 Iudæi propter culpam suam, sunt serui in perpetuum, ideo domini possent tollere res eorum, seruato eis victu, nisi leges hoc prohiberent. 22ę.q.10.10.c.et 11.c.et 12.3^{m}.et 3^{a}.q 68.10.2^{m}.
16 Iudæi sunt compellendi à fidelibus si adsit facultas, vt fidem non impediant, vel blasphemiis, vel malis persuasionibus, vel etiam apertis persecutionibus. 22ę.q.10.8.c.et 9.2^{m}.et q.14.1.c.
1 Iudex iustè infligendo pœnas non peccat. 22ę.q.64.2.3.o.et q.108.1.3.o.
2 Iudex nullas probationes admittere debet contra leges diuinas vel humanas. 22ę.q.67.2.o.
3 Iudex perpendens accusatorem falsò accusasse, non quidem malitiosè, sed temerè, id est, ex leuitate credendi, vel ex iusto errore, non imponat ei pœnam talionis, 22ę.q.68.3.1^{m}.et 4.1^{m}.
4 Iudex neminem debet condemnare nisi accusatum. 22ę.q.67.3.o.
5 Iudex debet esse facilior ad absoluendum, quam ad condemnandum, nisi in causis fauorabilibus, vt libertatis. 22ę.q.70.2.2^{m}.
6 Bonus iudex est diminutiuus pœnarum, quæ suo arbitrio relinquuntur, non autem pœnarum quæ determinantur à lege diuina, vel humana, 22ę.q.97.4.1^{m}.
7 Nullus iudex potest remittere pœnam pro alterius iniuria, nisi læsus velit, nec pœnam pro iniuria communitatis, nisi supremus iudex, si expediat, 22ę.q.67.4.o.et 3^{a}.q.46.2.3^{m}.
8 Nullus est iudex sui, sed potest se committere iudicio aliorum, 22ę.qu. 64.5.3^{m}.
9 Naturalis tamen inclinatio inest iudici, et cuilibet homini, ad repellendum nociua dupliciter, s. vel defendendo se, ne inferantur iniuriç, vel vlciscendo illatas, non tamen intentione nocendi, sed intentione remouendi nocumenta, 22ę.q.108.2.c.
1 Iudicium secundum primam impositionem, significat rectam determinationem iustorum, sed post ampliatum est nomen eius ad significãdum omnem rectam determinationem, speculatiuam vel practicam. 12ę.q.93.2.3^{m}.et 22ę.q.60.1.1^{m}.
2 Iudicium est actus iudicis inquantum iudex, id est, inquantum est ius dicens, ideo est actus iustitiæ, idest, executio iustitiæ, 22ę.q.60.1.o.& q.63.4.c.
3 Iudicium quo ad rem iudicatam, se habet communiter ad commutatiuam, et distributiuam iustitiam: sed quò ad formam iudicij, inquantum etiam in commutatiua, iudex accipit ab vno et dat alteri, pertinet ad distributiuam tantum. 22ę.q.63.4.1^{m}.
4 Ordinare, et iudicare sunt actus sapientiæ. 1^{a}.q.1.6.c.
5 In omni iudicio, vltima sententia pertinet ad supremum iudicatorium. 12ę.q.74.7.c.
6 Ad omne iudicium requiruntur duo, scilicet virtus proferens, et dispositio eius: ratione primi, est actus rationis, prudentiæ, et synesis, sed ratione secundi, est actus iustitiæ, 22ę.q.60.1.1^{m}.
7 Vnumquodque iudicatur magis, secundũ formale in eo et per se, quàm secundum materiale, et per accidens. 22ę.q.110.1.1^{m}.et 117.6.c.et quæ. 118.5.c.fi.
8 Quidam sunt benè inquirentes, propter bonam imaginatiuam, qui non sunt benè iudicantes, propter indispositionem sensus communis. 22ę q.51.2.3.c.
9 Iudicium de re non potest haberi perfectum, nisi per resolutionem ad principium. 12ę.q.112.5.c.et 22ę.q.173.3.o.
10 Iudicium certum de re, maximè datus sua causa, secundum ordinem causarum, quia per primam iudicatur secunda, non autem econuerso. 22. quæst.9.2.c.
11 Rectitudo iudicij contingit dupliciter, scilicet per vsum rationis, et per connaturalitatem, tam in moralibus per scientiam moralem, et per habitus morales, quàm in diuinis per donum sapientiæ, et per charitatem. 22ę.q.45.2.c.et q.51.3.1^{m}.
12 Rectum iudicium consistit in apprehensione rei, vt in se est, ex recta dispositione potentiæ cognitæ, et appetitiuæ. 22ę.q.51.3.1^{m}.
13 Charitas inclinat ad rectum iudicium, de omni re, per regulas diuinas, ex quibus profertur per donum sapientiæ, sed iustitia inclinat per prudentiam, secundum regulas iuris. 22ę.q.60.1.2^{m}.
14 Ad iustum iudicium, requiruntur tria, s. iustitia, auctoritas, et prudentia, si primum desit, est iudicium peruersum, si secundum est iudicium vsurpatum, si tertium est iudicium suspiciosum vel temerarium. 22ę.q. 60.2.3.6.o.et q.67.1.o.et 3^{a}.q.59.1.c.
15 Iudex debet semper iudicare, secundum leges scriptas. 22ę.quæstion. 5.o.et 6.c.
16 Iudex debet iudicare secundum allegata et probata, etiam contra veritatem quam nouit vt persona priuata. 22ę.q.64.6.3^{m}.& q.67.2.o.
17 Iudicium humanum, debet imitari iudicium diuinum, in iudiciis Dei manifestis, non autem in occultis, quia eorum rationes, nõ potest homo comprehendere. 22ę.q.10.11.c.& q.108.4.2^{m}.
18 Existens in peccato mortali etiam occulto, ex officio corrigens, vel iudicans alios, peccat, non autem hoc agens vt frater, nisi propter scandalum. 22ę.q.33.5.o.
19 *Iudicat legem, dicens eam non esse benè positam, non autem dicens eam in aliquo casu non esse seruandam: sed de illo casu particulari. 22ę.q.120.1.2^{m}.
20 Homo in iudicio debet pauperi subuenire, quantum potest, sine læsione iustitiæ. 22ę.q.63.4.2^{m}.
21 Nullus potest iudicare nisi subditum ordinariè, vel ex commissione superioris, vel propria sponte, vel delinquentem in re nõ exempta. 22ę. q.60.2.c.& 60.& q.67.1.o.
22 Iudicium per compromissum in arbitros, necesse est aliqua pœna vallari. 22ę.q.67.1.2^{m}.
23 Iudicium Ecclesiæ, debet esse conforme iudicio Dei: & non astringi legibus humanis. 22ę.q.10.11.c.& q.108.4.2^{m}.
24 Potestas secularis, subditur potestati spirituali: ideò iudium non est vsurpatum, si prælatus spiritualis iudicat de temporalib. quantum ad permissa vel inquantum eì subduntur. 22ę.q.60.6.3^{m}.
25 Iudiciaria potestas conuenit toti Trinitati: sed appropriatur patri ratione auctoritatis, filio quo ad rationem iudicij, & spiritui sancto, quo ad affectum iudicandi, quem homines habent. 3^{a}.q.59.1.o.
26 Auctoritas principalis iudicandi conuenit soli Deo, sed committitur hominibus, & maximè Christo secundum naturam humanam. 3^{a}.qu. 58.o.& q.59.2.o.
27 In iudicio Dei idem potest esse accusator simul & testis, non autem in iudicio humano. 22ę.q.67.1.1^{m}.& 3.3^{m}.& q.89.1.3^{m}.
28 Deus in iudicio suo vtitur conscientia peccantis, & euidentia facti, quo ad ipsum, pro accusatore. 22ę.q.67.1.1^{m}.
29 Christus hic viuens, noluit administrare temporaliter regnum terrenum, nec iudiciariam exercere potestatem super res temporales. 3^{a}, q.59.4.1^{m}.
30 Christus propria voluntate subdidit se Pilati iudicio, sicut etiam alij possunt se subiicere, etiam non superioribus. 22ę.q.67.1.2^{m}.
31 Iudiciaria potestas conuenit Christo, propter diuinam personam, dignitatem capitis, gratiæ habitualis plenitudinem, & propter meritũ eius. 3^{a}.q.59.3.o.
32 Christus habet potestatem iudiciariam super omnes creaturas: quia anima eius est super omnes creaturas. 3^{a}.q.59.1.3^{m}.
33 Christus secundum naturam humanam, habet potestatem iudiciariam super omnes Angelos, quo ad dispensationes, & prçmium accidẽtale sed quo ad præmium essentiale, secundum naturam diuinam tantum. 3^{a}.q.59.6.o.
34 Iudiciaria potestas quo ad omnes res humanas, conuenit Christo secundum vtramque naturam. 3^{a}.q.39.4.o.
35 Angeli trahuntur ad iudicium pro custoditis qui damnantur, non quidem vt rei, sed vt testes. 1^{a}.q.113.7.4^{m}.
36 Omnes homines iudicabuntur, quò ad receptionem præmij, vel punitionis: sed perfecti, & infideles non iudicabuntur iudicio discussionis. 3^{a}.q.56.2.3^{m}.
37 Necesse est, esse generale iudicium, in fine mundi, præter iudicium particulare quod fit in morte. 3^{a}.q.59.5.o.
38 Dies iudicij quæ erit tempore secundi aduentus Christi, quod æstati cõparatur, quando sol maximè exultatur: est nota soli Deo. 3^{a}.quæstio. 46.9^{a}.3.3^{m}.
Iudith laudatur: non quia mentita est Holopherni, sed propter affectum quem habuit ad salutem populi: pro quo periculis se exposuit: quamuis dici possit, quòd verba eius veritatem habent secundum aliquem mysticum intellectum. 22ę.q.110.3.3^{m}.
Iuge sacrificium, fiebat manè & vesperi quotidie figurans perpetuitatem diuinæ beatitudinis, & perpetuitatem Christi, qui est agnus Dei. 12ę. q.102.4.10^{m}.& 3^{a}.q.22.3.3^{m}.
Iumentum seu pecus, dicitur omne animal seruiens homini. 1^{a}.q.72.2^{m}.
1 Iuramentum est actus religionis, seu latriç: quia honorabilissimum est 22ę.q.89.4.o.
Iuramentum seu iurare, est Deum in testem vocare: propter defectum locutionis & cognitionis humanæ: ideò non fit nisi in necessariis. 22ę.q.89.1.o.& 4.c.& q.98.2.c.
3 Iurare est implorare testimonium Dei, vt exhibendum: sed allegare sacram scripturam, est vti testimonio Dei, iam dato. 22ę.q.89.1.1^{m}.
4 Iuramentum Dei, & iuramentum Angeli, in sacra scriptura, inducitur ad ostendendum infallibilitatem dispositionis diuinæ de aliqua re, non autem propter defectum dicti sui. 22ę.q.89.10.4^{m}.
5 Iuramentum secundum se licitum est, & honestum, scilicet ratione originis & finis: sed cedit in malum alicui, ex eo quod malè vtitur eo, idest, sine necessitate & cautela debita, vel quia imminet periculum periurij, quia de facili homo in verbo delinquit. 22ę.quæstion.89.2. o.& 3.c.
6 Iuramentum quæritur ad subueniendum alicui defectui, quo scilicet vnus homo alteri discredit, ideò iuramentum non est per se appetendum, sed tantum in necessitate, vt medicina, vtendum ex eo. 12ę.quæs. 107.2.c.3^{m}.q.108.3.1^{m}.& 22ę.q.53.art.1.& q.89.& 3.c.& 5.o.
7 Iuramentum debet habere tres comites, scilicet, veritatem iudicium, & iustitiam. 22ę.q.89.3.o.& 7.c.& 98.1.1^{m}.
8 Iurare per creaturas non licet, nisi secundũ quod in eis veritas diuina, vel affectus testificationis eius ostenditur: sicut iurauit Ioseph, per salutem Pharaonis, scilicet per modum execrationis, quasi salutem Pharaonis obligauerit Deo, vel per modum contestationis, quasi contestando veritatem diuinæ iustitiæ, ad cuius executionem principes terræ constituuntur, 22ę.q.89.6.o.
9 Assumuntur ad iuramentum aliquæ creaturæ, non quidem secundum se, sed inquantum in eis diuina veritas manifestatur: sicut iuramus per euangelium, idest, per Deum, cuius veritas in euangelio manifestatur: et per sanctos qui hanc veritatem crediderunt et obseruauerunt. 22ę.q.89.6.
10 Solet homo iurare per caput suum, aut per filium suum, aut per aliquã aliã rem quam diligit: sicut et Apostolus iurauit in animã suam. 22ę.q. 89.6.c.
11 Punitur per canones clericus, per creaturam iurans, quod ad blasphemiam infidelitatis pertinet, eo quòd Dominus prohibuit iurare per creaturas, ita, scilicet quod eis adhibeatur reuerentia diuina, 22ę. qu. 89.6.1^{m}.
12 Iuramẽtum duplex, s. assertorium, idest de præsenti vel præterito: et promissorium, idest, de futuro, 22ę.q.89.1.c.et 7.o.
13 Iuramentum duplex, scilicet per simplicem contestationem Dei, et per execrationem, scilicet obligando se, vel aliquid sui ad pœnam, 22ę.q. 89.1.3^{m}.et 6.c.
14 Deus dupliciter est testis in iuramento, scilicet manifestando veritatem in mente, vel in publico et puniendo mendacem, 22ę. quæstion. 89.1. 3^{m}.et 2.3^{m}.
15 Iurare per Deum secundum se est maius, quam iurare per euangelia: sed ratione maioris solennitatis et maioris deliberationis, et èconuerso. 22ę.q.86.10.2^{m}.et q.98.3.3^{m}.
16 Obligatio voti causatur ex fidelitate ad Deum: ideo est maior, quam obligatio iuramenti, quæ est ex reuerentia Dei, 22ę.q.89.8.o.
17 Iuramentum obligat, secundum intẽtionem iurantis sine dolo, alias obligat, secundum secundarium intellectum eius cui iuratur, 22ę. qu. 89.7.4^{m}.
18 In iuramento promissorio, est duplex obligatio, scilicet ad peccatum, si desit veritas: & obligatio ad faciendum illud quod promisit: sed in iuramento assertorio, est tantum prima obligatio. 22ę. quæstio.89.7. cap.3^{m}.
19 Iuramentum coactum, obligat in conscientia, non autem in foro contẽtioso: tamen potest repetere, vel denunciare superiori, etiam si oppositum iurasset, 22ę.q.89.7.3^{m}.& q.98.3.1^{m}.
20 Cum quis iurat facere voluntatem alterius, vel promittit, intelligenda est debita conditio, si s. id quod ei mandatur licitum sit, & honestum, & portabile, siue moderatum. 22ę.q.98.2.3^{m}.
21 Iuramentum & votum, cum vergunt in deteriorem exitum, vel cum sit illicitum, non debet seruari, 22ę. quæst.88.2.2^{m}.& 10.c.& 12.2^{m}.& q. 89.7.o.
22 Iurans aliquid illicitum facere, vel iurans abstinere à bono, vt à religione, non obligatur seruare illud: sed est periurus ipso facto, 22ę.q.89.7. c.2^{m}.& 9.3^{m}.q.99.3.1^{m}.2^{m}.& 2^{m}.
23 Nouus ciuis obligatur seruare iuramenta ciuitatis, ex fidelitate, non autem ex iuramento: quia est actio personalis, 22ę.q.98.2.4^{m}.
24 Canonicus iurans seruare statuta collegij, tenetur ad statuta futura, ex vi eorum non autem ex iuramento, nisi hoc intenderit, 22ę. quæstio. 98.2.4^{m}.
25 Ille cui iuratur, potest liberare à iuramento promissorio, quo ad vtilitatem eius, non autem quo ad vtilitatem aliorum, nec quo ad honorem Dei, 22ę.q.89.6.2^{m}.
26 Quilibet potest irritare iuramentum sui subditi, circa ea quæ subduntur eius potestati: vt pater vel maritus, 22ę.q.89.9.3^{m}.
27 In iuramento assertorio non potest dispensari: nec in promissorio secũdum se, sed tantum ratione materiæ indebitæ, 22ę.q.89.9.o.
28 Si dubium est, an sit licitum, vel proficuum, quod iuratum est, potest à quolibet episcopo dispensari. si autem sit licitum manifestè: non videtur dispensabile, nec commutabile: nisi occurrat aliquid melius, ad communem vtilitatem, quod ad Papam maximè pertinet, 22ę.q.89.9. 3^{m}.& q.98.3.1^{m}.
29 Iurans debet esse ieiunus, nisi in necessitate, 22ę.q.89.10.o.

30 In festo non licet iurare pro re temporali, nisi fortè ex magna necessitate, sed iurare pro re spirituali licet, 22æ.q.89.10.c.fi.

31 Pueri & periuri non coguntur iurare, quia iurarent sine reuerentia, nec sacerdotes, nisi in necessitate, & pro re spirituali. 22æ.q.89.10.o.

32 Recipere iuramentum per falsos Deos, à disposito sic iurare, licet secundum Augustinum, non autem licet inducere. 22æ.quæstion.78.4.c.& q.98.4.4^{m}.

33 Cogens iurare, quem scit peierare, peccat mortaliter, nisi sit persona publica, vt iudex, qui requisitus tenetur ad hoc. 22æ.q.98.4.o.

Iurgium videtur idem esse quod rixa, 22æ.q.41.2.art.2.& 2^{m}.

Quilibet habens iurisdictionem, potest ea quæ sunt iurisdictionis committere. 22æ.q.187.1.c.

1 IVs primò impositum est, ad significandum rem iustam, secundum artem qua cognoscitur, tertiò locum, quartò id, quod redditur à iudice, 22æ.q.51.1.1^{m}.

2 Ius propriè est obiectum iustitiæ, lex autem, ratio eius scripta. 22æ.q.57.1.o.& q.60.1.c.

3 Ius vel iustum, est opus adæquatum alteri, secundum aliquem æqualitatis modum, 22æ.q.57.1.2.c.& q.59.2.c.

4 Ius diuinum, est quod diuinitus promulgatur: & est duplex, scilicet naturale, & positiuum. 22æ.q.57.2.2^{m}.

5 Ius naturale est conceptio homini naturaliter indita, qua dirigitur homo ad conuenienter agendum in propriis actionibus, 12æ.q.91.2.o.& q.96.2.3^{m}.

6 Ius naturale primò continetur in lege æterna, secundariò verò in naturale iudicatorio rationis humanæ. 12æ.q.71.6.4^{m}.

7 Ius naturale semper & vbique habet eandem potentiam, sed accidens propter aliquod impedimentum, potest variari, 12æ.q.49.4.5.6.o.

8 De iure naturale est, quod maleficia puniantur, sed determinatio eius est de iure positiuo, 22æ.q.85.1.1^{m}.

9 Ius positiuum deriuatur à iure naturali. 12æ.q.95.2.o.3.4.c.

10 Voluntas bona potest facere ius & iustum, de aliquo indifferenti, non autem contra ius naturale. 22æ.quæst.57.2.2^{m}.& q.60.5.1^{m}. & 2^{m}.& q.66.7.c.

11 Ius diuinum non tollit ius humanum, quod est ex naturali ratione. 22æ.q.10.10.c.& q.12.2.c.

12 Ius positiuum variatur, secundum diuersas hominum conditiones, in diuersis temporibus. 12æ.q.91.5.1^{m}.6.c.q.96.2.c.& q.10.4.3.1^{m}.

13 Ius duplex, scilicet naturale, & positiuum. 12æ.q.95.4.c.& 22æ.qu.57.2.o.& q.60.5.c.

14 Ius naturale dupliciter, scilicet à natura immediatè, vt principia, & mediatè, vt conclusio. Primum est idem apud omnes, nec vnquam deficit, non autem secundum, 12æ.q.94.4.5.6.o.

15 Ius naturale dicitur dupliciter, scilicet quod ex natura sua absolutè est alteri adæquatum, & vt eo aliquid consequitur. Primum cõuenit omni animali, secundum autem soli homini, & est ius gentium. 12æ.q.95.4.1^{m}.& 22æ.q.57.3.o.

16 Aliquid dicitur de iure naturali dupliciter, scilicet ad quod natura inclinat, & cuius contrarium, natura non induxit. 12æ.q.94.5.3^{m}.

17 Ius positiuum duplex, scilicet ius gentium, & ius ciuile, primum deriuatur à lege naturali, vt conclusio, secundum verò, per modum determinationis, 12æ.q.95.4.c.1^{m}.

18 Ius dicitur dupliciter, scilicet simpliciter, idest, æqualium, & secundum quid, idest, inæqualium, & hoc est triplex, scilicet dominatiuum, paternum, & œconomicum 22æ.q.56.4.o.& q.58.7.3^{m}.

1 IVstitia dicitur dupliciter, scilicet propriè, idest, virtus, quæ est rectitudo actus, & metaphoricè, idest, rectitudo ordinis in partibus hominis. 12æ.q.21.3.c.fi.q.46.7.2^{m}.& q.55.4.4^{m}.q.100.2.2^{m}.& q.113.1.c.& 22æ.q.30.1.2^{m}.q.58.2.o.& q.106.3.c.

2 Iustitia duplex, scilicet generalis ordinans ad bonum commune, & iustitia particularis, ad personas singulares. 12æ.q.60.3.o.q.113.1.c.& 22æ.q.33.1.1^{m}.q.58.5.6.7.o.& 12.c.& q.59.1.o.& q.61.1.c.q.79.1.c.& q.81.8.1^{m}.& q.102.1.3^{m}.

3 Iustitia dicitur generalis dupliciter, scilicet causaliter, & per prædicationem, prima est iustitia legalis, differens realiter à qualibet alia virtute, secunda est virtus in communi, vt imperata à iustitia legali differens ab aliis virtutibus, secundum rationem tantum. 12æ.q.60.3.2^{m}.& 7.& 22æ.q.58.6.o.& 7.c.& q.79.2.1^{m}.

4 Iustitia duplex, scilicet ciuilis, idest, acquisita, & iustitia infusa: prima potest esse sine gratia, non autem secunda. 12æ.q.10.12.c.

5 Iustitia est habitus, secundum quem aliquis constanti, & perpetua voluntate ius suum vnicuique tribuit. 22æ.q.58.3.o.

6 Iustitia est virtus. 22æ.q.58.3.o.

7 Iustitia quandoque vocatur veritas, quia est rectitudo impressa voluntati à rectitudine rationis, quæ dicitur veritas. 22æ.q.58.4.1^{m}.

7 Iustitia non est rectitudo essentialiter, sed causaliter tantũ. 22æ.q.58.1.2^{m}.

9 Iustitia in quadam æqualitate consistit. 12æ.q.114.1.c.& 22æ.q.57.1.c.3^{m}.q.62.2.c.& q.122.1.c.& 3^{a}.q.85.3.c.

10 Iustitia est perpetuà ex parte obiecti, non autem ex parte actus. 22æ.qu.58.1.3^{m}.& 4^{m}.

11 Iustitia propriè est semper ad alterum suppositum, sed metaphoricè est ad se, secundum diuersas partes. 22æ.q.57.2.c.& 4.o.q.58.1.2.8.c.3^{m}.& 9.c.& q.59.1.c.& 3.2^{m}.q.67.3.c.q.106.3.1^{m}.& q.122.1.c.

12 Iustitia legalis, inquantum respicit bonum commune, vt proprium obiectum: est virtus specialis secundum suam essentiam, & sic est in principe principaliter, & quasi architectonicè, sed in subditis est secundariò, & quasi ministratiuè: sed est generalis causaliter, & secundum virtutem suam, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonũ commune. 22æ.q.58.6.c.& q.60.1.4^{m}.

13 Vindicta quæ fit auctoritate publicæ potestatis, secundum sententiam iudicij, pertinet ad iustitiam commutatiuam, sed quam quis facit proprio motu, non tamen contra legem, vel quam requirit à iudice, pertinet ad vindicatiuam virtutem iustitiæ adiunctam. 22æ.q.80.1^{m}.

14 Virtutes autem adiunctæ seu annexæ iustitiæ, secundum Tullium sex, scilicet religio, pietas, gratia, vindicatio, obseruantia, & veritas, sed secundum Macrobium, sunt septem, scilicet duæ primæ prædictæ, innocentia, amicitia, concordia, affectus & humanitas, & secundum alios sunt quinque, scilicet, obedientia, disciplina, æquitas, fides, & veritas, & secundum Andronicum, sunt nouem, scilicet bona commutatio, legi positiua, eugnomosyna, eusebia, eucharistia, sanctitas liberalitas, benignitas, & vindicatiua, 12æ.q.60.3.o 22æ.q.80.o.& q.122.1.c.

15 Religio est potissima pars iustitiæ, secunda verò est pietas. 22æ.q.122.1.c.

16 Iustitiæ correspondet donum pietatis. 22æ.q.121.o.

17 Species iustitiæ particularis duplex, scilicet iustitia commutatiua, & iustitia distributiua. 1^{a}.q.21.1.c.et 12æ.q.60.3.3^{m}.et 22æ.q.61.1.o.

18 In pertinentibus ad iustitiam, omne superfluum dicitur lucrum, et omne minus dicitur damnum, quia iustitia prius fuit exercita et communius exercetur in voluntariis commutationibus, in quibus hæc propriè dicuntur. 22æ.q.58.11.3^{m}.

19 Materia iustitiæ particularis duplex, scilicet materia proxima, vt passiones, et operationes, et materia remota, scilicet res exteriores. 22æ.q.58.8.c.et 9.2^{m}.

20 Iustitia particularis, habet materiam specialem, scilicet operationes exteriores, quę sunt ad alterum. 12æ.q.60.2.c.q.61.3.c.et q.101.2.c.et 22æ.q.58.8.c.et 10.11.c.q.59.1.3^{m}.et 3.c.et q.60.3.3^{m}.et q.61.3.c.q.79.1.3.c.et 3^{a}.q.85.3.1^{m}.

21 Iustitia particularis, non est circa passiones animæ, sed iustitia legalis est circa eas, licet principalius sit circa operationes exteriores. 22æ.q.58.9.o.

22 Materia iustitiæ, non est ille ad quem est iustitia: sed res quæ distribuuntur vel commutantur. 3^{a}.q.85.3.1^{m}.

23 Eadem est materia remota iustitiæ commutatiuæ, et iustitiæ distributiuæ, non autem materia propria. 22æ.q.61.3.o.

24 Iustitia quò ad legem regulantem, est in ratione, vel in intellectu: sed quo ad imperium quo opera regulantur secundum legem, est in voluntate. 1^{a}.q.21.2.1^{m}.

25 Iustitia est in voluntate subiectiuè, 1^{a}.q.21.1.1^{m}.& 2.1^{m}.& 12æ.q.56.6.ca.q.57.1.c.q.61.2.c.q.66.1.4.c.q.85.3.c.& 22æ.q.55.8.c.q.58.4.o.& 5.2^{m}.& 8.1^{m}.& 9.12.c.q.100.1.2^{m}.& 3^{a}.q.85.4.c.

26 Omnes partes iustitiæ, & omnia opposita earum, sunt subiectiuè in voluntate, 22æ.q.100.1.2^{m}.

27 Iustitia per redundantiam, est in qualibet potentia animæ imperando, non autem essentialiter, 22æ.q.58.8.1^{m}.

28 Iustitia & charitas sunt essentialiter in beatis, non autem patientia: sed tandum secundum fructum, 22æ.q.136.1.1^{m}.

29 Reddere vnicuique quod suum est, est proprius actus iustitiæ, nec conuenit alij virtuti, nisi inquantum coniungitur iustitiæ, 1^{a}.q.21.1.c.& 22æ.q.58.11.o.& q.66.3.5.c.& q.101.3.c.

30 Facere bonum & declinare, à malo, sunt quasi partes integrales iustitię particularis, generalis, & legalis: sed diuersimode, 12æ.q.79.1.o.

31 Actus omnium virtutum pertinent ad iustitiam legalem: inquantum ordinat eos ad bonum commune, 12æ.q.61.5.4^{m}.& 22æ.quæ.58 5.c.& q.102.1.3^{m}.

32 Vsus rectæ rationis, maximè apparet in iustitia: & vsus indebitus, in vitiis oppositis iustitiæ. 22æ.q.55.8.c.

33 Dare inæqualia æqualibus ex debito, est contra iustitiam, non autem dare sine debito, ex liberalitate. 1^{a}.q.65.2.3^{m}.

34 Sola iustitia inter alias virtutes, importat rationem debiti, 12æ. quæstio. 99.5.1^{m}.

35 Virtus existens ad alterum, dupliciter deficit à ratione iustitiæ, s. deficiẽdo à ratione debiti: vel à ratione æqualis. 22æ.q.80.c.

36 Modestia circa res exteriores, attendit solam moderationem: iustitia verò attendit debitum. 22æ.q.143.3^{m}.

37 Pietas est ad patriam, vt ad principium nostri: iustitia verò legalis respicit bonum patriæ, secundum quod est bonum commune: ideo iustitia legalis magis habet quod si virtus generalis, quam pietas. 22æ. quæst. 101.3.3^{m}.

38 Iustitia legalis mouet per imperium ad suum finem omnes alias virtutes morales. 22æ.q.58.6.c.

39 Iustitia attendit debitum vnius hominis ad alium, cæteræ verò virtutes attendunt debitum inferiorum viriorum ad rationem, 22æ. q.100.2.2^{m}.& 22æ.q.67.1.c.

40 Iustitia est circa operationes ad alterum sub ratione debiti legalis: amicitia verò, sub ratione debiti moralis, vel beneficij gratuiti, 22æ.quæst. 23.3.2^{m}.

41 Iustitia post prudentiam, nobilior est omni alia virtute morali, deinde fortitudo, & post has temperantia. 12æ.q.66.1.c.& 4.o.q.68.7.c.& 22æ.q.58.12.o.q.123.12.o.& 141.8.o.& q.181.1.1^{m}.

42 Iustitia & fortitudo sunt simpliciter digniores temperantia, quia de meliori bono sunt, scilicet communiori, sed est èconuerso secundũ quid quia temperantia est circa difficilius, & frequentius. 22æ.q.141.8.o.& q.142.3.1.

43 Iustitia & temperantia, nunquam sumuntur in malo vt prudentia, quia important; æqualitatem, & concupiscentiarum refrænationem, in quibus laus est virtutis, 22æ.q.55.1.1^{m}.

44 Originalis iustitia ex hoc, quod corpus subiiciebatur animæ: & potentiæ inferiores subiiciebantur rationi, & ratio subiiciebatur Deo, 1^{a}. quæst.94.1.c & 2.4.c.qu.95.1.3.c.quæst.96.1.c.& 12æ.qu.81.5.2^{m}. & q.82.3.c.quæst.85.3.5.c.q.89.3.c.& 22æ.q.61.2.c.& q.163.c.& q.164.1.c. & 3^{a}.q.27.3.c.

45 Originalis iustitia, erat iustitia naturalis, nõ quasi causata ex principiis naturæ: sed quasi propaganda cum natura, 1^{a}.q.100.1.c.3.& 12æ.quæst. 81.2.cap.

46 Rectitudo voluntatis est quasi formale, in originali iustitia, rectitudo autem aliarum potentiarum, est quasi materiale eius, 1^{a}.q.95.1.5^{m}.

47 Originalis iustitia non poterat esse sine gratia gratum faciente, 1^{a}.q.95.1.o.& q.100.1.1^{m}.

48 Originalis iustitia prius erat in essentia animæ, quam in potentiis eius, 12æ.q.83.2.2^{m}.

49 Et prius erat in voluntate, quam in aliqua alia potentia, 12æ.q.82.3.c.

50 Iustitia distributiua est in Deo, non autem iustitia commutatiua, 1^{a}.quæstion.21.1.o.

51 Iustitia Dei, est veritas. 1^{a}.q.22.2.o.

52 Iustitia Dei duplex, scilicet condecentia bonitatis eius, & retributio pro meritis. 1^{a}.q.21.1.3^{m}.

53 Iustitia Dei præsupponit rationem bonitatis eius, & dicit specialem actum communicationis, non autem bonitatis eius, nisi in generali, sed dicit perfectionem naturæ eius. 1^{a}.q.21.1.4^{m}.

54 Totus ordo iustitiæ Dei reducitur generaliter ad voluntatem Dei. 3^{a}.q.46.1.3^{m}.

55 Ordo vniuersi demonstrat iustitiam Dei, sicut ordo cuiuslibet multitudinis demonstrat iustitiam sui gubernantis. 1^{a}.q.21.1.c.

56 Deus potest agere præter iustitiam, scilicet præmiando vltra meritum, et puniendo citra condignum, sed non potest agere contra iustitiam, de potentia ordinata. 12æ.q.112.3.1^{m}.

57 Hominis ad Deum, serui ad dominum, patris ad filium, non est iustitia, nisi secundum similitudinem, 12æ.q.114.1.c.et 22æ.q.57.4.c.q.58.7.3^{m}. 3^{a}.q.85.3.c.2^{m}.

1 IVstificatio nominatur à iustitia, vt dicit rectitudinem ordinis hominis ad Deum, et partium hominis inter se, non autem à iustitia particulari, vel legali, 12æ.q.100.2.1^{m}.et q.113.1.o.

2 *Iustificatio potius nominatur à iustitia,* quàm à charitate vel fide: quia fides & charitas dicunt ordinem specialem mentis humanæ ad Deum, secũdum intellectum vel effectum: sed iustitia importat generaliter totam rectitudinem ordinis. 12æ.q.113.1.2^{m}.

3 Iustificatio propriè est factio iustitiæ, quo ad habitum, vel est executio actus eius: sed impropriè est significatio, vel dispositio eius. 12æ.quæstion.100.12.o.

4 Iustificatio impij est motus mentis, quo anima à Deo mouetur de statu peccati ad statum iustitiæ. 12æ.q.113.1.5.6.c.

5 Iustificatio in fieri, dicit motum ad iustitiam, sed in facto esse, est effectus eius formalis. 12æ.q.113.5.o.

6 Iustificatio fit in instanti. 12æ.q.113.7.o.& 8.c.

7 Tota iustificatio impij originaliter cõsistit in infusione gratiæ: quia per eam, & per liberum arbitrium mouetur, & culpa remittitur. 12æ.q.113.7.c.& 8.c.1^{m}.

8 Iustificatio non quidem simpliciter, sed iustificatio impij, est idem quod remissio peccatorum. 12æ.q.113.1.o.& 6.1^{m}.

9 In iustificatione impij, infusio gratiæ & remissio culpæ, sunt vnus actus numero secundum substantiam, sed differunt secundum terminos, 12æ.q.113.6.2^{m}.

10 Vocatio dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deferendum peccatum: ideò non est remissio peccatorum, nec est iustificatio, sed est causa ejus. 12æ.q.113.1.3^{m}.

11 Iustificare impium est maius, quàm creare cælum, vel terram, ratione termini & repugnantiæ, sed est econuerso, ratione modi, 12æ.q.113.9.o.& 3^{a}.q.43.4.2^{m}.

12 Iustificare est maius secundum quantitatem proportionis, quam glorificare, sed absolutè est econuerso, sicut gloria maior est quàm gratia. 12æ.q.113.9.o.Baptismus, 70.Creatio, 47.Misericordia, 11.12.31.45.46. Pulchritudo, 11.

13 In iustificatione impij, remissio peccatorum prior est naturaliter infusione gratiæ, secundum ordinem causæ materialis, sed econuerso secundum alias tres causas. 12æ.q. 113.8.o.4.d.17.q.1.art.4.q.1.o.q.2.art.5.q.1.2^{m}.& Veri.q.28.7.o.

14 In iustificatione impij, motus fidei est primus. 12æ.q.113.4.c.& 2.d.26.4.4^{m}.& d.27.4.1^{m}.& 3.d.30.5.3^{m}.& 4.d.14.q.2.4.3^{m}.& d.17.q.1.art.3.q.3.c.& Ro.3.lect.3.col.2.princ.& col.4.col.3.fi.Sanit.7.

15 In iusticificatione prior est ordine naturę infusio gratiæ: secundò motus fidei in Deum: tertiò motus contra peccatum, quartò remissio culpæ, licet omnia sint in eodem instanti. 12æ.q.113.8.o.3^{a}.q.85.6.c.3^{m}.& 1.d.2.L.4^{m}.& 4.d.14.q.1.art.2.q.2.o.& d.17.q.1.art.5.q.2.o.& q.3.c.& Veri.q.28.2.10^{m}.& 1.1^{m}.6.o.

16 In iustificatione, motus liberi arbitrij in peccatum, est prior motu in eius Deum, ordine materiæ, secundum alias autem tres causas est ecõuerso, 12æ.q.113.8.c.& 3^{a}.q.85.6.c.2^{m}.& 4.d.17.q.1.art.4.q.3.o.& Veri.q.28.8.c.

17 Motus liberi arbitrij contra peccatum in iustificatione, prior est infusione gratiæ, ordine materię: sed est econuerso, ordine formæ. 12æ.q.113.8.o.& 4.d.17.q.1.art.4.q.2.o.& Veri.q.28.8.o.

18 Vnus & idem motus est, in quo gratia infunditur, qui est dispositio ad gratiam, secundum quod exit à libero arbitrio: & meritorius secundum quòd informatur gratia: & simile est in motu contritionis, in quo primo iustificatur impius, 2.d.5.q.2.1.c.

19 In iustificatione impij, sunt duo termini motus, scilicet terminus à quo id est, remissio culpæ, scilicet renouatio, & terminus ad quem, id est, infusio gratiæ. ad Titum 3.col.5.

1 Requisita, & infusio gratiæ, requiritur ad iustificationem, 12æ.q.113.2.o. et 4.d.17.q.1.ar.3.quæst.1.o.et Veri.quæstion.28.2.o.et 4.1^{m}.et Ephe.5.lect.5.fin.

2 Requiritur etiam remissio culpæ, & nouitas vitæ per gratias. 12æ.q.113.1.6.o.4.d.17.q.1.ar.3.q.5.o.& Opus.50.col.22.co.20.Gra.55.& c.121.174.&c.Prophetia, 41.Virtus.23.

In habentibus vsũ rationis, præparatiò qua homo facit quod in se est, requiritur ad iustificationem, non autem in carentibus vsu rationis. 4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o.& d.20.art.1.q.1.c.& quol.5.2.fin.& quol.66.1^{m}.

4 Hæc præparatio, est per efficacem displicentiam peccati, et per affectũ feruens desiderium ad Deum: ideò sequitur infusio gratiæ et iustificatio. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.o.et q.2.art.5.q.1.c.

5 Non oportet semper quòd hæc præparatio, tempore iustificationem præcedat, quia vnus actus humanus à principio potest esse sufficienter intensus. 4.d.17.q.1.art.2.c.1^{m}.

6 In habentibus vsum rationis, requiritur ad iustificationem, motus liberi arbitrij consentientis, non autem causantis. 12æ.qu.113.3.o.et 4.5.6.c.et 3^{a}.q.86.6.1^{m}.et 2.d.27.2.7^{m}.et 4.d.17.q.1.art.3.q.2.o.et Veri.q.28.3.o.et 4.c.10.4.lect.2.col.2.et Ephe.5.lect.5.fi.

Ad iustificationem impij requiritur duplex motus liberi arbitrij, scilicet detestatio peccati, et desiderium iustitiæ Dei, 12æ.q.113.5.o.et 7.1^{m}.et 2^{m}.et 3^{a}.q.86.2.c.et 4.d.17.q.1.ar. 3.q.4.o.et contra 3.col.158.et Veri.q 28.5.o.

7 Ad eam requiruntur quatuor, scilicet infusio gratiæ, motus liberi arbitrij per fidem in Deum, detestatio peccati, remissio culpæ. 12æ.q.1.3.6.c.et 3^{a}.q.86.6.1^{m}.et 2^{m}.q.88.2.c.et 4.d.17.q.1.ar.3.q.5.c.et contra 4.co.72.et Io.fi.et Ephe.5.lect.5.fi.

8 Requiritur etiam motus fidei, et concurrit charitas, timor, et humilitas. 12æ.q.113.4.o. et 3^{a}.q.86.6.1^{m}, et 3^{m}.2.d.26.4.4^{m}.3.d.30.5.3^{m}.et 4.d.17.q.1.art.3.q.3.o.et Veri.q.28.4.o.

9 Timor filialis, requiritur ad eam substantialiter: timor verò seruilis, requiritur ad eam, vt dispositio præuia. Veri.28.4.3^{m}.

10 Actus misericordiæ operatur contra peccatum dupliciter, scilicet vel per modum satisfactionis: vel per modum præparationis: primo modo actus misericordiæ sequitur iustificationem, secundò verò modo præcedit eam, vel concurrit cum aliis virtutibus requisitis. 12æ.quæst. 113.4.1^{m}.

11 Deus est principalis causa iustificationis. Passio Christi, est causa meritoria. Sacramenta Ecclesiæ, sunt causa instrumentalis: fides verò, est coniungens instrumentum causæ principali. 3^{a}.q.64.3.c.et 4.d.1.q.1.art.4.q.1.c.fi.q.3.o.et Veri.q.28.4.c.et q.29.4.1^{m}.et 2^{m}.Baptismus, 16.19.161.Gra.121.Lex, 104. Misericordia, 11.12.31.45.Pœnitentia, 11.Sacramen.133.Saluari, 11.Sanit.7.

12 In iustificando Deus non indiget instrumentis, ex parte sua, sed propter congruitatem ex parte hominis iustificandi vtitur sacramentis, vt instrumentis, 4.d.1.q.1.art.4.q.1.c.fi.et Veri.q.27.4.16^{m}.

13 Non est inquirenda ratio, quare Deus aliquos iustificet, et liberet à peccato, et alios relinquat in peccatis. 1o.q.23.7.c.2^{m}.et 12æ.q.98.4.2^{m}.et q.106.2.3^{m}.et contra 3.c.et 161.et Ro.9.lect.3.co.8.9.

15 Deus et Christus secundum quod homo iustificant nos dupliciter, scilicet per operationem eorum in nos, et econuerso. Veri.q.29.4.9^{m}.

16 Christus vt homo, est causa meritoria, sed vt Deus, est causa principalis nostræ iustificationis, 4.d.1.quæst.1.art.4.quæst.3.1^{m}.et Veri.quæst.29.4^{m}.& 2^{m}.

17 Resurrectio Christi, est causa instrumentalis, et exemplaris resurrectionis animarum, s. iustificando eas, 3^{a}.q.56.2.o.qu.62.5.1^{m}.et 4.d.43.art.2.q.1.q.2.et Opus.3.col.247.249.Christus, 55.

18 Resurectio Christi, est causa iustificationis, quantum ad terminum ad quem, sacraméta verò et passio Christi, quantum ad terminum à quo, 3^{a}.q.56.2.4^{m}.q.59.2.3^{m}.q.62.5.3^{m}.et 3.d.19.art.1.q.1.3^{m}.et art.3.q.2.3^{m}.et 4.d.1.q.1.art.4.q.3.2^{m}.q.19.q.1.art.1.q.1.3^{m}.et art.3.q.2.3^{m}.et Veri.q.29.4.1^{m}.et Opus.3.col.247.et Rom.4.fi.

19 Iustificatio appropriatur attributo misericordię Dei, sicut reuelatio futurorum, sapientiæ eius, 1^{a}.q.45.6.3^{m}.& 4.d.17.q.1.art.1.q.4.o.

20 Iustificatio manifestat iustitiam Dei, sicut causam exemplarem, misericordiam verò, vt causam efficientem, sed bonitas creaturæ manifestat bonitatem Dei vtroque modo, 1^{a}.qu.45.6.3^{m}.& 4.d.17.quæ.1.art.1.q.4.2^{m}.

21 Iustificari dicitur tripliciter, s. quo ad reputationem, executionem, & causam, sed opera legis iustificabant primò modo & secundò: non autem tertiò modo, 12æ.q.100.12.c.3.d.40.3.o.& Rom.2.lec.3.co.1.& co.3.lect.2.fi.& Gal.2.lect.4.col.1.fi.col.& 3.lect.4.o.

22 Oppositum videtur dicere quo ad opera legis, 3^{a}.q.62.6.3^{m}. q.70.1.4.o.

23 Omnia præcepta veteris legis iustificabant disponendo, & figurando, nõ autem causando habitum: sed actum iustitiæ, 12æ.q.98.4.c.fi.& 2^{m}.& q.100.12.o.& 3.d.40.3.o.

24 Præcepta ceremonialia non iustificabant, nisi ex obedientia & deuotione, i. non continebant iustitiam: nisi in generali. Moralia verò iustificabant in speciali: secundum generalem iustitiam. Iudicialia autem in speciali, secundum specialem iustitiam. Sed præcepta legis humanæ, secundum iustitiam acquisitam iustificant, 12æ.q.98.1.o.& q.112.o. qu.103.2.o.& 3.q.40.3.o.

25 Lex noua continet duo, sc. gratiam principaliter & documenta & præcepta secundariò. Ratione primi iustificat, non autem ratione secundi, 12æ.q.106.2.o.

1 Iusti sunt nobilissimæ partes vniuersi: ideo omnia bona, & peccata sua & aliorum, prosunt eis, 1^{a}.q.23.7.c.fi.

2 Deus specialiter dicitur Deus iustorum tripliciter, sci. ex speciali cura, cultu, & præmio, 1^{a}.q.257.c.

3 Deus nihil permittit euenire, quod finaliter impediat salutem iustorum, 1^{a}.q.22.2.4^{m}.

L

1 LAbor manualis, siue corporalis, vel mœchanicus, prohibetur ad literam, tertio præcepto decalogi, vt præcepto speciali, sed mysticè quo ad cessationem à peccatis, vt præcepto generali, 22æ.q.122.4.1^{m}.& 3^{m}.& q.187.3.c.

2 Labor manualis ordinatur ad quatuor, s. ad victum, ad ocium vitandum contra concupiscentias, & eleemosynas, 22æ.q.187.3.c.

3 Labor manualis est vtilis ad tria, s. contra furtum, contra cupiditatem boni alieni, & contra turpia negotia pro victu, 22æ.q.187.3.c.

Lachrymæ causantur ex tristitia, & aliquando ex affectus teneritate, præcipuè cum consideratur delectabile ex tristabili, vt ex deuotione, 22æ.q.82.4.3^{m}.

Lamech non euasit reatum homicidij, occidens hominem quem credidit bestiam: quia non adhibuit diligentiam, 22æ.q.64.8.1^{m}.

Lamina aurea, inuenta est super pectus gentilis mortui de fide eius, & dicentis, Christus nascetur ex virgine, & ego credo in eum. O sol, sub Helenæ, & Constantini temporibus, iterum me videbis, 22æ.q.2.7.3^{m}.

Latere quærit concupiscentia, propter turpitudinem, ira verò manifestius operatur, propter impedimentum rationis, & amplificationem cordis, 12æ.q.48.3.2^{m}.& 22æ.q.156.4.c.

Latitudo est dimensio magnitudinis corporalis, 12æ.q.33.1.c.

1 LAtria exhibita vero Deo, & exhibita idolo, non dicitur vniuocè, 22æ.q.94.1.2^{m}.

2 Latria dicitur tripliciter, scilicet res exhibita ad cultum Dei, actus, et habitus, et sic tertio modo, est virtus. Cuius nomina sunt quatuor, scilicet theosebia vel eusebia, pietas, religio, et latria, 22æ.q.81.1.3m.et 4m. et q.94.1.2m.

3 Latria est specialis virtus, inquantum habet specialem rationem obiecti et actus, sed est virtus generalis inquantum actibus aliarum virtutum materialiter vtitur ad suum actum, ad quem multæ virtutes, scilicet fides, charitas, et aliæ præexiguntur, 22æ.q.81.3.4.o.et 8.1m.qu.83.15.c. et q.186.1.2m.

4 Latria non est virtus theologica, quia non habet Deum pro obiecto, sed habet eum tantum pro fine, ideò est virtus moralis, et reducitur ad virtutes cardinales. 22æ.q.81.5.o.et q.92.1.c.

5 Latria reducitur ad iustitiam, non quidem sicut species ad genus, sed sicut virtus annexa virtuti principali, 22æ.q.80.o.

6 Actus latriæ præcipitur primo præcepto decalogi. 12æ.q.100.4.1m.

8 Latria est quædam protestatio fidei. 12æ.q.100.4.1m.et 22æ.q.81.3.b.et 2m. et q.94.1.1m.et q.97.3.1m.q.100.1.1m.et q.101.3.1m.

8 Offerre sacrificia, vel orare, vel protestatio, et huiusmodi, eliciuntur à sola latria, cuius propriè sunt actus: licet imperentur à fide, et charitate. 22æ.q.81.5.1m.q.82.2.1m.et q.85.3.o.et q.88.5.1m.

1 Dicitur quandoque bonus latro, non quidem propriè et simpliciter, sed metaphoricè vel quasi transsumptiuè. 12æ.q.55.3.1m.q.92.1.c.fi.et 22æ.q.45.1.1m.et q.47.1.3.c.et q.92.1.1m.

2 Christus voluit crucifigi, inter duos latrones, quadruplici ratione: scilicet primò, quia sicut pro nobis maledictum crucis factus est Christus sic pro omnium salute inter noxios, quasi noxius crucifigitur, secundum Hyeronimum. Secundò vt in ipsa patibuli specie, deuitaretur illa quæ in iudicio ipsius, omnium hominum facienda est discretio, secundum Leonem Papam, tertio duo latrones leuæ ac dextræ affiguntur, omnem humani generis diuersitatem vocari ad sacramentum passionis Domini ostendentes secundum Hilarium: quartò, quia latrones qui cum Domino crucifixi sunt, significant eos, qui sub fide et cōfessione Christi, vel agone martyrij, vel quælibet arctioris disciplinæ instituta subeunt secundum Bedam. 3a.q.46.11.o.

1 Laurentius Diaconus existens, baptizabat in necessitate tantùm. 3a. quæstion.67.1.3m.

2 Laurentius & Vincentius, & aliqui alij sancti, habuerunt passionem magis dolorosam, quàm Christus quo ad diuturnitatem vel acerbitatem vel aliquid huiusmodi: non autem simpliciter, 3a.q.46.6.1m.

1 Laus dependet essentialiter à voluntate adhærente bono, non autem à potentialitate peccandi, sed est signum eius, 22æ.q.81.6.1m.

2 Aliquid est laudabile inferiori quod est vituperabile superiori, & econuerso. 12æ.q.94.3.3m.

Laudare hominem, ad consolationem, vel ad profectum eius, cum cæteris circunstantiis debitis est actus virtutis amicitiæ: aliter autem est peccatum adulationis, 22æ.q.115.1.1m.& 2.o.

4 Deus secundum essentiam maior est omni laude: ideò debetur ei reuerentia, & honor latriæ, laus autem, effectus eius. 22æ.q.91.1.1m.

5 Deus est ore laudandus, non vt ei aliquid manifestetur sicut aliis, sed vt nos & alios excitemus in Deum, & vt retrahantur ab eius offensis, 22æ.q.91.1.o.& 3.c.

6 Ocium tollitur per meditationes diuinorum eloquiorum, scilicet sacrarum scripturarum, & per laudes diuinas: quia secundum glosam non est ociosus, qui verbo Dei tantum studet, nec pluris est qui extra operatur, quàm qui studium cognoscendæ veritatis exercet. 22æ.quæst. 87.3.c.fi.

Lazarus resuscitatus iterum mortuus est, 3a.q.53.3.c.1m.& q.55.2.3m.& quæstion.56.1.c.

1 Legislator magis considerat actus exteriores, quàm interiores, 12æ.quæ. 100.9.c.

2 Voluntas principis, vel legislatoris, vt regulata ratione, habet vigorem legis. Alioquin esset magis iniquitas quàm lex, 12æ.q.90.1.3m.& q.92. 1.4m.q.93.3.2m.& 22æ.q.60.5.1m.

3 Intentio legislatoris est facere ciues bonos, inducendo eos ad virtutes per assuefactionem bonorum operum. 12æ.q.92.1.o.& qu.96.2.2m.& q.107.2.c.&22æ.q.122.1.1m.

4 Intentio cuiuslibet legislatoris ordinatur primò & principaliter ad bonum commune: secundò autem ad ordinem iustitiæ & virtutis, quo conseruatur, & peruenitur ad primum. 12æ.q.100.8.c.

5 Legislator intendit bonum commune, ideò non præcipit actus particulares vnius: nisi vt ordinantur ad alterum. 12æ.q.90.2.4.c.q.98.6.2m.& 3m.& q.100.2.8.c.

1 Legispositiua est idem quod virtus regnatiua, id est, principalis species prudentiæ, quæ conuenit regi. 22æ.q.50.1.3m.4.2.b.& 1m.& 3.b.

2 Legispositiua & eugnomosyna, idest, bona sententia siue consilium, tribuuntur prudentiæ, secundum directionem, & attribuuntur iustitiæ, secundum executionem. 22æ.q.80.4m.

3 Lex non potest dari, nisi populo: ideò legispositiua est pars politicæ, & non œconomicæ, nec monasticæ. 12æ.q.98.6.2m.& 3m.q.101.3.c.& 3a. q.70.2.2m.

Lenia est idem quod patientia, & est pars annexa fortitudini, 22æ.quæstio. 128.6m.

1 LEpra non mundabatur, per ritum & ceremonias legis: nisi quandoque miraculosè, scilicet quando sacerdos decipiebatur in iudicādo 12æ.q.102.5.7m.& q.103.2.3m.

2 Expositio literalis, & figuralis lepræ, in hominibus, domibus, & vestibus, 12æ.q.102.5.4m.& q.107.2.4m.

3 Leprosus non debet promoueri ad sacerdotium, nec celebrare missam in publico, propter horrorem, sed celebrare potest secretò, nisi sit periculum, 3a.q.82.10.3m.

4 Aliquis remouetur ab administratione Ecclesiæ, propter vitium lepræ, quia ineptus est. 22æ.q.108.4.3m.

1 LEx dicitur à ligando, quia obligat, vel dicitur à legendo secundum Isidorum, quia scripta est. 12æ.q.90.1.c.& 4.2m.& 3m.

2 Quælibet inclinatio ex aliqua lege, potest dici lex participatiuè non autem essentialiter, 12æ.q.90.5.1m.& q.91.6.c.

3 Lex est regula & mensura actuum agendorum, vel omittendorum, 12æ. q.90.1.o.& 2.4.c.& q.91.2.c.& q.93.3.c.& quæ.95.4.c.fi.& quæst.96.5. c.& q.97.1.c.

4 Lex de sui ratione, habet quòd sit regula actuum agendorum, & quòd habeat vim coactiuam. 12æ.q.90.3.c.q.96.5.c.& 22æ.q.67.1.c.

5 Lex est aliquid rationis, scilicet propositiones vniuersales rationis practicæ, considerata actu vel habitu. 12æ.q.90.1.c.& q.91.1.c.q.92.1.c.& q.94.1.c.

6 Lex non est aliud nisi dictamen rationis practicæ. 12æ.q.91.1.3.c.q.92.1.c. 4m.& 2.c.& q.97.1.c.

7 Lex est quædam rationis ordinatio ad bonum commune, ab eo qui curam communitatis habet promulgata. 12æ.q.96.1.c.

8 Lex maximè respicit ordinem ad beatitudinem, & propriè ad fœlicitatem communem. Ibid.

9 Nullum præceptum habet vim legis, nisi secundum ordinem ad bonum commune, ad quod omnis lex ordinatur, vt ad finem. 12æ.q.90.2.o.& 3.c.& q.91.5.c.& 6.3m.& q.92.1.c.& q.93.1.1m.& q.95.3.4.c.& q.96.1. 3.4.6.c.& qu.97.1.c.& q.100.2.c.& 11.3m.& 22.q.58.5.c.& 3a.quæstio. 70.2.2m.

10 Lex importat ordinem ad finem actiuè, non autem passiuè, nisi per accidens: scilicet quando legislator habet finem extra se. 12æ.q.91.1.3m.

11 Lex non imponitur ab aliquo domino, nisi subditis eius, ideò præcepta cuiuslibet legis, præsupponunt subiectionem recipientis legem ad dantem legem. 22æ.q.16.1.c.& q.22.1.c.

12 Non omnia contenta sub lege, obligant ad mortale, quia non omnia traduntur per modum præcepti, sed aliqua per modum ordinationis & statuti, & obligant ad certam pœnam. 22æ.q.186.9.2m.

13 Vsus venereorum, ordinatur ad bonum commune, ideò subiacet legi, quia bona communia cadunt sub lege. 22æ.q.154.2.c.fi.& 9.3m.

14 Lex quintuplex, scilicet lex æterna, naturalis, diuina, humana, & fomes peccati. 12æ.q.91.o.

15 Lex est in aliquo dupliciter, s. essentialiter et vt in regulante: participatiuè, vt in regulato: primò modo est in ratione secundo modo, est in omni quod ex aliqua lege in aliquid inclinatur. 12æ.q.90.1.1m.et 3.1m. et q.91.2.6.c.

16 Homo dupliciter inclinatur ad obseruantiam legis, s. interius per amorem vt boni: et exterius per pœnas, vt mali, 12æ.q.92.1.2m.q.95.1.c.qu. 98.6.c.q.107.1.2m.et 22æ.q.108.1.3m.et 3.c.

17 Diuersæ leges, diuersis imponuntur, 12æ.q.91.5.1m.et 6.c.q.96.2.c.q.100. 2.c.q.104.3.2m.et q.107.1.c.

18 Iustus dupliciter non est sub lege, s. coactiuè, et quantum ad opera spiritus sancti, 12æ.q.93.6.1m.et q.96.5.o.

19 Actus legis quadruplex, sc. imperare seu præcipere, vetare seu prohibere, permittere, et punire: non autem consulere, nec præmiare. quia conueniunt etiam personis priuatis, 12æ.q 92.2.o.

20 Proprius effectus legis est, inducere subditos ad propriam eorum virtutem: ideo lex facit bonos, vel simpliciter: vel bonos secūdum quid, 12æ.q.92.1.o.et 2.4m.

21 Quælibet lex inducit ad obseruantiam præceptorum, per pœnas, et per præmia danda: vel per Deum, vt lex diuina: vel per homines, vt lex humana, 12æ.q.99.6.o.

22 Omnis lex tendit ad amicitiam, vel hominum ad inuicem: vel hominū ad Deum, 12æ.q.99.1.2m.& 2.c.

23 *Lex naturalis, est participatio legis æternę: & impressio diuini luminis in creatura rationali: quia inclinatur ad debitum actum & finem, 12æ. q.91.2.o.q.96.2.1m.& q.97.1.1m.

24 Lex naturlis non est habitus propriè & essentialiter, s. quo quis operatur, sed impropriè, idest, quod habitu tenetur, 12æ.q.94.1.o.

25 Omnes inclinationes partium humanæ naturæ, vt concupiscibilis & irascibilis secundum quod regulantur ratione, pertinent ad legem naturalem, 12æ.q.94.2.2m.& 4.3m.& 22æ.q.108.2.c.

26 Ordo præceptorum legis naturæ, est secundum ordinem inclinationū naturalium, scilicet primo secundum naturam substantiæ secundo secundum naturam animalis: tertiò secundum naturam hominis, 12æ. q.49.2.c.

27 Ad præcepta legis naturæ pertinent omnia, quæ ratio practica, naturaliter apprehendit esse bona humana, s. omnia ad quæ homo habet naturalem inclinationem, 12æ.q.94.2.3.c.& 4.c.3m.

28 Lex naturalis est eadem, apud omnes, quo ad prima principia communia, secundum rectitudinem & notitiam, non autem quo ad alia, 12æ. q.94.4.o.

29 Lex naturæ est vna omnium, quia præcepta eius sunt communia: ideo conueniunt tam imperfectis quam perfectis, sed lex diuina non est vna, quia præcepta eius sunt particularia, 12æ.q.91.5.3m.

30 Omnes actus virtutum, inquantum sunt virtuosi, sunt de lege naturæ: non autem omnes, secundum species suas, 12æ.q.94.3.o.

31 Lex naturalis non potest dici irrationabilibus, non secundum similitudinem. 12æ.q.91.2.3m.

32 Aliquid deriuatur à lege naturæ dupliciter, s. vt conclusio, & vt determinatio, legis humanæ, 12æ.q.95.2.o.& q.99.3.2m.

33 Lex naturalis potest mutari per legem diuinam & humanam, addendo & subtrahendo conclusiones: sed raro, & in aliquo particulari: non autem prima principia eius, 12æ.q.94.4.c.2m.& 5.o.& q.97.1.1m.

34 Lex Dei scripta corrigit legem naturæ, supplendo: vel vt corrupta erat in cordibus aliquorum, 12æ.q.94.5.1m.& 3a.q.61.3.2m.

35 Lex naturalis non potest deleri de corde alicuius quo ad prima principia, & in vniuersali: sed tantum in particulari, vel quo ad conclusiones, 12æ.q.94.6.o.& q.99.2.2m.

36 Lex naturę fuit offuscata in gentilibus, quo ad multa, 12æ.qu.94.4.5.6.c. q.98.6.c.1m.q.99.2.2m.q.100.5.1m.& 22æ.q.22.1.1m.q.154.1.1m.& 3.qu. 60.5.3m.q.61.3.2m.& q.70.2.1m.

37 Lex naturæ, sic corrupta fuit apud Germanos, quod latrocinium non reputarent peccatum, 12æ.q.94.4.6.c.

38 Lex æterna, est ratio seu conceptus gubernationis rerum, in Deo, 12æ.q. 91.1.o.& q.93.1.o.& 3.4.c.& 5.3m.

39 Lex æterna secundum essentiam, est nota beatis tantum, sed in suis effectibus, nota est omni creaturæ rationali. 12æ.q.19.4.3m.& 5.6.o.& qu. 93.2.o.

40 Lex æterna comparatur ad ordinem rationis, sicut ars ad artificiatum: ideò eiusdem rationis est aliquid esse contra vtrumque. 12æ.q.71.2.4m

41 Omnis lex inquantum iusta est, deriuatur à lege æterna. 12æ.q.93.3.o.

42 Omnia regulantur lege æterna, & participant eam, inquantum ex ea inclinantur in proprios actus & fines. 12æ.q.91.2.

43 Aliquid subditur legi æternæ dupliciter, scilicet secundum cognitionem, vt creatura rationalis tantum: vel per aliquod principium interius, vt omnis creatura, 12æ.q.91.2.c.3m.& q.93.5.6.c.

44 Omnia creata subduntur legi æternæ: non autem ea quæ pertinent ad essentiam Dei, 12æ.q.91.2.& q.93.4.5.6.o.

45 Voluntas Dei secundum se, non subditur legi æternæ, nec gubernationi Dei, sed tantum secundum volita creata, 12æ.q.93.4.1m.

46 Filius Dei secundum humanitatem, legi æternę subditur, sed secundum deitatem, est ipsa lex æterna, per appropriationem, 12æ.q.93.1.2m.& 4.2m.& 6.1m.

47 Beati & damnati, subduntur legi æternæ, per quam meruerunt, et conseruantur in beatitudine. vel miseria. 12æ.q.93.6.3m.

48 Boni perfectius subduntur legi æternæ quàm mali, quantum ad cognitionem, et inclinationem ad bonum, sed secundum passionem est econuerso, 12æ.q.93.6.c.

49 Prudentia carnis, subditur legi æternæ, secundum passionem, non autem secundum actionem. 12æ.q.93.6.2m.

50 Irrationalia, defectus, et omnia contingentia omnium naturalium subduntur legi æternæ, non autem legi humanæ. 12æ.q.93.5.o.et 12æ.quæstion.93.6.c.

51 Lex diuina est necessaria, præter legem naturalem et humanam, 1a.qu.1. 10.et 12æ.q.91.4.o.et 3a.q.60.5.3m.

52 Lex diuina est participatio legis æternæ, in ordine ad finem supernaturalem, sicut lex naturalis, ad finem naturalem. 12æ.q.91.4.c.1m.

53 Sicut gratia præsupponit naturam, sic lex diuina præsupponit legem naturalem, 12æ.q.99.2.1m.

54 Ea quæ sunt necessaria ad salutem, cadunt sub præceptis diuinæ legis. 12æ.q.3.2.c.et q.140.2.c.

55 In lege Dei aliqua præcipiuntur, quia bona sunt, et aliqua econuerso: et aliqua prohibentur, quia mala sunt, et aliqua econuerso. 22æ.quæstio. 57.2.3m.

56 Finis legis diuinæ est beatitudo æterna, humanæ verò, est temporalis tranquilitas ciuitatis, 12æ.q.98.1.c.& 100.2.5.c.

57 Lex diuina principaliter intēdit amicitiam hominum ad Deum, sed lex humana: hominum adinuicem. 12æ.q.99.2.3.c.& q.100.2.5.c.

58 Lex diuina principaliter ordinat homines ad Deum: sed ordinat homines adinuicem, secundum quod conuenit ordini, ad Deum, humana verò econuerso. 12æ.q.99.3.4.c.& 110.2.5.c.

59 Lex diuina sufficienter ordinat ad omnem actum virtutis, non autem lex humana. 12æ.q.100.2.o.& 22æ.q.140.2.c.

60 Lex humana proponit præcepta tantum de actibus iustitiæ, vel aliarum virtutum, sub ratione iustitiæ, diuina verò de actibus omnium virtutum, vel obligando, vel consulendo, 12æ.q.100.2.o.

61 Lex diuina se extendit ad actus interiores, & exteriores, sed lex humana tantum ad actus exteriores. 12æ.q.91.4.c.& q.98.1.c.& q.100.2.9.c.

62 Lex diuina prohibet & punit omnia peccata, non autem lex humana, 12æ.q.91.4.c.fi.q.93.3.3m.& q.96.2.o.& 3.1m.q.98.1.c.& 22æ.q.69.2.1m. q.77.1.1m.& q.78.1.4m.

63 Leges humanæ antiquæ, continent quædam fabulosa & falsa, non autē lex diuina. 12æ.q.99.3.c.

64 Lex diuina distinguitur in legem veterem, & legem nouam, non sicut in species omninò diuersas: sed sicut in imperfectum & perfectum in eadem specie. 12æ.q.51.5.o.& q.107.1.o.

65 Lex vetus est æterna, quo ad moralia, & quo ad veritatem quam figurabant cerimonialia, non autem aliter. 12æ.q.103.3.1m.

66 *Lex vetus cōuenienter data est tempore Moysis, *primò quidem contra malos, ad comprimendam eorum duritiam, & superbiam, & in eo quód scire se & posse putabant, quod non valebant: secundò verò ad bonorum auxilium, quo facilius & securius ad spiritualia nutrirentur. 12æ.q.98.6.o.& 3a.q.70.2.2m.

67 Lex vetus differt à lege naturali, non vt ab ea penitus aliena, sed vt aliquid ei superaddens. 12æ.q.89.2.1m.

68 *Lex vetus erat bona, quia consonabat rationi, reprimendo concupiscentias, sed erat imperfecta: * quia non poterat sufficienter ad finem inducere. 12æ.q.98.1.c.& 2.1m.

69 Lex vetus prohibebat omnia peccata. 12æ.q.98.1.c.

70 * Lex vetus non conferebat gratiam, quia hoc Christo reseruabatur. 12æ.q.98.1.o.q.99.2.3m.& q.100.12.o.

71 Finis veteris legis erat iustificatio hominum, quam tamen efficere non poterat: sed eam figurabat factis ceremonialibus, & promittebat verbis. 12æ.q.107.2.c.

72 Lex vetus, secundum sensum exteriorem promittebat tantum temporalia, sed secundum sensum spiritualem, promittebat spiritualia & vitam æternam, 12æ.q.114.10.1m.

73 Lex vetus occidebat, non quidem effectiuè, sed occasione accepta, non autem data. 12æ.q.98.1.2m.& q.99.2.3m.

74 Lex vetus induxit pœnam seruitutis, in casu duplici tantum, scilicet seruitutem perpetuam in seruo nolente ingredi, & temporalem, in fure non valente soluere. 12æ.q.105.2.10m.

75 Lex vetus, bene statuit de loco iudicij, de iudicibus, & testibus, 12æ.quæ. 2.c.7m.& 8m.

76 Lex vetus data fuit solis Iudæis, non quidem propter merita eorum, sed propter promissiones Dei de Christo. 12æ.q.98.4.o.& 5.c.

77 Lex vetus data fuit duris in flagellum, proficientibus in pædagogum, perfectis autem in signum & solatium. 12æ.q.101.3.c.

78 Gentiles non obligabātur ad legem veterem, quo ad ceremonialia, vel iudicialia: sed ad præcepta naturæ secundum se, non autem ex lege veteri, 12æ.q.98.5.o.& 22æ.q.85.4.1m.

79 Lex vetus neminem excludit à cultu Dei, sed tantum à ciuilitate. 12æ.q. 105.3.1m.& 2m.

80 Lex vetus ordinabat ad Christum, perhibendo testimonium, & disponendo ad eum. 12æ.q.98.2.c.& q.99.6.c.

81 Status veteris legis institutus fuit, ad figurandum mysterium Christi. 12æ.q.102.4.c.

82 Status veteris legis, non fuit immutatus antè Christum, quo ad impletionem, sed quo ad conditionem populi, 12æ.q.102.4.2m.

83 Christus impleuit legem veterem, opere & doctrina tripliciter, scilicet exponendo, dando modum melius obseruandi, & superaddendo. 12æ. q.107.2.o.& 4.3m.

84 Christus in omnibus conseruatus est secundum præcepta veteris legis. 3a.q.37.o.q.40.4.o.& q.47.2.1m.

85 Lex vetus dabatur populo adhuc imperfecto, in comparatione ad perfectionem quæ erat futura per Christum. 12æ.q.99.6.c.

86 Lex noua continetur in lege veteri virtualiter, vt perfectum in imperfecto, & implicitè: non autem explicitè & in actu. 12æ.q.107.3.o.

87 Lex vetus assimilatur puero, vt imperfecta, noua autem assimilatur viro vt perfecta. 12æ.q.91.5.c.1m.q.98.1.o.& 2.1m.et 2m.et q.99.6.c.et q.106. 3.c.et q.2.107.1.c.2m.q.2.3.4.c.et 22æ.q.1.7.2m.

88 Lex noua implet legem veterem, exhibendo quod lex vetus promittebat et figurabat: sed euacuat eam quo ad ceremonialia, 12æ.q.107.2.o. et 22æ.q.104.6.2m.

89 Lex noua dicitur gratia fidei, quia principaliter est ad gratiam, secundariò autem est ad ceremonialia et sacramentalia. Lex vetus autem econuerso. 12æ.q.107.1.3m.et q.108.1.o.

90 Lex vetus est via ad legem nouam, sicut lex noua ad cælestem Ecclesiam, seu ad cælestem hierarchiam. 12æ.q.101.2.c.et q.106.4.1m.et 3a.q. 61.4.1m.

91 Vtraque lex fuit ab vno Deo, sed lex vetus in lapidibus, noua verò in corde. 12æ.q.98.2.3.o.q.106.2.3m.et 4.3m.et q.107.1.c.fi.

92 Lex vetus cohibebat manum, id est, actus exteriores, per pœnas temporales, non autem animum, idest, actus exteriores, noua autem cohibet vtrumque, per æterna, 13æ.q.107.1.2m.

93 Lex noua principaliter promittit spiritualia, et ordinat actus etiam interiores, et ex amore: ideo perfectior est lege veteri quæ habet opposita. 12æ.q.91.5.o.q.99.6.o.q.107.1.2m.q.108.1.o.et 22æ.q.95.2.3m.et q. 144.1.1m.

94 Lex vetus est grauior lege noua, quo ad ceremonialia, et quoad dispositionem subditorum, sed quo ad actus virtutum, est econuerso, 12æ.q. 107.4.o.

95 Lex noua addit consilia super præcepta, non autem lex vetus, 12æ.quæst. 108.4.o.

96 Lex noua dicitur lex veritatis, lex vetus autem dicitur lex vmbræ, vel lex figuræ, 12æ.q.107.2.c.

97 In lege noua dantur præcepta fortitudinis, ad pugnādum spiritualiter & ad patientiam temporalium malorum, non autem ad pugnam corporalem sicut in lege veteri, 22æ.q.140.1.1m.

98 Lex noua nihil instituit, ad cognoscendum futura, sicut lex vetus, quia terrena sunt: fuerunt tamen in nouo testamento etiam aliqui prophetiæ spiritum habentes, qui multa de futuris euentibus prædixerunt, 22æ.q.95.2.3m.

99 Lex noua nihil determinat circa ceremonialia vel iudicialia, nec præcipit alia moralia, quam lex vetus, 12æ.q.108.2.o.& 3.2m.& 3m.

100 Lex noua principaliter est gratia spiritus sancti, secundariò autem est circa quædam disponentia ad gratiam, & ad vsum eius: ideo principaliter est indita, & secundariò scripta, 12æ.q.106.1.o.& 2.3.c. qu. 107.1. 2m.& 3m.& q.108.1.c.1m.

101 In lege noua nihil continetur, nisi pertinēs ad gratiam spiritus sancti: vel disponēs intellectum per fidem & affectum, vel vsum gratiæ, 12æ. q.106.1.1m.

102 Lex noua est lex gratiæ, & piætatis, 12æ.q.106.3.c.fi.

103 Lex noua dicitur lex libertatis, quia non præcipit actus exteriores nisi sacramentorum, vel habentes necessitatem ad gratiam, nec prohibet, nisi contraria gratia, 12æ.q.108.1.2.o.& 4.c.

104 Lex noua bene ordinat omnes actus interiores hominis ad se, ad proximum, & ad Deum, 12æ.q.108.3.o.

105 Nullius status potest esse perfectior statu nouę legis, quia lex noua immediatè introducit ad vltimum finem, 12æ.q.106.4.c.& q.108.4.o.

106 Lex noua non debuit dari à principio mundi, triplici ratione; *prima*, scilicet, quia lex noua principaliter est gratia spiritus sancti, quæ abundanter dari non debuit, antequam impedimentum peccati, ab humano genere tolleretur consummata redemptione per Christum: secunda potest assignari ex perfectione legis nouæ: no enim aliquid ad perfectum adducitur statim à principio, sed quodam temporalis successionis ordine, sicut aliquis prius fit puer, & postmodum vir: tertia sumitur ex hoc quod lex noua est lex gratiæ: & ideo primo oportuit, quòd homo relinqueretur sibi in statu veteris legis: vt in peccatum cadendo suam infirmitatem cognoscens, recognosceret se gratia indigere, 12æ.q.91.5.2m.& q.106.3.o.

107 Lex noua proponitur in omni loco, non autem in omni tempore: quia tempus variat statum, non autem locus, 12æ.q.106.4.o.

108 Lex noua durabit vsque ad finem mundi, 12æ.q.106.4.o.

109 Leges humanæ sunt necessariæ ad pacem hominum, & ad virtutes, propter malos: quia non sufficit eis paterna monitio, 12æ.quæst.91.3.o.& q.95.1.o.

10 Melius est secundum Philosophum, omnia determinari per leges, quantum possibile est, quam relinquere arbitrio iudicum, triplici ratione. Primò scilicet quia facilius est inuenire paucos sapientes, qui sufficiant ad rectas leges ponēdas, quam multos qui requirerentur ad rectè iudicandum de singulis: secundò quia illi qui leges ponunt, ex multo tempore considerant quid lege ferendum sit, sed iudicia de singularibus factis fiunt ex casibus subitò exortis: facilius autem ex multis consideratis, potest homo videre quid rectum sit, quam solum ex aliquo vno facto: tertiò quia legislatores iudicant in vniuersali & de futuris, sed homines iudiciis præsidentes, iudicant de presentibus,

ad quæ afficiuntur amore vel odio, aut aliqua cupiditate, et sic eorum deprauatur iudicium.12æ.q.95.1.2m.
111 Quia ergò iustitia animata iudicis, non inuenitur in multis, et quia flexibilis est: ideò necessarium fuit, in quibuscunque est possibile legem determinare quid iudicandum sit, vt paucissima arbitrio hominum committerentur.12æ.q.95.1.2m.fi.
112 Quædam singularia quæ non possunt lege comprehendi, necesse est cõmittere iudicibus, puta de eo quod est factum esse vel non esse, et de aliis huiusmodi.12æ.q.95.1.3m.
113 Lex humana est dispositio particularis, inuenta per rationem humanam ex principiis communibus legis naturalis, 12æ.q.91.3.o.& 4.c.et q.95.2.o.et 3.4.c.
114 *Lex humana est mensura mensurata à lege diuina, et à lege naturali cuius finis est vtilitas hominum.12æ.q.19.4.c. et q.95.3.o.
115 Leges humanæ in communi, habent rationem, non autem quo ad aliquas particulares conditiones, sed ex arbitrio instituentium.12æ.qu.95.2.4m.et q.102.2.3m.
116 Leges humanæ non possunt habere illam infallibilitatem, quam habent conclusiones demonstratiuæ scientiarum.12æ.q.91.3.3m.et 4.c.et q.96.1.3m.q.105.2.8m.et 22æ.q.120.1.c.
117 Nulla lex humana habet vim legis, nisi inquantum à lege naturæ deriuatur.12æ.q.95.2.o.
118 Leges scribuntur ad declarationem iuris naturalis et iuris positiui: ideò continent vtrumque, et instituunt ius positiuum, dantes ei robur auctoritatis, non autem iuri naturali, sed hoc habet ex natura.22æ.quæstion.60.5.c.1m.
119 Lex humana quadrupliciter diuiditur, secundum quatuor, quæ sunt de ratione eius, scilicet quòd sit à lege naturæ, ad bonum commune, à persona publica, et sit regula actuum humanorum.12æ.q.95.4.o.
120 Nullus potest condere legem, nisi communitas vel persona publica, id est, gerens vices eius.12æ.q.90.3.o.et.q.92.2.2m.et q.95.4.c.q.96.1.4.c.et q.97.3.3m.q.98.3.3m.et 22æ.q.50.1.3. q.57.2.c.et q.60.6.c.et quæst.67.1.c.
121 Lex humana debet dari in communi, 12æ.q.96.1.o.& q.98.6.2m.& 22æ.q.147.3.4.c.
122 Lex humana datur de aliquo, secundum illud quod frequentius accidit.12æ.q.84.1.3m. q.96.1.3m.& 6.c.3m. & q.102.6.5m.& 22æ.q.88.9.10.c.q.120.1.c.& q.147.4.c.q.152.2.3m.& q.154.2.c fi. & q.160.5.c.
123 Lex humana non attendit attentionem obseruantis, sed actum eius. 12æ.q.100.9.c.
124 Lex humana debet esse honesta, iusta, possibilis secundum naturam, secundum consuetudinem patriæ, loci, & temporis, necessaria, pro communi vtilitate, & clara.12æ.q.95.3.o.
125 Lex est iusta, vel iniusta tripliciter, scilicet ex fine, ax agente per auctoritatem, & ex forma, id est, secundum æqualitatem proportionis.12æ.quæ.96.4.c.
126 Lex humana præcipit aliquos actus cuiuscunque virtutis. vt ordinabiles ad bonum commune, non autem omnes: similiter aliquos actus cuiuscunque vitij prohibet, non autem omnes.12æ.q.93.3.3m.& q.96.2.3.o.& q.100.2.c.
127 Leges humanæ ordinantur ad aliqua mundana bona, secundum quorum conditionem, dantur præcepta fortitudinis, 12æ.q.140.1.c.
128 Lex humana non debet seruari quando est in damnum, sed recurrendum est ad principem, si periculum non sit in mora, 12æ.q.96.6.o.& q.97.3.1m.& 22æ.q.60.5.2m.& 3m.& q.147.4.c.
129 Lex humana iusta obligat in foro conscientiæ, non autem lex iniusta, nisi propter scandalum vitandum in iis quæ non sunt contra Deum. 12æ.q.96.4.o.& 22æ.q.12.2.1m.& q.60.5.1m.
130 Omnes subditi alicuius potestatis, subduntur legibus eius, vel coactè, vt mali, vel sponte vt boni.12æ.q.96.5.o.
131 Princeps subditur legi suæ, quo ad iudicium Dei, & sponte quo ad vim directiuam, non autem coactè, 12æ.q 96.5.3m.
132 Nullus subditur legi inferioris contra superiorem.12æ.q.95.5.c.2m.
133 Lex humana potest iustè mutari dupliciter, scilicet ex defectu legislatoris, vel ex mutatione rerum, vel hominum.12æ.q.96.5.3m.& 6.o.q.97.1.o.& q.104.3.2m.
134 Lex humana non debet faciliter mutari, nisi propter magnam necessitem vel vtilitatem, quia consuetudo iuuat.12æ.q.97.2.o.
Li, per quem non est appropriatum, sed proprium filij.1a.q.39.8.c.
Lia fœcunda, & lippis oculis, significat vitam actiuam, quæ plus parit, & minus videt, 22æ.q.179.2.b.

1 Liber de infantia Saluatoris, est apocryphus, 3a.q.35.6.3m.& qu.36.4.3m.& q.43.3.1m.
2 *Liber de mirabilibus sacræ scripturæ, non est Augustini, nec est authenticus.3a.q.45.3.2m.
3 Liber de spiritu & anima, non est Augustini, nec authenticus.1a.qu.77.8.1m.& q.79.8.1m.& 10.1m.& q.82.5.2m.
4 Liber vitæ dicitur tripliciter, scilicet conscriptio saluandorum, scriptura eorum per quæ saluantur, id est, vtrumque testamentum, & scriptura agendorum, seu iam factorum, scilicet libri aperiendi in die iudicij id est, vis diuina, qua cuilibet nota fient facta sua.1a.q.24.1.1m.
5 Liber vitæ est notitia Dei de vita beata cuiuslibet in particulari, 1a.q.24.o.& q.39.8.fi.
6 Liber vitæ in diuinis dicitur essentialiter, non autem personaliter, & appropriatur filio, ratione notitiæ: sed spiritui sancto, ratione vitæ.1a.q.39.8.fi.
7 Liber vitæ non est prædestinatio, sed notitia eius. 1a.q.24.1.4m.
8 Liber vitæ & electio, sed tantum de vita gloriæ creaturarum, non autem propriè de vita naturæ, nec de vita gratiæ, nec de vita Dei.1a.qu.24.2.o.
9 Scripti simpliciter in libro vitæ, scilicet prædestinati, nunquam delentur de libro vitæ, sed scripti secundum gratiam, delentur de libro vitæ.1a.q.24.3.o.
10 Sicut potest aliquis deleri de libro vitæ, sic potest in eo scribi de nouo, scilicet vel secundum opinionem, vel secundum gratiam, non autem simpliciter.1a.q.24.3.3m.
11 Nullus liber dicitur liber mortis, sicut dicitur liber vitæ, quia electi solent ascribi, non autem repudiati.1a.q.24.1.3m.
12 Libri aperiendi in die iudicij, sunt conscientiæ singulorum, vel sancti vtriusque testamenti, vel sentẽtia iudicis, vel vis diuina ostendens omnia, qua cuilibet nota fient facta sua.1a.q.24.1.1m.

1 Liberalitas est virtus dispensandi benè diuitias, in vsus bonos sibi suique, & aliis.22æ.q.117.1.o.
2 Ad liberalem non pertinet, esse promptum ad recipiendum, & minus ad petendum: sed solicitè procurat fructus suarum possessionum, ad liberaliter dandum.22æ.q.177.4.3m.
3 Propria materia mediata libertatis, est pecunia, id est, res possessa, sed materia immediata, est passio circa pecuniam.12æ.q. 60.5.c.& 22æ.q.31.1.2m.& q.32.1.4m.q.58.9.2m.& q.117.2.3. o. & 6.c.& quæst.118.3.c.2m.& q.157.1.c.
4 Liberalitas moderatur amorem pecuniarum & timorem de amissione earum.22æ.q.123.4.2m.
5 Proprius actus liberalitatis duplex, scilicet benè vti pecunia in se & in alios: secundarius autem est, præparare & conseruare eas ad bonum vsum, 22æ.q.117.3.4.o.
6 Proprius & principalior actus liberalitatis est dare, quàm accipere, vel acquirere, vel conseruare, vel vti pro se.22æ.quæstiqu.117.4.o.& quæ.119.1.2m.& 3m.
7 Liberalis tristatur quod aliquid detur non conuenienter, sed magis quàm do ipse dat non conuenienter, quia plus opponitur actui eius proprio.22æ.q.117.4.2m.
8 Dare aliquid cum concupiscentia retinendi, derogat liberalitati, non autem amicitiæ vel charitati, sed magis ostenditur perfectio eius.22æ q.31.1.2m.
9 * Liberalitas est subiectiuè in voluntate.1a.q.21.1.1m.
10 Dantes omnia pro Christo, non sunt prodigi, sed liberales.22æ.quæstio.119.2.3m.
11 Solus Deus est maximè libealis, 1a.q.44.4.1m.
Christus omnes diuitias contemnendo, ostendit in se summum gradum liberalitatis et magnificentiæ, 3a.q.7.2.3m.
13 Omnis virtus theologica et cardinalis, est simpliciter, id est, secundum propriam materiam nobilior liberalitate, quæ tamen habet quãdam excellentiam, inquantum est vtilis ad multa, 22æ.q.117.6.o.
14 Iustitia se extendit ad omnes, non autem liberalitas, 22æ.q.58.12.1m.et q.123.12.5m.
15 Iustitia est simpliciter maior liberalitate, quia est communior, et fundamentum eius est, et potest esse sine ea, non autem èconuerso, secundum quid est èconuerso, scilicet vt est ornamentum iustitiæ, 22æ.qu.66.4.1m.& q.123.12.5m.
16 Liberalitas conuenit cum iustitia, quia vtraque est principaliter ad alterum, & circa exteriora, sed prima attendit exteriora vt propria: secunda verò vt sunt alterius, & ratione debiti, ideo liberalitas non est species iustitiæ, sed est pars sibi annexa, 22æ.q.58.12.1m.q.117.2.3m.& 3.2m.5.o.q.118.3.2m.q.134.4.1m.& q.157.1.c.
17 Liberalitas est ad se in sumptibus, non autem in dationibus, sed iustitia nullo modo est ad se, 22æ.q.106.3.1m.& q.117.3.3m.

1 Libertas cuiuslibet rei est dominium & potestas sui actus, ad opposita, 1a.q.83.3.4.o.
2 De ratione vel necessitate libertatis non est esse primam causam sui, id quod liberum est, 1a.q.83.1.3m.
3 Posse velle malum, non est libertas, nec est pars libertatis, 1a.q. 62.8.3m.& 22æ.q.88.4.1m.
4 Tota radix libertatis, vt subiectum, est voluntas: ratio autem vt causa, 12æ.q.6.2.2m.& q.17.1.1m.
5 *Libertas opponitur necessitati coactionis, non autem necessitati finis, 1a.q.82.1.c.1m.& 12æ.q.44.1.2m.& 3a.q.14.2.c.
6 Libertas prima est debilitata per peccatum, non autem omnino amissa, 1a.q.83.2.3m.

1 Liberum arbitrium non est habitus propriè, sed est potentia, 1. quæst.83.2.o.
2 Liberum arbitrium est idem realiter quod volũtas secundum quòd in ea est virtus intellectus: vnde liberum arbitrium esse dicitur facultas voluntatis & rationis, 1a.q.83.3.4.o.& 12æ.q.1.1.c.& 22æ.q.24.1.3m & q.95.5.c.
3 Liberum arbitrium est tantum eorum, quæ sunt ad finem, 1a.q.19.1. c. & q.82.1.2.c.& q.83.1.5m.
4 Liberum arbitrium vt de actibus est, tantum de contingentibus: sed vt de obiectis, est etiam de præteritis & necessariis, 22æ.q.24.1.3m.
5 *Liberum arbitrium est per se ordinatum in bonum, nec tendit in malũ nisi sub ratione boni, 1a.q.63.1.4m.& 3a.q.34.3.1m.
6 *Nullius creaturæ liberum arbitrium potest naturaliter esse confirmatum in bono, sed tantum ex gratia, 1a.q.63.1.c.
7 Liberum arbitrium viatoris, potest per gratiam confirmari in bono aliquo modo, non autem simpliciter, 3a.q.52.7.3m.& q.79.6.1m.& 2m.
8 Liberum arbitrium in damnatis est obstinatum in malo, quod non potest esse via perfectè, 22æ.q 14.3.3m.& 3a.q.52.6.3m.& q.86.1.c.
9 Liberum arbitrium est in omni, & solo habente intellectum, 1a.q.59.3.c.
10 Liberum arbitrium est in Deo, 1a.q.19.10.o.
11 Liberum arbitrium est in beatis, & est in damnatis, 3a.q.18.4.3m.
12 Homo habet liberum arbitrium, 1a.q.83.1.o.& 12æ.q.13.6.o.
13 Homo per peccatum amisit liberum arbitrium, quo ad libertatem à culpa & miseria, non autem quo ad naturam, 1a.q.83.2.3m.
14 Liberum arbitrium non est in brutis, 1a.q.59.3.c.
15 Liberum arbitrium non suscipit magis & minus secundum essentiam, sed secundum dispositionem subiecti, tamen est maius secundum nobilitatem rei, cuius est, 1a.q.59.3.3m.
16 Omnis actus humanus est à libero arbitrio vel elicitiuè, vel imperatiuè.12æ.q.1.1.c.
17 Eligere est proprius actus elicitus liberi arbitrij, 1a.q.83.4.o.& 3a.quæ.18.4.b.& c.

Libido voluntatis grauat peccatum, sensibilis autem leuiat.22æ.q.154.3.1m & q.156.3.c.3m.
Non licere aliquid alicui, contingit dupliciter, scilicet ratione prohibitionis, & ratione defectus.22æ.q.187.1.c.
1 Lignum vitæ, & arbor scientiæ boni & mali, sunt materialia, sed significant res spirituales.1a.q.102.1.4m.
2 Lignum vitæ causabat immortalitatem in Adam, per solam fortificationem virtutis: alij verò cibi, restaurando deperditum.1a.q.97.4.o.
3 Causa principalis immortalitatis Adæ, erat virtus supernaturalis ei data, non autem lignum vitæ, sed tamen erat coadiuuans ad continuationem vitæ.1a.q.97.4.c.fi.
4 Si post peccatum homo comedisset de ligno vitæ, non potuisset euadere mortem, sed potuisset eam differre.22æ.q.164.2.6m.
1 Idem locus & status sanctorum ante aduentum Christi, dicebatur sinus Abrahæ, ratione requiei, & limbus inferni, ratione defectus gloriæ, non autem sunt omnino diuersi.3a.q.52.2.4m.
2 Gaudium magnum erat in eo, de gloria sperata.3a.q.52.5.1m.
3 In limbo patrum erat dolor, de dilatione gloriæ, non autem pœna sensibilis pro peccato, sed Christus soluit vtrunque, scilicet præseruando à secundo, & dando gloriam.3a.q.52.2.2m.& 5.1m.
4 Limus est terra permista aquæ, ideo corpus hominis dicitur componi ex eo, id est ex quatuor elementis.1a.q.91.1.o.
1 Lingua infirmi, quæ infecta est cholerico, & amaro humore, non potest percipere aliquid dulce, sed omnia videntur ei amara. 1a. q.75.2.c.et q.111.4.c.
2 Donum linguarum, est gratia gratis data, et necessaria fuit duplici ratione, scilicet, prima vt discipuli Christi per vniuersum orbem discurrentes fidem eius vbique prædicarent, et vt sicut gentibus ad idololatriam declinantibus, introducta est diuersitas linguarum, ita etiam quando erant gentes ad cultum vnius Dei reuocandæ, contra huiusmodi diuersitatem, remedium adhiberetur, per donum linguarum. 22æ.q.176.1.o.
3 Christus habuit donum linguarum, quo tamen non est vsus, quia tãtum in vna gente prædicauit.22æ.q.176.1.3m.et 3a.q.7.7.3m.
Litigium propriè est contradictio in verbis, non ex defectu amoris animos vnientis, sed ex hoc quòd quis non veretur contristare personam, primum est contentio, et pertinet ad discordiam contrariam charitati: secundum contrariatur amicitiæ vel affabilitati, non autem mansuetudini vel temperantiæ, licet oriatur aliquando ex ira, vel cõcupiscentia generali, et ex multis aliis.22æ.q.116.1.o.
Figuræ literarum, quibus tria et sex repræsentant Græci, satis sunt propinquæ apud eos, 3a.q.46.2m.fi.
1 Loca.* Inter quælibet duo loca, sunt infinita loca, tam diuisibilia, quam indiuisibilia.1a.q.53.2.c.
2 Respectus et inclinatio et ordo corporis grauis ad locum medium est relatio realis.1a.q.28.1.c.
3 Esse in loco dicitur dupliciter, scilicet sicut esse in aliqua re, vel esse sicut locatum in loco.1a.q.8.2.c.
4 Esse in loco contingit dupliciter, scilicet circunscriptiuè & diffinitiuè.1a.q.52.1.o.
5 Quod est in aliquo loco totum, totalitate essentiæ, potest simul esse extra: non autem totalitate quantitatis.1a.q.8.2.3m.
6 * Incorporalia sunt in loco.1a.q.8.2.1m.& 2m.
7 Deus non est in loco circunscriptiuè neque diffinitiuè, quia est vbique. 1a.q.52.2.c.fi.& 3a.q.52.3.3m.
8 Deus dicitur esse in loco metaphoricè, quia implet locum causalitate effectuum, non autem distantia dimensionum.1a.q.8.2.c.
9 Deus est in loco, non quidem vt quid mensuratum loco, sed vt dans virtutem loco, locandi & continendi. Ibidem.
1 Longanimitas est virtus, qua habetur animus tendendi in aliquid distans in longinquum, & conuenit dupliciter cum patientia, sed magis cum magnanimitate, scilicet primo quidé, quia patientia sicut & fortitudo sustinet aliqua mala propter aliquod bonum: quod si ex propinquo expectetur, facilius est sustinere, si autem in lõginquum differatur, difficilis est expectatio: secundò quia hoc ipsum quod est differri bonum speratum, natum est causare tristitiam: & sic secundum quod sub eadem ratione mali contristantis, potest comprehendi & dilatio boni sperati, quæ pertinent ad longanimitatem, & labor quem homo sustinet in continuata executione boni operis, quod pertinet ad constantiam, tam longanimitas quam etiam constãtia sub patientia comprehenduntur.12æ.quæst.70.3.c.& 22æ.q.17.5.3m.& quæst.136.5.o.
2 Longanimitas magis respicit spem, quàm timorem, vel audaciam, vel tristitiam, sicut etiam magnanimitas.22æ.q.136.5.o.
1 In diuersis linguis sunt diuersi modi loquendi.1a.q.39.3.2m.
2 Deus loquitur angelis vel hominibus, ostendendo aliquid: & fortassis Deus primis hominibus antea loquebatur, sicut cum angelis loquitur, ipsa incommutabili veritate illustrans mentes eorum, & si non tanta participatione diuinæ essentiæ, quanta capiunt angeli, secundum Augustinum.1a.q.94.1.c.fi.
3 Loqui videntur bruta, per illusionem Simonis Magi, vel operante dæmone: sicut & asina Balaam, per angelum.22æ.q.165.2.4m.
Loth culpandus est secundum Augustinum, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit.22æ.q.105.4.c.fi.
Lotio pedum veteris testamenti, prætermittitur in nouo testamento, & retinetur lotio manuum, quia est in promptu, & idem significat, scilicet perfectam mundiciam.3a.q.83.5.1m.
Lucia verum dixit, quod corpus non coinquinatur nisi de consensu mentis.22æ.q.64.5.1m.
Lucifer peccauit grauius cæteris angelis, inquantum in eo minor flexibilitas fuit ad peccatum.1a.q.63.8.3m.
Ludicra seu iocosa, sunt dicta vel facta, in quibus non quæritur nisi delectatio animalis.22æ.q.168.2.c.
Ludificatio dæmonum, mutat homines in bestias, secundum apparentiam tantum, non autem secundum rei veritatem.1a.quæst.114.4.2m.& 22æ.q.165.2.4m.

1 Ludus est in remedium, contra fatigationem animalem, dans animæ quietem, id est delectationem.12æ.q.1.6.1m. & 22æ. quæst.168.2.
2 Ambrosius reprobat omnes ludos in sacra scriptura, non autem in aliis, 22æ.q.168.2.1m.
3 Ludus triplex, scilicet turpis, deuotus, & recreatiuus. Primus debet vitari à quolibet: secundus est laudabilis: tertius debet sumi, sed temperatius a pœnitente.22æ.q.168.4.1m.
4 In ludis cauenda sunt tria, scilicet dicta & facta turpia & nociua, resolutio grauitatis, & indebitæ circunstantiæ.22æ.q.168.2.o.
5 Ludere inordinatè ratione recreationis, opponitur eutrapeliæ, sed pertinet ad molliciem, ratione quietis.22æ.q.138.1.3m.
6 Defectus ludi est peccatũ, sed minus quàm excessus eius.22æ.q.178.4.c.
7 Excessus ludi duplex, scilicet ratione turpitudinis vel nocumenti, & ratione indebitæ circunstantiæ: primus est peccatum mortale: secundus autem, est peccatũ veniale, nisi ponatur finis in hoc.22æ.q.168.3.o.
8 Superfluitas ludi pertinet ad ineptam lætitiam, filiam gulæ.22æ.questio.168.3.3m.
9 Peccata ratione solius intentionis excusantur per ludum, non autem peccata ex sua specie: sed reddunt ludum obscœnum & flagitiosum. 22æ.q.168.3.1m.
1 Lumen dupliciter potest inesse alicui, scilicet vel per modum formæ permanẽtis, vel per modum passionis transeuntis.22æ.q.171.2.c.& q.175.3.2m.
2 Maius lumen offuscat minus lumen, scilicet alterius illuminantis, non autem minus lumen illuminati: sed perficit ipsum.3a. qu. 5. 4. 2m. & q.9.1.2m.
3 Lumen naturale intellectus, nihil aliud est, quàm manifestatio veritatis. 1a.q.67.1.c.& q.106.1.c.
4 In homine est triplex lumen, quo non participant bruta, scilicet lumen naturæ, gratiæ & gloriæ.1a.q.106.1.2m.
5 Lumen naturale intellectus confortatur per infusionem luminis gratuiti, 1a.q.12.13.c.
6 Lumen supernaturale intellectus, id est, intellectus qui ponitur donum spiritussancti, est quædam acuta perspectio diuinorum, 1a.q.106.1.2m & 22æ.q.49.2.2m.
7 Lumen intelligibile imprimitur diuinitus, ad iudicanda visa ab aliis, ad intelligendum scripturas, & ad interpretandum, sicut Apostolis ad cognita naturaliter, & ad agenda, 22æ.q.173.2.c.fi.
8 Lumen gloriæ non potest esse connaturale alicui creaturæ, 1a.q.12.5.3m
1 Productio plantarum, præmittitur productioni luminarium, ad excludendum idololatriam, 1a.q.70.1.1m.& 4m.
2 Luminaria producta sunt primo die, quo ad substantiam: sed quo ad collationem determinatæ virtutis producta sunt quarta die, 1a.q.70.1.1m & q.74.1.4m.
3 Luminaria sunt fixa in sphæris, secundum Aristotelẽ, nec mouentur sine suis sphæris: sed oppositum tenet Ptolomeus, 1a.q.70.1.3m.
4 Sol dicitur luminare magnum, & luna luminare minus: sed sol propter quantitatem & propter virtutem: luna verò dicitur magna, propter quantitatem apparentem & claritatem, & propter propinquitatem ad nos, & propter manifestos eius effectus, 1a.q.68.1.c.fi.& q.70.1.5m.
1 Luna plena oritur vespere, & occidit mane: ideo dicitur præesse nocti, quia probabile est quòd producta sit perfecta, sicut & plantæ & animalia, 1a.q.70.2.5m.
2 Luna non dicitur præesse diei, sicut nocti licet appareat in die, quia non dominatur diei, propter præsentiam maioris luminaris, scilicet solis, q.68.1.c.fi.& q.70.1.5m.
3 Luna secundum proprium motum, est velocior sole: sed secundum motum diurnum, est èconuerso, 3a.q.44.2.2m.
1 Lux seu lumen, non est corpus, nec est euidentia coloris, 1a.q.67.2.o. q.76.7.c.& q.91.1.2m.
2 Lux non est forma substãtialis solis, sed est qualitas actiua cuiuslibet lucentis à se, 1a.q.67.3.o.
3 Lux propriè est tantum in corporibus, quantum ad illud à quo sumitur nomen, sed quantum ad illud cui imponitur: magis conuenit spiritualibus quam corporalibus, 1a.q.67.1.o.& q.74.2.c.
4 Lux non habet contrarium, quia est qualitas primi alterantis, 1a. quæst.67.3.2m.
5 Lux dicitur esse sine numero, pondere, & mensura, quia virtus eius se extendit ad omnia corporalia, non autem simpliciter, 1a.q.5.5.5m.
6 Lux primo creata fuit sol: sed adhuc informis, quo ad determinationem virtutis, factam quarta die: nec lux erat nubes, nisi secundum similitudinem, 1a.q.67.4.o.q.68.1.c.fi q.70.1.2m.& q.74.1.4m.& 3.5m.
7 *Lux non videtur per aliquam similitudinem, sed per essentiam suam informat oculum, 1a.q.56.3.c.
8 *Lux facit quòd color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu, 1a.q.67.3.3m.& q.79.3.2m.
9 * Eodem actu videtur color & lux, vt ratio videndi, non autem vt obiectum, 12æ.q.8.3.2m.& q.12.4.c.
10 Alium effectum facit lux solis, alium lux Iouis: & sic de aliis Planetis, 1a.q.67.3.c.& q.70.1.2m.
11 Lux agit ad productionem formæ substantialis, vt instrumentum cæli, 1a.q.67.3.3m.
1 Luxuria principaliter, est circa voluptates venereas, secundario autem dicit excessum in aliis, 22æ.q.153.1.o.
2 Omnis actus luxuriæ est peccatum, 22æ.q.153.3.o.
3 Omnis actus luxuriæ deliberatus extra limites matrimonij, est peccatum mortale: aliter verò est veniale, 22æ.q.35.3.c.q.36.3.c.q.153.3.o.
4 Luxuria est vitium capitale, 22æ.q 153.4.o.
5 Peccata luxuriæ inter vitia intemperantiæ, sunt maximè exprobrabilia, 22æ.q.151.4.3m.
6 Species luxuriæ sunt sex, s. fornicatio, adulterium incestus, stuprum, raptus, & luxuria contra naturam, 22æ.q.154.o.
7 Stuprum, aliquando sumitur communiter pro omni peccato luxuriæ, 22æ.q.154.6.2m.
8 Sacrilegium reducitur ad species tres luxuriæ, scilicet vel ad stuprum,

vel ad adulterium,inquantum violatur virgo Deo desponsata:vel ad incestum,inquantum est cum cognata spirituali.22æ.quæst.154.1.3^{m}. & 10.2^{m}.

9 Peccatum luxuriæ contra naturam,non est humanum, sed bestiale.22æ. q.142.4.3^{m}.& q.154.11.o.

10 Vitium contra naturam est grauissimum inter species luxuriæ: secundò raptus:tertiò incestus:quartò adulterium: quintò stuprum, & minima fornicatio.12æ.q.73.7.c.& 22æ.q.154.12.o.& q.170.1.2^{m}.

11 Species luxuriæ contra naturam sunt quatuor,quarum grauissima est bestialitas:secundò Sodomia:tertiò cum muliere extra naturam: quartò mollities.22æ.q.154.11.o.& 12.4^{m}.

12 Circa tempora Abrahæ, humanum genus venerat ad profundissimum peccatorum,scilicet ad infidelitatem,& ad turpissimum vitium contra naturam.3^{a}.q.70.2.1^{m}.

13 Filiæ luxuriæ sunt octo,scilicet cæcitas mentis,inconsideratio, præcipitatio,inconstantia:amor sui,odium Dei,affectus præsentis sæculi, & desperatio futuri sæculi,22æ.q.53.6.o.& q.153.4.o.

14 Gradus luxuriæ quintuplex scilicet aspectus,cogitatio, delectatio,consensus,& opus.12æ.q.72.27.c.fi.et 3^{m}.

15 Ex luxuria oriuntur quatuor inordinati actus locutionis, scilicet turpiloquia,stultiloquia,scurrilia,et ludicra.22æ.q.153.5.4^{m}.

15 Nulla passio ita deprimit rationem,sicut gula et luxuria.22æ.q.53.6.o.et q.55.8.1^{m}.et q.180.2.3^{m}.fi.

17 Homo incurrit quintuplex damnum ex luxuria, scilicet depressionem mentis exhæredationem,periculum personæ,et periculum rerum,et impedimentum bonorum operum.22æ.q.46.3.c.

18 Luxuria vix vitari potest,nisi vitetur principium eius, scilicet aspectus mulieris pulchræ,et præcipuè aspectus virginis.22æ.q.167.2.c.

19 Luxuria vincitur fugiendo,sed accidia et cætera vitia resistendo.12æ.q. 35.6.3^{m}.et q.74.3.2^{m}.

M

1 MAceratio propriè corporis,non est accepta Deo,nisi discreta,vt concupiscentia refrænetur, et natura non nimis grauetur. 22æ. q.88.2.3^{m}.et q.147.1.2^{m}.et q.188.6.3^{m}.

1 Macula in corpore, & macula in anima, contingit dupliciter, scilicet priuatione decoris per peccatum mortale, & ex superinductione, per peccatum veniale.3^{a}.q.87.2.3^{m}.

2 Macula peccati est defectus nitoris animæ,scilicet luminis diuini,& rationis,& gratiæ,ex inordinato amore temporalium.12æ. q.86.o.& q. 89.1.o.& 22æ.q.87.6.c.

3 Macula non dicit aliquid positiuum in anima,nec priuationem tantum, sed in respectu ad suam causam, scilicet ad peccatum, ideo diuersorum peccatorum sunt diuersæ maculæ.12æ.q.86.1. 3^{m}. & 3^{a}. q. 88.1.c.

4 Macula peccati nihil aliud est quàm priuatio gratiæ.12æ.q.109.7.c.

5 Actus peccati facit distantiam à Deo,quam sequitur macula. 12æ. quæst. 86.2.3^{m}.& 6.c.

6 Cessante macula peccati,remanet reatus.12æ.q.87.6.o.

7 Rimisso peccato quantum ad maculam, semper remittitur pœna æterna,non autem pœna temporalis.12æ.q.87.6.c.

8 Macula peccati,manet transeunte actu peccati.12æ. qu. 86. 2.o.& quæst 87.6.c.1^{m}.

1 Magi adorantes Christum secundum Augustinum,fuerunt malefici : sed secundum alios fuerunt sapientes,astrologi,& potentes,3^{a}.quæstio. 36.3.c.2^{m}.& 5.c.

1 Magi moti sunt ex scriptura Seth,ad sequendum stellam, vel ex prophethia Balaam,vel ducti ab angelis,vel inspirati à Deo.3^{a}.quæst.36.5.4^{m}.

3 Magi secundum Augustinum,venerunt de remotissimis partibus orientis,per biennium: secundum vero alios,venerunt in diebus tredecim: secundum alios autem,venerunt de prope.3^{a}.quæstion.36.3.3^{m}.& 5. 4^{m}.& 6.c.3^{m}.

4 Magi venerunt ad Christum,tanquam primitiæ gentium, docti à spiritu sancto,offerentes munera congrua dignitati Christi,3^{a}. quæstion.36. 3 1^{m}.& 8.o.

5 Magi amiserunt stellam quadruplici ratione, scilicet propter Iudæorum confusionem,propter Magorum instructionem, propter instructionem nostram dupliciter: primò quia qui humanum auxilium quærunt, deseruntur ab auxilio diuino : secundò instruimur quantum ad hoc,quia qui fideles sumus, nō debemus quærere signa,sed debemus esse contenti doctrinis prophetarum : quia signa data sunt infidelibus.3^{a}.q.36.3^{m}.

6 Herodes post duos annos,à recessu Magorum,occidit pueros, quia accusatus fuit Romam: vel territus aliquo periculo,vel credens magos confusos.3^{a}.q.36.6.3^{m}.

7 Substantia non dicitur magis & minus, sic quod participetur quandoque cum magis & minus in eadem specie: licet vna substantia sit perfectior alia.1^{a}.q.93.3.3^{m}.& 12æ.q.52.1.col.2.

Magister sententiarum non est autenticus : ideo in multis non tenetur. 1^{a}. q.94.4.2^{m}.& 22æ.q.23.2.o.

1 MAgnanimitas importat extensionem animi, vel ad magna absolutè,vel secundum proportionem.22æ.q.129.1.c.& q.136.5.c.

2 Magnanimitas est virtus,quia tendit ad maxima,secundum rectā rationem.22æ.q.129.3.o.& q.130.2.c.

3 Magnanimitas est circa spem & desperationem.12æ.q.60.4.c.fi.

4 Magnanimitas principaliter est circa honores,sed mediatè:immediatè verò,est circa spem.22æ.q.129.1.o.& 48.c.& quæ.128. c.& q.131.2.c.& q.132.2.c.

5 Propria materia eius est honor magnus, mediocris autem est materia cuiusdam virtutis innominatæ.12æ.q.60.5.c.& 22æ.q.129.2.o. & 4.1^{m}. & q.130.2.2^{m}.

6 Magnanimitas est circa gloriam, quia moderatè vtitur gloria, sicut & honore.22æ.q.132.2.c.

7 Magnanimitas ad duo respicit,scilicet ad honorem, sicut ad materiam, & ad opus magnum,sicut ad finem.22æ.q.129.8.c.& q.131.2.1^{m}.

8 Ratione primi opponitur ei secundum excessum ambitio, & ratione secundi præsumptio.22æ.q.131.2.1^{m}.& 2^{m}.

9 Ea quæ opponuntur aliis virtutibus, opponuntur etiam magnanimitati,secundum quòd parua pro magnis habentur.22æ.q.132.2.1^{m}.

10 Magnanimitas est in irascibili subiectiuè.12æ.quæ.60.5.c. & 22æ.q.129.1. 1^{m}.& q.134.4.1^{m}.

11 Magnanimus non quærit honorem tanquam finem,quia hoc reputat parum,sed quærit fieri dignus honore.22æ.quæstio. 129.1.3^{m}.& 2.3^{m}.& q.131.1.2^{m}.

12 Magnanimus bene vtitur magnis & paruis honoribus,quia non extollitur nec frangitur oppositis,sed contemnit.22æ.q.129.2.3^{m}.

13 Magnanimus contemnit bona exteriora, ideo non gaudet si acquirat ea,nec tristatur,si perdat ea.22æ.quæst.129.8.2^{m}.& 3^{m}.& qu.132.2 1^{m}. & 2^{m}.& 3^{m}.

14 Magnanimus non est contentiosus,quia nihil extrinsecum æstimat magnum.22æ.q.129.1.3.3^{m}.& q.132.2.3^{m}.

15 Magnanimus non amat pericula, nec timet ea, sed promptissimè se exponit periculis magnis.22æ.q.129.5.2^{m}.

16 Magnanimus nullo indiget,scilicet modo humano, non autem simpliciter.22æ.q.129.6.1^{m}.

17 Magnanimus habet vocem grauem,locutionem stabilem,* quia non de omnibus facile contendit aut loquitur, sed de magnis. Non est memor beneficiorum:quia non delectatur in hoc, nisi vt miora compenset. Est tardus & ociosus,quia non vilibus, sed magnis intendit. Vtitur ironia,non quæ opponitur veritati, sed quia non omnibus animi magnitudinem ostendit. Cum aliis non potest conuiuere, sed cum amicis tantum,&magnis. Habet infructuosa,quia magis honesta quęrit,quàm vtilia,22æ.q.47.9.3^{m}.& q.129.3.3^{m}.& 5^{m}.

18 Nullus potest esse magnanimus,nisi virtuosus,qui est habilis ad magna. 12æ.q.66.4.3.

19 Magnanimo attribuuntur actus aliarum virtutum,sub ratione excellentiæ, scilicet quòd est communicatiuus, benefactiuus, retributiuus plurium veridicus,non planctiuus,non incertus,nec fugiens commouentem.22æ.q.129.4.1^{m}.& 2^{m}.

20 Magnanimus magis curat de veritate, quàm de opinione, nec quærit laudem humanam.22æ.q.132.2.1^{m}.

21 Magnanimitas est generalis virtus,inquantum operatur magna in qualibet virtute,fatiens eam maiorem:sed est virtus specialis, inquātum ponit specialem modum,circa specialem materiam,22æ.q.129.4.o.& 5.2^{m}.& q.134.2.2^{m}.

22 Magnanimitas est ornamētum omnium virtutum,12æ.q.66.4.3^{m}. & 22æ. q.129.4.3^{m}.

23 Magnanimitas superueniens iustitię,auget bonitatem eius,sed sine iustitia,non habet rationem virtutis,22æ.q.58.12.2^{m}.

24 Magnanimitas & magnificentia,habent connexionem cum omni virtute,secundum principia virtutum,scilicet secundum prudentiam & gratiam non autem secundum actum,12æ.q.65.1.1^{m}.& 22æ.q.129.3.2^{m}. & q.134.1.1^{m}.

25 Magnanimitas & magnificentia tenent extremum secundum quantitatem rei:medium autem,secundum regulam rationis,12æ.qu. 64.1.2^{m}. & 3^{m}.& 22æ.q.92.1.c.q.129.3.1^{m}.q.130.2.c.q.134.1.2^{m}.& q.152.2.2^{m}.

26 Bona fortunæ conferunt ad magnanimitatem, quo ad materiam eius,s. quo ad honores,& etiam quo ad finem eius, scilicet operari magna, 22æ.q.129.8.o.

1 MAgnificentia est virtus factiua magnorum, & est virtus generalis, si sumatur facere communiter, scilicet pro omni opere, si verò propriè,scilicet pro operatione exteriori, est virtus specialis, 22æ.q.134.1.2.o.

2 Materia eius sunt sumptus magni,præcipuè ad cultum Dei:secundo pecunia pro eis tertio amor pecuniæ,22æ.q.134.1.3^{m}.& 2.3^{m}.& 3.c.

3 Magnificentia est rerum magnarum & excelsarum, cum animi quadam ampla & splendida proportione cogitatio & administratio.22æ. qu. 128.cap.

4 * Magnificentia est in voluntate subiectiuè,1^{a}.q.21.1.1^{m}.

5 Non oportet ad magnificentiam habere multas diuitias,sed oportet sic disponi,quod quando oportet & decet,velit eas optimè dispensare, & sic fuit in Christo,22æ.q.134.1.1.& 3.4^{m}.& q.152.3.3^{m}.

6 Magnificus non principaliter facit magnos sumptus pro persona sua, quia non est quid magnum,nisi quę tantum semel fiunt, vt nuptiæ:vel permanentia,vt domus,22æ.q.134.1.3^{m}.

7 Magnificentia facit &intendit aliquod magnum,in factibili tantum:sed magnanimitas in omni materia.22æ.q.134.2.2^{m}.fi.

8 Magnificentia est in maximis donis & sumptibus,sed liberalitas in mediocribus,12æ.q.60.5.c.col.2.& 22æ.q.117.3.1^{m}.q.118.8.4^{m}.q.128.1^{m}.q. 129.2.c.fi. q.134.2.3.o.& 4.1^{m}.q.152.3.c.& q.160.1.c.

Crimen læsæ maiestatis maximè punitur,22æ.q.10.7.o.quæst.11.3.c.& quæ. 108.4.2^{m}.

1 Malus dicitur dupliciter,scilicet intensiuè et extensiuè,3^{a}.q.1.4.c.

1 MAledicere contingit tripliciter,s.enunciatiuè, idest, detrahendo, causaliter vel imperatiuè et optatiuè hoc dupliciter,s.per se,i. sub ratione mali:et sic est peccatum, non autem si per accidens, idest,sub ratione boni duplicis, sc. iusti, sicut iudex per sententiam, ecclesia per excommunicationem prophetæ conformando se Deo, vel sub ratione boni vtilis,s.vt aliquis melior fiat,vel ne noceat aliis, 22æ.qu.76.1.o.et q.83.8.1^{m}.et 2^{m}.

2 Maledicere sub ratione mali est peccatum mortale,et est tanto grauius, quanto plus persona debet amari et reuereri,tamen tripliciter est veniale,s.ratione parui mali,vel ratione affectus,s.ex ioco vel leui motu,vel ratione surreptionis,22æ.q.76.3.o.

3 Detractio contumelia,susurratio,et derisio,sunt de malo culpæ, et nocent enunciando,ideo sunt secundum se grauiora maledictione,quę est de malo pœnæ optando,22æ.q.76.4.o.

4 Benedictio vel maledictio propriè conuenit tantum ei,cui potest benè vel malè contingere,s. naturæ rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalem auxiliando, sicut Deus maledixit terram, et Dauid montes, vel significando, sicut Christus maledixit ficum, vel continendo, sicut Iob maledixit diem,et Dauid montes, vel in ordine ad Deum,et sic est blasphemia, vel secundum se, et sic est quid vanum, 22æ.q.76.2.o.et 4.1^{m}.

5 Diabolus quo ad culpam debet maledici, non autem quo ad naturam eius.22æ.q.76.1.4^{m}.

1 * Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, est triplex, scilicet habitus cuiuscunque vitij,electio mali, & peccatum præcedens. 12æ. quæstion. 78.1.3^{m}.

2 Omnis peccans ex habitu, peccat ex certa malitia, & non econuerso 12æ.2.q.78.2.3.o.

3 Peccatum ex certa malitia,vel ex industria,contingit ex inordinatione voluntatis præponentis minus bonum meliori bono,12æ.q.78.1.o.

4 Peccatum ex certa malitia,est grauius peccato ex passione: quia est magis voluntarium,magis durat,et est circa finem : peccatum autem ex passione,est circa ea quæ sunt ad finem.12æ.q.47.2. c. et quæs.78.4.o. et 22æ.q.73.c.

1 MAlum est aliquid,et est ens rationis,non autem ens reale,1^{a}.quæ. 48.2.2^{m}.

2 Malum non est negatio pura,sed priuatio boni.1^{a}.q.14.10.o. et q. 48.2.1^{m}.et 3.c.2^{m}.et 5.c.1^{m}.et 12æ.q.25.2.c.et q.36.1.c.et q.75.1.c.

3 Nullum ens est malum per essentiam, nec per participationem, sed per priuationem participationis.1^{a}.q.49.3.c.4^{m}.et q.65.1.2^{m}.et 3^{m}.

4 Malum non est cognoscibile,nisi per bonum.1^{a}.q.14.10.4^{m}.et q. 48.1.c.

5 Omnis priuatio inquantum huiusmodi:habet rationem mali: sicut omnis forma habet rationem boni.1^{a}.q.48.1.1^{m}.

6 Mala esse ratio et experientia docent.1^{a}.q.48.1.5^{m}.et 2.c.1^{m}.

7 Malum non est existens,id est, aliqua natura, neque est inexistentib.vt pars perfectionis,sed vt priuatio in subiecto.1^{a}. qu. 48.1. o.et 2.1^{m}.et 2^{m}.et 3.1^{m}.

8 * Si vniuersaliter malum non esset, vniuersum esset imperfectius, 1^{a}.q. 22.2.2^{m}.et q.48.2.c.3^{m}.et q.49.2.c.

9 *Impossibile est esse summum malum.1^{a}.q.49.3.o.etq.103.7.1^{m}.et 22æ.q. 172.6.c.

10 Malum non habet causam nisi per accidens.1^{a}. qu. 49. 1.o.et 3.5^{m}.et 12æ. q.75.1.c.

11 * Omne malum habet causam efficientem et materialem,non autem formalem nec finalem.1^{a}.q.49.1.c.

12 Malum est causa per accidens, non autem causa per se. 1^{a}. q. 48. 1. 4^{m}.et q.49.3.c.

13 * Malum duplex. s. malum naturæ, et malum culpæ, et vtrunque est in paucioribus.1^{a}.q.63.9.o.

14 Malum culpæ,secundum totam speciem humanam,est vt in pluribus,in aliis autem est vt in paucioribus,sicut etiam malum naturæ. 1^{a}. q.49. 3.5^{m}.et q.63.9.1^{m}.et 12æ.q.71.2.3^{m}.

15 Malum non simpliciter,sed in solis voluntariis duplex.s. malum pœnæ, & malum culpæ.1^{a}.q.48.5.o.

16 * Malum pœnæ opponitur bono creaturæ:malum verò culpæ,bono increato.1^{a}.q.48.6.c.& q.79.1.4^{m}.

17 Defectus,malum,peccatum,& culpa,differunt:quia primum dicit negationem:secundum priuationem in omnibus, tertium in actione tantum:quartum in voluntariis tantum.1^{a}.q.48.5.c.1^{m}. & 12æ. quæstion. 21.1.c.& 2.o.

18 Malum in naturalibus,nunquam est in effectu, nisi præexistat aliud malum in agente vel in materia, sed bene in voluntariis. 1^{a}. qu.49.1.3^{m}.

19 Malum naturæ duplex.s.malum naturæ à causa naturali,vt mors naturalis, & priuatio boni naturæ à causa non naturali, vt mors violenta, 12æ.q.42.2.o.

20 Malum est differentiæ actus moralis, ratione finis cui accidit aliqua priuatio.1^{a}.q.48.1.2^{m}.& 12æ.q.18.5.2^{m}.q.54.3.2^{m}.& q.79.2.3^{m}.

21 Malum moris ex voluntate, contingit per hoc, quòd deficit ab ordine rationis & proprij finis.12æ.q.71.2.c.3^{m}.& 6.c.

22 Malum per prius dicitur de culpa,quàm de pœna.22æ.q.19.1.c.

23 Culpa magis habet rationem mali:quàm pœna.1^{a}.q.48.6.o. & 22æ.q.19. 1.c.& q.76.4.c.

24 Mali semper hic puniuntur spiritualiter, & boni præmiantur, non autem corporaliter.12æ.q.69.2.2^{m}.

Mammona iniquitatis dicuntur diuitiæ, vel quia solas eas esse, reputant iniqui,vel quia sunt occasio iniquitatis:vel quia inæqualiter sunt diuisæ,vel quia iniustè à primo sunt acquisitæ,22æ.q.32.7.2.c.1^{m}.

1 Mandatum est de meliori, & quod per alios mandatur : sed præceptum est de necessario,& quod quis per se iussit.12æ.q.99.5.c.

2 Differentia inter præcepta,mandata,testimonia, & iustificationes. ibidem.

Mansiones in cælis,sunt diuersi gradus beatitudinis: ideo non sunt in limbo nec in purgatorio.12æ.q.5.2.c.1^{m}.

1 MAnsuetudo diuersimode numeratur inter beatitudines, fructus, & virtutes.22æ.q.157.2.3^{m}.

2 Mansuetudo est circa iram.1^{a}.q.21.1.1^{m}.& 12æ.q.60.4.b.&c.fi.4^{m}. & 22æ.q.143.c.q.157.1.2.o.3.4.c.& q.161.c.4^{m}.

3 Mansuetudo præparat hominem ad cognitionem Dei, remouendo duplex impedimentum,scilicet iram,& contradictionem veritatis. 22æ. q.157.4.1^{m}.

4 Mansuetudo maximè facit hominem compotem sui. 22æ. q. 157.4.c.1^{m}.

5 Mansuetudo est in irascibili subiectiuè.3^{a}.q.15.2.c.

6 Homo est naturaliter mansuetus, quia est cōplexionis temperatissimæ, ideo mitigat iram:sed irasci conuenit ei naturaliter:inquantum ratio nunciat causam iræ.12æ.q.46.5.1^{m}.

Manumissus reducitur in pristinam seruitutem,propter aliquam offensam in dominum eius.3^{a}.q.88.3.2^{m}.

Manus est organum organorum:quia facit omnia instrumenta:& est loco omnium instrumentorum.3^{a}.q.83.5.1^{m}.

1 Marcus amputando sibi pollicem ne fieret sacerdos, non peccauit:quia creditur fecisse hoc ex instinctu Dei.22æ.q.185.2.3^{m}.

1 Fluxus & refluxus maris est ei naturalis:quia est ex motu lunæ, cui aqua naturaliter subditur.1^{a}.q.105.6.1^{m}.

2 In aquis maris sunt duo mira, scilicet primum quòd non cooperiant totam terram contra naturam,cum sint etiam altiores ea: secundum verò,quòd semper mare est eiusdem quantitatis.1^{a}.q.69.1.2^{m}.

3 Diuisio maris rubri fuit mira tripliciter, scilicet ratione soni ventorum tantæ aquæ,& tantorum effectuum.Ibidem.

1 MAria & Ioseph erant de eadem tribu:& de semine Dauid.3^{a}.q.28. 1.2^{m}.& q.31.2.1^{m}.

2 * Maria fuit de stirpe Aaron, * non quidem secundum successionem generis masculini, sed propter affinitatem contractam ex matrimonio: sibi enim duæ tribus in matrimonio iungebantur, scilicet sacerdotalis,cuius erat Aaron:& regia, cuius erat Maria. 3^{a}.q.29.1.4^{m}. & q.31.2.2^{m}.

3 Maria nata est ex Melchi,Salomone,Ieconia,& Heli.3^{a}.q.31.2.3^{m}.&3.2^{m}.

4 Quicquid acceptum à parentibus fuit in Maria,fuit pars eius actu:ideo non fuit in Christo.3^{a}.q.31.6.c.

5 Maria in ventre matris suæ,non habuit vsum liberi arbitrij, quia hoc est priuilegium.3^{a}.q.27.3.c.

6 Maria habuit tantam claritatem in facie, quod Ioseph non cognoscebat eam sensibiliter.3^{a}.q.28.3.3^{m}.

7 * Maria fuit sanctificata,prinsquam nata ex vtero. 3^{a}. q. 27. 1.o.& 2.2^{m}.

8 Maria non potuit sanctificari in parentibus, nec in conceptione eius, nec ante infusionem animæ rationalis.3^{a}.q.27.1.1^{m}.& 2.c.

9 Maria fuit bis sanctificata, scilicet in vtero matris, & quando cōcepit Christum:in prima fomes fuit ligatus:in secunda verò totaliter ablatus.3^{a}.q.27.3.o.& 4.1^{m}.& 5.2^{m}.

10 Maior sanctificatio fuit in Maria, quàm in Ioanne Baptista: & maior in eo,quàm in Hieremia.3^{a}.q.27.6.1^{m}.

11 Maria super omnes post Christum, habuit plenitudinem gratiæ. 3^{a}. q. 7. 20.1^{m}.& q.27.1.c.& 5.o.

12 Maria habuit triplicem perfectionem gratiæ scilicet in eius sanctificatione,in conceptione Christi,& in eius glorificatione: tertia est potior secunda,& secunda quàm prima.3^{a}.q.27.5.2^{m}.

13 In prima perfectione gratiæ,Maria mundata fuit à culpa originali:in secunda à fomite,& in tertia ab omni miseria.Ibidem.

14 In prima adepta est gratiam inclinantem ad bonum:in secunda fuit confirmata in gratia,& adepta est gratiam consummatam & confirmantem eam in bono:& in tertia adepta est gratiam consummatam & perficientem eam in fruitione omnis boni,3^{a}.q.27.5.2^{m}.

15 Plenitudo gratiæ & obseruatio consiliorum, inchoauit in beata Maria, sed primum fuit in ea perfectè:& secundum perfectè cœpit in Christo,3^{a}.q.28 4.2^{m}.

16 Maria est perfectè beata secundum corpus,quia cum corpore assumpta est in cælum.Credimus enim,quòd post mortem resuscitata fuerit,& portata in cælum,3^{a}.q.27.1.c.& q.83.5.8^{m}.

17 Maria habuit donum prophetiæ,sapientiæ & miraculorum, sed non secundum omnem vsum,3^{a}.q.27.5.3^{m}.

18 Puritas Mariæ fuit maxima sub Deo,12æ.q.81.5.3^{m}.& 3^{a}.q.27.2.2^{m}.

19 * Maria meruit Christum portare,idest,meruit gradum puritatis & sanctitatis,quo congruè esset mater Dei, nō autem incarnationem Dei. 3^{a}.q.2.11.3^{m}.

20 Quamuis beata virgo Maria sit super omnes angelos exaltata, non tamen est exaltata vsque ad æqualitatem Dei,vel ad vnionem in persona:& ideo non dicitur sedere ad dexteram,sed astare à dextris,inquātum honor filij aliquo modo participatiuè, non plenariè redundat in ipsam inquantum mater Dei dicitur,sed non Deus,1^{a}.qu. 25.6.4^{m}. & 3^{a}.q.25.5.o.

21 Maria fuit verè mater Christi,3^{a}.q.35.3.o.

22 Matrimonium verum fuit inter Mariam & Iosph, habuitque triplex bonum.& vtranque perfectionem requisitam,præter coitum: & nuptiæ factæ sunt,3^{a}.q.20.2.o.& 4.d.30.q.2.2.o.& Opus.60.col.2.& col.3. & Matth.col.20.fi.

23 Maria fuit expers maledictionis Euæ,quia peperit sine dolore, & non multiplicauit conceptus,nec fuit subiecta viro,3^{a}.q.30.2.2^{m}. & quæs. 35.6.1^{m}.

24 Angelus prius apparuit Mariæ,quam Ioseph,3^{a}.q.30.2.2^{m}.

25 Angelus excellentius apparuit Mariæ,quam Ioseph,3^{a}.q.30.3.2^{m}.

26 Maria secundum aliquos,non fuit turbata in visione angeli,quia assueta erat visionibus angelorum:sed in sermone eius. ex admiratione dictorum,3^{a}.q.13.3.3^{m}.

27 Non inconueniens est,quòd angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundum statum:licet esset èconuerso secundum prædestinationem,3^{a}.q.30.2.1^{m}.

28 Maria est super omnes ordines angelorum,3^{a}.q.30.2.1^{m}.

29 Spiritussanctus fecit duplicem purgationem in Maria,s.pręparatoriam ad conceptionem Christi,colligēs mentem eius in vnum : secundam verò à fomite,mediante conceptione Christi,3^{a}.q.27.3.3^{m}.

30 Purgatio prima non fuit ad remouendum transfusionem peccati originalis,sed vt digna esset Christo,12æ.q.81.5.3^{m}.

31 Immunitas peccato in Maria,causabatur ex tribus, scilicet ex ligatione fomitis,gratia inclinante ad bonum, & prouidentia Dei, 3^{a}.q.27.3.c. fi.& 4.1^{m}.

32 Maria voluit purgari post partum,non quidem propter aliquam immūdiciam:sed propter humilitatem,& obedientiam,vt approbaret legē & vitaret calumniam,3^{a}.q.37.4.o.

33 Emundatio et confirmatio Mariæ,inchoata fuit in prima sanctificatione,sed in secunda consummata est in perfectione viæ. In assumptione verò eius,perfectione gloriæ,1^{a}.q.100.2.c.et 3^{a}.q.27.5.2^{m}.

34 Maria sanctificata fuit in vtero à peccato originali, quoad maculam et reatum personalem,nō autem à reatu totius naturæ: ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta,non intrasset paradisum, nec vidisset Deum per essentiam,sicut nec alij sancti.3^{a}.q.27.1.3^{m}.

35 Cum beata virgo Maria credatur omnino fuisse immunis à fomitis inclinatione propter eius sanctificationem perfectam, non est pium, ponere aliquam pugnam à carne fuisse in ea, cum talis pugna non sit nisi ex fomitis inclinatione,nec tentatio quæ est à carne, sine peccato esse possit,vt patet per glosam:et quamuis non habuerit pugnam per tentationem quæ est à carne:habuit tamen pugnam per tentationem ab hoste,qui nec ipsum Christum reueritus est,3^{a}.q.15.2.3^{m}.

36 Fomes in Maria adeò debilitatus est,et extinctus,vt ad peccatum actuale nunquam inclinaretur,3^{a}.q.27.3.c.et 4.1^{m}.et 5.2^{m}.

37 Maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali.3ª.q.27.4.o & 6.1^{m}.

38 Tabernaculum veteris legis figurabat Mariam.3ª.q.27.2.b.

39 Festo neomeniæ succedit festum Mariæ, in qua primò apparuit illuminatio solis, id est Christi, per copiam gratiæ.12æ.q.103.3.4^{m}.

1 MArtyrium est actus virtutis quadruplicis, scilicet fortitudinis vt elicientis principaliter, patientię verò, vt elicientis consequéter, sed charitatis vt imperâtis, & fidei vt finis,22æ.q.124.1.2.o.

2 Martyrium est actus maximæ perfectionis, nó quidem secundum se, sed vt imperatur à charitate, & vt eã ostendit.22æ.q.124.3.o.& q.184.5.3^{m}.

3 Martyrium habet quod sit meritorium ex charitate, sine qua nihil valet, 22æ.q.124.2.2^{m}.

4 Mors est de ratione martyrij,22æ.q.124.4.o.

5 Confessio cuiuscunque alterius veritatis quàm fidei, non est causa sufficiens ad martyrium ratione materiæ, sed tantum ratione finis, referendo ad Christum.22æ.q.124.5.c.2^{m}.

6 *Martyrium Ioannis baptistæ celebratur, licet mortuus sit, non quidem pro fide, sed pro repræhensione adulterij.22æ.q.124.5.c.

7 Moriens pro quocunque opere bono propter Deum, est martyr Dei: quia causa cuiuscunque martyrij, est veritas fidei, vt est operans. 22æ. q.124.5.c.

8 Vulneratus letaliter, licet superuiuat, habebit aureolam martyrij, sicut sancta Lucia, similiter vulneratus non letaliter, tamen moriens ex incuria non mortali, vt Marcellus Papa, habebit aureolam martyrij; non autem si afflictio non continuetur vsque ad mortem, sicut de Syluestro Papa.22æ.q.124.4.4^{m}.

9 Martyrium est de præcepto, secundum præparationem animi tantum. 22æ.q.124.1.3^{m}.& 3^{m}.1^{m}.

10 Martyrium oblatum debet tolerari patienter, sed non debet quæri: quia non debet dari occasio agendi iniustè.22æ.q.124.1.3^{m}.

11 Vniuersalis absolutio fit in perceptione baptismi & in martyrio, propter quod dicitur quòd in martyrio omnia sacramenta baptismi complentur in virtute passionis Christi, scilicet quantum ad plenam liberationem à culpa & à pœna.3ª.q.68.2.2^{m}.& q.87.1.2^{m}.

Mas & fœmina in hominibus coniunguntur, non tantum propter generationem, vt in brutis, sed etiam propter communicationem operum ideo in solis hominibus mas est principium fœminæ, & fœmina facta est ex masculo.1ª.q.92.2.o.

1 *Masculinum genus & fœmininum absolutè prædicantur tantum de supposito.1ª.q.31.2.4^{m}.

Mater dicitur aliqua ex hoc quod concepit & genuit.3ª.q.35.3.4.c.

1 MAteria non semper fuit, licet sit ingenerabilis & incorruptibilis. 1ª.q.46.1.3^{m}.

2 Materia prima est maximè in potentia & principium imperfectissimum, nec talis potêtia materiæ, etiam dato quòd sit sua essentia, est potentia ad operationem, sed ad esse.1ª.q.4.1.c.

3 * Materia inquantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo,1ª.q. 14.11.3^{m}.& 12.c.fi.

4 Materia non potest esse in alio, cum sit primum subiectum. 1ª. q.3. 2.3^{m}. & 3ª.q.77.2.c.

5 Materia prima est sua potentia passiua, sicut Deus est sua potentia actiua.1ª.q.54.3.3^{m}.& q.27.1.2^{m}.& q.115.1.2^{m}.

6 * In materia nulla est potentia actiua.3ª.q.32.4.c.3^{m}.

7 Materia prima dicitur terra: quia est informis: dicitur aqua, quia est receptiua: dicitur abyssus: quia est turpis.1ª.q.66.1.1^{m}.

8* Partes habent rationem materiæ, totum verò, rationem formæ. 1ª.q. 7.3.3^{m}.& q.65.2.c.& 3ª.q.90.1.c.

9 Vnitas materiæ primæ, est tantum in iis quæ conueniunt in generatione & corruptione.1ª.q.66.2.o.

10 Materia prima omnium rerum, est vna, vnitate ordinis tantum.1ª.quæs. 66.2.1^{m}.

11 Omnium generabiliũ & corruptibilium est eadem materia.1ª.q.66.2.c.

12 Materia duplex, scilicet naturalis & mathematica.1ª. qu.85. 1.2^{m}.& 3ª. q.77.2.4^{m}.

13 Materia triplex, scilicet ex qua, in qua, & circa quam, & tantum tertio modo coincidit cum fine.12æ.q.55.4.c.

14 Duplex est conditio materiæ, scilicet conditio quæ eligitur ab agente, & quæ consequitur naturam materiæ.1ª.q.76.1.5^{m}.& q.91.3.c. & 12æ. q.85.6.c.& 22æ.q.164.1.1^{m}.

15 Materia non est diuisibilis nisi per quantitatem.1ª.q.50. 2. c. & q.75.7.c. & q.76.4.4^{m}.& 3ª.q.77.2.c.fi.

16 * Materia prima, secundum potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales,1ª.q.7.2.3^{m}.

17 Materia intelligibilis ponitur in diffinitione quantitatis, non autem materia sensibilis.1ª.q.85.1.2^{m}.

18 Materia & priuatio, distinguuntur realiter secundum Aristotelem, non autem secundum Platonem.1ª.q.5.2.1^{m}.& 3,3^{m}.

19 Quę non habent materiam, non habent causam sui esse, scilicet quæ trãsmutet de potentia ad actum, nec aliquam causam formalem, 1ª. q.61. 1.2^{m}.& q.75.5.3^{m}.

Mathematica scientia, non demonstrat per causam efficientem nec per causam finalem, licet habeat eas, quia mathematica accipiuntur, vt abstracta secundum rationem, cum tamen non sint abstracta secundum esse. Vnicuique autem competit habere causam agentem, secundum quod habet esse, licet igitur ea quæ sunt mathematica, habeant causam agentem, non tamen secundum habitudinem quam habent causam agentem, cadunt sub consideratione mathematica, & ideo in scientiis mathematicis non demonstratur aliquid per causam agentem vel finalem.1ª.q.44.1.3^{m}.

Mathias electus est sorte, id est, per diuinum donum, declarans eum electũ esse diuinitus.22æ.q.95.8.c.

1 MAtrimonium est formaliter coniunctio & vinculum animorum, & relatio coniugum: vnde cõiunctio viri & vxoris est potior, quàm coniunctio vxoris ad consanguineos viri, non tamen debet dici affinitas, sed matrimonium, quod est vnitas quædam, sicut homo est sibiipsi idem, non consanguineus,3ª.q.29.2.c.

2 Matrimonium erat in lege veteri, vt in officium naturæ, & non vt sacramentum coniunctionis Christi & ecclesiæ, quę nondum fuerat facta, 12æ.q.102.5.3^{m}.

3 Inseparabilitas conuenit matrimonio, vt est sacramentum, & vt est in officium naturæ, sed primo modo est de prima intentione matrimonij: secundo autem modo, de secunda,12æ.q.102.5.3^{m}.

4 Commistio carnalis est de secunda perfectione matrimonij, non autem de prima.3ª.q.29.2.o.

5 Pater non potest cogere filium, vt consentiat ad matrimonium per præceptum, sed potest inducere causam rationabilem, & tunc filius tenetur ad præceptum, sicut ad causam.22æ.q.104.5.c.

6 Quælibet persona libera potest sine consensu parentum contrahere matrimonium, & intrare religionem.22æ.q.22.8.2^{m}.& 9.c. q.104.5.c.& 3ª.q.68.10.c.

7 Matrimonium secundum diuersos status, institutum est à lege naturæ, Moysis, Christi, & à lege ciuili.22æ.q.154.2.c.& 9.3^{m}.

8 Finis matrimonij duplex.s.principalis, id est generatio & educatio prolis, & finis secundarius.s.mutuum obsequium. 22æ. q. 154. 2. c.& 3ª.q. 29.2.c.

9 *Actus matrimonij potest esse sine peccato, & meritorius. 12æ. q. 24.1. 1^{m}.& 22æ.q.153.2.o.

10 In matrimonij sacramento confertur gratia.22æ.q.100.2.6^{m}.

11 Matrimonium non debet esse inter propinquos.22æ.q.154.9.c.

12 Defectus ætatis.s.ante pubertatem, quæ communiter est in masculo, anno quarto decimo, in fœmina verò in anno duocimo, impedit matrimonium & dirimit.22æ.q.189.5.c.

13 Seruus potest contrahere matrimonium, & vouere continentiam, nesciente domino eius, vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere.22æ.q.88.8.2^{m}.& q.104.5.c.fi.

14 Sex crimina impediunt matrimonium cuntrahendum solum, scilicet incestus, vxoricidium, raptus alienæ sponsæ, susceptio proprij filij de fonte per dolum, interfectio presbyteri, et pœnitentia solennis. 22æ. q.154.7.3^{m}.

15 In lege veteri, Iudæi prohibebantur cõtrahere matrimonium cum Chananæis, quia Cananæi debebant deleri, & Iudæi erant proni ad ritus & mores eorum, propter conuersationem cum eis: sed cum aliis infidelibus, vbi nõ erat periculum, permittebantur, sicut pater de Ioseph Moyse, & Esther.12æ.q.105.4.6^{m}.

16 Matrimonium de lege naturæ, est indissolubile,22æ.q.154.2.c.

1 * Mediator Dei & hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autem sunt prophetæ, & sacerdotes vtriusque testamenti & angeli: nó autem spiritussanctus,* quia cum sit per omnia Deo æqualis, non potest dici mediator inter Deum & homines Christus autem etsi sit Deus, tamen est etiam homo. Nec dæmon, quia cum sit immortalis & miser, non coniungere hominem Deo incendit, quod mediatoris est proprium sed separare ab illo. & ad miseriam ducere,3ª. quæst. 26.1.o.

1 MEdicina duplex, scilicet remouens morbum, & promouens ad perfectam sanitatem: prima conuenit infirmis, secunda verò sanis, 3ª.q.80.4.2^{m}.

2 Obiectum artis medicinæ est sanitas, quia nihil considerat, nisi in ordine ad eam,22æ.q.1.1.c.

3 Pro necessitate corporis, licet vti pretiosis medicinaliter, sed in pertinentibus ad solam decentiam honestatis, debemus esse contenti simplicibus,3ª.q.51.2.3^{m}.

4 Quandoque medicina fortis, statim inducit sanitatem: sic & habitus virtutum,12æ.51.3.c.fi.

1 Medicus accipiens in curam infirmitatem desperatam, nulli facit iniuriam.22æ.q.71.3.1^{m}.

2 Sapiens medicus permittit minorem morbum, vel procurat, vt curet vel vitet maiorem,12æ.q.101.3.3^{m}.& 22æ.q.64.2.c.& q.162.6.3^{m}.

3 Medicus tenetur gratis curare pauperes, quando nec per se, nec per alios magis coniunctos, nec per eos qui magis possunt, valent curari, 22æ.q.71.1.o.

4 Medicus quadam coactione vtitur in phreneticum, qui eius curam nó vult recipere: & huic similatur correctio prælatorum, quæ habet vim coactiuam, non autem simpliciter correctio fraterna,22æ.q.33.6.1^{m}.

5 Medicus non tanto magis sanat, quanto maiorem dat medicinam, sed quanto medicina est magis proportionata morbo: sic non oportet q religio tanto sit perfectior quanto maiorem habet paupertatem: sed quanto eius paupertas est magis proportionata fieri communi et speciali,22æ.q.188.7.1^{m}.

1 MEdium, et actio transiens, est realiter medium inter agens et passum, non autem actio immanens, nisi secundum modum significandi.1ª.q.54.1.3^{m}.

2 Inter habens et habitum, aliquando nihil est medium, aliquando tantũ relatio, et aliquando aliquid per modum actionis et passionis, non autem actio vel passio: et sic est speciale prædicamentum, s. prædicamentum habitus.12æ.q.49.1.c.2^{m}.

3 Inter habitum et priuationem quæ est in priuari, et aliquid habitus relinquens, pôt esse medium, circa proprium subiectum, sicut inter bonum et malũ est actus indifferens, non autem inter habitum et priuationem quæ est in priuato esse, nihil relinquens de habitu. 12æ.quæst. 18.8.1^{m}.

4 Inter substantiam et accidens quintum prædicabile, datur medium, non autem vt accidens diuiditur contra substantiam.1ª.quæst.76.4. 4^{m}.et q. 77.1.5^{m}.

5 Virtus non est medium inter passiones secundum essentiam, sed secundum effectum, quia constituit medium inter eas,12æ.q.59.1.1^{m}.

6 In passionibus accipitur medium, per hoc quod attingitur recta ratio, in quo consistit ratio virtutis.12æ.q.17.1.1^{m}.et 5.2^{m}.

7 Virtutes theologicæ habent mediũ per accidens, idest, ex parte nostra non autem per se, idest, respectu Dei,12æ.q.64.4.o.et 22æ.q.17.5.2^{m}.

8 Quælibet virtus intellectualis consistit in medio, per conformitatem intellectus ad res, sc. in vero, cuius excessus est affirmatio falsa: defectus autem est negatio falsa.12æ.q.64.3.o.et 4.1^{m}.et 2^{m}.

9 Virtus

9 Virtus moralis, respectu materiæ est medium, sed respectu rationis, est extremum.12æ.q.64.1.1^{m}.

10 Medium virtutis moralis, attenditur secundum rationem rectam in omni circunstantia, non autem secundum quantitatem absolutam. 12æ. quæst.64.1.2^{m}.& 3^{m}.& 22æ.q.92.1.c.& quæst.104.2.2^{m}.& q.123.4.3^{m}. & q.147.1.2^{m}.

11 Virtus moralis consistit in medio inter excessum & defectum. 12æ.q.64. 1.o.& 4.1^{m}.& 2^{m}.22æ.q.17.5.2^{m}.& q.92.1.c.

12 Omne medium virtutis, est medium rationis, sed solius iustitię, medium est rei, & rationis.12æ.q.64.2.o.& 22æ.q.58.10.o.& q.8.2.1^{m}.

13 Medium iustitiæ est æqualitas, quàm constituit iustitia inter aliquos. 3ª. q.85.3.2^{m}.

14 Medium iustitiæ distributiuæ, sumitur secundum proportionem geometricam: commutatiuę verò medium, sumitur secundum proportionem arithmeticam.22æ.q.61.2.o.& 4.c.fi.

1 Mel non offerebatur in sacrificiis Dei: quia offerebatur idolis: & ad excludendum omnem carnalem dulcedinem & voluptatem à sacrificantibus Deo.12æ.q.102.3.14^{m}.

Melchisedech dicitur esse sine patre, matre, genealogia, principio, & fine, quia scriptura non ponit, licet habuerit, quia fuit Sem, primogenitus Noe, vt Hæbræi dicunt.3ª.q.22.6.3^{m}.

* Melius alio aliquid dicitur * simpliciter, quod tamen minus propriè recipit alicuius prædicationem: sicut cognitio patriæ est nobilior cognitione viæ, quæ magis propriè dicitur fides.22æ.q.74.1.2,3^{m}.

1 MEmbrum omne, et quælibet potentia animæ, operantur toti, et non sibi soli.12æ.q.17.5.2^{m}.

2 Caput est mẽbrum, habens virtutem influendi in alia membra, et recipit ab aliis membris nutrimentũ, et alia obsequia.3ª.q.8.1.6.7.8.c.

3 Membra hominis non applicantur operi, nisi de consensu rationis. 12æ. q.74.7.o.et q.77.7.c.fi.

4 Membra naturalia et instrumenta artificialia, in scripturis, significant operationes, quarum sunt principia.1ª.q.2.1.3^{m}.

1 Memoria duplex scilicet conseruatiua specierum tantum, alia cuius obiectum est præteritum vt præteritum: prima est potentia purè cognoscitiua, et est in parte intellectiua, secunda verò in parte sensitiua tantum.1ª.q.77.8.4^{m}.et q.79.6.o.

2 * Memoria quæ est altera pars imaginis, non est præteritorum, quia abstrahit ab omni tempore, cum sit in intellectu, & non in parte sensitiua.1ª.q.79.6.2^{m}.

3 * Memoria intellectiua, non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius cuius actus est intelligentia, quæ oritur ex memoria, sicut actus ex habitu.1ª.q.79.7.o.& q.93.7.3^{m}.

4 Memoria sensitiua, est thesaurus specierum intentionalium, id est intentionum sensibilium, cum sensu acceptarum: cuius organum est in extrema parte capitis.1ª.q.78.4.c.

5 Ea quæ magna æstimamus, magis memoriæ infigimus.12æ. quæstion.47. 2.3^{m}.

6 Consuetudo multum operatur ad bene memorandum.12æ.q.50.3. 3^{m}.& 22æ.q.49.1.2^{m}.

7 Illud quod scribitur, non de facili à memoria labitur, sed succurrit memoriæ.1ª.q.24.1.c.

8 Necessarium est eosdem actus pluries reiterari, vt aliquid firmiter memoriæ imprimatur: quia meditatio confirmat memoriam, secundum phylosophum,12æ.q.51.3.c.& 22æ.q.49.1.2^{m}.

9 Memoria in angelis potest poni, vt est in mente: non autem vt est in sensu,1ª.q.54.5.2^{m}.

10 Memoria intellectiua, manet in anima separata: non autem memoria sensitiua; sed corrumpitur.1ª.q.77.8.4^{m}.& q.89.6.1^{m}.

11 Documenta quatuor ad bene memorandum, scilicet similitudines rerum assumere conuenientes, nec tamen omnino consuetas, ordinatè eas disponere: solicitudinem circa eas apponere & affectum adhibere, & eas frequenter meditari.22æ.q.49.1.2^{m}.

1 MEndacium dicitur tripliciter, scilicet materialiter, id est dictum falsum: formaliter, id est voluntas falsum enunciandi: & effectiuè, id est voluntas decipiendi,22æ.q.98.1.3^{m}.q.110.1.o.

2 Cupiditas fallendi, pertinet ad perfectionem mendacij, non autem ad speciem eius.22æ.q.110.1.c.3^{m}.

3 Omne mendacium est peccatum.22æ.q.69.1.2.o.& q.70.4.c.& q.110.3.o. & 4.c.q.111.1.c.& q.124.5.2^{m}.

4 Mendaciũ secundum se, diuiditur tantum in duas species, scilicet in iactantiam, & ironiam, secundum gradus autem eius ratione finis, diuiditur in perniciosum, iocosum, & officiosum, vel in octo gradus eius, scilicet quorum primus est in doctrina religionis: secundus quòd nulli prosit, & obsit alicui, tertius quòd prosit vni, & alteri obsit: quartus quòd fit sola mentiendi fallendique libidine: quintus quod fit placendi cupiditate: sextus quod nulli obest, & prodest alicui ad conseruandam pecuniam: septimus quod nulli obest, & prodest alicui, ad vitandum mortem: octauus quod nulli obest, & prodest alicui, ad vitandum immundiciam corporalem. 22æ. quæstion. 110.2.o.

5 Mendacium est peccatum mortale tantum tripliciter, scilicet secundum se, id est quando est contra charitatem Dei vel proximi, ex intentione & ratione scandali, 22æ. quæstion.69.1.2.o.quæst.70.4.c.& quæst.110.4.o.

6 Mendacium per se, directè & formaliter opponitur virtuti, quę dicitur veritas,22æ.q.110.1.o.& 2.c.

7 * Dicens verum, credens se dicere falsum, dicit mendacium per se, & formaliter autem econuerso, nisi per accidens & materialiter. 22æ. quæst.110.1.

8 Intendens significare falsum nutibus, mendacium dicit, 22æ. quæstion. 110.1.2^{m}.

9 Mendacium verbo, vel facto vel nutibus, est æqualiter peccatum.22æ.q. 111.1.c.4^{m}.

10 Nullus debet dicere mendacium, vt ipse vel alius euadat mortem, vel immundiciam corporalem,22æ.q.110.3.4^{m}.& q.113.1.3^{m}.

11 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere suo, non est peccatum mortale, est perfectis peccatum mortale, nisi sit contra eorum votum, vel ratione scandali,22æ.q.69.1.2.o.& q.70.4.c.& q.110.4.5^{m}.

12 Si res visa vel audita, recitetur non eodem modo, nec eisdem verbis, non est mendacium (vt patet in Euangelio & in aliis scripturis diuinis, in quibus nihil est falsum.)22æ.q.110.3.1^{m}.

13 Non seruans promissum, propter superueniens impedimentum, vel re mutata, excusatur à mendacio, vt sanctus Paulus,22æ.q.110.3.5^{m}.

14 In sacra scriptura aliqui laudantur dupliciter.s.vt exempl. perfectæ virtutis: vt Abraham & Iacob: & propter indolem virtutis, vt Iudith & obstetrices: primi excusantur à mendacio: quia figuraliter & prophetice locuti sunt, non autem secundi, licet verum dixerint mysticè. 22æ.q.110.3.3^{m}.& q.111.1.1^{m}.& 2^{m}.

Mendicitas duplex.s.cõtraria voluntati & voluntaria: prima est occasio furti & periurij, non autem secunda: ideo Christus elegit eam.22æ.q.187. 5. c. et 3.q.40.3.1^{m}.

1 MEns dicitur à metiendo, vel à meminendo.1ª.q.79.9.4^{m}.

2 Mens dicitur tripliciter, scilicet natura intellectiua, intellectus et memoria.1ª.q.79.1.1^{m}.

3 Aliquid inhærens menti rationali, est maius ea secundum quid, non autem simpliciter, sed nihil subsistens præter Deum, est maius ea. 1ª.q. 16.6.1^{m}.

1 Menstruosus sanguis est in fœminis, loco seminis, et est propria materia corporis Christi et aliorum, non autem semen fœminæ.3ª.q.31.5.o.et 6.3^{m}.et q.32.4.c.et q.35.3.3^{m}.

2 Menstruum non est sanguis primo generatus ex cibis, sed est residuum eius quod ab vltima degestione nutritiua ministrat generatiuæ, 3ª. quæst.31.5.c.

3 Menstruum est potentia totum, secundum potentiam passiuam, sicut semen viri est potentia totum, secundum potentiam actiuam.3ª. q.31.5. 1^{m}.& 6.c.

1 Mensura, duplex, s. ęquiparata mensurato per replicationem, & ratio cognoscendi ipsum.1ª.q.3.5,2^{m}.

2 Mensura est illud, per quod cognoscitur quantitas rei, & est quid minimum, vel simpliciter, vt in numeris in quib. primo inuenitur: vel quo ad nos, vt in continuis: deinde primum in quolibet genere.12æ.quæst. 80.1.c.

3 Non oportet quòd omnis mensura sit omnino in fallibilis, & certa, sed vt est possibile in genere suo.12æ.q.91.3.3^{m}.& q.97.1.2^{m}.

4 * Mensura debet esse homogenea, idest, eiusdem generis cum mẽsurato, 1ª.q.3.5.2^{m}.& 12æ.q.19.4.2^{m}.

5 *Ratio naturalis & principia ei naturaliter indita, sunt regulę generales. & mensuræ omnium agendorum ab homine, non autem naturalium. 12æ.q.91.3.2^{m}.

6 Ad hoc quòd aliqua mensurentur per aliquod vnum, non requiritur quòd illud vnum sit causa omnium eorum, sed quòd sit simplicius. 1ª. q.10.6.4^{m}.

7 Intellectus Dei est mensura prima omnium rerum non mensurata: res est mensura secunda mensurata: sed intellectus noster est mensuratus à rebus non mensuratis.1ª.q.21.2.c.& 12æ.q.93.1.3^{m}.

8 Cum dicitur Deus mensurari sua æternitate, accipitur ibi ratio mensuræ, secundum apprehensionem nostram tantum.1ª.q.10.2.3^{m}.

1 Mercatores sperare possunt lucrum ex mercatore, quod non possunt dãtes mutuo. 22æ.q.78.1.c.

Merces est terminus operis.12æ.q.114.5.c.

2 Merces est id quod recompensatur pro retributione operis: ideo reddere mercedem, est actus iustitiæ, sicut reddere pretium rei emptæ. 12æ, q.114.1.c.& 3ª.q.49.6.c.

3 Meretrix etiam nunc debet permitti, idest, tolerari in ciuitate, vt vitetur peius malum, s. sodomia, adulterium, & huiusmodi, quia sapientis legislatoris est, minores trangressiones permittere, vt maiores caueantur, & in regimine humano illi qui præsunt, rectè aliqua mala tolerant, ne aliqua mala peiora incurrantur: vnde dicit Augustinus in lib. de ord. Aufer meretrices de reb. humanis, turbaueris omnia libidinibus.12æ.q.101.3.2^{m}.& 22æ.q.10.11.c.

4 Meretrix potest sibi retinere, quod sibi datum est propter fornicationem, sed si supefluè ad fraudem vel dolum extorsisset, teneretur eidem restituere.22æ.q.62.5.2^{m}.

1 Mergulus significat gulosos, qui se delitiis immergunt.12æ.quæstio.102. 6.2^{m}.& c.3.

1 MEritum duplex, s. congrui, & condigni.12æ.q.114.6.o.

2 Aliquid cadit sub merito dupliciter, s. simpliciter, vt vltimus finis, & omne quod perducit ad eum, & secundum quid, scilicet temporalia,12æ.q.114.10.c.

3 Efficacia meriti, mensuratur ex tribus, s. ex charitate vel gratia, voluntate & obiecto,1ª.q.95.4.c.& 12æ.q.19.8.o.

4 Actus humani habent rationem meriti ex duobus, s. principaliter ex ordinatione Dei: secundariò autem ex libero arbitrio.12æ.qu.114.4.6.c. & 22æ.q.2.9.c.

5 Meritum importat æqualitatem iustitiæ.3ª.q.49.6.c.

6 Meritum non potest esse sine actu, quia requiritur quòd faciat quod debet qui meretur.12æ.q.71.5.1^{m}.& 22æ.q.79.3.4^{m}.

7 Meritum est actio qua iustum est, vt agenti aliquid detur.3ª.q.49.6.c.

8 Meritum consistit in hoc, quòd homo contemptis creatis inhæret Deo: sed peccatum est èconuerso.22æ.q.104.3.o.

9 Omne meritum est supra naturam, & omne demeritum est infra, et contra naturam.12æ.q.71.2.o.

10 Meritum non diminuitur propter obligationem obediẽtiæ, si promptè fiat maximè apud Deum qui non solum exteriora opera, verum etiã interiorem voluntatem videt.22æ.q.104.1.3^{m}.

11 Mereri aliquo dicitur dupliciter, s. formaliter, idest, actibus, et vt principio, s. habitibus.12æ.q.55.1.3^{m}.

12 Quelibet opera virtutum quarumlibet, ex hoc meritoria sunt, quod fiũt vt obediatur Deo,22æ.q.104.3.c.

15 * Non potest idem actus numero esse meritorius beatitudinis, et actus
beatitu

beatitudinis qui est fruitio beata: cum vnus sit gratiæ imperfectæ, et alius gratiæ consummatæ. 1ª.q.62.4.c.et 5.2^{m}.
14 Principium merendi est ex parte animæ: sed corpus est instrumentum actus meritorij. 3ª.q.49.6.1^{m}.
15 Passionibus meremur vt regulantur à ratione, et passionibus demeremur, inquantum sunt contra rationem: non autem secundum se. 12æ. q.24.1.3^{m}.et 22æ.q.158.2.1^{m}.
16 Passio corporalis martyrum, facit ad meritum præmij accidentalis, non autem ad meritum præmij essentialis, nisi inquantum est volita. 3ª.q. 48.1.1^{m}.
17 Gratia est principium meritorij operis, mediantibus virtutibus, sicut essentia animæ est principium operum vitæ, mediantibus potentiis eius. 12æ.q.114.4.2^{m}.et 3ª.q.49.6.c.
18 Nullus potest sibi mereri gratiam ex condigno, sed ex congruo tantum. 12æ.q.114.5,6.et 22æ.q.177.1.3^{m}.et 3ª.q.2.11.c.
19 Nullus purus homo potest alteri primam gratiam mereri ex condigno, sed tantum ex congruo, 12æ.q.114.6.o.et 7.2^{m}.
20 Existens in gratia, meretur ex condigno vitam æternam ratione gratiæ sed tantum ex congruo ratione liberi arbitrij. 1ª. q. 93.1.4^{m}.et 6^{m}.et 12æ.q.114.5.o.et 3ª.q.48.1.c.
21 * Homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratiæ, sed non statim augetur. 12æ.q.114.8.o.
22 Omnis actus informatus gratia, est meritorius. 22æ.q.2.9.c.
23 Gratia non potest cadere sub merito: quia est merendi principium. 3ª. q.2.11.c.
24 Efficacia et radix merendi, est ex charitate: sed singulæ virtutes merentur præmia singula. 12æ.q.114.4.o.et 22æ.q.182.2.c.
25 Radix merendi præmium essentiale, est charitas, difficultas autem est radix, respectu præmij accidentalis. 1ª.q.95.4.c.et 22æ.q.182.2.1^{m}.
26 * Nullius virtutis actus est meritorius, nisi sit informatus charitate. 12æ. q.114.4.3^{m}.et 22æ.q.2.9.1^{m}.et q.83.13.15.c.et q.124.2.2^{m}.
27 Meritum vitæ æternæ: primò pertinet ad charitatem, secundò ad alias virtutes, secundum quod actus earum imperantur a charitate. 12æ. q. 57.1.c.2^{m}.et q.114.4.o.
28 Quilibet actus charitatis meretur vitam æternam, et augmentum charitatis. 1ª.q.62.5.c.et 12æ.q.114.7.3^{m}.et 8.3^{m}.et 22æ.q.24.6.c.1^{m}.
29 Nobilius est habere aliquid ex merito, quàm sine merito, et dignitas merendi maior est quàm gloria corporis. 3ª.q.19.3.c.
30 Quanto magis est arduum opus tanto est, magis meritorium ratione bonitatis, non autem ratione difficultatis, nisi per accidens ratione maioris conatus vel attentionis. 22æ.q.27.8.3^{m}.
31 * Meritum est æquale præmio vitæ æternæ, æqualitate quantitatis. 12æ. q.114.3.o.
32 Quantitas meriti potest attendi ex duobus, scilicet ex difficultate & bonitate operis, & ex voluntate & charitate operantis. 1ª.q.95.4.c.
33 Voluntas cum opere, magis meretur vel demeretur accidentaliter, quã voluntas sola: non autem essentialiter, nisi ratione triplicis inæqualitatis, scilicet numeri, continuati motus, & intensionis. 12æ.quæstio. 20.4.o.
34 Natura comparatur ad principium merendi, scilicet ad charitatem, sicut materia ad formã: fides autem, vt dispositio eius: ideo actus vtriusque non est meritorius, nisi cum charitate. 22æ.q.2.9.1^{m}.
35 Aliquis potest sibi mereri perseuerantiam gloriæ, non autem viæ: sed vtranque potest & aliis impetrare per orationes. 12æ.q.114.9.o.
36 Bona temporalia, vt vtilia ad opera virtutũ, per quæ peruenitur ad gloriam, cadunt sub merito simpliciter: in se autem, secundum quid. 12æ. q.114.10.o.& 22æ.q.123.5.4^{m}.
37 Quilibet agens in bonum vel malum personę vel communitatis vel sui, meretur vel demeretur retributionem ab vtroque. 12æ. q. 21.3.4.o.& 22æ.q.59.3.2^{m}.& q.64.5.c.& q.65.1.c.
38 Nullus meretur id quod iam habet. 1ª.q.62.4.c.& 12æ.quæs. 114.5.c.& 3ª q.19.2.c.
39 * Nullus potest sibi mereri ex condigno, nec ex congruo reparationem post lapsum. 12æ.q.114.7.o.
40 * Homo potest aliquid mereri à Deo secundum quid, præsupposita Dei ordinatione, non autem simpliciter. 12æ.q 21.4.o.& q.114.1.o.
41 * Nullus meretur nisi viator, & pro viatore tantum. 1ª. q. 62.9.o.& 22æ. q.13.4.2^{m}.& q.182.2.2^{m}.& 3ª.q.19.3.1^{m}.
42 * Meritum animæ separatæ vel demeritum, non potest augeri nec minui. 1ª.q.92.6.c.

1 Metaphysica est de substantiis immaterialibus, inquantum tales substantiæ: de sensibilibus autem, vt substantiæ, vel vt entia tantum. 12æ.q.66.5.1^{m}.

1 Metaphora. & Nomen non dicitur propriè, sed metaphoricè de eo, in quo non est tota ratio nominis, sed aliquid eius per similitudinem. 1ª.q.13.9.c.& q.33.3.c.
2 Quæ dicuntur metaphoricè, non oportet secundum omnia esse similia. 3ª.q.2.6.1^{m}.& q.8.1.2^{m}.& q.46.4.1^{m}.& q.48.3.1^{m}.& q.76.6.2^{m}.
3 Ex eadem re potest fieri metaphora ad contraria, propter diuersas proprietates eiusdem rei. 12æ.q.33.1.1^{m}.
4 Metaphora in diuinis, potius transfertur ex natura irrationali, & vili, quàm ex natura rationali & nobili, ad vitandum errorem. 1ª.q.19.3^{m}.
5 Theologia vtitur metaphoris. 1ª.q.1.9.o.& q.10.1.4^{m}.& q.12.3.3^{m}.& q. 13.3.1^{m}.& 14.11.c.& q.19.11.c.
Michael est ordine principatuum, vel archangelorum. 1ª.q.113.3.c.
1 Miles in exercitu debet primò subdi duci, secundò aliis coordinari, sed contrarium primi est grauissimum peccatum. 12æ.q.100.6.c.
2 Milites charactere insigniuntur, quasi ad militiam deputati. 3ª. q.63.3.c.
Militaris ars, quæ est propter victoriam, ad quam ordinatur omne officiũ bellicum, ordinat artem equestrem & naualem, & omnia huiusmodi in suum finem. 22æ.23.4.2^{m}.
Negociatio est valde contraria militiæ, ideo secundum iura ciuilia, negociatio interdicitur militibus. 22æ.q.40.2.c.
Millia millium ministrantium & assidentium Deo. 1ª.q.112.4.2^{m}.
Miluus maximè insidians, significat fraudulentos. 12æ. quæst. 102.6.1^{m}.& co.2.fi.

Mineralia non nominantur in vniuersali productione rerum, quia sunt occulta, nec addunt aliquam dignitatem supra elementa. 1ª. q. 69.2.3^{m}.

1 Minister, & Ministri noui testamenti, sunt maioris dignitatis, quàm ministri veteris testamenti. 22æ.q.87.1.c.fi.& q.174.4.3^{m}.
2 * Quicunque existens in aliquo peccato mortali, exhibet se ministrum ecclesiæ in aliquo spirituali, peccat mortaliter. 3ª.q.64.6.o.

1 Miraculum dicitur quasi admiratione plenum, id est, quod habet causam occultam simpliciter & omnibus, scilicet Deum. 1ª.q. 105.7.c.& 12æ.q.113.10.c.
2 Miraculum non dicitur respectu potentiæ diuinæ, sed respectu naturæ quam excedit. 1ª.q.105.8.o.
3 Miraculum propriè est præter ordinem totius naturæ createę. 1ª.q.110.4. c.2^{m}.& 4^{m}.& q.114.4.c.
4 De ratione miraculi sunt tria, scilicet esse arduum, id est supra virtutem naturæ creatæ agentis, præter spem naturæ, id est quod non habeat ad illud naturalem ordinem, sed ordinem obedientialem: & quod sit insolitum, id est præter modum eius consuetum. 1ª.q.105.7.2^{m}.& 12æ. q.113.10.c.
5 Miracula dicuntur, quia sunt supra naturam: signa verò: quia manifestant aliquid supernaturale: prodigia autem & portenta, propter excellentiam. 22æ.q.178.1.1^{m}.
6 Gradus miraculorum triplex, scilicet maximus, id est, quo ad substantiam facti: medius, id est quo ad illud in quo fit, & minimus id est, quo ad modum. 1ª.q.105.8.o.& 12æ.q.113.10.c.
7 Creatio animarum, vel aliorum, non est propriè miraculum. 1ª.q.105.7. 1^{m}.& 12æ.q.113.10.c.
8 Spirituales effectus Dei, vt iustificatio impij, & illuminatio, non sunt miracula, sed finis miraculorum. 1ª.q.105.7.1^{m}.& 12æ.q.113.10.o. 3ª. q. 44.3.1^{m}.& 3^{m}.
9 Conceptio Christi ex virgine, fuit miraculosa. 3ª.q.33.4.o.& q. 35.3.2^{m}
10 Natiuitas Christi fuit miraculosa. 3ª.q.35.3.2^{m}.
11 In natiuitate & passione Christi, ostensa sunt maxima miracula, circa luminaria cœli: quia tunc maximè apparuit infirmitas humanitatis eius. 3ª.q.44.2.3^{m}.
12 Gratia miraculorum non est gratia habitualis, sed impressio transiens, 22æ.q.178.1.1^{m}.
13 Gratia miraculorum confert commune beneficium, s. notitiam Dei, sed gratia sanitatum, addit aliquid speciale, s. beneficium sanitatis, ideo ab inuicem distinguuntur. 12æ.q.178.1.4^{m}.
14 Gratia miraculorum, excellentissimè data est animæ Christi, vt miracula faceret, & eam in alios transfunderet. 3ª.q.13.2.c.3^{m}.
15 * Operatio miraculorũ, attribuitur gratiæ gratis datæ, vt principio proximò, fidei verò, vt virtuti disponenti ad hanc gratiam consequendam, 22æ.q.178.1.o.
16 Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei, vt virtuti disponenti quibus cooperantur abstinentia & continentia, 22æ.q.178.1.5^{m}
17 * In reliquiis sanctorum, & verbis diuinis non est aliqua virtus vel forma, qua fiunt miracula. 22æ.q.178.1.1^{m}.
18 Miracula diminuunt meritum fidei, nolentium credere, nisi per miracula. 43.3.3^{m}.
19 Miracula Christi de quibus est fides, fuerunt occulta, probantia verò fidem fuerunt manifesta. 3ª.q.29.1.2^{m}.
20 Discipuli Christi crediderunt in eum, antequã vidissent eum facere miracula. 3ª.q.43.3.3^{m}.
21 Solus Deus potest per se facere vera miracula. 1ª.q.110.4.o.& q.114.4.c. & 12æ.q.111.4.c.q.113.10.c.& 22æ.q.178.1.1^{m}.& 2^{m}.& 4.o.& 3ª. q.43.2. c.& 4.c.3^{m}.& q.78.4.2^{m}.
22 Omnia miracula fiunt ministerio angelorum. 1ª.q.110.4.1^{m}.
23 Angeli & alij sancti faciunt miracula ministrando, vel impetrando. 1ª.q. 110.4.1^{m}.& 3ª.q.13.2.3^{m}.& q.78.4.2^{m}.
24 Sancti faciunt miracula dupliciter. sc. postulatione, & potestate, id est, non præcedente oratione manifesta tamen in vtriusque Deus operatur principaliter sancti autem instrumentaliter. 1ª.q. 117.3. 1^{m}.& 22æ. q.178.1.1^{m}.& 3ª.q.84.3.4^{m}.
25 Miracula Iosue, Isaiæ, & Heliæ, fuerunt maiora secundum substantiam, quam miracula. Moysis. sed secundum modum est èconuerso, 22æ.qu. 174.4.2^{m}.
26 Miracula ad commendationem sanctitatis propriæ fiunt tantum à sanctis, sed ad confirmationem doctrinæ, fiunt etiam à malis per veram fidem, & per nomen christi. 1ª.quæst, 110.4.2^{m}.& 22æ.qu.178.2.o.& 3ª. q.43.1.4.c.
27 Miracula bonorum differunt à signis malorum quintupliciter, s. in efficacia, duratione vtilitate, fine, & modo. 1ª.q.114.4.2^{m}.
28 Magi faciunt miracula, per priuatos contractus, id est, per dæmones: boni verò per publicam iustitiam, i. per Deum: sed mali Christiani, per signa publicæ iustitiæ, id est per nomen Christi, vel per aliqua eius sacramenta, 1ª.q.110.4.2^{m}.& q.114.4.3^{m}.& 22æ.q.178.2.3^{m}.
29 Omnia miracula dæmonum sunt falsa ratioue rei, vel miraculi. 1ª.q.110. 4.2^{m}.& 4^{m}.q.114.4.o.& 22æ.q.178.2.c.
30 Antichristus faciet aliqua vera miracula, quo ad naturam rei virtute dęmonum: sed falsa quo ad rationem miraculi, & ad decipiendum. 1ª.q. 114.4.1^{m}.& 22æ.q.178.1.2^{m}.
31 Ioannes Baptista nullũ fecit miraculum, vt homines principaliter Christo attenderent. 1ª.q.38.2.2^{m}.& q.40.2.1^{m}.
32 Conuenientissimum fuit, vt Christus faceret miracula, vt ostenderetur eius gratia vnionis, & eius doctrina supernaturalis. 3ª. quæstion. 43. 1.o.& 4.c.
33 Christus faciebat miracula virtute diuina. 3ª.q.13.2.c 3^{m}.& q.43.2.c.& 3. 2^{m}.& 4.c.& q.44.3.3^{m}.
34 Christus faciebat mircula virtute propria, alij verò sancti, virtute aliena, 3ª.q.43.4.o.
35 * Anima Christi, vt instrumentum verbi sibi vniti, habuit instrumentalẽ virtutem ad omnes mutationes miraculosas, ordinabiles ad instaurationem rerum, non autem ad annihilationem rerum. 3ª. quæstion. 13.2.c.3^{m}.

36 Quæ

36 Quæ fiebant à Christo miraculosè, erant perfectissima, 3ª.q.44.3.2^{m}.& 3^{m}.& q.46.6.c.
37 Miracula Christi sufficienter ostendebant eum esse Deum. 3ª. q. 43. 4.o.
38 Christus cepit facere miracula in nuptiis, non autem prius, ne humanitas eius phantastica videretur. 3ª.q.36.4.3^{m}.& q.43.3.o.
39 Christus conuenientissime fecit miracula circa dæmones, angelos, cœlos, homines, bruta, & elementa. 3ª.q.44.o.
Mirum simpliciter, idem est quod miraculum, non autem secundum quòd est mirum alicui. 1ª.q.105.17.c.
1 Miseria non est quicunque defectus, sed tantum defectus naturæ rationalis: quia opponitur felicitati. 1ª.q.21.4.c.& 22æ.q.30.1.c.
2 * Nullus potest velle miseriam, sed quilibet naturaliter eam fugit. 1ª. quæstion 94.1.c.

1 Misericordia est compassio alienæ miseriæ in corde, qua, si possumus, subuenire cõpellimur. 1ª.q.21.3.& 22æ.q.30.1.c.2^{m}.& 2.3.c.
2 Misericordia, vt est motus appetitus, regulatus ratione, est actus virtutis moralis, & virtutis specialis: non autem vt passio tantum. 22æ. 4.59.1.3^{m}.& 22æ.q.30.3.o.& q.36.3.3^{m}.
3 Misericordia vt virtus, est virtus moralis circa passiones, & reducitur ad medietatem, quæ dicitur Nemesis, sed eas Aristoteles nõn ponit virtutes: quia vt passiones sunt, sunt laudabiles, tamen vt sunt ab aliquo habitu electiuo, sumunt rationem virtutis. 22æ.q.30.3.4^{m}.
4 Misericordia secundum se est maxima virtutum, 22æ.q.30.4.o.
5 Inter omnes virtutes quæ ad proximum sunt, misericordia est potissima, sicut etiam est potioris actus. 22æ.q.30.4.c.
6 Liberalitas coniectat bonum, in dationibus communiter, misericordia verò secundum rationem specialem, scilicet vt est releuatio miseriæ alienæ. 22æ.q.31.3.3^{m}.& q.117.5.3^{m}.
7 Datio beneficij ex misericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat, ideo misericordia, pertinet ad charitatem, liberalitas verò ad pecuniam. 22æ.q.117.3^{m}.
8 Longè melius, & humanius, & piorum sensibus accommodatius in Cęsaris laude locutus est Tullius, vbi ait: nulla de virtutibus tuis, nec admirabilior, nec gratior misericordia. 22æ.q.30.3.c.
9 Misericordia potest præcedere, & sequi iustificationem, & potest secũ concurrere: quia operatur contra peccatum per modum satisfactionis, & per modum præparationis. 12æ.q.113.4.1^{m}.
10 Misericordia est effectus charitatis. 22æ.q.28.principio.& q.32.1.c.& q. 36.3.3^{m}.
11 Motiua ad misericordiam sunt tria maximè. s. mala contra naturam, contra spem, & contra merita alicuius. 22æ.q.30.1.c.
12 Defectus, est ratio miserendi semper, propter vnionem amoris, vel propter possibilitatem patiendi similia. 22æ.q.30.2.o.
13 Culpa inquantum huiusmodi, non est motiua ad misericordiam, quia est volita, sed est motiua vt est annexa alicui contra voluntatem. 22æ. q.30.1.1^{m}.
14 Misericordia propriè non est ad se, nec ad personas multum coniunctas, vt ad parentes & filios: sed ad eos est dolor, & in iis durum est expulsiuũ miserationis*, quia in iis non miseremur propriè, sed debemus, & durũ quid patimur. 22æ.q.30.1.2^{m}.& q.32.9.3^{m}.& q.106.3.1^{m}.
15 Iniuriæ illatæ miserabilibus, scilicet pupillis & viduis, exaggerantur, quia magis opponuntur misericordiæ, & nocumenta sunt eis grauiora, quia non habent releuantem. 22æ.q.65.4.2^{m}.
16 Amici, senes, sapientes, debiles, & timidi, maximè miserentur, non autẽ superbi, audaces, & contumeliæ dispositi. 22æ.q.30.2.o.
17 Misericordia est in Deo, secundum effectum, & secundum affectum voluntatis: non autem secundum passionem. 1ª.q.21.3.o.& 22æ.q.30.2.1^{m}.
18 Proprium opus Dei est tantum vnum, scilicet benefacere & misereri: sed punire conuenit ei, propter culpam peccantis. 22æ.q.21.2.c.
19 Deus dicitur omnipotentiam suam parcendo maximè, & miserando manifestare: non tam quo ad substantiam facti, quàm etiam quo ad licentiam faciendi. 1ª.q.25.4.3^{m}.& 22æ.q.30.4.c.
20 Deus semper miseretur, puniendo citra condignum, & præmiando vltra condignum. 1ª.q.21.4.1^{m}.
21 Misericordia Dei dicitur dupliciter, scilicet repulsio miseriæ præcedentis sine debito: & remotio cuiuscunque defectus sine debito. 1ª.quæs. 23.1.3^{m}.
22 In omni opere Dei est misericordia, & iustitia. 1ª.q.21.4.o.
23 Deus agendo misericorditer, non agit contra iustitiam, nec econuerso. 1ª.q.21.3.2^{m}.& 3ª.q.46.2.3^{m}.
24 In omni opere Dei, misericordia semper eminet iustitiæ. 1ª. qu. 21.3.2^{m}. & 4.c.fi.
25 Opus iustitiæ Dei, semper fundatur in opere misericordiæ: & ipsum presupponit. 1ª.q.21.4.c.& q.25.3.3^{m}.
26 Maioris misericordiæ est, impios iustificare, quàm iustos creare: sed sunt æqualis potentiæ Dei. 3ª.q.43.4.2^{m}.

1 Missa dicitur, quasi transmissa, scilicet à populo ad Deum, & econuerso: vel dicitur ab emissione cathechumenorum, & excommunicatorum, 3ª.q.83.4.9^{m}.
2 Ratio, & expositio eorum quæ dicuntur & fiunt in missa, & de singulis partibus missæ. 3.q.83.4.5.o.
3 Defectibus & periculis in missa, sufficienter occurritur. 3ª.q.83.6.o.
4 Debilitas vel ægritudo, impeditã celebratione missę, propter impossibilitatẽ, vt in priuatis vsu oculorum vel digitorum, vel linguæ, vel propter periculum, vt in morbo caduco, & alienatione mentis: vel propter abominationem, vt in lepra: sed lepra ordinem non tollit. 3ª. q. 82.10.3^{m}.
5 Audire missam & communionem accipere à peccatore non sententiato ab Ecclesia, licet: quia suspensus est à Deo quo ad se, non autem quo ad alios. 3ª.q.82.9.c.
6 * Celebrans missam in peccato mortali, vel inducens talem scienter, vel audiens missam præcisi per sententiam Ecclesiæ, vel notarij fornicarij, licet sustineatur à prælatis, peccat mortaliter, 3ª.q.82.9.o.
7 Accipere pro missa aliquid, quasi pretium eius, est simonia: non autem accipere quasi stipendium laboris. 22æ.q.100.2.2^{m}.
8 Missa non debet celebrari, nisi pro membris Ecclesiæ, nec in canone missæ debet orari, nisi pro membris Ecclesiæ. 3ª.q.79.7.2^{m}.
9 Missam licet dicere in loco non sacro, causa necessitatis, scilicet in [...] re: vel propter destructionem Ecclesiarum, sed cum altari por[...] & aliis necessariis: non autem aliter, nisi licentia episcopi, 3ª. q 83.3.o.
10 Plures debẽt interesse missæ solenni: sed in missis priuatis sufficit scilicet seruitor. 3ª.q.83.5.12^{m}.
11 Missa quotidie celebratur in Ecclesia quintuplici ratione, scilicet [...] semper oportet paratam esse medicinam contra quotidiana pec[...] vt lignum vitæ semper sit in medio paradisi: vt nobis quotidie C[...] stus vniatur sacramentaliter, & nos ei spiritualiter, vt sit apud n[...] gis memoria passionis Christi, vt vero agno loco typici agni q[...] vtamur ad vesperam, quem Iudæi ad vesperam conuertendi esu[...] 3ª.q.83.2.c.1^{m}.
12 Missa potest dici, quando incipit apparere aurora: non autem de n[...] nisi in natiuitate Christi, & in vigilia Paschæ, in principio noct[...] q.83.2.4^{m}.
13 Hora missæ in festis est tertia, in profestis diebus est sexta, in ieiuni[...] na: sed potest tardari, maximè tempore ordinum, 3ª.q.83.2.3^{m}.
14 Missa regulariter celebratur solenniter hora passionis Christi, sci[...] ab hora tertia vsque ad nonam. 3ª.q.83.2.c.
15 Missæ priuatæ possunt dici à mane vsque ad tertiam, vel vsque ad n[...] in diebus ieiuniorum. 3ª.q.83.2.3^{m}.
16 In Natali Christi, quilibet sacerdos potest dicere tres missas, sc[...] primam in nocte, secundam in aurora, & tertiam in die, propte[...] plicem natiuitatem Christi, scilicet quarum vna est æterna, quæ [...] tum ad nos, est occulta, licet secundum se, sit in plena luce: a[...] temporalis, sed spiritualis: qua: scilicet Christus oritur tanquam [...] fer in cordibus nostris: tertia verò est temporalis et corporalis, [...] dum quam visibilis nobis processit ex vtero virginali carne ind[...] 3ª.q.83.2.3^{m}.et 5^{m}.
17 Non licet alio hodie, plures missas ab eodem celebrari, pro pec[...] vel adulatione secularium: sed tantum pro vrgenti necessitate. 3[...] 83.2.5^{m}.
18 Quando in vna die occurrunt diuersa beneficia Dei commemor[...] vel impetrãda pro viuis vel mortuis: oportet missam pluries ce[...] ri, si adsit facultas, puta vnam pro festo, & aliam pro ieiunio, ve[...] mortuis. 3ª.q.83.3.2^{m}.
19 Multiplicatio missarum multiplicat oblationem sacrificij, & mul[...] cat eius effectus, non autem multitudo hostiarum in vna missa, [...] sumens multas hostias in vna missa, non percipiet maiorem effec[...] 3ª.q.79.7.3^{m}.
20 Missa melioris sacerdotis, est melior, quo ad annexa: ideo meli[...] eam audire, licet quo ad sacramentum, & effectum sacramenti, o[...] missæ sint æquales, 3ª.q.82.6.o.

1 Missio de ratione sua importat respectum missi ad mittentem, [...] aliquem terminum. 1ª.q.43.1.c.& 2.c.3^{m}.
2 Missio non dicit gradum dignitatis, sed auctoritatem princi[...] vno, respectu exeuntis ab eo. 1ª.q.43.1.1^{m}.& 3ª.q.39.8.1^{m}.
3 Missio visibilis in diuinis, est signum missionis inuisibilis factæ, nor[...] dem tunc, sed prius. 1ª.q.43.7.6^{m}.
4 * Mittere filium & spiritum sanctum, conuenit cuilibet personæ di[...] & toti trinitati. 1ª.q.43.8.o.
5 Spiritus sanctus non mittit se propriè, quia missio dicit distincti[...] mittentis à misso, secundum Præpositiuum & Altisiodorem, sec[...] tit se impropriè, i. dat se. 1ª.q.43.8.o.
6 Homo nullo modo potest mittere spiritum sanctum, 1ª.q.83.8.c.fi[...]
7 Mitti secundum imperium, vel secundum consilium, non conueni[...] quia dicit minoritatem, nec vbi non fuit prius, quia dicit rece[...] sed secundum originem: & secundum nouum modum, 1ª.q.43.1 3.c.& 4.3^{m}.& 5.c.3^{m}.& 6.c.& q 112.1.c.3^{m}.
8 Mitti conuenit filio, & spiritui sancto, sed nullo modo conuenit [...] nec trinitati. 1ª.q.43.4.8.o.& q.112.1.c.& 3ª.q.39.8.1^{m}.
9 Mitti inuisibiliter, conuenit filio & spiritui sancto, nõ autem patri [...] 43.5.o.
10 Mitti visibiliter, vt donum, & vt sanctificationis indicium, conue[...] ritui sancto, filio autem, vt sanctificationis auctori, 1ª.q.43.7.o.
11 Missio filij & spiritus sancti, distinguitur secundum originem, & [...] dum effectus illuminationis, & inflammationis: sed cõueniunt i[...] tia, nec, vna potest esse sine alia, 1ª.q.43.5.3^{m}.
12 Missio filij est prior missione spiritus sancti, ratione donorum, & [...] sed ratione dantis, est èconuerso. 3ª.q.7.13.c.
13 Missio filij prior est ordine naturæ, missione spiritus sancti, sicut c[...] naturæ, spiritus sanctus procedit à filio, & à sapientia dilectio. [...] 7.13.c.
14 Missio filij Dei triplex, scilicet in mente, in carne, et ad prædica[...] 3ª.q.42.1.o.
15 Non est missus Christus ad prędicandum, nisi ad oues quæ perier[...] mus Israël, quadruplici ratione, s. primò vt ostenderet imple[...] missiones factas Iudæis, et non gentibus: secundò vt eius aduen[...] stenderetur esse à Deo, tertiò vt Iudæis auferret calumniandi [...] riam; quartò quia Christus per crucis victoriam meruit potes[...] et victoriam, et dominium, super gentes. 3ª.q.42.1.o.
16 Missio inuisibilis, non fit ad sacramenta, quia non fit nisi respectu [...] ni, 1ª.q.43.6.4^{m}.
17 Missio inuisibilis fit ad omnes existentes in gratia, 1ª.q.43.6.4^{m}.
18 Ad patres veteris testamenti, facta est missio inuisibilis, 1ª. quæsti[...] 6.1^{m}.
19 * Missio inuisibilis fit ad sanctos, in omni augmento gratiæ, secu[...] extensionem ad nouum effectum: non autem secundum intensi[...] 1ª.q.43.6.2^{m}.
20 Ad beatos facta est missio inuisibilis, in principio beatitudinis, n[...] tem postea, quo ad intensionem gratiæ, sed quo ad extensi[...]

ideſt, quo ad aliqua myſteria, quæ eis reuelantur de nouo, vſque ad diem iudicij, 1ª.q.43.6.3m.

21 Miſſio inuiſibilis facta eſt ad Chriſtum, in primo inſtanti ſuæ conceptionis: & nulla vlterius, 1ª.q.43.6.3m.& 7.6m.

22 Miſſio inuiſibilis plenior ſit poſt incarnationem, quam prius ſecundum communem ſtatum licet in ſpirituali ſit è conuerſo, 1ª.q.43.7.6m.

23 Ad patres veteris teſtamenti non fuit facta remiſſio viſibilis, quia prius debuit perfici miſſio viſibilis filij, quam ſpiritus ſanctus manifeſtaret eum. 1ª.q.43.6.1m.& 7.6m.

24 Miſſio viſibilis primo facta eſt Chriſto, & poſt Apoſtolis, quia per eos gratia in alios diffuſa eſt, ſecundum quod per eos Eccleſia plantata eſt. 1ª.q.43.7.6m.

25 Miſſio viſibilis facta eſt ad patres in primitiua Eccleſia, vt ad fundatores eccleſiæ, non autem nunc, quia per eam firmamur. 1ª.qu. 43.7.6m.

26 Ad Chriſtum facta eſt miſſio viſibilis ſpiritus ſancti bis, ſ. in baptiſmo in ſpecie columbæ, & in transfiguratione in nube lucida, ſed & ad Apoſtolos bis, primò in flatu, ſecũdò in linguis igneis, propter multa myſteria, 1ª.q.43.7.6.& 3ª.q.39.6.4m.& q.72.2.1m.

27 Natura humana in qua, & per quam, facta eſt miſſio viſibilis filij Dei, eſt illa ad quam fit miſſio: ideo filius Dei eſt in ea nouo modo: non autẽ creatura ſecundum quam fit miſſio viſibilis ſpiritus ſancti. 1ª. quæſt. 43.7.1m.

28 Miſſio viſibilis non fit ſecundum viſionem imaginariam, vt prophetia, nec ſecundum res præexiſtentes, vt ſacramenta vtriuſque teſtamenti, ſed ſicut in ſignis, ſicut flamma rubi, & columna ignea, 1ª.q.43.7.2m. & 3ª.q.39.8.2m.

1 Modalis diſtinctio, per ſenſum compoſitum, & ſenſum diuiſum, non tenet in formis inſeparabilibus, 1ª.q.14.13.3m.

1 MOdeſtia eſt virtus moderatiua paſſionum: ideo adiungitur temperantię, vt virtuti principali: quia eſt circa difficillima, 22æ.q.143. o.& q.160.o.

2 * Modeſtia eſt circa actiones interiores, & exteriores, 22æ.q.160.2.c.1m. & q.168.1.o.

3 Modeſtia moderatur exteriorẽ hominis vitã in inceſſu, habitu, & huiuſmodi: ſed epieichia moderatur obſeruantiam verborum legis: poteſt tamen eſſe quòd nomen epieichiæ apud Græcos per quandam ſimilitudinem, transfertur ad omnes moderationes, 22æ.q.120.2.3m.

4 Partes modeſtiæ, à diuerſis aſſignantur diuerſimodè, 22æ.q.160.2.2m.

5 Partes modeſtię ſecundum Andronicum, ſunt tres, ſcilicet bona ordinatio, quæ diſcernit quæ & quo ordine ſunt agenda: ornatus, qui ſeruat decentiam in agendis: & auſteritas, ſcilicet in verbis, 22æ.qu.143.c.fi. & q.160.2.fi.& q.168.1.c.fi.

6 Partes modeſtiæ ſecundum Tullium, ſunt quatuor, ſcilicet humilitas, ſtudioſitas, manſuetudo, & ſimplicitas: & ſecundum Ariſtotelem, etiã eutrapelia, 22æ.q.160.2.c.& quæſt.161.4.o.& quæ.166.2.c.fi.& quæſt. 168.2.c.fi.

7 Sub modeſtia continetur omnis moderatio motuum corporalium, rerum exteriorum: & ſpei, ſecundum Tullium, 22æ.quæſt.143.4m. & qu. 160.2.c.

8 Omnis modus inquantum modus, bonus eſt, ſed malus ideo dicitur quia minora ſunt quædam, quam eſſe debuerant, aut quia non iis rebus accommodantur, quibus accommodanda ſunt. & ideo dicuntur mala, quia ſunt aliena & incongrua, & ita dicitur malus modus vel mala ſpecies, vel malus ordo, 1ª.q.5.5.4m.

1 Mollicies propriè reſpicit defectum delectationum, ſed delitiæ reſpiciunt cauſam impeditiuam earum, ſ. laborem vel aliquid tale: ideo delitiæ ſunt quædam mollicies, 22æ.q.138.1.2m.

2 Mollis dicitur, qui recedit à bono propter triſtitias cauſatas ex defectu delectationum, quaſi cedens debili mouenti, non autem ſi graui mouenti cedat, 22æ.q.138.1.c.

3 Mollicies eſt vitium oppoſitum perſeuerantię, & cauſatur dupliciter, ſcilicet ex conſuetudine, & ex naturali diſpoſitione, 22æ. quæſt.138.1.o. & 2.cap.

4 Qui patiuntur Muliebria, dicuntur molles, quaſi mulieres effecti. 22æ. q. 138.1.3m.

Moneta, & Cudentes falſam monetam, poſſunt iuſtè occidi in iudicio ſeculari, & rebus ſuis ſpoliari, 22æ.q.11.3.c.

Monſtra dicuntur peccata, inquantum ſunt ex peccato in actu naturæ à fine vltimo, non autem à fine proximo. 12æ.q.21.1.1m.& 2m.

Moralia ſpecificantur ex fine. 1ª.q.48.1.2m.

1 MOrs & omnis defectus corporalis, & rebellio carnis ad ſpiritum, ſunt pęna peccati primorum parentum, conſequens pœnã principalem, ſcilicet ſubtractionem originalis iuſtitiæ, 12æ.q.85.5.o. & q.87.7.c.1m.& q.94.5.2m.& q.100.8.3m.& q.102.5.1m.& 22æ.qu.153. 2.1m.& 2m.& 3m.& q.164.o.& 3ª.q.1.4.2m.& qu.14.1.c.& 3.c.2m. & 4. c.3m.& q.52.5.c.

2 Cauſa mortis, & aliorum defectuum corporalium in natura humana, eſt duplex, ſ. remota, ideſt, contrarietas principiorum, & proxima, ſ. peccatum, 22æ.q.164.1.1m.& 3ª.q.14.3.2m.& q.15.2.1m.

3 Mors vt iuſta pœna, eſt à Deo, non autem vt eſt malum naturæ humanę, 12æ.quæſtio.85.5.c.fi.& quæſt.94.5.2m.& quæſt.100.8.3m. & 22æ.quæ. 164.1.4m.

4 Mors & alij defectus non ſunt æqualiter in omnibus, triplici ratione, ſ. propter peccata parentum, vtilitatem filiorum, & diuerſam complexionem, 12æ. q.85.5.1m.& q.87.7.1m.& 22æ.q.164.1.4m.

5 Primi parentes ſeneſcendo, inceperunt mori prima die qua peccauerũt, licet poſtea multum vixerint, 22æ.q.164.1.8m.

6 Ante reſurrectionem omnes morientur, 12æ.q.81.3.1m.& 3ª.q.46.11.1m.

7 Pœna mortis in præſenti non infligitur pro quolibet peccato mortali, ſed tantum pro peccato inferente damnum irreparabile, vel pro horribili deformitate, 22æ.q.66.6.2m.& q.108.3.3m.

8 Nullus debet eripi de morte contra iura, 22æ.q.10.12.2m.& q.59.4.3m.& 3ª.q.68.10.1m.

9 Mors vt priuatio vitæ, vel ſit terminus alterationis præcedentis, eſt pœna damni, non autem eſt pœna ſenſus: nec affligit, niſi ratione alterationis præcedentis. 22æ.q.164.1.7m.

10 Mors eſt meritoria, licet ſit pœna: quia boni bene vtuntur bonis & malis, ſicut mali male vtuntur & bonis & malis, 22æ.q.164.1.6m.

11 Mors illata, etiam pro criminibus, aufert totam pœnam pro criminibus debitam in alia vita, vel partem pœnæ, ſecundum quantitatem culpæ patientiæ & contritionis, non autem mors naturalis, 22æ. q. 25.6.2m.

12 Mors & alij defectus naturæ, cauſant dolorem & timorem, quia ſunt cõtra naturam particularem, 12æ.q.42.2.3m.

13 Mors ſecũdum ſe, eſt odibilis naturaliter: ſed eſt appetibilis, propter beatitudinem. 12æ.q.5.3.c.& 3ª.q.46.6.c.4m.

14 Quilibet tenetur mori, pro ſalute animæ proximi certa, aliter eſt de cõſilio. 22æ.q.6.5.3m.

15 Exponere ſe, & ſuos periculo mortis, pro liberatione perſonæ per quã ſuſtentatur eccleſia, vel reſpublica, eſt laudabile 22æ.q.32.6.c.

16 Virtuoſus maximè triſtatur de morte ſua, quia priuatur maximo bono, quo maximè dignus eſt, ſ. vita & virtutibus, ſecundum præſentem vſum. licet quidam gaudeant, propter ſpem, beatitudinis, 22æ.q.123.8.2.& 3ª.q.46.6.8m.

17 * Decens fuit Chriſtum mori, 3ª.q.50.1.o.& q.52.1.c.

18 Chriſtus habuit ſimpliciter neceſſitatem moriendi abſolutam, etiam ſi non occideretur ſecundum aliquos, ſed ratione humanitatis tantum neceſſitatem verò finis habuit etiam ratione perſonæ, 3ª.q.14.2.o.

19 Mors Chriſti fuit violenta, ex parte naturæ humanæ licet perſonæ eius non potuerit inferri violentia: ſed quantum in occidentibus fuit, intulerunt mortem. 3ª.q.14.2.o.& q.46.3.2m.& q.47.1.o.

20 Chriſtus mortuus eſt ex obedientia & charitate triplici ratione, ſ. ratione iuſtificationis humanæ, ratione reconciliationis diuinæ, & ratione victoriæ Chriſti. 3ª.q.47.2.o.& q.48.2.3.c.& q.49.1.c.& 4.3m.& q. 51.4.c.& q.53.1.c.prin.

21 In ſymbolo fidei dicitur, quòd filius Dei eſt paſſus, mortuus & ſepultus, 22æ.q.1.8.c.& q.8.c.& q.2.7.o.& q.50.2.b.& c.fi.

22 Mors Chriſti in fieri cauſauit noſtram ſalutem, merendo eam non autẽ in facto eſſe, ſed tantum effectiuè, deſtruendo mortẽ animę, ideſt, peccatum & mortem corporis. 3ª.q.50.6.o.& qu.51.1.2m. & 2.4m.& 4.c. 2m.& q.53.2.c.3m.& q.56.1.4m.

23 Mors Chriſti eſt cauſa efficiẽs gratiæ, & cauſa ſufficiens ſalutis noſtræ, 3ª.q.50.6.o.& q.51.1.2m.& 2.4m.& 4.c.2m.& q.53.2.c.2m.et q.56.1.4m

24 Chriſtus noluit mori ex morbo, nec in ſenectute, ſed ex paſſione illata, et in iuuẽtute, ne inuitus, vel ex infirmitate putaretur mori. 3ª. q. 46. 3.2m.et 9.4m.et q.51.3.c.

25 * Chriſtus fuit ſimpliciter mortuus. 3ª.q.50.4.c.et 5.c.

26 Licet Deus ſit immortalis, tamen conuenienter confitemur, vnigenitũ Dei verbum fuiſſe paſſum et mortuum: quia non hæc ei attribuimus, ſecundum naturam diuinam, ſed ſecundum humanam, quam pro noſtra ſalute in vnitatem perſonæ aſſumpſit, 22æ.q.1.8.c.

27 In morte Chriſti, fuit ſeparata anima à corpore, 3ª.q.50.3.b.et c.4m.et 4 c.1m.et 6.c.et q.52.3.c.et q.53.1.1m.et 54.1.c.

28 In morte Chriſti deitas non fuit ſeparata ab anima eius. 3ª. q. 50.3.o.et 4.1m.et q.52.3.c.et q.53.4.c.

29 Nec à carne eius. 3ª.q.50.2.o.et 3.1m.et 4.1m.et 6.c.et q.52.3.c. et q.53.1. 2m.et 4.c.et q.76.1.1m.

Nec à ſanguine eius, 3ª.q.25.2.c.

1 MOs primo ſignificat conſuetudinem, id eſt, frequentiam eorum quæ ſunt in poteſtate noſtra, ſecundo actum, vel inclinationem appetitus humani, à natura vel conſuetudine, vel infuſione. 12æ. q.58.1.c.

2 Mores in brutis, dicuntur per ſimilitudinem, ea quæ fiunt ab eis, ex paſſionibus appetitus, 12æ.q.24.4.3m.et q.58.1.

3 Mores diuinos debemus imitari. 22æ.q.10.11.c.prin.

1 MOtus propriè, ſignificat actum imperfectum mobilis, ſed ſecundũ ſimilitudinem, prædicatur de omni operatione, 1ª.q.9.1.1m. qu. 14.1.3m.q.18.1.c.et 3.1m.q.19.1.1m.et 3m.q.50.1.2m.q.53.1.2m.et q. 58.1.1m.q.59.1.3m.q.73.2.c.et 12æ.q.31.2.1m.q.109.1.c.et 22æ.q.170.1.3m. q.180.6.c.et 3ª.q.21.1.3m.et q.34.2.c.

2 Omnis motus vel mutatio, eſt actus exiſtentis in potentia, inquantum huiuſmodi. 1ª.q.9.1.c.

3 Motus dicitur æquiuocè, de operatione corporali, et ſpirituali, 1ª.q.18. 3.1m.et q.53.1.o.et q.56.1.3m.

4 Omnis motus vel mutatio, ſequitur aliquam potentialitatem, 1ª.q.9.1.c.

5 Motus duplex, ſ. naturalis, et volũtarius, et de ratione vtriuſq; eſt, quòd ſit à principio intrinſeco. 12æ.q.6.1.3m.et 4.5.c.

6 Motus naturalis eſt tantum ad vnam partem, et perficitur quiete naturali, eſt corporis exiſtentis extra vbi naturale: voluntarius autem eſt ad oppoſita. 1ª.q.20.1.c.

7 Motus dicitur naturalis dupliciter, ſ. à principio actiuo, vel à principio paſſiuo et materiali, 12æ.q.6.5.2m.et 3ª.q.32.4.c.

8 Motus reducitur ad genus ſui termini, inquantum procedit de potentia ad actum: quia terminus eſt in motu in potentia. 1ª.q.62.4.2m.et 3ª. q.62.4.2m.

9 Motus reducitur ad genus ſui termini, quo, ad ſubſtantiam ſuam, licet ponatur in prædicamento paſſionis, inquantum importat ordinationem mouentis & mobilis. 3ª.q.62.2.1m.

10 Nullusm otus denominatur à ſubiecto, ſed à termino, 3ª.q.35.1.2m.

11 Terminus motus duplex, ſcilicet res ad quam tendit, et quies in ea: et vterque duplex, ſcilicet totius, et partis. 1ª.quæſt.5.6.c.et 12æ.q.11.3.ca. et q.12.2.o.

12 Vnius motus non poſſunt eſſe plures termini ex eadem parte, niſi ſubordinati, 12æ.q.12.3.2m.

13 Motus accipit ſpeciem à termino ad quem, non autem à termino à quo, 1ª.q.23.1.3m.

14 Motus exiſtentis in potentia, eſt propter indigentiam ſuam, non autem motus exiſtentis in actu, ſed eſt propter indigentiam alterius, 1ª.qu. 53.1.3m.

15 Motus eſt actus imperfecti, ſed operatio eſt actus perfecti. 1ª.q.18.1.c.et 7.1m.q.53.1.2m.q.56.1.3m.q.58.1.1m.q.59.1.3m.et q.73.2.c.

16 In motu diſcreto, poteſt dici aliquid moueri in termino à quo, et in termino ad quem, et in quolibet vbi in quo eſt mobile, quia ſucceſſio di-

uerſorum, vbi dicitur motus, non autem in motu continuo. 1ª.q.53.1. 1m.& 3.3m.

17 Quando ex vna cauſa proueniunt multi motus, tantum primus motus reſpicit neceſſariò illud principalius quod reſpicit cauſa: cæteri verò reſpiciunt principalius quod conuenit ei ſecundum propriam rationem. 12æ.q.36.1.3m.

18 Nomen motus & diſtantiæ, & omnium huiuſmodi, deriuatum eſt à motu locali, ad omnes alios motus. 12æ.q.71.c.

19 Motus localis eſt perfectior cæteris motib. 1ª.q.110.3.c.& 22æ.q.180.6.c.

20 Motus localis eſt primus, 1ª.q.67.2.3m.& 22æ.q.182.6.c.

21 Per motum localem nihil acquiritur in mobili, ſed tantum acquiritur aliquid extra, ſcilicet locus. 1ª.q.110.3.c.

22 Neceſſe eſt eſſe aliquod mouens omninò immobile. 1ª.q.2.3.c.& qu.9.1. o.& q.75.1.1m.

23 Motus ſemper ab immobili procedit, & ad aliquid quietum terminatur 1ª.q.79.8.c.& q.82.1.c.fi.q.84.1.3m.& q.115.3.c.

24 Primum mouens in quolibet genere, eſt non motum in illo genere motus. 3ª.q.12.3.c.& q.22.4.c.

25 Deus mouet, ſicut deſideratum & intellectum, non quidem ſemper à moto, ſed a ſeipſo: 1ª.q.105.2.2m.

26 In omnibus mouentibus ordinatis, virtus ſecundi deriuatur à primo: quia ſecundum non mouet, niſi inquantum mouetur à primo. 12æ.qu. q.93.3.c.& q.109.1.c.

27 In omnibus motoribus & mobilibus ordinatis, motor inferior habet motum proprium, & præter hoc, ſequitur motum ſuperioris motoris. 22æ.q.2.3.c.

28 Res naturalis dupliciter non poteſt ab aliquo moueri, ſcilicet propter impedimentum fortioris motoris: vel quia non ſubiicitur ei quo ad illud. 22æ.q.104.5.c.

29 Omne quod mouetur, ab alio mouente mouetur. 1ª.q.2.3.c.

30 In mouentibus & motis, non proceditur in infinitum, 1ª.q.2.3.c.& quæſtion.51.3.3m.

31 Res intantum indiget moueri ab alio, inquantum eſt in potentia quo ad exercitium actus: vel quo ad determinationem obiecti, 1ª.q.2.3.c.& 12æ.q.9.1.c.

32 Omne mouens trahit ad ſe, vel pellit à ſe, 12æ.q.23.4.c.

33 Omne mouens, dat moto tria, ſcilicet incliationem, motum, & quietem 12æ.q.23.4.c.& q.26.2.c.

34 Omne mouens ſe, diuiditur in duas partes, ſcilicet in partem mouentem, & partem motam, quod conuenit tantum animatis, 3ª.q.32.4.c.

35 Idem ſecundum diuerſa, poteſt ſe mouere, non autem ſecundum idem, 12æ.q.9.3.o.& q.51.2.2m.& 22æ.q.59.3.c.

36 Eorum quæ mouentur à principio intrinſeco, quædam mouent ſe, ſcilicet omnia quæ cognoſcunt finem, non autem alia. 12æ.q.6.1.c.

37 Mouentium ſe, quintuplex gradus, ſcilicet ſecundum executionem tantum, vt plantæ: ſecundum formam impefectè, vt fixa: vel perfectè: vt bruta: ſecundum finem aliquorum, vt homo: vel vniuerſaliter, vt Deus, 1ª.q.18.3.c.

38 In omni natura, in qua differt operatio à ſubſtantia, oportet eſſe aliquẽ modum motus. 1ª.q.9.2.o.

39 Non omne quod mouetur eſt corpus, niſi per ſe in motu naturali. 1ª.qu. 75.1.1m.

40 In omnibus rebus creatis eſt aliquid ſtabile ad minus materia prima, & aliquid mobile ſiue ad motum pertinẽs, vel ad operationem, & quantum ad vtrumque, res indigent gubernatione, aliàs in nihilum deciderent. 1ª.q.103.1.3m.

41 Omne quod mouetur, manet ſecundum aliquid, & ſecundum aliquid tranſit: ideo eſt compoſitum. 1ª.q.9.1.c.

42 Omne quod mouetur, ſuo motu acquirit aliquid, & pertingit ad aliquid, ad quod prius non pertingebat. 1ª.q.9.1.c.

* Moyſes ſecundum Dionyſium, propter multam ſuam manſuetudinem, fuit dignus apparitione diuina, ideò manſuetudo debet maximè appeti. 22æ.q.157.4.art.1.

1 MVlier facta eſt ex viro quadruplici ratione, ſcilicet vt primus homo eſſet ſimilis Deo, in ratione principij: vt eam plus diligeret: vt ei præeſſet: vt ſignificaret quòd Chriſtus eſt principium Eccleſiæ, 1ª.q.92.2.o.

2 Mulier debuit produci ſeorſum, in prima rerum productione, vt eſſet maior diſcretio ſexuum in hominibus, & vt vacent magis operationi nobiliori, ſcilicet contemplationi. 1ª.q.92.1.c.

3 Mulier facta fuit in adiutorium viri, quo ad generationem tantum, quia in aliis melius adiuuatur vir per virum quàm per mulierem. 1ª.q.92.1. c.princ.& q.98.2.b.2.

4 Mulier in ſtatu innocentiæ, fuit imperfectior viro, & ſecundum corpus & ſecundum animam, non autem in ſtatu gloriæ, 1ª.q.92.1.2m.

5 In ſtatu innocentiæ fuiſſent tot mulieres, quot viri. 1ª.q.99.2.3m.

6 In actu tentationis diaboli, mulier aſſumebatur quaſi inſtrumentum tentationis ad deiiciendum virum, quia mulier erat infirmior viro: vnde magis ſeduci poterat. 22æ.q.165.2.1m.

7 Mulier propter elationem præcedentem, ſeducta eſt vt crederet quòd ſerpens haberet vſum loquendi, non quidem per naturam, ſed ſupernaturaliter. 1ª.q.94.4.1m.& 2m.& 12æ.q.89.3.2m. & 22æ.quæſtio.163.1. 4m & 4.1m.

8 Inſpectio mulierum ordinatur ad aliquid noxium, ſcilicet ad concupiſcendum, 22æ.q.167.2.c.

9 In mulieribus non eſt ſufficiens robur mentis ad hoc vt concupiſcentiis reſiſtant. 22æ.q.149.4.c.& 165.2.1m.

10 Non eſt crimen mulieris per violentiam violatę, ſi conſenſus non adſit. 22æ.q.64.5.3m.

Multiloquium eſt filia gulæ, 22æ.q.148.6.c.

11 Mundana quælibet reducuntur ad tria, ſcilicet ad honores, ad diuitias. & ad delitias, 12æ.q.108.3.4m.& 4.c.

12 Mundicia cordis duplex, ſcilicet ab affectionibus inordinatis per virtutes & dona appetitus, & à phantaſmatibus & erroribus per donum intellectus: & hæc eſt completiua viſionis Dei, prima autem diſponit ad eam. 22æ.q.8.7.o.

1 MVndus eſſe in ſeculo in mundo, dicitur dupliciter, ſcilicet ſecundum præſentiam corporalem, & ſecundum affectum mentis. 22æ. q.188.2.3m.

2 Mundus eſt neceſſariò vnus. 1ª.q.47.3.o.

3 Mundus non eſt factus à caſu, ſed ſolo Deo, 1ª.q.15.1.o.& q.47.1.c.& q. 103.1.o.

4 Mundus habet eſſe poſt non eſſe, ex ſola voluntate Dei. 1ª.q.46.2.o.

5 Antequam eſſet, poſſibils erat mundum eſſe potentia Dei, non autem potentia materiæ. 1ª.q.9.2.c.& q.46.1.1m.

6 Deus præceſſit mundum duratione æternitatis, non autem duratione temporis. 1ª.q.46.1.8m.

7 Si mundus ſemper fuiſſet, non ęquaretur Deo in duratione. 1ª.q.46.2.5m.

8 Mundus neceſſariò gubernatur ab vno, ſcilicet à Deo, 1ª.qu.103.1.3.o.& 12æ.q.91.1.c.

9 Facillima via, ad oſtendendum Deum eſſe, & omnia eſſe ab eo, eſt ex ſuppoſitione nouitatis mundi. 1ª.q.46.1.6m.

10 Solutiones earum rationum falſarum arguentium æternitatem mundi ponuntur. 1ª.q.46.1.o.

11 Si mundus eſſet ęternus, ſequeretur neceſſariò, animas eſſe infinitas, vel animam pluries vniri diuerſis corporibus, vel eſſe vnum tantum intellectum omnium hominum. 1ª.q.46 2.8m.

12 Nouitas vel æternitas mundi, non poteſt probari demonſtratiuè. 1ª.qu. 46.1.2.o.

13 * Ariſtoteles non intendit demonſtrare æternitatem mundi, ſed diſputatiuè tantum. 1ª.q.46.1.c.

14 Ante mundum fuit tempus, intelligitur ſecundum imaginationem tantum. 1ª.q.46.1.8m.

5 Munus datum vel acceptum pro re ſpirituali, quaſi pretium eius, eſt ſimonia, non autem quaſi ſtipendium, & eſt triplex munus, ſcilicet munus à manu, à lingua, & ab obſequio, 22æ.q.78.2.3m.& quæſtio.100.2. 2m.& 5.o.

1 Muſica inſtrumenta, & cantus, erant in veteri teſtamento, ſed Eccleſia aſſumpſit ſecundum, quia morale eſt: non autem aſſumpſit primum, quia inſtrumenta illa figuralia ſunt, & nimis occupant animum, & ipſum mouent ad corporalem delectationem, ideò ſunt contra ſapientiam & ideò ſubtrahuntur in Eccleſia inſtrumenta muſica, vt à corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati. 22æ.q.91.2.4m.

1 Mutabile dicitur dupliciter, ſcilicet per potentiam in eo exiſtentem, vel per potentiam exiſtentem in alio. 1ª.q.9.2.c.

2 Mutabilitatis principium & cauſa, eſt rei potentialitas, 1ª.q.9.1.c.

3 Philoſophi non conſiderauerunt mutabilitatem, niſi eam quæ eſt ſecundum formam à cauſa mutabili. 1ª.q.44.2.c.& q.45.2.1m.

4 Angeli non ſunt hac mutabilitate mutabiles, quantum ad id quod in eorum natura eſt. 1ª.q.44.2.c.& q.45.2.1m.

1 MVtatio triplex, ſcilicet naturalis, miraculoſa, & annihilatio. 3ª.qu. 13.2.c.

Nihil poteſt eſſe vbi prius non fuit, niſi vel eo mutato, vel mutato alio in ipſo. 3ª.q.75.2.c.

3 Omne quod quocunque modo mutatur, eſt in potentia, & manet quo ad aliquid, & quo ad aliquid tranſit, & eſt compoſitum, & acquirit aliquid prius non habitum. 1ª.q.9.1.c.

4 Mutatio accipit ſpeciem & dignitatem à termino ad quem, non autem à termino à quo. 1ª.q.45.1.2m.

5 In omni mutatione oportet aliquid idem eſſe ſub vtroque termino habens ſe nunc aliter quàm prius, 1ª.q.45.2.1m.

6 Omnis mutatio poſſibilis fieri à quacunque creatura, poteſt fieri ab anima Chriſti, inquantum eſt inſtrumentum diuinitatis, non autem ſecundum ſe. 3ª.q.13.2.2m.

Mutatum eſſe, eſt pars motus diſcreti, & terminus motus continui. 3ª.quæſtion.53.2.3m.

Mutilatio membrorum eſt illicita, niſi fiat propter ſalutem totius corporis, non autem animæ: vel niſi fiat per publicam poteſtatem, propter bonum commune. 22æ.q.62.2.1m.& q.65.1.o.

N

1 NAtiuitas eſt exitus à generante coniuncto, à quo habet principia ſufficientia, & dicitur oriri ratione primi: naſci ratione ſecundi, & gigni ratione tertij. 1ª.q.27.2.c.

2 Natiuitas attribuitur alicui dupliciter, ſcilicet vt ſubiecto naſcenti, & vt termino, primum conuenit tantum ſuppoſito, ſecũdum autem formæ & naturæ. 3ª.q.35.1.c.& 2.c.3m.& 4.c.

3 Eſſe, fieri, & naſci propriè, conuenit tantum ſubſiſtenti, ſed conuenit formis conſequenter, accidentibus autem per accidens. 3ª.q.35.1.o.

4 Naſci & oriri conuenit omni & ſoli viuenti generabili, ſed ſecundum ſimilitudinem conuenit accidenti, aquæ, & ſoli, 1ª.q.27.2.c.

5 Fructus arborum, capilli, oua, & huiuſmodi, dicuntur naſci, ſed non dicuntur filij. 1ª.q.27.2.c.& 3ª.q.32.3.c.

6 Natiuitas Chriſti ex parte matris fuit naturalis, ſed ex parte operationis ſpiritus ſancti, fuit miraculoſa: vnde beata Virgo eſt vera & naturalis mater Chriſti, 3ª.q.35.3.2m.fi.

7 Chriſtus poteſt dici bis natus. 3ª.q.35.2.4m.

8 Natiuitas Chriſti duplex, ſcilicet natiuitas æterna à patre, & natiuitas, temporalis à matre, 3ª.q.35.2.o.& 5.c.

9 Chriſtus non fuit ſubiectus tempori in naſcendo, ſicut cæteri homines: ſed elegit tempus quo conuenientiſſimè naſceretur. 3ª. q.35.8.o.

10 Chriſtus natus eſt nocte, quia venit ad tenebras infirmitatis noſtræ. 3ª. q.83.2.2m.& 4m.

11 Chriſtus voluit naſci in Bethleem, in diuerſorio, propter humilitatem: non autem in Hieruſalem, nec Romæ, nec Nazareth. 3ª.q.35.7.o.& q. 46.10.1m.

12 Chriſtus voluit naſci de populo Iudæorum, quia decebat eum naſci ex populo pollente ſpeciali prærogatiua ſanctitatis, 12æ.q.98.4.c.1m.& 5.c.& 3ª.q.4.6.3m.

13 Chriſtus natus eſt per genitalia beatæ Virginis, dummodo per hoc, perfectioni virtutis nihil ſubtrahatur, ſecundum Hieronnimum, contra Heluidium: et cum dicit Ambroſius, quod Chriſtus ape-

uit matris suæ vuluã, hoc dicit exponens illud, quod euangelista de lege induxit: quod quidem, vt Beda dicit, consuetæ natiuitatis more loquitur: non quòd dominus sacri ventris ostium, quod ingressus sanctificauerat, egressus diuirginasse credendus sit: vnde illa adaptatio, non significat reserationem comunem claustri pudoris virginei, sed solum exitum prolis de vtero matris, 3ª.q.28.2.1m.

14 Natiuitas, Christi, non debuit omnibus manifestari: sicut aduentus eius, nec tantum parentibus, nec omnibus occultari, 3ª.quæst..36.1.2.o.& q.39.8.3m.

15 Electi sunt conuenienter aliqui, de qualibet conditione hominum, quibus ostenderetur primò natiuitas Christi, 3ª.q.36.3.o.

16 Christus manifestauit natiuitatem suam, primò per alias creaturas, secundò autem per seipsum, 3ª.q.36.4.o.

17 Natiuitas Christi ostensa fuit per singna cõuenientia, s. per angelos, per stellam, & per inspirationem, 3ª.q.36.5.o.

18 Natiuitas Christi fuit ostensa conuenienti ordine, sc. primò pastoribus, secundò magis, tertiò Simeoni & Annæ, 3ª.q.36.3.6.o.

19 Quando Christus natus est, oleum fluxit Romæ, & in Hispania apparuerunt tres Soles paulatim vniri, 3ª.q.36.3.3m.

20 Ostensa natiuitate Christi, Herodes turbatur ad dignitatem Christi, in figuram iudiciariæ potestatis eius: & in figuram deiectionis diaboli: sed Iudæi turbantur, quia iniqui erant, & adulantes, 3ª.q.36.2.3m.

1 NAtura dicitur à nascendo, 1ª.q.29.1.4m.& 3ª.q.2.1.c.

2 Natura non est serua, nec est domina, sed persona est serua vel domina, ratione naturæ, 3ª.q.20.1.2m.et 2.o.

3 Tota natura comparatur Deo, vt instrumentum, agenti principali, 12æ.q.1.2.c.& q.6.1.3m.

4 Omne perpetuum est per se intentũ à natura, & nihil aliud, 1ª.q.98.1.c.

5 Vnum respondet semper naturæ, sicut natura est vna, s. vel numero, vel specie, vel genere, 12æ.q.10.1.3m.

6 Natura sumit principium à perfectis, secundum causam agentem & formalem, non autem secundum causam materialem, sed ab imperfectis, 22æ.q.1.7.3m.& 3ª.q.1.5.2m.& 6.c.

7 Natura dicitur dupliciter secundum aliquos, sc. natura naturans, idest, Deus ordinans naturas omnium, siue autor naturæ, vel qui creauit omnes naturas: & vt instrumentum eius, 12æ.q.1.2.c.q.6.1.3m.q.26.1.c.& q.67.1.c.princip.

8 Natura dicitur dupliciter, s. quælibet substantia vel accidens, & principium motus intrinsecum, 12æ.q.10.1.c.

9 Natura significat quadrupliciter, primo generationem viuentium, idest natiuitatem; secundò principium intrinsecum cuiuscunque motus: tertiò materiam & formam: & quartò essentiam cuiuscunque rei, 1ª.q.29.1.4m.& 3ª.q.2.1.12.c.

10 Supra facultatem naturæ est aliquid tripliciter, sc. quantum ad substantiam facti, quantum ad id in quo fit, & quantum ad modum & ordinẽ faciendi, 12æ.q.113.9.o.& 3ª.q.43.4.2m.

11 Quæ sunt supra naturam, sola fide tenemus, 1ª.q.99.2.c.

12 Visio Dei est supra naturam animæ rationalis, inquãtum propria virtute ad eam peruenire non potest: sed est secundum naturam eius inquãtum est capax eius: scientia verò increata, est ei supra naturam omnibus modis, 3ª.q.9.2.3m.

13 *Nulla natura potest supra se, idest, in actum excedentem proportionem virtutis suæ, sed potest in obiectum supra se, 1ª.q.11.1.5.fi.& q.84.1.2m.fi.& 22æ.q.109.3.2m.

14 Ad perfectionem naturæ inferioris concurrunt duo, s. aliquid secundũ motum proprium, & aliud supernaturali perfectione secundum motum naturæ superioris, 22æ.q.2.3.c.

15 Perfectio rationalis creaturæ, non solum consistit in eo quod ei competit secundũ suam naturam, sed in eo etiam quod ei attribuitur, ex quadam supernaturali perfectione diuinæ bonitatis.22æ.q.2.3.c.

16 In omnibus asserendis, sequi debemus naturam, præter tradita auctoritate diuina, quæ sunt supra naturam, 1ª.q.99.1.c.& q.101.1.c.

17 Contra naturam sumitur dupliciter, s. vt opponitur ei, quod est secundum naturam, idest conueniens naturę, & vt opponitur ei, quod est esse à natura: primò modo potest assuefieri, non autem secundo modo, 12æ.q.71.2.2m.

18 Deus non facit contra naturam, 3ª.q.44.2.1m.

19 Ea quæ Deus facit præter solitum cursum naturæ, non sunt contra naturam, 22æ.q.104.4.2m.& 3ª.q.44.2.1m.

20 Si potestas maior in tantum inualescat, quòd mutet contrariam inclinationem in inclinationem propriam, iam non erit aliqua repugnantia, vel violentia, sicut quando agens fortius, corrumpendo corpus graue aufert ei inclinationem qua tendit deorsum: & sic ferri sursum non est ei violentum, sed naturale, 12æ.q.36.4.c.

21 Sicut Deus non agit contra naturam, sed contra solitum cursum naturæ, sic non agit contra virtutes, nec præcipit contra eas, sed contra solitum modum earum, 12æ.q.104.4.2m.& q.154.2.2m.

22 Peccata contra naturam sunt contra Deum: ideo sunt grauiora sacrilegio, quanto ordo naturæ prior est quolibet ordine superaddito, 22æ.q.154.12.1m.& 2m.

23 Omne peccatum est contra naturam hominis, quo ad differentiam eius & aliqua etiam ratione generis, vt Sodomia, bestialitas, & huiusmodi, 12æ.q.6.4.3m.& q.71.2.o.& q.94.3.2m.& 22æ.q.34.5.c..& q.154.1.ca.& 11.12.o.

1 NAturale est quod conuenit rei secundum substantiam eius, idest, quod per se inest ei, 12æ.q.10.1.c.

2 Naturale duplex, scilicet quod est à natura vt à principio actiuo, vel quia in natura est inclinatio ad recipiendum illud ab extrinseco. 12æ.q.6.5.2m.

3 Naturale duplex, s. causatum ex principiis essentialibus rei, & quod habetur à natiuitate. 3ª.q.2.12.o.& q.34.3.2m.

4 Naturale duplex, s. quod conuenit naturæ generis, vel naturæ speciei ratione differentiæ.12æ.q.94.3.c.& 3.2m.

5 Naturale duplex, scilicet secundum naturam speciei, & secundum naturam indiuidui: & vtrunque est duplex, scilicet vel totum à natura, vel partim à natura & partim ab extrinseco.12æ.q.51.1.c.& q.63.1.c.

6 Naturale duplex, s. consequans formam, & consequens materiam: primum semper inest actu, non autem secundum sicut quæ pertinent ad motum.12æ.q.10.1.2m.

7 Naturale duplex, sc. vel ad quod natura inclinat mediante cognitione, vel sine ea, sed vt causatum ex necessitate naturæ.12æ.q.41.3.o.

8 Naturale homini duplex, s. secundum rationem, & condiuisum rationis, scilicet secundum sensum, vel secundum corpus.12æ.q.31.7.o.

9 Naturale duplex, s. causatum ex principiis naturæ, & quasi propagatum cum natura: & sic originalis iustitia, & peccatum originale, dicuntur naturalia non autem primo modo.1ª.quæst.100.1.c.3m.& 12æ.quæst.81.2.c.

10 Omne quod fit ab agente, cui naturaliter subditur patiens, est naturale: licet non sit secundum propriam naturam patientis.1ª.q.105.6.1m.& 12æ.q.94.5.2m.& 22æ.q.2.3.c.& 3ª.q.44.2.1m.

11* In naturalibus & moralibus non quæritur quid semper fiat, sed quid fiat, vt in pluribus.12æ.q.84.1.3m.q.96.1.3m.& 6.c.& 3m.& q.102.6.5m.& 22æ.q.88.9.10.c.& q.120.1.c.& q.147.4.c.& q.152.2.3m.et q.154.2.c.fi.et q.160.5.c.

12 Naturale inest semper in solo habente naturam immutabilem, 22æ.quæ.57.2.1m.

Nazareth interpretatur flos: ideo Christus voluit ibi conuersari, non autem nasci: quia voluit florere per virtuosam conuersationem, non autem per originem carnis.3ª.q.35.7.2m.

1 NEcessitas duplex, scilicet absoluta, et conditionata: et hæc dupliciter, scilicet ex agente, et ex fine: et hæc dupliciter, scilicet vel simpliciter, vel quo ad bene esse, 1ª.q.19.3.o.et 8.1m.et qu.41.2.5m.et q.82.1.c.et 22æ.q.58.3.2m.et q.83.13.c.et q.88.2.c.et 6.1m.et q.141.6.2m.et q.186.5.5m.et q.189.2.2m.et 3ª.q.1.2.c.et q.14.2.c.&q.46.1.c.& q.65.4.c.& q.84.1.

2 Necessitas ex fine duplex, scilicet necessitas absoluta, idest, sine qua non potest aliquis viuere, & necessitas conditionata, idest, quo ad decentem statum, 22æ.q.32.5.6.c.

3 Necessitas duplex, scilicet coactionis, & obedientiæ: prima tollit rationem laudis & meriti: non autem secunda.22æ.q.58.3.2m.& q.81.6.3m.& q.186.5.5m.

4 Aliqua necessaria habent causam, 1ª.q.44.1.2m.& q.50.5.3m.& 12æ.quæstion.93.4.4m.

5 *Necessitas quæ prouenit ex principio intrinseco, vt omne compositum ex contrariis, necessariò est corruptibile, est necessitas naturalis & absoluta.1ª.q.82.1.c.

6 Necessarium & contingens, consequitur ens, inquantum huiusmodi.1ª.q.22.4.3m.

7 Necessitas coactionis absolutæ, causat omninò inuoluntarium: & omninò excludit culpam: non autem necessitas conditionata vel mista, id est metus.12æ.q.6.4.c.& 5.o.& 6.1m.

8 Quilibet in extrema necessitate vel sua vel alterius, potest sine peccato auferre per vim, vel occultè, à quocunque: quia tunc omnia sunt communia.22æ.q.31.3.3m.& q.32.7.3m.& q.62.5.4m.& q.66.6.1m.& 7.o.& q.110.3.4m.

9 Necessitas non subditur legi.12æ.q.96.6.c.fi.& 22æ.q.147.1.2m.& 4.c.& 3ª.q.80.8.c.fi.

10 In subuentione necessariorum, plus tenetur homo filio * quàm parenti sed in honore, reuerentia, obedientia, & voluntate, est econuerso, quia honor filij, magis dependet ex honore patris, quàm econuerso. 22æ.q.32.3.4m.

11 In extrema autem necessitate, magis licet deserere filios, quàm parẽtes: quos nullo modo deserere licet propter beneficia.22æ.q.31.3.4m.

1 Causa negationis duplex, scilicet negatio causæ, & positio contrarij. 12æ.q.75.1.c.

2 Negatio non est propriè in specie, sed reducitur ad speciem suæ affirmatiuæ, 1ª.q.33.4.3m.12æ.q.71.6.1m.& q.72.6.5m.& 22æ.q.79.3.1m.

3 Omnis negatio de aliqua re, fundatur super aliquid existens in ea.12æ.q.72.6.c.

Negatiuè dicitur, quando res non habet aliquid quod est in alio, nec debet habere: priuatiuè verò, quando caret eo quod debet habere.1ª.quæstion.12.4.2m.

1 Negligens secundum Isidorum dicitur, quasi nec eligens, 22æ.quæstio.54.2.c.2.

2 Negligentia pertinet ad actum interiorem, ideò oritur ex accidia, sed pigritia & torpor pertinent ad executionem, scilicet prima tardando, & secunda remittendo.22æ.q.54.2.1m.

3 Negligentia deficit ab actu præcipiendi, per defectum promptæ voluntatis: inconstantia verò quasi impedita ab alio.22æ.quæstio.53.2.c.fi.et q.54.2.3m.

4 *Negligentia est generale peccatum.22æ.q.54.1.o.

5 Negligentia est peccatum mortale dupliciter tantum, scilicet vel quàndo prætermittitur actus seu circunstantia necessaria ad salutem, vel ex contemptu.22æ.q.54.3.o.

6 Negligentia trahitur ad aliud genus peccati manifestius, quando prætermittitur aliquid necessarium ad salutem.22æ.q.54.3.3m.

7 Amor minor, per defectum feruoris charitatis, causat negligentiam venialem: per defectum verò essentiæ charitatis, causat negligentiam mortalem.22æ.q.54.3.c.1m.

8 Negligentia directè opponitur solicitudini: ideò pertinet ad imprudentiam: sed opponitur timori, inquantum timor excitat rationem contra negligentiam. 22æ.q.53.prin.et q.54.2.c.

9 *Propter negligentiam considerandi nocumenta, quæ consequi possent, imputantur homini ad pœnam, mala, quæ eueniunt præter eius intentionem, si dabat operam rei illicitæ. 12æ.q.83.8.c.et quæ.74.3.2m. 22æ.q.62.5.2m.

Negocia secularia contingit dupliciter aliena tractare, scilicet seculariter, idest, vel propter fauorem hominum, vel propter lucra: et piè, id est, in auxilium indigentium et miserorum: secundum est religiosum, non autem primum, 22æ.q.18.3.2m.et q.187.2.o.et qu.188.2.2m.et quæstion.189.6.1m.

Negociatio de se nõ est vitiosa, licet habeat turpitudinẽ: ideò licita est si sit ad finem honestum vel necessarium, id est, quod negociator lucretur moderatè, scilicet vel ad sustentationem suæ domus, vel pauperum, vel communitatis, non in festo, iusto contractu, et non caristiam 22æ.q.77.4.o.

2 Commutatio naturalis, est licita cleri cis, non autem negotiatio: quia fit ad lucrum terrenum, cuius debent esse contemptores, et est cum frequentia vitiorum: et nimis retrahit animum à spiritualibus, ad curas seculares, 22æ.q.40.2.c.et q.77.4.3m.et q.187.2.o.

3 Non omnis vendens carius quàm emit, est negociator, sed tantum si ad hoc emat, vt carius vendat.22æ.q.77.4.c.3m.et q.87.2.1m.

1 Nemesis non potest esse de bonis honestis, sed de bonis temporalibus, et prohibetur à Deo: quia temporalia sunt quasi nihil respectu æternorum, licet secundum Aristotelem, Nemesis sit laudabilis.22æ.quæstion.36.2.c.fi.

2 Nemesis et misericordia contrariantur secundum æstimationem, quia secunda dolet, æstimans aliquem indigna pati, sed prima gaudet, æstimans aliquem digna pati, dolens indignis benè accidere, et vtrumquẽ est laudabile.22æ.q.30.3.2m.et 4m.et q.36.2.c.

Neomenia celebratur quolibet mense, in nouitate lunæ: ad commemorandũ opus gubernationis Dei: nõ autem in pleni lunio, propter idololatriam, & figurabat illuminationem Ecclesiæ per Christum, 12æ.q.102.4.10m.

1 Nescire dicitur dupliciter, s. metaphoricè, id est reprobare, & propriè, id est, carere notitia: primum conuenit Deo respectu aliquorum, non autem secundum, 22æ.q.188.5.1m.

2 Nescire illa quæ quis potest, & tenetur scire, vitiosum est, 1ª.q.12.4.2m.& 12æ.q.76.2.5m.& 4.3m.q.94.4.c.2m.& 3m.& 22æ.q.16.2.3m.

1 Neutrum genus est informe & indeterminatum, ideo prædicatur de re perfecta, et imperfecta de re subsistẽte & non subsistente, 1ª.q.31.2.4m.

1 Nihil fit ex nihilo naturaliter, id est, per motum: sed à Deo fit aliquid ex nihilo per creationem.1ª.q.45.2.1m.

2 Maioris virtutis est, facere aliquid ex nihilo, quàm facere ex contrario, 1ª.q.45.5.2m.

3 Beatus Nicolaus aurum furtim in domo proiiciens, vitare voluit humanum fauorem, & verecundiam illius qui beneficium accepit, vt esset maius beneficium, 22æ.q.107.3.4m.

Nycticorax est acuti visus in nocte, id est, significat eos qui sunt astuti in temporalibus: & hebetis visus in die, idest in spiritualibus.12æ.quæst.102.6.1m.

Niniuitæ speciali modo egerunt pœnitentiam: quibus aliquid fuit adiunctum fidei, quam conceperam ex prædicatione Ionæ, 3ª.q.84.7.1m.

1 Nitor animæ duplex, sc. ex refulgentia luminis naturalis rationis: & ex refulgentia Dei.12æ.q.86.c.1.

2 Nitor animæ duplex, s. habitualis, & actualis, sicut duplex nitor coporis scilicet intrinsecus, & extrinsecus.12æ.q.89.1.c.

3 Quod acquirit æqualem purfectionem per se, vel per pauciora, nobilius est, non autem si acquirat minorem.1ª.q.77.2.o.& 12æ.q.5.5.2m.

1 De ratione pœnæ est, quòd noceat agenti in seipso, culpæ verò, in actione.1ª.q.48.5.4m.

2 Prius est quod nocet meliori, quàm quod nocet peiori.12æ.q.39.4.3m.

3 Naturalis inclinatio inest homini, ad repellẽdum nociua dupliciter, scilicet defendendo se, ne inferantur iniuriæ, & vlciscendo illatas.22æ.q.108.2.c.

4 Diuina prouidentia protexit hominem in primo statu, ab omni nociuo. 1ª.q.97.2.4m.

5 Non fuerunt aliqua nociua homini à principio: sicut sunt nunc per peccatum: quæ tamen ei prosunt ad humilitatem, & ad contemplatiõnẽ. 1ª.q.69.2.2m.& q.72.6m.& 22æ.q.165.1.c.

Nolo significat actum voluntatis affirmatum, sed ipsum volitum negatum ideo non est cõtradictorium de volo: sed est eius contrarium. 12æ.q.6.3.2m.

1 NOmen imponitur ab eo per quod res cognoscitur, s. à proprietate, vel ab operatione, si humanitus imponatur.1ª.q.13.2.2m.& 8.c.& 4.18.2.c.& q.35.1.3m.& 3ª.q.37.2.c.

2 Vnumquodque nominamus, sicut & cognoscimus.1ª.q.13.princ.& 1.c.& q.18.2.c.& 32.c.12æ.q.7.1.c.

3 Quælibet res nomen habet à suo complemento, 3ª.q.60.2.3m.

4 Quando in aliquo inuenitur perfecta ratio alicuius nominis, nullo modo prædicatur illud nomen de eo, cum determinatione diminuente, 3ª.q.23.4.c.& q.32.3.c.2m.

5 In reb. per se notis nobis, idem est id à quo nomen imponitur, & id ad quod nomen imponitur.1ª.q.13.8.c.

6 Ratio nominis magis & principalius se tenet ex parte eius, ad quod nomen imponitur, quam ex parte eius, à quo nomen imponitur. 22æ.q.92.1.2m.

7 Nomen potest dupliciter considerari, sc. secundum primam eius impositionem, & secundum intensionem eius ad alia ex vsu eius.1ª.q.67.1.c.& 22æ.q.57.1.1m.

8 Nomen singularium nominum, semper imponuntur ab aliqua proprietate ipsorum, 3ª.q.37.2.c.

9 Nomina imponebantur in circuncisione, sicut nunc imponuntur in baptismo, quasi antè non fuerint.3ª.q.37.2.3m.& q.70.3.3m.

10 Omne nomen impositum diuinitus alicui, significat aliquod donum gratuitum collatum ei.3ª.q.37.2.c.

11 Nomen non sequitur modum essendi qui est in rebus, sed vt res est in cognitione nostra.1ª.q.13.9.2m.& q.45.2.2m.

12 Sapientis est non curare de nominibus.1ª.q.54.4.2m.fi.

13 *In iis quæ apud nos sunt, nunquam nomen ab aliqua forma impositum pluraliter dicitur, nisi propter pluralitatem suppositorum, 3ª.quæstion.3.7.3m.

14 Nomen significat substantiam, idest, id cui nomen imponitur: & significat qualitatem, idest, id à quo nomen imponitur.1ª.q.13.1.3m.

15 Omne nomen significans naturam communem, potest supponere in cõcreto, pro quolibet eius supposito 3ª.q.16.1.c.fi.& q.35.4.c.

16 Multiplicitas nominis, non attenditur secundum prædicationem, sed secundum significationem eius.1ª.q.13.10.1m.

17 Nomen potest dupliciter considerari, scilicet secundum primam eius impositionem: & secundum extensionem eius ad alia, ex vsu eius. 1ª q.67.1.c.& 22æ.q.57.1.1m.

18 Rebus ordinatis, aliquid inest tripliciter, scilicet per proprietatem, per excessum, & per participationem: & à primo tantum res nominantur propriè.1ª.q.108.5.c.

19 Hoc nomen Deus dicitur ab æthin, id est ardere, vel à theaste, id est considerare, seu videre, vel à thein, id est currera vel fouere, 1ª. quæstio.13.8.a.1.

20 Hoc nomen Deus, dicitur analogicè, de Deo vero, de Deo falso, & de Deo per paticipationem: non autem vniuocè, nec æquiuocè.1ª.quæ.13.9.10.o.

21 Hoc nomen Deus, non est nomen proprium, sed est nomen appellatiuũ 1ª.q.13.9.2m.& 3ª.q.35.4.3m.

22 Hoc nomen Deus, est nomen operationis, quantum ad id à quo imponitur ad significandum: imponitur enim ab vniuersali prouidentia rerum, sed tamen significat naturam Dei.1ª.q.13.8.o.

23 Hoc nomen Deus, significat naturam diuinam, vt in habente, 1ª. quæst.13.9.2m.

24 Et habet aliquid vniuersalis, s. prædicari essentialiter de plurib. suppositis, & aliquid singularis, s. non multiplicari in eis. 1ª.q.13.9.o.& quæ.39.4.1m.

25 Hoc nomen Deus, secundum rei veritatem, est incommunicabile.1ª.q.13.9.c.2m.

26 Et per se supponit pro natura communi: sed ex adiuncto supponit pro persona: homo autem econuerso.1ª.q.39.4.3m.& 6.1m.

27 Hoc nomẽ Deus potest supponere pro omnib. & singulis personis diuinis.1ª.q.39.4.o.& 3ª.q.16.1.c.fi.& 35.4.c.3m.

28 Nomina Dei non exprimunt essentiam Dei secundũ quod est, sicut hoc nomen homo, exprimit essentiam hominis, 1ª.q.13.1.c.& 8.1m.

29 Deus est nominabilis à nobis ex creaturis, & imperfectè: non autem secundum quod in se est & perfectè.1ª.q.13.1.o.& q.29.2.2m.& 3m.

30 Nomina Dei imponuntur à processibus diuinis ad creaturas: non autẽ ad significandum eos.1ª.q.13.2.2m.

31 Nomina dicta de Deo affirmatiuè et absolutè, significant essentiam eius non autem negatiua, vel relata ad creaturas, 1ª.q.13.2.o.& 4.6.c.

32 Omne nomen commune Deo et creaturis, prius dicitur de Deo quam de creaturis quo ad rem, sed èconuerso, quo ad impositionem nominis.1ª.q.13.3.c.et 6.o.q.33.2.4m.et 3.o.

33 Nomina quę significant perfectionem absolutè, sunt communia Deo et creaturis, quæ autem dicunt modum participandi, sunt propria creaturis, qui verò dicunt modum supereminentiæ, sunt propria Deo, 1ª.q.133.3.1m.& 5.3m.

34 Nomina dicta de Deo absolutè, dicuntur de eo ab æterno: quæ verò dicuntur per respectum ad creaturas, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.o.q.34.3.2m.& 43.2.o.

35 Nomina quæ dicunt respectum ad creaturas, consequentem actiones immanentes, dicuntur de Deo ab æterno; si autem dicunt respectum consequentem actiones transeuntes, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.3m.& q.14.15.1m.& q.34.3.2m.

36 Omnia nomina dicta de Deo metaphoricè, vel causaliter tantum, prædicantur per prius de creaturis, quàm de Deo, 1ª. quæst.13.6.o.& qu.33.3.c.

37 Simplex & vnica scientia Dei potest nominari omnibus nominibus nostræ cognitionis, 1ª.q.14.1.2m.

38 Multa nomina dicta de Deo, non sunt synonymá: quia significant idem, secundum diuersas rationes, 1ª.q.13.4.o.

39 Nullum nomen dicitur propriè de Deo, quo ad modum significandi: sed tantum ratione significati, 1ª.q.13.3.o.& 12.1m.

40 Nomina quæ significant perfectiones absolutè, dicuntur propriè de Deo: quæ autem dicunt modum participandi, dicuntur de Deo metaphorícè.1ª.q.13.3.1m.& 3m.

41 Omnis imperfectio debet excludi à nominibus, secundum quòd dicuntur de Deo, 1ª.q.14.1.1m.& 2m.& 12æ.q.14.1.2m.

42 Nomina passionum, quæ important imperfectionem in suo formali, vt ira, tristitia, desiderium, & huiusmodi, non dicuntur de Deo, nisi metaphorcè: alia verò dicuntur propriè, tamen sine passione: vt gaudium & amor, & huiusmodi.1ª.q.19.13.c.& q.20.1.1m.& 2m.

43 Quantò aliquod nomen est communius tanto conuenientius assumitur in diuinis.1ª.q.13.11.c.& q.33.1.1m.

44 Nomina negatiua, verius dicuntur de Deo, quàm affirmitiua, 1ª. quæst.13.12.1m.

45 Nominibus Dei debetur reuerentia ratione rei signignificatæ, quæ est vna: non autem ratione vocum, quæ sunt multæ, ideo Deus dicitur in singulari.22æ.q.122.3.5m.

Nominales antiqui reprobantur.1ª.q.14.15.3m.

1 Non ens non est cognoscibile, nisi secundum quòd fit per intellectum cognoscibile, id est, ens rationis, 1ª.q.16.3.2m.

2 Ea quę in seipsis non sunt, apud Deum existunt, inquantum sunt præcognita & præordinata ab eo.12æ.q.91.1.1m.

3 Non ens non habet causam, nisi causam per accidens.1ª.q.104.3.1m.

4 Non ens potest esse causa per accidens, non autem causa per se, 12æ.qu.76.1.1m.

Non velle sumitur dupliciter, s. vel in vi vnius dictionis, vel in vi orationis: primum est infinitiuum verbi nolo, non autem secundum: & primum causat inuoluntarium, non autem secundum, 12æ.q.6.3.2m.

1* Omnis notitia est bona, 1ª.q.21.3.3m.& 22æ.q.164.1.o.

Notio est propria ratio cognoscendi personam diuinam, 1ª.quæst.32.2.2m.& 3.cap.

2 Notiones seu relationes, & proprietates personales in abstracto necessariò sunt ponendæ in diuinis contra Præpositiuum, 1ª.quæ.32.1.o.& q.40.1.c.

3 Notiones in diuinis, non significantur vt res, sed vt rationes, licet sint ibi realiter, 3ª q.32.2.2m.et 3.2m.et 3m.

4 Eadem notio diuersis nominibus significatur secundum diuersas ratio

nes eius,1^{a}.q.34.2^{m}.

5 Ad notionem requiruntur tria, ſcilicet origo, dignitas, et ſpecificatio 1^{a}.q.32.3.4^{m}.& 5^{m}.

6 Notiones in diuinis ſunt tantum quinque, ſcilicet innaſcibilitas, paternitas, filiatio, communis ſpiratio, & proceſſio: et omnes notiones, ſunt relationes, præter primam: & omnes ſunt proprietatos, præter penultimam, ſed tantum tres ſunt perſonales, ideſt, conſtituentes perſonas, ſcilicet ſecunda & tertia & quinta, 1^{a}.q.30.2.1^{m}.& q.32.3.0.

7 Deus non dicitur quinus propter quinque notiones, ſicut dicitur trinus, propter tres perſonas, & vnus propter vnam eſſentiam. 1^{a}.quæſtion.32.3.2^{m}.

8 Plures notiones patris, non diſtinguuntur realiter abinuicem: quia non opponuntur relatiue: nec tamen vna prædicatur de alia, 1^{a}.q.32.3.3^{m}.

9 *Filius & ſpiritus ſanctus non conueniunt in eadem notione, quia non conueniunt in aliquo ſpeciali, ſicut pater & filius. 1^{a}.quæſtio.32.3.5^{m}. & q.35.2.c.

10 Nulla notio ſumitur ex hoc, quòd nulla perſona eſt à ſpiritu ſancto, quia hoc non eſt dignitatis, ſicut quòd pater à nullo ſit, 1^{a}.q.32.3.4^{m}.

11 Nulla notio ſumitur à remotione proceſſionis, ſicut ſumitur innaſcibilitas à remotione natiuitatis. 1^{a}.q.33.4.5^{m}.

1 Notorium triplex, ſcilicet per ſententiam conuicti: per confeſſionem in iure factam. & per euidentiam facti. 3^{a}.q.82.9.3^{m}.

2 Ars notoria eſt illicita, quia fit per dæmones, & eſt inefficax ad ſciêtiam acquirendam, quia nullus vnquam per dæmones ſcientiam acquiſiuit, quia ad dæmones non pertinet illuminare intellectum. 1^{a}.q.64.1.5^{m}.& 22æ.q.96.1.0.

1 NOtum per ſe, eſt cuius prædicatum eſt de ratione ſubiecti: & hoc dupliciter, ſcilicet ſimpliciter: & quò ad nos. 1^{a}.q.2.1.0.q.17.3.2^{m}.& q.85.6.c.& q.87.1.1^{m}.& 12æ.q.94.2.c.

2 Per ſe notum dicitur dupliciter, ſcilicet per nihil aliud notum, vt prima principia: vel notum non per accidens. 1^{a}.q.87.1.1^{m}.

3 Vniuerſale eſt notius minus vniuerſali, quò ad ſimplicem apprehenſionem, ſed eſt econuerſo, quo ad inueſtigationem vniuerſalium proprietatum, & cauſarum. 1^{a}.q.85.3.0.

4 Singulare eſt prius, & eſt notius vniuerſali, quo ad nos, & vniuerſalius eſt notius minus vniuerſali. Ibidem.

5 *Veritatem eſſe in communi, eſt per ſe notum etiam quo ad nos, non autem veritatem primam, 1^{a}.q.2.1.3^{m}.

6 Facilius diſpenſandum eſt cum nouitiis & imperfectis, in ieiuniis, quàm cum antiquioribus & perfectis. 22æ.q.147.4.5^{m}.& q.189.1.4^{m}.

Nugæ in ore ſacerdotum ſunt blaſphemiæ & ſacrilegium materialiter*, non autem formaliter* ex eo tantum, quod ſacerdotes ſunt perſonæ ſacræ. 22æ.q.99.3.3^{m}.

1 NVmerus duplex, ſcilicet ſpecies quantitatis, & numerus tranſcendens, 1^{a}.q.30.3.0.

2 Numerus denarius eſt ſignum perfectionis, inquantum eſt quodam modo terminus omnium numerorum. 22æ.q.87.1.c.& 3^{a}.q.31.8.c.

3 Numerus abſolutus, eſt in intellectu tantum. 1^{a}.q.30.1.4^{m}.& 2.5^{m}.

4 Numerus pluralis, frequenter ponitur pro numero ſingulari in ſcriptura ſacra. 12æ.q.82.2.1^{m}.& 3^{a}.q.46.11.3^{m}.

5 Termini numerales, tranſcendenter ſumpti, ſunt in diuinis, & ſignificãt ea de quibus dicuntur: addendo indiuiſionem tantùm, ſed vt pertinent ad genus quantitatis, non dicuntur in diuinis, niſi metaphoricè. 1^{a}.q.30.3.0.

6 Termini numerales in diuinis, ſunt in plus quàm eſſentia, vel relatio vel motio, & ſignificant vtrumque, ſi addantur eis. 1^{a}.q.30.3.1^{m}.

7 Numerus numeratus in creaturis, dicit totum & partes, non autem in diuinis, ſed numerus abſolutus, etiam in diuinis dicit totum & partes ſecundùm rationem tantùm. 1^{a}.q.30.1.4^{m}.

8 Numerus abſolutus menſuratur etiam in diuinis ſecundum rationem: non autem numerus numeratus, niſi in creaturis. 1^{a}.q.30.2.5^{m}.

9 Dare aliquid pro matrimonio, vt eſt in officium, eſt licitum, non autem vt eſt ſacramentum, vel pro benedictione nuptiarum, ſed eſſet ſimonia. 12æ.q.100.2.6^{m}.

1 Nutrire non conuenit formæ, nec materiæ, quia omne nutriens conuertitur in nutritum, & manet. 3^{a}.q.77.6.c.

2 Nullum ſenſibile nutrit, præter tangibile, ſed ſapor eſt ſignum alimenti conuenientis, & delectamentum eius. 22æ.q.141.5.0.

1 Nutus dicuntur ſigna ad viſum, ſicut locutio ab auditu. 1^{a}.q.117.1.0.

O

1 OBedientia non eſt virtus theologica, ſed eſt virtus moralis. 22æ.qu.104.2.2^{m}.

2 Obedientia eſt medium duorum vitiorum, ſcilicet inter ſuperfluum & diminutum ſed ſuperfluum eius, non eſt ſecundum quantum, ſed ſecundum alias circunſtantias, ſcilicet vel cui non debet obedire, vel in quibus non debet, 22æ.q.104.2.2^{m}.

3 Obedientia eſt pars iuſtitiæ ſpecialis, ſed impropriè. 22æ.quæſt.4.7.3^{m}.& q.104.2.2^{m}.

4 Proprium obiectum obedientiæ, eſt præceptum tacitum vel expreſſum, ideſt voluntas ſuperioris, quocunque modo innoteſcat, 22æ.q.2.5.3^{m}.& q.104.2.c.1^{m}.& 3^{m}.3.1^{m}.

5 Obedientia importat neceſſitatem, reſpectu eius quod præcipitur: & voluntatem reſpectu impletionis, præcepti. 3^{a}.q..47.2.2^{m}.

6 Obedientia eſt in voluntate ſubiectiuè. 22æ.q.2.5.3^{m}.

7 Obedientia dicitur dupliciter, ſcilicet largè, ideſt, omnis executio cuiuſcunque quod poteſt eſſe ſub præcepto quacunque intentione, & propriè, ideſt, intendens ſpecialem rationem obiecti, ſcilicet præcepti: primo modo eſt virtus generalis, ſecundo autem modo, eſt virtus ſpecialis. 22æ.q.4.7.3^{m}.& q.104.2.0.& 3.1^{m}.

8 Obedientia triplex, ſcilicet indiſcreta, quæ ſcilicet etiam in illicitis obedit: imperfecta ſed ſufficiens ad ſalutem, quæ ſc. obedit in iis ad quæ obligatur, & perfecta, quæ ſcilicet obedit in omnibus licitis: ad ſecundam tenetur quilibet, ſed ad primam & tertiam nullus tenetur. 22æ.q.

9 Omnis obedientia eſt eadem in ſpecie, ſed cauſatur ex diuerſis ſpecieb. reuerentiæ. 22æ.q.104.2.4^{m}.

10 Bonum neceſſarium ad ſalutem, non debet dimitti propter obedientiam, ſed quodlibet aliud. 22æ.q.104.3.3^{m}.

11 Omnes actus virtutum, vt ſunt in præcepto pertinent ad obedientiam, 22æ.e.104.3.2^{m}.

12 Obedientia non eſt prior aliis virtutibus, nec tempore, nec natura. 22æ.q.104.3.2^{m}.

13* Obedientia eſt maior omni alia virtute morali, ſed eſt minor virtutibus theologicis. 22æ.q.104.3.0.

14 Obedientia procedit ex reuerentia ſuperiorum, ideò reſpectu prælati continetur ſub obſeruantia, ſub pietate verò reſpectu parentum, ſed reſpectu Dei pertinet ad deuotionem, quæ eſt principalis actus religionis. 22æ.q.104.1.4^{m}.

15 Obedientia generalis, requiritur ad fidem, ſed obedientia ſpecialis ſequitur eam. 22æ.q.4.7.3^{m}.& q.104.3.2^{m}.

16 Charitas ſine obedientia eſſe non poteſt. 22æ.q.104.3.c.fi.

17 Obedientia eſt vt mater omnium virtutum, quia cauſantur & conſeruantur per actum eius, charitas verò vt finis. 22æ.q.104.2.1^{m}.

18 Obedientia quanto minus habet de ſuo, tantò melior eſt ſecundum apparentiam, non autem apud Deum. 22æ.q.104.2.3^{m}.

19 Obedientia præfertur omnibus ſacrificiis, 3^{a}.q.47.2.c.

20 Omnis voluntas creaturæ tenetur obedire præceptis Dei, 22æ.q.104.5.0.et q.154.2.2^{m}.

21 Quilibet tenetur iure naturali et diuino, obedire ſuo ſuperiori, ſcilicet homo homini, 22æ.q.69.1.c.et q.88.10.2^{m}.et qu.104.1.0.et 5.c.principio.et 6.2^{m}.

22 Homo non tenetur obedire homini, in pertinentibus ad interiorem motum voluntatis, vel ad naturam corporis: ſed Deo, 22æ.qu.104.5.c.2^{m}.et 6.1^{m}.q.22.4.3^{m}.et q.186.7.1^{m}.

23 Maiori poteſtati magis eſt obediendum, quam minori, quæ totaliter ſubeſt ei, vel in quibus ſubeſt ei, 22æ.q.104.5.c.et q.105.2.c.

24 Subditus non tenetur in omnibus obedire ſuo ſuperiori dupliciter ſcilicet propter præceptum maioris poteſtatis, vel in quib. non ſubditur ei. 22æ.q.69.3.1^{m}.et q.104.5.0.et q.186.2.c.

25 Seculares tenentur obedire prælatis ſuis ſpiritualibus in iis tantum quæ promiſerunt in baptiſmo, 22æ.q.188.5.1^{m}.

26 Subditus non tenetur obedire prælato ſuo ſpirituali, præcipienti ſibi quòd reuelet culpam fratris ſui omnino occultam, ſed peccaret vterque, 22æ.q.33.7.5^{m}.et q.70.1.c.2^{m}.

27 Religioſi tenentur obedire ſuis prælatis in iis tantum, quæ in regula cõtinẽtur directè, ideſt expreſsè, vel indirectè, ideſt implicitè, vt mutua obſequia et pœna huiuſmodi. 22æ.104.5.3^{m}.et q.186.5.4^{m}.

28 Eremitæ et prælati religionum tenentur obedire epiſcopis in omnib. ſicut et alij, et ſpecialiter in iis quæ ſunt religionis: niſi ſint exempti, qui tamen exempti, tenentur obedire ſummo pontifici, 22æ.qu.67.1.3^{m}.et q.186.5.3^{m}.

29 Chriſtiani tenentur obedire principibus ſecularibus: ſi habent iuſtum dominium, ſi licita præcipiant, et de ſecularibus, aliter autem non, 22æ.q.104.6.0.

30 Miles tenetur obedire duci, in rebus bellicis tãtum, ſeruuus domino ſuo in ſeruilibus: et filius patri in rebus domeſticis et diſciplina, et quilibet ſuperiori ſuo, ſecundum rationem ſuperioritatis. 22æ.q.104.5.0.

31 Milès debet magis obedire duci in rebus bellicis, et ciuis rectori in ciuilibus, quàm patri: ſed in rebus domeſticis, eſt econuerſo. 22æ.quæſt.26.8.3^{m}.

1 OBiectum non eſt materia ex qua: ſed eſt materia circa quam, et obiectum habet rationem formæ, inquantum dat ſpeciem. 12æ.q.18.2.2^{m}.et q.73.3.1^{m}.

2 Proprium obiectum potentię vel habitus, eſt illud, ſub cuius ratione formali omnia referuntur ad potentiam vel habitum, 1^{a}.q.1.7.c.princ.& 22æ.q.1.3.c.

3 Obiectum potentiæ vel habitus duplex, ſcilicet materiale & formale, 1^{a}.q.1.3.c.& 22æ.q.q.1.1.c.

4 Diuerſitas formalis obiecti diuerſificat potentias vel habitus, non autẽ diuerſitas materialis, 1^{a}.q.1.3.c.q.59.2.2^{m}.& 3^{m}.& 4.c.q.77.3.c.& 12æ.q.54.2.1^{m}.q.57.2.2^{m}.& 22æ.q.59.2.c.1^{m}.

5 Diuerſitas obiecti duplex, ſcilicet ſecundum naturam eius: & ſecundum virtutem agendi: prima cauſat materialem diuerſitatem paſſionum, ſecunda verò cauſat diuerſitatem formalem, & ſpecificam. 12æ.qu.23.4.c.& q.30.2.c.

6 Ratio obiecti diuerſa, ſecundum vniuerſale, & particulare, vel ſecundũ totum & partem, facit vnam artem, vel vnam virtutem, eſſe principalem reſpectu alterius, 22æ.q.50.3.c.

7 Obiecta diuerſorum generum æqualiter, ſemper ſunt diuerſarum potẽtiarum: non autem ſi ſint diuerſorum generum inæqualiter, 12æ.quæſt.8.2.2^{m}.

8 Potentia ſuperior reſpicit vniuerſaliorem rationem obiecti: quam potentia inferior, 1^{a}.q.1.3.2^{m}.q.59.4.c.q.77.3.4^{m}.& q.78.1.c.

9 Habitus moralis & eorum actus, nominantur & ſpecificantur ex obiecto & fine proprio. 12æ.q.12.2.c.et q.21.1.1^{m}.& 22æ.q.19.3.4.5.c.quæſt.23.4.c.q.24.4.c q.25.1.c.q.47.5.11.c.q.50.2.3.c.q.59.1.c.1^{m}.quæſt.81.3.c.& q.174.1.c

10 Quando ratio obiecti, et obiectum materiale, ſub vno actu referuntur ad potentiam et habitum, tunc non diſtinguuntur potentiæ vel habitus vtriuſque, 12æ.q.57.2.2^{m}.

11 Non ſemper obiectum actionis humanæ eſt obiectum potentiæ actiuæ, ſed potentiæ paſſiuæ aliquando: nec ſemper obiectum potentiæ actiuæ eſt effectus eius: ſed quandoque eſt materia circa quam, 12æ.quæſt.18.2.5^{m}.

1 Oblatio eſt omne quod exhibetur in cultu Dei: ſacrificium verò eſt, ſi inde fiat aliquod ſacrum conſumendum, 22æ.quæſtion.85.3.3^{m}.et q.86.1.c.

2 Data pauperibus non dicuntur ſacrificia, niſi impropriè, inquantum dãtur propter Deum: nec dicuntur oblationes, 22æ.q.89.2.1^{m}.

3 Ad oblationes aliquis tenetur quadrupliciter, ſcilicet ex conuentione præce

præcedenti, deputatione, indigentia miniſtrorum, & conſuetudine: non autem ex præcepto legis. 22æ.q.q.86.1.0.

4 Oblatio debita tertio & quarto modo, eſt voluntaria, quo ad quantitatem, & ſpeciem rei: & non ex neceſſitate præcepti, 22æ.q.86.1.c.

5 Oblatio animalis cæci & claudi reddebatur illicita tripliciter, ſcilicet ratione Dei, contemptus, & voti, 12æ.q.102.3.7^{m}.& 22æ.q.86.3.3^{m}.

6 Oblatio in noua lege poteſt fieri de qualibet re, præterquam de iniuſtè acquiſitis: non autem in veteri lege, propter ſignificationem, 22æ.quæſtion.86.3.0.

7 Oratio de mercede proſtibuli, prohibetur in lege veteri, propter immundiciam: in noua verò lege, propter ſcandalum, 12æ.q.102.3.7^{m}.& 22æ.q.32.7.2^{m}.& q.86.3.1^{m}.

8 *Non dantes oblationes debitas, poſſunt puniri per ſubtractionem ſacramentorum: non tamen à ſacerdote cui debentur, ne ſacerdotes videantur per ſacramentorum exhibitionem aliquid exigere, ſed puniri poſſunt per ſuperiorem aliquem. 22æ.q.86.1.3^{m}.

9 Oblationes ad ſolos ſacerdotes pertinent, vel pro ſe, vel pro pauperib. vel pro cultu diuino. 22æ.q.86.2.0.

10 Religioſi poſſunt recipere oblationes tripliciter, ſcilicet vt pauperes, vt miniſtri, & vt curati, ſi parochiæ ſint eorum, 22æ.q.86.2.2^{m}.

11 Oblationes non conſecratæ, poſſunt cedere in vſum laicorum per diſpenſationem ſacerdotum, ſed oblationes conſecratæ non. 22æ.quæſ.86.2.3^{m}.

12 Oblatio parua, cum humili mente, & pura dilectione, purgat peccata venialia, & mortalia, 22æ.q.50.3.2^{m}.

13 Oblatio Melchiſedech figurabat ſacrificium noſtrum quo ad materiam ſed quo ad paſſionem Chriſti figurabat agnus, & alia ſacramenta veteris legis. 3^{a}.q.61.3.3^{m}.

1 Obligari poteſt vnus pro alio in iis tantum ad quæ omnes tenentur. 3^{a}.q.71.1.3^{m}.

2 Præceptum non obligat, antequam ſit diuulgatum. 12æ.q.90.4.2^{m}.& 3^{m}.

3 Obligatio fit homini, verbo exteriori, Deo autem, verbo interiori, 22æ.q.88.1.c.

4 Homo maximè Deo obligatur ad fidelitatem, ratione dominij, & beneficiorum, 22æ.q.88.3.c.1^{m}.

5 Ex qualibet promiſſione, fit obligatio iuris naturalis, ſecundum honeſtatem: non autem iuris ciuilis. 22æ.q.88.3.1^{m}.

6 In fine primi ſeptennij homo incipit eſſe aptus ad promittendum aliquid in futurum: & præcipuè ad quę ratio naturalis inclinat, non autem ad obligandum ſe perpetuò, 22æ.q.10.2.2.0.

7 In fine ſecundi ſeptennij, homo poteſt ſe obligare, de pertinentibus ad propriam perſonam, ſcilicet vel ad religionem, vel ad coniugium, ſed poſt tertium ſeptennium, etiam de aliis. 22æ.q.88.8.1^{m}.& q.104.5.c.fi.

1 Obſcuritas intellectus triplex, ſcilicet eſſe ex nihilo, ex diſcurſu, & ex peccato, prima eſt in omni intellectu creato, ſecunda eſt tantùm in homine, etiam in ſtatu innocentiæ, tertia eſt tantùm in homine poſt peccatum, 1^{a}.q.94.1.3^{m}.& 22æ.q.5.1.2^{m}.

1 OBſeruantia eſt ſub pietate, ſicut pietas eſt ſub religione: & eſt virtus ſpecialis, per quam honorantur perſonæ in dignitate conſtitutæ. 22æ.q.80.c.& q.102.0.& q.103.3.c.

2 Obſeruantia directè reſpicit perſonam excellentem: ideò ſecundum diuerſas rationes excellentiæ, diuerſas ſpecies habet. 22æ.qu.104.2.4^{m}.

3 Exhibere honorem perſonis in dignitate conſtitutis, contingit dupliciter, ſcilicet ratione propriæ perſonæ, vel reſpectu boni communis, primum pertinet ad obſeruantiam: ſecundum verò ad pietatem: ideò pietas eſt dignior obſeruantia. 22æ.q.102.3.0.

1 Obſtetrix non fuit in natiuitate Chriſti: ſed mater eius omnia per ſe fecit. 3^{a}.q.35.6.3^{m}.

2 Obſtetrices Hebræorum fuerunt remuneratæ à Deo, propter pium affectum earum: non autem propter mendacium, licet fuerit mendacium officioſum. 12æ.q.114.10.2.& 22æ.q.110.3.2^{m}.& 4.3^{m}.

3 Peccare mente obſtinata, aggrauat peccatum, & dicitur peccatum in Spiritum ſanctum: cuius triplex eſt cauſa, ſcilicet longa conſuetudo peccandi, incredulitas de iuſtitia Dei, & ſeductio inimici. 22æ.quæſt.88.6.c.fi.

1 Non debet dari occaſio agendi iniuſtè. 22æ.q.78.4.0.& 124.1.3^{m}.

1 OCcidere animalia bruta, non eſt peccatum, niſi hoc fiat in damnum proximi: quia animalia Bruta ſunt, viuunt, & conſeruantur propter hominem. 22æ.q.64.1.0.& 2.c.3^{m}.& 3.2^{m}.

2 Bruta occidi, mandatur à Deo, in damnum dominorum ſuorum, & ad deteſtationem peccati, & ad exemplum. 12æ.q.105.2.11^{m}.& 22æ.quęſt.108.4.3^{m}.

3 Occiſio animalium in ſacrificiis erat vtilis, non quidem ſecundum ſe, ſed ſextuplici ratione ſecundum gloſam, ſcilicet vt Deo quis animalia offerret potius quàm idolis: ad flagellandum durum inquantum erant ad ſatisfactionem: ad inſtruendum inſipientem ratione ſignificatiónis: ad oſtenſionem delicti & humanæ infirmitatis: ad manifeſtationem & teſtimonium gratiæ: & ad futurorum ſignificationem, 12æ.q.102.3.5^{m}.

4 Nulli licet occidere peccatores, niſi auctoritate principis, 22æ.q.64.3.0.& 5.2^{m}.& 3^{m}.& 7.c.& q.65.1.c.2^{m}.

5 Occidere peccatores ad bonum communitatis, eſt licitum, quando poteſt fieri ſine periculo bonorum, 12æ.q.100.8.3^{m}.& 22æ.qu.25.6.2^{m}.& q.64.2.0.& 3.6.c.q.65.1.c.& q.108.1.3.0.

6 Mors inflicta per iudicem peccatori, prodeſt ei ſi conuertatur ad culpæ expiationem, ſi verò non conuertatur, prodeſt ei ad terminationem: quia per hoc tollitur ei poteſtas amplius peccandi. 22æ.q.25.6.2^{m}.

7 Occidere iuſtum, eſt grauius peccatum, quàm occidere iniuſtè peccatorem. 22æ.q.64.6.2^{m}.

8 Moyſes occidens Aegyptiũ: nõ peccauit quia vel hoc fecit ex inſpiratione Dei vel defendendo iniuriatum, vel poteſt dici ſecundum Auguſtinum in q.Exod. zelum Moyſis quidem vitioſum fuiſſe, fuiſſe tamen ſignum virtutis eius, quia populum liberaturus erat. 22æ.q.60.6.2^{m}.

9 Clericis non licet occidere peccatores, licet hoc liceret ſacerdotibus veteris legis. 22æ.q.64.4.0.& q.70.1.3^{m}.

10 Occidens etiam volentem hoc, facit iniuriam occiſo, & Deo, & reipublicæ: ideò Dauid damnauit dicentem, occidi Saul. 3^{a}.q.47.6.3^{m}.

11 Occidere ſe quacunque de cauſa, ſemper eſt peccatum mortale: niſi hoc fiat ex inſpiratione Dei, ſicut Samſon, per quem Deus miracula faciebat: & ſicut quædam ſanctæ mulieres, quarum memoria in eccleſia celebratur. 22æ.q.59.3.2^{m}.& q.64.5.0.& quæſtion.124.1.2^{m}.& 3^{a}.quæſt.47.6.3^{m}.

12 Occidens ſe facit iniuriam Deo, inquantum eſt aliquid Dei, ſcilicet creatura & imago eius, & iniuriam ciuitati vel communitati, inquantum eſt pars eius, ideò punitur ſecundum legem diuinam, & ſecundũ humanam ſententiam, carentia ſepulturę, 22æ.q.59.3.2^{m}.& q.64.5.c.& 3^{a}.q.47.6.3^{m}.

13 Nullo modo licet occidere innocentem, niſi de mandato Dei, 12æ.q.94.5.2^{m}.& q.100.8.3^{m}.& 22æ.q.64.6.0.& q.104.4.2^{m}.& q.154.2.2^{m}.& 3^{a}.q.47.6.3^{m}.

14 Percutiens ſeu occidens prægnantem eſt homicida, & eſt irregularis, ſi ſequatur mors eius, vel mors fœtus animati anima rationali, 22æ.q.64.8.2^{m}.

15 Grauius peccat occidens iniuſtè hominem corporaliter: quàm occidẽs eum ſpiritualiter: quia primum intendit, & cauſat ſufficienter: non autem cauſat ſufficienter ſecundum tamen eſt peius, 12æ.qu.73.8.3^{m}.& 22æ.q.73.3.c.2^{m}.& q.115.2.1^{m}.

16 Chriſtus occiſus fuit ab aliis, & non à ſe: niſi indirectè, non impediendo, cum poſſet, 3^{a}.q.22.2.1^{m}.& quæſt.46.3.2^{m}.q.47.1.0.& q.50.1.2^{m}.& q.51.3.c.

17 Peccatum occidentium Chriſtum fuit maximum, quo ad pontifices & Iudam: minus verò quo ad alios, 3^{a}.q.47.4.2^{m}.& 6.0.

18 Occidens inuadentem ſe, defendendo ſe cum moderamine inculpatæ tutelæ, nec intendens mortem eius, non peccat, 22æ.q.64.7.0.

19 Quilibet occidens hominem, etiam defendendo ſe, & quilibet participans in cauſa ſanguinis, eſt irregularis, 22æ.quæſ.40.2.c.fin.& q.65.7.3^{m}.& q.108.4.2^{m}.

20 Occidens hominem à caſu, non eſt homicida, nec eſt irregularis: ſi dabat operam rei licitæ, & adhibuit debitam diligentiam. 22æ.q.64.8.0.

1 Occultatio quandoque eſt cauſa peccati, ſcilicet vtendo ea ad peccatũ vt in furto, fraude: & dolo: quandoque verò eſt circunſtantia diminuens peccatum ratione verecundiæ, vel contra ſcandalum, 22æ.quæ.66.3.1^{m}.

2 Verbum ocioſum, quod plerunque eſt peccatum veniale, poteſt etiam eſſe peccatum mortale, 12æ.q.72.5.1^{m}.& fi.

1 ODium eſt diſſonantia appetitus animalis, vel appetitus rationalis, ad apprehenſum vt diſconueniens: ſicut amor eſt conſonantia eius, ad conueniens, 22æ.q.29.1.2.c.

2 Odium non poteſt eſſe vitium capitale, quia amor veri boni, & odium veri mali, ſunt primæ paſſiones, ſed apparentis, ſunt vltimæ, 22æ.q.34.5.0.& 6.c.& q.158.7.2^{m}.

3 Odium poteſt eſſe prima paſſio, non autem poteſt eſſe primum peccatum, vel vltimum, 22æ.q.34.5.0.& 6.c.

4 Omne odium in proximum quo ad naturam vel gratiam, eſt peccatum, non autem odium in proximum quo ad culpam, 22æ.quæſtio.25.6.0.& 34.3.0.

5 Odium eſt maximum peccatum contra proximum, quo ad inordinationem peccantis, ſed actus exterior eſt maximum peccatum, quo ad nocumentum, 22æ.q.34.4.0.

6 Odium eſt ſubiectiuè in concupiſcibili, 1^{a}.q.81.2.3^{m}.& 12æ.quæ.23.1.c.2.& 2.4.c.

7 Bonum ſub ratione boni non poteſt odiri, nec in vniuerſali, nec particulari: ſed verum & ens, poſſunt odiri in particulari tripliciter, ſ. vt verum eſt cauſaliter & originaliter in ipſis rebus: vel vt eſt in cognitione ipſius hominis, vel vt eſt in intellectu alterius, non autem poſſunt oriri di in vniuerſali. 12æ.q.29.5.0& 22æ.q.34.1.c.

8 Sicut bonum eſt obiectum amoris, ſic & malum eſt obiectum odij. 12æ.q.29.1.0.

9 Omne impediens à beatitudine, debet odiri, 22æ.q.26.7.1^{m}.& q.34.3.1^{m}

10 Nullus poteſt ſe odire, niſi per accidens, ſcilicet ratione obiecti mali quod videtur bonum, vel ècõuerſo, & ratione ſui, quod videtur principale & non eſt, 12æ.q.29.4.0.& 22æ.q.25.7.0.

11 Diſſonantia eſt cauſa odij, & conuenientia eſt cauſa amoris, 12æ.quæſt.29.1.2.5.c.

12 Odium conuenientius ponitur oriri ex accidia quàm ex ira: quia prius & directius oritur odium ex triſtitia, ex qua etiam cauſatur. 22æ.quæ.34.6.0.& q.158.7.2^{m}.

13 Deus non poteſt odiri ſecũdum ſe, ſed oditur à damnatis et malis ſecundum effectus eius, qui interdum eorum voluntati contrariantur. 1^{a}.q.60.5.5^{m}.et 22æ.q.13.4.0.et 6.2^{m}.et q.34.1.0.

14 Odium proximi, eſt prius odio Dei, ſed dilectio Dei, eſt prior dilectione proximi. 22æ.q.34.6.2^{m}.

15 Odium Dei, eſt grauiſſimum omnium peccatorum, et eſt grauius, quàm infidelitas. 12æ.q.73.4.3^{m}.et 22æ.q.34.2.0.et q.39.2.3^{m}.

16 Odium Dei maximè eſt peccatum in ſpiritum ſanctum, ſecundum quod peccatum in ſpiritum ſanctum, nominat aliquod genus ſpeciale peccati, ſed odium Dei non numeratur inter ſpecies eius, quia eſt in omni ſpecie eius. 22æ.q.34.2.1^{m}.

17 Deus odit peccatores, inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ, ſed amat omnes creaturas, inquantum vult eis aliquod bonum. 1^{a}.q.20.2.4^{m}.et q.23.3.1^{m}.

1 Offenſa Dei eſt infinita, ex parte auerſionis, ſed eſt finita, ex parte conuerſionis, et noſtri actus. 12æ.q.87.4.c.2^{m}.et 3^{a}.q.1.2.2^{m}.

1 Omnia officia humana, pertinentia ad ſingulares perſonas, cum quibuſcunque ordinibus Angelorum ſimilitudinem habeant, diriguntur per vltimum ordinem, inquantum participant virtutes ſuperiorum, ſed illa officia quæ ad multitudinem pertinent, diriguntur per principes vel archangelos, et ideò homo in prælatione conſtitutus illuminatur ab Angelo inferiori, de iis quæ ad ſtatum perſonæ ſuæ pertinẽt ſed ab Angelo principe de iis quæ ſpectant ad regimen multitudinis. 1^{a}.q.113.2.1^{m}.

2 Omnia officia humana ex quibus homines licitè victum lucrantur, siue manibus, siue pedibus, siue liugua fiant, intelliguntur sub opere manuali, 22ę.q.187.3.c.
3 Quilibet obligatur ad exequendum officium quod accepit, 3ª.q.67.8.c.
4 Dicēs officium in ecclesia, propter distributionem sicut propter principalem finem, peccat mortaliter, per simoniam, non autem si vt sunt sibi necessariæ ad victum, vel quasi stipendium, 22ę.q.100.2.2ᵐ.
1 Offuscatio lunæ non est propter interpositionem, vel vmbram alicuius rei, sed ex hoc quod est vitimum cælum: ideò conuenit cum vltimo elemento, scilicet cum terra: nec vnquam offuscatio lunæ remouebitur. 1ª.q.102.1.1ᵐ.
1 Oleum tantùm oliuarum, propriè dicitur oleum: alij verò liquores, dicuntur oleum per similitudinem tantùm, 3ª.q.72.2.3ᵐ.
2 Oleum significat gratiam & misericordiam Dei. 22ę.qu.102.3.13ᵐ.& 3ª. q.72.2.o.
3 Oliactus hominis, non percipit nisi excellentias odorum, propter maximam humiditatem cerebri, 1ª.q.91.3.4ᵐ.& q.115.5.1ᵐ.
1 Holocaustum est dare se totum Deo: ideò summè placet Deo. 22ę.q.186. 3.6ᵐ.& 5.1ᵐ.& 6.c.3ᵐ.& 7.c.& 8.b.
2 Holocaustum in lege veteri totum comburebatur: & offerebatur specialiter Deo, ob reuerentiam maiestatis, & amoris bonitatis eius. 12ę. q.102.3.8ᵐ.& 10.
3 Inter omnia sacrificia, holocaustum erat perfectissimum: secundum verò locum in sanctitate tenebat hostia pro peccato: tertium hostia pro gratiarum actione: quartum hostia ex voto, quia homo maximè obligatur Deo: primò propter eius maiestatem: secundò propter offensam, tertiò propter beneficia recepta: quartò propter beneficia spera ta: ideò de primo sacrificio nihil comedebatur: secundum comedebatur tantùm à sacerdotibus in atrio, & ipsa die sacrificij: tertium comedebatur vbique in Hierusalem ea die: quartum verò comedebatur etiam incrastino, 12ę.q.102.3.10ᵐ.|
1 Omissio importat prætermissionem boni debiti, in ordine ad legem diuinam vel humanam, vel in ordine ad proximum: primo modo opponitur iustitiæ legali: secundo verò modo iustitiæ speciali, 22ę.q.89.3.c.
2 Omissio non requirit aliquem actum, sed consistit in sola negatione actus debiti. 12ę.q.71.5.o.& 22ę.q.44.2.2ᵐ.& q.79.3.9.
3 Omissio est voluntaria, quia est in potestate voluntatis, non autem per actum voluntatis, 12ę.q.71.5.2ᵐ.
4 Omissio pertinet ad actum exteriorem, & est effectus negligentiæ, & opponitur iustitiæ, 22ę.q.54.2.2ᵐ.
5 Omissio non habet rationem culpæ, nisi secundum quod opponitur præcepto affirmatiuo: ideò non est peccatum, tempore obligationis, quòd iterato, iteratur peccatum, 12ę.q.71.5.3ᵐ.q.75.2.5ᵐ. & 22ę.qu.79.3.3ᵐ.
6 Omissio vt opponitur iustitiæ legali, est generale peccatum: speciale verò, vt opponitur iustitiæ speciali, 22ę.q.79.3.o.
7 Omissio non est peccatum originale, sed est peccatum actuale, 22ę.quæ. 79.3.1ᵐ.
8 Peccatum omissionis, & peccatum commissionis, differunt specie materialiter, non autem formaliter, 12ę.q.72.6.o.
9 Omissioni debetur pœna damni, & pœna sensus, ratione radicis ex qua procedit, licet non necessariò habeat actualem conuersionem ad bonum commutabile. 22ę.q.79.4.4ᵐ.
10 Generale est omni sacramento, quod si omittatur aliquid de substantia sacramenti, oportet illud reiterari. 12ª.q.38.6.c.
1 *Omnipotentia non potest communicari creaturæ. 22ę.qu.178.1.1ᵐ.& 3ª.q.13.1.c.
2 Filius Dei est omnipotēs, & est æqualis patri in omnipotētia. 1ª.q.42.6.o.
3 In anima Christi non fuit omnipotentia simpliciter, nec respectu motus creaturarum, nec respectu propriæ voluntatis, nec respectu proprij corporis. 3ª.q.13.o.& q.21.1.1ᵐ.
4 Omnipotentia Dei non excludit impossibilitatem & necessitatem à rebus, 1ª.q.25.3.4ᵐ.
1 Onocrotalus est auis orientis, habens rostrum longum, & in faucibus habens folliculos, in quibus primò ponit cibum, & post horam ponit in ventrem, & significat auaros, 12ę.q.102.6.1ᵐ.col.3.
1 Operatio non recipit speciem ab operante, sed à principio operationis 3ª.q.19.1.3ᵐ.
2 Omnis operatio, motus quidam dicitur, 1ª.q.73.2.c.
3 Operatio est vltima perfectio rei. 1ª.q.73.1.c.& 12ę.q.3.1.c.
4 Modus operandi cuiusliet rei sequitur modum essendi eius. 1ª.q.89.1.c.
5 Sicut vnitas motus, requirit vnitatem termini, sic vnitas operationis requirit vnitatem obiecti, 1ª.q.58.2.o.
6 Omnis operatio naturæ terminatur ad vnum semper, & procedit vel ab vno principio intrinseco, scilicet à forma rei naturalis, vel ab agente exterinseco, vt in occultis operibus naturæ. 12ę.q.95.5.c.
7 Operatio suppositi, nò est de integritate vnitatis eius, sed sequitur eam. tis. 3ª.q.19.1.4ᵐ.
8 Ex quolibet vno particulari operę proprio, probatur tota virtus agentis. 3ª.q.43.4.3ᵐ.
9 Operatio est quasi medium inter operans & operatum: ideò dupliciter pt cōsiderari, s. respectu operantis, & respectu operati. 1ª.q.36.3.c.
10 Per opus manuale in lege veteri, intelligitur omnis operatio licita pro victu. 22ę.q.187.3.c.
11 Nullum opus est acceptum Deo, nisi virtuosum. 22ę.q.88.2.c.3ᵐ.
12 Omnes operationes satisfactoriæ, reducuntur ad tria, scilicet ad eleemosynam, ieiunium, & orationem, 12ę.q.108.3.4ᵐ.& 4.c.
13 Operatio non attribuitur mobili, sed mouenti. 12ę.q.111.2.c.
14 Nihil per se operatur, nisi subsistens. 1ª.q.75.2.3.c.3ª.q.19.1.2ᵐ.q.20.1.3ᵐ.
15 Quælibet res est propter suam operationem: & operatio est finis cuiusliber rei creatæ, 1ª.q.6.2.c.q.105.5.c.& 12ę.q.3.1.c.q.49.3.c.3ᵐ.& 4.1ᵐ. & 3.q.9.1.c.4ᵐ.& q.32.4.c.
16 Operatio attribuitur hypostasi, vt operanti, naturæ autem, vt principio operationis. 22ę.q.58.2.c.3ª.q.3.3ᵐ.& q.20.1.2ᵐ.
17 Omnis operatio corporis, vel est à naturali qualitate corporis, vel ab anima mouente corpus. 12ę.q.50.1.c.
18 Opera hominis dicuntur vitæ, quæ fiunt & sunt cum charitate, mortua verò dicuntur, quæ fiunt sine charitate, sed opera mortificata dicuntur, quæ fiunt cum charitate, & non sunt cum ea propter sequens peccatum mortale, 3ª.q.89.4.5.6.c.
19 Opus dicitur mortuum dupliciter, scilicet effectiuè, vt peccatum, & priuatiuè, vt operatio sine gratia. 3ª.q.89.6.c.
20 Sacramentum baptismi fine charitate, est opus Dei, & non hominis, sed tiam in ficto, ideò non est opus mortuum. 3ª.q.69.10.1ᵐ.
21 Opera bona facta in charitate, transeunt actu, & manent merito, ideò possunt mortificari. 3ª.q.89.4.1ᵐ.
22 Peccatum mortale, mortificat opera iusta prius facta quo ad meritum vitæ æternæ, non autem quò ad remissionem culpæ, & quo ad satisfactionem. 3ª.q.88.1.3ᵐ.
23 * Opera mortua sunt meritoria, non quidem propriè, id est, ex condigno, sed quasi similitudinariè, id est, ex congruo, & hoc respectu triplicis boni, scilicet consecutionis bonorum temporalium, dispositionis ad gratiam, & assuetudinis bonorum operum. 3ª.q.89.6.3ᵐ.
24* Opera mortificata reuiuiscūt per pœnitentiam, non autem opera mortua. 1ª.q.89.5.6.o.

1 Opinio est actus intellectus declinantis, in vnam partem contradictionis, cum formidine alterius, vnde opinio est quoddam debile & infirmum, secundum Philosophum. 2ª.q.79.9.4ᵐ.& 22ę.qu.4. c.q.1.1.c.& 9.2ᵐ.& q.67.3.c.
2 Opinio non potest esse de aliquo viso per sensum, vel per intellectum, 22ę.q.1.4.c.
3 Opiniones contradictoriorum, non sunt contradictoriæ, sed sunt contrariæ. 1ª.q.17.4.1ᵐ.& 3ᵐ.12ę.q.53.1.c.& q.64.3.3ᵐ.& q.77.1.3ᵐ.
4 Opinio multorum est vera, vel simpliciter vel secundum partem, 12ę.q. 5.3.3ᵐ.
5 Opinio & suspicio possunt esse veri & falsi, ideò non sunt virtutes intellectuales, quia illæ sunt tantum veri. 12ę.q.55.4.c.et q.57.2.3ᵐ.et 3.2ᵐ.
6 Aliquis potest simul habere scientiam veram, vel opinionem veram de vno contradictorio in habitu. et falsam de altero contradictorio in actu, vel è conuerso, non autem vtranque simul in actu. 1ª.q.47.1.3ᵐ.
6 Habens malam opinionem de proximo, fine causa sufficienti, contemnit eum, et iniuriatur ei. 22ę.q.60.1.2ᵐ.et 4.o.
1 Oppositio in sui ratione includit distinctionem. 1ª.q.28.3.c.
2 Oppositio relationis dupliciter differt ab aliis oppositionibus, quia semper vnum aliorum oppositorum remoueret alterum, et semper vnum est imperfectum respectu alterius. non autē in relatiuis. 1ª.q.40.1.3ᵐ.
3 Nulla oppositio est in diuinis, præter oppositionem relatiuam. 1ª. quæ. 40.1.3ᵐ.
4 Opposita possunt prædicari de eodem, secundum diuersa, non autem secundum idem. 3ª.q.16.4.1ᵐ.
5 *Quot modis dicitur vnum oppositorum, tot modis dicitur et reliquum. 22ę.q.92.1.2ᵐ.
6 Cognitio vnius oppositi, non tollitur per cognitionem alterius oppositi, sed magis iuuatur, 1ª.q.14.10.c.& 22ę.q.principio.
1 Opprobrium seu vituperium, est testimonium de defectu alicuius, & præcipuè secundum aliquam culpam, 22ę.q.14.4.3.c.
1 * Optimo opponitur pessimum, secundum Philosophum, 22ę.quæ. 34.2.b & 4.a.2.
1 Opus creationis mundi, est quo ad esse, opus autē distinctionis, est quo ad virtutes in communis: sed opus ornatus est quo ad specialia, vel extrinseca, 1ª.q.65.principio & q.70.1.c.& q.74.1.o.
2 Opus creationis fuit ante omnem diem natura, non autem tempore, secundum Aug. secundum autem alios, etiam tempore, 1ª.q.74.1.1ᵐ.

1 Oratio est actus rationis practicæ, scilicet quia est vel petitio decentium à Deo, vel ascensus mentis in Deum, 22ę.q.83.1.o.& 3.1ᵐ.& 3ª.q.21.1.c.3ᵐ.& 2.o.
2 Oratio est actus virtutis, scilicet latriæ, non autem est actus, doni intellectus, 22ę.q.83.1.o.& 15.c.
3 Oratio est quodammodo desiderij nostri interpres apud Deum, 22ę.qu. 83.1.1ᵐ.& 3.c.2ᵐ.& q.9.c.principio.
4 Oratio necessaria est post baptismum, propter impugnantia interius & exterius, 3ª.q.39.5.c.fi.
5 Oratio est in præcepto religionis, quo ad ipsum petere: sed quo ad recte aliquid desiderare, cadit sub præcepto charitatis, 22ę.q.83.3.2ᵐ.
6 Conueniens est orare: & triplex error circa orationem reprobatur, scilicet ponentium quòd res humanæ, non reguntur, diuina prouidentia: & ponentium omnia etiam in rebus humanis in in necessitate cōtingere, sue ex immutabilitate diuinæ prouidentiæ, siue ex necessitate fatalarum, siue ex connexione causarum: et ponentium dispositionem diuinæ prouidenciæ variabilem esse, 1ª.q.22.2.c.et 22ę.q.83.2.o.
7 Error quintuplex circa orationem reprobatur, 1ª.q.22.2.c.
8 Partes integrales orationis secundum apostolum sunt quatuor, s. obsecratio, oratio, postulatio, et gratiarum actio: vel laus Dei, et supplicatio, secūdum Ambros. partes verò eius subiectiuæ, i. species eius sunt tres, scilicet supplicatio, postulatio, et infinuatio, 22ę.q.83.17.o.
9 Oratio tam priuata quam publica, debet esse vocalis quadruplici ratione, s. vt homo excitet seipsum ad deuote orādum: vt intentionem cū stodiat ne mens euagetur, vt ex quadam redundantia ab anima in corpus ex vehementia affectione in considerātē mens in fletus, suspiria, in bilos, et voces prorumpat: vt quasi ad redditionem debiti homo Deo seruiat, secundum illud totum quod ex Deo habet, id est, non solum mente, sed etiam corpore: quod præcipuè competit orationi, secundum quod est satisfactoria, 22ę.q.83.12.c.
10 Oratio debet continuari, quamdiu deuotio potest conseruari, 22ę.qu. 83.14.o.
11 Oratio debet semper durare, secundum virtutem, non autem secundum essentiam, 22ę.q.83.14.o.
12 Fides, spes, et charitas, præexiguntur orationi, ratione propria orationis, et ratione latriæ, 22ę.q.83.15.c.
13 Oratio est meritoria, si ex charitate fiat, 22ę.q.83.7.2ᵐ.et 15.o.
14 Oratio semper habet efficaciam impetrandi, si habet quatuor conditiones, scilicet si fiat pie, ad salutem, pro se, & per seueranter, 22ę.q.83.7. 2ᵐ.& 15.2ᵐ.& 16.c.

15 Conditio quadruplex necessaria in qualibet oratione, scilicet eleuatio mentis in Deum, fiducia impetrandi gratiarum actio, & petitio, 22ę. q.83.17.c.
16 Oratio debet habere septem conditiones, s. quod sit perfecta, humilis, continua, deuota, vigilans, instans, & charitatiui, 22ę.q.83.15.c.
17 Omnes orationes ecclesiæ, habent quatuor, scilicet inuocationem Dei, commemorationem beneficij Dei, petitionem & obsecrationem, 22ę. q.83.17.c.
18 Oratio non exauditur, quando orans, vel ille pro quo oratur vel ipsa petitio non placent exauditori, 22ę.q.83.15.2ᵐ.
19 *Oratio malorum exauditur, & fructuosa est, vel propter deuotionem eorum pro quibus fit, vel inquantum fit in persona ecclesiæ. 3ª.q.82. 6.c.& 7.3ᵐ.
20 Oratio peccatoris, inquantum ex bono desiderio naturæ fit, exauditur ex misericordia Dei, & non ex merito peccatoris, non autem inquantum peccator, nisi ad vindictam, 22ę.q.83.16.o.& q.178.2.1ᵐ.
21 Oratio petentis contra salutem, vel contra gloriam Dei, magis exauditur non obtinendo, quem si obtineret quod petitur, 22ę.qu. 83.15.2ᵐ. & 16.c.
22 Effectus orationis triplex, s. meritum, impetratio, & spiritualis refectio mentis, 22ę.q.83.13.15.c.
23 Per orationem appropinquamus Deo, 22ę.q.83.1.2ᵐ.
24 Oratio præeminet aliis actibus virtutis religionis post deuotionem, quia religio per orationem, mouet intellectum hominis in Deum, & tradit homo mentem suam Deo, subiiciendo sibi eam per reuerentiā, & præsentando eam Deo, 22ę.q.83.3.m.& 3ᵐ.
25 Oratio fit ad extiandum affectum nostrum, non autem ad docendum Deum, 22ę.q.83.2.o.& 9.5ᵐ.& 13.c.1ᵐ.& q.88.1.c.
26 Oratio fit, non quidem ad mutandum dispositionem diuinæ prouidentiæ, sed ad impetrandum quod Deus disposuit, 1ª.q.23.8.c.& 22ę. qu. 83.2.o.
27 Orationes fiunt in horis canonicis, ad salutem ecclesiæ: vt auertatur ira Dei à populo, & vt orantes fint quasi precibus dimicantes, & quasi diuinæ sententiæ resistentes, 22ę.q.83.14.o.
28 Oratio principaliter inpititur charitati, quo ad efficaciam merendi: fidei verò, quo ad efficaciam impetrandi, 22ę.q.83.15.3ᵐ.
29 Oratio ordinatur ad duo, scilicet ad obiectum proprium, id est, ad id quod petitur, & ad finem, id est, ad vitam æternam: ideo habet duplicem duplicem efficaciam, s. efficaciam impetrandi, respectu primi, & efficaciam merendi, respectu secundi: primum pertinet ad misericordiam vel liberalitatem. secundum verò ad iustitiam, 22ę.qu.83.15.1ᵐ, & 16.2ᵐ.& q.178.4.1ᵐ.
30 Qui non attendit, vel non intelligit orationem, habet quidem meritum non autem consolationem, 22ę.q.83.13.c.
31 Ex virtute orationis Christi baptismus habet meritum regni cœlestis, 3ª.q.39.5.c.fi.
32. In oratione peti debent aliqua determinata, propter attentionem & cognitionem nostri desiderij, & vt seruentius fiat, 22ę.q.83.5.o.
33 Nihil debemus petere in oratione, nisi in ordine ad beatitudinem, 22ę. q.17.1.2ᵐ.q.83.4.5.c.& 6.o.
34 Temporalia possunt peti in oratione, sicut & desiderari non quidē principaliter: sed vt necessaria, 22ę.q.83.6.c.
35 Hoc præcipuè petendum est in oratione, vt Deo vniamur, 22ę.q.83.1.2ᵐ.
36 Orare non conuenit personis diuinis, quia non habent superiorem, nec distinguuntur in essentia, ratione cuius fit oratio, 22ę.q.83.10.o.
37 Orare est proprium rationalis creaturæ: ideo non conuenit brutis, 22ę. q.83.10.o.
38 Sanctitas patria orant pro nobis, non autem pro se, 22ę.q.83.11.o.
39 Oratio propriè fit ad Deum tantum, vt à quo debet expectari quod petitur: ad sanctos autem fit deprecatio, 22ę.q.83.4.o.
40 Oratio soli Deo porrigitur, vt per eum implenda, sanctis verò & angelis & hominibus, vt per eos impetranda, suis meritis & precibus, & non vt Deus eas per eos cognoscat, 22ę.q.83.4.o.
34 Oratio non debet fieri ad sanctos qui sunt in purgatorio, vel in hoc mūdo, sed tantum supplicatio, vel petitio, 22ę.q.73.4.3ᵐ.& 11.3ᵐ.
41 Vtile est orare sanctos inferiores quintuplici ratione, licet superiores sint plus accepti Dei. s. primo ex hoc, quòd aliquis quando quemaiorem habet deuotionem, ad sanctum minorem, quàm ad sanctum maiorem: ex deuotione autem maximè dependet orationis effectus: secundo propter fastidium tollendum: quia assiduitas vnius rei fastidium parit: & per hoc quòd diuersos sanctos oramus, quasi in singulis nouus feruor excitatur: tertio, quia quibusdam sanctis datū est in aliquibus specialibus causis præcipuè patrocinari, sicut sancto Antonio, ad ignem infernalem; quarto vt omnibus honor debitus exhibeatur à nobis: quinto quia plurium orationibus aliquando impetratur, quod vnius orationē non impetraretur, 22ę.q.83.11.4ᵐ.
42 Sancti orantur nominibus propriis, propter tria, s. quia hoc meruerunt, plus nobis in notescunt, & propter fidem resurrectionis insinuādam, 22ę.q.83.11.4ᵐ.
44 Sancti cognoscunt in verbo, orationes nostras ad eos, etiam mentales, sicut & omnia alia, quæ ad eos pertinent, 12ª.q.1 67.1.3ᵐ.& 22ę.q.83.4. 2ᵐ.& 3ª.q.10.2.c.
45 Quilibet debet orare, & desiderare bona pro aliis: sicut & pro se, 22ę.q. 83.7.o.& 3ª.q.21.3.2ᵐ.
46 Quilibet tenetur orare in communi, pro suis inimicis, non autem in speciali, nisi in aliquo casu speciali, sicut in necessitatis articulo, 22ę. q.83.8.o.
47 Orandum est pro omni peccatore viatore, vt conuertatur, & pro iustis vt perseuerent, triplici ratione, s. quia multorum preces facilius exauditur: vt ex multis gratia agatur Deo de beneficiis, quæ conferuntur iustis quæ etiam in vtilitatem multorum vergunt, vt maiores nō superbiant, dum confiderant se minorum suffragiis indigere, sed non impetratur, nisi pro prædestinatis, 22ę.q.31.1.1ᵐ.& q.83.7.3ᵐ.
48 Orandum est pro infidelibus, licet non profit eis, nisi conuertantur, 22ę. q.31.2.1ᵐ.
49 Christus orauit secundum humanitatem tantum triplici ratione, s. vt ostenderet se esse hominem, propter exemplum, & quòd esset à Deo, 22ę.q.83.10.1ᵐ.& 3ª.q.13.4.3ᵐ.q.21.1.o.& 2.c.q.43.2.2ᵐ.& q.33.4.2ᵐ.
50 Oratio Christi pertinet ad sacerdotium eius, 3ª.q.22.4.1ᵐ.
51 Oratio Christi quo ad obiectum fuit sensualitatis, non autem quo ad actum, 3ª.q.21.2.o.& 4.c.4ᵐ.
52 Christus orauit pro se, & pro nobis, quo ad bona corporis: sed quo ad bona spiritualia, orauit pro nobis, non autem pro se. 3ª.q. 21.3.o. & q. 22.4.1ᵐ.
13 Christus dupliciter orauit pro se. s. exprimendo effectum sensualitatis, vel voluntatis vt natura, quo ad passionem transferendam, & secundum rationem quo ad gloriam corporis: & sic omnis oratio eius pro se & pro nobis voluntas impleta est, non autem primo modo, 3ª.qu. 21.3.4.o.
54 Oratio dominica exponitur, 22ę.q.83.9.o.
55 Petitiones orationis dominicæ sunt septem secundum Matthæum, s. sanctificetur, &c. sed secundum Lucam, sunt quinque, 22.q.83.9.4ᵐ.& 5ᵐ
56 Oratio dominica est perfectissima, quia continet omnia desideranda, et ordinem eorum: & informat omnes affectus, 22ę.q.83.9.c. principio.
57 Non oportet vti tantum verbis orationis dominicæ, sed oportet intendere tantum ad ea impetranda, quæ in ipsa continentur, 22ę.qu. 2.83. 14.3ᵐ.
58 Non parcens, vel non habens peccatum, non peccat, dicendo orationē dominicam: quia dicitur in persona ecclesiæ, 22ę.q.83.16.3ᵐ.
59 Oratio dominica valet ad remissionem culpæ venialis & mortalis, 12ę. q.74.8.5ᵐ.
60 Oratio vocalis, est quantitas discreta. 3ª.q.60.8.o.
61 Omnis ordinatio est rationis. 22ę.q.58.4.2ᵐ.q.83.1.c.& q.88.1.c.
62. Ad hoc quòd aliqua sint ordinata. duo requiruntur, s. ordo ad debitum finem, & proportio ad ipsum finem, 12ę.q.102.1.c.
63 Totum quod est homo & totum quod potest, & quod habet, est ordinādum in Deum, 12ę.q.21.4.3ᵐ.
64 Ordinare & iudicare alios, est tantum prælatorum: sed ordinare actus proprios conuenit cuilibet homini. 22ę.q.45.5.2ᵐ.

1 Ordo in ratione sua includit tria, s. rationem prioris & posteriori, distinctionem, & originem, 22ę.q.26.1.c.& 6.c.fi.
2 Ordo semper dicitur relpectu principij, 1ª.q.2.1.3.c.& q.42.3.c.
3 Vbicunque est aliquod principium, oportet quòd sit aliquis ordo, quia ordo includit in se aliquem modum prioris & posteriori, quę dicuntur secundum relationem ad aliquod principium, 22ę.quæst.26.1. ca. & 6.c.fi.
4 Ordo finium est secundum ordinem agentium: quia omne agens ordinat effectum suum ad aliquem finem, 12ę.q.109.6.c.
5 Sicut ordo ratiōis rectę est ab homine, sic ordo naturæ, est à Deo, 22ę.q. 154.1.2.1ᵐ.
6 Ordo tot modis dicitur quod modis & principium, s. secundum situm secundum intellectum, & secundum singulas quatuor causas, 1ª.q.21. 3.c.& q.42.3.c.
7 Ordo duplex, s. ordo verus, & ordo imaginarius, 3ª.q.28.3.1ᵐ.
8 Ordo duplex, s. ordo formæ, & ordo materiæ, 3ª.q.62.6.3ᵐ.& q.78.4.c.
9 Ordo dicitur dupliciter, s. relatio, & gradus faciens eam, 1ª.q.108.2.1ᵐ.
10 In rebus est ordo duplex, s. à principio, & ad finem, 3ª.q.6.2.1ᵐ.
11 Ordo vniuersi duplex, s. ordo creaturarum adinuicem, & ordo creaturarum ad Deum, 1ª.q.21.1.3ᵐ.& q.47.3.c.q.103.1.3ᵐ.& 12ę.q.111. 5.1ᵐ.et 22ę.q.39.2.2ᵐ.
12 Ordo duplex, s. ordo naturæ, & ordo temporis seu generationis, 12ę.q. 61.4.c.q.83.3.1ᵐ.et 3ª.q.6.1.c.
13 Ordo naturæ duplex. s. via generationis et temporis in causa materiali, ab imperfecto ad perfectum, et via perfectionis et intentionis in aliis causis à perfecto ad imperfectum, 1ª.q.85.3.1ᵐ.
14 In diuinis est ordo naturę secundum originem, sine prioritate, secundū quod vna persona est ab alia, 1ª.q.42.3.o.
15 Ordo naturę in diuinis, non est ex hoc quòd natura ordinetur. sed quia ibi est ordo secundum naturalem originem, 1ª.q.42.3.3ᵐ.
16 Ordo originis in diuinis, melius nominatur ordo naturę, quam ordo essentiæ, quia natura importat rationem principij, non autem essentia, 1ª.q.42.3.4ᵐ.
17 Ordo in diuinis significat notionem originis in communi, non autem in speciali, 1ª.q.42.3.1ᵐ.
18 Homo subditur triplici ordini, scilicet rationis, hominis et gubernantis temporaliter vel spiritualiter, et Dei, 12ę.q.72.4.c.et quæst.87.1.c. et 3ᵐ.et.3.c.
19 Quicquid est contra secundum ordinem, est cōtra primum et tertium: & quicquid est contra primum, est contra tertium, & non econuerso: quia primus includit secundum, & excedit eum, & tertius vtrumque, 12ę.q.72.4.o.
20 Peccatum est contra hostres ordines. Ideo punitur triplici pœna scilicet remorsu conscientiæ, pœna humana, & pœna diuina, 12ę.q.72.4. o.& q.87.1.c.3ᵐ.& 3.c.
21 Ordo in populo quadruplex, scilicet principum ad ciues, ciuium ad inuicem, ad extraneos, & ad domesticos, 12ę.q.104.4.c.
22 Omnes ordines ciuitatum reducuntur ad tres ordines, scilicet ad supremos, i. ad optimates. ad infimos id est, ad vulgus, & ad medios, id est, ad honorabiles, 12ª.q.108.3.o.
23 Nullus ordo potest conferri, nisi ab episcopo, præter quatuor ordines minores, de licentia papæ, à solo sacerdote, 1ª.q.65.3.3ᵐ.
24 * Ea quæ sunt ordinis, non possunt committi, nisi habenti ordinem, 22ę. q.187.1.c.
25 Deus potest auferre ordinem collatum: non autem episcopus, quia nō est minister auferendi, sicut conferēdi. Nec dedit ordinem, sed Deus, 3ª.q.82.8.c.& 2ᵐ.
26 In sacramento ordinis, conuertur excellentia potestatis, in diuinis ministeriis, 3ª.q.84.4.c.
27 Omnis ordo inquantum sacramentum, ordinatur ad eucharistiam, non autem inquantum est officium quoddam, 22ę.q.40.2.c.

28 Festa præcipua, in quibus episcopi dant quatuor ordines minores, pertinent ad diem dominicum,3^{a}.q.83.2.3^{m}.
29 Omnes minores ordines, possunt simul eodem die dari: non autem duo ordines sacri: nec vnus ordo minor cum ordine sacro.3^{a}.qu.65.3.2^{m}.
30 Seruus ordinatus, sciente domino eius, & non reclamante, fit ingenuus si verò dominus nesciat episcopus vel repræsentans eum scienter tenentur domino in duplum: si autem nesciat, redigetur in seruitutem: nisi possit redimere,22^{e}.q.189.5.c.
31 Ordo fratrum prædicatorum, habet cautissimam & securissimam formã profitendi,22^{e}.q.186.9.1^{m}.
1 Philosophus dicit, neque fistulas ad disciplinam esse adducendum, neque aliquod aliud artificiale organum, puta citharam, & si quid tale alterum est: sed quæcunque faciunt auditores bonos, 22e. quæstion. 91.2.4^{m}.
2* Organis vel instrumentis musicis non est vtendum in ecclesia: quia huiusmodi musica magis animum mouent ad corporalem delectationẽ, quam per ea formetur interius bona dispositio: & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, vt à corporalibus retrahantur, diuinis laudibus inancipati,22e.q.91.2.4^{m}.
3 In veteri autem testamento, vsus erat talium instrumentorum, tum, quia populus erat magis durus & carnalis, vnde erat per huiusmodi instrumenta prouocandus, sicut & per promissiones terrenas: tum etiam quia huiusmodi instrumenta corporalia aliquid figurabant, 22^{e}. qu. 91.2.4^{m}.fi.
1 ORigenes errauit, sequendo opiniones philosophorum antiquorum ideo secundum eum, angeli sent porporei,1^{a}.q.32.1.1^{m}.q.51.1.1^{m}.& 12e.q.5.4.c.
2 Origenes fuit fons Arrianorum,1^{a}.q.34.1.c.1^{m}.
3 Origenes & Arrius dicunt, quod verbum in diuinis, dicitur tantum metaphorice, & non proprie,1^{a}.q.34.2.1^{m}.
1 Origo non significatur vt aliquid intrinsecum, sed vt via à re ad rem, ideo non potest esse primum distinctiuum personarum in diuinis,1^{a}. q.40.2.0.
2 Ordo originis dupliciter conuenit Deo, s. respectu creaturarum, & respectu personarum diuinarum,1^{a}.q.41.1.1.1^{m}.
3 Omnis origo designatur per aliquem actum,1^{a}.q.41.1.1^{m}.
1 ORnatus exterior, est indicium conditionis humanæ, ideo excessus, & defectus & medium eius, reducuntur ad virtutem veritatis,22^{e}. q.169.1.3^{m}.
2 In ornatu & aliis exterioribus, non est peccatum secundum se: sed ex inordinato vsu, s. vel contra consuetudinem, vel ex intentione vanæ gloriæ, vel molliciei, vel solitudinis, vel negligentiæ, contra quæ est triplex virtus, s. humilitas, per se sufficientia. & simplicitas,22e.q.169. 1.0.& q.187.6.c.
3 Mulier vel vir ornans se, vt prouocet alios ad concupiscentiam: peccat mortaliter non autem semper si ornet se ex leuitate vel vanitate propter iactantiam,22e.q.169.2.c.
4 Mulier potest ornare se licitè, vt placeat viro suo: non autem mulieres quæ non habent virum, nec volunt habere, nec sunt in statu habendi. 22e.q.169.2.0.
5 Ornatus pretiosarum vestium, in ministris altaris vel in constitutis in dignitate non est peccatum: quia fit ad gloriam Dei, & non ad gloriam ipsorum,22e.q.169.1.2^{m}.
6 Ars eorum, quibus homo potest bene & male vti, est licita. vt ars faciẽs ornatus: nisi forte inueniendo superflua, & curiosa,22^{e}.q.69.2.4^{m}.
7 Expositio literalis, figuralis, & moralis, octuplicis ornatus pontificis legalis, & quadruplicis ornatus sacerdotum,12e.q.102.4.9^{m}.
1 Osculum secundum quod fit principaliter causa libidinis, est peccatum mortale, si fit de mortali ex genere suo: non autem fit fit de veniali secundum suum genus,12e.q.74.10.0.q.108.3.2^{m}.& 22e.q.154.4.c.
1* Osee propheta excusatur à fornicatione: quia debuit obedire præcepto Dei.12e.q.94.5.2^{m} q.100.8.3^{m}. & 22e.q.104.4.3^{m}.& q.154.2.2^{m}.
1 Ouis habet quatuor vtilitates, s. quia immolatur, pascit lacte, & lanam dat: ideo furant ouem, quatuor reddit,12e.q.105.2.9^{m}.
2 Oues & hircos Aegyptij colebant: quia dæmones in eorum figura apparebant:12^{e}.q.102.3.2^{m}.
1 Oza erat tantum Leuita: ideo percussit eum Deus, quia tetigit arcam, quod solis sacerdotibus licebat,22^{e}.q.33.4.1^{m}.

P

1 PActum cum dæmonibus initum, expressum vel tacitum prohibetur, primo præcepto decalogi,22^{e}.q.122.2.3^{m}.& 3.4.c.
1 Corpus dicitur palpabile ex duobus, s. ex qualitatibus tangibilibus, & quod resistat tangenti primum deficit ipsis cęlis: secundum aeri,3^{a}. q.54.2.2^{m}.
2 Omne palpabile est corruptibile per naturam: licet sit incorruptibile per gloriam,3^{a}.q.54.2.2^{m}.
1 Conuersio panum & multiplicatio eorum facta per Christum, fuit per additionem materiæ nouiter creatæ,1^{a}.q.92.3.1^{m}.& 3^{a}.q.44.4.4^{m}.
1 Papa habet plenitudinem pontificalis potestatis, sicut rex in regno: sed episcopi assumuntur in partem solicitudinis, quasi iudices singuli, ciuitatibus præpositi,1^{a}.q.112.2.2^{m}.& 22^{e}.q.89.9.3^{m}.et 3^{a}.q.72.11.1^{m}.
2 Papa potest abolere infamiam iuris, sed dicitur non posse, quia aliquando non expedit: vel intelligitur non posse: loquendo de infamia facti: vel loquitur de infamia irrogata per iudicem ciuilem, sicut dicit Gratianus,22^{e}.q.68.4.3^{m}.
3 Erroneum est dicere, papam vicarium Christi, non habere vniuersalis ecclesiæ primatum,1^{a}.q.112.2.2^{m}.fi.
4 Leo papa propria sponte, se subdit iudicio imperatoris: et Christus hominibus,22^{e}.q.64.5.2^{m}.et q.67.1.2^{m}.
1 Parabola est sententia habens obscuram similitudinem,1^{a}.q.1.10.3^{m}.
1 PAradisus triplex, scilicet terrestris, cœlestis, & spiritualis, idest, visio Dei,1^{a}.q.102.1.b.22^{e}.q.175.3.4^{m}.& 3^{a}.q.52.4.3^{m}.
2 Paradisus terrestris, est locus corporeus in oriente, vt in nobilissimo loco: et interpretatur hortus,1^{a}..102.1.0.& 22^{e}.q.84.3.3^{m}.
3 Et est locus conueniens habitationi humanæ, quia habet aerem temperatum & tenuissimum, et plantas semper floridas.1^{a}.q.102.2.0.et 4.c.
4 Et est vicinus terræ, secundum situm: sed dicitur pertingere ad globum lunæ, secundum similitudinem: quia in eo est perpetua temperies aeris,1^{a}.q.102.1.1^{m}.
5 Eua facta est in eo sicut etiam fuissent filij. nisi parentes peccassent: non autem Adam factus est in eo, sed postea positus est in eo,1^{a}.q.102.4.c.
6 Animalia bruta non habitant ibi, sed dispositione Dei adducta sunt ad Adam in paradiso, serpens verò operatione diaboli,1^{a}.q.102.2.2^{m}.
7 Adam conuenienter est eiectus de eo, propter peccatum, 22^{e}.q.164.2.c.
8 Per peccatũ hominis, clausa est ianua paradisi terrestris, in signum clausionis ianuæ paradisi cœlestis,3^{a}.q.49.5.c.
9 Paradisus terrestris non est frustra post peccatum hominis, quia ostendit bonitatem Dei, et damnum peccati primi hominis,1^{a}.qu.102.2.3^{m}. et 22e.q.164.2.4^{m}.
10 Paradisus terrestris non potest adiri propter impedimenta montium, vel marium, vel æstuantis regionis, ideò non potest à nobis cognosci nisi per reuelationem scripturæ,1^{a}.q.102.1.2^{m}.et 3^{m}.et 22e.q.164.2.5^{m}.
1 Parasceue. Et tunc non consecratur eucharistia, quia significat passionẽ Christi, quæ tunc celebratur, tamen à sacerdote sumitur corpus Christi sine sanguine, propter periculum ne effunderetur, si reseruaretur, 3^{a}.q.83.2.2^{m}.

1 PArs et partes sunt in quas materiliter diuiditur totum,3^{a}.q.90.1.c.
2 Pars triplex, scilicet integralis, subiectiua, et potentialis, et similiter totum triplex, scilicet integrale, vniuersale, & potestatiuum,1^{a}.q. 76.8.c.q.77.1.1^{m}.et 12e.q.54.4.2^{m}.et 22e.q.48.c.et q.80.c. et q.120.2.c. et q.128.c.q.143.c.et 3^{a}.q.90.2.3.c.
3* Partes subiectiuę nõ sunt de perfectione totius vniuersalis: sed est perfectè in qualibet eius parte, perfecta ratio eius simul et æqualiter,3^{a}. q.90.1.c.
4 Pars integralis duplex, scilicet essentialis, et quantitatiua, 1^{a}.q. 8. 2.3^{m}, et 3^{a}.q.90.2.c.
5 Partes essentiales naturaliter, sunt materia et forma: sed logicæ, sunt genus et differentia,3^{a}.q.90.2.c.
6 Partes speciei dicuntur, inquantum participant formam, et proprietates speciei: sed dicuntur partes materiæ, inquantum sunt ex materia: ideo sunt eædem secundum rem, et differunt ratione,1^{a}.q.119.1.2^{m}.
7 Partes vt speciei, semper manent, sed vt materiæ, semper fluunt et refluunt,1^{a}.q.119.1.2^{m}.
8 Partes quantitatis sunt partes materiæ,3^{a}.q.90.2.c.
9 Vbicũq; est multitudo ex parte materiæ, ibi est ratio partiũ,3^{a}.q.90.1.c.
10 Aliqui per partem speciei: vel per carnem secundum speciem, intellexerunt id, quod primo accipit speciem humanam, quod sumitur à generante, et hoc dicunt semper manere,1^{a}.q.119.1.2^{m}.
11 Sed hoc est contra intentionem philosophi dicentis, quòd sicut in vno quoque habentium speciem in materia, ita et in carne, hoc est secundum speciem, et illud secundum materiam,1^{a}.q. 119.1.2^{m}.
12 Omnis pars est propter totum, et quodlibet indiuiduum, est propter suam speciem,1^{a}.q.65.2.c.q.70.2.c.12^{e}.q 90.2.c.et 22^{e}.q.6 2.2.5.c.et q. 65.1.c.
13 Omnis pars est propter suum actum: et pars ignobilior, est propter partem nobiliorem, sicut sensus, propter intellectum, et pulmo propter cor, et omnes partes sunt propter perfectionem totius, sicut et materia propter formam, partes enim sunt quasi materia totius, 1^{a}.q 65.2. c.et q.70.2.c.
14* Vna pars est in potentia ad aliam sicut materia ad formam: vel omnes pattes sunt in potentia respectu totius,1^{a}.q.3.7.c.
15 Bonum totius est finis cuiuslibet partium eius, et bonum commune est finis singularum personarum in communitate, 22e.quæst.58.9.3^{m}.et q. 65.1.c.
16 Bonitas cuiuslibet partis est in proportione ad suum totum: nec totum potest bene consistere, nisi ex partibus sibi proportionatis,12e.q.92.1. 3^{m}.et 22e.q.47.10.2^{m}.
17 In quolibet toto, necesse est esse vnam partem principalem, et prędominantem et formalem, à qua totum vnitatem habet,22e.q.49.6.1^{m}.
18 Partibus potentialibus adest totum, secundum totam essentiam eius, nõ autem partibus integralibus: immo repugnat rationi eorum,3^{a}.quæ. 90.3.c.
19 Omnes partes integrales habent aliquem ordinem, scilicet vel ordinẽ situs, vel virtutis, vel temporis,3^{a}.q.90.3.3^{m}.
20 Vna pars integralis potest continere totum virtualiter, sicut fundamentum totum ædificium, non autem essentialiter,3^{a}.q.90.3.2^{m}.
21* Vniuersalius est totum et pars, respectu minus vniuersalis,1^{a}.q.85.3.2^{m}.
22 Totum denominatur à proprietate partis, quando proprietas non potest conuenire nisi illi parti,3^{a}.q.16.8.c.
23 Partes totius heterogenei carent forma totius, vt multitudo, non autẽ in homogeneis, vt continuum,1^{a}.q.11.2.2^{m}.
24* Esse totius, non est esse alicuius partis eius.12e.q.5.2^{m}.
25* In diuinis est ratio totius et partis, secundum rationem tantum, 1^{a}.qu. 30.1.4^{m}.
26 Pars animæ dicitur dupliciter, scilicet potentia animę, et pars potentię eius.3^{a}.q.46.7.c.
1 *Omne participatum à superioribus in inferiora, et omne superius, est vt formale, respectu inferiorum,1^{a}.q.75.5.4^{m}.
2 Omne quod est tale per participationem, subditur ei quod est tale per essentiam et vniuersaliter.1^{a}.q.96.1.c.
3 Omne participans et omne participatum, est posterius eo, quod est illud per essentiam,1^{a}.q.3.8.c.fi.
4 Omne quod est tale per participationem, causatur ab eo quod est tale per essentiam,1^{a}.q.8.1.c.et quæstion.44.1.c. 1^{m}.et quæst.61.1.c.et quæ. 75.5.1^{m},et q.79.4.c.
5 Creaturæ participant bonitatem Dei, non quidem secundum partem, sed secundum similitudinem et imitationem.1^{a}.q.75.5.1^{m}.
1 Paruificenti. est vitium oppositum magnificentiæ, et est circa magnos sumptus. ideò est minus vitium quam illiberalitas.22^{e}.q.135.1.0.

1 paruipensio habet tres species, scilicet despectum, impedimẽtum voluntatis, & contumeliam,12^{e}.q. 47.2.c.
2 Signa parui pensionis sunt quatuor, scilicet obliuio, denuntiatio mali, gaudium de malo, & impedimentum voluntatis.12^{e}.q.47.2.3^{m}.
1 Pascha dicitur quadrupliciter, scilicet agnus paschalis: panes azymi: prima dies azymorum, & omnes septem dies azymorum,3^{a}.q.46.9.1^{m}.& q.74.4.1^{m}.
2 Expositio omnium, quæ fiebant circa agnum paschalem, 12^{e}. qu. 102.5. 2^{m}.& 3^{m}.
3 Pascha celebrabatur mense primo ad commemorandum beneficium liberationis ex Aegypto: & significabat passionem & resurrectionem Christi,12e.q.100.5.2^{m}.& q.102.4.10^{m}.& 5.2^{m}.
4 Pascha incipiebat in vesperis quartædecimæ lunæ. 3^{a}. q.46.9.c. 1^{m}.& q. 74.4.c.1^{m}.
5 Festum passionis, & resurrectionis Christi, succedit festo paschæ. 12e.q. 103.3.4^{m}.

1 PAssio dicitur dupliciter, scilicet impropriè, id est, omnis receptio: & propriè, idest, cum abiectione alicuius, & hoc dupliciter, vno modo propriissimè, quãdo scilicet, aliquid remouetur ab aliquo, quod conuenit sibi secundum naturam, aut secundum propriam inclinationem, sicut cùm aqua frigiditatem amittit per calefactionem, & cum homo ægrotat aut tristatur: secundo modo minus propriè dicitur aliquis pati ex eo quod aliquid ab ipso abiicitur, siue sit ei conueniens, siue non conueniens, & sic dicitur pati, non solum qui ægrotat, sed etiam qui sanatur, & non solum qui tristatur, sed etiam qui lætatur, vel quocunque modo aliquis alteretur, vel moueatur. 1^{a}. q. 14. 2.2^{m}. & q.75.2.c.& q.79.2.c.q.97.2.c.& 12e.q.22.1.c.& q.41.1.c.
2 De ratione passionis propriè dictæ, est abiectio qualitatis naturalis, & impressio qualitatis extraneæ, & contrariæ.12e.qu.22.1.c.& q.31.1.3^{m}. & q.35.1.c.& q.41.1.c.
3 Pati cum abiectione & transmutatione est proprium materiæ, ideo non inuenitur nisi in compositis ex materia & forma,12e.q.22.1.1^{m}.
4 Passio duplex, scilicet realis, & intẽtionalis seu spiritualis, secunda semper pertinet ad perfectionem patientis, ideo fuit in corpore Adæ ante peccatum.1^{a}.q.95.2.2^{m}.& q.97.2.c.&12^{e}.q.22.1.0.q.31.1.3^{m}.& 35.1. c.& q.41.1.c.
5 Passio duplex, scilicet corruptiua, & perfectiua. 1^{a}.q.95. 2. 2^{m}. & quæst. 97.2.0.
6 Omne quod patitur & mouetur ab alio: disponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quæ habitus nominatur,12e.q.51.1.
7 Vt qualitas causetur in passiuo: oportet quòd actiuum totaliter vincat passiuum.12e.q.51.3.c.
8 Passio ad defectum pertinet, quia est rei secundum quod est in potentia. 1^{a}.q.25.1.c.1^{m}.& 12e.q.22.2.1^{m}.
9 Passio impropriè dicta, scilicet omnis receptio, conuenit omnienti in potentia, id est, cuilibet creaturæ.12e.q.22.1.1^{m}.
10 Magnitudo passionis non tantum dependet ex virtute agentis, sed etiã ex passibilitate patientis,12e.q.22.3.2^{m}.
11 Passio sumit speciem ab actu, qui est terminus motus,12e.q.1.3.c.
12 Passio duplex, scilicet passio innata, & passio illata,3^{a}.q.81.4.0.
13 Passiones sanctorum illatæ, prosunt ecclesiæ, per modum exhortationis & exempli: non autem modum redemptionis.3^{a}.q.48.5.3^{m}.
14 Passio propriè non conuenit animæ, nisi per accidens, sed soli composito corruptibili conuenit per se, impropriè verò conuenit omni enti in potentia.12e.q.22e.1.0.
15 Passio magis propriè est in parte appetitiua, quàm in parte apprehensiua.12e.q.22.2.0.& q.41.1.c.& 3^{a}.q.15.4.c.
16 Passio est magis propriè in appetitu sensitiuo, quàm in appetitu intellectiuo,1^{a}.quæst.20.1.1^{m}.& 12e.q.22.3.0.q.41.1.c.& 22e.quæs.58. 9. c. & 3^{a}.q.15.4.c.
17 Omnis motus appetitus sensitiui dicitur passio, & præcipuè ille qui in defectum sonat,12e.q.35.1.c.& q.41.1.c.
18 In passionis animæ est aliquid quasi materiale, scilicet transmutatio corporis, & aliquid quasi formale, scilicet ex parte appetitus. 1^{a}. q.20.1. 2^{m}.& q.75.3.3^{m}.& 12e.q.22.2.3^{m}.& 37.4.c.& q.44.1.c. q.45.3.c.& qu. 48.2.c.
19 In omni passione animæ, aliquid additur, vel minuitur à naturali motu cordis.12e.q.24.2. .2^{m}.
20 Passiones animæ tanto vehementius impellunt, quanto magis sequuntur inclinationem naturæ.22e.q.155.2.c.
21* Nomina passionum animæ quandoque sumuntur pro simplici operatione voluntatis.1^{a}.q.20.1.1^{m}.& quæ.59.4.2^{m}.q.64.3.c.& q.82.5.1^{m}.& 12e.q.22.3.3^{m}.22e.q.18.1.c.
22 Passio animæ, vt passio, habet principium ab exteriori, sed vt est voluntaria, habet principium ab interiori,3^{a}.q.48.1.1^{m}.
23 Omnis passio animæ inclinat cum impetu in suum obiectum, 22e.quæs. 27.2.c.
24 Obiecta passionum animæ se habent ad eam vt formæ, à quibus specificantur, ideo quicquid est causa obiectorum, est & causa passionum. 12e.q.44.1.c.
25 Anima dupliciter dicitur tota pati. s. secundum essentiam suam, i. corpore patiente & disposito ad separationem ab anima, secundum omnes eius potentias.3^{a}.q.46.7.8.0.
26* Omnes passiones animæ reducuntur ad vndecim species. s. sex in concupiscibili, idest, amor, odium, desiderium seu concupiscentia, fuga vel abhominatio, delectatio vel gaudium, dolor vel tristitia, sed aliæ quinque sunt in irascibili, scilicet spes, desperatio, timor, audacia, & ira.12^{e}.q.23.4.0.& q.25.3.4.c.
27 Passiones principales animæ sunt quatuor, quarum duę sunt finales simpliciter, scilicet gaudium & tristitia, & duæ finales in genere, scilicet spes & timor.12^{e}.q.25.4.0.& q.84.4.2^{m}. 22^{e}.q.123.1.1.1^{m}.& q.141. 7.3^{m}.
28 Omnes passiones animæ reducuntur ad has quatuor principales, sicut species ad genus, vel imperfectum ad perfectum, vel sicut effectus ad causam, & participans ad participatum.12e.q.25.4.c.fi.
29 Passio animæ duplex scilicet perfecta & imperfecta, tunc dicitur esse passio perfecta, per quam anima perturbatur, quando passio sensitiuæ partis pertingit vsque ad immutandam rationem à rectitudine sui actus, scilicet vt sequatur passionem, & non habeat liberum arbitrium super eam,3^{a}.q.46.7.3^{m}.
30 Potentiæ animæ pati possunt dupliciter, scilicet passione propria, id est à suo obiecto, & passione aliena, i d est, sui subiecti, 3^{a}. quæstion. 46. 7.8.c.
31 Causa passionum animæ assignari potest dupliciter scilicet ex parte obiecti, et ex parte subiecti.12e.q.43.1.2.c.et q.45.3.c.et q.46.5.c.
32 Passiones animæ vincunt rationem tripliciter scilicet distrahendo, inclinando in contrarium rationi, et ligando mutatione corporali, sicut somnus et ebrietas ligant eam.12e.q.77.2.0.et 6.c.
33 Passio appetitus sensitiui, non potest directè trahere, vel mouere voluntatem, sed indirectè dupliciter scilicet, per abstractionem, et ex parte obiecti impediendo iudicium rationis per fortem imaginationem. 12e.q.77.1.0.et 22e.q.156.1.c.et 3^{a}.q.46.7.3^{m}.
34 Passiones diuersarum potentiarum, differunt genere, quæ autem sunt diuersorum obiectorum eiusdem potentiæ, differunt specie tantum.12^{e}. q.23.1.0.et q.54.1.0.
35* In passionibus animæ est duplex contrarietas, scilicet secundũ diuersitatem obiectorum, id est, boni et mali, et secundum accessum et recessum ab eodem termino, prima tantum est in passionibus concupiscibilis, sed vtraque est in passionibus irascibilis.12e.q.2.0.q.40.4.0. et qu. 45.1.2^{m}.
36 Omnis passio irascibilis, significat motum tantum, sed passionum concupiscibilis, quædam significãt motum, et quædam quietem.12e. q.23.4. c.et q.25.1.0.et 3.c.
37 Nomina omnium passionum animæ possunt sumi dupliciter. s. absolutè, et vt recedunt à ratione, primo modo sunt passiones, secundo autem modo sunt vitia.12e.q.45.1.1^{m}.et q.59.1.2^{m}.et 22e.q.12.7.1.c.3^{m}.
38 Nomina passionum animæ, quarum obiectum est malum, aliquando significant vitia, quorum obiectum est malum, vt odium, ira, inuidia, et audacia, quarum autem obiectum est bonum, significant virtutes, vt spes, et amor.22^{e}.q.127.1.3^{m}.
39 Ordo omnium passionum animæ,12^{e}.q.25.0.
40 Omnis passio cuius obiectum est bonum, est naturaliter prior, passione sibi opposita, cuius obiectum est malum.1^{a}.q.20.1.c.& 12^{e}.qu.25.2.3.c. & 22^{e}.q.141.3.1^{m}.
41 Omnis passio cuius obiectum est bonum vel conueniens simpliciter, est in concupiscibili: si autem obiectum eius est vt difficile vel arduum, idest, cum determinatione quantitatis, est in irascibili: similiter & oppositæ harum.12^{e}.q.23.1.c.q.25.1.c.& q.40.1.c.q.46.3.c.
42 Passiones irascibilis, sunt posteriores passionibus concupiscibilis, quæ significant motum: sed sunt priores iis, quę significant quietem,12^{e}.q. 25.1.0.q.40.1.c.& 22^{e}.q.141.3.1^{m}.
43 Omnis passio irascibilis terminatur ad passiones concupiscibilis: & incipit ab eis,1^{a}.q.81.2.c.& 12^{e}.q.23.1.1^{m}.q.25.1.0.& 3.c.q.40.1. 4.c.& q. 41.2.3^{m}.q.46.3.2^{m}.q.65.1.3^{m}.& q.82.3.2^{m}.q.84.4.2^{m}.& q.100.5.6^{m}.& 22e.q.41.2.1^{m}.q.118.6.c.
44 Passionum animæ, quædam sunt bonæ, & quædam sunt malæ, secundum speciem suam, inquantum sunt in genere moris: non autem inquantum sunt in genere naturæ,12e.q.24.4.0.& 22e.q.15.8.1.c.
45 Passiones animæ, & motus membrorum, inquantum imperantur à voluntate, vel non prohibentur, sunt bonæ vel malæ moraliter: non autem secundum se,12e.q.24.1.1.0.& quæst.59.1.c.2^{m}.& 22e.q.35.1.1^{m}.& q.158.2.c.
46 Passiones secundum quòd ordinantur à ratione, sunt laudabiles, vel vituperabiles: non autem secundum se,12e.q.24.1.3^{m}.& 2.0.& quæ.45.1. 1^{m}.q.50.1.c.22e.q.35.1.1^{m}.& q.125.1.0.&q.127.1.0.et q.158.1.0.& 2.c.1^{m}.
47 Omnis passio animæ, secundum Stoicos est mala: non autem secundum Peripateticos,12e.q.24.2.0.q.59.2.3.0.& 22e.q.123.10.c. & q.158. 1.1^{m}. 3^{a}.q.15.4.2^{m}.& q.46.6.2^{m}.
48 Omnis passio animæ secundum Stoicos scilicet inordinata, tollit, vel diminuit bonitatem actus: sed secundum Peripateticos aliqua, id est, moderata, auget eam: sicut etiam actus membrorum,12^{e}.q.24.3.0.
49 Omnis passio animę præueniens iudicium rationis, diminuit bonitatem actus: sed passio consequens per redundantiam est signum melioris actus: per electionem autem facit actum meliorem, 12e. q.24.3.1^{m}.& q. 77.6.2^{m}.& q.59.2.3^{m}.& 22e.q.2.10.c.
50 Passio præueniens iudicium rationis, diminuit peccatum: sequens verò auget peccatum, vel significat auctum,12e.q.24.3.3^{m}.& q.47.2.c. et q. 77.6.0.
51 Passio totaliter tollens vsum rationis, totaliter excusat à pec cato: nisi fuerit voluntaria in sua causa, non autem alia,12e.77.7.0.et 8.3^{m}.
52 Nulla inclinatio passionis vel habitus, ita vehemens est, quòd ei ratio non possit resistere, si remaneat vsus rationis, 12e.10.3.0.q.77.7.8.c.et q.80.3.et 22e.q.155.3.3^{m}.et q.156.1.c.et q.175.2.2^{m}.
53 Anima Christi fuit passibilis dupliciter, scilicet passione corporali, et passione animali, sicut et anima nostra,3^{a}.q.15.4.c.et o.c.3^{m}.
54 Tota anima Christi, secundum essentiam, et secundum omnes potentias eius, secundum quòd sunt in essentia animæ, patiebantur: non autem ex parte obiecti, nisi potentiæ inferiores,3^{a}.q.46.7.0.
55 Passiones in anima Christi, non ferebantur ad illicita, nec præueniebant actum rationis: nec impediebatur iudicium rationis: sicut fit in nobis 3^{a}.q.15.4.0.et 6.c.et q.17.2.c.fi.et q.46.7.3^{m},et quæstion.48.0.2^{m}.et q. 49.4.3^{m}.
56 Passio Christi fuit bona simpliciter, et mala secundum quid, 3^{a}.qu.22.2, 2^{m}.et q.47.3.3^{m}.et 4.2^{m}.et 6.3^{m}.
57 Acerbitas passionis Christi causabat in eo timorem, tristitiam, et dolorem.3^{a}.q.7.6.0.et q.15.7.0.
58 Passio Christi fuit necessaria, non quidem absolutè, nec ex coactione, sed ex triplici fine, scilicet liberationis nostræ, exultationis Christi, et prædiffinitionis Dei,3^{a}.q.56.1.0.
59 Possibile fuit Deo, liberare hominem, sine passione Christi: si non præsupponatur præscientia eius,3^{a}.q.46.2.0.et q.56.1.2^{m}.
60 Non fuit alius modus conuenientior redemptionis nostræ, quàm per

passionem Christi, 3ª.q.46.3.o.
61 Liberatio hominis per passionem Christi, fuit maioris misericordiæ & & iustitiæ, quã si Deus remisisset peccata, sine satisfactione, 3ª.q.46.1.3m.
62 Christus fuit passus conuenienti tempore, scilicet luna quintadecima, hora sexta, in iuuentute, 3ª.q.46.9.o.& 10.c.
63 Christus passus est in loco conueniente, scilicet in Hierusalem, quadruplici ratione: scilicet quia primo Hierusalem erat locus à Deo electus, ad sacrificia sibi offerenda, figurantia Christi passionem: secundo: quia virtus passionis Christi, ad totum mundum erat diffundenda & Hierusalem erat in medio terræ, vnde dicitur vmbilicus terræ: tertio: quia hoc maximè conueniebat humilitati Christi, quòd in loco tam celebri, confusionem pati non recusauit: quarto vt ostenderet à principibus populi exortam esse iniquitatem occidentium Christum qui principes in Hierusalem morabantur. Et passus est extra portam, tripliciratione: scilicet, primò vt veritas responderet figuræ, qua vitulus & hircus pro peccato extra castra comburebantur: secundò vt per hoc daret exemplum nobis exeundi à mundana conuersatione: tertiò ne Iudæi subtraherent sacrificium salutare, nec putares proilla tantum plebe oblatum, secundum Chrysost. nec in templo passus est, sed in calvaria, 3ª.q.35.7.1m. & q.46.10.o.& q.83.1.1m.
64 Passio Christi conuenienter incepit à Iudæis, & finita est à gentilibus, sicut etiam effectus eius, 3ª.q.47.4.o.
65 Passio Christi attribuitur supposito diuino, non quidem ratione naturæ diuinæ, sed naturæ humanæ, 3ª.q.46.12.o.
66 Christus passus est non quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, omnes passiones, non quidem omnes secundum speciem, sed secundum genus tripliciter, scilicet ab omni homine, in omni re, secundum omnem sensum, 3ª.q.46.5.o.& q.48.2.c.
67 Pater tradidit Christum passioni ex charitate, similiter ipse Christus vt Deus & vt homo, sed Iudas ex cupiditate, Iudæi ex inuidia, Pilatus autem ex timore, 3ª.q.47.3.3o.& 6.2m.
68 Passio Christi vt saluatiua, erat volita Deo & sanctis, Iudæis autem, vt erat afflictiua Christi, 3ª.q.18.5.c.& q.47.6.3m.
69 Passio Christi fuit ei voluntaria, & subiecta suæ voluntati, 3ª.q.46.6.9.c.& q.47.1.o.
70 Christus, & mater eius, & quilibet sanctus, volebat voluntate deliberata passionem Christi, licet voluntas naturalis dissentiret, 3ª.q.15.6.4m. & q.18.5.c.& q.23.8.5m.& q.47.1.o.& 2.c.2m.& 6.3m.
71 Omnes actiones & passiones Christi, operebantur instrumentaliter, in virtute diuinitatis, ad salutem humanam, 3ª.qu.48.6.c.& q.49.4.c.fi. & q.56.1.3m.
72 Passio Christi, ratione diuinitatis eius, agit per modum efficientiæ, ratione voluntatis animæ eius, per modum meriti, & in carne Christi per modum satisfactionis, inquantum liberamur à reatu pœnæ, vt à seruitute culpæ, per modum redemptionis, & vt reconcilians nos Deo, per modum sacrificij, 3ª.q.48.6.3m.& q.61.5.c.
73 Christus per passionem suam meruit nobis salutem æternam, 3ª. q.46.3.c.& q.48.1.9.& 6.3m.& q.49.1.c.& q.50.6.c.q.56.1.4m.& 2.4m.& 61.1.2m.& q.63.5.o.
74 Per passionem Christi omnia impedimenta salutis ablata sunt, & omnia bona sunt nobis data, quo ad meritum. 3ª.q.48.1.2m.
75 Passio Christi habuit aliquem effectum, quem non habuerunt præcedentia merita, propter genus operis, non autem propter maiorem charitatem, 3ª.q.48.1.3m.& q.49.6.2m.
76 Christus per passionem suam meruit exaltari quadrupliciter, scilicet per resurrectionem, ascensionem, sessionem ad dexteram patris, iudiciariam potestatem, 3ª.q.49.6.o.
77 Nullus peccati remissio, nec salus, potest fieri, nisi per passionem Christi. 3ª.q.69.1.2m.& q.73.5.c.
78 Vna minima passio Christi sufficisset pro omni peccato, 3ª.q.46.5.3m.& 6.6m.
79 Christus sua passione, nos à peccatis liberauit causaliter, id est, instituit causam, qua possent quæcunque & quandoque peccata remitti. 3ª.q. 49.1.3m.
80 * Passio Christi est causa vniuersalis in remissione peccatorum, quam oportet singulis applicari, per baptismum, pœnitentiam, & alia sacramenta, 3ª.q.49.1.4m.& q.52.1.2m.& 8.2m.& q.61.1.2m.& q.62.5.6.c.& q.69.1.3m.
81 Passio Christi est propria causa remissionis peccati tripliciter, scilicet prouocando ad charitatem, redimendo, & instrumentaliter operando, 1ª.q.56.2.4m.& q.79.3.c.& 3ª.q.49.1.o.& 2.3.c.& 4.c.2m.& 5.c.& q.52.c.& q.56.2.4m.& q.62.5.c.& q.69.1.2m.& 3m.q.79.3.c.
82 Per passionem Christi liberati sumus de potestate diaboli, victi per humilitatem, obedientiam, & pœnam Christi, & satisfaciendo pro culpa, fecit nos coniunctos, domesticos, & filios Dei, ideo passio eius dupliciter habet rationem redemptionis, scilicet quia inquantum nos à potestate diaboli eripuit, dicitur nos redemisse, sicut res regnum occupantem ab aduersario per laborem certaminis, inquantum verò Deum nobis placauit, dicitur nos redemisse, sicut pretium soluens satisfactionis pro nobis, vt à pœna & à peccato liberaremur, 3ª.q.48.4. 2.& 6.3m.& q.52.1.c.
83 Passio Christi, vt à voluntate eius, fuit satisfactio pro omni peccato, etiam occidentium eum, non autem vt ab alio, secundum se, 3ª.q.22.2. 2m.& 3.c.& q.39.5.3m.& q.48.2.2m.& q.49.4.3m.q.57.6.2m.& q.69.3. c.& 7.1m.
84 Passio Christi fuit quasi pretium, per quod liberati sumus à seruitute diaboli, peccati, & pœnæ. 3ª.q.48.4.c.
85 Per passionem Christi liberati sumus à peccato communi totius naturæ, quo ad culpam, quo ad reatum pœnæ, & à propriis peccatis singulorum, 3ª.q.49.5.c.et q.52.c.2m.& q.86.4.3m.
86 Passio Christi sufficienter abluit peccatum originale, quo ad personam, & quo ad naturam, 3ª.q.49.5.c.
87 Christus patiendo, omnia præcepta veteris legis moralia, cerimonialia & iudiciaria implebit. 3ª.q.47.1.1m.
88 Nunquam sine fide passionis Christi, potuit esse salus, ideo semper oportuit esse aliquod repræsentatium eius hominibus. 3ª.q.73.5.c.

89 Passio Christi efficienter operata est nostram salutem, vt causa instrumentalis, sed Deus vt causa principalis, 1ª.q.48.6.o.& q.49.1.c.
90 Passio Christi est causa salutis omnium, sed applicata est mortuis per descensum Christi ad inferos, sicut et viuis per sacramenta, 3ª.quæst. 52.1.2m.
91 Passio Christi non saluar, nisi configuratos, 1.2ª.qu.85.5.2m.et 3ª.q.49.1.4m.et 3.2m.et 5.5.c.q.52.1.2m.et 7.8.c.et q.79.2.1m.et 7.2m.
92 Per passionem Christi et per mortem eius, reconciliati sumus Deo patri, 3ª.q.48.4.c.et q.49.2.c.et 4.o.
93 Per passionem Christi tripliciter sumus liberati de potestate diaboli, scilicet quia inquantum passio Christi est causa remissionis peccatorum inquantum nos Deo reconciliauit, et inquantum in passione Christi diabolus excessit modum potestatis sibi traditæ à Deo, machinando in mortem Christi, qui non habebat meritum mortis, cum esset absque peccato, 3ª.q.48.4.c.et q.49.2.o.
94 Per passionem Christi, dupliciter sumus liberati à reatu pœnæ, scilicet vel directè, inquantum passio Christi fuit sufficiés et superabundans satisfactio pro peccato humani generis: exhibita autem satisfactione sufficienti, tollitur reatus pœnæ: vel indirectè inquantum passio Christi, est causa remissionis peccati, in quo fundatur reatus pœnæ, 3ª.q. 22.3.c.et q.48.6.3m.et q.49.3.o.52.5.c.et q.86.4.3m.
95 Per passio Christi operata est nostram salutem propriè remouendo mala, sed resurrectio eius, inchoando bona et exemplariter. 3ª.q.53.1.3m.et q.56.1.4m.et 2.4m.et q.62.5.3m.
96 Christus per passionem suam iniciauit ritum Christianæ religionis, 3ª.q. 62.5.c.et q.63.3.c.
97 Christus per passionem suam aperuit nobis iannam cælis, sed per ascensionem suam, introduxit nos in possessionem eius. 3ª. q.49.5.o.et qu. 79.2.c.2m.
98 Christus per passionem suam consecutus est gloriam resurrectionis: non autem ex vi sacrificij, quod offerretur per modum satisfactionis: sed ex deuotione, qua ex charitate humiliter passionem sustinuit, 3ª. q.22.4.2m.
1 Pastor ecclesiæ & fundamentum eius principaliter dicitur Christus: secundariò autem cæteri prælati, 3ª.q.8.6.3m.
1 Pater. & indiuinis prius dicitur de Deo, quàm de creatura, 1ª.quæstio. 33.2.4m.
2 Paternitas in Deo & creaturis, non est eiusdem rationis vniuocè, sed analogicè, 1ª.q.33.3.3m.
3 Pater prius dicitur personaliter, quàm essentialiter, 1ª.q.33.3.o.
4 In diuinis, essentia, est pater, si pater retetur substantiue, non autem si tetur ad actuè, 1ª.q.39.5.5m.& 6.c.
5 Pater est magis proprium nomen personæ patris, quàm genitor vel generatus, 1ª.q.33.2.o.& q.40.2.c.& 3ª.q.60.7.2m.& q.66.5.7m.
6 Pater eodem, id est, paternitate, est quis, & pater, 1ª.q.40.3.2m.
7 Paternitas est in angelis, secundum actus hierarchicos; sicut magister est pater discipuli, 1ª.q.45.5.1m.
8 Patres conscripti dicebantur olim consiliarij, quia scribebantur, 1ª.qu. 24.1.c.
1 Patientia dicitur dupliciter. scilicet habitus, & delectatio in actu eius: primo modo est virtus, sed secundo modo est fructus, 2.2ª. quæst. 136.1.3m.
2 Patientia est virtus, conseruans bonum rationis contra tristitiam, 1.2ª.q. 66.4.2m.& 2.2ª.q.128.c.& q.136.1.o.& 5.c.
3 Pati tristitia ad malum finem, non est propriè patientia: sed est duritia, 2.2ª.q.136. q.1.2m.
4 Patientia non est potissima virtus, sed est inferior omni virtute theologica & cardinali, 1.2ª.q.66.1.2m.& 2.2ª.q.136.2.o.
5 Ad patientiam pertinet longanimitas & constantia: inquantum dilatio boni, quæ est longanimitatis, & labor in continua executione boni, habent rationem mali contristantis, 2.2ª.q.136.5.c.
6 Patientia est radix & custos virtutum, solum remouendo prohibens 2.2ª.q.136.2.1m.
7 Patientia, vt virtus, nõ pôt haberi sine charitate & gratia, 2.2ª.q.136.3.o.
8 Patientia est in concupiscibili subiectiuè, 2.2.q.136.4.1m.
9 Actus patientiæ in patria, non est sustinere, sicut est in via: sed est frui bonis acquisitis per eam, 2.2ª.q.136.1.1m.
1 Paulus erat instructus in propria lingua, quo ad superaddita per artem humanam ad ornatum & elegantiam locutionis: non autem in lingua aliena, 2.2ª.q.176.1.1m.
2 * Paulus in sua conuersione habuit voluntatem actualem contrariam gratiæ, ideo celebratur vt miraculosa, 1.2ª.q.9.6.3m.fi.& q.111.2.1m.& q.113.10.c.
3 Paulus in sua conuersione vidit Christum corporaliter, 3ª.q.57.6.3.
4 Paulus præfert se & alios apostolos Moysi, 2.2ª.q.174.4.3m.
5 Paulus verè, ac iustè reprehedit Petrum in obseruatione legalium: quia cogebat gentes, non quidem imperio, sed fuæ conuersationis exemplo, iudaizare: quia secundum quod Leo papa dicit, validiora sunt ex empla, quam verba, 1.2ª.q.103.4.1m.& 2.2ª.q.33.4.1m.& q.43.6.2m.
6 Paulus allegat verbum Arati poetæ, sed genus Dei sumus: & in ipso viuimus, mouemur, & sumus. 1ª.q.18.2m.
7 Epistolæ eius, & psalmi Dauid, frequentãtur in ecclesia, ad spem veniæ, & quia continent quasi totam theologiam, 3ª.q.83.4.c.prin.
1 Paupertas spiritus includit duo scilicet abdicationem temporalium rerum, quæ fit spiritu, id est, propria voluntate, per instinctum spiritus sancti (vt Ambrosius & Hieronymus exponunt) & contritionem superbiæ, secundum quod paupertas spiritus intelligi potest exinanitio instati & superbi spiritus (vt Augustinus exponit) 2.2ª.q. 19.12.c.
2 Paupertas voluntaria commendatur, 3ª.q.40.3.o.
3 Paupertas voluntaria est indicium maximæ humilitatis, 2.2ª. q.1.19.11.c. & 3.q.40.3.3m.
4 Christus voluit esse pauper quadruplici ratione: primò quia paupertas voluntaria conuenit prædicatori: secundò ne videretur prædicare ex cupiditate: tertiò vt nos faceres diuites spiritualiter: quartò vt virtus Dei maior ostenderetur, 3ª.q.35.7.c.& q.40.3.o.

1 PAx est tranquilitas ordinis, maximè in voluntate. 1.2ª. qu.70.3.c.et 2.2ª.q.29.o.
2 Pax nõ est virtus, sed est effectus virtutis. f. charitatis. 2.2ª.q.29.3.4.o'
3 De ratione pacis est duplex vnio. f. diuersorum appetentium: & appetitiuum eiusdem appetentis, & respectu eiusdem appetibilis. 2.2ª. qu. 29.o.
4 Pax includit concordiam, addens vnionem eiusdem appetentis, vltra vnionem diuersorum appetentium, quam dicit concordia. 2.2ª.quæstio.29.1.c.
5 Perfectio gaudij est pax, quo ad duo importata per pacem, scilicet quo ad quietem à perturbantibus, & quo ad sedationem à fluctuatione de siderij. 1.2ª.q.70.3.c.
6 Pax reipublicæ, est secundum se bona, & multo plura vitia prohibet, sc. homicidia, sacrilegia, & huiusmodi, quàm occasionentur ex ea, & plures bene ea vtuntur. 1.2ª.q.12.3.5 3m.
7 Paci opponuntur multa vitia, scilicet discordia in corde, contentio in ore, schisma, rixa, & bellum in opere. 2.2ª.q.34.37.39.prin.
8 Christus in ortu suo fecit pacem totius mundi: vt significaret veram pacem. 3ª.q.35.8.1m.
9 Pax causatur ex iustitia, subtrahendo occasiones litigiorum, & tumultuum. 2.2ª.q.29.1.3m.& q.180.2.2m.
10 Omnia appetunt pacem. 2.2ª.q.29.2.o.
11 Pax perfecta est tantum in beatis: sed pax imperfecta est in viatoribus, 2.2ª.q.29.2.4m.
12 Pax vera est tantum in bonis, & bonorum: apparens autem est in malis. 2.2ª.q.29.2.3m.
13 Pax vera non est in nobis, sine gratia gratum faciente, sed tantum pax apparens. 2.2ª.q.29.3.1m.
1 Peccare est voluntate auertã Deo. 1ª.q.94.1.c.
1 Peccator dicitur dupliciter. f. propter peccatum præteritum, & propter propositum peccandi. 3ª.q.68.4.c.
1 PEccatum est actus deuians ab ordine debiti finis, cõtra regulam naturæ, rationis, vel legis æternæ, 1ª.q.63.1.c.& 1.2.q.21.1.o. & 2.2m. q.71.6.c.1m.& 3m.& q.72.1.c.2m.& 2.2ª.q.162.1.c.& q.168.4.c.
2 * Peccatũ nõ est pura priuatio. 1.2ª.q.72.1.2m.& q.75.1.c.1m.& q.85.5.1m.
3 Peccatum nihil aliud est, quàm deficere à bono, quod conuenit alicui, secundum naturam suam. 1.2ª.q.109.2.2m.& 8.c.
4 Omnis defectus debiti actus habet rationem peccati. 2.2ª.q.64.2.c.
5 Peccatum nihil aliud est, secundum Augustinum, quàm de neglectis rebus æternis temporalia sectari. 1.2ª.q.71.6.a.3.3m.& 2.2ª.q.104.3.c.
6 Peccatum nihil aliud est: quàm vtendis frui, & fruendis vti, secundum Augustinum. 1.2ª.q.71.6.2.3.3m.
7 Peccatum est dictum, vel factum, vel concupitum, contra legem æternam, secundum Augustinum. 1.2ª.q.71.6.o.& q.76.2.1m.
8 Omne quod est contra naturalem inclinationem, est peccatum: quia contrariatur legi naturæ. 2.2ª.q.133.1.c.& q.142.1.c.
9 Peccatum est præuaricatio legis diuinæ, & cœlestium inobedientia præceptorum, secundum Ambrosium. 1.2ª.q.109.4.c.& 2.2ª.q.79. 2.a.1.1m.
10 Peccatum est voluntas retinendi, vel conseqnendi, quod iustitia vetat. 1.2ª.q.71.6.2.2.
11 Omne peccatum est voluntarium. 1.2ª.q.71.5.c.& 6.2m.q.73.6.c.q.74.1. 2.3.c.& 76.3.c.2m.4.c.2m.q.77.6.c.q.80.1.c.q.87.2.c.q.88.3.1m.& 2.2ª. q.10.1.c.q.34.2.4.c.q.46.2.2m.q.64.8.c.& q.118.4.c.
12 Ex hoc est aliquid peccatum, quia repugnat virtuti. 2.2ª.q.109.c.
13 In quolibet peccato est aliquid virtutis, quia non possunt simul corrumpi omnes circumstantiæ virtutis. 1.2ª.q.73.2.c.fi.
14 Ratio formalis peccati duplex. f. secundum intentionem peccantis, id est illud, ad quod conuertitur, & secundum rationem mali, id est bonum a quo recedit: primum diuersificat speciem peccati, non autem secundum. 2.2ª.q.10.5.1m.
15 Peccatum non dicitur vniuocè, de omni peccato: sed prius de actuali, quàm de originali. & prius de mortali, quàm de veniali. 1.2ª.quæstio. 88.1.1m.& 3.1m.
16 Peccatum duplex, scilicet peccatum actuale, & peccatum quasi natura 1.2ª.q.83.5.1m.
17 Peccare contingit aliquem dupliciter. f. vel in se quo ad actum peccati: vel in sua causa. 2.2ª.q.30.1.c.& q.150.1.4.c.& 2.2ª.q.154.5.o.
18 * Peccatum duplex, scilicet occultum, & publicum secundum est corrigendum publice, non autem primum. 3ª.q.95.1.1m.
19 Peccatum dupliciter contingit in actibus humanis, scilicet ex natura facti, vt in malis, ex genere, & ex abusu boni. 1ª.q.48.6.c.
20 Peccatum triplex. scilicet contra Deum, contra se, & contra proximũ. 1.2ª.q.72.4.o.
21 Peccatum triplex scilicet cordis, oris, & operis, 2.2ª.q.162.4.4m.
22 Peccatum dicitur speciale dupliciter, vel quia est circa specialem materiam, vel propter specialitatem actus extendentis se ad omnem materiam, vt omnia vitia circa actum rationis. 2.2ª.q.54.1.c.& quæ.q.99.2.o.
23 Peccatum duplex, scilicet carnale, & spirituale: primum perficitur in delectatione naturali, id est, secundum tactum: secundum verò in delectatione animali. 1.2ª.q.72.2.c.& 3.q.5.c.& 2.2ª.q.118.6.c.
24 Peccatum dicitur carnale dupliciter scilicet secundum consummationem, & secundum originem, primo modo sunt tantum gula & luxuria: secundo autem modo omnia. 1.2ª.q.72.2.o.
25 In peccato sunt duo, scilicet prouitas & motiuum: primum est plus in creatura ignobiliori: secundum autem in nobiliori. 1.2ª.q.63.7.c.
26 In quolibet peccato sunt duo. f. materiale, id est, subiantia actus, & formale, id est, inordinatio eius. 1.2ª.q.71.6.c.& q.72.1.8.c.& q.75.1.c.1m. & 4.1m.q.79.2.c.& q.87.4.3m.& 6.c.
27 In vno peccato contingit esse multas deformitates. 2.2ª.quæst.145.1.2m.
28 In quolibet peccato, necesse est esse defectum circa aliquem actum rationis. 2.2ª.q.54.1.2m.
29 Vna specialis ratio peccati, potest esse in diuersis generibus peccatorum: inquantum ordinantur ad finem vnius peccati. 2.2ª. q. 99. 2.2m.& 3.2m.& q.107.2.2m.
30 In peccato sunt duo. f. inordinatio actus iniurians Deo, & macula sequens. 1.2ª.q.87.4.3m.& 6.o.
31 In quolibet peccato sunt duo, scilicet macula culpæ, et reatus pœnæ, 3ª. quæst.2.2.3.c.
32 Peccatum in spiritum sanctum, est peccare ex electione mali, et tantum ex malitia, quæ est cum contemptu bonorum impedientium peccatum. 2.2ª.q.14.1.3.4.c.et q.105.2.2m.
33 In omni peccato generaliter contemnitur Deus, in suis præceptis, sed hoc peccatum, vt speciale peccatum, est contemptus doni, quo homo retrahitur à peccato: non autem peccatum sequens ex eo. 2.2ª. q. 118.5.3m.et 3ª.q.88.4.c.fi.
34 * Illud peccatum dicitur generale, quod priuat conditionem requisitam in qualibet virtute, sed hoc peccatum est speciale, ratione specialis contemptus. 2.2ª.q.14.1.3m.
35 Peccata differunt specie, secundum obiecta: non autem ratione inordinationis. 1.2ª.q.72.1.o.et 2.c.3.4.o.5.1m.8.c.q.73.3.c.fi.1m.4.c.q.79.2.3m. et 2.2ª.q.princip.et q.39.2.c.
36 * Peccata differunt specie, secundum fines, non autem secundum causas agentes. 1.2ª.q.72.3.o.et 2.2ª.principio.
37 In peccatis est duplex differentia. f. materialis, id est, secundum naturalem speciem peccatiæ formalis, id est, secundum ordinem ad vnum finem proprium. 1.2ª.q.72.6.c.
38 * Nullum quod est præter intentionem peccãtis, dat speciem peccato. 1.2ª.q.72.1.8.c.et 3ª.q.88.4.1m.
39 * Circunstantiæ non possunt aggrauare peccatum in infinitum, 2.2ª.q. 110.4.5m.
40 Diuisio peccati in peccatum contra Deum, contra se, et contra proximum, est specifica: quia est secundum obiecta. 1.2ª.q.72.4.o.
41 * Peccata cordis, oris, et operis, non differunt secundum species completas, sed secundum gradus eiusdem speciei. 1.2ª.q.72.7.o.et q.100.5. 6.c.et 2.2ª.q.principio.
42 Peccata non differunt specie, secundum præcepta legis: quia non habent speciem ex parte auersionis, sed ex parte conuersionis, 1.2ª. qu. 72.6.2m.et 9.1m.et q.73.1.c.et 2.2ª.q.10.5.1m.
43 Peccata differunt specie, secundum superabundantiam, et defectum, propter diuersa motiua, & sunt contraria. 1.2ª.q.72.8.o.
44 Differentia peccati, secundum mortale & veniale, vel secundum alios reatus, non est specifica. 1.2ª.q.72.5.o.8.q.88.1.2.o.
45 Peccatum mortale differt à veniali in infinitum ex parte auersionis, nõ autem ex parte conuersionis. 1.2ª.q.72.5.1m.& q.87.5.1m.
46 * Omne peccatum est in voluntate, vt in subiecto. 1.2ª.q.74.1.o.
47 Subiectum peccati duplex, f. libiectum primum & subiectum proximũ. Voluntas est subiectum primum omnis peccati: proximum verò, sunt diuersæ potentiæ. 1.2ª.q.10.2.c.
48 Omnis potentia mobilis à voluntate, potest esse subiectum peccati: licet principaliter sit in voluntate. 1.2ª.q.74.2.o.& 3.c.& q.83.1.c.
49 Peccatum est in voluntate vt in causa. 1.2ª.q.74.1.2.o.q.75.3.c.& q.80.1.c.
50 Voluntas est per se causa actus peccati, sed per accidens causat eius inordinationem, id est præter intentionem. 1.2ª.q.75.1.o.
51 In quolibet volente sub Deo, potest esse peccatum voluntatis, si in sua natura consideretur. 1ª.q.63.1.c.
52 Peccatum non potest esse in voluntate, nisi cum ignorantia intellectus. 1ª.q.63.1.4m.& 1.2ª.q.8.2.c.q.77.2.c.& 2.2ª.q.10.2.o.q.51.3. 2m.& qu. 53.2.c.
53 Peccatum in actu liberi arbitrij, contingit dupliciter, scilicet eligendo malum ex ignorantia, vel eligendo inordinatè bonum ex inconsideratione. 1ª.q.63.1.4m.
54 Peccatum essentialiter consistit in actu liberi arbitrij. 1.2ª.q.77.6.o.
55 Peccatum est in ratione dupliciter. f. errando circa illud quod potest et debet scirí facta promulgatione, vel non regendo potentias inferiores. 1.2ª.q.74.5.6.o.& q.90.4.2m.& 3m.
56 Peccatũ mortale & veniale, possunt esse in ratione dupliciter, scilicet secundum se, & secundum quod regit potentias inferiores. 1.2ª.qu. 74.9.10.o.
57 Peccatum morosæ delectationis, est in ratione dupliciter, vel deficiendo directione interiorum passionum animi, vel in directione exteriorum actuum. Deficit autem in directione passionum dupliciter: primo imperando illicitas passiones, alio modo non reprimendo motus passionum illicitos. 1.2ª.q.73.8.c.& q.74.6.o.
58 Peccatum ipsius consensus in actum est tantum in ratione superiori, sed consensus in delectationem potest esse in ratione superiori, & in seriori. 1.2ª.q.15.4.o.& q.74.7.o.& 8.1m.
59 Non omnis motus sensualitatis primus, id est, naturalis, est peccatum. 1.2ª.q.74.3.o.
60 Sensualitas tenet locum serpentis, quia inclinat ad peccatum. 1ª.q. 81. 1.3m.& 1m.& 1.2ª.q.74.3.ar.2.et 2.2ª.q.165.2.b.et 3ª.q.18.2.3m.
61 In sensualitate potest esse peccatum subiectiuè. 1.2ª.q.74.3.o.
62 In sensualitate potest esse peccatum veniale, non autem mortale, 1.2ª.q. 74.3.4m.et 4.o.et q.89.5.c.
63 Obedire imperio rationis, et esse subiectum peccati conuenit sensualitati hominis, non autem sensualitati bruti. 1.2ª.q.74.3.3m.
64 Peccatum actuale, est in generatiua, non sicut in subiecto, sed materialiter. inquantum concupiscibilis, motum eius imperat. 1.2ª.q.17.8.3m.
65 Peccatum actuale, non potest esse in parte non obediente rationi, sed bene in infecto natura. 1.2ª.q.83.1.c.et 4.2m.
66 * Omnis voluntas sub Deo, potest habere peccatũ. 3ª.q.63.1.c.
67 Christus nullum habuit peccatum, 3ª.q.14.3.o.q.15.1.o.et 5.1m.et 2m.et q.2.4.1m.
68 Peccatum, vt est actus, habet causam per se: sed ratione inordinationis, habet causam per accidens tantũ. 1.2ª.q.75.1.o.et 2.4.c.et 1m.q.77.4.c.
69 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia vel infirmitate. 2.2ª.q.162.2.c.1m.et 2m.q.186.9.2.3m.et 3ª.q.88.4.c.
70 Causa primi peccati non est malum, sed bonum, f. voluntas cum absentia alterius boni, f. regulæ rationis vel legis diuinæ. 1ª.qu. 49. 1.1m. et 3m.q.63.1.4m.et 1.2ª.q.75.1.c.et 3m.et 2.2ª.q.163.1.2.c.
71 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia vel infirmitate, sed peccandi consuetudo implicat Dei contemptum. 1.2ª.q.109.2.9m.et 2.2ª.q.162.1.c.1m.et 2m.

72 Quod aliquis non possit vitare peccatum, potest intelligi dupliciter, scilicet vel quia confirmatus est in malo, vel quia diu persistere non potest quin ruat in peccatum.12æ.q.109.8.o.
73 Principium peccati duplex, scilicet primum & vniuersale, idest voluntas, & principium proprium & proximū.s.aliæ potētiæ.22æ.q.10.2.c.
74 Voluntas est causa alicuius dupliciter.s.per se, id est, imperando: & per accidens peccati, id est, non impediendo, vel non reprimendo cum possit: & sic est causa peccati primorum motuum.22æ.q.154.5.c.prin.
75 Propria & per se causa peccati, est voluntas: aliæ verò causæ sunt quasi extrinsecæ & remotæ.12æ.q 73.6.c.& q.80.1.c.3^{m}.
76 Nihil exterius est causa sufficiens peccati: sed tantum suadens vel mouens appetitum sensitiuum.1ª.q.115.4.c.& 12æ.q.73.8.3^{m}.& q.75.3.o.& q.80.1.3.o.22æ.q.43.1.3^{m}.q 73.c.2^{m}.q.115.2.1^{m}.& 2^{m}.
77 Aliquid potest sufficienter impelli à dæmone in actum peccati, non autem in peccatum.12æ.q.80.3.o.
78 Aliquis quandoque committit aliquod peccatum secundum effectum, & non secundum affectum.22æ.q.162.2.2^{m}.
79 Causa interior peccati duplex.s.proxima, id est ratio et voluntas, et causa remota.s.imaginatio et appetitus sensitiuus.12æ.q.75.2.o.et 3.c. et 22æ.q.10.2.o.
80 Sciens peccat, non considerando in particulari vel in actu, quod sit in vniuersali vel in habitu, vnde dicitur quis ex certa malitia, vel ex industria peccare, quasi scienter malum eligens.12æ.q.78.1.c.fi.
81 Causa peccati triplex.s.motiuū, id est bonū apparēs, defectus regulæ, & perficiens: primum pertinet ad sensus & ad appetitum sensitiuum: secundum ad rationem: tertium autem ad voluntatem. 12æ. q. 75. 2. 3. c.
82 Causa efficacissima peccati duplex. s. amor bonorum temporalium, & timor pœnæ.12æ.q.77.4.c.3^{m}.
83 * Propria & per se causa peccati, est ex parte conuersionis ad commutabile bonum.12æ.q.75.1.& q.77.4.c.& 6.1^{m}.8.2^{m}.& q.48.1^{m}.
84 Causa peccati triplex.s.passio, habitus vitiosus, & falsa æstimatio de particulari eligibili, ex passione, habitu, vel ignorantia. 22æ. qu.14.1.c.fi.
85 Inclinatio ad peccatum est duplex. s. per se, vt habitus & dispositio ex peccato: & per accidens.s.remouendo originalem iustitiam, idest peccatum originale. * Nec tamen debet dici, quòd peccatum originale sit habitus infusus, aut acquisitus per actum, nisi primi parentis, nō autē huius personæ: sed per vitiatā originē renatus.12æ.q.82.1.3.& 2.2^{m}.
86 Omne peccatum contingit ex defectu scientiæ in vniuersali, vel in particulari, in habitu vel in actu, ex intentione vel occupatione, vel infirmitate, vel passione.12æ.q.77.2.c.
87 Origo peccatorum attenditur secundum inclinationem ad finem, quæ est ex parte conuersionis.22æ.q.73.3.3^{m}.
88 Vnum peccatum est causa alterius peccati, in quadruplici genere causarum.s.in genere causæ efficientis, materialis finalis, & formalis.12æ.q.75.4.o.& 84.o.
89 Vnum peccatum potest oriri ex diuersis peccatis, sed principalius, ex quo sæpius cōsuenit, propter propinquitatē ad finē eius.22æ.q.72.4.c.
90 Ex minori vitio potest oriri maius peccatum, sicut ex ira homicidium & blasphemia.22æ.q.73.3.3^{m}.
91 Homo non debet facere vnum peccatum, vt vitet aliud peccatum. 22æ. quæst.113.1.3^{m}.
92 Quia per operationes sensus homo peruenit ad actus rationis: ideo plures sequuntur inclinationes naturæ sensitiuæ, quàm ordinem rationis: plures enim sunt qui assequuntur principium rei, quàm qui ad consummationē perueniunt: ex hoc autem vitia & peccata in hominibus proueniunt quòd sequuntur inclinationem naturæ sensitiuæ cōtra ordinem rationis.1ª.q.49.3.5^{m}.& quæst. 115. 4. in corpore, & 12æ. q.71.2.tert.
93 Natura humana magis corrupta est per peccatum, quo ad appetitum boni, quàm quo ad cognitionem veri.12æ.q.109.2.3^{m}.
94 * Peccata hominum sunt impedimenta humani boni.1ª.quæ.63.1.1^{m}.fi.
95 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem secundum se, sed quia homo fit humilior, & cautior ex peccato suo & aliorum.12æ.quæstio. 87.2. 1^{m}.& 2^{m}.
96 Priuatio modi, speciei, & ordinis, vt sunt in bono virtutis & gratiæ, sunt effectus peccati, non autem in aliis.12æ.q.85.4.o.
97 Homo peccando recedit ab ordine rationis: ideo perdit dignitatem humanam, & incidit in seruitutem bestiarum.22æ.q.64.2.3^{m}.
98 In quolibet peccato est aliquid virtutis: quia non potest corrumpere omnes circunstantias virtutis.12æ.q.73.c.fi.
99 Peccatū singularis personę, nō nocet, nisi sibi.3ª.q.19.4.1^{m}.& q.82.6.3^{m}.
100 Peccatum non nocet Deo, licet sit contra Deum.12æ.q.2.4.1^{m}.& q.47. 1.1^{m}.q.73.7.2^{m}.& 22æ.q.88.2.c.
101 Peccatum transit actu, & manet effectu. s. reatus maculæ, & offensæ Dei.12æ.q.109.7.c.& q.113.2.3^{m}.et 3ª.q.62.2.sec.& 5.c.& q.89.4.1^{m}.
102 Vulnus quadruplex causatur in anima: primò ex peccato Adæ, sed consequenter ex aliis peccatis. s. infirmitas in irascibili, concupiscentia in concupiscibili, ignorantia in ratione, & malitia in voluntate, ad quæ sequuntur alia duo.s.dolor & mors.12æ.q.85.3.o.& 5.c.
103 Peccatum dupliciter deprimit. s. premendo ne videantur superiora, sed infirma, & humiliando.12æ.q.87.2.1^{m}.
104 Homo per peccatum incurrit triplex detrimentum.s.de ordinationē mentis, reatum pœnæ, & debilitatem boni naturalis.12æ.q.109.7.c.& 3ª.q.22.3.c.
105 Obligatio duplex causatur ex peccato.s.seruitus diaboli, & reatus pœnæ.3ª.q.48.4.c.3^{m}.
106 Grauitas peccati principaliter est ex obiecto, seu fine.12æ.q.73.3.o.& q.4.5.9.c.& q.74.9.c.& 22æ.q.74.2.1^{m}.
107 Grauitas & species peccati magis attenditur ex fine, quàm ex ex materiali obiecto.22æ.q.74.2.1^{m}.
108 Ratio principalis grauitatis peccati, est ex auersione à Deo.12æ.q.73.c. 3.2^{m}.& 5.c.& q.77.6.1^{m}.
109 Quantitas peccati non mensuratur ex nocumento facto, sed ex voluntate contra agentis.22æ.q.13.3.1^{m}.
110 Grauitas peccati duplex, scilicet ex parte peccati, & ex parte peccantis ex maiori contemptu.22æ.q.94.3.c.& q.116.2.2^{m}.quæst.142.3.c.& 3ª.q.80.5.c.
111 Grauitas peccati duplex.s.secundum speciem, quæ est ex obiecto, & secundum circunstantiam.22æ.q.10.3.1^{m}.& q.39.2.c.& qu.163.3.4.c.& 3ª.q.80.5.c.
112 Defectus debitæ circunstantiæ aggrauat peccatum, & appositio eius alleuiat ipsum.12æ.q.73.7.o.
113 Peccata verborum maximè ex effectu, & intentione loquentis, pensanda sunt.22æ.q.72.2.c.3^{m}.& q.73.2.c.q.75.1.c.& q.76.3.c.fi.
114 Grauitas peccati triplex.s. ex materia vel obiecto ex parte peccantis, & ex effectu consequente.22æ.q.148.3.o.
115 Grauitas peccati magis attenditur in abusu rei, quàm in omissione debiti vsus.1ª.q.48.6.c.& 22æ.q.155.12.4^{m}.
116 Grauitas peccatorum in proximum, est per se ex maiori nocumento, scilicet contra maius bonum, sed per accidens ex deliberatione. 22æ. q.34.4.o.& q.73.3.c.q.74.c.& q.154.3.o.
117 Non omnia peccata sunt æqualia in grauitate.12æ.q.73.2.o.
118 Gradus quadruplex grauitatis peccati. s. per passionem, ignorantiam, malitiam et contumaciam.12æ.q.105.2.9^{m}.et 22æ.q.162.2.c.1^{m}.et 2^{m}.q. 186.9.3^{m}.et 3ª.q.88.4.c.
119 Peccata quæ consistunt in actuali contemptu Dei, sunt grauiora peccatis in quibus non est contemptus Dei, nisi ex consequenti et quasi interpretatiuè.12æ.q.73.8.2^{m}.
120 Peccatum in quo Deus in seipso contēnitur, est grauissimum: post, in quo contemnitur in sacramentis, præcipuè in eucharistia: tertio in membris suis: quarto in præceptis suis, quod commune est omni peccato mortali.22æ.q.20.3.o.et q.21.1.1^{m}.et q.39.2.c.q.110.2.c. q. 148.3.c. q.150.3.c.et q.154.3.c.3^{m}, et q.80.5.c.
121 Peccatum in spiritum sanctum est grauissimum.22æ.q.14.3.o.et q.21.1.4. o.q.139.2.o.et q.133.1.c.
122 Peccata opposita virtutibus theologicis, sunt cæteris grauiora, secundum genus suum.22æ.q.20.3.o.
123 Peccatum quanto plus repugnat oppositæ virtuti, tanto est grauius. 22æ.q.116.2.c.et q.119.3.c.
124 * Maximum peccatum, opponitur maximæ virtuti, principaliter & directè: sed minimum extensiuè.12æ.q.73.4.o.
125 Omne peccatum opponitur prudentiæ, sed non est grauissimum, nisi opponatur in aliquo maximo.22æ.q.55.2.3^{m}.& q.119.3.3^{m}.
126 Peccata ꝯ pcepta primæ tabulæ, sunt cæteris grauiora. 12æ. q. 110.6.c.
127 Quanto voluntas est maior vel finis peior, tanto peccatum est grauius in aliis autem causis peccati est oppositum.12æ.q.73.6.o.
128 Grauitas peccati, est maior de maiori bono quod corrumpitur, vel cōtemnitur, minor autem de maiori bono quo amatur.12æ.q.100.6.c.& 22æ.q.39.2.c.q.105.2.c.q.118.5.c.1^{m}.& q.150.3.c.
129 In quolibet genere peccati, grauius est quod fit ex habitu, quia fit ex maiori libidine.22æ.q.156.3.c.
130 Peccata carnalia sunt minus grauia, licet turpiora quā spiritualia. 12æ. q.73.5.o.et 22æ.q.116.2.2^{m}.et q.142.4.2^{m}.et q.144.2.4^{m}.et q.154.3.o.et q.162.6.3^{m}.
131 Grauius est peccare opere quā ore, et ore quam corde.12æ.q.100.6.c.fi.
132 Nocere sibi est grauius peccatum quam nocere proximis, in re non subiecta voluntati.s.in naturalibus vel spiritualibus: in aliis autem èconuerso.12æ.q.73.9.2^{m}.
133 Nocumentum intentum vel præuisum, vel per consequens peccatum, aggrauat illud directè, non autem si per accidens consequatur, sed imputatur ei ad pœnam, si dabat operam rei illicitæ, propter negligentiam considerandi.12æ.q.73.8.o.
134 Peccatum aggrauatur ex conditione personæ, contra quam peccatur tripliciter: primo si sit coniuncta Deo, virtute. vel officio: secundò si sit sibi coniuncta natura, vel beneficio, vel aliter: tertiò si sit coniuncta proximo, tangendo plures, vt persona publica, vel famosa. 12æ. q. 73.9.o.et 22æ.q.58.10.3^{m}.q.61.2.3^{m}.et 8.c.qu.63. 4.2^{m}.et quæ.65.4.o.et 3ª.q.80.5.c.
135 Dignitas personæ peccantis, non transfert peccatum in aliam specię, nisi ratione inobedientię vel voti, et huiusmodi.12æ.q.89.3.c.et quæst. 110.4.5^{m}.
136 Excellentia personæ peccantis aggrauat peccatum ex deliberatione, sed alleuiat peccatum ex surreptione.12æ.q.73.10.o.et q.93.3.5.c.quæ. 10.2.3.11^{m}.et 22æ.q.100.1.7^{m}.
137 Omne peccatum contra proximum, est etiam contra Deum. 12æ. q.72. 4.o.& 22æ.q.105.2.c.
138 Homo grauius peccat post dationem legis Moysis, quam ante.12æ. qu. 98 1.2^{m}.
139 Homo grauius peccat in noua lege, quàm in lege veteri.12æ.q.106.2.2^{m}
140 Baptizatus grauius peccat quàm non baptizatus, cæteris paribus, 12æ. q.106.2.2^{m}.& 22æ.q.10.3.3^{m}.
141 Clericus in sacris plus peccat in eodem genere peccati, quam religiosus non in sacris 22æ.q.184.8.c.fi.
142 Peccatum religiosi, grauius est pecato secularis, tripliciter, s.ratione voti, ratione contemptus, & ratione scandali: in aliis autem est econuerso.12æ.q.186.10.o.
143 Religiosus peccans ex contemptu, fit pessimus, & maximè incorrigibilis.22æ.q.186.10.3^{m}.
144 Delere peccatum formaliter conuenit gratiæ, effectiuè principaliter soli Deo, dispositiuè insufficienter puro homini, sufficienter Christo, instrumentaliter sacramentis.3ª.q.16.11.3^{m}.
145 Solus Deus remittit peccata per auctoritatem, homines autem per ministerium.3ª.q.84.3.3^{m}.
146 Deus potest remittere peccata sine pęna.22æ.q.67.4.2^{m}.& 3ª.q.46.2.^{m}
147 Homo peccando obligatus erat ad pœnam Deo, sicut summo iudici, sed diabolo tanquam tortori: ideo debuit redimi Deo, & non diabolo.3ª.q.38 4.2^{m}.& 3^{m}.
148 * Omnia peccata in hac vita sunt remissibilia.1ª.q.69.2.c.
149 Peccatum quodlibet dicitur remitti quo ad duo.sc. quo ad culpam & quo ad reatum: & secunda remissio potest esse sine prima.3ª.q.22.3.c.
150 Per charitatem consequimur veniam peccatorum.3ª.q.49.1.c.
151 Ad remissionem cuiuslibet peccati requiritur, quòd totaliter dimittatur affectus eius. Exigitur autem ad remissionem peccati mortalis, perfectior pœnitentia: vt scilicet homo actualiter peccatum mortale commissum detestetur, quantum in ipso est, vt scilicet diligentiam adhibeat ad rememorandum singula peccata mortalia, vt singula detestetur. Sed ad remissionem cuiuslibet peccati venialis, requiritur quędam virtualis displicentia.3ª.q.87.1.c.

152 Peccatum originale est habitus.s.languor naturæ, id est, inordinata dispositio ex dissolutione harmoniæ originalis iustitiæ. 12æ. qu. 82.1.o.
153 Peccatum originale est habitus corruptus, non pura priuatio: quia dicit priuationem originalis iustitię, & inordinatam dispositionem partium animæ.12æ.q.72.1.1^{m}.
154 Peccatum originale est habitus: quia est inordinatio naturæ, non autem actuale peccatum, quia est inordinatio actus.12æ.q.82.1.2^{m}.
155 * Peccatum originale est peccatum naturæ, sed peccatum actuale est peccatum personæ.1ª.q.100.1.c.& 12æ.q.74.3.2^{m}.& q.80. 1. c. & q.81. 1 o.& q.82.1.2^{m}.& 3ª.q.8.5.1^{m}.
156 Formale eius, est priuatio originalis iustitiæ: materiale verò, est concupiscentia, id est, inordinatio partium animæ.12æ.q.82.3.o.
157 Si homo formaretur ex digito vel aliter, sine semine viri, haberet omnes defectus naturæ sicut alij: sed non haberet rationem culpæ vel pœnæ.12æ.q.81.4.o.
158 * Peccatum originale est voluntarium, per voluntatem Adæ tantum. 12æ.q.80.1.c.& q.82.1.2^{m}.& 22æ.q.108.4.c.& 3ª.q.84.2.3^{m}.
159 Peccatum originale habet nouem nomina.s.originale, fomes peccati, concupiscentia, concupiscibilitas, languor, tyrannus, lex peccati, lex carnis, & lex membrorum.3ª.q.13.3.c.
160 * Et est multiplex in virtute, quia virtualiter continet omnia peccata. 12æ.q.82.2.1^{m}.
161 Et est vnum numero in vno homine, sed in omnibus est vnum specie. 12æ.q.182.2.o.
162 Peccatum originale est æqualiter in omnibus hominibus, sicut relatio ad peccatum Adæ, & priuatio iustitiæ originalis.12æ.q.82.4.o.
163 Et fuit in Adam vt in causa principali, in semine verò instrumentaliter: sed anima subiectiue: in carne autem vt pœna, non vt culpa.12æ. quæ. 83.1.o.
164 Peccatum originale prius est in essentia animæ, quàm in potētiis euis. 12æ.q.83.2.o.& 3.c.
165 Et prius est in ordine naturæ in anima quàm in carne, sed ordine generationis & temporis, est econuerso.12æ.q.83.2.3^{m}.& 3.3^{m}.
166 Et contrahitur in infusione animæ rationalis.12æ.q.83.1.4^{m}.& 3ª. quæ. 27.1.4^{m}.
167 Et prius inficit voluntatem, quàm alias potentias.12æ.q.83.3.o.& 4.1^{m}.
168 Omnes defectus virtutum possunt reduci ad peccatum originale, in quantum includuntur in carentia originalis iustitiæ, quæ totum animam perficiebat.22æ.q.53.1.2^{m}.
169 Omnes potentiæ animæ sunt corruptæ per illud: sed quæ concurrunt ad generationem, dicuntur etiam infectæ.s.concupiscibilis, generatiua, & tactus.12æ.q.83.4.o.
170 Et traducitur ad omnes qui fuerunt in Adam, secundum rationem seminalem, non autem ad alios.1ª.q.100.1.c.& 12æ.q.81.3.4.o.& 3ª.q.15. 1.2^{m}.& q.31.1.3^{m}.& 6.1^{m}.
Caro Christi in patribus fuit obnoxia peccato originali.3ª.q.31.1.3^{m}.& 7. o.& 8.3^{m}.
171 Secundum fidem catholicam est tenendum, quòd primum peccatum primi hominis.s. peccatum originaliter transit in posteros: contrarium autem est hæresis Pelagiana, vt patet per Augustinum in plurimis suis libris.12æ.q.81.1. in corpore prin & 3.in corpore.
172 Secundum fidem catholicam firmiter est tenendum, quòd omnes homines præter solum Christum, ex Adam deriuati, peccatum originale ex Adam contrahunt. Alioquin non omnes indigerent redemptione quæ est per Christum, quod est erroneum.12æ.quæstion.81.3. c. princ.
173 Ideo non secundum fidem catholicam, sed erroneum est dicere quòd aliquis præter solum Christum, fuerit sine peccato originali. 12æ. qu. 81.3.c.& 3ª.q.27.2.c.2^{m}.
174 Nec potest esse in aliquo cum veniali, sine peccato mortali. 12æ. q.8.& 9.o.68.3ª.q.90.4.3^{m}.
175 Infectio eius nullo modo causatur à Deo, sed ex solo peccato Adæ, per carnalem generationem.12æ.q.83.1.4^{m}.
176 Peccatum originale quo ad culpam, est à patre: sed quo ad pœnalitates, est à matre.3ª.q.70.2.4^{m}.
177 Peccatum originale habet duplicem processum.s. à carne ad animam, secundum ordinem generationis, & ab essentia animæ ad potentias eius, secundum ordinem naturæ.12æ.q.83.3.2^{m}.
178 Causa peccati originalis est tantum vna, scilicet priuatio originalis iustitiæ.12æ.q.82.2.c.
179 Libido habitualis.s.fomes, est causa peccati originalis: non autem libido actualis, sed est signum habitualis.12æ.q.82.4.3^{m}.
180 Persona primo, id est in Adam, infecit naturam peccato originali: sed in aliis hominibus est econuerso.3ª.q.8.5.1^{m}.
181 Persona primò infecit naturam per peccatum originale. Secundò, natura infecit personam. Sed Christus primo reparat personam, secundò naturam.3ª.q.69.3.3^{m}.
182 Peccatum originale corrumpit naturam, quantum ad id quod naturæ est: alia verò peccata, quantum ad id solum quod personæ est.12æ.q. 81.2.c.3^{m}.
183 Peccatum originale adueniente gratia, transit reatu, & manet actu quo ad fomitem.12æ.q.74.3.2^{m}.& q.81.3.2^{m}.
184 Peccatum originale est minus voluntarium quocunque peccato actuali.3ª.q.1.4.c.
185 Peccatum originale respectu naturæ, est grauius veniali, sed respectu personæ, est econuerso.3ª.q.1.4.c.1^{m}.
186 Peccatum veniale dicitur tripliciter.s.ex causa, euentu, & genere. 12æ. q.77.8.1^{m}.& q.88.2.o.
187 Peccatum dicitur veniale ex causa secundum quod priuat, vel diminuit voluntarium per ignorantiam vel impotentiam. 12æ. quæstion. 77. 8. 1^{m}.& q.88.2.c.
188 Peccatum veniale non habet simpliciter & perfectè rationem peccati, sed est quasi dispositio ad illud.12æ.q.88.1.1^{m}.
189 Et contingit ex corruptione fomitis.12æ q.89.3.c.
190 Et contingit semper vel propter imperfectionem actus, vel propter inordinationem circa ea quæ sunt ad finem, & vtrunque propter defectum ordinis.12æ.quæst.72.5.c.& quæst.87.2.5.o.& q.88.2.c. & 89.3.c.
191 Peccatum veniale nullam propriè maculam causat in anima, sed impedit actus virtutum.12æ.q.89.1.o.3ª.q.87.2.3^{m}.
192 Homo potest quandoque esse sine peccato veniali in hac vita, sed non diu.3ª.q.79.4.2^{m}.
193 Peccatum veniale non potest esse in non habente vsum liberi arbitrij. 3ª.q.87.2.c.
194 Peccans venialiter, recidiuat & simulat, id est est fictus dispositiuè & imperfectè: non autem simpliciter.22æ.q.75.2.2^{m}.
195 Peccatum veniale non potest dimitti, quandiu voluntas ad illud manet.3ª.87.1.c.1^{m}.& 2.2^{m}.& 3.2^{m}.
196 Vnus actus charitatis potest delere omnia venialia sine actuali cogitatione eorum.3ª.q.87.1.o.
197 Aliquid causat remissionem venialium tripliciter.s.causando gratiam vt omnia sacramenta nouæ legis: vel detestando peccata, vt confessio generalis, & oratio dominica: vel reuerendo diuina, vt benedictio episcopalis, quælibet vnctio sacramentalis, & huiusmodi. 3ª. q. 87.3.o.
198 Ingressus ecclesiæ consecratæ, delet peccata venialia. 3ª.q.83.3.3^{m}. & q.87.3.c.
199 In quolibet genere peccati mortalis, sunt quædam peccata venialia propter imperfectionem actus.22æ q.35.3.c.& q.36.2.c.& q.162.5.c.
200 Peccatum veniale disponit ad mortale per se, & per accidēs, quia frequens venialium iteratio, disponit ad illam placentiam venialium, in qua consistit peccatum mortale: quod secundum quod habitus ex cōsuetudine generatur & augetur, secundum hoc delectatio & pronitas crescit.12æ.q 74.4.3^{m}.q.88.3.4.o.& 22æ.q.24.10. c.fi. & 12.1^{m}. & q. 43.7.5^{m}.q.132.4.3^{m}.& q.186.9.c.
201 Peccatū veniale ꝯparatur ęgritudini, mortale verò morti.12æ.q.72.5.c.
202 Licet virtus secundum habitum, non corrumpatur nisi per peccatum mortale: tamen actus eius corrumpitur & impeditur etiam per veniale.12æ.q.89.1.c.& 22æ.q.133.1.2^{m}.
203 Peccatum mortale est contra præceptum Dei, non autem veniale, sed est præter præceptum.12æ.q.74.9.c.& q.88.1.1^{m}.& 22æ.q.105.1.1^{m}.
204 * Peccatum veniale & mortale, differunt genere.12æ.q.88 2.c.
205 * Peccatum veniale ex genere, potest fieri mortale ex intentione, non idem numero, nec multa simul.12æ.q.88.2.c.& 4.o.& 6.c.1^{m}.
206 Consensus in veniale ex genere est veniale. Sed consensus in veniale propter imperfectionem actus, facit mortale. 12æ.qu.74. 8.2^{m}.& 9.c. 3^{m}.& q.88.5.1^{m}.
207 Peccatum veniale potest fieri mortale per substractionem, propter imperfectionē actus nō autem propter additionem.12æ.q.88.2.c.& 6.o.
208 * Peccatum veniale & mortale differunt, sicut reparabile & irreparabile.12æ.q.82.3.c.
209 Per peccatum mortale omnino mens auertitur à Deo, sed per veniale retardatur affectus hominis, ne promptè feratur in Deum.3ª.q.87. 1.2.c.
210 Per quodlibet peccatum veniale vel mortale, deordinatur voluntas hominis, per immoderatam conuersionem ad bonum creatum. 3ª. q. 87.1.c.& 1.3^{m}.
211 Vnum peccatum mortale potest oriri ex veniali. 22æ.q.13.4.3^{m}. & qu. 105.1.2^{m}.
212 Ante baptismum nō possunt esse venialia, sine mortalib. 12æ. q.89.6.o. & 3ª.q.90.4.3^{m}.
213 In ratione superiori dupliciter potest esse peccatum veniale.s.quando consentit in veniale ex genere, vel quando habet subditum motum infidelitatis sine consensu.12æ.q.74.10.o.
214 Ratio superior, circa obiectum potentiæ inferioris, vt sensualitatis sicut in delectationib. secundum carnem non habet motum, nisi deliberatum: ideo semper est mortale, si sit de mortali, non autem si sit de veniali.12æ.q.74.19.o.
215 Nullus debet peccare venialiter, ne alius peccet mortaliter. 22æ. q.26. 4.c.2^{m}.& q.43.7.5^{m}.& q.110.3.4^{m}.
216 Quilibet debet potius mori, & præeligere omnem pœnam in generali, quam peccare non solum mortaliter, sed etiam venialiter.22æ.qu. 110.3.4^{m}.
217 Vnum veniale potest remitti sine alio veniali, non autem sine quolibet mortali.3ª.q.87.q.4.o.& q.90.4.3^{m}.
218 Peccatum veniale remittitur post mortem in purgatorio, quo ad culpam & pœnam, non autem mortale.1ª.q.64.2.c.
219 Quicquid fit in contemptum Dei, & quicquid in sui ratione importat contemptum Dei, est peccatum mortale.22æ.q.38.3.c.& q.68.3.c.
220 Nullus actus sine consensu rationis, est peccatum mortale.12æ. q.15.o. & q.74.5.1^{m}.& 22æ.q.35.3.c.
221 Omnis actus humanus non relatus in Deum, actu vel habitu ex parte agentis, est peccatum mortale, non autē ex parte actus.12æ.q.88.1.2^{m}.
222 Intendens peccare mortaliter, semper peccat mortaliter. 22æ.110.4.c.
223 Actus peccati mortalis, potest aliquādo esse figura alicuius boni. 22æ. q.88.2.2^{m}.
224 Cuicunque peccato mortali homo vult adhærere sumens baptismū, dicitur fictus, fictione includente omne peccatum.3ª.q.69.9.3^{m}.
225 Omne quod fit propter mortale, est mortale.12æ.q.88.2.4.6.c.& 22æ.q. 110.4.c.& q.154.4.c.
226 Omne quod est cōtra præceptum Dei, est peccatum mortale, nisi fortè propter imperfectionem actus.12æ.q.74.10.o.
227 Omne peccatum mortale est contra præceptum Dei.22æ.q.68.3.c.fin. et q.98.3.b.
228 Aliquid dicitur peccatum mortale dupliciter. sc. secundum speciem suam, et ex causa.22æ.q.154.4.c.prin.
229 Non omne peccatum mortale directè contrariatur præceptis decalogi, sed tantum iniustitiam continens.22æ.q.148.2.1^{m}.

230 Qui

230 Quilibet agens contra debitum iustitiæ, peccat mortaliter. 22æ.q.69.1.c.et q.70.4.c.

231 Qui est in peccato mortali, diligit habitualiter aliquid supra Deum. 22æ.q.68.3.c.

232 Omne peccatum mortale contrariatur charitati, non autem spei, vel fidei. 12æ.q.71.4.c.et 22æ.q.24.10.c.et 12.c.4^{m}.et q.87.1.c.

233 Omnis actus contra charitatem, est peccatum mortale. 12æ.q.87.3.c.& q.88.2.c.& 22æ.q.13.2.c.& q.35.3.c.

234 Quælibet virtus vt virtus, id est informata charitate, expellitur per quodlibet mortale, non autem inquantum est habitus. 12æ.q.63.2.2^{m}.& q.65.3.c.& q.71.4.o.& q.73.1.2^{m}.

235 Per quodlibet peccatum mortale deperit quicquid virtuti debebatur: & omnia merita mortificantur. 22æ.q.132.3.1^{m}.& 3ª.q.89.4.o.

236 *Peccatum mortale quantum ad aliquid est simile ægritudini, & quantum ad aliquid est simile morti, & hoc est inquantum separat à Deo, qui vita est animæ, ægritudini autem inquantum habitudo reuocationis ad vitam & sanitatem, remanet in peccante, licet talis egritudo, id est peccatum de se inducat damnationem æternam. 12æ. quæstion. 72.5.c.

237 * Nullum mortale potest remitti sine alio, quia omnia mortalia sunt connexa in auersione, non autem in conuersione. 12æ. qu. 73.1.o.& 3ª.q.86.3.o.

1 Pecunia intelligitur omne illud, cuius pretium æstimari potest pecunia. 22æ.q.78.2.c.& q.100.2.5.c.& q.117.2^{m}.& q.118.2.2^{m}.

2 Pecunia non potest vendi in mutuo pro pecunia ampliori, quum sit quātitas pecuniæ mutuatæ, quæ restituenda est. 22æ.q.78.2.4^{m}.principio.

1 POEna duplex.s.pena sensus idest, afflictiua, & pœna damni, id est carentia diuinæ visionis. 12æ.q.77.4.c.fi.& 22æ.q.79.4.4^{m}.& 3ª.q.46.6.3^{m}.& q.52.2.1^{m}.

2 Pœna sensus, debetur culpæ ratione inordinatæ conuersionis, sed pœna damni ratione auersionis. 12æ.q.87.4.o.& 22æ.q.79.4.4^{m}.

3 Pœna peccati duplex.s.per inflictionem contrarij, & per subtractionem boni conuenientis: prima est à Deo agente: secunda verò, à Deo non agente. 22æ.q.10.1.3^{m}.

4 Pœna peccati duplex.s.pœna taxata, & pœna consequens, prima commensuratur culpæ, non autem secunda. 22æ.q.164.1.4^{m}.

5 Pœna consequens peccatum duplex, scilicet per se, & per accidens. 12æ. quæst.73.8.o.

6 Vnius peccati est tantum vna pœna adæquata, & plures partiales multipliciter. 22æ.q.39.4.3^{m}.& q.99.4.4^{m}.

7 Omnis pœna est medicina, sed non semper respectu peccantis. 12æ.q.87.2.1^{m}.& 3.2^{m}.& 22æ.q.39.2.1^{m}.& 4.3^{m}.& q.66.6.2^{m}.& quæst.86.1.c.& q.108.3.2^{m}.& 4.c.

8 Omnis pœna est corruptio agentis, & omnis culpa est corruptio actionis. 1ª.q.48.5.6.o.& 12æ.q.21.1.3^{m}.

9 De ratione pœnæ est, quòd sit contraria voluntati. 1ª.q.8.5.c.& q.64.3.c.& 12æ.q.87.2.6.c.& 22æ.q.18.3.c.

10 De ratione pœnæ sunt tria.s. quod sit contra voluntatem propter culpam & passio ab extrinseco. 12æ.q.46.6.2^{m}.

11 Nulla pœna est volita absolutè, sed ex conditione dupliciter.s. qua acquiritur bonum, vt satisfactio & martyrium: & sine qua non, vt mors naturalis & purgatio, sine quibus ad bonum optatum peruenire non potest. 12æ.q.87.6.c.

12 Pœna est bona simpliciter, & mala secundū quid idest huic. 22æ.q.19.1.c.

13 Peccatum non est pœna * nisi per accidens, & hoc dupliciter. s.ratione antecedentis: quia deseritur à Deo, & ratione consequentis: quia perditur melius. 12æ.q.87.2.o.& 22æ.q.36.2.4^{m}.

14 Puniri non est culpa, sed fieri reum pœna. 12æ.q.87.1.2^{m}.

15 Pœna peccato proportionatur secundum acerbitatem in iudicio diuino, & humano. 12æ.q.87.3.c.et 4.c.3^{m}.

16 Ratio omnium pœnarum veteris legis exponitur. 12æ.quæst.145.2.9^{m}.et 10^{m}.et 11^{m} et 12^{m}.

17 Pœna non debetur iuste, nisi propter culpam. 12æ.q.87.7.o.

18 Omnis pœna vt pœna, infligitur tantum pro culpa propria et præterita: sed vt satisfactio vel vt medicina, infligitur etiam pro culpa aliena. 12æ.q.87.7.8.o.et 22æ.q.108.4.o.et 3ª.q.14.1.3^{m}.

19 Nullus punitur pœna animæ, nisi pro culpa propria, quia pœna animæ non est medicina. 12æ.q.87.8.o.et 22æ.q.108.4.c.1^{m}.

20 Filius punitur pœna corporali pro culpa parentum, et serui pro dominis, inquantum sunt aliquid eorum, non autem pœna spirituali: nisi culpa aliorum fiat eis propria ratione consensus, vel imitationis, vel consultationis, vel dissimulationis. 12æ.q.81.1.1^{m}.et 2.1^{m}. et q. 87.8.o.et 22æ.q.108.4.1^{m}.et 3^{m}.et q.164.1.4^{m}.et 3ª.q.82.6.3^{m}.

21 Pœna semper præcedit peccatum in natura, sed non semper in persona puniti. 12æ.q.87.7.o.

22 Qui est in peccato non habet gustum sanum, sed affectum infestum amore sui inordinato: ideo reuocatur à peccato per penas contrarias suæ naturæ et suæ voluntati, et non dulcedine diuinæ bonitatis. 22æ.quæ.108.3.o.

23 In iudicio humano nullus debet puniri pena personali, nisi pro culpa sua, sed tantum pena damni, triplici ratione.s.vel ex hoc quod aliquis ineptus redditur sine sua culpa, ad aliquod bonum habendum vel cōsequendum, vel quia bonum in quo damnificatur, non est proprium bonum, sed commune, vel quia bonum vnius dependet ex bono alterius. 22æ.q.108.4.2^{m}.

24 Non omnes penæ sunt æquales, nec præmia sunt æqualia. 12æ.q.73.5.c.

25 Maxima pena est separari à Deo. 12æ.q.88.6.c.fi.

26 Grauior pena imponitur quadrupliciter.s. propter grauius peccatum, consuetudinem, pronitatem, et nocumentum. 12æ.q.105.2.9^{m}.et 22æ.quæst.39.2.1^{m}.

27 Lex vetus pena mortis punit peccata contra Deum, homicidium, irreuerentiam ad parentes, adulterium, incestum, et furtum hominum. Aliarum autem rerum, pena damni. 12æ.q.105.2.10^{m}.et 22æ.q.66.6.2^{m}.

28 Penam talionis in percussionis mutilationibus, et falso testimonio, lex vetus infligit: in aliis verò flagella vel ignominiam. Ibidem.

29 Pena post remissionem culpæ, imponitur duplici de causa.s. ad soluendum debitum, et remedium: quo ad primum, debet imponi secundum quantitatem culpæ: sed quo ad secundum pro minori culpa, imponitur maior pena, triplici ratione.s. difficultatis, periculi, et multitudinis. 12æ.q.105.2.9^{m}.

30 Christus exauctoritate poterat totam penam, vel partem dimittere sicut volebat, non autem alij. 22æ.q.83.4.1^{m}.

31 Deus tardat penas pro peccatis duplici ratione.s. vt prædestinati conuertantur, et vt iudicia eius appareant iusta. 22æ.q.10.11.c.fi.

32 Post hanc vitam nullus habebit pœnam corporalem nec spiritualem, nisi pro culpa sua. 22æ.q.108.4.c.

33 Minima pœna purgatorij, est maior quā maxima pena hic. 3ª.q.46.6.3^{m}.

34 Mortui cum solo peccato originali non puniuntur pœna sensus. 3ª.q.1.4.2^{m}.

35 Pœna æterna debetur peccato originali non ratione grauitatis, sed ratione subiecti priuati gratia. 12æ.q.87.5.2^{m}.

36 Pœna duplex debetur peccato originali, s.carentia diuinæ visionis, inquantum inficit personam: mors, rebellio, & huiusmodi, inquantum inficit naturam. 3ª.q.52.5.c.

37 Omnes pœnæ pro peccato primorum parentum, declarantur. 22æ.qu.164.2.o.

38 Minor pœna debetur peccato originali, quàm veniali. 3ª.q.1.4.2.1.

39 Peccatum veniale sine gratia, i.cum originali vel mortali punitur æternaliter pœna sensus in inferno. 12æ.q.87.5.3^{m}.

40 Pœna temporalis debetur peccato veniali, æterna verò mortali. 12æ.q.72.5.c.& q.87.2.5.o.& q.88.2.4.c.& q.109.7.c.& 3ª.q.86.4.o.

41 Omnis pœna præeligenda est non solū peccato mortali, sed etiam peccato veniali, tamen nullus tenetur se nec alium in speciali de hoc, propter periculum, quia descendere in talib. ad singula, est inducere hominē in tentationē, & præbere occasionem peccandi. 22æ.q.100.3.4^{m}.

42 Remissa per pœnitentiam culpa mortali & pœna æterna, quandoque remanet pœna temporalis. 12æ.q.87.6.o.& 3ª.q.86.4.o.

Pœnale est aliquid, inquantum est contra voluntatem. 1ª.q.48.5.c.& q.64.3.c.& 12æ.q.87.2.6.c.& 22.q.18.3.c.

1 POEnitentia vt est dolor voluntatis, cum electione recta, est virtus vel actus eius, non autem vt passio. 3ª.q.85.1.o.

2 Pœnitentia est virtus specialis, quia habet materiam generalem sub ratione speciali, scilicet omnia peccata, vt emendabilia per actum hominis. 3ª.q.85.2.o.

3 Pœnitētia est virtus moralis & non theologica, quia obiectum eius est peccatum, non autem Deus, sed est finis eius. 3ª.q.85.3.1^{m}.

4 * Pœnitentia est species iustitiæ commutatiuæ, licet contineat aliquid de qualibet virtute. 3ª.q.85.3.o.& 4.c.

5 Pœnitentia & vindicatiua, continentur sub iustitia commutatiua. 3ª.q.85.3.3^{m}.

6 Pœnitentia secundum quod est virtus, importat detestationem peccati, cum proposito abolendi illud secundum conditionem status peccantis. 3ª.q.85.2.1^{m}.& 3.c.

7 Pœnitentia ponit medium, inquantum infert debitam pœnam pro qualibet culpa, secundum acceptationem Dei. 3ª.q.85.3.2^{m}.

8 * Pœnitentiam ordine naturæ, simpliciter præcedunt virtutes theologicæ. 3ª.q.6.o.

9 Pœnitentia est dolor de peccato præterito, sed verecundia est timor de turpi futuro. 3ª.q.85.1.2^{m}.

10 Pœnitentia est in reo, secundum voluntatem eius, pro offensa Dei, sed iustitia vindicatiua, est in iudice. contra voluntatem rei, & pro offensa in communi. 3ª.q.85.3.o.& q.90.2.c.

11 Penitentia secundum quod est actus virtutis, requiritur ante baptismū, quæ sit prior baptismo temporē, vel natura, non autem vt sacramentum. 3ª.q.6.o.& q.84.2.2^{m}.& 6.2^{m}.& q.90.4.1^{m}.

12 Pœnitentia est posterior natura & tempore, side, spe, & timore seruili: sed est prior charitate & cæteris virtutibus. 3ª.q.85.6.o.

13 Pœnitentia vtitur temperantia ad finem suum. 3ª.q.85.3.4^{m}.

14 Detestatio vel displicentia peccati absolutè, est actus cuiuslibet virtutis: sed vt expiabile per eam, quo ad culpam & reatum, est actus penitentiæ virtutis. 3ª.q.85.2.1^{m}.& 3.c.

15 Primus actus penitentię, s.contritio, se habet vt vltima dispositio ad gratiam consequendam, alij verò actus penitentiæ, procedunt iam ex gratia & virtutibus. 2ª.q.89.1.2^{m}.& 2.c.

16 Penitentia, & gaudium, circa idem.s.de peccatis contrariantur, non autem gaudium de pœnitentia, vel de venia sperata. 3ª.q.84.9.2^{m}.

17 Penitentia non fuit in Christo actu, nec potentia, sicut nec materia eius scilicet peccatum. 3ª.q.84.7.4^{m}.

18 Penitentia vt virtus est subiectiuè in voluntate, sed vt passio est in concupiscibili. 3ª.q.85.4.o.

19 Penitentia est in innocentib. secundum habitum, non autem secundum actum. 1ª.q.95.3.c.

20 Penitens recurrit ad Deum, sicut seruus, filius & vxor, ad dominum patrem & virum: ad sacerdotē autem sicut ad vicarium Dei. 3ª.q.85.3.c.

21 Esau non verè penituit, quia non doluit de peccato, sed de damno. 3ª.q.86.1.1^{m}.

22 Habens veram penitentiam potest eam deserere: tamen pœnitentia requirit propositum perseuerandi. 3ª.q.84.10.o.

23 Vera penitentia potest amitti per quodlibet peccatum mortale sequēs, propter flexibilitatem liberi arbitrij. 3ª.q.84.10.c.

24 Penitentia debet esse continua secundum habitum, non autem secundum actum, quia non potest. 3ª.q.84.9.o.

25 Pœnitentia interior debet durare vsque in finem vitæ, non autem exterior. 3ª.q.84.8.o.& 9.1^{m}.

26 Penitentia est possibilis in fine vitæ, quandiu durat liberum arbitrium, sed est difficilis & rara. 22æ.q.14.3.3^{m}.

27 Exercitia militiæ, negociationis & publicanorum, possunt haberi à penitentibus, licet laudabilius euitentur ab eis. 22æ.q.188.3.4^{m}.

28 Malitia secularis, interdicitur penitentibus, sed quę est propter Deum, imponitur eis quandoque. 22æ.q.188.3.3^{m}.

29 Penitentia quo ad habitum est tantum à Deo, sed dispositiuè est à nobis per timorem seruilem vt plurimum, licet in aliquibus inchoetur ex amore. 3ª.q.85.5.o.

30 Actus pœnitentiæ est à timore seruili, vt à primo motiuo affectus, à timore filiali verò, vt à principio immediato & proximo. 3ª.q.85.5.c.

31 Sex actus per ordinem, concurrunt ad causandum in nobis pœnitentiæ actus.s.operatio Dei conuertentis cor, motus fidei, spei, charitatis, timoris seruilis, & filialis. 3ª.q.85.5.o.

32 Christus sacramento pœnitentiæ non est vsus ad se, nec ad alios; quia vt sacramentorum dominus, effectum sacramenti sine sacramentalibus præbebat. 3ª.q.84.5.3^{m}.& 7.4^{m}.

33 Pœnitentia figurabatur in veteri lege per diuersos ritus expiationum. 12æ.q.102.5.3^{m}.

34 Pœnitentia in generali est à natura, sed cum aliqua determinatione, est à lege veteri: a noua verò, vt sacramentum nouæ legis. 3ª.q.84.7.o.& q.86.6.4^{m}.

35 Pœnitentia est sacramentum. 3ª.q.84.1.o.

36 Et fuit institutum à Christo dando claues, sed ostendit efficaciam eius post resurrectionem. 3ª.q.84.7.o.

37 Et necessarium est solis habentibus peccatum. 3ª.q.65.1.c.& 2.4^{m}.& 4.c.& q 85.5.o.& 6.c.

38 Sacramentum pœnitentiæ potest & debet iterari. 3ª.q.84.10.o.

39 Sacramentum pœnitentiæ non requirit impositionem manus, nec signum crucis. 3ª.q.84.4.o.

40 Remissio peccatorum, est res tantum in sacramento pœnitentiæ, actus verò exteriores pœnitentis & absoluentis, sunt sacramentum tantum: sed pœnitentia interior est sacramentum & res sacramenti, & secundum totum simul, est causa tertij, sed secundum & tertium, est causa primi. 3ª.q.84.1.3^{m}.

41 Hoc sacramentum non consistit in consecratione materiæ, nec in vsu materiæ consecratæ, sicut alia sacramenta, sed in remotione materię, scilicet peccati. 3ª.q.84.3.c.

42 In Sacramento pœnitentiæ & matrimonij, non est materia corporalis, sicut in aliis sacramentis: sed actus humani sensibiles, sunt ibi loco materiæ. 3ª.q.84.1.1^{m}.& 2^{m}.4.3^{m}.7.c.q.85.1.1^{m}.& q.86.4.3^{m}. et 6.c.q.89.1.2^{m}.& q.90.1.o.& 2.c.

43 Materia vel obiectum pœnitentiæ duplex, scilicet proxima, id est actus pœnitentis: & remota scilicet peccata. 3ª.q.84.2.o.& q.90.1.3^{m}.

44 Materia pœnitentiæ adhibetur à Deo interius inspirante: non autem à ministro, sicut in aliis sacramentis, sed tantum complet absoluendo. 3ª.q.84.1.2^{m}.& 3.c.et 4.4^{m}.

45 Pœnitentia est aliquo modo de quolibet genere peccatorum, sed est de peccato mortali propriè & principaliter, de veniali propriè & non principaliter: de originali verò, impropriè. 3ª.q.84.2.3^{m}.& 7.3^{m}.

46 Nullus tenetur ad pœnitentiam de peccato veniali, quia sine ea remittitur: licet non in hac vita. 3ª.q.87.1.o.& 2.2^{m}.

47 Quæ sunt ex parte pœnitentis.s.verba & facta, sunt materia huius sacramenti, quæ verò sunt ex parte sacerdotis, se habent per modum formæ. 3ª.q.84.3.c.1^{m}.& 4.3^{m}.& 7.c.q.86.6.c.& q.89.1.2^{m}.

48 Forma huius sacramenti est hæc: absoluo te: sed alia, scilicet in nomine patris, &c.& omnia alia quæ in absolutione dicuntur, sunt ad bene esse. 3ª.q.84.3.o.

49 Sacramentum pœnitentiæ habet partes, non autem virtus nec alia sacramenta. 3ª.q.90.1.o.

50 Partes eius materiales sunt tres, scilicet contritio, confessio & satisfactio. Sed partes eius essentiales, & cuiuslibet sacramenti, sunt materia & forma. 3ª.b.90.2.o.

51 Hæ partes pœnitentiæ, sunt partes eius essentiales, non autem subiectiuæ, nec potentiales. 3ª.q.90.3.o.

52 Contritio, confessio, & satisfactio, sunt actus pœnitentiæ virtutis, & non partes eius. 3ª.q.90.1.2^{m}.

53 Ordo virtutis & temporis, est inter partes pœnitentiæ integrales. 3ª.q.90.3.3^{m}.

54 Pœnitentia ante baptismum, pœnitentia peccatorum mortalium, & pœnitentia venialium, sunt partes, id est, species virtutis pœnitentiæ non autem sacramenti pœnitentiæ. 3ª.q.90.4.o.

55 Satisfactio dicitur fructus pœnitentiæ, quia est vltima pars eius. 3ª.qu.90.2.3^{m}.

56 Pœnitentia solennis, non debet iterari triplici ratione, scilicet ne ex iteratione pœnitentia vilescat, & propter significationem: & quia solennizatio est quasi quędam professio perpetuo pœnitentiam conseruandi. 3ª.q.84.10.2^{m}.

57 Pœnitens solenniter non debet ordinari quadruplici ratione.s.propter dignitatem ordinum istorum, propter timorem recidiui, propter scandalum vitandum quod posset in populo oriri ex memoria præcedentium peccatorum, et quia non haberet frontem alios corrigendi, cum peccatum eius foret publicum, et ordinans debet priuari potestate hac, nisi in necessitate vel consuetudine, ad ordines minores tantum. 3ª.q.89.3.3^{m}.

58 Pœnitentia reuocat omnes defectus, restituendo in pristinam gratiam 3ª.q.89.2.2^{m}.

59 In sacramento pœnitentiæ, gratia infunditur, per quam fit remissio peccatorum. 3ª.q.89.1.c.

60 Pœnitentia ex prima sui institutione, respicit præteritum: sed ex consequenti, vt medicina præseruans, respicit futurum: et similiter satisfactio. 3ª.q.84.8.1^{m}.

61 Dignitas amissa per peccatum, est triplex.s.filiatio Dei per gratiam, innocentia et dignitas ecclesiastica. Prima restauratur per pœnitentiā, non autem: secunda sed aliquid maius quandoque: nec tertia, quadrupliciter.s.si verè non pœniteat, vel negligenter, vel propter irregularitatem, vel propter scandalum. 3ª.q. 89.3.o.

62 In pœnitentia non quæritur sola reintegratio æqualitatis iustitiæ, sicut in iustitia vindicatiua, sed magis reconciliatio amicitiæ. 3ª. q. 90.3.c.

63 Pœnitentia expellit effectiuè quodlibet peccatum, formaliter verò, suum oppositum tantum.s.impœnitentiam. 3ª.q.85.2.1^{m}.et 3^{m}.

64 Omnis virtus expellit formaliter, id est per actum primum, peccatum sibi oppositum, sed tantum pœnitentia, expellit effectiuè, id est per actum secundum omne peccatum. 3ª.q.85.2.3^{m}.

65 Homo in primo instanti suæ pœnitentiæ, consequitur remissionem peccatorum. 3ª.q.84.8.1^{m}.

66 Merces pœnitentiæ est plena remissio peccatorum, quo ad culpam et pœnam. 3ª.q.84.9.1^{m}.et q.89.1.c.

67 Per pœnitentiam liberamur à peccato, et restituimur in statum pristinum, sed per eam non exhibetur aliquid de nouo, pertinens ad cultum Dei. 3ª.q 63.6.c.

68 * Omne peccatum viatoris deleri potest per pœnitentiam, non autem damnatorum. 3ª.q.86.1.o.et q.87.1.o.

69 Rimissio culpæ est effectus pœnitentiæ virtutis, sed principaliter pœnitentiæ sacramenti: et principalius gratiæ quàm sacramenti, et principalius charitatis et fidei, quam pœnitentiæ virtutis. 3ª.q.86.6.o.

70 Remissio culpæ est effectus pœnitentiæ, principaliter ex vi clauium in ministris: secundariò ex vi actus ipsius pœnitentis. 3ª.quæst. 86.6.c.et quæ.89.1.2^{m}.

71 Peccatum mortale potest remitti sine sacramento pœnitentiæ, non autem sine virtute pœnitentiæ. 3ª.q.86.2.o.et q.87.1.c.

72 Peccatum veniale potest remitti sine sacramento pœnitentiæ, non autem sine aliquali actu virtutis pœnitentię, explicito vel implicito. 3ª.q.87.1.o.et 2.2^{m}.et 3^{m}.et 3.c.

73 Pœnitentia tollit totam culpam, sed non semper totum reatum, id est, debitum totius pœnæ. 3ª.q.67.3.3^{m}.et q.69.10.3^{m}.& q.86.4.o.

74 Pœnitentia non tollit omnes reliquias peccati actualis, id est, defectus consecutos, nisi pœnitentia iam perfecta, secundum omnes eius partes. 3ª.q.86.4.3^{m}.et 5.o.

75 Sacramentum pœnitentiæ habet efficaciam ad remissionem peccatorum, ex virtute nominis Christi, patientis et resurgentis. 3ª.q.84.4.c.et 5.3^{m}.et 7.c.et q.86.1.c.fi.et 6.3^{m}.

76 Remota per pœnitentiam auersione, remanet inordinata conuersio ad bonum creatum. 3ª.q.86.4.1^{m}.et 5.c.

77 Omnes virtutes et gratiæ, restaurantur per sacramentum pœnitentiæ, non autem per virtutem pœnitentiæ. 22æ.q.152.3.3^{m}.et 3ª.q.89.1.c.

78 Neo restaurantur semper in gradu priori, sed in maiori vel minori, secundum gradum motus pœnitentiæ. 3ª.q.89.2.o.et 6.3^{m}.

Pentecostes erat festum pro beneficio datæ legis, significans aduētum spiritussancti, cuius festum succedit ei. 12æ.q.102.4.10.& q.103.3.4^{m}.

1 PEr significat aliquam causam operationis, in suo casuali dupliciter. scilicet vt exit ab agente, & vt terminatur ad operatum. 1ª.q.36. c.

2 Cum dicitur aliquis per aliquē operari, hæc præpositio, per, semper designat in suo causali aliquam causam, vel principium actus. 1ª.q.36.3.c.princip.

3 Per, significat causam mediam, sed aliquando habitudinem formæ, per quam agens operatur. 1ª.q.39.8 c.& q.45.6.2^{m}.

4 Hæc propositio, per, solet denotare causam mediam, vel principium de principio. 1ª.q.15.6.2^{m}.

5 Per significat authoritatem in recto, & aliquādo in obliquo. 1ª.q.36.3.c.

6 Pater operatur per filium, & nō èconuerso. 1ª.q.36.3.c.4^{m}.& q.45.6.2^{m}.

* Perceptio experimentalem quandam notitiam significat. 1ª.q.43.5.2^{m}.

1 PErfectio dicitur dupliciter, scilicet propriè, & trāsumptiuè, sicut dicitur quandoque perfectus latro, non quidem propriè & simpliciter, sed quasi transsumptiuè, & secundum quid. 12æ.q. 55.3.4^{m}.q.92.1.c.11.et 22æ.q.14.4.1.q.45.1.1^{m}.q.47.13.c.q.92.1.1^{m}.& q.116.1.c.3^{m}.

2 Perfectio duplex, s.prima, idest, forma substantialis: & secunda, id est, forma accidentalis. 1ª.q.73.1.c.& 12æ.q.4.2.1^{m}.

3 Perfectio duplex, s.prima, idest substantia rei, & secunda, id est finis, siue operatio, & prima est causa secundæ. 1ª.q.73.1.c.

4 Perfectio vniuersi duplex, scilicet secundum statum præsentem, & futuræ nouitatis. 1ª.q.73.1.c.

5 Perfectio duplex, scilicet totalitatis & finis: prima conuenit diei sextæ, in primis operibus Dei: sed secunda diei septimæ. 1ª, qu.73.c.2^{m}.& 3ª.q.29.2.c.

6 Perfectio dicitur tripliciter, s.simpliciter, secundum naturam, & secundum tempus. 12æ.q.98.2.1^{m}.& 22æ.q.161.1.4^{m}.

7 Perfectio triplex, scilicet secundum esse, secundum accidentia, & secundum finem. 1ª.q.6.3.c.

8 Perfectio triplex, s.dispositionis, formæ, & finis. 3ª.q.27.5.2^{m}.

9 Perfectio triplex, scilicet naturæ. gratiæ & gloriæ. 1ª.q.73.1.1^{m}.

10 Gradus perfectionis quintuplex, s.quia supremum in entibus est, quod habet perfectum bonum sine operatione vt Deus: secundum est quod habet perfectum bonum per vnum, vel per paucos motus, vt angelus: tertium est, quod acquirit perfectum bonum per multas operationes vt homo: quartum est, quod non potest acquirere perfectum vllo modo, sed acquirit ad primum per paucos motus, vt bruta perfecta: vel per vnum tantum, vt bruta imperfecta, et infinitum est, quod nihil horum potest acquirere et propter hoc non habet participatum aliquē motum vt plantæ. 1ª.q.77.2.c.et 12æ.q.3.2.4^{m}.et q.5.7.c.

11 Omnis creatura, secundum quod est perpetua, est de essentiali perfectione vniuersi, de accidentali vero, secundum quod est corruptibilis. 1ª.q.23.7.c.

12 Vltima perfectio rei est in consecutione finis. 1ª.q.103.1.c.et 12æ.q.55.1.c.et 22ª.q.184.1.c.

13 Prima perfectio, idest, forma rei, se habet ad secundam, idest, ad operationem in duplici ordine, quia terminat et elicit eam. 3ª.q.29.2.c.

14 In omnibus naturis ordinatis, duo concurrunt ad perfectionem naturæ inferioris, s.aliquid secundum motum proprium, et aliquid secundum motum naturæ superioris. 22æ.q.2.3.c.

15 Vnumquodque secundum quod est perfectum, est bonum, et in actu. 1ª.q.4.prin.& 1.c.et q.5.1.3.c.et 12æ.q.3.2.c.

16 Primum principium in genere causæ efficientis oportet esse perfectissimum, nam perfectum dicitur, cui nihil deest, secundum modum suæ perfectionis. 1ª.q.4.1.c.fi.

17 Vltima perfectio cuiuslibet rei est operatio eius. 12æ.q.3.2.c.

18 * Perfectum est prius imperfecto, ordine naturæ et perfectionis, sed è conuerso ordine temporis, et generationis. 1ª. q. 85.3. 1^{m}. et 3ª. quæst.2.5.3^{m}.et 6.c.

19 Semper imperfectum est propter perfectum. 1ª.q.105.5.c.

20 Perfecta bonitas est in iis quæ sunt ad finem, si per se sufficiunt inducere ad finem, imperfecta verò, si tantum aliquid cooperari possunt. 12æ. quæst. 98.1.c.
21 Adueniente perfecto: non manet imperfectum, quando imperfectio est de ratione eius. 12æ.q.67.3.6.c.& 22æ.q.4.4.1m.
22 Vel quando sunt opposita. 1a.q.58.7.3m.& q.62.7.1m.& 12æ.q.67.3.c.& 5.2m.& 6.c.& 3a.q.9.3.5m.
23 Aliquis dicitur perfectus dupliciter, scilicet habendo perfectionem, & statum eius. 22æ.q.184.4.c.
24 Ad statum perfectionis requiritur obligatio perpetua ad seruitutem Dei, cum aliqua solennitate. 22æ.q.184.4.5.6.c.& 8.5m.
25 In statu perfectionis sunt soli professi solenniter religionem, & episcopi. 12æ.q.184.4.5.6.o.
26 Status episcoporum est perfectior statu religiosorum: quia episcopi sunt perfectiores, hi autem perfecti. 22æ.q.184.5.3m.& 7.8.o.q.185.8.c. q.186.3.5m.& q.188.1.3m.
27 Status religiosorum est perfectior statu curatorum et archidiaconorum. 22æ q.184.8.o.
28 Perfectio hominis est, vt contemptis temporalibus, spiritualibus inhæreat. 12æ.q.99.6.c.fi.
29 Perfectio charitatis triplex, scilicet ex parte diligibilis, diligentis, et per exclusionem repugnantis: prima conuenit soli Deo, secunda beatis: tertia viatoribus. 22æ.q.24.8.o. et q.44.4.2m.3m. et q.184.2.o.
30 Perfectio charitatis ex parte diligentis triplex, scilicet secundum actu, studium et habitum, prima conuenit solis beatis: secunda perfectis viatoribus. tertia omnibus habentibus charitatem, & ad eam omnes tenentur. 22æ.q.24.8.o.& q.44.4.2m.& 3m.& q.184.2.o.
31 Ad perfectionem aliquid pertinet tripliciter. s. essentialiter, vt obseruantia præceptorum charitatis: consequenter, vt consilia, & instrumentaliter, vt paurpertas, continentia & huiusmodi. 22æ.q.18.4.3.c.
32 Paupertas voluntaria non est perfectio, sed instrumentum eius. 22æ.q. 19.12.1m,& q.184.7.1m.q.186.6.1m.q.186.1.3m.2.c.& 3.c. fi. quæst. 188. 7.c.1m.& 8.c.
33 Paupertas voluntaria est efficax exercitium perueniendi ad perfectionem charitatis. 22æ.q.186.3.4m.
34 Perfectio vitæ Christianæ simpliciter, attẽditur secundum charitatem, sed secundum quid, secundum alias virtutes. 22æ.q.184.1.o.& 2.3.c. q. 189.1.1m.& 3a.q.46.3.c.
35 Perfectio vitæ essentialiter consistit in præceptis, sed instrumentaliter in consiliis. 22æ.q.184.1.o.
36 Perfectio vitæ, principaliter & per se consistit in interioribus, præcipuè in charitate, sed secundariò & per accidens, in exterioribus vt in virginitate & paupertate, & hoc tripliciter, scilicet remouendo impedimenta, vel vt effectus charitatis, & vt perfectio pœnitentiæ. 22æ. q.81.7.c.& q.186.7.1m.
37 Quilibet tenetur tendere ad perfectionem ex præcepto, non autem tenetur esse perfectus. 22æ.q.186.2.2m.
38 Habens perfectam charitatem, vel existens in statu perfectionis, non tenetur plus aliis ad opera perfectionis, nisi ex voto, vel cura. 22æ. quæ. 110.4.5.
39 Qui non est perfectus in virtutibus moralibus, indignè sumit officium prælationis, vel prædicationis. 3a.q.41.3.1m.
40 Perfecti debent tolerare iniurias proprias, secundum præparationem animi, non autem communes, Dei, proximi, vel status. 22æ.q.108.1.2m. & 4m & q.188.3.1m.
41 Perfecti debent resistere detractoribus suis. 22æ.q.72.3.o.
42 Perfectis licet sua repetere, vel non dare, sicut etiam imperfectis. 22æ. q.43.8.o.
1 Periculum ex ipso facto nascens, facit illud factum non expedire, nõ autem periculum nascens ex defectu nostro. 22æ.q.88.4.2m.
2 Expediens est ascendere equum, quamuis periculum immineat cadendi de equo: alioquin oporteret ab omnibus bonis cessare, quæ etiam per accidens ex aliquo euentu, possunt esse periculosa. 22æ. quæst. 88.4.2m.
3 Quascunque res magnas aggredi, videtur periculosum esse, quia in iis deficere, est valde nociuum. 22æ.q.128.3m.
4 Periculis rerum humanarum est obuiandum per res humanas, non autẽ per hoc, quòd res diuinæ conuertantur in vsum humanum per dispẽsationem indebitam. 22æ.q.88.11.1m.
5 Periculum est in mora quandoque. 12æ.q.96.6.c.fi.
6 Si sit subitum periculum non patiens tantam moram, vt ad superiorem recurri possit, ipsa necessitas dispensationem habet annexam, quia necessitas non subditur legi. Ibidem.
1 Periurium habet principaliter nomen & speciem à falsitate: secundariò à defectu iustitiæ: tertiò, à defectu iudicij. 22æ.q.98.1.o.& q.123.3.5m.
2 Periurium omne, semper est peccatum, contrarium religioni. 22æ.quæst. 98.2.o.
3 Periurium semper est peccatum mortale: licet ex loco sit, vel ex lapsu linguæ, si perpendit qui iurat. 22æ.q.70.4.c.& q.98.2.3.o.
4 Iurans verum quod putat esse falsum, vel iurans falsum, quod putat esse verum, est periurus. 22æ.q.98.1.3m.
5 Periurium promissorium, est infame ipso iure, assertorium vero, per sententiam tantum. 22æ.q.98.3.2m.
Permittere lex humana dicitur aliquid, non quasi ea approbans, sed quasi ea dirigere non potens. 12æ.q.93.3.3m.
Permutatio beneficij ecclesiastici, propter commodum spirituale est licita de licentia episcopi, non autem propter commodum temporale, quia est simonia. 22æ.q.100.1.5m.
Perplexus aliquis esse potest ex suppositione, non autem simpliciter. 12æ. q.19.6.3m.& 3a.q.64.6.3m.& q.82.10.2m.
1 Per se quod conuenit alicui, non potest separari ab eo. 2a.q.50.2.c.
2 Formæ conuenit esse per se, non autem materiæ vel composito, sed per formam. 1a.q.50.5.c.& q.75.6.c.& q.60.2.c.
3 *Omne quod inest non per se, reducitur ad aliquid, quod inest per se, 2æ.q.10.1.c.
4 In moralibus intentum dicitur per se, & quod est præter intentionem, dicitur per accidens. 22æ.q.37.1.c.& q.39.1.c.& q.43.3.c.& q.59.2.& q. 64.7.c.& q.10.2.c.
1 Perseuerantia est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua permansio, secundum Andronicum. 22æ.q.128.c.
2 *Perseuerantia est virtus specialis, habens speciale obiectum. s. opus laboriosum, vt tristabile diuturnitatis. 22æ.q.137.1.o.& 2.c.1m. & 2m.& q.138.1.c.
3 Perseuerantia vt est virtus, moderatur aliquas passiones. s. timorem fatigationis, aut defectus, propter diuturnitatem non autem perseuerantia, de qua loquitur philosophus. 22æ.q.137.2.2m.
4 Perseuerantia dicitur tripliciter, scilicet habitus mentis quo firmiter statur contra tristitias, habitus de proposito perseuerandi, & continuatio boni, vsque ad finem vitæ. Primo & secundo modo est virtus infusa, non autem tertio modo. 1a.q.95.3.4m.& 12æ.q.109.10.c. 22æ.q. 128.5m.q.137.1.o.& 2.2m.& 4.c.
5 Perseuerantia primo & secundo modo fuit in Adam, non autem tertio modo. 1a.q.95.3.4m.& 12æ.q.109.10.3m.& 22æ.q.137.4.2m.
6 Persistere in bono vsque in finem, ex propria intentione finis, est proprium perseuerantiæ, sed conuenit cuilibet virtuti, inquantum est habitus. 22æ.q.137.1.3m.& q.138.2.3m.
7 Perseuerantia est pars potentialis, annexa fortitudini. 22æ.q.128.c.5m. & 6m.& q.137.3.o.
8 Perseuerantia conuenit cum temperantia in materia. scilicet circa delectationes tactus, sed magis conuenit cum fortitudine, & principaliter in modo, inquantum firmat contra difficultatem diuturnitatis. 22æ. q.137.2.1m.
9 Perseuerantia non est in appetitu sensitiuo, sed in ratione. 12æ.q.58.3.2m. & 22æ.q.53.5.3m.
1 Persona dicitur à personando in theatris, cum laruis. 1a.q.29.3.2m.
2 Persona non est nomen intentionis, sed rei. 1a.q.30.4.c.
3 Nomen personæ non est impositum ad significandum indiuiduum, ex parte naturæ, sicut aliquis homo: sed rem subsistentem in rationali natura. 1a.q.30.4.c.
4 Persona significat id quod perfectissimum est in tota natura, s. subsistens in rationali natura, 1a.q.29.2.c.
5 Persona significat substantiam particularem, ad dignitatem pertinentẽ: ideo est tantum in natura intellectuali, 1a.q.29.3.2m.
6 Persona est rationalis naturę, indiuidua substantia, secundum Boetium, 1a.q.29.1.o.& 3.c.2m.& 4m.
7 *Subsistẽtia in diffinitione personæ, accipitur in communi, secundum quod diuiditur in substantiam primam & secundam, 1a.q.29.1.2m.
8 Persona est hypostasis distincta proprietate, ad dignitatem pertinente, secundum magistros. 1a.q.29.3.2m.& 4m.
9 Forma significata per nomen personæ, nõ est essentia vel natura, sed est personalitas, 1a.q.39.3.4m.
10 Persona est communicabilis multis naturis, non autem multis suppositis. 3.q.3.1.2m.
11 Illud quod non existit per se non est persona, vt accidentia, partes & humanitas Christi. 1a.q.29.1.2m.& 5m.& quæ.75.4.2m.& 3a.q.2.2.3m.& q.16.12.2m.
12 Vnitas personæ requirit vnitatem esse completi, & personalis, quia est de constitutione eius, non autem operatio, 3a.q.19.1.4m.
13 Persona propriè conuenit Deo, & nobilius quàm creaturis, 1a.19.3.o.
14 Persona prædicatur analogicè de Deo & creaturis, 1a.q.29.4.4m.
15 Persona in diuinis, est diuinæ naturæ incommunicabilis existentia, secũdum Ricardum de sancto Victore, 1a.q.29.3.4m.
16 Persona in diuinis significat relationem per modum substantię, 1a.q.28. 4.o.& q.30.1.c.& q.33.2.1m.
17 Persona etiam in diuinis dicitur ad se, & nõ ad alterum: & propter modum significandi, 1a.q.29.4.1m.
18 Trinitas, essentia, & quælibet res demonstrabilis, est persona secũdum grammaticos, 1a.q.39.8.fi.
19 In diuinis persona & essentia sunt idem re, & differunt ratione, 1a.q.3. 3.o.& q.39.1.o.& q.40.1.c.
20 Persona addit supra essentiam Dei secundum intellectum, quia essentia potest intelligi sine persona, non autem èconuerso, 3a.q.3.3.3m.
21 Cognitio personarum diuinarum, est nobis necessaria, ad rectè sentiendum de creatione: sed principalius de salute nostra. 1a.q.32.1.3m.
22 In diuinis essentialia possunt abstrahi à personis, cognitione imperfecta: non autem cognitione beata. 3a.q.3.3.o.
23 In diuinis est pluralitas personarum. 1a.q.30.1.o.
24 Persona in diuinis, prædicatur pluraliter. de pluribus personis. 1a.q.30. 1.o.& q.39.3.4m.
25 Communitas huius nominis, persona, nõ est realis, nec intentionis, nec negationis: sed rationis. 1a.q.30.4.o.
29 In diuinis sunt tantum tres personæ. 1a.q.30.2.o.& q.31.1.o.& q.41.6.o.
27 Tres personæ, sunt vnus Deus & Deus est tres personæ, & est trinitas. 1a.q.39.3.6.o.
28 Tres personas dicimus esse vnam essentiam, non autem ex vel de eadem essentia. 1a.q.39.2.o.& q.41.3.3m.
29 Hæc non conceditur, tres personæ, sunt essentiæ, quia forma non designatur nisi per duos genitiuos, vel per vnum genitiuum habentem vim duorum. 1a.q.39.2.c.4m.
30 Hæc est vera, tres personæ sunt vnius essentiæ, & genitiuus construitur in habitudine causæ formalis. 1a.q.39.2.o.
31 Hæc conceditur, essentia est trium personarum, nõ autem hæc: Deus est trium personarum, nec tres personæ sunt vnius Dei, 1a.q.39.2.c.
32 Personæ diuinæ sunt plures res, 1a.q.36.1.c.& q.39.3.3m.
1 Pertinax secundum Isidorum, est qui tenet imprudenter suum propositum, quasi omnino tenax. 22æ.q.138.2.c.
2 Pertinax assimilatur incõtinenti & molli, quia nimis appetit aliquã delectationem, & fugit tristitiam. 22æ.q.138.1.2m.
3 Pertinacia opponitur perseuerantiæ secundum excessum, mollicies autem secundum defectum. 22æ.q.138.2.o.
Peruicax est idem quod pertinax, qui in suo proposito ad victoriam perseuerat. 22æ.q.138.2.c.

1 *Pessi

1 *Pessimum non oportet quod opponatur optimo. 12æ.quæst.39.4.1m.& q.84.4.1m.
Petra in deserto, fuit aliquid materiale: significãs Christum. 1a.q.102.1.4m.
Petrus negando Christum peccauit mortaliter. 22æ.q.24.12.2m.
Philotimia est virtus in concupiscibili, circa honores absolutè, innominata latine. 12æ.q.60.5.c.& 22æ.q.129.2.c.
1 PIETAS à vulgo sumitur pro actib. misericordiæ, quia Deus testatur, hos actus sibi fieri, & ex hoc Deus dicitur pius. 22æ.q.101.1.2m.
2 Pietas est specialis virtus. 22æ.q.101.3.o.
3 Pietas principaliter est ad parentes, & ad patriam. in quib. includuntur omnes consanguinei ciues, & amici, & patria. 22æ.q.80.1.c.q.101.1.o. & 2.3m.et 3.c.
4 Religio exhibet cultum Deo, pietas autem parentibus et patrię quia eis homo maxime debitor est post Deum. 12æ.q.60.3.c.et 22æ.q.10.1.c.et 3. 1m.et 2m.q.102.1.3m.q.106.1.c.et q.222.5.c.
5 Pietas debetur Deo, quia cultus parentum includitur in cultu Dei sicut minus in maiori. 22æ.q.101.1.1m.et 3.2m.q.102.1.1m.et q.103.3.1m.et q. 106.1.c.1m.
6 *Opera pietatis non debent prætermitti propter religionem, nisi impediant eam, quia non essent opera pietatis. 22æ.q.10.4.o.
7 Donum pietatis, est habitualis dispositio animæ, qua promptè mobilis est à Spiritu sancto, ad habẽdum filialem affectum ad Deum vt ad patrem, 22æ.q.121.1.c.
8 Pietatis donum, colit patrem Deum, sed vt virtus, colit patrem carnalem, 22æ.q.121.1.o.
9 Donum pietatis colit Deum, et consequenter quæ Dei sunt, scilicet sanctos, sacram scripturam, et pauperes, 22æ.q.21.1.3m.
10 Donum quo aliquis propter reuerentiam Dei, operatur bonum ad omnes, perficiens vim appetitiuam, in iis quæ ad alterum sunt, conuenienter pietas nominatur. 12æ.q.68.4.c.fi.et 2m.
11 Donum pietatis est vnus habitus, dirigens in omni communicatione ad alterum, propter vnam mensuram. 2æ.q.68.4.c.fi.
12 Religio est potior virtute pietatis, sed est inferior dono pietatis. 22æ.q. 121.1.2m.
13 Pietas & timor Dei, manifestant fidem & sapientiam. 22æ.q.45.1.1m.
14 Actus doni pietatis in patria, est honor Dei, & honor sanctorum ad inuicem. 22æ.q.121.1.3m.
Pignus facit, spem habendi rem, & tantum valet. 12æ.q.114.3.3m.
1 Pisces carent memoria, secundum Basilium, non autem secundum Augustinum: & communiter sunt animalia imperfectiora terrestribus animalibus. 1a.q.72.1m.
2 Pisces non offerebantur in tẽplo, quia sunt magis alieni à cõuersatione hominum, quàm alia animalia, & citò moriuntur quando sunt extrà aquam. 12æ.q.102.3.3m.
3 Vt includantur omnia huiusmodi, quæ habent aliquod speciale inter pisces, subiungit scriptura: creauit Deus cete grandia, 1a.q.70.4m.
1 Pythagoras noluit profiteri se esse sapientem, sed amatorem sapientię 22æ.q.1.6.2.1m.
2 Pythones sunt arreptitij dicti à pytone, idest, Apolline auctore diuinationis, 22æ.q.95.3.c.
3 Samuel (secundum Augustinum) verè apparuit pythonissæ dispensatione Dei, vel diabolus in similitudine eius. 1a.qu.89.8.2m.& 22æ.q.95.4. 2m.q.175.4m.
Placere hominibus propter fauorem humanum, est peccatum, non autem si hoc fit ad gloriam Dei. 22æ.q.115.1.1m.
Plagium est furtum hominis, & punitur in veteri lege, pœna mortis. 12æ.q. 105.2.10m.
Planetæ. Candelabrum habens septem lucernas, in septem calamis, in australi parte templi, significat septem planetas, illuminantes totũ mundum, quorum cursus est nobis ex australi parte. 12æ.q.101.4.6m.col.2.
1 Plantæ. Productio plantarum tertia die, pertinet ad opus distinctionis, non autem ad opus ornatus, 1a.q.69.2.1m.
2 Plantæ, secundum Augustinum, productæ sunt die tertia, causaliter tantum: secundũ alios autem, productæ sunt in actu, 1a.q.69.2.o.q.70.1.c. fi.q.71.c.fi.q.72.c.1m.q.74.2.c.& q.102.5.
3 Plantæ habent simul potentiam generationis, actiuam & passiuam, sed absolute, dicuntur mares vel fœminæ, à prędominio. 1a.q.92.1.c.& 3a. q.32.4.c.
1 Plato solus amore veritatis contemplandæ, abstinuit ab omni delectatione venerea, pro quo sacrificauit, non quasi reputans hoc peccatũ, sed cedens errori ciuium. 22æ.q.152.2.3m.
2 Plato vidit librum Genesis, & exposuit aliquid eius, 1a.q.66.1.5m.& qu. 74.3.4m.
3 Plato posuit ideam separatam entis, & vnius, & boni, summum Deum. 1a.q.6.4.c.
Pluralitas materialis à nullo agente est intenta vt finis: quia tendit in infinitum quod repugnat fini. 1a.q.47.3.2m.& fi.& q.50.4.4m.
Pluuiales aquæ causantur ex vaporibus aqueis, & parum ex vaporibus mistorum: qui ex vi naturæ resoluũtur in veras aquas, ideo in eis potest esse baptismus, 3a.q.66.4.5m.
Poetica vtitur metaphoris propter defectum rei, de qua est: theologia verò propter excessum, 1a.q.1.9.1m.& 12æ.q.101.2.2m.
1 Pollutio nocturna magis iudicatur, quo ad rationem meriti vel demeriti, secundum principium, quod est in dormiendo, quam secũdũ terminum, qui est in vigilando, nec reputatur qui euigilasse, quousque perfectè vsum liberi arbitrij recuperauerit. 1a.q.94.4m.
2 Non omnis emissio humoris carnalis est propriè pollutio, sc. quando in vigilia ex infirmitate vel absque vlla commotione carnis, & absque cogitatione immunda, & sine delectatione, & quasi insensibiliter, humor carnalis egreditur. 22æ.q.151.1.4m.
De pomis collium æternorum. 1a.q.10.3.c.
Populus est multitudo hominum, iuris consensu, & vtilitate communicãs, sociata. 1a.q.31.1.2.& 12æ.q.105.2.c.
Porphyrio habet vnum, pedem latum ad natandum, & alium fissum ad ambulandum, solo morsu bibit, omnem cibum aqua tingens: ideo significat inobedientes. 12æ.q.102.6.1m.fi.
Positio duplex, s. prædicamentum, idest ordo partium in loco, & differentia quantitatis, 22æ.q.49.1.3m.
1 Non intelligitur aliquis posse facere, quod non licitè facere potest. 22æ. q.187.3.c.
2 Hoc verbum potest, habet vim appliatiuam. 1a.q.25.5.2m.
3 Illud possumus, quod de iure possumus. vnde dicitur illud esse non posse, quod conuenienter esse non potest, ideo exponitur, non potest, idest, non debet. 3a.q.74.7.1m.
4 Dicitur ille aliq d non posse, qui nõ potest illud de facili. 3a.q.86.1.2m.fi.
1 Possessio rerum exteriorum, quo ad vsum, est homini naturalis non autẽ quo ad naturam earum. 22æ.q.66.1.o.
2 Possidere aliquid quasi proprium, est licitum & necessarium triplici ratione, s. solicitudinis, ordinis & pacis. 22æ.q.66.2.o.
3 Communitas possessionum dicitur esse de iure naturali, quia diuisio earum est secundum ius humanum tantum. 12æ.q.94.5.3m.& 22æ.q.66.2. 1m.& 7.c.
4 Possessiones Iudæorum non poterant vendi, ne sortes confunderentur ræter domos vrbanas, quia non erant sortæ diuisæ. 12æ.q.105.2.c.3m.
5 Oprimum est, quod possessiones sunt distinctæ, sed vsus partim sit communis, & partim per voluntatem possessorum communicetur, sicut statutum est in lege veteri. 22æ.q.105.2.c.& 22æ.q.66.2.c.
6 Propter irregularitatem possessionum, plures ciuitates destruuntur, vt philosophus dicit, ad quod lex vetus triplex apposuit remedium, sc. vel vt secundum numerum hominum, possessiones æqualiter diuiderentur, vel vt possessiones non in perpetuum alienentur, sed certo tẽre ad suos possessores reuertantur, vt non confundantur sortes possessionum, vel vt ad huiusmodi confusionem tollendam proximi succedant morientibus. 12æ.q.105.2.c.3m.
1 Possibile sumitur dupliciter, s. vt diuiditur contra necesse, & vt commune ad necesse & ad contingens. 1a.q.41.4.2m.
2 Possibile vel impossibile duplex, s. simpliciter & absolutè, & ex suppositione, 3a.q.46.2.c.
3 Possibile vel impossibile absolutè dicitur per conuenientiam vel repugnantiam terminorum, non autem possibile secundum aliquam potẽtiam. 1a.q.25.3.c.4m.& q.46.1.1m.
4 Possibile & impossibile dicuntur tripliciter, s. secundum potentiam actiuam vel passiuam: * in eo quod aliquid facere posse dicitur, vel fieri, alio modo non secundum aliquam potentiam, sed secundum seipsum, sicut per repugnantiam terminorum vel conuenientiam possibile, vel impossibile aliquid dicitur esse: tertio dicitur secundum potẽtiam mathematicam, vt in geometricis. 1a.q.25.3.c 4m & q.46.1.1m.
5 Possibile vel imposibile secundum potentiam, iudicatur secundum causas inferiores tantum. 1a.q.25.3.4m.
6 Possibile contentum sub necessario, conuenit Deo, non autem oppositum ei, quia sequitur potentiam passiuam. 1a.q.41.4.2m.
Posterius. & Aliquem effectum contingit esse posterius suo principio dupliciter, scilicet ex parte agentis, & ex parte actionis. 1a.q.42.2.c.
Postprædicamentum est, quod consequitur diuersa genera. 12æ.q.49.1.c.
1 POTENTIA significat id quod est principium, non autem relationẽ eius. 1a.q.41.5.1m.
2 * Potentia creaturæ duplex, scilicet ad esse & ad agere. Prima se tenet ex parte materiæ: secunda verò, ex parte formæ. 12æ.q.55.2.c.
3 Potentia duplex, s. potentia absoluta, & potentia ordinata. 1a.q.9.2.c.& q.25.5.1m.
4 Potentia creaturæ duplex, s. naturalis & obedientialis. 1.q.115.2.4m. & 3a.q.1.3.3m.& q.11.1.c.
5 Potentiæ naturales nõ habent habitum nec aliquid superadditum, quia operantur circa aliqua determinata. 12æ.q.49.4.2m.
6 Potentia duplex, s. imperans & exequens. 1a.q.115.2.4m.
7 Potentia duplex, s. rationalis, & irrationalis. Dico autem potentiam rationalem siue humanam ipsam rationem, vel quæ rationi obediat. 12æ q.8.1.2m.
8 Potentiæ rationales sunt ad opposita respectu eorum tantum, quæ sunt sub conuenienti obiecto earum. 12æ.q.8.1.2m.
9 Potentiæ rationales sunt ad opposita, respectu earum tantum, ad quæ non naturaliter inclinantur, s. non respectu finis. 1a.q.62.8.2m.
10 * Oppositorum eadem est potentia. 12æ.q.8.1.1m.
11 Non est possibile quod eadem potentia sit actiua & passiua. 1a.q.79.10.c.
12 Potentia immaterialis quanto plus recipit de bonitate, tanto fit capacior in infinitum, non autem potentia materialis. 22æ.q.24.7.c.
13 Potentia actiua cuiuslibet rei sequitur formam eius, quæ est principium agendi, naturam eius. 3a.q.13.1.c.
14 Quęlibet potentia actiua, quantumcunque imperfecta, potest in aliquã operationem. 22æ.q.129.2.c.
15 Potentiæ actiuæ artes, & habitus, qui sunt circa finem, imperant iis qui sunt circa ea quæ sunt ad finem. 1a.q.82.4.c.& 12æ.q.9.1.c.& 22æ.quæ. 81. 1.1m.& 5.1m.
16 In omnibus potentiis actiuis ordinatis, illa potentia quæ respicit finem vniuersalem, mouet potentias, quæ respiciunt fines particulares. 1a. q.82.4.c.& 12æ.q.9.1.c.q.65.3.1m.& q.114.4.1m.
17 Quanto potentia est altior vel superior, tanto ad plura se extendit. 1. q. 65.3.c.
18 In potentiis ordinatis, quicquid potest potentia inferior, potest & superior, nisi sit ad defectum. 1a.q.57.2.c.& q.86.1.4m.& q.110.2.2m.& 12æ. q.74.7.c.fi.
19 In omnibus potentiis & habitibus ordinatis, vltima perfectio reseruatur supremæ in genere illo. 12æ.q.5.6.1m.q.15.4.c.1m.q.57.6.c.q.74.7. c.q.98.3.c.et 22æ.q.47.11.3m.& 3a.q.72.11.c.
20 *Ad ea quæ sunt diuersa genere, ex æquo se habentia, ordinantur diuersæ Potentiæ animæ non autem aliter. 12æ.q.8.2.2m.
1 POTESTAS excellentiæ humanitatis Christi in sacramentis, consistit in quatuor principaliter, s. in hoc quod meritum & virtus passionis eius operatur in sacramentis, & in eius nomine, sacramenta sanctificantur, & ex eius institutione, sacramenta virtutem obtinent, & ipse effectum sacramentorum sine exteriori sacramento potuit conferre. 3a.q.64.3.4.c.q.84.5.3m.& 7.4m.

2 Christus potuit hanc potestatem aliis communicare.3ª.q.64.4.o.

3 Hæc potestas nulli puræ creaturæ communicata est.3ª.q.64.4.1^{m}.&3^{m}.q.72.1.1^{m}.

4 Propria potestas Christi in baptismo duplex,s.diuina,& excellentia secundum humanitatem,secundam communicare potuit,non autem primam.3ª.q.64.1.o.

5 Bonus vsus potestatis ad regendum alios,est optimus,& abusus eius est pessimus.12æ.q.2.4.2^{m}.& 22æ.q.65.3.1^{m}.

6 Abutens potestate sibi data,meretur eam amittere.12æ.q 2.4. 2^{m}.& 22æ.q.65.3.1^{m}.

7 Officium potestatum cælestium,est arcere dæmones.1ª.q.108.6.c. fi.qu.110.1.2^{m}.fi.& q.113.3.c.

Potus moderatus vini,multum confert,& modicus excessus multum lædit,etiam plus quam excessus cibi,* cum vsum rationis* impediat:vinum enim multum epotum irrationem & iram,&ruinas multas inducit.22æ.q.149.1.o.

1 Præceptum importat applicationem legis ad ea quæ ex lege regulantur. 12æ.q.90.2.1^{m}.

2 De ratione præcepti est,quod importet ordinem ad finem, inquantum præcipitur id quod est necessariũ,vel expediẽs ad finem.12æ.q.99.1.c.

3 Præceptum propriè,importat rationem debiti.12æ.q.99.1.5.c.qu.100.5.1^{m}.& 9.c.& 22æ.q.44.1.c.

4 In quolibet præcepto sunt cõsideranda duo,s.finis,& possibilitas.12æ.q.13.3.3^{m}.

5 Non omnia posita in lege,sunt sub præcepto.22æ.q.186.9.2^{m}.

6 Illud tantum cadit sub præcepto legis propriè,pro quo pœna legis infligitur.12æ.q.100.9.c.

7 Multi errores Pharisæorum de præceptis diuinis.12æ.q.108.1.2^{m}.& 4^{m}.

8 Præceptum duplex,s.obligans singulos de communitate, vel communitatem tantum.22æ.q.152.2.1^{m}.

9 Præcepta affirmatiua,non distinguuntur à negatiuis, quando se includunt.12æ.q.100.4.2^{m}.& 22æ.q.22.1.3^{m}.

10 Præcepta negatiua legis,prohibent actus peccatorum, qui sunt secundum se mali,nec vnquam vllo modo,aliquo tempore, vel loco, possunt bene fieri: affimatiua verò sunt de actibus virtutum.22æ.q. 33. 2.c.

11 Præceptorum diuersitas,non significat diuersitatem habitus,sed diuersitatem actus,quia non dantur de habitibus virtutum,sed de actibus earum.22æ.q.31.4.1.& q.44.2.1^{m}.

12 Præcepta affirmatiua obligant semper, sed non ad semper, negatiua verò obligant vtroque modo.12æ.q.71.5.3^{m}.q.88.2.2^{m}.& q.100.10.c.2^{m}.& 22æ.q.3.3.c.

13 Omne præceptum affirmatiuum habet annexum præceptũ negatiuum.22æ.q.44.3.3^{m}.

14 Præceptum dupliciter amittit obligationem,s.ratione impossibilis,vel si finis eius sine eo haberi potest.12æ.q.13.3.ar.3&3.^{m}.& 22æ.q.64.6.3^{m}

15 Præcepta nouæ legis,sunt minora quam veteris, quo ad explicationem,& manifestationem,non autem quo ad substantiam.12æ.q.107.3.2^{m}.

16 Præcepta Dei sunt de eo, quod est de necessitate salutis,secundum se,ideo quolibet casu,obseruari illa oportet,non autem præcepta ecclesiæ.22æ.q.147.4.1^{m}.

17 Præcepta decalogi, sunt quasi prima,& communia legis principia, per se nota.12æ.q.100.3.3^{m}.& 5 6^{m}.& 22æ.q.122.3.4^{m}.& 4.c.& 5.1^{m}.& 2^{m}.& 3^{m}.& 6.1^{m}.& 2^{m}.q.140.1.3^{m}.q.170.1.3^{m}.& 2.1^{m}.

18 Præcepta decalogi sunt quæ statim ex primis principiis,vel ex fide,innotescunt hominibus.12æ.q.100.3.o.et 5.1^{m}.q.11.c.et 22æ.q.122.1.c.

19 Inter præcepta decalogi,non nemerantur prima cõmunissima præcepta legis natnræ,nec ea quæ diligenti inquisitione indigent.12æ.q.100.3.c.et 5.1^{m}.et 11.c.et 22æ.q.56.1.c.

20 Præcepta decalogi sunt immediatè à Deo, alia vero per Moysen, vel per alios.12æ.q.100.3.c.1^{m}.et 6.b.et 11.c.

21 Præcepta decalogi sunt scripta quadruplici ratione,sc. primo quia per contrariam consuetudinem qua multi in peccato præcipitabantur, iam apud multos ratio naturalis obtenebrata erat: secundo quia etsi in aliqnibus vigebat ratio,tamẽ amor boni in eis deficiebat: vnde per quandam coactionem legis obligatoriæ,ad bonum inducendi erant, tertio vt ad opera virtutis non solum natura inclinaret, sed etiam reuerentia diuini imperij: quarto vt magi memoriæ tenerentur, et frequentius in cogitatione versarentur.1ª.q.24.1.c.

22 Præcepta decalogi diuersimodè à diuersis numerantur, et distinguuntur.12æ.q.100.4.5.o.

23 Sufficientia decem præceptorum decalogi.12æ.q.100.5.o.

24 Præcepta decalogi,conuenienti modo traduntur: quia in eis maxima sapientia continetur.12æ.q.100.7.o.

25 Præcepta decalogi,conuenienter ordinantur.12æ.q.100.6.o.

26 Omnia quæ sunt in doctrina veteris testamenti, ordinantur ad præcepta decalogi, vsque ad finem.22æ.q.56.1.3^{m}.

27 Omnia alia præcepta moralia veteris legis reducuntur ad præcepta decalogi.12æ.q.100.3.11.o.et 22æ.q.122.6.2^{m}.

28 Omnia præcepta moralia legis diuinæ,continentur in præceptis decalogi.12æ.q.100.3.o.

29 Singula præcepta decalogi,declarantur.22æ.q.122.o.

30 Ratio tantum in primo,et tertio præcepto redditur: quia alia sunt purè moralia,et sine determinatione.12æ.q.100.7.2^{m}.

31 Præmium ponitur tantum in primo et quarto præcepto, quia videbantur inutilia poena vero ponitur tantum in primo,et secundo,ratione pronitatis: erát autem homines proni ad idololatriam, propter generalem consuetudinem gentium: et sunt proni ad periurium, propter frequentiam iuramenti.12æ.q.100.6.7^{m}.4^{m}.

32 Peccatum falsæ doctrinæ, prohibetur secundo præcepto drcalogi.12æ.q.100.5.3^{m}.et 11.c.

33 In solo tertio præcepto ponitur memento, ratione beneficij præteriti, vel propter determinationem eius.22æ.q.100.7.5^{m}.

34 Præceptum tertium mysticè,quo ad cessationem à peccatis,et quietem mentis in Deum, est generale: sed ut per ipsum prohibetur ad literam opera seruorum, idest opera mechanica, est præceptum speciale, sub opere autem manuali, intelliguntur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur, siue manibus, siue pedibus, siue lingua fiant.22æ.q.122.4.1^{m}.et q.187.3.c.

35 Et erat partim morale.et, et partim cerimoniale.12æ. q.100.3.2^{m}.et 7.2^{m}.et 5^{m}.et 22æ.q.122.4.1^{m}.

36 Præcepto tertio, vt est morale, præcipitur quies mentis in Deo, cui ɔria tur tristitia mentis de bono diuino.12æ.q.100.5.c.fi.et 22æ.qu.35.3.1^{m}.

37 Omnia præcepta decalogi, præter tertium et quartum, sunt negatiua: quia negatio est communior affirmatione.12æ.q.100.7.1^{m}.

38 Tria prima præcepta decalogi sunt de actionibus religionis, quartum est de pietate reliqua verò de iustitia communiter dicta.22æ. q.122.1.c.et 2.c.1^{m}.et 3.4.5.6.c.

39 Inter præcepta decalogi,non dantur præcepta de prudentia: sed tantũ in prophetis,et in noua lege.22æ.q.56.1.o.

40 Intellectus et scientia fidelium,sunt in præceptis legis Dei: ideo nõ dantur de eis præcepta in decalogo,sed in sequentibus.22æ.q.16.2.1^{m}.

41 In decalogo ponitur præceptum de passionib.ipsius concupiscibilis,nõ autem irascibilis: quia præcepta decalogi sunt prima.12æ.q.100.5.5^{m}.

42 Præcepta quæ inducunt ad obseruantiam legis, præsupponunt legem, ideo non pñt esse prima,nec ponuntur in decalogo. 22æ. q.170.2.2^{m}.

43 Præcepta quæ prohibent concupiscentiam, sunt duo, secundũ rationes speciales. vnum verò, secundum rõnem communem, 12æ.q.100.4.3^{m}.

44 Omnia præcepta moralia, pertinent ad legem nuturæ, sed diuersimodè, 12æ.q.49.3.2^{m}.et 4.c.q.100.1.o.et q.104.1.c.

45 Præcepta moralia, seruari debent semper ab omnibus: quia sunt de lege naturali.12æ.q.98.5.c.

46 In iis ad quæ homo tenetur ex ratione sufficit cræceptum de faciendis in quibus etiam intelligitur prohibitio vitandorum.22æ.q.22.1.3^{m}.

47 Præcepta legis cuiuscunque, dantur de actibus virtutũ.12æ.q.107.1.2^{m}.

48 Præcepta Dei sunt lucida, quod tamen non esset, nisi haberent rationabilem causam.12æ.q.102.1.b.

49 Præcepta moralia et nouæ legis habent rationabilem causam secundũ suam naturam, nõ autem veteris, sed tantum in ordine ad aliud significandum, vel excludendum.12æ.q.102.1.o.

50 Operari manibus licita & necessaria victus, est in præcepto de iure naturali: sed cessare ab opere manuali licito & necessario, est facere aliter, quàm naturæ ordo exigit, 22æ.q.187.3.c.1^{m}.fi.

51 Labor manualis, est in præcepto communitatis, non autem singulis, nisi quando quis sine eo non potest licitè viuere.22æ.q.187.3.c.1^{m}.

52 *Operari sine tristitia, & delectabiliter ratione finis, cadit sub præcepto legis Dei, non autem ex habitu.12æ.q.100.9.3^{m}.

53 Lex vetus continet præcepta moralia, idest, de actibus virtutum.12æ.qu.98.5.c.& q.99.2.o.& 3.2^{m}.& 4.c.

54 Lex diuina dat præcepta moralia, de actibus omnium virtutum, obligando, vel consulendo, non autem lex humana, 22æ.q.100.2.o.

55 Omnia præcepta legis, sunt vnum, ratione finis: sed sunt multa secundum diuersitatem rerum ad finem.12æ.q.99.1.o.

56 *Modus virtutis triplex, scilicet scienter, voluntariè, & ex habitu: primus est de præcepto legis diuinæ, & humanæ: secundus diuinæ tantum, tertius nullus. 12æ.q.96.3.2^{m}.& q.100.9.o.& 22æ.q.44.1.1^{m}.& 4.1^{m}.& 8.c.

57 Maximum præceptum datur de charitate, 22æ.q.44.1.o.

58 Præceptum de dilectione Dei, exponitur.22æ.q.44.4.5.o.

59 Præcepta charitatis nõ numerãtur inter pcepta decalogi, qa omnia alia in eis includuntur, & ad hæc ordinantur.12æ.quæ.100.3.1^{m}.& 11.c.& 22æ.q.22.2.1^{m}.q.23.4.3^{m}.q.44.1.3^{m}.q.110.4.3^{m}.5.c.& q.122.1.4^{m}.

60 tota lex, in præcepto charitatis impletur.12æ.q.99.1.2^{m}.& q.105.2.1^{m}.

61 * Præceptum de dilectione Dei, perfectè impletur in patria tantum: sed imperfectè in via.22æ.q.44.6.o.

62 Præcepta charitatis, sunt tantum duo, scilicet de dilectione Dei, & proximi.12æ.q.99.1.3^{m}.& 22æ.q.44.2.3.o.

63 Præcepta charitatis, sunt duo explicitè, & vnum implicitè, quia vnum includitur in alio.12æ.q 9.1.2^{m}.22æ.q 44.2.c.& q.58 1.6^{m}.

64 Præcepta de dilectione Dei & proximi, sunt prima, & primo intenta: alia verò secunda, & finis secundarius.12æ.q.100.3.1^{m}.11.c.22æ.q.44.1.c.& q.189.1.5^{m}.

65 Dilectio proximi, & omnia sine quib.ipsa non seruatur, cadunt sub præcepto.22æ.q.32.5.c.

66 Præceptum de dilectione proximi, conuenienter traditur: quia tangit rationem dilectitionis, & modum non quidem æqualitatis, sed similitudinis tripliciter, s.secũdum finẽ, regulãm, & ꝑpter se.22æ.q.44.7.o.

67 Dilectio proximi ex præcepto debet esse vera, recta, sancta, & efficax, 12æ.q.44.1.c.

68 Præcepta legis data sunt, vt homines instruantur ad dilectionem Dei & proximi.12æ.q.99.1.2^{m}.& 3^{m}.

69 Nullum præceptnm datur de dilectione sui, vel corporis proprij, quia hæc semper manent, & includuntur in dilectione Dei & proximi 12æ.q.100.5.1^{m}.& 4^{m}.& 22æ.q.44.3.1^{m}.

70 * Modus virtutis.s.operari ex charitate est de præcepto speciali charitatis, non autem de aliis præceptis, nec modus aliarum virtutum.12æ.q.100.& 10.o.& 22æ.q.44.1.1^{m}.& 4.1^{m}.8.c.

71 *Homo in statu innocentiæ, poterat sine gratia seruare omnia præcepta Dei quo ad substantiam actus, non autem quo ad modum eius, sc. quod fiat ex charitate: sed post peccatum, neutro modo. 12æ.q.109.4.o.& 5.2^{m}.

72 Præcepta specialia dantur de effectibus charitatis, scilicet, de gaudio, pace, & beneficentia, propter tardiores: licet includantur in præceptis charitatis, similiter contra opposita charitatis, scilicet contra odium, accidiam, inuidiam, discordiã, & scandalũ.22æ.q.44.3.2^{m}.et 3^{m}.

73 In lege diuina, non datur præceptum de fide simpliciter, sed de quibusdam credendis, quia fides præcedit præcepta.12æ.q.100.4.1^{m}.et 22æ.q.16.1.o.et q.22.1.c.

74 In lege diuina, datur præceptum de confessione fidei, et de doctrina eius.22æ.q.16.1.4^{m}.

75 In lege diuina dantur præcepta, contra corrũpentia fidem, 22æ.q.16.1.3^{m}

76 Inter præcepta legis diuinæ, quædam sunt præambula legi: sicut præcepta de fide et spe, quædam de substantia legis, 22æ.q.22.1.c.

77 Præcepta de spe, non potuerunt primò dari nisi per modum promissionis: sed postea præcipiendo.22æ.q.22.1.o.et 2.c.

78 In lege Dei, non datur præceptum contra desperationem, quia intelligitur in præcepto spei, sicut de honoratio parentum, intelligitur in quarto præcepto.22æ.q.22.1.3^{m}.et 2.3^{m}.

79 In lege Dei dantur cõuenienter præcepta de intellectu, et scientia quo ad doctrinam, disciplinam, vsum, et memoriam.22æ.q.16.2.o.q.46.2.3^{m} et q.49.1.2^{m}.

80 In lege Dei, dantur præcepta de timore filiali, non autem de seruili, sed tantum ponuntur comminationis, 22æ.q.22.2.o.

81 Timor filialis, est quasi genus ad dilectionem Dei, & principium omniũ quæ pro Dei reuerentia obseruantur: ideo simul dantur præcepta, de timore filiali, & de dilectione Dei: quia vtrunque est præambulum ad exteriores actus qui præcipiuntur in lege, ad quos pertinent præcepta decalogi.22æ.q.22.2.o.

82 Timor filialis, est præambulum ad legem, nõ sicut extraneum, vel extrinsecum. sed sicut principium legis, sicut etiam dilectio: ideo de vtroq; dantur præcepta: quasi principia cõmunia totius legis, 22æ.q.22.2.1^{m}.

83 Omnia præcepta decalogi pertinent ad prudentiam: inquantum est directiua omnium actuum virtuosorum. 22æ.q.56.1.in corpore & 2.3^{m}.

84 In lege Dei dantur præcepta contra vitia prudentiæ, inquantum sunt contra iustitiam, s.astutia, fraus, & dolus, 22æ.q.56.2.o.

85 Moralia in tantum sunt determinabilia lege, idest, in præcepto inquantum pertinent ad iustitiam.12æ.q.99.5.1^{m}.

86 Præcepta legis maximè & principaliter, sunt de iustitia, quia ipsa principaliter attendit rationem debiti.12æ.q.99.5.1^{m}.q.100.2.c.& 3.3^{m}.& 22æ.q.56.1.1^{m}.& 2.o.& 122.1.o.q.140.1.3^{m}.q.148.2.1^{m}.

87 In lege Dei dantur præcepta de fortitudine, & de partibus eius.12æ.q.100.11.3.& 22æ.q.120.o.

88 Præcepta legis diuinæ dantur de fortitudine, & de aliis virtutibus secũdum quod conuenit ordinationi mentis in Deum.22æ.q.140.1.c.

89 In lege Dei dantur conuenienter præcepta negatiua, contra vitia opposita temperantiæ, & partibus eius.12æ.q.100.11.3^{m}.& 22æ.qu.270.o.

90 In lege Dei dantur præcepta, de perseuerantia, & patientia, non autem de magnanimitate & magnificentia, sed dantur ɔsilia.22æ.q.140.2.1^{m}.

91 In lege Dei non datur præceptum ɔ̃ præsumptionẽ, quæ opponitur magnanimitati: quia intelligitur in præcepto timoris.22æ.q.21.2.3^{m}.

92 Omnes virtutes de quarum actibus dantur præcepta, ordinantur ad purificandum cor, vel ab bonam conscientiam, vel ad rectam fidem, quæ requiruntur ad diligendum Deum.22æ.q.44.1.c.

93 Quædam ceremonialia erant ante legem nõ quidem ex præcepto legis Dei, sed ex ratione humana per instinctum Dei.12æ.q.103.1.o.

94 Lex vetus continet præcepta ceremonialia, idest, quæ specialiter pertinent ad cultum Dei.12æ.q.99.3.o.& 4.5.c.q.101.1.2.4.c.q.103.1.c.3^{m}.q.104.1.o.q.108.2.c.& 22æ.q.122.1.2^{m}.

95 Omnia præcepta ceremonialia habebant causam rationalem, sc. literalem & figuralem.12æ.q.10.2.o.

96 Præcepta ceremonialia erant figura Christi, ecclesiæ & patriæ cælestis: sed lex noua est tantum figura patriæ.12æ.q.101.2.o.& q.103.1.c.

97 Præcepta ceremonialia, erant figuralia, primo & per se: iudicialia verò erant ex consequenti tantum.12æ.q.104.2.o.& 3.c.& 22æ.q.87.1.c.

98 Præcepta ceremonialia legis fuerunt viua vsque ad passionem Christi: sed mortua deinceps, mortifera verò post diuulgationem euangelij, 12æ.q.103.3.4.o.q.104.3.c.& 22æ.q.86.4 1^{m}.q.77.1.c.fi.& q.93.1.o.& q.94.3.5^{m}.

99 Præcepta ceremonialia & iudicialia, sunt determinationes moralium, & etiam præcepta decalogi sed non ponuntur in decalogo.12æ.quæ.122.1.2^{m}.

100 In lege veteri sunt plura præcepta ceremonialia quàm iudicialia, & plura præcepta moralia respectu proximi, quam respectu Dei. 12æ. q.104.1.3^{m}.

101 Præcepta ceremonialia, & iudicialia, sunt derterminatiua præceptorũ decalogi ex vi institutionis tantum: sed moralia, ex vi naturalis instinctus.12æ.q.100.1.2^{m}.

102 Lex vetus non continet alia præcepta nisi moralia, ceremonialia, & iudicialia.12æ.q.99.4.c.& 5.o.

103 Colere Deum, est actus virtutis: ideo pertinet ad præceptum morale sed determinatio eius, ad ceremoniale.12æ.q.99.3.2^{m}.

104 In iis quæ ordinant ad Deum, quædam sunt moralia, quæ ipsa ratio fide formata dictat, sicut Deum esse amandum, quædam verò ceremonialia, quæ non habent vim obligationis: nisi ex institutione diuina, 12æ.q.104.1.3^{m}.

105 Præcepta ceremonialia & iudicialia, obligant ex lege tantum, moralia verò etiam secundum se, ex dictamine rationis.12æ.q.100.11.c.2^{m}.qu.104.1.c.& 4.2^{m}.

106 Lex vetus cõtinet præcepta iudicialia, idest, determinationes iustitiæ seruandæ inter homines, 12æ.q.99.4.o.& 5.c.q.101.1.c.q.103.1.c.q.104.1.o.q.108.2.c.& 22æ.q.87.1.c.q.121.1.2^{m}.

107 Præceptum iudiciale quadruplex, sc.respectu principum, conciuium, domesticorum, & extraneorum.12æ.q.104.4.o.

108 Præcepta iudicialia, optimè tradita sunt, de principibus, & regibus Iudæorum.12æ.q.105.1.o.

109 Similiter de domesticis, i.de coniugib.& filiis, & seruis.12æ.q. 105.4. o.

110 Similiter de conuictu popularium, & de possessionib.Iudæorum statuẽdo iudices, ordinem iudicij, numerum testium, & pœnas, 12æ.q.10.2.o.

111 Similiter de extraneis, idest, de peregrinis, aduenis, vicinis, & hostibus. 12æ.q.105.3.o.

112 In lege veteri duplex, erat præceptum de prole nata, s.generale, quoad omnes filios & filias, idest, sacrificium ad expiationem peccati originalis, & holocaustum, ad consecrationem prolis, & speciale, de primogenitis, & vtrunque seruatum fuit circa Christum infantem. 3ª.q.37.3.c.

113 Non sunt aliqua præcepta iudialia ordinantia hominem in seipso, sed omnia talia sunt moralia.12æ.q.12æ.q.104.1.3^{m}.

114 Circa iudicialia præcepta dupliciter scribæ & pharisæi errabant, s.primo quidem quia quædam quæ in lege Moysis erant tradita, tanquam permissiones, æstimabant esse per se iusta, s.repudium vxoris, et vsuras accipere ab extraneis, et ideo Dominus prohibuit vxoris repudium et vsurarum acceptionem: alio modo errabant, credentes quædam q̃ lex vetus instituerat facienda propter iustitiam, exequẽdam ex appetitu vindictæ, vel ex cupiditate temporalium rerum, vel ex odio inimicorum, quorum opposita Dominus docet.12æ.q.108.3.2^{m}.

115 Præcepta iudicialia, post Christum non obligant, nec seruans ea, peccat nisi seruet: vt obligatur ex lege, 12æ.q.104.3.o.q.108.1.c.et 2.c. 4^{m}.et 22æ.q.62.3.1^{m}.et q.87.1.c.

116 Intentio legislatoris duplex, s.præcepti, et finis eius, prima obligat, nõ autem secunda, 12æ.q.100.9.2^{m}.

117 Præcepta iuris positiui, non se extendunt vltra intentionem præcipiẽtis,* quæ est finis præcepti, hæc autem est charitas.12æ.q.*.96.6.c.

118 Præceptum legislatoris tunc solum non obligat, quando obseruatio præcepti intentionem eius euacuat vel impedit.12æ.69.6.c.

119 Præcepta communis statuti, non eodem modo obligant omnes, sed secundum quod requiritur ad finem, quem intendit legislator.12æ.q.69.6.c.et 22æ.q.147.3.2^{m}.

120 Nullus ligatur præcepto, nisi mediante notitia eius: ideo nullus ignoranstenetur ad aliquod præceptum, nisi teneatur, vel potuerit scire illud inquantum in eius notitiam illud præceptum deuenit per alios, vel deuenire potest promulgatione facta.12æ.q.q.90.4.c.2^{m}.

121 Legislator non potest aliquod præceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu prætermitti.12æ.q.96.6.c.et 22æ.q.147.3.2^{m}.& 4.c.

122 Transgrediens præcepta, contemnendo auctoritatem legislatoris vel sic quòd impediatur finis quem intendit, peccat mortaliter: non autẽ si ex rationabili causa, præcipuè in casu, quo legislator decerneret nõ esse seruandam.12æ.q.96.6.c.et 22æ.q.147.3.2^{m}.et 4.c.

123 Ad principes seculares, pertinet dare præcepta, ad vtilitatem communem in temporalibus; ad prælatos autem ecclesiasticos in spiritualibus.22æ.q.147.3.c.

124 Prælati debent abstinere à multitudine præceptorum.12æ.q.107.4.c.et 22æ.q.105.1.3^{m}.

125 Prælatus non est dominus, sed dispensator, non in destructionem, sed in ædificationem: ideò non potest præcipere peccata: nec prohibere opera virtutum, 12æ.q.88.12.2^{m}.

126 Præcepta legis humanæ, diuersificantur secundum diuersitatem communitatum, 12æ.q.100.2.c.et q.104.3.2^{m}.q.107.1.c.et 22æ.q.140.1.c.

127 Quandoque prælati religiosorum præcipiunt, vel rommuniter omnibus vel alicui specialiter, vt si quis sit corrigendus, ei dicatur: et tunc intelligendum est præceptum sanè: saluo ordine fraternæ correctionis.22æ.q.33.7.a.5.et 5^{m}.

128 Prælatus religiosorum, non habet potestatem præcipiendi aliquid super occultis: nisi inquantum per aliqua indicia manifestantur: puta per infamiam, vel per aliquas suspiciones: in quib.casib. potest prælatus præcipere, eodem modo sicut et iudex secularis, vel ecclesiasticus potest exigere iuramentum de veritate dicenda.22æ.q.33.7.5^{m}.

1 Preces pro indigno, sunt simoniacæ, et sunt munus à lingua, non autem pro digno.22æ.q.100.5.3^{m}.

2 Præcipere est actus rationis, quia importat motionem, cum quadam ordinatione.22æ.q.47.8.3^{m}.

3 Rectè præcipere, et ratione vti, semper se concomitantur: quia ad præceptum rationis sequitur obedientia vitium inferiorum, quod pertinet ad vsum, 22æ, q.48.4^{m}.

1 Præcipitatio est operatio per imperium voluntatis, vel passionis, sine prudentia, et partibus eius.22æ.q.8.6.1^{m}.et quæ.53.3.o.et 5.c. et quæst.127.1.2^{m}.

2 Præcipitatio est speciale peccatum, propter specialem actum rationis qui prætermittitur, scilicet consilium, licet possit inueniri in quolibet genere peccatorum.22æ.q.54.1.2^{m}.

3 Præcipitatio contrariatur dono consilij, et prudentiæ.22æ.qu.53.3.1^{m}.et q.127.1.2^{m}.

Precium rerum venalium, non est semper determinatum punctualiter: sed in æstimatione.22æ.q.77.1.1^{m}.

* Præda licitè capitur ab hostibus, vel malefactoribus,* in iis quæ ipsi iniuste abstulerant.22æ.q.66.8.o.

1 Prædestinatio est quædam præordinatio Dei ab æterno, de iis quæ per gratiam Dei fienda sunt in tempore.3ª.q.24.1.c.

2 Prædestinatio est ratio transmissionis creaturæ rationalis, ad vitam æternam, in mante Dei.1ª.q.23.1.2.c.& 3ª.q.24.1.c.

3 Prædestinatio est præscientia, & præparatio gratiæ in præsenti, & gloriæ in futuro.1ª.q.23.2.3^{m}.& 4^{m}.& 22æ.q.174.1.c.

4 Gratia ponitur in diffinitione eius.non quia sit de essentia eius.sed quia importat respectum ad gratiam.1ª.q.23.2.4.

5 Prædestinatio est pars prouidentiæ.1ª.q.23.2.3.4.6.8.c.

6 Prædestinatio nihil ponit in prædestinato, nisi effectũ eius.1ª.q.23.2.o.

7 Differentia scientiæ, sapientiæ, præscientiæ, prouidentiæ, dispositionis, & prædestinationis.1ª.q.23.3.c.

8 Prædestinatio propriè, est tantum de bonis, præscientia verò est etiam de peccatis.22æ.q.174.1.c.

9 Prædestinatio est causa gratiæ, & gloriæ: sed reprobatio est causa derelictionis, & pœnæ æternæ, non autem culpæ.1ª.q.23.3.2^{m}.

10 Prædestinatio est tantum entium aliquando.1ª.q.23.2.2^{m}.& 4.2^{m}.

11 Prædestinatio conuenit angelis, sicut & hominib. licet non fuerint miseri.1ª.q.23.1.3^{m}.

12 Prædestinatio non ɔuenit creaturæ irrationali, nisi abusiuè.1.q.23.1.2^{m}.

13 Conueniens est Deo, homines prædestinare.1ª.q.23.1.o.

14 Prædestinatio certissimè, & infallibiliter consequitur suum effectum.1ª.q.23.3.3^{m}.& 6.o.& 8.3^{m}.

15 Prædestinatio non potest impediri.1ª.q.23.8.3.

16 Prædestinatio iuuatur precibus sanctorum, & suis, & aliis bonis operibus, ex parte effectus eius, non autem ex parte ordinatiouis diuinæ. 1ª.q.23.8.o.

17 Præscientia meritorum, non est causa prædestinationis, vniuersaliter tamen vnus effectus eius, est ratio finalis alterius effectus eius prioris, & causa meritoria effectus posterioris.1ª.q.23.5.o.

18 Voluntas Dei est causa efficiēs, et finis prędestinationis, ex parte totius effectus eius.1ª.q.23.5.o.

19 Error multiplex circa effectus prædestinationis.1ª.q.23.5.8.c.

20 Prædestinatio est æterna.3ª.q.24.3.2.c.& 3.o.& 4.c.1m.

21 Præscientia, prouidentia, prædestinatio, & huiusmodi, non imponunt necessitatem omnibus rebus: nec auferunt contingentiam ab eis.1ª.q.22.4.o.q.23.1.1m.& 3.3m.& 6.c.& 22æ.q.171.6.1m.

22 Prædestinati non sunt certi communiter de sua prædestinatione. 1ª.qu.23.1.4m.

23 Licet aliquibus ex speciali priuilegio, sua prædestinatiō reueletur, non tamen conuenit vt reueletur omnibus: qui sic illi qui non sunt prædestinati desperarent & securitas in prædestinatis negligentiam pareret.1ª.q.23.1.4m.

24 Reuelat Deus hoc aliquando aliquibus ex speciali priuilegio: vt securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, & confidentius & fortius magnifica opera prosequātur, & mala præsentis vitæ sustineant, 12æ.q.117.5.c.

25 Numerus prędestinatorum est certus, & determinatus formaliter, & materialiter Deo. non autem nōbis.1ª.q.23.7.o.

26 Prædestinatio cōuenit Christo, & personæ Christi inquantum subsistit in natura humana, nō autem vt subsistit in natura diuina: nec secūdum se, nec conuenit naturæ humanæ, nec naturæ diuinæ.3ª.q.24.1.o.

27 Prędestinatio Christi, est causa efficiens, formalis, exemplaris, & finalis prædestinationis nostræ, ratione effectus, non autem ratione operationis Dei, 3ª.q.24.3.4.o.

28 Christus prædestinatus est esse filius Dei, nō autem propriè factus est filius Dei, 3ª.q.24.1.2m.

29 Christus secundum quod homo prædestinatus est esse filius Dei, quia prædestinatio quo ad precessionem, & effectum, idest gratiam, conuenit Christo, ratione humanæ naturæ tantum, 3ª.q.24.2.o.

30 Christus secundum quod filius Dei, prędestinatus est esse homo, tamen magis propriè dicitur econuerso, 3ª.q.24, 2.3m.

31 Homo prædestinatus est esse filius Dei, & econuerso.3ª.q.24.2.3m.

Prędicamentum quodlibet accidentium dicit imperfectionem, secundum propriam rationem generis, præter relationem: ideo in diuinis, sunt tantum duo modi prædicandi, scilicet substantiæ, & relationis.1ª.qu.28.1.c.& 2.o.

1 Prædicare idest euangelium recitare in ecclesia, quod est linguis loqui, pertinet ad diaconum: ad sacerdotes autem pertinet exponere, & exhortari, quod est prophetare.3ª.q.67.1.1m.

2 Prædicare, est principalissimus, & proprius actus episcopi, & dignior quam baptizare.3ª.q.67.1.1m.& 2.1m.& q.71.4.3m.

3 Periculum de prædicatione omissa non imminet nisi eis quibus commissum est officium prædicandi.22æ.q.10.12.5m.

4 Prædicans potest viuere de eleemosynis sponte oblatis, non autem de datis coactè, nisi sit prælatus, 22æ.q.188.4.4m.

5 Christus non debuit prætermittere prædicationem propter scandalum Iudæorum.3ª.q.42.2.o.

6 Christus & Apostoli à principio prędicauerunt Iudæis tantum, quadruplici ratione, s. vt ostenderet per suum aduentum impleri promissiones antiquitus factas Iudæis, non autem gentilibus, vt eius aduentus ostenderetur esse à Deo: vt Iudæis auferret, calumniandi materiam, & quia per crucis victoriam meruit potestatem & dominium super gentes.3ª.q.42.1.o.

7 Christus prædicauit annis tribus, & quasi mēsibus tribus, & vixit annis trigintatribus, & mensibus tribus.3ª.q.39.3.o.& q.43.3.c.

1 Prædicari. Quicquid prædicatur de aliquo, sicut vniuersale de particulari, potest supponere pro eo, non autem in aliis.1ª.q.39.5.4m.

2 Homo prædicatur per se de Socrare, quia si Socrates diffiniretur, poneretur homo in eius diffinitione.1ª.76.1.c.col.1.

3 Totum vniuersale, adest cuilibet parti eius, & secundum esse & secundū perfectionem, & propriè prædicatur de parte sua, non autem totum integrale: totum autem potentiale, aliquo modo.1ª.q.77.1.1m.

4 Pars subiectiuè, est de qua prædicatur essentialiter totum, secundum vnam rationem vel secundum prius & posterius: & est in minus.22æ.q.120.2.c.

5 Totum integrale, prædicatur aliquo modo de omnibus partibus suis simul sumptis, licet impropriè: sed nullo modo de singulis simpliciter & propriè.1ª.q.77.1.1m.

6 Nulla pars integralis prædicatur de suo toto.1ª.q.77.1.1m.

7 Nullum per accidens, prædicatur vniuersaliter, sed tantum quæ per se prædicantur.1ª.q.51.1.c.

8 Inferius non prædicatur de superiori, nisi per accidens.1ª.q.39.6.a.2.

9 Subiectum non restringitur per prędicatum ratione significationis: sed tantum ratione temporis consignificati.1ª.q.39.4.a.2.

19 Terminus in subiecto positus, tenetur materialiter, i. pro supposito: sed in prædicato tenetur formaliter idest pro natura.1ª.q.13.12.c.qu.31.3.2m.et 3ª.q.16.7.4m.et 9.c.3m.et 10.c.2m.et q.17.1.3m.

11 In diuinis persona prædicatur de essentia, et econuerso.1ª.q.39.6.o.

12 Relatio secundum propriam rationem, idest, secundum quod refertur ad aliud prædicatur in diuinis: non autem secundum rationem communem, s. secundum quod inhæret subiecto.1.q.28.1m.

13 Hæc prædicatio, Deus est pater et econuerso, est per se, et nullo modo per accidens. Nec sicut superioris, de inferiori, nec ecenuerso sed per identitatem.1ª.q.39.6.2m.

1 Pædicator nullus debet fieri, nisi prius purgatus, et virtute perfectus, 3ª.q.41.3.1m.

2 Prædicator debet esse absolutus à cura rerum secularium, 3ª.q.40.6.ca.

3 Prædicator non debet semper esse in publico, sicut nec Christus, 3ª.qu.40.1.3.

4 Sumptus debentur prædicatoribus, à mittentibus eos, 22æ.qu.187.4.2m.& 5.5m.

5 Prædicatorum ordo habet cautissimam & securissimam formam profitendi.22æ.q.18.9.1m.

1 Prælatio quælibet est à Deo non autem absus eius, nec eius vsurpatio. 1ª.q.96.2.3m.

2 Licet appetere opus, & perfectionem episcopatus & prælationis, non aūt ipsam ratione gradus, vel honoris vel diuitiarum.22æ.q.185.1.2.o.

3 Triplex ratio recusationis respectu officij prælationis quantum est de se, s. impedimētum deuotæ contemplationis, dulcis affectionis, & spiritualis exultationis.22æ.q.187.1.3m.& 2.1m.& 3m.

4 Non licet iurare, nec vouere, quod prælationem non sumat nec totaliter resistere, 22æ.q.185.1.3m.& 2.o.

5 Prælatus existens in peccato mortali, etiam occulto, corripiendo, vel quicquid aliud officij sui faciendo, peccat mortaliter: nō autem hoc agens vt frater.22æ.q.4.33.5.o.

6 Ex hoc ipso quod prælati dissimulant, vidētur annuere.22æ.q.147.4.c.fi.

7 Prædicare: ex officio conuenit prælatis, religiosis autem ex commissione.22æ.q.187.4.2m.

8 Prælatus potest dupliciter considerari, s. aut secundū quod iudicio præsidet. Et sic dicere peccatum fratris prælato. & dicere ecclesiæ, aut secundum quod est extra iudicium existens.. Et sic dicere prælato, non est dicere ecclesię, sed personæ quæ potest prodesse, & non obesse, quia nullus potest magis prodesse, quam prælatus.22æ.q.33.8.4m.

9 Tunc prælatus inordinatè videtur tangi, quando irreuerenter obiurgatur, vel etiam quando ei detrahitur, & hoc significatur per contactū montis & archæ damnatum à Deo.22æ.q.33.4.1m.

1 Præmium essentiale beatitudinis cōsistit in actu intellectus: sed delectatio eius in voluntate.1ª.q.26.2.o.& 3.c.& 12æ.q.3.4.o.

2 Violenter corrupta habebit duplex prēmium, vt dicit beata Lucia, s. virginitatis et patientię.22æ.q.124.4.2m.

3 In retributione prēmiorum, inęqualia debentur inęqualibus meritis: non autem in constitutione rerum.1ª.q.42.2.3m.et q.65.2.3m.et 12æ.q.114.3.o.

Præpositiuus dicens affirmatiuam & negatiuam, simul esse falsas, improbatur.1ª.q.39.4.5m.

1 Præsentia & illud propriè dicitur præsens, cuius essentia præsentatur sensui, vel intellectui.1ª.q.8.3.c.2m.

2 Præsentia necessitatem quandam habent: quia necesse est Socratem sedere, dum sedet.22æ.q.49.6.c.

* Præseruatus ab aliquo, dicitur purgatus: vel liberatus.3ª.q.32.4.1m.& q.52.2.2m.

5 Præstigium est diuinatio per dæmones, ingerentes se visui, vel auditui hominum: quia præstringit oculos.22æ.q.95.3.c.prin.& q.178.1.1m.

2 Formæ apparentes in præstigiis, sunt tantum in sensu communi ab imaginatiua, vel per res naturales impressæ.1ª.qu.114.4.2m.& 22æ.quæst.178.1.2m.

1 Præsumptio aliquando sumitur in bono, quasi præ aliis sumptio: & aliquando in malo.22æ.q.21.2.1m.& q.70.3.2m.

2 Præsumptio in malo, dicit immoderantiam spei dupliciter, s. supra vires proprias, vel contra iustitiam Dei. Prima opponitur magnanimitati: secunda verò est species blasphemiæ, in spiritum sanctum. Ideo grauior est quàm prima.22æ.q.21.1.4.o.& q.130.2.o.& q.133.1.c.

3 Præsumptio prima oritur ex inani gloria, secunda verò ex superbia.22æ.q.21.4.o.

4 Præsumptio secunda oritur ex nimio amore sui.22æ.q.21.1.2m.& 3m.

5 Præsumptio secunda, habet conuersionem ad bonum commutabile: & auersionem à Deo, attribuendo diuinæ virtuti quod ei non conuenit, 22æ.q.21.1.3m.

6 Præsumptio prima opponitur magnanimitati, secundum excessum licet apparenter secundum defectum, inquantum est aliquādo de minimis quæ magna videntur.22.æ.q.130.prin.& 2.o.q.133.1.c.

7 Præsumptio secunda opponiur charitati, vel potius dono timoris.22æ.q.130.2.1m.

8 Præsumptio magis opponitur spei quàm timori, quia spei contrariatur ratione propriæ differentiæ: timori verò ratione generis, & contrarietas ad timorem est apparentior.22æ.q.21.3.o.

9 Præsumptio est contra ordinem naturalem, ideo semper est peccatum. 22æ.q.130.1.o.

10 Prçsumptio secunda est minus peccatum, quàm desperatio.22æ.q.21.2.c.

11 Præsumptuosus peccat, non æstimando nimis misericordiam Dei: sed contemnendo iustitiam eius.22æ.q.21.2.c.2m.& q.130.2.1m.q.163.4.3m.

12 Peccare cum proposito perseuerandi in peccato, sub spe veniæ, dicitur præsumptio. Non autem si sit cum proposito pœnitendi, sed alleuiatur.22æ.q.21.2.3m.

13 Aggredi opus vltra vires ex confidentia ad vires humanas, est præsumptio. Non autem si fiat in spe diuini auxilij.22æ.q.21.2.1m.

14 De quolibet debet præsumi bonum: nisi appareat contrarium, nec sit in periculum alterius.22æ.q.70.3.2m.

Omne præteritum est necessarium.22æ.q.49.6.c.

1* Præuaricator est, *qui malitiosè impediēs punitionem peccati, aduersam partem adiuuat, prodita causa sui.22æ.q.68.3.c.fi.

2 Differētia præuaricationis à calumnia & terginersatione.22æ.q.68.3.o.

5 Non omnis abscondens vera crimina. præuaricatur, sed tantum qui fraudulenter abscodit ea, de quibus accusationem proponit, colludens cum reo, proprias probationes dissimulando, & falsas excusationes admittendo.22æ.q.68.3.2m.

1 Primitiæ erant de præcepto ceremoniali, quo ad determinationem, in communi verò de iure naturali, nunc autem de præcepto ecclesiæ, secundum consuetudinem patriæ.22æ.q.86.4.o.

2 Quantitas primitiarum non fuit determinata in lege, quia erant per modum oblationis, de cuius ratione este esse voluntarium, & secundum Hieronymum, aliqui dabāt quadragesimam partem alij sexagesimam, sed nunc statur consuetudini patriæ.22.q.86.4.3m.

3 Primitiæ pertinent ad quoddam genus oblationum, in vsum sacerdotū, in recognitionem beneficij Dei, sc. fructuum terræ, & debet esse aliquid præcipuum de fructibus terræ.22æ.q.86.4.c.

4 Primitię sunt signa præteriti beneficij Dei, s. terræ promissæ Israel, et totius terræ, toti humano generi, et fructuū: sed ceremonialia, propriè erant signa futuri.22æ.q.86.4.1m.et 2m.

1 Primogenitus dicitur primo natus, licet nullus post eum sit. Ideo Christus est primogenitus Mariæ.3ª.q.28.3.4m.

Omnes primogeniti erant sacerdotes in veteri testamento, et habebant duplicem portionem in hæreditate paterna.12æ.q.103.1.3m.et 22æ.qu.87.1.3m.

1 Primum dicitur dupliciter. s. primum simpliciter, et primum in genere, 12æ.q.6.1.1m.

2 Primum in per se ordinatis, oportet esse maximum, non autem primum per accidens, 12æ.q.153.3.3m.

1 Ad bonum principem requiritur quod sit virtuosus simpliciter: non autem ad bonum ciuem.12æ.q.92.1.3m.

2 Ad bonum virum pertinet, posse principari, et bene subiici. Ideo in virtute boni viri includitur virtus principis. Sed virtus principis differt specie à virtute subditi, sicut virtus viri & mulieris. 22æ. quæst. 47.11.1m.& 2m.

3 Princeps auferens per vim aliena, rapinam committit, & tenetur restituere: nisi sit secundum iustitiam, pugnando vel puniendo.22æ.qu.66.8.c.& 3m.

4 Ad bene commorandum in aliqua communitate, requiruntur duo, s. habere se bene ad principem, idest, cum fidelitate, reuerentia, & famulatu: ad socios autem reddendo cuilibet debita, & nulli nocendo. 12æ.q.100.5.c.

5 Sanctis licet commemorari in curiis principum, ad promouendum bonos, & ad impediendum malos: non autem propter voluptates. 22æ.187.2.3m.

6 Deus reseruauit sibi institutionem summi principis, & regis Iudæorum, quia habebat specialem curam eorum.12æ.q.105.1.1m.

7 Deus non dedit Iudæis principes, & reges à principio, sed tantum modum eligendi, s. secundum iudicium Dei, & de gente sua: & modum se habendi, 12æ.q.105.1.2m.

8 Diuisio regni Israel, & multitudo regum, magis conuenit eis in pęnam pro dissentionibus multis contra regnum Dauid iustum, quam ad eorum profectum.12æ.q.105.1.3m.

9 Principibus Iudæorum, non sunt deputati cibi sicut sacerdotibus, ne superbirent, nec ambirent.12æ.q.105.1.4m.

1 Bonus principatus triplex, s. regalis, aristocratia, & democratia. Et triplex principatus malus, s. tyrannis oligarchia, & democratia.12æ.qu.95.4.c.q.105.1.c.& 22æ.q.61.2.c.

2 Principatus regalis est optimus.1ª.q.103.c.& 12æ.q.105.1.2m.& 22æ.quę.50.1.2m.

3 Principatus regalis, est propter bonum populi, tyrānicus autem est propter bonum tyranni.1ª.q.93.1.2m.q.96.4.c.& 22æ.q.42.2.3m.

4 Optimus principatus est in quo omnes habent aliquam partem. Et cōponitur ex regno, * inquantum vnus præest: & aristocratia, inquantū multi principantur secundum virtutem & democratia, i. principatus populi, in quo populus sibi eligit principem.12æ.q.95.4.c.& q.105.1.o.

5 Principatus dicuntur in angelis, quia principantur omnibus cælestibus principibus, diuinas iussiones explentibus. Sed archangeli dicuntur qui principantur soli ordini angelorum.1ª.q.108.5.4m.

1 Principium quo ad relationem, est simul naturaliter cū principiato: sed id quod est principium, est naturaliter prius eo.1ª.q.42.3.2m.

2 Principium est prius tempore principiato dupliciter, s. ex parte actionis successiuè, vel agentis imperfecti, vel eligentis tempus.1ª.q.42.2.c.

3 Apud Græcos filius & spiritus sanctus, dicuntur principiati, non autem apud Latinos.1ª.q.33.1.2m.

1 Principium sumitur a prioritate, sed non significat eam, 1ª.q.33.1.3m.

2 Principium est id à quo aliquid procedit, quocunque modo, & econuerso, 1ª.q.33.1.c.

3* Principium est communis causa, & causa elemento.1ª.q.33.1.1m.

4 Non omne principium, est primum principium.12æ.q.6.1.1m.& q.41.1m.

5 Græci indifferenter vtuntur nomine causæ, sicut nomine principij in diuinis, non autem Latini.1ª.q.33.1.1m.

6 In diuinis vna persona est principium alterius, non autem causa.1ª.q.33.1.o.& q.36.40.

7 Principium in diuinis & in creaturis, dupliciter cognoscitur, s. vt primū & vt principium.1ª.q.33.4.c.

8 Non omne principium cognoscendi, est principiū essendi.1ª.q.85.3.4m.

9 Primum principium in speculatiuis est. Non contingit idem simul esse & non esse. In practicis autem est Bonum est prosequendum: malum verò est fugiendum.12æ.q.94.2.c.& 22æ.q.1.7.c.

10 Principia speculatiua, cognoscuntur per alium habitū naturalem, quā conclusiones: quia principia per intellectum, conclusiones verò per scientiam.22æ.q.47.6.c.& q.49.2.1m.

11* Sicut in ratione speculatiua, sunt quædam vt principia, quorum est intellectus, & conclusiones, quarum est scientia, ita in ratione practica, vt principia naturaliter nota sunt fines virtutum moralium: quia finis se habet in operabilibus, sicut principium, in speculatiuis: & quædam sunt in ratione practica, vt conclusiones eorum quæ sunt ad finem. 22æ.q.47.6.c.

12 Nihil refert vtrum ille qui docet proponendo vel interrogando, procedat de principiis communibus ad conclusiones. Vtrobique enim animus audientis certificatur de posterioribus per priora.1ª.q.84.3.3m.& q.117.1.o.

Prioritas nullo modo est in diuinis.1ª.q.36.3.3m.& q.42.3.o.

1 Priuatio secunda suscipit magis & minus: quia ponit aliquid, quod est de ratione eius: non autem prima.12æ.q.73.1.o.& q.82.4.c.

2 Priuatio suscipit magis & minus secundum suas causas, non autem secundum se.3ª.q.11.4.1m.q.49.3.3m.& 12æ.q.22.2.1m.

3 Priuationes & negationes differunt specie secundum differentias habituum, & positionum oppositorum, & specificantur per habitus oppositos.22æ.q.107.2.c.

4* Priuatio est carentia eius quod est aptum natum haberi. Et hoc tripliciter, s. vel ab eo, vel ab alio eiusdem speciei, vel à quocunque. Et tertia tantum est in diuinis.1ª.q.33.4.2m.

5 Priuatio est negatio, circa determinatum subiectum.1ª.q.17.4.c.

6 Contractum significat aliquam naturam in subiecto, non autem priuatio.1ª.q.17.4.c.

7 Nulla priuatio tollit totaliter esse.1ª.q.11.2.1m.

8* Nulla priuatio est intenta ab aliquo agente.1ª.q.19.9.c & q.49.1.c.

Priuilegium est priuata lex: quia respicit singulares personas, sed commune est ad multa negocia 12æ.q.96.1.1m.

1 Prius dicitur dupliciter, s. ordine perfectionis, & generationis.1ª.q.85.3.1m.& 12æ.q.68.8.3m.

2 Prius natura dicitur dupliciter, s. secūdum causam materialem, & magis secundum alias causas.22æ.q.1.7.3m.

3 Semper id quod est naturalius, est prius.12æ.q.49.2.c.

4 Imperfectum est prius tempore perfecto in eodem. Sed in diuersis est econuerso, & natura in vtisque.1ª.q.82.3.2m.q.85.3.1m.q.94.3.c.et 12æ.q.6.2.4.c.& 3ª.q.1.5.3m.& 6.c.

5 Prius duplex, s. per se, & per accidens.22æ.q.4.7.c.

6 Semper quod est per se. est prius eo quod est per aliud.1ª.q.20.1.ca.et q.84.6.c.

7 Remoto priori, remouetur posterius, sequens tantum ex eo: non autem si sequatur etiam ex alio.12æ.q.15.2.2m.

1 Processio dicitur dupliciter. s. motus processiuus animalium, et eductio principiati à principio: prima est in diuinis metaphoricè tantum, secunda verò propriè.1ª.q.27.1.o.

2 Processio duplex, s. ab extra, et ab intra: prima semper est per motum ad diuersum, et contra rationem primi principij, non autemtem secunda. Ideo secunda conuenit Deo, non autem prima.1ª.q.17.1.o.

3 Omnis processio creaturæ est per motum, vel mutationem: non autem in diuinis.1ª.4.27.1.1m.

4 Processus rationis duplex, scilicet via compositionis, et via resolutionis.12æ.q.14.5.o.

5 In diuinis sunt tantum duæ processiones, sc. verbi et amoris, secundum quod Deus suam essentiam, veritatē et bonitatem intelligit et amat, 1ª.q.27.3.5.o.q.28.4.c.q.36.1.c.q.37.1.c.et q.41.5.c.

6 Omnia quæ important respectum originis, absolutè dicuntur de processione diuina: non autem repugnantia consubstantialitati, coæternitati, et independentiæ.1ª.q.27.2.2m.

7 Processiones in diuinis distinguntur per relationes, et modos originis, non autem seipsis: nec per esse à natura et voluntate.1ª.q.27.3.o.

8 Processio filij est per naturam patris. Ideo est ei coæternus, consubstantialis, & inde pendens: non autem creaturæ, quia procedunt per voluntatem Dei.1ª.q.41.2.c.& q.42.2.c.

9 Omnia quæ pertinent ad generationem viuorum, dicuntur in processione filij Dei, vt oriri, nasci, gigni, & generari.1ª.q.27.2 2m.

10 Hæresis Valentini, quòd filius Dei procedit vario modo prolationis, id est, ad extrà.1ª.q.34.2.2m.

11 Spiritus sanctus procedit à patre & filio, quia aliter non posset distingui, à filio.1ª.q.36.2.o.

12 *Spiritus sanctus procedit ab eis, inquantum sunt plures agentes: & inquantum sunt vnum, in vi speratiua.1ª.q.36.4.1m.

13 Hęresis Arrij, quòd spiritus sanctus procedit à patre & filio, vt creatura vtriusque.1ª.q.27.1.c.

14 Hæresis Nestorij & Theodorici, quòd spiritus sāctus non procedit à filio.1ª.q.36.2.3m.

15 Spiritus sanctus, non magis procedit à patre, quam à filio, nec prius, nec plenius.1ª.q.36.3.2m.

16 Spiritus sanctus dicitur principaliter & propriè procedere à patre: propter auctoritatem in patre, non autem magis propriè.1ª.q.36.3.2m.

17 Spiritus sanctus procedit à patre immediatè, & mediante filio, ratione suppositi: non autem ratione virtutis mediæ.1ª.q.36.3.1m.

18 Processio filij est per actum intellectus: sed processio spiritus sancti est per actum voluntatis.1ª.q.27.2.c.fi.& 3.c.& q.28.4.1m.& q.34.2.c.& q.45.7.c.

19 Spiritus sanctus ita naturaliter & à natura procedit à patre, sicut & filius.1ª.q.41.2.3m.& 6.c.& q.42.2.c.

20 Processio spiritus sancti, triplici ratione nominatur tantum processio. scilicet ex habitudine rei amatæ ab amante per amorem.1ª.q.27.4.3m & q.28 4.c.& q.37.1.c.

21 Emanatio, proprietas, & relatio spiritus sancti, nominantur eodem nomine, s. spiratio, propter defectum nominum, 1ª.q.36,1.c,& q.37.1.c.

22 Processio spiritus sancti dicitur æterna, respectu obiecti æterni: sed vt tendit in obiectum creatum, cui Deus confert aliquid, dicitur temporalis.1ª.q.43.2.o.

23 Spiritus sanctus procedit à seipso, processione temporali.1ª.q.43.2.3m.

24 Processio æterna & temporalis, sunt tantum vna processio, ratione respectus ad principium quem principaliter importat, sed sunt duæ ratione duplicis respectus ad obiecta.1ª.q.43.2.c.& 3m.

1 Proclamare licet in capitulis religiosorum de leuib. quæ famæ non derogant, sine admonitione secreta, non autem de graui.22.q.33.7.4m.

2 Non videtur esse probabile, quod ea quæ sunt in consuetudine religiosorum, sint contra præcepta Christi. * Consuetum est autem in religionib. quod in capitulis aliqui proclamantur de culpis, nulla secreta admonitione præmissa. Sed huiusmodi proclamationes, sunt quasi quædam commemorationes, potius oblitarum culparum quàm accusationes vel denunciationes.22æ.q.33.7.2.4.& 4m.

3 Si essent tamen alia, de quibus frater infamaretur, contra præceptum domini ageret, qui per hunc modum proclamando, peccatum fratris publicaret.22æ.q.33.7.4m.

1 Prodigalitas est circa passiones pecuniæ, sicut deficiens: non autem sicut superabundans in eis.22æ.q.119.1.1m.

2 Produgalitas dicitur esse contra naturam: quia habet immoderatā emissionem rerum repugnantem naturæ. 12æ.q.32.6.2m.

3 Prodigus sæpè execedit in dando propter voluptates, nō tamen semper 22æ.q.119.1.3m.

4 Prodigalitas semper est peccatum, non principaliter propter quantitatem, sed propter inordinationem dandi, quib. non debet dari, & propter quæ, & sicut debet.22æ.q.19.1.o.& 3.1m.

5 Prodigus peccat in se, & proximum, præcipuè clerici consumentes bona pauperum. Similiter auarus.22æ.q.119.3.1m.

6 Prodigalitas opponitur liberalitati.22æ.q.117.prin, & q.118.princ. & q.119.1.2.3.c.

1 Productæ res à principio fuerunt in ſtatu perfecto: vt eſſent principia liorum.1ª.q.94.3.c.
Profitens,non vouet ſeruare, quicquid eſt in regula.ſed vitam regularem, vel viuere ſecundum regulam, quod eſt cautius, vel obedientiam ſecundum regulam non obligando ſe ad culpam vt in religione ordinis fratrum prædicatorum,quod eſt melius.22æ.q.186.9.1m.
2 Votum ſimplex de maiori religione, non obligat poſt profeſſionem in minori.22æ.q.189.8.3m.
3 Profeſſio facta ante annos pubertatis,ſ.ante annos quatuordecim in puero,vel ante annos duodecim puella, non tenet propter eccleſiæ ſtatuta.22æ.q.88.9.c.3m.et q.189.5.c.1m.et 3m.
4 Nazaræi profitebantur quandam perfectionem,depenétes comam.22æ.q.186.9.b.
1 Prohibitio incitat concupiſcentiam tripliciter,ſ.ratione ardui,ratione clauſæ paſſionis,& ratione importunitatis.12æ.q.98.1.2m.
2 Omne peccatum eſt malum,quia prohibitum iure naturali: non autem iure poſitiuo.12æ.q.71.6.4m.
3 Prohibitio ligni ſcientiæ boni &mali fuit propter figuram.ſ.propter euentum futurum,quia poſt eius eſum,homo per experimentum pœnæ didicit,quid intereſſet inter obedientiæ bonum, & inobedientiæ malum:non autem propter naturam arboris malam.1ª.q.102.1.4m. & 12æ.q.102.1.2m.
1 Promiſſio eſt actus rationis,quia eſt enunciatio, & ordinatio alicuius, 22æ.q.88.1.c.
2 Promiſſio eſt ordinare quid facere pro alio debeat gratum ei. Sed comminatio eſt contra alium.22æ.q.88.1.2.5.c.
3 Promiſſio nuda,ideſt non habens aliquid additum ad confirmationem, non habet vim plenam obligandi Deo,nec homini.22æ.q.88.3.1m.
4 Promiſſa nō debent ſeruari:ſi eſt illicitum*quod promittitur: vel ſi ſint mutatæ cōditiones perſonarum,vel negociorum.Ad hoc ergo quod homo ſeruare debeat quod promiſit,oportet vt ſit licitum quod promittitur,& quod omnia immutata permaneant.22æ.q.110.3.5m.
1 Promulgatio legis naturæ fit ex hoc quod Deus inſerit eam mentib.hominum naturaliter cuſtodiendam.12æ.q.90.4.1m.
2 Promulgatione non indigent præcepta communia legis naturæ,& credere in Deum.12æ.q.100.4.1m.
3 Promulgatio fit verbo & ſcripto. Et vtroque modo promulgatio legis æternæ eſt æterna,ex parte Dei,non aūt ex parte noſtra.12æ.q.9.1.2m.
4 Promulgatio legis neceſſaria eſt ad hoc,quod lex habeat vim obligandi.12æ.q.90.4.o.
5 Promulgatio obligat abſentem,ſicut & præſentem, inquantum promulgatio ad eum peruenit,vel potuit peruenire per alios. Futuros autē obligat per ſcripturas.12æ.q.90.4.2m.&3m.
1 Pronomina demonſtratiua dicuntur de Deo,ſecūdum quod faciunt demonſtrationem ad intellectum:non autem ad ſenſum.1ª.q.13.1.3m.
2 Pronomina poſſeſſiua coniunguntur nominibus Dei,quæ ſignificant rationem principij efficientis:vel finalis,vel exemplaris:nō autem nominib.Dei,quæ ſignificāt per modum formæ inhærentis.1ª.q.36.1.3m.
1 Propaſſio,eſt paſſio inchoata in appetitu ſenſitiuo,non vltra procedens ſicut in Chriſto fuit.3ª.q.15.4.c.& 6.2m.& 7.1m.
1 Prophetia non eſt habitus,nec qualitas permanens,ſed vt paſſio trāſiēs. 12æ.q.68.3.3m.& 22æ.q.171.2.o.q.174.3.2m.& q.176.2.3m.
2 Prophetia non eſt gratia gratum faciens,ſed gratis data.12æ.q.68.3.3m.
3 Prophetia eſt diuina inſpiratio rerum,futura immobili veritate denuntians,ſecundum Caſſiodorum.22æ.q.171.3.a.1.& 6.b.
4 Propheta dicitur quaſi procul phans,vel procul videns: inquantum cognoſcit vel loquitur ea quæ ſunt procul à communi hominum ſenſu, cum quibus conuerſatur, & communicat in ſtatu vitæ.3ª.q.7.8.o.
5 Prophetia principaliter,& primo conſiſtit in cognitione. Ideo dicitur à Phanos.Secundario conſiſtit in locutione,ideo dicitur à phari.Tertio conſiſtit in operatione miraculorum, ad confirmationem eius. 22æ.q.171.1.o.& 2.c.q.174.3.3m.& 4.c.& 3ª.q.7.8.o.
6 *De ratione prophetiæ,non eſt ænigmatica cognitio, quia Moyſes fuit propheta:& tamen Deum palam,& non per ænigmata vidit.3ª.quæſ.7.8.1m.
7 In prophetia ſunt duo,ſcilicet,repręſentatio,& iudicium de viſis,quod eſt principalius,& completiuum eius,ſine quo non eſt.22æ.q.173.2.c. & q.176.2.1m.
8 Ad propheciā reqritur lumen intellectuale ſupernaturale.22æ.q.171.2.c.
9 Ad prophetiam requiritur inpiratio,quo ad mentis eleuationem: & reuelatio,quo ad perceptionem diuinorum.22æ.q.171.1.4m.
10 Ad prophetiam requiritur maxima mentis eleuatio, ad contemplationem ſpiritualium.22æ.q.172.4.c.
11 Bonitas morum,quo ad refrenationem paſſionum,&remotionem occupationum exteriorum,requiritur ad prophetiam.22æ.q.172.4.o.
12 Diſpoſitio naturalis,non requiritur ad prophetiam, quia Deus ſimul remouet indiſpoſitionem,diſponit & perficit.22æ.q.172.3.o.
13 Prophetia poteſt haberi ſine charitate,& ſine gratia gratum faciēte.22æ q.6.2.3m.& q.172.4.c.
14 Obiectum prophetiæ,eſt illud quod eſt in cognitione diuina, ſupra facultatem humanam.22æ.q.174.2.c.
15 Prophetia eſt de omnibus.Sed primo & principaliter eſt de futuris contingētibus:ſecundo de exiſtentibus ſupra vniuerſalem cognitionem hominum,tertio reſpectu alicuius.22æ.q.171.3.o.q.172.1.c.fi. & 4m. & 5.c.q.176.2.3m.& q.178.1.1m.
16 * Prophetiæ ſunt principaliter de futuris. * Sunt tamen etiam de præſentibus,quæ tamen ſunt procul à cognione non omnium hominum ſed quorundam ſecundum ſenſum vel ſecundum intellectum, vt Heliſæus cognouit quæ Giezi præſens fecerat,& ſunt etiam de occultis omnibus hominibus naturaliter: vt myſterium trinitatis, ſunt etiam de myſterio Chriſti ſub nomine hominum & tunc excedunt veritatem hiſtoriæ.22æ.q.171.3.c.
17 Omnia prophetabilia,ſunt non cognoſcibilia ab homine niſi per reuelationem Dei.Sed quæ pertinent ad ſapientiam,& ſcientiam & interpretationē ſermonum,poſſunt naturaliter cognoſci ab homine. 22æ. q.171.3.2m.& q.172.1.c.fi.
18 Prophetæ non vident omnia prophetabilia,ſed tantum ea quæ ſibi ſpecialiter reuelantur.22æ.q.171.4.o.
19 Aliqua prophetia eſt de præterito, ſicut in Geneſi. Et in aliqua ponitur præteritum pro futuro,propter certitudinē prophetiæ.22æ.q.171.3.b.
20 Prophetæ non vident Deum per eſſentiam.22æ.qu. 171.2.c.& 4.c.& 3m. & q.173.1.o.
21 Prophetæ vident in ſpeculo æternitatis,ſeu intelligentiarum, ſiue in libro præſcientiæ Dei cauſaliter,non autem formaliter.22æ. q. 173.1.c. fi.& 1m.& 2m.
22 Prophetæ habent certiſſimam & diſtinctam cognitionem de viſis per ſpiritum prophetiæ:non autem de habitis per inſtinctum Dei. 22æ.q. 171.5.o.
23 Prophetię nullo modo poteſt ſubeſſe falſum:ſicut nec præſcientiæ Dei. 22æ.q.171.6.o.q.172.1.c.& 5.3m.& 6.2m.
24 Propheta propriè cognoſcit ſe moueri à Deo,ad aliquid æſtimandum, vel ſignificandum verbo vel facto,non tamen omnia quæ per hoc intendit Deus.22æ.q.173.4.o.
25 Prophetia ſimpliciter dicta,id eſt, ſupra vniuerſalem cognitionem hominum,non poteſt eſſe à natura,ſed tantum ex reuelatione Dei,prophetia verò ſecundum quid,id eſt, de aliquibus in ſuis cauſis, poteſt eſſe à natura,ſed fallibiliter.22æ.q.172.1.o.& 3.c.
26 Prophetia,& aliæ illuminationes,& reuelationes,fiūt nobis à Deo mediantibus angelis.1ª.q.111.1.o.& 22æ.q.172.2.o.
27 Aliquis ceſſante prophetica illuſtratione actuali, dicitur propheta ex deputatione Dei,&ex habilitate remanēte ad facilius illuſtrari. 22æ. q.171.2.2m.
28 Prophetia prædeſtinationis, completur ſine arbitrio noſtro cauſante, non autem ſine eo conſentiente,3ª.q.30.1.1m.
29 Finis prophetiæ, eſt manifeſtatio alicuius veritatis exiſtentis ſupra hominem,22æ.q.174.2.c.2m.& 6.c.
30 Prophetia ſecundum quid poteſt eſſe à dæmonibus,non autem prophetia ſimpliciter.22æ.q.172.5.o.
31 Prophetia dæmonum non fit per illuminationes, vt diuina, ſed per viſionē imaginariam vel ſenſibilem:nec eſt ſemper vera, ſicut prophetia diuina.22æ.q.172.5.2m.& 3m.
32 Prophetæ dæmonum quandoque prædicunt vera ex inſpiratione diuina,& aliquando per dæmones.22æ.q.172.6.o.& q.174.5.4m.
33 Species prophetiæ triplex.ſ.comminationis, prædeſtinationis, & præſcientiæ.22æ.q.174.
34 Prophetia fit dupliciter.ſc.per influxum luminis tantum, & per ſpecies impreſſas.vel aliter ordinatas.22æ.q.173.2.o.
35 Modus prophetiæ triplex, ſecundum triplicem potentiam cognoſcitiuam,ſcilicet ſecundum oculos corporis, ſecundum ſpiritum imaginarium,& ſecundum intuitum mentis.22æ.q.174.1.3m.
36 Prophetis repręſentantur aliqua quadrupliciter.ſ.in ſenſu exteriori,ſicut Daniel vidit ſcripturam in pariete, & Samuel audiuit verba: vel per formas in imaginatione diuinitus impreſſas,ſicut in cæcis natis ſimilitudines cælorum:vel per formas diuinitus ordinatas, ſicut Ieremias vidit ollam accenſam, vel ſpecies in intellectu, ſicut in ſcientia infuſa Salomoni & Apoſtolis.22æ.q.173.2.o.& 3.c.
37 Modus prophetiæ ſeptuplex, ſecundum differentias influxus. ſ.extaſis, viſio,ſomnium,per nubem, vox de cælo, parabola, & repletio ſancti ſpiritus.22æ.q.174.1.3m.
38 Gradus prophetiæ imaginariæ,diſtinguitur quadrupliciter, ſc.per ſomnium & vigiliam, per ſigna, ſi loquens viditur vel non, & ſecundum dignitatem apparentis.1ª.q.12.11.1m.& 12æ.q.174.3.o.
39 Gradus prophetiæ impropriè dicitur duplex.ſ.minimus,i.ſecundum operationem exteriorem,vt Sanſon:& viſio de naturalib.vt Salomon. 22æ.q.174.3.c.
40 Actus prophetiæ duplex,ſ.principalis,id eſt viſio:& ſecundarius,id eſt, denunciatio.22æ.q.176.2.c.
41 Veri prophetæ tripliciter differunt à falſis prophetis.ſc.agente,fine, & certitudine.22æ.q.175.5.3m.
42 Prophetia prædeſtinationis, ſemper impletur, non autem prophetia comminationis.1ª.q.19.7.2m.& 22æ.q.171.6.2m.& q.174.1.c.& 2.o.
43 * Omni prophetia de quacunque re, eſt eiuſdem ſpeciei, quia eſt per vnum formale.ſ.per lumen diuinum.22æ.q.171.3.3m.
44 Prophetia eſt ſimpliciter excellentior bono linguarum, triplici ratione.ſc.quia conſiſtit in ipſa illuminatione mentis, quia pertinet ad rerum noticiam,& quia eſt vtilior.22æ.q.176.2.o.
45 Prophetia intellectualis viſionis,eſt nobilior quam imaginaria,niſi reſpectu reuelandi,per ſimilitudinē corporalē,quia tunc eſt ecōuerſo. 22æ.q.174.2.o.& 3.c.fi.& 4.c.1m.& 5.c.q.176.2.c.1m.& 3ª.q.30.3.1m.
46 Prophetia magis propriè dicitur de imaginaria,quam de intellectualis 22æ.q.173.2.c.fi.& q.174.2.3m.& 3.c.
47 Prophetia imaginaria, de ſupernaturali veritate, eſt nobilior intellectuali,de cognoſcibilibus humana ratione.22æ.q.174.2.3m.& 3.c.& q. 176.2.1m.
48 Prophetia quanto eſt vicinior Chrimo,tanto eſt maior, & magis poſtquam ante licet in quolibet ſtatu prima ſit maior aliis.1ª.q.57.5.3m. & 22æ.q.174.6.o.
49 Idem propheta non eſt ſemper in eodem gradu prophetiæ:ſed quandoque in maiori,& quandoque in minori.22æ.q.174.3.2m.
50 Moyſes fuit cæteris prophetis ſimpliciter maior, licet ſecundum quid ſit minor aliquo.22æ.q.174.4.o.
51 Prophetia Dauid ex propinquo, attingi ad viſionem Moyſis maiorem, quo ad cognitionem diuinitatis: ſed econuerſo. in cognoſcendo & exprimendo myſteria incarnationis Chriſti.22æ.q.174.4.1m.
52 Ioannes Baptiſta,fuit maior propheta Moyſe,& cęteris prophetis veteris teſtamenti.22æ.q.174.4.3m.
53 Prophetia non conuenit Deo,nec beatis,nec angelis,22æ.q.173.1.c. qu. 174.5.o. & 3ª.q.7.8.c.& q.31.2.c.
54 *Prophetia fuit in Chriſto, inquantum fuit viator.22æ.q.174.5.3m.&3ª. q.7.8.o.& q.31.2.o.
55 Ille cuius tantum intellectus illuminatur ad iudicandum viſa ab aliis,ſicut Ioſeph & Daniel,eſt propheta.22æ.q.173.2.c.
56 Ille

56 Ille cui oſtenduntur ſimilitudines,ſine lumine intelligentiæ, ſicut Pharao,vel Nabuchodonoſor, vel Balthaſar, non eſt propriè propheta. 22æ.q.173.2.c.
57 Abraham,Iſaac,et Iaco fuerunt prophetæ.22æ.q.174.6.c.
58 *Dauid habuit prophetiam, quo ad intuitum mentis, ſine imaginaria viſione.22æ.q.174.4.1m.
59 Omnes numerati inter prophetas,habuerūt prophetiam imaginariam, de ſupernaturali veritate et habebant officium prophetādi, et loquebantur in perſona Dei,non autem agiographæ.12æ.q.174.2.3m.
60 Omni tempore fuerunt prophetæ,etiam in nouo teſtamento.22æ.q.95. 2.3m.et q.174.6.o.
61 Prophetæ fuerunt maximè in abundātia,tempore regum, quia tunc populus erat liber:ideo inſtrui debebat de agendis.22æ.q.174.6.2m.
61 Prophetiæ inceperunt ſcribi per Iſaiam & Oſee,quando Roma condita fuit.22.q.174.6.2m.
Propiciatorium erat tabula ſuper alas cherubin,quia exinde Deus propiciabatur populo.22æ.q.102.4.2m.
1 Proportio ſecundum primam nominis impoſitionem ſignificat habitudinem quantitatis ad quantitatem,ſecundum determinatū exceſſum vel adæquationem:ſed transfertur ad ſignificandum habitudinē quorumcunque,ſicut materiæ ad formam potentiæ ad actum, obiecti ad potentiam,finiti ad infinitum,& creaturæ ad creatorem.1ª.q.12.1.4m.
2 Proportio propriè,non eſt finiti ad infinitum, nec creaturæ ad creatorem:ſed proportionalitas.ſ.ſimilitudo proportionum.1ª.q.12.1.4m.
3 Cognitio ſenſitiua,non ſe exendit ad proportionem vnius ad alterum. 22æ.q.58.4.c.
1 Propoſitionis veritas duplex,ſ.rei,& ſigni.1ª.q.16.8.3m.
2 Propoſitiones affirmatiuæ veræ poſſunt formari de Deo.1ª.q.13.12.o.
3 Propoſitiones affirmatiuæ de Deo, dicuntur incompletæ vel inconuenientes,propter modum ſignificandi.1ª.q.13.12.1m.
4 Cum dicitur,Deus ſciuit aliquid eſſe futurum contingens,non ponitur ibi contingens,niſi vt materia verbi,& non vt pars principalis propoſitionis,1ª.q.14.13.2m.
1 Propoſitum eſt actus voluntatis deliberatæ.22æ.q.88.1.c.
* Propoſitum pro facto reputatur.1ª.q.23.2.2m.
1 Proprium eſt de genere accidentium.12æ.q.83.12.3m.
2 Proprium non addens aliquid nobilitatis ſupra commune, non habet proprium nomen,ſed nominatur nomine communi.12æ.q.111.1.3m.& 22æ.q.9.2.c.q.50.2.1m.& q.161.1.1m.
3 In omni re, primum accidens eſt aliud ab eſſentia eius, & eſt poſterius ea,ordine generationis & perfectionis.12æ.q.2.6.c.& q.83.2.3m.
4 Proprium fluit à ſubiecto,ſine mutatione, ſed per naturalem reſultantiam.1ª.q.77.6.3m.
1 Propter ſe duplex.ſ.quod diuiditur contra per aliud,& contra per accidens,primo modo finis diligitur propter ſe, virtutes autem ſecundo modo.22æ.q.145.1.1m.
2 Propter quod vnumquodque tale,& illud magis:intelligitur tātum in iis,quæ ſunt eiuſdem ordinis ſicut in eodem genere cauſę:puta ſi dicatur quod ſanitas eſt deſiderabilis propter vitam, ſequitur quòd vita ſit magis deſiderabilis:ſi autem accipiantur ea quæ ſunt diuerſorum ordinum,non habet veritatem:vt ſi dicatur quod ſanitas eſt deſiderabilis,propter medicinam,non ideo ſequitur quod medicina ſit magis deſiderabilis:quia ſanitas eſt in ordine finitorum:medicina autem in ordine cauſarum efficientium.1ª.q.87.2.3m.& q.88.3.2m.
1 Prorumpere,& Homo prorumpit facile ad manifeſtandum conceptum cordis.12æ.q.72.7.c.
2 Iracundus in verba contumelioſa prorumpit.12æ.q.7.27.c.
Licet triſtari de gloria & proſperitate inimici,inquantum eſt nociua.22æ. q.36.2.o.& q.158.1.3m.
1 Prouidentia importat reſpectum quendam alicuius diſtantis, ad quod ea quæ in præſenti occurrunt,ordinanda ſunt.22æ.q.49.6.c.
2 Prouidentia eſt ratio ordinis in finem.1ª.q.22.1.o.& 2.c.& q.23.1.c.
3 In recta ordinatione ad finem, quæ includitur in ratione prouidentiæ, importatur rectitudo conſilij, iudicij, & præcepti ſine quibus recta ordinatio in finem eſſe non poteſt.22æ.q.49.6.3m.
4 Prouidentia perfectè conuenit Deo.1ª.q.22.1.o.
5 Prouidentia Dei habet certitudinem.1ª.q.22.4.2m.& 3m.
6 Error duplex circa diuinam prouidentiam.1ª.q.116.3.c.fi.
7 Error triplex,circa diuinam prouidentiam.1ª.q.22.1.c.
8 Opinio platonis,de triplici prouidentia,ſecundum Gregorium. Nicenum.ſ.prouidentia ſummi Dei, qui primo & principaliter prouidet rebus ſpiritualibus:& conſequenter toti mundo quantū ad genera, ſpecies,& cauſas vniuerſales:prouidentia quā prouidet ſingularibus generabilium & corruptibiliū:& hanc attribuit diis qui circumeunt cælos.i.ſubſtantiis ſeparatis,quæ mouent corpora cæleſtia circulariter:& prouidentia quæ eſt rerum humanarum quam attribuebat dæmonibus,quos platonici ponebant medios inter nos & deos, vt narrat Auguſtinus.1ª.q.22.3.c.& q.105.6.1m.
9 Modus contingentiæ,& neceſſitatis cadit ſub prouiſione Dei,& nō ſub prouiſione creaturæ.1ª.q.22.4.3m.
10 Sicut ad prouidentiam pertinet proſpicere per ſe conueniens fini, ſic ad circunſpectionem,an ſit conueniens fini,ſecundum circunſtātias. 22æ.q.49.7.3m.
11 Ars Dei dicitur reſpectu productionis rerum: diſpoſitio autem reſpectu rerum inter ſe,ſed prouidentia reſpectu ordinis in finem. 1ª.quæ. 22.1.c.fi.
12 Prouidentia Dei ſe extendit ad neceſſaria non autem prouidentia hominis.1ª.q.22.2.3m.& 4.3m.q.103.1.3m.& 12æ.q.93.4.o.& 22æ.q.49.6.c.
13 Aliquid ſubeſt prouidētiæ Dei dupliciter.ſ.propter ſe,& propter aliud, primo modo ſubſunt ſola perpetua,ſecundo autem modo indiuidua corruptibilia.1ª.q.103.5.2m.
14 Bonum & malum ſubiacent diuinæ prouidentiæ,vt præſcita & ordinata,ſed bonum,vt intentum.non autem malum.1ª.q.22.2.2m.
15 Omnia ſubiacent diuinæ prouidentiæ,ſed diuerſimodè.1ª.q.8.3.c. q. 22. 2.3.o.q.23.1.c.q.103.5.o.q.113.6.c.12æ.q.91.2.c.& q.93.1.4.5.c.
16 **Prouidentia Dei non eſt reſpectu ſui. quicquid eſt in eo,eſt finis,& non** ad finem.1ª.q.22.1.c.fi.& 12æ.q.93.4.o.
17 Prouidentia Dei,eſt omnium ſingularium,etiam contingentium,1ª.qu. 22.2.o.& q.103.5.o.
18 Rationalis creatura,ſpeciali modo ſubeſt diuinæ prouidentiæ.1ª.qu.22. 2.4m.&in 5m.et q.103.5.2m.et q.113.2.c.q.116.1.c.et 12æ.q.91.2.c. et 22æ. q.83.2.c.
19 Electiones humanæ ſubſunt diuinæ prouidentiæ,propter ſe: ita vt etiā ſint prouiſores,*propter liberum arbitrium: ſic tamen vt prouidentia hominis ſit ſub prouidentia Dei, tanquam cauſa particularis, ſub vniuerſali.1ª.q.22.2.4m.
20 Omnes motus,et actiones,et corruptiones,ſubiacent diuinæ prouidētiæ.1ª.q.22.2.2m.q.103.5.1m.et 12æ.q.93.1.5.c.
21 Prouidentia propriè nō eſt in ſpeculatiuis, ſed tantum in practicis.22æ. q.49.6.2m.
22 Boni ſubſunt diuinæ prouidentiæ propter ſe, mali verò propter alios tantum,vt bruta.1ª.q.21.2.4m,et q.23.7.c.
23 Bruta ſubduntur diuinæ prouidentiæ per ſe,et in ſingulari, ſed propter aliud tantum,et actus eorum.1ª.q.22.2.5m.q.103.5.2m.et 12æ.q.93.5.c.
24 Prouidentia Dei eſt æterna,ſed gubernatio eſt temporalis.1ª.q.22.1.2m.
25 Prouidentia eſt tantum in intellectu,licet præſupponat voluntatem finis,ſed gubernatio paſſiua,eſt in gubernatis,actiua verò in gubernante.12æ.q.22.1.3m.et q.23.2.4.c.
26 Certitudo prouidentiæ Dei,non deficit à ſuo effectu,neque à modo eueniendi,quem prouidit.1ª.q.22.4.3m.
27 Deus prouidet omnibus immediatè,quo ad rationem ordinis, ſed mediatè,quo ad executionem eius,quæ dicitur gubernatio. 1ª. q. 22.3.o. q.103.6.o.et q.116.2.c.
28 Prouidentia diuina gubernat creaturas ſpirituales inferiores per ſuperiores.1ª.q.110.1.c.
29 Et creaturas corporales per ſpirituales.1ª.q.22.3.c.q.63.7.c.q.102.2.1m. q.103.6.o.q.110.o.q.112.1.c.q.113.1.c.
30 *Et corpora inferiora per corpora ſuperiora.1ª.q.113.1.c.et q.115.3.o.
31 Deus gubernat mundum bonitate, quia eſt principium prouidentiæ vt finis:*ſic tamen vt liberè moueat hominem per lib.arb. inuitando ad bonum per præmium,retrahendo à malo,per timorem pœnarum. 1ª.q.103.1.5.c.2m.
32 Finis gubernationis rerum à prouidentia Dei, eſt aliquid extra totum vniuerſum,ſcilicet ipſe Deus,& 1ª.q.103.2.o.& 3.4.c.
33 Effectus gubernationis à prouidentia Dei, eſt vnus ex parte finis, ſed ex parte mediorum,ſunt duo in generali,ſcilicet, conſeruatio & motio in finem,in particulari verò ſunt immutabiles nobis.1ª.q.103.4.o.
34 Nihil poteſt contingere præter ordinem gubernationis prouidentiæ Dei vniuerſaliter,ſed tantum reſpectu alicuius cauſæ particularis. 1ª. q.22.2.1m.& q.103.7.o.
35 Nihil poteſt niti contra vniuerſalem gubernationem diuinæ prouidentiæ ſed tantum contra aliquod particulare.1ª.q.103.8.o.
36 Ad prouidentiam Dei non pertinet ſubtrahere defectus, corruptiones, & mala, à rebus.1ª.q.22.2.2m.& q.23.3.c.q.48.2.c.3m.& 22æ.q.10.11.c.
37 Prouidentia Dei non excludit à rebus contingentiam, nec caſum nec fortunam,nec liberum arbitrium.1ª.q.19.8.o.& q.22.2.1m.& 4.o.& q. 23.1.1m.& 3.3m.& 6.c.& q.103.7.2m.& 3m.& 12æ.q.10.4.o.& 22æ.q.83. 2.c.& q.171.6.1m.
37 Ad diuinam prouidentiam pertinet quòd permittat hominem tentari, & peccare.1ª.q.23.3.o.& 22æ.q.165.1.o.
39 Immobilitas diuinæ prouidentiæ non excludit vtilitatem orationis.1ª. q.23.8.o.& 22æ.q.83.2.c.
1 PRudentia.Et nomen prudentiæ ſumitur à prouidentia, ſicut à principaliori eius parte: quia omnia requiſita ad prudentiam neceſſaria ſunt,vt aliquid ordinetur in finem.22æ.q.49.6.1m.
2 Nomen prudentiæ ſumitur à prouidendo, quod etiam ad mala extendi poteſt:& ideò licet prudentia ſimpliciter dicta in bono accipiatur:aliquo tamen addito poteſt:accipi in malo.22æ.q.55.1.1m.
3 Prudens dicitur quaſi porrò videns,ideſt, procul videns.22æ.q.47.1.c.
4 Prudentia ſimpliciter dicta, eſt virtus non impropriè, ſicut virtutes intellectuales, ſed propriè.12æ.q.57.5.3m.& q.61.1.c.& 22æ.q.74.4.o.& q.55.1.1m.
5 Prudentia eſt generalis regula & perfectio virtutum moralium,dans eis modum & formam.22æ.q.166.2.1m.
6 Prudentia eſt virtus generalis cauſaliter,non autem eſſentialiter.22æ.q. 53.2.c.
6 Prudentia eſt virtus ſpecialis, propter ſpecialem rationem formalis obiecti.22æ.q.47.5.o.& q.53.2.c.
8 Prudentia eſt virtus intellectualis ſecundum eſſentiam, ſed moralis ſecundum materiam.12æ.q.58.3.1m.q.61.1.1.c.& 22æ.q.181.2.3m.
9 Prudentia eſt amor,quia ab eo mouetur ad actum,non autem eſſentialiter.22æ.q.47.1.1m.
10 Prudens ſecundum quid, eſt qui benè ratiocinatur ad aliquem finem: ſimpliciter autem,qui ad totam vitam.12æ.q.57.4.3m.& 22æ.q.47.2.1m & q.55.1.2.5.c.
11 Prudentia eſt in intellectu ſubiectiuè.1ª.q.22.1.3m.& 12æ.q.56.2.3m.& 3. c.q.61.2.c.& q.66.1.c.& q.85.3.in corpore.& 22æ.q. 47.1.o.& 3.3m.& 5.6.c.& 10.3m.
12 Prudentia non eſt tantum in intellectu,ſicut ſcientia & ars,ſed habet aliquid in appetitu,ſcilicet rectitudinem.1ª.q.22.1.3m.& 12æ.q.56.2.3m. & 3.c.fi.q.57.4.c.& 22æ.& q.47.1.2m.& 13.2m.& 16.2m.
13 Prudentia eſt tantum in ratione practica ſubiectiuè.12æ.q.57.3.c.& 22æ. q.47.1.o.
14 Prudentia & ars ſunt in opinatiua parte animæ, & circa obiectum contingens aliter ſe habere.12æ.q.57.1.2m. & 5.3m.
15 Prudentia non conſiſtit in ſenſu exteriori,ſed in ſenſu interiori,nō principaliter,ſed per applicationem ad opus, 22æ.q.47.3.3m.& q.49.1.1m. & 2.3m.
16 Prudentia eſt in Deo,reſpectu aliorum,non autem reſpectu ſui. 1ª.quæ. 22.1.c.1m.
17 Chriſtus habuit plenitudinem prudentiæ,ſecundum donum conſilij.3ª. q.11.1.1m.

18 Prudentia infusa, est in omnibus existentibus in gratia: sed prudentia acquisita, non est in iuuenibus.22æ.q.47.14.o.& q.51.1.3m.
19 Nullus sufficit sibi, quo ad omnia in iis quæ sunt prudentiæ, ideo non etiam maiores oportet in iis esse dociles.22æ.q.49.3.c.3m.
20 Prudentia non est in seruis & subditis inquantum huiusmodi: sed inquantum conuenit eis regere se per rationem.22æ.q.47.12.o.& q.49.3.3m.q.50.c.
21 Prudentia propriè non est peccatoribus, sed tantum quædam falsa similitudo eius.22æ.q.47.13.o.q.50.3.2m.& q.51.1.3m.
22 * Prudentia non conuenit brutis, nisi metaphoricè.f.inquantum instinctu naturali aguntur sagaciter.1a.q.22.1.c.4m.q.55.3.3m.qu.97.1.c.4m.& 12æ.q.3.6.c.q.13.2.3m.& 22æ.q.47.15.3m.
23 Agibile vt obiectum rationis, idest, sub ratione veri est materia prudentiæ: sed vt obiectum appetitus, idest sub ratione boni, est materia aliarum virtutum.22æ.q.47.5.c.3m.
24 Prudentia non est circa altissimam causam simpliciter, sed circa bonum humanum.22.q.47.2.1m.
25 Prudentia propriè non est de fine, sed de iis quæ sunt ad finem, 22æ.q.33.1.2m.q.47.1.2m.& 6.c.& 15.c.fi.q.49.6.in corpore.& q.56.1.c.3m.
26 Prudentia se habet ad bonum priuatum & ad bonum commune, id est, extendit se ad regimen sui, & multitudinis.1a.q.22.1.c.& 22æ.q.47.10.o.& q.49.3.3m.
27 Prudentia non solum considerat vniuersalia, sed etiam singularia.22æ.q.27.3.o.& 15.c.q.49.2.1m.& 5.2m.& 7.c.
28 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanæ vitæ, propriè pertinent ad prudentiam, non autem necessario, nec præterita, nec præsentia.22æ.q.49.6.c.
29 Actus prudentiæ est aliqua ordinate disponere ad finem.1a.q.22.1.ca.& 22æ.q.49.6.o.& 7.c.
30 Prudentia carnis, est peccatum, quia ponit finem in bonis carnis: & est mortale, si sit ibi vltimus finis: aliter est veniale.22æ.q.55.1.2.o.
31 Quædam vitia manifestè contrariantur prudentiæ, ex defectu eius, vel eorum quæ ad eam requiruntur vt imprudentia, præcipitatio, seu temeritas, inconsideratio, & inconstantia: aliqua verò secũdum falsam similitudinem, & abusum requisitorum ad prudentiam, vt astutia, prudẽtia carnis, dolus, fraus, solicitudo temporalium, & futurorum.22æ.q.21.3.c.q.53.princ.& 1.c.q.55.prin.& 3.8.c.
32 Peccatum habens similitudinem prudentiæ, est contra prudentiam dupliciter, f.ordinando studium rationis ad finem non vere bonum: sed apparentem, vt prudentia carnis: vel vtendo non veris viis, sed simulatis, vt astutia.22æ.q.55.3.c.
33 Actus prudentię, miscetur actibus omnium aliarum virtutum: quia ex ea rectitudinem electionis participant: ideo ab ea dependẽt.22æ.q.47.5.2m.q.53.2.c.& q.55.2.3m.
34 Opus prudentis est, esse bene consiliatum.22æ.q.49.5.c.
35 Actus rationis practicæ, & prudentiæ triplex, f.cõsiliari, iudicare, & præcipere, quia est principalis actus prudentiæ.1a.q.22.1.1m.& 3m.q.23.4.c.& 12æ.q.57.6.c.q.58.5.3m.q.61.3.c.q.65.1.c.22æ.q.47.8.o.& 9.c.1m.& 10.16.c.& 12.3m.& 13.c.q.48.c.q.51.2.o.& q.53.1.c.1m.
36 Per prudentiam, aliquis præcipit aliis & sibi.22æ.q.47.12.3m.q.49.3.3m.& q.50.2.3m.
37 Consiliari non est immediatus actus prudentię: sed mediante eubilia.1a q.22.1.1m.& 12æ.q.57.6.1m.& 22æ.q.51.2.o.
38 Laus prudentiæ non consistit in sola consideratione: sed in applicatione ad opus.22æ.q.47.1.3m.& 3.4.c.& 16.c.3m.
39 Potentia corrumpi potest per passiones: non autem per obliuionem, licet per eam impediri possit.12æ.q.53.1.c.& 22æ..q.47.16.o.
40 Prudentia triplex, f.falsa imperfecta, & perfecta: prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum & vltimum finem. 22æ.q.47.13.c.q.55.1.2.o.& 3.1m.& q.94.1.2m.
41 Species prudentiæ tres, secundum tres fines * scilicet prudentia simpliciter dicta, quæ ordinatur ad donum proprium, quæ à quibusdam dicitur monastica, quasi vnius tantum gubernatio: alia autẽ est œconomica, quæ ordinatur ad bonum commune domus, vel familiæ: tertia Politica, quæ ordinatur ad bonum commune ciuitatis vel regni. 12æ.q.67.6.4m.& 22æ.q.47.11.o.q.48.1.c.2m.q.53.2.c.
42 Species prudentiæ quinque.f.monastica, œconomica, politica, militaris, & regnatiua.22æ.q.18.c.2m.q.50.o.& q.53.2.c.
43 Partes integrales eius, sunt octo.f.memoria, ratio intellectus, docilitas, eustochia, idest solertia, prouidentia, circunspectio, & cautio.12æ.qu.56.5.3m.q.57.6.4m.& 22æ.q.48.o.q.49.o.& q.53.2.c.
44 Partes eius potentiales, sunt tres, f.Eubulia, synesis, et gnomi. 3a.q.22.1.1m.et 12æ.q.57.6.o.et 22æ.q.49.c.fi.q.51.o.et q.53.2.c.
45 Prouidentia est completiua formalis et principalis pars prudẽtiæ, aliæ verò quasi materiales ad ipsam reducũtur.1a.q.22.1.c.et 22æ.q.49.6.o.
46 Physica dialectica, rhetorica et politica, sunt partes prudentiæ largè dictæ, et etiam propriè, et continentur sub prudentia, quo ad vsum et exercitium, non autem quo ad obiectum.22æ.q.48.c.
47 Prudentia est principalis in virtutibus moralibus, et directiua omnium charitas verò vt imperans, et coniungens fini.3a.q.85.3.4m.
48 Idem est medium prudentiæ et regulantis et mẽsurantis, et virtutis moralis, vt regulatæ et mensuratæ, f.rectitudo rationis.12æ.q.64.3.c.
49 In omnibus moralibus, est eadem virtus dirigens, f.prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiua.12æ.q.60.1.1m.
50 Nulla virtus moralis potest esse sine prudentia.12æ.q.56.5.o.q.58.4.o.q.65.1.o.et 2.c.et 4.c.1m.q.68.5.c.q.73.1.2m. et 22æ.q.47.4.c.q.51.2.ca.et q.141.1.2m.
51 Prudentia vltra virtutes morales, est maximè necessaria ad bene viuendum, 12æ.q.57.5.o.et 22æ.q.51.3.3m.
52 Prudentia non potest esse in aliquo, sine virtutibus moralibus. 1a.q.22.1.3m.et 12æ.q.57.4.c.q.58.5.o.q.65.1.2.c.et q.73.1.c.2m.
53 Prudentia est nobilior cæteris virtutibus moralibus.12æ.q.61.2.1m.q.66.1.c.et 2.o.et 22æ.q.23.6.c.quæst. 47.6.3m.q.56.1.1m.q.123.12.o.et quæst. 141.8.o.
54 Prudentia est inuentiua medij in virtutibus moralibus.12æ.q.66.3.3m.et 22æ.q.47.7.o.
55 Sicut omnis virtus moralis. relata ad bonum commune dicitur legalis iustitia, sic prudẽtia relata ad bonum commune, dicitur politica.22æ.q.47.10.2.1m.et 11.c.1m.q.50.2.3m.q.58.6.c.3m.
56 Prudentia dirigit virtutes prestituendo finem, et eligendo ea quæ sunt ad finem.12æ.q.66.3.3m.
57 Inclinatio in finem rectum, est electio, et actus virtutum moralium. Sed discretio eorum quibus hoc bonum rationis consequi possumus in operationibus et passionibus est actus prudentiæ.22æ.q.47.1.2m.
58 Experimentum prudentiæ non acquiritur ex sola memoria, sed ex exercitio rectè præcipiendi.22æ.q.47.16.2m.
59 Ratio naturalis præstituit finem virtutibus moralibus, non autem prudentia, sed disponit de iis quæ sunt ad finem.1a.q.22.1.1m.et 22æ.q.47.6.o.et 7.c.
60 Prudentia hominis non est omnino certa, propter variabilitatem singularium, sed est vt in pluribus.22æ.q.47.3.2m.et 9.2m.q.49.1.c.et 5.2m et q.51.1.2m.
61 Cum per prudentiam aliquid rectè agimus, ad finem alicuius virtutis moralis, ille actus est principaliter illius virtutis.22æ.q.33.1.2m.
62 Quælibet virtus moralis participat actus prudentiæ, quia formaliter complet in eis rationem virtutis.12æ.q.58.2.o.
63 Prudentia præsupponit virtutes morales per quas appetitus se habent ad bonum.1a.q.22.1.3m.
64 Prudentia ponitur in diffinitione virtutum moralium, quia dependent ab ea.22æ.q.23.4.1m.q.47.5.1m.et q.50.1.1m.
65 Omnia quæ sunt virtutum moralium, pertinent ad prudentiam, sicut ad dirigentem.22æ.q.50.1.1m.
66 Electio potest attribui prudentiæ consequenter inquantum eam dirigit per consilium, quod magis proprie pertinet ad prudentiam. 22.q.47.1.2m.et 2.c.
67 Prudentia adiuuat omnes virtutes, et in omnibus operatur.22æ.q.47.5.2m.et 6.3m.et q.119.3.3m.
68 Prudẽtia et synesis preferuntur eubuliæ, 12æ.q.68.7.c.et 22æ.q.51.2.c.2m
69 Maioris prudentiæ est, pecunias vtiliter expendere, quàm eas vtiliter conseruare vel custodire, quia plura sunt attendenda circa vsum pecuniæ, qui assimilatur motui quàm circa conseruationem quæ assimilatur quieti.22æ.q.1.7.4.1m.
70 Prudentia non est in nobis à natura, nisi quò ad principia eius, quæ sunt nobis magis conuaturalia, quàm prima principia speculationis.22æ.q.47.15.o.& q.19.1.2m.& 2.1m.& 3.2m.
71 Ratio prudentiæ procedit à duplici intellectu.f. primorum principiorum vniuersalium, & alicuius singularis.f.finis particularis. 22æ.q.49.2.1m.& 3m.
72 In iis quæ pertinent ad prudentiam, homo maximè indiget erudiri, pręcipuè à senibus prudentibus.22æ.q.49.3.c.
73 Prudentia Infusa restituitur per pœnitentiam, non autem prudentia acquisita, sed tollitur actus contrarius, in quo propriè consistit peccatum imprudentiæ.22æ.q.53.1.3m.
Psalmus. Et in psalmis omnia opera Dei, omnes historiæ veteris testamenti, & omnia quæ ad fidem incarnationis Christi pertinent, sic lucidè tanguntur, sicut in euangelio.3a.q.183.4.c.principio.
1 Pudicitia dicitur à pudore. Et est præcipuè circa signa venereorum, Castitas verò circa venerea.22æ.q.143.c.& q.151.4.o.
2 Pudicitia ordinatur ad castitatem, non quasi virtus ab ea distincta, sed sicut exprimens circunstantiam eius, tamen aliquando vnum pro alio ponitur.22æ.q.151.4.c.
1 Pueri impediuntur in vsu membrorum & rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Vnde pueri de nouo loqui incipientes appellant omnes viros patres, & fœminas matres: posterius autem determinat vnumquodque secundum Philosophum.1a.q.99.1.o.& q.101.2.o.
2 Probabile est quòd antè circuncisionem, parentes fideles pro paruulis suis in periculis constitutis, aliquas preces Deo funderent, vel benedictionem eis darent, sicut etiam adulti pro se.3a.q.70.4.2m.
3 Pueri non habuissent sufficientem virtutem in statu innocentiæ, ad omnem motum.1a.q.99.1.o.
4 Et habuissent infirmitatem, quò ad perfectum vsum membrorum, non autem pœnalem.1a.q.99.1.1m.
5 Nec habuissent scientiam, sed sine diffiultate acquisiuissent, inueniendo vel discendo ab aliis.1a.q.10.1.o.
6 Nec ignorantiam, sed simplicem nescientiam.1a.q.101.1.2m.
7 Nec perfectum vsum rationis, seu vsum liberi arbitrij habuissent, sed tamen perfectiorem quàm nunc.1a.q.101.2.o.
8 Habuissent tamen prudentiam, & principia vniuersalia iuris naturalis, & alia principia vniuersalia: multo magis quia nunc.1a.q.101.1.3m.
9 Et habuissent defectus consequentes naturam humanam ex principio originis, non autem ex parte termini.1a.q.99.1.3m.
10 Tunc omnes postea generassent, & non tantùm primi parentes.1a.qu.99.1.3m.
11 Tunc natæ fuissent fœminæ, & non soli masculi.1a.q.99.2.o.
1 Pulchritudo requirit tria, scilicet integritatem, proportionem debitam, & claritatem.1a.q.39.8.c.& 22æ.q.145.2.c.& q.180.2.3m.
2 Pulchrum habet rationem causæ formalis, bonum autem rationem causæ finalis.1a.q.5.4.1m.
3 Pulchrum est cuius apprehensio placet: bonum verò quod placet. Ideò sunt idem re, & differunt ratione.1a.q.5.4.1m.& 12æ.qu.27.1.3m.& 22æ.q.145.2.1m.
4 Pulchrum præcipuè pertinet ad visum, & auditum, quia sunt maxime cognoscitiui, non autem ad alios sensus.12æ.q.27.1.3m.
5 Sensus delectantur in pulchris, quia sunt eis similes, scilicet in proportione debita.1a.q.5.4.1m.
6 Pulchritudo & decor virtutis hominis, ex ratione est.22æ.q.116.2.2m.q.142.2.4.c.& q.145.2.c.& 180.2.3m.
7 Pulchritudo est in vita contemplatiua per se, & essentialiter, in virtutibus verò moralibus, participatiuè, 22æ.q.180.2.3m.
1 Punctus non ponitur in diffinitione lineæ in communi, sed tantùm finite & recte.1a.q.85.8.2m.

1 Punitio inquantum pertinet ad iustitiam publicam, est actus iustitiæ cõmutatiuę, vindicatiuæ, verò inquantum pertinet ad immunitatem personæ singularis.22æ.q.80.pri.& q.108.2.pri.
2 Deus punit malos per bonos, & malos angelos, bonos autem per malos tantum.22æ.q.164.1.4m.
1 Purgatio duplex.f.per gratiam à culpa, & per lumen doctrinæ à nescientia.3a.q.27.3.ter.
2 Figura & ratio literalis omnis immunditiæ, & purgationis in lege veteri.12æ.q.102.5.4m.& 5m.& 6m.& 7m.& 6.pri.& 103.2.o.
1 Pusillanimitas potest tripliciter considerari, scilicet secundum se, ex causa eius, scilicet ignorantia, timore, pigritia, & ira, & effectu eius, scilicet subtrahendo se: primo modo opponitur directè magnanimitati: secundo solicitudini: tertio similiter.22æ.q.133.2.o.
2 Pusillanimitas secundum defectum, opponitur humilitati, inquantum applicat animum ad vilius quàm decet: sed directius opponitur magnanimitati: quia fugit magna.22æ.q.162.1.ter.
3 Pusillanimitas est contraria magnanimitati secundum defectum: præsumptio autem secũdum excessum. Ideo vtrąque est peccatatum.22æ.q.130.principio.& q.133.o.& q.16.1.ter.
4 Pusillanimitas est peccatũ mortale, & quandoque veniale.22.q.133.1.sec.
5 Pusillanimitas secundum speciem propriam, est grauius peccatum præsumptione, quæ dicitur nequissima, ratione suæ causæ, scilicet superbiæ.22æ.q.133.2.4m.
6 Pusillanimitas oritur ex superbia: quia nimis innititur sensui proprio. 22æ.q.133.1.ter.
7 Pusillanimus est, qui recusat exequi operationem sibi proportionatam. 22æ.q.33.1.c.
8 Putrefactio cuiuscunque corporis, prouenit ex infirmitate naturæ eius non potentis amplius corpus continere in vnum.ter.q.51.3.c.

1 Qualitas propriè, importat modum, id est, determinationem substantiæ, vel secundum quod potentia materiæ determinatur ad esse substantiale, & sic est differentia substantiæ. Vel ad esse accidentale, & sic est differentia accidentalis, & prædicamentum qualitatis.12æ.q.49.2.c.
2 Qualitas animæ vel corporis duplex. f. naturalis, & superueniens.1a.q.83.1.5m.& 12æ.q.17.7.sec.& q.49.2.c.
3 Distinctio & ordo specierum qualitatis.12æ.q.49.2.c.& q.50.1.ter.
4 In prima specie qualitatis, dicitur bene vel male, facile & difficile: quia est modus & determinatio subiecti secundum naturã, quæ est finis generationis.12æ.q.49.2.c.pri.& 3.ter.& q.50.1.3m.& 2.ter.
5 In secunda & tertia specie qualitatis, dicitur facile vel difficile fieri, citò transiens vel diuturnum, non autem bene vel malè: quia motus & passiones non habent rationem finis.12æ.q.49.2.c.
6 Secunda & tertia species qualitatis dicunt modum & determinationẽ subiecti, secundum actiones & passiones naturales, vel sensuales.12æ.q.49.2.c.& q.50.2.3m.
7 In tertia specie qualitatis, est tantum passio & passibilis qualitas.3æ.q.63.2.sec.
8 Quarta species qualitatis, est modus vel determinatio subiecti, secundũ quantitatem, quæ secundum sui rationem, est sine motu, & sine ratione boni vel mali. Ideo in ea non est bene vel male citò vel tardè transiens.12æ.q.49.2.c.
1 Quantitas est prima post substantiam.12æ.q.52.1.c.et 3a.q.77.2.c.
2 Error antiquorum, scilicet quod quantitas est substantia.3.quæst.77.2.c.
3 Quantitas & qualitas, sunt prima accidentia non consequentia substantiam.3a.q.77.2.c.
4 Quantitas consequitur substantiam ex parte materiæ, & qualitas ex parte formæ.3a.q.90.2.c.
5 Quantitas debita alicui speciei, non est determinata, secundum aliquod indiuisibile: sed habet aliquam latitudinem.3a.q.33.2.sec.
6 Quantitas duplex.f.molis, & virtutis, quæ ex genere suo non est quantitas, sed qualitas vel forma substantialis.1a.q.42.1.pri.
7 Quantitas virtutis duplex, scilicet secundum numerum obiectorum, & secundum intentionem actus super idem obiectum. Prima est sicut cõtinua, secunda verò sicut discreta.22æ.q.24.4.pri.
8 Quantitas triplex.f.perfectionis, virtutis, & molis: prima conuenit per se omni formæ, non autem secunda & tertia, sed per accidens.1a.quæ.42.1.pri.
9 Quantitas virtualis attenditur primo quidem in radice, id est, in ipsa perfectione formæ, vel naturæ, secundo attenditur in effectibus formæ.i.secundum esse, & secundum operationem.1a.q.42.1.pri.& sec.
10 Quantitas corporalis, habet aliquid inquamtum quantitas. f. distinguibilitatem secundum situm, vel secundum numerum, & aliquid inquantum forma actu, scilicet distinguibilitatem secundum subiectum tantum.22æ.q.24.5.pri.
11 Cuilibet quantitati mathematicæ finitæ potest fieri additio, non, autem quantitati naturali.3a.q.7.12.pri.
12 * Quantitas dimensiua, non est in Deo, sed tantum quantitas virtualis. 1a.q.28.4.c.& q.42.1.pri.
Quarta dies creationis.1a.q.70.2.c.
1 Quid & duplex, scilicet quid nominis, & quid rei.1a.q.2.2.sec.
2 Quid quærit de natura, & aliquando de supposito.1a.q.29.4.sec.& q.3a 2.quar.
1 Quies. Et De ratione quietis est quòd mobile similiter se habeat nunc & prius.1a.q.53.2.3.c.
2 Quies est prior motu via intentionis, & posterior via executionis, quia est finis eius.12æ.q.25.1.o.
1 Quies dicitur dupliciter.f.cessatio operis, & completum desiderij.1a.q.73.2.3.o.
1 Quiescere in toto tempore aliquo, est esse in eo in quolibet instanti illius temporis, etiam in vltimo.1a.q.53.3.c.
2 Spiritussanctus manet, seu quiescit in filio tripliciter.f. secundum vim spiratiuam, secundum humanitatem, & secundum amorem, 1a.qu.36.2.quar.
1 Qui est, est proprium nomen Dei, & primum.1a.q.13.11.o.
2 Hoc nomen, qui est, magis proprium nomen Dei est, quàm Deus, ex parte eius à quo nomen imponitur & quantum ad modum significandi sed quo ad id ad quod nomen imponitur, est econuerso, pri. quæ.13.11.c.pri.
3 Qui est, appropriatur filio Dei, ratione tantum adiuncti. f.ratione liberationis figuratæ. Et est personale secundum relationem determinatam essentiale verò secundum relationem indeterminatã, pri. qu. 39.8.fi.
4 Quinta dies creationis, pri.q.70.1.c.& q.71.o.
1 Quo est, & quod est, in solo Deo non differunt, pri.q.29.4.pri.& 3a.q.3.2.ter.& 3.pri.& q.17.1.c.

R

1 Racha, est interiectio irascentis.22æ.q.158.5.ter.
Radix, et aliqua dicuntur ad similitudinem radicis arboris, quæ ex tertia trahit alimentũ, vel quæ alimẽtum præstat toti arbori.12æ.q.84.1.c.
Rancor est indignatio, contra * omnes, et maxime prelatos detinentes hominem inuitum in spiritualib bonis, quæ ipsum constristant, et etiam contra omnes ad spiritualia bona inducentes.22æ.q.35.4.sec.
Rapacitas continetur sub violentia. cum sit species eius. Quæ violẽtia, est filia auaritiæ, 22æ.q.118.8.c.ter.
Rapina per se est peccatum, quia est auferre per vim rem alienam iniustè. 22æ.q.66.8.o.
1 Raptus vt est species luxuriæ, est quando puella de domo patris violenter abducitur, vt corrupta matrimonio habeatur siue ei, siue parentib. violentia inferatur.22æ.q.154.1.c.et 7.o.
2 Raptus quandoque est cũ stupro, et quãdoque sine eo, vt in raptu viduæ vel nuptæ, vel corruptæ. Et quandoque stuprum est sine raptu, si defloretur virgo sine vi.22æ.q.154.7.o.
3 Raptus plerunque concurrit cum stupro. Ideoque quandoque ponitur vnum pro alio.22æ.q.54.q.7.pri.
4 Rapta potest duci in matrimonium, si ipsa, vel parentes consentiant. 22æ.q.154.7.3m.
5 Raptus monialium, grauius secundum leges punitur.sc.capitali pœna. 22æ.q.154.10.2m.
6 Rptus mentis propriè, est eleuatio mentis ad supernaturalia à Deo, cum abstractione à sensibus.22æ.q.175.1.o.
7 Extasis dicit simpliciter excessum mentis, sed raptus addit violentiam. 22æ.q.175.3.1m.
8 Raptus ratione causæ, potest pertinere ad vim appetitiuam, non autem ratione termini, sed tantùm ad vim cognitiuam.22æ.q.175.2.o.
9 Homo fit extra se, secundum appetitum dupliciter, scilicet eleuando se per intellectum ad diuina, prætermissis sensibilibus. sicut Paulus: vel econuerso.f.infra se, seipsum præcipitando: sicut ille qui porcos pauit, sub semetipso cecidit. Et neutro modo est propriè raptus. Sed minus primo modo: quia est sine violentia: licet vterque excessus possit esse causa raptus in vi cognitiua.12æ.q.28.3.c.& 22æ.q.175.2.2m.
10 * Raptus mentis ad diuina triplex.f.per similitudines imaginarias. per effectus intelligibiles, & per essentiam Dei. Primus conuenit Petro, & Ioanni euangelistæ. Secundus Adæ & Dauid. Tertius verò Paulo & Moysi.22æ.q.175.3.1m.
11 Paulus nesciuit, an eius anima in raptu fuerit separata à corpore: licet probabilius sit, quòd non fuerit separata, 22æ.q.175.5.4m.& 6.o.
12 Paulus in raptu, fuit beatus secundum actum, non autem secundum habitum. Sed fidem habuit econuerso. Ideò erat tunc viator.22æ.quę.24.8.
12 1m.q.175.3.3m.& 5.1m.& 6.3m.& q.180.5.c.
13 Paulus post raptum, memor fuit eorum quæ viderat in diuina essentia, per species relictas ex eo.1a.q.12.9.2m.& 22æ.q.175.4.3m.
1 Ratio sumitur dupliciter, scilicet strictè & propriè, secundum quod nomen rationis sumitur ab inquisitione & discursu, vel secundum quod ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, vt dicit Isaac, quod ratio oritur in vmbra intelligẽtiæ: & sic rationale, est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio communiter siue metaphoricè, scilicet pro qualibet cognitione virtutis non impressæ in materia, & sic rationale communiter conuenit Deo & angelis, & hominibus.1a.q.29.3.4m.q.51.1.2m.& q.62.8.2m.& 22æ.q.49.5.3m.
2 Ratio rei dicitur tripliciter, scilicet quæ non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, sicut ratio chimeræ, & alia fictitia & ratio rei ratiocinantis, qua cognita sunt in cognoscente secundũ modum cognoscentis, & ratio rei rationabilis.1a.q.16.3.2m.& 22æ.q.1.2.c.princip.& 6.2m.
3 Ratio dicitur dupliciter.f.per essentiam, & per participationem.3a.q.18.2.c.1m.
4 Ratio dupliciter inducitur ad aliquid probandum, scilicet vel sufficienter, sicut in scientia naturali inducitur ratio sufficiens ad probandum quod motus cæli semper sit vniformis velocitatis, vel quæ non sufficienter probet aliquam radicem, sed quæ radici iam positæ ostendat congruere consequentes effectus: sicut in astrologia ponitur ratio eccentricorum & epicyclorum.1a.q.32.1.2m.
5 Ratio hominis est perfecta dupliciter, scilicet perfectione naturali, idest lumine rationis, & perfectione supernaturali, idest, virtutibus theologicis: quarum prima perfectius habetur: sed secunda est maior.12æ.q.68.2.c.
6 Ratio benè ordinatur per actus omnium virtutum dupliciter, scilicet, vel in se, per virtutes intellectuales, vel circa interiores passiones seu exteriores operationes, per virtutes morales.12æ.q.100.2.c.
7 Aliquid præfuit in rationibus causalibus dupliciter, scilicet vt fiendum à Deo tantùm, vt corpus hominis, vel à creatura.1a.q.71.1.1m.& qu.91.2.4m.& q.92.4.3m.
8 Rationes seminales primò sunt in verbo Dei: secundum rationes ideales secundò in elementis mundi, vt in causis vniuersalibus: tertio in causis particularibus: quartò in seminibus.1a.q.115.2.c.
9 Semper remoto aliquo de ratione alicuius, remouetur illud.12æ.q.67.5.o.& 22æ.q.18.1.c.& 3a.q.86.4.1m.
10 Virtutes naturales inquantum sunt originatæ à rationibus idealibus, possunt dici rationes, non autem inquantum sunt in materia corporali.1a.q.115.2.1m.

22 Rationes ideales possunt dici causales, & seminales: seminales autem possunt dici causales. 1ª.q.115.4ª.
23 Rationes seminales sunt virtutes rerum, actiuæ & passiuæ. 1ª.qu.115.2.o.
23 * Ratio & intellectus sunt realiter eadem potentia. 1ª.q.79.8.o.& q.83.4.c.2ª.& 22ę.q.49.5.1ª.q.83.10.2ª.& 3ª.q.18.3.2ª.
24 Ratio & sensus differunt obiecto, sed ratio et intellectus differunt in solo modo cognoscendi. Ideo ratio pertingit ad perfectionem intellectus, non autem sensus ad perfectionem rationis. 1ª.q.59.1.2ª.et q.79.8.3ª.et 12ę.q.5.1.1ª.
25 Certitudo rationis est ex intellectu, sed necessitas rationis, est ex defectu intellectus. 22ę.q.49.5.1ª.
26 Ratio practica est causatiua et apprehensiua rerum, speculatiua verò est tantum apprehensiua. 22ę.q.83.1.c.
27 Nihil firmiter constat secundum rationem speculatiuam, nisi per resolutionem ad prima principia indemonstrabilia: nec secundum rationē practicam: nisi per ordinationem ad vltimum finem, qui est bonum commune. 12ę.q.90.2.3ª.
28 Ratio practica est circa operabilia singularia, et contingentia, non autem circa necessaria, sicut ratio speculatiua. 11ę.q.91.3.3ª.
29 Ratio superior et inferior, sunt realiter eadem potentia, quæ respectu æternorum, dicitur superior, sed respectu temporalium, dicitur inferior. 1ª.q.79.9.o.et 12ę.q.74.7.c.
20 Ratio superior et inferior, non differunt secundum diuersa obiecta, sicut practicum et speculatiuum, sed per diuersa media. 1ª.quæst.79.9.c.
21 Ratio superior dupliciter inhæret æternis. ſ. considerando ea secundum se. et vt regulas agendorum consulendo. Ideo est speculatiua et practica. 1ª.q.79.9.c.et 12ę.q.74.9.c.et 22ę.q.45.3.c.
22 In ratione, sunt duo, scilicet actus, vt intelligere & ratiocinari, & aliquid constitutum per actum eius triplex, scilicet primo diffinitio, secundo enunciatio, tertio syllogismus vel argumētatio. 12ę.q.90.1.2ª.
23 Applicatio ad opus, est finis rationis practicæ. 22ę.q.47.1.3ª.& 3.c.
24 Ratio est primum principium omnium actuum humanorum, & omnia alia principia eorum, obediunt rationi, sed diuersimode. 12ę.q.58.1. c. & q.90.2.c.& 100.& q.102.1.1ª.
25 Quilibet actus rationis, se extendit ad quamlibet materiam moralem, 22ę.q.54.1.c.
26 Ratio habet vim mouendi, à voluntate: quia ex hoc quod aliquis vult finem, ratio imperat de iis quæ sunt ad finem. 12ę.q.17.1.c. & q.90.1.3ª.
27 Omnis inquisitio rationis procedit à simplici intuitu principiorum per intellectum, & terminatur ad ipsum per resolutionem, 1ª.q.79.8. c.& 12.c.& 12ę.q.91.2.2ª.q.100.1.c.12ę.q.8.1.2ª.& q.14.11.c.
28 Idem potest esse ratio diuersorum excedens, vt diuina essentia, non autem adequata. 1ª.q.14.6.3ª.& q.55.3.3ª.
29 Ratio est nobilior virtute morali acquisita. 12ę.q.51.2.3ª.& qu. 63.2.3ª.
3 Rationale dicitur dupliciter * primo quidem sumitur strictè & propriè secundum quod ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, ex eo quòd non statim veritatem agnoscit, sed inquirendo per discursum inuenit, & ita rationale est differentia animalis, quo modo, nec Deo competit, nec angelis. Quandoque autem sumitur communiter pro qualibet cognitione virtutis non impressæ in materia, & sic communiter conuenit Deo, angelis, & hominibus. Illa enim substantia intellectualis dicitur propriè, cuius cognitio, secundum intellectum est: cognoscit enim subito quæ sibi offeruntur sine discursu. Anima verò cum discursu: & ideo non propriè intellectualis, sed rationalis dicitur. 1ª.q.51.1.2ª.& 22ę.q.83.10.2ª.
2 Rationale conuenit Deo & angelis supereminenter. 1ª.q.29.3.4ª.& 22ę. q.83.10.2ª.
3 Rationale dicitur dupliciter. ſ. per essentiam, & per participationem. 1ª. q.18.2.2ª.& 3.o.& 4.5.c.& 12ę.q.50.4.c.
4 Rationale & sensibile, vt sunt differentiæ, sumuntur ab anima rationali, & ab anima sensitiua, non autem à potentia rationis, & potentia sensus: licet per has noscantur. 1ª.q.76.3.4ª.& qu.77.1.7ª.& 3.c.12ę. q.110.4.4ª.
1 Reatus pœnæ, est effectus peccati per accidens tantum, & dispositiuè. 12ę.q.87.1.o.
2 Non omnium peccatorum est idem reatus. 3ª.q.88.1.c.
3 Reatus maner post actum peccati. 12ę.q.87.6.o.
Rebellis & contumax, semper occidebatur in veteri lege. 12ę.q.105.2.9ª.
1 Recipere, pati, & huiusmodi, dicuntur æquiuocè de intellectu, & de materia primæ. 1ª.q.50.2.2ª.
2 Non omne receptiuum, oportet esse denudatum ab omni natura determinata, sed tantum à natura recepti. 1ª.q.75.2.c.
Rectitudo duplex. ſ. circa exteriora, & quę dicit debitum ordinem ad finē, & ad legem Dei. Prima est iustitiæ, secunda verò est omnis virtutis. 12ę.q.55.5.4ª.
1 Redemptio. Et Ad redemptionem requiruntur duo. ſ. solutio, & pretiū. Et verumque immediatè conuenit soli Christo, sed principaliter toti trinitati. 3ª.q.48.5.o.
2 Christus est redemptor noster dupliciter. ſ. liberando à diabolo, & reconciliando nos Deo. 3ª.q.48.6.3ª.
1 Redundantia fit in corpus, ex iis quæ sunt in anima, nisi in Christo patiente, * in quo illa naturalis habitudo ō est animæ ad corpus, subiacebat voluntati diuinitatis ipsius, ex qua factum est, quòd beatitudo remaneret in anima, & non derijgeret ad corpus: sed caro pateretur quæ conueniunt naturæ passibili. 12ę.q.3.3.c.3ª.& q.4.6.c. q.75.4.1ª. 2ª.22ę.q.175.4.1ª.& 2ª.& 3ª.q.14.1.2ª.q.15.3.3ª.6.c.9.3ª.q.19.3.3ª. q.28.3.3ª.& q.45.2.c.3ª.q.46.3.c.2ª.8.c.3ª.q.49.6.3ª.q.54.2.c.& q. 79.1.3ª.
2 Reduplicatus terminus, sumitur quandoque pro supposito, sed magis propriè pro natura, quia sumitur in vi prædicati. 3ª. qu. 16.10.11.12.o.
3 Quod conuenit alicui cum reduplicatione, non semper conuenit ei simpliciter sine ea. 3ª.16.10.3ª.
Regere et gubernare, est propriè rationis. 22ę.q.47.12.c.
Regnum Dei principaliter est in interioribus, consequenter in iis, sine quibus illa non possunt esse, non autem in differentibus. 12ę. quæstio. 108.12.1ª.

1 Regula actuum humanorum duplex, scilicet humana ratio, & lex æterna scilicet Deus. * Sicut etiam est duplex regula voluntatis hominis, ſ. regula regulans, id est, voluntas diuina, & regula regulata, id est, voluntas vnius hominis, respectu voluntatis alterius. Nā voluntas vnius nius hois, secundū se considerata non est regula voluntatis alterius, sed inquantum voluntas proximi, est hærere voluntati Dei, quod fit per consequens regula secundum primam regulam. 12ę.q.19.4.o.& q. 21.1.c.q.63.2.4.c.q.71.6.c.q.74.7.c.q.90.1.c. & 22ę.q.3.6.c.q.83.3.3ª.q. 17.1.c.et q.19.7.c.q.13.3.6.c.q.37.1.1ª.et c.45.2.o.et q.154.2.2ª.
2 Aliquid continetur in regula dupliciter, scilicet vt finis, id est, actus virtutum, et vt exercitium exterius, id est, tria vota scilicet obedientiæ, paupertatis, et continentiæ, ad quæ omnia alia ordinantur. 22ę. quæst. 186.9.c.
3 Vtraque religio, scilicet monachorum et canonicorum regularium, ordinatur ad opera vitæ contemplatiuæ, inter quæ, præcipua sunt ea quæ aguntur in diuinis mysteriis, ad quæ ordinatur directè, ordo canonicorum regularium, quib. per se competit quòd sint clerici religiosi. Sed ad religionem monachorum, non per se cōperit, vt sint clerici religiosi: vt habetur in decretis. Et ideo quātis ordo monachorū sit arctioris obseruantiæ, si monachi essent laici, liceret transire ab ordine monachorum, ad ordinem canonicorum regularium, non autem econuerso: vt habetur in decretis, vbi dicitur: Mandamus et vniuersaliter interdicimus, ne quis canonicus regularis professus, nisi (quod absit) publicè lapsus fuerit, monachus efficiatur. Sed si monachi sint clerici, sacris mysteriis obsequētes, habent id quod est canonicorū regulariū, cum maiori arctitudine. Et ideo transire licitū erit de ordine canonicorum regularium ad ordinem monachorum, petita tamen superioris licentia, vt dicitur in decretis. 22ę.q.189.8.2ª.
1 Relatio secundum esse eius, est aliquid, non autem secundum rationem eius, sed est ad aliquid. Alia verò prædicamenta, sunt aliquid vtroque modo. 1ª.q.38.1.2.c.
2 Relatio realis, est eorum quæ ad inuicem habent ordinem et inclinationem. 1ª.q.28.1.c.
3 * Subiectum secundum rationem eius, nihil ponit in subiecto, 1ª.quæst. 28.1.2.c.
4 Omnis relatio fundatur in qualitate, vel quantitate, vel actione, passione. 1ª.q.28.4.c.
5 Relatio quæ est accidens, præsupponit distinctionem suppositorum, nō autem relatio subsistens, scilicet diuina, sed eam fert secum. 1ª.quæst. 40.2.4ª.
6 Relatio duplex, scilicet realis, & rationis, 1ª.q.28.1.c.
7 Relationes differentes specie, non possunt terminare eandem relationem in specie, contra Præpositiuum. 1ª.q.32.2.c.
8 Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius, sunt multæ. 3ª q.35.5.3ª.
9 Relatio in patre, differt specie à relatione in matre. Ibid.
10 * Vnitas & pluralitas specifica relationum, sumitur ex causa, nimeralis autem ex subiecto, nulla verò ex terminis. 3ª.q.35.5.c.
11 Idem ad seipsum, non referitur aliqua relatione reali. 1ª. q.42.1.4ª.& q. 45.3.2ª.
12 Relatio realis, requirit distinctionem suppositorum, non autem relatio rationis. 1ª.q.13.7.c.& q.41.1.4ª.
13 Relatio identitatis numeralis, est relatio rationis tantùm, generica verò & specifica, est relatio realis. 1ª.q.13.7.c.q.28.1.2ª.& 4.1ª. quæstion. 42.1.4ª.
14 Alia ratione refertur dominus ad seruum, & seruus ad dominum. 1ª.q.q. 8.1ª.& 22ę.q.81.1.3ª.& 3ª.q.20.1.2ª & 2.c.
15 Relatio est ens reale, licet non omnis. 1ª.q.13.7.c.& q.28.1.c.
16 Ratio realis, requirit duo extrema realia. 1ª.q.13.7.c.q.28.1.2ª & 4.1ª.
17 Necesse est, quòd procedens & id à quo procedit, quando sunt eiusdem naturæ, sint in eodem ordine, et habeant relationes reales, 1ª.q 28.1.c.
18 In iis tantùm, in quibus est eadem ratio ordinis ex vtroque termino, est mutua relatio realis, vt in omni relatione consequente quantitatem. 1ª.q.13.7.c.et q.28.1.c.
19 Quando vnum relatiuorum dependet ex altero, et non econuerso, relatio est realis, tantùm in dependente. 1ª.q.28.1.c.
20 Relationes consequentes actionem et passionem sunt reales in vtroque termino, vt motiuum et mobile, pater et filius. 1ª.q.13.7.c.
21 Relationes consequentes tantùm operationem intellectus in reb. sunt relationes rationis tantùm: sed quæ sunt inter verbum et intellectum sunt relationes reales. 1ª.q.13.7.c.et q.28.1.4ª.et 4.1ª.
22 Relatio scientiæ ad scibile, est relatio realis, econuerso autem, est relatio rationis tantùm. 1ª.q.6.2.1ª.q.13.7.c.et 3ª.q.35.5.3ª.
23 In quibus differt intellectus et intellectum, voluntas et volitum, potest esse relatio realis scientiæ ad scibile, voluntatis ad rem volitam, non autem in Deo. 1ª.q.18.4.1ª.
24 In relatione sunt aliqua secundum rationem tantùm, non autem in aliquo alio genere. 1ª. q.28.1.c.
25 Omnis respectus ad non ens, est relatio rationis tantùm. 1ª.q.13.7.c.
26 Relatio rationis non est inhærens. 1ª.q.28.1.c.
27 Relatio rationis contingit quadrupliciter, scilicet vel quando relatio non habet aliquid in rei natura, suprà quod fundetur. Et est, quod quādoque contingit, quòd relatio est realiter in vno et non in alio, quia in vno habet modum quendam suprà quem fundatur, quem nō habet in alio: sicut est in omnib. illis relationib. quib. Deus ad creaturam refertur: quæ quidem realiter sunt in creatura, et non in Deo. Vel quando relatio non habet aliquam realem diuersitatem inter extrema, sicut relatio identitatis. Et ideò hæc nihil ponit secundum rem, sed loqui secundum rationem, vt cum dicitur, idem eidem idem. Vel quando designatur relatio aliqua entis ad non ens, vt cum dicitur, quōnos sumus priores iis qui futuri sunt. vel quando ponitur relatio ipsius relationis. Ipsa enim relatio per seipsam refertur, et non per aliam relationem. Et hos vltimos duos modos ponit Aulcenna: sed primi duo possunt extrahi, etiam ex verbis Philosophi. 1ª.q.13.7.c.
28 Ratio relationis, dependet ex termino, sicut et motus, sed esse eius, dependet ex subiecto. 3ª.q.2.7.2ª.

29 Relatio innascitur aliquando, ex motu vtriusque termini, & aliquando ex motu alterius termini tantum. 3ª.q.2.7.c.
30 Relatio realiter potest aliqui de nouo aduenire, sine mutatione eius. 1ª. q.13.7.c.& 3ª.q.16.6.2ª.
31 Omnis relatio incipiens ex tempore, ex aliqua mutatione causatur. 3ª. q.28.c.
32 Actionis & passionis, inquantum implicant motum, sunt aliud à relationibus quæ ex eis consequuntur. 1ª.q.41.1.2ª.
33 Relationes non recipiunt magis & minus. 12ę.q.82.4.c.
34 Relatio eadem numero, est in omnib. simul trahentib. idem. 3ª.q.35.5.3ª.
35 Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius multæ. 3ª.q.35.5.3ª.
36 Nulla relatio refertur ad se, nec ad aliam per aliam relationem, sed per seipsam. 1ª.q.42.1.4ª.& q.45.3.2ª.
37 In diuinis sunt quædam relationes reales. 1ª.q.28.1.o.
38 In diuinis sunt tantum quatuor relationes reales, scilicet paternitas, filiatio, spiratio, & processio. 1ª.q.28.4.o.& q.30.1.c.& 2.c.1ª.
39 * Relatio in diuinis non est totum vniuersale, nec omnes simul sunt aliquid maius, quàm vna tantum. 1ª.q.42.4.3ª.
40 Relatio in diuinis, potest tripliciter considerari. ſ. vt relatio absolute, vt diuina constituens personas, tertio vt operatio. Primo modo sequitur operationem & processionem, secundum nostrum modum intelligendi: secundo econuerso: tertio sunt simul. 1ª.q.40.4.o.
41 Oriri vel procedere, non conuenit relationibus diuinis. 1ª. qu.28.3.3ª.
42 Relatio & essentia in diuinis, sunt idem realiter, & differunt ratione. 1ª. q.28.2.o. & q.29.4.c.& q.39.1.c.& quæst.40.1.c.1ª.q.41.5.2ª. & quæst. 42.6.3ª.
43 Relatio in diuinis, vt comparatur ad essentiam, est similis relationi identitatis, non autem vt comparatur ad terminum. 1ª.q.28.1.1ª.
44 Relationes sunt in essentia Dei, per identitatem tantum, sed in personis, vt in suppositis. 1ª.q.40.1.2ª.
45 Relationes in diuinis, sunt realiter ipsæ personæ, & in personis. 1ª.q.30. 2.1ª.& q.31.2.c.2ª.q.40.1.o.& 2.c.1ª.& q.41.6.c.& q.42.3.3ª.
46 Relatio in diuinis, vt origines, sunt idem re, & differunt ratione: quia origines significantur per modum actus, vt generatio, relationes verò vt forma. 1ª.q.40.2.c.& q.41.1.2ª.
47 Sed non sunt realiter in Deo, nec extra Deum, nec ipse Deus. 1ª.qu.3.7. c.fi.& 2ª.& 4ª.q.28.1.3ª.& 4.c.
48 Nec sunt reales fed rationis tantum. 1ª.q.6.2.1ª.& q.13.7.o. qu.28.1.3ª. & q.32.2.c.fi.& q.45.3.1ª.& 3ª.q.35.5.c.
49 Relationes Dei ad creaturas, sunt etiam, vt ad hinc in Deo, secundum rationem & intellectum nostrum, & angelicum, & diuinum. 1ª.q.13.7.2ª.& 4.
50 Relationes Dei ad creaturas, non multiplicantur in intellectu Dei, sicut in intellectu nostro. 1ª.q.28.4.4ª.
51 Non derogat simplicitati diuinæ, quod multæ relationes Dei ad creaturas, prædicentur de Deo. 1ª.q.32.2.c.fi.
1 Relatiuum duplex, scilicet secundum esse, & secundum dici. 1ª. quæst. 13.7.1ª.
2 Diuersitas relatiuorum triplex, scilicet realium in vtroque termino, vel in altero tantum, vel in neutro. 1ª.q.13.7.c.
3 Relatiuum in diuinis dicitur quadrupliciter. ſ. quod refertur secundum nomen suum, causans vel consequens relationem, implicans eam, & quod ponitur pro ea. 1ª.q.13.7.1ª.
4 Relatiuum non sunt simul natura, nisi æqualiter mutuo referantur. 1ª. qu. 13.7.6ª.
5 Relatiua non sunt simul natura, propter ordinem rerum, sed tantum propter hoc, quòd vnum est de intellectu alterius, & econuerso. 1ª.q.13.7.6ª.
1 Religio importat ordinem ad Deum, ad quem ordinat hominem. 22ę.q. 81.1.o.& q.94.1.1ª.
2 Religio dicitur à frequenti electione diuini cultus. Vel dicitur ab iterata electione Dei negligenter amissi. Vel dicitur à religando. 22ę.q.81.1.c.
3 Religio est virtus, reddens debitum honorem Deo. 12ę.q.60.3. c. & 22ę. q.80.c.q.81.2.o.5.c.& q.82.2.c.q.83.3.c.& q.84.1.c.q.89. 4. 1ª. & q.97. 3.c.q.98.2.c.& q.103.1.c.& q.103.3.c.& q.122.3.4.c.& q.186.1.c.
4 Religio est alia virtus à pietate. 22ę.q.101.3.2ª.& q.102.1.1ª.
5 Religio est vna virtus, quia exhibet reuerentiam Deo sub vna ratione. ſ. vt Deus est primum principium creationis & gubernationis rerum. 12ę.q.81.3.o.& 4.1ª.& 2ª.
6 Religio cæteris virtutibus imperat. 22ę.q.81.1.1ª.& 4.1ª.8.1ª.& q.88.5. c.& q.186.1.c.1ª.
7 Religio præfertur aliis virtutibus moralibus. 22ę.q.81.6.o.& q.88.6.c.& q.183.2.c.
8 Sicut religio est quædam protestatio fidei, spei, & charitatis, quibus homo primordialiter ordinatur in Deum, sic pietas est quædam protestatio charitatis, ad parentes & patriam. 22ę.q.101.3.1ª.
9 Sicut religio per excellentiam dicitur pietas, sic latria dicitur dulia, inquantum Deus est excellenter pater & dominus. 22ę.q.103.3.1ª.& q. 106.1.1ª.
10 Omnia illa per quæ Deo reuerentia exhibetur, pertinēt ad religionem. 22ę.q.83.3.c.
11 Religiosi non subiiciunt se homini, propter hominem, sed propter Deū. 22ę.q.81.1.5ª.
12 In religione considerantur duo, scilicet cultus Dei, & Deus. Primum est materia & obiectum eius, secundum verò, est finis eius. 22ę.qu. 81.5.o.
13 Religio est in voluntate. Ideo ordinat actus aliarum potentiarum ad Dei reuerentiam. 22ę.q.83.3.1ª.& q.88.5.c.
14 Omnes actus eius pertinent ad cultum Dei, vel seruitutem eius. Primū respicit excellentiā Dei, secundum verò, subiectionem hominis. 22ę. q.81.3.2ª.
15 Religio habet duplices actus. ſ. elicitos, vt sacrificare, adorare, & huiusmodi: & imperatos. ſ. actus aliarum virtutum. 22ę.q.81.1.1ª.& q.85.3. o.& q.186.1.2ª.& q.188.1.c.
16 Religio habet duplices actus. ſ. interiores. vt principales & per se, & exteriores, vt secundarios, & propter interiores. 22ę.81.7.o.& q.82.principio.& q.84.2.o.& q.85.2.c.
17 Religio nominat statum perfectionis. 22ę.q.186.1.o.
18 Status religionis, ordinatur ad perfectionem charitatis, sicut ad finem. 22.q.186.7.1ª.& 2.c.& q.187.2.c.& q.88.2.7.c.
19 Religio est status pœnitentiæ, exercitium, & schola perfectionis. 12ę.q. 186.1.4ª.& 2.c.3.c.4ª.5.c.q.187.6.c.q.188.1.c.& q.189.1.c.1ª.
20 Status religionis, est spiritualis militia proficientibus, & exercitium tyrocinij incipientibus. * Nam ordines sacri præexigunt sanctitatem: sed status religionis est exercitium quoddam, ad sanctitatem assequēdam. Vnde pondus ordinum imponendum est parietibus, iam per sanctitatem deficcatis, sed pondus religionis deficcat parietes, id est, homines ab humore vitiorum. 22ę.q.189.1.3ª.
21 Status religionis præfertur eleemolynis, & virginitati secularium, quia viuentes in monasteriis ad hoc quod inhæreant Deo postponunt propriam voluntatem, & omnia quæ possunt habere. Sed virgines ad hoc postponunt venereas voluptates. Et ideo virginitas non simpliciter est maxima virtutum. 12ę.q.98.5.2ª.& 3ª.& 22ę.q.152.5. b. & c.quæst. 186.8.c.
22 Status religionis potest considerari tripliciter, scilicet vt exercitium tendendi ad perfectionem charitatis, vt quietans, & vt holocaustum. 22ę.q.186.7.c.
23 Difficilius feruantur præcepta Dei in sæculo, quàm in religione. 22ę.q. 189.1.1.
24 Omnis religio sumpsit originem à discipulis Christi. 22ę.qu. 188.7.c.fin.
27 Voluntaria paupertas requiritur vt primum fundamēntum, ad perfectionem religionis. 22ę.q.186.3.o.& 4.c.1ª.
26 Habere aliquid proprium, repugnat perfectioni religionis, non autem habere aliquid in communi: sed aliqualiter impedit, si superabundet. 22ę.q.188.7.o.
27 Ad perfectionem religionis requiritur perpetua continentia. 12ę.q. 88. 11.c. fi.& q.186.4.o.
28 Obedientia requiritur ad * perfectionem religionis: quia cum religio sit disciplina & exercitium tendendi ad perfectionem, necessaria est directio alicuius quasi magistri, quem omnino sequatur proficiens, quod fit per obedientiam ad maiores. 22ę.q.186.5.o.
29 Votum triplex requiritur ad perfectionem religionis, scilicet votū pauperatis, continentiæ et obedientiæ. 12ę.q.108.4.et 22ę.q.186.6.o.
30 Perfectio religionis integratur ex prædictis tribus votis. 22ę.q.186.7.o. q.188.1.1ª.et 2.2ª.
31 Votum obedientiæ est præcipuum inter tria vota religionis. 22ę.qu.186, 8.o.et q.188.7.1ª.
32 Interiores actus virtutum, non cadunt sub voto religionis, sed religio ad eos ordinatur, vt ad finem. 22ę.q.186.1.c.
33 Ad religionem requiritur subtractio impedientium hominem ne totaliter ferantur ad seruitium Dei. 22ę.q.186.4.c.
34 Omnes obseruantiæ religionum, ordinantur ad tria principalia vota ad quæ etiam pertinet habitus, vt signum obligationis. Ideò simul datur vel benedicitur cum professione. 22ę.q.186.7.1ª.et q.188.5.1ª.
35 Per ingressum religionis, homo totaliter se mancipat Dei obsequiis. 12ę. q.189.3.c.3ª.
36 In egressu religionis, recipit tanta gratia, quanta recipitur in baptismo, et remittitur omnis pœna. Sed hoc non est, quia talis ex se à satisfactione absoluatur, sed quia eo ipso quòd suam voluitatem etiam in seruitutem redigit propter Deum, plenatiè iam pro omni peccato satisfecit, quam chariorem habet omnibus rebus mundi, de quibus tantum potest dare, quod eleemosynis omnia peccata sua redimeret, etiam quantum ad pœnam. 22ę.q.189.3.3ª.
37 Consilium vel magna deliberatio, non requiritur ad ingressum religionis secundum se, nec quò ab vires: sed quo ad impedimēta, vel modos religionis per doctrinam maiorum, ab iis qui sperantur prodesse, vt de ingressu religionis frequenter contingit, ex ignito sermone prædicationis, vel ex virtuosa operatione, ex excellenti vita doctoris. 22ę. q.189.10.o.
38 Habens votum, vel iuramentum minoris religionis, licitè induciur ad maiorem, non autem econuerso, nisi dispensetur. 22ę.q.189.9.3ª.
39 Non licet inducere aliquem ad religionem per falsam doctrinam. 22ę.q. 189.9.c.
40 Inducens ad religionem, non peccat, si fiat sine violentia, simonia, et mendacio, sed magnum præmium meretur. 22ę.q.189.9.o.
41 Licet dare, vel accipere aliquid, pro victu in monasterio, si non sit sufficiens, non autem pro ingressu religionis, quia simonia est. 22ę.quæst. 100.3.4ª.
42 Licet nutrire pauperes ad religionem, vel allicere munusculis, licet nō sic licitum ex pacto aliquid dare vel accipere pro ingressu monasterij 22ę.q.189.9.c.et q.100.3.4ª.
43 Presbyteri, curati, archidiaconi, possunt sine licentia ingredi religionē. 22ę.q.184.6.8.c.4ª.et q.189.7.o.
44 Non licet parentibus ingredi religionem, nisi prouiso, quòd filij educari possint. 22ę.q.189.6.c.
45 Non licet filiis ingredi religionem, si parentes sine eis commodè viuere non possint. 22ę.q.189.6.o.et q.101.4.3ª.et 4ª.
46 Seruus non potest recipi in religione, inuito domino eius. 22ę.qu.88.8. 2ª.et 4ª.et q.189.5.c.et 6.3ª.
47 Obligatus debitis, prius debet soluere, quantum potest, et tunc potest ingredi religionem, licet non possit omnia soluere. 22ę.q.189.6.3ª.
48 Puer ante pubertatem potest recipi in religione, de consensu parentum sed post, etiam eis inuitis. 22ę.q.88.8.2ª.& 9.o.& q.189.5.o.
49 Non exercitati in præceptis Dei, debent recipi ad religionem. 22ę.quæ. 189.1.o.
50 Facilius conuertuntur ad religionem peccatores, quàm præsumentes de sua innocentia. 12ę.q.189.1.1ª.
51 Recepti simoniacè scienter post concilium generale repelluntur à suo monasterio, sine spe restitutionis, & ad perpetuam pœnitentiam, in arctiori regula debent poni, vel in alio loco eiusdem ordinis, si arctior ordo non inuenitur. Si verò antè, debent poni in alio eiusdem. Vel si non potest: sint in eodem, ne vagentur, sed in loco inferiori. Si autem ignoranter, postquam renunciauerunt, possunt de nouo recipi mutatis locis. 22ę.q.100.6.5ª.

51 Obligare se voto, ad ingressum religionis, est laudabile secundum se. 22æ.q.88.9.o.& q.189.2.o.

53 Vouens ingredi religionem, tenetur intrare quàm citius potest, nisi posuerit terminum.22æ.q.88.3.2m.& q.189.3.o.

54 Vouens ingredi religionem, non tenetur ibi perpetuo manere, nisi hoc intenderit, 22æ.q.189.4.o.

55 Eadem ratio est de monachis, & de aliis religiosis, quo ad communia omni religioni, non autem quo ad propria monachorum. 22æ. quæst. 188.2.2m.

56 Religiosi non tenentur habere perfectam charitatem, sed ad hoc tendere, & ad hoc operam dare.22æ.q.186.2.c.1m.& 9.c.

57 Nec ad ea quæ consequuntur perfectionem charitatis, sed ad hæc tendere, non contemnendo.22æ.q.186.2.c.

58 Nec ad omnia exercitia, per quæ venitur ad perfectionem, sed tantum ad taxata secundum regulam suam.22æ.q.186.2.c.

59 Nec ad omnia consilia de particularibus melioribus, sed ad essentialia religioni, 22æ.q.186.2.3m.

60 Nec ad alia quàm seculares, nisi quæ ad eorum vota pertinēt.22æ.q.110.4.5m.& q.187.3.o.

61 Nec ad opera manualia, plusquam seculares, nisi ad quæ tenentur ex statutis ordinis sui.22æ.q.187.3.o.

62 Religiosus factus episcopus, non absoluitur à tribus votis religionis, quia nihil debet habere proprium, sed est dispensator communium bonorum ecclesiæ. Sed per accidens non tenetur obedire, si superiorem non habeat, sicut nec abbas.22æ.q.88.11.4m.& q.185.8.o.

63 * Professi religionem, mortui sunt mundo, & viuunt Deo. Vnde non sunt reuocandi ad vitam humanam occasione cuiuscunque euentus. 22æ.q.88.11.1m.

64 * Nec religiosos oportet exire claustrum, ad corrigendum delinquentes, 22æ.q.33.2.4m.fi.

65 Professus non debet exire religionem, vt parentibus subueniat, sed procuret eis sicut potest cum licentia.22æ.q.101.4.4m.& q.189.6.1m.

66 Transgressio regulæ, quo ad tria vota principalia religionis, est peccatum mortale, non autem quo ad alia nisi propter præceptum, vel contemptum. In quib. tamen aliis vt est silentium, solitudo abstinentiæ, & vigiliæ graues, possunt prælati in religione ipsi secum dispēsare, sicut & cum aliis.22æ.q.88.11.4m.& q.185.8.o.& q.186.9.o.& q.188.5.c.

67 Licet religiosis, ex cōmissione prædicare, & simili.22æ.q.187.1.o.& 4.2m.

68 * Religiosis competit principaliter intendere studiis literarum pertinētium ad doctrinam, quę est secundum pietatem. Aliis autem doctrinis intendere, non pertinet ad religiosos quorum tota vita diuinis obsequiis mancipatur, nisi inquantum ordinantur ad sacram doctrinam, 22æ.q.188.5.3m.

69 Licet eis aduocare pro monasterio, pro pauperibus, & viduis, non autem propter aliquod mundanum.22æ.q.71.2.o.& q.188.3.2m.

70 Licet eis tractare negocia secularia, moderatè, cum licentia, ex charitate, non autem ex cupiditate.22æ.q.18.3.2m.& q.187.2.o.& q.188.2.2m.& 189.6.1m.

71 Licet eis viuere de eleemosynis, quasi debitis eis dupliciter. s. ratione necessitatis triplicis. i. infirmitatis, egestatis, & consuetudinis: & ratione operis quadruplicis. s. prædicationis, altaris, studij, & dominationis omnium bonorum suorum monasterio.22æ.q.187.4.o.

72 Licet eis mendicare pro humilitate, necessitate, vel vtilitate, non autem ex cupiditate, sicut secularibus.22æ.q.187.5.o.

73 Licet eis vti vilibus vestibus, ad contemptum seculi, ad pœnitentiam, & humilitatem.22æ.q.169.1.2m.& q.187.6.o.

74 Religiosis militibus, licet bellum facere, auctoritate principis, non autem auctoritate propria.22æ.q.188.3.4m.& 4.2m.

75 Religiosi dicuntur dupliciter. s. communiter omnes qui per fidem colunt Deum, & specialiter, qui totam vitam suam dedicant cultui diuino.22æ.q.81.1.5m.& q.88.1.1m.& 2.2m.

76 Gradus religionis triplex, cui competit triplex gradus paupertatis, scilicet quia primum & summum gradum in religionib. tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum, quæ propinquissimæ sunt perfectioni episcoporum: secundum autem gradum tenent illæ, quæ ordinantur ad contemplationem, tertius est earum quæ occupantur circa exteriores actiones.22æ.q.188.6.c.& 7.o.

77 Religionum aliquæ ordinantur ad opera vitæ contemplatiuæ, aliquæ verò ad opera vitæ actiuæ.22æ.q.88.2.o.& 3.4.5.c.

78 Religiones sunt diuersæ, principaliter secundum fines, secundario secundum exercitia.22æ.q.188.1.o.6.c.

69 Quædam religio conuenientissime instituta est ad prædicationes, confessiones, & alia huiusmodi spirituali.22æ.q.188.4.o.

80 Et ad studium: quia illud illuminat, remouet errores, prodest ad prædicandum & huiusmodi, domat luxuriam & auaritiam, & valet ad obedientiam.22æ.q.188.5.o.

81 Et aliqua ad militandum, non quidem propter aliquid mundanum, sed ad defensionem diuini cultus, & proximi.22æ.q.188.3.o.& 4.2m.& 5m.

82 Summum gradum in religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendū, & prædicandum, secundum verò quæ ad contemplandum, tertium autem quæ ad opus extrinsecum. Et in singulis præeminent, quæ sunt ad altiorem actum in eodem genere, vel ad plura, vel quæ habent statuta conuenientiora ad suum finem consequendum, non autem quæ est arctior.22æ.q.188.6.o.& q.189.8.2m.

83 Religio principaliter est melior, cuius finis est potior, id est, ad maius, vel ad plura, secundario autem, quæ melius proportionatur fini.22æ.q.188.6.o.& q.189.8.c.

84 Religio tanto perfectior est secundum paupertatem, quanto habet eam magis proportionatam suo fini.22æ.q.188.7.c.1m.

85 Religio ordinata ad actiones corporales, esset imperfecta, si careret diuitiis in communi, non autem aliæ.22æ.q.188.7.c.& q.189.8.2m.

86 Religio solitariorum est perfectior quàm socialis, sed periculosissima est imperfectis.22æ.q.188.8.o.

87 Transire de vna religione in aliam, non est laudabile secundum se, quia facilius proficitur in prima, & relicti scandalizantur, nisi forte propter magnam vtilitatem, vel necessitatem. Sed laudabiliter transitur tripliciter. s. zelo perfectioris religionis, vel quæ melius seruatur, licet sit mitior, vel propter infirmitatem. In primo debet peti licentia propter humilitatem, sed negari non potest: tamen si non constet, requiritur iudicium superioris, sicut & in secundo, sed in tertio requiritur dispensatio.22æ.q.189.8.o.

88 Nulla satisfactio æquipollet pœnitentiæ religiosorum. 22æ. quæsti.189.3.3m.

89 Status secularium, periculosior esse dicitur, quàm religionis status. 22æ.q.189.1.5m.fi.

Religiosi. crucifixi cum Christo dicuntur, qui quælibet arctioris disciplinæ instituta subeunt, secundum Bedam.3a.q.46.11.c.

Reliquiæ sanctorum, vel diuina verba licite portantur suspensa ad collum si portentur ex fiducia Dei & sanctorum, quorum sunt reliquiæ. Si autem circa hoc attendatur aliquid aliud vanum, puta quòd vas in quo sunt, esset triangulare, aut aliquid aliud huiusmodi, quod non pertineret ad reuerentiam Dei & sanctorum, esset superstitiosum & illicitum.22æ.q.96.4.3m.

Remedium duplex, contra malum. I. impediens futurum, & remouens malum præsens.12æ.q.42.6.1m.

1 Reminiscentia est inquisitio eius, quod excidit à memoria, & prior ea est tantum in parte sensitiua, & tantum in homine. 1a. q.78. 4.c.fi.5m. & 12æ.q.74.3.1m.

2 Ex parte memoratiuæ, non solum habet homo memoriam, sicut cætera animalia, in subita recordatione præteritorum, sed etiam habet reminiscentiam, quasi syllogisticè inquirendo, præteritorum memoriam, secundum indiuiduales intentiones. Et illam eminentiam habet cogitatiua & memoria in homine, non per id quod est proprium sensitiuæ partis, sed per aliquam affinitatem & propinquitatem ad rationem vniuersalem, secundum quandam refluentiam. Et ideo non sunt aliæ vires, sed eædem, perfectiores quam sint aliis animalibus.1a.quest.78.4.c.fi.5m.

Remissio in puniendo, opponitur directæ crudelitati, non autem sæuitiæ. Nec est vitium nisi sit contra iustitiam.22æ.q.159.2.3m.

Remuneratio & bona facta sine gratia, remunerantur in præsenti.22æ.qu.83.16.o.et q.178.2 1m.et 3a.q.82.6.c.et 7.3m.

Remunerator, et Inquirentibus se, Deus remunerator est, 22æ.q.2.5.b.et 3a.q.56.2.3m.

Reniti, et Licet votum eorum, qui sunt alterius potestati subditi, non sit firmum: sine consensu eorum, quib. subiiciuntur, non tamen peccant vouendo, quia in eorum votis intelligitur debita conditio sc. si suis superioribus placuerit, vel si non renitantur.22æ.quæst.88.8.4m.et 3a.quę.28.40.

Reparatio et Reparari naturam humanam post lapsum. fuit congruentissimum ex parte Dei: quia in hoc manifestatur misericordia, potentia, et sapientia eius, et ex parte naturæ humanæ, et vniuersi, tertia. quæ. 1.1.c.

1 Reprobatio Dei, est pars prouidentiæ, respectu eorum qui exciderunt à beatitudine: sicut prædestinatio, respectu eorum qui diuinitus ordinantur ad eam.1a.q.23.3.c.

2 Reprobatio addit supra præscientiam, voluntatem permittendi peccare, & inferendi pœnam æternæ damnationis.1a.q.23.3.c.

3 Reprobatio Dei, non subtrahit aliquid de potentia reprobati. Ideo dicit impossibilitatem conditionatam ad gratiam, non autem absolutam.1a.q.23.3m.

4 Deus reprobat aliquos homines.1a.q.23.3.o.& 4.c.

1 Reptile est animal, cuius corpus nō multum eleuatur à terra per instrumenta motus, sed repit vi costarum, vt serpens, vel vi annulorum vt annulosa, vel vi oris, vt quidam vermis, vel vi penularum, vt pisces.3a.q.72.2m.

2 Reptilium quædam sunt aquatica, & quædam terrestria: ideo commemorantur in scriptura cum vtroque elemento.1a.q.71.o.& q.72.1m.

1 Requiri ad aliquid contingit quadrupliciter. s. vt præparans, perficiens, coadiuuans, & concomitans.12æ.q.41.c.

2 Quandocunque multa requiruntur ad vnum, necesse est vnum eorum esse principale.22æ.q.49.6.1m.

Res est vnum de transcendentibus. Ideo est communis, & indifferens, ad absolutum & relatiuum.1a.q.39.3.3m.

Respectus diuersi Dei ad creaturam, sunt in Deo ab æterno.1a.q.13.7.3m.

1 Restitutio est actus iustitiæ commutatiuæ, quia nihil aliud videtur esse, quàm aliquem statuere in possessionem rei suæ.22æ.q.61.prin. & quæ.62.1.o.& 2.5.c.

2 Restitutio male ablata, est de necessitate salutis, quantum possibile est. 22æ.q.62.2.o.& q.79.3.2m.

3 Restitutio proprie est tantum debiti & in rebus exterioribus, quia supponit idētitatem, sed transfertur etiam ad actiones & passiones. 22æ.q.62.1.1m.& 2m.

4 Quando res non est restituibilis, sicut membrum mutilatum, debet fieri compensatio, quantum possibile est.22æ.q.62.2.1m.

5 Restitutio debet statim fieri, vel dilatio peti ab eo qui potest concedere vsum rei, quia implicat præceptum negatiuum * quod obligat semper, & ad semper.22æ.q.33.2.c.& q.62.8.o.

6 Ante sententiam iudicis, sufficit restituere simplum, sed post eam tenetur etiam ad pœnam pro culpa.12æ.q.105.2.9m.22æ.q.62.3.o.& 4.c.

7 Restitutio præfertur subuentioni parentum, nisi in extrema necessitate. 22æ.q.31.3.3m.& 3.q.32.7.3.m.q.62.5.4m.

8 Qui rem alienam accepit iniuriose, vel ad sui vtilitatem, tenetur restituere, etiam si amisit eam.q.62.6.o.

9 Quicunque est causa iniustæ acceptionis, directe vel indirecte, tenetur ad restitutionem.22æ.q.62.7.c.

10 Qui habet rem alienam, tenetur restituere, ratione rei. qui verò eam abstulit, tenetur restituere, ratione actionis iniuriosæ.22æ.q.62.6.c.1m.

11 Principes tenentur ad restitutionem, si latrones increscant, quia redditus quos habent, sunt quasi stipendia, vt conseruent iustitiam.22æ.qu.62.7.c.3m.

12 Impediens aliquem iniuste, nec acquirat præbendam, tenetur ad restitutionem ad arbitrium boni viri, non autem si iniuste impedit.22æ.q.62

q.62.2.4m.

13 Suffodiens semina, vel tenens pecuniam creditoris, vltra terminum præfixum, tenetur restituere: non quidem totum lucrum possibile, sed secundum æstimationem, pensatis periculis, laboribus, & expensis, 22æ.q.62.4.1m.& 2m.

14 Inueniens aliquid, quod de propinquo fuit alicuius, non habentis illud pro derelicto, tenetur ad restitutionem, non autem si nunquam fuerat alicuius, vt gemmæ in littore, vel tantum antiquitus, vt thesauri, sed cōceduntur occupanti, tamen senundum leges ciuiles, medietas debetur domino agri.22æ.q.66.5.2m.

15 Quando vnus totum restituit, alii non tenentur principali, sed debent refundere partem suam soluenti totum.22æ.q.62.6.3m.& 7.2m.

16 Restitutio potest fieri per confessorem secretè, ne crimen detegatur 22æ.q.62.6.2m.

17 Restitutio semper debet fieri, ei à quo aliquid ablatum est.22æ.q.62.5.o.

18 Si is cui restitui debet aliquid, mortuus est, debet dari hæredibus eius. 22æ.q.62.5.3m.

19 Si verò ignotus sit, debet dari pauperibus, præmissa diligenti inquisitione.22æ.q.62.5.3m.

20 Si autem sit multum distans, debet ei mitti, præcipuè si sit res magni valoris, vel debet deponi.22æ.q.62 5.3m.

21 Quando prælatus iniustè concedit res ecclesiæ, debet restitui ecclesiæ, vt deueniant ad successorem eius.22æ.q.62.5.5m.

1 Resurrectio significatur per octauam, triplici ratione. s. ad excludēdum quorundam falsam opinionem, propter duplicem vitam. s. actiuam & contemplatiuam, quarum vna significatur per quaternarium, & alia per ternarium, & quia resurrectio octaua ætate erit.12æ.q.102.5.1m.& 3a.q.70.3.3m.

2 Et erit miraculosa simpliciter. s. ex parte principii supernaturalis. i. Dei, sed erit naturalis secundum quid. s. ratione termini.1a.quæ. 105.7.2m.

3 Omnes resurgent in ætate iuuenili, non quidem quo ad numerum annorum, sed quo ad staturam, 3a.q.46.9.4m.

4 Omnes resurgent immortales, & incorruptibiles, etiam secundum corpus.1a.q.97.3.c.

5 Natura mortalitatis non auferetur à resurgentibus, sed erunt eiusdem speciei, sicut nunc.3a.q.54.2.2m.

6 Corpora sanctorum, post resurrectionem erunt impassibilia propriè, ex dominio animæ supra corpus, & magis, in magis beatis, & non natura quinti corporis, vt quidam dicunt: quia corpus quintum non venit materialiter ad compositionem corporis humani. Et impossibile est dicere, quòd aliqua virtus qualis est virtus corporis cœlestis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impassibilitas corporis gloriosi, cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi. Et etiam non potest natura cælestis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui essentialibus suis principiis, passibilitas inest.1a.q.97.3.c.

7 Hæc impassibilitas, non tollet sentire, sed omnes sensus beatorum simul erunt in actu proprio, per immutationem spiritualem ab obiecto exteriori.12æ.q.3.3.c.

8 Tunc non erit vsus ciborum, venereorum, somni, & huiusmodi. 1a.quæ. 97.3.c.

9 Necessarium fuit Christum resurgere, quintuplici ratione, scilicet ad cōmendationem diuinæ iustitiæ, ad confirmationem fidei nostrę, ad sublevationem nostræ spei, ad informationem vitæ fidelium, & ad complementum nostræ salutis.3a.q.53.1.o.& 2.c.& 3.1m.

10 Christus conuenienter resurrexit tertia die, & non statim, nec in fine mundi, ad confirmationem fidei, de humanitate & deitate eius. 3a.qu. 51.4.o.& q.53.2.o.

11 Christus resurrexit manè diluculo.3a.q.51.4.3m.& q.53.2.3m.& q.83.2.4m.

12 Corpus Christi resurrexit gloriosum & integrum, cum qualibet parte eius.3a.q.54.2.3.o.& q.55.6.4m.

13 Resurrectio Christi non debuit primo manifestari omnibus, sed gradatim. Et primò mulieribus: * vt mulier quæ primò nuncium mortis ad hominem detulit, primò etiam vitam resurgentis Christi, in gloria, nunciaret: & similiter vt ostenderetur quo ad assequendam gloriam, nihil facere sexuum differentiam: sed si maiori charitate feruerant, maiori etiam gloria refulgebunt in regno beatorum. 3a. quæst. 36. 2.c.& q.55.1.o.

14 Nec immediatè * ipsa resurrectio debuit ab hominibus videri, sicut eius ascensio, ex eo quod Christus non rediit resurgendo, ad vitam communiter hominibus notam, sed ad vitam immortalem & Deo conformem: Et quia quæ supra hominem sunt per angelos debent nunciari hominibus: ideo resurrectio Christi debuit per angelos hominibus nunciari.3a.q.55.2.o.

15 Christus post resurrectionem suam, apparuit pluries, vt ostenderet veritatem resurrectionis. Sed non conuersatus est cum discipulis suis continuè, sicut prius, vt ostenderet gloriam suam.3a.q.55.3.o.

16 Christus conuenienter & sufficienter probauit resurrectionem suam, duplici testimonio. s. angelorum & sacræ scripturæ, & argumentis, id est, signis euidentibus.3a.q.55.5.6.o.

17 Christus fuit primus resurgens simpliciter. Sed aliqui prius secundum quid: quia iterum mortui sunt.3a.q.27.3.c.fi.& q.53.3.o.& q.56.1.c.3m.

18 Qui cum Christo resurrexerunt, mortui sunt iterum, secundum Augustinum & Hieronymum, licet Hieronymus aliquando videatur dicere quod non.3a.q.53.3.2m.

19 Christus secundum diuitatem, fuit causa suæ resurrectionis, non autem secundum humanitatem.3a.q.53.4.o.

20 Resurrectio Christi, est causa efficiens & exēplaris resurrectionis nostræ quo ad corpora, & quo ad animas per gratiam, tamē virtute principalis causæ. s. iustitiæ Dei.3a.q.54.2.c.& q.56.1.2.o.& qu.59,2.c.fi.& q.62.5.1m.

21 Resurrectio Christi, est causa exemplaris reparationis vitæ nostræ, & mors Christi, destructionis mortis nostræ: licet vtraque sit causa effectiua vtriusque.3a.q.56.1.4m.& q.62.6.1m.& 3m.

22 Exemplaritas resurrectionis Christi propriè se extendit tantum ad bonos, licet efficientia eius propriè se extendat ad resurrectionem tam bonorum quàm malorum.3a.q.56.1.3m.

* Rhetorica est ex coniecturis ad suspicionē: quia quandoq; non fit cōpletè fides, vel opinio, sed suspicio quædam: quia non tatoliter declinatur ad vnam partem condictionis, licet magis declinetur in hanc, quā in illā: sed dialectica est ex probabilib. ad opinionē.22æ.q.48.c.fi.

1 Retributio proportionalis, ex debito legali, si est ex pacto, pertinet ad iustitiam commutatiuam: si verò ex debito honestatis, pertinet ad virtutem gratiæ, siue ad gratitudinem.22æ.q.106.1.2m.

2 Retributio Dei duplex, scilicet pro bonis impletis, & pro beneficiis.3a.q.56.2.3m.

1 Reuelatio. tripliciter aliquid cognoscitur, scilicet per reuelationem, per seipsum, & hoc certitudinaliter, & coniecturaliter per aliqua signa. 12æ.q.112.5.c.

2 Reuelare secreta in malum personæ, est contra fidelitatem, nisi vergat in periculum aliorum, vel nisi propter bonum commune, cōtra quod nullum debet recipi secretum.22æ.q.68.1.3m.& q.70.1.2m.

3 Reuelatio Dei fit ad inferiores per superiores, sicut ad homines per angelos.22æ.q.2.6.c.

4 Nullus vnquam purus homo, habuit reuelationem à Deo. nisi mediantibus angelis.1a.q.98.3.c.& 3a.q.55.2.c.

5 Plura, & excellentius de mysteriis gratiæ reuelata sunt angelis & apostolis, quàm prophetis.1a.q.57.5.3m.

6 Fides nostra innititur reuelationi apostolis & prophetis factæ, non autem alij reuelationi.1a.q.1.8.2m.& 22æ.q.172.6.1m.

7 Multis gentilibus, reuelationes factæ sunt de Christo, vt patet de Sibylla, 22æ.q.2.7.3m.& q.172.6.1m.

8 Potest aliquis scire, se habere gratiam: per reuelationem.12æ. qu.112.5.c.

9 Reuelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex speciali priuilegio, vt securitatis gaudium etiā in hac vita, in eis incipiat, & confidētius & fortius magnifica opera prosequantur, & mala præsentis vitæ sustineant.12æ.q.112.5.c.4m.& 5m.

10 Non tamen reuelat hoc omnibus, ne, scilicet non prædestinati desperētur, & ne securitas, in prædestinatis negligentiam pariat.1a.q.23.1.4m.

11 Reuelatum fuit Paulo, quòd esset in gratia.12æ.q.112.5.c.

1 Reuerentia directè respicit personām excellētem: ideo secundum diuersas rationes excellentiæ, diuersæ sunt species eius.22æ.q.104.2.4m.

2 Reuerētia Dei in communi, est de dictamine rationis naturalis, non autem determinatio eius.22æ.q.81.2.3m.

3 Reuereri est actus timoris, sed vt debetur Deo, est actus latrię.22æ.q.81.2.1m.

4. Christus secundum quod homo, præ cęteris habuit pleniorem affectum reuerentiæ ad Deum.3a.q.7.6.c.fi.

5 Reuereri homines ratione alicuius diuini in eis. s. gratiæ, virtutis, vel naturalis imaginis Dei, est laudabile, non autem vt sunt contrarij Deo. 22æ.q.19.3.1m.& q.25.1.1m.

6 Quæ habent aliquam excellentiam, solent haberi in reuerentia, non autem omnia: * ideo consuetudo hominum inoleuit, vt reges & principes quos oportet in reuerentia haberi à subditis, & preciosiorib. vestib. ordinentur, & etiam ampliores, & pulchriores habitationes habeant, & propter hoc oportuit vt aliqua specialia tempora, & speciale tabernaculum, & specialia vasa, & speciales ministri ad cultum Dei ordinarentur in lege, vt per hoc animi hominum, ad maiorem Dei reuerentiam adducerentur.12æ.q.102.4.c.

Rex. prudentia & iustitia, sunt maxime propriæ regi.22æ.q.50.1.1m.

Ritus Iudæorum, tolerantur ab ecclesia, propter figuram, in testimonium nostrę fidei, non autem ritus aliorum infidelium, atque hereticorum, nisi vt vitetur maius malum, quia. s. ad vitandum scandalum, vel dissidium, quod ex hoc posset prouenire, vel vt facilius conuertantur.22æ q.10.11.o.

1 Rixa est contradictio in factis. s. mutua percussio, & particulare bellum, sine auctoritate publica: sed contentio * importat quandam contradictionem verborum, in verbis.22æ.q.41.1.c.& q.42.1.c.

2 Qui publica potestate inuadunt, non rixantur, nec peccant, sed qui eis resistunt, iniustè se defendendo.22æ.q.41.1.3m.

3 Rixa inuadentis iniuste, est semper peccatum mortale, sed in defedente, nullum est peccatum: * vel veniale, s. quando aliquis leuis motus odij vel vindictæ se immiscet, vel mortale, sc. quando affirmato animo, ex odio contra impugnantem insurgit, ad eum occidēdum, vel eum grauiter lædendum.22æ.q.41.1.o.& q.42.2.c.

4 Rixa oritur proxime ex ira, sed ex cōcupiscentia, sicut ex prima radice, & iactantia occasionaliter, & ex odio per accidens.22æ.qu.37.2.1m.& q.41.2.o.& q.158.7.c.

5 Odium & discordia, sequuntur ex rixa, in rixantibus.22æ.q.41.2.5m.

Ruth Moabitis. quæ mulier virtutis erat, significat ecclesiam de gentib. Et conuersa ad Deū, intrauit ecclesiā, licet esset Moabitis.12æ.q.105.3.1m.

S

1 SAbbatum inter cætera festa, tantum præcipitur in decalogo, quia figurabat generalia beneficia Dei, sc. creationis, & beatitudinis.12æ.q.100.5.c.2m.& q.102.4.10m.& 22æ.q.122.4.c.2m.

2 Sabbatum pręcipitur Iudæis triplici ratione; s. propter auaritiam, vt vacent diuinis. Secundo ne errēt circa creationem. Tertio vt significet triplicem quietem, scilicet Christi in sepulchro, mentis à peccatis, & beatorum in patria.12æ.q.100.5.2m.& q.102.4.10m.& q.105.2.9m.fi.& 22æ.q.122.4.o.

3 Opera seruilia prohibita in sabbato, mysticè sunt peccata, sed ad literā sunt opera seruorum, id est, mecanicha.22æ.q.187.3.c.

4 Opera seruilia prohibita in sabbato, sunt principaliter peccata mortalia, secundò opera propria seruorum: nō autem peccata venialia, nec opera quæ sunt ad cultum Dei, nec opera spiritualia, nec necessaria ad salutē corporis, vel animę, vel rerum exteriorum.12æ.qu.100.8.4m & q.107.2.4m.& 22æ.q.40.4.o.& q.122.4.3m.& 3a.q.40.4.1m.& 2m.

5 In obseruantia sabbati, sanctificatio est finis: sed præceptum est cessare ab opere seruili, id est, mechanicho 22æ.q.122.4.3m.

6 Circoncisio & sacrificia, licebant Iudæis in sabbato.22æ.q.122.4.3m.

7 Licuit Machabæis in sabbato pugnare: Heliæ fugienti itinerare, Apostolis euellere spicas.12æ.q.100.8.4m.& 22æ.q.40.4.o.q.122.4.3m.& 3a.q.40.4.3m.

8 Christus non soluebat sabbatum, nisi secundum apparentiam. 12.q.107.
2.4.m.et 3ª.q.40.4.1m.
9 Iudæi melius facerent, laborare sabbato, quã ludis et ocio vacare:* ideo
magis contra hoc præceptum agit, qui peccat in die festo, quàm qui
aliud corporale opus licitum facit. 22.q.122.4.3m.
1 Sacerdos fuit Christus simul, et hostia pacificorum, et hostia pro pecca-
to, et holocaustum. 3ª.q.22.1.2.o.et q.84 7.4m.
2 Christus est sacerdos, secundum quod homo, non autẽ secundum quod
Deus. 3ª.q.22.3.1m.
3 Christus simul fuit sacerdos, rex, et legislator, non autem alij homines.
3ª.q.22.1.3m.et q.31.2.c.1m.et q.59.4.1m.
4 Christus est totius sacerdotij origo. 3ª.q.90.1.
5 In Christo est diuini sacerdotij plenitudo. 3ª.q.63.6.c.
6 Christus excellẽtius angelis habuit potestatem sacerdotalem: quia fuit
maior eis, secundum veram quæ naturam, et angeli fuerunt ministri sa-
cerdotij. 3ª.q.22.1.1m.
7 Christus in triduo mortis fuit sacerdos: quia sacerdotium conuenit ho
mini ratione animæ, id est, in qua est character ordinis.* Vnde per
mortem, homo nõ perdit ordinem sacerdotalem, multo minus Christus qui est totius sacerdotij origo. 3ª.q.50.4.5m.
8 Christo non conuenit suscipere in se characterem, vel effectum sui sacer-
dotij, qui ipse fons totius sacerdotij, nisi secundum quid. f. ratione impassibilitatis suæ. 3ª.q.22.4.o.
9 Sacerdotium Christi manet in æternum, ratione consummationis & fi-
nis. f. beatitudinis sanctorum, non autem ratione expiationis, vel passionis Christi, nisi virtualiter. 3ª.q.22.5.o.& 6.c.& q.63.5.c.
10 Sacerdotium Christi facit duo, quæ requiruntur ad perfectam emunda-
tionem peccatorum. f. gratia quo ad culpam, & satisfactio, quo ad rea
tum. 3ª.q.22.3.o.
11 Homo fit particeps sacerdotij Christi, per omnia sacramenta, percipien
do aliquem effectum eius. 3ª.q.63.6.1m.
12 Christus noluit nasci de sacerdotibus, ne videretur idem sacerdotium,
& vetus, sed vetus erat figura eius. 3ª.q.22.1.2m.
13 Sacerdotium antelegem, erat tantum secundum determinationem huma-
nã * quæ hanc dignitatẽ primogenitis attribuebat. 12.q.103.1.3m.
14 Sacerdotium veteris legis, fuit figura sacerdotij Christi, sed multum di
stans, quia nec æternum, nec mundans peccata. 3ª.q.22.1.1m.& 4.c.3m.
& 5.c.2m.& 6.c.
15 Sacerdotium Christi, dicitur secundum ordinem Melchisedech, quia ex
cellentia eius ad sacerdotium legale, figurabatur per illud. 3ª. quæst.
22.6.o.
16 Sacerdotium Christi, quo ad oblationem, expressius figurabatur per sa-
cerdotium legis, quàm per sacerdotium Melchisedech, scilicet in es-
fusione sanguinis. Sed quo ad participationem & effectũ eius, in quo
præcipue attenditur excellentia eius, & econuerso. 3ª. quæst. 22.6.2m.
& q.61.3.3m.
17 Indictus est sacerdotibus veteris legis, fœminalium vsus, ad tegmen pu
dendorum, ad excludendam idololatriam in sacris Priapi. 12.q.102.
4.7m.fi.
18 Sacerdotium Leuiticum deriuatur ad posteros, secundum originem car
nis. 12.q.102.6.1m.& q.105.1.4m.& 3ª.q.31.8.4m.
19 Sacerdotes nouæ legis, tenent locum septuaginta discipulorum Christi.
12.q.184.6.1m.& q.188.4.5m.& 3ª.q.67.2.2m.
20 Ministri comparantur ad sacerdotem, sicut secundarium, & instrumen-
tale agens, ad agens principale. 3ª.q.71.4.c.
21 Sacerdos nouæ legis, operatur in persona Christi. 3ª.q.22.4.c.
22 Sacerdos vt peccator, participat effectum sui sacerdotij, non autem vt
sacerdos. 3ª.q.22.4.1m.
23 Bonus laicus dicitur sacerdos spiritualiter, non autem quo ad ordinem.
3ª.q.82.1.1m.
24 Sacerdos in quantum medius, inter Deum & hominem, habet nomen
angeli. 3ª.q.22.4.1m.
25 Proprium officium sacerdotis, est esse mediatorem inter Deum & popu
lum. 3ª.q.22.1.c.1m.& q.4.c.& q.26.1.o.& q.82.3.c.
26 In officio sacerdotis, possunt considerari duo. f. oblatio sacrificij, & con
sumatio. 3ª.q.22.5.c.& 6.2m.
27 In oblatione sacrificii cuiuscunque sacerdotis, sunt duo. f. sacrificium &
deuotio. Sed effectus proprius sacerdotii est quod sequitur ex sacrifi
cio. 3ª.q.22.4.2m.
1 Sacramenta sunt protestationes fidei. 3ª.q.62.6.c.fi.& q.72.5.2m.
2 Sacramentum est in genere signi: quia est rei sacræ signum. 3ª.q 60.1.o.
3 Sacramentum proprie, non est signum cuiuslibet rei sacræ, sed tantum
rei sacræ sanctificantis homines. 12.q.101.4.c.& q.102.5.c.& 3ª.q.60.
2.o.& q.62.2.o.& 3.c.
4 Sacramentum est signum passionis Christi gratiæ, & gloriæ. Ideo est cõ
memoratio præteriti, demonstratio præsentis, & prognosticum futu
ri. 3ª.q.60.3.o.
5 In sacramentis requiruntur res determinatæ, ex institutione Dei. 3ª.q.
60.5.o.& 7.c.
6 Sacramentum proprie, semper est aliqua res sensibilis. 3ª.q.60.4.o.& q.
61.1.c.& q.64.2.2m.
7 In sacramentis habentibus materiam corporalem, actus humani non
sunt de essentia sacramentorum, sed dispositiue se habent ad sacra-
menta. 3ª.q.84.1.1m.
8 Res & verba sunt vnum sacramentum, in quantum conueniunt in vno. f.
in significando, vel causando. 3ª.q.60.6.2m.& q.62.4.4m.& q.86.6.c.
9 Sanctificatio materiæ, est de necessitate sacramenti, in aliquibus sacra-
mentis, vt in confirmatione, & extrema vnctione, & in aliquibus est
de solennitate tantum, vt in baptismo, & matrimonio. 3ª.q.66.3.5m.& 8
q.72.3.o.
10 Materia sacramentorum, necessariò benedicitur, præter baptismum &
eucharistiam: quia hæc per vsum Christi benedicta sunt. 3ª.q.72.3.o.
11 Materia sacramenti indiget duplici benedictione. Prima cum institutur
secunda in vsu. 3ª.q.65.3.2m.& q.72.3.2m.
12 In omnibus sacramentis, indigentibus materia sanctificata, prius materia
sanctificatur per episcopum. 3ª.q.72.3.o.
13 Illa quibus homines communis vtuntur, debent sumi pro materia vel
pro forma sacramentorum. 3ª.q.60.5.3m.fi.& 7.2m.quæ. f. 66.5.7m.& q.
74.1.3.c.
14 In sacramentis, res sensibiles, sunt vt materia, & verba vt forma. 3ª.q.60.
6.c.2m.& 7.q.90.2.c.
15 Sacramenta quorum effectus non dependet ab opere humano, habent
materiam sensibilem, vt baptismus & confirmatio, non autem si depẽ
det, sicut matrimonium & pœnitentia. 3ª.q.84.1.1m.
16 Sacramenta in quibus conferitur superabundãs gratia, habent materiam
corporalem, non autem alia. 3ª.q.84.1.1m.
17 Forma determinata verborum, requiritur in sacramentis. 3ª.qu.60.7.o.
18 In sacramentis requiruntur verba. Sed expressius significant in lege no-
uã, quàm in lege veteri. 3ª.q.60.6.o.
19 In forma cuiuslibet sacramenti, oportet exprimi illud, in quo substantia
eius consistit. 3ª.q.72.4.c.
20 Proterens corrupte:* verba sacramentalia, si ex industria hoc faciat, nõ
videtur intẽdere facere, quod facit ecclesia, & ita nõ videtur perfici
sacramentum. Si autem hoc faciat ex errore, vel lapsu linguæ, si tũ ta
corruptio, quæ omnino auferat sensum locutionis, non videtur per
fici sacramentum: cum præcipuè corruptio fiat in principio dictionis
vt pro patris, dicat matris. Si vero non totaliter auferatur sensus lo-
cutionis: vt in nomine patrias pro in nomine patris, nihilominus per
ficitur sacramentum, licet enim mutaretur sonus sensibilis, remanet
tamen intelligibilis. 3ª.q.60.7.3m.
21 Addens, minuens, transponens, mutans vel interrumpens formam sacra
mentorum, perficit sacramentum: nisi intendat contra ritum eccle-
siæ, vel nisi principalis sententia mutetur. 3ª.q.60.8.o.
22 Sacramenta sunt necessaria ad salutem humani generis: tripliciratione.
f. quia sunt illa per quæ homo ex sensibilib. de spirituali b. eruditur,
per quę affectum qui sensibilib. subiicitur, in Dei reuerẽtiam refert, &
per quæ circa ea in honorem Dei exercitatur. 3ª.q.61.1.o.& 3.c.
23 Sacramenta fuerunt necessaria, tempore legis naturæ post peccatum,
sed indeterminata. 3ª.q.60.5.3m.& q.61.3.o.
24 Necesse fuit, quòd per legem Moysis adderentur sacramenta determina
ta supra sacramenta legis naturæ. 3ª.q.60.5.3m.& q.61.3.o.
25 Necesse fuit, quod in lege noua essent alia sacramenta, quàm in lege vete-
ri. 3ª.q.60.6.1m.& q.61.4.o.
26 Sacramenta simpliciter necessaria ad salutem, sunt tãtum tria:* primo
quidem baptismus cuilibet personę singulari simpliciter & absolutè:
pœnitentia verò post mortale peccatum: Sacramentum autem ordi-
nis est necessarium ecclesiæ: quia vbi non est gubernator, corruet po
pulus. Pro 11. Alia verò sacramenta necessaria sunt, vt melius habea-
tur finis, id est, salus per gratiam, ita quòd non peccat quilibet ea non
accipiens, nisi ea contemnat in iuiquo animo. 3ª.qu.62.2.c.& 65.4.o.&
q.72.1.3m.
27 Sacramenta legis naturæ, non obligabant ex præcepto Dei, sed secun-
dum mẽtem cuiuslibet celebrabantur. 3ª.qu.60.5.3m.& q.61.3.2m.&
q.70.2.1m.
28 Solus Deus est institutor sacramentorum. Quæ autem per homines in-
stituta sunt, pertinent ad solennitatem. Quæ vero a Christo, necessa-
ria sunt. 3ª.q.64.1.o.& q.83.3.8m.
29 Solus Deus operatur vt causa principalis, ad effectum interiorem sacra
mentorum, sed homo & sacramenta instrumentaliter tãtum. 3ª.q.64.
1.5.o.& 9.c.& q.84.3.3m.
30* Sacramenta operantur vt instrumenta diuinæ misericordię iustificã
tis, Dei autem est respicere ad hominis cor. 1ª.q.57.4.o.& 22.q.44.1.
c.& q.106.5.3m.
31 Sacramentalia non pertinent ad gratiæ interioris necessitatem, sicut sa
cramẽta. Ideo Christus reliquit ea fidelibus instituenda pro arbitrio
suo. 12.q.108.1.1m.
32 Christus vt Deus, operatur per auctoritatem, ad interiorem effectum sa
cramentorum, sed vt homo meritoriè, & efficienter vt instrumẽtum
principale. 3ª.q.64.3.o.& 4.c.
33 Omnia sacramenta nouæ legis, sunt immediatè instituta à Christo. 12.
q.108.2.c.2m.3ª.q.64.3.c.q.66.6.c.& q.72.1.1m.
34 Virtus Christi operatur in sacramenti, per modum sanationis, & expia
tionis cuiuslibet. 3ª.q.72.8.2m.
35 Fides ministri non de necessitate sacramentorum. 3ª.q.64.9.o.
36 Deuotio ministri aliquid operatur impetrando, non quidem effectum
sacramentorum, sed aliquid annexum ei. 3ª.q.64.1.2m.& q.82.6.c.
37 Orationes quæ fiunt in collatione sacramentorum, fiunt, in persona to
tius ecclesiæ, & non in persona alicuius particularis. 3ª.q.64.1.1m.
38 Intentio ministri requiritur ad perfectionem sacramentorum. 3ª.qu.60.
8.c.& q.64.8.o.
39 Intentio virtualis, sufficit ad perfectionem sacramentorum. Sed mini-
ster debet conari ad actualem intentionem: licet non totaliter sic in
potestate hominis. 3ª.q.64.8.3m.
40 Intentio ecclesiæ, expressa in forma sacramenti, sufficit ad perfectio-
nem eius, nisi contrarium exprimatur exterius. 3ª.q.64.8.3m.
41 Peruersitas intentionis, respectu sacramenti expressa, tollit veritatem
sacramenti, non autẽ respectu sequentium. 3ª.q.64.10.o.& q.74.2.2m.
42 Sacramenta conferri possunt per malos ministros. 3ª.q.64.5.o.& 9.c.
43 Quandiu minister ecclesiæ qui est in peccato mortali, sustinetur ab ec-
clesia, subditus eius debet ab eo sacramenta accipere: quia ad hoc est
ei obligatus. 3ª.q.64.6.3m.
44 Tamen præter articulum necessitatis, non est tutum eum inducere ad a-
liquid sui ordinis exequendum, durante tali conscientia, quam tamẽ
deponere posset, quia in instanti gratia emundat. 3ª.q.64.5.1m.
45 Hæretici præcisi ab ecclesia, seruantes formam ecclesiæ, conferunt sa-
cramentum, non autem rem sacramẽti. Sed graueiter peccant dantes,
& recipientes. Si verò non seruent formam, nihil conferunt. 3ª.q.64.
9.2m.& 3m.& q.82.5.o.& 7.2m.& 8.9.o.
46 Effectus sacramẽtorum duplex. f. c. principalis, id est gratia, & secunda-
rius. f. character, vel aliquis ornatus animæ, in sacramentis in quibus
non imprimitur character. 3ª.q.62.prin.
47 Quãdo plures actiones ordinãtur ad vnum effectum, in illa quæ sufficit
effectum.

effectum principalem, consistit essentialiter sacramentum, nõ autem
in eis quæ ad hoc disponunt, vel remouent impedimentum, vel or-
nant, sed sunt sacramentalia. 3ª.q.60.2.3m.
48 Vbi occurrit specialis effectus gratiæ, ibi ordinatur speciale sacramen-
tum: quia sacramenta nouæ legis ad hoc ordinantur. 3ª.q.72.1.c.
49 Omne sacramentum producit suum effectum virtute formæ & mate-
riæ. 3ª.q.86.6.c.
50 Diuersa sacramenta, diuersimo dè purgant, illuminant, & perficiunt. 3ª.
q.65.1.3m.
51 In sacramento nouæ legis, est illuminatio gratiæ, cum purgatione. 3ª.q.
75.1.3m.
52 Effectus sacramenti non impetratur oratione ecclesiæ, vel ministri, sed
ex merito passionis Christi. 3ª.q.64.1.2m.
53 Omnis efficacia sacramentorum descendit à Christo. 3ª.q.60.princi. &
q.66.6.c.& q.84.1.1m.& 7.c.
54 Efficacia & virtus sacramentorum est ex Deo, vt à causa principali, sed
est ex passione Christi, vt prima causa meritoria, & vt ab instrumento
coniunctõ, ex fide vero, vt à continuanea instrumentum agenti prin-
cipali. 3ª.q.49.1.4m.& q.61.1.1m.& q.62.5.o.& 6.c.& q.64.& 1.2m.& 2.o.& 7.c.q.84.7.c.& q.86.1.c.fi.
55 Sacramentum cõsequitur virtutẽ spiritualẽ, ex benedictione Christi, &
applicatione ministri ad vsum sacramenti. 3ª.q.62.4.3m.& q.63.6.1m.
56 Omnia sacramenta sunt instituta contra aliquem defectum. 3ª.q.65.1.c.
57 Nullum sacramentum ordinatur specialiter, contra peccatum veniale.
3ª.q.65.1.8m.
58 Commune est omni sacramento, quòd per illud exhibeatur remedium
aliquid contra peccatum, per hoc quod gratiam confert. 3ª.q.63.6.c.
59 Per omne sacramentum, sanctificatur homo, id est, mundatur à peccato
quod fit per gratiam. 3ª.q.65.6.2m.
60 Sacramenta ecclesiæ ordinantur ad duo, scilicet ad perficiendum ho-
minem in cultu Dei, & remedium contra peccatum. 3ª.q.65.1.c.
61 Sacramenta veteris legis propriè dicuntur quæ significabant sanctitatem
Christi, non quidem vt in se esset, sed vt per eam sanctificamur. 3ª.
q.60.2.2m.
62 Et erant præmuncia Christi venturi. 3ª.q.60.6.3m.& qu. 61.3.b.& 4.c.& q.62.6.c.fi.
63 Passio Christi est causa finalis sacramentorum veteris legis, quia fue-
runt instituta ad eam significandam. 3ª.q.61.3.1m.
64 Sacra & sacramenta veteris legis, figurabant sacra & sacramenta nouæ
legis: & obseruantiæ veteris legis, conuersionem populi nouæ legis,
quæ omnia ad Christum pertinent. 12.q.101.4.1m.& 4m.
65 Sacramenta veteris legis erant plura, propter diuersitatem cerimonia-
rum, & sacrificiorum. 3ª.q.65.1.4m.
66 Sacramenta veteris legis, quo ad omnes erant tria, scilicet circuncisio,
esus agni paschalis, & purificatio à quibusdam immundiciis, vt expia
tio à peccatis. Sed quo ad ministros, etiam erant alia tria scilicet con
secratio sacerdotum, oblatio victimarum, esus panum propositionum
& hmõi, & ablutio manuum & pedum, & ratio pilorũ. 12.q. 101.5.c.
67 Sacramenta veteris legis sanctificabant, mancipando ad diuina, non au
tem emundando, nec confirmando. 3ª.q.62.6.2m.
68* Et nihil interius efficiebãt. Ideo dicuntur iustitia carnis. 3ª.q.72.5.3m.
69 Non purgabant à culpa, sed ab immunditia, id est, ab irregularitatibus,
& impedimentis, quæ multiplicabantur à lege, propter timorem, &
reuerentiam Dei. 12.q.qu.102.5.4m.& 5m.& 6m.& 7m.q.103.2.o.3ª.q.37.4.3m.
& q.89.4.1m.
70 Nec diluebant peccata, quo ad maculam, sed reatum, in quantum erant
onerosa, tamen præsupposita gratia. 3ª.q.62.6.2m.
71 Ratio literalis & figuralis omnium sacramentorum veteris legis expo-
nitur. 12.q.102.5.o.
72 Nec iustificabant, sed significabant fidem, qua iustificabantur partes an
tiqui. 12.q.98.2.4m.& q.103.2.o.& q.107.1.3m.& 1ª.q.62.6.o.
73 Nec habebant in se aliquam spiritualem virtutem operatiuam spiritua-
lis effectus. 3ª.q.62.6.c.fi.& q 63.1.3m.
74 Sacramentum dicitur tripliciter, non quidem æquiuocè, sed analogicè
sic ice: sacrum secretum, iuramentum, & signum rei sacræ. 3ª.quæstio.
60.1.c.
75 In quolibet sacramento sunt tria, scilicet origo, perfectio, & finis duplex. f. scilicet proximus, id est sanctificatio, & finis vltimus, scilicet vi
ta æterna. 3ª.q.60.3.c.
76 Differẽtia inter sacra, sacramẽta, sacrificia, & obseruãtias. 12.q.101.4.o.
77 Sacramenta nouæ legis, conferunt gratiam, non autem sacramentalia,
sed remouent contrarias dispositiones, & impedimenta. Ideo secun-
dum ea multiplicantur. 12.q.108 3.4m.& 3ª.q.71.1.2m.
78 Sacramenta & sacramentalia, quæ habent effectum perpetuum, non pos
sunt iterari, quæ verò non habent, possunt iterari. 3ª.q.66.5.3m.fi.& q.
82.8.2m.
79 Sacramenta quatuor dicuntur magna, scilicet baptismus, ratione effec-
tus, confirmatio ratione ministri, eucharistia ratione contenti, & ma
trimonium ratione significati. 3ª.q.65.3.4m.& q.67.2.3m.
80 In sacramentis veteris legis, quæ continebant ad hominum sanctifica
tionem, nihil erat fine rationabili causa. 12.q.102.5.b.
81 Numerus & sufficientia septem sacramentorum nouæ legis. 3ª.q.65.1.o.
82 Ordo sacramentorum nouæ legis exponitur. 3ª.q.65.2.3.o.& q.67.1.3m.
83 Sacramenta nouæ legis, tripliciter se habent ad sacramenta veteris le-
gis. f. essentialiter, vt matrimonium, pœnitentia, & ordo, figuraliter,
vt baptismus, & eucharistia: & neuraliter, vt alia. 12.quæ. 102.5.3m.

1 SAcrificium propriè dicitur aliquid factum ad honorem debitum so-
li Deo, ad eum placandum. 12.q.81.4.1m.& 3ª.q.22.2.c.& q.48.3.c.
2 Sacrificium externus, est signum sacrificij interioris, quo quis se of-
fert Deo. 3ª.q.82.4.c.
3 Omne quod Deo exhibetur, vt spiritus feratur in Deum, potest dici sa-
crificium. 1ª.q.22.2.c.& q.48.3.c.
4 Omnia obleqnia proximis facta, in quantum ad Deum referuntur, dicun
sacrificia. 12.q.188.2.c.
5 Sacrificium nihil aliud est, nisi protestatio interioris deuotionis & fi-
dei. 22.q.85.2.c.& 3ª.q.22.2.c.
6 Sacrificium debet offerri soli Deo. 12.q.102.3.c.& 22.q.84.1.2m.& 85.2.
o.& q.94.2.c.& 3ª.q.48.3.c.
7 Offerre Deo sacrificium in communi est de iure naturali, sed determina
tio eius est de iure diuino, & humano. 22.q.85.1.o.
8 Sacrificia sensibilia instituta sunt non propter indigentiam Dei, sed vt
homo se & omnia sua referat in Deum, vt in finem, principium, & do-
minum omnium. 12.q.102.2.c.1m.& 22.q.30.4.2m.q.81.6.2m.& 7.c.
2m.& q.85.2.c.
9 Quicunque offert sacrificium, debet esse sacrificij particeps. 3ª.q.82.4.c.
10 Sacrificium duplex. f. interius, & exterius. 22.q.85.2.c.& 3.2m.& 4.c.& 3ª.q.22.2.c.& q.82.4.c.
11 Ad primum omnes tenentur. Ad secundum verò, soli subditi legi, nisi ne-
cessaria ipsius virtutem. 22.q.85.4.o.
12 In quolibet sacrificio, considerantur quatuor, scilicet cui, à quo, quid,
pro quibus offertur. 3ª.q.22.3.1m.& q.48.3.c.
13 Homo indiget sacrificio propter tria. f. propter remissionem peccati, cõ
seruationem gratię, & adeptionem gloriæ: Quę omnia dantur nobis,
per humanitatem Christi. 3ª.q.22.2.c.
14 Homo tripliciter exhibet corpus suum, sacrificium & hostiam Deo. f.
per martyrium, per austeritatem, & per opera iustitiæ & diuini cul-
tus. 22.q.85 3.2m.
15 Sacrificia, oblationes, & huiusmodi, ante legem Moysis, erant necessita-
tis in cõmuni, sed erant voluntatis in speciali. 12.q.103,1.o.& 3ª.q.60.
5 3m.q.61.3.2m.q.70.2.1m.& 4.2m.
16 Præcepta de sacrificiis, non sunt data Iudæis, nisi post idololatriam. 12.
q.102.3.c.
17 Ratio literalis & figuralis omnium sacrificiorum in lege veteri, ex po-
nitur. 12.q.102.3.o.
18 Lex vetus, in multis diminuit cultum corporalem, ideo statuit quòd sa-
crificia, non offerrentur de quolibet, nec in omni loco. 12. qu.101.3.
3m.& 4.1m.4m.& q.102.4.3m.
19 Esus adipum,* et sanguinis, in sacrificiis Iudæorum, erant prohibita: sed
sanguis effundebatur ad crepidinem altaris, ad honorem Dei: adeps
verò, adurebatur igni, et hoc ad cultandum idololatriam. Libabant
enim idololatræ sanguinem victimarum, et comedebant adipes. Se-
cundò ad informationem humanæ vitæ, vt horrerent homicidia. Esus
autem adipum prohibebatur, ad vitandam lasciuiam, et delitias quæ
in cibis habetur. 3ª. ratio ad reuerentiam Dei. 4ª. quia significabatur ef
fusio sanguinis Christi: adeps autem abundantiam nutrimenti demon
strat, et pinguedinem significat charitatis, 12.q.102.3.8m.
20 Sacrificia veteris legis, non erant Deo accepta, secundum se, sed quia fi-
gurabant passionem Christi, et sacrificium interius, scilicet deuotio-
nem, et ne offerrent ea idolis. 12.q.102.3.o.et 4.3m.et 5.4m.principio.
21 Sacrificium in lege veteri, erat publica protestatio peccati. Ideò non fie
bat pro peccato negligẽtię, nec pro aliis peccatis interiorum actuum
quia erant occulta. 22.q.54.3.3m.
22 Sacrificium triplex in lege veteri. f. oblatio pro peccato, holocaustum,
et victima, vel hostia. 12.q.102.3.8m.et 9m.
23 Sacrificia veteris testamenti, significabant passionẽ Christi, sed oblõtio-
nes significabant: dispositionem Christi patientis, scilicet voluntarię.
3ª.q 47.2.1m.et q.48.3.o.
24 Vtraque significabant eucharistiam, prima quidem quo ad significatum
secunda verò quo ad numerum, et vsum. 12.q.101.4.1m.
25 Primum, scilicet oblatio pro peccato, conuenit pœnitentibus, secundũ
perfectis, et tertium proficientibus, 12.q.102.3.8m.
26 Primum erat de necessitate remissionis peccati, vnde incendebatur vna
pars, et alia erat sacerdotis, q ia expiatio fit à Deo, per ministerium
sacerdotum 12.5.102.3.8m.
27 Tertium erat ex debito beneficij velaccepti vel accipiendi, pro gratiarũ
actione, vel pro salute et prosperitate offerentium, quorum tertia
pars erat, secunda sacerdotum, et prima incendebatur Deo, 12.q.quæ-
stio.102.3.8m.
28 Sacrificium pro peccato totius populi, vel sacerdotis, totum combure-
batur: ne aliquid peccati in eis remaneret. 12.q.102.3.8m.
29 Primitiæ, erant oblationes, non autem sacrificia, quia nihil sacrum fie-
bat circa eas. 22.q.85.3.3m.et q.86.4.o.
30 De iis quæ veniunt in vsum hominis de terræ nascentibus, sunt cibus, po
tus, condimentum, et medicamentum. De primo offerebatur in sacrifi
cium panis. De secundo, vinum. De tertio oleum, & c.l. De quarto,
thus, quod est aromaticum, & consolidatiuum. Primò, significatur ca
ro Christi. Secundò sanguis eius. Tertiò, gratia. Quartò scientia. Quin
tò, oratio, 12.q.102.2.2m.
31 Sal offerebatur in sacrificiis, quia impedit corruptionem putredinis. Et
significat discretionẽ sapiẽtię, & mortificationẽ carnis. 12.q.102.3.14m.
32 Sacrificium expiationis, erat solennissimum. Et erat præcipua figura eu-
charistiæ, quo ad Christum passum, sicut omnia sacrificia veteris le-
gis. 3ª.q.73.6.c.
33 Potissimum sacrificium est, quo Christus se obtulit Deo. Ideò omnia sa-
crificia veteris legis, erant ad figurandum hoc vt perfectum ad im-
perfecta, quorum rationes sumi debent ex eo. 12.q.102.3.c
34 Licet sacrificiis veteris legis, non sumeretur caro humana, sed aliorum
animalium, tamen caro Christi, est verum sacrificium, quadruplici ra
tione, f. quia ex eo quod est caro humanæ naturæ, caro congruè pro
hominibus offertur. Et ex eo quod erat passibilis et mortalis, apta e-
rat immolari. Et ex hoc quòd erat sine peccato, efficax erat, ad emun
danda peccata. Et ex eo quòd erat caro ipsius offerentis, erat Deo ac-
cepta propter charitatem, suam carnem offerentis, secundum Augu-
stinum, 3ª.q.48.3.1m.
35 Passio Christi, fuit verum sacrificium. 3ª.q.47.2.c.1m.et 4.2m.q.48.3.o.&
6.3m.q.49.4.c.3m.et q.73.4.c.3m.& q.83.1.c.
36 Occisio Christi, fuit sacrificium, respectu voluntatis eius, Non autem
quo ad voluntatem occidentium, sed grauissimum peccatum. 3ª.q.22,
2.2m.q.47.4.3m.et q.48.3.3m.
37 Sacrificium Christi fuit efficissimum, ad delendum peccata ratione dei
tatis, 3ª.q.22.3.2m.
1 SAcrilegium est omne quod fit ad irreuerentiam rei sacræ, 22.q.99.o.
et q.154.10.3m.

2 Sacrilegium est speciale peccatum, oppositum religioni. 22æ.q.99.2.o.

3 Sacrilegium est sine aliis peccatis, quando non est alia deformitas, nisi violatio rei sacræ.22æ.q.99.2.3m.

4 Species eius sunt tres, secundum triplicem rationem sanctitatis. s.personarum, locorum, & aliarum rerum.22æ.q.99.3.o.& q.154.10.3m.

5 Et grauius est contra personam, quàm contra locum. Sed grauissimum est contra sacramenta, secundo contra vasa, tertiò contra imagines, & reliquias sanctorum, quarto contra ornatus rei sacræ, quinto contra res ministrorum ecclesiæ.22æ.q.99.3.c.

6 Omne peccatum personæ sacræ, est sacrilegium materialiter, non autem formaliter, nisi sit directè contra sanctitatem eius, puta si virgo Deo dicata fornicetur.22æ.q.99.3.3m.

7 Quælibet species luxuriæ, secundum quod violat aliquid pertinens ad cultum Dei est sacrilegium.22æ.q.154.10.o.

8 Pœna sacrilegij secundum æqualitatem, est excommunicatio. Sed quia hæc non timetur, additur decapitatio secundum leges, & pœna pecuniaria, secundum canones.22æ.q.99.4.o.& q.154.10.2m.

Sal impedit corruptionem putredinis.1a.q.104.2.c.& 12æ.q.102.3.14m.

1 Salomon non meruit sapientiam in somniis, sed fuit signum præcedentis desiderij.12æ.q.113.3m.& 2m.& 22æ.q.154.5.1m.

2 Somnus Salomonis, non fuit naturalis, sed fuit prophetica visio.12æ.qu.113.3.2m.& 22æ.q.173.2.c.

1 Saluari nullus potest, nisi per Christum.3a.q.61.3.c.2m.& 4.c.& q.68.1.o.& 2.c.& q.73.5.c.& q.84.5.c.

2 Ad salutem venitur dupliciter. s.merito Christi, vt pueri, & stulti, & merito proprio, addito ad meritum Christi, per actū fidei.22æ.q.124.1.1m.

3 Pueri antiquorum saluabātur in fide parentum.3a.q.34.3.c. & q.70.4.2m.

4 In necessariis ad salutem, tenemur intellectum nostrum conformare intellectui, vt in iis quæ sunt fidei.1a.q.1.8.2m.

5 In necessariis ad salutem Deus nunquam deest, nec vnquam defuit homini, nisi ex culpa eius.12æ.q.98.2.4m.& 22æ.q.177.1.c.& q.178.1.c.

6 Quolibet tempore instructi sunt homines diuinitus de agendis, inquantum expediebat ad salutem electorum.22æ.q.174.6.c.fi.3m.

7 *Ex diuina prouidentia, procurantur multæ occasiones salutis hominibus, vt prædicationes, exempla, actus virtutum pro loco & tempore ægritudines, flagella, etiam peccata.12æ.q.87.2.1m.& 2m.

8 Non est de necessitate charitatis, quòd aliquis exponat proprium corpus, pro salute proximi, nisi quando tenetur eius saluti prouidere, sed est de perfectione charitatis.22æ.q.26.5.3m.

1 Si voluntate Dei, ipsa anima Samuelis, Sauli euentum belli prænunciauit, Deo sibi hoc reuelante, pertinet ad rationem prophetiæ. Non autem est eadem ratio de sanctis, qui sunt modò in patria.22æ.quæstion.174.5.4m.

2 * Dici etiam potest, quòd non fuerit anima Samuelis, sed dæmon ex persona eius loquens, quem sapiens, Samuelem nominat, & eius prænunciationem, prophetiam, secundum opinionem Saulis & astantium, qui ita opinabantur.22æ.q.172.6.2m.& q.174.5.4m.

1 Sanctificatio duplex, scilicet totius naturæ humanæ, ab omni corruptione culpæ & pœnæ in resurrectione, & personalis, in sola mente.3a.q.22.2.4m.

2 Sanctificatio duplex. s. adultorum per proprium actum, & paululorum, secundum fidem parentum, vel ecclesiæ: Prima est perfectior quàm secunda.3a.q.34.3.c.& q.70.4.2m.

3 Sanctificari dicitur tripliciter. mundari à peccato, confirmari in bono, & deputari ad cultum Dei. Et tantum tertium conuenit carenti ratione.22æ.q.81.8.c.& q.62.6.2m.& q.63.6.2m.

4 Sanctificatio tabernaculi, & vasorum eius literaliter fuit, vt haberetur in reuerentiam. Sed figurabatur spiritualis sanctificatio fidelium. 12æ.q.102.4.9m.

5 Sanctificari dicitur tripliciter, s.ex minus sancto, ex non sancto priuatiuè, & ex non sancto negatiuè. Et tantum tertium conuenit Christo, * qui factus est sanctus ex non sancto, secundum hominem, non quidem priuatiue, vt.s. aliquando fuerit homo, & non fuerit sanctus, sed negatiuè, quia, scilicet quando non fuit homo, non habuit sanctitatem humanam, & ideo simul factus est homo, & sanctus homo. 3a.q.34.1.2m.

6 Quæ fiunt præter legem communem, non fiunt principaliter ad subueniendum vni personæ, sed ad insinuationem & commendationem gratiæ, vt sanctificatio in vtero.3a.q.27.6.c.

7 Non est credendum, aliquos esse sanctificatos in vtero, de quibus non loquitur scriptura.3a.q.27.6.c.

8 Illi precipue sanctificati sunt in vtero, qui immediatius ordinati sunt, ad significandum sanctificationem Christi.3a.q.27.6.o.

9 Hieremias, & Ioannes baptista, non fuerunt sanctificati ante infusionem animæ rationalis.3a.q.27.2.1m.

10 Sanctificati in vtero, creduntur non peccasse mortaliter de cætero. 3a.q.27.6.1m.

11 Sanctificati in vtero, debent baptizari, vt suscipiant characterem, * quo Christo cōfigurentur, & ita per susceptionem characteris, aliis membris Christi configurarentur, etiam corporaliter, & vt quasi deputentur ad percipienda diuina, tertio propter bonum obedientiæ, quia præceptum de baptismo omnibus est datum, & ab omnibus debet impleri, nisi articulus necessitatis sacramentum excludat.3a. qu.68.1.3m.

12 Nazaræi per quos significantur perfectissimi, sanctificabantur voto.22æ.q.86.6.b.

1 Sanctitas est specailis virtus, scilicet religio, sed est generalis imperio. 22æ.q.81.8.1m.

2 Sanctitas refert omnia virtutum opera in Deum, vel per hæc disponit ad cultum Dei: ideo differt tantum ratione à religione, quæ est circa pertinentia specialiter ad cultum Dei, vt in sacrificiis, 22æ.qu.81.8.o.

3 Sanctitas importat duo necessaria ad applicationem mentis ad Deum. s. munditiam, & firmitatem.22æ.q.80.8.o.

Sanctus vnus præcipuè laudatur de vna virtute, & alius de alia, propter excellentiorem promptitudinem ad actum vnius virtutis, quàm ad actum alterius.12æ.q.66.2.2m.

Sanguis non est actu pars, sed est totum in potentia. 3a. q.31.5.1m.& 6.c.

2 Sanguis est de integritate humanæ naturæ.1a.q.119.1.c.

3 Sanguinei sunt amatiui. Ideo iecur dicitur cogens amare: quia generat sanguinem.12æ.q.48.2.1m.

4 Sanguis in lege veteri effundebatur ad crepidinem altaris, vt Iudæi horrerent effundere sanguinem. Et quia vita est a Deo. Et pro effusione sanguinis Christi.12æ.q.102.3.8m.& 6.1m.

5 Sanguis Christi, est pretium redemptionis nostræ, quod Christus obtulit Deo, non autem diabolo.3a.q.48.4.3m.& 5.c.& q.48.5.1m.

6 Totus sanguis Christi, qui ad veritatem humanæ naturæ pertinebat, in passione eius effusus pro redemptione humani generis, ad corpus Christi rediit, & resurrexit cum eo, triplici ratione. s. quia passus est in perfectissima ætate in qua maximè ea quæ in homine inueniuntur ad veritatem humanæ naturæ pertinere videntur tanquam ad maximam perfectionem adducta, & ex merito passionis, sicut & illæ partes sanctorum martyrum, in quibus passionem pro Christo sustinuerunt, quendam priuilegiatum fulgorem, in resurrectione habebunt, & ex ipsa virtute passionis in qua humanum genus sanctificauit: quia humanitas Christi, salutiferam virtutem habuit, ex virtute verbi sibi vniti, secundum Damascenum.3a.q.54.3.1m.

7 Sanguis Christi in passione effusus, qui maximè fuit salubris, fuit diuinitati nitus: ideo oportuit, quòd in resurrectione, iungeretur aliis humanitatis partibus, sicut & verum corpus eius.3a.q.52.3.1m.

8 Sanguis verò qui in quibusdam ecclesiis pro reliquiis obseruatur, fluxit miraculosè, de quadam eius imagine percussa,3a.q.54.3.3m.

1 Sanitas est de prima specie qualitatis, causata ex humoribus adæquatis.12æ.q.49.2.c.1m.& 3m.& 4.c.& q.50.1.c.fi.

2 * Sanitas est tantum in animali.1a.q.16.6.c.

3 Eadem numero sanitas, est in animali, & in aliis, nec alia sanitas est medicinæ, & vrinæ, quàm sanitas animalis, quam medicina facit, & vrina significat.12æ.q.20.3.3m.

4 Christus quemcunque curauit, totum sanauit, scilicet mente, & corpore,3a.q.44.3.3m.& q.86.1.1m.

5 Dicitur ille non posse sanari, qui non pōt de facili sanari. Potest tamen hoc fieri, per virtutem diuinæ gratiæ, quæ etiam interdum in profundum maris se conuertit,22æ.q.33.2.1m.& 3a.q.86.1.2m.fi.

1 Sapientia qua formaliter sapientes sumus, est quædam participatio diuinæ sapientiæ, quæ Deus est.22æ.q.23.2.1m.

2 Sapientia secundum philosophos, est tantum cognoscitiua, secundum theologos verò, est etiam directiua.22æ.q.19.7.c.& q.45.2.o.

3 Sapientia iudicat de omnibus, & ordinat, quia considerat altissimas causas.12æ.q.57.2.c.1m.& q.66.5.c.1m.

4 Sapiens simpliciter, est qui cognoscit altissimam causam simpliciter, sed sapiens in aliquo genere, est qui scit altissimam causam in illo genere 1a.q.1.6.c.& 22æ.q.9.2.c.& q.45.1.c.& q.47.2.1m.

5 Sapientia simpliciter, semper est bona, sed secundum quid est mala, & est triplex, scilicet terrena, animalis, & diabolica, 22æ.q.45.1.1m.qu.46.1.2m.& q.55.1.3m.& q.113.1.1m.

6 Omnis sapientia est scientia, inquantum est de conclusionibus, sed differt à cæteris scientiis, inquantum est de principiis, 12æ.q.57.2.1m.& 4m.& 22æ.q.9.2.c.

7 Sapientia vtitur principiis, non solum concludendo ex eis, sicut aliæ scientiæ, sed iudicando de eis, & disputando contra negātes ea. 1a.q.1.8.c.& 12æ.q.53.2.1m.& 2m.& q.66.5.4m.

8 Sapientia continet sub se scientiam & intellectum.12æ.q.57.2.2m.

9 Sapientia est tantum vna licet scientiæ sint multæ.12æ.q.57.2.c.fi.

10 Sapientia est maxima inter omnes virtutes intellectuales, iudicans & ordinans eas.12æ.q.57.2.2m.q.66.5.o.& q.68.7.c.

11 Differentia inter sapientiam, scientiam, intellectum, artem & prudentiam.12æ.q.57.2.3.4.o.

12 Sapientia in rebus humanis, est prudentia,1a.q.1.6.c.& 22æ.q.47.2.1m.

13 Prudentia non imperat sapientiæ, sed econuerso. Nec est de altissimo, sicut sapientia. Sed imperat de ordinatis ad sapientiam. Ideò est ministra eius.12æ.q.66.5.1m.

14 Prudentia est de iis, per quæ peruenitur ad felicitatem, sed sapientia est de obiecto eius. Et actus eius in hac vita non est perfecta felicitas, sed est inchoatio eius, quia est actus imperfectus, respectu sui obiecti principalis, scilicet Dei.12æ q.66.5.2m.& 3m.

15 Dona sapientiæ & scientiæ, nihil aliud sunt, quàm quædam perfectiones mentis humanę, secundum quas disponitur ad sequendum instinctum spiritus sancti, in cognitione diuinorum & humanorum,12æ.qu.68.5.1m.& 22æ.q.8.5.1.c.

16 Sapientia data à Deo, est donum spiritus sancti, sed sapientia acquisita per studium humanum, est virtus intellectualis, 1a.quæ.1.6.3m.& 22æ.q.45.10.& 4.1m.& 2m.

17 Donum & virtus sapientiæ, principaliter est de diuinis, secundariò verò de aliis, iudicando per regulas diuinas,12æ.quæ.58.2.c.& 22æ.q.9.2.c.

18 Virtus sapientiæ, est tantum speculatiua, sed donum sapientiæ est speculatiuum principaliter, & secundariò practicū,1a.q.64.1.c.& 22æ.q.10.7.c.& q.45.7.o.& 6.3m.

19 Ratio speculatiua, quo ad apprehensionem, perficitur dono intellectus, & quo ad iudicium, dono sapientiæ. Sed ratio practica quo ad primū perficitur dono consilij, & quo ad secundum, dono scientiæ.12æ.q.68.4.c.

20 Donum sapientiæ, est in ratione superiori, donum autem scientiæ, in ratione inferiori.1a.q.79.9.c.& 22æ.q.45.5.c.

21 Augustinus loquitur de sapientia, quantum ad suam causam. s. quantum ad charitatem, ex qua etiam sumitur nomen sapientiæ, quæ est donū, secundum quòd saporem quendam importat.1a. qu.43.5.2m.& 3m.& 12æ.q.45.2.1m.

22 Talis expositio. scilicet, quòd sapientia dicitur quasi sapida scientia, non conueuit, nisi secundum nomen quod habet sapientia, in latina lingua. In græca autem non competit, & fortè nec in aliis linguis. Vnde potius videtur nomen sapientiæ ibi accipi pro eius fama, qua à cunctis commendatur,1a.q.43.5.2m.& 3m.& 22æ.q.45.2.2m.

23 Donum sapientiæ dirigit hominis intellectum & affectum, ideò ei tanquam directiuo, correspōdent duo dona: s. intellectus in intellectu, & timor

timor in affectu,12æ.q.68.4.5m.

24 Rectum iudicium de diuinis ex inquisitione rationis, est virtutis sapientiæ, doni verò eius secundum connaturalitatem.1a.q.1.6.3m.et 12æ.q.68.1.4m.et 22æ.q.45.2.c.

25 Iudicium per modum inclinationis: est doni sapientię, sed per modum cognitionis tantum, est theologiæ.1a.q.1.6.3m.et 22æ.q.45.2.c.

26 Intellectus habet duos actus, scilicet percipere, et iudicare, secundum rationes diuinas & humanas. Primum est doni intellectus, secundum doni sapientiæ, & tertium doni scientiæ.22æ.q.8.6.o. quæst. 9. 2. o.& q.45.2.3m.

27 Donum sapientiæ, est excellentissimum, inter septem dona spiritussancti, sed est inferius charitate.12æ.q.68.7.c.

28 Sapientia acquisita potest esse cum peccato mortali, non autem donum sapientiæ, sicut nec charitas, quam præsupponit.22æ.q.45.4.o.

29 Fides assentit veritati diuinæ secūdum se, sed donum sapientiæ iudicat secundum eam: ideo præsupponit fidem.22æ.q.45.1.2m.

30 Fides est initium sapientiæ secūdum essentiam, timor autem seruilis est vt dispositio eius, sed filialis, vt primus effectus eius.22æ.qu.19.7.o.& q.45.6.3m.

31 Donum sapientię, quandoque dicitur pietas, & timor Dei, quia sicut pietas quæ pertinet ad cultum Dei, est manifestatio fidei, inquantum per cultum Dei protestamur fidem, ita etiam pietas manifestat sapientiam & propter hoc dicitur quod pietas, est sapientia, & eadem ratione, timor: per hoc enim ostenditur quod homo habet rectum iudicium de diuinis, quòd Deum timet, & colit.22æ.q.45.1.3m.

32 Donum sapientiæ, quo ad suam causam, est in voluntate, sed secundum essentiam est in intellectu.22æ.q.45.2.o.

33 Donum sapientiæ, quantum est necessarium ad salutem, est in omni habente gratiam, sed est in pueris & amentibus, habitualiter tantum sed quo ad secreta mysteria, & directionem aliorum, est in paucis, quia est gratia gratis data.12æ.q.68.5.1m.& 22æ.q.45.5.o.

34 Sapientia in diuinis semper est essentialis, & nunquam est personalis & propria, sed appropriatur, quia non significatur per modum exeuntis, sicut amor, sed per modum quiescentis in subiecto.1a.qu.34.1.2m. q.27.2.1m.& q.39.7.2m.

35 Sapientia in diuinis, dr̄ dupliciter. s. essentialis, & genita.1a.q.34.1.2m.

36 Sapientia vt supponit pro essentia, non dicitur genita nec ingenita: sed vt supponit pro hypostasi, dicitur genita ve ingenita tamen semper significat essentiam.1a.q.22.2.2.c.1m.

37 Sapientia patris dicitur dupliciter. s. essentialis, quæ est in seipso, & quæ procedit ab eo.1a.q.39.7.2m.

38 Pater est sapiens, sapientia essentiali, non autem sapientia genita. 1a.q.37.2.1m.& q.36.7.2m.

39 Filius est sapientia patris.1a.q.39.8.2m.

40 Filius est sapiens formaliter, sapientia tantum essentiali: effectiuè verò, sapientia ingenita tātum, sed seipso vel per se, sapientia genita.1a.q.39.7.2m.

Sarabaitæ vt sunt monachi, sine obedientia, ideo non approbantur, licet sint laboriosi.22æ.q.186.5.3m.

1 Satisfactio nulla debet imponi nouiter baptizatis, * quia sunt totaliter liberati per passionem Christi, & satisfactionem illius, cui configurātur in baptismo, & ideo iniuria fieret eius passioni, quasi ipsa nō esset sufficiens satisfactio pro peccatis baptizatorum.3a.qu.49.3.2m.& qu.68.5.o.& 6.c.

2 Pœnitens per satisfactionem consequitur perfectum effectum gratiæ, quia liberatur totaliter a reatu peccati.3a.q.90.3.2m.

3 Ex proposito satisfaciendi, gratia confertur, licet satisfactio actualis. gratiam præsupponat.3a.q.90.3.2m.

4 Homo non potest satisfacere de vno peccato, sine alio.1a.q.86.3.o.

5 Homo potest satisfacere Deo, secūdum æqualitatem proportionis, per acceptionem infinitæ misericordiæ Dei, non autem secundum æqualitatem quantitatis offensæ.3a.q.1.2.2m.q.85.3.o.& 90.2.c.

6 Satisfactio in proposito, causat gratiam, sed in executione auget eam, sicut & baptismus.3a.q.90.2.2m.

7 Nulla pura creatura, potuit satisfacere Deo, pro natura humana. q.1.2.2m.q.46.1.3m.& q.49.5.1m.

8 Satisfactio pro se, vel satisfactio pro alio, dicitur pretium quoddam.3a.q.48.4.c.

9 Adam & alij sancti patres, satisfecerunt pro peccatis suis, secundum quod peccatum corrumpit bonum personale, nō secundum quod corrumpit naturam.3a.q.49.5.1m.& q.62.5.o.& 2m.

10 Vnus homo potest satisfacere pro alio, inquantum sunt vnum in charitate.3a.q.14.1.c.& q.48.2.1m.

11 Nullus potest conteri, vel cōfiteri pro alio, sicut potest satisfacere quia hoc est extra: illa verò sunt intra, quia pertinent ad bonitatem gratię vel ad culpam.3a.q.38.2.1m.

12 Passio Christi causauit nostram salutem per modum satisfactionis.3a.q.43.1.3.c.& 4.2m.q.48.2.o.& 4.c.& 6.3m.

13 Hæc satisfactio fuit superabundans.3a.q.48.2.c.2m.& 4.c.q.49.3.c.q.68.5.1m.& q.69.2.c.

14 Christus per mortem suam sufficiēter satisfecit pro peccatis humani generis, etiam si essent plura.3a.q.46.6.c.4m.& 6m.q.48.2.o.q.49.1.3.c.& q.68.1.c.q.69.7.c.& q.86.4.3m.

15 Christus satisfecit pro tota natura humana sufficienter, non autem efficaciter.3a.q.46.1.3m.& q.79.7.2m.

16 Vna gutta sanguinis Christi fusa in circuncisione, vel quacunque pęna eius, plene satisfecit, ratione personæ eius, non autem secundum genus operis.3a.q.46.6.5m.

1 Scandalum propriè, est dictum vel factum, minus rectum, præbens aliis occasionem ruinæ. Sed scandalum largè sumitur pro quolibet impedimento, alicui præstito, in via aliqua, quam prosequi intendit.22æ.q.43.1.o.& 4.c.

2 Scandalon græce, offensio dicitur latine, vel ruina, vel impactio pedis. 22æ.q.43.1.o.& 4.c.

3 Scandalum duplex. s. actiuum. i. omne inductiuum peccati, intentum, vel non intentum. s. peccatum vel simile ei, & passiuum, idest ruina peccati ex dicto vel facto alterius.22æ.q.43.1.4m.et 2.c.

4 Scandalum actiuum, quandoque est sine passiuo, quandoque conuerso, et quandoque simul.22æ.q.43.1.4m.et 2.c.

5 Omne scandalum est peccatum, sed actiuum quidem dantis, passiuum verò sumentis.22æ.q.43.2.o.

6 Scandalum actiuum per se. i. intentum, est speciale peccatum, nō autem per accidens, nec scandalum passiuum.22æ.q.43.3.o.

7 Scandalum actiuum est sine alio peccato, quando factum vel dictum nō est peccatum sed habet speciem mali.22æ.q.43.3.2m.

8 Vtrunque scandalum. sc. actiuum et passiuum, est veniale et quandoque mortale.22æ.q.43.4.o.

9 Scandalum actiuum vel passiuum, non conuenit perfectis, nisi de veniali, sed imperfectis etiam de mortali.22æ.q.43.5.6.o.

10 Omne scandalum causatur ex aliquo scandalo actiuo sui, non autem semper ex peccato alterius.22æ.q.43.6.1m.

11 Bona spiritualia necessaria, non debent dimitti propter scandalum: alia verò debent occultari, vel differri, si sit ex ignorantia, donec doceatur, nisi sit periculum. Non autem post, nec si est ex malitia. 22æ. q.43.2.7.8.o.et 3a.q.42.2.o.

12 Veritas nullo modo deseri debet propter scandalum passiuum aliorum. 22æ.q.43.7.2m.et 3a.q.42.2.c.1m.

13 Bona temporalia propria, debent deseri, propter scandalum ex ignorantia vel infirmitate, vel scandalum sedari, non autem si sit ex malitia, nec aliena nobis commissa.22æ.q.43.8.o.

14 Punitio non debet deseri propter scandalum, nisi sequatur peius propter multitudinem peccantium, vel propter potentiam principum. 22æ.q.33.6 o.q.43.7.1m.q.108.1.5m.et 3.1m.

Scenopegia erat festum tabernaculorum per dies septem propter beneficium deductionis, et protectionis in deserto. Et significat peregrinationem sanctorum in hoc mundo. Cui nunc succedit festum cōsecrationis ecclesię.12æ.q.102.4.10m.et q.102.3.4m.

Seueritas est virtus inflexibilis, circa inflictionem pęnarum, quando recta ratio requirit hoc.12æ.q.157.2.1m.et 2m.q.159.2.2m.

1 Scientia * significat qualitatem simplicem quam consequitur quidam respectus.1a.q.13.7.1m.q.14.1.1m.et 12æ.q.54.4.o.

2 Scientia est qualitas simplex relata ad multa secūdum vnū.12æ.q.54.4.o.

3 Scientia est assimilatio intellectus ad rem scitam, per speciem intelligibilem, quæ est similitudo rei intellectæ.1a.q.14.2.2m.

4 Diuersæ sciētiæ procedūt ex diuersis principiis & mediis.12æ.q.54.2.2m

5 Omnis scientia habetur per aliqua principia per se nota, & per consequens visa.22æ.q.1.5.c.

6 *Nulla scientia probat principia sua, sed probat alia ex eis. Nec disputat contra negantes ea præter primam philosophiam.1a.q.1.8.c.

7 Tota virtus demonstrationis dependet ex medio. Ideò diuersa media, sunt sicut diuersa principia actiua, secundum quæ habitus scientiarū diuersificantur.12æ.q.54.2.2m,

8 In diuersis conclusionibus vnius scientiæ, sunt diuersa media per quæ probantur. Ideò homo potest scire aliquas conclusiones sine aliis, sicut & media.22æ.q.5.3.2m.

9 Scientia demonstratiua, dicitur iudicatiua, inquantum per resolutioné in prima principia, de veritate inquisitorum diiudicat.22æ.q.53.4.c.

10 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ, quia tota scientia, virtute continetur in eis.1a.q.17.c.12æ.q.3.6.c.& 22æ.q.4.1.c.

11 Omne quod scitur, est aliquo modo.1a.q.14.9.o.& 3a.q.10.3 c.

12 Omne scitum à nobis, est necessarium, non autem omne scitum à Deo. 1a.q.14.13.3m.

13 Omne scitum est aliquo modo visum per intellectum.22æ.q.1.5.c.4m.

14 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ: cùm tota scientia virtute contineatur in principiis.1a.q.1.7.c.

15 Subiectum scientiæ sicut & obiectum potentiæ duplex, sc. materiale & formale.1a.q.1.o.c.

16 Formalis ratio subiecti scientiæ, sicut & obiecti potentia duplex, scilicet ex parte rei, & ex parte nostra.22æ.q.1.2.c.

17 Sic se habet subiectum ad scientiam, sicut obiectum ad potentiam vel habitum.1a.q.1.7.c.

18 Materialiter scita, sunt conclusiones: formalis verò ratio sciendi, sunt media demōstrationis, per quæ ɔclusiones cognoscuntur.22æ.q.1.1.c

19 Scientia est de mobilib. & contingentib. secundum quod in eis est aliquid necessarium vel vniuersale.1a.q.84.1.c.3m.& q.86.3.o.

20 Solæ scientiæ practicæ, sunt circa contingentia, inquantum huiusmodi s. in particulari.12æ.q.6.princ.

21 De qualibet re ad sciendum an est, oportet vti pro medio quid nominis non autem quid rei quia sequitur quæstionem an est.1a.q.2.2.2m.

22 De nulla re sciri potest, an est, nisi de ea sciatur quid est, saltem confusè. 1a.q.2.2.2m.

23 Habitus scientiæ, est in intellectu possibili, non autem in intellectu passiuo, contra Auerroim.12æ.q.50.4.o.& q.51.3.c.

24 Scire & discere, per accidens est malum, ex parte scientis dupliciter, scilicet propter occupationem impedientem officium eius, vel propter contemptum diuinorum. Ex parte verò obiecti tripliciter. s. vel quia inclinat ad malum vt ars magica, vel quia excedit, vel quia est quid inutile.1a.q.22.3.3m.& 22æ.q.167.1.o.

25 Quilibet tenetur scire communiter credenda, communia iuris præcepta, & ea q̄ ad eius statum, vel ad eius officium pertinent.12æ.q.76.2.c.

26 Scientia legis Dei, sic annexa est officio sacerdotali, quod simul cū eo iniungitur.22æ.q.16.2.3m.

27 *Scientia acquisita, est habitus naturalis, quia inest vnicuique homini quoddam principium scientię, scilicet lumen intellectus agentis, per quod cognoscuntur statim à principio naturaliter, quædam vniuersalia principia omnium scientiarum.1a.q.117.1.c.1m.12æ.q.51.4.c.& q.113.10.3m.

28 Homo meditando acquirit scientiam. 1a.q.61.9.1m.& 12æ.q.51.3.c.22æ.q.15.3.1m.& q.49.1.2m.

29 Scientia vel sapiētia acquisita per proprium ingenium & studium quod est à Deo, est naturalis. Si verò aliter, vt in Apostolis, est miraculosa. 1a.q.117.1.1m.& 12æ.q.51.4.c.& q.113.10.3m.

30 Modus acquirendi scientiam duplex, scilicet præcipuus per inuentionem,& secundarius per doctrinam.1ª.q.117.1.c.& 3ª.q.9.4.1m.

31 Cæcus à natiuitate, non potest habere scientiam de coloribus.1ª.q.84.3.c.fi.4.b.& c.fi.& q.111.3.1m. & 2m.

32 * In statu innocentiæ homo non acquisiuisset scientiam ex sensibus.3ª.q.61.2.o.

33 Disciplina quę est receptio cognitionis ab alio, requiritur ad scientiam 12æ.q.41.c.& 22æ.q.189.1.4m.

34 Nullus vnquam per dæmones scientiam acquisiuit.1ª.q.64.1.5m.& 22æ.q.96.1.c.& q.172.5.2m.

35 Ille qui in aliqua scientia acquirit per primam demonstrationem, scientiam cōclusionis vnius, habet quidem habitum, sed imperfectè. Cum verò acquirit per aliquam aliam demonstrationem scientiam conclusionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus, sed habitus qui prius inerat fit perfectior, vt pote ad plura se extendens.12æ.q.151.4.3m.q.54.4.3m.& q.65.1.1m.

36 Multi impediuntur à scientia acquirenda tripliciter.s.propter indispositionem, occupationes,& pigritiem.22æ.q.61.5.3m.& 22æ.qu.2.4.c. & q.172.3.2m.

37 Virtutes morales,& præcipuè castitas, multum faciunt ad acquisitionem & vsum scientiarū.22.15.3.c.q.96.1.2m.q.148.6.c.& q.180.2.o.

38 Discursus in acquisitione scientiæ duplex est in scientia nostra.s.secundum successionem vnius post alterum, ex notis ad ignota procedens, & secundum causalitatem, per vnum in alterum,1ª.q.14.7.c.q.58.3.o.q.117.1.c.& 3ª.q.11.3.c.

39 Opinio est dispositio ad scientiam, qua acquisita, potest remanere cognitio etiam per syllogismum dialecticum.3ª.q.9.3.3m.

40 Scientia quadrupliciter tantum amittitur.s.ratione excidente à mente, corrupto sciente vel scito, vel obliuione.1ª.q.89.5.c.

41 Scientia augetur secundum se, per additionem.12æ.q.49.4.c.& q.52.4.c.

42 Scientia est vna numero à subiecto, in quo est, sed vna est in specie à scibili.1ª.q.117.1.c.

43 Vnitas scientię generica, specifica, vel numeralis, sumitur ab vnitate generica, specifica, vel numerali sui medij.12æ.q.54.2.2m.

44 In scientia contrariorum eadem ratio est cognoscendi vtrunque, quia vnum per aliud cognoscitur.12æ.q.54.2.1m.

45 Intellectus est in vna potentia in qua tamen sunt diuersarum scientiarū habitus.12æ.q.54.1.1m.

46 Quantitas scientiæ attenditur non solum secundum numerum scibiliū sed etiam secundū claritatem cognitionis. 12æ.q.52.o.& 3ª.q.10.2.3m.

47 Diuersa ratio cognoscibilis, inducit diuersitatem scientiarum.1ª.q.1.1.2m.& 12æ.q.57.2.c.

48 * Scientia quæ habetur per reuelationem,& scientiæ humanitus inuentæ, differunt secundum genus. Vnde Theologia quæ ad sacram scripturam pertinet, differt secundum genus ab illa theologia quæ pars philosophiæ ponitur.1ª.q.1.1.2m.

49 Scientia infusa,& scientia acquisita, sunt diuersarum rationum. Vnde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicæ disciplinæ tractant, secundum quod sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis,& aliā scientiam tractare, secundum quod cognoscuntur lumine diuinæ reuelationis.1ª.q.1.1.2m.& 3ª.q.9.1.3m.

50 Consideratio scientiæ speculatiuæ, nō se extendit vltra virtutem suorū principiorū.i.vltra quā cognitio sensitiua ducere potest.12æ.q.3.6.c.

51 Contra rectitudinem scientię, contingit peccari dupliciter in speculatiuis.s.vel inducendo rationem ad conclusionem falsam, apparentem veram, vel arguendo ex falsis, quæ videntur vera.22æ.q.55.3.c.

52 In speculatiuis scientiis, demonstratiua scientia dicitur iudicatiua, inquantum per resolutionem in prima principia intelligibilia de veritate inquisitorum diiudicatur.22æ.q.53.4.c.

53 In speculatiuis est alia rationalis scientia, ordinata ad inquisitionem inuentiuam.s.dialectica, & alia scientia demonstratiua, determinatiua veritatis.22æ.q.51.2.3m.

54 Omnes scientiæ demonstratiuæ ꝯtinentur sub physica, vt ponitur pars qrudentiæ large, vt includit etiam scientiam speculatiuam. 22æ.q.48.c.co.2.

55 Scientia dicitur speculatiua vel practica tripliciter.s.ratione sciti, modi,& finis.1ª.q.14.16.c.

56 Scientia de non operabili, est speculatiua tantum, ordinata verò ad operationem, est practica tantum, speculatiua verò ratione modi vel finis, est secundum quid speculatiua & practica.ibid.

57 Omnis scientia operatiua, tāto perfectior est, quanto magis considerat particularia, in quibus actus est,1ª.q.22.3.1m.

58 Scientiarum practicarum illa est dignior, quæ ad vlteriorem finem ordinatur, vt ciuilis militari.1ª.q.1.5.c.

59 Omnes fines scientiarum practicarum ordinantur ad beatitudinem æternam, sicut ad vltimum finem.1ª.q.1.5.c.

60 Scientia practica triplex.s.monastica seu ethica, œconomica, & politica.22æ.q.47.11.b.& q.48.2m.

61 Scientia duplex, s.subalternans,& subalternata. Prima procedit ex principiis per se notis, lumine naturalis intellectus, secunda verò, ex principiis per se notis, in scientia superiori.1ª.q.1.2.c.1m.& 6.2m.

62 Intellectus qui est habitus principiorum, est nobilior quam scientia cōclusionum.12æ.q.51.2.3m.q.57.2.2m.q.63.2.3m.& q.68.7.c.

63 Vna sciētia est dignior alia dupliciter.s.ratione nobilioris subiecti, vel quia certior.1ª.q.1.5.c.& 12æ.q.66.5.3m.

64 *Aliqua scientia imperat aliis tanq̄ ancillis, eis, vtendo.1ª.q.1.5.b.& 2m

65 Ciuilis præcipit omnibus scientiis & artibus, sed speculatiuis quo ad exercitium actus, nō autem quo ad determinationem actus, sicut practicis.22æ.q.47.2.2m.

66 Scientia est donum necessarium, ad iudiciū discernendi credenda à non credendis, sicut donum intellectus, ad sane capiendum credenda.22æ.q.8.6.c.et q.9.1.o.

67 Scientia quæ est donum, non est discursiua, quia est participata similitudo scientiæ Dei.22æ.q.9.1.1m.

68 Donum hoc est tantum circa res humanas, vel certas, quia est certitudo iudicij, per causas secundas.22æ.q.8.6.c.& q.9.2.o.& 4.c.

69 *Et est principaliter speculatiuum,& secundario practicum, sicut & fides.22æ.q.8.6.c.q.9.3.c.& q.52.2.2m.

70 Donum scientiæ, est in omnib. habentibus charitatem, non autem prout est gratia gratis data.s.ad instruendum fideles,& ad confutandum aduersarios.1ª.q.1.6.3m.fi.& 12æ.q.58.5.1m.& 2m.& 22æ.q.9.1.2m.

71 Dona intellectus & scientiæ, correspondent fidei. 22æ.q.1.principio & q.8.Principio.

72 Donum scientiæ, non directè correspondet prudentiæ, sed per quandā extensionem, eam adiuuat.*donum autem consilij directè respondet prudentiæ, sicut circa eandem existens.22æ.q.52.2.2m.

1 Scientificum & ratiocinatiuum, non sunt idem quod ratio superior & inferior, quia scientificum est tantum speculatiuum, & de Deo & de creaturis.1ª.q.79.9.3m.

2 Scire contingit plura, intelligere verò vnum.1ª.q.85.4.o.

3 Scire contingit tripliciter.s.per reuelationem, certitudinaliter per seipsum,& per coniecturas signorum.12æ.q.112.5.c.

1 Schisma est separatio propria sponte & intentione, ab vnitate ecclesiæ, renuēs subesse Papæ,& cōicare membris ecclesiæ.22æ.q.39.1.o.& 4.c.

2 Schisma per se, i.ex intentione, est speciale peccatum, oppositum vnitati ecclesiæ. Et dicitur à Scissura animorum.22æ.q.39.1.o.

3 Schisma est maximum peccatorum in proximum.22æ.q.19.2.3m.

4 Infidelitas secundum se, est grauius peccatum schismate, sed per accidens est èconuerso. Sed in lege veteri, schisma grauius fuit punitum, propter pronitatem,& ignorantiam Iudæorum.22æ.q.39.2m.

1 Schismatici propriè dicuntur, qui propria sponte & intentione, separāt se ab vnitate ecclesiæ, renuentes subesse Fapapæ, et communicare mēbris ecclæ.22æ.q.39.1.4.c.

2 Potestas spiritualis duplex, s.sacramentalis, et iurisdictionis. Prima manet in hæreticis, et schismaticis secundum essentiam, non autem secūdum vsum. Ideo possunt ordinare et consecrare, non autem absolute excommunicare, dare executionem ordinum, gratiam, vel indulgentias, quia iurisdictio confertur per simplicem iniunctionem hominis. 22æ.q.39.3.o.et 3ª.q.64.9.2m.et 3m.

3 Schismatici conuenienter puniuntur duplici pœna.s.excommunicatione, et coerceri per potestatem secularem.22æ.q.39.4.o.

Schismos græcè, furor latine dicitur. Et significat velocitatem iræ. et firmitatem propositi, ad vindictam. Ideo dicit primam et tertiam speciem iræ.22æ.q.46.8.2m.

1 Scripturæ principalis auctor est Spiritussanctus.1ª.q.1.10.c.

2 Scriptura sacra, sic debet exponi, quòd ab infidelib. non irrideatur. 1ª.q.1.9.2m.& q.68.1.c.princ.

3 Asserere aliquid esse de sacra scriptura, quod non est, multum nocet.1ª.q.68.1.c.

4 In omnib. quæ scriptura per modum narrationis historicæ tradit, est pro fundamento tenenda veritas historiæ, & desuper spirituales expositiones fabricandæ.1ª.q.102.1.c.

5 Quod ergò dicitur, quòd Deus loquebatur Moysi, facie ad faciem, secundum opinionem populi, loquitur scriptura, qui putabat Moysen ore ad os loqui cum Deo.12æ.q.98.3.3m.

6 Sicut scripturā libri est signum eorum quæ fienda sunt, ita notitia Dei. est quoddam signum apud ipsum, eorum qui sunt perducendi ad vitam.1ª.q.24.1.c.

7 Pythagoras & Socrates, nihil scripserunt, quia fuerunt excellentissimi doctores.1ª.q.42.4.c.

1 Scurrilitas est iocularitas, ex defectu rationis, non valentis cohibere gestus exteriores.22æ.q.148.6.c.

2 Scurrilitas pertinet ad verba ratione inhonestatis, multiloquium verò ratione superfluitatis.22æ.q.53.5.4m.& q.148.6.c.

3 Scurrilitas procedit ex actu gulæ, non autem ex actu luxuriæ. sed ex voluntate eius. Ideò pertinet ad vtraque.22æ.q.148.6.3m.

Se, est relatiuum reciprocum. Ideò magis dicit vnitatem suppositi, quàm ille terminus, idem.3ª.q.3.2.1m.

Sebastianus vtiliter latitabat sub veste militari, in domo Diocleriani, vt deficientes in tormentis confortaret.22æ.q.10.10.2m.

Seculū nihil est aliud, nisi periodus cuiuslibet rei pro quo aliquando ponitur æuum, vel æuiternum.1ª.q.10.2.2m.& 6.1m.

1 Securitas perfecta, pertinet ad præmium virtutis. Sed securitas secundum participationem, est conditio alicuius virtutis. 22æ.q.129.7.3m.

2 Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio eius,& magnanimitatis, si sit quando,& in quib. debet.22æ.q.129.7.1m.& 2m.

3 Securitas opponitur timori priuatiuè tantùm, audacia verò contrariè. 12æ.q.45.1.3m.

4 Securitas magis opponitur timori, quàm pertineat ad spem. Nec causat negligentiam, nisi inquantum diminuit æstimationem ardui.12æ.quę.46.8.1m.

1 Sedere necesse est Socratem, dum sedet.22æ.q.49.6.c.

2 Sedere ad dexteram patris in beatitudine eius, vel habere regiam,& iudiciariam potestatem, conuenit soli Christo, secundum vtramque naturam.3ª.q.57.2.3m.& q.58.o.

3 Pater nullo modo sedet ad dexteram filij, nec ad dexteram spiritus sancti, nec filius, sed econuerso.3ª.q.58.2.3m.

4 Sedere ad dexteram patris, conuenit spiritui sancto, secundum veritatem, inquantum est æqualis ei. Sed non appropriatur ei ęqualitas, nec sessio dextræ, sed filio.3ª.q.58.2.3m.

5 Quilibet sanctus, est constitutus ad dexteram Dei. Sed nō sedet ibi, quia habet beatitudinem, sed non cum dominatiua potestate, quasi propriam & connaturalem,3ª.q.58.4.2m.

6 Nullus sedet ibi in sinistra, quia ibi nulla est sinistra, id est, nulla miseria, 3ª.q.58.1.2m.

1 Seditio & schisma, continentur sub discordia.s.partium multitudinis ad inuicem.22æ.q.42.1.1m.& 3m.

2 Seditio est speciale peccatum.s.mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel præparatio ad pugnam. Rixa verò est vnius ad vnū, vel paucorum ad paucos. Sed bellum est inter diuersas multitudines. Et verū que est pugna in actu non præparatio,22æ.q.42.1.o.

3 Seditio est semper de se peccatum mortale. Et est grauius rixa. Et princi paliter

paliter est in procurantib. secundo, in sequentib. non autem in defendentib. bonum commune 22æ.q.42.2.o.

4 Seditio opponitur vnitati,& paci multitudinis.22æ.q.39.prin.& quæst.42.1.2.c.

5 Seditio opponitur vnitati temporali, et seculari: schisma vero, spirituali. Prima est cum præparatione ad pugnā, non aūt aliud,22æ.q.42.1.2m

Segnities est fuga operationis, et ex timore laboris,1ª.q.41.4.o.q.44.4.ter.

1 Semen extenso nomine, dicitur non solum sperma, sed etiam menstruū.1ª.q.115.2.3m.

2 Semen non fuit aliqua pars in actu, respectu generantis, sed in potentia totum secundum potentiam actiuam,1ª.q.119.2.o.

3 Semen est de superfluo alimenti,1ª.q.119.2.c.

4 Semen est superfluum, respectu nutritiuæ, sed est necessarium, quo indiget natura ad generationem.22æ.q.153.3.1m.

5 Semen est album, quia est spumosum, vt possit continere spiritum vitalē, in quo est virtus formatiua vt forma, sed magis vt motor,1ª.q.118.1.3m.

6 Semen masculi non occurrit ad generationem, sicut materia in compositione geniti, sed sicut agens,3ª.q.28.1.5m.q.31.5.c.

7 * Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis: ideo aliquæ concipiunt sine eo.3ª.q.31.5.3m.& q.35.3.3m.

8 Filius est de substantia patris, quia semen secūdum potentiam actiuam, est potentia totum, licet non sit actu aliqua pars patris.1ª.q.119.2.1m.

9 Virtus animæ quæ est in semine, per spiritū qui est in semine format corpus in generatione,3ª.q.32.1.1m.

10 Virtus formatiua seminis, dicitur intellectus, q̄a operatur sine organo, 1ª.q.118.1.3m.

11 Homines pingues,& animalia magna vt elephas, pauci sunt seminis, & paucæ generationis, quia conuertitur in pinguedinem & substantiā. 1ª.q.119.2.c.fi.

Senarius numerus dicitur numerus perfectus, ratione partium quia consurgit ex omnibus suis partibus aliquot is: ideo congruit perfectioni vniuersi,& operum Dei in sex diebus.1ª.q.74.1.c.

Senes sunt suspiciosi, & amant vinum, propter frigiditatem: sed anus magis,& sunt fabulosi,22æ.q.60.3.c.

1 Sensibile duplex.s.per se,& per accidens: sensibile per se duplex,s.proprium,& commune.1ª.q.17.2.c.& q.78.3.1m.

2 Similitudo sensibilium, est in sensu tripliciter.s.primo & per se, respectu sensibilium propriorum, per se, sed non primo, respectu communium.& per accidens tantum, respectu sensibilium, per accidens.1ª.q.17.2.c.

3 Sensus in actu, est sensibile in actu.1ª.q.14.2.c.& q.55.1.2m.

4 Sensibilium aliqua immutant sensum, spiritualiter tantum vt color: quædam materialiter, vt gustabile & tangibile: alia verò vtroque modo. 1ª.q.67.1.c.& q.78.3.c.

1 Sensualitas,& Aliquid pertinet ad sensualitatem dupliciter.s.vt præambulum, sicut apprehensiuè, sensitiuè?& essentialiter, vt appetitiuè tantum.1ª.q.81.1.1m.

2 Sensualitas dr̄ à sensu,& est vis appetitiua, sensitiuæ partis.1ª. qu.81.1.o.

3 Sensualitas non nominat simpliciter vnam potentiam, sed vnam secundum genus.s.appetitiuam sensitiuam.1ª.q.80.2.c.

4 Sensualitas nominat appetitiuum sensitiuum, vt indistinctus, incompletus & depressus est: ideo non p̄t esse subiectum virtutis, sed perpetuæ corruptionis, ideo differt tantum ratione à ꝯcupiscibili, & irascibili quia nomināt idem, sed opposito modo.1ª.q.81.3.1m.& 12æ.q.74.3.2m

5 * Singuli motus sensualitatis, sunt in potestate nostra, non autem omnes simul.12æ.q.74.3.2m.& 22æ.q.154.5.c.

6 Ratio tripliciter se habet ad motū sensualitatis, de genere peccati mortalis, s.vt imperans vel consentiens vt resistens,& neutraliter: primo modo peccat mortaliter, tertio venialiter, non autem secundo, sed meretur.22æ.q.154.5.c.

7 Sensualitas non potest sanari à corruptione fomitis, nisi per miraculum quod tamen non fit in hac vita quadruplici ratione.s.quia ipse Deus secundum ordinem suæ sapientiæ sic disposuit,& quia donum gratiæ quæ per Christum nobis confertur, quamuis sit efficacius, quàm peccatum primi hominis, non tamen ordinatur ad remouendum corruptionem prædictam, quæ est naturæ, sed ad remouendum culpam personæ, similiter etiam huiusmodi corruptio quamuis sit contra statum naturæ primitus institutæ, est tamen consequens principia naturæ sibi relictæ. Est etiam homini vtile ad vitandum elationis vitium, vt sensualitatis infirmitas maneat post baptismum,12æ.q.74.3.2.

1 Sensus est potentia passiua.1ª.q.79.3.1m.

2 Sensus est virtus corporea, ideo est cognoscitiuus corporalium tātum, & non spiritualium.1ª.q.12.3.c.& 4 3m.q.85.1.c.& 12æ.q.3.3.ca.& 22æ.q.46.3.c.3m.

3 Non datur sensus agens,1ª.q.79.3.1m.

4 * Sensus est quædam deficiens participatio intellectus.1ª.q.77.7.c.

5 Sensus quandoque sumitur pro iudicio rationis.32æ.q.46.3.c.3m.

6 Sensus dicitur tripliciter.s.natura sensitiua, potentia,& actus, 1ª.quæst.79.1.1m.

7 Sensus exteriores sunt tantum quinque, secundum quinque modos immutationis ab obiectis.s.visus auditus, olfactus, gustus, & tactus.1ª.q.78.3.o.

8 Sensus interiores secundum Aristotelem, sunt tantum quatuor, secundū quatuor modos operationum.s.sensus communis, imaginatiua, æstimatiua in aliis animalibus siue cogitatiua in homine,& memoria sensitiua, licet sint quinque, secundum Auicennam.s.sensus communis, imaginatiua, phantasia, æstimatiua,& memoria sensitiua.1ª.q.78.4.o.

9 Sensus non apprehendit rationem essendi, nec intentionem entis, nec formam substantialem, nisi per accidens, sed tantum accidentia sensibilia.1ª.q.57.1.2m.q.67.3.c q.75.6.c.fi.

10 Sensus non potest cognoscere substantiam.12æ.q.31.5.c.

11 Sensus non potest congoscere vniuersalia, quia non potest recipere formam immaterialem, quia semper recipit in organo corporali.1ª.q.12.4.c.q.85.1.c.& 12æ.q.5.1.1m.q.19.3.c.& q.29.6.o.

12 Nullus sensus discurrit a causis ad effectus. nec econuerso, sed tantum intellectus.1ª.q.58.4.5.o.& q.85.5.o.

13 Sensus dupliciter immutatur.scilicet, interius,& exterius, ab obiecto.1ª.q.111.4.c.

14 Sensus exterior apprehendit tantum rem præsentem, interior autem etiam absentem.1ª.q.78.4.c.6m.q.81.3.3m.& 12æ.q.15.1.c.q.17.7.3m.& q.35.2.2m.

15 Obiectum sensus communis, est ipsum sensibile, quia cum sit vna potentia, extendit se ad omnia obiecta quinque sensuum exteriorum.1ª.q.1.3.2m.

16 Sensus communis, non est communis vt genus, sed vt radix & principiū sensuum exteriorum, vel vt respicit obiectum sub vniuersaliori ratione formali.1ª.q.1.3.2m.& q.78.4.1m.

17 Sensus communis, fertur in omnia sensibilia, secundum vnam communem rationem, ad quam nullus sensuum propriorum pertingere potest.1ª.q.1.3.2m.

18 Sensus communis cognoscit differentias sensibilium diuersorum generum,& intentiones sensuum, non autem sensus proprius,1ª.q.14.2.1m q.57.2.c.et q.78.4.2m.

19 Sensus proprius discernit inter contraria sensibilia, inquantum participat aliquid de virtute sensus communis, sed vltimum iudicium et vltima discretio, pertinet ad sensum communem, qui iudicium aliorum perficit.1ª.q.78.4.2m.fi.

20 Sensus formati, habent propriam operationem, s.iudicium de propriis obiectis, sed iudicium eorū sensus communis perficit.1ª.q.78.4.2m.fi.

21 * Sentire et intelligere, sunt actiones immanentes.1ª.q.14.2.1m.et q.54.2.c.et 12æ.q.31.5.c.

22 Sentire non semper accipitur pro actu sensus, sed quandoque pro actu intellectus, secundum quòd intellectus quandoque sensus dicitur. 1ª.q.54.5.1m.et 22æ.q.46.3.c.3m.

23 Sensus theologiæ duplex.sc.literalis vel historicus, quem voces significant, et spiritualis vel mysticus, quem res habent. Et est triplex, allegoricus.i.figuratiuus, tropologicus.i.moralis, et anagogicus.i.cœlestis.1ª.q.1.10.o.et 12æ.q.102.2.c.

24 In sacra scriptura, præter principalem sensum, quem auctor intendit possunt alij sensus, non incongruè aptari.1ª.q.1.9.2m.& 10.1m.& quæstion.102.1.c.

25 Nulla alia scientia vel scriptura præter sacram scripturam, habet sensus spirituales, sed tantum literalem.1ª.q.1.10.c.

26 Multiplicitas istorum sensuum non facit æquiuocationem, nec aliquam speciem multiplicitatis.1ª.q.1.10.1m.

27 Sensui literali sacræ scripturæ, nunquam potest subesse falsum,1ª.quæ.1.10.3m.

28 Sensus literalis est, quem auctor sacræ scripturæ intendit.1ª.q.1.10.c.

29 Sensus spiritualis sacræ scripturæ fundatur super literalem, & eum præsupponit.1ª.q.1.10.c.1m.

30 In vna litera sacræ scripturæ sunt plures sensus literales,1ª.q.1.10.c.fi.

31 Sensus parabolicus continetur sub literali, non autem figura eius,1ª.q.1.10.1.10.3m.& 12æ.q.102.2.1m.

32 Nihil continetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod scriptura non tradat alicubi manifestè per sensum literalē.1ª.q.1.9.2m.& 10.1m.

Sententia est applicatio iuris, ad particulare factum.12æ.q.96.1.1m.& 22æ.q.67.1.c.

Separatio est delectabilis dupliciter.sc. inquantum tollitur contrarium perfectioni rei, vel inquantum aliqua vnio fit.12æ.q.36.3.2m.& 3m.

September est quasi totus solennis, apud Iudæos, sicut & septimus dies. 12æ.q.102.4.10m.

Septenarius numerus vniuersitatem significat.12æ.q.102.5.5m.

1 Sepultura. Et mos cuiuscunque gentis in sepultura, & officiis eius, seruari debet.3ª.q.51.2.2m.

2 Terra non consecrata in sepulturam, potest emi in sepulturam, & sepultura iam consecrata, potest vendi ratione materiæ, in necessitate ecclesiæ, sicut & calix consecratus ratione materiæ, non autem potest vendi ratione consecrationis, vel officij, vel processionis in funere alicuius, vt.s.aliquis pro pecunia ibi sepeliatur, tamen non dantes oblationes debitas pro sustentatione, potest compelli dare secundum consuetudinem,& possunt puniri per sacramentorum substractionē non per sacerdotem cui sunt oblationes faciendæ, ne videatur pro sacramentorum vel sacramentalium exhibitione, aliquid exigere, sed per aliquem superiorem.22æ.q.86.1.3m.& q.100.2.4m.& 3.2m.& 4.1m.& 2m.& 3m.

3 Sepultura non confert mortuo quo ad spiritum, sed quo ad honorem eius,& pium affectum viuorum, ideò pro ea quidam commendantur. 22æ.q.32.2.1m.

4 Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiæ, sed solum ea quæ sunt euidentioris necessitatis.22æ.q.32.2m.1m.

5 Christus noluit crucifigi, vbi sepultus est Adam, idest, in Hebron, sed in Caluariæ loco communi damnatorum, vt ostenderetur, quòd crux Christi, est in remedium, contra peccatum totius mundi, & non tantum contra peccatum personale Adæ.3ª.q.46.10.3m.

6 Sepultura Christi, operata est efficienter nostram salutem, sicut & mors eius.3ª.q.51.1.2m.& 2.4m.

7 Christus fuit sepultus conuenienti modo,& redditur ratio literalis.& mystica omnium gestorum circa hoc.3ª.q.51.2.o.

8 Christus fuit conuenienter sepultus, ad probandū veram eius mortem, ad spem resurrectionis nostræ,& ad exemplum quòd abscondamur à turbis.3ª.q.51.1.o.& 2.4.c.& q.52.4.c.

9 Christus fuit in sepulchro, tantùm vna die vsuali, & duab. noctib. idest triginta sex horis.3ª.q.51.4.o.& q.52.4.c.& q.13.2.c.

1 Seraphin interpretantur ardentes; seu accēdentes.1ª.q.63.7.1m.& 9.3m & q.180.5.5m.& q.109.1.3m.

2 Seraphin dicitur ab incendio, secundum tres proprietates ignis, sc.motus continui sursum, excessus feruoris,& lucis,1ª.q.108.5.5m.

3 Seraphin est primus ordo primæ hierarchiæ angelorum, quia in amando est completissima vnio ad Deum, quia facit interiora amati penetrare.1ª.q.63.7.1m.& 9.3m.q.108.5.5m.& q.109.1.3m.

4 Imagines cherubin & seraphin, fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultum vt adorarentur, sed ad mysterium, 12æ.q.102.4.6m.co-

lum.1.fi.
1 Sermo.Et in sermone est aliqua gratia gratis data ad efficaciter loquendum sicut donū linguarum, ad posse intelligi à diuersis.22æ.q.177.1.o.
2 Gratia sermonis, dupliciter subtrahitur.s.vel propter culpam auditoris vel prædicatoris,& bona opera vtriusque non merentur eam, nisi remouendo impedimenta eius,22æ.q.177.1.3m.
1 Seruire.& Qui seruit homini, sufficit quòd ei, subiiciatur obediendo in licitis, sed qui seruit Deo, oportet quòd subiiciatur ei interius bonū affectum habendo.22æ.q.105.5.o.
2 Copula carnalis, retrahit animum à seruitio Dei, propter vehementiam delectationis,& solicitudinem,22æ.q.186.4.c.
1 Seruitus,& seruus dicitur ad dominum, ideo vbi est specialis ratio dominij, oportet esse specialem rationem seruitutis, 22æ.q.81.1.3m.& q. 104.5.o.
2 Relatio seruitutis & dominij, fundatur super actione & passione, ideo propriè non conuenit naturæ, sed personæ secundum naturam, 3ª.q. 20.1.2m.& 2.c.
3 Seruitus naturaliter refugitur, quia est impeditiua boni vsus potestatis, 12æ.q.42.3m.
4 Seruitus est contra naturam, quo ad primam intentionem naturæ, non autem contra secundam, quia naturalis ratio ad hoc inclinat,& hoc appetit natura, vt quilibet sit bonus: sed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat, vt ex peccato pœnam reportet. Et sic seruitus in pœnam peccati introducta est,12æ.q.94.5.3m.
5 Seruitus quæ est de iure gentium, est naturalis, nō quidem absolute, sed ratione vtilitatis consequentis, s. quod quis regatur à sapiente,& iuuet eum.12æ.q.94.5.3m.& 22æ.q.57.3.2m.
6 Homo est seruus alterius hominis secundum corpus, non autem secundum mentem.22æ.q.100.4.5.c.2m.& 6.1m.& q.122.4.3m.
7 Vernaculus.i.in seruitute natus, vel seruus emptus ad seruitium Iudæorum, si fiat Christianus liberatur à seruitute, nullo pretio dato. Si verò infidelis existens sit emptus ad mercationem, tenentur per statutum ecclesiæ infra tres menses, exponere eum venditioni nec in hoc iniuriam facit ecclesiæ,22æ.q.10.10.c.
8 In spiritualib. est duplex seruitus & duplex libertas. sc. peccati,& iustitiæ,22æ.q.183.4.c.
9 Seruitus triplex.s.peccati, hominis.& Dei,22æ.q.122.4.3m.& q.183.4.c.
10 Homo iuste relictus est à Deo, in seruitute diaboli, licet ille iniuste inuaserit eum.3ª.q.36.3.3m.q.8.4.2m.& q.40.2.c.
11 Seruitus peccati, est verè seruitus, sed est libertas secundum opinionem tantum, seruitus autem Dei, est econuerso.22æ.q.183.4.c.
Sexta dies creationis.1ª.q.70.1.c.q.72.o.q.90.4.c.& q.91.4.5m.
1 Sexus,& diuersitas sexuum in eodem, vel in diuersis, causatur ex virtute cœlesti,& ex dispositione materiæ.1ª.q.15.3.4m.
2 Prophetia potest conuenire mulieri, quia attenditur secundum mentē illuminatam à Deo, ex qua non est diuersitas sexuum,22æ.q.77.2.2m.
Sibylla expressè prophetauit de Christo.12.q.1.7.3m.& q.72.6.1m.
Sicut, importat similitudinem, non autem æqualitatem.1ª.q.60.4.2m.
1 Significatio,& Terminus singularis, idem significat & supponit secundum sophistas, non autem terminus communis.1ª.q.39.4.a.1.
2 Nomen non significat, nisi mediante conceptione intellectus. 1ª.q.13.1. c.& 4.c.1m.& 9.2m.
3 Modus significandi, sequitur modum intelligendi.1ª.q.45.2.2m.
4 Ad proprietatem locutionis, requiritur res significata,& modus significandi.1ª.q.39.4.5.c.
5 Variatio dictionis in principio, mutat significationem,& variatio in fine, mutat consignificationem apud latinos. Sed apud græcos, mutat in verbis, etiam in principio.3ª.q.10.7.3m.
1 Signi potest esse signum, respectu diuersorum,& sui vt est in alia specie, non autem in eadem specie.3ª.q.48.3.2m.
2 Signum multorum ordinatorum ad vnum, non est ambiguum & fallax, sed est certum.3ª.q.60.3.1m.
3* Signum quandoque dicitur causa. sc. quando est notior effectu. Sed sæpius dicitur de effectu,& diuiditur contra causam. Tamē ideo potius dicit scriptura, vt luminaria sint in signa, quàm in causas, vt occasionem idololatriæ tolleret.1ª.q.70.2.2m.
4 Causa principalis non potest propriè dici signum effectus, licet occulti & causa sit sensibilis,& manifesta, sed tantum causa instrumentalis 3ª.q.62.1.3m.
5 Signum primo & principaliter, conuenit sensibilib. Non autem intelligibilibus, nisi vt sunt manifestata per sensibilia.3ª.q.60.4.1m.
6 Petere signum à Deo, contingit dupliciter. sc. ad explorandum potestatem Dei vel veritatem dicti eius,& ad instructionē. Primum est peccatum tentationis Dei, non secundum.22æ.q.97.2.3m.
1 Syllogismus,& In agendis, fit syllogismus, cuius maior vniuersalis, est intellectus practici, minor verò particularis, est rationis particularis.i.cogitatiuæ, conclusio autem est in electione operis. 22æ.q.76.1.c. & q. 90.1.2.
2 Syllogismus necessariò est in quolibet actu virtutis,& peccati. Sed temperatus & intemperatus, syllogizant ex triplici propositione, continens autem,& incontinens, ex quadruplici propositione, sed diuersimode.12æ.q.77.2.4m.
Syluester Papa excommunicauit eos à quib. exulauit, non quidem ex vindicta, sed ex zelo Dei.22æ.q.108.1.4m.
1 Symbolum.& Necesse fuit edere plura symbola, cōtra diuersas hæreses. Nec differunt, nisi quòd explicatur in vno, implicitum in alio, 22æ.q. 1.9.2m.& 10.1m.& 2m.
2 Edere nouum symbolum, pertinet tantum ad Papam, sicut & cætera pertinentia ad totam ecclesiam.22æ.q.1.10.o.& q.11.2.3m.
3 In symbolis dicitur credo in Deum, in persona ecclesiæ, cuius fides est formata, quæ inuenitur in omnibus illis, qui sunt numero & merito de ecclesia,& vt si qui fideles, fidem formatam non habent, ad hanc formam pertingere studeant.22æ.q.1.9.3m.
4 In symbolo apostolorum, melius dicitur, sanctā ecclesiam, quàm in sanctam ecclesiam. Tamen si dicatur, in sanctam ecclesiam, intelligitur in spiritum sanctum, sanctificantem eam.22æ.q.1.9.5m.
5 In quolibet concilio, compositum est aliquod symbolum non quidem aliud a præcedenti, sed explicans aliquid implicitum in priori, contra nouam hæresim.1ª.q.36.2.2m.
6 In symbolo patrum nihil explicatur de descēsu Christi ad inferos, quia nullus error exortus est contra hoc.22æ.q.1.9.4m.
7 Symbolum patrum publicè cantatur in missa, quia editum fuit, fide iam manifestata,& ecclesia pacem habente, et est declarans symbolum apostolorum, editum tempore persecutionis, fide nondum propalata. Ideo symbolum apostolorum occulte dicitur in prima, et in completorum quasi contra tenebras errorum præteritorum futurorium.22æ. q.1.9.6m.
8 Symbolum patrum dicitur statim post euangelium, quasi expositio eius. Illud autem symbolum Athanasij, dicitur in prima, quasi expulsis iam hæreticorum tenebris. Et vtrunque dicitur tantum in quib. homines magis consueuerunt venire ad ecclesiam, et in quibus solēnizatur aliquid de pertinentibus ad articulos fidei.3æ.q.83.4.c.
9 Athanasius composuit manifestationem fidei, non quidem per modum symboli, sed per modum doctrinæ, licet auctoritate Papæ habeatur vt regula fidei, quia integram fidei veritatem breuiter continet. 22æ. q.1.10.3.3m.
1 Similitudo est relatio æquiparentiæ, non tamen semper denominat vtrūque extremorum. sed tantum quando forma est æqualiter et eadem rationem vtroque extremorum.1ª.q.4.3.4m.et q.42.1.3m.
2 Similitudo duplex. sc. participationis eiusdem formæ, et proportionis. 1ª.q.4.3.o.et q.14.3.2m.
3 Similitudo duplex.s.repræsentationis, et secundum conuenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens et cognitum non autem secunda.1ª.85.8.3m.et q.88.1.2m.
4 Similitudo duplex. sc. vt principium, et vt principiatum. Prima dicitur exemplar, secunda vero imago.1ª.q.35.1.1m.
5 Aliqua dicuntur similia dupliciter.s.participando vnam formam, et secundum quòd vnum imitatur alterum secundum proportionalitatē. Prima sunt cōposita. Ideò nulla creatura est sic similis Deo, sed solum secundo modo.1ª.q.4.3.o.& q.44.3.1m.
6 Similitudo triplex creaturæ rationalis ad Deum.s.secundum esse naturæ, secundum cognitionem,& secūdum potestatem operandi ad beatitudinem obtinendam.22æ.q.163.2.o.
7 Primas duas habuit Angelus à principio,& tertiam appetiit. Sed homo tantùm primam habuit in sua creatione,& reliquas appetiit.22æ.quæstion.163.2.o.
8 Verbum, idea, Deus,& quælibet causa, dicitur largè similitudo, id est, exemplar creaturæ,& effectus, non autem propriè. 1ª.q.35.1. 1m.& o.57.2.2m.
9 Similitudo conuenit verbo * inquantum ipsum est quædam similitudo rei intellectę, sicut genitum est similitudo generantis, sed ad amorem pertinet, non quod ipse amor sit similitudo, sed inquantum similitudo, est principium amandi & ideò genitum. s. verbum est principium amoris.1ª.q.27.4.2m.
10 *Similitudo in diuinis, aliter pertinet ad verbum,& aliter ad amorem. 1ª.q.27.4.2m.
11 Similitudo & dissimilitudo in diuinis attenditur secundum essentiam, non autem secundum relationes.1ª.q.36.4.3m.
12 Similitudo & dissimilitudo attenditur, non solùm secundum qualitatē eandem vel diuersam, sed etiam secundum eundem vel diuersum modum participandi.12æ.q.52.2.c.
13 Conceptio intellectus est similitudo rei intellectæ.1ª.q.27.2.c.fi.
14 Species intelligibilis nostri intellectus, non potest esse similitudo principiorum indiuidualium.1ª.q.14.11.1m.& 12.c.
1 *Simonia est studiosa voluntas, emendi vel vendendi aliquod spirituale, vel ei annexum.22æ.q.100.1.o.
2 Simonia non est peccatum in spiritum sanctum.22æ.q 100.1.2m.
3 Simonia est hæresis grauior hæresi Macedonij, quo ad exteriorem protestationem,& similitudinem.22æ.q.100.1.1m.
4 Actus est spiritualis dupliciter.s.ratione principij. i. doni vel officij,& ratione finis. Primum licet vendere, non autem secundum, quia simonia esset.22æ.q.100.3.o.
5 Oratio est spiritualis vtroque modo. Ideò non habet imponi pro prætio, quia esset simonia. Sed licet dare eleemosynam pauperibus vt orent.22æ.q.100.3.2m.
6 Licet vendere iustum patrocinium,& iustum consilium. Non autem verum iudicium, idest, sententiam, nec verum testimonium, quia ad hæc tenentur iudex & testis, non autem aduocatus, vel iurisperitus. Ideò esset simonia in causa spirituali, non autem in causa seculari.22æ.q.71. 4.o.& q.100.3.3m.
7 Papa potest incurrere simoniam sicut & alij. Et grauius est peccatum, quanto Papa est maior: quia non est dominus spiritualium, sed dispensator.22æ.q.100.1.7m.
8 Antè collationem beneficij, licet episcopo subtrahere de fructib. eius, ad pios vsus. Sed requirere ab eo cui cōfert est simonia.22æ.q.100.4.3m
9 Si clericus impendat prælato obsequium, idest, ad spiritualia, fit dignus ecclesiastico beneficio. Non autem si sit inhonestum vel ad carnalia, idest, ad vtilitatem consanguineorum, vel patrimonij eius, sed est munus ab obsequio,& simonia.22æ.q.100.5.1m.
10 Dare aliquid aduersariis, ne impediant in beneficio ecclesiastico, antè acquisitum ius, est simonia, non autem post. 22æ.q.100.2.5m.
11 Permutatio vel transactio beneficij ecclesiastici sine licentia, est simonia, quia nomine emptionis & venditionis, prohibetur omnis contractus spiritualium non gratuitus. Sed cum licentia prælati,& ex causa vtili vel necessaria, sunt licitæ.22æ.q.100.1.6m.
12 Accipere aliquid temporale pro sacramentis, est simonia. Nec consuetudo excusat. Non autem accipere ad sustentationem. 22æ. q.86.1.3m. & q.100.2.o.
13 Exigere aliquid pro absolutione ab excommunicatione, quasi prætium absolutionis, est simonia, non autem quasi pœnam pro culpa.22æ.q. 100.2.3m.
14 Exigere aliquid pro consecratione, benedictione, ordinib. chrismate, oleo

oleo sancto vel alio spirituali, est simonia, nisi accipiantur. vt stipendia.22æ.q.100.2.4m.
1 Accipere aliquid pro dispensatione, commissione, correctione, doctrina ex officio spirituali, festo faciendo, vel prætermittendo, etiam ad sustentationem, est simonia, quia ex officio ad ea obligantur,& stipendia habent. Tamen visitantes possunt accipere procurationes.22æ.q. 100.3.3m.
16 Statutum de non fienda processione in funere, nisi dentur tot, est illicitum & simoniacum, non autem quòd processio fiat, si tot dentur. 12æ. q.100.3.2m.
17 Dare vel accipere aliquid quasi pretium, prædicatione, prophetia, oratione, officio,& huiusmodi actib. spiritualib. est simonia. Non autem accipere pro sustentatione, secundum ordinationem ecclesiæ, vel cō suetudinem approbatam, non exigendo ab inuitis per substractione spiritualium, sed per superiorem.22æ.q.100.3.o.
18 Hypocrita non vr̄ esse simoniacus, quia non dat spirituale propter temporale, sed demōstrat sanctitatem,& furatur laudem.22æ.q.100.5.1m.
19 Emptores spiritualium, imitantur Simonem Magum in actu, venditores autem in intentione. quia voluit emere vt venderet Giezi vero tantum vendidit Ideo secundi possunt dici simōniaci,& Giezitæ, primi verò simoniaci tantum.22æ.q.100.1.4m.
20 Simonia mentalis,& quodlibet aliud peccatum interius, nullam pœnam ecclesiasticam incurrit, sed diuinam.22æ.q.100.6.6m.
21 Simonia & alia peccata, tollunt gratiam,& executionem ordinum. Nō autem tollunt sacramentum, nec impediunt susceptionem eius. 22æ. q.100.6.1m.
22 Emens aliquid simoniacè, punitur priuatione cuiuslibet rei talis Dantes autem vel mediantes, puniuntur infamia & depositione si sint clerici, sed laici excommunicatione.22æ.q.100.6.o.
23 Recipiens beneficium simoniace, tenetur restituere illud,& omnes fructus qui potuissent percipi, à diligenti possessore, deductis expensis, licet alius dederit pro eo, nesciente, præter fructus consumptos bona fide, nisi fuerit inimicus eius, vt impediret eum, vel nisi contradixerit, nec post ratum habuerit.22æ.q.100.6.3m.
24 Dans pecuniam simoniacè, non potest eam repetere, licet recipiens, eā teneat iniustè.22æ.q.100.6.1m.
25 Res simoniaca debet restitui ecclesiæ, in cuius iniuriam data est, nisi totum collegium sit in culpa.12æ.q.100.6.4m.
26 Nullus debet ordinari ab episcopo simoniacè promoto, etiam occulto licet precipiat vel excommunicet. Et si ordinetur, non potest exequi nisi dispēsetur, licet ignoraret. Si verò episcopus sit aliter simoniacus occultus quilibet potest ordinari ab eo.22æ.q.100.6.2m.
27 Suscipiens ordinem sacrum simoniace, etiam occulte, suspensus est quo ad se,& quo ad alios. Sed dans ordinem, vel dans siue recipiens beneficium, vel medians, publici, sunt suspensi vtroque modo: occulti verò, suspensi primo modo tantum.22æ.q.100.6.1m.& 2m.
28 Solus papa potest dispensare, cum promoto simoniace scienter. In aliis autem casibus episcopus post renunciationem, facit quadruplicem dispensationem.s.paruam.i.quo ad communionem laicam, magnam, vt sit in suo ordine in alia ecclesia: maiorem, vt sit in eadē in minorib. maximam vero vt in eadem ecclesia, in qua aliquid simoniace acquisiuit, maiores ordines exequatur, non tamen quòd prælationes accipiat.22æ.q.100.6.7m.
1 Simplex aut totum cognoscitur, aut nihil.1ª.q.58.5.c.& q.8.5.6.c.& 22æ. q.2.1.2m.
2 Pluralitas rationum non repugnat maxime vnitati & simplicitati, nisi quæ reducitur ad diuersitatem rei. Ideo conuenit Deo, licet sit omnino simplex.1ª.q.3.o.q.9.1.c.q.25.1.c.& q.18.2.c.
1 Simplicitas ad virtutem veritatis pertinens, dicitur simplicitas, quia nō tendit in diuersa, veritas autem dicitur, inquantum signa concordāt signatis. Ideo simplicitas & veritas, differunt tantum ratione. 22æ. q. 109.2.4m.& q.111.3.2m.
2 Simplicitas est virtus, ad quam pertinet directe preseruare se à deceptione.22æ.q.111.3.2m.
3 Simplicitas facit intentionem rectam, non quidem directe, quia hoc facit omnis virtus, sed indirecte. sc. excludendo duplicitatem, per cuius oppositum dicitur.22æ.q.109.2.4m.
1 Simpliciter dicitur dupliciter.s.absolute.i.secundum naturam suam, siue sine adiuncto.& totaliter.i.vniuersaliter siue omnino.22æ.q.58.10.2m q.109.4m.& 3ª.q.50.5.o.
2 Vnumquodque dicitur simpliciter, vt est in actu, secundum quid verò vt est in apprehensione.22æ.q.6.6.c.
Simulatio propriè, est mendacium in signis factorum exteriorum. Ideo semper est peccatum. Sed large sumitur pro fictione.22æ.q.111.1.o.
Synagoga fiebat in diuersis locis, ad doctrinam: templum autem tātum in vno loco ad sacrificium. Et vtrique succedit ecclesia.12æ.q.102.4.3m.
1 Synderesis non est potentia, sed est habitus naturalis primorum principiorum moraliū.1ª.q.79.12.o.& 13.c.fi.& 3m.& 12æ.q.94.1.2m.& 22æ. q.47.6.1m.& 3m.
2 Actus synderesis est remurmurare malo,& inclinare ad bonū.1.q.79.1.c.
Synesis est virtus beneiudicatiua de agibilib. secundum legem communē: gnomi vero, secundum altiora principia.s.iuris naturalis, ideo est altior.1ª.quæst.21.1.1m.& 12æ.q.56.6.o.& 22æ.q.48.c.fi.& q.51.3.4.o.et q.53.2.c.
1 Sinistrum, et Dextra pars mundi, est australis, sinistra vero, aquilonaris. 12æ.q.102.4.6m.col.2.
2 Pars dextra significat bona spiritualia, et sinistra, bona temporalia.12æ.q. 102.4.6m.col.2.
Synonyma dicuntur nomina significantia idem secundum eandem rationem.1ª.q.13.4.1m.
Situs, et Quæ pertinent ad situm, dicuntur de Deo metaphoricè: vt sedere, et stare.1ª.q.3.1.4m.
1* Sobrietas propriè est circa potum inebriatum. Large vero est circa omnem materiam, quia sobrius dicitur quasi briam, i. mensuram seruans. 22æ.q.143.c.principio.et q.149.2.o.
2 Sobrietas specialis virtus.22æ.q.149.1.o.
3 Sobrietas est maxime necessaria iuuenibus, quia in eis viget concupiscentia. Mulierib. autem, quia in eis deficit robur mentis. Senib. verò & episcopis. omnib. ministris ecclesiæ,& regib. propter officia,& operationes eorum.22æ.q.149.4.o.
Socrates ditissimus Thebanus abiecit magnum pondus auri, vt Athenis vacaret philosophiæ.22æ.q.186.3.3m.
Sodomia, id est coitus masculorū, est species luxuriæ contra naturam.22æ. q.142.4.3m.fi.& q.154.11.11.o.& 12.4m.& 3ª.q.70.2.1m.
1 Sol aliqualiter influit in omnia corpora.22æ.q.47.5.2m.
2 Sol propter distantiam loci non eundem caloris effectum habet in Dacia, quem habet in Aethiopia.1ª.q.115.6.2m.
Solennitas vnicuique adhibetur, secundum conditionem eius,& tantum cum quis totaliter mancipatur alicui rei.22æ.q.88.7.c.
1 Solertia non est virtus, quia se habet ad bonum & ad malum,& magis dependet ex naturali ingenio, quàm ex assuetudine. 22æ. quæstion. 49.4.o.
2 Solertia est subtilitas quædam, in non perspecto tempore medij, secundum Aristotelem. Vel est habitus, ex repentino inueniens quod conuenit.22æ.q.48.c.
3 Solertia valet ad bene consiliandum, sed necessaria est in repētinis.22æ. q.49.4.2m.
1 Solicitudo est studium adhibitum ad aliquid consequendum, quod maius est, vbi est timor,& minus est, vbi est securitas.22æ.q.47.9.3m.& q. 55.6.c.
2 Solicitus dicitur quasi solers citus, quia ex solertia animi, velox est ad prosequendum agenda.22æ.q.47.9.c.et q.49.4.c.
3 Solicitudo pertinet ad prudentiam.22æ.q.47.9.o.q.48.5m.et q.53.princ. q.54.2.c.
4 Solicitudo temporalium est illicita tripliciter. sc. si in eis ponatur finis vel superfluum studium, vel timor.12æ.q.108.3.5m.22æ.q.55.6.o.et q.83 6.2m.et q.188.7.c.
5 Solicitudo de futuris prohibetur, nisi immineat tempus eorum. 22æ.qu. 61.7.o.& q.188.7.2m.
1 Solitarius.& Homo potest solitarius viuere dupliciter. vel quasi societatem humanam non ferens propter animi sæuitiam,& hoc est bestiale, vel per hoc quòd totaliter diuinis reb. inhæret,& hoc est suprà hominem,& ideò philosophus dicit in primo politicorum, quòd ille qui aliis non communicat, aut est bestia, aut Deus, id est, diuinus.12æ. q.51.1.c.fi.& 22æ.q.88.8.5m.
2 * Si autem absque præcedenti exercitio, solitaria vita assumatur, est periculossima, nisi per diuinam gratiam suppleatur, quòd in aliis per exercitium acquiritur, sicut patet de beatis Antonio & Benedicto. 22æ.q.188.8.c.fi.
Solitudo non est essentia perfectionis, sed est instrumentum congruum contemplationi, non autem actioni.22æ.q.188.8.o.
1 Solus remouet consortium dupliciter.s.vel simpliciter.i.solitarius.s.qui non est cum alio eiusdem naturæ, vel conditionis, vel respectu alicuius: primo modo stat categorematicè, sed secundo modo sincategorematicè.1ª.q.31.3.4.o.
2 Solus propriè determinat tantùm subiectum, solum autem,& tantùm, possunt congruè addi subiecto & prædicato.1ª.q.31.3.2m.& 4.c.
3* Hæc propriè non conceditur, Pater, vel Trinitas, est solus Deus, nisi ex parte prædicati intelligatur aliqua implicatio.1ª.q.31.3.2m.
4 Hæc propositio, solus Deus est pater categorematicè est falsa, sed syncategorematicè est vera in triplici sensu,& est falsa in vno sensu. sc. formaliter & communiter.1ª.q.31.3.3m.
5 Hæc propositio, solus Pater est Deus,& aliæ similes, categorematicè sunt falsæ, sed syncategromaticè sunt veræ in duplici sensu,& falsæ in vno sensu.1ª.q.31.4.o.
6 Hæc propositio solus Deus creat, vel generat, vel est Deus,& aliæ similes, sunt falsæ categorematicè: sed sunt veræ syncategorematicè in duplici sensu.1ª.q.31.3.o.
1 Somnium. Et causa somniorum duplex, scilicet interior, idest præcedēs cogitatio, vel dispositio corporis,& exterior, scilicet ars, cælum, dæmon,& Deus, per angelos.22æ.q.95.6.o.& q.154. 5.c.& q.172. 1.2m.& 3ª.q.80.7.c.
2 Somnium quandoque est causa futurorum euentuum.s.inducendo ad operandum,& quandoque est signum eorum, s.quando idem est causa vtrique.22æ.q.95.6.c.& q.154.5.c.
Somnolentia & occiositas, vt reducuntur ad torporem, sunt filiæ accidiæ. 22æ.q.35.4.3m.
1 Somnus. Et in somnis nullus potest mereri, nec demereri, quia tunc non potest haberi perfectum iudicium rationis: sed potest esse signum precedentis meriti, vel peccati,1ª.q.84.8.o.q.94.4.4m.& 22æ.q.154.5.o.
2 Somnus potest esse peccatum mortale, vel saltem occasio peccati mortalis, s.quando ex hoc omittitur illud, quod quis facere debet, vel fit aliquid quod inclinat ad malum.12æ.q.71.5.c.
1 Sors propriè dicitur, cùm aliquid fit, vt considerato eius aduētu, aliquid innotescat.22æ.q.95.3.8.c.
2 Sors triplex.s.diuinatoria, diuisoria,& consultoria. prima quæritur cognitio futuri: secunda habendi, tertia fiendi.22æ.q.95.8.c.
3 Sors cuius euētus expectatur ex stellis, est vana & falsa: si autem à fortuna, est vana tantum sors diuisoria: si verò à diabolo, est illicita,& prohibetur secundum canones, sed si expectatur à Deo, non est mala secundum se, licet sit peccatum quadrupliciter. s. si fiat sine necessitate, vel sine reuerentia, vel in terrenis, vel in electionibus ecclesiasticis, 22æ.q.95.8.c.
1 Species duplex, s. natura communicabilis plurib. indiuiduis immediate secundum nomen & rationem æqualiter participatam, vt homo,& intentio quiescens in anima, vt species in anima,1ª.q.13.9.o.
2 Vnumquodque sortitur speciem secundum actum,& non secundum potentiam, sed secundum formam, in compositis ex materia & forma. 1ª.q.53.1.c.& 12æ.q.1.3.c.
3 Illud secundum quod aliquid sortitur speciem, oportet esse fixum,& stans, quasi indiuisibile: & quicquid attingit illud sub illa specie continetur,& quicquid recedit ab eo in plus vel minus, pertinet ad aliam

speciem perfectionem.vel imperfectionem.12æ.q.52.1.c.

4 Nihil prohibet esse aliquam speciem in aliquo genere, quæ aliqualiter operetur in omnib.speciebus eiusdem generis, sicut sol influit in omnia corpora.22æ.q.47.5.2^{m}.

1 Spectacula de vtilibus & necessariis ad vitam, vt venationes, distrahunt animum,& debent vitari à penitente, licet sint licita, cum debitis circunstantiis,22ª.q.167.2.c.2^{m}.

2 Spectacula turpium, vitanda sunt ab omnibus, sed maximè pœnitentib. 12æ.q.102.6.8^{m}.& q.167.2.2^{m}.

3 Inspectio spectaculorum turpium,& ad peccata prouocātium studiosa, est prohibita, & est peccatum, & est mortale quandoque: vnde & cōmistionem animalium diuersæ speciei, prohibet lex, ad tollendam vniuersaliter occasionem concupiscentiæ. Animalia enim diuersarum specierum, non commiscentur de facili, nisi hoc per homines procuretur:& sic in aspectu coitus animalium, excitatur homini concupiscentiæ motus. vnde etiam in traditionibus Iudæorum prohibitum inuenitur, vt Rabbi Moyses dicit, vt homines auerterent oculos, ab animalibus coeuntibus.22æ.q.102.q.6.8^{m}.&q.167.2.c.2^{m}.

Speculatio dicitur à speculo, non autem à specula.& reducitur ad meditationem, quia est visio causæ per effectum.22æ.q.180.3.2^{m}.

Speculum & In speculo fracto, resultant multæ imagines, quia habet multas superficies, causantes singulas reuerberationes, quia non habent ibi esse quiescens.3ª.q.76.3.c.

1 Spes est virtus.22æ.q.17.1.o.

2 Spes est virtus theologica.12æ.q.26.3.o.&22æ.q.17.5.o. q.18.1.b.&2.4^{m}.

3 Spes potest esse informis,i.sine charitate.12æ.q.65.4.o.& 5.2^{m}.

4 Spes informis, non est virtus.12æ.q.65.4.o.&5.2^{m}.

5 Obiectum principale spei est gloria animæ, non autem gloria corporis sed obiectum secundarium.22æ.quæst.17.5.1^{m}.& quæst.18.2.4^{m}.& 3ª.q.7.4.1^{m}.

9 Spes habet duplex obiectum.s.bonum expectatum,& auxilium Dei.12æ.q.40.7.c.q.42.1.c.q.62.4.3^{m}.& 22æ.q.1.3.1^{m}.q.17.2.4.5.c.& 6.3^{m}.& 7.c.q.18.2.c.q.19.1.c.&3ª.q.7.6.1^{m}.

7 Obiectum eius habet quatuor conditiones, s.bonum, arduum futurum, & possibile.12æ.q.40.1.o.& 2.5.6.7.8.c.q.41.2.c.q.42.3.c.& 3^{m}.&22æ.q.17.1.7.c.q.18.1.1^{m}.& 2.c.3^{m}.q.20.4.c.q.21.1.c.& q.144.1.c.

8 Obiectum spei non est possibile, vt est differentia veri, sed vt possibile, dicitur secundum aliquam potentiam.12æ.q.40.3.2^{m}.

9 Spes potest esse de actu virtutis, quia est in potestate nostra.12æ.q.42.3^{m}

10 Spes est tantum eorū quę non habentur à sperante.3ª.qu.7.8.2^{m}.&9.1^{m}.

11 Spes & pręsumptio, sunt de malo abusiue, pro inordinato timore,22æ.q.21.3.1^{m}.

12 Spes directè respicit proprium bonum non autem bonum alienum quia significat motus. Motum autem spemper est ad proprium terminum proportionatum mobili.12æ.q.17.3.c.

13 Sperare licet in homine, vt in causa secundaria, non autem vt in causa principali, sed tantum in Deo.22æ.q.17.4.o.& 5.c.& q.25.1.3^{m}.

14 Proprium & principale obiectum spei virtutis, est beatitudo æterna, secundarium autē, sunt alia bona.22æ.q.17.2.4.o.& 5.c.1^{m}.et q.18.2.c.3^{m}

15 Spes est de beatitudine, vt de vltimo fine, sed est de gratia, vt deducente ad finem.12æ.q.69.2.1^{m}.et 3.c.

16 Spes absolute, est tacitum de bono proprio, sed vt præsupponit amorē, potest aliquis alteri sperare vitam æternam.22æ.q.17.3.o.q.18.2.3^{m}.et 3.2^{m}.et 3ª.q.7.4.3^{m}.

17 Nec est in beatis.12æ.q.67.4.5.o.et 22æ.q.18.2.o.et 3.c.q.19.11.3^{m}.

18 Nec in damnatis, sed tantum in viatoribus hic, vel in purgatorio vel in limbo patrum.22æ.q.18.3.o.

19 Spes est subiectiue in potentia appetitiua non autem in cognoscitiua. 12æ.q.40.2.o.et 22æ.q.18.1.c.

20 Spes est in irascibili subiectiue.1ª.q.59.1.2^{m}.et 12æ.q.23.1.2.c.qu.40.1.b. et c.3^{m}.

21 Spes virtus est subiectiue in voluntate.1ª.q.50.4.3^{m}.q.82.5.2^{m}.et 22æ.q.18.1.o.et 3.d.26.q.1.5.o.et q.2.1.c.et Veri.q.253.5^{m}.et Virt.q.5.c.fi.et 12^{m}.et q.4.2.o.

22 In brutis est spes, passio, et desperatio.12æ.q.40.3.o.et 3.d.26.q.1.1.c.

23 Aliquid est causa spei dupliciter.s.faciendo aliquid esse possibile, vt diuitiæ, fortitudo, et omne augens potestatem hominis, vel faciendo ęstimationem de possibili, vt doctrina, et persuasio: sed experientia est causa spei vtroque modo, licet sit causa defectus eius tantum secundo modo.12æ.q.40.5.o.q.42.5.1.q.45.3.c.Amor.235.Appetitus.3.Baptismus.12.Concupiscentia.3.Confessio.56.

24 Stultitia et experientia, sunt causæ spei per accidens, remouendo scientiam. qua vere æstimatur aliquid non esse possibile.12æ.q.40.5.3^{m}.et 6.c.fin.et 3^{m}.Correctio.3.Enoch.Fides.101.Fiducia.7.Misericordia.43.Oratio.41.Paulus.24.

25 Iuuentus est causa spei, quia parum habet de præterito et memoria, et multum de futuro, et multos spiritus: ideo cor ampliatur, et fiunt animosi, sed parum experti.12æ.q.40.6.o.

26 Senes deficiunt spe, propter experientiam, quæ facit æstimationem impossibilis.12æ.q.40.5.2^{m}.

27 In ebriis, sunt duæ causæ spei.s.inconsideratio, et caliditas, et multiplicatio spirituum propter vinum.12æ.q.40.6.o.& q.45.3.c.

28 Spes quo ad rem speratam, est ex gratia & meritis, sed quo ad habitum, est tantum ex gratia.22æ.q.17.1.2^{m}.&3.d.26.q.2.1.3^{m}.& Virt.q.4.1.2^{m}. peccatum.96.Pignus.1.Præsumptio.1.12.Saluari.7. Sepultura.1.13.Timor.11.15.31.

29 Spes præsuponit merita in proposito, non autem in actu. 12æ.q.62.4.2^{m}.q.65.4.c.&3.d.26.q.2.art.3.q.1.1^{m}.et Virt.q.4.1.3^{m}.

30 Spes semper procedit ex gratia, vel habita, vel expectata, nō autem semper ex habita.12æ.q.62.4.2^{m}.et 2.d.43.5.4^{m}.et 4.d.2.q.2.2.3^{m}.

31 Spes pręsupponit amorem, et desiderium rei speratæ.22æ.q.128.6^{m}.

32 Effectus et Spes extēdit se in Deum, ratione diuinæ largitatis, à quo resilit donū timoris, ex ɔsideratione propriæ prauitatis.3.d.26.q.2.1.4^{m}.

33 Spes per se adiuuat operationem dupliciter.s.ratione obiecti, et ratione effectus.s.delectationis.12æ.q.40.8.o.

34 Spes supra expectationem addit certitudinem.3.d.26.q.1.3.1^{m}.et q.1.2.c.

Amor.235.236.Audacia.6.9.et c.

35 Spes addit supra desiderium, quendam conatum,& eleuationem animi, ad consequendum bonum arduum.12æ.q.25.1.c.& q.46.1.c.

36 Spes præcedit gaudium, & causat illud. 12æ.qu.25.1.c.Baptismus.16.99. Charitas.61.146.150.154.Confessio.18.

37 Spes diuiditur contra memoriam, ratione delectationis, quæ est effectus vtriusque, non autem secundum essentiam.3.d.26.q.1.1.2^{m}.Consilium.7.

38 Spes eleuat affectum hominis, ad summum bonum, vt adipiscendū. Virt. q.2.2.5^{m}.Correctio.3.3.16.Delectatio.35.c.

39 Habens spem sperat Deum consequi, & ꝑ ipsum omnia necessaria quantumcunque difficilia obtinere,& omnia nociua quantumcunq; difficilia repellere.3. d.26.q.1.2.2^{m}. Expectatio.o. Fiducia. 7.8. Ira.11.39. 42.53.78.Iustus.7.Matrimonium.128.131.Miraculum.5.

40 Spes facit in hærere Deo, vt principio beatitudinis, fides autem, vt principio cognoscēdi veritatem, charitas verò, propter seipsum, ideo distinguuntur realiter.22æ.q.17.6.o.&q.23.6.c.& 3.d.26.q.2.a.3.q.1.o.& Virt.q.2.3.c.& q.4.3.9^{m}.Modestia.8.Mors.13.23. Oratio.16.41.Pœnitentia.52.Præsumptio.13.Religio.8.44.61.Saluari.7. Tristitia.14.Præsumptio.13.Verecundia.7.Virtus.59.Visio.5.

41 Spes & fides, de subiectis humanæ potestati, nō sunt virtutes: sed de iis quæ sunt supra facultatem naturæ humanæ, excedunt omnem virtutem, homini proportionatam.12æ.q.62.3.2^{m}.

42 Spes directè respicit proprium bonum, non autem alienum, quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatum mobili, sed amor est directè ad alium, quia est vnio amantis ad amatum,& vnio est distinctorum.22æ.q.17.3.c.

43 Spes propriè, est tantùm de bono, nisi forte abusiue, timor autem est tantùm de malo.12æ.q.23.2.c.fi.& q.40.& 4.1^{m}.& 42.5.1^{m}.& qu. 67.4.2^{m}. 22æ.q.21.3.1^{m}.3.d.26.q.1.3.c.

44 Spei contrariatur desperatio, secundùm accessum & recessum à bono timor autem secundum contrarietatem boni & mali.12æ.q.40.4.o.& q.45.1.2^{m}.22æ.q.128.6^{m}.& q.129.6.2^{m}.& 3.d.26.q.1.3.3^{m}.

45 Spes est tantum de futuro, sed gaudium est de præsenti.12æ.q.40.1.c.& 3.d.26.q.1.3.c.

46 Spes est tantùm de arduo, sed desiderium & concupiscentia de bono absolute.12æ.q.25.1.c.fi.q.40.1.o.&3.d.26.q.1.3.c.

47 Spes est tantùm de possibili, desperatio autem de impossibili.22æ.q.23.2.c.fi.q.40.1.c.& 3^{m}.& 4.o.3.d.26.q.1.1.c.

48 Spes virtus est circa arduum diuinum, non autem magnanimitas, sed circa humanum.22æ.q.12.5.4^{m}.& 3.d.26.q.2.2.4^{m}.

49 Spes respicit arduum assequendum auxilio alterius, sed magnanimitas vt aliquid suæ potestatis, scilicet operationem magnorum. 22æ.quæst. 17.5.4^{m}.

50 Expectatio spei, dicit respectum ad auxilium Dei, siue speratum differatur, siue non, non autem dicit dilationem, sicut expectatio longanimitatis.22æ.q.17.5.3^{m}.

51 Spes est de principaliori bono, quàm concupiscentia, & delectatio tactus, quæ sunt vehementiores & naturaliores.22æ.q.141.7.3^{m}.

52 Spes & desperatio, præsupponit desiderium.12æ.q.40.1.c.& 4.3^{m}.& 7.c.& q.41.2.3^{m}.

53 Spes est media inter præsumptionem & desperationem. 12æ.q.64.4.3m. & 22æ.q.17.5.2^{m}.

54 Amor non habiti, præsupponit spem, & spes desiderium: ideò spes est media inter vtrumque.12æ.q.40.1.c.& 3.d.26.q.1.ar.3.q.2.o.

55 Spes est prima passio irascibilis, secunda desperatio: tertia timor, quarta audacia, quinta,& vltima, ira. 12æ. q.23.q.c.& q.25.3.o.

56 Spes est nobilior virtutibus moralib. quò ad obiectum, scilicet Deum, non autem quò ad modum, sed econuerso.12æ.quæ.67.4. 1^{m}.& 3.d.33. q.4.1^{m}.

57 Sicut se habet spes ad magnanimitatem, sic & timor ad fortitudinem. 22æ.q.129.7.c.& 3.d.26.q.2.2.4^{m}.

58 Fides absolute est prior spe.12æ.q.62.4.c.& 22.q.4.7.c. 2^{m}.q.1.7.6.2^{m}.& 7.o.& 3.d.23.q.2.5.o.

59 Spes est prior fide, non in esse, sed in proposito: ideò spes dicitur introducere ad fidem.22æ.q.4.7.2^{m}. & 3.d.23.q.2.5.3^{m}.

60 Spes & timor ducunt ad charitatem, per modum cuiusdam dispositionis.22æ.q.27.3.c.3^{m}.

61 Spes est prior charitate, via generationis, sed ordine perfectionis, est e conuerso.12æ.q.62.4.o.q.65.5.2^{m}.& 22æ. quæstion. 17.8.o.& 3.d.26.q. 2.ar.3.q.2.o.

Spina, Et spinæ & tribuli, producti sunt simul cū aliis plantis, sed non fuissent nociui ante peccatum.1ª.q.69.2.3^{m}.& 22.q.164.2.c.1^{m}.

1 Spiratio actiua est eadem numero in patre & filio. 1ª.q.36.3.1^{m}.& 2^{m}. 4.1^{m}.

2 Pater & filius, sunt duo spirantes, sed vnus spirator.1ª.q.36.4.7^{m}.

1 Spiritualis substantia dicitur esse in loco dupliciter, sc. vel per applicationem virtutis limitatæ, vt angelus, vel non limitatæ, vt Deus.1ª.q. 52.1.c.princ.

2 In substantiis incorporeis non est totalitas quantitatis, nec per se, nec per accidens, nec totalitas secundum perfectam rationem essentiæ. 1ª.q.8.2.3^{m}.

1 Spiritus. Et nomen spiritus, videtur esse sumptum à respiratione animalium.1ª.q.36.1.c.

2 Spiritus dicitur sextupliciter, scilicet aër vel ventus, corpora beatorum animæ beatorum, virtus imaginatiua, mens,& Deus,1ª.q.41.3.4^{m}.

3 Spiritus vt nominat subtilitatem naturę, est commune trib. personis: sed dupliciter conuenit tantum spiritui sancto, * primo quidem ex ipsa communitate eius quod dicitur spiritus sanctus: secūdo verò ex propria significatione: nam nomen spiritus in rebus corporeis, impulsionem, et motionem significare videtur, flatum enim et ventum, spiritum vocamus. Est autem proprium amoris quod moueat,& impellat voluntatem amantis, in amato. Sanctitas autem, illis rebus attribuitur quæ in Deum ordinātur: quia igitur persona diuina procedit per modum amoris, quo Deus amatur: ideo conuenienter spiritus sanctus, amor & persona huiusmodi nominatur.1ª.q.36.1.o.

4 Spiritus sanctus, in vi duarum dictionum, est cōmune toti trinitati: sed in vi vnius dictionis, est proprium nomen tertiæ personæ ex vsu ecclesiæ, duplici ratione, s.ex ipsa communitate eius quod dicitur spiritus sanctus,& ex propria significatione spiritus & amoris. 1ª. q. 36.1. o.& 22æ.q.14.2.c.

5 Et ponitur pro relatiuo, non ex nomine. sed ex vsu ecclesiæ, nisi vt spiritus.1ª.q.36.1.2^{m}.

6 Spiritum sanctum esse,& non esse creaturam, sed Deum, probatur multipliciter.1ª.q.27.1.c.& q.41.3.c.4^{m}.

7 Spiritus sanctus subito aduenit mentibus hominum.12æ.q.113.7.b.

8 Spiritus domini in scriptura non nisi pro spiritu sancto consueuit poni, quia aquis superferri dicitur non quidem corporaliter, sed sicut volūtas artificis superfertur materiæ, quam vult formare.1ª. qu.64.3.3^{m}.& 4^{m}.q.66.1.5^{m}.& q.74.3.4^{m}.

9 * Pater & filius sunt vnum principium spiritus sancti, vnitate notionis communis.1ª.q.35.2.c.& q.36.4.o.

10 Gręci communiter dicunt, spiritum sanctum esse imaginem patris & filij, non autem Latini.1ª.q.35.2.c.1^{m}.

11 Auferens sponsam propriam per vim, excusatur à crimine raptus. licet peccet, violentiam inferendo.22æ.q.154.7.4^{m}.

Stare significat positionem naturalem hominis cum immobilitate. 22æ. q. 183.1.o.

1 Status proprie pertinet ad libertatem vel seruitutem in temporalibus vel spiritualibus, quia significat immobilitatem,& obligationem per sonæ hominis.22æ.q.183.1.o.& 4.c.q.184.4.c.& q.186.6.c.

2 Officium dicitur respectu actus, gradus autem secundum ordinem superioritatis, status verò requirit immobilitatem, in conditione personæ.22.q.183.1.3^{m}.& 3.o.

3 Diuersitas statuum & officiorum, est in ecclesia: quia pertinet ad perfectionem eius, ad necessitatem operum eius, ad dignitatem & pulchritudinem eius.22æ.q.183.2.3.o.

4 Status naturæ humanæ duplex, s.naturæ integræ, & naturæ corruptæ. 1ª.q.94.2.c.& 12æ.q.14.2.c.& q.109.2.8.c.

5 Status hominum triplex, s.veteris legis, nouæ legis,& patriæ.12æ.q. 101. 1.c.q.103.3.c.q.106.4.1^{m}.& 3ª.q.53.2.c.fi.

6 Status hominis, quadruplex, s.à principio vsque ad septimum annum, secundus à septimo anno vsque ad quartum decimum, tertius à quarto decimo anno vsque ad vigesimum primum, & quartus deinceps. In primo statu nulli contractui homo aptus est: in secundo alicui de futuro, non perpetuo: in tertio alicui etiam perpetuo, quo ad propriam personam, sed in quarto alicui quo ad omnia, etiam exteriora. 22æ. q. 4.24.9.c.

7 Status naturæ humanæ secundum corpus triplex, sc.corporalis, animalis,& spiritualis. Et datus secundum animam quadruplex, scilicet ante peccatum, post peccatum, ante gratiam, sub gratia & in gloria. 3ª. q.53.c.2.fi.

8 Status animæ distinguitur dupliciter, s.secundum diuersum modum essendi secundum naturam, s.animæ separatæ,& coniunctæ: & secundum integritatem naturæ & corruptionem.1ª.q.94.2.c.

9 Status vitæ spiritualis triplex. s.incipientium, proficientium, & profectorum.22æ.q.24.9.o.& q.183.4.o.

10 Status post hanc vitam duplex, s.ante resurrectionem vniuersalem, & post.12æ.q.67.1.3^{m}.

11 In statu gloriæ, nihil erit figurale, ad cultum Dei pertinens, sed solū gratiarum actio,& vox laudis.12æ.q.101.2.c.q.103.3.c.& 22æ.q.13.4.c.

12 Satus mundi potest variari dupliciter, scilicet secundum diuersitatem legis,& secundum diuersos gradus perfectionis, sub eadem lege. 12. q.106.4.c.

13 Christus secundum aliquid fuit in triplici statu. sc. innocentiæ, peccati, & gloriæ.3ª.q.13.3.2^{m}.

1 Statutum negatiuum de non fienda re spirituali, nisi dentur tot, est illicitum & simoniacum. Vnde illicita esset ordinatio, si in aliqua ecclesia statueretur quod non fieret processio in funere alicuius, nisi solueret certam pecuniæ quantitatem. Non autem statutū affirmatiuum, scilicet quod res spiritualis fiat, si tot dentur: quia primo modo tale statutum, præcluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impendendi, non autem secundo modo: quia per hoc non præcluderetur via illud aliis exhibendi. Et prima ordinatio habet speciem exactionis, secunda autem habet speciem gratuitæ recompensationis. 22æ. quæst. 100.3.2.

2 Si aliquid de se repugnantiam habet, ad ius naturale, non potest voluntate humana fieri iustum, puta si statuatur quod liceat furari, vel adulterium committere.22æ.q.57.2.2^{m}.

1 Stellæ secundum ptolemæum, mouentur, in suis sphæris, non autem secundum Aristotelem.1ª.q.70.13^{m}.

2 Stella apparens magis in natiuitate Christi, non fuit de cælis, sed fuit spiritus sanctus, vel angelus in illa specie, vel probabilius de nouo creata: non in cælo, sed in aëre vicino terræ, quintuplici ratione, sci. tum quia nulla alia stella hac via incedit. Hæc enim stella ferebatur à septentrione in meridiem. Ita enim iacet Iudæa ad Persidem, vnde Magi venerunt. Tum apparet hoc ex tempore. Non enim solum apparebat in nocte, sed etiam in meridie. Quod non est virtutis stellæ, sed nec etiam lunæ. Tum quia quandoque apparebat, & quandoque occultabatur. Tum quia non habebat continuum motum, sed cum oportebat ire magos, ibat: Quando autem oportebat stare stabat. Tum quia sursum manens partum virginis demonstrabat, & deorsum descendens, hoc faciebat.3ª.q.36.7.o.

Stipendia principium sunt redditus eorum.22æ.q.62.7.c.

Strutio significat militantes Deo, & negociis secularibus se implicantes. 2æ.q.102.6.1^{m}.col.2.fi.

1 Studiositatis nomen deriuatur ad omnes virtutes inquantum cognitio prudentiæ ad eas pertinet.22æ.q.166.2.1^{m}.

2 Studiositas ast virtus, cuius principalis materia est cognitio, secundario autem alia.22æ.q.166.2.c.& q.167.20.

3 Et est virtus moralis, quia principaliter refrenat,& moderatur appetitū cognoscendi. Sed per accidens impellit contra laborem studij. 22æ. q.166.2.o.& q.167.1.c.

4 Studiositas non est directè circa cognitionem, sed circa appetitum cognitionis acquirendæ.22æ.q.166.2.c.2^{m}.q.167.1.c.

5 Studiositas opponitur curiositati.22æ.q.170.2.c. et quæst.161.princip. et q.166.princ.

1 Studiū importat vehementem applicationem mentis ad aliquid, et principaliter ad cognitionem, secundario autem ad ea in quib. homo per cognitionem dirigitur.22æ.q.166.1.c.

2 Studium sapientiæ, summè commendatur.22æ.q.88.1.c.

3 Circa studium contingit per accidens quadrupliciter curiositas, superbia, et alia vitia: licet omne studium secundum se sit bonum, scilicet vno modo inquantum per studium minus vtile retrahuntur aliqui à studio quod eis ex necessitate incumbit. Alio modo inquantum studet aliquis addiscere ab eo à quo non licet. Tertio quando homo appetit cognoscere veritatem circa creatura non referendo ad debitū finem, scilicet ad cognitionem Dei. Quarto modo inquantum aliquis studet ad cognoscendam veritatem, supra proprij ingenij facultatem, quia per hoc homines de facili in errores labuntur.22æ.quæstio. 167.1.c.

4 Studium et curiositas dicuntur pertinere ad carnem vel ad auaritiam, ratione cognitionis eorum ad quæ illæ inclinant.22æ.quæstio. 166.1. 2^{m}.et 3^{m}.

1 Stultitia dicitur à stupore, quia stultus est qui qui propter stuporem non mouetur.22æ.q.46.1.2.c.

2 Stultus præcipuè videtur, qui deficit in summa iudicij, scilicet secundū altissimam causam, non autem si deficiat circa aliquid modicum. 12æ. q.46.1.1^{m}.et 2.c.

3 Stultitia importat hebetudinem sensus spiritualis : sanitas autem totalem priuationem eius. Ideo prima opponitur contrariæ sapientiæ, secunda verò priuatiuæ.22æ.q.8.6.1^{m}.et q.46.1.o.

4 Stultitia duplex, sicut sapientia duplex, s.mundi, et Dei. Prima sapientia decipit, non autem secunda.22æ.q.46.1.2^{m}.et 3.q.113.

5 Non moueri iniuriis eo quòd æterna non sapiant, pertinet ad stultitiam mundi. Si verò ex stupore, pertinet ad stultitiam simpliciter.22æ. q.46.1.4^{m}.

6 Stultitia ex immersione sensus in terrenis, est peccatum, non autem si ex defectu naturæ, vt in amentibus. 22æ.q.46.2.o.& 3.c.

7 Stultitia opponitur præceptis de cōtēplatione veritatis.22æ.q. 46.2.3^{m}.

8 Stultitia est filia luxuriæ, continens odium Dei, & desperationem futuri seculi, quia fastidiunt Deum,& dona eius.22æ.q.46.5.o.

9 Stultitia ex impedimento corporali, causatur ex ira, ex luxuria verò, in quantum est ex immersione sensus in terrenis.22æ.q.46.c.3.3^{m}.

10 Hebetudo, stultitia, ignorantia,& præcipitatio differunt, quia prima opponitur intellectui, secunda sapientiæ, tertia scientiæ,& quarta consilio.22æ.q.8.6.1^{m}.

Stultiloquium significat peruersam sentētiam verborum per quæ quis pręfert delectationes luxuriæ aliis bonis.22æ.q.153.5.4^{m}.

1 Stupor causatur ex insolita imaginatione.12æ.q.41.4.c.fi.

2 Admiratio est principium philosophandi, sed stupor est impedimentum philosophicæ considerationis, quo timetur iudicare in præsenti, & inquirere in futuro.12æ.q.41.4.c.fi.& 5^{m}.

1 Stuprum est illicita virginis defloratio, sub cura parentum.22æ.quæ.154. 1.c.& 6.o.

2 Stuprū fit deformius, ex duplici iniuria sibi annexa.s. virginis seductæ, vel vi oppressæ,& patris. Et secundum legem reus tenetur satisfacere vtrique.22æ.q.154.6.3^{m}.

3 *Filia sacerdotis etiam non nupta, deprehensa in stupro lapidabatur in veteri testamento, in aliis autem tantum nuptæ.3ª.q.29.1.4^{m}.

1 Subiectio.& quælibet res perficitur, per subiectionem ad suum superius 12æ.q.92.1.c.& 22æ.q.81.7.c.

2 Mouens necessariò causat motum in mobili, totaliter ei subiecto, non autem in aliis.1ª.q.82.2.2^{m}.& 22æ.q.83.1.c.

3 Subiectio mulieris ad virum, inducta est in pœnam mulieris, propter peccatum. Vel non est per modum seruitutis, sed gubernationis.22æ. q.164.c.2.1^{m}.

4 Omnia sunt nunc subiecta Deo & Christo, secundum potestatem, sed post iudicium, per finalem impletionem voluntatis eius.3ª.qu.20.1.3. & q.59.4.2^{m}.

5 Prima subiectio hominis ad Deum, est per fidem.22æ.q.16.1.c.

6 Homo dicitur esse Dei dupliciter, scilicet per subiectionem potestati eius,& per vnionem charitatis. Secundum desiit per peccatum, non autem primum, nec alio modo.3ª.q.48.4.1^{m}.

7 Subiectio Christi & cuiuslibet alterius hominis ad Deum triplex. sc. secundum gradum bonitatis, potestatem,& obedientiam.3ª.q.20.1.

8 Christus fuit subiectus sibiipsi secundum naturam humanam, non auautem secundum naturam diuinam, nec secundum aliam personam.3ª. q.20.2.o.

9 Omnia quæ ponunt subiectionem, vel minorationem Christi, intelliguntur secundum naturam assumptam, vel ad cōmendationem principij in parte.1ª.q.42.4.1^{m}.& q.43.7.1^{m}.

1 Subiectum duplex, scilicet subiectum inhæsionis, & subiectum scibile. 1ª.q.117.1.c.

2 Subiectum est causa effectiua propriæ passionis, quia proprium fluit à subiecto.1ª.q.77.6.3^{m}.

Subitatio. Et comparatio motus irascibilis, & concupiscibilis quantum ad subitationem.22æ.q.156.4.c.

Subsannatio & irrisio, conueniunt in fine. Sed differunt in modo: quia prima fit naso rugato, secunda verò fit ore, id est, in verbo & cachinnis. 22æ.q.75.1.1^{m}.

1 Subsistentia dicitur, cuius actus est subsistere, idest, per se existere. 1ª.qu. 29.2.c.

2 Omne subsistens est tantum vnum numero.1ª.q.41.6.q.44.1.c.& q.54.1. c.& q.75.7.c.

3 Subsistens vt nominatur nomine intentionis, dicitur suppositum. Si autem nomine rei dicitur subsistentia, inquantum subsistit, sed dicitur res naturæ, inquantum naturę communi supponitur: sed vt substat ac

ci dentibus, dicitur substantia vel hypostasis: & inquantum rationalis dicitur persona.1a.q.29.2.c.
4 Subsistere conuenit Deo, ratione eius ad quod significandum nomen imponitur, s.per se esse, non autem ratione eius a quo nomen imponitur. s.subesse nisi secundum quod essentia subest ipsi esse secundum rationem.1a.q.14.1.1m.q.29.3.3m.&q.39.1.3m.
5 Omne quod est in Deo, subsistit: & tamen ibi non sunt nisi tres subsistentes.1a.q.30.1.2m.&2.c.&q.34.2.1m.
6 Sicut dicimus in diuinis, tres personas, vel tres subsistētias, sic Græci dicunt tres hypostases non autem tres substantias, propter errorem.1a.q.29.2.3m.q.30.1.c.1m.
1 Substantia dicitur dupliciter.s.essentia seu quidditas, & suppositum, 1a.q.29.2.c.&3a.q.2.5.3m.
2 Substantia subsistentia, & essentia distinguuntur secundum triplicem actum, s.substare subsistere, & esse, quorum esse, est commune omni enti: sed substare & subsistere, est cōmune tantū substantiæ.1a.q.29.2.ca.
3 Substantia est res, habens quidditatem, cui debetur esse per se, & non in alio, s.subiecto.1a.q.3.5.1m.&3a.q.77.1.2m.
4 Per se existere, non est diffinitio substātiæ, quia per hoc non demonstratur quidditas eius, quæ non est suum esse.1a.q.3.5.1m.
5 Nulla pars integralis, potest dici substantia prima, vel hypostasis.1a.qu.29.1.5m.
6 Omne quod est per se in prædicamento substantiæ, est compositum ex esse & essentia, non autem ex materia & forma.1a.q.3.5.c.
1 Successio est in succedentib.sicut ordo in ordinatis.1a.75.4.1m.
2 Conuersio eucharistiæ, non ponit aliquem actum imperfectum, sed ponit successionem, cuius relatio secundum rem, est in pane, non autem in corpore Christi, nisi secundum rationem.3a.q.75.4.1m.
3 In damnatis est pœnarum successio. Sed gloria sanctorum est sine successione.12æ.q.67.4.2m.&22æ.q.18.2.2m.
Sufficiens per se duplex, s.non recipiens additionem boni, vt Deus, & continens omnia necessaria, vt beatitudo, 1a.qu.26.1.1m.&12æ.q.3.2.2m.&3.2m.q.4.7.2m.
Suffragia peccatoris prosunt mortuis, ex opere operato in persona eius, sed etiam ex opere operante in persona ecclesiæ, vel ex opere operantis, licet magis possunt suffragia bonorum.3a.q.82.6.c.
1 *Summum malum non datur.1a.q.49.3.0.q.103.7.1m.&22æ.q.172.6.c.
2 Summum & infimum in vita humana, potest accipi dupliciter, s.per cōparationem status ad statum, tam in spirituali vita quam in seculari, vel per comparationem graduum, qui sunt perfectio vnius huius.22æ.q.189.1.2m.
Super significat tria, s.directum situm, iuxta, & post.12æ.q.89.2.1m.
1 Superbia dicitur dupliciter.s.vt supergreditur regulam rationis, & quilibet excessus: prima semper est mala: secunda vero, quandoque est bona.22æ.q.162.1.1m.
2 Superbia dicitur tripliciter.s.inclinabilitas ad superbiendum, ex flexibilitate naturæ, vel corruptione fomitis actualis: elatio contra præceptum, vel inordinatus appetitus excellentiæ in quacunque re: & tertio inordinatus appetitus excellentiæ, qui debetur honor, & reuerētia: prima est initium vel radix omnis peccati: secūda est generale peccatum: tertia verò, est peccatum speciale, & est vnum de septem capitalibus.12æ.q.84.2.0,& 22æ.q.162.2.8,0.
3 Genus duplex superborum, s.efferentium se supra alios, & arrogantium sibi aliquid supra se.22æ.q.33.5.c.
4 Superbia propriè est inordinatus appetitus excellentiæ, cui debetur honor & reuerentia. Vel superbia proprie respicit defectū subiectionis hominis ad Deum, secundum.sc.quod aliquid se extollit supra id quod est sibi præfixum secūdum diuinam regulam vel mensuram.12æ.q.84.2.0,& 22æ.q.77.5.c.q.132.4.c.q.162.1.0.& 2.3.c.& 4.5.6.c.
5 Superbia magis est in appetitu excellentiæ, quam in æstimatione.22æ.q.162.3.0.
6 Species superbiæ sunt quatuor, secundum Gregorium.s.vel cum aliquis existimat bonum quod habet ab alio, ac si haberet à seipso efficienter vel meritorie: vel cum aliquis attribuit sibi maius bonū quam habeat: vel prout excellentior aliquis redditur ex hoc quod bonum aliquod excellentius cæteris possidet, & sic aliis despectis, singulariter vult videri.22æ.q.162.4.0.
7 Excusatio peccati pertinet ad tertiam speciem superbiæ, præsumptio verò ad quartam.22æ.q.162.4.3m.
8 Gradus superbiæ sunt duodecim secundum Bernardum, oppositi duodecim gradibus humilitatis, s.curiositas per quam aliquis curiose, vbiq; & inordinatè circunspicit: leuitas mentis, per quam.s.homo superbè se habet in verbo inepta lætitia qua homo est facilis & promptus in risu: iactantia non tacens vsque ad interrogationem, singularis per quam.s.aliquis sanctior aliis vult apparere, arrogantia per quam.sc. homo se aliis præfert, præsumptio per quam aliquis reputat se sufficientem ad maiora defensio peccatorum, simulata confessio, per quā, s.aliquis non vult subire pœnam pro peccatis quæ simulatè confitetur rebellio despiciēs obedire: libertas per quam, s.homo delectatur libere facere quod vult peccandi consuetudo, quæ implicat Dei contemptum.22æ.q.162.4.& 4m.
9 Superbia propriè, semper est peccatum.22æ.q.162.7.0.
10 Superbia secundum se, est speciale peccatum ratione specialis obiecti: sed peccatum generale, secundum redundantiam duplicem.s.finis, & contemptus legis.22æ.q.162.7.0.5.1m.& 8.c.
11 Superbia secūdum genus suum, est peccatum mortale, præter actus eius imperfectos, i.sine consensu deliberato.22æ.q.162.5.0.
12 Superbia est grauissimum omnium peccatorum, ex parte auersionis, nō autem ex parte conuersionis, 22æ.q.162.6.0.& 7.4m.
13 Superbia est initium omnis peccati, ex parte auersionis, concupiscentia verò ex parte conuersionis.12æ.q.84.2.c.4.4m.
14 Superbia est initium omnis peccati, non actu, sed aptitudine.22æ.q.162.2.0.& 5.1m.
15 *Superbia & auaritia inquantum sunt specialia peccata, sunt radices omnium peccatorum.12æ.q.84.1.c.1m.& 2.c.& 22æ.q.117.2.1m.
16 Superbia est primum omnium peccatorum, & principium eorum. 22æ. quæstio.162.7.0.
17 Superuia est regina omnium vitiorum.12æ.qu.84.4.4m.& 22æ.q.132.4.ca.1m.q.153.4.2m.q.162.8.c.
18 Superbia inordinate appetit excellentiam, sed inanis gloria manifestationem eius: ideo non sunt idem, sed prima causat secundam.22æ.132.4.c.q.162.8.2m.
19 Superbus anhelat ad superabundantiam fortitudinis: ideo vult videri audax.22æ.q.162.7.5m.
20 Superbia opponitur magnanimitati secundum excessum, inquantū tendit ad magna inordinate: sed directius opponitur humilitati, inquantum subiectionem aspernatur.22æ.q.162.1.3m.& 5.c.
21 Superbia corrumpit solam humilitatem, per directam contrarietatem, cæteras autem virtutes corrumpit per abusum.1a.q.64.2.5m.fi.et 22æ.q.22.2.3m.
22 Superbia semper contrariatur dilectioni Dei, et aliquando dilectioni proximi.22æ.q.162.5.2m.
23 Superbia est subiectiue in irascibili, non solum sensitiua, sed etiam in voluntate.22æ.q.162.3.0.
24 Homo superbiuit de scientia & potentia: ideo conuictus est de ignorā per idololatriam, & de impotentia, per transgressionem legis. 12æ.q.89.2.3m.& 6.c.
25 Superbia oritur ex virtutibus per accidēs tantum, i.occasionaliter. 22æ.q.192.5.3m.
26 Superdia directe impedit cognitionem, practicam, non autem speculatiuam, nisi indirecte.22æ.q.162.3.1m.
27 Extollentia oculorum, est signum superbiæ, excludendo reuerentiam, & timorem.22æ.q.161.2.1m.
28 Deus permittit ruere in luxuriam, vt liberet à superbia.12æ.q.79.4.c.q.87.2.1m.q.98.2.3m.& 22æ.q.162.6.3m.
29 Remedium triplex contra superbiam, s.consideratio propiæ infirmitatis, magnitudinis Dei, & imperfectionis propriorum bonorum.22æ.q.162.6.1m.
* Superficies est proprium, & per se subiectum colorum.12æ.qu.36.1.3m.& 3a.q.74.2.c.
Superius habet similitudinem cum inferiori, vt sol cum igne & in Deo est similitudo omnium rerum, & secundum accidens, potest esse aliquid simile substantiæ, similitudine quæ est inter causatum & causam.1a.q.57.2.2m.
1 Superstitio est quædam protestatio infidelitatis.22æ.q.94.1.1m.q.97.4.c.& q.100.1.1m.
2 Superstitio est vitium religioni oppositum secundum excessum.22æ.q.92.1.0.q.94.1.c.q.95.1.c.q.122.3.c.& q.138.2.b.
3 Species eius sunt quatuor.s.cultus Dei inordinatus, idololatria, diuinatio, & obseruatio vana.22æ.q.92.2.0.& q.94.1.0.
4 Ad superstitionem pertinet omnis idololatria, & omnis acceptio auxilij dæmonum ad aliquid faciendum vel cognoscendum.22æ.q.95.2.c.
5 Quicquid procedit ex societate dæmonum cum hominib. superstitiosum est.22æ.q.95.2.b.
6 Omnis superstitio oritur ex aliquo pacto cum dæmonib.inito, expresso vel tacito: ideò prohibetur primo præcepto.22æ.q.122.2.3m.& 3.4.c.
Suppositio ponitur aliquando in prædicato, tam confusa, quam determinata.1a.q.36.4.4m.
1 *Suppositum. Et in compositis differunt suppositum & natura.1a.q.3.3.c q.29.2.3m.& 3a.q.16.5.1m.
2 In diuinis suppositum dicitur, quasi sub alio positum, non quidem secundum rem, sed secundum modum significādi, quia ibi est res subsistens. 1a.q.39.1.3m.
In Deo suppositum et natura, sunt idem re, et differunt secundum modum significandi.1a.q.3.3.0.et 3a.q.2.2.c.
4 Persona filij Dei, est suppositum naturæ humanæ.3a.q.16.1.2.3.c.
1 Suspicio vitium importat, quæ quanto plus procedit, est magis vitiosa. 22æ.q.60.3.c.
2 Suspicio est opinio mali, ex leuibus signis.22æ.q.60.3.4.c.
3 Gradus suspicionis triplex.s.leuis dubitatio, certa æstimatio, et condemnatio iudicialis: prima est peccatum veniale, secunda est peccatum mortale, si est de graui, tertia est peccatum mortale, pertinens ad iniustitiam.22æ.q.60.3.0.
4 Suspicio contingit tripliciter.s.ex propria malitia, ex odio et ex experientia.22æ.q.60.3.4.c.
Sustinere est difficilius tripliciter, quàm aggredi: et importat passionem corporis, et actionem animæ.22æ.q.123.6.1m.et 2m.
1 Susurratio est ad separationem amicitiæ, detractio verò, ad denigrationem famæ: ideò differunt fine, sed conueniunt in materia et forma.sc. in occulta maledictione.22æ.q 74.1.0.et q.75.1.c.
2 Susurratio est grauius peccatum detractione, & contumelia, quia amicitia est melior quolibet alio modo exteriori.22æ.q.74.2.0.
3 Suum dicitur alicuius, quod ad ipsum ordinatur.1a.q.21.1.3m.
4 Suum vniuscuiusque dicitur, quod ei secundum proportionis æqualitatem debetur.22æ.q.58.11.c.

T

1 Tabernaculum Dei significat ecclesiam militantem, sed domus vel templum Dei, significat ecclesiam triumphantem.12æ.q.102.4.2m
2 Ratio tabernaculi in veteri lege, & distinctio partium eius & templi, declaratur.12æ.q.102.4.0.
3 Totus status prioris tabernaculi, ordinabatur ad figurandum mortem Christi.12æ.q.102.4.5m.
1 Tabula secunda post naufragium peccatorum, est pœnitentia & verecundia.3a.q.84.6.0.
Tacere dicendum, & loqui tacendum, est peccatum.12æ.q.73.1.3m.
1 Tactus est sensus alimenti, gustus autem est discretiuus saporum.22æ.q.141.5.1m.
2 Tactus vt est in aliis membris quàm in lingua, distinguitur à gustu, & secundum diuersam rationem immutationis.1a.q.78.3.3m.
3 Tactus est vnus genere, & est plures specie, secundum plures contrarietates, vel omnes huiusmodi conueniunt in vno genere proximo, sed innominato.1a.q.78.3.3m.

4 Tactus est fundamentum omnis sensus, & est per totum corpus, sicut & organum eius: & eo dicitur aliquid sensitiuum 1a.q. 76.5.c. & q.91.1.3m.& 3.1m.
5 Subtilitas tactus, sequitur æqualitatem complexionis: ideo quanto quis est melioris tactus, tanto melioris est intellectus.1.a.q.76.5.c.
6 Organum & medium tactus, non possunt denudari suo obiecto, sicut in in aliis sensibus, quia qualitates tangibiles, sunt differentiæ corporis, in quantum corpus.1a.q.91.1.3m.
7 Proles in ventre matris, antequam habeat animam rationalem, sentit per tactum.3a.q.34.2.3m.
8 Tactus duplex.s.quantitatis, & virtutis.1a.q.75.3m.& q.105.2.1m.
Tantum. & Hoc aduerbium tantum, cum sit exclusiuum, potest poni ex parte subiecti, & ex parte prædicati, possumus enim dicere: tantum Socrates currit.i.nullus alius currit: & Socrates curat tātum. i.nihil aliud facit.1a.q.31.3.2.m.
Tarditas superflua minus opponitur rectitudini consilij, quàm præcipitatio, quia oportet consiliari tarde.22æ.q.53.3.3m.
1 Temeritas. & Temeræ fieri dicuntur, quæ ratione non reguntur, vel propter impetum voluntatis, vel passionis, vel ex contemptu, & hoc proprie est temeritas, quæ causatur ex superbia: ideo continetur sub præcipitatione, quæ respicit vtrumque, sed magis primum.22æ.q.53.3.2.m.
2 Temeritas siue præcipitatio, est defectus consilij, & species imprudentiæ.22æ.q.53.2.5.c.fi.
3 Defectus docilitatis, vel memoriæ, vel rationis, pertinet ad temeritatem, seu præcipitationem.22æ.q.53.c.fi.

1 Temperantia est virtus, & est virtus specialis si sumatur antonomatice, vt refrenat à maxime allicietibus: sed est virtus generalis communiter.22.æ.q.141.1.2.0.& 4.1m.& q.186.1.c.
2 Temperantia est virtus cardinalis.12æ.q.61.0. et q.66.1.4.c.et 22æ.q.141.7.0.
3 Temperantia et omnes partes eius, denominantur à defectu, in quo cōsistit laus earum, sicut fortitudo et omnes partes eius et laus earum consistit in excessu.22æ.q 146.1.3m.
4 Laus eius magis est in vincendo delectationes, quàm in persistendo cōtra impetus earum.22æ.q.138.2.3m.
5 Temperantia mensuram accipit ex conseruatione salutis corporalis, & multo magis ex conseruatione salutis spiritualis.22æ.q.141.6.3m.
6 Necessitas huius vitæ, est regula temperantiæ.s.vt rebus vtamur, ad necessitatem vitæ præsentis.12æ.q.63.4.c.& 22æ.q.141.6.0.& qu.142.1.c.
7 Modus temperantiæ & omnium partium eius, est in retrahendo à delectationibus corporis.22æ.q.141.2.3.c.& q.161.1.4.c.
8 Partes eius integrales, sunt verecundia, & honestas: partes verò subiectiuæ sunt abstinentia, sobrietas, castitas, & pudicia: partes autem potentiales seu adiunctæ, sunt continentia, humilitas, masuetudo seu clemētia, modestia, bona ordinatio, ornatus, austeritas, parcitas, seu per sé sufficientia, & moderatio seu simplicitas.22æ.q.143.0.& q.145.4.0.q.146.1.3m.q.517.3.0.& q.160.1.0.& q.161.4.0.
9 Verecundia non est pars temperantiæ, quasi intrans essentiam eius, sed quasi dispositiuè se habens ad eam.22æ.q.144.4.4m.
10 Verecundia principalius pertinet ad temperantiam, ratione motiui.s. turpis, & non ratione timoris, secundariò verò ad alias virtutes. 22æ.q.144.1.2m.& 4.4m.
11 Studiositas est pars temperantiæ adiuncta, seu potentialis, & cōprehenditur sub modestia.12æ.q.166.2.0.
12 Patientia non est pars temperantiæ: quia patientia firmat in bono contra tristitias illatas ab alio, hæc autem circa tristitias tactus, refrenando.22æ.q.136.4.2m.
13 Obiectum temperantiæ, est bonum delectabilium in concupiscentiis tactus, secundum modum rationis, vel legis diuinæ.12æ.q.63.4.c.
14 Temperantia principaliter circa concupiscentias, & delectationes, secundario autem circa tristitiam de absentia delectabilium. 12æ.q.35.6.3m.& 22æ.q.21.1.1m.q.23.4.2m.q.95.3.2m.q.141.3.& q.147.2.3m.
15 Temperantia directè modificat passiones concupiscibilis, quæ tendunt in bonum, & consequenter omnes alias.22æ.q.141.3.1m.
16 Temperantia mundiciam operatur, sed non habet rationem sanctitatis, nisi referatur in Deum.22æ.q.81.8.2m.
17 Propria materia temperantiæ sunt passiones circa delectabilia tactus.1a.q.59.4.3m.& 12æ.q.61.3.c. 22æ.& q.137.1.c.
18 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, quo ad vsum, non autem quo ad iudicium.22æ.q.151.3.1m.
19 Temperantia propriè est circa maximas delectationes. s.tactus. i. in cibo, potu, & venereis, secundariò autem circa delectationes aliorum sensuum.12æ.q.60.5.c.& 22æ.q.141.47.5.0.7.c.quæst. 143. & q.149.1.c. & q.151.3.0.q.153.1.1m.& q.155.2.c.& q.156.2.c.q.160.1.0.& q.166.1.c. & 2.c.2m.
20 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, secundo gustus: tertio olfactus, quarto aliorum sensuum.22æ.q.141.5.0.
21 Temperantia est circa delectationes tactus moderando eas, non autem continentia, sed resistendo eis.22æ.q.155.3.1m.
22 Temperantia est circa concupiscentias naturalium delectationum, non autem liberalitas: quia concupiscentia & delectatio pecuniæ, non est naturalis, sed animalis: ideo liberalitas nō pertinet ad temperantiam. 22æ.q.117.5.2m.
23 Temperantiæ est refrenare delectationes sensibilis, autem amicitiæ, id est, affabilitatis, sed causare delectationes rationis in conuictu.22æ.q.114.2.2m.
24 Integritas, tranquilitas animi, decor, & honestas, maximè conueniunt temperantiæ, inter cæteras virtutes.22æ.q.141.2.1m.& 2m. & 3m. 8.2m.q.143.c.q.145.4.0.& q.152.5.c.& q.180.2.3m.
25 Temperantia est principalior virtus, mansuetudine & humilitate.22æ.q.141.7.2m.& 3m.
26 Temperantia & fortitudo, vt virtutes humanæ, non sunt in angelis, sed tantum vt operantur moderare & firmiter.1a.q.58.4.3m.
27 Temperantia est subiectiuè in concupiscibili.1a.q.59.4.3m.& 12æ.q.61.2.c.& q.66.1.c.q.85.3.c.22æ.q.58.5.2m.& 9.c.
1 Templum vel altare, soli Deo dedicatur, licet nominetur in honore sanctorum.22æ.q.85.2.3m.
2 Templum vel tabernaculum oportuit fieri, non quidem propter Deum, sed propter homines, vt excitaretur deuotio, & cognitio Dei. 12æ.q.102.4.1m.
3 Templum fuit ædificatum à Salomone, in loco ostenso Abrahæ. Non autem prius, negentes appropriarent illud sibi, vel destruerent, * tertia verò ratio est, ne quælibet tribus vellet habere locum illum in sorte sua, & propter hoc orirentur inter eos lites & iurgia.12æ. q. 102.4.2m.
4 Gentiles cooperati sunt Iudæis, in constructione templi. Non autem in constructione tabernaculi: quia primum significat statum legis nouæ secundum verò, statum veteris legis.12æ.q.102.4.2m.
5 Templum vel tabernaculum, erat tantum vnum, ad exclusionem idololatriæ & quia cultus corporalis, secundum se non erat Deo acceptus, sicut cultus spiritualis. Ideo multiplicantur ecclesiæ, & altaria nunc. 12æ.q.102.4.3m.
6 Sicut in vnitate templi vel tabernaculi, representabatur vnitas Dei vel ecclesiæ, sic in distinctione eorum representabatur distinctio rerum sub Deo.12æ.q.102.4.3m.& 4m.
7 Pars orientalis in templo, vel tabernaculo, significat mundum corporalem, vel vetus testementum. Sed pars occidētalis, id est sancta sanctorum, significat substantias spirituales, vel patriam cælestē, vel statum hunc.12æ.q.102.4.4m.& 5m.& 6m.
1 Mala temporalia, infliguntur impiis in pœnam, non autem iustis, sed in medicinam.12æ.q.114.10.3m.
2 Fides non est de aliquo temporali, vt de obiecto, sed vt pertinet ad veritatem æternam.22æ.q.4.6.1m.
1 Tentare est sumere experimentum de aliquo, an sciat, vel possit, vel velit. Quod contingit sextupliciter.s.verbis, factis, apertè, occultè, expresse.1a.q.114.2.0.& 22æ.q.97.1.0.
2 Tentatio ad prouocandum ad culpam, semper est peccatum intentante, non autem semper in tentato.1a.q.48.5.3m.
3 Quanto quis maiori tentationi succumbit, tanto minus peccat. 12æ.q.73.5.c.& 6.2m.q.77.6.b.et 22æ.q.162.6.1m.
4 Occasio tentationis duplex..ex sparte hominis.i.propinquare peccato et ex parte diaboli.s.bonū opus. Prima debet vitari, nō autē secunda, exemplo Christi.3a.q.41.2.2m.
5 Tentatio per se non est appetenda, quia non est vtilis, nec bona, nisi per accidens.s.per auxilium gratiæ Dei, sed est mala de se.3a.q. 41.2.2m.
6 Tentare Deum expresse, est petere aliquid ab eo, vel aliquid facere vt exploret eius sapientiam, pietatem, vel potestatem. Interpretatiuè verò, est sine necessitate & vtilitate, committere se Deo in factis, vel in petitionib.22æ.q.53.4.1m.q.97.1.0.& 2.c.fi.& 3m.& 3a.q.42.4.1m.
7 Tentare Deum, semper est peccatum, quia omnis tentatio procedit ex ignorantia, vel ex dubitatione.1a.q.112.2.c.& 22æ.q.97.2.0.
8 Tentatio Dei, & quælibet alia irreuerentia eius, opponitur religioni, & est species irreligiositatis.22æ.q.97.3.0.
9 Superstitio est grauius peccatum tentatione Dei, quia magis est contra reuerentiam Dei.12æ.q.97.4.0.
10 Adam tentatus fuit à diabolo principaliter, sed à muliere instrumentaliter. Nec fuit pœna, quia sine difficultate poterat resistere.22æ.q.165.1.3m.& 2.1m.
11 Conueniens fuit, quòd Deus permitteret hominem tentari à demone in statu innocentiæ, & iuuari faceret ab Angelis bonis.22æ.q.156.1.0.
12 Ordo tentationis eius fuit conueniens.22æ.q.165.2.0.& 3a.q.41.4.c.
13 Christus voluit tentari, quadruplici ratione.sc.vt nobis daret auxilium cautelam, exemplum, & fiduciam.3a.q.41.1.0.
14 Modus & ordo tentationis Christi conueniens fuit.3a.q.41.4.0.
15 Non omnis tentatio Christi legitur facta in deserto, licet quidam hoc asserant, scilicet imaginariè. Alij dicunt Hierusalem dici desertum. 3a.q.41.2.3m.
16 Christus debuit tentari in deserto, quia diabolus magis tentat solitarios, & tendentes ad meliora.3a.q.41.2.0.
17 Christus voluit tentari post ieiuium, quia ieiunium est arma contra tentationem, & ostendit infirmitatem humanam, scilicet famem.3a.q.41.3.0.
18 Christus fuit tentatus in quadraginta dieb.ieiunij, præter illas tres tentationes, quas habuit post ieiunium.3a.q.41.3.2.
19 Diabolus tentans ostendit Christo regna, signando digito, non autem oculis Christi aliquid representando.3a.q.41.4.7m.
20 Christus agebat, vt tunc à nemine videretur, licet diabolus portans crederet videri ab omnib.3a.q. 41.4.7m.
1 Tempus non est numerus abstractus, sed est numerus.1a.q.10.6.c.
2 Motus est alteratio mobilis, secundum diuersa vbi, sed tempus est fluxus ipsius nunc, secundum quod alternatur ratione.1a.q.10.4.2m.
3 Tempus est primo motu cæli, sicut in subiecto, & primo mensurato.1a.q.10.6.c.
4 Accidit tempori esse numerum motus firmamenti, inquantum est primus motus, quia si alius motus esset primus, esset numerus eius.1a.q.66.4.3m.
5 Tempus comparatur ad primum motum, vt mensura, & vt accidens ad subiectum, ad alios autem motus, vt mensura tantùm.1a.q.10.6.c.
6 Tempus est vnum ab vnitate motus primi mobilis, non autem ab vnitate materiæ.1a.q.10.6.c.& 3a.q.75.7.1m.
7 Vnitas & pluralitas temporis & instantis, accipitur tantùm secundum primum motum cæli, qui est principium omnis motus & quietis.3a.q.75.7.1m.
8 Tempus duplex, scilicet numerus prioris & posterioris in motu cæli, mensurans omnem motum continuum habentem ordinem ad motū cæli, & numerus prioris & posterioris in quocunqne.1a.q.85.4.1m.
9 Continuitas accidit tempori, ratione motus. Ideò tempus mensurans motum non continuum, nec habentem ordinem ad motum continuum cæli, non est continuum.1a.q.53.3.0. q.61.2.2m.& q. 63.6.4m.q.85.4.1m.& 12æ.q.113.7.5m.
10 *Tempus non mensuratur alio tempore, nec fieri eius: quia totum esse

eius est in fieri. Ideo incipit in principio temporis, vt in principio: nõ autem vt in mensurante. 1ª.q.66.4.5m.
11 Esse corruptibilium non mensuratur æternitate, sed tempore: quia tempus mensurat ea, etiam si actu non mutentur, sicut & quietem. 1ª. quæ. 10.4.3m.& 5.c.
12 * Tempus est per se mensura motus primi. Ideo non mensurat esse nisi secundum quod subiacet variationi ex motu cæli. 1ª.q.10.4.3m.& 12æ.q. 31.2.c.
13 Tempus non mensurat nisi habentia principium & finem sui esse in tempore, quia etiam motus cæli, secundum quamlibet circulationem est huiusmodi. 1ª.q.10.4.c.
14 * Scriptura diuina creationem rerum, in diuisibili factam pronunciat dicens, In principio creauit Deus cælum & terram. Quod quidem principium Basilius principium temporis exponit, quod oportet esse indiuisibile, vt secundum philosophum probatur. 1ª.q.46.3.c.
15 Omnes & solæ operationes, quæ expectant in futurum aliquid ad complementum suæ speciei, sunt per se in tempore. 12æ.q.31.2.o.
16 Tempus procreationis carnalis & spiritualis est quintuplex. s. cõceptionis, alitionis, emissionis, lactationis, & ablactatis. 22æ.q.189.1.4m.
17 Pars nostra intellectiua secundum se est supra tempus. Sensitiua vero subiacet tempori. Ideo transmutantur secundum cursum eius. 12æ. q. 35.3.3m.
18 Intellectioni nostræ adiacet tẽmpus, ratione phãtasmatum, quo ad secũdam operationem intellectus, non autem quo ad primam. 1ª. q. 85.5. 2m.& 12æ.q.113.7.1m.
19 Verbo omnium temporum, verè dicuntur de Deo. 1ª.q.10.2. 4m. & q.13. 1.3m.& q.42.2.4m.
20 Quædam nomina significant tempus, verba verò & participia cum tempore, sed aduerbia habitudinem temporis. 1ª.q.13.1.3m.
Tenebræ possunt dici tripliciter. s. subiectum lucis, humilitas, & priuatio eius. Primo modo, & secundo, sunt entia, & creatæ à Deo, non autem tertio modo. 1ª.q.66.1.c.5m.& 2.c.fi.& q.68.3.c.q.69.1.c. & quæstion. 74.3.4m.
* Teneri. Et Ad impossibile nemo tenetur, 22æ.q.79.3.1m.& q.88.3.2m.& q. 105.1.3m.
Tertia dies creationis. 1ª.q.69.1.2.c.principio.
Tergiuersari, est ab accusatione omnino desistere inordinatè. 22æ. quæst. 68.3.c.3m.
Ternarius numerus, est numerus perfectus. 22æ.q.70.2.c.& 3ª.q.53.2.c.
1 Terra. Et Non est possibile aliam esse terram, præter istam. Et eadem ratio est de aliis partibus mundi. 1ª.q.47.3.3m.
2 Astrologus demonstrat terram esse rotundam, per ecclipsim solis, & lunæ: naturalis verò per motum grauium ad centum. 1ª.q.1.2m. & 12æ.q. 54.2.2m.
3 Per opus ornatus tertiæ dici creationis, aufertur duplex informitas terræ, scilicet cooperatio per aquas, & defectus plantarum. 1ª.q. 66.1.o. & q.79.2.c.
4 Terra sicut dicitur inanis & vacua quia deeret ei duplex pulchritudo, scilicet vna quam habet ex hoc quod est aquis discooperta, alia quam habet ex hoc quod est ornata herbis & plantis, ita eius formationem expressit scriptura per hoc quod dicit, & appareat arida, 1ª. q. 66.1.c. 1m.& 5m.q.67.4.c.q.68.3.c.& q.69.1.c.1m.& 2.c.& q.74.3.4m.
Tertullianus. Et Hæresis Tertulliani & Vadrianorum, siue Anthropomorphitarum, qui figurant Deum corporalibus lineamentis. 22æ.quæstio. 188.5.c.
1 Testamentum propriè est percipiendæ hæreditatis institutio filiis a patre. Ideo primo pertinet ad promissiones, secundo ad mandata, quæ se habent sicut via ad consequendam hæreditatem promissam. 3ª.quæst. 78.3.3m.
2 Omni tempore fuerunt aliqui pertinentes ad nouum testamentum. 12æ. q.106.3.2m.
3 Omnes quibus data fuit lex gratiæ, pertinent ad testamentum nouum. 12æ.q.106.1.3m.& q.107.1.2m.& 3m.& 22æ.quæst.108.1.3m.& 3ª.quæst.8. 3.3m.
1 Testis esse quilibet tenetur ad liberandum, non autem ad condemnandum, nisi requiratur à suo superiori, & iuridicè. i. in manifestis, & de quibus est infamia. 22æ.q.70.1.o.& 3.3m.
2 Ad testimonium requiruntur duo vel tres testes, & sufficiunt, nisi in episcopis, presbyteris, diaconib. & clericis Romanæ ecclesiæ, propter sanctitatem, dignitatem & aduersorios. 22æ.q.70.2.o.
3 Discordia testium, non aufert efficaciam probationis, nisi sit in circunstantiis, quæ variant substantiam facti. 22æ.q.70.2.2m.
4 Testis debet dicere certum pro certo, & dubium pro dubio. Nec peccat mortaliter errans, præmissa diligentia. 22æ.q.70.4.1m.
5 Clericus non potest iustè cogi, vt sit testis in causa sanguinis: quia non conuenit ei cooperari ad occisionem hominis. 22æ.q.70.1.3m.
6 Testis repellitur quadrupliciter, scilicet primo propter culpam, vt infideles, infames, & rei publico crimine, qui etiam accusare non possunt Secundo propter defectum: rations, vt pueri amentes et mulieres. Tertio propter affectum vt inimici, coniuncti, & domestici. Quarto propter conditiones, vt serui, & pauperes, & quibus imperari potest, de quibus probabile est, quod de facili possunt induci ad testimonium ferendum contra veritatem. 22æ.q.70.3.o.
7 Falsum testimonium habet triplicem deformitatem, scilicet periurij, iniustitiæ, & mendacij. Ideo est peccatum mortale ex prima & secunda deformitate, non ex tertia. 22æ.q.70.4.o.
8 Per prohibitionem falsi testimonij, prohibentur omnia peccata locutionis. 22æ.q.122.6.2m.
9 Testes accipiunt, non quasi pretium testimonij, sed quasi stipendium laboris, expensas ab vtraque parte vel ab inducente. 22æ.q.71.4.3m.
Tetragrammaton est nomen proprium Dei, impositum ad significandum substantiam Dei, vt est incommunicabilis. 1ª.q.13.9.c.fi.& 11.1m.
Thamar non excusatur à peccato, nec Iudas fornicans cum ea. 22æ. quæst. 154.2.3m.
Theodosius Augustus, misit ad Ioannem in Aegypti eremo prophetam famosum, & certissimum victoriæ nuncium accepit. 22æ.quæs.174.6.3m.
1 Theologia est doctrina necessaria homini, præter scientias naturaliter inuentas ab eo. 1ª.q.1.10.& 22æ.q.2.3.4.o.
2 Theologia est sapientia. 1ª.q.1.6.o.
3 Theologia est velut quædam impressio diuinæ scientiæ, quæ est vna & simplex omnium. 1ª.q.1.3.2m.
4 * Theologia est scientia nobis diuinitus reuelata. 1ª.q. 1.2.2m.& 22æ.qu. 188.8.c.fi.
5 Theologia est scientia procedens ex principiis per se notis in scientia superiori, scilicet Dei & beatorum. 1ª.q.1.2.c.& 6.1m.2m.& 22æ. quæ. 1.5.2m.
6 Theologia est vt scientia. 1ª.q.1.3.4.o.
7 Theologia est scientia practica, sed magis & principalius speculatiua. 1ª.q.1.4.o.& 5.c.
8 Theologia est scientia argumentatiua. Et maximè proprium eius est, arguere ex auctoritate sacræ quidem scripturæ propriè et ex necessitate aliorum verò sanctorum probabiliter, philosophorum autem, quasi extraneè, rationibus verò naturalis rationis ad aliquam manifestationem, non autem ad probandam fidem. 1ª.q.1.8.o.
9 Theologia disputat contra negantes, si aliquid de sacra scriptura condant, soluendo tantum rationes eorum. 1ª.q.1.8.c.
10 * Deus est subiectum theologiæ. 1ª.q.7.o.
11 Theologia nõ tractat de Deo et de creaturis æqualiter, sed de Deo principaliter, de creaturis autem, vt referuntur ad Deum, vt ad principiũ vel finem. 1ª.q.13.1m.et 7.c.
12 Theologia principalius agit de diuinis, quàm de actibus humanis, quib. agit, secundum quod per eos homo ordinatur ad perfectam Dei cognitionem. 1ª.q.1.4.c.fi.
13 Theologia considerat actus humanos tripliciter. s. primo vt per eos homo ad beatitudinem ordinatur, secundo, vt in eis est bonum et malũ melius et peius, tertio vt sunt meritorij. 12æ.q.2.7.c.3m.
14 Theologia non tractat principaliter de singularibus, sed vt sunt in exemplum vitæ, et in commendationem virorum per quos nobis reuelata est. 1ª.q.1.2.2m.
15 Ad ea quæ considerantur de Deo in theologia, vtimur effectibus eius, scilicet naturæ vel gratiæ, loco diffinitionis, quia de Deo non possumus scire quid est. 1ª.q.1.7.1m.q.2.2.2m.q.3.princ.& q.12.12.c.3m.& 13. 1m.& q.13.8.2m.
16 Finis theologiæ inquantum est practica, est beatitudo æterna. 1ª.q.14. c.fi.& 5.c.
17 Finis theologiæ vltimus est contemplatio primæ veritatis in patria. 1ª. q.1.4.c.fi.& 5.c.
18 Theologia tractat de consideratis in diuersis scientiis physicis. 1ª.q.1.3. 2m.& 4.c.
19 Theologia est dignior cæteris scientiis. 1ª.q.1.5.o.
20 Theologia non accipit aliquid ab aliis scientiis, vt à superiorib. sed vtitur eis vt inferiorib. propter nos. 1ª.q.1.5.2m.et 8.c.
21 Theologia non probat principia aliarum scientiarum, sed iudicat de eis, et reprobat quicquid eius veritati repugnat. 1ª.q.1.6.2m.
22 Theologia non accipit principia sua, nec supponit ea ab aliqua scientia humana, sed accipit ea immediatè à Deo. 1ª.q.1.5.2m.et 6.1m.
23 Theologia est de reb. secundum quod cognoscuntur lumine reuelationis diuinæ: metaphysica verò, secundum quòd cognoscuntur lumine ratione. 1ª.q.1.1.2m.
24 Theologia sacra differt secundum genus à theologia naturali, id est, à metaphysica. Ibid.
25 Theologia est magis diuina, & magis sapientia, quàm metaphysica. 1ª. q.1.6.c.
26 Theologia viæ subalternatur theologiæ beatorum. 1ª.q.1.2.c.1m.
1 Thomas iubetur tangere Christum, vt sit testis resurrectionis eius, licet crederet solo aspectu. Magdalena verò prohibetur, quia mulier erat, 3ª.q.54.4.2m.& q.55.6.3m.
2 Thomas aliud vidit, aliud credidit. 22æ.q.1.4.1m.& 3ª.q.55.5.3m.
3 Thomas Cantuariensis sustinuit scandalum publicum, vt occurreret maiori periculo, scilicet libertatis ecclesiæ, & repetit res ecclesiarum, cum scandalo regis. 22æ.q.43.8.b.
1 Thurificatio non cessauit in nouo testamento, quia significat deuotionem orationis, non vt futuram, nec vt effectum eius, sed vt semper habendam. 3ª.q.83.5.2m.
2 Vtimur thurificatione, non ex statuto legis veteris, sed ecclesiæ, ad reuerentiam eucharistiæ, & ad repræsentationem effectus gratiæ, ideò primò fit altari, quod significat Christum, secundò omni homini per ordinem, quia gratia deriuatur à Christo ad fideles, officio ministrorum. 3ª.q.83.5.2m.
1 Thus offerebatur in sacrificiis veteris legis, ad significationem deuotionis necessariæ offerentib. & bonæ famæ, quia pingue odoriferum est. 12æ.q.101.3.14m.
2 Nec ponebatur in sacrificio zelotypiæ, qui non procedebat ex deuotione, sed magis ex suspicione. 12æ.q.102.3.14m.
Timiditas est peccatum leuius intemperantia, ratione peccantis, triplici ratione & obiecti siue materiæ necessarioris, scilicet quia timidus est minus compos suæ mentis, & peccatum eius est minus voluntarium dupliciter, scilicet cum principium eius sit ab exteriori impellente, atque minus circa singularia, & minus de facili potest contra timiditatem remdium adhiberi. 22æ.q.142.3.o.
1 Timor inter cæteros animæ motus, post tristitiam, magis obtinet rationem passionis, & est specialis passio. 12æ.q.41.1.2.o.
2 Timor est tristitia, non quidem essentialiter, sed ratione obiecti tristantis si sit præsens. 12æ.q.41.2.3m.
3 Timor non est virtus theologica, quia non habet Deum pro principali obiecto, sicut amor, sed malum. 22æ.q.19.9.2m.& 3m.
4 Timor pertinet ad appetitum sensitiuum. 12æ.q.41.1.c.& 22æ.q.7.1.c.
5 Timor nullo modo est concupiscibili, sed in irascibili. 12æ.q.25.1.c.q.41. 2.3m.q.42.3.2m.& q.43.2.3m.
6 Vis appetitiua perficitur contra concupiscientiam inordinatam delectabilium, dono timoris: ideò timor correspondet temperantiæ. 12æ. q68.4.c.fi.& 1m.& 4m.& 22æ.q.141.1.3m.

7 Decer

7 Decertantes non timent propter potentiam decertandi, sed propter defectum eius. 12æ.q.43.2.3m.
8 Decapitandi non timent: quia non habent spem euadendi, quæ requiritur ad timorem. 12æ.q.42.2.c.fi.& q.43.2.c.2m.& 3ª.q.15.7.c.
9 Timor nullo modo est in Deo, quia Deus non habet superiorem. 22æ.q. 19.11.2m.
10 Habitus & actus doni timoris, & passio eius, fuit in Christo secundum quod appetitus eius refugiebat læsionem corporis, non autem in certitudo futuri, nec vitium timiditatis actu, nec habitu. 3ª.quæs.7.6.o.& q.15.7.o.
11 Timor filialis, est in beatis, quo ad actum reuerendi Deum, non autem quo ad actum timendi separationem à Deo, nec timor seruilis. i. de pœnis, est in eis. 12æ.q.67.4.2m.& 22æ.q.19.11.o.
12 Timor est in damnatis propter successionem pœnarum, non tamen propriè: quia sunt sine spe. 12æ.q.67.4.2m.
13 Obiectum timoris, est malum futurum, difficilè, cui resisti nõ potest. 12æ. q.41.1.o.& 2.4.c.q.42.2.3.5.c.q.43.1.c.q.44.2.c.3m. 22æ.q.19.11.c.q.123. 3.c.q.144.1.c.& 2.c.
14 Timor primo & per se respicit malum, vt propriũ obiectum: bonum autem, vt habet respectum ad malum duplex. s. priuans bonum, vel inflictum à bono. 12æ.q.42.1.o.& q.43.1.1m.
15 Timor respicit duo. s. malum quod refugit, et bonum quod sua virtute potest infligere malum. 12æ.q.40.2.1.c.& q.403.1.1m.& 22æ.q.19.1.c.& 3ª.q.7.6.c.
16 Deus timetur, non quidem vt malum, sed quia infligit malum pœnæ. 12æ. q.42.1.c.22æ.q.19.1.o.& 9.2m.
17 Deus obiectum timoris, ratione iustitiæ, spei verò ratione misericordiæ. 22æ.q.19.1.2m.
18 Timor est de malo naturæ, non autem propriè de malo culpæ, nisi ratione exterioris causæ. s. seductionis & huiusmodi. 12æ.q.42. 2.3.o. 22æ.q. 144.1.c.
19 Malum naturæ, dupliciter non timetur. s. quando est multum distans vel quando est ineuitabile. 12æ.q.42.2.o.& 6.2m.
2 Insolita, & repentina, maximè timentur: quia videntur esse maiora mala & minus remediabilia. 12æ.q.42.5.o.& q.48.3.3m.
21 Quæ non habent remedium, quando sunt in præsenti, meximè timentur de futuro, non autem si carent remedio, dum sunt futura. 22æ. quæst. 42.6.o.
22 Malum quod timetur, semper est à causa extrinseca. 12æ. quæstio. 42.3.c. 2m.et 4.c.
23 Timor vt est à causa extrinseca, id est, vt est passio consequens phantasiam mali imminẽtis, potest timeri, non autem secundum quod subest voluntati. 12æ.q.42.4.o.
24 Timor oritur ex fuga mali, quæ oritur ex desiderio boni, ideo timor dicitur desiderium. 22æ.q.41.2.3m.
25 Timor per se nascitur ex amore, sed per accidens causat amorem. 12æ.q. 43.1.1m.& 22æ.q.123.4.2m.q.25.2.c.q.126.1.c.& q.175.2.3m.
26 Amor est causa timoris, dispositiuè, & materialiter, sed illatiuum mali, est causa timoris effectiuè. 12æ.q.43.1.o.& 2.c.& 22æ.q.19.9.3m.
27 Defectus est causa timoris, dispositiuè, & materialiter ex parte timentis, sed ex parte eius qui timetur, virtus & robur est causa per se, per accidens autem defectus. s. ignorantia, iniustitia, læsio, vel timor læsionis. 12æ.q.43.2.o.
28 Sensus non apprehendit futurum, sed ex apprehensione præsentis, animal mouetur instinctu naturali, ad timendum, vel sperandum futura. 12æ.q.41.1.3m.
29 Timor consequitur desperationem vincendi. 12æ.q.25.3.c.
30 Mites, & astuti, occultant iram, & nocent improuisos: ideo magis timẽtur, quàm acuti: * quia qui habent iram acutam, non occultant eam, & ideo nocumenta ab illis illata, non ita sunt repentina, quin præuideantur. 12æ.q.42.5.2m.
31 Timor causat contractionem caloris, & spiritus, ab exterioribus ad interiora: sed propter frigus causatum ex imaginatione, refugiunt à corde, & a superioribus ad inferiora: sed ira facit econuerso, propter calorem & subtilitatem spirituum: ideo timor supra fugam & abominationem, addit quandam depressionem animi, propter difficultatem mali: sed ira facit promptos & audaces ad inuadendum. 12.q.25.1.c.& q.44.1.3.o.& q.45.4.1m.& 3m.
32 Timor impedit operationem exteriorem, ex parte membrorum, propter defectum caloris, sed confert ei ex parte animæ per solicitudinem, nisi perturbet rationem, propter excessum. 12æ.q.44.4.o.
33 Timor facit tacere, quia contrariatur formationi vocis. 12æ.q. 44.1.2m.
34 Timor facit pallere, sed verecundia, rubere, quia obiectum primi opponitur naturæ, & appetitui animali, obiectum autem secundi, opponitur secundo tantum. 12æ.q.44.1.3m.& 3ª.q.72.9.c.
35 Timor causat sitim, solutionem ventris, remissionem vrinæ & seminis, propter contractionem ventris, & testiculorum. 12æ.q.44.3.1m.
36 Timor Dei operatur ad vitationem omnis peccati, etiam negligentiæ. 22æ.q.54.2.4m.
37 Timor qui est secundum rationem, excusat totaliter à peccato, non autem timor inordinatus, sed diminuit peccatum, inquantum est inuoluntarius. 22æ.q.125.4.o.
38 Timor duplex, scilicet naturalis, id est, de malo corruptiuo, & non naturali, id est, de malo contristatiuo non repugnante naturæ. 12æ. quæst. 41.3.o.
39 Species timoris sunt sex, scilicet segnities, erubescentia, verecundia, admiratio, stupor & agonia. 12æ.q.41.4.o, & 22æ.q.19.2.1m.
40 Timor duplex, scilicet finalis, & seruilis. 12æ.q.67.4.2m.& 22æ.q.7.1.c.& q.22.2.o.
41 Timor quadruplex, scilicet humanus vel mundanus, seruilis, initialis, & filialis siue sanctus seu castus. 22æ.q.19.2.c.
42 Timor & tristitia habent conuenientiam in malo, sed differunt, quia primum est de futuro & arduo, secundum autem de præsenti & absolutè. 12æ.q.42.3.1m.& 3ª.q.15.7.c.
43 Timor magis respicit rationem difficilis, quàm spes. 12æ.q.44.2.3m.
44 Ea quæ augent spem diminuunt timorem, vt experientia, & omne augens potestatem. 12æ.q.42.5.1m.
45 Timor qui est inordinatus mortis tantum, id est timiditas, opponitur fortitudini, non autem timor qui est secundum rationem, nec timor inordinatus aliarum rerum, quia includitur in quolibet peccato. 22æ. q.125.2.o.
46 Timor initialis & filialis differunt secundum status, sicut imperfectum, & perfectum, non autem essentialiter. 22æ.q.19.8.o.
47 Timor mundanus & humanus, pro eodem computantur, quia conueniunt in vna ratione auertendi à Deo. 22æ.q.19.2.5m.
48 Timor mundanus vel humanus respiciunt pœnam auertentem à Deo, sed timor seruilis & initialis, pœnam trahentem ad eum seruilis principaliter, alius secundario. 22æ.q.19.2.4m.
49 Timor seruilis & filialis non sunt idem secundum substantiam, sed differunt essentialiter, & specificè. 22æ.q.19.2.3m.& 5.o.
50 Timor filialis non contrariatur virtuti spei, sed sibi mutuo cohærent, & se inuicem perficiunt. 22æ.q.19.9.1m.
51 Timor seruilis, ex amore sui causatur. 22æ.q.19.6.c.
52 Timor seruilis manet cum charitate, quo ad substantiam eius, non quo ad seruilitatem. 22æ.q.19.6.o.& 8.2m.et 10.c.
53 Timor seruilis secundum suam substantiam est bonus, sed seruilitas eius est mala. 22æ.q.19.4.o.et 7.9.c.
54 Timor non est peccatum secundum se, sed vt est inordinatus, et tunc est peccatum mortale, et quandoque veniale. 22æ.125.3.o.et 4.c. et quæst. 126.1.o.
55 Timor mundanus semper est malus, quia causatur ab amore semper malo. s. ab amore mundano. 22æ.q.19.3.o.et 9.c.
56 Timor filialis, et timor castus, sunt idem. 22æ.q.19.2.3m.
57 Timor filialis habet duos actus. s. reuereri Deum, et timere separationẽ ab eo. 12æ.q.67.4.2m.
58 Timor filialis augetur, aucta charitate, seruilis vero diminuitur secundũ actum eius, non autem secundum substantiam. 22æ.q.19.10.o.
59 Timor filialis, siue castus, est primum donum, inter septẽ dona spiritus sancti, non autem timor mundanus vel humanus, nec seruilis, licet sit à spiritusancto. 22æ.q.10.9.o.& 12.1m.
60 Actus doni timoris in beatis, est habere reuerentiam ad Deum. 12æ.qu. 67.4.2m.
61 Donum timoris eminentius retrahit à malis, propter reuerentiam Dei, quàm virtus moralis. 12æ.q.68.4.4m.
62 Donum timoris datur contra superbiam: nec tamen est humilitas, sed est principium eius. 22æ.q.19.9.4m.
63 Donum timoris correspondet spei. 22æ.q.17.princ.& q.19.princ.
64 Donum timoris, principaliter correspondet spei, secundario autẽ temperantiæ. 22æ.q.14.1.3m.
1 Tyrannus. Et regnum faciliter degenerat in tyrannidẽ, propter magnam potentiam eius, ex crudelitate & auaritia, nisi regis sit perfecta virtus. 12æ.q.105.1.2m.
2 Tyranni ciuitates desolantes, sacra prædantes, i. magna per vim auferentes, sunt iniusti, non autem illiberales, quia illiberalitas est circa mediocres pecunias. 22æ.q.118.6.4m.
3 Perturbatio regiminis tyrannici non habet rationem seditionis, nisi sic inordinate fiat, quòd maius detrimentum sequatur: sed tyrannus est magis seditiosus. 22æ.q.42.2.3m.
4 Non licet occidere, vel inuadere tyrannos, nisi per publicam potestatẽ, licet principatus eorum sit iniustus. 22æ.q.42.2.3m.
Torneamentum, id est, inordinata & periculosa exercitia prohibentur priuatione sepulturæ ecclesiasticæ, non autem castiludia. 22æ.quæst. 40.1.4m.
1 Totum triplex. s. quantitatiuum, rationis vel essentiæ, totum potentiale vel virtutis: seundum & tertium conuenit formis per se, primum verò, per accidens tantùm. 1ª.q.76.8.c.
2 *Totum homogeneum, nihil includit quod non includat quælibet pars eius, nec differt secundum identitatem earum & totius, nec per consequens à suis partib. 1ª.q.11.2.2m.
3 Totum substantiale, est in qualibet parte totum, sicut tota natura & species aquæ, est in qualibet parte aquæ, non autem totũ quantitatiuum, sed pars in parte, sicut locatum in loco. 1ª.q.8.2.3m.
4 In substantiis incorporeis, non est totalitas per se, nec per accidens, nisi secundum perfectam rationem suæ essentiæ. 1ª.q.8.2.3m.& q.10.1.3m. & q.76.8.c.
5 Virtus totius potentialis est in vna parte eius completè, in aliis autem diminutè. 1ª.q.77.1.1m.& 12æ.q.57.2.2m.
Tragœdus, verus est falsus lector, secundum Aug. 1ª.q.17.1.1m.
1 Trahere. Et multi trahentes vnam nauim, faciunt vnam actionem ex parte operati, sed multas ex parte agentium. 1ª. q.76.2.c.
2 Te tua fata trahunt, vt poeta dixit. 1ª.q.116.2.3m.
1 Transfiguratio Christi conuenienter facta est, ostensione gloriæ, non autem mutatione formæ, vel naturæ. 3ª.q.45.1.o.
2 Testes eius fuerunt conuenientes, s. Moyses, Helias, Petrus, Ioannes, Iacobus, & Deus pater. 3ª.q.45.3.4.o.
3 Noyses tunc non reassumpsit proprium corpus, sed aliud sicut Angeli: Helias autem habuit proprium corpus, & venit illuc de paradiso terrestri, non autem de cœlo empyreo. 3ª.q.45.3.2m.
1 Transgressio propriè est agere contra præceptum negatiuum, & est communis omni peccato materialiter: sed formaliter est speciale peccatum dupliciter, scilicet, vt contemptum præcepti, & vt differt ab omissione. 22æ.q.79.2.o.& 3.3m.& 4.3m.
2 Transgressio & omissio propriè sunt peccata mortalia, sed largè. i. præter præcepta sunt venalia. 22æ.q.79.4.3m.
3 Transgressio simpliciter & absolutè: grauior est omissione, licet aliquando sit econuerso. 22æ.q.79.4.o.
4 Transfiguratio contrariatur actui virtutis, cuius omissio, dicit simplicem negationem. 22æ.q.79.4.c.2m.
Omnis transitus est determinatio ad determinatum. 1ª.q.46.2.6m.
Transmutatio organi sensus duplex, scilicet intentionalis seu spiritualis, & naturalis: prima requiritur per se ad actum potentiæ sensitiuæ apprehensiuæ, secunda verò per accidens: sed requiritur per se, ad

actum

actum appetitus sensitiui.12æ.q.22.2.3m.& 3.c.
1 Tremor est effectus timoris, propter debilitatem virtutis, ex defectu caloris.12æ.q.44.1.2m.& 3.o.
2 Cor timentibus maximè tremit, & quæ connectuntur pectori, vt vox, labium inferius, mandibula inferior, brachia, manus: quia calor deserit cor, & descendit ad inferiora, vel quia hæc membra sunt mobiliora, sicut & genua.12æ.q.44.3 3m.
1 Tribulatio. Et Misericordes quandoque tribulantur, ad eorum correctionem, vel humiliationem, vel probationem.22æ.q.108.c.fi.
2 Tribulationes quibus Deus punit peccatores, sunt meritoriæ & satisfactoriæ, si patienter acceptentur, non autem aliter.12æ.q.87.6.c.fi.
3 Nullus est sic crudelis, qui tribulatis & humiliatis noceat, sed parcit: quia canis etiam non mordet hominem iacentem.12æ.q.47.4.a.i.
Triduo Christus fuit totus in sepulchro, non autem totum.3a.q.52.3.o.
1 TRinitas. Et Trinitatem non esse in diuinis, est impossibile.1a. quæst. 31.1.o.
2 Nomen trinitatis significat vnitatem essentiæ in recto, & numerum personarum in obliquo quo ad etymologiam, sed quo ad significationem, est econuerso.1a.q.31.1.1m.
3 Nomen collectiuum significat multitudinem simpliciter. id est, diuisorũ per essentiam & vnitatem minimam, s. vnitatem ordinis, sed trinitas econuerso.1a.q.31.1.2m.& q.39.5.6m.
4 Per rationem naturalem, non potest veniri in cognitionem trinitatis personum.1a.q.32.1.o.& q.39.7.c.et q.93.6.4m.
5 Bonitas Dei per effectus potest intelligi, sine trinitate personarum, non autem in visione beata.22æ.q.2.8.3m.
6 Trinitas non est trina, quia essent tres trinitates.1a.q.31.1.5m.
7 Trinitas est in vnitate, & econuerso, id est tres personę sunt in vna essentia, & econuerso.1a.q.31.1.4m.
8 Deus est Trinitas, contra Poretanos.1a.q.39.6.1m.
9 Pater non est trinitas.1a.q.3.1.1m.& q.39.6.1m.
Triplicitas non conuenit Deo, quia non significat absolute numerum sicut trinitas, sed significat comparationem inæqualitatis, quia est species proportionis inæqualis.1a.q.31.1.3m.
1 Tristitia est passio animalis, media inter duas passiones irascibilis: quia sequitur timorem, & prior est ira, quam etiam causat.12æ.q.25.1.c.& q.42.3.1m.
2 Tristitia est dupliciter mala, scilicet secundum se, quæ est de malo apparenti, & vero bono, & secundum effectum, scilicet, de vero malo, sed immoderata impediens bonam operationem.22æ.q.35.1.c.
3 Species eius, secundum applicationem ad extraneum, sunt quatuor, scilicet misericordia, inuidia, anxietas vel angustia, & accidia.12æ.q.35.8.o.& q.41.4.1m.& 22æ.q.35.q.4.3m.
4 Obiectum tristitiæ, est malum proprium præsens.22æ.q.35.8.c.& quæst. 36.1.c.1m.
5 Tristitia est de bono alterius, inquantum est malum sibi quadrupliciter, scilicet nocendo, carendo, excedendo, & quia est indignus.22æ.quæst. 36.1.2 c.
6 Dolor est de repugnante ad naturam corporis, apprehenso per tactum, incipiens in læsione corporis, & terminatus in apprehensione: ideo est in sensu subiectiuè, & est passio corporalis: sed tristitia est de repugnante appetitu apprehenso interius, incipiens in apprehensione, & terminatur in affectione, & est in appetitu sensitiuo, & est passio animalis.12æ.q.42.3.2m.& 3a.q.15.6.c.& q.46.6.c.
7 Tristitia est subiectiuè in concupiscibili.12æ.q.23.1.c.1m.& 2.c.
8 Nulla tristitia secundum Stoicos est vtilis ad aliquid: ideo quælibet tristitia, secundum eos est vitanda.3a.q.46.6.2m.
9 Vera tristitia fuit in Christo.3a.q.15.6.o.& 7.c.2m.& 9.c.& q.46.6.o.
10 Tristitia fuit in ratione inferiori Christi, non autem in ratione superiori, nisi secundum quod radicatur in essentia animæ.3a.q.46.8.o.
11 Omnis defectus corporalis disponit ad tristitiam.22æ.q.35.1.2m.
12 Ex spe & memoria malorum, causatur tristitia, sed non tanta, quanta à sensu præsentium.22æ.q.30.1.3m.
13 Tristitia inter omnes animæ passiones, maximè corpori nocet.12æ.q.37.4.o.& q.41.1.c.
14 Tristitia impedit omnem operationem, de qua est, sed auget eam operationem, cuius est principium.12æ.q.37.2.3.o.& q.39.3.3m.& quæstion. 59.3.2m.
15 Contemplatio veritatis mitigat tristitiam & dolorem, etiam in cruciatu, ratione delectationis.12æ.q.38.4.o.
16 Virtus moralis directè mitigat tristitiam interiorem, constituendo medium in ea, non autem dolorem exteriorem: quia non obedit rationi, sed sequitur naturam corporis, sed mitigat indirectè per redundantiam.3a.q.46.6.2m.
17 * Amici condolentes, mitigant tristitiam: quia videntur comportare tristitiæ onus cum illo, & quia in eo se percipit ab eis amari, quod est delectibile, delectatio autem omnis mitigat tristitiam.12æ.q.38.3.o.
18 Somnus, balneum, & omnia recreantia, mitigant tristitiam.12æ.q.38.5.o.
19 Omne animal naturaliter fugit tristitiam.22æ.q.34.6.c.
20 * Passio concupiscibilis, importans quietem in malo, scilicet tristitiã, media est inter duas passiones irascibilis, sequitur enim timorem. Cũ enim occurrerit malum quod timebatur, causatur tristitia. Præcedit autem motum iræ. Quia cum ex tristitia præcedente aliquis insurgit in vindictam, hoc pertinet ad motum iræ.12æ.q.25.1.c.
Throni dicuntur propter quatuor conuenientias ad sedes materiales: quia eleuantur super terram, firmantur, sedẽtem suscipiunt, & apertæ sunt de super.1a.q.108.5.6m.
Turpelucrum est species auaritiæ.22æ.q.118.8.4m.
Turpiloquium est filia luxuriæ, quia luxuriosi quorum est cor turpibus delectationibus plenum & concupiscentiis, de facili ad turpia vel verba prorumpunt.22æ.q.153.5.4m.
1 Turpitudo duplex. s. voluntaria & inuoluntaria. Prima est vitiosa non autem ardua: sed secunda est pœnalis & ardua. s. vituperium.22æ.quæ. 144.2.c.
2 Turpitudo duplex. s. inhonestatis & exterioris defectus. Secunda est in humilitate & mendicitate, non autem prima.22æ.q.187.5.4m.
1 Turtur est melior pullis eius: in columbis autem est econuerso.12æ.quæ. 102.3.3m.
2 Turtur & columba erant sacrificia pauperum, in holocaustis, propter volatus altitudinem, & in hostiis pro peccato, non autẽ in pacificis, quia non erant necessitatis.12æ.q.102.3.9m.& 3a.q.37.3.c.4m.
3 Turtur & columba sunt in copia in Iudæa. Et significant coniunctionem duarum naturarum in Christo, castitatem & charitatem.12æ.q.102.3.2m.& 3a.q.37.3.4m.
4 Turtur solituaga, significat contemplationem & secretas orationum lacrymas. Sed columba gregalis vitam actiuam, & orationes ecclesiæ publicas.3a.q.37.3.4m.
5 Turtur significat prædicationem & confessionem fidei, per suam loquacitatem. Sed columba significat simplicitatem & mansuetudinem.3a. q.37.3.4m.

V

1 VAcuum non fuit ante creationem, nec post: quia vacuum non est tantum negatiò sed priuatio. i. spatium capax corporis sine corpore. Nec fuit possibile, nisi potentia creantis.1a.q.46.1.4m.
1 Vagatio mentis in oratione tollit fructum eius. Et est peccatum ex proposito tantum.22æ.q.83.13.3m.
2 Et est filia accidiæ.22æ.q.35.4.2m.& 3m.
Vapor non ascendit ad cacumina quorundam montium.1a. quæst. 68.2.c.fi.
Varro secundum Augustinum, dixit quòd est Deus anima mundi motu & ratione mundum gubernans.1a.q.1.c.
1 Vas quandoque dicitur instrumentum operandi aliquid.3a.q.62.3.1m.
2 Vasa sacra in necessitate ecclesiæ, quo ad materiam tantum, possunt vendi integra, ad vsum ecclesiæ. Si autem vendantur ad alium vsum, frangantur, præmissa oratione. Non autem vendi possunt ratione consecrationis: vt. s. pro ea aliquid plus exigatur: quia simonia essent.22æ. q.100.4.c.2m.& 3m.
Vbique esse, conuenit soli Deo.1a.q.8.2.4.o.& q.16.7.2m.& quæst. 52.2.c.& q.112.1.c.
Velleitas quæ secundum quosdam est voluntas incompleta, est de impossibili, quia. sc. aliquis vellet illud, si esset possibile. Voluntas autem completa non est nisi de possibili, quod est bonum volenti.12æ.q.13.5. 1m.& 3a.q.21.4.c.
Motus naturalis est velocior in fine & tardior in principio, motus autem violentus econuerso.12æ.q.34.6.c.2m.
1 Velum templi duplex, scilicet interius antè sancta sanctorum, & exterius. Secundum scissum est in passione Christi, non autem primũ.12æ. q.102.4.4m.
2 Velum templi habebat quatuor colores per quos quatuor elementa designantur, quæ nos impediunt à diuinis, scilicet byssum, per quod designatur terra, quia byssus, idest, linum de terra nascitur: purpuram, per quam significatur aqua. Fiebat enim purpureus color ex quibusdam conchis, quę inueniuntur in mari: hyachintum, per quam significatur aër, quia habet aëreum colorem, & coccum bis tinctum per quem designatur ignis. Vel per colores eius quatuor, designãtur quatuor virtutes, sc. quia velum erat ornatum bysso, ad designandum carnis puritatem: purpura autem ad figurandum passiones, quas sancti sustinuerunt pro Deo: cocco bis tincto, ad significandum charitatem geminam Dei & proximi; Hyachintho autem significabatur cœlestis meditatio.12æ.q.102.4.4m.& 8m.
Venatio, Aucupium & piscatio sunt à natura. Ideò sunt secundum se licita 1a.q.96.1.c.& 22æ.q.64.1.o.
1 VEndere. Et Pretium rerum venalium, consideratur secundum vsum hominis, non autem secundum gradum naturæ rerum.22æ.quæ. 77.2.3m.
2 In illis est peccatum, quæ bis vendunt, * quod patet in iis quorum vsus non est aliud à re ipsa. In quib. reb. qui rem vendit, vel mutuat, cum in huiusmodi transeat dominium ad accipientem, vel rem bis vendit, & est in venditionib. ad credentium dum plus pro dilatione volunt accipere, vel vendunt quod non est. Et vtrumque est vsurarium & peccatum.22æ.q.78.1.o.
3 In domo autem sunt duo, sc. substantia & vsus. Sed aliud est habere domum, & aliud vti domo. Vnde separatim possum vsum vendere, sine domus venditione, & ita in omnibus aliis huiusmodi. Vnde si aliqua sunt quæ consistant in ipso vsu tantùm, & vsus eorum est distractio, non potest fieri id quod de domo.22æ.q.78.1.o.
4 Denariis verò vtimur distrahendo, & frumento consumendo, & ideò si vsum vendis, bis vendis.22æ.q.78.1.o.
5 Vendere ad terminum secundum iusti prætij quantitatem, non est vsura. Si autem cæteris parib. fiat vltra prætij quantitatem propter temporis expectationem, est peccatum vsuræ.22æ.q.78.1.o.& 2.7m.
6 Vendens scienter rem quæ deficit in specie substantiæ, quantitate, vel qualitate, peccat. Non autem vendens ignoranter. Sed cùm sciuerit, tenetur recompensare.1a.q.77.2.o.
7 Vendere carius quàm emit, est licitum meliorando rem, vel si mutetur prætium ratione loci vel temporis, vel propter periculum transferendi vel faciendi fieri.22æ.q.77.4.5m.
8 Illa superabundantia quæ ex iusta permutatione seu venditione accidit non habet vitium inæquitatis. Alias non fuisset venditio vel permutatio iusta.22æ.q.77.4.1m.
9 Vendere rem plus notabiliter, quàm valeat simpliciter sibi, vel ipsi vendenti, non licet, quamuis lex humana permittat citra dimidium, 22æ. q.77.1.o.
10 Vendens non tenetur dicere publicè vitium rei, nec in particulari, nisi propter damnum, vel periculum.22æ.q.77.3.o.
11 Venditor non tenetur dicere ementib. abundantiam venalium futuram per aduentum aliorum mercatorum, nec minuere prætium.22æ.quæ. 77.4.3m.
12 Mensuras venalium oportet esse diuersas in diuersis locis, eas institui publica auctoritate vel consuetudine.22æ.q.77.2.2m.
Venter adulteræ, potantis aquam zelotypiæ, semper intumescebat.12æ.q. 103.2.3m.
1 Venus agit ex insidiis, & suratur intellectum multum sapientis, 22æ.q. 55.8.1m.

2 Venus dicitur ab Aristotele dolosa, & corrigia eius varia, secundũ quandam similitudinem, inquantum. s. hominem subito surripit, sicut & in dolis agitur, non tamen per astutias, sed magis per violentiam concupiscentiæ & delectationis. Ibidem.
Verberare hominem, nulli licet, nisi habenti potestatem supra eum, vt pater supra filium, & dominus supra seruum.22æ.q.65.2.o.& q.72.2.2m.
Verbositas, curiositas, importunitas, inquietudo, & instabilitas loci vel propositi, pertinet ad euagationem mentis. Ideo oriuntur ex accidia. 22æ.q.35.4.3m.
1 VErbum propriè importat rationem formæ exemplaris: quia est ars. 1a.q.3.8.2m.
2 Verbum cordis importat aliquid procedens ab intellectu, vt constitutum per operationem eius.1a.q.27.1.c.fi.& q.28.4.1m.& q.34.1.c.
3 Verbum est ipsum intellectum, & id quod concipitur.1a.q.22.1.c.& q.28. 4.1m.& q.34.1.c.
4 Quicunque intelligit, ex hoc ipso quod intelligit, procedit aliquid intra ipsum. s. verbum.1a.q.27.1.c.
5 Verbum in anima, sine actuali cognitione esse non potest.1a.q.93.7.c.3m.
6 Verbum cordis significatum verbo oris, est conceptio rei intellectæ, ex vi intellectiua proueniens, vel ex eius notitia procedens.1a. q.27.1.2. c.& q.28.4.1m.q.34.1.o.& q.107.1.c.et 12æ.q.93.1.2m.
7 Nihil implicans contradictionem, potest dici verbum.1a. quæstion.25. 3.c.fi.
8 Verba tenent pręcipuum locum inter signa, quibus homo aliquid significat alteri.22æ.q.55.4.2m.et q.72.1.c.q.110.1.2m.3a. q.60.6.c.1m.et 2m.
9 Verbis vtimur ad hominem, vt ei manifestemus nostros conceptus: ad Deum autem, vt nos vel alios excitemus.22æ.q.91.1.c.
10 Verba vt signa inferũt multa damna, et in verbo homo facile delinquit. Sed secundum suam essentiam. i. vt soni, non nocent nisi auditui. s. clamando.22æ.q.72.1.1m.et q.89.2.c.fi.
11 Verbum nostræ mentis manet, non autem verbum vocale. Sed neutrum subsistit. Verbum verò diuinum manet et subsistit.1a.q.37.1.2m.
12 Verbum Dei est tantum vnũm, perfectum, et idem quod essentia, ideo est filius. Non autem verbum nostrum, nisi metaphoricè, quia est multiplex, imperfectum, et accidens.1a.q.27.2.2m.et q.33.2.3m. et qu.34.2. 1m.et 3.c.
13 Diuersitas obiectorum diuersificat speciem verbi et amoris.1a. q.93.8.c.
14 Verbum duplex. s. verbum vocale, et verbum mentale. Primo respondet spiritus corporalis: secundo verò spiritus intimi amoris.1a. q.27.1.c.
15 Verbum triplex, scilicet verbum cordis, vocis, et habens imaginem vocis.1a.q.27.1.c.
16 Verbum propriè dicitur tripliciter. s. conceptus mentis, vox significatiua eius. & imaginatio vocis. Impropriè verò dicitur verbum, res significata vel effecta verbo.1a.q.34.1.c.
17 Verbum vt significat conceptum mentis, est in Deo propriè secundum alias vero significationes eius, est in Deo metaphoricè tantum.1a.q. 34.1.c.1m.& q.36.2.5m.
18 In diuinis est tantum vnum verbum.1a.q.27.5.3m.& q.34.3.c.& 1a. quæst. 41.6.o.
19 * Verbum in diuinis propriè, dicitur personaliter tantum, non autem essentialiter.1a.q.34.1.o.& 12æ.q.93.1.2m.
20 Verbum est in diuinis ab æterno, & non tantum ratione incarnationis eius.1a.q.34.3.2.
21 Verbum in diuinis propriè, conuenit soli filio, figuratiuè autem conuenit spiritui sancto, inquantum manifestat filium.1a.q.34.2.o.
22 Deus eodem modo dicit se, & omnia alia, etiam creaturas.1a.q.34.2.3m, & 3.c.& q.37.2.c.3m.
23 Verbum Dei respectu non entium, est expressiuum tantum, sed respectu entium, est etiam factiuum.1a.q.34.3.5m.
24 Verbum Dei respectu creaturarum, est expressiuum, & operatiuum, sed respectu eorum quæ sunt in Deo, est expressiuum tantum, 1a. q.34.3.c.
25 Verbum principaliter refertur ad patrem, & quasi per se, sed ad creaturas refertur consequenter, & quasi per accidens.1a.q.34.3.o.
26 Verba significantia aliquid deuotionis, excitant mentes, & præcipuè minus deuotas. Sed verba pertinentia ad alia distrahunt mentem, & impediunt deuotionem.22æ.q.83.12.2m.
27 Verba & participia dicuntur de Deo, ratione æternitatis, quæ continet omne tempus.1a.q.13.1.3m.
1 Verecundia non est virtus propriè, sed large, inquantum est passio laudabilis.22æ.q.144.1.o.
2 Verecundia est timor turpitudinis exprobrabilis. Et principaliter respicit vituperium. Sed respicit culpam consequenter. Et hoc dupliciter. s. cessando & celando.22æ.q.116.2.3m.& q.144.1.c.2m.2.o.& 4.c.
3 Verecundia non est timor de ipso actu puccati, sed dé turpitudine vel igñominia, vel conuitio, vel opprobrio.12æ.q.41.4.c.2m.& 3m.& quæ. 42.3.4m.
4 Homines maximè verecundantur de actibus venereis, etiam in matrimonio, & de signis eorum.12æ.q.151.4.c.
5 Verecundia non est de operibus virtutum, nisi per accidens, ratione falsæ opinionis, vel propter notam præsumptionis vel simulationis.22æ. q.144.2.3m.
6 Verecundia est ab iis, quorum testimonium est maioris ponderis, propter certitudinem ex rectitudine iudicij. s. à sapientibus & vtruosis, vel ex cognitione. s. à notis & coniunctis, vel propter effectum nocentis vel iuuantis.22æ.q.144.3.o.
7 Aliqua peccata grauiora, sunt minus verecundabilia, quæ tamen sunt minus turpia: vel quia se habent in excessu temporalis boni.22æ.q.116.2. 3m.& q.144.2.4m.
8 Verecundia est principiũ emendationis: quia in principio erubescimus oculos hominum: in fine verò oculos rationis & Dei.22æ.q.144.4.4m.
9 Verecundia cessat turpem actum, sed erubescentia cessat à turpi actu. Vel vtraque propter timorem vituperij.22æ.144.q.2.c.fi.
10 Verecundia iacit prima temperantiæ fundamenta, secundum Ambros. inquantum, scilicet incurrit horrorem turpitudinis.22æ.q.144.4.4m.
11 Ex sæpius verecundari causatur virtus, qua vitantur turpia, non autem virtus qua quis verecundetur, tamen sic disponit, quod verecundaretur si turpia ageret.22æ.q.144.1.5m.
12 Verecundia non est in pessimis: quia peccatum non reputant vt turpe. Nec est in virtuosis & senibus: quia non apprehendunt illud possibile sibi, nec est difficile eis ad vitandum.22æ.q.144.4.o.
13 Verecundia conuenit senibus & virtuosis condionaliter tantum. s. quia verecundarentur, si aliquid turpe agerent.1a.q.95.3.c.fi.& 22æ.q.144. 4.c.1.5m.& 4.c.
14 Carent vecundia homines, in peccatis profundati, quibus sua peccata non displicent, sed magis de eis gloriantur.22æ.q.144.4.c.
Vereri. Et Quidam sunt qui non verentur alios contristare.22æ.q.116.1.c.
1 Veritas octupliciter diffinitur.1a.q.16.1.c.fi.
2 Ratio veritatis consistit in adæquatione rei & intellectus.1a. qu.21.2.c.
3 Ratio veritatis, prius est in intellectu, quàm in rebus.1a.q.16.1.o.
4 * Veritas magis fundatur in esse rei, quàm in essentia rei.22æ.q.109.1.c.
5 Veritas dicit relationem, qua esse ordinatur ad intellectum, sicut bonitas ad appetitum.1a.q.16.1.3.c.
6 Veritas dicitur primo de intellectu, de enunciatione verò, inquantum est signum eius: de re autem, vt de causa eius.1a.q.16.7.8.c.
7 Veritas non entium, vt chimeræ, vel aliorum huiusmodi, est tantum in intellectu, & ab eo causatur.1a.q.16.3.2m.& 5.3m.& 7.4m.
8 Ad veritatem locutionum, requiritur res significata, & modus significandi.1a.q.39.4.5.c.
9 Veritas enunciabilium, non est aliud quàm veritas intellectus, quia enũciabile vt est in intellectu, habet per se veritatem, sed in voce est verum, quia significat veritatem intellectus, non autem per veritatem in enunciabili existentem.1a.q.16.7.c.
10 Eadem est veritas, & rectitudo communium principiorum apud omnes & æqualiter nota, sed in ratione speculatiua, eadem est, non autem æqualiter nota in conclusionibus, in practica verò ratione, nec est eadem, nec æqualiter nota.12æ.q.94.4.c.
11 Veritas triplex. s. cognitionis naturalis, infusæ, & acqsitæ.1a.q.69.1.3m.
12 Homo pertingit ad cognitionem veritatis tripliciter. s. capiendo à Deo ab homine, & per studium: primò est necessaria oratio: secundò auditus: tertiò meditatio.22æ.q.180.3.4m.
13 Veritas quadruplex. s. vitæ, doctrinæ, iustitiæ, & locutionis.1a.q.16.4.3m. q.21.2.2m.& 22æ.q.109.3.3m.
14 Veritas est in intellectu Dei propriè & primo, sed in intellectu nostro, est propriè et secundariò: in reb. autem est secundario et impropriè. 1a.q.16.7.8.c.
15 Deus est veritas.1a.q.16.5.o.et 12æ.q.3.7.c.
16 Deus est summa, maxima, et prima veritas.1a.q.16.5.c.
17 Veritas in diuinis sumitur dupliciter, s. propriè, idest, æqualitas intellectus Dei ad essentiam eius principaliter, et ad creaturas consequenter, et metaphoricè, idest, summa imitatio principij: primo modo dicitur tantùm essentialiter: secundo autem personaliter, et conuenit soli filio.1a.q.16.5.2m.et q.39.8.c.
18 Anima non iudicat de omnib. reb. secundum quamcũque veritatem, sed secundum primam veritatem, inquantum resultat in anima, sicut in speculo, secundum prima intelligibilia.1a.q.12.11.2m.et q.16.6.1m.q. 84.5.c.q.88.3.1m.et 12æ.q.93.2.c.et 22æ.q.173.1.2m.
19 Omnis veritas est à Deo.1a.q.16.5.3m.
20 Veritas prima est finis omnium desideriorum, et actionum nostrarum. 22æ.q.4.2.3m.
21 Omnes res sunt veræ vna veritate, sc. Dei, sicut principio effectiuo et exemplari: sed multis formaliter.1a.q.16.6.o.et 12æ.q.93.1.3m.
22 Quælibet veritas, præter primam, est aliquo modo mutabilis, 1a.quæst. 16.8.o.
23 Veritas qua quis dicit verum, et qua verax dicitur, est virtus, non autem qua verum dicitur, sed est obiectum et finis virtutum.1a.q.16.4.4m.et q.17.1.c.et 22æ.q.109.1.o.
24 Hæc virtus non est virtus theologica, nec virtus intellectualis, sed est virtus moralis: & medium eius est inter superfluum & diminutum, & & hoc dupliciter, scilicet ex parte actus & ex parte obiecti.22æ.q. 109.1.3m.
25 Et est specialis virtus.22æ.q.109.2.o.
26 Ad virtutem veritatis pertinet, talem se exhibere exterius per signa exteriora, s. per verba & facta, qualis est.22æ.q.109.1.c.3m.2.c.& 3.1m.& 3m.& q.110.1.c.
27 Hæc virtus pars annexa iustitiæ, quia vtraque est ad alterum, & vtraque æqualitatem constituit: sed iustitia secundum debitum legale, veritas autem secundum debitum morale.22æ.q.109.3.o.
28 Et declinat plus in minus quàm in maius, non quidem negando verum, sed affirmando.22æ.q.109.4.o.& q.129.1.5m.
29 Veritas vitæ est communis ad quamlibet virtutem.22æ.q.109.2.3m.
30 Veritas amatur per se, sed oditur per accidens.12æ.quæst. 29.5.o.& 22æ. q.15.1.3m.
31 Veritas creata est maior anima, secundum quid, vt perfectio eius, non autem simpliciter.1a.q.16.6.1m.
1 Verum dicitur dupliciter, scilicet verum veritate essentiæ, & verum veritate proprietatum.1a.q.68.4.c.& 22æ.q.77.2.1m.
2 Ens est de ratione veri, non autem econuerso: ideo verum non potest intelligi, non intellecto ente, sed benè econuerso, non autem verò non existente.1a.q.16.3.3m.
1 Vespertilio circa terram volat: ideò significat præditos scientia seculari, qui sola terrena sapiunt.12æ.q.102.6.1.fi.
Vestigium trinitatis attenditur secundum appropriata, per quæ veniri potest in trinitatem personarum.1a.q.45.7.1m.
2 Tres partes eius, diuersimodè assignantur à diuersis, quę tamen reducuntur ad principium, medium, & finem.1a.q.5.5.o.
3 Et repræsentat causam vt causam tantùm, imago autem repræsentat etiam quò ad formam causæ.1a.q.45.7.c.& q.93.6.c.
4 Vestigium trinitatis est in creatura secundum quod imitatur perfectionem Dei, seu consequitur esse perfectum, 1a.q.5.5.o.& q.45.7.o.
5 Vestigium Trinitatis est in qualibet creatura, inquantum est creata, habens

pens formam et ordinem licet propriè sit tantum in indiuiduis substantiæ.1ª.q.45.7.o.et q.93.6.c.

1 Vestis. Et In viu vilium vestium potest esse peccatum inanis gloriæ et auaritiæ,et virtus humilitatis,signum contemptus mundi, pœnitentiæ,et tristitiæ.22æ.q.16.8.1.c,2^{m}.et q.187.6.o.

2 Vitiosum est,quòd vir vestiatur veste mulierum,vel econuerso,ad lasciuiam,sed potest esse sine peccato, propter aliquam necessitatem: sed prohibetur in lege veteri,propter idololatriam.12.quæst.102.6.6^{m}.et 22æ.q.169.2.3^{m}.

Vexatio Redimere suam vexationem licet, iuris ordine non prætermisso. 22æ.q.66.5.3^{m}.et q.100.4.3^{m}.

Vgo de sancto Victore,non est auctoritatis.1ª.q.1.10.2^{m}. et 22æ.q.5.1.1^{m}.et 3ª.q.45.2.c.et q.50.4.c.

1 Via. Et Non oportet quòd qui vadit per viam,in quolibet passu cogitet de fine viæ.12æ.q.1.6.3^{m}.

2 Homini datur longior via quàm angelo:quia magis distat à Deo per cognitionem.1.q.52.5.1^{m}.

Vicem Dei gerunt homines,in commissis hominum iurisdictioni: non autem quo ad omnia,vt in institutis à solo Deo, sicut in matrimonio et huiusmodi.12æ.q.100.8.3^{m}.fi.

Vigilantia est idem quod solicitudo,et pertinet ad prudentiam. 12æ. quæs. 47.9.o.

Vigilare. Et Cum aliquis vult diu vigilare de sero, ex quo sequitur quòd non vadat hora matutinali ad ecclesiam, tunc actus iste interior vel exterior,per accidens se habet ad peccatum omissionis. 12æ. quæstio. 71.5.c.

Vigiles. Et cursores,& alij huiusmodi, de suo labore viuentes, intelliguntur de labore manuum suarum viuere.22æ.q.187.3.c.

1 Vindicatio est virtus specialis: quia ad hoc natura inclinat. 22æ. quæst. 108.2.o.

2 Vindicatio consistit in medio duorum vitiorum.s.crudelitatis & seruitiæ,secundum excessum:& remissionis, secundum defectum. 22æ. qu. 108.2.3^{m}.

3 Naturalius est homini appetere vindictam iniuriarum illatarum, quàm ab hoc deficere: quia vix alicui nimis paruæ videntur iniuriæ sibi illatæ,secundum Salustium.22æ.q.157.2.2^{m}.

4 Vindicatio,& inflictio pœnæ peccanti,est licita, si fit propter bonum.s. vel emendationis, vel cohibitionis, vel quietis aliorum cum aliis debitis circunstantiis,non autem si fit ex odio,vel principaliter intendatur malum peccantis.22æ.q.108.1.o.& 3.c.q.158.1.c.3^{m}.& 2.c.&3.o. & 3ª.q.15.9.c.

5 Fortitudo disponit ad vindictam remouendo prohibens, zelus autem importat primam radicem eius:quia actus cuiuslibet virtutis,procedit ex radice charitatis.12æ.q.105.2.10^{m}.& 22æ.q.108.2.2^{m}.

6 Vindicatio debet fieri per priuationem eorum quę peccans diligit.s.per mortem,verbera,talionem,vincula,carcerem,seruitutem, damnum, exilium,ignominiam,& huiusmodi.22æ.q.108.3.o.

1 Vinum vitis,est propriè vinum,alia verò per similitudinem eius.3ª.quæs. 74.5.c.1^{m}.

2 Vinum calefacit & lætificat.22æ.q.147.8.1^{m}.& 3ª.q.74.5.c.

3 Vsus vini est illicitus accidens tantum.s. vel propter conditionem eius, qui faciliter læditur ex eo,vel propter excessum, vel votum,vel scandalum.22æ.q.149.3.o.

4 Vinum antiquitus mulieres apud Romanos non bibebant, secundum Valerium.22æ.q.149.4.c.

Violari quęcunque non licebat,dicebantur antiquitus sancta,vel sacrosancta,vt muri ciuitatis,& personæ in dignitate constitutæ.3ª.q.60.1.2^{m}.

1 Violentia est à principio extrinseco, * nil conferente eo quòd vim patitur,vt.s.sic patiatur:id autem fit quantum ad inclinationis finem, vt si lapis proiiciatur sursum, qui inclinatur deorsum ferri secundo quo ad modum tendendi,vt si lapis velocius quàm sit eius inclinatio prociatur deorsum.22æ.q.175.1.c.

2 Violentia nemini conuenit,nisi per publicam potestatem. 22æ. q.68.8.c.

1 Virginitas est specialis virtus.12æ.q.64.1.3^{m}.& 22æ.q.152.1.1^{m}.& 3.o.& q. 155.c.1.5^{m}.

2 Virginitas dicitur à virore,quia importat immunitatem à concupiscentiæ adustione,circa delectationes venereas.22æ.q.1.2.1.c.

3 Virginitas secundum August. est in carne corruptibili, incorruptionis perpetua meditatio.22æ.q.152.1.1^{m}.

4 Virginitas quo ad suum materiale.i.pro incorruptione signaculi, vel ir resolutione seminis propter delectationem, est à natura, sed quo ad suũ formale. i. pro habitu quo quis proponit seu eligit perpetuo seruare integritatem mentis & corporis vel sine voto,vel præcipue cũ to,est ex gratia Dei.22æ.q.152.3.1^{m}.

5 In delectatione venerea sunt tria.s.violatio signaculi virginalis,resolutio seminis delectionem causans, & propositum huius: remotio primi se habet ad virginitatem per accidens: remotio secundi se habet ad eam materialiter: remotio tertij se habet ad eam formaliter & cõpletiuè.22æ. q.112.c.3^{m}.&3.o.

6 Virginitas perdita non potest reparari, ratione præteriti, sed bene quo ad omnem integritatem * operante Deo, & quo ad virginitatis propositum:nulla tamen potentia fieri,vt quæ corrupta est, corrupta nõ fuerit.1ª.q.25.4.3^{m}.& 22æ.q.152.3.3^{m}.

7 Corruptio triplex. s. corporalis tantum. i. fractio signaculi virginalis, vel resolutio seminis,quocunque modo:& corruptio mentis tantum. i. consensus in rem veneream sine opere, & vtraque simul: in tertia amittitur virginitas irreparabiliter, in secunda reparabiliter: in pri- verò nullo modo.22æ.q.152.1.o.& 3.3^{m}.

8 Virginitas & pudicitia sunt in anima essentialiter, In carne verò materialiter.22æ.q.152.1.2^{m}.

9 Virginitas se habet ad castitatem, sicut magnificentia ad liberalitatem. 22æ.q.152.3.c.fi.& 5^{m},& q.155.4.c.

10 Virginitas est illustrior portio gregis Christi,secundum Cyprianum,supremum decorem sibi vendicat,secundum Ambros.quia est supremus mus gradus temperantiæ,& est virginum sublimior gloria, per comparationem ad viduas & coniugatas.22æ.q.152.5.c.1^{m}.

11 Virginitas est maxima,non quidem simpliciter, sed in genere castitatis. s.castitatis virginalis,coniugalis, & vidualis, non autem est maxima virtutum simpliciter: quia est minor virtutibus theologicis & religione quarum actus est ipsa occupatio circa res diuinas: & ideo præferuntur virginitati.22æ.q.152.3.c.5^{m},& 4.5.o.& q.15.2.2^{m}.q.155.1.o.& 4.c.1^{m}.& q.185.4.o.

12 Coniugatus potest esse melior virgine dupliciter, scilicet si habeat animum magis paratum ad virginitatem si oporteret, licet non eam habeat in opere, sed in solo habitu,& propter aliquam aliam excellentiorem virtutem.2æ.q.152.4.1^{m}.& 2^{m}.

13 Virginitas non opponitur luxuriæ sicut extremum, sed sicut medium. 22æ.q.152.2.2^{m}.

14 * Virginitas vt virtus, non potest amitti sine peccato: quia firmata est per votum.22æ.q.152.3.4^{m}.

15 * Virginitas quo ad suum formale,potest separari per pœnitentiam, & semper est cum cæteris virtutibus, non autem quo ad materiale eius. 22æ.q.152.3.2^{m}.& 3^{m}.& 3ª.q.89.3.1^{m}.

16 Fractio signaculi virginalis quocunque modo, sine proposito delectationis, non magis præiudicat virginitati, quàm fractio manus vel pedis.22æ.q.152.1.3^{m}.

17 Virginitas ad vacandum liberius Deo, & contemplationi eius, non est vitiosa,est licita & laudabilis.22æ.q.152.2.o.& 3.5.c.

Virilitas est idem quod fiducia, ideo est pars potentialis fortitudinis. 22æ. q.128.6^{m}.

1 Virtus nominat perfectionem potẽtiæ,quia de ratione virtutis est quod ponat potentiam in vltimo quo ad actum, quo ad obiectum, & quo ad modum agendi.12æ.q.55.1.2.3.c.& q.56.1.c.& q.66.3.c. & 22æ.q.51, 12^{m}.& q.129.2.c.

2 Virtus quandoque sumitur pro omni quod potest esse principium operationis,vel motus.12æ.q.26.2.1^{m}.& q.41.1.1^{m}.

3 Virtus importat directè dispositionem habentis se conuenienter, secundum modum suæ naturæ,sed consequenter importat bonitatem.12æ. q.71.1.o.

4 Virtus est dispositio perfecti ad optimum, inquantum dicit operationem,per quam res finem suum consequitur. 12æ.q.110.3.& 22æ.quæst. 23.7.c.

5 Omnis virtus humana potentiæ rationalis,est habitus:sed potentia naturalis,est sua virtus.12æ.q.55.1.o.& q.56.3.c.

6 Quandoque virtus dicitur, id ad quod est virtus, scilicet vel obiectum virtutis, vel actus eius, sicut fides dicitur quandoque id quod creditur,quandoque verò ipsum credere, quandoque autem ipse habitus quo creditur.12æ.q.55.1^{m}.

7 De ratione virtutis humanæ est habitus operatiuus, & bonus.12æ.q.55. 1.3.o.q.56.1.c.& q.71.1.2^{m}.& 22æ.q.58.1.c.

8 Principale in virtute,est electio.22æ.q.134.3.4^{m}.

9 Vbi est speciale impedimentum rationis,ibi oportet esse specialem virtutem.22æ.q.149.1.2.c.

10 * Virtus est bona seipsa,& non per aliam virtutem.12æ.q.55.4.1^{m}.

11 Virtus duplex, scilicet virtus vera, & virtus falsa vel simulata.22æ.q.23. 7.3^{m}.

12 Virtus dicitur dupliciter,sc.virtus vera,& virtus ficta.22æ.q.23.1.c.

13 Virtus duplex,scilicet virtus propria,& virtus aliena.3ª.q.43.3.o.

14 Habitus moralis habet rationem virtutis,inquantum rationi conformatur.12æ.q.58.2.c.fi.

15 Virtus simpliciter dicta,dicitur amor,secundum Augustinum, quia dependet à voluntate, cuius prima affectio est amor.12æ.q.56.3.1^{m}.& q. 62.2.3^{m}.

16 Virtus, secundum Aug.est ordo vel ordinatio amoris, quia per eam amor in nobis ordinatur.12æ.q.55.1.4^{m}.& q.62.1.1^{m}.

17 Virtus,secundum Aug.est bonus vsus liberi arbitrij,quia virtus ordinatur ad eum sicut ad proprium actum.12æ.q.55.1.2^{m}.

18 Virtus secundum Aug.est bona qualitas mentis qua rectè viuitur, qua nullus malè vtitur, qua Deus in nobis sine nobis operatur: quæ diffinitio totam virtutis rationem complectitur, & conuenit cuilibet virtuti,præter vltimam partem quæ conuenit virtuti infusæ tantùm. 12æ.q.55.4.o.& 22æ.q.108.2.2^{m}.

19 Virtus vt est in concupiscibili vel in irascibili, nihil aliud est quàm quædam habitualis conformitas earum ad rationem. 12æ.q.56.4.c.fi.& q. 92.1.c.

20 Virtus vniuersaliter est,quæ bonum facit habentem,& opus eius reddit bonum:& hoc dupliciter,vel materialiter tantùm, vt virtutes intellectuales: vel formaliter, vt virtutes morales.22æ.q.17.1.c.q.47.4.c. & q.58.1.c.

21 * Virtus dicitur vltimum potentiæ,quia ad illud potentia ordinatur,sc. ad obiectum,quia ibi virtus sumitur pro obiecto,12æ.q.55.1.1^{m},& 3.c. & 22æ.q.23.3.2^{m}.

22 De ratione virtutis est,quòd se habeat tantùm bonum. 22æ.q.1.3.& q.4. 5.c.& q.23.7.c.& quæst.51.1.2.c.& q.81.4.c.& q.117.6. c.2^{m}.& 3ª.quæ. 7.6.1^{m}.

23 Obiectum cuiuslibet virtutis, est bonum circa propriam materiam.Sed virtutes nominatæ ab aliqua generali conditione virtutum, illam sibi materiam specialiter vendicant, in qua difficilimum & optimum est,conditionem huiusmodi obseruare; sicut fortitudo pericula mortis,temperantia delectationes & tactus, & sobrietas mensuram circa delectationes cibi & potus.12æ.q.63.4.c. & 22æ. quæstion. 149.1.c. principio.

24 Virtus vera & simpliciter ordinat ad principale bonum. Sed virtus vera & secundum quid & imperfecta,ordinat ad pariticulare bonum.falsa verò virtus,abducit à principali bono. Sicut non est vera virtus auarorum prudentia,qua excogitant diuersa genera locellorum,& auarorum iustitia,qua grauium damnorum metu,contemnunt aliena, & auarorum temperantia, quæ luxuriæ quæ sumptuosa est, cohibent appetitum,& auarorum fortitudo qua vt ait Horatius,per mare pauperiem fugiunt,per saxa,per ignes.22æ.q.23.7.c.

25 Virtutes & vitia sortiuntur speciem ex eo quod est per se intentum,non autem ab eo quod est intentum per accidens, & præter intentio- nem

nem.22æ.q.109.2.2^{m}.et q.110.2.c.1^{m}.

26 Species virtutum distinguuntur secundum obiecta.12æ.q.96.3.c.et 22æ. q.18.2.c.et q.19.1.4.5.c.et q.31.4.c.et q.47.5.c.

27 Materia virtutum moralium duplex. s. materia propinqua. i. passiones vt plurimum,et materia remota.i.obiecta passionum.12æ. qu.60.5.c.et 22æ.q.31.1.2^{m}.q.32.1.4^{m}.et 117.2.3.o.et 6.c.

28 Obiecta passionum diuersarum potentiarum, comparata ad appetitum sensitiuum,causant diuersitatem passionum,ad rationem verò comparata,causant diuersitatem virtutum.12æ.q.60.5.c.

29 Obiecta passionum diuersarum potentiarum, semper causant diuersas species virtutum moralium.12æ.q.60.5.c.

30 Nihil potest esse subiectum virtutis simpliciter dictæ, nisi voluntas vel potentiæ,vt motæ ab ea.12æ.q.55.2.c.et 4.3^{m}.q.36.3.o.et q.57.1.c.

31 Nulla virtus est in voluntate,respectu boni sibi proportionati, sed tantum respectu Dei vel proximi.12æ.q.52.3.c.1^{m}.& q.56.6.o.

32 Intellectus non potest esse subiectum virtutis, nisi vel secundum quid.i. virtutum intellectualium,vel simpliciter.i.inquantum mouetur à voluntate.12æ.q.56.3.o.

33 Virtutes perficientes intellectum, excludunt totaliter falsum, non autem virtutes perficientes appetitum.22æ.q.1.3.1^{m}.

34 Omnis virtus & vitium est habitus voluntatis & mentis causaliter,non autem subiectiuè.12æ.q.56.3.o.

35 Virtutes perficiunt nos, ad prosequendum debitè inclinationes naturales.Ideo ad quamlibet inclinationem naturalem determinatam, ordinatur aliqua specialis virtus.22æ.q.108.2.c.

36 * Vna & eadem virtus potest esse in diuersis potentiis.12æ.q.56.2.c.

37 Nulla virtus propriè est in corpore,sed tantum in anima.12æ.q.53.2.c.& q.56.4.3^{m}.

38 Omnis virtus circa passiones,est in appetitu sensitiuo. 12æ. qu. 56. 4.4^{m}.

39 In Deo est potissimè virtus.1ª.q.3.6.1^{m}.& q.4.2.2^{m}.

40 Virtutes circa actiones,& virtutes in voluntate, vel virtutes in intellectu practico vel speculatiuo,sine imperfectione,sunt propriè in Deo Non autem virtutes circa passiones in bonum spirituale nisi metaphoricè. Sed virtutes circa passiones in bonum corporale, nullo modo. Nec virtutes vitæ actiuæ,vt eam perficiunt.1ª.q.21.1.1^{m}.& 12æ.q. 61.5. c.1^{m}.

41 Virtus ordinata ad bonum, secundum regulam rationis humanæ potest causari in nobis ex actibus nostris, non autem quæ secundum regulã diuinam.12æ.q.51.2.3.4.o.& q.55.4.c.6^{m}.& q.63.2.3.10.& q.55.2.c.& q. 92.1.1^{m}.

42 Virtutes in sunt nobis à natura, secundum aptitudinem & inchoationem, non autem secundum perfectionem, præter virtutes theologicas,quæ sunt totaliter ab extrinseco,scilicet à Deo.12æ.q.51.1.o.c.& q. 63.1.o.& 2.3^{m}.3.c.q.71.2.1^{m}.q.85.1.c.& q.95.1.c.& 22æ.q.47.1.5.o.q.80. 2.c.& q.123.1.3^{m}.& q.141.1.2^{m}.

43 Virtutes quædam præter theologicas,causantur in nobis à Deo immediatè,ad finem supernaturalem.12æ.q.51.4.o.& q.63.3.o.

44 Virtutes infusæ causantur in nobis à Deo,sine nobis agentibus, non autem sine nobis consentientibus.12æ.q.55.4.6^{m}.

45 Determinatio actus virtuosi, ad proprium & per se obiectum virtutis, est sub necessitate præcepti, sicut etiam actus virtutis. Non autem ad ea quæ accidentaliter & secundariò se habent ad proprium & per se virtutis obiectum.22æ.q.2.5.c.

46 Actus virtutis virtus, eodem nomine quandoque nominantur. 22æ. qu. 137.1.2^{m}.

47 Ex hoc actus est virtuosus,quòd per rationem ordinatur ad aliquod bonum honestum.22æ.q.147.1.c.

48 Virtus propriè non potest dici actus, nisi sicut habitus nominantur per actus: quia virtus semper includit respectum ad illud cuius est principium.12æ.q.70.1.3^{m}.

49 Aliqui actus sunt aliquibus virtuosi, tanquam eis proportionati & conuenientes,qui tamen aliis sunt vitiosi,tanquam eis non proportionati.12æ.q.95.3.3^{m}.

50 De ratione actus virtuosi sunt quatuor. s. quod operans sciat,quod eligat propter bonum,& immobiliter.12æ.quæs. 100.9.c.& 22æ.q.58.1.c.

51 Actus virtutis dicitur dupliciter, scilicet materialiter & formaliter. Primus potest esse sine virtute,non autem secundus.12æ.q.93.3.2^{m}.& 22æ. q.32.1.1^{m}.

52 Adiunctio actuum virtutum secundariarum,ad actus & virtutes principales, magis est secundum conuenientiam in modo qui est quasi forma earum,quàm secundum materiam.22æ.quæst.157.3.2^{m},& quæstion. 161.4.o.

53 Actus interior & exterior,non requirunt diuersas virtutes.22æ.q.31.4.b.

54 Quęlibet virtus principaliter est interius in anima,sed actus exteriores debent moderari secundum debitas circunstantias.22æ.q.161.3.3^{m}.

55 Actus interiores maxime pertinent ad virtutes.1ª.q.54.2.3^{m}.

56 Actus exteriores sunt propriè actus illarum virtutum,ad quartum fines secundum speciem suam ordinantur.22æ.q.3.1.c.

57 Quælibet virtus moderans amorem aliquorum bonorum, moderatur etiam ex consequenti timorem contrariorum malorum.22æ. quæstio. 123.4.2^{m}.

58 Actus exteriores sunt illius virtutis,cuius est mouere ad eos.22æ. quæs. 32.1.c.

59 Diuersi actus eiusdem bonitatis pertinent ad eandem virtutem:si autem sint diuersæ bonitatis,pertinent ad diuersas.22æ.q.51.2.c.

60 Diuersitas virtutum est ex diuersitate actuum, quorum est diuersa ratio bonitatis.22æ.q.51.2.3.c.& q.161.2.3^{m}.

61 * Actus vnius virtutis vt elicientis, potest attribui alteri virtuti vt imperanti.12æ.q.114.4.1^{m}.& 22æ.q.32.2^{m}.q.85.3.c.& quæst.88.7.c.& quæs. 147.2.2^{m}.

62 Virtutes non sunt æquales, sed vna virtus est maior alia & in diuersis speciebus virtutum,& in eadem specie:non quidem secundum se, sed ex parte eiusdem hominis in diuerso tempore, vel ex parte diuersorum hominum propter maiorem assuefactionem,vel meliorem dispositionem naturæ vel rationis, vel propter maius donum gratiæ Dei. 12æ.q. 66.1.o.& 2.c.& q.73.2.3^{m}.& q.112.4.c.& 22æ.q.5.4.o.

63 Virtutes quæ simpliciter ordinãt nos in bonum, sunt simpliciter digniores virtutibus retrahentibus nos à malo.22æ.q.157.4.c.

64 Quælibet virtus tanto excellentior est, quanto ad altius bonum ordinatur.12æ.q.111.5.c.& q.112.4.c.& 22æ.q.117.6.c.& q.136.2.c.

65 Omnes virtutes in eodem sunt æquales secundum proportionem, quia æqualiter crescunt.12æ.q.66.1.1^{m}.& q.73.2.3^{m}.

66 Virtutes theologicæ,sunt cæteris virtutibus nobiliores.12æ.q.68.8.o.& 22æ.q.9.1.3^{m}.& q.19.9.4^{m}.q.23.6.c,& q.104.3.c.q.117.6.c.q. 141.8.o.& q.161.5.c.

67 Virtutes theologicæ sunt priores cæteris virtutibus.22æ.q.4.7. c. & qu. 10.1.1^{m}.

68 Virtutes theologicæ sunt causæ cæterarum virtutum.12æ.quæ. 63.3.c. & 22æ.q.161.4.1^{m}.

69 Virtutes theologicæ habent vltimum finem pro obiecto: alię autem virtutes sunt circa ea quæ sunt ad finem.22æ.quæstion.4.7. c. & quæstio. 81.5.c.

70 Virtutes theologicæ non sunt virtutes humanæ,sed super humanæ, vel diuinæ.Et conueniunt homini,prout per gratiam participat naturam diuinam.12æ.q.58.3.3^{m}.& q.61.1.2^{m}.& q.62.1.c.1^{m}.& 2.3.o.

71 Virtutes habentes pro obiecto bonum spirituale,scilicet virtutes theologicæ & virtutes intellectuales, sunt simpliciter nobiliores virtutibus habentibus pro obiecto bonum corporale, vel aliquid ei adiunctum.22æ.q.136.2.c.

72 * Vna virtus est prior alia secundum actus, licet simul infundantur omnes à Deo secundum habitus.12æ.q.62.4.c.& 3ª.q.85.6.c.

73 Virtutes naturales sunt nobiliores virtutibus acquisitis, sed sunt minus nobiles virtutibus infusis.12æ.q.63.2.3^{m}.

74 Virtutes intellectuales,sunt simpliciter nobiliores virtutibus moralib. propter nobilius obiectum,sed est econuerso secundum quid.s.vt virtutes,& respectu actuum.12æ.q.61.1.3^{m}.& q.66.3.o.q.68.7.8.c.& 22æ.q. 23.6.1^{m}.& q.161.5.c.

75 Virtutes intellectuales & morales,perficiunt intellectum et appetitum in ordine ad regulam et mensuram increatam,virtutes vero theologicæ, ad regulam & mensuram increatam. 12æ.quæst.62.2.1^{m}.& quæst. 64.4.2^{m}.

76 Virtutes morales sunt permanentiores virtutib.intellectualib.propter exercitium,sed econuerso propter obiectum.12æ.q.53.1.3^{m}. & 22æ.q. 66.3.1^{m}.

77 Virtutes morales sunt necessariores ad vitam humanam virtutib.intellectualib.12æ.q.66.3.1^{m}.

78 Vna virtus alteri virtuti non contrariatur aut repugnat,sed vitio, quia secundum Philosophum,bonum non est bono contrarium. 22æ.quæ. 101.4.c.

79 * Vitium non tantùm opponitur virtuti perfectæ,sed etiam imperfectæ in genere virtutis.s.habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad virtutem.12æ.q.73.2.2^{m}.& q.73.1.2^{m}.

80 Omne vitium quod magis opponitur virtuti,nominatur ex defectu virtutis.22æ.q.107.2.c.

81 Cùm virtus magis opponitur vni extremo vitiorum,quàm alteri, illud vitium magis oppositum nominatur nomine passionum,ad quam refrenandam virtus principaliter ordinatur. 22æ.q.21.3.c.& quæstion. 53.principio.

82 Vitia inquantum sunt contra bonum rationis,contrariantur virtuti.Inquantum autem sunt contra instinctum diuinum, contrariantur donis,12æ.q.68.1.2^{m}.

83 Multa vitia opponuntur vni virtuti dupliciter. sc.secundum diuersam habitudinem ad virtutem, & secundum diuersas circunstantiarum corruptiones.22æ.q.10.5.c.& q.91.1.c.& 2.1^{m}.

84 * Non oportet quòd principale vitium opponatur principali virtuti, 12æ.q.84.4.1^{m}.& 22æ.q.34.5.1^{m}.& q.118.7.1^{m}.& q.142.3.1^{m}.& q.162.6. 2^{m}.& 7.3^{m}.

85 Multa vitia opponuntur secundum diuersos actus,eidem virtuti.22æ.q. 29.4.3^{m}.

86 Virtuti vt sic, opponitur vitium.Sed vt bonitati, opponitur malitia. Peccatum autem opponitur ei,vt operatiuæ boni.12æ.q.71.1.o.

87 Actus vitij potest esse cum habitu virtutis,& econuerso,nisi actus excludat causam habitus. 12æ.q.63.2.2^{m}.& q.71.4.o. & q.73.1.2^{m}. & q.77.2. 3^{m}.& 22æ.q.24.11.o.

88 Vitium directè opponitur virtuti.Non autem peccatum,nisi secundum actum,sed opponitur actui virtuoso.12æ.q.71.4.o

89 Directa oppositio vitiorum ad virtutes,non attenditur secundum causas,quia contingit vnum vitium oriri ex diuersis causis. Sed attenditur secundum speciem actus.22æ.q.116.1.2^{m}.& q.127.2.1^{m}.& q.133.2.c. & q.138.2.1^{m}.

90 Nec etiam attenditur secundum effectus.22æ.q. 127.2.2^{m}.& 132.2.3^{m}.& q.133.3.c.

91 Habitus virtutis & vitij corrumpuntur per iudicium rationis,vel in cõtrarium mouentis,vel ex ignorantia, vel passione,vel electione.12æ. q.53.1.c.fi.

92 Diuersitas finium diuersificat virtutes.12æ.q.54.2.3^{m}.

93 Virtutes theologicæ differunt specie à virtutib.moralib.& intellectualib.12æ.q.62.2.o.

94 * Virtus infusa differt specie à virtute acquisita dupliciter.s.ratione diuersæ regulæ,& ratione diuersi finis.12æ.q.63.4.o.

95 Virtutes morales differunt subiecto à virtutibus intellectualibus. Sed virtutes theologicæ differunt obiecto ab vtrisque.12æ.q.58.2.o. & q. 62.2.o.

96 Obiectum virtutum moralium & intellectualium,est proportionatum naturæ hominis.Non autem obiectum virtutum theologicarum, sed est suprà rationem & suprà naturam,12æ.q.58.3.3^{m}, & q.62.1.c.& 2.3. o.& q.63.3.o.

97 Homo secundum virtutes morales, dicitur simpliciter bonus, non autem secundum virtutes intellectuales. 12æ. qu.56.3.c.& q.60.3.2^{m}.& 22æ.q.23.7.5^{m}.

98 Virtus sumitur tripliciter, scilicet pro habitu, pro obiecto, & pro actu eius.12æ. q.55.1.1^{m}.

99 Virtus

99 Virtus pro habitu,diuiditur in diuersa genera virtutum analogicè:quia bonum rationis non est in omnibus secundum eundem ordinem,12æ.q.61.1.1m.

100 Genus virtutum triplex.s.genus virtutum theologicarum,intellectualium,& moralium.12æ.q.68.8.c.

101 Virtus humana sufficienter diuiditur per virtutes intellectuales & morales.12æ.q.58.3.o.

102 Virtus dicitur dupliciter,s.simpliciter,id est,quę facit rectè operari virtutes morales,& secundum quid,id est, quæ facit facultatem rectè operandi,vt virtutes intellectuales.12æ.q.56.3.o.& q.57.1.o. & 3.4.c.& q.61.1.c.& q.66.3.c.

103 Partes quæ singulis virtutibus assignantur, non sunt partes integrales, sed partes subiectiuæ,vel potentiales.12æ.q.54.4.2m.

104 Virtus dicitur esse aliquorum dupliciter,scilicet vt obiectorum, & vt actuum.12æ.q.57.1.2m.

105 Aliquid potest procedere ex radice virtutum dupliciter, s. directè.i.actus eius,& indirectè.i.occasionaliter.s.peccatum.22æ.quæst.20.1.2m.

106 Aliquid impedit virtutem dupliciter. s. vel quo ad communem statum eius.s.tātum peccatum,vel quo ad perfectum statum. s. aliquid minus bonum.22æ.q.153.2.1m.

107 Virtutes aliquas oportet esse theologicas, ad acquirendum beatitudinem supernaturalem.12æ.q.62.1.o.& 2.3.c.

108 Virtutes theologicæ dicuntur: quia habent Deum pro obiecto, tantū à Deo infunduntur,& tantum per reuelationem Dei in sacra scriptura traduntur.12æ.q.63.1.c.& 22æ.q.17.5.6.c.

109 Virtutes theologicæ sunt,quibus mens humana Deo coniungitur.12æ.q.68.8.c.& q.104.3.c.& q.151.2.c.

110 Virtutes theologicæ,habent idem pro obiecto & fine.s. Deum.12æ.qu.62.1.2.c.& q.107.1.1m.& 22æ.q.4.1.7.c. & 17.5.6.c.q.19.0.2m.q.20.3.c.& q.23.6.c.q.81.5.o.& q.161.4.1m.& 5.c.

111 Virtutes theologicæ habent duplicem regulam seu mensuram, scilicet Deum,& capacitatem nostram.12æ.q.64.4.c.

112 Virtutes theologicæ non sunt virtutes exemplares: quia non dicuntur theologicæ,quòd Deus eis sit virtuosus,sed nos ad eum,&à Deo.12æ.q.62.1.2m.

113 Virtutes theologicæ sunt tantum tres, scilicet fides, spes, & charitas. 12æ.q.62.3.o.& 22æ.princ.& q.17.6.o.

114 Virtutes theologicæ,secūdum habitus sunt simul,sed secundum actus, via generationis:fides est prima,spes secunda, & charitas tertia. Sed ordine perfectionis,est econuerso.12æ.q.62.4.o.& 22æ.quæ.17.7.8.o.

115 Sapientia non est virtus theologica:quia non est de Deo immediatè,& secundum quòd in se est, sicut fides, sed est de Deo per effectus eius. 12æ.q.62.2.2m.

116 Virtutes intellectuales, sunt eorum per quæ homo fit beatus, vel sicut virtus actuum,& hoc dupliciter,scilicet meritoriè & inchoatiuè,vel sicut virtus obiectorum,non autem sicut virtus subiectorum,nisi fortè effectiuè.12æ.q.57.1.2m.

117 Virtutes intellectuales sunt tantum tres speculatiuę,scilicet sapientia, intellectus,& scientia,& duæ practicæ, scilicet prudentia & ars.12æ.q.57.2.o.& q.68.7.c.& 22æ.q.4.8.c.q.4.8.c.q.47.5.c.

118 Omnis virtus intellectualis speculatiua, est tātum circa necessaria,practica verò,est tantum circa contingentia.12æ.q.57.5.3m. & q. 66.3.3m.& 22æ.q.4.8.c.& q.47.5.c.

119 Bonum virtutis intellectualis,est verum,speculatiuæ quidem absolutè, practicę verò secundum conformitatem ad appetitum rectum. 12æ.q.57.2.3m.& q.64.3.c.

120 * Virtutes intellectuales non sunt connexæ ad inuicem.12æ.q.65.1.3m.

121 Virtutes intellectuales speculatiuæ, præferuntur virtutib. intellectualibus actuis.12æ.q.68.7.o.

122 Virtutes speculatiuæ, non ex æquo distinguuntur ad inuicem,sed ordine quodam, sicut in totis potentialibus, quorum vna pars est perfectior altera.12æ.q.57.2.2m.

123 Virtutes morales possunt esse sine virtutibus intellectualibus, præter prudentiam & intellectum,& econuerso, præter prudentiam.12æ.q.50.4.5.o.

124 Nulla virtus moralis est passio:quia passio est motus, & est indifferens ad bonum & ad malum,habens principium in appetitu, & terminum in ratione.Sed virtus est econuerso.12æ.q.59.1.o.

125 Non omnis virtus dicitur moralis,sed tantum illa quæ est in vi appetitiua.12æ.q.58.1.o.& q.68.8.c.

126 Virtus moralis non est vna tantum, sed multæ secundum speciem.12æ.q.60.2.o.

127 Multæ sunt virtutes morales circa operationes humanas secundum diuersas rationes debiti,quæ tamen omnes habent rationem iustitiæ. 12æ.q.60.3.o.

128 Virtutes morales sunt connexæ.12æ.q.65.1.o.& 2.c.q.66.2.c.q.68.5.3m.q.73.1.o.& 22æ.q.129.3.2m.q.134.1.1m.q.146.4.o.& q.147.2.1m.q.152.3.2m.q.171.4.c.& 3ª.q.85.6.c.

129 Finis cuiuslibet virtutis moralis,est attingere medium in propria materia,quod determinatur secundum rectam rationem prudentiæ. 12æ.q.66.5.3m.

130 Habitus virtutum moralium,causantur in potentiis appetiuis, secundum quod mouentur à ratione.12æ.q.51.2.c.3m.& 3.c.& quæ. 53.1.c.fi.

131 Finis virtutum moralium,est bonum humanum.s.esse secundum rationem.Ideo oportet fines earum in ratione præexistere.22æ.qu.47.6.c.& qu.123.11.2m.& q.136.1.2.c.

132 Omnis virtus moralis, est circa delectationes & tristitias consecutiuè non autem obiectiuè.12æ.q.59.4.1m.& q.60.2.c.& 22æ.q.58.9.1m.

133 Omnis virtus moralis* habet aliquas operationes bonas, quarum est productiua,& aliquas passiones similiter,vt delectationem vel tristitiam,quæ sunt passiones. Tamen oportet alias virtutes esse circa operationes,& alias circa passiones.22æ.q.60.2.o.

134 Virtus moralis potest esse cum passione & tristitia,et sine passione.Nec quælibet est circa passiones.1ª.q.95.2.3m.et 12æ.q.95.o.et 22æ.q.58.9.o.

135 Multæ virtutes morales, sunt circa passiones. Tamen eadem virtus potest esse circa multas passiones, propter contrarietatem, vel propter eandem rationem repugnandi rationi.12æ.q.60.q.o.et 8.c.

136 Virtutes morales circa passiones sunt vndecim, secūdum Aristotelem. s.fortitudo,temperantia,liberalitas,magnificētia.magnanimitas,philotimia,mansuetudo,amicitia,veritas,eutrapelia, et iustitia.Sed sunt duodecim cum iustitia quæ est circa operationes.12æ.q.61.5.c.fi.

137 Eadem virtus moralis.s.temperantia,est circa omnes passiones concupiscibilis; quia se consequuntur, et ordinantur ad idem. Non autem circa passiones irascibilis.12æ.q.60.4.o.

138 Eadem est virtus moralis circa contrarias passiones. 12æ. qu. 60.4.c.2m.

139 Vbi in actibus hominis est specialis ratio bonitatis, oportet esse specialem virtutem.22æ.q.109.2.c.et q.114.1.c.et q.137.1.c.et q.149.1.c.prin. et 3ª.q.85.2.c.

140 Vbicunque est aliquis actus hominis bonus, et oportet quod respondeat alicui virtuti humanæ.22æ.q.17.1.c.et q.81.2.c.et q.104.2.c.q.109.1.c.et 3ª.q.85.1.2.c.

141 Inter virtutes morales,tanto aliqua virtus est potior, quanto maius aliquid contemnit,vt Deo inhæreat.22æ.q.61.5.c.et q.104.3.c.

142 Virtutes morales, manent post hanc vitam in beatis, quo ad suum formale.s.quo ad ordinem rationis,non autem quo ad suum materiale.s. quo ad inclinationem appetitus ad passiones,vel ad operationes huius vitæ.12æ.q.67.1.o.et 2.c.3m.et 4.1m.q.68 6.c.et 22æ.q.52.3.2m.et q.136.1m.et q.181.4.1m.

143 Omnes virtutes morales reducuntur ad quatuor virtutes cardinales. 22æ.prolo.fi.

144 Et dicuntur virtutes cardinales principales: quia sunt circa potissimū in materia virtutū.Cardinales verò dicuntur: quia sunt fundamenta aliarum virtutum.Et sunt virtutes generales virtualiter. 22æ.q.129.5.c.et q.134.4.c.et q.137.2.c.et q.141.7.c.et q.143.c.et q.160.1.c.

145 Solæ virtutes morales et prudentia, dicuntur virtutes cardinales et principales:non autem intellectuales,nec theologicę.12æ.q.61.1.o.et q.66.4.c.

146 Et sunt tantum quatuor.s.prudentia,iustitia,fortitudo,et temporantia. 12æ.q.61.2.3.o.et q.66.1.4.c.et 22æ.pr.et q.123.11.o.et q.141.7.o.

147 Et capiuntur dupliciter,scilicet vt quatuor conditiones cuiuslibet virtutis,scilicet discretio,rectitudo,firmitas,& modus,&vt determinantur ad principales materias.Primo modo,sunt virtutes generales: secundo verò modo sunt virtutes speciales & realiter distinctæ.12æ.q.61.2.3.4.o.& q.65.1.c.& q.66.2.c.& 22æ.q.54.8.2m.& q.123.2.11.c.& q.189.c.principio.

148 Et sunt quadruplices,s.exemplares,politicæ,purgatoriæ,& purgati animi,12æ.q.61.5.o.

149 Solæ virtutes infusæ,sunt perfectæ,& simpliciter virtutes.12æ.q.65.2.c.& 22æ.q.23.7.c.

150 Virtus acquisita disponit ad naturam humanam,sed virtutes infusæ disponunt hominem altiori modo, ad altiorem finem & ad altiorem naturam,scilicet ad naturam diuinam participatam.12æ.q.110.3.c.&22æ.q.23.7.c.

151 Virtutes infusæ augentur per actionem Dei, acquisitæ verò per actus nostros,qui etiam disponunt ad augmentum infusarum. 12æ.quæstio.92.1.1m.

152 Virtutes acquisitæ sicut perficiunt hominem ad ambulandum secundum quod congruit homini naturalis rationis, sic virtutes infusæ perficiunt hominem, secundum quod congruit lumini gratiæ.12æ.q.110.3.c.

153 Virtutes infusæ, non auferunt contrarias dispositiones, sicut virtutes acquisitę,ideò patiuntur difficultatem in operando,non autem virtutes acquisitæ.12æ.q.65.3.2m.& 3ª.q.89.1.c.

154 Virtutes infusæ auferuntur per quodlibet vnum solum peccatum mortale,non autem virtutes acquisitæ. 12æ.q.63.2.2m.q.65.3.c.& q.71.4.c.& q.73.1.2m.& 22æ.q.24.1.2.c.& q.133.1.2m.

155 Quilibet actus disponit ad generationem virtutis acquisitæ, sed non complet eam,nisi vltimus actus perfectior aliis, agens in virtute omnium actuum præcedentium.22æ.q.24.6.2m.

156 Finis virtutis acquisitę,est bonum ciuile,ad quod dirigit, finis verò virtutis infusæ est beatitudo cœlestis.12æ.q.63.4.c.

157 Virtus acquisita diminui potest per cessationem actus eius,non autem virtus infusa, quia virtus acquisita dependet ab actu suo, non autem virtus infusa.22æ.q.24.10.o.

158 Virtutes morales acquisitæ,non manent post hanc vitam, nec virtutes infusæ,quò ad actus circa propriam materiam, sed tantùm quo ad actus circa finem.22æ.q.181.4.1m.

159 Virtus naturalis, est determinata ad vnum, virtus autem rationalis,se habet ad multa.12æ.q.49.4.2m.q.50.1.c.& q.55.1.c.5m.

160 Virtutes naturales agunt ex necessitate naturæ. Ideò peccatum non potest esse in actibus earum,si sint virtutes integræ. Non autem virtutes animæ agunt ex necessitate.12æ.q.71.4.c.3m.

161 Quælibet virtus completa: vel virtus instrumentalis, est completè in omnibus simul concurrentib. ad vnam actionem, sed est in singulis incompletè.1ª.q.76.2.c.

Vis.Et * secundum iura,vim vi repellere licet, cum moderamine inculpatæ tutelæ.22æ.q.64.7.c.

1 Visio,Et nomen visionis extenditur ad significandum omnem cognitionem sensuum & intellectus, propter dignitatem visus, & certitudinem eius.1ª.q.67.1.c.12æ.q.67.5.3m.& 22æ.q.177.2.2m.

2 Videri dicuntur,quæ per se mouent intellectum,vel visum,ad sui cognitionem.22æ.q.1.4.5.c.

3 Visio triplex,scilicet corporalis,imaginaria, & intellectualis, quarum quælibet potest esse supernaturalis.1ª.q.93.6.4m.22æ.q.174.1.3m.& q.175.3.4m.

4 Visio corporalis & intellectualis triplex.s.per essentiam,per similitudinem acceptam à re immediatè,& per speculum.1ª.q.56.3.c.

5 Principium visionis intellectualis triplex, scilicet lumen naturale, lumen habituale,& primum intelligibile, per quod homo intelligit alia.22æ.q.15.1.c.

6 In visione corporali & imaginaria, est quædam trinitatis, sed imperfecta,sicut & in visione intellectuali, quia deficit consubstantialitas, & coæter

coæternitas.1ª.q.93.6.4m.

7 Ad visionem sensibilem & intellectualem duo requiruntur,s.visus.& vnio eius,cum visibili.1ª.q.12.2.c.

8 Visio intellectualis est excellentior visione corporali & imaginaria sola,non autem cum visione intellectuali.3ª.q.30.3.1m.

9 Occupatio exterior, facit minus videre in speculabilibus, & clarius in agibilibus propter experientiam & attentionem.12æ.qu.40.5.1m.& 22æ.q.181.2.2m.

1 Visus habitus per generationē naturalem,& visus cæci, illuminati per miraculum,sunt eiusdem speciei:ideo non possent esse simul in eodem oculo,sicut duo accidentia,vel duæ formæ eiusdem rationis, nō possunt esse simul in eodem subiecto.1ª.quæstio.94.3.1m.& 12æ.quæs.63.4.3m.

2 Vtimur pertinentibus ad visum in intellectualibus, quia visus spiritualior & subtilior est cæteris sensibus,ratione obiecti,& ratione immutationis,1ª.q.67.1.c.

3 Sensibilia communia percipiuntur præcipuè per actum, & plus per visum.3ª.q.55.6.4m.

1 Vita,& Hoc nomen vita,sumitur ab apparenti exterius, scilicet mouere se, sed imponitur ad significandum naturam cui hoc conuenit.1ª.q.18.2.c.

2 Vita quandoque pro essentia rei ponitur,vt Aug.dicit.1ª.q.51.1.2m.

3 Vita primo manifestatur per hoc,quod aliquid mouet, sed ideo omne mouens se quocunque motu,viuit proprie, & nihil aliud,nisi metaphoricè.1ª.q.18.1.o.& 2.3.c.& 22æ.q.179.1.c.

4 Vita manifestatur duplici opere.s.cognitione & motu.1ª.q.85.1.c.

5 Vita non se habet ad viuere,sicut essentia ad esse:sed sicut cursus ad currere,quorum vnum significat actum in abstracto,& aliud in concreto: vnde non sequitur,si viuere sit esse,quòd vita sit essentia: licet quandoquæ vita pro essentia ponatur, secundum quod Augustinus dicit, quòd memoria & intelligentia & voluntas sunt vna vita, & sic non accipitur à philosopho cum dicit, quòd actio intellectus est vita.1ª.q.18.2.in corpore.q.54.1.2m.& 22æ.q.179.1.1m.

6 Vita siue viuere, potest accipi tripliciter.s.pro esse viuentis, pro operatione vitali,& pro principio directiuo artium seu operationum vitalium,1ª.q.18.2.c.1m.& 4.4m.q.54.1.2m.& 12æ.q.3.2.1m.& q.56.1.1m.& 23æ.q.19.7.c.

7 In Deo est perfectissime & maxime vita.1ª.q.18.3.o.

8 Vita Dei est essentia eius.1ª.q.19.4.1m.

9 Deus est suum viuere,ideo non habet principium viuendi. 1ª.q.18.3.2m.

10 Viuere Dei,est suum intelligere.1ª.q.18.3.c.2m.& 4.c.

11 Omnia creata,sunt vita in Deo:quia quicquid est in Deo vt intellectū, est ipsum viuere Dei,& vita eius.1ª.q.18.4.o.

12 Deus est vita animæ effectiuæ,& mediante gratia,sed anima est vita corporis formaliter immediatè.12æ.q.110.1.2m.& 22æ.q.23.2.2m.

13 Quæ secundum nullum tempus sunt possunt dici esse vita in Deo, secundum quod viuere nominat intelligere tantum, nō autem vt nominat principium operationis.1ª.q.18.4.2m.

14 Mala non sunt vita in Deo,quia non sunt ab eo creata, nec conseruata, nec habent rationem propriam in Deo: cognoscuntur enim à Deo per rationem bonorum.1ª.q.18.4.4m.

15 Vita rerum attribuitur spiritui sancto, inquantum res mouentur à Deo: sed vita rerum appropriatur verbo; inquantum sunt in Deo vt cognitæ ab eo.1ª.q.18.4.b.

16 Christus non debuit eligere vitam solitariam,sed conuersari familiariter cum hominibus,vt doceret publice, liberaret, & attraheret eos. 22æ.q.25.6.5.& 3ª.q.40.1.o.& 2.c.3m.

17 Christus non vixit semper in publico,sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem,orationem,& vt vitaret fauorem & ostentationem,3ª.q.40.1.3m.

18 Christus elegit vitam actiuam non quidem corporalem, sed spiritualē, scilicet doctrinæ & prædicationis,quia est optima.3ª.quæst.40.1.2m.& 2.3m.

19 Christus non debuit ducere vitam austeram,sed conformem aliis in cibo.& potu.3ª.q.40.2.o.& q.41.3.1m.

20 Vita naturalis pertinet ad substantiam hominis: ideo non suscipit magis & minus.12æ.q.112.4.3m.

21 Vita vniuscuiusque hominis,est id in quo maxime homo delectatur,& cui maxime intendit.12.q.18.2.2m.& 22æ.q.81.1.5m.q.179.1.c.

22 Vita hominis duplex.s.corporalis & mentalis: secundum vitam secundam,est nobis communicatio cum Deo & angelis,hic quidem imperfecte,sed in patria perfecte non autem secundum primam.1ª. qu.95.1.1m.& 22æ.q.23.1.1m.

23 Vita hominis triplex.s.practica,speculatiua,& voluptuosa: prima propriè est humana,secunda angelica,sed tertia bestialis.12æ. q.23.1m.& 22æ.q.179.2.1m.& 3m.

24 Vita abstinentium in solitudine, & vita communis in communi conuersatione,approbantur exemplo Christi,& Ioannis Baptistæ.3ª.qu.40.1.1m.

25 Vita in vniuersali,non diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam, sed tantum vita hominis,22æ.q.179.1.2m.& 2.c.

26 Vita igitur hominis sufficienter diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam.22æ.q.179.o.

27 Vita actiua,est tantum in hac vita.1ª.q.20.4.3m.& 12æ.q.67.1.2m.q.68.6.3m.& 22æ.q.81.4.o.

28 Vita actiua consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in iis quæ ad alterum sunt,sicut in optimo agibili,scilicet in actibus iustitię.22æ.q.181.1.1m.

29 Omnes actus virtutum moralium,pertinent essentialiter ad vitam actiuam,etiam actus prudentiæ.22æ.q.180.2.c.q.181.1.2.o.

30 Cognitio practica agibilium pertinet essentialiter ad vitam practicam non autem cognitio factibilium,sed cognitio speculatiua æternorū, præexigitur ad vitam practicam,tantum vt causa non autem essentialiter.22æ.q.181.2.o.

31 Vita actiua duplex.s.interior & exterior,prima adiuuat vitam contemplatiuam,non autem secunda,sed impedit eam.22æ.q.182.3.o.

32 Vita actiuę disponit ad vitam contemplatiuam,quam nullus potest esse qui perfecte, nisi prius sit perfectus in vita actiua.22æ.q.181.1.3m. & q.182.1.2m.& 4.c.

33 Vita contemplatiua directius & immediatius est ad dilectionem Dei, quam proximi,sed vita actiua est econuerso.22æ.q.182.c. & q.188.2.c.

34 In vita contemplatiua,homo conuenit cum Deo & angelis, sed in vita actiua cum animalibus.licet imperfecte,12æ.3.5.c.

35 Vita contemplatiua habet Deum familiariorem, sed vita actiua est fructuosior:ideo prima significatur per Ioannem, propter hoc prædilectum à Christo,secunda verò per Petrum.1ª.q.20.4.3m.

36 *Vita contemplatiua secundum suum genus,est simpliciter nobilior,& maioris meriti,& prior quam vita actiua.12æ.q.57.1.c.&22æ.q.152.2.4.c.q.153.2.1m.q.182.2.o.q.188.5.o & 3ª.q.40.1.2m.

37 * Opus actiuæ vitæ duplex,s.spirituale,vt prædicare & docere:& opus corporale,vt recipere hospites,&seruire infirmis:primum est melius quam sint opera vitæ contemplatiuæ,non autem secūdum.22æ.q 188.6.c.& 3ª.q.40.1.2m.

38 Vita actiua in præsenti,durabilior est quam vita contemplatiua, ex defectu nostro,non autem secundum se.22æ.q.181.4.3m.

39 Ambæ possunt esse simul in eodem,22æ.q.182.1.1m.& 3m.

40 Quidam sunt aptiores ad vitam actiuam, quam ad vitam contemplatiuam quidam autem econuerso.22æ.q.182.4.3m.

41 Prædicatores & prælati,debent esse perfecti in vita actiua & contemplatiua.22æ.q.182.1.1m.

42 Vita speculatiua est supra hominem.12æ.q.51.1.c.& q.188.8.5m.

43*Vita contemplatiua est tantum in intellectu.22æ.quæstio.180.1.30.& 2.1m.& 7.1m.

44 Vita contemplatiua principaliter consistit in contemplatione diuinæ veritatis,sed dispositiue consistit in contemplatione cuiuslibet veritatis.22æ.q.180.4.o.& 7.c.q.181.8.2m.181.2.c.

45 Vita contemplatiua habet vnum actum principaliter.s. contemplationem veritatis, in quo maximè perficitur veritatis contemplatio, & habet multos actus secundarios.22æ.q.180.3.4.c.

46 Ad eam quatuor pertinent.s.virtutes morales,aliqui actus, contemplatio effectuum Dei,& Dei contemplatio.22æ.q.180.4.c.

47 Et est diuturna dupliciter.sc.secundùm se in ratione obiecti.sc.Dei, & quia caret contrario,& quo ad nos,quia est in intellectu,& fine labore.1ª.q.20.4.3m.& 22æ.q.180.8.o.

1 Vitium vniuscuiusque rei videtur esse, quod non sit disposita,secūdum quod conuenit suæ naturæ.12æ.q.71.1.2.c.

2 Vitium est habitus aut affectio animi,in tota vita inconstans,& à seipsa dissentiens,secundum Tullium.12æ.q.71.1.3m.

3 Vitium in tantum est contra naturam hominis,inquantum est contra ordinem rationis.12æ.q.71.2.c.fi.

4 In plus se habet vitium,quàm ægrotatio vel morbus,tam in anima quàm in corpore:sicut etiam virtus, in plus se habet quàm sanitas: & ideò virtuti conuenientius opponitur vitium, quàm ægrotatio vel morbus: & vitium potest esse sine eis, & non econuerso.12æ.q.71.5.3.fin.& 2.c.princ.

5 A vitio,nomen vituperationis detractum creditur, secundum Augustinum.12æ.q.71.2.c.

6 Vitia sumunt speciem à fine proximo,genus autem & causam, à fine remoto.22æ.q.1.2m.& q.111.3.3m.

7 Non est contra rationem vitij capitalis,quòd vnum capitale oriatur ex altero,quia inuidia manifestè oritur ex vana gloria.22æ. q.36.4.1m.q.118.7.3m.q.132.4.1m.& q.153.4.2m.

8 Non portet filias alicuius vitij capitalis, esse eiusdem generis cum eo. 22æ.q.118.8.1m.& q.153.5.2m.

9 Vitia opposita virtutibus theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia,sicut nec virtutes theologicæ ad virtutes cardinales,22æ.q.10.1.3m

10 Vitia carnalia in tantùm magis extinguunt iudicium, quantum longius abducunt à ratione.22æ.q.43.6.3m.

1 Vituperatio creditur traherere nomen à vitio, secundum Aug.quia de de hoc,quælibet res vituperatur.12æ.q.71.2.c.

2 Vituperium debetur soli culpæ,sed respicit quemcunque defectum, secundum opinionem humanam,22æ.q.44.2.o.& 3.c.

3 Virtuosi contemnunt vituperium,sed imperfecti verecundantur. 22æ.q.144.2.1m.& 4.3m.

1 Viuere sumitur dupliciter,scilicet pro esse viuentis, & pro operatione eius.1ª.q.18.2.c.1m.& q.54.1.2m.& 12æ.q.3.2.1m.& quæ.56.1.1m.& 22æ.quæstion.9.7.c.

2 Viuere dicitur esse viuentis,quia per hoc quod habet esse per suam formam,tali modo operatur.22æ.q.179.1.1m.

Viuificare effectiuè,est perfectionis simpliciter, ideò conuenit Deo, non autem viuificare formaliter. 1æ.q.51.1.3m.& 3ª.q.2.5.2m.& q.5.3.2m.q.50.2.2m.& 2.d.8.1.4m.

1 Viuum siue animatum,est superius ad hominem & animal,3ª.q.50.4.b.

2 Viuum non est prædicatum accidentale, sed essentiale.1ª. q.18. 2.c.& 2.3ª.q.50.5.c.

1 Vltimum rei duplex.s.in re,& extra rem.12æ.q.1.7.3m.

2 Vltimum dicitur tripliciter.s.simpliciter in genere, & in specie.12æ.q.1.1.2m.fi.q.2.7.3m.q.3.5.3m.& q.5.8.c.

Vmbræ,& picturæ, & somnia,dicuntur esse falsæ, inquantum non subsunt res,quarum habent similitudinem.1ª.q.17.c.2m.fi.

1 Vnctio,Et oportet,quòd materia sacramenti extremæ vnctionis.sit consecrata triplici ratione,scilicet quia efficacia sacramentorum à Christo descendit,propter plenitudinem gratiæ quæ confertur,& ex hoc quòd effectus eius corporalis, s.sanatio corporalis, non causatur ex materia naturali proprietate: & hæc consecratio fit ab episcopo tantùm.3ª.q.72.3.c.

2 Effectus principalis eius,est remissio peccatorum,non ad reliquias, sed consequenter quò ad culpam mortalem vel venialem si inueniat, nec recipiens ponat obicem.3ª.q.65.1.c.

3 In vltima vnctione infunditur gratia, quæ effectum sacramento præbet 3ª.q.87.3.c.

4 Et remittit peccatum quo ad maculam per gratiam quam infundit, &

quo ad reatum pœnæ, fortificando subiectum, & quo reliquias, idest, quo ad debilitatem mentis, non autem dispositiones & habitus causatos ex actib. peccatorum. 3ª.q.65.1.c.
5 In extrema vnctione confertur perfecta sanitas spiritualis. 3ª.4.84.1.1m.
6 Hoc sacramentum immediatè disponit hominem ad gloriam: ideò non debuit figurari per aliquod sacramentum veteris legis: nisi remotè, per omnes curationes eius. 12æ.q.102.5.3m.&3ª.q.65.1.4m.
7 Vnctio baptizatorum in vertice, significat eminentiam dignitatis tripliciter. f. regalis, sacerdotalis, & collatæ. 3ª.q.72.11.3m.
8 * Vnctio chrismatis, non propter digniorem partem capitis, sed propter potiorem effectum, episcopis reseruatur. 3ª.q.72.11.3m.fi.
9 * Vnctio chrismatis qua signatur baptizatus in summitate capitis per sacerdotem, per episcopum autem in fronte, vt in priori vnctione significetur super ipsum spiritussancti descensio, ad habitationem Deo cõsecrandam: secunda quoque vt eiusdem spiritussancti, septiformis gratia, cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ, & virtutis, venire in hominem declaretur. 3ª.q.72.11.3m.
Vnigenitus est Christus, quia solus est naturalis filius, sed dicitur primogenitus, quia sunt alij filij Dei, sed adoptiui, 1ª.quæstio.33.3.c.2m.& quæstion.41.3.c.
1 Vnio triplex. f. ex integris & perfectis, ex transmutatis, & ex imperfectis 3ª.q.2.1.c.
2 Vnio animæ & corporis, est de ratione hominis. 3ª.q.50.4.c.
3 Prima vnio hominis ad Deum, est per fidem, spem, & charitatem. 12æ.q.68.4.3m.& 4m.
4 Vnio hæc est aliquid creatum, scilicet relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem secundum rationem tantùm, quia prout est in Deo non est aliquid secundum rem, sed secundum rationem tantùm. 3ª.q.2.7.o.et 8.c.
5 Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, et non in natura, contra Euticetem. 3ª.q.2.1.2.o.&.6.c.& 12.1m.q.3.1.c.q.9.2.1m.& q.13.1 c.q.18.1.c.q.46.12.c.q.50.2.o.& q.53.1.2m.
6 Hæc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3ª.q.2.3.o.& 6.c.& quæstion.16.1.c.
7 Natura humana non est vnita verbo accidentaliter. 3ª.q.2.1.c.
8 Anima & corpus in Christo vniuntur. 3ª.q.2.5.o & q.16.1.c.
9 Natura diuina vnita est non solum animæ, sed etiam corpori Christi. 3ª.q.2.10.2m.
10 Hæc vnio est maxima ex parte eius in quo facta est, non autem ex parte vnitorum. 3ª.q.2.9.o.
11 * Vnio, quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principiis naturæ humanæ in ipso, 3ª.q.2.12.c.&ad argumenta.q.7.13.2m.& q.34.3.2m.
1 Vnitas, Et quælibet res est vna, per essentiam suam. 1ª.q.6.3.1m.& q.11.4.3m.& q.76.7.c.
2 Substantia habet per se vnitatem vel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent à subiecto. 1ª.q.39.3.c.
3 Vbicunque non est vnitas speciei, ibi non est vnitas numeralis: nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis. f. in Christo. 3ª.q.50.5.2m.
4 Ex multis fit vnum tripliciter. sc. ordine tantum, ordine & compositione, & per commistionem. 3ª.q.2.1.c.
5 Vnum dicitur dupliciter. f. vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente. 1ª.q.11.1.o.& 2.c.& q.30.3.o.
6 Vnum numero dicitur duplicirer. f. vnum vnitate naturæ, & vnum vnitate personæ, 3ª.q.5.6.1m.& 7.2m.
7 Vnum numero, dicitur tripliciter. f. primò indiuisibile in potẽtia, vel secundum quantitatem, vel secundum essentiam, vel secundum vtrunque. Secundò indiuisibile in actu & in potentia, cum situ, vt punctus. Tertiò nihil importans nisi indiuisionem. sc. vnitas quæ est principium numeri, quæ tamen inhæret alij. f. suo subiecto. 1ª.q.11.1.2m.
8 Vnum numero dicitur tripliciter. f. vel indiuisibile actu & potentia, vel actu tantum, vel vnum perfectione. 3ª.q.73.2.c.
9 Quod conuenit multis, non cõuenit eis secundum vnam naturam communem, nisi sit vniuocum & positiuum. 1ª.q.65.1.c.
10 Vnum quantum ad illud quod ponit, constituit multitudinem, sed quãtum ad negationem quam addit supra ens, opponitur ei priuatiuè. 1ª.q.11.2.2m.
11 Multum absolute sumptum opponitur vni, sed vt importat excessum, opponitur pauco. 1ª.q.11.2.3m.
12 Vnum ponitur in diffinitione multitudinis, non autem econuerso. 1ª.q.11.2.4m.& q.85.8.2m.
13 Vnum non remouet multitudinem, sed diuisionem. Nec multitudo remouet vnitatem sed indiuisionem eorum ex quibus constat. 1ª. quæst. 30.3.3m.
14 Multitudo potest immediatè procedere ab vno simplici. 1ª.q.77.6.1m.
15 Aliqua possunt esse vnum & multa diuersimodè, non autem eodem modo, quia opponuntur. 1ª.q.11.1.2m.& 2.2.1m.et 12æ.q.17.4.o.
16 Vnum quod est principium numeri, opponitur multitudini relatiuè, vt mensura mensurato; non autem vnum quod cõuertitur cum ente, sed opponitur priuatiuè. 1ª.q.11.2.
17 Deus est vnus, 1ª.q.11.3.o.et q.103.3.o.
18 Deus est maximè vnus. 1ª.11.4.o.q.28.3.c.q.30.1.2m.et q.39.3.c.
19 * Deum esse vnum, potest ratione demonstrari, et potest fide teneri. 1ª.q.2.2.o.
20 Deus est vnus per suam essentiam, est sua vnitas, 1ª.q.103.3.o.
21 Deus est vnus secundum quod vnum conuertitur cum ente, non autem secundum quod vnum est principium numeri. 1ª.quæst.11.3.2m.et qu.30.3.2m.
22 Vnitas diuinæ personæ est maior vnitate quæ est principium numeri, quia est per se subsistens, completa, et habens in se quicquid pertinet ad rationem vnitatis. 1ª.q.11.4.2.et 3ª.q.2.9.2m.
23 Vnitas diuinæ personæ, est maior vnitate naturæ & personę in nobis & vnitate animæ & corporis, 3ª.q.2.9.3m.
24 Pater & filius in diuinis sunt vnum, non autem vnus. 1ª.q.31.2.4m.
25 In patre et filio nõ est discrepans, sed vna diuinitas, vt dicit Ambrosius. 1ª.q.31.2.c.
26 Omnia entia sunt vnum propter patrem tripliciter, scilicet quia in patre primo vnitas inuenitur, & ratio principij quasi primi, & ab eius vnitate est, quod vna natura in omnibus propagetur. Et omnia entia sunt æqualia propter filium tripliciter. scilicet quia æqualitas est in filio inquantum filius, inquantum verbum, & inquantum est imago. Et omnia entia sunt connexa propter spiritum sanctum tripliciter, scilicet quia procedit vt amor, amor autem est connexio duorum: quæ connexio requirit tria, scilicet duo connexa & vnum connectens, 1ª. quæstion.39.8.c.
1 Vniuersale triplex, scilicet vniuersale in re, idest, natura communis in particularibus, vniuersale post rem, idest, abstractum ab eis, & vniuersale ante rem idest, formę vniuersales rerum in mentibus angelorum. 1ª.q.55.3.1m.& 3m.
2 Vniuersale sumitur dupliciter, f. pro natura rei cum intentione vniuersalitatis, & pro natura vt est in particularibus. Primo modo vniuersale est posterius, sed secundo modo, vniuersalius est prius minus vniuersali via generationis, & temporis, sed est econuerso ordine perfectionis, & intentionis naturæ, 1ª.q.85.3.1m.& 12æ.q.29.6.c.
3 Vniuersale quo ad naturam, est in singularibus, sed quo ad intẽtionem vniuersalitatis est in inacllectu. 2ª.q.85.2.2m.& 12æ.q.20.6.c.
4 Vniuersale pro natura est principium formale essendi & cognoscendi singularia, sed vniuersale pro intentione vniuersalitatis, est principium cognoscendi tantum. 1ª.q.85.3.4m.
5 Cognitio vniuersalis duplex, scilicet ex parte obiecti, & ex parte medij. 1ª.q.55.3.2m.
6 Vniuersale dicitur esse semper, & vbique, vel secundum diuersa esse, vel negatiuè, quia non determinat sibi locum, nec tempus, 1ª.q.8.4.1m.& 2m.& q.16.7.2m.
7 Vniuersalius continet plura in potentia, & pauciora in actu, quam minus vniuersale. 1ª.q.85.3.2m.
8 * Vniuersale est commune multis secundum rem. 1ª.q.13.9.c.
Vniuersum, & totum vniuersum est vnum vnitate ordinis, secundum quod inferiora reguntur per superiora. 1ª.q.103.3.o.
* Vocatio dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deserendum peccatum. Ideo non est remissio peccatorum, nec iustificatio, sed causa eius. 12æ.q.113.1.3m.
1 Voluntarium importat quòd motus & actus sit à propria inclinatione, idest, quod agere sit à principio intrinseco, & propter finem. 1ª.q.105.4.c.& 12æ.q.6.1.o.& 2.c.& 71.5.2m.
2 Ad rationem eius requiritur aliqua cognitio finis. 12æ.q.6.2.c.& 3.3m.& 5.c.& 7.3m.& 8.c.
3 Voluntarium dicitur quod procedit à voluntate vel directè. f. à voluntate agente, vel indirectè, f. à volumtate non agente. 12æ.q.6.3.o.et 7.3m.et q.77.7.c.
4 Voluntarium dicitur, quod est secundum inclinationem voluntatis. Et hoc dupliciter. scilicet ad agendum, et patiendum. 1ª.q.82.1.c.et 12æ.q.65.2m.
5 Aliquid est voluntarium dupliciter. f. secundum se, et secundum causam suam. 12æ.q.77.c.et 22æ.q.46.2.2m.et q.64.8.c.et 79.3.3m.
6 Principium intrinsecum actus voluntarij, scilcet vis cognoscitiua et appetitiua, est principium primum, non quidem primum simpliciter, sed primum in genere motus appetitiui, licet moueatur appetitus hominis ab aliquo exteriori, secundum alias species motus. 1ª.q.105.4.2m.et 3m.et 12æ.q.6.1.1m.et 2m.q.8.4.1m.
7 Voluntarium potest esse sine actu exteriori et interiori, et aliquãdo est cum actu interiori, sine actu exteriori. 2æ.q.6.3.o.et q.71.5.2m.
8 In non habentibus vsum rationis, non est voluntarium, nec inuoluntarium. 13æ.q.6.7.3m.q.10.3.c.
9 Voluntarium secundum rationem perfectam, soli naturæ rationali conuenit, brutis autem conuenit secũdum rationem imperfectam, 12æ.q.6.2.o.
10 Voluntarium est maximè in actibus hominis, quia maximè cognoscit finem sui operis, et mouet se. 12æ.q.6.1.o.
1 Voluntas est appetitus rationalis. 1ª.q.78.1.3m.q.80.1.o.q.81.1.ca.q.87.4.c.12æ.q.6.prin.et 2.1m.q.8.1.c.q.26.1.c.q.46.4.1m.q.56.5.1m.q.59.4.c.et 22æ.q.24.1.c.q.27.1.c.et q.58.4.1m.
2 Voluntas est media inter rotionem et concupiscibile, et mouetur ab vtraque, f. à ratione in continente, et à concupiscibili, in incotninente. 22æ.q.155.3.2m.
3 * Voluntas est rationalis per participationem. 12æ.q.56.6.2m.q.59.4.2m.q.61.2.c.fi.et 2m.et 22æ.q.58.4.3.
4 Voluntas humana potest aliquid velle ex iudicio rationis, non sequendo passionem appetitus sensitiui, 1ª.q.111.2.3m.et quæ.115.4.c.fi.et 12æ.q.10.3.o.
5 Voluntas antecedens et secundum quid, potius est velleitas, quam absoluta voluntas. 1ª.q.19.6.1m.fi.
6 Voluntas duplex, f. voluntas vt natura, et voluntas vt voluntas. idest. voluntas deliberata. 1ª.q.83.4.o.
7 Voluntas vt natura, et voluntas deliberata, non differũt essentialiter secundum potentias, sed vt consequuntur cognitionem naturalem, et cognitionem per inquisitionem. 1ª.q.83.4.o.et 3ª.q.18.3.c.1m.
8 Voluntas vt voluntas est ad vtrumlibet, sed voluntas vt natura, vult aliquid naturaliter et determinate, 1ª.q.41.2.c.et 12æ.q.10.1.o.
9 Voluntas hominis duplex, f. voluntas naturalis, qua appatit bonum secundum se homini inquantum est homo: et voluntas deliberata, scilicet de bono propter aliud, 1ª.q.41.2.3m.et 3ª.q.18.1.3m.et 3.o.et 4.5.c. et q.21.3.c.
10 Voluntas triplex. f. accidens, concomitans, et antecedens, 12æ.q.5.7.c.
11 Regula voluntatis humanæ duplex, scilicet vna propinqua et homogenea, idest, ipsa humanæ ratio, alia vero remota et heterogenea, idest, prima regula, scilicet lex æterna, quæ est quasi ratio Dei. 12æ.q.21.1.c. et q.71.6.c.
12 Aliquid esse, vel aliquid fieri voluntate, contingit dupliciter. f. vel volũtate concomitante, vel voluntate vt principio. 1ª.q.41.2.c.
13 Aliquis vult aliquid tripliciter, scilicet appetitu naturali, * sicut omnes hommes

homines volunt esse & viuere. Alio modo per electionem ex aliqua præmeditatione. Alio modo non per se, sed in causa sua, sicut eum velle infirmari dicimus, qui comedit nociua: & velle sanari eum, qui medicinam acceperit. 22æ.q.30.1.c.
14 Aliquid potest esse volitum nunc & non prius dupliciter, f. vel quia incipit esse bonum, vel quia incipit esse cognitum. 1ª.q.19.7.c.
15 Obiectum voluntatis est bonum. 1ª.q.48.5.c.q.52.2.cap.q.105.4.c.q.106.2.c.& 12æ.q.1.6.c.q.5.8.c.& q.8.1.& 2.cap.q.9.2.c.q.10.2.c.q.20.1.c.& q.60.2.1m.
16 Obiectum voluntatis est bonum vniuersale. 1ª.q.59.4.c.q.80.2.2m.q.82.4.c.1m.& 12æ.q.105.1.c.& 12æ.q.1.2.3m.q.2.7.8.c.q.9.1.c.3m.& 3.6.c.qu.10.1.c.3m.& 22æ.q.24.1.c.q.25.2.c.& 3ª.q.19.3.c.
17 Obiectum voluntatis est bonum apprehensiuum. 1ª.q.80.2.c.1m.q.82.3.2m.& 4.c.& 12æ.q.8.1.o.quæst.13.5.2m.q.19.1.3m.& 3.o.& 5.10.c.q.20.1.1m.quæst.27.2.o.q.76.1.3m.& 22æ.q.4.7.c.q.7.c.q.7.1.c.& 2.1m.q.8.4.c.& q.82.3.c.
18 Bonum & finis est obiectum voluntatis. 12æ.q.1.2.c.& 2.3m.& 3.c.q.5.4.3m.q.11.1.c.& 22æ.q.4.1.3.c.
19 Voluntas potest velle aliquid in ordinem ad aliud, quia fertur in suum obiectum consequenter, ad apprehensionem rationis, 22æ.q.58.4.2m.
20 Finis est obiectum voluntatis. 1ª.q.48.1.2m.& 12æ.q.1.1.2m.q.7.4.c.q.9.3.c.q.58.6.7.c.q.19.2.1m.q.20.1.c.q.72.1.1m.& 3.c.q.73.6.c.& 22æ.q.8.8.c.q.23.7.c.q.110.1.c.q.122.2.c.& q.180.1.c.
21 Bonum in communi, vltimus finis, & omne naturale volenti, est volitũ naturaliter. 12æ.q.10.1.o.et 22æ.q.34.1.c.
22 Cuiuslibet voluntatis volitum est duplex, f. principale. i. finis, & secundarium. i. ea quæ sunt ad finem. Sed volitum principale est causa finalis voluntatis distinctæ realiter ab eo, non aliter nisi secundum modum significandi, non autem volitum secundarium. 12æ.q.8.2.3.o.
23 Bonum & malum sunt obiectum voluntatis. Primum quidem ad prosequendum, secundum autem ad fugiendum. 1ª.q.20.1.c.& 12æ.q.8.8.1m & q.74.2.2m.
24 * Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali. 12æ.q.19.7.2m.& 3m.
25 Voluntas tendit tantum in bonum existens, vel in bonum apparens, & sic tendit in non ens sub ratione boni. 1ª.q.19.9.c.q.82.2.1m.& 12æ.qu.6.4.3m.q.8.1.o.q.18.4.1m.q.1.1m.q.27.1.1m.q.29.4.c.& 3m.q.74.1.1m.q.77.2.c.& q.80.1.c.
26 Operatio voluntatis. f. velle, nihil aliud est, nisi inclinatio volentis, in obiectum voluntatis, 1ª.q.82.2.c.q.87.4.c.q.105.4.c.q.106.2.c.& 111.2.c.& 12æ.q.6.4.c.
27 Voluntas pro facto reputatur, 1ª.q.64.2.3m.& 12æ.q.20.4.c.& 3ª.q.68.2.2m.fi.
28 Sufficit bona voluntas, vbi deest facultas, quia laus virtutis in voluntate consistit nõ autem in potestate. Et ideo deficere ab æqualitate quæ est medium iustitiæ, propter defectum potestatis, non diminuit laudem virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptismo apud Deum voluntas pro facto reputatur, ei qui non habet tempus operandi, 22æ.qu.81.6.1m.& q.106.3.5m.& q.107.1.2m.& 3ª.q.68.2.3m.fi.
29 Omne illud cuius principium est voluntas, quantum in se est, potest esse & non esse, & potest esse tale vel tale, & potest esse tunc vel nunc. 1ª.q.41.2.c.
30 actus voluntatis et cuiuslibet appetitus tendit in bonum et in malum sicut in propria obiecta. sed in bonum tendit prius et per se, in malum verò secundario et per aliud, inquantum opponitur bono, 1ª.qu.20.1.cap.
31 Actus voluntatis est ad bonũ prosequẽdo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus verò dicitur noluntas. 12æ.q.8.1.1m.et 2m.
32 Bonitas et malitia actus voluntatis, dependet ex obiecto tantum, ex ratione, et ex lege æterna, 12æ.q.19.o.q.21.1.o.
33 Actus voluntatis discordans à ratione recta, vel à ratione errante, vel concordans cum ratione errante, est malus, 12æ.q.19.5.6.o.
34 Volũtas potest moueri dupliciter. f. ab exteriori, i. ab obiecto, vel à repræsentante illud, et ab intrinseco, idest vel à se, vel à causante eam, 1ª.q.105.4.o.q.106.2.c.q.111.2.c.et 12æ.q.9.4.o.q.80.1.c.
35 Aliquid mouet voluntatem ex parte obiecti tripliciter. f. ipsum obiectũ, proponens vel offerens obiectum voluntati, et persuadens rationi. 12æ.q.80.1.c.
36 Voluntas mouetur ab appetitu sensitiuo ex parte obiecti, quod videtur conuenire vel disconuenire secundum dispositionem hominis per passiones, 12æ.q.9.2.o.et 5.c.fi.q.10.3.o.q.75.2.c.et q.77.1.o.
37 Oportet quod voluntas moueatur ab aliquo exteriori dupliciter. f. ab obiecto et quo ad exercitium primi actus eius, 12æ.q.9.4.o.et qu.17.5.2m.et q.103.8.1m.
38 Nec mouetur necessariò ab aliquo obiecto, quo ad exercitium actus, sed quo ad determinationem actus, mouetur ab aliquo obiecto, non autem ab omni obiecto, nec à passione, nec à Deo, sed tantum ab vltimo fine. 1ª.q.82.1.2.o.et 12æ.q.10.o.et q.80.1.c.
39 Voluntas mouetur à se, quia inquantum vult finem, est in actu, sed respectu eorum quæ sunt ad finem, est in potentia. 12æ.q.9.3.o.et 4.c.q.17.6.1m.q.74.1.3m.et 22æ.q.82.1.1m.
40 Voluntas distinguitur contra naturam, sicut vna causa contra aliam, licet habeat modum naturæ, inquantum fundatur in natura, 12æ.q.10.1.1m.et q.51.1.1m.
41 Voluntas hominis, nec à natura, nec ex necessitate mouetur ab appetitu inferiori. 12æ.q.10.3.b.
42 Voluntas non est determinata ad vnum sicut natura, quia voluntas sequitur formam vniuersalem, natura verò sequitur formam particularem. 1ª.q.41.2.c.et 12æ.q.10.1.3m.q.13.1.c.et q.50.5.3m.
43 Voluntas determinatur ad vnum, per consilium rationis, non autem necessariò per aliquod agens extrinsecum. 12æ.q.50.2.3m.fi.
44 Voluntas dicta per essentiam, est in ratione dicta per essentiam, sed voluntas participatiuè sumpta, est in ratione per participationem. 3ª.q.18.2.c.1m.
45 Voluntas, etiam à Deo cogi non potest, etsi possit ab illo de necessitate mutari, operando in illa sicut in natura. 12æ.q.6.4.2m.qu.9.6.c.et qu.104.4.o.
46 * Voluntas à nulla re creata cogi potest, neque necessariò moueri, 12æ.q.6.4.c.
47 * Passiones animi non possunt cogere voluntatem, licet aliter moueãt inclinando affectum. 12æ.q.6.7.c.2m.et q.9.2.o.
1 Vomitus potest sine culpa procurari, de consilio medicinæ, in remediũ languoris. 22æ.q.148.6.2m.et q.150.2.3m.
2 Multum comedere vel bibere propter vomitum, secundum consilium medicinæ non est peccatum, licet ebrietas non excusetur à peccato, 22æ.q.150.2.3m.
3 Vomitus per ebrietatem vel voracitatem, est vitiosus, non autem si contingat infirmitatis causa. 3ª.q.83.6.7m.
1 Votum dicitur à voluntate, quasi à primo mouente rationem, ad promittendum. 22æ.q.88.1.2m.
2 Vouere est actus latriæ, seu actus religionis, licet actus aliarũ virtutum sint materia eius. 22æ.q.88.5.o.et 6.c.2m.et q.89.2.c.
3 Votum est promissio Deo facta * de meliori bono, quod videlicet non cadit sub necessitate absoluta, neque sub necessitate finis, sed de actibus virtutum, qui Deo Placere noscuntur. 22æ.q.88.2.o.et 2.4.c.et 5.c.1m et 7.12.c.et q.189.3.c.
4 Votum est testificatio quædam promissionis spontaneæ, quæ debet fieri Deo, de iis quæ Dei sunt. 22æ.q.88.1.c.fi.et q.189.3.c.
5 Ad votum tria de necessitate requiruntur. f. deliberatio, propositum, & promissio, in qua promissione perficitur ratio voti, sed quandoque superadditur pronunciatio oris, et testimonium aliorum, ad quandam confirmationem voti. 22æ.q.88.1.o.
6 Votum fit soli Deo, licet fit de eo quod aliquando fit sanctis. 22æ.quæst.88.5.3m.
7 Sub voto non cadunt peccata, nec indifferentia, nec necessaria absolutè, nec propter finem, nisi vt voluntaria, sed votum debet semper fieri de meliori bono. 22æ.q.88.2.o.et 10.c.
8 Expedit vouere, quia votum firmat voluntatem in bono, nec tamen libertatem diminuit, nec est periculosum de se, sed est culpa mutantis voluntatem, sed assimilat beatis. 22æ.q.88.4.o.
9 Homo est sic liber, quòd potest aliqua vouere & facere, etiam contra præceptum Papæ. 22æ.q.88.10.2m.
10 Vouere nunquam conuenit Christo, quia Deus erat, & habebat voluntatem firmatam, vt comprehensor. 22æ.q.88.4.3m.
11 Votum singulare duplex, scilicet votum simplex, & votum solenne: primum est promissio sola, secundum verò est promissio, & datio, 22æ.q.189.2.1m.& 5.c.
12 Votum solennizatur dupliciter tantum, f. per susceptionem ordinis sacri, & per professionem certæ regulæ, 22æ.q.88.7.o.& 9.c.
13 Votum simplex impedit matrimonium contrahendum, sed non dirimit contractum, non tamen potest petere debitum sine dispensatione ecclesiæ auctoritate apostolica, votum verò solenne, facit vtrumque. 22æ.q.88.7.b.& q.189.8.3m.
14 Opus ex voto, est laudabilius, & magis meritorium, quàm opus sine voto, 22æ.q.88.6.o.& q.189.2.c.& 3ª.q.28.4.c.
15 Opus ex voto, displicens, cum voluntate implendi illud est magis meritorium quàm opus placens sine voto, cæteris parib. 22æ.qu.88.6.2m
16 Virtus voti, est obligatio eius quæ est maior in voto solenni, quàm in voto simplici, & quò ad Deum, & est quò ad homines, 22æ.q.88.7.1m.
17 Votum obligat secundum intentionem vouentis, scilicet ad reddendum statim, vel ad certum tempus, vel cum conditione, 22æ.q.88.3.3m.& q.189.3.2m.& 4.c.
18 Obseruare votum, est de lege naturali, durante obligatione eius, quæ cessat vel ex se, vel auctoritate superioris, in iis quæ in dubium vertuntur dispensantis vel commutantis. 22æ.q.88.10.2m.& 12.2m.
19 Omne votum ritè factum, obligat: ideò transgrediens illud, peccat mortaliter, 22æ.q.88.3.o.& q.189.3.c.
20 Perdens virginitatem quam vouerat, tenetur facere quod potest. f. tenetur continere, & pœnitere si perdidit ex culpa sua: & similiter in aliis. 22æ.q.79.3.2m.& q.88.3.2m.
21 Nullus potest se ex voto firmiter obligare, ad id quod est in potestate alterius tantùm, 22æ.q.88.8.o.& 9.c.2m.& q.189.6.o.
22 Non habentes vsum rationis, vt amentes, & pueri antè annos pubertatis, non possunt vouere. 22æ.q.88.9.c.& q.189.5.c.
23 Puer antè vsum rationis, non potest se obligare ad aliquid ex voto: quo vsu rationis habito, potest se obligare, sed omne votum eius etiam votum religionis antè annos pubertatis, id est, antè annos quatuordecim in puero, vel antè annos duodecim in puella, potest irritari, à parentibus & à tutoribus, non autem post annos pubertatis, 22æ.q.88.8.2m.& q.189.5.c.
24 Filius etiam post annos pubertatis non potest aliquid vuere, quo ad res domesticas, sine consensu patris, 22æ.q.88.8.2m.
25 Vouens illud quod non est in potestate sua, non peccat, quia in eius voto intelligitur debita conditio, s. si suis superiorib. placuerit, vel si nõ contradicant: qua conditione extante, tenetur implere votum. 22æ.q.88.8.1m.& 4m.& 9.b.& 2m.& 12.2m.& q.189.5.4m.
26 Fractio voti est quædam infidelitatis species, & ad fidelitatem pertinet seruare promissa. 22æ.q.88.3.c.
27 Omne votum temporale factum in seculo, etiam votum crucis in subsidium terræ sanctæ, soluitur per ingressum religionis, sine alia dispensatione, quia votum religionis includit omnia vota, ratione perpetuitatis & obedientiæ, nec singularitas conuenit ei, & omnis religionis sufficit: & est quodãmodò magis ampliatio voti, quàm voti commutatio. 22æ.q.88.12.1m.q.185.8.2m.& q.189.3.3m.& 7.o.
28 Si quis vouendo, prius cogitauit de religione communiter, & post elegit vnam, tenetur simpliciter ad religionem, ideò si non potest recipi in religione à se electa, tenetur aliam quærere, si autem econuerso, intelligitur si velint, 22æ.q.88.3.2m.& q.189.3.2m.
29 * Nullum votum religiosi est firmum, nisi de consensu prælati, quia nullum

lum tempus est in quo prælatus non possit eum in aliis occupare, 22æ.q.88.8.3^{m}.

30 In votis potest dispensari, inquantum in aliquo casu, illud quod cadit sub voto, est simpliciter malum, vel inutile, vel impeditiuum maioris boni, non autem inquantum illud est de iure naturali vel diuino, 22æ.q.88.10.0.

31 Dispensatio voti est, cum absolute determinatur non esse seruandum, commutatio autem voti est, cum pro eo aliquid aliud imponitur. 22æ.q.88.10.c.

32 Votum potest ex causa rationabili commutari in aliud melius, vel in aliud minus periculosum, sicut & dispensari, 22æ.q.88.10.c.fi.&1^{m}.

33 In vtroque autem requiritur auctoritas ecclesiæ, in persona Dei, 22æ.q.88.2.3^{m}.&12.0.

34 Votum vergens in periculum personæ, debet frangi securè, si dispensatio non possit haberi, 22æ.q.88.2.3^{m}.&12.2^{m}.

35 Vota de rebus vanis & inutilibus, nõ debent dispensari, nec seruari: sed debent derideri, sicut vota de non pectinare caput in tali vel tali die quia talia vota mulierum, sunt magis sortilegia quam vota, & sunt reliquæ quædam idololatriæ, secundum quam seruabantur dies & menses & peccant talia vouentes, quia cum infidelibus etiam nec nomina debemus habere communia, secundum Hieronimum. 22æ. quæstion. 88.2.3^{m}.

36 Papa habet plenariam potestatem dispensandi in omnibus votis dispensabilibus, alij verò participatiuè, secundum quod Papa concedit eis, 22æ.q.88.12.3^{m}.

37 Solus Papa potest dispensare in votis perpetuis, vt in voto continentiæ & religionis, & voto crucis in subsidium terræ sanctæ, & voto peregrinationis ad transferendũ ad terram sanctam, alij verò prælati possunt dispensare in aliis votis, nisi Papa dispensationem sibi reseruet, sicut in voto terræ sanctæ & similibus, 22æ.q.88.12.3^{m}.q.184.6.ca.fi.& q.185.4.c.fi.& q.189.7.c.

38 Si prælatus dispensat sine apparenti causa in votis, dispensatio prælati non excusat vouentem in manifestis à culpa, sicut si prælatus dispensaret cum aliquo super, voto de ingressu religionis, nulla apparenti causa obstante, 22æ.q.88.12.2^{m}.

39 Si causa dispensandi in voto, sit apparens, vel dubia, potest, stari iudicio prælati dispensantis vel commutantis votum, non autem iudicio proprio, quia ipse vouens non gerit vicem Dei, nisi fortè in casu, in quo id quod vouit, esset manifestè illicitum, vel non posset oportunè ad superiorem recurrere, 22æ.q.88.12.2^{m}.

40 In voto continentiæ, non est dispensandum propter periculum mortis corporalis, quia bonum continentiæ etiam sine voto est multo melius, quam salus corporis, & per alia remedia prouideri potest. 22æ.q.88.11.3^{m}.

41* In voto continentiæ & religionis, per professionem solennizato, etiã Papa non potest dispensare, licet quidam iuristæ, ignoranter contrarium dicant, quia periculis humanis obuiandum est per humana, & non per diuina. 22æ.q.88.11.0.186.8.3^{m}.& q.189.8.5^{m}.

1 Vox super Christum in baptismo, transfiguratione, & oratione, fuit effectiuè à tota trinitate, sed representatiuè appropriatur patri. 3^{a}. quæst. 39.8.2^{m}.

2 Anima potest formare voces corporales, quia vnitur corpori, non autem angelus. 1^{a}.q.51.3.4^{m}.

3 Voces non significant species intelligibiles, sed significant ea quæ sibi format intellectus ad iudicandum de rebus exterioribus. 1^{a}. quæstio. 85.2.3^{m}.

1 Vsura in Euangelio metaphoricè accipitur, s. pro superexcellentia bonorum spiritualium, quam exigit Deus volens vt in bonis acceptis ab eo semper proficiamus, quod est ad vtilitatem nostram, & non eius. 22æ.q.78.1.1^{m}.

2 Vsura est pretium pecuniæ mutuatæ, vel cuiuscunque rei, cuius vsus est consumptio, vel distractio eius. 22æ.q.78.1.c.

3 Accipere pretium pro principali vsu pecuniæ, qui est distractio eius, est vsura, non autem pro secundario vsu eius. s. ad ostentationem, vel in pignus, sed in vsu vasorum, est econuerso, 22æ.q.78.1.6^{m}.

4 Vsura secundum se est iniusta, contra legem naturæ, & peccatum mortale, quia idem bis venditur, vel venditur id quod non est, 22æ. quæst. 78.1.o.

5 Theologi considerantes iusti & iniusti rationes, subtilius exponentes nomina hæc designantia largè extendunt huius nominis significationem, ad incrementa quæ proueniunt ex vsu omnium rerum, per similem vsum & rationem, & non tantum pecuniæ, 22æ.q.78.1.2.o.

6 Significat primo nomen vsuræ incrementum quod parit pecunia ex vsu suo secundario autem etiam significat superabundantiam quam parit quælibet res ex vsu suo, simili cum vsu pecuniæ. 22æ.q.78.1.c.

7 Quod ab extraneis Iudæi vsuram acciperent, non fuit eis cõcessum quasi licitum sed permissum, ad maius malum vitandum, 12æ.qu.108.1.2^{m}. & 22æ.q.78.1.2.

8 Mutuans potest exigere recompensationem eorum tantum, quæ pecunia non mensurantur, puta beneuolentiam, & amorem eius cui mutuauit, vel aliquid huiusmodi. 22æ.q.78.2.o.

9 Et potest deducere in pactum recompensationem damni per quod subtrahitur sibi aliquid quod debet habere, hoc enim non est vendere vsum pecuniæ, sed damnum vitare, & potest esse, quod accipiens mutuum, magis damnum euitet, quam dans incurret, vnde acipiens mutuum, cum sua vtilitate damnum alterius recompensat. 22æ.qu.78.2.1^{m}.& 3.c.

10 Recompensationem verò damni quod consideratur in hoc, quod de pecunia non lucratur, non potest in pactum deducere, quia non debet vendere id quod nondum habet, & potest impediri multipliciter in habendo. 22æ.q.78.2.1^{m}.

11 Nec quicquid de pecunia vsuraria aliquis lucratus fuerit, quia id quod de tali re est acquisitum, non est fructus huiusmodi rei, sed humanæ industriæ, nisi forte per detentionem talis rei alter sit damnificatus amittendo aliquid de bonis suis, tunc enim lucrans tenetur ad recompensationem nocumenti, 22æ.q.78.3.o.

12 Et tenetur mutuans computare in sortem vsum venalem pignoris, 22æ.q.78.2.6^{m}.

13 Sed non potest deducere in pactum, vt sibi remutuetur, sed potest recipere mutuum sine obligatione, 22æ.q.78.2.4^{m}.

14 Et potest accipere munera gratis oblata, non autem cum pacto tacito vel expresso. 22æ.q.78.2.o.

15 Quicunque ergo ex mutuo ratione mutui sperat lucrum peccat vsuræ vitio, secundum auctoritatem euangelij, sed non sic qui ex mutuo vitat damnum. vt si fortè per dentionem talis rei mutuatæ alter sit damnificatus, amittendo aliquid de bonis suis, tunc enim tenetur ad recompensationem nocumenti, sicut & tenens pecuniam vltra terminum, tenetur restituere, non quidem totum lucrum possibile, sed secũdum æstimationem, pensatis periculis laboribus, & expensis, 22æ.q.62.4.1^{m}.& 2^{m}.q.78.1.3^{m}.& 2.1^{m}.& 3.c.

16 Quia mutuum debet fieri gratis, & sine spe lucri, quandocunque in mutuo, vel ex mutuo, intenditur spes lucri, tunc non caret vitio vsuræ: sed sic non est in emptione & venditione, nisi habeat rationem mutui si enim aliquis carius velit vendere res suas, quam sit iustum pretium, vt de pecunia soluenda emptorem expectet, manifeste vsura committitur, quia huiusmodi expectatio pretij soluendi habet rationem mutui: vnde quicquid vltra iustum pretium, pro huiusmodi expectatione exigitur, est quasi pretium, mutui, quod pertinet ad rationem vsuræ: similiter etiam si aliquis emptor velit rem emere vilius quam sit iustum pretium, eo quod pecuniam ante soluit, quam possit ei res tradi est peccatum vsuræ, quia etiam ista anticipatio solutionis pecuniæ, habet mutui rationem. cuius quoddam pretium est, quod diminuitur de iusto pretio rei emptæ, si verò aliquis de iusto pretio velit diminuere vt pecuniam prius habeat, non peccat peccato vsuræ. 22æ.quæ. 78.2.7^{m}.

17 Potest autem excludi spes lucri ab intentione dantis mutuo, modo pręduplicíter. scilic. vel quando dans mutuo, paratus est omni tempore accipere rem mutuatam, etiam antè illud tempus determinatum, quo res verisimiliter deberent esse cariores: & hoc modo spes lucri, etsi per accidens intendatur, non tamen per se, quia non tollit rationem gratuiti à mutuo, vel quando dans mutuo, etiam tempus illud determinauit, in quo verisimiliter, res plus valiturę erant, propter solã damni virationem, tunc enim damnum vitat, quando necessitati propriæ consulens, intendit cõseruare res suas sibi magis necessarias ad vsum vitæ, quas si tunc non haberet, oporteret eas alibi emere, & sic reportaret damnum de gratia mutui facta proximo: & sic intendens, in mutuando excusatur ab omni vitio vsuræ. 22æ.q.62.4.1^{m}.& 2^{m}.

18 In scriptura sacra quantum ad legem veterem: condamnantur dantes pecuniam ad vsuram, & ideò contra legem diuinam accipiuntur vsuræ. vnde accipere vsuras ab alienis, non erat secundum intentionem legis, sed ex quadam permissione, propter prauitatem Iudæorum ad auaritiam, & vt magis pacificè se haberent ad extraneos, à quibus lucrabantur. 12æ.q.105.3.3^{m}.& 22æ.q.78.1.o.

19 Est etiam vsura contra legem naturæ, quia in hoc finis conueniens secundum naturam actus humanæ vitæ, corrumpitur: huic enim actui qui est mutuum dare, conueniens finis ostẽditur naturaliter, scilicet finis communis societatis, & fraternæ charitatis, in subueniendo proximorum necessitatibus, & ideò gratis fieri debet naturaliter, quare quandocunque huiusmodi actus fit propter spem alicuius commodi vel lucri, tunc ab eo tollitur finis qui naturaliter competit ei, & fit contra naturam, quare iuri naturali repugnat, ideò non tantum fit iniustum contra legem diuinam, sed etiam contra ius naturale. 22æ.q.78.1.o.

20 Secundùm theologiam vsura condemnatur tanquam peccatum mortale, & graue, & æterna morte dignum. 22æ.q.78.1.o.

21 Leges verò humanæ, aliquando considerant iustitiam, prout est conseruatiua pacis exterioris inter homines, & ideò leges tales non puniunt, nisi quod hanc pacem destruit, aliquando etiam prout magis illustrantur lumine fidei, & iuris diuini, considerant etiam iustitiam veram & interiorem, & sic etiam leges canonicæ prohibent & puniunt vsuras. 22æ.q.67.art.1.1^{m}.

22 Ius positiuum tamen permittit vsuras, non quidem vt iustas, sed ne communitas patiatur multas incommoditates: per vsuram enim retinentur multæ hæreditates, & vitantur damna quamplurima, propter quod etiam leges humanæ eam permittunt, & non puniunt, sicu puniunt & prohibent furta & rapinam. Iustianianus tamen imperator, sanctas sanctiones siue leges, subiecit ecclesiasticis institutis, sed præcipuè in vsuris & matrimonio, in quibus tota vita ciuilis versatur. 12æ.q.96.6.c.& 22æ.q.78.1.4^{m}.

23 Quia omnis superabundantia vsurarum, est tanquam res aliena ipsi vsurario iniustè possidenti, sequitur quòd sit propria alterius, quia ipsa re priuatus est & destitutus, sed hoc est iustum secundum omnia iura quòd omnis re destituta, idest, qua quis iniustè destitutus & priuatus est contra iustitiam, restituatur. Restitutio enim semper respicit destitutionem, & ideò secundum omnem iustitiam naturalem, vsuræ restituendæ sunt, sed fortè dicetur, quòd illa destitutio facta sit voluntariè, idest, qui accipiens mutuum voluntarie videtur dare vsuram mutuanti, & etiam quia leges humanæ non puniunt, quæ tamen iniurias punire debent, quare non videtur esse contra iustitiam humanam, & ideò aduertendum est, quod voluntas hominis aliquando respicit volitum propter se, & aliquando propter aliud, quando autem propter se, tunc si illud volitum sit simpliciter iustum & bonum, tunc voluntas est bona, & opus ex ea procedens est bonũ & iustum, si autem sit iniustum & malum, tunc similiter voluntas est mala, si verò respiciat volitum non propter se, sed propter aliud, sicut cum aliquis vult proiicere merces in mare, vt sic euadat periculum, tunc est distinguendum. 12æ.q.6.6.c.

24 Conditio quæ dicitur interesse, siue damni recompensatio, & non spes lucri, potest excusare à vitio vsuræ, vt si quis mutuo dederit gratis, vsque ad terminum aliquem determinatum, in quo indiget sua pecunia pro aliqua necessitate, & mutuum non fuerit redditum ad prædictum terminum, potest mutuans repetere vltra sortem, quicquid damni incurrit propter defectum solutionis, & hoc modo porest etiã fideiussor repetere vsuras à debitore quas persoluit creditori propter defectum debitoris: quia ibi patet ratio iustitiæ, quia non spe lucri accipitur, sed pro recompensatione damni, 22æ. quæstion. 78.2.1^{m}.& 3.c.

25 Conditio quæ sumitur tantum ex spontanea oblatione, excusat à vitio vsuræ, s. quando tam ex parte dantis quam accipientis, gratis aliquid offertur. 22æ.q.78.2.o.

26 Et hoc potest contingere, quando illud quod vltra sortem recipitur sit suum iure naturæ, sicut fructus pignorum pro dote vxoris, vel prouisione filiorum, vel potest fieri suum iure æquitatis, sicut res ipsa quæ impignoratur, quando secũdum æquitatem erat illius qui fructus percipit. 22æ.q.78.2.5^{m}.

27 In vsuris non transfertur dominium. 22æ.q.78.c.3^{m}.

28 Non est restituendum nisi quod est alienum & nõ suum, quare vsuræ nõ sunt in dominio possidentis. 22æ.q.78.3.c.3^{m}.

29 Cum vna res simul habere duos dominos nõ valeat, à se inuicem diuersos & æquales, & omnis vsura restituenda sit secundum legem diuinã ei à quo accepta est, sicut vero domino, sequitur quòd restituens non habet verum eius dominium, & sic non erat translatum in accipientẽ vsuram. 22æ.q.78.3.c.3^{m}.

30 Quæ mouere possunt theologos asserentes in vsura non transferri dominium, sunt quædam auctoritates, & ex iis rationes consequentes. 22æ.q.78.3.c.3^{m}.

31 Per anticipationem ergo temporis, aliquando generari potest vitium vsuræ, sicut per dilationem vel prolongationem, 22æ.q.68.2.7^{m}.

32 Licet accipere mutuo sub vsuris ad bonum sui vel alterius: non autem licet inducere ad faciendum vsuras. 22æ.q.78.4.o.

33 Vendere autem carius iusto, propter dilationem solutionis, vel emere vilius propter anticipationem, est vsura: non autem econuerso. 22æ.q.77.1.1^{m}.fi.& q.78.2.7^{m}.

34 Et licet alias expensas licitę factas, puta in portatione pannorum. possint licite recuperare de eorum venditione, non autem possunt recuperare vsuras quas aliis dederant, cum hæc fuerit iniusta datio, & præsertim etiam cum dando vsuras peccauerint, si induxerunt tanquam occasionem peccandi vsurariis præbentes, cum etiam necessitas quę ponitur ab eis, vt s. mercationes honorabilius viuant, & maiores mercatores faciant non sit talis necessitas quæ sufficiat ad excusandum peccatum prædictum, 22æ.q.78.4.o.

35 Sed hic potest cadere excusatio vsuræ dupliciter, s. quando gratis & liberaliter creditor huiusmodi superabundantiam tribuit debitori, & debitor non causa temporis accipit, vel quando creditor per damnũ propriæ rei recompensat huiusmodi superabundantiam, vt quando non potest habere pecuniam, sine alicuius rei proprię alienatione & damno, ex qua soluat creditori quod petit antę terminũ solutionis. Alias est casus vsurarius. 22æ.q.78.3.c.

36 Si venditor rem suam intendat vendere carius, non propter tempus tãtum, sed tantum propter damnum, quod sibi videt imminere ex dilatione persolutionis recuperandæ, seu propter vexationem suam redimendam, quam probabiliter timet futuram sibi in repetitione debiti sui propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc excusatur à vitio vsuræ, & fit æquitas æstimationis in huiusmodi contractibus, per recompensationem damni, vel quando probabiliter timentur hæc in credentia accidere. Et tunc rectitudo huiusmodi intẽtionis apparet, quando venditor optaret potius, non vendere talibus quam vendere ad credentiam, & quando libenter daret aliis pro minori pretio incontinenti persoluendo, quam venderet ad credẽtiam talibus pro pretio maiori, nisi venditio habeat rationẽ mutui, 22æ.q.78.2.1^{m}.&7^{m}

37 Vno autem modo, credentia facit contractum vsurarium, s. quando propter ipsam credentiam, res venditur carius, quam valeat simpliciter, vel quam esset valitura probabiliter, tempore solutionis, vel etiam si tantum sit valitura verisimiliter, tamen ipse venditor, alias res suas non venderet, nisi plus acciperet, propter ipsam credentiam, & tunc venditio habet rationem mutui, 22æ.q.78.2.7^{m}.

38 De iis autem quæ committuntur bonæ fidei aliorum ad lucrum, mihi videtur dicendum, quod aut commissio sit pecuniæ, vel alterius rei, ita quòd trãsfertur in toto vel in parte rei commissæ in potestatem eius cui committitur, aut ita sit commissio, quod non transeat dominium, sed remaneat tota res commissa in dominio committentis. Primo modo est vitium vsuræ, eo quod sperat lucrum iam de re non sua, quia iam erat translata per commissionem in dominium alterius. Et in hoc commissio assimilatur mutuo. Sed secundo modo potest sperari lucrum, sine vitio vsuræ: quia tunc commissa est pecunia vel res alia, sicut seruo vel ministro, qui de re domini negociatur ad vtilitatem domini sui. E ideo committens potest sperare lucrum sicut ex re sua. Et sic lucrum non accedit sorti nec possidetur sine iusto titulo, quia sicut rei propriæ partum recipit, non tamen partum numismatis ex numismate immediatè, sed partum ipsarum rerum quæ per numismata sua sunt acquisitæ iusta commutatione, 22æ.q.78.2.5^{m}.

39 In toto vel in parte ideo dictum est, quia si aliquis committit centum alicui, ita quòd medietatem ei mutuet, & aliam medietatem suo retineat dominio, ita tamen quòd de illis centum debeat negociari ad lucrum, ille cui committitur, dico quòd hoc lucrum iam habet vitium vsuræ propter hoc, quòd non tantum ex re commissa speratur lucrum, sed etiam pariter ex re mutuata & commissa, 22æ. quæstion. 78.2.1^{m}.& 5^{m}.

40 Dare autem pecuniam mercatori vel artifici per modum societatis, cũ pacto vel spe lucri, ita quòd cum periculo ipsius committentis mercator de ea negociatur, vel artifex operatur, licitum est, non autem in mutuo, 22æ.q.78.2.5^{m}.

41 Dans verò pecuniam vsurario, vt vsuras exerceat, vel vt copiosius exerceat, peccat: non autem si det pecuniam vt tutius seruetur, 22æ. quæst. 78.4.3^{m}.

42 Ad hæc dicendum, quòd in huiusmodi, aliud est vitare damnum, & aliud sperare lucrum, quia primum licet, non autem secundum, 22æ.q.78.3.c.

43 Quædam in consuetudinem deducta, habentur pro iustis legibus, quæ magis deberent dici corruptelæ permissæ, quam consuetudines approbatæ. E hoc videmus in hac materia vsurarum, secundum regiones & ciuitates diuersas, quantum ad pupillorum & orphanorum tutelam. Vnde dico, quòd non possunt pupilli, quando sciunt veritatẽ, retinere superabundantias suarum rerum per vsuram acquisitas, 12æ.q.108.3.2^{m}.

44 Vsurarius tenetur restituere, quicquid accepit de vsuris, & fructus, & interesse, non autem quæ lucratus est cum eis etiam emendo possessiones, 22æ.q.78.3.o.

45 Lex diuina iubet restitutionem vsurarum fieri, sicut & rapinarum. Et voco legem diuinam, quæ in canone sacræ scripturæ, & in decretis sanctorum patrum, & conciliis continetur, quia ius diuinum est quod diuinitus promulgatur, 22æ.q.57.2^{a}.3.3^{m}.

46 Debet tamen fieri huiusmodi restitutio vsurarum cautè, nec cum scandalo fiat personarum prædictarum. 22æ.q.62.6.2^{m}.

47 Ex præcepto etiam iuris naturalis habemus, quòd quæcunque vultis vt faciant vobis homines, & vos illis eadem faciatis. Sed iusta voluntate vult spoliatus re propria per vsuram, vt spoliator ei restituat. Quare similiter spoliator debet iustè restituere spoliato, 12æ. quæstione. 99.1.3^{m}.

48 Vxor etiam non potest licitè restituere vsuras, nolente marito, & adhuc viuente, cum vxor non sit domina rerum, sed tantum vir. est tamen ad generationem coniuncta viro in adiutorium, & in vsum rerum. Quare sicut non potest alienare res viri, ipso non volente, ita nec alia viri, potest restituere, ipso nolente, 1^{a}. quæst. 92.1.c.princip.& q.98.2.b.2.

49 Si verò vt particeps fuit tantum lucri, aut fuit scienter, aut ignoranter, si scienter, tunc iterum potest fieri iustè dupliciter. scilicet, aut necessitate corporali, idest, quando alias commodè non potest inuenire remedium vitæ, sicut accidit pauperibus medicantibus, & sic aliquando etiam per hoc possunt excusari filij & filiæ, in domo parentum vsurariorum, qui alias nequeunt victum sic necessarium inuenire, & similiter vxor eadem necessitate potest excusari, 22æ.q.32.7.3^{m}.

50 Fautores & defensores, qui fouent vsurarios & defendunt in exercitio fœnerandi, sicut aliquæ ciuitates, & aliqui principes, fouent & defendunt huiusmodi, qui dicuntur Cursiui, qui alias non auderent exercere huiusmodi actum fœnerandi, tales fautores & defensores vsurariorum inquantum huiusmodi sunt tantum, non tenentur ad restitutionem alicuius, nisi inquantum sunt participes lucri. s. quia propter hoc sunt fautores vel defensores, vt ab vsurariis aliquam portionẽ recipiant: tamen in hoc etiam peccant contra Deum etiam quantumcũque vtilitatem regionis ciuitatis intendant, quia fouent peccatores in peccatis suis, 22æ.q.78.4.3^{m}.

51 Nec est simile de illis quorum auctoritate circa vsurarios fit aliquid, & de iis qui fouent defendunt, & accipiunt vt actores: quia illi sunt causa per se actus mali, isti verò non sunt causa ipsius actus mali, sed accidentium ipsi actui ad eius conseruationem & fructum ampliorem, 22æ.q.78.4.o.

52 Sed maiori iustitia restituenda sunt ablata, quam debita sint soluenda, cum in hoc impleatur iustitia, tollens iniuriam factam Deo & proximo: sed in solutione debitorum nulla tollitur iniuria, sed tantum soluitur iustitia, quare secundum hoc videntur prius restituenda ablata quam soluenda debita: restitutio enim præfertur etiam subuentioni parentum, nisi in extrema necessitate, 22æ.q.31.3.3^{m}.q.32.7.3^{m}.q.60.5.4^{m}.& q.62.5.2^{m}.

53 Si vnus sit diues, & alter pauper, & plus indigens his de quibus restitutio facienda est, & ęqualiter sit clarũ in vtroque, adhuc prius pauperi potest restitutio vsurarum iustè fieri, quam diuiti, eo quòd plus læsus est in ablatione suorum, & quia plus indiget. 22æ.q.31.3.3^{m}.q.32.7.3^{m}. & q.60.5.4^{m}.& q.62.5.2^{m}.

54 Quod autem in lege scriptum est de duplo, quadruplo, & quintuplo, nõ habet locum in vsuris, sed tantum in furtis vel rapinis, eo quod huiusmodi vsuræ, non destruunt bonum reipublicæ de sua ratione, sicut faciunt furta & rapinæ, sed tantum corrumpunt bonum personale, siue fraternum bonum & hoc non inferendo malum, sed tantum non faciendo bene fratri debitum: & de his alias scripsimus in septimo præcepto decalogi diffusius, 22æ.q.62.3.2^{m}.

55 Si ergo aliquod lucrum prouenit vsurario, vltra rem, & rei vsum naturalem, ex propria operatione, & solertia eius, in quo non est alius dãnificatus, dico sine præiudicio, quod non tenetur restituere homini huiusmodi lucrum. 22æ.q.78.3.o.

1 Vsus rationis quandoque totaliter aufertur, ex nimia passione, sicut ex amore vel ira insaniens, & tunc talis passio si à principio fuit voluntaria, & non naturalis, imputatur actus ad peccatum: quandoque verò passio non totaliter intercipit vsum rationis, & tunc ratio potest passionem excludere diuertendo ad alias cogitationes, vel dolendo, vel impediendo, vnde talis passio non totaliter excusat à peccato, si ratio non eam prohibeat. 1^{a}.q.63.3.c.3^{m}.q.150.4.3^{m}. & q.156.3.2^{m}.q.157.3.3^{m}.& 12æ.q.77.1.2.7.c.q.78.2.3^{m}.q.80.3.2^{m}.& 22æ.q.4.6.3.c.3^{m}.q.53.6.1^{m}.& q.175.2.2^{m}.

2 Vsus pecuniæ duplex, scilicet ad se & ad alios, primus pertinet ad expensas seu sumptus, secundus verò ad dationes. 22æ.q.117.3.3^{m}.

3 Vsus pecuniæ pertinens ad dationes duplex, s. principalis qui est distractio eius pro quo nihil vltra potest accipi, & secundarius, scili. vel ad ostentationem, vel in pignus, pro quo aliquid vltra potest accipi. 22æ. quæst.78.1.6^{m}.

4 Nihil vltra valorem rei, sperare debet mutuans ex vsu rei mutuatæ: quia ratione substantiæ transfertur mutuum, & non ratione vsus, sed aliter est in accommodatis & locatis ad vsum, 22æ.q.78.1.6^{m}.

Vt sumitur dupliciter, scilicet causaliter, & consecutiue. 12æ.q.91.2m.
1 Vti & large comprehendit se sub frui. 1a.q.39.8.c.
2 Vti, importat applicationem rei ad aliquam operationem, quæ etiam dicitur vsus eius. 12æ.q.16.1.2.3.c.
4 Vti est actus voluntatis vt primi mouentis, ipsius intellectus autem vt dirigentis, aliarum verò potentiarum vt exequentium. 12æ.q.16.1.c.& q.17.1.c.
5 Vti propriè est actus voluntatis vt principalis, non autem aliarum potentiarum, nisi instrumentaliter. 12æ.q.16.1.0.
6 Vti aliquo dicitur dupliciter. sc. vt forma quæ est principium vsus, & vt obiectio: & sic aliquis malè vtitur gratia & virtutibus, non autem primo modo. 12æ.q.55.4.5m. 22æ.q.20.1.2m.& 3a.q.80.4.3m.
7 Vti est semper eorum quæ sunt ad finem, non autem ipsius finis, nisi inquantum refertur in fruitionem eius. 12æ.q.16.3.0.
8 In cultu Dei oportet non vti quibusdam corporalib. actibus, vt adoratione corporali & huiusmodi, non quidem propter Deum, sed propter nos, scilicet eis tanquam quibusdam signis exterioribus, excitemur ad spirituales actus interiores. 22æ.q.81.7.c.1m.
9 Vti peccato alterius ad bonum, est licitum, quia vtitur omnibus peccatis ad aliquod bonum, sed non licet inducere aliquem ad peccatum. 22æ.q.78.4.c.
10 Vti, non conuenit brutis, sed tantum rationalibus. 12æ.q.11.2.4m.& quæstion.16.2.0.
11 Vti est nobilius quàm frui, quò ad vim apprehensiuam precedentem, sed est econuerso, quò ad obiecta, quia frui importat motum appetitiuis in appetibile absolutè, vti verò, in ordine ad alterum. 12æ.q.16.2.1m.
12 Vti eius quod est ad finem, secundùm quòd est in consideratione rationis referentis illud in finem, est prius electione, sed est econuerso secundum quòd voluntas potentias executiuas mouet. 12æ.q.16.4.0.
1 Vtile, dicitur dupliciter, scilicet sicut via ad finem, vt meritum ad beatitudinem, & sicut pars ad totum, vt ministeria Angelorum ad beatitudinem & eorum. 1a.q.62.9.2m.
2 Bonitas in ordine ad finem, vtilitas vocatur. 12æ.q.72.1m.
3 Vtilia, dicuntur quæ sunt accommoda ad aliquem finem, & vtilitas, quandoque vsus nominatur. 12æ.q.16.3.c.
4 Facere aliquid ad vtilitatem communem quod nulli noceat, est licitum cuilibet personæ priuatæ, non autem si nocet nisi ex auctoritate publica. 22æ.q.64.3.3m.
5 Dispensationes spiritualium, principalius ordinantur ad vtilitatem communem. 22æ.q.63.2.c.
6 Exhibitio eorum quæ dantur alicui propter vtilitatem, tanto est laudabilior, quanto magis indiget: sed Deo nihil exhibetur propter vtilitatem eius, sed propter gloriam eius, & propter vtilitatem nostram. 22æ.q.81.6.2.& 7.c.
Vulpes est naturaliter dolosa, sed hoc non est ei malum. 1a.q.63.4.3m.
Vultur significat eos, qui mortes & seditiones hominum affectant, vt inde lucrentur. 12æ.q.102.6.1m.
1 Vxor. Et in lege Moysis licebat ex dispensatione Dei dimittere vxorem, licet communius teneatur quòd non, sed quòd permittebatur vt minus malum, quàm vxorcidium, ad quod proni erant Iudæi, nec puniebantur temporaliter. 12æ.q.105.4.8m.
2 Causæ repudij scribebantur in libello, in generali tantùm, non quidem vt iustum appareret, sed vt haberet licentiam nubendi alteri, secundùm Iosephum, vel vt ex mora & ex consilio scribarum impediretur secundum Augustinum. 12æ.q.107.2.2m.

Z

Zacharias petens signum ab Angelo, peccauit per incredulitatem, propter quam punitus fuit. 22æ.q.97.3.3m.
Zachæus non tenebatur reddere quadruplum, sed hoc dixit, volens supererogare. 22æ.q.62.3.2m.
Zelotypia oritur ex amore, non patiente consortium in re amata. 12æ. quæstion.28.4.c.
1 Zelus est amor intensus, non patiens consortium in re amata. 12æ. quæstion.28.4.0.
2 Zelus triplex, scilicet coniugis, inuidiæ, & amicitiæ, scilicet Dei & proximi, 12æ.q.28.4.0.
3 Zelus, nemesis, inuidia, & misericordia, pertinent ad idem genus passionum, scilicet ad tristitiam de bonis, vel malis proximi, sed diuersimodè. 22æ.q.36.3.c.
4 Zelus circa bona honesta, est laudabilis, sed zelus circa temporalia, est cum peccato, licet aliquando sit sine peccato. 22æ.q.36.2.0.
5 Inuidia sumitur aliquando pro zelo, 22æ.q.36.2.1m.
6 Contentio & zelus, sunt tantùm in carnalibus hominibus, & tantùm circa bona corporalia. 12æ.q.28.4.2m.

FINIS.

INDEX QVRTTS.

IN SVMMAM SANCTI THOMAE,

Indicans claram & Solidam refutationem præcipuorum aliquot dogmatum, quæ hodie ab Hæreticis asseruntur.

***

Absoluere à peccatis potest solus sacerdos. Suppl.q.19. artic.3.
Absoluere quemlibet non potest quiuis sacerdos. Sup. q.20. articulo primo.
Absolutio quid in pœnitente prærequirat. par.3a.q.90.
Absoluens sacerdos verè remittit. Supp.q.18.art.1.
Aqua benedicta, Par.3a.q.65.art.1.q.91.art.2.
Baptismus est sacramentum maximæ necessitatis. Par.3a.q.68.art.8.
Baptizandos esse pueros, Par.3a.q.68.art.8.
Baptismo auferri omnia peccata. Par.3a.q.69.art.1.q.69.art.
Clauium effectus est remittere & ligare. Supp.q.18.
Concupiscentiæ reatum aufert baptismus. Par.3a.q.69.art.12.
Confessio sacerdoti facienda est iure diuino. Supp.q.6.art.1.2.& 3.q.7.ar.1
Confitenda esse omnia mortalia. Supp.q.9.art.2.
Confirmationem esse sacramentum. Par.3a.q.72.art.1.
Eucharistiæ in sacramento non remanere substantiam panis & vini. Par.3a. q.75.art.1.
Sed conuerti ea in corpus & sanguinem Domini. Par.3a.q.73.art.3.
Excommunicatio est legitima ecclesiæ potestas. Supp.q.21.& seq.
Extrema vnctio est sacramentum nouæ legis, Supp.q.29.art.1.
Ieiunium non est contra libertatem fidelium. 22æ.q.147.
Imagines Christi & sanctorum cur in ecclesia. 22æ.q.94.art.2.
Indulgentiæ quid valeant. Supp.q.25.
Iustificatio impij est remissio culpæ & infusio gratiæ. 12æ.q.113.
Lex humana iusta obligat in foro conscientiæ. 12æ.q.96.arti.4. Item 22æ.q. 12.art.2.
Liberum habet homo arbitrium. Par.1a.q.83.art.1.
Matrimonium est sacramentum nouæ legis, Supp.q.42.
Meritum bonorum operum, 12æ.q.21.art.3.& 114.
Missæ sacrificium, 22æ.q.85.
Opera nostra non esse peccata. Par.3a.q.83.
Orandos esse sanctos, 22æ.q.83.art.4. Supp.q.72.
Orandum pro mortuis. Supp.q.71.
Ordinis sacramento constitui peculiares in Ecclesia sacerdotes. Sup.q.24.
Religiosorum statum esse perfectum. 22æ.q.186.
Reliquiæ sanctorum sunt honorandæ. Par.3a.q.15.art.6.
Sacramenta conferre gratiam. Par.3a.q.62.
Sacramenta nouæ legis sunt septem. Par.3a.q.65.art.1.
Virginitas est virtus matrimonio excellentior. 22æ.q.152.art.4.
Voti obligatio. 22æ.q.88.

INDEX QVINTVS.

QVI EARVM EST RERVM ET EIVS GENERIS DOCTRINARVM,

Quæ erudite & pie à sancto Thoma in Summa Variis locis

TRACTATAE, RECTE VTILITERQVE AD SINGVLORVM Dominicorum, atque aliorum festorum dierum Epistolæ Euangeliique explicationem à verbi diuini Concionatorib. adhiberi possunt, aut potius rude quoddam indicis specimen, studioso Concionatori viam demonstrans eius perficiendi. Prior numerus partem, posterior quæstionem indicat.

Dominica prima Aduentus.
Epist. Rom.13.
Nox præcessit. De veteri & noua lege. 12æ.q.107.
Euang. Matth.21.
Ecce rex tuus venit tibi mansuetus.
De causa efficiente passionem Christi, Par.3a.q.47.
Dominica secunda Aduentus.
Epist. Rom.15.
Quæcunque scripta sunt de scriptura sacra ecclesiæ. Part.1a.q.1.art.10.& præcedentibus.
Deus det vobis idipsum sapere. De discordia fugienda. 22æ.q.38.
Euang. Luc.21.
Erunt signa in sole, &c. De signis quæ iudicium præcedent, Suppl.q.73.
De iudicibus & procuratoribus. 22æ.q.67.& 71.
De iudicio generali, Suppl.q.88.89.90.
Dominica tertia Aduentus.
Epist. 1.Cor.4.
Sic nos existimet homo. 1.Cor.4. De sacramento ordinis, Supp.q.34.& seq.
De discrimine, potestate ac priuilegiis Episcoporum & sacerdotum, Sup. q.40.art.6.22æ.q.85.
De non iudicandis superioribus. 22æ.q.60.
Euang. Matth.11.
Beatus qui non fuerit scandalizatus in me. De fide. 22æ.q.1.& seq.
De fide nuda & charitate formata. 12æ.q.6.art.3.
Dominica quarta Aduentus.
Epist. Phil.4.
Gaudete in domino semper. De gaudio. 22æ.q.28.
De vitiis gaudio suppositis. 22æ.q.5.36.
In omni oratione. De oratione. 22æ.q.83.
Euang. Ioan.1.
Quid baptizas. De baptismo Ioannis, Par.3.q.38.
De sacramento baptismi, Par.3.q.68.
De lege & gratia. 12æ.q.109.
In die natatiuitatis Christi.
Epist. Tit.3.
Apparuit benignitas. De infinita Dei bonitate. Par.1a.q.6.7.
De Dei misericordia. Par.1a.q.21.23.
Euang. Luc.2.
Natus est nobis hodie Saluator. De incarnationis mysterio, Pa.3a.q.1.& se.
De natiuitate Christi, Par.3a.q.35.
In die sancti Stephani.
Epist. Act.6.
Stephanus plenus gratia. De officio diaconorum, Suppl.q.37.art.3.4.
De dono fortitudinis, 22æ.q.123.
Euang. Matth.23.
Hier. Hierusalem quæ occidis prophetas. De martyrio. 22æ.q.124.
De constanti confessione fidei & veritatis. 22æ.q.3.
Ioannis Apostoli & Euangelistæ.
Epist. Eccl.15.
Qui timet Deum, de dono timoris. 22æ.q.19.
Adimplebit eum spiritu sapientiæ & intellectus. De sapientiæ dono. 22æ. quæ.45.
De dono intellectus. 22æ.q.49.art.2.
Euang. Io.21.
Tu me sequere. De vita contemplatiua. 22æ.q.180.& sequent.
De statu perfectionis. 22æ.q.184.
Innocentium.
Epist. 14.
Habentes nomen eius in frontib. suis. De causa martyrij. 22æ.q.124.art.5.
De aureola martyrum, Suppl.q.96.art.6.
Euang. Matth.2.
Fugit in Aegiptum. De defectibus Christi, Par.3a.q.14.15.
De baptismo paruulorum, Par.3a.q.68.art.9.
Vtrum baptismus auferat omnes pœnalitates huius vitæ. Par.3a.q.69.ar.4.
Dominca infra octauas Natiuitatis.
Epist. Gal.4.
Quanto tempore hæres paruulus est. De adoptione filiorum Dei, Par.3a. quæst.23.
Euang. Luc.2.
Non discedebat de templo. De oratione. 22æ.q.83.
De loco orationis. 22æ.q.84.art.3.
De cantu ecclesiæ, 22æ.q.81.
In die Circuncisionis.
Epist. Tit.2.
Apparuit gratia Dei & salua. De manifestatione Christi nati, Pa.3a.q.36.
Euang. Luc.2.
Vt circuncideretur puer. De legalib. circa Iesum obseruatis, Par.3a.q.37.
De efficacia sacramentorum, Par.3a.q.62.63.
De nominibus Dei, Par.1a.q.13.
In die Epiphaniæ.
Epist. Isa.60.
Surge illuminare. De gratia Christi secundum quam est caput ec. par.3.q.8
Euang. Matth.2.
Vbi est qui natus est rex. De manifestatione Christi nati, Par.3a.q.36.
De adoratione Christi, Par.3a.q.25.
Dominica infra octaua Epiphaniæ.
Epist. Rom.12.
Vt exhibeatis corpora vestra host. de partib. temperantiæ. 22æ.q.44.& seq.
Euang. Luc.2.
Cum esset Iesus an. de scientia Christi. Par.3a.q.9.10.11.12.
De obedientia. 22æ.q.104.
Dominica prima post Epiphaniam.
Epist. Rom.12.
Habentes donationes. De donis. 12æ.q.68.
De prophetia. 22æ.q.171.& tribus seq.
Euang. Ioan.3.
Nuptiæ factæ sunt. De matrimonij sacramento, Suppl.q.41.
De miraculis Christi, Par.3.q.43.
Dominica secunda post Epiphaniam.
Epist. Rom.12.
Nolite esse prudentes apud vosm. De prudentia. 22æ.q.47.& seq.
Euang. Matth.8.
Ecce leprosus veniens. De hæresi. 22æ.q.11.
Et dico huic, fac hoc, & facit. De obedientia & inobedictia. 22æ.q.104.105.
Dominica tertia post Epiphaniam.
Epist. Rom.13.
Nemini quicquam debeatis nisi. De dilectione proximi. 22æ.q.5.& seq.
Euang. Matth.8.
Domine salua nos: perimus. De timore qui fortitudini oppo. 22æ.q.125.
Dominica quarta post Epiphaniam.
Epist. Coloss.3.
Induite vos viscera misericordiæ. De misericordia. 22æ.q.30.
De concordia, 22æ.q.29.
De modestia, 22æ.q.160.& seq.
Euang. Matth.13.
Superseminauit zizan. De disputatione cum infidelibus. 22æ.q.10.art.7.
De punitione hæreticorum. 22æ.q.11.art.3.4.
Dominica Septuagesimæ.
Epist. 1.Cor.9.
Nescitis quod hi qui in stadio currunt. De spe. 22æ.q.17.18.
Euang. Matth.20.
Misit operarios in vineam suam. De de beatitudine. 12æ.q.2.3.4.5. Supp. quæstion.93.
De merito bonorum operum. 12æ.q.114.
Dominica sexagesimæ.
Epist. 2.Cor.18.
Et videntes non videant. De cæcitate mentis. 22æ.q.15.
Sufficit tibi gratia mea. De gratia & eius effectu. 12æ.q.19.& seq.
De raptu. 22æ.q.175.
Euang. Luc.8.
Verbum affert fructum in patientia. De prædicatione, Par.3a.q.67.art.1.ad 1. Et 22æ.q.188.art.4.
De doctrina Christi, Par.3a.q.42.
Dominica quinquagesimæ
Epist. 1.Cor.13.
Si habuero omnem fidem. De fide nuda, & formata charitate, 22æ.q.4.
Euang. Luc.17.
Tradetur gentibus ad crucifigend. De effectibus passionis Christi, Par.3a. quæstion.49.

Dominica inuocauit.

Epist. 2.Cor.6.

Ecce dies salutis.de recuperatione virtutum per pœnitentiam,Par.3.q.89

Euang. Matth.4.

Cùm ieiunasset 40.diebus.de ieiuniis.22ſ.q.147.

De tentatione Christi,Par.3ª.q.41.

Dominica Reminiscere.

Epist. 1.Thess.4.

Vnusquisque sciat vas suum possidere,de castitate & luxuria.22ſ.qu.151.& sequent.

Ne quis circumueniat fratrem. de fraude in emptione & venditione.22ſ quæstion.77.

Euang. Matth.15.

Filia mea malè à dæmonio vexatur. de impugnatione hominum à dæmonibus.par.1ª.q.114.

Dominica Oculi.

Epist. Ephe.5.

Tradidit semetipsum pro nobis oblationem. De sacerdotio Christi,Part. 3ª.quæstion.22.

Omnis fornicator aut auarus.De fornicatione,22ſ.q.154.

De auaritia.22ſ.q.118.

Euang. Luc.11.

Erat Iesus eiiciens dæmonium.de exorcismis.Par.3ª.quæstion.71.articulo 2.3.q.

Dominica Lætharе

Epist. Gal.4.

Abraham duos filios habuit.De lege veteri & noua. 12ſ.q.quæstion. 99.& sequent.

Euang. Ioan.9.

Erant viri numero quasi 500.De sacramento Eucharistiæ,Par.3ª.q.73.

Dominica iudica.

Epist. Heb.9.

Christus assistens Pontifex.De sacerdotio Christi,Par.3ª.q.22.

Quomodo sit hominum & Dei mediator,Par.3ª.q.36.

Euang. Ioan.8.

Samaritanus es tu.de maledictione.22ſ.q.76.

Dominica Palmarum.

Epist. Phil.2.

Humiliauit semetipsum.De passione Christi,Par.3ª.q.46.

Euangelium fuit 1ª.dominica aduentus.

Dominica Paschæ.

Epist. 1.Cor.5.

Expurgate vetus fer.De inuidia & detractione,22ſ.q.36.& 73.

Euang. Mat.16.

Videte locum vbi posuerunt.De resurrectione Christi,Par.3ª.q.53.54.

De resurrectione,Suppl.q.75.& seq.

Feria secunda Paschæ.

Epist. Act.10.

Dedit eum manifestum fieri testibus.de manifestatione resurrect. Christi. Par.3ª.q.55.

Euang. Luc.4.

O stulti & tardi corde.De cæcitate mentis.22ſ.q.15.

Cognouerunt eum in fractione panis.De sumptione Eucharistiæ, Par.3ª. quæstion.80.

Feria tertia Paschæ.

Epist. Act.13.

Ignorantes Iesum.De ignorantia 12ſ.q.76.

Euangelium.

Prædicari in nomine eius pœnitentiam,& remissionem peccatorum.

De sacramento pœnitentiæ,Par.3.q.84.& seq.

Feria quarta Paschæ.

Epist. Act.3.

Authorem vitæ interfecistis.De peccato eorum,qui Christum occiderunt. Par.3.q.47.art.6.& 5.

Euang. Ioan.21.

Manifestauit se iterum.De locis animarum post mortem,& earum egressibus,Suppl.q.69.

Dominica Quasi modo.

Epist. 1.Ioan.5.

Omne quod natum est ex Deo.De effectibus baptismi.Par.3.q.69.

Euang. Ioan.20.

Pax vobis.De pace,22ſ.q.29.

Quorum remiseritis peccata.De potestate clauium,Suppl.q.18.

De virtute indulgenciarum,Suppl.q.25.

Dominica Misericordias Domini.

Epist. 1.Petr.2.

Qui cum maledicetur.De iniuriis verborum,22ſ.q.72.& seq.

Euang. Io.10.

Ego sum pastor bonus.De curatis & Ediſ opis,22ſ.q.184.art.8.& q.189.

Dominica iubilate

Epist. 1.Pet.2.

Subiecti estote omni humanæ creaturæ.De potestate secularis gladij,22ſ q.304.art.6.

Euang. Ioan.16.

Tristitia vestra vertetur in gaudium.De gaudio,22ſ.q.28.

Deaceeia ,quæ gaudio opponitur,22ſ.q.35.

Dominica cantate.

Epist. Iac.1.

Ira viri iustitiam Dei non operatur.De iracundia.22ſ.q.158.

De mansuetudine,22ſ.q.157.

Euang. Io.16.

Ego veritatem dico vobis.De veritate,22ſ.q.109.Par.1ª.q.16.

Mittam eum vobis.De missione diuinarum personarum,Par.1.q.44.

Dominica vocem iucunditatis.

Epist. Iac.1.

Non refrenans linguam. de vitiis linguæ,22ſ.q.72.& seq.

Euang. Ioan.16.

Si quid petieritis patrem in nomine meo. de oratione,22ſ.q.83.

In festo ascensionis Domini.

Epist. Act.1.

Eritis mihi testes. de ascensione Christi,Par.3.q.57.

Euang. Marc.16.

Signa eos, qui crediderint,hæc seq.An iustificatio sit opus miraculosum 12ſ.q.113.art.10.

De gratia miraculorum.22ſ.q.178.

Dominica Exaudi.

Epist. 1.petr.4.

Estote prudentes.de prudentia & eius speciebus.22ſ.q.47.50.

De oratione & deuotione.22ſ.q.82.83.

Euang. Ioan.15.& 16.

Absque synagogis facient vos.de virtute exeommunicationis,Suppl.q.21. & seq.

Dominica Pentecostes.

Epist. Act.2.

Apparuerunt illis dispartitæ linguæ.de gratia linguarum.22ſ.176.

De donis.12ſ.q.68.

Euang. Ioan.14.

Paracletus spiritusanctus.de nominibus spiritus sancti.Par.1ª.q.36.

Feria secunda Pentecostes.

Epist. Act.1.

Cecidit sp.S.super omnes.de sacramento confirmationis,Par.3ª.q.72.

Euang. Ioan.3.

Qui credit in eum non iudicatur. de iudiciaria potestate Christi.Part.3ª. quæstion.59.

Feria tertia Pentecostes.

Epist. Act.8.

Miserunt ad eos Petrum & Ioannem.de ministro confirmationis, Par.3.q. 72.art.11.& 65.

Euang. Ioan.10.

Qui non intrat per ostium.de hæresi.22ſ.q.11.

Feria quarta pentecostes.

Euang. Act.5.

Per manus Apostolorum fiebant signa.de miraculis.22ſ.q.176.

Epist. Ioan.6.

Nemo potest venire ad me,nisi pater meus traxerit eum. de præ destinatione.Par.1ª.q.23.

In die Natiuitatis.

Epist. Rom.11.

O altitudo diuitiarum.de mysterio Trinitatis.Par.1.q.11.30.

Euang. Ioan.3.

Nisi quis renatus fuerit.de baptismo,Par.3.q.66.& seq.

In die corporis Christi.

Epist. 1.Cor.11.

Accepit panem.de transsubstantiatione,Par.3.q.75.

Euang. Io.6.

Qui manducat carnem meam.de sacramento Eucharistiæ,Par.3.q.73.

Dominica prima post octauas pentecostes.

Epist. 1.Io.4.

Deus charitas est.de amore Dei,Par.1.q.20.

Euang. Luc.16.

Induebatur purpura.de superbo vestitu.22ſ.q.169.

De purgatorio & suffragiis mortuorum,Suppl.q.71.

Dominica vndecima post octauas pentecostes.

Epist. 1.Io.3.

Nolite mirari si odit vos mundus.de odio.22ſ.q.34.

Qui habuerit substantiam.de elemosyna,22ſ.q.32.

De auaritia,22ſ.q.118.

Euang. Luc.14.

Homo quidam fecit cœnam magnam.De visione diuinæ essentiæ, Suppl. quæst.2.9

Veruti infideles sunt cogendi ad fidem.22ſ.q.10.art.8.

Dominica tertia post octauam pentecostes.

Epist. 1.Petr.5.

Omnem solicitudinem vestram proiicientes. de solicitudine. 22ſ.q. 55. art.6.7.

De prouidentia Dei,Par.3ª.q.22.

Aduersarius vester dia. de impugnatione dæmonum, Par.1ª.q.114.

Euang. Luc.15.

Erant appropinquantes ad Iesum publicani & peccatores. De dilectione peccatorum.22ſ.q.25.ar.6.& seq.

Dominica quarta post octauam pentecostes.

Epist. Rom.8.

Existimo quòd non sunt condignæ passiones. de patientia.22ſ.q.136.

Euang. Luc.6.

Nolite condemnare. de iudicio temerario.22ſ.q.60.

De falso testimonio.22ſ.q.70.

Dominica quinta post octauam pentecostes.

Epist. 1.Petr.3.

Vnanimes in oratione estote, compatientes. de concordia & misericordia.22ſ.q.29.30.

Euang. Luc.5.

Cum turbæ irruerent in Iesum vt audirent verbum Dei. De prædicatione Christi,Par.3.q.42.

De prædicatione religiosorum.22ſ.q.188.art.4.

Dominica sexta post octauam pentecostes.

Epist. Rom.6.

Vetus noster homo simul crucifixus est. de effectibus passionis Christi, Par.3ª.q.49.

Euang. Matth.5.

Nisi abundauerit iustitia vestra. de partibus iustitiæ.22ſ.q.79.

De præceptis iustitiæ.22ſ.q.122.

Dominica septima post octauam pentecostes.

Epist. Rom.6.

Cum serui essetis pecati. Quomodo per Christum simus liberati, Part.3. q.49.

Quem fructum habuistis tunc in illis. De effectu peccati quantum ad reatum pœnæ.1ª.q.87.

De fructibus spiritus sancti.12ſ.q.70.

Euang. Marc.8.

Si dimisero eos iciunos. de sobrietate, gula & ebrietate. 22ſ. quæst. 148. 149.150.

Gratias agens fregit. De gratiam actione.22ſ.q.106.

Dominica octaua post octauam pentecostes.

Epist. Rom.8.

Sumus filij Dei,cohæredes autem Christi. De adoptione,Par.3ª.q.23.

Euang. Matth.7.

Attendite à falsis prophetis.De prophetis.22ſ.q.171.& seq.

De disputatione cum hæreticis.22ſ.q.10.ar.7.

De punitione hæreticorum.22ſ.q.11.ar.3.4.

Dominica nona post octauam pentecostes.

Epist. 1.Corinth.5.

Neque idolatræ efficiamini. de actibus latriæ.22ſ.q.84.

Euang. Luc.16.

Prudentiores sunt. de prudentia carnis.22ſ.q.53.

De vera prudentia.22ſ.q.47.

Dominica decima post octauam pentecostes.

Epist. 1.Cor.12.

Diuisiones gratiarum. De gratiis gratis datis.22ſ.q.176.

Euang. Luc.19.

Cœpit eiicere ementes & vendentes. De simonia.22ſ.q.100.

Dominica vndecima post octauam pentecostes.

Epist. 1.Cor.15.

Gratia Dei sum id quod sum. De gratia quantum ad eius necessitatem. 12ſ.q.109.

Euang. Luc.18.

Stans apud se orabat. De religione,deuotione,oratione.22ſ.q. 81.8.283.

Decimas do. De decimis.22ſ.q.80.

Dominica decima secunda post octauam pentecostes.

Epist. 2.Cor.3.

Fiduciam habemus per Christum ad Deum. De oratione & sacerdotio Christi,Par.3ª.q.21.22.

Euang. Mar.7.

Expuens in terram. De iis quæ concurrunt ad baptismum,Par 3ª.q.71.

Dominica decima tertia post octauam Pentecostes.

Epist. Gal.3.

Abrahæ factæ sunt promissiones. De veteri lege,12ſ.q.98.& seq.

Euang. Luc.10.

Plagis impositis abierunt semiuiuo relicto. De peccato originali. 12ſ. q. 81.82.

De quatuor vulneribus quę Beda ponit,quibus humana natura vitiata est, 12ſ.q.85.art.3.

Dominica decima quarta post octauam Pentecostes.

Epist. Gal.5.

Manifesta sunt opera carnis. De peccatis & vitiis.12.q.71.& seq.

Fructus autem spiritus sunt. De fructibus spiritus sancti,12ſ.q.70.

Euang. Luc.17.

Non est inuentus qui rediret& daret gloriam Deo. De ingratitudine.22ſ. q.107.

Dominica decima quinta post octauas Pentecostes.

Epist. Gal.5.

Non efficiamur inanis gloriæ cupidi. de inani gloria,22ſ.q.132.

Is qui catechizatur verbo. de catechesi,Par.3.q.71.

Euang. Matth.6.

Nolite solicitis esse. de solicitudine,22ſ.q.55.ar.5.6.

Dominica decima sexta post octauas Pentecostes.

Epist. Ephes.3.

Ne deficiatis in tribulationibus meis. de perseuerantia,22ſ.q.319.

De verecundia,22ſ.q.144.

Euang. Luc.7.

Defunctus efferebatur. de qualitate animæ exuntis,Suppl.q.70.

De suffragiis mortuorum.Suppl.q.71.

Dominica decima septima post octauas Pentecostes.

Epist. Eph.4.

Cum omni humilitate & mans.&c. de humilitate,22ſ.q.162.

De mansuetudine,22ſ.q.157.

De patientia,22ſ.q.136.

Euang. Luc.14.

Sabbatho manducare panem. de sanctificatione sabbathi,22ſ.q.122.art.4.

Dominica decima octaua post octauas Pentecostes.

Epist. 1.Cor.1.

Confirmabit vos vsque in finem sine crimine. Vtrum quis possit mereri finalem perseuerantiam,12ſ.q.114.art.7.

Quot & quæ sint vitia capitalia,12ſ.q.84.art.4.

Euang. Matth.22.

Interrogauit eum vnus legis doctor. de disputatione hæreticorum, 22ſ. q.10.art.7.

De simulatione,22ſ.q.111.

De tentatione qua Deus tentatur.22ſ.q.97.

Dominica decima nona post octauas Pentecostes.

Epist. Eph.4.

Laboret operando manibus. de furto atque rapina.22ſ.q.66.

De ludis & luseoribus,22ſ.q.168.

Euang. Matth.9.

Dimittuntur tibi peccata tua.De contritione peccatorum,Suppl.quæst.1. & seq.

De confessione & satisfactione peccatorum,Suppl.q.6.12.

Dominica vigesima post octauas Pentecostes.

Epist. Eph.5.

Nolite inebriari vino in quo est luxuria. de ebrietate.22ſ.q.150.

De luxuria,22ſ.q.153.

Euang. Matth.22.

Qui fecit nuptias filio suo. de matrimonij sacramento,Suppl.q.41.

De gratia Christi secundum quam est caput ecclesiæ,Par.3.q.8.

Dominica vigesima prima post octauas Pentecostes.

Epist. Eph.6.

Non est nobis colluctatio. de impugnatione dæmonum,Par.1.q.114.

Euang. Iohan.4.

Incipiebat iam mori. de morte,12ſ.q.81.art.5.& 6.

Dominica vigesima secunda post octauas Pentecostes.

Epist. Phil.1.

Confidimus in Domino Iesu. De spe.22ſ.q.17.

Euang. Matth.18.

Si non remiseritis, De inuidia & detractione.22ſ.q.36.& 37.

De ridiculo peccatorum,Par.3ª.q.88.

Dominica vigesima tertia post octauas Pentecostes.

Epist. Phil.3.

Qui reformabit corpus humilitatis nostræ. De conditionibus beatorum resurgentium,Suppl.q.82.& seq.

Euang. Matth.22.

Ostendite mihi numisma. De obedientia sub secularibus potestatibus.22ſ. q.104.ar.6.

De mendacio & adulatione.22ſ.q.110.& 115.

In dedicatione templi.

Epist. Apoc.21.

Vidi ciuitatem sanctam. De sanctorum beatitudine.Suppl.q.93.

Euang. Luc.19.

Si aliquem defraudaui. De restitutione.22ſ.q.62.

De vsura.22ſ.q.78.

In festo Andreæ.

Epist. Rom.10.

Corde creditur ad iustitiam. De confessione fidei.22ſ.q.3.124.

Euang. Matth.4.

Relictis retibus & naui De statu religionis.22ſ.q.186.

Feriis Sancti Nicolai.

Epist. Eccles.44.

Ecce sacerdos magnus. De statu episcoporum.22ſ.q.185.

Euang. Luc.12.

Sint lumbi vestri præcincti. De castitate.22ſ.q.151.

De celibatu ordinandorum,Suppl.q.53.

Ferijs conceptionis Mariæ.
Epist. Eccles.24.
Ego quasi vitis fructif. De sanctitate beatæ Mariæ.Par.3ª.q.28.
Euang. Matth.1.
Virum Mariæ de qua natus est Iesus. De desponsatione matris Dei. Par.3. q.29.

Thomæ Apostoli.
Epist. Eccles.24.
Beatus vir qui in sapientia morab. De sapientiæ dono.22ª.q.45.
Euang. Io.20.
Infer digitum tuum huc. De qualitate Christi resurgentis.Par.3.54.
De infidelitate.22ª.q.10.

Purificationis Mariæ.
Epist. Malach.3.
Veniet ad templum suum dominator. De oblatione Christi in templo. Par.3.q.37.art.3.
Quòd Christus sit caput ecclesiæ,Part.3.q.8.
Euang. Luc.2.
Postquam impleti sunt dies purgationis. De purificatione beatæ Mariæ Par.3ª.q.37.ar.4.
Par turturum. De paupertate Christi,Par.3ª.q.40.
Epist. 1.Petr.1.
In aspersionem sanguinis Iesu Christi. De aqua benedicta, Par. 3ª. q. 65. art.1.q.71.art.2.
Euag. Matth.16.
Quodcunque ligaueris. De claubus Suppl.q.17.& seq.

Mathæi Apostoli.
Epist. Act.1.
Ostende quem elegeris. De acceptione personarum.22ª.q.63.
Quod ad episcopatum oportet eligere meliorem.22ª.q.185.art.5.
De sortibus.22ª.q.95.art.8.
Euang. Matth.9.
In vias gentium ne abieritis. De participatione cum excommunicatis, Suppl.q.23.
De disparitate cultus in matrimonio,Suppl.q.59.
De communicatione cum infidelibus.22ª.q.10.art.9.

Annunciationis Mariæ.
Epist. Esai.7.
Ecce virgo concipiet. De virginitate beatæ Mariæ,Par.3ª.q.28.
Euang. Luc.1.
Aue gratia plena. De anunciatione beatæ virginis,Par.3ª.q.30.
De conceptione Christi,Par.3ª.q.31.& seq.tribus.

Philippi Et Iacobi.
Epist. Sap.5.
Tunc stabunt iusti. De conditionib.beatorum & damnatorum resurgentium,Suppl.q.81.86.
Euang. Ioan.14.
In domo patris mei mansiones multæ sunt. De sanctorum mansionbus, Suppl.q.93.

Feriis Crucis.
Epist. Gal.5.
Mihi absit gloriari nisi in cruce. De effectibus passionis Christi, Par.3ª.q. 48.49.
Euang. Io.3.
Exaltari oportuit filium hominis.De passione Christi,Par.5.q.46.

Ioannis Baptistæ.
Epist.Isa.49.
Dominus ab vtero vocauit me.De pueris ingredientibus religionem,22ª. q.189.
Euang. Luc.1.
Venerunt circuncidere puerum.De circuncisione,Par.3.q.70.

Petri & Pauli.
Epist. Act.12.
Misit in carcerem.De incarceratione,22ª.q.65.art.3.
De fortitudine & martyrio.22ª.q.123.124.
Euang. Matth.16.
Super hanc petram.De ecclesiæ capite,Par.3.q.8.
De ministris clauium,Suppl.q.19.

Visitationis Mariæ.
Epist. Cant.2.
Surge,propera amica mea.De Beata Maria,Par.3.q.27.
Euang. Luc.2.
Exurgens Maria abiit cum festinatione.De verecundia,22ª.q.144.

Mariæ Magdalenæ.
Epist. Prouer.3.
Fallax gratia & vana est pulchritudo.De superfluo ornatu mulierum,22ª. q.168.
Euang. Luc.7.
Dimittuntur tibi peccata tua.De contritione,Suppl.q.1.& seq.

Iacobi Apostoli.
Epist. Eccl.4.
Induit eum coronâ gloriæ.De dotib.& aureolis beatorũ,Suppl.q. 95. 96.
Euang. Matth.20.
Vnus à dextris,&c.De Simonia,22ª.q.100.

Laurentij.
Epist. 2.Corint.9.
Qui parcè seminat.De beneficentia & eleemosyna,22ª.q.31.32.
Euang. Ioan.12.
Qui amat animam suam.De martyrio,22ª.q.124.

Assumptionis Mariæ.
Epist. Eccles.24.
In hæreditate domini morabor. De assumptione Btatæ Mariæ, Par.3ª. q. 27.art.1.
Euang. Luc.10.
Maria optimam partem elegit. De vita actiua, & contemplatiua, 22ª. q. 179.& seq.

Bartholomæi Apostoli.
Epist. Ephes.2.
Iam non estis hospites & aduenæ. De spe vitæ æternæ.22ª.q.17.
Euang. Marc.4.
Ascendens Iesus in montem vocauit. De eligendis idoneis.22ª.q.185.

Natiuitatis Mariæ.
Euang. Matth.1.
De qua natus est Iesus. Quod B.virgo sit mater Dei,Par.3.q.3.art.4.
Reliqua in die conceptionis.

Mathei Apostoli.
Epist. Ephe.4.
Vnicuique vestrum data est gratia. De gratia gratis data & gratum facientc,22ª.q.111.
Euang. Matth.9.
Non est opus sanis medic. De pœnitentia,Par.3ª.q.84.& seq.

Michaelis.
Epist. Apoc.1.
Loquens per angelum suum.De ordine angelorum.12ª.q.108.
De missione angelorum.12ª.q.112.
De locutione angelorum.12ª.q.107.
Euang. Matth.18.
Væ homini per quem scandalum venit. De scandalo.22ª.q.43.
Angeli eorum in cælis. De custodia hominum ab angelis.12ª.q.113.

Simonis & Iudæ.
Epist. Rom.8.
Quos præsciuit,hos & prædest. De prædestinatione Dei,Par.1ª.q.23.
Euang. Ioan.15.
Hæc mando vobis,vt diligatis inuicem. De charitate.22ª.q.23.& seq.
Epist. Apoc.7.
Vidi turbam magnam. Animas beatorum statim post mortem deduci ad cælum,Suppl.q.69.art.3.
De libro vitæ,Par.1ª.q.24.
Euang. Matth.5.
Gaudete & exultate quia merces. De octo beatitudinibus.12ª.q.69.
De imaginibus sanctorum.22ª.q.94.art.2.
De sanctorum inuocatione,Suppl.q.72.

In die animarum.
Epist. 1.Thessal.4.
Nolumus vos ignorare dormientibus. De qualitate animæ exeuntis, Sup. q.70.
De suffragiis mortuorum,Suppl.q.71.
Euang. Matth.25.
Cum venerit filius hominis. De iudicio generali,Suppl.q.88.

Martini Episcopi. Vt supra in feriis.
Nicolai episcopi.

Chatarinæ Virginis.
Epist. Eccle.51.
Liberasti corpus meum à perditione. De castitate.22ª.q.151.
Euang. Matth.25.
Virgines fatuæ. De virginitate.22ª.q.152.

Multum quoque prodesse potest, ad dilatandam, ex S. Thomæ Summa, eorum Euangeliorum & Epistolarum quæ in Ecclesiis per totum anni decursum canuntur, doctrinam, & concionis de eadem habendæ materiam vberiorem reddendam,primus generalis Index, loca sacræ scripturæ à S. Thoma in ista Summa ad suæ doctrinæ confirmationem adducta complectens. Quandocunque enim explicandi Euangelij,vel Epistolæ declarandæ verba aliqua,in eo Indice reperientur, si loca in quibus eorundem'verborum meminit Thomas, inspicere,libeat, ea & lucem & copiam, de iis ad populum dicturo, frequenter magnam suppeditabunt.

***

CONCLVSIONVM HVIVS SVMMAE THEOlogicæ quæ dictis alibi à S.D.specietenus repugnare videntur, Vnà cum solidis solutionibus, ac concordantiis vniuersæ doctrinæ Tomisticæ:

QVARVM COGNITIO INCREDIBILITER NON SOLVM ad intelligendam Summam Theologicam conferre,sed etiam ad omnia S.Doctoris opera. Verba apposita ad marginem remittunt ad locum proprium tertij Indicis.

NVMERVS INITIO CVIVSQVE DVBII ADSCRIPTVS *respondet numeris dubiorum, quæ sparsim per totam Summam inueniuntur, qui plerunque est interruptus, cùm dubia, quæ ad alia opera pertinent, sint omissa,*

Dubium. 1.

1 Abraham æqualiter meruit in matrimonio, sicut Ioannes in virginitate.

Abraham, 2.

Oppositum videtur dicere.22ª.q.152.4.1ᵐ.

Soluitur.

Verum est Abraham æqualiter meruit, respectu præmij essentialis,non autem accidentalis:quia meritum non solum pensatur ex genere actus, sed magis ex animo operantis. Habuit autem Abrsham animum sic dispositum,vt paratus esset, virginitatem seruare, si esset tempori congruum, ex quo meritum continentiæ coniugalis in ipso æquatur merito continentiæ virginitatis in Ioanne, respectu præmij accidentalis.Sed continentiam Ioannes in opere, Abraham verò in solo habitu habebat.22ª.q.152.4.1ᵐ.

Abraham. 6.

2 Abraham non fuit mendax, dicendo Saram sororem suam. Immo hoc, quòd dixit Abraham,videtur fuisse mendacium.22ª.q.110.3.3ᵐ. Quol.8. q.6.4.2ᵐ.

Sol.In sacra scriptura deducuntur aliquorum gesta,quasi exempla perfectæ virtutis,de quibus non est æstimandum ,eos fuisse mentitos. Si qua tamen in eorum dictis appareant, quæ mendacia videntur, intelligendum est,ea figuraliter & propheticè dicta esse. Abraham tamen secundum Augustinũ,dicens Saram esse sororem suam, veritatẽ volait celari, & non mendacium dici : Soror enim dicitur: quia filia patris erat, vnde & ipse Abraham dicit,verè soror mea est,filia patris mei,& non filia matris meæ:quia scilicet ex parte patris ei attinebat.22ª.q.110.3.3ᵐ.Quol. 8.q.6.4.2ᵐ.

Abraham. 7.

3 Abraham accedens ad ancillam suam non peccauit.

Oppositum videtur dicere.4ª.d.33.q.1ª.ar.3.q.3.o.

Sol.sicut dicitur.4ª.d.33.q.1.ar.3 q.3.c.cõcubinæ patriarcharum erant vxores eorum,quo ad principalem finem matrimonij,scilicet prolem, non autem quo ad finem secundum,scilicet regimen familiæ.Ideo dicebantur concubinæ:& hoc licuit ex dispensatione Dei.

Abraham. 8.

4 Abraham volens occidere Isaac,non peccauit:quia debuit obedire pręcepto Dei.

Oppositum videtur dicere: quia præceptum de non occidendo hominem & alia præcepta decalogi sunt omnino indispensabilia,etiam à Deo, vt pater.12ª.q.100.8.o'& 3.d.37.4.o.

Sol.sicut Dub.518.

Abraham. 9.

5 Abraham emendo Speluncam in sepulturam,non peccauit.

Oppositum videtur dicere : quia sepultura est annexa rei spirituali , ideo vendere eam,vel emere est peccatũ simoniæ.22ª.q.110.10.4.1ᵐ.2ᵐ.& 3ᵐ, & 4.d.25.q.3.ar.1.q.1.o.ar.3.c.

Sol. Abraham emendo speluncam duplicẽm , non intendebat emere nisi terram communem.Sed quia apud gentiles loca sepulturæ deputata,religiosa reputabantur, si Ephron pro iure sepulturæ pretium intendit accipere,peccauit vendens,licet Abraham non peccauerit emens.Vel excusaretur Abraham : quia in hoc redemit suam vexationem. Quamuis enim Ephron gratis ei sepulturam offerret, perpendit tamen Abraham, quod gratis recipere sine eius offensa non posset.22ª. q.100. 4. 3ᵐ. & 4. d.15.q.3.ar.2.q.3.2ᵐ.

Abstractio, 6.

9 Necesse est,vt intellectus noster abstrahat à phantasmatibus.

Immo in statu innocentiæ homo non acquiesisset scientiam ex sensibus. 3ª.q.61.1.o.& 4.d.1.q.1.ar.2.q.2.o.

Sol.sicut dubium.1107.

Abstractiõ, 16.

10 Homo in hac vita non potest videre essentiã Dei,nisi abstrahat à sensib. Immo Moyses & S. Paulus viderunt in hac vita sine lumine gloriæ essentiam Dei Veri.q.10.12.c.

Sol.sicut Dub.486.

Accidens. 4.

Non omne aduenien rei post esse completum,est accidens.

Immo omne, sine quo res intellecta secundum substantiam potest intelligi habet rationem accidentis.3ª.d.6.q.3.2.1ᵐ.& Pot.q.4.8ᵐ.

Sol.Illud, quod aduenit rei post esse completum , accidentaliter aduenit, nisi trahatur in communionem in illius esse compleri , sicut in resurrectione corpus aduenit animæ præexistenti, non tamen accidentaliter: quia ad idem esse assumetur, vt scilicet corpus habeat esse vitale per animam,non autem sic de albedine:quia aliud est esse albi.& aliud esse hominis,cui aduenit albedo.3ª.q.2.6.2ᵐ.

Accidens. 7.

13 Mensura debet esse homogenea , id est eiusdem generis cum suo mensurato.

Immo accidentia non oportet mensurari primo accidente, sed substantia, Pot.q.7.4.7ᵐ.

Sol.sicut Dub.870.

Accidens. 12.

15 Accidens potest esse sine subiecto virtute Dei.

Oppositum videtur dicere Phyl.8.lec.21.med.c.d.

Sol.sicut dicitur.12ª.q.51.1.c.& Pot.q.9.2ᵐ.& Post.lect.14.accidens dicitur proprium dupliciter,scilicet indiuiduale,quod conuenit soli particulari,sed non semper:& specificum,id est,quod fluit ex principis propriis speciei,& conuenit omni,& soli,& semper,loquitur ergo in tertia parte de proprio primo modo.Sed propria quantitate corporis Christi.Sed in 8.Phys.accipit proprium secundo modo, quia in hoc esset cõtradictio,& habetur.12ª.q.10.4.4ᵐ.vbi dicit , quòd cũ potentiæ animæ sint naturales proprietates,animam consequentes, anima non potest sine iis esse: dato autem,quòd sine iis esset , adhuc tamen anima diceretur secundum speciem suam intellectualis vel vel rationalis , non quia actu haberet has potentias , sed propter speciem talis essentiæ , ex qua natæ sunt eiusmodi potentiæ effluere.

17 Accidens indiuiduatur numeratur & distinguitur secundum suum subiectum.

Accidens.

Immo accidentium varietas potest esse causa pluralitatis secundum numerum subiectorum,Trinit.q.4.2.c.

Sol.nullum accidens habet in se propriã rationem diuisionis , nisi quantitas. Vnde dimensiones ex seipsis habent quandam rationem indiuiduationis secundum determinatum situm,prout situs est differentia quantitatis , & sic habet duplicem rationem indiuiduationis , vnam ex subiecto,sicut & quodlibet aliud accidens,aliam ex seipsa , inquantum habet situm,ratione cuius in abstrahendo à materia sensibili, imaginamur hãc lineam , & hunc circulum.Et ideo rectè materiæ conuenit indiuiduere omnes alias formas, ex hoc quòd subditur illi formæ , quæ ex seipsa habet indiuiduationis rationem : ita quòd etiam ipsæ dimensiones terminatæ,quæ fundantur in subiecto completo, indiuiduantur quodammodo ex materia indiuiduata per dimensiones interminatas præintellectas à materia,Trinit.q.4.2.2ᵐ.

Accidens. 15.

18 Accidentia numerantur secundum suppositа.

Oppositum videtur dicere.1ª.d.9.q.1.2.c.

Sol.Accidentia sumpta propriè,& adiectiuè,numerantur secundum diuersa suppositа,non autem,si sumantur impropriè,& substantiuè , vt spiritor in diuinis.1ª.q.36.7ᵐ.fi.& Pot.q.8.2.6ᵐ.

Accidens. 16.

19 Duo accidentia numero eiusdem rationis , vel generationis non possunt esse simul in eodem subiecto.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.12.10.c.& q.52.2.2ᵐ. & q.85.4.c. & 2ᵐ.& verit.q.8.14.c.& 7ᵐ.

Sol. Aliquando duo accidentia eiusdem rationis possunt esse simul in eodem subiecto in actu incompleto,non tamen vt in actu completo & perfecto,

secto,sicut albedo,dũ est in fieri,& nigredo in corrumpi,verit.q.8.14.9.

Accidens. 18.

21 Subiectum est causa proprij accidentalis in triplici genere causæ, scilicet materialis,efficientis,& finalis,aliorum autem accidentium est tantum causa materialis.

Immo accidens per se & proprium, vel nec omne causatur à principiis subiecti in genere causæ efficientis,Mat.q.4.2.9^{m}.

Sol. acidens proprium non causatur à subiecto per viam mutationis: sed emanatio propriorum accidentium est per naturalem resolutioné,sicut ex vno naturaliter resultat aliud,sicut ex luce color,1^{a}.q.77.6.3^{m}.

Vel,quòd subiectum primum producitur cum proprio accidente primò, & per se:proprium verò secundariò & per aliud.

Accidens. 37.

22 Accidentia Eucharistiæ possunt misceri cum aliis liquoribus.

Oppositum videtur dicere.8^{a}.q.77.8.c.1^{m}.& 3^{m}.

Sol.Intelligendum est quando fit tanta permistio vini, vel liquoris extranei,quòd sanguis Christi desinat esse sub toto: tunc enim dicitur vndique diffundi,nõ quia tangat sanguinem Christi secundum proprias eius dimensiones sacramentales,sub quib.continetur.3^{a}.qu.77.8.c.3^{m}.& 4^{m}.

Accidens. 41.

23 Corruptio specierum Eucharistiæ non est miraculosa; sed miraculum præsupponit.

Oppositum videtur dicere.4.d.12.q.2.art.2.q.4.4^{m}.& opusc.11.artic.35.

Sol.Species sic remanere miraculosum est: sed quòd sic remanentes, corrumpantur, est naturale: sicut miraculosum est: quòd cæcus visum recipiat: sed quòd iam visu accepto videat est naturale. Remanet enim quidem compositionis & diuisionis modus in accidentibus istis, dum quantitas retinet rationem materiæ, & qualitas rationem formæ. 4. d. 12.q.1.2.& q.3.3^{m}.& q.4.4^{m}.

Accidens. 44.

24 Nihil potest esse medium inter substantiam & a ccidens.

Oppositum videtur dicere à simili.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c.

Sol. Inter substantiam & accidens, quintum prædicabile datur medium, non autem vt diuiditur contra substantiam.1^{a}.q.76.4.4^{m}.& q.77.1.5^{m}. & Quol.1.6.3^{m}.& spiritu.11.c.col.2.4^{m}.& Opusc.23.& Metaphys.11. lec.2.F.

Accidens. 48.

27 Accidens aliquod miraculosè productum in aliquo subiecto, efficitur ei naturale,sicut cæcus miraculosè illuminatus,naturaliter videt.

Oppositum videtur dicere à simili.4.d.12. q.1.artic. 2. q. 4. 4^{m}. & Opusc.11. artic.35.

Sol.sicut 3.

Accidens.

28 Nihil prædicatur de Deo per accidens.1^{a}.q.3.6.c.fin.

Immo prædicatur aliquid de Deo per accidens.1^{a}.d.30.1.2^{m}.& 4^{m}.& Pot. q.7.8.6^{m}.& q.8.2.6^{m}.

Sol.sicut Dub.29.

Accidens. 51.

29 Ista est per se& nullo modo per accidens,Pater est Deus:& econuerso.

Oppositum videtur dicere,Pot.q.8.2.9^{m}.

Sol. Licet in Deo nullum sit accidens, est tamen quædam similitudo accidentis,inquantum ea,quæ de inuicem dicuntur, prædicantur secundum accidens,& differunt ratione,& sunt vnum subiecto.1^{a}.q.37. 4. 7^{m}.fi.& Pot.q.8.2.6^{m}.

Actio. 10.

32 Actio recta differt ab actione reflexa.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.d.1.q.2. 1. 2^{m}. & d.10.5.2^{m}. & d.17.q.1.5.4^{m}.

Sol.sicut Dub.41.

Actio.

33 Nulla actio transiens conuenit Deo.2^{a}.q.23.2.1^{m}.

Immo genus vtrumque actionis attribuimus Deo,Pot.q.10.1.c.

Sol.huiusmodi duplex operationis genus Deo attribuimus: genus quidem operationis,in aliud extrinsecum transeuntis,inquantum dicimus quòd creat, conseruat, & gubernat omnia. Ex quo operationis genere nulla perfectio Deo aduenire significatur, sed magis quòd proueniat in creatura perfectio ex perfectione diuina. Aliud verò operationis genus Deo attribuimus, inquantum ipsum intelligentem & volentem dicimus,in quo ipsius perfectio significatur. Pot.q.10.1.c.fi.

Actio. 26.

34 Actio & passio conueniunt in vna substantia motus, & differunt tãtum secundum diuersas habitudines.

Immo non potest esse idem accidens numero actio & passio, sed eorum differentiæ sunt tantum penes terminos,scilicet agens & patiens, 2^{a}.d. 40.4.1^{m}.& Contr.2.c.56.3^{m}.

Sol.Primò,quòd actio & passio possunt sumi dupliciter,scilicet pro habitudinibus agentis ad patiens & econuerso,& pro motu, in quo istæ habitudines fundantur: quia remoto per intellectum motu, nihil remanet de actione,&passione,nisi predictæ habitudines,vt habetur in 1^{a}.q.41.1. 2^{m}.& q. 45.2.Si primo modo,sic differunt realiter:quia alia est habitudo agentis ad passum, & alia econuerso. Si autem secundo modo, sic sunt idem realiter:quia idem motus numero,vt est ab agente, est actio, & vt est in patiente, est passio. Vel actio & passio possunt sumi dupliciter, s. prout forma passi, inquantũ est ab alio dicitur passio: vel pro ipso fluxu formæ. Primo modo differunt realiter secũdo autem sunt idem realiter.

Sol.secundò,quòd cum dicit,S.D. 1^{a}. q. 45.2. 2^{m}. quòd cum actio & passio conueniant in vna substantia motus,& differant solùm secundum diuersas habitudines, oportet quòd subtracto motu, non remaneant nisi diuersæ habitudines in causante & causato,respondendũ est,quòd ibi loquitur de actione accepta pro re acta, sc.pro eo quod per actionem suscipitur in patiẽte: quia.s.dicitur,actio, inquantum procedit ab agente: & passio inquantũ suscipitur. Manifestum est enim,quòd creatio actiua, de qua loquitur ibi.S.D.est realiter distincta, cũ sit diuina essentia creatione passiua. Vnde per hoc nõ datur intelligi,quòd actio sit idem quod motus realiter,sed magis oppositum,scilicet, quòd ab eo differat: quia ab actione potest subtrahi motus. Quod autem ibi solùm remanent diuersæ habitudines,tunc hoc est quãtum ad actualem existentiam. Actio enim transiens quando iam facta est, amplius non est: & quando fit, est. Vnde non remanet, postquam facta est secundum completam rationem eius: cuius actionis ratio completur, per hoc quòd est in aliud tendens.

Actus. 51.

39 Actio secũdum primam impositionem nominis importat originem motus,quo remoto,nihil aliud quàm ordinem originis importat.

Oppositum videtur dicere.2^{a}.d.40.q.1.4^{m}.& Contr.2.c.56.3^{m}.

Sol.Actio essentialiter accepta,scilicet pro respectu agentis ad passum, id est,pro ipsa emanatione, qua introducitur forma in patiente secundum eius primum gradum,potest dupliciter considerari, vno modo secundũ modum significandi:& sic importat originem motus. Alio modo,quantum ad rẽ significatam: & sic importat ipsam emanationem in se consideratam,Pot.q.8.2.c.

Actus.

41 Actus rectus & reflexus nõ sunt idẽ numero.1^{a}.q.28.4.2^{m}.& q. 87.3.1^{m}.

Immo sunt idem numero.1^{a}.d.2.q.2.1.2^{m}.& d.10.5.2^{m}.& d.17.q.1.3.4^{m}.

Sol.sicut habetur.1^{a}.d.17.q.5.4^{m}.actus rectus potest considerari dupliciter scilicet vt ratio,qua potentia respicit obiectum, & actus reflexus, quo potentia fertur super actum suum sunt idem numero. Alio modo vt natura quædam, vel secundum quòd actus rectus accipitur vt quoddam obiectum eiusdem potentiæ,& sic non sunt idem numero.

Actus. 14.

45 Actus in ratione obiecti,& actus in obiectum sub tali ratione, sunt eiusdem speciei,vt visio luminis,& visio coloris.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.87.3.2^{m}.

Sol.sicut Dub.41.

Actus. 15.

46 Omnis virtus & potentia eodem actu fertur in obiectum, & in rationé formalem obiecti.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.87.3.2^{m}.

Sol.sicut Dub.41.

Actus. 24.

48 Actus diuersarum potentiarum differunt genere.

Oppositum videtur dicere Phys.7.lec.8.princ.

Sol. Actus dupliciter comparantur ad ea,per quæ fiunt, scilicet vt principia actiua, & vt ad subiecta. Primo modo differunt genere vel specie, non autem secundo modo,Veri.22.10.2^{m}.

Actus. 25.

49 Idem actus potest pertinere ad diuersas potentias.

Oppositum videtur dicere,4.d.14.q.1.ar.2.q.1.c.& Veri.q.14.4.7^{m}.

Sol. Idem actus potest pertinere ad diuersas potentias secundum diuersas rationes & diuerso ordine, non autem æqualiter, & eodem ordine,12^{a}.q.56.2.1^{m}. & verit.q.14.4. c.& 7^{m}.& q.22.13. 8^{m}.& q.24.5.c.

Actus. 27.

50 Vnius potentiæ non possunt esse plures actus.

Oppositum videtur dicere,verit.q.28.9.1^{m}.& 6^{m}.

Sol. Vnius potentiæ non possunt esse simul plures actus, nisi sint subordinati.1^{a}.quæ.58.7.2^{m}.q.62.7.3^{m}.& 12^{a}.q.54.1.3^{m}.& 22^{a}.q.18.1.3^{m}.& 4.d.4. q.1.ar.3.q.2.0.& contr.1.c.76.3.& lib.2.c.58.fi.& verit.q.15.1.c.

Actus.

51 Actus & potentia non sunt semper eodem genere.1.d.7.q.12.2.2^{m}.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.77.1.c.fi.

Sol. Dupliciter,primò, quòd licet actus & potentia sint eiusdem generis entis, non tamen oportet, quòd semper sint eiusdem generis prædicamentalis in speciali. Ens enim per se reale creatum diuiditur immediatè in substantiam & accidens: quodquidem accidens subdiuiditur posteà in nouem genera accidentium. Substantia igitur, & accidens dicuntur duo genera entis transcendentis. Vnde si potentia sit in genere accidentis, benè oportet, quòd actus sibi correspondens, sit in genere accidentis. Sed non oportet si potentia sit in hoc genere accidentis, scilicet qualitatis, quòd actus sibi correspondens sit in eo dem genere.

Sol. secundò, quòd actus & potentia, qui differunt secundum essentiam, non sunt semper in eodem genere, sed benè actus & potentia eiusdem essentiæ, vt habetur 1^{a}.qu.25.2^{m}.nam vt ipse dicit Anima.13.c.de potentia passiua manifestum est, quòd potentia passiua, quæ est ad actum sustantialem, est in genere substantiæ: & quæ est ad actum accidentalem, est in genere accidentis, per reductionem sicut principium, & non sicut species completa: quia vtrunquodque genus diuiditur per potentiam ad actum. Vnde potentia homo est in genere substantiæ, & potentia album est in genere qualitatis. Et ipse subdit ibidem ad 11^{m}. dicens, quòd ipsa anima est in potentia ad formas intelligibiles. Sed ista,potentia non est essentia animæ, sicut nec potẽtia ad statuam quæ est in ære, est essentia æris: esse enim actu & potentia non est de essentia rei, quando actus non est essentialis. Materia verò prima est in potentia ad actum sustantialem, qui est forma. Et ideò ipsa potentia materiæ est ipsa essentia eius. Et idem adducit Phys.1.lec.15. Et licet anima sit in potentia etiam ad suas potentias, non tamen est in potentia ad illos per potentiam distinctam ab essentia eius.

Actus. 32.

52 Actus est prior potentia.

Immo actus est posterior potentia,1^{a}.q.77.3.1^{m}.

Sol. actus in diuersis est prior potentia, sed in eodem est posterior secundum tempus,1^{a}.q.3.1.c.& 8.c.fi.& q.77.3.1^{m}.&q.8.3.2^{m}.& qu.85.3.1^{m}.& q.94.3.c.& 12^{a}.q.50.2.3^{m}.& 1.d.7.q.1.1.1^{m}.& 2.d.1.1.c.& d. 4.3.1^{m}.& contra 1.c.16.princ.& lib.2.c.16.10^{m}.& c.77.& Verit.q.13.1.10.& Pot.q.6.6. c.& q.7.1.c.princ.& Ma.q.4.3.c.fi.& verit.q.4.3.c.& spiritu 1.c.& 10.c. 3^{m}.& Quol.5.19.c.& Opusc.31. & Metaph.3. lec.15.c.& lib.7.lec.2.G.& libr.9.lec.8.per totam,& lib.12.lec.5.& anima lib.3.lec. 10.D.& lec.11.fi.

Actus. 34.

53 Actus semper superat potentiam in bono & malo.

Opposi-

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.25.1.2^{m}.

Sol.est verum,quòd actus,qui differt secundum essentiam, à potentia, superat potentiam,non autem in Deo,in quo sunt idem.1^{a}.q.25.1.2^{m}.

Actus. 37.

55 Potentia actiua non distinguitur contra actum,sed in eo fundatur.

Oppositum videtur dicere spiritu.11.

Sol.Cum in nulla creatura suum operari sit suum esse,sed hoc sit solius proprium Dei, sequitur quòd nullius creaturæ operatiua potentia sit eius essentia spiritu.11.c.princ.

Actus.

56 Actus vel habitus non habent rationem radicis,sed rationem rami.2^{a}.d. 5.q.1.3.c.& 1^{m}.& d.22.q.1.1.7.& d.42.q.2.1.c.& 2^{m}.& 3.1^{m}.

Oppositum videtur dicere.12^{a}.q.84.1.c.& 2^{m}.& 2.c.& 22^{a}.q.119.2.1^{m}.

Sol.sicut Dub.144.

Actus. 46.

57 Diuersi actus,quorum vnus est ratio alterius,nõ diuersificant habitum.

Oppositum videtur dicere à simili.4.d.38.q. .ar.2.q.2.c.

Sol.Non diuersificant habitum,si sint subordinati,sed benè,si non sint subordinati.

Actus. 47.

59 Habitus acquisitus semper reddit actum similem actui,à quo generatus est,secundum speciem,non autem secundum modum.

Oppositum videtur dicere à simili.12^{a}.q.51.4.3^{m}.& Ver.q.10.19^{m}.

Sol. habitus infusus non causat semper actum nouum similem habitui,sed firmat habitum præexistentem cum suo actu, sicut medicinalia remedia adhibita homini sano per naturam, non causant aliquam sanitatem aliam,sed sanitatem prius habitam corroborant: acquisitus autem reddit similem.22^{a}.q.51.4.3^{m}.

Actus. 56.

60 Actus simpliciter excedit habitum in bono & in malo.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.25.1.2^{m}.

Sol.sicut Dub.53.

Actus. 63.

61 Idem actus numero moralis siue humanus,est actio & passio.

Oppositum videtur dicere.2^{a}.d.40.4.1^{m}.fi.& contra.1.c.56.3^{m}.

Sol.sicut Dub.34.

Actus.

62 Actus dicitur bonus vel malus dupliciter, scilicet formaliter, id est ex obiecto,scilicet solus actus appetitus:& materialiter.3^{a}.d.23.q 1.ar.4.q. 1.c.&q.2.ar.4.q.1.c.& 4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c.

Oppositum videtur dicere quia actus videtur bonus seipso.12^{a}.quæst. 55.4. 1^{m}.& 5^{m}.

Sol.Actus dicitur bonus seipso bonitate naturæ, non autem bonitate moris.12^{a}.q.18.5.3^{m}.

Actus. 78.

63 Idem numero actus in genere naturæ potest esse bonus & malus moraliter,non autem vnus numero in genere moris.

Oppositum videtur dicere.2^{a}.d.27.2.1^{m}.

Sol.vnus actus numero in genere moris non potest esse bonus & malus secundum se,sed per abusionem.12^{a}.q.56.2.fi.22^{a}.q.20.1.2^{m}.& qu. 38. 2.3^{m}.

Adam. 2.

66 Non in conuenit,Adam vidisse diuinam essentiam supernaturaliter.

Oppositum videtur dicere,contr.3.c.47.princ.& Ver.q.10.11.c.

Sol.sicut Dub.486.

Adam. 6.

67 Adam præsciuit incarnationem Dei non autem suum peccatum.

Oppositum videtur dicere:quia in paradiso plenam notitiam homo habuerat de peccato,ex eo quòd habuit perfectam cognitioné omnium, quæ per virtutem Dei ab eo agenda,vel vitanda erant.12^{a}.q. 40.3. 3^{m}. & 22^{a}. q.17.3.2^{m}.& 2.d.23.q.2.2.c.& 3.d.25.q.2.ar.2.q.2.c.prin.F.

Sol.sicut Dub.605.

Adam. 11.

69 Sciẽtia Adæ erat eiusdẽ rati õis cũ nostra,licet esset per species infusas.

Oppositum videtur dicere.1^{a}. q.1.2^{m}.& q.89.5.3^{m}.& 3^{a}.q.9.4.3^{m}.

Sol.sicut Dub.111.

Adam. 12.

70 Adam indigebat phantasmate in considerando,non autem in acquirenrendo scientiam.

Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.101.1.0.& 2.& d.20.q.2.2.0.

Sol.sicut Dub.1107.

Adam. 13.

71 Adam in primo statu non acquirebat cognitionem ex sensibilib.per modum argumentationis.

Immo erat ratronatiuus, & acceptiuus cognitionis ex sensibilibus. 2^{a}. d. 23.q.2.1.3^{m}.& Ver.q.18.2.0.

Sol.sicut Dub.1107.

Adam. 18.

72 Adam non cognouit cogitationes cordium,nec quælibet singularia.

Oppositum videtur dicere Verit.q.18.4.c.fi.& 14^{m}.

Sol.tripliciter:Primo,quòd non cognitiouit cognitiones cordium secundum se,sed eas cognouit, secundum quòd per corporis motus manifestantur:sicut & medici.2^{a}.d.7.q.2.1.& Opusc.10.c.38.& Opusc.11.ar.36.0.

Vel dicendum, quòd in primo loco loquitur de cognitione naturali, vel per habitus gratuitos in secundo autem de cognitione, que habetur per diuinam reuelationem.

Vel dicendum,quòd quia loquitur indefinitè,ideo non opponuntur.

Adam. 21.

73 Adam habuit fidem.

Oppositum videtur dicere.3^{a}.d.25.q.2.ar.q.2.c.

Sol.sicut Dub.605.

Adam. 22.

74 Adam in primo statu poterat mereri,non tamen sine gratia.

Oppositum videtur dicere à simili.2^{a}.d.5.q.2.1.0.

Sol.sicut Dub.679.

Adam. 35.

75 Adam non potuit primò peccare venialiter:sicut etiam infidelis.

Immo in hominibus contingit esse peccatum veniale sine mortali. 12^{a}. q. 72.5.c.& 4.d.16.q.2.ar.1.q.3.2^{m}.& Ma.q.7.9.c.fi.

Sol.quòd quia peccatum mortale in tãtum opponitur integritati primi status,quòd corrumpit ipsum: quod peccatum veniale facere non potest, & non potest simul esse quæcunque inordinatio cum integritate primi status,consequens est quòd primus homo nõ poterit peccare, venialiter,antequam peccaret mortaliter, licet in nobis aliquando sit veniale sine mortali,Nam impossibile est, quod etiam in nobis peccatum veniale sit in aliquo cũ originali peccato absq; mortali. Cuius ratio est: quia antequam homo ad annos discretionis perueniat, defectus etatis prohibens vsum rationis excusat eum à peccato mortali. Vnde multo magis excusat eum à peccato veniali, si committat aliquid quod sit ex genere suo tale. Cum verò vsum rationis habere incæperit, non omnino excusatur à culpa venialis vel mortalis peccati. Sed primum, quod tunc homini cogitandum occurrit, est deliberare de seipso. Et siquidem seipsum ordinauerit ad debitum finem, per gratiam consequitur remissionem originalis peccati. Si verò non ordinat seipsum ad debitum finem, secundum quòd in illa ętate est capax discretionis, peccabit mortaliter, non faciés quod in se est. Et ex tũc nõ erit in eo peccatum veniale sine mortali nisi postquam totum fuerit sibi per gratiam remissum. Ab aliis autem peccatis mortalibus potest puer, incipiens habere vsum rationis, per aliquod tempus abstinere: sed à peccato dimissionis prædictæ non liberabitur, nisi quam cito potest, se cõuertat ad Deum. Primum enim, quod occurrit homini, discretionem habente, est, quòd de seipso cogitet: ad quem alia ordinet sicut ad finem: finis enim est prior in intẽtione. Et ideo hoc est tempus, pro quo obligatur ex Dei præcepto affirmatiuo, vt habetur, 12^{a}.q.89.3.3^{m}.& 6.0.

Adam. 37.

76 Adam etiam per liberum arbitriũ seu gratia habituali poterat vitare peccatum.

Oppositum videtur dicere,2.d.20.q.2.3.5^{m}.& d.28.2.0.

Sol.sicut Dub.689.

Adam. 44.

77 Si Adam primò non peccasset, etiam non statim confirmatus fuisset in gratia,siue originali iustitia: neque filij nati in eadem iustitia originali fuissent statim confirmati.

Immo nec aliquis purus viator in præsenti vita potest confirmari simpliciter in gratia. Ver.q.24.9.0.

Sol.dupliciter:primò,quòd iustitia originalis in qua primus homo conditus fuit,de se accidens naturæ speciei. Vnde statim quamdiu generasset, non fuisset Adam confirmatus in gratia: quia confirmatio gratiæ coniungit fini,cui viso,non potest confirmatus non inhærere.

Secundò sol.sicut Dub.383.

Adam. 46.

78 Si Eua peccasset,& non Adam, filij eorum non habuissent defectus, sequentes peccatum,scilicet,passibilitatem,& mortalitatem.

Oppositum videtur dicere.2.d.31.q.1.2.4^{m}.& q.2.ar.2.q.2.0.

Sol.quòd in secundis locis loquitur de ipsis defectibus filiorum, non quidem ex parte animæ,sed ex parte corporis,quod est ex matre. Ideò quãtum est ex corpore,sequuti fuissent illi defectus,nisi obstitisset originalis iustitia,quæ fuisset in eis,vt dicit in eisdem primis locis.

Addere. 7.

79 Vnum,transcendens addit supra ens in diuisionem tantum.

Immo vnum,transcendens dicit ens indiuisum:quia ens,quòd non diuiditur,est vera definitio eius.1.d.24.q.1.3.3^{m}.

Sol. quòd vnum secundum rationem propriam, qua distinguitur ab aliis transcendentibus,importat rationem indiuisionis tantum. Sed ratio eius totalis completa consistit in hoc, quod est esse ens indiuisibile, aut non esse ens diuisum.

Adæquari. 1.

80 Adæquari & assimilari important motum ad æqualitatem & similitudinem, non autem æquale & simile. Ideò filius Dei est similis & æqualis patri,& econuerso: & adæquatur & assimilatur ei, sed non econuerso.

Oppositum videtur dicere. Ver.q.4.4.2^{m}.

Sol.quòd sicut ipse dicit secundo loco, Anselmus accipit strictè nomen similitudinis,sicut & Dionysius 9.c.de diuinis nominibus vbi dicit,quòd in æquè ordinatis adinuicem recipimus similitudinis reciprocationem vt scilicet vnum dicatur alteri simile & econuerso. Sed in iis, quæ se habent per modum causæ & causati, non inuenitur, propriè loquendo, reciprocatio similitudinis. Dicimus enim, quòd imago Herculis assimilatur Herculi, sed non econuerso. Vnde quia verbum diuinum non est factum ad imitationem creaturæ, vt verbum nostrum, sed potius econuerso: ideò Anselmus vult, quòd verbum non sit similitudo creaturæ, sed econuerso. Si autem largo modo similitudinem accipimus, sic possumus dicere, quòd verbum est similitudo creaturæ, non quasi imago eius, sed quasi exemplar: sicut etiam dicit Augu. ideas esse rerum similitudines Nec tamen sequitur, quòd in verbo non sit summa veritas, quia est immutabile, creaturis existentibus mutabilibus: quia non exigitur ad veritatem verbi similitudo ad rem, quæ per verbum dicitur secundum conformitatem naturæ, sed secundum repræsentationem. vt in q.de Essentia Dei dictum est. Ver.4.4.2^{m}.

Adiuuare. 5.

82 Adiuuare licet creaturas irrationales, nec per eas dęmon nobis noceat.

Immo periculis humanis obuiandum est per humana, & non per diuina. 22^{a}.q.88.11.c.

Sol. quòd non est obuiandum per diuina, abutendo eis, & modis illicitis: sed ne dæmones per creaturas irrationales nobis noceant, vt habetur. 22^{a}.q.38.2.3^{m}.& q.162.2.3^{m}.& q.30.3.0.

Adoratio. 21.

83 Crux propria Christi, vt repræsentans Christum, & vt tetigit Christum & persu-

& perfusa Christi sanguine debet eadem adoratione latriæ cum Christo adorari. Sed imago crucis eius in alia materia debet adorari latria, vt imago Christi tantum.

Oppositum videtur dicere. 3ª.d.9.q.1.ar.2.q.4.o.

Sol. quod crux Christi, vt res est quædam non potest adorari latria, nisi vt repræsentans Christum: sed vt est res quædam Christi, debet adorari hyperdulia, & non latria, quia non est pars Christi, vt habetur. 3ª.d.9. q.1.arc.2.q.4.o.

Adulterium. 1.

84 Adulterium est species determinata luxuriæ.

Immo adulterium non tantum pertinet ad luxuriam, sed ad iniustitiam & auaritiam. Ideo est grauius furto, quanto vxor est charior re exteriori. 12ª. q.7.a.4ᵐ.& q.73.5.1ᵐ.& 7.c.& q.88.5.c. q.100.6.c.fi. & 22ª. q.65.4. 3ᵐ.& q 70.3.c.& q.108 5.c.& q.154.1.1ᵐ.& Ma. q.15. 3. 3ᵐ.& Eph.5.lec. 2.Med.E.

Sol. quòd nihil prohibet in eodem actu diuersorum vitiorum deformitates concurrere. Et hoc modo adulterium continetur sub luxuria, & sub iniustitia. Nec tamen deformitas iniustitiæ omnino per accidens se habet ad luxuriam: ostenditur enim luxuria grauior, quæ in tantum concaꝑ piscentiam sequitur, quòd etiam in iniustitiam ducat. 22ª.q.154.1.2ᵐ.

Adulterium. 3.

85 Ardentior in propria conjuge faciens contra bonum matrimonij, inhonestè ea vtendo, est aliqualiter adulter, & magis quàm cum alia.

Immo concubitus cum propria vxore, qui fit ex libidine, est minus peccatum quàm fornicatio. 22ª.q.154.2.6ᵐ.fi.

Sol. quòd est magis adulter, si cum propria vxore non sistit concupiscentia eius intra limites matrimonij 12ª.q.87.5.c.& 4.d.16.q.2.ar. 2. q.10. & q. 4.ar.1.q.2.o.& d.30.L.fi.

Affabilitas. 1.

87 Affabilitas non est specialis virtus distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes.

Immo est specialis virtus, & specialis obiecti, scilicet decentis conuersationis. 22ª.q.114.1.o.& 3.d.34.q.1.2.c.

Sol. sicut Dub.95.

Affirmatio. 2.

88 Affirmatio naturaliter est prior negatione: quia est simplicior, & significat compositionem priorem diuisione, & significat esse, quod est prius quàm non esse.

Oppositum videtur dicere à simili: quia non esse rei, est prius quàm esse eius: sicut & esse in potentia & in actu. 1ª.q.77.3.1ᵐ.& 1.d.24.q.1.3. 2ᵐ.& Metaph.9.lec.7.8.9.o.& lib.11.lec.6.a.b.d.f.

Sol. sicut Dub.62.

Agens. 16.

91 In agentibus ordinatis secundum potest dupliciter agere, vel mouere scilicet secùdum propriam naturam, vel secundum naturam superioris.

Oppositum videtur dicere à simili. 3ª. d.13.arti. 2. q. 2.2ᵐ. & 3ᵐ. & verit.q. 27.3.12ᵐ.

Sol. sicut Dub.301.

Agens. 18.

92 Aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris, non autem in virtute propria.

Oppositũ videtur dicere. 3ª.d.13.q.1.ar.2.q.2.2ᵐ.& 3ᵐ.& verit.q.27.3.22ᵐ.

Sol. sicut Dub.91.

Alchimia.

94 Alchimia non facit verum aurum. 2ª.d.27.q.3.1.5ᵐ. & 4.d. 11. q.1.ar.1.q. 3.3ᵐ.& Pot.q.6.1.18ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 22ª.q.77.2.1ᵐ.

Sol. quòd sicut potest colligi. 1ª.q.68.4.c.& 22ª. q. 77.2.1ᵐ. aliquid potest dici verum dupliciter, scilicet veritate essentiæ, & veritate omnium proprietatum eius. In 22ª. loquitur primo modo, in aliis autem locis secũdo modo.

Vel in 22ª. loquitur de arte alchimiæ agente in virtute naturæ per applicationem agentium naturalium, in aliis autem locis loquitur de arte agente in virtute propria.

Vel in 22ª. loquitur de habentibus perfectam artem alchimiæ: in aliis autem locis de sophisticè agentibus ex ignorantia veræ artis.

Amicitia. 4.

95 Amicitia non est specialis virtus, distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes.

Immo amicitia sue affabilitas est specialis virtus. & specialis obiecti, scilicet decentis conuersationis. 22ª.q.114.1.o.& 3.d.34.q.1.2.c.

Sol. q̃ amicitia dupliciter sumitur, scilicet vt est in affectu: & sic non est virtus: quia vt sic non habet rationem laudabilis: vt patet in amicitia vtilis vel delectabilis. Amicitia verò honesti præsupponit omnes virtutes & consequitur eas. Secundo verò modo, vt est in exterioribus dictis & factis, & sic est specialis virtus, quæ etiam nominatur affabilitas. 12ª. q. 60.5.c.& 22ª.q.114.1.1ᵐ.

Amor. 20.

96 Deus diligit peccatores, & damnatos.

Immo Deus odit peccatores & damnatos. 3ª.d.32.q.2.ar.2.q.1.o.

Sol. quòd Deus diligit peccatores, & damnatos quò ad naturam: sed odit eos, inquantum sunt mali, & inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ, nisi voluntate antecedente. 1ª.q.202.4ᵐ.& q.23.3.1ᵐ.& 22ª.q.83.16. c.& 3ª.q.49.4.1ᵐ.& 3.d.19.ar.5.q.1.o.& d.28.5.3ᵐ.& d.32.2. 4ᵐ. & 5ᵐ.& contr.3.c.5.2ᵐ.fi.& Verit.q.20.2.1.c.& Verit.quæl.2.8.8.& Psal.5.& Ro.5. lec.2.

Amor. 33.

97 Homo in statu naturæ integræ, & Angelus in prius naturalibus, id est, sine gratia, possunt amare Deum super omnia.

Oppositum videtur dicere. 12ª.d.169.4.o.& 8.o.& cont. 3.c. 60. & 1. Cor. 12. princ.A. et Heb.10.lec.3.princ.K.

Sol. quòd possunt amare Deum; amore naturali quantum ad substantiam operis, sed non quantum ad modum amandi, vt scilicet ex charitate diligant Deum, sed indigent auxilio Dei. Nam implere mandata legis, cõtingit dupliciter. Vno modo quantum ad substantiam operum, prout s. homo operatur iusta et fortia et alia virtutis opera. Et hoc modo homo i statu naturæ integræ potuit omnia mãdata legis implere: aliquin homo non potuisset in statu illo non peccare, cum nihil aliud sit peccare, quàm transgredi diuina præcepta. Sed in statu naturæ corruptæ non potest homo implere omnia mandata diuina sine gratia sanante. Alio modo possunt impleri mandata legis, non solum quantum ad substantiam operis, sed etiam quantum ad modum agendi, vt scilicet ex charitate fiant. Et sic neque in statu naturæ integræ, neque in statu naturæ corruptæ potest homo implere absque gratia legis mandata. Indiget insuper in vtroque statu auxilio Dei, mouentis ad mandata implenda, vt habetur. 12ª.q.109.4.c.

Amor.

99 Inimici debent amari ex charitate, 3.d.30.1.c.

Immo diligere inimicos, est peruersum & vituperabile, & charitati repugnans: quia hoc est dilegere malum alterius. 22ª.q.25.8.c.3ᵐ.

Sol. quòd inimici debent amari ex charitate quò ad naturam: & in communi est de præcepto cuilibet, non autem in particulari, nisi in præparatione animi, sed est de perfectione, 22ª.q.25.8.o.et 9.c.q.34. 3. 3ᵐ.q.83.8. c.& q.108.1.c.& Ver.q.2.8.c.& q.108.1.c.& 21.4ᵐ.

Amor. 99.

100 In patria nullus est ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum.

Immo quilibet beatus in patria plus diligit se, quàm proximum, & plus diligit propinquiorem sibi æquè bonum: sed plus diligit meliorem extraneum, quàm propinquiorem minus bonum. 3.d.31.q.2.ar.3.q.2.o.

Sol. quòd gradus dilectionis sunt duplices: Primò secundum differentiam boni optati sibi vel alij. Secundò secundum intensionem actus. Primo modo beatus plus diligit meliorem quam se: secundo verò modo autem econuerso. Sed comparando vnum proximum alteri vtroque modo plus diligit meliorem. Sed inter æquè bonos diligit plus propinquiorem sibi. 22ª.q.26.13.c.

Amor. 70.

101 In patria quilibet plus amat se post Deum, quàm alium.

Oppositum videtur dicere. Ver.q.2.9.12ᵐ.

Solu. quòd beati voluntate consequente volunt maius bonum alteri meliori quàm sibi, sed intensius sibi. Antecedente verò etiam maius bonum volunt sibi. 22ª.q.26.1.13.c.& 3.d.31.q.2.ar.3.q.2.3ᵐ.

Amor. 85.

102 Amor naturalis non est passio, sed connaturalitas rei.

Oppositum videtur dicere. 12ª.quæst. 23.4. o.& quæstio.25.3.4.c.& Magi. lect.5.med.

Sol. quòd amor pro inclinatione rei seu pro apticudine, vel connaturalitate ad bonum, largo & non proprio modo est passio, sed pro consequtione boni opponitur propriè aliis passionibus, sed diuersimodè, quia in moribus appetitiuæ partis bonum habet quasi virtutem attractiuam, malum autem virtutem repulsiuam. Bonum ergò primo modo in potentia appetitiua causat quandam inclinationem seu apticudinem, seu connaturalitatem ad bonum, quod pertinet ad passionem amoris, cui per contrarium respondet odium, sed bonum nondum habitum ad passionem desiderij, cui opponitur fuga mali, vel abominatio. Sed bonum adeptum dat quietationem in ipso bono adepto: & hoc pertinet ad delectationem & gaudium, cui opponitur ex parte mali dolor & tristitia. 12ª.q.23.4.c.

Amor.

103 Bodem actu numero amatur ratio dilectionis & obiectum eius. 1. d.17. q.1.5.c.

Oppositum videtur dicere à simili. 1ª.q.87.3.2ᵐ.

Sol. quòd ratio dilectionis in se cõsiderata vt res in ratione obiecti alio actu amatur: sed in ordine ad obiectum aliud, eodem actu amatur. 1.d.17. q.17.q.1.5.c.

Amor. 110.

105 Amor est vnio amantis ad amatum.

Immo amor non est vnio, sed sequitur eam. 12ª. quæstion. 26.2.2ᵐ.& quæstion.28.1.2ᵐ.

Sol. quòd amor non est vnio secundum rem, sed secundum affectum. 12ª.q. 25.2.2ᵐ.et q.28.1.c.et 2ᵐ.et 3.d.27.q.1.1.2ᵐ.d.29.3.1ᵐ. d. 32. 3.3ᵐ. et Verit.q.26.4.c.

Amor. 158.

106 Cognitio est causa amoris.

Oppositum videtur dicere. 4ª.d.50.q.2.ar.2.q.4.2ᵐ.

Sol. dupliciter, Primò quòd amor est in vi appetitiua, quæ respicit rem, secundum quòd in se est. Vnde ad perfectionem amoris sufficit quòd res prout in se apprehenditur, amatur. Oo hoc ergo contingit, quòd aliquid plus amatur, quàm cognoscat, quia potest perfectè amari, etiam si non perfectè cognoscatur, licet maxime pateat in scientiis, quas aliqui amant propter aliquam summariam cognitionem, quam de eis habent.

Sol. sicut Dubio.24.

Analogia. 2.

107 In analogis prius dicitur, scilicet secundum rem, et secundum impositionem nominis.

Oppositum videtur dicere Verit.q.2.11.8ᵐ.et Anima.1.lec.2.

Sol. quòd non eodem modo dicitur, nec respectu eiusdem. 1ª.Prol. 2.2ᵐ.et d.35.4.c.et contra.1.c.34.et Pot.q.7.7.c.fin.

Analogia. 6.

108 Analogum est tantum in vno analogato secundum propriam rationem: vnuo cum autem est in quolibet.

Oppositum videtur dicere. 12ª.q.20.3.c.et 1.d.19.q.5.2.1ᵐ.

Sol. dupliciter, Primò quod ratio propria analogi sumitur dupliciter, scilicet pro significatione principali, quæ verificatur de solo primo analogato. Et sic intendit in duobus locis primo recitatis. Alio modo pro conceptu communi ad sua analogata omnia. Et sic verum est quod dicitur in aliis duobus locis.

Sol. secundò, quòd analogatum est triplex, scilicet secundum intensionem tantum, secundum intensionem tantũ, vt sanitas, secundum esse tantũ, vt commune ad corruptibile & incorruptibile: secundum vtrumque, vt transcendentia. In primis igitur locis loquitur de analogo, primo modo dicto, in aliis autem, secundo & tertio modo, & elicitur. 1ª.d.19.q.5.2.1ᵐ.

Analogia. 8.

110 Primum in analogis oportet poni in definitione aliorum.

Immo hoc verum est tãtum in analogia secundũ determinatã habitudinẽ. Vel scientia Dei est primum, de quo scientia dicitur analogicè: & tamen non ponitur in definitione scientiæ nostræ: quia definitio non esset per notius: nec econuerso, cum scientia Dei non definiatur, sicut nec ipse Deus. 1ª.q.13.5.c.& 1.d.8.q.4.5.1ᵐ.& d.35.4.o.& Verit.q.12.11.o.

Sol. quòd analogia est duplex, scilicet prima determinatæ habitudinis, sicut inter substantiam & accidens. Et de hoc loquitur in locis primo allegatis. Ideo non dicit omnibus, sed indefinitè. Secunda est analogia proportionalitatis corũ, quæ in infinitum distant, sicut inter Deum & creaturas, Et in his primum in analogis non ponitur in definitione aliorum, vt elicit. 1ª.Prol.12ᵐ.& Verit.q.2.11.c.& 6ᵐ.

Angelus. 2.

111 Angeli non fuerunt ante mundum, id est, ante corpora.

Immo Angeli dicuntur semper fuisse, Pot.q.3.18.10ᵐ.

Sol. quòd Angeli dicuntur semper fuisse, non quia ab æternò fuerunt, sed quia omni tempore fuerunt, quia quandocunque fuit tempus, fuerunt Angeli. Et per hunc etiam modum creaturę corporales semper fuerunt, Pot.q.3.18.20ᵐ.

Angelus.

112 Esse Angeli non est infinitum, licet Angeli sint penitus à materia separatiscundum esse. 2ª.d.20.q.1.1.6ᵐ.& Quol.10. 4. 2ᵐ.& 3ᵐ. & opuſ.57.fi.

Immo esse Angeli est infinitum. 1ª.q.7.2.c.& q.50.2.4ᵐ.& q.52.2.c.

Sol. quòd esse Angeli non est infinitum priuatiuè modo quanti, sed negatiuè, non simpliciter, sed respectu termini durationis, quo carec. 2ª. d.2.q. 1.1.6ᵐ.& Quol.10.4.2ᵐ.& 3ᵐ.Opuſc.53.27ᵐ.

Angelus. 5.

113 Esse Angeli est accidens.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.77.1.o.

Sol. quòd talia frequenter inueniuntur esse dicta in diuersis locis, quæ sic intelligi debent, Et enim habet comparationem ad principium essendi, adiptum quod est, si non sit suum esse, quod solum in Deo habet locum. Et hoc patet, quia esse album, ipsum album non est accidens, sed habito respectu ad albedinem, est principium esse albi, in quo solum essentialiter est albedo. Ad ipsum verò subiectũ, comparatũ, esse albũ est accidẽs. Per quẽ modũ esse rei animatę, habito respectu ad principiũ, vt est principiũ talis esse, ipsum esse non est accidens, quia natura eius, vt principiũ est in homine, salutur, scilicet esse hominis. Primũ enim principiũ formale essendi, est ipsum esse, per quod quælibet forma dicitur causare esse. Vnde forma non dat esse suæ materiæ, quæ dicitur actus, nisi per ipsum esse, quod est etiam actus ipsius formæ, quod tamen dicitur sequi suam formam. Stigitur fiat respectus ad ipsum principium essendi in cõposito, esse non est accidens: si verò fiat respectus ad ipsũ quod est, vt ad Angelum, vel ad quodcunque aliud, illud esse accidens: quia ipsum, quod est intelligi potest & definiri per propositionem indicantẽ quod quid est, etiamsi non sit: nec per aliquam dici posset ipsum esse, cum suũ esse non sit ipsum ens. Vnde in Angelo licet idem sit id quod est, & suppositum, scilicet & ipsum principium essendi, non tamen propter hoc quod accidentaliter se habet respectu vnius. Et accidens respectu alterius, Differunt enim in Angelo esse, & suppositum secundum rationem. Et hoc sufficit ad propositum, vt habetur Opuſc.72.q.14.

Angelus. 21.

114 In substantiis separatis à materia, id est Angelis idem est suppositum & natura secundum rem, licet differant secundum rationem.

Oppositum videtur dicere. 1ª.d.17.1.c.& 1.d.5.1.c.& d.34.q.1.1.1.c.& 1ᵐ.& Vnio.1.c.pr.& 3.14ᵐ.& Quol.2.2.o.& Posit.2.lec.6.fi.

Sol. tripliciter: Primò quòd suppositum & natura possunt considerari dupliciter vno modo quò ad constitutiua vtriusque tantum: & sic quia in rebus materialibus suppositum constituitur indiuiduatur per materiam signatam, quæ non pertinet ad definitionem, quæ significet quidditatem, seu naturam, siue essentiam: ideo semper dicit sanctũ. Doct. quòd in talibus suppositum & natura differunt realiter. Sed in angelis suppositum non constituitur per aliquid aliud, immo ipsa essentia & natura eorum per se ipsam indiuiduatur. Et sic intelligitur in omnibus locis primo allegatis, quòd in angelis suppositũ & natura sint idem. Alio modo natura potest considerari, pro eo solo, quod significatur per definitionem, suppositum autem pro omni eo, quòd est in re, eo modo quo dicit. 3ª.d.5.q.1.3.c.5. quòd de ratione personę est, quòd comprehẽdat omnia, quę sunt in re. Et quia in omni creatura sunt aliqua, quæ non sunt de definitione rei, vt accidẽtia & esse, ideo in omni creatura differt suppositum a natura & in solo Deo, in quo nullum est accidẽs, & cuius esse est eius essentia, sunt idem suppositũ & natura. Cum autem nomine naturæ intelligatur id quod per definitionem proprie significatur, nomine autem suppositi intelligatur indiuiduum, habens illam quidditatem secundum triplicem gradum substantiarum in vniuerso, triplex inuenitur differentia suppositi à natura, in substantiis siquidem materialibus suppositum differt à natura dupliciter, scilicet secundum rem, & vltra hoc secundum rationem. Differt à primo modo dupliciter, scilicet intrinsecè, & extrinsecè. Intrinsecè quidẽ: quia aliquid essentiale suppositũ sibi intrinsecũ includit. quod non includit natura, s. principia indiuiduationis. Si enim sortes definiretur, in definitione eius poneretur hæc materia signata, quæ non ponitur vt signata in definitione naturæ humanæ. Differt secundò extrinsecè: quia aliquid reale extrinsecum sibi includit suppositum, scilicet esse actualis existentiæ, quod non includit natura: esse enim actualis existentiæ primò est actus suppositi, cuius est fieri, quod tamen non caderet in definitione sortis, si definiretur. Differt etiã secundum rationem, vt patet. In substantiis autem separatis aliis à prima suppositum differt à natura duob. modẽ, s. primo extrinsecè secundum rem & secũdum rationem: nihil enim reale intrinsecũ sibi includit suppositũ in eis, quod non includat natura: quia non indiuiduatur suppositum per aliquid positiuum, contrahens naturam specificam, quæ sit vel differentia indiuidualis, suppositio intrinseca, sicut est in substantiis naturalib. Sed quia in eis esse actualis existentiæ differt à natura, quòd primò est actus suppositi: ideo suppositum in eis differt extrinsecè à natura, & addit extrinsecè realitatem actualis existentiæ. Differt secundò secundum rationem, vt patet. In Deo verbo suppositum vno tantũ modo differt, scilicet secũdum rationem: quia nec natura diuina indiuiduatur per aliquod additum, nec esse suæ actualis existentiæ distinctum est realiter ab eius essentia. Hanc solutionem innuit Quol.2.q.2.1.1ᵐ.

Sol. Secundò, quòd natura potest sumi dupliciter, s. in concreto, & in abstracto, vt habetur. 1ª.q.3.3.c.& 1.d.23.1.c.& d.25.1.c.& Quol.2.q.2.2.c.& Quol.8.q.2.1.1ᵐ.& Opuſc.30.lec.5.o.Metap.7.lec.2.& lec. 8.fi. Primo modo significatur rotum, & prædicatur de supposito: ideo est idem quod suppositum. Vnde 7.Metaph.lec.5.fi. dicitur, q̃ ipsum quod quid est non est ipsa natura in abstracto, vt humanitas: sed animal rationale. Sed secũdo modo significatur natura vt pars: ideo nõ prædicatur de supposito.

Sol. tertio, quòd suppositum & natura possunt iterum considerari tripliciter, scilicet logicè, physicè, & metaphysicè. Primo modo sunt idem in omni ente per se, siue composito, siue simplici: sed in solò ente per accidens differunt, vt habetur 7.Metaph.lec.4.et lec. 5.o. quia logicus est artifex rationis, considerans naturam et suppositum abstractè, vt in intellectu habent esse, sine iis quæ in re sunt, secundum quòd natura sumitur pro secunda substantia, et suppositum pro prima: et sic sunt idem, vt dicitur in prædicamentis. Secundo autem modo in omni simplici sunt idem, siue creata, siue increata: et tantùm in rebus materialibus differunt quia physicus, siue metaphysicus est artifex realis, considerans res, vt sunt extra intellectum in rerum natura. Et quia in re materiali est aliquid constituens suppositum, quod non constituit naturam speciei, nõ autem in re immateriali, ideò secundum physicum siue metaphysicum natura et suppositum in Angelis sunt idem, sed in compositis differunt. Tertio autem modo in omnibus creaturis differunt, et in solo Deo sunt idem: quia metaphysicus est maximè abstractiuus: nam abstrahit ab omni materia, non solum secundum rationem, sed etiam secundum esse. Ideo sumit naturam, pro ipsa forma totius in abstracto, suppositum autem pro re subsistẽte cum omni eo quod est in re. Et quia in omni re, pręterquam in Deo, sunt aliqua præter formam totius, ideò secundum metaphysicum suppositum et natura sunt idem in Deo, et in creaturis differunt. Hæc solutio tractatur. 7.Metaph.lect.11.fi. et Phys.Pot.princ.

Angelus. 35.

115 Impossibile est, esse duos angelos vnius speciei, quia vniuersi angeli differunt specie secundum diuersos gradus naturæ intellectiuæ.

Immo Deus potest facere alium angelum perfectiorem primo angelo, qui nunc primus est; & esset alterius speciei à primo, ergo! & alia eiusdem speciei, cum magis & minus in diuersis inueniatur, vt habetur Anima.7. 6ᵐ.& etiam, quia simpliciter loquendo, qualibet re à se facta potest Deus facere meliorem. 1ª.q.25.6.c.fi.

Sol. dupliciter: Primo sicut Dub.502.

Secundò, quòd magis & minus dicitur dupliciter, vno modo, secundum quod materia eandem formam diuersimodè participat, vt homo & lignum albedinem. Et secundum hoc magis & minus non diuersificant speciem, Alio modo secundum gradus perfectionis formarum: & hoc diuersificat speciem: diuersi enim colores specie sunt, secundùm quòd magis & minus propinquę se habent ad lucem. Et sic magis & minus in diuersis Angelis inuenitur, & non in eadem specie, Anima.7.6ᵐ.

Angelus. 38.

116 Differentia Angelorum, vt multi tenent, sumuntur secundùm diuersos gradus potentialitatis.

Immo multiplicatio indiuiduorum eiusdem speciei innuitur fieri posse per aliquam potentiam, quæ non sit potentia materię, quæ quatenus potest reperiri sine materia, vt in Angelis: tamen secundum eam non sic multiplicatio indiuiduorum in eadem specie, cùm tot sint species, quot indiuiduaꝑ in eis: differentia existente tantùm secundùm diuersos gradus perfectionis. 1ª.q.55.2.1ᵐ.fi.

Sol. quòd hoc dictum est, quia nondum inuentum erat aliquid ad ostendendum potentiam non multiplicare indiuiduaꝑ in eadem specie: quod tamen multi tenebant, Opuſ.72.q.8:

Angelus. 34.

117 Angelus assumit corpus propria virtute. 2.d.9.1.2.1ᵐ.

Immo Angelus assumit corpus virtute diuina. 1ª.q.51.2.1ᵐ.& 3ᵐ.

Sol. quòd verum & vtrumque: quia ibi virtus Dei principaliter, sed virtus Angeli instrumentaliter concurrit.

Vel dicendum, quòd in secundo sent. loquitur quò ad simplicem motum corporis assumpti, sed in prima parte quò ad condensationem aëris, & figurationẽ eius talem, q̃ congruat ad repræsentandò intelligibiles virtutes, & mysteria ac effectus gratiã Dei ad salutem hominũ. 1ª.q.51.2.2ᵐ.

Angelus. 71.

118 Motus Angeli potest esse continuus & discontinuus, sicut vult.

Immo motus Angeli non potest esse continuus, sed tantùm discontinuus. 12ª.q.113.7.5ᵐ.& 1.d.8.q.3.3.o.& d.37.q.1.c.& 3ᵐ.& 2.1ᵐ. & 3.6ᵐ.& 2.d. 2.q.1.1.4ᵐ.& d.3.q.1.5.& Quol.8.vel 9.q.4.4.c.fi.& Quol.11.4.c.fi.

Sol. quòd vt habetur 5.& 6.Phys. motus habet continuitatem à mobili, & magnitudine super quam fit, & à tempore. Motus ergò Angeli potest continuari ex parte viæ seu magnitudinis, & temporis, idest, sine intermissione per quietem mediam, non autem ex parte mobilis: quia Angelus non est continuus.

Angelus. 72.

119 Angelus dùm mouetur, partim est in vtroque termino.

Oppositum videtur dicere. 1.d.37.q.4.1.3ᵐ.

Sol. quòd in prima parte loquatur de motu continuo, sed in primo sent. de motu discreto.

Angelus. 73.

120 Angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili, à quo incipit mouerì: sed dum est in ipso moueri, est in parte loci, quem deserit, & in parte loci, quem occupat.

Oppositum videtur dicere. 1.d.37.q.4.1.3ᵐ.

Sol. sicut Dub.119.

Angelus. 79.

122 Angeli sunt immutabiles & incorruptibiles.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.9.2.c.& q.10.5.c.fi.& q.44.2.o.& q.45.2.1m.& 1.d.8.q.3.1m.& 2m.
Sol.quòd licet sint immutabiles & incorruptibiles: quia in eis non est potentia ad non esse: sunt tamen mutabiles secundum potentiam creatoris, Pot.q.5.4.c.fi.

Angelus. 8.

123 Angelos immutare voluntatem nostram, est omnino hæreticum.
Oppositum videtur dicere, Quol.3.q.3.2.o.
Sol.quòd angelus potest immutare voluntatem hominis persuadendo solùm, vel cogitando passiones, non autem de necessitate.1ª.q.111.2.o.

Angelus.

125 Non oportet operationem angeli procedere ab eo secundum totam virtutem suam cum sit dominus sui actus, 2.d.7.q.1.2.c.ratione.2.& Ma.q.16.6.17m.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.62.6.o.& q.63.8.3m.
Sol.quòd in primis locis loquitur de operationibus angelorum, secundũ quòd dependent ex libero arbitrio ipsorum. Sed in aliis locis loquitur de eis, secundum quod voluntati eorum nihil resistit ex parte corporis, nec ex parte sensualitatis, sicut in nobis.

Angelus. 89.

126 Angeli dupliciter possunt agere in animas nostras, scilicet confortando intellectum, & illustrando phantasmata.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.54.4.2m.& contr.2.c.94.3m.
Sol.sicut Dub.137.fin.

Angelus. 93.

127 Substantiæ separatæ, id est angeli non sunt principia intellectus humani, cum creatio intellectus humani sit immediatè à Deo.
Immo substantiæ separatæ sunt principia intellectus humani, Metaph.1.lec.vlt.fin.
Sol.Quod substantiæ separatæ quocumque modo accipiantur, sunt principia intellectus humani, vel per creationem, sicut Deus est principium eius, vel illuminando, dirigendo & confortando ipsum sicut angeli: aut etiam per motionem obiectiualem, sicut transcendentia.1ª.q.111.1.o.

Angelus. 99.

128 Tempus angeli potest esse continuum & discretum, sicut & motus eius.
Immo tempus angeli est tantum discretum.12æ.q.113.7.5m.& 1.d.8.q.3.3.c.& d.37.q.43.o.& 2.d.2.q.1.1.4.& d.3ª.q.2.5m.& Quol.2.5.c.& Quol.11.4.c.fi.& Opusc.36.c.1.
Sol. Quòd quia tota ratio continuitatis in tempore est ex continuitate motus, & dicitur 4.Phys. ideo huic dubio applicetur solutio posita supra ad Dub.118.

Angelus. 102.

129 Operatio angeli successiua, id est motus, scilicet intellectio & affectio mensuratur tempore, non autem æuo.
Immo propriè operatio angeli mensuratur æuo.2.d.2.q.1.1.qm.& Quol.5.7.c.
Immo nulla operatio angeli mensuratur æuo.Opusc.36.c.4.
Sol.tripliciter, Primò, quòd operatio angeli successiua potest mensurari tempore, tanquam mensura propria, & æuo tanquam mensura distanti, & æternitate tanquam mensura prima, & separata vt habetur.1ª.q.10.ar.6.c.& 2.d.2.q.1.a.2.c.
Sol.Secundò, quòd operatio propria & connaturalis Angeli, scilicet quia intelligit, & amat se, est sine successione, mensuratur æuo: sed operatio eius circa alias naturas est variabilis, & mensuratur tempore.
Sol.Tertiò: quia sicut habetur.4.Physic.tempus est numerus motus secundum prius & posterius, & per consequens est mensura rei successiuæ, & habentis vicissitudinem, vt dicitur, 2.d.2.q.1.art.1.cor.ad 4m. Sed operatio Angeli potest sumi dupliciter, scilicet vel vna numero, & sic mensuratur æuo, & probatur Quol.5.q.4.c.fi.& nõ mensuratur tempore, quia sic non est successiua, nec habet prius, & posterius, nec vicissitudinem: vel multæ numero, secundum quòd vna intellectio succedit alteri per aliam speciem, & vna affectio alteri affectioni & sic mensuratur tempore, vt probatur in locis, secundo & tertio loco allegatis, & applicatio eius continua mensuratur continuo, & discreta discreto quod est numerus rerum continuarum.1ª.q.53.3.c.& 12æ.q.113.7.5m.

Angelus. 104.

130 Esse Angeli, & substantia eius mensuratur æuo.
Immo esse Angeli mensuratur æuo, sed substantia eius mensuratur per nũc æui.1ª.d.19.q.2.2.c.
Sol. Quòd in primo sententiarum accipit nunc æui pro mensura adæquata ipsius æuiterni: sed æuum pro mensura adæquata sui esse. Ideo sicut æuiternum & esse eius, differunt realiter, ita & nunc æui & æuum: sed in prima parte dicit, quòd nunc æui est ipsum æuum, quia æuum est indiuisibile & immobile sicut & nunc eius, & mensurat rem, vt est immobilis.

Angelus. 105.

131 Visio beata angeli mensuratur æuo.
Immo visio beata Angeli mensuratur æternitate.1ª.q.10.5.1m.& 2.d.2.& Opusc.36.c.4.
Sol.tripliciter: Primò quòd & dicitur quol.5.q.4.c.princ. ex ignorantia linguæ græcæ distinguitur inter æternitatem & æuum, sicut si quis distingueret inter hominem & anthropon, quæ non differunt, nisi secundum vocem.
Sol.Secundò, quòd sicut habetur ibidem, æuum nihil aliud est nisi participatio æternitatis. Ideo idem est, dicere, participat æternitate, vt dicitur in locis secundò allegatis, & dicere, mensuratur æuo, sicut allegatur in primis locis.
Nec obstat quòd.1ª.q.10.5.2m.& 2.d.2.1.distinguere videatur æuum à participatione æternitatis, cum dicit, quòd esse Angelorum mensuratur æuo, & visio beata participat æternitate: quia alia participatio æternitatis est quo ad esse naturæ, & alia quo ad esse gloriæ: quia Angelus beatus magis est in participatione æternitatis, quam dæmon, vt dicitur.2.d.2.q.1.2.5m.& quol.5.q.4.fi.tamen vtraque participatio potest dici æuum.
Sol.tertiò, quòd sicut dicitur quol.5.q.4.1.c.visio beata mensuratur æternitate, vt prima mensura & separata, æuo autem vt mensura homogenea.

Angelus. 136.

133 Formæ supernorum Angelorum sunt vniuersaliores formis inferiorum.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.18.7.c.
Sol.dupliciter.Primò sicut Dub.476.
Secundò, quòd scientia superiorum Angelorum dicitur vniuersalior, quo ad eminentiorem modum intelligendi, & non quò ad modum prędicandi, vt habetur.1ª.q.104.4.1m.

Angelus. 157.

134 Intellectus Angeli est semper in actu, & nunquam in potentia.
Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.3.1.5m.& d.2.6m.
Sol. quòd intellectus Angeli est semper in actu respectu sibi naturaliter cognitorum, & sic est semper in actu secundo, & in nulla potentia respectu verbi Dei, non autem in actu secundo per respectum reuelandorum, vt habetur.q.58.1.o.& 12æ.q.180.6.2m.

Angelus. 158.

135 Intellectus Angeli est in potentia essentiali & accidentali respectu reuelandorum: sed respectu naturaliter cognitorum, est tantùm in potentia accidentali.
Oppositum videtur dicere à simili 1ª.q.26.6.4m.& 1.d.44.o.& Pot.q.3.16.c.& 17m.
Sol.dupliciter, primò sicut Dub.134.
Secundò sicut Dub.502.quia est qui nunc est, transcenderet.

Angelus. 162.

136 In Angelis sunt tantùm duæ potentiæ.s.intellectus & voluntas.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.54.5.c.& Opusc.11.co.5.13m.
Sol.quòd aliæ potentiæ dicuntur esse in Angelis secundùm quandam similitudinem, sed non propriè, vt habetur.1ª.q.54.5.c.

Angelus. 165.

137 In Angelis non est intellectus agens, nec intellectus possibilis.
Oppositum videtur dicere.2.d.3.4.4m.
Sol.quòd intellectus agens & possibilis possunt sumi dupliciter, scilicet primo prout intellectus possibilis est in potentia ad ea, quæ naturaliter potest cognoscere, vt intellectus agens habeat ea facere in actu per abstractionem specierum à materia, illustrando phantasmata, vt dicit Aristoteles 3.de anima. Secundò prout intellectus est aliquando in potentia respectu supernaturalium, & vt vnus intellectus dicitur illuminare alium intellectum inferiorem, confortando eum. Primo igitur modo in angelis propriè non est intellectus agens neque possibilis, sed tantùm secudo modo. Ideò dicit 1ª.q.54.4.c.fi.quòd non est in eis nisi æquiuocè.

Angelus. 177.

138 Angelus vno & eodem actu simul intelligit, se intelligere, & essentiam suam, non autem homo.
Oppositum videtur dicere à simili.1ª.q.87.3.2m.
Sol.quòd Angelus simul vtrumque intelligit: quia hoc quod est intelligere suam essentiam, est propria perfectio suæ essentiæ, quæ est proprium obiectum sui intelligere. Simul autem & vno actu intelligitur res cum sua perfectione: In homine verò sui intelligere obiectum primum non est ipsa eius essentia, sed aliquid extrinsecum, s.natura rei naturalis. Vnde alius est actus, quo intellectus intelligit lapidem, & alius actus quò quo intelligit se intelligere lapidem, vt habetur.1ª.q.87.3.c.fi.& 2m.

Angelus. 184.

140 Quòd Angelus habet triplicem de rebus cognitionem, scilicet in verbo, in mente eius, & in propria natura.
Oppositum videtur dicere, quo ad cognitionem rerum in propria natura, quia in Angelis est cognitio vniuersalis.
Respondeo dicendum dupliciter: primò sicut Dub.475.
Secundò dicendum, quòd cognitio vniuersalis dicitur esse in Angelis, nõ quia cognoscant naturam vniuersalem rerum per quem modum vniuersalis cognitio est in nobis causa deceptionis, sed dicit cognitio eorum esse vniuersalis, inquantum vniuersaliter ad multa cognoscenda se extendit, de quibus propriam & completam cognitionem habent, Matth.q.16.6.16m.7.5m.Anima.7.5m.

Angelus. 191.

142 Quòd cognitio angeli non est discursiua, sed tantum cognitio nostra. Et tamen angeli syllogizare possunt. Et in substantiis separatis à materia, semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimã demonstrationem, cùm illa non sint subiecta transmutationi.
Immo substantiæ separatæ non possunt cognoscere, nec cognosci, per certissimam demonstrationem contra.3ª.col.38.Metaph.2.principio.
Respõdeo dicendum, quòd syllogizare possunt, tanquam syllogismum cognoscentes, & in causis effectus videntes, & in effectibus causas, non tamen ita puòd cognitionem veritatis ignotæ acquirant, syllogizando ex causis in causata, & ex causatis in causas, vt habetur.1ª.q.58.3.2m.
Similiter dicendum, quòd cognoscunt se per essentiam suam, vt habetur.1ª.56.1.o.Sed nos cognoscimus eos, quantum ad quia sunt, non autem quantum ad quid sunt, vt habetur contra.3ª.col.38.
143 Quòd angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam Dei, neo aliqua alia creatura.
Oppositum videtur dicere.Veri.10.11.c.1m.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.486.

Angelus. 225.

147 Quòd vnus angelus illuminat alium angelum.
Oppositum videtur dicere à simili.12æ.q.54.4.o.contra.2.c.94.7m.
Respondeo dicendum dupliciter, primò sicut Dub.137.
Secundò dicendum, quod Angeli in cognitione naturali non indigent habitu, secundum quòd ad habitum requiritur lumen: exigitur autem, secũdum quòd requiritur species rerum, propter hoc quòd habent esse limitatum, vt habetur.3ª.d.14.ar.1.q.2.1m.

Vel

Vel vt habetur.1ª.q.54.4.c.in angelis nõ est intellectus agens, quod in nobis est lumen naturale, tamẽ intellectus eorum est lumen naturale, quo vnus illuminat alium.
Vel vt dicitur.2.d.3.q.3.4.4m.lumen intelligibile in angelis sufficit ad distinctam cognitionem rerum. Ideo non requiritur in eis lumen, quo abstrahant species à phantasmatibus, sicut in nobis.

Angelus. 168.

149 Quod angeli potuerunt peccare.
Immo statim à principio fuerũt angeli creati in gratia gratũ faciente, per quam non fit auersio à Deo.1ª.q.62.3.ar.2.c.
Respondeo dicendum, quòd angelus si in sola sua natura consideretur, potuit peccare. Et sic naturale est angelo, quòd cõuertatur motu directionis in Deum, secundum quòd Deus, est principium naturalis esse. Sed quòd conuertatur in ipsum secundum quòd est subiectum beatitudinis supernaturalis, hoc est amore gratuito, à quo auerti potuit peccando, 1ª.q.63.1.c.prin.3m.

Angelus. 278.

151 Quòd peccatum angeli est irremediabile sextuplici ratione, scilicet primo quia angelus, malo quod appetiit, immobiliter adhæret. Secundò, quia angelorum natura non propagatur ex vno, ex quo vitium contrahat. Tertio quia potentia appetiit nec de venia cogitauit, nec alio suggerente peccauit. Quartò, quia proprio arbitrio peccauit. Quintò quia non in vno primo parente peccauit, sicut homo. Sextò quia peccauit in termino viæ, non autem homo.
Immo omnes illæ rationes, præter sextam reprobantur, 2.d.7.q.1.2.c.
Respondeo dicendum quòd in tertio sententiarum recitat illas rationes vt probabiles datas ab aliis. Sed in secundo sententiarum reprobat eas tanquam non omnino necessarias Tamen prima ratio, quæ etiam ponitur.1ª.c.64.2.c.contra.4.c.55.4m.Ver.q.24.10.c.Mat.q.16.5.6.c.Opusc.2.c.5.est optima ad probandum irremediabilitatem peccati angelorum non autem obstinationem eorum, quia est idem, quod immobilitas voluntatis, eorum vt arguitur in secundo sententiarum. Et eadem ratio est defunctis vt dicit in secundo, & tertio sententiarum, ratione sexta.

Angelus. 287.

152 Quòd anima Christi, potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem, & etiam summum angelum dando ei gratiam & scientiam.
Oppositum videtur dicere, 1.d.14.q.2.1.c.q.3.c.2.d.9.1.3m.
Respondeo dicendum, quòd anima Christi potest prædicta, secundum quod est instrumentum verbi, non autem secundum propriam naturam & virtutem quia quædam huiusmodi immutationum non pertinent ad animam, neque quantum ad ordinem naturę, neque quantum ad ordinẽ gratiæ, vt habetur, 3ª.q.13.2.2m.1.d.14.q.3.c.

Angelus. 293.

153 Quod angeli indigebant gratia, ad hoc quòd cõuerterentur in Deum, prout est obiectum beatitudinis.
Oppositum videtur dicere, 2.d.5.q.2.1.o.
Respondeo dicendum, quòd sicut dicitur, 1ª.q.62.2.3m.conuersio in Deum est triplex, scilicet beatifica, meritoria, & præparatoria ad gratiam. In prima igitur requiritur gratia consummata. In secunda gratia habitualis viatorum. Non autem in tertia, sed tantum requiritur operatio. Dei, conuertentis voluntatem creaturę ad se. In prima igitur parte, loquitur de conuersione prima & secunda. Sed in secundo sententiarum loquitur de tertia, vt patet in spicienti diligenter vtrobique, sicut etiam adducetur infra Dubio 679.

Angelus. 302.

155 Quod angeli meruerunt in primo instanti suæ creationis.
Oppositũ videtur dicere à simili, 1ª.q.62.4.c.5m.3.d.18.2.c.fi.Verit.q.1.1.2m
Respondeo dicendum dupliciter, primo dicendum quòd in secundo sentẽtiarum loquitur de gratia, idest de auxilio Dei, præueniente operationem cuiuslibet intellectualis creaturæ: sed vtraq; e sumitur ex vna operatione completa, sed in prima parte loquitur de gratia habituali, gratificante nos Deo, & quia operantes meremur gloriam, ideo non est vnus actus, vt elicitur.1ª.q.62.2.3m.
Secundo dicendum, quod omnes angeli in primo instanti quo creati sunt in gratia meruerunt, sed quidam eorum statim impedimentum præstiterunt suæ beatitudinis, mortificanter præcedens meritum. Et tunc beatitudine quam meruerunt priuati sunt, 1ª.q.63.6.4m.6.c.3m.4m.

Angelus. 304.

159 Quod angeli beati, non possunt proficere in beatitudine.
Oppositum videtur dicere, 4.d.49.1.4.q.1.o.
Respondeo dicendum, quòd intentio perfectionis potest sumi dupliciter, scilicet vel ex parte subiecti melius dispositi, vel ex parte graduũ ipsius perfectionis secundum se. Primo modo beatitudo augebitur intensiuè seu ratione virium animæ separatæ, quæ aliqualiter retardantur ex naturali inclinatione animæ ad corpus, sine quo habent imperfectum esse, ideo imperfectè operatur: sed post resurrectionem, reassumptis corporibus, habent esse perfectum. ideo perfectè, idest, sine retardatione operantur contemplando diuinam essentiam, non autem secundum se, idest, respectu gratiæ consummatæ, & respectu claritatis, & luminis, & Dei.

Angelus. 306.

160 Quòd angeli beati, statim post primum actum meritorium, fuerunt beati.
Immo angeli in eodem instanti primo, meruerunt & fuerunt beati. 2.d.5.2.c.1m.Quol.8.vel 9.q.4.3.o.
Respondeo dicendum, quòd in primis locis loquitur de merito & de gratia habituali, gratificante nos Deo, & qua operantes proprie meremur, non autem in secundis locis, vt dictum est Dubio.155.

Angelus. 316.

161 Quod angeli non mittuntur ad aliquod ministerium, nisi inferiores, secundum Dionysium, non autem superiores.
Immo purgationis minister, missus est vnus de Seraphin, 1ª.q.112.2.2m.Isa.6.lect.vlt.fi.
Respondeo dicendum, quòd Gregorius dicit expresse & vult, ꝙ tantùm inferiores Angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit esse propter ordinem diuinæ legis, vt inferiora reducantur ad Deum per media. Quod autem dicitur de Seraphin misso, dupliciter soluit, scilicet vno modo, quòd iste Angelus purgans, dicatur Seraphin æquiuocè, scilicet non ordine, sed ab actu quem tunc exercuit, quia igne purgauit, et Seraphin dicitur incendium. Alio modo soluit, quòd dicatur propriè Seraphin, ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare, non quia ipse immediatè purget, sed quia eius auctoritate, vel quia percepta ab ipso illuminatione, inferior Angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel Episcopus absoluere, quãdo auctoritate ipsius aliquid absoluit. Et ideò propter reuerentiam Angelus inferior, qui visionem formauit, reducit in Deum primò, et in Seraphin secundo. Ac si diceret. Ego purgo te per lumen receptum à Deo, mediante Seraphin, 1ª.q.112.2.2m.Isa.6.fi.

Angelus. 329.

162 Quòd angeli custodiunt particulares hoĩes: archangeli prouincias, principatus totam naturam humanam, virtutes corpora, potestates supra dæmones, sed dominationes supra bonos spiritus habẽt custodiam.
Immo principes limitantur ad vnam prouinciam, archangeli ad vnum hominem, ad vtilitatem communitatis, Angeli verò ad propria hominis. 1ª.q.108.5.6.o.2.d.9.3.c.fi.d.11.q.2.2.3m.4m.3.d.3.q.3.arti.2.q.2.c.contra.3.c.80.Opusc.3.c.126.fi.Ephe.3.lect.8.fi.
Respondeo dicendum, quòd archangeli, vt dicitur, 1ª.q.180.5.4m.sunt medij inter angelos & principatus. Ideò conueniunt cum vtrisque & differunt ab vtrisque, quia custodiunt singulos homines quò ad vtilitatem multitudinis, & non personæ tantùm, vt habetur 1ª.q.108.5.4m.

Angelus. 331.

163 Quòd quilibet homo habet tantùm vnum Angelum custodem.
Immo aliquando vnus homo habet plures Angelos custodes.1ª.q.113.2.1m 2.d.11.q.11.3.4m.
Respondeo dicendum, quòd singulis hominib.vt sunt singulares personæ, dantur singuli Angeli, sed vt partes collegij, habent vnum in communi vt habetur 1ª.q.113.2.1m.3.c.

Angelus. 335.

165 Quòd idem Angelus custodit matrem & infantem, quandiu in vtero eius.
Oppositum videtur dicere.2.q.11.q.1.3.3m.
Respondeo dicendum, quòd ille angelus, qui custodit matrem, deputatur ad custodiam infantis, quandiu est in vtero eius, sed in natiuitate extra vterum deputatur angelus proprius custos eius, secundum Hieronymũ 1ª.q.113.5.3m.quia tantùm dicit quod custoditur statim post infusionem animæ rationalis.

Angelus. 340.

166 Quòd Christus non habuit Angelum custodem, sed ministrum, & hoc quò ad passibilitatem corporis tantùm.
Oppositum videtur dicere.2.d.11.q.1.3.6m.
Respondeo dicendum, quòd nulla penitus est contradictio, quia in secundo sententiarum. loquitur quò ad Ioseph & matrem Christi, sed in prima parte loquitur de Christo secundùm seipsum.

Angelus. 354.

167 Quòd in Angelis sunt habitus.
Immo habitus vel dispositio non est in Angelis.12æ.q.49.4.c.3.d.23.q.1.1.c.
Respondeo dicendum, quòd in Angelis sunt habitus, sed alterius rationis quàm in hominib.vt habetur in primis locis.

Anima. 1.

168 Quòd anima rationalis non est suum esse.
Oppositum videtur dicere à simili.1ª.q.50.2.3m.q.61.1.c.
Respondeo dicendum, sicut Dub.113.
170 Quòd anima rationalis est tota in toto, & tota in qualibet parte corporis sui.
Immo potentiæ animæ & non anima, sunt perfectiones proportionatæ partib.animalis.1ª.q.76.8.2m.

Respondeo dicendum, quod ideò sunt partes in animali perfecto distinctæ, propter distinctionem potentiarum animæ perfectę, quasi potentię illæ essent perfectiones talium. Quod quidem verum est, loquendo de perfectione accidentali, per quam partes immediatè se habent ad operandum, non autem de perfectione substantiali, quia illæ potentiæ non sunt formæ substantiales. Immo quælibet talis pars habet esse ab ipsa essentia animæ. Vnde licet vnum sit esse substantiale ipsius totius, & cuiuslibet partis, quia vna tantum est forma substantialis, diuersæ tamen sunt perfectiones in diuersis partib. quæ sunt principia immediata operationum determinatarum. Vnde visiua potentia non est forma substantialis oculi, dans ei esse substantiale, licet perficiat eum ad videndum, sed ipsa essentia animæ, propter sui perfectionem: Vnde vna forma est constituens animal omnib.modis, quib.constitui potest, vt habetur.1ª.76.8.o.Opusc.71.q.22.

Anima. 20.

171 Quòd anima rationalis est propria forma sui corporis.
Immo anima non est forma neque natura, cum moueat ad contraria. Anima.2.lec.3.
Respondeo dicendum quod anima rationalis mouet ad contraria, non quidem vt natura, sed vt rationalis per intellectum & voluntatem, vt habetur.Ver.q.26.3.c.

Anima. 21.

172 Quòd anima non est de essentia Dei.
Oppositum videtur dicere.1.d.8.q.5.2.1m.5m.
Respondeo dicendum, quòd anima per quendam similitudinem perfectionis, dicitur propinqua similitudini Dei, & non de essentia Dei, 1ª.quæst.14.3.2m.

Anima. 35.

174 Quòd anima rationalis per se non habet speciem completam, sed est pars speciei humanæ.
Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.1.6.c.
Respondeo dicẽdum quòd aliquid dicitur esse species dupliciter, scilicet

logicè loquendo, idest significans aliquid prædicabile de multis differentibus numero, siue sic, completum in natura siue non, sicut quælibet pars: & metaphysicè, idest, completum in natura, ita quod nullo modo sit pars alterius. Anima ergo rationalis est species primo modo, non autem secundo modo.

Anima. 46.

175 Quòd diuersitas in nobilitate animarum, sequitur nobilitetem corporum, in statu innocentiæ, & peccati, non autem in statu gloriæ.
Oppositum videtur dicere. Ver. q. 12. 6. 4^{m}. q. 24. 8. 6^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd via generationis, perfectio animæ est propter corpus melius dispositum. Sed via intentionis naturæ, bona dispositio corporis, est propter perfectionem & nobilitatem animæ.
Secundo dicendum, quòd forma recepta, sequitur modum recipientis quantum ad aliquid prout habent eadem in subiecto. Est non in eo materialiter, vel immaterialiter, multipliciter vel vniformiter, secundum exigentiam subiecti recipientis. Sed quantum ad aliquid forma recepta, trahit subiectum recipiens ad modum illum prout scilicet nobilitates quæ sunt de ratione formæ, communicantur subiecto recipienti. Sic non subiectum per formam receptam nobilitatur. Et hoc modo per gloriam immortalitatis, corpus corruptibile immortale efficitur, & similiter per irradiationē, ab immobili veritate eleuatur mens prophetæ ad hoc quòd mens mobilia immobiliter videat, vt habetur. Veri. q. 12. 6. 4^{m}.

Anima. 47.

176 Quòd anima rationalis est hoc aliquid, vt subsistēs, non autem vt completum in specie.
Immo anima rationalis, est vt species. 2. d. 3. q. 1. 6. c.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 174.

Anima. 49.

177 Quòd animæ rationales multiplicantur secundum numerum in eadem specie.
Immo anima est forma immaterialis, & substantiæ immateriales non multiplicantur secundum numerum in eadem specie. 1^{a}. q. 75. 5. c. q. 76. 1. 1^{m}. 2. d. 17. q. 2. 2. 5^{m}. Spiritu. 8. c.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd animæ rationales dicuntur immateriales, quia nō sunt dependentes à materia, vt habetur. 1^{a}. q. 75. 6. 1^{m}. 2. d. 17. q. 1. 2. 5^{m}.
Secundo dicendum, sicut dubio. 115.

Anima. 51.

178 Quòd anima rationalis non educitur de potentia materiæ, sed creatur a solo Deo.
Oppositum videtur dicere, quia agens agit sibi simile in specie. 2. d. 18. q. 2. 1. 4^{m}. Potentia q. 3. 9. 3^{m}. 6^{m}. 10^{m}.
Respondeo dicendum quòd licet anima rationalis dicatur non educi de potentia materiæ simpliciter, quia non ab homine per actionem eius de potentia in actum educitur, sed à Deo solo creatur, dicitur tamen educi secundum quid, quia per actionem hominis disponitur materia, vt sit necessaria ad receptionem animæ. Agens autem agit sibi similein specie, quando forma secundum quam similitudo attenditur, simpliciter q per actionem eius de potentia in actum educitur, vt habetur. 2. d. 18. 2. 1. 4^{m}.

Anima. 60.

179 Quòd anima rationalis immediatè vnitur corpori, & nō mediantibus quibusdam dispositionibus.
Immo dispositiones dicuntur non solum præcedere, sed etiam manere cū forma substantiali. 4. d. 44. q. 1. ar. 1. q. 1. 3^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd dispositiones sunt mediæ in ipsa alteratione præuia, sed non in introductione animæ. Vnde potest dici aliquid esse medium inter animam & corpus, & si non in essendo, tamen in mouendo, & via generationis, vt habetur contra. 2. c. 71. fi.
Secundo dicendum quòd dimensiones easdem remanere in materia sub forma corrupti & geniti, potest intelligi dupliciter: vno modo secundum essentiam specificam: & sic bene remanent in vtroque. Alio modo secundum numerum: & hoc dupliciter, scilicet vel numero eadem numerositate essentiæ: & sic etiam bene remanent in vtroque: vel numero numerositate subiecti: & hoc iterum dupliciter, vel actu, & sic non remanent eadem numero: quia nullum accidens numero etiam successiuè, potest esse in diuersis subiectis, vel in potentia: & hoc dupliciter: vel in potentia naturali: & sic non possunt remanere eadem numero quia per agēs naturale non potest idem numero iterato reparari, vel in potentia obedientiali, videlicet in potentia in ordine ad agēs diuinū: & sic eædem dimensiones etiam eædem numero numerositate subiecti remanent in materia post corruptionem rei, quæ postea per agens diuinū recuperantes idē numero subiectum, efficiuntur in actu, vt patet in resurrectione hominis.

Anima. 61.

180 Quòd anima rationalis, immediatè vnitur materiæ primæ, vt forma.
Immo multæ formę sunt inter materiam primam, & formam animalis, contra. 2. capitulo. 87. Met. 5. lec. 17.
Respondeo dicendum tripliciter, scilicet primo, quòd dicuntur esse multæ successiuæ, ante introductionem animæ, non autem simul cum anima nisi virtualiter, sicut etiam eadem est forma, qua ignis est ignis, & corpus, & substantia, vt habetur. 3^{a}. q. 75. 5. 1^{m}. 2. d. 17. 4. c. d. 18. q. 1. 2. c. cōtra. 4. capitulo 80. 2^{m}. Spiritu. 1. 9^{m}. Anima 9. 11. c. Quol. 11. 1. c. Opusc. 42. c. 15. fi. Anima. 2. lec. 3. fi.
Secundo dicēdum, quòd anima rationalis immediatè vnitur materiæ primæ, vt forma, & per essentiam suam est spiritus & forma corporis, quia in ea nō sunt duæ formæ, sicut nec in corpore eius sunt duæ formæ, sed quima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet dans ei esse substantiale, esse corporeum, & esse animatum, & sic de aliis, vt habetur. 1^{a}. q. 76. 3. con. q. 76. 8. 2^{m}. Veri. q. 16. 1. 13^{m}. q. 26. 3. c. Anima 8. c. 15. Theol. c. vl. fi.
Tertio dicendum, sicut Dub. 179. responsione prima.

Anima. 77.

182 Quod anima separata cruciatur igne interni, per tristitiam, nō autem per alterationem.
Immo animæ separatæ à corpore, ante resurrectionem prēmiantur & punientur etiam pœnis corporalibus. Opusc. 3. c. 179.
Respondeo dicendum, quòd puniuntur pœnis corporalibus per hoc q cognoscunt, quòd rebus corporalibus subduntur, non autem per alterationem corporalem, vt habetur. Opusc. 3. c. 179.

Anima. 78.

183 Quòd operationes sensitiuæ non manent in anima separata.
Oppositum videtur dicere, 1^{a}. q. 77. 8. 4.
Respondeo dicendum, quòd manent virtualiter, sicut & potentiæ sensitiuæ. Virtute tantum in anima, sicut in principio, vel radice, non autem in actu, vt habetur. 1^{a}. q. 77. 8. c. 1^{m}.

Anima. 79.

184 Quòd potentiæ immateriales manent actu in anima separata, non autem potentiæ organicæ, sed vt in principio, vel radice.
Oppositum videtur dicere, 1^{a}. 77. 8. 4^{m}.
Respondeo dicendum sicut Dubio. 183.

Anima. 82.

185 Quòd anima separata intelligit per species tunc infusas, & per acquisitas hic, non autem per species innatas, nec tunc abstractas, nec conuertendo se ad phantasmata, sed ad superiora.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 50. q. 1. 2. 1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd quamuis species intelligibiles per se loquendo sint eiusdem rationis, dum sunt in anima coniuncta corpori, & cum sunt in anima separata, tamen per accidens sunt rationis diuersę, inquantum anima in qua sunt diuersimode se habet in coniunctione ad materiam, vel in separatione ab ea. Et ideo per species illas, anima coniūcta non intelligit, nisi conuertendo se ad phantasmata. Sed cum fuerit separata, intelliget per eas, etiam sint tali conuersione, vt habetur. 3. d. 31. q. 2. 4. c. 4. d. 50. q. 1. 2. 1^{m}.

Anima. 93.

186 Quod vti collatione & discursu, est connaturale animabus beatorum.
Immo discursus est in anima damnata, non autem necessario in anima beata. 3. d. 31. q. 2. 4. o.
Respondeo dicendum dupliciter, s. primo, quia in tertia parte loquitur de scientia infusa, sed in tertio sententiarum de scientia acquisita.
Secundo dicendum, quòd in tertio sententiarum intelligit quo ad necessitatem, sed in tertia parte quo ad possibilitatem, vel certitudinem, vt habetur. 3. d. 31. q. 2. 4. c.

Anima. 96.

188 Quòd cuiusliber potentiæ sensitiuæ obiectū est forma, pro it est in materia corporali. Ideo est cognoscitiua particularis m tantum.
Oppositum videtur dicere à simili, quia videtur cognoscitiua vniuersalium, cum potencia sensitiua communicet in actibus intellectiuæ partis Quol. 7. 11. 3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd quamuis in actibus intellectiuæ partis communicet, sicut repræsentans obiectum, quia obiectum intellectus est phantasma, tamen non communicat sicut instrumentum actus eius, vt habetur secundo loco.

Anima. 100.

190 Quòd anima hic nihil intelligit, sine phantasmate.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 61. 1. o. 4. d. 1. q. 1. ar. 2. q. 2. o.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 1107.

Anima. 105.

191 Quòd anima rationalis cognoscit omnia, quæ cognoscit in prima veritate.
Oppositum videtur dicere, 1^{a}. q. 12. 11. 3^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 752.

Anima. 107.

192 Quòd Deus est primum obiectum intellectus animæ rationalis, quia ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primò apprehenditur à potentia.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 12. 11. 3^{m}. q. 84. 5. o. q. 88. 3. 1^{m}. Verit. q. 8. 7^{m}. q. 10. 6. 6^{m}. 8. c. fi.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 752.

Anima. 108.

193 Quòd anima cognoscit omnia, in rationib. æternis.
Oppositum videtur dicere. Ver. q. 8. 7. 6^{m}. q. 10. 6. 6^{m}. 8. c. fi.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 752.

Anima. 114.

197 Quòd anima tripliciter patitur, scilicet à Deo, à læsione corporis: & à propria operatione.
Oppositum videtur dicere. Verit. q. 1. 9. 10. c.
Respondeo dicendum, tripliciter, scilicet, primò quod vt habetur 22^{a}. q. 45. 2. 3^{m}.
Intellectus habet duos actus, scilicet, percipere & iudicare: vnde quo ad primum anima patitur, quia sentire & intelligere consistunt in quodam pati secundum Aristotelem. 2. de Anima. Sed quo ad secundum est è contrario, quia intellectus possibilis est principium actuum suum actus, vt habetur, Verit. q. 1. 9. c.
Secundò dicendum, quòd anima iudicando, agit actione immanente, non autem actione transeunte, & transmutante illum, in quo agit, sed è conuerso.
Tertio dicendum, quòd anima agit secundum modum significandi, non autem secundum rem, vt habetur Veri. q. 8. 1. 13^{m}.

Anima. 124.

196 Quòd omnis motus cognitiuæ & appetitiuæ virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium.
Immo motus cognitiuæ virtutis, reducitur in verum, & motus appetitiuæ in bonum, 12^{a}. q. 10. 1. 1^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primò quòd reducitur in naturam sicut in principium actuum: sed reducitur in verum vel bonum, sicut in suum obiectum.
Secundo dicendum, quòd reducitur in naturam, & ad vnum in communi: sed non

sed non semper in particulari determinatè, vt habetur, 12^{a}. 10. 1. 2^{m}.

Anima. 126.

197 Quòd anima differt realiter à suis potentiis.
Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11. 7^{m}.
Respondeo dicendum, quòd quandoque dicitur, quod anima est suæ potentiæ, & econuerso, sed non propriè, sed denominatiuè, quasi à principaliori sua virtute, vt habetur 1^{a}. q. 79. 1. 1^{m}. Spiritu. 11. 2^{m}. fi.

Anima. 128.

198 Quòd in potentiis vnis animæ, non potest esse nisi vna intentio.
Immo homo simul plura intendit, 12^{a}. q. 1. 1. ar. 4. c. fi.
Respondeo dicendum, quòd simul plura intendit, sicut etiam contingit si mul plura intelligere, inquantum sunt aliquo modo vnum, non autem distincta, vt habetur 12^{a}. q. 12. 3. c. 3^{m}. 4. o.

Anima. 129.

199 Quòd omnes potentiæ animæ radicantur in vna essentia animæ. Ideo oportet, quòd quando intentio animę vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentiæ, retrahatur ab operatione alterius, quia vnius animæ non potest esse nisi vna intentio,
Oppositum videtur dicere. 12^{a}. q. 12. 3. c. fi.
Respondeo dicendum, sicut Dubio, 198.

Anima. 133.

201 Quòd potentiæ animæ, sunt accidentia eius per se, & sunt in specie qualitatis.
Immo potentiæ animæ sunt in genere actionis, cùm potentia & actus dicantur ad idem genus pertinere. 1^{a}. q. 77. 1. c.
Respondeo dicendum tripliciter, scilicet primo quod potentię animæ secundum suam essentiam sunt in secunda specie qualitatis, sed vt fluunt ab essentia animæ, sic potentia ad actum est in genere actionis. Dicuntur enim potentiæ animæ esse in genere actionis, non quidem per se, sed reductiuè, vt principia suarum actionum.
Secundò dicendum, quòd potentia per se ad actum ordinata, est in eodem genere cum actu. Subiectum autem non nisi per accidens, ad accidens ordinatur. Sed substantia per se ordinatur ad actum qui est esse, vt habetur Anima. 13. c. Phi. lec. 5. fi.
Tertio dicendum, sicut Dubio 51.

Anima. 134.

202 Quòd capacitas animæ, non est, nec potest esse infinita in actu, sed potest ampliari in infinitum.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 15. 6. o. 1. d. 44. o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 736.

Anima. 153.

204 Quòd omnes potentiæ animæ, sunt passiuæ, præter intellectum agentem, & potentias vegetatiuas, quæ solæ sunt actiuæ.
Oppositum videtur dicere. Veri. q. 1. 10. c. q. 2. 1. b. 3.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 185.

Anima. 161.

205 Quòd multi habitus possunt simul esse in eadem potentia.
Oppositum videtur dicere à simili, 1^{a}. q. 94. 3. 1^{m}. 12^{a}. q. 63. 4. 3^{m}. 2. d. 30. q. 2. 1. 7^{m}. Verit. q. 1. 10. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 1111.

Anima. 171.

206 Quòd virtus est necessaria potentiæ sensitiuæ appetitiuæ, scilicet concupiscibili & irascibili, in quib. est subiectiuè, non quidem secundum se: sed vt sunt rationales participatiuè.
Immo etiam voluntati, quæ est rationalis per participationem, 12^{a}. quæst. 56. 6. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio 1199.

Anima. 172.

207 Quod anima & angelus non conueniunt in vltima differentia.
Immo Gregorius nominat angelum rationale animal. 1^{a}. q. 51. 1. 2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd ratio sumitur dupliciter, s. vno modo stricte & proprie, secundum quòd nomen rationis sumitur ab inquisitione & discursu, siue secundum quòd ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, vt dicit Isaac. quòd ratio oritur in vmbra intelligentiæ. Et sic rationale est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec Angelis. Alio modo sumitur ratio communiter, scilicet pro qualibet cognitione virtutis non impressæ in materia. Et sic rationale communiter conuenit Deo & Angelis, & hominibus. vt habetur. 22^{a}. q. 49. 5. 3^{m}. 1. d. 25. q. 1. 1. 4^{m}. d. 35. 1. 3^{m}. 2. d. 3. q. 1. 2. 4^{m}. 6. 2^{m}.

Anima. 190.

210 Quòd anima vegetatiua non agit, nisi in corpus sibi vnitum.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 78. 1. c.
Respondeo dicendum, quòd vis nutritiua & augmentatiua, habent suum effectum in eo in quo sunt, sed vis generatiua habet suum effectum, non in eodem corpore, sed in alio, vt habetur. 1^{a}. q. 78. 2. c. fi.

Animal. 10.

213 Quòd animalia quælibet præter perfecta, possunt generali ex semine, & sine semine per putrefactionem.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 71. 1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd licet possint sic generari: differunt tamen specie, saltem quo ad modos originis, quamuis non quo ad substantiam.

Animal. 24.

214 Quòd animalia generata ex putrefactione, & animalia generata per coitum, non sunt eiusdem speciei. 1^{a}. q. 71. 1^{m}.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 15. q. 1. 1. 1^{m}. Met. 7. lec. 6. lec. 8.
Respondeo dicendum tripliciter, scilicet primo quòd veraque animalia sunt eiusdem speciei, secundum sententiam eius. Non autem secundum opinionem Auerrois commentatoris, quam aliquādo ponit, vt famosam & probabilem, non autem vt veram.
Secundo dicendum, quòd animalia perfecta quæ generantur tantum ex semine, & animalia imperfecta quæ generantur tantum ex putrefactione differunt specie, non autem media, quæ generantur vtroque modo.
Tertio dicendum quòd animalia generata ex semine, & generata ex puraefactione differunt specie, quo ad modos originis, non autem quo ad substantiam.

Animal. 14.

215 Quòd in generatione animalis præcipue hominis, sunt necessariæ multæ generationes, non continuæ, sicut etiam multæ formæ.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 76. 3. c. fi. 2. d. 18. q. 2. 3. 1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 180. 650.

Appetitus. 4.

221 Quòd appetitus quilibet sequitur cognitionem.
Oppositum videtur dicere. 12^{a}. q. 17. 8. c. q. 26. 1. c.
Respondeo dicendum dupliciter, primo quòd sequitur cognitionem alterius, idest, Dei ordinantis naturam, non autem propriam cognitionem habentis appetitum.
Secundo dicendum, sicut Dubio. 225. responsione secunda.

Appetitus. 5.

222 Quòd appetitus est ad res: sed cognitio est à rebus.
Immo cognitio nostra, est causa rerum. 3. d. 14. 4. 2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd cognitio nostra speculatiua est à rebus: sed cognitio practica est causa rerum, vt habetur. 4. d. 8. q. 2. art. 1. q. 4. 1^{m}. Periher. lec. 3. d.

Appetitus. 23.

223 Quòd appetibile non mouet appetitum sensitiuum, nec rationalem, nisi apprehendatur.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 56. 6. c. q. 6. 6. o. 1. c. q. 80. 1. c.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 221, 225.

Appetitus. 28.

225 Quòd appetitus naturalis semper sequitur formam in re existentem, & non aliquam apprehensionem: alij autem formam apprehensam.
Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem. 1. d. 1. q. 4. 1. 1^{m}. Veri. q. 15. 3. c. q. 23. 1. c. q. 25. 1. c. Ma. q. 14. 1. 4^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quia vt dicitur. 12^{a}. q. 26. 1. c. 1. d. 1. q. 1. 1^{m}. 4. d. 49. q. 3. art. 1. q. 1. c. Puriher. lec. 14. appetitus naturalis sequitur cognitionem alterius, scilicet Dei ordinantis naturam omnium, secundum quòd etiam Deus aquibusdam dicitur natura naturans vt habetur. 12^{a}. q. 85. 6. c. principio. Non autem sequitur propriam cognitionem habentis appetitum naturalem.

Secundò dicendum, quòd aliquis appetitus potest dici intellectualis dupliciter. Vno modo, quia sequitur cognitionem intellectualem ipsius desiderati, inquantum sequitur formam apprehensam. Et sic distinguitur contra appetitum naturalem. Alio modo, quia sequitur naturam vel formam intellectuam ipsius appetentis. Et sic quilibet appetitus intellectualis in homine, dicitur naturalis, prout naturale distinguitur contra violentum. Nam natura quandoque dividitur contra rationem & voluntatem, cùm tamen ipsa ratio & voluntas, ad naturam hominis pertineant, vt habetur. 12^{a}. q. 51. 1. 1^{m}. Primo igitur modo appetitus intellectualis præsupponit cognitionem aliquam. Sed secundo modo non præsupponit in ipso apperente aliquam cognitionem, immo sipe tali cognitione, naturale desiderium hominis ad scire, dicitur intellectuale, autē omnem cognitionem in appetente ipsius desiderati actualem. Secus est de cognitione potentiali. Ex quib. patet, quòd homo antè omnem cognitionem sensitiuam desiderat scire naturaliter appetitu naturali, post verò cognitionem imperfectam, desiderat scire perfectè appetitu intellectuali propriè, prout distinguitur contra appetitum naturalem.

Appetitus. 48.

226 Quòd nullus appetitus mouetur ad suum obiectum, nisi apprehendatur sub ratione boni vel mali, conuenientis vel nociui.
Oppositum videtur dicere. 2^{a}. d. 24. q. 2. 1. 2. c. q. d. 17. ar. 1. q. 2. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 1260.

Appetitus. 51.

227 Quòd appetitus sensitiuus, & appetitus rationalis, idest, voluntas, sunt duæ potentiæ.
Immo appetitus sensitiuus, est voluntas in hominibus. 3^{a}. d. 17. ar. 1. q. 2. c.
Respondeo dicendum, quòd appetitus sensibilis potest in homine dici voluntas, non quidem secundum essentiam, sed inquantum est obediens rationi, secundum Philosophum, vt habetur 3^{a}. d. 17, ar. 1. q. 2. c.

Appetitus. 53.

231 Quòd appetitus sensitiuus & voluntas, sunt rationales participatiuè.
Immo voluntas est rationalis per essentiam, 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 2. c. d. 17. q. 2. ar. 3. 1^{m}. 3^{m}. Veri. q. 22. 3. 6^{m}. 5. o. Veri. q. 1. 5. 12^{m}. 10. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 1199.

Aqua. 7.

235 Quòd vera aqua exiuit de latere Christi in cruce.
Immo fuit humor phlegmaticus, vt quidam dixerunt, 3^{a}. q. 66. 4. 3^{m}. princ.
Respondeo dicendum, quòd fuit pura aqua, sed miraculosè egrediens à corpore mortuo, sicut & sanguis eius, vt habetur. 3^{a}. q. 66. 4. 3^{m}. fi.

Ars. 2.

237 Quòd ars est recta ratio factibilium, & habitus operatiuus.
Immo nihil aliud ars esse videtur, quàm quædam rectitudo rationis, vt per determinata media ad determinatum finem actus humani perueniant. Poster. 1. princ.
Respondeo dicendum, quòd ratio accepta pro potentia rationali discursiua, sic ars nō dicitur ratio, sed rationis rectitudo. Sed ratio accepta pro habitu directiuo rationis, sic ars est ratio, dum dicitur, quòd ars est recta ratio rerum factibilium, idest, habitus directiuus rationis.

Ars. 7.

238 Quòd artes, quæ ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales, quæ verò ordinantur ad opus corporis, dicuntur seruiles.
Immo artes quæ ordinantur ad corpus rationis, dicuntur seruiles & practicæ, cùm ratio sit potentia discursiua. r. d. 13. 1. 3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd artes liberales sunt speculatiuæ. Sed dicuntur artes, quia habent aliquid per modum operis, vt habetur. 12^{a}. q. 57. 3. 3^{m}. 12^{a}. q. 47. 2. 3^{m}. Poster. 1. princ.

Ars. 19.

241 Quòd in aliqua materia est virtus agēs, ad productionem formæ artis, in aliqua verò non.
Immo in materia nulla est potentia actiua.3ª.q.32.4.c.3ᵐ.1.d.18.q.1.2.c.fi. Phi.2.lec.22.fi.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.644.

Ascendere. 4.

244 Quòd Christus ascendit super omnes cælos, & super omnem creaturam.
Oppositum videtur dicere.3.d.22.q.3.art.3.q.1.1ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.330.

Ascendere. 7.

244 Quòd nescitur, vbi Christus corporaliter ante ascensionem manserit, cum hoc scriptura non tradat.
Oppositum videtur dicere.3.d.22.q.3.art.2.q.3.3ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd tripliciter potest intelligi, quòd aliquid sciatur, scilicet per reuelationem, per seipsum, & hoc certitudinaliter, & cōiecturaliter per aliqua signa, vt habetur.22ª.q.112.5.c. Primo igitur loco loquitur primo & secundo modo. Sed secundo, loquitur tertio modo.

Assistere. 3.

247 Quòd Sathan dicit assuisse, non autem astitisse Deo.
Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.2.6.2ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd diabolus non dicitur Deo astitisse, quasi ipsum Deum per essentiā viderit, sed dicitur astitisse, quia à Deo visus est, & ad eum Dei prouidentia se extendit, per modum quo dicimus illa nobis præsto esse, quæ nostræ prouidentiæ subiacent, vt habetur. 4.dist. 49. q.2.6.2ᵐ.

Assumere. 11.

248 Quòd Deus possit assumere naturam angelicam, sine corruptione personalitatis angelicæ.
Oppositum videtur dicere.3.d.2.q.7.art.1.q.2.c.
Respondeo dicendum dupliciter. Primo quòd in tertio sententiarum loquitur de Angelo iam creato, sed in tertia parte loquitur de Angelo, quem Deus de nouo posset creare, vt habetur à simili.1ª.q.25.6.o.
Secundò dicendum, quòd quælibet natura posset de potentia Dei absoluta assumi, sed tamen natura humana secundum conguentiam, vt habetur.3ª.q.4.fi.o.3.d.2.q.1.1.o.contra 4.c.p.15.3ᵐ.4ᵗᵒ.

Assumere. 17.

249 Quòd si persona diuina assumeret duas naturas humanas, tunc illa persona esset tantum vnus homo, & non plures.
Oppositum videtur dicere,3.d.1.q.2.5.1ᵐ.3ᵐ.4ᵐ.5ᵐ.d.2.3.4.5.o.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd sicut ipse dicit.3.d. 6.q.3.2.1ᵐ.natura humana assumpta, habet modum accidentis, & assimilatur habitui, qui est vltimum prædicamentum. Et accidentia numerantur secundum supposita, vt habetur.1ª.q.36.4.7ᵐ.d.19.3.c.Potentia.q.9. 6.c.Et sic accipit naturam humanam in tertia parte.Ideo exemplificat de veste, & formis eorum, quæ sunt apud nos, in quibus formæ, seu naturæ non pluificantur, non pluificato supposito, nisi sint accidentia, vel se habeant per modum accidentium. Sed in tertio sententiarum considerauit, quòd natura humana secundum se est substantia, & significatur nomine substantiuo, quæ pluificatur ratione suæ formæ, & non ratione suppositi.
Secundo dicendū, quòd in tertio attendit in præmissa propositione, quòd homo prædicatur, prædicata verò tenentur formaliter. Ideo sunt plures homines, propter plures naturas. Sed in tertia parte considerauit, quòd ly homo in prædicato restringitur ad standum pro supposito, ratione adiectiui sibi adiuncti.

Assumere. 15.

250 Quòd hæreticum est, Deum esse vnitum homini accidentaliter.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.36.4.7ᵐ.q.39.3.c.Potēn.q.9.6.c.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.249.

Astrologia. 2.

251 Quòd Astrologia & perspectiua sunt magis naturales, quam mathematicæ materialiter, sed formaliter & principaliter, sunt econuerso.
Oppositum videtur dicere.Phy.2.lec.3.fi.lec.10.à med.D.
Respondeo dicendum, quòd istæ scientiæ dupliciter possunt considerari, scilicet vel vt sunt habitus cognoscitiui, & sic formaliter & principaliter sunt magis mathematicæ, quā Physicæ, quia demonstrant per principia & media mathematica, vt dicitur in omnib. locis allegatis pro vtraque parte. Vnde.22ª.q.9.2.1ᵐ.dicit, quòd quilibet habitus cognoscitiuus formaliter respicit medium, & illud est potius. Et Post.1.lec.41.dicit, quod formalis ratio scibilis, sumitur secundum principia. Et ibidem, lec.25.dicit quod quædam scientiæ dicuntur mathematicæ simpliciter, quia sunt de subiecto abstracto à materia. Quædam verò nō simpliciter, sed per applicationem principiorum mathematicorum ad res materiales, sicut Astrologia. Vel secundū quòd quælibet scientia est quasi quidā motus rationis, vt ipse dicit.1ª.q.73.art.2.c.vbi sic ait, Omnis operatio, motus quidam dicitur. Et anima, 2.lec.1.fic ait, propria ratio vitæ est ex hoc, quòd aliquid est natum moueri per seipsum, largè accipiendo motum, prout etiam intellectualis operatio motus quidam dicitur. Et hoc idem dicit, Post.1.lec.41. Et quia motus specificatur & denominatur ex termino ad quem, vt habetur quinto Phys. ideo cum scientiæ mediæ per applicationem rerum mathematicarum ad materiam sensibilem terminentur ad res Physicas, ideo vt sic, sunt magis naturales, quam mathematicæ.

Attingere. 1.

252 Quòd attingere naturam superiorem, contingit dupliciter scilicet obiectiuè, & secundum virtutem.
Immo tunc transcenderet limitem naturæ inferioris.3.d.13.art.2.q.2.2ᵐ.3ᵐ
Respondeo dicendum, quòd sicut habetur.3ª.q.1.3.3.1ᵐ.1.d.8.q.3.a.c.2.d.1. 1.3.2ᵐ.Veri.q.29.3.3ᵐ.
Capacitas creaturæ est duplex, scilicet vel potentiæ naturalis, vel potentiæ obedientialis: de prima loquitur in tertio sententiarum, de secunda libri.

Auaritia. 14.

254 Quòd auaritia etiam tertio modo scilicet, vt est rantum inordinatus appetitus diuitiarum radix est omnium peccatorum.
Oppositum videtur dicere,à simili.2.d.5.q.1.3.c.1ᵐ.d.22.q.1.1.7ᵐ.di. 42.q. 2.1.c.1ᵐ.3.1ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.1144.

Audacia. 3.

255 Quòd audacia est peccatum contrarium fortitudini.
Immo audacia est materia fortitudinis.1ª.q.21.1.1ᵐ.q.95.3.2ᵐ.22ª.q.123.3.o. q.141.3.c.2ᵐ.3.d.26.q.2.2.4ᵐ.d.33.q.2.art.2.q.2.o.
Respondeo dicendum, quòd vt habetur.22ª.q.127.1.o.3.d.26.q.3.5ᵐ.audacia quandoque est inordinata, & contrariatur fortitudini. Aliquādo verò sumitur sine inordinatione, & sic est materia fortitudinis.
Secundo dicendum, quòd vt dicitur.12ª.q.45.1.1ᵐ.nomina passionum possunt sumi dupliciter, scilicet absolutè, & sic significant passiones. Et vt recedunt à ratione, & sic sunt nomina vitiorum. Primo ergo modo audacia est materia fortitudinis. Secundo aut modo cōtraria est fortitudini.

Audacia. 5.

256 Quòd sicut spes est prior quam audacia, ita timor est prior quam desperatio.
Immo desperatio est prior timore.12ª.q.25.3.c.fi.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 455.

Audacia. 6.

257 Quòd sicut ex timore non semper sequitur desperatio, nisi sit intensus sic nec ex spe audacia, nisi sit vehemens.
Immo primum est econuerso.12ª.q.24.3.c.fi.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.455.

Audacia. 12.

258 Quòd audacia non causatur ex ira, nisi mediante spe.
Immo ira consequitur audaciam, quia nullus irascitur, nisi audeat vindicare.12ª.q.25.3.c.fi.4.2ᵐ.3ᵐ.Veri.q.26.5.3ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd ex ira non causatur propriè audacia, sed augetur, quia ira est quid auftuum secundùm Philosophum. Vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum, vt habetur.12ª.q. 45.4.arti. 3.3ᵐ.fina.

Auersio. 1.

259 Quòd cōuersio potest esse, sine auersione à Deo, vt in peccato veniali.
Oppositum videtur dicere.4.d.15.q.1.2.1ᵐ.
Respondeo dicendum, q̄ sicut ipse dicit.12ª q.89.3.o. hoc pōt intelligi dupliciter, scilicet in statu innocentiæ, vel in nobis, Si primo modo, sic non potuit esse conuersio sine auersione, vt ibidem probatur. Si autem in nobis, hoc est dupliciter, vt habetur ibid.4.o. scilicet vel quando homo incipit habere vsum rationis, vel post. Si primo modo, sic etiam non potest. Si autem post, hoc est dupliciter, vt ipse dicit.2.d.42. q.1.3.3ᵐ. quia aut fit à bono in commutabili contingit dupliciter, vel actu tantùm, vt in quolibet veniali, vel actu & habitu. Et sic est in omni peccato mortalitantùm.

Augmentum. 12.

261 Quòd corpus hominis dicitur augeri, per additionem materiæ.
Oppositum videtur dicere, quia secundum aliquos corpus hominis per seipsum multiplicatur, & ad perfectam peruenit quantitatem per augmentum.4.di.44.q.1.ar.2.q.4.c.princ.
Respondeo dicendum, quòd secundo loco dicit, secundùm aliquos, sed in primis locis loquitur secundùm sententiam propriam.

Baptismus. 42.

265 Quòd si dubitatur de aliquo, an sit baptizatus, debet baptizari sub hac forma. Si non es baptizatus, ego te baptizo. In nomine patris, &c.
Immo iniuria fit baptismo, si baptizatus rebaptizetur. Vnde Athanasius puer ludo simulans se esse episcopum, baptizauit aliquos, quos Alexander episcopus ejus, iudicauit non esse rebaptizandos.4.d.6.q.2.ar.1.q.1. 1ᵐ.L.4ᵗᵒ.contra.4.c.59.fi.
Respondeo dicendum, quòd aut rebaptizat quis scienter, aut dubitatiuè, aut ignoranter. Si primo modo, sic fit iniuria sacramento. Si verò dubitatiuè. f.dubitando probabiliter, quòd sit baptizatus & non conscientia scrupulosa, idest, leui scrupulo vel suspicione, idem videtur, quia potuit & debuit certificari, vel consulere peritiores se. Si autem ignorat, & non est crassa ignorantia, sed quasi inuincibilis, an sit baptizatus vel non, tunc debet baptizari sub prædicta forma, vt habetur in locis primò allegatis. Vnde Alexander episcopus, prædictos iudicauit non esse rebaptizandos, quia Athanasius puer, eos baptizauerat cùm debita forma, & intentione, vt habetur.4.d.6.L.4.

Baptismus. 113.

267 Quòd sacerdos malus baptizans, peccat mortaliter, nisi in necessitate, & sine solennitate.
Oppositum videtur dicere.12ª.q.3.5.c.fi.q.60.2.3ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dub.405.

Baptismus. 122.

269 Quòd puer moriens statim post baptismum, statim volat ad cœlum.
Immo pueris baptizatis morientib. desunt propria merita, nec habent vsum liberi arbitrij.1ª.q.5.7ᵐ.2ᵐ.fi.q.113.3.1ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd in pueris baptizatis subuenit meritum Christi, ad beatitudinem consequendam, licet desint eis merita propria, & vsum liberi arbitrij non habeant, eo quòd per baptismum sunt Christi membra effecti, vt habetur.12ª.q.5.7.2ᵐ.fi.q.113.3.1ᵐ.4.dilin.4.q.3.ar.3.q. 3.1ᵐ.fin.

Beatitudo. 1.

270 Quòd beatitudo est operatio, & vltima perfectio.
Oppositum videtur dicere.1.d.1.q.2.1.2ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dub.621.

Beatitudo. 17.

271 Quòd essentia beatitudinis consistit in actu intellectus, sed delectatio eius in voluntate.

Oppositum videtur dicere.12ª.q.11.1.1ᵐ.4.c.1ᵐ.1.d.1.q.1.1.c.2ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd essentialiter beatitudo consistit in actu intellectus, sed consequenter seu concomitanter, consistit in actu voluntatis vt habetur in primis locis.

Beatitudo. 36.

273 Quòd beatitudo non consistit in consideratione scientiarum speculatiuarum.
Oppositum videtur dicere.22ª.q.170.4.c.
Respondeo dicendum, quod consideratio scientiarum speculatiuarum, est quædam participatio veræ, & perfectæ beatitudinis, non autem substantialis beatitudo, vt habetur.12ª.q.6.c.fi.q.66.3.1ᵐ.5.2ᵐ.22ª.q.180.4.c.

Beatitudo. 37.

274 Quòd beatitudo non consistit in contemplatione angelorum.
Oppositum videtur dicere, cùm angeli sint principia intellectus humani, Quol.3.q.3.2.o.Metth.2.lec.1.
Respondeo dicendum, quod angeli sunt principia intellectus humani, nō quidem producendo ipsum in esse, vt Deus ad quem est naturalis appetitus hominis, sed illuminando, dirigendo, & confortando, vt habetur. 12.q.111.1.o.

Beatus. 3.

277 Quòd beati in patria, omnes rationes rerum quæ in Christo sunt, non cognoscunt, & si ipsum comprehendant.
Immo tunc beati omnia opera diuina cognoscent.1ª.q.12.8.4ᵐ.3.d.11.L.fi.
Respondeo dicendum, sicut Dubio,366.

Beatus. 11.

280 Quòd beati sunt statu imperrandi, non autem merendi.
Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.c.
Respondeo dicendum tripliciter, primo, quòd meritum dupliciter sumitur, vt habetur.2.d.18.c.Vir.q.1.1.1ᵐ.scilicet propriè, idest actio, cui iuste debetur merces, ad quod requiruntur tria, scilicet status viæ, dominium operis, & charitas: & sic nec Angeli, nec alij beati meruerunt, nisi solus Christus, qui fuit simul comprehensor, & viator. Alio modo impropriè, idest, quælibet conditio, qua aliquis est dignus aliquo sicut dicitur, quòd species Priami digna est imperio: & sic Angeli per ministeria tunc nobis exhibita, dicuntur mereri gaudium accidentale.

Beatus. 17.

282 Quod beati non intersunt rebus vitiorum, secundum legem communem.
Oppositum videtur,4.d.50.q.1.3.o.Quol.11.q.1.3.o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.753.

Bonitas. 8.

284 Quòd omnia sunt bona bonitate Dei.
Immo sunt bona seipsis, & non per aliam bonitatem.8.12ª.q.55.4.1ᵐ. Veri. q.1.2.1ᵐ.7ᵐ.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd omnia sunt bona bonitate Dei, vt principio effectiuo, exemplari, & finali, sed sunt bona seipsis bonitate essentiali, quæ tamen est à Deo, vt habetur.1ª.qu. 6.4.o. 22ª.q.23.2.1ᵐ.q.27.3.c.1.d.1.L.10ᵐ.d.19.q.5.4.3ᵐ.contra 1.c.40.22.Verit q.21.4.o.q.27.1.7ᵐ.
Secundo dicendum, quòd sicut Dubio.1171.

Bonitas. 13.

285 Quòd quodlibet bonum creatum, est bonū particulare, sed solus Deus est bonum vniuersale.
Immo in Deo non est vniuersale nec particulare.1ª.q.14.1.3ᵐ.1.di.35.5.o.di. 36.q.1.1.1ᵐ.contra 1.c.56.
Respondeo dicendum, sicut Dubio 475.

Bonitas. 16.

287 Quòd Deus est summum bonum.
Oppositum videtur dicere, quia beatitudo est summum bonum.1ª.q.26.3. 1ᵐ.12ª.q.3.1.2ᵐ.4.d.49.q.1.art.2.q.1.2ᵐ.contra 3.c.14.1ᵐ.Opusc.10.ca.8. Veri.q.1.9.7ᵐ.
Immo virtus infusa, est maximum bonum simpliciter. Veri.q.1.9.7ᵐ.
Respondeo dicē dum tripliciter, f.primo quòd ordo bonorum potest sumi dupliciter, f.vel respectu rectitudinis vitæ. Et sic virtutes sunt maximum bona, potentiæ sunt media, exteriora verò minima. Vel respectu beatitudinis. Et sic beatificans Deus est maximum, beatus medium, virtus autem minimum bonum.
Hæc solutio habetur 1.d.1.L.4ᵐ.2.di.27.L.Veri.q.12.3.5ᵐ.
Secundò dicendum, quòd bonum est duplex, f.vel subsistēs. Et sic Deus est summum bonum. Vel bonum in hærens. Et sic beatitudo est summum bonum in patria, & virtus in via. Hæc solutio sumitur.12ª.q.18.4.c.2.di.1.q. 2.3.c.Dio.4.lec.9.10.
Tertiò dicendum, quòd maximum bonum dicitur dupliciter, f.vel simpliciter. Et sic Deus est maximum bonum. Vel in genere boni creati. Et sic beatitudo est maximum bonum. Virtus autem infusa dicitur maximum bonum, inquantum per eam homo vt in via ordinatur ad summum bonum simpliciter, scilicet ad Deum. Sed virtus acquisita dicitur maximū bonam secundum quid, inquantum per eam homo ordinatur ad summū bonum, in genere bonorum humanorum. Hæc solutio colligitur. Veri. q.1.1.3ᵐ.9.7ᵐ.

Bonitas. 69.

291 Quòd subiectum cuiuslibet mali, est bonum deficiens idest impotentia.
Oppositum videtur dicere, Opusc.3.c.118.
Respondeo dicendum, quòd nec tamen contraria sunt simul, quia malum non est bono sibi contrario, vt habetur.1ª.q.11.2.1ᵐ.

Bonitas. 75.

292 Quòd summum malum, nō contrariatur summo bono secundum rem, sed secundum vocem.
Oppositum videtur dicere.12ª.q.73.4.o.Ma.q.2.10.o.
Respondeo dicendum, quòd nullum malum opponitur summo bono contrariè, nec priuatiuè, nisi indirectè, idest, secundum rationem communem boni, vt habetur.1.v.q.17.4.3ᵐ.q.49.2.2ᵐ.1.d.36.q.1.2.c.2.d.1.q.1.1. 1ᵐ.Veri.q.2.15.4ᵐ.

Bonitas. 82.

293 Quòd nulla creatura est bona per essentiam.
Immo omnis creatura est bona per essentiam. Veri.q.21.1.1ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd omnis creatura, est bona per essentiam, inquātum essentia eius nō inuenitur sine habitudine ad bonitatem Dei, vt habetur. Veri.q.21.3.1ᵐ.fi.

Bonitas. 87.

294 Quòd qualibet re creata potest esse alia res creata melior, bonitate essentiali, & accidentali.
Oppositum videtur dicere. Veri.q. 29.3.6ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.503.

Bonitas. 141.

299 Quòd virtus est bona seipsa, non per aliam bonitatem.
Oppositum videtur dicere.2.d.27.2.1ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.1171.

Bonitas. 142.

300 Quòd bonum quod ponitur in diffinitione virtutis non est bonū transcendens sed bonum rationis.
Oppositum videtur dicere.12ª.q.55.4.1ᵐ.q.94.2.c.2.dist.27.2.1ᵐ.Verit.q.1. 2.8ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd in locis primo allegatis, loquitur de eo quod ponitur in diffinitione vel formaliter, vel explicitè, vel in actu, vel immediatè, quia diffinitio quorumcunque specialium non datur per transcendentia, sed per primum genus, & per vltimam differentiam, vt habetur. Met.7.lec.12.prin. Post.2. Sed in locis secundo allegatis, intelligit vel in virtute, vel in potentia, vel simplicite, vel immediate, eo modo quo dicitur.12ª.q.94.2.c.Quol.2.q.2.1.c.Met.4.lec.1.quod ens est de ratione omnis entis. Et similiter de bono, respectu cuiuslibet bonis.

Capitale. 1.

302 Quod capitale vitium, dicitur à capite membro, vel quia pœna capitis punitur, vel quia est causa finalis per se multorum peccatorum.
Immo capitalia vitia non sunt causa finalis per se multorum peccatorum, quæ ex bono oriūtur.2.d.5.q.1.3.c.1ᵐ.d.22.q.1.1.7ᵐ.d.42.q.2.1.c.2ᵐ.3.1ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd capitalia dicuntur, quia vt in plurib. alia peccata oriuntur ex eis, licet quandoque aliquod vitium ex bono oriatur per abusum, vt habetur Ma.q.8.1.8ᵐ.

Charitas. 4.

305 Quòd charitas potest dici virtus generalis.
Immo charitas est virtus specialis, & iustio generalis.12ª. q.23.4.5.o.q.58. 6.o.3.d.17.q.2.ar.4.q.2.3.o.Ma.q.8.2.c.fi.q.11.2.c.Veri.q.2.2.c.5.o.
Respondeo dicendum, quòd charitas potest dici virtus generalis inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum diuinum. Sed vt respicit bonum diuinum vt proprium obiectum, sic est virtus specialis vt habetur 22ª.q.58.6.c.3ª.q.85.2.1ᵐ.

Charitas. 7.

306 Quòd charitas est radix omnium virtutum.
Immo actus vel habitus, non habet rationem radicis, sed rationem rami.2. d.5.q.1.3.c.1ᵐ.d.22.q.1.1.7ᵐ.d.42.q.2.1.c.2ᵐ.3.1ᵐ.
Respondeo dicendum, sicut Dub.1144.

Charitas. 9.

307 Quòd charitas est forma omnium virtutum.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.2.3.4ᵐ.16ᵐ.18ᵐ.
Respondeo dicendum quòd charitas est forma virtutum effectiuè, quia imponit eis formam, non autem exemplariter, vel essentialiter, vt habetur 22ª.q.23.8.c.1ᵐ.Veri.q.2.3.4.16ᵐ.18ᵐ.

Charitas. 14.

309 Quòd motus mentis humanæ in fruitione Dei, in qua consistit vita æterna, est actus charitatis.
Immo vita æterna consistit in visione Dei, 12ª.q.3.4.c.Io.14.
Respondeo dicendum, sicut Dub.271.

Charitas. 21.

310 Quòd charitas viæ, non potest æquari charitati patriæ.
Oppositum videtur dicere 1ª.q.117.2.3ᵐ.fi.
Respondeo dicendum, q̄ non est eadē ratio quantitatis charitatis viæ, quæ sequitur cognitionem aperram, vt habetur 22ª.q.24. 7.3ᵐ.Sed aliqui homines etiam in statu viæ sunt maiores aliquib. Angelis, non quidem actu, sed virtute, inquantum habent charitatem tantæ virtutis, vt possint mereri maiorem beatitudinis gradum quem quidam Angeli habent, vt habetur 1ª.q.117.2.3ᵐ.fi.

Charitas. 40.

311 Quòd charitas non est in nobis naturaliter, nec causatur ex actib. nostris, sed infunditur à Deo.
Oppositum videtur dicere, à simili.2.d.5.q.2.1.o.d.28.4.o.
Respondeo dicendum, sicut Dub.679.

Charitas. 44.

312 Quòd visio beata, charitas & huiusmodi, quæ pertinent ad præmium essentiale, non augentur in beatis, ex quo iam sunt perfectè beati.
Oppositum videtur dicere 4.di.49.q.1.art. 4.q.1.o.
Respondeo dicendum quòd sicut Dubio.280.159.280.

Charitas. 45.

313 Quòd charitas potest augeri in infinitum.
Oppositum videtur dicere Veri.q.1.11.17ᵐ.q.2.2.10ᵐ.
Respondeo dicendum, quòd est infinita, ex parte Dei, vel finis, non autem secundum se, vt habetur Veri.q.1.11.17ᵐ.q.2.2.10ᵐ.

Charitas. 54.

316 Quòd charitas datur, secundum mensuram subiecti, scilicet secundum capacitatem naturæ, & conatum.
Immo charitas viæ non datur secundùm capacitatem naturalium, sed secundùm voluntatem spiritus.22ª.q.24.3.b.

Respondeo dicendum, quòd non oportet quòd homo feratur in charitate totaliter in id quod fertur. Sed eius qui habet meliora naturalia, potest esse minor conatus & econuerso. Et ideo non est simile de Angelis qui sunt iam perfecti & de hominibus in via.

Charitas. 63.

317 Quòd ordo charitatis manebit in patria.
Oppositum videtur dicere. Veri. q. 2. a. 9. 12^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 100.

Castitas. 7.

319 Quòd castitas est subiectiuè in anima.
Immo castitas est subiectiue in concupiscibili. Veri. q. 1. a. 4. c. fi.
Respondeo dicendũ, quòd castitas consistit quidem circa in subiecto in anima sed materiam habet in corpore. Pertinet enim ad castitatem, vt secũdum iudicium rationis, & electionem voluntatis, aliquis moderare vtatur corporalibus membris, vt habetur. 22^{q}. q. 151. 2^{m}.

Catechismus. 3.

320 Quòd catechismus pertinet tantùm ad sacerdotes.
Immo catechismus pertinet ad lectorem. 3^{a}. q. 71. a. 0.
Respondeo dicendum, quòd catechismus pertinet ad sacerdotes principaliter, sed ad lectorem secundario, quo ad instructionem credendorum, ad diaconum. Sed ad instructionem cõuersuam pertinet ad episcopos & prædicatores, & ad quemlibet fidelem. Sed instructionem morũ pertinet ad nadochum, idest patrinum, vt habetur. 3^{a}. q. 61. a. 0. d. 6. q. 1. art. 2. q. 1. o. ar. 3. q. 3. 2^{m}. d. 24. q. 1. ar. 1. q. 2. c. fi. contra. 4. c. 7. 4.

Causa. 37.

324 Quòd effectus non trahit necessitatem, vel contingentiam à causa remota & prima, sed à proxima.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 19. 8. c. Veri. q. 25. 5. c. Ma. q. 16. 7. 17^{m}. Quol. 11. 3. c. Quol. 11. 4. 1^{m}.
Respondeo dicendum, dupliciter. scilicet primo quòd in locis primo adductis, loquitur quo ad assimilationem, & denominationẽ, quia effectus assimilatur causæ proximæ, & denominatur ab ea, non autem à causa remota & prima. Sed in locis secundo adductis, loquitur quantũ ad causalitatem, quia contingentia & necessitas omnium rerum, est principaliter à Deo, quia omnis causa primaria, plus influit in causatum causæ secundæ, quàm causa secunda, vt dicitur in prima propositione libri de causis.
Secundo dicendum, quòd locis primo allegatis, intelligit de causa prima in genere. Sed in locis secũdo allegatis, loquitur de causa prima simpliciter, scilicet de Deo.

Causa. 40.

326 Quòd omnia nobiliori modo sunt in causa sua, quàm in suo causato.
Immo non oportet, quòd illud quod de nobilitate causati, sit de nobilitate causæ. 1^{a}. q. 4. 2. c. 3. o.
Respondeo dicendum, quòd primum dictum est verum causaliter, secundum verò formaliter, vt habetur. Opus. 72. q. 10.

Cælum. 10.

329 Quòd corpora beatorum erunt super omnes cælos.
Oppositum videtur dicere à simili. 3. d. 22. q. 3. ar. 3. q. 1. 1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 330.

Cælum. 11.

330 Quòd non oportet aliquam partem cæli esse superiorem Christo, sed ipsum esse super omnem circunferentiam cæli empyrei.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 22. q. 3. ar. 3. q. 1. 1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd ista duo stant simul, scilicet quòd non oportet aliquam partem cæli esse superiorem Christo, seu Christum esse super omnem circunferentiam cæli empyrei, vt dicit in tertia parte, & ep Christus non est extra cælum empyreum, sed ascendit in altissimam partem eius. Tamen si in tertia parte diceret, sicut habent aliqui libri, quòd corpus Christi est extra cælũ, deberet intelligi quo ad necessitatem, quia non est de necessitate corporis beati, esse in loco. Sed in tertio sententiarũ, loquitur quo ad decentiam, quia decet ipsum esse in nobilissima parte cæli.

Cælum. 18.

331 Quòd cælum empyreum habet influentiam in inferioribus.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 2. q. 1. 1. 2. o. d. 13. q. 1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd sicut habetur à simili. 12^{q}. 113. 3. 3^{m}. fi. influentia est duplex, scilicet vel cognita per viam naturalis rationis idest per numerum sphæratum cælestium qui non scitur nisi per motum. Et sic accipit in secundo Sententiarum. Ideo dicit ibi, quòd secundum Philosophos, corpus non agit, nisi mouetur. Et contra. 1. c. 85. dicit quòd corpora non mouent, nisi mota. Vel influentia occulta qua totum vniuersum est vnum, secundum ordinem partium, quod est secundum virtutem, idest sola continuatio influxus diuini, qua inferiora gubernantur à Deo per superiora. Et sic accipit in prima parte. Ideo dicit ibi, quòd sicut corpora gubernantur per angelos, non tantum per inferiores, sed etiam per medios & per primos, ita corpora inferiora per cælos, & omnia corpora per supremum cælum. Et Quol. 6. 19. c. fi. dicit quod proprium est cælo empyreo, inquantum est supremum corpus, attingens quodammodo ordinem substantiarum separatarum, influere sine motu.

Cælum. 31.

334 Quod motus cæli est naturalis.
Immo motus cæli est voluntarius. 2. d. 14. 3. 1^{m}. Met. 12. lec. 6.
Respondeo dicendum, quòd motus cæli est naturalis, ratione materiæ tantum, sed est voluntarius, ex parte motoris, vt habetur 1^{a}. qu. 70. 3. 4^{m}. 5^{m}. 12^{q}. 6. 5. 2^{m}. 2. d. 14. 3. 1^{m}. 3. di. 22. q. 2. art. 2. q. 1. c. 4. di. 48. q. 2. a. 1. o^{m}. contra 2. c. 29. Lib. 3. c. 23. 2^{m}. Lib. 4. c. 99. fi. Veri. q. 5. 9. 11^{m}. Potentia. q. 5. 5. c. Spiritu. 6. 7^{m}. Anima 8. 18^{m}. Opus. 3. c. 72. Met 5. lect. 5. Phi. 2. C. 2. 1. lect. 3.

Cælum. 47.

339 Quòd motor cæli coniungitur orbi, secundum totum, secundum Philosophos. Ideo motor non mouetur per accidens, ad mõtum cæli.
Oppositum videtur dicere, 2. di. 7. q. 1. 2. o. Ma. q. 16. 6. 17 m^{m}.
Respondeo dicendum, sicut dubio 119. 120. 121. 125.

Certitudo. 2.

340 Quòd certitudo est tantum in cognitione.
Immo certitudo est in appetitu naturali, & in arte. 12^{q}. q. 4. 2. 3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd certitudo est in appetitu naturali, inquãtum infallibiliter inclinatur à Deo, dirigente ipsum in finem, & non quia appetitus naturalis cognoscat finem. 12^{q}. q. 4. 3^{m}. 22^{q}. q. 18. 4. c. 3. dist. 26. q. 2. 4. c.

Circuncisio. 24.

342 Quòd circuncisio conferebat gratiam, quo ad omnes effectus positiuos, & priuatiuos.
Immo circuncisio conferebat gratiam tantum quo ad effectus priuatiuos, & ad meritum vitæ æternæ. 4. di. 1. q. 1. art. 4. q. 3. o.
Respondeo dicendum tripliciter, scilicet primo quòd in quarto loquitur de circuncisione primo, & per se. Sed in aliis locis ex consequenti, vt dicit dominus Petrus de Tarantasio, in quarto sententiarum, quia legalia iustificabant dispositiuè, & à remotis. nõ autem completiuè, nisi per modum signi, & non per modum cause, quia vt dicit etiam Sanctus Doctor 4. di. 1. q. 1. art. 2. q. 1. 2^{m}. Pœna circuncisionis non est satisfactoria, sed est signum eius.
Secundo dicendum, quòd secundum eundem dominum Petrum, circuncisio confert gratiam, quo ad omnes effectus & positiuos, sed non ita copiose, sicut baptismus.
Tertio dicendum, quòd in quarto sententiarum, loquitur secundum opinionem Magistri sententiarum. Sed in aliis locis, secundum sententiam propriam, vt patet ex modo loquendi.

Circuncisio. 24.

343 Quòd circuncisio conferebat gratiam, & erat meritoria ex opere operante tantum, 1. inquantum erat fidei signum, de passione Christi futura, non autem ex opere operato, idest, non ex virtute circuncisionis.
Immo operabatur & erat meritoria, etiam ex opere operato. 4. dist. 1. q. 2. art. 4. q. 2. c.
Respondeo dicendum, dupliciter. s. primo, quòd sicut dicit dominus Petrus de Palude in quarto sententiarum. d. eadem, aliquid dicitur conferre gratiam ex opere operato dupliciter. 1. vel causando effectum & dispositionem ad gratiam, 2. characterem vel ornatum, vel nihil causando, sine quo tamen Deus non daret gratiam, quod tamen sufficit sine opere operante in parvulis. Secundo modo circuncisio conferebat gratiam ex opere operato, non autem primo modo, sed tantùm sacramenta nouæ legis.
Secundò dicendum sicut in tertia responsione Dub. 342.

Circunstantia. 7.

345 Quòd tempus sacrum est circunstantia peccati, quod sit in eo.
Immo est differentia peccatis, cùm aliquando sit vt obiectum contemptus Ma. q. 2. 6. 2^{m}.
Respondeo dicendum, dupliciter, primò, quòd si quis facit aliquid indecens in tempore sacro. tempus sacrum, quod consideratur vt circunstantia, est per accidens respectu actus indecentis, qui in eo fit, potest considerari vt obiectum respectu alterius actus, actum circunstantis, qui est contemnere tempus sacrum, vt habetur Ma. q. 2. 6. 2^{m}.
Secundò dicendum, quòd præceptum etiam tertium de sanctificatione sabbati, mystice. i. quo ad cessationem à peccatis, & quod quietem mentis in Deum, est præceptum generale. Sed vt per ipsum prohibentur ad litteram opera seruorum, i. opera mechanica, est præceptum speciale. Sub opere tamen manuali intelliguntur omnia humana officia, ex quib. homines licitè victum lucrantur, siue membris, siue pedib. siue lingua fiant vt habetur 22^{q}. q. 122. 1^{m}. q. 187. 3. c. 3 d. 37. ar. 4. q. 2. 3^{m}. Quol. 7. 17. c. fi.

Circunstantia. 8.

346 Quòd nulla circunstantia aggrauat peccatum in infinitum.
Oppositum videtur dicere. 4. dist. 16. q. 3. art. 2. q. 4. 5. o. Ma. q. 2. 8. o. Opusc. 11. artic. 6.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 293.

Circunstantia. 14.

347 Quòd nulla circunstantia, præter intentionem peccantis, dat speciem peccato.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 16. q. 3. ar. 2. q. 3. c. Ma. q. 2. 6. 6^{m}.
Respondeo dicendum, quòd in prima secundæ loquitur de inordinatione quæ non potest esse intẽta, cùm sit pura priuatio, nulli rei dans speciem. Sed in aliis locis loquitur de circunstantiis positiuis. Tamen etiam istæ, si essent omnino ignotæ, & inuolũtariè, nullo modo variarẽt speciem.

Claritas. 1.

349 Quòd claritas corporis gloriosi erit à gloria animæ.
Oppositum videtur dicere à simili. 3^{a}. d. 16. q. 2. 1. 3^{m}. 2. c. 3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd nulla est penitus repugnantia, quia illa claritas causata est immediate à gloria animæ Christi, vt dicit in tertia parte sed mediate à Deo, vt asserit in eodem sententiarum.

Clementia. 7.

352 Quòd clementia & mansuetudo, non sunt maximæ virtutes, nisi secundũm quid.
Oppositum videtur dicere Veri. q. 1. 9. 7^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 287.

Coactio. 5.

353 Quòd voluntas non potest cogi.
Oppositum videtur dicere 12^{q}. q. 6. 4. o. 5. 2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd voluntas potest cogi, respectu actus imperati, non autem respectu actus eliciti, vt habetur 12^{q}. q. 6. 4. o. 4^{m}. 2. d. 15. q. 1. 3. 3^{m}. d. 25. 3. 1^{m}. 4. d. 38. q. 1. ar. 1. q. 1. 2^{m}.

Cognitio. 23.

356 Quòd cognoscere aliquid in vniuersali, est imperfectius, quàm cognoscere in speciali.
Oppositum videtur dicere 2. d. 3. q. 3. 2. 3. contra 2. c. 92. Ver. q. 19. c.
Respondeo dicendũ, q cognitio vniuersalis in iudicando, ex parte obiecti, est imperfectior particulari, sed ex parte medij, vel etiam cognitio vniuersalis in causando est econuerso, vt habetur 1^{a}. q. 55. 3. 2^{m}. Veri. q. 8. 10. 1^{m}. Ma. q. 16. 6. 16^{m}.

Coitus

Coitus. 1.

357 Quòd in coitu absorbetur vsus rationis propter vehementiam delectationis.
Oppositum videtur dicere 22^{q}. q. 150. 4. 3^{m}. q. 156. 4. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 372.

Collectium. 1.

358 Quòd collectium nomen significat duo, scilicet multitudinem suppositorum, & vnitatem ordinis.
Oppositum videtur dicere à simili. 3^{a}. q. 7. 2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 926.

Color. 2.

359 Quòd color est obiectum materiale visus, formale vero est lumen.
Immo color est obiectum formale visus. 1^{a}. q. 19. 3. c. q. 45. 4. 1^{m}. 12^{q}. q. 1. 1. 2^{m}. q. 8. 2. c. 10. 2. c. Veri. q. 14. 8. 4^{m}. Veri. q. 2. 4. c. Quol. 3. 27. c.
Respondeo dicendum tripliciter, scilicet primo quòd sicut innuitur Veri. q. 14. 8. 4^{m}. obiectum formale est duplex, scilicet quo, & quod. Primo modo color est obiectum materiale, sed lumẽ est obiectum formale. Sed secundo modo, est econuerso. Vnde vnius potentiæ possunt esse plura obiecta subordinata, scilicet obiectum quòd, & obiectum quo.
Secundo dicendum, quòd vt habetur Phi. 2. 1. c. 5. fi. vnum & idem respectu diuersorum, est materiale & formale, sicut partes diffinitionis respectu diffinitiri, se habent vt formale, sed respectu diffinitionis, vt materiale, & pars vna respectu alterius, sicut genus respectu differentiæ. Ideo color respectu corporum, est obiectum formale visus, sed respectu luminis, est materiale.
Tertio dicendum, quòd vt habetur. 1. d. 17. q. 1. 1. c. Mat. q. 1. 2. 5^{m}. 11^{m}. color est lux incorporata. Vnde duplex est lumen, scilicet lumen intrinsecum in medio inter coloré & visum, & lumẽ intrinsecum q includitur in colore. Lumen igitur extrinsecum, non est ratio formalis coloris, sed lumẽ intrinsecum, est ratio formalis coloris. Et Veri. q. 2. 4. 4^{m}. habetur, q lux in colore, est quasi formale. & terminatio diaphani, est quasi materiale. Et Met. 10. lect. 4. habetur, quòd in nigro est minimum de luce, quæ facit colores actu, vt patet in lib. de Sensu, & sensato.

Color. 3.

360 Quòd color non est coloratus, sed clarus. Similiter albe do non est alba.
Oppositum videtur dicere à simili. 2. d. 27. 2. 1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 1171.

Color. 4.

361 Quòd lumen facit, quòd color qui est visibilis in po^{a}. fiat visibilis in actu.
Oppositum videtur dicere. 1^{a}. q. 12. 5. 1^{m}. Anima. 4. 4^{m}. Anima. 2. lect. 14. fi. L. 3. lect. 10. medendo.
Respondeo dicendum, dupliciter, scilicet primo quòd sicut habetur. 1^{a}. q. 70. 3. 2^{m}. Anima. 4. 4^{m}. de hoc sunt duæ opiniones oppositæ, & recitat quandoque vnam, & quandoque aliam, dum disputat in theorica, licet quando determinat hoc in physicis, magis adhæret secundæ opinioni.
Secundo dicendum, quòd vt dicitur Quol. 7. qu. 2. 1. c. Anima. 2. lect. 14. fi. agens est duplex, scilicet vel perfectum, quod perfecte potest imprimere suam formam, vel imperfectum, quod hoc tamen potest, nisi confortetur à fortiori agente, Et sic color est visibilis in actu imperfecto, tamẽ est visibilis in potentia ad actum perfectum, ad quem reducitur per lumen.

Columba. 2.

362 Quòd columba quæ apparuit super Christum Baptizatum, fuit verum animal.
Oppositum videtur dicere. 1. d. 16. 3. 5^{m}.
Respondeo dicendum, quod fuit verum animal, veritate essentiæ sed non veritate omnium proprietatum columbę, vt à simili potest colligi. 1^{a}. q. 68. 4. c. 12^{q}. q. 77. 2. 1^{m}.

Compositio. 4.

364 Quòd omne compositum est aliquid, quod non conuenit alicui partium eius, & in eo est aliquid, quod non est ipsum.
Oppositum videtur dicere. Met. 7. lect.
Respondeo dicendum, sicut Dubio. 1357.

Comprehendere. 6.

366 Quòd nullus intellectus comprehendere potest essentiam Dei.
Immo beati in patria comprehendunt naturam Dei. 1^{a}. q. 12. 7. 1^{m}. Opusc. 72. q. 26.
Respondeo dicendum, quo comprehendere, vt habetur. 1^{a}. q. 12. 1. 1^{m}. 7. o. vno modo accipitur pro termino, scilicet in fequutionis, quãdo scilicet aliquid tenetur. Et sic beati in patria habent meritum spei, & nosunt illam ineffabilem generationem. Et sic Philosophi non comprehenderũt diuinam naturam. Vnde non attigerunt ad illam generationem. Alio modo accipitur comprehendere proprię, quòd est concludere aliquid in terminis continentis. Et ideo illo modo nihil comprehendit Deum, quia ipse excedit omnem intellectum, vt etiam habetur Opusc. 72. q. 26.

Commune. 1.

367 Quòd commune est duplex, scilicet secundum rem, & secundum ratiocin. Primum est in diuinis tantum, secundum vero in omni natura.
Immo primum est etiam in creaturis, quia natura humana est iam communis vnitas secundum rem. 1^{a}. q. 13. 9. c.
Respondeo dicendum, quòd commune potest sumi dupliciter, scilicet vel materialiter, idest pro re, quæ fuerit communitari, vel formaliter, idest pro ipsa communitate, quæ est quædam vnitas multorum, sicut etiam diffinitur de vniuersali. 1^{a}. q. 8. 5. 2^{m}. 3^{m}. 4^{m}. 1. d. 19. q. 5. 1. c. d. 33. 1. 3^{m}. 3. d. 5. q. 2. 1. 1^{m}. Met. 7. lect. 13. prin. anima. Lib. 2. lect. 2. fi. Sensu. lec. 15. Opusc. 30. 5. o. Primo, igitur modo intelligitur. 1^{a}. q. 13. 9. c. Sed secundo modo in cæteris locis, vt etiam patet Dubio. 928.

Conceptio. 19.

370 Quòd virgo Maria mater Christi, fuit concepta in peccato originali.
Immo fuit immunis à peccato originali & actuali. 1. d. 44. 3. 3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd nulla est omnino repugnantia, seu contradictio, etiam quoad apparentiam. Primo quia in primo Sententiarum, vel iam mentionem facit de conceptione eius, sed solum loquitur de ea & de eius immunitate, post sanctificationem eius. vt patet per auctoritatẽ sancti Anselmi, quam ibi exponit, sicut etiam potest dici de quolibet sanctificato, vel in vtero, vel per baptismum, quia tunc fuit immunis ab omni peccato originali, & actuali.
Secũdo, quia licet dicat, quòd fuit immunis, tamen non dicit, quòd semper fuerit immunis, sed sine signo vniuersali, sicut etiam dicit de aliis hominibus, quòd aliquando sunt in peccato etiam veniali in hac vita, sed nõ semper, nec diu, vt patet. 3^{a}. q. 79. 4. 2^{m}. 3. d. 3. q. 1. I. 1^{m}. 4. d. 12. q. 2. ar. 1. q. 1. 1^{m}. d. 21. q. 2. 1. 1^{m}. Ma. q. 7. 12. 4^{m}.
Tertio quia si quis velit pertinaciter asserere, quòd sanctus doctor intendit loqui de conceptione beatæ Virginis, scire debet, quòd non est ad propositum materiæ de qua ibi tractabat aliquid inferere de conceptione passiua matris Christi, qua concepta fuit, sed potius de conceptione passiua Christi, de qua etiam alibi dicit, quòd fuisset aliquid in Adam, nũ infecũ peccato originali, ex quo in ipsa assumptione, formatus sit Christus, est hæreticus, sed carnis eius emundatio, à præcedenti infectione, saltem intellectu præcessit assumptionem, vt habetur. 3. d. 3. qu. 4. arc. 1. o. ar. 1. c. 2. L. prin. lo. 3. lect. 5. Sed solum occurrebat in primo sententiarũ ad conceptionem passiuam Christi, aliquid de conceptione actiua, qua Virgo beata concepit Christum, propter auctoritatem sancti Anselmi introductam ibidem, in qua dicitur, quòd Deus præparauit ipsam vnigenito suo in matrem.
Quarto, quia sanctus Thomas ibidem dicit, sicut etiam asserit sanctus Anselmus, quòd puritas matris Christi fuit sub Deo, inquantũ fuit in ea potentia ad peccandum. Sed hoc non per peccatum actuale, vt ipse dicit Veri. q. 24. 9. 2^{m}. nisi forẽ beata Virgo in sua natura consideretur, vt etiã ipse adducit de omnibus angelis hominibus. contra 3. c. 109. Ergo per peccatum originale.
Quinto, quia ibi exponit auctoritatem sancti Anselmi, qui vbique tenuit expressè, sicut omnes sancti communiter affirmant, beatam Dei matrẽ conceptam fuisse omnino cum peccato originali.

Concupiscentia. 12.

372 Quòd concupiscentia non ligat totaliter rationem.
Immo in concupiscentia absorbetur vsus rationis, propter vehementiam delectationis. 12^{q}. q. 34. 1. 1^{m}. q. 37. 1. 2^{m}. q. 72. 2. 4^{m}. 2. d. 20. qu. 1. 2^{m}. 4. d. 9. art. 3. q. 5. c.
Respondeo dicendum, quòd concupiscentia dicitur esse sine ratione, non quidem quia totaliter aufert iudicium rationis, sed quia tunc in nullo procedit secundum iudicium rationis, nisi sit tanta vt faciat infantes. Tunc enim ligat totaliter rationem. 22^{q}. q. 5. 7. 4. 3^{m}. q. 56. 4. 2^{m}.

Concupiscibili. 6.

374 Quòd omnia mala pertinent ad concupiscibilem, sicut ad primam radicem, non autem sicut ad proximum principium.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 5. q. 1. 3. c. 1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 1144.

Concupiscibili. 7.

375 Quòd omnis motus concupiscibilis causatus ex apprehensione, semper est peccatum, non autem si sit ex qualitate organi.
Immo primi motus naturales sensualitatis, nullo modo sunt peccata. 2. d. 24. q. 3. 2. o. d. 41. q. 2. 1. 5^{m}. 3. d. 39. q. 2. 1. 4^{m}. Quol. 4. 21. o.
Respondeo dicendum, quòd primi motus dicuntur dupliciter, scilicet primo primi, idest naturales, sine imaginatione. Et secundo primi, idest, primi motus sensualitatis, ex imaginatione. Secundi sunt peccata, sed leuissima, primi verò nullo modo, vt habetur in primis locis.

Confessor. 13.

379 Quòd de quolibet confessore dicit, Non est inuentus similis illi.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 49. q. 5. ar. 3. q. 2. 3^{m}. art. 5. q. 3. c. Veri. q. 16. 6. 8^{m}. Heb. 11. 12.
Respondeo dicendum, quòd vnus sanctus præcipuè laudatur de vna virtute, & alius de alia, propter excellentiorem promptitudinem ad actum vnius virtutis, quàm alius, vel ad actum vnius virtutis quàm ad actum alterius. Et similiter sanctus quilibet habet aliquam præeminentiam, secundum specialem vsum alicuius virtutis, vt habetur Iob princ.

Confirmatio. 10.

380 Quòd confirmans, & confirmandus debent esse in gratia, & debent esse confessi, & ieiuni de consilio, non autem de præcepto.
Oppositum videtur esse à simili. Io. 8. Ro. 2. fi.
Respondeo dicendum, sicut Dub. 796.

Confirmatio. 32.

383 Quòd beata Virgo per secundam sanctificationem, fuit simpliciter confirmata in bono per gratiam habitualem, ita quod non posset per liberum arbitrium flecti in contrarium.
Immo nullus purè viator, nec etiam beata Virgo in præsenti vita, potest confirmari simpliciter, nec ab omni immunitate peccati conferuari per gratiam habitualem. contra 3. c. 161. fi. Veri. q. 24. 9. o.
Respondeo dicendum dupliciter, s. primò, quòd gratia non immobilitat in bono, ne quis possit peccare, nisi sit perfecta, 2. coniungens fini, vt habetur 1^{a}. q. 62. 3. 2^{m}. 12^{q}. q. 106. 2. 2^{m}. 2. d. 4. 3. 5^{m}. d. 20. q. 3. 5^{m}. contr. 3. c. 155. 162. Lib. 4. c. 69.
Secundò dicendum, quòd vtera gratiam habitualem, quilibet vterius indiget custodia diuinæ prouidentiæ in præsenti vita, vt habetur contra. 3. c. 162. fi.

Conscientia. 8.

394 Quòd conscientia errans ligat.
Immo error conscientiæ habet vim absoluendi vel excusandi. Quol. 7. vel 8. q. 6. 5. o. fi.
Respondeo dicendum, quòd error conscientiæ, quandoque habet vim absoluendi, quando. s. procedit ex ignorantia eius, quòd quis scire non potest, vel scire non tenetur. Et in tali casu, quamuis factum de se sit mortale, tamen intendens peccare venialiter, peccarer venialiter, sicut si aliqs intenderet accedere ad vxorem suam, causa delectationis tantùm, & ita intẽderet peccare venialiter, tunc si alia ei supponeretur eo nesciente,

nihilominus venialiter peccaret. Quandoque verò error conscientiæ, non habet vim absoluendi vel excusandi, quando ipse error peccatum est, vt cùm procedit ex ignorantia eius, quod quis scire tenetur & potest, sicut si crederet fornicationem simplicem, esse peccatum veniale. Et tunc quamuis crederet peccare venialiter, non tamen peccaret venialiter, sed mortaliter, vt habetur Quol.7.vel 8.q.6.5.c.fi.

Consensus. 2.

385 Quòd consensus potest attribui voluntati, & rationi.
Immo consensus est actus voluntatis, scilicet complacentia & applicatio eius, ad aliquid existẽs in potestate eius, 12^{e}.q.15.o.q.74.5.1^{m}.4.d.29.1.c.
Respondeo dicendum, quòd consensus in actum, pertinet ad rationem superiorem, secundùm quod in ratione voluntas includitur secundùm Philosophum, vt etiam habetur.12^{e}.q.10.2.b.q.15.4.o.q.74.7.1^{m}.

Constantia. 1.

387 Quòd constantia pertinet ad continentiam.
Immo continentia est species constantiæ.22^{e}.q.53.5.3^{m}.
Immo constantia, est pars potentialis fortitudinis.22^{e}.q.128.6^{m}.
Immo constantia comprehendi potest sub manificentia,22^{e}.qu.128.6^{m}. Et potest etiam pertinere ad perseuerantiam, 22^{e}.q.128.6^{m}. quia perseuerantia diuiditur in firmitatem & constantiam.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.c.3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd constantia in reb. arduis, & terribilib. est pars fortitudinis. In delectabilib. verò est pars continentiæ. Sed continentia est species constantiæ, secundùm quòd constantia importat stabilitatẽ. in quacunque materia. Et sic potest comprehendi sub magnificẽtia, non quidem vt pars eius potẽtialis, vel subiectiua, sed vt aliquid requisitum ad eam per modum partis integralis. Et similiter potest pertine ad perseuerantiam, vt habetur 22^{e}.q 153.5.2^{m}.

Continentia. 1.

389 Quòd continentia vt est abstinentia ab omni delectatione venerea, est virtus, non autem quæ est cum prauis concupiscentiis, quibus resistit.
Immo continentia non est virtus, sed aliquid minus virtute.12^{e}.q.58.3.2^{m}. 22^{e}.q.14.3.1^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter. s. primò, quòd continentia sumitur tripliciter, scilicet primo, secundùm quòd aliquis habet rectam rationem cum prauis concupiscentiis, quib. resistit. Secundo prout homo abstinet ab omni delectatione venerea, etiam licita. Tertiò, qua quis abstinet ab omni actu illicito. Prima igitur non est virtus, quia non operatur bonum faciliter, & delectabiliter. Sed reducitur ad temperantiam, vt imperfectum ad perfectum. Secunda verò & tertia, est virtus. Sed secunda reducitur ad temperantiam, vt pars subiectiua. Tertia verò, vt pars potentialis, vt habetur 22e.q.155.1.o.4.o.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.1^{m}.
Secundò dicendum, quòd continentia etiam prima, est virtus, largè sumendo virtutem, scilicet pro omni principio actus laudabilis, vt habetur 22e.q.153.1.c.fi.

Continentia. 9.

390 Quòd continentia & perseuerantia, sunt partes constantiæ, firmiter persistentes. Prima contra concupiscentias. Secunda vero ꝯtra tristitias.
Oppositum videtur dicere.22e.q.53.5.2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub.387.

Continentia. 10.

391 Quòd continentia est tantùm in voluntate subiectiuè.
Immo non est in vi appetitiua, sed in ratione.12e.q.158.3.2^{m}.22e.q.53.5.3^{m}. 3.d.33.q.2.art.4.q.2.c.
Immo est in concupiscibili.3.d.33.q.2.art.4.q.2.o.
Respondeo dicendum, quod continentia potest attribui rationi, sicut primo mouenti, & incontinentia concupiscibili, licet vtraque immediatè sit in voluntate, vt in proprio subiecto.22e.q.155.3.c.fi.

Contingens. 6.

392 Quòd contingens vt contingens cognoscitur directè à sensu, sed indirectè ab intellectu.
Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.1.3.o.Quol.11.q.1.3.o.
Respondeo dicendum, sicut Dub.551.

Contritio. 6.

367 Quòd ad contritionem de venialib. non requiritur propositum non peccandi, sicut de mortali, sed sufficit displicentia eius, & suæ causæ.
Oppositum videtur dicere à simili, de pœna eius qui ad venialia fuit magis immersus.4.d.21.q.1.ar.3.q.3.o.d.46.q.1.3.c.Opusc.12.ar.6.
Respondeo dicendum, quòd non requiritur de necessitate, sed est laudabile, vt habetur in locis primo allegatis.

Conuersio. 1.

399 Quòd conuersio in Deum est triplex, scilicet per gloriam, meritum, & præparationem quæ requirit triplicem gratiam, scilicet consummatam habitualem, & operationem Dei.
Oppositum videtur dicere à simili.2.d.5.q.2.1.o.d.28.4.o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.153.699.

Corpus. 11.

404 Quòd corpus prius viuum, & postea mortuum, non est idem corpus numero.
Oppositum videtur dicere.3^{a}.q.50.5.o.Quol.2.q.1.1.o.Quol.3.4.1^{m}.Quol.4.q.5.o.Opus.3.c.155.157.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.79.

Correctio. 6.

405 Quòd existens in peccato mortali, etiam occulto corrigẽs ex officio, peccat, non autem corrigens vt frater, nisi propter scandalum.
Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.60.2.3^{m}.Mat.7.Ro.2.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.796.

Creatio. 4.

407 Quòd Philosophi concedunt creationem esse, sed ab æterno.
Immo voluerunt motum incœpisse per viam naturæ, idest per generationem. Met.12.lect.5.prin.lect.7.prin.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.912.

Creatio. 17.

409 Quòd creare, requirit potentiam agentis infinitam.
Oppositum videtur dicere à simili.2.d.1.q.1.3.o.4.d.5.q.1.art.3.q.3.5^{m}. d.8.q.2.3.4^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.352.

Creatio. 18.

410 Quòd Deus non potest communicare creaturæ potentiam creandi aliquid virtute propria, & principaliter, nec instrumentaliter.
Immo potest instrumentaliter.2.d.1.q.1.3.o.4.d.5.q.1.art.3.q.3.5^{m}.
Respondeo dicendum, dupliciter, Primò quòd creaturæ potest agere supra naturam, & cooperari creatori per virtutem diuinam, & agens instrumentale. non autem & agens principale, scilicet non quidem quantum ad illos effectus, qui sunt immediatè à Deo vt creatio & sanctificatio, sed quantum ad aliquos effectus, qui fiunt mediante creatura, virtute diuina: nõ autem potest dici, cooperari creatori virtute propria creaturæ, vt habetur, 4.d.8.q.2.3.4^{m}.Ma.q.16.9.3^{m}.Opus.1.c.23.
Secundo dicendum sicut Dubio.409.

Creatio. 25.

412 Quòd creatio passiua creatur, non quidem alia creatione, sed seipsa.
Oppositum videtur dicere à simili.2.d.27.2.1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd creatur seipsa, non vt terminus creationis, sed vt quo aliud creatur, vt habetur.1^{a}.q.44.o.

Creatio. 2.

413 Quòd creatio est in instanti.
Immo principium temporis, non est mensura creationis,1^{a}.q.46.3,1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.129.
Immo creatio mensuratur æuo, vel tempore largè sumpto, scilicet pro numero cuiuscunque successionis.2.d.1.q.1.6.3^{m}.Veri.q.8.4.15^{m}.

Creatura. 2.

417 Quòd in omnibus creaturis differunt suppositum & natura.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.3.3.c.1.d.25.1.3^{m}.3.d.5.q.1.3.o.1.4.c.55.4^{m}. Potentia.q.7.4.c.q.9.1.c.Spiritu.5.9^{m}.Anima.17.10^{m}.Opusc.32.lect.6.o.Opus.37.c.4.Met.7.lect.11.fin.Lib.8.lect.3.Lib.9.lect.vlt.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.114.

Credere. 9.

419 Quòd quilibet tenetur explicitè credere articulos fidei, alia verò implicitè.
Immo non tenetur explicitè, credere omnes articulos fidei, sed tantum quantum sufficit ad dirigendum in vltimum finem. 3. d.25.q.2.art.1.q.2.o.q.3.c.ar.2.q.3.o.L.Veri.q.14.11.o.
Respondeo dicendum, quòd ista non repugnant, nisi quis dicat, quòd primum dictum intelligitur de omnibus articulis fidei, cum tamen sanctus Doctor loquatur de articulis indefinitè, sine signo vniuersali. Vel si intelligatur vniuersaliter, tunc debet restringi ad articulos generales, de quibus Ecclesia solennizat, vt habetur.22e.q.2.7.o.Veri.q.14.11.c.fin. In secundo verò dicto, accipit articulos largè, scilicet pro omni dicto, de quo est fides.

Damnatio. 4.

421 Quòd damnati blasphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.63.2.o.Io.8.lect.6.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.444.

Damnatio. 22.

425 Quòd obstinatio in damnatis est perpetua culpa & pœna. Sed non demerentur, quia non sunt in via, sed ad terminos pœnæ deuenerunt.
Oppositum videtur dicere.4.d.22.q.1.1.3^{m}.q.3.c.2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.28c.

Damnatio. 11.

426 Quòd bona quæ damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno.
Immo ex bonis damnatorum quæ fecerunt, non minuetur dolor eorum, sed magis augebitur.4.d.43 ar.5.q.1.4^{m}.d.50.q.2.ar.2.q.1.c.
Respondeo dicendum, quòd prosunt eis in inferno. ad mitigationem pœnæ, impediendo ne incurratur, non autem subtrahẽdo pœnam, nec fortificando subiectum, non minuendo remorsum conscientiæ, vt habetur in locis primo adductis.

Datio. 12.

430 Quòd nulla creatura, potest dare Spiritum sanctum.
Immo homines, & Christus secundum quòd homo dicuntur dare Spiritũ sanctum.3^{a}.q.8.1.1^{m}.3.d.13.q.2.1.1^{m}.
Respondeo dicendum, quod dare Spiritum sanctum dicitur dupliciter, scilicet authoritate, & sic est tantum Dei. Et ministerio, & sic homines, & Christus secundum quòd homo, dicuntur eum dare, vt habetur.3^{a}.q.8.1.1^{m}.3.d.13.q.2.1.1^{m}.Gal.3.lect.2.

Debitum. 8.

431 Quòd Deus nulli est debitor.
Immo Deus est debitor homini, ratione promissi,2.dist.27.2.3^{m}.3.4^{m}.contra.2.c.29.
Respondeo dicendum quadrupliciter, s. primo quod debitum vt dicitur. Quol.5.q.10.1.c. sumitur dupliciter, s. secundùm se, vt finis, & propter aliud, vt ea quæ sunt ad finem. Secũdo modo Deus nulli debitor est, quia vt dicitur,1^{a}.q.21.1.3^{m}. debitum sic importat ordinem exigentiæ vel necessitatem alicuius ad quod ordinatur. Sed Deus non ordinatur ad aliud, sed omnia ad ipsum, nec obligatur alteri.12^{e}.q.111.1.2^{m}. Sed primo modo est debitor homini, non vt obligatus ei, sed vt homo ei subiiciatur, vt recipiat promissum.
Secundo dicendum, quod debitum est duplex, s. necessitatis, & congruitatis, vel vtilitatis, vt habetur 12^{e}.q.99.5.c.4.d.5.q.2.ar.2.q.1.1^{m}.
Secundo modo Deus est debitor, non autem primo modo.
Tertio dicendum, quod debitum est duplex. s. morale, & legale, vt habetur 12^{e}.q.99.5.o.22^{e}.q.31.3.3^{m}.q.80.1.c.q.117.5.1^{m}.q.118.3.2^{m}.Opus.19.c.9.19 Primum conuenit Deo, non autem secundum.
Quarto dicendum, quod Deus est debitor, nõ vt obligatus ei, sed quia reddit debitũ in ordine ad suã sapientiam, & suam voluntatẽ principaliter.
Secundario autem secundùm ordinem vnius creaturæ ad aliam, vt habetur 1^{a}.q.21.1.3^{m}.4.c.12^{e}.q.114.1.3^{m}.contra.2.c.28.29.Verit.q.6.2.c.q. 23.3.1^{m}.6.3^{m}.6^{m}.Potentia.q.3.16.17.c.

Defectus

Defectus. 10.

435 Quòd nullus defectus reducitur in Deum, sicut in causam.
Oppositum videtur dicere Quol.4.4.c.fi.
Respondeo dicendum dupliciter. s. primo, quòd causa defectus contingit dupliciter, s. ex propria intentione, & præter intentionem. Et sic semper oportet causam esse defectiuam, non autem primo modo. Ideo primo modo cõuenit Deo, non autẽ secundo modo, vt habetur Quol. 4.4.c.fi.
Secundo dicendum, sicut Dubio.503.

Deitas. 2.

436 Quòd deitas, non potest supponere pro persona.
Oppositum videtur dicere.3^{a}.d.8.3.c.
Respondeo dicendum, quòd deitas in communi accepta, scilicet pro essentia, licet non supponat pro persona, tamen aliquando propriè trahitur ad supponendum pro persona, eo modo quo Magister exponit, vt habetur.1^{a}.d.8.3.c.

Delectatio. 7.

437 Quòd nulla delectatio, est quod optimum.
Immo aliqua delectatio potest esse summum bonum hominis.12e. q.34.3.o. q.39.4.1^{m}.3.d.38.2.c.6^{m}.4.d.49.q.3.art.4.q.3.c.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd aliquid potest dici summum bonum vel optimũ dupliciter, scilicet vel per se, vel per aliud. Nulla ergo delectatio est quid optimum per se, cùm sit propter aliud. s. propter operationem. Sed tamen est propter aliud summum bonum hominis, inquantum accidit beatitudini, quæ est huiusmodi.
Secundo dicendum, sicut Dubio.287.

Delectatio. 44.

438 Quòd delectatio maximè corrumpit æstimationem prudentiæ, & præcipue in venereis, quia totam animam absorbet.
Immo ligat totaliter rationem.22e.q.150.4.3.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.372.

Dæmon. 6.

440 Quòd dæmones vigent acumine scientiæ, & lumen intellectuale in eis est perspicuum.
Immo error est in intellectu dæmonum.1^{a}.q.58.5.o.2.d.7.quæs. 2.1.1^{m}.Ma.q.16.6.o.
Respondeo dicendum, quòd error est in intellectu dæmonum, solùm respectu supernaturaliũ, & non respectu aliorũ, vt habetur in secundis locis.

Dæmon. 13.

441 Quòd dæmones cognoscunt futura contingentia.
Respondeo dicendum, quòd cognoscunt non quidem futura contingentia in se, sed in suis causis, vel per aliqua signa, sicut & cogitationes cordium cognoscere possunt, quæ per aliquos corporis motus manifestantur, secundum Augustinum, sicut & medici cognoscunt.2.d.7.q. 2.1.b.1. Opusc.10.c.38.Opusc.11.art.36.o.

Dæmon. 37.

444 Quòd in dæmonibus non sunt propriè nisi duo peccata, scilicet superbia, & inuidia.
Immo in dæmonibus est odium, & peccatum in Spiritum sanctum, & multæ aliæ deformitates peccatorum.2.d.43.6.6^{m}.contra.3.c.109.
Respondeo dicendum, quòd sub superbia & inuidia, prout sunt dæmonib. comprehenduntur omnia peccata, quæ ab illis oriuntur inter quæ est odium, vt habetur.1^{a}.q.63.2.3^{m}.22^{e}.q.36.6.4.o.Ma.q.10.3.Io.8.lect.6.

Dæmon. 47.

445 Quòd tentatio dæmonum, non semper est peccatum: quia vitari non potest, sicut vitari potest tentatio carnis. Ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest, vt patet per glossam.
Immo tentatio carnis, siue primus motus eius, non semper est peccatum.2.d.24.q.3.2.o.d.41.q.2.1.5^{m}.3.d.39.q.2.1.4^{m}.Quol.21.o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.375.

Dæmon. 71.

446 Quòd dæmones non permittuntur facere omnia quæ possunt naturaliter, nec datur eis potestas faciendi aliquid supernaturaliter.
Immo vxor Loth secundum aliquos, mutata est in statuam salis, mediantibus dæmonibus.Ma.q.16.9.3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd si vxor Loth mutata est in statuam salis mediantibus dæmonibus, hoc fuit virtute Dei, vt habetur Ma.q.16.9.3^{m}.

Demonstratio. 3.

448 Quòd ex quolibet effectu notiori potest demonstrari, propriam eius causam esse.
Oppositum videtur dicere Princ.23.c.Poster.1.lect.2.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.323.

Dnominatio. 4.

450 Quòd in respectiuis fit denominatio ab extrinseco, non autem in absolutis.
Immo in relatiuis potest aliquid disponi & denominari per aliquid sui generis, non autem in absolutis.4.d.8.q.1.art.2.q.1.1^{m}.
Immo nihil denominatur à relatione, quasi ab extrinseco, sed quasi inhærente contra.2.c.13.
Respondeo dicendum, quòd aliquid denominatur respectu alterius dupliciter, s. quando respectus est ratio denominationis, & quando non, sed tantum causa. Et sic denominatur ab aliqua forma, ei inhærente, non autem primo modo, sed ab extrinseco tantum, vt habetur Verit.q.1.4.2^{m}.

Desiderium. 6.

453 Quòd desiderium naturale rationalis creaturæ, est ad cognoscendum genera, species, & rationem omnium rerum, non autem omnia indiuidua, vel futura contingẽtia, quę solus Deus in sua æternitate cognouit.
Oppositum videtur dicere, quo ad cognoscendum omnia indiuidua, & futura contingentia, quia homo habet naturalem inclinationem ad cognoscendum futura.1^{a}.q.86.1.o.12^{e}.q.47.3.1^{m}.q.95.1.3^{m}.2.dist. 7.qu.3.3.1^{m}.4.d.50.q.1.3.o.Verit.q.2.5.6.o.q.10.5.o.Quol.8.vel 11.q.1.3.o. Opusc. 29.Anima.3.lect.8.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.441.

Desiderium. 8.

454 Quòd desiderium animæ beatæ quiescit ex parte appetibilis, non autem ex parte appetentis.
Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.1.art.4.q.1.o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.159.

Desperatio. 7.

455 Quòd desperatio est prior timore, sicut ratio & causa eius. Ideo timor consequitur desperationem vincendi.
Oppositum videtur dicere.12e.q.45.2.2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd ex timore non semper sequitur desparatio, nisi quando fuerit intensus, vt habetur secundo loco.

Desperatio. 8.

456 Quod desperatio oritur occasionaliter ex timore Dei, & ex horrore peccatorum, non autem directè.
Oppositum videtur dicere.12e.q.25.3.c.
Respondeo dicendum, quòd oritur ex timore Dei per abusum eius, non autem si quis bene vtatur eo, vt habetur in primo loco.

Deus. 4.

457 Quòd Dei non est demonstratio, nisi per effectum.
Oppositum videtur dicere à simili.Trin.23.c.Poster.1.lect.2.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.448.

Deus. 5.

458 Quòd Deum esse, non est per se notum, sed est primum inter omnia credibilia.
Immo Deum esse, est per se notum, & Deum esse, & alia huiusmodi, quæ per rationem naturalem possunt esse nota, non sunt articuli fidei, sed præambula.1^{a}.q.2.1.2.1^{m}.
Respondeo dicendum, quòd Deum esse, est per se notum simpliciter, non autem quo ad nos, vt habetur. 1^{a}.q.2.1.o.1.d.3.q.1.2. o. contra. 1. c. 10.11. Lib.3.c.38.1^{m}.Verit.q.10.12.o.Potentia.q.7.2.11^{m}.Trin.3.6^{m}.

Deus. 6.

459 Quod Deum esse, non est nobis naturaliter notum secundùm se, sed secundùm similitudinem & participationem eius.
Oppositum videtur dicere,1^{a}.q.4.2.4^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub.458.

Deus. 11.

461 Quòd in solo Deo esse & essentia sunt idem realiter.
Oppositum videtur dicere 1^{a}. q.3.3.c.1.d.25.1.3^{m}.3.d. 5.q.1.3.o. Potentia.q.9.1.cap.
Respondeo dicendum, sicut Dub.114.

Deus. 23.

462 Quod anima attribuitur Deo secundum similitudinem actus.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.4.3.4^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub.471.

Deus. 26.

463 Quòd Deus non est genus, nec species.
Oppositum videtur dicere.1.d.3.q.2.c.fi.
Respondeo dicendum, quod diuinum esse, est proprium & determinatum non per additionem alicuius contrahentis. sed per negationem omnis adhibiti, vt habetur 2.d.3.q.2.2.c.fi.

Deus. 27.

464 Quòd Deus non est in genere, nec in prædicamento per se, nec reductiuè vt principum.
Immo Deus est in genere substantiæ reductiuè, vt mensura & principium omnium rerum, & sicut punctus & vnitas.1^{a}.q.3.5.c.fi.2^{m}.2.d.8.q.4.2.3^{m} Potentia.q.1.7.1^{m}.q.7.3.7^{m}.8.2^{m}.q.9.3.3^{m}.Trin.2.4^{m}.
Respondeo dicendum tripliciter. s. Primò, quòd aliquid est in genere reductiuè dupliciter, scilicet vel tanquam limitatum, determinatum, & restrictum ad illud genus. Vel sine limitatione, determinatione, & restrictione. Et sic secundo modo Deus est in genere, & non primo modo, vt habetur 1^{a}.q.3.5.c.fi.
Secundò dicendum, quòd principinm est duplex. s. vel intrinsecum, id est, de essentia generis, tanquam cõtentum sub genere. Vel extrinsecum, id est, efficiens, vel exemplare. Deus ergò est in genere reductiuè, vt principium secundo modo, non autem primo modo.
Tertiò dicendum, quod licet dicatur. Potentia.q.7.3.7^{m}. quòd Deus est in genere vt principium, sicut punctus & vnitas, cùm vtrumque sit principium limitatum & intrinsecum, tamen ibi comparatio fit, quo ad rationem communem principij, non quo ad rationem principij limitati, vel intrinseci, vt habetur Met.5.lect.1.secundùm Philosophum.

Deus. 31.

466 Quòd in solo Deo sunt idem suppositam & natura, & in omnib. creaturis differunt.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.3.3.c.1.d.25.1.3^{m}.3.d.5.q.1.3.o.contra.4.c.55 4^{m}.potentia.q.9.1.c.Spiritu.5.9^{m}.Anima.17.10^{m}.Opus.32.lec.6.o.Opus. 37.c.4.Met.7.lect.11.fi.Li.8.lec.3.Li.9.lec.11.Anima.3.lect.8.
Respondeo dicendum, sicut Dub.114

Deus. 32.

467 Quòd in Deo non est materia, nec potentia, sed est purus actus.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.4.4.o.
Respondeo dicendum, quòd in Deo non est potentia passiua, sed pontentia actiua, vt adducitur Dubio 494.

Deus. 34.

468 Quòd quicquid entitatis, bonitatis, & perfectionis est in creatura quacunque, totum est eminentius in Deo.
Immo non oportet, quòd est de nobilitate creaturæ, sit de nobilitate creatoris.1^{a}.q.4.2.c.3.o.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.326.

Deus. 39.

470 Quòd in Deo non est quantitas.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.42.1.3^{m}.

Respondeo dicendum, quòd magnum dicitur dupliciter, scilicet vel absolutè, id est habens quãtitatem continuam quæ dicitur magnitudo. Vel comparatiuè, id est excedens minus. Et sic prædicatur de Deo, non autem primo modo, vt habetur. Potentia.q.8.7.7^{m}.

Deus. 40.

471 Quòd in Deo est similitudo omnium rerum, secundum formam, & secundum materiam.
Immo nullo modo Deus est similis creaturis.1^{a}.q.4.3.4^{m}.1. d. 19. q. 92.c.d. 35.4.6^{m}.d.48.1.4^{m}.contra.1.c.29.Verit.q.2.11.1^{m}.q.23.7.11^{m}.
Respondeo dicendum, quòd Deus est similis creaturis, non quidem similitudine propriè dicta, sed largè, vt etiam adducetur Dubio 1146.

Deus. 60.

472 Quòd Deus cognoscit omnia singularia distinctissimè.
Oppositum videtur dicere.3.d.14.q.2.art.2.2^{m}.contra.1.c.69.fi.
Respondeo dicendum sicut Dubio 477.

Deus. 69.

474 Quòd scientia dicitur analogicè de scientia Dei.& creaturæ.
Oppositum videtur dicere.12^{ae}.q. 49. 4.0.1.d.35.1.3^{m}.3.d.23.q.1.1.c. 56. 92. Verit.q.1.1.c.
Respondeo dicendum, quòd analogia est duplex. s. vel determinatæ habitudinis, vel analogia proportionalitatis, vt habetur.1. Prol. 2. 2^{m}. Veri. q. 2.11. c. Secundo modo scientia dicitur analogicè de scienitia Dei, & de scientia creaturæ, non autem primo modo.

Deus. 70.

475 Quòd scientia Dei non est habitus, nec qualitas, nec effectus demonstrationis, vel principiorum, vel habens causalitatem.
Immo scientia Dei est effectus diuinæ artis, & habet causalitatem. 1^{a}. dist. 38.1.c.
Respondeo dicendum, quòd scientia Dei habet causalitatem respectu scitorum tantum, secundum quòd consequitur formam diuinæ artis & finem, vt habetur.1.d.38.1.c.

Deus. 71.

476 Quòd scientia Dei, non est vniuersalis, nec particularis, nec in potentia, vel habitu, sed semper in actu.
Immo scientia Dei, est vniuersalissima.2.d.3.q.3.2.c.fi.
Respondeo dicendum, quòd in secundo Sententiarum, accipit vniuersale largo modo. s. pro eo quod se extendit ad multa. Sed in aliis locis, accipit vniuersale propriè, s. pro eo quod in diuersis habet diuersa esse, vt habetur.1.d.4.2.3^{m}.d.21.q.2.1.4^{m}.Ma.q.16.6.16m.7.5^{m}.

Deus. 76.

477 Quod Deus scit infinita, etiam scientia visionis.
Oppositum videtur dicere.1.d.39.q.1.1.3.0.3.d.14.art.2.q.2.1^{m}.q.4.2^{m}, contra.1.c.69.fi.
Respondeo dicendum, quòd quia scientia visionis Dei est de omnibus rebus quæ aliquando sunt, ideo accipiendo omnia entia, tam de genere substantiæ, quàm de generib. accidentium, de quib. constat quòd erunt infinita, propter infinitas cogitationes, affectiones, & locutiones, quæ multiplicabuntur in infinitum in beatis & in damnatis, in perpetuum duraturis, etiam remota ęternitate generationis ante & post ideo scientia visionis, Deus scit infinita, sicut intelligit in locis primo allegatis. Si vero accipiantur entia completa & subsistentia, s. supposita, sicut accipiuntur in locis secundo adductis, patet quòd sunt finita, si generatio incœpit, nec semper durare debeat, vt fide tenetur.

Deus. 79.

478 Quòd Deus sciuit aliqua quę nescit, & econuerso.1^{a}.q.14.15.3^{m}.1.d.39. q.1.1.o.d.41.5.o.Verit.q.2.13.1^{m}.
Oppositũ videtur dicere: quia scitum est in sciéte, vt ipse dicit 1. d.35.5.3^{m}.
Respondeo dicendum, quòd Deus potest scire quod nescit diuisim, non autem coniunctim. Sed nullo modo potest plura scire, quàm scit, vt habetur in locis primo allegatis.

Deus. 80.

479 Quòd mala pertinent ad scientiam Dei practicam.
Immo pertinent tantum ad scientiam eius speculatiuam. Verit.q.3.3.c.
Respondeo dicendum, quòd scientia Dei est duplex. s. vel simplicis notitię vel approbationis. Secunda est tantum bonorum. Sed prima est etiam malorum, vt habetur Verit.q.7.8.c.

Deus. 93.

482 Quòd Deus non potest videri per essentia in hac vita mortali.
Immo Paulus & Moyses viderunt Deum per essentiam.1^{a}.q.12.11.2^{m}.22^{ae}.q. 174.4.c.5.1^{m}.q.175.3.0.q.108.5.c.4.d.49.2.7.4^{m}.5^{m} Verit.8.5.5^{m}.6^{m}.q.10. 11.c.1^{m}.2^{m}.q.12.6.12^{m}.7.c.9.1^{m}.14.c.q.13.2.0.q.18.1.13^{m}.Isa.1. lo. 1. lect.11. A.2^{ae}.Corint.12.Lect.1.2.per totum.
Respondeo dicendum, quintupliciter, s. primo quia quod aliqui dicuntur vidisse Deum, debet intelligi per imaginariam, vel corporalem visioné, per species interius, vel exterius apparentes, vt habetur contra.3.c.47. princ.Verit.q.10.11.c.4^{m}.Isa.1.princ.c.6.
Secundo dicendum, quòd potest miraculosè fieri, quòd diuinà virtute, aliquis intellectus creatus, non habens nisi dispositiones viæ, eleuetur ad videndum Deum per essentiam. Nec tamen ex tali visione, potest dici beatus simpliciter, sed secundum quid tantum, inquantum, scilicet communicat in actu beati, vt habetur.4.d.49.q.2.2.c.
Tertio dicendum, quòd dicitur Dominus loqui ad Moysen, facie ad faciem propter eminentissimum modum claræ visionis, quo Moyses super alios prophetas vidit, vt habetur.22^{ae}.q.98.3.2^{m}.
Quarto dicendum, quòd dicitur quòd quidam vident in speculo ęternitatis, non quidem quia ipse Deus dicatur speculum æternitatis, sed ipsæ species quæ sunt in animo prophetæ. Et dicuntur speculum æternitatis, inquantum resultat in eis dispositio sapientiæ æternæ, vt habetur Isa.6.
Quinto dicendum, sicut Dubio 486.

Deus. 102.

483 Quòd Deus non est primum cognitum ab intellectu nostro.
Immo Deus est primũ obiectum intellectus, quia ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehéditur à potentia.22^{ae}.q.1.1.c.Quol.7.q.2.2.c.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.752.

Deus. 112.

484 Quòd videre Deum facie ad faciem, est videre eum per essentiam immediatè.
Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.12.11.1^{m}.fi.12^{ae}.q.98.3.2^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.482.486.

Deus. 115.

485 Quòd essentia Dei per nullam speciem creatam repræsentari potest.
Immo Deus & angeli cognoscuntur à nobis per species impressas, & non per species abstractas.1^{a}.q.12.2.c.13.c.
Immo anima rationalis repræsentat Deum.1^{a}.q.12.2.c.
Respondeo dicendum dupliciter, s. primo, quòd hoc non ostendit quòd Deus videatur in patria per speciem suam. Nam ostensum est, hoc esse impossibile. Sed in via cognoscitur quandoque Deus, non quidem per speciem à creaturis acceptam, sed interius à Deo formatam. Vnde ibidem dicebatur, quòd non quærebatur de visione Dei per essentiam, vt habetur Opusc.72.q.7.
Secundo dicendum, quòd anima rationalis repræsentat Deum, secundum quòd Deus refertur ad creaturas vt causa, & conseruans, vt habetur Opusc.61.c.47.

Deus. 116.

486 Quòd essentia Dei non potest videri ab aliquo intellectu creato, sine lumine naturali, idest gloriæ.
Oppositum videtur dicere Verit.q.10.11.c.1^{m}.11^{m}.
Respondeo dicendum, quòd lux vel lumen gloriæ, potest accipi dupliciter, scilicet vel per modum qualitatis permanentis, sicut lux in igne, aut carbunculo, aut in stellis. Vel per modum passionis transeuntis, sicut lux in aëre, vt habetur.22^{ae}.q.174.3.2^{m}.Verit.q.13.2.ca. Paulus ergo in raptu & Moyses, viderunt essentiam Dei sine lumine gloriæ, primo modo, nó autem secundo modo.

Deus. 146.

489 Quòd ratio aliqua est voluntatis Dei.
Immo nulla est ratio voluntatis Dei.Verit.q.23.1.3^{m}.
Respondeo dicendum quòd ratio aliqua est voluntatis Dei, non quidem ex parte eius, sed ex parte voliti propter alud, vt habetur 1^{a}.q.19.5.o.q. 23.5.c.1.d.41.3.c.contra.86.Lib.2.c.28.29.3.c.97.Veri.q.6.2.c.q.23.6.6^{m}. Ephe.1.lect.1.fi.

Deus. 149.

490 Quòd voluntas Dei est omnino immutabilis, licet effectus eius mutentur.
Immo Deus mutat sententiam.1^{a}.q.19.7.2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd Deus mutat sententiam, i. ordinem causarum secundarum, non autem consilium voluntatis suæ, vt habetur 1^{a}.q.19.7. 2^{m}.4.d.45.q.2.ar.2.q.2.1^{m}.cont.3. c.96.fi.Veri.q.6.4.1^{m}.q.12.11.3^{m}. He.6. lect.4.post Med.

Deus. 181.

493 Quòd potentia secundùm propriam rationem principij operationis conuenit Deo, respectu actionum notionalium, secundùm quas aliqua procedunt secundùm rem, non autem respectu aliarum.
Immo principium dicitur significare proprietatem, & non essentiam vel potentiam, 1^{a}.q.36.4.c.
Respondeo dicendum, quòd potentia proprie accipitur pro principio operationis, & sic côuenit Deo. Sed large accipitur pro proprietate consequente naturam rei, vt habetur 1.d.3.q.4.1.o.

Deus. 182.

494 Quod potentia actiua, proprie conuenit Deo, non autem passiua.
Immo potentia Dei non est actiua nec passiua, sed est super actiua.1.d.7.q. 1.1.3^{m}.Potentia q.2.1.1^{m}.
Respondeo dicêdum, dupliciter, scilicet primò, quòd nullum nomen proprie conuenit Deo, quò ad modum significandi, quia sumitur à modo essendi in creaturis, qui in infinitum distat à modo quo Deus est. Ideò dicit, quòd potentia Dei non est actiua, sed superactiua, idest excellentiori modo se habens, quam potentia actiua in creaturis. Tamen quò ad rem significatá potentia actiua proprie côuenit Deo, quia omne quod dicit perfectionem absolute, conuenit Deo, vt habetur.1^{a}. q.13.3.o.1.d.8. q.4.3.2^{m}.d.22.2.o.d.35.1.2^{m}.contra.1.c.3^{m}.
Secundò dicendum, quòd in primo sententiarum loquitur de potentia generatiua in diuinis, cui proprie non conuenit ratio potentię actiuę, quæ habetur 5.& 9.Met.s. quòd potentia est principium transmutandi aliud, quia in diuinis non dicitur aliud. nec generatio ibi est transmutatio, sed simplex emanatio.

Deus. 194.

496 Quòd cùm pater sit principium generationis, & pater & filius sint principium spirationis, in patre erit potentia generandi, & in patre & in filio potentia spirandi.
Immo sicut pater & filius sunt vnus Deus, propter vnitatem formæ significatæ per hoc nomen Deus, ita sunt vnum principium, propter vnitatem formæ significatæ per hoc nomen principium.1^{a}.q.36.4.c.fi.
Respondeo dicendum dupliciter.s. primò, quòd potentia spirandi in vtroque, non est alia & alia, sed vna & eadem numero, sicut est vnum esse numero, vt habetur 1^{a}.q.36.4.7^{m}.
Secundo dicendum, quòd potentia dicitur principium, non quia sit ipsa relatio principij, sed quia est idem quod principium, vt habetur potentia q.1.1.3^{m}.

Deus. 298.

498 Quòd Deus dispensare non potest, vt homini liceat non subdi ordini eius, etiam in iis, secundùm quæ homines ad inuicem ordinant.
Oppositum videtur dicere, 1^{a}.d.47.4.c.
Respondeo dicendum, dupliciter, scilicet primò, quòd Deus potest dispensare, agendo præter ordinem suæ prouidentię, quò ad res subiectas ordini, non autem quo ad rationem ordinis, quæ est in Deo, vt habetur 1^{a}.q.105.6.c.contra 3.c.98.Potentia.q.6.1.3^{m}.
Secundò dicendum, sicut Dub.501.

Deus. 204.

499 Quòd Deus potest raparare virginitatem perditam.

Immo

Immo præteritum non fuisse, non potest fieri etiam ex parte Dei, vt quod mulier corrupta, non fuerit corrupta.1^{a}.q.10.5.3^{m}.q.25.4.0.22^{ae}. q.152.3. 3^{m}.1.d.42.q.2.2.c.3^{m}.2.d.1.q.1.1.7^{m}.contr.2.c.25.Quol.5.1. 3. c. Quol. 9. vel 10.q.2.1^{m}.Opusc.9.q.82.
Respondeo dicendum, quòd Deus potest reparare virginitatem perditam, quo ad omnem integritatem, non autem ratione præteriti: quia contra diceret, vt habetur.1^{a}.q.25.4.3^{m}.22^{ae}.q.152.3.3^{m}.3^{a}.q. 89.3.1^{m}.3. d.31. q.1. art.4.q.1.1^{m}.Quol.5.q.2.1.o.

Deus. 216.

501 Quòd nihil prohibet esse aliquid in potentia diuina, quod non vult, & quod non continetur sub ordine quem statuit rebus.
Oppositum, videtur dicere.1^{a}.q.47.4.c.
Respondeo dicendum, quadrupliciter.s.primo, quòd Deus potest dispensare, agendo præter ordinem suæ prouidentiæ, quo ad res subiectas ordini Dei, non autem quo ad rationem ordinis, quæ est in Deo vt habetur. 1^{a}.q.105.6.c.contr.3.c.98.Po^{a}.q.6.1.3^{m}.
Secundo dicendum, quòd Deus doteft agere & dispensare, præter ordiné suæ iustitiæ, secundum quòd in aliquo opere creato determinatur, non autem secundum quòd iustitia Dei, est ordinatio voluntatis eius in eo, vt habetur.1^{a}.d.43.q.2.2.1^{m}.
Tertio dicendum, quòd diuina potentia non est ita ordini eius alligata, quin possit quandoque præter ordinem causarum secundarum aliquid agere, cum sibi placuerit, vt patet in operibus miraculosis, vt habetur. 1^{a}.q.25.5.c.Potentia q.1.5.c.Opusc.10.art.1.17.
Quarto dicendum, sicut Dubio.498.

Deus. 219.

502 Quòd Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturam meliorem quàm fecerit.
Immo vniuersum, non potest esse melius.1^{a}.q.25.6.3^{m}.
Respondeo dicendum dupliciter. s. primò, quòd Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturam, meliorem quàm fecerit, bonitate accidentali, & non essentiali, quia transcenderet limites suæ speciei, vt habetur.1^{a}.q.25.6.0.1.d.44.1.0.3.d.13.art.2.q.2^{m}.3^{m}.Potentia.q.3.16.c.17^{m}.
Secundo dicendum, quòd licet Deus non possit facere quamlibet creaturam meliorem bonitate essentiali, potest tamen facere qualibet re creata, aliam meliorem bonitate essentiali & accidentali, vt habetur.1^{a}.q.25. 6.0.1.d.44.1.3.c.

Deus. 224.

503 Quòd Deus est causa peccati.
Immo mali culpæ, nullo modo Deus est causa.1^{a}.quæst. 48.6.c.q.49.2.0.q. 63.5.c.fi.
Respondeo dicédum dupliciter, s.primò, quòd Deus est causa peccati, quo ad substantiam actus, non autem quo ad deformitatem, vt habetur.12^{ae}. q.79.1.0.q.80.1.c.22^{ae}.q.6.2.2^{m}.1.d.40.q.4.2.c.d.42.q.2.1.0.2.d.34.3.c.d. 37.2.0.q.3.1.3^{m}.3.d.23.q.3.2.6^{m}.contra 3.c.162.Verit.q.3.4.5^{m}.Potentia. q.1.6.5^{m}.q.3.6.2.1^{m}.Ma.q.3.1.2.0.Ro.11.lect.5.circa fi.
Secundo dicendum, sicut Dubio.435.

Differentia. 2.

507 Quòd differentia complet essentiam generis.
Immo genus per se sumptum, non potest prædicari de differentia, prædicatione per se, nec econuerso.Meta.3.lect.8.
Respondeo dicendum, quòd complet essentiam generis Physici, vel determinando genus logicum ad speciem, non autem in se considerata.

Differre. 1.

508 Quòd differre propriè est semper per aliud, & est ralatiuum. Sed diuersum est absolutum, ex seipso vel alio. Ideo omne differens est diuersum, & non econuerso.
Immo qualiscunque formarum multitudo facit differentiam. Sed diuersitas fit solum per formas substantiales.Po^{a}.q.9.8.2^{m}.
Respondeo dicendum, quòd diuersitas proprie fit solum per differentias substantiales, idest essentiales, sed impropriè fit per alias.

Differre. 3.

509 Quòd differe specie, côtingit dupliciter, scilicet vel in diuersis speciebus completis, vel secundum diuersos gradus, in generatione eiusdem speciei.
Oppositum videtur dicere.2^{a}.d.15.q.1.1.2^{m}.& Meta.7.lect.9.luc.8.
Respondeo dicendum, quòd quando de ratione imperfecti est gradus imperfectus, facit differre specie, non auté quando non est de ratione eius.

Difficile. 4.

510 Quòd opera virtutum sunt difficilia.
Immo opera virtutum, sunt facilia.4.dist.14.q.2.2.5^{m}.
Respondeo dicendum, quòd opera virtutum dicuntur difficilia: quia sunt supra vires, non habentium virtutes, non autem propter laborem, vel tristitiam. Et etiam: quia quidam abundant sensu, & deficiunt intellectu, & plures sequuntur operationem sensus, vt habetur.12^{ae}.q.71.1.c.q.107. 4.c.3.d.27.q.2.2.6^{m}.contra.3.c.26.Psal.10.circa Med.

Diffinitio. 3.

511 Quod cum demonstratur causa per effectum, necesse est vi effectu, loco diffinitionis causæ.
Oppositum videtur dicere.Trin.25.c.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.448.

Dimensio. 3.

515 Quòd dimensio corrumpitur tripliciter, scilicet per additionem, diuisionem.& diminutionem.
Immo magnum per additionem vel diminutionem vel diuisionem, nõ tollunt essentiam dimensionis.3^{a}.q.77.8.4^{m}.
Immo nec per diuisionem fit aliquid de nouo in dimensione.3^{a}.d.21. qu.1. art.1.q.2.5^{m}.
Respondeo dicendum, dupliciter, scilicet primo, quòd dimensio, seu quantitas dupliciter potest considerari, scilicet quo ad esse, id est quo rationem diuibilitatis eius, seu quo ad essentiam eius, id est quantum ad dimensiones interminatas. Secundo quo ad certam rationem mensuræ, seu quo ad determinationem eius. Secundo modo corrumpitur tripliciter, non autem primo modo, vt habetur.Meta.5.lect.14.fi.
Secundo dicendum, quòd si fuerit diminutio sufficiens, tunc dimensio corrumpitur, non autem si fuerit insufficiens, vt habetur in primis locis adductis.

Dispensatio. 7.

518 Quòd omnia præcepta decalogi, sunt omnino indispensabilia, etiam à Deo.
Immo in præceptis primæ tabulæ decalogi, nec Deus, nec homo potest dispensare, sed in præceptis secundæ tabulæ solus Deus dispensat. 12^{ae}. q. 109.8.0.22^{ae}.q.104.4.2^{m}.1.d.47.4.c.3.d.37.4.c.Ma.q.3.1.17^{m}.quæ. 15.1.8^{m}. Quol.1.q.9.art.2.1^{m}.
Respondeo dicendum quadrupliciter.s.primò, quòd pręcepta in communi continentia intentionem legislatoris. s. conseruationem boni communis, vel ordiné iustitiæ & virtutis, vt omnia præcepta decalogi, sunt omnino indispensabilia, non autem alia, vt habetur.12^{ae}.q.100.8.o.
Secundò dicendum, quòd præcepta secundæ Tabulæ, secundum quòd pertinent ad virtutem, sunt omnino indispensabilia, etiam à Deo. Sed quantum ad solitum modum virtutis, possunt à solo Deo dispensari, vt habetur.22^{ae}.q.104.4.2^{m}.
Tertiò dicendum, quòd Deus potest dispensare in aliquo contra pręcepta secundæ Tabulæ, remouendo dispositionem contrariam præceptis illis non autem remanente illa, vt habetur.3^{a}.d.37.4.3^{m}.
Quarto dicendum, quòd Deus potest dispensare in eis, remouendo ab actu rationem indebiti, non autem remanente ea, vt habetur.12^{ae}. q.100.8.3^{m}.

Dispositio. 13.

522 Quòd habitus vel dispositio non sunt in Deo, nec in angelis, nec in cœlis, nec in elementis.
Oppositum videtur dicere.12^{ae}.q.50.6.0.q.51.1.1^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dubio.167.

Dolor. 1.

530 Quòd dolor est passio animæ, in appetitu sensitiuo, vel intellectiuo.
Oppositum videtur dicere Verit.q.26.4.4^{m}.
Respondeo dicendum, quòd dolor est in appetitu sensitiuo, vel intellectiuo impropriè. Nam propriè dolor non est passio animæ, quia nihil habent ex parte animæ, nisi apprehensionem, vt habetur Verit.q.26.4.4^{m}.

Dolor. 10.

531 Quòd impossibile est aliquam tristitiam, vel dolorem, esse summum malum.
Oppositum videtur dicere à simili.12^{ae}.q.37.4.0.Ma.q.2.10.0.
Respondeo dicendum, sicut Dub.837.

Ebrietas. 7.

534 Quòd ebrietas sine peccato, tollit culpam actus sequentis, sicut fortè accidit de Loth, & Noë.
Immo Loth culpandus est, secundùm Aug.22^{ae}.q.150.4.c.fi.
Respondeo dicendum, quòd Loth culpandus est, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit, vt habetur 22^{ae}.q.150.4.c.fi.

Ecclesia. 8.

535 Quòd in casu necessitatis, licet vendere, aut emere terram, vbi quondam fuit ecclesia.
Immo annexum spirituali, non potest vendi vel emi, quia est simonia.22^{ae}. q.100.4.3^{m}.4.d.25.q.3.3.3^{m}.
Respondeo dicendum, sicut Dub.1.

Effectus. 3.

538 Quòd nullus effectus, de specie suæ causæ.
Oppositum videtur dicere à simili, quia ignis causat ignem eundem in specie, & homo hominem, 2.d.20.q.2.3.c. Potentia.q.7.2.c.fi.
Respondeo dicendum dupliciter.s.primò, quòd effectus non differens ab essentia suæ causæ vt ignis in ordine ad ignem, à quo immediatè causatur, est de specie suæ causæ. Sed effectus differens ab essentia suæ causæ, non est de specie suæ causæ. Sed potest esse de perfectione accidentali speciei, sicut & in reb. naturalib. aliquid speciem sortitur, si formam habeat, etiam si desit formæ effectus, sicut patet in graui, quod violenter sursum detinetur, ne descendat secundùm exigentiam suæ formæ, vt habetur 22^{ae}.q.110.1.c.fi.
Secũdò dicendum, quòd pertingens ad speciem suæ causæ, non consequitur prædicationem vniuocam nominis suæ causæ, nisi recipiat formam eandem specie, secundùm eundem modum essendi, vt habetur contra.1. c.32.2^{m}.Pot.q.7.7.c.princ.10^{m}.

Electio. 1.

541 Quòd electio pertinet determinatè ad vnam potentiam, scilicet ad voluntatem.
Immo electio pertinet ad intellectum.12^{ae}.q.13.1.2.0.
Respondeo dicendum, quòd electio pertinet determinate ad vnam potentiam, s. ad voluntatum, sed in ordine ad intellectum, vt habetur 1^{a}.q.83.3. c.12^{ae}.q.13.1.2.0.q.17.1.c.q.58.1.2^{m}.4.c.22^{ae}.q.155.3.c.3^{a}.q.18. 4.c.1.dist.41.2. 1^{m}.2.d.24.q.1.2.o.d.38.3.5^{m}.d.40.2.c.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.1^{m}.4.d.4.q.1.ar.3. q.2.c.Veri.q.22.13.16^{m}.15.0.q.26.6.c.Ethi.3.lect.6.9.0.Lib.6.lec.2.fi.

Eleemosyna. 9.

543 Quòd eleemosynæ non sunt recipiendæ a peccatoribus.
Immo eleemosyona potest fieri de turpi lucro. s. de meretricio, lenocinio, & histrionatu, non autem de obnoxiis restitutioni.22^{ae}.q.31.3.3^{m}.q.32.7 0.8.2^{m}.q.62.5.2^{m}.q.87.2.2^{m}.q.110.3.4^{m}.4.dist.15.q.1.art.4.q. 2.3.0.Quol. 12.30.c.Opusc.37.c.17.
Respondeo dicendum, quòd ille qui dat eleemosynam, quando dat vt foueatur in peccatis, vel quando dat vt aliquem inducat ad hæresim, mortaliter peccat propter intentionem corruptam, vel quia est obnoxium restitutioni, nec habet alia vnde restituat. Et tales eleemosynę non sunt recipiendæ non sunt, vt habetur in locis pro vtraque parte allegatis.

Aenigma. 1.

545 Quòd Adam videbat Deum ænigmate, idest, obscurè, s. per effectus, nõ autem obscurè, scilicet propter occupationem sensuum, & sensibilium

causatam

causatam ex peccato,sicut nos
Oppositum videtur dicere.1a.q.94.3.1m.
Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd simul in effectibus, præcipuè intelligibilibus Deum suo modo sine medio demonstrationis cognoscebat in ænigmat id est obscurè Secundo dicendum, sicut Dubio.485.3111.

Ens. 5.

546 Quòd priuationes,negationes,& non entia,sunt entia rationis tantū.
Immo in multitudine importatur realis relatio.1a.d.24 q.1.3.2m.
Respondeo dicendum,quòd multitudo simpliciter, siue transcendens,addit supra ens,duplicem negationem.s.vnam realem,& aliam per intellectum aggregantem,quæ non est in diuinis, vt habetur,1a. dist. 24. q. 1.3. 3m.4m.5m.

Ens. 6.

548 Quòd ens includitur in quolibet apprehenso.
Oppositum videtur dicere.3a.dist.11.2.2m.4.dist.12.q.1.art.1. 2m. potentia. q.7.3.c.prin.
Respondeo dicendum,sicut Dubio.300.

Ens. 10.

549 Quòd ens prædicatur analogicè,de substantia & accidente.
Immo ens & vnum,æqualiter prædicantur de omnibus.Meta.10.lect.4.
Respondeo dicendum dupliciter.s.primo, quòd duplex est analogia Quædam est ipsorum conceptuum ad ipsum nomen tantum,quod.s.nomen,significat vnum cóceptuum ex impositione, & significat alterum per quādā similitudinem, non tamen ex impositione, sicut ridere significat risum hominis ex impositione,sed tamen ex quadam proportione significat floriditatem prati. Et talis analogia causat fallaciam. Alia est analogia ipsarum rerum ad vnum cóceptuum, seu ipsorum conceptuum ad vnum nomen,quod impositum est ad significandum illos conceptus,ordine tamen quodam. Et talis analogiæ triplex est gradus, secundum Philosophum. Ethicorum primo,& Metaphysicæ quarto. Nam quædam est analogia aliquorum, ad vnum principium effectiuum. Alia est analogia aliquorum ad vnum finem. Tertia vero est aliquorum ad vnum subiectū Exemplum primi,secundum Phisophum,est de medicatiuis. Exemplum primi,secundum Philosophum,est de medicatiuis.Exemplum tertij, est de entibus.Ens igitur cum dicatur de aliquibus ordine quodam,per respectum ad aliquod vnum prædicatur de substantia & accidente, non quidem pure æquiuocè,nec omnino vniuocè,sed analogicè,cum accidens non habeat esse, nisi à substantia:quia accidens est magis entis,quā ens,vt dicitur septimo Metaphysicæ. Analogica enim prædicatio est media inter puram æquiuocationem,& simplicem vniuocationem. Neque enim in iis quæ analogicè dicūtur,est vna ratio sicut in vniuocis, neque totaliter diuersa sicut in æquiuocis,sed nomen quod sic multipliciter dicitur,significat proportiones ad vnū,sicut sanum de vrina dictum,significat signum sanitatis,de medicina verò dictum, significat causam eiusdem sanitatis,vt à simili habetur.1a.q.13.5.c.fi.In analogica autem prædicatione,ordo attenditur idem quandoque secundum nomen & rationē quandoque vero non idem. Nam ordo nominis, sequitur ordinem cognitionis:quia est signum intelligibilis conceptionis.Quando igitur illud quod est prius secundum rem,inuenitur etiam prius cognitione,idē inuenitur etiam prius,& secundum nominis rationem,& secundum rei naturam,sicut substantia est prior accidente natura, inquantum substantia est accidentis causa,& prior cognitione,inquantum substantia in diffinitione accidentis ponitur.Et ideo per prius dicitur de substantia,quā de accidente, & secundum naturam, & secundum nominis rationem. Quando verò id quod est prius secundum naturam,est posterius secundum cognitionem, tunc in analogis non est idem ordo secundum rem, & secundum nominis rationem,sicut virtus sanandi,quæ est in sanatiuis prior est naturaliter sanitate,quæ est in animali, sicut causa est prior effectu.Sed quia hāc virtutem per effectum cognoscimus, ideo etiam per effectum nominamus.Et inde est, quòd sanitatiuum est prius ordine rei, sed animal per prius sanum dicitur secundum nominis rationem, vt habetur,contra 1.c.34.Nec est necessarium,quòd ad verum analogum, requiratur diuersitas rationum immediatè significatarum per terminum analogum,aliàs nō posset dari analogia aliquorum, ad vnum conceptū tertium, quod est contra id quod habetur, contra 3. c. 43. Potentia q.7. 7.c.Sed sufficit quòd per terminum analogum significetur vna ratio quę tamen diuersimodè participetur ab analogatis.
Secundò dicendum, quòd ista propositio, scilicet ens & vnum æqualiter prædicantur de omnibus,est triplex.Nam coniunctio,&,vno modo potest coniungere inter propositiones,vt sit sensus.Ens prædicatur ęqualiter de omnibus,& vnū prædicatur æqualiter de omnib.Et sic quia ambæ illę ꝓpositiones sunt falsæ,ideo tota copulatiua est falsa.Alio mō potest coniungere inter terminos,vt sit sensus. Ens & vnū prędicātur ęqualiter de omnib Et sic est vera.Est enim sensus.quòd ens & vnū prædicātur æqualiter, id est,eodem modo prædicantur de omnibus, ita quòd si vnum prædicatur analogicè,& alterum,si vnum vniuocè, & alterum,si vnum æquiuocè, & alterum. Alio modo potest determinare æqualiter illam particulam de omnibus, vt sit sensus,Ens & vnum prædicantur de omnibus æqualiter, quia vnum eorum non prædicatur per prius de vno quàm de altero.Et sic est falsa.Vnde ibi committitur fallacia diuisionis.

Ens. 11.

550 Quòd ens participaliter & adiectiuè prædicatur pluraliter de tribus personis diuinis,substantiuè verò,singulariter tantum.
Oppositum videtur dicere à simili 1a.dist.11.4.0.di.29.4.2m.
Respondeo dicendum,sicut Dubio.1133.

Enunciatio. 2.

551 Quòd omnis enunciatio affirmatiua in materia naturali est vera, & negatiua falsa. Sed in materia remota est econuerso. In contingenti autē quælibet vniuersalis est falsa,& particularis & indefinita est vera.
Oppositum videtur dicere Poster.lect.9.prin.
Respondeo dicendum, dupliciter.s.primò, quòd propositio vniuersalis in materia contingenti,potest accipi dupliciter.s.vel in omni tempore, & in casu possibili, vel in aliquo tempore,& aliquo casu. Primò modo est falsa.Non autem secundo modo.
Secundo dicendum,quòd aliquæ propositiones sunt, quæ simpliciter sunt in materia contingenti,vt omnis homo currit.Et quædam quæ respectu sui subiecti expressi, sunt in materia contingenti. Sed respectu subiecti impliciti,sunt in materia naturali,vt omnis homo est coloratus: primæ sunt falsæ,non autem secundæ.

Episcopus. 8.

552 Quòd episcopus potest iudicare eos solùm,qui sunt de sua diœcesi.
Immo episcopus potest condemnare etiam eos qui sunt alterius diœcesis.22æ.q.70.1.3m.
Respondeo dicendum, quòd episcopus in cuius diœcesi aliquis alterius diœcesis delinquit in re nō exempta,fit ei superior,ratione delicti, etiā si sit exemptus,nisi fortè delinquat in re aliqua exempta,puta in administratione bonorum alicuius monasterij exempti. Sed si aliquis exēptus committat furtum, vel aliquid huiusmodi, potest per ordinarium condemnari,vt habetur.22æ.q.67.1.3m.

Aequitas. 1.

556 Quòd æquitas est pars iustitiæ,& continetur sub epiicia.
Immo est eadem ei.22æ.q.120.1.c.
Respondeo dicendum,quòd est eadē ei,vt lege determinatur, sed est pars eius vt accipitur iustitia in communi,vt habetur.22æ.q.1.1m.

Esse. 10.

559 Quòd esse,est prius omni alia participatiōe, & omni alio nomine Dei.
Et est nobilius.1a.q.4.1.3m.2.3m.12æ.q.2.5.2m.1.d.19.q.1 2.3m.q.2.2. b.2. Ver. q.20.2.3m.q.22.6.1m.11.16m.Potentia.q.7 art.2.9m.Dio.5.lect.3.
Immo illud quod est communius prædicatione, est imperfectius minus communi.Ver.q.7.6.7m.
Respondeo dicendum,quòd esse potest accipi dupliciter,s. vel sine aliis in rebus inanimatis,& alia includunt ipsum. Et sic esse, est imperfectius aliis, sicut omne magis commune minus communi. Vel potest sumi esse, & alia seorsum,sine inclusione.Et sic est perfectius aliis.

Esse. 16.

560 Quòd esse capitatum,& esse corporeum,& esse animatum,pertinēt ad personam Sortis.Sed ex iis non fit nisi vnum esse in Sorte.
Oppositum videtur dicere, quia in generatione animalis & hominis, in quib.est forma perfectissima,sunt plures formæ, & generationes intermediæ,& per consequens plura esse,contr.7.c.89.Met.5.lect.2.0.
Respondeo dicendum,quòd in illis generationib. successiuè sunt plura esse,sed in introductione vltimæ formæ,est tantùm vnum esse, continens virtualiter omnia præcedentia esse,vt habetur contra 2.c.89.

Esse. 20.

562 Quòd nec esse comparatur ad alia, sicut recipiens ad receptum, sed è conuerso,quia est actualitas omnium.
Immo semper illud quod substernitur in reb.est cōmunius, quàm id quod informat & restringit ipsum,sicut esse quàm viuere.1a.q.65.3.c.
Respondeo dicendum,quòd prædicari de aliquo,contingit dupliciter,scilicet essentialiter,& participatiuè.Ideò esse quòd informatur ab his,de quib.prædicatur essentialiter, etiam substernitur eis secundùm rationem,vt indeterminatum determinanti,non quidem secūdùm rem, quia sunt idem realiter,vt esse & viuere, sed informat secundùm rem omnia de quib.prædicatur participatiuè, quia differunt realiter, vt habetur. Quol.2.q.2.1.c.

Esse. 28.

566 Quòd ad probandum aliquid esse, oportet vti pro medio quid nominis,non autem quid rei,quia quod rei sequitur quæstionem an est.
Immo oportet scire quid rei.Trin.23.c.
Respondeo dicendum,sicut Dub.448.

Esse. 29.

568 Quòd in qualibet creatura, differunt esse & essentia, operatio & potentia vel virtus operatiua.
Oppositum videtur dicere.1a.q.3.3.c.3.d.5.q.1 .3.0.
Respondeo dicendum,sicut Dub.114.

Eternitas. 4.

570 Quòd æternitas excludit principium durationis.
Oppositum videtur dicere.Potentia.q.3.13.14.0.
Respondeo dicendum, quòd æternitas excludit principium durationis non autem principium originis. Ideò aliquid ꝙ est ab alio, potest esse æternū,vt hr̄ 1a.q.42.2.2m.1.d.9.q.2.1.2m.Poa.q.3.13.0.14.17m.q.10.1.16m

Eternitas. 6.

572 Quòd æternitas significatur pluraliter.
Immo æternitas significatur singulariter, cùm non habeat partes.1a.quæstion.10.1.3m.
Respondeo dicendum,quòd æternitas significatur pluraliter,vel quia participatur in multis, vel propter mensuram inferiorem.sc.propter tempus,vt habetur 1a.q.10.3.1m.1.d.19.q.1.2.2m.2.d.2.L.3.di.26. L.1m.Ro.10. fi.c.16.lect.2.fi.Eph.2.lec.1.princ.

Eucharistia. 50.

575 Quòd forma Eucharistiæ conuenienter significatur,s.in facto esse,non Oppositum vr̄ dicere à simili,q̄a illud ꝙ fit,est.1.d.1.q.1.2.3m.3.d.aūt in fieri. 3.q.5.2.5m.
Respondeo dicendum, quòd illud quod fit non est eo modo quo fit, vt habetur 4.d.10.ar.2.q.2.2.2m.cont.2.c.17 fi.Quol.7.9.4m.Sed dicitur quod illud quod fit,est impropriè. Nulla enim res permanens potest simul fieri,& facta esse,si fieri,propriè sumatur.Sed quædam sunt, quæ significāt ipsum factum esse,per modum fieri, sicut cùm dicitur motus terminari. Simul enim terminatur,& terminatus est.Et similiter simul illuminatur & illuminatum est, eo quòd illuminatio est terminus motus. Et similiter etiam forma substantialis,simul recipitur, & recepta est.Et similiter aliquid simul creatur,& creatum est,vt habetur 2.d.1.q.1.2.3m.

Eucharistia. 64.

576 Quod hæc conuersio panis in corpus Christi, importat ordinem substantiarum.Ideò est sicut in subiecto in vtraque.
Immo hæc cōuersio,nō habet subiectum.3a.q.75.4m.2m.5.4.7.c.8. c.2m.4m.
Respondeo dicendum,quod hæc conuersio dicitur habere subiectum, sed non propriè,vt habetur 3a.q.75.5.4m.

577 Quòd

Eucharistia. 67.

577 Quòd forma substantialis panis,& vini,conuertitur in animā Christi.
Oppositum videtur dicere.4.d.11.q.1.q.3.2m.Quol.5.q.6.1.1m.
Respondeo dicendum, quòd verum est, quòd forma substantialis panis & vini,conuertitur in animam Christi, vt dat esse corporeum, non autem vt dat esse animatum tali anima,vt habetur.3a.q.75. 6. 2m. 4. dist. 11.q.1. art.3.q.1.c.fi.

Eucharistia. 177.

584 Quòd quicquid est effectus passionis Christi est effectus eucharistiæ.
Oppositum videtur dicere.4.dist.2.q.1.2.1m.
Respondeo dicendum, quòd eucharistia ordinatur ad vltimum effectum passionis Christi, quasi completissimè ab ea efficaciam habens. Vnde per baptismum datur primus actus vitæ spiritualis,sed per eucharistiam datur complementum eius,vt habetur. 3a.q.79. 1 .8.c.2m.6.2m.4. di.2.q. 1.2.1m.

Exclusio. 5.

588 Quòd dictio exclusiua,addita vni relatiuorum, excludit aliud, & omne quod est in alio supposito.
Oppositum videtur dicere.1a.q.13.7.6m.
Respondeo dicendum,quòd in diuinis dictio exclusiua, addita vni personæ,in prædicatis personalibus excludit aliam,non autem in prædicatis essentialibus,vt habetur.1a.q.31.4.0.q.36.2.1m.contra 4. c. 25. Potentia. q.10.4.12m.Matth.11.Rom.c.vlt.Lect.2.fi.

Exemptus. 1.

589 Quòd exēptus peccans in re non exēpta,potest ab ordinario iudicari.
Oppositum videtur dicere.22æ.q 60.2.c.6.0.q.8.5.3m.
Respondeo dicendum,sicut Dubio.552.

Exorcismus. 3.

591 Quòd exorcizare pertinet ad sacerdotem,& ad exorcistam.
Immo pertinet tantùm ad sacerdotem, sicut & benedicere aquam baptismalem.3a.q.67.3.2m.
Respondeo dicendum: quòd exorcizare est proprium officium exorcistæ instrumentaliter.Sed secundum consuetudinem, totum fit à sacerdote, propter vnitatem.3a.q.71.4.c.1m.2m.4.dist.6.q.2.art.3.q.3.0.

Experientia. 2.

593 Quòd experientia in operabilibus non est,potentia, & non solùm causat scientiam,sed etiam habitum,qui facit operationem virtutis vel vitij faciliorem, propter consuetudinem quæ est quasi altera natura, secundum Philosophum.
Immo experimentum,est experimentalis potentia.Met.lec.1.
Respondeo dicendum, quòd est experimentalis potentia, id est aptitudo ad faciliter operandum,non autem potentia propriè dicta.

Falsitas. 8.

594 Quòd res dicitur simpliciter vera vel falsa,tantum ab intellectu, à quo dependet, vt res naturalis, ab intellectu diuino, & artificialis a nostro.
Immo res dicitur vera vel falsa,à seipsa.1a.q.17.1.c.Peri.lec.3.
Respondeo dicendum,quòd res naturales dicuntur falsæ,non quidem per se,sed per accidens,& secundum quid, respectu intellectus nostri dupliciter,scilicet ratione significati,& secundum rationem causæ, vt habetur.1a.q 17.1.c.1.dist.19.q.5.1.Veri.1.4.Meta.5.rect.fi. dicuntur autem res aliquæ veræ vel falsæ,per comparationem ad intellectum nostrum, non quidem essentialiter vel formaliter,sed effectiuè,inquantū, si natæ sunt, facere de se, veram vel falsam æstimationem. Et secundum hoc dicitur aurum verum,vel falsum,vt habetur Periher.lect.3.

Fama. 1.

595 Quòd fama bona est nobis necessaria propter nos:quia est præcipuum bonum inter exteriora bona: quia facit idoneum ad officia humana, & præseruat à peccatis.Et est necessaria propter alios, ne scandalizentur, & malum exemplum sumant ad peccandum.
Immo appetere famam propter se,pertinet ad inanem gloriam,sed appetere eam propter alios, pertinet ad charitatem quia non est necessaria propter nos,sed propter alios.Quol.9.vel 10.q.6.2.c.1æ. Cor. 4. lect.1.à med.1æ.Cor.6.lect.2.à med.
Respondeo dicendum,quòd illi quibus incumbit,vel ex officio, vel ex statu perfectionis, aliorum saluti prouidere, peccant, nisi infamiam propriam iuxta posse repellant, & famam seruent. Alij verò quibus magis custodia suæ salutis imminet ponunt suæ humilitati prouidentes, famā vel infamiam contemnere,vt habetur Quol.10.q.6.2.c.

Fœmininum. 1.

598 Quòd fœmininum genus adaptatur essentiæ diuinæ & proprietatibus masculinum personis,& neutrum essentiæ.
Immo per masculinum,& fœmininum,significatur aliquod suppositum determinatum,in natura communi.1a.q.31.2.4m.fi.
Respondeo dicendum, quòd in diuinis etiam per ea significatur aliquod suppositum determinatum,sed sub eodem esse,in natura communi,vt habetur.1a.q.36.4.7m.

Festum. 8.

599 Quòd peccans in festo, magis facit mysticè contra tertium præceptū decalogi,quam ad literam aliquod opus corporale licitum, facit in eo.
Oppositum videtur dicere.4.dist.31.art.5.q.2.q.3.1m.
Respondeo dicendum,sicut Dubio.345.

Fides. 5.

601 Quòd fides est substantia,id est,fundamentū totius spiritualis ædificij.
Oppositum videtur dicere : quia humilitas est fundamentum totius spiritualis ædificij.22æ.q.4.7.0.q.161.2m.
Respondeo dicendum,quòd humilitas est fundamentum per modum remouentis prohibens, sed fides est fundamentum per modum accessus ad Deum,vt habetur.22æ.q.161.5.2m.

Fides. 19.

602 Quòd obiectum fidei, bene & vere potest dici complexum & incomplexum.
Immo qui dixerunt, obiectum fidei esse incomplexum, propriam vocem ignorauerunt.3a.dist.24.art.1.q.2.c.
Respondeo dicendum, quòd ratio formalis obiecti dupliciter accipi potest.scilicet ex parte rei creditæ, & ex parte credentis. Primo modo obiectum fidei est aliquid incomplexum. Secundo autem modo, est complexum,vt habetur.22æ.q.1.2.0.6.2m.1.dist.41.L.3.dist.24 art.1.q.2. c. cōtra 1.c.7.Veri.q.14.8.c.5m.12m.12.c.

Fides. 26.

603 Quòd ex vno articulo fidei,probatur alius,sicut Paulus argumentatur ad resurrectionem,ex resurrectione Christi.
Immo theologia non argumentatur ad principia sua probanda, quæ sunt articuli fidei.1a.q.1.5.2m.7.8.c.Opusc.72.q.16.
Respondeo dicendum, quòd non ita intelligitur: quin resurrectio communis sit articulus fidei, cum in symbolo Apostolorū ponatur inter articulos fidei.Vnde resurrectio probari non potest, licet per vnum articulum,alius defendi possit apud illum,qui vnum concedit,alio negato, vt habetur Opusc.72.q.16.Inde est,quòd articuli fidei,& si non possint demonstratiuè probari,possunt tamen per rationem declarari,non esse impossibiles,vt habetur Opusc.59.c.1.

Fides. 27.

604 Quòd errans in aliquo articulo fidei, non habet veram fidem de aliis.
Oppositum videtur dicere.3a.q.68.8.3m.
Respondeo dicendum, quòd ille qui pertinaciter discredit vnum articulum,non est paratus sequi in omnibus doctrinam ecclesiæ. Si enim non pertinaciter discredit,iam non est hæreticus,sed solùm errans. Vnde manifestum est, quòd talis hæreticus errans circa vnum articulum, fidem non habet de aliis articulis, sed opinionem quandam, secundum propriam voluntatem,hinc est quòd non habet habitum fidei, quem tamen habet ille qui non explicitè omnia credit, sed paratus est omnia credere,vt habetur.22æ.q.5.3.c.4.1m.

Fides. 34.

605 Quòd homo in statu innocētiæ habuisset fidem de in carnatione Christi.
Immo non oportebat tunc ab aliquo homine haberi fidem de redemptore quia nondum seruitus erat inducta.2a.dist.25.q.2.art.2.q.2.c.
Respondeo dicendum,quòd Adam tunc habuit fidem explicitam de incarnatione,secundùm quòd incarnatio Christi ordinabatur ad consummationem glotiæ, non autem secundùm quòd ordinabatur ad passionem & mortem Christi propter peccatum hominis, quia non fuit præscius casus sui.Et sic intelligit in tertio, quia ibi dicit, quia nondum seruitus erat inducta,vt ipse distinguit.22æ.q.2.7.c.

Fides. 36.

606 Quod fides non est in beatis.
Immo fides per quam beati erimus, potest dici semper manere in beatis. 22æ.q.1.6.1m.q.2.5.7.c.q.5.5.7.c.q.89.6.c.
Respondeo dicendum,quòd licet fides non remaneat quòd ad habitum remanet quò ad effectum.Ideò dicit per quam beati erimus, vt habetur in locis secundò adductis.

Fides. 37.

607 Quòd fides est in dæmonib.coacta,non laudabilis,nec donum gratiæ.
Immo coactio non potest esse in consensu.4.d.29.1.0.
Respondeo dicendum,quòd fides quæ est in dæmonib.non est donum gratiæ, nec coguntur credere simpliciter, sed magis coguntur ad credendum ex perspicacitate naturalis intellectus,vt habetur 22æ.q.5.2.2m.

Fides. 85.

611 Quòd fides formata, est fundamentum spiritualis ædificij, non autem fides informis.
Oppositum videtur dicere.22æ.q.47.0.q.161.5.2m.
Respondeo dicendum dupliciter,sc.primò,quòd fides informis de se non est fundamentum spiritualis ædificij,sed vt cedit fidei formatæ.
Secundò dicendum,sicut Dub.601.

Figura. 1.

613 Quòd figura est forma quanti.
Oppositum videtur dicere a simili.22æ.q.96.2.2m.contr.3.c.105.5m.
Respondeo dicendum,quòd figura est forma quanti inquantum huiusmodi,quia est qualitas eius,& non aliter,vt habetur in locis primò allegat.

Filiatio. 6.

615 Quòd filius amittit hæreditatem,propter peccatum parentis, in crimine læsæ maiestatis.
Immo nullus punitur nisi pro culpa propria.12æ.q.87.0.22æ.q.108.4.c.1m. 4.d.46.q.1.art.2.q.3.c.q.2.art.2.q.2.3m.
Respondeo dicendum,quòd filius punitur pœna corporali,pro culpa parentum,& serui pro dominis,inquantum sunt aliquid eorum non autem pœna spirituali, nisi culpa aliorum fiat eis propria vel ratione consensus, vel imitationis, vt habetur 12æ.q.81.1.1m.2.1m.q.87.8.0.22æ.q.108.4. 1m.3m.q.164.1.4m.2.d.30.q. 1.2. 6m.d.33.q.1.2. 0.Ma.q.1.19m.8. 6m, 7m.8m. 9m.12m.1.5m.q.5.4.c.Psal.18.fi.Isa.14.fi.Io.9.per totum.

Filiatio. 14.

616 Quòd filius Dei non est factus,nec operatus.
Oppositum videtur dicere.1.d.30.1.1m.3.d.7.q.2.1.1m.
Respondeo dicendum,dupliciter, scilicet primò, quòd filius Dei verus, non est factus,sed tantùm genitus.Si qui autem ex nihilo à Deo facti filij Dei dicuntur,hoc metaphoricè dicitur,per assimilationem ad verum filium Dei,vt habetur in locis primò adductis.
Secundo dicendum,quod fieri dicitur per adeptionem,mutari vero per remotionem.Ideo fieri conuenit Deo,non autem mutari,quia nihil remouetur ab eo,sed aliquid aduenit ei secundùm rationem, vt habetur.1.d. 30.1.1m.3.d.7.q.2.1.1m.

Filiatio. 17.

617 Quòd pater in diuinis,est maior filio ratione dationis,quæ auctoritatem dicit,nō autem ratione dati, sed filius nullo modo est minor patre.
Immo hæc est vera,Christus est minor patre.1a.q.41.3.c.4m.3a.q.16.8.0.q. 20.1m.1m.3.d.4.q.2.2.4.d.11.2.0.d.21.q.1.9.2m.contra 4.c.48.Veri.q.29.1. 1m.Opus.3.c.223.1æ.Cor.15.lect.2.fi.
Respondeo dicendum,dupliciter.s.primò,quod secundùm Hilarium, pater est maior filio, propter auctoritatem originis, filius tamen non est minor patre,propter substantiæ vnitatem,vt habetur Opus.1.c.2.fi.

Secun

Secundo dicendum,quòd Chriſtus dicitur minor patre, ſecundum hum nitatem,non autem ſecundum diuinitatem.

Finis. 19.

611 Quòd impoſſibile eſt,quòd aliqua operatio voluntatis,habeat rationē vltimi finis.
Oppoſitum videtur dicere.12e.q.3.2.0.4.c.q.25.2.3^{m}.1.diſt.1.q.1.1.o.3. diſt. 34.q.1.5.1^{m}.4.diſt.49.q.1.art.2.q.2.0.q.4.2.o.Quolib.8.19.c. Opuſc.3.c. 104 107.Ethic.10.lec.1.à med.Meta.9.lect.1.fi.
Reſpondeo dicendum,dupliciter.ſ.primo,quòd operatio voluntatis non habet rationem vltimi finis ſimpliciter,id eſt,vt eſt res poſſeſſa, ſed fruitio rei,vt habetur.12e.q.2.7.c.q.16.3.c.
Secundo dicendum,ſicut Dubio.271.

Finis. 22.

622 Quòd res naturales diriguntur à Deo,ad finem boni,& creaturæ rationales ad vltimum finem.
Immo ars quædam neceſſaria eſt,quæ ſit directiua ipſius actus rationis,per quam,ſcilicet homo in ipſo actu rationis, ordinatè,& faciliter, & ſine errore procedat.Poſt.1.lect.1.prin.
Reſpondeo dicendum, quòd creaturæ rationales in ordine ad vltimum finem diriguntur à Deo.Sed in ordine ad directionem ipſius actus rationis tanquam à principio quo,& requiſito ad bene eſſe,diriguntur per artem quæ logica dicitur,vt habetur Poſteriorum.1.lect.1.principio.

Finis. 24.

623 Quod voluntas eſt ipſius finis tantum.
Immo voluntas eſt etiam eorum quæ ſunt ad finem.1.diſt.45.2.1^{m}.2.diſt.24. q.1.3.3^{m}.
Reſpondeo dicendum, quòd idem actus voluntatis eſt eorum quæ ſunt ad finem,& ipſius finis vt ratio,non autem abſolutè, vt habetur. 12e. q.8.3. o.q.12.4.c.3.diſt.14.art.1.q.4.c.Verit.q.2.14.c.3^{m}.

Finis. 27.

624 Quòd voluntas non poteſt ſimul ferri in plures vltimos fines.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.diſt.17.q.1.5.c.
Reſpondeo dicendum ſicut Dudio.198.

Finis. 29.

625 Quòd impoſſibile eſt,quòd anima,vel aliquid eius vt vltimus finis,niſi ſecundo modo,ſcilicet vt poſſeſſio vel adeptio,vel fruitio rei.
Oppoſitum videtur dicere.12^{e}.q.3.4.c.Io.14.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.611.

Finis. 39.

627 Quòd charitas eſt finis omnium virtutum.
Oppoſitum videtur dicere.3^{a}.diſt.27.q.2.2.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd charitas non dicitur eſſe finis præcepti, quaſi ſit vltimus finis virtutum, ſed ſicut id quo omnes aliæ virtutes in finem vltimum ordinantur,vt habetur.3^{a}.diſt.27.q.2.2.2^{m}.

Fluxus. 1.

628 Quòd fluxus maris,eſt per impreſſionem lunæ,non autem per aliquam formam aquæ.
Oppoſitum videtur dicere.3^{a}.diſt.13.art.2.q.2.2^{m}.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.252.

Forma. 3.

631 Quòd in ſimplicibus & immaterialibus, idem eſt forma, & id cuius eſt forma.
Immo nihil eſt forma ſuiipſius.Ver.q.10.8.16^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd licet nihil ſit forma ſuiipſius,poteſt tamen aliquando ſe habere per modum formę reſpectu ſuiipſius,inquantum ad ſe ſua actio terminatur, qua ſcilicet anima ſeipſam cognoſcit. Vnde non oportet, qaòd ſit ſeipſa ſimplicior, niſi ſecundum modum intelligendi, inquantum id quod intelligitur,accipitur vt ſimplicius, ipſo intellectu intelligente,ſicut accipitur vt perfectio eius.

Forma. 5.

633 Quòd formæ non locantur in genere,nec in ſpecie,ſed compoſita.
Oppoſitum videtur dicere.2^{a}.diſt.3.q.1.6.c.prin.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.174.

Forma. 7.

634 Quòd omnis forma de eſt communicabilis.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.13.9.c.diſt.25.3.c.d.34.q.1.1.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.167.

Forma. 8.

635 Quòd omnis forma exiſtens in ſuppoſito., per quod indiuiduatur, eſt communis multis ſecundum rem,vel ſecundum rationem,nō autem formę ſubſiſtentes.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.diſt.25.3.c.diſt.34.q.1.1.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.367.

Forma. 10.

636 Quòd formæ diſtinguuntur ſecundum diuerſa principia actiua.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Phy.7.lect.8.principio.
Reſpondeo dicendum quòd motus dupliciter comratur ad inſtrumenta, per quæ fiunt,ſcilicet,vel ad principia actiua, vel vt ad ſubiecta. Primo modo differunt ſpecie,non autem ſecundo modo,vt habetur Veri.q.22. 10.2^{m}.

Forma. 21.

683 Quòd plures formæ eiuſdem ſpecie, non poſſunt eſſe ſimul in eodem ſubiecto.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.12.10.c.q.58.2.2m.q.85.4.c.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.1111.

Forma. 31.

639 Quòd materia multiplicatur per aduentum formæ.
Immo oſtenſum eſt frequenter,formas multiplicari per materiam.1^{a}.q.3.3. c.q.54.4.2^{m}.3^{a}.q.3.3.c.Meta.7.lect.10.fin.Lect.14.fin.
Reſpondeo dicendum,quòd hoc primum dictum verum eſt, de multiplicatione ſpecierum, quarum principia ſunt formæ. Secundum verò de ea quæ eſt multiplicatio indiuiduorum in eadem ſpecie,vt habetur Opuſc. 72.q.11.

Forma. 33.

641 Quòd omne illud per quod materia efficitur propria huius formæ, ſe tenet ex parte materiæ, vt diſpoſitiones, & remotiones impedimentorum.
Immo diſpoſitio reducitur formam,ad quam diſponit.3^{a}.diſt.13.q.3.1.c.4, diſt.2.q.2.art.1.q.1.2^{m}.Phy.3.lect.1.prin.
Reſpondeo dicendum, quòd cum diſpoſitio ſit medium inter formam & materiam, & medium comparatum vni extremorum, habeat rationem alterius extremi, ideo diſpoſitio reducitur ad formam, vt habetur.12^{e}. q.27.3.c.prin.3.diſt.13.q.3.1.c.Phy.3.lect.1.princ.

Forma. 39.

642 Quòd forma non latitat,contra Anaxagoram,nec eſt totaliter ab ideis contra Platonem,nec ab intelligentia,contra Auicennam.Sed educitur de potentia materiæ,ab agente naturali,ſecundum Ariſtotelem.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.65.4.c.1^{m}.1. diſt.36. q.2.1.c.contra.3.c.24. Potentia.q.3.7.18^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo, quòd quia dicitur in ſecūdo Poſteriorum, quòd differentiæ eſſentiales rerum ſunt nobis incognitæ,ideo dicuntur formæ rerum latitare nos.
Secundò dicendum, quòd formæ rerum quæ ſunt in materia veniunt ab intelligentiis, non quidem per fluxum, ſed per motum, vt habetur. 1^{a}.q. 85.4.1^{m}.

Forma. 40.

644 Quòd inchoatio formarum improbatur.
Immo in ipſa potentia,eſt quodammodo actus,ideſt forma.12^{e}.q.27.3.c.2. diſt.18.q.1.art.2.c.fi.
Reſpondeo dicendum, quòd illa potentia non eſt potentia actiua, ſed aptitudo naturalis & eſſentialis ipſius materiæ ad formam, vt habetur. 1^{a}.q.80.1.c.

Forma. 109.

645 Quòd quamlibet formam ſequitur aliqua inclinatio,quæ eſt appetitus rei habentis illam formam.
Oppoſitum videtur dicere Phy.1.lect.12.princ.Libr.2.fi.
Reſpondeo,ſicut dicendum Dub.1171.

Forma. 41.

646 Quòd formæ ſubſiſtentes,non habent cauſam aliam formalem ſui eſſe & ſuæ vnitatis, nec cauſam agentem per tranſmutationem materiæ, de potentia ad actum,ſed producentem totam ſubſtantiam.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.12e.q.55.4.1^{m}.Veri.q.1.2.1^{m}.7^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.125.

Forma. 51.

648 Quòd intenſio & remiſſio formarum nunquam cauſat diuerſitatem ſpeciei,ſed quandoque conſequitur eam.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.50.4.2^{m}.12e.q.18.11.1^{m}.q.60.5.3^{m}.q.72.8.1^{m}
Reſpondeo dicendum, quod magis & minus ex formis diuerſorum graduum,diuerſificant ſpeciem, nō autem ſecūdùm intenſionem graduum eiuſdem formæ,vt habetur in primis locis.

Forma. 60.

650 Quòd non eſt poſſibile plures formas ſubſtantiales ſimul eſſe in eodem corpore.
Oppoſitum videtur dicere Meta.5.lec.17.
Reſpondeo dicendum,quòd in hoc concordat ſanctus Doctor dicens:nō hoc dicimus,quaſi in vno,& eodem indiuiduo multiplicentur formę ſecundum numerum generum,& differentiarum,vt ſcilicet in homine,ſit aliqua forma à qua eſt homo, & aliqua à qua eſt animal, & huiuſmodi, ſed quia neceſſe eſt, quòd in rerum natura tot gradus formarum inueniantur,quot inueniuntur genera ordinata, & differentiæ. Eſt enim in reb.inuenire aliquam formam,quæ eſt ſubſtantia, & non eſt forma corporis,& aliquam quæ eſt forma corpois,ſed non eſt forma corporis animati,& ſic de aliis,vt habetur Meta.2.lect.5.

Forma. 94.

651 Quòd accidentalis forma non habet potentiam actiuam, ſed eſt potentia compoſiti,vt calor ignis.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Anima 2.lect.2.princ.
Reſpondeo dicendum, quòd non habet potentiam actiuam qua agat effectiuè,ſed qua agat formaliter.

Fortitudo.

652 Quòd propria materia fortitudinis, ſunt timores & audaciæ in maximis terribilib.
Oppoſitum videtur dicere.22e.q.127.2.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.255.

Fortitudo. 4.

653 Quòd fortitudo eſt circa difficiliora, non autem circa meliora quàm iuſtitia,quæ in bello & in pace vtilis eſt, non autem fortitudo, ſed tantùm in bello.
Immo fortitudo eſt vtilis,etiam in pace.22e.q.123.art.2.1^{m}.5^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd fortitudo eſt vtilis in pace,ſed non principaliter,immo principaliter in bello,vt habetur in locis primò allegatis.

Fortitudo. 18.

654 Quòd fortitudo eſt principalior magnanimitate.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.22e.q.161.5.2^{m}.Veri.q.1.12.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd fortitudo eſt principalior, quia magis repugnat firmitati animi arduum in malis,circa quod eſt fortitudo,quàm arduum in bonis, licet enim bonum ſit ſimpliciter principalius quam malum, malum tamen eſt principalius quantum ad hoc, quòd arduum in malis magis repugnat firmitati animi,vt habetur 22e.q.120.5.3^{m}.

Frui. 3.

656 Quòd frui eſt actus voluntatis.
Oppoſitum videtur dicere 1^{a}.q.26.2.0.12^{e}.q.3.4.0.Opuſc.3.c.107.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo,quòd frui eſt actus in ordine ad intellectum,vt habetur 12e.q.11.1.1^{m}.4.c.2^{m}.
Secundò dicendum, quod addendum fuiſſet, quòd frui non eſt ille actus abſolutè, in quo conſiſtit beatitudo, ſed ſupra ipſum addit, frui enim complectitur actus intellectus, in quo eſt eſſentia beatitudinis,& omnem actum qui ſequitur quaſi perfectionem aliam addens ſupra actū intellectus,vt puta delectationem & huiuſmodi,quæ perficit operationem intellectus beati,ſicut pulchritudo iuuentutem,vt habetur Opuſc. 51.c.3.Opuſc.72.q.2.

Fundamentum. 2.

657 Quòd fides eſt fundamentum aliarum virtutum: quia eſt prior eis, & ſuſtentat eas.Fortitudo autem firmat contra aduerſa, humilitas contra proſpera.Timor contra culpam futuram. Pœnitentia cōtra præteritam.
Oppoſitum videtur dicere.12^{e}.q.4.7.o.
Reſpondeo dicendum,quòd fides dicitur fundamētum virtutum,eo quòd ſuper eam aliæ virtutes firmentur,ſicut ſupra aliquid immobile,ſed fortitudo dicitur fundamentum: quia eſt virtus Cardinalis quaſi principalis, eo quòd per eam quaſi per oſtium verſum in cardine introitur in domum Dei,vt habetur Verit.q.1.12.24^{m}.

Generatio. 2.

660 Quo ad generationem naturalem,non requiritur aliqua potentia actiua in materia.
Oppoſitum videtur dicere.12e.q.27.3.c.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.644.

Generatio. 3.

661 Quòd in generatione tota virtus actiua,eſt ex parte maris,& paſſio ex parte fœminæ.
Immo in generatione,fœmina ſe habet actiuè.3^{a}.q.31.5.3^{m}.q.35.3.3^{m}. contra 4.c.44.fi.Meta.7.lect.8.fi.
Reſpondeo dicendum,quòd in generatione, fœmina ſe habet actiuè ſolū quo ad actum generationis in conceptione prolis,vt habetur.3^{a}.q.32.4. c.q.67.4.3^{m}.

Generatio. 17.

664 Quòd in ſtatu innocentiæ fuiſſet generatio per coitum.

Generatio. 101.

668 Quòd nec beati illam ineffabilem generationem ſciunt,quia non comprehendunt naturam Dei.
Immo beati in patria habent meritum ſpei,& noſcunt illam ineffabilem generationem.1^{a}.q.12.7.1^{m}.Opuſc.3.c.164.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.366.

Genus. 1.

670 Quòd genus reſpectu ſingularium,eſt vt formale,ſed reſpectu ſpeciei, eſt vt materiale.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili Phy.2.lect.5.fi.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 359.

Genus. 9.

673 Quòd aliquid eſt in aliquo genere dupliciter, ſcilicet vel ſe & directè vt ſpecies eius,& ea de quibus prædicatur genus,vel reductiuè, & indirectè,vt principia generis,negationes,& priuationes.
Immo nulla priuatio eſt eſſentia alicuius entis in genere collocati. 2.diſt. 40.1.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 464.

Genus. 12.

675 Quòd in omni re quæ eſt in genere,differt eſſe ab eſſentia.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Meta.4.lect.2.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 114.

Geometra. 1.

676 Quòd geometer modico ſtudio acquirit ſcientiam concluſionis nunquam conſideratæ.
Oppoſitum videtur dicere.12e.q.51.4.3^{m}.q.54.4.3^{m}.
Reſpondeo dicendum:ſicut Dubio.1108.

Gratia. 6.

677 Quòd gratia differt eſſentialiter à qualibet alia virtute.
Oppoſitum videtur dicere.12e.q.60.3.c.22e.q.106.1.o.q.107.2.c.
Reſpondeo dicendum, quòd gratia accipitur dupliciter, ſcilicet primo pro eo quo redditur debitum benefactorib.vt habetur.12e.q.60.3.c.fi. Et ſic differt eſſentialiter à qualibet alia virtute. Vel pro dono Dei gratuito,& ſic non eſt virtus,ſed eſt auxilium Dei & forma, non quidem intrinſeca virtutum, ſed quaſi principium à quo virtutes formaliter oriuntur,vt habetur.12e.q.110.3.c.

Gratia. 39.

678 Quòd ad habitum gratiæ requiritur præparatio ſubiecti, quæ principaliter eſt à Deo,mouente liberum arbitium,ſecundario autem à nobis.
Immo in iis qui non per propriam voluntatem culpam in currunt & vſum voluntatis non habent, non exigitur ex parte eorum aliqua præparatio ſicut in pueris patet in baptiſmo.4.diſt.17.q.1.artic.2.q.1.c.fi.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.269.

Gratia. 44.

679 Quòd homo in gratia exiſtens,indiget auxilio Dei, mouente ad rectè agendum,non autem alia gratia habituali.
Immo homo magnanimus nullo indiget.22e.q.129.6.1^{m}.
Reſpondeo dicendum, quòd nullo indiget ad rectè agendum, modo humano,& quo od auxilium hominum, ſed bene indiget auxilio Dei mouente ad rectè agendum,vt habetur in primo loco.

Gratia. 45.

680 Quòd nulla creatura poteſt cauſare gratiam, ſed ſolus Deus infundit eam immediatè.
Oppoſitum videtur dicere.3^{a}.q.13.2.o.
Reſpondeo dicendum, quòd creatura non cauſat gratiam authoritatiuè, ſed miniſtrando ſacramenta in quibus confertur gratia, vt habetur.3. d. 19.art.1.q.1.c.4.d.18.q.1.art.3.q.1.1^{m}.

Gratia. 51.

683 Quòd ſacramenta ex ſecunda ſanctificatione, id eſt ex vſu eorum, habent quòd cauſant gratiam:non autem ex prima.
Immo hoc habent ex prima,id eſt,ex inſtitutione,3^{a}.q.66.2.c.
Reſpondeo dicendum,quòd hoc habent ex prima inchoatiuè,ſed completiuè ex ſecunda inſtitutione. Vnde tunc videtur aliquod ſacramentum inſtitui,quando accipit virtutem producendi ſuū effectum, ſicut baptiſmus tunc vere inſtitutus fuit,quantū ad ipſum ſacramentū quādo Chriſtus eſt baptizatus,& tūc virtutē inchoatiuè accepit,& in vſu cōplenit.

Gratia. 78.

684 Quòd minima gratia poteſt reſiſtere cuilibet concupiſcentiæ,& mereri vitam æternam.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.3.d.31.q.1.3.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd poteſt mereri reſpectu præmiæ accidentalis non autem reſpectu præmij ſubſtantialis,vt habetur d..3.331.q.3.3.1^{m}.

Gratia. 101.

685 Quòd homo ſine auxilio Dei gratuito, nō pt̄ō ſe ad gratiā præparare.
Oppoſitum videtur dicere 2.d.5.q.21.1.o.d.28.4.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.689.

Gratia. 104.

686 Quòd homo in ſtatu naturæ integræ, poterat ſine gratia habituali,vitare omnia & ſingula peccata mortalia,& venialia,non autem ſine auxilio Dei.
Immo,ex ſolo libero arbitrio hoc poterat.2.d.5.q.2.1.o. d.28.4.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub 689.1048.

Gratia. 105.

687 Quòd homo exiſtens ſine gratia,& in peccato mortali,non poteſt diu perſiſtere,quin ruat in aliud peccatum mortale.
Immo exiſtens in peccato mortali,poteſt per liberum arbitrium,ſine gratia habituali vitare omnia & ſingula peccata mortalia, non autem ſine auxilio Dei.2.d.20.q.2.3.1^{m}.d.28.2.o.
Reſpondeo dicendum,quòd circa hoc fuit duplex opinio doctorum.Et loquitur S.Tho.aliquando ſecundùm vnam,&aliquando ſecundùm aliam opinionem,cùm non ſint oppoſitæ,vt habetur Veri.quæ.22.5.7^{m}.q.24.1. 10^{m}.12^{m}.Nam vt dicit Veri.q.24.12.o.
Prima opinio verificatur quantum ad hoc, quòd ſi homo velit conari ad reſiſtendum, poteſt ex libero arbitrio vitare ſingula peccata mortalia. Secunda verò opinio verificatur quantum ad hoc, quòd voluntate habituata in malo per adhæſionem ad finem in debitum, non poteſt homo ſemper actualiter omnia conſideranda præcogitare. Et in repentinis neceſſe eſt, quòd homo agat ſecundùm habitum, ſecundum Ariſtotelem in ſecundo Ethnicorum,ſicut e conuerſo facilitas ad opera virtutum,poteſt eſſe ex duobus, ſcilicet ex conſuetudine, & ex forti inhæſione ad obiectum.Secundam facilitatem,etiam facit virtus infuſa ſtatim à principio,non autem primum, vt habetur.4.d.14.q.2.2.5^{m}.

Gratia. 106.

688 Quòd homo ſine gratia, poteſt vitare ſingula peccata mortalia, non autem omnia.
Immo per peccatum homo incurrit neceſſitatem peccandi venialiter, & non mortaliter.2^{a}.d.20.q.2.3.5^{m}.d.28.2.o.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primò,ſicut Dub.687.
Secundò dicendum,quòd quædam ſunt peccata mortalia, quæ homo ſine gratia nullo modo vitare poteſt.ſc.quæ directè opponuntur virtutibus theologicis,vt habetur 12e.q.63.3.2^{m}.

Gratia. 107.

789 Quòd quædam ſunt peccata mortalia,quæ homo ſine gratia nullo modo vitare poteſt,ſ.quæ directè opponuntur virtutibus theologicis.
Immo ex ſolo libero arbitrio,ea vitare poteſt.2 d.5.q.2.1.o.d.28.4.o.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo à ſimili, quòd ad eliciendum actum conuerſionis in Deum, ſufficit liberum arbitrium, quod ſe ad habendam gratiam per hunc actum præparat & diſponit.Sed efficacia vitandi peccatum & conuerſionis ad meritum,non poteſt eſſe niſi per gratiam,vt habetur 2.d.5.q.2.1.o.

Graue. 1.

690 Quòd graue & leue,hn̄t in ſe principium actiuū,& formale ſui motus.
Immo non habent in ſe principium actiuum ſui motus, ſed tantùm paſſiuum.3^{a}.q.32.4.c.Metaph.5.lec.12.princip.Phyſi.2.Cæ.1,lec.3. lib.2. lect. 2.lib.3.lect.6.
Reſpondeo dicendum,quòd principium actiuum motus, poteſt ſumi dupliciter,ſcilicet vt principium quod, & vt principium quo. Primo modo forma naturalis,ideſt,grauitas vel leuitas, non eſt principium actiuum,ideſt,motor grauium vel leuium, vt habetur 2.d.14.3.c. Sed ſecundo modo reſpectu motoris,ideſt,generātis à quo eſt, ſic eſt principium actiuum,quo generans dicitur mouere grauia & leuia, inquantum generando ipſa, dat eis formam, qua mouentur. Sed prout ſe tenet ex parte mobilis,ſic eſt principium paſſiuum.

Habitus. 5.

692 Quòd idem habitus non ſe habet, quandoque ad bonum, & quandoque ad malum,ſed benè eadem potentia.
Immo aliquis habitus ſe habet ad vtrumque, ſicut & opinio ad verum & ad falſum,12e.q.55.4.c.Veri.q.1.2.c.
Reſpondeo dicendum,quòd idem habitus ſe habet ad verumque non quidem per ſe directè ſemper,ſed per abuſum,vt habetur 22e.quę.162.2.3^{m}. Ma.q.8.2.c.1^{m}.

Habitus. 9.

693 Quòd habitus diſtinguuntur ſpecie,ſecundum principia actiua eorum ſecundum naturam,& ſecundum obiecta ſpecie differentia.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili,Phyſ.7.lec.8.princip.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.636.

Habitus. 26.

696 Quòd habitus omnes qui ſunt in eadem potentia, ſunt eiuſdem generis,licet differant ſpecie,propter differentiam obiectorum formalium.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.1.1.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1110.

Habitus. 27.

697 Quòd ex actib.habitus infuſi, non generatur aliquis habitus acquiſitus,ſed præexiſtens augetur,ſeu confirmatur.
Immo ex actib.infuſæ charitatis generatur habitus dilectionis acquiſitus. Ver.q.17.1.13^{m}.
Reſpondeo dicendum,quod ſicut declarabitur Dubio.1110.habitus infuſi & acquiſi

&c acquiſiti,quandoque ſunt eiuſdem rationis, & eiuſdem ſpeciei , & ſic ex actibus habitus infuſi non generatur aliquis habitus, ſed præexiſtens augetur,vel confirmatur:quia duo accidentia ſpeciei non poſſunt ſimul eſſe in eodem ſubiecto,vt ibi probatur:quandoque ſunt diuerſarum ſpecierum & rationum , ideo poſſunt eſſe ſimul , & tunc ex actibus habitus infuſi generatur aliquis habitus acquiſitus.

Habitus. 29.

699 Quòd nullus habitus operatiuus,conſtituitur ex multis,quia eſt qualitas ſimplex,relata ad multa ſecundum vnum.
Oppoſitum videtur dicere.12æ.q.49.4.c.q.52.2.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1099.

Habitus. 34.

701 Quòd in membris corporis,& in potentiis naturalibus, ſicut non ſunt aliquid habitus operatiui,ita etiam nec in potentiis ſenſitiuis.
Immo poſſunt in eis eſſe aliqui habitus,quibus bene aut male ad aliquid diſponuntur.12æ.q.50.3.c.fi.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo, quòd in membris corporis , & in eodem corpore ſunt multi habitus ſecundum diuerſos modos partium,ſed non operatiui:quia ſecundum humores eſt ſanitas,ſecundū partes ſimiles eſt fortitudo vel macies , ſecundum membra verò eſt pulchritudo,vt habetur.12æ.q.54.1.c.
Secundo dicendum, quòd in ipſis etiam interioribus viribus animæ ſenſitiuis apprehenſiuis poſſunt poni aliqui habitus,ſecundum quos homo ſit bene memoratiuus,vel cogitatiuus,vel imaginatiuus,non autem in exterioribus,vt habetur.12æ.q.50.3.3^{m}.

Habitus. 43.

702 Quòd non eſt alius habitus principiorum,& concluſionum quæ ex eis eliciuntur,& præcipuè circa ſingularia.
Immo intellectus eſt habitus principiorum, & ſcientia eſt habitus concluſionum,Poſt.1.lec.5.princ.lec.6.med.lec.44.fi.
Reſpondeo dicendum, quòd ſi accipiantur , vt vnum eſt ratio alterius , ſic vnus eſt habitus eorum.Sed ſi accipiantur ſecundum ſe, ſic habitus ſunt diuerſi.

A.*Hæreſis,* 27.

702 Quòd eccleſia contra Arrium confitetur vnitatem,ſimplicitatem,ſimilitudinem,& æqualitatem,& negat diuerſitatem , differentiam , ſeperationem,diuiſionem,alienitatem,diſcripationem,& diſparitatem.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili,quo ad ſimilitudinem , & æqualitatem, Ver.q.44.1^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.80.

B.*Hæreſis* 34.

703 Quòd hæreſis Manichæi eſt grauior ſecundum genus, quàm idololatria.
Immo idololatria eſt grauiſſimum peccatum.12æ.qu. 102.3.11^{m}.22æ.q.94.3.o. Ma.2.10.c.1æ.Cor.12.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.716.

Hæreſis. 63.

705 Quòd angelos, vel aliquid aliud præter Deum fuiſſe ab æterno,eſt hæreticum.
Oppoſitum videtur dicere.Meta.12.lec.7.princ.Phyſ.8.lec.2.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.111.912.

Hæreſis, 66.

706 Quòd prima opinio Neſtorij & Dioſcori quam recitat magiſter in tertio Sen.d 6.ſcilicet quod in Chriſto ſunt duæ hypoſtaſes,ſeu duo ſuppoſita,eſt hæretica.
Immo non eſt hæretica.3^{a}.d.6.q.1.2 c.
Reſpondeo dicendum,quòd illa poſitio eſt ſimpliciter heretica.Sed in tertio Sent.dicit ipſam in eſſe hæreticam , quantum ad ſpeciales modos vnionis,quos ponebant Dioſcorum,& Niſtorius hæretici.
Secundo dicendum , quòd illa poſitio eſt hæretica , quo ad proprietatem verborum,nō autem quo ad intentionem ipſorum:quia accipiebant ſuppoſita & hypoſtaſes impropriè. ſ. pro particulari ſubſtantia ſubſiſtente per ſe,ſiue aſſumpta ab alio.

Homo. 26.

707 Quòd ſicut bonum multitudinis eſt maius quam bonum vnius hominis,qui eſt de multitudine : ita etiam bonum multitudinis , ad quod ille vnus ordinatur,eſt minus quàm bonum extrinſecum, ad quod multitudo ordinatur : ſicut bonum ordinis exercitus , eſt minus quàm bonum Ducis.
Oppoſitum videtur dicere.4.d.37.q.1.ar.4.q.1.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1208.

Homo. 29.

709 Quòd iſta propoſitio eſt prius vera, Homo eſt ens, quàm iſta , Homo eſt rationalis:quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem eſſendi.
Immo iſta prius eſt vera Anima rationalis ineſt homini , quàm iſta homo eſt ens,cum in homine non ſit alia forma à qua ſit homo, & alia à qua ſit animal vel ens.Meta.2.le.4.
Reſpondeo dicendum,quòd prima prius eſt vera via generationis , ſed ſecunda via gradus perfectionis,vt habetur.1^{a}.q.77.6.1^{m}.

Honor. 4.

701 Quòd honor eſt maximum bonum,inter bona exteriora.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.26.4.c.contra.1.c.vlt.fi.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.287.

Humilitas.

911 Quòd ſimpliciter loquendo,humilitas excedit virginitatem,& eſt potior cæteris virtutibus.22æ.q.161.5.c.fi.
Immo humilitas acquiſita eſt maximum bonum,ſecundum quid. Ver.1.1.3^{m}.9.7^{m}.
Reſpondeo dicendum, quòd humilitas poſt virtutes theologicas & intellectuales,eſt potior cæteris virtutibus , ſecundum quòd facit hominem bene ſubiectum in vniuerſali quantum ad omnia, quælibet autem alia virtus quantum ad aliquam materiam ſpecialem ordinando hominem, vt habetur in primis locis.

Iacob. 3.

712 Quòd Iacob non vidit Deum per eſſentiam.
Immo Iacob vidit Dominum facie ad faciem,contra.3 c.42.princ.1æ. Cor. 13.lec.4.
Reſpondeo dicendum ſicut Dub.482.

Idea. 2.

713 Quòd malum non habet ideam in Deo.
Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.14.16.c.fi.
Reſpondeo dicendum,quòd mala non habent ideam in Deo vt operabilia ab eo.Nā mala licet ab eo non ſint operabilia,tamen ſub cognitione practica ipſius cadunt, ſicut & bona inquantum permittit vel impedit , vel ordinate ea,ſicut & ægretudines cadunt ſub practica ſcientiæ medici,in quantum per artem ſuam curat eas,vt habetur.1^{a}.q.14.16.c.fi.

Idem. 1.

714 Quòd maltiplicato vno eorum quæ ſunt eadem re , & differunt ratione,nō oportet multiplicari alterū:ſicut perſona& proprietas in diuinis.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.22æ.q.92.2.1^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter.ſ. primo quòd etiam in diuinis proprietates non perſonales ſunt idem cum perſonis ſecundum aliam rationē identitatis , qua omne illud quod attribuitur Deo eſt eius eſſentia , vt habetur.1^{a}.q.40.1.1^{m}.fi.
Secundò dicendum,ſicut Dub.958.

Idololatria. 6.

716 Quòd idololatria eſt grauiſſimum peccatorum.
Oppoſitum videtur dicere.22æ.q.106.c.q.94.3.4^{m}.4.d.13.q.2.2.o.
Reſpondeo dicendum , quòd idololatria eſt grauiſſimum peccatorum ſecundum ſe,ſed ex parte peccantis,hæreſis & aliqua alia peccata poſſunt eſſe grauiora.12æ.q.102.3.11^{m}.22æ.q.94.3.o.Ma.q. 2.10.c.1æ.Cor.12.lect.1. prin.E.

Idololatria. 10.

717 Quòd dans hoſtiam non conſecratam,pro euchariſtia , eſt reus idololatriæ,non autem adorantes vel ſumentes eam , ſi neſciant , cùm hoſtia debeat adorari latria ſub conditione in habitu,vt habetur.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili , quò ad adorantes vel ſumentes eam, quia ad dignè ſumēdum euchariſtiam,requiritur deuotio actualis, cùm nemo carnem Chriſti debeat manducare, niſi prius adoret , ſecundum Aug.3^{a}.q.80.6.2^{m}.4.d.9.ar.3.q.5.c.ar.4.q.2.c.d.12.q.2.ar.1.q.3.o.q.3.arti. 1.q.2.c.
Reſpondeo dicendum , quòd intelligendum eſt de habitu , de quo procedit actus,& non de habitu, de quo non procedit actus. Qui enim eſt in habitu,& non in actu,ſimilis eſt dormienti. Oportet autem,quod actus ille,qui in adoratione latriæ conſiſtit,ab habitu aliquo progrediatur.vt habetur à ſimili,Verit.q.5.9.4^{m}.q.20.2.2^{m}.Non autem adorantes vel ſumentes hoſtiam,ſunt rei idololatriæ , cùm hoſtia debeat adorari latria ſub conditione in habitu , & adorantes vel ſumentes eam , exiſtiment probabiliter,hoſtiam eſſe conſecratam:fides enim credentis non fertur ad has ſpecies panis,vel ad illas,ſed ad hoc,quòd verum corpus Chriſti ſit ſub ſpecieb.panis ſenſibilis, quando rectè fuerit conſecratum. Vnde ſi non ſit rectè conſecratum , fidei non propter hoc ſuberit falſum.22æ. q.1.3.4^{m}.3^{a}.q.80.6.2^{m}.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2^{m}.

Ignorantia 18.

718 Quòd ignorantia electionis,nec excuſat , nec minuit , nec cauſat peccatum,ſed ſequitur omne peccatum.
Immo peccatum contingit in actu liberi arbitrij , eligendo malum ex ignorantia.1^{a}.q.63.1.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd ignorantia inquantum tollit ſcientiam impedientem peccatum,eſt cauſa peccati , ſed inquantum tollit , vel minuit voluntarium,excuſat à peccato.Vnde ignorantia oppoſita ſcientiæ practicæ etiam excuſat vel minuit peccatum,non autem ignorantia electionis ſed conſtituit peccatum , vt habetur.12æ.q. 47.2.c.q.88.2.c.Ma.q.36. 6^{m}.Verit.q.1.6.3^{m}.

Illuminatiò. 1.

719 Quòd illuminatio non eſt motus.
Reſpondeo dicendum,quòd illuminatio ſit in inſtanti,quia non eſt motus ſed eſt terminus motus localis , & eſt alteratio,vt habetur 1^{a}.q.53.3.2^{m}. 3.d.15.q.2.ar.1.q.1.2^{m}.d.22.q.3.ar.2.q.2.1.

Imago. 7.

720 Quòd idem eſt motus in rem ipſam,& in imaginem eius.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili. 1^{a}.q.28.4.2^{m}.q.82.3.2^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter , ſcilicet primò quòd idem eſt motus in rem ipſam,& in imaginem eius,inquantum huiuſmodi, non autem vt imago eſt res quædam alia,vt habetur in locis primò allegatis.
Secundò dicendum,ſicut Dub.103.

Imago. 17.

721 Quòd prima aſſignatio imaginis,ſcilicet memoria,intelligentia, & voluntas,eſt ſecundùm potentias.
Immo memoria ſumitur hic pro habituali retētione animæ. Intelligentia vero pro actu intellectus , voluntas autem pro actu voluntatis.1^{a}.q.79. 7.1^{m}.q.93.7.c.3^{m}.
Reſpondeo dicendum quadrupliciter, ſcilicet primò quòd aſſignatio imaginis, prima poteſt accipi dupliciter.ſc.ſecundùm perfectam imitationem diuinarum perſonarum,& ſecundùm imperfectam.
Primmo modo ſumitur ſecundùm actus.
Secundo autem modo ſumitur ſecundùm potentias,vt habetur Verit.quæſtion.10.3.c.
Secundò dicendum,quòd imago attenditur quo ad quinque , ſcilicet quò ad ſubſtantialitatem,diſtinctionem,æqualitatem, ordinem,& actualem repræſentationem.Quò ad ſecundum & quintum principalius ſumitur ſecundum actus , quàm ſecundùm potentias , econuerſo autem quò ad primum.Sed quò ad tertium & quartum ſumitur vtroque modo, vt habetur 1^{a}.d.3.q.4.4.c.
Tertiò dicendum, quòd in primo ſententiarū loquitur de imagine inchoatiuè.Sed in prima parte de imagine complerè,quia potentiæ ſpecificantur & diſtinguuntur per actus , & actus per obiecta , ideo imago Dei eſt in

eſt in potētiis animæ inchoatiuè,in actibus verò generaliter perfectius reſpectu Dei complete.
Quartò dicendum,quòd in primo ſententiarum loquitur ſecundum opinionem Magiſtri,in prima verò parte ſecundum ſententiam propriam.

Imago. 19.

722 Quòd imago Dei eſt principaliter ſecūdum actus,ſed conſequenter ſecundum potentias,& præcipuè ſecundum habitus.
Oppoſitum videtur dicere 1.d.3.q.5.o.
Reſpondeo dicendum tripliciter,ſ.primo quòd iſta non opponuntur.Stat enim quòd altera aſſignatio ſit prima,ſed altera ſit principalis.
Secundo dicendum,quòd in primo ſententiarum non dicit principaliter, ſed tantùm quòd prima aſſignatio imaginis,eſt ſecundum potentias,cuius oppoſitum non dicit in prima parte, nec in quæſtionib. de Veritate, ſed quòd principaliter eſt ſecundum actus.
Tertio dicendum,quòd quia anima non ſemper eſt actu intelligens,vt patet in dormiente , ideo oportet dicere , quod actus etſi non ſemper maneant in ſeipſis,manent tamen ſemper in ſuis principiis.ſ.habitus & potentiis,vt habetur 1^{a}.q.93.7.4^{m}.fi.

Impeccabilis. 1.

723 Quod impeccabilis per naturam , non poteſt fieri aliqua creatura à Deo,ſed tantùm per gratiam.
Immo nec ipſa gratia immobilitat creaturam in bono , ne poſſit peccare, 1^{a}.q.62.3.2^{m}.12æ.q.106.2.2^{m}.2.d.4.3.5^{m}.d.20.q.2.3.5^{m}.contra 3.c.155.lib. 4.c.70.
Reſpondeo dicendum, dupliciter.ſc.primo quòd gratia non immobilitat in bono,ne quis poſſit peccare,niſi ſit perfecta.ſ.coniungens fini,vt habetur in locis primo allegatis.
Secundò dicendum , quòd nullus pure viator , nec etiam beata Virgo , in præſenti poteſt confirmari ſimpliciter,nec ab omni immanitate peccati conſeruari per gratiam habitualem , ſed vlterius indiget cuſtodia diuinę prouidentiæ,vt habetur cont.3.c.162.fi.Ver.q.24.1.16^{m}.ſicut etiam Dub.383.adductum eſt.

Imperare. 5.

724 Quòd imperare non conuenit brutis,12æ.q.17.2.o.
Immo virtutes appetitiuæ brutorum ſunt imperantes.
Reſpondeo dicendum,quòd virtutes appetitiuæ bonorum,non ſunt imperantes liberæ,ſed ſecundum naturalem inſtinctum , bruta mouentur ad apprehenſa,vt habetur.12æ.q.11.2.c.

Imperare. 11.

725 Quòd actus voluntatis poteſt imperari.
Immo actus voluntatis à nullo imperatur.2.d.24.q.1.1.c.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo quòd actus voluntatis nō poteſt cogi,ſed poteſt imperari,quia poteſt ordinari à ratione,vt habetur.12æ.q.17.5.6.Ma.q.3.3.5^{m}.
Secundo dicendum,ſicut Dubio.353.

Incontinentia. 9.

726 Quòd incontinens iræ, audit rationem, ſed imperfectè. Incontinens autem concupiſcentiæ,totaliter eam non audit.
Oppoſitum videtur dicere.22æ.q.150.4.3^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo,quòd motus iræ participat aliqualiter ratione,ideo incontinens iræ audit rationem, ſed imperfectè.Sed motus concupiſcentiæ totaliter eſt ſecundum ſenſum, & nullo modo ſecundum rationem,ideo eam non audit,vt habetur.22æ.quæ. 158.4.c.3.d.26.q.1.2.c.Veri.q.25.2.b.c.fi.2^{m}.Ma.q.12.4.c.fi.
Secundo dicendum,ſicut Dubio.372.

Indiuiduum. 2.

728 Quòd pars in toto eſt indiuiduum vt manus.
Immo de ratione indiuidui eſt eſſe diuiſum a quolibet alio, 1^{a}.q. 29.4.c.4. d.12.q.1.ar.1.q.3.3^{m}.Trin.14.3^{m}.
Immo indiuiſio alicuius in ſe,eſt de ratione indiuidui. Sed diuiſio ab alio eſt de conſequentibus ad rationem eius.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo quòd manus in toto compoſito,vt ſic non eſt proprie indiuiduum , ſed in ordine ad alias partes, poteſt dici indiuiduum,vt habetur in locis primo adductis.
Secundo dicendum,ſicut in locis tertio adductis.

Indiuiduum. 4.

729 Quòd hæc omnia indiuiduum, particulare , & ſingulare , dicuntur de partibus,vt de manu.Ideo in Chriſto poſſunt dici multa eſſe indiuidua, ſecundum numerum partium eius.
Immo cum manus ſit quædam ſubſtantiæ in alio exiſtens , indiuiduum,vel ſingulare dici non poteſt.3^{a}.q.16.12.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd manus proprie vt in alio exiſtens,non poteſt dici vere indiuiduum, ſed ſecundum quod importat ſubſtantiam completam per ſe ſubſiſtentem ſeparatam ab aliis,vt habetur.3^{a}.q.16.12. 2^{m}.

Indiuiduum. 7.

730 Quòd compoſitum ex materia & forma determinata eſt indiuiduum.
Immo compoſitum ex materia & forma determinata & ſpecies, & compoſitum ex materia & forma communi,eſt genus,Met.2.lect.4.fi.
Reſpondeo dicendum,quòd ſpecies ſpecialiſſimæ dicuntur indiuidua,per carentiam diuiſionis formalis, quia non vlterius diuiduntur diuiſione formali eſſentiali,ſiue per differētias formaliter oppoſitas, particularia verò dicuntur indiuidua inquantum neque formaliter, neque materialiter diuiduntur,vt habetur Met.10.lect.11.lect.12.

Indiuiduum. 11.

731 Quòd materia eſt principium indiuiduationis.
Immo aliqua forma indiuiduatur per ſeipſam,1^{a}.q.3.2.3^{m}.
Reſpondeo dicendum, quòd forma receptibilis in materia indiuiduatur per materiam, quæ autem non eſt receptibilis in materia, indiuiduatur per ſeipſam.vt habetur.1^{a}.q.3.2.3^{m}.3.c.q.13.9.c.3^{a}.q.77.2.c.4.d.12.q.1.ar. 1.q.3.3^{m}.Pot.q.9.3.5^{m}.Spiritu.5.8^{m}.8.4^{m}.13^{m}.

Influere. 1.

726 Quòd nihil præter Deum eſt infinitum actu,nec poteſt eſſe, etiam per potentiam Dei,nec ſecundum eſſentiam,nec ſecundum eſſe, nec ſecundum virtutem ſeu potentiam,nec ſecundum magnitudinem,nec ſecundum multitudinem.
Opoſitum videtur dicere.1.q.16.5.4^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo quòd datur infinitum in actu negatiue,non autem priuatiue,vt habetur.Quol.9.vel 10.2.2^{m}.
Secundo dicēdum,quòd non inconuenit aliquod creatum eſſe infinitum, quòd non finiatur ab alio,vt habetur.1^{a}. q.10.5.4^{m}.q.50.2.4^{m}. Quol. 9. vel 10.q.2.2^{m}.

Innocentia. 10.

738 Quòd actus matrimonij in ſtatu innocentiæ ſoluiſſet integritatem carnis,non autem mentis,nunc autem ſoluit vtroque modo,non autem ſecundum habitum,ſicut in coitu vitioſo.
Immo tunc non ſoluiſſet integritatē carnis ſeu ſignaculū virginitatis quia quamuis matrix poſt impræguationem claudatur, tamen ex delectatione,vt Aui.dicit,mouetur & aperitur.1.q.98.2.4^{m}.12æ.q.34.1.1^{m}.4.d. 31.L.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo quòd ſignaculum virginitatis ſeu integritas carnis poteſt ſumi dupliciter , ſcilicet vel pro integritate membri genitalis tantum vel cum priuatione ſeu negatione deciſionis ſeminis,ſeu commixtione ſeminum & ſpirituum.Secūdo modo fuiſſet violatum ſeu ſolutum,non autem primo modo.
Secundo dicendum,quòd ſecundum Auguſtinum ſicut ad pariendum tūc maturitatis impulſus fœminea vicera relaxaret , ſic ad concipiendum ex delectatione fuiſſet ſignaculum virginitatis apertum. Vnde violatio ſignaculi virginalis pōteſt intelligi fieri dupliciter,ſcilicet per fractionem,& aperitionem.Secundo modo fuiſſet violatum ſeu ſolutum, non autem primo modo vt habetur.12æ.q.34.1.1^{m}.

Innocentia. 11

739 Quòd tunc fuiſſet partus ſine dolore.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili,12æ.q.34.1.2^{m}.2.d.20.q.1. 2.1^{m}.
Reſpondeo dicendum ſicut Dub.738.

Innocentia. 12.

740 Quòd tunc ſacramenta non fuiſſent neceſſaria,quia nō accepiſſent homines cognitionem ex ſenſibilibus.
Immo accepiſſent cognitionem à ſenſibilibus,1^{a}.q.10.1.1.o.2.d.20.q.2.1.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1107.

Inſtans. 3.

741 Quòd inter quælibet duo inſtantia,qualitercunque ſignentur, ſemper eſt accipere tempus medium.
Oppoſitum videtur dicere 1^{a}.q.53.3.3^{m}.q.63.6.4^{m}.3.75.7.1^{m}.1.d.37.q.4.2.o. 3.5^{m}.6.7^{m}.2.d.3.q.2.5^{m}.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2^{m}.fi.d.17.q.1.ar.5.q.1.3^{m}.Quo. 9.9.c.Quol.11.4.c.fi.1^{m}.
Reſpondeo dicendum quòd inter inſtantia temporis , & motus diſcreti, non cadit tempus medium,nec motus medius,vt habetur in locis ſecūdo adductis.

Inſtans. 5.

744 Quòd primum inſtans in quo ret habet eſſe , datur, non , autem vltimum.
Immo eſt aſſignare vltimum inſtans,in quo angelus fuit bonus,& primum in quo fuit malus,2.d.3.q.2.5^{m}.
Immo non eſt dare primum inſtans eſſe huius rei, puta primum inſtans, in quo Deus potuit facere mundum.Quol.5.1.c.fi.
Reſpondeo dicēdum tripliciter,ſ.primo, quod primum inſtans in quo res habet eſſe datur , quia forma ſubſtantialis cum nō ſuſcipiat magis & minus, introducitur in materia in inſtanti. Sit ergo illud inſtans vt b. Aut ergo b.eſt primum inſtans formæ introducendæ,aut ante b.eſt aliud. Si primum,habetur intentum.Si ſecundum,ſit illud aliud inſtans.a.Aut ergo in a,introducetur illa forma ſubſtantialis, aut non.Si ſic,cum forma ſubſtantialis ſimul introducatur,& ſit introducta,vt habetur 2.di.1.q.1. 2.c.ſequitur ꝙ illa forma non introducatur in b. quod eſt contra hypotheſim.Si verò non in a,ſequitur,ꝙ b.erit primum inſtans eſſe formæ introducendę.Quòd quidem inſtans,eſt primum non eſſe formę corrumpendæ, vt habetur Quol.7.q.4.2.c.Quòd autem non ſit dabile vltimum inſtans formę,aut quantitatis corrūpendæ,ſic patet:Nam aut illud vltimum inſtans,ſ.eſt vltimum inſtans non eſſe ipſius formæ corrumpendæ, aut eſſe eius. Non primum, quia ſic poſt illud inſtans, forma non poſſet non eſſe,cum eſſet vltimum inſtans non eſſe eius.Si verò ſit vltimum inſtans eſſe ipſius formæ corrumpendæ , tunc in illo inſtanti illa forma corrumpenda habebit eſſe , quia ſi non eſſet in alio inſtanti , & ſic illud inſtans non eſſet inſtans eſſe ipſius formæ.quod eſt contra hypotheſim, Aut ergo in illo eodem inſtanti,ſc.a,erit forma introducenda, aut non. Si ſic, ſequitur ꝙ in eodem inſtanti ſimul erūt duæ formæ ſubſtantiales, quod eſt contra doc.San.Th.Si autem in illo inſtanti.a,non ſit forma introducenda, introducetur in alio inſtanti,ſ.b. Et cum inter illa duo inſtantia,ſ.a.&b.cadat tempus medium ſecundum philoſophum,ſequitur quòd materia in aliquo tempore erit ſine forma, quia cum illud tempus medium,ſit poſt vltimum inſtans formæ abiiciendæ, illa forma corrumpenda, non erit in illo tempore. Aliàs inſtans a. non eſſet vltimum inſtans eſſe eius,quod eſt contra hypotheſim vt elicitur 12æ. q. 113. 7. 5^{m}. Ver.q.27.2.10^{m}. Quol.2.q.4.1.c.Quol.7.q.4.2.c.Phi.5.lect.6.lib.6. lec.8. Vbi Ver. q.27.ar.2.10^{m}. ſic ait.Et ideo aliter dicendum eſt.ſc.ꝙ non eſt dare vltimum inſtans,in quo peccator habuit culpam,ſed vltimum tempus.Contingit autem dare primū inſtans in quo habuit gratiam.Quod quidem inſtans eſt terminus illius temporis, in quo culpam habuit. Inter tempus autem & terminum temporis,non cadit medium. Vnde nec oportet dare tempus aliquod vel inſtās,in quo aliquis nec culpam nec gratiam habeat.Hoc autem patet.Nam infuſio gratiæ,cum ſit in inſtanti,eſt terminus alicuius motus continui, vtpote alicuius meditationis, per quam affectus diſponitur ad gratiæ ſuſceptionem. Et eiuſdem motus terminus eſt remiſſio culpæ,quia ex hoc ipſa culpa remittitur , quo gratia infunditur.In illo ergo inſtanti eſt primo terminus remiſſionis culpæ,& non habere culpam,& terminus infuſionis gratiæ,ſcilicet habere gratiam.In toto autem tempore præcedenti.quod terminatur , ad hoc inſtans,in quo tempore menſurabatur motus prædictæ meditationis,fuit peccator habens culpam,& non habens gratiam,niſi tantummodo in vltimo inſtanti,vt dictum eſt,ſed ante vltimum inſtans huius temporis non eſt accipere aliudi immediate proximum , quia quodcunque

instans accipiatur aliud ab vltimo inter ipsum & vltimum erunt infinita instantia media. Et sic patet, quod non est accipere vltimum instans, in quo iustificatus sit habens culpam, & non habens gratiam. Est autem accipere primum instans in quo habet gratiam, & non culpam, Idem dicit.12^{e}.q.113.7.5^{m}. Vbi sic ait in iis autem quæ subiacent tempori non est dare vltimum instans, in quo prior forma subiecto inest. Est autem dare vltimum tempus, & primum instans in quo forma sequēs inest materiæ, vel subiecto. Cuius ratio est, quia in tempore non potest accipi ante vnum instans, aliud præcedens immediate, eo quòd instantia conuenienter se haberent, sicut nec puncta in linea, vt probatur in sexto Phys. Sed tempus terminatur ad instans, & ideo in toto tempore præcedenti, quo aliquid mouetur ad vnam formam subest formæ oppositæ. Et in vltimo instanti huius temporis, quòd est primum instans sequentis formæ, habet formam quæ est terminus motus.

Secundo dicendum, quòd aliqui dicunt, quòd in toto tempore præcedenti angelus fuit bonus, sed in istius temporis vltimo instanti est malus. Et sicut non est assignare immediatum instans, ante aliud instans, ita nec vltimum instans in quo fuit bonus. Sed ista ratio bona est, prout inducitur à Philos. in 8. Phys. quando ipsum non continuat tempus quietis & motus, qui semper se tenet cum passione, quæ est in subiecto mobili tempore quietis, siue præcedat, siue sequatur. Sed si ponatur instans inter duas quietes vel inter duas partes motus continui, non magis se tenet cum vno quam cum alio. Non autem dicimus hic, ꝙ angelus per aliquē motum continuum actus sit malus. Et ideo primum instans malitiæ suæ, non est medium inter quietem & motum, sed inter duas quietes. Vnde ratio ista non est ad propositum. Ideo aliter est dicendum, scilicet ꝙ est assignare vltimum instans in quo angelus fuit bonus, & primum instans in quo fuit malus. Nec inter hæc instantia fuit temporis medium, quia tempus formaliter est numerus: nec sequitur ipsum continuitas, nisi ex parte motus. Vnde cum vicissitudo affectionum in angelo, per quas est bonus & malus, non sit continua, nec ordinata ad aliquem motum continuum, numerus earum dicetur tempus, quia secundum prius & posterius se habent. Sed non erit continuum. Vnde inter eius instantia non necessariò accipietur tempus medium, sicut nec inter duas vnitates numerus medius, vt habetur.2.d.3.q.2.5^{m}.fi.

Tertio dicendum, quòd licet non sit dare primum instans, in quo Deus potuit facere mundum est tamen dare primum instans in quo fecerit, sicut etiam est dare supremum vbi, vsque quo Deus mundum fecerit, non tamen est dare supremum, vltra ꝙ facere non potuerit, vt habetur. Quol. 5.1.c.fi.

Instans. 7.

745 Quòd in eodem instanti est illuminatio aëris, visio coloris, & discretio rei visæ, licet primum sit causa secundi & secundum tertij.

Oppositum videtur dicere a simili, 12^{e}.q.8.3.2^{m}.q.12.4.c.1.distin.17.q.1.5.c. cont.1.c.76.1^{m}.

Respondeo dicendum, quòd licet aliquando sint similes notanter potest tamen aliquando videri lumen sine hoc quòd videatur color, vt habetur.12^{e}.q.8.3.2^{m}.

Instans. 8.

746 Quod operatio intellectus & voluntatis potest esse in instanti.

Oppositum videtur dicere. Ma.q.16.4.2.4.

Respondeo dicendum, sicut Dub. quòd oportet, ꝙ deliberans consilietur de duobus quorum vtrumque potest facere vt alterum eorum eligat in futuro: & sic deliberatio secundum hoc quod æstimatur, ꝙ motus liberi arbitrij procedat ex deliberatione consilij, non est momentanea: sed quando deliberatio non procedit electionem, tunc non requiritur, ꝙ antequam aliquis eligat, habeat potestatem eligendi vel non eligendi. Sed in ipso instanti libere fertur in hoc, vel in aliud, vt habetur. Mat.q. 16.4.c.7^{m}.

Intellectus. 2.

749 Quòd intellectus est potentia, realiter distincta ab essentia animæ.

Oppositum videtur dicere Spiritu.11.7^{m}.fi.

Respondeo dicendum, sicut Dub.197.

Inoellectus. 3.

750 Quòd intellectus est potentia passiua.

Oppositum videtur dicere Veri.q.1.9.c.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.185.

Intellectus. 10.

751 Quòd ens in communi est obiectum proprium intellectus.

Immo verum est obiectum intellectus, 1^{a}.q.54.2.c.q.55.1.c.q.82.4.1^{m}.q.87.3 c.1^{m}.12^{e}.q.2.8.c.q.3.7^{m}.q.9.1.c.3^{m}.q.10.1.3^{m}.q.60.1.1^{m}.22^{e}.q.4.1.c.q.25. 2.c.2.d.25.2.c.d.39.q.1.2.c.3.d.14.ar.1.q.2.c.d.17.ar.1.q.3.3^{m}.d.23.q.1.2.3^{m}. d.27.qu.1.4.ca.d.33.q.2.ar.2.q.1.3^{m}.cont.3.c.26.1^{m}.107.8^{m}.Veri.q.24.7.c. q.27.1.7^{m}.Ma.q.6.c.Opus.71.prol.

Immo verum relatum ad opus, est obiectum intellectus practici, 1^{a}.q.55.1. c.q.79.7.c.11.2^{m}.q.87.3.1^{m}.q.105.4.c.12^{e}.q.10.1.3^{m}.3.d.23.q.2.ar.3.q.2.c. Veri.4.22.10.4^{m}.

Immo quod est quid est, est obiectū intellectus, 1^{a}.q.17.3.1^{m}.q.18.2.c.q.57. 1.2^{m}.q.58.5.c.q.67.3.c.q.85.5.6.c.12^{e}.q.3.8.c.q.10.1.3^{m}.q.31.5.c.22^{e}.q.8.1. c.3^{a}.q.10.3.2^{m}.q.76.7.c.2.d.13.3.c.fi.3.d.23.q.1.2.c.d.35.q.2.ar.1.q.1.c.4.d. 12.q.1.ar.1.q.22^{m}.cont.1.c.58.4^{m}.lib.3.c.41.1^{m}.56.4^{m}.108.3^{m}.Veri.q.1.12. c.q.8.7.c.fi.q.10.4.1^{m}.q.14.1.c.q.15.2.c.3^{m}.3^{m}.3.1^{m}.q.25.3.ca.Trin.18.2^{m}. Opus.3.c.85.Eth.6.lect.1.fi.Anima.3.lect.8.lect.11.fi.Sens.lect.10.fi.Perihermenias.lect.10.25.q.Cor.12.fi.15.Tim.6.lect.3.prin.

Immo substantia est obiectum intellectus.12^{e}.q.9.1.c.3^{a}.q.75.5.2^{m}.2.d.3.c. 3.1.q.2.4.3^{m}.Veri.q.8.7.fi.

Immo quidditas seu natura rei materialis est obiectum intellectus hominis, secundum præsentis vitæ statum, 1^{a}.q.12.11.c.q.84.7.8.c.q.85.1.c.5.3^{m} 8.c.q.86.2.c.q.87.2.2^{m}.3.c.1^{m}.q.88.3.c.Opus.29.Anima 3.lect.8.fi.

Immo quidditas rei materialis, est obiectum cogitatiuæ potentiæ. Opusc.29.

Immo vniuersale, est obiectum intellectus. Nam natura rationalis excedit sensitiuam, quantum ad cognitionis obiectum, quia nullo modo potest cognoscere vniuersale, cuius ratio est cognoscitiua, 1^{a}.q.12.4.ca.q.85.1. o.3.4^{m}.12^{e}.q.5.1.1^{m}.prin 22^{e}.q.58.5.2^{m}.

Immo phantasma est obiectum intellectus possibilis.12^{e}.q.50.4.1^{m}.2.dist. 8.5.c.d.20.q.2.2.o.d.23.q.2.2.3^{m}.d.24.q.1.2.1^{m}.3.d.14.ar.3.q.1.c.d.17.q.3. 1.c.d.31.q.2.4.c.cont.2.c.72.75.5^{m}.94.2^{m}.Veri.q.10.2.7^{m}.10.q.3.9.2.1^{m}. Ante.1.10^{m}.15 2^{m}.6^{m}.16.Quol.7.11.3^{m}.

Immo phantasma non est proprium & propinquum obiectum intellectus. 3^{a}.q.11.2.1^{m}.3.d.31.q.2.4.5^{m}.Veri.q.6.c.fi.

Immo species intelligibilis est proprium & propinquum obiectum intellectus, 3^{a}.q.11.2.1^{m}.1.d.20.q.2.2.2^{m}.3.d.31.q.2.4.5^{m}.Anima.15.16^{m}.

Oppositum videtur dicere, contra.2.c.74.2^{m}.Spiritu.9.6^{m}.Opusc.3.ca.85. Anima.3.lect.8.fi.

Immo verbum mentis, est obiectum intellectus contra, 1.c.53.lib.2.ca.84. 2^{m}.Pot.q.9.5.c.

Immo Deus est proprium obiectum intellectus. Nam optimum obiectum intellectus, non practici, sed speculatiui, est bonum diuinum.12^{e}.q.3.5.c.

Respondeo dicendum, tripliciter, s. primo, quòd vt habetur 1^{a}.q.14.5.2^{m}.3^{m} 1.d.35.2.c.1^{m}. sicut est duplex visum, s. primum, i. species visibilis in oculo, & secundum id est, res colorata, cuius est illa species, sic est duplex intellectum seu obiectum intellectus, s. intellectum primum, i. verbum, species intelligibilis, phantasma, sed diuersimode, vt postea distinguetur, & intellectum secundum, id est, res cuius similitudo est verbum, species, & phantasma. Et sic illud quod primo intelligitur est res cuius similitudo est species in intellectu, quæ non intelligitur primo & directè, sed secūdariò & reflexiuè, vt habetur 1^{a}.q.85.2.c.contra.2.c.74.2^{m}. Sed intellectum primum est duplex, vt habetur 1.d.5.q.3.c.s. intellectū quod & intellectum quo. Primo igitur modo verbum est primum intellectū, id est, primum obiectum quod ipsius intellectus, quia illud quod concipitur de re, id est verbum, est primo & per se intellectum, non autem ipsa res vel similitudo eius, vt habetur contra.1.c.53.lib.2.c.74.2^{m}.Pot.q. 9.5.c. Si autem accipiatur secundo modo, s. intellectum quo hoc est dupliciter, vt habetur 3.d.31.q.2.4.5^{m}.1. vel sicut obiectum remotum & improprium. Et sic phantasma est primum obiectū quo ipsius intellectus. Vel sicut obiectum proprium & propinquum. Et sic species intelligibilis est obiectum ipsius intellectus. Vel sicut habetur Quol.5.q.5.2.1^{m}. illud, quod intelligitur, potest accipi dupliciter, s. vel formaliter. Et sic est species intelligibilis. Vel instrumentaliter. Et sic est verbum. Intellectum aut secundum, id est, res quæ intelligitur, potest accipi dupliciter, s. vel respectu alicuius intellectus in speciali. Et sic respectu intellectus hominis viatoris obiectum est quidditas seu natura rei materialis, vt habetur in locis sexto loco adductis. Et respectu intellectus angelorum, obiectum esse essentiam angeli, vt habetur, 1^{a}.q.84.7.c.q.85.1.c.q.87.3.c. Sed respectu intellectus diuini, obiectum est eius natura, vt habetur 1^{a}. q.14.2.5.0.1.d.35.2.c.cont.1.c.48.Causis.lec.13.fi.Meta.12.le.8. Vel potest accipi obiectum respectu intellectus in communi. Et hoc dupliciter, s. vel ex parte termini & complementi intellectionis, vel ex parte principij & inchoationis. Si primo modo, sit quidditas, seu quod quid est, siue natura, essentia & substantia rei, est obiectum intellectus: quia intellectus dicitur, quasi intus legēs: quia non persistit in exterioribus, sed pertingit vsque ad quidditatem rei, vt habetur 22^{e}.q.8.1.c. Ver.q.1.12.ca. q. 15.1.cap. Si autem obiectum accipiatur secundo modo scilicet ex parte principij & inchoationis, hoc est dupliciter, vt habetur Met.5.le.6.pri.s. vel vt obiectum principale. Et sic substantia est obiectum intellectus, quia licet intellectus consideret de omnibus rebus tamen principaliter considerat de substantia, vt habetur. Meta.7.lect.2.0. Vel vt obiectum commune. Et hoc dupliciter, scilicet vel per se primo. Et hoc iterum dupliciter. scilic. vno modo primo primitate perfectionis & causalitatis, Et sic Deus est primum principium cognitionis ipsius intellectus: quia propter Deum tāquam propter primaria virtutis cognoscitiuæ causam, omnia alia cognoscimus, vt habetur 1.q.84.5.c.88.3.c.2^{m}. Et ipsum cognoscimus, non quidem perfectè, sed per participationem, non tamen quidditatiuè, vel quòd sit ratio obiectiualis, sed quia est ratio & causa veritatis obiecti nostri, quæ primo apprehenditur à potentia intellectiua, vt habetur 1^{a}.q.2.1.1^{m}. 22e.q.1.1.c.Quol.7.q.2.1.c. Alio modo, primò primitate communitatis. Et sic ens est obiectum intellectus, quia ens secundum rationem formalem, est primum quod cadit in intellectu, vt habetur, 1^{a}.q.5.2.c.q.11.2.4^{m}.1.d.8.q.1.3.ca.d.19.q.5.1.2^{m}.8^{m}. d.24.q.1.3.2^{m}. Ver.q.21.1.c.4.4^{m}.Pot.q.9.7.6^{m}.15^{m}. Opus.42.prin.Met.le.2.fi.li.4.le.3. li.10.le.5. Vel accipitur obiectum non per se primò, sed consequutiuè, vt propria passio obiecti ipsius intellectus. Et sic verum est obiectum intellectus, quia intellectus licet possit considerare naturas rerum, non considerando rationem veri, tamen nihil potest cognoscere, nisi consequutiuè concurrat ratio veri, quæ consistit in assimilatione rei & intellectus per speciem rei, vt habetur 1. q.16.3.3^{m}.q.85.1.1^{m}.1.d.19.q.5.1.2^{m}. Ver.q.1.1.3^{m}.

Secundo dicendum, quòd ens est obiectum formale quod, sed verum est obiectum formale quo, vt habetur à simili Quol.5.q.5.2.1^{m}.

Tertiò dicendum, quòd aliquid dicitur obiectum alicuius potentiæ dupliciter, s. vel exclusiuè, id est quod tantum ad illam potētiam pertinet, eo modo quo Boëtius dicit quòd singulare est. quod sentitur, & vniuersaliter quia intelligitur. Et in fine primi Phys. dicitur, quòd sensus est singularium, & ratio vniuersalium. Et hoc dupliciter, s. vel quantum ad modum siue rationem repræsentandi, consequentem intellectum seu actū rationis, siue modum intelligendi in præsenti vita, qui quidem modus intelligendi, est per abstractionem à conditionib. indiuidualib. lumine intellectus agentis. Et sic vniuersale est obiectum intellectus, prout intentio vniuersalitatis, consequitur modum intelligendi, vt habetur Pot.q.7. 9.c.Met.4.lec.4.Poster.lec.20.prin. Vel quantum ad rem intellectam. Et sic quidditas est obiectum intellectus, quia solus intellectus cognoscit quidditates rerum, vt habetur 1^{a}.q.57.1.2^{m}.22e.q.8.1.c.1.d.19.q.5.1.6^{m}.3. d.23.q.1.2.0 d.35.q.2.ar.2.q.1.c.Ver.q.12.12.12^{m}.Quol.7.q.2.2.c. Alio modo dicitur obiectum alicuius potentiæ collectiuè, id est, quod continet omnia quæ pertinet ad illam potentiam. Et sic ens est obiectum intellectus, quia nihil intelligitur nisi sit ens, vt habetur Ver.q.2.3.12^{m}.quæst. 18.4.11^{m}.

Intellectus. 22.

753 Quòd intellectus noster non cognoscit singularia.

Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.86.1.0.22^{e}.q.47.3.2^{m}.2.d.3.q.3.3.1^{m}.4.dist. 50.q.1.3.0.Veri.q.2.5.6.0.q.10.5.0.Quol.8.vel 11.q.1.3.0. Opusc.29. Anima.3.lect.8.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, ꝙ sicut habetur. 1^{a}.q. 86.1. c. intellectus noster in statu viæ non cognoscit singularia per se & directè tamen cognoscit ea reflexiuè. Sed post mortem cognoscit per se & directè, per species influxas, sicut & Deus per essentiam suam, & angeli per species concretas cognoscunt singularia, vt habetur.4.d.50.q.1.3.0. Quol.11.lect.1.3.0.

Secundo dicendum, quòd cum obiicitur, ꝙ proprium ipsius intellectus nostri est intelligere formam in materia indiuiduali, vt habetur Post lect. 33.fi. vbi sic dicitur: Nos enim intendimus de hominis rebus, de quib. in nobis scientia per demonstrationem acquiritur homini sunt res in materia existentes nobis notæ de quibus fiunt demonstrationes. Et hoc idem dicit.1^{a}.q.12.ar.4.c. vbi dicitur ꝙ per intellectū connaturale est nobis cognoscere naturas, quæ quidem non habent esse nisi in materia indiuiduali. Et idem dicit.1^{a}.q.75.1. c. Sed intelligere formam existentem in materia indiuiduali, est intelligere singulare. Ergo &c, dicendum est quòd vt dicit 1^{a}.q.12.4.c. proprium est intellectus nostri intelligere formam in materia indiuiduali existentem non tamen secundum ꝙ est in tali materia indiuiduali, sed secundum quòd abstrahitur ab ea per considerationem intellectus intelligere autem formam in materia existentem, non prout in materia indiuiduali existit est intelligere vniuersale & non singulare, vt habetur in locis vltimo adductis.

Intellectus. 34.

755 Quòd intelligere nostrum est quoddam pati.

Immo passio est cum abiectione alicuius, 1^{a}.q.14.2.2^{m}.Anima 11.1^{m}.fi.

Respondeo dicendum, quòd vt habetur. 1^{a}.q.79.2.c. pati tripliciter dicitur scilicet, Primò proprissime, quando, scilicet aliquid remouetur ab aliquo, quod conuenit sibi aut per naturam aut secundum propriam inclinationem. Secundo modo minus propriè dicitur aliquis pati, s. ex eo ꝙ aliquid ab ipso abiicitur, siue sit ei conueniens, siue non cōueniens. Tertio modo dicitur aliquis pati communiter scilicet ex hoc solo, quòd id quod est in potentia ad aliquid recipit illud ad quod erat in potentia absque hoc quòd abiiciatur aliquid. Secūdum quem modū, omne quod exit de potentia ad actum, potest dici pati etiam cum perficitur. Et sic intelligere nostrum est pati, & non aliis duobus modis.

Intellectus, 36.

757 Quòd intellectus mouet se.

Oppositum videtur dicere, cont.1.c.72.5^{m}.lib.3.c.23.3^{m}.Quol.6.q.2.2.c.

Respondeo dicendum, quod intellectus mouet se quia per hoc quòd cognoscit principium, reducit se de potentia ad actum, quo ad cognitionem conclusionum, vt habetur.12^{e}.q.9.3.c.quæstio.51.2.c.Ma.q. 6. 3.ca. 10^{m}.Anima.4.6^{m}.

Intellectus. 38.

758 Quòd operatio intellectus est duplex, scilicet simplex apprehensio, & compositio & diuisio.

Immo operatio intellectus est triplex, scilicet intelligētia indiuisibilium, compositio & diuisio, & discursus.1.d.33.1.3^{m}.Post.prin.

Respondeo dicendum quòd sunt duo in genere, sed três in specie secundum proprias rationes.

Vel dicendum, quòd licet intellectus & ratio sint idem secundum rem, differunt tamen secundum rationem. Nam ipsius intellectus, secūdum proprium suum actum cōsiderati, qui est intelligere, est ipsam veritatem intelligibilem simpliciter apprehendere. Sed ipsius rationis est secūdum suum actum præcedere de vno intellecto ad aliud, ad veritatem intelligendam, & inde est quod Angeli, qui sine discursu intelligunt, dicuntur substantiæ intellectuales, homo verò, qui discurrit in actu intelligēdi, dicitur substātia rationalis. Sic ergo tantum ponuntur duæ operationes intellectus secundum quòd intellectus distinguitur contra rationē tamen accipiendo intellectum, secundum quòd conuenit realiter cum ratione, & econuerso, sic ponuntur tres operationes rationis & intellectus. Et hoc est, quod sanctus Doctor voluit innuere. in 1. Poster. lect.1. cum dicit, quòd duo primi actus sunt ipsius rationis, secundum quòd ratio est intellectus quidam. Idem dicit 22e.q.49.5.3^{m}. vbi sic. Et si intellectus & ratio non sunt diuersæ potentiæ, tamen denominatur à diuersis actibus intellectus enim nomen sumitur ab anima penetratione veritatis: nomen autem rationis ab inquisitione & diuersa. 1.d.3.q.4.1.4^{m}.dis. 33.1.3^{m}.Met.2.lect.5.

Intellectus, 51.

760 Quòd intellectus intelligit aliquando rem aliter, quam sit.

Immo intellectus non errat, 2.d.39.q.3.1.c.fi.

Respondeo dicendum, quòd intelligere rem aliter quam sit, contingit dupliciter, scilicet ex parte obiecti, & ex parte intellectus, primum est falsum, non autem secundum. Vel verum est quòd intellectus qui intelligit rem aliter quam sit, est falsus, si ly aliter referatur ad rem intellectam. Tunc enim intellectus est falsus, quando intelligit rem esse aliter quam sit. Non est autem verum, si ly aliter accipiatur ex parte intelligētis. Est enim absque falsitate vt alius sit modus in intelligēdo quam modus rei in essendo, quia intellectum est in intelligente immaterialiter per modum intellectus, non autem materialiter per modum rei materialialis, 1^{a}.q.12.6.1.2^{m}.q.13.12.3^{m}.q.85.1.1^{m}.1.d.38.2.1^{m}.4.d.49.2.q.1.14^{m}.4.4^{m}.Verit.q.2.2.11^{m}.5.6^{m}.7^{m}.q.3.1.11^{m}.q.8.1.1^{m}.

Intellectus, 55.

761 Quòd nihil potest intelligi, nisi secundum quòd est ens actu.

Immo res intellecta, quandoque est in potentia tantùm, cum res sint quasi quædam intelligibilia in potentia sicut & anima humana, quandoque est intelligens in potentia tantùm, 1^{a}.q.90.1.c.princip. Quol.8. q.2.1.c. Opusc.53.prin.

Respondeo dicendum quòd licet res intellecta, secundum se non semper sit in actu, est tamen in suis principiis, per quæ potest intelligi.

Intellectus. 60.

762 Quòd intellectus in actu, & intellectum, sunt idem.

Immo res intellecta, est realiter distincta ab intellectu. Pot.q.8.1.c.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd intellectus in actu & intellectus per vnionem sunt idem secundum speciem intelligibilē, vt habetur.1^{a}.q.14.2.c.q.55.1.2^{m}.q.85.2.1^{m}.q.87.1.3^{m}.1.d.35.1.3^{m}.2.d.3.q.3. 1.c.4.d.49.q.2.1.10^{m}.Ver.q.8.6.c.Spiritu.8.14^{m}.Quol.8.vel 11.2.c.

Secundo dicendum quòd licet intelligere si aliud quam intellectum secūdum se, contra tamen vnum est in specie intelligibili, qua intellectum intelligitur.

Intellectus, 74.

765 Quòd plures species possunt simul esse in intellectu.

Immo impossibile est quod idem intellectus similiter perficiatur diuersis speciebus intelligibilibus, ad intelligendū diuersa in actu.1^{a}.q.85.4.c.fi.

Respondeo dicendum, quòd plures species possunt similiter esse in intellectu secundum actum imperfectum, non autem secundum actum perfectum. Similiter in sensu, vt habetur, 1^{a}.q.12.1.c.q.58.2.2^{m}.q.85.4.c.2^{m}.2. d.3.q.4.c.d.10.4.3^{m}.3.d.14.art.1.q.4.c.cont.1.c.55.Veri.q.8.14.c.7^{m}.Ma. q.16.4.c.Anima.18.5^{m}.Quol.8.vel 11.2.0.

Intellectus, 79.

766 Quòd sensus & intellectus differunt realiter, per vniuersale & particulare. Et similiter appetitus sensitiuus & intellectiuus est, voluntas.

Immo intellectu quandoque sensus dicitur, 1^{a}.q.54.5.1^{m}.4.d.44.L.fi.

Immo etiam vniuersale & particulare, non diuersificant potētiam, nec habitum, 3.d.26.q.2.4.c.

Immo nec appetitus sensitiuus & intellectiuus, s. voluntas distinguuntur per vniuersale, & particulare, Ver.q.22.4.2^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter, sc. primo, quòd potentiæ, & habitus, distinguuntur per obiecta. Sed obiectum potest accipi dupliciter, sc. quo ad rationem adæquatam, sub qua continetur quicquid pertinet ad illā potentiam vel habitum. Et sic obiectum cuiuslibet potētiæ, vel habitus est vniuersale, sicut color respectu visus. Ideo dicitur in fine secūdi Posteriorū, quòd sensus est vniuersalium, sentire autem particularium. Et sic vniuersale & particulare, non diuersificant habitus nec potētias. Vel quo ad illud ad quod fertur potētia vel habitus, per vnum actum. Et sic ratio est vniuersalium, sensus autem singularium, vt habetur in 1.Phy. in fine, sicut etiam Boetius dicit, quòd singulare est, quia sentitur, vniuersale verò, quia intelligitur.

Secundo dicendum, quòd duæ apprehensorum sunt per se directe appetibilis, sed posteriores. Nam Veri.qu.22.4.1^{m}. ponit per se differentias appetibilis, sed priores, sicut rationale & irrationale sunt differentiæ per se priores, inter hominem & asinum. Sed esse liberi arbitrij, vel non esse, sunt differentiæ per se eorundem, sed posteriores. Vnde in 3. Sent. loquitur de distinctione principali, in aliis autem locis de secundariis. Ideo dicitur Ver.q.22.4.2^{m}, quòd non distinguuntur principaliter per ea, sed consequenter.

Intellectus. 84.

767 Quòd intellectus abstrahit ab omni differentia temporis sicut & ab aliis conditionibus materialibus, quas sensus concernit.

Oppositum videtur dicere Ma.q.16.4.b.4.

Respondeo dicendum, sicut Dub.746.

Intellectus, 84.

769 Quòd in omni creatura differūt realiter, intellectus, volūtas, essentia.

Oppositum videtur dicere Spiritu.11.7^{m}.fi.

Respondeo dicendum, sicut Dub.197.

770 Quòd intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motiuum mobili, & actiuum passiuo.

Oppositum videtur dicere, cont.2.c.56.2^{m}.Ver.q.8.1.1.13^{m}.

Respondeo dicendum, dupliciter, s. primo quòd intellectus est prior voluntate in via receptionis, sed econtrario in mouendo & agendo, vt habetur.12^{e}.q.83.3.3^{m}.Ver.q.14.5.5^{m}.q.22.11.14^{m}.Ver.q.1.3.12^{m}.

Secundò dicendum, sicut.Dub.185.

Intellectus, 107.

771 Quòd intellectus prior est voluntate in via receptionis, sed econtrario in mouendo.

Immo intellectus in mouendo & agendo regit voluntatem, 12^{e}. q. 17.5.0. Ver.q.22.11.5^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter, s. primo quòd intellectus regit voluntatem non inclinando, sed ostendendo & ordinando, vt habetur 12^{e}.q.17. 5.0.Ver.q.22.11.5^{m}.Met.le.2.0.

Secundò dicendum, quòd intellectus agit, & est primum motiuum omnium potentiarum animæ, quo ad determinationem actus, voluntas vero quo ad exercitium actus, vt habetur, 12^{e}.q.17.1.c.Ma.q.6.c.

Intellectus. 114.

773 Quòd ab intellectu procedit aliquid dupliciter. scil. aliquid per modum operationis, & aliquid per modum operati, ad voluntatem autem tantùm.

Immo ab vtroque procedit aliquid vtroque modo, 1^{a}.q.27.3.c.3^{m}.3^{a}.q.37. 1.c.d.4.c.19.3^{m}.Pot.q.4.2.7^{m}.q.9.9.c.q.10.2.1.1^{m}.Opusc.3.c.45.46.52.

Respondeo dicendum, dupliciter, scilicet primo quòd sicut distinguitur potentia.q.10.2.11^{m}. aliquid procedere per modum operati, contingit dupliciter, scilicet vel secundum rationem similitudinis, vel per modū cuiuscunque impressionis. Secundo igitur modo procedit aliquid volūtate, non autem primo mode.

Secundo dicendum quòd vt dicitur.1.d.18. 4.c. aliquid procedit à voluntate, nominatum tamen nomine operationis, non autem nomine proprio ipsius operati.

Intellectus. 120.

775 Quòd si intellectus agens si aliquid animæ, vt quædam virtus ipsius necesse est dicere, quòd sit plures intellectus agentes secundum pluralitatem animarum, quæ multiplicantur, secundum multiplicationem hominum. Non enim potest esse, quòd vna & eadem virtus sit diuersorum subiectorum.

Oppositum videtur dicere.12^{e}.q.56.2.c.q.60.5.c.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.1137.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

Intellectus. 133.

780 Quòd intellectus practicus est motiuus voluntatis, non quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum.

Oppositum videtur dicere, quo ad executionem motus. Veri.q.6.10m.

Respondeo, dicendum, sicut Dubio.771.

Intendere.

783 Quòd natura intendit remotionem formæ & creaturam tendere in nihilum. Et hoc habet creatura ex seipsa.1ª.q.10.4.3.4m.

Immo quælibet res intendit conseruationem sui esse, quod est per formam quæ est finis generationis & conseruationis cuiuscunque, 1ª.q.15.1. ca. 22ª.q 64.5.7.c.

Respondeo dicendum, quòd creatura sibi derelicta ex seipsa tendit in nihilum, non autem considerata sub prouidentia diuina.

Intentio. 14.

784 Quòd nullum malum potest per se intendi.

Oppositum videtur dicere à simili.12ª.q.19.7.2m.3.2.d.38.5.c.d.40.2.o.

Respondeo dicendum, dupliciter. scilicet primo quòd peccatum cadit in bonum hominis, non quidem secundum se, sed quia homo fit humilior & cautior ex peccato suo & aliorum, vt habetur, 12ª.q.87.2.1m.2m.

Secundò dicendum sicut Dubio.226.

Intentio. 15.

785 Quòd peccatum recipit speciem ex intentione peccantis.

Immo aliquando variatur species pecati, sine eo quod intētio feratur ad ipsam circunstantiam, 4.d.14.q.3.art.2.q.3.c.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.347.

Intentionale. 1.

787 Quòd nullum intentionale denominat suum effectum, nec causa effectum naturalem.

Immo lumen secundum esse intentionale in aëre, denominat subiectum & causat effectus naturales, 2.d.13.3.c.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd intentionale quiescens in anima, vt species vel genus non denominat, subiectum, sed intētionale fluens ab agente in passum, & ab agente ad actum, vt virtus instrumenti vel vt lux solis in aëre, bene denominat subiectum, & causat effectum naturalem, vt habetur.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.

Secundò dicendum, sicut Dub.826.

Interpretatio. 1.

788 Quòd interpretatio est in dubiis, in quibus non licet absque derminatione principis, à verbis legis recedere. Sed in manifestis non non opus est interpretatione, sed executione.

Immo legislator non potest aliquod præceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu prætermitti & interpretari.15ª.q.96.4.6.c.q.97.4.c. 22ª.q.120.1.1m.4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c.1m.

Respondeo dicendum, quòd potest prætermitti & interpretari ex aliqua causa rationabili & necessaria, vt quando periculum est in mora vt habetur in locis secundo allegatis.

Ira. 53.

789 Quòd ira & inuidia causant inconstantiam pertrahendo rationem ad aliud, sed luxuria totaliter extinguendo lumen rationis.

Oppositum videtur dicere, quo ad luxuriam, 22ª.q.156.4.2m.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.372.

Ira. 56.

790 Quòd vtrumq; obiectum amoris est bonum, obiectum autem odij, est malum. Sed ira respicit vindictam sub ratione boni, & nocentem sub ratione mali.

Oppositum videtur dicere. Ma.q.1.3.q.3.12.c.Ethic.1.lect.8.

Respondeo dicendum, sicut Dub.102.

Iudex. 1.

792 Quòd iudex iustè infligendo pœnas, non peccat.

Oppositum videtur à simili.22ª.q.33.5.o.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.o.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.796.

Iudex. 8.

793 Quòd nullus est iudex sui, sed potest se committere iudicio aliorum.

Oppositum videtur dicere.22ª q.67.4.o.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo quòd etiam si sit iudex supremus in præsenti vita, potest se committere, non coactione aliqua sed sponte sicut Leo Papa, propria sponte se subdidit iudicio Imperatoris, & Christus hominibus, vt habetur, 22ª.q.64.5.2m.q.67.1.2m.

Secūdò dicendum quòd homo potest esse iudex, sui quia iniuria sua, est iniuria communitatis, vel ecclesię, vel in contemptum Dei vt habetur.22ª. q.67.4.o.3ª.q.46.2.3m.1.d.43.q.2.2.5m.4.dist.46.quæst.1.art.2.q.2.o.q.2. ar.1.q.3.1m.

Iudicium. 18.

796. Quòd existens in peccato mortali etiam occulto ex officio corrigēs vel iudicans alios peccat. Non autem arguens vt frater nisi propter scādalum.

Immo existens in graui peccato potest ex officio & debet cum humilitate & timore redarguere & iudicare consimiles vel etiam existentes in minori peccato, non autem si suum sit publicum.22ª.q.33.5.fi.q.60.2.3m. Mat.7. Io 8. Ro.2.fi.

Respondeo dicendum quadrupliciter, scilicet primo quòd sicut distinguitur Ioan.8. Primum est verum de iudice perseuerante in proposito peccandi. Secundum autem de conante ad resurgēdum, scilicet pœnitente.

Secundo dicendum, quòd primum verificatur de iudicante motu proprio Secundum verò de agente hoc, vt minister legis.

Tertio dicendum quòd in primis locis intelligit de iudice qui peccat ex malitia. In aliis autem quando iudex peccat ex fragilitate, vt ipse distinguit Met.7.

Quartò dicendum, quòd in multis locis loquitur de iudice laico, sed in primis loquitur de iudice ecclesiastico, quia dicit, quòd quilibet qui in peccato mortali, manēte peccato, exhibet se ministrum ecclesiæ in aliquo spirituali peccat mortaliter. Secus est si immineat necessitas, & habeat propositum confitendi, vt puta quia ante confessionem de mortali, nullus debet sumere sacram eucharistiam, si habeat copiam confessoris, & necessitas non vrgeat, sicut vt parochialis qui tenetur ex officio exhibere se ministrum ecclesiæ in spiritualib. ad ipsum pertinentibus vt habetur. 4.d.16.L.6m.d.17.q.2.ar.5.q.1.3m.q.3.ar.1.q.4.c.1ª.Cor.11.lect.7.

Iudicium. 19.

797 Quòd iudicat legem, dicens eam non esse bene positam, non autem dicens eam non esse seruandam, sed de illo casu particulari.

Oppositum videtur dicere.12ª.q.96.4.6.c.

Respondeo dicendum quòd dicere hoc ex præsumptione, esse iudicium temerarium, non autem dicens hoc, in casu necessitatis, vt etiam in Dub. te88. adductum est.

Iudicium 13.

798 Quòd iudicium ecclesiæ, debet esse conforme iudicio Dei, & non astringi legibus humanis.

Oppositum videre 12ª.q.93.3.3m.q.96.2.c.2m.

Respondeo dicendum, quòd humanum regimen deriuatur à diuino regimine, & ipsum debet imitari. Deus autem q̄uis sit ops & summe bonus, permittit tamen aliqua mala fieri in vniuerso, quæ prohibere posset, ne eis sublatis, maiora bona tollerentur, vel etiam peiora mala sequerētur. Sic ergo & regimine humano, illi q̄ præsunt, recte aliqua mala tolerāt, ne aliqua bona impediantur, vel etiam aliqua mala peiora incurrantur, Sicut Aug. dicit in li. de ordine. Aufert meretrices de reb. humanis, turbaueris omnia libidinib. Sic ergo q̄uis infideles in suis ritib. peccent tolerari possunt, vel propter aliquod bonum, quod in eis prouenit, vel propter aliquod malū quod vitatur. Ex hoc aūt q Iudæi ritus suos obseruāt, in quib. olim præfigurabatur veritas fidei quam tenemus, hoc bonum prouenit, q testimonium fidei nostræ habemus ab hostib. & quasi in figura nobis repræsentatur quod credimus, & ideo in suis ritib. tolerantur. Aliorum autem infidelium ritus, qui nihil veritatis aut vtilitatis afferunt, non sunt aliqualiter tolerandi, nisi forte ad aliquod malū vitandū, s. ad vitandū scandalū, vel discidium, quod ex homine posset prouenire, vel impedimentum salutis eorū, qui paulatim sic tolerati, conuertūtur ad fidem. Propter hoc enim etiam hæreticorum, paganorum ritus aliquando ecclesia tolerauit, quando erat magna infidelium multitudo, vt habetur 22ª.q.10.11.c. Lex autem humana dicitur aliqua permittere, non quasi approbans, sed quasi ea dirigere non potens. Multa autem dirigūtur lege diuina, quæ dirigi non possunt lege humana. Plura n. subdūtur superiori causę quam inferiori. Vnde hoc ipsum q lex humana non se intromittit de his quæ dirigere non potest, ex ordine legis æternæ prouenit. Secus autem esset, si aperobaret ea quæ lex æterna reprobat. Vnde ex hoc non habetur, quòd lex humana non deriuetur à lege æterna sed quòd non perfectè eam assequi possit, vt habetur 12ª.q.93.3.3m.

Iuramentum 28.

799 Quòd si dubium est, an sit licitum vel proficuum quod iuratū est potest à quolibet episcopo dispensari. Si autem sit licitum manifeste. non videtur dispensabile, nec commutabile, nisi occurat aliquid melius ad communem vtilitatem, quod ad Papam maximè pertinet.

Oppositum videtur dicere à simili, 22ª.q.88.11.o.q.186.8.3m.

Respondeo dicendum, sicut Dub.128.

Iuramentum 33.

800 Quòd cogens iurare quem scit peierare, peccat mortaliter, nisi sit persona publica, vt iudex, qui requisitus tenetur ad hoc.

Oppositum videtur dicere à simili, etiam quo ad personam publicam, 22ª. q.33.5.o.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.o.

Respondeo dicendum, sicut Dub.796.

Iustitia 52.

802 Quòd iustitia, Dei est duplex, scilicet condecentia bonitatis eius, & retributio pro meritis.

Oppositum videtur dicere 12ª.q.100.8.2m.22ª.q.104.4.2m.

Respondeo dicendum, sicut Dub.498.

Iustitia. 57.

803 Quòd hominis ad Deum serai ad dominum, patris ad filium, non est iustitia nisi secundum similitudinem.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.4.3.4m.cont.1.c.29.

Respondeo dicendum, sicut Dub.471.

Iustificatio 21.

804 Quòd iustificari dicitur tripliciter, s. quo ad reputationem, exequutionem. & causam. Sed opera legis iustificabant primo modo & secundo, non tertio modo.

Oppositum videtur dicere. quo ad opera legis, 3ª.q.62.6.3m.q.70.4.o.

Respondeo dicendum, sicut Dub.342.343.

Iustus. 1.

805 Quòd iusti sunt nobilissimę partes vniuersi. Ideo omnia bona & pacta sua & aliorum prosunt eis,

Oppositum videtur dicere, quo ad peccata sua & aliorum, 1ª.q.63.2.1m.4. d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.

Respondeo dicendum, sicut Dub.717.

Lex 23.

808 Quòd lex naturalis est participatio legis æternæ, & impressio diuini luminis in creatura rationali, qua inclinatur ad debitum actum & finem.

Oppositum videtur dicere à simili.3.d.13.ar.1.q.2.2m.3m.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.25.

Lex. 70.

810 Quòd lex vetus non cōferebat gratiam, quia hoc Christo reseruabat.

Oppositum videtur dicere à simili.4.d.1.q.2.a1.4.q.2.c.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.342.343.

Lex. 114.

811 Quòd lex humana est mensura mensurata à lege diuina, & à lege naturali, cuius finis est vtilitas hominum.

Oppositum videtur dicere.12ª.q.90.1.o.3.c.q.96.5.c.contra.3.c.114.3m.5m. c.115.2m.

Respondeo dicendum, quòd licet ratio humana non possit participare ad plenum mensuram vel dictamen rationis diuinæ, participat tamen suo modo & imperfectè a vtilitatem hominum.

Lex

Lex. 2.

813 Quòd liber de mirabilibus sacræ scripturæ, nō est Augustini, nec est authenticus.

Oppositum videtur dicere. Quol.9.6.1m.

Respondeo dicendum, quòd Quodl.9.2.c. dicit librum illum esse Augustini, prout Magister Sent. eum allegat sed in tertia parte dicit eum non esse Aug. secundum sententiam propriam.

Liberalitas. 9.

815 Quòd liberalitas est subiectiuè in voluntate.

Immo est subiectiuè in concupiscibili.12ª.q.60.5.c.22ª.q.134.4.1m.

Respondeo dicendum, quòd materia liberalitatis seu obiectum eius est duplex. scilicet mediatum, videlicet pecunia. i. res possessa, vel immediatū scilicet aliqua passio circa pecuniam. i. amor vel concupiscentia vt habetur 12ª.q.6.art.5.c. Liberalitas igitur potest sumi dupliciter, scilicet vel respectu materiæ mediate, eo modo quo dicitur.22ª.q.117.3.4.o.contra. quòd proprius actus liberalitatis est bene vti pecunia in se & in aliis. Et sic liberalitas est in voluntate subiectiuè, quia vti est actus voluntatis, vt habetur.12ª.q.16.1.o.1.d.1.q.1.art.1.o. Vel respectu materiæ immediatè, scilicet reprimendo amorem inordinatum & cupiditatem pecuniæ, inquantum impediunt bonum vsum eius. Et sic liberalitas est in concupiscibili, quia quælibet virtus cuius obiectum est aliqua passio, est in eodem subiecto, in quo est illa passio, vt habetur in locis secūdo allegatis.

Libertas. 5.

816 Quòd libertas opponitur necessitati coactionis, non autem necessitati finis.

Immo libertas opponitur necessitati finis, cum libertas cuiuslibet rei sit dominium potestas sui actus ad opposita.1ª.q 83.3.4.o.

Respondeo dicendum, quòd sicut naturalibus causis Deus mouendo eas, non aufert quin actus earum sint naturales, ita mouendo causas voluntarias non aufert libertatem, quin actiones earum sint voluntaria & liberæ, sed potius hoc in eis facit. Operatur enim in vnoquoque secundū eius generis proprietatem, vt habetur.1ª.q.83.1.3m.

Liberum. 5.

818 Quòd liberum arbitrium est per se ordinatum in bonum, nec tendit in malum, nisi sub ratione boni.

Oppositum videtur dicere à simili.22ª.q.19.7.2.3m.2.d.38.5.c.d.40.2.o.

Respondeo dicendum, quòd licet ab extraneis Iudæi vsuram acciperent, non tamen fuit eis concessum, quasi licitum sed permissum ad maius malum vitandum, vt habetur.12ª.q.108.1.2m.22ª.q.78.1.2m.

Liberum. 6.

Quòd nullius creaturæ liberum arbitrium, potest naturaliter esse confirmatum in bonum, sed tantum ex gratia.

Immo gratia non immobilitat liber. arb. in bonum.1ª.q.62.3.2m.12ª.q.106. 2.2m.2.d.4.3.5m.d.20.q.2.3.5m.contra.3.c.155.Lib.4.c.70m.

Respondeo dicendum, quòd liber. arbi. viatoris potest per gratiam confirmari in bonum, aliquo modo non autem simpliciter, vt habetur.3.q.52. 3m.q.79.6.1m.2m.contra 4.c.70.2m.Veri.q.24.9.11.9m.

Locus. 1.

821 Quòd inter quælibet duo loca, sunt infinita loca, tam diuisibilia quam indiuisibilia.

Oppositum videtur dicere.1.d.36.q.4.2.5m.6m.

Respondeo dicendum, quòd in primo Sent. loquitur de infinitis in actu, & de locis distinctis, quorum vnus non est aliquid alterius. Sed in prima parte loquitur de infinitis in potentia, & de locis indistinctis, quorum vnus est participans aliquid de extremis.

Locus. 6.

822 Quòd incorporalia sunt loco.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.2.1.c.

Respondeo dicendum, quòd incorporalia sunt in loco per cōtactum suæ virtutis non autem per contactum quantitatis dimensiuæ, vt habetur.1ª q.8.2.1m.3m.q.51.53.o.Quol.1.q.3.1.c.2.c.3m.

A. Lux. 7.

828 Quòd lux non videtur per aliquam similitudinem, sed quia per essentiam suam informat oculum.

Oppositum videtur dicere, Verit.q.10.8.10m.

Respondeo dicēdum, quòd lux corporalis non videtur per essentiam nisi quatenus sit ratio visibilitatis visibilium, & forma quædam dans eis esse actu visibile. Ipsa verò lux quę est in Sole, non videtur à nobis nisi per similitudinem eius in visu nostro existentem. Sicut enim species lapidis non est in oculo, sed similitudo eius, ita non potest esse, quòd forma lucis quæ est in Sole, sit ipsa eadem in oculo, vt habetur. Veri.q. 10.8.10m.

B. Lux. 8.

829 Quòd lux facit, quòd color, qui est visibilis in potentia, fiat visibilis actu.

Oppositum videtur dicere.1ª.qu.12.5.1m.contra.1.c. 76.1m.Lib.2.c.77.3m. Anima.4.4m.Anima.2.lect.14.fi.Lib.3.lect.10.

Respondeo dicendum dupliciter, s. primo, q vt habetur.1ª.q.79.3.2m. Anima.4.4m. de hoc sunt duę opiniones oppositę, & recitat S. Thomas quādoque vna & quandoque aliam, dum disputat in Theolohia, licet quando determinat hoc in physicis, magis adhæreat secundæ opinioni.

Secundo dicendum, quòd vt habetur Quol.7.q.2.1.c. Anima.2.lect.14.fi. Agens est duplex, scilicet perfectum quòd perfectè potest imprimere suā formam, & imperfectum, quòd hoc non potest, nisi confortetur à fortiori agente, Et sic color est visibilis in actu imperfecto, tamen est visibilis in potentia ad actum perfectum, ad quem reducitur per lumen.

Lux. 9.

830 Quòd eodem actu videtur color & lux.

Oppositum videtur dicere à simili.1ª.q.87.3 2m.

Respondeo dicendum, quòd eodem actu videtur color & lux, prout lux est ratio videndi colorem, non autem vt est obiectum visus vt habetur in locis primo allegatis, sicut etiam Dubio.103. adductum est à simili.

Macula. 6.

831 Quòd cessante maculā peccati, remanet reatus.

Oppositum videtur dicere.12ª.q.87.6.c.fi.

Respondeo dicendum, quòd remanet non quidem vt reatus pœnæ, sed vt pœnæ satisfactoria, vt habetur in primo loco.

Magnificentia. 4.

833 Quòd magnificentia est in voluntate subiectiuè.

Immo magnificentia est in irascibili subiectiuè.12ª.q.6.5.c.22ª.q.134.4.c. 1m.3.d.16.q.q.2.2.4m.

Respondeo dicendum, sicut Dubio.815.

Malitia. 1.

834 Quòd malitia ex qua dicitur aliquis peccare, est triplex, sc. habitus cuiuscunque vitij, electio mali, & peccatum præcedens.

Oppositum videtur dicere, quo ad peccatum præcedens. Ma.q.3.12.16m.

Respondeo dicendum, quòd non omne peccatū quod ex alio peccato causatur potest dici ex malitia esse commissum, quia potest esse quod illud primū peccatum, quod est causa alterius, est commissum ex infirmitate, vel passione. Ad hoc autē quòd aliquis ex malitia peccet, oportet quòd malitia sit primum peccandi principium, vt habetur in secundo loco.

Malum. 6.

835 Quòd mala esse, ratio & experientia docent.

Oppositum videtur dicere, 2.d.1.q.1.1.2m.

Respondeo dicendum, q malum esse, cognoscitur non ex se, sed vt priuatio per habitum, vt habetur in secundo loco.

Malum. 8.

836 Quòd si vniuersaliter malum non esset, vniuersum esset imperfectum.

Immo malum non pertinet ad perfectionem vniuersi, 1ª.q.19.9.2m. quæst. 48.1.5m.

Respondeo dicendum, q malum non pertinet ad perfectionem vniuersi, neque sub ordine eius concluditur, nisi ratione boni, & per accidens, vt habetur.1ª.q.19.9.2m.q.48.1.5m.1.d.46.3.c.

Malum. 9.

837 Quòd impossibile est esse summum malum.

Immo aliquid est summè malum.1ª.d.17.q.2.2.c.4.d.14.L.12m.

Respondeo dicēdum dupliciter, s. primo, quòd aliquid est summè malum, quo nihil est peius, non autem summè malum, quo non possit esse peius vt habetur in locis primo allegatis.

Secundo dicendum, sicut Dubio.292.

Malum 11.

838 Quòd omne malum habet causam efficientem & materialem, non autem formalem & finalem.

Immo malum non habet causam efficientem, nec potest esse intentum.2. d.39.q.2.2.c.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd malum non habet causam efficientem per se, sed per accidens, & agentem præter intentionem.

Secundo dicendum, sicut Dub.102.842.

Malum 13.

839 Quòd malum est duplex, scilicet malum naturæ, & malum culpæ. Et vtrunque est vt in paucioribus.

Immo vtrunque est, vt in pluribus.1ª.q.49.3.5m.q.63.9.1m.12ª.q.71.2.3m.

Respondeo dicēdum dupliciter, scilicet primo quòd malum culpę, secundum totam speciem humanam est vt in pluribus, in aliis autem est vt in paucioribus, sicut etiam malum naturæ, vt habetur primo & secundo loco allegatis.

Secundo dicendum, quòd quia per operationes sensus homo peruenit ad actus rationis, ideo plures sequuntur inclinationes naturæ sensitiuæ, quam ordinem rationis: plures enim sunt, qui assequuntur principium rei, quàm qui ad consummationem perueniunt. Ex hoc autem vitia & peccata in hominibus perueniunt, quòd sequuntur inclinationem naturæ sensitiuæ, contra ordinem rationis.

Malum 16.

840 Quòd malum pœnæ, opponitur bono creaturæ, malum vero culpæ, bono increato.

Immo illud idem bonum, sc. increatum, quod per culpam actiuè priuatur, eius priuatio passiua, pœna est 2.d.37.q.3.2.c.

Respondeo dicendum quòd non oportet quòd malum pœnæ, per quod bonum substantiale priuatur, sit magis malum simpliciter vel per prius, quàm malum culpæ, quod est in actione, vt habetur 2.d.27.q.3.2.1m.

Maria 7.

843 Quòd beata virgo Maria fuit sanctificata, priusquam nata ex vtero.

Oppositum videtur dicere 3ª.q.27.6.c.1.d.44.3.3m.

Respondeo dicendum, sicut Dubio 370.

Martyrium 6.

846 Quòd martyrium Ioannis Baptistæ celebratur, licet mortuus sit, non quidem pro fide, sed pro reprehensione adulterij.

Immo causa cuiuscunque martyrij, est veritas fidei, 22ª.q.124.5.c.2m.

Respondeo dicendum, quòd moriens pro quocũque opere bono, propter Deum, est martyr Dei, quia causa cuiuscunque martyrij, non solum est veritas fidei, sed veritas fidei, vt est operans, vt habetur. 22ª. q.124.5.o.4.d. 49.q.5.art.3.q.2.c.9m.11m.12m.Rom.8.lect.7.

Masculinum 1.

848 Quòd masculinum genus & fœmininum absolutè prædicantur tantum de supposito.

Oppositum videtur dicere à simili.1.d.4.q.1.3.2m.

Respondeo dicendum, quòd in diuini prædicantur propriè de supposito, licet per quandam adaptationem etiam prædicent de essentia, vt habetur in secundo loco.

Materia 3.

850 Quòd mateaia inquantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.4.3.4m.1.d.19.q.1.2.c.d.35.4.6m.d.43.2.2m. contra.1.c.29.Ver.q.2.11.1m.q.23.7.11m.Potentia.q.7.7.10m.

Respondeo dicendum, sicut Dubio 471.

Materia 6.

851 Quòd in materia nulla est potentia actiua.

Immo in naturalibus rebus,aliquid præexiſtit ſecundùm potentiam & actiuam & paſſiuam ſimul.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.644.

Materia. 8.

852 Quòd partes habent rationem materiæ, totum verò rationem formæ.
Immo partes ſe habent vt formale.Phy.2.lect.5.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.350.

Materia. 16.

854 Quòd materia prima ſecundum potentiam non eſt infinita ſimpliciter quia ſe extendit ſolum ad formas materiales.
Oppoſitum videtur dicere, quia materia eſt in omnibus creatis. Quol.3.q.8.1.c.
Reſpondeo dicendum,dupliciter,ſcilicet primò, quòd ſi materia dicatur omne illud quod eſt in potentia quocunque modo:& forma dicatur omnis actus,neceſſe eſt ponere,quod anima humana & quælibet ſubſtantia creata ſit compoſita ex materia & forma.Omnis enim ſubſtātia creata eſt compoſita ex potentia & actu.Non autem ſi dicatur materia propriè,vt habetur.Quol.3.q.8.1.c.prin.
Secundo dicendum,quòd etiam quo ad formas materiales materia prima non eſt in potentia ad quamcũque quantitatem imaginabilem.Sed tantum ad quantitatem conuenientem formæ naturali,qua & materiæ eſſe poteſt,vt habetur.2.d.30.q.1.1.c.contra.2.c.16.7^{m}.Phy.3.lect.10.

Matrimonium. 9.

858 Quòd actus matrimonij poteſt eſſe ſine peccato & meritoritorius.
Immò actus matrimonij ſemper eſt peccatum.4.d.31.q.2.1.c.fi.
Reſpondeo dicendum,quòd actus matrimonij ſemper eſt peccatum, ſaltē veniale, quia difficile eſt, quod in tali delectatione, aliquis placentiæ motus non inſurgat,vt habetur.4.d.38.q.1.5.4^{m}. niſi excuſetur propter bonum prolis,vel fideiancentum,actu vel habitu,vt habetur. 4. diſt. 31. q.2.2.0.

Mediator. 1.

864 Quòd mediator Dei & hominum,eſt ſolus Chriſtus principaliter, inſtrumentaliter autem ſunt prophetæ,& ſacerdotes vtriuſque teſtamenti & angeli.Non autem Spiritusſanctus nec dæmonium.
Immo Chriſtus cùm ſit Deus,non eſt mediator Dei & hominum.3.d.19.ar.5.q.2.0.L.fi.
Reſpondeo dicendum,quòd Chriſtus ſecũdum quòd homo eſt mediator Dei & hominum,& ſecundum quòd eſt perſona compoſita.Non autem ſecundum quòd Deus,vt habetur.3.q.26.2.0.3.d.19.art.3.q.2.0.L.fi.4.di.41.art.2.quæſt.1.c.d.48.q.1.2.c.Ver.q.29.4.9^{m}.5.5^{m}.1ª.Tim.2.lect.1.fi.1ª.Tim.1.lec.1.

Memoria. 2.

865 Quòd memoria quæ eſt altera pars imaginis Dei, non eſt præteritorum,quia abſtrahit ab omni tempore,cũ ſit in intellectu & non in parte ſenſitiua.
Immo memoria intellectiua reſpicit præterita.Veri.qu.10.2.0.Opuſc.72.quæſtion.13.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo,quòd hoc dictum eſt per ſimilitudinem quandam,quia recipere quod eſt talis memoriæ, præſupponitur intuitioni intellectus ordine quodam, ſicut inter præteritum & futurum præſens ordo inuenitur,vt habetur Opuſ.72.q.13. in reſponſione prima.
Secundo dicendum eſt.quòd ideo hoc dictum intelligi poteſt, quia intellectus poſſibilis,ſpecies retinet per tempora, cum ſit locus ſpecierum, ſecũdum Philoſophum.Sed ad eas non redit niſi per phantaſmata, quæ ſunt in parte ſenſitiua,vbi etiam illa memoria ſenſitiua ponitur,vt habetur.Opuſ.72.q.13.in reſponſione ſecunda.

Memoria. 3.

866 Quòd memoria intellectiua non differt realiter ab intellectu poſſibili,ſed eſt habitualis retentio eius,cuius actus eſt intelligentia quæ oritur ex memoria,ſicut actus ex habitu.
Immo memoria,intelligentia, & voluntas ſunt tres potentiæ diſtinctæ ab inuicem,quia memoria eſt virtus retentiua ſpecierum.1.d.3.q.4.1.0. Veri.7.3.3^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſcilicet primo,quòd in primo Sententiarum dicit hoc ſuſtentando opinionem Magiſtri, vt patet ex verbis eius ibi,ſed in primis locis loquitur ſecundum ſententiam propriam.
Secundo dicendum,quòd ſicut ipſe ibi diſtinguit,hoc nomen potentia ſumitur dupliciter,ſcilicet vel ſecundum quod Philoſophi communiter accipiunt,ideſt pro principio operationis.Et ſic quia memoria non habet operationem diſtinctam ab operatione ipſius intellectus, ideo Philoſophi ſecundum eſſentiam potentię,ſiue vt eſt potentia cognitiua nō poſuerunt eam diſtinctam ab eo, vel ſumitur pro qualibet proprietate animæ continente naturam eius.Siue ordinetur ad actum ſiue non,ſiue vt eſt principium intelligentiæ.Et ſic quia receptibilitas,ſiue retētio habitualis eſt quædam proprietas animæ continens naturam eius. inquantum eſt poſſibilis,ſicut omne quod habet eſſe ab alio,ideo ponitur quædam potentia animæ.Et dicitur memoria quæ non habet actum ſed eſſe principium intelligentiæ vel recipere,vel habitualiter retinere ſpecies intelligibiles eſt ſibi loco actus.Et ſic ponitur in primo Sententiarum eſſe potentia diſtincta ab intellectu poſſibili,non autem primo modo.

Mendacium. 7.

867 Quòd dicens verum, ſed credens ſe dicere falſum, dicit mendacium per ſe & formaliter non autem econuerſo niſi per accidens,& materialiter.
Immo mentitur,ſed tamen dicit mendacium.3.d.38.1.1^{m}.
Reſpondeo dicendum, quòd in vltimo loco loquitur de mendacio, quo ad genus naturæ,in aliis autem quo ad genus moris; quia in moralibus forma & ſpecies ſumitur ex fine.

Menſtruum. 1

868 Quòd menſtruus ſanguis eſt in fœminis loco ſeminis, & eſt propria materia corporis Chriſti & aliorum,non autem ſemen fœminæ.
Immo ex ſanguine menſtruo non formatur conceptus.3ª.q.31.5.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd in tertia parte ad 3^{m}. per menſtruum intelligit ſanguinem corruptum, quem natura abiicit ſingulis menſibus in mulieribus,vnde dicit ibidem quòd non eſt materia fœtus,ſed purgamētum eius.Sed in aliis locis loquitur de ſanguine puro & mundo, quem natura adminiſtrat ad fœtum.

Menſura. 4.

870 Quòd menſura debet eſſe homogenea, ideſt eiuſdem generis cum menſurato.
Oppoſitum videtur dicere Potentia.q.7.4.7^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd menſura proxima proportionata menſurato debet eſſe homogenea, ideſt eiuſdem generis,non autem in aliis,vt habetur in locis primo allegatis.

Menſura. 5.

872 Quòd ratio naturalis & principia ei naturaliter indita,ſunt regulæ generales & menſuræ omnium agendorum ab homine non autem naturalium.
Immo res ordinatur ad rationē naturalem,vt mēſura ad menſuratum. 12ª.q.64.3.c.
Reſpondeo dicendum,ſicut dubio.222.

Menſura. 7.

873 Quòd intellectus Dei eſt menſura prima omnium rerum non menſurata,res eſt menſura ſecunda menſurata.Sed intellectus noſter eſt menſuratus à rebus non menſurans.
Immo intellectus noſter eſt proxima operis regula,& menſura.Verit.q.1.2.c.q.4.4.c.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.222.

Meritum. 13.

880 Quòd non poteſt eſſe idem actus numero meritorius & fruitionis beatæ.
Oppoſitum videtur dicere.2.d.5.q.1.1.2.c.Quol.8.vel 9.q.4.3.0.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.155.

Meritum. 21.

881 Quòd homo quolibet actu meritorio,meretur augmentum gratiæ,ſed non ſtatim augetur.
Oppoſitum videtur dicere.2.d.27.5.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd quando actus meritorius ſe habet ad præmium ſolum in ratione meriti,tunc ſicut quis per vnum actum eiuſdem rationis meretur præmium,ita & per alium.Sed quandò ſe habet non ſolum vt meritum ſed quodammodo vt cauſa, tunc ſe habet actus meritorius ad augmentum gratiæ,vt quolibet actu poſſit mereri augmentum gratiæ,vt habetur.2.d.27.5.2^{m}.

Meritum. 26.

882 Quòd nullius virtutis actus eſt meritorius,niſi ſit informatꝰ charitate.
Immo nec omnis actus informatur charitate.22ª.q.132.3.1^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd actus humanus,ſcilicet vt amor humanæ gloriæ,quamuis inanis ſit,non tamē ſemper repugnat charitati, neque quantum ad id, de quo eſt gloria, neque quantum ad intentionem gloriam quærentis,vnde non excludit meritum,neque eſt peccatum mortale ſed veniale,ſed tunc amittit vim merendi vitam æternam,ſi propter inanem gloriam fiat,etiamſi illa inanis gloria non ſit peccatum mortale, vt habetur 22ª.q.132.3.c.ſi.1^{m}.

Meritum. 31.

883 Quòd meritum eſt ęquale præmio vitæ æternæ,ęqualitate quantitatis.
Immo eſt æquale æqualitate proportionis tantùm.2.d.27.3.0.3.d.18.2.c.
Reſpondeo dicendum,ꝙ æquale ęqualitate quantitatis eſt, inquantum eſt ex gratia Dei & virtute Spiritusſancti. Nam gratia Spiritusſancti,quam in præſenti habemus,& ſi non ſit æqualis gloriæ in actu,eſt tamen æqualis gloriæ in virtute,vt habetur 12ª.q.114 3.3^{m}. Sed ex parte noſtra eſt æqualitate proportionis vt acceptum à Deo.

Meritum. 39.

888 Quòd nullus poteſt ſibi mereri ex condigno,nec ex congruo, reparationem poſt lapſum.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.2.d.5.q.2.1.0.d.28.4.0.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.689.

A.Meritum. 40.

889 Quòd homo poteſt aliquid mereri à Deo ſecundùm quid præſuppoſita Dei ordinatione,non autem ſimpliciter.
Immo ex ſolo libero arbitrio.2.d.5.q.2.1.0.d.28.4.0.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.689.

B.Meritum. 41.

890 Quòd nullus meretur viator,& pro viatore tantum.
Immo etiam illi qui ſunt in purgatorio merentur.4.d.21.q.1.arti.3.q.1.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd poſt hanc vitam non poteſt eſſe meritum reſpectu præmij eſſentialis.Sed reſpectu alicuius præmij accidentalis poteſt eſſe,quandiu manet homo in ſtatu viæ aliquo modo.Et ideò in purgatorio poteſt eſſe actus meritorius,quantum ad remiſſionem culpæ venialis,vt habetur 4.d.21.q.1,art.3.q.1.4^{m}.

Miniſter. 2.

892 Quòd quicunque exiſtens in aliquo peccato mortali,exhibet ſe miniſtrum Eccleſiæ in aliquo ſpirituali,peccat mortaliter.
Oppoſitum videtur dicere.4.d.16.Lib.6^{m}.d.17.q.2.art.5.q.1.3^{m}.q.3.ar.1.q.4.0.1ª.Corin.11.lect.7.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.796.

Miraculum. 15.

894 Quòd operatio miraculorum attribuitur gratiæ gratis datæ,vt principio proximo. Fidei verò, vt virtuti diſponenti ad hanc gratiam conſequendam.
Immo attribuitur principaliter fidei.22ª.q.178.1.5^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd operatio miraculorum attribuitur fidei propter duo,ſcilicet primo quidem quia ordinatur diſpoſitiuè ad fidei confirmationem.Secundò quia procedit Dei omnipotentia,cui fides innititur. Et tamen ſicut præter gratiam fidei, neceſſaria eſt gratia ſermonis ad fidei inſtructionem , ita etiam neceſſaria operatio miraculorum ad fidei confirmationē.Vnde fides non eſt ſufficiens cauſa ad miracula facienda,ſed eſt diſpoſitio quædã,vt habetur.22ª.q.178.1.5^{m}.Pot.q.6,19^{m}

Miraculum. 17.

895 Quòd in reliquiis ſanctorum & verbis diuinis non eſt aliqua virtus vel forma qua fiunt miracula.
Oppoſitum videtur dicere.22ª.qu.96.4.3^{m}.Quol.12.14.0.Rom.lect.6.1ª.Corin.10.fi.
Reſpondeo dicendum, quòd reliquiæ ſanctorum & verba diuina ſi portētur ex fiducia Dei & ſanctorum,quorum ſunt reliquiæ, tunc ex virtute diuina poſſunt fieri miracula, non autem ex virtute reliquiarum de ſe, vt habetur à ſimili,in locis ſecundo allegatis.

Miraculum. 35.

896 Quòd anima Chriſti vt inſtrumentum verbi ſibi vniti,habuit inſtrumētalem virtutem ad omnes mutationes miraculoſas, ordinabiles ad inſtaurationem rerum,non ad annihilationem rerum.
Immo poteſt annihilare omnem creaturam.1ª.q.9.2.c.q.104.3.4.0. Verit.q.5.2.6^{m}.Pot.4.5.3. 4.0.Quol.4.q.3.1.0.
Reſpondeo dicendum,quòd poteſt annihilare ſicut & facere miracula virtute diuina,& non anima ſecundum ſe,vt habetur à ſimili.1ª.q.9.2.c.3ª.q.13.2.c.3^{m}.

Miſeria. 2.

897 Quòd nullus poteſt velle miſeriam,ſed quilibet naturaliter eam fugit.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.12ª.q.19.7.2^{m}.3^{m}.1.d.38.5.c.di.40.2.0.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.1200.

Miſericordia. 4.

898 Quòd miſericordia ſecundum ſe eſt maxima virtutum.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.22ª.q.161.5.c.fi.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.711.

Miſſa. 6.

900 Quòd celebrans miſſam in peccato mortali,vel inducens talem ſcienter,vel audiens miſſam præciſi per ſententiam Eccleſiæ,vel notorij fornicarij,licet ſuſtineatur à prælatis,peccant mortaliter.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.796.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.4.d.16.Lib.6^{m}.d.17.q.2.ar.5.q.1.3^{m}.q.3.ar.1.q.4.c.1ª.Corin.11.lect.7.

Miſſio. 4.

901 Quòd mittere filium & Spiritum ſanctum,conuenit cuilibet perſonæ diuinæ,& toti trinitati.
Immo mittere non conuenit,niſi perſonæ producendi, ſecundum Athanaſium non autem ſecundum Aug.Pot.q.10.4.14^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd cum dicitur,quòd Spiritusſanctus mittit filiũ ſi in miſſione diuinæ perſonæ conſideretur authoritas mittentis, ad perſonam miſſam,ſic ſola perſona poteſt aliam perſonam mittere,à qua eſt perſona miſſa. Et ſecundum hoc pater mittit filium , & filius Spiritum ſanctum,non autem Spiritusſanctus mittit filium. Et ſic loquitur Athanaſius.Si autem in miſſione perſone diuinæ conſideretur effectus,ratione cuius perſona diuina mittitur,dicitur quòd cum effectus ſit communis toti trinitati,nam tota trinitas operata eſt carnem Chriſti,& operatur ſapientiā & charitatē in ſanctis tunc poteſt dici , quòd perſona mittitur tota trinitate.Et ſic intelligit Auguſtinus vt habetur. Opuſ.1.c.14.

Miſſio. 19.

902 Quòd miſſio inuiſibilis fit ad ſanctos,in omni augmento gratiæ,ſecundum extenſionem ad nouum effectum,non aũt ſecundum intenſionē.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.4.d.49.q.1.art.4.q.1.0.
Reſpondeo dicendum,quòd ſecundum illud augmentũ gratiæ præcipuè miſſio inuiſibilis attenditur,quando aliquis proficit in aliquem nouum actum vel nouum ſtatum gratiæ.extenſiuè,licet ex conſequenti etiam extenſiuè poſſit attendi.

Modeſtia. 2.

903 Quòd modeſtia eſt circa actiones interiores & exteriores.
Immo modeſtia eſt tantum in exterioribus geſtibu.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd modeſtia,non dicitur ex hoc quòd imponat modum in qualibet materia,ſecundum quòd hic accipitur , ſed tantum in exterioribus geſtibus,vt ſcilicet in eis maturitas debita obſeruetur, in ſecundo loco.Sed modeſtia communiter accepta circa actiones interiores & exteriores accipitur,vt habetur in aliis locis.

Mors. 17.

904 Quòd dicens fuit Chriſtum mori.
Immo neceſſarium fuit Chriſtum mori.3ª.q.14.2.0.
Reſpondeo dicendum,quòd neceſſarium fuit Chriſtum mori, non neceſſitate coactionis , ſed neceſſitate naturali, quæ non repugnat voluntati, vt habetur à ſimili.3ª.q.14.2.c.

Mors. 19.

905 Quòd mors Chriſti dicitur dormitio,quia non per violentiam,ſed per propriam voluntatem mortuus eſt.
Immo mors Chriſti fuit violenta.3.d.2.1.L.
Reſpondeo dicendum,quòd mors Chriſti fuit violenta, ex parte naturæ humanæ eius,licet perſonæ eius nō potuerit inferri violentia. Sed quãtum in occidentibus fuit intulerunt mortem,vt habetur.3ª.q.14.2.0.q.46.3.2^{m}.q.47.1.0.3.d.21.L.Quol.1.3.fi.Opuſ.3.c.237.

Mors. 15.

906 Quòd Chriſtus fuit ſimpliciter mortuus.
Immo cum Chriſtus ſit Deus,erat immortalis.Opuſ.2.c.5.7.
Reſpondeo dicendum,quòd licet Deus ſit immortalis,tāmen conuenienter confitemur,vnigenitum Dei verbum fuiſſe paſſum & mortuum,quia non hæc ei attribuimus ſecundum naturam diuinam,ſed ſecundum naturam humanam,quam pro noſtra ſalute in vnitatem perſonę aſſumpſit vt habetur Opuſ.2.c.5.7.

Moyſes. 1.

910 Quòd Moyſes ſecundùm Dionyſium,propter multam ſuam manſuetudinem,fuit dignus apparitione diuina.Ideo manſuetudo debet maximè appeti.
Immo diuina eſſentia nō poteſt apparere alicui intellectui creato,ſine lumine ſupernaturali,ideſt,gloriæ.1ª.q.12.2.c.1^{m}.5.0.
Reſpondeo dicendum dupliciter.ſ.primo,quòd Moyſes oſtenditur Deum per eſſentiam vidiſſe , in quodam raptu, ſicut & de Paulo dicitur,vt in hoc Iudæorum legiſer,& doctor gentium æquarentur,ſecundùm Aug. vt habetur.Veri.q.10.11.1^{m}.
Secundo dicendum,ſicut Dubio.486.

Mundus. 13.

912 Quòd Ariſtotelis non intendit demonſtrare æternitatem mundi ,ſed diſputatiuè tantum procedere.
Oppoſitum videtur dicere Io.1.lect.6.fi.Me.12.lect.7.Phy.8.lect.2.
Reſpondeo dicendũ,quòd vt habetur Me.4.le.5. fi.duplex eſt demonſtratio.ſ.demōſtratio ſimpliciter dicta, qua verũ ſimpliciter oſtēditur,& demonſtratio ad hominē,qua non ex veris ſimpliciter,ſed ex datis demonſtratur falſitas alicuius opinionis.Dicit ergo, ꝙ Ariſtoteles non intendit demonſtrare primo modo, ſed ſecundo modo Ideo Me.12.le.5.dicit Ariſtoteles rationes non ſunt demonſtrationes ſimpliciter , niſi fortè contra poſitiones Philoſophorum antiquorum,qui voluerunt motum incœpiſſe per viam naturæ,ſcilicet per generationem.

Natura. 13.

916 Quò nulla natura poteſt ſupra ſe,ideſt in actum excedentem proportionem virtutis ſuæ,ſed poteſt in obiectum ſupra ſe.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Veri.q.29.ar.3.6^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.252.

Natura. 18.

617 Quòd Deus no facit contra naturam.
Immo Deus agit miraculosè.tripliciter,ſ.ſupra naturam,præter naturam, & contra naturam.2.d.18.q.1.3.c.Pot.q.6.2.3^{m}.Heb.2.lect.1.fi.
Reſpondeo dicendum quadrupliciter,ſ.primo,quòd Deus agit contra naturam particularem,non autem contra naturam vniuerſalem , vt habetur.Veri.q.13.1.2^{m}.3^{m}.Pot.q.6.1.1^{m}.quia vt habetur.12ª.q.36.4.c.ſi poteſtas maior in tantum inualeſcat,quòd mutet cōtrariam inclinationem, in inclinationem propriam,iam non erit aliqua repugnantia vel violentia,ſicut quando agens fortius,corrumpendo corpus graue,aufert ei inclinationem qua tendit deorſum.Et ſic ferri ſurſum,non eſt ei violentũ, ſed naturale.
Secundo dicendum,quòd Deus agit contra naturam,ideſt contra ſolitum curſum naturæ,non autem deſtruendo naturam, vt habetur.22ª. q.104.4.2^{m}.Pot.q.1.3.1^{m}.
Tertio dicendum,quòd Deus agit contra naturam, ideſt in oppoſitum illius,ad quod potētia naturalis inclinat, manente ipſa inclinatione. ſed ligata,non autem contra potentiā obedientialē,vt habetur Po.q.1.3.1^{m}
Quartò dicendum,ſicut Dubio.498.

Naturale 11.

918 Quòd in naturalibus & moralibus, non quæritur quid ſemper fiat, ſed quid fiat vt in pluribus.
Immo naturale ineſt ſemper.22ª.q.57.2.1^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd illud quod eſt naturale habenti naturam immutabilem,oportet quòd inſit ſemper, non autem habenti naturam mutabilem,vt habetur 22ª.q.57.2.1^{m}.

Neceſſitas 5.

921 Quòd neceſſitas quæ prouenit ex principio intrinſeco,vt omne compoſitum ex contrariis, neceſſariò eſt corruptibile.eſt neceſſitas naturalis & abſoluta.
Immo neceſſitas naturalis ſumitur à fine.Phy.2.le.10.fi.Lec.13.prin.
Reſpondeo dicendum,quòd neceſſitas naturalis ſumitur à fine rei genitę, ſcilicet à forma ſubſtantiali rei , nō autem à fine generationis ipſius rei, vt habetur in locis ſecundo adductis.

Negligentia 4.

924 Quòd negligentia eſt generale peccatum.
Immo negligētia importat defectum ſolicitudinis, quæ eſt ſpecialis actus rationis,& actus ſpecialis virtutis.22ª.q.54.1.c.
Reſpondeo dicendum , quòd negligentia eſt generale peccatum , ratione materiæ, id eſt ratione boni agendi, ſpeciale verò,inquantum priuat actum rationis,ſcilicet ſolicitudinem,vt habetur 22ª.q.45.1.0.

Nomen 6.

926 Quòd ratio nominis magis & principalius ſe tenet ex parte eius ad quod nomen imponitur,quàm ex parte eius à quo nomen imponitur.
Immo magis & principalius ſe tenet ex parte eius à quo nomen imponitur.1.d.2.3.c.d.4.q.1.1.c Ver.q.4.1.8^{m}.
Reſpondeo dicendum,ꝙ quia nomen imponitur ab eo,per quod res cognoſcitur,ſ.à proprietate.vel ab operatione, ſi humanitus imponatur, ideo magis ſe tenet ex parte eius,à quo nomen imponitur,quo ad nos,licet ex parte rei ſignificatæ ſit econuerſo,vt habetur in ſecundis locis.

Nomen 13.

927 Quòd in iis quæ apud nos ſunt, nunquam nomen ab aliqua forma impoſitum,pluraliter dicitur,niſi propter pluralitatem ſuppoſitorũ.
Immo nomina ſubſtantiua dicũtur pluraliter,propter pluralitatem formę ſignificatę.1ª.q.36.4.7^{m}.q.39.3.c.1.d.9.q.1.2.0.d.23.4.4^{m}.d.25.4.c.d.29.4.ca.3.d.1.q.2.4.6^{m}.Potentia.q.9.6.c.
Reſpondeo dicendum, quòd in tertia parte loquitur de puris creaturis, in quibus nunquam plurificatur natura , niſi plurificetur ſuppoſitum , nec ēconuerſo, In aliis autem locis loquitur de nominib. vel ſecundum ſe, vel in diuinis & in Chriſto,vbi vnum poteſt plurificari ſine alio.

Nomen 26.

928 Quòd hoc nomen Deus per ſe ſupponit pro natura communi , ſed ex adiuncto ſupponit pro perſona,homo autem econuerſo.
Immo de ſe ſupponit pro perſona,non autem pro eſſentia,niſi ratione diuinæ ſimplicitatis.1ª.q.39.4.5.0.3.q.16.1.c.fi.1.d.4.q.1.2.0. Opuſ.1.c.5.Io.8.lect.3.prin.
Reſpondeo dicendum quadrupliciter,ſ.primo, quòd perſona poteſt ſumi dupliciter,ſ.primo, vt dicit ſuppoſitum indiſtinctum , id eſt vt dicit habens illam naturam ſeu formam.Et ſic hoc nomen Deus,ſicut & quodlibet aliud nomen concretum,ſupponit pro perſona, non pro natura cōmuni,niſi ratione diuinæ ſimplicitatis.Secundo vt dicit ſuppoſitum diſtinctum,tamen indiſtinctè,id eſt non limitando ad hoc vel ad illud. Et ſic hoc nomē Deus per ſe ſupponit pro natura communi, ſed ex adiun-

cto,ſupponit pro perſona,quia vt habetur.1ª.q.39.4.3^{m}.6.1^{m}. natura diuina eſt vna & communis ſecundum rem in tribus perſonis.Sed hoc nomen homo ſecundum ſe ſupponit pro perſona,non autem pro eſſentia, niſi ex adiuncto,quia natura humana eſt diſtincta ſecundum eſſe in diuerſis.Et non eſt vna nec communis ſecundum rem,ſed tantum ſecundum rationem.

Secundo dicendũ eſt,quòd vt habetur.1ª.q.3.3.c.1.d.23.1.c.d.25.1.3^{m}.Quo.2.q.2.2.c.Quol.8.q.2.1.1^{m}.Met.7.lec.5.fi.natura ſeu eſſentia,quandoque accipitur in abſtracto,& quandoque in concreto.Et ideo quando dicit ſanctus doctor,quòd hoc nomen Deus ſupponit pro natura communi, accipit naturam in concreto.Sed quando dicit quòd nõ ſupponit pro natura communi,acbipit naturam in abſtracto.

Tertio dicendum,quòd duplex eſt ſuppoſitio,ſ.naturalis quam habet nomen ſecundum ſe,& accidentalis,quæ accidit nomini ex adiuncto,ſ.in propoſitione loquendo ergo de ſuppoſitione naturali ſupponit hoc nomen Deus pro natura commuui,ſuppoſitione vero accidentali,ſupponit pro perſona.

Quartò dicendum,quòd ſicut Dubio.367.

Notitia, 1.

929 Quod omnis notitia eſt bona.

Immo notitia circa ſcientias magicas,eſt mala.Quol.4.q.9.1.c.

Reſpondeo dicendum, quòd omnis notitia de ſe eſt bona , ſed aliqua eſt mala vel per accidẽs,vel per abuſum,vt habetur.1ª.q.22.3.3^{m}.22æ.q.167.1.o.1.d.19.q.5.2.5.d.35.q.2.ar.3.q.3.o.contra.1.c.70.5^{m}.71.8^{m}.Veri.q.2.5.4^{m}.q.26.3.6^{m}.Quol.4.16.o.Ethic..7.lect.13.prin.Met.12.q.lect.8.

Notio, 9.

931 Quòd filius & Spirituſſanctus,non conueniũt in eadem notione, quia non conueniunt in aliquo ſpeciali,ſicut pater & filius.

Oppoſitum videtur dicere.1.d.15.q.1.2.4^{m}.

Reſpondeo dicẽdum,quòd de ratione notionis propriæ,ſunt tria,ſ.origo, dignitas,& ſpecificatio,vt habetur.1ª.q.32.3.4.5^{m}.1.d.26.3.c. Et ſic eſſe ab alio & mitti,in quibus conueniunt filius & Spirituſſanctus , non habent rationẽ notionis,quia deficit dignitas & ſpecificatio.Tamen vtrũ que dicitur notio communiter,ad quam ſufficit prima conditio.Et ſic loquitur in primo Sententiarum.

Notum. 3.

933 Quòd veritatem eſſe in communi,eſt, per ſe notum, etiam quo ad nos non autem veritatem primam.

Oppoſitum videtur dicere,quia cognitio primæ veritatis,eſt omnibus naturaliter inſerta.1ª.q.2.1.1^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd cognoſcere primam veritatem poteſt intelligi dupliciter. Vno modo in aliquo communi ſub quadam confuſione,& ſic eſt nobis naturaliter inſerta,inquantum,ſcilicet prima veritas, ideſt Deus eſt hominis beatitudo.Homo enim naturaliter deſiderat beatitudinem Et quod naturaliter deſideratur ab homine naturaliter cognoſcitur ab eodem.Sed hoc non eſt cognoſcere ſimpliciter primam veritatem.Alio modo cognitione ſpeciali & propria,&talis non eſt nobis naturaliter inſerta,vt habetur.1ª.q.2.1.1^{m}.12æ.q.1.7.c.

Obedientia. 13.

936 Quòd obedientia eſt maior omni alia virtute morali,ſed eſt minor virtutibus Theologicis.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Verit.q.1.9.7^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.287.

Oblatio. 7.

937 Quòd oblatio de mercede proſtibuli,prohibetur in lege veteri propter immundiciam.In noua verò lege propter ſcandalum.

Immo à peccatoribus quantumcunque obſtinatis in hac vita, licet accipere beneficia,& econuerſo eis dare.2.d.7.q.3.2.2^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.543.

Oblatio. 8.

938 Quòd non dantes oblationes debitas,poſſunt puniri per ſubtractionẽ ſacramentorum,ſi tamen à ſacerdote cui debentur,ne ſacerdotes videantur per ſacramentorum exhibitionem aliquid exigere, & ſic ſimoniam committere,ſed puniri poſſunt per ſuperiorem aliquem.

Oppoſitum videtur dicere a ſimili.4.d.9.ar.5.q.1.c.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.1.

Omnipotentia. 1.

944 Quòd omnipotentia non poteſt communicari creaturæ.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.2.d.1.q.1.3.o.4.d.5.q.1.art.3.q.3.5^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.409.410.

Operatio. 1.

947 Quòd operatio non recipit ſpeciem ab operante,ſed à principio operationis.

Oppoſitum videtur dicere.Ethic.10.lect.5.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.636.

Operatio, 23.

951 Quòd opera mortua ſunt meritoria,non quidem propriè, ideſt ex condigno,ſed quaſi ſimilitudinariè,ideſt ex congruo.Et hoc reſpectu triplicis boni,ſcilicet conſequutionis bonorum temporalium, diſpoſitionis ad gratiam,& aſſuetudinis bonorum operum.

Opoſitum videtur dicere,quia habent pulchritudicem.2.27.4.c.

Reſpondeo dicendum,quòd opera mortua valent ad humilitatem gratiæ, &ad abundantiam bonorum temporalium,ſed principaliter habent ex ſe honeſtatem,iocunditatem,& pulchritudinem,vt habetur.2.d.27.4.c.

Operatio. 24.

952 Quòd opera mortificata reuiuiſcunt per pœnitentiam, non autem opera mortua.

Immo etiam opera mortua,cum ſint meritoria.Ma.q.2.5.7^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd eſt proprium bonum eius,cum eſt ex virtute propria,nõ autem,cum ex virtute aliena,niſi cum res naturalis , eſt cooperans.vt habetur à ſimili.12æ q.111.2.c.fi.

Oppoſitio. 5.

958 Quòd quot modis dicitur vnum oppoſitorum,tot modis dicitur & reliquum.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.1ª.q.40.1.1^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd regula illa tenet tantum in oppoſitis, in quibus eſt eadem ratio multiplicationis.vt habetur.22æ.q.92.2.1^{m}.

Oratio, 29.

959 Quòd oratio malorum exauditur,& fructuoſa eſt , vel propter deuotionem eorum pro quibus ſit vel inquantum ſit in perſona eccleſiæ

Immo fructuoſa eſt,etiam ex parte malorũ orãtium.4.d.45.q.2.art.1.q.3.o.

Reſpondeo dicendum,quòd oratio peccatoris , inquantum ex bono deſiderio naturæ ſit exauditur ex miſericordia Dei & non ex merito peccatoris nõ autem inquãtum peccator,niſi fortè ad vindictam , vt habetur. 22æ.q.83.16.o.q.178.2.1^{m}.Pot.q.6.9.5^{m}.Io.4.lect.3.per totum.

Ordo. 24.

963 Quòd ea quæ ſunt ordinis eccleſiæ,non poſſunt committi,niſi habenti ordinem.22æ.q.187.1.c.

Oppoſitum videtur dicere.4.d.24.q.2.2.9^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd ea quæ ſunt minorum ordinum,poſſunt licitè per alios non ordinatos fieri,quamuis illi non habeant ad hoc officium,non autem in aliis ordinibus,vt habetur 4.d.24.q.2.2.9^{m}.

Organum. 2.

966 Quòd organis vel inſtrumentis muſicis,non eſt vtendum in eccleſia, quia homini muſica magis animum mouent ad corporalem delectationem,quàm per ea formetur interius bona diſpoſitio.Et ideo ſubtrahuntur in eccleſia inſtrumenta muſica vt à corporalibus retrahantur,diuinis laudibus mancipati.

Immo in veteri teſtamento,vſus erat talium inſtrumentorum.22æ. quæſt. 91.2.4^{m}.

Reſpondeo dicendum dupliciter,ſ.primo,quod in veteri teſtamento vſus erat talium inſtrumentorũ,tum qua populus era magis durus & carnalis,vnde erat per hominis inſtrumenta prouocandus,ſicut & per promiſſiones terrenas,tum etiam quia huiuſmodi inſtrumenta corporalia aliquid figurabant.

Secundò dicendum, quòd duplex ratio ad hoc aſſignatur,ſ.prima quòd illa inſtrumenta vt dictum eſt , erant figuralia , ſecundum autem ꝙ Deus laudatur mente & voce,eſt morale.Alia ratio habetur ex verbis Philoſophi,qui dicit,quòd contra ſapientiam eſt, quòd homines inſtruantur in lyris & muſicis,quia occupant animum in ſui operatione.ſed ſimplici debent eſſe muſica contenti. Et ideo ſubtrahuntur in eccleſia inſtrumenta muſica,vt à corporalibus retrahantur,diuinis laudibus mancipati,vt habetur Pſal.32.

Oſee. 1.

967 Quòd Oſea propheta excuſatur à fornicatione , quia debuit obedire præcepto Dei.

Oppoſitum videtur dicere 12æ.q.100.8.o.3.di.37.4.o.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.518.

Panis. 1.

968 Quòd conuerſio panum & multiplicatio eorum , facta per Chriſtum fuit per additionem materiæ nouiter creatæ.

Immo fuit per conuerſionem materiæ præiacentis , ſicut & multiplicatio coſtæ in Eua.1.d.18.q.1.1.c.L.fi.

Reſpondeo dicendum,quòd communiter tenetur,quòd multiplicatio panum non eſt facta per modum creationis,ſed per additionem extraneæ materiæ in panes conuerſæ, ſecundum Auguſtinum, vt habetur 3ª.quæ. 44.4.4^{m}.

Pars. 3.

970 Quòd partes ſubiectiuæ , non ſunt de perfectione totius vniuerſalis, ſed eſt perfectè in qualibet eius parte,perfecta ratio eius ſimul & æqualiter.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.12æ.q.54.3.2^{m}.q.55.4.2^{m} 2.diſt.27.2.2^{m}. Veri.q.1.2.di.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.973.1157.

Pars. 14.

971 Quòd vna pars eſt in potentia ad aliam , ſicut materia ad formam , vel omnes partes ſunt in potentia reſpectu totius.

Immo omnes partes dicuntur in potẽtia eſſe in toto, non reſpectu totius, ſed vt per ſe ſint in actu.Met.7.lect.14.à med.

Reſpondeo dicendum,ꝙ via generationis partes ſunt in potẽtia reſpectu totius,ſed via reſolutionis ſunt in potẽtia in toto,vt per ſe ſint in actu.

Pars. 21.

972 Quòd vniuerſalius eſt totum & pars,reſpectu minus vniuerſalis.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili Phy.2.lect.5.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.359.

Pars. 24.

973 Quòd eſſe totius,non eſt eſſe alicuius partis eius.

Immo eſſe totius,eſt eſſe omnium partium eius.3.d.6.q.2.3.c.

Reſpondeo dicendum,quòd loquendo de eſſe ſecũdum quòd eſt actus entis,tunc eſt vnum eſſe totius,& partis in toto,ſed ſi ſeparetur , eſt aliud & aliud,ſed eſſe ſubſtantiale.eſt idem in eis ſecundum ſpeciem.

Pars, 25.

974 Quòd in diuinis eſt ratio totius & partis,ſecũdum rationem tantum.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.2.d.3.q.3.2.c.fi.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.475.

Participare. 1.

976 Quòd omne participatum à ſuperioribus in inferiora, & omne ſuperius,eſt vt formale reſpectu inferiorum.

Oppoſitum videtur dicere à ſimili.Phy.2.lect.5.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio.359.

Paſſio. 21

978 Quòd nomina paſſionum animę quandoque ſumuntur pro ſimplici operatione voluntatis.

Oppoſitum videtur dicere.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd quandoque ſumunrur pro ſimplici operatione voluntatis ſecundum apparentiam,ſed non ſecundum eſſentiam.

979 Quòd

Paſſio. 26.

979 Quòd omnes paſſiones animæ reducũtur ad vndecim ſpecies. ſ.ſex in concupiſcibili,ideſt amor,odium,deſiderium ſeu concupiſcentia , fuga vel abominatio,delectatio vel gaudium dolor vel triſtitia.Sed aliæ quinque ſunt in iraſcibili,ſ.ſpes,deſperatio,timor,audacia,& ira.

Oppoſitum videtur dicere,quo ad amorem , cùm paſſio ſit motus quidam. 12æ.q.26.1.2.o.

Reſpondeo dicendum,quòd amor etſi non nominat motum appetitus tendentem in appetibile , nominat tamen motum appetitus , quo immutatur ab appetibili, vt ei appetibile complaceat,vt habetur 12æ. q. 26.2.3^{m}.

Paſſio. 35.

980 Quòd in paſſionib. animæ,eſt duplex contrarietas, ſ.ſecundum diuerſitatem obiectorum,ideſt boni,& mali, & ſecundum acceſſum & receſſum ab eodem termino. Prima tantum eſt in paſſionib. concupiſcibilis. Sed vtraque eſt in paſſionib.iraſcibilis.

Immo contrarietas boni,& mali , eſt propria paſſionibus concupiſcibilis. Sed contrarietas poſſibilis, & impoſſibilis eſt propria paſſionibus iraſcibilis.3.d.26.q.1.3.c.5^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd contrarietas boni,& mali eſt principaliter in paſſionibus conpiſcibilis,ſed eſt in paſſionibus iraſcibilis , ſecundum ꝙ oriuntur à paſſionibus concupiſcibilis,vt habetur 3.d.26 q.1.3.c.

Paſſio. 52.

981 Quòd nulla inclinatio paſſionis ,vel habitus ita vehemens eſt quòd ei ratio non poſſit reſiſtere,ſi remaneat vſus rationis.

Immo in repentinis , neceſſe eſt quòd homo agat ſecundum habitum , ſecundum Ariſtotelem.Veri.q.24.12.c.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.372.

Paſſio, 79.

982 Quòd paſſio Chriſti eſt cauſa vniuerſalis in remiſſione peccatorum, quam oportet ſingulis applicari per baptiſmum, pœnitentiam , & alia ſacramenta.

Immo paſſio Chriſti eſt cauſa propria remiſſionis peccati.3ª.q.49.1.o.

Reſpondeo dicendum , quòd paſſio Chriſti eſt propria cauſa remiſſionis peccati tripliciter,ſcilicet prouocando ad charitatem,redimendo,& inſtrumentaliter operando, ſed eſt vt cauſa quædã vniuerſalis quo ad ſufficientiam , propria verò per applicationem ad ſingula peccata per ſacramenta,vt habetur 1ª.q.56.2.3^{m}.q.79.3.c.3ª.q.49.1.o.2.3.c.4. c. 2^{m}.5.c. q.52.5.c.q.56.2.4^{m}.q.62.5.c.q.69.1.2^{m}.3^{m}.q.79.3.c.3.d.19.1. o.L.princip.

Paulus. 2.

985 Quòd Paulus in ſua conuerſione habuit voluntatem actualem contrariam gratiæ.Ideo conuerſo eius celebratur vt miraculoſa.

Oppoſitum videtur dicere Ma.q.6.c.3^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.372.

Peccatum. 2.

987 Quòd peccatum non eſt pura priuatio.

Oppoſitum videtur dicere Ma.q.2.9.2^{m}.6^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd peccatum eſt mors animæ , ideſt priuatio gratiæ effectiuè , & non eſſentialiter , vt habetur Ma.q.2.9.2^{m}.6^{m}.11.13^{m}.12. 2^{m}.q.4.2.10^{m}.20^{m}.

Peccatum. 18.

988 Quòd peccatum eſt duplex.ſ.peccatum occultum,& peccatum publicum.Secundum eſt corrigendum publicè,non autem primum.

Immo denunciatio ſemper debet fieri in peccatis occultis. 22æ. q. 33. 7.o.

Reſpondeo dicendum , ꝙ ille qui occultè peccat , ſi non ſolùm in te peccat,ſed etiam in alios , oportet ſtatim ad denunciationem procedere,vt huiuſmodi nocumentum impediatur, niſi fortè aliquis firmiter æſtimaret,quòd ſtatim per ſecretam admonitionem,poſſet huiuſmodi mala impedire.Si autem ſolum in te peccat,ſeruandus eſt ordo euangelij.

Peccatum. 34.

990 Quòd illud peccatum dicitur generale quod priuat conditionem requiſitam in qualibet virtute. Sed peccatum in Spiritum ſanctum eſt ſpirituale,ratione ſpiritualis contemptus.

Oppoſitum,videtur dicere à ſimili.12æ.q.84.1.c.2^{m}.2.c.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1144.

Peccatum. 36.

991 Quod peccata differunt ſpecie,ſecundum fines , non autem ſecundum cauſas agentes.

Immo differunt ſpecie ſecundum diuerſa motiua.12æ.q.72.8.9.c.

Reſpondeo dicendum , quòd motiuum peccati poteſt accipi dupliciter. Vno modo pro agente. Et ſic peccata non differunt ſpecie. Alio modo accipitur motiuum ad peccandum, vt finis & obiectum. Et ſic ſecundũ diuerſa motiua peccata differunt ſpecie,vt 12æ.q.72.9.c.qrinc.

Peccatum. 38.

992 Quòd nullum quod eſt præter intentionem peccantis, dat ſpeciem peccato.

Immo aliquando variatur ſpecies peccati , ſine eo quòd intentio feratur ad ipſam circunſtantiam.4.d.16.q.3.art.2.q.3.c.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.347.

Peccatum 39.

993 Quòd circumſtantiæ non poſſunt agrauare peccatum infinitum.

Oppoſitum videtur dicere 4.d.16.q.3.ar.2.q.4.5.o.Ma.q.2.8.o.Opu.12.ar.6.

Reſpondeo dicendum,ꝙ vt habetur 12æ.q.18.10.o.q.88.5. o. eadem conditio actus reſpectu vnius ſpeciei , eſt circunſtantia & reſpectu alterius ſpeciei,eſt de ſubſtantia actus , & differentia conſtitutiua. Et ſic poteſt aggrauarẽ peccatum in infinitum,non autem vt circumſtantia.

Peccatum. 41.

994 Quòd peccata cordis,oris, & operis,non differunt ſecundum ſpecies completas,ſed ſecundum gradus eiuſdem ſpeciei.

Immo ſunt tres ſpecies.3ª.q.90.3.1^{m}.

Reſpondeo dicendum, quòd peccatum cordis,& peccatum oris , non diſtinguuntur à peccato operis,quando ſunt ſimul , vt habetur 12æ. quæſt. 72.7.3^{m}.

Peccatum. 46.

995 Quòd omne peccatum eſt in voluntate,vt ſubiecto.

Immo non omne peccatum eſt in voluntate,vt in ſubiecto , ſed vt in cauſa per ſe vel per accidens.2.d.22.q.2.1.1^{m}.d.24.q.3.2.2^{m}.d.31. q.2.1. 4^{m}.c. 44.q.1.1.1^{m}.Verit.q.15.3.3^{m}.Ma.q.2.2.2^{m}.Veri.q.1.15^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd ſubiectum peccati eſt duplex, ſ.ſubiectum primum ſiue remotum , ſubiectum proximum. Voluntas eſt ſubiectum primum ſiue remotum omnis peccati, ſubiectum verò proximum , ſunt diuerſæ potentiæ,vt habetur 22æ.q.10.2.c.2.d.41 .q.2.2.c.d.42.q.1.1. 5^{m}.Veri.q.25.1.c.1^{m}.Ver.q.1.52^{m}.

Peccatum. 35.

996 Quòd omnis voluntas ſub Deo ſibi relicta , poteſt ſecũdum ſe habere peccatum.

Immo impeccabilis poteſt fieri aliqua creatura à Deo.1ª.q.63.1.c.1. d.39.q. 2.2.c.4^{m}.2.q.23.q.1.1.o.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 723.

Peccatum. 82.

998 Quòd propria & per ſe cauſa peccati,eſt ex parte conuerſionis,ad cõmutabile bonum.

Immo eſt ex parte auerſionis, ab incommutabili bono.4.d.35. quæſt.1.2^{m}. Ma.q.5.2.c.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 259.

Peccatum. 36.

1001 Quòd peccata hominum ſunt impedimentum humani boni.

Immo peccata hominum,aliquando aliquod bonum figurant 22æ. q. 88.2. 2^{m}.4.d.38.q.1.art.1.q.3.3^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.717.

Peccatum, 123.

1003 Quòd maximum peccatum,opponitur maximæ virtuti,principaliter & directè,ſed minimum extenſiuè.

Immo principale vitium,non opponitur principali virtuti. 12æ.q.39.4.1^{m}. q.84.4.1^{m}.22æ.q.118.7.1^{m}.q.142.3.1^{m}.q.162.6.2^{m}.7.3^{m}.4^{m}.2.d.22.q.1.1.2^{m}. 3.di.33.q.2.art.1.q.3.4^{m}.Ma.q.8.1.3^{m}.22æ.q.13.3.1^{m}.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.292.

Peccatum 147.

1005 Quòd omnia peccata in hac vita,ſunt remiſſibilia.

Oppoſitum videtur dicere.22æ.q.14.3.o.q.118. 5.3^{m}.3ª.q.86.1.2^{m}.3^{m}.2.d.43. 4.o.L.3^{m}.Veri.q.24.11.7^{m}.Ma.q.3.14.15.o.Quol.2.q.8.1.o.Matth.12.Ro.2.

Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 151.

A, Peccatum 154.

1006 Quòd peccatum originale,eſt peccatum naturæ,ſed peccatum actuale,eſt peccatum perſonæ.

Immo peccatum originale,ſicut & alia vitia contra naturam 12æ.q.81.2.c.

Reſpondeo dicendum,quòd peccatum originale dicitur peccatum naturæ,non quia ex principiis naturæ humanę de ſe procedat,ſed quia eſt in nobis ex diſſolutione harmoniæ originalis iuſtitiæ, vt habetur.12æ.qu. 82,1.o.2.d.30.q.1.3.2^{m}.Ma.q.4.2.4^{m}.

B, Peccatum 157.

1006 Quòd peccatum originale eſt voluntarium , per voluntatem Adæ tantum.

Immo eſt voluntarium etiam in aliis ab Adam,quia qui puniuntur pro peccato eriginali , non puniuntur pro peccato alterius , ſed pro ſuo, quod quiſque incurrit.Ma.q.4.1.19^{m}.q.5.1.2^{m}.11^{m}.

Reſpondeo dicendum,quòd peccatum originale,vt perſonale ipſi Adę eſt voluntarium per voluntatem Adæ tantùm.Sed vt eſt quodammodo cõmune toti humanæ naturæ per infectionem , ſic eſt voluntarium etiam voluntate aliorum. Et ideo cum aliquis punitur pro peccato primi parentis,non punitur pro peccato alterius,ſed pro peccato ſuo, vt habetur Ma.q.4.1.19^{m}.

Peccatum 159.

1007 Quòd peccatum originale eſt multiplex in virtute , quia virtualiter continet omnia peccata.

Oppoſitum videtur dicere 12æ.q.80.1.c.2^{m}.2.c.

Reſpondeo dicendum dupliciter , ſc.primò , quòd pecatum originale eſt multiplex non ſolùm in virtute,ſed etiam quia eſt maximum communitate,vt habetur Opuſ.10.c.28.

Secundo dicendum,ſicut Dubio 1144.

Peccatum 204.

1008 Quòd peccatum veniale,& mortale,differunt genere.

Immo ſunt quandoque eiuſdem ſpeciei.12æ.q.72.5.1^{m}.

Reſpondeo dicendum,ꝙ nihil prohibet in diuerſis rebus ſpecie vel genere differentib. inuenire vnam formalem rationem obiecti à qua peccatum ſpeciem recipit,vnde peccatum veniale poteſt ex ſe differre genere à peccato mortali.Sed ꝓpter imperfectionem actus, poteſt eſſe eiuſdem ſpeciei cum peccato mortali,vt habetur 12æ.q.74.8.2^{m}.9. c.3^{m}.

Peccatum 205.

1009 Quòd peccatum veniale ex genere , poteſt fieri mortale ex intentione,non idem numero,nec multã ſimul.

Oppoſitum videtur dicere 4.d.16.q.3.art.2.q.3.c.

Reſpondeo dicendum dupliciter,ſc.primo, quòd conſenſus in veniale ex genere,eſt ex ſe veniale. Sed conſenſus in veniale, propter affectionem actus facit ex intentione mortale.vt habetur 12æ.q.74.8.2^{m}.9.c.3^{m}.q.88. 5.1^{m}.2.d.24.q.3.4.5.o.d.42.q.1.4.c. Veri. q.15.4.2^{m}.Ma.q.7.3. 4.c.5.c.8.q. 15.2.16^{m}.Quol.7.q.6.7^{m}.Quol.10.q.8.2.3^{m}.

Secundò dicendum,ſicut Dubio 347.

Peccatum 208.

1010 Quòd peccatum veniale & mortale, differunt ſicut reparabile, & irreparabile.

Oppoſitum videtur dicere.1ª.q.69.2.c.Opu.3.c.148.149.

Reſpondeo dicendum, dupliciter , ſcilicet primo quòd peccatum veniale

& mortale differunt sicut reparabile & irreparabile,per principium interius:quia veniale dicit defectum circa ea,quæ sunt ad finem ,sed mortale dicit defectum ab vltimo fine,vt habetur.12æ.q.72.5.c.q.87.2.5.o.q.88.1.o.3.c.22æ.q.24.10.c.fi.cont.3.c.139.fi.143.Ma.q.7.1.o.3.c.fi.9.c.Opu.3.c.178.

Secundo dicendum,sicut Dubio 1008.

Peccatum. 213.

1011 Quòd in ratione superiori, dupliciter potest esse peccatum veniale.s. quando consentit in veniale ex genere, vel quando habet subitum motum infidelitatis sine consensu.

Immo suprema pars rationis practicæ non potest esse de ordinata, nisi per peccatum mortale,non autem per veniale.2.d.21.q.2,3.6^{m}.

Respondeo dicendum , quòd motus rationis superioris , in illud quod est veniale ex genere, est peccatum veniale. Similiter si sit mortale ex genere,circa proprium obiectum ante deliberationem.s. infidelitas ex surreptione,quæ cum deliberatione est peccatum mortale , vt habetur 12æ.q.74.9.10.o.2.d.24.q.3.5.o. Veri.q.15.5.9.Ma.q.7.1.c.fi.12^{m}.3.17^{m}.5.o.

Peccatum. 426.

1012 Quòd omne peccatum morte,est contra præceptum Dei,

Oppositum videtur dicere 22æ.q.148.2.1^{m}.

Respondeo dicendum,quòd non omne peccatum mortale directè contrariatur præceptis decalogi,sed tantum iniustitiam continens,vt habetur 22æ.q.69.1.c.q.70.4.c.q.148.2.1^{m}.

Peccatum. 227.

1013 Quòd nullum peccatum mortale potest remitti sine alio : quia omnia peccata mortalia sunt connexa in auersione,non autem in conuersione.

Immo peccata mortalia,non sunt connexa 12æ.q.73.1.1^{m}.fi.

Respondeo dicendum,quòd sunt connexa , quo ad reatum pœnæ ex auersione propter contemptum, non ex conuersione , secundum quòd peccata distinguuntur,vt habetur.12æ.q.73.1.1^{m}.

Pœnitentia, 4.

1017 Quòd pœnitentia est species iustitiæ commutatiuæ , licet contineat aliquid de qualibet virtute.

Immo pœnitentia non est specis seu pars subiectiua iustitiæ , sed pars eius potentialis.4.d.14.q.1.art.1.q.4.4^{m}.q.5.o.art.3.q.3.c.d.17.q.2.art. 2.q.4.c.art.3.q.2.b.

Respondeo dicendum,quòd quia iustitia æqualitas quædam est,ideo non potest esse vera adæquatio,nisi vbi est perfecta ratio iustitiæ, sed aliquis iustitiæ modus.Sicut ergo religio ponitur pars iustitię,non quidem quasi species,sed quasi pars potentialis inquantum aliquem modum iustitię participat,ita etiam pœnitentia pars potentialis iustitię debet poni,sed propriè debet dici species iustitiæ cōmutatiuæ , vt habetur in locis pro vtraque parte allegatis.

Pœnitentia. 9.

1018 Quòd pœnitentiam ordine naturæ , simpliciter præcedunt virtutes Theolohicæ.

Immo pœnitentia est prior charitate.4.d.14.q.1.art,2.q.2.o.

Respondeo dicendum,quòd pœnitentia est prior charitate, & sequentib. ipsam, & posterior fide , & spe : quia fides & spes non habent rationem perfectæ virtutis,nisi secundum quòd sunt informatæ charitate. Et secū dum hoc pœnitentiam sequuntur. Et sic aliquo modò verum est , quòd pœnitentia est prima inter omnes virtutes. Sed vt fides,& spes sunt informatæ charitate,sic pœnitentia est posterior,vt habetur 4,d.14.q. 1.ar. 2.q.2.c.fi.1^{m}.

Pœnitentia, 68.

1019 Quòd peccatum viatatoris,deleri potest per pœnitentiam, non autē peccata damnatorum.

Immo aliquod peccatum viatoris,est irremissibile.22æ.q.14.3.o.q. 118. 5.3^{m}. 2.d.43.4.o.Lib,3^{m}.

Respondeo dicendum,sicut Dubio 151.

Perfectio, 18.

1021 Quòd perfectum est prius imperfecto,ordine naturæ,& perfectionis, sed econuersò ordine temporis & generationis,

Immo est aliquod principiū multiforme,& tamen cum sit compositum,est posterius principiū vniformi, ordine naturæ , cum tamen omne principium sit perfectius principiato. Verit.q.5.2.2^{m}.

Respondeo dicendum, quòd principium in ratione principiandi est perfectius principato,& prius eo ordine naturæ generationis, non autem secundum perfectionem rei,& ordine naturæ perfectionis,vt habetur Verit.q.5.2.2^{m}.

Per se. 3.

1024 Quòd omne quod inest non per se , reducitur ad aliquid , quod inest per se.

Immo omne per accidens,reducitur ad causam per accidens,quia oportet effectum proportionabiliter referri ad causam suam. Periher.1.lect.13.

Respondeo dicendum,quòd licet reducatur ad causam per accidens natulem,contingit tamen reduci per se in aliquem intellectum preordinantem,vt habetur Periher.1.lec.13.

A Perseuerantia. 2.

1025 Quòd perseuerantia est virtus specialis , habens speciale obiectum, scilicet opus laboriosum,vt tristabile,ratione diuturnitatis.

Immo perseuerantia non est virtus.12æ.q.58.3.2^{m}.

Respondeo dicendum duplicit. s. primo quòd perseuerantia dicitur tripliciter, s. habitus mentis quo firmiter statur contra tristitias , habitus de proposito perseuerandi , & continuatio boni vsque ad finem vitæ. Primo modo non est virtus : quia non operatur bonum faciliter & delectabiliter, tamen reducitur ad virtutem perseuerantia,sicut imperfectū ad perfectum.Secundo modo est virtus infusa,non autem tertio modo,

Secundo dicendum,sicut Dubio 389.in responsione secunda.1025.

B Perseuerantia. 9.

1025 Quòd perseuerantia non est in appetitu sensitiuo sed in ratione.

Immo perseuerantia est in irascibili.22æ.q.137.2.2^{m}.

Respondeo dicendum,quòd sicut ipse distinguit frequenter, & præsertim. 12æ.q.109.10.o.Perseuerantia dicitur tripliciter. s. habitus mentis , quo firmiter contra tristitias statur,habitus moderatiuus tristitię,& habitus de proposito perseuerandi. Primo & tertio modo est in ratione , id est in voluntate quæ est in ratione.Sed secundo modo est in irascibili.

Persona, 7.

1026 Quòd substantia in diffinitione personæ accipitur in communi,secūdum quòd diuiditur in substantiam primam,& secundam.

Immo substantia ibi sumitur pro supposito,non autem pro essentia. 1ª. qu. 30.1.1^{m}.

Respondeo dicendum,quòd substantia, posita in diffinitione personæ potest accipi dupliter.s.vel sine aliis particulis: & sic sumitur pro substantia in communi ad primam & secundam substantiam. Vel cum illa particula indiuidua:& sic sumitur pro supposito vniuersali. Ideo dicitur potentia.q.9.2.7^{m}. quòd dicere indiuidua substantia idem est , ac si dicatur hypostasis , quæ idem significat in Græco , quod suppositum in Latino.

Pessimum. 1.

1028 Quòd pessimum non oportet,quòd opponatur optimo.

Oppositum videtur dicere 12æ.q.73.4.o.Ma.q.2.10.o.

Respondeo dicendum,sicut Dub.292.

Pietas. 6.

1033 Quòd opera pietatis non debent prætermitti propter religionem,nisi impediant eam:quia iam non essent opera pietatis.

Immo tractare negotia sæcularia piè,id est in auxilium indigentium,& miserorum,est religiosum.22æ.q.18.3.2^{m}.& q.187.2.o.q. 188.2.2^{m}. Opus.19. c.11.Rom.16.2æ.Thi.2.

Respondeo dicendum,q licet religiosis tractare negotia sæcularia,& opera pietatis pro pauperib. & viduis, non propter aliquod mundanū , sed moderatè,cūm licentia & charitate,non autem ex cupiditate, vt habetur 22æ.q.18.3.2^{m}.q.71.2.o.q.187.2.o.q.188.2.2^{m}.3.2^{m}. Opus.19.c.11. Ro.16.

Potentia 2.

1037 Quòd potentia creaturæ est duplex , scilicet potentia ad esse , & potentia ad agere. Prima se tenet ex parte materiæ.Secunda verò ex parte formæ.

Oppositum videtur dicere à simili.22æ.q.27.3.c.4.d.17.q.1.art.4.q.1.c. Ver.q.28.7.8.c.

Respondeo dicendum,sicut Dub.359.641.

Potentia 10.

1038 Quòd oppositorum eadem est potentia.

Oppositum videtur dicere à simili. 1ª.q.94.3.1^{m}.12æ.q.63.4. 3^{m}.2.d.30.q.2. 1.7^{m}.Ver.q.1.10.2^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter, sc. primo quòd oppositorum eadem est potentia,non tamen æqualiter,vt habetur 12æ.q.8.1.1^{m}.

Secundo dicendum,sicut Dub.19.

Potentia 20.

1041 Quòd ad ea quæ sunt diuersa genere, ex æquo se habentia,ordinātur diuersæ potentiæ animæ,non autem aliter.

Oppositum videtur dicere 12æ.q.56.2.c.q.60.6.c.

Respondeo dicendum,sicut Dubio 1173.

A. Præceptum 37.

1042 Quòd omnia præcepta decalogi,præter tertium,& quartum sunt negatiua,quia negatio est communior affirmatione.

Oppositum videtur dicere,quia quęlibet affirmatio habet negationem adiunctam.12æ.q.44.3.3^{m}.4.d.15.q.2.art.1.q.4.3^{m}.

Respondeo dicēdum,quòd negatio communiter accepta est communior affirmatione,cum se extendat res reales,& rationis, vnde omnis negatio fundatur in aliqua affirmatione intellecta vel imaginaria, nō autem semper in aliqua affirmatione reali,vt habetur Ma.q.2.1.9^{m}.

B. Præceptum 40.

1043 Quòd intellectus , & scientia fidelium , sunt in præceptis legis Dei. Ideo non dantur de eis præcepta in decalogo,sed in sequentibus.

Oppositum videtur dicere 22æ.q.16.2.c.q.46.2.3^{m}.

Respondeo dicendum, quòd non dantur de eis in decalogo explicitè,sed virtualiter,& implicitè. Vnde 22æ.q.16.2.1^{m}. subiungit.Sed in sequentibus,scilicet explicitè.

Præceptum 52.

1044 Quòd operari sine tristitia , & delectabiliter, ratione finis, cadit sub præcepto legis Dei,non autem ex habitu.

Immo etiam ex habitu.12æ.q.109.2.5.o.

Respondeo dicendum,sicut Dubio.1045.

Præceptum 56.

1045 Quòd modus virtutis est triplex,s.scienter, voluntariè, & ex habitu. Primus est de præcepto legis diuinæ,& humanæ.Secundus diuinæ tantum.Tertius nullius.

Respondeo dicendum,quòd actus est bonus dupliciter, scilicet vel in genere moris, & sic intelligitur, primum dictum sancti Thomæ. Vel vt est meritorius.Et intelligitur secundum dictum eius,vt habetur 12æ.quæst. 109.2.5.o.

Præceptum 61.

1046 Quòd præceptum de dilectione Dei, perfectè impletur in patria tantum,sed imperfectè in via.

Immo etiam perfectè impletur in via.Opu.4.Opus.15.c.15.

Respondeo dicendum dupliciter , scilicet primo quòd charitas dicitur perfecta,quando aliquis secundum totum posse suum diligit.Quod quidem cōtingit tripliciter.Vno modo sic,quod totum cor hominis actualiter semper feratur in Deum. Et hæc est perfectio charitatis patriæ, quæ non est possibilis in hac vita , in qua impossibile est propter humanæ vitæ infirmitatem , semper actu cogitare de Deo , & moueri dilectione ad ipsum. Alio modo , vt homo studium suum deputet ad vacandum Deo , & rebus diuinis , prætermissis aliis , nisi quantum necessitas præsentis vitæ requirit.Et ista est perfectio charitatis, quæ est possibilis in via. Tertio modo ita quòd habitualiter aliquis totum cor suum ponat in Deo,ita.s.quod nihil cogitet vel velit, quòd diuinæ dilectioni sit contrarium,vt habetur 22æ.q.24.8.c.fi.

Secundo dicendum, quòd etiam tunc impletur , si nihil nobis desit , quod actu vel habitu in Deum referamus,vt habetur Opusc.18.c.5.

Præceptum. 70.

1047 Quòd modus virtutis.s.operari ex charitate,est de præcepto speciali non autem modus de aliis præceptis,nec modus aliarum virtutum.

Immo ipsa dilectio Dei & proximi,est sub præcepto legis,quo ad substantiam operis,nō autem secundum quòd elicitur ab habitu charitatis. 12æ. q.96.3.2^{m}.2.d.28.3.o.3.d.37.6.c.2^{m}.4.d.15.q.3.ar. 4.q.1.3^{m}. Verit. q.24.12. 13^{m}.15^{m}.14.2^{m}.3^{m}.7^{m}.Ma.q.2.5.7^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter.s.primo,quòd cadere quid sub præcepto contingit dupliciter.s.quod sine eo non pertingat homo ad vitam æternam. sic primum dictum sancti Thomæ est verum. Alio modo quòd sine illo non euadat culpam, & pœnam. Et sic secundum dictum eius est verum,vt ipse distinguit 2.d.28.3.1^{m}. Verit.q.24.12.15^{m}.

Secundo dicendum,quòd actus est bonus dupliciter,s.vel in genere moris & sic intelligitur primum dictum. Vel vt est meritorius : & sic intelligitur secundum dictum eius, vt habetur 12æ.q.109.2.5.o.

Præceptum. 71.

1048 Quòd homo in statu innocentiæ,poterat sine gratia seruare,& implere omnia præcepta legis Dei,quo ad substantiam actus, non autem quo ad modum eius. s. quòd aliquid fiat ex charitate. Sed post peccatum neutro modo.

Immo homo etiam post peccatum,potest sine gratia seruare omnia præcepta Dei,quo ad substantiam actus.2.d.28.3.o.d.41.1.1^{m}.

Respondeo dicendum,tripliciter. s. primo , quòd homo sine gratia potest implere omnia præcepta legis Dei, & imperfectè , non autem omnia & perfectè,vt habetur 12æ.q.109.2.c.Veri.q.24.14.7^{m}.

Secundo dicendum, quòd in primis locis loquitur Sanctus Thomas de homine in natura corrupta per peccatum.In secundis vero locis de homine in natura integra,vt habetur Veri.q.24.14.7^{m},

Tertio dicendum,sicut Dub.689.

Prædicari. 10.

1052 Quòd terminus in subiecto positus , tenetur materialiter , id est pro supposito. Sed in prædicato positus , tenetur formaliter , i. pro natura.

Immo terminus à parte prædicati positus,ad quem terminatur actus verbi non tenetur formaliter,sed materialiter.3.d.1.q.2.5.2^{m}.3^{m}.4^{m}.5^{m}.

Respondeo dicendum , quòd idem respectu diuersorum est materiale , & formale,vt habetur Phy.2.le.5.vt etiam adductum est Dub.359.

Prædicari, 13.

1053 Quòd hæc prædicatio,Deus est pater,& econuerso,est per se , & nullo modo per accidens.Nec sicut superioris de inferiori,nec econuerso. Sed per identitatem.

Immo essentia prædicatur per accidens de persona , & econuerso. Potentia.q.8.2.6^{m}.

Immo nihil prædicatur de Deo per accidens. 1ª. q. 3. 6.c.fi.1.d.4.q.2.2.3^{m}.

Immo præfata propositio,est per accidens,& non per se.Poª.q.8.2.6^{m}.

Immo,& relationes temporales Dei ad creaturas, dicuntur de Deo per accidens,& non per se.1.d.30.1.2^{m}.4^{m}.Poª.q.7.8.6^{m}.

Immo & ista non est per se,licet sit vera Deus est passus 3.d.11.4.6^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter.s.primo,q prædicari per accidens, dicitur quadrupliciter.s.accidentaliter inhærens vel denominans extrinsece,sine quo res potest esse,per aliud,& quod non est de ratione subiecti Primo modo non prædicatur de Deo per accidens , vt habetur 1ª. q.3.6. c.fi.1.d.4.q.2.2.3^{m}.Secundo vero modo,relationes temporales prædicātur de Deo per accidens,vt habetur Potentia q.7. 8. 6^{m}. Et etiam tertio modo,vt habetur 1.d. 30. 1. 2^{m}. quia relationes temporales prædicantur de Deo per accidens.i.per aliud, quia per relationes reales , quo sunt in creaturis , vt dicitur ibidem. Sed quarto modo essentia Dei prædicatur per accidens de personis , & econuerso , vt habetur Potentia. q.8.2 6^{m}.

Secundo dicundum,quòd prædicari per se,accipitur dupliciter.s. secundū propriam rationem. i. quòd prædicatum sit de propria ratione subiecti, vt habetur Poª.q.8.2.6^{m}. Et sic quia persona non est de propria ratione essentię,nec econuerso,nec relationes temporales sunt de ratione Dei, ideo quandoque dicit Sanctus Thomas , quod non prædicantur per se, sed per accidens. Alio modo dicitur prædicari per se , quando prædicatum & subiectum sunt idem vt habetur Meta 5.lec.18.Et sic dicit,q essentia in diuinis prędicatur per se per idētitatem:quia secundum Boetium nulla verior est prædicatio , quàm quando idem de seipso prædicatur, vt habetur 1ª.q.39.6.2^{m}.

Præseruatus, 1.

1054 Quòd præseruatus ab aliquo,dicitur purgatus,vel liberatus.

Oppositum videtur dicere , quia Christus fuit præseruatus à peccato originali,& tamen non fuit purgatus , neque liberatus , vt habetur 4. d.43. art.4.q.1.3^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter,scilicet primo quòd licet solus Christus non fuerit purgatus neque liberatus à peccato originali , hoc tamen de nulla alia persona humana dici potest.

Secundo dicendum, quod licet Christus peccatum originale non contraxerit,carnis tamen eius emundatio à præcedenti infectione , saltem intellectu præcessit assumptionem,vt habetur 3. dist. 3. quæst. 4. artic.2.c. 2^{m}.L.2^{m}.

Principium, 3.

1055 Quòd principium est communis causa,& causa elemento.

Immo quædam sunt, quæ se consequuntur ad inuicem conuertibiliter , sicut principium,& causa.Meta.4.lec,1.princ.

Respondeo dicendum dupliciter , s. primo quòd causa & principium sunt idem re conuertibiliter.Sed differunt ratione,vt habetur Meta.4.lect.1. Principio.Lib.5.lect.1.principio.

Secundo dicendum,quòd causa dupliciter accipitur , vno modo propriè, s. pro causa quæ aliquo modo influit in effectum. Et sic principium in in plus se habet quam , causa quia principium à quo incipit motus est cipitur communiter. scilicet vt se extendit ad causam per se & ad cau- principium non tamen est causa , hoc modo accepta. Alio modo ac- sam per accidens quocunque modo accidentis. Et sic principium,& causa conuertuntur.

Priuatio. 4.

1059 Quòd priuatio est carētia eius quod est aptum natum haberi. Et hoc triplicite.s.vel ab eo, vel ab alio eiusdem speciei , vel à quocunque. Et tertia tantum est in diuinis,

Immo nulla priuatio est in diuinis.1ª.q.49.3.2^{m}.1.dist.43.q.1.1.c. 2.dist.34.1.3^{m}.4.c.

Respondeo dicendum , quòd in secundis locis accipit priuationem propriè,s.pro carentia formæ debitæ eidem subiecto. Sed in primis locis accipit priuationem largè pro negatione entis determinati generis, aptitudinem rei in alio denotantis,sicut ipse ibidem se exponit.

Priuatio, 8.

1061 Quòd nulla priuatio est intenta ab aliquo agente.

Oppositum videtur dicere Potentia q.3.6.13^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter.s.primo quòd priuatio est præter intentionem naturæ particularis,sed est de intentione naturæ vniuersalis, vt habetur.Potentia q.3.6.13^{m}.

Secundo dicendum,sicut Dubio 1200.

Processio, 12.

1062 Quòd Spiritussanctus procedit à patre filio inquantum sunt plures agentes,& inquantum sunt vnum in vi spiratiua. Opusc.1.c.11. fi. Opusc. 2.c.48.Opusc.9.q.25.26.

Oppositum videtur dicere 1.d.29.4.2^{m}.

Respondeo dicendum,sicut Dubio 1133.

Prophetia. 6.

1066 Quòd de ratione prophetiæ,non est ænigmatica cognitio:quia Moyses fuit propheta,& tamen Deum palam,& non per ænigmata vidit.

Oppositum videtur dicere Veri.q.12.13.c.

Respondeo dicendum,sicut Dub.486.

Prophetia 43.

1067 Quòd omnis prophetia de quacunque re , est eiusdem speciei quia est per vnum formale.s.per lumen diuinum.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.1.1.2^{m}.Veri.q.12.3.c.fi.

Respondeo dicendum,sicut Dub.1111.

Prophetia 54.

1068 Quòd prophetia fuit in Christo,inquantum fuit viator.

Oppositum videtur dicere Veri.q.20.6.c.

Respondeo dicendum , quòd etsi Christus habuit plenam & apertam notitiam quantum ad partem intellectiuam de diuinis,habuit tamen in parte imaginatiua quasdam similitudines,in quib.poterat speculari diuina inquantum non solùm erat comprehensor,sed etiam viator. Et hoc modo prophetia fuit in Christo,vt habetur 3ª.q.7.8.1^{m}.

Prophetia 58.

1069 Quòd Dauid habuit prophetiam,quo ad intuitum mentis, sine imaginaria visione.

Oppositum videtur dicere.22æ.q.174.2.3^{m}.q.12.12.c.10^{m}.

Respondeo dicendum,quòd Dauid non habuit prophetiam quo ad intuitum mentis sine imaginaria visione perfectiorem aliis simpliciter , quia visio Moysi fuit excellentior quantum ad cognitionem diuinitatis , sed secundùm quicquid Dauid plenius cognouit & expressit mysteria incarnationis Christi,vt habetur 22æ.q.17.4.1^{m}.

Proprium 3.

1073 Quòd in omni re proprium accidens est aliud ab essentia eius. Et est posterius ea ordine generationis & perfectionis,

Oppsitum videtur dicere Spiritu.11.7.fi.

Respondeo dicendum,sicut Dub.197.

Prouidentia 30.

1075 Quòd prouidentia diuina gubernat corpora inferiora , per corpora superiora.

Oppositum videtur dicere.2ª.d.2.q.2.3.o.d.13.1.4^{m}.

Respondeo dicendum,sicut Dub.333.

Prudentia 22.

1077 Quòd prudentia non conuenit brutis.

Immo prudentia est in brutis , etiam in brutis imperfectis , & memoriam non habentib.cùm prudentia sit naturalis æstimatio de conuenientib. prosequendis & nociuis fugiendis,& animalia etiam imperfecta percipiant naturaliter id quod nociuum est & conueniens. Met.lectu.2.Anima.3.lect.5.

Respondeo dicendum,quòd prudentia non conuenit brutis,nisi metaphoricè,scilicet inquantum instinctu naturali aguntur sagaciter,vt habetur in locis primo alleg.

Quantitas 12.

1080 Quòd quantitas dimensiua non est in Deo,sed tantùm quantitas virtualis.

Immo quædam species quantitatis dimensiuæ , quò ad rationem differentiæ,sunt in Deo,& per consequens æqualitas similiter. 1ª.d.19.q.1.1.4^{m}. d.24.q.1.1.1^{m}.

Respondeo dicendum, quòd æqualitas consequitur rationem quantitatis in communi,quæ consistit in quadam diuisibilitate. Vnde ratio quantitatis inuenitur propriè in illis,quæ secundùm se diuiduntur: Et sic Deo non conuenit:Inuenitur etiam quodammodo in illis,in quib. diuisio attenditur secundùm ea,quæ extrinsecus sunt,sicut virtus dicitur diuisibilis,& quātitatis rationem habēs,ex diuisione actuum & obiectorum. Et talis ratio quantitatis , scilicet virtualis Deo conuenit , & per consequens æqualitas,vt habetur 1ª.d.19.q.1.1.1^{m}.

Quo est 1.

1081 Quòd quo est,& quod est,in solo Deo non differunt.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.3.3.c.

Respondeo

Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.114.

Raptus. 10.

1082 Quòd raptus mentis ad diuina eſt triplex. ſ. per ſimilitudines imaginarias,per effectus intelligibiles,& per eſſentiam Dei. Primus conuenit Petro & Ioanni euangeliſtæ in Apocalypſi. Secundus Adæ, & Dauid. Tertius verò Paulo,& Moyſi.
Oppoſitum videtur dicere,quo ad tertium modum.1ª.q.12.2.c.1^{m}.5.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.486.

Ratio. 13.

1084 Quòd ratio & intellectus ſunt realiter eadem potentia.
Oppoſitum videtur dicere Poſter.prin.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.758.

Relatio. 3.

1086 Quòd relatio ſecundum rationem eius nihil ponit in ſubiecto.
Oppoſitum videtur dicere contra.2.c.13.
Reſpondeo dicendum, quòd relatio ſecundum eſſe eius inhæret ſubiecto ſecundum verò rationem eius,tantum aſſiſtit, quia non ponit in eo aliquid abſolutum,ſed tantùm per reſpectum ad aliud , vt habetur 1ª. q.28. 1.1^{m}.2.c.q.39.1.c.q.40.1.c.1.d.8.q.4.3.4^{m}.d.33.1.c.Pot.q.7.8.9.c.prin. 7^{m}, q.8.1.4^{m}.2.c.q.9.5.2^{m}.14^{m}.

Relatio. 10.

1087 Quòd vnitas & pluralitas ſpecifica relationum,ſumitur ex cauſa,numeralis autem ex ſubiecto nulla verò ex terminis.
Immo relationes multiplicantur ſecundum rem, & ſecundum fundamenta.3.d.8.5.o.d.21.q.1.ar.1 q.2.5^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſ.primo,quòd illud quod in tertia parte dicitur cauſa.in tertio ſententiarum dicitur fundamentum , vt patet per exempla,in vtroque libro poſita. Et quælibet diſtinctio relationum realis,eſt ex fundamentis,quæ ſi diſtinguantur ſpecificè,ſiue in eodem ſubiecto,ſiue in diuerſis cauſant diſtinctionem ſpecificam relationum.Si verò fundamenta diſtinguantur ſolo numero, quod eſt ex diſtinctione numerali ſubiectorum , tunc relationes diſtinguuntur realiter ſolo numero,vt dicit vtrobique.
Secundò dicendum , quòd quamuis ex terminis multiplicentur reſpectus relationis,non tamen oportet quòd multiplicentur relationes ſecundũ rem.Et quia ex eo res habet vnitatem & multitudinem,ex quo habet eſſe,ideo ſecundum id in quo relatio fundatur ,iudicandum eſt ea , vtrum ſit ſecundum rem vna vel plures,vt habetur 3.d.8.5.c.prin.4^{m}.

Relatio. 39.

1088 Quòd relatio in diuinis non eſt totum vniuerſale, nec omnes ſimul ſunt aliquid maius quàm vna tantum.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili.2.d.3.q.3.2.c.ſi.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.475.

Relatio. 47.

1089 Quòd relationes Dei ad creaturas non ſunt realiter in Deo , nec extra Deum,nec ipſe Deus.
Immo ſunt realiter creatura.1ª.q.6.2.1^{m}.q.13.7.o,q.28.1. 3^{m}.4.c.q.45.3.1^{m}. 3ª.q. 2.7.o.1.d.8.4.1.3^{m}.d.9.lib.q.2.2^{m},d.14.q.1.1 2^{m}.2.c.3^{m}.q. 2.1.c.1^{m}.d. 21.3.c.4.3^{m}.d.26.q.2.1.c.d.30.2.4^{m}.d.33.1.c.4^{m}.d.36.q.2.2.2^{m}.2.d. 1.q.1.2. 5^{m}.3.d.1.ar.1.q.1.1^{m}.d.2.q.2.ar.2.q.3.2^{m}.d.5.q.1.ar.1.q.1.c.3^{m}.d.7.q.2.1.c.d. 8.5.c.ſi.diſt.32.3.c.Ver.q.4.5.c.Pot.q.3.3.c.q.7.1.9^{m}.9.10.11.o.Quol.1.2.o. Quol 8.vel 9.4.o.Opuſ.3.c.219.
Reſpondeo dicendum,quòd relationes Dei ad creaturas,quę ſunt realiter in creaturis,ſunt etiam in Deo.ſecundum rationem, & intellectum noſtrum & angelicum,& diuinum,vt habetur 1.q.6.2.1^{m}.qu.13.7.2^{m}.4^{m}.3. d.32.3.c.d.36.q.2.2.2^{m}.d.37.q.1.2.1^{m}.

Religio.

1090 Quòd profeſſi religionem,mortui ſunt mundo,& viuunt Deo. Vnde non ſunt reuocandi ad vitam humanã, occaſione cuiuſcunque euentus.
Opoſitum videtur dicere 4.d.38.q.1.1.ar.4.q.1.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.1208.

Rhetorica. 1.

1093 Quòd rhetorica eſt ex coniecturis ad ſuſpicionem : quia quandoque non ſit complete fides vel opinio,ſed ſuſpicio quædam . quia non totaliter declinatur ad vnam partem cõtradictionis , licet magis declinetur in hanc quàm in illam. Sed Dialectica eſt probabilibus ad opinionem.
Immo rhetorica eſt ſcientia,ad rationalem Philoſophiam pertinens. Poſt.
Reſpondeo dicundum,quòd rhetorica per reſpectum ad ſuas cauſas & paſſiones.ſ.ſecundum,quòd eſt doncens,eſt ſcientia. Et formantur in ea naturales propoſitiones & neceſſariæ. Sed quantum ad vſum ſiue quantũ ad modum procedendi,ſic non vtitur propoſitionib. vniuerſalibus , ſed coniecturis.Sic autem non eſt ſcientia,ſed magis modus ſciendi.

A Sacerdos. 14.

1094 Quòd Chriſtus noluit naſci de ſacerdotib.ne videretur idem ſacerdotium eius , & ſacerdotium vetus. Sed vetus eſſet figura ſacerdotij eius.
Oppoſitum videtur dicere.3ª.q.31.2.2^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd noluit naſci de ſacerdotib. ſecundum rectam genealogiam,ſed ſecundum ſtirpem ex parte matris ſuæ.

Sacramentum. 68.

1095 Quòd ſacramenta veteris legis nihil interius efficiebant in anima ideo dicuntur iuſtitia carnis.
Oppoſitum videtur dicere.4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c.
Reſpondeo dicundum,ſicut Dub.342.343.

Saluari. 7.

1097 Quòd ex diuina prouidentia, procurantur multæ occaſiones ſalutis hominib.vt prædicationes,exempla, actus virtutum pro loco & tempore,ægritudines,flagella,& etiam peccata.
Oppoſitum videtur dicere,quo ad peccata.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.784.

Sanitas. 2.

1098 Quòd ſanitas eſt tantum in animali.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili,4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c.Ver.q.14.4.7^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter , ſcilicet primo quòd eadem numero ſanitas eſt in animali & in aliis,nec alia ſanitas eſt medicinæ & vrinæ quã ſanitas animalis , quam medicina facit , & vrina ſignificat , vt habetur. 12.q 20.3.3^{m}.
Secundò dicendum ſicut Dubio 1173.

Scientia. 1.

1099 Quòd ſcientia ſignificat qualitatem , quam conſequitur quidam reſpectus.
Immo ſcientia eſt collectio ſpecierum ordinatarum ad cognoſcendum,3ª q.12.2.c.3.d.14.ar.3.q.4.c.3^{m}.cont.1.c.56.5^{m}.Ver.q.10.2.ſi.q.10.2,ca.ſi.q. 24.4.8^{m}.Opuſ.9.q.81.
Reſpondeo dicendum, q̃ de ſcientia duplex fuit opinio,ſ.opinio Auicennæ dicentis, q̃ ſcientia nihil aliud eſt , quam habilitas quædam intellectus ad recipiendam illuminationem,& ſpecies intelligibiles ab intelligentia,vt habetur. Ver.q.12.1.c. Alij autem dicunt q̃ non,ſed q̃ ſcientia eſt collectio ſpecierum.Ideo ſanctus Doctor quandoque ponit hoc ſub dubio,vt habetur cont.1.c.56.vbi dicit,quòd habitus ſcientiæ,vel eſt habilitas quædam ad recipiendas ſpecies intelligibiles,vel eſt cõgregatio ſpecierum,&c.Quandoque verò declinat ad primam opi.Et ſic dicit q̃ ſcientia eſt qualitas ſimplex. Et ſæpius declinat ad ſecundam,ideo dicit, quòd ſcientia eſt collectio ſpecierum,vt etiam dicetur infra. Dub.1108.

Scientia 6.

1102 Quòd nulla ſcientia probat ſua principia. ſed probat alia ex eis. Nec diſputat contra negantes ea,propter primam Philoſophiam.
Immo in Phyſica Philoſopus diſputat contra negantes ſua principia.Phy. lect.2.
Reſpondeo dicendum , quòd Philoſophus in Phyſica diſputat contra negantes ſua principia,non vt Phyſicus,ſed vt induens habitum Metaphyſici,vt habetur Phy.1.lect.2.

Scientia 27.

1105 Quòd ſcientia acquiſita eſt habitus naturalis,quia ineſt vnicuique homini quoddam principium ſcientiæ , ſc.lumen intellectus agentis , per quod cognoſcuntur ſtatim à principio naturaliter, quędam vniuerſalia principia omnium ſcientiarum.
Immo ſcientia ſit in nobis per proprium ingenium & ſtudium, 1ª. q.117.1. o.Poſter.1.
Reſpondeo dicendũ,quòd ſcientia acquiſita eſt habitus naturalis inchoatiuè quo ad principia. Sed completiuè per proprium ingenium & ſtudium,vt habetur Poſter.1.

A Scientia 32.

1107 Quòd in ſtatu innocentiæ, homo non acquiſiuiſſet ſcientiam ex ſenſibus.
Oppoſitum videtur dicere 1ª.q.1.101.1.o.2.d.20.q.2.2.o.
Reſpondeo dicendum tripliciter,ſ.primo,quòd vt colligi poteſt 2.d.20.q. 2.2.2^{m}.Potentiæ ſenſitiuæ dupliciter conſiderari poſſunt,ſ.vel ſecundũ ſe , vel vt illuſtratæ lumine intellectus agentis , Primo modo potentiæ ſenſitiuæ ſunt inferiores intellectu poſſibili. Ideo non erat conueniens in illo ſtatu recto , quòd intellectu acquireret ſcientiam ex ſenſib. quia tunc inferiora dependebant & perficiebantur a ſuperioribus,& non econtrario, Secundo autem modo ratione intellectus agentis qui eſt ſuperior intellectu poſſibili poterat intellectus poſſibilis accipere ſcientiam ex ſenſibus.
Secundo dicendum quòd tũc accepiſſet ſcientiam,ex ſenſib.quo ad vſum, applicando habitus infuſos ad phantaſmata, non autem acquirendo habitum ſcientiæ de nouo,vt habetur 2.d.20.q.2.2.3^{m}.d.23.q.2.2.3^{m}.
Tertiò dicendum,ſicut Dub.1218.

B Scientia 33.

1107 Quòd diſciplina quæ eſt receptio cognitionis ab alio , requiritur ad ſcientiam.
Oppoſitum videtur dicere 1ª.q.117.1,c.Ver.q.11.1.c.Quol.8.4.c.
Reſpondeo dicendum,quo ad ſcientiam ab alio acquiſitam,requiritur diſciplina, non autem ad ſcientiam per inuentionem propriam, vt habetur 1ª.q.117.1.c.3^{m}.4^{m}.

Scientia 35.

1108 Quòd ille qui in aliqua ſcientia acquirit per primam demonſtrationem, ſcientiam concluſionis vnius, habet quidem habitum ſcientiæ ſed imperfecte. Cum autem acquirit per aliquam aliam demonſtrationem, ſcientiam concluſionis alterius , non aggeneratur in eo alius habitus ſcientiæ , ſed habitus qui prius in erat ſit perfectior , vt pote ad plura ſe extendens.
Immo geometer modico ſtudio acquirit habitum ſcientiæ de concluſione quam nunquam conſiderauit.12ª.q.65.1.1^{m}.
Immo & tota vna ſcientia,continet diuerſas particulares ſcientias,reſpectu diuerſarum concluſionum.Ver.q.8.16.4^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd in duob.primis locis loquitur de ſcientia, ſecundum q̃ eſt ſimplex qualitas. In aliis autem ſecundum quòd eſt quoddam aggregatum,vt ſuperius declaratum eſt Dub.1099.

Scientia, 84.

1110 Quòd ſcientia quæ habetur per reuelationem diuinam,& ſcientiæ humanitùs inuentæ,differunt ſecundum genus. Vnde theologia quæ ad ſacram doctrinam pertinet,differt ſecundum genus ab illa thoª.quæ pars philoſophiæ ponitur.
Immo omnes habitus qui ſunt in eadem potentia,ſunt eiuſdem generis.licet differant ſpecie propter differentiam obiectorum formalium. 12ª.q. 54.1.1^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter. ſ. primo , quòd in prima parte loquitur de genere propinquo nobis innominato.Sed in prima ſecundæ , loquitur de genere remoto.
Secundò dicendum , quòd in prima parte loquitur de genere logico. Sed in prima ſecundæ,loquitur de genere Phyſ.

Scientia. 49.

1111 Quòd ſcientia infuſa & ſcientia acquiſita , ſunt diuerſarum rationum & diuerſarum ſpecierum.Vnde nihil prohibet de eiſdem reb.& de quibus phyſicæ diſciplinæ tractant : ſecundum quòd ſunt cognoſcibiles lumine naturalis rationis , & aliam ſcientiam tractare,ſecundum quòd cognoſcuntur lumine diuinæ reuelationis.
Immo ſcientia Adæ,quæ fuit per ſpecies à Deo infuſas , fuit eiuſdem rationis cum ſcientia noſtra,quæ eſt per ſpecies acquiſitas.1ª.q.94.3.1^{m}.
Reſpondeo dicendum tripliciter. ſ.primo,q̃ 1ª.q.1.1. vult q̃ ſint diuerſarũ rationũ , propter diuerſum lumen. Sed q.94.3.1^{m}.dicit q̃ ſunt eiuſdẽ rationis:ſunt per idem lumẽ naturale,licet per diuerſas ſpecies,ſ.in Adam per infuſas , in nobis autem per acquiſitas , quæ non diuerſificant ſcientias ſiue rationem ſcientiæ in eodem ſubiecto.
Secundo igitur dicendum,quod 3ª.q.9.4.3^{m}.loquitur de ſcientia infuſa,& acquiſita eodem ſubiecto , vt probatur 1ª. q.85.4.c.3ª.q.35.5.c.3.d.23.q.3. art.4.q.3.Sed 1ª.q.94.3.1^{m}.loquitur in diuerſis ſubiectis. ſ. in Adam & in nobis.Ideo dicit,q̃ potentia viſiua quæ habetur per naturam,& quæ habetur per miraculum ſunt eiuſdem rationis. Ideo non poſſent eſſe ſimiliter in eodem oculo.
Tertio dicendum,q̃ quia habitus diſtinguuntur per ſpeciem ſecundum diſtinctionem formalem obiectorum,& ſecundum ordinem ad diuerſa,vt probatur de virtutib.infuſis& acquiſitis12ª.q.63.4.o.& in anima Chriſti ſciẽtia infuſa & acquiſita, ſunt diuerſorũ obiectorũ formaliũ propter diuerſum lumen,& ordinantur ad diuerſa,vt dicitur 3.q.9.4.o. Ideo concluditur ibi ad tertium,q̃ ſunt diuerſarum rationum.Scientia verò Adæ infuſa & ſcientia noſtra acquiſita, ſunt eiuſdem rationis , quia ſunt eiuſdem obiecti:& ordinantur ad idem.Vnde licet 12ª.q.63.4.o.probetur , quòd virtus infuſa differt ſpecie à virtute acquiſita,tamen ibi ad tertium dicitur,q̃ ſi Deus infunderet tales virtutes,quales per actus acquiruntur, eſſent eiuſdem rationis,& eiuſdem ſpeciei , ſicut & oculus productus per naturam,& productus per miraculum,ſicut etiam Adam,Eua, Chriſtus, & cæteri ſunt eiuſdem ſpeciei,licet cæteri producti ſint per naturam, & Adam,Eua,& Chriſtus immediatè formati ſint à Deo.

Scientia. 64.

1113 Quòd aliqua ſcientia imperat aliis,tanquam ancillis eis vtendo.
Immo imperare eſt actus rationis,& non ſcientiæ.12ª.q.17.1.o.
Reſpondeo dicendum,quòd imperare eſt actus rationis, vt principij directiui quo ad eſſe rei imperatæ,ſed eſt actus ſcientiæ, quo ad bene eſſe rei ſcitæ,vt ſcita eſt.

Scientia, 69.

1114 Quòd donum ſcientiæ eſt principaliter ſpeculatiuum , & ſecundariò practicum,ſicut & fides.
Immo donum ſcientiæ eſt tantum practicum.3.d.35.q.2.ar.3.q.2.o.
Reſpondeo dicendum,q̃ vt habetur 1ª.q.14.16.c. Scientia dicitur ſpeculatiua vel practica tripliciter.ſ.vel ratione obiecti,vel ratione finis,vel ratione modi procedendi.Vnde donum ſcientię ratione obiecti eſt practicum tantum:quia eſt tantum de humanis , quorum cognitio non eſt neceſſaria ad ſalutem,niſi practica,vt habetur 22ª.q.9.c.3.d.35.q. 2. art.3.q. 1.o .Sed ratione finis,donum ſcientiæ eſt principaliter ſpeculatiuum, & ſecundariò practicum,ſicut & fides ad quam ordinatur, vt habetur 22ª. q.9.3.c.

Semen. 7.

1117 Quòd ſemen mulieris nihil facit ad generationem prolis. Ideo aliquæ concipiunt ſine eo.
Immo ſemen fœminæ ſe habet actiuè. 3ª. q. 31.5.3^{m}.q.32.4.c.q.35.3.3^{m}.contra.4.c.44.ſi.Math.ſi.
Reſpondeo dicendum dupliciter.ſ.primo,quòd ſemen fœminæ eſt imperfectum in genere ſeminis , propter imperfectionem virtutis fœminæ. Vnde fœmina ſe habet actiuè in præparatione materiæ , non autem in conceptione prolis,vt habetur in ſecundis locis.
Secundo dicendum,ſicut Dub.661.

Senſibile. 4.

1119 Quòd ſenſibilium aliqua immutant ſenſum ſpiritualiter tantum,vt color, quædam autem materialiter , vt guſtabile & tangibile.Alia verò vtroque modo.
Immo omne ſenſibile,immutat ſenſum realiter & naturaliter.2.d.13.3.c.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.787.

Senſualitas. 5.

1120 Quòd ſinguli motus ſenſualitatis,ſunt in poteſtate noſtra, non autem omnes ſimul.
Immo etiã omnes ſimul,vt videtur dicere à ſimili.2.d.5.q.1.1.o.d. 28.3.4.o.
Reſpondeo diccendum,ſicut Dub.689.

Senſus. 4.

1121 Quòd ſenſus eſt quædam deficiens participatio intellectus.
Immo ſenſus & intellectus differunt realiter.1ª.q.84.6.c.Anima.3.lec.4.o.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.646.

Senſus. 22.

1122 Quòd ſentire & intelligere ſunt actiones immanentes.
Immo ſentire non eſt totaliter remotum,à genere actionum ad extra.1ª.q. 27.5.c.Meta.5.lec.16.ſi.
Reſpondeo dicendum,quòd ſentire quod eſt operatio in ſentiente, eſt extra naturam intellectualẽ. Sed dicitur non eſſe remotum à genere actionũ quæ ſunt ad extra, quia, ſentire perficitur per actionem ſenſibilis in ſenſum,vt habetur prima q.27.5.c.

Signum. 3.

1124 Quòd ſignum quandoque dicitur cauſa. ſ. quando eſt notior effectu. Sed ſæpius dicitur de effectu, & diuiditur contra cauſam. Tamen ideo ſcriptura potius dicit vt luminaria cæli ſint in ſigna quàm in cauſas , vt occaſionem idololatriæ tolleret.
Oppoſitum videtur dicere Pot.q.7.7.10^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.471.1146.

Similitudo. 10.

1126 Quòd ſimilitudo in diuinis aliter pertinet ad verbum , & aliter ad amorem.
Immo ipſe amor,non eſt ſimilitudo.1ª.q.27.4.3^{m},cont.4.c.23.ſi.
Reſpondeo dicendum,quòd ſimilitudo ad verbum pertinet inquantum ipſum eſt quædam ſimilitudo rei intellectæ , ſicut genitum eſt ſimilitudo generantis,Sed ad amorẽ pertinet,nõ quòd ipſe amor ſit ſimilitudo, ſed inquantum eſt principium amandi,vt habetur 1ª.q.27.4.2^{m}.

Simonia. 1.

1127 Quòd ſimonia eſt ſtudioſa voluntas emendi vel vendendi aliquid ſpirituale,vel annexum ei.
Immo annexum ſpirituali , licet vendere aliquo modo tempore neceſſitatis.22ª.q.100.1.6^{m}.4.o.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.o.
Reſpondeo dicendum dupliciter.ſ.primo, quòd annexum ſpirituali eſt duplex.ſ.vel dependens ex re ſpirituali,vt beneficia eccleſiaſtica, vel ordinatum ad aliquid ſpirituale , vt vaſa ſacra , & iuſpatronatus. Secundum licet vendere aliquo modo ratione materiæ, in neceſſitate eccleſiæ , nõ autem primum : quia ſic eſſet ſimonia , vt habetur in locis ſecundo allegatis.
Secundo dicendum,ſicut Dubio.5.

Sobrietas. 1.

1130 Quòd ſobrietas eſt circa potum ebriatiuum.
Immo ſobrietas eſt circa cibos.2.d.44.q.2.1.3^{m}.
Reſpondeo dicendum,quòd ſobrietas propriè,eſt circa potum ebriatiuũ: large verò eſt circa cibos & omnem materiam:quia ſobrius dicitur, quaſi ebriam,id eſt,menſuram ſeruans,vt habetur in primis locis.

Solus. 3.

1131 Quòd hæc propriè non conceditur.Pater, vel trinitas eſt ſolus Deus, niſi ex parte prædicati intelligitur aliqua implicatio.
Oppoſitum videtur dicere 1.d.21.q.2.o.
Reſpondeo dicẽdum, quòd Sanctus doctor,vtrobique vult,quòd ly ſolus, ſit conditio ſuppoſiti. Sed quia in prima parte attendit modum ſignificandi , & prædicatum ſtat formaliter , & ſignificat per modum formæ, non autem per modum ſuppoſiti, ideo dicitur , q̃ ly ſolus , non propriè ponitur ex parte prædicati.Sed in primo Sententiarum attendit rem ſignificatam.Et eſſentia diuina ſubſiſtit,& habet rationem ſuppoſiti , etiã non intellecta diſtinctione perſonarum. Ideo dicit quòd poteſt poni ly ſolus in prædicato tali.

Spiratio 2.

1133 Quòd pater & filius in diuinis ſunt duo ſpirantes,ſed vnus ſpirator.
Immo ſunt etiam duo ſpiratores.1.d.11.4.o.d.12.3.c.d.29.4.2^{m}.
Reſpondeo dicendum dupliciter,ſc.primo,quòd ſpirator poteſt ſumi dupliciter,ſ.ſubſtantiuè,& adiectiuè, quia eſt nomen verbale. Et ſecundũ Grammaticos, nomina verbalia ſunt ſubſtantiua voce, & adiectiua ſignificatione.Ideo autoritatem ſancti Hilarij,2. de Tri.exponens,1ª.q.36. 4.7.ſ.quòd ſpiritusſanctus à patre & filio autorib.confitendus eſt, dicit quòd Hilarius accepit ſubſtantiuum pro adiectiuo. Si ergo ſpirator ſumatur ſubſtantiuè,ſunt vnus ſpirator.Si verò adiectiuè,ſunt duo ſpiratores.quia adiectiua numerantur ſecundũ numerum ſuppoſitorum quibus adiunguntur.Subſtantiua verò ſecundum numerum formæ ſui ſignificati,vt habetur 1ª.q.36.4.7^{m}.q.39.3.c.1.d.9.q.1.2.o.d.23.4.4^{m}.d.25.4.c. d.29.4.c.3.d.1.q.2.4.6^{m}.Potentia.q.9.6.o.
Secundo dicendum quòd in 1. Sent. attendit ſignificationem nominis , in prima verò parte attendit modum ſignificandi. Et quia nomina verbalia ſignificant actum , & actus numerantur ſecundum ſuppoſita, quia actus ſunt ſuppoſitorum,vt habetur 1.Met.ideo dicit in 1.ſent. quòd duo ſpiratores.Sed quia nomina verbalia non ſignificant per modum actus, ſicut verba & participia,ſed per modum ſubſtãtiæ & pręcipuè ſubſtantiua,ideo in prima parte dicit quòd ſunt vnus ſpirator.

Spiritus 9.

1134 Quòd pater & filius,ſunt vnum principium ſpiritusſancti, vnitate notionis communis.
Immo pater & filius non conceduntur communiter eſſe idem principium ſpiritusſancti,quia ratione articulationis, includitur vnitas ſuppoſiti,licet quidam concedant , quia non ponit vnitatem abſolutam, ſed reſpectu eius cui additur,quia eſt adiectiuum,1ª.q.36.4.6^{m}.1.d.29.4.3^{m}.Opu. 9.q.56.
Reſpondeo dicendum,dupliciter,ſ.primo quòd hoc non videtur multum cogere , quando poſſit concedi , quòd pater & filius ſint idem principium,ſicut & vnum. Vtimur enim pronominibus communiter,& pro eſſentia,& pro perſona.
Secundò dicendum,ſicut Dub.1133.

Stuprum 3.

1135 Quòd filia ſacerdotis etiam non nupta deprehenſa in ſtupro , lapidabatur in veteri teſtamento,ſecundùm Hieronymum.In aliis autem tantùm nuptæ.
Immo filia ſacerdotis comburebatur , aliæ verò lapidabantur, 3ª.quæ.29. 1.4^{m},ſi.
Reſpondeo dicendum quòd filia ſacerdotis ſi deprehenſa fuerat in ſtupro & violauerat nomen patris ſui , flammis exurebatur. Sed quidam referunt verbum Hieronymi ad lapidationem infamiæ , vt habetur 3ª.quæſ. 29.1.4^{m}.ſi.

Subiectum 2.

1136 Quòd ſubiectum eſt cauſa effectiua propriæ paſſionis, quia proprium fluit à ſubiecto.
Immo ſubiectum eſt cauſa materialis eius,1ª.q.77.1.5^{m}.
Immo proprię paſſiones,ſunt accidentia ſubiecti per ſe,& ſimiliter producuntur a ſimili,1ª.q.77.1.5^{m}.
Reſpondeo dicendum , quòd ſubiectum eſt cauſa materialis propriæ paſſionis,vt materia in qua,ſed eſt cauſa effectiua,non quidem per aliquam trãſmutationẽ,ſed per naturalem reſultationem, vt habetur 1ª.q.77.6.3^{m}.

Suffragia 1.

1141 Quòd ſuffragia peccatoris proſunt mortuis, non ſolùm ex opere operato in perſona eius , ſed etiam ex opere operante in perſona eccleſiæ, vel etiam ex opere operantis,licet magis proſint ſuffragia bonorum.
Oppoſitum videtur dicere à ſimili,2.d.40.4.5^{m}.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dubio 959.

Summum 1.

1143 Quòd ſummum malum non datur.
Immo aliquid eſt ſumme malum,1.d.17.q.2.1.c.4.d.14.L.12.
Reſpondeo dicendum,ſicut Dub.837.

Superbia

Superbia. 15.

1144 Quòd superbia & auaritia, inquantum sunt spiritualia peccata, sunt radices omnium peccatorum.

Oppositum videtur dicere: quia actus vel habitus, non habet rationem radicis, sed rami. 2.d.5.q.1.3.c.1^{m}.d.22.q.1.1.7^{m}.d.42.q.2.1.c.2^{m}.3.1^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter s. primo quòd peccatum dicitur spirituale dupliciter, id est vel quia est circa spiritualem materiam, vel propter specialitatem actus extendentis se ad omnem materiam, vt omnia vitia circa actum rationis, vt habetur 22e. q. 54.1. c.q.99.2.o. Superbia igitur dicitur spirituale peccatum primo modo, magis quàm secundo.

Secundò dicendum, quòd radix dupliciter potest considerari. s. vel vt est prima & vniuersalis causa & per se omnium quæ procedunt ex arbore. Et sic dicit in secundo sent. ꝙ speciale peccatum auaritiæ & superbiæ in actu vel in habitu est passio habitualis, consequens peccatum originale, habet rationem radicis: quia oritur ex fomite peccati originalis, qui propriè est radix omnium peccatorum, vt dicit 2.d. 43.1.2^{m}. Sed in aliis locis considerat radicem, quantum ad hoc, ꝙ ex ea oritur & nutritur arbor. Ideo dicit auaritiam & superbiam, inquantum sunt specialia peccata habere rationem radicis, quia non est aliquod genus peccati, quod frequenter non oriatur & nutriatur ex eis, licet non semper. Et etiam quia Salomon dicens superbiam esse initium omnis peccati, & Paulus dicens, cupiditatem esse radicem omnium malorum, loquuntur de eis, vt sunt peccata specialia. Sed vt auaritia & superbia, est inordinatus appetitus vniuscuiusque rei, sic etiam non est radix, sed genus omnis peccati, vt habetur in secundis locis.

Superficies. 1.

1145 Quòd superficies est proprium & per se subiectum colorum.

Oppositum videtur dicere. Verit.q.2.3.2^{m}. Anima.13.8. Meta. 4. lec.7. Post 1.lec.34.prin.

Respondeo dicendum, quòd sicut dicitur Ver.q.1.3.c. subiectum tripliciter comparatur ad accidens. s. vt præbens ei sustentamentum, vt potentia ad actum, & vt causa eius. primo modo accidens non est subiectum alterius, sed benè secundo & tertio modo.

Vel superficies est subiectum quo, non tamen subiectum quod quia vt habetur. 3.d.33.q.2.ar.4.q.1.c. Post.1. lec. 2. vnum accidens non potest esse subiectum alterius accidentis in virtute propria, sed bene in virtute substantiæ. Accidens autem dicitur subiectum accidentis per se, inquantum ponitur sint in definitione alterius accidentis, & dicitur nõ per se: id est non ex se, quia est in virtute substantiæ.

Superius. 1.

1146 Quòd superius habet similitudinem cum inferiori, vt sol cum igne. Et ideo est similitudo omnium rerum secundum formam & secundum materiam. Et secundum accidens potest esse aliquid simile substantię, similitudine quæ est inter causatum & causam.

Immo nullo modo Deus est similis creaturis, nec causa suis causatis. 1ª.q.7.3.4^{m}.1.d.19.q.1.2.c.d.35.4.6^{m}.d.48.1.4^{m}.cont.1.c.2.29.Ver.q.2.11.1^{m}.q.4.4.2^{m}.q.23.7.11^{m}.Pot.q.7.7.10^{m}.

Respondeo dicendum, dupliciter. s. primo, quòd vt habetur Ver. q.4.4.2^{m}. Potentia.q.7.7.4^{m}. Similitudo dicitur dupliciter, s. vel propriè. i. quando forma æqualiter & eadem ratione est in vtroque extremorum, vel sumitur largè in exemplari, licet non sit ad imitationem alterius. Et sic secundo modo Deus, Idea, Verbum, Substantia, & Causa, quandoque dicũtur habere similitudinem ad suos effectus: quia secundum Aristotelem in Quarto & Quinto Metaphysicæ, similia dicuntur, quęcunque conueniunt in qualitate seu forma, non autem primo modo, vt est supra Dub. 471. adductum est.

Secundò dicendum, quòd etiam similitudo creatoris reperta in creatura, est ducens nos, sed confusè in cognitionem eius, vt habetur 1. d.3.q.2.1.o.q.3.c.

Suppositum. 1.

1147 Quòd in compositis dicuntur suppositum & natura.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.1.3.c.

Respondeo dicendum, sicut Dub.114.

Tempus. 11.

1150 Quòd tempus non mensuratur alio tempore, nec fieri, eius: quia totũ esse eius, est in fieri. Ideo incipit in principio temporis, vt in princ. non autem vt in mensurante.

Oppositum videtur dicere Pot.q.3.17.24^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter. s. primo, quòd pro tanto oportet illud quod incipit habere mensuram durationis, quia incipit per motum. Sic autem tempus non incipit.

Secundò dicendum, quòd omnis mensura in suo genere seipsa mensuratur, sicut linea per lineam, & similiter tempus per tempus, vt habetur Pot.q.3.17.24^{m}.

Tempus. 15.

1151 Quòd tempus est per se mensura motus primi. Ideo mensurat esse, nisi secundum quòd subiacet variationi ex motu cæli.

Immo accidit tempori esse mensura motus firmamenti. 1ª.q.66.4.3^{m}.

Respondeo dicendum, ꝙ homo accidit tempori, quia si alius esset motus primus, illius motus esset tempus mensura, vt habetur 1ª.q.66.4.3^{m}.

Tempus. 14.

1152 Quòd scriptura diuina creationem rerum, indiuisibili factam pronunciat dicẽs In principio creauit Deus cælum terram. Quod quidem principium, Basilius principium temporis exponit, quod quidem esse indiuisibile, vt secundum Philosophum probatur.

Oppositum videtur dicere 1ª.q.46.3.1^{m}.

Respondeo dicendum, sicut Dub.129.

Theologia. 4.

1153 Quòd theologia est scientia nobis diuinitus reuelata.

Immo theologia est scientia acquisita per studium, laborem, & motum intellectus, scilicet propter incipientium eruditionem, prouectorum instructionem, & impedimentorum euitationem. 2ª. prolog. o.1. prol. quæstio.1.3.c.

Respondeo dicendum, dupliciter scilicet primo, quòd theologia humanitus inuenta, scilicet philosophia prima, est scientia acquisita per studium. Sed theologia, cuius subiectum est Deus, est nobis diuinitus reuelata.

Secundò dicendum, quòd etiam theologia diuinitus reuelata priorib. acquiritur à nobis per studium, quo ad eius conclusiones, non autem quo ad eius principia, quæ sunt articuli fidei, & quæ sunt omnibus diuinitus reuelata.

Theologia. 10.

1154 Quòd Deus est subiectum theologiæ.

Immo ens diuinum reuelabile, est subiectum theologiæ. 1ª.q.1.1.2^{m}.3.c.1^{m}. 4.c.1.prol.4.o.

Respondeo dicendum, sextupliciter. s. primo quòd duplex est subiectum in sciẽtia, vt habetur. Meta.5.lec.6.prin. s. vel subiectum adæquatum, quod scilicet prædicatur de omnib. consideratis per se in illa scientia vel subiectum principale seu subiectum attributionis, s. quòd principaliter cõsideratur, & ad quod referuntur omnia, quæ in illa scientia considerantur, & ad illud ordinantur. In primo igitur sententiarũ loquitur de subiecto primo modo, in prima verò parte de subiecto scientiæ secundo modo.

Secundò dicendum ꝙ vt ipse dicit Deum esse subiectum theologię verum est, cùm formalis ratio obiecti in theologia sit à Deo. Et tale est verum subiectum eius. Aliud verò dictum, de iis quæ materialia sunt in subiecto intelligi potest, & non id subiectum esse dicimus, nisi fortè per accidẽs. Sed diximus alibi id esse subiectum theologiæ: quia reuerentiæ doctorũ qui talia dixerũt, in aliquo derogare oderimus, vt habetur Opus. 72.q.1.

Tertiò dicendum, ꝙ ratio formalis obiecti est duplex, vt habetur 22e.q.1.2.c. s. vel ex parte rei, vel ex parte nostra. In primo igitur sententiarum, sumit rationem formalem primo modo. In prima verò parte, secundo modo.

Quartò dicendum, quòd in primo Sen. loquitur de subiecto materiali, in prima autem parte, de subiecto scientiæ formali, quia in hac scientia nõ consideratur aliquid quo ad rationem entis, vel diuini, vel reuelabilis, sed sub ratione Dei, id est, vel de Deo, vel in ordine ad Deum, vt ad principium, vel finem.

Quintò dicendũ, ꝙ in primo sent. loquitur de thelogia, vt est scientia subalternata, quia incipit à reuelatis, nec seruat ordinem doctrinæ, s. procedendo à faciliorib. sed in prima parte loquitur de theologia secundum se, & vt subalternans est, quia incipit à magis notis nobis.

Sextò dicendum, ꝙ in primo Sent. loquitur vt bachalarius, secundum opinionem aliorum, ideo dicit, potest dici, & de quib. dicit quòd reuerentiæ doctorum qui talia dixerunt, in aliquo derogare oderimus, vt habetur Opus.72.q.1. Sed in prima parte loquitur secundum sententiam propriam, vt thelogię doctor. Ideo dicit dicendum est, quia quando scripsit supra libros Sententiarum, erat bachalarius, quando verò composuit summam theologiæ erat sacræ thologiæ doctor & magister.

Theologia. 19.

1155 Quòd theologia est dignior cæteris scientiis.

Immo metaphysica est dignior cæteris scientiis, cum sit ordinatiua aliarũ scientiarum, 2.d.3.q.3.2.d.24.q.2.2.4^{m}.cont.3.c.25.8^{m}.Ethi.6.lec.6.prin. Meta.1.lec.1.med.

Immo logica est dignior cæteris scientiis, cum sit ars artium. Post.1.prin.

Respondeo dicendum quòd sacra theologia est dignior aliis scientiis, & propter nobilitatem materiæ, & certitudinem, & altiorem finem, vt habetur in primis locis. Sed metaphysica dicitur dignior aliis scientiis humanitus inuẽtis, quia ordinat eas. Logica autem quia est adminiculum aliarum, vt habetur Trin.17.2^{m}.

Theologia. 24.

1156 Quòd theologia sacra differt secundum genus, à theologia naturali, id est à metaphysica.

Oppositum videtur dicere. 12e.q.54.1.1^{m}.

Respondeo dicendum, sicut Dub.1110.

Totum. 2.

1157 Quòd totum homogeneum, nihil includit, quod non includat quælibet pars eius, nec differt secundum identitatem earum & totius, nec per consequens à suis partibus.

Immo quodlibet totum essentiale vel integrale, dicitur realiter ab omnib. suis partibus. etiam simul sumpti s. Met.7.lec.10.le.14.fi.

Respondeo dicendum, quòd differt etiam totum homogeneum etsi non secundum rem, saltem ratione.

Verbum. 19.

1161 Quòd verbum in diuinis propriè dicitur personaliter tantùm, non autem essentialiter.

Immo dicitur etiam essentialiter, 1.d.27.q.2.2.o.Ver.q.4.2.9^{m}, 10^{m}. 11^{m}. Opus.3.c.41.

Respondeo dicendum dupliciter, scilicet primo, quòd verbum vt dicit relationem rationis, dicitur essentialiter. Sed vt dicit relationem realem, sicut est in vsu, dicitur personaliter tantùm, vt habetur in secundis locis.

Secundò dicendum, ꝙ verbum dicit quandam emanationem intellectus, & exitum in manifestationem sui. Et ideo quia exitus ille potest intelligi vel secundum rem distinctam, prout ic diuinis filius exit à patre, vel secundum rationem tantum, prout intelligere est ab intellectu diuino, ideo & verbum quandoque essentialiter, & quandoque personaliter dicitur sicut & amor, vt habetur 1.d.27.q.2.2.1^{m}.

Veritas. 4.

1162 Quòd veritas magis fundatur in esse rei, quam essentia rei.

Immo etiam res dicitur vera vel falsa, sicut dicitur aurum verum vel falsum. Periher.1.lec.3.

Respondeo dicendum quòd dicuntur tamen res aliquæ verè vel falsæ per comparationem earum ad intellectum nostrum, non quidem essentialiter vel formaliter sed effectiuè, inquantum, scilicet natæ sunt facere de se veram vel falsam æstimationem, vt habetur Periher.lec.3.

Virgini

Virginitas. 1.

1166 Quòd virginitas est specialis virtus.

Immo virginitas non est virtus, sed nominat statum virtutis, & aliquid virtuti accidens. 3ª.d.33.q.3.ar.2.q.2.3^{m}.d.36.2 5^{m}. Ver.q.5.2.7^{m}.

Respondeo dicendum, ꝙ sicut habetur. 22^{e}.q.152.3.o. 4.di.33.q.3.2.4^{m}. Virginitas potest sumi tripliciter, s. vel materialiter, id est pro incorruptione signaculi, seu irresolutione seminis propter delectationem. Vel formaliter, id est pro habitu quo quis proponit seu eligit perpetuo seruare integritatem mentis & corporis. Et hoc dupliciter, s. vel sine voto, vel cum voto. Primum accidit virtuti. Secundum autem nominat statum virtutis, vt habetur 4.d 33 q.3.ar,3^{m}.4^{m}.6^{m}. Sed tertium est virtus & potest remanere, deficiente primo & secundo, vt habetur in locis primo allegatis.

Virginitas. 14.

1168 Quòd virginitas, vt virtus, non potest amitti sine peccato, quia firmata est per votum.

Immo potest amitti sine peccato. 4.d.33.q.3.2.2^{m}.4^{m}.d.49.q.5.ar.3.q.1.c.

Respondeo dicendum, quòd in Secunda Secundæ loquitur de virginitate, quo ad suum formale. s. quo ad propositum voto firmatum, integritatis perpetuo seruandæ. Sed in 4. Sent. loquitur de ea, quo ad suum materiale. s. quo ad integritatem carnis, quæ nominat materiam, & statum virtutis, & non virtutem sine voto vel cum voto.

Virginitas. 15.

1169 Quòd virginitas quo ad suum formale, potest reparari per pœnitentiam, & semper est cum cæteris virtutib. non autẽ quo ad materiale eius.

Oppositum videtur dicere, etiam quo ad omnem integritatem. 1ª. q.25.4.3^{m}. 22^{e}.q.152.3.3^{m}. Quol.5.q.2.1.o.

Respondeo dicendum, quòd etiam quo ad omnem integritatem carnis virtute diuina potest reparari, non autem ratione præteriti: quia hoc implicaret contradictionem, scilicet quòd mulier corrupta non fuerit corrupta, vt etiam superius Dub.499. adductum est.

Virtus. 10.

1171 Quòd virtus est bona seipsa, & non per aliam virtutem.

Immo est bona alio, s. ordine rationis, vel mensura rationis. 2.d.27.22.

Respondeo dicendum dupliciter. s. primo, quòd in primo dicto loquitur de alietate reali. Sed in secundo dicto de alietate rationis, quia sic etiã lux esset perfectio coloris, cum tamen color sit essentialiter lux secundum Arist. in lib. de Sensu & Sensato, s. ꝙ lux est tota hypostasis colorũ. Et sanctus doctor dicit 1.d.17.q.1.ar.1.c. ꝙ color est lux in corporata.

Secundò dicendum, quòd primo intelligit quòd virtus non est bona alia bonitate formaliter & intrinsecè, Secundo autem, quòd est bona originaliter & extrinsecè, ordine rationis.

Virtus, 21.

1172 Quòd virtus dicitur vltimum potentiæ, quia ad illud potentia ordinatur, scilicet ad obiectum: quia ibi virtus sumitur pro obiecto.

Immo est vltimum potentiæ, per respectum ad actum: quia altissimum & vltimum in quod potẽtia eleuari potest, est actus quem virtus elicit, sed non est aliquid potentiæ. 2.d.27.1.1^{m}.

Immo virtus dicitur vltimum potentiæ: quia perfectio potentiæ, mensuratur ex vltimo & maximo, quòd quis potest. 3.d.23.q.1.art.3.q.1.c. Poster. 1.lect.37.

Immo & actus est vltimum potentiæ, sicut extra genus potentiæ, virtus autem sicut eodem genere, scilicet principali. 3.d.23.q.1.ar.3.q.3.2^{m}.

Immo vel dicitur esse vltimum, id est, difficillimum quia est in medio, quòd est difficillimum. Vir.q.1.13.1^{m}.

Immo vel virtus dicitur esse vltimum in specie, non autem simpliciter. Vir. q.1.9.15^{m}.

Immo vel virtus dicitur vltimum potentiæ, non vt importat ordinem effectus, sed ordinem excessus. 22^{e}.q.23.3.2^{m}.

Respondeo dicendum tripliciter, s. primo quòd vt habetur 4.d.8. q.1.ar.1. q.1.1^{m}. duplex est vltimũ, s. vel in re, sicut superficies locati, est vltimum eius, vel extra rem, sicut locus. Habitus igitur virtutis est vltimum potentiæ primo modo, actus autem & obiectum secundo modo, primum immediatè, secundum verò immediatè.

Secundo dicendum, quòd vt habetur Vir.q.1.1.6^{m}. aliquid dicitur vltimum potentiæ dupliciter. s. vel materialiter, id est illud quod potentia ordinatur. Et ad hoc est duplex. s. propinquè actus, remotè obiectum. Vel essentialiter, id est complementum & perfectio potentiæ, siue sit aliud à potentia, scilicet habitus, siue non.

Tertiò dicendum, quòd sicut probatur Ver.q.14.3. c. duplex est potentia. s. vel cuius actus transit in exteriorem materiam, & perficit eam. Et vltimum talis potentiæ, est actus eius principaliter, secundario autem obiectum eius. Vel cuius actus non transit ad extra, sed ipsam potentiam perficit. Et vltimũ talis potẽtię vt stabile est habitus vt fluens, est actus eius.

Virtus, 56.

1173 Quòd & eadem virtus, potest esse in diuersis potentiis.

Oppositũ videtur dicere 1ª.q.79.5.c.fi.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c.Ver.q.14.4.7^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter. s. quòd in prima Secundæ loquitur de potentia ordine quodam, sicut ibi subiungit, quòd vna virtus potest esse in diuersis potentiis, non æqualiter, vt intelligi in 4. Sent. sed ordine quodam, s. in vna principaliter, in alia verò per modum diffusionis, vel dispositionis, vel directionis, vel secundum quòd vna potentia mouetur ab alia.

Secundò dicendum, quòd in quarto Sententiarum loquitur de esse in potentia, vt in subiecto, & secundum idem, sed in prima Secundæ, secundum diuersa, & vt in causa, vel vt in effectu, vel vt in subiecto, & quocunque alio modo.

Virtus. 61.

1175 Quod actus vnius virtutis, vt elicientis, potest attribui alteri virtuti, vt imperanti.

Oppositum videtur dicere à simili. 4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c.Veri.q.14.4.7^{m}.

Respondeo dicendum, sicut dubio 1173.

Virtus. 72.

1177 Quòd vna virtus est prior alia secundum actus, licet simul infundantur omnes à Deo, secundum habitus.

Oppositum videtur dicere 12e.q.65.1.3^{m}. Vir.q.5.2.4^{m}.6^{m}.8^{m}.11^{m}.

Respondeo dicendum, ꝙ virtutes simul infunduntur, sed ordine quodã, prout actus vnius ordinatur ad aliam, vt etiam supra Dubio 1173. adductum est.

Virtus. 79.

1178 Quòd vitium non tantum opponitur virtuti perfectæ, sed etiam imperfectæ, in genere virtutis, scilicet habilitati naturali ab bonum, & dispositioni ad virtutem.

Oppositum videtur dicere Virt.q.1.10.16^{m}.

Respondeo dicendum dupliciter, s. primo, quòd in vltimo loco loquitur de virtutib. moralib. infusis, quæ simul stant cum vitiis, vt tendunt ad nõ esse. Sed in aliis locis loquitur de fide informis, & infidelitate, quæ opponuntur secundum verum & falsum circa idem.

Secundo dicendum, quòd in quæstionib. de virtutib. in communi, loquitur de oppositione imperfecta, quæ est, vel medij ad medium, vel medij ad extremum, in aliis autem locis, de appositione perfecta, id est de contrarietate, quæ est inter maximè distantia, sicut etiam supra Dubio 192. adductum est, & adducetur infra Dubio 1181.

Virtus, 84.

1179 Quòd non oportet, ꝙ principale vitiũ opponatur principali virtuti.

Oppositum videtur dicere 1e.q.73.4.c.22e.q.34.2.b.Ma.q.2.10.c.

Respondeo dicendum dupliciter, sc. primo, quia vt habetur 10.d.17.q.2.2. c.4.d.14.L.12^{m}. malum maximum, seu summum, vel pessimum, potest sumi dupliciter, s. vel per remotionem omnis boni, vel per accessum ad cętera mala. Primo modo non datur, nisi in apprehensione. Ideo non opponitur optimo, nisi secundum rationem. Secundo autem modo, potest tripliciter considerari, s. vel secundum speciem suam, prout peccata & vitia specificantur ex obiecto suo, sicut & virtutes, id est per conuersionem ad bonum commutabile. Vel secundum auersionem, vel secundum circunstantias, vel secundum extensionem ad effectus. Primo modo opponitur optimo pessimum, non autem secundo vel tertio modo, sed potius optima virtus, opponitur etiam minimis peccatis, excludendo ea.

Secundo dicendum, sicut Dub.192.1178.

Virtus. 94.

1180 Quòd virtus infusa differt specie à virtute acquisita dupliciter, sc. vel ratione diuersæ regulæ, vel ratione diuersi finis.

Oppositum videtur dicere à simili. 1ª.q.94.3.1^{m}.

Respondeo dicendum, sicut Dubio 1111.

Virtus. 120.

1181 Quòd virtutes intellectuales non sunt connexæ ad inuicem.

Immo simul omnes infunduntur Deo.3.dis.23.q.2.5.cap.4.dis.14.q.1.artic. 2.q.2.c.

Respondeo dicendum, quòd virtutes omnes simul infunduntur quantum ad habitus. Sed quòd vna dicatur prior altera, est quantum ad ordinem consideratum in earum actibus, vt habetur 4.d.14.q.1.ar.2.q.2.c.prin. vt etiam supra Dub.1173.Dub.1177. adductum est.

Vita. 36.

1185 Quod vita contemplatiua secundum suum genus, est simpliciter nobilior & maioris meriti, & prior quàm vita actiua.

Immo est econuerso. 3.q.35.q.1.4.o.

Respondeo dicendum, quòd vita actiua ex hoc quòd est vtilior, non est nobilior simpliciter, sed secũdum quid, sed contemplatiua est dignior, quia quæritur propter se, & propter aliud, vt habetur 3.d.35.q.1.artic.4. quæ.1.c.

Vita. 37.

1188 Quòd opus actiuæ vitæ est duplex, scilicet opus spirituale, vt predicare & docere, & opus corporale, vt recipere hospites, & seruire infirmis. Primum est melius quàm sint opera contemplatiua, non autem secundum.

Oppositum videtur dicere 22e.q.182.2.o.

Respondeo dicendum, sicut Dubio 1185.

Vita. 43.

1189 Quòd vita contemplatiua est tantum in intellectu.

Immo est etiam in inquisitione rationis, & in affectu. 22e. q.180.1.o.2.1^{m}.7.1^{m}.3.d.35.q.1.art.2.q.2.o.

Respondeo dicendum, quòd vita contemplatiua est tantum in intellectu essentialiter, & principaliter in actu eius. Sed vtitur inquisitione rationis vt medio, & est causaliter, antecedenter, & concomitãter in affectu, vt habetur in primis locis.

Vnitas. 19.

1193 Quòd Deum esse vnũ, potest ratione demonstrari, & põt fide teneri.

Immo fides est de non apparentibus, secundum Apostolum. Opus. 72.q.9. Heb.11.lect.1.

Respondeo dicendum, quòd hoc primum dictum est, s. quòd Deum esse vnum, potest ratione demõstrari, quia ratio naturalis subseruit fidei. Vnde dictum est per fidem esse acceptum hoc, secundum quòd fides supponit Deum esse vnum, tanquam ratione responsum. Vel hoc ideo dici potest, vt fiat resolutio ad diuersos homines, quia vni de hoc fieri potest demonstratio, alteri verò non, quem per fidem necesse est ad Deum accedere, vt habetur. 1ª.q.2.2.1^{m}. Opu.72.q.9.

A Vniuersale. 8.

1197 Quòd vniuersale est commune multis, secundum rem.

Oppositum videtur dicere 3.d.1. Lib. Meta.7.lec.13.fi. Perihermenias lec.10.

Respondeo dicendum, quòd vniuersale est semper aptum natum esse in multis, secundum rem, licet nõ semper insit multis, propter aliquod impedimentum, vt habetur in locis secundo adductis.

Voluntas. 3.

1199 Quòd voluntas est rationalis per participationem.

Immo voluntas est rationalis per essentiam. 3. d. 23. q. art. 3.q.1.c.d.27.q.2. art.3.q.1.1^{m}.

Respondeo dicendum, quòd sicut ipse distinguit 1ª.q.82.3.c.fi. 3. d.27.q.2. art.3.

art.3.q.1.5m.voluntas inquantum est in parte intellectiua,& inquantum est immaterialis est rationalis per essentiam,vt potentia.Sed dicitur rationalis per participationem quo ad similitudinem actus cum concupiscibili & irascibili:quia fertur ad aliquid extra,& etiam quia dirigitur à ratione,vt habetur Verit.q.1.10.11m.Opusc.53.

Voluntas. 24.

1200 Quòd qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali.

Immo voluntas nihil vult nisi sub ratione boni. 1ª. q. 19. 9.c.q.48.1.2m.4m. 12ª.q.8.1.0.q.78.1.1m.1.d.46.Lect.6m.2.d.1.q.1.1.2m.d.5.q.1.2.5m.d.34.3.c. d.35.5.4m.lect.1m.d.37.q.3.1.3m.cont.2.c.40.7m.Lib.3.c.4.5m.107.Ma. q. 1.3.c.q.3.11.0 Ethic.3.Phil.2.lect.5.

Respondeo dicendum dupliciter,s.primo, quòd velle aliquid sub ratione mali potest intelligi dupliciter, s. vel quòd ipsa malitia, id est priuatio boni moueat ad volendum. Et sic nullus vult aliquid sub ratione mali. Vel quòd aliquis velit aliquid propter aliquid quod in se est malum, tamen apprehensum est sub ratione boni.Et sic aliquis vult aliquid sub ratione mali.

Secundo dicendum,quòd velle aliquid sub ratione mali,potest accipi dupliciter.s.vel vtiliter,id est vt apprehensum sub priuatione omnis boni, vel specialiter,id est sub priuatione boni moralis, tamen sub ratione boni vtilis,seu delectabilis.Et sic aliquis vult aliquid sub ratione mali,non autem primo modo,sicut quando aliquis facit aliquid vt furetur, sciens furtum esse malum moraliter,tamen sub ratione boni vtilis.

Voluntas. 27.

1202 Quòd voluntas pro facto reputatur.

Oppositum videtur dicere.2.d.43.3.3m.Lect.fi.4.d.4.25.q.3.art.1.q.1.1m.

Respondeo dicendum, quòd voluntas pro facto reputatur, tam in bonis quam in malis, in iis quæ sunt omnino ab homine, & quo ad præmium essentiale,non autem in sacramentis, & quo ad præmium accidentale, vt in remissione pœnæ,vt habetur.12ª. quæst.20.4.c.22ª. quæstio. 81.6. 1m.3ª.q.68.2.2m.fi.4.d.4.q.3.art.3.q.2.c.fi.d.17.q.3.ar.5.q. 2. 2m. Lect. 2m, d.20.q.1.1.3m.q.3.2m.Verit.q.24.1.1m.

Votum. 16.

1204 Quòd virtus voti, est obligatio eius, quæ est maior in voto solenni, quàm in voto simplici,& quo ad Deum,& quo ad homines.

Oppositum videtur dicere Quol.10.11.1m.

Respondeo dicendum, quòd licet vtrunque votum quantum ad reatum peccati mortalis,qualiter obliget apud Deum,non tamen ad alia, sicut quantum ad impedimẽtum matrimonij,& huiusmodi,vt habetur Quol. 10.11.1m.

Votum. 29.

1207 Quòd nullum votum religiosi est firmum, nisi de consensu prælati, quia nullum tempus est,in quo prælatus non possit eũ in aliis occupare.

Oppositum videtur dicere.22ª.q.88.12.2m.Quol.10.10.3m.

Respondeo dicendum,quòd per votum obedientiæ,supponitur religiosus prælato suo, quantum ad generalem dispositionem vitæ suæ, licet non quantum ad omnes actus particulares,vt habetur Quol.10.10.3m.

Votum. 41.

1208 Quòd in voto continentiæ & religionis, per professionem solennizato, etiam Papa non potest dispensare, licet quidam iuristæ ignoranter contrarium dicant:quia periculis humanis obuitandum est per humana & non per diuina.

Immo in voto continentiæ & religionis quantumcunque solennizato, vt alij dicunt probabilius potest dispensari per Papam, si communis vtilitas totius Ecclesiæ,vel vnius regni,vel vnius prouinciæ,hoc requirat. 4. d.38.q.1.3m.

Respondeo dicendum dupliciter,scilicet primo, quòd in Secunda Secundæ,loquitur de voto ratione consecrationis indelebilis.In quarto verò Sententiarum ratione boni promissi,quo potest esse aliquid melius, scilicet bonum commune.

Secundo dicendum,quòd in quarto Sententiarum loquitur secundum opinionem aliorum,ideo dicit,quòd alij dicunt probabilius,vnde ibi respõdet argumentis ad vtranque partem. In Secunda Secundæ verò loquitur secundum propriam sententiam.

Vsura. 27.

1209 Quòd in vsuris non transfertur dominium.

Immo in vsuris transfertur dominium,secundum aliquos.4.d.15.q.2.art.4. q.2.c.Opusc.73.c.19.

Respondeo dicendum dupliciter. s. primo, quòd in quarto Sententiarum loquitur secundum opinionem aliorum,ideo præmittit, secundum aliquos.In aliis autem locis loquitur secundum sententiam propriam.

Secundo dicendum, quòd in quarto Sententiarum intelligit de pignorib. amissis à non soluentibus, infra terminum positum in contractu mutui. In aliis autem locis, de eo quod exigitur vltra veram sortem, licet alij dicant econuerso.

Vti. 5.

1210 Quòd vti est actus voluntatis.

Immo vti, vt est de eius essentia, magis consistit in executione eius quod est ad finem,quàm in imperio voluntatis.1.d.1.q.1.2.c.

Respondeo dicẽdum dupliciter,scilicet primo, quòd hoc dictum est ideo scilicet quòd vti est actus voluntatis: quia voluntas non solum est imperans,sed etiam exequens, vt patet in actionibus, quas per seipsam facit. Et sic vti est actus eius.

Secundo dicendum,quòd hoc ideo dictum est:quia coniungitur voluntas cuilibet virium inferiorum,sicut motor coniungitur mobili,vt habetur Opusc.72.q.3.

Christus. 6.

1212 Quòd idem iudicium est de istis propositionibus Christus secundum quòd homo,est persona,suppositum,hypostasis,& res naturæ.

Immo vltima magis accedit ad veritatem.3ª.d.10.q.1.art.2.q.3.c.

Respondeo dicendum,quòd in tertia parte considerauit prædicta nomina quantum ad illud,ad quod nomina imponuntur. Sed in tertio sententiarum quo ad illud,a quo imponuntur.

Christus. 28.

1213 Quòd nõ est dicendum,Christus est creatura,nisi addendo secundum naturam humanam,vt caueatur hæresis Arrij.3ª.q.16.8.0.q.20.1.1m.

Immo non tantum ad vitandum errorem, sed quia est loquutio falsa. 3ª. d. 11.2.0.d.21.q.1.3.2m.contra 4.c.48.Verit.q.29.1.1m.

Respondeo dicendum dupliciter,s.primo,quòd vt habet 1ª.q.45.4.c. Creari propriè & simpliciter est tantum suppositorum. Sed impropriè & secundum quid,est etiam formarum & partium, licet magis concreentur. Ideo creatura impropriè potest dici natura assumpta. Et sic loquitur in tertia parte.Sed in aliis locis loquitur de creatura propriè.

Secundo dicendum,quòd vt habetur Opusc.37.c.4. Creatio primo determinatur ad esse,sed ex consequenti ad naturam.Dupliciter igitur potest dici aliquid creatura,s.vel ratione naturæ creatæ. Et sic loquitur in tertia parte vel ratione ipsius esse suppositalis.Et sic loquitur in aliis locis.

Christus. 80.

1215 Quòd anima Christi in verbo scit infinita potentia, quasi scientia simplicis intelligentiæ.Non autem scit infinita in actu, id est scientia visionis: quia entia in actu, secundum omne tempus,non sunt infinita, quia generatio non est æterna.Opusc.9.q.81.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.14.12.0.Verit.q.20.4.c.

Respondeo dicendum dupliciter,scilicet primo, quòd quia non dantur in finita in actu,ideo dicitur nescire infinita.Sed quia dãtur secundum successionem,ideo dicitur scire infinita in potentia.

Secundo dicendum,sicut Dubio.477.

Christus. 85.

1216 Quòd scientia Christi infusa,fuit distincta in multos habitus.

Oppositum videtur dicere.3ª.d.14.art.3.q.4.0.

Respondeo dicendum tripliciter,s.primo,quòd vt habetur. 1ª. d. 3.q.1m.3. d.14.art.1.q.2.c.fi.q.3.c.prin.2m.ad esse habitus intellectiui,duo concurrunt,s.species intelligibilis, & lumen. In tertia igitur parte loquitur de scientia quo ad primum, sed in tertio Sententiarum quo ad secundum.

Secundò dicendum,quòd in tertia parte loquitur de scientia respectu obiecti,id est, quò ad scibilium genera, sed in tertio Sententiarum quo ad modos.

Tertio dicendum,quod scientia Christi infusa,fuit distincta in multos habitus,quia fuit discursiua seu collatiua,quo ad vsum, sicut volebat, non autem quo acquisitionem.vt habetur 3ª.q.11.3.0.4.fi.3.d.14.ar.3.q.3.0.Veri.q.20.3.1m.

Christus. 88.

1217 Quòd Christus per scientiam infusam cognoscebat omnia singularia præsentia,præterita,& futura.

Immo per eam non cognoscebat futura contingentia, nec cogitationes cordium.3ª.d.14.ar.3.q.1.c.q.5.2m.Veri.q.20.6.c.

Respondeo dicendum dupliciter.sc.primo, quòd in tertia parte loquitur de cognitione practica.In aliis autem de cognitione speculatiua.

Secundò dicendum,quòd in tertio Sentẽtiarum loquitur Christo,& scientia eius infusa simpliciter, & secundùm se.In tertia vero parte loquitur de Christo,vt est caput ecclesiæ,& pastor omnium.

Christus. 89.

1218 Quòd in Christo fuit scientia acquisita, sed experimentalis per species acquisitas,per operationem intellectus agentis eius.

Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.3.q.5.3m.d.18.3.5m.Veri.q.20.3.1m.

Respondeo dicendum, quòd in tertia parte loquitur de scientia, præsupposita opinione Aristotelis,scilicet quòd intellectus agens sit naturalis potentia animæ rationalis,cuius propria & adæquata operatio, sit abstrahere species à phantasmatib.quia Aristoteles nullam aliam operationem ei assignat.Sed in tertio sententiarum præsupponit, quod intellectus agens possit esse sine hac operatione.Nec tamen est frustra, vt patet in intellectu completo per omnes species, sicut nunc est intellectus Christi,quia habet alias operationes, scilicet causare notitiam principiorum,& fortificare operationem intellectus possibilis. Assistendo ei, vt educat in actum ea quæ virtualiter continentur in primis principiis. Et ideo intellectus agens concurrit in omni intellectione cooperando intellectui possibili,vt habetur 2.d.24.q.2.2.1m.Veri.q.10.8.c.fi. In quæstionibus vero de veritate, loquitur secundùm opinionem quam præmittit, quam tamen dicit se non credere veram. Vel intelligit, sicut in tertia parte.

Christus. 95.

1219 Quod in Christo est duplex voluntas humana,scilicet voluntas rationis,& voluntas sensualitatis,id est,appetitus sensiuus.

Immo in Christo fuit tantùm vna voluntas humana.3.q.18.2.2m.3.0.4.5.c.

Respondeo dicendum,quod in Christo fuit tantum vna voluntas humana rationalis per essentiam,vt potentia.Sed duplex actus,scilicet, vt natura & ratio thelesis,id est,simplex voluntas.Et bulesis, id est consiliatiua, secundum Damascenum,vt habetur in locis primo adductis.Sed appetitus sensitiuus dicitur voluntas non per essentiam, sed per participationem.

Christus. 103.

1221 Quòd omnis potentia communibalis cuicunque creaturæ, multo abundantius communicata fuit animæ Christi, s.vt materia elementalis magis obediat ei ad motum, quàm qualitatib. actiuis, & virtuti cœlesti, & magis potuisset mouere cælum, quàm angelus quicunque.

Immo aliquid in creaturis fuit potentius anima Christi.3.d.16.q 1.2.5m.

Respondeo dicendum,quòd aliquid fuit secundum quid potentius anima Christi, secundum propriam naturam & virtutem, vt claui in passione ad perforandum,nihil autem fuit potentius ea simpliciter,vt habetur 3ª.q. 14.2.3m.3.di.16.q.1.2.5m.

FINIS

OMNIVM QVAE SVNT VISA Animaduersione digna in Commentariis Reuerendis.D. Thomæ de vio caietani,in vniuersam Summam Diui Thomæ Aquinatis.

Multò copiosius & fidelius quàm hactenus vnquam ordine alphabetico digestus,

A

ABDICATIONEM bonorum, diuitiarum, & venereorum diuersimodè fieri & intelligi oportet.q.186.ar.7.4.pag.662.22ª.par.

Absolutionis sacramentalis forma in quibus verbis consistat.q.84.ar.3.pag.412.co.1.3ª.par.

Abstinentia corpus castigatur non solum contra illecebras luxuriæ, sed & gulæ. q.147.ar.2.ad 2.pa. 482.col.1.nu.30.22ª.par.

Abstinentia duo obseruat recta ratione in subtractione alimenti,s.conseruationem naturę:& potentiam ad opera debita, & ex his iudicatur quando abstinentia est virtutis. q.147. ar.1.2.pag. 493.22ª.par.

Abstinentia & continentia quomodo differant. q.88.ar.11.pag.311.22ª.par.

Abstinentiæ laus consistit in quodam defectu, & ex hoc ipsa, & eius partes denominantur, sicut laus fortitudinis in quodam excessu consistit, ex quo omnes eius partes denominatur.q.147.art.1.ad 3.pag.481.col.2.nu. 40.22ª.par.

Abstinere ex feruore spiritus,& velle mortificare carnem suam,non curando an diminuat vitam,an sit peccatum.q.147.ar 1.2.pag.493.22ª.par.

Abstractio à sensibus quotupliciter contingat.q.173.3.c.pag.599. 22ª.part.

Abstractio specierum a sensibilibus,an sensibus mediantibus, ab anima separata fiat.pag.407.col.2.lin.34.1ª.par.

Abstractionem fieri à viribus sensitiuis,& non à vegetatiuis in vehementi animæ intentione,quare oporteat.q.175.ar.5.3.pag.608.22ª.par.

Abstractionem iuxta formalem, abstractis proprietatibus non personalibus personæ remanent,pa.ea.col.2.lin.87.1ª.par.

Abstractionem iuxta formalem abstractis proprietatibus personalibus hypostases non remanent.pag.ea.col.2.lin.93.1ª.par.

Abstractionem iuxta totalem, abstractis proprietatibus non personæ, sed sola essentia remanet.pag.191.co.2.lin.78.1ª.par.

Abstractionis à sensib. an conuenienter assignentur tres tantum causæ. q. 175.ar.1.& 2.pag.605.22ª.par.

Abstractionis per modum resolutionis nomine quid intelligatur. q.3.art. 3.ad 3.pag.30.3ª.par.

Abstractionis duplicis dilucidatio.q.3.ar.3.pag.5.3ª.par.

Abstracta spiratione à filio, quomodo formaliter à spiritusancto distinguatur.pag.191.col.2.lin.92.1ª.par.

Abstractis per intellectum diuinis personalitatib.an possit intelligi natura diuina assumere.q.3.art.3.ad 2.pag.& par.ead.

Abstractum & concretum secundum intellectum in quo differant,& similiter abstractum secundum rem & compositum secundum rem.pag. 21. col.2.lin.50.1ª.par.

Abstractũ quo pacto significat vt quo,& non per modum subsistentis.pag. 65.col.2.lin.76.1ª.par.

Accidens in substantiis immaterialibus nullum existit.pa.246.co.2.lin.35. 1ª.par.

Accidens per accidens,accidens per se naturaliter præsupponit.pa.22.co. 1.lin.1.1ª.par.

Accidens secundum sanctum Thom.cum in virtute substantiæ agere dicatur,constructio intransitiua esse dicitur,id est,ipsa virtus substantię.pa. 340.col.2.lin.90.1ª.par.

Accidentia determinata quam formam sequantur.pa.34.col.2.lin.81.1ª.par.

Accidentia quomodo intelligantur,quia indiuiduantur per subiectum,an scilicet intrinsecè,an extrinsecè,id est,an cum dicitur hæc albedo,in ly hæc,claudatur intrinsecè subiectum,an extrinsecè. q.29.ar.1.pa.153.lin. 44.col.2.1ª.par.

Accidia an sit tristitia de bono diuino in ipso Deo vel in me,vel in vtroq3. q.35.ar.1.pag.132.22ª.par.

Accusare alium an quis aliquando teneatur.q.68.art.1.pag.234.22ª.par.

Accusare prohibitus an teneatur in casu periculi multitudinis personã criminosam,& testes cum certis circũstantiis iudici reuelare,vt ex officio iudicis rei publicæ prouideatur.q.68.ar.1.pag.234.col.2.lin.60.223.par.

Accusatio quomodo fieri debeat,& quibus modis iniusta dicatur.q. 68.2. 0.& 3.0.pa.235.22ª.par.

Accusationem an præcedere debeat secreta admonitio.q.33.ar.7.ad 3.pag. 125.22ª.par.

Accusationem in principes an Iudex possit abolere.q.68.ar.3.ad vltimum. pa 235.22ª.par.

Accusator cum reo colludens,qui noxius est,an pœnam incurrat. qu. 69. ar.2.2m.pag.237.col.2.22ª.par.

Accusatoris vicem quatuor sunt quę supplent.q.67.ar.3.pa.223.22ª.par.

Accusatus in iudicio,ad sui excusationẽ mentiens,cõtrariatur dilectioni Dei,cuius est iudiciũ, & dilectioni proximi.tum ex parte iudicis cui debitam obedientiam negat:tum ex parte accusatoris,qui venit puniẽdus in probatione deficiens.q.69.ar.1.pa.237.col.1.lin.10.22ª.par.

Actio angeli:neque actio alicuius creaturæ est eius esse.pa.249.col.2.lin. 55.1.par.

Actio Dei an sit actio ab æterno formaliter vel materialiter.pa.119.col. 2. lin.21.1.par.

Actio ipsa immanens an sit productio actiua eius, quod secundum præcedere dicitur.pag.eadem lin.81.1.par.

Actio omnis humana quantumcũque vitiosa,continetur sub genere actionis humanæ.q.18.ar.4.pa.58.12ª.par.

Actio transiens(puta mouere) vt distinguitur contra effectum,an dicat solum motum ad hoc,aut aliquid aliud.pa.137.col.1.lin.70.1.par.

Actionem secundum immanentem quomodo quædam processio ad intra existat.pag.183.col.2.lin.49.1.par.

Actiones duę in instrumento continentur,s.vna instrumentalis secundum quam operatur,non in virtute propria,sed in virtute principalis agentis,altera propria quæ sibi secundum propriam formam competit,sicut securi competit scindere ratione suæ acuitatis.facere autem lectum inquantum est instrumẽtum artis. Non autem perficit actionem instrumẽtalem,nisi exercendo actionem propriam,scindendo enim facit lectũ. q.62.1.2m.pag.279.col.1.3ª par.

Actiones quæ sunt ad alterum, dupliciter egent speciali rectificatione in comparatione ad agentem.58.ar.2.ad vltimum pa.109.22ª.par.

Actus absolutè aliter considerantur vt sunt in rerum natura,aliter vt obiecta:& aliter vt sunt in executione.q.20.ar.1.pa.69.12ª.par.

Actus à deliberatiua ratione procedens si non sit ordinatus ad debitum finem,ex hoc ipso repugnat rationi,& habet rationem mali.q.18.ar.4. ad 3.pa.58.12ª.par.

Actus appetitus sensitiui sortiti sunt præaliis nomẽ passionis eo quod passionem corporalem habent annexam, alij vero non exigentes in communi remanserunt operationis vocabulo.q.60.ar.1.pa.177.12ª.par.

Præter 17.Actus appetitus in litera tractatos sex proprios rationalib. (scilicet velle frui,intendere,eligere consentire, & vti) & vndecim communes,qui passiones vocantur,sunt duo alij actus distincti,specie in esse naturæ ab istis,s.nolle & tristari, nec tamen litera est diminuta, quia sub suis oppositis tractati sunt.q.47.pa.137.12ª.par.

Actus bonus infert necessitatem virtutis.q. 81.ar.2.pa. 269. 22ª. part. inter Actus bonitas ex fine primò saluatur in voluntatis actu, cuius finis est proprium obiectum:bonitas autem ex materia & circunstantiis,primo saluatur ipso actu exteriori.q.20.ar.2.pa.70.12ª.par.

Actus deformitas an sit de ratione speciei ipsius actus,qu.6.art. 2. pag. 30. 22ª.par.

Actus exterior in executione licet habeat bonitatem ex fine & materiali circunstantiis ex voluntate,& voluntas ab obiectis: dissimiliter tamen hoc fit:quia bonitas ex fine descendit in actum interiorem voluntatis per se & formaliter,in actum vero exteriorem executione denominatiue tantum,bonitas verò ex genere & circunstantia,ex obiecto in actum interiorẽ deriuatur,denominatiuè tantum,& per eum in actum exteriorem formaliter.q. 20.ar.2.pa.70.12ª.par.

Actus exterior inordinatus,an inueniri possit ex zelo iustitiæ absque peccato.q.34.ar.4.pa.132.22ª.par.

Actus exterior non addit in bonitate & malitia,ex fine actui interiori, bene tamen finis consequutus addit in bonitate & malitia, voluntati bonæ vel malæ ex fine.q.20.ar.4.pa.72.12ª.par.

Actus exterior voluntatis quia claudit in se dependentiam à voluntate, stat quòd bonitas prius secundum naturam insit ipsi actui humano exteriori quam voluntati,& adhuc restet ambiguum, an etiam illa bonitas quæ prius ei conuenit,dependeat à voluntate,licet enim prius non dependeat à posteriori,quòd tamen prius inest alicui potest dependere ab eo qui posterius inest.q.20.ar.2.pa.70.12ª.par.

Actus exterioris bonitas ex materia & circunstantiis prius conuenit ipsi quam voluntati,primo quia conuenit ipsi per se,& consequenter voluntati per ipsum,secundo quia hæc bonitas pendet à ratione non à voluntate.q.20.ar.1.pa.69.12ª.par.

Actus exterioris bonitas,sufficienter comparatur in litera ad bonitatem actus exterioris per hæc duo membra,s.vt habens omnino eandem bonitatem,& vt habens omnino aliam secundum se,ita quòd quandocunque actus exterior est secundum se bonus, sub secundo membro comprehendatur.q.20.ar.3.pa.71.12ª.par.

Actus exteriores dicuntur boni vel mali mortaliter,vt subsunt alicui actui immanenti,& non aliter.q.74.ar.1.pa.232.12ª.par.

Actus gratiæ sermonis aliter habetur ab arte humana,aliter à Spiritu sancto.q.177.ar.1.pa.610.22ª.par.

Actus habetur secundum quandam eminentiam,ergo est actiuus aliorum, an valeat consequentia.q.8.ar.5.pa.65.3.par.

Actus humanus ex sua bonitate vel malitia,vt sic habet rationem recti,laudabilis meritorij etiam apud Deum:& similiter peccati, culpabilis, demeritorij etiam apud Deum,& hoc intenditur & determinatur in litera per totam q.21.ita.s.quòd in omnibus illius quæsitis reduplicationis nota determinat bonitatem vel malitiam propriam seu contractam ad actum humanam pa.57.12ª.par.

Actus humani quadrifariam dicuntur quo ad bonitatem & malitiam: quidam enim sunt per se mali,quidam per se boni,quidam indifferẽtes, quidam solitariè sumpti sonantes malum, qui tamen possent ex aduentitiis honestari. vt sint boni.q.39.ar.1.pa.120.12ª.par.

Actus humani quum dicuntur iuxta diuersitatem motiuorum specificari,

intelligendum est de motiuis in genere causæ finalis,& non effectiuè.i. de his quæ mouent,vt fines.idest, de intentionis finibus, & non de his quæ mouent purè actiuè.q.72.ar.3.& 1.pa.222.& 225.12æ.par.
Actus idem numero potest esse successiuè bonus & malus,sed nō idem numero actus in genere moris:actus enim voluntatis secūdum se est in genere naturæ,& secundum suas conditiones in genere moris,q.20.ar.6. pa.74.12æ.par.
Actus interioris bonitas est causa bonitatis actus exterioris,idest proportionis,seu attributionis actus exterioris ad bonitatem interiorem, & è contrario,& sic de aliis attributionibus,secundum quas deriuatur denominatio.q.20.ar.3.pa.71.12æ.par.
Actus interioris & exterioris bonitas vel malitia quandoque est eadem. q.20.ar.3.pag.71.12æ.par.
Actus imperans & imperatus,siue interior & exterior, licet sint vnus numero actus,non vt simplex,sed vt compositus,non frustra nec per accidens quæritur quid ex quo procedat: sicut nec in naturalibus quando vnum numero constat,ex pluribus non per accidens nec frustra quæritur,quid ex quo in alterum redundet.q.20.ar.3.pa.71.12æ.pa.
Actus imperandi contra actum deprecandi vel præmittendi, quomodo distinguatur.q.88.ar.1.pa.285.22æ.par.
Actus initi ex quibus fit iustitia:sunt moraliter boni,quamuis non sint totaliter perfecti.q.18.ar.7.pa.90.12æ.par.
Actus malus etiam ex circunstantia omnis finis, licet non possit ordinari in bonum finem, actus tamen malus etiam ex circunstantia finis, potest ordinari in bonum finem.q.18.ar.4.ad 3.pa.58.12æ.par.
Actus morales & materia moralis quomodo distinguantur.q.56.art.8.pa. 199.22æ.par.
Actus neuter.vide voluntas.12æ.par.
Actus non solum est moraliter bonus,ex obiecto,sed etiam bonitatem primam & specificam habet ab eo,q.17.ar.2.pa.52.12æ.par.
Actus notionales personis sunt attribuendi.pag.194.col.1.lin.1.1ª.par.
Actus omnes morales sunt immanentes formaliter loquendo : cum enim subiectum moralitatis sit actus voluntatis, oportet actum inquantum voluntarium sunt,quum sumitur inquantum moralis.q.74.art.1.pagi. 232.12æ.par.
Actus omnis debet habere finem:quia omne agens agit propter finem.qu. 18.ar.9.pa.61.12æ.par.
Actus omnis infidelium an simpliciter sit peccatum, ad Gregorium Ariminensem.q.10.ar.4.pa.39.22æ.par.
Actus qui actualiter est,a solo imaginatione,quamuis possit subesse imperio rationis,non est in genere moris,q.18.ar.9.pa.61.12æ.par.
Actus proprium principium an sit vis appetitiua.q.58.ar.4.pa.191.22æ.par.
Actus quilibet voluntarius dæmonis in malus existat.pagi.297.col.1.lin. 91.1ª.par.
Actus qui passiones dicuntur in voluntate positi,non distinguuntur specificè in esse naturę,sed omnes pręter iustitiam ad 7.actus prænominatos reducitur,s.velle,nolle frui,intendere,elicere,consentire,ibid.
Actus quòd ex genere & circunstantiis potest ordinari in malum finem intelligitur de circunstantiis non transeuntibus respectu eiusdem actus in specie,& similiter de malo.q.18.ar.4.ad 3 pa.58.12æ.par.
Actus simpliciter est nobilior & melior habitu,sicut actus simpliciter,actu permixto potentiæ,secundum quid autem habitum actu esse nobiliorē non inconuenit.q.71.ar.3.pa.217.12æ.part.
Actus speculatiuus quomodo cadat sub prudentia. quæ.47.art.2.pag.166. 22æ.par.
Actus turpitudo,& paruitas boni in actu peccati,licet formaliter distinguantur:non sunt tamen obiecta peccatorum,quæ penes ea distinguantur,s.pœnitentiæ & obstinationis,q.14.ar.2.ad 2.pa.54.22æ.par.
Ad actus virtuosi rationem quomodo spectat modus.qu.44.ar.8.pag.156. 22æ.par.
Actus virtutis inter modum intrinsecum & extrinsecum differētia.& quis cadat sub præcepto.q.44.ar.4 pa.154.22æ.par.
Actus vltimus rationis practicæ est præcipere.q.88.ar.1.pa.ead.22æ.par.
Actus voluntatis est primo malus formaliter:actus autem aliarum virium formaliter,sed non primò sed secundariò.q.74.ar.2.pa.233.12æ.par.
Actus voluntatis sumitur dupliciter vno modo secundum se, alio modo vt est forma,seu cōditio actuum exteriorum humanorum.q.20.ar. 1.pa. 69.12æ.par.
Actum esse in genere intelligibili aliud est, & aliud esse actum respectu intelligibilium materialium:cum primum importet esse actum absolutè & simpliciter,secundum autem per compositionem.pag.297.1ª. par.
Actum interiorem voluntatis finis formaliter qualificat,actus autem exterior dominatiuè tantum,formaliter intelligendo idest,inquantum finis & inquantum actus,cum quo tamen stat, quòd actus exterior vt finis qualificet voluntatis actum interiorem formaliter siue actus exterior habeat rationem agentis principalis,siue secundarij.qu.20.art.2.pagi. 69 12æ.par.
Actum inter purum & potentiam puram, mediant entia habentia aliquid actus & potentiæ pa.340.col.1.lin.1.1ª.par.
Actum peccati exigere a bono,siue ab eo qui est paratus ad peccandum an liceat.q.78.ar.4.pa.263.22æ.par.
In Actu exteriori bonitas inuenta,quia ex fine pendet,nō solum ex ratione sed etiam per se ex voluntate interiori: bonitas autem ex genere & circunstantiis ex ratione solum, ideo illa in voluntatem, vt proximam & per se causam,hæc in rationem reducitur.q.20.ar.2.pa.69.12æ.par.
Actu naturæ bono dæmones abutuntur.pa.287.col.1.lin.93.1ª.par.
Actui actum similem reddit habitus acquisitus à quo generatus est secundum speciem non autem secundum modum.q.89.6.3m.1ª.par.
Actui exteriori prius conuenit bonitas moralis secundum se, ac per hoc in rerum natura:secundo ipsimet obiectiuè. tertiò actui voluntatis cui obiicitur:quarto ipsimet in executione q.20.ar.1.pa.69.12æ.par.
Actui interiori voluntatis qui comparatur ad exteriorem sicut formale ad materiale(qui est actus imperans)non accidit ordinari in alium finem. q.18.ar.6.ad 2.pag.59.12æ.par.
Actuum & potentiarum distinctionis radix diuersitatis obiecti existit pa. 341.col.2 linea.8.1ª.par.
Actuum quidam est adæquatus potentiæ. vt intelligere respectu intellectus, & videre respectu visus : quidam verò inadæquatus vt tale intelligere:puta intelligere bonum.& tale videre puta videre album.pa.251. col.1.lin.79.1ª.par.
Actuum quidam est per se primò actus:& secundariò potentia:quidam autem econuersò:& similiter potentiarum quędam est per se primo actus & secundariò potentia.quædam autem è contra.pa.251.lin.91.1ª.part.
Actiuum cum respondeat effectui & per hoc respondeat etiam patienti (quia agit in eo suum effectum)non est intelligibile quòd extrema proportionis actui ad passiuum adæquentur,& actiui & effectus non.q.54. ar.4.pa.157.12æ.par.
Actiua dupliciter inueniuntur,scilicet in esse naturæ,& in esse apprehenso.q.23.ar.4.pa.90.12æ.par.
Actiuo omni est commune,si agit,proximum esse passo.q.30.art.2.pag.96. 12æ.par.
Actiuorum differentia secundum naturam, & secundum virtutem, litera vult quòd passiones non distinguantur penes distinctionem naturarū agentium,sed virtutum quæ ad differētias apprehensionis spectant:obiectum namque appetitus non est res,sed res apprehensā.q.23.ar.4.pa. 80.12æ.par.
Adam angelos per essentiam videre non potuit.quæst.94.art. 2.pa.221.lin. 60.1ª.par.
Adam an minus peccauerit quam mulier quantam ad speciem superbiæ, q. 177.ar.4.pag.603.22æ.par.
Adam an scientiam habuerit omnium naturaliter scibilium.q.94.ar.2.pag. 422.col.1.1ª.par.
Adam in statu innocentiæ animalibus dominabatur.pa.297.1.par.
Adam in sua creatione an adeptus fuerit similitudinem diuinam quantum ad scientiam nondum actu,sed solum potentia.quæst.173.art.1.pag. 610. 22æ.par.
Adam per essentiam non vidit Deum secundum communem statum illius vitæ,sed solum supernaturaliter.pag.421.col.1.lin.40.1ª.par.
Adam quas passiones habuerit,& quas non. pa.424.q.95.ar.2.lin.80.1ª.par.
Adę operavtrum minus fuerint efficacia ad merendum quàm nostra.q.95. ar.4.pa.425.lin.70.1ª.par.
Adæ peccatum an fuerit superbia pag.603.22æ.
Addere quod præsupponit id,cui additur,ad augmentum spectat. q.20.ar. 5 pag.73.12æ.par.
Adiectiua de tribus personis in numero plurali prædicantur. pa. 184.co.1. lin.19.1ª.par.
Admiratio cur ab Aris.ponatur concupiscentia,à Dama.autem timor.q.41. pag.125.12æ.par.
Admirans in ipso admirationis actu videtur habere tria:sc.nouæ, raræ,vel arduæ rei intuitum desideratum,collationem ipsius cum occulta causa, & naturalem quandam concupiscentiam cognoscendi causam. q.31.ar. 8.pag.106.12æ.par.
Adoratio Mardochæi & Ioannis Euangelistæ erga creaturam declaratur. q.84.ar.1.ad 1.pag.285.22æ.par.
Adoratur eucharistiæ hostia consecrata ab ecclesia sine conditione.q.1.ar. 1.ad 4.pag.4.22æ.par.
Adulator laudans aliquem de peccato veniali venialiter peccat.q.115.ar.2. pag.393.22æ.par.
Adulterium quomodo committatur inter coniugatam & solutā, vel coniugatam.q.154.ar.8.ad 1.pag.535.22æ.par.
Adulterium quomodo potest dici esse in eo , qui nimis diligit vxorem pa. 535.22æ.par.
Adulterium viri & mulieris potest dupliciter considerari.q.154.ar.8.ad 2. pag.ead.22æ.
Aaduocatus quomodò teneatur subuenire causis pauperum.q.71.ar.1.pag. 242.22æ.par.
Aduocati,iudicis,& testis in iudicio differentia.q.71.ar.1.pa.ea.22.par.
Aduocatum quomodò excuset ignorantia q.71.ar.3.pa.244.22æ.par.
Aequalitas an fundetur super vna quantitate distinctorum extremorum.q. 42.p.281.col.1.lin.65.1ª.par.
Aequalitas an ponat aliquid reale in diuinis.q.42.p.201.co.1.lin.55.1ª.par.
Aequalitas an sit in filio ex vi productionis.quæst.42.pag.201.col.1.lin.73. 1ª.part.
Aequalitas diuinarum personarum an sit relatio realis & quomodo. pag. 201.co.1.lin.59.1ª.par.
Aequalitas fundata in substantia distinguitur à similitudine , & identitate secundum modum.q.42.p.200 co.2.lin.vlt.1ª.par.
Aequalitas in substantia fundata quo pacto distinguatur à similitudine & identitate secundum modum.pa.200.lin.vlt.1ª.par.
Aequalitas mutua an sit inter Patrem & filium.q.42.pa.201.co.1.li.13.1ª.p.
Aequalitatis affirmatio quo pactò ex inæqualitatis negatione sequatur.p. 200.lin.87.1ª.par.
Aequalitate vti proportionali,contingit dupliciter, videlicet vt forma iusti,vel vt modo perueniendi ad quantitatē rei.q.61.ar.4.p.202.22æ.par.
Aequalitatem in diuinis personis ponere necesse est.pag.200.col.2.lin.78. 1ª.part.
Aequari non significat æqualitatem accipere, sed æqualitatem habere per modum fluxus.q.42.p.201.co.1.lin.20.1ª.par.
Aequitas an dirigat legalem iustitiam.q.120.ar.2.p.403.22æ.
Aequitas an sit quasi superior regula humanorum actuum. q.120.ar.2 pag. 402.22æ.par.
Aequitas quod sua principia est directio legis absolutæ simpliciter: pro quanto principia æquitatis sunt fines extrinseci legum, altiores finibus proximis ipsarum legum.q.121.p.404.co.1.lin.55.22æ.par.
Aequiuoca an & quomodo vniuocum in prædicationib.reducantur pag. 70.co.2.lin.2.1ª.par.
Aeternitas Dei an formaliter duratio.fit.pa.45.col.1.lin.25.1ª.par.
Aeternitas Dei an sit formaliter duratio.q.10.pa.45.col.1.lin.20.1ª.part.
Aeternitas & durationis differentia.vide Duratio.
Aeternitas & tempus in eo differunt, quòd æternitas sit vnitas,tempus verò sit numerus:illa absque successione,hoc prioris & posterioris.& c.q. 10.ar.1.pa.43.col.2.lin.45.1ª.par.

Aeternitas ex quo potissimum notificetur.q.10.pa.44.col.2.lin.40.1ª.par.
Aeternitas participatiuè in aliis inuenitur.pa.45.li.27.1ª.par.
Aeternitas per tempus cognoscenda est pag.43.3.col.2.lin.51.1ª.part.
Aeternitas verè & propriè est in solo Deo.pa.45.col.2.lin.18.1ª.par.
Aeternitatis participatæ & æui differentia.q.10.pa.48.col.1.li.25.1ª.par.
Aeternitatis ratio,quòd in vniformitatis apprehensione consistat quomodo exponatur.pa.42.lin.80.1ª.par.
Aeternitate participata an operatio beata operetur,arguitur (in 4. di.49. q.6.) à Scoto.q.10.pa.47.col.2.li.78.1ª.par.
Aeternitatem dicere vniformitatem esse,& dicere esse vnitatem, non differūt,nisi quia specialius,perfectius & melius dicitur vniformitas,sicut vniuersaliter melius explicat naturam rei,genus proximū quam remotum q.10.pa.44.col.1.lin.10.1ª.par.
Aeternitate inter tempus per se primo differentia est per esse totum simul & huiusmodi.pa.56.col.1.lin.11.1ª.par.
Aetatis defectus excusans à mortali,multo magis excusat à veniali.qu.89. ar.6.pa.284.12æ.
Aeuiternum an æuo mensuretur.pa.49.co.1.lin.18.1ª.par.
Aeuum an continuè fiat propriè loquendo.q.10.pa.48.col.2.li.38.3ª.part.
Aeuum an totum simul sit.pa.48.1ª.par.
Aeuum licet non sit aliud quam æternitatis participatio , distinguitur tamen à S.Thoma hic & in 3.cont.Gen.c.16.æternitas participata ab æuo. q.10.pa.48.col.1.lin.5.1ª.par.
Aeuum medium est inter æternitatem & tempus.pa.46.col.1.li.19.1ª.part.
Aeuū nihil aliud est,quam æternitatis participatio.pa.48.col.1.li.4.1ª.par.
Aeui & temporis differentia.q.10.pa.46.col.2.1ª.par.
Aeuo an æuiternum mensuretur.q.10.pa.49.col.1.lin.20.3ª.par.
Aeuo an substantia bonis absolutè mensuretur. q.10.pa.48.col.1.1ª.par.
Affabilitas in quibus sit,& quòd duo exigat.quæstion.116.art.1. pagin.393. 22æ.par.
Affectus ad spiritualia an aliud peccatum quam superbia esse possit.pa.286. col.2.lin.86.1ª.par.
Affectus ad spiritualia an malus sit:quia declinat à regula superioris.pagi. ead.lin.87.1ª.par.
Affirmatio sicut est causa affimationis:ita negatio est causa negationis pa. 6.col.1.lin.60.1ª.par.
Affirmatio si est causa affirmationis & negatio negationis: ista regula tenet in solis causis propriis.q.64.ar.6.ad 1.pa.293.3ª.par.
Agens immediatū & patiens:quod simile coniungi:vel oporteat esse,quæ ratio sit.pa.39.col.2.li.48.1ª.par.
Agens non intendit priuationem boni,nisi quia intendit aliud bonum incompossibile illi priori.ac per hoc habet annexā priuationem alterius. q.18.ar.8.pa.60.1ª.par.
Agens omne an finitum vel infinitum facere intendat.pagi.134.c.1.lin. 77. 1ª.par.
Agens omne an sibi simile agat.pa.1114.col.1.li. 52.1ª.par.
Agens propriè dicitur posse,vt in proprium effectum,& vt in propriá naturam,quod vnica trasmutatione potest educere de potentia in actum. q.25.ar.1.ad 5.pa.249.3ª.par.
Agens proximum quid sit:& multa de agente proximo & immediato. pa. 38.col.2.lin.2.1ª.par.
Agentia corruptibilia quomodo comparentur.pa.212.col.2.li.52. 1ª. par.
Agentia imperfecta quæ agunt & patiuntur, sunt duplicia. pag. 212.col.1. lin.80.1ª.par.
In Agentibus quia apprehensa distinctio naturarum patet quum cibus talis differens ab illo alio secundum speciem apprehensus, mouet appetitum,distinctio autem secundum virtutem est secundum diuersam rationem apprehensionis: ita quòd ex ipsa diuersa ratione quæ apprehenditur,eadem res habet diuersam virtutem mouendi appetitum. q.23,art. 4. pa.81.12æ.par.
Agentium causarum impedimenta quomodo intelligenda sunt.pa.115.co. 2.lin.52.1ª.par.
Agere per necessitatem naturæ dupliciter intelligi potest.pa.113.col.2.lin. 5.1ª.par.
Agere quomodo intelligatur in solis cognoscitiuis esse principium agendi propter finem.q.6.ar.1.col.pa.23.12æ.par.
Alchimistarum ars quomodo reprobetur.q.77.ar.2.pa.251.22æ.par.
Alimentum dupliciter dicitur:vno modo vt est in communi potentia:alio modo vt ad ipsa membra determinatum est.pa.491.col.1. lin.77.1ª.part.
Alimentum dupliciter sumitur:vno modo vt in substantiam nutriti conuersum est:alio modo vt est in potentia proxima,vt in eammet conuertitur.pa.491.col.2.lin.29.1ª.par.
Alimentum superfluum quod dicatur:& quod necessarium.pa.ead.lin.39. 1ª.par.
Aliqua quantò sunt perfectiora,an alia excedant magnitudine, vel multitudine.pa.232.col.1.lin.41.1ª.par.
Aliquid conuenire alicui per se,idest,non per accidens dupliciter contingit:vno modo physicè,alio modo simpliciter.pa.214.co.1.lin.45.1ª.par.
Aliquid dici tale ab aliquo dupliciter contingit,pa.32.col.2.lin.50.1æ. par.
Aliquid esse vel fieri voluntate,contingit dupliciter,s.concomitanter vel casualiter,seu principatiuè pa.194.col.1.li.33.1ª.par.
Aliud est,contigēter euenire,& aliud est necessario euenire: & aliud est, infallibiter seu ineuitabiliter euenire.pa.127.co.1.lin.93.1ª.par.
Aliud est dicere,Sortes pater est causa per se Platonis filij. & Plato per se causa,& aliud est dicere Sortes & Plato sunt per se causa Ciceronis.pa. 221.col.1.lin.7.1ª.par.
Altaris & aliarum rerum ecclesiasticarum inanimatarum consecratarum virtus.q.83.ar.3.pa.404.col.1.3ª.par.
Alterans primum vniuersaliter est omnino inalterabile,& primum mouēs localiter immobile,& prima causa omnino incausata.pag.22.col.1. lin. 4.1ª.par.
Amicitia an sit specialis virtus distincta per se.q.23.ar.3.1m.pa.77.22æ.part.
Amans quomodo sit in amato,& econuerso.q.28.ar.2.pa.108.12æ.par.
Amare actu virtute vel habitu quid sit.q.24.ar.10.ad 2.pa.89.22æ.par.
Amare propriè est appetitus sensitiui:quum enim amor sit prima passio appetitus sensitiui , si amare non conueniret propriè appetitui sensitiuo, nec delectari nec timere propriè eidem conueniret.q.25.art.2.pag. 84. 12æ.par.
Amari quæritur aliquid ea ratiōe qua honorari,& quomodo intelligatur. q.27.ar.1.ad 2.pa.104.22æ.par.
Amatum in peccato veniali an ametur habitualiter propter Deum,quamuis non actus.q.24.ar.10.ad 2.pa.89.22æ.par.
Amatum quo pacto in amante est pa.146.col.1.lin.20.1ª.par.
Amor cum primus actus voluntatis sit quomodo non possumus eligere nisi præamemus.pa.130.col.lin.12.1ª.par.
Amor essentialiter & personaliter sumi potest.pa.179.col.2.li.1.1ª.par.
Amor est ab amante & amabili vt concepto.pa.176.col.1.lin.83.1ª.par.
Amor est fortior odio non loquendo de quocunque odio relato ad quemcunque amorem & econuerso:sed de coniugatis.q.29.ar.3.pa.94.12æ.p.
Amor est in Deo.pa.120.col.1.lin.17.1ª.par.
Amor & odium non formaliter sed virtualiter congenerantur,coalescunt, & condesinunt.q.23.ar.4.pa.81.12æ.par.
Amor ex propria ratatione reflectitur supra se.q.25.ar.2.pa.92.12æ.par.
Amor naturalis dupliciter capitur : vno modo pro inclinatione naturali alicuius in aliquid,alio modo pro actu elicito potentiæ appetitiuæ.pa. 275.col.1.li.25.1ª.par.
Amor naturalis est in angelis.pa.ead.lin.35.1ª.par.
Amor non distinguitur in amorem amicitiæ,& concupiscentiæ, tanquam in diuersos amores,sed tanquam in diuersos modos amandi.vnus enim & idem amor est amicitiæ respectu amici , & concupiscentiæ respectu boni illi voliti.q.26.ar.4.pa.87.12æ.par.
Amor personaliter est nomen proprium spiritussancti.pa.120.lin.2.1ª.par.
Amor potest esse perfectus cognitione existēte imperfecta: quia perfectio cognitionis attenditur secundum modum quo perficitur ratio , qui est distinguere etiam quæ sunt simplicia,ac per hoc ad perfectam cognitionem boni exigitur & quod bonum secundum se apprehēdatur,& quod distinctè cognoscatur secundum pares proprietates , &c.perfectio autem appetitus moris non exigit tot cognitiones boni , sed prima sufficit ei.s.quòd bonum secundum se apprehendatur.q.27.ar.2.pa.88.12æ.p.
Amor quomodo bonum in communi respiciat.pa.120.co.1.li.51.1ª.par.
Ad amorem omnes vnitates concurrentes si considerentur , amor magis vnit quàm intellectio: quoniam amor causatiuus est vnionis realis : sed si comparetur amor & intellectio secundum illam solam vnionem quā facit formaliter,sic intellectio magis vnit,quàm amor : quia intellectus in actu est intellectum in actu,amans autem non est amatum in actu.qu. 28.ar.1.pa.90.12æ.par.
Amoris de ratione an sit procedere à verbo in quantum verbum, an solum inquantum verbum res intellecta est.pa.147.co.1.lin.27.1ª.par.
Amoris perfectio ex duplici capite oritur, sc.ex parte amantis,& ex parte amati : cognitio autem est causa amoris tantùm ex parte amati. pag.88. 12æ.par.
Amoris veri qui solis bonis conuenit quinque signa. q.25.art.7.pagin.94. 22æ.part.
Amydum.vide Eucharistia.3ª.par.
Analogia.vide Nomen.idem.
Analogatum primum an poni debeat in rationib.aliorum analogatorum. pa.70.co.2.lin.84.1ª.par.
Analogum prius dicitur de eo , quod ponitur in aliorum diffinitione quā de alis,pa.ea.lin.71.1ª.par.
Analogum quo pacto in vno tantum secundum propriam rationem saluetur.pa.102.co.1.lin.74.1ª.par.
Angelus an & quo pacto possit dici moueri : dum est in termino à quo vel ad quem.pa.243.co.1.lin.45.1ª.par.
Angelus an in primo instanti mereri potuerit, & ex consequenti peccasse. pa.290.col.2.lin.59.1ª.par.
Angelus an ex parte rei electæ peccauerit & appetierit non solum malè, sed malum propria virtute beatitudinem appetendo,& nunquid in hoc doctor sanctus sibi contrarius videatur.pa.289.co.1.li.76.1ª.par.
Angelus an possit in loco indiuisibili quantumcunque paruo: aut quātumcunque magno esse.pa.241.co.1.li.50.1ª.par.
Angelus an possit instantanea mutatione acquirere terminum stantem à termino à quo nisi pertransito medio.pa.144.co.1. lin.89.1ª.par.
Angelus an singularia cognoscat per species a rebus acceptas, aut per influxas.pa.263.co.1.lin.12.1ª.par.
Angelus beatus beatitudine proficere non potest.pa.ea.lin.76.1æ.par.
Angelus beatus peccare non potest.pa.284.col.1.lin.11.1ª.par.
Angelus est creatus à Deo.pa.279.co.1.lin.66.1ª.par.
Angelus est simpliciter magis ad imaginem Dei, homo autem est magis secundum quid.pa.317.co.1.lin.1.1ª.par.
Angelus & anima sunt diuersarum specierum,& naturaliter inęquales.pa. 324.col.2.lin.84.1ª.par.
Angelus fuit creatus beatus naturali beatitudine.p.102.co.1.lin.78.1ª.par.
Angelus idem matrem & infantem custodit, quandiu est in vtero eius.pa. 113.ar.5.ad 3m.1ª.par.
Angelus in Deum conuerti non potest , nisi auxilio gratiæ adiutus fuerit. pa.ea.lin.30.1ª.par.
Angelus in loco est:æquiuocè tamen corporis respectu.pa 237.co.1.li.74. 1ª.part.
Angelus localiter moueri potest:æquiuocè tamen corporis respectu.pag. 242.co.1.lin.93.1ª.par.
Angelus motu continuo necessariò media pertransit.pag.ead.co.2.lin.74. 1ª.part.
Angelus motu non continuo non potest pertransire omnia media.pa.ead. lin.84.1ª.part.
Angelus naturali dilectione diligit plus Deus quàm se.pa.278.co.1.lin.56. 1ª.part.
Angelus non cognoscit omnia per essentiam suam , sed per similitudines superadditas.pa.254.col.1.lin.3.1ª.par.
Angelus non est vbique : sed in vno particulari loco. pag.239.col.2.lin.83. 1ª.part.
Angelus non fuit creatus beatus beatitudine supernaturali.p.281.co.2.lin. 1.1ª.par.

Angelus non peccauit in primo instanti sui esse.pagi.290.colum.1. lin.67. 1ª.par.
Angelus peccauit appetendo esse vt Deus pag.288.col.1.lin.59.1ª.par.
Angelus per nullum habitum intelligit Deum naturaliter,sed propria sub stantia vtitur vt specie intelligibili ad intelligendum Deum.q.50.art.6. 147.12ª.par.
Angelus per suam substantiam seipsum intelligit.pa.258.col.1.li.36.1ª.par.
Angelus quilibet alios cognoscit per inditas omnium rerum rationes in eo.pa.259.col.1.lin.87.1ª.par.
Angelus quilibet habet proprium ordinem nobis incognitum.pa.464.co. 1.lin.14.1ª.par.
Angelus secundum mentem sancti doctoris,an per tres species simul intelligat,scilicet essentiam diuinam:per essentiam propriam: & per aliquã speciem innatam:& an singula ex quo cognoscit & ponit differentiam inter cognita,per diuersas species simul cogoscit.pag.267.col.2.lin.14. 1ª.par.
Angelus seipsum diligit dilectione naturali & electiua.pag.277.col.1.lin. 73.1ª.par.
Angelus statim post primum charitatis actum quo beatitudinem meruit, beatus fuit.pa.282.col.2.lin.88.1ª.par.
Angelus tam bonus quàm malus naturali sua virtute imaginationem mutare non potest.pa.464.col.1.lin.78.1ª.par.
Angelus vnus alium illuminat.pa.ea.lin.32.1ª.par.
Angelus vnus alterius voluntatem mouere non potest.pag.450.col.2.lin. 82.1ª.par.
Angelus vnus diligit alium dilectione naturali quo ad aliquid: & quo ad aliquid non.pa.ead.col.2.lin.73.1ª.par.
Angeli aliqui à Deo in ministerium mittuntur.pag.465.col.1.lin.8.1ª.par.
Angeli an secundum proprias rationes omnia cognoscant.pag.263.col.2, lin.54.1ª.par.
Angeli appetitus per concupiscibilem & irascibilem non distinguitur.pa. ead.co.2.lin.24.1ª.par.
Angeli apprehensio qua peccauit an sit immobilis.pa.297.colum.1.lin. 73. 1ª.par.
Angeli boni prælati sunt malis & eos regunt.pa.460.co.1.lin.73.1ª.par.
Angeli cognitiõe beatifica an gratiæ mysteria cognoscere possint.pa.266. col.2.lin.31.1ª.par.
Angeli cognitione naturali gratię mysteria non cognoscunt.pa.ead.li.88. 1ª.par.
Angeli consecuti sunt gratiam & gloriam secundum naturalium quantitatem.pa.283.co.2.lin.48.1ª.par.
Angeli de custoditorum malis non dolent.pa.470.co.1.lin.55.1ª.par.
Angeli deficere necessitatem reparationis, quomodo intelligatur.q.4.ar. 2.p.a.37.3ª.par.
Angeli eorum quæ naturaliter cognoscunt, non omnia actu considerant, sed secundum cogitationem in verbo semper actu considerant.pa. 267. col.1.lin.48.1ª.par.
Angeli esse dupliciter distinguitur:absolutè.s.& vt coexistens differentis temporis realis,vel imaginarij.pa.48.col.2.lin.50.1ª.par.
Angelicæ essentiæ & potentiæ sicut sunt alterius rationis à nostris, ita & habitus.q.50.ar.6.pa.147.12ª.par.
Angeli essentiam per seipsam esse similitudinem omnium,&per adiunctas species,tantum distat vt primum ponat perfectionem altissimam, secundum diminutam:quia primum ponit essentiam illam vnitè habere species rerum,secundum verò diuisim.q.51.ar.1.pa.148.12ª.par.
Angeli in cœlo empyreo seu supremo creati sunt.pa.280.co.1.li.38.1ª par.
Angeli inferiores nunquam superiores illuminant:sed econtra.pa.451.co. 1.lin.7.1ª.par.
Angeli inferiores tantum de lege communi mittuntur: superiores autem ex diuina dispensatione.pa.466.co.1.lin.44.1ª.par.
Angeli in primo instanti an verè propriè vitam æternam meruerint.pagi. 292.col.2.li.19.1ª.par.
Angeli intellectus secundum Scotum vt obiecto mouetur:ita à gratiæ mysteriis in actu positis.pa.236.col.2.li.vlt.1ª.par.
Angeli interdum corpora assumunt.pa.236.col.1.li.53.1ª.par.
Angeli inter substantias spirituales cum locum tenent,quem corpora cælestia inter substantias corporeas,&c.pa.368.col.1.lin.15.1ª.par.
Angeli in verbo mysteria cognoscunt non omnia:neque æqualiter,neque simul.pa.ea.col.2.lin.5.1ª.par.
Angeli in verbo omnia simul cognoscunt.pa.ea.li.60.1ª.par.
Angeli.Ministrare.3ª.par.
Angeli multi sunt in vno ordine nobis noto.pa.456.col.1.lin.63.1ª.par.
Angeli nec cum hominibus nec inter se sunt vnius hierarchiæ:sed tres inter se hierarchias constituunt ex parte multitudinis ordinatæ.pa.ea.li. pe.1ª.par.
Angeli non cognoscunt componendo & diuidendo.pag.269.col.1.lin.75. 1ª.par.
Angeli non habent corpora sibi naturaliter vnita.pa.234.co.2.lin.62.1ª.p.
Angeli non possunt simul cognoscere naturaliter ea,quæ per diuersas species innatas eis repræsentantur.pa.ea,col.1.li.64.1ª.par.
Angeli non sunt in potentia essentiali secundum naturalem cognitionem pa.267.col.1.li.25.1ª.par.
Angeli nullum vitæ opus absolutè loquendo in corporibus assumptis exercent.pa.ea.co.2.li.70.1ª.par.
Angeli nunquid in genere esse dicantur.pa.235.co.1.li.1.1ª.par.
Angeli omnes imo omnes creaturæ rationales sunt vnius hierarchiæ ex parte principis.pa.454.co.1.li.53.1ª.par.
Angeli omnes secundæ hierarchiæ non mittuntur.pa.467.co.2.li.26.1ª.p.
Angeli omnes si in primo instanti verè meruerint per actum dilectionis Dei vt supernaturali beatitudinis obiectum est, ergo in secundo instanti non tenebantur ad actualiter dirigendum actum suum in charitatis obiectum.pa.ea.lin.93.1ª.par.
Angeli operationes an æuo mensurentur.pa.47.col.1.li.13.1ª.par.
Angeli operationes an tempore mensurentur.pa.ea.li.71.1ª.par.
Angeli per corpora assumpta quædam vitæ opera operari possunt: quantum ad id,in quo cum corporibus vitalibus communicant, non autem quantum ad id,quod viuentium proprium existit.pa.ea.li.66.1ª.part.
Angeli per species à Deo infuxas singularia cognoscunt.pa.262.co.2.lin. 74.1ª.par.
Angeli per sua naturalia aliquã cognitionem de Deo habere possunt. pa. 260.col.2.li.1.1ª.par.
Angeli plures an simul in vno loco potentia naturali vel logica esse possint.pa.ea.li.52.1ª.par.
Angeli plures remanserunt quàm ceciderunt.pa.294.col.1.li.7.1ª.par.
Angeli plures simul in vno loco esse non possunt.pa.ea.co.2.li.36.1ª.part.
Angeli possunt naturali cognitione omnia simul cognoscere,quæ per vnã speciem repræsentantur.pa.ea.li.63.1ª.par.
Angeli quanto sunt superiores tanto per species vniuersaliores intelligunt.pa.256.co.1.li.87.1ª.par.
Angeli quomodo per contractum virtualem in loco esse dicantur.pag.ea. li.86.1ª.par.
Angeli ratio essendi in loco secundum doctorem quædam sit.pa.ea.lin.60. 1ª.par.
Angeli res naturales cognoscunt per species intelligibiles in eis existentes.pa.261.col.2.li.84.1ª.par.
Angeli secundum instans cum fuerit libertatis & meriti:ita quòd liberum omnibus fuit immediatè post creationis instans meriri & demeriri: an omnes angeli erant viatores.pa.291.co.2.li.58.1ª.par.
Angeli secundum naturam suam incorruptibiles non existunt.pa.233.co.2. lin.40.1ª.par.
Angeli secundum Scot.& sanct.doct.quo pacto in loco esse dicantur.pag. 238.col.2.li.50.1ª.par.
Angeli singularia cognoscunt.pa.262.col.1.li.84.1ª.par.
Angeli sunt in maxima multitudine omnem materialem numerum excedentes.pa.231.col.2.li.vlt.1ª.par.
Angeli sunt in tali potentia secundum cognitionem per reuelationem:pa. ea.li.28.ar.1ª.par.
Angeli superiores inferiores illuminant de omnibus quæ nouerunt. pag. li.36.1ª.p.
Angeli virtute propria miracula facere non possunt. pag. 462. co.1.lin.95. 1ª.part.
Angeli vnus actus an sit primus naturalis & meritorius. pa. 292.co.1.li.50. 1ª.part.
Angelis an sit potentia motiua.pa.ea.lin.50.1ª.par.
Angelis conuenit mitti inquantum de nouo applicantur ad aliquod ministerium.q.112.ar.1,c.pa.465.1ª.par.
Angelis dilectio est duplex,naturalis,scilicet & electiua. pa.276.co.1.lin. vlt.1ª.par.
Angelis duplex est cognitio:vna s.naturalis,& hæc est per ipsorum essentias,per species innatas:alia supernaturalis & beatifica: & hæc dicitur cognitio,quam in verbo Dei habent.p.266.co.1.li.78.1ª.par.
Angelis est aliqua locutio.pa.276.co.2.li.39.1ª.par.
Angelis est sola intellectiua cognitio.pa.153.co.2.li.3.1ª.par.
Angelis est liberum arbitrium.pa.274.co.1.lin.1.1ª.par.
Angelis malis duplex locus pœnalis conuenit: infernus, sc.simpliciter:& aer caliginosus vsque ad diem iudicij.p.298.co.2.li.14.1ª.par.
Angelis negare omnem discursum,an de mente Scoti probabile sit. pa.ea. co.2.lin.85.1ª.par.
Angelis non est intellectus agens:neque possibilis nisi æquiuocè.pag.252. co.1.li.91.1ª.par.
Angelorum esse intelligibile an sit esse substantiale, vel intentionale. pag. 262.col.1.li.1.1ª.par.
Angelorum locutio an prior illuminatione sit,vel contra. pa.449.co.1.li. 2.1ª.par.
Angelorum ministeria & orationes sanctorum quomodo non in verbo, sed in dono consilij sunt.q.42.ar.3.pa.181.22ª.par.
Angelorum missio sicut & diuinarum personarum,scilicet inuisibilis & visibilis,est duplex,sc.interior.i.ad effectum intellectualem, sc.ad illuminationem: & exterior.i.ad effectum corporalem. Primo modo conuenit omnibus angelis non autem secundo modo.q.112.ar.2.pa.466.co.1. lin.70.1ª.par.
Angelorum multitudo an intelligatur materialis, scilicet secundum speciem,& secundum numerum: an multitudo specifica materialis tãtum, an multitudo primarum partium materialium vniuersi. pag. 232.co.1.li. 88.1ª.par.
Angelos inferiores tantum ad nos mitti expresè dicit Dionysius c.13.cœl. hierar.Et hoc dicit esse propter ordinem diuinæ legis vt inferiora reducantur in Deum per media.Quod autem dicitur de Seraphin misso:soluit dupliciter.s.vno modo quod ille angelus purgans,dicatur Seraphin æquiuocè,s.non ordine sed ab actu,quem tunc exercuit, quia igne purgauit,& Seraphin dicit incendium.Alo modo soluit, quod dicatur propriè seraphin,ille qui est de ordine illo.Et dicitur purgare, non quia ipse immediatè purget, sed quia eius authoritate vel quia percepta ab ipso illuminatiõe,inferior angelus purgauit.Et ponit exemplum. Sicut dicitur,Papa vel episcopus absoluere quando authoritate ipsius aliquis absoluit. Et ideo propter reuerẽtiam angelus inferior qui visionem formauit reducit in Deum primo,&in Seraphin secundo.Ac si diceret:ego purgo te,per lumen acceptum à Deo mediante Seraphin q.112.art.2.pa. 466.co.2.lin.10.1ª.par.
Angelos inter potest esse pugna non discordia voluntatum, sed contrarietate meritorum eorum pro quibus pugnare dicuntur pag.ea.co.2.li.10. 1ª.part.
Angelum voluntariè peccasse in primo instanti sui esse,an Manichæum sapiat.pa.ea.co.2.lin.30.1ª.par.
Anima aliquo corpore mediante vniri non potest.p.337.co.2.li.2.1ª.p.
Anima an & quomodo per species abstractas singularia cognoscat.p.406. co.1.lin.65.1ª.par.
Anima an propter melius corpori vniatur.pa.402.co.1.li.85.1ª par.
Anima an tam inferiora quam supriora per propriam essentiam cognoscat. pa.ea.co.2.lin.86.1ª.par.
Anima Christi an omnia simul in verbo, vel successiuè ad quodcunque se voluerit conuerti videat.pa.62.co.2.li.82.1ª.par.

Anima

Anima eadem in homine est nutritiua,sensitiua,& intellectiua. pa. ea.lin. 79.1ª.par.
Anima est tota in toto,& tota in qualibet parte.pa.337.co.1.li.70.1ª.par.
Anima & vniuersaliter omnis forma substantialis in materia recipitur nullo modo accidente mediante.pa.336.co.1.li.47.1ª.par.
Anima humana an esse per se habeat.pag.ea.li.52.1ª.par.
Anima humana est incorruptibilis.pa.322.co.1.li 7.1ª.par.
Anima humana est principium incorporeum & subsistens.pa.319.co.1.lin. 95.1ª.par.
Anima humana vniuersaliter sumpta in communi an vnam numero materiam habeat.pa.490.co.1.li.37.1ª.pa.
Anima immediatè à Deo fit.pa.410.co.2.li.4.1ª.par.
Anima inseparata cum sit memoria quoad vtranque conditionem:scilicet conseruationem obiecti & præteritionem tam actus quam obiecti sensibilis,an in parte intellectiua sit memoria completè.pa.536.co. 2.li. 14.1ª.par.
Anima inseparata manet actus scientiæ acquisitæ:sed non eodem modo.p. 407.co.1.li.40.1ª.par.
Anima intellectiua non est composita ex materia & forma.pa.322.col.1.li. 95.& vlt.1ª.par.
Anima intellectiua quamuis in homine pro vegetatiua & sensitiua sufficit an etiam sufficiat pro forma mixtionis & corporeitatis.pa.ea. co. 2. li. vlt.1ª.par.
Anima intellectiua quare non corrumpatur.pa.328.co.2.li.1.1ª.par.
Anima intellectiua secundum essentiam est corporis actus: sed secundum potentiam non:quia inquantum potest intelligere corpus nõ perficit. pa.327.co.1.li.84.1ª.par.
Anima nata de se est mouere ad quamlibet partem: sed per corporis grauitatem impeditur:ideo difficile est homini ascendere.qu.62.art.2.ad 2ᵐ. pa.281.co.2.1ª.par.
Anima non est corpus,sed corporis actus.pa.318.co.1.lin.84.1ª.par.
Anima non est substantia Dei.pa.409.co.1.li.21.1ª.par.
Anima nostra cum sit pura potentia in genere intellectionis quomodo per seipsam intelligi potest.pa.ea.li.68.1ª.par.
Anima nostra duas virtutes ad intelligendum concurrentes habet: vnam actiuam vocatam intellectus agens, & aliam passiuam vocatam intellectus passibilis.pa.252.co.1.li.83.1ª.par.
Anima nostra non per essentiam suam,sed per actum suum se cognoscit.p. 395.co.1.li.56.1ª.par.
Anima nostra quomodo in potentia essentiali seipsam cognoscat,& tamẽ ipsa sit in seipsa intrinsecè secundum esse naturale.pagi.ead.col.9.li.58. 1ª.par.
Anima nostra quomodo intrinsecè naturam entis habeat seu substantiæ secundum esse naturale:& tamen sit in potentia essentiali ad cognitionem entis substantiæ.pa.ea.li.60.1ª.par.
Anima per intellectũ cognoscit corpora cognitione immateriali, vniuersali & necessaria.pa.376.co.1.li.33.1ª.par.
Anima per species inditas non intelligit.pa.378.co.1.li.1.1ª.par.
Anima quod secundum substãtiam sit pura potentia,& quod secundum vnam eius & ab ea virtutem,scilicet intellectum agentem sit actus in eodem genere,quomodo simul se compatiuntur.pa.397.co.1.li.92.1ª.par.
Anima quomodo sit perfectio corporis,& tamẽ nullam in se naturam corporis claudit.pa.320.co.1.li.92.1ª.par.
Anima.Quomodo stent hæc simul,anima inficitur ex carne, quæ est principium geniti:& caro non inficit animam nisi inquantum est principium actiuum in generatione.q.61.ar.4.pa.249.12ª.p.
Anima rationalis sola inter sensibilium formas per creationem fit: pa.ead. li.68.1ª.par.
Anima sensitiua ab anima generante principaliter causatur, & semine instrumentaliter.pa.485.co.1.lin.88.1ª.par.
Anima separata an in communi resurrectione huius vel illius reuersa ad corpus retineat suam propriam terminationem,an perdat illam & terminetur personalitate totius.q.6.ar.3.pa.59.3ª.par.
Anima separata cũ incorporea sit:& à nullo corpore localiter distet quomodo quæritur.ar.7.q.89.vtrum distantia localis,&c.pa.eadem.lin. 73. 1ª.par.
Anima separata æquè propinquum & distans intelligit. pag.ead.colum.2. li.94.1ª par.
Anima separata cognoscit omnia naturalia, in communi tamen & cõfusè. pa.ea.li.21.1ª.par.
Anima separata cognoscit quædam singularia,sed non omnia etiam potẽtia.pa.ea.li.83.1ª.par.
Anima separata habet de aliis animabus perfectam cognitionem naturalem:de angelis autem imperfectam & deficientem.pa.404.co.1. lin. 41. 1ª.par.
Anima separata sua naturali virtute aliquod corpus mouere non potest. pa.ea.li.70.1ª.par.
Anima si esset immediatum principium suę operationis,an semper habens animam actu opera vitæ habet,cum anima secundum essentiam sit actus sicut semper est viuum,& an rationes Scoti contra ipsum procedant. p. ea.co.2.li.29.1ª.par.
Anima simul cum copore producta est.pa.ea.li.75.1ª.par.
Anima sola potens intelligere quomodo dicatur.pa.ea.col.2.li.34.1ª.par.
Anima sua virtute materiam corporalem immutare non potest.nisi aliquo corpore mediante.p.484.co.1.li.18.1ª.par.
Animæ substantiam impossibile est suam potentiam esse.pa.339. co.1.li.50. 1ª.par.
Anima vna aliam per speciem intelligit:& ideo anima Lazari nosse potuit animam Abrahæ sicut alia substantias separatas.pag.405.colum.2.lin.9. 1ª.par.
Animæ aliæ ab intellectiua quare corrumpantur.p.ea.li.13.1ª.par.
Animæ an nulla contrarietas insit.p.ea.co.1.li.87.1ª.
Animæ brutorum non sunt subsistentes.pa.321.col.2.li.12.1ª.par.
Animæ immortalitas an ex naturali desiderio certificari possit.pa.ea.co.2. li.48.1ª.par.
Animæ in potentiis est ordo.pa.359.co.1.li.36.1ª.par.
Animæ intellectiuæ esse an aliis formis conueniat.pa.ea.lin 80.1ª.par.
Animæ intellectiuæ esse an sit ipsum esse compositi.p.ea.co.2.li.78.1ª.p.
Animæ non sunt creatæ ante corpora:sed simul creantur,cum corporibus infunduntur.pa.488.co.2.li.vlt.1ª.par.
Animæ omnes secundum sanctum doctorem quo pacto vna sunt in homine,& an ratio Scoti contra ipsum valeat.pa.333.co.1.li.44.1ª.par.
Animæ separatæ quæ hic aguntur naturaliter nesciunt.pa.498.co.1.lin.45. 1ª.par.
Animæ sunt tres.pa.346.co.1.li.5.1ª.par.
Animæ tres secundum Pla.quo pacto essentia & loco distinguantur.p.311. co.2.li.61.1ª.par.
Animæ vegetatiuæ partium omniũ,generatiua est finalior.dignior & perfectior.q.72.ad 1ᵐ.pa.314.co.2.li.55.1ª.par.
Animam habere operationes per se dupliciter intelligitur:vno modo,s.absque corporeo organo,alio modo per se,omnino,idest,quòd non communicet corpori vt organo,& hinc tota quæstio de animæ immortalitate pendet.pa.ea.co.4.li.34.1ª.par.
Animam intellectiuam cum semine traduci hæreticum est.pa.486.co. 2.li. 73.1ª.par.
Animam operari per se tribus modis dici potest.pa.ea.li.65.1ª.par.
Animam præter intellectiuam an ponatur aliqua alia forma in materia inextensa,scilicet anima sensitiua animalium perfectorum.pa.338. co.1.li. 65.1ª.par.
Animarum humanarum substantiæ quales sint.pa.390.co.1.li.89.1ª.par.
Antichristus an dicatur caput omnium malorum tam dæmonum quam hominum.q.8.ar.8.pa.67.3ª.par.
Anxietas.Quum effectus tristitiæ consistat in appetitu fugitiuo, quando cõtingit desse refugium aliquod,constituitur anxietas & angustia,quãdo verò in tantum tristitia est quod nec appetibile aliquod ex ea derelinquitur,sed solum contrarium contristans,constituitur accidia.q.15. ar.8.pa.114.12ª.par.
Apostoli quidam a Christo sunt electi,qui orant in matrimonio,ad statum religionis & piscopatus.q.186.ar.4.Episcopus.7.pa.658.22ª.p.
Apostoli sunt ordinati episcopi à B.Petro: cui à domino dictum est, pasce oues meas.q.186.ar.41.pa.649.22ª.par.
Apparitio imaginaria ex trib. causis prouenire potest,s.ex voluntate imaginantis, & ex commotione naturæ sana vel ægra, & ex commotione ab extrinseca causa,scilicet angelis,pa.464.co.2.li.10.1ª.par.
Appetere naturaliter contingit dupliciter:vno modo quo ad actus specificationem:alio modo quòd ad illius exercitium.pa.366.co.1.li.54.1ª.
Appetere nihil aliud est quàm in aliquid inclinari.p.261.co.1.li.50.1ª.part.
Appetibilis seu finis ratio vt tendatur in ipsum & quiescatur in eo est eadem secundum naturã & diuersa secundum virtutem:quod est esse eandem materialiter & diuersam formaliter respectu passionum. q.23.ar.4. pa.80.12ª.par.
Appetibilium naturalis ordo ab appetitu sensitiuo quomodo consonet.quod omninò sit cõtrarius ordini statuto ab institutore naturæ in hoc quod naturæ institutor delectationes sensibiles instituit propter operationes vt finem, & appetitus sensitiuus appetit operationes propter delectationes,& quomodo ex hoc quod apprehensio sensitiua non attingit ad cõmunem rationem boni,sed particularis boni quod est delectabile:sequatur & sicut effectus ex causa quod appetitus sensitiuus feratur in operationem propter delectationem.q.4.ar.2.pa.12.12ª.
Appetitiua nõ conceditur in litera simpliciter magis actiua, quam apprehensiua,sed quò ad principiandum actum exteriorem: apprehensiua enim cum moueat appetitiuam: est magis in actu simpliciter & magis actiua quodam modo,appetitiua autem efficacior est actum exteriorem, quia ei obediunt vires executiuæ,& quia primum mouens est ad exercitium actus.q.22.ar.2.ad 2.p.77.12ª.par.
Appetitus actus est appetere non habita: amare habita, & delectari in eis q.19.art.1.pa.110.co.2.li.40.1ª.par.
Appetitus an sit actus elicitus naturæ intellectualis.p.110.co.1.li.90.1.par.
Appetitus à quo mouetur, cùm in istas res singulares sensibiles fertur.pa. 363.co.1.lin.32.1ª.par.
Appetituus intellectiuus an feratur in res singulares secũdum aliquam rationem vniuersalem:sicut cum appetit aliquid,quia est bonum. p.ea.co. 2.lin.vlt.1ª.par.
Appetitus intellectiuus & sensitiuus diuersæ potentiæ sunt.pa.361.co. 1.li. 50.1ª.par.
Appetitus intellictiui & sensitiui differentia in hoc quòd appetitus sensitiuus tendit in operationes propter delectationes, intellectiuus autem econuersò appetit delectationes propter operationes.q.4.ar.2.p.17.vide Delectio.12ª.par.
Appetitus naturalis dupliciter sumitur: vno modo pro inclinatione à natura indita:& sic non est actus aliquis eliquatus, alio modo pro actu secundo,quo in præcognitum tenditur.p.346.co.1.li.83.1ª.par.
Appetitus sensitiuus distinctus per irascibilem & concupiscibilem est subiectum virtutis moralis propriè, temperantiæ.s.& fortitudinis: non inquantum communis est nobis & brutis, sed vt obedibilis rationi. q.56. ar.4.p.164.12ª.par.
Appetitus sensitiuus & rationalis.i.voluntas,quot sint potentiæ. q.80.art, pa.362.co.1.0.1ª.par.
Appetitus sensitiuus qumomodo per irascibilem & cõcupiscibilem distinguatur.pa.274.co.2.li.93.1ª.par.
Appetitus sensitiui ad voluntatem an tam arcta obedientia videatur, vt nisi in virtute eius mouere non possit.pa.365.co.1.li.16.1ª.par.
Appetitus sensitiui obiectum est bonum sensibile, sed bonum simpliciter est obiectum voluntatis.q.59.ar. 4.pa.274.co.2.1ª.par.
Appetitus sensitiui prosequentis bonum,& fugientis malum motus differentia.q.141.ar.3.pa.569.22ª.
Appetitus superior an quandoque vel semper mediante inferiori appetitu moueat.pa.ea.co.2.lin.17.1ª.par.
Appetitus superior qui est voluntas an sit subiectum studiositatis, curiositatis,vel inferior qui est concupiscibilis & irascibilis.q.166.& 67.p.576 & 577.22ª.par.
Appetitum an appetibile moueat in genere causæ efficientis. pa.364. co.1. lin.15.

lin.15.1ª.par.
Appetitum omne ab hominibus appetatur propter beatitudinem. q.1.ar. 6.pa.5.vide Beatitudo.12e.p.
Ad appetitum quæ spectant, nihil differ esse aut apparere.q.32.ar.1.pa.102. 12e.p.
Appropinquatio quanto aliquid habet minus de potentialitate: tanto magis appropinquat Deo.q.21.pa.77.co.2.li.70.12e.p.
Appropriatio in diuinis quotupliciter fieri possit.q.39.pa.187.col.2.li.50. 1ª.par.
Aqua quare colorem non retinet,& aër lumen non conseruat.pa.443.co. 2.li.2.1ª.par.
Aquæ supra firmamentum quales sint.pa.308.co.1.li.50.1ª.par.
Aquarum congregatio an conuenienter describatur tertia die.q.69.p.310. co.1.& 2.0.1ª.par.
Arbitrij liberi bonus vsus an causa prædestinationis existat.pa.131.co.1.li. 36.1ª.par.
Archangeli quem ordinem inter angelos & principatus teneant.q.108. p. 456.co.1.0.1ª.par.
Arduum comparatum ad bonum est ratio recessus, comparatum verò ad malum ratio accessus,& quia obiectum irascibilis est totum cõtractum, s.bonum arduum & malum arduum, ideo in litera non simpliciter, sed comparatiue interpretandum est quòd arduum non est ratio accessus. q.25.art.3.pag.85.12e.par.
Arguere an liceat à destructione antecedentis.q.17.ar.1.pa.109.3ª.par.
Argumentum firmatur oratione, primò à substantia actus: secundò à circunstantiis.q.7.pa.28.co.lin.20.12e.par.
Argumentum sumitur ex solo literali sensu sacræ scripturæ.p.1ª.pagin.12. col.1ª.lin.46.1ª.par.
Armen.Eucharistia 3ª.par.
Ars.An applicatio omnis rationis rectè ad factibile spectet ad artem.q.47. ar.2.ad 3.p.161.22e.par.
Ars & prudentia quomodo differant respectu applicationis ad opus q.47. ar.1.pa.Ibid.
Artes speculatiuæ quomodo dicantur.q.47.ar.2.ad 3.pa.161.22e.p.
Artis propria veritas consistit in conformitate ad appetitum rectum, non in moralibus, sed in artificialibus, qui tunc est quum finem habet à quo aliquando artificiale malum est, quia veritas intellectus practici cõsistit in adæquato dirigere:& quamuis vsus & directio in arte coincidant, distinguuntur tamen saltem ratione,& arti conuenit directionis veritas, non ratione vsus, sed ratione propriæ naturæ, quæ nata est dirigere non nisi determinata ad directionem ab appetitu recto. In virtutibus autem speculatiuis vsus solus inuenitur pendens ab appetitu.quæstio.17.ar.5. pa.169.12e.p.
Articulus primus.85.q.an superfluus vel impertinens existat.pa.383. col.2. li.53.1ª.par.
Articulus.8.103.q.an superfluus videatur, aut cum præcedenti coincidere. pa.440.li.15.1ª.par.
Articulus quotupliciter dicatur.q.1.ar.6.c.22e.p.
Artifices an peccent admiscendo vana & curiosa.q.169.ar.2.ad 4.pa. 595. 22e.par.
Ascensio Christi nobis aperuit paradisum, quo ad locum, non autem quo ad visionem.q.19.ar.5.pa.236.li.1.3ª.par.
Ascendisse Christum in cœlum virtute animæ glorificatæ: cum dicitur, an intelligatur tantum de motu locali ascensionis.quæst.47.art.3.pagi.261. 3ª.par.
Assensus quotupliciter contingat.q.1.ar.4.pa.5.co.2.22e.p.
Assentit necessario intellectus principiis per se notis, & aliis cognitis sequi necessario ex is, non autem aliis veris. Quædam enim ex necessitate consequuntur ex principiis, ita, s.quod non possunt esse falsa principiis existentibus veris, sicut sunt omnes conclusiones demonstrationum: & huiusmodi veris, intellectus de necessitate assentit postquam percepit ordinem eorum, non autem prius.q.62.ar.8.par.284.co.2.1ª.par.
Assimilatio per gratiam & charitatem perficitur ratione adoptionis, quia sic assimilatis debetur hæreditas æterna.q.23.ar.3.pa.132.co.2.3ª.part.
Assimilatio quotuplex.q.57.ar.2.par.264.co.1.1ª.par.
Assimilationis causa, filij ad patrem non est materia, sed formatiua virtus in semine, causata ex operatione virtutis formatiuæ patris in semen.qu, 119.ar.2.pa.492.co.1.1ª.par.
Assistentia, idest, immediata visio dupliciter dicitur, scilicet aut respectu Dei, aut respectu diuinorum mysteriorũ in Deo.pa.466.co.2.li.50.1ª. p.
Assistere Deo, est esse circa Deum.i.immediatè recipere illuminationes in simplicitate diuini luminis.q.112.ar.3.pa.466.co.2.1ª.par.
Assistunt omnes ministrantes, quo ad visionem Dei.pa.467.colum.2.lin.5. 1ª.par.
Assumptio differt re & ratione ab vnione & ab vnire.q.2.ar.8.pa.121.co. 2. li.48.1ª.par.
Assumptio & vnio tripliciter differunt.q.2.ar.8.pa.20.co.2.li.45.3ª.par.
Assumptio naturæ humanæ conuenientius facta est ad filium, quam ad patrem, vel ad spiritum sanctum.q.3.ar.8.pa.35.co.1.3ª.par.
Assumptio passionem significat, vno relationem: & sic sunt in diuerso genere, sicut relatio diuersum est genus ab actione & passione.q.2.ar.8.pa. 21.li.45.co.2.3ª.par.
Assumptionis in mysterio an sit ordo naturæ partium humanæ naturæ adinuicem & partium ad totum.q.6.ar.1.ad Duran.pa.47.3ª.par
Assumptionis terminus proprius quid sit, absolutumne aliquid vel relatiuum.q.2.ar.8.pa.20.3ª.par.
Assumere naturam per se separatam non fuisse conueniens, quomodo intelligatur.q.4.ar.4.pa.41.3ª.par.
Assumere non possunt vnam personam plures personæ.q.3.ar.6.ad Sco.p. 31.3ª.par.
Assumere propriè conuenit personæ, non autem naturæ.q.3.ar.1.23.0.3ª.p.
Assumi conuenit naturæ, non autem personæ.q.4.0.pa.35.3ª.par.
Assumi dicitur aliquid ex eo, quod sumitur ad aliquid, vnde illud quod assumitur oportet præintelligi assumptioni sicut illud quod mouetur localiter, præintelligitur ipsi motui q.4.ar.2.pa.37.co.1.3ª.par.
Assumi significat ad se sumere, idest, ad suiipsius manifestationem & non ad sua opera peregenda.pa.235.co.2.li.pe.1ª.par.
Assumpsit verbum, quicquid in natura plãtatum est, in natura, dicit Dama. non in persona.q.4.ar.2 pag.39.co.1.li.58.3ª.par.
Assumptibilem esse aliquam realitatem creatam, nullum est inconueniens pro cuius resolutione distinguendum est substantiam dici dupliciter, s. de hypostasi & de natura.q.4.ar.2.pa.38.co.2.li.78.3ª.par.
Assumptibile non attenditur secundum potentiam passiuam naturalem, ergo secundum congruentiã: an valeat consequentia.q.4.ar.2.pa.37.3ª.p.
Attingere naturam superiorẽ quotupliciter contingat.q.3.ar.7.pa.14.col. 2.li.10.2e.par.
Attributa diuina de quibus prædicentur.q.32.ar.3.pa.165.co.2.li.50.1ª.par.
Attributorum ratio est conceptio intellectus quam significat nomen. qu. 13.ar.1.pa.65.co.1.li.60.1ª.par.
Auaritia sumitur dupliciter.s.largè pro omni cupiditate inordinata habẽ quodcunque bonum creatum,& propriè vt est speciale peccatum circa possessiones exteriores.q.65.ar.2.pa.287.co.2.li.20.1ª.par.
Auaritiæ filiæ in litera enumeratæ an sint diuersarum specierum.q. 118. art. vlt.ad 4.pa.400.22e.p.
Audaciæ obiectum quomodo sit malum, per se an per accidens.q.45.p.132. 12e.p.
Audaces vtrum sint prumptiores in principio, quam in fine in ipsis periculis.q.45.pa 133.0.12e.p.
Augmentum formarum nominatur ad similitudinem augmenti corporum q.52.ar.1.pa.150.co.2.li.70.12e.p.

B

Baptismus. An adultus possit redimendo vexationem suam soluere, nolenti eum aliter baptizare.q.100.ar.2.pa.353.22e.
Baptismus fuit constitutus, quo ad necessitatem vtendi illo: post Christi passionem & resurrectionem.q.66.ar.2.fol.300.co.2.li.45.3ª.par.
Baptismus Ioannis fuit conuenienter institutus, quadruplici ratione, s.primo quia oportebat Christum à Ioanne baptizari, vt consecraret baptismum Secundo vt Christus per baptismum Ioannis manifestaretur. Tertio vt suo baptismo assuefaceret homines ad baptismum Christi Quartò vt ad pœnitentiam homines inducens, præparet ad digne suscipiendum baptismum Christi.q.38.1.pa.188.co.1.li.45.3ª.par.
Baptismus nouæ legis à quo tempore fuerit institutus. q.39. ar.2.p.192.co, 1.li.20.3ª.par.
Baptismus quomodo recedente fictione valeat ad salutem.q.69.ar.8.&10, pa.325.co.1.3ª.par.
Baptismus verus an sit si aliqua ex tribus immersionibus ommittatur.q.66. ar.8.pa.503.3ª.par.
Baptismalem exorcismum aperire sensus,& vnctionem in vertice baptizati, operari conseruationem gratiæ baptismali, quomodo intelligatur.q, 70.& 71.ar.3 p.328.co.2.3ª.par.
Baptismi differendi tempus quomodò debeat determinari.q.68.ar.3.p.315. co.2.3ª.par.
Baptismi forma quæ sit.q.60.ar.8.pa.275.co.1.li.40.3ª.
Baptismi proprius effectus quid sit.q.62.ar.2.pa.279.3ª.
Baptismo quare attribuatur aperire ianuam paradisi, cum sit per se primò effectus mortis Christi.q.69.ar.7.pa.324.co.1.3ª.
Baptizandus an de necessitate debeat habere intentionem suscipiendi baptismum.q.68.ar.7.pa.317.co.2.3ª.
Baptizando plures si non intercederet alia mutatio quàm dicere, baptizo vos, non videretur ad hoc magna necessitas exigi.q.67.ar.309.co.1.3ª.
Baptizare aliquẽ extra necessitatis casum eo modo, quo in necessitatis casu licet, an sit peccatum mortale.q.67.ar.4.& 5.p.309.co.1.3ª.par.
Baptizare vnum quomodò duo possint vel non possint; & qua forma vti debeant, pa.309.co.1.& 313 3ª.par.
Baptizari quomodo debeant filij Iudæorum. q.68.ar.10.p.319.co.2.3 .par.
Baptizantis intentio si intercipiatur interruptione vel interpositione verborum, tum non erit vna forma,& vtraq; per se erit imperfecta, nec sufficiet ad baptismum, sicut si dicatur, In nomine patris:& interponat baptisans longam fabulam,& postea dicat & filij nõ perfecerit baptismus, q.60.ar.8.pa.275.co.1.li.45.3ª.par.
Baptizato Christo,& orante, conuenienter aperti sunt cœli.q.39.art.3.pa. 193.co.1.li.25.3ª.
Baptizato Christo non cessauit baptismus Ioannis, sed tantum eo decollato.q.38.pa.190.co.2.li.45.3ª.
Baptizato fictè an recedente fictione incipiat baptismus valere ad saluté. q.69.ar.9.& 10.pa.325.co.1.3ª.
Baptizatos fuisse Ioannem & Apostolos à Christo rationabile est.q.38.ar. 6.pa.8.3ª.par.
Beatitudo an consistat essentialiter in consecutione prima secundum ordinem perfectionis q.3.p.11.co.1.li.70.12e.
Beatitudo an consistat in consecutione.1ª.via generationis. q.3.p.11.co.2. li.7.12e.
Beatitudo an essentialiter sit actus intellectus, an voluntatis. q.3. art.4.pa. 11.12e.par.
Beatitudo animæ resumpto corpore an augeatur intensiuè.q.4.art.5.ad 5. pa.17.12e.par.
Beatitudo an sit consecutio finis.q.3.p.11.co.1.li.70.12e.par.
Beatitudo an sit status omnium bonorum aggregatione perfectus. q.3.pa. 11.co.1.li.30.12e.par.
Beatitudo attribenda est Deo & aliis beatis secundum intellectum.pa.142. co.1.li.14.1ª.par.
Beatitudo constituit excellentiam: ac per hoc angeli appetendo beatitudinem, appetierunt excellentia.n, quæ est superbiæ obiectum.q.2.art.2 pa.7.12e.par.
Quomodo intelligatur Beatitudo esse quietatiua omnis desiderij.q.5.ar.4. pa.20.12e.par.
Beatitudo est duplex, s.obiectiua & formalis, quæ est ipse actus alia est beatorum.p.ea.co.2.li.77.1ª.par.
Beatitudo est immutabilis & consequenter incorruptibilis: ac per hoc differt plus quam genere ab aliis actib. corruptibilib. iuxta doctrinam Arist.10.Met.q.5.ar.5.pa.21.co.2.li.10.12e.par.
Quum dicitur quod Beatitudo est status omnium bonorum aggregatione perfectus: non est prædicatio essentialis, sed causalis.quæst.3.ar.4.pa.11. 12e.par.
Beatitudo formalis determinatè participata mensuretur.q.5.ar.1.p.19.co. 2.li.25.12e.par.
Beatitudo formalis creaturarum beatarum Deus non est.pag. ead. lin.80. 1ª.par.
Beatitudo formalis intellectualis creaturæ,& visio dei per essentiam.licet coincidant realiter, quia tamen formaliter distinguuntur, ideo diuersa sunt quæsita ista formaliter, a quæsitis in prima parte.q.12.quod nota.q. 5.ar.1.pa.19.co.2.li.5.12e.p.
Beatitudo formalis suiipsius Deus est.pa.ea.li.81.1ª.par.
Beatitudo hominis an consistat in illa cognitione Dei, quam ex sensibilib. habere potest.q.3.ar.6.pa.13.co.2.li.40.12e.p.
Beatitudo maxime Deo conuenit.pa.141.co.2.li.97.1ª.par.
Beatitudo nostra dependet à cognosci à Deo, quia scientia Dei est causa rerum.q.2.ar.3.pa.7.12e.p.
Beatitudo nostra erit in illa re sola, quæ est obiectum voluntatis humanæ, in qua est bonum absolutè, ac per hoc in solo Deo est, quia in cæteris non est donum nisi contractum.q.2.pa.9.co.1.li.55.12e.p.
Beatitudo nostra non consistit in cognosci, se in cognoscere. Ibid.
Beatitudo nostra non consistit in gloria apud Deum, sed dependet ex cognitione diuina, quam habet de nobis, in qua consistit gloria nostra apud Deum.q.2.ar.3.pa.7.co.2.li.20.12e.p.
Beatitudo obiectiua omnium beatorum Deus est.pa.ea.li.78.1ª.par.
Beatitudo perfecta constituitur ex quidditatiua cognitione Dei. Ita quòd differentia cõstitiua cognitionis in hoc quòd sit cognitio quidditatiua Dei, est constitutiua in hoc, quòd est Dei visio:& est constitutiua beatitudinis vltimæ in hoc, quòd sit perfecta,& consequenter sicut datur latitudo in visione Dei, ita in beatitudine perfecta q.3.ar.8.pa.14.co.2. li. 40.12e.par.
Beatitudo quomodo distribuat.pa.143.co.1.li.2.1ª.par.
Beatitudo, seu vltimus finis dupliciter considerari potest, in communi.s.& in speciali.pa.366.co.1.li.28.1ª.par.
Beatitudo vtrum essentialiter sit actus intellectus vel voluntatis.q.3.pa.11. co.1.li.60.12e.par.
Beatitudo vtrum naturaliter appetatur.pa.ea.li.57.1ª.par.
Beatitudinem an quilibet secundum sanct.doct. vnico actu mereatur.pag. 282.co.2.lin.94.1ª.par.
Beatitudinem esse qua Deus est diues, quomodo intelligatur.q.23.ar.3. pa. 169.3ª.par.
Beatitudinem in communi an naturaliter appetamus.pa.266.li.78.1ª.par.
A Beatitudine perfecta animam separatam impediri ex appetitu corporis, tripliciter potest intelligi. primo per modum contrarietatis: secundo per modum defectus intensiui: tertio per modum defectus extensiui. q.4.ar.5.pa.17.co.2.li.70.12e.p.
Beatitudini est gloria essentialis. quam habet homo, non apud hominem, sed apud Deum.q.2.ar.3.pa.7.co.2.12e.p.
Beatitudinis appetitus quẽadmodum est naturalis obiectiuè: ita non est in potestate nostra obiectiuè:& quemadmodum est liber elicitiuè: ita est in potestate nostra elicitiuè.pa.367.col.1.li.89.1.par.
Beatitudinis essentialis gloria, non est intelligenda intrinsecè, tanquam de essentia beatitudinis: sed tanquam causa essentialis illius.q.4.ar.6.pa.18. ro.1.li.73.12e.par.
Licet simpliciter Beatius sit dare, quam accipere, in hominis tamen beatitudine, quia beatitudine indiget substantia beatitudinis consistit in accipiendo seu retinendo:& ex ipsa emanat erogatio vt consequens. q.2. ar.1.pa.6.12e.par.
Beatus. An ab extrinseco tantum beatus sit impeccabilis.q.4.ar.4.pagi.16. 12e.part.
Beatus non potest peccare, non soluta in sensu composito, & propter causam extrinsecam, (idest, Deum perpetuò rectificaturum voluntatem beati) sed propter intrinsecam causam, ipsam s. voluntatis naturam, approximato sibi per actualem visionem tali obiecto, scilicet bonitate per essentiam actualem visionem tali obiecto, s.bonitate per essentiam. qu. 4. ar.4.pa.16.12e.par.
Beati in patria diligunt plus seipsos, quam alios beatos, ex parte subiecti, & ex parte ordinis charitatis.q.26.ar.13.pa.103.22e.par.
Beati non possunt formare verbum de Deo clare viso, vt sic, quamuis possint formare verbum de his quæ in Deo videantur.pa.64.colum.2.li.80. 1ª.par.
Beati vident Dei essentiam.pa.53.co.2.li.78.1ª.par.
Beatitudinem in diuina eminentius præexistit quicquid est desiderabile in quacunque beatitudine tam vera quam falsa.pa.ea.li.16.1ª.part.
Beato cuilibet conuenit videre omnia ad se spectantia.q.10.art.2. pagi.75. 3ª.par.
Beatorum gaudium bonis nostris multiplicatis, an augeatur materialiter, an verò formaliter.q.62.ar.9.pa.285.co.2.li.25.1ª.par.
Bellum defensiuum iure naturali quilibet populus habet.q.40.ar.1.pa.145. co.1.li.5.22e.p.
Bellum indicere an spectet ad omnem principem, vel tantum ad non habentem superiorem.q.40.ar.1.pa.145.22e.par.
Bellum quid sit.q.40.ar.1.pa.145.co.1.li.15.22e.par.
Bellare in die festo ex necessitate defensionis an liceat.q.40.ar.1.ad 4.pag. 145.22e.par.
Bellare in die festo sine necessitate, an sit peccatum mortale. pagi. eadem. 22e.par.
Bellare in necessitatis articulo an liceat clericis.qu.40.art.1.ad 4. pag.45. 22e.par.
Bellare non est de genere suo opus seruile, nec secũdum se malum, sed pro caulato illicitum.q.40.ar.4.pa.147.co.1.li.50.22e.par.
Bellantes contra infideles recto corde & opere, an sint martyres, si occidantur.q.188.ar.6.ad 2.pa.678.22e.p.
Bellica exercitia periculosa & non periculosa, in quo discernantur.qu.40. ar.1.ad 4.pa.14.22e.par.
Belli illiciti tempore an liceat facere arma & sagitas.q.169.ar.2. ad 4.pa. 595.22e.par.
Benedictio debetur dici septimo pa.315.co.2.li.43.1ª.par.
Benedictio qua monachus benedicitur, an imprimat aliquam formam spiritualem indelebilem.q.88.ar.11.pa.311.22e.par.
Benedictio quæ passim communis est an sit constitutiua.q.88.ar.11. pa. 311. co.2.li.81.22e.par.
Benedictiones, sanctificationes,& vnctiones an sint solum inuocationes solennes.q.88.ar.11.pa.312.co.1.li.66.22e.p.
Benedictionum diuersitas.pa.311.22e.par.
Benedictionum duplex est genus nam quædam sunt inuocatiuæ,& quædã constitutiuæ.q.88.ar.11.pa.311.co.2.li.58.22e.p.
Beneficium aliquod multis procurantibus, an sit dignior qui ipsum non assequatur,& ille qui assequitur teneatur ad restitutionem.pa.ea.22e.par.
Beneficium ex mente simoniaca datum quando illicitum dicatur. qu. 100. ar.6.pa.398.co.2.li.5.22e.par.
Beneficium petere cum cura animarum pro seipso, an sit petere pro indigno.q.100.ar.5.pa.357.22e.p.
Beneficium procurans dari æquè digno,& per hoc impediens alium æquè dignum an teneatur priori ad restitutionem.qu.62.art.2.ad 4.pagi.205. 22e.par.
A Beneficij consecutione in quo nihil vnquam iuris habuit alium impediens, quare teneatur restituere totum vel partem.pa.212.22e.p.
Beneficij preces cũ cura animarum pro ipso petente, an sint preces pro indigno.q.100.pa.357.co.2.li.20.22e.p.
Beneficij recompensatio secundum effectum dantis, an spectet ad duas virtutes, scilicet gratiam & amicitiam honesti.quæstio.106.art.5.pagi.375. 22e.par.
Beneficia ecclesiastica an vendere liceat authoritate Papæ.quæ.100.art.4. pa.356.22e.par.
Beneficia ecclesiastica sunt bona communia ecclesiæ:& debent dari personis ecclesiasticis dignis.q.62.ar.2.pa.206.22e.par.
Benefacere Deo an charitas creaturæ possit.q.31.art.1.pa.113.col.2.lin.20. 22e.par.
Benefacere, licet si actus charitatis in quolibet, non tamen respectu cuiuslibet.q.31.ar.1.ad 1.pa.116.22e.par.
Beneuolentia quid sit.q.27.ar.1.p.103.22e.
Beneuolentiæ diuersa differentia ab amore actuali in parte sensitiua & in parte intellectiua.q.27.ar.2.p.104.22e.
Bestialitas an sit plurium specierum.q.154.ar.11.p.528.col.2.lin.64.22e.par.
Bestialitas secundum Arist. an sit exprobrabilior intemperantia.q.142.art. 3.pa.474.22e.par.
Blasphemia an habeat grauitatem infidelitatis,q.3.ar.3.p.51.22e.
Blasphemia an semper contineat voluntatem consentientem in hoc, q est falsum dicere de Deo.q.13.ar.3.p.51.co.2.li.10.22e.
Blasphemia an semper contineat falsitatem.p.ea.22e.par.
Blasphemia an sit in opinione intellectus tantum.q.13.ar.1.p.50.22e.p.
Blasphemia an sit perfectior cum infidelitate an sine infidelitate q.13.ar.3. p.51.co.2.li.60.22e.
Blasphemia committitur in Deum multipliciter.p.ea.22e.par.
Blasphemia committitur omni peccato, cordis, oris,& operis.q.14.ar.1.p. 54.co.li.38.22e.
Blasphemia Dei & sanctorum habet vnitatem specificam, cum contumelia, detractione & reliquis q.13.ar.1.ad 2.& 3.p.ea.22e.p.
Blasphemia enunciatiua an semper habeat in se falsitatem. q.13. ar.1.pa.51. co.1.li.84.22e.par.
Blasphemia infidelitatis grauitatem in se habet, qua aggrauatur. q.13.ar.3. p.51.co.1.li.50.22e.
Blasphemia in quo actu consistat.p.50.22e.p.
Blasphemia opponitur cõfessioni fidei, & ideo infidelitatis grauitas in ea continetur,& superueniente voluntatis detestatione peccatum aggrauatur: idque eo magis si in verba prorumpat. q.13.art.3.p.52.co.1.lin.50. 22e.part.
Blasphemia potest esse cum fide & sine fide.p.ea.22e.p.
Blasphemia quando ex vtraque parte esse dicatur.s.ex parte Dei, & ex parte blasphemi.q.13.ar.3.p.51.co.2.li.48.22e.
Blasphemia vera an rectè concludatur in damnatis. q.13.articu. 4. pag.52. 22e.part.
Blasphemiæ distinctio, s.in opinione tantum & cum detestatione affectus, est sufficiens.q.13.ar.1.p.51.22e.p.
Blasphemiæ peccatum consistit in actu dicẽdi ea quæ sunt contraria fidei. q.13.ar.1.p.ea.22e.p.
Blasphemiæ species an per Deum & sanctos diuersificentur.q.13.ar.2.p.52. co.1.li.2.22e.p.
Blasphemans quamuis non sentiat verum esse quod dicat, dicendo tamen induit personam sentientis sic esse.q.13.ar.3.p.51.li.70.22e.
Bonum apprehensum mouet voluntatem effectiuè causando ipsum actum appetitus & finaliter: quoniam ipse actus in appetitu causatus tendit in bonum apprehensum vt finem.q.20.ar.4.p.72.12e.p.
Bonum causæ finalis rationem habet.p.28.co.2.li.58.1ª.par.
Bonum commune ciuis plus diligit quàm seipsum.q.62.artic.3.pagin.208. 22e.part.
Bonum cum non prius enti conueniat: quàm vnum verùm, &c. neque prius conueniat naturæ diuinæ bonitas, quàm vnitas,&c. cur quæstio à sancto doctore de bono fiat.p.25.co.2.li.59.1ª.part.
Bonum difficilè & bonum absolutè, agere diuersis potentiis, patet ex hoc quod bonum difficilè habet vnde repugnet concupiscentiæ. q.23.art.1. p.74.12e.par.
Bonum distingui in substantiam & accidens dupliciter intelligi potest: vno modo vt sit distinctio in res: alio modo vt sit distinctio in modos.p. 277.co.2.li.7.1ª.par.
Bonum diuinum & beatitudinis obiectum, habet specialem rationem boni q.23.ar.4.p.78.22e.
Bonum effectiuè causat amorem.q.27.ar.1.p.88.12e.
Bonum est causa mali.p.227.co.1.li.50.1ª.par.
Bonum est causa mali materialiter.p.ea.co.2.li.6.1ª.par.
Bonum est obiectum, voluntatis & verus intellectus.pag.364.co.2.lin.85. 1ª.part.

Bonum est quod omnia appetút.i.quod omnia appetunt est bonum.q.6.p. 31.co.1.li.12.1ª.par.
Bonum & ens an sint eadem secundum rem.q.1.ar.1.pa.26.co.1.li.5.1ª.par.
Bonum & ens cum rationibus distinguantur: oportet quòd secundum eas ordinata sint,& quo etiam ordine.pa.26.li.50.1ª.par.
Bonum & ens sunt idem secundum rem,sed secundum rationem differunt, pa.26.co.1.li.5.1ª.par.
Bonum & malum an eodem modo sumantur in responsione quum dicitur bonum & malum sunt super se differétiæ actus voluntatis & in eius sub iuncta ratione,scilicet: nam bonum & malum per se ad voluntatem pertinent sicut verum & falsum ad rationem.pa.64.12æ.par.
Bonum & malum in operationibus sic attenditur secundum seipsas, vt nihil referat (quo ad propriam bonitatem vel malitiam) qualitercunque homo operans afficiatur ad ipsas.q.60.ar.2.pa.178.Virtus 12æ.par.
Bonum & malum moraliter sunt per se differentiæ actus voluntatis in genere moris.q.19.ar.1.pa.63.12æ.par.
Bonum & malum non sunt per se differentiæ actus voluntatis.q.19.pa. 63. co.2.li.8.12æ.par.
Bonum & pulchrum in subiecto an sint eadem.q.5.ar.4.1ᵐ.pa.28.1ª.par.
Bonum illud spirituale appetitum in primo peccato angeli quod fuit an scilicet fuerit ipsemet vt à seipso amatus puro amore amicitiæ: an beatitudo desiderata sibi pa.387.co.1.li.44.1ª.par.
Bonum inter & verum est triplex comparatio.pa.370.co.1.li.84.1ª.par.
Bonum omne faciendi sibi possibile an omnes teneantur habere intentionem.q.186.ar.2.ad 2.pa.647.22æ.
Bonum omne vtile est bonum bonitate morali,seu secundum se rationi cõsonans.q.32.ar.2.pa.109.12æ.p.
Bonum proprium an possit esse sine communi.q.47.ar.10.pa.166.22æ.
Bonum proximum fundamentum appetibiliter importat: quamuis bonum perfectum: ens in actu: & ens fundamentum & causam appetibiliter importet.pa.26.co.2.li.5.1ª.par.
Bonum quomodo primi & vltimi rationem habere dicatur.pa.28.col.2.li. 67.1ª.par.
Bonum rationis consistere in veritate sicut in proprio obiecto,quomodo intelligatur.q.124.ar.1.pa.423.22æ.
Bonum simpliciter,quod dicatur,pa.30.li.53.1ª.par.
Bonum summum in genere,quod esse dicatur.pa.30.co.2.li.48.1ª.par.
Bonum tale faciendum contemnens,an peccet.pa.ca.22æ.par.
Bonum triplex est scilicet forma,subiectum & habilitas subiecti ad formã. pa.225.co.1.li.93.1ª.par.
Bonum vt forma per malum totaliter tollitur.pa.225.co.2.li.1.1ª.par.
Bonum vt subiectum per malum nec tollitur,nec diminuitur.pag. 225.lin. 9.1ª.par.
Boni cur quæstio fiat.pa.25.co.2.li.58.1ª.par.
Boni de ratione loqui aliud est,quam loqui de ratione talis boni.q.1.art.1. in cor.pa.2.3ª.par.
Boni & mali actus,& ratio finis boni & mali inueniuntur separatè & coniunctè.q.20.pa.71.co.1.li.66.12æ.p.
Boni quæstio dupliciter ordinari potest,vno modo secundum se,alio modo vt est pars tractatus de perfectione,pa.25.co.2.lin.78.1ª.par.
Boni ratio consistit in modo,specie,& ordine.pa.ca.li.82.1ª.par.
Boni ratio quomodo sumatur.pa.29.co.2.li.3.1ª.par.
Boni significationes in Deo posita,an creaturæ bonitas claudatur.pag.71, co.2.li.74.1ª.par.
Boni viri virtus,quare magis identificatur virtuti principis,quam ciuis,q. 4.ar.11.pa.166.22æ.
In Boni viri virtute an claudatur virtus principis.q.57.ar.11.pa.166.22æ.
Ad bonum virum spectat bene posse præesse,& subesse.q.47.ar.11.pag.166. 22æ.par.
Bonæ vel malæ voluntati ex fine,non addit finis consequutus in bonitate & malitia.q.20.pa.73.co.1.li.35.12æ.p.
Bona omnia sunt bonitate diuina extrinsecè,& causaliter,bonitatibus autem proprius formaliter & extrinsecè.pa.32.co.2.li.26.1ª.par.
Bona temporalia an sint impedimenta ad speculationem.q.186.art.3.ad 2. pa.648.22æ.par.
Bonitas actus extrinseci obiecti an sit ex voluntate.q.20.pa.70.co.2.li.10. 12æ.par.
Bonitas actus propria exterioris an in exequutione sit à voluntate. q. 20. pa.q.69.co.2.li.63.12æ.p.
Bonitas aliqua prius conuenit actui exteriori quàm voluntati.q.20, art.2. pa.69.co.2.li.75.12æ.par.
Bonitas communis quæ ad omnem actum virtutis perfectæ exigitur,consistit in quatuor generalibus conditionibus insinuatis per quatuor virtutes cardinales,i.rectitudine,firmitate,moderatione,&discretione,q. 60.ar.2.pa.178.vide virtus.12æ.p.
Bonitas diuina finis est omnium rerum.pa.212.co.1.li.12.1ª.par.
Bonitas diuina omnium corporalium finis est.p.290.co.2.li.76.1ª.par.
Bonitas eadem est qua est bonus actus abstractè conceptus, & actus in rerum natura positus sicut eadem est humanitas,qua homo abstractè conceptus est homo,& qua homo in rerum natura positus est homo, licet sit alius essendi modus:quia in rerum natura & abstractione.q.20.art.1. pa.69.12æ.par.
Bonitas ex fine specifica distinguitur contra bonitatem ex circunstantia, etiam finis.q.28.ar.4.pa.58.12æ.
Bonitas ex fine inest voluntati formaliter, bonitas autem ex actu volito, inest ipsi voluntati denominatiuè,quia inter actus volũtatis ex fine primo saluatur in voluntatis actu,cuius finis est proprium obiectum: bonitas autem ex materia & circunstantiis primo saluatur in ipso actu exteriori.q.20.pa.70.co.2.li.70.12æ.par.
Bonitas ex genere & circunstantiis in eodem actu inuenta an ex voluntate peadeat.q.20.pa.70.co.1.li.66.12æ.p.
Bonitas finis & eius quod est ad finẽ vt sic,est vna met:licet finis & id quod est ad finem distinguantur.12æ.par.
Bonitas intentionis non constituit bonitatem actus, furando diuitem ad subueniendum pauperibus: & per consequens bonitatis quantitas in intentione,non constituit quantitatem bonitatis in actu.q.19.ar.8.pagi.67, col.2.li.60.12æ.p.
Bonitas obiecti differt duobus modis(& per accidens)à bonitate finis in actu voluntatis,scilicet quando finis pendet ex fine, & quando voluntas ex voluntate.q.19.ar.2.pa.64.12æ.p.
Bonitas qua appropinquamus Deo,an possit diminui.q.26.art.7.pag.100. 22æ.par.
Bonitas rei duplex,scilicet spectans ad ipsam rei substantiam,&circunstãs eam.q.42.ar.6.pa.127.12æ.p.
Bonitas tota actus exterioris,an in executione comparetur ad voluntatẽ q.20.ar.2.pa.71.co.2.li.15.12æ.par.
Bonitas vel malitia comparatur ex fine in actu exteriori inuenta,bonitati vel malitiæ ex genere & circunstantiis in eodem existenti.q.20. pa.70. co.1.li.58.12æ.p.
Bonitas voluntatis humanæ requirit quòd ordinetur ad summum bonum non apparanter,sed quod in veritate est summum confusè vel distinctè naturaliter vel supernaturaliter secundum statum personæ.q.19.ar.9.p. 67.12æ.par.
Bonitate cur sub tractatu de perfectione quæratur.pa.26.co.1.li.2.1ª. par.
Bonitate diuina omnia sunt bona extrinsecè,& causaliter:bonitatibus autem propriis intrinsecè,& formaliter.q.6.pa.32.co.2.li.23.1ª.par.
Bonitatem rationis in qualibet virtute participari dupliciter potest intelligi:primo in seipsa ratione vt res cuius pars capitur, secundò in ipsis participantibus vt est pars capta.q.20.3.ad 2.pa.71.12æ.p.
Bonitati diuinæ ex aliorum volitione an aliquid perfectionis accrescat.p. 112.co.2.li.4.1ª.1ª.par.
Bonitatis doctrina ex fine & actu intelligitur formaliter,i.inquantum huiusmodi.q.20.pa.73.co.1.li.10.12æ.p.
Bonitatis quantitas & malitia an differant.q.19.art.8.pa.67.co. 1.li.50.12æ.
Bruta animalia an quanquam veritatem manifestent,intendant ipsam manifestationem.q.110.pa.383.co.1.li.3.22æ.
Bruta animalia inuocant Deum inquantum naturaliter desiderant bonitatem eius;sed obediunt ei,inquantum naturalis instinctus eorum mouetur à Deo.vide Animalia bruta.
Bruta animalia mouere se propter finem quomodo concedi debeat. qu.6. ar.1.col.2.pag.23.12æ.
Bruta animalia timent & sperant non ex cognito futuro, sed ex instinctu naturæ. q.40.ar.3.pa.122.col..1lin,70.12æ.par.
Bruta an intendant manifestare affectus suos.q.110.ar.1.pa.382.22æ.par.
Bruta habent appetitum motus respectu futuri & boni, vt patet de spe & desperatione:& mali,vt patet de timore.q.40.articu.3. pagi.22.col.1.li. 60.12æ.par.
Bruta non cognoscunt futura : quia non apprehendunt ipsa vt quia erunt vel non erunt,quod est propriè cognoscere futura: cùm enim tempus non aliter percipiatur sensu,nisi per immutationem:& futurum non sit: nec fuerit:ac per hoc non immutet nec immutauerit sensum: futurum repugnat cognitioni sensitiuæ,præterea spes & timor vniuersaliter quæ libet passio irascibilis in brutis est motus animalis appetitus secundum substantiam(quia est actus secundus elicitus ex cognitione seu obiecto ab appetente causatus)sed est secundum quid naturalis,pro quanto natura supplet non obiectum cognitum.q.40.ar.3.pa.122.12æ.par.
Bruta percipere possunt præteritionem & futuritionem : & possibile vel impossibile vt sunt differentiæ potentiarum.q.40.ar.3.pag.122.12æ.part.
Brutum nulla arte fieri potest vt aliquod brutum eligat : quia ars non potest dare naturę substantiam actus:sed modum:electio autem nõ significat modum actus,sed ipsum actum substantialiter.q.13.ar.2.pa.44.12æ.p.

C

CAlor an in Deo sit formaliter.q.24.pa.85.col.1.lin.2.22æ.par.
Calor cœlestis,animalis & elementaris non est multiplex calor, sed vnus & idem multiplicis agentis vim habens, prout subiacet principio actiuo elementari an mali,aut cœlesti.pag.486.col.2.lin. 26.1..p.
Calor disponens ad formam ignis manet post aduentum eius:non quidem idem numero,sed idem specie,quia non est idem eius subiectum.q.7.pa. 62.col.1.lin.70.3ª.par.
Canonicus àquo licentiam petere debeat transeundi ad monachos.q.189. pa.679.co.2.li.20.22æ.
Canonicorum regularium licentia transeundi ad monachos an debeat esse obtenta.q.189.pag.679.co.1.70.12æ.
Calumniæ descripto.q.68.pa.225.0.22æ.par.
Cantus ecclesiastici finis in quo consistat.q.91.art.1.pag.326.22æ.par.
Cantus & soni an eadem sit ratio.q.91.pa.326.col.2.lin.20.22æ.par.
Cantus omnis an in ecclesia sit licitus.q.9.pa 326.co.2.lin.35.22æ.par.
Cantibus insistere quibus competat: & quibus prædicationi, doctrinæ & eleemosynis,q.91.pa.327.co.1.lin.50.22æ.
Carnis integritas an sit pretiosior vita.q.124.ar.4.ad 2.pa.428.12æ.par.
Carnis integritas perditur dupliciter, scilicet voluntariè & inuitè.q.124. ar.4.pa.429.col.2.lin.73.22æ.par.
Castitas an sit virtus ab abstinentia distincta.q.151.ar.3.pa.503.22æ.
Castitas cœlibum an nuptiarum castitate sit melior.q.186.ar.4.ad 2.p.649. col.2.num.70.22æ.par.
Castitas vera virtus an sit in infideli.q.151.ar.1.ad 3.pa.502.22æ.par.
Castitatis & pudicitiæ distinctio an benè assignetur.q.151.articu.4.pa.503. 22æ.par.
Castitas virtus quomodo perdatur.q.151.pa.502.co.1.lin.80.22æ.
Cæcitatem mentis.Duo modi positi in litera quibus homo incurrit voluntariam cæcitatem mentis non coincidunt.q.15.ar.1.pa.56.22æ.par.
Causa alicuius dupliciter dicitur directè,scilicet,& indirectè.pag.471.co. 2.lin.29.1ª.par.
Causa an in omni concursu contineatur. q.115.ar.6.pag.479.col.2.li.79.1ª.
Causa an sit in concursu.q.115.ar.6.pag.479.col.2.lin.15.1ª.par.
Causa cœlestis an directè attingat actus humanos.q.116.pagin.480.col.2. lin.52.1ª.par.
Causa deficiens & causa per accidens,sunt idem subiecto: & distinctæ formaliter in vno sensu: & sunt idem subiecto & formaliter in alio sensu. q.75.ar.1.pag.238.12æ.par.

Causa deficiente in minori parte an semper deficiat propter aliquam causam impedientem:& an.i.sic error stoicus. pag. 478.col.1.lin.55.1ª.part.
Causa.Effectus intentus à causa,non prouenit ex impedimento,non causæ agentis,sed materialis.q.115.ar.6.col.2.lin.68.1ª.par.
Causa efficiente indigere ex duobus consistit.pa.210.col.1.li.16.1ª.par.
Causa exemplaris ab effectiua distinguitur & coordinatur inter formales quia est velut extrinseca suæ rei.pa.32.col.2.lin.84.1ª.par.
Causa impediens:an sit actiua.q.115.ar.6.pag. 479.col.1.lin.79.1ª.
Causa instrumentalis an actionem propriam habeat.pa.216.co.1.li.45.1ª.p.
Causa libera cum diuina infallibilitate quomodo saluetur.pa. 127.col.2.li. 12.1ª.par.
Causa posita ponitur effectus.q.115.ar.6.pa.479.col.2.lin.10.1ª.par.
Causa prima quomodo de facto causet.pa.91.col.1.li.55.1ª.par.
Causa prima effectiua rerum est causa æquiuoca.pa.24.col.1.lin. 93.1ª.par.
Causæ agentis absentia dicitur causa defectus,quãdo ipsa præsentia debeatur.pa.228.col.2.li.75.1ª.par.
Causæ cœlestis effectus an in hoc mundo sint naturales. q. 116.pa.480.col. 2.lin.59.1æ.par.
Causæ de ratione efficacia est.pa.15.col.1.li.32.1ª.par.
Causæ duæ totales virtutibus propriis agentes ac eiusdem rationis, non possunt vnum,& eundem per se effectum producere.q.67.art.6.pag.311. 3ª.part.
Causæ quando & quare in minori parte deficiant.q.115.art.6.pa.479.col.1. lin.78.1ª.par.
Causæ sunt sibi inuicem causæ.q.67.ar.3.pag.205.12æ.par.
Causæ supremæ si concurrant,à quo concursu mediorum,& vltimorum effectuum concursus sit causandus.q.115.ar.6.pa.479.col.2.li.55.1ª.par.
Causam esse directè alicuius actus non contingit nisi pro hoc, quod proprium principium illius actus mouet ad agendum : sic intelligitur præsupposito quod actus sit alicuius principij principiantis ipsum executiuè, ad hoc quod aliquid sint idem siue diuersum sit, causa illius vltra illud principiumq uod non absolutè, sed inquantum est causa executiua doportet quòd moueat principium, illud exequens ad agendum. qu. 80. ar.1.pa.255.12æ.part.
Causam esse dupliciter contingit effectiua scilicet propriè exemplarem. pag.15.col.2.lin.1 1ª.par.
Causam perfectius cognoscens an plures effectus in ea videat. pa. 60.col. 2.lin.17.1ª.par.
Causalitas qua appetibile mouet appetitum : quia non est,nec potest esse purè effectiua:sed est effectiua & finalis: connumerata est contra finalẽ à S.Tho. in j. parte & alibi, quia autem in veritate interuenit causalitas effectiua : ideò hic & alibi quandoque exprimitur quod bonum apprehensum est actiuum:& appetitus est passiuus.q.22.ar.3. pag. 98.12æ.part.
Causarum duarum subordinatarum effectus,in eodem genere causæ reducitur in causam superiorem per causam mediam.q.115. artic. 6.col.2.lin. 69.1ª.par.
Causarum singulorum effectuum tota series non est necessaria. q.115.art.6. pa.479.col.2.lin.68.1ª.par.
Causatum omne an compositum sit.pa.22.col.1.lin.48.1ª.par.
Cerimonialia absolutè, & simpliciter non potuerunt post Christum sine peccato mortali seruari.q.102.ar.4.pa.338.12æ.par.
Certitudo in humanis possibilis, quæ fit per idoneos testes, quando accipiatur.q.60.pag.198.col.1.lin.4.22æ.
Certitudo sufficiens ad iudicium iudicis non est certitudo euidentiæ, & quomodo habetur diuersis modis.q.60.ar.2.pa.197.22æ.par.
Character ad quod disponat.q.63.pa.286.col.1.li.70.30.par.
Character an imprimatur à scramentis.q.63.pa.284.col.1.lin.10.3ª.
Character an indelebiliter maneat in anima.q.63.ar.5.p.287.col.2.li.80.3ª.
Character an ponatur dispositio ad gratiam absolutè.q. 63.p.286.col.2.li. 46.3ª.par.
Character an sit in alia potentia,quàm intellectus voluntatis. q.63.artic.5 287.col.2.lin.35.3ª.
Character an sit intellecta.q.63.ar.4.pa.281.3ª.par.
Character an sit potentia purè passiua.q.72.ar.5.pa.333.co.2.3ª.par.
Character an sit subiectiuè in potentia animæ.q. 63. ar. ad Scot. & Duran. pa.281.3ª.par.
Character confirmationis de necessitate præsupponit characterem baptismi.q.72.ar.6.pa.334.col.1.3ª.par.
Character conuenit in subiecto cum fide magis,quàm cum religione.q.63. ar.4.pag.287.col.1.lin.60.3æ.
Character cum sit potentia in parte superiori animæ, ad recipiendum vel tradendum cultum protestantem fidem, rationabiliter ponitur in subiecto fidei.q.63.ar.5.pa.287.col.2.li.65.3ª.par.
Character est in genere potentiæ.pa.284.3ª.
Character est spiritualis potẽtia,quia cõuenit ministris Christi,p.284.3ª.p.
Character fidelium in quot genera distinguatur.q.63.ar.3.pa.285.col.2.lin. 78.3ª.par.
Character fidelium quomodo distinguatur.q.63.pa.286.col.1.lin.1.3ª.
Character in baptismo tenet locum dispositionis & formæ.q. 69.arti.9.& 10.pa.325.col.1.3ª.par.
Character militaris an sit deputatiuus hominis ad militiam consistentem in percutiendo.q.63.pa.284.col.1.li.32.3ª.
Character non est per se in genere.pa.284.3ª.
Character non secundum se,sed secundum suam causam(hoc est non solitariè sumptus,sed vt ex causa sua sensibili)quæ est sacramentum, habet rationem signi.q.63.ar.1.pa.283.col.2.3ª.par.
Character sacramentalis an sit absolutus in genere qualitatis, & an sit relatio extrinsecus adueniens.q.63.pa.284.col.2.lin.75.3ª.par.
Character sacramentalis,an sit Christi character.q.63. pag. 286. col. 1.lin. 15.3ª.part.
Character sacramentalis, an sit deputatiuus hominis ad cultum Dei. q. 63. ar.2.pa.284.3ª.par.
Character sacramentalis est spiritualis perfectio animæ ad cultum diuinũ secundum ritum Christianum.q.63.pa.284.col.1.li.68.3ª.par.
Character sacramentalis quia est Christi sacerdotis character, consequẽs est, vt sit quædam diminuta imitatio ordinata ad actus spectantes ad Christi sacerdotium, quod est esse participationem sacerdotij Christi. q.63.pa.286.col.1.lin.35.3ª.par.
Character sacrorum ordinum de necessitate præsupponit characterem baptismi.q.72.ar.6.pa.334.3ª.par.
Character sub quo genere generalissimo ponatur,&in qua specie.q.62.ar. 2.ad Scot & Duran.pa.284.3ª.par.
Characterem imprimi per sacramenta an in sacra scriptura contineatur. q.63.ar.1.pa.283.col.1.lin.65.3ª.par.
Charactere spirituali aliquo num fideles insigniantur.q.63.ar.1.pa.283.co. 1.li.40.3ª.par.
Characteris relatio an immediatè fundetur super essentia animæ. q. 63.pa. 284.col.2.lin.55.3ª.par.
Charitas amicitia,non quæcunque,sed diuina est, naturæ diuinæ communicationem consequens,in creatura rationali, per quam diuinæ beatitudinis participes sumus hic in spe,& in patria in re.q.23.art.1.pa. 75. col. 1.lin.70.22æ.par.
Charitas an habeat maiorem inclinationem in suum actum,& delectationem in opere,quàm aliæ virtutes.q.23.ar.2.pa.76.22æ.par.
Charitas : an habeat quantitatem perfectionis intensiuè diuersarum rationum in via & in patria,& quomodo.quæstion.24.artic. 4.ad 3. pagin. 22æ.par.
Charitas an respiciat diuersa diligibilia diuersis rationibus.q.25. art.12.pa. 99.22æ.par.
Charitas an secundum rationem proprię speciei habeat terminum augmẽti,q.24.ar.7.pa.84.co.2.lin.5.22æ.par.
Charitas,an sit secundum autorem simpliciter augmentabilis in infinitum. an in via tantum.q.24.ar.7.pa.84.22æ.par.
Charitas corrumpitur effectiuè,& non solum demeritoriè,à quolibet peccato mortali.q.24.ar.10.pa.89.col.1.lin.30.22æ.
Chartarum & alearum artifices an peccent.q.169. artic. 2. ad 4.pagin.585. 22æ.par.
Charitas cum talis forma accidentalis sit,vt nulli creaturæ factæ,aut factibili possit esse connaturalis, sed soli diuinæ substantiæ, non secundum accidentis naturam,sed substantialiter connaturalis sit,efficacia eius in quocunque reperiatur, secundum diuinitatis naturam pensanda, est, in Deum resoluenda,vt proximum &connaturale eius principium q.23.p. 77.co.1.li.70.22æ.p.
Charitas dato quòd in infinitum augeatur in via, an stet quod terminetur in patria.p.84.22æ.
Charitas est participatio infiniti cum conuenientia formali.q.24.p.84.co. 2.lin.86.22æ.
Charitas excedit totam naturæ virtutem,&consequenter omnem eius conatum & dispositionem.q.23.p.80.co.2.li.60.22æ.p.
Charitas ex hoc quod operatur an habeat formaliter quod efficacia eius reducatur ad infinitatem Dei & non in propriam. q.23.art.11.pagin.76. 22æ.par.
Charitas in angelis an detur secundum solam Dei voluntatem. q.24.art.3. p.ea.22æ.p.
Charitas infinita quæ sit.q.23.p.77.co.1.li.78.22æ.p.
Charitas in statu viæ an possit augeri in infinitum. q.24.ar.7.pag.84.col.2. lin.48.22æ.
Charitas qualiter sit augmentabilis.q.24.ar.7.co.2.li.25.22æ.
Charitas quomodo est forma vitutum,q.23.ar.9.pa.79.22æ.p.
Charitas quomodo habeat amicitiæ Dei rationem. q.23. artic.1. pagin.75. 22æ.part.
Charitas quomodo in angelis fuit secundum conatum. q.24.p.81.co.1.lin. 45.22æ.par.
Charitas quomodo pariat gaudium.q.28.ar.1.2.& 3.p.107.& 108.22æ.p.
Charitas quomodo sola ponatur Deum attingere,vt in ipso sistat.q.21.art. 6.p.78.22æ.p.
Charitas quot modos operandi ponat in anima.q.23.p.76.co.2.li.58.22æ.
Charitas quotuplicem habeat perfectionis latitudinem.q.24.ar.7.p.85.co. 2.lin.58.22æ.
Charitas simpliciter est forma fidei & obedientiæ. q.4. artic.3. ad 3.pag.21. 22æ.part.
Charitas viæ an possit esse æqualis vel maior secundum perfectionem tenentem se penes propinquitatem ad obiectum charitate alicuius beati in patria.q.27.ar.4.p.81.22æ.par.
Charitas viæ nunquam potest peruenire ad æqualitatem charitatis patriæ q.67.ar.6.ad 3.pa.206.12æ.p.
Charitate cessante an debita ordinatio ad finem vltimum desit. p.80.col.1. li.25.22æ.
Charitate subtracta, aut scientia,aut fide, si potentia remanet actus nõ est nullus, sed contra sola potentia deficiente alia non sunt efficacia q. 63. p.284.co.1.li.78.3ª.p.
Charitatem esse finem præcepti & cadere sub præcepto quomodo intelligatur.q.184.ar.3.pa.628.22æ.p.
Charitati an quodlibet peccatum mortale directè oppoanatur.q.24.ar.12. p.90.22æ.p.
Charitati opponuntur diuersa vitia diuersimodè.quæst.10.art.5.1.pag.40. 22æ.part.
Charitatis actus an sit delectabilis.q.23.p.76.co.1.li.50.22æ.
Charitatis actus an sit facilis q.23.p.76.co.1.li.31.22æ.
Charitatis actus quot modis sumatur.q.23.p.76.co.1.li.72.22æ.
Charitatis augmento an terminus præfigatur ex tribus enumeratis in litera,i.ratione formæ,ex parte agentis,& ex parte subiecti. q.24.ar.7.p.34. 22æ.par.
Charitatis augmentum an quis mereatur quolibet actu charitatis. q. 24.p. 83.co.1.li.70.22æ.p.
Charitatis augmentum requirit motum liberi arbitrij, non minus, quàm infusio eiusdem propter conatum acquisitum.q.24.p.90.col.2.li.50.22æ.
Charitatis beneuolentiæ & beneficentiæ differentia. q.26.ar.6.p.99.22æ.
Et distinctio inter habentem charitatem secundum communem rationem boni,& secundum propriam rationem charitatis.q.27.ar.1.p.140.22æ.p.
Charitatis feruor in hac vita quis sit qui non compatitur peccatum veniale.q.87.ar.1.pag.426.col.1.3ª.par.

Charitatis obiectum negatur esse Deum cognitum, & dicitur esse ipsum Deum absolutè, non quòd possit diligi non cognitus, sed quia cognitio tenet se respectu istius habitus qui charitas: non ex parte obiecti: sed subiecti.q.87.ar.6.pa.206.12æ.par.

Charitatis ordo: an sumatur secundum proportionem dilectionis ad diligibile, cum hoc attendatur penes diligentem & diligibile.q.44.ar.8.p.156.22æ.par.

Charitatis proprium quid sit.q.23.pa.80.col.2.lin.5.22æ.

Charitatis quantitas extensiua quam habet in comparatione ad proprium obiectum non potest augeri, sed bene intensiua. quæst. 24.art.10.pag.89.22æ.par.

Charitatis quantitas perseuerat eadem numero patria augmentata tunc vsque ad terminum.q.24.ar.7.col.1.lin.15.22æ.

Charitatis quantitas fit secundum solam Dei voluntatem.q.24.art.3.p.77.22æ.part.

Charitatis quodlibet actu an mereamur augmentum ipsius ad Duran.24.ar.6 ad 1.p.83.22æ.

Chrisma esse consecratum ab episcopo an sit de necessitate sacramenti.q.72.ar.3.p.332.col.1.3ª.par.

Chrisma quid sit.q.72.ar.1.& 2.pa.330.3ª.par.

Chrismatis consecrationem an Papa possit committere singulari sacerdoti.q.72.pa.332.col.1.

Christus. An in Christi concessa cognitione abstractiua omnium singularium: concedenda sit cuiuslibet singularis propria species in Christi intellectum.q.11.ar.1.ad Sco.pa.78.3ª.par.

Christus. An in Christo fuerit cognitio intuitiua omnium singularium ad Sco.q.11.ar.1.pa.78.3ª.par.

Christus. An oportet in Christo ponere scientiam inditam, & quare. q.9.ar.3.pa.71.3ª.par.

Christus. An sicut ex defectu materiæ magnificentiæ in Christo non sequitur defectus magnificentię interioris: ita nec ex defectu materiæ fidei sequatur defectus fidei in eo.q.2.ar.3.pa.13.3ª.par.

Christus. An spes in Christo respectu secundario speratorum fuerit habitus aliquis.q.7.ar.4.pa.54.3ª.par.

Christus. Quomodo intelligatur quòd inquantum Christi humanitas operabatur virtute diuinitatis sacrificium Christi erat efficacissimum ad delenda peccata per gratiam.q.2.ar.3.ad 1.p.129.3ª.par.

Christus an corporaliter visus fuerit à Paulo, & an visio illa tũc fuerit quãdo dicit, Saule, Saule quid me persequeris.q.57.ar.7.pa.263.3ª.par.

Christus: an fuerit ad literam mendicus.q.187.ar.5.pa.662.22æ.par.

Christus an in primo instanti suæ conceptionis habuerit vsum liberi arbitrij.q 34.ar.2.pa.171.col.1.li.25.3ª.par.

Christus an meruerit exteriora bona, quia dignitas merendi spectat ad charitatem, ac per hoc præstat exteriorum bonorum præsentiæ coæuæ. q.19.ar.3.pa.122.3ª.par.

Christus ante Ioannis baptisma quid exercuerit.q.4.ar.1.pa.35.3ª.par.

Christus an verè præceperit cæcis vt eum manifestarent.q.104.ar.4.p.369.22æ.par.

Christus, an voluerit humana voluntate per alios homines aliquid fieri & non potuerit facere quod fieret.q 13.ar.4.pa.89.3ª.par.

Christus certus erat de euentu mortis, & reliquorum malorum futurorũ, & quomodo.q.15.ar.7.pa.97.3ª.par.

Christus gloriam animę suæ deriuauit in corpus in transfiguratione.q.45.ar.2.pa.113.3ª.par.

Christus in primo suæ conceptionis instanti, an sanctificatus fuerit sanctificatione perfectissima.q.34.pa.172.col.1.li.10.3ª.par.

Christus inquantum homo an stet vel sedeat in cœlo.q.58.ar.2. p.265.3ª.p.

Christus in quibus fuit exemplum perfectionis.q.4.ar.2.pa.37.3ª.par.

Christus in suo descensu duo genera à purgatorio liberauit.q.52.ar.8.pag.248.3ª.par.

Christus in vsu scientiæ infusæ non indigebat conuersione ad phantasmata.ad Duran.q.11.ar.2.pa.80.3ª.par.

Christus natus an omnibus conditionibus hominum est conuenienter, manifestatus.q.36.pa.181.col.1.lin.40.3ª.par.

Christus non debet dici homo dominicus, & quare.q.16.ar.3.p.101.3ª.par.

Christus num fuerit decimatus in lumbis Abrahæ.q.31.pa.164.col.1. lin.15.3ª.part.

Christus num in primo suę conceptionis instanti fuerit sanctificatus.q.34.ar.1.pa.170.col.1.lin.75.3ª.par.

Christus num reali relatione causari ad causam, & similis ad simile ad matrem referatur.q.35.pa.178.col.1.lin.20.3ª.par.

Christus num specialiter dicatur filius Abrahæ & Dauid, & quibus rationibus autor intendat probare.q.31.ar.2.pa.158.col.1.75.3ª.par.

Christus prædestinatus est filius Dei: an hæc locutio sit propria. q.26.ar.1.ad 2.& 3.pa.134.3ª.par.

Christus principalius venit abolere peccatum totius naturæ: quàm peccatum vnius personæ.q.1.ar.3.pa.8.3ª.par.

Christus propriè est mediator inter Deum & hominem.q.26.p.141.3ª.par.

Christus quare nihil scripserit.q.42.ar.4.pa.205.3ª.par.

Christus quomodo dicatur caput ecclesiæ.q.8.ar.1.p.62.3ª.par.

Christus quot habuerit origines.q.25.p.176.co.2.li.55.3ª.par.

Christus Romæ caput ecclesiæ suæ statuit, non solum ratione communi, quia facta Apostolorum sunt facta Christi (iuxta illud, sine me nihil potestis facere) sed quia volẽti Petro ex Roma recedere, sicut olim ex Antiochia recesserat, ipse Christus obuiauit, iubens vt reuertatur, & Romę sedes Apostolica stabiliatur.q.35.ar.7.p.179.col.1.li.50.3ª.p.

Christus secundum quod homo, an dicendus sit filius Dei.q.58.ar.3. p.265.3ª.part.

Christus si naturali generatione aliquem produxisset, purũ hominem produxisset. q.2.ar.5.ad 2.p.16.3ª.par.

Christus sua passione impleuit legem totam & omnem iustitiam omnis generis iuris & præcepti.q.4.ar.2.pa.213.3ª.

Christi actiones humanæ possunt dupliciter considerari.q.1.ar.2. ad 3.p.5.3ª.part.

Christi anima an ex hoc quòd scit omnia quæ scit Deus scientia visionis, sequatur ipsam scire infinita.q.10.ar.3.pag.76.3ª.

Christi anima an habuerit potestatem præseruandi corpus suum à morte, q.47.ar.1.ad Sco.pa.216.3ª.par.

Christi anima vnde habuerit prædictam potestatem.ibid.

Christi anima an imperfectius quocunque angelo intuitiuè cognouerit in proprio genere quicquid intueri vtrique datum est.q.11.ar. 4.pag.81.ad Scotum.3ª.par.

Christi anima an simpliciter profecerit, secundum aliquem actum secundum.q.34.pa.171.col.2.lin.50.3ª.par.

Christi anima non videt in verbo quicquid videt verbum.q.10.ar.2.ad pa.75.3ª.par.

Christi animæ an inconueniat quòd aliqua perfectio actus secundi ei de nouo aduenerit.q.34.ar.2.pa.171.3ª.par.

Christi animæ an insit virtus instrumentalis ad omnia miracula. q.13.art.2.pa.156.3ª.par.

Christi animæ descẽsus ad inferos, ad infusionem luminis gloriæ in sanctis patribus operatus est.q.52.ar.2.pag.244.3ª.par.

Christi animæ species intelligibiles infusæ an fuerint perfectissimæ. q.11.ar.6.ad Sco.pa.82.3ª.par.

Christi animam an bene concludatur habere per scientiam infusam notitiam omnium singularium.q.11.ar.1.pa.79.3ª.par.

Christi animam proficere in perfectione spirituali, quotupliciter possit intelligi.q.34.pa.171.col.1.li.60.3ª.par.

Christi caro an simul sit concepta & assumpta à verbo .q.33.art.3.pag.169.col.1.li.35.3ª.par.

Christi caro si prius fuisset concepta quàm assumpta an aliquando habuisset propriam hypostasin.q.33.ar.3.pa.160.col.1.li.50.3ª.par.

Christi carnem efficere, aliter attribuitur personæ spiritussancti, & aliter filio eandem assumere.q.32.ar.1.pa.164.3ª.par.

Christi conceptio an fuerit naturalis, an miraculosa.q.33.ar.4.pag.170.co.1.0.3ª.par.

Christi corpus an conuenienter opinetur esse extra totam continentiam cœlorum corporeorum, ita quòd planta pedis eius sit supra conuexum supremi cœli.q.57.ar.4.ad Duran.pa.262.3ª.par.

Christi corpus an habeat originis relationem ad Adam & alios patres.q.31.ar.6.p.162.co.2.li.30.3ª.par.

Christi corpus quomodo conceptum sit de Spiritu sancto.q 32.p.165.co.1.o.3ª.par.

Christi corpus vnde formatum.q.31.ar.5.pa.161.co.2.li.40.3ª.par.

Christi corpus viuum & mortuum an fuerit idem numero simpliciter. qu.50.ar.5.ad Sco.p.239.3ª.par.

Christi corporis conceptio cùm à tota sit Trinitate, an Spiritui sancto attribuatur.q.32.pa.164.co.1.li.70.3ª.par.

Christi corporis, & aliorum hominum, an sit aliqua differentia.q.33.p.168.co.2.li.65.3ª.par.

Christi corporis firmatio in primo instanti fuit perfecta essentialiter: non autem quantitatiuè.q.33.ar.1.p.168.3ª.p.

Christi corporis præseruatio à putrefactione an attestetur virtuti ipsius naturæ & voluntariæ morti.q.51.ar.3.pa.238.3ª.par.

Christi descensus ad inferos, an fuerit secundum substantiam animæ, an solum secundum effectum.q.52.ar.2.p.43.3ª.par.

Christi doctrinæ excellentia penes quæ attendatur.q.42.ar.1.p.203.3ª.p.

Christi humanitas quid sit.q.50.ar.1.p.268.3ª.p.

Christi mater an conuenienter ad templum accesserit purganda.q.37.ar.4.p.188.co.1.li.30.3ª.p.

Christi mors an fuerit meritoria ex parte animæ.q.50.ar.6.p.240.3ª.p.

Christi mortis celeritas fuit & naturalis & voluntaria. art.1.ad 2.pag.217.3ª.part.

Christi mortis tres dies & dies creationis mundi diuersimodè ordinatur.q.51.ar.4.p.242.3ª.p.

Christi natiuitas ad humanam salutem est ordinata. q.36.p.182.co.1.lin.10.3ª.part.

Christi natiuitas quomodo fuerit manifestata.q.36.p.180.co.1.li.25.3ª.p.

Christi natura corporalis quomodo possit agere in angelo.q.8.art.4.ad 3.p.65.3ª.par.

Christi natura humana se habet ad personam filij Dei sicut se habet natura Sortis ad personam Sortis.q.2.ar.10.p.20.3ª.par.

Christi perspona dupliciter distinguitur.q.2.ar.4.p.15.3ª.p.

In Christi persona sunt duæ rationes subsistendi, in duabus naturis: licet sit ibi vnum subsistens simpliciter, & vna ratio subsistendi simpliciter.q.2.p.15.3ª.p.

Christi personam esse compositam, an sit simpliciter & formaliter verum. ibidem.

Christi pœnalitates intrinsecæ quantum durauerint. qu.52.art. 4.pag.245.3ª.part.

Christi priuilegium est mereri aliis ex condigno.q.19.p.123.3ª.p.

Christi verba, ego pono animã meam &c. & similia, quomodo intelligantur.q.30.ar.3.ad 1.p.238.3ª.p.

Christo an conuenienter nomen fuerit inditum. q.37.art.2.p.186.co.1.lin.60.3ª.par.

De Christi clamore in cruce duplex modus dicendi.ar.1.ad 2.p.217.3ª.p.

Christo conuenientium mediante natura humana distinctio. q. 48.ar.5.pa.232.3ª.p.

Christo conueniunt omnia personalia siue humana, siue diuina secundum rationem personalitatis æternæ, si ly, secundum, tenetur specificatiuè, q.35.p.167.co.2.li.80.3ª.par.

Christo natiuitas temporalis an conueniat, 35.pa.173.col.1.lin. 70.1ª.part.

Christo nõ est adempta potestas deriuandi gloriã animæ ad corpus: ergo gloria illa charitatis quæ apparuit in Christo in transfiguratione, deriuata est ab anima, an hæc ratio valeat.q.45.ar.2.p.213.3ª.p.

In Christo non fuisse scientiam ex suo genere acquisibilem per infusionẽ, vt fuit in Adam, cur in litera afferatur.q.9.ar.4.p.72.3ª.p.

Christum deleuisse omnia peccata mundi, quomodo intelligatur. q.2.art.4.p.7.3ª.p.

Christum esse Dei filium, an conueniat secundum perfectam filiationis Dei rationem.q.23.p.165.co.2.lin.20.3ª.p.

Christum fuisse assumptum à diabolo, quid sit.q.41.art.4.p.200.3ª.par.

Christum palàm docuisse & in occulto nihil fuisse loquutum, quomodo intelligatur.q.42.ar.2.pa.204.3ª.par.

Christum sedere ad dexteram patris cum dicitur, quam distinctionem importet ly.q.58.ar.2.pag.265.3ª.par.

Christum se subdisse sponte Pilato, qualiter intelligatur.q.67. ar.1.ad 2.pa.238.22æ.par.

Christiano existenti in terris infidelium, an liceat omittere signum à Christianis deferre solitum, vel mutare vestem, ne Christianus cognitus occidatur.q.2.ar.2.pa.12.12æ.par.

Cibi. An distinctio data de moderatione ciborum sit bona.q.145.art.1 .pag.481 22æ.par.

Ciborum delectationes natæ sunt abstrahere hominem à bono rationis, diuersis rationibus.q.146.ar.2.c.pag.282.22æ.par.

Circuncisio. Christus an fuerit corporaliter circuncisus.q.37.pa.185.col.2.lin.70.3ª.

Circuncisio Christianorum Indorum dicentium se circuncidi, vt conformentur Christo: an sit licita.q.37.ar.1.pa.185.3ª.par.

Circuncisio legalis quæ dicatur.q.37.pa.185.co.2.lin.50.3ª.

Circunstantia. Quomodo stent ista simul scilicet circunstantia nunquam dat speciem nisi ratione alterius motiui, vt obiectum seu finis proculdubio per se, quia ab his quæ sunt per accidens, non sumitur species, & omnis circunstantia transmutans actum de bono in malum, dat peccato speciem.q.72.pa.2.226.col.1.lin.70.12æ.par.

Circunstantia. Sicut in naturalibus quædam accidentia sunt secundum se formæ, quædam autem solummodo conditiones præsuppositarum formarum: ita in moralibus quædam circunstantiæ sunt secundum se bonitates vel malitiæ: quædam conditiones tantum suppositarum virtutum vel malitiarum: primæ faciunt actum bonum vel malum, secundæ autem non, item primæ sunt secundum se species quædam moralium habentes propria obiecta, secundæ autem non.q.18.ar.10.pa.62.12æ.par.

Circunstantia an det speciem peccato, etiam si non sit finis. q.72. pag.226 col.1.lin.28.12æ.

Circunstantia an & quando respiciat specialem. i. secundum se proprium ordinem rationis.q.18.ar.11.pa.63.col.1.lin.30.12æ.par.

Circunstantia faciens actum de non malo malum, dat speciem. qu.72.art.9.pa.226.& q.76.art.4.pa.243.12æ.par.

Circunstantia loci sacri quamuis omnia peccata aggrauet per accidens, illa tamen sola ad speciem sacrilegij trahit: quæ sanctitati loci directo opponitur aut annexæ immutati. Ibid.

Circunstantia nulla mutat speciem, nisi habeat rationem alterius motiui vt finis, non ita quod sit, aut apprehendatur vt finis præiacentis peccati, sed sufficit quod sit confinis.q.72.ar.9 .pa.226.12æ.

Circunstantia personę non transfert in aliam speciem: nisi peccatum voto vel statui eius aduersetur.q.7.pa.27.12æ.pa.

Circunstantia quandoque facit actum de bono, aut non bono malum, dat speciem.q.18.ar.10.& 11.pag.62.& 63.12æ.par.

Circunstantia quandoque respicit specialem, id est, secundum se propriũ ordinem rationis, dat speciem.q.18.ar.10.pa.62.12æ.

Circunstantia sola an mutet peccati speciem.quæ.72 pag.226.col.1.lin.50.12æ.par.

Circunstantia specificans, eo ipso quod ingreditur latitudinem specificantium: oportet obiectiuum ordinem ponere, & differentiam seu conditionem obiectiuam ponere formaliter & directe intentam. q. 72.arti.9. pag.226.12æ.

Circunstantia temporis sacri aggrauat peccatum, non tamen apponit speciem sacrilegij, nisi fiat in contemptum temporis sacri. quæst. 7.pag.26. 12æ.par.

Circunstantia vt sic, nunquam dat speciem: sed oportet eam transire indifferentiam seu conditionem obiecti.q.72.ar.9.pa.226.12æ.par.

Circunstantiæ circa eundem sunt actum, numerus autem operationum nõ non circunstat vnum & eandem operationem, sed addit aliam & aliam operationem.q.7.pa.28.10.col.1.lin.4.12æ.

Circunstantię mutantes seu dantes speciem, an in conditiones principales seu differentias obiecti transeant.q.13.ar.10.col.2.li.78.12æ.

Circunstantiæ necessariò cognoscendæ à spirituali iudice: sunt transferẽtes in aliam speciem, & aggrauantes in infinitum, id est addentes secundum se rationem peccati mortalis.q.7.pa.27.12æ.

Circunstantiarum differentia quæ sit.q.13.ar.10.col.2.lin.30.12æ.

Circunstantiarum diuersarum corruptio, an quando habet idem motiuum diuersificetur species peccati.q.52.ar.2.ad 3.pa.180.22æ.par.

Clamor an bene exponatur in litera.q.158.ar.7.pa.547.22æ.par.

Clementia an sit subiectiuè in voluntate.q. 157. pag. 543. col. 2.lin.68.22æ.

Clementia & mansuetudo quomodo differant.q.157.ar.1.pa.539. 22æ.part.

Clementia & mansuetudo sunt circa actum interiorem & exteriorem, diuersa tamen ratione.q.157.ar.1.pa.540.col.1.lin.70.22æ.

Clementia & seueritas licet sint circa idem remotè, non tamen sunt circa idem proximè.q.157.ar.2.pa.540.col.2.li.30.22æ.

Clementia & seueritas quare non sint opposita.quæst. 157. arti. 2.pag.540. 22æ.par.

Clementia in qua potentia sit subiectiuè.q.157.art.3.2.pa.541 .22æ.par.

Clericus apostatans à clericatu vel à quatuor minoribus an peccet mortaliter.q.12.ar.1.pa.49.22æ.par.

Clericatus seu ordinum minorum status & exercitium an relinqui possit. q.12.ar.1.pa.49.col.1.li.50.22æ.par.

Cœlum an sit animatum.pa.313.col.1.li.68.1ª par.

Cœlum empyreum & cœlum sydereum ex quibus composita sint. pa. 309. col.2.lin.70.1ª.par.

Cœli nomen in tres significationes distinguitur, scilicet propriè, participatiuè, & metaphoricè.pa.39.co.2.li.68.1ª.par.

Cœlo quomodo subsunt aut non subsunt entia per accidens, casualia, fortuita, & electio nostræ ac voluntaria, & quot modis in his erratur perniciosè.q.95.ar.5.pa.337.22æ.par.

Cœlestia corpora quotupliciter moueantur. qu. 70. pag.313.col.1.lin.40. 1ª.part.

Cœlesti corpori non est coniuncta aliqua anima vt forma, sed vt motor. pa.313.col.1.lin.23.1ª.par.

Cogitatio. Quomodo distinctio de cogitatione vt est actio quædam, & vt est ad aliam actionem ordinata, sit ad propositum literæ volenti quod inquantum primo modo consideratur, de ipsa habeat iudicium superior ratio: inquantum verò secundo modo accipiatur: ad inferiorem rationem pertineat.q.15.ar.4.p.49.12æ.

Cogitatio cordis alterius in suo effectu ab angelo cognisci potest. pa. 265. li.30.1ª.par.

Cogitatio dupliciter cognosci potest, scilicet in suo effectu: vel in seipsa. pa.265.col.1.lin.24.1ª.par.

Cogitatio posita in actu an possit occultari à voluntate.q.57.ar. 4.pa.265. col.1.lin.80.1ª.par.

Cogitationes cordium & mysteria gratiæ quare sint occulta, an sit eadem ratio.q.57.ar.5.pa.266.col.1.lin.78.1ª.par.

Cogitationes cordium in seipsis, seu quod idem est, vt sunt in voluntate soli Deo sunt naturalitar cognitæ.pa.265.li.42.1ª.par.

Cogitationes cordium sunt purè voluntariæ, quia ex sola voluntate depẽdet, quod aliquis actu cogitet aut velit aliquid, quoniã habitus est quo quis vtitur quam vult.q.57.ar.4.pag.265.col.1.lin.46.1ª.par.

Cogitabile omne excedens, an sit.pa.13.li.79.1ª.par.

Cogitabile omne excedere dupliciter dicitur.pa.13.col.1.li.29.1ª.par.

Cogitatiua quomodo omnia sensibilia in particulari cognoscit, & tamen ipsa est quoddam sensibile.pa.320.col.1.li.56.1ª.par.

Cognitio abstractiua & quidditatiua quomodo differant.q.84.art.7.pag. 382.col.1.lin.80.1ª.par.

Cognitiò aliqua an sit operatio vitalis ab intrinseco actiuo principio vitæ.q.171.ar.2.pa.589.col.2.li.35.22æ.par.

Cognitio an sit in angelis omnium eorum quæ per vnam speciem repræsentantur.q.58.pa.267.col.1.lin.55.1ª.par.

Cognitio attingens aliquid secundum prædicata communia tantum potest dici imperfecta in potentia confusa in communi vniuersalis, & est dupliciter, & alia multa de cognitione Dei, quo pacto seipsum cognoscit.pa.83.li.90.1ª.par.

Cognitio duplex, s. naturalis & gratuita, & hæc duplex, s. speculatiua & affectiua.pa.274.co.1.li.23.1ª.par.

Cognitio gratuita speculatiua est totaliter non ablata, sed minuta.pa.274. lin.35.1ª.par.

Cognitio in angelis est duplex, s. naturalis, & hæc est per essentias ipsorum, & per species innata: & supernaturalis, & beatifica & hæc cognitio est quam habent in verbo Dei.q.57.pa.266.co.1.li.70.1.par.

Cognitio inest omnib. à sensibilib. à sensu, per defluxionem, aut per radicem.q.84.ar.6.p.380.col.1.li.40.1ª.par.

Cognitio intellectiua quid operetur.q.84.ar.6.pa.380.co.1.li.75.1ª.par.

Cognitio intellectualis à sensibili fit non sicut à perfecta & totali causa, sed magis sicut à materia causæ.pa.381.co.1.li.1.1ª.par.

Cognitio matutina & vespertina angelorum quæ dicatur. pa. 261.co.2.li. 11.1ª.par.

Cognitio matutina & vespertina penes quid differant. pa.262.col.1.lin.8. 1ª.par.

Cognitio matutina & vespertina quid denotare posset. pagin. 271. lin. 50. 1ª.part.

Cognitio naturalis an debeat proportionari naturę cognoscenti.q.12.ar. 4.p.56.co.2.lin.83.1ª.par.

Cognitio naturalis angeli est immobilis.pa.296.co.1.li.66.1ª.par.

Cognitio naturalis nec est ablata, nec diminuta.p.274.li.28.1ª.par.

Cognitio negata fidei & attributa prophetiæ, an sit cognitio euidentiæ.q. 171.ar.3.pa.590.22æ.

Cognitio propria de aliquo dupliciter intelligi potest: primo vt distinguitur contra communem ex parte actus cognoscendi, secundo ex parte rei cognitæ.pa.83.co.2.li.74.1ª.par.

Cognitio quidditatiua vnde dependeat. q.846.art.7.pagin.382.co.2.lin.5. 1ª.part.

Cognitio sensus: puta visus, aut etiam simplicis intellectus, an quia cõformis rei, ideo vera dici potest, pa.99.co.1.li.79.1ª.par.

Cognitio singularium est quò ad nos prior vniuersalium cognitione. pa. 385.co.2.lin.71.1ª.par.

Cognitio supernaturalis per modum naturalis est, etiam consequenter immobilis.pa.296.li.67.1ª.par.

Cognitio vespertina habere creaturam pro termino & medio essentialiter differt à cognitione matutina.pa.271.li.86.1ª.par.

Cognitio vespertina habere creaturam pro termino tãtum est eadem realiter cum cognitione matutina differens solum secundum terminos seu cognita.p.271.lin.91.1ª.par.

Cognitione beatifica an mysteria gratiæ possint cgnosci ab Angelis. q. 57. ar.5.pa.267.co.2.li.20.1ª.par.

Ad Cognitionem duo concurrunt, s. acceptio & iudicium, q.173.ar.2.pag. 597.22æ.par.

Cognitione duo concurrunt, s. receptio & iudicium. pag.63.col.1.lin.90. 1ª.par.

Cognitionis futurorũ vana inquisitio an sit perniciosa ex se, vel quia prohibita.q.95.ar.2.p.333.22æ.par.

Cognitum est in cognoscente immaterialiter.pa.56.co.2.li.17.1ª.par.

Cognitum est principium specificatum cognitionis, pagin.79.co.2.lin.18. 1ª.part.

Cognitum quo pacto in cognoscente sit, an sancti doct. super hoc consequentia valeat, pa.56.co.1.li.50.1ª.par.

Cognoscere conferri gratiam huic vel illi, an spectet ad beatitudinem, q. 57.ar.5.pa.266.co.2.li.35.1ª.par.

Cognoscere cuius speciei sit: & cuius est etiam intelligere, pa.105.co.2.li. 79.1ª.par.

Cognoscere occulta & incerta diuinæ sapientiæ an sit supra naturam humanam quantum ad substantiam actus, q.171.ar 2.ad 3.pa.590.22æ.

Cognoscere per aliud quotupliciter intelligatur, quæst.87.articu.2.ad 3m. 1ª.part.

Cognoscere quomodo potest ex natura suo habere actu aliquam ex natura cognoscibilium ab ipso, quando natura ipsa est habens affinitatem cum aliis, &c.p.259.co.2.li.5.1ª.par.

Cognoscere simul: & vna operatione cognoscere, an & quomodo distinguatur.pa.267.col.1.li.93.1ª.par.
Cognoscentium naturarum diuersus ordo, ponit diuersos modos quib. cognoscens est cognitum.q.12.pa.56.col.2.li.10.1ª.par.
Cognoscitiuum aliquorum dupliciter inuenitur in potentia essentiali & potentia accidentali, & alia multa ad hoc, pa.319.col.2.li.30.1ª.par.
Columba in cuius specie spiritussanctus descendit super Christum baptizatum: an fuerit verum animal, q.39.ar.7.pa.195.3ª.part.
Comedendo ex imperitia excessus quotupliciter contingat.q.148.p.490.col.1.lin.40.22ª.par.
Comedendo scienter mensuram excedendo propter cibi delectabilis concupiscentiam, an solum ad gulam pertineat. q.148.artic.1.col.1.lin.70.22ª.par.
Comedere carbones aut calcem, quando sit gula mortalis, & quando bestialis.q.148.ar.2.pa.491.col.2.lin.1.22ª.par.
Comedere carnes humanas est contra præcepta iuris naturalis. q.148.ar 2.pa.491.col.1.li.80.22ª.par.
Comodere excessiuè non propter concupiscentiam, sed propter imperitiam, an sit vitiosum, & cuius vitij opus.q.148.ar.1.pa.499.22ª.par.
Comedere præter mensuram quando sit peccatum mortale.q.148.ar.2 co.2.li.25.22ª.par.
Cometa quare putatur esse potius signum mortis principum, quam aliorum hominum.q.36.ar.7.pa.184.3ª.par.
Commune dupliciter dicitur per modum, scilicet actus, & per modum potentiæ, & sic etiam communitas.pa.23.col.2.li.50.1ª.par.
Communicare cum excommunicatis per concilium Constantiæ concessum est præterquam in duobus casibus.q.82.ar.9.pa.401.3ª.par.
Communicare se aliis importat perfectionem ad minus in his, quib. communicatur.q.1.ar.1.in cor.pa.2.3ª.par.
Communicare se aliis, secundum quod importat actionem, quæ est perfectio agentis in actu (quæ in Deo est sua substantia) & secundum quòd importat illationem effectus ad extra, quomodo distinguatur. q.1.pa.2.col.1.lin.65 3ª.par.
Communicare se creaturæ, an Deo summo modo conueniens sit, q.1.art.1, pa.2.col.1.lin.25.3ª.par.
Communicabilitas duplex ponitur propriè, scilicet & metaphoricè. pag.75.col.1.li.20.1ª.par.
Communio an non solum ecclesiæ: sed etiam Christi præcepto sit necessaria.q.80.art.11.pa.391.col.1.3ª.par.
Communio sub vtraque specie an sit necessaria omnibus adultis. An omnibus sacerdotibus. An omnibus confitentibus.pa.390.3ª.par.
Communio popularis sub vtraque specie an sit licita.q.80. art.12.in princ. pag.399.3ª.par.
Communio popularis sub vtraque specie an expediat ecclesiæ Christi. pa.390.col.1.3ª.par.
Communio sub vtraque specie an sit fructuosior, quàm communio sub specie panis tantum.392.col.2.3ª.par.
Communio sub vtraque specie, an sit in præcepto. Ibidem de hac specialiter materia, quæstiuncula.1.3ª.par.
Communio sub vtraque specie an sit necessaria omnibus comprehendendo etiam infantes.ibidem.
Commutationes an rationem iusti diuersificent.q.61.ar.3.pa.202.col.1.lin.68.22ª.par.
Commutationes distinguuntur per voluntarium & inuoluntarium. q.61.ar.3.pag.202.22ª.par.
Commutationes inuoluntariæ distinguuntur in occultas & manifestas, & quare in litera vsura & consilium non computantur inter voluntarias commutationes.q.61.ar.3.pa.202.22ª.par.
Commutationes inuoluntariæ quotuplicem habeant rationem iusti. q.61.ar.3.pa.202.col.1.lin.75.22ª.par.
Commutationes omnes voluntarias & inuoluntarias pertinere ad vnam speciem iustitiæ dicendo: an intelligatur de specie specialissima vel subalternatiua.q.61.art.3.pa.202.22ª.par.
Commutationes quare dicantur voluntariæ.q.61.ar.3.pa.202.22ª.par.
Commutationum numerus in litera in quinto Ethicorum quare non est vniformis.pa.202.22ª.par.
Compositio an in persona Christi possit saluari ex natura humana, & supposito.q.2.pa 15.col.2.lin.45.3ª.par.
Compositio ex contrariis an sit prima causa mortis, & aliorum defectuum humanæ naturæ, an verò peccatum.q.15.ar.5.pa.95.3ª.par.
Compositio formalis & accidentalis in quo conueniant & differant. pag.328.col.1.li.72.1ª.par.
Compositio quæ dicatur vnius cum alio seu aliis, & vnius ex alio seu aliis, q.2.pa.13.col.2.li.55.3ª.
Compositionis multiplex genus.pa.15.3ª.par.
Compositionis ratio imperfectionem componentium formas an importet.q.2.ar.4.ad 3.dubium.pa.15.3ª.par.
Conatus an proportionaliter sint dignificati secundum dispositiones charitatis, à Spiritu sancto.q.24.pa.81.col.2.li.25.22ª.par.
Conatus in angelis an resoluatur in naturam vt in causam.q.24.ar.3.pa.81.22ª.par.
Conceptio. Quid de conceptione beatæ virginis tenendum.q.81.3.p.258.12ª.par.
Conceptionis intellectualis obiectum potest dupliciter pertinere tam ad vitam actiuam, quàm contemplatiuam.q.181.ar.3.pa.621.22ª.par.
Conceptibus in pluribus duo clauduntur, scilicet assimilatio ad obiectum & eorum pluralitas.pa.68.col.1.li.10.1ª.par.
Conclusio an sit simpliciter scita, necne.q.62.pag.184.col.2.li.80.12ª.part.
Conclusio & operatio sequuntur debiliorem partem.q.62.art.1.pa.184.& q.63.ar.3.pa.188.12ª.par.
Concubitus cum muliere extra vas debitum, an sit eiusdem speciei cū aliis peccatis circa modum concumbendi.q.154.art.11.pa.528.2ª.par.
Concubitus extra parentes & proles, an sit contra ius naturale, ita quòd nulla dispensatione humana possit esse licitus.q.154. pag.526. col.1.lin.20.22ª.par.
Concubitus illicitus cum muliere integra, polluta tamē per mollitiem vel sodomiam, an sit stuprum.q.154.ar.5.pa.522.22ª.par.
Concubitus patris cum filia, aut matris cum filio, an sit licitus in aliquo casu sine diuina dispensatione.q.154.ar.9.pa.525.22ª.par.
Concubitus viri voluntariè non seminantis, & mulieris seminantis, cum sit contra naturam, sub quo modo contineatur.pa.528.2ª.par.
Concupiscentia an non adiuuet ad aggrediendum, nisi per accidens.q.123.ar.10.pa.421.22ª.par.
Concupiscentia delectabilis quare maximè assimiletur puero.q.151.art.2.ad 2.pa.103.2ª.par.
Concupiscentia inter passiones concupiscibilis vt se tenet ex parte animæ & maximè sensibilis, absque corporali namque coniunctione experimur concupiscere magis sensibiliter quam amare, odisse, &c.& quia quod se tenet ex parte animæ: est formale in passionib. ideo de passionibus istis formaliter loquendo dicitur quod concupiscentia est magis sensibilis. q.25.ar.2.ad 1.pa.85.2ª par.
Concupiscentia naturalis non differt ab appetitu naturali quo ad obiectū sed bene quo ad modum.q.30.pa.97.col.2.li.75.12ª.par.
Concupiscentia naturalis non est infinita.q.30.ar.4.pa.97.12ª.par.
Concupiscentiæ aliquis amor, an sit sine amore amicitiæ illius qui concupiscitur.q.26.pa.87.col.2.li.20.12ª.
Concupiscentiæ & amicitiæ distinctio amoris in amorem, non est tam diuisio amoris quam amatorum.q.26.p.87.col.2.li.15.12ª.
Concupiscentię rationalis obiectum est & finis, & habet totaliter rationē finis: concupiscentiæ verò naturale obiectum, etsi est finis, non tamē habet totaliter rationem finis, tum quia habet rationem modificari ad naturam, tum quia ordinatur ad alium finem inditum, scilicet naturam.q.30.ar.4.p.97.12ª.p.
Concupiscentiam esse infinitam potest intelligi dupliciter.s.obiectiuè & subiectiuè, seu ex parte obiecti seu ex parte actus, quæst.30.artic.4.p.97.12ª.par.
Concupiscere absque determinatione alicuius quantitatis, quando quis dicatur.q.30.97.col.2.li.40.12ª.p.
Concupiscentiarum tactus & honoris differentia.quæst.156.ar.2.pag.537.22ª.par.
Concupiscibis obiectum comparari ad obiectum. irascibilis, vt commune ad proprium, & ad plura se extendere &c. non est ipsa habere sicut vniuersale & pasticulare, sed sicut motus simpliciter, & motus ad vbi.q.25.art.1.pa.84.12ª.par.
Concupiscibilis obiectum quando sit bonum & malum. q.25.ar.1.col.2.li.55.12ª.par.
Conditionalis cuius antecedens & consequens sunt impossibilia, potest esse vera.q.25.ar.3.ad 3m.pa.139.co.1.li.30.1ª.par.
Conditionalis quomodo valeat, si animæ sensitiuæ operatio sine organo esset: hæc anima esset hic homo.pa.321.co.2.li.pe.1ª.par.
Confitens sua peccata ante baptismum receptum non est absoluendus. q.68.ar.5.& 6.pa.316.3ª.par.
Confiteri semel in animo an iustus, id est, sine peccato mortali existens teneatur.q.65.ar.2.ad 4.pag.288.co.1.3ª.par.
Confessione sacramentali scita & commissa sub sigillo confessionis quomodo differant.q.70.ar.1.ad 2.pa.239.22ª.
Confirmationis character an sit characteris baptismalis confirmatio.q.72.pa.333.3ª.
Confirmationis sacramenti, an episcopus sit ita proprius minister, q non ab episcopo facta nulla est: & tamen ex dispensatione apostolica non episcopus possit illam conferre.q.72.ar.8.9.10.& 11.p.334.3ª.par.
Confirmationis sacramenti forma quæ.q.72.p.332.co.2.li.60.3ª.par.
Confirmationis sacramento deputantur fideles ad seruitium speciale spectans ad officium principis.q.65.ar.3.ad 2.299.co.1.3ª.par.
Confirmationis sacramentum magis annexum est baptismo, quàm sacramentum ordinis, cum confirmatio firmitas perfectioque sit baptismi.q.72.p.334.co.1.li.15.3ª.par.
Confirmationis sacramentum quando multis simul, & quando singulis separatim conferatur.q.72.p.339.co.2.li.70.3ª.par.
Coniugalis actus quomodo cum peccato fiat. q.154.art.1.ad 4.pagin.514.22ª.par.
Coniunx in delectatione coniugalis actus vltimum sibi finem constituens mortaliter peccat, idque in genere luxuriæ: sicut ponens vltimum suum finem in gloria humana peccat mortaliter peccato inanis glorię.q.154 pa.514.co.2.lin.45.12ª.par.
Coniuncta duo realiter: an vbi est vnum oporteat esse & reliquum.qu.76.ar.6.pa.361.co.2.3ª.par.
Coniunctio creaturarum vniuersi an sit maxima.q.2.p.22.co.2.li.78.3ª.
Coniunctio quæuis an sit consideranda, vel ex parte coniunctorum, vel eius, in quo coniunguntur.q.2.p.22.co.2.li.65.3ª.par.
Coniunctionis humanæ naturæ cum persona filij Dei duplex acceptio. q.2.ar.10.pa.23.3ª.par.
Coniunctionis in litera posita distinctio ex parte extremorum vel ex parte termini: an sit sufficiens.q.2.ar.9.pa.22.3ª.par.
Consensus. Quomodo hæc duo stent simul, quandiu incertum est, an secūdum rationes diuinas resistatur vel non, nullum indicium rationis habet rationem finalis sententiæ. & consensus in delectationem cogitationis pertinet ad rationem inferiorem.q.15.ar. 4.pa.49.12ª.
Consensus in delectationem morosam an spectet ad rationem inferiorem q.15.p.49.co.1.li.70.12ª.
Consensus vterque.s.in delectationem & in actum secundum rem quādo sit secundum rationes temporales, est rationis inferioris, quando verò sit secundum rationes æternas, est rationis superioris, in hoc tamen est differentia, quòd quando est rationis inferioris, est etiam superioris, saltem negatiuè, sed non econuersò: secundum appropriationem autem deliberatio iudicium, ac consensus vnius scilicet delectationis.ad inferiorem, alterius verò, id est, actus, ad superiorem spectat.q.74.art.7.pag 235.12ª.
Conscientia propriè est actus, non potentia, aut habitus.q.79.ar.13.pa.360.co.2.li.15.1ª.par.
Conscientiæ erroneæ depositio fit non solum per oppositam rationem, aut veritatis dispositionem, sed etiam per exclusionem ab applicatione ad opus.q.19.ar.5.& 6.pa.65.12ª.par.
Conscientiæ nomen dupliciter sumitur.s.propriè: & communiter, & quomodo vtroque modo sumatur.pa.360.col.2.lin.13.& lin.35.1ª.par.
In Conseratione mens maximè debet eleuari in Deum.q.83.art.1.pag.275.32ª.par.
Consequentia bona est à propositione vera de inesse ad suam modalem de vero.pa.13.lin.50.1ª.par.
Consequentia hæc: an valeat: modus connaturalis hominis est, vt per visibilia ad inuisibilia manuducatur: ergo inuisibilia Dei oportuit homini pervisibilia manifestari.q.43.pa.201.col.2.lin.60.1ª.par.
Consequentia hæc an valeat: vis rationis consistit in hoc quod quid est vniuscuiusque rei creatæ specificè sumptum, abstrahit ab hinc & nūc, ergo non potest esse sufficiens medium ad inferendam nouitatem. rei. q.46.pa.220.c.1.lin.80.1ª.par.
Consequentia ista: an valeat: fit non bene: ergo male.pag.297.col.2.lin.10.1ª.par.
Consequentia ista an valeat, nulla veritas est: ergo verum est nullam veritatem esse.pag.13.col.2.lin.15.1ª.par.
Consequentia ista an valeat, post morā debitoris licet petere interesse, nō solum damni emergentis, sed etiam lucri cessantis, ergo damnum quod quis incurrit ex hoc quod de pecunia non lucratur licet exigere. q.78.pa.260.col.1.lin.58.22ª.par.
Consequentia ista qui valeat, voluntas est boni, ergo dupliciter tantum potest incipere velle.q.19.ar.7.pa.115.col.2.li.80.1ª.par.
Consequentia ista quomodo subsistat, vti peccato alterius, ad bonum suū vel alterius, non est peccatum, ergo si quis absque necessitate, pro vtilitate tamen sua, vel alterius, vtatur peccato alterius, est à peccato immunis.q.78.pa.263.col.2.li.2.22ª.par.
Consequentia ista quomodo valeat: A est causa entium inquantum entia: ergo est causa omnis eius quod pertinet ad esse eorum.pa.210.co.2.lin.80.1ª.part.
Consequentia ista quomodo valeat: Deus omnibus prouidet prout congruit eorum naturæ: ergo conuenienter homini in sacra doctrina spiritualia sub corporalibus similitudinibus traduntur.q.1.ar.9. pa.11. col.1.lin.4.1ª.par.
Consequentia ista quomodo valeat: si res materialiter in anima esse deberet, ratio nulla esset, quare res extra non cognosceret.pa.376. col.2.lin.93.1ª.par.
Consequentia sancti doct. ab altissima operatione quæ est intelligere ad talem intellectionem quomodo valeat.pa.53.col.1.lin.53.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.an & quomodo valeat forma finitur per materiam: ergo forma quæ non est nata esse in materia est finita.pag. 33.co.1.lin.87.1ª.par.
Consequentia sancti doctoris an inferatur, cum ex hoc quod ponit aliquā creationem intellectualem, infert omnino incorpoream.pag.230.col.1.lin.20.1ª.par.
Consequentia ista sanct.doct.an valeat, anima habet duos modos essendi, scilicet coniunctum & separatum: ergo duo operandi, scilicet per conuersionem ad phantasmata, & superiora.pa.402.col.2.lin.63.1ª.par.
Consequentia ista sanct.doct.an valeat, componere & diuidere seu discurrere conuenit intellectui nostro ex imperfectione, ergo opposita perfectio conuenit intellectui angelico.pa.267.col.1.li.54.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct. an valeat, & sit efficax, perfectio conuenit solo Deo per suam essentiam, ergo est perfectum, ergo esse bonum, &c. pa.31.col.2.li.35.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.an valeat, in diuinis sunt plures relationes reales, ergo sunt plures res subsistentes in diuina natura.q.30.pa.157.co.2.lin.60.1ª.par.
Consequentia ista sancti doctoris, an valeat, natura est intra rem, ergo appetitus ad extra non est ipsa natura.pa.273.col.1.li.4.1ª.par.
Consequentia ista sancti doc. an valeat, si infinitum vnam speciem haberet & etiam rationem totius & perfecti haberet. pag.393.co.2.li.22.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.an valeat, voluntas autem naturaliter inclinatur in bonum, ergo voluntas habens bonum infinitum extra se in aliquid intrinsecum tendit.pa.273.li.85.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct. intelligere angeli esse subsistens, ergo vnū tantum: an gratia materiæ vel formæ intelligenda sit.in pag.247. lin.32.1ª.part.
Consequentia sancti doct. quæ procedit à rerum conditionibus ad nominum conditiones, an & quomodo valeat.pa.69.col.2.li.38.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.quomodo valeat, actus incompletus, & medius, est notitia confusa, ergo prius distinctè quàm indistinctè cognoscit.q.85.pa.316.col.2.lin.76.1ª.par.
Consequentia ista sanct. doct.quomodo valeat, anima coniuncta non mouet corpus nisi viuificatum à se, ergo separata nullum corpus mouere potest.pa.484.col.1.li.82.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.quomodo valeat, Deus agit secundum intellectum & voluntatem, ergo vniuersum quod est eius effectus perfectæ similis naturam intellectualem habet.pa.230.col.1.li.8.1ª.par.
Consequentia ista sancti doctoris quomodo valeat, ens inquantum ens, est sudiectum Metaphysi. ergo omne ens secundum quod est subiectum Meta.q.44.pa.220.col.2.li.65.1ª.par.
Consequentia ista sanct. doct. quomodo valeat, in homine est aliqua Dei similitudo deducta ab eo, nō secundum æqualitatem, ergo in eo est imago Dei imperfecta.pa.415.col.2.li.21.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.quomodo valeat, intelligere angeli est subsistens, &c.ergo non distinguitur à substantia Dei.pa.99.li.88.1ª.par.
Consequentia ista sancti doct.quomodo valeat, quęlibet causa habet rationem principij, ergo à qualibet causa aliquis ordo in suos effectus deriuatur.pag.446.col.1.lin.14.1ª.par.
Consequentia ista sancti doctoris quomodo valeat, quando dicit, q sunt aliquæ substantiæ intellectuales, &c.ergo aliqua substantia intellectualis perfecta.pa.234.col.1.li.88.1ª.par.
Consequentia ista sanct. doct. quomodo valeat, res fluunt à Deo quo ad materiam & formam, ergo fluunt in mente angeli quo ad cognitionem singularitatis.pa.262.col.2.li.93.1ª.par.
Consequentia sancti doctoris quomodo valeat, substantialitas est substantia seu subsistit, ergo non distinguitur in diuersos gradus substantialitatis.pa.249.col.2.li.12.1ª.par.
Consequentia ista sanct.doct.quomodo vera sit, si intelligere angeli esset, eius substantia esset subsistens.pa.247.col.2.li.14.1ª.par.
Conseruatio duplex est, directa.s.& indirecta.pa.440.col.1.li.62.1ª.par.
Consideratio vnde dicatur.q.53.ar.4.ad 2.pa 187.22ª.par.
Consilium actiuum est gratis gratia data quibusdam, sed consilium passiuū est donum omnium existentium in gratia.q.47.ar.14.22ª.par.
Consilium. An omne peccatum sit contra bonum consilium.q.51.ar.1.ad 3.pa.175.22ª.par.
Consilium Christi de præcepto est multiplex.q.108.ar.3.ad 2m.12ª.
Consilium donum ab eubulia differt, non solum secundum communem rationem doni, sed etiam propriam.q.52.ar.1.pa.177.22ª.par.
Consilium donum an respondeat virtuti prudentiæ.q.52.177. art.2. col. 2.li.65.22ª.
Consilium est de operationibus, inquantum ordinantur ad aliquem finem.q.14.ar.2.pa.46.col.2.lin.70.12ª.
Consilium est in Deo quo ad certitudinem iudicij, nō autem quo ad inquisitionem dubiam.q.22.ar.1.ad 1m.1ª.par.
Consilium & electio quomodo differant.q.14.p.48.ar.4.col.1.li.58.12ª.pa.
Consilium licet absolutè sit prius electione & eius causa, ordo tamen doctrinæ habet, vt prius de ipsa electione secundum se, & deinde de consilio eius causa tractetur, & hoc vt prius tractetur quid est, & deinde causa extrinseca illius.q.13.in prin.pa.43.12ª.par.
Consilij processus est simpliciter resolutiuus, quia enim consilium, finem, & ad finem, in materia agenda tantum & propter agendum & quomodò agendum à posterioribus secundum esse in priora considerat, resoluere simpliciter dicitur.q.15.ar.4.pa.49.12ª.par.
Consilium significat inquisitionem completam, id est vsque ad iudicium inclusiuè.q.14.ar.1.pa.46.12ª.par.
Consilia facere & ad ea conuenire an liceat in festo.q.122.ar.4.ad 3.p.407.22ª.par.
Cosulendum potissimè est his qui pro locorum & temporum vel quarumlibet rerum oportunitatib. constrictius quasi quadam sorte iunguntur: cum omnibus prodesse sit impossibile.q.71.ar.1.c.pag.243.co.1.num.40.22ª.part.
Constātia in abstinendo à delectationib. pertinet ad continentiam. q.154.pa.512.co.1.lin.35.22ª.
Constantiæ & perseuerantiæ differentia.q.137.pag.464.co.1.lin.25.22ª.
Constantinum fuisse mundatum à lepra in baptismo, nullius auctoritate constat.q.69.ar.8.ar.3.pa.324.co.1.3ª.par.
Consuetudinem legi derogantem non oportet ab actu illicito derogare: si tamen ab illicitis tunc actio inchoasset, ex quo inualuit & iam consuetudinis vim habeat legi scriptæ derogat.q.97.ar.3.pa.305.12ª.par.
Contractus seu applicatio virtualis secundum sanctum doctorem quid esse dicatur.pa.237.co.1.lin.89.1ª.par.
Contemplatio Dei quòd sit possibilis, diuina, & transitoria.q.180.pa.619.co.1 lin.78.22ª.par.
Contemplatio discursiua an sit communis motui obliquo & recto. q.180.art.6.pa.618.co.2.lin.5.22ª.
Contemplatio ex parte nostri est magis continua, hoc est, magis ac magis continuari potest, eò quòd corporalis labor ibi non interuenit.qu.180.pag.619.col.1.lin.65.22ª.par.
Contemplatio in se habet certamen & contentionem, propter defectum intellectus, & grauitatem corruptibilis corporis, quòd nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur, q.180.pa.619.co.1.lin.30.22ª.par.
Ad contemplationem referri potest temporalis defectus dupliciter.q.108.ar.7.ad 4.pa.628.22ª.
Contemplationis motuum assignatio an sit sufficiens.q.180.ar.5.ad 2.& 3.pag.617.22ª.par.
Contemplationis operatio per quot motus distinguatur.q.180.pa.617.co.1.lin.55.22ª.par.
Contemplatiua vita duplicem habet dispositionem à virtutib. moralib.q.108.p.614.co.1.lin.60.22ª.part.
Contemplatiua vita (ex parte contemplantis) consistit in illorum contemplatione, quib. contemplandis homo studium suum principaliter adhibet.q.180.ar.4.p.615.co.1.lin.70.22ª.
Contemplatiua vita ex parte nostri an sit totaliter diuturna.q.180.pa.619.co.1.lin.45.22ª.
Contemplatiua vita quæ dicatur, & quomodo distinguatur.q.180.pa.614.co.1.lin.10.22ª.par.
Contemplatiua vita quot habeat sibi pertinentia.q.180.pag.615.co.1.li.30.22ª part.
Contemplando licet naturaliter non possimus supra secundum gradum ascendere. secundum tamen diuini luminis participationem, altius mēs humana conscendit, non sine phantasmatib. tamen.q.180.ar.6.p.618.co.1.lin.10.22ª.
Contentio an affinitatem habeat ad zelum.q.38.p.141.co.2.lin.65.22ª.
Contentio & discordia oriuntur ex inuidia, ratione termini à quo, sed ex inani gloria ratione termini ad quem. q.39. art.2. pagin.142.co.1.lin.30.22ª.part.
Contentionis & aliorum peccatorum finis tripliciter potest referri ad intentionem: & inde habetur quando mortale vel non mortale peccatum interuenit per se loquendo.q.38.ar.1.pa.141.22ª.
Continentia. Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abstinentiam cibi & potus, quàm per subtractionem vestium, vel per laborem corporalem.188.ar.6.pa.668.co.2.li.70.22ª.
Continentia an moderetur passiones, q.143.ar.1.pa.476.co.2.li.88.22ª.
Continentia an sit pars prudentiæ, ac per hoc virtus. q.53. art.5.pagin.181.22ª.part.
Continentia an sit solùm circa delectationes tactus. q.155.art.2.pagi.533.22ª.part.
Continentia deficit à ratione virtutis. quæstio. 58.art.3.ad.2.pagin.171.12ª.part.

Continentia differt à temperantia, realiter & eſſentialiter.q.143.ar.1. pag. 476.col.2.lin.85.22æ.par.
Continentia & incontinentia incipiunt à fluctibus paſſionum.q.143. pag. 477.col.1.lin.85.22æ.par.
Continentia & temperantia, an ſint ſimul in anima.q.143.pa. 477. col.1.li. 60.22æ.
Continentia quos motus moderetur.q.143.ar.vnico.pag.476.col.1.lin.65. 22æ.par.
Continentiæ coniugalis meritum Abrahæ an æquetur merito continentiæ virginitatis in Ioanne, reſpectu præmij accidentalis, an verò ſubſtãtialis.q.152.art.4.ad1.pag.508.col.2.nu.30.& q.186.art.4.ad 2. pag. 649. 22æ.par.
Continentiæ nomine quid communiter intelligatur apud theologos & philoſophos morales.q.155.ar.1.pa.533.22æ.par.
Continentiæ ſubiectum, an ſit ratio vel appetitus. q. 53. art.5. ad 3. pag.181. 22æ.par.
Continentiam eſſe habitum in voluntate ſubiectiuè, ſtat cum doctrina ſancti Thomæ.q.155.ar.3.pa.535.22æ.par.
Continens & incontinens quomodo eligant, cum Ariſt. dicat contrarium in ſeptimo Ethicorum,q.155.art.3.pa.535.22æ.par.
Contingens à Deo nihil eſt in quo neceſſitatis aliquid non ſit.pa.399. col. 2.lin.80.1ª.par.
Contingens cauſa ex ſe, neceſſariò determinatur ab aliquo exteriori ad effectum.q.19.p.112.col.2.lin.55.1ª.par.
Contingens ex quo eſt contingens propter materiam, quæ eſt indiuiduationis principium, an propter hoc proceſſus ſancti doct. in diſcuſſione, ar.386. etiam ex particularib. exiſtat.pa.394.col.1.li.5.1ª.par.
Contingens vel neceſſarium ſumitur vel pro re ipſa, vel vniuerſali ratione rei.pag.393.li.95.1ª.par.
Contingentia ad vtrumlibet dupliciter inuenta fuit, ſcilicet quandoque ex parte cauſæ, & quandoque ex parte eius ad quod dicitur. pa. 113.col. 1.lin.1.1ª.par.
Contingentia an comprehendantur ſub rationibus contingentium, an verò ſub ipſis contingentibus.q.86.pag.394.col.2.li.20.1ª.par.
Contingẽtia: an ſint indiuidua materialia.q.86.ar.3.q.493.col.2.li.75.1ª.pa.
Contingentia concluſionis contingentis non reducitur in præmiſſam neceſſariam mediante alia contingente quaſi cõtingẽtia concluſionis ſit à contingẽtia præmiſſæ, & contingẽtia præmiſſæ ſit ab altera præmiſſa neceſſaria, quamuis concluſio contingens, reducatur in præmiſſam contingentẽ & alteram neceſſariam, ſed ſat eſt quod concluſio ipſa & eius contingentia reducantur in præmiſſam neceſſariam vt modificatam in præmiſſa contingente.q.115.pa.478.col.2.lin.65.1ª.par.
Contingentia dupliciter, vt ſcilicet contingentia: & vt neceſſarium haberent inſertum.pag.393.col.2.li.67.1ª.par.
Contingentia futura à Deo cognoſcuntur prout ſunt actu in ſeipſis; ergo prout ſunt in cauſis ſuis.pag.89.col.1.li.31.1ª.par.
Contingentia futura Deus cognoſcit ſecundum ſtatum quo actu ab æterno ſimul exiſtunt.pa.89.col.1.li.87.1ª.par.
Contingentia futura quomodo Deus certè cognoſcat pag.89. col.2.li.40. 1ª.par.
Contingentia in particulari per ſenſum, in vtili verò per intellectum apprehenduntur.q.86.p.394.col.1.lin.65.1ª.par.
Contingentia vt ſic directè ſenſu, indirectè intellectu: vt autem neceſſitatis vel voluntatis, aliquid habent, directè intellectu cognoſcuntur.pag. 393.li.70.1ª.par.
Contingentiæ diuinæ prima radix quæ ſit.pag.117.col.2.li.60.1ª.par.
Contra paſſum dupliciter inteligitur, vel ſecundum identitatem ſpeciei, vel ſecundum æqualitatem quantitatis.q.31.61.ar.4.pa.203.22æ.par.
Contra paſſum primo inuenitur in paſſionibus iniurioſis, ſecundo in ablatione rerum per vim, tertio in commutationibus voluntariis.q.61.pag. 203.col.2.lin.20.22æ.par.
Contra paſſum ſeruare: an ſit ſeruare iuſtitiam.q.61.ar.4.p.203.col.1.li.40. 22æ.par.
Contraria. Eadem ratione non formaliter, ſed virtualiter, vnum contrariorum appetitur, & reliquum refutatur.q.23.art.4.pa.80.12æ.par.
Contraria quomodo fieri habeant circa idem, & quomodo non. q. 24.art. pag.91.22æ.par.
Contraria ſecundum ſe formaliter inuenta, in quocunque ſint gradu, contraria ſunt & incompoſſibilia in eodem, & alterum contra alterum pugnat.q.52.ar.2.pag.152.12æ.par.
Contrarietas boni & mali difficilium ſpectat ad iraſcibilem, vt totum hoc bonum arduum, vel malum arduum, per ſe concurrit: ſunt enim quædã boni & mali ſpecies, bonum difficile, & malum difficile. q. 23.art.2.pag. 79.12æ.par.
Contrarietas eſt alia à contrarietate, licet communicent in nemine. q.23. pag.80.col.1.lin.5.12æ.par.
Contrariorum poteſt eſſe vnus habitus, ſecundum quòd conueniunt in vna ratione communi.q.54.pa.156.col.2.lin.75.12æ.par.
Contrariorum vnum quando formaliter & quando virtualiter appetatur. q.23.pa.80.col.2.lin.25.12æ.par.
Contrarium magis diſtat à ſuo contrario quàm ſimplex negatio. q. 79.pa. 267.col.1.lin.25.22æ.par.
Contritio plura in ſe continet: inter quæ vnum eſt velle recompenſare ad arbitrium ſacerdotis.q.90.ar.2.pa.435.col.1.3ª.par.
Contritio ſecundum eſſentiam: an ſit pars ſacramenti.q.90.p.eadem.3ª.p.
Contritio ſingularis de ſingulis: an requiratur, propter contritionem vniuerſalem.q.113.q.378.col.2.lin.75.12æ.par.
Contritionem habere de peccatis in die feſto non eſt de præcepto. q. 122. ar.4.pa.407.22æ.par.
Contumelia an de ratione ſit, dicere iniuriam coram iniuriato.q.72.art.1. pag.247.22æ.par.
Contumelia: an diſtinguatur ſpecie ab improperio, & conuitio.q.72.ar.1. pa.247.col.1.li.62.22æ.par.
Contumelia & blaſphemia quæ ad iram attinent, an conſiſtant in ſolis verbis.q.158.pa.547.col.2.li.78.22æ.par.
Contumelia, rixa, & blaſphemia: an ſint bene expoſitæ. q.158.ar.7.pag.547. 22æ.part.
Contumelia vnius eſt ſpeciei ſpecialiſſimæ ex vnitate honoris, contra quẽ tendit ſpecificam vnitatem habens, ſicut detractio ex vnitate famæ.q. 72.p.248. col.1.lin.5.22æ.par.
Contumeliæ: an conſiſtant etiam in factis inquantum facta ſunt.q.72.art.1. pag.247.22æ.par.
Contumeliæ latitudo formaliter & materialiter.q.72.ar.2.pa.247.22æ.par.
Contumeliæ peccatum, licet perficiatur in ore, vt communiter videtur in vſu: ſi contumeliæ tamen nomine intelligatur de honorationis peccatũ certum eſt quòd nõ conſumatur in ore: quamuis multa in peccato oris de honoratio ſit.q.72.ar.7.pa.225.12æ.par.
Contumeliæ, quas prælati obiurgando proferre poſſunt, an non niſi ſpiritu ſancto ſuggerente dici debeant.q.72.ar.2.p.248.co.2. lin. 20. 22æ. par.
Contumelioſus: an teneatur petere veniam ab iniuriato.q.72.ar.3.pa.248. 22æ.par.
Conueniens: an fuerit Deum creari.q.1.2.1.pa.2.col.1.li.20.3ª.par.
Conueniens claudit in ſe poſſibile, & addit ſuper illud. q. 1.art.1. in tit.pa. 2.3ª.par.
Conueniens omne, an ſit poſſibile.q.1.ar.1.pa.2.lin.15.3ª.par.
Conuenientia & differentia inter animam intellectiuam: & alias formas reſpectu eſſe, quæ nam ſit.pa.328. col.1.li.25.1ª.par.
Conuenientia inter formam ſubſtantialem & accidentalem quæ ſit pag. 359.col.2.li.69.1ª.par.
Conuerſio duplex.ſ.formalis, & ſubſtantialis.q.75.art.4.p.351.col.2.3ª.par.
Conuerſio quæ ſit, qua panis conuertitur in corpus Chriſti.q. 75. art. 4.pa. 351.col.2.3ª.par.
Conuerſio in Deum quotuplex ſit.q.62.ar.2.p.281.col.2.lin.25.1ª.par.
Conuerſione facta an remaneant accidentia panis & vini.q.75.ar.5.p.354. col.2 3ª.par.
Conuerſionis terminus eſt quid reale vt reale.q.75.p.354.co.2.li.65.3ª.par.
Conuertibilitas cuiuſcunque creaturæ in quamcunque aliam ſecundum agens virtutis infinitæ quomodo intelligatur.q.75.art.4.ad 3.pa.352.co. 2.li.50.3ª.par.
Conuertibilitatis ratio quæ ſit q.75.ar.4.pa.ea.co.& lin.3ª.par.
Conuerti in Deum quid propriè eſſe dicatur.pa.281.co.1.li.12.1ª.par.
Conuerti vnũ in aliud poteſt dupliciter ſcilicet per tranſubſtantiationem, & per tranſmutationem,q.2.ar.1.pag.10.3ª.par.
Cor. Diſpoſitio requiſita ad motum cordis membri pudendi, non qualitas ſequens paſſionem appetitus, mediante motu cordis: ſed eſt qualitas naturalis, ſoli naturæ ſubiecta, per quam motus iſte non voluntarius, ſed naturalis eſt.q.17.ar.8.ad 3.pa.55.12æ.par.
Cor & pudenda habent proprium motum naturalem: quia quodlibet corũ eſt quaſi ſeparatum animal: & quia quodlibet eorum eſt principium.pa. 55.12æ.par.
Cordis eſt duplex infirmitas, Prima eſt mortalis non autem ſemper ſecunda.q.7.4.ar.9.pa.237.co.2.lin.20.12æ.par.
Cordis varius motus ex apprehenſione & appetitu animali naſcẽs corpus mouet & alterat ſecundum diuerſas qualitates: alterarum autem corpus, variè etiã afficit imaginationem, & appetitum: & variè diſponitur ipſum corpus ex hoc ad ſanitatem, & ad habilitatem hanc, vel villam.q. 17.ar.7.ad 2.pa.54.12æ.par.
Corpus agit ſecundum quod eſt in actu, in aliud, ſecundum quod eſt in potentia.pa.474.col.2.lin.1.1ª.par.
Corpus cæleſte an viuum ſit: & an viuentia digniora non viuentibus exiſtant.pag.17.co.1.lin.5.1ª.par.
Corpus cùm animæ intellectiuæ vnitur: oportet quòd ſit miſtum, & maximè ad æqualitatem reductum, quale eſt noſtrum.pag.335.colum.2.li.48. 1ª.par.
Corpus dupliciter capitus phyſicè ſcilicet & mathematicè.pag.34.co.2.li. 25.1ª.par.
Corpus eſſe vicinius perſonæ propriæ, animã autem naturæ humanæ, quomodo intelligatur.q.6.ar.1.ad 2.pa.47.3ª.par.
Corpus eſſe actiuum ſecundum ſuam ſubſtantiam dupliciter intelligi poteſt: vno modo vt ſit elicitiuũ alicuius ſuæ propriæ actionis: alio modo vt corpus non ſit per ſeipſum elicitiuum alicuius actionis; ſed ſit radix & principium, &c.pa.474.li.22æ.1ª.par.
Corpus & eſſe compoſitum ex materia & forma licet in via ſancti doct. conuertantur: non tamen apud alios idem dicendum eſt. pag. 17. lin.8. 1ª.part.
Corpus inquantum corpus an viuat.q.3.p.16.co.2.lin.85.1ª.par.
Corpus nullum naturale, infinitum eſſe poteſt.pa.17.lin.68.1ª.par.
Corpus omne in in cuius ratione cadit potentia ad diuiſionem an ſit continuum.q.3.pa.16.co.2.lin.78.1ª.par.
Corpus quando propriè ſumitur pro corpore, quod eſt in prædicamento ſubſtantiæ.pa.16.co.1.lin.90.1ª.par.
Corpus quando ſit animale, & quando ſpirituale ſecundum Aug.q.54.art. pag.353.1ª.par.
Corpus quemadmodum non eſt cauſa animæ, nec in eſſe, nec in fieri: ſed occaſio & materia in qua ſit: ita non eſt cauſa multitudinis earum, ſed occaſio & differentia in qua. pa.330.co.1.lin.75.1ª.par.
Corpus quodcunque Deus immediatè mouere poteſt.pa.444.co.1.lin.61. 1ª.part.
Corpus ſecundum quod eſt actu, an ſit actiuum: q.115.ar.1.pa.474.co.2.li. 10.1ª.part.
Corporis cœleſtis ad hæc inferiora corpora quæ ſit proportio. q.115. pag. 478.co.2.lin.65.1ª.par.
Corporis diſtinctio ab Alberto poſita doctrinæ ſanct.doct. conuenit.pag. 353.lin.34.1ª.par.
Corpora cœleſtia aliquid agere dupliciter contingit, ſ. cauſaliter, & occaſionaliter.pa.476.co.1.lin.90.1ª.par.
Corpora cœleſtia non imponunt ſubditis humanæ operationi neceſſitatem.pa.427.co.2.lin.36.1ª.par.
Corpora cœleſtia non ſunt humanorum actuum cauſa.pa.477.col.1. li.18. 1ª.part.
Corpora elementaria ſicut habent duplices motus, ita corpora cæleſtia vltra naturalem inclinationẽ ad ſuos curſus poſſunt mutari in illud quod autor naturæ facit.q.44.ar.2.pag.109.3ª.par.

Corpora inferiora: an habeant conditiones præſuppoſitas à toto cœlo.q. 115.p.479.col.1.li.15.1ª.par.
Corpora inferiora prius patiuntur & mouentur à cœlo, quàm illi coagãt q.115.pag.479.col.1.lin.5.1ª.par.
Corpora quomodò ad agendum concurrant: an. ſ. vt media per quæ tranſeat vis actiua: an vt diſponentia: an vt emittentia de ſe atoma: an vt educentia de aliorum potentiis, &c.q.115.ar.1.p.473.col.2.lin.60.1ª.
Corporum cœleſtium viſione: an poſſint comprehendi virtutes eorum.q. 12.ar.1.ad Duran.pa.83.3ª.par.
Corporum formæ: an per ſe fiant.q.66.p.301.col.2.li.20.1ª.par.
Corporum inferiorum motus: an cauſentur à cæleſtibus.q.115.ar. 3.pa.475. li.25.col.1.1ª.par.
Corporalis creatura, an ſit immediatè à Deo prima productione. q. 65.pa. 300.col.1.lin.35.1ª.par.
Corporalia, imo omnia à Deo ſunt.pa.298.col.2.lin.77.1ª.par.
Corporalia omnia per angelos reguntur.pa.461.col.2.lin.8.1ª.par.
Corporaliũ omniũ finis eſt Diuina bonitas.q.65.pa.299.col.2.li.65.1ª.par.
Corporeum & incorporeum quid dicitur.229.col.2.li.4.1ª.par.
Correlatiuum tertij modi, vt ſcibile ſeu dominus, & ſimilia, an poſſint iudicari eſſe ſecundum duo ætatis genera.pa.74.col.1.lin.84.1ª.par.
Correctio. An prælatus teneatur ex præcepto fraternæ correctionis inquirere defectus ſubditorum.q.33.ar.2.& 3.p.119.& 120.22æ.par.
Correctio fraterna, an requirat ex neceſſitate præcepti admonitionem ſecretam ante denunciationem.q.33.ar.7.pa.124.col.2.lin.43.22æ.par.
Correctio peccatoris, an abſque peccati venialis incurſu fieri poſſit. q. 33. ar.5.pa 23.col.2.li.35.22æ.par.
Correctio quare ſit neceſſaria.q.109.ar.8.pag.364.col.2.li.25.12æ.par.
Correctione indigẽs ſi quis occurrat Prælato, & alteri, magis tenetur prælatus ad correctionem, quàm ſubditus, ſicut magis tenetur Prælatus ad non ſcandaliſandum illum, ſicut vniuerſaliter magis tenetur ad obſeruantiam communium præceptorum Prælatus, quam alij, pro quanto tenetur ad excellentiorem vitam quam alij.quæſt.33.art.3.pag. 122. col.2. lin.30.22æ.par.
Correctionem fraternam omittendo quomodo quis excuſetur à peccato. q.33.23.pa.125.22æ.par.
Corrigendi ratio quando tolli dicatur.q.33.ar.5.col.2.lin.58.22æ.par.
Corrigens in peccato mortali, an peccet mortaliter. qu.33 art.5.pag.123. 22æ.par.
Creare eſt propria actio ſolius Dei.pa.215.col.2.lin.54.1ª.par.
Creare nihil aliud eſt, quam facere quòd res ſint, nec includit quòd ſint tales & tales.q.44.ar.1.pa.209.col.2.lin.84.1ª.par.
Creationis relatio, an paſſiue diſtinguatur realiter à re creata. q. 44. pag. 210.col.1.lin.4.1ª.par.
Creandi potentia, quare naturæ communicari non poteſt.pa. 217. col.1.li. 23.1ª.par.
Creans ad creatum dicitur, ſicut creatiuum ad creabile, vt dicitur. 5. Metaphiſ.q.46.ar.1.pa.219.co.2.lin.40.1ª.par.
Creatum dupliciter ſumi poteſt, propriè ſcilicet & communiter. pag.217. lin.91.1ª.par.
Creatum omne quomodo ſub aliqua certa ratione creantis, comprehendatur.pa.37.co.1.lin.81.1ª.par.
Creatum per accidens, dupliciter intelligi poteſt.p.217. col. 2.li.85.1ª.par.
Creatum quomodo accipiatur, an vt diſtinguitur contra concreatum, an verò vt diſtinguitur contra increatum, ſcilicet incauſatum effectiue.q. 44.ar.2.pa.210.col.1.lin.75.1ª.par.
Creato à quolibet ad infinita an inferri poſſit.pag.37.lin.74.1ª.par.
Creata propriè ſunt tantum ſubſiſtentia.pa.214.col.2.lin.72.1ª.par.
Creatio eſt ex nihilo.pag.213.col.2.lin.1.1ª.par.
Creatio importat habitudinem creaturæ ad creatorem, cum quadam nouitate, ſiue inceptione.q.45.pa.214.col.2.lin.15.1ª.par.
Creatio non admiſcetur operibus naturę, ſed præſupponitur eidem.q.45. ar.8.pag.218.col.2.lin.80.1ª.par.
Creatio paſſiua, ſecundum eſſe vt inhæret, eſt naturaliter poſterior creatura, & eſt ſubiectiuè in ea, ſed ſecũdum rationẽ eius, vt cauſatur ex actione Dei, eſt prior.q.45.ar.3.pag.214.col.1.lin.50.1ª.par.
Creatio ponit in creato relationem tantum.pa.214.lin.5.1ª.par.
Creatio pro creatione paſſiua ſumitur.pa.214.col.1.li.2.1ª.par.
Creatio ſecundum Sco & poſteriores dupliciter ſumitur. vno modo pro factione rei nulla omnino materia ſuppoſita, alio modo pro factione rei in aliquo ſubiecto præiacente.pa.409.co.2.li.60.1ª.par.
Creationis relatio eſt accidens, & non eſt relatio tranſcendens & multa de iſta materia.pa.214.col.1.li.37.1ª.par.
Creatura corporalis immediatè à Deo exiſtit.pag.300.co.1.lin.35.1ª.part.
Creatura omnis rationalis in ſolis naturalibus conſtituta peccare poteſt. pa.285.col.1.lin.8.1ª.par.
Creatura rationalis dupliciter cõſiderari poteſt, vno modo abſolutè, alio modo vt ordinata ad felicitatem.pa.53.col.2.li.7.1ª.parte.
Creaturæ, an poſſibilis ſit ſublimior gradus diuinæ viſionis quàm ſit gradus animæ Chriſti,q.10.ar.4.ad.3.pag.77.3.par.
Creaturæ intellectuales ſolæ, propriè loquendo, ad imaginem Dei ſunt. pag.416.col.1.li.66.1ª.par.
Creaturæ ſunt ſimiles Deo, non ſecundum eandem rationem ſpecificam, aut genericam, ſed ſecundum aliquem analogiam. pag. 25. col. 2. lin.8. 1ª.part.
Creaturam aliquam incorpoream ponere neceſſe eſt.pa.229.col. 2. lin.52. 1ª.part.
Creaturarum cognitio non relata in cognitionem Dei, dupliciter intelligitur conſtituere peccatum.q.167.art.1.pa.577.22æ.par.
Creaturarum vniuerſitatem incepiſſe, an ſit articulus fidei. q. 46. pag.221. col.1.lin.47.1ª.par.
Creaturas denominari aliquales ex eo quod conuenit eis ſecundum proprias cauſas, non autem ex eo quod conuenit eis ſecundum primas, & vniuerſales cauſas quomodo ſit intelligendum.q.4. art. 2.pag.38.3.part.
Credere. Licet qui citò credit, leuis ſit corde, non tamen qui citò credit Deo, leuis eſt corde.q.64.ar.4 2.pag.191.12æ.par.
Credere. Quomodò aliqui credant in fide maiorum bene vel malè. q.2.ar. 6.3.p. g.15.22æ.par.
Credere. Quomodo ſint hæc literæ verba intelligenda, non credere niſi videre ea eſſe credenda.q.1.ar.4.2.pag.14.22æ.par.
Credere & ſcire quomodo differant.q.1.ar.4.pa.5.col.1.li.60.22æ.
Credere explicitè Trinitatem, an ſit de neceſſitate ſalutis. q. 2. art. 8. & 9. pag.17.22æ.
Credere in Deum an ſit vnus actus fidei ad Duran.q.2.ar.2. pa. 12. 22æ.par.
Credere oportet, quòd promiſſionem Eccleſiæ factam à Chriſto (ſcilicet ſpiritus ſanctus docebit vos omnem veritatem. Ioannis.14.) ipſe cui nõ eſt difficilius per vnum quàm per multitudinem adimplere, per vnum caput totius Eccleſiæ adimpleat.q.2.pa.12.col.1.lin.10.22æ.par.
Credibilia an per certos articulos ſint diſtinguenda.q.1.art.6.pag.7.col.2. 22æ.par.
Credulitas extenditur ad certitudinem quandoque, ex veritate conſtante teſtis veri.q.1.ar.4.pa.5.col.2.lin.5.22æ.par.
Credulitas ſeu æſtimatio rei, ſcilicet cum aliqua hæſitatione & cũ aſſertiua determinatione, dupliciter eſt.q.60.ar.3.pag.197.22æ.par.
Crimen. Quib. accuſare eſt prohibitum, poſſunt & debent in caſu, vt multitudinis periculo ſuccurratur iudici reuelare perſonam criminoſam, & teſtes cum certis & indubitatis circunſtantiis, vt ex officio iudicis Reipublicè poſſit prouideri.q.68.ar.1.pa.234.col.2.lin.60.22æ.part.
Crimen læſæ maieſtatis maximis pœnis ſubiacet.q.10.8.0. & q. 11.3.c.& q. 108.4.2m.22æ.par.
Crimen ſuſurrationis, contumeliæ, & detractionis quomodo differant.q. 74.ar.1.pa.250.col.2.lin.70.22æ.par.
Crudelitas, an dicatur à crudo propter aſperitatem ſaporis.q.159.ar.1.pa. 549.22æ.par.
Credulitas an importet inflictionem pœnæ ex culpa.q.159.art. 2. pag.550. 22æ.par.
Crudelitas quomodo differat ab iracundia.q.159.ar.1.pag.549.co.1.lin.45. 22æ.par.
Crudelitas quomodo ponatur opponi clementiæ, cum, ſuperius.q.108.ponatur extremum vnum virtuti vindicationis. q.159. art.1.ad 1. pag.549. 22æ.part.
Crudelitatis nomina vocamus, tam vitium oppoſitum vindicationi per exceſſum, quàm etiam oppoſitum per exceſſum clementiæ. q.159.ar.1.pag. 549.co.2.lin.75.22æ.par.
Culpa plus habet de ratione mali, quàm pœna quæcunque tam ſenſus quã damni.pag.22æ.col.2.li.10.1ª.par.
Culpæ remiſſio an ſit effectus pœnitentię, ſecundum quod virtus eſt, q.86. pag.424.col.1.0.3ª.par.
Cultus dicitur pernicioſus, quotieſcũque per cultum exteriorem aliquid falſum ſignificatur.q.93.pa.329.co.1.lin.20.22æ.par.
Cultus diuinus an per miniſterium pulſantis ab eccleſia Deo reddendus falſificetur.q.91.pa.326.co.2.lin.85.22æ.par.
Cultus eccleſiaſtici ſuperfluitas quale peccatum ſit.q.91.ar.1.& 2.pag.326. 22æ.par.
Cultus veri Dei an aliquid pernicioſi in ſe continere poſſit. q.93. pag.328. col.2.lin.75.22æ.par.
Cultus veteris legis hodie à iudicibus ſeruatus, an habeat rationem mendacij.q.93.ar.1.& 2.pag.328.22æ.par.
Cupiditas an propriè dicatur inordinatus amor habendi pecunias ad retinendum, non ad expendendum.q.84.ar.1.pa.265.co.1.lin.15.12æ.par.
Cupiditas eſt duplex, & eius differentia. q.24.art.10.pag. 90.col.1.lin.20. 22æ.part.
Cupiditas eſt radix omnium malorum. Ad Duran.q.84.ar.1.pa.265.12æ.par.
Cupiditas qua ratione dicatur vitium capitale. q.84.ar.1.pa.265.col.2.lin. 20.12æ.par.
Curioſitas. An ſufficienter dictum ſit de curioſitate ſenſitiuæ cognitionis q.167.ar.2.pag.578.22æ.par.
Curioſitatis an ſit videre & audire propter intellectum aut vitæ commoda.q.167.pag.578.co.1.lin.65.22æ.par.
Curioſitas circa quæ verſetur.q.167.pa.579.col.1.lin.65.22æ.par.
Curioſitas, gula & luxuria quomodo differant. q.167. art. 2.ad 1.pag.589. 22æ.part.

D

DAemon. Pactum initum cum dæmone quomodo intelligitur. q. 95. art.4.pa.336.22æ.part.
Dæmon. Secunda ratio literæ ſumpta ex parte futuri inuentus ad probandum omnem diuinationem duæ ſit per inuocationes dæmonum eſſe illicitam, eſt efficax.q.95.art.4.pa.336.22æ.par.
Dæmon an in primo inſtanti ſuæ creationis fuerit malus.q.63.ar.3.pa.290. co.1.lin.35.1ª.par.
Dæmon an ſit cauſa omnium peccatorum hominum directè an indirectè. q.114.ar.4.pa.472.co.1.lin.10.1ª.par.
Dæmon ſuperatus vacat à tentatione ad tempus.pa.473.co.2.li.11.1ª.par.
Dæmones adiurare an ſit licitum.q.90.ar.2.pa.325. 22æ.par.
Dæmones an aliquid eorum cognoſcere poſſunt quę hic aguntur. q.89.ar. 8.pag.408.co.1.1ª.par.
Dæmones an aliquid intelligant, per ſpecies conſeruatas, quas hic acceperunt, an verò per influxas tantum.q.89.ar.5.pa.406.co.2.lin.80.1.par.
Dæmones an cognouerint Chriſtum eſſe Meſſiam in lege promiſſum. qu. 44.ar.1.pa.208.3ª.par.
Dæmones an cognouerint Chriſtum eſſe verum Deum. q.44.art.1.pa.208. 3ª.part.
Dæmones an & quomodo ſint obſtinanti in modo. q.64.art.2.pa.295.col. 1.lin.20.1ª.par.
Dæmones an propriè poſſint facere miracula: & an per miracula lagè ſeducere poſſint.q.114.ar.5.pa.472.col.1.lin.10.1ª.par.
Dæmones an ſemper actu naturæ bono abutantur.q.64.pag.397.col.2.lin. 30.1ª.par.
Dæmones an ſint aut fuerint in ordinibus, ſecundum ſtatum gloriæ.q.109. art. 1.pa.459.col.2.lin. 40.1ª.par.
Dæmones an ſint ſubſtantiæ intellectuales, vnitæ corporibus necne.q.115. ar.5.pag.477.co.1.lin.75.1ª.par.

Dæmones faciunt aliquas leuitates,vt ſint familiares hominibus, quos co nantur decipere.q.89.pag.40.6.co.1.lin.55 1ª.part.
Dæmones in ordinibus perſeuerant,ſecundum naturæ conditionem.pag. 459.li.58.1ª.par.
Dæmones nec per ſe,nec per accidens,nec directè, nec indirectè cæleſtiũ corporum actionibus ſubduntur.pag.477.col.2.li.1.1ª.part.
Dæmones neque ſunt, neque fuerunt in ordinibus ſecundum gloriæ ſtatum.pag.459.col.2.lin.47.1ª.part.
Dæmones non ſunt naturaliter mali.pag.289.col.2.li.93.1ª.part.
Dæmones non ſunt: ſed fuerunt in omnibus ſecundum ſtatum gratiæ meritoriæ pag.459.lin.51.1ª.par.
Dæmones quomodo ſe fingant animas defunctorum, vt inducant in errorem.q.89.art.8 pag.408.col.2.1ª.par.
Dæmones ſunt obſtinati in malo:& ſancti confirmati in bono.pag.295.co. 1. li.20.1ª.par.
Dæmones ſunt ſubſtantiæ intellectuales, non vnitæ corporibus. pag.477. col.1.li.90.1ª.par.
Dæmonis omnis actus, ex libertate arbitrij procedens: an ſemper ſit malus.q.64.pag.397.col.1.lin.78.1ª.par.
Dæmonis operatione:an vti liceat ceſſante omni inuocatione, pacto, vel reuerentia.q.90.ar.1.& 2.pag.324.325.22æ.par.
Dæmonis ſocietas:an aliqua ratione admitti poſſit,ceſſante omni reuerentia,inuocatione,& pacto,tam explicitè quàm implicitè. q.90.pag.324. col.1.lin.60.22æ.part.
Dæmonum apparationes quinque modis fiunt.q.95.art.3.pag.334.22æ.par
Dæmonum cognitio affectiua:an ſit totaliter ablata.q.64.ar.1.pa.294.col. 1.lin.35.1ª.par.
Dæmonum illuſiones,aut ſpirituum & humorum commutationes,aliquãdo cauſentur,vt vigilantes imaginemur, vt appareat nobis ſic eſſe in re, ſicut contingit dormientib. quando ſomniant.q.80.art.2.pag.255.col. 2.lin.50.12æ.par.
Dæmonum inuocatio:an fieri poſſit abſque eorum cultu. q. 95. art. 4. pag. 336.col.2.lin.45.22æ.par.
Dæmonum inuocatione diuinatio facta: an ſit peccatum mortale ex ſuo genere.q.95.ar.4.pa.336.col.1.lin.50.22æ.part.
Dæmones naturæ:an ſint ſubordinatę.q.109.ar.2.pa.460.co.1.li.10.1ª.par.
Dæmonum opera:an indirectè aliquo modo, hominum bonum procurari poſſit.q.65.art.4.pag.298.col.2.lin.30.1ª.part.
Dæmonum operibus vti,puta locutione,exequutione, ſeu ſeruitio; an ſit peccatum mortale.q.90.ar.1.pa.324.col.1.lin.70.22æ.part.
Dæmonum proprium eſt tentare,vt noceant perpetratione peccati.q.114, ar.2.pa.471.col.1.lin.80.1ª.part.
Dæmonum tacita & expreſſa inuocatio quomodo diſtinguantur. quę.95. art.3.pag.334.22æ.part.
Dæmonum vti operatione:an ſit peccatum mortale. q. 90. art. 1. & 2.pag. 208.22æ.part.
Dæmonibus: an congruat ordinem prælationis ſecundum naturam habere.q.109.ar.2.pa.460.col.1.lin.30.1ª.part.
Dæmonibus:an neceſſariò ſit dolor. q.65.art.3.pa.298.col.1.lin.70.1ª.part.
Dæmonibus duplex locus pœnalis conuenit,infernus.ſ.ſimpliciter,& aër caliginoſus vſque ad diem iudicij.65.ar.4.pa.298.col.2.lin.15.1ª.part.
Dæmonibus eſt prælatio.pa.402.col.1.lin.30.1ª.par.
Dæmonibus non eſt illuminatio.pag.402.col.1.li.48.1ª.par.
Damnatus quilibet deſcendit ad inferos cum armis ſuis,id eſt, cum aliqua mala voluntate,in qua obſtinatus perſeuerat,& non ſolum cum auerſione ab vltimo fine vero.q.109.art.8.pag.363.12æ.part.
Damnati,de malis quæ fecerunt non pœnitent ratione culpæ, ſed ratione pœnæ.q.13.ar.4.pa.52.col.2.22æ.par.
Damnati non habeant odium diuinæ iuſtitiæ.q.13.pa.53.co.1.lin.10.22æ.pa.
Damnum ex mutuo emergens: an liceat exigere.q.78.ar.2.pa.259.22æ.par.
Damnum lucri ceſſantis:an in pactum deduci poſſit.q.78.pa.260.col.1.lin. 60.22æ.part.
Damnum quod quis incurrit ex hoc,quòd de pecunia non lucratur: an licitè poſſit exigere.q.78.pa.260.col.1.lin.60.22æ.part.
Damni occaſionem alicui dare omni lege eſt prohibitum. q. 77. pag. 256. col.1.line.70.22æ.par.
Dare maiorem & minorem gratiam,& ſimpliciter dare;an fiat æquè gratuita.q.23.pag.133.col.1.lin.50.1ª.par.
Dare minus indigenti iuſto quàm magis indigenti peccatori melius eſt,ni ſi indigentia in eo ſit multo maior.q.32.art.3.pa.116.22æ.par.
Datio duplex, ſcilicet ex debito, & ex amore. In prima poteſt eſſe vitium acceptionis perſonarum,non autem in ſecunda.q.23.art.5. ad 3m.pa.132. col.2.1ª.part.
Debitum:an ſit coniugi reddendum omni tempore, quantumcunque ſacro aut communionis præteritæ, aut futuræ. q. 153.art.3. pag. 511. col.1. lin.5.22æ.part.
Debitum coniugale non reddere, quando & quare eſt peccatum mortale. q.153.ar.3.ad 3.pag.511 22æ.par.
Debitum coniugi reddere:quia eſt actus ſub præcepto affirmatiuo cadens ideo obligat pro loco,aliiſque circunſtantiis concurrentibus.q.153.art. 3.pag.11.col.1.lin.2.22æ.par.
Debitum in operatione diuina dupliciter attendi poteſt. Aut ſecundum quod aliquid debetur Deo. Aaut ſecundum quid debetur rei creatæ.q. 21.ar.1.pag.123.col.1.lin.60.1ª.par.
Debitum matrimonij quæ concernunt,in iis,mulier eſt æqualis viro,in iis tamen quæ ad diſpoſitionem domus pertinent, vir caput eſt mulieris.q. 23.ar.8.pag.119.col.2.lin.75.22æ.par.
Debitum non minuit meritum,niſi minuat voluntarium.q.114.ar.1.col.1.o. 12æ.par.
Debitum ſecundum decentiam ad opus operatum eſt debitum ſecundum neceſſitatem ad opus operans miniſtri.q.64.ar.6.pa.192.3ª.par.
Debitum vt commune quomodo fiat debitum, vt proprium ſine applicatione communis boni per actum diſtributionis ad hunc particularem. q.62.ar.1.pa.204.22æ.par.
Decimæ. Eccleſia ſtatuit quòd ex integris fructibus decimæ ſoluantur ad exemplum Dei, qui excellentem valde portionem ſuis miniſtris decreuit:ac per hoc detrahens eccleſiæ,ſi diuini exemplo decreti mota,excellens quoque ſtipendium Dei miniſtris ſtatuerit.q.87.art.2.ad vlt.pa.293 22æ.part.
Decimæ. Genti alicui volenti amplecti fidem Chriſtianam ſine onere decimarum,eccleſia concedere debet quod non ſoluent.q.87.arc.1.pag.292. 22æ.par.
Decimæ:an à clericis ex propriis prædiis debeant ſolui.q.87. pa.294.col.1. lin.20.22æ.par.
Decimæ: an de omnibus ſine aliqua exceptionis ope dari debeant. q.87. ar.2.pa.293. col.1.lin.15.22æ.par.
Decimæ: an in noua lege non diuina, ſed eccleſiaſtica authoritate impoſitæ ſint Chriſtiano populo.q.87.art.1.pa.292.22æ.par.
Decimæ:an in ſubſidium tantum miniſtrorum dandæ ſint, vt in veteri lege mandatum erat.q.87.pa.291.col.2.lin.50.22æ.par.
Decimæ non ſolùm propter miniſtros, ſed & propter pauperes dantur à populo Chriſtiano, quoniam miniſtri ſic ſunt patres pauperum in temporalibus, vt magis ſint patres pauperum & diuitum in ſpiritualibus.q. 87 pag.292.col.2.lin.10.22æ.par.
Decimæ partis determinatio miniſtris eccleſiæ in lege noua exhibendæ: an ſit iuſta q.87.ar.1.pag.292.22æ.par.
Decimæ partis diuini cultus miniſtris exhibendæ determinatio vnde prouenerit.q.87.ar.1 pag.292.22æ.par.
Decimæ quare non debeantur omnibus eccleſiaſticis etiam prædicantib, q.87.ar.3.pag.293.22æ.par.
Decimarum & præbendarum ius eſt ſpirituale. quæſtio. 87. art. 3.pag.293. 22æ.par.
Decimarum exhibendarum miniſtris diuini cultus determinatio, ex duodenario numero tribuum Iſrael prouenit.q.87.art.1.pag. 290.col.2.lin. 70.22æ,par.
Decimarum iudicialium & cæremonialium differentiæ.q.87. art.1.pa.291, col.1.lin.40.22æ.par.
Decimarum ius altaris miniſterium,& ſeminationem ſpiritualium, non ſeparatim ſed ſimul conſequi,dubium non eſt.q.87.ar.3.pag.293.col.2.lin. 5.22æ.par.
Decimarum onera an ſint iuſtitiæ diſtributiuæ.q.87 pag.291.col.2.lin.60. 22æ.par.
Decimarum onere neglecto, ſi gens aliqua velit fidem Chriſtianam amplecti,an hoc Eccleſia eis teneatur concedere. q.87.pag. 292. col.2.lin. 70.22æ.par.
Decimarum pręceptum an ſit iudiciale,an verò cęremoniale.q.87.ar.1.pa. 291.co.1.lin.20.22æ.par.
Decimarum veteris legis, & nouæ differentia q. 87.pag.291.col.2.lin.10. 22æ.part.
Decimas ex conſuetudine non ſoluẽtes, quomodò à peccato excuſentur. q.87.ar.1.ad 5.pag.292.22æ.par.
Decimas petentibus an præſcriptio, aut eccleſiæ Romanæ tacita donatio obiici poſſit.q.87.pa.292.co.2.lin.50.22æ.par.
Decimas ſoluere de propriis prædiis an clerici teneantur, etiam ſi ſint clerici eiuſdem eccleſiæ.q.87.ar.4.pag.293.22æ.par.
Decimare præceptum an rectè dicatur iudiciale.q.87.ar.1.pa.292.22æ.par.
Decimatio an fuerit Chriſto facta in lumbis Abrahæ.q.32.pa.164.co. 1.lin. 10.3ª.par.
Decimatio an per ſe directè & immediatè ordinetur ad æqualitatem inter miniſtros Dei & populum ſeruandam, &c. q.87.pagin.291.col.1.lin.50. 22æ.part.
Defectus. In defectiuis, cauſa defectiua non eſt propria cauſa effectus defectiui quo ad defectum: ſed ex hoc ipſo quòd magis elongatus a perfectione,magis defectiuus eſt, & quia menſura debet eſſe certiſſima, nihil prohibet quo ad nos,defectus menſurari penes acceſſum ad aliquod poſitiuum ſummè deficiens: ſicut infirmitates, maiores & minores dicimus per acceſſum ad mortem, & ſimiliter potentialia per acceſſum ad materiam primã:cùm in rei veritate,illæ per receſſum à vita, & iſtæ per receſſum ab actu maiores vel minores ſint.q.22.ar.2.pa.77.12æ.par.
Defectus animæ vel corporis an ſub ſe ignorantiam contineat.q.14.pa.92. col.1.lin.60.3ª.par.
Defectus an neceſſariò proueniat à naturali & debita diſpoſitione, ex aliqua cauſa trahente rem extra ſuam diſpoſitionem.q.49.pa.227.co.1.lin. 55.1.par.
Defectus aſſumpti à Chriſto,ſunt aſſumpti ad tria,hoc eſt, ad ſatisfaciendum pro natura humana, ad comprobandam ſuam humanitatem, & ad exemplum virtutis.q 15.ar.1.pa.92.co.2.lin.80.3ª.par.
Defectus corporales qui in Chriſto fuerunt, an fuerint contracti, an vero aliter habiti.q.14.ar 3.pag.91.col.1.lin.10.3ª.par.
Defectus de quo eſt ſermo in litera S.doct.q.19.art.6. an negatiuè vel contrariè ſumatur.pag.115.col.2.li.9.1ª.par.
Defectus in voluntate,vnde voluntas eſt cauſa deficiens, eſt idẽ ſubiecto, & formaliter cauſa per accidens ex parte cauſæ:quia eſt ipſamet, & eſt idem ſubiecto,tantùm cauſæ per accidens ex parte effectus tãtùm,quia eſt idem ſubiecto voluntati: & dat voluntati eſſe cauſam deficientem, non dando cauſalitatem,ſed deficientiam.q.75.ar.1.pa.238.12æ.par.
Defectus quotupliciter ex peccato conſequatur.q.164.art.1.pag.573.col. 2.lin.80.22æ.par.
Defectus ſeu infirmitates omnes humanæ à Chriſto aſſumptæ fuerunt q. 14.art.4 pa.91.lin.70.3ª.par.
Defectus ſi priuatiuè accipiatur, vt,ſc. careat eo quòd habere debet,tunc angeli intellectus nõ habet defectum.Si verò accipiatur negatiuè, tunc quælibet creatura inuenitur deficiens,Deo comparata. q.12.pag.56.co. 2.1ª.par.
Defectib.ſubiacere,corpus aſſumptum à filio Dei an fuerit conueniens.q. 14.ar.1.pag.89.col.2.lin.89.3ª.par.
Defectiua vt ſic quia penes maiorem elongationem à perfectione magis defectiua ſunt,conſequens eſt quòd maior defectus non ſit à minore defectu,vt à propria cauſa, ſed ex ipſa elongatione interuenit. q.22.art.2. ad 1.pag.77.12æ.par.
Delectatio. An immunitas à delectatione in ſeminis reſolutione ſit de ratione virginitatis tanquàm materia.q.152.art.1.pa.504.22æ.par.
Delectatio. An operatio ſit propria cauſa delectationis, vt conſtitutio in connaturale bonum,an indiſtinctè.q.32.ar.1.pa.102.12æ.p.
Delectatio. Quomodò ſaluetur veritas literæ, dicentis quod delectatio cauſatur ex hoc quòd appetitus requieſcit in bono adepto:quum apud ſanct.doc.delectatio ſit quies appetitus.q.4.ar.1.pa.15.12æ.p.
Delectatio.Quomodò ſtent hæc ſimul delectatio propter ſe & non propter aliud appetitur:ſi ly propter dicat cauſam finalem,& delectationes ſunt propter operationes.q.4.art.2.pa.15.12æ.p.
Ddelectatio.Relatio conuenientiæ vel diſconuenientiæ in actu exercito, concurrit ad cauſandam delectationem vel triſtitiam, vt ratio agendi. q.32.ar.1.pa.102.12æ.p.
Delectio à tribus cauſatur.q.32.ar.1.pa.103.co.2.li.65.12æ.p.
Delectatio cõcubitus ſi referatur ad oſculum,&c.abſolutè, ſic eſt finis ex parte operantis,ſed ſi referatur ad actus iſtos, vt delectabiles ſecũdum ſenſum tactus,ſic eſt finis ex parte operis.q.154.ar.4.pa.519.col.2.li. 65. 22æ.par.
Delectatio cur in tactu & oſculis à natura ſit ordinata.q.154.art.4.pag.519. co.1.li.55.22æ.p.
Delectatio duplex,ſ.carnalis,id eſt,quæ completur ſenſu carnis.ſ. ciborũ, & venereorum,& ſpiritualis,id eſt quæ completur ſola apprehenſione animæ.q.118.ar.6.pa.400.co.1.22æ.p.
Delectatio eſt in ratione ſubiectiuè tanquam in imperãte,in appetitu autem tanquam in eliciente.q.74.ar.6.pa.235.12æ.p.
Delectatio eſt ſolum paſſio concupiſſibilis,& quare.quæſ. 23.ar.4.pag.80. 12æ.par.
Delectatio & operatio conſequens,eadem numero bonitate morali bonę ſunt:ac per hoc optimam operationem ſequens delectatio, optima eſt non minore bonitate,& non magis nec minus bona moraliter.q.34.art. 3.pa.109.12æ.par.
Delectatio & operatio,ſeu bonum coniunctum cauſans delectationem,de quo eſt delectatio,dupliciter poſſunt conſiderari: primò ſecundum ſe abſolutè,ſecundo in reſpectu ad inuicem.q.4.ar.2.pa.13.colum.2.lin.20 12æ.par.
Delectatio & triſtitia in voluntate non ſunt verè paſſiones.q.31.ar.4.pag. 98.12æ.p.
Delectatio in actu coniugij bene circunſtãtionati,non eſt peccatũ ſed donum Dei.q.153.ar.2.pa.519.22æ.
Delectatio moroſa coniugati de actu matrimonij cogitato,non eſt peccatum mortale.q.74.ar.7.pa.235.12æ.par.
Delectatio moroſa non eſt peccatum mortale.quæſt.154.art.4.2.pag.158. 22æ.par.
Delectatio oſculi eſt delectatio ſecundum tactum,infra latitudinem venereorum.q.154.ar.4.pa.518.co.2.li.70.22æ.
Delectatio quandoque exigit ſubiectum,& obiectum,& tres actus,ſ.coniunctionis,eorum cognitionis,tam obiecti quàm coniunctionis immutationis appetitus:quæ eſt formalis delectatio.pa.98.12æ.p.
Delectatio ſecundum ſe eſt tota ſimul,& abſque tempore:per accidens autem(ſcilicet ratione motus adiuncti)aliqua eſt non tota ſimul, & in tẽpore.q.31.ar.4.pa.99.12æ.p.
Delectationem eſſe finem principalem propter quem aliquid bonum dicimus quomodo intelligatur.q.58.ar.9.ad 1.pa.193.22æ.
Delectationem ſequi operationem,accidit ei inquantum eſt paſſio,non enim omnis paſſio ſequitur ſic operationem.quæſtion.32.arti.3.pagi.78. 12æ.par.
Delectationis bonitas eſt cauſa bonitatis in operatione cauſalitate ſeu redundantia analoga:in qua ſaluatur identitas numeralis,in cauſa & cauſato.q.24.ar.4.pa.83.12æ.p.
Delectationis diffinitionis explanatio.q.31.ar.1.pa.98.12æ.p.
Delectationis propria cauſa quæ ſit.q.32.ar.1.pa.102.co 1.li.53.12æ.p.
Delectationis ſolum cauſa cõcubitus factus,an libidinoſus dicatur.q. 154. ar.4.pa.519.co.2.li.5.22æ.p.
Delectationes ab appetitu intellectiuo appetuntur propter operationes ecõtrariò autem appetitus ſenſitiuus tendit in operationes propter delectationes.q.4.ar.2.pa.15.12æ.p.
Delectationes an aliorum ſenſuum à tactu non pertineant ad naturam hominis conſeruandam,niſi prout ordinatur ad delectabilia tactus.pagin. 503.22æ.par.
Delectationes appetuntur ab intellectu propter,operationes.q.4.ar.2.pa. 13.co.2.li.65.12æ.par.
Delectationes & concupiſcentiæ naturales dicuntur, quæcunque ſunt, non per æſtimare aliquid.q.31.ar.6.pa.10.12æ.p.
Delectationes & concupiſcentiæ quomodo differant.q.31.ar.8.pa.102.co. 1.li.45.12æ.p.
Delectationes propriæ indiuiduis ſunt duplices: quędam conſonæ naturę indiuiduali & quædam æſtimationi ſeu conſuetudini ea æſtimatione, primæ ſpectant ad concupiſcentias naturales, alteræ ad rationales.qu. 30.r.3a.p.96.12æ.p.
Delectationes ſenſibiles an ab inſtitutore naturę ſint inſtitutę propter operationes vt finem.q.4.ar.2.pa.13.co.1.li.70.12æ.p.
Delectationes ſenſibiles an ſint totæ ſimul.q.31.ar.5.p.100.colum.2.lin.45. 12æ.part.
Delectationes actus ſunt ad quas ordinantur concupiſcentiæ naturales, tripliciter poteſt intelligi.q.31.ar.1.pa.101.co.2.li.5.12æ.p.
Delectationes venereæ an magis opprimat rationem,quàm vinariæ quæ ſunt in ebrietate.q.151.ar.3.ad 1.pa.503.22æ.
Delectationum obiecta nom ſolum diuerſificant materialiter,ſed & formaliter delectationem.q.51.ar.8.pa.102.co.1.li.10.12æ.p.
Delectabile conuenienter diſtinguitur in delectabile naturale à rationali ſeu inconueniens ſecundum naturam & ſecundum apprehenſionem, vbi ly ſecundum denotat cauſam conuenientiæ ex parte ſubiecti, & nõ ex parte obiecti.q.30.ar.3.pa.96.12æ.p.
Delectari in aliquo propter ſe formaliter diſtinguitur in litera,non contra delectare propter ſe finaliter quomodolibet,ſed finaliter vltimate. q.70.pa.212.12æ.par.
Deliberatio. An per ſubtractionem deliberationis ſoluatur ſpecie actus moralis.q.88.ar.6.pa.281.12æ.p.
Deliberatio.Non quàm citius poteſt deliberat,qui interdeliberandum ad aliud diuertit:ac per hoc qui ad aliud aſpicit vanè, non quam citò poteſt de ſeipſo deliberat,& ſic eſt reus omiſſionis pręceti diuertendo nõ quàm citò poteſt deliberando.q.89.ar.6.pa.184.12æ.p.
Deliberationis defectu actus imperfectus,an ſit eiuſdem ſpeciei.q.88.pag. 281.co.2.li.50.12æ.
Demonſtratio duplex,ſcilicet quia & propter quid.pag.13. col.2. lin.pen. 1ª.part.
Demonſtrabile an ſit per effectus notiones nobis,Deum eſſe.q.2.p.14. co. 1.li.5.1ª.par.
Denunciatio an exigatur ad executionem pœnæ à iure inflictæ.q.12.ar.2. pa.56.2ª.par.
Denunciatio in correctione fraterna an fieri poſſit, antequam admonitio ſecreta præceſſerit.q.33.ar.7.pa.124.co.2.li.40.22æ.
Denũciatio priuationis dominij & iuris fidelitatis an requiratur,an verò ſufficiat denunciatio cenſuræ.ſ.quòd eſt excommunicatus.q.13. pa. 50. co.1.li.80.22æ.p.
Denunciatio protinus eſt relinquenda,ſi poſt inductionem teſtium, probabiliter creditur,quòd peccator videns ſe denunciatum,deterior efficietur.q.33.pa.126.co.2.li.2.22æ.
Denunciatio publica an fieri non poſſit niſi præceſſerit teſtium inductio. q.33.ar.8.pa.125.co.2.li.80.12æ.p.
Denunciatio talis pœnæ an exigatur.pa.56.22æ.
Denunciationis via procedens prælatus,an pręcipere & inquirere poſſit. q.33.ar.7.ad 5.pa.125.22æ.
Denunciari publicè an debeat peccator,ſi deſit ſpes emendationis ipſius. q.33.ar.8.pa.125.22æ.p.
Denunciator qui defecerit in probatione, an ad talionis pœnã teneatur. q.68.pa.235.co.2.li.70.22æ.
Denunciatus per ſententiam excommunicatus propter apoſtaſiam à fide, ipſo facto eius ſubditi ſunt abſoluti à dominio & iuramẽto. &c.q.13.p. 50.co.1.li.75.22æ.par.
Deriſio aliundè habet diſtinctionem ab aliis peccatis verborum contra proximum,aliundè verò habet grauitatem.q.75.articu.1.pag.251.col.1. lin.20.22æ.part.
Deriſio dupliciter fieri poteſt.ſ.materialiter, & formaliter.q.75.pag.252. col.1.lin.5.22æ.part.
Deſcenſus ad inferos an Chriſto fuerit conueniens.quotupliciter probetur.q.2.ar.1.pag.243.co.1.lin.10.3ª.p.
Deſcenſus animæ Chriſti ad inferos non fuit in tali genere motus, quemadmodum mouetur Angelus de loco ad locum.quæſt.52.pag. 244.col.1. lin.65.3ª.p.
Deſcenſus animæ Chriſti an fuerit ſecundum ſubſtantiam ad ſolum infernum Patrum.q.52.pa.243.col.lin.20.3ª.par.
Deſcenſus animæ Chriſti,in ſanctis Patribus operatus eſt infuſionem luminis gloriæ,applicando ad eos virtutem ſuæ mortis, hoc eſt,exequendo ſubſtantiali præſentia ablationem pœnæ, qua priuabantur lumine gloriæ,& ſic Deitas immediatè eos beauit.q.52.p.244.co.1.lin.15.3ª.p.
Deſcenſus Chriſti ad inferos an fuerit ſecundum ſubſtantiam animæ, vel ſolummodo ſecundum effectum,q.52.pa.244.col.lin.40.3ª.p.
Deſcenſus Chriſti ad inferos in purgatorio quæ fuerit efficacia.p.52. ar.8. pa.247.col.1.lin.70.par.
Deſcenſus Chriſti an fuerit ſecundum effectum in quemuis inferni locum. q.52.arti.1.pa.243.co.1.lin.40.3ª.p.
Deſcenſus Chriſti in quem inferni locum fuerit.q.52.ar.1.pag. 243.col.1.li. 20.3ª.part.
Deſcenſu Chriſti ad inferos,an liberati fuerint pueri, qui cum peccato originali deceſſerant.q.52.p.247.co.1.lin.10.3ª.p.
Deſcenſu Chriſti ad inferos, an ſtatim ſancti patres inde fuerint liberati. q.52.ar.5.p.246,col.1.li.30.3ª.p.
Deſcenſu Chriſti,an animæ in purgatorio tunc tales quales ſunt quę nunc ibi detinentur,fuerint liberatæ.q.52.ar.8.pa247.co.1.li.55.3ª.p.
Deſiderium.Intellectum humanum non cognita prima cauſa niſi an eſt,habere naturale deſiderium ad cognoſcendum primam cauſam quid eſt: quomodo intelligatur.q.3.ar.8.p.14.12æ.p.
Deſiderium an eſſentialiter ab amore diſtinguatur,q.30.ar.2.pag.96.col.2. lin.82.12æ.p.
Deſiderium animæ ſeparatæ an totaliter quieſcat,ex parte appetibilis.qu. 4.p.18.co.1.lin.40.12æ.p.
Deſiderium,cupiditas,& ſpes an ſint eadem,q.40.ar.1.pagin.120. co.2.lin. 75.12æ.par.
Deſiderium eſt præparatio ad deſiderati complexum.q.12.ar.6.p. 59.col.1. lin.40.1ª.par.
Deſiderium & concupiſcentia quomodo differant.q.20.ar.1.pagin.121.co. 1.1ª.part.
Deſiderium quid propriè dicatur.q.33.ar.2.107.col.lin.30.12æ.p.
Deſideratum naturaliter ab homine,naturaliter ab eo cognoſcitur. q.2.p. 13.co.2.lin.30.1ª.par.
Deſperatio an in voluntate quandoque cauſetur ex bono arduo futuro æſtimato.q.40.ar.1.p.121.co.2.lin.70.12æ.p.
Deſperatio an ſine infidelitate eſſe poſſit,q.20.articu.2.pag. 71.col.1.li.60. 22æ.part.
Deſperatio an ſit maximum peccatorum,q.20.p.71.co.2.22æ.p.
Deſperatio à ſpe differt,primò per ſimplicem acceſſum & receſſum, à bono arduo:per poſſibilitatem & impoſſibilitatem ſecundario.q.40.art.1. p.121.co.2.lin.50.12æ.p.
Deſperatio ex parte obiecti eſt prior timore & illius cauſa, timor verò ex parte modi attingendi obiectum eſt deſperationis cauſa.q. 45.ar.2.pag. 132.12æ.par.
Deſperationis cauſa propriè quæ ſit.q.20.ar.4.p.72.co.2.lin.20.22æ.p.
Detractio an conuenienter diffiniatur, quod eſt denigratio alienæ famæ per verba.q.73.ar.1.p.247.co.2.22æ.p.
Detractio & contumelia,in iis quæ ad Deum ſunt,an vniantur in blaſphemia.q.73.ar.3.p.249.10.1.lin.35.22æ.p.
Detractio materialiter in his quæ pertinent ad honeſtatem vitæ ex genere verborum:an ſit peccatum motale.q.73.ar.2.pa.248.22æ.part.

Detractio materialiter quando non est peccatum mortale.q.77.ar.2.pag. 251.22ª.p.
Detractio materialiter,f.non animo detrahendi,an fit regulariter mortale peccatum.q.73.ar.2.pa.248.co.1.li.5.22ª.p.
Detractio surratio & contumelia,quomodo differant.q.74.ar.1.pag. 250. co.2.li.3.22ª.par.
Detractionis proprius effectus an fit excæcatio mentis.q.73.ar.3.pag.249. co.1.li.40.22ª.p.
Detractionem audire in tribus casibus,quare & quãdo fit peccatum mortale.q.76.ar.4.p.259.22ª.p.
Detractor an dicatur qui dicit bonum opus ex mala voluntate factum.q. 73.ar.1.pa.247.22ª.par.
Detractorem corrigere cui ex officio incumbat.q.73.ar.4.pa.249.co. 2.li. 70.22ª.par.
Detractoria verba dicere dupliciter contingit,f.formaliter,& materialiter.q.73.ar.2.pa.248.co.1.li.70.22ª.p.
Detrahere proprio honori & famæ an quis coactè possit.q.73.art.2.col.2. li.40.pa.248.22ª.par.
Deuotio an aliquam voluntatis promptitudinem significet.q.82.ar.1.pag. 273.co.1.li.80.22ª.p.
Deuotio an significet actum voluntatis,aut qualitatem actus.q.82.ar.1.ad 1.p.273.22ª.par.
Deuotio an fit verus religionis actus.quæst.82.ar.2.pagi.274.col.1.lin.30. 22ª part.
Deuotio,quæ præcipuus est ligionis actus importat primò prompte velle diuinum honorem in nostra exercitatione sui cultus & inde prouenit prompta electio oportunorum ad hoc,& prompta executio conuenientium.82.ar.1.pa.273.co.2.li.80.22ª.
Deuotio quem actum voluntatis respectu finis importet.q.27.ar.1.p. 204. 22ª.part.
Deuotio vnde propriè dicatur.q.82.ar.1.p.273.co.1.li.50.22ª.p.
Deuotionis causa qualis ponatur in mulieribus & simplicibus.q.28. art.3. pa.108.22ª.par.
Deuotionis causæ intrinsecæ.q.82.ar.3.pa.276.22ª.
Deuotionis nomen vnde fit,& quid significet.quæstio.28.art.1.pagin. 110. 22ª.part.
Deuotas personas esse difficile est eas,quæ cõmuniter tristes ac syluestres nesciunt cum aliis conuersari,nisi perturbentur,aut dissoluantur.q. 82. ar.4.pa.275.co.2.li.10.22ª.p.
An solus Dei natura prædicetur de supposito.quæstion..17.art.1.pag. 110. 3ª.part.
Deus.Genera cognoscibilium de Deo,principaliter sunt duo: quædam demonstrabilia,quædam nõ nisi per reuelationem cognoscibilia.Ista sunt, Trinitas personarum,beatitudo nobis promissa, incarnationis & redẽptionis mysteria.Illa verò sunt,Deum esse vnum,& immortalem,&c.q. 1.ar.1.co.2.li.20.1ª.par.
Deus in Deo inuenitur duplici modo subsistens &habens naturam.q.3.ar. 2.pa.27.3ª.par.
Deus ab homine puro per essentiam in hac vita mortali videri non potest. pa.63.co.1.li.1.1ª.p.
Deus absque ordine sapientiæ & iustitiæ suæ nihil operari potest. pa. 140. co.1.li.64.1ª.par.
Deus ad hoc vt in essentia intellecta secundum proprias rationes omnium intelligat:quid requiratur.pa.85.co.1.li.78.1ª.p.
Deus amat omnia existentia:non tamen eo modo sicut nos.pa.121.co.2.li. 15.1ª.part.
Deus an absque omnipotentialitate fit actus purus.q.14.ar.2.pa.79. col. 2. li.80.1ª.par.
Deus an consideretur vt stat sub conceptu communi,& relatiuo aut negatiuo.q.1.ar.7.pa.8.co.1.li.45.1ª.part.
Deus an ex ratione Deitatis fit infinitè cognoscibilis.q.1.art.7.pa.8.col.2. li.80.1ª.par.
Deus an fallere possit.q.5.pa.45.3ª.par.
Deus an fit in aliquo genere reductiuè.pag.20.co.2.li.80.1ª.p.
Deus an non solùm vult alia:sed vult omnia,quæ velle potest.pa.111.co.2. li.35.1ª.par.
Deus an per essentiam suam singularia cognoscat.pag.77.colum.2.lin. 30. 1ª.par.
Deus an per se fit primo,idest,secundum quòd ipsum efficiens.q.3.ar.2.pa. 17.co.2.li.20.1ª.par.
Deus an possit cõsiderari vt altissima causa,& vniuersaliter,secundũ quodcunque prædicatum respectiuum ad extra: & an si consideretur relatiuè ad extra.q.1.ar.7.pa.8.co.1.lin.30.1ª.p.
Deus an possit dici accidens.q.3.ar.1.pa.16.co.1.li.75.1ª.p.
Deus an qualibet re à se facta:aliam meliorem facere possit.pag.140.li.82. 1ª.par.
Deus an se possit extendere vel pertingere ad aliquid de nouo.q.9.art.1.p. 42.co.1.li.25.1ª.par.
Deus an fit corpus,idest,substantia quæ verè & propriè est quanta seu extensa,an non : sed res inextensa omnino , aut extensæ actus , aut quouis alio modo ab ipsa corpulentia distinguatur.q.3.ar.1.pa.16.col.2.lin.10. 1ª.par.
Deus an fit directè in genere,triplici argumentorum genere examinatur. q.3.ar.4.pa.20.co.1.li.70.1ª.par.
Deus an fit extra totum vniuersi ordinem: ita quòd creaturæ ad ipsum ordinentur:& non econuersò.pa.73.co.2.li.83.1ª.par.
Deus an fit forma aut materia alicuius compositi.q.3.ar.8.pa.22.col.2. lin. 75.1ª.par.
Deus an fit idem quod sua essentia seu natura.q.3.ar.3.pag.19. colum.1.lin. 48.1ª.par.
Deus an fit in genere substantiæ reductiuæ.q.3.art.5.pagi.20.colum.2. lin. 85.1ª.par.
Deus an fit in latitudine corporum.q.3.ar.1.pa.17.col.1.li.35.1ª.p.
Deus an fit mouens immobile.q.3.ar.1.pa.16.co.2.li.40.1ª.part.
Deus an fit nominabilis.q.13.pa.76.co.1.li.6.1ª.par.
Deus an fit prima causa efficiens.q.3.ar.2.pa.17.co.2.li.1.1ª.
Deus an fit primum ens,actúsque purus.qu.3.art.1.pag.16. colum.2.lin.70. 1ª.par.
Deus apud S.Tho.est,vnius tantùm rationis formalis eleuatæ comprehendentis omnia,&c.pa.78.co.2.li.38.1ª.par.
Deus causa rerum est prima,q.2.ar.2.p.14.co.1.li.25.1ª.p.
Deus cognoscit alia a se cognitione propria.pa 84.co.1.li.65.1ª.par.
Deus cognoscitur a nobis ex creaturis tripliciter.q.13.ar.1 pa.65.co.1.lin. 30.1ª.par.
Deus contingentia futura cognoscit.pa.81.co. 1.li.1.1ª.p.
Deus cum dicimus est bonus,quis sensus fit.pa.66.co.2.li.52.1ª.p.
Deus cum fit prima causa efficiens : quomodò non fit forma : aut materia alicuius compositi.pa.22.co.2.li.45.1ª.par.
Deus de omnibus theologalibus prædicatur,quia sunt aut Deus aut Dei, aut ad Deum,aut a Deo,&c.q.1.ar.7.pa.8.co.2.li.30.1ª.p.
Deus dupliciter intelligitur,vno modo secundum seipsum alio modo secundum virtutem diffusam.pa.38.co.1.li.70.1ª.par.
Deus dupliciter sumi potest,absolutè scilicet,& vt primum agens.pa 212. co.1.lin.54.1ª.par.
Deus est,an hæc propositio fit per se nota.q.1.ar.50.pag. 12.colum.1.li.78. 1ª.par.
Deus est bonus.pa.30.co.1.88.1.par.
Deus est eminenter intelligens,& volens,& exequens,& tamen formaliter.q.1.ar.4.pa.6.co.2.li.2.1ª.par.
Deus est idem quod sua essentia,seu natura.pa.19.co.1.li.53.1ª.par.
Deus est in aliquo dupliciter,scilicet effectiue,& obiectiue.pa. 38. lin.84. 1ª.part.
Deus est infinitus.pa.33.co.1.li.74.1ª.par.
Deus est in omnibus rebus intime.p..38.li.78.1ª.par.
Deus est ipsum esse per subsistens.q.4.ar.2.pa.24.co.1.li.85.1ª.par.
Deus est maxime æternus.pa.44.co.2.li.80.1ª.par.
Deus est maxime perfectus.pa.23.co.2.li.50.1ª.par.
Deus est maxime vnus.pa.52.co.1.li.48.1ª.par.
Deus est mensura homogenea.q.3.ar.5.pa.21.co.1.li.35.1ª.par.
Deus est nomen naturæ quo ad id quod nomen impositum est : operationis verò quo ad id in quo impositum est.p.74.co.2.li.86.1.par.
Deus est omnino simplex,& quotupliciter probetur. q.3.ar.7.p.22.co 1.li. 25.1ª.par.
Deus est homo,an hęc propositio sit in materia naturali,& per se.q.16.ar. 1.ad 1.pa.100.3ª.par.
Deus est primum intelligibile simpliciter.q.5.ar.2.p.27.co.1.li.60.1ª.p.
Deus est principium non alicuius generis tantum,sed totius esse.q.3.ar.5. pa.20.co.2.li.78.1ª.p.
Deus est purus actus,q.3.ar.2.p.17.co.1.li.78.1ª.p.
Deus est sacræ scripturæ Autor , omnia simul suo intellectu comprehendens.q.1.ar.10.p.12.co.1.li.3.1ª.p.
Deus est scientia perfectissima,p.79.co.1.li.2.1ª.p.
Deus est subiectum scientiæ totius,q.1.ar.7.p.9.co.1.li.28.1ª.p.
Deus est trinus.q.1.ar.8.p.9.co.2.li.70.1ª.p.
Deus est summum bonum simpliciter p.30.co.1.li.39.1ª.p.
Deus est suum esse,probatur tripliciter.q.3.ar.4.p.19.co.2.li.75.1ª.p.
Deus est vbique per essentiam,præsentiam & potentiam. p.38.co.2.lin.29. 1ª.part.
Deus est vnus.p.52.co.2.li.vlt.1ª.par.
Deus est vnus re , & plures secundum rationem dupliciter percipi potest, p.68.co.1.li.48.1ª.p.
Deus est vt in re:& vt in loco secundum aliquid vbique.pag.38. col.1.li.81. 1ª.part.
Deus & deitas an in Deo nullo modo distinguantur secundum rem.q.3.ar. 3.pa.19.co.2.li.65.1ª.p.
Deus ex creaturis a nobis nominari potest : non autem secũdum quod est secundum se.p.65.co.1.li.4.1ª.p.
Deus ex parte actus amandi:omnia æqualiter amat.p.121.li.59.1ª.par.
Deus generat Deum , & deitas generat deitatem quomodo differant. q.3. ar.3.p.19 co.2.li.15.1ª.p.
Deus gloriosus qui est infinitum bonum si naturaliter ageret , an tolleret omne malum ab vniuerso.q.2.p.1.co.1.li.65.1ª.par.
Deus immediate amatur in via,cum quo tamen stat quod mouet ad actum amandi per speculum creaturæ.q.27.ar.4.p.105.22ª.p.
Deus in omni operante operatur sic quod ipsæ res proprias operationes habeant.p.446.co.1.li.81.1ª.p.
Deus inquantum Deus an sub lumine sibi adæquato esset subiectum scientiæ alicuius.q.1.ar.7.p.8.co.2.li.80.1ª.p.
Deus inquantum Deus est subiectum sacræ doctrinæ , & non inquantum causa altissima.q.1.ar.6.p.7.co.2.li.20.1ª p.
Deus in se est maximè cognoscibilis,p.52.co.2.li.35.1ª.p.
Deus intelligi potest tribus modis plusquam genere diuersis communicare seipsum creaturæ.q.1.ar.1.in cor.pa.2.3ª.p.
Deus ly num stet pro proposito diuino.q.3.ar.3.p.18.co.2.li.68.1ª.p.
Deus magis meliora diligit.p.121.li.84.1ª.p.
Deus mala cognoscit.p.77.co.1.li.10.1ª.p.
Deus necessitate absoluta vult aliquid non omnia , nisi ex suppositione.p. 112.co.1.li.1.1ª.p.
Deus non entium scientiam habet.p.86.co.2.li.52.1ª.p.
Deus non est agens contentum in specie, aut genere , sed principium vniuersale totius esse.q.4.ar.3.p.25.co.1.li.35.1ª.p.
Deus non est compositio ex materia & forma. q.3. ar.3.pag.19.co.1.lin.58. 1ª.parte.
Deus non est corpus.p.16.co.2.lin.22.1ª.p.
Deus non est iustitia commutatiua.p.122.co.1.li.86.1ª.p.
Deus non est primum quod a nobis cognoscitur.p.401.co.1.li.34.1ª.p.
Deus non est verè ignis,sed se habet ad modum ignis consumentis.q.1.ar. 9.p.10.co.2.li.80.1ª.p.
Deus non generat cum dicitur:an detur intelligi quòd generatio diuinæ naturæ repugnet.p.105.co.2.li.40.1ª.p.
Deus non potest esse accidens.p.21.co.2.li.34.1ª.p.
Deus non potest facere contra rerum ordinem vt à prima causa dependet pa.447.

pa.447.co.2.li.5.1ª.par.
Deus nullo receptiuo est coarctatus.q.7.ar.1.pa.33.co.2.li.7.1ª.p.
Deus omnia in nihilum redigere potest..pa.443.co.2.li.38.1ª.p.
Deus omnibus prouidet prout congruit eorum naturæ.q.1.art.pa.11.co.1. li.2.1ª.par.
Deus omnium rerum perfectiones continet.q.4.ar.2.pa.23.co.2.li.80.1ª.p.
Deus per essentiam suam & rationem cognoscendi an cognoscat alia a se in seipsis in esse obiectiuo seu cognito positis per actu intelligendi diuini intellectus.pa.83.li.65.1ª.part.
Deus per se num fit primò agens.q.3.ar.2.pa.18.co.1.li.55.1ª.par.
Deus potest alia facere quam quæ facit.pa.140.co.2.li.16.1ª.p.
Deus potest facere præter rerum ordinem:prout ex qualibet secundarum causarum dependet.pa.447.li.24.1ª.par.
Deus potest fieri dupliciter pars alicuius,secundum illud : Dominus pars hæreditatis.q.185.ar.3.pa.638.22ª.
Deus pro naturæ nomine,quando sumatur.p.32.co.2.li.90.1ª.p.
Deus quãdo formaliter capiatur:&quid Dei nomen importare habeat,& quomodo etiam quadrupliciter considerari potest.pag.8.colum.1.li.5. 1ª.part.
Deus quomodo alia videat.pa.83.co.1.li.4.1ª.part.
Deus quomodo apud se omnium rerum rationes habeat.pag.90.col.1.lin. 87 1ª.part.
Deus quomodo dicatur nobilissimum omnium entium.q.3.ar.1.p.16.co.2. li.80.1ª.par.
Deus quomodo quandoque pro essentia: & quandoque pro persona supponit quandoque pro essentia tantum:quãdoque pro tribus suppositis. pa.105.co.1.li.30.1ª.par.
Deus quonam modo in omnibus per essentiam fit. pagi.41. colum.1.lin.12. 1ª.part.
Deus quonam modo in omnibus rebus adsit.pa.40.co.1.li.48.1ª.p.
Deus quo pacto in omnibus per potentiam fit.pa.41.li.36.1ª.par.
Deus quo pacto in omnibus per præsentiam existat.p.40.li.89.1ª.p.
Deus quo pacto in sanctis per gratiam existat.pa.40.co.2.li.52.1ª.p.
Deus quo pacto sub sua omnipotentia contineatur.pa.183.co. 2.li.71.1ª.p.
Deus respectu sapientium in genere,& respectu sapientis simpliciter. est simpliciter & maximè sapiens.q.1.ar.6.pa.7.co.2.li.70.1ª.par.
Deus secundum,quod est altissima causa,dupliciter exponi potest.pag. 7. co.2.li.16.1ª.par.
Deus seipsum perfectè comprehendit.pa.80.co.2.li.pe.1ª.p.
Deus seipsum per seipsum intelligit.pa.79.co.2.li.88.1ª.par.
Deus solus an habeat Theologiam adæquatam eius subiecto formali. q.1. ar.7.pa.8.co.2.li.75.1ª.par.
Deus solus est bonus per essentiam,pa.31.co.2.li.14.1ª.p.
Deus solus omnino immutabilis existit.pa.42.co.1.li.7.1ª.par.
Deus solus pater & filius & spiritus sanctus ab æterno est.pa.279.co.1.lin. 85.1ª.par.
Deus sub ratione deitatis an fit subiectum Theologiæ, tam Beatorum quã nostræ.q.1.ar.7.p.8.co.2.li.50.1ª.par.
Deus sub ratione Deitatis est obiectum talis scientiæ, ergo sub lumine diuino & econuerso an valeat ista consequentia.q.1.ar.3.pa.5.co.1.lin.70. 1ª.par.
Deus sub ratione suæ propriæ quidditatis fit subiectum sacræ doctrinæ.q. ar.7.pa.8.co.1.li.60.1ª.par.
Deus theologiæ subiectum est.pa.8.co.1.li.78.1ª.par.
Deus tripliciter sumi potest.pa.18.co.2.li.76.1ª.p.
Deus vt clare visus Beatis obiicitur,q.1.ar.2.p.4.col.1.li.60.1ª.par.
Deus vt obiectum formale , proximus vt obiectum materiale, sub formali & vt materia,& cætera vt materia tantum diliguntur:& eorum declaratio,q.25.ar.1.pa.93.22ª.p.
Deus vt reuelatus abstrahẽdo à claritate & obũbratione, obiicitur Theologiæ nostræ absolutè sumptæ,q.1.ar.2.pa.4.co.1.li.60.1ª.p.
Deus vult se & alia,pa.111.co.1.li.17.1ª.p.
Dei æternitas an fit formaliter duratio,q.10.ar.2.pa.45.co.1.li.25.1ª.p.
Dei cognitio perfectior habetur à nobis,per gratiam , quàm per notionẽ naturalem.pa.64.li.86.1ª.p.
Dei cognitio per gratiam in hac vita naturali præfertur non ex parte modi sed ex parte obiecti.pa.64.co.2.li.4.1ª.p.
Dei consideratio propriissimè in sacra doctrina habetur,q.1.ar.6.pa.7. co. 2.li.30.1ª.par.
Dei contemplatio quatenus nobis inferitur,q.1.ar.5.pa.7.co.1.lin.45.1ª.p.
Dei esse est infinitum,non tamen communicabile aliis secundum eandem rationem,q.2.pa.16.co.1.li.5.1ª.par.
Dei ratione omnia in sacra doctrina considerantur,q.1.ar.7.pa.8.co.1.lin. 78.1ª.par.
Dei reuelatio an fit ratio formalis,q.1.ar.2.p.5 co.2.li.45.1ª.par.
Dei scientia adæquata,nõ potest esse nisi vna inadæquata verò potest multiplicari,q.1.ar.2.pa.4.co.1.li.55.1ª.p.
Dei scientia an non possit esse nisi vna formaliter,q.1.ar.2.pa.3.col.2.lin.5. 1ª.part.
Dei tria ex sensibilibus cognoscimus,f.causalia,negatiua, & supereminentia.pa.64.co.1.li.37.1ª.par.
Dei visio an possit communicari in solis dispositionibus viæ,q.12.p.57.co. 2.li.85.1ª.par.
Dei vnitas ex parte eius est eminẽs,ex parte verò intellectus nostri est proportio eius ad sensibilia,pa.86.li.71.1ª.par.
Deo alia cognoscuntur,non in seipsis,sed in ipso Deo,pag.82.co.2.lin.71. 1ª.part.
Deo conuenit excellentissima bonitas,q.6.ar.2.pa.31.co.1.li.5.1ª.p.
Deo nihil est prius,neque secundum rem,neque secundum intellectum,q. 3.ar.2.pa.26.co.2.li.78.1ª.p.
In Deo nihil inueniri præter rationem suæ naturæ,quomodo intelligatur q.2.ar.1.pa.10.3ª.par.
Deo nulla res est dignior,q.1.ar.5.pa.6.co.2.li.75.1ª.p.
Deo num aliquid sit prius secundum intellectum,vel secundum rationem. q.3.ar.5.pa.21.co.1.li.80.1ª.par.
Deo quomodo nihil sit prius neque secundum rem neque secundum intellectum:& propterea genus non habet.pa.21.co.1.li.pe.1ª.par.
Deo quo pacto multa attribuantur.p.142.co.2.li.24.1ª.par.
Deo sunt perfectiones omnium rerum.pa.27.co.li.pen.1ª.part.
Deum ad videndum,an ex parte visiuæ virtutis aliqua similitudo exigatur pa.54.co.1.li.12.1ª.par.
Deum ad videndum,an impossibile est concurrere aliquam similitudinem ex parte rei visæ.pa.54.li.16.1ª.p.
Deum alia à se cognoscere,an sit necesse.q.14.ar.5.pa. 81.co.2.li.75. 1ª. par.
Deum esse an fit demonstrabile a posteriori,seu per effectum,q. 1.art.2.pa. 14.co.1.li.1.1ª.par.
Deum esse ens per essentiam quo pacto exponatur,pag.209. colum.2. li.5. 1ª.par.
Deum esse,est demonstrabile à posteriori seu perfectum,pag.14.colum. 1. 1ª.par.
Deum esse:& vnum esse,& immortaliter , &c.nihil extranei in se habent, q.1.ar.8.pa.10.co.2.li.20.1ª.par.
Deum esse velle probare omnino est extraneum.q.2.ar.3.pa.14.co.1.lin.80. 1ª.par.
Deum supponere pro parte quomodo intelligatur,q.16.ar.2.ad 1.pag.101. 3ª.par.
Deum videntes nõ vident in eo alia per species eorum: sed per ipsam diuinam essentiam intellectui eorum vnitam,pag.61.colum.2.li.68.1ª. part.
Deum videntium vnus perfectius videbit quam alius.pag.58.col.2.lin. 90. 1ª.par.
Deum videri sensu,visu,& quacunque alia vi sensitiuæ partis est impossibile.pa.55.co.2.li.17.1ª.par.
Deitas an non fit nisi vna ratio formalis,q.1.ar.2.p.3.co.2.li.8.1ª.par.
Deitas & lumen diuinum an conuertantur.quæst.1.art.3.pag.5.co.1. lin.15. 1ª.par.
Deitati an respondeat vna tantum ratio formalis adæquata obiecto,vt obiectum est,q.1.ar.3.pa.5.co.1.li.60.1ª.par.
Diabolus Quomodo diabolus machinando in mortem Christi excesserit modum potestatis sibi à Deo traditæ,q.49.ar.2.pa.233.3ª.par.
Diabolus habet potestatem impugnandi homines.q.114.ar.1.pa.471.co.1. li.50.1ª.par.
Diabolus an possit facere proprie miracula,quæst.114.pag.472. co.1.li.50. 1ª.par.
Diabolus an possit per miracula largè seducere.qu.114.pa.472.col.1.lin.55. 1ª.part.
Diaboli potestas in nos,an per passionem Christi adempta sit.q.49.pa.233. 3ª.part.
Diaboli proprium est,tentare vt noceat perpetratione peccati. qu. 114.ar. 2.p.471.co.1.li.80.1ª.p.
Dialectica.Tam dialectica quàm demonstratiua docens est vna, sed in vsu est differentia : quia dialectica etiam vtens est vna, demonstratiua verò multiplex.q.57.ar.6.p.170.12ª.
Dialectica inquisitiua,etiam in speculatiuis procedit ex communibus:demonstratiua autem,quæ est iudicatiua,procedit ex propriis.q.51.p.177. co.1.li.50.12ª.
Dies prima an conuenienter lucis productionem contineat, q.67.ar.4.pa. 307.col.1.li.40.1ª.par.
Dies sex sufficienter numerantur.p.316.co.1.li.30.1ª.p.
Diei septimæ ascribitur perfectio vniuersi. q.73. ar.1.pagin.315.co.2.lin.10. 1ª.part.
Die primo admiscetur & consummatur creatura spiritualis,secundo corporalis superior:tertio inferior.q.73.ar.2.p.316.co.1.li.35.1ª.p.
Die quarta an luminaria produci debuerint.q.70.ar.1.p.311.co.2.1ª.p.
Die quinta de aquis & de firmamentis cæli tractatur , vnde apparet diem quintam respondere secundæ.q.71.p.314.co.1.li.41.1ª.p.
Die secunda vtrum firmamentum fuerit factum.q.68.ar.1.p.308.co.1.li.30. 1ª.part.
Die septimo requieuit Deus ab omni opere.q.73.art.2.pag.315.co.2.lin.30. 1ª.part.
Die sexto vltimum corpus est ordinatum,sc.terra,per productionem animalium terrestrium.q.72.p.314.co.2.li.45.1ª.p.
Die tertia an plantarum productio fieri debuerit. q.69.art.1.pag.311.co.1. 1ª.part.
Die tertia num aquarum congregatio conuenienter fuerit facta.q.69.art. 1.p.312.1ª.p.
Differentia alicuius speciei remota,an remaneat substãtia generis eadem numero.q.67.p.206.co.1.li.40.12ª.p.
Differentia assignata inter cognoscentia, & non cognoscentia an vera sit. p.79.co.1.li.2.1ª.p.
Differentia assignata inter receptionem materiæ & intellectus quæ sit pa. 231.co.2.li.16.1ª.p.
Differentia bifariam distinguitur,f.secundum rationem & secundum rem. p.19.co.1.li.87.1ª.p.
Differentia comparatur ad genus,vt forma ad materiam.q.18.p.59.co.2.li. 70.12ª.par.
Differentia inter consanguinitatem & affinitatem. q.154. pag.525.co.1.lin. 22ª.part.
Differentia inter consequentia formam & consequẽtia materiam quo ad necessitatem contingentium a sancto doctore posita an nulla fit.p.349. co.1.li.31.1ª.p.
Differentia inter diminui per se & per accidens qualis fit pa.226.co.1.lin. 30.1ª.par.
Differentia inter indiuiduum substantiæ,& indiuiduum accidentis.qu.29. ar.1.pa.153.co.2.li.75.1ª.
Differentia inter intellectum & voluntatem quomodò saluari possit , pa. 476.co.2.li.73.1ª.p.
Differentia inter homines secundum ea,quæ ad actus & habitus animæ rationalis pertinent est triplex.q.171.p.587.co.2.li.5.22ª.p.
Differentia inter suppositum & naturam an habeat locum in agelis.q.2.ar. 2.in cor.p.11.3ª.p.
Differentia materialis an non fit angelis, eo quòd ex materia & forma nõ sint compsiti.q.50.ar.4.p.232.co.2.li.80.1ª.p.

Differentia materialis an sit in duab. animabus, q.50.ar.4.pa.233.co.1.lin.5. 1ª.part.
Differentia num sit aliqua inter dona & virtutes, q.68.ar.1.pa.207.co.2.li.20.12æ.par.
Differentia hominis ab animali quæ sit, q.3.pa.19.co.1.li.78.1ª.par.
Differentia peccati commissionis & omissionis, q.72.ar.6.pa.224.col.2.li.5.12æ.par.
Differentia peccati venialis & mortalis, q.72.art.5.pa.224.colum.1.lin.10.12æ.par.
Differentia peccatorum ex parte auersionis.pa.72.ar.1.pag.221.col.lin.10.12æ.par.
Differentia peccatorum specificatur iuxta diuersitatem motiuorum, q.72.ar.3.pa.222.co.2.li.0.12æ.par.
Differentia peccatorum spiritualium à carnalibus assignata an sit conueniens, q.72.ar.2.pa.222.co.1.12æ.par.
Differentia personarum penes coniunctionem secundum se, & non secundum se, quomodo sit radix inhabilitatis & habilitatis ad coniugium inter se, q.154.ar.9.pa.525.22æ.p.
Differentia qualis sit inter ly Deus: & ly homo in supponendo.pa.185.co.2.lin.86.1ª.
Differentia quæ sit inter beatitudines & virtutes: quæst.69.art.1.p.212.co.1.12æ.part.
Differentia quæ sit inter ea quæ fiunt à natura, & quæ fiunt ab arte: nõ quacunque, sed cooperante natura quæ fit.pag.449.col.2.lin.85.1ª.p.
Differentia realis extrinseca quæ fit.q.3.ar.3.p.19.co.2.lin.20.1ª.p
Differentia secundum rationem latitudinem habet.pa.26.co.2.lin.12.1ª.p.
Differentia tangens entia inquantum sunt, & non sunt, quæ fit.pa.86.co.2.lin.77.1ª.p.
Differentiæ modi quot sint.q.3.ar.3.p.19.co.1.lin.80.1ª.p.
Diffinitio processu compositiuo ministrante, diuisione inuestigatur.pag.44.co.2.lin.52.1ª.p.
Dilectio. An cæteris paribus magis meritorium sit diligere amicos quàm inimicos, vel è contrario.q.27.ar.7.p.106.22æ.p.
Dilectio. An in dilectione proximi ex charitate, oporteat ei velle charitatem.q.25.ar.1.pa.91.22æ.par.
Dilectio An homo offensus teneatur sub præcepto diligere in speciali inimicum petentem veniam.q.24.ar.8.p.28.22æ.p.
Dilectio an conuenienter mensuretur secundum conatum recipientium, q.24.ar.1.pa.80.co.2.li.20.22æ.
Dilectio charitatis num sistat in Deo, an se extendat etiam ad proximum, q.25.ar.1.pa.91.22æ.par.
Dilectio Dei, proximi, & amicorum includit charitatis dilectionem, q.25.pa.92.co.1.li.50.22æ.par.
Dilectio meliorum an debeat esse maior dilectione coniunctiorum, q.26.ar.7.pa.100.co.1.li.80.22æ.par.
Dilectio naturalis in beatis remanet.pa.182.co.2.li.90.1ª.p.
Dilectionum potius fit ad oppositum, quam ad intentum, q.23.pa.77.col.1.li.30.22æ.par.
Dilectio honoris & dilectio diuitiarum, & huiusmodi quomodo differãt. q.26.ar.7.pa.100.c.2.li.20.22æ.p.
Dilectio proprij corporis an debeat esse ex charitate, q.25.ar.5.pa.93.col.2.li.40.22æ.part.
Dilectio proximi an debeat esse maior, quam dilectio proprij corporis, q.26.ar.5.pa.99.co.1.li.58.22æ.par.
Dilectio proximi an sit magis meritoria quã dilectio Dei, q.27.ar.8.p.107.co.1.li.60.22æ.par.
Dilectio humanæ amicitiæ imperata à charitate, quomodo ad Deum, & quomodo ad proximum respiciat.q.25.ar.1.pa.92.co.2.li.30.22æ.
Dilectionis actu an quis possit mereri dilectionis aumentum.q.24.pag.83.col.1.li.68.22æ.p.
Dilectionis diuersitas quę est secundum charitatem ex parte obiecti an sit secundum spem, q.26.ar.7.pa.100.22æ.q.
Dilectionis & amicitiæ differentia.q.23.ar.1.p.74.co.2.li.55.22æ.p.
Dilectionis signa & effectus inimico exhibere, an si de necessitate salutis, q.25.ar.9.co.2.li.20.22æ.par.
Diligere aliquem inquantum debet, & diligere alium plusquam debet, est impossibile, q.44.ar.8.ad 1.p.156.22æ.par.
Diligere corpus proximi quomodo possimus ex charitate, cum non pedit nos remanere.q.25.ar.5.pa.99.22æ.par.
Diligere Deum, & propterea dare eleemosynam pauperi, vt sit, aut conferetur in charitate, est verè diligere pauperem vt amicum ex charitate, q.25.pa.92.co.li.70.22æ.par.
Diligere dupliciter sumitur, scilicet notionaliter & essentialiter.pag.180.co.1.li.18.1ª.par.
Diligere essentialiter sumendo, Pater & filius non diligunt se Spiritu sancto, q.37.pa.180.co.1.li.15.1ª.p.
Diligere non tenemur omnes æqualiter: sed possumus nobis magis coniũctis maius bonum optare.q.26.ar.7.pa.100.22æ.par.
Diligere notionaliter sumendo, & Pater & Filius diligunt se. spiritussancto, q.37.pa.180.co.1.li.20.1ª.par.
Diligere sumendo essentialiter, Pater & filius non diligunt se à spiritusancto, pa.280.li.22.1ª.par.
Diligere sumendo notionaliter, Pater & filius diligunt se spiritusancto, p.180.li.27.1ª.par.
Diligibilium omnium ex charitate an sit eadem ratio.q.25.p.96.co.1.li.10.22æ.par.
Discordia per accidens, an & quando possit dici peccatum, q.37.ar.1.pag.140.co.1.li.30.22æ.par.
Discordia quam affinitatem habeat cum inuidia.q.38.pa.142.colum.1.lin.15.22æ.par.
Discordiæ ortus ex inani gloria & inuidia, an sit effectiuè vel formaliter, q.37.ar.2.pa.140.22æ.par.
Discretio puerorum à confessore in confessione facile potest animaduerti, q.80.pa.389.co.1.li.20.3ª.par.
Discretionis iudicium ad communionem requisitæ in pueris debet à parẽtibus & confessore fieri, q.80.ar.ad vlt.pa.388.co.1.li.5.3ª.par.
Dispensatio. Seclusa consuetudine, ex hoc ipso quod aliquis constitutus est rector multitudinis: commissa quoque est sibi authoritas dispensandi in lege superioris, scilicet quo ad leuia, quo ad frequentia & quo ad propria, q.97.pa.306.12æ.p.
Dispensatio an in voto fieri possit, q.88.ar.10.pa.310.co.2.li.25 22æ.par.
Dispensatio à quo Rectore in qua lege fieri possit, q.81.pa.306.co.1.lin.35.12æ.par.
Dispensatio in leui à principe an possit exigi, q.97.pa.306.colum.1.lin.65.12æ.par.
Dispensatio in voto solenni religionis nulla ratione fieri potest.qu.88.ar.11.pa.311.co.lin.80.22æ.par.
Dispensatione egens, an in vna conditione ieiunij & propterea dispensatus sit totaliter liber à vinculo præcepti de ieiunio, q.147.art.7.pa.489.22æ.par.
Dispensatione rectoris subiacet defectus in persona vel casu, q.97.ar.4.p.306.12æ.par.
Dispensator eleemosynarum potest pro se, si indigeat eo tenore quo pro alijs dispensare, q.32.ar.9.pa.120.22æ.par.
Dispersa inferius esse vnita superius verum est cęteris paribus, q.23.ar.4.p.80.12æ.par.
Displicere potest dupliciter sumi, q.84.art.8.& 9.pa.416.3ª.p.
Dispositio. Hæc verba literæ, in omni ordinata dispositione vnitas specifica sumitur ex parte causæ extrinsecæ, vel intrinsecæ effectiuæ vel formalis, de intrinseca vel quasi intrinseca causa propria verificantur, non materiali vt sic quoniam nulla res ponitur in esse materiam, sed ex qua ponitur in esse quæ est, vt formalis & actiua. & non solum materię ratio nem habens diuersimode, q.82.ar.2.pa.261.12æ.p.
Dispositio inordinata plures habet concurrentias spectantes ad illam, q.81.ar.2.pa.261.co.2.li.30.12æ.par.
Dispositio liberi arbitrij an gratiæ infusionem sequatur, q.113.ar.8.pa.381.co.1.li.8.12æ.par.
Dispositio nulla sequitur actionem agentis, vbi dispositione non est opus vt in illuminatione, q.113.ar.8.pa.381.co.2.lin.5.12æ.p.
Dispositio subiecti an sequatur actionem dispositiuam, an verò inductiuam, q.113.ar.8.pa.381.co.2.12æ.par.
Dispositio subiecti sequitur actionem agentis, per quam etiam ipsum subiectum disponitur, q.113.ar.8.pa.381.co.1.li.89.12æ.p.
Dispositio sumitur dupliciter, vno modo secundum quod est genus habitus. Alio modo secundum quod est aliquid contra habitum diuisum, q.49.ar.3.pa.142.co.2.li.10.12æ.par.
Dispositio tripliciter se habet ad id quod disponit. q.74.ar.4.p.234.co.2.lin.68.12æ.par.
Disputare de fide num liceat religiosis, coram simplicib. idiotis, non sollicitatis ab infidelibus, q.10.ar.7.p.41.co.2.li.80.22æ.
Disputare de materia fidei an liceat laicis.q.10.ar.7.p.41.22æ.p.
Disputare publicè de materia fidei an liceat clericis.p.41.22æ.
Disputatio publica an admittat laicorum argutiones.q.10.p.42.co.1.lin.5.22æ.par.
Distantia albi à non albo an à nigro includatur.q.79.ar.4.p.266; co.2.lin.70.22æ.par.
Distantia an sit maior inter ens & non ens, quàm inter duo entia, q.79.art.4.p.266.co.2.li.20.22æ.
Distantia contraria an sit maior quàm contradictoria. qu.79.ar.pag.266.22æ.par.
Distantia inter contradictoria an sit maior.q.79.art.4.pa.266.co.2.lin.40.22æ.part.
Distantię multum dupliciter dicuntur, s. dissimilitudine conditionum, vel proportione coniunctionis.p.337.co.1.li.26.1ª.p.
Distantia quadruplex, s. situalis, naturalis, suppositalis, virtualis.p.9.col.2.li.71.1ª.p.
Distinctio an sit à materia vt à causa prima, id est in reducibili in aliã priorem causam, dupliciter.q.47.ar.1.p.222.co.2.li.30.1ª.p.
Distinctio hęc num sit sufficiens, Bonum triplex est, s. forma, subiectum, & habitus subiecti ad formam.q.48.ar.4.p.225.co.1.li.85.1ª.p.
Distinctio contra res vnius ordinis causam & causatum an congruenter à Dionysio posita sit, p.25.co.1.li.51.1ª.p.
Distinctio diuinarum personarum an fiat per solam relationem, & qua ratione.q.40.ar.4.p.192.co.2.li.80.1ª.p.
Distinctio intelligere animæ à sancto doctore in litera posita videlicet, quod oportet animam intelligere aut per conuersionem ad phantasma, tà: aut per conuersionem ad superiora, an sufficiens sit.p.401.co.2.li.84 1ª.part.
Distinctio minima est in diuinis: quoniam relatiua & cõuenientia est summa: quia sunt eadem res summa & simplicissima: & omnino indiuisa.p.190.co.1.li.61.1ª.p.
Distinctio naturę & appetitus an aliqua dici possit.q.59.ar.2.p.273.co.1.li.1ª.part.
Distinctio num sit ex secundis agentibus, & quotupliciter improbetur.q.47.ar.1.p.222.co.1.li.40.1ª.p.
Distinctio omnis oportet quòd sit per aliquod intrinsecum: formam, sc. & materiam.p.191.co.1.li.43.1ª.p.
Distinctio personarum an fieri possit per relationes. q.40.ar.1.p.189.co.2.li.78.1ª.p.
Distinctio personarum, non autem essentiæ conuenienter fit per proprietates q.40.ar.1.p.189.co.1.li.85.1ª.p.
Distinctio potentiarum an fiat per actus & obiecta q.77.ar.3.p.341.co.1.li.68.1ª.par.
Distinctio principalis an sit distinctionis formalis. q.47.ar.2.p.223.co.1.li.20.1.part.
Distinctio quo ad potentias, appetitus intellectiui, & sensitiui.q.80.ar.2.p.361.co.2.li.55.1ª.par.
Distinctio relatiua prima inter reales distinctiones ponitur. p.191.co.2.li 27.1ª.part.
Distinctio rerum an sit à casu.q.47.ar.1.p.222.co.1.li.45.1ª.p.
Distinctio rerum est à materia sola, & causaliter, vel à materia simul & agente.q.47.ar.1.p.222.co.1.li.25.1ª.par.
Distinctio S. doctoris, quod dupliciter ordinetur aliquid ad alterum actiuè scilicet vel passiue an sufficiens esse videatur, pa.453.colum.2.lin.60.1ª.part.
Distinctio seu multitudo rerum est ex intentione primi agentis, qui est Deus, q.47.ar.1.pa.222.co.1.pa.60.1ª.p.
Distinctio terminorum qui in diuinis ponuntur quotuplex.q.30.ar.3.pag.158.co.2.li.85.1ª.par.
Distinctio triplicis gradus virtutis cognoscitiuæ quæ sit, q.85.pa.384.col.1.li.62.1ª.part.
Distinctio hypostasis an fiat per relationem.q.40.ar.2.pa.190.col.2.li.80.1ª.part.
Distinctionem formalem semper inæqualitatem requirere, dupliciter probatur, q.47.art.2.p.223.co.1.li.40.1ª.p.
Distinctionis essentialis potentiarum animæ quæ sit causa, q.77.ar.3.p.341.co.1.li.70.1ª.par.
Distinctionis rerum causa est sapientia Dei, q.47.ar.2.pag.223.colum.1.li.10.1ª.par.
Distinctionis termini numeralis membra ex quot differentiis manifestetur, q.30.ar.3.pa.159.co.1.li.10.1ª.par.
Distinctiua specificè per se sunt diuersificatiua ratiõis formali eius quod distinguitur, q.72.ar.1.pa.260.12æ.par.
Distingui secundum rem contingit dupliciter, primò vt duæ res, quarum vna nihil est alterius: secundo sit vt vna res includat totam aliam & superaddat ei aliquid aliud, q.2.ar.2.in cor.pa.11.3ª.p.
Distributio in distributiua iustitia, datur vnicuique suum quodammodo, non enim id quod est simpliciter partis, sed est aliquo modo partis, qu.61.ar.1.pa.201.co.1.li.25.22æ.par.
Distributio. Iustum in distributionibus est æquale secundum proportionẽ & in commutationibus æquale secundum quantitatem: vt scilicet res quæ distribuuntur, ita se habeãt inter se, sicut personæ quibus distribuũtur, se habeant inter se: & res quæ commutantur sint æquales quantitatiuè, q.61.ar.2.pa.201.co.1.li.60.22æ.p.
Distributio debita & gratuita quomodo differant, q.62.pa.207.col.2.lin.45.22æ.par.
Distributio siue fiat, siue non, dummodo res distribuẽdæ adsint, & tempus distribuendi vrgeat, cæteris conditionibus requisitis concurrentibus sine impedimento: distributor tenetur ad faciendum de communi proprium parti cuilibet, secundum suam proportionem, q.62.pa.204.col.1.lin.85.22æ.par.
Distributor an teneatur ad aliquam appropriationem.q.62.pa.204.col.2.li.2.22æ.par.
Distributor communium bonorum qui fraudem fecit, aliter restituere tenetur quàm teneatur hostis qui dona communia iniustè diripuit, qu.62.ar.1.pa.205.22æ.par.
Distributor faciens recompensationem ei cui minus dedit quàm debuit, hoc facit per comparationem rei ad rem, q.61.ar.1.pa.20.22æ.
Distributiua & commutatiua iustitia an debeant attendere conditionem personæ, vt redundet in diuersitatem rei, q.61.art.2.pagi.201.colum.2.li.20.22æ.par.
Distributiua iustitia attenditur secundum se, & secundum quod in diuersitatem rei redundat.q.61.ar.2.pa.201.co.2.li.30.22æ.par.
Diuersa non oportere esse similiter, nisi propter aliquid vnum in quo conueniunt & à quo dependent, quomodo intelligendum est, q.171.ar.4.p.590.22æ.par.
Diuersitas specierum luxuriæ, an sit maior ex parte fęminæ. an verò ex parte viri, q.153.pa.512.co.1.li.5.22æ.par.
Diuina eminentia in timore reuerentiali Christi an habuerit rationem reuerendi quatenus eminentia Dei absolutè, an quatenus potens est infligere malum, q.7.ar.6.pa.55.3ª.par.
Diuinatio habet in se rationem superstitionis, quia auxilium dæmoniacũ assumitur, q.95.ar.2.pa.333.co.2.li.15.22æ.par.
Diuinatio & huiusmodi inuocationes an sint manifestè actus infidelitatis potestatiui, q.95.ar.2.pa.336.co.2.li.50.22æ.p.
Diuinatio & vniuersaliter dæmonum inuocatio, an fieri possit absque eorum cultu, q.45.ar.4.pa.158.22æ.par.
Diuinatiuo ex genere suo an sit mortale peccatum, q.95.ar.2.p.333.co.2.li.20.22æ.par.
Diuinatio licet subiectiuè sit in intellectu, in quo est tam inquisitio, quam cognitio, siue debitè, siue indebitè, habeatur: quia tamen includit ordinem ad voluntatem, cuius est vti pacto cum dæmoniis ideo rectè ab Autore ex hac parte ponitur superstitionis species, quæ vitium in voluntate est, sicut religio est virtus in voluntate, q.95.ar.2.pag.334.col.2.lin.70.22æ.par.
Diuinatio omnis an fit cum expressa dæmonum inuocatione, q.95.ar.2.p.333.co.2.li.30.22æ.par.
Diuinatio per astra in quo formaliter consistat, quæst.95.art.5.pagin.5.337.22æ.part.
Diuinatio quæ fit per somnia an sit illicita, 95.art.6.pa.339.co.1.22æ.
Diuinatio quomodo est in intellectu & spectet ad cultum, q.95.art.2.ad 2.pa.392.22æ.par.
Diuinationis nomine quid apud theologos & in ecclesia intelligatur, qu.95.ar.1.pa.333.22æ.par.
Diuinationis ratio in quo consistat, q.95.ar.1.pa.333.co.12.li.60.22æ.par.
Diuinationum species quomodo formaliter damnentur, & pœnæ, & quo modo distinguantur, q.95.ar.3.pa.334.22æ.par.
Diuisio animalis in partem mouentem & in partem motam in cæteris animalibus est diuisio in partes integrales formaliter: & non in partes essentiales nisi causaliter: in homine autem quando duplex, motiuum habet, scilicet sensitiuum & intellectiuum est diuisio in partes integrales quo ad motum prouenientem ab appetitu sensitiuo, pagi.334.col.2.lin.49.1ª.par.
Diuisio an sit prior vnitate non simpliciter; sed secundum nostræ apprehẽsionis rationem, pa.51.co.2.li.5.1ª.par.
Diuisio propria boni humani esse dicitur.pa.30.co.1.li.50.1ª.par.
Diuisio propriè est boni in eo quod bonum, pa.30.li.53.1ª.par.
Diuisionis partes vniuocę, sunt coęquę secundũ rationem generis: licet altera earum sit prior secundum rem: sed in analogis, vna earum semper est prior re, & ratione, q.61.ar.1.pa.201.co.1.22æ.p.
Diuitiæ habitæ, an per se natæ sint perfectionẽ charitatis impedire, q.186.ar.3.ad 4.pa.648.22æ.par.
Diuitiæ, ad fœlicitatem præsentem, an organicè requirantur, q.118.ar.1.p.397.co.2.li.5.22æ.par.
Diuitiæ instrumentaliter coadiuuant ad fœlicitatem vitæ actiuæ, quæ consistit in exterioribus operationibus, qu.186.art.3.pagi.649.colum.1.li.5.22æ.par.
Diuitiæ sunt secundum rectam rationem, propter proprium finem in vnoquoque, q.118.ar.1.pa.397.co.1.li.70.22æ.par.
Diuitiarum amor an sit mensurandus ad finem vitæ secundum conditionem cuiusque, q.118.ar.pa.397.22æ.par.
Diuitiarum mensuræ excessus, prout ad vitam hominis necessaria sunt, an constituat auarum, q.118.ar.1.pa.397.co.1.li.3.22æ.par.
Diuitias habere an sit impedimentum exclusiuum à statu religiosorum, qu.186.ar.3.pa.648.co.2.li.35.22æ.par.
Docere. Excellentior est modus docendi verbo quàm scripto.q.42.art.4.pa.204.3ª.par.
Docere. an sit actus vitæ actiuæ, an verò contemplatiuæ, q.181.ar.3.pa.621.co.1.li.15.22æ.par.
Docere in die festo philosophiã & alias disciplinas licet, q.122.ar.6.p.411.22æ.par.
Docere per modum exhortationis priuatæ, conuenit mulieri, non autem publicè prædicare, q.177.ar.2.pa.611.co.1.li.20.22æ.par.
Docere solos Iudæos, in principio an conuenienter per Christum & Apostolos fuerit factum, q.42.ar.1.pa.203.col.1.li.5.3ª.par.
Docendi actus est velut actio transiens, qu.181.art.3.pagin.621.col.1.lin.35.22æ.par.
Doctrina omnis spectat ad vitam actiuam, siue doceat actionem, siue contemplationem, q.181.ar.3.pa.621.co.1.li.58.22æ.pa.
Docendo tria prædicator facere debet, s. instruere, delectare, & flectere, q.177.ar.1.pa.610.co.1.li.40.22æ.par.
Docens causat scientiam in addiscente reducendo de potentia ad actum primum.p.481.co.1.li.3.1ª.par.
Doctrina Christi num fuerit occulta secundum intentionem ratione inuidiæ.q.42.ar.3.p.204.co.1.li.25.22æ.
Doctrina potest esse in occulto tripliciter, vel quo ad intẽtionem (& hoc dupliciter, vel ratione inuidiæ, aut ratione immunditiæ) vel quo ad discipulos, vel quo ad modum.q.42.ar.3.p.204.co.1.li.20.3ª.p.
Doctrina tanto certior est, quanto vniuersalior & remotior ab opinionibus.q.67.ar.2.pa.203.1ª.p.
Dolor absolutè sensationem absolutæ læsionis corporis consequitur, ita quòd si nullus esset læsionis sensus nullus esset dolor.q.15.art.5.p.95.co.1.li.50.3ª.p.
Dolor corporis an sit summum malum, quæst.40.art.4.pag.121.co.1.lin.50.12æ.par.
Dolor duplex esse dicitur, vt passio scilicet, & vt simplex actus voluntatis p.98.co.1.li.1.1ª.p.
Dolor est passio appetitus sensitiui ex corporis læsione percepta sensu. q.15.ar.5.p.95.3ª.p.
Dolor necessariò est in dæmonibus.p.298.li.81.1ª.p.
Dolor sensibilis an fuerit in Christo, q.15.ar.5.p.95.co.1.li.5.3ª.
Dominium duplex: vt distinguitur, sc. contra seruitutem, & contra subiectionem quandocunque.p.427.co.2.li.38.1ª.p.
Dominium num in vsura transferatur. qu.78.art.3.pag.263.colum.1.lin.55.22æ.par.
Dominium primo modo in statu innocentiæ non erat. pagin.427. lin.43.1ª.part.
Dominium primum an importet ordinationem subditi ad bonum domini q.106.ar.427.co.2.li.30.1ª.p.
Dominium secundum in illo statu erat.p.427.li.46.1ª.p.
Dominium temporale modificatur à spirituali in eodem homine.q.64.ar.4.ad 3.p.218.22æ.p.
Dominij temporalis coniunctio cum spirituali, an æquam reddat vtriusq; conditionem.q.64.ar.4.p.219.co.1.li.5.22æ.
Donum an significet primò proprietatẽ personalem spiritussancti, vel respectum aptitudinalem ad creaturas rationales: vel aliquid aliud, p.181.co.1.li.13.1ª.p.
Donum an sit datio irredibilis.q.38.ar.2.p.181.co.1.li.85.1ª.p.
Donum esse & dari an competat diuinę personæ, q.38.ar.1.p.181.co.1.li.65.1ª.part.
Donum in communi tria manifestè importat, s. rem donabilem, respectum donabilitatis, & respectum quasi possessionis.p.181.li.58.1.p.
Donum intellectus quare est necessarium. quæstione. 8.articu.4.pagin.32.22æ.part.
Donum intellectus, quomodo facit rectam æstimationem. q.8.ar.5.& 6.p.33.22æ.par.
Donum nullum perdi sine culpa, quomodo versificatur.q.50.ar.2.pag.237.3ª.part.
Donum personaliter in diuinis sumptum est proprium nomen spiritussancti.181.co.1.li.91.1ª.p.
Donum sapientiæ est in intellectu formaliter, in voluntate autem causaliter.c.7.co.2.li.95.1ª.
Donum se habet vt verbum: sicut enim verbum dicit, s. respectum originis, notitiam, & respectum ad res directas faciendas, ita donum dicit respectum originis, &c.q.58.ar.2.p.582.co.1.li.5.1ª.p.
Donum supernaturale secundum Scotum, non est gratia gratum faciens seu charitas: secus secundum sanctum doct.p.424.co.2.li.25.1ª.p.
Dona beatitudinibus in eo differunt: quòd dona sint habitus, beatitudines verò tantum actus.q.68.p.208.co.1.li.30.12æ.p.
Dona aliter respondent virtuti thelogicæ, aliter virtuti morali.q.52.art.2.p.177.22æ.p.
Dona an sint distincti habitus à virtutibus. q.68.art.1.pag.287.co.2.lin.30.12æ.part.
Dona circa quæ obiecta esse dicantur.q.68.ar.1.p.287.co.2.li.75.12æ.par.

Dona omnia licet se habeant vt exequentia in ordine ad instinctū spiritus sancti, sicut morales virtutes in ordine ad rationem: si comparentur tamen dona inter se aliqua dicuntur dirigentia, & aliqua exequentia, qu. 69.pa.212.12ª.par.
Dona spectantia an intellectum nō distinguuntur penes speculatiuum, & practicum. Ad autorem, q.68.ar.4.pa.209.12ª.
Dona sunt necessaria & virtutibus distincta. Ad Scotum, q.68.art.1.p. 207. 12ª.par.
Doni nomine an amor essentialis claudatur, q.38.ar.2.pag.181.colum.2.li. 85.1ª.par.
Dualitas naturæ, vnitas verò personæ sunt causæ, q.17.pag.112. colum.1.li. 40.3ª.par.
Dubium duplex motum super litera: alterum simpliciter: alterum autem ad hominem circa examen cuiusdam propositionis, scilicet omne quod est, &c.pa.478.co.2.li.53.& lin.65.1ª.par.
Dubium motum circa hæc verba literæ, Aliqua delectatio hominis potest dici optimum inter bona humana. Repugnat quidem hoc doctrinæ Autoris, tenentis operationem præcedentem, puta visionem Dei, esse optimum inter bona humana, q.34.ar.3.pa.109.co.1.li.70.12ª.par.
Dubium motum circa illa verba in corpore articuli. Finis propriè est obiectum interioris actus voluntarij.q.18.ar.6.pa.59.co.2.li.20.12ª.p.
Dubium motum circa illa verba literæ, Inter omnes passiones concupiscibilis, magis est sensibilis concupiscentia, q.25.art.2.pag.85.colum.1.lin. 45.12ª.par.
Dubium motum circa literam, videlicet bonum & malum sunt per se differentiæ actus voluntatis, an Autor intendat de actibus voluntatis simpliciter, an in genere moris.q.19.ar.1.pa.63.co.1.li.60.12ª.p.
Dubium motum circa hoc, quod bruta non cognoscunt futura, q.40.art.3. pa.122.co.1.li.25.12ª.par.
Dubium motum circa hunc sensum literę, quomodo virtus intellectualis, quæ vocatur intellectus, sit in medio, cùm careat contrario, q.64. ar.3.p. 191.col.65.12ª.part.
Dubium motum de illa propositione vniuersali assumpta in litera arguendo in oppositum scilicet in omnibus in quibus virtus consistit in medio contingit peccare per excessum, sicut & per defectum, q.64.ar.4.p.191. co.1.li.80.12ª.par.
Dubium motum in litera, an scilicet impotens recuperaret rem suam aut aliquid sibi debitum, via iuris accipiendo illam sine scandalo, peccet coram Deo, q.66.ar.5.pa.227.co.2.li.75.22ª.par.
Dubium motum in litera, an, si quis committeret pecuniam suam vsurario, non habenti alias vnde vsuras exerceret, daret materiam peccandi, qu. 78.pa.264.co.1.li.63.22ª.par.
Dubium motum in litera an videlicet S.doc. sermo sit de ordine in causando & essendo & absolutè aut respectu huius & in hoc, pag.28.co.2.lin. 9.1ª.par.
Dubium motum in litera, an votum semper sit ordinatio eorum quæ quis vouet in Deum, q.88.pa.303.li.251.22ª.par.
Dubium motum in litera circa ordinem, ar.3.q.4.pa.924.co.2.li.86.1ª.p.
Dubium motum super litera ad hominem, & simpliciter, q.4.ar.5.pa.17.co. 2.li.33.12ª.par.
Dubium motum super litera, An accidia sit tristitia de bono diuino in ipso Deo, vel in me, vel in vtroque, q.34.ar.1.pa.132.co.2.li.70.22ª.par.
Dubium motum super litera an de ly distinctio quædam à S.doct. facta locum habere possit, pa.78.co.1.li.2.1ª.par.
Dubium motum super litera, an idem sit iudicium, de dæmonibus, & hominibus damnatis, quo ad habendam fidem.6.art.2.pagi.27. colum.1. lin.5. 22ª.par.
Dubium motum super litera, an omnes vndecim actus appetitus, quos passiones dicimus, & sunt in voluntate sint actus voluntatis specificè distincti in esse naturę, an nulli, an aliqui sic, an aliqui non, q.47.ar.1.p.137. co.2.li.60.12ª.par.
Dubium motum super litera, an quia differentia finis: & eius quod est ad finem non per accidens spectat ad voluntatem, nec voluntas per accidēs intendit & eligit: an (inquam) idcirco nō solum per accidens, sed per se differat quo ad voluntatem, bonitas ex fine, & ex obiecto.q.19.art.2.pa. 64.co.2.li.70.12ª.par.
Dubium motum super litera an S. doct. circa declarationem rationis formalis obiecti in æquiuocationem inciderit. pagin.5. colum.1.lin.28. 1ª.part.
Dubium motum super litera an Sanctus doctor sibi contrarius sit: quando dicit quod sensus exterior secundum solam mutationem ab obiecto operatur, &c.pa.386.co.1.li.48.1ª.par.
Dubium motum super litera, an S.doct. intendat nouum modum existendi tanquam disparatum à quatuor in litera numeratis.pag.205. co.2.li. 57.1ª.part.
Dubium motum super litera an scilicet aliqua scientia probet suum subiectum esse.pa.14.co.1.li.70.1ª.par.
Dubium motum super litera an.s.confirmati beati existant: vel econtra. p. 433.co.2.li.29.1ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet determinare finaliter ea, quæ sunt fidei, pertinet ad autoritatem summi pontificis, q.1.art.10.pa.10.co.1.li. 50.22ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet Deus sit in genere substantiæ reductiuè, pa.28.li.87.1ª.par.
Dubium motum super litera an scilicet doctor processus sophisticus videatur: quando sub hoc communi, scilicet se habere ad formam discenditur determinare ad hoc speciale. scilicet esse formam.p.17.co.2.li.76. 1ª.part.
Dubium motum super litera, an scilicet fides infusa non magis inclinetur ex parte habitus in non decipi, quam fides acquisita.q.4.art.5.col.2.lin. 60.22ª.par.
Dubium motum super litera an scilicet intellectus in se sit actus quidam & vnumquodque secundum quod actu est cognoscibile sit.pa.395. col. 2.li.91.1ª.part.
Dubium motum super litera an scilicet ista consequentia valeat, nulla veritas est, ergo verum est nullam veritatem esse, pagin.13.colum. 2.lin.18. 1ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet liceat fideli, in terris infidelium omittere signum, à Christianis solitum deferri, q.3.ar.2.pag.19.co.1.lin.15. 22ª.par.
Dubium motum super litera an scilicet omnia in sacra doctrina considerata in vna formali ratione conueniant, pa.5.co.2.li.57.1ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet peccatum commissum ex timore amittendi bona mūdana differt specie à peccato commisso ex timore amittendi bonum corpori, q.19.ar.2.pa.65.co.2.li.3.22ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet processus à causis ad effectus, & processus consilij sit compositiui an resolutiui.q.14.ar.5.pa.47.co.2.li. 30.12ª.part.
Dubium motum super litera, an scilicet res sit finis secundum quod est in intentione, an secundum quod est in rerum natura.q.1.ar.1.pag.2. col.1. li.10.12ª.par.
Dubium motum super litera, an scilicet simoniacus mentalis possit tuta cōscientia retinere quicquid simoniacè acquisiuit.q.100.pa.358. col.1.lin. 75.22ª.par.
Dubium motum super litera an scilicet si sciamus quòd hęc propositio est vera, Deus est: ergo cognoscitur in re, quod Deus est: ita quòd hoc est cognoscere esse quòd in ipso Deo est.pa.28.co.1.li.50.1ª.par.
Dubium motū super litera, an s. verum sit, quòd in angelis, cum gratia viæ, non fuerit fides, q.5.ar.1.pa.25.co.2.li.68 22ª.par.
Dubium motum super litera an sibi, scilicet doct. sit contrarius in eo quod dixerit, quod species intelligibiles sunt actu intelligibiles, & postea dixerit quo habitum ter actum cognoscimus.pagin.397.colum. 2.lin.95. 1ª.par.
Dubium motum super litera, an videlicet iudex in peccato mortali etiam occulto constitutus, peccet iudicās alios.q.60.ar.2. pagi.197. colum.1. li.5.22ª.par.
Dubium motum super litera, an videlicet operatio sit propria causa delectationis, vt constitutio in connaturale bonum: an vero indistinctè.qu. 32.ar.1.pa.102.co.1.li.60.12ª.par.
Dubium motum super litera, causam, s. indiuiduationis recipi in materia, vel non posse recipi p.10.co.1.
Dubium motum super litera, circa hanc conclusionem, an odium sit dissonantia ad repugnans, siue ad malum. quæst.29.art.1.pag.93.co.1.lin.70. 12ª.part.
Dubium motum super litera circa hanc materiam, an, s. in his quæ defectū important, intentio attendatur secundum accessum ad maius.q.23.ar.2. p.77.co.3.li.50.12ª.p.
Dubium motum super litera circa c. firmiter. de summa Trinit. & fide catholic. cuius sanct.doct. non fuit recordatus.pagin.279.colum.2.lin.50. 1ª.part.
Dubium motum super litera circa conclusionem principaliter intentam totumque articulum tertium. quæstione 85. an scilicet totus labor otiosus esse videtur, & etiam per accidens, pagin,394. colum. 1. linea 45. 1ª.part
Dubium motum super litera, circa differentiam appetitus intellectiui & sensitiui q.13.ar.2.p.43.co.2.li.65.12ª.
Dubium motum super litera circa differentiam assignatam inter angelum & ipsum Deum, p.368.co.2.li.48.1ª.p.
Dubium motum super litera circa differentiam assignatam inter imaginē & vestigium.p.418.co.2.li.9.1ª.p.
Dubium motum super litera circa differentiam assignatā inter partes conclusionis penes meditationem & immediationem.pag.430.col.1.lin.87. 1ª.part.
Dubium motum super litera circa differentiam positam inter intellectum & voluntatem p.369.co.1.li.50.1ª.p.
Dubium motum super litera, circa discursum quo ponitur differentia inter actiones hominis & humanas q.1.ar.1.p.1.col.1.li.45.12ª.
Dubium motum super litera, circa distinctionem concupiscentiæ q.30.ar. 3 p.96.co.2.li.20.12ª.
Dubium motum super litera circa id quod sanct.doct. supponit omne volitum aut amatur vt finis, aut ad finem.p.368.co.1.li.18.1ª.p.
Dubium motum super litera, circa illam propositionem, Nihil perficitur ab aliquo inferiori, nisi secundum quod in inferiori est aliqua participatio superioris.q.3.ar.6.p.13.co.1.li.35.12ª.
Dubium motum super litera circa illam propositionem: omnes potentiæ animæ ad animam solam comparantur sicut ad principium.p.345.col.2. li.22.1ª.p.
Dubium motum super litera circa illam propositionem, proprium obiectum nostri intellectus est natura habēs esse in particulari sensibili, &c. ergo intellectus ad hoc vt suum obiectum cognoscat, oporteret vt conuertatur ad phantasmata.p.81.li.93.1ª.p.
Dubium motum super litera circa illam propositionem: quanto aliquid est abstractius tanto nobilius.p.368.co.2.li.89.1ª.p.
Dubium motum super litera, circa illud, an in hæretico maneat fides informis.q.5.ar.3.p.28.co.1.li.20.22ª.
Dubium motum super litera circa istam propositionem: tota scientia virtute in principijs continetur, an scilicet doctrinæ sancti Thomæ aduersari videatur.p.9.co.1.li.38.1ª.p.
Dubium motum super litera circa particulam illius propositionis: natura rei materialis verè & perfectè cognosci non potest, nisi vt in particulari existens cognoscatur.p.81.co.2.li.60.1ª.p.
Dubium motum super litera circa primum miraculorum gradum, nunquid excedentia naturæ facultatem secundum facti substantiam primū locum miraculorum tenet.p.448.co.2.li.18.1ª.p.
Dubium motum super litera circa probationem cuiusdam propositionis, scilicet an inconueniens sit quòd propter bonum multiplicationis humanæ peccatum necessarium existat, pagin.431.columna prima.linea 2. 1ª.part.
Dubium motum super litera circa probationem secundæ particulæ conclusionis, quòd angelus non sit vbique, &c. pagin.240.columna 1.lin.1. 1ª.part.
Dubium motum super litera circa propositionem illam posita causa necesse est sequi effectum, &c.pa.478.co.1.li 10.1ª.par.
Dubium motum super litera circa quandam causam in litera redditā quæ non videtur esse causa.pa.205.li.84.1ª.par.
Dubium motum super litera circa quandam conclusionem, an scilicet sensus literalis multiplicari possit: nulla certitudo erit quis sensus ad literam intentus sit quolibet proferente suam expositionem ad alterius interpretandum.pa.12.co.1.li.9.1ª.par.
Dubium motum super litera circa quandam consequentiam, triplex perfectio soli Deo conuenit per suam essentiam: ergo esse perfectum esse bonum, &c.pa.21.co.2.li.65.1ª.par.
Dubium motum super litera circa quandam responsionem qua euaditur, quòd voces non significent species intelligibiles. non tamen quin significent conceptiones seu formationes, &c.p.386.li.54.1ª.part.
Dubium motum super litera circa quandam S.doct. regulam & quandam eius rationem, pa.184.co.1.li.60.1ª.par.
Dubium motum super litera circa rationem assignatam in diuersa proportione inter causas vniuocas, & æquiuocas: vnde. s. aut quantū valet hæc conclusio: si Sortes esset causa per se formę, in Platone esset causa suipsius.pa.441.co.1.li.42.1ª.par.
Dubium motum super litera circa rationem cuiusdā explanationis, an scilicet omnis actionis modus consequatur formam quæ est actionis principium.p.388.co.5.li.55.1ª.par.
Dubium motum super litera circa rationem pro conclusione: quod intellectus non potest malta, &c.p.388.li.66.1ª.par.
Dubium motum super litera circa rationem qua Sanctus doctor vtitur cōtra Auicebron spiritualium pluralitatem ponentem.pagi. 231, colum.1, li.65.1ª.par.
Dubium motum super litera circa responsionem.art.3.q.115.an.s.S. doct. à proposito diuertere videatur cùm primò proponit cōditionalem de proportione qualitatum ad formas substantiales, deinde transit ad gradus causandi earundem.pa.485.co.1.li.60.1ª.par.
Dubium motum super litera circa tit.q.114. vtrum scilicet dæmones impugnent nos eo quia responsio S.doct. ad aliud tendere videatur.p.471.co. 1.li.36.1ª.par.
Dubium motum super litera circa vitales operationes & non vitales. pa. 236.col.2.li.5.1ª.par.
Dubium motum super litera cùm S.doct. proposuit: quod naturalia & humana ad diuinam referantur prouidentiam, neque nisi de humanis probauit: & per consequens diminutus esse videtur.pagi.280. colum.2. lin. 88.1ª.par.
Dubium motum super litera cur scilicet animi nostri motus in Deum reducitur.pa.371.co.1.li.65. Et quid doctor Sanctus per primam motionē à Deo intelligat. ibid.li.67.1ª.par.
Dubium motum super litera de causa vniuersali componendi diuidendique particularis est.pa.269.co.2.li.4.1ª.par.
Dubium motum super litera, de illa propositione, Obiectum an moueat determinando actum ad modum principij formalis, à quo in rebus naturalibus actio specificatur, an vero obiectum moueat ad modum principij, secundum rem, quæstion.9.articul.1.pagina 32. columna 2.linea 66. 12ª.par.
Dubium motum super litera, de specificatione peccati, an scilicet fiat specificatio ex parte conuersionis, an vero ex parte auersionis, q.20.ar.1.p.70. co.2.li.35.22ª.par.
Dubium motum super litera, Differentiæ secundum bonum & malum cōstituunt distinctas & contrarias species actuū moralium & malum non est natura aliqua, sed nihil. quæstion.18.artic.5.pagina.58. columna 2.li. 20.12ª.par.
Dubium motum super litera, eo quod responsio ad tertium contrariatur corpori articuli & vniuersali doctrinæ de consonantia motus corporalis, & motus animalis in passionibus.quæst.44.artic.1.pagin.130.co.1.li. 10.12ª.par.
Dubium motum super litera ex proprijs ipsius diuinæ cognoscibilitatis. pa.61.co.1.li.49.1ª par.
Dubium motum super litera ex Scoto in primo, dist.17. q.2. an habitus nullam habeat rationem principij actiui.q.49. artic.3.pagin.142.col.1.lin. 40.12ª.par.
Dubium motum super litera in eo quod. s. doct. dicit. quod ad intellectus perfectionem spectat scire.pa.453.co.1.li.3.1.par.
Dubium motum super litera in eo quod S.doctor dicit, quod etiam generans inferius mouet ad speciem vt instrumentum cœlestis corporis.pa. 485.li.85.1ª.par.
Dubium motum super litera in eo quod Sanctus doctor dixerit quod dominium super animalia homini naturale existit.pagina 426. col.1.li.82. 1ª.par.
Dubium motum super litera in materia angelorū super ly differt quomodo scilicet capiatur.pa.233.col.1.li.1.1ª.p.
Dubium motum super litera nunquid quædam ratio S.doct. fundata super illa propositione, quælibet alia voluntas non est sua regula, &c. sit efficax.pa.286.co.1.li.40.1.par.
Dubium motum super litera, primò circa discursum ab angelo negatum: secundo circa eius apprehensionem, tertiò circa radicē immobilitatis, quartò circa connaturalitatem, quintò circa immobilitatem apprehensionis.p.295.co.2.li.1. vsque ad lin.58.1ª.p.
Dubium motum super litera propter quid cùm voluntas non feratur nisi in cognita, & non feratur simul nisi in simul cognita de intellectu, negatur quod contingit multa simul intelligere, & de voluntate conceditur quod contingit multa simul intendere.q.12.pa.42.co.1.li.10.12ª.p.
Dubium motum super litera pro quo supponit ly Deus quando Sanctus doctor quærit: vtrum Deus sit idem quod sua essentia.pa.10.co.2.lin.61. 1ª.par.
Dubium motum super litera, quare Autor in q.25.ar.3.12ª. doceat quod arduum est ratio accedendi & appetendi: in q.verò.23.ar.2.ea.par. expressè velit quod arduum habeat rationem, vt in ipsum tenditur.q.25. art.3. pa.85.co.2.li.10.12ª.par.
Dubium motū super litera, quare res immaterialis formalioris & vniuersalioris naturæ & virtutis quā sit corpus, potest directè moueri à corpore, vt ab obiecto: & non potest moueri ab eo, vt à motore ad exercitium.q.9.ar.5.pa.35.co.2.li.40.12ª.par.
Dubium motum super litera, quia Autor sibi contrarius videtur, nam in q. 45.ar.2.12ª par. apertè voluit, quòd desperatio sit effectus timoris sicut audacia spei: in q.verò 25.ar.3.ea.part. expressè dicit quod desperatio est prior timore, & quod timor sequitur desperationem victoriæ, sicut audacia spem eiusdem.q.45.ar.2.12ª.p.132.co.2.li.20.12ª.part.
Dubium motū super litera, quia Autor videtur sibi contrariari, in hac propositione scilicet, virtutes intellectuales. an sint simpliciter loquendo nobiliores quàm morales.q.66.p.200.co.1.lin.5.12ª.p.
Dubium motum super litera, quia doctrina Auctoris non videtur rationi consona, dum peccatum veniale concedit in sensualitate: idest, appetitu sensitiuo, & mortale negat in eadem.q.74.ar.4.pa.234.colum.1. li.65. 12ª.par.
Dubium motū super litera, quia falsum videtur, quod nulla virtus habeat tantam inclinationem in suum actum & delectationem, sicut charitas. q.23.pa.76.co.1.li.65.22ª.par.
Dubium motum super litera, quia non concluditur quòd intellectus mouet voluntatem quoad intentum: aut concluditur quod intellectus mouet omnes vires animæ ex parte obiecti.q.9.ar.1.p.33.co.1.lin.60.12ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo hæc cōclusio sequitur ex illis præmissis, ratio quare appetitus sensitiuus mouet voluntatem, assignatur ex parte dispositionis subiecti appetentis, & tamē in calce q.9.ar.2.12ª. par. concluditur quod appetitus sensitiuus mouet voluntatem ex parte obiecti.q.9.ar.2.pa.33.co.2.li.75.12ª.par.
Dubium motum super litera quomodo Deus contra ordinem suum facere possit.pa.447.co.2.li.81.1ª.par.
Dubium motum super litera quomodo Deus omnium rerum mensura dicatur.pa.21.co.1.li.31.1ª.par.
Dubium motum super litera quomodo esse quandoque æquiuocè sumatur.p.28.co.2.li.54.1ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo ex dictis sanct. doct. exclusiue sequatur, quòd secundum solam gratiam nouus sit cognoscendi modus. p.205.li.30.1ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo fidei finis referri debeat in finem charitatis, cum fidei finis & obiectum idem sit quod finis charitatis. pa. 20.co.1.li.60.22ª.
Dubium motum super litera quomodo malum sit obiectum audaciæ, an per se, an verò per accidens.q.45.ar.1.p.131.co.1.li.10.12ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo nempè soluetur litera, dicens quod delectatio causatur ex hoc, quòd appetitus requiescit in bono adepto: cum Apud Autorem delectatio sit quies appetitus.q.4.ar.1.p.15.co.1.lin. 10.12ª.par.
Dubium motum super litera quomodo omne agens directè secundum formam agat p.441.co.1.li.95.1ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo post determinationem, quòd bonitas aliqua prius conuenit actui exteriori, quàm voluntati: dubitari ritè potest, an tota eius bonitas pendeat ex voluntate, q.20.ar.2 p.69.co. 2.li.75.12ª.
Dubium motum super litera, quomodo. s. contrarietas inter bonum & malum spectet ad irascibilem.q.23.ar.2.p.78.co.2.li.70.12ª.
Dubium motum super litera, quomodo sit vulgatum inter Philosophos quod omnis appetitus est boni, & quòd nullus operatur aspiciens ad malum, & in litera dicatur, quòd obiecta concupiscibilis sint bonum & malum. q.25.ar.2.p.84.co.2.li.50.12ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo stent hęc simul, bonitas finis est posita inter circunstantias, & diuidi contra bonitatem circunstantiarum. q.18.ar.4.p.58.co.1.li.20.12ª.p.
Dubium motum super litera, quomodo stent hæc simul, quantò aliquis est actus immaterialior, tanto est nobilior: & magis subditur imperio rationis: & id quod tenet autor in ar.7.qu.17.12ª.p. & Arist.1.Politicorum. q. 17.art.8.p.55.li.55.12ª.p.
Dubium motum super litera, quomodò verificetur, quòd quantum mala est intentio, tantum mala est voluntas. quæst.19.art.8.pa.67.co.1.lin.48. 12ª.part.
Dubium motum super literea quomodo virtus intellectualis inferioris angeli ex conuentione angeli superioris ad ipsum confortatur.p.449.co. 2.li.87.1ª.p.
Dubium motū super litera, Quo pacto odium proximi est speciale vitium, si eius obiectum est ratio mali proximi & nullum malum speciale. q.34. p.132.co.1.li.75.22ª.p.
Dubium motum super litera, quo possit esse verum, quod inter species numerorum sit ordo per accidens, & processus in infinitum.q.1.art.4.p.4. co.2.li.10.12ª.p.
Dubium motum super litera, quo pacto. s. ratio sedat iram, inquantum iratus non totaliter audit imperium rationis oppositum. q.46. ar.5.pa.135. co.2.li.10.12ª.
Dubium motum super litera, quo pacto verificetur, quòd omnes habentes fidem, intelligunt ea esse credenda, & quòd ab eis nullo modo est deuiandum.q.8.p.33.co.1.li.15.22ª.p.
Dubium motum super litera quo sanct. doctor arguitur de superfluitate pluries repetitæ propositionis causa posita, &c. pagin.478. linea 70. 1ª part.
Dubium motum super litera, quum omnis passio animæ, sit cum aliqua disconuenienti transmutatione corporali, an sequatur quòd omnis passio est cum transmutatione in deterius. quæ.22.ar.1.pag.76.col.1.lin.10. 12ª.part.
Dubium motum super litera, s. an in omnib. naturis ordinatis inueniatur, quòd ad perfectionem naturæ inferioris duo concurrant. q.2.ar.3.p.13. co.1.li.10.22ª.p.
Dubium motum super litera, sc. an in sola anima & appetitu intellectiuo nulla sit propriè passio.q.22.ar.3.p.78.co.2.li.58.12ª.
Dubium motum super litera, scilicet, an natura rationalis inquantum cognoscit vniuersalem boni & entis rationem, habeat immediatum ordinem ad vniuersale essendi principium.quæst.2.art.3.pag.13.col.1.lin.70. 22ª.part.

Dubium motum ſuper litera, ſ. quomodo ex hoc quod voluntatis obiectũ formale eſt finis concluſum eſt quod omnes actiones humanæ, ſunt propter finem.q.1.ar.1.pa.1.co.2.li.55.12e.par.
Dubium motum ſuper litera, ſcilicet, quomodo intelligatur, quòd doctrina Eccleſiæ, ſit infallibilis regula: ita vt recedens ab ipſa, recedat à ratione formali obiecti fidei.q.5.ar.3.pa.27.co.2.li.60.22e.par.
Dubium motum ſuper litera, ſcilicet quo pacto S.Thomas, in prima parte. q.82.art.4. ponit differentiam inter motionem intellectus a voluntate, & econuerſo: in q.verò.22.art.3.12e.part.quod intellectus finaliter, voluntas verò effectiuè mouet.q.22.ar.3.pa.78.co.1.li.65.12e.p.
Dubium motum ſuper litera, ſcilicet, virtus moralis, quatenus virtutis moralis rationem habet, an ſit operatiua.q.55.art.3.pag.161.colum.1. lin.20. 12e.par.
Dubium motum ſuper litera, Si actus exterior & interior ſunt vnus actus, & vnum ſubiectum numero in genere moris, quorſum tanta quæſtio de prioritate, depẽdentia, & cauſalitate bonitatis & malitię moralis vnius ab altero, hæc enim cum diuerſitatem ſupponant per accidens, ad moralem doctrinam ſpectare videntur.q.20.ar.3.pag.71.columna 2. linea 38. 12e.par.
Dubium motum ſuper litera ſimpliciter & ad hominem: an ſcilicet omnia in theologia conſiderentur ſub ratione Dei.pagina 8.colum.2.linea 50. 1ª.par.
Dubium motum ſuper litera ſuper illa propoſitione: veritas eſt lumen intellectus, pa.45.2.co.2.li.85.1ª.par.
Dubium motum ſuper litera ſuper probatione voluntatis, an ſc. procedat de motiõne voluntatis ad actum proprium: vel de motione voluntatis ad actum extraneum.pa.456.co.2.li.23.1ª.par.
Dubium motum ſuper litera tam de finitate, quam infinitate formæ.pa.33. co.1.li.50.1ª.par.
Dubium motum ſuper litera, videlicet an aliquid interſit inter apprehendere finem, & apprehendere rationem finis, q.1.arti.2.pagin.2.col. 2.li. 80.123.par.
Dubium motum ſuper litera videlicet, quod ex mereri & beatum eſſe non ſequitur gratia perfecta & imperfecta ſimul.pag.282.colum.2.linea 64. 1ª.par.
Dubium motum ſuper liera vtrum angelica cuſtodia incipiat ab ortu in vtero ſecundum animam rationalem, non à natiuitate extra vterum. p. 469.co.2.li.50.1ª.par.
Dubium mouetur ex Grego.de Arimino, in 2.ſentent.diſtinct.34.volente, quod peccatum propriè, quo quis dicitur formaliter peccans, non eſt actus, nec eſt aliquid incomplexè ſignificabile.q.71.ar.6.pa.219.col.1.li. 3.12e par.
Dubium mouetur ſuper litera, an triſtitia ſit bona vel mala, & qua bonitate vel malitia, q.39.ar.1.pa.120.co.1.li.15.12e.par.
Dubium occurrit an in litera concludatur, quod obedientia eſt maxima virtutum moralium.q.104.ar.368.co.3.li.60.22e.par.
Dubium occurrit an pulſare in organis inter officia eccleſiaſtica ſonos ſecularium vanitatum ſit peccatum mortale.q.91.pagin.326.colum.1.lin.vlt. 22e.part.
Dubium occurrit, an ſcilicet ſit verum quod naturalis ratio dictet homini quod alicui ſuperiori ſubdatur, à quo egeat adiuuari & dirigi, & hoc propter defectus quos in ſeipſo ſentit.q.85.art.1.pagin.286.co1.1.lin.40. 22e.part.
Dubium occurrit ex Martino volente quòd actualis tolerantia mortis nõ ſit de ratione martyrij.q.124.ar.4.pa.428.co.1,li.47.22e.p.
Dubium occurrit in litera, an fides importet ſolum aſſenſum ad ea, quæ proponuntur.q.8.ar.5.pa.33.co.1.li.20.22e.par.
Dubium occurrit in litera, penes quid attenditur in iuſtitia acceptionis & dationis ſecundum ſe, vt diſtinguitur contra iniuſtam acceptionem vel dationem, non ſecundum ſe ſed ſecundum cauſam, vt de turpi lucro dicitur.q.32.ar.7.pa.118.co.1.li.70.22e.p.
Dubium occurrit in litera, quomodo blaſphemia habeat in ſe grauitatem infidelitatis, aggrauans ipſam, quum tamen blaſphemia ſit frequenter ſalua fide & non eſt de ratione blaſphemiæ diſſenſus, conſtituens infidelitatem.q.13.ar.3.pa.52.co.1.li.55.22e.par.
Dubium occurrit quare concupiſcentia delectabilis maximè aſſimilatur puero, an quia appetitus delectabilis eſt nobis connaturalis, &c.qu.151. ar.2.pa.502.co.2.li.55.22e.par.
Dubium quadruplex motum ſuper litera, circa hanc quæſt.nimirum an agens diuidatur in agens ſecundum naturam, & agens ſecundum virtutẽ & quomodo diſtinguantur.q.23.ar.4.pa.80.co.1.& 2.à li.60. primæ columnæ, vſque ad li.42.co.2.12e.par.
Dubium quadruplex ſuper litera motũ, de eo, an ſcilicet bonitas actus ex fine ſit ad rationem referenda.q.20.ar.2 pa. 70.co.1.li.20.vſque ad li.75. 12e par.
Dubium Scoticum motum ſuper litera quomodo ſumendo diligere notionaliter pater & filius diligunt ſe Spiritu ſancto.pagi.180.colum.1. li. 65. 1ª.par.
Dubium triplex motum ſuper litera, an ſc.bonitas exterioris actus ex fine accepta augeat bonitatem interioris actus.q.20.ar.4.pa.72.co.2.à li.53. vſque ad li.78.12e.par.
Dubia quoad actum cautelæ, remedij & huiuſmodi, ſunt in priorem partem interpretanda, ſed quo ad actum punitionis in meliorem.q.62.ar.4. ad 3.pa.108.22e.par.
Dubia tria mota ſuper litera circa quaſdam rationes à S.doct. factas ordíne relata.pa.116.co.2.li.90.1ª.par.
Duellum non inuenitur eſſe proportionatum medium ad terminationem litis, tam ciuilis quam criminalis.q.96.pa.342.co.1.li.5.22e.par.
Duella an ſint licita in aliquo caſu. Et de cauſis duellorum.q.95.ar.8. ad 3. pa.341.22e.par.
Duella quid propriè dicantur.q.95.artic.8.pagin. 341. column.1. linea 85. 22e.par.
Duelli & defenſionis contra inuadentem differentia.q.96.pa.342.2.1.li.30. 22e.par.
Duratio & æternitas quomodo differant.q.10.p.45. co.1.li.29.1ª.par.
Duratio omnis alteri comparata eſt maior, minor, & æqualis.q.ead.

E

EBrietas. An homine inexperto primò ſe inebriante ex propoſito: nihilque cogitante de periculo ſequentium peccatorum: ſequens ex tali ebrietate peccatum excuſet, vt nõ præuiſum, aut imputetur vt præuiſum.pa.501.22e.par.
Ebrietas. An peccatum commiſſum ab ebrio ex ſua culpa excuſetur à toto vel a tanto vel potius aggrauetur.p.501.22e.par.
Ebrietas. An peccata commiſſa ab ebrio ſine ſua culpa, totaliter ſint excuſata.q.150.ar.4.pa.501.22e.par.
Ebrietas an pertineat ad minuta peccata.q.150.pa.499.co.2.li.52.22.p.
Ebrietas an ſecundum ſe delectet.q.1.ar.5.pa.5.co.1.li.40.12e.par.
Ebrietas aſſidua, an ſit peccatum mortale.quæ.150.art.2. ad 1um.pagin.499. 22e.par.
Ebrietas continetur ſub gula, ſicut ſpecies ſub genere.q.150.pa.497. col.2. li.80.22e.par.
Ebrietas duplicem habet grauitatem, vnam ſubſtancialem, alteram conſequenter ſe habentem.q.150.pa.499.co.1.li.15.22e.par.
Ebrietas ex inordinata concupiſcentia, & vſu vini ſemper eſt peccatum.q. 150.pa.497.co.2.li.65.22e.par.
Ebrietas pro actu inebriatiuo, ad hoc quod non ſit peccatum duas habet conditiones.q.150.pa.497.co.2.li.45.22e.par.
Ebrietas ſcienter non ex delectatione potus, ſed propter medicinam an ſit licita.q.150.ar.2.ad 3.pa.499.22e.par.
Ebrietatis defectus an ſit voluntarius.q.150.pa.498.co.1.li.60.22e.
Ebrietatis nomine quid ſignificatur.q.150.ar.1.p.497.22e.p.
Ebrietati vitium oppoſitum quomodo conſtituatur in abſtinendo à vino ex nocumento naturæ, quum ſuperius dictum ſit nocumentum ex delectabili in cibo & potu proueniens per accidens ſe habere ad gulam. q. 150.ar.1.ad 1.pa.490.22e.par.
Ebrietatem non ſolùm vinũ, ſed etiam alia inducunt, vt ceruiſia à qua quis abſtinere tenetur, debens abſtinere aliquo die à vino. quæſtio. 150.22e. part.
Ebrius. In ebrio eſſe duo peccata, ſ.ebrietatem & peccatum ſequens intelligendum eſt ſecũdum ſubiectam materiam, id eſt ſecundum ſe duo peccata, non quod in eo retineant qualitatem, ſed alterum tranſit in circunſtantiam primi.q.76.ar.4.p.243.12e.par.
Ebrius is propriè dicitur, qui animaduertit potum vini eſſe immoderatum & inebriare potentem, magis tamen vult ebrietatem incurrere, quam à potu abſtinere.q.150.pa.498.co.1.li.58.22e.par.
Eccleſia an decimas alicubi exigat.q.43.pa.153.co.1.li.35.22e.par.
Eccleſia cur temporalia æſtimare non debeat.q.45.pag.153.colum.2.li.30. 22e.par.
Eccleſia poteſt diſponere de ſuis ſicut domina.q.43.pa.152.22e.p.
Eccleſia ſola habet dominium rerum ſibi dimiſſarum, & non prelatus quicunque etiam papa.q.43.ar.8.pa.152.22e.par.
Eccleſiæ conſecrationes omnes ſunt immobiles, manente re, quæ cõſecratur.q.39.ar.3.0.pa.144.co.1.22e.par.
Eccleſia, in hoc quod eccleſia pro paruulis credit, intendit, enunciat, eſt quædam accommodatio.q.68.ar.9.pa.318.co.1.3ª.p.
Eccleſiam totam alloqui quomodo intelligatur.q.177.ar.2.pa.611.22e.par.
Eccleſiaſtica bona & propria differunt in tribus.q.185.ar.7.pag.643.22e.p.
Effectus dupliciter ad ſuam cauſam conſiderari poteſt: primò, ſcilicet vt obiectum ad potentiam: ſecundo vt effectus ad cauſam.pa.240.co.1.lin. 70.1ª.par.
Effectus in actu an & quo pacto cauſam in actu habeat.pa.183.co.1.lin.68. 1ª.par.
Effectus in actu ſunt omnes affimationes includentes in ſe cõtradictoria, ſcilicet commune & proprium.q.39.ar.2.pa.183.co.2.li.15.1ª.par.
Effectus inueniuntur duobus modis cauſam ſuam repreſentare.q.45.ar.7. pa.218.co.1.li.25.1ª.par.
Effectus nullus ad cauſæ ſuæ ſpeciem pertinet.q.110.pag.383.col. 2. lin.30. 22e.par.
Effectus partialis ratio quomodo diſtinguatur à ratione effectus totalis.q. 52.pa.240.co.1.li.49.1ª.par.
Effectus proprios bruta cognoſcunt cognitione ſenſitiua manifeſtare quemadmodum appetunt comedere & bibere.q.110.pa.383.co.1.lin.30. 22e.par.
Effectus remotiui culpæ, & effectus poſitiui gratiæ an differant.q.62.pag. 283.co.1.li.70.3ª.par.
Effectus totalis ad aliquam virtutem tripliciter comparari poteſt, ſcilicet vt defectiuus, vt exceſſiuus & vt adæquatus, pagin.240.colum.2. lin.52. 1ª.par.
Effectus vnitas, alia eſt realis, alia formalis.q.52.pagi.240.colum.1. lin.40. 1ª.par.
Effectum eſſe in cauſa æquiuoca excellentiori modo dupliciter contingit. pa.30.co.2.li.78.1ª.par.
Electo ſuppoſito quod voluntas velit eligere duobus æqualibus propoſitis ſecundum aliquam conditionem, voluntas non arcetur ad naturalitatem: ſed poteſt ad conſiderandam aliquam eminentiam in altero mouere, & inuenta vel appoſita, eligere alterum.q.13.art.6.ad 3. pagin.46. 12e.par.
Electio conuenit Deo.q.18.ar.4.pa.117.co.1.li.10.1ª.p.
Electio eſt proprius actu liberi arbitrij.qu.18.art.4.pagin.117.col.1.lin.30. 3ª.par.
Electio includit intentionem finis quoniam electio eſt eorum quæ ſunt ad finem prodter finem.quæſtion.58.ar.4. & 5.pagin.172. vide intentio. 12e.par.
Electio licet ſit partis ſuperioris vt principaliter eligentis: eſt tamen partium obſequentium vt exequentium.q.56.ar.4.pa.164.12e.p.
Electio nõ conuenit brutis animalibus: quia quum appetitus electiuus ſit liber ad eligendum & non eligendum, & ad hoc vel illud eligendum, appetitus ſenſitiuus eſt ad vtrumque naturaliter determinatus.q.13.art. 2.pa.43.1ª.par.
Electio omnis an ſit ex neceſſitate.q.13.pa.45.co.2.li.65.12e.p.
Electio per modum inſtinctus naturalis, in aliquibus animantibus eſſe poteſt.q.13.pa.44.co.2.li.70.12e.par.

Electio quæ eſt actus interior voluntatis in electionibus prælati vel principis, eſt electio nominationis talis perſonæ, &c. quia electio eorũ quæ ſunt in poteſtate eligentis, q.13.ar.4.p.45.12e.p.
Electio ſemper eſt quo ad ſpecificationem & exercitium actus libera: ſimplex autem actus voluntatis, non eſt vniuerſaliter quò ad ſpecificationem actus, liber, q.13.ar.6.p.45.12e.
Electionis concluſio ſubſequitur ex intentione finis medio diſcurſu prudentiæ ex ſtabilito fine diſcurrentis, q.56.p.165.col.2.li.40.12e.p.
Eligere Quod eligi debet melior intelligitur de poſſibilibus haberi. q.61. ar.2.p.215.22e.
Eligens ad eccleſiæ prælationem qualis eſſe debeat, q.185.ar.7.pag.637. 22e.part.
Eligibilis non eſt, qui manifeſtè tenet cõcubinam, vel in alio peccato mortali, creditur verſari.q.43 ar.2.p.215.li.10.22e.
Eligibilium ad eccleſiaſticas dignitas comparatione, præſupponunt bonitatem, q.63.ar.2.p.215.22e.par.
Eleemoſyna. Quomodo intelligendum ſit quod non poteſt determinari quando eſt iſta neceſſitas quæ obligat ſub peccato mortali ad dandum eleemoſynam, q.185.ar.7.p.643.22e.
Eleemoſyna à muliere fieri poteſt iuxta diſpenſationem ſibi conuenientem, q.32.p.119.co.2.li.70.22e.par.
Eleemoſyna vt ſit in pcepto, duo ſimul requiruntur, ſcilicet ſuperfluitas in debente, & extrema neceſſitas in eo cui debetur, q. 32.ar.5. p.117. col.1. lin.20.22e.par.
Eleemoſynam an facere poſſit vxor nil habens præter dotem, q.32.art.8.p. 119.22e.par.
Eleemoſynam dare abundanter quotupliciter contingat, q.32.p. 120.co.2. lin.70.22e p.
Eleemoſynam dare de ſuperfluo eſt in præcepto, & dare eleemoſynam ei, qui eſt in extrema neceſſitate, aliàs autem eſt in conſilio, q.32. ar.5.p.117. col.1.lin.30.22e.
Eleemoſynam dare quare non eſt malum alterum à furto, quando quis furatur vt det eleemoſynam, q.148.ar.2.p.489.22e.par.
Eleemoſynam dare quo tempore quis obligetur q.32.art.5.p.117.col. 1.lin. 80.22e.par.
Eleemoſynam dare quoties, & quare, & quando eſt in præcepto ſecundum certum tempus, q.32.art.5.pag.120.22e.
Eleemoſynam dare ſic abundanter vt ſuperfluat an ſit peccatum, q.32.ar.50. p.120.22e.par.
Eleemoſynarum largiotines abrenũtiationi propriarum diuitiarum comparatur: non ſecus atque vniuerſale ad particulare, & holocauſtum ad ſacrificium, q.186.ar.3.ad 6.p.649 col.1.nu.50.22e.
Elementa in homine eſſe ſecundum ſubſtantiam, cur S. doctor dixerit.pa. 411.col.1.li.92.1ª.par.
Elementa media ſunt in tranſmutatione, non in informatione, q.76.p.334. col.2.li.79.1ª.par.
Elementa non actu: ſed virtute ſecundum ſanctum docto. in miſto remanent, & quomodo ſecundum mentem ſancti doct.& Sco. dupliciter elementa in miſto remanere intelligitur, p.335.co.2.li.1.1ª.p.
Elementorum formæ an rectè ab Auer.dicantur ſubſtantiæ, q.76.p. 334.co. 2.li.83.1ª.p.
Elementorum miſtio quomodo dicatur eſſe i miſto, vbi etiam Auerrois ratio cum ſancti doctoris inpugnatione, p.334.co.2.li.80.1ª.p.
Eleemoſynaliter aliquid dare pro ſpirituali quomodo liceat, q.32. art.4.p. 116.22e.par.
Eleemoſynaliter quo pacto aliquid dari poſſit pro ſpirituali, q.32. arti.4.p. 116.co.2.li.75.22e.p.
Emanationes diuinæ an per hoc diſtinguantur: quòd vna eſt ab vno, altera verò a duobus, p.177.co.1.lin.4.1ª.p.
Ens an prius ſit ſecundum rationem, quàm bonum, p.26.col.2.li. 64. 1ª.par.
Ens an ſit primum intelligibile, ſicut ſonus primum audibile, q.5.ar.1. p.26. col.2.li.78.1ª.p.
Ens an ſit prius rationis ordine ſecundum ſe, aut quò ad nos, pag.26.li.86. 1ª par.
Ens eſſe in actu dupliciter contingit, p.303.co.2.li.90.1ª.
Ens inquantum ens an cauſam defectiuam habeat, p.210. column. 2.lin.66. 1ª.part.
Ens inquantum ens an fiat per tranſmutationem ſubſtantialem, q.44.ar.2. p.216.co.2.li.58.1ª.
Ens non eſt analogum Deo & creaturis ſecundum extrinſecam denominationem, p.70.co.1.li.78.1ª.
Ens omne inquantum ens eſt bonum, p.27.co.1.li.81.1ª.par.
Ens omne quo pacto per phyſicas diſciplinas ſenſibile ſit, p.2.col.2.lin.19. 1ª.part.
Ens per vnum & multa diuiditur quaſi per vnũ ſimpliciter, & multa ſecundum quid, p.50.co.2.li.63.1ª.
Ens poteſt comparari ad alias rationes formales, quæ ſunt ſui ordinis, q.5. ar.2.p.27.col.1.lin.1.1ª.par.
Ens ſeu eſſe quomodo ſumatur, p.220, li.pen.1ª.p.
Ens ſimpliciter fieri, & fieri omnis ſecundum quod ens, qualiter differant. q.44.p.211.co.1.li.65.1ª.
Entis an nulla differentia ſit ex parte obiecti penes quam intellectiua vis diuerſificari poſſit, & an ſanctus doctor in hoc ſibi contrarius videatur, p.353.co.1.li.79.1ª.par.
Entis bonum & ens ſunt idem ſecundum rem, quæſ.5.ar.1.p.26. co.1.lin.35. 22e.par.
Entis cauſa inquantum eſt ens, an ſit cauſa omnium illorum quæ quoquo modo ad eſſe eius ſpectant, q.44.ar.2.p.210.col.2.li.75.1ª.
Entis cauſæ inquantum ens ſunt cauſæ facientes ſubſtantiam ex pura potẽtia, q 44.ar.2.p.210.co.2.li.55.1ª.p.
Entis nomine non importatur analogia ſecundum cauſam finalem: neque ſecundum cauſam efficientem: ſed ſecundum cauſam materialem, p.344. co.2.li.48.1ª.
Enti cum nihil opponatur niſi non ens, quid ex hoc inferatur, p.179.col. 1.lin.48.1ª.p.
Enti neque bonum prius cõuenit, quàm vnum, aut verum, &c. neque prius conuenit naturæ bonitas quàm vnitas aut veritas, q.5.ar.1.p.25. co.2.lin. 50.1ª.par.
Entia plura quo pacto neceſſaria eſſe dicantur, p.210.col.1.li.50.1ª.
Enuntiabile inter & rem quæ differentia ſit, p.93.co.2.li.58.1ª.p.
Enuntiabilia Deus fecit, p.93.col.1.li.4.1ª.
Enuntiabilia Deus ſcit, non componendo & diuidendo, ſed per ſimplicem intelligentiam, p.93.li.12.1ª p.
Enuntiabilia quandoque ſunt vera, & quandoque non, q.14.p.93.co.2.li.3. 1ª.part.
Enuntiabilium iudicium & de re eſt diuerſum.quæſtion.14.pa.93.co.2.li.45. 1ª.par.
Epicheia ſeu æquitas quid ſit: cùm multarum difficultatum ſolutione.quę. 120.ar.1.p.402.22e.p.
Epiſcopus habens redditus ſuos diſtinctos à præbendis clericorum an teneatur ad diſpenſandum illos in reliquas portiones, puta vnam pro fabrica, & vnam pro pauperibus.q.185.ar.6.643.22e.p.
Epiſcopus habens votum religionis vtrum teneatur dimittere epiſcopatum & implere votum.q.189.ar.31.p.675.22e.p.
Epiſcopus an debeat eſſe doctus, & doctor theologiæ vel iuris canonici, q.185.ar.638.22e.p.
Epiſcopus an potius debeat eſſe Iuriſperitus quàm Theologus.q.185. pag. 639.col.1.lin.30.22e.p.
Epiſcopus dum conſecratur an debeat pontifici celebranti concelebrare. q.82.ar.2.p.398.col.1.3ª.p.
Epiſcopus per alium ſufficienter curam animarum gerens, non tenetur reſidere, etiam ſi nulla neceſſitas ad extra manẽdum inducat. q.185.ar.5.p. 640.22e.par.
Epiſcopus ſe obligare ad ea quæ ſunt perfectionis quomodo intelligatur. q.184.ar.5 pag.629.22e.par.
Epiſcopi an ſub peccato mortali teneantur reſidere in ſuis eccleſiis, quæ. 185.art.5.p.640.22e.p.
Epiſcopi & religioſi dupliciter deficiunt à perfectione ad quam tenentur. q.184.art.5.2.pag.631.22e.p.
Epiſcopi non minus hodie quàm olim ad prædicandum tenentur.q.185.p. 639.co.1.lin.60.12e.par.
Epiſcopi ſunt paſtores ouium Chriſti, & ad illos ſpectant.Ezech.actus 6. c.34.à Domino expreſſi.q.185.p.640.co.2.lin.1.22e.
Epiſcopatum acceptanti & diſtribuenti quid conueniat.q.185.art.3.pagi. 638.co.2.lin.70.22e.p.
Epiſcopatum appetens ratione bonorum circunſtantium, non ordinat epiſcopatum ad bona circunſtantia vt ad finem: ſed appetitum ſuum ordinat ad circunſtantia bona, vt ad finem.q.183.art.1.pagin.635.co.2.lin.85. 22e.par.
Epiſcopatum appetere propter honorem & ſufficientia temporalium an ſit peccatum mortale.q.185.art.1.pag.62.22e.q.par.
Epiſcopatum appetere ratione celſitudinis an ſit peccatum mortale, q.185. 22e.par.
Epiſcopatum religioſorum ſtatus quomodo ſe habeant ad inuicem. q.185. ar.5.3.p.641.22e.
Epiſcopatum appetere, vt profit ſubditis, præſumptuoſum videtur, niſi manifeſta neceſſitate imminente, præſertim cum aliquis claritatis zelo diuinitus ad hoc incitatur, q.185.p.636.co.2.li.79.22e.p.
Error an enunciatione fieri poſſit, q.2.ar.2.p.12.col.2. li.80.22e.
Error falſitatis in quo conſiſtat, q.2.ar.2.p.12.co.2.li.60.22e.par.
Error Scoti imponenti ſancto doct. quòd anima ſeparata non intelligat per ſpecies conſeruatas quas hic accepit, p.406.co.2.li.91.1ª.
Errores Zabiorum, Almarianorum, Dauid de Diuinando, p.22.co.2. lin.26. 1ª.part.
Errantes circa diuina quomodo nihil aut aliquid Dei ſciunt, q. 2.ar.2.3.pa. 12 22e.par.
Eſt dupliciter determinari poteſt ex parte ſcilicet prædicati, & ex parte ſubiecti.p.9.col.2.li.50.1ª.
Eſſe, Hæc verba, eſſe pro proprio effectu habere, quotupliciter intelligantur, q.8.ar.1.p.38.co.2.li.43.1ª.p.
Eſſe ab eſſentia diſtinctio vniuerſalis, q.3.ar.p.19.co.2.li.78.1ª.par.
Eſſe abſolutè dupliciter dici poteſt vno modo per abſtractionem à ſimpliciter ſecundum quid, alio modo per excluſionem ſecundum quid: & incluſionem ſimpliciter, p.336.co.2.li.9.1ª.par.
Eſſe accidentale nouum an filio Dei ex humanitate aſſumpta adueniat, q. 17.q.12.co.1.lin.40.3ª.p.
Eſſe actualis exiſtentiæ creatum, an aliud ſit in Chriſto, præter increatum pertinens ad diuinam perſonam.q.17.p.111.co.2.lin.40.3ª.p.
Eſſe actualis exiſtentiæ quid propriè vocetur.q.17.pag.111.col. 2.lin.vlti. 3ª.part.
Eſſe actualis exiſtentiæ realiter diſtinguitur ab eſſe eſſentiæ, ſeu quidditatio.q.17.art.2.pag.114.col.1.lin.78.3ª.par.
Eſſe ad vitam tripliciter comparari poteſt, p.14.co.2.lin.37.1ª.p.
Eſſe aliquid in aliquo dupliciter contingit, ſcilicet cognoſcibiliter & realiter.pag.335.co.1.16.1ª.p.
Eſſe alterius multis modis contingit, ſcilicet vt pars totius, vt poſſeſſio poſſidentis: & vt effectus eſt cauſæ, & hoc etiam multipliciter.pag.278. col.2.lin.5.1ª.par.
Eſſe an à fieri & conſeruari dependeat.pa.38.co.1.lin.91.1ª.p.
Eſſe an ſit effectus poſterior primæ & vniuerſaliſſimæ cauſæ, quæ eſt Deus, producere eſſe abſolutè ad rationem creationis pertinet cum creatio ſit propriè actio ſolius Dei.pag.215.col.2.lin.45.1ª.p.
Eſſe an tantum ſit vnicum in Chriſto.q.17.p.111.co.1.lin.43.3ª.p.
Eſſe cauſatur vel ab intra vel extra.q.3.art.4.pa.19.co.2.lin.80.1ª.par.
Eſſe contingit dupliciter, ſcilicet poſitiuè vt in Deo, negatiuè vt in vniuerſali.p.57.col.1.lin.79.1ª.p.
Eſſe Dei eſt ſuum intelligere: ergò Deus eſt agens per per intellectum.pa. 86.col.1.lin.76.1ª.p.
Eſſe Dei quo pacto eius intelligere dicatur.p.82.co.1.lin.8.1ª.p.
Eſſe per ſe cuius effectus ſit.p.38.col.2.lin.48.1ª.p.
Eſſe ens in ratione contingit dupliciter.q.8.ar.3.p.29.12e.p.
Eſſe & agere in hoc conueniunt, quòd vtrumque eſt ſuppoti: quia tamen

diuerſimodè ſunt ſuppoſiti,ideo non eſt ſimilis de illis ratio quo ad vnitatem vel pluralitatem,q.17.p.114.col.1.li.40.3ª.p.
Eſſe & fieri aliquid connaturale quid eſt,p.58.col.1.li.95.1ª.
Eſſe & principia comparationis ſunt extra eſſentias omnium ſubſtantiarū formaliter,in Dei autem ſubſtantia omnia formaliter clauduntur, p.31. col.2.li.54.1ª.p.
Eſſe exiſtentiæ an non actu et eſſentiam niſi terminatam, hoc eſt perſonatam ſeu per ſe ſubſiſtentem,q.17.ar.2.p.114.col.1.li.43.3ª.par.
Eſſe in genere dupliciter dicitur,ſcilicet directè & reductiuè,p.20.co.1.li. 76.1ª.par.
Eſſe in loco dupliciter dicitur,ſ.vt in re,& vt in loco, pag. 40. col.1.li.48. 1ª.part.
Eſſe in particulari dupliciter ſumi poteſt,radicaliter.ſ.vel formaliter, pag. 382.col.1.li.65.1ª.
Eſſe in perſona quod eſt contra rationem formæ communis,quomodò intelligitur,q.4.ar.4.p.41.3ª.
Eſſe immateriale rerum licet ſit earum eſſe ſecundum quid,eſt tamen in ſe & in ordine vniuerſi eſſe ſimpliciter & mobilius,q.66.artic. 4. pag.201. 12æ.par.
Eſſe nouiter acquiſitum,vel antiquum nouo modo ſe habens, an ſit in termino generationis,q.17.ar.2.p.113.col.2.li.8.3ª.
Eſſe nullum exiſtentiæ ſubſtantiale creatum,in Chriſto inueniri,octo mediis arguitur,q.17.p.112.co.2.li.50.3ª.
Eſſe nun a forma ſeparari non poſſit,q.17.pa.103.co.1.li.8.3ª.p.
Eſſe perſonale,& eſſe ſubſtantiæ perſonalium an ſint eadem,q.17. q.12.co. 1.lin.38.3ª.
Eeſſe perſonæ, & pertinentium ad perſonam vnum & idem, ſunt tum quo ad perſonam reſpectu naturæ, tum quo ad perſonam reſpectu partium, q.17.p.112.co.2.li.35.3ª.
Eſſe perſonæ non aliud eſt præter eſſe naturæ: quia perſona in diuinis eſt idem quod natura,q.17.p.112.co.1.li.58.3ª.p.
Eſſe proprium an ſit in ſorte,q.17.p.111.co.2.li.20.3ª.
Eſſe quando ſit proprium naturæ,q.17.p.112.co.1.li.70.3ª.p.
Eſſe quando ſumatur pro eſſe ſpecifico,& quando pro eſſe actualis exiſtentiæ,q.3.p.20.co.2.li.60.1ª.p.
Eſſe ratione alicuius dupliciter contingit:vno modo ſimpliciter:alio modo vt modus intrinſecus,ſeu eſſentialis,p.382.li.67.1ª.
Eſſe rerum generabilium an tempore menſuretur,pag.48. colum. 1.lin.91. 1ª.part.
Eſſe vbique & per ſe primò eſt proximum Deo,p.41.col.1.li.54.1ª.
Eſſe vel non eſſe in alio per formationem, an recte aſſignetur pro radice indiuiduationis,q.3.p.18.co.1.li.85.1ª.
Eſſe vnicuiq; rei ſufficit ſuo modo,propterea enim perſonæ,& perſonalib. omnibus ſufficit vnum eſſe,quia eodem eſſe perſona eſt, vt quod perſonalia,vt quo,vel ſecundum quod alio vel ſimili modo,q.17.p.113.col.1.li. antepen.3ª.p.
Eſſe vnum an tantum conſtituatur ab omnibus integrantibus perſonam,q. 17.p.111.co.1.li.75.3ª.
Eſſe vnum eſt cum perſona vna, agere verò multiplicatur cum pluralitate naturæ,q.17 ar.2.p.114.co.1 li.40.3ª.p.
Eſſe vnum, quod ſit ab vna forma quomodò ſecundum ſanctum doct. verificetur,pa.331.co.2.li.88.1ª.
Eſſentia Dei an ſe habeat ad eſſe vt potentia ad actum,quæſt.3.pag. 20.col. 1.li.1.1ª.par.
Eſſentia diuina an habeat rationem materiæ & formæ ſubſiſtentis, pa.196. co.2.li.53.1ª.
Eſſentia diuina an ſit verè forma intelligibilis naturalis,p.57.col. 2.lin.28. 1ª.part.
Eſſentia diuina quomodo conſtituat intellectum beatum in actu vice ſpeciei intelligibilis,p.54.co.2.li.89.1ª.
Eſſentia & exiſtentia an diſtinguantur realiter,q.17.pag.134.col. 2. lin.44. 3ª.part.
Eſſentia generis in qua ſpecie conueniunt, & eſſe ſpecificum, quo quælibet ſpecies ab altera differt, an formaliter ſolum differant, non autem realiter,q.3.p.20.co.2.li.58.1ª.
Eſſentia Patris eſt in filio,& eſſentia patris eſt filius an idem ſint,p.203.co. 2.li.81.1ª.p.
Eſſentia,Præſentia,&Potentia Deum eſſe in omnibus in dubium eſt,q.8.ar, 3.co.2.li.25.1ª.
Eſſentia quid ſignificet & quid etiam eſſe,p.19.co.2.lin.83.1ª.p.
Eſſentia quomodo à quidditate diſtinguatur,q.3.artic.5.pa.20. co.2.li.60. 1ª.par.
Eſſentia vna trium perſonarum & tres perſonæ vnius eſſentiæ,p.183.col.2. li.65.1ª.
Eſſentiam diuinam eſſe formam intellectus,& videre Deum idem ſunt,pa. 203.li.54.1ª.par.
Eſſentialia appropriari perſonis conueniens fuit ad fidei manifeſtationē, p.187.co.2.li.50.1ª.
Eſſentialiter determinatum ſecundum eſſe ſpecificum an ſit res determinabilis eſſentialiter per plura eſſe ſpecifica,p.150.co.1.li.50.1ª.par.
Eſſendi modus alius in ſubiecto inferiori, & alius in ſubiecto informationis,q.3.p.18.co.1.li.80.1ª.
Eſſendi modus in eſſe per eſſentiam an ſubdiuidatur,q.8.ar.3.p.50. col.1.in vlt.1ª.par.
Eſſendi modi ex parte rei cognitæ quot ſint,p.55.col.2.li.70.1ª.
Euangelium dicitur tempore Apoſtolorum ſecundum veritatem in vniuerſo orbe prædicatum ſecundum reputationem: de orbe enim ſecundum notitiam habitato hoc & ſimilia intelliguntur,q.106.p. 347.122.pa.
Euchariſtia. Habere rem ſacramenti Euchariſtiæ per votum eccleſiæ quid ſit,q.73.ar.3.p.338.co.1.3ª.
Euchariſtia an ad motum hoſtiæ corpus Chriſti moueatur per accidens,q. 76.p.361.co.1.3ª.p.ad Scot.
Euchariſtia,An conuerſio panis in Corpus Chriſti præexiſtens,& manens ſecundum ſuum eſſe antiquum ſit poſſibilis,q.75.ar.4.p.351.col.2.3ª.pa.
Euchariſtia.An hæc propoſitio, Aliquid non poteſt eſſe vbi prius non erat niſi vel per loci mutationem vel alterius conuerſionem in ipſum, ſit vera & bene applicetur ad eſſe in ſacramento,quæſ.75.art. 2. pag. 347.col. 2.3ª.par.
Euchariſtia.An hæc ſit propria quod erat panis eſt Chriſti corpus,q.75.ar, 2.p.348.col.2.3ª.
Euchariſtia,An oporteat aquam ex qua ſit panis, pro hoc ſacramento eſſe veram & naturalem,q.74.ar.7.p.344.co.1.3ª.
Euchariſtia.An expediat quotidie celebrare,q.80.articu.10.pag.388.col.1. 3ª.part.
Euchariſtia.Ex qua materia debeat fieri panis conſecrabilis,q.34.ar.3.pag. 170.3ª.par.
Euchariſtia An omnia verba quib. vtimur in conſecratione ſanguinis ſint de neceſſitate ſacramenti,q.78.in tribus primis,ar.p.371.co.1.
Euchariſtia. An rarefactione ſpecierum ſacramentalium noua illa quantitate particula quæ per rarefactionem ſit, ſit naturaliter a naturali agente,q.77.ar.5.ad Scot.p.368.co.2.3ª.
Euchariſtia.An ſola verba conſecrationis à ſacerdote prolata(prætermiſſo canone)conficiant ſacramentum,q.78.ar.1.ad 4.p.371.col.1.
Euchariſtia.An verum ſit corpus Chriſti metaphoricè ſeu ſignificatiuè tātum eſſe in Euchariſtia,q.75.ar.1.p.345.col.1.li.60.3ª.p.
Euchariſtia.Chriſtum eſſe ſub hoſtia eſt quoddam eſſe relatiuum,q.76.ar. 6.p.361.col.2.3ª.
Euchariſtia.De exiſtētia corporis Chriſti in ſacramento Euchariſtię,quid ex ſacra ſcriptura habeatur,q.75.ar.1.p.325.co.2.3ª.par.
Euchariſtia.De modo quo in inſtanti generationis nouæ ſubſtantiæ ex ſpeciebus ſacramentalibus ſit materia,q.77.ar.5.p.368.col.1.3ª.
Euchariſtia. De tempore,modo, & ſubiecto ſex effectuum Euchariſtiæ.q. 79.ar.5.p.380.col.1.3ª.p.
Euchariſtia.De veritate,& conſignificatione huius orationis ſacramentalis,hoc eſt corpus meum,q.78.ar.2.p.371.3ª.p.
Euchariſtia.Diuerſæ opiniones circa nouitatem continentiæ, & nouitatē conuerſionis,q.75.ar,1.p.346.col.1.3ª.par.
Euchariſtia.Dominus cum dicit,niſi manducaueritis,&c.loquitur de manducatione ſpirituali in voto ſeu habitu,q.79.artic 1.p.379.col.1.3ª. part.
Euchariſtia. Inter ſuſcipientem Euchariſtiam, & ſuſcipientem baptiſmum in peccato mortali,q.79.ar.3.ad 1.p.379.co.1.3ª.
Euchariſtia,Quum dicitur ſacramenti euchariſtiæ rem tātùm eſſe gratiam ſuſcipientium aut vnitatem eccleſiæ aut corpus Chriſti myſticum, hæc omnia ſumuntur pro vno,& eodem,ſ.gratia Dei.q.73.ar.1.ad 3.p.330.co. 2.3ª.part.
Euchariſtia.Si corpus Chriſti habet partes & proprietates ſuas ſub modo ſacramētali, an ſimpliciter neceſſariò ſequatur quòd habeat eas ſub exiſtentia naturali.q.76.ar.1.p.358.co.2.3ª.p.
Euchariſtia, Vtrum verum ſit quòd corpus Chriſti verum in ſuo eſſe naturali,eſt Euchariſtia & ſacramentum & res ſacramenti.q.76.p.359.col.1. 10.3ª.par.
Euchariſtia an dependeat à naturali modo,vt à ſacramento,vel re ſacramēti.76.p.358.co.1.li.68.3ª p.
Euchariſtia an includat reſpectum, cuius terminus eſt exiſtentia modo naturali contra exiſtentia,licet ſit eadem ſub duob.modis,ſ.naturali & ſacramentali,tamen non eſt terminus relationis quę includitur in Euchariſtia,ſed modo naturali.q.76.p.358.co.1.3ª.p.
In Euchariſtia panis eſt inſtitutus,ſicut in ſacramento baptiſmi aqua eſt inſtituta q.74.p.342.co.2.3ª.p.
Euchariſtia vna non eſt conſecrabilis.q.74.ar.5.p.343.3ª.
Euchariſtia non ſolum per ſe ſaluat conſumando ſalutem ſecundum ipſius perceptionem,ſed etiam per ſe ſaluat vt in voto. quæſ.73.pag.338.col.2. 3ª.part.
Euchariſtiæ in ſacramento debet modica aqua vino miſceri.q.74.art.6.pa. 344.co.1.3ª.p.
Euchariſtię in ſacramēto panis non redigitur in nihilum, ſed mutatur ſubſtantia panis in corpus Chriſti:ſecundum Ambroſium.q.75.ar.3.ad 3.pa. 351.co.1.3ª.p.
Euchariſtiæ in ſacramento quomodo accidentia ſint ſine ſubiecto diuerſæ opiniones.q.77.ar.1.2.& 3.p.364.co.1.3ª.
Euchariſtiæ in ſacramento quomodo ſe habeant adinuicem nouitas continentiæ,& nouitas conuerſionis.q.346.co.1.p.75.3ª.
Euchariſtiæ in ſacramento quot interuenirant mutationes q.75.ar.2.p.349. co.2.3ª.p.
Euchariſtiæ in ſacramento ſi eſſet alia ſubſtantia ſub accidentibus panis quam corpus Chriſti,an aontrariaretur venerationi Euchariſtiæ.qu.75. p.349.co.1.3ª.p.
Euchariſtiæ in ſacramento ſi ſubſtantia panis remaneret, non eſſet verum quòd Chriſtus dixit,hoc eſt corpus meum.q.75.p.348.co.2.3ª.p.ad Scot. & Duran.
Euchariſtiæ res an ſit vnitas corporis Chriſti myſtici, ſine qua non poteſt eſſe ſalus.q.73.p.338.co.1.li.58.3ª.
Euchariſtiæ ſacramentum an hoc modo ſit de neceſſitate ſalutis quemadmodum ſacramentum baptiſmi.q.73.p.338.co.1.3ª.p.
Euchariſtię ſacramentum an ſit abſolutè neceſſarium ad ſalutem q.73.ar.3. p.338.co.2.3ª.p.
Euchariſtiæ ſacramentum an ſit de neceſſitate ſalutis.qu.73.pag.338.col.2. 3ª.part.
Euchariſtiæ ſacramentum duo continet,ſ.ſacramentum,&res ſacramenti, q.73.p.338.co.1.li.50.3ª.
Euchariſtiæ ſacramentum eſſe panem ex ſpleta commodum,Albertus Magnus in 4.ſen.di.12.tenet.q.74.ar.3.p.341.co.1.li.12.3ª.p.
Euchariſtiæ ſacramentum falſum,eſt quod Græci efferant calicem domini cum vino tantum,hoc enim Armeni non Græci olim faciebant.q.74.ar. 6.p.344.co.1.3ª.p.
Euchariſtiæ ſacramentum quib.negandum.q.80.ar.6.p.385.co.1.3ª.
Euchariſtiæ ſacramentum quid dicatur.q.73.ar.2.p.338.co.1.3ª.p.
Euchariſtiæ ſacramentum quo ad rem ſcramenti,eſt de neceſſitate ſalutis. q.73.p.338.co.1.li.38.3ª.p.
Euchariſtię ſacramentum ſumens contritus,ſed non confeſſus de peccato mortali,habens copiam confeſſoris,an peccet mortaliter.q.89.art.4.p. 378.co.2.3ª.part.

Euchariſtiæ ſacramentum ſumens in peccato mortali an committat granius peccatum omnibus peccatis,q.80.ar.5.p.384.co.2.3ª.
Euchariſtiæ ſacramentum quomodo debet fieri.q.73.ar.2.p.338.co.3ª.par.
Euchariſtiæ ſacramentum ſumens quid conſequatur.q.79. art.1.p.376.col. 2.3ª.part.
Euchariſtiæ ſacramenti oblatio quomodo fiat,q.79.ar.5.p.380. col.1.3ª.p.
Euchariſtiæ ſacramenti quantitas poteſt fortiri a ſuprema omnium ſubſtātiarum,vt ipſamet quantitas ſit vice ſubſtantiæ,&c.q.77.p.365.col.1.lin. 30.3ª.part.
Euchariſtiæ ſacramenti res an haberi poſſit ante perceptionem ſacramēti.q.73.p.338.col.1.li.68.3ª.
Euentus commune vocabulum ad effectum per ſe & per accidens ſignificat id quod quomodolibet ex actione prouenit. quæſtio. 20. art.5.p.73. 12æ.par.
Euentus præuiſus an addat in bonitate vel malitia,q.20.pag.73.col.1. li.75. 12æ.par.
Euentus quicunque ſequens(ſiue per ſe ſiue per accidens) ſiue frequenter ſiue raro(modo ſit præuiſus & volitus) ſiue directè ſiue indirectè addit ad bonitatem vel malitiam actus,quia hoc ſpectat ad voluntatem magis deordinatam in malis,& magis affectatam in bonis,q.20.artic. 5.pag.73. 12æ.part.
Euentus quomodo diſtinguatur,q.20.p.74.co.1.li.20.12æ.
Excluſio non fit à concomitantibus & præſuppoſitis,q.23.ar.31.p. 78. & q. 83.ar.2.p.263.12æ.
Excommunicatus.Sciens Sortem ſibi motum eſſe nominatim excommunicatum, & tamen communicans cum eo in diuinis ex hoc quòd nō actualiter ſibi occurrit hunc eſſe excommunicatum excuſatur à mortali, q.6. ar.8.p.27.12æ.
Excommunicatis & reipublicæ hoſtibus,an ſint beneficia ſubtrahenda inquantum per hoc arceantur a culpa,q.31.p.114.col.1.li.10.22æ.par.
Exempla ponimus non quod ita ſint: ſed vt ſentiant quæ addiſcant, p.70. co.1.li.76.1ª.p.
Exemplar dupliciter Deo attribuitur ſcilicet vel ratione ſubſtantię ſimpliciter,vel ſic & immutabilis,p.222.co.2.li.11.1ª.
Exemplar primum omnium rerum Deus eſt,p.221.col.2.li.34.1ª.
Exiſtentia.An ita ſit in veritate quod in Chriſto nulla ſit exiſtentia ſubſtantialis niſi in diuina,q.17.arti.2.pag. 12.3ª.part.ad Sco. & Duran.& Io.de Neapo.
Exiſtentia an de mente diui Tho.nullum ſit in Chriſto eſſe actualis exiſtentiæ creatum,q.17.ar.2.p.112.3ª.
Exiſtentia ſubſtantialis an ſit perſonæ, vt proprij ſuſceptiui:an verò communiter ſit perſonæ vel naturæ,q.17.p.114.co.2.li.45.3ª.p.
Exiſtentiæ actualis an aliquod ſubſtantiale inueniatur in Chriſto. q.17. p. 111.col.2.li.70.3ª.
Exiſtere per ſe,& ſeparatim exiſtere,quomodo differant, q. 2. art.2.ad 3.p. 4.3ª.part.
Experientia in ſolum pariat ſcientiam ſimilium ſecundum ſpeciem, q.12. ar.1.ad Duran.p.82.3ª.p.
Extaſis. Plures accidentia contingentia patientibus extaſim & huiuſmodi cauſantur ex ſua apprehenſione originaliter, quamuis forte cōſuetudo mutata in naturam,etiam inuitos poſtmodum afficiat, q.17.ar.7.p.54.vide Cordis.12æ.p.
Extremo non ſolum extremum,ſed medium opponitur.q.22.arti.1.pag.76. 12æ.par.

F

Factio notionali,an ad plures determinari poſſit.q.41.arti.6. p.199.col. 1.1ª.par.
Factiones notionales an ſint de aliquo,q.41.ar.3.p.196.1ª.
Factionum rationalium an in diuinis ſit potentia reſpectu,quæſ.41.ar.4.p. 197.col.1.& 2.1ª.par.
Factum dici poteſt cuicunque id contingit ex tempore, q.13.pag.72.col.1. 1ª.par.
Falſitas in intellectu componente dupliciter,ſcilicet formaliter & obiectiuè,p.105.co.2.li.83 1ª.p.
Falſitas ſecundum quid in rebus dupliciter exiſti,p.102.li.39.1ª.
Falſitas ſimpliciter, non eſt in rebus à Deo dependentibus:niſi fortè in voluntariis,p.103.col.2.li.34.1ª.p.
Falſum an ſimpliciter ſit in rebus,an ſecundum quid,q.17.col.1.1ª.p.
Falſa opinio quomodo ſtet cum operatione iuſtitiæ,quæſt.1. arti. 3.1.pa.5. 22æ.par.
Falſum aliud eſt ſub vero eſſe falſum, & aliud ſub vero eſſe cognitionem falſi,q.1.ar.3.p.4.22æ.
Falſum quomodo acceptionem inadæquatam rei doponat,p.100.co.2.lin. 65.1ª.par.
Falſum quomodò in intellectu angeli inueniri poſſit ſi eius intellectio eſt ſimplex appreſio cui compoſitio aut diuiſio non admiſcetur, p.270.col. 2.li.50.1ª.par.
Fama. An qui multo tempore antè alicuius famam mendaciter læſit quod iam obliuioni datum eſt,teneatur quum ad memoriam habuerit,ad reſtitutionem,p.202.22æ.
Fama. Coram perſonis ſcientibus modum reſtituendi famam, non eſt facienda reſtitutio formæ ablatæ iniuſtè dicendorum, & ſimiliter ſi dicta illa habentur pro oblitis,p.212.22æ.p.
Famam alicuius indirectè lædens,puta quia accuſatus vel denunciatus negat falſo tamē ſe commiſiſſe id de quo accuſatus vel denuntiatus eſt,& ita accuſator vel denuntiator notatur de calumnia,an teneatur ad reſtitutionem,q.62.ar.2.2.pa.207.22æ.
Fama bona eſt nobis neceſſaria propter nos, quia eſt præcipuum bonum inter exteriora bona:quia facit idoneum ad officia humana, & præſeruat à peccatis,& propter alios ne ſcandalizentur,& malum exemplum ſumant ad peccandum,q.73.ar.2.p.248.22æ.p.
Fama iuſtitiæ ablata qualiter reſtitui debet ſecundum conditionem perſonarum,q.62.ar.2.2.p.207.22æ.
Famam alterius lædens, minuens, aut auferens an incurrat vitium contumeliæ,q.72.p.248.col.1.22æ.p.
Fatum an ſit immobile,q.116.ar.3.p.481.col.2.1ª.
Fatum an ſit in rebus creatis.Ibid.
Fatum dicitur à fari,quaſi effatum diuinæ prouidentiæ, vel quia antiqui ſolebant per illud de futuris effati,q.116.p.480.col.2.1ª.
Fatum eſt in cauſis creatis inquantum ad effectus producendos à Deo ordinatæ ſunt,p.481.li.56.1ª.
Fatum nihil aliud eſt quàm cauſa contingentium ſecundum diuinæ prouidentiæ ordinem,p 481.li.72.1ª.par.
Fatum poni poteſt pro prouidentia diuina omnia prædicante & proloquente,p.481.col.1.li.36.1ª.
Fatum propriè, eſt diſpoſitio ſyderum, qua quis eſt conceptus vel natus Sed impropriè eſt prouidentia Dei,ideo eſt in rebus,q.116.p.480.col.2. 1ª.part.
Fatum vt in cauſis ſecundariis abſolutè eſt mobile vt à diuina prouidentia eſt immobile,non neceſſitate abſoluta ſed conditionali,p.481. col. 2.li. 44.1ª.par.
Fati nomine cauſam quandam occultam,à qua nihil declinare poteſt intelligere videmur,p.478.col.2.li.1.1ª.
Fati ratio quæ ſit,q.116.ar.4.p.48.col.1.1ª.p.
Fato omnia ſubdi an ſit admittendum,q.116.ar.4.p.482.col.1.1ª.
Fati vocabulo ſancti vti recuſauerunt propter malum errorem euitandū, p.481.li.41.1ª.par.
Fato non omnia ſubduntur,p.482.col.1.li.33.1ª.
Fæcunditas non eſt omnis naturæ conditio,p.149.col.1.li.6.1ª.par.
Fæcunditas in illa natura cui conuenit, eo modo inuenitur communicare ſe,quo inuenitur agere ad ſui communicationem,p.ead.li.20.1ª.
Fictio ſimul cum peccatis commiſsis poſt baptiſmum, per pœnitentiam delenda eſt,q.69.ar.2.ad 2.& 3.p.237.3ª.p.
Fideiuſſor an poſſit exigere pecuniam pro fideiuſſione,q.78.art.24.p.259. 22æ.part.
Fides an in angelis ex gratia emanauerit,q.5.ar.1.p.25.22æ.
Fides an non aſſentiat alicui niſi quod eſt a Deo reuelatum,q.1.ar.1.pag.1. 22æ.part.
Fides an ſit prima inter virtutes Chriſtianas vel humanas,q.4.art.7.pa.24. 22æ.part.
Fides an certior ſit ſecundum ſe ſcientiā. quæſtione 4.articul.8. pagina 25. 22æ.part.
Fides cum charitate an ſit magis virtus quàm ſine charitate.q.4.art.5.p.22. 22æ.part.
Fides cum charitate an ſufficiat ad iudicandum, quæſtio.45. art.2.pag.158. 22æ.part.
Fides & charitas an differant à ſpe per hoc quòd illæ Deum ſecundum ſe, iſta verò Deum vt noſtrum reſpiciat.q.10.ar.3.p.39.22æ.
Fides & ſapientia an differant penes aſſenſum & iudicium.q.45.ar.1.ad 2.p. 157.2ª.p.
Fides & ſpes acquiſitæ tam reſpectu naturalium quàm ſupernaturalium, non ſunt virtutes,quia non ſunt obiectis proportionatæ. q.62.art.3.pa. 185.12æ.p.
Fides & ſpes an poſſint eſſe ſine charitate.q.56.ar.4.p.166.12æ.
Fides & ſpes euacuantur in patria ratione ſuperfluitatis & incompoſſibilitatis.Spei ſiquidē habitus euacuatur ex ſucceſſione oppoſitæ formę,ſ. luminis gloriæ per modum habitus,& ex efficacia oppoſiti actus,ſc.videre Deum non per modum tranſeuntis,&ex incompoſſibili ſtatu ſuppoſiti: ſpei autem habitus euacuatur & ex efficacia oppoſiti actus, ſcilicet habere Deum & ex incompoſſibili ſtatu ſuppoſiti.67.art.3.pa.204. 12æ.part.
Fides & theologia altior habitus eſt, quàm ſpeculatiuum & practicum.q. 8.ar.3.p.32.22æ.
Fides ex parte noſtri eſt in medio, non autem ſecundum ſe: quia ſecundum ſe eſt de Deo,cuius non ſunt extrema: ex parte autem noſtri eſt de Deo per modum compoſitionis & diuiſionis. quæſt.64.art.4. pag. 191. 12æ.part.
Fides importat aſſenſum intellectus ex electione,ad aliud quod creditur, cum certitudine.q.56.ar.4.p.196.12æ.
Fides id eſt fidelitas an coincidat cum veritate.q.13.ar.1.p.52.22æ.
Fides informis an maneat in hæretico.q.5.ar.3.p.27.22æ.
Fides informis non eſt in damnatis, nec in dæmonibus qu.5.art.2.pag.27. 22æ.part.
Fides infuſa licet inquantum virtus non poſſit eſſe ſine charitate,fides tamen inquantū fides poteſt eſſe ſine illa:quia poteſt habere ſine illa opus ſuum.Secus autem eſt de prudentia.q.66.ar.4.p.201.12æ.
Fides infuſa an magis inclinet in non decipi quàm fides acquiſita. q.4.art. 5.p.22.22æ.
Fides infuſa an habeat vnitatem ex obiecto. quæſtione 4.artic.6.pag.24. 22æ.part.
Fides non poteſt vniuerſaliter præcedere intellectum. q. 8.arti.82.pag.35. 22æ.par.
Fides non ſtat cum ſcientia,& tamen theologia eſt ſcientia.q.1.art.6.pa.6. 22æ.part.
Fides,opinio & ſcientia de eodem ſunt incompoſſibiles in eo.q.69.ar.3.p. 204.12æ.part.
Fides quomodo eſt habitus ſpeculatiuus,& quomodo habitus altior.q.4. ar.2.ad 2.p.21.22æ.
Fides perfecta an ſecundum actum dependeat à volūtate perfecta.q.4.ar. 2.p.21.22æ.p.
Fides quomodo importat ſolum aſſenſum ad ea quę proponuntur,cùm dictum ſit quòd facit ea quæ creduntur videre ſub communi ratione credibilis.q.5.ar.5.p.33.22æ.p.
Fidei diſſentire quot modis contingat.q.10.ar.2.p.37.22æ.
Fides quomodo à doctoribus perficitur,q.1.ar.7.p.8.22æ.
Fides quomodo enumeretur inter gratias gratis datas.q.176.ar.1.4.& 5.p. 613.22æ.p.
Fides quomodo non claudat appetitum recti operis,ſed in ſola cognitione conſiſtat.q.47.ar.13.ad 2.p.167.22æ.p.
Fidei finis an referri debeat in finem charitatis.q.3.ar.3.1.p.20.22æ.
Fidei obiectum diſtinguitur ex parte rei,& ex parte noſtri.q.1.art.2.pa. 4. 22æ.part.

Fidei obiectũ eſſe nonviſum vel non apparens intelligitur de obiecto non ex parte rei, ſed ex parte noſtri. Et in hoc caſu ſolet etiam obiectum fidei dici imperfectum.q.67.ar.5.ad 3.p.205.12ª.p.
Fidei rebus aſſentire an eleuet hominem ſupra naturam. q. 6.art.1.pag.29. 22ª.part.
Fidei tria teſtimonia.q.2.ar.8.ad vlt.p.16.22ª.
Fidei virtutis ſubiectum eſt intellectus à voluntate bene motus, ſpei autem ſubiectum eſt voluntas affecta meritis.Ad Scot.q.65.art.4. pag.197. 11ª.part.
Fidem informem non eſſe in dæmonibus an efficaciter in litera probetur. q.5.ar.2.p.27.22ª.par.
Fidelis poteſt dupliciter conſiderari,ſcilicet ex parte habitus& habentis. q.2.ar.3.ad 2.p.13.22ª.
Fiducia.An præter fiduciam ſit ponenda ſecuritas,tanquam aliquid ad magnanimitatem pertinens.q.129.ar.6.p.443.22ª.p.
Fiducia pro ſpe certa in materia magnanimitatis, an ſit virtus, vel conditio virtutis.q.129.ar.6.p.443.22ª.p.
Filiatio an tantummodo dicatur de Chriſto ſecundum rationem perſonalitatis æternæ.q.35.p.176.col.2.li.70.3ª.p.
Filiatio eſt ita ſuppoſiti vt ſubiecti quòd non naturæ,q.35.artic.5.pag.374. 3ª.part.
Filiatio temporalis Chriſti an ſit rationis tantum,q.35. artic.5.ad Scotum, 3ª.part.
Filiationis proprium ſubiectum quid ſit.q.25.ar.6.pagin.177. col.2.lin.60. 3ª.part.
Filia an teneatur ſeruire patri prouocanti eam ad malum, q.101.ar.4.p.316. 22ª.part.
Filius eſt æqualis patri poteſtate,p.204.col.2.li.61.1ª.
Filius eſt alius à patre.p.161.col.2.li.35.1ª.p.
Filius eſt genitus non de nihilo ſed de patris ſubſtantia.p.196.col.2.lin.8. 1ª.part.
Filium & ſpiritum ſanctum viſibiliter mitti conueniens fuit. p. 207. col.2. lin.67.1ª.
Filium neceſſe eſt eſſe coæternum patri.p.202 col.1.li.1.1ª.par.
Filium neceſſe eſt eſſe æqualem patri in magnitudine ab æterno.p.203.co. 1.li.53.1ª.p.
Filium Dei aſſumpſiſſe hominem,an debeat concedi.q.4.ar.3.ad 2.pag.40. 3ª.part.
Filio & ſpirituiſancto conuenit inuiſibiliter mitti.pag. 206. col. 2.lin.68. 1ª.part.
Finis appetitus quare eſt infinitus,q.17.ar.6.p.106.22ª.
Finis rationem habere actum interiorem charitatis quomodo intelligatur.q.27.ar.6.p.106.22ª.
Fines omnium vitiorum an ordinentur in finem ſuperbię.q.132.ar.4.p.445. 22ª.part.
Finis. An res ſit finis ſecundum quod eſt in intentione,an ſecundum quod eſt in rerum natura,q.1.ar.1.ad 1.p.2.12ª.
Finis. An quum dicitur quod actus voluntatis nõ poteſt eſſe vltimus finis, ſit ſermo de fine vltimo vt res dicitur finis, vel vt adeptio rei dicitur finis,q.1.ar.1.ad 2.p.2.12ª.p.
Finis.Quid interſit inter apprehendere finem, & apprehendere rationem finis,q.1.ar.2.col.2.fi.& q.6.ar.2.p.24.12ª.
Finis tripliciter conſideratur, & triplici actu voluntas fertur in finem vt ſic,ſcilicet volitione,fruitione,& intentione,q.12.ar.1.p.41.12ª.p.
Finis eſt obiectum formale omnis actus voluntatis,q.81.artic. 6.pagin.59. 12ª.part.
Filius adiunctus relatus ad actum interiorem,non eſt circunſtantia,ſed ad ſubſtantiam actus ſpecificatiuè concurrit,relatus autem ad actum exteriorem,habet rationem circunſtantiæ,q.17.ar.4.p.58.12ª.
Finis vt finis licet adiunctus, quia eſt circunſtantia actus exterioris moralis, & finis vt finis eſt obiectum voluntatis, ideo voluntas ex fine ſiue circunſtante ſiue ſpecificante, media voluntate ad exteriorem actum pertinet,q.20.ar.2.p.69.p.12ª.p.
Finis ſupernaturalis quare naturaliter nobis occultus ſit, pa.2.col.1.li.49. 1ª.part.
Finis duplex ſcilicet finis rationis operandi, ſeu rei operatæ & finis operantis,p.7.col.1.li.5.1ª.p.
Finis duplex,ſcilicet intrinſecus.p.7.li.31.1ª.p.
Finis conſecutio quomodo diſtinguatur,p.42.col.2.li.37.1ª.
Firmamẽtum à Deo creatum,id eſt cælum ſtellarum eſt ſuprema ſphæra ſecundum Ariſto.non autem ſecundum Aſtrologos modernos,q.68.1.2.3. o.1ª.par.
Firmare animum in bono iuſtitiæ contra pericula mortis an ſpectet ad fortitudinem,q.124.ar.2.1.p.425.22ª.
Finitas & infinitas eſt duplex,p.32.col.2.lin.vlt.1ª.par.
Finitas & infinitas perfectionis duplex,quædam ſcilicet ex parte materiæ quædam ex parte formæ.p.33.col.1.li.46.1ª.p.
Finito omni poſſe fieri additionem,qualiter intelligatur,q.7.art.12.ad 1.p. 60.3ª.p.
Fomes.An ex hoc quod fomes eſt concupiſcentia contraria rationi habitualiter, liceat inferre,quòd fomes eſt inclinatiuus ad malum,& difficultatiuus in bono,q.27.p.144.3ª.
Fomes eſt inclinatio partis ſenſitiuæ exeuntis à rationis ordine, q.91.ar.5. p.298.12ª.p.
Fomes peccati quomodo ſit inordinata concupiſcentia habitualis, q. 27. ar.3.p.144.3ª.p.
Fomes quod in beata virgine per diuinam prouidentiam perfectius ligabatur quàm per interiorem ſanctificationem quomodo intelligatur,q. 27.p.144.3ª.
Forma Maxima:In quemcunque actum poteſt forma aliqua,poteſt quælibet eiuſdem ſpeciei licet non æquè perfectè: non eſt vera niſi in formis ſimplibus ſecundum eſſentiam & potentias,quæſtio.54. arti.4.pag.157. 12ª.part.
Forma.Tribus modis tantum poteſt quis imaginari additionem gradus ad gradum in qualitatibus,primò vt gradus aliquis præexiſtens ſecundum rem in actu aliquo,adiungatur formæ exiſtenti in aliquo gradu, non in ſummo,ſecundo vt gradus aliquis præexiſtens non ſecundum rem, ſed ſecundum intellectum potentiam actiuam, deforis apponatur formæ non in ſummo, tertio vt gradus aliquis præexiſtens in potentia ſubiecti educatur de eius potentia, addatur præexiſtenti, ſed primus modus eſt impoſſibilis : in ſecundo autem & tertio additionis ratio non verè ſeruatur,p.148.12ª.
Forma.Licet in vtriſque ſpecificans & ſic conſiſtat indiuiſibili,nec habeat latitudinem, & propterea commune eſt vtriſque,quod ſpecificè nihil poteſt addi aut ſubtrahi quin varietur ſpecies, habentibus tamen differentiam medicantem ab extraneo ſpecificante, ex hoc ipſo reſpectu,cõuenienti formæ ſecundum ſuam naturam ſpecificam pure ſumptam, annexus eſt motus acceſſus ad illud maior & minor,ſecundum quẽ huiuſmodi formę ſecundũ ſe dicuntur augeri vel minui.Talis autem acceſſus non poteſt poni in aliis formis, quoniam nihil extra reſpiciunt ſpecificans cui diuiſibilis hic acceſſus annecti poſſit.p.148.12ª.
Forma.In formis ſi intentio intelligitur per additionem, hoc non poteſt eſſe niſi vel ex parte formæ,vel ex parte ſubiecti.p.148.12ª.
Forma.Quantitates continuæ quo ad hoc propter earum propinquitatem ab ſubſtantiam,& naturales potentiæ quæ conſequuntur immutabiliter ſubſtantias, computatæ ſunt in litera cum formis ſpecificantibus. pag. 148.22ª.
Forma nulla in homine ſtabilis eſt niſi anima intellectiua. p.333. col.1.lin. 86.1ª.par.
Forma corporeitatis ſeu mixtionis præter animam intellectiuam an in cõpoſito eſſe dicatur.par.334.col.1.li.44.1ª.par.
Forma dupliciter capitur, ſcilicet abſolutè & ſecundum quid. p. 33. col.1. lin.64.1ª.par.
Forma communis dupliciter contrahi poteſt & à contrahente denominari.p.173.col.2.li.36.1ª.
Forma abſoluta quomodo ſumatur,p.322.co.2.li.38.1ª.par.
Forma ſi ratio agendi ſit, neceſſe eſt quod vnumquodque ſicut ſe habet ad formam,ita ſe habeat ad rationem agendi,ſecus alio modo, pa.17.col.2. li.51.1ª.
Formæ accidentales intenſibiles & remiſſibiles,quia nõ diſtinguuntur niſi aut formaliter aut materialiter,& diſtinctio ſpecifica ex forma eſt, materialis autem ex ſubiecto:ideo litera per hanc diſtinctionem,in formis ſi intenſio intelligitur per additionem,hoc nõ poteſt eſſe niſi vel ex parte ipſius formæ vel ex parte ſubiecti: non intendit aliam quàm conſuetam, ſ.aut additio eſt ſpecificè differẽs aut numeraliter. Nec datur alius modus,quoniam additio gradus ad gradum,intelligitur gradus numeraliter diſtincti:ideò dicta diſtinctio eſt ſufficiens.p.148.12ª.
Formę eiuſdem ſpeciei an poſſint eſſe ſimul in eodem ſubiecto.q.15.ar.5.p. 76.3ª.par.
Formæ intẽtio & remiſſio apud S.Tho.quo pacto ſit ipſius eſſentiæ formæ & non ſolum ipſius eſſe.p.200.co.2.li.91.1ª.p.
Formæ quomodo eſſe per ſe conueniat.p.233.co.2.li.87.1ª.p.
Formæ corporum non per ſe fiunt.p.301.co.1.li.24.1ª.p.
Formæ corporum eo modo quo fiunt ab agentib. corporalibus vt à cauſis propinquis à ſubſtantiis ſeparatis vt motorib. ad formas, à Deo autem vt prima.p.301,1ª.p.
Formæ corporales in prima rerum conditione an à ſolo Deo productæ ſint.p.301.li.33.1ª.p.
Formæ quædam vt reſpiciunt ſubiectum, non recipiunt magis & minus, ſeu non habent latitudinem: vel quia forma indiuiſibiliter & ſpecificatiuè ſe habet ad ſubiectum; vel quia de ratiõe formæ eſt indiuiſibilitas, non in partes quantitatiuas, ſed in plura, quorum aliquo adiuncto vel adempto perfectior vel minus perfecta ſit,p.148.12ª.
Formæ naturales dicuntur ſubſtantiæ corporeæ denominatiue à corporibus quarum ſunt formæ.p.16.co.2.li.3,1ª.p.
Formæ perfectio & augmentum aut oritur ex ipſa natura ſpecifica formę, aut ex participatione eius in ſubiecto; ita quòd vtraque perfectio & vtrunque augmentum vbi inuenitur: commune eſt formæ & ſubiecto vt habet formam:differentia autem eſt in cauſa eſt in cauſa originis. qu.51. ar.1.p.148.12ª.p.
Formæ ad rationem duo requiruntur: primò quòd forma ſit principium formale illius cuius eſt forma: ſecundò quòd forma & materia conueniant in vno numero eſſe quo compoſitum ex eis eſt. pa.325. co.1.lin.55. 1ª.part.
Formæ propriæ intenduntur & remittuntur tantùm ſecundum habitudinem ad ſubiectum.q.52.ar.2.p.152.12ª.
Formam fieri per tranſmutationem, & ipſam educi de potentia ad actum non differunt.p.301.co.2.li.25.1ª.p.
Formam propinquam eſſe materiæ dupliciter contingit, vno modo quo ad vnionem:alio modo quo ad gradualem perfectionem.p.301.col.2.li. 69.1ª.par.
Formam vniri materiæ diſpoſitæ quadrupliciter intelligitur.p.336.co.2.li. 56.1ª.par.
Formam educi de potentia materiæ ſecundum ſecretam mentem Peripateticorum quid ſit.p.410.co.1.li.22.1ª.p.
Formam per ſe cauſari aut à cauſa reſpici quid intelligatur. p.441.co.2.li. 8.1ª.par.
Formis pluribus compoſitum in via ſancti doc.Quo conſtet ex vltima forma & compoſita ex materia & forma:vel formis præcedentib.vt ex proprio actu;& propria potentia.p.331.co.2.li.93.1ª.p.
Formis diuerſis quæ ſumantur ſecundum ſanctum doct.& quomodo adinuicem prædicentur: per accidens autem in ſecundo modo,&c.pa.332. co.2.li.55.1ª.p.
Formalis diſtinctio nulla eſt inter eſſetiam diuinam & proprietates perſonales & attributa,& reliqua.p.146.co.1.li.78.1ª.p.
Formarum intenſio & remiſſio quomodo fiat.quæſtio.24.arti.4. & 5.p.81. 22ª.par.
Formarum genus triplex.p.318.co.1.li.85.1ª.p.
Formarum quædam habent ſuam differentiam ſine ordine ad aliquod extraneum:quædam verò habent ſuas differentias cum ordine ad aliquod extraneum,ita quòd non ſunt abſolubiles ab alio extraneo. pagina 148. 12ª.part.

Formâ

Formarum intentionem non fieri per additionem gradus ad gradum(ſeu magis ad minus, vel formæ ad formam in eadem ſpecie) de additione formaliter loquendo, bene & efficaciter in litera oſtenditur. pag.148. 12ª.par.
Fœlicitatis contemplatiuæ materia.p.143.col.1.li.28.1ª.par.
Fœlicitatis actiuæ materia.p.143.li.69.1ª.par.
Fœminam neceſſe fieri fuit.p.413.col.1.lin.91.1ª.par.
Fœminæ etiam in ſtatu innocentiæ natæ fuiſſent.p.433.col.1.li.1.1ª.part.
Fortitudo an ſit circa mortis pericula ſolum in bello communi.q.123.ar.5. 5.pa.415.22ª.
Fortitudo an conſiſtat circa repentina quantum ad electionem.q. 123.ar.9. p.420.22ª.
Fortitudo an aſſumat iram ad actum ſuſtinendi.quæſt.123.arti.10.pag.420. 22ª.part.
Fortitudo an ideò ſit virtus cardinalis: quia laudem firmitatis potiſſime ſibi vendicat.q.123.p.420.22ª.
Fornicatio ſimplex eſt peccatum mortale.quæſt.154.articul.2. pingin.515. 22ª.part.
Fornicatio : an ſit maius peccatum forto.quæſtion.154.articu.3.pagin.517. 22ª.par.
Fortitudo an ſit virtus inquantum tollit impedimenta rectæ rationis ponendæ in operibus humanis.q.123.ar.1.p.412.22ª.
Fortitudo an ſit circa timores & audacias tanquàm cohibitiua timoris & moderatiua audaciæ.q.123.ar.3.p.423.22ª.par.
Fortitudo an ſit circa timorem & audaciam vt actus.413.22ª.
Fortitudo an ſit ſolũ circa mortis pericula, & illa pericula ſint maxima. q. 123.ar.4.p.415.22ª.
Fortitudo vt eſt ſpecialis virtus,an habeat partes ſubiectiuas. q.124.pag. 425.22ª.
Fortitudinis actum exercere propter vitandum vituperium, triſtitiam aut damnum,an ſit verè fortis.q.123.ar.1.ad 2.p.412.22ª.
Fortitudinis actum qui eſt ſuſtinere,an ſola ratio per ſe faciat.q.123.art.10. p.421.22ª.
Fortitudinis finis an ſit bonum in quo quis firmatur.q.124.arti.3. pag.429. 22ª.part.
Fortitudinis partes integrales, an ſint diſtinctæ à partibus potentialibus. p.429.22ª.
Fortis an operetur propter bonum proprij habitus, vt propriũ finem præſtitutum.q.123.ar.7.p.418.22ª.
Fortis quomodo ſuperat triſtitiam animalem & corporalem.q. 123. arti.8. p.419.22ª.
Fortuna & caſu in rebus inferioribus quædam apparent.pag.123.col.2.lin 12.1ª.par.
Fortuitum & caſuale quomodo relatiua ſint & quę inter abſoluta & reſpectiue differentia ſit.p.126.col.1.li.74.1ª.
Fortuitum caſuale eſt aliquid ad cauſas inferiores relatum: quod tamen relatum ad cauſas ſuperiores per ſe intentum eſt,pag. 480. col. 2. lin.15. 1ª.par.
Fraudulentia in emendo vel vendendo an ſit ſpeciale vitium diſtinctum a furto & rapina.q.77.ar.1.pa.254.22ª.
Fruitionis vocabulum apud Thomiſtas & Scotiſtas æquiuocatur,apud primos ſiquidem ſignificat formaliter delectationem,amorem autem connotatiue & cauſaliter: apud alios verò ſignificat formaliter amorem amicitiæ.q.11.ar.1.p.39.12ª.
Fugere.An damnato iuſtè ad mortem liceat fugere. Et an liceat aliis iuuare illum ad fugiendum.q.69.ar.3.& 4.p.238.& 239.22ª.
Furtum an poſſit bene fieri.q.66.ar.7.p.229.22ª.
Furandi animum habere & inferendi nocumentum proximo, etiam in minimis,quomodo poteſt eſſe peccatum mortale. quæſt. 66.ar.6.pag.228. 22ª.par.
Furari res ſuperfluas alterius ſubueniendum magnæ neceſſitati propriæ vel alienæ,an ſit peccatum.q.66.ar.7.p.229.22ª.
Furtum non eſt accipere alienam vxorem vel filiam,& quare.q.66.ar.3.pa. 225.22ª.par.
Furti ratio an ſit ſufficienter aſſignata.p.229.22ª.
Furti & rapinæ diuerſitas ſpecifica ſumitur ex diuerſa ratione obiecti. q. 66.ar.4.p.225.22ª.par.
Futurum. Aliud eſt dicere à eſt futurum, & à erit, quoniam cum veritate primi ſtat falſitas ſecundi.q.40.ar.3.p.122.12ª.p.
Futura dupliciter in ſeipſis vel cauſis & his vel neceſſariis, vel vt in pluribus.p.122.li.fi.1ª.p.
Futura in ſeipſis ſolo Deo cognoſcuntur propter æternitatis intuitum. p. 395.col.1.li.1.1ª.p.
Futura in cauſis neceſſariis à nobis noſcuntur.p.395.li.2.1ª.
Futura in cauſis vt in pluribus noſcuntur per coniecturam plus & minus iuxta cauſarum inclinationem.p.395.li.3.1ª.par.
Futura tam neceſſaria quàm vt in pluribus quàm in paucioribus in ſeipſis à ſolo Deo cognoſcuntur.p.264.col.2.li.88.1ª.
Futura neceſſaria cognoſcuntur in ſuis cauſis ab angelo per certitudinem pa.264.li 33.1ª.p.
Futura dupliciter,ſcilicet ſecundum ſeipſa,vel ſecundum eorum rationes. p.394.col.2.li.90.1ª.p.
Futura vt ſic intellectu non niſi reflexè noſcuntur.p.394.li.92.1ª.p.
Futurorum rationes intellectu perceptibiles ſunt, & ſcientiæ de eis eſſe non poſſunt.p.394.lin.93.1ª.

G

Generatio in ſtatu innocentiæ per coitum,quo ad coniunctionem maris & fœminæ fuiſſet, non autem quo ad immoderatam concupiſcentiam.p.432.col.1.li.54.1ª.p.
Generatio in genere operationum vitalium cum non vitalibus communicantium an & quo pacto à ſancto doctore poſita ſit pag.237.col.1.lin.4. 1ª.part.
Generatio,diſtinctio,& comparatio,quæ ſint.p.145.col.2.li.62.1ª.p.
Generationis rationem quo pacto verbi proceſſio in diuinis habeat. pag. 145.li.77.1ª.p.
Generationis ratio quo pacto ad diuinam proceſsionem applicetur. pag. 146.col.1.lin.50.1ª.
Generationis de ratione ſunt duo,ſcilicet diſtinctio ſuppoſitorum & formæ vnitas,quæ communicatur.p.167.col.2.li.61.1ª.
Generatione prius eſſe imperfectius quomodo intelligatur . p. 370. col.2. lin.71.1ª.par.
Generationis terminus an habeat eſſe nouiter acquiſitum, vel antiquum nouo modo ſe habens,vide verbum.Eſſe.
Generans inter & genitum duo inueniuntur, ſcilicet conuenientia & diſtinctio.p.199.col.1.li.53.1ª.
Generans omne quo pacto ſibi ſimile generet.p.148.col.1.li.19.1ª.par.
Generandi potentia diuinam naturam in recto ſignificat & paternitatem in obliquo.pa.168.col.1.li.73.1ª.
Generatiua potentia quo pacto diuina natura eſſe dicatur.p.198. col.2.li. 12.1ª.par.
Geniti forma dupliciter,vno modo vt ſimilis formæ generantis,alio modo tacetur.p.212.col.1.li.fi.1ª.par.
Genus duplex ad fidem pertinentem,ſcilicet directè & & indirectè,p.166. col.2.li.4.1ª.par.
Genus actionis duplex, ſcilicet immanentis & tranſeuntis, & alia multa de huiuſmodi actionibus.p.249.co.2.li.67.1ª.
Genus duplex perfectionis in Deo inuenitur, quædam ſunt creaturis communicabiles,vt ſapientia,bonitas:quædam incommunicabiles, vt infinitas,deitas.p.256.col.2.li.66.1ª.
Genus in quo cauſæ dilectio naturalis ſit cauſa electiua.p.276.col.2.lin.fi. 1ª.par.
Genus pro genere logico ſumitur.p.20.co.1.li.73.1ª.par.
Generis alicuius propria dupliciter accipi poſſunt, ſcilicet ſecundum totum id quod ſunt,& ſecundum rationem illius generis.p.15. col.2.lin.5. 1ª.par.
Generis humani multiplicatio an per ſe finis intentus ſit, vel nullum agẽs multitudinem numeralem per ſe intendit.p.431.co.2.li.63.1ª.
Genere in aliquo maximè tale eſt cauſa omnium aliorum quæ illius generis ſunt.p.1.col.1.li.93.1ª.
Genere ſummum bonum quod ſit,& quod ſimpliciter.pag.30.col.2.lin.48. 1ª.part.
Genere cauſæ materialis reductio tripliciter fieri poteſt. p.322.co.2.li.80. 1ª.part.
Genera de Deo cognoſcibilium principaliter duo ſunt, demonſtratiua,ſ. & per reuelationem cognoſcibilia.p.1.co.2.li.8.1ª.p.
Genera entium duo ſunt:quædam ad hoc primo inſtituta vt ſint: quamuis forte ſecundario alia repræſentent & hæc vocamus res : quædam verò ad hoc primo inſtituta ſunt naturaliter: vt alia repræſentent & hæc vocamus intentiones rerum:& ſpecies intelligibiles: ſeu ſenſibiles,pa. 257.co.2.li.1.1ª.p.
Gladius flammeus poſitus ante paradiſum quid ſit,q.164.ar.1.pa.573.22ª.p.
Gloria largiori vocabulo, an ſignificet etiã notitiam ſolius ipſiuſmet qui gloriatur,q.132.ar.2.p.448.22ª.
Gloria an ſit diſtinguenda in magnam & mediocrem, ſic vt ſpectet ad diuerſas virtutes ſicut diſtinguitur honor.q.132.ar.2.p.449.22ª.
Gloria inanis an ſit vitium capitale reſpectu ſuperbiæ, q.132.ar.4.pag.450. 22ª.part.
Gloria. An ſufficientia trium modorum inanis gloriæ ſit bene data. q. 132. ar.1.p.448.22ª.
Gloria.Prouocatio ad virtutum opera ex appetitu glorię,quomodo intelligatur.p.448.22ª.
Gloria. An gloriæ cupidus ſecundum veritatem deficiat à magnanimo. q. 150.ar.2.ad 2.p.516,22ª.p.
Gloriæ inanis quatuor modi,ex quibus eſt peccatum mortale, an bene aſſignentur,q.152.ar.3.p.516.22ª.p.
Gloriæ inanis & ſuperbiæ differentia,an bene aſſignetur. q.152.ar.4.p.508. 22ª.part.
Gloriæ inanis filiæ quomodo diſtinguantur.q.152.ar.5.22ª.p.
Gloſſa propoſitionis, omne tale per participationẽ reducitur ad tale per eſſentiam.p.150.li.1.1ª.p.
Gnome an ſit virtus acquiſita.q.53.ar.4.p.181.22ª.
Graduentur ex quib.mouentia,ſ.ſine formæ executione. p.108.co.2.li.24. 1ª.part.
Graduationes rerum quomodo fiant.p.251.co.1.li.82.1ª.p.
Graduatio ſecundum cauſæ finalis ordinem quomodo fieri poſſit,pag.341. co.1.li.55.1ª.p.
Gradus ipſarum rerum in triplici differentia eſſe dicuntur. pa.371. co.2.li. 56.1ª.p.
Gradus incipientium & proficientium poſſunt dupliciter ſumi.q.186.ar.1. p.645.22ª.p.
Gratia. An gratia gratum faciens ita exigatur ad iuſtificationem impij ꝙ impoſſibile ſit per quamcunque potentiam aliter iuſtificari impium. q. 113.ar.2.p.375.22ª.
Gratia.An gratia & culpa ſint formaliter oppoſita priuatiuè ſicut tenebrę & lumen.q.113.ar.5.p.378.12ª.
Gratia.Cur non ſit ſimile de illuminatione cæci & iuſtificatione impij.pa. 382.12ª.
Gratia.Effectus diuinæ dilectionis in nobis qui per peccatum tollitur, eſt gratia, qua homo ſit dignus vita æterna; quum enim omne peccatum mortale includat in ſe contrarietatem ad charitatem (quia eſt tranſgreſſio illius præcepti charitatis negatiui ſcilicet nihil eſt præferendum amicitiæ diuinæ) ideo omne peccatũ mortale priuans rectitudine naturali,priuat etiam rectitudine gratiæ. quæſt.113.articul.2.pagin.375. 12ª.part.
Gratia.Dabile eſt ſummum poſſibile in gratia ſecundum ſanctum Tho.q.7. ar.6.p.55.3ª.p.
Gratia.An gratiæ donum habituale exigat in ſubiecto præparationem.q. 112.ar.2.p.372.12ª.p.
Gratia. An in litera bene probetur quòd diſpoſitio liberi arbi tr. ſequitur gratiæ infuſionem,quia diſpoſitio ſubiecti ſequitur diſpoſitionem agentis,per quam etiam ipſum ſubiectum diſponitur. q.113.ar.8.ad 2.pag.381. 12ª.part.

Gratia

Gratia An anima ſit naturaliter capax gratiæ.quæſtion.113.arti.10.pag.381. 12æ.part.

Gratia.An gratiæ augmentum ſit ſupra quantitatem,& non ſupra virtutem præexiſtentis gratiæ.q.114.ar.8.p.387.12æ.p.

Gratia. Bonum gratiæ vnius eſt melius quam bonum naturæ totius vniuerſi.q.113.ar.8.p.381.12æ.p.

Gratia,an ſit idem quod virtus.q.110.ar.3.p.367.12æ.par.

Gratia.An gratia ſit in eſſentia animæ in ſubiecto.q.110.artic.5.pagin.368. 12æ.part.

Gratia. An differentia inter gratiam operantem & cooperantem pro gratuita Dei motione ſumptam,in litera poſita ſit incouenìens.q.111.ar.1.p. 369.12æ.

Gratia Chriſti dupliciter dicitur prima.q.8.ar.1.p.62.3ª.par.

Gratia viatoris,& comprehenſoris.q.34.ar.4.p.172.3ª.

Gratia & culpa licet abſolute & reſpectu hominis non ſint oppoſita immediata,reſpectu tamen hominis lapſi ſunt oppoſita immediata ex habitudine extremorum ad tale obiectum:quia homo lapſus ſe habet ad hęc vt ad priuationem & habitum.q.113.ar.2.ad 1.p.375.12æ.p.

Gratia ſumitur aliquando vt comprehendit ſub ſe quemcunque infuſum habitum.q.2.ar.10.p.23.3ª.par.

Gratia cuiuſlibet ſingularis perſonæ an habeat quantitatem alterius rationis à quantitate gratiæ Chriſti.q.7.ar.11.p.60.1ª.

Gratia vnionis in Chriſto duo in ſe claudit.q.7.ar.13.p.61.3ª.par.

Gratia materiæ hæc duo mutuo ſe inferunt.A.eſt per ſuam eſſentiam bonũ & A.eſt bonum per eſſentiam.p.32.col.1.lin.52.1ª.

Gratia quando pro gratuito dono ſumatur.p.281.col.2.li.21.1ª.par.

Gratia merentis an ſit neceſſariò imperfectior gratia fruentis.pa.282.col. 2.lin.25.1ª.

Gratia tam Dei quàm hominis ponit aliquid grato,licet differenter.q.110. ar.1.p.366.12æ.

Gratia quum homo perdit eam, non annihilatur: quia (quum non ſit res ſubſiſtẽs) nec ſit nec corrumpitur,nec creatur,nec annihilatur,ſed ſecũdum eam homo creatur in tali eſſe:dicitur autem creari, quia non educitur de potentia ſubiecti,nec datur ex meritis.q.110.ar.1.p.366.& q.112. art.1.pa.372.12æ.

Gratiæ intentior gradus an comprehendatur ſub annexis quæ per deuotionem miniſtri impetrari poſſunt recipienti ſacramentum. q. 64. art.1. p.289.3ª.par.

Gratiæ habitualis quomodo finis ſit vnio perſonalis.q.7.artic.12.pag.60. 3ª.part.

Gratiæ nouitas à gratia diſtincta non eſt, tanquam gratia noua eſſe poſſit, ſed ad oſtendendum tempus,quando inuiſibilis miſſio ſit.pa.207.col.2. lin.22.1ª.

Gratiæ dono an homo eleuetur ad aliquem actum qui eſt ſupra naturam humanam quantum ad ſubſtantiam actus.quæſt.171.artic.1.ad 3.pag.518. 22æ.part.

Gratiam habitualem in Chriſto ponere,an neceſſe ſit.quæſ.7.art.1.pag.52. 3ª.part.

Gratiam in nobis efficienter cauſare Chriſti actiones,quomodo intelligatur.q.8.ar.1.ad 1.p.62.3ª.par.

Gratiam non eſſe ſupernaturalem potentiam impij ſicut vita ſupra potentiam in corpore mortuo,quomodo intelligatur.p.382.12æ.

Gratuitum dicitur,quod naturæ non debetur,ſed gratis datur.p.281.col.2. lin.74.1ª.par.

Grauitas peccatorum an attendatur principaliter ſecundum materiam in qua peccatur.q.128.ar.3.p.489.22æ.par.

Gubernationis effectus principalis eſt vnus,generales ſunt duo in particulari nobis innumerabilis exiſtunt.p.438.col.1.li.65.1ª.

Gubernationi diuinæ omnes ſubduntur.p.438.1ª.p.co.2.li.63.1ª.par.

Gubernatione exiguntur duo.ſ.ratio & executio.p.439.col.2.li.33.1ª.par.

Gubernationis diuinæ præter ordinem impoſſibile eſt quòd aliquid contingat.p.436.col.2.li.95.1ª.par.

Gubernationi diuinæ in generali nihil contrà nititur:ſed in ſpeciali. pag. 410.col.1.lin.82.1ª.

Gubernat Deus omnia quantum ad rationem immediatè,quantum ad executionem verò quædam mediantibus aliis.p.439.col.1.li.36.1ª.

An nocumentum corporis ex gula per accidens ſe habeat ad gulam, & nõ directè pertineat ad grauitatem peccati.q.148.2.p.489.22æ.

Gula. An ſufficientia quinque ſpecierum gulæ & ratio eiuſdem, ſint bene aſſignatæ.q.148.ar.4.p.491.22æ.

Gulæ ſpecies an accipiantur ſecundum differentiam motiuorum.ibi.

Gulæ peccati determinatio ab autore facta,an ſit vera.q.148.ar.2.pag.439. col.1.lin.36.1ª.par.

Gulæ concupiſcentia an ſit mortalis.p.480.22æ.

H

Habere rationem cauſæ finalis non ſumitur identicè: ſed dupliciter,ſ. in actu exercito & ſignato.p.28.col.1.li.86.1ª.par.

Habitus per mihi & tibi (id eſt in me & extra me) variatur ratio formalis & generica habitus.q.61.ar.5.ad 1.p.183.12æ.par.

Habitus.Vbi non inuenitur conſuetudo aut aliquid maius,ibi non inuenitur propriè habitus.ibid.

Habitus voluntatis in via nobilior eſt habitu intellectus,ſecus tamen in patria.p.370.col.2.li.77.1ª.par.

Habitus non ſeipſum,ſed per actum cognoſcitur.p.370.1ª.par.

Habitus ſciẽtiæ ſecundũ quod eſt in intellectu in anima ſeparata remanet. pa.597.col.2.lin.90.1ª.par.

Habitus acquiſitus,an quolibet actu ſuo augeatur.q.24.art.6.ad 2.pag.86. 12æ.part.

Habitus. Quare aliqui generati ex laudabilibus actibus inclinant ad ſimiles actus.& aliqui tantùm ad effectus virtutum.quæſt.44.art.1.pag.153. 22æ.part.

Habitus per ſe infuſi, & habitus per ſe acquiſibiles ſunt diuerſarum rationum intrinſecè,& eſſentialiter.q.9.ar.4.ad 2.&3.p.71.3ª.par.

Habitus eſt diſpoſitio qua bene vel malè diſponitur diſpoſitum,ſecundum ſe vel ad alterum.q.49.ar.1.p.141.12æ.

Habitus ſumitur dupliciter,primò propriè, & ſic non inuenitur extra animam rationalem, ſecundò communiter pro habituali diſpoſitione ſiue ad naturam ſiue ad opus in pluribus conuenientem,& ſic inuenitur etiam in animatis.q.49.ar.4.p.144.12æ.

Habitus eſt inclinare de propria & adæquata obiecta, ſed hoc conuenire non poteſt habitui in appetitu,quia hoc conuenit ipſi appetitui,quoniam eius officium vnò natura eſt inclinatio ad obiectum proprium, nihil enim aliud eſt appetitus quam inclinatio.In appetitu tamen ponere habitum propter inclinationem ad propria,id eſt ſpecialia obiecta ſuo cõmuni obiecto contenta,inclinantem ad illa,promptæ faciliter, &c. neceſſarium eſt.q.51.ar.1.p.148.12æ.par.

Habitus licet primò ſint qualitates bene vel malè diſponentes animam,ſecundariò tamen etiam diſponentes, ſic corpus habitus nomen obtinet. q.50.ar.1.p.144.12æ.p.

Habitus in intellectu eſt ſimpliciter neceſſarius: in voluntate verò ſolum ad bene eſſe.q.50.ar.5.ſi.p.148.& q.51.ar.1.p.148.12æ.

Habitus quidam fluit naturaliter in intellectu præſentib.ab extra terminis principiorum:voluntate autẽ non: ſed ſola promptitudo ipſius ad principia,ſc.bonum proſequendum,& malum fugiendum,& huiuſmodi ineſt à natura.q.51.ar.1.p.149.12æ.p.

Habitus determinat potentiam non ad producendum actum talis ſpeciei: ſed hoc vt ipſa habitu perfecta ſit proprium principium perfecti operis, in quo ſua conſummatur perfectio.q.49.ar.3.p.142.12æ.

Habitus eſt cauſa actiua per ſe ſubſtantiæ & modi actus triplicis,ſc.perfectionis,determinationis in eſſe naturæ,& determinationis in eſſe morali, quamuis facilitatem ex parte operantis tantum præbere videatur.p. 49.ar.3.12æ.

Habitus quia & habitus& formæ ſunt vtraq; ſortiri poſſunt diſtinctiuas,ſ. propria formarum & propria habituum.ſic hoc intedit litera.q.54.ar.2. & non quod cum diſpoſitione harum ſiet indiſpoſitio horum. pag.156. 12æ.part.

Habitus idem poteſt tranſire de bono in malum aut econuersò, ſed quod idem ſit bonus & malus eſt impoſſibile.q.54.ar.3.p.157.12æ.

Habitus idem numero in ſe immutatus non poteſt fieri de non virtute virtus.q.55.ar.1.p.180.12æ.

Habitus moralis habet rationem virtutis humanæ inquantum rationi cõformatur:non conformitate ſuperadditæ relationis, ſed conformitate eſſentiali.q.58.ar.2.p.171.12æ.p.

Habitus proprius alicuius operis non eſt virtus ſi non ſit in cõſummatiua potentia operis.q.58.ar.3.ad 2 p.172.12æ.

Habitus dans ſola facultatem bene operandi, dat bonitatem operationis, in potentiam, habitus autem dans etiam rectum vſum eius dat bonitatem operationis in actu: quia vſus conſtituit operationem in actu,quia eſt applicatio potentiæ ad ipſam.163.12æ.p.

Habitus per ſe infuſi ſunt,qui ſola infuſione haberi poſſunt,illi autem qui poſſunt ex noſtris actib.aut natura acquiri ſunt per accidens infuſi: accidit enim eis infundi.q.51.ar.4.p.150.& q.163.ar.4.p.189.12æ.

Habitus infuſi,ex vno actu contrario corrumpuntur,non autẽ acquiſiti,q. 67.ar.3.p.204.12æ.

Habitum quorundam perficere non ſe extendit ad vti ipſo habitu, id eſt, quidam habitus ſunt perfectiui & inclinatiui potentiarum abſolute in ordine ad cauſanda opera,ſed non perficiunt eaſdem potentias vt ſtant ſub voluntate vtente, & iſti ſunt artes & ſcientiæ. Quidam verò perficiunt & inclinant potentias non ſolùm abſolutè, ſed etiam vt vtuales, ſiue imperatiue ſiue exequutiuè,& hi ſunt virtutes morales,quæ ex propria ratione inclinant voluntatem ad rectum ſui vſum.q.56.art.3.p.143. 12æ.part.

Habitus perficiens potentiam vt eius propria perfectio ſecũdum id quod habet de actu,perficit & cõplet actiuitatem potentiæ: ſecundum id autem quod eſt in potentia:appropriat potẽtiam ed ſuſceptionem vltimæ perfectionis,id eſt operationis perfectæ.p.49.ar.3.12æ.

Habitus & potentia concurrunt ad effectiuè cauſandum actum, non ſicut cauſæ partiales & vniuocæ,neque ſicut intenſum & remiſſum, ſed ſicut imperfectum differt à ſeipſo perfecto.p.49.42.3.12æ.par.

Hæreſis ad rationem in ſe ſufficit quòd ſit error in his quæ fidei ſunt,ſed rationem an hæretici formaliter vltra hoc ad pertinaciam requiritur.pag. 166.col.2.lin.23.1ª.

Hæreſis & Iudaica perfidia an diſtinguatur penes figuram & manifeſtationem.q.10.ar.5.p.40.22æ.par.

Hæreſis an includat inhæſionem ad Chriſtum.q.11.ar.1.p.45.22æ.

Hæreſis eſt Arriana dicere Chriſtum minorem.q.11.ar.1.p.45.22æ.p.

Hæreſis noua de conceptu Chriſti refellitur.q.31.ar.5.p.161.3ª.p.

Hæreſim incurri ex verbis inordinatè prolatis, quomodo intelligatur. q. 16.ar.8.p.106.3ª.

Hæreticus.Cum hæreticis in vocabulis communicare quomodo prohibitum ſit.q.16.ar.8.p.105.3ª.par.

Hæreticus an Damaſcenus fuerit.p.176.col.2.lin.82.1ª.p.

Hæretici in mente ſolum,an ſint excommunicati.q.11.ar 3.4.p.47.22æ.par.

Hierarchia in qualibet ſunt diuerſi ordines.p.455.col.2.li.1ª.par.

Homicidium caſuale duobus modis imputatur, & vtriuſque modi conditiones latiſſime declarantur.q.64.ar.8.pa.121.22æ.

Homicidium.An ſuper quod datur opera rei illicitæ, & & homicidium caſuale,conſequens imputetur.q.64.ar.8.pa.121.22æ.

Homicidium quantum ad malitiam actus exterioris ſecundum ſe & quantum ad actum intentionis eſt grauius peccatum fornicatione.q.73.ar.8. pa.230.12æ.par.

Homo.An per hominem in ſtatu naturæ integræ intelligat autor hominẽ præciſè in naturalibus, ſecluſo omni gratuito dono & omni peccato præuio,an in homine habente donum iuſtitiæ originalis.q.109.ar.2.3 & 4.pa.356.&359.12æ.

Homo.An autor intendat quod homo in ſtatu naturæ corruptæ non poſſit moraliter bonum ex propriis naturalibus facere. q.109.art.2.pa.356. 12æ.par.

Homo.Et propoſitio qua probetur (ſcilicet ſolius primi agentis eſt,præparare ad vltimum finem) & veriſſima formaliter intellecta detendentia in illum quoniã nulla materia, nullum diſponens, nullum adiuuans tendit in illum finem niſi ex primi agentis motione cui conuenit primò tendere

tendere in illum.Ibi.

Homo.Iſta autoritas Io.15. Sine me nihil poteſtis facere:non eſt limitanda ad communem influxum tantum:ſed eſt vniuerſaliter vt ſonat intelligenda,& proportionaliter diſtribuenda.q.ar.6.ad 2.pag.361.12æ.part.

Homo. In homine inuenitur Dei ſimilitudo per modum imaginis ſecundum mentem, ſecundum verò alias eius partes per modum veſtigij.pa. 418.col.1.li.74.1ª.p.

Homo.Hominem ſuum angelus cuſtos nunquam totaliter dimittit.p.469. lin.75.1ª.par.

Homo. Quomodo intelligitur quod ſecundum honeſtatem ex qualibet promiſſione homo homini obligatur.q.88.ar.3.ad 1.p.299.22æ.p.

Homo. Quomodo ſtent hæc duo ſimul: homo habet donum gratiæ quo poteſt perſeuerare, & homo non poteſt ex ſola gratia perſeuerare. q. 109.art.10.p.766.12æ.p.

Homo. An verum ſit quòd in quo homo excellit, detur homini à Deo, vt ex eo aliis proſit.q.141.art.1.p.446.22æ.p.

Homo. An naturalis ratio dictet homini quòd alicui ſuperiori ſubdatur à quo egeat adiuuari, & hoc propter defectus quos in ſeipſo ſentit. q.85. ar.1.p.286.22æ.p.

Homo.Quum quæritur an homo ſine gratia per ſua naturalia legis præcepta implere poſſit,ſermo eſt de omnibus præceptis diuinæ legis,ſiue nouæ ſiue veteris.q.109.ar.4.p.259.12æ.p.

Homo an in ſtatu naturæ integræ potuerit vitare omnia peccata ex ſuis naturalibus.q.109.ar.8.p.12æ.p.

Homo an in ſtatu naturæ integræ poſſit omnia diuina mandata implere quantum ad ſubſtantiam operum.q.109.ar.4.p.3060.12æ.p.

Homò,an poſſit ſe ad Dei gratiam per ſeipſum præparare.q.109.arti.6.p. 361.12æ.part.

Homo,an poſſit diligere Deum ſuper omnia ex ſolis naturalibus ſine gratia.109.ar.3.p.358.12æ.p.

Homo an homo in ſtatu innocentiæ potuerit peccare venialiter abſque peccato mortali.q.89.ar.3.p.283.12æ.p.

Hæc literæ verba primum quod homini occurrit cogitandum cum incœperit habere vſum rationis eſt deliberare de ſeipſo, intelliguntur non ſolum de debito,ſed de facto & de ſeipſo quodammodo vt fine & quodammodo vt ad finem.q.89.ar.6.p.248.12æ.

Homo bonus eſt bonus ciuis,ſed non econuersò.q.92.arti.1.p.290.Ciuis. 12æ.par.

Homo in nullo ſtatu poteſt ex ſolis naturalibus verum aliquod ſuper naturale cognoſcere.q.109.ar.1.p.355.Intellectus.12æ.p.

Homo.Licet in ſtatu naturæ corruptæ quantũ eſt ex ſufficientia ſua poſſit ex puris naturalib.diligere Deum ſuper omnia referibilia in ipſum,non tamen poteſt diligere Deum ſuper omnia ſua ſimpliciter: quia poteſt non peccare ac per hoc non poteſt non ponere impedimentum dilectioni Dei ſuper omnia, ſicut poteſt in ſtatu naturæ corruptæ, Ibidem.

Homo conuenienter formatus dicitur de limo terræ,id eſt,terra aqua com miſta.p.411.col.1.li.30.1ª.

Homo in ſtatu innocentiæ erat incorruptibilis effectiuè: non autem formaliter.p.482.col.1.li.18.1ª.p.

Homo non habet naturaliter, ſed obedientialiter infœlicitatem ordinatam.p.53.col.1.li.69.1ª.par.

Homo non dominabatur angelis,ſed animalibus imperando: plantis verò & inanimatis vtendo, abſque tamen impedimento. pag. 427. col.1. lin. 7.1ª.part.

Homo eſt imago Dei imperfecta.p.415.col.21.1ª.par.

Homo tactu cæteris animalibus præſtat.p.336.col.1.li.21.1ª.par.

Homo dicitur,& eſt Deus propter vnionem & quomodo.q.2.art.8.pa.20. 3ª.part.

Homo quomodo prædicetur de Deo.q.16.ar.1.ad Scot.p.100.3ª.pa.

Homines prædicari de Deo ratione relationis quomodo verificetur.q.16. ar.4.ad.4.p.102.3ª.par.

Homo eſt factus Deus,an iſta propoſitione ly homo poſſit ſupponere ſimpliciter & perſonaliter.q.16.ar.7.p.104.3ª.par.

Homo Iſte,id eſt,Chriſtus incepit eſſe,an hæc debeat ſimpliciter negari.q. 16.ar 9.p.106.3ª.par.

Homo per ſolum donum gratiæ non poteſt operare bona operanda & vitare mala vitanda,ſed ad hoc aget ſpeciali auxilio Dei vltra gratiam: quia gratiam non dat quicquid opus eſt ad hæc duo. quæſt.109.arti.9.p.363. 12æ.part.

Homo exiſtens in peccato mortali, & non ſe diſponens ad gratiam ex hac ſuppoſitione quòd velit permanere in tali ſtatu, neceſſe habet peccare mortaliter, & impoſſibile eſt ei non peccare mortaliter. Ad Scotum. q.109.ar.8.ad 1.p.364.12æ.par.

Homo primus non vidit Deum per eſſentiam, ſecundum communem ſtatum illius vitæ.p.421.col.1.li.15.1ª.p.

Homo primus cognoſcebat Deum altiore cognitione quàm nos media, ſcilicet inter cognitionem patriæ & huius exilij.p.ead.lin.70.1ª.par.

Homo primus angelos per eſſentiam videre non potuit. pag. ea.col.2.lin. 62.1ª.par.

Homo primus habebat excellentiorum cognitionis modum de angelis quàm nos.p.422.col.78.1ª.par.

Homo primus omnium naturaliter ſcibilium ſciẽtiam habebat,ſuper naturalem verò quantum ad vitæ regimen opus erat:neutra autem neſciebat.p.ead.lin.94.1ª.p.

Homo primus nullo modo decipi potuit tam reſpectu ſcitorum quam neſcitorum.p.415.col.1.lin.86.1ª.par.

Homo primus in gratia creatus fuit.p.424.col.1.lin.58.1ª.par.

Homo in ſtatu innocentiæ omnes virtutes aliqualiter habuit. pa.425.co.2. lin.71ª.part.

Homo eſt liber.p.572.col.2.lin.53.1ª.par.

Homo extra paradiſum factus: & deinde in eo poſitus eſt, transferendus poſt vitam animalem in cœlum p.436.col.1.li.19.1ª.par.

Homini eſt naturale opus diligere Deum ſuper omnia,ſi naturale ſumatur pro eo quod eſt ſecundum naturam,non autem ſi ſumatur pro eo quod fluit ex natura.p.358.12æ.par.

Hominis primi opera ex parte gratiæ efficaciora erant.pag.426.col.1.lin. 16.1ª.par.

Hominis primi opera erant efficaciora ad meritum ex quantitate operis abſolute.p.426.li.21.1ª.par.

Hominis primi opera erant minus efficacia ex quantitate proportionali operum.p.426.li.22.1ª.p.

Hominis corpus fuit à Deo immediatè formatum.p.420.col.1.li.44.1ª p.

Hominis in productione ſcriptura ſpeciali loquendi modo vtitur.p.413. col.1.lin.49.1ª.p.

Hominem venerari inquantum imago Dei eſt,an ſpectet ad latriam vel duliam.q.103.ar.3.p.364.22æ.par.

Homines quoſdam Deus reprobat & quoſdam prædeſtinat, vt ſua bonitas repreſentetur,& per modum miſericordiæ partitiuè,& per modum iuſtitiæ primitiuè.p.331.col.2.lin.96.1ª.par.

Homines inter neceſſe eſt aliquam diſparitatem in ſtatu innocẽtiæ fuiſſe. pag.427.lin.77.1ª.par.

Homines fuiſſent nati cum iuſtitia.p.433.col.1.li.23.1ª.p.

Homines non poſſunt aſſumi ad ordines angelorum quò ad naturæ gradum.p.459.col.1.lin.33.1ª.par.

Homines inter meliorem habens tactum eſt melioris ingenij.pa.131.col.2. lin.16.1ª.par.

Homines non poſſunt docere angelos,ſed tantummodo eis loqui.pa.483. col.2.li.14.1ª.par.

Homines in termino non habebunt cuſtodes,ſed congregantes aut puniẽtes ſocios.p.469.col.2.li.21.1ª.par.

Homines indifferẽtes ad angelorum ordines aſſumuntur.p.459.li.71.1ª.p.

Homines per angelos illuminantur.p.473.col.2.li.30.1ª.p.

Homines ab angelis,cuſtodiri neceſſe eſt.p.467.col.2.li.51.1ª.par.

Homines & alia animalia quomodo in delectationibus trium ſenſuum differant.q.141.ar.7.ad 3.p.472.22æ.par.

Homines beati in ſuperioribus ordinib.angelorum an illuminent angelos minus beatos in inferioribus ordinibus conſtitutos.q.181.art.3.pag. 469.22æ.par.

Hominum cuſtodia eſt duplex,particularis ſcilicet & vniuerſalis. pa.468. li.84.1ª.p.

Hominum cuſtodia particularis ad infinitum ordinem angelorum tãtùm pertinet.p.468.li.89.1ª.p.

Hominum cuſtodia vniuerſalis ſecundum diuerſos ordines multiplicatur p.468.co.2.li.7.1ª.

Hominum peccata omnia indirectè à dæmone cauſantur.pag.472.co.1.li. 10.1ª.par.

Hominum omnia peccata directè à dæmone non cauſantur.pag.472.li.21. 1ª.part.

Hominibus ſingulis ſinguli angeli ad cuſtodiam deputantur. pa.468.co.1. lin.7.1ª.p.

Honor. An diſtinctio trimembris inordinati appetitus honoris ſit ſufficiens.q.131.ar.1.p.446.22æ.p.

Honorare aliquem propter diuitias,an ſit acceptio perſonarum.q.123.art. 3.p.421.22æ.p.

Honorari vt cauſa honoris non eſt honorari ſimpliciter: quia ly vt cauſa honoris eſt conditio diminuens.q.25.ar.1.p.237.3ª.

Honoris relationes in Deum & proximum in litera poſitæ, an requiratur actualiter.q.131.ar.1.p.446.22æ.p.

Hoſtia.vide Sacerdotes.

Humanum. Cuius exorbitantiæ cauſa eſt dualitas naturarum ſubordinatarum in homine,quarum vna contrariatur alteri.quæſt.71.art.2.pag.217. 12æ.part.

Humanum. Quum dicitur quòd humana natura non conſtituit diuinam perſonam ſimpliciter, ſed conſtituit eam ſecundum quod denominatur à tali natura,quomodò denominatio ſumatur,quęſt.3.artic.1.ad 3.p. 27.3ª.par.

Humanum corpus Deus inſtituit in optima diſpoſitione ſecundum conuenientiam ad animam rationalem & eius opera. pag.412. col.1.lin.72. 1ª.part.

Humana natura in Chriſto, an inclinetur ad propriam perſonalitatem.q. 4.ar.2.ad 3.p.39.3ª.par.

Humanæ dignitatis explicatio.q.4.ar.6.p.43.3ª.par.

Humani actus dicuntur qui ſunt proprij homini in eo quòd homo in quibus à brutis differt: ſunt actus intellectus & voluntatis, tam eliciti quã imperati.p.476.1.li.67.1ª.p.

Humanorum ſenſuum perfectionem in vnitate veritatis conſiſtere intelligitur & in eodem,& in diuerſis nominib.q.148.ar.1.ad p.489.22æ.

Humidum radicale quonam modò à nutrimentali diſtinguatur.pa.49.co. 1.li.81.1ª.p.

Humilitas.An quis poſſit ſe credere omnib.viliorem abſque falſitate.q.161 ar.5.p.650.22æ.p.

Humilitas an ſit magnanimitas,vel virtus diſparata ab ea.q.161.ar.1.pa.551. 22æ.parr.

Humilitas quo pacto eſt moderatiua ſpei.& tamen eſt circa omnia. q.161. ar.5.p.551.22æ.

Humilitas an ſit virtutib.aliis ab intellectualib.& iuſtitia nobilior ſimpliciter ſecundum quid.p.559.22æ.

Humilitatis ad iuſtitiam comparatio,an ſit bene aſſignata.p.569.22æ.

Humilitatis proprius actus eſt contemnere ſublimitatem terrenam.pagi. 569.22æ.

Humiliare ſeipſum an ad humilitatem propriè ſpectet. q.161.ar.2.pag.553. 22æ.part.

Humilitate an iuſtitia particularis ſit excellentior.p.566.22æ.p.

Hypoſtaſis diuina melius dicitur quòd relationib. diſtinguatur quam per originem.p.191.co.1.li.92.1ª.p.

Hypoſtaſis.Vide Homo,Chriſtus.Vniri.

I

Iacob an ſit excuſabilis in his quæ egit emendo primogenituram.q.100. ar.4.p.356.22æ.p.

Iacob an viderit Deum per eſſentiam.q.12.ar.11.1ª.par.

Iactantia de malo perpetrato : & de ſcientia vera animo nocendi, aut de malo non perpetrato, an ſit iactantia.q.113.art.2.pa.389.22ſ.par.

Iactantia in quinque caſibus eſt peccatum mortale.q.113.pa.389.22ſ.

Iactantia an fiat tantum verbis.q.132.ar.5.pa.146.22ſ.par.

Ianua cœli per ſimilitudinem dicitur fruitionis diuinæ conſecutio.q. 49. 5.ar.5.pa.234.3ª.par.

Idea ſignificat formam rei alicuius præter rem ipſam exiſtentem pa.234.li. lin.75.1ª.par.

Idea an ponatur vt exemplar, vel vt principium eſſendi. pag.234. lin. 93. 1ª.part.

Idea an ſit eſſentia diuina.pa.234.col.2.lin.23.1ª.par.

Idea quomodo ad eſſe ſe habeat & quid eſſe ſubiectum ſit.pa.95. col.2.lin. 62.1ª.par.

Idea ſignignificat eſſentiam diuinam exemplariter mutabilem. pa.97.col. 1.lin.91.1ª.par.

Idea ſecundum quid eſt, omnium exemplar quæ à Deo ſecundum quodcunque tempus fuerunt.pa.97.col.2.lin.83.1ª.par.

Idea vt ratio eſt omnium factibilium & cognoſcibilium ſecũdum proprias rationes tam ſpeculatiuè quàm practicè.pa.97.li.85.1ª.par.

Idea vt ratio reſpondens cauſæ primæ eſt idea corporis, quod eſt genus in in prædicamento ſubſtantiæ.pa.97.li.96.1ª.par.

Idea inuenitur entis vnius & boni: ita quod illa eſt Deus.pag.32. col.1.lin. 95.1ſ.par.

Idea boni quo pacto Ariſtoteles cum Platone conueniant.pag.32.col.2.li. 3.1ª.part.

Idea vnius & boni omnia bona denominantur.pa.32.li.25.1ª.par.

Ideæ reſpectus quis & quomodo intelligatur.pa.79.li.58.1ª.par.

Ideæ an ipſa diuina eſſentia exiſtant vt eſt obiectiua rerum ratio & quomodo ipſæ cum ratione ſe habeant, & alia multa de ideis.pa.90.col.2.li. 33.1ª.par.

Ideas in mente diuina ponere neceſſe eſt.pa.95.col.1.li.70.1ª.par.

Ideas plures ponere neceſſe eſt.pa.96.col.2.li.70.1ª.pa.

Ideas tam in artificibus quàm in Deo dupliciter intelligi contingit.pa.97. col.2.lin.16.1ª.par.

Idem inquantum idem inconuenit multiplicari, & non multiplicari, ſed inquantum aliquo modo differens eſt ab ipſo, poteſt multiplicari & nõ multiplicari.q.113.ar.6.ad 2.pa.379.12ſ.par.

Idem realiter & conuertibiliter impoſibile eſt ſeparari: ſed quæ ſunt idem realiter & non conuertibiliter, poſſunt ſeparari ex parte qua non eſt conuertibilitas.q.113.pa.379.12ſ.

Identitas extremorum inter ſe an talis qualis eſt eorum in tertio. pag.152. col.2.lin.69.1ª.par.

Idololatria an ſit grauiſſimum peccatorum.quæſt.94.art.2.& 3.pag.329,& 22ſ.part.

Idololatria exterior, an ſit grauius peccatũ, quã infidelitas.q.94.p.329.22ſ.

Idololatriæ actus exterior tantùm eſt peccatum mortale.q.12.ar.1.ad 2.p. 49.22ſ.par.

Idololatriam committens Chriſtianus ſecundum actum exteriorem tantùm, an incurrat eccleſiaſticas cenſuras latas contra hæreticos.q.94.ar. 1.pa.330.22ſ.par.

Ieiunium. An inuitantes ad comedendum, & miniſtrantes comedentibus in die ieiunij, vbi ſcitur vel creditur communiter, quod nolunt ieiunare, peccent mortaliter.q.147.ar.4.ad 2.pa.486.22ſ.par.

Ieiunium. An cauſa rationabilis excuſans potentes ieiunare ſit ſola neceſſitas vel etiam pietas.q.147.ar.3.pa.483.22ſ.par.

Ieiunium. An ratio autoris ad excuſandos pueros à ieiunio ſit valida.quæ. 147.ar.3.pa.483.22ſ.par.

Ieiunium. An ſenes & mulieres prægnantes teneantur ad ieiunium. q.147. pag.483.22ſ.

Ieiunium. An vnica comeſtio ſit ab eccleſia ſtatuta.q.147.artic.6.pag.487. 22ſ.par.

Ieiunium. An vſus comeſtibilium ſit modum medicinæ licitus tam veſpertina hora quam aliis horis.q.147.pa.487.22ſ.

Ieiunium. An propter ſuſtentationem naturæ liceat illa eadem refectione vti hora veſpertina qua ieiunantes vtuntur per modum medicinæ.q. 147.pa.487.22ſ.

Ieiunium. An liceat pro ſuſtentatione naturæ vti refectione veſpertina in mane, & prandere veſpere abſque ſolutione ieiunij.q.147.art.5.pa.486. 22ſ.par.

Ieiunium. An neſciens vel non cogitans iſtas cauſas medicinæ vel ſuſtentationis, ſed ſimplici corde, tanquam ex conſuetudine communi ſumẽs refectionem veſpertinam violet ieiunium.q.147.arti.5.p.486.22ſ.part.

Ieiunium. An potus qui dicitur ſumi ad alterationem corporum & digeſtionẽ ciborum ſit licitus, quum medici teſtentur potum tam vini quàm aquæ poſt horam lædere corpus, digeſtionemque impedire.q.147.pag. 468.22ſ.par.

Ieiunium. An in cauſa dubia circa obſeruandum ieiunium eccleſiæ poſſint ordinarij diſpenſare.q.147.art.4.pa.485.22ſ.par.

Ieiunium an per quælibet vitia adiũcta deſinat eſſe actus virtuoſus. q.147. ar.2.ad 1.pa.483.22ſ.par.

Ieiunium exultationis an ſit in præcepto.q.147.art.5.ad 2.pa.477.22ſ.part.

Ieiunium frangendo an toties quis in eodem die peccet mortaliter quoties comedit, an ſemel tantum.q.147.ar.8.pa.489.22ſ.par.

Ieiunium an frangat qui hora cœnæ comedit quæ communiter aſſumuntur ad nutrimentum, vt fructus, panis & huiuſmodi.q.147.art.6.pa.487. 22ſ.part.

Ieiunium eccleſiæ frangens, non ex contemptu, ſine cauſa tamen rationabili, an peccet mortaliter.pa.465.22ſ.par.

Ieiunare. An is qui non indiget ieiunij remedio ad delectationem cohibitionemque culpæ, nec ad mentis eleuationem teneatur ex præcepto eccleſiæ ad ieiunium.q.157.ar.1.ad 2.pa.384.22ſ.par.

Ieiunare non obligati ex præcepto eccleſiæ, an teneantur abſtinere à carnibus & lacticiniis, &c.q.147.ar.8.pa.490.22ſ.par.

Ignis ceſſante motu cœli non poſſe comburere ſtipulam: quia ſecundus motor à primo dependet.q.109.ar.1.pa.355.12ſ.par.

Ignorantia. Quomodo intelligenda ſint hæc literæ verba, Inquantum remanet in ignorante de voluntario, intantum remanet de intentione peccati, & ſecundum hoc non erit per accidens peccatum.q.76.art.3.p.241. 12ſ.par.

Ignorantia. Quum inter ignorantiam malæ electionis & ignorantiam iuris differentia ſit, quòd ignorantia electionis conſiſtit in ipſa voluntaria actuali in conſideratione, ignorantia vero iuris in voluntaria habituali priuatione ſcientiæ: quandoque aliquis ex actuali obliuione eius quod ſcit & habitualiter meminit, operatur, neutram ignorantiam incurrit: quoniam omnium reminiſci ſupra hominis eſt facultatem.q.6.art.8.pa. 27.12ſ.par.

Ignorantia. Peccata quæ ſunt ſecundum ſe mala & fiunt ex ignorantia iuris, ſunt eiuſdem ſpeciei cuius eſſent ſi fierent à ſciente: quia ſunt voluntarij in ſeipſis per ſe & directè, non ſolum materialiter ſed formaliter ſecundum conuerſionem ad obiectum: quamuis ſecundum contrarietatem ad virtutem, indirectè, & per accidens ſint voluntarij.q. 76.ar.4.p. 343.12ſ.par.

Ignorantia. Peccata quę fiunt ex culpabili propter negligentiam ignorantia facti non ſunt eiuſdem ſpeciei cuius eſſent facta à faciente. ſed ſpectant ad ſpecies peccatorum directè volitorum: qui plus requiritur ad rationem ſpeciei propriæ, quàm actu voluntarij: oportet enim eſſe per ſe intentum id vnde ſpecies ſumitur.q.76.ar.4.pa.33.22ſ.par.

Ignorantia. Peccata quæ fiunt ex ignorantia iuris poſitiui quæ non ſunt ſecundum ſe mala, ſed ſolùm quia prohibita, quia obiectum formale velatur, non ſunt eiuſdem ſpeciei facta ab ignorante eius & à ſciente.qu.76. pa.343.12ſ.par.

Ignorantia. Peccata facta ex ignorantia facti culpabiliter, ſiue ſint ſecundum ſe mala ſiue non, redeunt ad naturam ſuæ ſpeciei: quoniam culpam impedit velamen ignorantiæ à locando actum extra intentum.q.76.pa. 343.12ſ.par.

Ignorantia. Quando non aufert propriam & perfectam ſpeciem deliberato peccato quod ex ea ſit, non aufert per conſequens id quod ex ꝓpria ſpecie ſibi vendicat ſcilicet eſſe mortale & eſſe mortale grauioris ordinis. Quando verò ignorantia diſtrahit ſequens peccatum in ſpeciem alterius peccati (puta ebrietatis venenationis nõ diſcretiſſimè) tunc quia peccatum ſequens non ſortitur propriam ſpeciem, quantumcunque ſecundum ſe eſſet mortale aut grauioris ordinis non facit actum ex veniali mortalem, nec ex mortali leuioris ordinis mortalem grauioris ordinis, quamuis aggrauet vt circunſtantia, quia circunſtantia non habens propriam ſpeciem nunquàm aggrauat infinitum, nunquam transfert in proprium ordinem.q.76.p.343.12ſ.p.

Ignorantia adiuncta ſequenti peccato, non auget, ſed diminuit illud: quia plus adimit de grauitate illius, quàm apponat de grauitate propria.qu. 76.p.343.12ſ.

Ignorantia an maior ſit peccantis ex paſſione quàm ex malitia.q. 78.art.4. ad 1.p.151.12ſ.p.

Ignorantia duplex. Vna priuans vſu rationis: altera priuans ſola ſcientia eius quod ſcire tenetur. Et hæc eſt duplex, ſ. iuris & facti.q.76.ar.4.pag. 243.12ſ.p.

Ignorantia ex parte rei ſcitæ, eſt ſecundum triplicem ſcientiam triplex.q. 76.ar.4.ad 1.p.243.12ſ.

Ignorantiæ ſufficienter enumerantur duæ tantum eius quodo quis ſcire tenetur, ſ. affectata vt liberius peccet, & per negligentiam.q.76.ar.2.pa. 241.12ſ.

Ignorantia ex parte rei ignoratæ tantum (id eſt non ex parte ignorantis, id eſt non culpabilis) excuſat totaliter ab inuoluntario id quod eſt effectus proprius ignorantiæ, ſiue det operam rei licitæ, ſiue illicitę.p.76. ar.2.p.241.12ſ.p.

Ignorantia cauſans per accidens actum vt remotio prohibentis de ſe (id eſt de ſua propria ratione) ſibi vendicat quod actus ille ſit inuoluntarius, ignorantia ſiquidem vt remotio prohibentis eſt cauſa non per ſe, ſed per accidens inuoluntarij, ignorãtia autem vt abſentia ſcientiæ, eſt cauſa per ſe inuoluntarij.q.76.ar.3.p.242.12ſ.

Ignoratia eſt cauſa per accidens peccati, non ens enim non eſt cauſa per ſe entis & ponitur cauſa vt remouẽs prohibens, ſeu remotio prohibentis.q.76.ar.1.d.204.12ſ.p.

Ignorantiam tollentem totaliter vſum rationis excuſare à toto, eſt verum per ſe loquendo: ſed per accidens contingit non excuſari: cùm enim ignorantiæ tali coniungitur quod eſt voluntaria culpabiliter, tunc ratione iſtius accidentis non excuſat à toto, quæſt.76.ar.4.pag.43. 12ſ.par.

Ignorantia ſemper excuſat à toto inuoluntario vt ſic. Et quando dicitur quod aliquando excuſat à tanto, ſed non à toto, intelligitur de ipſo inquantum habet rationem voluntarij.q.76.ar.3.p.241.12ſ.par.

Ignorantia concomitans (ſeu quæ non eſt cauſa actus peccati) quia non cauſat inuoluntarium actum, ideò non excuſat à per ſe ſpectantib. ad actum illum. Cum quo tamen ſtat quod excuſet ab omnino per accidens: quia nullus ſit ex illa ignorantia in eo actus volendi illa. q.76.pa. 241.12ſ.p.

Ignorãtia non eſt ſecundum ſe peccatum: quia omne ſecundum ſe vitium mortale opponitur ſecundum ſe alicui virtuti mortali: ignorantia autem non opponitur alicui virtuti mortali ſed ſcientiæ. Et quia non eſt ſecundum ſe peccatum, oportuit reſpondendo dicere ſecundum quid eſt peccatum, & dictum eſt ſecundum negligentiam. q.76.art.2.pagin. 241.12ſ.par.

Ignorantiam inter defectus communes vbi de defectibus corporis agitur computare, quomodo licuerit.q.14.ar.4.pa.91.3ª.par.

Ignotum non ſpecificat quo ad repoſita per ſe in ſpecie, ſecus autem eſt de reductiuè ad ſpeciem pertinentibus.quæſtio.76.articu.4.pagin.243. 12ſ.part.

Illicitum quomodo accipiatur in materia diuinationis.q.95.ar.4.pag.336. 22ſ.part.

Imaginatio tam imaginari vel non imaginari quàm imaginari hoc vel illud ſubeſſe intelligitur imperio noſtro quatenus pendet ex parte animę pa.54.12ſ.par.

Imaginatio non quorumcunque, ſed conſideratorum à ratione, ſubeſt imperio rationis.q.17.ar.7.ad 3.pa.54.12ſ.par.

Imago

Imago proceſſus diui Thomæ, quo probat imaginem eſſe adorandam eadem adoratione qua Chriſtus, quomodo valeat.q.25.art.3.ad Duran. p. 139.3ª.par.

Imago in diuinis nomen perſonale eſt.pa.54.li.44.1ª.par.

Imago eſt nomen proprium filij.q.54.1ª.par.

Imago trinitatis inter creaturas rationabiles exiſtit.pagin.218.colum.1.li. 56.1ª.par.

Imago creationis in omnibus hominibus exiſtit: recreationis in iuſtis tantum: ſimilitudinis autem ſolum in beatis.pa.417.co.1.li.46.1ª.p.

Imago naturæ perſonarum imaginem nõ excludit: ſed potius illam infert. pa.417.co.2.li.36.1ª.par.

Imago trinitatis in mente primò attenditur ſecundum actum verbi & amoris: ſecundariò autem ex conſequenti ſecundum potentias & præcipue habitus.p.419. col.2.li.8.1ª.par.

Imago trinitatis attenditur in anima ſecundum quod fertur aut nata eſt in Deum ferri notitia & amore.p.419.li.81.1ª.par.

Imago propriè dicitur, quòd procedit ad ſimilitudinem alterius, id autẽ à quo procedit dicitur propriè exemplar, impropriè autem imago.q.35. ar.1.1ª.par.

Imaginis conditiones quæ & vnde oriantur.p.173.co.1.li.3.1ª.par.

Imagines Dei an ſint licitæ.q.25.ar.3.ad 1.pa.139.3ª.par.

Imagines aſtronomicæ an ſint damnatę ſimpliciter, & ab authore.q.96.ar. 2.2.p.343.22ſ.par.

Immutabile quomodo impropriè ſumatur: & quomodo propriè.pag. 42. co.li.54.1ª.par.

Imperium Ad imperij rationem tria concurrunt, ſ. ordinatio alicuius ad aliquid intimatio & motio quorum duo prima pertinent ad rationem tertium autem ad voluntatem.q.17.ar.1.pa.52.12ſ.p.

Imprudentia priuatiuè an ſit ſeparabilis ab imprudentia contrariæ. q.35. ar.1.p.178.22ſ.par.

Imprudentia acquiſita an corrumpatur per vnum actum pœnitentiæ.q.53. ar.1.3.p.86.2ª.par.

Imprudentiæ peccatum an conſiſtat in habitu.q.53.ar.1.p.189.22ſ.par.

Incarnatio. De incarnatione dupliciter loqui contingit.articul.1.pagin.2. 3ª.part.

Incarnatio Chriſti non debuit fieri in principio mundi, nec in finem mundi differri.q.1.ar.6.pa.9.3ª.par.

Incarnationis myſterium quando ſignificetur.q.1.ar.1.pa.2.3ª.par.

Incarnationis pluralitatem quare ſanctus Thomas his non inueſtigauerit.q.1.pa.2.3ª.par.

Incarnationis poſſibilitatem quomodo tractauit.q.13.p.2.3ª.par.

Incarnari plus ſignificat quam exprimat.q.1.ar.1.in tit.pa.2.3ª.p.

Inclinatio naturalis, & natura quomodo ſumatur.pagin.275.colum.1.lin. 50.1ª.par.

Incontinens concupiſcenti quare ſit turpior.qu.155. articul.4. pagin.535. 22ſ.par.

Incontinentia. An paſſio non ſit per ſe cauſa ſed occaſio incontinentiæ.q. 55.ar.1.pa.5.22ſ.par.

Incontinentia ſecundo dicta eſt propriè incontinentia.q.155.ar.1. pa.533. 22ſ.par.

Incorporari Chriſto quotupliciter contingat.q.1.ar.9.22ſ.p.

Indignatio an ſit in litera bene explicata.q.158.ar.7.pa.547.22ſ.p.

Indignatio an ſit dicenda filia iræ vel mater.q.158.art.7.pa.547.22ª.p.

Indiuiduum quare indiuiduum dicatur.pag.18.co.1.li.67.1ª.par.

Indiuiduum ſubſtantiæ cum quibus conueniat.pa.553.co.2.li.95.1ª.par.

Indiuiduum vnum immaterialis ordinis, æquiualet non tantum infinitis indiuiduis materialibus ſub vna ſpecie, ſed etiam ſub vno genere etiam analogo, q.10.ar.1.ad 3.pa.37.12ſ.p.

Indiuiduationis cauſa an in materia recipiatur: vel non recipiatur.pag.18. co.1.li.67.1ª.part.

Indiuiſibile actu tam ſecundum continuitatem quàm ſecundum diffinitionem eſt prius notum oppoſita diuiſione.pa.391.co.1.li.55.1ª.par.

Indiuiſibile omnino ſcilicet actu & potentia eſt poſterius naturaliter diuiſibili.p.391.li.88.1ª.par.

Inducere aliquem ad furtum & huiuſmodi, an ſit ſcandalum.q.43. ar.1.2.3. & 4.p.149.150.22ſ.p.

Inducere volens aliquem ad religionem debet conſiderare duas conditiones.q.189.ar.8.pa.680.22ſ.par.

Inducere aliquem ad religionem conuentualium an ſit laudabile.q.189.p. 680.22ſ.par.

Ineſſe. In iſta maxima, omne quod ineſt alicui perſonæ ſiue pertineat ad naturam illius ſiue nõ: vtitur ei in perſona, ſumitur in eſſe propriè vt in eſſe diſtinguitur contra extrinſecus adiacere.q.2.ar.2.p.11.3ª.part.

Infallibilitas diuina quo pacto cum cauſa libera ſaluetur.pagi.127.2.li.18. 1ª.par.

Infamia inquiri an poſſit de omnib. contra infamatum de vno.q.69.ar.1.& 2.pa.236.& 237.q.70.ar.1.pa.2.9.22ſ.par.

Infamia quid dicatur.q.69.ar.1.2.pa.216.22ſ.p.

Infamans ſeipſum propter tormenta, an peccet mortaliter, & teneatur ad reſtitutionem.q.73.ar.1.pa.247.22ſ.par.

Infans. An infans baptizatus teneatur in principio ſuæ diſcretionis ad cõuerſionem in Deum, ſicut & non baptizatus. Et ſi teneatur, an quilibet baptizatus ſit de hac præcepti obſeruatione dubius & teneatur conſequenter confiteri tanquam de dubio.q.89.ar.6.p.284.12ſ.par.

Infernus puerorum à S. Thoma comprehẽditur ſub inferno damnatorum. q.52.ar.2.pa.243.3ª.par.

Infidelitas. Quomodo contingat multos errores in vna infidelitate, & in multis ſpeciebus infidelitatis aliquem inueniri.q.10.ar.5.3.p. 41. 22ſ.p.

Infidelitas an rationabiliter dicatur eſſe peccatum.q.10.ar.1.pa.37.22ſ.par.

Infidelitas quomodo ponatur grauiſſimum peccatorum.q.10.ar.3.pag.38. 22ſ.par.

Infidelitatis diuerſæ ſpecies an attendantur ſecundum errores.q.10.ar.5. pa.40.22ſ.par.

Infideles adultos ad fidem cogere an principibus liceat.q.10.ar.8.pag.42. 22ſ.par.

Infideles quomodo ſubſint iudicio eccleſiæ.q 10.ar.9.pa.43.22ſ.par.

Infidelibus videntes ſpectantia ad eorum cultum an peccent.q.10.ar.4.p. 39.22ſ.par.

Infinitum per eſſentiam quid ſignificare habeat.p.34.co.2.li.2.1ª.p.

Infinitum ſecundum eſſentiam ab infinito ſecundum quantitatem in quo differat.p.34.1ª.par.

Infinita Deus an cognoſcat.p.88.co.1.li.52.1ª.par.

Infinitorum an ſcientia viſionis ſit: p.88.li.61.1ª.par.

Infinita propter quid Deus abſolutè nouit: & propter quid ſcientia viſionis exiſtat.p.88.li.88.1ª.par.

Infirmitas corporis voluntaria non excuſat à peccatis ſequentibus, durante illius infirmitatis affectu.q.77.ar.7.pa.249.12ſ.p.

Informandi duplex eſt modus.q.2.ar.1.p.10.3ª.par.

Ingenitum eſſe eſt patris proprium.p.168.col.2.li.72.1ª.par.

Ingenitum cum cõſtet ex in, & genitum: vtrumque multiplex eſſe dicitur. p.169.co.1.li.13.1ª.par.

Ingenitũ ſumitur tripliciter ſcilicet negatiuè extra genus in genere Dei & in genere principij diuini primum, & etiam conuenit creaturis non generatis, ſecundum ſpiritui ſancto, tertium autem eſt notio patris tantum.q.33.ar.4.1ª.par.

Ingenitæ duæ perſonæ quare in diuinis eſſe non poſſint.pagin.169.lin.70. 1ª.part.

Ingratitudo quantificatur ex beneficio.quæſtion.88.ar.1.ad 1.pag.428.co. 2.3ª.par.

Ingratitudo an ſit peccatum mortale propter conditionem eius quod omittitur.q.10.ar.1.pa.38.22ſ.par.

Ingratitudo conſequens peccatum mortale an habeat perfectam rationẽ ingratitudinis q.10.pa.38.22ſ.par.

Ingratitudo formaliter quot modis inueniatur.q.10.p.38.22ſ.par.

Ingratitudo materialiter ad quam ſpeciem ſpectet.q.10.p.382.22ſ.par.

Inimicum non dirigere & negare ei loquelam quomodo & quare licitum ſit.q.25.ar.8.9.pa.95.22ſ.par.

Iniuſtitia acceptionis & dationis ſecundum ſe in illicitè acquiſitis penes quid attendatur.q.32.ar.7.p.118.22ſ.par.

Iniuſtum facere ex ſuo genere eſſe mortale, quomodo intelligatur.qu.59. ar.4.p.203.22ſ.p.

Innocentiæ in ſtatu an defectus aliquis fuerit.p.429.co.2.li.80.1ª.p.

Innocentiæ in ſtatu ad generis humani multiplicationem generatio fuiſſet.p.430.co 1.li.78.1ª.p.

Inobedientia Dei an ſit grauius peccatum quam homicidium & ſimilia in proximum.q 105.ar.2.p.371.22ſ.

Inſtrumentum defectiuum ad artis opus dupliciter concurrere contingit p.117.co.1.li.57.1ª.p.

Inſtrumentum quotuplex ſit.q.62.ar.5.1.3ª.p.

Intellectus. An corpus Chriſti ſacramentaliter videatur ab intellectu viatoris nec ab intellectu angelico naturaliter, quia iſte modus eſſendi eſt penitus ſupernaturalis.q.66.ar.7.p.352.co.2.3ª.p.

Intellectus. Quomodo teneat proceſſus literæ, probãtis quod intellectus mouet voluntatem per modum principij formalis, præſentãdo ei ſuum obiectum.q.9.ar.1.p.32.12ſ.

Intellectus creatus non humanus an poſſit abſolutè: ſiue per potentiam in alio ſiue in ſe videre per eſſentiam, id eſt intelligere quidditatem ita vt completè determinare, ſciat quæſtionem quid eſt de Deo.p.52 co.1.lin. 87.1ª.par.

Intellectus creatus an Dei eſſentiam videre poſſit: & quorum hæc opinio fuerit.p 53.co.1.li.3.1ª.

Intellectus creatus an naturaliter Deum videre deſideret, pagina 53.88. 1ª.part.

Intellectus aliquis creatus eſt impoſſibile, quod ꝑ ſua naturalia eſſentiam Dei videat.p.55.co.li.47.1ª.

Intellectus creatus ad diuinam viſionem lumine creato eget, p.57.co.1.li. 69.1ª.p.

Intellectus creati augmentum ad videndum Deum an ſit extra totum ordinem connaturalem ad videndum Deum.p.57.c.2.li.60.1ª.p.

Intellectus agens ſi ſit ſubſtantia ſeparata eſt vnus numero, ſi aliquid animæ multiplicatur cum ea.p.355.co.1.li.55.1ª.p.

Intellectus ex hoc, quòd reflexè reſpicit ſingularia an in eo memoria inſit p.356.co.1.li.94.1ª.p.

Intellectus & ratio in homine non ſunt diuerſæ potentiæ, p.357.col.2.lin. 85.1ª.par.

Intellectus ab intelligentia diſtinguitur non ſicut potentia à potentia: ſed ſicut actus à potentia.p.359.co.1.lin.84.1ª.

Intellectus ſpeculatiuus & practus non ſunt diuerſæ potentię.p.359.co.2. lin.31.1ª.p.

Intellectus mouet voluntatem finaliter.p.307.co.2.li.89.1ª.p.

Intellectus coniunctus corpori poſſibili non poteſt intelligere niſi conuertendo ſe ad phantaſmata.p.381.co.1.li.37.1ª.p.

Intellectus noſter an ſingulare per ſeipſum cognoſcat.pagin.381.2.lin.89. 1ª.part.

Intellectus iudicium ligato ſenſu impeditur.p.383.co.1.li.93.1ª.p.

Intellectus iudicium cur ligato ſenſu fallatur.p.383.co.2.li.26.1ª.p.

Intellectus noſter intelligit materialia à phantaſmatibus abſtrahendi. pa. 384.co.1.lin.22.1ª.p.

Intellectus agentis illuminatio ſuper phantaſmata an aliquid poſitiuum in eis ponat 384.co.2.1ª.p.

Intellectus non poteſt multa per modum multorum intelligere.p.387.co. 2.li.fi.1ª.p.

Intellectus non intelligit componendo & diuidendo. pag.388.co.2.li.95. 1ª.part.

Intellectus circa quod quid eſt non fallitur niſi per accidens.pa.389.co.2. li.8.1ª.par.

Intellectus nullus creatus ĩ Deo omnia videre poteſt, ſed iuxta Deum videndi motum plura vel pauciora p.59.co.2.li.35.1ª.p.

Intellectus conceptus an aliud ſit ab ipſa actuali intellectione.p.143.co.2. li.88.1ª.

Intellectus à voluntate in quo actu differat.p.147.co.2.li.85.1ª.

Intellectus noſter poſſibilis nunquid in angelis eſſe dicatur, pa.252.co.2. lin.4.

lin.4.1ª.par.
Intellectus noster quotupliciter considerari possit.p.195.colum.2.lin.39.1ª.par.
Intellectus angeli speciei propter sui excellentiam, an sit ratio seu similitudo multorum distincta, quemadmodum essentia diuina est ratio omnium.p.257.col.1.li.72.1ª.p.
Intellectui an accidat ab obiecto moueri.p.258.co.2.li.56.1ª.par.
Intellectus angelicus an ab aliquo obiecto naturaliter mobilis existat.pa.265.co.2.li.59.1ª.par.
Intellectui angelico falsitas per se esse non potest, sed per accidens, non quo ad naturalia, sed quo ad supernaturalia.p.270.co.1.li.86.1ª.par.
Intellectus & voluntas an & quomodo ad omnem veritatem determinatæ sint.p.274.co.1.li.22.1ª.par.
Intellectus solus an & quomodo ad vnum determinatus sit.pa.276.col.2.li.93.1ª.part.
Intellectum esse indeterminatum ad vnum tripliciter contingit: vno modo in actu primo. alio modo in secundo, tertio modo in particulari obiecto.pa.276.li.pen.1ª.par.
Intellectus an voluntatis respectu motor sufficiens existat: & quomodo mobile tali motori proportionari oporteat.p.295.co.2.li.83.1ª.par.
Intellectus immobilitas quomodo sit cum voluntatis mobilitate.pa.295.lin.94.1ª.par.
Intellectus an semper esse apprehendat.p.323.co.2.li.183.1ª.par.
Intellectus creatus an possit simul videre infinita, ita quod distinctè cognoscat quodlibet eorum.q.10.ar.3.pa.76.3ª.par.
Intellectus humanus an possit vti scientia infusa nō conuertendo ad phātasmata.q.11.ar.2.pa.80.3ª.par.
Intellectus angelicus & animæ separatæ & homines beati differunt.q.76.ar.7.p.362.co.2.3.par.
Intellectus beatus an per actum beatificū videat corpus Christi in eucharistia.q.76.ar.7.pa.362.co.2.3ª.par.
Intellectus practici cognitio ac veritas in actu dirigendi consistit, quæ directio infallibiliter est vera circa contingentia, si consona sit appetitu recto præcedenti. Et sic virtus intellectualis semper vera respectu contingentium saluatur: non inquantum cognitorum: sed inquantum attingibilium ab humano opere propter conformitatem ad appetitum rectum.pa.169.12æ.par.
Intellectus practici verum secūdum se quidem à rebus pendet quo ad cognoscere, ex parte autem nostri ab appetitu recto: qui facit nobis appetere finem secundum ipsius appetitus dispositionem. Quo ad dirigere verò ipsa intellectualis virtus est regula, & nostro lumini rationis naturalis & appetitiui commensuratur.quæst.64.art.3. pagi.191. Mouere.12æ.par.
Intellectus ab anima an realiter secundum Tho. distinguatur vel secundū Sco. formaliter.p.327.co.1.li.79.1ª.par.
Intellectus an essentia animæ abstractio sit.p.327.co.2.li.65.1ª.par.
Intellectum quo intelligimus esse vnum in omnibus est impossibile.p.329.li.5.1ª.par.
Intellectus de vnitate quemadmodum Auerroistæ inter se dissentiunt.pa.329.lin.72.1ª.par.
Intellectus in solo Deo est substantia: in reliquis est potentia.pa.349.col.2.li.31.1ª.part.
Intellectus noster est potentia passiua.p.350.co.1.li.3.1ª.par.
Intellectus an sit potentia passiua, vel sit potentia purè passiua.p.550.co.2.li.pe.1ª.par.
Intellectus est potentia nobilior simpliciter, quàm voluntas pa.378.co.2.lin.49.1ª.par.
Intellectus agens secundum Durādum & Gofredum an de necessitate ponatur.pa.252.co.2.li.93.1ª.p.
Intellectus agens de quo Philosophus loquitur: est aliquid animę nostrę, p.354.co.1.li.94.1ª.par.
Intellectus circa ea quæ circundant quidditatem falli potest componendo, diuidendo vel ratiocinando.p.389.co.2.li.1.1ª.par.
Intellectus non potest directè, & primo cognoscere singulare materiale.pa.381.co.2.li.13.1ª.par.
Intellectus non potest intelligere singulare indirectè.p.391.1ª.par.
Intellectus noster an possit intelligere singulare in actu recto vel reflexo.p.392.co.1.li.60.1ª.par.
Intellectus noster nec in actu, nec in habitu infinita intelligere potest sed in potentia tantum.p.392.co.2.li.72.1ª.par.
Intellectus agens est actus ipsorum intelligibilium quæ à materia abstrahuntur, & eis mediantibus possibilis intellectus intelligit.p.396.col.2.li.85.& de intellectu possibili.392.li.90.1ª.par.
Intellectus agens cum vt quoddam lumen ponatur: dupliciter aliquid illuminare dicitur, vno modo vt in se lux quædam sit & ex eo lumen diffusum maneat, alio modo vt in se lux non sit sed naturam actumque luminis tantum habeat, scilicet esse quo alia videantur.pagi.397.colum.2.li.2.1ª.par.
Intellectus instigat habitu naturali: quoniam quum indigeat speciebus intelligibilibus ad hoc q intelligat: nō est per seipsum in actu, ita quòd posit absque superaddita qualitate exire in actum intelligendi. In voluntate autem ipsa potentia vices naturalis habitus optimè præbet: quia ex seipsa naturaliter inclinatur ad tendentum in finem naturalem: secus autem est respectu supernaturalis finis.quæst.62.art.3.pag.183. Habitus.12æ.par.
Intellectus humanus an ex virtute suæ naturæ possit cognoscere omne verum non supernaturale.q.109.ar.1.p.355.12æ.par.
Intellectus practici an Deus sit obiectum.q.3.ar.6.p.12.12æ.p.
Intellectus practici actum non quærit propter seipsum sed propter actionem: quomodo intelligatur.q.3.pa.12.12æ.par.
Intellectus practici perfectior veritas, seu vera directio in agibilibus attēditur penes conformitatem ad appetitum rectum rectitudine finis moralium: quæ est bonitas moralis. In factibilibus autem attenditur penes conformitatem ad appetitum rectum rectitudine finis artificialium: q non est appetitum esse bonum moraliter: sed esse rectum, idest tendere in rectum finem.q.59.ar.5.p.169.12æ.p.
Intellectus an ex inferiori aliquo semper decipiatur.pag.423.col.2.lin.42.1ª.par.
Intellectum aliquem per speciem intelligere dupliciter cōtingit, vno modo immediatè aspiciendo repræsentatum per illam speciem, alio modo immediatè aspiciendo ipsam speciem.pa.405.co.1.li.26.1ª.p.
Intellectum agentem quidam Deum gloriosum intelligunt, qui verissimè est intellectus simpliciter, & summè agens: sed extra propria quæ nobis inquirimus.p.354.lin.vlt.1ª.par.
Intellectum agentem ponere necesse est.p.352.co.2.li.75.1ª.par.
Intellectum creatum Deus vtroque modo mouet, scilicet dādo virtutem & dando speciem intelligibilem.p.445.co.1.li.35.1ª.par.
Intellectiuum principium necesse est esse hominis formam substantialem.pa.325.co.1.li.90.1ª.par.
Intellectiuus appetitus an feratur in res singulares secundū aliquam rationem vniuersalium: sicut cum appetit aliquid: quia est bonum. pagi.362.co.2.lin.pen.1ª.par.
Intellectualitas est vltima & summa natura in vniuerso.pag.2.col.1.linea 92.1ª.par.
Intellectu quicunque creato impossibile est Deum comprehendere.p.59.co.1.li.72.1ª.par.
Intellectu & homine quomodo vnio fiat: & quid vnio illa operatur.p.316.co.1.li.1.1ª.par.
Intellectu primum quo intelligitur est idsum intelligere.pag.398.col.1.li.68.1ª.par.
Intellectui agenti duo opera attribui possunt, vnum est facere intelligibilia in potentia esse intelligibilia in actu, alterum vero illuminare intellectum possibilem, p.352.li.63.1ª.par.
Intelligere ad hoc quod aliquid in actu sit, quæ requirantur.pagi.258.lin.62.1ª.par.
Intelligere Dei est eius substantia, p.81.co.1.li.47.1ª.p.
Intelligere quo pacto in intelligente maneat, p.81.li.86.1ª par.
Intelligere quo pacto speciem intelligibilem consequatur, pagin.81.lin.91.1ª.par.
Intelligere an sit ab anima, & an intellectus concurrat merè passiuè ad obiectum actiuè.p.326.co.li.82.1ª.p.
Intelligere an sit causaliter pati.p.350.co.2.li.24.1ª.p.
Intelligere an pati formaliter sit p.350.li.95.1ª.p.
Intelligere multa vt multa, & per multas species, & per modum vnius & vnam speciem an idem dictu sit p.388.co.1.li.33.1ª.
Intelligere nostrum si actu intelligere sit, cur non statim positum in intellecta intelligitur.p.398.li.87.1ª.p.
Intelligere per conuersionem ad superiora, nunquid ipsi animę præter naturale sit.p.403.co.1.li.29.1ª.p.
Intelligere nec actio cuiusque creaturæ est eius substantia.p.246.co.2.li.43.1ª.par.
Intelligere per species vniuersales quid sit: & quotupliciter contingit.p.156.co.1.li.80.1ª.p.
Intelligere non solum est perfectio simpliciter, sed etiam intelligere omnia per vnum.p.256.co.1.li.76.1ª.p.
Intelligendi actus quo Deus intelligit an possit fieri actus intelligendi quo anima Christi formaliter intelligeret. Ea sit non an hoc sit quia est alterius naturæ q.9.ar.1.p.60.3ª.p.
Intelligendi modus per conuersionem ad superiora quo pacto nobilior esse dicatur: positiuè, s. aut permissiuè.p.403.co.2.li.66.1ª.p.
Intelligenda quomodo ad numerum senarium reducantur.q.8.art.1.pa.31.22æ.part.
Intelligibiles per seipsum conditiones, p.258.co.1.li.53.1ª.p.
Intelligibile dupliciter sumitur.p.82.co.2.li.19.1ª.p.
Intelligibile in actu, quod est effectus intellectus agentis, an priusquā species intelligibilis sit.p.383.co.1.li.58.1ª.p.
Intelligibile an communiter pro omni re materiali sumatur, & tunc primum est quærere an intellectus nostr sit pura potentia in genere intelligibilium, id est sub hoc genere quod intelligibile vocatur: secundum verò an sit pura potentia in genere intelligibilium, id est entium materialium.p.396.co.1.li.1.1ª.
Intelligat quo pacto homo per animam vt superegreditur, id est ipsam materiam non informet.p.328.co.1.li.9.1ª.
Intendere dicitur quis aliquid tripliciter, s. actualiter, virtualiter & habitualiter.q.64.ar.8.ad 3.p.264.3ª.p.
Intendere potest voluntas multa simul, nō autem intellectus multa simul intelligere: quia intellectus non attingit plura nisi vt vnum: voluntas verò vt plura, q.12.ar.3.p.42.12æ.
Intentio. Quantitas bonitatis in intentione non constituit quātitatem bonitatis in actu: quia bonitas intentionis non constituit bonitatem actus q.19.ar.8.ad 3.p.ea.& par.
Intentio. Quantitas ex obiecto & modo intentionis, redundat in actum voluntatis & actum exteriorem vt stant sub intentione, seu formaliter, id est, vt tendunt in finem quem respicit intentio.q.19.ar.8.p.e.& par.
Intentio primo attingit terminum, & deinde terminabilia, in ipsum, electio verò primò attingit terminabilia, & deinde terminum.q.12.ar.4.p.42.12æ.p.
Intentio. Quantum mala est tantùm mala est voluntas formaliter, id est vt stat sub intentione, q.19.ar.8.p.67.12æ.p.
Intentio in perfectionib. est penes accessum ad causam, quia perfectio effectus est ex causa: in defectib. autem est penes elongationem à perfecto, q.22.ar.2.p.77.12æ.p.
Intentio iocosa ministri an collat veritatem sacramenti.q.64.ar.10.ad 2.p.295.3ª.par.
Intentio naturæ, est ad speciem, nō autem ad indiuiduum, nec ad genus.q.85.ar.1.1ª.p.
Intentionale & cognoscitiuum quomodo distinguantur.p.257.co.2.li.37.1ª.part.
Interpretatio sermonum extendit se ad difficultatem vocum.q.176.ar.2.4.p.610.22æ.par.
Inuidia in angelo nunquid non aliter potuit esse nisi affectata excellētia singularis.p.287.co.1.li.60.1ª.pa.

Inuidia

Inuidia an ex pusillanimitate sequatur.q.36.ar.1.3.p.132.133.22æ.par.
Inuidia quomodo dicatur peccatum respectu mali proximi, cum respectu boni.q.158.ar.4.pa.144.22æ.part.
Inuidiæ distinctio data à sancto doctore an sit bona.q.36.art.1, pagin.138.22æ.par.
Inuidiæ vitium an diuidatur in plures species.q.36.art.3.4.pag.1.3.& 134.22æ.par.
Inuident senes iuuenibus, & quare, cum Inuidia sit inter æquales.q.36.ar.14.p.132.134.22æ.p.
Inuocare Dæmonem, & iurare quomodo differant.q.89.art.1.3, pagin.315.316.22æ.par.
Ira inquantum subest rationi nuntianti, est ab ea: inquantum verò subest rationi imperanti, sedatur ab ea.q.46.ar.5.p.135.12æ.p.
Ira malum respicit indutum iusti vindicatiui rationem: odium autem malum nudum secundum se.q.46.ar.6.p.136.12æ.p.
Ira ex parte appetibilis scilicet iniustæ vindictæ, an sit ex suo genere peccatum mortale.q.158.at.3.pa.543.22æ.p.
Ira an non causet contentionem & discordiam nisi cum additione inanis gloriæ.q.131.ar.5.pa.446.22æ.par.
Ira an sit nimium ex parte appetibilis. Ibid.
Ira quantum ad inordinationem, quæ est secundum modum irascendi, an habeat quandam excellentiam propter vehementiam & velocitatem sui motus.q.158.ar.8.p.548.22æ.p.
Ira an ex parte boni sub cuius ratione appetit malum, sit minus malū quā concupiscentia.q.158.ar.4.p.544.22æ.p.
Ira an ex parte sui obiecti habeat quòd multa vitia nascantur ex ea.q.158.ar.6.pa.157.22æ.par.
Ira non causatur ex sola tristitia: quia requiritur etiam spes vltionis.q.23.ar.4.p.80.12æ.par.
Ira terminat omnes passiones irascibilis, quia in ipsa finiuntur tanquam in vltima passione: hoc est dicere: quod ira est vltima passio seu vltimus motus huius potentiæ & notior, & propterea denominat potentiam.q.46.ar.1.p.134.12æ.par.
Iræ passionem habere non debent consiliarij iudices, & alij qui nō habent executionem vindictæ.q.158.ar.1.p.542.22æ.p.
Iræ distinctio in litera an sit posita.q.158.ar.4.pa.342.22æ.p.
Iræ distinctio in litera posita quo pacto sit distinctio specifica peccatorū iræ.q.158.ar.4.pa.546.22æ.p.
Iræ proprium obiectum habet per se mensuram, & si in aliquo casu fortè non habet hoc est per accidens, odij autem obiectum non habet per se mensuram, & si habet, hoc est per accidens.pa.136.12æ.p.
Iræ species (scilicet fel, mania & furor) non sunt veræ species ex parte obiecti, quamuis ex parte subiecti specificè distinguantur.q.46.ar.8.p.137.12æ.part.
Iram componi ex tristitia & appetitu vindictæ quomodo intelligatur, q.15.ar.9.p.97.3ª par.
Iratus an appetat malum sub ratione boni honesti iustæ vindictæ, qu.158.ar.4.p.544.22æ.par.
Irascibilis & concupiscibilis dupliciter sumi possunt: vno modo vt sunt passiones: seu potentiæ sensitiuæ, alio modo vt absolutè significant vim seu appetitum iræ.p.274.co.2.li.3.1ª.p.
Irascibilis & concupiscibilis, superiori parti obediunt.pag.364.col.2.lin.39.1ª.par.
Irascibilis obiectum secundum Scot. est offendens: ex quo sequitur quod apud ipsum irascibilis nunquam est respectu boni.quæ.23.art.1.pag.69.12æ.part.
Irascibilis adæquatum obiectum est difficilis secundum, sub quo comprehenditur offendens.ibid.
Irascibilis obiectum est bonum æstimatum, cōcupiscibilis verò sensatum. Illam mouent intentiones elicitæ, istam species sensibilium.ibid.
Irregularitas sequitur factum, & non requirit culpam.q.76.art.3.pag.241.12æ.par.
Irregularitas homicidij ex defensione commissi, quæstion.89.art.3.p.414.1ª.part.
Irrisio vnde habet grauitatem & quando coincidit cum blasphemia, q.75.ar.1.pa.251.22æ.par.
Iudæ peccatum an maius fuerit peccato Iudæorum, qu.47.ar.6.pagi.227.3ª.par.
Iudæorum libri an sint tolerandi sicut ritus eorum.quæst.10.art.11.pagin.44.22æ.par.
Iudæorum maiores an cognouerunt Christum esse messiam, q.47.ar.5.pa.226.3ª.par.
Iudex in peccato mortali existens etiam occulto, an peccet mortaliter iudicans alios, q.6.ar.2.p.203.22æ.p.
Iudicium. Quando proceditur per viam inquisitionis oportet præcedere infamiam. & quid dicatur infamia.quæstio.69.art.1.2.pagina.236.& 237.22æ.par.
Iudicium perfectum de re mutabili an detur, quæstion.59.art.5.pagi.268.3ª.par.
Iudicium particulare. Quomodo duplex concurrat ante præceptum, & à quo, q.51.ar.3.pa.175.& 176.1ª.part.
Iudicium interius quomodo reducatur ad iudicium exterius.q.60.art.3.3.p.202.22æ.part.
Iudicium de rebus & iudicium de personis quomodo sint diuersa, qu.60.ar.4.2.p.197.& 198.22æ.p.
Iudicium iniustum an sit iudicium, obligetque ad parendum, q.70.art.4.2.p.240.& 241.22æ.par.
Iudicij forma an pertineat ad distributiuam potentiam, q.53.ar.4.pag.182.22æ.par.
Iudicia diuina ad quæ se extendant.q.59.ar.5.p.268.3ª.par.
Iudicari an debeat secundum allegata & probata: & soluuntur multæ rationes doctorum.q.67.ar.2.p.231.22æ.p.
Iuramentum an aliquis quando euasit vexationem, teneatur soluere redēptionem vexationis promissam iuramento cūm esset in vexatione.pag.318.22æ.par.
Iuramentum an dicere in veritate, per fidem meam, & alia huiusmodi sint iurare.q.89.ar.6.p.319.22æ.par.
Iuramentum. Veritas quomodo ponatur comes iuramenti, q.89.arti.3.pa.316.22æ.par.
Iuramentum an distinguatur specie per assertorium & promissorium, qu.89.ar.3.p.31.316.22æ.p.
Iuramentum an sit finis veri quod confirmatur aut econuerso.q.89.ar.4.5.p.316.317.22æ.par.
Iuramentum & verum quod firmatur an se habeant vt forma & materia, vel aliter, q.89.ar.4.5.ibid.
Iuramentum promissorium coactè factum an obliget in foro conscientię, & quare & quantum, & quare est relaxabile, quæst.88.artic.7.pagi.106.22æ.part.
Iuramentum cum animo non seruandi & non se obligandi, an sit obligatorium.ibid.
Iuramentum quare obliget, & simpliciter promissio coactè facta non obligat.ibid.
Iuramentum non denuntiandi, an sit contra publicam iustitiam.ibid.
Iuramentum & votum quomodo conueniant & differant quo ad actus seruatos & dispensationis authoritatem, quæst.89.ar.8.& 9.pa.322.323.22æ.par.
Iuramentum illicitum quomodo omne sit periurium, quæst.98.art.1.p.325.22æ.part.
Iuramentum de malo, an cōtra bonum supererogationis, vel indiscretum an sit peccatum mortale, q.89.ar.2.3.& 4.p.347.22æ.p.
Iuramenti relaxationem dupliciter contingit fieri, quæst.89.art.33.p.316.22æ.par.
Iuramenti finis an sit confirmatio dicti humani, q.98.ar.1.p.215.22æ.p.
Iuramēto promissorio semper est vna veritas necessaria quæ est indispensabilis, q.89.ar.7.ad 1.pa.319.22æ.par.
Iuramento iurantis. Et si vti licet per falsos deos, non tamen licet inducere etiam paratum ad iurandum per falsos deos.quæstio.98.ar.4.pag.316.22æ.part.
Iuramenta de minimis an sint obligatoria, q.89.ar.7.p.318.22æ.p.
Iurare, super vero cum animo non iurandi, an sit peccatum mortale.q.89.ar.7.p.448.22æ.p.
Iurans facere bonum supererogationis quantum peccet.q.98.art.2.p.348.22æ.part.
Iurans coactè alicui verbis simulatoriis animo non se obligādi, an peccet mortaliter iurando q.89.ar.7.p.319.22æ.
Iurantes se non prius exituros de domo se inuicem honorandi gratia, an teneantur seruare hæc iuramenta.p.330.22æ.
Ius paternum an sit simul ius defectiuum & naturale.quæst.57.art.1.pa.87.22æ.part.
Ius paternum an sit defectiuum, q.37.art.4.p.194.22æ.
Iuris dispositioni standum est.q.72.ar.9.p.216.12æ.p.
Iustitia commutatiua an in Deo sit.p.122.co.2.li.15.1.p.
Iustitia Dei conuenienter veritas nominatur.p.123.co.2.li.16.1ª.p.
Iustitia præfertur fortitudini: iustitia enim rectificando animum in omnibus operationib. quæ sunt ad alterum, rectificat etiam respectu vitæ & mortis, & sic iustitia est tantò nobilior quantò vniuersalior: circa maiora scilicet & minora rectificans in his quæ sunt ad alterum, q.66.ar.4.p.201.12æ.p.
Iustitia est cira actum immanētem vt proprium actum, circa transeuntem vt propriam materiam, q.58.ar.3.ad 3.p.290.22æ.
Iustitia quomodo ponitur nobilissima virtutum, cum superius dictum sit misericordia est nobilissima inter morales.q.58.ar.12.p.194.22æ.
Iustitia distributiua & commutatiua diuersimodè habent suum debitum.q.61.ar.1.ad 2.& 3.p.201.22æ.p.
Iustitia commutatiua an sit de Deo.q.61.ar.4.ad 3.p.202.22æ.
Iustitia an dicatur per prius de ęquitate quàm de legali iustitia.q.210.ar.2.p.401.22æ.
Iustitiæ triplex species inuenitur secundum triplicem ordinem inuentum in aliquo toto.q.61.ar.1.p.201.22æ.
Iustitiæ partes omnes an sint subiectiuè in voluntate.q.10.art.1.ad 2.p.37.22æ.part.
Iustitiam legalem esse specialem virtutem in essentia, generalem autem in esse quomodo intelligatur.q.58.ar.5.6.& 7.p.191.& 192.
Iustificatio. Remissionem peccatorum esse consummationem siue peruentionem ad terminum huius motus qui est iustificatio impij, quomodo intelligatur.q.113.ar.6.p.379.12æ.
Iustificatio an amor intendat quod gratiæ infusio & remissio culpæ sint idem secundum substantiam & distinguātur secundum terminos: an verò intendat quòd sint, conueniant & distinguantur sicut generatio & corruptio, quum generatio vnius est corruptio alterius, q.113.ar.6.ad 2.p.379.12æ.par.
Iustificationem impij esse ipsam remissionem peccatorum secūdum quod omnis motus speciem accipit à termino, quomodo intelligatur.p.379.12æ.part.
Iustificatio. In iustificatiōe ordo naturalis est, quod primò est infusio gratiæ, secundo motus liberi arb. in Deum, tertiò motus liberi arb. in peccatum, quartò consequutio iustitię, & quintò exclusio culpæ.q.113.ar.8.p.381.12æ.par.
Iuuans omne statuit Iupiter esse pium.q.94.ar.5.p.295.22æ.par.

L

LApidis natura cum non inueniatur nisi in hoc vel illo lapide existens, & scientia de rebus existat: oportet scientiam terminari ad lapideitatem in hoc existentem.p.331.co.1.li.46.1ª.p.
Latitudo insinuata in nominum communicabilitate quænam sit.p.75.co.2.li.53.1ª.part.
Laudabiliter dupliciter dicitur, scilicet vt distinguitur contra ex debito præcepti, & vt distinguitur contra vituperabiliter, quæst 32.ar.6.p.119.22æ.part.
Lætitiæ exultatio & iucunditas propriè dicuntur nisi in naturalib. rationib.q.31.ar.1.p.98.1ª.par.
Lex: an præmiare & consulere sint actus legis.q.99.ar.5.& 6.p.311.12æ.par.
Lex: cur populi veteris legis omnia fuerint figuralia.quæst.104.art.2.ad 2.

pag.339.12ª.par.
Lex diuina non dicitur diuina à subiecto tanquam sit aliquid in Deo: sed dicitur diuina ab autoritate, à modo & à fine: est nanque à Deo supernaturaliter data ad ducendum in Deum supernaturalem finem.q.93.ar.p.293.12ª.par.
Lex.Ista propositio, rationes inferiorum gubernantium sunt quecunque aliæ leges præter æternam, est vera, q.93.ar.3.p.ead.& par.
Lex aliqua deriuari à lege naturæ per modū determinationis, quo ars formam communem ad specialem determinat: quomodo intelligatur, qu.9.ar.2.p.298.12ª.par.
Lex humana an obliget in foro cōscientiæ quod homo teneatur mori pro eius obseruatione.96.ar.4.p.301.12ª.p.
Lex.Quomodo sistēt hæc duo simul quòd princeps obligetur quo ad Deū, ita quòd peccat non seruando legem: & quòd lex non habet vim coactiuam super eum.q.96.ar.5.p.303.12ª.p.
Lex.Quomodo stent hæc duo simul, quod princeps potest legem tollere, mutare & in ea dispensare, & quòd ipse in foro conscientiæ subditur legi.Ibid.
Lex.Quadrupliciter occurrere potest casus agendi cōtra legis verba pro seruanda eius intentione.q.96.ar.6.p.304.12ª.p.
Lex an diuina & humana differunt penes hoc: quod diuina intendit principaliter amicitiam ad Deum, humana autem intendit principaliter amicitiam hominum inter se.q.99.ar.2.& 3.p.310.12ª.par.
Leges ponere an conueniat aliis principibus & populis, vt sapiunt regiū regimen.q.50.ar.1.ad 3.pa.173.22ª.par.
Leges humanæ fiunt secundum id, quod vt in pluribus agendum est, & nō dearticulantur omnia in omni euentu. Et hoc tribus de causis, prima est ex defectu ingenij humani, secunda ex parte confusionis vitandæ, tertia ex variabilitate rerum, de quibus fit lex humana.q.96.ar.6.pagin.ead.par.
Legis omnia præcepta naturæ radicantur in vno, primo ratione cuius dicitur lex vna: q.94.ar.1.p.294.12ª.par.
Legibus tribus eget homo ad sui rectitudinem moralem seclusa rectitudine requisita pro cœlesti patria.q.91.ar.1.2.& 3.p.288.12ª.p.
Liber vitæ an & quo pacto ad omnes in vitam æternam ordinatos extendatur.136.co.1.li.84.1ª.par.
Liber vitæ in Deo est notitia firma: ac significatiua prædestinatorum.pag.135.co.2.li.13.1ª.par.
Liber vitæ propriæ gloriæ vitam respicit.p.136.co.1.li.3.1ª.p.
Liber vitæ secundum rei veritatem nullus deletur.ibidem.li.53.1ª.p.
Liberi arbitrij rationi an naturalitas repugnet: & sic quod esse naturalis dicatur, p.374.co.1.li.22.1ª.par.
Liberum dupliciter dicitur scilicet quo ad exercitiū: vel quo ad actus specificationem: & eodem modo operatio.p.275.co.1.li.54.1ª.p.
Liberum arbitrium est potentia.p.363.co.2.li.85.1ª.par.
Liberum arbitrium an ponatur habitus naturalis & potentia naturalis.p.374.co.1.li.28.1ª.par.
Liberum arbitrium, potentia appetitiua est.ibidem.co.2.li.69.1ª.p.
Liberum arbitrium & voluntas non sunt duæ, sed vna potentia.p.375.col.1.li.27.1ª.par.
Libertas in primo in voluntate sit & in voluntate primo formaliter, in ratione autem radicaliter, & quomodo Scoti motiuum solui possit.p.372.co.2.li.57 1ª.par.
Libertatis radix formaliter est voluntas, causaliter verò ratio.q.17.art.1.ad 2.p.52.& q.74.ar.5.p.234.12ª.p.
Libertatis prima radix ratio esse dicitur, ita quòd ex primo alia libertas in est.p.373.co.1.li.45.1ª.p.
Libertas & magnificentia, fortitudo & veritas quum non respiciant operationes secundum se (vt respicit iustitia & partes eius) sed vt aliqualiter se habent ad passiones, sunt subiectiuè in appetitu sensitiuo, in voluntate autem & Deo non nisi metaphoricè & secundum quid, q.60.ar.5.p.180.12ª.par.
Liberalitas consistit magis in affectu, quam effectu. qu.117.art.3.pag.400.22ª.par.
Liberalitatis habitus ad quid ponatur.q.117.ar.13.p.170.22ª.p.
Licentia quā debet petere canonicus regularis transeundo ad monachos clericos, an debeat esse obtenta.q.189.ar.8.p.779.22ª.par.
Lignum vitæ an virtutis specificæ, & immortalis conseruatiuum erat.pa.429.co.2.li.53.1ª.part.
Lignum vitæ mortalitatem quodammodo causabat, non simpliciter.ibid.li.2.1ª.par.
Libro vitæ secundum hominem opinionem aliqui delentur.pa.136.lin.55.1ª.part.
Libro vitæ deleri, vel non deleri non solum ad opinionem hominum referendum est, sed etiam quantum ad rem, p.136.co.1.li.76.1ª.par.
Lingua.Quomodo illud apostoli intelligatur, qui loquitur lingua, non loquitur hominibus, q.76.ar.2.p.610.22ª.p.
Linguarum donum quare oportuit esse in primitiua ecclesia.q.176.ar.1.p.608.22ª.par.
Linguarum donum quare ecclesia non habet.q.76.ar.3.pa.22ª.p.
Litera vna scriptura scripturæ non inconuenit secundum sensum literalē plures esse sensus, p.11.co.1.li.1.1ª.par.
Litigium quomodo differt à contentione.& quando est peccatum materialiter vel formaliter.q.116.art.1.p.503.22ª.par.
Localis distantia an impediat cognitionem tam angeli quam animæ separatæ.pa.206.col.1.lin.65.1ª.p.
Locus vnus altior altero esse in superficie conuexa celi empyrei ad quem sensum dicatur.q.57.art.5.p.206.3ª.par.
Locus sacer vide Circunstantia.12ª.p.
Locum replere dicitur scilicet formaliter & effectiuè.pa.20.colum.1.lin.69.1ª.par.
Loca inter duo quælibet diuisibilia esse infinita, loca media, quodammodo verum sit.p.244.co.1.li.69.1ª.par.
Loculos habere an sit opus imperfectionis.q.188.ar.7.p.66.22ª.par.
Locutio aliqua est angelis.p.451.1.co.2.li.40.1ª.p.
Locutio nō fit per angelum Deo, ordinando conceptum respectu Dei actiuè.p.453.co.2.li.70.1ª.par.
Locutio fit per angelum Deo ordinando conceptum suum respectu Dei passiuè.ibid.li.74.1ª.par.
Locutionem vnius angeli ad alium non omnes percipiunt.p.454.colum.1.li.22.1ª.par.
Loqui de ratione humana aliud est, & aliud loqui de propositionibus notis naturæ humanæ.pa.10.col.2.li.67.1ª.par.
Loqui possunt angeli inferiores superioribus.p.452.lin.4.1ª.par.
Locutus an & quomodo Deus ad angelos fuerit, & de qua locutione intelligatur.p.453.co.2.li.31.1ª.p.
Loth, Quomodo intelligēda sint gesta Loth, quum obtulit filias suas, abusui, q.78.ar.4.pa.266.22ª.p.
Ludus an solum propter vehementiam affectus ad ludum reddatur peccatum mortale ex circunstantia.q.168.ar.2.p.581.22ª.par.
Lucrum cessans ex mutuo an liceat exigere.quæst.78.ar.2.ad 1.pagin.267.22ª.par.
Lucrum à depositario accipere an liceat.q.77.ar.1.pa.260.22ª.p.
Lucri inmoderatus appetitus quando sit peccatum mortale.p.118.art.3.& 4.q pa.409.22ª.par.
Ludus.Quomodo trahere aliquem ad ludum causa lucri obtinet trahentē ad restitutionem.q.32.ar.7.ad 2.p.120.22ª.p.
Ludi excessus quando quis vtitur turpibus verbis vel factis an sit peccatū mortale.q.168.ar.2.pa.591.22ª.par.
Ludi an excessus sit peccatum mortale, quando quis causa ludi vtitur his quæ sunt in nocumentum proximi.ibid.
Lumen an esse naturale, an verò intentionale.q.67.ar.2.pagin.306.col.1.li.30.1ª.
Lumen diuinæ reuelationi ad aliquam scientiam dupliciter comparari potest.p.5.co.2.li.55.1ª.p.
Lumen intentionale an sit habere.p.306.co.1.li.48.1ª.par.
Lumen infusum nō numeratur inter species sed inter virtutes intellectus quia non se habet vt ratio intelligenda, sed vt intellectum confortando efficaciam præstans.p.445.co 1.li.76.1ª.p.
Lumen gloriæ an faciat videre credita, & quantum valeat huius probatio q.1.ar.4.ad 3.pa.64.22ª.p.
Lumen gloriæ in patria ponere necessarium est ad eleuandam animam ad videndum Deum, & eo beate fruendum, q.67.ar.3.p.204.12ª.par.
Lumen est subiectiue in intellectu.q.57.ar.5.ad 2.p.206.12ª.p.
Lunæ dies quotus fuerit quando Christus mortuus est. q.46.arti.9.pagin.224.3ª.par.
Lux non est corpus.p.306.co.1.li.8.1ª.par.
Lux est qualitas actiua consequens substantiam corporis ex se lucentis, ibid col.2.li.95.1ª.par.
Lux, an pro luce spirituali vel corporali supponat.p.307.co.2.li.50.1ª.p.
Lux maior offuscat minorem & quomodo.q.5.art.4.ad 2.p.45.3ª.p.
Luxuria an inter peccata cōtra naturam infimum locum teneat mollities ea. Qua ratione mollities & peccata Sodomotica mulierum sint peccata mortalia.p.530.22ª.
Luxuria.An inconuenientia consanguinitatis & affinitatis sint eiusdem rationis.q.154.ar.9.ad 2.p.530.22ª.
Luxuria.An extra parentes & proles concubitus inter alias personas coniunctas sit contra ius naturale, ita quòd nulla dispēsatione humana possit esse licitus.ibid.
Luxuria.Quomodo verum est quòd in decretis enumerātur illa quæ sunt species luxuriæ secundum seipsa.q.154.ar.1.10.p.527.22ª.
Luxuria intelligitur secundum ecclesiam peccatum venereum.q.155.ar.1.p.509.22ª.par.
Luxuria quomodo oriatur ex gula.q.154.ar.4.ad 1.p.511.22ª.
Luxuriæ filiæ à diuersis positæ quomodo differant.q.153.ar.5.ad 1.pag.512.22ª.part.
Luxuriæ species an accipiantur ex parte materiæ, quæstion 154.articulo 1.ibidem.
Luxuriæ species an magis diuersificentur ex parte fœminæ quàm ex parte viri.q.154.ar.1.ibid.
Luxuriæ ao ponendæ sint plures species: vna videlicet in actu coniugatorum.q.154.ar.1.ibid.
Luxuriæ quatuor modi cōtra naturam in litera positi, an sint quatuor species peccati contra naturam.q.154.ar.11.p.528.22ª.
Luxuriæ peccata contra naturam an transeant in deformitates vitiorum naturalium: ita quòd vnum & idem peccatum sit sub vitio contra naturam, & sub vitio naturali.q.154.ar.12.p.530.22ª.

M

Macula an sit priuatio vel relatio rationis.Ad Scotum.q.86.pag.278.12ª.part.
Magdalenæ erroneæ visionis rationabilis causa quando Christum æstimauit hortulanum.q.55.ar.4.ad 7.p.255.3ª.p.
Magis & minus per se non variant speciem.q.60.ar.5.p.180.12ª.
Magnanimitas. An ad magnanimum spectet operari magnum in qualibet virtute, ita quòd magnanimus respicit circa hoc solam magnitudinem.q.134.ar.2.ad 2.p.454.2ª.p.
Magnanimitas an sit circa magna operari tanquam proprium actum & obiectum, & an sit circa magna operari vt circunstantiam rectè sperandi honores magnos q.129.ar.1.p.438.22ª.
Magnanimitas an sit etiam circa paruos honores, & cum hoc distinguatur ab alia virtute quæ est circa paruos honores.quæ.129.art.2.pag.439.22ª.part.
Magnanimitas an sit circa magnum in opere magnificentiæ.q.134.ar.2.ad 2.p.453.22ª.
Magnanimi proprius actus an sit tendere in magnum cuiuscunque virtutis opus.q.129.ar.4.p.442.22ª.
Magnificentia quæ est specialis virtus, an sit solum circa sumptus magnos, vel etiam circa opera magna.quæst.134.art.1.2.& 3.pag.453.& 454.22ª.part.
Magnitudo si infinita esset an essentiam infinitam haberet.p.34.col.1.li.88.1ª.parte.

Maiores quando & quomodo debeant reprehendi.q.2.ar.2.p.204.3ª.p.
Maledictio quomodo multiplicatur in multas species.pagina.261.22ª.part.
Maledictio quando est peccatum mortale.q.76.ar.3.pa.261.22ª.p.
Maledicere diem natiuitatis suæ & huiusmodi, quomodo est peccatū mortale.p.261.22ª.par.
Maledictum esse a Deo quid sit, q.46.ar.4.ad 3.p.217.3ª.p.
Malum actionis, & malum rei diuersimodè causantur.p.127.li.23.1ª.p.
Malum rerum aliquarum reducitur in Deum sicut in causam.pag.228.col.lin.74.1ª.par.
Malum vnum summum primum principium omnium malorū non datur, sicut econtra datur vnum summum bonum.pagin.229.colum.1.linea.1ª.1ª.par.
Malum actionis non reducitur in Deum, sicut in causam.p.228.colum.1.li.63.1ª.par.
Malum culpæ quomodo opponitur proprio bono increato: non vt in nobis: sed vt in seipso.p.229.co.1.li.83.1ª.par.
Malum actionis quando dicitur quod non reducitur in Deum: an intelligatur vniuersaliter de omni malo actionis, an tantum in voluntariis.p.228.co.2.li.7.1ª.par.
Malum absolutè loquendo significat priuationem boni secundum rationem debiti quando, sicut &c.quæstione 18.articulo.5.ad 2.paginam.58.12ª.par.
Malum in moralibus quandoque significat priuationem boni secundum rationem debiti quando, sicut &c.actui humano vel habitui, quandoque autem significat ens contrarium actui vel habitui humano bono.q.18.pa.58.12ª.par.
Malum species genus & differentia in moralibus formaliter est ens positiuum & bonum in se, quamuis sit malum homini secundum rationem.q.18.ar.5.pa.58.12ª.par.
Malum est æquiuocum ad malum verè & propriè, & ad malum genus differentias & species moralium.q.18.ar.5.ad 2.p.58.12ª.p.
Malum æquiuocè dicitur de malo absolutè & de malo morali: quoniam malum absolutè est formaliter nullius naturæ, sed primariò & nihil, malum autem morale est multarum naturarum, quæst.71.arti.6.pagin.218.12ª.par.
Malum culpæ Deus nullo modo vult: tamen vult per accidens malum naturalis defectus, & malum pœnæ.p.118.co.2.li.59.1ª.par.
Malum culpæ an & quomodo bono diuino priuat.p.119.colum.1.lin.8.1ª.par.
Malum causa depulsiuè: quia quum apprehensio ad bonum animas ordinetur, malum apprehensum non causat in animali bonum ad se, sed à se: hoc enim est causare conueniens animali in proportione ad tale obiectum.q.23.ar.4.p.38.12ª par.
Malum quia non est obiectum appetitus vt prosequendum, sed vt fugiendum, & eadem ratione quia bonum appetitur, malum refutatur: adeo vtrumque verificatur, scilicet & quod vtrumque est obiectum diuersimodè, & quod bonum communiter assignatur & diuulgatur, quia bonum per se malum verò per accidens, idest, per aliud scilicet bonum est obiectum.q.25.ar.1.pa.84 12ª.p.
Malum morale tollere totum bonum morale sibi oppositum: potest permissiuè & positiuè in elligi.q.18.ar.8.ad 1.p.60.& qu.75.art.4.pag.240.12ª par.
Malum quo pacto sit quædam absentia boni.pagin.224.columm.1.lin.220.1ª.part.
Malum inuenitur in rebus, sicut & corruptio.p.214.co.1.li.1.1ª.p.
Malum est in bono vt in subiecto.p.225.co 1.lin.29.1ª p.
Malum totaliter bonum consumere non potest.p.225.li.88.1ª.part.
Malum omne in rebus voluntariis est pœna vel culpa.pagin.220.col.1.li.49.1ª.par.
Malum non habet causam formalem.p.227.co.2.li.10.1ª.par.
Malum habet causam efficientem, non per se, sed per accidens.p.227.li.19.1ª.part.
Malum non habet causam finalem.p.127.co.1.li.13.1ª.p.
Mali culpæ ratio non consistit in malitia contrariè, sed in malitia priuatiuè.q.18.ar.9.pa.61.12ª.par.
Mali causa quum assignatur, aut assignatur causa deficiens, aut an assignatur causa per accidens, quia causam efficientem per se habere nō potest neque positiuam neque negatiuam.q.75.ar.1.p.238.12ª.par.
Mala culpæ quo pacto sint à Deo permissa propter vniuersi cōfectionem.p.118.co.2.li.75.1ª.par.
Manifestare aliquod ignotum dupliciter contingit, vno modo per simplicem præsentationem obiecti: alio modo per adhibitionem luminis adiuuantis.q.449.co.1.li.47.1ª.p.
Mansuetudo an sit virtus adiuncta temperantiæ.quæst.157.ar.3.pagin.541.22ª.part.
Maria. Affirmandum vt rationi consentaneum est, quod in propria domo inuenta est in vtero habens, q.29.ar.2.ad 3.p.155.3ª.p.
Maria virgo cur sit adoranda.q.25.ar.5.p.140.3ª.p.
Maria virgo si sanctificata fuisset ante animationem an indiguisset redemptione Christi.q.27.ar.2.p.133.3ª.p.
Maria virgo non fuit sanctificata ante animationem, ergo post animationem, an valeat consequentia.27.ar.5.p.247.3ª.p.
Maria virgo an sit verè mater Christi, quia corpus Christi ex ipsa sumptū est.q.35.ar.5.140.3ª.par.
Martyrium.An de ratione martyrij sit actualis tolerantia mortis.quę.124.ar.4.p.428.22ª.part.
Martyrium.De quo genere causæ est quæstio cum quæritur de causa martyrij.q.124.ar.3.p.426.22ª.
Martyrium.An tolerantia afflictionum vsque ad mortem sit actus martyrij meritorius.q.124.ar.p.428.22ª.par.
Martyrium.An qui se sponte obtulerunt ad martyrium bene fecerint.qu.124.ar.3.p.424.22ª.p.
Martyrium innocentum quomodo sit meritorium cœlestis patriæ.q.124.ar.1.1.p.424.22ª.par.
Martyrium an sit actus alterius virtutis quam fortitudinis.q.124.ar.1.3.pa.426.22ª.par.
Martyrium an comparetur ad finem sicut ad finem in quo quis firmatur & ad fortitudinem vt ad habitum elicientem, quæst.124.ar.2.1.pagi.425.22ª.par.
Martyrium an aliquod non sit actus charitatis etiam imperatiuè.q.124.p.425.22ª.par.
Martyrium an inter cæteros actus humanos sit perfectior secūdum genus suum quasi maximæ charitatis signum.q.124.p.425.22ª.
Martyrij causa an esse possint opera virtutum relata in Deum.q.124.pagi.426.22ª.par.
Martyrij causa an esse possit vitatio cuiuscunque mendacij contra quancunque veritatem inquantum mendacium est diuinæ legi contrarium.q.124.p.420.22ª.par.
Mathematica cur prima bonitate bona non sint.p.27.co.2.li.2.1ª.par.
Mathematica dupliciter sumi possunt.s.absolutè, & sub abstractionis modo.p.27.co.2.li.28.1ª.par.
Mathematica formaliter loquendo cum nō sint nec actu, nec potentia: & tamen rationem entis habent, cum ens non dicatur nisi de eo quod est in actu vel potentia, quomodo ista duo simul stant.pag.28.colum.1.lin.59.1ª.par.
Mathematica an ideo à fine abstrahant: quoniam abstrahunt à materia & motu.p.27.co.2.li.5.1ª.par.
Mater an aliquo modo actiuè concurrat ad generationem prolis, q.32.ar.4.ad Scot.p.166.3ª.par.
Materia corporalis non obedit angelis immediatè ad transformationem formalem.p.461.co.1.li.15.1ª.p.
Materia an primo indiuiduo alicuius speciei per generationem propagandæ formata an ad certam quantitatem secundum se extendatur, quamuis nobis incertam.p.489.co.2.li.61.1ª.par.
Materia in qua anima habet esse perfectum, dupliciter deperdi potest, vno modo per partium variationem: alio modo inquantum perfecta animā participat.p.491.co.1.li.86.1ª.par.
Materia corruptibilium & incorruptibilium non est vna.pag.302.colum.2.li.7.1ª.par.
Materia secundum id quod est potentia ad formmam an sit potētia ad omnes formas: quibus communis est.p.303.li.16.1ª.p.
Materia an in cœlo esse dicatur: & an alterius rationis existat.p.303.col.1.li.33.1ª.par.
Materia cœli an sit simplex substantia corporea.pag.303.colum.2.lin.72.1ª.par.
Materia propria formæ an sit ante aduentum formæ.quæst.6.artic.4.p.40.3ª.part.
Materia prima quo pacto sit prima in potentia ad esse substantiale primitate intentionis vel executionis.p.336.co.1.li.73.1ª.p.
Materia quomodo per formam contrahatur sicut substantia.p.199.co.2.li.5.1ª.par.
Materiæ nomine quid veniat.599.co.2.li.15.& p.199.co.2.li 4.1ª.
Materiæ informitas an præcessit duratione eius formationem: aut distractionem, sed natura tantum.pag.305.colum.2.lin.93.& pag.302.col.1.55.1ª.part.
Materiæ vocabulum an sancto doctori defecerit: ex hoc quod dixit quod nomine corporis pars rei materialis intelligitur.pag.319.col.1.lin.54.1ª.part.
Materiam esse in Deo est impossibile p.17.co.1.li.90.1ª.
Materiam ad formā Deus immediatè mouère potest. p.444.co.2.li.in tex.53.1ª.par.
Maxima quædam propositio de forma assumpta à sancto docto.quo pacto vera sit.p.57.co.1.li.95.1ª.p.
Maximè esse tale in aliquo genere aliud est: & aliud est esse primam seu perfectissimam speciem alicuius generis.p.15.co.1.li.9.1ª.
Meditatio an attendatur penes carere innouatione & veteratione, & tamen prius & posterius habeat quatenus in primo cum æternitate conueniunt, & in secundo cum tempore.p.46.co.1.li.95.1ª.p.
Medicinam corporalem tripliciter contingit respuere.qu.97.art.1.pag.45.22ª.par.
Medium rei & rationis quomodo dicantur q.48.ar.2.p.229.3ª.
Membri nomine in materiam mutilationis quid intelligitur.q.65.ar.1.pa.222.22ª.
Memoria significat vim conseruatiuam cognitorum præteritorum vt præterita sunt.p.355.co.1.li.71.1ª.p.
Memoria intelectiua non est alia potentia ab intellectu possibili.p.356.co.2.li.90.1ª.p.
Mendacium. Quomodo de ratione mendacij perniciosi est intentio nocendi.q.110.ar.1.p.382.22ª.
Mendacium perniciosum an attendatur penes finem intentum.q.110.ar.4.p.375.22ª.p.
Mendacium iocosum vel etiam officiosum an sit minus malum, quàm perniciosum.q.110.ar.2.p.393.22ª.
Mendacium iocosum dupliciter dici potest.q.110.ar.3.6.p.385.22ª.
Mendicare. An laudabile seu licitum sit hominem diuitem relictis diuitiis ad tempus mendicare victum proprium humilitatis gratia.q.197.ar.5.p.661.22ª.p.
Mendicantes ex cupiditate an peccent mortaliter.p.661.22ª.
Mensuræ durationis secundum Sco.quot sint.p.47.co.1.li.50.1ª.p.
Mentiri. An mentiens in iudicio excusetur à peccato mortali propter imperfectionem materiæ, q.69.ar.1.3.p.380.22ª.
Mentiri doctorem, prædicatorem vel iudicem mortaliter quid sit.qu.110.ar.4.p.385.22ª.
Meritorium. In communi loquendo, in merito concurrunt quatuor: s. persona merens seu merita ipsius, merces & persona reddens mercedem, q.114.ar.1.p.383.12ª.par.
Meritorium. Quare his author quærat: an aliquis sine gratia possit mereri vitam æternam q.14.ar.2.p.384.12ª.part.
Meritorium. Hominem non posse mereri, ab alio homine quem prius offendit nisi ei satisfaciens recōcilietur, quomodo intelligatur.q.114.art.2.p.384.12ª.par.

Meritorium. An actus elicitus à gratia ſit meritorius ſimpliciter vitę æternæ.q.113.ar.3.p.377.12æ.p.
Mritorium. Quo pacto doſſit homo do per gratiam mereri ex condigno vitam æternam, quum inter Deum & creaturam quamcunque multo minus quàm inrer patrem & filium, poſſit eſſe iuſtum ſimpliciter.114. arti.3.p.384.12æ.par.
Meritorium. An ratio quare nullus poteſt mereri ex condigno ſibi reparationem poſt lapſum, qua ſcilicet motio diuinæ gratiæ interrũpitur poſt lapſum, ſit valida.q.114.ar.7.p.389.12æ.p.
Meritorium. An ratio quare perſeuerantia dicitur non cadere ſub merita (quia ſcilicet dependet ſolùm ex motione diuina) ſit valida.q.114.ar.9.p.381.12æ.p.
Meritorium. Actus naturæ in habẽnte charitatem ſunt meritorij.q.2.ar.8.p.16.22æ.par.
Meritorium præſupponit laudabile, & laudabile rectum, & rectum bonũ.q.21.ar.1.p.74.12æ.p.
Meritoria operatio quotuplex.q.4.ar.4.p.41.3ª.p.
Meritorius primus actus tam in angelis quam in anima Chriſti verè actus liber, quamuis ex natura determinatur ad bonum.quæſtio.34.art.3.172.3ª.part.
Metaphoris quomodo vti Theologi dicantur.p.11.co.1.li.1.1ª.par.
Merraphoris quomodo ſacra doctrina vtatur propter neceſſitatem & vtilitatem.p.11.li.38.1ª.par.
Minimum in homogeneis ſubſtantiis potens per ſe exiſtere an detur.pag.35.co.1.li.21.1ª.par.
Miniſtrare ſacramenta an ange poſſint.q.64.ar.7.p.290.3ª.par.
Miniſter indignus in articulo neceſſitatis (quomodo laico licet baptizare) baptizans excuſetur à peccato.q.64.ar.6.ad p.292.3ª.par.
Miniſter indignus an exſcuſetur à peccato, tam ſi baptizet cum ſolennitate quam ſine ſolennitate.q.64.ar.6.ad 3.p.294.3ª.p.
An huiuſmodi adminiſtratio ſacramenti ab indigno miniſtro ſit ex ſuo gecere peccatum mortale.q.64.ar.6.p.294.3ª.par.
Miniſtrum indignum in duobus caſibus licet inducere ad exhibitionem ſacramenti.q.64.ar.6.p.262.3ª.p.
Miniſtri mentalis intentio an exigatur ad perfectionem ſacramenti.q.64.ar.8.pa.293.3ª.par.
Miniſtri eccleſię inſtrumentaliter operantur in ſacramentis: ergo poſſunt ſacramenta conferre etiam ſi ſint mali, an valeat conſequentia, q.64.ar.5.p.290.3ª.p.
Miniſteria diuina non committi hominibus propter eorum remunerationem an verum ſit.q.185.ar.3.p.638.22æ.p.
Miraculum quod Chriſtus fecit in nuptiis, rationabiliter creditur fuiſſe primum eius miraculum.q.43.ar.3.p.296.3ª.par.
Miraculum vnum eſt maius alio.p.448.1ª.p.
Miracula dicuntur omnia quæ à Deo fiunt præter cauſas nobis notas.pa.448.co.1.li.53.1ª.p.
Miracula quæ in ſacra ſcriptura nõ continentur an credenda ſint.q.27.ar.6.p.147.3ª.par.
Miracula quæ fecit Chriſtus manifeſtant ſufficienter ipſius deitatem.q.43.ar.4.p.107.3ª.p.
Miracula propriè dæmones facere non poſſunt.pag.472.colum.1.lin.99.1ª.par.
Miraculis dæmones largè ſeducere poſſunt.ibid.li.74.1ª.p.
Mifericordia ſecundum ſe eſt maxima virtutum q.30.ar.p.103.22æ.
Miſericordia maximè eſt in Deo non ſecundum paſſionis affectum: ſed ſecundum effectum.p.123.co.2.li.66.1ª.p.
Miſericordiam & iuſtitiam in quolibet Dei opere inuenire oportet.pag.124.col.1.li.14.1ª.par.
Miſſa mali ſacerdotis an ſit tanti meriti quanti eſt miſſa boni.pagina.400.col.1.
Miſſio quo pacto in viſibilem & inuiſibilem diſtinguatur.pag.265.colum.1.li.93.1ª.part.
Miſſio eſt nomen multiplex multas intẽtiones habens ſicut proceſſio miſſi.&c.p.208.co.1.li.37.1ª.p.
Mobile aliquod addetur, quod non mouebitur ad aliquid determinatum & vltimum.p.285.co.1.li.21.1ª.par.
Modus, ſpecies & ordo, quid ſint & quomodo ipſius doctor ſan. vtatur.p.29.co.2.li.5.1ª.p.
Modus in bono ſubſtantiali angelorum quomodo ſaluetur.pagi.29.linea.pen.1ª.par.
Modus ſubſiſtendi vltra naturam ſpecificam indiuiduis conuenit ſubſtantiæ.p.154.co.2.li.59.1ª.p.
Modus quo res naturalis perficitur, an cauſetur ex naturali modo eſſendi eiuſdem.p.555.co.1.li.71.1ª.p.
Modus eſſendi peccati in aliquo dupliciter contingit, aut ſcilicet ſecundum reatum: aut ſecundum affectum.pa.286.co.2.li.2.1ª.p.
Modus ſubſtantiæ, & modus quantitatis in litera poſiti, in quo differunt.q.76.ar.1.p.357.co.1.3ª.p.
Modo ſubſtantiæ an intelligatur id quod communiter dicitur eſſe indiuiſibiliter.q.76.ar.1.p.357.3ª.p.
Monaſterium. Ab ingredientibus monaſterium quomodo liceat vel non liceat aliquid exigere.q.100.ar.3.p.354.22æ.p.
Monopolia facientes vt ponant pretium quod volunt, ſunt iniuſtiſſimi, & multipliciter tenentur ad reſtitutionem.q.77.ar.3.p.264.22æ.p.
Mollities an ſit plurium ſpecierum.q.154.p.528.22æ.par.
Morti iuſtè adiudicato an liceat fugere.q.69.ar.3.& 4.p.238.22æ.
Morti adiudicato an liceat rumpere vincula quibus ligatur.q.69.ar.3.&4.p.238.22æ.par.
Morti damnatus an cenſetur damnatus ad carcerem.pa.238.22æ.par.
Morti cõdemnatus vt fame moriatur, an teneatur comedere ſi poteſt: alioquin homicidium ſui committat.p.238.22æ.p.
Motus. Differentia inter intellectum & voluntatem in mouendo, ſtat in hoc; quod voluntas mouet effectiuè intellectum & alias animæ vires quo ad exercitium actus: intellectu autem mouet illam finaliter, & cum hoc effectiuè ad ſpecificationem actus, & illa efficientia quæ neceſſario coniungitur fini.q.22.ar.3.p.78.12æ.par.
Motus. Non ſolum aptitudo ad motum & operationem ineſt ſubiecto per ſe, ſed motus ipſe & operatio.q.10.ar.1.ad 2.pa.37.12æ.par.
Motus. Quomodo intelligatur hæc propoſitio: quod nullam habet notitiam finis, etſi in eo eſt principium actionis vel motus, nõ tamen eius eſt agere vel moueri propter finem eſt principium in ipſo ſed in alio, & quomodo intelligatur hæc, quodcunque ſic agit vel mouetur à principio intrinſeco quod habet aliquam notitiam finis, habet in ſeipſo principium ſui actus, non ſolum vt agat, ſed etiam vt agat propter finem.q.6.ar.1.p.23.Agere.Finis.12æ.p.
Motus in imaginem quatenus imago eſt, an ſit idem cum motu in rem ipſam.q.25.ar.3.p.138.3ª.par.
Motus duplex quo inſtrumentum mouetur.q.62.ar.4.p.280.3ª.p.
Motus ab extrinſeco ex parte actiui eſt fortior in principio ex ratione cõtrarietatis, quam vnumquodque & ſeipſum imprimere, & oppoſito contrarianti obſiſtere nititur ex parte autem patientis, motus ab extrinſeco debet eſſe minor in principio: quia magis contrariatur in principio.q.35.ar.6.ad 2.p.131.12æ.p.
Mouere dupliciter dicitur, ſcilicet finaliter & effectiuè.p.37.colum.1.lin.89.1ª.
Motus quilibet ſicut habet proprium prius & poſterius in ſeipſo, ita etiam habet proprium numerum numeratum illorum, & conſequenter proprium tempus.p.48.co.2.li.95.1ª.par.
Motus localis ſecundum ſanctum doct. proprie loquendo ſubſtantiis ſpiritualibus non conuenit.p.242.co.2.li.73.1ª.p.
Mouere eſt reducere de potentia ad actum.q.9.principio.p.32.Intellectus.Obiectum.12æ.p.
Motus angeli neceſſario eſt in tempore.p.245.co.2.li.3.1ª.p.
Motus angeli continuus eſt in tẽpore continuo, motus vero diſcontinuus eſt in tempore diſcreto.p.245.lin.19.1ª.p.
Motus angeli an & quo pacto non menſuretur tempore, quod eſt primi motus menſura, ſed alio ſiue continuo, ſiue diſcreto de mente ſan.doct.p.246.co.1.li.21.1ª.par.
Motus duplex quidam ordinatus ad conſequentiam aliquam perfectionẽ ipſius mobilis, vel alicuius nobilioris ſe, quidam autem per oppoſitum.p.285.co.1.li.36.1ª.p.
Motus inferiorum corporum à corporibus cœleſtibus cauſatur.pag.475.co.1.li.32.1ª.p.
Motuũ exteriorum ordinatio an ſufficienter reducatur ad duas virtutes poſitas ab Ariſtotele.q.68.ar.1.p.234.22æ.part.
Moyſes ex quatuor cauſis finalibus creaturarum vnam tantum tetigit propter idololatriæ offenſionem tollendam.pa.312.co.1.li.29.1ª.par.
Mulier conuenienter ex viro formata eſt magis quam fœmina cuiuſcunque animalis ex eo.pa.414.co.1.li.78.1ª.p.
Mulier conuenienter fuit formata de coſta viri.p.414.li.95.1ª.p.
Mulier quando dicitur violentar oppreſſa vt non perdat caſtitatem.q.151.ar.1.p.502.22æ.p.
Mulier ſciens ſe tãgi ab aliquo mala intentione & nõ conſentiens, an peccet mortaliter, non retrahendo ſe quum non poteſt ſe ſine ſcandalo retrahere.q.154.ar.4.p.118.22æ.p.
Mulier ſeipſam polluens veneream experiendo delectationem, an peccet peccato ſtupri.q.154.ar.6.pa.522.22æ.p.
Mulieris factum an exigatur ad generationem.quæſt.154.artic.12.pag.330.22æ.par.
Multitudo quomodo ex vnitatibus componatur.p.51.co.1.li.14.1ª.p.
Multitudinis ſpecies an ſecundum numeri ſpecies exiſtant.p.16.col.1.lin.81.1ª.par.
Multitudinem infinitam per ſe eſſe in actu eſt impoſſibile. pagin.18.col.2.li.70.1ª.par.
Multitudinem infinitam per accidens, eſſe in actu eſt poſſibile.pag.16.lin.72.1ª.par.
Multitudinem infinitam in actu ſiue per ſe: ſiue pe accidens eſt impoſſibile.pa.16.lin.76.1ª.par.
Multitudinem infinitam in potentia eſſe eſt poſſibile.pagin.36.co.2.li.78.1ª.par.
Mundus eſt tantum vnus.p.223.co.1.li.8.1ª.par.
Mundus ab vno gubernatur.pa.437.col.2.li.5.1ª.par.
Mundum ſemper fuiſſe demonſtratione probari non poteſt.p.219.col.2.li.6.1ª.par.
Mundum incepiſſe ſola fide tenetur.p.220.co.1.li.50.1ª.p.
Mutatio omnis ſpecies quædam mortis eſt. quæſtion.54.articu.3.pag.252.3ª.part.
Mutatio ex nihilo & in nihilum an ſit poſſibilis, & quomodo.p.42.co.2.li.71.1ª.part.
Mutuans an poſſit deducere in pactum remutuationem.q.78.art.2.2.p.259.22æ.part.

N

Natiuitas. Quum dicitur quòd natiuitas attribuitur perſonæ vt ſubiecto naſcenti, intelligitur de ſubiecto denominationis.q.35.ar.1.pa.173.3ª.part.
Natiuitas Chriſti non debuit manifeſtari omnib. ne meritum fidei minueretur.q.26.ar.2.p.143.3ª.p.
Natura. Cur diuus Tho. in hoc myſterio medij ſecundum naturæ ordinem parte agentis ſecundum ordinem operationis in cor. art.5.q.6.non meminerit, quum tamen de illo in reſpõſione ad primum tractauerit.p.52.3ª.part.
Natura. Quomodo vulnera humanæ naturæ conſiſtant in deſtitutione virium animæ à proprio ordine naturali ad virtutem, cum peccatum nullum bonum naturæ tollat.q.85.ar.3.p.258.12æ.
Natura compoſita quid ſit.q.2.ar.1.p.10.3ª.p.
Natura an ſicut eſt determinata ad vnum effectum, ita ſit determinata ad vnum modum producendi illum.q.28.ar.1.p.249.3ª.p.
Natura corporalis nata eſt moueri immediatè à non ſpirituali ſecundum locum p.462.co.1.li.46.1ª.p.
Natura & ſuppoſitum quomodo diſtinguantur.p.19.co.1.li.57.1ª.p.
Natura vna an per aliam determinabilis exiſtat.p.259.co.2.li.91.1ª.p.
Natura nullum actum habere poteſt, niſi ille ſit actio immanens aut tranſiens.pa.149.col.1.lin.1.1ª.p.
Naturæ cognoſcibiles duplicis ordinis eſſe dicuntur, ſcilicet cognoſcibiles tantum: & cognoſcibiles & cognoſcitiuæ per accidens.p.260.co.3.li.10.1ª.par.
Naturæ cognoſcibiles dupliciter conſiderari poſſunt, ſcilicet vt cognoſcibiles præciſè: & vt cognoſcentes cognitæ.p.260.li.27.1ª.p.
Naturæ poſſibilis de ratione an ſit eſſe in particulari.p.381.colum.2.lin.7.1ª.part.
Naturæ rei materialis an poſſit vera & perfecta cognoſci: abſque eo, quòd cognoſcatur vt in particulari exiſtens.p.381.li.40.1ª.p.
Naturæ ordine exiſtente ſecundum quodlibet genus cauſæ, cur D.Tho. ordinem naturæ duobus eorum appropriat.q.6.ar.5.p.80.3ª.p.
Naturæ ordinem ex parte materiæ in myſterio incarnationis cur diuus Thomas pertranſierit, p.80.3ª.p.
Naturæ nomen quomodo ſumatur.p.47.col.2.lin.84.1ª.p.
Naturæ corruptæ appellatione quid intelligendum ſit, q.109.art.223.& 4.pag.356.12æ.p.
Naturæ ordo an reparari non poſſit niſi Deo voluntatem hominis ad ſe trahente per gratiam, q.109.ar.7.362.12æ.p.
Naturæ determinatio non eſt minus efficax quàm determinatio habitus: eſt tamen minus faciens & explicans opus ſuum quam determinatio habitus acquiſiti: quia habitus acquiſitus in ipſa acquiſitione expulit inſurgentia contraria, naturalis autem determinatio non: vnde aſſimilatur habitui infuſo potius quam acquiſito.quæſtio.56.articul.6.pagina.166.12æ.par.
Naturam participans aliquam quomodo ſibi ſimile faciat: non producendo naturam abſolutè: ſed applicando.p.216.co.2.li.74.1ª.p.
Naturam ſupralicuius aliquid eſſe dupliciter contingit.pagi.56.colum.1.lin.82.1ª.part.
Naturam exiſtentem in hac materia non prout eſt in hoc, an ſit à phantaſmatibus abſtrahere p.384.col.2.lin.15.1ª.p.
Naturalis virtus non poteſt tranſmutare ad formam niſi determinatã materiam.q.28.ar.1.ad quintum.p.250.3ª.p.
Naturalia omnia humana, quæ fiunt hic per accidens, reducuntur ad regulam diuinæ prouidentiæ: ſiue in aliquod intellectuale agens.p.480.col.2.li.69.1ª.
Naturalibus (quia ſunt determinata ad vnum) ſufficit inclinatio ad conueniens diſſonandum ab inconuenienti, in animalibus autem (quia redũt in contraria ſecundum ſeipſa) non ſufficit animali amor conuenientis pro odio diſconuenientis, ſed vtrumque ſeorſum.quæſtio.23.ar.4.pag.80.12æ.par.
Naufragans. Statuta applicantia bona naufragantium occupantibus ſunt iniquiſſima.q.66 ar.p.228.22æ.p.
Neceſſitas naturalis an auferat libertatem.p.367.co.1.li.84.1ª.p.
Neceſſitas quia habet magnam latitudinem ſecundum diuerſos gradus diuerſimodè facit alienum mihi debitum.q.186.ar.4.pa.658.22æ.
Neceſſarium dupliciter ſumitur.p.1.co.1.li.69.1ª.p.
Neceſſarium ad finem dupliciter dicitur, ſcilicet adeſſe & ad bene eſſe.pa.1.li.27.1ª.par.
Neceſſarium eſt ad humanam ſalutem eſſe doctrinam per reuelationem acceptam de multis: quæ humanam quæſtionem excedunt.pa.1.colum.2.li.1.1ª.par.
Neceſſarium eſt ad humanam ſalutem eſſe doctrinam per reuelationem de his, quæ de Deo etiam naturali ratione inueſtigari poſſunt.pagi.1.li.2.1ª.par.
Neceſſarium quomodo à poſſibili differat.p.43.co.1.li.16.1ª.p.
Neceſſarium quomodo quendam veritatis modum ſignificet.p.45.co.2.li.67.1ª.par.
Neceſſarium quomodo diſtinguatur.p.365.co.2.li.36.1ª.p.
Neceſſarum dupliciter ſumitur, vno modo ſimpliciter, alio modo immutabiliter, p.91.co.1.li.34.1ª.p.
Negligentia eſt nomen æquiuocum vel quaſi æquiuocum ad peccatum oppoſitum prudentiæ, & ad peccatum oppoſitum ſtudioſitati: & illa eſt in intellectu & iſta in voluntate.q.76.ar.2.p.243.12æ.p.
Negligentia ratione electionis an probetur ſpectare ad imprudentiam.q.54.ar.2.p.282.22æ.p.
Negotium. An per negotia ſecularia intelligantur omnia vel quædam.qu.187.ar.2.p.656.22æ.p.
Negociatio lucri cauſa quomodo non eſt bona vel mala, ſed habens ſpeciem mali.q.76.ar.4.p.256.22æ.p.
Negociatio poteſt reddi bona vel mala ex fine.ibid.
Nemeſis ſeu indignatio an pertineat ad bonos mores verè: nec ſit in doctrina fidei prohibita.q.36.ar.2.p.133.22æ.p.
Nihil præter Deum ab æterno fuit.p.219.co.1.li.64.1ª.p.
Nihil omnino in nihilum redigitur.pa.44.co.2.li.76.1ª.p.
Nomen omne ſignificans naturam ab indiuiduo diſtinctam eſt communicabile propriè ſecundum rem vel ſecundum rationem ſaltem.pagin.75.co.1.li.42.1ª.par.
Nomen omne ſignificans formam non indiuiduam per aliud ſuppoſitum, ſed per ſeipſam ſecundum quod in ſe eſt commmunicabile proprie re & ratione quamuis re non metaphoricè.p.75.co.1.li.7.1ª.p.
Nomen Deus eſt communicabile ſecundum rem: communicabile autem ſecundum opinionem: & ſecundum ſimilitudinem.pag.76.colum.1.lin.28.1ª.par.
Nomen aliquod diuinum ſi eſſet ſignificans naturam illam inquantum hanc, illud eſſet incommunicabile propriè ad extra.pagina.76.lin.28.1ª.part.
Nomen Deus de quibus verificetur.ibid.li.84.1ª.p.
Nomen Deus de tribus dicitur non vniuocè, nec ęquiuocè, ſed analogicè.p.76.co.2.li.30.1ª.p.
Nomen qui eſt: eſt, nomen Dei maximè proprium triplici ratione.p.77.co.1.li.32.1ª.par.
Nomen qui eſt, an ſit Deo maximè proprium præter alia nomina.p.77.lin.72.1ª.part.
Nomen ab aliqua forma impoſitum nunquam pluraliter dicitur: niſi propter pluralitatem ſuppoſitorum.q.3.ar.7.ad 2.p.33.3ª.p.
Nomen hoc ſpirituſſanctus eſt proprium diuinæ perſonæ procedẽtis per modum amoris ex accommodatione ſacræ ſcripturæ.pag.174.colum.1.lin.51.1ª.par.
Nomen ſapientiæ abſolute, quid ſignificet.p.69.co.2.li.69.1ª.p.
Nomine ſacræ doctrinæ ſeu diſciplinæ quid intelligatur.pagin.1.co.2.lin.78.1ª.par.
Nomine animę quid veniat.p.318.co.1.li.31.1ª.p.
Nomine ſcientiæ cognitio intellectiua certa & euidens.pag.78.col.2.lin.pen.1ª.par.
Nomina dicuntur de Deo ſubſtantialiter: imperfectè tamen.pa.78.col.2.lin.6.1ª.part.
Nomina multiplicata ad vnum, in vno vel ab vno, abuſiue vocantur analoga.q.60.ar.1.p.269.3ª.par.
Nomina non dicuntur de Deo, & aliis pure æquiuoce.pa.70.colum.2.lin.29.1ª.par.
Nomina quæcunque ſunt communia Deo & creaturis de eis dicuntur ſecundum analogiam vnius & alterum.p.70.li.66.1ª.p.
Nomina metaphorica quæ dicantur.p.71.co.1.li.8.1ª.par.
Nomina communia propriè dicta, ſi dicerentur de Deo, cauſaliter tam de creaturis, quam de Deo dicerentur.p.71.li.25.1ª.p.
Nomina an ſolum ſignificent quòd Deus ſit cauſa vel quod ſit eſſentialiter talis.p.71.li.76.1ª.par.
Nomina communia prius dici de Deo quantum ad rem ſignificatam, quomodo intelligatur.p.71.co.2.li.4.1ª.p.
Nomina quædam importantia relationem ad creaturas an ex tempore de Deo dicantur.p.72.co.1.li.14.1ª.p.
Nomina abſtracta pro perſonis ſupponere non poſſunt.pag.187.col.1.lin.1.1ª.par.
Nomina tam perſonalia quam notionalia ſi adiectiua fuerint: de eſſentia non prædicantur: ſi verò ſubſtantiua prædicantur de ea.pagin.187.li.52.1ª.par.
Nomina ſignificantia originem diuinarum perſonarum quomodo ſignificare habeant.p.25.co.1.li.40.1ª.p.
Nomina tertij ordinis tantum temporaliter dicuntur: ſecundi verò æternaliter, tantum primi vtroque modo, p.25.li.68.1ª.p.
Nomina aliqua dicta de Deo propriè & magis & prius dicuntur de Deo quo ad rem ſignificatam: nulla autem quo ad modum ſignificandi.p.25.co.2.li.3.1ª.p.
Nomina Deo attributa non ſunt ſynonyma.p.25.li.36.1ª.p.
Nomina communia Deo & creaturis non dicuntur de eis vniuocè p.68.co.2.li.3.1ª.p.
Nominis alicuius trium perſonarum omiſſio tollit veritatem baptiſmi.qu.66.ar.6.p.304.co.1.3ª.p.
Nominum quædam important abſolutum, quædam relationem.p.32.co.1.lin.81.1ª.p.
Nominum de Deo tria ſunt genera: ſ. negatiua, relatiua: & poſitiua: p.66.co.1.li.67.1ª.p.
Nominum diuinorum eſſentialium quædam ſunt ſubſtantiua, & quædam adiectiua.p.148.co.1.li.11.1ª.p.
Nominum paſſiones ſecundum modum ſignificandi quomodo allatę ſunt.q.2.ar.2.ad 1.p.11.3ª.p.
Nominum mutatio quo ad ſignificãdum in ſacramentorum formis an tollat veritatem ſacramenti.q.66.ar.5.ad 7.p.302.co.1.3ª.p.
Nomina Deo attributa ſunt duo, ſc. perfectio ſignificata & modus ſignificandi.p.67.co.1.li.84.1ª.p.
Nota de Deo naturali lumine dupliciter ſumuntur: vno modo ſecundum ſe, alio modo vt nobis nota, & ſimiliter articuli fidei ſumuntur ſecundũ ſe, vt crediti.p.14.co.1.li.10.1ª.
Notitia à qua conceptus procedit, triplex eſſe poteſt iuxta triplicem modũ quo actualis notitia in nobis cauſatur.p.145.co.1.li.87.1ª p.
Notitia vniuerſalioris eſt prior notitia minus vniuerſalis, p.386.co.2.li.79.1ª.part.
Notio quid ſit à quo introducta, & quo pacto à theologis ſumatur.p.163.co.2.li.14.
Notio in diuini an ab eo, cuius eſt notio diſtinguatur.p.164.co.1.1ª.
Notio ſexta, ſ. inſpirabilitas, communis, ſc. patri, & filio, cur non ponenda ſit.165.co.2.li.24.1ª.p.
Notiones ſunt quinque. ſ. innaceſſibilitas, paternitas, communis ſpiratio, filiatio, & proceſſio.p.165.co.1.li.85.1ª.p.
Numerus quomodo poſſit eſſe verum quod inter ſpecies numerorum eſt ordo per accidens & proceſſus in infinitum, quia accidit numero præexiſtenti quod ei addatur vnitas.q.1.ar.4.ad 2.p.4.12æ.
Numerus quilibet quo pacto ſit vnius ſecundum ſe formaliter, & ita in infinitum augeatur.p.36.co.2.li.29.1ª.p.
Numerus ad viſionem requiſitus duplex, ſcilicet virtus viſiua, & vnio rei viſæ cum vidente.p.53.co.2.li.84.1ª.par.

O

Obedientia. An ſubditus teneatur obedire prælato mandanti contra conſtitutionem ſeu regulam in his in quib. poteſt & vult diſpenſare.q.185.ar.22.p.638.22æ.par.
Obedientia oritur ex propinquitate, ſed propinquitas eſt duplex, ſ. ſimilitudinis & proportionis. Et ſecundum ſimilitudinem quidem quanto actus eſt nobilior, tanto proprior ſecundum naturam ſuam eſt rationi, & aptior vt ſequatur eam. Secundum proportionem verò quanto bonum proprium ad quod aliquid infra latitudinem obſequentium ordinatur eſt magis conſonum rationi, tãto magis ſubditur eius imperio. vide Imperium.12æ.
Obedientia reſpectu Dei & hominis an ſit eiuſdem ſpeciei ſpecialiſſimæ.q.104.ar.2.4.p.368.22æ.
Obedientia an ſit maxima virtutum moralium.ibi.
Obedientia non eſt de eſſentia perfectionis abſolutæ, ſed religioſæ perfectionis.q.104.ar.5.p.309.22æ.p.
Obedientiæ obiectum an ſit præceptum communiter vel ſtrictè ſumptum q.104.ar.2.p.366.22æ.par.
Obedientiæ hominis ſeu iudicio an ſubſint actu interiores animi.qu.104.ar.5.p.369.22æ.par.

Obedientiæ votum habet duplicem materiam.quæſt.186.ar.73.pagin.652.22æ.par.
Obedire prælato an teneatur religioſus in his in quibus poteſt prælatus diſpenſare.q.104.ar.55.p 369.22æ.p.
Obiectum.Per hanc propoſitionem obiectum mouet determinando actũ ad modum principij formalis,& quo in rebus naturalibus actio ſpecificatur intendit litera quod obiectum mouet in genere cauſæ formalis. Nõ dixit autem abſolute quod mouet vt principium formale:vt inſinuaret quod non eſt principium formale intrinſecum ſed extrinſecum, nõ tamen ſeparatum vt idea,ſed coniunctum.quæſtion.9.articul.pagin.32.12æ.par.
Obiectum.Quæ ſit differentia inter obiectum potentiæ,& ſecũdum ſe, obiectum potentiæ.q.8.ar.2.co.pa.30.12æ.p.
Obiectum potẽtiæ paſſiuæ comparatur ad ipſam vt cauſa motus vel actus ipſius.Et ſic quum vis appetitiua ſit paſſiua,vniuerſaliter obiectum proprium cuiuſque actus appetitus eſt cauſa actiua illius.quæſt.27.arti.1.p.88.12æ.par.
Obiectum intellectus noſtri,nunquid infinitum compatiatur, vel illud in potentia tantum & quomodo.p.392.co.1.li.72.1ª.p.
Obiectum melius videri ab vno quam ab alio ex duobus oriri poteſt.p.57.co.2.li.pe.1ª.par.
Obiectum beatificum & obiectum fidei an adæquentur:& quomodo.myſterium incarnationis obiecto per ſe fidei claudatur.quæſt.2.art.5.p.14.22æ.par.
Obiectum vt obiectum nec dicit cauſam effectiuam:& propterea poteſt diſtinguere aliter quam effectiuè:ſcilicet formaliter.q.54.ar.2.pag.156.12ª.par.
Obiectum ad hoc quod ſpecificet actum voluntatis,exigitur quod ſit formaliter per ſe & directè intentum: non exigitur autem quod ſit primo intentum.q.72.ar.9.p.226.12æ.p.
Obiectio Scoti cõtra ſan.doct.de diffinitione rationis paternitatis & ſpirationis.p.166.co.2.li.32.1ª.p.
Obiectio in primo & adæquato intellectus duo exiſtunt,ratio ſcilicet obiectiua,puta:quid erat eſſe entis:& conditio obiectiua:ſcilicet ratio,ſeu modus quidditatis.p.359.co.2.li.28.1ª.p.
Obiectiones Scoti in materia angelorum contra ſan.doct. quomodo ſoluantur p.239.co.2.li.2.1ª.p.
Oblationes debitas negantem an ſacerdos priuare debeat ſacramento. q.86.ar.1.p.286.22æ par.
Obiectiua pluralitas quomodo intellectu diuino exiſtat.pag.97.co.1.lin.71.1ª.par.
Obſeruantia an ſit virtus generica:& cuius ſpeciei ſit honorare hominem propter virtutem,q.103.ar.4.p.365.22æ.p.
Obſtinatio an ſit effectus communis & vnius rationis in homine & angelo.p.296.co.1.li.3 1ª.p.
Occultum dupliciter per ſe & per accidens.q.11.ar.3.p.472.22æ.p.
Occulta quæ ſunt nobis de Deo quemadmodum magis ſunt propria Deo in cognoſcendo,ita & in eſſendo.p.co.2.li.2.1ª.p.
Obſeruationes quæ fiunt ex cõſuetudine patriæ ſimplici corde an ſint peccata.q.96.ar.3.p.344.22æ.p.
Occiſio.An teneatur homo,prætermittere actum tutelæ propriæ vitæ ad euitandam occiſionem alterius.q.64.ar.7.p.220.22æ.
Occidere tyrannum quando non eſt recurſus ad ſuperiorem an liceat.qu.64.ar.3 p.218.22æ.par.
Occidere quenquam an liceat pro defenſione rerum ſuarum.qu.64.ar.73.p.218.220.226.22æ.p.
Occidere quenquã pro vitanda violentia ſtupri,vel ſodomiæ,vel reliquorum an liceat.q.64.ar.7.2.ibid.
Occidendi hominem quæ ſit cauſa iuſta.q.64.ar.2 p.217.22æ.p.
Odium.Vniuerſaliter odium eſt diſſonantia a malo obiecto & cauſa quia oportet malum obiectum eſſe odio habitum,ſed quia diuerſum in vtroque odio conſtituitur obiectum(quia vnius perſona,alterius res)varietas apparet,& non eſt:quoniam vtrobique id quod habet rationem mali obiecti & cauſæ odij,abnegatur ab effectu & diſſonat.pagina.94.12æ.part.
Odium.Aliud eſt odio haberi & aliud non amari.q.29.ar.4.p.94.12æ.p.
Odium an quicquid mali culpæ eſt interioribus peccatis in proximum ſit ex interiori odio.Ibid.
Odium diuiditur in odium inimicitiæ & abominationis, ſicut amor in amorem amicitiæ & concupiſcentiæ.q.29.ar.1.p.93.12æ.p.
Odium Dei an poſſit terminari ad ipſum Deum in ſeipſo.q.84.ar.1.pa.285.22æ.par.
Odium Dei eſt duplex,ſ.ſecundum abominationem:& ſecundum inimicitiam.q.34.ar.2.p.127.22æ.par.
Odium Dei eſt grauiſſimum peccatum.Ibid.
Odium Dei quomodo ſit peccatum in ſpiritum ſanctum.Ibid.
Odium Dei clauditur in quolibet peccato mortali.Ibid.
Odium proximi eſt grauius peccatum reliquis peccatis in proximũ. q.34.ar.4.p.129.22æ.par.
Odium proximi an ſit vltimum(vt in litera dicitur)& tamen claudatur in in aliis,& cauſet alia.q.34.ar.5.& 6.pa.139.& 131.22æ.
Odium an oriatur ex fuga triſtitiæ cum cauſetur ex inuidia.Ibid.
Odium an ex inuidia generetur formaliter ſecundum naturam obiecti, ex ira autem diſpoſitiuè tantum.Ibid.
Odio haberi poteſt Deus proter pœnam inflictam alicui, non autem per ſe.q.34.ar.1.p.126.22æ.par.
Odij peccatum an ſit vnius tantum ſpeciei ſpecialiſſimæ.ibid.ad vlt.
Odij obiectum & cauſa non eſt malum ſimpliciter,ſed malum huic. q.29.ar.1.p.93.12æ.p.
Offenſa an directè opponatur gratiæ.q.86.ar.2.p.407.3ª.p.
Officium,In officiis eccleſiaſticis vnde ſumatur regula quãtitatis cantus.q.91.ar1.2.p.327.22æ.p.
Officium,An pulſare in organis inter eccleſiaſtica officia ſonos ſecularium vanitatum ſit peccatum mortale.q.91.22æ.
Officium eccleſiaſticum dicere manibus operando non licet.q.187.ar.3.p.657.22æ.par.
Omne quod eſt ſecundum ſe totum actus,an ad intellectum in actu ſit. pa.35.co.1.li.82.1ª.p.
Omne quod quocunque modo à Deo eſt,quemadmodum neceſſe eſt eſſe.p.29.co.1.li.33.1ª.par.
Omnes dij gentium dæmonia,quomodo verificetur.quæſt.94.ar.pagi.332.22æ.par.
Omnia quæ in tempore fiunt an æternitati præſentia ſint,pag.88.colum.1.li.21.1ª.par.
Omnia qui dicit,nihil excludit.p.125.co.2.li.21.1ª.p.
Omnia eſſe creata à Deo non ſolum eſt poſſibile,ſed etiam neceſſarium.p.213.co.2.li.91.1ª.par.
Omnia quæ proceſſu temporis diuina prouidentia facta ſunt in prima rerum conditione,ſecundum quaſdam rationes ſeminales producta fuerunt.p.281.co.2.li.82.1ª.par.
Omnia in eſſe à Deo conſeruantur:& hoc tam fide,quam ratione. p. 440. col.2.li.63.1ª.par.
Omnia à Deo in eſſe non directè conſeruantur.p.440.li.75.1ª.p.
Omnia conſeruari egent à Deo directe.pa.440.li.52.1ª.p.
Opus.An cuiuſlibet ſpiritualis actus corporale exercitium licitum ſit in feſto.q.122.p.407.22æ.p.
Opus quodlibet ſeruile facere in die feſto ad Dei ſeruitium an liceat. qu.122.p.407.22æ.p.
Opus corporale ex neceſſitate in feſto fieri quomodo liceat.q.122.art.43.p.407.22æ.p.
Opera corporalia an ſint licita in die feſto.p.207.22.22æ.
Opera ſeruilia ſi tranſeunt in communia ſunt licita in feſto. pagina. 407.22æ.part.
Opera ſeruilia in feſto ex conſuetudine hodie fiunt licita.p.407.22æ.p.
An opera in feſto licita reddantur illicita ex hoc quod fiunt mercenariè ſeu propter lucrum,p.417.12æ.p.
Opera ſeruilia ſicut venari,ludere, ſonare inſtrumentis muſicis & huiuſmodi quomodo licita vel illicita ſint in die feſto.p.407.22æ.p.
Operas ſuas locare & laborem ſpirituale vendere,an liceat viris ſpiritualibus.q.100.ar.2.3.& 4.p.353.354.& 366.22æ.
Operatio. Vnumquodque eſſe propter ſuam operationem, quomodo intelligatur.q.3.ar.2.p.11.12æ.
Operatio angeli circa motus continuitatem an ſit vna vel plures. p.242.co.2.li.77.1ª.p.
Operatio immanens dupliciter ſumi poteſt,ſ.in communi,puta intelligere,videre:& in ſpeciali ſeu contractè:puta intelligere humanum, videre bouinum,&c p.249.co.2.li.71.1ª.p.
Operatio omnis incipiens cum eſſe rei eſt ei ab agente à quo eſſe habet: quæ propoſitio cum ſit ſancti doctor.quomodo verificetur. p.290.co.1.li.86.1ª.p.
Operatio prima angeli,quo ad ſpecificationem & actus rectitudinem an naturalis fuerit.p.295.co.1.li.82.1ª.
Operatio animæ cum non ſit in genere ſubſtantię,ergo nec potentia operatiua,& an rationes Scoti contra hoc procedant p.339.co.1ª.p.
Operatio ita participata æternitate menſuratur.p.47.co.2.li.92.1ª.p.
Operatio intellectus vtrum ſit omnium perfectiſſima:& vtrum concluſio ſancti doct.quò ad hoc vera ſit.p.142.co.1.li.60.1ª.p.
Operationis actiuæ nobilitas penſatur ex forma quæ eſt actionis principium.q.51.ar.2.p.149.12æ.
Operationes diſtinctæ cõtra paſſiones ſunt operationes ad alterum,q.60.ar.2.p.178.12æ.
Operationum quædam eſt vitalis,quæ.ſ.eſt ab anima inquantum anima,& quædam non vitalis,quæ.ſ.eſt à natura tatum,vt motus ſurſum vel deorſum. Item operationum vitalium quædam dicunt aliquid commune cum non vitalibus & aliquid proprium inquantum vitales ſunt, quædam verò nihil cum non vitalibus commune habent.p.226.col.1.lin.85.1ª.par.
Operarios conducentes cũ pacto quod non ieiunent,quomodo peccent.q.147.ar.4.p.485.22æ.
Operari corporaliter licet in die feſto pro diuerſis neceſſitatib. publicis & priuatis.q.122.ar.43.p.407.22æ.
Opinio. An melius ſit aliquem frequentius falli habendò opinionem bonam de malo homine,quàm rarius falli habendo malam opinionem de aliquo bono homine,& an ratio ad hoc allata ſit efficax.q.60.ar.4.pag.202.22æ.
Opinio Ariſtotelis,vtrum Platonis opinioni cõſentiat in materia de idea boni.p.32.co.2.li.3.1ª.p.
Opinio Ariſtotelis de anima intellectiua: & diſcordia inter ipſum & ſanctum doctorem.p.38.co.2.li.5.1ª.p.
Opiniones multorum aſſerentium cauſam ipſius prædeſtinationis. p.130.co.2.li.91.1ª.p.
Opinio Poretani ponentis relationem eſſe perſonam:perſonã autem non eſſe eſſentiam,an malè adducta ſit.p.189.co.1.li.36.1ª.par.
Opinio antiqua de operationibus ipſius Dei.p.446.co.1.li.47.1ª.p.
Opinio Platonis,Auicennæ,& aliorum de corporum actionib.p.474.col.1.li.67.1ª.p.
Opinionem falſam habens de Deo,an eum cognoſcat ſecũdum quid,q.10.ar.3.p.38.22æ.
Opinionem malam habere de homine ex leuib.indiciis quãdo eſt mortale & quando veniale.q.60.ar.2.p.200.22æ.
Opiniones an dæmones ſint.p.473.co.1.li.50.1ª.p.
Opiniones an fatum concedatur.p.480.co.2.li.50.1ª.
Opiniones Philoſophorum & Theologorũ de his,quę ad hominis actiones pertinent.p.302.co.1.li.82.1ª.p.
Opiniones de animarum creatione.p.488.co.1.li.62.1ª.p.
Opiniones nunquid intellectus ab intelligibili patiatur.p.352.co.1.lin.16.1ª.par.
Opiniones de angelis & anima,p.357.co.1.li.86.1ª.p.
Opiniones multorum an appetibile appetitum moueat in genere cauſæ efficientis p.361.co.9.li.56.1ª.p.
Opiniones antiquorum de ſenſibilium cognitione.pag.375.colum.2.li.32.1ª.part.

Opiniones antiquorum quomodo anima corpora cognoſcat.p.374.col.1.li.91.1ª.par.
Opiniones Philoſophorum quomodo ſubſtãtiæ immateriales à nobis cognoſcantur,& intelligantur.p.899.col.1.li.92.1ª.p.
Opiniones Philoſophorum de fœlicitate.p.899.co.2.li.90.1ª.
Opiniones Philoſophorum de gubernatione mundi. pagin. 437. line.29.1ª.part.
Oppoſitio relatiua an & quo pacto in Deo exiſtat.pagin. 152. col. 2.lin.2.1ª.par.
Oppoſitio ſola relatiua an in diuinis realiter diſtinguatur.p.174.col. 2.lin.86.1ª.par.
Oppoſitorum vnum excludere reliquum,dupliciter intelligi poteſt, formaliter ſcilicet & effectiuè, & multa alia circa iſtam conditionalem: ſi vnum oppoſitorum,&c.p.15.col.2.li.80.& ibid.li.88.1ª.par.
Oppoſitum in finitum dupliciter contingit.p.16.col.1.li.1.1ª.
Optimum ſimpliciter,nullo adiecto ſit melius,q.34.ar.3.p.190.12æ.p.
Opus creationis triplex.p.311.co.2.li.52.1ª.p.
Oratio.De ordine trium priorum orationis dominicæ.qu.83.art. 9.p.280.22æ.part.
Oratio.In oratione duplex concurrit vnitas ad Deum.q.83.arti.1.2.p.280.22æ.par.
Oratio.An ex propoſito euagari in oratione quam quis non tenetur dicere ſit peccatum.q.83.ar.12.p.285.22æ.
Oratio ſicut & voluntas diſtinguitur in ſimpliciter vel ſecundum quid.q.21.ar.4.p.125.3ª.p.
Oratio aliter apud grammaticos, & aliter apud rhetores, & aliter apud theologos accipitur.q.83.ar.1.p.280.22æ.
Oratio eſt inter cauſas efficientes.q.83.p.280.22æ.p.
Oratio quomodo offertur Deo,& quid.q.83.ar.3.p.280.22æ.
Oratio tam priuata quam publica: an debeat eſſe vocalis, quotuplici modo fieri poſſit.q.83.ar.12.22æ.p.
Orationis conditio piè petendi quid importet.q.83.ar.1.4.p.287.22æ.
Orationis cauſæ.q.83.ar.2.3.p.283.22æ.p.
Orari an debeat ſolus Deus.q.83.ar.4.p.280.22æ.
Orans ſeu dicendo officium: an ſatiſfaciat attendendo ſolùm ad paſſionẽ Chriſti.q.83.ar.13.p.290.22æ.p.
Orationem quomodo faciebat Hieremias in limbo patrum pro Hieruſalem.q.83.ar.11.p.281.22æ.
Orationes noſtras qualiter ſancti videant.q.84.ar.8.p.980.22æ.p.
Orando mente vagari quando ſit peccatum mortale,& quando veniale.q.83.ar.13 p.286.22æ.
Ordo rationis in quo conſiſtat.p.26.col.2.li.57.1ª.p.
Ordo rerum in eſſendo dupliciter conſiderari poteſt.p.28.co.2.li.82.1ª.
Ordo articulorum ſancti doctor.an præpoſterus videatur.pag.67.col.1.li.45.1ª.par.
Ordo tertius potentiarum animæ cur tribus ſenſibus attribuitur, non autem aliis potentiis in litera à ſancto doctore enumeratis.p.343. col.1.li.35.1ª.par.
Ordo naturalis inter potentias eſt triplex,ſcilicet ſecundum cauſa actiuã, finalem,& materialem.p.345.col.1.li.19.1ª.
Ordo inter recipiens & receptum licet ſolius naturæ eſſe poſſit vt pater de ſubiecto,paſſione,&c.poteſt tamen eſſe durationis.p.350.col.1.li.61.1ª.part.
Ordo quo indiuiſibile à nobis cognoſcitur ex habitudine ad quidditatem ſenſibilem penſandus eſt,p.391.col.1.li.60.1ª.
Ordo dupliciter diſtinguitur,communis ſcilicet,& ſpecialis. p. 455.col.2.li.71.1ª.p.
Ordo angelicus habet duo.p.458.co.1.li.67.1ª.
Ordo neceſſarius ſimpliciter eſt ad ſalutem eccleſiæ: loquendo ad eccleſiam ſimpliciter & abſolute.q.65.ar.4.p.298.p.
Ordo originis an ſit præciſe id,quod realiter ipſæ proceſſiones diſtinguãtur.p.147.col.1.li.1.1ª.
Ordo in materia diuinarum perſonarum à ſancto doctore in litera poſitus qualis ſit,an ſcilicet quo ad nos,an ſecundum ſe.p. 344. colum.1.lin.64.1ª.part.
Ordo naturæ in perſonis diuinis exiſtit.p.201.col.1.li.54.1ª.
Ordo duplex eſt in rebus.p.202.col.2.li.3.1ª.p.
Ordo in vniuerſo duplex inuenitur,intelligibilis ſcilicet & ſenſibilis, alter materialitate,alter autem materia conſtat.p.202.li.59.1ª.
Ordo,affectio,& cognitio quid determinent.p.405.co.2.li.fi.1ª.
Ordinis rerum in finem in diffinitione prouidentiæ,an intelligatur & ipſe ordo in finem,& peruentio ad finem an ordo tantum.p.125.co.1.li.62.1ª.part.
Ordinis de ratione an prioritas & poſterioritas ſit.p.125.li.90.1ª.p.
Ordinem intelligibilium eſſe ſupra ordinem intellectuum quomodo intelligatur.p.396.co.1.li.41.1ª.
Ordine actuum qui eſt ordo cauſæ efficientis, & in ordine potentiæ, qui eſt ordo cauſæ materialis qualis reductio fiat.p 312.co.2.li.56.1ª.p.
Ordine ordinatur aliquid ad alterum dupliciter, ſcilicet actiuè & paſſiuè.p.453.col.2.li.64.1ª.p.
Ordines multiplicantur ſecundum cauſarum multiplicationem.p.447.co.1.li.11.1ª.p.
Ordines dupliciter dici quo ad naturam & quo ad gratiam. pa. 459.col.2.li.35.1ª.p.
Ordines duo operationum in actionem & paſſione intellectus attenduntur.p.392.co.1.li.4.1ª.
Ordines tres de facto in vniuerſo inueniuntur.q.1.art.3.in reſponſione ad dubia in cor.p.3.3ª.p.
Ordines quo ad graduum diſtinctionem remanebunt. pagin. 456. lin. 75.1ª.part.
Ordines quò ad executionem officiorum partim remanebunt, & partim non.p.456.lin.88.1ª.p.
Ordinum diſtinctio in angelis vnde ſit.p.456.col.1.li.42.1ª.
Ordinum diſtinctio angelis per reſpectum ad finem ſupernaturalem ineſt completiuè à gratia:inchoatiuè autem à natura,ibi.li.47.1ª.
Ordinibus angelorum duo concurrunt,ſcilicet naturæ conditio, & dona gratiæ.p.459.col.1.li.27.1ª.p.
Ordinare & conferre,rationis propria opera ſunt, conueniunt autem voluntati vt intellectum participat.q.17.ar.1.p.52.12æ.p.
Ordinare aliquid in bonum commune eſt totius multitudinis vel alicuius vicem gerentis totius multitudinis.q.90.ar.3.p.286.12æ.
Ordinari in ſummum bonum contingit tripliciter primò in communi ſecundò in ſpeciali confuſè tamen,tertiò,in ſpeciali & diſtinctè. q.19.ar.9.p.67.12æ.par.
Ordinari in finem vltimum eſt debitum actui virtutis.q.23.ar.7.1.& 2.p.74.75.76.22æ.p.
Ordinari phantaſmata naturalium ad intelligibiles veritates excedentes intellectum,dupliciter intelligi poteſt.q.173.ar.1.3.p.597.22æ.
Ordinatum ad Deum vt finem ignotum ratione naturali conſequendum, quibus egeat,&c.p.1.co.1.li.35.1ª.
Ordinatum ad finem in tantum neceſſarium, inquantum finis ſine eo haberi non poteſt.q.187.ar.3.p.657.22æ.p.
Ornatus. An clerici & religioſi peccent mortaliter mutantes vel variantes habitum ſuum.q.169.ar.2.p.584.22æ.p.
Ornatus mulierum prouocatiuus ad laſciuiam an reponatur in ſpecie prouocantium ex ſola intenſione:an etiam ex qualitate operis.q.169.ar.99.p.554.22æ.par.
Ornatus excedens limites conſuetudinis quantum ſit illicitus. pag. 514.q.169.22æ.par.
Ornatus fucatorius an poſſit aliqua ratione excuſari à peccato mortali,niſi addatur aliqua circunſtantia peccati mortalis.q.169.p.514.12æ.
Ornatus pretioſus mulierum, an debeat intelligi abſolute vel reſpectiue.q.169.p.514.22æ.
Ornatus immoderantia diſtinguitur.q.169.ar.1.p.573.22æ.p.
Origo paſſiue præcedit proprietates perſonarum præcedẽtium etiam perſonales.p.92.co.2.li.60.1ª.
Originale,& actuale peccatum in quo differant.q.1.ar.4.p.8.3ª.p.
Oſcula & tactus quando ſunt peccata mortalia, & quando venialia.q.154.ar.4.p.518.22æ.p.
Oſcula & tactus vxoris quomodo ſint peccata,& quomodo non. q.154.p.518.22æ.
Oſcula ſponſarum per verba de præſenti qualia & quando ſeu pacta.q.154 p.518.22æ.

P

Panis.Aſſus Euchariſtiæ.p.5.3ª.p.
Papa iudicium vel præceptum recuſare contingit tripliciter,& quando pertineat ad ſchiſma,& quando non,q.39.ar.12.p.142.143.22æ.
Papa habet plenitudinem poteſtatis in ſpiritualib.tantum, in temporalib. autem in ordine ad ſpiritualia.q.43.ar.8.p.158.22æ.
Papa an poſſit ſubiicere ſe alicui in foro iudiciali. q.67.artic.1.2.p.230.231.22æ.par.
Papa poteſt committere ſimoniam ſicut alia peccata, ſed non incurrit cenſuras p.230.22æ.
Papa an ſolus diſpenſet in votis perpetuis.q.184.ar.6.p.659.22æ.
Papa eximens religioſum ab obedientia ſui prælati,non diſpenſat in voto obedientiæ,q.186.ar.5.3.p 650.22æ.par.
Papa an poſſit eximere religioſum ab obedientia ſui prælati. q.186.art.8.3.p.652.22æ.p.
Papæ plenitudo poteſtatis ſuper bona eccleſiæ quid importet. q.109.art.1.7.p.383.22æ.
Papæ veri,& indubitati perſona,an poſſit eſſe ſchiſmatica. q.39.arti.1.2.p.142.143.22æ.p.
Papæ ſubiectio ſpontanea in principio an tranſeat in neceſſitatem.qu.97.ar.1.2.p.345.22æ.
Paradiſus locus eſt in Orientis parte conſtitutus.p.434 co.1.li.80.1ª.p.
Paradiſus eſt locus conueniens humanæ habitationi ſecundum primæ immortalitatis ſtatum p.435.co.2.li.25.1ª.p.
Pars an naturaliter plus diligat totum quàm ſeipſam. pa.278. col.2. lin.14.1ª.part.
Pars nulla eſt perfecta extra ſuum totum.279.co.2.li.20.1ª.p.
Pars an plus diligat totum quàm ſeipſam.q.26.ar.3.p.22æ.
Partes iuſtitiæ an ſint declinare à malo,& facere bonum.q.79.ar.1.p.264.22æ.part.
Particularia ab illis denominantur.p.51.co.1.li.94.1ª.p.
Paſſio. Mutationes quæ ſunt materia paſſionum conſiſtentium in fuga ſeu retractione, declinant in peius, quæ ſunt materia paſſionum conſiſtentium in extenſione ſeu proſequutione: quia vita humana conſiſtit in vitali extenſione cordis ad totum corpus.q.22.p.76.12æ.
Paſſio.Motus animi qui paſſiones vocantur, habent rationem paſſionis ex adiuncta tranſmutatione corporali: habent autem rationem appetitiui motus,& talis(puta iræ vel timoris) ſecundum ſe. qu.22.ar.1.ad 1.& 3.p.77.12æ.p.
Paſſio.Non omnis ſed aliqua naturæ obiecti diuerſitas(illa ſcilicet quæ redundat in diuerſam rationem delectabilis) diuerſificat ſpeciem paſſionis.q.31.ar.7.p.102.12æ.
Paſſiones ſe habent ad bonum & malum morale ſicut exteriores actus. q.24.ar.2.p.82.12æ.p.
Paſſio. Ad delectationem & triſtitiam terminantur omnes aliæ paſſiones, & ab eis quodammodo regulantur.q.33.4.p.108.12æ.
Paſſio.Amor,deſiderium,delectatio,& triſtitia & ſi quid eſt einſmodi ſi ſumatur pro naturalib. diſſonantiis vel conſonantiis potentiarum vel actuum huiuſmodi æquiuocè dicuntur de eiſdem vt ſunt animales paſſiones.q.23. ar.4.p.80.12æ.
Paſſio. Pars apprehenſiua trahitur ab agente ad hoc vt ſit ipſum ſecũdum eſſe intentionale,pars verò appetitiua trahitur ab agente vt iungatur ſibi ſecundum eſſe eſſentiale.Et eſt ſermo de paſſione vere,& communiter ſiue ab agente ſiue à fine.q.22.ar.2.p.77.12æ.par.
Paſſio.Circa paſſionis Chriſti effectum tria notabilia.quęſt.49.ar.5.p.244.3ª part.
Paſſio. Litera vt diſtinctionem paſſionum in anima doceret, vtens ſimilitudine agentis naturalis inquãtum attrahit, & inquantùm triplex effe-

ctus in patiente fit,non est digressa.q.23.ar.4.p.80.12æ.par.
Passio. Ratio obiecti passionis appetitus sensitiui integratur ex bonitate, vel malitia,præsentia vel absentia vel indifferentia & apprehensione.q.30.ar.2.p.96.12æ.p.
Passio dupliciter dicitur,scilicet propriè dicta,& communiter.p.418.col.1.li.75.1ª.par.
Passio. Licet omnis exeat limites, naturales motus non tamen omnis passio nocet aut habet aliquid præter naturam: quia hoc consonat naturæ vt quandoque motus cordis varietur. Item licet omnis passio fit cum præternaturalitate motu cordis & noceat naturę,non tamen omnis passio est mala moraliter quando est voluntaria: quia recta ratio dictat q propter aliquod bonum corpori etiam nocumentum inferatur.q.24.ar.2.p.82.12æ.p.
Passio.An omnis fit cum transmutatione in deterius, & nulla fit in melius. q.22.ar.1.p.76.& par.12æ.
Passio omnis animæ absolutè loquendo est cum præternaturali transmutatione: quia cordis motus aut intéditur aut remittitur à suo naturali motu;quia tamen inter præternaturales passiones datur lititudo, & minus mala respectu magis malæ habet rationem melioris,ideò passiones illæ quæ ad peius declinant,magis propriè passiones dicuntur.q.22.art.1.p.76.12æ.par.
Passione communiter homo erat passibilis & anima & corpore: quoniam sentiebat.p.225.li.83.1ª.
Passione propriè homo & anima & corpore impassibilis erat: quia virtus animæ passionem prohibebat sicut & mortem.p.225.li.89.1ª.p.
Passione quòd in omni fit transmutatio aliqua præternaturalis, in corde, est neminem in passione eadem actualiter diutius perdurare fine corporali læsione aut curatione.q.22.ar.1.p.76.12æ.p.
Passiones quomodo repugnent rationi.q.129.ar.2.p.439.22æ.p.
Passiones primariæ exigunt duas conditiones, scilicet quod sint per se, id est nihil per accidens habentes admistum, tam in se quàm in suis causis: & quod sint vltimæ in singulis generibus.p.86.12æ.p.
Passiones sanctorum an ecclesiæ proficiant per modum redemptionis. q.48.ar.5.p.231.12æ.
Passiones in appetitu sunt veræ operationes,causare tamen ab appetibili, & habentes pro obiecto appetibile.Sed in appetitu sensitiuo sunt per se mistæ cum passione corporali,in appetitu verò intellectiuo non, & per exclusionem huius compositionis dicuntur in simplices actus similes tamen passionibus sensitiui appetitus. quæstion.22. articul.3.pagin.78.12æ.par.
Passioni,& morti tradere inuitum innocentem est impium: & crudele absolute loquendo,nõ autem in ordine ad Deum,cuius sunt vita,& mors, q.47.ar.3.ad 1.p.225.3ª.
Passionis communiter dictæ magis habet rationem pars appetitiua, quàm apprehensiua: scelus enim corpore pati consistit in recipere ab agente & trahi in illud.q.22.p.77.12æ.
Passionis Christi necessitas an conuenienter quæratur antequam de eius possibilitate sit quæsitum.q.46.ar.2.p.215.3ª.p.
Liberationis humanæ modus per Christi passionem conuenientior fuit quàm per solam Dei voluntatem.q.46.ar.3.p.215.3ª.p.
Passionum quædam sunt quarum obiecta consistunt explicite in applicatione huius ad hoc,quædam autem non.q.46.ar.2.p.134.12æ.
Passionum genera sunt quatuor, scilicet motus in bonum, motus à malo, quies in bono & inquietudo in malo.Vltimum in primo genere est spes in secundo timor,in tertio delectatio,in quarto,tristitia, & omnes sunt per se tam in se quàm in suis causis. quæstion.25. articulo.4.pagin.86.12æ.part.
Passionum animæ aliæ circa bonum. aliæ circa malum:earum verò quæ circa bonum: aliæ circa bonum habitum vel suo tempore habendum: aliæ circa bonum non habitum,& tunc non habendum. p.425. column.1.lin.8.1ª.par.
Passionum duplex est modus:per modum præuenientis & impedientis: & & per modum consequentis & obedientis.ibid.p.425.68.1ª.
Passionum Christi generalis quædam explicatio.q.46.ar.p.217.3ª.p.
Passionum generalitatem ad literam quare Christus suscepit.q.36.art.5.p.217.3ª.par.
Pati est communius quàm dolere.q.46.ar.6.p.219.ad Scot.3ª.p.
Pati causaliter esse nihil aliud est quàm ex passione causari.p.351.col.1.lin.2.1ª.part.
Pater vnica paternitate an referatur ad plures filios.quæst.35.arti.5.p.174.3ª.part.
Pater est Deus,pater est persona in diuinis cum dicimus, quòd prædicatũ existat.p.160.co.1.li.92.1ª.
Pater quod ad filium referatur, non vna sed duabus relationibus quomodo intelligatur.p.164.co.2.li.37.1ª.p.
Pater est principium.p.166.col.2.li.65.1ª.p.
Pater est nomen proprium personæ patris.p.167.col.1.li.42.1ª.
Pater diuini quid significare habeat:& quomodo sumatur.p.167.co.2.lin.29.1ª.p.
Pater de Deo dupliciter dicitur,scilicet personaliter&essentialiter.p.167.li.80.1ª.p.
Pater per Prius in diuinis dicitur personaliter essentialiter. p.168. col.1.li.24.1ª.part.
Pater quomodo plura principia dici possit.p.178.co.2.li.70.1ª.
Pater voluntate concomitante filium genuit.p.194.co.1.li.45.1ª.p.
Pater genuit filium natura non voluntate principiante: sed sic produxit creaturam.p.194.1.li.53.1ª.
Pater quomodo æqualis sit filio & æquetur.p.201.co.1.li.15.1ª.p.
Pater quomodo nullo modo prior filio esse intelligatur.p.201.col.2.li.60.1ª.par.
Pater est in filio & econuersò secundum essentiam,relationem, & originem.p.203.co.1.li.vlt.1ª.
Patri an principij nomen conueniat.p.166.1ª.col.li.73.1ª.p.
Patri mitti non conuenit,sed filio & spiritui sancto.p.107.colum.2.lin.64.1ª.parc.
Patrem esse in filio quotuoliciter intelligi potest.p.2.li.7.1ª.
Patres sancti in limbo quem dolorem habuerint,q.52.ar.5.p.245.3ª.p.
Paternitas cùm prædicatur de essentia,an sit prædicatio per se.p.167.co.1.li.84.1ª.p.
Patientia.An secundum authorem ponendæ sint duæ patientiæ,& duæ perseuerantiæ.q.128.ar.1.p.435.22æ.
Patientia an remaneat in patria ratione istius actus qui est frui bonis ad quæ per patientiam peruenire volumus.6.126.ar.2.1.p.457.22æ.p.
Patientia quare dicitur imperfectior iustitia.q.126.p.457.22æ.
Patientia quare si imperfectior temperantia.ibidem.
Patientia est radix & custos omnium virtutum:an bene exponatur. q.126.p.457.22æ.par.
Patientia secundum quod est virtus, an haberi possit sine charitate. q.136.ar.3.p.459.22æ.
Patientia an sit virtus adiuncta fortitudini.quæstion.136.articul.4.p.460.22æ.par.
Patientia an distinguatur in formatam & informem.p.470.22æ.p.
Patientiæ & fortitudinis comparatio an sit rationabilis.q.136.art.2.p.456.22æ.par.
Phantasmata & ea quæ sunt in parte sensitiua, non sunt causa:sed materia causæ ad ea quæ sunt intellectus.q.85.ar.1.p.267.12æ.p.
Phantasmata diuersa eiusdem speciei quomodo in vno homine esse dicantur:cùm duo accidentia eiusdem speciei simul in eodem esse nõ possint. p.330.co.1.li.52.1ª.p.
Paulus. In Paulo ex visione diuinæ essentiæ remansisse species intelligibiles,sicut abesite visione corporali,&c.Potest dupliciter intelligi. q.185.ar.4.3.p.640.22æ.p.
Paulus ita se obligatum omnibus Christi beneficiis aiebat: vt non solum vna cum aliis,sed etiam ipse teneretur pro omnibus. q.1.art.4.ad 3.p.2.3ª.par.
Paulus an fuerit par.Petro.q.33.ar.4.2.p.121.123.22æ.p.
Paulus an peccauerit excitãdo discordiam inter Pharisæos,&Sadducæos. q.37.ar.1.p.140.22æ.p.
Paulus quomodo dicatur raptus ad videndam diuinam essentiam, quum ipse dicat se non vidisse sed audiuisse verba ineffabilia.q.175.art.3.p.605.22æ.par.
Paupertas per se voluntaria quæ sit,q.40.ar.3.ad 1.p.297.3ª.p.
Pax quæ sit vi & metu,& non pax.q.29.ar.1.p.109.22æ.
Pax quomodo sit actus charitatis.q.29.ar.4.p.110.2ª.p.
Peccatum.Necessarium est secũdum fidem catholicam credere quòd omnis vtriusque sexus ab Adam secundum rationem seminalẽ proueniens, ex ipsa sua generatione sit obnoxius peccato originali: an autem aliquis actualiter non habuerit ex speciali gratia originale peccatum ad fidem tanquam necessariò credẽdum non spectat, quamuis tanquam probabile spectare possit propter authoritates sanctorum,quæst.81.art.3.p.258.12æ.
Peccatum. Quomodo stent hæc simul peccare ex malitia nihil aliud est, quam voluntatem ex seipsa moueri ad malum:& peccata ex malitia qui ex ægritudinali habitudine ad malum mouetur. quæstio.87.art.3.p.251.12æ.part.
Peccatum. Quomodo possint hæc stare simul, actus peccati est à Deo,& defectus concomitans nullo modo est à Deo, sed à causa creata sola.q.79.ar.1.p.262.12æ.
Peccatum. Deus est causa actus qui est peccatum tam secundum esse naturæ quàm moris,non tamen est causa peccati: quia non est causa q actus fiat cum defectu, id est, non est causa concomitantiæ seu coniunctionis defectus cum actu: coniunctio nanque illa non vndecunque prouenit, sed ex deficiente libero arb.nec conuenit actui quomodolibet sumpto, sed vt à deficiente pendet.q.79.ar.1.p.253.12æ.p.
Peccatum. Quo pacto stet declaratio autoris de modo quo originale peccatum traducitur.q.81.ar.1.p.257.12æ.
Peccatum.Literæ processus à peccato ordine ad peccantem,ad peccatum secundum se,est bonus.q.62.ar.1.p.121.12æ.
Peccatum. Licet enim peccatum humanum reducatur in hæc tria principia,ignorãtiam,passionem,& malitiam:in omni tamen paccato inuenitur mala voluntas & ignorantia.q.78.ar.1.p.249.12æ.p.
Peccatum.Quomodo veniale per se disponit ad mortale: quũ non nisi per quãdam consequentiam vel remouendo prohibens concurrat.q.88.art.3.ad 3.p.289.22æ.
Peccatum. Quomodo dictum sit quòd de veniali ex genere fit mortale ex parte agentis dum constituitur in eo finis: quum ar.5.q.88.dicatur quòd circunstantia non facit de veniali mortale, nisi mutãdo speciem. p.280.12æ.par.
Peccatum. Augmentata conuersione ad obiectum non oporteret augeri auersionem,quia conuersio ex intentione mensuratur,quę per accidens respicit obiectum vt causat auersionem.q.77.p.248.12æ.
Peccatum.Cur author qui posuit peccatum originale esse habitum & cõcupiscentiam & componit ex materiali & formali,in corpore.ar.4.qu.82.sola duo distinguit in peccato originali, quorum vtrumque spectat ad formale,nullam de aliis faciens mentionem.p.262.12æ.
Peccatum. Distinctio secundum gradus in peccato cordis, oris & operis, non est distinctio specifica secundum species imperfectas: siue peccatũ cordis & oris ordinentur ad peccatum operis vt imperfectum ad perfectum per modum simplicis persecutionis, siue per modum cuiusdam inter medij termini; quia vnicum tantum est motiuum obiectiuè.qu.72.ar.7.p.226.12æ.
Peccatum. Id quod concurrit per accidens quamuis necessariò, non dat speciem peccato: sic enim currit inordinatio,auersio reatus,& huiusmodi.Ibidem.
Peccatum. Quia priuatio originalis iustitiæ est prima intrinseca radix originalis peccati,causa eius ponitur non qualitercunque, sed formalis.q.81.ar.2.p.261.Dispositio.12æ.
Peccatum. Quomodo se habeat inordinatio voluntatis ad peccatum originale materialiter, & ad priuationem originalis iustitiæ. qu.82.ar.3.p.261.12æ.
Peccatum. Stat quod peccatum inferat maius nocumentum non substantialiter,& sit minus graue substantialiter.p.203.12æ.par.

Peccatum.In motibus præcedentibus actus voluntatis est peccatum commissionis: quia quando committitur aliquis actus inordinatus voluntariè,siue voluntarius sit positiuè,siue negatiuè, est peccatum commissionis,vt patet in delectationibus malis non imperatis,sed nec exclusis, q.74.ar.3.p.233.12æ.p.
Peccatum. An ratio quare peccato non debeatur pœna infinita intensiuè, quia est econuerso ad commutabile bonum,sit bona.q.87.arti.4.p.274.12æ.par.
Peccatum. An formale in peccato originali sit priuatio iustitiæ originalis totius,an in hoc puta in voluntate,p.261.12æ.
Peccatum.Omissio sumitur materialiter & formaliter.q.79.art.3.pag.468.22æ.par.
Peccatum originale cùm dicitur in litera esse inordinata dispositio,&c.sumitur inordinatio cõtrariè,& fundatur super prioritate ad ea quæ sunt contra harmoniam conformem naturæ nostræ rationali,q.82.ar.1.pag.260.12æ.par.
Peccatum originale est habitus in ordine ad naturam sicut ægritudo: non autem in ordine ad opus,nisi indirectè per remotionem prohibentis.q.82.p.260.12æ.
Peccatum originale est languor naturæ etiam absolute: quoniam consistit in contraria dispositione non solum iustitiæ originali,sed naturali sanitati ipsis hominis inquantum rationale,q.82.p.260.12æ.p.
Peccatum originale est habitus corruptus, ideo in corruptione consistens, sicut enim ægritudo est habitus consistens in corruptione humorum peccantium, originale est habitus consistens in corruptione partium animæ.q.82.ar.2.p.261.12æ.par.
Peccatum originale dicitur remanere actu,& transire reatu: quia verè actu remanet priuatio iustitiæ originalis, non tamen sub ratione culpæ,non enim imputatur amplius ad culpam,nec reseruatur punienda.q.82.ar.3.p.258.12æ p.
Peccatum in ordine ad peccantem,& ad intentionem peccantis, & vt voluntarium,& secundum se idem sunt: quia secundum se sumptum claudit in sua ratione esse à peccante, sic quòd ex hoc sortitur peccatum rationem, & peccatum est à peccante ex hoc quod eius quod voluntate est volutarium quod per intentionem quæ est respectu finis qui est proprium obiectum voluntatis exprimitur.q.62.p.221.12æ.p.
Peccatum in moralib. ex hoc ipso quòd est peccatum, est offensiuum Dei & auersiuum à Deo, quia istæ duæ rationes in peccato distinguuntur non vt disparatæ,sed vt subordinatæ: ita quòd peccatum esse contra rationem,sub ordinatur ad esse contra Deum:& illud infert hoc: quasi vt inferius suum superius. Item quum bonum rationis sit Deo fini naturali connexum, oportet vt peccatum quod est malum rationis, ex eo ipso quod contrariatur bono rationis, adducat à Deo fine naturali & consequenter supernaturali.q.71.ar.6.p.220.12æ.p.
Peccatum ex hoc ipso quod est cõtrarium rationi formaliter habet quod est contrarium Deo: obiectiuè non efficaciter, sed obiectiuè,id est, non quòd Deo ipsi aliquid ex tali contrarietate adimatur,sed quantum est ex effectu peccantis.p.220.12æ.p.
Peccatum ex certa malitia & ex passione, & non specie, sed gradu perfectionis & imperfectionis differunt,q.78.ar.1.p.249.12æ.p.
Peccatum veniale & mortale,quomodo,q.88.art.3.ad 2.dicantur conueni re in genere,cum in articulo præcedenti dictum sit quod distinguuntur genere.p.289.12æ.
Peccatum est actus humanus malus, & est quid incompletè significabile: significatur namque infinitis nominibus incomplexis, vt fornicationis blasphemiæ & aliis huiusmodi nominibus.Ad Greg.q.71.artic.6.p.119.12æ.par.
Peccatum est actus malus dupliciter,scilicet,contrariè & priuatiuè. q.71.ar.9.p.219.12æ.
Peccatum non est actus nec deornatio, sed actus contrarius virtuti. q.66.ar.5.p.140.12æ.par.
Peccatum est vnum per se,& est ens contrarium virtuti,& inordinatio priuatiua & necessariò concomitans ipsum vt informans illud, & propterea doctores peccati nomine sæpe vtuntur ad significandum illam adiacentem priuationem: sicut vtuntur etiam nomine beatitudine ad significandum summam delectationem.q.72.ar.1.p.221.12æ.p.
Peccatum omissionis formaliter sumptæ est duplex.q.79.pa.266.22æ.part.
Peccatum vnius deriuari in alium per modum meriti, quomodo intelligatur.q.108.ar.4.ad 1.p.380.22æ.p.
Peccatum quadruplex committitur contra fortitudinem actuum.q.127.ar.1.p.434.22æ.p.
Peccatum primum in angelis secundum effectum non potest esse aliud quàm superbia.p.434.li.17.1ª.p.
Peccatum inuidiæ consequenter potuit esse in angelis secundum effectum p.434.col.2.li.56.1ª.p.
Peccatum angeli an fuit ex parte electionis,& non ex parte rei electæ vel fuit peccatum superbiæ.p.287.col.1.li.12.1ª.p.
Peccatum primi angeli fuit aliis causa peccandi non cogens, sed quasi exhortationem indicens,p.293.co.2.li.14.1ª.p.
Peccatum originale fuit in Adam peiori modo inductum& prius: quia per actum proprium & in actu proprio.q.93.ar.1.p.263.12æ.p.
Peccatum originale est per prius in essentia animæ quàm in potentiis. Ad Scotum.q.83.ar.2.p.ead.& par.
Peccatum an sit pœna præcedentis peccati.Ad Scotum.q.87.art.2.pa.272.12æ.par.
Peccatum veniale quomodo dicatur opponi feruori Charitatis.q.87.pag.425.col.2.li.85.3ª.p.
Peccatum veniale & mortale an distinguantur ex e o,quòd mortale in ordinationem circa finem, veniale autem circa ea quæ sunt ad finem importat.q.88.ar.1.p.277.12æ.
Peccatum omne est subiectiuè in voluntate, quoniam in omni peccato concurrit actio voluntatis positiuè vel priuatiuè. q.74.artic.1.pag.232.12æ.par.
Peccatum idem potest secundum diuersa esse in pluribus subiectiuè sicut potest diuersimode esse à pluribus,paria namque in actionibus immanẽtibus sunt esse in,& esse ab operante.q.74.p.232.12æ.
Peccatum veniale & mortale non distinguuntur ex parte conuersionis vnde peccata habent speciem, sed ex parte auersionis, vnde peccata non habent speciem, & iuxta duos modos deordinationis auersiuè constituuntur hæc duo peccata. Cùm enim peccando auersio fit à fine, est peccatum mortale,cùm autem peccando auersio non simpliciter, sed quædam fit citra tamen postergationem finis,tunc fit peccatum veniale circa quodcunque obiectum hæc accidant.q.72.ar.5.p.261.12æ.
Peccatum veniale & mortale non distinguuntur penes hoc quòd mortale est contra præceptum, veniale contra consilium, vtrumque si quidem sub præcepto cadit.Ibid.ad Scot.12æ.p.
Peccatum in spiritum sanctum quomodo intelligatur esse speciale genus peccati,& continere sub se species.q.14.ar.2.p.54.22æ.p.
Peccatum in spiritum sanctum quare potius dicatur irremissibiles ex parte peccantis quàm alia mortalia,quum omne peccatum mortale auferat vitam animæ.q.14.ar.3.p.55.22æ.p.
Peccatum mortale an non solum demeritoriè, sed etiam effectiue tollat charitatem.q.24.ar.10.p.89.22æ.p.
Peccatum omissionis an omnino distinguatur à transgressione. q.76.ar.2.p.263.22æ.p.
Peccati diuisio in peccatum cordis, oris, & operis potest intelligi dupliciter: primò per modum diuisionis in partes subiectiuas: secundò per modum quasi totius integralis in suas partes consequenter se habentes, & hoc modo tractatur.q.72.ar.7.p.225.12æ.
Peccati grauitas est duplex,quædam substantialis, & ista attenditur penes per se primò obiectum, & quædam accidentalis, & hæc est multiplex: nam quædam consequitur directè ad peccatum, & quædam indirectè, quædam superueniet,quędam comitatur,& multis breuiter modis accidens grauitas variatur,sicut cætera consequentia.q.73 artic.8.pag.230.12æ.p.
Peccati grauitas principaliter est ex obiecto,seu fine.q.73.ar.3.12æ.
Peccati diuisio in veniale & mortale, an sit diuisio analogi in eadem quibus secundum prius & posterius prædicatur. q.88. artic.1.ad 1.pag.177.12æ par.
Peccati mortalis culpa remittitur,inquantum tollitur per gratiam auersio mentis à Deo, sublato autem eo quod est ex parte auersionis nihilóminus remanere potest id,quod est ex parte conuersionis inordinatæ, cũ hanc contingat esse sine illa,q.86.ar.6.c.p.424.co.2.nu.50.3ª.p.& q.89.ar.1.ad 3.
Peccati causæ ex parte peccantis sunt quatuor,sc.ratio,voluntas,sensus & eius appetitus: ex parte verò obiecti vna iuxta vnitatem completi obiecti,plura tamen complectentis respondentia prædictis potentiis.qu.75.ar.2.p.239.12æ.
Peccati obiectum est bonum apparens dissonum rationi. quæst.75.pa.239.12æ.part.
Peccati causæ extraneæ ex parte obiecti sunt duæ,s.persuasoria & sensibilia,ex parte autem subiecti nulla est, quia solus Deus hinc est extra.75.ar.3.p.239.12æ.
Peccati commissio & obmissio virtutis oppositæ, non distinguuntur specie morali,q.72.ar.6.p.224.12æ.
Peccati mortalis actus stat cum virtute acquisita.q.63.ar.2.p.187.12æ.
Peccata non distinguuntur specie secundum reatus pęnarum.q.72.ar.5.p.123.12æ.p.
Peccata venialia an remittantur quandocunque gratia infunditur. qu.87.ar.2.p.426.co.2.3ª.p.
Peccata sequentia amentiam,ebrietatem & similia quando fuerunt voluntaria imputatur,non vt peccata illarum specierum,sed vt circunstantiæ Primorum peccatorum.q.77.ar.7.p.249.12æ.p.
Peccata contra virtutes theologicas an specificentur penes auersionem ab incommunicabili bono.q.20.ar.1.ad 1 p.70.22æ.
Peccata exteriora quantum ad nocumentum quod proximo infertur, an sint peiora quàm interius odium.q.34.ar.3.p.128.22æ.p.
Peccata facta ex ignorantia priuante totaliter vsum rationis,non sunt extra genus moris nec secundum se peccata: sed sunt circunstantiæ peccatorum pertinentes ad circunstantiam quæ significant effectum, & propterea obseruandæ sunt in istis regulæ datæ de euentib. & nocumentis peccatorum datis.q.20.ar.5.& qu.63.ar.8.p.73.& 188.12æ.
Peccata reponenda sunt in solis specieb.suorum per se obiectorum,formaliter & directè volitorum.q.72.art.9.p.226.12.p.
Peccata omnia secundum reatum in angelis esse possunt. p.286.co.2.li.13.1ª.part.
Peccata si distinguerentur secundum oppositas virtutes,in idem redirent, s.quòd distinguerentur secundum obiecta: quia virtutes distinguuntur per obiecta: sed nõ idem rediret quo ad hoc quòd haberentur distinctiua propria vsque ad species specialissimas vitiorum & peccatorum. qu.72.ar.1.ad 2.p.121.12æ.
Peccata dimitti sine fide passionis Christi explicitè implicitè impossibile est potentia ordinaria.q.49.ar.1.p.232.3ª.p.
Peccata non distinguuntur specie secundum diuersitatem præceptorum. esse enim cõtra legem seu legis præceptum spectat ad auersionem peccati,peccatum autem non habet speciem ex parte auersionis.pagin.224.12æ.par.
Peccata quæ perfectionem non habent: nisi in opere, se habent ad peccata cordis,oris & operis,quasi vt totum integrale ad suas partes: quædã verò perficiuntur solo corde vel ore, & sic peccatum diuiditur in peccatum cordis, oris & operis,vt in veras & perfectas peccati species. p.225.12æ.p.
Peccato inquantum voluntarium,intimius est inordinatio contrariè quã priuatiuè & conuersio quàm auersio: inquantum verò malum simpliciter intimius inest ordinatio priuatiuè,& auersio quàm conuersio.p.178.12æ.par.
Peccatum (simpliciter & absolutè loquẽdo) magis essentialis & intimior est inordinatio contrariè,seu conuersio quã in ordinario priuatiuè seu auersio: quia peccatum est magis voluntarium quàm malum: secundò quia conuersio dat peccato veram speciem: auersio autem dat priuationem speciei, magis autem conuenit peccato differentia vere specifica, quàm priuatio speciei.p.178.12æ.

Peccatorũ contrariorum & specifica distinctio est ex contrariis obiectis in esse morali, non ex priuationibus inordinationis & auersionis. Ad Scotum.pa.221.12æ.p.
Peccatorum grauitas attenditur secundum obiecta causaliter, secundum autem auersionem formaliter: quia grauitas conditio est malitiæ, quę in auersione consistit, q.77.ar.6.p.248.12æ.
Peccare ex contemptu duo importat, q.168.ar.9.p.652.22æ.p.
Peccare ex contemptu quis dicatur.ar.9.p.652.22æ.
Peccare in die festo an sit facere contra præceptum de obseruatione festi. q.122.ar.4.p.406.22æ.
Peccare quia consistit in agere: & propterea ad hoc quòd aliqua potentia peccet mortaliter non sufficit quòd sit mota à voluntate, sed oportet vt secundum se libere agat: oportet quòd secundum modum propriè libertatis potentiæ, attribuamus ei peccare, q.74.ar.4.p.234.22æ.p.
Peccans in die festo magis agit contra hoc præceptum quam qui opus corporale alias licitum fecit.q.122.ar.4.p.406.22æ.
Peccans secundo, an ex hoc ipso grauius peccet quàm prius peccauerit.q.88.ar.1.ad 1.p.428.col.2.3ª.
Peccandi consuetudo implicat Dei contemptum non formaliter, sed interpretatiuè.q.162.ar.4.p.564.2ª.p.
Peccator quo modo à diuina voluntate recedere videatur, p.115.colum.2.1ª.part.
Percutiens mulierem prægnantem subsequente abortu sine intentione occidendi, quando sit homicida voluntarius vel casualis, q.64.art.8.pag.121.22æ.p.
Percussio vna clerici quomodo est multarum specierum.q.53.art,2.in fi.p.180.22æ.p.
Perfectio. An in omnibus ordinatis naturis inueniatur, quod ad perfectionem inferioris duo concurrunt.q.2.ar.3.p.13.22æ.
Perfectio. An perfectionem & excellentiam consequatur quis omnibus quæ appetit.q.132.ar.4.p.450.22æ.p.
Perfectio quid significet & quomodo à sancto doct.sumatur.p.23,col.1.li.8.1ª.par.
Perfectio duplex scilicet in esse & absolutè.p.29.co.1.li.97.1ª.
Perfectio prima vniuersi congruè septimæ diei ascribitur, vltima autem consummationi sæculi.p.315.col.2.li.7.1ª.p.
Ad Perfectionem status ecclesiastici tria requiruntur, q.184.art.4.p.629.22æ.par.
Perfectionis quicquid est in inferiori an proportionaliter in superiori ponendum sit, p.111.col.1.li.63.1ª.p.
Perfectum se reputare an sit præsumptuosum, q.185.artic.1.ad 2.pagin.637.22æ.par.
Periurium qualis inaduertentia excuset.q.98.ar.3.ad 3.p.34.22æ.
Perseuerantia.Meritum.vlt.12æ.
Perseuerantia an sit specialis virtus.q.137.ar.1.p.462.22æ.
Perseuerantiæ & constantiæ differentia an sit bene assignata, q.137.ar.3.p.464.22æ.p.
Perseuerantiæ an opponatur pertinacia directè.q.138.articu.2.pagin.466.22æ.par.
Persona. An sola persona diuina possit propter suam infinitatem subsistere duabus naturis.q.3.ar.1.ad 2.p.26.3ª.p.
Persona. Quomodo verificetur quod persona diuina impedierit naturam humanam à propria personalitate, q.4.ar.2.ad 3 p.38.3ª.
Persona diuina quomodo est infinita, q.3.ar.7.p.33.3ª.p.
Persona seu hypostasis, quid addat super naturam singularem.q.4.ar.7.ad 1.ad Sco & Aureolum.p.31.3ª.
Persona significat in genere rationalium substantiarum, quod hæc tria nomina scilicet subsistentia: res naturę & substantia, seu hypostasis significat communiter in toto genere substantiarum, pagin.154.colum.2.lin.pen.1ª.par.
Persona de Deo dicitur excellentiori modo, quàm de creaturis, p.155.col.1.li.21.1ª.
Persona an significet perfectissimum in tota natura, p.155.li.53.1ª.p.
Persona diuina significat relationem per modum substantiæ, id est, hypostasis in natura diuina.p.156.col.1.li.42.1ª.p.
Persona est idem realiter quod essentia.p.182.col.2.li.26.1ª.p.
Persona seu relatio non differt re vel ratione tantum ab essentia diuina.p.182.li.53.1ª.
Persona in diuina præter essentiam tribus communem, & relationem ac originem cuique personæ propriam: an sit quædam entitas absoluta incommunicabilis, quæ diuinæ personæ constitutiua est. p.190.col.1.lin.14.1ª.par.
Persona vna diuina an in alia secundum relationem esse dicatur, p.204.co.1.li.43.1ª.
Persona patris vna an referatur ad duas personas, scilicet filij & spiritus sancti non vna relatione.p.164.col.1.li.75.1ª.
Persona diuina inuisibiliter mittitur secundum solam gratiam gratum facientem.p.205.co.2.li.5.1ª.p.
Personæ aliis coniunctæ nomine quid significetur.q.65.ar.4.p.123.22æ.
Personæ diuinæ in diuinis, quod nec relatio, nec substantia prima, aut secunda, nec aliquid positiuum quidditatiuum diuinis personis significetur.p.157.col.1.li.3.1ª.
Personæ plures in diuinis sunt.p.157.co.1 li.1.1ª.
Personas tres necesse est tantum in diuinis ponere.p.158.li.10.1ª.p.
Personis diuinis dupliciter loqui possumus.p.191.col.2.li.5.1ª.
Personalitatibus trium personarum per intellectum circunscriptis, an remaneat in intellectu vna personalitas Dei.q.3.ar.3.ad 2.p.29.3ª.p.
Personæ alicui diuinæ potest conuenire mitti.p.204.co.2.li.94.1ª.
Personæ incommunicabilitatis, an conuenienter assignetur per hoc quod est non posse prædicari de pluribus.q.3.ar.1.p.26.3ª.p.
Personæ nomen commune est tribus personis diuinis secundum rationem non sicut genus vel species: sed sicut indiuiduum vagum.p.160.col.1.li.43.1ª.p.
Personæ diuinæ competit donum esse & dari.p.181.co.1.li.70.1ª.par.
Personæ diuinæ secundum rationem suæ processionis inquantum includunt essentialia, attributa, scientiam scilicet & voluntatem habent causalitatem respectu productionis rerum, p.217.col.2.li.88.1ª.par.
Personæ quatuor attribuuntur.q.2.ar.2.in 2.par.cor.p.11.3ª.p.
Personam aliquam fieri hominem, quare non importet mutationem in subiecto acquirente naturam humanam.q.16.ar.6.6.ad 2.p.103.3ª.p.
Personam diuinam significare relationem dupliciter intelligi potest.q.16, p.103.3ª.col.2.li.40.1ª.
Pertinacia quæ est de ratione hæresis, quomodo sit intelligenda. q.11.ar.2.ad 3.p.47.22æ.p.
Pertinacia an spectet ad intellectum, q.132.ar.5.p.451.22æ.
Pessimum optimo contrarium esse, intelligitur in rebus habentibus contrarium: in carentibus autem contrarietate non habet locum.q.72.ar.9.p.221.12æ.p.
Pietas an exhibeat cultum filiis.q.101.ar.1.2.& 3.p.360.& 361.22æ.
Pietas ratio an sit bene ab autore assignata.p.362.22æ.p.
Pignoris fructus an liceat suos facere, q.78.ar.2.ad 6.p.262.22æ.
Placere velle hominibus propter lucrum an sit peccatum.q.115.ar.1.p.392.22æ.p.
Plantarum productio an die tertia fieri debuerit.vide Die tertia.
Pęna.An pœna peccato veniali respondens, in inferno finietur.q.87.ar.5.p.275.12æ.p.
Pœna.An ratio adducta quare pęnæ spirituales non sunt medicinales tam (scilicet qui à bonum animæ non ordinatur in aliud maius bonum) sit efficax.q.87.ar.8.p.276.12æ.p.
Pœna. An obligatio ad pœnam intelligatur si imponatur à Prælato vel etiam si non imponatur, q.186.ar.9 p.653.22æ.
Pœna.An possit aliquis obligari ad pœnam sine culpa veniali vel mortali.q.186.p.653.22æ.p.
Pœnarum excessus quantum ad id quod exterius agitur, an pertineat ad iustitiam, q.159.ar.1.ad 2.p.549.22æ.
Pœnitentia.An totum sacramentum pœnitentiæ (compositum, scilicet ex materia & forma) causet remissionem peccatorum ratione vtriusque partis.q.84.p.411.col.2.3ª.
Pœnitentia.An remissio culpæ sit effectus pœnitentiæ, vt est actus virtuosus.q.87.ar.6.p.424.co.2.3ª.p.
Pœnitentia an sit virtus acquisita.q.85.ar.6.p.420.co.2.3ª.par.
Pœnitentia de quo iure sit.q.84.ar.7.p.415.co.1.3ª.
Pœnitentiæ sacramenti partes quæ sint.q.90.ar.1.p.434.co.1.3ª.p.
Pœnitentiæ sacramentum sine satisfactione, an sit verum sacramentum.q.90.ar.2.p.435.co.2.3ª.p.
Pœnitentiæ actus sub quo contineantur.q.85.ar.3.p.419.co.2.3ª.
Pœnitentiæ virtus quid sit.q.85.ar.2.p.ea.3ª.p.
Pœnitentiæ sacramentum an habeat materiam ex qua constituatur.qu.84.ar.1.& 2.ad Sco.p.411.co.1.3ª.
Pœnitens an teneatur plus ad gratiarum actiones quam innocens. q.106.ar.2.p.372.22æ.p.
Politica & œconomica in multas species distinguuntur. quæst. 50.pa.175.22æ.part.
Pollutio nocturna an nunquam sit peccatum, q.154.ar.5.p.520.22æ.
Ponere aliquid quid sit p.158.li.88.1ª.p.
Possessionum proprietas an sit ab humano condicto.q.66.art.2.ad 1.p.225.22æ part.
Possibile vel impossibile in ecclesiasticis mysteriis & natur.lib.attenditur secundum potentiam ordinariam.q.75.ar.2.p.346.co.1.3ª.p.
Possibile absolutè quid sit: & quomodo distribuatur.pag.138.col.1.lin.61.1ª.par.
Potentiam Dei fundari super esse infinito, & vniuersaliter perfecto quid ex hoc inferatur.p.138.co 2.li.97.1ª.p.
Potentiam quandam animæ appetitiuam ponere necesse est.p.361.col.1.li.4.1ª.par.
Potentiam respectu actuum notionalium necesse est in diuinis ponere.p.197.li.63.1ª.par.
Potentia vna animæ ab alia oritur.p.344.co.2.li.pe.1ª.
Potentia an & quorum actuum in diuinis ponatur. pagin.197.col.2.lin.2.1ª.part.
Potentia, quod in vnoquoque agente sit id: quo agens agit, quomodo verificetur.p.198.co.1 li.84.1ª.
Potentia actiui & passiui, quę in claudat.p.250.co.2.li.3.1ª.p.
Potentia distinguitur in naturalem & obedientialem. q.1.ar.3.ad 3.pag.5.3ª.part.
Potentia dupliciter sumitur.p.197.co.1.li.45.1ª.p.
Potentia triplex esse dicitur.p.2.co.1.li.62.1ª.p.
Potentia nulla in Deo est.p.166.co.2.li.1.1ª.p.
Potentia est duplex: actiua, s. & passiua.p.137.co.1.li.8.1ª.p.
Potentia passiua nullo modo in Deo est.p.137.li.11.1ª.p.
Potentia actiua in Deo maximè est.p.137.li.13.1ª.p.
Potentia Dei est infinita.p.137.co.2.li.96.1ª.p.
Potentiæ omnes animæ ab animæ essentia fluere dicuntur.p.344.col.1.lin.59.1ª.par.
Potentiæ imperfectiores à perfectiorib. oriuntur ordine finali & actiuo.p.345.co.1.li.27.1ª.
Potentiæ perfectiores ab imperfectiorib. oriuntur ordine materiali.p.345 li.32.1ª.par.
Potentiæ existentes in sola anima vt in subiecto corpore destructo remanent.p.345.li.93.1ª.par.
Potentiæ animæ secundum genus, quinque sunt.p.346.co.1.li.7.1ª.par.
Potentiæ distinguuntur per actus: & actus per obiecta. p.195.col.2.lin.61.1ª.part.
Potentiæ diuersificantur secundum actum & obiectorum diuersitatem. p.250.li.87.1ª.p.
Potentiæ non organicæ sunt in sola anima vt in subiecto.pa.343.col.2.lin.4.1ª.part.
Potentiæ organicæ sunt in coniuncto vt in subiecto.p.250.li.7.1ª.
Potentiarum diuersitatem constituit aliqua, sed non omnis obiectorum diuersitas.q.54.ar.1.p.556.12æ.part.
Potentiarum diuersitatis realis causa an rationi diuersitas in obiecto sufficiens videatur.p.342.co.2.li.2.1ª.part.
Potentias distingui per actus & obiecta dupliciter intelligi potest, p.341.col.1.li.80.1ª.par.
Potentias plures in anima ponere necesse, est.p.341.co.1.li.5.1ª.par.
Potens in vnum, & nõ in an plius habere potestatem limitatam ad vnum quo modo intelligatur.q.3.ar.7.p.33.3ª.p.
Potus. Et an huiusmodi potus habeat rationem peccati mortalis ex ipso damno vsus rationis, an ex periculo peccandi, an ex vtroque. q.150.pa.500.22æ.par.
Potus vini, an ex hoc ipso reddatur culpabilis, quòd priuat scientem & volentem, vsu rationis.q.150.ar.2.p.500.22æ.
Practicum & speculatiuum quid sint: & quomodo diuidantur.p.5.col.2.li.vlt.1ª.par.
Prædestinat cur Deus istos: illos autem reprobat, sola Dei voluntas est causa, p.132.col.2.li.82.1ª.par.
Præceptum.Ad rationem præceptorum decalogi: quia sunt prima elementa legis communia omnib. de populo exigitur communitas.id est quod sint de illis quæ communius singulis conueniunt, q.110.artic.11.pag.320.12æ.par.
Præceptum. Sub præcepto cadit aliquid dupliciter, primò sic, quòd eius oppositum sit contra præceptum: & hoc est mortale, secundo sic quod eius opposita sint præter præceptum: & hoc est veniale, q.72.art.6.pag.223.12æ.
Præceptum. Non est idem finis præcepti, & id de quo præceptum datur: quia illud finis, hoc ad finem: qui finis præcepti non cadit sub præcepto vt id quod præcipitur, sed vt intentum à legislatore, q.100.arti.9.pa.318.12æ.par.
Præceptum. Quia sub præcepto charitatis cadit dilectio Dei ex toto corde quod comprehendit dilectionem omnium ad Deum, ac per hoc modificationem omnium præceptorum à charitate, consequens est quòd pro quocunque tempore obligat præceptum charitatis pro eodem modus charitatis in aliis obseruandis obliget, non ex vi aliorum præceptorum, sed ex vi præcepti charitatis, ad quem non solum spectat proprius actus secundum se, sed vt modus cæterorum.quæst.100.arti.10.pag.319.12æ.part.
Præceptum an concurrat cum actu omnis virtutis, & non cum omni actu virtutis.q.104.p.367.22æ.
Præceptum de sanctificatione sabbathi est de exteriori cultu Dei, non de interiori datum, q.122.ar.p.406.22æ.
Præceptum neminem ligat, nisi mediante notitia eius: ideo nullus ignorans tenetur ad aliquod præceptum, nisi teneatur, vel potuerit scire illud inquantum in eius notitiam, illud præceptum deuenit per alios, vel deuenire potest promulgatione facta.q.90.p.4.2m.12æ.p.
Præceptum, crescite & multiplicamini, an obliget tantum multitudinem & non singulos de multitudine q.152.ar.2.ad 1.p.506.22æ.
Præceptum iuris positiui obligans ad mortale an discernatur à non præcepto penes materiam, pœnam, modum vel verbum, q.186.ar.9.ad 2.p.654.22æ.par.
Præceptum domini, non apparebit in conspectu meo vacuus: an licitè modo seruari possit & debeat, q.86.ar.1.p.288.22æ.
Præceptum an sit obiectum obedientiæ communiter vel strictè sumptum, q.104.ar.2.ad 1.p.367.22æ.
Præcepta secundæ tabulæ an sint de iure naturæ.Ad Scotum, q.100.ar.1.p 313.12æ.
Prcepta Dei esse præcepta iuris naturalis quæ sunt de necessitate salutis secundum se, quomodo intelligatur, q.147.ar.4.p.485.22æ.p.
Præcepta decalogi an sint prima legis principia, quibus statim naturalis ratio assentit, q.112.ar.4.p.406.22æ.
Præcepta positiua & alia quomodo habeant diuersimodè rationem debiti.q.122.ar.1.p.404.22æ.
Pręceptorum cerimonialium & iudicialium in lege veteri positorum, quo modo saluetur differentia, q.86.ar.1.p.288.22æ.p.
Præcipere & eligere actus intellectus & voluntatis non solum simul sunt sed vnus & idem numero actus est actus vtriusque, diuersimodè tamen: pręcipere enim est actus intellectus formaliter, appetitus verò virtualiter & similiter electio est actus appetitus formaliter, intellectus verò virtualiter, q.53.ar.4.& 5.p.79.12æ.
Præcipere an possit ecclesia in his quæ spectant ad naturã corporis, q.104.ar.5.p.369.22æ.p.
Prædestinatus peccator secundum aliquod tempus an sit neque beatus: neque malus.p.111.co.2.li.vlt.1ª.
Prædestinatum sicut omne: ita omne prouisum infabiliter euenit.p.133.co.2.li.4.1ª.p.
Prædestinati omnes sunt electi & dilecti à Deo, pagin.130.colum.1.lin.44.1ª.part.
Prædestinatorum numerus est Deo certus: non solum formaliter, sed & materialiter: non solum vt cognitus: sed vt electus & præfinitus. p.133.lin.88.1ª.p.
Prædestinatio est in Deo.p.128.li.24.1ª.p.
Prædestinatio quid propriè sit, & eius differentia.p.128.li.90.1ª.
Prædestinato: non est aliquid in prædestinato, sed in prædestinante tãtum, p.129.co.1.li.46.1ª.p.
Prædestinatio est certa: non tamen necessitatem imponit, p.133.col.1.li.92.1ª.par.
Prædestinatio in particulari à Deo facta, huic vel illi, quare ab homine naturaliter sciri non possit p.499.0.1ª.
Prædestinatio, quo ad præordinationem nullo modo sanctorum precibus iuuatur.p.125.col.1.lin.29.1ª.p.
Prædestinatio quid est, q.24.ar.1.p.131.3ª.
Prædestinatio vt respicit prædestinata, quid præsupponat.q.1.ar.3.ad 3.p.5.3ª.par.
Prædestinationis effectus dupliciter, q.10.ar.3.in responsione ad dubia.pa.6.3ª.par.
Prædestinationis prophetia quomodo compleatur, q.30.ar.1.p.153.3ª.
Prædestinatione duo sunt, scilicet præordinatio & effectus.p.135.col.1.li.25.1ª.par.
Prædicare in peccato mortali an sit peccatum mortale, q.187.art.1.pa.656.22æ.par.
Prædicator.An stipendium sustentationis sub pacto ponere liceat sacerdotibus, prædicatoribus, & diuini cultus ministris.q.100.ar.2.3.& 4.p.353.354.& 356.22æ.
Prædicandi actus est de numero actuum consecratorum.q.64.ar.6.ad 1.p.291.3ª.p.
Prædicationis modus medius inter vniuoca & æquiuoca, p.70.col.1.lin.89.1ª.
Prædicator verbi quæ debeat cauere, q.40.ar.3.p.200.3ª.p.
Prædicatores peccant dicendo ridicula inter prædicandum verbum Dei. q.168.ar.2.p.580.22æ.p.
Prælatus.An quando factum est notorium, sed nescitur autor, nec habentur indicia, teneatur reus se reuelare prælato præcipienti, vt si quis sciuerit reum reuellet eum.q.69.ar.1.& 2.p.236.237.22æ.p.
Prælati ecclesiæ quomodo peccent dando bona ecclesiæ.q.43.art.8.p.152.22æ.par.
Præsentia in agentibus corporalibus & spiritualibus quotuplex sit.p.39.col.1.li.90.1ª.p.
Præsentiarum enumeratarum in materia angelorum in loco existentium, quæ certæ sint: & quæ ambiguæ.p.238.col.1.li.15.1ª.
Præteritum dupliciter sumitur, scilicet formaliter & denominatiuè.p.139.co.2.li.46.1ª.p.
Præterita non fuisse diuinæ voluntati non subiacet.p.139.li.71.1ª.p.
Præsumptio.An esset præsumptuosum quòd aliquis in statu imperfectę virtutis attentaret assequi statim ea quæ sunt perfectæ virtutis, quæ.130.ar.1.p.445.22æ.
Præsumptio non est vitium: quia nimis sperat in Deum: sed quia sperat bonum excedens propriam conditionem.quæst.64.art.4.pag.191.12æ.par.
Præsumptio an dominuat diuinam virtutem.q.21.ar.1.p.72.22æ.p.
Prauus ad meliores exercitationes deductus proficiet.qu.109.art.7.p.361.12æ.par.
Pretium iustum rei an sit quod nunc inuenitur, licet notabiliter deficiat à pretio communiter currente ab expectantib. quotidianos emptores.q.77.ar.1.p.254.22æ.
Pretij iusti latitudo.q.77.ar.1.ad 1.p.254.22æ.p.
Presbyteri an ex parte curæ quam suscipiunt, ponantur in statu perfectionis.q.184.ar.6.p.631.22æ.
Presbyteri, curati habent curam animarum, sed nõ principaliter. q.184.ar.8.p.633.22æ.p.
Primum quandoque sumitur vt notat ordinem prioritatis cæterorum efficientium respectu: quandoque sumitur vt significat secundum quod ipsum.p.17.co.2.li.12.1ª.p.
Primò alicui conuenit, quod sibi non propter aliud & aliis quisque propter ipsum conuenit q.109.ar.6.360.12æ.
Princeps vel iudex potest dupliciter emendare quod nocet proximo, & quando est ei obediendum. q.66.ar.5.1.p.218.22æ.p.
Princeps.Eadem est virtus boni viri & boni principis. q.42.art.1.pag.127.12æ.part.
Principium. Sicut in speculatiuis præter prima principia communissima inueniuntur propria principia per se nota, ita in practicis præter communissima præcepta prima sunt propria præcepta etiam prima in illo ordine: ita quòd secundum vnum quemque inclinationis naturalis gradum sunt aliqua præcepta prima, vt principia propria per se nota, & reliqua præcepta secunda: vt conclusiones ex eis dependentes. q.94.ar.1.p.194.12æ.
Principium quomodo confusè supponat.p.179.co.1.li.15.1ª.p.
Principio non conuenit perfectio.p.23.co.2.li.17.1ª.p.
Priuatio quomodo magis & minus propter diuisionem suscipiat. p.52.co.1.li.64.1ª.p.
Priuationis & defectus ratio consistit in recessu à perfecto.q.22.ar.2.p.77.12æ.part.
Priuatiuè quædam opposita habent medium: quia priuatio consistit in priuari, ac per hoc non tollit totum oppositum. qu.18.ar.8.ad 1.pag.50.12æ.part.
Prius secundum sensum iudicamus magis commune quàm minus commune.p.387.co.1.li.5.1ª.p.
Prius & posterius an sint de ratione ordinis.q.26.ar.1.p.97.22æ.
Processus sancti doctoris circa species intelligibiles ab immaterialitate absolutè ad immaterialitatem talem qualis, an in materia angelorum sibi contrarius videatur.p.350.co.2.li.24.1ª.
Processus sancti doct.s.sub communi se habere ad formam, &c.an sophisticus videatur.p.17.co.2.li.80.1ª.
Processus sancti doct.de spiratione & processione in diuinis personis an nullus sit.Et an contradictoria implicet.p.158.co.1.li.50.1ª.p.
Processus sancti doctoris in materia cognitionis angelorum ex parte rerum materialium an procedat, ibi.co.2.li.91.1ª.p.
Processus sancti doctoris secundum proportionalitatem angelorum ad ad corpora cœlestia, an super aliqua ratione fundetur.p.168.co.2.li.96.1ª.part.
Processus sancti doctoris art.5.qu.85. an sit sophisticus & secundum accidens peccet.p.387.co.1.li.47.1ª.p.
Processus sancti doct.an intentum habeat: quando dicit, quòd intellectus noster cum rebus generalibus proportionaliter similitudinem habet. p.389.co.1.li.19.1ª.p.
Processus sancti doctoris à destructione antecedentis ad destructionem consequentis quomodo valeat.p.242.co.2.li.6.3ª.p.
Processio nulla in diuinis esse potest nisi verbi & amoris. pag.148.lin.69.1ª.part.
Processio amoris in diuinis non est generatio.p.147.co.2.li.54.1ª.p.
Processio in diuinis per modum amoris procedit aut species.pa.147.li.56.1ª.par.
Prcessio in diuinis quomodo sumatur, & multi alij termini.pa.146.co.1.li.86.1ª.par.
Processio secũdum actionem ad extra, an in infinitis creaturis sit propria.p.145.co.2.li.35.1ª.par.
Processio duplex est.p.143.co.1.li.vl.1ª.par.

Processiones an propriis rationibus distinguantur. pag.148. col.1.lin.50. 1ª.part.
Processionis amoris de ratione an sit in primo modo dicendi per se, an in secundo.p.146.col.2.li.15.1ª.
Processionem faciens religionis in peccato mortali, an quando ad corre-dierit contritus cõsequatur indulgentiam plenariam,q.189.ar.3.3.p.675. 22æ.par.
Proditionem paratam sciens clericus,an debeat & possit reuelare sine nota irregularitatis.q.33.ar.7.p.115.22æ.
Productio. Naturalis modus productionis alicuius diuersus penes hoc quod est produci in corpore vel extra, & ante corpus arguit diuersitatem naturæ rei productæ.q.6.ar.3.p.48.3ª.p.
Proficiendum.An omnes teneantur habere intensionem ad proficiendum in charitate vsque ad perfectam charitatem. quæst. 180. artic.2.2.p.614. 22æ.part.
Progressus sancti doct. an diminutus videatur in omissione difficilis quæstionis,Nunquid ipsa anima per species intelligat. pag.175. col.2.lin.59. 1ª.part.
Progressus literæ circa motum circularem animæ nostræ qualis sit. q. 180. ar.6.2.p.618.22æ.
Propheta.Ad prophetæ rationem quid requiratur,q.6.ar.4.p.54.3ª.p.
Propheta an maior fuerit Moyses quàm Dauid,q.174.art.4.p.277. 22æ.par
Propheta excellentissimus an fuerit Moyses.Ibid.
Prophetæ quando ex instinctu errant, an corrigantur à spiritu sancto. q. 171.ar.5.p.591.22æ.
Propheta.Notanda contra nouos prophetas, & specialiter contra quemdam Amo Deum,q.175.ar.5.p.107.22æ.p.
Prophetæ veri alia conditio quantum ad promulgationem prophetiæ. q. 173.ar.3.2.p.606.22æ.
Prophetæ veri quo ad duo habent euidentiam.q.173.ar.4.ibid.
Prophetarum simpliciter & dæmonum differentia.q.172.artic.5.pag.596. 22æ.part.
Prophetia. An hi qui creduntur prophetæ audiendi sint in his quæ dicunt se habere ex spiritu prophetiæ.q.175.ar.6.3.p.608.22æ.
Prophetia. In prophetis non sit aliqua alienatio à sensibus cum aliqua inordinatione.q.173.ar.3.p.600.22æ.p.
Prophetia quantum differat à somniis & melancholicis apparitionibus.q. 172.ar.1.p.593.22æ.p.
Prophetiæ an multæ sint species.q.174.ar.1.p.600.22æ.
Prophetia.Ad prophetiam veram quæ requirantur,q.171.art.11. 4. pag.588. 22æ.par.
Prophetiam exigere naturalem dispositionem intelligitur dupliciter.q. 172.ar.3.p.595.22æ.par.
Prophetiam impedit malitia morum.Ibid.
Prophetica certitudo qualis sit. quæstione eadem, articulo 5 pagin.596. 22æ.par.
Prophetica illuminatio fit ab angelo quo ad ipsum lumen propheticum an non,q.172.ar.2.p.694.22æ.p.
Prophetica. An detur quintum secundum quod reuelatio prophetica fit præter quatuor in litera enumerata.q.173.ar.3.p.598.22æ.par.
Propheticum lumen non esse habitum an bene probetur,q.171.ar.2.p.590. 22æ.par.
Proportio inter lumen gloriæ,& diuinam substantiam quid sit. p.58,col.2, li.3.1ª.par.
Proportio inter genus humanum & vniuersum elicita ex ratione sancti doct.quomodo valeat,& alia quæ fuerunt impugnata. pa. 132.col.1.lin. 37.1ª.par.
Proportionalis similitudo sancti doct.quomodo declinet à forma intelligibili ad bonum per illam apprehensum,p.110.col.1.li.80.1ª.p.
Propositio ista,Deus est,quibus viis probetur,p.14.co.1.li.87.1ª.p.
Propositio ista,Agens oportet coniungi ei,in quod mediatè agit, quomodo vera sit.p.38.1ª.p.
Propositio ista,Sicut res intelligitur, ita & nominatur: quomodo distinguatur.p.65.col.1.li.70.1ª.p.
Propositio ista.Quæcunque Deus scit,de necessitate scit:quomodo intelligatur.p.213.co.1.li.32.1ª.p.
Propositio ista sancti docto. Nihil aliud ab actu puro est actualitas: an & quo pacto probetur & verificetur.Ibidem.col.2.li.93.1ª.
Propositio ista,Quicunque intelligit:ex hoc ipso, quod intelligit: procedit aliquid intra ipsum,quomodo intelligatur,p.143.col. 2.li.82.1ª.part.
Propositio ista,Conceptio rei intellectæ ex vi intellectiua, & eius notitia procedit,qualiter intelligatur.p.144.col.1.li.37.1ª.p.
Propositio ista sanct. doct. vtrum vnio verbi incarnati sit facta in persona. q.2.ar.2.p.11.col.1.li.19.3ª.p.
Propositio ista, Vnumquodque intelligibile in actu, secundum quod eius similitudo est in intellectu,an & in quibus locum habeat.p.267.colum. 2.li.1.1ª.p.
Propositio ista, Omnis virtus, quæ non est sua regulata rectitudine actus declinare potest an falsa sit.p.285.col. 2.li.56.1ª.par.
Propositio ista, Si potentia per se respiceret vnum contrariorum vt obiectum:oportet alterum ad aliam potentiam pertinere, quomodo verificetur.p.542.co.1.li.68.1ª.
Propositio ista sancti doct. Medium & conclusio ad eãdem potentiam pertinent quomodo intelligatur.p.358.col.1.li.95.1ª.
Propositio ista sancti doc. Actus rationalis de vno in aliud procedens hoc de principio seu medio ad conclusionem est vt motus,quomodo intelligatur.ibid.co.2.li.85.1ª.
Propositio ista quomodo sumatur. Differentia posita est inter suppositum & naturam.q.2.ar.2.p.11.col.1.li.60.3ª.p.
Propositio causalis sancti doct.quod continuitas ex magnitudine, seu spacio in motum redundet,per hoc,quod mobile illi magnitudini commensuratur.an vera sit.p.358.co.2.li.14.1ª.
Propositio ista, sicut obiectum ad potentiam, ita subiectum ab scientiam, quomodo intelligatur.p.8.col.1.li.93.1ª.
Propositio affirmatiua falsa ex repugnantia terminorum,quomodo fiat vera.q.16.ar.16.p.195.3ª.
Propositio ista,Deus non generat,an vera sit.pag.185.col.1.lin. 93.1ª.part.
Propositio ista, Defectus assimilatur formæ argentis, per quam agit,quomodo vera sit.p.194.col.2.lin.74.1ª.p.
Propositio ista,In quocunque genere perfectum inuenitur, in eodem debet perfectum præexistere,quomodò verificetur.pag.234. col. 2. lin.83. 1ª.par.
Propositio ista, Angelus est in loco per modum continentis perfecti, an necessaria esse videatur.p.242.col.1.lin.63.1ª.p.
Propositio ista sanct.doct.Christus est principium vniuersalis generis habentium gratiam.q.7.ar.10.p.58.co.1.lin.65.3ª.p.
Propositio ista, Vnumquodque se habet ad formam quæ est principium actionis quæ ad actionem ipsam, an vera sit in formis voluntariè principiantibus.p.278.col.1.li.41.1ª.p.
Propositio ista sancti doct. Quod ad omne opus melius viro per alium virum adiutorium præstatur, quam per ipsam fœminam,generatione tamen excepta,an vera sit.q.413.col.2.lin.91.1ª.par.
Propositione ista sancti doct. Quodlibet abstractum subsistens est vnum tantum,de quali abstracto intelligatur.p.413.li.71.
Propositiones istæ sancti.doc. Impossibile est aliquid in aliquo tempore quiescere, & in vltimo instanti illius temporis aliter se habere & omne quiescens in aliquo tempore, in quolibet instanti illius temporis eodẽ modo se habet,an gratia formæ vel materiæ veræ sint. pa.245.col.1.lin. 34.1ª.par.
Propositiones sanct.doct.Circa probationem intellectionis,seu cognitionis angelorum quo pacto intelligendæ sunt,formaliter.s.aut materialiter.p.246.col.2.li.67.1ª.
Propositio ista:Deus est:est per se nota,secundum tamen se, non nobis.pa. 13.co.1.li.4.1ª.p.
Propositio ista, Præexistere in virtute causæ agentis non est præexistere imperfectiori,sed perfectiori modo,quomodo intelligatur.p.24. colu. 1.li.48.1ª.p.
Propositio ista, Nullum corpus mouet non motum, quomodo intelligatur.p.16.col.2.li.34.1ª.par.
Propositio per se nota cur per se dicatur, videlicet an quemcunque alium modum excludat,& quomodo.p.12.co.2.li.18.1ª.p.
Propositio omnis cuius prædicatum cadit in ratione subiecti in via sancti doct.est per se nota:sed non econuerso.p.12.co.2.li.37.1ª.p.
Propositio ista,primum est causa medij: quomodo intelligi habeat. pa.14. co.2.li.91.1ª.p.
Propositio per se nota quotuplex sit.p.12.co.1.li.87.1ª.
Propositio ista sancti doct.Diuersitas actuum potentiarum diuersitatẽ exigit,quomodo intelligatur.p.250.co.2.li.53.1ª.p.
Propositio ista sancti doct. Quanto angeli Deo similiores existunt: tanto per pauciores species intelligunt:an vera sit.p.256.co.1.li.91.1ª.
Propositio ista sancti do. Quæ sunt dispersa in inferiorib. in superiori adunantur,quomodo intelligatur.p.262.co.1.li.95.1ª.p.
Propositio ista sancti doc.Intelligere subsistens non potest esse nisi vnum; an vera ista sit.p.247.co.2.li.48.1ª.p.
Propositio ista sancti doct.Semper prius saluatur in posteriori; quomodo sumatur.p.275.co.2.li.43.1ª.p.
Propositio ista S.doct.Vnumquodque,quod est alterius: magis diligit ipsum quàm seipsum,quomodo saluetur.p.278.co.1.li.42.1ª.
Propositio nulla secundum se est hæretica.q.12.ar.1.p.46.2æ.
Propositio ista sancti doct. Proprietates constituunt personas :seu secum supposita ferunt inquãtum sunt ipsæ personæ,an singularis sit.p.192.co. 1.li.66.1ª.p.
Propositio aliqua quomodo contraria est secundum se fidei, & non quo ad nos.q.11.ar.1.p.46.22æ.
Propositiones affirmatiuæ veræ de Deo formari possunt. p.78.co.2. lin.2. 1ª.part.
Propositiones impropriæ non sunt in diuinis extendendæ, sed exponendæ.p.162.co.2.li.57.p.
Propositionum quatuor sancti doct.differentia.pagin.114.colum.2.lin.78. 1ª.par.
Proprium. Alia est distinctio proprij à proprio & proprij à communi,cõmune enim nõ distinguitur contra proprium per aliquod positiuum in se quod non sit in proprio, duo autem disparata distinguuntur ab inuicem suis positiuis distinctiuis,quorum vnum alterum,reliquum constituit,q.25.ar.1.p.84.12æ.
Proprium & per essentiam quomodo distinguantur & determinentur. p. 31.co.1.li.40.1ª.p.
Proprium quomodo sumatur.p.77.co.1.li.3.1ª.p.
Propriè dupliciter capitur vno modò vt distinguitur cõtra communiter, alio modo vt distinguitur contra metaphoricè, pag.67, colum.1.lin.12. 1ª.part.
Proprietates esse in personis, transitiuè & intransitiuè intelligi potest,pa. 289.co.2.li.2.1ª.d.
Proprietates in diuinis an distinguere oporteat.p.164.co.1.li.55.1ª.p.
Prouidentia. Quomodo prouidentia inuenitur medium in virtutib.moralib.q.47.ar.7.p.164.22æ.
Prouidentia.Differentia inter medium & finem moralium virtutum.q.47. ar.7.p.164.22æ.
Prouidentia dum ponitur pars prudentiæ,an idem ponatur pars sui.q.49. ar.6.3.171.172.22æ.
Prouidentia diuina quibusdam necessitatem imponit, non autem omnib. p.327.co.1.li.79.1ª.p.
Prouidentiæ diuinæ omnia subiacent,non tantùm in vniuersali,sed etiam in singulari.p.125.co.2.li.51.1ª.p.
Prouidentiam esse in Deo necesse est.p.125.co.1.li.1.1ª.
Prouidet omnibus Deus immediatè quo ad ordinis rationem,q.42.p.127. li.12.1ª.p.
Prouidet Deus per aliqua media quantum ad executionem.q.43.ar.1.pag. 127.li.3.1ª.p.
Prudentia.De qua prudentia(monastica an politica)est sermo: quum decernitur esse in principe tantùm architectonicè.quæst.47. art.12.pag.167. 22æ.part.

Pruden

Prudentia. Vnitas specifica rationis formalis veri obiecti prudentiæ, ex parte obiecti attenditur penes vnitatem rationis formalis quod est contingens agibile, ex parte verò subiecti vnitas ista attenditur penes vnitatem modi iudicandi,scilicet penes dispositionem appetitus, q.60.art. 1.p.167.12æ.
Prudentia an sit in peccatoribus,q.47.ar.13.p.167.12æ.par.
Prudentia imperfecta propter præcepti defectum quomodo non est nisi in malis,ibid.
Prudentia quare non potest esse homini naturalis,quæst.47.ar.15.pag.174. 12æ.part.
Prudentia an bene concilietur imperatiuè,q.51.ar.2.1.p.175.22æ.
Prudentia an sit directiua omnium virtutum,q.45.ar.2.p.158.22æ.
Prudentia directiua in omnibus moralibus virtutum actibus est vna secundum speciem specialissimam: recta si quidem ratio agibilium iudicat inter agibilia diuersarum virtutum moralium, ergo est vna respectu omnium virtutum moralium,q.60.ar.1.ad 1.p.167.12æ.
Prudentia q̃ est in ratiõe vt subsitat appetitui, ideo appetitus affectio corrumpit æstimationem prudentiæ,& redundando in rationem vt eius obiectum,& non corrumpit æstimationem artis & geometriæ,q.58.ar.5.p. 174.12æ.
Prudentia infusa nec inquantum virtus nec inquantum prudentia potest esse sine charitate, quia inquantum prudentia depẽdet magis ab vltimo quàm à finibus proximis, & propterea sicut non potest esse sine moralibus infusis,à fortiori non potest esse sine charitate, q.65.art.4.p.197.Fides.12æ.par.
Prudentia an sit principium in ratione vel in cogitatiua,q.47.ar.5.3.p.161. 163.22æ.
Prudentia an sit virtute morali superior, cùm sit de his quæ sunt ad finem. q.47.ar.5.3.p.162.22æ.
Prudentia est in intellectu vt se extendit ad singularia. Vbi intellectus dicit seipsum, & connotat cogitatiua,quæ est ratio particularis. Vel prudentia est in intellectu principaliter & in cogitatiua & memoratiua secundariò,q.57.ar.4.p.169.12æ.
Prudentia est recta ratio agibilium appetitu recto particularis, finis facta & firmata.q.58.ar.5.p.174.12æ.
Prudentia essentialiter pendet ab appetitu recto,quia proprius actus prudentiæ est rectè præcipere circa agibilia,conuenit eoim ei vt distinguitur à suis partibus,& est consummatio cæterorum actuum, sicut autem præcipere non est intellectuale quin dependeat ab appetitu (præcipit enim quilibet volenti)ita rectè præcipere sibiipsi in moralibus non est nisi à recta.q.58.ar.5.p.174.12æ.
Prudentiæ certitudo duplex.q.47.ar.3.3.p.62.22æ.p.
Prudentiæ quæ est cautio ad quod malum vitandum ponatur,qu.49.art.7. & 8.p.172,22æ.
Prudentiæ pars quæ est eubulia,an sit in eo qui est peccator.q.51.ar.1.p.175. 22æ.p.
Prudentiam non esse in iuuene nec in actu,nec in habitu, quomodo intelligatur,q.47.ar.14.ad 3.p.168.22æ.
Prudentiam œconomicam an peccator habere possit,q.51.artic.1.pag.175. 22æ.part.
Prudentiam dirigere virtutes morales etiam in præstituendo finem quomodo intelligatur.q.66.ar.3.p.199.12æ.
Puella.An stupri ratio inueniatur in puella virgine spontaneè de voluntate parẽtum violata,vt sic acquirat dotem pro matrimonio.q.154.ar.6.p. 522.22æ.par.
Pueri infidelium an sint inuitis parentibus baptizandi.ad Scot.q.10.ar.12. p.45.22æ.
Pueri Iudæorum & aliorum infidelium seruorum, an sint inuitis parentibus baptiyandi,q.10.ar.12.p.45.22æ.
Pueri nati in statu innocentiæ habuissent virtutem motiuam membrorum sufficientem:non ad quoslibet actus, sed pueritiæ conuenientes. p.432. col.2.li.5.1ª.p.
Pueri in statu innocentiæ non fuissent nati confirmati in iustitia,p.433.co, 1.li.86.1ª.par.
Pueri in statu innocentiæ non nati essent perfecti in scientia, sed absque difficultate eam acquisiuissent.p.434.co.1.li.17.1ª.
Pueri in statu innocentiæ non habuissent perfectum vsum rationis, sed ad opera puerilia idoneum,p.434.co.li.1.43.1ª.p.
Pulchrum est quædam boni species.q.27.ar.1.p.88.2ª.p.
Punctum motum sicut dicitur causare lineam:& tamẽ in nullo genere causæ causat illam in esse, ita nunc stans dicitur causare æternitatem non in esse reali,sed in esse cognito.p.45.co.1.li.74.1ª.
Pusillanimitas primum & tertium membrum in litera posita, an coincidant.q.133.ar.2.p.452.22æ.p.

Q

Quædam non inconuenit dici ad aliquid secundum nomina specifica, quæ non dicuntur ad illud secundum nomina generica,p.192.co. 2.li.9.1ª.
Quæstio quid est,quando sequatur quæstionem est.pagin.14. col.1. lin.62. 1ª.part.
Quæstio de creatura an misceri debeat quæstioni de naturæ diuinæ perfectione,p.24.co.2.lin.89.1ª.p.
Quæstio de bono in communi cur à sancto doctore fiat.p.25. colũ.2.li.18. 1ª.part.
Quæstio de necessitate scientiæ vel præscientiæ Dei futurorum respectu quotupliciter discuti possit.p.90.col.2.li.79.1ª.par.
Quæstio quæ à Scoto mouetur circa voluntatem absolutam & nostram.s. quò ad habitudinem voluntatis absolutæ valitorum respectu.p.366.co. 2.lin.85.1ª.p.
Quæstio quæ à sancto doct. mouetur de cognitione omnium corporum, non autem de cognitione simpliciter an sit contraria quæstioni quam mouet de omnium cognitione simpliciter.p.277.col.2.li.5.1ª.
Quæstio an est.Rẽ aliqua esse dupliciter quæritur, Primò vt sciatur ipsum esse & sic oportet primò post quid nominis quærere an sit:secundò, vt sciatur quare est, & hæc quæstio est posterior quæstione quid est:quoniam prius oportet scire quidditatem in se quàm vt causam esse rei. qu 49.art.4.p.144.12æ.
Qualis in anima posita secundum Scotum corpus possibile præseruare non potest quin ipsum patiatur pa.438.col.1.lin.43.1ª.par.
Qualis vnusquisque est secundum appetitum, talis ei videtur finis quo ad persequutionem:quæ consistit in præcepto.q.58.art.5.p.174. & q.59.ar. 5.p.89.& q.77.ar.1.p.145.12æ.par.
Quantitatis passio an infinitum sit.p.153.lin.76.1ª.par.
Quantitas secundum rem an in Deo sit.153.col.1.li.24.1ª.p.
Quantitas continua quomodo intendatur in rarefactione. q.24.art.5.1.p. 84.12æ.par.
Quantitati conuenit esse maiorem & minorem in eadem specie, non ex hoc quod est participabilis à subiecto,sed ex hoc ipso quod participat naturam materiæ.q.52.ar.2.p.152.12æ.par.
Quatuor concreata esse dicuntur.p.305.col.2.li.33.1ª.par.
Quid.Cur manifestè dat aliam speciem.ibid.
Quid.Quoties non computatur inter circunstantias: quia circunstantiæ circa eundem sunt actum:numerus autem operationum non circunstat vnã & eandem operationem: sed addit aliam & aliam operationẽ.ibid.
Quid.Circa quid,id est,conditiones obiecti (vt paruum & magnum,in re oblata & quomodo)quamuis actus multum aggrauet.ibid.
Quidditas.Qui est de Deo attributum quotupliciter considerari potest.p. 77.col.2.lin.62.1ª.par.
Quidditas cur proprium intellectus obiectum esse dicatur. p. 106.lin.84. 1ª.par.
Quidditas rei materialis an sit obiectum intellectus, vel ens.p.381.col.2. lin.2.1.ª.par.
Quidditas rei materialis supponitur obiectum & motiuum & adæquatum intensiuè respectu intellectus nostri pro statu isto. pa.392. col.2. lin.82.1ª.p.
Quidditas quæcunque vel natura quantumcunque secundum rationem quidditatiuam actualis sit:relata tamen ad esse potentiæ rationem habet.p.20.col.1.lin.11.1ª.p.
Quidditatum singularitatem existentiam seu coniunctionem vnius cum altero in rerum natura & durationem talis existentiæ seu cõiunctionis in rebus esse certum est.p.263.co.2.li.47.1.p.
Quidditates rerum naturalium sunt sufficientes causæ effectuum qui naturaliter ordinati apparent.p.15.co.2.li.59.1ª.
Quidditates simplices in cognoscendo intellectus non potest esse falsus: sed aut verus:aut nullus.p.106.co.1.lin.3.1ª.p.
Quod verè est nulli accidit vniuocè sumptum, secus autem analogicè.p. 22.co.1.li.12 1ª.
Quod & quo in materia idearum quomodo intelligantur.p.96.co.2.li.76. 1ª.part.
Quolibet proferente contraria,solitum esse stultum est. q.23.in prin.p.79. 12æ.part.
Quotiens circunstantia.p.7.12æ.
Quotidie.Eucharistia.vl.3ª.par.

R

Raptus est species luxuriæ distincta, & tamen conincidit cum stupro & aliis specieb.luxuriæ.q.154.ar.7.p.523.22æ.p.
Raptus an dirimat matrimonium iam contractum.q.57.art.7.pag.523. 22æ.part.
Raptus an impediat matrimonium contrahendum. quæstio.154.art.7.pag. 523.22æ.par.
Raptum per rapinam est raptoris quantum ad detentionem,& non simpliciter.q.66.ar.33.p.225.22æ.p.
Rapere vel furari an liceat Christiano seruum infidelis. q.66.ar.8.2.p.225. 229.22æ.p.
Ratio.Mouere regulatiuè appetitum proprium est rationi respectu moralium:in ratione enim oportet esse legem regulatiuam appetitus: & habet mouere & imperare eo modo quo lex mouet & imperat: in moralibus autem oportet legem principari&ei appetitum omnem obedire.q. 60.ar.1.p.177.12æ.
Ratio erronea non habet in se vnde liget, sed quatenus acceptatur. Vnde ex quacunque causa non acceptatur,vel in se in applicatione non ligat. q.19.ar.5.& 6.p.65.12æ.
Ratio recta est duplex,quædam respectu proprij finis ipsius virtutis moralis,sicut medium cibo & potu est finis abstinentiæ proprius:quędam verò respectu finis extrinseci:prout vita æterna est finis ad quem fides formata ordinat abstinentiam.q.19.ar.5.& 6.p.65.12æ.
Ratio est nobilior appetitu:quia ex se apprehẽdit in vniuersali,id est, quia ex se respicit res secundum esse eleuatum, in quo vniuntur omnia particularia quæ in re diuisa sunt:appetitus verò tendit in res quæ habent esse particulare:vniuersale autem altioris est ordinis &c.q.66.ar.3.p.199. 12æ.part.
Ratio boni an sit obiectum intellectus:bonum autem ipsum obiectum voluntatis.p.369.co.1.li.11.1ª.p.
Ratio sancti doctoris quę probat in materia intellectionis angelorum ordinum naturalium habere: vt corpora inferiora sint in potentia ad perfectiones suas, &c. corpora autem superiora congenitas habeant suas perfectiones,an probet.p.254.co.2.li.25.1ª.p.
Ratio sancti doct.an sufficiens sit: quæ probat quod necesse est præter inferiora corpora ponere corpus cœleste inferiorum effectuum actiuum esse.p.475.co.1.li.43.1ª.
Ratio humana quid sit & quotuplex.p.10.co.1.li.80.1ª.p.
Ratio formalis obiecti in scientia est duplex:altera scilicet obiecti vt res, altera obiecti vt obiectum:vel altera vt quæ:altera sub qua.p.4.co.2.lin. 46.1ª.p.
Ratio formalis ex parte nostri quomodo intelligatur.q.1.ar.6.p.7.12æ.
Ratio superior animæ Christi in eius passione,an pateretur ex parte obiecti.p.46.ar.7.p.220.3ª.p.
Ratio quam significat nomen an sit intellectus conceptio de re significata.p.67.col.2.lin.80.1ª.par.
Ratio eadem est quo ad casus agentes & formales quo ad vniuersalem extensionem.p.115.co.2.li.26.1ª.p.

Ratio

Ratio ista sancti doctoris forma alia si præter animam intellectiuam præexisteret,anima daret non esse singulariter,&c.an procedat:& an Scoti motiuum contra ipsam valeat,p.355.col.1.li.88.1ª.par.
Ratio sancti doct.in responsione ad quartum,&c. nunquid euacuet vim argumenti Auerrois,vel in æquiuoco laboret.p.330.col.2.li.fi.88.1ª.p.
Ratio sancti doct. ad probandam causalitatem subiecti proprij accidentis respectu,an & quomodo valeat.p.344.col.1.li.1ª.par.
Ratio sancti doct.ad probandam intellectus possibilitatem: quoniam non semper perfectus est.an vera sit,p.352.col.2.li.38.1ª.
Ratio sancti doctoris ad probandam intellectus possibilitatem, quantum valeat,p.352.col,1.lin.64.1ª.
Ratio sancti doct.probantis: quòd facere intelligibilia in actu sit opus nostrum:an vera sit.p.354.col.2.li.83.1ª.par.
Ratio sancti doct. circa memoriam intellectiuam an sequatur quòd nulla sit diuersitas specifica inter quoscunque intellectus formaliter sumptos nisi inter agentem & possibilem,p.356.co.2.li.91.1ª.
Ratio inferior & superior apud Augustinum non sunt diuersæ potentiæ, sed officijs & habitibus distinguuntur,p.358.col.1.li.30.1ª.par.
Ratio veri an sit nobilior ratione boni,p.368.co.2.li 79.1ª.
Ratio in moralibus est sicut imperans & mouens, vis autem appetitiua sicut imperata & mota.q.60.art.1.p.177.12æ.par.
Rationes seminales in materia corporali multipliciter existunt,p.474.co. 2.li.12.1ª.par.
Rationes sancti doct. quinque viis probantes Deum esse:ad quid concludendum afferri possunt,p.14.col.1.li.97.1ª.
Rationes quomodo ostendunt possibilitatem logicam eorum quæ sunt fidei,q.2.ar.10.ad 2.pa.18.22æ.par.
Rationes duæ formales licet se habeant conuertibiliter vt subiectum, & passio:non tamen in vnitatis gradu conuertibiliter se habent,p. 5.col.1. li.89.1ª.par.
Rationalis natura inquantum cognoscit entis & boni rationem vniuersalium:an habeat immediatum ordinem ad vniuersale essendi principium q.2.ar.3.p.13.22æ.par.
Rationis inuestigatio naturalis an sufficiat ad cognitionem diuinorum naturaliter scibilium,q.2.ar.4.1.p.14.22æ.pa.
Rationis superioris duæ sunt operationes.s. intuitus & consultatio & ad hanc secundam spectat deliberatio & consensus, & secundum hanc dirigit inferiora,& reflectitur super seipsam,quæst.74.art.9.& 10.pag.238. 12æ.part.
Rationibus æternis omnia dupliciter cognoscuntur.s. obiectiuè vel causaliter,p.79.col.2.li.59.1ª.
Rationibus in æternis obiectiuè secundum præsentem statum, anima non cognoscit omnia:sed bene anima beata,p.380.col.1.li.1ª.
Rationabilibus creaturis iustè exigitur quod credant supernaturalia& illis conformia operentur,q.2.ar.3.p.13.22æ.
Realis distinctio est in Deo secundum rem non absolutam, sed relatiuam, p.152.co.2.li.1ª.par.
Recti secundum iustitiam & alias virtutis differentias an bene assignetur penes commensurationem ad agentem vel alterum,q.57.art.1.pag.187. 22æ.par.
Reducens aliquid de potentia in actum,est in actu,an hæc propositio sit vera tam in causis principalibus quàm instrumentalibus,q.9.ar. 2.pag.70. 3ª.par.
Regimen vnius est optimum respectu aliorum regiminum simplicium, nó autem commixtorum,&c.q.65.ar.4.p.336.22æ.
Regi,Quum dicitur inferiora regi per superiora,intelligendum est per superiora non secundum quid,sed simpliciter & absolute,quæst. 59.art.6, pa.268.3ª.
Regula topica,oppositum meliori est,peius,quomodo intelligatur, q.142. ar.3.p.474.22æ.par.
Regula quando in antecedente ponitur aliquid actum animæ pertinens: consequens accipiendum est;non secundum esse quod in se habet:sed in ipsa anima:quomodo intelligatur,p.91.col.2.li.74.1ª.par.
Regula,subiectionis defectus non est culpa: sed eam culpa sequitur, quomodo intelligatur,p.228.col.1.li.36.1ª.par.
Regulæ cuiusdam in applicatione an implicatio in adiecto committatur, p.92.col.2.li.7.1ª.par.
Relatio quo pacto à fundamento distinguatur,p.31.co.1.li.5.1ª.
Relatio an imperfectionem dicat,p.152.co.1.li.75.1ª.par.
Relatio quando est res naturæ:& quando non, & alia multa de relatione, p.72.col.1.li.65.1ª.p.
Relatio & origo an in modo significandi differant.p.190.5.1ª.p.
Relatio quoniam actum consequitur,an hypostases distinguere habeat,p. 190.col.2.li.84.1ª.p.
Relatio realis tria requirit,q.35.ar.5.p.174.3ª.
Relatio non omnis an sit in intellectu,vel aliqua voluntate:aliqua verò ab imaginatiua,p.150.col.1.li.76.1ª.p.
Relatio identitatis specificæ,seu genericæ,est ratio realis mutua. ibi. col. 2.li.41.1ª.
Relatio quomodo distinguatur,q.199.col.2.li.83.1ª.par.
Relatio realiter in Deo existens est idem essentiæ secundum rem & nó differt nisi secundum rationem,p.150.co. 2.li.82.1ª.p.
Relatio subsistens facit distinctionem suppositalem,& quid dictio aliud significet,p.191 co.2.li.52.1ª.
Relationis esse & essentiæ in Deo est omnino vnum & idem,p. 150. col.2. li.89.1ª.
Relationes sunt in genere formarum actiuarum vt apprehensæ, quamuis non sint in genere formarum actiuarum vt existentes,q.32.ar.1.pag.102. 12æ.par.
Relationes quædam sunt in diuinis realiter,p.149.co.2.li. 7. & multa alia dubia de ipsis relationibus eadem,ibi,li.seq.1ª.par.
Relationes actus notionales consequuntur,pagin. 192. column. 2. lin. 48. 1ª.part.
Relationes reales tantum quatuor sunt in Deo:scilicet paternitas,filiatio spiratio,& processio,p.152.col.2.li 86.1ª.
Relationi vni secundum speciem an duæ secundum speciem correspondere possint,164.col.2.li.52.1ª.p.
Relationis nomine quid sanct.Tho.intelligere dicatur,p.190.col. 1.lin.92, 1ª.part.
Relationem non habere causam actiuam propriam intelligitur de causalitate propria,sic quòd terminetur ad ipsam solam,q.55.arti.1.pagin.160. 12æ.part.
Relationibus personis constitutis inquantum sunt ipsæ personę quid significetur:& quam vim habeant illa verba, cum ista propositione adiuncta abstractum & concretum,&c.p.191.col.1.li.25.1ª.p.
Relationibus in æternis causaliter:sed non solis anima non cognoscit omnia,ibid.li.8.1ª.
Relatiuum vnum quonam pacto in alio esse dicatur,pag.204. col. 1. lin.41. 1ª.part.
Relatiui specifica ratio quomodo in esse ad aliud consistat,p.164. col.1.li. fi.1ª.part.
Religio.An actus spectantes ad diuinam reuerentiam spectent elicitiuè ad ad religionis virtutem,q.81.ar.4.p.270.22æ.
Religio. An instituentes sine licentia Papæ vt aliquæ personæ iuxta mortem tertij ordinis viuant in communi,& profiteantur tria vota religionis,sint institutores nouæ religionis, & an tales peccent & sint puniendi,q.88.ar.1.4.p.664.22æ.
Religio quomodo perficit in ordine ad Deum,q.81.ar.1.p.268.22æ.p.
Religio an habeat vnum Deum sub vna ratione pro obiecto vnde habet quod est virtus,q.81.ar.3.& 5.p.269.271.22æ.p.
Religio an sit prima inter virtutes morales,quæstio.81. artic. 6. pagin.271, 22æ.part.
Religio quomodo non colit Deum propter seipsum,sed propter nos,q.81. ar.7.p.272.22æ.
Religio an sit nomen perfectionis,q.186.ar.1.p.645.22æ.p.
Religionis voto astrictus si nullam inuenit eum recipere volentem, quid agere debeat,q.189.ar.3.1.p.675.22æ.
Religionis nomen vnde deriuetur,q.1.p.268.22æ.p.
Religionis actus proprius & adæquatus quis sit.quæst.81. arti. 2.pagi.269. 22æ.part.
Religionis & charitatis ad Deum vnio quomodo sint diuersarum relationum,q.82.ar.2.1.p.273.274 22æ.p.
Religionis cuiuscunque regulæ & statuta, cótinent quatuor genera agendorum.q.186 ar.9.p.653.22æ.
Religionis status etiam tempore Christi &Apostolorum fuit.q.187.ar.1.p, 659.22æ.p.
Religioni nihil officit habere indeterminatam materiam.q.81.ar.2.3.pag. 269.22æ.p.
Religionem ingressurus quæ & qualia debeat cogitare,q. 189,ar.10.ad vltimum.p.682 22æ.
Religionem habere quosdam proprios & immediatos actus,quomodo intelligatur.q.81.ar.1.1.p.268.22æ.
Religionum ordinatarum ad contemplandum & contemplata prædicandum,modus paupertatis an sit bene assignatus. quæst.188.ar.7.pag.669. 22æ.part.
Religiosus transiens de vna religione ad alteram,an sit apostata. q.12.ar.1. p.49.22.p.
Religiosus transgrediens præceptum Dei contétum in regula an plus peccet quàm transgrediens præceptum Dei non contentum in regula cæteris paribus.q.186.ar.55.p.653.22æ.
Religiosus an peccet ex negligentia, libidine vel contemptu in his quæ alias religiosis non sunt peccata. quæstione 186.articulo 9. pagina 653. 22æ.part.
Religiosus abutés donis quę sibi fiunt vt liberius insistat diuinis obsequiis an peccet mortaliter.q.187.ar.4.p.659.22æ.
Religiosus talibus illicitè vtens an teneatur ad restitutionem.q.569.p.187 ar 4.22æ.
Religiosus an teneatur succurrere patri nó valenti sine ipso viuere. q.101. ar.44.p.362.22æ.p.
Religiosus factus episcopus an teneatur habere socium suæ religionis & & bibere eum duabus manibus, & alia similia. quæst.185.art.8.pag.644. 22æ.part.
Religiosus factus episcopus an subdatur vinculis censurarum suæ regulæ, q.185.ar.8.p.644.22æ.
Religiosus quomodo intelligatur in statu perfectionis esse. q.185.ar.5.3.p. 641 22æ.p.
Religiosus qui contemnit ea quæ consequuntur ad perfectionem charitatis an peccet mortaliter.q.186.ar.2.p.646.22æ.
Religiosus an plus mereatur faciendo ex obedientia quæ magis sibi displicet quàm faciendo quæ non displicent.q.ea.ar.5.5.p.650.22æ.
Religiosi diuites an vituperabiliter, consumant diuitias in fabricis sumptuosis.q.188.ar.7.2.p.670.22æ.
Religiosi excedunt curatos in perfectione. quæstion.184.articu.8.pag.633. 22æ.part.
Religiosis malis fauere est magnum peccatum. quæst.186. art.10. pag.655. 22æ.part.
Remissio.An aliqua culpa à Deo remittatur sine gratia.q.87.ar.4.p.428.co. 1.3ª.part.
Remissio.Ad remissionem peccati mortalis detestatio & dispicétia virtualis an sufficiant.q.87.ar. 1.p.425.co.2.3ª.
Remisso peccato mortali,remanere inordinatam conuersionem ad commutabile bonum,quomodo intelligatur.q.85.ar.4.ad 1.p.428.co.2.3ª.
Repræsentari distinctè non dicitur res nisi illa códitio repræsentetur qua formaliter in suo proprio & essentiali esse constituitur.pa.261.co.1.lin. 19.1ª.par.
Repræsentatiuum quantum contingit esse:tantum contingit esse ipsam cognitionem.p.261.li.56.1ª.p.
Reprobatio quid sit, & quo pacto sancti doct.ratio intentum inferat. 134. lin.45.1ª.par.
Reproborum numerus non est omnino certus.p.134.co.2.li.25.1ª.p.
Reprobat aliquos Deus.p.129.co.2. li.15.1ª.par.
Res. Duæ conditiones requiruntur ad hoc quod aliquis sit causa iniustæ acceptionis indirectè.q.62.ar.7.p.213.12æ.p.
Res in sacra doctrina dupliciter signa fieri dicunt.pagin.11.co.2.linea. 44. 1ª.part.
Res an sit causa finalis in intentione,an in executione.pagin.28. col. 2.li. 6.1ª.part.
Res diuersorum generum nullo modo comparabiles dicuntur quando vt sic accipiuntur..p.31.co.1.li.18.1ª.p.
Res perfecta dupliciter dici potest,scilicet simpliciter,& secundum quid. ibid.co.2.li.90.1ª.p.
Res graduantur ex suis essentiis in perfectione simpliciter non completiuè sed radicaliter.p.32.co.1.li.26.1ª.p.
Res nulla alia à Deo infinita simpliciter:quamuis secundum quid infinita esse possit.p.34.co.1.li.40.1ª.par.
Res pro re subsistente:cuius tantum est esse propriè loquendo quando sumatur.p.44.co.2.li.94.1ª.p.
Res vt in speculo voluntario,an in ipso Deo existant,pag.60.col. 1. linea. 21.1ª.par.
Res sunt in deo propriè vt in causa, metaphoricè autem in speculo. ibi.li. 56.1ª:par.
Res infidelium quare non liceat priuata autoritate auferre.q.66.ar.8.2.p. 229.22æ.par.
Res est vnum de transcendétibus,ideo est communis,& indifferens ad absolutum & relatiuum.q. 29.ar.3.1ª.p.
Res sicut se habet ad esse,ita & ad cognosci.p.106.co.1.li.58.1ª.p.
Res eadem melior formaliter fieri non potest.p.140.co.2.li.77.
Res eadem potest fieri melior accidentaliter.ibid.li.81.1ª.p.
Res quælibet à Deo facta:adhuc aliam meliorem facere potest.ibid.lin.85. 1ª.part.
Res omnis diuina an habeat quicquid inueniri potest infra latitudinem rationis formalis.p.200.co.2.li.39.1ª.p.
Res per essentiam vocatur quando tres conditiones habet.p.209.co.1. li. 93.1ª.par.
Res infidelium an possint auferri tanquam ab iniustis possessoribus. p.76. ar.8.2.p.331.22æ.p.
Res cuius species intelligibilis est similitudo : est quod primò intellectus intelligit.p.385.co.2.li.62.1ª.
Res quasdam in esse mediantibus aliquibus causis Deus conseruat.p. 442. co.2.lin.91.1ª.p.
Res in duplici ordine existunt:quædam sunt quibus creari cóuenit per se: quædam vero quibus per accidens conuenit.p.443.column.1.linea. 65. 1ª.par.
Res omnis naturalis accipiendo rem vt contra cócursum distinguitur, an habeat causam:ex qua necessariò fiat.p.480.co.1.li.8.1ª.p.
Res exterius existentes,etsi sint paruæ,an sint multum appetibiles vt necessariæ ad humanam vitam.q.66.ar.2.p.225.22æ.
Re in qualibet duo sunt,scilicet quidditas & existentia.pag.369.col.1.lin. 93.1ª.par.
Rei alienæ triplicis acceptionis distinctio an sit sufficiens.q.62.ar.6.p.211. 22æ.par.
Rei præsentia existentis in loco ad locum est duplex,scilicet circunscriptiua,diffinitiua.p.237.li.92.1ª.p.
Rem eandem melius intelligere contingit,si ly melius actum ex parte potentiæ determinet,p.190.co.1.li.74.1ª.p.
Rem locatam præsentem esse in loco,quot modis ex sensibilibus,imaginamur.p.237.co.2.li.87.1ª.p.
Rerum inuentarum multiplex differentia.quæstion.66.ar.5.2.pag.228 225. 22æ.par.
Rem eandem non contingit melius intelligere,si ly melius, actum ex parte obiecti determinet.p.190.co.1.li.64.1ª.p.
Rem alienam occultè detinens inuito domino an continue peccet. q. 66. ar.3.2.p.225.22æ.p.
Rem alienam detentam occultè contrectans an semper peccet.pagi. ead. 22æ.part.
Rem propriam sibi ab aliquo ablatam,an per se possit sine scandalo absq; iuris ordine recipere.q.66.ar.5.3.p.225.228.22æ.
Rerum cómunitatem esse de iure naturæ quo ad vsum potest intelligi positiuè,& negatiuè.q.66.ar.3.2.p.225.22æ.p.
Rerum distinctio seu multitudo ex intentione primi agétis : qui est Deus. p.222.co.1.li. 49.1ª,p.
Rerum causalitas dupliciter considerari potest, scilicet primo secundum se:alio modo vt est qualitas.p.85.co.2.lin.81.1ª.p.
Rebus inferioribus quædam à causa & fortuna facta apparent ibid. col.2. li.12.1ª.par.
Rebus exteriorib.quomodo homo:& alia animalia diuersimode vtantur q.ead.ar.1.p.218.22æ.p.
Restitutio.Ad restitutionem insolidú obligatis pluribus an dominus possit facere gratiam aliquibus,& ab vno totum exigere.qu.62.arti.6.p.211. 22æ.par.
Restitutio. Quomodo circunstantia temporis diuersimodè se habet ad actum restitutionis,& ad alios actus virtutis.q.62.ar.7.p.213.22æ.
Restitutio.An ea quæ in litera dicuntur de assequutione præbédæ habeát locum in aliis consequutionibus bonorum,scilicet donationibus,testamento,&c.q.62.ar.44.p.208.22æ.p.
Restitutio qualiter sit facienda ei,cui est facta distributio beneficij antequam sit firmata.q.62.ar.24.p.208.22æ.p.
Restitutio an fieri debeat indigniori quando decreta iusta distributione beneficij pro eo antequam executioni mandetur apparet magis dignis cui confertur.q.62.ar.24.p.208.22æ.
Restitutio cui facienda sit,quando ecclesia esset corrupta in capite,& malis modis beneficia conferrentur.q.62.art.24.p.208.22æ.p.
Restitutio damni lucri cessantis ex pecunia mutuata an & quando debeat restitui creditori.q.62.ar.4.1.p.208.22æ.p.
Restitutio rei iniustè ablatæ an facienda sit ei à quo accepta est, an ei cuius res est.ibid.
Restitutio magnorum debitorum tempore iniusti belli non est facienda iniusto principi ad fouendum exercitum.ibid.
Restitutio quomodo facienda sit longè posito,ignoto, vel mortuo.q. 62. ar.5.1.p.209.22æ.p.
Restitutio quomodo fieri debeat de casu inuentis,quorum dominus ignoratur.ibid.
Restitutio an facienda sit domino multum distanti: si vergat in graue damnum restituentis.ibid.
Restitutio an fieri debeat ei qui est in extrema necessitate ab eo qui ei tenetur similiter in extrema necessitate existenti.ibid.
Restitutio per confessorem ex qua sequeretur criminis detectio,an sit facienda:& an teneatur aliquis ad talem restitutionem.q.62.ar.62.p. 210. 22æ.par.
Restitutio quæ statim fieri non potest sine graui damno restituentis an possit differri vt congruo tempore fiat.q.62 ar.8.p.213.22æ.p.
Restitutionis cuiuscunque duæ radices vniuersales.q.62.arti.6.pagin.211. 22æ.part.
Restitutioni obligatus & petens remissionem habuit gratiam,an sit absolutus à debito restitutionis, vel requiratur quod rem in promptu offerat q.62.ar.2.p.207.22æ.p.
Restitutionem tenentur facere principes,si latrones increscant, quia redditus quos habent,sunt quasi stipendia,vt conseruent iustitiam.q.62.ar. 7.co.3.22æ.par.
Restituere debet meretrix quæ acquisiuit simulatis verbis vel factis.q. 62. ar.5.p.209.204.22æ.
Restituere quando debet prælatus qui est dispensator rerum ecclesiasticarum.q.62.ar.5.p.209.22æ.p.
Restituere an teneatur rem à domino suo voluntario in solam suam vtilitatem accipiens,& eam amittens.q.62.ar.6.p.211.22æ.p.
Restituere an teneatur qui est causa iniustæ acceptionis.q.62.art.7.pa.213. 22æ.par.
Restituere differens propter impotentiam an teneatur de damno quod incurrit dominus ex illa dilatione.q.62.ar.8.p.213.22æ.
Restituente vno tantum an socij qui insolidum tenebantur de necessitate salutis an teneatur restituere ei qui restituit.quæstion.62.ar.6.3.pag.211. 22æ.par.
Resurgentes cum Christo an ad vitam penitus immortalem surrexerint.q. 53.ar.3.p.250.3ª.par.
Reuerétia soli Deo debita,an spectet ad eius imaginem.q.103.ar.3.3.p.365. 22..par.

S

Sacerdos.An sacerdotes noui Episcopo eos ordinanti concelebrent dicendo simul cum ipso verba consecrationis. q.82.ar.2.p.398.c.2.3ª.p.
Sacerdos.An peccatú omissionis celebrationis missæ sit peccatum mortale.q.82.ar.10.p.402.co.1.3ª.p.
Sacerdos.An plures sacerdotes eandem hostiam consecrare possunt. q.82. ar.1.p.398.co.1.3ª.p.
Srcerdoti an liceat totaliter à celebratione missæ abstinere. q.82.art.10.p. 402.col.1.3ª.p.
Sacerdotium ante legem non diuina, sed humana determinatione dignitas erat primogeniti.q.130.ar.1.p.226.12æ.p.
Sacra doctrina vt est vna pro tanta scientia theologica sumitur,& supponit pro vnitate specifica speciei specialissimæ.p.4.co.2.li.3.1ª.p.
Sacra doctrina an sit scientia altioris ordinis quàm sint physicæ scientiæ, & an contineat conditiones speculatiuas & practicas formaliter. pa.6, co.2.li.67.1ª.p.
Sacra doctrina quomodo maximè sapientia inter omnes humanas sapientias existat non solum in genere sed simpliciter,& quomodo ly simpliciter capiatur.p.7.co.1.li.90.1ª.p.
Sacra doctrina quòd de Deo propriissimè consideret,& consequenter secundum quòd est altissima causa: quomodo probetur. ibidem linea 95. 1ª.par.
Sacra doctrina quando pro doctrina reuelata vt est conclusionum, sumi habeat,p.2.co.2.li.82.1ª.p.
Sacra doctrina est scientia subalternata scientiæ Dei,& beatorum.p.3.col. 1.li.67.1ª.p.
Sacra doctrina credit principia sibi à Deo reuelata.p.3.c.1.li.70.1ª.p.
Sacra doctrina omnia considerata an in vna formali ratione conueniant, id est,diuina reuelabilitate.p.5.co.2.li.40.1ª.p.
Sacra doctrina est dignior secundum quod speculatiua omnibus speculatiuis & secundum quod practica omnibus practicis. pag.6.co.2.lin.62. 1ª.part.
Sacra doctrina est maxima sapientia inter omnes sapientias humanas nó solum in genere:sed simpliciter.p.7.co.1.li.89.1ª.p.
Sacra doctrina non arguit ad principia:sed ad conclusiones ex principiis. p.9.co.2.li.62.1ª.par.
Sacra doctrina disputat arguendo contra negantes principia eius: si eius aliquid concedant.ibi.li.65.1ª.p.
Sacra doctrina disputat soluendo tantum contra negantes principia; & nihil omnino concedentes.ibi.
Sacra doctrina congruè vtitur metaphoris corporalium ad diuina & spiritualia.p.11.co.1.li.1.1ª.p.
Sacra doctrina sub vna litera plures sensus habet,s.literalem & spiritualé. p.11.co.2.li.4.1ª.p.
Sacramentum. Ad sacramenti perfectionem non requiritur de necessitate sacramenti eius formam constitui ex communioribus verbis in aliqua lingua:sed tantum de necessitate præcepti ecclesiæ.quęst.60.ar.7.p.272. 3ª.part.
Sacramentum. Conditio requisita ad sacramenta non sufficit quod sit secundum habitum,sed oportet quòd sit secundum virtutem.q.64.ar.8.p. 95.1ª.par.
Sacramentum. In sacramentis prolatio verborum corrupta non impedit formam sacramentorum.q.72.ar.4.p.333.3ª p.
Sacramentum. In sacramentis non debet esse tanta interruptio in forma verborum quod continuitas orationis soluatur.q.60.ar.8.p.163.3ª.p.
Sacramentum an sit verè & secundum rem causa instrumentaliter agens ad gratiam.q.62.ar.2.p.275.3ª.p.
Sacramentum causare in instanti non incouenit,nec Deum agere in tempore.q

pore.q.62.ar.1.p.275.3ª.p.
Sacramentum imprimere characterem ex sacra scriptura non habetur, sed ex ecclesiæ autoritate non multum antiqua.q.63.ar.1.p.282.3ª.p.
Sacramentum perfici vbi sanctificatio perficitur, quomodo intelligatur. q.66.ar.1.p.300.3ª.p.
Sacramentum an perficiatur solum nominibus quæ sunt in communi vsu. q.66.ar.5.ad 7.p.302.co.1.3ª.p.
Sacramentum recipiens cum peccato mortali vel quia eius conscientiam non habet vel quia non perfectè contritus, quando consequatur gratiam in remissionem peccatorum, ita quod virtute sacramenti fiat de attrito contritus.q.72.ar.7.p.334.co.1.3ª.p.
Sacramenta nouæ legis possunt considerari vt causæ, & vt signa.q.8.ar.12. p.60.3ª.par.
Sacramentis an filij innocentes in statu innocentiæ indiguissent.q.61.art. 2.p.275.3ª.p.
Sacramentis nouæ legis inest quædam virtus superaddita: quę quidem virtus nihil aliud est quam motus quo instrumentum mouetur a principali agente.q.62.ar.4.p.279.1ª.p.
In Sacramentis res & verba coëunt in vnum signum: quia velut materia & forma constituunt vnum sacramentum: quod non nisi vnum signum est q.60.ar.6.ar.2.p.272.3ª.p.
Sacramentorum principalis effectus est gratia distincta contra characterem.q.62.ar.1.p.279.3ª.p.
Sacramentorum formæ licet in antiquis iuribus non inueniantur omnes expressæ; in concilio tamen Florentino sub Eugenio 4.omnes expressæ sunt.q.72.ar.4.p.332.co.2.3ª.p.
Sacramentalis virtus inexistens verbis sacramentalibus quid sit.q.78.ar.4. p.373.co.2.3ª.p.
Sacramentalis gratia distinguitur specie à gratia virtutum & donorum. q.61.ar.2.p.278.3ª.p.
Sacrificium offerri per modum satisfactionis quare dicatur, & effectū eius proprium esse, quod ex vi ipsius quatenus satisfactorium est fit.q.22.art. 4.ad 2.p.128.3ª.p.
Sacrificium Christi sumitur dupliciter, scilicet secundum se: &.secundum suum morale sacrificium.ea.q.ar.5.q.118.3ª.p.
Sacrificium Leuit.12.præceptum vtrum offerretur pro matre an pro filio. q.38.ar.3.p.182.3ª.p.
Sacrilegium. An percussio monialis, & concubitus cum ea sint in eadē specie sacrilegij.q.99.ar.1.p.335.22æ.
Sacrilegium quomodo sit agere directè contra sanctitatem alicuius personæ loci vel rei.Ibid.
Sacrilegium an sit percutere eucharistiæ sacramentum, & an talis sit excōmunicatus.Ibid.
Sacrilegium grauius est iniuriari sacramento Eucharistiæ, quam occidere Papam.q.69.ar.1.dubium.p.236.22æ.
Sacrilegium an sit peruertere verba diuinæ legis.quæstion.99.ar.1.pa.335. 22æ.par.
Sacrilegij diffinitio an conueniat soli sacrilegio.p.360.22æ.
Sanctus doctor cur sæpissime multa dicat quæ ipse non probat, p.264. co. 2.li.90.1ª.par.
Sancti si vident omnia quæ hic agunt, an vana videatur specialis q.sancti doct.an sancti videant orationes nostras ad se directas.pagin.408.co.2. li.27.1ª.par.
Sanctitas imperat actibus aliarum virtutum.q.81.art.8.1.p.272.22æ par.
Sanctificatio quæ fit per sacerdotiū Christi est perpetua, re consecrata manente.q.63.ar.5.p.286.3ª.p.
Sanctificatio potest sumi dupliciter.q.27.ar.2.p.143.3ª.p.
Sanctificatio beatæ virginis in vtero matris an habeatur ex sacra scriptura.q.27.ar.6.pa.245.3ª.p.
Sanctificata si fuisset beata virgo ante animationem: an incurrisset peccatum originale.q.27.ar.2.p.141.3ª.p.
Sanguis qui erat in corpore Christi, an esset diuinitati vnitus.q.5.art.2.pa. 44.3ª.par.
Sanguis Christi effusus in passione, an totus resurrexerit cum eo.q.54. ar. 3.pa.253.3ª.par.
Sanguis aliquando miraculosè in calice apparens, qua adoratione sit adorandus.q.77.ar.8.p.363.co.2.3ª.p.
Sanguinem totum resumere an fuerit necesse Christo resurgenti.q.54. ar. 3.p.252.3ª.p.
Sapientia continet intellectum & scientiam non vt partes integrales, sed quasi partes potentiales: habet enim se sapientia ad intellectum & scientiam, sic quod ipsa continet quicquid ille & eminentiori modo.q.57.ar. 1.p.167.1ª.Par.
Sapientia rationes terminorum maximè vniuersalium considerat, quia est se est proprius effectus primæ causæ. Indicat autem de principiis quia eorum causa considerat rationes terminorum: iudicium enim rei per illus causas fit.q.66.ar.5.p.202.22æ.p.
Sapientia secūdum altiorem gradum an spectet ad gratiam gratis datam. q.45.ar.5.p.159.22æ.p.
Sapientia Dei sicut est causa distinctionis rerum: ita & inæqualitatis. pag. 223.co.1.li.7.1ª.par.
Sapientiæ nomen quid importet.p.7.co.1.li.87.1ª.p.
Sapientiæ nomen notitiam ordinatiuam & iudicatiuam quandoque importat.ibid.li.80.1ª.p.
Satisfactio. Omnis alia satisfactio efficaciam habet ex satisfactione Christi ex duplici capite.q.1.ar.2.ad 2.p.3.3ª.p.
Satisfactio Christi est perfecta & condigna secundum æqualitatem ad culpam commissam.q.1.ar.2.ad 2.p.3.3ª.p.
Satisfactio sacramentalis ex hoc ipso quod est pars sacramenti auget gratiam.q.90.ar.1.ad 2.p.434.co.1.3ª.p.
Satisfacere an possit vnus pro alio.q.48.ar.2.p.130.3ª.p.
Satisfacere prò peccato non potuit purus homo sufficienter, adæquando culpam commissam formaliter loquendo de puro homine, scilicet vt dicitur non solum per exclusionem coniunctionis cum diuino supposito sed etiam per exclusionem diuinæ misericordiæ gratificantis ad Scotum.q.1.ar.2.p.11 3ª.p.
Satisfaciendi impossibilitatem quid causet.q.1.ar.2.pagin.2.ad Scotum.3ª, part.
Scandalum per se & per accidens quomodo distinguantur.q.43.ar.1.2.pa. 149.150.22æ.p.
Scandalum pusillorum quando est, vel non est pertinax.quæst.43.art.12.p. 149.22æ.par.
Scandalizare aliquem per accidens, an reducatur ad speciem scandali.qu. 43.ar.1.p.140.22æ.p.
Scientia physica: seu naturalis dupliciter dici potest, scilicet obiectiuè & effectiuè.p.1.co.1.li.73.1ª.p.
Scientia vt est intellectualis virtus quomodo sumatur. pagin.2. col.2.linea, 78.1ª.par.
Scientia est deplex, scilicet subalternans, & subalterna.pag.2.col.2.lin.93. 1ª.part.
Scientia subalternans, & subalternata, quam euidentiam conclusionum in seipsis habeant & fere totam materiam scientiam subalternantium, & subalternatarum.p.3.co.1.li.16.1ª.p.
Scientia an virtute in principiis contineatur.p.9.co.1.li.39.1ª.p.
Scientia Dei nullo modo discursiua est.p.85.co.2.li.14.1ª.p.
Scientia Dei est causa rerum.ibid.li.77.1ª.p.
Scientia Dei causa est non nisi voluntate adiuncta.pagin.90.col.2.lin.76, 1ª.par.
Scientia Dei quæ est prima, an necessaria sit.p.90.li.71.1ª.p.
Scientia Dei non est variabilis.p.93.co.1.li.96.1ª.p.
Scientia quædam est speculatiua tantum: quædam practica tantum: quædam secundum quid practica: & secundum quid speculatiua.p.94.co.1, li.23.1ª.p.
Scientia Dei de seipso est speculatiua tantum.p.94. co.2.li.3.1ª.p.
Scibilium limes in vna scientia quid sit.p.9.co.2.li.22.1ª.p.
Scibilia a Deo contingentia sunt propter causas proximas necessario autem relata ad scientiam Dei.p.90.co.2.li.71.1ª.p.
Scire omnes rationes contra fidem esse solubiles aliud est: & aliud est scire eas soluere.p.10.co.1.li.23.1ª.p.
Scientia de aliis a Deo speculatiua est & practica.p.94.co 2.li.4.1ª.p.
Scientia Dei dupliciter loqui potest absolutè & respectu sciti. ibid. lin.33. 1ª,part.
Scientia non omnis infusa specie ab acquisita distinguitur, sicut einsdem speciei cum acquisita.p.423.co.1.li.15.1ª.p.
Scientia & virtutes intelligibiles nullo modo nec formaliter (scilicet nec materialiter) remanerent actu, si species intelligibiles in intellectu possibili non conseruarentur.q.67.ar.2.p.203.12æ.p.
Scientia de Deo adæquata nō potest esse nisi vna, inadæquata verò potest verificari.q.1.p.4.1ª.p.
Scientiæ habitus in nobis non sunt species intelligibiles, illæ enim & singulæ & omnes carent contrarariis, scientia autem non.q.53.art.1.p.134. 12æ.part.
Scientiæ habitus est simplex qualitas extendens se ad omnes cōclusiones spectantes ad eandem rationem specialissimam sub hoc genere quod est scibile.q.54.ar.4.p.167.12æ.p.
Scientiæ vnitas specifica attenditur penes vnitatem specificam scibilis, nō quantum est in hoc vel illo genere substantiæ vel qualitatis, sed inquantum est in genere scibilis.q.54.ar.4.p.157.12æ.
Scientiæ habitus non est essentialiter plures species intelligibiles ordinatæ, sed simplex qualitas: quia habitus scientificus est essentialiter in prima specie qualitatis vt vna eius species specialissima: nulla autē species qualitatis est composita ex plurib.qualitatib. diuersarum specierū quales sunt species intelligibiles.q.54.ar.4.p.157.12æ.
Scientiæ mediæ quomodo sint simpliciter naturales. q.9. artic.2.3.pag.36. 22æ.part.
Scientiæ subalternatæ, quæ concurrant.p.3.co.1.li.66.1ª.p.
Scientiæ absolutæ de ratione: vt distinguitur contra alios habitus: seu virtutes intellectuales est habere conclusiones in principiis visibiles. p.3. co.2.li.5.1ª.p.
Scriptura diuina vtitur nominibus processionem significantibus & alia multa ad materiam processionis in diuinis spectantia. p.143.co.1.lin.87. 1ª.part.
Scripturæ consuetudo attendenda est: in qua introducuntur angeli in corporibus apparentes.p.236.co.1.li.1,1ª.p.
Scribere an sit ex suo genere opus seruile. q.122, articulo 4.3.pagina 407. 22æ.par.
Scurrilitas quantum sit peccatum.q.148.ar.5.p.489.22æ.p.
Secundum quod sumitur dupliciter, primo, vt denotat rem determinatam tantum: secundo vt denotat causam seu radicem. q.5.articul. 1.pag. 150. 12æ.part.
Secretorum reuelatio quādo sit peccatum mortale vel veniale. q.70.ar.1. 2.p.239.240.22æ.p.
Semen. An valeat iste processus, distinctio sexus est à natura propter diuersam operationem ad generationem oportunam, ergo est penes diuersitatem agentis & patientis, ergo virtus actiua est ex parte maris, passiua verò ex parte fœminæ.q.32.ar.4.p.166.1ª.p.
Semen extenso nomine dicitur non solum species, sed etiam menstruum. q.115.ar.1.1ª.p.
Semen humanum an & quo pacto materiam disponat pro anima ipsa intellectiua.p.487.co.1.li.16.1ª.p.
Semen non resoluitur ex alimēto determinatio iam ad membra.p.491.col. 2.85.1ª.p.
Semen est superfluum alimenti, ibid. li.94.1ª.
Semen secundum Scotum nec est actiuum generationis substantialis nec organizationis, sed cuiusdam præuiæ alternationis tantum.p.485 co.2. li.82.1ª.par.
Seminis virtus: aut virtus quæ est in semine an adueniente anima rationali etiam remaneat: & similiter spiritus & quæ erat corporis formatiua, regitiua efficiatur.p.486.co.2.li.57.1ª.p.
Sensus literalis an multiplicari possit.p.12.co.1.li.10.1ª.par.
Sensus vel intellectus quo pacto est aliud à sensibili vel intelligibili. p.80. col.1.lin. co.1.li.28.1ª.p.
Sensus proprij obiecti respectu: non est falsus nisi per accidens, sed respectu sensibilis communis & per accidens est falsus.pag.105.colum.lin.13. 1ª.part.
Sensus dupliciter capitur: vno modo vt cognoscit res, secundo vt offert superiori potentiæ: & hoc dupliciter.ibid.li.60.1ª.p.
Sensus distinguuntur secundum diuersitatem immutatiui exterius p.347. co.1.li.63.1ª.par.
Sensus sunt quinque iuxta quinque immutatiui species. ibidem. linea. 76. 1ª.par.
Sensus nomine rem exteriorem tantum significamus.pag.364.colum.2. li. 5.1ª.par.
Sensus dupliciter immutari potest ex parte obiecti, & ex parte organi.pa. 464.co.2.li.46.1ª.p.
Sensus ab angelo vtrinque scilicet ex parte obiecti & organi immutari potest.ibid.li.50.1ª.par.
Sensitiuæ partis vires interiores non est necesse ponere nisi quatuor, scilicet sensum communem, phantasiam, æstimatiuam: & memoratiuam.pa. 348.co.1.li.16.1ª.p.
Sensualitas quia secundum se habet tantum libertatis vt sufficiat ad peccatum veniale: ideò peccatum veniale ei attribuitur: quia verò non habet tantum rationalitatis vt possit in peccatum mortale, (quia non est eius respicere bonum rationis & finem) ideo ei non attribuitur peccatum mortale.q.74.ar.4.p.234.12æ.p.
Sensualitas, idest, pars appetitiua sensus tripliciter sumitur: primò vt sensitiua est absolutè. & sic nullum habet in peccatum: secundo vt est volentis: & sic est principium & consequenter subiectum peccati venialis: tertio vt est mota deliberatione, & sic est principium & subiectum virtutis & vitij, actus virtuosi & peccati mortalis.quæstion.74.artic.4.pag. 234.12æ.par.
Sensualitas nomen est appetitus sensitiui.p.163.co.2.li.94.1ª.p.
Sensualitas est genus potentiæ appetitiuæ diuisum in irascibilem & cōcupiscibilem: vt diuersas species.p.364.co.1.li.21.1ª.p.
Sensualitatis omnes motus quos voluntas potest & debet præuenire, si nō præuenit quando, sicut &c. sunt peccata.q.74.ar.3.p.233.12æ.p.
Sensualitatis singulos motus voluntas potest & debet præuenire.q.74.ar. 3.p.233.12æ.par.
Sepultura est defuncto beneficium dupliciter.q.31.ar.2.1.p.113.22æ.p.
Sepulchri Christi in petra excisio ad quid spectet. q.51.artic.2.pagin, 240. 3ª.part.
September est quasi totus solennis, apud Iudæos sicut & septimus dies. q. 102.ar.4.12æ.par.
Sermones interpretandi sunt semper secundum subiectam materiam.p.18. col.1.li.11.1ª.p.
Serpens obseruare plantam mulieris quomodo intelligatur.q.165.art.1.p. 575.22æ.p.
Seueritas an bene diffiniatur.q.159.ar.2.p.550.22æ.p.
Signum sancti doctoris: quod radij stellarum diuersos effectius habēt, iuxta stellarum diuersitatem quomodo ad propositum faciat.pag.309.col. 2.li.70.1ª.par.
Signa corporalia quod modis inueniantur in naturalibus.95.arti.5.pa.337. 22æ.par.
Signa humanorum actuum quomodo inueniātur in moribus animalium. q.95.ar.7.p.339.22æ.p.
Significare quid est: & esse nomen substantiale an idem sit.pagi.66. col. 2. li.94.1ª.par.
Significare aliquid vt distinctum seu in ratione distincti dupliciter contingit, scilicet formaliter & fundamentaliter.p.69.co.1.li.53.1ª.p.
Significare oportet in diuinis in abstracto & concreto non solum nomina essentialia, sed etiam personalia scilicet paternitatem & patrem. pa, 164.co.1.li.45.1ª.par.
Significari vt res quid.& quid sit significari vt ratio.pag.165,colum. 1. lin. 23.1ª.par.
Significari vt res quædam, est significari vt res singularis in rerum natura, p.66.co.1.li.5.1ª.par.
Similitudo. Quinq; modis potest intelligi quòd similitudo est causa amoris: primo vt quoddam speciale bonum: secundò vt ratio determinans formaliter boni rationem ae hoc quòd sit amoris causa: tertio vt determinans formaliter bonum ad hoc quòd sit amoris causa in hoc: quartò vt conditio boni ab hoc sit causa amoris: quintò vt dispositio ex parte subiecti: ita quod bonum inquantum bonum sit propria causa amoris ex parte obiecti, & similitudo ad bonum sit propria causa amoris vt propria dispositio ex parte subiecti.q.27.ar.3.p.89.12æ.p.
Similitudo. Apprehendi vt simile in actu exercito quid sit.Ibid.
Similitudo quotuplex sit.p.25.co.1.li.1.1ª.p.
Similitudo ex parte videntis an per accidens concurrat ad Dei visionem inquantum similitudo est.p.54.co.2.li.7.1ª.p.
Similitudo san.doct.an valeat: sicut corpus non potest formam diuersis figuris, &c.p.62.co.2.li.49.1ª.p.
Similitudo perfecta in genere creaturarum factibilium an & quomodo detur.p.219.co.2.lin.89.1ª.p.
Similitudo dupliciter ab imagine distingui potest: vno modo, vt præambula ad ipsam, alio modo, vt subsequens & perficiens ipsam.pa.420. col.1. lin.64.1ª.p.
Similitudo ex parte subiecti est propria causa amoris, quicquid sit ex parte obiecti.p.234.12æ.p.
Similitudo in litera assignata inter sensitiuum in homine & bruto, & humanam naturam in propria & aliena persona, quomodo intelligatur. q.2.ar.2.ad 2.p.11.3ª.p.
Similitudo inter effectum & causam quomodo in tertia conclusione literæ saluetur.q.50.ar.6.p.240.3ª.p.
Similitudines proprias vel poëtarum tanquam simulacra spiritualium interpretari, scribere aut prædicare præsumptuosum est.quæst.60.ar.5.ad 1.p.241.3ª.p.
Simoniam committens cum Papa absque alia dispensatione, an excusetur à pœnis iuris: seu an Papa cum ipso facto dispenset.quæstio.100.art.6.7. p.359 22æ.par.
Simoniacus mentalis an possit retinere quioquid simoniacè acquisiuit. q. 100.ar.6.6.p.355.22æ.p.
Simplex quo pacto apud theologos & Philosophos sumatur.p.333. col.2. li.24.1ª.par.
Singularitas secūdum Auerroim an intellectionem impediat accipiendo singulare vt distinguitur contra vniuersale in prædicando: vel vt distinguitur contra vniuersitatem speciei in essendo.pagin.330.colum.2. lin. 3.1ª.dar.
Singularitas materialis secundum Auerroim intellectionem impedit. ibi. lin.75.1ª.par.
Singularia quæcunque sunt per diuisionem naturæ specificæ secundum Auerroim in eis singularia materialia existunt.p.330.li.76.1ª.p.
Singularia secundum mentem sancti doct. quotuplicia sunt.pag.330.col.2. li.85.1ª.par.
Singulare. Sin dictio, non denotat aliquem specialem modum essendi: sed absolute sumitur.p.33.co.2.li.82.1ª.p.
Singulare cognoscens in causis vniuersalibus an cognoscat singulare inquantum hoc.p.262.co.1.li.45.1ª.p.
Synagogas Iudæorum vel muscheas Maurorum, an liceat ædificare seu reparare.q.169.ar.2.4.p.585.22æ.
Synderesis est virtus: quia est intellectus principiorum: & est primò omnium in mente nostra. Et est habitus legis naturalis, nō lex ipsa propriè loquendo.q.94.ar.1.p.295.12æ.p.
Synderesis instigatorium ad bonum dicitur.pagiña.360.columna.1.linea. 4.1ª.par.
Synderesis non est potētia, sed naturalis habitus intellectus respectu principiorum in operabilibus.ibid.li.33.1ª.p.
Sobrietas metaphoricè locum habet in sapientia.quæstio.119.art. 1.1.pag. 495.22æ.par.
Sobrietas quare indicatur in senibus episcopis, & regib. specialiter magis quam iuuenibus, & mulieribus.q.149.ar.4.p.497.22æ.
Sobrietatis distinctio an sit bona.q.149.ar.1.p.495.22æ.p.
Societatum conditiones.q.78.ar.2.5.p.272.22æ.p.
Socrates nihil scripsit sub nomine proprio.q.42.ar.3.p.202.3ª.p.
Solicitudo propriè quid importet.q.47.ar.9.p.165.22æ.
Solus categorematicè non potest addi termino essentiali in diuinis.p.161. col.2.li.69.1ª.part.
Solus multipliciter distinguitur.p.162.co.1.li.26.1ª.p.
Solus Deus omnia per essentiam suam cognoscit.p.377.co.1.li.69.1ª.p.
Somnia quomodo ex cœlo significent, & quomodo in adhæsione ad somnia peccetur.q.95.ar.6.p.337.22æ.par.
Somnis & alienationibus à sensibus corporis in magis diuinæ reuelationes percipiantur: & futurorum præuisiones. pag.63.colum. 1. linea 44. 1ª.part.
Sophisma figuræ dictionis est quando mutatur, quo in quod. pag.50.co.2. lin.13.1ª.par.
Sortes quomodo sint licitæ vel illicitæ vniuersaliter, & specialiter in temporalib.dignitatib.q.95.ar.8.p.340.22æ,par.
Sortes an totum compositum significent, & an sit vnū simpliciter siue substantialiter non per informationem: sed per formæ assistentiam. pa.316. co.1.li.94.1ª.p.
Species intelligibilis qualiter generetur.q.173.ar.2.p.597.22æ.
Species rerum sunt separatæ.p.32.co.1.li.94.1ª.p.
Speciem intelligibilium vniri perfectè intellectui, an ipsam sit inhærere intellectui.p.55.co.1.li.82.1ª.p.
Species plurium repræsentatiua ad obiectum adæquatum vno modo comparatur, ad obiectum verò inadæquatum duobus modis comparari potest.p.83.co.1.lin.7.1ª.
Species intelligibiles an dentur.p.254.co.1.li.622.1ª.p.
Species per quas angeli intelligunt a rebus acceptæ non sunt: sed eis connaturales existunt.p.254.co.2.li.13.1ª.p.
Species aliqua intelligibilis ipsius Dei an ponenda sit ab ipsa essentia substantiæ intellectualis, locum speciei intelligibilis repræsentantis Deum tali intellectui sufficienter suppleat.p.261.co.1.li.4.1ª.p.
Species nulla creata an sit immediatum principium alicuius operationis. p.262.co.2.li.pe.1ª.p.
Species impressa angelo à Deo se habet sicut si in oculo esset naturaliter congenita species alicuius obiecti: puta huius albi pag.263.col.2.lin.93. 1ª.part.
Species intelligibiles secundum sanct. doct. an numerentur inter formas naturaliter agentes quæ scilicet ideò non agunt quia impediuntur. pa. 378.co.2.li.6.1ª.p.
Species intelligibilis est, qua intellectus intelligit. pagin.385.col.2.lin.55. 1ª.part.
Species intelligibilis est, quòd secundariò intellectus intelligat. ibid.lin. 59.1ª.pa,
Specificans inquantum specificans stat in indiuisibili: id est, caret latitudine, id est, non habet in se aliqua plura.quæstio.52.articul.1.pagin.150. 12æ.part.
Spectaculis interesse indecentib.peccatum est: & qui plus peccent.q.167. ar.2.2.p.579.22æ.p.
Speculatiuum & practicum quomodo sumantur p.94.co.1.li.51.1ª.p.
Spelta. Eucharistia.3ª.p.
Spes. An ad formalem rationem obiecti spei spectet esse futurum.q.18.art. 2.p.64.22æ.p.
Spes an proprium obiectum sit possibile.q.20.ar.4.p.73.22æ.p.
Spes differt à desperatione primo per simplicem accessum & recessum & à bono arduo, per possibilitatem autem & impossibilitatem secundariò q.40.ar.1.p.121.12æ.par.
Spes, fides & charitas acquisitæ an sint virtutes theologicę, & de causa necessitatis virtutis infusæ.q.17.ar.5.p.60.22æ.par.
Spes obiectum an sit beatitudo formalis vel obiectiua. quæst. 17.ar.2.p.59. 22æ.part.
Sperare & diligere in voluntate, an sint diuersi actus.quæ.18.art.1.pag.64. 22æ.par.

Spiritussanctus an rectè inferatur esse effector filiorum Dei.32.q.2.ar.1.p.162.3ª.part.
Spiritussanctus an & quo pacto vt amor diuinus procedere dicatur.p.173.co.2.li.19.1ª.par.
Spiritussanctus quotupliciter sumatur.p.174.co.1.li.35.1ª.p.
Spiritussancti quæstio cum sit vna,& scita duo quomodo litera sancti doctoris procedat.ibid.li.84.1ª.p.
Spiritussanctus necessariò à filio procedit.ibid.li.pe.1ª.p.
Spiritussanctus à patre per filium procedit.pagina.177.colum.1.linea.85.1ª.par.
Spiritussactus pater & filius sunt vnum principium.pagina.ead.colum.2.li.39.1ª.par.
Spiritussanctus an vt amor vel vt impressio procedat.p.181.colum.2.li.26.1ª.par.
Spiritussanctus cum sit à voluntate vt à principio:an possit sic & aliter se habere.p.195.co.2.li.13.1ª.q.
Spiritualis potestas duobus modis se intromittit de temporalibus.qu.60.ar.6.p.200.22æ.p.
Spiratiuum principium vt sit,an suppositorum pluralitatem exigat.p.178.co.1.li.7.1ª.p.
Status.Aliud est hominem post mortem sortiri statum immutabilem secũdum animam,& aliud est sortiri statum non impedibilem.q.59.art.5.ad 1.& 3.p.268.3ª.p.
Status.Quod in statu innocentiæ superiora nullo modo dependebant ab inferioribus nullo modo intelligantur.q.61.ar.2.p.275.3ª.p.
Status significatio an sit ab autore bene data.q.183.ar.1.p.625.22æ.
Statutum mutare volentium ex cumulatione pecuniæ superfluæ præsenti eorum conditioni appetitus,an sit rectus,quæstio.118.arti.1.pagin.397.22æ.par.
Studiositas an sit propriè virtus.quæstione centesima sexagesimasepitima p.579.22æ.p.
Stulto quando respondendum est,& quãdo non,secundum stultitiã suam 72.ar.3.p.248.22æ.p.
Stuprum an sortiatur rationem suæ speciei ex adiũcta parentum custodia.q.154.ar.6.p.522.22æ.p.
Subditus quomodo sit ista propositio intelligenda: virtus cuislibet subditi est vt bene subiiciatur principanti.q.92.ar.ar.1.p.200.12æ.p.
Subsistere in diuinis formaliter loquendo est magis personale quam essentiale.q.3.ar.2.p.27.3ª.p.
Subsistere dupliciter capitur: vno modo,vt significat tãtum affirmationẽ essendi in rerum natura:& negationem sustentationis in alio quocunq; alio modo subsistere importat quendam naturalem entis modum.p.248 co.1.li.67 1ª.p.
Subsistere quid faciat,& includat.p.209.co.8.li.42.1ª.p.
Subsistens quomodo capiatur.p.319.co.1.li.26.1ª.p.
Substantia corporea sumpta quomodo,& contra quod distinguatur.p.16.co.1.lin.pen.1ª.p.
Substantia indiuidualis secundùm materiam signatam quantitate percipitur à cogitatiua.q.76.ar.7.p.363.co.1.3ª.p.
Substantia indiuidualis vt habet modum essendi puræ substantiæ percipitur à solo intellectu.Ibid.
Substantia quomodo per seipsam indiuiduatutur:quomodo ex parte accidentium & quomodo per subiectum.p.154.co.1.li.3.1ª.p.
Substantia materialis quomodo per materiam indiuiduatur sub ceteris dimensionibus tanquam per proprium & intrinsecum,non solum constitutiuum:sed distinctiuum.p.154.co.1.li.9.1ª.p.
Substantia intellectualis vt sic,an materialis sit,idest,independens in esse à materia.p.333.co.1.li.86.1ª.p.
Substantia intellectualis quomodo corpus naturaliter vnitum habere possit:& quis modus à sancto doctore exclusus fuerit.pa.235.colum.2.lin.3 1ª.par.
Substantię in corporibus simpliciter separatæ sunt:vel inquantum sunt intellectuales.Ibi.li.51.1ª.p.
Substantiis quę apud nos sunt ratio inuenitur generis seorsum existens in rerum natura absque nobilitate superaddita naturæ.pa.233.colum.1.lin.88.1ª.par.
Substantias per naturales formas immateriales perfectè cognoscere non possumus.p.400.co.3.li.46.1ª.p.
Substantiua prædicantur de tribus personis singulariter tantùm: ita quod non pluraliter.p.184.co.1.li.15.1ª.
Summum excessus supremi respectum addit.p.30.co.2.li.28.1ª.p.
Superbia.An contemptus præcepti sit proprius actus superbiæ vel inobedientiæ.q.164.ar.2.1.p.563.22æ.p.
Superbia. Quid intelligatur appellatione grauium peccatorum,quãdo dicitur superbiam esse primum inter grauia peccata.q.162.ar.74.pag.570.22æ.par.
Superbia dicitur initium omnis peccati secundum ordinem intẽtionis ex parte scilicet finis:quia obiectum suum est finis omnium bonorum cõmutabilium,ad quæ alia vitia conuertuntur.quæstion.84.artic.2.pagin.265.12æ.p.
Superbia & inanis gloria habentes se vt finis,& medium quomodo sint diuersis modis vna prior altera.q.132.ar.4.p.450.22æ.
Superbia quid sit,cum à diuersis diuersimodè diffiniatur.q.162.ar.1.& 2.p.561.& 563.22æ.p.
Superbia an sit appetitus quo quis tendit supra id quod est.pagin.563.22æ.part.
Superbia an sit appetitus propriè excellentiæ despectiuæ tantum.ead.pa.& part.
Superbia ponitur subiectiuè in voluntate & in appetitu sensitiuo.qu.162.ar.3.p.564.22æ.p.
Superbia quomodo sit in voluntate,cum in ea nulla sit virtus moralis.ead.pag.& par.
Superbia an ideo sit peccatum mortale:quia est contemptus.quæst.162.ar.3.p.864.22æ.p.
Superbia quæ attenditur penes præesse Deo,est bestialitati vitium non humanum.q.162.ar.5.p.576.22æ.p.
Superbia quare ex parte conuersionis nõ habet quod sit maximum peccatorum sed ex parte auersionis.q.152.ar.6.p.568.22æ.p.
Superbia qua prauitate habeat rationem primi.quæst.162.ar.7.pagin.569.22æ.par.
Superbia est primum peccatorum ex parte conuersionis & auersionis.pa.& par.ead.
Superbiæ species an sint sufficienter enumeratæ.162.ar.5.p.564.
Superbiæ species an sint benè assignatæ.p.& par.ead.
Superfluum habens an cogi possit ad dandum pauperibus.q.118.art.3.& 4.p.400.22æ.p.
Suppositum. Quid sit illud quod suppositum addit intrinsecum sibi supra hanc suam naturam.q.2.ar.2.p.11.3ª.p.
Suppositũ.Illud quod suppositum dicitur addere supra naturam an oporter esse ens reale.q.2.ar.2.p.11.3ª.p.
Quod suppositum addit supra naturam an oporeat esse intrinsecum supposito.q.2.ar.2.pa.11.3ª.p.
Suppositum.q.2.ar.3.in ti.p.13.3ª.p.
Sustinere quomodo importat actionem.q.123.ar.6.p.417.22æ.
Susurratio contumelia,& detractio quomodo differant.q.74.ar.1.pa.250.co.2.li.65.22æ.p.
Susurratio an distinguatur specie iuxta distinctionem amicitiæ.q.74.ar.1.p.250.22æ.p.
Susurratio materialiter quando sit peccatum mortale.p.250.22æ.
Susurrationis fines an varient speciem.q.74.artic.1.pagin.25.col.2.lin.65.22æ.part.

T

Temeritas quid propriè significet,& quomodo exponi debeat.q.53.ar.3.p.180.22æ.p.
Temperantia an inter virtutes cardinales contineatur.q.141.art.7.0.p.472.22æ.par.
Temperantiæ regula an sumatur ex necessitate præsentis vitæ.q.141.ar.6.p.472.22æ.p.
Temperantiæ & fortitudinis differentia vt sunt virtutes generales, an sit bene assignata.q.141.ar.2.p.468.22æ.p.
Temperatum vel intemperatum non posse dici id quod est per accidens& præter intentionem quomodo intelligatur. quæst.59.artic.2.3.pag.195.22æ.par.
Tempus vtrunque motum angeli mensurans, aliud est à tempore mensurante motum cœli,quoniam angeli motus ex eo non dependet. pa.245.co.1.li.26.1ª.par.
Tempus sacrum Circunstantia.12æ.p.
Temporale an per se de naturæ intentione existat.p.431.co.1.li.79.1ª.p.
Tentatio. An Christus si miraculum fecisset, conuertendo lapidem in panem à se edendum,peccasset.p.200.3ª.p.
Tentatio omnis an vel ex ignorantia aliqua vel dubitatione procedat.q.97.ar.2.c.p.346.co.1.nu.40.22æ.p.
Tentatio carnis si ratio ei resistat, non est peccatum, q.80.artic.3.pag.256.12æ.par.
Tentatio Christi fuit virtuosa contra nostras tentationes. q.41.ar.1.p.199.3ª.part.
Tentatio omnis ab intrinseco an sit peccatum. quæst.4.1.ar.1.ad 3.pag.198.3ª.p r.
Tentationes vincendi modus est recursus ad sacras scripturas & exempla sanctorum.q.4.1.ar.1.p.199.3ª.p.
Tentationem Christi ordinem explicat Mattheus secundum tempus.q.41.ar.4.ad 5.p.200.3ª.p.
Tentationum ordinis conueniens ratio in litera ponitur.ea.q.art.2.p.220.3ª.par.
Tentare vt perpetratione peccati noceat,diaboli proprium est pa.471.lin.96.1ª.par.
Tentare est experimentum sumere & quotuplex est tentatum.p.471.col.1.lin.79.1ª.p.
Tentare Deum an semper sit peccatum mortale, q.97.aric.3.& 4.pag.346.22æ.part.
Tentatus quare fuerit Christus à Diabolo. quæstio.41.articul.4.pag.200.3ª.part.
Terminus relatiui inquantum terminus an sit ex absoluta : ac per hoc nullum oportet ponere correlatiuum : vt alterum relatiuum terminet: nec secundum rem,nec secundum rationem pag.72.co.2.lin.27.1ª.part.
Termini nomine quando intelligatur id ad quod relatiuũ dicitur,&quod in relatiui diffinitione ponere oportet.p.72.co.1.li.73.1ª.p.
Termini numerales qui sint.p.159.co.1.li.16.1ª.p.
Termini numerales in diuinis significant illa, de quib.dicuntur solam negationem addendo.p.159.co.1.li.31.1ª.p.
Termini motus angelici cuius naturæ sunt.p.243.co.1.li.82.1ª.p.
Testis falsus ex obliuione inculpabili quid facit. quæs.70.ar.4.pagin.241.22æ.par.
Testes in crimine occulto an sint adhibendi.q.33.ar.8.1.p.125.22æ.p.
Testes singulares quomodo recipi possunt inter religiosos in factis iterabilib.q.70.ar.2.p.240.22æ.p.
Testificari an teneatur testis quando alius tenetur accusare. q.70.art.1.pa.239.22æ.p.
Theologia est scientia,& tamen fides non stat cum scientia.q.1.art.5.pa.6.12æ.part.
Theologia an sit scientia & scientiæ Dei subalternata. pag.2.col.1.lin.48.1ª.part.
Theologia nostra dupliciter considerari potest : vno modo secundum se, alio modo vt in nobis viatorib.p.3.co.2.lin.37.1ª.p.
Theologia beatorum & nostra an conueniant in vna ratione formali obiecti vt obiectum est, & consequenter sunt vna scientia secundum speciem specialissimam.p.5.co.1.li.57.1ª.p.
Theologia nec est purè practica,nec purè speculatiua,sed est altior comprehendens in se eminentius practici & speculatiui rationem.p.5.co.2.li.87.1ª.par.
Theologia ex quibus principiis procedere dicatur. pagin.10.co.1.lin.70.1ª.part.

Theologia si ex naturalibus rationibus procedit vt ex extraneis & probabilibus,cur tantus labor à doctoribus speculatiuis assumptus est. pa.10.col.2.li.2.1ª.p.
Theologia quomodo propter necessitatem & vtilitatem metaphoris vtatur.p.11.co.1.li.35.1ª.p.
Theologia nostra cum nihil aliud sit quam impressio,& sigillum essentiæ diuinæ proprium,ad quid se extendat.6.co.1.li.46.1ª.p.
Theologia sub se practicum & speculatiuum comprehendit.p.6.col.1.lin.33.1ª.par.
Theologia est magis speculatiua,quàm practica,p.6.co.1.li.67.1ª.p.
Theologia an comprehendat sub se practicum & speculatiuum per modũ aggregationis.p.6.co.1.li.75.1ª.p.
Theologiæ proprium est acommodare res vniuersaliter ad sacram doctrinam spectantes:vt signa sint cum fiunt.p.6.co.2.li.90.1ª.p.
Theologus quo pacto Philosophorum rationes soluere habeat.p.9.co.2.li.81.1ª.par.
Timor.An peccatum commissum ex timore mundano distinguatur specie à peccato commisso ex timore carnali.q.19.ar.2.2.p.67.22æ.p.
Timor.Motus appetitus sensitiui ex malo futuro apprehenso abstrahendo à certo vel incerto:an sit vere timor.q.157.p.96.3ª.p.
Timor.In timore semper fit contractio ad intus:sed quia nõ semper fit vsque ad frigus ingrossans,ideo in litera negatur contractio naturæ corporeæ,non quia fiat,sed quia non fit consummata vsque ad frigus.q.44.ar.1.p.130.1ª.p.
Timor seruilis quomodo habeat pro obiecto malum pœnæ.q.19.art.6.pa.68.22æ.par.
Timor initialis an sit idem cum filiali.q.19.ar.8.p.69.22æ.p.
Timor seruili duos habet actus:& quomodo adiunguntur timori initiali.q.19.ar.8.2.p.ead.22æ.p.
Timor castus an crescat crescente charitate.q.19.ar.10.p.70.2ª.p.
Timor filialis an sit quasi genus ad dilectionem Dei.quæstio.22.ar.2.p.74.22æ.par.
Timor & audacia an sit circa idem obiectum,puta, malum.q.123.ar.3.3.pa.414.22æ.p.
Timor mortis an excuset à prohibitis vel præceptis legis positiuæ sue hominis.q.125.ar.3.p.432.22æ.p.
Timoris filialis obiectum an sit malum culpæ.q.19.ar.2.p.66.22æ.
Timoris obiectum includit in se tria scilicet malum arduum futurum, ex quibus redditur ratio timendorum,&non timendorum,& magis & minus timendi.q.42.p.127.12æ p.
Totalitas triplex quantitatiua,essentialis,& potestatiua,& eorum differẽtia & quomodo distinguantur.p.337.co.2.li.37.1ª.part.
Totalitas quantitatiua an sit differens habitudo formæ ad totum & partes quæ in extentione formæ committatur.p.337.co.2.li.44.1ª.p.
Totalitas essentialis an formis & animæ per se conueniat. ibid.linea.84.1ª.part.
Traductio.De qua traductione loquatur Euangelista quum dicit beatum Ioseph noluisse beatam virginem traducere.quæst.29.ar.2.ad 3.pa.150.3ª.par.
Trinitas quo pacto impugnetur à negantibus productiones diuinis esse ipsas actiones immanentes p.148.co.2.li.76.1ª.p.
Trinitatis nomine in diuinis vtendum est.p.160.co.1.li 91.1ª.p.
Trinitatis diuinarum personarum ad cognitionem impossibile est per naturalem rationem peruenire.p.162.co.2.li.9.1ª.p.
Tristitia secundus modus an sit aliquando cum peccato.p.120.12æ.p.
Tristitia solitariè sumpta,est mala moraliter,quia importat aliquid solitariè sumptum dissonans rationi scilicet priuationem boni, inquietudinemque appetitus.q.39.ar.1.p.120.12æ.p.
Tristitiæ & delectationis nouus modus in angelis & animabus separatis p.299.co.1.li.12.1ª.p.
Tristitiæ passio est in sola concupiscibili.Ad Sco.q.23.ar.4.p.80.12æ.p.
Tristitiæ primus modus in litera positus quomodo regulandus & iudicandus est vt sit bonus.q.36.ar.2.p.137.22æ.
Tristitiæ tertius modus qui est indignatio an sit cum peccato.eadem.pa.& part.
Tristitiæ quartus modus an sit semper peccatum.ead.p.& par.
Tristitiam non esse speciale vitium dupliciter potest impediri.q.28.ar.4.1.p.112.22æ.par.

V

Vegetatiuæ partes sunt tres.p.346.co.2.li.43.1ª.p.
Vegetatiuæ potentiæ in genere tres esse dicuntur.pag.347.col.1.lin.16.1ª.par.
Vegetabilia an moueant seipsa.q.66.ar.1.co.p.198.Mouere.12æ.p.
Velle an potest aliquis incipere quia incipit esse vel cognoscit bonum alteri.p.115.co.2.li.pe.1ª.p.
Vendere cum pacto de retrouendendo & locãdo an sit vendere plus quã valet. q.77.ar.1.p.254.22æ.p.
Vendere ad terminum an licet.q.76.ar.2.7.p.261.22æ.p.
Venalis rei vitiis occultatio quomodo reparetur in casu licito : & de pretio præsenti aut futuro. q.77.ar.3.p.256.22æ.p.
Verbum Dei patris & creaturarum expressiuum est.p.171.li.67.1ª.p.
Verbum diuinũ quomodo procedat vt res eiusdem naturæ cum Deo: quãdo intelligere est esse.p.145.co.2.li.86.1ª.p.
Verbum vt verbum est ipsum intentum in actu interius quod habeat. pagi.147.co.1.li.8.1ª.par.
Verbum Dei eius,quod est in Deo patre est tantum expressiuum: creaturarum verò est expressiuum & operatiuum.p.171.li.78.1ª.p.
Verbum Dei an ex vi productionis suæ non procedat ex scientia creatura sed diuinæ essentiæ.p.172.co.1.li.37.& an verbum sic procedat de scientia solius essentiæ, quod non procedat vt verbum personæ nisi concomitanter.ibi.li.6.1ª.par.
Verbum in diuinis an conceptum intellectus significare habeat.p.170.co.1.li.91.1ª.par.
Verbum Dei quomodo propriè & metaphoricè ponatur.quæst.171.col.1.li.3.1ª.par.
Verbum Dei quid significet.p.172.co.2.li.82.1ª.p.
Verbum Dei assumpsisse humanam naturam in atomo dupliciter exponitur.q.2.ar.5.ad 2.p.16.3ª.p.
Verbi nomen in diuinis propriè sumptum est personale:& nullo modo essentiale,p.169.co.2.li.89.1ª.p.
Verbi nomen proprium dictum in diuinis est proprium nomen personæ filij.p.171.li.81.1ª.p.
Verbo omnia quæ videntur,non successiuè,sed simul videntur,p.61.col.1.li.3.1ª.par.
Verbo Dei respectu ad creaturas importatur.p.171.co.2.li.24.1ª.p.
Verecundia & honestas an sint partes integrales temperantiæ.q.143.ar.1.p.465.22æ.par.
Veritas principaliter est in intellectu,secundario in rebus in ordine ad intellectum à quo dependent.p.98.co.1.li.26.1ª.p.
Veritas propriè loquendo tantum est in intellectu componente & diuidẽte p.99.co.1.li.3.1ª.p.
Veritas non solum est in Deo:sed ipse est veritas prima & summa.pag.101.co.2.li.1.1ª.par.
Veritas intellectus diuini est immutabilis,nostri autem intellectus mutabilis est.p.103.co.1.li.62.1ª.p.
Veritas qua omnia vera sunt quodam modo est vna,& quodam modo nõ.p.101.co.2.li.76.1ª.p.
Veritas quo pacto est conformitas intellectus & rei.p.100.co.1.li.1.1ª.p.
Veritas intellectus quomodo multiplicetur, & quomodo inueniatur vniuocè in omnibus intellectibus saltem creatis.pagina.102. colum.1.lin.24.1ª.par.
Veritas intellectus speculatiui consistit in hoc quod cognoscere adæquatur rei cognitę:veritas autem intellectus practici consistit in hoc quod dirigere adæquatur principio directiuo.q.517.ar.5.p.169.12æ.p.
Veritas prima qualiter ab authore accipiatur.q.1.ar.1.p.1.22æ.p.
Veritas prima an absolutione vel specificatiue sit obiectum fidei formale.ead.p.& par.
Veritas prima sola est obiectum formale fidei.p.ead.& par.
Veritas nullas creata est æterna.p.102.co.1.97.1ª.p.
Veritas virtus quomodo extendat se ad omnia.q.103.ar.3.p.364.22æ.
Veritatis virtuti opposita vitia an sufficienter assignentur.q.113.ar.1.p.319.22æ.par.
Veritatem principiorum quomodo vnus alio melius intelligat.qu.5.ar.4.ad vlt.p.29.22æ.p.
Veritatem esse in communi an per se notum sit.p.98.co.2.1ª.p.
Veritate diuina omnia esse vera quomodo intelligatur.p.102.li.88.1ª.p.
Verum & ens conuertuntur.p.100.co.1.li.77.1ª.p.
Verum an in communi cognoscibili importet.p.ea.co.1.li.92.1ª.p.
Verum & falsum sunt contraria.p.106.co.2.li.3.1ª.par.
Veri ratio nobilior est quàm ratio boni:quia absolutior est.qu.66.ar.3.pa.199.12æ.p.
Veri ratio quomodo entis apprehensionem assequatur.pa.77.col.2.lin.18.1ª.part.
Veri ratio absoluta prior est ratione boni.p.101.co.1.li.50.1ª.p.
Verè quod est nulli accidit vniuocè sumptum:secus analogicè.p.22.col.2.lin.11.1ª.p.
Vesperas dicere ante prandium in quadragesima an clerici teneantur. q.147.ar.7.p.488.22æ.
Vestigium,quid sit,& quomodo sumatur.p.218.co.1.li.5.1ª.p.
Vestigium trinitatis in omnibus creaturis inuenitur.p.218.li.69.1.p.
Vestigio & imagini commune est repræsentare,& quæ differẽtia sit.p.218.lin.19.1ª.p.
Vestimentorum vsus an sit ab arte introductus.q.146.ar.2.3.p.482.22æ.
Vestimentorum vsus dato quòd sit ab arte an rectè inferatur quòd circa ipsum non sit aliqua specialis virtus ea.p.& par.
Visio. An ad visionem Dei homo non possit pertingere nisi per modum discentis à Deo doctore.q.2.ar.3.p.3.22æ.
Visio Dei est soli Deo similiter naturalis.q.9.ar.2.ad 3.p.68.3ª.p.
Videri diuina essentia an possit à beatis sine visione personarum.q.2.art.8.p.16.22æ.p.
Videri aliquid dupliciter potest:vno modo in seipso obiectiuè:alio modo in alio obiectiue.p.60.co.2.li.61.1ª.p.
Viduitas an sit virtus specialis distincta specie à virginitate & castitate coniugali.q.152.ar.3.5.p.508.22æ.
Vindicatio an sit virtus in priuata persona.q.108.ar.2.p.377.22æ.
Vindicta quam quis petit à iudice,an spectet ad vindicationis virtutem.q.80.ar.1.p.267.22æ.p.
Vim aliquam animæ existentem in potentia ad agere,vel non agere, & ad agere hoc vel illud, indigere duob. motorib. quomodo intelligatur.q.9.ar.1.p.43.12æ.
Vir cognoscens vxorem sine intentione seminãdi quomodo peccet.q.154 ar.1.4.p.512.22æ.par.
Vir cognoscens vxorem quibus modis peccet mortaliter & venialiter.p.ead.& par.
Vir osculans & tangens vxorem quomodo peccet.p.ea.& par.
Virginitas. Ad virginitatem an propositum perpetuæ incorruptionis per se pertineat.q.152.ar.1.p.504.22æ.
Virginitas an sit virtus.q.152.ar.3.p.506.22æ.par.
Virginitas an sit distincta à castitate.p.ea.& p.
Virginitas à nullo voto firmata an sit virtus.q.152.ar.4.p.507.22æ.p.
Virginitas an sit religio vel pars religionis sicut est votum.p.ea.& p.
Virginitas & paupertas non habent specialem rationem virtutis & consequenter nec specialia extrema, inter quæ medient infra proprias materias in ordine ad regulam tam diuinam quàm humanam,sed ex intrinseco fine & religionis actu scilicet voto.q.64.ar.1.p.189.12æ.p.
Virginitatis formale an possit reparari per pœnitentiam.p.554.22æ.
Virginitatem perdens masculus per coitum cum meretrice,an committat stuprum.q.154.ar.6.p.522.22æ.par.
Virginalis signaculi integritas an habeat se tanquam accidens ad virginitatem.q.152.ar.1.p.504.22æ.par.
Virginitati mentali non præiudicat consensus in culpam coniugalem & quare.q.29.ar.1.p.152.3ª.par.

Virtus. Vnumquodque est magis & minus tale secundum sui constitutiui propriam latitudinem.q.22.ar.3.ad 1.p.77.12ꝰ.p.

Virtus.Vnumquodque sicut agitur.ita aptum natum est agi & èconuerso. q.49.ar.3.p.140.12ꝰ.p.

Virtus.Solæ virtutes perfectæ sunt connexæ.q.65.ar.1.p.193.12ꝰ.

Virtus.In virtutibus mediũ rationis consistit in affirmatione propriæ materiæ & omnium conditionum spectantium ad rationem rectam, medium autem rei consistit in æqualitate rei ad rem seu personam alteram q.64.ar.2.p.190.12ꝰ.p.

Virtus.In virtutum omnium genere nobilius semper est generans:licet enim actus procedentes habitum virtutis sint secundum se imperfecti,vt tamen ex altiori oriuntur principio generatiui sunt virtutis.q.63.art.2. p.187.12ꝰ.part.

Virtus.Augmenti intensiui virtutum quatuor causæ: scilicet consuetudo naturalis inclinatio,iudicium perspicacius,& gratia.q.66.ar.7.pag.189. 12ꝰ.par.

Virtus.Num in voluntate sit aliqua virtus,quæ hominem disponat ad proprium bonum.q.56.ar.6.li.47.12ꝰ.p.

Vbicunque est virtus aliqua specialis circa aliquod maximum,an sit necessarium esse aliam virtutem circa mediocria.quæstio.160.ar.1.pagin.550. 22ꝰ.part.

Virtus.Sicut lumen naturale est quoddam præsuppositum principium vt origo virtutum in nobis naturaliter præexistens,ita inesse supernaturali oportet ponere lumen supernaturale principium & originem omniũ infusarum.q.100.ar.3.p.314.12ꝰ.p.

Virtus.Principia naturaliter cognita secundum naturalem eorum inchoationem in anima,sunt seminaria omnium virtutum.quæst.63.ar.1.pagin. 187.12ꝰ.par.

Virtus.An solæ virtutes morales sint circa signa rerum.qu.109.art.1.p.380. 22ꝰ.par.

Virtus. Vbicunque est virtus in medio,contingit & per excessum & per defectum peccare siue simul siue separatim,siue vno siue pluribus vitiis non est curæ.q.64.ar.4.p.191.12ꝰ.

Virtus.A virtute operatiua virtutem deitatis non esse comprehensam ab humanitate Christi,an bene declaretur.q.19.ar.1.p.70.3ª.p.

Virtus.Consistere in medio computatur inter proprietates virtutis, ponitur autem in diffinitione virtutis,sicut sæpe proprietas notiores admittuntur in diffinitionibus,vt latentes differentiæ insinuantur.quæ.46.in prin.p.180.12ꝰ.p.

Virtus.Omnis virtus humana non moralis est intellectualis,qu.58.ar.1.p. 171.12ꝰ.par.

Virtus.Omnia obiecta virtutum sumpta secundum actus,quibus homo attingit illa,possunt referri ad bonum priuatum alicuius personæ vel bonum commune multitudinis.q.96.ar.3.p.301.12ꝰ.p.

Virtus.An modum istum virtutis scilicet volẽs & eligens bene probetur in litera non cadere sub lege humana.q.100.ar.9.p.318.12ꝰ.p.

Virtus an faciat operationem ordinatam.q.55.ar.2.li.40.p.161.12ꝰ.p.

Virtus intellectualis quæ vocatur intellectus siue cognitio principiorum secundum se est in medio duorum contrariorum.quæst.64.art.3.pa.108. 12ꝰ.par.

Virtus theologica non consistit in medio,nec ex parte obiecti, nec ex parte actus.Ad Sco.q.64.ar.4.p.191.12ꝰ.p.

Virtus heroica non differt specie à virtute communiter dicta.q.7.ar.2.p. 48.3ª.part.

Virtus moralis dat facultatem & rectum vsum per modum inclinantis, & non cum hac vel illa limitatione:quod non facit.qu.56.art.3.pagin.163. 12ꝰ.par.

Virtus perfecta quid importet,& quid itidem imperfecta.p.193.12ꝰ.p.

Virtus moralis an dependet à virtute intellectuali.q.58.ar.4.col.2.li.34.p. 173.12ꝰ.par.

Virtus intellectualis(puta prudentia)includitur in morali , & econuerso moralis in intellectuali,scilicet prudentia,cum enim prudentia propriè attendatur secundum sum proprium & præcipuum actum(qui est rectè præcipere)& ipse sit principium rectæ electionis:virtus moralis cui attribuitur electio pro proprio actu pẽdet necessariò ex prudentia,& rursus quia ipsum rectè præcipere pendet ab appetitu recto,cõsequens est quod prudentia ab appetitu recto.quæstion.58.artic.4. & 5.pagina.173. 12ꝰ.par.

Virtus.Sacramentum.3ª.p.

Virtus moralis verum distinguatur ab intellectuali.q.58.ar.1.li.45.12ꝰ.p.

Virtus attribuitur capiti humano,& quo respectu.q.8.ar.1.p.62.3ª.p.

Virtus liciti ex temporalibus bonis,scilicet vel de suo vel de debito an distinctio sit bona.q.187.ar.4.p.659.22ꝰ.p.

Virtus moralis sicut quælibet alia est essentialiter habitus: sed moralis est habituatiua appetitus ad eliciendum actus quando , vbi sicut,quantum oportet propter bonum rationis.q.55.ar.1.p.161.12ꝰ.p.

Virtus moralis addit super habitum differentiam specificam,sicut super animal.q.55.ar.1.p.ead.& p.

Virtus agentis dupliciter augeri potest:vno modo per simplicem mansionem:alio modo per alterius formæ appositionem.p.57.col.2.li.61.1ª.p.

Virtus nulla operatiua siue angeli:siue cuiuscunque creaturæ est eius substantia.p.57.co.2.li.18.1ª.p.

Virtus distinctio secundum rationem speciei in ordine ad obiectum & secundum ordinem ad actum,seu secundum specificam differentiam & rationem vt sic,& secundum hanc conditionem, scilicet esse principium actus recti,est bona.q.66.ar.4.p.201.12ꝰ.p.

Virtus in quantum huiusmodi est operatiua,facit enim operationem ordinatam siue ordinationem in actu,tanquam effectum proprium nec relationem habere sic effectiuam per se causam inconuenit,sed oportet quãdoque.p.162.12ꝰ.p.

Virtus vna quomodo dicatur forma alterius.q.4.ar.3.p.21.22ꝰ.p.

Virtus cognoscitiua quãtò ad plura se extendit,tantò est nobilior.q.8.ar. 3.p.32.22ꝰ.p.

Virtus moralis quare non potest esse à natura.q.47.ar.7.3.p.164.22ꝰ.p.

Virtus ideo dicitur cardinalis,quia præcipuè sibi vendicat id quod communiter spectat ad virtutes.q.123.ar.11.p.422.22ꝰ.

Virtus secundum essentiam est in medio,quę est in medio duorum vitiorũ Secundum effectum verò dicitur virtus esse in medio quæ in propria materia circa quam est,medium facit inter plus & minus illius,seu in illa ad illam,&c.q.64.ar.1.p.189.12ꝰ.p.

Virtus moralis non secundum essentiam,sed secundum effectum media inter passiones dicitur:quia scilicet inter passiones cõstituit medium eligendo eas in illa quantitate , &c. quia in medio secundum rationem constituuntur:hoc enim effectus virtutis moralis est.quæst.59.pag.175. 12ꝰ.par.

Virtus moralis,inquantum est virtus moralis an sit principatiua actus moralis.q.55.ar.2.p.161.co.2.li.5.12ꝰ.p.

Virtutis theologicæ ratio an consistat in habere Deum pro obiecto.q.17. ar.6.p.60.22ꝰ.q.

Virtus moralis an solum actu electionis pendet à prudentia.q.58.art.5. co.1.li.57.p.174.12ꝰ.p.

Virtus an ex propria ratione inclinet voluntatem ad rectum sui vsum.qu. 56.ar.4.li.1.p.164.12ꝰ.p.

Virtus posita qua nemo malè vtitur quotupliciter exponi possit.q.56.art. 1.li.17.p.162.1ꝰ.p.

Virtute nullus male vtitur vt principio mali actus:quamuis malè vtatur ipsa principiante bonum actum.ordinando ad extraneum malum finem quod tamen impossibile est in virtutibus quæ nõ possunt esse informes. q.55.ar.4.p.162.12ꝰ.p.

Virtutis ad virtutem comparatio aliquando intrinseca aliquando extrinseca.q.4.ar.3.2.p.22ꝰ.p.

Virtutis intellectualis secundum se mensura nec practicè,nec speculatiuè est aliquod virtutis genus:quia procederetur in infinitum.q.64.ar.3.p. 101.12ꝰ.par.

Virtutis Cardinalis definitio.q.141.ar.7.co.p.472.co.2.nu.70.22ꝰ.

Virtutis perfectio an regulariter tollat fomitem.q.15.ar.2.p.93.3ª.p.

Virtutis theologicæ medium dupliciter inuenitur:semper tamen per accidens.q.17.ar.6.p.63.22ꝰ.p.

Virtutis superioris actus quo pacto potest imperari ab inferiori virtute, cum imperare sit superioris.q.32.ar.1.2.p.115.22ꝰ.p.

Virtutis moralis proprius finis est atingere medium.Ibid.

Virtutis moralis formalis effectus dupliciter intelligitur : primo vt ex sua essentia habitus ille reddat appetitum habituatũ,ad actum & non plus: secundò vt reddat appetitum habituatum ad actum cum omnibus eius conditionibus suæ latitudinis.55.ar.1.p.161.12ꝰ.p.

Virtus moralis quid sit.q.58.ar.ar.4.co.2.li.30.p.173.12ꝰ.p.

Virtuti morali finem præstitui à prudentia dupliciter potest intelligi. qu. 47.ar.6.p.164.22ꝰ.p.

Virtutes omnes simul infundi quomodo intelligatur. quæst.6.ar.2.3.p.30. 22ꝰ.par.

Virtutes cardinales quomodo excedãt cæteras virtutes.q.123.ar.11.p.422. 22ꝰ.par.

Virtutes intellectuales an sint potiores moralibus.quæstio.171.ar.5.p.591. 22ꝰ.par.

Virtutes intellectuales an sint nobiliores humilitate.p.& par.ead.

Virtutes morales dupliciter disponunt ad vitam contemplatiuam. q.180. ar.2.p.614.22ꝰ.p.

Virtutes morales infusæ perficiunt in ordine ad vltimum finem simpliciter:acquisitæ verò in ordine ad vltimum finem in genere , idest boni humani:puta fœlicitas positæ 10.Ethicorum.Et ideo primæ sunt virtutes simpliciter secundæ secundum.q.65.ar.2.p.195.12ꝰ.p.

Virtutes omnes morales sunt connexæ:quia virtus moralis exigit prudẽtiam,& prudentia omnes tres virtutes morales.q.65.ar.1.p.193.12ꝰ.p.

Virtutes in eodem existentes,vt perficiunt subiecta , vt mota a prudentia vel charitate sunt æquales proportionaliter:vt vero perficiunt eadem vt tendentia in proprias materias sunt inæquales.q.66.p.198.12ꝰ.p.

Virtutes intellectuales imperfectè secundũ statum dicuntur virtutes: morales,autem nisi sint secundum statum perfectè,non dicuntur virtutes.q.66.ar.1.p.198.12ꝰ.p.

Virtutes intellectuales sunt nobiliores simpliciter quàm morales,quia habent nobilius obiectum,morales autem sunt nobiliores secũdum quid, scilicet secundum communem rationem virtutes : quia dat non solum facultatem actus recti,sed facultatem rectè vtendi ipsa facultate. q. 66. ar.3.co.1.& 2.p.199.12ꝰ.p.

Virtutes an officiis idest actibus,an vero finibus,& vitiis discernantur: q. 151.ar.1.ad 3.p.502.co.2.nu.10.22ꝰ.

Virtutes theologicæ acquisitæ non dantur:quia improportionata sunt acquisita omnia actus infallibiliter rectos & proportionatos supernaturalibus.q.72.ar.3.p.185.12ꝰ.p.

Virtutes morales omnes sunt circa passiones & operationes : sed aliquæ principaliter operationes,aliquæ principaliter passiones bonificant.q. 60.ar.2.p.179.12ꝰ.p.

Virtutes morales circa passiones nõ possunt poni in angelis vel Deo q.61. ar.5.ad 1.p.183.12ꝰ.p.

Virtutes cardinales dicuntur principales vel vt genera,vel gratia præcipuæ materiæ.q.61.ar.3.p.182.12ꝰ.p.

Virtutes cardinales,dicũtur quæ virtuosam vitam sustinent,& super quas vniuersa studiosa vita firmatur,ac opera propriè explet.q. 61.in prin. p. 181.12ꝰ.p.

Virtutes morales acquisitæ vt imperantur à charitate non ordinantur ad vltimum finem supernaturalem vt ad proportionatum secũdum se, sed ex parte ordinantis tantum:virtutes autem morales infusæ ordinantur vt secundum se proportionatę ad talem finem supernaturalem.Ibid.Infusio,Habitus.12ꝰ.p.

Virtutes morales infusas præter tres theologicas & quatuor cardinales ponere necesse est.Ad Sco.q.63.ar.3.p.185.12ꝰ.p.

Virtutes morales acquisitæ si secundum humanas causas iudicium fiat,dicũtur & sunt inter maxima bona hominis,& simpliciter virtutes & hoc spectat ad moralem.Si autem de eisdem iudicandum sit secundum s..per naturales & diuinas causas,sic sunt & dicũtur virtutes secundum quid, & hoc spectat ad theologum.q.60.ar.2.p.178.12ꝰ.p.

Virtutes morales imperfectè quo ad statum, sicut se habent ad prudentiam, ita fides & spes ad charitatem : vtrobique enim contingit defectus status ex subtractione principij & in dispositione subiecti:virtutes enim morales habẽt pro subiecto appetitum vt subsit rectæ rationi perfectæ:quæ est prudentia simpliciter:& fides & spes intellectum motum à voluntate perfecta & voluntatem affectam meritis præsentibus , quorum vtrunque sola charitate habetur.q.65.ar.4.p.196.12ꝰ.p.

Virtutes in irascibili & concupiscibili,scilicet temperantia & fortitudo rectificant vti:quia stabilium fines prudentiæ regulatiuæ ipsius vti ex illius finibus vt principiis,& sic extendunt se ad voluntatem mediatè. p. 163.12ꝰ.par.

Virtutum moralium distinctio,in politicas,purgatorias,& purgati animi, non est distinctio virtutum secundum essentiam, sed secundum statum actus perfectionem.q.61.ar.5.p.183.12ꝰ.p.

Virtutum theologicarũ quomodo Deus est diuersimodè obiectum.qu.17. art.6.p.63.22ꝰ.p.

Virtutum fines an à vitiis virtutum differant penes habere terminũ & non habere terminum.q.47.ar.15.p.168.22ꝰ.p.

Virtutum intellectualium post hanc vitam remansio concluditur potius ex sui causa (scilicet speciebus intelligibilibus) quam ex suæ essentiæ natura propter maiorem doctrinæ certitudinem,vel hoc fit per species intelligibiles intelligendo ipsas & quicquid se tenet ex parte ipsarum, q.66.ar.2.p.198.12ꝰ.p.

Virtutum consummatio nõ est natura:quia natura est determinata ad vnũ consummatio autem virtutum non est secundum vnum modum actionis:sed diuersimodè secundum diuersas materias in quibus virtutes operantur,& secundum diuersas circunstantias.quæst.63.art.1.pagi.187. 12ꝰ.par.

Virtutum intellectus & scientiæ actus in compositione consistit:compositio secundum diuersas naturas diuersimodè à recto si intellectu , ideo consummatio harum virtutum non est secundum vnum modum actionis sed diuersimodè secundum diuersas materias.quæstion. 63.art.1.pa. 187.12ꝰ.par.

Vita.Quo pacto tertius gradus contemplatiuæ in litera designatus, attribuatur vitæ contemplatiuæ hominum in hac vita.180.artic.6.pagi.617. 22ꝰ.part.

Vita contemplatiua potest dupliciter determinari.quęst.180.ar.4.pag.615. 22ꝰ.par.

Vita contemplatiua an sit simpliciter melior actiua.qu.181.ar.1.pagin.622. 22ꝰ.par.

Vita in hac per rationem naturalem possumus cognoscere Deum secundum quod est in prima omnium causa excellentissima.pagin.64.colum. 1.lin.5.1ª.par.

Vita quomodo differat à viuere.q.18.p.108.co.1.1ª.p.

Vita propriè est esse substantiale:minus propriè verò est operatio.p.107. col.2.li.69.1ª.p.

Vita maximè propriè est in Deo.p.108.co.1.li.65.1ª.p.

Vita diuina sunt omnia in Deo.p.109.co.1.li.72.1ª.p.

Vita vel viuere tripliciter dici potest.p.ead.co.2.li.47.1ª.par.

Vita qualis declaratio dici possit.q.18.p.108.co.1.1ª.p.

Vitæ perfecta ratio an solum saluetur in rebus quæ quandoque fiunt.q.18. p.109.co.1.1ª.par.

Vitarum diuersitas an accipiatur secundum diuersos actus qui cõueniunt homini secundum seipsum,officiorum verò secundum actus qui referũtur ad alios.q.183.ar.3.2.p.626.22ꝰ.

Viuentia propriè sunt illa:quæ seipsa secundum aliquam speciem motus mouent.p.107.co.1.li.86.1ª.p.

Viuentium modi sunt quatuor.p.346.co.1.li.9.1ª.p.

Viuere an sit omnium naturalium rerum.q.18.ar.1.p.107.co.1.li.40.1ª.p.

Viuere qui propriè significet.q.18.p.199.co.2.li.35.1ª.p.

Vires inferiores apprehensiuæ dupliciter sumuntur: primo secundum naturam & sic a natura , & non à virtute nec habitu determinantur. Alio modo vt subsunt rationi,& sic ordinantur ad intellectus perfectionem. q.56.ar.5.p.165.12ꝰ.p.

Vitium capitale an dicatur illud ex quo apta nata sunt oriri multa vitia secundum rationem causæ finalis.q.148.ar.5.& 6.p.493.& 494.22ꝰ.

Vitij nomine significatur habitus,vitij,peccati autem nomine actus ipsius vitij.q.71.in prin.p.216.12ꝰ.p.

Vltimum & primum in propositionibus generationis ordinem denotant: & quomodo etiam supponant.q.28.co.2.li.72.1ª.p.

Vnctio extrema quomodo præparet ad Eucharistiam.quæst.65.art.3.pagi. 297.3ª.part.

Vniformitas vnitatis species est.p.44.co.1.li.9.1ª.p.

Vnio.Quod vnio sit secundum esse substantiale verbi,vt est personæ quomodo intelligatur.q.2.ar.6.ad 1.& 2.p.17.3ª.p.

Vnio.Nulla operatio illius hominis qui est Christus potuit præcedere vnionem.q.2.ar.11.pag.24.3ª.p.

Vnio incarnationis quare est in persona,& non in natura.q.2.ar.2.ad 1.pa. 11.3ª.par.

Vnio animæ intellectiuæ ad corpus quid sit. & quomodo etiam naturalis p.328.co.2.li.62.1ª.par.

Vnio dupliciter capitur,vno modo pro relatione vnionis inter materiam & formam,alio modo pro fundamento illius relationis.pag.97.co.1.li. 78.1ª.par.

Vnio diuiditur in vnionem in persona & vnionem in natura.q.2.ar.2.ad 3. p.11.3ª.par.

Vnio an sit facta in supposito,an in hypostasi.q.2.ar.3.3ª.p.

Vnio humanæ naturę ad verbum formaliter loquendo,non est per vnionẽ instrumenti diffinienda.q.2.ar.5.ad 4.p.17.3ª.p.

Vnio dicitur in facto esse,& assumptio in fieri.an hæc differentia sit ex parte rei posita.q.2.ar.8.p.20.3ª.p.

Vnio ad Deum secundum esse personale,& maior,& perfectior,quam secũdum oprationem:an sit vera propositio.q.4.ar.2.ad 2.p.37.3ª.

Vnionis mysterium quare incarnationis nomine significetur.qu. 1.ar.1.in ti.p.1.3ª.par.

Vnionis distinctio quantum ad relationem quam significat vel quantum ad coniunctionem quam consequitur.Et an dicta coniunctio sit creatũ, q.2.ar.7.p.19.3ª.p.

Vnionis & assumptionis differentia an sit realis,vel rationis tantum. q. 2. ar.8.p.20.3ª.par.

Vnionis relatio quid sit.q.2.ar.8.p.20.3ª.p.

Vnionis & assumptionis prima differentia in litera posita qualiter intelligatur.q.2.ar.8.p.20.3ª.p.

Vnionis in Christo gratia an sit prior ordine executionis & intentionis gratia habituali seu summa gratia & gloria in eodem.quæst.34.art.1.pa. 107.3ª.par.

Vnionis gratia quare est excellentius & permanentius donum quam gratia operationis.q.50.ar.2.p.238.3ª.p.

Vnioni incarnationis nihil tam simile inuenitur vt est vnio animæ intellectualis ad corpus.q.2.ar.6.ad 1.& 2.p.17.3ª.p.

Vnionem naturæ humanæ in persona verbi Dei negare,quid sit. q.2.art.2. p.11.3ª.p.

Per vnionem animæ,& corpus in Christo non constituitur noua persona sed ad præexistentem personam Dei composita natura singularis ex anima,& corpore adiuncta.q.2.ar.5.ad 1.p.16.3ª.p.

Vnitas vniuersalis ecclesiæ generalis consilij & summi pontificis an sit eadem.q.1.ar.9.& 10.p.10.22ꝰ.p.

Vnitas ecclesiæ cui opponitur schisma in quo constat.q.39.ar.1.pa.146.

Vnitas ecclesiæ quomodo est a charitate.p.& par.ead.

Vnitas si actus intelligendi existat quid inferatur.pag.200.colum.1.li.21. 1ª.part.

Vnitas virtutis in angelo qualis sit, realis scilicet an formalis , an vtraque simul.p.250.co.1.li.47.1ª.p.

Vnitas effectus qualis in angelo existat formalis an numeralis.p.250. lin. 61.1ª.par.

Vnitati ecclesiæ quomodo opponitur schisma.p.& par.ead.

Vniri Deo in persona nec conueniens est, nec inconueniens carni humanæ secundum conditionem suæ naturæ,& quare.quæst.1.arti. 1.ad 2. pa. 2.3ª.par.

Vniri alicui in hypostasi,& vniri secundum hypostasim,quomodo differãt q.2.ar.6.ad 1.p.17.3ª.p.

Vniuersale an ab intellectu nostro primo cognitum sit p.392.col.2.lin.48. 1ª.par.

Vniuersal a physica,mathematica,& metaphysica quomodo inter se differant.p.27.co.2.li.56.1ª.p.

Vniuersi suprema pars,id est,angeli ex natura sua vendicant sibi similitudinem ad Deum non secundum quasdam perfectiones simpliciter: sed secundum omnes:magis tamen minus secundum gradus suos.p.256.co.2. li.79.1ª.p.

Vniuocatio posita à sancto doctore in quadam sua consequentia quomodo intelligatur.p.68.co.2.li.69.1ª.p.

Vnum an prius enti conueniat,quàm simplicitas & immutabilitas. pa. 49. co.2.li.44.1ª.p.

Vnum supra ens addit non rem aliquam,sed solam diuisionis negationem. p.50.co.1.li.5.1ª.p.

Vnum cum ente conuertitur.p.50.co.1.li.9.1ª.p.

Vnum non dicit rationem perfectionis:ac consequenter nec vnitas:nec eius species dicunt perfectionem simpliciter formaliter loquendo: sed à perfectione,& imperfectione,abstrahunt.p.32.co.1.li.68.1ª.p.

Vnum an supra ens aliquid addat.p.50.co.1.li.31.1ª.p.

Vnum diuersimode multis opponitur.q.50.co.2.li.59.1ª.p.

Vnum & multa transcendenter dupliciter sumuntur, sc.substantialiter & formaliter.p.51.co.1.li.43.1ª.p.

Vnumquodque secundum,quod est actu operatur.p.79.co.2.li.15.1ª.

Volitio omnis exigit quid & cur.q.18.ar.9.p.60.12ꝰ.p.

Volitum.Quadruplex est circa volitum dist.q.1.ar.3.p.5.3ª.p.

Volitum. Non quicunque vult præmissas seu antecedens , vult conclusionem seu consequens in seipso : in sua autem causa quicunque vult antecedens,vult consequens simpliciter vel vt in plurib.q.13.ar.6.ad 1.p.46. 1ª.part.

Volitum.Ad rationem voluntarij indirectè,non sufficit potestas in voluntate & negatio prouisionis,sed oportet tria concurrere,s.posse,debere, & non velle,vel non imperare.q.6.art.3.p.25.12ꝰ.

Volitum.Ad rationem voluntarij indirectè non sufficit potestas & negatio,sed adesse oportet obligationem & debitum.q.18.ar.9.p.60.12ꝰ.

Volitum.Quum volũtarium dicatur dupliciter(scilicet vel quia volitum, vel quia in potestate voluntatis)quomodo licuit in litera,ex hoc quod primus actus voluntatis non potest esse voluntarius.primo modo inferri quod est nullo modo est voluntarius.q.92.ar.4.p.34.12ꝰ.p.

Volitum est aliquid vt finis:& vt ad finem.p.111.co.2.li.75.1ª.p.

Voluntas an sit distinguenda signi in Deo à volũtate simpliciter seu beneplaciti.q.19.ar.10.co.2.li.38.p.119.1ª.p.

Voluntas.Esse,viuere,& huiusmodi dupliciter sumi possunt,primo vt sunt quædam particularia bono secũdum seipsa, & sic possunt(licet rarò)repudiari , eo quòd defectum habent alicuius boni quod appetitur. Alio modo vt sunt necessariò connexa beatitudini: & sic quantum est ex parte sui non possunt repudiari.p.37.12ꝰ.p.

Voluntas.Obiectum vndique bonum necessariò mouet voluntatẽ ad specificationem actus.ibid.

Voluntas. Quum quæritur an voluntas moueatur de necessitate à suo obiecto , sumitur necessarium verè & propriè : quòd scilicet impossibile est aliter se habere,& est sermo de necessitate naturali. q.10.arti.2.p.37. 12ꝰ.par.

Voluntas. Aliud est voluntatem necessariò moueri ab obiecto ad exercitium actus, & volũtatem sic dispositã necessariò moueri ad exercitium actus:primum enim falsum est,& denotat quod obiectum est talis & sic efficacis naturæ quod potest voluntatem ad exercitium actus necessariò ducere,secundum verò verum est: denotat naturam voluntatis quæ habet quendam motum naturalem non semper actu , sed quando est in certa dispositione.q.10.ar.2.p.37.12ꝰ.par.

Voluntas.Quia res immaterialis est formalioris & vniuersalioris virtutis, quàm corpus secũdum vnitatem non potest à corpore moueri , neque vt ab obiecto,neque vt à motore ad exercitium,conceditur tamen in li-

tera & alibi quod voluntas seu intellectus mouetur ab exteriori tanquam obiecto, non autem tanquam à motore ad exercitium: quia ad mouendum obiectiuè exteriora concurrunt, etsi non sufficienter, tamen inchoatiuè, mediatè, & vt materia obiecti, ad mouendum autem ad exercitium nullo modo concurrunt ex parte motoris ad exercitium: est enim talis motor solus Deus cum ipsa voluntate. quæstion.9.art.5.pa.35. 12æ.par.

Voluntas quomodo stet, quod appetitus sensitiuus mouet voluntatem ex parte obiecti, si ratio quare moueat voluntatem sit ex parte dispositionis subiecti vt litera dici.q.9.ar.2.p.33.Mouere.12æ.p.

Voluntas. Quomodo voluntas moueatur à passione.pagin.77.art.1.p.245. 12æ.par.

Voluntas. An voluntas quantum ex se est parata, sed propter impotentiam cessans ab opere, sit perfecta ac si operaretur. quæstion.20.art.4.pag.72. 12æ.par.

Voluntas. Ad volendum sufficit voluntas cum obiecto: sed ad volendum à se (ita quod ly à se dicat causalitatem applicandi seipsum ad volendũ) non sufficit voluntas cum obiecto, sed exigitur voluntas præuolens finem.q.9.ar.4.p.34.12æ.p.

Voluntas. An motio à voluntate per se pertineat ad fidem.quæst.4.ar.4.p. 21.22æ.par.

Voluntas. Duplex est habitudo voluntatis ad volitum tam finem quam id quod est ad finem: prima secundum quòd volitum est in voluntate: secunda secundum quod voluntas ad volitum in se realiter tendit.qu.16. ar.4.p.51.12æ.par.

Voluntas. Quamuis primus actus voluntatis sit ex instinctu dato ab exteriori, non obiecto, sed ex causa effectiua Deo, ipsa tamen iam ex hac finis volitione seipsam mouet ad volendum, alia propter finem quod brutis non conuenit: quia ad omnia mouentur ex instinctu. quæstio.9. ar.4. p.34.12æ.par.

Voluntas. An in voluntate detur actus neuter, idest, qui nec sit finis, nec eorum quæ sunt ad finem. Ad Scot.quæst.8.in princ.pa.29.& qu.47.pag. 137.12æ.par.

Voluntas. Quia naturale vt distinguitur contra liberum, sequitur ad naturale: idest substãtiale (omne enim naturale est substantiale) ex hoc quod author declarauit in voluntate inueniri motum naturalem, idest, substãtialem, optimè satisfecit quæsito, an sit talis motus naturalis vt distinguitur contra liberum.q.10.ad 1.p.36.12æ.p.

Voluntas. An præter bonum & beatitudinem omne conueniens alicui secundum suam naturam, sit naturaliter ab eo volitum.ibid.

Voluntas. In hac literæ propositione, voluntatis obiectum est finis: sermo est de primo & formali obiecto voluntatis.q.1.ar.1.p.1.12æ.p.

Voluntas: Quomodo ista literæ consequentia valeat, voluntatis obiectum formale est finis, ergo omnes actiones humanæ sunt propter finem.q.1. ar.1.p.1.12æ.p.

Voluntas. Quum quæritur, an voluntas sit tantum finis, an etiam eorũ quæ sunt ad finem: sumitur voluntas pro volitione, nõ pro ipsa potentia volitiua.q.8.ar.2.in ti.p.30.12æ.p.

Voluntas. Quomodo valeat probatio huius conclusionis: voluntas secundum quod nominat actum, propriè loquendo est finis tantum.qu. 8.ar. in ti.p.30.12æ.p.

Voluntas. An in hoc quæsito, Vtrum voluntas eodem actu feratur in finẽ & in id quod est ad finem: quæratur de ipsa volitione aut vniuersaliter de actu voluntatis.q.8.ar.3.ti.p.31.12æ.p.

Voluntas. Quomodo intelligatur, quod voluntas quando mouetur in finem inquantum huiusmodi, moueatur quoque necessario eodem motu in finem.q.8.ar.3.ti.p.31.12æ.cor.

Voluntas Quia vlterius natura est causa essentialiter prior causa voluntaria, apparet quod voluntas non solum natura quædam est: sed prius in habet naturæ rationem causalitatemque propriam. Quia demum in causis essentialiter ordinatis coniunctis in vnam, id quod est prioris causæ proprium participatur a posteriori (vt supremum infimi attingat infimũ supremi) apparet quod voluntatis prima opera oportet esse naturalia, & prius ipsam velle aliquid naturaliter quam liberè.q.10.ar.1.ad 1.p.37. 12æ.part.

Voluntas. Impossibile est volũtatem peccare absque ignorantia vel errore intellectus: quia voluntas est solum boni vel apparentis boni. Sed ignorantiæ nomine in proposito intelligitur etiam ipsa actualis inconsideratio.q.77.ar.2.p.245.12æ.p.

Voluntas an pateat ex ratione, quæ in litera ponitur ad probandam conclusionem responsiuam q.19.ar.9.co.2.li.39.p.118.1ª.p.

Voluntas diuina quibusdam à se volitis necessitatem imponit, & quibusdã non.p.1.6.co.2.li.79.1ª.p.

Voluntas Dei omnino immutabilis est.p.115.co.2.li.93.1ª.p.

Voluntas signi à volũtate simpliciter in ipso Deo distinguitur, p.119.co.2. li.48.1ª.par.

Voluntas diuina circa quæ signa ponatur.p.119.co.2.li.62.1ª.par.

Voluntas parata quamuis non operans proter impotentiam, nihil de præmio vel pena perdit essentiali: quamuis careat aliqua accidentali remuneratione vel pœna, respondenti ipsi exercitio actus exterioris, q.20. art. 4.p.71.12æ.par.

Voluntas potest dici & esse completa dupliciter. Vno modo secundum illam habitudinem qua volitum est in voluntate: alio modo secundum illam qua voluntas redit in realem assequutionẽ voliti.20.ar.4.p. 72.12æ.

Voluntas cõcomitans, & voluntas principiãs quomodo vocentur. p.194. co.1.lin.85.1ª p.

Voluntas & natura in causando in quibus differant.p.194.colum.2, lin. 16.1ª.par.

Voluntas an verificetur vt productiua ad extra tantum: an vt ad intra productiua, p.195.co.1.li.47.2ª.p.

Voluntas in comuni dupliciter considerari potest.p.195.co.1.li.62.1ª.p.

Voluntas dicitur moueri non solum à bono vniuersali apprehenso per rationem, sed etiam in bono apprehenso per sensum, inquantum bonum apprehensum per sensum, permittitur concurrere cum apprehenso per rationem in idem motiuum, ita quod motiuum voluntatis non solum est bonum vniuersale apprehensum per rationem in sua puritate, sed etiam coniunctum cum bono apprehenso per sensum. quæstio.10 .ar.3. p. 39.12æ.par.

Voluntas an possit velle formaliter verum.q.14.ar.1.p.53.22æ.

Voluntas Dei an sit vniuersalis causa omnium rerum.qu.19.ar.6.colum.1. li.78.p.115.1ª.par.

Voluntas an mere naturaliter aliquem actum habeat. pagin. 195. colum.1. lin.74.

Voluntas quo pacto naturæ rationem habeat.p.195.co.2.li.50.1ª.par.

Voluntas quomodo æquiuocè sumatur.p.196.co.1.li.59.1ª.par.

Voluntas est in angelis.p.272.co.1.li.23.1ª.p.

Voluntas angelorum neque est intellectus: neque natura eorum.pag.273, col.2.lin.33.1ª.part.

Volunta angeli an intellectus esse dicatur.p.272.co.1.li.12.1ª.p.

Voluntas & liberum arbitrium an vna & eadem potentia secundum veritatem sint.p.273.1ª.par.

Voluntas perfecta an impossibilium respectu esse possit.p.288.colum.2.li. 21.1ª.par.

Voluntas Dei an sit omnino immutabilis.q.19.ar.6.colum.2.lin.78 pa.115. 1ª.par.

Voluntas pro quo sumatur.p.110.co.1.li.3.1ª.p.

Voluntas est in Deo sic, quod suum velle est intelligere.p.110.co.1.li.25.

Voluntas Dei causa rerum.p.113.co.2.li.2.1ª.p.

Voluntas dupliciter moueri potest, ex parte scilicet obiecti, & ex parte potentiæ.p.450.co.1.li.87.1ª.par.

Voluntas etiam dupliciter moueri potest, scilicet ab intrinseco & extrinseco.p.463.co.2.li.fi.1ª.p.

Voluntas Dei an necessarium sit semper impleri.q.19.ar.6.colum.1.lin.54, p.115.1ª.par.

Voluntas à solo Deo ab intus immutari potest.p.464.co.1.li.12.1ª.p.

Voluntas reducitur ad actum per præcedentes actus ex parte subiecti.qu. 75.ar.2.p.239.12æ.p.

Voluntas dupliciter mouetur, vno modo sicut obiectum, alio modo sicut dans ipsam virtutem volendi.p.444.co.2.li.2.1ª.p.

Voluntas tendit tantum in bonum existens vel in bonum apparens, & sic tendit in non ens sub ratione boni.q.19.ar.9.1ª.p.

Voluntas Deum videntis an Deo necessariò inhæreat.pag.398.co.1.lin.93. 1ª.part.

Voluntas est interdum nobilior secundum quid intellectu. p.369.col.1.li. 44.1ª.p.

Voluntas mouet intellectum & omnes animæ vires effectiuè. p.370.co.2. li.95.1ª.p.

Voluntas quando non pro velleitate, sed pro velle simpliciter sumitur.p. 115.co.1.li.45.1.p.

Voluntas simpliciter diuinæ voluntati in volito formaliter cõformis, illa sola est quæ sub ratione boni non apparẽtis, sed veri exercetur. q.19.ar. 10.p.68.12æ.

Voluntas quia ad tertium volitorum genus (puta esse viuere &c.) determinata est naturaliter quò ad specificationem vt in plurib. & causa vt in plurib. non necessariò prouenit effectus, ideo quælibet particularia bona (etiam esse viuere, intelligere) non necessariò mouent voluntatem ad specificationem actus.p.37.12.p.

Voluntas an antecedens velle possit absque consequentis volitione.ibi.li. 62.1ª.par.

Voluntas angeli an quadrupliciter post electionem inflexibilis sit. p.296. co.1.li.30.1ª.p.

Voluntas coactionis necessitate nihil velle potest.p.365.co.2.lin.17.1.p.

Voluntas an violentari possit; & aliquid coactionis necessitate velle. ibi, lin.48.1ª.par.

Voluntas simpliciter & absolutè à toto genere eligibilium libera est.q.13, ar.6.ad 3.p.46.Eligere.12æ.p.

Voluntas quantum ad propositum potest dupliciter considerari, sc. vt res est, & vt causa est, & in ratione causæ voluntas, & natura secundum proprias causandi differentias distinguuntur. Et quia ratio causæ in natura ad causam spectat inquantum res est, hinc apparet quòd voluntas vtriusque causæ rationem habet.q.13.ar.6.ad 3.p.46.1.3ª.p

Voluntas quotupliciter sumatur, q.19.ar.1.p.110.co.1.li.8.1ª.p.

Voluntas non quæcunque vult de necessitate vult. p.367. colum. 1.lin.pe. 1ª.part.

Volutas an vltimo fini in vniuersali necessariò inhæreat. pa.367. colum.2. lin.79.1æ.

Voluntas potest aliquid velle ex finis seu suppositionis necessitate.ibi.lin. 96.1ª.par.

Voluntas necessitate naturali aliquid vũlt.pagina 366. columna 1. linea 2. 1ª.part.

Voluntas non eget continentia vt inclinetur quantum in se est in bonum rationis proprium volentis: sed vt resistat insurgentib.passionib.appetitus sensitiui.q.56.ar.6.p.166.12æ.

Voluntas respectu primi actus se habet vt mota tantum, & Deus, vt mouens. Et nomine primi actus non intelligitur solus ille quem voluntas in principio operationum suarum omnium habet, sed quicunque primus absque consilio & præuio motiuo ad bonum. quæst. 3.ar.2. pa.370. 12æ.part.

Voluntas actus per modum naturæ distinctus cõtra actum voluntatis per modum rationis contrarium eligentis nihil aliud est quam velleitas.q. 18.ar.5.p.115.3ª.p.

Voluntatis per actum an procedat aliquid in ea tanquam eiusdem terminus.p.146.co 2.li.1.1ª.p.

Voluntatis determinatio quo ad exercitium, vehementior ac naturalior est sui determinatione ad speciem & obiectum: includit enim illam & addit.q.10.ar.2.p.ead.& par.

Voluntatis actus similes passionib.appetitus sensitiui, metaphoricè cõsueuimus vocare passiones: vt velle vindictam vocamus iram, & velle malũ alicui odium.q.10.ar.3.p.78.12æ.p.

Voluntatis actualis immutatio an ad omnem remissionem peccatorum actualium requiratur.q.86.ar.1.ad 1.p.421.co.2.3ª.

Volũtatis actuum tres ordines, primus secundum lineam rectam & respectu eiusdem obiecti, secundus secundum reflectionem super hunc vel illum, tertius secundum ipsos actus reflexos inter se.25.12æ.par.

Voluntatis diuinæ quæ sit perfectio, q.19.ar.2.p.111.co.1.li.5.1ª.p.

Voluntatis actus ab intellectu cognoscitur.p.399.co.1.li.9.1ª.

Voluntatis diuinæ nulla est causa, p.114.co.2.li.30.1ª.p.

Voluntatis completio & incompletio attenditur secundum modum motus voluntatis, q.13.ar.5.p.45.12æ.p.

Voluntatis obiectum esse vniuersale bonum, quomodo intelligatur, qu.2. ar.7.& 8.p.9.12æ.

Voluntati nostræ aliquo modo subiectorum septem sunt genera, q.88.ar.1. p.295.1.22æ.p.

Voluntatem obiectiuè efficaci sufficientia solùm Deus mouet: angelus verò persuasione, q.88.art.1.pa.295.li.20.1ª.

Voluntatem ex passionum parte angeli immutare possunt, non tamen necessitate, q.88.ar.1.p.295.li.26.1ª.par.

Voluntatem Dei semper impleri necesse est, p.114.li.61.1ª.p.

Voluntatem vtroque modo mouere: & maximè secundò, scilicet interius inclinando, proprium Dei est, p.445.li.25.1ª.p.

Voluntarium an soli Deo notum sit, p.275.col.1.li.72.1ª.p.

Votum. An sufficiat sola promissio ad votum, q.88.ar.1.co.2.li.5.p.296.22æ.

Votum. An sit differentia inter votum simplex religionis quando quis vouet ingredi religionem, & quando quis vouet fieri vel esse religiosus, ita quòd in neutro sit cogitatio de perseuerãdo aut non perseuerando. q.189.ar.4.p.676.22æ.

Votum. Quæ sit ratio huius quod nullum votum religiosi est firmum. q.88. ar.1.p.307.22æ.

Votum. Nullum votum religiosi esse firmum sine consensu prælati sui, quo modo intelligatur.p.307.22æ.p.

Votum. Ad vouendum religionis ingressum non debet quis facilis esse, q. 189.ar.1.p.672.22æ.p.

Votum. In votis subditorum an referatur consensus vel contradictio superiorum ad opus quod est materia voti, an ad vinculum voti, q.88.ar.8.p. 307.22æ.p.

Votum. Ad votum solenne religionis ecclesia potest aliquos inhabiles facere, q.88.ar.9.p.309.22æ.p.

Votum. An ille cui displicet vouisse ita quòd si esset adhuc liber non voueret, quia tamen vouit vult seruare votum, peccet, & si peccat an mortaliter.q.88.ar.6.2.p.304.22æ.p.

Votum. Sub voto propriè dicto an ea quæ sunt de necessitate salutis cadant, q.88.ar.1.p.294.22æ.p.

Votum. Ad voti obligationem non sufficit propositum sine promissione.q. 88.ar.1.p.296.22æ.p.

Votum singulare quotuplex sit, q.189.ar.2.22æ.

Votum emittens ingrediendi religionem, & postea contrahens & consummans matrimonium ad quid teneatur, p.309.22æ.p.

Votum emittens ingrediendi religionem, & perseuerandi in ea, & postea contrahens, & consummans matrimonium ad quid teneatur, p.309.22æ.

Votum approbare & ratificare aliud est quàm credere illud esse validum, q.189.ar.5.p.668.22æ.p.

Votum peregrinationis terræ sanctæ: an authoritate propria possit quis commutare in votum religionis, q.189.ar.3.p.665.22æ.p.

Votum emittens meretrix vel concubina ad instantiam lenonis vel concubinarij nunquam nubendi, an postea licitè nubere possit, pa. & par.ead.

Votum emittens ingrediendi religionem, & non inueniens nisi monasteria non reformata parata ad eius receptionem, quid agere debeat, q. 8.ar.3.p.301.22æ.p.

Votum religionis emittens an cogi possit vt ingrediatur, q.189.art.3.1.p.& par.ead.

Votum an verè fiat in baptismo, q.88.ar.2.p.307.22æ.p.

Votum an sit promissio alicuius operationis vel omissionis, q.88.ar. 1. col. 2.li.15.p.296.22æ.p.

Votum solenne in articulo necessitatis communis est dispensabile per Papam, q.88.ar.11.p.311.22æ.

Votum an possit in melius commutari ab ipso vouente sine prælati authoritate, q.88.ar.2.p.298.22æ.p.

Votum factum de bono supererogationis propter malum finem an sit verè votum, q.88.p.307.22æ.p.

Votum non nubendi an sit votum castitatis.q.88.ar.3.p.301.22æ.p.

Votum subditi antequam prælato innotescat an obliget, q.88. ar.8.pa.307. 22æ.part.

Votum habens simplex religionis arctioris de facto, post professus laxiorem an teneatur ad arctiorem, q.89.ar.8.3.p.680.22æ.

Votum an factum de bono supererogationis propter malum finem sit verè votum.q.88.ar.2.co.1.li.46.p.298.22æ.p.

Voti materia an possit esse indifferens ad bonum, & malum moraliter.q.88. ar.2.p.297.22æ.

Voti necessitas an sit similis necessitati non peccandi.quæst.88.ar. 3.p.299. 22æ.part.

Voti solennitas in quo consistat.q.88.ar.7.p.305.22æ.

Voti simplicis, & solennis an sit distinctio specifica.q.88.ar.3.p.299.22æ.

Voti commutatio, & dispensatio quomodo differant.q.88.arti.10.pag.319. 22æ.par.

Voti solennis indispensabilitas qua ratione à sancto Th.tenetur. p.319.ar. 11.22æ.

Vota & contractus, &c. facta ex metu etiam cadente in constãtem virum, sunt voluntaria, quamuis aliquid habeant inuoluntarij admixtum, & per hoc si mala sunt ardua peccata sunt mortalia.q.6.ar.3.p.25.12æ.

Vota ex facilitate cordis, repentino timore, & nimio dolore, & magna tribulatione facta an sint verè vota.q.88.ar.1.q.6.ar.3.p.25.12æ.

Vota quæ fiunt sine determinatione temporis, quando sint soluenda.q.88. ar.3.p.299.22æ.p.

Vota quæ fiunt sanctis an sint bene interpretata in litera.ibi.

Vota quum ex cordis facilitate, vel repentino timore, vel dolore, vel tribulatione facta an sint verè vota.q.88.ar.1.co.1.li.78.p.295.22æ.

Vota subditorum irritata ab habente potestatem non perpetuam, an sint semper irritata vel cessante illa reuiuiscant, q.88.ar.8.p.307.22æ.

Vota dispensare pro arbitrio prælatos non posse an ratio literæ bene probet.q.88.ar.12.p.312.22æ.p.

Vota dispẽsare non posse prælatos sine constante causa, an sit verum.q.88. ar.12.p.312.22æ.

Vota ieiuniorum & abstinentię perpetua an alius à papa possit dispensare. q.88.ar.123.p.313.22æ.p.

Vota perpetua solus Papa dispensat.ibi.

Vota religionis ad quæ obligent.q.186.ar.6.1.p.654.22æ.p.

Voto simplici astrictus solùm, & intrans religionem, & exiens sine causa rationabili, an satisfecerit voto.q.80.ar.1.p.390.2æ.

Votorum simplicis, & solennis vnde sit efficacia.q.88.ar.9.p.309.22æ.

Votorum dispensatio an fieri possit aliqua duarum causarum, in litera expressarum sine quacunque necessitate habentis votum. q.88.art.11.p.313. 22æ.part.

Vouens nubere an verum votum emittat & per consequens teneatur.p.& par.ead.

Vouens hanc religionem in hoc monasterio determinatè, & principaliter ingredi, & sine sua notitia culpa repulsus est, an teneatur seruare castitatem.q.88.ar.3.ad 2.p.299.22æ.

Vouens vt supra an semel refutatus à tali monasterio teneatur expectare, an forsan inuitent eum.q.88.ar.3.ad 2.p.& par.ea.

Vouens principaliter religionem aut talem religionem ingredi & repulsus à multis religionibus, & à pluribus locis alicuius religionis, an teneatur quærere per omnes religiones, & omnia loca. q. 88.art.3. p.299. 22æ.par.

Vouens virginitatem ratione non continentiæ absolutæ, sed continentiæ virginalis: posteà corrupta culpabiliter an teneatur continere.q.88.ar. 3.p.299.22æ.

Vouens votum in quo duæ concurrunt promissiones: altera vt materia, altera vt essentia voti, an sit dupliciter transgressor. ead. articulo 5.p.303. 22æ.part.

Vouens subditus cum licentia superioris qui post votum factum reuocat licentiam: an teneatur votum seruare.q.88.ar.8.p.107.22æ.

Vouens ieiunare certa die, & non ieiunãs an teneatur ieiunare altera die, q.88.ar.12.p.312.22æ.

Vouens religionis ingressum an licitè possit exire. quæst.189. ar.3.3.p.675. 22æ.par.

Vouere opposita conciliorum an quis possit. q.88.ar.2.p.297.22æ.p.

Vouere oppositum concilij an sit peccatum mortale vel veniale. q.88.art. 2.p.297.22æ.

Vox super Christum in baptismo, transfiguratione, & oratione fuit effectiuè à tota trinitate, sed repræsentatiuè appropriatur patri. q.39 .art.8. 3æ.part.

Vsura an sit peccatum accipere pro mutuata pecunia. q.78.ar.1.co.2.li.79. p.257.22æ.p.

Vsura sufficienter ex ratione literæ probatur iniqua.q.88.ar.1.p.295.22æ.p.

Vsura an transferat dominium.q.78.ar.3.p.263.22æ.

Vsuræ permissiuas leges condere quomodo liceat. q.78.art.1.2. & 3.p.258. 22æ.p.

Vsurarius an dicitur qui habet spem recipiendi aliquid vltra sortem. q.78. ar.4.p.263.22æ.

Vsurarius an teneatur ad restitutionem.q.78.ar.4.p.263.22æ.

Vsurarius an dicatur qui mutuat alicui aliquid vt veniat ad molam vel officinam suam, & multi alij casus exprimuntur. quæst.78.ar.2. pag.263. 22æ.par.

Vsurarius qui composuit cum Papa super vsuris à certis clericis exactis an sit tutus in conscientia, q.100.ar.1.7.p.352.359.22æ.p.

Vsurario non habenti pecunias vnde vsuras exerceat, an liceat in depositum tradere pecunias.q.78.ar.4.3.p.263.22æ.

Vsus multiplex rerum, & pecuniæ, super quo fundatur ars nummularia. q. 78.ar.1.6.p.259.22æ.

Vtilitas communis ad quam principaliter ordinantur ministeria ecclesiæ, est spiritualis, & non corporalis.q.63.ar.2.p.215.22æ.p.

Vulnera humanæ naturæ quomodo ponantur effectus peccati: quum superius dictum sit quòd concupiscentia quæ importat hæc vulnera est ipsum peccatum originale: nihil enim est sui ipsius effectus.q.85.ar.3.pag. 268.12æ.par.

Z

Zelus sumitur dupliciter scilicet pro feruenti dilectione: & formaliter pro tristitia deficientium sibi vel amicis.qu.28.articu.4.pag.91. 12æ.part.

Finis Indicis eorum, quæ habentur in Commentariis.

QVODLIBET. QVAESTIONVM D·T·ORDINE ALPHA-betico Digestus.

A

Abundantia temporalium est materia superbię. Quo. 4.q.12.ar.23.
Acceptio personarum in quo cõsistat. Quo. 4.ar.15.
Accidentia in sacramento absque subiecto subsistũt & hoc miraculosè. Quo.9.q.2.ar.5.
Actio cuiusque rei est per formam naturæ illius rei Quo.6.q.2.ar.2.
Actio ignis est secundum proprietatẽ naturæ ignis. Quo.6.q.2.ar.2.
Actio voluntaris angelicæ radicatur in essentia eius à qua procedit eius virtus & operatio. Quo.6.q.2.ar.2.
Actio non potest agere omnia quæ potest velle, quia actio voluntatis limitatur. Quo.6.q.2.ar.2.
Actio duplex est. Quo.4.q.6.ar.9.
Actiones bonæ secundum se aliquando malæ. Quo.9.q.7.ar.15.
Actiones circa singularia iudicantur bonæ vel malæ voluntariæ, vel in voluntariæ. Quo.5.q.5.ar.10.
Actionum humanarum multiplex est differentia. Quodlib. 9. quæstion. 7. art.15.
Actus malum aliquam habens annexam conditionem nunquam potest bene fieri. Quo.8.q.6.ar.15.
Actus dupliciter spiritualis. Quo.8.q.6.ar.12.
Actus humanus potest dici dupliciter. Quo.4.q.9.ar.16.
Adam si non peccasset an iidem homines numero saluarentur. Quo.5.quæ. 5.ar.8.
Adam si non peccasset, nec aliquis de stirpe eius, tot nascerentur mares quot fœminæ Quo.3.q.11.ar.25.
Adam in statu innocentiæ quomodo dilexit Deum super omnia & plusquam seipsum. Quo.1.q.4.ar.8.
Adoratio imaginis refertur ad prototypum. Quo.8.q.4.ar.7.
Adulterà, adulterium occultum non tenetur ante iudicem reuelare: nec iudex potest ante cogere ad iuramentum. Quo.7.q.8.ar.16.
Alimentum conuertitur in id quod principaliter de veritate humanæ naturæ & quãtum ad speciem & quantum ad individuum. Quo.8.q.3.ar.5.
Aliquid fit quod non habet causam. Quo.12.q.4.ar.4.
Aliquid dupliciter aliquam virtutem habet. Quo.11.q.9.ar.15.
Amoris signum. Quo.5.q.3.ar.6.
Angelus mergitur vt mater vt in termino viæ existens. Quo.9.q.2.ar.9.
Angelus mouetur per tempus & non in instanti. Quo.9 q.2.ar.9.
Angelus agit in hæc inferiora. Quo.9.q.4.ar.10.
Angelus agit in mentes nostras dupliciter. ibid.
Angelus potest mouere motu locali hæc inferiora. ibi.
Angelus nec vlla causa alia potest creare, nisi prima causa. Quo. 3. quæst. 3. ar.16.
Angelus ordinem habet ad motum continuum. Quo.9.q.2.ar.9.
Angelus non mouetur a motu cœli. ibi.
Angelus dicitur mouere operationibus. ibi.
Angelus est indiuisibilis. ibi.
Angelus singularia cognoscit per species influxas sibi ab arte diuina sicut, & Deus est, tamen differentia in duobus. Quo.7.q.1.ar.3.
Angelus non componitur ex materia. Quo 9.q.2.ar.6.
Angelus est substantia intellectualis. ibi.
Angelus nedum singularia sed vniuersalia cognoscit. ibid.
Angelus est incorporeus. ibi.
Angelus nullo modo est causa animæ rationalis, sed solus Deus. Quodli.3. q.1.ar.6.
Angelus quomodo est in loco. Quo.1.q.3.ar.4.
Angelus componitur substantialiter ex essentia & esse per participationem, Quo.2.q.2.ar.3.
Angelus est totaliter intellectualis naturæ, Quo.6.q.2.ar.2.
Angelus quicquid agit, agit per imperium voluntatis. ibi,
Angelus licet sit incorporeus, potest tamen motus eius in loco esse continuus, Quo.2.q.3.ar.5.
Angelus simul videre potest res in verbo & in propria natura, Quo. 9. q. 2.ar.7.
Angelus videt res in proria natura per speciem intelligibilem concreatã vel infusam inhærentem inhærentem. ibi.
Angelus res videt in verbo per ipsam verbi speciẽ siue essentiam, quæ non est in hærens. ibi.
Angelus duplicem habet operationem. ibi.
Angelum vel corpus gloriosatum non est inconueniens in conuexo cœli empyrei esse, Quo.6.q.1.ar.3.
Angelo inest compositio ex essentia & esse, non tamen est compositio sicut ex partibus substantiæ. Quo.2.q.2.ar.3.
Angelo non est omnino idem suppositum & natura bene, idem in Deo, Quo.2.q.2.ar.5.
Angeli duratio non habet prius & posterius, Quo.10.q.2.ar.4.
Angeli mensura quantum ad substantiam tantum non habet prius & posterius. ibi.
Angeli mensura respectu aliarum operationum & affectionum habet prius & posterius. ibi.
Angeli substantia non est suum esse sicut in Deo. Quo.9.q.2.ar.6.
Angeli quidditas & esse distinguuntur, Quo.9.q.1.ar.7.
Angeli potentia intellectiua non terminatur ad duos actus secundum idẽ sed secundum diuersas species, Quo. 9.q.2.ar.7.
Angeli beatitudinem meruerunt ex hoc ipso quòd ad verbum conuersi sunt. ibid.
Angeli motus non est in instanti, Quo.11.q.4.ar.4.
Angeli motus mensuratur quodam tempore. ibi.
Angeli mutatio simpliciter est mutatio corporalis. ibi.
Angelorum omnium supremus est subiectum, Qui Nõ autem lucifer, Quo. 5.q.5.ar.7.
Angelice non modus est nobis ignotus secundum quod in se est, Quo. 3, q.3.ar.7.
Angeli superiores possunt agere in inferiores Angelos, & in animas nostras, & huiusmodi actio dicitur influxus, Quo.3.q.3.ar.7.
Annihilatio non inuenitur in consecratione panis, sed transubstantiatio panis. Quo.5.q.6.ar.11.
Anima quomodo dicitur creata ex materia & forma, Quodlib.3. quæstion. 8.ar.10.
Anima quòd sit forma carens materia duplex ratio, ibid.
Anima separata à corpore quibus speciebus intelligit, Quodlib.3. quæstio. 5.ar.21.
Anima separata intelligere potest quẽdam per species intelligibiles, Quo. 3.q.9.ar.12.
Anima communicat esse suum corpori, ibid.
Anima secundum suum esse est forma corporis, ibid.
Anima quicquid intelligit in prima veritate non intelligit. Quodlib.10. q.4.ar.7.
Anima potentiarum sensitiuarum actuum separata non habet, Quodli.10. q.4.ar.8.
Anima in brutis quemadmodum operationem per se non habet ita nec substantiam. ibi.
Anima sensitiua secundum quosdam, duos actus habet, ibi.
Anima sensitiua & intellectiua differunt secundum perfectum & imperfectum, Quo.11.q.5.ar.5.
Anima sensitiua & intellectiua eandem habent essentiam, ibi.
Anima sensitiua educitur de potentia materiæ in brutis, in nobis verò nõ, sed per creationem. ibi.
Anima quando dicitur forma partis & forma totius, Quo,1.q.2.ar.4.
Anima humana similitudines rerum quibus cognoscit accipit à reb. Quo. 8.q.2.ar.3.
Anima patitur pœnam ab igne corporeo. Quo.3.q.10.ar.23.
Animæ sensitiuæ non conuenit per se esse nec operari: nec fieri. Quodlib. 9.q.5.ar.11.
Animæ quæ æquali pœna retinentur in purgatorio vna citius liberari potest quàm alia, Quo.20.q 7.ar.14.
Animæ substantia est incorruptibilis, Quo.11.q.5.ar.5.
Anima separata recipit influxum specierum intelligibilium à natura superiori, sciliceet diuina. ibi.
Anima separata potest aliam cognoscere. ibi.
Anima corpus immediate perficit, Quo.12.q.7.ar.10.
Anima est forma substantialis corporis, ibi.
Anima non traducitur per generationem, Quo.12.q.7.ar.11.
Anima humana non est totaliter intellectus, sed participat intellectualitatem, Quo.6.q.1.ar.2.
Anima vegetabilis & sensibilis deducuntur in esse per generationem, Quo, 9.q.5.ar.11.
Anima vegetabilis & sensibilis non sunt formæ subsistentes. ibi.
Anima vegetabilis & sensibilis non sunt substantiæ viuentes. ibid.
Animæ vegetabilis & sensibilis sunt principia viuendi & essendi. ibi.
Anima Christi nõ potest cognoscere omnia quæ Deus facere potest, ideo non cognoscit infinite, Quo.3.q.2.ar.3.
Anima separata à corpore hominis non dicitur homo nisi æquiuocè, Quo.3.q.2.ar.4.
Anima separata a corpore patitur ab igne corporeo, Quodlib.20, quæstio, 6.ar.13.
Animæ sensitiuæ non conuenit per se esse nec operari: nec fieri. Quodlib 9.q.5.ar.11.
Animæ quæ æquali pœna retinentur in purgatorio, vna citius liberari potest quàm alia, Quo.20.q.7.ar.14.
Animæ substantia est incorruptibilis, Quo.11.q.5.ar.5.
Anima dupliciter considerari potest, ibi.
Anima est principium diuersorum actuum. ibi.
Anima rationalis est incorruptibilis, Quo.10.q.3.ar.6.
Anima rationalis per se suam habet operationem, quam exercet nullo organo corporeo mediante, ibid.
Anima aliquo indiget corporali dupliciter. ibi.
Aqua in sacra scriptura dicitur expressè esse supra cœlum, Quo.4.q.1.ar.3.
Aquas esse super cœlos qualiter sit intelligendum, ibi.
Arcus nubium multipliciter accipitur. Quo.3.q.14.ar.30.
Arcus quomodo significat Christum, ibi.
Auditores diuersorum magistrorum tenentium diuersas opiniones, excusantur à peccato, si de his quæ non pertinent ad fidem, & bonos mores, sequuntur opiniones magistrorum suorum. Quo.3.q.4.ar.10.

B

Baptismus triplex, scilicet sanguinis, flaminis, & fluminis. Quodlib.6. q.3.ar.4.
Baptismus est sacramẽtum necessarium simpliciter, & puer in dersero natus, non potest absque baptismo saluari. Quo.6.q.3.ar.4.

Baptismo gemo heneratur ad vitam spiritualem, & fit membrum Christi & incorporatur ei. Quo.6.q.3.ar.4.
Beatitudo sanctorum in operatione consistit & non in habitu. Quo.8.q.9. artic.20.
Beatitudo ad animæ potentiam dupliciter comparatur. ibi.
Beatitudo est vltimus finis hominis & summum bonum ipsius. ibi.
Beatitudo substantialiter consistit in actu intellectus. ibid.
Beati per prius tenãtur in Christi humanitatem, quàm eius diuinitatem, Quo.8.q.9.ar.21.
Beatus prius ipse Deus est quem attendunt. ibi.
Benedictio quando sit laudabilis. Quo.4.q.12.ar.23.
Bonitas diuina est finis omnium. Quo.12.q.6.ar.8.
Bonus qui altero dupliciter dicitur. Quo.8.q.4.ar.6.
Bonus simpliciter est semper eligendus. ibi.
Bona ecclesiastica quomodo dispensanda sunt. Quo.6.q.7.ar.12.

C

Charitas dupliter cognoscitur. Quo.8.q.2.ar.4.
Intellectus rerum qualitates comprehendit. Quo.8.q.2.ar.4.
Charitatis actus per charitatem habetur. Quo.8.q.2.ar.4.
Charitatem quis nonit se habere per charitatem. ibi.
Charitas est in non habente charitatem secundum esse intelligibile, licet non secundum esse naturæ. ibi.
Charitas secundum essentiam augetur, Quo.9.q.6.ar.13.
Charitas virtus non tollitur per essentiam suam. ibi.
Cathecumenus adultus si habet baptismum in voto, consequitur effectum baptisi in casu. Quo.4.q.7.ar.10.
Cathecumenus dicitur Christianus per fidem & non per baptismum. Quo. 12.q.12.ar.20.
Cathedra dupliciter considerartur Quo.3.q.4.ar.9.
Cœlum Empyreum habere influentiam in reliqua corpora tenetur. Quo. 6.q.11.ar.19.
Cœlum secundum quosdam animatum, non secundum omnes. Quo.12.q. 6.artic.9.
Cœlum non fuit ab æterno. Quo.12.q.6.ar.8.
In cœlo sunt principaliter duo motus. Quo.6.q.11.ar.19.
Christus fuit verus homo non autem purus homo. Quo.3.q.2.ar.4.
Christus verè comedit post resurrectionem. Quo.3.q.2.ar.5.
Christus poterat se ostendere esse legislatorem, non faciendo visibilia miracula. Quo.2.q.4.ar.6.
Christi oculus post mortem fuit æqtiuocè occulus sicut mortuus, & eadem ratio de aliis partibus corporis Christi. Quo.3.q.2.ar.4.
Christus. In Christo est tantum esse. Quo.9.q.2.ar.3
Christus. In Christo vnum est suppositum & vna hypostasis sicut & vna persona. Quo.9.q.2.ar.3.
Christus. In Christo sunt plura indiuidua, non tamen ipse est plura indiuidua. ibid.
Concupiscentia non potest vitari, sic vt nullus concupiscentiæ motus surgat. Quo.4.q.11 ar.21.
Confiteri statim peccatum laudabile est nõ necessarium, nisi in casu. Quo. 1.q.6.ar.11.
Confiteri semel in anno omnes fideles tenentur & ad susceptionem sacramenti ibid.
Confessio sacramentalis quibus & quando est necessaria. Quo.1.q.6.ar.10.
Confessor nullo modo confessionem reuelare debet nec verbo nec signo, nec nutu. Quo.1.q.7.ar.13.
Confessor non debet iniungere sacerdoti, qui dimisit diuinum officium quòd horas eadem repetat. Quo.3.q.13.ar.29.
Confirmatio conferitur in fronte, Quo.11.q.7.ar.7.
Confirmationis minister solus est episcopus. ibi.
Confirmatio in casu conferri potest per simplicem sacerdotem. ibid.
Confirmatio est causa gratiæ spiritualis. ibi.
Confirmatio est sacramentum perfectionis. ibid.
Confirmatio non est sacramentum tantæ necessitatis sicut baptismus. ibid.
Conscientia hominis errare potest. Quo.3.q.12.ar.26.
Conscientia est quodammodo dictamẽ rationis: est enim applicatio scientiæ ad actum. Quo.3.q.12.ar.26.
Conscientia errans errore voluntario, vel directè per negligentiam peccat. Quo.3.q.12.ar.27.
Conscientia errans errore innoluntario proueniente ex ignorantia alicuius circunstantiæ absque omni negligentia excusat. ibid.
Consilium quid. Quo.5.q.10.ar.19.
Consilia sunt quasi quædam instrumenta per quæ facilius ad perfectionem peruenitur. Quo.4.q.12.ar.24.
Consilia ordinantur ad præcepta. Quo.4.q.12.ar.24.
Consilia simpliciter ordine naturæ sunt priora præceptis. Quo. 5.quæstio. 10.ar.19.
Consilia cadunt sub præcepto secundum animi præparationem, Quo.6.q. 7.artic.12.
Consilia aliquando parant viam ad præcepta. Quo.4.q.12.ar.23.
Consilia ordinantur sicut ad finem ad præcepta prout sunt interiorum actus virtutum. Quo.4.q.12.ar.24.
Consilorum obseruantia, est difficilior quàm obseruatio præceptorum quantum ad exteriores actus. Quo.4.ibid.
Conuersio an peccato actuali an prius sit quàm auersio. Quo.6.q.9.ar.3.
Corpus gloriosum nõ potest naturaliter esse cum alio corpore in eodem dem loco. Quo.1.q.10.ar.21.
Corpus gloriosum potest esse cum alio corpore in eodem loco, virtute Dei. Quo.1.q.10.ar.22.
Corpus vnum esse loaliter in duob. locis, implicat contradictionem. ibi.

D

Damnati non refrigerabuntur varietate pœnarum. Quo.8.q.8.
Damnati in inferno gaudent de pœnis inimicorum suorum & tristantur qui diuina iustitia implentur. Quo.3.q.10.24
Damnati perfectam habent inuidiam. Quo.8.q.6.ar.18.
Damnati vellent omnes pari malum.
Damnati vellent in casu propinquos saluari. ibi.
Damnatorum corpora si resurgent sine deformitatibus nescitur, Quo. 7.q. 5.art.12.
Damnatio propter peccatum primi parentis: & nemo ab illa liberatur nisi per Christum. Quo.6.q.3.ar.4.
Decimæ debent dari ministris & omnes tenentur ad decimas iure positiuo. Quo.2.q.4.ar.8.
Decimas non soluens vbi non est consuetudo non peccat, si est paratus soluere ad mandatum Ecclesiæ. Consuetudo enim non præiudicat ecclesiæ. Quo.2.q.4.ar.8.
Decimas omnes tenentur soluere: etiam pauper tenetur decimas soluere diuiti sacerdoti, Quo.6.q.5.ar.10.
Defectus alicuius potest esse dupliciter. Quo.4.q.3.
Deformitas in corpore potest esse duobus modis, Quo.7.q.5.ar.12.
Determinatio duplex est. Quo.7.q.3.ar.6.
Deus præcipit prædicari verbum domini, sed ordinatè, Quo.12. q.19.ar.30.
Deus potest corruptum reparare, id est, reintegrare mentem per gratiam & consolidare corpus per miraculum, sed non potest facere, non fuisse cognitam à viro. Quo.5.q.1.ar.3.
Deus est impeccabilis nec peccare potest nec velle. Quo.5.q.1.ar.3.
Deus non potest facere quod materia sit sine forma, non ex potentiæ defectu, sed quia repugnat rationi entis, Quo.3.q.1.ar.1.
Deus non potest facere vnum corpus simul esse localiter in duobus locis, non ex defectu potentiæ, sed quia implicat contradictionem, Quo.3.q. 2.art.1.
Deus non solum est in his quæ sunt, sed & quæ fuerunt & erunt. Quo. 11. q.1.ar.1.
Deus alio modo vbique est quò & aliæ res. ibid.
Deus est vbique tanquam in quolibet & in toto. ibid.
Deus est & operatur in singulis rebus per virtutem suam. ibid.
Deus secundum potentiam potuit facere mundum in infinitum antequam fecerit, Quo.5.q.1.ar.1.
Dei essentiam nemo potest comprehendere. Quo.1.q.1.ar.1.
Deus potest aliquid facere de potestate absoluta, etiam redigere vniuersam creaturam in nihilum. Quo.4.q.3.ar.4.
Deus vnum tantũm habet esse. Quo.12.q.1.ar.1.
Deus non potest facere contradictoria simul esse. Quo.12.q.2.ar.1.
Deus est omnibus modis infinitus, ibid.
Deus agit per suum intellectum & per verbum quod est omnium formatiuum. ibid.
Dei opus non est informe. ibid.
Deus potest id quod in nihilum redactum est idem numero reparare. Quo. 4.q.3.ar.5.
Deus omnia potest reparare, & sine motu, quia in eius potestate est quòd producat effectus sine causis mediis. Quo.4.q.3.ar.5.
Deus dicitur bonus essentialiter, creaturæ autem dicuntur bonæ per participationem. Quo.1.q.2.ar.7.
Deus est formaliter Deus per suam essentiam. Quo.6.q.1.ar.1.
Deus potest facere in infinitum in actu, Quo.9.q.1.ar.1.
Deus, non est ens falsitatis, Quo.2.q.4.ar.6.
Deus infinita est virtus, Quo.11.q.1.ar.1.
In Deo non inueniter aliquod accidens, Quo.2.q.2.ar.4.
Diabolum inhabitare hominem potest intelligi dupliciter, Quo.3.q.3.ar.8
Differentia inter liberalitatem & simoniam, Quo.5.q.11.ar.23.
Differentia inter episcopos, plebanos & archidiaconos, Quo.3.q.6.art.17.
Diffinitio in rebus naturalib. non solum significat formam, sed etiam materiam. Quo.2.q.2.ar.4.
Disputatio ad duplicem finem ordinatur, Quo.4.q.9.ar.18.
Disputatio est ordinatio ad remouendum dubitationem, & idèo aliquando vtendum est rationibus aliquando auctorib. Quo.4.q.9.ar.18.
Diffinctio per formam in reb. natur. dib. fit dupliciter. Quo.4.q.4.art.7.
Diues peccat non dando eleemolynam de superfluo, habens pauperem, quem signa extrema necessitatis habere scit. Quo.8.q.6.ar.11.
Diues non tenetur omnibus pauperibus eleemosynam dare. ibid.
Diues ille dicens se præcepta obseruasse mentitus est, Quo.4.q.12.ar.14.
Diuina essentia est simpliciter infinita. Quo.3.q.2.ar.3.
Diuina essentia in patria immediatè ab intellectu glorificato videbitur. Quo.7.q.1.ar.1.
Docere sacram doctrinam simpliciter melius est & magis meritorium, quàm impendere particularem curam, nisi in casu necessitatis. Quo.1.q. 7.art.14.
Dupliciter aliquid accipitur vt accidens præter rationem rei. Quo.2.qu.2. artic.4.

B

Ecclesia eadem quæ nunc & quæ apostolorum tempore, Quo.12. quæst. 13.art.21.
Ecclesia primitiua quomodo aurum non habebat. ibid.
Ecclesiæ primitiuæ alius status, sed tamen eadem. ibid.
Ecclesia in his quæ ad matrimonium pertinent tripliciter se habet. Quod. 5.artic.15.
Eleemosyna quid & quotuplex sit, & quando cadat sub præcepto. Quod.8. q.26.arc.13.
Eleemosyna non potest fieri ex rapinis. Quo.12.q.18.ar.31.
Eleemosyna in casu ex malè acquisitis fieri potest. Quo. ibid.
Enunciabile idem potest quandoque esse rerum: quandoque falsum. Quo. 4.q.9.ar.17.
Episcopatum recusare an sit melius quàm consentire. Quo.5.q.11.art.22.
Episcopatum appetere dupliciter contingit. ibid.
Episcopatum bonum desiderare quomodo intelligitur. ibid.
Episcopatum appetere aliquando bonum, aliquando malum est. ibid.
Episcopus non peccat si zelo charitatis dat beneficium bono, & prætermittit meliorem. Quo.6.q.5.ar.9.
Esse substantiale res est non accidens. Quo.12.q.5.ar.6.
Esse est proprius effectus Dei. ibid.
Esse & essentia in solo Deo idem sunt. ibid.
Esse dupliciter consideratur. Quo.9.q.2.ar.5.

Esse dupliciter alicui tribuitur.ibi.
Esse specificatum est per viuere,ibid.
Esse est id in quo fundatur vnitas suppositi,ibid.
Essentia diuina non est quid determinatum ratione limitationis,sed ratione distinctionis.Quo.7.q.1.ar.1.
Aeternitas latinè & æuum græce idem est,Quo.5.q.4.ar.7.
Aeuum secundum quosdam habet prius & posterius,Quo.10.q.2.ar.4.
Aeuo aliquid tribuitur dupliciter,ibid.
Excommunicatus separatur a communione fidelium, non autem hominum nisi per accidens,Quo.11.q.8.ar.9.
Cum excommunicato communicare directè est peccatum mortale, ibidem.
Excommunicati quando sunt vitandi, & quando cum illis participare nō debemus,Quo.4.q.8.ar.14.
Exempla Christi pertinent ad perfectum obiectum præceptorum, Quo.1.q.12.ar.24.

F

Fama nō est homini necessaria propter seipsum sed propter proximum Quo.10.q.6.ar.13.
Famæ contemptus aliquando laudabilis,aliquando vitiosus,Quod.10.q.6.ar.15.
Famam appetere propter proximum charitatis est, Quodlib.10. quæstion.6.art.3.
Famam contemnere ratione suæ humilitatis est,ibi.
Festum conceptionis diuæ Virginis celebratur in ecclesia, sed ratione sanctificationis,Quo.6.q.5.ar.7.
Filius in diuinis quomodo habeat vnam tantum filionem & non duas filiationes,Quo.1.q.2.ar.2.
Filius illegitimus damnum incurrere dicitur duobus modis, vnum: quia non admittitur ad actus legitimos, aliud quia non succedit in hæreditate paterna,ibid.
Filius illegitimus quomodo potest legitimari,ibi.ar.3.
Filius qualiter à patre distinguitur & qualiter à spiritu sancto,Quodlib.4.q.4.art.7.
Filij & alij domestici tenentur obedire patrifamilias in his quæ pertinent ad dispensationem domus,Quo.2.q.5.ar.9.
Forma missionis dupliciter intelligi potest,Quo.10.q.1.art.3.
Fruitio in passione in aliquo modo perueniebat ad essentiam animæ Christi,& non aliquo modo,Quo.7.q.2.ar.5.
Fruitio licet vno modo non peruenerit in passione ad essentiam animæ Christi,non sequitur quòd fruitio fuerit imperfecta in Christo, ibidem.

G

Generatio alterna filij Dei declaratur,Quo.1.q.2.ar.2.
Gloria sanctorum videri dupliciter contingit, Quolibet,8,quæstion.6.artic.17.
Gloria non poterit videri à damnatis post diem iudicij quocunque modo consideretur,ibid.
Gloriæ sanctorum damnati erunt memores,ibid.
Gratia quomodo causatur a Deo in anima,Quo.4.q.6.ar.9.
Gratia quandiu durat in anima operatur causans eam,non tamen ita quod faciat semper nouam gratiam,Quo.4.q.6.ar.9.

H

Habitus scientiæ acquisitæ remanent post hanc vitam, Quodlibet.12.q.9.art.13.
Habitus scientiarum acquisitarum destruentur quo ad aliquid post hanc vitam,ibid.
Hæreticis non est communicandum,Quo.10.q.7.ar.15.
Hæreticos excommunicari interdum non est peccatum,ibid.
Hæreticis non est mors infligenda in casu,ibi.
Hæretici qui ad Ecclesiam redeunt concedendus est introitus,ibi.
Hæretici ad Ecclesiam redeuntes possunt interdum ad dignitates recipi ecclesiasticas,ibi.
Homicidium nunquam est licitum,licet hominem occidere licitum interdum sit,Quo.8.q.6.ar.15.
Homo & humanitas differunt per modum totius, & per modum partis, Quo.9.q.2.ar.2.
Homo resurget idem numero,Quo.11.q.6.ar.6.
Hominis principia essentialia corpus sunt & anima.ibid.
Homo resuscitatus naturam mortalem ex se habebit,ibi.
Homo potuit peccare etiam si in prima tentatione non peccasset, & filij eius poterant peccare etiam si pater non peccasset, Quodlibet.5, quæst.5.arti.8.
Homo potuit peccare etiam si in prima tentatione non peccasset: filij eius poterat peccare etiam si pater non peccasset.Quodlibet.5. quæstione 5. articū.8.
Homo potest requirere vt aliquis statum suum habeat post mortem, Quo.3.q.9.ar.22.
Homo per liberum arbitrium quomodo non posset adimplere legem & vitam æternam mereri sine auxilio Dei.Quo.1.q.5.ar.7.
Homo assimilatur maiori mundo,Quo.4.q.2.ar.3.
Hominis compositio,Quo.2.q.2.ar.3.
Honor duplex,Quo.10.q.6.ar.12.
Honor qui virtuti debetur nulla potest emi pecunia,ibi.
Honor dupliciter alicui exhiberi potest.ibid.

I

Idea pluraliter dicitur in diuinis, & non singulariter, quia hoc nomen est impositum ad significandum respectum ad creaturam, Quodlibet.4.q.1.arti.
Idea,exemplar vel principium cognitionis dicitur.ibid.
Idea,exemplar & ratio dicitur reip.productionis & cognitionis.ibi.
Idea in Deo est sicut quod intelligitur, ideo diuinæ simplicitati quod multa intelligat non repugnat.ibi.
Ideæ per prius naturam & speciem quam indiuidua.Quodlibet. 8.quæst.1.arti.2.
Ieiunando nimis vel vigilando homo potest peccare, Quodlibet.5.quæst.9.arti.18.
Ignis corporeus agit in animam separatam non virtute propria, sed inquātum est instrumentum diuinæ iustitiæ.Quo.2.q.7.ar.13.
Ignorantia non semper excusat à toto sed à tanto. Quodlibet 1.quæstion.9.artic.19.
Immensitas non excludit pluralitatem nisi secundum quòd tollit determinationem,Quo.7.q.3.ar.6.
Impedimentum boni operis directè virtuti contrariatur, Quodlibet.3.q.5.artic.1.
Indúcere aliquem ad iurandum quod religionem non intret,graue est peccatum,Quo.3.q.5.ar.14.
Indulgentiam qui recipere vult requiritur vt sit in statu charitatis. Quo.2,q.8.ar.16.
Infinitum duplex & vtrunque definitur.Quo.9.q.1.ar.1.
Infinitum per se repugnat ei,quod est in actu.ibi.
Infinitum per accidens inuenitur in potentia.ibi.
Infinitum in actu potest facere Deus.ibi.
Infinitum potest dici,& secundum formam,& secundum meteriam. Quo,3.q.2.ar.3.
Intellectus quare non potest plura simul intelligere per diuersas species, Quo.7.q.7.ar.2.
Intellectus agens facit phansmata intelligibilia.Quodlibet.8. quæstion.2, articul.3.
Intellectus noster non potest plura simul actu intelligere,nisi quę per vnā speciem cognoscit.Quo.7.q.1.ar.2.
Iudicium est futurum in terra & in cœlo.Quo.7.q.1.ar.2.
Iudicium nedum electorum sed & reproborum erit.ibid.
Iudicium ordinatur ad retributionem præmiorum.ibi.
Iudicium est duplex sicut & & præmium.ibi.
Iudicium competit Christo respectu humanitatis.ibi.
Iudicium fiet in valle Iosaphat.ibid.
Iudicium aliud est quod Christo competit ratione diuinitatis.ibi.
Iudicium est duplex.Quo.12.q.22.ar.37.
Iuramentum in casu seruari non debet,Quo.12.q.14.ar.23.
Iuramentum obligans debet habere iudicium, iustitiam & veritatem. ibidem.
Iuramentum illicitum non tenetur homo obseruare,nec obligationem illicitam.Quo.5.q.13.ar.27.
Iuramenti obligatio tripliciter potest se habere. Quodlibet. 5. quæstione. 13.art.27.
Iustitiæ actus est vnicuique reddere quod sibi debetur, Quodli.5,quæstio.9.arti.7.
Iustitiæ medium quomodo accipitur,Quo.6.q.5.ar.10.
Iuuenes inducere ad religionem voto vel iuramento licet nisi in casu.Qu.3.q.5.ar.11.
Iuuenes habentes legitimam ætatem, possunt se voto vel iuramento obligare,ibid.

L

Labor manuum studio contrariatur. Quodlibet. 7. quæstione 7. articulo.18.
Labor Apostoli fuit supererogationis.ibi.
Labor manuum prædicatoribus contrarius.ibi.
Labor manuum in casu obligat omnes.ibi.
Labor manuum interdum in præcepto.ibid.
Labor manuum non obligat omnes,Quo.7.q.7.ar.17.
Labor manuum magis religiosos quam seculares obligat.ibid.
Labor manuum non obligat eos qui spiritualibus vacant operibus, Quo.7.q.7.ar.18.
Laus aliquorum in scripturis dupliciter.Quo.8.q.6.ar.15.
Lineas duas naturales esse infra duo puncta impossibile naturaliter, non autem miraculosè.Quo.1,q.10.ar.22.
Luciferum non fuisse supremum angelorum dicitur ab aliquibus, Quo.5.q.4.arti,7.
Lumen gloriæ ad quid sit necessarium.Quo.7.q.2.ar.1.

M

Magicæ scientiæ vsus est prohibitus,Quo.4.q.9.ar.16.
Malum aliquando voluntarium,aliquando non.Quodlib,5.quęstio.5.arti.10.
Malum seu peccatum minimè committit homo cum à propria excusatur conscientia.ibi.
Malum non opponitur diuinæ essentiæ,bene quidem effectu diuinæ essentiæ.Quo.11.q.2.ar.2.
Malum nullam habet similitudinem in Deo.ibi.
Malum est propter intentionem & voluntatem. Quodlib. 8. quæstione.6. artic.16.
Martyrium non cadit sub præcepto,sed habere animum paratum ad martyrium in casu cadit sub præcepto.Quo.4.q.10.ar.20.
Martyrio aliquis absque perfecta charitate potest se offerre, sed nō sic prōpte & delectabiliter.Quo.4.q.10.ar.19.
Matrimonium non potest esse inter Christianum & Iudæam ab eo baptizatam.Quo.6.q.3.ar.
Matrimonium est quasi quoddam pactum: per matrimonium vnus tradit potestatem sui corporis,alteri.Quo.11.q.9.ar.10.
Matrimonij impedimentum.ibid.
Matrimonium impeditur per maleficia.ibid.

Matrimonium

Matrimonium impeditur per diabolum, quia diabolus est fortior matrimonio.ibid.
Matrimonium impeditur frigiditate.ibi.
Matrimonium impeditur maleficio.ibid.
Matrimonium contractum soluit frigiditas & impedit contrahendū.Quo.11.q.8.ar.10.
Matrimonij causa est consensus per verba de præsenti.Quodlibet.5.quæst.8.artic.5.
Melius est fecisse quàm incepisse bonum, redire de cruce quàm ire ad crucem.Quo.5.q.7.ar.14.
Mendacium quomodocunque fit vel verbo, vel facto, vel scripto, semper est peccatum.Quo.6.q.9.ar.17.
Mendacij peccatum principaliter consistit in intentione fallendi. Quo. 6. q.9.arti.17.
Ministri Dei tenentur prouideri in necessariis iure diuino.Quo.2.q.4.ar.8.
Ministri Dei debent habent habere decimas.Quo.2.q.4.ar.8.
Miracula non semper fiunt ad demonstrandum gratiam eius per quam miracula fiunt.Quo.2.q.4.ar.6.
Mortuus quod eleemosynæ quas mandauit dari retardantur, quantum ad meritum nullum detrimentum patitur, bene autem ad effectum eleemosynæ.Quo.6.q.8.ar.13.
Mundum esse ęternum demonstrari non potest,neque rationes Aristotelis hoc demonstrant.Quo.3.q.14.ar.31.
Mutuo accipienti vt redimat se à latronibus debet restituere. Quodlib. 5. q.9.art.17.

N

Natura multipliciter dicitur,tamen reducitur ad vnum modum. Quo. 2.q.2.ar.4.
Natura secundum Boetium.ibid.
Natura ex determinato principio terminatur ad vnum & ex determinata materia aliquid producitur in determinata specie.ibid.
Naturæ ordo duplex est.Quo.5.q.10.ar.19.
Necessitas quæ non opponitur libertati. Quodlibet 4. quæstione 11. articulo 25.
In necessitate omnia communia quomodo intelligitur. Quodlibet 5.q.9. articulo 17.
Necessarium dupliciter.Quo.4.q.12.ar.24.
Notitia quatuor modis accipi potest.Quo.7.q.1.ar.7.
Notitia secundum quandam considerationem non est in omnibus sicut in subiecto.ibid.

O

Obedire prælato aliquando est magis meritorum, quàm aliquid facere ad dictum fratris,aliquando non. Quodlibet.6. quæstione 6.articulo 11.
Obedientia perfecta est simpliciter in omnibus quæ non sunt contra Deū & regulam.Quo.1.q.8.ar.15.
Obedientia non iubet malum aliquod perpetrare nec aliqua bona amittere.ibidem.
Obedientia prælato debita se extendit ad illa ad quæ se extendit vis prælationis.Quo.2.q.5.ar.9.
Occasio duplex est.Quo.4.q.12.ar.23.
Operatio intellectus duplex.Quo.5.q.5.ar.9.
Opiniones de qualitate reproborum in resurrectione.Quod.7.q.5.art.12.
Opiniones circa compositionem Angelorum.Quo.7.q.3.ar.7.
Oratio pro alio facta interdum maioris meriti.Quo.8.q.5.ar.8.
Orationis vna conditio vt quis pro se oret.Quo.8.q.5.ar.8.
Orationis valor est duplex.Quo.8.q.5.ar.8.

P

Papa habet potestatem dispensandi super omnia quæ pertinent ad iurá positiua,non autem ad diuina.Quo.4.q.8.ar.3.
Papa potest dispensare in bigamia.ibid.
Papa est super omnes.Quo.12.q.18.ar.3.
Papæ est determinare de his quæ spectant ad fidem'Quo.9.q.7.ar.16.
Papa etiam nequam prophetare potest.Ibid.
Papæ iudicium in sanctorum canonizatione non erat.Ibid.
Papa potest canonizare sanctos.Ibid.
Passio Christi fuit necessaria.Quo.2.q.1.ar.2.
Passio vna minima Christi suffecisset pro omni peccato,Ibid.
Passio Christi fuit quasi pretium per quod liberati sumus à seruitate Diaboli,peccati & pœnæ.Ibid.
Passio Christi fuit exemplum virtutis & sacramentum salutis.Ibid.
Pater debet filio non solum educationem sed etiam disciplinam.Quo.2,q.5.artic.9.
Pater eodem verbo dicit se & creaturam, quia quicquid patet scit totum vnico suo verbo.dicit.Quo.4.q.4.ar.6.
Pater in generatione animalium semper est agens, materia vero à matre ministrata est sicut patiens.Quo.5.q.5.ar.8.
Peccare in spiritum sanctum quomodo est irremissibile.Quodlibet. 2. q.8. artic.15.
Peccatum in spiritum quid.Quo.22.q.8.ar.15.
Peccatum dupliciter esse cultum.Quo.4.q.8.ar.12.
Peccatum verè occultum, subditus scienti non tenetur obedire prælato præcipienti ręuelare.Quo.4.q.8.ar.12.
Peccatum plenius non remittitur nisi per absolutionem sacerdotis, aliquando per votum virtute clauium.Quo.4.q.7.ar.10.
Peccatum mortale consistit in auersione à Deo.Quo.4.q.11.ar.22.
Peccatum originale abolitur per gratiam Christi,in baptismo,remanet tamen quantum ad corruptionem fomitis in carne.Quodlibet.6.quæstio.9.artic.15.
Peccatum originale traducitur per traductionem seminis.Quod.12.quæst.21.artic.24.
Peccatum originale non attingit personam.ibi.
Peccatum ex parte actus est aliqua natura.Quo.1.q.9.artic.17.
Peccati morbus per contritionem extinguitur.Quo.1.q.6.ar.11.
Peccato veniali non debetur pœna per se,sed per accidens. Quod.2.quæst.7.artic.14.
Peccata quæ sunt contra præcepta primæ tabulæ secundum suum genus sunt grauissima in genere peccatorum & grauiora peccatis quæ sunt cōtra præcepta secundæ.Quo.5.q.10.ar.20.
Peccator & debitor alicuius satisfactionis dupliciter.Quo.3.q.13.ar.28.
Perfectio & status perfectionis quomodo differunt.Quo.3.q.6.ar.17.
Perfectionis maioris est conseruare puritatem inter pericula quàm extrà Quo.3.q.6.ar.17.
Ad perfectionem virginitatis tria requiruntur.Quo.6.q.10.ar.18.
Perfectus dicitur aliquis dupliciter.Quo.1.q.7.ar.14.
Perfectos viros in iniuriis personalibus decet omnia sufferre: non autem debent sufferre Dei iniurias nec vsque ad auditum.Quodli.5.quæstione 13.artic.26.
Perfectus aliquis quomodo dicitur.Quo.3.q.6.ar.17.
Perfecti viri dupliciter impugnari possunt.Quo.5.q.13.ar.26.
Periurium est grauius peccatum quàm homicidium.Quo.1.q.9.ar.18.
Petrus peccauit mortaliter negando Christum.Quo.9.q.7.ar.14.
Petrus negando Christum negauit fidem.ibi.
Petrus negando Christum commisit mendacium,periurium,blasphemiam & perseuerantiam in peccato.Quo.9.q.7.ar.14.
Pœna potest totaliter dimitti.Quo.2.q.9.ar.16.
Pontifex habet potestatem dispensandi thesaurum ecclesiæ. Quodlibet.2.q.8.artic.16.
Potentia sensitiua dupliciter reducitur in actum,per similitudinem sensibilium.Quo.7.q.1.ar.2.
Potentia sensitiua solum in generali plura sentire dicitur.Quodlib.7.quæ.1.artic.2.
Præceptum quid.Quo.5.q.10.art.19.
Præceptum affirmatiuum obligat loco & tempore.quo.10.q.5.ar.9.
Præceptum in casu contrariatur consilio,ibi.
Præceptum non obligat eum qui sine peccato mortali in seculo viuere nō potest.ibid.
Præceptum legis naturæ duplex,quo.7.q.7.ar.17.
Præceptum importat rationem debiti: debitum est duplex quodli.5.q.10. artic.19.
Præcepta sunt priora consiliis naturaliter ordine perfectionis. quod.5.q.10.art.19.
Præcepta legis sunt ductiua ad perfectam virtutem.quo.2.q.5.art.10.
Prædestinatio est certa & infallibilis.quo.11.q.3.ar.3.
Prædestinatio non ponit necessitatem ibid.
Prædestinatio præscientiam & dilectionem Dei præsupponit.ibi.
Prædestinatio habet duas causas.ibid.
Prædestinationis causa alia necessaria,alia contingens.ibi.
Prædestinationis liberum arbitrium est causa.ibi.
Prædestinatio ex tribus certitudinem habet.quodl.12.q.3.ar.3.
Prædestinationis effectus contingens.ibi.
Prædicator vel doctor qui semper propter humanam gloriam docuit,vel prædicauit per pœnitentiam non recuperat aureolam.quod.5.quęst.12. artic.24.
Prædicator qui falso vel confusè prædicauit vel docuit,tenetur suam doctrinam reuocare vel declarare.quo.5.q.12.art.25.
Prędicatori aliquando licet habere oculum ad temporalia,aliquando nō. quo.2.q.6.ar.12.
Prædicatores non possunt prædicare & Dei verbum annunciare propria autoritate.quo.12.q.12 ar.29.
Prælatus qui dat beneficium ecclesiasticum alicui suo consanguineo, vel amico sine recompensatione non habet intentionem simoniacam. quo.5.q.11.ar.23.
Prælatus Ecclesiæ aliquando potest committere curam Ecclesiæ suo consanguineo si idoneus est.quo.4.q.8.ar.15.
Prælatus non potest subditum suum ab administratione romouere propter aliquid quod ab eo in confessione audiuit.quo.5.q.7.ar.13.
Prælatus ratione sui interdum non est honorandus, bene quidem semper respectu muneris.quo.8.q.4.ar.7.
Prælationem appetere peccatum est.quo.2.q.6.ar.9.
Præsciti possunt demereri.quo.5.q.1.ar.2.
Primus motus semper est peccatum veniale, & si sequitur iudicium rationis poterit esse peccatum mortale.quo.4.q.11.ar.21.
Primum in intentione vltimum est in executione.Quo.8.q.1.ar.2.
Primi motus infidelium non sunt peccata mortalia.quo.4.q.11.ar.22.
Pueri non exercitati in præceptis sunt recipiendi an ingressum religionis obligandi aliquando voto vel iuramento vel beneficiis alliciendi.quo.4.q.12.ar.23.
Pueri Iudæorum ac aliorum infidelium non habentes vsum rationis non baptizandi inuitis parentibus.quo.2.q.4.ar.7.

Q

Quantitas sensibilis potest esse per miraculum etiam absque subiecto. Quod.q.4.ar.10.
Quomodo intelligantur verba, non sunt facienda mala vt eueniant bona.quo.3.q.5.art.11.

R

Rachelis amplexus quid significat.quo.4.q.12.ar.23.
Relationes in diuinis quæ.quo.1.q.2.ar.2.
Religio per arborem sicomorum intelligitur.quo.4.q.12.ar.23.
Religionis status est schola pœnitentiæ.ibi.
Religiosus sine licentia sui superioris non potest claustrum exire ad subueniendum parentib. si est extra claustrū, potest remanere & ministrare pa

re pa

re parentibus, si per alium subuenire non potest. Quo.3.q.6.ar.16.
Religiosus non tenetur reuelare peccatum fratris & sui prælati, nisi in casu. Quo.1.q.8.ar.16.
Religiosus non tenetur obedire prælato suo contra Deum aut regulam. Quo.10.q.5.art.16.
Religiosus in quibus suo teneatur obedire prælato. ibid.
Religiosus supponitur prælato suo per votum obedientiæ quantum ad generalem dispositionem vitæ suæ. ibi.
Religiosus comedendo carnes non peccat nisi in casu. Quo.1.q.9.ar.20.
Religiosi & Episcopi sine differentia sunt in statu perfectionis, Quodlib.3.q.6.artic.17.
Religiosi si commissionem, vel dispensationem habent, possunt meritoriè eleemosynam facere. Quo.3.6.ar.15.
Religiosi sunt maioris perfectionis quàm presbyteri parochiales. Quo.3.q.6.arti.17.
Res vna numero non potest esse in rebus materialibus simul plura in actu, sed plura in potentia sicut idem aër est simul aqua & ignis. Quodlib.7.q.1.art.1.

S

Sacerdos eucharistiam peccatori dicenti se confessum esse & absolutum denegare non debet, nisi quem nouit excommunicatum. Quo.5.q.6.art.12.
Sacerdos degradatus consecrare & baptizare potest. Quo.12.q.11.ar.7.
Sacerdos curam animarum non habens absoluere non potest. ibid.
Sacerdos nunquam debet confessionem reuelare Quodlibet. 12. quæst. 11. articul.18.
Sacerdos reuelans confessionem esset sacrilegus. ibi.
Sacerdos nullo pacto debet communicare, sciens vnum esse peccatorem obstinatum cum vna hostia non consecrata. Quo.5.q.6.ar.12.
Sacerdos non debet denegare sacramentum peccatori, qui se præsentat. ibidem.
Sacramenta aliquando agunt secundum quod sunt in voto, sed plenius quando actu exhiberentur. Quo.4.q.7.ar.10.
Sacramenta virtutem habent sanctificandi. Quo.12.q.10.ar.16.
Sacramenta duplicem habent virtutem. ibi.
Sacramenta vim habent operandi effectum in animam. ibi.
Sacramenta veteris legis per fidem credentium in Christum venturum iustificabunt. ibid.
Sacramenta dupliciter operantur. Quo.4.q.7.ar.10.
Salomon & Iosias à pueritia ad regnum sunt assumpti. Quo.5.q.11.ar.21.
Sanctus Matthæus statim vocatus est ad statum perfectionis non autem ad apostolatum. Quo.5.q.11.ar.21.
Sancti in patria vident diuinam essentiam. Quo.10.q.8.ar.17.
Sancti ex hoc beati sunt quia vident Deum per essentiam. ibid.
Sancti vident diuinam essentiam attingendo, & non comprehendendo. ibidem.
A Sanctis omnia quæ dicta sunt à diuino dicta spiritu. Quo.12.q.17.art.28.
Sanguis Christi totus in passione eius effusus resurrexit cum eo, qui autem habetur in quibusdam Ecclesiis fluxit ex quadam imagine. Quo.5.q.3.art.5.
Satisfactio voluntaria est sacramentalis. Quo.3.q.13.ar.28.
Scientia Dei est factiua & cognoscitiua omnium bonorum, malorum verò cognoscitiua non causatiua. Quo.5.q.1.ar.2.
Scientiam vel notitiam quarumque rerum siue bonarum siue malarum appetere est bonum in genere, sed tamen secundum diuersas circunstantias additas potest esse bonum vel malum. Quo.4.q.9.ar.15.
Scripturæ dupliciter manifestatur veritas. Quo.7.q.6.ar.14.
Scripturæ veritas cum difficultate manifestatur. ibi.
Senarius numerus secundum naturam est creatura, secundum esse est creator & idem quod essentia diuina. Quo.8.q.1.ar.1.
Simonia non maximum peccatum simpliciter. Quo.5.q.10.ar.20.
Species vini in sacramento altaris possunt alteri liquorum commisceri. Quo.10.q.1.ar.3.
Speciebus si additur liquor quando eas corrumpit. ibid.
Status secularium periculosior est statu religionis. Quo.3.q.5.ar.13.
Substantia dicitur dupliciter etiam in Christo. Quo.3.q.2.ar.4.
Summum in vita humana dupliciter accipitur. Quo.5.q.11.ar.21.

T

Testamentum vetus figura fuit noui, vetus simul & nouum figura sunt cælestium. Quo.7.q.6.ar.15.
Tunc solum aliquod bonum esset prætermittendum propter consequens malum, quando malum consequens esset multò maius quam bonum. Quo.3.q.12.art.11.

V

Venditio iusta quid est. Quo.2.q.5.art.10.
Venditor tenetur iustam venditionem facere, non autem venditionē liberalem. Quo.2.q.5.ar.10.
Verbum cordis importat quoddam procedens à mente siue ab intellectu. quo.5.q.5.ar.9.
Verbum diuinum relationem importat ad creaturam non ratione relationis, sed ratione naturæ quam includit. quod.q.4.ar.6.
Verbum Dei repræsentatur aliqualiter verbo nostri intellectus. quod.4.q.4.art.6.
Verbum cordis non est species intelligibilis. quod.5.q.5.ar.9.
Veritas omnibus fortior. quodl.12.q.14.ar.22.
Verum aliquid dicitur esse dupliciter quod.3.q.2.ar.5.
Vestibus pretiosis vti debent personæ communes & publicæ ratione dignitatis. quod.10.q.6.ar.14.
Virginitas duob. consideratur. quod.5.q.2.ar.3.
Virgiaitas non necessaria. quod.4.q.12.art.24.
Virgo potest concipere, & incorrupta remanere naturaliter. quo.6.q.10.art.18.
Virgo diua sanctificata sed concepta in peccato. quo.6.q.5.ar.7.
Virtus qualitercunque accipiatur significat potentiæ complementum. quodl.4.q.2.ar.2.
Virtutis actus est duplex. quo.4.q.12.ar.4.
Visio intellectiua habet esse per triplicem medium. quodlibet. 7. quæst.1. articul.1.
Vnitas prædicatur de Deo secundum remotionem tantum. quod.10.qu.1. artic.1.
Voluntas Dei est principium totius entis. quo.12.q.3.art.3.
Voluntatis est imperare. quo.9.q.5.ar.12.
Vouere est actus latriæ seu religionis. quo.3.q.5.ar.2.
Votum solemne continentiæ impedit matrimonium contrahendum, sed & contractum impedit matrimonium. Quodlibet. 10. quæstione 6. articulo.11.

Indicis Quodlibet. Quæstionum Diui Thomæ finis.

RERVM ET VERBORVM, QVAE IN OPVSCVLIS Caietani continentur.

Primus numerus significat paginam, secundus columnam, tertius numerum intercolumnarem.

A

Abrahæ ex fide reputata est iustitia, ita & omnib. qui credunt reputabitur ad iustitiam. 51.col.2.n.8.
Absolutionis sacramentalis effectus num sit peccatorum remissio. 111.col.1.n.30.40.
Absolutionis sacramentalis effectus ritè factæ, & à debito ministro, debita forma, & super debitam materiam, est remissio peccatorum. 111. col.1.n.50.
Abstratio formalis & totalis quid sint. 221.co.2.n.60.
Abstractum & concretum ex modo significandi important duo, nempe subiectum & formam. 282.col.1.n.70.
Abstractum & concretum quomodo sunt in prædicamento, aliter Methaphysicus, aliter logicus iudicat. 282.col.2.n.40.
Abstracti & concreti accidentium differentia. 281.col.2.n.10.
Abstracti & concreti in prædicamento substantiæ, conuenientia. 282. col. 2.nu.10.
Accidens an habeat aliquod subiectum proprium. 281.col.1.n.40.
Accidens non potest completè definiri absque additione subiecti. 276.co. 2.nume.30.
Accidens habet propriam existentiam distinctam ab existentia subiecti. 277.col.2.nu.10.20.
Accidens quatuor modis corrumpitur. 279.col.2.n.50.
Accidentia in concreto nō sunt in prædicamento, sed in abstracto propriè sunt in prædicamento. 282.col.1.nu.1.
Accidentia habent essentiam incompletam. 275.col.1.n.20.
Accidentia an habeant propriam existentiam distinctam realiter ab existentia substantiali. 276.n.10.
Accidentia ex principiis essentialibus causantur secundum actum perfectum. 280.col.2.n.50.
Accidentia in sequentia materiam, sunt accidentia indiuidui; insequentia verò formam, sunt propriè passiones. 280.col.1.n.50.
Accidentia an eadem sint numere ingenito & corrupto, 279. col. 1.nu.70. col.2.nu.40.
Accidentia accipiunt complementum ex agente exteriori. 280. colum. 2. nume.50.
Accidentium alia sunt sequentia formam substantialem, alia verò materiam. 278.col.2.n.10.
Accidens quatuor modis generatur. 279.col.2.n.60.
Accidentium quædam formam sequuntur, alia sequuntur formam à materia dependentem, alia verò formam à materia separatam. 278. col. 2.nu. 50.& 70.
Accidentium quæ sequuntur materiam duplex genus. 279.col.1.nu.30.
Actus supernaturalis quis dicatur. 207.col.1.n.40.
Actor sequitur forum rei. 32.col.2.n.70.
Actus finit potentiam: potentia finit actum. 267.col.1.n.20.
Actiones sunt singularium 32.col.2.n.70.
Adulter quamuis non sit ipso facto priuatus iure exigendi debitum à coniuge innocente, in foro tamen conscientiæ, eo iure priuandus est. 129. col.1.n.50.
Alterius causa existens potest secundum aliquid sui ordinis esse sine illo, 258.col.2.n.40.
Amicitia consistit in mutuo amore. 29.col.1.n.30.
Amor sui absque peccato nunquam est. 118.col.1.n.80.
Anima an fuerit prius natura. 269.col.1.n.50.
Anima humana corpori coniuncta an possit quidditatiuè cognoscere substantias immateriales. 271.col.2.n.20.
Anima humana an nata sit intelligere substantias separatas per suam substantiam, aut per speciem influxam, aut per speciem causatam ex phantasmate. 271.col.2.n.60.
Animæ an habeant inclinationem ad diuersa corpora. 267. columna.2.numero 10.
Animæ humanæ cum ex eo occasione multiplicentur ad corpoream multiplicationem, permanent destructis corporibus. 267.column.2.num.70.
Animæ defunctorum an liberentur à pœnis purgatorij per indulgentias. 103.col.2.n.60.& sequentibus.
Animæ in purgatorio existentes an sint certæ de sua salute. 117. col. 1. n.5. 50.60.70.
Animæ esse num sit etiam ipsius corporis. 261.co.2.n.50.
Animæ in purgatorio existentes extra statum merendi & demerendi sunt, non autem satisfaciendi. 116.col.1.n.60.
Animæ intellectiuæ distinguuntur numero in eadem specie. 254.colum. 2. num.20.
Animæ intellectiuæ indiuiduatio. 268.col.1.nu.80.
Animæ quomodo patiuntur ab igne corporeo, & de corporum cruciatu, 188.co.1.
Animorum immortalitas. 186.col.2.
Animabus in purgatorio an Papa autoritate clauium det indulgētiam, 105, col.1.n.30.40.
Analogi diuisio & resolutio qualis sit. 217.co.2.n.80.
Analogi comparatio qualis sit. 217. co.1.n.70.
Analogi prædicatio de suis analogatis qualis sit. 215.n.50.
Analogi abstractio ab analogatis qualis sit. 214.co.2.n.20.
Analogia secundum inæqualitatem quænam dicatur. 212.co.1.n.20.
Analogia proportionalitatis quid & quotuplex sit, & quomodo propriè analogia dicatur. 213.col.1.n.60.
Analogia quotuplex sit & quis sit eius primus modus. 212.c.1.n.1.
Analogia attributionis quid sit, & quibus modis fiat, & quæ eius conditiones. 212.co.1.60.
Analogiæ nominis conceptus abstrahit non sicut vnum simpliciter, sed sicut vnum proportione. 215.co.1.n.20.
Analogum nomen quomodo ab analogatis distinguatur. 213.co.2.60.
Analogum num à rerum naturis, de quibus dicitur absolui possit. 220. columna 1.
Analogam vnitatem nominis vnitas aut diuersitas obnubilat. 219. colum. 1.num.60.
Analogum nomen virum sit vniuocum. 219.co.2.n.20.
Analogata sunt duplici. 229.co.2.n.10.
Analogatorum secundum analogi nomen diffinitio qualis. 216. colum.2. num.30.
Analogatorum nominum circa intellectum cautelæ necessariæ. 219. col. 1.nu.30.
Angelos intercedere pro nobis testimonio Zachariæ comprobatur. 294. col.2.nu.20.
Angeli an sint à nobis inuocandi. 294.co.2.n.30.
Antonij Trōbettæ impugnatio contra quinque dicta S.Th. in prima parte. q.85.ar.4.223.co.1.nu.70.
Apostolica sedes an abutatur in sacris canonib. verbis sacræ scripturæ. 125 co.1.n.40.& 70.
Apostoli, inquantum apostoli habuerunt non solùm potestatem ordinis, sed & iurisdictionis. 7.co.1.n.10.
Apostoli quantum ad apostolatus autoritatem fuerūt æquales simpliciter 7.co.1.n.10.
Apostolis aliis non esse aliàs collatum quod Petro. 54.co.2.n.30.
Apostolorum æqualitatem ex mille sanctorum autoritatib. comprobari. 54.co.2.n.50.
Attritio impœnitentium non potest fieri contritio. 68.co.2.n.70.
Attritio an possit fieri contritio. 68.co.1.n.30.
Aptitudinalis inhærentia num sit de inhærentia accidentis. 276. colum. 1. num.20.

B

Bariona idem quod filius columbæ. 49.co.1.n.60.
Bariona cur Petrus dictus. ibid.
Basiliense concilium errauit sequendo Concilium Constantiense. 39. co.2.n.70.
Basiliense concilium quo tempore celebratum fuerit. 8.co.2.n.50.
Beatus ille seruus quem dominus super omnia bona sua constituet. 28.col. 1.num.50.
Bedæ auctoritas de Ecclesia Romana. 26.col.2.n.70.
Bedæ expositio super illa verba, Tu es Petrus & super hanc petram, &c. 51. col.1.n.70.
Beneficiorum ecclesiasticorum emptio quę clericatui sunt annexa, & non solum illorum quæ habent clauium administrationem, vel ordinis executionem est prohibita. 172.col.2.n.60.
Beneficiorum ecclesiasticorum emptio an sit simoniaca. 172.col.2.n.30.
Bona vsurarij per vsuram extorta, sunt obligata eis, à quibus extorta sunt, reali obligatione. 171.col.1.nu.10.20.
Bernardi de Romano Pontificè Christi vicario testimonium. 67. col.1.numero 80.
Bernardi ad Innocentium secundum scripta de præeminentia Romanæ ecclesiæ. 37.col.nu.70.
Bona in bello rapta cuius sint conditionis. 237.col.1.nu.10.20.30.
Bona vsurarij non obligata sint eis à quibus vsuræ extortæ sunt. 170.col.2. num.80.
Bonifacij Constitutio de Papa hæretico deponendo. 26.col.2.n.60.
Bonifacij VIII. testimonium quod Papa à nullo nisi à Deo iudicari possit. 28.col.2.n.20.

C

Cambia dubia quæ sint. 163.col.1.n.70.
Cambia vera & iustificata. 266.col.3.nu.30.
Cambia iniusta quæ dicantur. 163.col.1.n.50.
Cambiorum realium contractus, an sint contractus mutui, licet cambia vocentur. 163.col.2.n.40.
Cambiorum tria genera. 163.col.1.n.1.& 10.
Cambiis in realibus an sit contractus permutationis. 164.col.1.n.20.
Cardinales non possunt deponere Papam hæreticum nisi eis ab vniuersali ecclesia fuerit commissum. 22.col.1.n.50.
Cælestinus Papa renunciauit Papatui. 27.col.2.n.20.
Cælum si moueatur tempore infinito, primum mouens ipsum est infinitæ virtutis intensiuè. 197.col.1.n.10.
Charitas imperfecta an necessariò deferat secum post mortem timorem pœnalem. 117.col.2.n.40.50.60.
Charitatis actus extendit se ad omne peccatum in proprium, 13. columna 2.nume.

2.numero 20.
Charybdim cupiens vitare incidit in Scyllam.16.col.1.n.60.
Catholicus quilibet, absolutè & sine limitatione aliqua loquendo, est in ecclesia maior infideli.24.col.2.n.60.
Christiani Orientales an sint subiecti Romano Pontifici. 65. columna 2. numero 70.
Christi quod proprium est, blasphemia est nobis attribuere. 289. columna 2.numero 40.
Circunstantia loci per se necessariò non est confitenda.133.col.1.nu.1.
Claues cui dantur, dantur vt agat claudendo vel aperiendo regnum cælorum.51.col.1.nu.30.
Claues ecclesiæ Petro & cæteris collatæ, non eædem prorsus sunt. 56.col. 1.num.20.
Claues regni cælorum Petro promissæ, plena fuit ecclesiæ potestas in quatuor genera diuisa.58.col.2.n.70.80.& fo.59.n.10.
Claues Petri personæ & non dono reuelationis aut beatitudinis promissæ sunt.29 col.1.n.50.
Claues regni cælorum, officium pastorale, & potestas ligandi, atque soluendi, ecclesiæ datæ sunt dupliciter.8.col.2.n.70.
Claues tunc Petro sunt datæ, quando est factus pastor ouilis Christiani. 64.col.2.n.80.
Clauium amissio apud hæreticos intelligitur quatenus hæretici sunt, & quo ad licitum vsum.24.col.2.n.1.
Cogitatio delectabilis de visa pulchra muliere, nisi in malum finem dirigatur, nullum peccatum est.90.col.1.n.10.20.
Communicare sub altera specie tantum nequaquam illicitum est populo Christiano.292.co.2.n.40.
Communitas Ecclesiæ quòd habeat potestatem supra Papam, quòd ecclesiæ regimen esse democraticum seu populare, quomodo intelligendum. 36.col.1.n.60.
Commutatiua iustitia exigit, vt aliquid detur & accipiatur inter singulares personas secundum æqualitatem arithmeticam. 156. col.1.nu.10.
Commensuratio quomodo indiuiduet animam intellectiuam. 268.colum. 2.nume.50.
Conceptionis perfectio est duplex.222.n.40.
Consilium Constantiense quo tempore, & sub quo fuerit celebratum. 8. col.2.nu.30.
Concilium Constantiense pro illo tempore primo quo fecit illa decreta de potestate Synodi, non erat verum concilium vniuersalis ecclesiæ. 39. col.2.nu.70.
Concilium Basiliense quo tempore celebrarum. 8. columna, secunda numero 50.
Concilium vniuersale legitimè congatum errare potest definiendo Papa absente, & non consentiente 43.columna secunda, numero 60.70.
Concilium perfectuum secundum præsentem ecclesiæ statum potest congregari sine Papa, & eo inuito, si requisitus non vult illud congregare. 18.col.1.nu.50.
Concilium generale repræsentat concilium Apostolorum & seniorum. 43.col.2.n.70.
Concilium autorizatum à Papa, non est maioris autoritatis quàm ipse Papa.36.col.2.n.20.30.
Concilium perfectum secundum præsentem statum ecclesiæ potest deponere incertum Papam.30.col.1.n.50.
Concilium an possit inuito Papa de decennio in decennium celebrari. 19. col.1.n.40.
Concilium generale congregandi authoritas est in ecclesia secluso Papa secundum aliquorum opinionem.17.col.2.n.70.
Concilium esse supra Papam noua quadam fictione aliqui imaginantur.14. co.1.n.70.80.
Concilium potest errare.16.col.1.nu.70.
Concilium posse aut non posse sine Papa congregari quomodo verificetur.18.col.1.nu.40.
Concilij vniuersalis & Papæ auctoritas an vertatur in dubium.9.colum.1. numero 70.
à Concilio ad Papam conceditur appellatio.16.col.1.n.70.
Concilium ac sanctorum patrum autoritates affirmantes, in Petro ac Ro. Ponti. successore Petri totius ecclesiæ pontificatum institutum.66.col. 1.num.30.& seq.
Concilia quare congregentur. 41.col.1.nu.40.
Concilia à Papa autoritatem habent.43. col.2.nu.40.50.
Conditiones iusti commutatiui & distributiui.156.col.1.n.10.
Confiteri an quilibet teneatur.71.col.2.nu.40.
Confiteri an oporteat singulas species & numerum certum peccatorum. 73.col.2.n.1.
Confessor congnoscens ex his q̃ audit in confessione sequi in se ipso emissionem seminis sibi displicentem, an peccet mortaliter audiẽdo, vel prosequendo tales confessiones.114.col.2.n.70.
Confessor non debet relinquere confessionem, si ex ea sequi animaduerterit pollutionem, cum non sit simpliciter voluntaria, sed in sua causa. 115. col.1.n.20.
Confiteri non solum Christi fideles debent peccata mortalia, sed etiam quæ ita occulta sunt, vt solo corde peccata sint. 72. columna 2. numero 20.30.
Confiteri non tenentur Chri fideles nisi peccata mortalia ex vi sacramenti & Ecclesiæ institutione.71.col.2.n.60.70.
Confiteri peccata mortalia omnia quæ quis admisit, Lutherani negant esse necessarium.
Confiteri venialia & omnia mortalia num sit præsumptionis. 108. col. 1. nume.40.
Confessio informis an sit iteranda.76.col.1.n.10.
Confessio illorum informis, etsi illis diuina non adsit gratia, si fecerunt quod in se est, non est infructuosa, sed valida.76.columna prima, numero 30.40.
Confessori nullatenus licet reuelare peccatum confitentis, etiam deliberatam occidendi summum Pontificem voluntatem habentis. 114. col. 1.nume.60.
Confessionis tempus quodnam debeat esse vt quis mereatur frui indulgentiis.96.col.2.n.60.
Coniugij clandestini vsus malus est, & mortale peccatum, si aliqua turpitudinis, & scandali ratio adsit: secus autem veniale esse potest. 88. col.2. numero.50.60.
Coniugij clandestini vsus an sit illicitus mortaliter.88.col.2.n.30.
Coniugum vno transeunte ad hæresim, an alter qui remanet, possit ad secunda vota transire.40.col.2.n.1.
Confusio non sequitur continentiam plurium.223.n.30.
Continentiæ votum vxoris non potest vir irritare, sicut votum abstinentiæ.135.col.2.nu.1.
Circunstantiam temporis festiui non esse necessariò confitendam, nisi in contemptum festi peccatum fuerit.109.col.1.n.20.
Contritio an debeat esse singulorum peccatorum mortalium.69.columna 2.nume.20.
Contritio an remittat non solum culpam, sed etiam pœnam debitam peccato.40.col.2.n.40.50.
Contritio & attritio displicentiam, non dolorem significant.68.columna 1.numero 40.
Contritio & attritio duplex, perfecta atque imperfecta.68.col.1.n.50.
Contritio non modo culpam, sed pœnam damni delet, non autem pœnam sensus nisi æternam.70.col.2.n.60.
Contritionem quæ ad sacramentum pœnitentiæ ordinatur non oportet terminari formaliter, sed virtualiter tantum ad omnia & singula peccata mortalia.69.col.2.n.40.
Corpus non est perfectum, quod non potest à se putrida membra abiicere.25.col.1.n.40.
Concreti & abstracti in prædicamento substantiæ conuenientis. 282. col. 2.nu.10.
Crapula fuit causa mortis multorum.28.col.1.n.50.
Credulitatis & fidei differentia.288.col.2.n.4.
Christus vnica oblatione offerens semetipsum in cruce, consummauit omnes antecedentes.287.nu.30.
Cultus diuini & orationis efficacia.181.& seq.col.1.& seq.

D

Damasus Papa accusatus de adulterio.26.col.1.nu.10.
Delectatio voluntaria de cogitato actu licito conditionaliter est peccatum mortale, cum sit de concubitu peccati mortalis.89.co. 2.num.1.
Delectatio voluntaria de visa pulchra muliere an sit cõputanda inter peccata mortalia delectationis morosæ.90 col.1.nu.1.
Delectatio voluntaria de cogitato actu licito conditionaliter, sit mortale peccatum.89.col.1.nu.70.
Delectatio voluntaria de præterito actu coniugij non est peccatum mortale.79.co.2.num.50.
Deus secundum mentem Aristotelis & Auerrois est virtutis infinitæ intensiuè.
Deus an possit multiplicare formas sine materia.254.co.2.nu.30.
Deus num moueat vt finis, vel vt agens.100.col.1.nu.70.
Deus solus est ens simpliciter perfectum, vniuersitatem perfectionum in se habens.264.co.2.nu.20.
Deus tamen si est ipsum esse, omnes tamen ipso perfectiones habet.264.co. 1.num.30.
Deus vtrum sit causa actiua alicuius substantiæ.320.co.1.nu.10.
Apud Deum non est differentia in vno vel in multis seruare. 40. colum.1. num.20.
Deus non est virtus in corpore.193.co.2.nu.60.
Dei in Ecclesia est potestas autoritatiua super coniunctionem Petri & Papatus, non autem super papam, quomodo hæc verba sint intelligenda. 46.co.1.nu.50.& seq.
Deus vtrum sit infinitæ virtutis.192.co.1.
Deum orandum esse per merita sanctorum, testimonio sacræ scripturæ comprobatur.295.co.1.nu.10.
Deus vtrum sit ipsum esse omnium quo res formaliter sunt.263.col.2.num. 60.& seq.
Deus cur non venerit saluare naturam angelicam.254.co.2.nu.30.
Duo aliqua suppositaliter distincta esse vnum formaliter dupliciter contingit.244.co.1.nu.50.
Deus non est in genere.163.co.1.nu.50.
Dimensiones interminatæ an præcedant formam substantialem in materia.276.col.2.nu.40.
Dementia erit causa quod Papa deponi possit.31.nu.30.
Diaconi altaris & diaconi mensarum à quibus instituti.86.col.1.nu.20.
Differentiæ in accidentibus sumuntur ex diuersitate propriorum principiorum.283.co.1.nu.20.&.60.
Differentia sumitur à toto composito & parte formali.273.nu.40.
Demonstratio vniuersalis quænam sit.224.co.1.nu.30.
Differentia & genus à quo sumantur.274.co.1.nu.20.
Distantia accidenti subiecta an possit intelligi esse sine omni accidente. 277.co.2.num.40.
Distributiua iustitia exigit distributionem à principibus, vel à ciuitate factam singulis personis secundum æqualitatem geometricam.156.col.1. num.20.
Dominium transfertur à soluentibus vsuras.168.co.1.nu.70.

E

Ecclesia tripliciter accipitur.14.co.3.nu.20.
Ecclesia quomodo est noua ciuitas.190.col.2.
Ecclesia quomodo habeat potestatem iurisdictionis quæ in verbis domini continetur, an scilicet ratione suæ totalitatis, an ratione partis. 34.co.3.num 70.80.
Ecclesia Romana sola potest sua auctoritate de omnibus iudicare, de ea verò nulli iudicare permittitur.27.co.2.nu.70.

Ecclesia non aliquod membrum, sed collectionem eorum significat.32.colum.2.nu.19.
Ecclesia an sit totum, & an autoritas eius sit maior Papæ.17. columna. 2. num.30.
Ecclesia ciuitas est Hierusalem.190.col.2.
Ecclesia pro quo sumatur, cum dicitur, Dic ecclesiæ.32.co.2.nu.1.
Ecclesia Catholica dupliciter refertur ad Petrum, scilicet vt significatam & inchoatam.57.co.2.nu.1.
Ecclesia an Episcopi authoritatem hebeat.33.co.1.nu.40.
Ecclesia vniuersalis est communitas perfecta & libera.31.co.2.nu.70.
Ecclesia vniuersalis, seu concilium vniuersale an habeat potestatem supra Papam simpliciter, ita quod Papa sit illi subditus.8.co.2.nu.20.
Ecclesia licet sit in libertate gratiæ, est tamen subdita secundũ iurisdictionem Papæ.29.col.2.nu.10.
Ecclesiæ diffinitio.19.co.2.nu.60.
Ecclesia quid significet, cum dicitur, Dic ecclesiæ.33.co.2.nu.10.
Ecclesia nihil potest super Papam absolutè, nec etiam in casu hæresis. 23. col.2.nu.10.
Ecclesia est subdita Papæ, & non econuerso.29.co.2.num.10.
Ecclesia constituta est à domino Iesu Christo iudex Papæ in casu peccati. 9.col.1.num.40.
Ecclesia est ciuitas sancta.190.col.1.
Ecclesiæ totius pontificatum Petro per hæc verba, Pasce oues meas, collatum.60.col.2.numer.60.70.
Ecclesiæ totius Pontificatum Petro fuisse promissum.58.col.1.num.40.
Ecclesiæ communitas secundum propriam naturam sumpta, non est talis naturæ, vt ad ipsam spectet instituere aut destituere vicarium sui principis.32.col.1.num.30.
Ecclesiæ particulares an habeant potestatem iurisdictionis in reseruatis prohibitis, &c.33.col.2.num.80.
Ecclesiæ Christi quinque conditiones.191.col.1.
Ecclesiæ Dei, secluso Papa, non est data potestas Papalis, aut superior Papali.42.col.1.num.80.
Ecclesiam gubernandi auctoritas, quæ est apostolatui proproia, sine iurisdictionis potestate non est, fol.7.col.1.num.10.
Ecclesiæ fundamentum est Christus.55.col.2.num.1.
Ecclesiastica potestas an inueniatur in malis ministris.49.colum.2.nu. 20.
Ecclesiam ratione suæ totalitatis habere posse, & quandoque habere potestatem aliquam iurisdictionis quomodo intelligatur.34.co.2.nu.70.80.
Ecclesiam ad vniuersalem spectat sibi prouidere de Papa. 31. colum.2.numero 70.
Ecclesiam comparare Papæ nihil aliud est quàm comparare totum parti integrali, & quærere quid sit maius.14.col.2.num.70.
Ecclesiæ & synodorum differentia.189.colum.2.
Ecclesiasticæ potestatis finis est vnitas fidei, charitatis, & pacis.columm.2. numero 10.
Eleemosynam negans quando tenetur eam facere, vt seruet ad tempus indulgentiæ, peccat.101.colum.2.numero 70.
Episcopatum emens & acquirens non intendendo soluere promissam pecuniam, num sit simoniacus.174.col.1.numero 50.
Essentia simplicium tantùm formata est.251.col.2.numero 20.
Essentia substantiæ compositæ non est relatio inter materiam & formam, aut aliquid superadditum composito.231.c.1.numero 40.
Essentiam speciei indiuiduis comparatam, totum contingit esse & partem vt autem pars est, de illis minimè prædicatur, vt autem totum est & in cõcreto nomine significata de illis prædicatur.239.col.2.num.20.& 30.
Essentia per se subsistens non in singularibus est genus, vel species, vel differentia.240.col.1.numero 20.
Essentia substantiæ compositæ non est sola forma.231.col.1.numero 10.
Essentia absolutè accepta non est vniuersalis vt habet esse in singularibus. 246.col.1.numero 50.
Essentia vt habet esse in intellectu, est vniuersalis, vel vt genus, vel vt species, vel vt differentia.246.col.1.numero 70.
Essentia primæ causæ est suum existere.257.co.1.numero 60.
Essentia diuina est ipsum eius esse.263.co.1.numero 20.
Essentia substantiæ compositæ signicata per modum totius est genus, species, & differentia, &c.240.col.2.numero 50.
Essentia simplicium non plurificatur in eadem specie.256.co.1.numero 50
Essentia absolutè sumpta non est vniuersalis.245.col.2.numero 60.
Essentia quanam ratione conueniat esse genus, speciem, vel differentiam. 240.col.1.num.60.
Essentia generis, speciei & indiuidui distinguuntur absolutè, considerata penes signatum, & non signatum.235.co.2.num.10.
Essentiæ nomen in substantiis compositis quidnam significet.231.col.1.nu. 70.& co.2.nu.20.
Essentiæ quinque nomina, & quæ.227.col.2.nu.50.& 70.
Existentia substantiæ est substantia, & existentia accidentis est accidens. 260.col.1.nu.50.
Existentia actualis ad nullum genus determinata, vtrum sit purum esse. 263.co.2.nu.30.
Exercens actus sacros aliqua consecratione sanctificatos in peccato existens mortali, peccat mortaliter, non autem si exerceat actus sanctos, vel iustos, non consecratos tamen.176.co.1.nu.14.
Excommunicationis sententia communionem fidelium tollit tam intrinsecam quàm extrinsecam quo ad communia suffragia.112.columm.1.numero.40.
Ens & essentia num immediatè significent ipsa prædicamenta, vel eorum naturas, an mediatè.226.co.1.num.60.
Ens mobile an sit subiectum in Philosophia naturali.207.co.2.nu.80.
Ens concretum quidditati sensibili est primum cognitũ cognitione actuali confusa. 221.co.2.num.60.
Ens mobile non autem corpus mobile, aut substantia mobilis, vel naturalis, est subiectum adæquatum philosophiæ naturalis.208.co.1.nu.60.
Ens num sit primum cognitum ordine & via originis.220.co.2.nu.50.
Ens num per prius de substãtia, posterius de accidente dicatur, an de vtroque vniuocè.228.col.2.num.50.
Ens formaliter quidnam sit.212.colum.2.num.30.
Ens significans veritatem propositionis quidnam.225.co.2.nu.70.
Ens dupliciter accipitur, scilicet nominaliter & participaliter.242.columna 1.nu.60.
Ens appellatur compositum respectu essentiæ.225. columna.2. numer. 20. & 30.
Eentis mentalis conceptus repræsentatiuus num sit vnus.219.columna.2. num.60.
Entis de conceptu.q.136.co.1.num.60.
Entis & essentiæ nomine quidnam significetur.225.co.2.nu.40.
Entis in prædicamento includuntur duo.242.col 2.nu.10.
Esse animæ, & esse hominis quomodo inter se differant.262.co.1.nu.10.
Esse hominis in morte corrumpitur, esse autem animæ non.262. column.1. num.10.
Esse in Deo est de conceptu quidditatiuo ipsius.263.co.2.nu.10.
Esse est duplex, quidditatiuum, & existentiæ actualis.262.co.2.nu.50.
Esse actualis existentiæ, & essentia an distinguantur realiter.258.columm. 2.num.60.
Esse nulla additione specificatum est esse commune.263.co.2.num.80.
Error in principio paruus, in fine efficitur magnus.220.co.2.nu.60.
Eucharistiam ex instituto Christi immolari.286.co.1.nu.30.
Eucharistia an sit hostia pro peccatis.287.co.1.nu.30.
Eucharistiam ex institutione Christi in remissionem peccatorum immolari.286.co.2.nu.60.
Excommunicatio num priuet à participatione interiori fidelium.112. col. 1.num.10.

F

Fides facit membrum ecclesiæ.20.co.1.num.10.
Fides non est sine voluntate.28.co.2.nu.60.
Fides est argumentum rerum non apparentium.256.co.1.num.60.
Fides distinguitur contra legem, dilectio verò comprehenditur sub lege. 289.co.2.nu.1.
Fides, saltem informis, exigitur ad membrum Iesu Christi.23. columna.2. num.20.
Fide sola hominem iustificari asserunt Lutherani.188.co.1.nu.50.
Fide construitur ecclesia.65.co.1.nu.50.
Fidem & characterem habens, suscipit influxum interiorem à Iesu Christo capite.23.co.2.nu.80.
Fides est nomen æquiuocum.288.co.1.nu.70.
Fidei sacramentum quod remanet in hæretico, non est extra fidem.24. co. 1.num.40.
Fides num necessaria sit ad fructuosam absolutionem sacramentalem.109. col.2.nu.50.60.
Fidei Petri profundissima expositio quam Christus expressit dicens, Beatus es, & ex his verbis, Tu es Christus, tu es filius Dei viui.49.columm.2. num.20.
Fides Petri magis quam illius confessio ecclesiæ fundamentum est.50.col. 2.num.30.
Fidei solum characteerem habens est simul fidelis & infidelis.23.columm 2.num.60.
Fidei in materia magis standum est antiquorum quam modernorum autoritati.30.col.2.num.1.
Fiducia illorum vana est qui ad communionis sacramentum accedunt putantes se sine mortali peccato accedere, cum sint confessi.117. columm. 2.num.40.
Firmitas ex consensu vtentium, non ex parte authoritatis, sed executionis se tenet.39.co.2.nu.40.
Felicitas humana secundũ Aristotelem sita est in contemplatione substantiarum separatarum.272.co.2.nu.10.
Forma accidentalis in ente an in actu tantum recipiatur.276.nu.10.
Forma an recipiat diuisionem sine materia.254.col.2.nu.40.
Formæ substantialis & accidentalis conuenientia.275.co.2.nu.1.
Forma substantialis puræ potentiæ an tantum actus sit.276.columna.1.numero.10.
Forma multiplicata ad multiplicationem corporis, destructis corporibus an remaneat in sua multitudine.268.co.1.nu.10.
Formæ substantialis & accidentalis differentia.275.columm. 31. & colum. 2.num.30.
Formæ sunt in triplici differentia.268.co.1.nu.20.
Formarum distinctio quæ sit.269.co.1.nu. 40.
Formalis distinctio quæ sit.269.co.1.nu.30.

G

Genus, species, differentia & diffinitio idem realiter sunt, distinguuntur autem formalibus eorum significatis.236. colum.2.num.70. & fol.seq.num.10.
Genus & differentia quid importent.273.co.2.nu.20.
Genus sumitur à toto composito & parte materiali.273.nu.30.
Genus verũ vbi cum suis speciebus inuenitur, oportet esse diuisiuas ipsius generis, & specierum constitutiuas differentias.274.co.2.num.20.
Genus continet species & differentias.223.col.1.nu.20.
Genus comparatum ad speciem concipitur vt pars.236.col.1.nu.40.
Genus comparatur ad speciem non sicut eius pars, sed vt totum. 235. col. 2.num.60.
Generum passiones sunt duplices.280.co.2.nu.30.
Genus sumitur à materia quam non significat, differentia verò à forma, quam non importat species verò à composito ex vtraque, quæ tamen non significat.237.col.2.nu.10.& 20.
Genus sumitur ex proprio modo essendi, quo prædicamentum ipsum pars entis constituitur.283.co.1.num.10.20.
Genus & differentia in accidentibus non sumuntur à materia & forma. 283.co.1.nu.10.20.

Genus & differentia in simplicibus sumuntur à tota quidditate,273. col.2. nume.70.
Genus & differentia à quo sumantur,274.col.1.numero 20.
Genus tametsi significet vnam essentiam,plures tamen species distinguun tur,139.col.1.num.10.
Græci cognouerunt Romanum Pontificem successorem Petri, & eum venerati sunt.66.colum.1.num.40.

H

HAeresis solus casus efficit quòd Papa subiiciatur ecclesiæ, ita quòd possit deponi.47.column.2.num.1.
Hæresis solus casus ex sacra scriptura excipitur ab impunibilitate Papæ respectu ecclesiæ.47.colum.1.num.40.
Hæretici consecrant verum corpus Christi, & ordinant veros sacerdotes,si seruata forma & intentione ecclesiæ hoc faciant. 23. columna.2. num.40.
Hæretici qui sunt hæretici solo actu interiori an sint excommunicati.20, column.1.numer.80.& seq.fol.
Hæretici omnes sunt chismatici.19.col.2.num.60.
Hæreticum hominem post vnam & secundam correctionem esse deuitandum.25.co.1.num.60.
Hebreorum transitus mare rubrum quid significet.52.colum.1.num.70.
Hierosolymatana ecclesia sit mater omnium ecclesiarum.64.colum.1. numero.20.
Horas canonicas in choro dicendi & exoluendi modus.131.co.2.nu.20.
Homo an teneatur superiori obedire in his,in quibus parendo oportet periculo mortis se exponere.284.colum.2.num.40.
Hominem creauit Deus liberum,& reliquit eum in manu consilij sui. 16. colum.2.num.20.
Homines in gratia constitutos,esse Christi capitis membra viua. 290. col. 2.num.70.
Hostia incruenta quæ dicatur.287.colum.1.num.50.
Hostia cruenta fuit Christus cum in ara crucis se semel obtulisset pro peccatis totius mundi.287.colum.1.num. 50.
Hostiæ cruentæ & incruentæ differentia.287.column.1.num.40.
Humana prouidentia falli potest,oratio autem ecclesiæ falli non potest. 48.column.1.num.30.

I

INdiuiduum omne distinctum realiter à suo esse, habet plura prædicata quidditatiua,quorum successu magis ac magis appropinquat ad suum esse 273.colum.2. num.60.
Indiuiduationis principium non est materia nec forma,nec quantitas,sed proprietas indiuidualis,scilicet hecceitas.232.col.2.n..m.60.
Indulgentia quid sit.91.colum.1.num.10.& seq.
Indulgentia an liberet tantum à pœnitentiis iniunctis, tam viuos quam mortuos.95.colum.1.num.30.40.
Indulgentia an sit absolutio,an dispensatio.92.columna.2.numero.70.80. & pag.seq.
Indulgentia an respiciat pœnitentiam iniunctam 94.column.1. & seq. nu. 10.& seq.
Indulgentia absoluendo ab iniunctis pœnitentiis,an absoluat à pœna debita peccato apud diuinam iustitiam.102 colum.1.num.70.& columna. seq.num.10.20.
Indulgentia num sit absolutio ab iniuncta pœnitentia.91.colum.2.nu.80.
Indulgentia num potius sit absolutio,quam distributio, vel compensatio. 91.colum.2.num.50.
Indulgentiam dandi quælibet rationabilis causa an sit etiam rationabilis causa quantæcunque indulgentiæ.82.col.1.num.20.
Indulgentiæ causa si exprimatur in bulla,an sit rationabilis causa tantæ indulgentiæ.84.col.1.num.60.
Indulgentiæ debito modo collatæ fidelibus ad clauium potestatem & autoritatem spectant.105.co.1.n.50.
Indulgentiæ num fiant de thesauro meritorum Christi & sanctorum. 97. col.1.num.60.70.80.
Indulgentiæ per modum suffragij prosunt defunctis ex diuina misericordia & gratia.104.col.1.nu.30.
Indulgentiæ quo in pretio fuerint apud priscos,& an apud illos de eis fiat mentio.90.col.1.num.50.
Indulgentiæ tam secundum se,quam secundum suam quantitatem,nō subiacent libero imperio voluntatis prælatorum,nisi adsit rationabilis dispensandi causa.83.col.2.n.10.& seq.
Indulgentiarum causa quæ.95.col.1.n.60.
Indulgentiarum rationabilis causa an necessariò requiratur.83. columna. 1.num.70.
Indulgentiarum thesaurus satisfactionum & meritorum Christi,& sanctorum thesaurus est.81.col.2.nu.60.
Indulgentiarum thesaurus merita sunt Christi & sanctorum.98.col.1. nu. 10.& seq.
Indulgētiarum thesaurus,satisfactionum thesaurus est superfluarum,quæ per pœnalia opera,& meritoria fiunt,quæ superflua sunt.81. columna. 1.num.70.
Indulgentiarum thesaurus non sunt merita Christi.127.co.2.nu.70.
Indulgentias cōsequēdas operam dare,an sit imperfectionis.101.c.1.n.10.
Indulgentiam dare num spectet ad iurisdictionem.91.co.2.n.30.
Indulgentias stationum instituit Gregorius.90.co.1.n.50.
Infidelitas inter crimina contrariatur ad esse papæ.46.col.2.n.60.70.
Infinitum aliquid esse contingit dupliciter.266.co.1.n.30.& seq.
Iniustitiam non inueniri in monte Pietatis.161.co.2.n.10.
Israël cui custodit non dormit neque dormitat.29.co.2.nu.60.
Intellectus cuiuslibet an possit cognoscere substātias separatas ex sua immaterialitate.270.col.col.2.n.60.
Intellectus noster si est immaterialis, sequitur quòd intelligat res secundum se immateriales.270.col 2.n.40.

Inquiri non potest de crimine nisi cuius publica infamia præcesserit.130. col.1.num.70.
Inquisitus de aliquo crimine non tenetur complices in crimine nominare & accusare.129.col.2.nu.60.
Intelligentia quæuis constituit vnam speciem.254.col.2.n.50.
Intelligentia simplex est immunis à materia corporali,non autem à materia,qua non materia,sed materia corporalis impedit intelligibilitatem in actu.251.col.2.nu.60.
Intelligentiæ an sint à nobis quidditatiuè cognoscibiles in hac vita. 269. col.2.nu.80.
Intelligentiæ cum non habeant materiam, an Deus possit eiusdem speciei facere plures.254.col.2.num.40.
Intelligentiæ num sint à Deo effectiuè productæ.257.col.1.n.80.
Intelligentiæ sunt in prædicamento,quāquam illarum differentiæ lateant 269.col.2.num.20.
Intelligentiæ sunt compositæ ex actu & potentia,quo est,& quod est.258. col.2.num.10.& 20.
Intelligētiarum numerum est facile inuenire,cum sint compositæ ex actu & potentia.260.co.2.nu.70.
Intelligentias habere esse à Deo effectiuè.257.col.1.n.30.
Intentionum infinitas an inueniatur in formis.293.co.1.nu.40.
Iudæis licet vendere ea quibus ipsi vtuntur in suis sacrificiis, dummodo non sint per se superstitiosa. 131.co.2 n.60.
Iudex non potest quempiam cogere vt dicat defectum,quem non iudicialiter nouerit.130.co.1.n.50.60.
Iustitia,fides & charitas quomodo inter se differant.289.col.1.n.40.
Iustus sibi imminentem pœnam timendo, non propterea deserens quod rectum vsum rationis deceat,nullatenus peccat.118.co.1.n.50.
Ius naturale fundatum supra ipsam ecclesiæ naturam,non instituit ecclesiam supra Iesu Christi vicarium.32.co.1.nu.70.
Ius speciale vbi est,non oportet ex iure communi procedere. 25. column. 2.num.30.
Iuris verba non sunt intelligenda secundum formam iuris.96.col.2. n.60.
Iuris alterius quod quis habet in se nemo renuntiare potest.23.column.1. numero.10.
Iurisdictionis actus an possit in inuitum exerceri,92.co.2.nu.20.

L

LEx secunda nouæ legis conuenire ex vi vocabuli dicitur. 41. colum.1. num.60.
Leges instituuntur cùm promulgantur,firmantur autem cùm moribus vtentium comprobantur.14.co.1.nu.60.
Lutheranæ doctrinæ neruus in quo consistat.288.col.nu.60.
Lutheran. rum cum catholicis circa sacrificium nullæ conuenientia & differentia.286.co.1 num.10.
Lucri cessantis damnum quamuis aliquando liceat petere, non tamen licet illud petere,dum illud actu minimè adsit.172.co.1.n.60.
Lucri cessantis damnum quando licet petere,an peti possit totum lucrum cessans.172.col.1.nu.40.

M

MAgis & minus non variant speciem.274.col.1.nu.80.
Magorum adorantium Christum aduentus quid significet. 52. col. 1.num.70.
Maleficium an liceat soluere opera malefici ad hoc parati vtendo. 18. columm.1.
Mali causa & origo,& cur homines plura & maiora mala inualuerint,quā cætera animalia.
Manus & pedis abscissio, & oculi eiectio in Euangelio quid significent, 28.col.2.num.30.
Marcellinus papa hæresis insimulatus.25.col.1.num.60.
Materia an habeat propriam existentiam.273.co.1.n.10.
Materia est pars quidditatis substantiæ naturalis.231.co.1.nu.70.
Martha & Maria figuram gerebant vitæ actiuæ & contemplatiuæ.52. col. 1.num 60.
Materia non est essentia substantiæ compositæ.230.co.2.num.40.
Materia num possit esse sine forma.252.co.1.nu.10.
Materia nunquid sit principium indiuiduationis.232.co.2.nu.30.
Materia nunquid sit pars quidditatis naturalis.231.co.2.nu.40.
Materia signata est per se intrinsecum indiuiduationis principium,non autem quippiam aggregatum ex materia & quantitate.233. columna.2.numero.10.
Matrimonium contractum per procuratorem an sit matrimonium.87.co. 1.num.30.
Matrimonium contractum à iuuene post religionis ingressum vel egressum quantum valeat.129.co.1.nu.10.
Matrimonium legitimè contractum per verba de præsenti potest autoritate papæ dirimi absque religionis ingressu.123.co.11.n.40.50.
Matrimonium per procuratorem contractum, quanquam ecclesiæ sacramentum nō sit,veruntamen est tale coniugium sic contractum, quod dirimit omnem contractum postea consummatum.87.columna.1. numero.40.
Matrimonij contractus clandestinus num sit licitus.87.co.2.num.10.
Matrimonij ad vinculum duo concurrunt,& quæ.22.co.2.nu.10.
Matrimonij vsus ante benedictionem an licitus sit.88.co.1.n.50.
Matrimonij vsus ante benedictionem quamuis mortale peccatum non sit, à venalitate alienum non est.87.col.1.n.60.70.
Matrimonio in contrahendo multiplex finis inuenitur.87.columna.2. numero.60.70.
Matrimonij contractus clandedinus nonnunquam licitus est, vbi absunt omnia scandala.87.co.2.nu.20.
Matrimonij contractus non propter prolem aut vitādum fornicationem, an sit licitus.87.col.2.nu.50.
Merces vbi a Deo promittitur, ibidem cointelligitur meritum.290.col. 1.nu

1.numero 70.
Mercedem ille cogitur reddere in cuius fauorem opus agitur.156. colum. 2.num.60.
Mercedē nemo cogitur reddere pro opere in alterius fauorem facto. 156. column.2.num.60.
Meritum an esse possit in purgatorio.116.colum.1.num.40.
Meritum à satisfactione diuersum est.98.colum.1.num.30.
Meritum quid sit apud Theologos.289.column.2.num.70.
Merita multa Christo & sanctis superfuerunt,quæ nobis commmunicata pro nobis satisfacere possunt.98.colum.2.num.10.
Missæ & diuini officij tempus hodie est valde onerosum. 30. columna.1. numero 20.
Missum non esse minorem mittente.56.colum.1.num.60.
Mons Pietatis quis vere & propriè dicatur.262.column.2.num.20.
Mons Pietatis quid sit,quæ eius capitula, & quid discutiendum. 255. numero.20.
Mortuorum trium resuscitationes à Christo factæ figurant gerebant triū generum peccatorum spiritualium.52.colum.1.num.60.
Mouens per se primo tempore infinito vnum motum continuum,oportet tale esse immobile.196.col.2.num.30.
Motor primus est mensura omnium substantiarum.193.column.1. num.30.
Motor primus est virtutis infinitæ.194.col.1.num.10.
Mulier suscipiens ex adulterio prolem nō tenetur se prodere, etsi inde veri hæredes damnum patiantur.135.colum.1.num.30.
Mutuans sub spe vltra sortem aliquid habendi,non aliter mutuaturus,absque tamen omni conuentione,num sit vsurarius mentalis. 169. colum. 2.num.10.& 40.
Mutuantes in monte Pietatis quomodo nullam vsuræ,vel iniustitiæ maculam incurrant.156.col.1.num.60.

N

NAtura absolutè sumpta habet vnitatem quandam.243. columna.2.numero.80.
Natura absolutè sumpta num vnitatem vel pluralitatem habeat.243. column.1.num.10.
Natura absolutè sumpta num sit illa quæ prædicatur de indiuiduis.345.co. 2.num.20.
Natura absolutè sumpta nec est vna, nec plures. 244. columna.1. numero.10.
Natura humana tota ruerat,non autem angelica, per peccatum. 254. col. 2.numero 20.
Natura per modum totius significata secundum se sumpta,est ea quæ prædicatur de indiuiduis.241.colum.2. num.10.
Natura per modum totius significata,secundum naturam seu rationē propriam,vel secundum se, idem sunt quod natura considerata secundum eas conditiones, siue secundum ea prædicata quæ conueniunt sibi ex hoc, quod habet in singulari,vel in singularibus esse.241.columna.1.numero.20.
Natura secundum se sumpta nullum esse sibi vendicat.241.col.1.numer.70.
Natura secundum se vna est numero.241.col.1.numer.50.
Negotiatio tripliciter fit,& quomodo.264.colum.1.numero.70.
Nocumentum annexum per se peccato,& nocumentum annexum per accidens quomodo differant.28.num.60.
Nominatus.Contra Nominatos à reo prorsus occultos non est procedendum.130.colum.1.num.40.
Notitia in vniuersali an sit notitia incompleta.224.colum.1.num.20.
Numismatum commutatio in cambiis quadrifariam fit.266.col.2.num.30.
Numismatum commutationes quomodo oporteat fieri, vt rectitudo seruetur.265.colum.1.num.60.

O

OBiectum scientiæ realis est ens extra animam.247.co.2.nu 80.
Obiectorum distinctio præuenit distinctionem actuum,sicut causa effectum.265.col.1.n.20.
Oblatum & donatum lucrum ex recipientis mutuum amore, quanquam praua & vsuraria intentione mutuantis,nocet illi qui donauit,nec pauperibus restituendum est.170.num.30.
Odium Dei an faciat de Christiano non Christianum.28.col.2.nu.50.
Operantem an oporteat esse in gratia,tempore quo fit opus pro indulgentia.86.co.1.nu.10.
Operantem pro indulgentia consequenda oportet esse in gratia, eo tempore quo fit opus indulgentiarum.86.co.2.nu.30.& seq.
Opera bona sanctorum tanctum vt satisfactoria sanctis superfuerunt. 99. num.40.
Opera bona quare dicant esse facienda Lutherani.289.co.2.n.60.
Opera Dei sunt perfecta.25.col.1.num.30.
Opera humana ex diuina promissione & gratia meritoria esse vitæ æternæ & non simpliciter.289.co.2.nu.70.
Opera nostra esse satisfactoria pro peccatis.291.co.2.num.40.
Opera nostra quomodo sint meritoria vitæ æternæ,290.col.2.nu.50.
Opera nostra non esse meritoria gratiæ,nec vitæ æternæ,nec,esse satisfactoria pro peccatis,asserunt Lutherani.289.co.2.n.40.
Opera quæ in monte Pietatis exercentur,non modo ad commutatiuæ iustitiæ relationem reducuntur,sed etiam distributiuæ.257.co.2.n.50.
Opera viuorum Christi membrorum esse meritoria vitæ æternæ.290.col. 2.num.20.
Operam dare indulgentiis communis est actus perfectis & imperfectis in charitate constitutis,si pœnis adhuc pro peccatis suis obnoxii sint. 101. col.1.num.20.
Operum duo esse genera, tam humana quam canonica autoritate probatur.255.col.1.nu.80.
Operum valor existentium in peccato mortali.291.co.1.nu.50.
Operum duo genera operatus est Christus,propter duas in se naturas.40. col.2.nu.50.

Operatio seu passio realis primo & adæquatè inest vniuersali.248.numero.10.
Oratio ecclesiæ perseuerans pro se in necessariis, ad salutem ecclesiæ est efficacior,quam tota omnium hominum prouidentia.48.col.2.n.10.
Oratio est commune remedium omnibus occurrentibus malis.30. col.1. num.40.
Oratio vbi non est amota,ibi nec auferetur misericordia.30.n.10.
Orationis & cultus diuini efficacia.181.col.1.
Orationis remedio contra malum Papam vtendum,non depositionis.47. col.2.num.60.
Ordo generationis an sit prior ordine perfectionis.252.col.2.nu.60.
Ordo rerum duplex inuenitur in vniuerso,nempe intelligibilium & sensibilium.261.col.2.nu.30.
Ordinis sacri in susceptione necessarius est tactus corporalis, vt simul fiat cum prolatione verborum.120.col.1.num.80.
Ordines sacri quomodo tradantur vel suscipiantur.86.co.2.nu.10.
Oues Christi pascere,actus est auctoritatis in pascente, vtilitatis in ouibus,finis in Christo.60.co.2.n.70.
Ouile vnde constituendum.10.col.2.num.10.
Ouile vt habetur Ioan.10.significat ecclesiam Catholicam.10.co.2.num.1.

P

PApatus diffinitio.16.col.1.nu.20.
Papa an propter aliud crimen quam hæresis possit deponi.28. colum. 2.num.40.50.
Papatus est potestas omnium aliarum potestatum,coactiuam vim habens & omnem potestatem virtualiter continens.17.co.2.nu.60.
Papa cadens in hæresim damnatam, an incidat in excōmunicationem. 24. col.2.num.20.
Papa cum est hæreticus quomodo subiiciatur concilio secundum aliquorum opinionem.20.col.1.nu.50.
Papa est super potestatem ecclesiæ vniuersalis,& concilij generalis.10.colum.1.nu.60.
Papa ex authoritate illa,Fiet vnum ouile, & vnus pastor, quod sit pastor illius ouilis & non econtra, quomodo intelligendum. 37. columna.1. num.20.30.
Papa factus hæreticus ipso facto est depositus iure diuino.23.colum.2.nu. 20.& seq.
Papa factus hæreticus,subest potestati ministeriali ecclesiæ,& non autoritatiuæ ecclesiæ super papam.21.col.1.num.40.50.
Papa non potest errare in iudicio fidei,quia hic error esset error vniuersalis ecclesiæ.41.col.2.n.30.40.
Papa non potest errare in fide errore iudiciali,quamuis possit errare personaliter.40.co.1 nu.70.80.
Papa non habet superiorem in terris.42.co.1.nu.50.60.
Papa non potest inuitam ecclesiam deserere,quia non potest iuri ecclesiæ renuntiare.29.col.2.num.1.
Papa nulla lege humana deponi potest.26.col.2.num.70.
Papa hæreticus est ipso facto priuatus papatu, hæc propositio quomodo intelligatur.20.col.2.nu.1.
Papa hæreticus manens papa,habet iudicem vniuersalem ecclesiam. 20. colum.1.num.70.
Papa hæreticus quomodo sit iudicandus.22.col.2.num.40.
Papa in hæresim lapso,parato tamen se corrigi quomodo cum eo sit agendum.25.col.1.nu.10.
Papa in nullo euētu absque sua culpa subest ecclesiæ,ita quòd deponi possit.30.col.2.num.50.
Papa pessimus,fidelis tamen toleratus à Deo,non potest totum corpus ecclesiæ inficere,aut in perniciem inducere.30.col.2.nu.50.
Papa propter crimen hæresis subiicitur concilio.19.col.2.nu.10.20.
Papa propter incorrigibilitatem in quocunque notorio crimine scandalizante ecclesiam,an subiiciatur concilij potestati, ita quod possit ab eo deponi.25.col.2.num.50.60.
Papa quare pro infidelitate sola possit deponi.46.col.2.nu.60.70.
Papa quomodo sit super ecclesiam.9.col.2.nu.40.
Papa quod habeat supremam potestatem in ecclesia quomodo intelligendum.37.col.2.nu.20.30.40.
Papa quòd nō minus sit episcopus Ecclesiæ catholicæ,quam quilibet Episcopus suæ ecclesiæ,quomodo intelligendum.37.col.2.nu.60.70.
Papa quod possit committere potestatem depositiuam papæ hæretici collegio Cardinalium.46.col.2.nu.50.
Papa quòd sit supra communitatem totius reliquæ ecclesiæ ex illa authoritate,Pasce oues meas,&c.quomodo intelligendum,36.col. 2.nu. 80.& fol.seq.num.10.
Papa quòd sit proximus & immediatus vicarius Christi, quomodo intelligendum.37.col.2.nu.60.70.80.
Papa secluso quòd non sit in ecclesia potestas legislatiua.16.col.2.nu.60.
Papa secluso quod in ecclesia non est papatus suppletiuè,sicut in regulante vsum ipsius.15.col.1.nu.20.
Papa viuens tribus modis potest amoueri à Papatu.22.col.1.nu.40.
Papæ & aliorum pontificum differentia in quo consistat.22.col.1.n.50.
Papæ potestas directæ est respectus spiritualium ad supremum simpliciter finem humani generis.41.co.1.nu.70.
Papæ potestas in defunctos extenditur per modum suffragij.92.colum. 2. num.70.
Papæ potestas quod sit supra ecclesiam vniuersalem, & concilium generale,quomodo intelligendum.38.col.1.nu.50.60.70.80.& col.seq.
Papæ quanta potestas à Iesu Christo data.31.col.1.num.70.
Papæ qui depositi fuerunt in conciliis Basiliensi & Constantiensi,& alij in eorum locum subrogati.25.col.1.nu.50.
Papa vt possit per concilium deponi,quod casus criminum sint diuina lege statuti.27.col.1.num.70.
Papam esse caput ecclesiæ vniuersalis non singulorum membrorum quomodo intelligatur.76.col.1.nu.30.40.
Papam esse caput ecclesiæ ex autoritate Constantiensi consilii constat. 9.

col.2.num.10.
Papam nō pósse errare hanc vel illam opinionem habendo, vel ipsum vel cum maiori parte ecclesiæ, non est hæresis.128.co.1.n.70.
Papam subesse iudicio concilij, ad quam legem spectet determinare casus 26 num.80.
Passiones generum sunt duplices.280.co.2.nu.30.
Par in parem non habet imperium.32.col.1.nu.50.
Paulus Apostolus cur in dignitate apostolatus cæteris fuerit dignior. 7. col.1.num.20.
Paulus cur à dextris, Petrus verò à sinistris in bullis papæ imprimitur.7. col.1.num.20.
Paulus fuit par Petro in executione, non in auctoritate regiminis.7.col.2. nu.30.
Pauperum vniuersitas ad cætera soluenda tenetur, quæ pauperes soluere non possent.157.co.2.nu.70.
Peccare volenti non est administrandus fomes.133.co.2.80.
Peccator an teneatur ad contritionem quando recordatur peccatorum suorum.70.co.2.nu.10.
Peccator ex vi sacramenti maximam consequitur vtilitatem si peccata semel confessa sæpius confiteatur.75.co.1.n 40.50.
Peccati mortalis commissi memoria secundum se non obligat ad contritionem pro tali tempore, sed statim, f secundum suum effectum.105.col. 2.nu.70.
Peccati actus vnus est numero, quamuis interioris actus voluntatis interrumpatur.136.co.1.nu.10.
Peccato pro contrito & confesso imposita satisfactio, si exoluatur in peccato mortali an sit iteranda.78.co.1.nu.30.
Peccato in veniali existens quispiam potest substantialiter bonus esse, nō tamen meretur peccando in opere substantialiter bono.134.col.2.n.60.
Peccata an remittantur ante charitatis aduentum.289.co.1.n.20.
Peccata nemini remittuntur nisi credat sibi remissa esse quando presbyter remittit.127.co.2.nu.10.
Peccata mortalia totaliter occulta, vt sunt peccata in solo corde, sunt necessariò confitenda.72.co.1.n.50.60.
Peccata semel ritè cōfessa subsequutá absolutione & satisfactione, an possint iterum fructuose confiteri.75.co.1.nu.10.
Peccata sua confessurus, num id potissimum cogitare debeat, quid faceret, si non esset præceptum confiteri, an etiam vellet confiteri, & exinde iudicare cor suum.107.co.2.n.10.& seq.
Peccatorum displicentiam quantum oporteat esse in contritione. 68. col. 2.nu 40.
Peccatorum quas species & quæ genera oportet confessorem in salutari pœnitentiæ iudicio cognoscere.74.co.1.n.50.
Peccatorum remissio non fit per fidem informem, sed per fidem formatam charitate.289.col.1.nu.80.
Peccatorum singulas species in iudicio pœnitentiæ confiteri oportet, & numerum certum prout expediens ad salutem. 73. columna 2. numero 40.50.
Perfectio simpliciter quid sit.274.col.2.nu.30.
Perfectio in hoc vel in illo quid sit ibid.
Perfectionis distinctio secundum Anselmum.220.co.1.n.70.
Perfectiones existētes in Deo num sint aliquo modo distinctæ præter omne opus intellectus.264.co.2.nu.30.
Perfectiones in aliquo esse dupliciter contingit. 264.colum. 2.numer.40. & seq.
Perfectiones existentes in Deo, secundum se distinguuntur virtualiter seu fundamentaliter: in eodem verò vt determinant actum intellectus, non distinguuntur ratione, sed actualiter.265.co.1.n.50.
Persona Petri in se & non solum in persona ecclesię promissas esse claues 51.colum.2.num 30.
Personæ Petri, quamuis charitate qualificatę, dictum esse, Pasce oues meas 59.colum.2.num.10.
Petrus claues accipiens, ecclesiam significauit secundum Augustinum. 9. column.1 num.1.
Petrus claues accipiendo an ecclesiam significauerit.40.col.1.nu.40.50.
Petrus an fuerit solus institutus pastor vniuersalis ecclesię, & an fuerit maior auctoritate super alios apostolos 7.col.1.nu.30.
Petrus fuit filius Ionæ, non Ioannis 50.col.1.nu 40.
Petrus si est caput corporis Christi, ergo totius ecclesiæ collectiuè.9.col. 2 numer.20.
Petri personæ, & non dono reuelationis aut beatitudinis promissæ sunt claues, 49.col.1.n.50.
Petri successor quis verè sit & dicatur.7.colum.2.numer.20.
Petri successoribus num dictum sit, Pasce oues meas, 62.columna 1.nu.70.
Petri inter potestatem & aliorum Apostolorum quinque differentiæ, septima columna, numero 80.
Petri potestas vsque ad consummationem seculi perseuerat.7.col.num.10.
Petro datæ sunt claues regni cælorum, 23.columna prima, numero 80.
Petro promisit Christus illum futurum ecclesiæ fundamentum non absolutè, sed vt petra, 50.columa 2.nume.70.
Petro soli ita, quod non aliis apostolis, dictum esse, Pasce oues meas. 60. colum.1.numero 10,
Petro soli vniuersam committi ecclesiam per hæc verba Christi, Pasce oues meas.60.column.1.numero 40.
Petrum habere ex Christi institutione successorem in pontificatu ecclesię catholicæ.61.colum. 2.numero 50.
Petrum solum accepisse claues, consonat ei quod est ecclesiam accepisse claues.57.columna 1.numero 70.
Pietatis in monte nullum esse proprie mutuum, sed societatem potius quandam piissimis capitulis ad commune bonum vnitam. 161. columna 1.numero 60.
Philosophiæ naturalis subiectum adæquatum quodnam sit. 209. columna 2.numero 10.
Pluralitas vbi est sine ordine, ibi confusio.223.columna 1.numero 20.
Pœna canonica pœnitentibus iniungenda.113.columna 2.numero 70.
Pœnarum duo genera spiritibus infliguntur.188.co.2.
Pœnitenti num opus sit conteri de singulis peccatis numeraliter in eadem specie.133.colum.1.numero 20.
Pœnitentem confiteri omnia mortalia non vanum sed necessarium est, humilitatis autem est venialia confiteri.108.co.1.nu.60.
Pœnitentia iniuncta à confessore, si non impleatur in hac vita, num exoluenda sit in alia.113.columna 2.numero 30.
Pœnitentiæ veræ tempus est visus indigentiæ.96.column.2.numero 10.20.
Pœnitentiæ sacramentum quando inueniatur fructuosum. 76. columna 2. numero 50.60.
Pœnitentia quomodo, & quando sit necessaria pro consequenda indulgentia.91.columna 1.numero 70.
Pœnitentia vera est, non amplius peccare, & nouam prorsus ducere vitam.127.columna 1.numero 40.
Potentia pura plus dependet ab actu, quàm actus imperfectus ab actu perfecto.252.columna 2.numero 30.
Potentia quælibet receptiua comparata ad actum in ea receptibilem aut est naturalis, aut violenta, nec aliqua est in natura potentia neutra.206, columna 1.numero 70.
Potentia receptiua actuum supernaturalium, num sit potentia naturalis, 207.columna 1.numero 30.
Potentia materialis est duplex.278.columna prima.numero 10.
Potentiæ omnes in naturalibus actuum supernaturalium receptiuæ, obedientiales sunt, non autem naturales.207.colum.1.numero 40.
Pontificum summorum eiectionem Dominus sibi soli reseruauit. 22. col, 1.num.50.
Pontifex Romanus an à Christo institutus fuerit pontifex super omnes ecclesias principatus in beato Petro.49.col.1 num.10,
Pontifex an dispensare possit cum sacerdote occidentalis ecclesiæ, vt accipiat vxorem.121.col.2.num.21.& 40.
Pontificatum omnibus quærentibus per fas & nefas sede vacāte propter ambitionem ac ecclesiæ ruinam, an liceat probo viro & digno quærere pontificatū, ad eum finem vt in sede positus ecclesiæ prosit & illam reformet.175.col.1.num.10.
Potestas applicatiua ecclesiasticę potestatis ad personam, non est in ecclesia secluso papa nisi in casu.17.col.1.num.40.
Potestas electiua Papæ non est data ecclesiæ.35.col.2.nu.70.
Potestas electiua quamquam principaliter & regulariter sit in papa, non tamen potest sibi eligere successorem.45.col.1.n.40.50.
Potestas electiua papæ in papæ potestate est.44.col.2.n.60.
Potestas iurisdictionis prælatorum, est propter bonum subditorum.9.co. 1.num.30.
Potestas iurisdictionis nulla est in ecclesia, quæ non sit in papa. 9. colum, 2.num.70.
Potestatis ecclesiæ papæ in casu hæresis comparatio.19.col.2.nu.1.
Præcepta illa tantum obligant ad mortale, quæ de aliquo sunt, quod ad Dei, proximi charitatem spectat.118.col.2.nu.70.
Prædicata negatiua dupliciter possunt accipi, formaliter & fundamentaliter.242 colum.2 nu.70.
Prædicatio ecclesiæ quo ad indulgentias tripliciter se habet.84.co.2.n.50.
Prælatus est propter ecclesiam & non econuerso.19.col.2.nu.1.
Prælati quamuis à subditis corrigi possint, non tamen est eis pœna infligēda.27.col.2.num.80.
Prælati non debent à subditis coram multitudine corripi, nisi immineret periculum fidei.20.col.1.num.30.
Procuratio simoniaca quæ dicatur.175.col.1.nu.30.

Q

Quantitas interminata an sit in materia subiectiuè.276.column.2.numero.70.
Qualitares symbolicæ à quo corrumpantur.279.col.2.num.20.
Quoditas omnis intelligibilis sub ratione vniuersalis absque contradictione est plurificabilis numero.254 col.2.nu.10.
Quidditas quæ in sua existentia est actualis, non est ad aliquod genus determinata.263.co.2 nu.10.
Quidditas substātiæ simplicis, est ipsummet simplex, quia non est aliquod recipiens ipsam.253.col.2.nu.30.
Quidditatis cognitio quomodo differat à cognitione quidditatiua. 263, col.2.num.70.
Quid rei & quid nominis intellectus.225.col.1.nu.70.

R

Rebus in naturalibus num detur potentia neutra.206.col.1.numer.60.
Reconciliatio reddit amicum reconciliatum.289.col.1.num.30.
Religiosus factus episcopus num ad obseruantias regulares ex debito legali teneatur.119.col.1.num.70.
Religionis ingressus an negari possit iis qui ex Iudæis originem ducunt. 130.col.2.nu.10.
Religionis suscipiens habitum volens absolutè vitam mutare, an ad religionem teneatur.131.col.1.num.10.
Romam pontificis sedem solam esse sedem apostolicam.64.columna.2.numero.20.
Romanus pontifex est totius ecclesiæ rector vt multorum doctorum testimonio comprobatur.64.col.2.num.60.
Romanus pontifex non diuina institutione, sed facto Petri caput ed vniuersalis ecclesiæ, & Petri verus successor.64.col.1.nu.30.
Romanum pontificem successorem Petri cognouerunt ac venerati sunt Græci.66.col.1.num.40.
Romanum pontificem non posse esse hæreticum ex verbis domini colligitur.65.col.1.num.20.
Romanum pontificem succedere Petro in pontificatu totius ecclesiæ. 63. col.2 num.40.
Respublic. ecclesiastica melius instituta quam ciuilis. 47. columna. 2. numero.70.

S

Sacerdos sola ordinis potestate fultus non est idoneus sacramenti pœnitentiæ minister.79.col.2.nu.60.
Sacramenti pœnitentiæ minister an possit esse sacerdos absque iurisdictione.79.col.2.nu.40.
Salus prima est rectæ fidei regulam custodire, & à constitutis patrum nullatenus deuiare.9.col.1.nu.60.
Sanctorum inuocationem, hoc est sanctorum hominū, Lutherani negant in scriptura sacra contineri.294.col.2.num.10.
Sanctos pro nobis intercedere apud Deum sacrę scripturæ testimonio cō probatur.294.col.2.nu.40.50.& 60.
Salus nostra post dominum Iesum ex Papa dependet.25.columna.1.numero.70.
Satisfacere potest homo pro suis peccatis ex operibus aliàs Deo debitis, vel ex præcepto diuini iuris, vel positiui.77.columna secunda numero 10.20.
Satisfactio mortua non est satisfactio, sicut homo mortuus non est homo. 78.colum.1.nu.60.
Satisfactio pro pœna temporali, actuali peccato debita, est onus personale.85.col.1.num.70.
Satisfactio pœnitentialis de aliàs debito num fieri possit.77.column.1.numero.80.
Satisfactio nostra pœnitentialis apud Deum est insufficiens absque charitate.78.col.1.nu.70.
Satisfactionem pro peccatis Lutherani negant.294.col.1.nu.20.
Satisfactiones quorum fiat ex quibus constet thesaurus vnde fiant indulgentiæ.81.col.2.nu.50.
Scotistarum erroris causa duplex.244.col.2.num.70.
Scripturas diuinas intelligendi clauis vera.52.col.1.num.70.
Sententia damnata in aliqua vniuersitate famosa, vbique est damnata. 254. col.2.num.40.
Sensus exiens de potentia ad actum an prius communius, quàm minus cōmune cognoscat.224.co.1.num.70.
Spasmus non sumitur dupliciter.181.col.1.& quod dicitur de spasmo beatæ Mariæ virginis an sit canonicum.181.col.1.& 2.
Species specialissima quare sit primum cognitum.223.columna.prima numero decimo.
Spiritus sanctus an procedat à patre & filio, an verò à patre solum.40.co. 2.num.10.
Spiritualium auctor est Deus.173.col.1.nu.30.
Statutum vniuersalis concilij integri consensu vtentium confirmatur.39. col.2.num.40.
Substantia subiecta accidenti an possit intelligi esse absque omni accidente.276.col.1.num.10.
Substantia in communi quatuor requiruntur.273.columna. primna numero decimo.
Substantiæ compositæ & substantiæ simplicis differentia.253.columna.secunda numero vigesimo.
Substantia est causa accidentium.278.col.1.num.60.
Substantia simplicium atque essentiæ immateriales sunt. 250. columna.2. num.80.
Substantiarum separatarum quælibet species, num habeat tantum vnum indiuiduum.254.colum.1.num.70.
Substantiarum substantiam propriè dici, accidentium autem non nisi secūdum quid.228.colum.1.num.20.
Substantiæ simplices subsistentes perfectiores sunt substant iis compositis 230.colum.1.num.60.
Subdiaconi Sicilię à Pelagio ab vxoribus suis abstinere iussi. 40. columna 2.numer.10.
Synodorum & ecclesiæ differentia.159.colum.2.
Symoniacus quis dicatur, & quibus pœnis puniendus.174.col.1. num.70.

T

Thesaurus indulgentiarum.97.col.1.num.50.
Thesaurus indulgentiarum aliter quam per sacramenta dispensari potest à papa, & cæteris ecclesiæ prælatis.82.colum.1.num.50.60.
Thesaurus aliquis an sit necessarius ad efficaciam indulgentiarum.80.columm.2.num.1.
Thesaurus indulgentiarum an subditus sit aliter dispositioni papæ, quam per sacramentorum collationem.92.colum.2.num.40.
Thesaurus vnde constet, vnde fiunt indulgentiæ.91.colum.1. num.60.
Transcendentia quomodo se habeant ad naturas rerum supra quas cadūt. 241.colum.2.num.40.

V

Vacans cœnæ & vacans ebrietati, quomodo inter se differant.134.co. 1.num.20.
Verba Christi, Tibi dabo claues regni cælorum, Petro nō in persona omnium apostolorum dicta sunt.53.colum.2.num.1.
Verba hæc Hieronimi, Orbis maior est vrbe, quomodo intelligenda. 42. colum.1.numero 30.
Verba illa Matth.18. Quæcūque ligaueritis, erunt. & quid importent.33. columna prima & secunda numero.80.
Verbi vnio cum natura humana.183.colum.3.
Venditor vel emptor si sciant valorem rei, & naturam, an nullū subsit peccatum si res vendatur pro maiori aut minori pretio.133.col.1.nu.60.70.
Venationes à principibus prohiberi possunt in damnū subditorum. 133.columm.2.num.30.
Vermes non minus generantur ex hostiis consecratis, quam ex non consecratis.230.column.1.num.20.
Vidua quæ voluntariè delectatur de coniugali actu præterito, an peccet mortaliter.89.colum.2.num.40.
Vnitas est duplex, numeralis & formalis.243.colum.1.num.50.
Vnitates quæ habent esse extra animam, non sunt communes, sed particulatæ & multiplicatæ numeraliter iuxta numerum indiuiduorum quorū sunt.243.columna 2.num.70.
Vnitas quælibet nihil aliud est quam rei diuisio.243.colum.1.num.20.
Vnitas numeralis non sequitur quidditatem.232.colum.2.num.70.
Virtutis actiuæ quantitas ex effectus quantitate cognoscitur. 192.col.1.
Virtutis superioris est disponere de actu inferioris autoritatiuè.21.columna 2.numero 8.
Virtutis infinitæ intensiuè est, si quid per se primo moueat tempore infinito.165.column.2.numero 20.
Virtus seu potentia Dei gloriosissimi est tantæ perfectionis quòd nullis perfectionis limitibus angustetur.193.colum.1.num.18.
Vitia occultissima subiacent ecclesiæ censuris.133.columna.2.numero.70.
Vniuoci & æquiuoci, puri & analogi differentia.229.colum.1.numner.70.
Vnum pro multis respondere tripliciter contingit.4.colum 1.numero.10.
Vniuersalia in actu num sint extra animam.247.columna.2.numero.10.
Vniuersale accipitur dupliciter, nempe formaliter & obiectiuè. 247. col. 2.num.40.
Vniuersalia naturalia non sunt diffinibilia, & quare.232.colum. 2.num.10.
Vniuersale in prædicando est in quod in intellectu nō est impossibile prædicari de multis.246.columna secunda numero 60.
Vniuersalis nomen tripliciter intelligitur.247.columna 2.numero 20.
Vouens aliquid alicui particulari imagini beatæ Mariæ virginis, an per illud votum sit acquisitum ius ecclesiæ.179.columna prima.
Voti natura an bonum supererogationis.135.columna 2.numero.70.
Votum non nubendi æquiualet voto castitatis.177 colum.2.
Votum professionis emissurus an possit absolutè renunciare propinquis hæreditatem quā probabiliter dubitat malè adepto ære infectam. 178. columna prima.
in Vsura num transferatur dominium.168.col.1.numer.50.
Vsuræ quinque pro centum quomodo se habeant.132.colum.1.nu.70.80.
Vsura restituenda est accipienti pecunias mutuo sine necessitate. 131. col. 2.numero 60.
Vsuram quæ constituant.169.colum.2.num.30.
Vsurarius mentalis an teneatur ad restitutionem.170.col.1.num.10.
Vsurarij altero hærede non potente restituere alter minimè tenetur insolidum.171.colum.2.num.40.
Vsurarij altero hærede non potente restituere an alter teneatur insolidū. 171.colum.2.num.20.
Vxor in lege Moysi non poterat dare viro libellum repudij. 29. columna secunda numero 10.
Vxor num teneatur sub peccato mortali abstinere à carnali cōmercio viri publici concubinarij.124.colum.2.num.40.60.

Finis Indicis in Opuscula Caietani.

***

TABVLA PRINCIPALIVM LOCORVM,

Quæ sunt visa animaduersione in Chrysostomi Iauelli Commentariis super primam partem sancti Thomæ.

Prior numerus indicat paginam, posterior columnam.

A

Absoluta omnia habent distinctiuum intrinsecum sicut constitutiuum.pag.55.col.2.
Abstractio quotupliciter,& quomodo fiat.p.87.c.2.
in Abstractis præsentialitas est applicatio virtutis in ratione agentis.pa.29.col.2.
Accidens quotuplex fit.pa.60.col.1.
Actio immanens in diuinis est actio notionalis.pag. 89.col.2.
Actio notionalis vt sic est relatio,licet differat ab ea secundum modum significandi.pa 89.col.2.
Actio recipit vnitatem & distinctionem ex termino sibi adæquato.pagin. 94.col.2.
Actio immanens.ex parte obiecti quot requirat.pa.56.col.1.
Actio transiens quomodo imperfecta.pa.31.col.2.
Actio immanens perfecta.pa.31.col.2.
Actus & potens de sua ratione sunt indistantes.pa.29.col.1.
Actum notionalem non est verum esse a voluntate vt a principio & non aliter.pa.91.co.1.
Adæquat. subiecti conditiones,secundum Scotum,& S. Thomam.pagina 5.colum.1.
Adæquatio in creatis & in Deo non est vniuoca, sed analoga.pagina 94. columna 1.
Ad hoc,quod aliquid fundet similitudinem,non est necesse,vt sit vera qualitas,sed concipiat modo qualitatis.pag.94.col.1.
Ad hoc quòd Deus sit perfectus substantialiter, quot requirantur.pagina 15.col.2.
Ad hoc quod aliquid faciat compositionem cum altero, quid sit necesse. pagin.16.colum.1.
Adiectiuum nomen semper tenet in concreto.pag.79.co.1.
Aequalitas non est relatio realis sed rationis.pa.94.col.1.
Aequalitas in Deo quid dicat.ibidem.
Aequalitas & similitudo in creatis possunt esse realiter distinctæ.pagina 94.colum.1.
in Aequalitate non requiritur commensuratio nisi in creaturis. quarũ perfectio terminata est.pa.94.col.1.
Aequalitas requirit negationem maioritatis & minoritatis.ibidem.
Aequalitas in Deo non est proportio, neque commensuratio, nec æquatio quantitatis,sed tantum vnitatis in quantitate sine excessu, & defectu.ibidem.
Aeternitas ex principali importat immutabilitatem.pa.34.col.1.
Aeternitate nihil potest mensurari nisi fiat diuini ordinis.pa.36.co.2.
Aeternitas potest dici duratio.p.33.col.2.
Aeuum quid sit.pa.38.col.2.
Aeuum à quo trahat vnitatem.pa.38.col.1.
Aeuum quomodo compatiatur secum successionem.pa.37.col.1.
Aeuum dicitur ab æternitate.ibid.
Aeuum est infinitum negatiuè.ibid.
Aeuum includitur negationem infinitorum defectuum eiusdem rationis. ibidem.
Aeuum non est idem,quod æternitas participata.pa.36.col.2.
Aeuum quid dicat in æterno.pa.38.col.2.
Aeuiternum esse est indiuisibile & totum simul.pa.38.col.1.
Aeuum in quo æuiterno sit subiectiue.pa.38.col.2.
Aeuum compleri per actionem gratuitam non inconuenit.ibid.
Affirmatio & negatio licet reducantur ad idem genus rei, non tamen ad idem genus principij cognoscendi.pag.84.col.2.
Agens voluntarium potest diuersimode agere ex sua apprehensione.pag. 91.col.1.
in Agente voluntario modus per se agendi non est modus essendi.pagin. 90.col.2.
Agens naturale non habet nisi vnum modum agendi.pa.91.col.1.
Agens particulare non proprie conditinguitur agenti vniuersali. pagin. 77.col.2.
Agens,qua agens non habet producere sibi simile.pa.56.col.1.
Agens secundum non agit nisi in virtute primi.pag.30.co.1.
Agentia non causant totum pa.29.col.1.
Agens est quodammodo actus passi.pa.29.col.2.
Agens producens formam,producit consequentia ad formam. pagina 12. columna prima.
Agens quomodo fit simile effectui.pa.18.col.2.
Albedo subsistens non distingueretur seipsa ab omni albedine recepta subiecto.pa.23.col 1.
Aliquid esse tale per essentiam,quotupliciter contingat.pa.12. col.2.
Aliud est,conuenire naturæ hominis,aliud,esse naturale.p.1.col.2.
Aliius,alia,aliud,quid significent.pa.68.col.1.
Amare est motus appetitus ad rem,vt bonam.pa.55.col.1.
Amor quotuplex sit.pa.80.col.1.
Amor personalis dicit relationem subsistentem.p.80.col.1.
Amor patris in filium non est sicut in subiectum,sed vt in obiectum.ibid.
Amor necessariò procedit ex verbo.pa.75.col.2.
Amor primo conuenit spiritu sancto.pa.99.col.1.
Amor diuinus quotupliciter consideret.pa.56.col.2.
Angeleitas seipsa suppositatur pa.88.col.1.
Angelus & cœlum non differunt esse mensurabilium.pagina 38. colum. 2.
Angelus inferior vt cognoscens adæquatur,non excedit ut à cognito.pa. 44.col.2.
Angeli esse,actiones instantaneæ,& motus localis quomodo mensurentur.pa.37.col.2.
Angeli operationes naturales sunt à potentia actiua creata.p.36.col.1.
Angeli operatio est defectibilis à principio intrinseco & extrinseco.pag. 36.col.2.
Animæ rationalis esse dependet à conseruatione Dei.p.38.col.2.
Anima separata quomodo non sit persona,nec materia figurata.pagin.61. column.2.
Anima separata non perfectè cognoscit substantias separatas naturaliter. pa.45.col.1.
Appetibilitas quomodo se habeat ad bonum.p.19.col.1.
de Appetitus ratione est tendentia in alterum.p.56.col.1.
Appetitus fundatur in aliquo esse perfecto vel vere vel apparenter.pagin. 20.col.1.
Appetitus cadit vel super incomplexum,vel super infinitum verbi.pagin. 20.col.1.
Argumenta contra fidem,sunt falsa,& solubilia.pa.2.col.1.
Argumentatium quid sit.pa.6.col.1.
Aristotelis ordo in libris metaphysicis.pa.29.col 2.
Arithmeticæ obiectum quale sit.pa.65.col.1.
Articuli fidei quomodo probentur à Theologo.p.6.col.1.

B

Beatus non potest non actu frui Deo.p.44.col.1.
Beatus non format verbum de diuina essentia.p.43.col.1.
Beatus quænam cognoscere de Deo nequeat.pa.50.col.1.
Bonum & appetibile conuertuntur.pa.19.col.1.
Bonum & finis quotupliciter considerentur.pa.21.col.2.
Bonum est in triplici gradu.pa.22.col.1.
Bonum non conuertitur cum ente abstracto,sed existente.p.22.co.2.
Bonum quomodo conuertatur cum ente.pa.20.col.1.

C

Cælo,quatenus est tale corpus,repugnat,diuidi.pa.96.col.2.
Cælum quomodo sit nobilius animatis.p.10.col.1.
Calor naturalis quomodo generet carnes.p.42.col.1.
Causa quando dicatur in effectum procedere.pa.53.col.1.
Causa naturalis secundum se determinatè & tot producit effectus.pagin. 48.col.1.
Causæ essentialiter ordinatæ & accidentaliter,in quibus inter se differãt. pa.27.col.2.
Causa & causatum quando sint eiusdem ordinis.p.18.col.2.
Causa media pendet a prima,quotupliciter possit intelligi. pagina 8. columna secunda.
Causarum communissimè sumptum,non omne est compositum.pagina 15. columna 1.
Causarum vt quod,quid sit.pag.15.col.1.
Cognitio virtutis & potentiæ agentis facit cognoscere ipsum agens.pag. 49.col.2.
Cognitio de Deo per gratiam, ex modo est infima, ex obiecto autem est perfectissima.pa.51.col.2.
Cognitum vt habens suam bonitatem,est causa finalis ipsius actus amandi.pa.55.col.1.
Cognitum vt cognitum,est causa efficiens desiderium,& actum voluntatis.pa.55.col.1.
Cognoscere conclusionem in principio,& ex principio,differunt.pagina 48.colum.2.
Cognoscens quotupliciter sumatur.p.44.col.1.
omne Cognoscibile est cognoscibile per aliquam speciem sui repræsentatiuam,vel per seipsum.pa 44.col.2.
Concaulatis rebus proprie non conuenit esse.p.28.col.1.
Conceptus omnis vel fundatur in mente.vel in re objecta intellectui. pa. 63.col.1.
Conceptum secundum addere supra primum,quid sit.pagina 83. colum.1.
Constitutum & constituens distinguuntur realiter.pa.88.col.1.
Conueniens quotupliciter sumatur.pa.6.col.1.
Corpus metaphysicum quod sit.pa.25.co.2.
Corpus physicum,mathematicum & methaphysicum quomodo differant. pa.25.col.2.
In corpore naturali,quod habet esse per se,& existit diuisum actu ab aliis datur determinata magnitudo in maius & minus.p.26.col.1.
Creatum totum est à Deo immediatè.pa.30.co.1.
in Creatis sunt idem persona, hypostasis. suo sistentia, et essentia, sed non conuertuntur.pa.63.col.2.
in creatis nullum idem numero est in distinctis suppositis.pa.78.col.2.

Creatu

Creaturæ quotupliciter sint in Deo.pa.47.columna 1.

D

Demonstrationis differentia per effectum adæquatum, & non adæquatum in quo fiet.pagina 8 col.prima.
Denominatio extrinseca quando fiat.pagina 23.col.2.
Denominatio intrinseca quando fiat.ibidem.
Denominatio per causam exemplarem, effectiuam & finalem quomodo fiat.pagina 14.col.prima.
Denominatio formalis in absoluto non est nisi à forma intrinseca pagina 14.col.prima.
Descriptiones quotuplices sint.pagina 7.col.2.
in Deo tres relationes distinguuntur tantùm ratione.pagina 94.col.2.
in Deo datur potentia realis productiua,respectu actuum notionalium& essentialium ad extra.pag.91.col.2.
in Deo quomodo sit potentia intelligendi.pagina 91.col.1.
Deus est alio modo perfectus,alio modo perfectus filius.pag.94.col.1.
Deus quomodo intelligat omnia vnico actu.pagina 91.col.2.
Deum fuisse aliquando sine verbo perfecto, est impossibile. pagina 89.columna secunda.
Deus est multiplex ratione fundamentaliter,& non subiectiuè. pagina 83. columna prima.
nomen Deus semper supponit pro habente Deitatem, & non pro Deitate habita.pag.84.col.prima.
at Deo omnis fluxus & egressus realis,sicut actio elicita remouetur.pag.89 columna secunda.
Deus seipso distinctus est à quolibet alio.pagina 82.col.2.
Deus respectu terminorum personalium non est singulare sumptum singulariter,sed commune.pag.61.col.prima.
in Deo non dantur plura singularia respectu principij. pagina 79.columna secunda.
Deus cur dicatur speculum voluntarium.pagina 47.col.2.
in Deo quomodo contingentur res distinctè,& quomodo indistinctè. pag 48.col.2.
in Deo repugnat esse distinctas productiones,sine ordine originis.pagina 76.columna secunda.
Deum non esse corpus,quo modo intelligendum.pag.10.col.prima.
Dei essentia est sola sui ipsius adæquata & perfecta species. pagina 43.columna secunda.
Dei essentia cur possit per se ipsam esse forma intellectus.pag.43.col.2.
in Deo sunt plura suppositia connementia penitus in eadem quantitate numerali sine excessu, & defectu.pagina 94.col.2.
Deus est indiuiduum vagum ex parte naturæ.pagina 67.col.2.
Deus quomodo sit in loco.pagina 30.col.prima.
Deus quomodo describatur à Theologo.pagina 7.col 2.
in Deo intellectu & voluntate quomodo possit assignari pluralitas actuum pagina 55.col.1.
Deus quotupliciter cognoscibilis sit.pagina 41.colum.prima
in Deo est modus quantitatis.pagina 61.col.prima.
Deus amat creaturas,dum eis largitur esse.pagina 74.columna 2.
Deus solus est primo & per se causa esse creati.pag.28.col.2.
in Deo quomodo sit motus.pagina 31.columna 1.
Deus quomodo sit in paruulis capitizatis.pagina 30.col.2.
Deus quomodo sit in infideli,& dæmone.ibidem.
Deus quomodo sit in essentia sua.pag.31.co.prima.
Deus diuersimodo est causa boni vius moralis liberi arbitrij,& prædestinationis.pagina 31.co.2.
Deus quomodo similis creaturæ.pagina 18.col.2.
Deus seipso solo producit esse vel secundum totum, vel secundum partem.pagina 29.col.1.
Deus duotupliciter possit intelligi.pagina 5.co.1.
Deus quomodo vniuersaliter perfectus.pa.16.col.prima.
Daphanum ex vna & eadem parte sui inuiratur ab albo & nigro.pagina 93.columna 2.
Dicere in Deo addit respectum originis vel expressionem. pagina 79.columna secunda.
Dictionis exclusiuæ vis.pagina 68.co.2.
Dictio exclusiua quotupliciter possit apponi in diuinis.p.69 co.1.
Differentia inter relationes hypostaticas,& non hypostaticas.pagina 95.columna prima.
Differentia est extra rationem formalem generis,& econuerso. pagina 13. co.secunda.
Differentiis remotis,remouentur species,& remanet tantùm natura & cõmunis.pagina 87.co.2.
Diffinitus non est necesse vt sit prius suo diffinito.pa.87.co.prima.
Diffinitus non potest esse posterius suo diffinito.ibidem.
Diffinitio remota omni institutione humana,repræsentat diffinitum,pagina 51.co.2.
Diffinitum & diffinitio distinguuntur ratione,non re.pa.13.co.prima.
Distinctio rationis virtualis præcedit omnem actum intellectus.pagina 83 col.prima.
Distinctio relatiua est prima in ordine entium,& cur.pagina octuagesima sexta col.secunda.
Distinctio omnis in diuinis realis est solum per oppositionem relatiuam. pagina 75.co.secunda.
Distinctio nulla alia datur apud Thomistas,nisi aut realis aut rationis.pa. 55.columna 1.
Distingui ratione quotupliciter aliqua possunt.pa.11.co.1.
Diuersi modi producendi qui sint ab eodem agente, non terminantur ad idem specie.pa.77.co.1.
in Diuinis non potest assignari nisi ordo originis.p.78.co.1.
inter Diuinas personas est distinctio realis,non absoluta, sed relatiua tantum.pa.76.col.prima.
in Diuinis persona hypostasis & subsistentia sunt idem conuertibiliter.pa 63.col.2.
Diuina relatio inquantum est ens diuinum habet quod possit concipi modo relatiuo & modo absoluto.pa.88.co.2.
in Diuinis an prioritas in aliquo sensu tolerari possit.pagina 95.co.2.
in Diuinis suppositis non est relatio æqualitatis realis.pa.95.c.prima.
Diuisio secundum extrema contradictionis quæ sit.pagina 40.co.2.
Diuisio entis in vnum & multa,qualis sit.pagina 39.co.2.
Donum quot res dicat.pagina 82.col.1.
Doni ratio formalis quæ sit ibidem.
Donum quomodo conueniat essentiæ & filio & spiritui sancto.pagina 81. col.2.
Donum dicit formaliter aptitudinem donabilitatis.pa.82.co.2.
Durare formaliter est manere in esse.pagina 28.co.2.
Durationis esse diuini conditiones.pag.33.col.2.
Durationis esse creati conditiones.ibidem.
Duratio esse diuini quomodo sit mensura aliarum.ibidem.

E

Eadem res est à qua sumitur genus & differentia.pagina 13.col.1.
Effectum esse nobiliorem causa sua organica, non inconuenit. pagina 20.col.2.
Effectus quomodo assimiletur formæ agentis,per quam agit.pagina 90.columna secunda.
Essentia non est propria forma patris, nec filij, sed communis. pagina 74. columna secunda.
Effectus agentis voluntarij potest hoc vel illo modo produci pagina nonagesima prima.co.prima.
Effectus agentis naturalis,deducto impedimento, non potest esse nisi vno modo.pagina 91.col.prima.
Effectus cognitio ex natura rei pendet à cognitione causæ. pagina 41. col. prima.
Elementa quomodo sint æterna.pa.9.colum prima.
Eligibile per se,& per accidens.pagina 20.col.prima.
Enti reali conuenit,distingui re & ratione.pa.17.co.2.
Ens vniuersalissime sumptum & nominaliter significat essentiam vniuersalissimè:& participaliter sumptum significat esse vniuersalissime. pagina 13.columna 2.
Ens & bonum quotupliciter considerari possint.pa.19.col.prima.
Exitus quotuplex sit.p.gina 97.columna 2.
Ens finitum sufficienter diuiditur in decem prædicamenta.pagina 2.columna prima.
Ens productum diuiditur in necessarium & possibile.pa.31.co.2.
Entitas fundamenti relationis quæ sit.pagina 58.co.prima.
Esse, actualitatem omnis naturæ esse quotupliciter intelligi possit. pagina duodecima columna 2.
Esse est fundamentum omnium.pag.29.col.prima.
Esse est cæteris omnibus vniuersalius.ibidem.
Esse per essentiam in omnibus,quid sit.pag.30.col.2.
Esse per præsentiam in omnibus,quid sit.ibidem.
Esse per potentiam in omnibus,quid sit.ibidem.
Esse ab vno, vel duobus, non arguit productiones diuersarum rationum necessariò.pagina 55.co.prima.
Esse in intentione non est finis.pagina 22.columna 1.
Essentia est ratio essendi pagina 202.colum.2.
Essentiæ rerum præcisè sumptæ non dicunt aliquam perfectionem vel imperfectionem pagina 23.colum.2.
Essentiæ rerum sumptæ in ordine ad esse, dicunt perfectionem vel imperfectionem.ibidem.
Essentia quid sit.pagina 63.colum.2.
Essentia ignis posset dici infinita,non tamen ignis secundum essentiam.pagina vigesimaquinta.colum.2.
Essentia vt essentia est principium conuenientiæ essentialis.pagina quinquagesima nona.colum.prima.
Essentia vt relatio est principium disconuenientiæ relatiuæ:ibidem.
Essentia nec generat,nec generatur.pagina 84.col.2.
Essentia diuina nec per se,nec per accidens generatur ibidem.
Essentia diuina stat penitus indistincta.ibidem.
Essentiæ ratio est sicut ratio naturæ communis pagina 88.colum.2.
Essentia sola in diuinis non generat,sed concurrit paternitas.pagina nonagesima tertia.colum.1.
Essentia & paternitas in generatione diuina non sicut duo principia productiua.ibidem.
Essentiam vnam esse trium personarum,cur conuenienter dicatur. pagina 85.colum.prima.
Essentia cur sit commune prædicatum.pagina 59,colum.2.
Essentia vt adiuncta paternitate,est potentia generandi in diuinis. pagina 93.colum.prima.

F

Factio & datio non sunt eiusdem rationis.98.colum.prima.
Fallacia fit cum transitur à modo vnius prædicati ad modum alterius, pagina 85.colum.prima.
Fidei dogmata in quotuplici sint gradu.pag.71.colum.prima.
Filiatio præcisè & totaliter distinguit filium à patre quocunque alio circunscripto. pag.75.colum.2.
Filiatio non est sufficiens distinctiuum filij à spiritu sancto.pag.75.col.2.
Filiatio dicit vnam rationem formalem genericam, sub qua stant plures rationes formales specificæ.pagina 94.colum.1.
Filius non causat paternitatem actione propriè dicta, sed tantum causat per modum relutantiæ.pag.57.colum.2.
Filius in diuinis secundum filiationem potest esse sine spirare. pagina nonagesima sexta.colum.2.
Filius quo ad distinctionem à spiritu sancto pendet à spirare.ibidem.
Filius & spiritus sanctus quomodo producere dicantur naturaliter. pagina 90.columna prima.
Filius est in patre vt originatum sa nriginante.pagina 97.colum.prima.
Filius in diuinis cur sit perfectus.pagina 94.columna prima.
Filius non esset in patre,nisi vna essentia esset duobus. pag.96.columna 2.
Filius quomodo mittatur à se,& a spiritu sancto.pagina 99.co.2.

Filia

Filius non mittitur nisi ex amore quo creatura diligitur à Deo. pagina 99. columna prima.
Filius licet habeat perfectè Deitatem, non tamen habet eam omnibus modis,quibus potest haberi,pagina 94.columna prima.
Filius vnitur patri in essentia, & distinguitur ab eo personaliter, pagina 97.columna prima.
Forma eo ipso quod recipitur in materia,non habet omnem modum perfectionis sibi debitum,pagina 24.columna 2.
Forma non recepta in materia est infinitum secundum quid, pagina 24.columna secunda.
Forma & esse sunt intenta propter alterum,pagina 25.columna prima.
Formæ eiusdem speciei causant similitudinem inter duo indiuidua pagina 94.columna prima.
Formæ tàm reales quàm intentionales in esse imperfecto possunt plures esse simul in eodem subiecto,pagina 93.columna 2.
Formæ reales vnius generis, & intentionales in esse completo non possunt esse simul in eodem subiecto,pagina 93.columna 2.
Formæ quomodo sint variabiles,pagina 32.columna 2.
Forma substantialis non est immediatum principium actionis, pagina 29. columna prima.
Forma cùm introducitur in eodem instanti concomitantur eam propriæ qualitates,pagina.25.columna 2.
Fundamentum totale diuinarum relationum non est essentia præcise. pagina 61.columna prima.
Fundans æqualitatem, non est necesse, vt sit quantitas, sed vt habeat modum quantitatis.pagina 94.columna prima,

G

Generare & spirare dicunt actionem agredientem, & non determinatum effectum.pagina 80.columna secunda.
Generatio & spiratio diuina quomodo sint necessariæ.pagin.89.co.2.
Generatio est à supposito ad suppositum,pagina 85.columna prima.
in Genere contentum,vt sic,est imperfectum,pagina 13.columna prima.
Gratia Dei quotupliciter in homine innouetur,pagina 99.column.prima.
Gratia gratum faciens cùm datur,datur quoque & persona diuina.pagina 98.columna prima.

H

sub Habere deitatem stant plures modi formales habendi eam, pagina 194.columna prima.
Homo quomodo disponant se ad gratiam,pagina 55.col. prima.
Homini quid sit naturale secundùm philosophum,pagina 42.col.prima.
Homini quomodo sit naturale desiderium videndi Deum,ibidem.
Humanitas non generat,sed humanitas vt in hoc, pagina 93.colum.prima.
Inter Humanitatem & hominem quotuplex sit differentia, pagina vndecima,columna secunda.
Hypostasis quid sit,pagina 63.columna secunda.
Hypostasis diuina est quid subsistens in natura intellectuali, pagina 88.columna prima.

I

Idea Platonica quid sit.pagina vigesimaquarta,columna prima,
Ideæ quid sint,pagina 61.columna 2.
Idem notius esse se ipso,quomodo possit.pagia 31.col.2.
Id quod ex natura sua est substantia,in quocunque inueniatur vniuocè dictum,non potest esse accidens.pagina 14.columna 2.
Identitatis ratio quotuplex sit.pagina 82.columna 2.
ad Imaginis rationem quot requirantur.pagina 75.columa prima.
de Immanentis actionis ratione est, vt sit subiectiuè in agente.pagina 56. columna secunda.
Impossibile quotuplex,pagina 32.columna prima,
Impressio & amor productus idem sunt,pag.82.columna prima.
Inclinatio habitualis est ipsa voluntas.pagina 56.col.prima.
Incommunicabilitas tribus personis diuinis communis ad reducatur pagina 65.columna prima.
Inconuertibile alteri,quomodo aliquid sit.pagina 59.columna 2.
Indesinentia elementorum & Angelorum in quo differat. pagina 34.col.1.
Indiuiduum vt indiuiduum est per imperfectius natura.pagina 63.col.2.
Indiuiduum vagum quid importet.pagina 73.col.prima.
Indiuiduum signatum quid importet.ibidem,
Indiuiduum vagum quotuplex sit.ibidem.
Indiuiduo quotuplex indiuisio competat.pagina 10.col.2.
Infinita multitudo in essentialiter ordinatis non potest dari. pagina vigesimaseptima,columna 2.
Infinitas intensiua non est intimior in Deo quàm extensiua secundum nostrum modum intelligendi.pagina 41.col.prima.
Infinitas intensiua non addit super essentiam in Deo nisi negationem limitationis.ibidem columna 2.
Infinitas actu in magnitudine repugnat ex natura rei.pagina 27.col.2,
Infinitum secundum essentiam quid sit.pagin.25.columna 2,
Infinitum secundùm magnitudinem quid sit ibidem.
Infinitum spacium per transitum,quotupliciter intelligatur.pagina vigesimasexta.columna 2.
Infinitum quotuplex sit,pagina vigesimaquarta,col.prima.
Influxus causæ primæ modificatur in secunda secundum naturam secundæ.pagina 50.columna 2.
Intellectionis tota substantia est à solo intellectu res autem intellecta concurrit tantùm determinatiuè.pagina 55.col.prima.
Intellectio omnis elicita, directa, perfecta vel imperfecta terminatur ad verbum,pagina 53.columna 2.
de Intellectu quotupliciter contingat loqui.pagina 54.col.2.
Intellectus & voluntas quomodo differant, in eliciendis suis actibus.pagina 55.col.prima.
omnis Intellectus,vt intellectus pro obiecto adæquato habet ens vniuersale.pagina 45.col.prima.
Intellectus alio actu fertur super principium, & alio super conclusionem. pagina 48.columna 2.
Intellectus actuatus diuina essentia,vt forma intelligibili ex se receptiuus est intellectionis diuinæ.pagina 46.col.prima.
Intelligentia non finita per materiam vna existens & completa, habet omnem perfectionem suam.pagina 24.col.2.
Intelligere importat habitudinem ad obiectum.pagina 73.col.prima.
Intelligibile & intellectus non integrant vnum totale agens intellectionis.pagina 55.col.prima.
Intelligere est esse intellectus,& constitutiuum eiusdem esse in cognoscitiuo.pagin.54.columna 2.
Intelligere absolutè non est productiuum verbi, sed intelligere expressiuum.pagina 54.col.prima.
Instans non dicitur vniuocè de instanti temporis & æternitatis. pagina 34.columna prima.
Instantis ratio formalis quæ sit.ibidem.
Intentio prima & secunda quid sit.pagina 62.columna 2.
Intentio prima & secunda sumuntur obiectiuè & formaliter.ibidem,
Intentio prima obiectiuè non fit per opus rationis.ibidem.

L

Liberum arbitrium potest habere bonum & malum vsum moraliter.pagina 53.columna 2.
Locatum denominatur à loco, qui est inhærenter in locante. pagina 86.columna secunda.
Locus quotupliciter capiatur.pagina 30.columna prima.
Lumen productum à variis luminosis est tantùm vnum lumen. pagina 93. columna prima.
Lumen gloriæ quomodo disponat ad Dei visionem,pagina 44.col.2.
Lumen gloriæ eleuat intellectum.pagina 44.col.2.
Lumen gloriæ est dispositio supernaturalis.pagina 45.columna 2.

M

Malum fundatur in bono.pagina 40.columna prima.
Materia prima est naturaliter receptiua animæ intellectiuæ.pagina 46.columna prima.
Mathematica quomodo sint abstracta à materia.pagina 20.columna 2.
in Mathematicis quomodo non sit bonum.pagina 21.col.prima.
Maximum est dabile in omni corpore naturali.pagina 25.columna 2.
inter Mensuram & mensuratum sufficit distinctio formalis.pagina 38.co.2.
Mensura proxima quæ sit.pagina 39.col.prima.
Mensurabile secundùm quotuplex esse graduetur.pagina 38.colum.2.
Mensuratum per æuum quid sit pagina 38.columna prima.
Mensuratum tempore exceditur à tempore.pagina 34.columna 2.
Metaphysicalis doctrina requirit quòd consideratio communis præcedat, pagina 39.columna prima.
Missio diuinarum personarum quotupliciter consideretur. pagina decima columna secunda.
Missionis proprissimæ conditiones quotuplices sint.ibidem,
Missio an sit quid essentiale.pagina 97.columna secunda.
Missio quid sit pagina 97.columna prima.
Missionis species diuersificantur per exitum. pagina 97. columna secunda.
Mittere & mitti in diuinis in sua ratione vniuersali non includunt originari in recto.pagina 99.columna secunda.
Modus essendi per potentiam,& per essentiam in Deo,quomodo fundantur super eius operationem.pagina 31.columna prima.
Modi fundamenti relationis quot sint.pagina 58.columna prima.
in Moralibus circumstantia debiti finis est principalior.pagina 51.col.2.
Motus cæli quomodo mensuretur tempore.pagina 33.columna prima.
Mouens & motum non necessariò requirunt distincta supposita. pagina 69.columna secunda.
Multiplicatio omnis numeralis in eadem specie est propter materiam partem compositam, vel propter aliud habens vicem materiæ. pagina 93. columna prima.
Multitudo non stat pro diuisione quantitatiua, sed formali. pagina quadragesima.columna secunda.
Multitudo est quid superius ad numerum formalem.pagina 66. column.2.
Multitudo addit diuisionem supra ens,pagina 66.columna prima.
Multitudo vt constituta ex vnitatibus, est posterior vno, pagina 66.columna secunda.
Multitudo vt includit diuisionem, qua priuatur vnum, est prior vno.ibid.
Multitudo quæ dicit priuationem vnitatis, fundatur in vno.pagina quadragesima.columna prima.
Multitudo communior est, quàm numerus.pagina 27.columna secunda.

N

Naturæ non prædicatur in recto de concreto.pagina vndecima, col.2.
Natura specifica determinatur ad agendum per principia indiuiduantia.pagina 93.columna prima.
Natura quomodo determinetur ad vnum.pagina 94.columna prima.
Natura animalis alia est in homine,alia in asino,sicut & aliud esse. pagina 13.columna secunda.
Natura intellectualis alio modo consideratur à philosopho alio à Theologo.pagina 42.columna prima.
Natura animalis,lapidis,&c.præcisè sumpta,vt abstrahunt ab esse, sunt in genere,& vt sic non componuntur ex esse & essentia. pagina decimatertia.columna secunda.
Naturale immobile,vt sic mensuratur æuo.pagin.36.columna secunda.
Naturaliter quotupliciter sumatur.pagina 89.columna secunda.
Necessarium quotuplex sit pagina 32.columna prima.
Necessarium in permanentibus, & abstractis pendet ex alio Deo. pagina 32.columna prima.
Necessarium quotuplex sit.pagina.89.columna secunda.
Negatio maioritatis,& minoritatis in diuinis nō est fundamentum æqualitatis,sed conditio,sine qua quantitas non fundat æqualitatem. pagina.94.columna secunda.
Negatio non potest esse pars alicuius entis positiui.pagin.40. columna 2.
Nihil est sibi sufficiens causa essendi,pagina 11.columna prima,
Nihil agit vltra speciem suam.pagina.89.columna prima.
Nobilius esse quotupliciter intelligatur. pagina. decima columna prima.
Nomnen proprium generis significat illud, per quod distinguitur genus à quolibet.pagina 72.columna prima.
Nomen Deus sumptum in recto, non est de intellectu patris. pa.72 col.2.

Nomen

Nomen substantiuum concretum, & nomen adiectiuum in quibus conueniant, pagin.83.col.2.
Nomen adiectiuum non significat solam formam secundùm se,sed connotando subiectum,ibid.
inter Notionalia talis ordo debet seruari, qualis inter essentialia. pagina 78.col.prima.
de Notionibus diuinis nunc non licet contrarium opinari.pag.71.col.2.
Notio quid sit,pagin.70.col.prima.
Notitia obiecti concurrit effectiuè ad actum voluntatis simul cum voluntate,pagina 55.col.prima.
Notitia simpliciter supponitur in omni cognoscibili,pagin.31.col.prima.
Notitia actualis & habitualis quomodo differant,pagina 54.col.prima.
Notum per se quid sit,pagina 2.col.prima.
in Numeris cur sit infinitum,pagin.27.col.2.
Nunc quomodo suo fluxu causet tempus,pagin.33.col.prima.
Nunc extrinsecum & intrinsecum in quo differant,pagina 35.col.prima.

O

Obedientialis potentia quid sit pag.prima,col.secunda.
Omnia quæ non implicant contradictionem,sunt in potentia logica pagina 91.col.secunda.
Operatio beatifica est defectibilis,pagina 36.
Operationis immanentis & transeuntis differentiæ.pa.53.co.2.
Operatio beatifica secundariò mensuratur æternitate,pagina 36.col.2.
Oppositiones aliæ præter relatiuam non inueniuntur in diuinis, pagi.86. columna 2.
Oppositio relatiua quotupliciter differat ab aliis oppositionib,p.60,co.2.
ex Ordine originis trahitur distinctio realis inter personas productas in diuinis,pagina 53.col.2.
Ordo qui seruatur in intellectu nostro,pagina 52.columna 2.
Ordinis vnius quæ esse dicantur.pagina 18.col.2.
Ordinis diuersi quæ esse dicantur,pagina 18.columna 2.

P

Pagani fortè fuerunt saluati, si vixerunt secundùm dictamen rectæ rationis,pagina 57.columna 2.
Passum est quodammodo impotentia ad ipsum agens,pag.29.col.2.
Pater & filius ideò sunt personæ, quia proprietates personales sunt duæ, & quia virtus spiratiua non multiplicatur,pag.79.col.2.
Pater & filius quomodo sunt idem principium spiritus sancti, & quomodo non sunt idem,pagina 79.col.2.
Pater in diuinis quomodo non necessariò genuerit filium,pagin.89.col.2,
Pater non genuit filium voluntate antecedenti,pagina 90.col.prima.
Pater non produxit filium voluntate subsequenti,pagin.90.col.2.
Pater produxit filium voluntate concomitante, non tamen contingenter sed complacenter,ibidem.
Pater quicquid habet,habet à se,pagina 78.col.prima,
Pater vt pater formaliter non præintelligitur filio, pagina 96.col. prima
Pater quomodo præintelligatur filio.ibidem.
Pater est in filio,vt est verbum sicut manifestatum in manifestante,pag.103, columna prima.
Pater habet aliquid quod non haberet,nisi filius esset,pag.79.col.prima.
Paternitas,vt exercita subsequitur,vt concepta procedit, pagin.89. col.1,
Paternitas in generatione diuina est conditio sine qua non, vel modus quo determinatur essentia ad talem productionem, pagin.93.co.prima.
Paternitas producitur a patre,& etiam filio,pagin.77.col.2.
Paternitas nec sub ratione paternitatis, nec sub ratione notionis potest prædicari de spiratione,pagina 71.columna prima.
Paternitas & spiratio actiua non distinguitur realiter in patre.pa.96.co.2.
Perfectio omnis creata est signum perfectionis existentis in Deo, pagina 80.colum.prima.
Perfectio quotuplex sit,pagin.16.columna prima.
Perfectio quotupliciter possit inesse,ibidem.
Perfectio effectus potest inueniri in causa æquiuoca & formaliter & virtualiter,pag.23.col.1.
Perfectiones diuinæ quomodo distinguantur,pag.16.columna 2.
Perfectio rationalis animæ vbi consistat,pagina 50.columna prima.
Perfectiones omnium creaturarum non sunt omnes eiusdem rationis, pagina 37.columna prima,
Perfectum quotupliciter possit accipi,pagina 15.col.2.
Personæ diuinæ distinguuntur per qui ab alio,& à quo alius,pag.89.co.1.
Persona diuina cum datur, datur etiam gratia gratum faciens, pagina 40, columna prima.
inter Personas diuinas quomodo intelligi possit prioritas, pagi.96.col.1.
Personæ diuinæ cur sint tantum tres,& non plures, pagina 65.columna 2.
Persona in creatura est admixta multiplici imperfectioni. pagin.63.col.2,
Personæ diuinæ sunt quartæ quantitate virtutis,pag.94.col.2.
Personæ diuinæ quotupliciter considerentur,pagin.86.col.2.
Personæ in diuinis sunt identicæ identitate essentiæ, pagina 93.column.2.
Persona diuina quælibet procedit vt vna materialiter & formaliter, pagi. 94.columna secunda.
nulla Persona præcisè respicit nisi suum productiuum,pagina 82.col.1.
Personas tres esse vnius essentiæ,cur conuenienter dicatur,pagin.83.co.1.
Personas tres esse vnius Dei,cur non conuenienter dicatur ibidem.
Personas tres esse essentiæ, cur non conuenienter dicatur, nisi addatur vnius,vel simplicis,ibidem.
Persona non significat secundam intentionem,pagin.63.columna prima.
Persona significat suppositum substantiæ cum dignitate,ibidem.
Persona significat rem,cui conuenit secunda intentio,pagina 63.col.1,
Persona quomodo non mittatur,nisi à producente ipsam, pagin.99.col.2.
Persona quid sit,63.col.2.
Persona diuina propter quid dicit essentiam, & relationem, pa.64.col.1.
Personale non omne est notionale propriè dictum,pagina 97.colum.2.
Pertinacia est differentia constitutiua hæresis,pagina 71.colum.prima.
Pluralitas necessariò requiritur ex parte principij operatiui, pag.79.co.1.
Possibile quotuplex sit,pagin.32.col.1.
Potentiam eandem passiuam simul ad diuersos actus terminari est impossibile,pagina 93.col.2.
Potentia non dicit præcisè essentiam, nec essentiam vt paternitas est, se essentiam,vt est determinata paternitate,pagin.92.col.1.
Potentia materiæ primo respicit formam substantialem,secundario quantitatem,pag.62.col.1.
Potentia & actus quotupliciter sumantur,pagin.12.col.2.
Practicam scientiam quid constituat.pag.4.col.2.
Prædestinationis ratio in infantibus quæ sit,pag.57.col.2.
de Prædestinatione opinio S.Thomæ,pagin.54.col.1.
Prædestinationis ratio ex parte prædestinati quæ sit,ibidem col.1.
Prædestinatio & reprobatio habent causam cognitatis,sine qua non ponerentur.pagin.55.col.2.
Prædestinationis actus quotupliciter considerari possit,pag.53.col.1.
Prædestinationis causa quomodo sit indeterminata,pagin.53.col.1.
de Prædestinatione opinio Scoti,ibidem col.1.
Prædicamenta quotupliciter considerari possint,pagin.64.col.1.
Prædicamenta vt res,non est necesse,vt distinguantur realiter,pa.60.co.2
Prædicamenta vt stāt sub ratione formali necesse est vt distinguantur inter se formaliter.pagina 60.columa 1.
Praxis quid sit,pagina tertia,column.2.
Primum in causando,vltimum est in causato quomodo intelligatur. pagi. 21. columna 2.
Primum virtus est infinitum,pagina 69.columna 1.
Principium quomodo sit communius causa,pagina 71.columna 2.
Principia demonstratiua quomodo sint causæ actiuæ & contentiuæ suarum conclusionum,pagina 48.columna 2.
Priuationes extrinsecæ reducuntur ad genus prædicamentale, pa.13.co.1.
Prius esse,quotupliciter intelligatur,pag.9.columna 1.
Prius & posterius quotupliciter sumantur,pagin.95.col.2.
Processio voluntatis non potest fieri secundùm similitudinem,p.66.col.1.
Processionum diuinarum distinctio formalis ex quot proueniat,p.55.co.2
Processio temporalis resoluitur in æternum, sicut effectus in primam radicem,pagina 98.col.secunda.
Processiones diuinæ per quid distinguantur realiter,pagin.55.col.2.
Processiones non diuinæ non distinguuntur seipsis,ibidem.
Processiones diuinæ non distinguuntur sufficienter ex suis principiis formalibus,ibidem.
Processiones diuinæ distinguuntur sufficienter externis productis, vt includunt ordine originis.ibid.
Processionum diuinarum distinctiuum ex intrinsecum,quod tamen sumitur ab extrinseco.p.55.colum.2.
Producens & productum necessariò requirunt distincta subiecta. pagina 69.columna 2.
Productio in diuinis est plurificabilis,& non filiatio.pag.94.colum.1.
Productiones diuinas nos non concipimus secundum se,sed modo productionum in creatis pag.87.columna 2.
Productionis modus in diuinis.pag 74.columna prima.
Productum naturaliter & voluntariè quomodo distinguantur inter se. pagina 94.columna prima.
Propositio, in qua denominatur agens à sua actione, quando sit conuersiua,& quando non p.81.col.1.
Propositio quomodo possit esse per se nota vni,& non alteri.p.7.col 1.
Ppropositiones immediatæ quotuplices,& quæ earum vis sit in concludēdo.pa.5.col.1.
Propositio,Quod habet aliquid,& non est illud,est tale per participationem,quomodo intelligatur.pa.12.co.2.
Propositio,Quod est primum & per se agēs,est primo,& per se forma quomodo intelligenda.pa.10.col.2.
Propositio,Quod est maximè tale in aliquo genere,est causa aliorum,&c. quomodo intelligenda,p.9.co.1.
Propositio,Si num cōtrarium fuerit, infinitum totaliter destruet reliquū quatenus admittenda ibid.
Proprietates non personales in diuinis comparantur ad personas quasi aduenititiæ & posteriores secundum intellectum.pag.94.colum prima.
Proprietas personalis est sicut forma totius, qua constituitur suppositum in esse formaliter.pagina 88.columna prima.
Proximum agens est simul cum suo effectu.pag.29.columna prima.
Punctum idem est principium & finis in motu circulari.p.33.co.1.
Punctum quomodo verè dicatur principium, & non principium. pagina 85.columna secunda.

Q

Quæ addunt supra ens,quotuplicia sint.p.20.col.2.
Quæcunque sunt in genere,conueniunt formaliter in essentia verè perfectibili,& differunt in esse verè perfectiuo.p.14.col.1.
Quælibet res per essentiam suam est vna.p.23.col.2.
in Quæstionibus de aliquo,quis processus sit.p.8.co.1.
Qualitates non agunt nisi in virtute substantiæ, vel formæ substantialis, pa.14.colum.2.
Quantitas vt conseruatiua formæ in materia,originatur à forma. pagina, 25.colum.2.
Quantitas quomodo consequatur materiam.p.26.col.1.
Quantitas quomodo consequatur formam.ibid.
Quantitas quomodo corrumpatur simul cum corruptione formæ. pagin. 62.colum.1.
Quicquid est præter essentiam est intrinsecum,pagina 12.col.1.
Quod habet essentiam,vel est essentia,componibile est cum suo esse, pag. 13.columna 2.

R

Ratione recta stante,voluntas non peccat,pagina 9.columna 2.
Ratio formalis obiecti quotuplex,pagina 3.col.1.
in Relatione mutua,quot requirantur,pagin.58.col.1.
in Relatione non mutua quot requirantur,ibidem.
Relationem prædicamentalem non est necesse fundari in re quæ sit accidens,sed quæ habeat modum accidentis,pagin.58.col.1.
Relatio non est erit actualis,nisi actu apprehendatur ab intellectu comparante,pagina 58.columna

Relatio

Relatio quotupliciter consequi possit operationem intellectus.p.58.co.2.
Relatio quotupliciter consideratur.p.59.co.2.
Relatio quomodo sit idem cum fundamento.ibid.
Relatio quomodo sit diuersa a fundamento ibid.
Relatio potest comparari ad subiectum,& ad fundamentum.p.60.co.1.
Relationes consequentes actionem creatá,distinguuntur à subiecto quod est substantia.ibid.
Relationes diuinæ quotupliciter possint comparari.p.60.co.2.
Relatio diuina re quidem est subsistens, sed non significatur vt subsistens. 64.co.1.
Relatio mutua quomodo diuidatur.p.61.co.1.
Relatio diuina quantumcunque sit subsistens, ex sua ratione relatiua non habet distinguere,nisi in esse relatiuo, quod consequitur productioné. p.89.co.1.
Relatio vt relatio non cóstituit personas in diuinis,sed relatio vt proprietas.p.86.co.2.
Relatio in diuinis significat per modum formæ insistentis realiter in eo,cuius est forma.ibi.
Relatio diuina quomodo constituat personam,& quomodo non.87.co.1.
In Relationibus quæcunque distinctio ponitur, ponitur in fundamentis. p.94.co.2.
Relationis ratio in diuinis,est sicut forma indiuidualis.p.88.co.2.
Relationis non est relatio.p.95.co.1.
In Relatione oportet, vt fundamentum distinguatur realiter in vtroque extremo.ibid.
Relatio rationis in quo sensu sit.p.95.co.1.
Relatio rationis quotupliciter fiat.ibi.
Relationi repugnat esse principium actionis, sicut esse terminum.70.c.2.
Relationes diuinæ tripliciter considerantur.p.61.co.2.
An Relatio sub ratione relationis, vel inquantum est diuina essentia cóstituat.p.88.co.1.
Relationis diuinæ quæ sint officia.ibid.
Relationis ratio quotupliciter possit ab aliquo remoueri.p.88.co.2.
Relatiuum quotuplex sit.19.co.2.
Relatiua duo dici ad conuertentiam,aliud est,atque ea esse conuertibilia. p.59.co.2.
Relatiua omnia, & ordinata ad alterum habent suum distinctiuum intrinsecum,sicut suam entitatem et vnitatem ab extrinseco.p.55.co.2.
Non omne Relatiuum dicitur ad conuertentiam.p.72.co.1.
Repletio loci quotuplex sit.p.30.co.1.
Reprobationis ratio ex parte reprobati.p.54.co.2.
Res non distinguuntur numeraliter quantitatiuè,nisi quantitate.86.co.2.
à Re diuina significata vno nomine, ad eandem significatam alio nomine non valet consequentia,pag.82.col.
Res de quibus aliquid prædicatur æquiuocè non possunt in eo comparari pagin.23.col.prima.
Res vna simpliciter quomodo æquipolleat pluriaus distinctis realiter, pa. 17.columna prima.
Res eadem sit plura entia rationis,pagin.17.col.2.
Res quomodo distinguatur ratione a se ipsa.ibidem.
Res quæ est spiritus sanctus,quid in se importet,pag.82.col.prima.
Res quæ est verbum in diuinis,quid in se importet,ibidem.
Res vna sub vna ratione formali non prima in distinctis prædicamentis. pagin.60.col.prima.
Res intellecta quotupliciter consideretur,pagin.54.col.2.
Respectus verbi Dei ad creaturas est rationis,pagin.74.col.prima.
Res ex eodem est bona,et est causa finalis.pag.22.col.prima.

S

Sapientia in communi non est quid vniuocum ad sapientiam finitam et infinitam,pag.18.col prima.
Sapientia quid sit,pagin.4.col.secunda.
Scientia quid sit,pag.2.col.1.
Scientiæ secundum rem nihil refert, ex hoc siue ex illo antecedente propositum concludere secus secundum modum formalem, pag.97. col.1.
Semen non est vniforme in partibus,pag.91.col.prima.
Seminis quæ partes transeant in substantiam geniti.ibidem.
Sensibile per accidens ab aliqua potentia cognoscitur per se, pag.44.co.1.
Sensibilia non immediatè agunt in intellectu,sicut agunt in sensu, pag.57. col.prima.
Sensus literales non sunt plures,æquè primò intenti ab auctore, pa.6.co.2
Sensus literalis qui sit primò intentus,quomodo quærendum,ibidem.
Sex principia ex suo formali sunt respectiua,pag.58.co.2.
Sicut diuersificatur esse,sic et mora,pagin.33.col.2.
Similitudo quomodo fundetur in superficie,pagin.95.col.prima.
Similitudo requiritur ad inclinationem voluntatis,vt principium et causa pagina 56.col.prima.
Similitudo nunc et puncti in quo consistat,pag.34.col.prima.
Simplicitas quomodo sit perfectio simpliciter.pag.15.col.1.
Species omnes quantitatis ex ratione speciei dicunt imperfectionem, pa. 66.col.prima.
Species intentionales quotupliciter possint considerari.pag.95.col.2.
Species,quæ est principium cognoscendi aliquid, quotupliciter considerari possit,pagi.43.col.prima.
Species animalis non indicat hominem,nisi in genere,pag.43.col.1.
Species diuina interminatè continet omnia,pag.43.col.2.
Nulla species creata est sufficienter repræsentatiua diuinæ essentiæ,ibid.
Species quando possit opponi generi sine nugatione,pag.33.col.1.
Species intelligibilis quotupliciter faciat intellectum in actu, pag.44.co.1
Speculatio quid sit,pag.3.col.2.
Spirare supponit generare,sicut velle supponit intelligere. pag.76.col.2.
Spiratio quotupliciter accipi possit,pag.79.col.prima.
De Spirationis ratione est, vt sit à duobus.pag.77 col.prima.
Spiratione actiua per intellectum remota, adhuc remanet pater et filius,p. 88.col.prima.
Spiritus sanctus est primum donum,et ratio prima et ratio omnis doni, p. 81.col.secunda.
An Spiritus sanctus procedat vt amor,pag.81.col.2.
Spiritus sanctus est amor personalis, inquantum terminat productionem modo voluntatis,pag.81.col.2.
Spiritus Sanctus est primum donum,et primum omnium donorum.pagin. 99.col.prima.
Spiritus sanctus est ratio,vt filius detur nobis,ibidem.
An Spiritus sanctus sub nomine doni dicat respectū donabilitatis ad creaturas intellectuales ex sua proprietate constitutiua,an ex alio,pagin.82, col.prima.
Spiritus gignitiuus est inter partes spiritualiores seminis.pagin.91.col.1.
Spiritus sanctus non potest esse dilectio formalis creaturæ.pag.98.col.1.
Spiritui sancto cur sit hoc nomen.pag.75.col.1.
Spiritus sanctus cur dicatur imago filij,pag.75.col.prima.
Subalternantis et subalternatæ scientiæ differentia perfecta, pagi.2.col.1.
Subiecta taliter supponunt,qualiter requirunt prædicata,pag.79.col.2.
Subsistentia quid sit,pag.63.col.2.
Substantia omnis indiuiduatur per se ipsam,vel se ipsa tantùm, vel aliquo sui,pag.61.col.2.
Substantiæ abstractæ non sunt simpliciter simplices,et cur.pag.14.co.2.
Suppositum metaphysicum quod sit,pag.11.col.prima.
Suppositum theologicum quod sit,ibidem.
Inter suppositum et naturam quotuplex sit differentia,pag.11.col.1.
Suppositum considerari potest,abstrahendo ab existentia,pag.11.col.2.
Suppositis relatiuis,vt relatiua sunt,non competit fundare rrlationem.pa, 95.col.prima.

T

Tale per essentiam quid sit,pag.23.col.2.
Tale per participationem quid sit,pag.23.col.2.
Tempus quotupliciter.pag.37.col.secunda.
Tempus per se consequitur motum primum quicunque sit ille,ibidem.
Tempus etiam post motum cæli dabitur in inferno,pag.34.col.2.
Terminus categoricus apud logicos quid sit,pag.68.col.1.
Terminus syncategoricus quid sit,pag.74.col.1.
Theologia nostra quomodo subalternetur scientiæ beatorum. pag.2.col.2
Theologica ex quo discursu causetur in intellectu viatoris.pag.2.col.2.
Theologica varia determinatione trahitur ad fidem & scientiam. p.2. c.2.
Theologia quomodo comprehendat sub se practicam et speculatiuam scientiam.pag.4.col.prima.
Theologia quomodo magis sit speculatiua,quàm practica,ibidem.
Theologiæ nostræ quis finis,ibidem.
Theologia nostra et beatorum stant vna specie,pag.3.col.1.
Theologus intimius considerat Deum,quàm Metaphysicus,pagina 5.co.1.
Theologus ex quibus propositionibus probet,pagin.2.col.2.

V

Variatione quæ est in motu, sequitur variatio quæ est in tempore, pag.35.col.prima.
Vbi non potest esse nisi vnus numero actus intelligendi, adæquatus intelligenti,non potest esse nisi vnum verbum,pag.10.col.1.
Verbi esse,est intelligi,pag.54.col.prima.
Verbum Dei quomodo sit eiusdem naturæ cum Deo.p.55.co.2.
Verbum complexum conclusionis procedit ex notitia actuali præmissarum.p.54.co.1.
Verbum complexum principiorum primorum procedit ex actuali notitia terminorum.ibid.
Verbum incomplexum termini simplicis procedit ex notitia tantum habituali.ibid.
Verbum quando dicat processionem secundum rem,& quando secundum rationem.p.73.column.1.
Verbum metaphoricum quod sit.ibidem.
Verbum dici,est verbum produci.ibid.
Verbo dici est manifestari.ibid.
Verbum dicit formaliter emanationem à dicente.p.73.co.2.
Verbum in diuinis dicit respectum ad creaturas p.74.co.1.
Verba & participia significant actum.p.83.co.2.
Visio non est expressa similitudo obiecti,vt visio est.p.43.co.1.
Vnio secundum operationem & assistentiam non facit compositionem.p. 15.columna 2.
Inter vnitatem & vnum quæ sit differentia.p.66.co.2.
Vnitas rationis naturę communis,stante diuersitate suppositorum in esse, est fundamentum similitudinis.pa.57.co.2.
Vnitatis subiectum adæquatum est tota res vna.p.67.co.1.
Vnum,vt componit,non opponitur.p.40.co.2.
Vnum quid dicat.p.39.col.2.
Vnum adæquatur diuiso p.40.col.1.
Inter Vnum principiū numeri & multa in quãtitate quotuplex sit oppositio.pa.40.co.1.
Vnum non est mera priuatio.p.40.co.1.
Vnum transcendens non addit aliquid positiuum.p 66.col.1.
ad Vnius conceptum quomodo procedamus.p.41.co.1.
ex Vna numero adæquata ratione vniuoca non potest sequi nisi vnus terminus.pa.94.col.1.
Vniuersale quotupliciter accipi possit.p.67.co.2.
Voluntas per actum suum non producit suum obiectum, sicut intellectus producit suum.p.55.co.1.
inter Voluntatem diuinam,& eius operationem non est distinctio realis. pa.55.col.1.
Voluntas quotupliciter sumatur.p.90.col.1.
Volunias patris non comparatus ad filium genitum vt principium ad principiatum.pa.90.col.1.
Voluntas actuata notitia obiecti,vel se,vel alia à se.p.69.col.2.
Voluntas nuda,& voluntas actuata notitia obiecti, non sunt idem realiter & præcisè ibid.
Voluntas & natura quotupliciter,& quomodo differant inter se.p.90.c.2.
Vsus bonus liberi arbitrii quotuplex.p.54.co.2.

FINIS.

CATA

CATALOGVS THEOLOGORVM, PHILOSOPHORUM, Oratorum, Poetarum, aliorumque quorum auctoritatib. sparsim D. Thomas in summa theologica vtitur.

ADriani Papæ I.decreta,quę habentur in lib.Conci.
Agathensis Synodi Canones,qui habentur ibid.
Africanæ Synodi Canones,qui habentur ibid.
Agathonis Papæ decreta,quæ habentur ibid.
Albumasar, Astrologus Arabs sine particularis citatione.
Alcuinus siue Albinus in Genesim.
Alexander Aphrodisæus Peripateticus, sine particularis operis citatione.
Alexandri Papæ I.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Alexandri Papæ III.decreta,quæ habentur ibid.
Algazel Philosophus Arabs sine particularis operis citatione.
Anitij Manlij Seuerini Boetij Philosophi Arithmetica,Musica, De consolatione philosophica,de Hebdomadibus,qui liber etiam inscribitur,An omne,quod est,bonum sit, de Trinitate, de duabus naturis,commentaria in Prædicamenta Aristotelis,commentaria in Topicam Ciceronis.
Ambrosij Episcopi Mediolanensis opera ferè omnia,hymni sacri,& orationes missales receptæ in ecclesiasticum vsum.
Anacleti Papæ decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Ancyritanæ Synodi Canones approbati in Trullana, qui habentur in libr. Concil.
Andronicus philosophus Peripateticus,prout inuenitur citatus apud Macrobium.
Anselmi Episcopi Canthuariensis de conceptu virginali,de gratia & libero arbitrio,de casu diaboli,Dialogus de Veritate,Monologion,De processione Spiritus sancti,de Similitudinibus,liber,Cur Deus homo.
Antonij Anachoretæ,cognomento Nagni, Sermones,seu potius epistolæ ad monachos ex veteri translatione quæ habentur in Bibliotheca Sanctorum Patrum.
Apostolorum Canones,recepti in Trullana Synodo,qui habentur in libro Concil.
Arausicanæ Synodi Canones qui habentur.ibid.
Aristotelis Peripateticorum principis opera ferè omnia ex veteri translatione,longè diuersa à recentiori,ex quibus quædam spuria citantur,scilicet,Rhetorica ad Alexandrum,Magna moralia, Ethica ad Eudemium.
Athanasij episcopi Alexandrini Epistola ad Epictetum,vita S.Antonij,commentaria in Marcum & Lucam,quæ sub eius nomine modo non exstant Symbolum,in ecclesiasticum vsum receptum,sermo de peccato in Spiritum sanctum,Dialogi contra Apollinarem, qui modo græcolatini prodierunt,& alium parentem referentes.
Auempaces Philosophus Arabs,sine particularis operis citatione.
Auerrois Philosophi Arabis liber de substantia orbis, commentaria super Aristotelis Physicam,de Cælo,de Anima,& Metaphysicam.
Auicebron Philosophus Arabs,sine particularis operis citatione.
Auicennæ Philosophi Arabis Metaphysica.
Aurelianensis Synodi Canones,qui habentur in lib.Concil.
Aurelij Augustini episcopi Hipponensis opera ferè omnia, inter quæ aliqua citantur,quæ spuria habentur.
Basilij Cæsareæ Cappadociæ Episcopi, cognomento Magni in Exaemeron,in Prouerbia,Homilia de fide, Homilia in diuites auaros, Homilia de orando Deum,Epistolæ.
Bedę presbyteri Anglosaxonis,cognomento Venerabilis commentaria in Genesim,in Lucam,in Ioannem,in epistolas Pauli,in acta apostolorum, in epistolas canonicas,Scintillæ,Pœnitentiale olim in vsum ecclesiasticum receptum.
Benedicti,benedictinorum ordinis Patriarchæ Regula.
Bernardi Abbatis Clareuallensis de libero arbitrio,de dispésatione & præcepto,de diligendo Deo,de consideratione,de gradibus humilitatis.
Bonifacij Papæ I.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Breuiarij collectæ,legendæ,& hymni.
C.Iulij Cæsaris commentaria de bello Gallico.
Caius Iurisconsultus,qui habetur in Pandectis.
C.Sallustij Crispi Catilinarium.
Calcedonensis Synodus, quæ est quarta œcumenica & habetur in libro Concil.
Calisti Papæ I.decreta,quæ habentur ibid.
Carthaginensis Synodi tertiæ & quartæ Canones, approbati in Trullana: habentur autem ibid.
Celsus iurisconsultus,qui habetur in Pandectis.
Claudij Ptolemæi Astrologi,Centiloquium.
Clementis Papæ I.decreta,epistola ad Iacobum fratrem Domini,Itinerarium Petri,vel recognitiones.
Cælestini Papæ III.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Constantinopolitana Synodus prima, quæ est secunda œcumenica, & Secunda,quę est quinta œcumenica,& Tertia,quæ dicitur Trullana,& est sexta œcumenica:habentur autem in lib.Concil.
Cornelij Cypriani Episcopi Carthaginensis de habitu virginum, Tractus in orationem dominicam,Epistolæ.
Cyrilli Episcopi Alexandrini epistola ad Calosyrium,commentaria in Ioannem,opus Thesaurorum,cuius pars,quæ citatur,non exstat,sicut commentaria in Lucam.
Damasi Papæ I.Decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Decreta à Gratiano collecta.
Decretalia à variis collecta.
Democritus,prout inuenitur citatus apud Aristotelem.
Didymi Alexandrini de spiritu sancto, qui liber est inter opera Hieronymi.
Dionysij Alexandrini Episcopi commentaria in Lucam, quæ non exstant.
Dionysij Episcopi Atheniensis, dicti Areopagitæ opera omnia ex translatione & diuisione antiqua.
Empedocles Agrigentinus Philosophus & poeta,prout inuenitur citatus apud Aristotelem.
Ephesina Synodus prior, quæ est tertia œcumenica, & habetur in libro Concil.
Epicurus Epicureæ sectæ princeps,prout inuenitur citatus apud Ciceronem & alios.
Esdræ apocrypha,quæ sunt in bibiliis Sacris.
Euclidis Megarensis mathematicii, liber elementorum geometricorum.
Eusebij Pamphili Cæsariensis Episcopi historia Ecclesiastica ex translatione Ruffini.
Eusebij Emisseni Episcopi Sermones paschales, qui tamen sunt potius Hilarij episcopi Arelatensis.
Eusebij Hieronymi Stridonensis presbyteri opera plurima,inter quę citantur quædam,quæ spuria habentur.
Eustratij Episcopi Chessaloncensis commentaria in Ethicam Aristells.
Fabiani Papæ Decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Flauij Iosephi de antiquitatibus Iudaicis.
Flauij Vegetij de re militari.
Fœlicis Papæ.I.Decreta,quæ habentur in li.Concil.
Fulgentii Rupensis Episcopi Responsiones ad questiones Monimi,& liber de fide ad Petrum,qui sæpe citatur sub nomine Augustini.
Gelasii Papæ I.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Genadii Episcopi Massiliensis de ecclesiasticis dogmatibus, extat inter opera Augustini.
Gilberti Porretani liber de sex principiis,qui habetur inter opera Aristotelis.
Glossa interlinearis in vetus & nouum testamentum,quæ Anselmo Laudési Episcopo adscribitur.
Glossa ordinaria in vetus & nouum testamentum,quæ Strabo attribuitur.
Gregorii Nazianzeni Episcopi,cognomento Theologi Epistolæ, Sermones Panegyrici de festis.
Gregorii Nisseni Episcopi de prouidentia,de philosophia,de homine, de viribus animæ,sed hi libri attribuuntur Nemesio Episcopo Emisseno.
Gregorii Papæ I.cognomento Magni opera plurima.
Gregorii Papæ II.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Gregorii Papæ VII.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Heraclides Philosophus sicut inuenitur citatus apud Aristotelem.
Hesychii Hierosolimitani presbyteri commentaria in Leuiticum.
Hilarii Pictauiensis Episcopi opera plurima.
Hilerdensis Synodi Canones,qui habentur in lib.Concil.
Honorii Papæ decreta quæ habentur ibid.
Hormisdæ Papæ decreta,quæ habentur ibid.
Hugonis de sancto Victore de sacramentis,Sententiæ,de modo orandi.
Ignatii Antiocheni epistolæ.
Innocentii Papæ I.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Innocentii Papæ II.decrecreta,quæ habentur ibid.
Innocentii Papæ III.decreta,& de sacro altaris mysterio.
Innocentii Papæ IIII.decreta,quæ habentur in lib.Concil.
Ioannis Cassiani Eremitæ de institutis Cœnobior.& Collationes patrum.
Ioannis Constantinopolitani Episcopi,cognomento Chrysostomi,Homiliæ in Genesim,in Matthæum,Opus imperfectum,in Marcum, in Ioannem,in Epistolam ad Hebræos,contra gentes quod Christus Deus, de Machabæis,de Spirituali militia, de compunctione, de orando Deum, de sacerdotio,de incomprehensibili natura Dei, Homiliæ ad populum Antiochæuum.
Ioannis Damasceni Presbyteri de orthodoxa fide.
Isidori Hispalensis Episcopi Epistola de ordinibus sacris, de officiis Ecclesiasticis,Etymologicum,Synonyma,de Summo bono.
Iulii Papæ I.decreta,quæ habentur in lib.Conci.
Iuris ciuilis opera.
Lateranensis Synodi, dictæ Magnæ, sub Innocentio III. Canones, qui

haben

habentur in lib. Concil.
Leonis Papæ Epistolæ & sermones.
Leonis Papæ IIII. decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Leucippus philosophus, prout inuenitur citatus apud Aristotelem.
Liberiani Presbyteri, Acta Sylueistri, qui exstat apud Simeonem Metaphrastem, & legendaria sanctorum.
Liber de Causis, ex Arabico translatus, qui habetur inter opera Aristotelis.
Liber de Ortu, huc intanta Saluatoris, reiectus inter apocrypha à Gelasio Papa in concilio Episcoporum.
Liber de Spiritu & anima, cuius auctor ignoratur: & exstat inter opera Augustini.
Liber Stratagematum Francorum, qui non videtur exstare.
L. Annæi Senecæ Philosophi de beneficiis, de ira, de clementia, de quatuor virtutibus.
Lucij Papæ III. decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Macrobij Ambrosij Aurelij Theodosij Commentaria in somnium Scipionis.
Magni Aureolij Cassiodori in Psalmos.
M. Tullij Ciceronis de Officiis, de Amicitia, Paradoxa, Tusculanæ quæstiones, Topica, Rhetorica, de inuentione, Rhetorica ad Herennium, quæ est spuria.
Marcelli Papæ I. decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Martini Papæ I. decreta, quæ habentur ibid.
Maximi Scholia super librum de cœlesti hierarchia Dionysij Areopagitæ, quæ nunc exstant græcè.
Maximi Taurinensis Episcopi sermones.
Melchiadis Papæ decreta, quæ exstant in lib. Concil.
Meldensis Synodi Canones qui sunt ibid.
Mercurij cognomento Termegisti Asclepius.
Mileuitanæ Synodi canones, qui habentur ibid.
Maguntinæ Synodi canones, qui habentur ibid.
Nicæna Synodus prior quæ est prima œcumenica, & habetur ibid.
Nicolai Papæ I. decreta, quæ habentur in libro seorsim edito.
Origenis Adamantij presbyteri in Genesim, in Numeros, in Psalmos, in Matthæum, in Lucam, in Ioannem, in Epistolam ad Romanos, & Periarchon.
Palladij Lausiaca historia de vita sanctorum patrum Aegyptiorum, quę olim sine auctoris titulo circumferebatur.
Paschalis Papæ decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Pelagij Papæ I. decreta, quæ habentur ibid.
Petri Lombardi Episcopi Parisiensis, dicti Magistri sententiarum, libri sententiarum.
Pij Papæ I. decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Platonis Philosophi, cognomento diuini, Timæus, & memnon.
Plotinus philosophus Platonicus, sive particularis operis citatione.
Porphyrij Tyrij Platonici Philosophi introductio in logicam.
Prapositiuus absque operis citatione.
Prosperi Rogiensis Episcopi de vita contemplatiua, Responsiones ad Gallorum quæstiones, & sententiæ ex Augustino collectæ.
P. Ouidij Nasonis Metamorphosis.
P. Terentij Eunuchus.
Pythagoras Philosophus, prout inuenitur citatus apud Aristolem.
Q. Horatij Flacci odæ.
Rabi Moysis Iudæi liber Dux errantium, Doctor dubiorum, liber perplexorum.
Rabani Mauri episcopi Ratisponensis de institutis clericorum, commentaria in Genesim, liber de pœnitentia.
Rhemigij episcopi Rhemensis commentaria in Matthæum.
Rhemensis Synodi Canones, qui habentur in lib. Concil.
Ricardi de Sancto Victore de Trinitate, de contemplatione.
Romana Synodus contra Monothelitas sub Martino Papa I. & habetur in lib. Concil.
Sergij Papæ decreta, quæ habentur ibid.
Simplicij Philosophi Commentaria in librum prædicamentorum Aristotelis.
Seueriani Episcopi Gabalensis sermones, qui exstan inter opera Chrysostomi.
Sotheris Papæ decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Stephani Papæ I. decreta, quæ habentur ibid.
Stephani Papæ IIII. decreta, quæ habentur ibid.
Strabi Commentaria in Genesim.
Sylueſtri Papæ I. decreta, quæ habentur in libr. Concil.
Sylueſtri Papæ II. decreta, quæ habentur ibid.
Symmachi Papæ decreta, quæ habentur ibid.
Testamentum nouum ex vulgata editione.
Testamentum vetus ex vulgata editione, & interdum ex hebraica veritate.
Theteſphori Papæ decreta, quæ habentur ibid.
Theophanis Annales imperij Romani, translati in latinum ab Anastasio Bibliothecario.
Titi Liuij historia.
Toletana Synodus quarta, quinta, & septima, quæ habentur in lib. Concil.
Triburiensis Synodi Canones, qui habentur ibid.
Tullanæ Synodi Canones, qui habentur ibid.
Valerij Maximi exempla.
Volusiani Epistola ad Augustinum, quæ exstat inter opera Augustini.
Vrbani Papæ I. decreta, quæ habentur in lib. Concil.
Vrbani Papæ II. decreta, quæ habentur ibid.
Vuormaciensis Synodi Canones, qui habentur ibid.
Xisti Papæ I. vel potius Philosophi Pythagorici sententiæ translatæ à Rufino.
Zepherini Papæ decreta, que habentur ibid.

FINIS.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA